

E-GÜMRÜK MEVZUATI

Gümrük Mevzuatı ve Diğer Düzenlemeler
Konularına Göre Derlenerek Hazırlanmıştır

ÜNSPED GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ

**UGM
E-GÜMRÜK MEVZUATI**

Hazırlayan

**Sedat KOCABIYIK
Gümrük Müşaviri**

ÖNSÖZ

Gümrük Müşaviri, mesleğinin gereği olarak başta gümrük mevzuatı olmak üzere, uluslararası eşya trafiğine ilişkin tüm mevzuat ve kurallarla sürekli olarak haşır-neşir olmak zorundadır. Global ticaretin baş döndürücü bir hızla arttığı, eşya çeşitliliğinin ve trafiğinin geometrik ve sürekli olarak büyüdüğü günümüz dünyasında, uluslararası ticaretin kuralları da buna paralel olarak değişmektedir. Doğal olarak bu kurallar ticarete yön veren mevzuata, özellikle de gümrük mevzuatına aynı hızla yansımaktadır.

Bir taraftan sürekli olarak değişen ve karmaşıklaşan bu mevzuata ayak uydurmak, diğer taraftan sürekli ve kategorize edilmiş güvenilir kaynaklara olan ihtiyaç, bizi bu çalışmayı yapmaya zorladı. Bu çalışmayla hem uluslararası ticaret emekçileri meslektaşlarımızın hem gümrük işlemlerini yürüten kamu personeli paydaşlarımızın hem de dış ticaret erbabının ihtiyaçlarının karşılanmasını amaçladık. Her ne kadar derleme niteliğinde olsa da, konu bazlı mevzuatın bir araya getirilerek, mobil cihazlarla her zaman elimizin altında bulunan bir başvuru kaynağı oluşturma uğraşı, bu çalışmaya yoğun bir emek vermemizi gerektirdi. Bu emeğin tüm okuyuculara faydalı olacağını ümit ediyor, bu ümitle yorgunluğumuzu hissetmiyoruz.

Dünya değişiyor ve dijitalleşiyor. Hayatımızın her alanında dijitalleşmenin etkilerinin arttığı bu günlerde; eğitimlerimizi, toplantılarımızı, işe alım mülakatlarımızı, alışverişimizi, hatta sosyalleşme aktivitelerimizi bile dijital dünya üzerinden yapıyoruz. Elbette bunda covid-19 pandemisinin etkisi büyük. Pandemi bu süreci hızlandırdı ve geriye dönülemez bir ivme kazandırdı.

Dijitalleşmeyle iş yapış biçimlerimiz farklılaşmakta, iş dünyası bu dijital dönüşüme ayak uydurmakta, asıl önemlisi ise, durağan ve değişime çok geç adapte olduğu sanılan kamu idareleri, bu değişime daha hızlı ayak uydurmaktadır. Doğal olarak bizim de bu değişime ayak uydurmamız hayati nitelikte önemlidir. Aksi takdirde verdiğimiz hizmetin yürütme şansı ortadan kalkacaktır. Bu nedenle, teknolojiyi etkin olarak kullanmak, her alanda avantaj sağlamaktadır.

Bu tespitlerden hareketle, dış ticaret ile uğraşanların kolayca erişim sağlayabileceği ve eş zamanlı olarak güncelleme yapmayı planladığımız bu e-mevzuat kitabını hazırlamış bulunuyoruz. Bu e-kitapla, ihtiyaç duyulan güncel mevzuatın neredeyse hepsine tek bir metin üzerinden ve hızlı bir şekilde ulaşılması sağlandı. Kitap bilgisayara, mobil telefonlara ve tabletlere yüklenip, sonrasında internet erişimine gerek duyulmadan kullanılacak şekilde tasarlandı. Bu çalışma, gümrük işlemleriyle ilgili neredeyse bütün mevzuat içeriklerini içerisinde barındırmış ve konularına göre kategorize edilmiştir. Bir konuyla ilgili tüm düzenlemelerin bir başlık altında toplanması şeklinde tasarlanan bu çalışmanın amacı, bir konuda değişik mevzuatın toparlanmasının önüne geçilerek, zaman tasarrufu sağlamaktır.

Bu çalışmanın hazırlanmasında hiçbir zaman desteğini esirgemeyen Kurucu Başkanımız M. Haluk ÜNDEĞER'e, şirket ortağımız Yusuf Bulut ÖZTÜRK'e ve Yönetim Kurulu Başkanımız Remzi AKÇİN'e sağladıkları katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

Sedat KOCABIYIK
İstanbul, Mart 2024

İÇİNDEKİLER

GÜMRÜK KANUNU VE GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Amaç, Kapsam ve Temel Tanımlar

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

TEMSİL HAKKI, GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ VE YETKİLENDİRİLMİŞ GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Gümrüklerde İş Takibi ve Gümrük Müşavirleri ile Gümrük Müşavir Yardımcıları

YETKİLENDİRİLMİŞ GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ TEBLİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirinin Sahip Olması Gereken Nitelikler,

Yetki Belgesi Başvurusu, Yetki Belgesine İlişkin İşlemler

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tespit İşlemi Yapılacak Gümrük İşlemleri, Tespit Ücreti, Genel Hükümler

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tespit Sözleşmesi, Tespit Raporu, Çalışma Düzeni, Evrak İşlemleri,

Gümrük Müşavir Yardımcısı Çalıştırma, Vekâlet

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sorumluluk, Yetki Belgesinin Geri Alınması ve İptali, Cezai Hükümler

DİSİPLİN CEZALARI

KARAR, BİLGİ VE SÜRELER

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Gümrük Mevzuatının Uygulanmasına İlişkin Kararlar

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Karar

Bilgi

Süreler

Süre ve süre uzatımı

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TARİFE)_(SERİ NO: 14)

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Bağlayıcı Tarife Bilgisi İçin Başvuru

Bağlayıcı Tarife Bilgisinin Verilmesi ve Kullanılması

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TARİFE)_(SERİ NO:11)

Amaç, Kapsam, Tanımlar

TARİFE MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

MENŞE MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Eşyanın Menşei

Eşyanın Tercihli Olmayan Menşei

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Eşyanın Menşei

Eşyanın Menşeinin Belirlenmesi

Menşe Şahadetnamesi
TÜRKİYE İLE AVRUPA TOPLULUĞU ARASINDA OLUŞTURULAN
GÜMRÜK BİRLİĞİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR HAKKINDA
KARAR - 2006/10895

Amaç, Kapsam ve Tanımlar
Gümrük Birliği Tarafları Arasında Eşya Ticaretinde Uygulanacak Gümrük
Hükümleri

A.TR Dolaşım Belgelerinin Şekli ve Düzenleneceği Haller
A.TR Dolaşım Belgelerinin Gümrük İdarelerince Vizesi
Dolaşım Belgelerinin Değiştirilmesi
A.TR Dolaşım Belgelerinin Sonradan Verilmesi
İkinci Nüsha A.TR Dolaşım Belgesi Düzenlenmesi
A.TR Dolaşım Belgelerinin İbraz Süreleri
Basitleştirilmiş İşlemler
İthalatta İbraz Edilen Belgelere İlişkin İşlemler ve Sonradan Kontrolünün
İstenmesi

İşleme Konulmayacak A.TR Dolaşım Belgeleri
Gümrük İdareleri Arasında Karşılıklı İşbirliği
Gümrük Birliği Taraflarının Üçüncü Ülkeler Üzerinden Eşya Ticaretinde
Uygulanacak Gümrük Hükümleri
Eşyanın Gümrük Kıymetine Dair Gümrük Uygulamaları
Geri Gelen Eşyaya Uygulanacak Gümrük İşlemleri
Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Gümrük Birliği Kapsamında
Serbest Dolaşımında Bulunan Eşyanın Tercihli Menşe Statüsünün
Kanıtlanması

PAN AVRUPA AKDENİZ MENŞE KÜMÜLASYON SİSTEMİ KAPSAMI
TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA
YÖNETMELİK

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
Ülkesel Gereklilikler
Geri Ödeme veya Muafiyet
Eşyanın Menşeinin İspatı
EUR.1 ve EUR-MED Dolaşım Belgelerinin Sonradan Verilmesi, İkinci
Nüsha Düzenlenmesi ve Değiştirilmesi
Menşe İspatından Muafiyet
Basitleştirilmiş İşlemler

BATI BALKAN MENŞE KÜMÜLASYON SİSTEMİ KAPSAMI TİCARETTE
EŞYANIN TERCİHLİ MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Şartları

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nitelendirme Birimi, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam, Setler ve
Etkisiz Unsurlar

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ülkesel Gereklilikler
BEŞİNCİ BÖLÜM
Geri Ödeme veya Muafiyet
ALTINCI BÖLÜM
Eşyanın Menşeinin İspatı
YEDİNCİ BÖLÜM
EUR.1 Dolaşım Belgelerinin Düzenlenmesi ve Vize İşlemleri
SEKİZİNCİ BÖLÜM
EUR.1 Dolaşım Belgelerinin Sonradan Verilmesi, İkinci Nüsha
Düzenlenmesi ve Değiştirilmesi
DOKUZUNCU BÖLÜM
İbraz
ONUNCU BÖLÜM
Menşe İspatından Muafiyet
ONBİRİNCİ BÖLÜM
Euro ile İfade Edilen Tutarlar
ONİKİNCİ BÖLÜM
Basitleştirilmiş İşlemler
ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Gümrük İdareleri Arasında Karşılıklı İşbirliği
ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Cezalar
ONBEŞİNCİ BÖLÜM
Serbest Bölgeler
D-8 ÜYESİ DEVLETLER ARASINDA TERCİHLİ TİCARET ANLAŞMASI
ÇERÇEVESİNDEKİ TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ MENŞEİNİN TESPİTİ
HAKKINDA YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
İKİNCİ BÖLÜM
Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Koşulları
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Eşyanın Sınıflandırılması, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam ve Etkisiz
Unsurlar
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Ülkesel Gereklilikler
BEŞİNCİ BÖLÜM
Eşyanın Menşeinin İspatı, Menşe İspat Belgesinin Düzenlenmesi ve
Vize İşlemleri
ALTINCI BÖLÜM
Menşe İspat Belgesinin Sonradan Verilmesi, İkinci Nüsha Düzenlenmesi
ve Değiştirilmesi
YEDİNCİ BÖLÜM
İbraz
SEKİZİNCİ BÖLÜM
Yetkili Makamlar Arasında Karşılıklı İşbirliği

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

TÜRKİYE-BİRLEŞİK KRALLIK ORTAK KOMİTESİNİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZAY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI EKİ MENŞE PROTOKOLÜNÜ DEĞİŞTİREN 15/3/2021 TARİHLİ VE 2/2021 SAYILI KARARI KAPSAMI TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Şartları

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nitelendirme Birimi, Ambalaj Malzemeleri, Konteynerler, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksamlar, Setler ve Etkisiz Unsurlar

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ülkesel Gereklilikler

BEŞİNCİ BÖLÜM

Menşe İşlemleri

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AZERBAYCAN CUMHURİYETİ ARASINDA TERCİHLİ TİCARET ANLAŞMASI ÇERÇEVESİNDEKİ TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Koşulları

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nitelendirme Birimi, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam, Setler ve Etkisiz Unsurlar

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ülkesel Gereklilikler

BEŞİNCİ BÖLÜM

Eşyanın Menşenin İspatı, Menşe İspat Belgesinin Düzenlenmesi ve Vize İşlemleri

ALTINCI BÖLÜM

Yetkili İdareler Arasında İşbirliği

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

GENELGELER

GENELGE

(2014/ 01)

GENELGE

(2014/ 01)

KIYMET MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Eşyanın Gümrük Kıymeti

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Eşyanın Gümrük Kıymeti

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (GÜMRÜK KIYMETİ) (SERİ NO: 2)

GENELGELER

GENELGE

(2015/17)

27.03.2015 / 6901953

10.11.2017 / 29443368

GENELGE

(2016/5)

GENELGE

(2012/29)

EŞYANIN AĞIRLIĞI VE KAPLARI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Eşyanın Ağırlığı ve Kapları

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Eşyanın Ağırlığı ve Kapları

ÖZET BEYAN İŞLEMLERİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Taşıtların Kontrolü ve Gümrük Bölgesine Getirilen Eşya Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanıma Tabi Tutulana Kadar Uygulanacak Hükümler

Taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine Giriş ve Çıkışı

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Gümrük Bölgesine Getirilen Eşyanın Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanıma Tabi Tutulmasına Kadar Uygulanacak Hükümler

Taşıtların Kontrolü, Gümrüklü Sahaların Gözetimi ve İşletmelerin Yükümlülükleri

Taşıtların Kontrolü

Yolcu İşlemleri

Gümrüklü Sahaların Gözetimi ve İşletmelerin Yükümlülükleri

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

GENELGELER

GENELGE

(2012/2)

EŞYANIN GÜMRÜĞE SUNULMASI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Eşyanın Gümrüğe Sunulması

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine Girmesi ve Gümrüğe Sunulması

Gümrüğe Sunulan Eşyanın Boşaltılması

Gümrüğe Sunulan Eşyaya Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanım Belirlenmesi Zorunluluğu

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SÜRE DEĞİŞİMİ) SERİ NO: 2

EŞYANIN GEÇİCİ DEPOLANMASI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU
Eşyanın Geçici Depolanması
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ
Eşyanın Geçici Depolanması
GÜMRÜKÇE ONAYLANMIŞ İŞLEM VE KULLANIM
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU
Gümrükçe Onaylanmış İşlem veya Kullanım
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ
Fikri ve Sınai Hakların Korunması
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (FİKRİ VE SINAİ HAKLAR).(SERİ NO: 1)
GÜMRÜK BEYANI
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU
GÜMRÜK REJİMLERİ
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ
Gümrük Beyanı ve Gümrük Rejimleri
Gümrük Beyanı
GÜMRÜK LABORATUARLARININ FAALİYETLERİ HAKKINDA
YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
İKİNCİ BÖLÜM
Gümrük Laboratuvarlarının Görev ve Çalışma Esasları
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Numune Kabul ve Saklama Esasları, Tahlil Metotları ve Tahlil Raporları
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler
SONRADAN KONTROL VE RİSKLİ İŞLEMLERİN KONTROLÜ
YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
İKİNCİ BÖLÜM
Sonradan Kontrole İlişkin Genel Usul ve Esaslar
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Sonradan Kontrol İşlemleri
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Yükümlülükler, Nihai Değerlendirme ve Raporlama
GENELGELER
GENELGE
(2020/18)
İTHALAT MEVZUATI
İTHALAT REJİMİ KARARI (KARAR SAYISI: 3350)
İTHALAT REJİMİ KARARI
BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Yetki
İKİNCİ BÖLÜM İthalata İlişkin Genel Esaslar
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İthal Eşyaya Uygulanacak Mali Mükellefiyetler
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ REJİMİ
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ
Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN
UYGULANMASI HAKKINDA KARAR - 15481
Nihai Kullanıma Konu Eşya ile Gümrük Vergisi Askıya Alınan Eşyadan
Kullanım Amacı Tayin Edilenlerin İthalatı
Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine Getirilmeden Serbest Dolaşıma
Girişine İlişkin Özel Şartlar
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (NİHAİ KULLANIM)_(SERİ NO: 1).
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (VARIŞ ÖNCESİ GÜMRÜK İŞLEMLERİ)
(SERİ NO: 1).
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ REJİMİ).
(SERİ NO: 2).
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ)_(SERİ NO:
13).
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ)_(SERİ NO:
15).
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ)_(SERİ NO:
16).
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (GÜMRÜK İŞLEMLERİ)_(SERİ NO: 16).
(YAYGIN BASİTLEŞTİRİLMİŞ USUL).
GENELGELER
GENELGE
(2014/4).
GENELGE
(2019/12).
İHRACAT MEVZUATI
İHRACAT REJİMİ KARARI (95/7623).
İHRACAT YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar
İKİNCİ BÖLÜM
İhracat Şekilleri ve Esasları
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Ortak Hükümler
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler
İHRACAT REJİMİ
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ
İHRACI YASAK VE ÖN İZNE BAĞLI MALLARA İLİŞKİN TEBLİĞ
(İHRACAT 96/31).
İHRACI KAYDA BAĞLI MALLARA İLİŞKİN TEBLİĞ (NO: İHRACAT
2006/7).

BEDELSİZ İHRACATA İLİŞKİN TEBLİĞ (NO: İHRACAT 2008/12)
DESTEKLEME VE FİYAT İSTİKRAR FONU HAKKINDA KARAR
(13.10.1988 TARİHLİ 88/13384 SAYILI KARARNAMENİN EKİ)
TARIMSAL ÜRÜNLERDE İHRACAT İADESİ YARDIMLARINA İLİŞKİN
PARA-KREDİ VE KOORDİNASYON KURULUNUN 06/04/2018 TARİHLİ
VE 2018/12 SAYILI KARARI

TARIMSAL ÜRÜNLERDE İHRACAT İADESİ YARDIMLARINA İLİŞKİN
PARA-KREDİ VE KOORDİNASYON KURULU KARARI

EKONOMİK ETKİLİ GÜMRÜK REJİMLERİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Şartlı Muafiyet Düzenlemeleri ve Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri

TRANSİT İŞLEMLERİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Transit Rejimi Altında Taşınan Eşyaya Uygulanacak Hükümler

Transit Rejimi

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Transit Rejimi

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ)_(SERİ NO: 1)

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ)_(SERİ NO: 3)

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ)_(SERİ NO: 4)

BİRİNCİ KİTAP Genel Hükümler BİRİNCİ KISIM Amaç, Kapsam,

Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ KISIM Teminatlar ve Kefil

İKİNCİ KİTAP

İşlemler

BİRİNCİ KISIM

Hareket Gümrük İdaresinde Yapılacak İşlemler

İKİNCİ KISIM

Taşıma Sırasındaki Olaylar, Çok Modlu Taşımacılık İşlemleri, Transit ve

Çıkış İdaresi İşlemleri

ÜÇÜNCÜ KISIM

Varış Gümrük İdaresi İşlemleri

DÖRDÜNCÜ KISIM

İbra ve Teminatın Serbest Bırakılması

BEŞİNCİ KISIM

Alternatif Kanıt, Alındı ve Sonradan Kontrol

ÜÇÜNCÜ KİTAP

Araştırma ve Tahsilat Usulleri ile Gümrük Yükümlülüğü

BİRİNCİ KISIM

Araştırma Usulü

İKİNCİ KISIM

Tahsilat Usulü

ÜÇÜNCÜ KISIM

Gümrük Yükümlülüğünün Doğması, Yükümlünün Belirlenmesi ve Yükümlüye Yönelik İşlemler

DÖRDÜNCÜ KİTAP

Çeşitli ve Son Hükümler

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 5)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hususlar

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşlemler

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İzin Askıya Alınması ve İptali

BEŞİNCİ BÖLÜM

İzin Sahibinin Yükümlülükleri ve Sonradan Kontrol

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 6)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hususlar

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İzin Sahibince ve Gümrük İdaresince Gerçekleştirilecek İşlemler

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İzin Askıya Alınması ve İptali

BEŞİNCİ BÖLÜM

İzin Sahibinin Yükümlülükleri ve Sonradan Kontrol

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 8)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hususlar

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşlemler

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İzin Askıya Alınması ve İptali

BEŞİNCİ BÖLÜM

İzin Sahibinin Yükümlülükleri ve Sonradan Kontrol

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 1)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM
TIR Güzergâhları ve Güzergâh Katetme Süreleri

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
TIR Rejiminin İşleyişine İlişkin Genel Esaslar

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Giriş Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler

BEŞİNCİ BÖLÜM
Hareket Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler

ALTINCI BÖLÜM
Varış Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler

YEDİNCİ BÖLÜM
Çıkış Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler

SEKİZİNCİ BÖLÜM
TIR Karnesi Takip İşlemleri

DOKUZUNCU BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

GÜMRÜK ANTEPO REJİMİ
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU
Gümrük Antrepo Rejimi

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ
GENELGELER
GENELGE
(2013/5)
GENELGE
(2011/16)
24.05.2016/16207685
19.08.2015 / 9937740

DAHİLDE İŞLEME MEVZUATI
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU
Dahilde İşleme Rejimi

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ
DAHİLDE İŞLEME REJİMİ KARARI - 2005/8391
BİRİNCİ BÖLÜM
AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR
İKİNCİ BÖLÜM
DAHİLDE İŞLEME TEDBİRLERİ
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
GENEL HÜKÜMLER
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

İHRACAT SAYILAN SATIŞ VE TESLİMLER HAKKINDA TEBLİĞ
(İHRACAT: 2005/2)
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar
İKİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ TEBLİĞİ (İHRACAT: 2006/12)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Dahilde İşleme Tedbirleri

I- Şartlı muafiyet sistemi

II- Geri ödeme sistemi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Belge/İzin Düzenlenmesi

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Süreler

BEŞİNCİ BÖLÜM

Takip ve Değerlendirme

ALTINCI BÖLÜM

İhracat Taahhüdünün Kapatılması

YEDİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Denetim

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

DAHİLDE İŞLEME REJİMİNE İLİŞKİN İŞLEMLERİN BİLGİSAYAR VERİ

İŞLEME TEKNİĞİ YOLUYLA YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (İHRACAT: 2007/2)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

HARİÇTE İŞLEME MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Hariçte İşleme Rejimi

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN

UYGULANMASI HAKKINDA KARAR-15481

Hariçte işleme rejimi kapsamında katma değer uygulaması

HARİÇTE İŞLEME REJİMİ KARARI - 2007/11864

BİRİNCİ BÖLÜM

İKİNCİ BÖLÜM

Hariçte İşleme Faaliyeti

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hükümler

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

HARIÇTE İŞLEME REJİMİ TEBLİĞİ (İHRACAT: 2007/5)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Hariçte İşleme Faaliyeti

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hükümler

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (HARIÇTE İŞLEME-GEÇİCİ İHRACAT) (SERİ NO: 1)

GÜMRÜK KONTROLÜ ALTINDA İŞLEME REJİMİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (GÜMRÜK KONTROLÜ ALTINDA İŞLEME)

(SERİ NO: 3)

GENELGELER

02.02.2016 / 13511799

11.12.2018 / 39660060

GEÇİCİ İTHALAT MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Geçici İthalat Rejimi

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN

UYGULANMASI HAKKINDA KARAR-15481

İthalat Vergilerinden Tam Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat Rejiminin Uygulanabileceği Haller ve Özel Şartlar ile Buna İlişkin Usul ve Esaslar Yolcular Tarafından İthal Edilen Kişisel ve Sportif Amaçlı Eşya, Gemi Adamlarının İhtiyaç Malzemesi

Kriz Hali İçin Gönderilen Yardım Malzemesi, Tıbbi ve Cerrahi Teçhizat ile Laboratuvar Teçhizatı, Canlı Hayvanlar ve Bunlara Ait Teçhizat ve Sınır Bölgelerinde Kullanılan Teçhizat

Ses, Görüntü veya Veri Taşıyan Eşya, Turistik Reklam Malzemesi, Mesleki Teçhizat, Pedagojik Materyal ve Bilimsel Malzeme

Ambalajlar, Özel Nitelikte Eşya, Numuneler, Üretim Araçları ve Parçaları Yedek Parça, Aksesuar ve Ekipman, Ekonomik Etkisi Olmayan Özel Bir Durumda Getirilen Eşya

İthalat Vergilerinden Tam ve Kısmi Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat Rejiminden Yararlandırılmayacak Eşya

Geçici İthalatta Teminat

GEÇİCİ İTHALAT SÖZLEŞMESİ'NİN ÇEKİNCELERLE BİRLİKTE ONAYLANMASI HAKKINDA KARAR - 2004/7905

Geçici İthalat Sözleşmesi

Giriş

BÖLÜM I

Genel Hükümler

BÖLÜM II

Sözleşmenin Kapsamı

BÖLÜM III

Özel Hükümler

BÖLÜM IV

Diğer Hükümler

BÖLÜM V

Son Hükümler

1972 KONTEYNERLERLE İLGİLİ GÜMRÜK SÖZLEŞMESİ'NİN VE
GEÇİCİ İTHAL SÖZLEŞMESİ'NİN KONTEYNERLERLE İLGİLİ
HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASINA DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

İKİNCİ KISIM

Konteynerlerle İlgili Olarak Tanınan Kolaylıklar

ÜÇÜNCÜ KISIM

Gümrük İdarelerince Yapılacak İşlemler

BİRİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdareleri Tarafından Yapılacak İşlemler

DÖRDÜNCÜ KISIM

Özel Durumlar ve Çeşitli Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Özel Durumlar

İKİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (GEÇİCİ İTHALAT) SERİ NO: 4
GEÇİCİ İTHAL EDİLEN KARA TAŞITLARINA İLİŞKİN GÜMRÜK GENEL
TEBLİĞİ (SERİ NO: 1)

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Temel Tanımlar

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Dayanak

İKİNCİ BÖLÜM

Temel Tanımlar

İKİNCİ KISIM

Kişisel ve Ticari Kullanıma Mahsus Kara Taşıtları

BİRİNCİ BÖLÜM

Turistik Kolaylıklar Kapsamı Taşıtlar

İKİNCİ BÖLÜM

Geçici Giriş Belgesi Kapsamı Taşıtlar

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yabancı Taşıtlar Geçici Giriş Karnesi ve Yabancı Taşıtlar Geçici Giriş

Formu Kapsamı Taşıtlar

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ticari Kullanıma Mahsus Kara Taşıtları
ÜÇÜNCÜ KISIM
Süre Uzatımı ve Şartların İhlali
BİRİNCİ BÖLÜM
Süre Uzatımı
İKİNCİ BÖLÜM
Çıkarılmayan Taşıtlar, Takibat İşlemleri ve Şartların İhlali
DÖRDÜNCÜ KISIM
Çeşitli ve Son Hükümler
BİRİNCİ BÖLÜM
Çeşitli Hükümler
İKİNCİ BÖLÜM
Son Hükümler

SERBEST BÖLGELER MEVZUATI
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU
Serbest Bölgeler
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ
Serbest Bölgeler
3218 SAYILI SERBEST BÖLGELER KANUNU
BİRİNCİ BÖLÜM
GENEL HÜKÜMLER
İKİNCİ BÖLÜM
SERBEST BÖLGENİN DÜZENLENMESİ
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
MAL VE HİZMETLER
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK, KALDIRILAN VE UYGULANMAYAN HÜKÜMLER, YÖNETMELİK
SERBEST BÖLGELER UYGULAMA YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ KISIM
GENEL HÜKÜMLER
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Kısaltmalar ve Tanımlar
İKİNCİ KISIM
SERBEST BÖLGELER KOORDİNASYON KURULU, BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ VE BÖLGELERİN DÜZENLENMESİ
BİRİNCİ BÖLÜM
Serbest Bölgeler Koordinasyon Kurulu, Bölge Müdürlükleri, Bölgelerin Sınırları, Alt ve Üstyapı Tesisleri ve Bunların Korunması
İKİNCİ BÖLÜM
Faaliyet Konuları, Faaliyet Ruhsatı, Sınai ve Ticari Kayıtlar, Bölgeye Giriş ve Çıkışlar
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Bölge Güvenliğinin Sağlanması ve Çalışma Esasları
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
İşletici veya Bölge Kurucu ve İşleticisi

ÜÇÜNCÜ KISIM
BÖLGEDEKİ MALLAR, KİRA VE HİZMET SÖZLEŞMELERİ VE
TARİFELER
BİRİNCİ BÖLÜM
İhraç ve İthal Olunan Mallar ve Transit Mal Taşımacılığı
İKİNCİ BÖLÜM
Bölgeye Mal Giriş ve Çıkışı
DÖRDÜNCÜ KISIM
Özel Hesap, Serbest Bölge Gelirleri, Kira Sözleşmeleri
BİRİNCİ BÖLÜM
Özel Hesap ve Serbest Bölge Gelirleri
İKİNCİ BÖLÜM
Kira Tarifeleri ve Kira Sözleşmeleri
BEŞİNCİ KISIM
KAMBIYO, BANKACILIK VE SİGORTACILIK HİZMETLERİ
BİRİNCİ BÖLÜM
Kambiyo, Bankacılık ve Sigortacılık Hizmetleri
İKİNCİ BÖLÜM
Yükleme ve Boşaltma Hizmetleri İle Diğer Hizmetler
ALTINCI KISIM
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER
GENELGELER
GENELGE
2001 / 1
GENELGE
(2020/24)
YENİDEN İHRACAT, İMHA VE TERK
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU
Yeniden İhracat, İmha ve Terk
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ
Yeniden İhracat, İmha ve Terk
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (MAHRECE İADE) (SERİ NO: 2)
GÜMRÜK VERGİLERİNDEN MUAFİYET VE İSTİSNA
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU
Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna
Geri Gelen Eşya
Deniz Balıkçılığı Ürünleri ve Denizden Çıkarılan Diğer Ürünler
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ
Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna
DİPLOMATİK MUAFİYETLER
Geri Gelen Eşya
Deniz Balıkçılığı Ürünleri ve Denizden Çıkarılan Diğer Ürünler
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN
UYGULANMASI HAKKINDA KARAR-15481
Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Tanınacak Haller
BİRİNCİ BÖLÜM

Önemli Değeri Olmayan Eşya
İKİNCİ BÖLÜM
Gerçek Kişiler Tarafından Serbest Dolaşıma Sokulacak Şahsi Eşya
BİRİNCİ AYIRIM
Yerleşim Yerini Türkiye Gümrük Bölgesine Nakleden Gerçek Kişilere Ait
Kullanılmış Motorlu veya Motorsuz Özel Nakil Vasıtaları
İKİNCİ AYIRIM
Yerleşim Yerini Türkiye Gümrük Bölgesine Nakleden Gerçek Kişilere Ait
Kullanılmış Ev Eşyası
ÜÇÜNCÜ AYIRIM
Evlilik Nedeni ile Serbest Dolaşıma Giren Eşya
DÖRDÜNCÜ AYIRIM
Miras Yoluyla İntikal Eden Eşya
BEŞİNCİ AYIRIM
Türkiye'ye Öğrenim Amacıyla Gelen Öğrencilere İlişkin Eğitim
Malzemeleri ve Ev Eşyası
ALTINCI AYIRIM
Türkiye Gümrük Bölgesinden Geçici Olarak Çıkan Gerçek Kişilerin Geri
Getirdiği Kullanılmış Ev Eşyası
YEDİNCİ AYIRIM
Yerleşim Yeri Türkiye Gümrük Bölgesi Dışında Bulunan Gerçek Kişilerin
Türkiye'de Edindikleri Konutlarda Kullanmak Üzere Getirdikleri Ev Eşyası
SEKİZİNCİ AYIRIM
Kişisel Eşya
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Serbest Dolaşıma Sokulacak Diğer Eşya
BİRİNCİ AYIRIM
Yolcular Tarafından Serbest Dolaşıma Sokulan Hediyelik Eşya ve
Vergileri Ödenmek Suretiyle Yolcu Beraberinde veya Posta Yoluyla ya da
Hızlı Kargo Taşımacılığı Yoluyla Serbest Dolaşıma Sokulacak Eşya
İKİNCİ AYIRIM
Şeref Nişanları veya Ödülleri
ÜÇÜNCÜ AYIRIM
Uluslararası İlişkiler Çerçevesinde Alınan Hediyeler
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Kamu Yararına Faaliyetlerde Bulunulmak Amacıyla Serbest Dolaşıma
Sokulan Malzeme ve Eşya
BİRİNCİ AYIRIM
Genel Amaçlarla İthal Edilen Eşya
İKİNCİ AYIRIM
Eğitim, Bilim ve Kültürel Amaçlı Eşya ile Bilimsel Alet ve Cihazlar
ÜÇÜNCÜ AYIRIM
Tıbbi Teşhis, Tedavi ve Araştırma Yapılmasına Mahsus Alet ve Cihazlar
DÖRDÜNCÜ AYIRIM
Bilimsel Araştırma Amacına Yönelik Hayvanlar, Biyolojik veya Kimyasal
Maddeler

BEŞİNCİ AYIRIM
İnsan Kaynaklı Tedavi Edici Maddeler ile Kan Grublama ve Doku Tipi Ayırma Belirteçleri

ALTINCI AYIRIM
İlaç Özelliği Olan Ürünlerin Kalite Kontrolü Amacına Yönelik Maddeler

YEDİNCİ AYIRIM
Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinde Kullanılmak Üzere Serbest Dolaşıma Sokulan Eşya

BEŞİNCİ BÖLÜM
Bir Ticari Faaliyetin Yürütülmesi ile Bağlantılı İthalat

BİRİNCİ AYIRIM
İşyeri Nakli Suretiyle Serbest Dolaşıma Sokulan Sermaye Malları ve Diğer Malzemeler

İKİNCİ AYIRIM
Türkiye Gümrük Bölgesindeki Çiftçilerin Komşu Ülkede Elde Ettikleri Ürünler

ÜÇÜNCÜ AYIRIM
Komşu Ülkelerdeki Çiftçilerin Türkiye Gümrük Bölgesindeki Toprak ve Ekinlerinin İşlenmesi Amacına Yönelik Ürünler

DÖRDÜNCÜ AYIRIM
Numuneler, Reklam Malzemeleri ve Ticari Fuarda Tüketilen Ürünler

BEŞİNCİ AYIRIM
İnceleme, Analiz veya Test Amaçlı Olarak Serbest Dolaşıma Sokulan Eşya

ALTINCI BÖLÜM
Ulaştırıcılıkta Kullanılan Eşya

BİRİNCİ AYIRIM
Taşıma Sırasında Eşyanın İstifi ve Korunması İçin Yardımcı Maddeler

ÜÇÜNCÜ AYIRIM
Ulaşım Araçları ile Özel Konteynerlerde Mevcut Bulunan Akaryakıt ve Madeni Yağlar

DÖRDÜNCÜ AYIRIM
Deniz ve Hava Ulaştırıcılığında Kullanılan Eşya

YEDİNCİ BÖLÜM
Bilgi Materyali İthalatı

BİRİNCİ AYIRIM
Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Korunmasına Yönelik Gönderilen Eşya

İKİNCİ AYIRIM
Turistik Reklamcılık Malzemeleri

ÜÇÜNCÜ AYIRIM
Ticari Değeri Olmayan Çeşitli Belge ve Diğer Eşya

SEKİZİNCİ BÖLÜM
Cenaze ve Cenaze ile İlgili Eşyanın Serbest Dolaşıma Sokulması

BİRİNCİ AYIRIM
Savaş Kurbanları Anıtları ile Mezarlıklar İçin Gelen Eşya

İKİNCİ AYIRIM

Tabutlar, Cenaze Kül Kapları ve Süsleme Niteliği Olan Cenaze Levazımatı

DOKUZUNCU BÖLÜM

Muafiyet Uygulanacak Diğer Eşya

BİRİNCİ AYIRIM

Engellilerin Kullanımına Mahsus Eşya

İKİNCİ AYIRIM

Kriz Hallerinde Zarar Görenlere Gönderilen Eşya

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Uluslararası Spor Müsabakalarında Kullanılmak Üzere Getirilen

Eczacılık Ürünleri

ONUNCU BÖLÜM

Ortak Hükümler

Geri Gelen Eşya İçin İthalat Vergilerinden Muafiyet Tanınmasına İlişkin

Özel Haller

GENELGELER

GENELGE (2013/33)

GENELGE

2001/4

SINIR TİCARETİ MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

SINIR TİCARETİNİN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN KARAR - 2016/8478

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

İl Değerlendirme Komisyonu, Sınır Ticareti Belgesi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İthalat ve İhracat İşlemleri

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sınır Ticaretine Yetkili Gümrük Kapıları ve Sınır Ticaret Merkezleri

BEŞİNCİ BÖLÜM

Müeyyideler Müeyyideler

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

SINIR TİCARET MERKEZLERİNİN FİZİKİ OLARAK DÜZENLENMESİ, EŞYA VE STOK KONTROLLERİNİN YAPILMASI İLE BU MERKEZLERE GİRİŞ VE ÇIKIŞLARA İLİŞKİN USUL VE ESASLARA DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

İşletici ve Mağazaların Sorumlulukları, Defter ve Belgeler,

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

SINIR TİCARETİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT: 2016/11)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Sınır Ticareti Bürosu, Sekreteryaya

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınır Ticareti Belgesi, İthalat Uygunluk Belgesi ve İthalata İlişkin

Hususlar

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

GENELGELER

GENELGE

(2016/17).

AKARYAKIT VE KUMANYA İLE İLGİLİ MEVZUAT

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Akaryakıt ve Kumanya ile İlgili Hükümler

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Yakıt ve Kumanyalara İlişkin Gümrük İşlemleri

GENELGELER

GENELGE (2013/28).

GENELGE (2013/36).

GENELGE

(2014/2).

TASFIYE MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Tasfiye Edilecek Eşyaya İlişkin İşlemler

TASFIYE YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR

İKİNCİ BÖLÜM

GEÇİCİ DEPOLAMA YERLERİ, ANTREPOLAR VE AMBARLAR

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GEÇİCİ DEPOLAMA YERİ, ANTREPO VE AMBARLARA İLİŞKİN ORTAK

HÜKÜMLER

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TASFIYE EDİLECEK EŞYANIN TESPİTİ, BEDELİ VE TASFIYE YOLLARI

BEŞİNCİ BÖLÜM

AÇIK ARTIRMA SALONLARINDA İHALE YOLUYLA SATIŞ

ALTINCI BÖLÜM

PERAKENDE SATIŞLAR

YEDİNCİ BÖLÜM

YENİDEN İHRAÇ AMAÇLI SATIŞ VE TASFIYELİK EŞYANIN BİR GÜMRÜK

REJİMİNE TABİ TUTULMASI

SEKİZİNCİ BÖLÜM

TAHSİS VE ÖZEL YOLLA TASFIYE

DOKUZUNCU BÖLÜM

İMHA YOLUYLA TASFIYE

ONUNCU BÖLÜM

DiğER HÜKÜMLER

ONBİRİNCİ BÖLÜM

ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

TASFIYE GENEL TEBLİĞİ (ELEKTRONİK İHALE SERİ NO: 1)

GENELGELER

01.03.2017 / 23022396

12.09.2018 / 37108550

07.08.2020 / 56328085

05.06.2017 / 25501654

GÜMRÜK YÜKÜMLÜLÜĞÜ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Gümrük Yükümlülüğünün Doğması

Gümrük Vergilerinin Tahakkuku, Tebliği ve Ödenmesi

Teminat

Gümrük Yükümlülüğünün Sona Ermesi

Vergilerin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Gümrük Yükümlülüğünün Doğması ve Başlaması

Gümrük Vergilerinin Tahakkuku, Tebliği, Kayda Geçirilmesi ve Ödenmesi

Vergilerin ve Para Cezalarının Geri Verilmesi veya Kaldırılması

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN

UYGULANMASI HAKKINDA KARAR-15481

Teminat Aranmayacak ve Kısmi Teminat Uygulanacak Haller

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TAHSİLAT İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 2)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergilerinin Tahakkuku ile Para Cezalarına İlişkin Kararların

Düzenlenmesi, Bunların Tebliği ve Tahsili

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tecil ve Taksitlendirme

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Terkin

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

GENELGELER

GENELGE

(2019/35)

POSTA VE HIZLI KARGO İŞLEMLERİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Posta Gümrük İşlemleri

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Posta Gümrük İşlemleri

<u>İKİNCİ BÖLÜM</u>
<u>POSTA HABERLEŞME GÖNDERİLERİ</u>
<u>4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN</u>
<u>UYGULANMASI HAKKINDA KARAR-15481</u>
<i>Posta İdaresi ya da Hızlı Kargo Taşımacılığı Yapan Şirketlerin Dolaylı</i>
<i>Temsilci Olarak Yetkili Kılınmasına İlişkin Şartlar</i>
<u>GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (POSTA VE HIZLI KARGO TAŞIMACILIĞI)</u>
(SERİ NO: 4)
<u>GENELGELER</u>
<u>GENELGE</u>
(2011/39)
<u>CEZALAR</u>
<u>4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU</u>
<i>Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar</i>
<i>Usulsüzlüklere İlişkin Cezalar</i>
<u>GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ</u>
<i>Cezalar</i>
<i>Genel Hükümler</i>
<u>GENELGELER</u>
<u>GENELGE (2013/38)</u>
07.10.2020 / 58025341
<u>GÜMRÜK MEVZUATINDA İTİRAZ</u>
<u>4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU</u>
<i>İtirazlar</i>
<u>GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ</u>
<i>İtirazlar</i>
<u>GENELGELER</u>
<u>07.12.2012 / 24719</u>
<u>GENELGE</u>
(2013/01)
<u>GENELGE</u>
(2014/26)
<u>UZLAŞMA MEVZUATI</u>
<u>4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU</u>
<u>GÜMRÜK UZLAŞMA YÖNETMELİĞİ</u>
<u>BİRİNCİ BÖLÜM</u>
<i>Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar</i>
<u>İKİNCİ BÖLÜM</u>
<i>Uzlaşmanın Kapsamı, Komisyonların Teşkili ve Yetkileri</i>
<u>ÜÇÜNCÜ BÖLÜM</u>
<i>Başvurunun Şekli, Süresi ve Usul Yönünden İncelenmesi</i>
<u>DÖRDÜNCÜ BÖLÜM</u>
<i>Uzlaşma Komisyonunca Yapılacak Çalışmalar</i>
<u>BEŞİNCİ BÖLÜM</u>
<i>Uzlaşmanın Sonuçları</i>
<u>ALTINCI BÖLÜM</u>

İtiraz ve Uzlaşma Hakkının Aynı Anda Kullanılmaması ve Teminatlı İşlemler

GEÇİCİ DEPOLAMA YERLERİ VE ANTREPOLAR

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

İşletmelerin Yükümlülükleri

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Geçici Depolama Yeri ve Antrepo İşletmelerinin Yükümlülükleri

Geçici Depolama Yerleri

Gümrük Antrepoları

Geçici Depolama Yeri ve Gümrük Antrepolarına İlişkin Ortak Hükümler

GÜMRÜKSÜZ SATIŞ MAĞAZALARI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru Koşulları, Faaliyet Konuları

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Satışlara İlişkin Usul ve Esaslar

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mağaza ve Depolarda Eşya Hareketleri, Mağazanın Devri

BEŞİNCİ BÖLÜM

Teminat İşlemleri

ALTINCI BÖLÜM

Kayıt ve Belge Düzeni

YEDİNCİ BÖLÜM

Denetim ve Müeyyideler

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (ANTREPOLARDA AKARYAKIT KARIŞTIRMA İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 1)

GENELGELER

GENELGE

(2014/1)

15.09.2017 / 27916412

YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ MEVZUATI (YYS)

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

GÜMRÜK İŞLEMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KİTAP

Genel Hükümler

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ KISIM

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü ve Kapsamı, Sertifika Başvuru Koşulları, Sertifika Başvurularında Aranacak Belgeler, Başvuru Şekli ve Başvuruların Değerlendirilmesi

ÜÇÜNCÜ KISIM

Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasının Geçerlilik Süresi ve Değiştirilmesi

İKİNCİ KİTAP
Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası Kapsamı Yetki, İzin, Uygulama ve Kolaylaştırmalar
BİRİNCİ KISIM
Eksik Beyan Usulü
İKİNCİ KISIM
Kısmi Teminat Uygulaması
ÜÇÜNCÜ KISIM
Götürü Teminat Uygulaması
DÖRDÜNCÜ KISIM
Onaylanmış İhracatçı Yetkisi
BİRİNCİ BÖLÜM
Basitleştirilmiş İşlem Kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi Düzenleme ve Vize Etme İzni
İKİNCİ BÖLÜM
Eşyanın Kıymetine Bakılmaksızın Fatura Beyanı veya EUR.MED Fatura Beyanı Düzenleme İzni
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İhracatta Yerinde Gümrükleme İzni
BEŞİNCİ KISIM
İzinli Gönderici Yetkisi
ALTINCI KISIM
İzinli Alıcı Yetkisi
YEDİNCİ KISIM
İthalatta Yerinde Gümrükleme İzni
SEKİZİNCİ KISIM
Beyanın Kontrol Türüne İlişkin Kolaylaştırmalarından Yararlanma İzni
DOKUZUNCU KISIM
Emniyet ve Güvenlik Kontrollerine İlişkin Kolaylıklar
ÜÇÜNCÜ KİTAP
Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası Sahibinin Yükümlülükleri, Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasının ve Sertifika Kapsamında Yer Alan Hak, Yetki ve İzinlerin Askıya Alınması, Geri Alınması, İptali, Koşulların İzlenmesi ve Bilgi Değişimi
DÖRDÜNCÜ KİTAP
Çeşitli ve Son Hükümler
GÜMRÜK İŞLEMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASINA İLİŞKİN GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 1)
ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ MEVZUATI (OKSB)
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ
Onaylanmış Kişi Statüsü
ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜSÜNE İLİŞKİN GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 1)
BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Onaylanmış Kişi Statüsü, Statü Belgesi Başvurularında Aranacak Belgeler, Başvuru Şekli ve Başvuruların Değerlendirilmesi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Statü Belgesinin Geçerlilik Süresi, Yenilenmesi, Değiştirilmesi

İKİNCİ KISIM

Statü Belgesi Kapsamında Usul, Uygulama ve Yetkiler

BİRİNCİ BÖLÜM

Eksik Beyan Usulü

İKİNCİ BÖLÜM

Kısmi Teminat Uygulaması

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Götürü Teminat Uygulaması

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Beyanın Kontrol Türüne İlişkin Kolaylaştırmalar

BEŞİNCİ BÖLÜM

Onaylanmış İhracatçı Yetkisi

ÜÇÜNCÜ KISIM

Statü Belgesinin ve Statü Belgesi Kapsamında Yer Alan Hak ve Yetkilerin Askıya Alınması, Geri Alınması ve İptali

DÖRDÜNCÜ KISIM

Elektronik Statü Belgesi Yönetim Sistemi

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli ve Son Hükümler

YATIRIM TEŞVİK MEVZUATI

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR - 2012/3305

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

İLLER

YATIRIM YERİ TAHSİSİ

SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ

SİGORTA PRİMİ DESTEĞİ

GELİR VERGİSİ STOPAJI DESTEĞİ

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARARIN

UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (NO: 2012/1)

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (YATIRIM TEŞVİK) (SERİ NO: 9)

GENELGELER

24.03.2016 / 14793290

26.08.2015

05.10.2017 / 28447926

13.11.2019 / 48900138

DİĞER DESTEKLER

TÜRK ÜRÜNLERİNİN YURTDIŞINDA MARKALAŞMASI, TÜRK MALI İMAJININ YERLEŞTİRİLMESİ VE TURQUALITY®'NİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (2006/4)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Çalışma Grupları ve Sekreteryaya

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Desteklenecek Faaliyetler

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Destek Kapsamına Alınma

BEŞİNCİ BÖLÜM

Destegın Başlangıç Tarihi, Süresi ve Kapsamı

ALTINCI BÖLÜM

Ödeme Belgelerinin İbrazi ve Ödeme

YEDİNCİ BÖLÜM

İzleme ve Değerlendirme

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

PAZAR ARAŞTIRMASI VE PAZARA GİRİŞ DESTEĞİ HAKKINDA TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2011/1)

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR

İKİNCİ BÖLÜM

YURT DIŞI PAZAR ARAŞTIRMASI DESTEĞİ

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

RAPOR, YURTDIŞI ŞİRKET VE YURTDIŞINDA YERLEŞİK ŞİRKETE

AİT MARKA ALIM DESTEĞİ

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SEKTÖREL TİCARET HEYETİ VE ALIM HEYETİ

BEŞİNCİ BÖLÜM

E-TİCARET SİTELERİNE ÜYELİK DESTEĞİ

ALTINCI BÖLÜM

ÖDEME BELGELERİNİN İBRAZİ VE ÖDEME

YEDİNCİ BÖLÜM

DİĞER HÜKÜMLER

KAMBİYO MEVZUATI

1567 SAYILI TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA KANUN
TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARAR NO:
89/14391

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL ESASLAR

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK PARASI, DÖVİZ İLE KIYMETLİ MADEN, TAŞ VE EŞYALARA

İLİŞKİN HÜKÜMLER

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DIŞ TİCARET

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

GÖRÜNMEYEN İŞLEMLER

BEŞİNCİ BÖLÜM

SERMAYE HAREKETLERİ
ALTINCI BÖLÜM
USUL VE MÜŞTEREK HÜKÜMLER
YEDİNCİ BÖLÜM
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU HAKKINDA KARAR NO:
88/12944

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA
İLİŞKİN TEBLİĞ (NO: 2008-32/34)

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA
İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT BEDELLERİ HAKKINDA) (NO: 2018-32/48)

GENELGELER

Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel
Müdürlüğünün 2020/1 sayılı İthalat Genelgesi

GENELGE (2016/1)

GENELGE

(2020/1)

GENELGE

(2010/2)

GENELGE

(2019/21)

İHRACAT GENELGESİ

TİCARET POLİTİKASI ÖNLEMLERİ MEVZUATI

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA MEVZUAT
3577 SAYILI İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ

HAKKINDA KANUN

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA KARAR
(99/13482)

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA
YÖNETMELİK

İTHALATTA KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA MEVZUAT

İTHALATTA KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA KARAR-2004/7305

İTHALATTA KORUNMA ÖNLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

İTHALATTA KOTA VE TARİFE KONTENJANI İDARESİ HAKKINDA
MEVZUAT

İTHALATTA KOTA VE TARİFE KONTENJANI İDARESİ HAKKINDA
KARAR- 2010/339

İHRACATTA KOTA VE TARİFE KONTENJANI BELİRLENMESİ VE
İDARESİNE İLİŞKİN KARAR (95/7616)

İTHALATTA GÖZETİM UYGULANMASI HAKKINDA MEVZUAT

İTHALATTA GÖZETİM UYGULANMASI HAKKINDA KARAR -
2004/7304

İTHALATTA GÖZETİM UYGULANMASI YÖNETMELİĞİ

BELİRLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA
ÖNLEMLERİ HAKKINDA MEVZUAT

BELİRLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA KARAR (KARAR SAYISI: 95/6815)

BELİRLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİNE DAİR YÖNETMELİK

İKİLİ ANLAŞMALAR, PROTOKOLLER VEYA DİĞER DÜZENLEMELER KAPSAMI DIŞINDA, BELİRLİ ÜLKELER MENŞEİLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA MEVZUAT

İKİLİ ANLAŞMALAR, PROTOKOLLER VEYA DİĞER DÜZENLEMELER KAPSAMI DIŞINDA, BELİRLİ ÜLKELER MENŞEİLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA KARAR

İKİLİ ANLAŞMALAR, PROTOKOLLER VEYA DİĞER DÜZENLEMELER KAPSAMI DIŞINDA, BELİRLİ ÜLKELER MENŞEİLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

TÜRKİYE'NİN TİCARİ HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA MEVZUAT
TÜRKİYE'NİN TİCARİ HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA KARAR (95/7608)

TÜRKİYE'NİN TİCARİ HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE MEVZUATI

5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Kaçakçılık Fiilleri

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Usûl Hükümleri

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNUNA GÖRE ELKONULAN EŞYA VE ALIKONULAN TAŞITLARA İLİŞKİN UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Eşyanın Tespiti, Teslimi ve Muhafazasına İlişkin İşlemler

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tütün ve Tütün Mamulleri ile Alkollü İçkilere İlişkin İşlemler

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Elkonulan Eşya ile Alıkonulan Taşıt İçin Yapılacak Masrafların

Karşılanmasına İlişkin İşlemler

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNUNA GÖRE
ELKONULAN AKARYAKITIN TESLİMİ, MUHAFAZASI, TASFİYESİ VE
YAPILAN MASRAFLARA İLİŞKİN UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Elkonulan Akaryakıtın Tespiti, Numune Alınması ve Muhafazasına İlişkin İşlemler

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Elkonulan Akaryakıt İçin Yapılacak Masrafların Karşılmasına İlişkin İşlemler

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kaçak Akaryakıtın Tasfiyesine İlişkin İşlemler

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

KAÇAKÇILIK TÜRLERİ İLE İLGİLİ MAHKÛMİYET HÜKMÜ
KESİNLEŞENLERİN KAMUOYUNA İLAN EDİLMESİNE DAİR YÖNETMELİK
5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNUNA GÖRE İKRAMİYE
ÖDENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

İkramiye Taleplerinin Yapılması

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İkramiyelere İlişkin Hükümler

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

BİRİNCİ KISIM

MÜKELLEFİYET

BİRİNCİ BÖLÜM

VERGİNİN KONUSU

İKİNCİ BÖLÜM

MÜKELLEF VE VERGİ SORUMLUSU

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERGİYİ DOĞURAN OLAY

İKİNCİ KISIM

İSTİSNALAR

BİRİNCİ BÖLÜM

İHRACAT İSTİSNASI

İKİNCİ BÖLÜM

ARAÇLAR, PETROL ARAMALARI VE TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLARDA İSTİSNA

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TAŞIMACILIK İSTİSNASI

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DİPLOMATİK İSTİSNALAR

BEŞİNCİ BÖLÜM
İTHALAT İSTİSNASI
ALTINCI BÖLÜM
SOSYAL VE ASKERİ AMAÇLI İSTİSNALARLA DİĞER İSTİSNALAR
YEDİNCİ BÖLÜM
İSTİSNADAN VAZGEÇME VE İSTİSNALARIN SINIRI
ÜÇÜNCÜ KISIM
MATRAH, NİSPET VE İNDİRİM
BİRİNCİ BÖLÜM
MATRAH
İKİNCİ BÖLÜM
ORAN
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İNDİRİM
DÖRDÜNCÜ KISIM
VERGİNİN TARHI VE ÖDENMESİ
BİRİNCİ BÖLÜM
VERGİLENDİRME USULLERİ
İKİNCİ BÖLÜM
VERGİLENDİRME DÖNEMİ VE BEYAN ESASI
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
TARH İŞLEMLERİ
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
VERGİNİN ÖDENMESİ
BEŞİNCİ BÖLÜM
GÜMRÜK İDARELERİNCE ALINAN KATMA DEĞER VERGİSİNE İLİŞKİN
HÜKÜMLER
BEŞİNCİ KISIM
USUL HÜKÜMLERİ
ALTINCI KISIM
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER
BİRİNCİ BÖLÜM
KALDIRILAN HÜKÜMLER
İKİNCİ BÖLÜM
GEÇİŞ HÜKÜMLERİ
4760 SAYILI ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU
BİRİNCİ BÖLÜM
KONU, TANIMLAR, VERGİYİ DOĞURAN OLAY, MÜKELLEF
İKİNCİ BÖLÜM
İSTİSNALAR
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
VERGİNİN MATRAHI, ORANI VEYA TUTARI
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
VERGİNİN BEYANI, TARHI VE ÖDENMESİ, VERGİNİN BELGELERDE
GÖSTERİLMESİ, MATRAHTA, VERGİDE VE MÜKELLEFİYETTE DEĞİŞİKLİKLER
BEŞİNCİ BÖLÜM

GÜMRÜK İDARELERİNCE ALINAN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİNE İLİŞKİN
HÜKÜMLER
ALTINCI BÖLÜM
DiĞER HÜKÜMLER
DiĞER MEVZUAT DÜZENLEMELERİ
SEKTÖREL DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ STATÜSÜNE İLİŞKİN TEBLİĞ
(İHRACAT 2004/4)
DIŞ TİCARET SERMAYE ŞİRKETİ STATÜSÜNE İLİŞKİN TEBLİĞ
(İHRACAT: 2004/12)
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SEKTÖREL DESTEKLEME)_(SERİ NO:1)

GÜMRÜK KANUNU VE GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU Amaç, Kapsam ve Temel Tanımlar

MADDE 1

Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine giren ve çıkan eşyaya ve taşıt araçlarına uygulanacak gümrük kurallarını belirlemektir.

MADDE 2

Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi, Türkiye Cumhuriyeti topraklarını kapsar. Türkiye kara suları, iç suları ve hava sahası gümrük bölgesine dahildir.

Bu Kanunda geçen Türkiye Gümrük Bölgesi ve Gümrük Bölgesi kavramları Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesini ifade eder.

MADDE 3

Bu Kanunda geçen;

1. “Müsteşarlık” deyimi, Gümrük Müsteşarlığını;

2. a) “Gümrük idaresi veya idareleri” deyimi, gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim birimlerinin tamamını;

b) **“Giriş gümrük idaresi” deyimi**, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirildiği ve risk analizine dayalı giriş kontrolüne tabi tutularak geciktirilmeksizin sevk işlemlerinin yapıldığı gümrük idaresini;

c) **“İthalat gümrük idaresi” deyimi**, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın risk analizine dayalı kontrolleri de dâhil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutulmasına ilişkin işlemlerinin yerine getirildiği gümrük idaresini;

d) **“İhracat gümrük idaresi” deyimi**, Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek eşyanın risk analizine dayalı kontrolleri de dâhil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutulmasına ilişkin işlemlerinin yerine getirildiği gümrük idaresini;

e) **“Çıkış gümrük idaresi” deyimi**, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmeden önce sunulmasının gerekli olduğu ve çıkış işlemlerinin tamamlanması ile ilgili gümrük kontrolleri ve risk analizine dayalı kontrollere tabi tutulduğu gümrük idaresini;

3. “Kişi” deyimi, gerçek ve tüzel kişiler ile hukuken tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat uyarınca hukuki tasarruflar yapma yetkisi tanınan kişiler ortaklığını;

4. “Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde yerleşik kişi” deyimi,

a) Bu bölgede yerleşim yeri olan bütün gerçek kişileri;

b) Bu bölgede kayıtlı işyeri, kanuni iş merkezi veya şubesi bulunan bütün tüzel kişi veya kişiler ortaklığını;

5. “Karar” deyimi, bağlayıcı tarife ve menşe bilgileri de dahil olmak üzere, gümrük idaresinin, gümrük mevzuatı ile ilgili olarak belirli bir konuda bir veya daha fazla kişi üzerinde hukuki sonuç doğuracak idari tasarrufunu;

6. a) “Serbest dolaşımda bulunan eşya” deyimi, 18 inci madde hükümlerine göre tümüyle Türkiye Gümrük Bölgesinde elde edilen ve bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke

veya topraklardan ithal edilen girdileri bulundurmuyan veya şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik değer taşımadığı tespit edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ithal edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesinde, yukarıda belirtilen eşyadan ayrı ayrı veya birlikte elde edilen veya üretilen eşyayı;

b) **“Serbest dolaşımda bulunmayan eşya”** deyimi, serbest dolaşımda bulunan eşya dışında kalan eşya ile transit hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesini fiilen terk eden eşyayı;

7. **“Gümrük statüsü”** deyimi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girmiş olup olmadığı yönünden durumunu;

8. a) **“Gümrük vergileri”** deyimi, ilgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü;

b) **“Gümrük yükümlülüğü”** deyimi, yükümlünün gümrük vergilerini ödemesi zorunluluğunu;

9. **“İthalat vergileri”** deyimi,

a) Eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;

10. **“İhracat vergileri”** deyimi,

a) Eşyanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;

11. **“Yükümlü”** deyimi, gümrük yükümlülüğünü yerine getirmekle sorumlu bütün kişileri;

12. **“Gümrük gözetimi”** deyimi, gümrük mevzuatına ve gereken hallerde gümrük gözetimi altındaki eşyaya uygulanacak diğer hükümlere uyulmasını sağlamak üzere gümrük idareleri tarafından genel olarak uygulanan işlemleri;

13. **“Gümrük kontrolü”** deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın

doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütölen; eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamaları;

14. “Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması” deyimi, eşyanın,

- a) Bir gümrük rejimine tabi tutulmasını,
- b) Bir serbest bölgeye girmesini,
- c) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına yeniden ihracını,
- d) İmhasını,
- e) Gümrüğe terk edilmesini;

15. “Gümrük rejimi” deyimi,

- a) Serbest dolaşıma giriş rejimini,
- b) Transit rejimini,
- c) Gümrük antrepo rejimini,
- d) Dahilde işleme rejimini,
- e) Gümrük kontrolü altında işleme rejimini,
- f) Geçici ithalat rejimini,
- g) Hariçte işleme rejimini,
- h) İhracat rejimini;

16. “Gümrük beyanı” deyimi , belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebinde bulunulmasını;

17. “Beyan sahibi” deyimi, kendi adına beyanda bulunan kişiyi veya adına beyanda bulunulan kişiyi;

18. “Eşyanın gümrüğe sunulması” deyimi , eşyanın gümrük idaresine ya da gümrükçe tayin edilen veya uygun görölen herhangi bir yere getirilmesi üzerine, belirlenen usul ve esaslara uygun olarak, gümrük idarelerine yapılan bildirimini;

19. “Eşyanın teslimi” deyimi, eşyanın tabi tutulduğu gümrük rejimi ile öngörölen amaçlar doğrultusunda gümrük idareleri tarafından ilgilisine teslimini;

20. a) “Rejim hak sahibi” deyimi, kendi adına ve hesabına gümrük beyanını yapan veya hesabına gümrük beyanı yapılan kişi veya bu kişilere ait bir gümrük rejimi ile ilgili hakların ve yükümlölüklerin devredildiği kişiyi;

b) **“Asıl sorumlu”** deyimi, transit rejiminde rejim hak sahibini;

21. “İzin hak sahibi” deyimi, kendisine bir izin verilen kişiyi;

22. “Elleçleme” deyimi, gümrük gözetimi altındaki eşyanın asli niteliklerini değiştirmeden istiflenmesi, yerinin değiştirilmesi, büyük kaplardan küçük kaplara aktarılması, kapların yenilenmesi veya tamiri, havalandırılması, kalburlanması, karıştırılması ve benzeri işlemleri;

23. “Eşya” deyimi, her türlü madde, ürün ve değeri;

24. “Risk” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ve diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımına ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyaya ilişkin olarak,

a) Ulusal ya da uluslararası düzeyde alınmış önlemlerin doğru bir şekilde uygulanmasını engelleyen,

b) Ülkenin mali çıkarlarını tehlikeye düşüren,

c) Ülkenin güvenlik ve emniyetine, kamu güvenliği ve kamu sağlığına, çevreye veya tüketicilere yönelik tehdit oluşturan, bir olayın ortaya çıkma ihtimalini;

25. “Risk yönetimi” deyimi, riskin sistematik olarak tanımlanması ve riskin en aza indirilmesi için gerekli olan tüm önlemlerin uygulanması amacıyla ulusal ve uluslararası kaynak ve stratejilere dayanılarak veri ve bilgi toplanmasını, risk analizi ve değerlendirilmesini, alınacak önlemlerin belirlenmesini ve uygulanmasını, bu sürecin işleyiş ve sonuçlarının düzenli olarak izlenmesi ve gözden geçirilmesini;

26. “Gümrüklenmiş değer” deyimi, Uluslararası kıymet Sözleşmesine göre belirlenecek; ithal eşyası için eşyanın CIF kıymeti ile gümrük vergileri toplamını, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile gümrük vergileri toplamını;

İfade eder.

MADDE 4

Gümrük idareleriyle muhatap olan kişiler Cumhurbaşkanlığı kararnameleeri ile bunlara ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuat hükümlerine uymak; gümrük idarelerinin gerek bu Kanunda gerek diğer mevzuat hükümlerine göre yapacağı gözetim ve kontrollere tabi olmak; bu idarelerin kendi adına veya başka idareler nam veya hesabına tahsil edeceği her tür vergi, resim, harç ve ücretleri ödemek veya bunları teminata bağlamak; mevzuat hükümlerinin uymayı zorunlu kıldığı her tür işlemleri yerine getirmekle sorumludurlar.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; 4458 sayılı Gümrük Kanununun yönetmelikle düzenlenmesini öngördüğü konuları düzenlemek ve uygulamaya yön verecek hususlara açıklık getirmektir.

(2) Bu Yönetmelik, gümrük işlemlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2

(1) Bu Yönetmelik, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3

(1) 4458 sayılı Gümrük Kanununda tanımlanan deyimlere ilave olarak bu Yönetmelikte geçen;

a) **ATA Karnesi:** ATA Karneleri Hakkındaki Gümrük Sözleşmesi ile Geçici İthalat Sözleşmesi çerçevesinde düzenlenen belgeyi,

b) **Bilgisayar sistemi veya sistem:** Gümrük idarelerinde gümrük işlemlerinin yürütüldüğü yerel veya geniş alan ağı ile birbirine bağlı entegre bilgisayar sistemini,

c) **Dökme eşya:** Levha, kangal, profil, kütük, firkete, her türlü boru, rulo sac, pik gibi ambalajlı olarak sayılabilen veya ambalajlanmış eşya dışında kalan; maden cevheri, mineraller, hurda demir, kömür, hububat, hayvan yemi, küspe, çimento, klinker, ponza, suni gübre, mucur gibi ambalajlanmamış ve genellikle yükleme ve boşaltması mekanik vasıta ve tesis gerektiren her nevi gaz, sıvı ve katı maddeleri,

ç) **Elektronik veri değişimi:** Kabul görmüş mesaj standartlarına göre yapılandırılmış verilerin bir bilgisayar sistemi ile diğer bir bilgisayar sistemi arasında elektronik olarak aktarımını,

d) **Eşyanın kayıt yoluyla rejime geçişi:** Eşyanın rejime geçişine ilişkin gümrük işlemlerinin gümrük idaresi yerine yükümlünün kendi tesislerinde yerinde gümrükleme yoluyla gerçekleştirilmesi ve gümrük idaresince uygun bulunması halinde, beyanın beyanname verilmesi yerine ticari kayıtlara giriş yoluyla yapılmasını,

e) **Grup ihracatçısı:** İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmaların ihracat işlemlerini gerçekleştiren yine bu gruba ait olan dış ticaret veya pazarlama şirketini,

f) **Grup imalatçısı:** İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmayı,

g) **Grup ithalatçısı:** İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmaların ithalat işlemlerini gerçekleştiren yine bu gruba ait olan dış ticaret veya pazarlama şirketini,

ğ) **Gümrüklerden Geçiş Karnesi (CPD):** Ticari ve özel kullanıma mahsus kara taşıtları için ulusal ve uluslar arası kefil kuruluşlarca verilen teminat hükmünde olan belgeyi,

h) **Gümrük işlemlerinin bitirilmesi:** Eşyaya ait vergilerin ödenmesini veya kaldırılmasını veya teminata bağlanmasını veya beyannamenin iptal edilmesini veya eşyanın gümrüğe terk edilmesini veya imhasını veya müsadere edilmesini,

ı) **Gümrüklü saha:** Gümrük idaresinin denetim, kontrol, yetki ve sorumluluğunda bulunan; kara, demiryolu, hava gümrük kapıları, iç gümrükler ile diğer yer ve sahalarda fiziki olarak etrafından ayrılmış veya böyle addedilen yerleri; deniz gümrük kapılarında ise bu yerlerle birlikte ilgili liman yönetmelikleri ile belirlenen liman sahası ve demirleme sahalarını kapsayan deniz ve kıyı alanlarını,

i) **İdare amiri:** Gümrük mevzuatı çerçevesindeki bir işlemin yerine getirildiği gümrük idaresinin en üst amirini,

j) **İhracata bağlı önlemlerden yararlanan eşya veya ürün:** İhracı halinde bir geri ödeme veya benzeri ekonomik fayda sağlayan eşya veya ürünleri,

k) **İhracata bağlı önlemlerden yararlanan tarım ürünü:** Herhangi bir işleme tabi tutulmadan ihracı kaydıyla, ihraç edilmeden önce bir ihraç geri ödemesine eşdeğer bir ödeme konusu olan tarım ürünlerini,

l) **Kanun:** 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,

m) **Risk analizi:** Tanımlanmış risklerin ne kadar sıklıkla ortaya çıkabileceğinin ve bunların sonuçlarının büyüklüğünün belirlenmesi için mevcut bilginin sistematik kullanımını,

n) **Ticaret politikası önlemleri:** Gözetim, korunma önlemleri, miktar kısıtlamaları ve ithalat veya ihracat yasaklamaları gibi eşyanın ithal ve ihracı ile ilgili hükümlerle belirlenmiş tarife dışı önlemleri,

o) **Türkiye Gümrük Bölgesi veya Gümrük Bölgesi:** Türkiye Cumhuriyeti topraklarını, karasularını, iç sularını ve hava sahasını kapsayan Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesini,

ö) **Veri işleme tekniği:** 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa uygun olarak elektronik imza içeren elektronik veri değişimi standart mesajlarının gümrük idareleri ile değişimini ve/veya gümrük işlemlerinin tamamlanması için gerekli bilgilerin gümrük idaresinin bilgisayar sistemine girilmesini,

p) **Yolcu:** Ticaret, memuriyet, tahsil, ziyaret, tedavi veya turizm gibi herhangi bir amaçla kısa veya uzun bir süre kalmak üzere, yabancı bir ülkeden kara, demiryolu, deniz veya hava yollarından biriyle Türkiye Gümrük Bölgesine gelen yabancı bir ülkede oturan Türkler ile yabancılar ve herhangi bir amaç ile gittikleri yabancı ülkeden kesin veya geçici olarak dönen, Türkiye’de oturan Türkler ve yabancılar ile Türkiye’den aynı amaçlarla ve aynı yollarla yabancı bir ülkeye giden benzeri Türk ve yabancıları,

r) **Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası:** Kanunun 5/A maddesine uygun olarak, ilgili mevzuat uyarınca aranan koşulları sağlayan yükümlülere gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalar ile Türkiye Gümrük Bölgesine eşya giriş ve çıkışı sırasında yapılan emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanmak üzere verilen belgeyi, ifade eder.

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1

(1) Bu Kararın amacı; 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun bazı maddelerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir.

(2) Bu Karar, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 16, 74, 131, 132, 141, 167, 169, 195, 202, 214, 215, 221, 225 ve 237 nci

maddelerinin Bakanlar Kurulu Kararı ile düzenlenmesini öngördüğü hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 2

(1) Bu Karar, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 16, 74, 131, 132, 141, 167, 169, 195, 202, 214, 215, 221, 225 ve 237 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3

(1) 4458 sayılı Gümrük Kanununda yer alan tanımlara ek olarak bu Kararın uygulanmasında;

a) **Aile ünitesi:** Bir bütün olarak karı-koca ve 18 yaşından küçük çocukları,

b) **Alkol ve alkollü ürünler:** Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 22.03 ila 22.08 pozisyonlarında yer alan ürünleri,

c) **Ambalaj:** Balya halinde ithal edilen saman, kağıt, cam elyafı ve talaş gibi malzemeler hariç olmak üzere, eşyanın dış ya da iç paketlenmesi, sarılması, katlanması, tespiti veya ayrılması amacıyla ithal edildiği şekilde kullanılan veya kullanılacak olan malzemeleri,

ç) **Bilimsel alet, cihaz veya malzeme:** Teknik özellikleri ve kullanım amacı esas olarak bilimsel faaliyetlere uygun bulunan alet, cihaz, sistem veya diğer aletler ile bunların aksesuarları ile bakımı, muayenesi, ayarı veya tamiri için özel olarak imal edilmiş yedek parça ve malzemeleri,

d) **Bilimsel araştırma:** Matematik, fizik, tıp, kimya, biyoloji, jeoloji ve meteoroloji gibi bilimsel bir alanda yapılan her türlü deneysel çalışma ve gözlemi,

e) **Dahili trafik:** Türkiye Gümrük Bölgesinde bindirilen veya yüklenen insan veya eşyanın yine Türkiye Gümrük Bölgesinde başka bir yere indirilmesi veya boşaltılmasını,

f) **Dökme eşya:** Levha, kangal, profil, kütük, firkete, her türlü boru, rulo sac ve pik gibi ambalaj olarak sayılabilen veya ambalajlanmış eşya dışında kalan; maden cevheri, mineraller, hurda demir, kömür, hububat, hayvan yemi, küspe, çimento, klinker, ponza, suni gübre, mucur gibi ambalajlanmamış ve genellikle yükleme ve boşaltması mekanik vasıta ve tesis gerektiren her nevi gaz, sıvı ve katı maddeleri,

g) **Etkinlik:**

1) Ticaret, sanayi, tarım veya el sanatları sergisi, fuarı veya benzeri bir gösteri veya teşhiri,

2) Esas itibarıyla yardım amacıyla açılan bir sergi veya yapılan toplantıyı,

3) Bir bilim dalını, güzel sanatları, el sanatlarını, sportif, bilimsel, eğitimle ilgili veya kültürel bir faaliyeti teşvik etmek, uluslararası dostluğu geliştirmek amacıyla organize edilen bir sergi veya toplantıyı,

4) Herhangi bir uluslararası teşkilatın veya teşkilatlar grubunun temsilcilerinin toplantısını,

5) Resmi veya kutlama amaçlı temsili bir toplantıyı,

ğ) **Ev eşyası:** İlgili kişilerin evinde şahsi olarak kullanacağı veya ev ihtiyaçlarını karşılama amacına mahsus eşya, mobilya ve benzeri malzemeleri,

h) **Geçici ithalat izni:** İthalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle verilen izni,

ı) **Gümrük kıymeti:** Kanununun 23 ila 31 inci maddelerinde tanımlanan kıymeti veya kıymetin tespit edilemediği hallerde, eşya ile ilgili herhangi bir belgeden saptanan veya gümrük idarelerince belirlenen kıymeti,

i) **Kanun:** 4458 sayılı Gümrük Kanununu,

j) **Kişisel eşya:** Gerçek kişinin kendi kullanımına mahsus, gayri ticari nitelikteki eşyayı,

k) **Kişisel kullanım:**

1) Dördüncü Kısım hükümlerinin uygulanması açısından, taşıma aracının ilgili kişinin, kendi kişisel amaçlarına yönelik gayri ticari kullanımını,

2) Beşinci Kısım hükümlerinin uygulanması açısından, profesyonel veya ticari nitelikli bir faaliyetle ilgili olmamak koşuluyla ev ve özel hayatın gerekleri ile ilgili ihtiyaçları karşılama amacına yönelik kullanımı,

l) **Kriz hali:** Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar, büyük nüfus hareketleri gibi durumları,

m) **Minibüs:** Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil 9 ila 15 oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu nakil vasıtasını,

n) **Motorlu özel nakil vasıtaları:** Otomobil ile bunlarla birlikte getirilen römorklar ve karavanlar, motosikletler, özel uçaklar ile

diğer eğlence ve spor amaçlı vasıtaları,

o) **Motorsuz özel nakil vasıtaları:** Her türlü bisiklet ile kürekli kayıklar ve kanoları,

ö) **Müsteşarlık:** Gümrük Müsteşarlığını,

p) **Otomobil:** Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil en çok 8 oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu nakil vasıtasını,

r) **Palet:** Üzerinde bir miktar eşyayı mekanik avadanlık yardımıyla istiflemeye ve taşımaya uygun olarak, yekpare olacak şekilde birleştirmeye imkan veren, taşıyıcılarla ayrılmış iki düzlemden ya da ayaklar üzerine oturtulmuş tek bir düzlemden ya da hava taşımacılığına uygun olarak hazırlanmış özel bir düzlemden oluşan ve yüksekliği forklift veya paletli bir çekici ile kaldırmaya uygun olabilecek asgari ölçüde olan aracı,

s) **Sınır bölgesi:** Bu konudaki istisnalara bakılmaksızın arazisinin bir kısmı bu bölgenin içinde kalan yerel idari bölgeler de dahil olmak üzere, bu konudaki mevcut anlaşmalar saklı kalmak kaydıyla, kuş uçuşu olarak sınırdan içeriye 15 km'yi geçmeyen bölgeyi,

ş) **Şahsi eşya:** Kişisel eşya ile aile ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik kullanım alanı ve miktarı göz önüne alınarak, ticari amaç taşımadığının anlaşılması halinde serbest dolaşıma girişine izin verilen ev eşyasını, motorlu ve motorsuz özel nakil vasıtalarını ve aile ihtiyaçlarını karşılayan eşyayı,

t) **Taşıma aracı:** İnsan ya da eşya naklinde kullanılan herhangi bir araç ile eşyanın istiflenmesinde, korunmasında ve emniyetinde kullanılacak takımlar da dahil olmak üzere yedek parça, normal aksesuar ve teçhizatı,

u) **Taşınabilir alet ve cihaz:** Elle kullanılmak için imal edilmiş veya özellikle elle taşımayı kolaylaştırıcı tertibatla donatılmış alet ve cihazları,

ü) **Ticari kullanım:** Taşıma aracının bedel karşılığında insan taşınmasındaki ya da bedel karşılığında olsun ya da olmasın sınai veya ticari eşya naklindeki kullanımını,

v) **Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişi:** Olağan durumda Türkiye Gümrük Bölgesi dışında ikamet eden gerçek kişi ya da Türkiye Gümrük Bölgesi dışında kayıtlı işyeri bulunan tüzel kişiyi,

y) **Tütün ve tütün ürünleri:** Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 24.01 ila 24.03 pozisyonlarında yer alan ürünleri,

z) Yerleşim yeri:

1) Dördüncü Kısım hükümlerinin uygulanması açısından, kişisel veya mesleki bağlar nedeniyle bir kişinin Türkiye'ye son giriş tarihinden geriye doğru bir yılda en az yüzseksenbeş gün yaşadığı yeri,

2) Beşinci Kısım hükümlerinin uygulanması açısından, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az beş yıl ikamet eden gerçek kişiler hariç olmak üzere, kişisel veya mesleki bağlar nedeniyle bir kişinin Türkiye'ye son giriş tarihinden geriye doğru bir yılda en az yüzseksenbeş gün yaşadığı yeri,

aa) **Yerleşim yerinin nakli:** Kişinin yabancı bir ülkedeki yerleşim yeri ve işine ait bağlarını keserek Türkiye Gümrük Bölgesine yerleşmek amacıyla kesin olarak gelmesini,

bb) **Yolcu:** Ticaret, memuriyet, tahsil, ziyaret, tedavi veya turizm gibi herhangi bir amaçla kısa veya uzun bir süre kalmak üzere, yabancı bir ülkeden karayolu, demiryolu, deniz veya hava yollarından biriyle Türkiye Gümrük Bölgesine gelen yabancı bir ülkede oturan Türkler ve yabancılar ile herhangi bir amaç ile gittikleri yabancı ülkeden kesin veya geçici olarak dönen, Türkiye'de oturan Türkler ve yabancılar ile Türkiye'den aynı amaçlarla ve aynı yollarla yabancı bir ülkeye giden benzeri Türk ve yabancıları,

cc) **Yolcu beraberli eşya:** Yolcunun beraberinde getirdiği, ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyayı, ifade eder.

TEMSİL HAKKI, GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ VE YETKİLENDİRİLMİŞ GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Temsil Hakkı

MADDE 5

Bütün kişiler, gümrük mevzuatı ile öngörülen tasarrufları ve işlemleri gerçekleştirmek üzere gümrük idarelerindeki işleri için bir temsilci tayin edebilirler.

Transit taşımacılık yapan veya arazi olarak beyanda bulunan kişiler hariç olmak üzere, temsilci Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik bulunan kişilerdir.

Temsil, doğrudan veya dolaylı olabilir.

Temsilci, doğrudan temsil durumunda başkasının adına ve hesabına hareket eder.

Dolaylı temsil durumunda ise kendi adına, ancak başkasının hesabına hareket eder.

Temsilci, temsil edilen kişi namına hareket ettiğini beyan etmek, temsilin doğrudan veya dolaylı olduğunu belirtmek ve sahip olduğu temsil yetki belgesini gümrük idarelerine ibraz etmek zorundadır.

Bir başka kişi adına veya hesabına hareket ettiğini beyan etmeyen ya da bir temsil yetkisine sahip olmadığı halde, başka bir kişi adına ya da hesabına hareket ettiğini beyan eden kişi, kendi adına ve kendi hesabına hareket ediyor sayılır.

225 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen kişiler (Gümrük Müşavirleri) gümrük idarelerinde dolaylı temsilci olarak iş takip edebilirler.

Gümrüklerde İş Takibi ve Gümrük Müşavirleri

MADDE 225

1. Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin faaliyetler, 5 inci madde hükümleri çerçevesinde, sahipleri ile bunların adına hareket edenler tarafından doğrudan temsil yoluyla veya gümrük müşavirleri tarafından dolaylı temsil yoluyla takip edilir ve sonuçlandırılır.

Gerçek kişinin doğrudan temsil yoluyla iş takibi, geçerli vekaletnameye istinaden ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyanın ve özel kullanıma mahsus taşıt araçlarının gümrük işlemleri ile ilgili olarak mümkündür.

Posta yolu ve hızlı kargo taşımacılığı kapsamında gelen ya da gönderilen, miktarı ve değeri Cumhurbaşkanınca belirlenecek eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması faaliyetlerinin takip edilip sonuçlandırılmasında, posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler dolaylı temsilci olarak yetkili kılınabilir.

2. Devlet, belediye, il özel idareleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin amir ve memurları, özel hukuk tüzel kişilerinin kendilerini temsile yetkili personeli, tüm gümrük işlemlerini doğrudan temsil yoluyla takip edebilirler. Özel hukuk tüzel kişilerinin doğrudan temsil yoluyla gümrük idarelerinde iş takibi yapacak personeli için 227 nci maddenin birinci fıkrasının (g) ve (h) dışındaki bentlerinde sayılan şartlar aranır.

Kara, deniz ve havayolu işletmeleri ile nakliyeciler kuruluş temsilcileri, taşıdıkları eşyanın sadece transit işlemlerini doğrudan temsil yoluyla takip edebilirler.

Doğrudan veya dolaylı temsilcilerin bu Kanunda öngörülen faaliyetlerini yapmalarına engel hastalığının bulunmaması gerekir. Tereddüt edilmesi halinde, Müsteşarlık tarafından tam teşekküllü resmi sağlık kurumlarından sağlık raporu talep edilebilir.

MADDE 226

1. Gümrük müşavirleri her türlü gümrük işlemini takip ederek sonuçlandırabilirler.

2. Gümrük müşavir yardımcısı bir gümrük müşavirinin yanında çalışır ve onun adına gümrük idarelerinde iş takip edebilirler.

Gümrük müşavir yardımcılarının gümrüklerde iş takibine ilişkin sınırlandırmalar yapmaya Gümrük Müsteşarlığı yetkilidir.

3. Stajyerler, gümrük idarelerinde iş takibi yapamaz.

4. Gümrük müşavir yardımcılarının ve stajyerlerin fiil ve hareketlerinden doğacak mali sorumluluk, yanında çalıştıkları gümrük müşavirine aittir.

MADDE 227

I. Gümrük müşavir yardımcısı olabilecek kişilerin aşağıda belirtilen koşullara sahip olmaları gerekir.

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,

b) Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip bulunmak,

c) Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

d) Taksirli suçlar hariç olmak üzere; affa uğramış olsalar dahi, ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis ya da kaçakçılık, zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, dolanlı iflas, yalan yere şahadet, suç tasnii, iftira gibi yüz kızartıcı suçlar ile resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörün finansmanı, Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçları ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamı suçlar ile örgütlü suçlardan hüküm giymemiş olmak,

e) Ceza veya disiplin soruşturması sonucunda memuriyetten çıkarılmış olmamak,

f) i) Hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık, kamu yönetimi, siyasal bilgiler ve endüstri mühendisliği dallarında eğitim veren fakülte ve yüksek okullardan veya denkliği Yüksek Öğretim

Kurumunca tasdik edilmiş yabancı yüksek öğretim kurumlarından en az lisans seviyesinde mezun olmak,

ii) Diğer öğretim kurumlarından lisans seviyesinde mezun olduktan sonra (i) alt bendinde belirtilen bilim dallarından lisans üstü seviyede diploma almış olmak ya da ön lisans eğitimi veren gümrük, dış ticaret ve Avrupa Birliği konularında uzmanlık programı olan meslek yüksek okullarından mezun olmak,

g) Staj amacıyla bir gümrük müşavirinin yanında bir yıl çalışmış olmak,

h) Yapılan gümrük mevzuatı ve gümrüğe ilişkin iktisadi, ticari ve mali konuları kapsayan sınavda başarılı olmak,

2. a) Gümrük idaresinde en az onbeş yıl çalışıp da görevlerinden istifa ederek veya emekli olarak ayrılan memurlardan 1 inci fıkradaki koşulları taşıyanlar, staj koşulu aranmaksızın gümrük müşavir yardımcısı sınavına girebilirler.

b) Gümrük idaresinde en az on beş yıl çalışıp da bunun üç yılını gümrük muayene memuru, gümrük başmemuru ve gümrük müdür yardımcısı görevlerinde geçirenlerden, görevlerinden istifa eden veya emekliye ayrılan ve 1 inci fıkradaki koşulları taşıyanlar sınav ve staj koşulu aranmaksızın gümrük müşavir yardımcısı olabilirler.

3. Yukarıda belirtilen koşulları yerine getirenlere gerekli müracaat belgelerinin tamamlanmasından itibaren altmış gün içinde Gümrük Müsteşarlığı tarafından Gümrük Müşavir Yardımcılığı İzin Belgesi verilir. Gümrük müşavir yardımcıları ancak bu izin belgesini aldıktan sonra mesleki faaliyette bulunabilirler.

MADDE 228

1. 227 nci maddenin 1 inci fıkrasının (f) bendinin (ii) alt bendi hariç olmak üzere, aynı fıkrada belirtilen koşulları taşıyan ve iki yıl süre ile gümrük müşavir yardımcılığı yaparak, gümrük mevzuatı ve gümrüğe ilişkin iktisadi, ticari ve mali konuları kapsayan sınavda başarılı olan kişiler, gümrük müşavirliği yapmaya hak kazanır.

2. a) Gümrük idaresinde on yıl çalışmış olup, bunun üç yılını şube müdürü, gümrük müdürü, gümrük muhafaza müdürü, gümrük başmüdür yardımcısı ve gümrük muhafaza başmüdür yardımcısı görevlerinde geçirenlerden, görevlerinden istifa eden veya emekliye ayrılanlar 227 nci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen koşulları taşımaları halinde, staj koşuluna tabi tutulmaksızın gümrük müşavirliği sınavına girebilirler. Bu kişilere,

talep halinde sınav ve staj koşulu aranmaksızın Gümrük Müşavir Yardımcısı İzin Belgesi verilir.

b) Gümrük idaresinde gümrük başmüdürü, gümrük muhafaza başmüdürü, gümrük uzmanı, kontrolör, gümrük müfettişi, daire başkanı ve daha üst görevlerde en az on yıl çalışmış olanlardan, görevlerinden istifa eden veya emekliye ayrılanlar, 227 nci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen koşulları taşımaları halinde, sınav ve staj koşuluna bağlı olmaksızın gümrük müşaviri olmaya hak kazanırlar.

3. 1 inci ve 2 nci fıkralarda belirtilen koşulları yerine getirenlere, gerekli müracaat belgelerinin tamamlanmasından itibaren altmış gün içinde Müsteşarlıkça Gümrük Müşavirliği İzin Belgesi verilir. Gümrük müşavirleri ancak bu izin belgesini aldıktan sonra mesleki faaliyette bulunabilirler

MADDE 229

1. Gümrük müşavirleri tebligat adreslerinde kullanılacak çalışma yerlerini, bu yerin bağlı bulunduğu Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne yazı ile bildirirler.

2. Gümrük müşavirliğinin bir özel hukuk tüzel kişiliği oluşturularak yürütülmesi halinde, gümrük müşavirlerinin kuracağı tüzel kişiliklere gümrük müşavir yardımcıları da ortak olabilirler. Ancak, gümrük müşaviri ve gümrük müşavir yardımcısı birden fazla tüzel kişiliğe ortak olamaz.

Gümrük müşavirliğinin bir tüzel kişilik olması halinde, gümrük beyannamesi veya beyanname kabul edilen diğer belgeler üzerine imzasını atmış olanların vergi kaybına neden olan durumu bildiği veya bilmesi gerektiği hallerde, bunlar gümrük idaresine karşı bağlı oldukları tüzel kişilikle birlikte müteselsilen sorumlu olurlar.

Bu hallerde, ilgili gümrük müşavirinin kişisel cezai sorumluluğu saklı kalmak kaydıyla, işlemi yapan kişi ile birlikte tüzel kişilik de gümrük idaresince alınan vergiler ve verilen para cezaları yönünden müteselsilen sorumludur.

MADDE 230

Gümrük müşavirleri, kanunlara göre tutmaya mecbur oldukları ticari veya kanuni defterlerini, vekaletname ve sözleşmelerini; işlerine dair yazdıkları ve aldıkları mektup, faks, telgraf ve benzeri belgeler ile düzenledikleri fatura, makbuz ve masraflarına ilişkin belgelerin asıllarını ve örneklerini özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla beş yıl muhafaza etmeye; bunları gümrük

müfettişi, gümrük müfettiş yardımcısı, kontrolör, stajyer kontrolör ve yetkili gümrük amir ve memurlarına göstermeye; bunların incelenmesine, denetlenmesine izin vermeye ve gerektiğinde yazılı istek üzerine bunları yukarıda belirtilen görevlilere ibraz etmeye mecburdurlar.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Gümrüklerde İş Takibi ve Gümrük Müşavirleri ile Gümrük Müşavir Yardımcıları

Gümrükte iş takibi

MADDE 561

(1) Bütün kişiler, gümrük mevzuatı ile öngörülen tasarrufları ve işlemleri bizzat kendileri takip edebilecekleri gibi bu tasarruf ve işlemleri gerçekleştirmek üzere bir temsilci tayin edebilir. Temsilci, temsil edilen kişi namına hareket ettiğini beyan etmek, temsilin doğrudan veya dolaylı olduğunu belirtmek ve sahip olduğu temsilnameyi gümrük idaresine ibraz etmek zorundadır.

(2) Posta yolu ve hızlı kargo taşımacılığına konu, miktar ve değeri Kanunun 225 inci maddesine göre belirlenen eşyanın gümrük işlemleri, posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlerce vekaletname ibraz edilmeksizin, dolaylı temsilci olarak sonuçlandırılabilir.

(3) Gümrük idarelerinde dolaylı temsil yoluyla iş takibini, eşya sahibince verilmiş noter tasdikli vekaletnameyi haiz gümrük müşavirleri yapabilir. Ancak kamu kurum ve kuruluşlarınca verilecek vekâletnamelerde noter onayı aranmaz.

Vekaletnamelerde en az aşağıdaki hususlara yer verilir;

a) Tarafların açık adresleri, vergi daireleri ve vergi daireleri sicil numaraları.

b) Yapılacak işlerin amacı, kapsamı

c) Tarafların Kanunda yer alanlara ilaveten belirlemeleri gereken karşılıklı sorumluluk ve yükümlülükleri.

ç) Vekaletname yeri, tarihi ve varsa süresi.

d) Temsilin türü.

(4) Gümrük idarelerinde doğrudan temsil yoluyla iş takibi yapılabilmesi konusunda aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Gümrük idarelerinde özel hukuk tüzel kişilerinin doğrudan temsil yoluyla iş takibi yapacak kanuni temsilcileri hariç diğer kişilerde, Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) ve (h)

dışındaki bentlerinde sayılan şartlar aranır. Beyanname imzalanabilmesi, tahakkukun tebellüğü ve itiraz gibi hukuki sonuç doğuran tasarruf ve işlemler dahil, tüm gümrük işlemlerinin takibinde; çalıştığı şirket tarafından sigorta ettirildiğine ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu aylık sigorta primleri bordrosu, şirketi temsil etmeye yetkili olduğunu gösterir temsil belgesini haiz olması ve temsil belgesinin Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanması ve konuya ilişkin Ticaret Sicil Yönetmeliğinin 16 ncı maddesi uyarınca düzenlenen Ticaret Sicil Tasdiknamesinin ilgili gümrük idaresine ibrazı zorunludur. Özet beyan ve taşıdıkları eşyanın sadece transit işlemlerini yapacak kara, deniz ve havayolu işletmeleri ile nakliyeciler kuruluş temsilcilerinde söz konusu şartlar aranmaz.

b) Doğrudan temsil yolu ile iş takibi yapacak kişilerin gümrük işlemleri için gerekli BİLGE Kullanıcı Kodu taleplerinde (a) bendinde belirtilen belgeler ilgili gümrük idaresi tarafından aranır. Belgelerin ibraz edilmemesi veya eksik ibraz edilmesi halinde ilgililere kullanıcı kodu verilmez veya bloke konulur.

c) 1) Devlet, belediye ve özel idarelerle, diğer kamu tüzel kişilerinin memurları idare ve müesseselerine ait eşyanın gümrük işlemlerini takibe yetkilidir.

2) Bu kurumlarda çalışan memurların durumu, gümrüğe resmi bir belge ile ispat olunur. Gümrük işlemlerini takibe yetkili memurların değiştirilmesi halinde bu durum gümrük idarelerine bildirilir. Bu memurların gerek gümrük beyannamelerinde ve gerekse diğer belgeler üzerinde imzalarının yanına kuruluş unvanını eklemeleri gerekir.

ç) Kara, deniz ve havayolu işletmeleri ile nakliyeciler kuruluş temsilcileri, taşıdıkları eşyanın sadece transit işlemlerini doğrudan temsil yoluyla takip edebilir.

(5) Bu maddede belirtilen vekaletname ve temsilnamelerin gümrük idaresine verilmesi ve bunların düzenli bir şekilde saklanması gerekir. Söz konusu vekaletname ve temsilnameleri ibraz etmeyen kişilerin iş takip etmeleri yasaktır.

(6) Eşya sahipleri veya 561 inci maddede belirtilen kişiler tarafından imzalanan beyannameler ile bu beyannameler kapsamı eşya ve söz konusu eşyanın beyan edildiği gümrük rejimine ilişkin hükümlerin uygulanması için gerekli olan belgeler gümrük müşavir yardımcıları tarafından da verilebilir.

(7) Gümrük müşavir yardımcıları, beyanda bulunmak üzere muayenelerde gümrük müşaviri yerine hazır bulunabilir ancak, eşya sahiplerine yapılacak tebliğleri kabul edemez ve onların adına sözlü veya yazılı istek veya itirazda bulunamaz. Vekâletnameleri olmak kaydıyla gümrük işlemleri bitirilmiş eşyayı geçici depolama yeri veya antrepodan çıkarabilir.

(8) Gümrük müşavir yardımcıları, gümrüklerde tek başlarına iş takibinde bulunamaz, fatura düzenleyemez.

Bağımsız çalışmayan gümrük müşavirleri

MADDE 562

(1) Gümrük müşavirleri, gümrük müşavirliği şirketi dışında bir tüzel kişilik bünyesinde çalışmaları halinde sadece çalıştıkları şirketlere ait eşyanın gümrük işlemlerini takip edebilir. Bu durumda söz konusu kişilere 561 inci maddenin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bendi hükümleri uygulanır.

Gümrük müşavirinin yükümlülükleri

MADDE 563

(1) Gümrük müşavirleri imzaladıkları beyanname ile ilgili cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannamede belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğundan ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülüklerle uyulmasından, Kanununun 181 inci maddesinin ikinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla, sorumludur.

(2) Gümrük müşavirleri; şahıslarına ve şirketlerine ait ibrazı zorunlu izin belge numarası, şirket adı, imza sirküleri, ticaret sicil gazetesi vb. bilgi ve belgelerde değişiklik olması halinde bunları bir hafta içinde gümrük müşavirleri derneklerine bildirirler. Söz konusu bilgi ve belgeler dernekler tarafından en geç bir hafta içerisinde ilgili başmüdürlüğe gönderilir. Değişiklik olmayan hallerde ise durum her yılın ikinci ayı içerisinde bir yazı ile gümrük müşavirleri dernekleri vasıtasıyla bağlı bulunulan başmüdürlüğe bildirilir.

(3) Gümrük müşavirleri yanlarında çalışan müşavir yardımcıları ve stajyerlerin görevden ayrılmaları halinde, bunlar için ilişik kesme belgesi düzenler ve yanlarında çalışmaya başlayacaklardan da bu belgeyi arar. İlk defa göreve başlayacak gümrük müşavir yardımcıları ve stajyerler bu hükmün dışındadır. Müşavir yardımcıları ve stajyerlerin göreve başlama ve ayrılmaları, ilgili gümrük müşaviri tarafından bir hafta içinde gümrük müşavirleri derneğine, bu dernek tarafından da bir hafta içinde bağlı bulunulan gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne yazı

ile bildirilir. Söz konusu bildirimlere sigorta müdürlükleri tarafından onaylanmış sigortalı işe giriş bildirgesinin bir örneği eklenir. Stajyerlik ve gümrük müşavir yardımcılığı için gerekli bir ve iki yıllık sürelerin hesaplanmasında sigortalı olarak işe başlama tarihi ve sigortalı olarak çalışılan süre dikkate alınır.

(4) Herhangi bir gümrük müşavirliği şirketine bağlı olmaksızın müstakil olarak dolaylı temsilci sıfatıyla gümrük işlemlerini takip eden gümrük müşavirleri, gördükleri hizmet karşılığında elde edecekleri her tür gelir için hesabına beyanda buldukları kişi veya kuruluş ya da taşımacılara serbest meslek makbuzu düzenlemek zorundadır. Bu kişilerin yaptıkları hizmet karşılığında başka bir şirket veya kişi fatura, makbuz veya benzeri belge düzenleyemez.

(5) Şirketler gördükleri hizmet karşılığında elde edecekleri gelirleri için gümrük beyannamesinde hesabına beyanda buldukları kişi veya kuruluşlara şirketleri adına fatura kesmek ve bunu muhasebe kayıtlarında göstermek zorundadır.

(6) Gümrük müşavirleri mesleki faaliyetlerini gerçek kişi olarak veya tüzel kişilik oluşturarak sürdürebilirler. Tüzel kişilik ortağı olan gümrük müşavirleri gerçek kişi olarak mesleki faaliyette bulunamazlar. Gümrük müşavirlerince kurulan tüzel kişiliklere müşavir yardımcıları da ortak olabilir. Gümrük müşavir ve müşavir yardımcıları dışındaki kişiler, gümrük müşavirliği yapacak olan tüzel kişilere ortak olamazlar. Gümrük müşavirlerince kurulan tüzel kişiliklerin Kanununun 5 inci maddesine göre dolaylı temsilci olarak iş takip edebilmeleri için anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin, limited şirketlerde şirket müdürlerinin şirket ortağı olması gerekir. Tüzel kişiliği temsil ve ilzam etmek üzere atanan şirket ortağı dışındaki üçüncü kişilere ancak sınırlandırılmış temsil yetkisi verilebilir.

Çalışma yeri

MADDE 564

(1) Gümrük müşavirleri, tebligat adresleri ve çalışma yerlerini o yerin bağlı olduğu gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne ve ilgili gümrük müşavirleri derneğine yazı ile bildirir. Birden fazla gümrük müşaviri bir tüzel kişilik oluşturarak çalıştıkları takdirde de, durumları hakkında aynı şekilde ilgili başmüdürlüğe ve derneğe bilgi verirler.

(2) Gümrük müşavirlerinin çalışma yeri, gümrük işleri nedeniyle kendilerine yapılacak tebligat için yerleşim yeri ve bu merkezin

bulunduğu gümrüğün bağlı olduğu başmüdürlük veya başmüdürlük bulunmayan yerlerde müdürlük bölgesi için devamlı iş çevresi sayılır.

(3) Çalışma yeri dışında diğer başmüdürlükler ve bağlantılarında iş takibi yapmak isteyen gümrük müşavirleri iş takibine başlamadan önce bu durumu ilgili gümrük müdürlüğüne bildirir.

(4) Çalışma yerinin değiştirilmesi, Müsteşarlıkça verilen Gümrük Müşavirliği İzin Belgesi/Gümrük Müşavir Yardımcılığı İzin Belgesinin değiştirilmesi ile mümkündür.

Gümrük müşavirliği veya gümrük müşavir yardımcılığı izin belgesinin kaybedilmesi

MADDE 565

(1) Gümrük müşavirleri veya gümrük müşavir yardımcıları, izin belgelerini kaybetmeleri halinde, kayıp ilanını içeren gazete ve gerekli belgelerle birlikte ilgili Gümrük Müşavirleri Derneklerine bu durumu dilekçe ile bildirirler. Yeniden izin belgesi düzenlenmesi ile ilgili işlemler Dernekler aracılığıyla yürütülür.

Gümrük müşavirliği ve gümrük müşavir yardımcılığı sınavları

MADDE 566

(1) Gümrük müşavir yardımcılığı sınavı yazılı olmak üzere tek aşamada; gümrük müşavirliği sınavı ise yazılı ve sözlü olmak üzere iki aşamada yapılır.

(2) Gümrük müşavir yardımcılığı ve gümrük müşavirliği yazılı sınavları Bakanlık tarafından klasik veya test usulünde yapılabilir ya da Bakanlıkça belirlenen bir yükseköğretim kurumuna, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına veya sınav yapan diğer resmi kuruluşlara yaptırılabilir. Bakanlık tarafından yapılacak protokolle şartları belirlenen yazılı sınavların testlerinin hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi işlemleri sınavı yapan kuruluş veya kuruluşlar tarafından yürütülür.

(3) Gümrük müşavirliği sınavının yazılı kısmını kazananlar, Bakanlıkça tayin edilecek yer ve zamanda sözlü sınava tabi tutulur.

(4) Yazılı ve sözlü sınavlarının tarihi ve başvuru koşulları sınav tarihinden en az bir ay önce ilan edilir.

(5) Bu madde hükümlerine göre yapılacak sözlü sınavlar adayın;

a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyinin,

b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücünün,

c) Liyakati, temsil kabiliyeti, bilgi düzeyi, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğunun,

ç) Genel yetenek ve genel kültürünün, değerlendirilmesi suretiyle yapılır. Adaylar, sınav kurulu tarafından (a) bendi için altmış puan, (b) bendi için yirmi puan, (c) ve (ç) bentlerinde yazılı özelliklerin her biri için onar puan üzerinden değerlendirilir ve verilen puanlar tutanağa geçirilir. Sözlü sınavda başarılı sayılabilmek için kurul üyelerinin 100 tam puan üzerinden verdikleri puanların aritmetik ortalamasının en az 70 olması gerekir.

(6) Sözlü sınavda, tutanak dışında herhangi bir kayıt sistemi kullanılmaz.

Sınav konuları

MADDE 567

(1) Gümrük müşavirliği sınavı aşağıdaki konulardan yapılır;

a) Gümrük Kanunu ve gümrük mevzuatının uygulanmasına ilişkin ikincil düzenlemeler,

b) 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve bu Kanuna ilişkin ikincil düzenlemeler,

c) Dış ticaret ve kambiyo mevzuatı,

ç) Gümrüğe ilişkin iktisadi, ticari ve mali konular, uluslararası anlaşmalar ile Avrupa Birliği mevzuatının gümrüğe ilişkin hükümleri,

d) Türk Gümrük Tarife Cetveli ve İzahnâmesi.

(2) Gümrük müşavir yardımcılığı sınavında ise, soruların % 20'si Türkçe, matematik, Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ile vatandaşlık bilgisi konularını içeren genel yetenek ve genel kültür sorularından, % 80'i ise birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan konulara ilişkin sorulardan oluşur.

Değerlendirme

MADDE 568

(1) Sınav sonuçlarının değerlendirilmesi yüz tam puan üzerinden yapılır.

(2) Gümrük müşavirliği yazılı ve sözlü sınavlarının her birinden yetmiş veya üzerinde puan alanlar başarılı sayılır.

(3) Gümrük müşavir yardımcılığı yazılı sınavından yetmiş veya üzerinde puan alanlar başarılı sayılır.

Sınav Kurulu ve görevleri

MADDE 569

(1) Gümrük müşavirliği ve gümrük müşavir yardımcılığı sınav kurulu, Gümrük ve Ticaret Bakanı tarafından belirlenir. Kurul, Bakanlık temsilcilerinden seçilen bir üyenin başkanlığında Bakanlıktan dört ve Gümrük Müşavirleri Dernek Başkanlarından bir olmak üzere beş kişiden oluşur.

(2) Kurul, sınavların yürütülmesini sağlamak ve sınav sonuçlarını değerlendirmekle görevlidir.

Sınavların yürütülmesi

MADDE 570

(1) Sınava giriş belgesi ve bununla birlikte geçerli bir kimlik belgesi ibraz edemeyenler sınava alınmazlar.

(2) Kurul, Bakanlık tarafından yapılan yazılı sınavlar ile gümrük müşavirliği sözlü sınavlarının yürütülmesini sağlamak ve sınav sonuçlarını değerlendirmekle görevlidir.

(3) Sınava katılma koşullarını taşımadıkları halde sınava girenlerin sınav sonuçları geçersiz sayılır.

Sınav sonuçlarının duyurulması ve sonuçlara itiraz

MADDE 571

(1) Gümrük müşavirliği sınavları ile gümrük müşavir yardımcılığı sınav sonuçları Bakanlığın kurumsal internet sayfasından duyurulur.

(2) Sınav sonucunun duyurulduğu tarihten itibaren on gün içinde Bakanlık başvurularak sınav sonuçlarına itiraz edilebilir.

(3) İtirazlar otuz gün içinde değerlendirilerek sonucu adaylara yazı ile tebliğ edilir.

Mesleki yeterlilik sınavı

MADDE 572- Yürürlükten kaldırılmıştır.

Gümrük müşavirlerine ve müşavir yardımcılara verilecek belgeler ve tutulacak sicil kayıtları

MADDE 573

(1) Sınavda başarı gösteren gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcıları Müsteşarlıkça talep edilen belgelerle birlikte ilgili Gümrük Müşavirleri Derneğine başvurur. Bu belgelerin Dernek tarafından Müsteşarlığa teslimini müteakip Müsteşarlık tarafından fotoğraflı İzin Belgesi düzenlenir. Bu kişiler ancak izin belgelerini aldıktan sonra mesleki faaliyette bulunabilir.

(2) Fotoğraflı izin belgeleri, ilgililerce gümrük idarelerinde buldukları süre içerisinde görülebilecek şekilde üzerlerinde bulundurulur.

(3) Müşavirlerin çalışma yeri olan başmüdürlük ve müdürlükçe gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcıları için fotoğraflı bir sicil kütüğü tutulur.

(4) Gümrük müşavirlerine verilecek izin belgeleri 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca ruhsat harcına tabidir.

(5) Sınavsız gümrük müşaviri ve gümrük müşavir yardımcısı olabileceklerden Gümrük Müşavirliği İzin Belgesi veya Gümrük Müşavir Yardımcılığı İzin Belgesi almak isteyenlerin İzin Belgesi müracaatları, faaliyette bulunmak istedikleri bölgedeki Gümrük Müşavirleri Derneği vasıtasıyla yapılır ve adına düzenlenen İzin Belgesi aynı dernek aracılığıyla kişiye teslim edilir.

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri

MADDE 574

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri, Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine istinaden ekonomik etkili gümrük rejimleri, nihai kullanım, basitleştirilmiş usul uygulamaları ve diğer gümrük işlemlerinin doğru olarak uygulanmasını sağlamak için Bakanlıkça belirlenen tespit işlemlerini yapmak üzere yetkilendirilen ve 576 ncı maddede belirtilen şartları taşıyan gümrük müşaviridir.

(2) Birinci fıkrada geçen tespit işlemlerine ilişkin usul ve esaslar ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin çalışma usul ve esasları Bakanlıkça yayımlanan tebliğ ve genelgelerle belirlenir.

(3) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri gümrük işlemleri ile ilgili tespitlerin yapılabilmesi amacıyla tespit raporuna konu edilecek işlemle sınırlı olmak kaydıyla ilgili firmadan bilgi ve belge isteyebilir.

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin sorumluluğu ve uygulama esasları

MADDE 575

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, yapmış oldukları tespit işlemleri ve bunlara ilişkin düzenlenen raporların ve onayladıkları EUR.1/EUR.MED ve A.TR dolaşım belgelerinin doğruluğundan sorumludur. Yaptıkları tespit işlemleri ve bunlara ilişkin raporların doğru olmaması halinde, tespit işleminin kapsamı ile sınırlı olmak üzere, ziyaa uğratılan vergilerden ve kesilecek cezalardan yükümlü ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

(2) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri Bakanlıkça belirlenecek çalışma bölgelerinden birisini seçer ve bu bölge dışındaki gümrük

idarelerinin denetimi altındaki antrepolarla tespit sözleşmesi yapamazlar.

(3) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri yanlarında gümrük müşavir yardımcısı çalıştırabilirler. Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yanlarında çalışan gümrük müşavir yardımcısı;

a) Sigortalı olarak çalıştığı yetkilendirilmiş gümrük müşaviri veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği firması adına özel ve genel antrepoların giriş-çıkış işlemleri ve bu antrepolarında yapılan elleçlemelere ilişkin olarak düzenlenen sayım tutanaklarını imzalayabilir.

b) Bizzat yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından işlem yapılmasına ilişkin özel düzenleme olmaması kaydıyla antrepoya eşya alınmasına ve çıkarılmasına ilişkin tespit işlemlerinde kullanılması öngörülen mühür ve kaşeleri kullanabilir, gerekli meşruhatı verebilir.

c) Yaptıkları işlemlerden doğacak şahsi sorumlulukları saklı kalmak üzere, hukuki ve mali sorumluluk yanlarında çalıştıkları yetkilendirilmiş gümrük müşavirine aittir.

ç) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin bağlı bulunduğu veya sözleşme imzaladığı antreponun bağlı bulunduğu Bölge Müdürlüğü ve Gümrük Müşavirleri Derneğine kayıtlı olmaları gerekir.

d) Hizmet veremediği zorunlu durumlarda otuz gün süre ile sınırlı olmak şartıyla yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin ortak olduğu firmada çalışan bir başka gümrük müşavir yardımcısı görevlendirilebilir.

e) Yapmaları gereken iş ve işlemleri başkasına yaptıramaz. Bu şekilde davrandığı tespit edilenler bir daha yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yanında çalıştırılmaz.

(4) Birden fazla genel antrepo ile tespit sözleşmesi imzalayan yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin her bir antrepo için en az bir gümrük müşavir yardımcısı görevlendirmeleri gerekir.

(5) Genel ve özel antrepolara eşya giriş çıkış işlemleri ile antrepoda stok kayıtlarının altışar aylık dönemler itibariyle tespiti işlemlerini yapacak yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, iki genel antrepoyu geçmemek üzere toplam dört antrepo için rapor düzenleyebilir.

(6) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince kurulan şirketlerin, Bakanlıkça belirlenecek tespit işlemlerini yapabilmesi için şirket

ortaklarının tamamı ile şirketi temsil ve ilzama yetkili müdürlerinin yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olması şarttır.

(7) Şirket ortağı yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin, Bakanlıkça belirlenecek antrepoya ilişkin tespit işlemlerini yapabilmesi için şirketteki hisselerinin en az %20 olması gerekir.

(8) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği belgesini iade eden ya da belgesi geri alınan müşavirlerin, yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği şirketlerindeki ortaklıklarını sonlandırmaları gerekir.

(9) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri birden fazla yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği şirketine ortak olamazlar.

(10) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği yetkisini kazanan kişinin gümrük müşavirliği statüsünün devam etmesi nedeniyle bu Yönetmeliğin Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerine ilişkin maddelerinde yer almayan hususlarda gümrük müşavirinin tabi olduğu mevzuat hükümleri yetkilendirilmiş gümrük müşaviri için de geçerlidir.

(11) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, tespit sözleşmesi kapsamında bizzat yapacağı işleri başkasına yaptırılmazlar.

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin sahip olması gereken nitelikler ve yetki belgesi

MADDE 576

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin aşağıda belirtilen niteliklere sahip olmaları gerekir:

a) Kanunun 228 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile geçici 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca gümrük müşavirliği izin belgesine sahip olmak ya da Kanunun 228 inci maddesinin birinci fıkrası ile geçici 5 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası uyarınca hak sahibi olup, en az yedi yıl süre ile gümrük müşavirliği izin belgesine sahip olmak,

b) Son yedi yıl içinde Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası almamış olmak,

c) Dolaylı temsil suretiyle gümrük idarelerinde iş takip etmemek ve bu amaçla kurulmuş tüzel kişilere ortak olmamak,

ç) Tespit işlemlerinin yapılacağı kişiler ve antrepo işleticileri ile ortaklık ve çalışan statüde ilişkisi bulunmamak,

d) Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca birden fazla geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası almamış olmak,

e) Ertelenmiş, hükmün açıklanması geriye bırakılmış, para cezasına veya tedbire çevrilmiş ya da affa uğramış olsalar bile kaçakçılık, zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık,

sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas, yalan yere şahadet, suç tasnii, iftira gibi yüz kızartıcı suçlar ile resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçları, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamı suçlar ile örgütlü suçlardan ceza almamış olmak,

f) 4458 sayılı Kanununun geçici 6 ncı maddesi uyarınca son üç yıl içerisinde üçten fazla uyarı veya kınama cezası almamış olmak,

g) En az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, iktisat, siyasal bilgiler, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakülteleriyle bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul olunan yurt içi ya da yurt dışındaki öğrenim kurumlarından birinden mezun olmak veya diğer öğretim kurumlarından lisans seviyesinde mezun olmakla beraber bu fıkrada belirtilen dallardan lisansüstü diploma almış olmak,

ğ) Yetmiş yaşını doldurmamış olmak.

h) Mesleğin şeref ve haysiyetine uymayan durumları bulunmamak,

(2) Birinci fıkrada sayılan niteliklere sahip olan gümrük müşaviri gerekli evraklarla Bakanlığa müracaat eder. Bakanlıkça yapılan değerlendirme sonucunda bu kişiler yetkilendirilebilir. Yetki belgesinin süresine ilişkin hususlar şunlardır:

Yetki belgesinin süresine ilişkin hususlar şunlardır:

a) Yetki belgesinin süresi iki yıldır ve bu süre birinci fıkranın (ğ-65 Yaş) bendinde yer alan nitelik dikkate alınarak daha kısa belirlenir.

b) İki belge dönemi boyunca herhangi bir disiplin cezası almamış olanlar için (a) bendinde belirtilen süre ilk defasında üç yıl olarak uygulanır. Üç yıllık dönemde de herhangi bir disiplin cezası almamış olanlar için düzenlenecek belgenin süresi bir yıl artırılır. Bu bende göre artırılacak süre dört yılı geçemez.

(3) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği yetkisinin verilmesi ve yetki belgesinin düzenlenmesine ilişkin olarak aşağıda yer alan işlemler yapılır:

a) Adına yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği yetki belgesi düzenlenen kişinin gümrük müşavirliği dolayısıyla kullandığı kodlar pasif hale getirilir.

b) Yetki belgesi sahibi için yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği profili oluşturulur.

c) Düzenlenen yetki belgesi, gümrük müşavirinin kayıtlı bulunduğu Bölge Müdürlüğüne ve başvuru sahibine elektronik ortamda gönderilir.

ç) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri erişim kodunun kullanımından sorumludur. Erişim kodunu başkasına kullandığı anlaşılan yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgesi süresiz olarak geri alınır.

d) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin adı-soyadı, tüzel kişi ticaret unvanı, faaliyet adresi, telefon ve e-posta adresi bilgileri Bakanlık internet sayfasında yayımlanır. Bu bilgilerde herhangi bir değişiklik olması durumunda, yedi gün içerisinde bilgilerin sistem aracılığıyla güncellenmesi için Bakanlığa bildirimde bulunulur.

ç) Başvuru tarihinden itibaren üç ay içerisinde ilgilisi tarafından teslim alınmaması halinde, belge düzenlenmemiş sayılır.

d) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri kendisine teslim edilen yetki belgesinin saklanması ve erişim kodunun kullanımından sorumludur.

e) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin adı-soyadı, tüzel kişi ticaret unvanı, faaliyet adresi, telefon ve e-posta adresi bilgileri Bakanlık internet sayfasında yayımlanır. Bu bilgilerde herhangi bir değişiklik olması durumunda, 7 gün içerisinde bilgilerin program aracılığıyla güncellenmesi için Gümrükler Genel Müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yanında çalışılan süreler

MADDE 577

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince özel ve genel antrepo eşya giriş ve çıkış işlemlerinin tespitiyle ilgili olarak görevlendirilen gümrük müşavir yardımcılarının Kanunun 228 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şartları haiz olmaları kaydıyla, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yanında çalıştıkları süreler değerlendirmeye alınır.

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine uygulanacak cezalar ve yetki belgesinin geri alınması

MADDE 578

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince yapılan işlemlere ilişkin olarak mevzuata aykırı durumların belirlenmesi halinde haklarında Kanunun geçici 6 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

(2)

Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olabilme şartlarından birinin kaybedilmesi,

Tespit işlemleri ile ilgili olarak Bakanlıkça belirlenen asgari ücret tarifesinin altında hizmet verilmesi,

Mesleği icabı elde ettiği bilgi ve belgelerin yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği dışındaki amaçlar için kullanılması,

Tespit sözleşmesi kapsamında bizzat yapacağı işleri başkasına yaptırdığının tespit edilmesi,

Görevin bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlikle yapılmaması veya kusurlu olarak yapılması

Kanunda yer alan mesleğin genel prensiplerine aykırı harekette bulunulması

Dolaylı temsil suretiyle faaliyet gösteren gümrük müşavirleriyle ya da tespit işlemini yaptıran yükümlü ile doğrudan veya dolaylı iş ilişkisi içinde olduğunun tespit edilmesi,

durumlarında yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgeleri geri alınır.

Bu şekilde yetki belgeleri geri alınan gümrük müşavirlerine tekrar yetki belgesi verilmez.

(3) Asgari ücret tarifesinin altında hizmet verildiğinin tespit edildiği, ancak bu durumun maddi hatadan kaynaklandığının anlaşıldığı hallerde ikinci fıkra hükümleri uygulanmaz. Bu durumda yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yazılı olarak uyarılır.

Yazılı uyarıya rağmen sözleşme ücretinde gerekli düzeltmeleri yapmayan veya benzer hataları tekrarlayan yetkilendirilmiş gümrük müşavirine ait yetki belgesi on iki ay süreyle geri alınır.

(4) Tüzel kişilik bünyesinde gerçekleştirilen işlemlerde, işlemi gerçekleştiren yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin yanı sıra şirketi temsil ve ilzama yetkili yetkilendirilmiş gümrük müşaviri hakkında da ikinci fıkra hükmü uygulanır.

(5) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgesinin geri alınması, ayrıca Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

(6) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, tespit sözleşmesi kapsamında bizzat yapacağı işleri başkasına yaptıramaz. Bu şekilde davrandığı tespit edilenlerin belgesi süresiz olarak geri alınır.

YETKİLENDİRİLMİŞ GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ TEBLİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1

(1) Bu Tebliğin amacı, yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği sisteminin daha etkin ve verimli işlemlerini sağlayacak açıklama ve düzenlemeleri belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2

(1) Bu Tebliğ, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olabilme şartlarına, yetki belgesi ile ilgili işlemlere, yetkilendirilmiş gümrük müşavirince yapılacak tespit işlemlerine ve yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin görev ve sorumlulukları ile bunların yerine getirilmemesi halinde uygulanacak işlemlere ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3

(1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10 uncu ve 226 ncı maddeleri ile 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 574 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4

- (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;
- a) **Bakanlık:** Ticaret Bakanlığını,
 - b) **Genel Müdürlük:** Gümrükler Genel Müdürlüğünü,
 - c) **Gümrük müşaviri:** Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin gümrük işlemlerini dolaylı temsil yoluyla takip eden, sonuçlandıran ve kendilerine Bakanlıkça gümrük müşaviri izin belgesi verilen kişiyi,
 - ç) **Günlük rapor:** Sayım tutanakları ve diğer önemli olaylara ilişkin bilgileri içeren ve yetkilendirilmiş gümrük müşavirince sunulan raporu,
 - d) **Olumlu tespit raporu:** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirince gerçekleştirilen tespit işlemleri sonucunda, tespit raporlarının sonuç bölümü için rehberde öngörülen tüm bilgileri içerecek şekilde, olumlu görüşü ihtiva eden raporu,
 - e) **Olumsuz tespit raporu:** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirince gerçekleştirilen tespit işlemleri sonucunda olumsuz görüşü ihtiva

eden raporu,

f) **Sistem:** Bakanlıkça hazırlanan ve internet ortamında erişimi elektronik olarak sağlanan Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri Sistemini,

g) **Rehber:** Bu Tebliğin uygulanmasına ilişkin her türlü usul ve esasın belirlendiği Genel Müdürlükçe yayımlanan yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği rehberini,

ğ) **Şartlı tespit raporu:** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirince gerçekleştirilen tespit işlemleri sonucunda, rapor kapsamında ortaya konulması gereken tespitlerden birinin ya da bazılarının, raporun sonuç bölümünde yer alan nihai görüşün olumlu olmasını engelleyecek şekilde yapılamadığı durumları ihtiva eden raporu,

h) **Tespit işlemi:** Bu Tebliğ kapsamında yetkilendirilmiş gümrük müşavirince yapılacak tespit işlemlerini,

ı) **Tespit raporu:** Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından tespit işlemleri için gerekli inceleme ve araştırmanın tamamlanmasının ardından şekil ve içeriği rehberde yer alan rehberin ilgili bölümlerinde belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde düzenlenecek raporu,

i) **Tespit sözleşmesi:** Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile yükümlü arasında özel hukuk hükümlerine istinaden yapılan sözleşmeyi,

j) **Vekâlet bildirgesi:** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin yetki belgesi çerçevesinde yaptığı işlemlerin vekil tarafından yapılmasına yetki verdiği, vekilin ise bu işlemleri yerine getirmeyi taahhüt ettiği ve bir örneği Ek-3'te yer alan belgeyi,

k) **Vekil:** Bu Tebliğ kapsamında yetkilendirilmiş gümrük müşavirinden istenilen vekâlet bildirgesinde vekil olarak gösterilmiş yetkilendirilmiş gümrük müşavirini,

l) **Yetki belgesi:** Adına düzenlendiği gümrük müşavirinin bu Tebliğ kapsamında tespit ve raporlama işlemlerini yapmaya yetkili olduğunu gösteren belgeyi,

m) **Yetki numarası:** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin tespit ve raporlama işlemlerini yaparken kullandığı numarası,

n) **Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri:** Bu Tebliğ kapsamındaki tespit işlemlerini yapan ve sonucunda tespit raporu düzenleyen, Bakanlıkça adına yetki belgesi düzenlenen gerçek kişi veya tüzel kişi ortağı gümrük müşavirini,

o) **Yükümlü:** Bu Tebliğ kapsamındaki tespit işlemlerini yaptırmak üzere yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile sözleşme

imzalayan kişiyi,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirinin Sahip Olması Gereken Nitelikler, Yetki Belgesi Başvurusu, Yetki Belgesine İlişkin İşlemler

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin sahip olması gereken nitelikler

MADDE 5

(1) 11 inci maddede belirlenen tespit işlemlerini yapacak gümrük müşavirinin yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olabilmesi için Gümrük Yönetmeliğinin 576 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan niteliklere sahip olması gerekir.

Yetki belgesi başvurusu

MADDE 6 – (1) Başvurular aşağıda belirtilen belgelerle birlikte Bakanlığa (Genel Müdürlüğe) yapılır:

- a) Ek-1’de yer alan ve eksiksiz doldurulmuş başvuru formu.
- b) Ek-2’de yer alan taahhütname.
- c) Ek-3’te yer alan vekâlet bildirgesi.
- ç) Yürürlükten kaldırıldı.
- d) Yürürlükten kaldırıldı.
- e) Başvuru sahibi başvuru tarihinden önce, dolaylı temsil suretiyle gümrük müşavirliği hizmeti veren bir şirketin ortağı ise ortaklıktan ayrıldığını gösteren Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi örneği veya ilgili ticaret sicil memurluğundan alınan belge aslı ya da örneği ile anonim şirketler için tescile esas ortaklık yapısını gösteren ortaklık kurulu kararı ya da noter onaylı pay defteri örnekleri.
- f) Tespit işlemlerinin tüzel kişilik bünyesinde yürütülmek istenilmesi durumunda, tüzel kişinin kuruluş, faaliyet alanı, ortaklık yapısı ve tüzel kişiliğe ortak olduğunu gösteren Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi örneği veya ilgili ticaret sicil memurluğundan alınan belge aslı ya da örneği ile anonim şirketler için tescile esas ortaklık yapısını gösteren ortaklık kurulu kararı ya da noter onaylı pay defteri örnekleri.

g) Diploma veya mezuniyet belgesi örneği.

(2) Yetki belgesi başvuruları, Bakanlık kayıtlarına alınmasının ardından en geç altmış gün içerisinde incelenerek sonuçlandırılır.

Yetki belgesi

MADDE 7 – (1) 5 inci maddede yer alan nitelikleri taşıyan ve başvuruları uygun bulunan gümrük müşavirleri adına Genel Müdürlük tarafından Ek-4'te yer alan yetki belgesi düzenlenebilir.

(2) Düzenlenen yetki belgesi gümrük müşavirinin KEP ve/veya elektronik tebligat adresi ile gümrük müşavirinin kayıtlı bulunduğu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne gönderilir.

Yetki belgesinin yenilenmesi

MADDE 8 – (1) Yetki belgesinin geçerlilik süresi sonunda Bakanlığa yapılan başvurular değerlendirilerek şartları sağlayanlara ait belgeler yenilenebilir.

(2) Yetki belgesi, aşağıdaki durumlarda belge süresinin dolması beklenilmeksizin yenilenir:

a) Gerçek kişinin ad ve soyadında değişiklik olması.

b) Ortağı olduğu tüzel kişiye ait vergi numarası veya ticaret unvanı bilgilerinde değişiklik olması.

(3) Yetki belgesinin yenilenebilmesi için; 6 ncı maddenin birinci fıkrasında istenilen belgelere ek olarak yetki belgesinin yenilenmesini gerektiren durumu tevsik edici belgeler ile birlikte Genel Müdürlüğe başvuruda bulunulması gerekir.

Yetki belgesinin değiştirilmesi

MADDE 9 – (1) Ortağı olunan firmanın değiştirilmesi durumunda Bakanlığa yapılacak başvurunun değerlendirmesi neticesinde yeni yetki belgesi düzenlenebilir.

(2) Yetki belgesinin değiştirilebilmesi için 6 ncı maddenin birinci fıkrasında istenilen belgelere ek olarak duruma göre tüzel kişi ortaklığına girdiğini, ortaklıktan ayrıldığını veya ortaklıktan ayrıldığı ve yeni bir ortaklığa girdiğini gösteren Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi örneği veya ilgili ticaret sicil memurluğundan alınan belge aslı ya da örneği ile anonim şirketler için tescile esas ortaklık yapısını gösteren ortaklık kurulu kararı ya da noter onaylı pay defteri örnekleri ile birlikte Genel Müdürlüğe başvuruda bulunulması gerekir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen belgelerin başvuru esnasında MERSİS'te olması halinde asılları veya noter onaylı örneklerinin sunulması talep edilmez.

Yetki belgesinin iadesi

MADDE 10

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri, görevini devam ettirmek istememesi durumunda Genel Müdürlüğe bildirimde bulunur ve

adına düzenlenmiş olan yetki belgesi Genel Müdürlükçe iptal edilir.

(2) Yetki belgesini iade eden gümrük müşavirine bir yıl süreyle yetki belgesi verilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tespit İşlemi Yapılacak Gümrük İşlemleri, Tespit Ücreti, Genel Hükümler

Tespit işlemi yapılacak gümrük işlemleri MADDE 11

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından aşağıda belirtilen tespit işlemleri yapılır:

a) Genel ve özel antrepolara ilişkin tespit işlemleri;

1) **AN1**, antreponun açılmasına ilişkin başvuru dosyalarının ön incelemesini,

2) **AN2**, antrepoda genişletme, daraltma işlemlerine ilişkin başvuru dosyalarının ön incelemesini,

3) **AN3**, antrepodaki tadilatlarla ilişkin başvuru dosyalarının ön incelemesini,

4) **AN4**, antrepodaki adres değişikliğine ilişkin başvuru dosyalarının ön incelemesini,

5) **AN5**, Gümrük Yönetmeliğinin 523 üncü maddesi çerçevesinde antreponun devir işlemlerinin mevzuata uygunluğunun incelenmesini,

6) **AN6**, özel antrepoya eşya giriş çıkış işlemlerinin tespiti ile gümrük yükümlülüğü sona erdikten sonra varsa ilgili kurumlarca yapılacak kontrol sonuçlarına göre gümrük gözetiminin sonlandırılmasının tespiti,

7) **AN7**, antrepoda stok kayıtlarının altışar aylık dönemler itibarıyla tespiti,

8) **AN8**, genel antrepoya eşya giriş çıkış işlemlerinin tespiti ile gümrük yükümlülüğü sona erdikten sonra varsa ilgili kurumlarca yapılacak kontrol sonuçlarına göre gümrük gözetiminin sonlandırılmasının tespiti,

9) **AN9**, antrepo rejimine tabi eşyanın elleçleme işlemlerinin tespiti,
kapsar.

b) Geçici ithalat rejimine ilişkin tespit işlemleri;

1) **GC1**, kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine konu eşya ile tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine konu mesleki teçhizat, ambalaj maddeleri, özel nitelikli eşya ve numunelere ilişkin süre uzatımı talebinde, eşyanın rejimin öngördüğü şekilde kullanılıp kullanılmadığının tespiti,

2) **GC2**, ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine konu özel nitelikli eşyanın (kalıp, çizim, taslak ve benzeri diğer eşya, ölçme, kontrol, test araçları ve benzeri diğer eşya ile

özel alet ve araçlar) kullanımı sonucunda elde edilen ürünlerin tamamının ya da öngörülen oranda Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edildiğinin tespitini,

kapsar.

c) Gümrük kontrolü altında işleme rejimine ilişkin tespit işlemleri;

1) **GK1**, gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında ibra işleminin tespitini,

2) **GK2**, gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında ithal edilmiş ürünün nihai ürün içerisindeki miktarına ilişkin tespitini,

kapsar.

ç) **NK1**, eşyanın öngörülen süre dâhilinde nihai kullanıma tahsis edilip edilmediği ve öngörülen amaçlar için kullanılıp kullanılmadığının tespitini kapsar.

d) Dâhilde işleme rejimine ilişkin tespit işlemleri;

1) **DR1**, dâhilde işleme rejimi kapsamındaki eşyaya verilen izinlerle ilgili süre uzatımlarına esas teşkil edecek işlemlerin tespitini,

2) **DR2**, dâhilde işleme izni kapsamında ithal edilen eşyanın ihraç edilen işlem görmüş ürünün bünyesinde kullanılıp kullanılmadığının teknik, bilimsel veya idareden kaynaklanan bir nedenle tespit edilememesi halinde yapılacak tespiti,

kapsar.

e) Menşe mevzuatına ilişkin tespit işlemleri;

1) **SK1**, SK1, ibraz edildiği ithalatçı ülkeden sonradan kontrol talebiyle alınan A.TR Dolaşım Belgeleri ile 11/4/2023 tarihli ve 32160 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Uluslararası Anlaşmalar) (Seri No: 10)’nin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde sayılan tedarikçi beyanı hariç menşe ispat belgelerinin ilgili mevzuat çerçevesinde sonradan kontrol işlemlerinin yapılmasını,

2) **INF4**, ithalatçı ülke gümrük idarelerinden kontrol talebiyle alınan kısa dönem ve/veya uzun dönem tedarikçi beyanlarının ilgili mevzuatları çerçevesinde kontrollerinin yapılarak, INF4 Bilgi Formu düzenlenmesine yönelik işlemlerin yapılmasını,

3) **AT1**, Gümrük Kanunu ve dış ticaret mevzuatına uygun olarak ithal edildikten ve kullanıldıktan sonra ihraç edilmek istenilen eşya için A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesinin söz konusu olduğu; ancak bu eşyanın ithaline ilişkin tevsik edici belgelerin, Gümrük Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan 5 yıllık belge saklama

süresinin geçmesi nedeniyle artık mevcut olmadığı hallerde, ihracatı ve yatırımları teşvik mevzuatı hükümleri ve ithalat rejiminin mahrecine iade hükümleri saklı kalmak ve eşyanın serbest dolaşımında olduğunu belirleyen ticari belge ve kayıtları ile eşyanın muhasebe kayıtlarının bulunduğu envanter defteri kayıtları esas alınarak serbest dolaşım statüsünün belirlenmesini,

4) **EU2**, tercihli ticaret anlaşmaları çerçevesinde onaylanmış ihracatçı yetkisi başvurusuna konu eşyanın menşe kurallarına uygunluğunun tespitini, kapsar.

f) Onaylanmış kişi statüsüne ilişkin tespit işlemleri; OK1, onaylanmış kişi statü belgesi müracaatına ilişkin başvuru dosyalarının ön incelemesini kapsar.

g) Çok zor duruma ilişkin tespit işlemleri;

1) **ZD1**, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesi ve 21/1/2014 tarihli ve 28889 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Tahsilat İşlemleri) (Seri No:2)’nin 20 ve 21 inci maddeleri gereğince, tecil ve taksitlendirme talebinde bulunan yükümlülerin çok zor durumda olup olmadıklarının tespitini kapsar.

ğ) Beyannamenin belirli alanlarında yapılacak düzeltmeye ilişkin tespit işlemleri;

1) **BD1**, Gümrük Kanununun 73 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca beyannamede yapılacak düzeltme işlemlerinin, rehberde yer alan usul ve esaslar dikkate alınarak ön incelemesini kapsar.

h) Takas işlemlerinde KKDF muafiyeti uygulanmasına ilişkin tespit işlemleri;

1) **TK1**, Takas kapsamında yapılan ithalat ve ihracat işlemlerinin farklı gümrük idarelerinden yapılması halinde KKDF muafiyeti uygulanmasına esas teşkil edecek tespitleri kapsar.

ı) **MH1**, metal hurda olarak beyan edilen eşyanın firma tesisinde yapılacak işlem sonucunda başka bir eşya haline gelip gelmediğinin tespitini kapsar.

Genel hükümler

i) **TP1**, kapanmış beyannamelerde 31/12/2020 tarihli ve 3350 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararının 4 üncü maddesinde sayılan önlemlere tabi eşyanın kapsam dışı olup olmadığının tespitini kapsar.

j) **DK1**, diğer kurumlarca yapılacak kontroller kapsamında kullanım amacına göre bilgi/belgeye tabi eşyanın kullanım

amacına uygun olup olmadığının tespitini kapsar.

Genel hükümler

MADDE 13

(1) Genel ve özel antrepolara ilişkin tespit işlemlerinde;

a) AN6 ve AN8 tespit işlemlerini yapacak yetkilendirilmiş gümrük müşaviri, antreponun her açılış kapanışı ile açık bulunduğu sürelerde eşyanın gümrük gözetimi altında bulundurulmasına yönelik gerekli tedbirleri alır. Antrepoların kapanışı sırasında antrepo giriş çıkış kapıları mühür altına alınır. Buna ilaveten, gümrük gözetimini zafiyete uğratacak hususlar ile antrepoda eksikliklerin tespiti halinde durumu her koşulda gümrük idaresine ve gerektiğinde antrepo işleticisine gecikmeksizin bildirir.

b) AN6 ve AN8 tespit işlemlerine ilişkin olarak Ek-6'da yer alan günlük rapor düzenlenir.

c) AN6, AN7 ve AN8 tespit işlemlerine ilişkin olarak yükümlü ile yetkilendirilmiş gümrük müşaviri arasındaki sözleşmenin bir yıl süreli olarak yapılması gerekir.

ç) AN6 ve AN8 tespit işlemlerine ilişkin olarak yükümlü ile yetkilendirilmiş gümrük müşaviri arasındaki sözleşmenin herhangi bir nedenle bir yıldan daha kısa bir süre önce feshedilmesi halinde durum derhal ilgili yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından gerekçesi ile birlikte antrepoları denetimi altında bulunduran gümrük müdürlüğüne bildirilir. Sözleşmesi feshedilen ile sözleşme akdedilen yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince tarama suretiyle müştereken düzenlenen sayıma ilişkin devir-teslim tutanağı ilgili gümrük müdürlüğüne gönderilir. Sözleşmesi feshedilen yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin mücbir sebepler nedeniyle sayıma iştirak edememesi halinde gümrük müdürlüğünce kurulacak heyet ve sözleşme akdedilen yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından tarama suretiyle antreponun sayımı yapılır ve dönemsel olarak stok kayıtlarına uygunluğu tespit edilerek tutanağa bağlanır. Tutanak sonucuna göre gerekli işlem tesis edilir.

d) AN7 tespit işleminin dönemsel olarak yaptırılmadığı tespit edilen antreponun, bu antrepoyu denetimi altında bulunduran gümrük müdürlüğü tarafından, gümrük müdür yardımcısı başkanlığında en az üç kişiden oluşan bir heyet marifetiyle tarama suretiyle sayımı yapılır ve dönemsel olarak stok kayıtlarına uygunluğu tespit edilir.

e) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile geçerli AN6, AN7 ve AN8 tespit sözleşmesi yapılmayan antrepolara; akaryakıt antrepoları, yolcu giriş ve çıkış kapılarındaki gümrüksüz satış mağazaları ve gümrük idarelerince işletilen antrepolar hariç olmak üzere, eşya girişine izin verilmez. Antrepolar ayrıca bağlı buldukları gümrük müdürlüklerince yılda en az iki defa denetlenir.

f) İlk kez bir yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile sözleşme yapılan antrepodaki eşyanın; antrepoda görev yapan gümrük memuru, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ve antrepo işleticisi firma ile müştereken tespiti yapılarak tutanağa bağlanır.

g) AN6, AN8 ve AN9 tespit işlemlerinde rehberin ekinde yer alan sayım tutanağı düzenlenir.

ğ) AN6 ve AN8 tespit işlemlerini yapacak yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından eşya çıkış işlemi yapılırken eşyanın Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesinin beşinci fıkrası kapsamında yer alıp almadığı ile eşyanın gümrük gözetiminin sonlandırılmasında bir sakınca olup olmadığı tespit edilir.

h) Tespit işlemi yapılacak süre içinde antrepoya eşya giriş ve çıkışı olmaması halinde AN7 tespit raporu düzenlenmez.

ı) Genel antrepolarda AN7, AN8 ve AN9 tespit işlemleri, özel antrepolarda ise AN6, AN7 ve AN9 tespit işlemlerinin aynı yetkilendirilmiş gümrük müşavirince yapılması zorunludur. Bunların dışında kalan tespit işlemleri için yükümlü aynı veya başka bir yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile sözleşme yapabilir.

i) 8/8/2017 tarihli ve 30148 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliği hükümlerine göre açılmasına izin verilen depolar, diplomatik satış mağazaları, uçakta satış mağazaları ve gemilere eşya satış mağazaları için bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliği hükümleri uyarınca yolcu giriş ve çıkış kapılarında açılışına izin verilen mağazalar için 11 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1), (2), (3), (4) ve (5) numaralı alt bentlerinde belirtilen tespit işlemleri bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde; aynı bendin (6), (7), (8) ve (9) numaralı alt bentlerinde belirtilen tespit işlemleri ise gümrük müdürlüğünce yapılır.

j) Bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından, antrepoya eşya giriş çıkış işlemlerinin tespiti için AN6 ya da AN8 tespit sözleşmesi imzalanmış olması halinde; antrepoya eşya getiren ve antrepodan eşya çıkaran araçlar için,

Rehber ekinde yer alan araç kaydına uygun olarak plaka bilgileri yetkilendirilmiş gümrük müşaviri veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirince çalıştırılan gümrük müşavir yardımcısı tarafından sisteme kaydedilir. Ancak, bu işlemle ilgili olarak tespit raporu düzenlenmez.

(2) NK1 tespit işlemi ile ilgili olarak belirlenen asgari ücretin tespit raporuna konu nihai kullanım izin belgesi kapsamı eşya için alınan teminat miktarını aşması halinde bu Tebliğ hükümlerinin uygulanması zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu hüküm, 89.08 tarife pozisyonunda yer alan “sökülecek gemilerle, suda yüzen sökülecek diğer araçlar” için uygulanmaz.

(3) Dâhilde işleme iznine konu ithal eşyasının kıymetinin on bin Avro’yu aşmaması durumunda, DR1 tespit işleminin yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

(4) Bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından, bir antrepoya eşya giriş ve çıkışının tespiti için AN6 veya AN8 kodlu tespit sözleşmesi imzalanmış olması halinde;

a) 31/12/2010 tarihli ve 27802 beşinci mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (TIR İşlemleri) (Seri No:1)’nin 33, 34 ve 35 inci maddelerinde yer alan, antrepoda görevli memurlarca yapılması öngörülen boşaltma, sonlandırma ve sevk işlemleri ile rehberde yer alan teslim teslim tutanağının düzenlenmesi işlemleri,

b) Transit beyannamesine ilişkin varış, boşaltma ve bir sonraki boşaltma yerine sevk işlemleri,

yetkilendirilmiş gümrük müşaviri veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirince çalıştırılan gümrük müşavir yardımcısı tarafından yapılır. Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, çalışma usul ve esasları ile yetki ve sorumlulukları bakımından bu Tebliğin genel hükümleri ile AN6 ve AN8 kodlu tespit işlemlerinin özel hükümlerine tabidir. Ancak, TIR ve transit işlemlerine ilişkin görevlerle ilgili olarak tespit raporu düzenlenmez.

(5) Sonradan kontrole tabi ihraç eşyasına ilişkin toplam fatura bedelinin 10.000 ABD Dolarını aşmaması durumunda, SK1 tespit işleminin yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır. Firmaların talep etmeleri durumunda bu kıymetin altındaki işlemler için de SK1 tespit işlemi yapılabilir.

(6) İthalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalata konu eşya ile gümrük kontrolü altında işleme rejimi

kapsamı eşyaya ilişkin toplam fatura bedelinin 10.000 ABD Dolarını aşmaması durumunda GC1, GC2 ve GK1 tespit işleminin yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır. Firmaların talep etmeleri durumunda bu kıymetin altındaki işlemler için de GC1, GC2 ve GK1 tespit işlemi yapılabilir.

(7) ZD1 tespit işlemine ait tespit raporları Gümrük Genel Tebliği (Tahsilat İşlemleri) (Seri No:2), bu Tebliğ ve rehberde belirtilen usul ve esaslar dikkate alınarak hazırlanır.

(8) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, görevlerinin ifası ile ilgili olarak, aralarındaki evlilik bağı ortadan kalkmış olsa dahi eşlerinin, üçüncü derece de dâhil olmak üzere kan veya kendisini oluşturan evlilik bağı ortadan kalkmış olsa dahi kayın hısımlarının iş ve işlemlerini gerçekleştiremezler.

(9) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olarak çalışmaya başlamadan önce antrepo işleticisi ile ortaklık ilişkisi içinde olanlar, bu ortaklık ilişkisinin bitirilmesinden itibaren iki yıl geçmedikçe aynı antreponun tespit işlemlerini yapamazlar.

(10) OK1 kapsamında düzenlenen tespit raporlarının onaylanmış kişi statüsü mevzuatı uyarınca belirlenen formata uygun bir şekilde hazırlanmadığı, bilgi ve belgelerin eksik veya hatalı incelendiği, raporun belirlenen süreler içinde hazırlanmadığı ve tespit sözleşmesine taraf olan yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile olumlu tespit raporunu düzenleyen kişinin birbirinden farklı olması durumlarında;

a) Gümrük idaresince tespit edilmesi halinde, tespit raporunu düzenleyen yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yazılı olarak uyarılır. Bu durumun aynı takvim yılı içerisinde ikinci defa tespiti halinde, diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla yetkilendirilmiş gümrük müşaviri hakkında 24 üncü madde uyarınca işlem yapılır.

b) Bir yıl içerisinde üçüncü defa tespit edilmesi halinde; olumlu tespit raporunun gümrük idaresine sunulduğu tarihten itibaren altı ay boyunca yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin OK1 kapsamında tespit raporu düzenlemesine izin verilmez ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla yetkilendirilmiş gümrük müşaviri hakkında 24 üncü madde uyarınca işlem yapılır.

(11) MH1, TP1 ve DK1 kapsamında düzenlenen tespit raporlarının ilgili mevzuatı uyarınca belirlenen formata uygun bir şekilde hazırlanmadığı, bilgi ve belgelerin eksik veya hatalı incelendiği, raporun belirlenen süreler içinde gümrük idaresine sunulmadığı hallerde;

- a) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yazılı olarak uyarılır.
- b) Bu durumun aynı takvim yılı içerisinde ikinci defa tespitinde diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla yetkilendirilmiş gümrük müşaviri hakkında 24 üncü madde uyarınca işlem yapılır.
- c) Bu durumun aynı takvim yılı içerisinde üçüncü defa tespitinde tespit raporunun gümrük idaresine sunulduğu tarihten itibaren altı ay boyunca yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin MH1, TP1 ve DK1 kapsamında tespit raporu düzenlemesine izin verilmez ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla yetkilendirilmiş gümrük müşaviri hakkında 24 üncü madde uyarınca işlem yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tespit Sözleşmesi, Tespit Raporu, Çalışma Düzeni, Evrak İşlemleri, Gümrük Müşavir Yardımcısı Çalıştırma, Vekâlet Tespit raporlarının sunulması

MADDE 17

(1) 11 inci maddede belirtilen tespit işlemleri için bu Tebliğde ve rehberde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak rapor düzenlenir. Yetkilendirilmiş gümrük müşavirince hazırlanan tespit raporu, ekleriyle birlikte sistem vasıtasıyla gönderilir.

(2) Düzenlenen tespit raporu, aşağıda yer alan merci/mercilere belirlenen süreler içerisinde sunulur:

a) AN7 tespit işlemine ilişkin olarak; genel ve özel antrepolar için Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık dönemlerini kapsayacak şekilde, her dönemi takip eden ayın son gününe kadar sunulur ve bir örneği yükümlüye verilir.

b) AN6 ve AN8 tespit işlemlerine ilişkin olarak düzenlenen sayım tutanaklarında yer alan bilgiler sistem vasıtasıyla tespit işleminin yapıldığı gün gönderilir. AN6 ve AN8 tespit raporları aylık genel bir rapora bağlanarak, ekinde sayım tutanaklarıyla birlikte takip eden ayın ilk yedi iş günü içerisinde e-imza kullanılarak sistem vasıtasıyla gönderilir. Raporun bir örneği de yükümlüye verilir.

c) SK1 tespit işlemlerine ilişkin olarak düzenlenmesi gereken tespit raporları, kontrol talebinde bulunan ülkenin talep yazısı tarihini müteakip en fazla beş ay içerisinde sunulur. INF4 tespit kodu kapsamındaki işlemlerde bu süre üç aydır.

ç) (c) bendinde belirtilen işlemlerin aynı bentte belirtilen süreler zarfında tamamlanarak gerekli raporun sunulmaması halinde, durum ilgili gümrük müdürlüğünce varsa yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ve tespit raporu düzenleyen kişinin gerekçeli görüşü ile birlikte derhal Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel

Müdürlüğüne bildirilir. Anılan Genel Müdürlükçe yapılan değerlendirme sonucunda, kontrol talebinde bulunan ülke idaresine duruma göre ya olumsuz yönde yanıt verilir ya da gerekli tespit raporunun düzenlenmesi için en fazla bir aya kadar ek süre tanınır. Tespit raporunun verilen ek süre zarfında da sunulmaması halinde, kontrol talebinde bulunan ülke idaresine olumsuz yönde yanıt verilerek dosya kapatılır. Bu aşamadan sonra verilen raporlar ve yapılan itirazlar değerlendirmeye alınmaz.

d) Sayım tutanakları ve diğer önemli olaylara ilişkin bilgiler esas alınarak hazırlanacak günlük rapor, tespit işleminin yapıldığı günün sonuna kadar yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından elektronik ortamda sunulur. Zorunlu durumlar sebebiyle bu sürede sunulamayan günlük raporun, bu durumun belgelendirilmesi kaydıyla, en geç tespit işleminin yapıldığı günü takip eden günün sonuna kadar sunulmasına Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne izin verilebilir.

e) OK1 tespit işleminin sözleşmenin yapıldığı tarihi izleyen otuz gün içerisinde olumlu veya olumsuz olarak rapora bağlanması zorunludur. Bu süre geçirildikten sonra düzenlenen raporlar geçersizdir. Yapılan tespit neticesinde süresi içerisinde düzenlenen rapor olumluysa iki nüsha halinde, olumsuzsa bir nüsha halinde yükümlüye verilir.

f) TK1 tespit işlemine ilişkin düzenlenen raporun bir örneği takas işlemlerinin bitirilmesi gereken süre sonundan itibaren en geç bir ay içerisinde sunulur ve bir örneği yükümlüye verilir.

g) AN9 tespit raporunun bir örneği elleçlemeye ilişkin tutanağın sistem üzerinden gönderildiği tarihi takip eden ayın ilk yedi iş günü içerisinde sunulur, bir örneği tespit işlemi yaptıran kişiye verilir.

ğ) GK2 tespit işlemlerine ilişkin olarak düzenlenmesi gereken tespit raporları, nihai ürünün serbest dolaşıma girmesinden itibaren bir ay içerisinde hazırlanıp takip eden ayın en geç 10'una kadar sunulur.

h) DR2 tespit işlemlerine ilişkin olarak düzenlenmesi gereken tespit raporları, tespit raporu düzenlenmesi için gümrük idaresince firmaya tebligatta bulunulmasını müteakip en geç bir ay içerisinde sunulur.

ı) DK1 tespit işlemlerine ilişkin olarak düzenlenmesi gereken tespit raporları, tespit yapıldığı ayı takip eden ayın yedinci iş gününün bitimine kadar sunulur.

i) MH1 ve TP1 tespit işlemlerine ilişkin düzenlenmesi gereken tespit raporları, tespit konusu işlemlerin bitirilmesi için gümrük idaresince verilen süre sonundan itibaren en geç bir ay içerisinde sunulur.

Tespit raporları ve günlük rapora ilişkin gümrük idaresince yapılacak işlemler

MADDE 18

(1) Tespit raporları, günlük rapor ve sayım tutanaklarında yer alan bilgiler idare tarafından kontrol edilir. Sayım tutanaklarında yer alan bilgilerle uyumlu olduğu saptanan günlük rapor ve tespit raporları sistem üzerinden onaylanır. Günlük raporda herhangi bir önemli olay yaşanmadığının bildirilmesi durumunda gümrük idaresince onay veya ret işlemi yapılmaz.

(2) Tespit raporları ve günlük rapor ile ilgili sayım tutanaklarında yer alan bilgiler arasında uyumsuzluk veya hata olması durumunda rapor, gerekçesi belirtilmek suretiyle yetkilendirilmiş gümrük müşavirine iade edilir. Bu raporlar, hata veya uyumsuzluğun düzeltilmesi amacıyla en fazla iki defa iade edilebilir. Raporlardaki hata veya uyumsuzluğun iadeye rağmen düzeltilmemesi halinde 22 nci maddenin birinci fıkrasının (f) bendi hükmü çerçevesinde değerlendirme yapılarak cari işlemlerin devamlılığı sağlanır.

(3) OK1 kapsamında düzenlenen tespit raporları, ancak yükümlü tarafından onaylanmış kişi statü belgesi için raporun düzenleme tarihini izleyen beş iş günü içerisinde müracaat edilmesi halinde değerlendirilmeye alınır.

(4) AN6 ve AN8 tespit işlemlerine ilişkin olarak düzenlenen tutanaklarda yer alan bilgilerin tespit yapıldığı gün sisteme girilmemesi halinde, sisteme girilmeyen tutanaklara ilişkin işlemler ilgili gümrük müdürlüğü tarafından gerçekleştirilir.

Gümrük müşavir yardımcısı çalıştırma

MADDE 20

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri yanlarında çalışan gümrük müşavir yardımcılarının bilgileri işe başlama tarihinden itibaren yedi gün içinde sisteme kaydedilir.

Vekâlet

MADDE 21

(1) Yetki belgesinin iptali ve geri alınması durumlarında yetkilendirilmiş gümrük müşavirine bir takvim yılı içinde toplamda altmış günü aşmamak üzere vekil tayin edilir. Yetki belgesinin

değiştirilmesi durumunda ise kullanılacak vekâlet süresi her olaya özgü olarak altmış günü geçmemek üzere Genel Müdürlükçe belirlenir.

(2) İzin, hastalık ve benzeri durumlar nedeniyle geçici olarak mesleki faaliyete ara verilmesi gerektiğinde otuz günü aşmamak üzere vekil tarafından tespit işlemlerinin devamlılığı sağlanır. Mücbir sebeplerin varlığı halinde bu süre Genel Müdürlükçe uzatılabilir.

(3) Süresinden önce feshedilen tespit sözleşmelerine ilişkin tespit işlemleri yeni sözleşme yapıncaya kadar mevcut yetkilendirilmiş gümrük müşaviri veya vekili tarafından yürütülür. Bu süre otuz günü aşamaz.

(4) Vekâleten işlem yapan yetkilendirilmiş gümrük müşaviri, gerçekleştirdiği tespit işlemlerinden tespit sözleşmesine taraf olan yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile birlikte müteselsilen sorumludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sorumluluk, Yetki Belgesinin Geri Alınması ve İptali, Cezai Hükümler

Sorumluluk

MADDE 22

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri aşağıda yer alan hususlardan sorumludur:

a) Tespit raporlarını ve günlük raporu süresi içerisinde gümrük mevzuatına uygun olarak hazırlamak ve sunmak,

b) Tespit işlemlerinin yapılması sırasında gümrük mevzuatına herhangi bir aykırılık tespit edilmesi veya böyle bir aykırılık bulunduğu dair ciddi şüpheler oluşması halinde, derhal ilgili gümrük müdürlüğüne bildirimde bulunmak ve bu durumu günlük raporda belirtmek,

c) Hazırlanan her türlü tespit raporunu ve eklerini, bunlara dayanak olan günlük rapor ve tespit sözleşmelerini, tespit işleminde kullanılan diğer tüm bilgi ve belgeleri istenildiğinde ibraz etmek üzere beş yıl süreyle muhafaza etmek,

ç) Antrepolara eşya alınması ve çıkarılması sırasında eksiklik ve fazlalık tespit edilmesi halinde durumu antrepoda görevlendirilen gümrük müşavir yardımcısı ve antrepo işleticisi ile müştereken bir tutanağa bağlamak ve derhal ilgili gümrük idaresine bilgi vererek gerekli takibatın başlatılmasını sağlamak ve bu durumu günlük raporda bildirmek,

d) Tespit işlemleri ile ilgili olarak belirlenen asgari ücret tarifesinin altında hizmet vermemek,

e) Dolaylı temsil suretiyle faaliyet gösteren gümrük müşavirleri ya da tespit işlemini yaptıran yükümlüler ile doğrudan veya dolaylı iş ilişkisi içinde bulunmamak. İş ilişkisinin bulunduğu kabul edileceği durumlar, bunlarla sınırlı olmamak üzere, aşağıda sayılmıştır:

1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin, dolaylı temsil suretiyle iş takibi yapan gümrük müşaviri ve/veya tespit işlemini yaptıran yükümlü ile kira akdi olmaksızın aynı adreste faaliyet göstermesi,

2) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin, dolaylı temsil suretiyle iş takibi yapan gümrük müşaviri veya ortakları ile ortaklık ilişkisine girmiş olduğunun belirlenmesi,

3) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin tespit işlemini yaptıran yükümlü veya yükümlünün ortaklarıyla ortaklık ilişkisine girmiş olduğunun belirlenmesi,

4) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği şirketinin ortaklarından herhangi birinin tespit işlemini yaptığı kişiler ile ortaklık ya da çalışan statüde ilişki içinde bulunması,

5) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile tespit işlemini yaptıran yükümlü arasında tespit işlemleri dışında karşılıklı hizmet faturası alışverişi yapılması veya iade fatura tanzim edilmesi, tespit işlemleri ile ilgisi bulunmayan karşılıklı/karşılıksız para veya ekonomik değer transferi yapılması,

6) Tespit sözleşmesi gereği tespit yaptıran tarafından karşılanması gereken büro, ısınma, iletişim, elektrik gibi tespitle ilgili giderler için yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından ödeme yapılması,

7) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirince tespit işlemini yaptığı yükümlülere tespit işlemleri veya danışmanlık hizmeti dışında herhangi bir hizmet verilmesi, belge temin, takip ve kapatma gibi işlemler yapılması,

8) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından dolaylı temsil suretiyle iş takibi yapan gümrük müşavirine bir hizmet verilmesi, bu kişiler arasında hizmet faturası alışverişi yapılması, karşılıklı/karşılıksız para veya ekonomik değer transferi yapılması.

f) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri tarafından, tespit işlemini yaptıran yükümlülere verilen danışmanlık hizmeti (e) bendi kapsamında değerlendirilmez. Halka açık şirketlerdeki ortaklıklarda (e) bendinin (2), (3), (4) numaralı alt bentlerinin

uygulanabilmesi için söz konusu kişilerin şirketin yönetim veya denetim kurulunda görev alması ve/veya en az %10 hisseye sahip olması gerekir.

g) Günlük rapor ve 11 inci maddede yer alan tespit işlemleri gerçekleştirilirken bir tespitle ilgili birden fazla hususta gümrük idaresinde gereksiz iş yüküne neden olacak şekilde düzeltme talebinde bulunmamak,

ğ) Bu Tebliğ kapsamında elde edilen bilgi ve belgeleri bu Tebliğde öngörülen amaçlar dışında kullanmamak,

h) Bu Tebliğ kapsamındaki tespit işlemlerinde yetki numarasını, adı, soyadı ve varsa tüzel kişi unvanını içeren kaşe kullanmak,

ı) Mesleki ve akademik unvan dışında sahip olunan başka unvanları kullanmamak,

i) Antrepolarda bir gün içerisinde sonlandırılan TIR karnesinin Volet-2 yapraklarının asılları ve eklerini Gümrük Genel Tebliği (TIR İşlemleri) (Seri No:1)'nin ekinde yer alan bordroya tescil numarasına göre kaydederek en geç on iş günü içerisinde antreponun bağlı bulunduğu gümrük idaresine göndermek,

j) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından antrepoda sonlandırılan transit beyanına ilişkin belge ve bilgileri; boşaltma sonucunun uygun olması halinde boşaltma tarihinden itibaren en geç üç iş günü içerisinde, uygun olmaması halinde ise en geç boşaltma tarihini takip eden ilk iş günü içerisinde bir bordroya kaydederek antreponun bağlı bulunduğu gümrük idaresine göndermek,

k) AN6 ve AN8 tespit işlemlerine ilişkin olarak düzenlenen tutanaklarda yer alan bilgileri tespit yapıldığı gün sisteme girmek.

Yetki belgesinin geri alınması ve iptali

MADDE 23

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin Gümrük Kanununun geçici 6 ncı maddesi uyarınca meslekten çıkarma cezası ile cezalandırılması durumunda yetki belgesi geri alınır ve bu kişilere bir daha yetki belgesi düzenlenmez.

(2) Sahte veya yanıltıcı bilgi ve belgelere dayanılarak alındığı anlaşılan yetki belgesi geri alınır. Bu kapsamda yetki belgesi geri alınanlar hakkında yasal işlemler yapılır ve bu kişilere bir daha yetki belgesi düzenlenmez.

(3) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin ölümü halinde yetki belgesi iptal edilir.

Cezai hükümler

MADDE 24

(1) Bu Tebliğin ilgili hükümlerine uyulmaması durumunda aşağıdaki cezai hükümler uygulanır:

a) 13 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca yapılması öngörülen boşaltma, sonlandırma, sevk işlemleri ile teslim tesellüm tutanağının düzenlenmesi işlemlerinin mevzuata uygun şekilde yerine getirilmemesi durumunda Gümrük Kanununun 241 inci maddesine istinaden usulsüzlük cezası uygulanır.

b) 13 üncü maddenin sekizinci ve dokuzuncu fıkralarına aykırı davranılması halinde, bu aykırılık düzeltilinceye kadar yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin sistem üzerinde işlem yapması engellenir. Ayrıca Gümrük Kanununun 241 inci maddesine istinaden usulsüzlük cezası uygulanır.

c) 13 üncü maddenin onuncu fıkrasına aykırı hareket edilmesi halinde Gümrük Kanununun 241 inci maddesine istinaden usulsüzlük cezası uygulanır.

ç) 14 üncü maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket edilmesi halinde Gümrük Kanununun 241 inci maddesine istinaden usulsüzlük cezası uygulanır.

d) 15 inci maddeye aykırı hareket edilmesi halinde Gümrük Kanununun 241 inci maddesine istinaden usulsüzlük cezası uygulanır.

e) 20 nci maddeye aykırı hareket edilmesi halinde Gümrük Kanununun 241 inci maddesine istinaden usulsüzlük cezası uygulanır.

f) 22 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine aykırı hareket edilmesi halinde, her bir rapor için Gümrük Kanununun 241 inci maddesine istinaden usulsüzlük cezası uygulanır.

g) 22 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (c), (ç), (f), (h) ve (j) bentlerine aykırı hareket edilmesi halinde Gümrük Kanununun 241 inci maddesine istinaden usulsüzlük cezası uygulanır.

ğ) 22 nci maddenin birinci fıkrasının (ı) ve (i) bentlerine uyulmaması halinde, her bir bordro için Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

h) Günlük raporun idareyi yanıltıcı biçimde düzenlenmesi halinde her bir günlük rapor için Gümrük Kanununun 241 inci maddesine istinaden usulsüzlük cezası uygulanır.

ı) 13 üncü maddenin on birinci fıkrasında belirtilen durumlarda Gümrük Kanununun 241 inci maddesine istinaden usulsüzlük

cezası uygulanır.

(2) Birinci fıkrada sayılan hallerde usulsüzlük cezası uygulanması, Gümrük Kanununun geçici 6 ncı maddesinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

DİSİPLİN CEZALARI

GEÇİCİ MADDE 6

Gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcıları çıkarılacak bir kanunla bağlı buldukları gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü görev alanı itibariyle kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu şeklinde örgütleninceye kadar aşağıdaki hükümler uygulanır:

1.1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre kurulan Gümrük Komisyoncuları Dernekleri faaliyetlerine devam eder ve sınav açılması ile izin belgeleri verilmesi işlemleri Gümrük Müsteşarlığınca yürütülür.

a) Gümrük müşavirliği ve gümrük müşavir yardımcılığı sınavları Müsteşarlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde her yıl bir kez yapılır.

b) 227 ve 228 inci maddelerde belirtilen koşulları sınavın açıldığı yıl başında sağlamış olanlar, o yıl açılan gümrük müşavirliği veya gümrük müşavir yardımcılığı sınavlarına müracaat edebilirler.

c) Gümrük müşavirliği ve gümrük müşavir yardımcılığı sınavlarına en fazla üçer kez girilebilir.

2. Gümrük müşavirliği veya gümrük müşavir yardımcılığı mesleğinin vakar ve onuruna aykırı fiil ve hareketlerde bulunanlarla, görevlerini yapmayan veya kusurlu olarak yapan ya da görevinin gerektirdiği güveni sarsıcı hareketlerde bulunan meslek mensupları hakkında, gümrük müşavirliği hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesi amacıyla, durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre aşağıda tanımlanan disiplin cezaları verilir.

a) Uyarma: Meslek mensubuna mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

b) Kınama: Meslek mensubuna görevinde ve davranışında kusurlu sayıldığıının yazı ile bildirilmesidir.

c) Geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma: Mesleki sıfatı saklı kalmak şartıyla altı aydan az, bir yıldan çok olmamak üzere mesleki faaliyetten alıkoymadır.

d) Meslekten çıkarma: Meslek mensubunun izin belgesinin geri alınarak, bir daha bu mesleği icra etmesine izin verilmemesidir.

3. Mesleki kurallara, mesleğin vakar ve onuruna aykırı fiil ve harekette bulunanlarla, görevin gerektirdiği güveni sarsıcı harekette bulunan meslek mensupları hakkında, ilk defasında uyarma, tekrarında ise kınama cezası uygulanır.

Görevini bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlikle yapmayan veya kusurlu olarak yapan ya da bu Kanunda yer alan mesleğin genel prensiplerine aykırı harekette bulunan meslek mensupları için geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır.

Sahte belgelere dayanılarak yanlış beyanda bulunulduğunun, ancak bu durumun gümrük müşavirinin bilgisi dışında olduğunun, bununla birlikte, bir araştırma sonucunda gerçek durumun öğrenilebileceğinin Gümrük Müsteşarlığı merkez denetim elemanlarınca rapora bağlandığı durumlarda, ilgili gümrük müşavirine ilk defasında kınama cezası verilir. Bu hususun tekerrür etmesi halinde geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır.

7.1.1932 tarih ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun hükümlerine göre kaçakçılık suçundan mahkumiyet kararı kesinleşen meslek mensuplarına, meslekten çıkarma cezası verilir.

4. Üç yıllık bir dönem içinde iki veya daha fazla disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan meslek mensubuna, her yeni suç için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanabilir. Beş yıllık dönem içinde iki defa mesleki faaliyetten alıkoyma cezası ile cezalandırılmasından sonra bu cezayı gerektiren fiili yeniden işleyen meslek mensupları hakkında meslekten çıkarma cezası uygulanır.

Disiplin kurulları bir derece ağır veya bir derece hafif disiplin cezasının uygulanmasına karar verebilirler. Takibat ve hüküm tesisi, disiplin soruşturması yapılmasına ve disiplin cezası uygulanmasına engel değildir.

5. Meslek mensubu hakkında savunması alınmadan disiplin cezası verilemez. Yetkili disiplin kurulunun on günden az olmamak üzere verdiği süre içinde savunma yapmayanlar, savunma hakkından vazgeçmiş sayılırlar.

Disiplin cezaları kesinleşme tarihinden itibaren uygulanır.

6. Gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcıları, görevleri sırasında veya görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı fiillerinin niteliğine göre Türk Ceza Kanununun Devlet memurlarına ait hükümleri uyarınca cezalandırılır.

7. Disiplin cezaları bir dava sonucuna bağılı olmaksızın mevzuat hükümlerine aykırılığı gümrük idarelerince tespit edildiğı tarihten itibaren üç yıl süreyle uygulanmadığı takdirde zamanaşımına uğrar.

Mevzuata aykırı işlem ve eylemlerin aynı zamanda bir adli kovuşturma konusu olması halinde, bu aykırılık için Türk Ceza Kanununda öngörülen zamanaşımı hükümlerine göre disiplin cezası verilebilir.

8. 2 numaralı bentte belirtilen cezalar;

Uyarma ve kınama cezası yetkili gümrük başmüdürü

Geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası Müsteşarlık Merkez Disiplin Kurulu

Meslekten çıkarma cezaları Müsteşarlık Yüksek Disiplin Kurulu Tarafından verilir.

9. Bu Kanuna ve gümrüklerde uygulanan mevzuat hükümlerine aykırı hareketleri görülen gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılarının izin belgeleri Bakanlık müfettişleri ve gümrük ve dış ticaret bölge müdürleri tarafından gerek görülmesi hâlinde tedbir mahiyetinde en fazla altı ay süre ile geçici olarak alınır ve gümrüklerde iş takip etmelerine izin verilmez. Bu durum, gerekçesiyle birlikte izin belgesinin alınmasını izleyen günde Bakanlığa bildirilir. Bu şekilde izin belgeleri alınanlar hakkında geçici mesleki faaliyetten alıkoyma cezası verilmesi hâlinde, tedbir mahiyetinde izin belgelerinin alındığı süre verilen cezadan mahsup edilir. 3713 sayılı Kanun kapsamında haklarında kovuşturma başlatılanların izin belgeleri kovuşturma sonuçlanıncaya kadar tedbiren geri alınır.

10. Gümrük müşavir derneklerince, gümrük müşavirlerinin yapacakları iş ve işlemler karşılığı alacakları asgari ücretleri gösteren ve takvim yılı bazında belirlenen Asgari Ücret Tarifesi, Müsteşarlıkça uygun görülerek onaylanmak suretiyle uygulamaya konulur.

KARAR, BİLGİ VE SÜRELER

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Gümrük Mevzuatının Uygulanmasına İlişkin Kararlar

MADDE 6

1. Gümrük idarelerinin gümrük mevzuatının uygulanmasına ilişkin bir karar vermesini talep eden her kişi, kararın verilebilmesi için gerekli bütün bilgi ve belgeleri söz konusu idarelere ibraz etmek zorundadır.

2. Karar alınması talebinin yazılı olarak yapılması gerekir. Gümrük idareleri, söz konusu talebe ilişkin başvurunun kendilerine ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içinde karar alırlar. Verilen kararlar başvuru sahibine yazılı olarak tebliğ edilir.

Ancak, gümrük idareleri tarafından bu süreye uyulması mümkün değilse, belirtilen süre aşılabılır. Bu durumda, söz konusu idareler, yukarıda belirlenen sürenin dolmasından önce başvuru sahibine süre aşımını haklı kılan gerekçeler ile talep hakkında karar vermek için gerekli gördükleri ek süreyi de belirterek bilgi verirler.

3. Gümrük idareleri tarafından gerek başvuruların reddine ve gerekse muhatabı kişinin aleyhine olarak verilen yazılı kararlar, Onikinci Kısımda belirtilen şekilde itiraz yolu açık olmak üzere gerekçeli olarak alınır ve bu hususlar kararda belirtilir.

4. Alınan kararlar gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır.

MADDE 7

1. Gümrük idaresinin ilgilinin lehine olan kararları aşağıdaki hallerin bir arada bulunması durumunda iptal edilir.

a) Kararın yanlış veya eksik bilgilere dayanılarak verilmesi halinde,

b) Başvuru sahibinin bu yanlışlık veya eksikliği bilmesi veya bilmesi gerektiği hallerde,

c) Kararın doğru veya tam bilgilere dayanılarak verilmesinin mümkün olmamasının tespiti halinde.

Not: İptal işlemi iptal kararının verildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

2. Aşağıdaki hallerde ise ilgilinin lehine olan karar değiştirilir veya iptal edilebilir.

a) Karara esas teşkil eden bir veya birden fazla koşulun gerçekleşmemiş veya gerçekleşemez olması,

b) Lehine olan bir kararda öngörülen bir yükümlülüğe ilgilinin uymaması halinde.

Not: iptal veya değiştirme kararı tebliğ tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

3. Kararın iptali, muhatabına tebliğ edilir.

4. 1 inci fıkra hükümlerine göre kararın iptal işlemi iptal kararının verildiği tarihten, 2 nci fıkra hükümlerine göre verilen iptal veya

değiştirme kararı tebliğ tarihinden itibaren yürürlüğe girer. Bununla birlikte, karar muhatabının yasal çıkarlarının gerektirdiği istisnai hallerde, kararın iptalinin veya değiştirilmesinin yürürlük tarihi yönetmelikle belirlenen koşullar altında ertelenebilir.

Bilgi

MADDE 8

1. Kişiler gümrük idarelerinden gümrük mevzuatının uygulanması hakkında bilgi talep edebilirler.

2. Bilgiler, talep edene ücretsiz olarak verilir. Bununla birlikte, özellikle eşyanın kimyevi tahlili veya ekspertizi ya da talep edene geri gönderilmesi nedeniyle gümrük idarelerince yapılan masraflar, talepte bulunan tarafından karşılanır.

MADDE 9

1. Yazılı talep üzerine Müsteşarlık veya yetkilendirdiği gümrük idaresi tarafından bağlayıcı tarife veya bağlayıcı menşe bilgileri verilir.

2. Bağlayıcı tarife veya bağlayıcı menşe bilgisi, gümrük idarelerini, hak sahibine karşı sadece eşyanın tarife pozisyonu konusunda veya eşyanın menşesinin tespiti konusunda ve yalnızca bilginin verildiği tarihten sonra tamamlanacak gümrük işlemlerine konu olan eşya için bağlar.

Bağlayıcı menşe bilgisinin verilmesinde, 17 ila 22 nci maddelerde yer alan eşyanın menşesinin belirlenmesine ilişkin hükümler esas alınır.

3. Bilgi alan kişi;

a) Bağlayıcı tarife bilgisi için, beyan edilecek eşya ile verilen bilgide tanımlanan eşya arasında her bakımdan uygunluk bulunduğunu,

b) Bağlayıcı menşe bilgisi için, beyan edilecek eşya ve menşe kazanımı gerektiren durumu ile verilen bilgide tanımlanan eşya ve menşe kazanımı gerektiren durumunun her bakımdan uygun bulunduğunu,

Kanıtlamak zorundadır.

4. Bağlayıcı tarife bilgisi veriliş tarihinden itibaren altı yıl; bağlayıcı menşe bilgisi veriliş tarihinden itibaren üç yıl geçerlidir. Talep edenin verdiği yanlış veya eksik bilgiye dayanan bağlayıcı bilgi iptal edilir.

5. Bağlayıcı tarife bilgisi aşağıdaki durumlarda geçerliliğini kaybeder:

- a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinde değişiklik yapılması ve verilen bilginin söz konusu değişiklikle getirilen hükümlere uymaması,
- b) Dünya Gümrük Örgütünün uymakla yükümlü bulunduğumuz nomanklatür, izahname, tarife pozisyonlarına ilişkin kararlarındaki bir değişikliğe uymaması,
- c) Bağlayıcı tarife bilgisinin iptal edildiğinin veya değiştirildiğinin bilgi verilen kişiye tebliğ edilmesi.

Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hallerde bağlayıcı tarife bilgisinin geçerliliğini kaybetme tarihi, söz konusu değişikliklerin Resmi Gazetede yayımı tarihidir.

6. Bağlayıcı menşе bilgisi aşağıdaki durumlarda geçerliliğini kaybeder:

- a) Menşе kurallarında bir mevzuat düzenlemesi veya bir uluslararası anlaşma gereğince değişiklik yapılması ve verilen bilginin söz konusu değişiklikle getirilen hükümlere uymaması,
- b) Dünya Ticaret Örgütünün uymakla yükümlü bulunduğumuz Menşе Kuralları Anlaşmasına ve bu anlaşmaya ilişkin izahname ve kararlardaki bir değişikliğe uymaması,
- c) Bağlayıcı menşе bilgisinin iptal edildiğinin veya değiştirildiğinin bilgi verilen kişiye tebliğ edilmesi.

Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hallerde bağlayıcı menşе bilgisinin geçerliliğini kaybetme tarihi, söz konusu değişikliklerin Resmi Gazetede yayımı tarihidir.

7. 5 ve 6 ncı fıkra hükümleri uyarınca geçerliliğini kaybeden bağlayıcı tarife veya menşе bilgisinin hak sahibi, söz konusu bağlayıcı bilgiye dayanarak ve bu bilginin geçerliliğini kaybetmesinden önce, ilgili eşyanın alımı veya satımı üstüne bağlayıcı sözleşmeler yaptığı takdirde, geçerliliğini kaybeden tarife veya menşе bilgisini, söz konusu yayımın ya da tebligatın yapıldığı tarihten itibaren altı aylık bir süre boyunca kullanabilir. Ancak, gümrük işlemleri sırasında söz konusu ürünler için bir ithalat, ihracat ya da ön izin belgesinin gümrüğe verilmesi halinde, bu belgenin geçerlilik süresi esas alınır. Bu fıkra hükümlerine istisna getirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

8. Bağlayıcı tarife veya menşе bilgisine ilişkin 7 nci fıkra hükümleri ancak aşağıdaki amaçlarla kullanılabilir.

- a) İthalat ya da ihracat vergilerinin belirlenmesi,
- b) Tarım politikası kapsamında ihracat vergi iadeleri ile ithalata ya da ihracata verilen diğеr bütün ödemelerin hesaplanması,

c) Belgelerin, söz konusu tarife veya menşe bilgisine istinaden verilmiş olması koşuluyla, eşyaya ait gümrük beyannamesinin tescili için gümrük işlemlerinin yürütülmesi sırasında verilen ithalat, ihracat ya da ön izin belgesinin kullanımı.

Diğer Hükümler

MADDE 10

1. a) Bu Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuatta yer alan; izin süreleri, teminat uygulamaları, gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna uygulamaları ile beyanın düzeltilmesine ilişkin ortaya çıkan sorunları ve tereddütleri incelemek suretiyle gidermeye Müsteşarlığın önerisi ile bağlı bulunduğu Bakan yetkilidir.

b) Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hallerinde kriz bölgelerinde kullanılmak üzere yurt dışından gelecek araç, gereç, makine, teçhizat ve benzeri malzemelerin, giriş kayıtları tutulmak ve gümrük ile ilgili mevzuat gereğince yerine getirilmesi gereken işlemler sonradan yapılmak üzere, yurda girişine izin vermeye; bu şekilde yurda giren her türlü araç, gereç, makine ve teçhizatın tekrar yurt dışına çıkarılmalarına veya ihtiyaçlara ve günün şartlarına uygun olarak serbest dolaşıma girişine karar vermeye Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

c) Müsteşarlık, gümrük mevzuatının doğru olarak uygulanması için gerekli gördüğü bütün önlemleri alır. Bu çerçevede, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin gerekli gördüğü bir kısım tespit işlemlerinin, belirleyeceği niteliklere sahip gümrük müşavirleri (YGM) eliyle yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemeye yetkilidir.

2. Gümrük mevzuatının öngördüğü uygulamaların, hangi hallerde ve hangi koşullar altında basitleştirileceğine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 10/A

1. Gümrük idareleri, mevzuatın belirlediği şartlar çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, aktarma ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gerekli görülen gümrük kontrollerini yerine getirir. Uluslararası bir anlaşmanın öngörmesi halinde, mevzuatın doğru bir şekilde

uygulanmasına yönelik gümrük kontrolleri başka bir ülkede de yürütülebilir.

2. Ani ve rastgele yapılanlar dışındaki gümrük kontrolleri; risklerin tespiti ve risk derecesinin ölçülmesi ile ulusal ve gerekli görüldüğü takdirde uluslararası düzeyde riskleri değerlendirerek gerekli önlemleri oluşturmak amacıyla bilgisayarlı veri işleme tekniklerini kullanan risk analizi esas alınarak yapılır.

3. Müsteşarlık, risk yönetimi çerçevesini oluşturur ve risk kriterleri ile öncelikli kontrol alanlarını belirler. Bu amaçla, risk kriterlerinin tespitine yönelik olarak gümrük işlemleri, gümrük kabahatleri ve kaçakçılık fiillerine ilişkin verileri toplamaya, saklamaya ve işlemeye yetkilidir. Verilerin toplanması, saklanması ve işlenmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

4. Gümrük idareleri dışındaki yetkili kurumlar tarafından gerçekleştirilecek kontroller, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 19 uncu maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla gümrük idarelerinin koordinasyonunda ve mümkün olduğu ölçüde aynı yer ve zamanda yapılır.

5. Bu maddede öngörülen kontroller kapsamında, gümrük idareleri ile diğer yetkili kurumlar, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, aktarma ve nihai kullanımı ile serbest dolaşımında bulunmayan eşyanın durumu ile ilgili alınan bilgileri riskin en az düzeye indirilebilmesi için kendi aralarında paylaşabilirler.

6. 12 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, gizli bilgilerin diğer ülkelerin gümrük idarelerine ve güvenlik güçleri gibi diğer kurumlarına iletilmesine sadece uluslararası bir anlaşma çerçevesinde izin verilebilir.

MADDE 11

Gümrük işlemleriyle doğrudan veya dolaylı olarak ilgili bulunan kişiler, Gümrük Müsteşarlığının veya gümrük idarelerinin talebi üzerine gümrük işlemleri ile sınırlı olmak kaydıyla belirlenen süreler içinde gerekli bütün belge ve bilgileri vermek ve her türlü yardımı sağlamakla yükümlüdür.

Kendilerinden bu konularda bilgi istenilen kişiler, özel kanunlarda yazılı gizlilik hükümlerini ileri sürerek bilgi vermekten kaçınamazlar.

MADDE 12

1. Gümrük idareleri ve diğer yetkili kurumlar gizli nitelikteki veya gizlilik esasına göre elde edilen bütün bilgileri saklamak

zorundadır. Bu bilgileri veren kişinin veya makamın açık izni olmaksızın söz konusu bilgiler açıklanamaz. Şu kadar ki, gümrük idareleri verilerin korunmasına ilişkin yasal hükümler veya yargı kararlarının gereği olarak söz konusu bilgileri ilgili mercilere verirler.

2. Gümrük işlemleri nedeniyle elde edilen gizli nitelikteki bilgilerin toplanması, kullanılması, saklanması, saklanma süresi ve üçüncü kişilere verilmesine ilişkin hükümler yönetmelikle belirlenir.

MADDE 13

İlgili kişiler, 11 inci maddede belirtilen belge ve bilgileri gümrük kontrolü amacıyla beş yıl süre ile saklamak zorundadırlar.

Belge saklama süresi;

a) (b) bendinde öngörülen haller dışında, serbest dolaşıma girmek veya ihraç edilmek üzere beyan edilen eşya ile ilgili olarak, serbest dolaşıma giriş veya ihracat beyanlarına ilişkin belgelerin tescil edildiği yılın;

b) Nihai kullanımları nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergisi ile Türkiye'de serbest dolaşıma giren eşya için, gümrük gözetimine tabi olmalarının sona erdiği yılın;

c) Başka bir gümrük rejimine tabi tutulan eşya için, söz konusu gümrük rejiminin sona erdiği yılın;

d) Serbest bölgeye konulan eşya için, buralardan çıktıkları yılın;
Sonundan itibaren işlemeye başlar.

MADDE 14

1. Bu Kanunda belirtilen süreler, tarih veya vadeler, aksine özel bir hüküm bulunmadıkça uzatılamaz veya ertelenemez.

Süre, tarih veya vadelerin bitim tarihinin resmi tatil gününe rastlaması halinde, bu süreler ilk işgününün resmi çalışma saatleri sonunda biter.

2. Süre hafta veya ay olarak belli edilmiş ise; başladığı güne son hafta veya ayda tekabül eden günün mesai saati bitiminde sona erer. Sürenin bittiği ayda tekabül eden bir gün yoksa süre o ayın son gününün mesai saati bitiminde sona erer.

3. Bu Kanuna göre gümrük idaresine yapılacak yazılı başvurular posta ile taahhütlü olarak gönderilebilir. Bu takdirde başvurunun postaya verildiği tarih gümrük idaresine verilme tarihi yerine geçer.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Karar

Karar, kararın iptali veya değiştirilmesi

MADDE 27

(1) Gerekli bilgi ve belgelerle başvuran her kişi gümrük mevzuatının uygulanmasına ilişkin bir karar vermesini gümrük idaresinden isteyebilir.

(2) Gümrük idaresinin ilgilinin lehine olan kararları, Kanunun 7 nci maddesinde belirtilen hallerde değiştirilir veya iptal edilir.

(3) Değiştirme ya da iptal kararları, bu kararların yürürlüğe girdiği tarihte, iptal edilen ya da değiştirilen kararlar uyarınca bir gümrük rejimine tabi tutulmaya başlanmış eşya için uygulanmaz.

(4) Bununla birlikte, gümrük idareleri belirlenecek bir dönem içinde bu eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işleme ya da kullanıma tabi tutulmasını isteyebilir.

Bağlayıcı Tarife Bilgisi

MADDE 28

(1) Bağlayıcı Tarife Bilgisi, eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde sınıflandırılmasına ilişkin olarak, kişinin yazılı talebi üzerine Müsteşarlıkça veya Müsteşarlık tarafından yetkilendirilmiş gümrük ve muhafaza başmüdürlüklerince verilen idari karardır.

(2) Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvurusu, ek-1'de yer alan Bağlayıcı Tarife Bilgisi Başvuru Formu ile yapılır. Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvurularının sadece bir kalem eşya için yapılması gerekir.

Bir kalem eşya deyiminden Türk Gümrük Tarife Cetvelinde aynı tarife pozisyonu alt açılımında bulunan ve aynı yasal ya da tercihli vergi oranına tabi olan eşya anlaşılır.

(3) Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvurularının aşağıdaki bilgi ve belgeleri içermesi zorunludur:

- a) Hak sahibinin adı, soyadı ve adresi,
- b) Başvuran kişinin hak sahibi olmaması durumunda başvuranın adı, soyadı ve adresi,
- c) Yürürlükten kaldırılmıştır.
- ç) Eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin belirlenmesini sağlayacak ayrıntılı tanım,
- d) Eşyanın sınıflandırılmasının, eşya bileşimine bağlı olması durumunda bu bileşimin belirlenebilmesi için kullanılabilecek tahlil metotları,

e) Eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin doğru şekilde saptanmasında gümrük idaresine yardımcı olacak numunesi, fotoğrafı, planı, krokisi ya da mevcut diğer belgeleri (yabancı dilde basılmış olanlarının yeminli tercüme bürolarınca onaylı tercümeleri),

f) Gizli tutulması istenilen hususlar varsa bunlara ilişkin bilgi.

(4) Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvuru konusu eşya numuneleri, Bağlayıcı Tarife Bilgisinin ilgisine tebliği tarihinden itibaren bir aylık süre içinde hak sahibi veya temsilcisi tarafından alınmadığı takdirde, Müsteşarlıkça değerlendirilir.

(5) Başvurunun Bağlayıcı Tarife Bilgisi verilmesi için gerekli bilgi ve belgelerin tamamını içermesi zorunludur. Aksi takdirde başvuru sahibinden eksik bilgi ve belgeleri tamamlaması istenir.

(6) Bağlayıcı Tarife Bilgisinin başvuru sahibine mümkün olan en kısa zamanda yazılı olarak bildirilmesi esastır. Bağlayıcı Tarife Bilgisinin başvuru alındıktan sonra üç ay içinde başvuru sahibine bildirimini mümkün olmadığı durumlarda, gümrük idaresi, bu sürenin bitiminden önce, gecikmenin nedenini açıklayarak bilginin verilmesi için gerekli gördüğü ek süreyi belirtir.

(7) Bağlayıcı Tarife Bilgisi, ek-2'de yer alan örneğe uygun bir formla başvuru sahibine bildirilir. Bu bildirimde gizlilik esasına göre verildiği kabul edilen hususlar ve verilen Bağlayıcı Tarife Bilgisine karşı Kanunun 242 nci maddesi hükümleri çerçevesinde itiraz yolunun açık olduğu belirtilir.

(8) Bağlayıcı Tarife Bilgisi, Bağlayıcı Tarife Bilgisi Programına kaydedilmek suretiyle izlenir.

(9) Gümrük idaresi, Bağlayıcı Tarife Bilgisi sahibi kişiden, eşyanın gümrükten çekilmesi sırasında, sahip olduğu Bağlayıcı Tarife Bilgisini bildirmesini isteyebilir.

(10) Bağlayıcı Tarife Bilgisi Kanunun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre iptal edildiğinde, iptal kararın verildiği tarihten itibaren; Kanunun 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendine göre iptal edildiğinde ise iptal ya da değişiklik kararının ilgiliye tebliği tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

Bağlayıcı Menşe Bilgisi

MADDE 29

(1) Bağlayıcı Menşe Bilgisi, kişinin yazılı talebi üzerine Müsteşarlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) tarafından verilen ve eşyanın tercihli veya tercihli olmayan menşesinin tespitine ilişkin idari karardır.

(2) Bağlayıcı Menşe Bilgisi, ek-32'te yer alan örneğe uygun bir formla başvuru sahibine bildirilir. Bu bildirimde gizlilik esasına göre verildiği kabul edilen hususlar ve Bağlayıcı Menşe Bilgisine karşı Kanunun 242 nci maddesi hükümleri çerçevesinde itiraz yolunun açık olduğu belirtilir.

(3) Bağlayıcı Menşe Bilgisi başvurularının sadece bir kalem eşya için yapılması gerekir.

Bir kalem eşya deyiminden Türk Gümrük Tarife Cetvelinde aynı tarife pozisyonu alt açılımında bulunan ve aynı yasal ya da tercihli vergi oranına tabi olan eşya anlaşılır.

(4) Bağlayıcı Menşe Bilgisi başvurularının aşağıdaki bilgi ve belgeleri içermesi zorunludur:

- a) Hak sahibinin adı, soyadı ve adresi,
- b) Başvuran kişinin hak sahibi olmaması durumunda başvuranın adı, soyadı ve adresi,
- c) Menşenin belirlenmesine esas olan mevzuat,
- ç) Eşyanın tarife pozisyonu,
- d) Eşyanın ayrıntılı tanımı,
- e) Eşyanın bileşimi, bu bileşimin belirlenmesi için kullanılacak olan yöntem ve gerek görülmesi halinde fabrika çıkış fiyatları,
- f) Eşyanın menşe kazanması için gereken koşulların sağlandığını gösteren ve eşyanın menşenin tespit edilmesini sağlayacak ayrıntılı bilgi; eşyanın üretiminde kullanılan malzemeler ve bunların menşei, tarife pozisyonları, kıymetleri ve diğer unsurlar (eşyanın tarife pozisyonunun değişmesi için gereken koşullar, yaratılan katma değer, üretim sürecinin ayrıntılı tarifi), uygulanan menşe kuralı,
- g) Eşyanın hangi ülkede ne tür işlem ve işçilik gördüğü,
- ğ) Gizli tutulması istenilen hususlar varsa bunlara ilişkin bilgi.
- h) İmalat sürecinin tanımlanmasını sağlamaya yönelik olarak, eşyanın ve üretim sırasında eşyanın bileşimine giren diğer malzemelerin örnekleri, fotoğrafları, katalogları, planları ve diğer belgeler.

(5) Başvurunun Bağlayıcı Menşe Bilgisi verilmesi için gerekli bilgi ve belgelerin tamamını içermesi zorunludur. Aksi takdirde, başvuru sahibinden eksik bilgi ve belgeleri tamamlaması istenir.

(6) Bağlayıcı Menşe Bilgisinin, idarece karar verilebilmesi için gereken tüm belgelerin temin edildiği tarihten itibaren beş ay içinde başvuru sahibine bildirilmesi gerekir.

(7) Bağlayıcı Menşre Bilgisinin verilmesinde Kanunun 17 ila 22 nci ve bu Yönetmeliğin 33 ila 45 inci maddelerinde yer alan, eşyanın menşresinin belirlenmesine ilişkin hükümler esas alınır.

(8) Bağlayıcı Menşre Bilgisi Kanunun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre iptal edildiğinde, iptal kararın verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder.

Bilgi

Bilgilerin gizliliği

MADDE 30

(1) Gizli nitelikli bilgiler, bu bilgilerin edinilmesini gerektiren işlemlerle doğrudan ilgili olması koşuluyla ve bu işlemlerle sınırlı olarak kullanılır.

(2) Kendi görev ve yetki alanları ile ilgili olması kaydıyla, Müsteşarlık ilgili kurum ve kuruluşlarla konu, amaç, tarafların yükümlülükleri ve süresi gibi hususların yer alacağı bir protokol kapsamında veri değişiminde bulunabilir. Bu verilerin yetkisi olmayan kişi, kurum veya kuruluşların eline geçmemesi için protokol yapılan kurum ve kuruluşlar tarafından gerekli tüm tedbirler alınır. Piyasa gözetimi ve denetimine yönelik veri değişim talebinin karşılanmasında, ilgili kurumların ithalat denetimlerinin azaltılması ve hızlandırılması dikkate alınır.

(3) Gümrük işlemleriyle ve bu işlemlerin denetimiyle görevli memurlar, görevleri dolayısıyla yükümlünün kendisine ve yükümlüyle ilgili olanların şahıslarına, işlem ve hesap durumlarına, işlerine, işletmelerine, mal varlıklarına, mesleklerine ilişkin olarak öğrendikleri sırları ve gizli kalması gereken diğer hususları açıklayamaz ve bunları kendilerinin veya üçüncü kişilerin yararına kullanamaz. Bu yasak yukarıda belirtilen kişilerin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(4) Sonuçlarından ülke ve/veya Bakanlık politikalarını geliştirmeye yönelik çalışmalarda yararlanılmak üzere, yüksek öğretim kurumları veya kuruluş amacı araştırma ve geliştirme olan kurumlar ve bunlara bağlı araştırmacılarla bilimsel amaçlı araştırmalarda işbirliği yapılabilir. Bu kapsamda konu, amaç, tarafların yükümlülükleri ve süresi gibi hususların yer alacağı bir protokol kapsamında veri kullanımı gerçekleştirilir. Veri kullanımında uluslararası istatistiksel yöntemlere uygun veri gizleme işlemi yapılır. Bakanlıkça derlenen ve saklanan bireysel verilerin tanınmasına yol açacak bölümleri gizlendikten sonra kullanılır. İhtiyaç olması halinde mikro verilerde yeni gizleme

teknikleri de uygulanabilir. Verilerin yetkisi olmayan kişi, kurum veya kuruluşların eline geçmemesi için taraflarca gerekli olan tedbirler alınır. Bu kapsamda yapılan araştırma sonuçları, Bakanlık tarafından kontrol edilmeden üçüncü kişilerle paylaşılmasına izin verilmez.

(5) Bu maddede belirtilen yükümlülüğe uymayanlar hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 239 ve 258 inci maddeleri gereğince gerekli işlemler yapılır.)

Süreler

Süre ve süre uzatımı

MADDE 31

(1) Kanunda belirtilen süreler aksine bir hüküm bulunmadıkça uzatılamaz veya ertelenemez. Ancak, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerden herhangi birinin bulunması halinde bu sebep ortadan kalkıncaya kadar bu süreler işlemez.

(2) Süresi dışında yapılan müracaatlarda, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin süresi içerisinde meydana geldiğini kanıtlayan belge ibrazı halinde ilgili gümrük idaresince mücbir sebep ve beklenmeyen hallere ilişkin olarak ibraz edilen belgelere göre ek süre verilir.

(3) Mücbir sebep ve beklenmeyen haller şunlardır;

a) Doğal afetler (yangın, yer sarsıntısı, su basması, don, fırtına, kasırga v.b.)

b) Kanuni grev ve lokavtlar,

c) Genel salgın hastalık,

ç) Kısmi veya genel seferberlik ilanı,

d) Devletçe konulan yasaklar, abluka veya savaş hali, terör,

e) Ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk,

f) Yükümlü firmanın iflası veya şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,

g) Yükümlü firmanın faaliyetinin kamu otoritelerince durdurulması,

ğ) Yükümlünün iradesi dışında meydana gelen ve müdahalesiyle önlenemeyecek diğer durumlar.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TARİFE) (SERİ NO: 14)

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1

(1) Bu Tebliğin amacı, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun ve 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliği nin Bağlayıcı Tarife Bilgisi verilmesine ilişkin hükümleri çerçevesinde yapılacak işlemlerin esaslarını tespit etmektir.

(2) Bu Tebliğ, Bağlayıcı Tarife Bilgisi uygulamasının amaçlarına, Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvurusuna, Bağlayıcı Tarife Bilgisinin verilmesi ve kullanılması ile Bağlayıcı Tarife Bilgisinin hukuki etkisine ilişkin esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2

(1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 8 ve 9 uncu maddeleri ile 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3

- (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;
- a) **Bakanlık:** Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
 - b) **Başvuru Sahibi:** Bağlayıcı Tarife Bilgisi için gümrük idaresine başvuruda bulunan kişiyi,
 - c) **BTB:** Bağlayıcı Tarife Bilgisini,
 - ç) **Gümrük Tarife Cetveli:** Bakanlar Kurulunca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini,
 - d) **Hak sahibi:** Bağlayıcı Tarife Bilgisinin adına düzenlendiği kişiyi,
 - e) **Kişi:** Gerçek ve tüzel kişiler ile yürürlükteki mevzuatın öngördüğü hallerde, hukuken tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte hukuki tasarruflar yapma yetkisi tanınan kişiler ortaklığını,
- ifade eder.

Bağlayıcı Tarife Bilgisi Hakkında Genel Açıklamalar

Yetki

MADDE 4

(1) BTB, eşyanın Gümrük Tarife Cetvelinde sınıflandırılmasına ilişkin olarak, kişinin yazılı veya elektronik talebi üzerine Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) veya Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerince verilen idari karardır.

(2) BTB, İstanbul, Ege, Orta Anadolu, Orta Akdeniz, Doğu Marmara ve Uludağ Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerince düzenlenir.

Ücret

MADDE 5 – (1) BTB, talep edene ücretsiz olarak verilir. Bununla birlikte, özellikle eşyanın kimyevi tahlili veya ekspertizi ya da talep edene geri gönderilmesi nedeniyle gümrük idarelerince yapılan masraflar talepte bulunan tarafından karşılanır.

(2) BTB konusu eşyanın tarife pozisyonunun tespit edilebilmesi için fiziksel veya kimyasal tahlile ihtiyaç duyulduğu takdirde, söz konusu tahlil, teknik imkanların elvermesi halinde gümrük laboratuvarlarında, aksi halde, eşyanın cinsine göre Gümrük Yönetmeliği nin 201 inci maddesine uygun olarak gümrük idaresinin belirleyeceği bir üniversitede veya diğer resmî kuruluş laboratuvarlarında yapılır.

(3) Tahlil ücretleri, duruma göre, Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Saymanlık Müdürlüğü'nün ilgili hesabına veya gümrük laboratuvarında söz konusu tahlilin yapılamaması durumunda ilgili üniversite ve diğer resmi kurumların hesabına başvuru sahibi tarafından yatırılır. Tahlil ücretinin yatırılmaması halinde BTB başvurusu reddedilir.

Uygulamanın amacı

MADDE 6

(1) BTB uygulamasının amaçları şunlardır:

a) Sınıflandırma kurallarının doğru ve yeknesak bir şekilde uygulanması suretiyle sınıflandırmanın uyumlaştırılmasını ve böylece dış ticaret rejiminin dış ticaret erbabı arasında doğru ve eşit olarak uygulanmasını sağlamak,

b) Beyan sürecini ve gümrük işlemlerini hızlandırmak ve böylece gümrük kontrolünü ve uluslararası ticareti mümkün olduğunca kolaylaştırmak ve dış ticaret işlemlerinin maliyetini azaltmak,

c) Ticaret erbabı ile gümrük idaresi arasında eşyanın tarife pozisyonundan kaynaklanan ihtilafları azaltmak,

ç) Gümrük işlemleri sırasında eşyanın sınıflandırılması probleminden kaynaklanan zaman kayıplarını azaltmak suretiyle yüksek riskli eşyanın muayenesine ve kontrolüne gümrük işlemleri sırasında yeterli zaman ayrılabilmesini, dolayısıyla, gümrük denetimlerinin seçimli ve daha etkin yapılabilmesini sağlamak,

d) Dış ticaret erbabına eşyanın Gümrük Tarife Cetvelinde sınıflandırılmasına ilişkin hukuki geçerliliği olan resmi bir bilgi sağlamak,

e) Uluslararası bir ticaret işleminin karlılığının ve uygulama imkanının önceden tahmin edilebilmesini sağlamak.

Bağlayıcı Tarife Bilgisi İçin Başvuru

Başvuru yeri ve şekli

MADDE 7

(1) BTB başvurusu, BTB Programına veri girişi yapılması suretiyle elektronik olarak veya Gümrük Yönetmeliğinin Ek-1'inde yer alan başvuru formu örneğine uygun bir form ile yazılı olarak yetkilendirilmiş gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne yapılır. Başvuru formu olarak BTB Programına veri girişi yapıldıktan sonra alınan bilgisayar çıktısı da kullanılabilir. BTB başvurusunun form ile yazılı olarak yapılması halinde, ekinde yer alan tüm belgeler ve eşyanın teşhisini sağlayacak nitelikteki değişik açılardan çekilmiş fotoğraflar kağıt nüshası ile birlikte ayrıca dijital ortamda başvuru yapılan bölge müdürlüğüne sunulur.

(2) Bir kişi, aynı eşya için sadece bir BTB müracaatında bulunabilir.

Bir kişi adına aynı eşya için geçerli bir BTB var iken yeniden BTB düzenlendiği tespit edilirse o kişi adına aynı eşya için düzenlenmiş tüm BTB'ler verildiği tarihten başlayarak hükümsüzdür.

Bu şekilde hükümsüz hale gelen BTB'nin hak sahibi için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

Başvuru yapılamayacak eşya

MADDE 8

(1) Gümrük Yönetmeliğinin 196 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan tarife pozisyonlarına giren eşyadan perakende satılacak hale getirilmiş ambalajlarda olmayanları için BTB başvurusu yapılamaz. Eşyanın bu kapsamda olduğunun sonradan anlaşılması halinde başvuru reddedilir.

(2) Üzerlerinde veya ambalajlarında ayniyetini tespiti yarayacak bilgileri haiz olmayan eşyaya dair başvurular, ayniyet tespitinin fiziki olarak da mümkün olmaması halinde reddedilebilir.

(3) BTB başvurusuna konu olabilecek eşya için BTB başvurusu yapılması esastır. Başvuru konusu eşyanın BTB kapsamına girmediğinin sonradan anlaşılması ve başvuru sahibince talep

edilmesi halinde, mevcut BTB başvurusu 7/11/2008 tarihli ve 27047 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Tarife) (Seri No: 11) hükümlerine göre değerlendirilir.

Ayrı başvuru konusu yapılacak eşya

MADDE 9

(1) BTB başvurusu sadece bir kalem eşya için yapılır. Bir kalem eşya deyiminden Türk Gümrük Tarife Cetvelinde aynı tarife pozisyonu alt açılımında bulunan ve aynı yasal ya da tercihli vergi oranına tabi olan eşya anlaşılır.

Bilgi edinme

MADDE 10

(1) Yetkilendirilmiş bölge müdürlüğü, başvurunun BTB verilmesi için gerekli bilgi ve belgeleri içermediği kanaatine vardığı takdirde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir.

(2) Başvuru sahipleri, başvurularının işlem durumu hakkında BTB Programından bilgi edinebilirler. Elektronik başvuruların reddedilmesi durumunda başvuru sahibine ayrıca tebligat yapılmaz.

Başvurunun içeriği

MADDE 11

(1) BTB başvuruları aşağıdaki bilgi ve belgeleri içermelidir:

- a) Hak sahibinin adı ve adresi,
- b) Başvuran kişinin hak sahibi olmaması durumunda başvuranın adı ve adresi,
- c) Eşyanın Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin belirlenmesini sağlayacak ayrıntılı tanımı,
- ç) Sınıflandırılacak eşyanın hak sahibince daha önce ithal veya ihraç edilmiş olması halinde buna ilişkin gümrük beyanname ve eklerinin fotokopisi,
- d) Eşyanın Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin doğru şekilde saptanmasında gümrük idaresine yardımcı olacak eşyaya ait numuneler, fotoğraflar, planlar, krokiler ya da mevcut diğer belgeler (yabancı dilde basılmış olanlarının yeminli tercüme bürolarınca onaylı tercüme),
- e) Gizli tutulması istenilen hususlar varsa bunlara ilişkin bilgi.

Başvuru bilgilerinin doldurulması

MADDE 12

(1) Başvuru ekranında ve formda yer alan kutular aşağıda belirtilen açıklamalar doğrultusunda doldurulacaktır.

- a) Başvuru Sahibi: Adı ve Adresi (Zorunlu)

Bu kutuya başvuru sahibinin adı, adresi ile telefon ve faks numarası yazılır.

b) Hak Sahibi: Adı ve Adresi (Zorunlu)

Bu kutuya hak sahibinin adı, adresi ile telefon ve faks numarası yazılır.

c) Gümrük Tarife Cetveli (Zorunlu)

Eşyanın sınıflandırılmasının istendiği Gümrük Tarife Cetveli bu kutuda yer alan kutucuğa X işareti koyarak belirtilir. (Halihazırda yürürlükte sadece Türk Gümrük Tarife Cetveli bulunduğundan bu cetvelin yanındaki kutucuk işaretlenecektir).

ç) Eşyanın Ayrıntılı Tanımı (Zorunlu)

Eşyanın gümrük yetkilileri tarafından teşhisini ve Gümrük Tarife Cetvelinde sınıflandırılacağı tarife pozisyonunun tespit edilebilmesi için eşyanın mümkün olduğunca ayrıntılı tanımı yazılır. Bu kutuda eşyanın tam bileşimi, bu bileşimi tespit etmek için kimyasal analiz yapılması gerekiyorsa kullanılan tahlil metotları, üretim süreci, eşyanın parçaları dahil kıymeti ve eşyanın kullanım alanı gibi ayrıntılar verilir.

d) Ticari İsimlendirme ve Ek Bilgi (Zorunlu)

Bu kutuya eşyanın ticari markası, model numarası vb. bilgiler ile eşyaya ilişkin verilebilecek ek bilgiler yazılır.

e) Eşyanın Tarife Pozisyonunun Tespiti İçin Başvuruya Eklenen Ekler (Zorunlu)

1) Bu kutuda başvuruya eklenenler uygun kutucuklara X işareti koyarak belirtilir.

2) Eğer başvuru ekinde eşyanın numunesi sunulduysa uygun kutucuğa X işareti koyarak numunenin iadesinin istenilip istenilmediği belirtilir.

f) Öngörülen Sınıflandırma (İsteğe Bağlı)

Eşya için öngörülen Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu belirtilir.

g) Beyan (Zorunlu)

1) Form ile yapılan başvurularda beyan dikkatlice okunur, imzalanır ve tarih atılır. Elektronik başvuru yapılması durumunda e-imza tatbik edilir.

2) BTB başvuru formunun 1 no.lu kutusunda yer alan başvuru sahibi bilgileri ile 8 no.lu kutusunda yer alan beyan sahibi bilgilerinin birbirleri ile uyumlu olması ve başvuru sahibinin 4458 sayılı Gümrük Kanununun 5 inci maddesi çerçevesinde doğrudan veya dolaylı temsil yetkisine sahip olması gerekmektedir.

ğ) BTB başvuru formunun “SADECE RESMÎ KULLANIM İÇİNDİR” başlıklı kutuları başvuruyu kabul eden gümrük idaresince doldurulacaktır.

Bağlayıcı Tarife Bilgisinin Verilmesi ve Kullanılması **Heyet oluşumu ve işleyişi**

MADDE 13

(1) BTB başvurusunun, görevli personelin başvuruyu kabulünden sonra bölge müdürü tarafından görevlendirilecek bir bölge müdür yardımcısı başkanlığında bir gümrük müdürü veya şube müdürü ve üç muayene memurundan oluşacak heyet tarafından incelenmesi ve değerlendirilmesi neticesinde, BTB konusu eşyanın sınıflandırıldığı Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu tespit edilir ve tutanağa bağlanır.

(2) Yukarıda belirtilen heyet, sınıflandırmayı, konuya ilişkin Gümrük Tarife Cetveli, Dünya Gümrük Örgütü (DGÖ) Sınıflandırma Avileri, Gümrük Tarife Cetveli İzahnamesi ve Kombine Nomanklatür İzahnamesi, DGÖ Sınıflandırma Kararları, AB Sınıflandırma Tüzükleri, tebliğler, genelgeler ile daha önce verilmiş ve BTB veri tabanında halen geçerli olan BTB’lerdeki açıklama ve örneklerden yararlanarak yapar.

Sınıflandırılan eşya ile benzer özellikteki eşyaya ilişkin geçerli bir BTB’deki sınıflandırmayla farklı görüşte olunması halinde, BTB düzenlenmeden önce konu gerekçesiyle birlikte Bakanlığa intikal ettirilerek alınacak cevaba göre işlem yapılır.

(3) BTB başvurusuna konu eşyanın gümrük işlemlerinin başvuruyu kabul eden bölge müdürlüğünün kendi bağlantısı olmayan ihtisas gümrüğü görev alanına girmesi halinde, ihtisas gümrüğünün bağlı bulunduğu bölge müdürlüğünün görüşü alındıktan sonra BTB kararı verilir.

(4) Yetkilendirilmiş bölge müdürlükleri, BTB konusu eşyanın sınıflandırılmasında tereddüt ettikleri hususlar hakkında istişarede bulunabilirler.

Kararın duyurulması ve yapılacak işlemler

MADDE 14

(1) Yukarıdaki fıkra hükümlerine göre belirlenen Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu, BTB veri tabanına girilir ve karar hak sahibine mümkün olan en kısa zamanda Gümrük Yönetmeliğinin Ek-2’inde yer alan formun hak sahibi nüshası ile bildirilir. Bu formda gizlilik esasına göre verildiği kabul edilen hususlar ve verilen

BTB'ye karşı Gümrük Kanununun 242 nci maddesi hükümleri çerçevesinde itiraz yolunun açık olduğu belirtilir.

(2) BTB konusu eşyanın gümrüğe sunulması esnasında sınıflandırmasını etkileyebilecek haller varsa, bölge müdürlüğünce buna ilişkin uyarılar BTB Programındaki Eşyanın Gümrük İşlemleri Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar kutusuna yazılır.

(3) BTB'nin, başvuru alındıktan sonra 3 ay içinde sonuçlandırılmasının mümkün olmadığı takdirde, gümrük idaresi bu sürenin bitiminden önce, gecikmenin nedenini açıklayarak bilginin verilmesi için gerekli gördüğü ek süreyi belirtir.

(4) BTB bildirimini aşağıdaki hususları içerir:

- a) Hak sahibinin adı ve adresi,
- b) Başvuru referans numarası,
- c) BTB referans numarası,
- ç) BTB'nin geçerliliğinin başlama tarihi,
- d) Eşyanın sınıflandırıldığı Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu,
- e) Eşyanın ayrıntılı tanımı,
- f) Eşyanın ticari ismi ve ek bilgi,
- g) Sınıflandırmanın gerekçesi.

Bağlayıcı Tarife Bilgisinin Hukuki Etkisi

Kararın bağlayıcılığı

MADDE 15

(1) Gümrük idarelerince, geçerli bir BTB'ye konu eşya ile aynı olduğu tartışmasız olan eşya için BTB'deki tespit doğrultusunda sınıflandırma yapılması gerekmektedir.

(2) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen haktan sadece hak sahibi yararlanabilir.

Ayniyat uygunluğu

MADDE 16

(1) BTB, gümrük idarelerini sadece eşyanın tarife pozisyonu konusunda ve yalnızca bilginin verildiği tarihten sonra tamamlanacak gümrük işlemlerine konu olan eşya için bağlar. Bunun için, beyan sahibinin gümrük işlemleri sırasında beyan edilen eşya ile verilen bilgide tanımlanan eşya arasında her bakımdan uygunluk bulunduğunu kanıtlaması zorunludur.

Geçerlilik süresi

MADDE 17

(1) BTB, veriliş tarihinden itibaren 6 yıl geçerlidir.

Yeniden inceleme

MADDE 18

(1) Bakanlık veya BTB'yi düzenleyen bölge müdürlüğü menfaati bulunan üçüncü kişilerin başvurusu üzerine veya re'sen geçerli bir BTB'yi yeniden incelemeye alabilir ve inceleme sonucuna göre BTB'yi iptal edebilir.

Geçersizlik ve iptal şartları

MADDE 19

(1) BTB;

a) Gümrük Tarife Cetvelinde değişiklik yapılması ve verilen bilginin söz konusu değişiklikte getirilen hükümlere uymaması, (Resmî Gazete'de yayımlanma tarihten itibaren geçersiz)

b) Dünya Gümrük Örgütü'nün uymakla yükümlü bulunduğumuz nomanklatür, izahname ve tarife pozisyonlarına ilişkin kararlarındaki bir değişikliğe uymaması, (Resmî Gazete'de yayımlanma tarihten itibaren geçersiz)

c) BTB'nin iptal edildiğinin veya değiştirildiğinin bilgi verilen kişiye tebliğ edilmesi, (iptal ya da değişiklik kararının ilgiliye tebliği tarihten itibaren geçersiz)

durumlarında geçerliliğini yitirir.

(2) Talep edenin verdiği yanlış ve eksik bilgiye dayanan BTB iptal edilir. (verildiği tarihten itibaren geçersiz)

Geçersizlik ve iptalin başlangıcı

MADDE 20

(1) BTB, 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen durumlarda, söz konusu değişikliklerin Resmî Gazete'de yayımlandığı, (c) bendinde belirtilen durumlarda ise iptal ya da değişiklik kararının ilgiliye tebliği tarihinden itibaren geçerliliğini yitirir.

(2) Gümrük Tarife Cetveli değişikliği dışında, tarife mevzuatında meydana gelen bir değişiklik nedeniyle geçersiz hale gelen BTB'ler, düzenleyen bölge müdürlüğü tarafından zaman geçirilmeksizin BTB programı üzerinde de geçersiz konuma getirilir.

(3) 19 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen durumda iptal, iptal kararının verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder.

İtiraz

MADDE 21

(1) BTB'ye, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 242 nci maddesi hükümleri çerçevesinde itiraz edilebilir.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TARİFE) (SERİ NO:11)

Amaç, Kapsam, Tanımlar

Amaç

MADDE 1

(1) Bu Tebliğin amacı, 13/7/1993 tarihli ve 21636 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7 nci maddesinin (b) bendi gereğince, Türk Gümrük Tarife Cetveli esas alınarak hazırlanmış olan gümrük mevzuatı ve diğer mevzuat ile ilgili olarak Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon (GTİP) numaralarının doğru uygulanmasını sağlamak amacıyla Bağlayıcı Tarife Bilgisi (BTB) başvurusu yapılamayacak hallerde, Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüklerinden tarife bilgisi talebinde bulunulabilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2

(1) Bu Tebliğ; tarife bilgisi başvurusu, tarife bilgisinin verilmesi ve kullanılması ile verilen bilginin hukuki etkisine ilişkin esasları kapsar.

Tanımlar

MADDE 3

- (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;
- Başvuru sahibi:** Tarife bilgisi için gümrük idaresine başvuruda bulunan kişiyi,
 - Gümrük Tarife Cetveli:** Bakanlar Kurulunca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini,
 - Kişi:** Adına tarife bilgi talebinde bulunulan gerçek ve tüzel kişiler ile yürürlükteki mevzuatın öngördüğü hallerde, hukuken tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte hukuki tasarruflar yapma yetkisi tanınan kişiler ortaklığını,
 - Müsteşarlık:** Gümrük Müsteşarlığını ifade eder.

Tarife Bilgisi Hakkında Genel Açıklamalar

MADDE 4

(1) **Tarife bilgisi,** eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde sınıflandırılmasına ilişkin olarak, kişinin yazılı talebi üzerine Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüklerince verilen tarife sınıflandırma görüşüdür.

MADDE 5

(1) Tasarlanan bir ithalat veya ihracat işlemine dayanmayan tarife bilgi talepleri normal çalışma saatleri dışında karşılanır ve cari gümrük işlemlerinin aksatılmamasına özen gösterilir. Tarife bilgisinin verilmesinde fazla mesai ile fiilen görevli personel sayısı da göz önünde bulundurularak 3 saate tekabül eden ithalat gümrük işlemlerine uygulanan fazla mesai ücreti kadar tutar (eşyanın kimyevi tahlilinin gerekmesi halinde belirtilen fazla mesai ücreti, gümrük laboratuvarında fiilen fazla mesai ile görevli personel için ayrıca hesaplanır) ile eşyanın kimyevi tahlili veya ekspertizi ya da talep edene geri gönderilmesi nedeniyle gümrük idarelerince yapılan masraflar başvuru sahibi tarafından karşılanır.

(2) Bilgi talebi konusu eşyanın tarife pozisyonunun tespit edilebilmesi için fiziksel veya kimyasal tahlile ihtiyaç duyulduğu takdirde, söz konusu tahlil, teknik imkanların elvermesi halinde gümrük laboratuvarlarında, aksi halde, eşyanın cinsine göre Gümrük Yönetmeliğinin 201 inci maddesinin hükümlerine uygun olarak gümrük idaresinin belirleyeceği bir üniversite veya diğer resmi kuruluş laboratuvarlarında yapılır.

(3) Tahlil ücretleri, duruma göre, 3007 sayılı Gümrük Laboratuvarlarında Yapılacak Tahlillerden Alınacak Ücretler ile Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanununa istinaden Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Saymanlık Müdürlüğü'nün ilgili hesabına veya gümrük laboratuvarında söz konusu tahlilin yapılamaması durumunda ilgili üniversite ve diğer resmi kurumların hesabına başvuru sahibi tarafından yatırılır.

(4) Fazla mesai ücreti ve/veya tahlil ücretinin yatırılmaması halinde bilgi talebinden vazgeçilmiş sayılır.

Tarife Bilgisi İçin Başvuru

MADDE 6

Tarife bilgisi başvurusu,

A- Tasarlanan bir ithalat veya ihracat işlemine dayanan durumlarda ithalat veya ihracatın yapılacağı gümrük müdürlüğü'nün bağlı bulunduğu Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne,

B- Diğer durumlarda kişinin bağlı olduğu vergi dairesinin bulunduğu ildeki Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne, yoksa en yakın Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne

Ek-1'de yer alan örneğe uygun bir form ile yapılır.

(2) BTB başvurusuna konu olabilecek eşya için BTB başvurusu yapılması esastır. Ancak, başvuru konusu eşyanın BTB kapsamına girmediğinin sonradan anlaşılması halinde, mevcut BTB başvurusu tarife bilgisi başvurusu olarak değerlendirilir ve ilgisine yapılacak bildirimde bu hususa da yer verilir.

(3) Başvurunun yapıldığı Başmüdürlük, bilgi talebi konusu eşyanın gümrük işlemlerinin kendi bağlantısı olmayan ihtisas gümrüğü görev alanına girdiğini tespit ederse, söz konusu başvuruyu ilgili en yakın gümrük idaresinin bulunduğu Başmüdürlüğe gönderir.

(4) Bir kişi, aynı eşya için sadece bir tarife bilgisi talebinde bulunabilir. Bir kişi adına aynı eşya için birden fazla bilgi verildiği tespit edilirse konu hakkında Müsteşarlığa ve tasarlanan bir ithalat veya ihracat işlemine dayanmayan bilgi taleplerinde kişinin bağlı olduğu vergi dairesine bilgi verilir.

MADDE 7

(1) Gümrükte işlem görmüş veya görmekte olan eşya ile aynı partiyi teşkil eden eşya için bilgi talebinde bulunulamaz. Bu çeşit eşyaya ait belgeler kullanılarak başvuruda bulunanlara verildiği sonradan tespit edilen bilgilerin başvuru sahibi için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesi birinci fıkrası hükmü uygulanır.

MADDE 8

(1) Bilgi talebi başvurusu sadece bir kalem eşya için yapılır. Bir kalem eşya deyiminden Türk Gümrük Tarife Cetvelinde aynı tarife pozisyonu alt açılımında bulunan ve aynı yasal ya da tercihli vergi oranına tabi olan eşya anlaşılır.

MADDE 9

(1) Başmüdürlük, başvurunun tarife bilgisi verilmesi için gerekli bilgi ve belgeleri içermediği kanaatine vardığı takdirde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir.

MADDE 10

(1) Bilgi talebi başvuruları aşağıdaki bilgi ve belgeleri içermelidir:

- a) Kişinin adı, adresi ve vergi numarası
- b) Temsil yoluyla yapılan başvurularda başvuru sahibinin adı ve adresi
- c) Eşyanın gümrük yetkilileri tarafından teşhisini ve Türk Gümrük Tarife Cetvelinde sınıflandırılacağı tarife pozisyonunun tespit edilebilmesi için eşyanın mümkün olduğunca ayrıntılı tanımı, eşyanın tam bileşimi, bu bileşimi tespit etmek için kimyasal analiz

yapılması gerekiyorsa kullanılan tahlil metotları, üretim süreci, eşyanın parçaları dahil kıymeti ve eşyanın kullanım alanı gibi ayrıntılar

ç) Sınıflandırılacak eşyanın adına tarife bilgi talebinde bulunulan kişi tarafından daha önce ithal veya ihraç edilmiş olması halinde buna ilişkin gümrük beyanname ve eklerinin fotokopisi

d) Eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetveli'ndeki yerinin doğru şekilde saptanmasında gümrük idaresine yardımcı olacak eşyaya ait numuneler, fotoğraflar, planlar, krokiler ya da mevcut diğer belgeler (yabancı dilde basılmış olanlarının yeminli tercüme bürolarınca onaylı tercümeleri)

e) Eşyanın hangi mevzuat kapsamında tarife tespitine ihtiyaç duyulduğuna dair açıklama

f) Eşyaya ait varsa fatura (alım-satım-proforma fatura), yoksa fatura bilgileri (ticari isim, kıymet vs.)

g) Başvuru sahibinin Gümrük Kanununun 5 inci maddesi çerçevesinde doğrudan veya dolaylı temsil yetkisine sahip olduğuna dair belge.

Tarife Bilgisinin Verilmesi ve Kullanılması

MADDE 11

(1) Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğünde görevli bir başmüdür yardımcısı başkanlığında en az iki muayene memurunun katılımıyla oluşacak heyet tarafından yapılacak inceleme ve değerlendirme neticesinde bilgi talebi konusu eşyanın sınıflandırıldığı GTİP tespit edilir ve tutanağa bağlanır. Bu tutanakta; eşyanın sınıflandırıldığı GTİP, eşyanın ayrıntılı tanımı, eşyanın ticari ismi ve sınıflandırma gerekçesi belirtilir. Talep sahibince, yalnızca tarife pozisyonu veya tarife alt pozisyonunun tespitinin istenilmiş olması halinde ise tespitler taleple sınırlı tutulur.

(2) Yukarıda belirtilen heyet; sınıflandırmayı, Türk Gümrük Tarife Cetvelini, Dünya Gümrük Örgütü (DGÖ) Sınıflandırma Avilerini, Gümrük Tarife Cetveli İzahnamesi ve Kombine Nomanklatür İzahnamesini, DGÖ Sınıflandırma Kararlarını, AB Sınıflandırma Tüzüklerini, Genelgeleri ve Bağlayıcı Tarife Bilgisi (BTB) veri tabanında geçerli konumda bulunan BTB'lerdeki açıklama ve örnekleri de göz önünde bulundurarak yapar.

(3) Yukarıdaki fıkra hükümlerine göre belirlenen GTİP, Ek-2'de yer alan örneğe uygun bir form ile başvuru sahibine tebliğ edilir. Düzenlenen formlara, her takvim yılı başında yeniden başlayan

sıra sayısı verilir. Tasarlanan bir ithalat veya ihracat işlemine dayanmayan durumlarda bu formun bir örneği kişinin bağlı olduğu vergi dairesine de gönderilir. Bu formda; GTİP tespitinin, bilginin verildiği tarih itibarıyla güncel olduğu, başvuruda kullanılan bilgi, belge ve numune ile sınırlı olduğu, tespit edilen GTİP'in bilgi amaçlı olduğu ve mevzuat uygulamaları bakımından bağlayıcılığı bulunmadığı hususları belirtilir.

(4) Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlükleri, birer aylık dönemler itibarıyla başvuru ve tarife bilgisine ilişkin formların birer örneğini Müsteşarlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) gönderir.

Tarife Bilgisinin Hukuki Etkisi

MADDE 12

(1) Tarife bilgisinin mevzuat uygulamaları bakımından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Tarife bilgisi verilmiş olması, kamu kurumlarınca yürütülecek uygulamalarda, ilgili kurumun inceleme ve denetim sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

MADDE 13

(1) Bilgi konusu numunenin doğru alınması ve gümrük idaresine teslimine kadar geçen süreçte uygun saklama koşullarının sağlanmasından başvuru sahibi sorumludur.

TARİFE MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

MADDE 15

1. Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır.

2. Eşya ticaretine ilişkin özel hükümlerle belirlenmiş diğer önlemler, gerektiği takdirde, söz konusu eşyanın tarife pozisyonuna göre uygulanır.

3. Gümrük Tarifesi:

a) Cumhurbaşkanınca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini,
b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen diğer cetvelleri,

c) Türk Gümrük Tarifesinin kapsadığı eşyaya uygulanacak;
- Gümrük vergi oranlarını,

- Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini,

d) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulaması gerektiren anlaşmalarda yer alan tercihli tarife uygulamalarını,

e) Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarını,

f) İthalat vergilerinde, bazı eşyaya şartlı olarak uygulanacak muafiyet veya indirim uygulamalarını,

g) Yukarıdakilerin dışında kalan diğer tarife uygulamalarını,
Kapsar.

4. Sabit oranlı vergilendirmeye ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, 3 üncü fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen koşulları taşıyan eşyanın ithalinde, beyan sahibi (c) bendinde belirtilen tarife yerine (d), (e) ve (f) bentleri hükümlerinin uygulanmasını isteyebilir.

Gerekli koşulların yerine getirilmesi halinde, söz konusu talep gümrük işlemlerinin tamamlanmasından veya eşyanın tesliminden sonra da yapılabilir.

5. Bu maddenin 3 üncü fıkrasının (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen belirli bir ithalat hacmi ile sınırlandırılmış tarife uygulamaları;

a) Tarife kotalarının söz konusu olduğu durumlarda, tespit edilen ithalat hacmi sınırına ulaşıldığında,

b) Tarife tavanlarının söz konusu olduğu durumlarda ise Cumhurbaşkanlığı Kararı ile,

Sona erer.

6. Eşyanın tarife pozisyonunun belirlenmesi deyiminden, yürürlükteki hükümlere uygun olarak, söz konusu eşyanın girdiği;

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin veya 3 üncü fıkranın (b) bendinde öngörülen diğer cetvelin alt açılımlarının,

b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarifesine dayanan ya da bu tarife cetveline alt açılımlar ekleyen ve özel alanlara ait eşya ticaretine ilişkin tarife dışı önlemlerin uygulanması amacıyla Cumhurbaşkanlığı Kararı ile oluşturulan bir diğer cetvelin alt açılımlarının,

Belirlenmesi anlaşılır.

7. Gümrük Tarife Cetveli, izahnamesi ve eşya fihristi, Müsteşarlıkça hazırlanır ve Resmi Gazetede yayımlanır. Bu

şekilde yayımlanan metinler idari ve kazai uygulamalarda esas tutulur.

MADDE 16

1. Mahiyeti ve nihai kullanım şekli gerekçesiyle, bazı eşyanın yararlanabileceği tercihli tarife uygulaması, Cumhurbaşkanınca belirlenen şartlara tabidir.

Bir izin gerektiğinde 80 ve 81 inci madde hükümleri uygulanır.

2. 1 inci fıkrada sözü edilen tercihli tarife uygulaması ifadesi, tarife kotaları kapsamında olsa dahi, ithalat vergilerinde bir indirim veya şartlı muafiyet uygulaması anlamına gelir.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

Tanımlar

MADDE 32

(1) **Gümrük tarifesi uygulamasına ilişkin bu kısımda geçen;**

a) **Bölüm:** Türk Gümrük Tarife Cetvelinde birbirine benzeyen aynı nitelikteki veya çoğunlukla aynı hammaddeden yapılan eşyayı içine alacak şekilde oluşturulan grupları,

b) **Bölüm başlığı:** Türk Gümrük Tarife Cetvelinde bulunan her bölümün başında yer alan ve tarifinin yorumu bakımından bağlayıcı olmayıp, yol gösterici nitelikte olan ibareleri,

c) **Bölüm notu:** Türk Gümrük Tarife Cetvelinde bölümlerle ilgili olarak bölüm başlıklarından sonra yer alan, bölümde geçen bazı tabirlerin ne anlama geldiği, ilgili bölümde bir eşyaya yapılan bir atfın hangi tür eşyayı kapsadığı, hangi eşyanın sadece ilgili bölümde yer alabileceği ve bu eşyanın bu bölümde yer alabilmesi için hangi şartların gerektiği, hangi eşyanın o bölüme dahil olmadığı hakkında bilgi veren açıklamaları,

ç) **Eşyanın ticaretine ilişkin özel hükümlerle belirlenmiş önlemler:** Bir eşyanın ticaretine ilişkin olarak uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükler ya da kanun, kararname, yönetmelik ve benzeri mevzuat çerçevesinde, ilgili kurumlarca belirlenmiş özel düzenlemeleri,

d) **Fasıl:** Bölümlerden daha alt düzeyde ve bölümlere nazaran daha çok birbirine benzeyen aynı nitelikteki eşyayı içine alan ve altı basamaklı Armonize Sistem Kodunun ilk iki rakamını,

e) **Fasıl başlığı:** Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yer alan fasılların başında bulunan ve bağlayıcı olmayan ibareleri,

f) **Fasıl notu:** Türk Gümrük Tarife Cetvelinde fasıl başlıklarından sonra gelmek üzere, fasıllarla ilgili yapılan açıklamaların yer aldığı kayıtları,

g) **Gümrük tarife istatistik pozisyonu:** Türk Gümrük Tarife Cetvelinde, oniki rakamdan oluşan pozisyonu,

ğ) **İşlenmiş tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler:** Tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen işlenmiş tarım ürünlerinin ticaretinde uygulanan özel hükümleri,

h) **Kota:** Bir takvim yılı içinde veya muayyen bir dönem itibarıyla yapılmasına izin verilen ithalatın miktar ve/veya değerini,

ı) **Tarife alt pozisyonu:** Türk Gümrük Tarife Cetvelinde pozisyon numarasını izleyen iki rakam ile birlikte altılı rakamlarla ifade edilen grupları,

i) **Tarife kotası veya tarife kontenjanı:** Bir mal ya da mal grubunun gümrük vergisi oranlarında belirli bir miktar veya değer için indirim yapılması ya da muafiyet sağlanmasını,

j) **Tarife önlemleri:** Dış ticaretin serbest piyasa koşullarında gelişmesine, konulan gümrük vergileri ile engel olunmasını,

k) **Tarife pozisyonu:** Türk Gümrük Tarife Cetvelinde fasıla ilişkin ilk iki rakamdan sonra gelen iki rakamla birlikte dörtlü rakamlarla ifade edilen grupları,

l) **Tarife tavanı:** Belirli bir dönem içinde, belli malların belirlenen değer ya da miktar için ithalatta ve ihracatta normal gümrük vergisi oranında bir indirime gidilmesi ve bunu aşan miktar için belirlenen dönemin sonuna kadar bu tarife indirimlerinin askıya alınabilmesi uygulamasını,

m) **Tercihli tarife:** İki ya da daha çok ülkenin yaptıkları ticaret anlaşması uyarınca, aralarındaki ticarete karşılıklı olarak ya da bir ülkenin belli ülke ya da toprak parçaları menşeli eşyaya tek taraflı olarak daha düşük tarife uygulamasını,

n) **Türk Gümrük Tarife Cetveli:** Eşyanın cins ve niteliklerine göre sistematik bir şekilde numaralandırılarak sınıflandırıldığı ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunda yer alan gümrük vergisi oranlarının gösterildiği Bakanlar Kurulunca kabul edilen cetveli,

ifade eder.

MENŞE MEVZUATI
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU
Eşyanın Menşei
Eşyanın Tercihli Olmayan Menşei

MADDE 17

Eşyanın tercihli olmayan menşei;

a) 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde öngörülen uygulamalar hariç olmak üzere, Türk Gümrük Tarifesinin uygulanması,

b) Eşya ticaretine ilişkin tarife önlemleri dışında, Cumhurbaşkanlığı Kararı ile oluşturulan önlemlerin uygulanması,

c) Menşe şahadetnamelerinin hazırlanması ve verilmesi,

Amaçları ile bu Kanunun 18 ila 21 inci maddelerindeki hükümler çerçevesinde belirlenir.

MADDE 18

1. Tümüyle bir ülkede elde edilen veya üretilen eşya, o ülke menşelidir.

2. Tümüyle bir ülkede elde edilen veya üretilen eşya ifadesinden;

a) O ülkede çıkartılan madencilik ürünleri,

b) O ülkede toplanan bitkisel ürünler,

c) O ülkede doğan ve yetiştirilen canlı hayvanlar,

d) O ülkede yetiştirilen canlı hayvanlardan elde edilen ürünler,

e) O ülkede tutulan ve avlanan balıkçılık ve avcılık ürünleri,

f) O ülkede kayıtlı veya tescilli olup, o ülkenin bandırasını taşıyan araçlar tarafından herhangi bir ülkenin kara suları dışındaki denizlerden çıkartılan av ürünleri ve diğer deniz ürünleri,

g) Söz konusu ülkede kayıtlı ya da tescilli olan ve ülkenin bandırasını taşıyan, fabrika gemilerde (f) bendinde öngörülen ürünlerden elde edilen eşya,

h) O ülkenin kara suları dışındaki denizlerin dibinden ya da deniz dibindeki toprağın altından münhasır işletme hakkına sahip olarak o ülke tarafından çıkartılan ürünler,

ı) Sadece hammadde elde etmek için o ülkede toplanan, imalat işlemlerinden veya kullanım kalıntılarından elde edilen atık ve artıklar,

j) Yukarıdaki bentlerde sayılan eşyadan üretimin herhangi bir aşamasında elde edilen eşya ile bunların türevlerinden elde edilen eşya,

Anlaşılır.

3. 2 nci fıkranın uygulanmasında ülke ifadesi o ülkenin kara sularını da kapsar.

MADDE 19

Üretimi birden fazla ülkede gerçekleştirilen eşyanın bir ülke menşeli sayılabilmesi için, o ülkede yeni bir ürün imal edilmesi veya imalatın önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin o ülkede bu amaçla donatılmış işletmelerde yapılması gerekir.

MADDE 20

Esas amacının, Türkiye tarafından belirli ülkelerin eşyasına uygulanan hükümleri aşmak olduğu tespit edilen veya yapılan araştırma sonucunda hakkında bu yönde bir kanaat oluşan bir işçilik veya işleme üretilmiş eşya, 19 uncu maddeye dayanılarak o ülke menşeli sayılmaz.

MADDE 21

1. Menşe şahadetnamesi aranacak haller ile menşe şahadetnamelerinin şekli ve içereceği bilgilere ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

2. Menşe şahadetnamesinin ibrazına rağmen ciddi bir şüphe durumunda, ek kanıtları isteme konusunda gümrük idareleri yetkilidir.

Eşyanın Tercihli Menşei

MADDE 22

15 inci maddede belirtilen tercihli tarife uygulamalarından yararlandırılmak istenen eşyanın tercihli menşe kuralları;

a) 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (d) bendinde belirtilen anlaşmalar kapsamı eşya için bu anlaşmalar ile,

b) 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (e) bendinde belirtilen tercihli tarife uygulamalarından yararlanan eşya için Cumhurbaşkanlığı Kararı ile,

Belirlenir.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Eşyanın Menşei

Eşyanın Menşeinin Belirlenmesi

Menşe ülkenin belirlenmesi

MADDE 33

(1) Eşyanın başka bir ülkede değişiklik ve işlem görmesi veya üretimin birden fazla ülkede gerçekleştirilmesi halinde bir ülke menşeli sayılabilmesi için, o ülkede yeni bir ürün imal edilmesi veya imalatın önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin o ülkede bu amaçla donatılmış işletmelerde yapılması gerekir.

Tekstil ürünlerinde menşenin belirlenmesi

MADDE 34

(1) Birden fazla ülkede menşeli olmayan girdiler kullanılarak gördüğü işçilik ve işlem sonucunda elde edilen ve Türk Gümrük Tarife Cetvelinin XI nci bölümünde yer alan tekstil ürünlerinin o ülke menşeli sayılabilmesi için, nihai ürünün üretiminde kullanılan ve menşeli olmayan girdilerin sınıflandırıldığı pozisyondan başka bir pozisyonda sınıflandırılması gerekir. Ancak, ek-5'te yer alan listedeki tekstil ürünlerinde, pozisyon değişikliği olup olmadığına bakılmaksızın listenin üçüncü sütununda belirtilen işlemlerin gerçekleştirilmiş olması şartı aranır. Listede yer alan ürünler için üçüncü sütunda belirtilen işlem gerçekleşmediği sürece pozisyon değişikliği olsa dahi elde edilen ürün menşe kazanmaz.

(2) Aşağıdaki işlemler, birinci fıkrada belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığına bakılmaksızın eşyanın menşe kazanması için yetersiz işçilik veya işlem olarak kabul edilir:

a) Nakliyat ve depolama süresince eşyanın iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik; havalandırma, yayma, kurutma, hasar gören parçaların atılması ve benzeri koruyucu işlemler,

b) Tozun giderilmesi, eleme ya da kalburdan geçirme, sıraya koyma, tasnifleme, maddelerden setler oluşturma dahil eşleştirme, yıkama ve kesmeden oluşan basit işlemler,

c) Ambalaj değişikliği, ambalajların ayrılması ve birleştirilmesi, basit torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit ambalajlama işlemleri,

ç) Ürün veya ambalajı üzerine marka, etiket ve diğer benzeri ayırt edici işaretlerin konulması,

d) Tamamlanmış bir ürün oluşturmak üzere parçaların basit montajı,

e) Bu maddenin (a) ila (d) alt bentlerinde belirtilen işlemlerin iki veya daha fazlasının bir arada gerçekleştirilmesi.

Diğer ürünlerde menşenin belirlenmesi

MADDE 35

(1) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin XI inci bölümünde yer alan tekstil ürünleri haricindeki ürünlerin birden fazla ülkede menşeli olmayan girdiler kullanılmak suretiyle gördüğü işçilik ve işlem sonucunda elde edilen ve ek-6'da yer alan listedeki ürünlerin o ülke menşeli sayılabilmesi için listenin üçüncü sütununda belirtilen işlem ve işçiliği görmesi gerekir. Listede yer almayan ürünler için yorum kurallarınının 5 no.lu notunda belirtildiği şekilde işlem yapılır.

Genel yorumlama kuralları

MADDE 36

(1) 34 ve 35 inci maddede geçen ek-5 ve ek-6'daki liste kapsamında bulunan ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan maddeler üzerinde gerçekleştirilen, ürüne menşe statüsü kazandıran işçilik veya işlemlerin yorumlanmasında, ek-4'te yer alan kurallar esas alınır.

(2) Ek-5 ve ek-6'daki listede yer alan menşe kuralı, eşyanın imalatında eşyanın fabrika çıkış fiyatının belirli bir yüzde oranını aşmayacak şekilde menşeli olmayan madde kullanımını öngörmekte ise bu yüzde oranının hesaplanmasında;

a) Kıymet deyimi, kullanılan menşeli olmayan maddelerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymetini, bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde ise imalatın yapıldığı ülkede maddeler için ödenen tespiti mümkün ilk fiyatı,

b) Fabrika çıkış fiyatı deyimi, elde edilen ürünün fabrika çıkış fiyatından ürünün ihracında geri ödenmiş veya ödenecek yurt içi vergilerin tanziliyle bulunan fiyatı,

c) Montaj işlemleri sonucu oluşan kıymet deyimi, montaj işlemlerinin yapıldığı ülkede anılan ülke menşeli parçaların birleştirilmesinden ve her türlü tamamlayıcı ve kontrol mahiyetindeki işlemler ile birlikte montaj sonucunda oluşan, kar ve bu tür işlemlerden kaynaklanan genel giderler sonucu ortaya çıkan kıymet artışını,

ifade eder.

(3) Eşyanın üretildiği ülkeden doğrudan Türkiye'ye getirilmeyerek üçüncü bir ülke veya ülkeler yoluyla getirilmiş ve oralarda geçici depolama yerlerine ve antrepolara konmuş olsa dahi menşe ülkesi değişmez. Eşyanın geldiği ülkeden maksat Türkiye'ye en son gönderildiği veya getiren araca yüklendiği ülkedir. Başka bir ülkede antrepoya konmaksızın sadece araç değiştirilerek eşyanın getirilmesi halinde eşyanın geldiği ülke değişmez.

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

MADDE 37

(1) Bir cihaz, makine, alet veya aracın parçası beraberinde teslim edilen, normal olarak bir cihazın bölümü durumundaki aksesuarlar, yedek parçalar ve aksamın, söz konusu cihaz, makine, alet veya aracın parçası ile aynı menşei taşıdığı kabul edilir.

(2) Serbest dolaşıma sokulan veya daha önce ihraç edilmiş cihaz, makine, alet veya aracın herhangi bir parçası ile kullanılan önemli yedek parçaların bu kısımda düzenlenen şartları yerine getiren cihaz, makine, alet veya aracın parçası ile aynı menşei taşıdığı mütalaa edilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralara göre menşe belirlenebilmesi için varış ülkesindeki ithalat için gerekli olması ve söz konusu önemli yedek parçaların üretim aşamasında ilgili teçhizat, makine, cihaz veya taşıtın bünyesine girmesinin, bu teçhizat, makine, cihaz veya taşıtın imalatının yapıldığı ülkenin menşesine sahip olmasını engellememesi gerekir.

(4) Bu maddenin uygulanmasında;

a) Cihaz, makine, alet veya aracın parçası, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin XVI, XVII ve XVIII inci bölümlerinde yer alan eşyayı,

b) Önemli yedek parçalar, (a) bendinde belirtilen serbest dolaşıma sokulan veya daha önce ihraç edilmiş olan eşyanın düzgün çalışması için gerekli olan ve ilgili eşyanın özelliğini haiz, ilgili eşyanın normal bakımları ve hasar görmüş veya hizmet göremeyecek duruma gelmiş olanların parçalarının değiştirilmesi için kullanılması planlanan parçaları,

ifade eder.

(5) Bu maddede belirtilen önemli yedek parçaların ihracatında menşe şahadetnamesi düzenlenirken, bu şahadetnamenin eşyanın tanımı, koli sayısı ve cinsi marka ve sayısını gösteren 6 no.lu kutusunun doldurulmasından başka, başvuruda bulunan tarafından yine bu eşyanın daha önce ihraç edilmiş olan cihaz, makine, alet veya aracın bir parçasının normal bakımı için kullanılacağına ilişkin yazılı beyanı aranır. Yazılı beyanda, söz konusu cihaz, makine, alet veya aracın tüm özellikleri de yer alır. Başvurularda, mümkünse, daha önce ihraç edilmiş olan ve yedek parçası ihraç edilmek istenilen cihaz, makine, alet veya araca ait menşe şahadetnamesine ilişkin sayı, tarih ve onaylayan gibi bilgileri içeren ayrıntılar da sunulur. Gümrük idaresi buna ek olarak

daha önce ihraç edilmiş cihaz, makine veya alet veya aracın parçası ile ilgili fatura veya bu faturanın bir nüshasının, teslimatın normal bakım hizmetinin bir parçası olarak yapılmakta olduğunu gösteren sözleşme veya bir nüshasının ve gerekli gördüğü başka bir belgenin ibraz edilmesini isteyebilir.

(6) Önemli yedek parçaların serbest dolaşıma sokulmak istenmesi halinde, 40 ıncı maddede belirtilen bilgileri içeren menşe şahadetnamesinin ibrazı gerekir. Gümrük idaresi bu şekilde ibraz edilen menşe şahadetnamelerine ek olarak serbest dolaşıma sokulan cihaz, makine veya alet veya aracın parçası ile ilgili fatura veya bu faturanın bir nüshasının, teslimatın normal bakım hizmetinin bir parçası olarak yapılmakta olduğunu gösteren sözleşme veya bir nüshasının ve gerekli gördüğü başka bir belgenin ibraz edilmesini isteyebilir.

Menşe Şahadetnamesi

Menşe şahadetnamesi aranılacak haller

MADDE 38

(1) 205 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla menşe esaslı ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin, ilave gümrük vergisinin veya mali yükümlülüklerin uygulanmaması için eşyanın söz konusu uygulamalara tabi ülke menşeli olmadığını veya başka bir ülkede gördüğü değişiklik ve işlemler dolayısıyla o ülke menşeli sayılmaması gerektiğini veya İthalat Rejimi Kararı eki listelerde Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmayan ülkeler için öngörülen gümrük vergisi oranının aynı listelerde yer alan Diğer Ülkeler sütununda gösterilen gümrük vergisi oranından daha yüksek bir oranda belirlenmiş olması halinde eşyanın Dünya Ticaret Örgütü üyesi ülke menşeli olduğunu tevsik etmek üzere menşe ülkenin veya ihracatçı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenmiş olan menşe şahadetnamesi ibraz edilir.

(2) Menşe şahadetnamesinin sonradan ibraz edileceğinin serbest dolaşıma giriş beyannamesinde belirtilmesi veya ibraz edilen menşe şahadetnamesinin şekil veya muhteva itibarıyla yanlış veya eksik bilgi taşınması nedeniyle gümrük idaresince kabul edilmemesi halinde; İthalat Rejimi Kararı eki listelerde Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmayan ülkeler için uygulanan yüksek oranda vergiden kaynaklanan gümrük vergisi farkı, menşe esaslı ticaret politikası önlemleri, ilave gümrük vergisi veya ek mali

yükümlülük gibi diğer mali yükümlülükler nakit teminata bağlanmak suretiyle usulüne uygun bir menşe şahadetnamesi ibrazı için beyannamenin tescil tarihinden itibaren altı aylık süre verilir. Mücbir sebep halleri saklı kalmak ve bitiminden önce başvurmak kaydıyla bu süre gümrük idare amirince en fazla otuz gün uzatılabilir. Süresi içinde usulüne uygun olarak düzenlenmiş menşe şahadetnamesinin ibrazı halinde alınan teminat iade edilir. Menşe şahadetnamesinin kabul edilmemesi halinde ise alınan teminat irat kaydedilir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen haller dışında, İthalat Rejimi Kararı eki listelerde Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmayan ülkeler için uygulanan yüksek oranda vergiden kaynaklanan gümrük vergisi farkı, menşe esaslı ticaret politikası önlemleri, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerin beyan edilerek ödenmesi halinde, beyannamenin tescil tarihinden itibaren altı aylık süreyi aşmamak üzere menşe şahadetnamesi ile gümrük idaresine başvurulması halinde, tahsil edilen tutar geri verilir. Mücbir sebep halleri saklı kalmak ve bitiminden önce başvurmak kaydıyla bu süre gümrük idare amirince en fazla otuz gün uzatılabilir.

Menşe şahadetnamesi aranılmayacak eşya

MADDE 39

(1) Ticari mahiyette olmayan ve CIF kıymeti 430 Avro'yu geçmeyen eşya için menşe şahadetnamesi aranmaz. Aynı gönderici tarafından Türkiye'deki bir alıcı adına gönderilen kap ve kolilerin hepsi bir bütün teşkil eder ve tamamın kıymeti birlikte dikkate alınır.

Menşe şahadetnamesinde bulunacak bilgiler

MADDE 40

(1) Menşe şahadetnamesi, ürünün teşhis edilmesini sağlamak üzere gerekli tüm ayrıntıları taşır.

Buna göre, menşe şahadetnamelerinde aşağıda yazılı bilgilerin bulunması zorunludur:

- a) Eşyayı gönderenin adı, soyadı,
- b) Türkiye'deki alıcısının adı, soyadı,
- c) Kapların marka, numara ve sayıları, (ZORUNLU)
- ç) Eşyanın cinsi, nev'i, daralı ve net ağırlıkları veya diğer ölçüleri (litre, metreküp vb.),
- d) Şahadetnameyi veren makamın tasdik şerhi, (tarih, imza ile mührü veya kaşesi) (ZORUNLU)

e) Menşe şahadetnamesi eşyanın o ülkede gördüğü değişiklik ve işlemlerden ötürü o ülke menşeli addedilerek verilmiş ise bu husustaki etraflı açıklamalar.

(2) Birinci fıkranın (a), (b), (ç) ve (e) bentlerinde belirtilen hususlarda noksanlık ve yanlışlığın bulunması halinde, menşe şahadetnamesi gümrük idare amirinin onayı ile işleme konulur.

(3) Menşe şahadetnamesinde eşyanın menşe ülkesi tereddüte yer vermeyecek şekilde belirtilmelidir.

(4) Birinci fıkrada belirtilen bilgileri içeren menşe şahadetnamelerinin ibrazına rağmen şüphe durumunda ek kanıtları isteme konusunda gümrük idareleri yetkilidir.

Menşe şahadetnamelerinin incelenmesi ve sonradan kontrolü

MADDE 41

(1) Gümrük idarelerine ibraz olunan menşe şahadetnamelerinde yer alan bilgilerin gerçeğe aykırı olduğu yönünde şüphe veya ihbar bulunması halinde, gümrük idaresince eşya, eşyanın orijinal ambalajı, markası ve patenti gibi hususlarda inceleme yapılır. İnceleme sonucunda şahadetsamenin sıhhati konusunda bir aykırılığın tespiti halinde duruma göre 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uygulanır.

(2) Gümrük idaresince yapılan inceleme sonucunda şahadetsamenin gerçekliği veya eşyanın gerçek menşesine ilişkin bilgilerin doğruluğu hakkında yeterli bir kanaat elde olunamaz ve tereddüt devam eder ise, şahadetsname bu kanaati uyandıran tüm bilgi ve belgeler ile birlikte sonradan kontrol talebiyle Müsteşarlığa gönderilir. Müsteşarlıkça ihracatçı ülke gümrük idaresi nezdinde yapılan incelemeler sonucunda elde olunacak bilgiler çerçevesinde, duruma göre yukarıda belirtilen şekilde işlem yapılması için keyfiyet ilgili gümrük idaresine bildirilir.

(3) Ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklere tabi olan eşya için yükümlülerce yazılı olarak talepte bulunulması halinde, tahsil edilmesi gereken vergi veya diğer mali yükümlülükler teminata bağlanmak suretiyle eşya araştırma sonucu beklenmeden teslim edilebilir.

Türkiye'den ihracatta düzenlenecek menşe şahadetnameleri

MADDE 42

(1) 40 ıncı maddede sayılan unsurları taşıyan menşe şahadetnamesi ve başvuru formu ek-7'deki örneğe uygun olarak hazırlanır.

(2) Menşe şahadetnamesi ihracatçının veya ihracatçının sorumluluğundaki yetkili temsilcisinin yazılı başvurusuna binaen düzenlenir. Bu amaçla ihracatçı veya yetkili temsilcisi örneği ek-7.3'te yer alan başvuru formunu doldurur. Ancak ihracatın düzenli aralıklarla yapılması ve eşyanın öngörülen menşe şartlarını karşıladığına ilişkin gerekli teminatların verilmesi kaydıyla yetkili makamlar her bir ihracat işlemi için ayrı bir başvuru formu istemeyebilir.

(3) Ek-7'ye uygun olarak hazırlanan menşe şahadetnameleri; uzunlukta -5 mm veya +8 mm. lik tolerans kabul edilebilir olmakla birlikte 210 x 297 mm. ebatlarında ve en az 64 gr/m² ağırlığında, seri numarasını havi, mekanik ve kimyasal araçlarla yapılmış herhangi bir tahrifatı ortaya koyan meneviş desenli baskılı zemine sahip olmalıdır. Başvuru formu Türkçe dilinde, menşe şahadetnamesi ise Türkçe, İngilizce ve Fransızca dillerinde basılır. Menşe şahadetnamelerinde basıldığı matbaanın adı, adresi ve basım yeri veya matbaanın teşhis edilmesini mümkün kılan işareti bulunur. Menşe şahadetnamesi biri meneviş desenli baskılı zeminli, ikisi beyaz olan üç nüshalık takım halindedir.

(4) Başvuru formu Türkçe dilinde, menşe şahadetnamesi ise Türkçe ya da ticaretin gereklerine göre herhangi bir dilde doldurulur. Daktilo veya bilgisayar kullanılarak ya da elle büyük harflerle doldurulan başvuru formu ile menşe şahadetnamesi birbirleriyle aynı olmalıdır, nüshaları ile birlikte aynı seri numarasını taşımalıdır.

(5) Yetkili makamlar, menşe şahadetnamesi düzenlenmesi için yapılan başvuru esnasında ihracatçıdan, eşyanın Türkiye menşeli olduğunu tevsik edici gerekli görülen her tür bilgiyi talep edebilir.

(6) Başvuru formu ve menşe şahadetnamesi nüshalarının saklama süreleri için Kanunda öngörülen süre esas alınır.

Ticaret politikası önlemleri, ilave gümrük vergisi ve diğer mali yükümlülükler

MADDE 205

(1) Eşyanın serbest dolaşıma girişinde, o tarihte yürürlükte bulunan ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle ilişkin mevzuat ile konulmuş hükümler de uygulanır.

(2) Bu maddede bahsi geçen önlemlerin, ilave gümrük vergisinin veya diğer mali yükümlülüklerin uygulanmasında serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihi esas alınır. Önlem kararının düzenlenecek bir belgeye istinaden uygulanması durumunda, gümrük beyannamesinin tescil tarihi itibarıyla geçerlilik süresi sona eren belgeler kabul edilmez.

(3) Serbest dolaşıma girişte, ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi eşyanın menşei, menşe şahadetnamesi ile ispat olunur. Menşe şahadetnamesi, eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin beyanname ekinde ibraz edilir.

(4) Bu maddede bahsi geçen önlemlere, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi eşyadan;

a) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı anlaşmalar çerçevesinde veya tek taraflı olarak tanıdığı tercihli tarife uygulamasından faydalanmak amacıyla eşyanın tercihli menşei tevsik eden belgelerin ibraz edilmesi halinde,

b) Serbest ticaret anlaşmaları veya Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi çerçevesinde tercihli tarife uygulamasının ortadan kalktığı tarihten önce gümrük gözetimi altında bulunan serbest dolaşımda olmayan eşyaya ait dördüncü fıkranın (a) bendinde sayılan belgelerin ibraz edilmesi halinde,

c) Doğrudan ticaret politikası önleminin uygulandığı ülkeden ithal edilen veya ticaret politikası önlemi, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülük uygulanan ülke menşeli olduğu beyan edilen eşyanın serbest dolaşıma girişinde,

ç) Türkiye ile AB arasında gümrük birliği tesis eden 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararının ticaret politikası önlemlerine ilişkin 47 nci maddesi hükümleri saklı kalmak üzere, AB'ye üye ülkelerden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelen eşyanın serbest dolaşıma girişinde,

menşe şahadetnamesi aranmaz.

Ancak, (c) bendinin istisnası olarak, eşyanın aynı zamanda birden fazla ticaret politikası önlemi, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi olması ya da aynı düzenleme kapsamında ülkesine göre farklı oranların belirlenmiş olması durumunda menşe şahadetnamesi aranır. Menşe şahadetnamesi ibraz edilmemesi halinde, tahsil edilmesi gerekenlerden en yüksek tutarlar esas alınarak işlem yapılır.

(5) Bir ila dördüncü fıkra hükümleri, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı eki listelerde Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmayan ülkeler için öngörülen gümrük vergisi oranının aynı listelerde yer alan Diğer Ülkeler sütununda gösterilen gümrük vergisi oranından daha yüksek bir oranda belirlenmiş olması halinde de uygulanır.

(6) 181 inci maddenin yedinci ve sekizinci fıkraları hükümleri, ticaret politikası önlemine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde de uygulanır.

(7) Numunelerin serbest dolaşıma girişinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

**TÜRKİYE İLE AVRUPA TOPLULUĞU ARASINDA
OLUŞTURULAN GÜMRÜK BİRLİĞİNİN UYGULANMASINA
İLİŞKİN ESASLAR HAKKINDA KARAR - 2006/10895
Amaç, Kapsam ve Tanımlar**

Amaç ve kapsam

MADDE 1

(1) Bu Karar, Türkiye ve Avrupa Topluluğu arasında oluşturulan Gümrük Birliği'nin uygulanması amacıyla, Türkiye veya Avrupa Topluluğu'nda serbest dolaşımda bulunan eşyanın ticareti ile Gümrük Birliği taraflarının üçüncü ülkeler üzerinden yaptıkları ticaret ile ilgili gümrük işlemlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2

(1) Bu Karar, 12 Eylül 1963 tarihinde imzalanan Ankara Anlaşması'nın 24 üncü maddesine göre Türkiye-Avrupa Topluluğu Ortaklık Konseyi'nin 2/69 sayılı Kararı uyarınca kurulan Türkiye-Avrupa Topluluğu Gümrük İşbirliği Komitesi'nin, iki taraf arasında oluşturulan Gümrük Birliği'nin uygulanmasına ilişkin esaslara dair 1/2006 sayılı Kararı'na dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3

(1) Bu Kararda geçen;

a) Avrupa Topluluğu'na Üye Ülkeler: Aşağıda adları belirtilen ülkeleri,

- Almanya,
- Avusturya,
- Belçika,
- Bulgaristan,

- Çek Cumhuriyeti,
- Danimarka,
- Estonya,
- Finlandiya,
- Fransa,
- Hırvatistan,
- Hollanda,
- İrlanda,
- İspanya,
- İsveç,
- İtalya,
- Kıbrıs,
- Letonya,
- Litvanya,
- Lüksemburg,
- Macaristan,
- Malta,
- Polonya,
- Portekiz,
- Romanya,
- Slovakya,
- Slovenya,
- Yunanistan,

b) Topluluk: Avrupa Topluluğu'nu,

c) Gümrük Birliği: Türkiye ile Topluluk arasında tesis edilen Gümrük Birliği'ni,

ç) Türkiye Gümrük Bölgesi: Türkiye Cumhuriyeti topraklarını, karasularını, iç sularını ve hava sahasını kapsayan Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesini,

d) Topluluk Gümrük Bölgesi: Topluluk Konseyi'nin Topluluk Gümrük Kodu'nu oluşturan 12/10/1992 tarihli ve 2913/92 sayılı Tüzüğü'nün 3 üncü maddesinde yer aldığı şekliyle, bu maddenin (a) bendinde belirtilen ülkelerin gümrük bölgelerinin tamamını,

e) Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi: Topluluğun Gümrük Bölgesi ile Türkiye'nin Gümrük Bölgesi'ni,

f) Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin Bir Parçası: Bir taraftan Topluluğun Gümrük Bölgesi'ni öte yandan da Türkiye'nin Gümrük Bölgesi'ni,

g) Üçüncü Ülke: Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi dışında kalan ülke veya bölgeleri,

ğ) Serbest Dolaşımdaki Eşya: Tümüyle Türkiye veya Topluluk'ta elde edilmiş olan ya da tamamı veya bir kısmı üçüncü ülkeler menşeli olup Türkiye ya da Toplulukta ithal işlemleri tamamlanmış, gerekli gümrük vergisi, eş etkili vergi ve resimleri tahsil edilmiş, bu vergi ve resimleri tam veya kısmi bir iadede yararlanmamış eşyayı,

h) A.TR Dolaşım Belgesi: Türkiye veya Topluluk'ta serbest dolaşımda bulunan eşyanın Gümrük Birliği çerçevesinde tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere, gümrük idaresince ya da bu idare tarafından yetki verilmiş kişi ve kuruluşlarca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen belgeyi,

ı) Hariçte İşleme Rejimi: Serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nden geçici olarak ihracı ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet tanınmak suretiyle yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimi,

i) Üçgen Trafik: Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasından geçici olarak ihraç edilmiş olup, üçüncü ülkede işlem görmüş ürünlerin Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin diğer parçasında kısmi veya tam gümrük vergisi muafiyetiyle serbest dolaşıma girmesi usulünü,

j) Geri Gelen Eşya: Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasında serbest dolaşımda olup, ait olduğu gümrük bölgesinden ihraç edildikten sonra Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin diğer parçasına üç yıl içinde geri gelen ve serbest dolaşıma giren eşyayı,

k) INF 2 Bilgi Formu: Hariçte işleme rejimi kapsamında üçgen trafik kullanımına izin veren gümrük idaresi tarafından düzenlenen ve Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasından geçici olarak ihraç edilerek üçüncü ülkede işlem görmüş ürünlerin, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin diğer parçasında kısmi veya tam gümrük vergisi muafiyetiyle serbest dolaşıma girişine imkan veren belgeyi,

ı) INF 3 Bilgi Formu: İhracatın yapıldığı Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasından diğer parçasına geri gelen eşyanın gümrük vergisi muafiyetinden yararlanabilmesi amacıyla ihracatçının talebi üzerine ihracatçı gümrük idaresi tarafından düzenlenen belgeyi,

m) Menşe İspat Belgesi: EUR.1 Dolaşım Belgesi veya EUR-MED Dolaşım Belgesi veya fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanını;

n) Tedarikçi: Ticarete konu olan eşyayı Türkiye veya Topluluk'ta üreten veya Türkiye ya da Topluluk'taki alıcıya tedarik eden satıcıyı;

o) Tedarikçi Beyanı: Tedarikçi tarafından düzenlenip ihracatçının kullanımına sunulan, EUR.1 veya EUR-MED Dolaşım Belgesi düzenlenmesine yönelik başvuruları ya da fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanlarını tevsik etmek üzere kanıt olarak kullanılan, eşyanın Türkiye veya Topluluk'un ilgili tercihli ticaret anlaşmalarında yer alan menşe kurallarına uygun olarak tedarik edildiğini belirten yazılı menşe beyanını;

ö) Uzun Dönem Tedarikçi Beyanı: Tedarikçi tarafından menşe statüsü uzun bir süre aynı kalması beklenen eşyanın belirli bir müşteriye düzenli olarak tedarik edilmesi halinde söz konusu eşyanın müteakip sevkiyatlarını da kapsayacak şekilde hazırlanan, düzenlendiği tarihten itibaren ancak 1 yıla kadar geçerlilik taşıyabilen tek bir tedarikçi beyanını;

p) INF 4 Bilgi Formu: Tedarikçi beyanının gerçekliğinin ve tedarikçi beyanında yer alan bilgilerin doğruluğunun kontrol edilmesi amacıyla menşe ispat belgesinin düzenleneceği gümrük idaresinin talebi üzerine tedarikçinin yerleşik olduğu veya gerekli bilgi ve belge akışının yapılmış olması kaydıyla ihracatın gerçekleştirildiği ülke gümrük idaresince düzenlenen, tedarikçi tarafından ihracatçı ülke gümrük idaresine verilmek üzere ihracatçıya sunulan belgeyi;

r) EFTA devletleri: Lihtenştayn dahil İsviçre, İzlanda ve Norveç'i,

s) Akdeniz ülkeleri: Cezayir, Fas, Filistin, İsrail, Lübnan, Mısır, Suriye, Tunus ve Ürdün'ü,

ş) Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi: Türkiye, Avrupa Topluluğu ve EFTA devletleri arasında aynı menşe kuralları ile menşeli olmayan girdiler için öngörülen gümrük vergilerinin geri ödenmesi veya muafiyet getirilmesini yasaklayan hükümleri içeren serbest ticaret anlaşmaları kapsamında yapılan tercihli ticarete, sisteme taraf ülkeler menşeli girdilerin diğer taraf ülkelere serbestçe kullanılmasına ve üretilen eşyanın söz konusu ülkelerin tercihli rejiminden yararlanabilmesine ve bu şekilde mevcut üretim kaynaklarının birleştirilmesine olanak tanıyan ticaret sistemini,

t) Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi: Türkiye, Avrupa Topluluğu ve EFTA devletlerinden oluşan Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemine taraf ülkeler, Faroe Adaları ile Cezayir, Mısır, İsrail, Lübnan, Ürdün, Fas, Suriye, Tunus, Batı Şeria ve Gazze Şeridinden oluşan Akdeniz ülkeleri arasında aynı menşe kuralları ile menşeli olmayan girdiler için öngörülen gümrük vergilerinin geri ödenmesi veya muafiyet getirilmesini yasaklayan hükümleri içeren serbest ticaret anlaşmaları kapsamında yapılan tercihli ticarete, sisteme taraf ülkeler menşeli girdilerin diğer taraf ülkelerce serbestçe kullanılmasına ve üretilen eşyanın söz konusu ülkelerin tercihli rejiminden yararlanabilmesine ve bu şekilde mevcut üretim kaynaklarının birleştirilmesine olanak tanıyan ticaret sistemini,

u) Sevkiyat: Ya bir ihracatçıdan bir alıcıya birlikte gönderilen ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünleri,

ü) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nı,

v) Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemi: Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Topluluğu ile Avrupa Birliğinin İstikrar ve Ortaklık Sürecinde yer alan Arnavutluk Cumhuriyeti, Bosna ve Hersek, Hırvatistan Cumhuriyeti, Karadağ, Makedonya Cumhuriyeti ve Sırbistan Cumhuriyeti arasında aynı menşe kuralları ile menşeli olmayan girdiler için öngörülen gümrük vergilerinin geri ödenmesi veya muafiyet getirilmesini yasaklayan hükümleri içeren serbest ticaret anlaşmaları kapsamında yapılan tercihli ticarete, sisteme taraf ülkeler menşeli girdilerin diğer taraf ülkelerce serbestçe kullanılmasına ve üretilen eşyanın söz konusu ülkelerin tercihli rejiminden yararlanabilmesine ve bu şekilde mevcut üretim kaynaklarının birleştirilmesine olanak tanıyan ticaret sistemini,

(y) Elektronik sistem: Menşe ispat ve dolaşım belgelerinin düzenlenmesine yönelik başvurunun yapılması, belgelerin düzenlenmesi, kontrol edilmesi, onaylanması ve vize işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Bakanlık ya da Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarca elektronik ortamda verilen hizmet ve bu hizmete dair alt yapıyı,
ifade eder.

Gümrük Birliği Tarafları Arasında Eşya Ticaretinde Uygulanacak Gümrük Hükümleri

A.TR Dolaşım Belgelerinin Şekli ve Düzenleneceği Haller

A.TR dolaşım belgesinin şekli

MADDE 4

(1) A.TR Dolaşım Belgeleri, bu Kısımın Yedinci Bölüm hükümleri ile 36 ncı ve 67 nci madde hükümleri saklı kalmak üzere, Gümrük Birliği uyarınca serbest dolaşıma ilişkin hükümlerin uygulanması için gerekli koşulların yerine getirilmiş olması halinde, ihracatçının veya gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcisinin talebi üzerine; gümrük idareleri ya da bu idarelerce yetki verilmiş kişi ve kuruluşlarca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen belgelerdir. Bu belgenin bir örneği EK-I'de yer almaktadır.

(2) Belge formatı, 210x297 mm. ebatlarında olmalıdır. Belgenin basımında kullanılan kağıt beyaz ve yazım boyutunda olmalı, mekanik kağıt hamuru içermemeli ve ağırlığı 25 g/m²'den az olmamalıdır. Söz konusu belge, mekanik ya da kimyasal yollarla yapılabilecek tahrifatı gözle görülür hale getiren yeşil meneviş desenli zemin üzerine basılmış olmalıdır.

(3) Türkiye ve Topluluk üyesi ülke gümrük idareleri, sertifikaları kendileri bastırabilir ya da onaylanmış matbaacılar vasıtasıyla bastırabilirler. Belgelerin söz konusu matbaalara bastırılması halinde, hazırlanan her belgede söz konusu onay belgesine atıf yapılır. Her formda matbaanın adı ve adresi veya matbaa sahibinin kimliğini belirten bir işaret bulunur. Basım sırasında her belgeye ayrı bir seri numarası verilir.

A.TR dolaşım belgesinin düzenleneceği haller

MADDE 5

(1) A.TR Dolaşım Belgesi, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin iki parçası arasında doğrudan nakledilen; Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu (AKÇT) Kuran Anlaşma Kapsamı Ürünlerin Ticaretine İlişkin Türkiye ile AKÇT Arasındaki Anlaşma kapsamındaki ürünler hariç olmak üzere; işlenmiş tarım ürünleri ile sanayi ürünleri için düzenlenir.

(2) Ancak, tek bir sevkiyat kapsamına giren eşya, ihtiyaç hasıl olduğu takdirde üçüncü ülkeler üzerinden aktarılma veya geçici depolama yoluyla nakledilebilirler. Ancak bu eşya transit geçtiği veya depolandığı ülkenin gümrük yetkililerinin gözetimi altında olmalı ve boşaltma, tekrar yükleme işlemleri dışında bir işlem

ya da ürünleri iyi koşullarda saklamaya yönelik işlemler dışında bir işlemten geçmemiş olmalıdır.

(3) Eşya, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin iki parçası arasında üçüncü ülkeler üzerinden boru hattıyla nakledilebilir.

(4) Yukarıda belirtilen koşulların yerine getirildiğinin ithalatçı ülke gümrük idarelerine ispatı;

a) Üçüncü ülke üzerinden geçişi kapsayan tek bir taşıma belgesi ya da,

b) Üçüncü ülkenin Gümrük makamları tarafından düzenlenen ve

1) Ürünlerin tam bir tanımını veren,

2) Ürünlerin boşaltma ve yeniden yüklenme tarihlerini ve gerektiğinde gemilerin ya da kullanılan diğer taşıma araçlarının adlarını belirten ve,

3) Ürünlerin üçüncü ülkede bulunduğu koşulları belirten belgelerin veya

c) bu belgelerin ibraz edilememesi halinde kanıtlayıcı nitelikteki diğer belgelerin ibrazı suretiyle yapılır.

A.TR dolaşım belgelerinin dağıtılması

MADDE 6

(1) Dolaşım belgeleri bastırıldıktan sonra Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşça ihtiyaç sahiplerine dağıtılır. İhracatçılar dolaşım belgelerini gümrük idarelerinden veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlardan alırlar.

Türkiye'den gerçekleştirilecek ihracatlar için A.TR Dolaşım Belgelerinin doldurulması

MADDE 7

(1) A.TR Dolaşım Belgeleri, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde elektronik ortamda düzenlenebilir. Elektronik ortamdaki veriler 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan ülkeler, Bakanlık birimleri ve Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarla paylaşılabilir ve veri değişimine konu yapılabilir.

(2) A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesine ilişkin başvuru ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yapılabilir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapılan başvurular gümrük idaresi ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca kabul edilmez.

(3) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için, bu belgenin arka sayfasında yazılı kurallara ve Gümrük Birliği hükümlerine uygun olarak,

elektronik sistem üzerinden aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde başvuruda ve beyanda bulunur.

a) A.TR Dolaşım Belgeleri, Türkçe veya Topluluğun resmi dillerinden birinde, gümrük mevzuatı hükümleri gereğince hazırlanır. Belgeler Türkçe hazırlandığında, aynı zamanda Topluluğun resmi dillerinden birinde de düzenlenir.

b) A.TR Dolaşım Belgelerinde bulunması zorunlu bilgilerin elektronik sistem üzerinden beyan edilmesi zorunludur. Bu alanlar ihracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri tarafından eksiksiz doldurulur. Beyan edilen ve A.TR Dolaşım Belgelerinde kayıtlı olacak eşyanın, tanınmalarına olanak verecek yeterli kesinlikte ve ticari deyimleri ile hiçbir tereddüde yer vermeyecek açıklıkta cins, nevi, nitelik ve miktar olarak ayrıntılı bir biçimde beyan edilmesi zorunludur.

c) Elektronik sistem üzerinde A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için beyanda bulunulan eşyanın Türkiye’de serbest dolaşımda bulunduğu hususunda, tevsik edici tüm bilgi ve belgeler ile birlikte, ihracata ait diğer belgeler, gümrük idaresi tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca kontrol edilmesi amacıyla elektronik sisteme yüklenir. İlgili mevzuat uyarınca elektronik olarak düzenlenen ya da beyanda kullanılmak amacıyla elektronik ortama aktarılmış bu belgelerin ve talep edilmesi halinde asıllarının, Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşların doğrudan erişimine hazır halde tutulması zorunludur. Bu türde belge ve bilgiler Gümrük Kanununda öngörülen belge saklama sürelerine tabidir.

ç) Gümrük idaresi tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca A.TR Dolaşım Belgesinin düzenlenmesine dair başvurunun kabul edilmesi, beyan edilen belge ve bilgilerin kontrolü, başvurunun onaylanması ve vize işlemleri elektronik sistem üzerinden tamamlanır.

d) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcilerince, vize işleminin tamamlanmasından sonra elektronik sistem üzerinde yer alan bilgiler, 4 üncü maddede belirtilen şekil şartlarını taşıyan ve 6 ncı maddede belirtilen şekilde temin edilen yeşil meneviş zeminli matbu A.TR Dolaşım Belgesi üzerine yazıcı vasıtasıyla dökümü alınır. Dökümü alınan belgenin (13) numaralı “İhracatçının Beyanı”

kutusu ihracatçı tarafından imzalanır. İmzalanan belgenin bir kopyası ihracatçı tarafından beş yıl süresince saklanır.

e) A.TR Dolaşım Belgesinin üzerinde, belgenin (13) numaralı “İhracatçının Beyanı” alanına ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisince atılacak imza haricinde elektronik sistemde oluşturulmamış hiçbir kayıt yer alamaz. Döküm üzerinde ekleme, düzeltme veya silinti yapılamaz.

Elektronik sistemde düzenlenen A.TR Dolaşım Belgelerine ilişkin gümrük idaresince veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından yapılacak işlemler

MADDE 8

(1) 7 nci madde uyarınca elektronik sistem kullanılarak A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesi amacıyla başvuruda ve beyanda bulunulması durumunda gümrük idaresi ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlar, bu başvuruları ve 7 nci maddenin üçüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca başvuruda ibraz edilen bilgi ve belgelerle birlikte, ihracata ait diğer belgeleri de inceleyerek gerekli işlemleri tamamlar.

(2) Beyana ve belgelere ilişkin kontroller tamamlandıktan sonra, uygun görülen başvurular elektronik sistem üzerinden onaylanır.

(3) İhraç belgeleri ve dolaşım belgelerinden üçüncü ülkelere gönderileceği anlaşılan eşya için A.TR Dolaşım Belgesi onaylanamaz ve vize edilemez.

A.TR Dolaşım Belgelerinin Gümrük İdarelerince Vizesi

Elektronik sistemde düzenlenen A.TR Dolaşım Belgelerinin gümrük idarelerince incelenmesi ve vize edilmesi

MADDE 9

(1) Elektronik sistem üzerinden düzenlenerek gümrük idaresine gönderilen A.TR Dolaşım Belgelerinin kontrolü elektronik sistem üzerinden yapılarak uygun olması durumunda vize edilir. Elektronik olarak vize edilen A.TR Dolaşım Belgesi kapsamı eşyaya ilişkin kontroller gümrük idaresince gerçekleştirilir.

(2) Gümrük idareleri birinci fıkrada belirtilen kontrolleri yaparken;

a) A.TR Dolaşım Belgelerinin bu Karar hükümlerine uygun olup olmadığını incelemek,

b) İhraç konusu eşyanın cins, tür, nitelik ve miktar itibarıyla A.TR Dolaşım Belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığını tespit etmek,

c) İhraç konusu eşyanın Türkiye’de serbest dolaşım durumunda bulunup bulunmadığını belirlemek,

ç) Eşyaya ait ihraç belgeleri yanında gümrük mevzuatı uyarınca nakliyeciler tarafından verilen belgeleri incelemek,

d) İhraç konusu eşyayı, 7/10/2009 tarihli ve 27369 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğindeki esaslara göre muayene etmek,

suretiyle işlem ifa eder.

(3) 7 nci maddenin üçüncü fıkrasının (d) bendinde belirtildiği şekilde alınan dökümden, belgenin (12) numaralı “Gümrük Vizesi” alanında elektronik sistem tarafından basılan ve beyanı değerlendirerek belgeyi vize eden gümrük idaresinin adı, vize tarihi, gümrük mührü veya kaşesi yer alır.

Dolaşım belgelerinin vize edilmesi

MADDE 10

(1) Belge üzerinde gümrük vizesine ayrılmış olan bölümün doğru olarak ve eksiksiz doldurulması şarttır. Yanlış veya eksik olarak yapılan vize işlemi belgeyi geçersiz kılar veya sonradan kontrol sebeplerinden birini teşkil eder. Gümrük idareleri vizeye ayrılmış olan bölüme gümrük beyannamesinin tarihi, sayısı ve gümrük idaresinin adını, yazı makinesi veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleriyle okunabilecek şekilde olmasına Özen göstererek yazar ve idarenin okunabilir mührü veya kaşesi ile işlemi gerçekleştiren görevliye ait kaşeyi basarak, tarih ve imza atmak suretiyle vize işlemini tamamlar.

(2) Gümrük idareleri, kendilerine ibraz edilen ihraç evrakından veya dolaşım belgelerinde kayıtlı bilgilerden üçüncü ülkelere gönderileceği anlaşılan eşya için A.TR Dolaşım Belgelerini vize edemezler.

(3) Gümrük idareleri, ihracatın gerçekleşmesinden sonra dolaşım belgelerinin ithalatçı gümrük idaresine ibraz edilecek yeşil renkte zemini olan ilk nüshası ile ihracatçıda kalacak beyaz nüshayı ihracatçıya verirler. Gümrük İdareleri, kalan beyaz renkli nüshalardan birini gümrük idaresinde alıkoyar ve diğer nüshayı, ihracatı takip eden ilk iş günü içinde teyit nüshası olarak alıkonulmak üzere ilgili kişi ve kuruluşa gönderirler.

Dolaşım Belgelerinin Değiştirilmesi

Dolaşım belgelerinin değiştirilmesi işlemi

MADDE 11

(1) Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'ndeki bir gümrük idaresinin kontrolü altındaki eşyanın, tamamının ya da bir kısmının Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi içinde bir yere gönderilmesi amacıyla A.TR Dolaşım Belgesinin aslının, bir ya da bir çok A.TR Dolaşım Belgesiyle değiştirilebilmesi mümkündür:

a) Bir veya birçok A.TR Dolaşım Belgesi, bir veya birçok A.TR Dolaşım Belgesiyle, bu Karar hükümleri uyarınca aşağıdaki şekilde değiştirilebilir:

Dolaşım belgelerinin değiştirilmesi talebi belgeyi düzenleyen kişi ve kuruluş ve belgeyi vize eden gümrük idaresince incelenir. Bu belgelerde cins, nevi, nitelik ve miktarı kayıtlı eşyanın ilk belgedeki eşyaya tamamen uygun bulunduğu saptandıktan sonra yeni belgenin vize işlemi yapılır.

Gümrük idaresince iptal edilen eski belge yeni belgenin beyaz renkli nüshaları ile birlikte ilgili kişi ve kuruluşa gönderilir.

b) Bir sevkiyat kapsamı eşyanın ve bu eşyaya ait A.TR Dolaşım Belgesinin gümrük idarelerince eşyanın ithali sırasında belge aslı üzerinde düşüm yapılmak suretiyle bölünmesi mümkündür.

Düşüm işlemini gerçekleştirecek gümrük idaresi, sevkiyatın her bir kısmı için orijinal A.TR Dolaşım Belgesi üzerinde düşüm işlemini yapar.

A.TR Dolaşım Belgelerinin Sonradan Verilmesi

Belgenin sonradan verilebileceği durumlar

MADDE 12

(1) Eşyanın ihracı sırasında unutulma, yanlışlık, ihmal gibi nedenlerle A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmemesi veya teknik nedenlerle reddi ya da özel şartlar nedeniyle, eşyanın ihracından sonra da A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenebilir.

(2) A.TR Dolaşım Belgeleri;

a) A.TR Dolaşım Belgesinin hata, unutulma, ihmal ya da özel durumlar nedeniyle ihracat yapılırken düzenlenmemiş olması,

b) A.TR Dolaşım Belgesinin düzenlenmiş, ancak teknik nedenlerle ithalatçı ülke gümrük idaresince kabul edilmemiş olduğunun ilgili yetkili kişi ve kuruluş ve gümrük idarelerine ispat edilmesi,

c) Eşyanın "Varış Ülkesi" üçüncü ülke iken Topluluk üyesi bir ülke olarak değişmesi,

d) Topluluk üyesi bir ülkeye ihraç edilen eşyanın ihracı sırasında Topluluk üyesi başka bir ülkeye gönderilmesi halinde, ihracatçı

tarafından A.TR Dolaşım Belgesinde "Varış Ülkesinin" değiştirilmesinin talep edilmesi,

durumlarında belge kapsamı eşyanın ihracından sonra istisnai olarak düzenlenebilir.

A.TR Dolaşım Belgesinin sonradan verilmesine ilişkin elektronik sistem üzerinden başvuru

MADDE 13

(1) 12 nci maddenin uygulanabilmesi amacıyla, ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi;

a) Eşyanın cinsi, türü, niteliği ve miktarını, ambalaj şeklini, marka ve numaralarını, işaretlerini, ihracat işleminin yapıldığı gümrük idaresinin adını, gümrük beyannamesinin tarih ve sayısını belirterek ve gümrük beyannamesinin bir örneğini eklemek suretiyle elektronik sistem üzerinden başvuruda bulunur.

b) Söz konusu eşya için ihraç sırasında A.TR Dolaşım Belgesi verilmediğini veya ithalatçı ülke gümrük idaresince teknik nedenlerle kabul edilmediğini sebepleri ile birlikte elektronik sistem üzerinden beyan eder.

Teknik nedenlerle A.TR dolaşım belgesinin reddi

MADDE 14

(1) A.TR Dolaşım Belgeleri bu Kararda öngörülen şekilde düzenlenmemiş ise "teknik nedenlerle" reddedilebilir.

Aşağıda örnekleri verilen teknik nedenlerle kabul edilmeyen A.TR Dolaşım Belgeleri sonradan düzenlenebilir:

a) A.TR Dolaşım Belgesinin, öngörülen form dışında bir form kullanılarak düzenlenmesi (örneğin, ebat veya renk olarak örnekten önemli derecede farklı olması, seri numarası bulunmaması, resmi olarak öngörülen dillerden birinde basılmaması),

b) A.TR Dolaşım Belgesinde doldurulması zorunlu kutulardan birinin (örneğin A.TR Dolaşım Belgesi (5) numaralı kutu) doldurulmaması,

c) A.TR Dolaşım Belgesinin mühürlenmemesi, kaşelenmemesi veya imzalanmaması (A.TR Dolaşım Belgesi (12) numaralı kutu),

d) A.TR Dolaşım Belgesinin yetkili olmayan bir makam tarafından onaylanması,

e) A.TR Dolaşım Belgesi vize edilirken kullanılan mührün veya kaşenin, 37 nci madde hükümleri uyarınca örneği gönderilmeyen yeni bir mühür veya kaşe olması,

f) İbraz edilen A.TR Dolaşım Belgesinin orijinal olmayıp fotokopi veya suret olması,

g) A.TR Dolaşım Belgesinin (5) numaralı kutusuna Türkiye ve Topluluk ülkesi olmayan ülkelerden birinin yazılması.

(2) Teknik nedenlerle ithalatçı ülke tarafından reddedilen A.TR Dolaşım Belgesi, hangi nedenlerle kabul edilmediği de belirtilerek sonradan düzenlenen yeni bir A.TR Dolaşım Belgesi alması için ihracatçıya iade edilir. Ancak, gümrük idareleri reddedilen A.TR Dolaşım Belgesinin bir fotokopisini saklarlar.

(3) Türkiye'ye yönelik ithalatlarda ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin teknik nedenlerle reddedilmesi durumunda, eşyaya Gümrük Birliği kapsamında tercihli rejim uygulanmaz ve kanuni vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler tahsil edilir. Bu durumda, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uygulanmaz.

Elektronik sistem üzerinden A.TR Dolaşım Belgesinin sonradan verilmesi işlemleri

MADDE 15

(1)13 üncü maddede belirtilen şartları yerine getiren ihracatçının veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisinin başvurusu, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından incelenir. Söz konusu ihraç eşyasına ait gümrük beyannamesi ve ekleri diğer evrak ile varsa bu işleme dair dosyaların incelenmesi ve kontrolü sonucunda, yapılan beyanın tamamen uygun olduğu anlaşıldığı takdirde başvurular elektronik sistem üzerinden onaylanır ve vize edilir.

Sonradan verilmiştir meşruhatı

MADDE 16

(1) Sonradan düzenlenen A.TR Dolaşım Belgelerinin (8) numaralı kutusunda yer alan "Gözlemler" bölümüne;

"ИЗДАДЕНО А ПОСТЕРИОРИ"

"EXPEDIDO A POSTERIORI"

"VYSTAVENO DODATECNE"

"UDSTEDT EFTERFØLGENDE"

"NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT"

"VÄLJA ANTUD TAGASIULATUVALT"

"ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ"

"ISSUED RETROSPECTIVELY"

"DÉLIVRÉ A POSTERIORI"

"RILASCIATO A POSTERIORI"
"IZSNIEGTS RETROSPEKTIVI"
"RETROSPEKTYVUSIS IŠDAVIMAS"
"KIADVA VISSZAMENOLEGES HATÁLLYAL"
"MAHRUG RETROSPETTIVAMENT"
"AFGEGEVEN A POSTERIORI"
"WYSTAWIONE RETROSPEKTYWNIE"
"EMITIDO A POSTERIORI"
"EMIS A POSTERIORI"
"IZDANO NAKNADNO"
"VYDANÉ DODATOCNE"
"ANNETTU JÄLKIKÄTEEN"
"UTFÄRDAT I EFTERHAND"
"NAKNADNO IZDANO"
"SONRADAN VERİLMİŞTİR"
ifadelerinden biri yazılır.

(2) İhracatçı ülke gümrük idarelerince düzenlenen ve bu ibarelerden birini taşıyan A.TR Dolaşım Belgeleri ithalatçı ülke gümrük idarelerince kabul edilir.

İkinci Nüsha A.TR Dolaşım Belgesi Düzenlenmesi
Elektronik sistemde ikinci nüsha A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesinde yapılacak işlemler

MADDE 17

(1) A.TR Dolaşım Belgesinin çalınması, kaybedilmesi veya hasar görmesi hallerinde ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlara başvurarak belgenin ikinci bir nüshasının düzenlenmesi için elektronik sistem üzerinden başvuruda bulunabilir. Başvuru sahipleri, ikinci nüsha belge düzenleme talebinin nedenini elektronik sistemde beyan eder.

(2) İkinci nüsha A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesi talebi ile elektronik sistem üzerinden gerçekleştirilen başvuru ve yapılan beyan gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından incelenir.

(3) Gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar, ihraç işlemi yapılmış olan eşyaya ait asıl A.TR Dolaşım Belgesine ilişkin bilgilerle birinci fıkrada belirtilen beyanı karşılaştırıp, ikinci nüshaya ilişkin yapılan beyanların doğruluğunu

saptadıktan sonra, başvuru onaylanır ve gümrük idaresince vize işlemi gerçekleştirilir.

(4) Bu şekilde düzenlenen ikinci nüsha A.TR Dolaşım Belgelerinin (8) numaralı "Gözlemler" kutusuna aşağıdaki ibarelerden biri ile ilk dolaşım belgesinin vize tarihi ve seri numarası, elektronik sistem tarafından doğrudan kaydedilir.

"ДУБЛІКАТ"

"DUPLICADO"

"DUPLİKÁT"

"DUPLİKAT"

"DUPLİKAAT"

"АНТИГРАФО"

"DUPLICATE"

"DUPLICATA"

"DUPLICATO"

"DUBLİKĀTS"

"DUBLİKATAS"

"MÁSODLAT"

"DUPLICAAT"

"SEGUNDA VIA"

"DUPLICAT"

"DVOJNIK"

"KAKSOISKAPPALE"

"İKİNCİ NÜSHADIR".

(5) Elektronik sistem tarafından asıl A.TR Dolaşım Belgesi, bu belgeye dayanılarak düzenlenen ikinci nüsha A.TR Dolaşım Belgesiyle ilişkilendirilir.

A.TR Dolaşım Belgelerinin İbraz Süreleri

İbraz süresi

MADDE 18

(1) A.TR Dolaşım Belgesinin, ihracatçı ülke gümrük idaresince vize edildiği tarihten itibaren dört ay içerisinde ithalatçı ülke gümrük idaresine ibraz edilmesi gerekir.

(2) "Sonradan verilmiştir" kaydını taşıyan A.TR Dolaşım Belgesinin de, ihracatçı gümrük idaresinin vize tarihinden itibaren dört ay içerisinde ithalatçı gümrük idaresine ibrazı zorunludur.

(3) 20 nci madde hükümleri uyarınca "Basitleştirilmiş İşlem Usulleri"ne göre düzenlenen A.TR Dolaşım Belgesinin ihracatçı tarafından dolaşım belgesinde belirtilen fiili ihraç tarihinden

itibaren dört ay içerisinde ithalatçı ülke gümrük idaresine ibraz edilmesi gerekmektedir.

(4) "İkinci Nüshadır" kaydını taşıyan A.TR Dolaşım Belgesinin de, ilk A.TR Dolaşım Belgesinin ihracatçı gümrük idaresinin vize tarihinden itibaren dört ay içinde ithalatçı gümrük idaresine ibrazı zorunludur.

(5) A.TR Dolaşım Belgesinin, ithalatçı gümrük idaresine birinci fıkrada belirtilen sürenin bitiminden sonra sunulması halinde, gecikmenin olağan dışı koşullardan kaynaklanması durumunda belge gümrük idaresince kabul edilebilir.

(6) Dolaşım Belgesinin ibrazının geciktiği diğer durumlarda, eşyanın süresi içinde ilgili gümrüğe arz edilmiş olması şartıyla A.TR Dolaşım Belgesi kabul edilir.

Basitleştirilmiş İşlemler

Basitleştirilmiş işlemde yararlanma izni

MADDE 19

(1) Bu Kararın genel hükümlerine bir istisna olarak Bakanlıkça "Onaylanmış İhracatçı" yetkisi verilen gerçek ve tüzel kişilere, gümrük idareleri ya da bu idarelerce yetki verilen kişi ve kuruluş tarafından düzenlenip, gümrük idaresine vize işlemi için ibraz zorunluluğu olmadan, A.TR Dolaşım Belgeleri düzenleme yetkisi verilebilir.

(2) Türkiye ile Topluluk arasındaki ticarete, "Onaylanmış İhracatçı" yetkisi;

a) Sık sık A.TR Dolaşım Belgeleri düzenlenmesini gerektiren sevkiyat yapan,

b) Eşyanın Türkiye'de serbest dolaşım halinde olduğunun saptanması için gerekli her türlü teminatı gümrük idaresine veren,

c) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 71 inci maddesine dayanılarak basitleştirilmiş usullerden yararlanmak üzere Bakanlıkça belirlenen genel ve özel koşulları taşıyan,

d) Gümrük makamlarının faaliyetlerini denetlemesine imkan verecek kayıtlara sahip olan,

gerçek ve tüzel kişilere verilebilir. Bu kişiler Basitleştirilmiş İşlemlerden yararlanır.

Basitleştirilmiş işlem usulleri

MADDE 20

(1) Basitleştirilmiş İşlem usulleri, gümrük idarelerinin tercihi göre ve izin belgesinde belirtildiği üzere, aşağıdaki şekillerde uygulanır:

a) EK-I'de bir örneği verilen A.TR Dolaşım Belgesinin "Gümrük Vizesi" sütunu gümrük idaresi tarafından idarenin damgası basılmak, imza ve kaşe konulmak suretiyle fiili ihracattan önce onaylanarak ihracatçıya verilir.

b) EK-II'de verilen örneğe uygun olarak ihracatçılar tarafından yaptırılan ve Bakanlıkça verilen onaylanmış ihracatçı yetki numarasını içeren özel mühür, ihracatçı tarafından A.TR Dolaşım Belgelerinin "Gümrük Vizesi" sütununa basılarak vize işlemi yapılır. Onaylanmış ihracatçının özel damgasını taşıyan A.TR Dolaşım Belgeleri, Bakanlıkça usul ve şartları belirlenmek kaydıyla, önceden belirlenmiş matbaalara bastırılarak kullanılabilir.

(2) Her iki şekilde de ihracat tarihi, ihracatçı tarafından dolaşım belgesinin (13) numaralı "İhracatçının Beyanı" sütununda belirtilir.

(3) Türkiye'den gerçekleştirilecek ihracatlar için basitleştirilmiş usul kapsamında elektronik sistem üzerinden düzenlenecek A.TR Dolaşım Belgelerinde, birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen özel mührün, 4 üncü maddede belirtilen şekil şartlarını taşıyan ve 6 ncı maddede belirtilen şekilde temin edilen yeşil meneviş zeminli matbu A.TR Dolaşım Belgesi üzerine basılması suretiyle yazıcı vasıtasıyla dökümü alınır. Ayrıca, sonradan kontrol taleplerini sonuçlandıracak gümrük idaresinin adı elektronik sistem tarafından düzenlenen belgeyle ilişkilendirilir.

Başvuru

MADDE 21

(1) Basitleştirilmiş işlemlerden yararlanmak isteyen ihracatçılar, müracaat formunu ve taahhünameyi doldurarak Bakanlığa (ilgili Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne) başvurur.

(2) Onaylanmış ihracatçıya verilen yetki belgesinde, yararlandırılacak basitleştirilmiş işlemlere ilişkin usul ve esaslar belirtilir.

(3) Bakanlık (ilgili Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü) tarafından verilen yetki belgesinde;

a) Varsa belgelerin ön tasdikinden sorumlu gümrük idaresi,

b) Onaylanmış ihracatçının söz konusu belgelerin kullanıldığını kanıtlama şekli,

c) Bu Kararın 20 nci maddesinin (b) bendi hükümlerinde belirtilen durumlarda bu Karar çerçevesinde sonradan kontrol taleplerini sonuçlandıracak gümrük idaresi, belirtilecektir.

Basitleştirilmiş işlem meşruhatı

MADDE 22

(1) Bu Kararın 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükümleri çerçevesinde basitleştirilmiş işlem usullerinden yararlanan ve onaylanmış ihracatçı tarafından imzalanan dolaşım belgelerinin, (8) numaralı "Gözlemler" bölümünde;

"Опростена процедура"
"Procedimiento simplificado"
"Zjednodušeny postup"
"Forenklet fremgangsmåde"
"Vereinfachtes Verfahren"
"Lihtsustatud tolliprotseduur"
"Απλουστευμένη διαδικασία"
"Simplified procedure"
"Procédure simplifiée"
"Procedura simplificata"
"Vienkaršota procedūra"
"Supaprastinta procedūra"
"Egyszerűsített eljárás"
"Procedura simplificata"
"Vereenvoudigde regeling"
"Procedura uproszczona"
"Procedimento simplificado"
"Procedura simplicata"
"Poenostavljen postopek"
"Zjednodušeny postup"
"Yksinkertaistettu menettely"
"Förenklat förfarande"
"Pojednostavljeni postupak"
"Basitleştirilmiş işlem"

ifadelerinden birisinin bulunması şarttır.

(2) Yukarıda belirtilen ifadeyi taşıyan dolaşım belgeleri de dahil olmak üzere, 20 nci madde hükümlerine istinaden düzenlenen ve (13) numaralı bölümü onaylanmış ihracatçı tarafından imzalanan belge, bu Karar hükümlerine uygun olarak düzenlenen ve gümrük idaresi tarafından vize edilen A.TR Dolaşım Belgesine eşdeğer sayılır.

Basitleştirilmiş işlem izninin iptali

MADDE 23

(1) Onaylanmış ihracatçıların bu Karardaki hükümlere aykırı hareket etmeleri ya da verilen yetkide öngörülen şartlara

uymamaları ya da bu Karar'da belirtilen koşulların ortadan kalkması veya sonradan kaybedilmesi halinde, cezai hükümler saklı kalmak üzere verilen yetki Bakanlıkça (ilgili Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü) geçici olarak geri alınabilir veya iptal edilebilir.

Topluluk tarafından verilen basitleştirilmiş işlemde yararlanma izinlerinin kabul edilmesi

MADDE 24

(1) Topluluk üyesi ülkelerin yetkili gümrük idarelerince onaylanmış ihracatçı yetkisi verilen ihracatçılar tarafından basitleştirilmiş işlem usulleri çerçevesinde düzenlenen A.TR Dolaşım Belgeleri gümrük idarelerince kabul edilir.

(2) Bulunduğu Topluluk üyesi ülke haricinde bir başka üye ülkeden sık sık ihracat gerçekleştiren ve bu kapsamdaki ihracatları için, buldukları ve gerekli kayıtları tuttıkları üye ülke tarafından onaylanmış ihracatçı yetkisi verilen ve bu statüleri buldukları üye ülke yetkili makamlarınca ihracatın gerçekleştirildiği üye ülke yetkili makamlarına iletilmiş olan ihracatçılarca, basitleştirilmiş işlem usulleri çerçevesinde düzenlenen A.TR Dolaşım Belgeleri de gümrük idarelerince kabul edilir.

(3) İkinci fıkra hükümleri çerçevesinde düzenlenen bir A.TR Dolaşım Belgesinin 14 nolu kutusunda sonradan kontrol adresinin önceden basılı olarak bulunmaması halinde ihracatçı, dolaşım belgesinin (8) numaralı "Gözlemler" bölümünde, Bakanlığın (Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü) sonradan kontrol talebinde bulunabileceği, kendisine onaylanmış ihracatçı yetkisi veren üye ülkenin yetkili gümrük idaresinin adresini belirtir.

İthalatta İbraz Edilen Belgelere İlişkin İşlemler ve Sonradan Kontrolünün İstenmesi

Dolaşım belgelerinin ithalatçı ülke gümrük idaresine sunulması

MADDE 25

(1) Dolaşım belgeleri, ithalatçı ülkenin mevzuatına uygun olarak bu ülkenin gümrük idarelerine sunulur. Gümrük idareleri, dolaşım belgesinin tercümesini talep edebilirler. Gümrük idareleri ithalatçının eşyanın serbest dolaşım koşullarını karşıladığını belirten beyanının gümrük beyannamesine eklenmesini de talep edebilirler.

İthalatta ibraz edilen belgelere ilişkin işlemler

MADDE 26

(1) Gümrük idareleri gümrük beyannamesinin tescilinden sonra beyanname ile birlikte ibraz edilen dolaşım belgesinin usulüne uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğini, ihracatçı gümrük idaresi tarafından vize edilip edilmediğini, süresi içinde gümrüğe verilip verilmediğini kontrol eder. Söz konusu dolaşım belgesindeki bilgilerin, beyannamenin tescili sırasında ibraz edilen fatura ve ithalat ile ilgili diğer belgelerdeki bilgilere uygun olup olmadığı incelenir. Fiziki muayene yapıldığı takdirde, ithal konusu eşyanın ayırt edici özelliklerinin, dolaşım belgesinde kayıtlı eşyaya uygun olup olmadığına bakılır.

(2) Bu kontrollerin uygun sonuç vermesi halinde, dolaşım belgesinin aslı gümrük beyannamesinin birinci nüshasına eklenir. Kontrollerin olumsuz sonuç vermesi halinde ise, dolaşım belgesi bu Karar hükümleri uyarınca kontrol edilmek üzere "Kontrol İstemi" bölümü doldurularak ihracatçı ülke gümrük idaresine gönderilmek üzere Bakanlığa (Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü) intikal ettirilir.

İthalat sırasında dolaşım belgelerinin ibraz edilememesi

MADDE 27

(1) Eşyanın tercihli rejimden yararlanmasını teminen ibrazı gereken A.TR Dolaşım Belgelerinin, bu belgeyle ilgili eşyanın fiili ithalinden evvel veya fiili ithali sırasında ibraz edilememesi ve ilgili ithalatçı tarafından eşyanın bekletilmeden ithalinin istenilmesi durumunda, tercihli rejim uygulanmaz ve kanuni vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler kesin olarak tahsil edilir. Ancak, bu kabil eşyanın fiilen ithalini müteakip süreleri içerisinde, usulüne uygun dolaşım belgeleri işlemi yapan gümrük idaresine ibraz olunduğu takdirde,

a) İbraz olunan dolaşım belgesi, ihracatçı ülke gümrük idarelerince fiili ihraç sırasında düzenlenip vize edilmiş A.TR Dolaşım Belgesi veya,

b) İbraz olunan A.TR Dolaşım Belgesi ihracatçı üye ülkeden eşyanın fiili ihracatından sonra verilmiş ve "Sonradan Verilmiştir" kaydını taşıyan dolaşım belgelerinden ise,

her iki halde de ibraz olunan dolaşım belgesinin ithal edilen eşyaya ait olduğunun gümrük beyannamesi ve eki belgelerle karşılaştırılarak anlaşılması ve eşyanın süresi içerisinde ilgili gümrüğe arz edilmiş olduğunun tespiti kaydıyla Gümrük Kanunu hükümleri gereğince gümrük vergisi tutarı yükümlüye iade edilir.

Önemsiz farklılıklar ve şekli hatalar

MADDE 28

(1) A.TR Dolaşım Belgelerindeki beyanlar ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgelerdeki ifadeler arasında küçük farklılıkların bulunması, belgenin gümrüğe sunulan ürünlere tekabül ettiğinin kesinlikle ortaya konması kaydıyla, söz konusu dolaşım belgelerinin geçerliliğini kendiliğinden ortadan kaldırmaz.

(2) A.TR Dolaşım Belgeleri üzerindeki ifadelerin doğruluğu üzerinde şüphe yaratması söz konusu olmayan, daktilo hatası gibi bariz maddi hatalar, bu belgelerin reddedilmesini gerektirmez.

Sonradan kontrol talebi

MADDE 29

(1) İthalatçı ülke gümrük idareleri, A.TR Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrolünü talep edebilirler.

(2) İthalatçı ülke gümrük idaresi, ihracatçı ülke gümrük idaresince verilen A.TR Dolaşım Belgelerinin gerçekliği veya eşyaya ilişkin bilgilerin doğruluğu hakkında makul bir şüphesi olduğunda veya sondaj usulü ile yapacağı kontrol sonucunda anılan belgeleri sonradan kontrol talebi ile 30 uncu madde hükümleri çerçevesinde vizeyi yapan ihracatçı ülke gümrük idaresine gönderir.

(3) İthalatçı ülke gümrük idareleri, A.TR Dolaşım Belgesini, sunulması halinde faturayı veya örneklerini araştırmanın gerekçelerini de belirterek ihracatı gerçekleştiren devletin gümrük makamlarına geri gönderir. Dolaşım belgesinde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgiler de kontrol talebini desteklemek üzere ihracatçı ülkenin gümrük idarelerine gönderilir.

Sonradan kontrol işlemleri

MADDE 30

(1) A.TR Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrol talebi, bu belgelerin Bakanlığa (Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü) gönderilmesi suretiyle yapılır.

(2) Bakanlıkça A.TR Dolaşım Belgelerinin kontrol talebi, belgenin (14) numaralı bölümüne; kontrol talebinde bulunan gümrük idaresinin adı ve açık posta adresi yazı makinesi veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleriyle okunabilecek şekilde olmasına özen göstererek yazar, tarih ve imza atar ve idarenin okunabilir mührünü veya kaşesi ile işlemi gerçekleştiren görevliye

ait kaşeyi basarak, tarih ve imza atmak suretiyle vize işlemini tamamlar.

(3) İthalatçı ülke gümrük idaresine ibraz edilmesinin ardından sonradan kontrol işlemine tabi tutulan A.TR Dolaşım Belgesi muhteviyatı eşyanın, ithalatçısı tarafından serbest dolaşıma konulmasının talep edilmesi halinde tercihli rejim uygulanmaz ve eşyanın gümrük işlemlerinin tamamlanması amacıyla, ithalatçı ülke gümrük idaresince gerekli görülen bütün önlemler alınır.

(4) Bu çerçevede, söz konusu belge kapsamı eşyanın 20/12/1995 tarihli ve 95/7606 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla yürürlüğe konulan İthalat Rejim Kararı ve tadillerine ek listelerde "AB" sütunu vergi oranı ile "diğer ülkeler" sütunundaki vergi oranı arasındaki fark kadar nakit veya teminat mektubu alınarak, eşyanın gümrük işlemleri tamamlanır.

(5) Sonradan kontrol amacıyla gönderilen dolaşım belgelerinin, ihracatçı gümrük idaresince doğruluğunun teyidi yapılarak geri gönderilmesinden sonra teminata bağlanan gümrük vergileri iade edilir.

Sonradan kontrol talebinin incelenmesi

MADDE 31

(1) Sonradan kontrol, ihracatçı ülke gümrük idaresi tarafından yapılır. Bu amaçla, ihracatçı ülke gümrük idaresi, her türlü delil talep etme ve ihracatçının hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahiptir.

(2) İhracatçı ülke gümrük idareleri A.TR Dolaşım Belgelerinin kontrol sonucunu (15) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde doldurmak suretiyle belirtirler:

a) Birinci veya ikinci haneden uygun olanın önüne (x) işareti konulur,

b) Kontrolü yapan gümrük idaresinin adı ve kontrol tarihi yazılır,

c) İmzalanır ve idarenin okunabilir mührü veya kaşesi ile işlemi gerçekleştiren görevliye ait kaşe uygulanmak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol sonuçları

MADDE 32

(1) Sonradan kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke gümrük idaresi, kontrol sonucundan en kısa sürede haberdar edilir.

(2) Kontrol sonuçlarında, belgelerin gerçek olup olmadığı, söz konusu eşyanın Gümrük Birliği çerçevesinde serbest dolaşımda kabul edilip edilemeyeceği ve bu Kararın diğer hükümlerine uygun olup olmadığı hususları açıkça belirtilmelidir. Topluluk ülkelerinden

kontrol talebi ile gönderilen dolaşım belgelerinin sonuçları Bakanlık kanalıyla ithalatçı ülkeye gönderilir.

(3) Makul şüphenin mevcudiyetinde, sonradan kontrol talebine, talep tarihinden itibaren on ay içerisinde cevap alınamaması veya cevapta söz konusu belgelerin doğruluğunun ya da eşyanın serbest dolaşım statüsünün tespitine imkan verecek ölçüde yeterli bilginin bulunmaması halinde, talepte bulunan ithalatçı ülke gümrük idareleri, istisnai durumlar hariç olmak üzere söz konusu eşyaya Gümrük Birliği çerçevesinde serbest dolaşım hükümlerinin uygulanmasını reddedebilir.

İşleme Konulmayacak A.TR Dolaşım Belgeleri

Geçersiz A.TR dolaşım belgeleri

MADDE 33

(1) Gümrük Birliği kapsamı dışında kalan eşya için A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenemez. Bu eşya için A.TR Dolaşım Belgeleri ibraz edilse dahi gümrük idarelerince işleme konulmaz.

A.TR Dolaşım Belgelerinin Aranılmayacağı Durumlar

Yolcu eşyası

MADDE 34

(1) Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasından diğer parçasına yolcu beraberinde getirilen eşya; ticari nitelikte olmaması, bu Karar gereklerini yerine getirdiklerinin beyan edilmesi ve bu beyanın doğruluğu hakkında şüphe bulunmaması halinde A.TR Dolaşım Belgesi aranmaksızın Gümrük Birliği çerçevesinde serbest dolaşımda kabul edilir.

Posta gönderileri

MADDE 35

(1) Ambalajları veya refakat belgeleri üzerinde; eşyanın serbest dolaşım şartlarına uymadığını gösterir ihraç ülkesi yetkili makamları tarafından yapıştırılan, EK-III'te yer alan örneğe uygun sarı etiketi bulunmayan ve doğrudan doğruya posta yoluyla gönderilen posta kolileri dahil eşya, A.TR Dolaşım Belgesi aranmaksızın Gümrük Birliği çerçevesinde serbest dolaşımda kabul edilir.

Menşe kümülasyon sistemi kapsamı eşya

MADDE 36

(1) Pan-Avrupa Menşe Kümülasyon Sistemi ve Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemi kapsamında yer alıp, bu Karar'ın 67 inci maddesinde yer alan koşulları sağlayan eşya,

A.TR Dolaşım Belgesi aranmaksızın Gümrük Birliği çerçevesinde serbest dolaşımında kabul edilir.

Gümrük İdareleri Arasında Karşılıklı İşbirliği

Mühür, kaşe ve adreslerin iletilmesi

MADDE 37

(1) Türkiye ve Topluluk gümrük idareleri, A.TR Dolaşım Belgesini vize ederken kullandıkları mühürlerin veya kaşelerin örnek baskıları ile A.TR Dolaşım Belgelerinin kontrolünden sorumlu gümrük idarelerinin adreslerini, Avrupa Komisyonu vasıtasıyla birbirlerine ileteceklerdir.

Karşılıklı yardım

MADDE 38

(1) Türkiye ve Topluluk, yetkili gümrük idareleri vasıtasıyla birbirlerine A.TR Dolaşım Belgelerinin geçerlilikleri ve bu Kararın doğru uygulanmasını teminen bu belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğunun kontrolünde yardımcı olurlar.

Anlaşmazlıkların çözümü

MADDE 39

(1) Bu Karar esasları çerçevesinde yapılacak uygulamada meydana gelecek tereddüt ve anlaşmazlıklar, bu Karara ilişkin işlemlerin yürütülmesiyle görevli kişi ve kuruluşlarca Bakanlığa iletilir ve Bakanlıkça çözümlenir.

(2) Bu tereddüt ve anlaşmazlıklardan 29 ila 32 nci maddelerde belirtilen sonradan kontrol işlemlerine ilişkin olup, taraf ülkeler gümrük idarelerince kendi aralarında çözülemeyenler veya ilgili Gümrük Birliği hükümlerinin yorumlanmasında ortaya çıkan sorunlar Türkiye-Avrupa Topluluğu Gümrük İşbirliği Komitesi'ne sunulur.

(3) İthalatçı ile ithalatçı ülkenin gümrük idareleri arasında çıkabilecek her türlü anlaşmazlık, ilgili ülkenin mevzuatı çerçevesinde çözüme bağlanır.

Cezalar

MADDE 40

(1) Gümrük Birliği kapsamında tercihli rejimden yararlanmak amacıyla yanıltıcı mahiyette bilgiler içeren belge düzenleyen ya da düzenlenmesine neden olan kişiler, ilgili ülke mevzuatı çerçevesinde cezalandırılır.

**Gümrük Birliği Taraflarının Üçüncü Ülkeler Üzerinden Eşya
Ticaretinde Uygulanacak Gümrük Hükümleri
Eşyanın Gümrük Kıymetine Dair Gümrük Uygulamaları
Gümrük kıymetine dahil edilmeyecek unsurlar**

MADDE 41

(1) Üçüncü ülke eşyasının Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'ne varışından sonra eşyanın taşınması ile ilgili nakliye, sigorta masrafları, yükleme ve elleçleme giderleri, eşyanın fiilen ödenen veya ödenecek fiyatından ayırt edilebilmesi koşuluyla, gümrük kıymetine dahil edilmez.

**Hariçte İşleme Rejimi Çerçevesinde Üçgen Trafik İzni ve
Gümrük Uygulamaları**

Üçgen trafik izni

MADDE 42

(1) Hak sahibinin talebi üzerine hariçte işleme rejimi çerçevesinde üçgen trafiğın kullanılmasına ihracat işleminin yapıldığı gümrük idaresi tarafından izin verilir. Üçgen trafik iznini veren gümrük idaresi aynı zamanda hariçte işleme rejiminin başladığı gümrük idaresidir.

(2) Hariçte işleme rejimi üçgen trafik sistemi çerçevesinde serbest dolaşıma giren işlem görmüş eşya ya da ikame ürünün tam ya da kısmi ithalat vergisi muafiyetinden yararlanması için INF 2 Bilgi Formu kullanılır. INF 2 Bilgi Formu geçici ihraç eşyasının üçgen trafik kapsamında bulunduğunu ispatlar.

INF 2 bilgi formu düzenlenmesi

MADDE 43

(1) Hariçte işleme rejimine konu olan ve işlem gördükten sonra Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin başka bir parçasına götürölmek istenen eşya ile ilgili olarak, talep halinde hariçte işleme iznini veren gümrük idaresi tarafından Ek-IV'teki örneğe uygun biri asıl olmak üzere iki nüsha INF 2 Bilgi Formu, Türkçe veya Topluluğın resmi dillerinden birinde düzenlenir.

(2) INF 2 Bilgi Formu, Hariçte İşleme Rejimine giren eşyanın miktarını gösterir. İşlem görmüş ya da ikame ürünlerin birden fazla sevkiyatı halinde farklı gümrük idarelerinde yeniden ithal edilmesi söz konusu olduğunda, izni veren gümrük idaresi, izin sahibinin talebi doğrultusunda, rejime giren eşyanın miktarı için gerekli sayıda INF 2 Bilgi Formu düzenler.

(3) İzni veren gümrük idaresi, bilgi formunda yer alan bilgilere ek bilgi ilave edilmesi gerektiği kanaatindeyse, bu bilgileri bilgi

formuna girecektir. Form üzerinde yeterli boşluk bulunmuyorsa, orijinal nüshada belirtilmek ve forma ekli olmak üzere ilave form düzenlenir

(4) İzni veren gümrük idaresi tarafından ilk düzenlenen bilgi formu ilave bilgi formları ile değiştirilebilir ya da tek bir formun kullanıldığı durumlarda, formun üzerine gümrük idaresi tarafından eşyanın miktarı belirtilir. Eğer form üzerinde yeterli boşluk yoksa, orijinal nüshada belirtilmek ve forma eklenmek üzere ilave form düzenlenir.

(5) Gümrük idareleri, belli bir dönem içindeki tüm ihracat ve ithalatı kapsayacak birden fazla sayıda işleme faaliyetini içine alan üçgen trafiğe konu eşya için birleştirici bilgi formları kullanımına izin verebilirler.

(6) Üçgen trafik iznini veren gümrük idaresi, istisnai durumlarda geriye dönük INF 2 Bilgi Formu düzenleyebilir. Ancak, geriye dönük geçerlilik süresi, belge saklamak için gerekli olan süreyi aşamaz.

İkinci nüsha INF 2 bilgi formu düzenlenmesi

MADDE 44

(1) INF 2 Bilgi Formunun çalınması, kaybedilmesi veya hasar görmesi hallerinde hariçte işleme izni belgesi sahibi bilgi formunu üçgen trafik iznini veren gümrük idaresinden belgenin ikinci bir nüshasını düzenlemesini talep edebilir. Söz konusu gümrük idaresi, ikinci nüshasının talep edildiği belge kapsamı geçici ihraç ürünlerinin yeniden ithal edilmediğinin anlaşılır olması halinde bu talebi yerine getirir.

(2) İkinci nüsha olarak düzenlenen INF 2 Bilgi Formunun aslı ve nüshası üzerine;

"ДУБЛИКАТ"

"DUPLICADO"

"DUPLIKÁT"

"DUPLIKAT"

"DUPLIKAAT"

"АНТИГРАФО"

"DUPLICATE"

"DUPLICATA"

"DUPLICATO"

"DUBLIKATS"

"DUBLIKATAS"

"MÁSODLAT"

"DUPLICAAT"

"SEGUNDA VIA"

"DUPLICAT"

"DVOJNIK"

"KAKSOISKAPPALE"

"İKİNCİ NÜSHADIR"

ibarelerinden biri yazılır.

İhracata ilişkin gümrük işlemleri

MADDE 45

(1) INF 2 Bilgi Formunun aslı ve bir örneği üçgen trafik kullanma izni veren gümrük idaresi tarafından formun (16) numaralı kutusu mühürlenerek onaylanır. Bu formun bir nüshası anılan idare tarafından saklanır, aslı başvuru sahibine iade edilir.

(2) INF 2 Bilgi Formunun aslı, geçici ihraç eşyasının gümrük bölgesinden ihraç edildiği gümrük idaresine ibraz edilir. Bu gümrük idaresi, eşyanın söz konusu bölgeyi terk ettiğini belgenin aslı üzerinde formun (17) numaralı kutusu mühürlenmek suretiyle onaylar ve belgeyi ibraz eden kişiye iade eder.

Geçici ihraç eşyasının ayırt edici özelliklerinin tespiti

MADDE 46

(1) Üçgen trafik kullanımına izin veren gümrük idaresinden INF 2 Bilgi Formunun onaylaması istenildiğinde, idare geçici ihraç eşyasının ayırt edici özelliklerini tespit etmek için kullanılan yöntemi (16) numaralı kutuda belirtir.

(2) Eşyanın numunesinin alınması, tahlile tabi tutulması veya teknik dokümanlarının kullanılması halinde üçgen trafik kullanımına izin veren idare, gümrük mührünü eşyanın cinsine göre üzerine ya da ambalajın üzerine bozulmayacak biçimde yapıştırarak bu örnekleri, resimleri ya da teknik tanımları onaylar.

(3) İdarenin mührünü ve ihracat beyannamesinin referans bilgilerini taşıyan etiket, değiştirilmelerini önleyecek biçimde söz konusu örneklere, resimlere ya da teknik tanımlara iliştilir.

(4) İdare tarafından onaylanan ve mühürlenmiş örnekler, resimler ya da teknik tanımlar işlem görmüş ya da ikame ürünün yeniden ithalinden sonra bu örnekleri, resimleri ve tanımları mühürleri bozulmaksızın sunan ihracatçıya iade edilir.

(5) Eşyanın tahlilinin yapılması gerektiğinde ve tahlil sonuçları INF 2 Bilgi Formu gümrük idaresi tarafından onaylanana kadar belli olmadığında, tahlil sonuçlarını içeren belge mühürlü bir zarf içinde ihracatçıya verilir.

İthalata ilişkin gümrük işlemleri

MADDE 47

(1) INF 2 Bilgi Formunun sağladığı haklardan bu belgeyi serbest dolaşıma giriş beyannamesi ile birlikte gümrük idaresine ibraz eden beyan sahibi yararlanır.

(2) İşlem görmüş ürüne veya ikame ürüne ait INF 2 Bilgi Formunun aslı ile numune ve belgeler serbest dolaşıma giriş beyannamesi ile birlikte eşyanın serbest dolaşıma gireceği gümrük idaresine ibraz edilir.

INF 2 bilgi formlarının kapatılması

MADDE 48

(1) İşlem görmüş veya ikame ürünlerin tek bir partide veya aynı gümrük idaresine parti parti getirilerek serbest dolaşıma sokulması halinde, gümrük idaresi, INF 2 Bilgi Formunun aslına işlem görmüş ürünlerin bünyesinde kullanılan geçici ihracat eşyasının miktarını yazar.

(2) Bu şekilde işlemi biten INF 2 Bilgi Formu serbest dolaşıma giriş beyannamesine eklenir. INF 2 Bilgi Formunun işlemi tamamen bitmemiş ise, eşyanın düşümü yapılmak suretiyle belge sahibine iade edilir. Yapılan işlem serbest dolaşıma giriş beyannamesinin (44) Numaralı kutusuna yazılır.

(3) İşlem görmüş veya ikame ürünlerin birden fazla parti halinde farklı gümrük idarelerinden serbest dolaşıma sokulması halinde ve bu Kararın 43 üncü maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmamış olması halinde ilk serbest dolaşıma giriş beyannamesinin ibraz edildiği gümrük idaresi, beyan sahibinin talebi üzerine orijinal INF 2 Bilgi Formunu kalan geçici ihraç eşyası miktarına göre düzenlenen yeni bir INF 2 Bilgi Formuyla değiştirir.

(4) Gümrük idareleri, yeniden düzenlenen bilgi formuna önceki orijinal belgenin sayı ve tarihi ile verildiği gümrük idaresinin adını yazar. Orijinal INF 2 Bilgi Formuna ise, hangi miktarda geçici ihracat eşyası için hangi belgenin düzenlendiği kaydedilir. Düzenlenen her bir bilgi formu ilgili serbest dolaşıma giriş beyannamesine eklenir.

Üçgen trafik konusu eşyanın vergilendirilmesi

MADDE 49

(1) Topluluğa üye ülkelerden üçüncü ülkelere gönderilerek işlem görmüş ürünlerin INF 2 Bilgi Formu kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi'nde serbest dolaşıma girmesi talep edildiğinde, hariçte işleme rejimi kapsamı eşyanın vergileri, yükümlünün talep etmesi

ve sözkonusu eşyanın, Topluluk veya Türkiye menşeli olması veya Topluluk veya Türkiye Gümrük Bölgesi'nde sıfırdan yüksek bir gümrük vergisi oranı ile serbest dolaşıma sokulmuş üçüncü ülke menşeli olması halinde, gümrük kıymeti olarak hariçte işleme rejimi kapsamında yapılan işlemin maliyetine eşit bir tutar dikkate alınarak, işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte, bu ürünlere uygulanacak vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden belirlenir. Eşyanın menşeinin belirlenmesinde Gümrük Kanunu'nun tercihsiz menşe hükümleri esas alınır.

(2) Bununla birlikte, Topluluk veya Türkiye menşeli olmayıp sıfır gümrük vergisiyle serbest dolaşıma sokulan geçici ihracat eşyasının, serbest dolaşıma sokulmasının yegane amacının bu maddenin birinci fıkrası hükümlerinden yararlanmak olduğunun, işlem görmüş ürünler serbest dolaşıma girmeden önce tespit edilmesi halinde, işlem görmüş ürünlerin ithalat vergilerinin hesaplanmasında birinci fıkra hükümleri uygulanmaz. Söz konusu eşyanın vergileri, işlem görmüş ürünlere ait ithalat vergileri tutarından, geçici ihracat eşyasına en son işleme faaliyetine tabi tutulduğu ülkeden aynı tarihte ithal edildiğinde uygulanacak olan ithalat vergileri tutarının indirilmesi suretiyle hesaplanır.

Sonradan kontrol talebi

MADDE 50

(1) İşlem görmüş ürünlerin veya ikame eşyanın serbest dolaşıma sokulduğu her gümrük idaresi, INF 2 Bilgi Formunu onaylayan gümrük idaresinden INF 2 Bilgi Formunun gerçekliğini belge üzerindeki bilgilerin doğruluğunu veya işlemleri sonuçlandırılan eşyaya ilişkin gerekli bulunduğu diğer hususların sonradan kontrolünü talep edebilir.

(2) Sonradan kontrol talebi talepte bulunan gümrük idaresi tarafından INF 2 Bilgi Formunun (18) numaralı kutusunun aşağıdaki şekilde doldurulması suretiyle yapılır:

(3) Kontrol talebinde bulunan gümrük idaresinin adı ve açık posta adresi yazı makinesi veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleri ile yazılır.

(4) Kontrol talebinde bulunulan yer ve tarih belirtilip, mühür, imza ve kaşe koymak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol sonuçları

MADDE 51

(1) Üçgen trafik iznini veren gümrük idaresi istenilen bilgileri en kısa sürede talepte bulunan gümrük idaresine bildirir.

(2) Üçgen trafik iznini veren gümrük idaresi kontrol sonucunu INF 2 Bilgi Formunun (19) numaralı kutusu aşağıdaki şekilde doldurulmak suretiyle belirtir:

a) Birinci veya ikinci haneden uygun olanın önüne (X) işareti konulur.

b) Kontrolü yapan gümrük idaresinin adı ve kontrol tarihi yazılır.

c) Okunabilir mühür, imza ve kaşe koymak suretiyle onaylanır.

Geri Gelen Eşyaya Uygulanacak Gümrük İşlemleri

Geri gelen eşyaya muafiyet uygulanması

MADDE 52

(1) Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasında serbest dolaşımda olup ihraç edildikten sonra Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin diğer parçasına üç yıl içerisinde geri gelen ve serbest dolaşıma giren eşya, beyan sahibinin talebi üzerine ithalat vergilerinden muaf tutulur. Üç yıllık süre Gümrük Kanunu'nun 168 inci maddesine göre uzatılabilir.

(2) Ancak, eşyanın geri gelen eşya statüsünden faydalanarak ithalat vergisi muafiyetinden yararlanabilmesi için ihraç edildiği haliyle yeniden ithal edilmiş olması gerekir.

Özel amaca yönelik eşyanın geri gelmesi

MADDE 53

(1) Geri gelen eşyanın, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nden ihraç edilmeden önce özel amaca yönelik kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma girmiş olduğu hallerde, eşyanın aynı amaca yönelik olarak tekrar serbest dolaşıma sokulmak istenmesi durumunda, bu eşya ithalat vergilerinden muaf tutulur.

(2) İthal amacının aynı olmaması halinde, söz konusu eşyaya uygulanacak ithalat vergileri tutarı, serbest dolaşıma ilk girişi sırasında alınmış tutar kadar indirilir. Ancak, serbest dolaşıma girişi sırasında alınmış tutarın geri gelen eşyanın yeniden serbest dolaşıma girişi sırasında alınacak tutardan daha fazla olması halinde hiçbir iade yapılmaz.

Hariçte işleme rejimi kapsamında geri gelen eşya

MADDE 54

(1) Değişmemiş eşya dışında, hariçte işleme rejimi çerçevesinde Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasından

ihraç edilen eşyaya bu Kararın 52 nci maddesinde belirtilen ithalat vergilerinden muafiyet tanınmaz.

Dahilde işleme rejimine tabi geri gelen eşya

MADDE 55

(1) Dahilde İşleme Rejiminin uygulanmasından sonra ihraç edilen ve daha sonra geri gelen işlem görmüş ürünlere de bu Kararın 52 nci maddesindeki hükümler uygulanır. Aynı hüküm yeniden ihraç edilen işlem görmüş ürünler için de geçerlidir.

(2) Bu gibi hallerde işlem görmüş ürünün yeniden ihraç tarihi serbest dolaşıma giriş tarihi olarak kabul edilir ve ithalat vergileri tutarı Dahilde İşleme Rejimi hükümlerine göre belirlenir.

İhraç edilen eşyanın geri gelen parçaları

MADDE 56

(1) Geri gelen eşya, daha önce Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasından ihraç edilen eşyanın bir kısmına ait olması durumunda da ithalat vergilerinden muaf tutulur.

(2) Bu hüküm Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasından ihraç edilen makinelere, araçlara, aletlere veya diğer ürünlere ait olan parça veya aksesuarları içeren eşyaya da uygulanır.

Bakım ve kontrole tabi tutulan eşya

MADDE 57

(1) 52 nci madde hükümlerine istisna olarak aşağıdaki durumlarda geri gelen eşyaya ithalat vergisi muafiyeti tanınır:

a) Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasından ihraç edildikten sonra eşyanın, korunma veya elleçleme dışında asli niteliklerini değiştirecek herhangi bir işleme tabi tutulmaması,

b) Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasından ihraç edildikten sonra eşyanın, korunma veya elleçleme dışında asli nitelikleri değişmeksizin farklı bir işleme tabi tutulması durumunda, kusurlu veya amaçlanan kullanıma uygun olmadığı saptanan eşyanın geri getirilmesi,

1) Söz konusu işlem veya elleçlemenin eşyayı sadece iyi durumda tutmak veya tamir etmek için uygulanmış olması veya,

2) Eşyanın amaçlanan kullanıma uygun olmadığına sadece bu tür bir işlem veya elleçleme sonucunda anlaşılmış olması,

şartlarından birinin yerine getirilmesi halinde muafiyet tanınır.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen durumlarda, işleme tabi tutulan eşyanın bünyesinde ve niteliğinde bir değişiklik meydana

gelmesi halinde Hariçte İşleme Rejimi hükümleri çerçevesinde ithalat vergileri tahsil edilir.

(3) Ancak, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi dışında beklenmeyen bir sebepten dolayı iyi durumda tutulmak amacıyla gerekli tamir veya bakım işlemine tabi tutulmuş ve gümrük idarelerine ispat edici belgeleri ibraz edilmiş eşya ithalat vergilerinden muaf tutulur. Bu durumda, geri gelen eşyanın kıymeti bu işlem yüzünden Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasından ihraç edildiği tarihteki kıymetinden daha yüksek olmamalıdır.

(4) Bu tamir ve bakım, eşyanın normal kullanımını imkansız hale getiren arızaların ya da maddi hasarın önlenmesi için zorunlu olan işlemler anlamında kullanılmaktadır. Geri gelen eşyanın kıymetinin tespiti esnasında, söz konusu tamir ve bakıma ilişkin harcamalar zorunlu harcamalar olarak kabul edildiğinden kıymet artışı olarak kabul edilmez.

(5) Eşyayı iyi durumda tutmak için yapılması zorunlu olan bu tamir ve bakım yedek parça kullanımını gerektirdiğinde bu yedek parçaların eşyayı ihraç edildiği sıradaki durumundan daha iyi duruma getirmemiş olması gerekir.

Ayırt edici özellikleri tespit belgesi

MADDE 58

(1) İhracat işlemleri sırasında gümrük idareleri ilgili kişinin talebi halinde, eşyanın Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasına geri gelmesi durumunda, eşyanın ayırt edici özelliklerinin tespiti amacıyla gerekli bilgileri içeren bir belge verirler.

İhraç edildikten sonra geri gelen eşya

MADDE 59

(1) Aşağıda yer alan eşya geri gelen eşya olarak kabul edilir:

a) Serbest dolaşıma giriş beyannamesinin yanı sıra aşağıdaki belgelerin ibraz edildiği eşya.

İhraç edildikten sonra geri gelen eşyanın beyanı, beyannamenin tescili, eşyanın muayenesi ve diğer gümrük işlemleri serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre yapılır. Serbest dolaşıma giriş beyannamesi ile birlikte, eşyanın ihracatına ilişkin beyannamenin veya ihracat ülkesi makamlarınca onaylanmış örneğinin ya da EK-V'te yer alan INF 3 Bilgi Formunun verilmesi gerekir. Eşyanın yeniden ithalatının yapıldığı gümrük idaresinde bu belgelerden birinin olması halinde söz konusu belgeler istenmez.

b) Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasında düzenlenen ATA Karnesi kapsamında gelen eşya.

ATA Karnesi kapsamında gelen eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemleri ATA Karnesinin süresi dolmuş olsa bile 52 nci madde hükümleri çerçevesinde aynı Karne üzerinde yapılır. Bu işlemler yapılırken, ATA Karnesinin yeniden ithalat koçanının (A)'dan (G)'ye kadar olan kutularında belirtilen bilgiler doğrulanarak yeniden ithalat yaprağının (H) kutusu ve dipkoçanı doldurulur. Yeniden ithalat koçanı arşivlenmek üzere gümrük idaresi tarafından alıkonulur.

(2) Uluslararası anlaşma hükümlerine tabi eşya ile ambalaj malzemeleri veya taşıma araçlarına yukarıdaki hükümler uygulanmaz. Serbest dolaşıma giriş beyannamesi düzenlenmeksizin, sözlü beyan veya gümrük idaresince kabul edilen herhangi bir tasarruf yoluyla rejime giriş yapıldığı durumlarda da bu hükümler uygulanmaz.

Ek bilgi ve belgelerin sunulması

MADDE 60

(1) Yeniden ithalatın gerçekleştirildiği gümrük idaresi, beyan sahibinden geri gelen eşyanın ayırt edici özelliklerinin tespiti için ek bilgi ve belge talep edebilir.

INF 3 bilgi formu düzenlenmesi

MADDE 61

(1) Geri gelen eşya ile ilgili olarak, talep halinde ihracatın yapıldığı gümrük idaresi tarafından Ek-V'teki örneğe uygun biri asıl olmak üzere üç nüsha INF 3 Bilgi Formu Türkçe veya Topluluğun resmi dillerinden birinde düzenlenir.

(2) INF 3 Bilgi Formu, geri gelen eşyanın ayırt edici özelliklerinin tespiti için gerekli olan her türlü bilgiyi içerir ve ihracatın yapıldığı Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasından diğer parçasına geri gelmesi muhtemel olan durumlarda ihracatçının talebi üzerine, ihracat esnasında düzenlenir.

(3) Ancak, ihraç edilen eşyaya ilişkin gerekli ayrıntıların gümrük idaresince resen tespit edilebildiği hallerde, ihracatçının talebi üzerine mevcut bilgi ve belgeler doğrultusunda ihracat işlemlerinin tamamlanmasından sonra da INF 3 Bilgi Formu düzenlenebilir.

(4) İhracatın yapıldığı gümrük idaresi, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesi'nin bir parçasından ihraç edilen eşyanın, ihraç işlemi yapılan gümrük idaresi dışında Gümrük Birliği taraflarının birden fazla gümrük idaresine geri getirilmesi söz konusu olduğuunda,

ihracatçının talebi doğrultusunda, her bir gümrük idaresine getirilecek geri gelen eşya miktarı için toplam miktarı kapsayacak şekilde ayrı ayrı INF 3 Bilgi Formu düzenler.

(5) Aynı şekilde, ihracatçının talebi üzerine, ihracatın yapıldığı gümrük idaresi tarafından ihracat esnasında düzenlenen orijinal INF 3 Bilgi Formu yerine bu bilgi formunda yer alan eşyanın toplam miktarını kapsayacak şekilde ayrı ayrı INF 3 Bilgi Formu düzenlenir.

(6) İhracatçının talebi üzerine ihraç edilen eşyanın sadece bir kısmını kapsayacak INF 3 Bilgi Formu da düzenlenir.

İhracata ilişkin gümrük işlemleri

MADDE 62

(1) INF 3 Bilgi Formunun aslı ve bir örneği gümrük idaresi tarafından mühürlenerek onaylanır. Bu formun bir nüshası anılan idare tarafından saklanır, aslı ve bir nüshası yeniden ithalatın yapıldığı gümrük idaresine sunulmak üzere ihracatçıya iade edilir.

İthalata ilişkin gümrük işlemleri

MADDE 63

(1) Geri gelen eşyaya ait INF 3 Bilgi Formunun aslı ve nüshası serbest dolaşıma giriş beyannamesi ile birlikte eşyanın serbest dolaşıma gireceği gümrük idaresine ibraz edilir.

(2) Rejime giriş işlemi yapan gümrük idaresi formun aslına ve nüshasına gümrük vergilerinden muaf tutulan eşyanın miktarını kaydederek aslını alıkoyar, diğer nüshayı serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tarih ve tescil numarasını taşıyacak biçimde düzenleyerek belgeyi düzenleyen gümrük idaresine gönderir.

(3) INF 3 Bilgi Formunu düzenleyen gümrük idaresi, bu nüshayı kendilerinde bulunan nüsha ile karşılaştırarak işlemi tamamlar.

İkinci nüsha INF 3 bilgi formu düzenlenmesi

MADDE 64

(1) INF 3 Bilgi Formunun çalınması, kaybedilmesi veya hasar görmesi hallerinde ihracatçı bilgi formunu düzenleyen gümrük idaresinden belgenin ikinci bir nüshasını düzenlemesini talep edebilir. Söz konusu gümrük idaresi, gerekli şartların taşınması halinde ikinci nüsha INF 3 Bilgi Formunu düzenler.

(2) Bu şekilde düzenlenen ikinci nüsha INF 3 Bilgi Formunun üzerine;

"ДУБЛИКАТ"

"DUPLICADO"

"DUPLIKÁT"

"DUPLİKAT"
"DUPLIKAAT"
"ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ"
"DUPLICATE"
"DUPLICATA"
"DUPLICATO"
"DUBLİKATS"
"DUBLİKATAS"
"MÁSODLAT"
"DUPLICAAT"
"SEGUNDA VIA"
"DUPLICAT"
"DVOJNIK"
"KAKSOISKAPPALE"
"İKİNCİ NÜSHADIR"

ibarelerinden birisi yazılır. Ayrıca gümrük idareleri, arşivlerindeki INF 3 Bilgi Formu üzerine bunun bir suretinin düzenlendiğine dair meşruhat düşer.

Sonradan kontrol talebi

MADDE 65

(1) Geri gelen eşyanın serbest dolaşıma sokulduğu her gümrük idaresi INF 3 Bilgi Formunu onaylayan gümrük idaresinden INF 3 Bilgi Formunun gerçekliğini, belge üzerindeki bilgilerin doğruluğunu veya işlemleri sonuçlandırılan eşyaya ilişkin gerekli bulduğu diğer hususların sonradan kontrolünü talep edebilir.

(2) Sonradan kontrol talebi, talepte bulunan gümrük idaresi tarafından INF 3 Bilgi Formunun "Yeniden ithalat gümrük idaresinin talebi" kutusunun aşağıdaki şekilde doldurulması suretiyle yapılır:

(3) Kontrol talebinde bulunan gümrük idaresinin adı ve açık posta adresi, yazı makinesi veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleri ile yazılır.

(4) Kontrol talebinde bulunulan yer ve tarih belirtilip, mühür, imza ve kaşe koymak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol sonuçları

MADDE 66

(1) Üçgen trafik iznini veren gümrük idaresi istenilen bilgileri en kısa sürede talepte bulunan gümrük idaresine bildirir.

(2) INF 3 Bilgi Formunun sonradan kontrol sonucu, üçgen trafik iznini veren gümrük idaresi tarafından formun ilgili bölümü

doldurulmak suretiyle talepte bulunan gümrük idaresine iletilir.

Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Eşya

MADDE 67

(1) Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi, Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi veya Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemi kapsamında yer alıp, hem Topluluk'la hem de Türkiye ile çapraz kümülyasyon imkanı bulunan ülkelerden birine Topluluk'tan ihraç edildikten sonra, o ülkede hiçbir işçilik veya işleme tabi tutulmaması ya da yalnızca yetersiz işlem veya işçiliğe tabi tutulması nedeniyle Topluluk menşeyini koruyan sanayi veya işlenmiş tarım ürünlerine, o ülkede düzenlenen menşe ispat belgeleri eşliğinde Türkiye'ye ithal edilmesi durumunda, doğrudan Topluluk'tan A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelmesi halinde tabi olacağı tercihli tarife uygulanır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine benzer bir şekilde Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi, Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi veya Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemi kapsamında yer alıp, hem Topluluk'la hem de Türkiye ile çapraz kümülyasyon imkanı bulunan ülkelerden birine Türkiye'den ihraç edildikten sonra, o ülkede hiçbir işçilik veya işleme tabi tutulmaması ya da yalnızca yetersiz işlem veya işçiliğe tabi tutulması nedeniyle Türkiye menşeyini koruyan sanayi veya işlenmiş tarım ürünlerine, o ülkede düzenlenen menşe ispat belgeleri eşliğinde Topluluğa ithal edilmesi durumunda, doğrudan Türkiye'den A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelmesi halinde tabi olacağı tercihli tarife uygulanır.

Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Gümrük Birliği Kapsamında Serbest Dolaşımında Bulunan Eşyanın Tercihli Menşe Statüsünün Kanıtlanması

Serbest dolaşımında bulunan eşyanın tercihli menşe statüsü

MADDE 68

(1) Gümrük Birliği kapsamında serbest dolaşımında bulunan eşyanın Türkiye ve Topluluğun aynı menşe kuralları ve gümrük vergilerinin geri ödenmesi ile bunlardan muafiyet tanınmasını yasaklayan hükümleri içeren serbest ticaret anlaşmaları çerçevesinde Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi, Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi veya Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemine taraf ülkelerden birine ihraç edilmesi mümkündür.

(2) Bu çerçevede Gümrük Birliği kapsamında serbest dolaşımda bulunan Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi, Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi veya Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemine taraf ölkelerden biri menşeli eşya aynı halde veya işlendikten sonra sistemde yer alan diğer ölkelere ihraç edilirken EUR.1 Dolaşım Belgesi, EUR-MED Dolaşım Belgesi, Fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanı düzenlenebilmesi için serbest dolaşımda bulunan eşyanın menşe statüsünün kanıtlanması gerekmektedir.

(3) Serbest dolaşımda bulunan söz konusu eşyanın Türkiye'den Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi, Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi veya Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemine taraf ölkelerden birine ihracatında ilgili ölkelerle ticarete geçerli menşe kurallarının sağlandığını gösteren tedarikçi beyanları ile INF 4 Bilgi Formunun düzenlenebilmesi ile Türkiye ve Topluluk gümrük idareleri arasında bu kapsamda gerekli idari işbirliğine ilişkin usul ve esaslar, bu Karar hükümleri çerçevesinde sağlanır.

Tedarikçi beyanı

MADDE 69

(1) Gümrük Birliği kapsamında serbest dolaşımda bulunan ve Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi, Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi veya Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemine taraf ölkelerden biri menşeli eşyanın tercihli menşe statüsü tedarikçi beyanı ile kanıtlanır.

(2) Türkiye'den Topluluğa ve Topluluk'tan Türkiye'ye sevkedilen Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi, Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi veya Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemine taraf ölkelerden biri menşeli eşyanın, aynı halde veya işlendikten sonra yine Pan Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi, Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi veya Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemine taraf ölkelerden birine ihraç edilmesi sırasında tercihli rejimden yararlanmak üzere menşe ispat belgesi düzenlenmesi talebinde bulunulduğunda menşei kanıtlayıcı belge olarak tedarikçi beyanı kullanılır.

(3) Tedarikçi beyanı ilgili ölkelerle ticarete geçerli menşe kuralları uyarınca söz konusu eşyanın menşe kurallarını sağladığı ve beyan sahibinin bu beyanı destekleyici her türlü kanıtı ibraz etmeye hazır olduğunu gösterir.

Tedarikçi beyanının düzenlenmesi

MADDE 70

(1) Tedarikçi beyanı alıcının talebine istinaden, Gümrük Birliği kapsamında serbest dolaşımda bulunan söz konusu eşyanın;

a) Türkiye'den Topluluğa veya Topluluk'tan Türkiye'ye ihracatı esnasında veya

b) Türkiye'den Topluluğa veya Topluluk'tan Türkiye'ye ihracatın yapılmasının ardından söz konusu eşyanın aynı halde ve işlenmesinin ardından Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi, Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi veya Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemine taraf bir ülkeye yeniden ihraç edilmesi amacıyla menşe ispat belgesi düzenlenmesi talebine istinaden

tedarikçi tarafından düzenlenir ve Türkiye veya Topluluk'taki alıcısına verilir.

(2) Söz konusu eşyanın tedarikçisi, söz konusu eşyanın üreticisi olabileceği gibi alıcısı da olabilir. Bu durumda her tedarikçi ticarete konu olan aynı halde veya işledikten sonra Türkiye veya Topluluk'taki alıcısına ihraç edilen eşyanın tercihli menşe statüsünü beyan ederken kendi tedarikçisi veya tedarikçilerinden aldığı beyana veya beyanlara dayanabilir.

(3) Serbest dolaşımda bulunan eşyanın Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi, Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi veya Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemine taraf bir ülke veya ülkelerden ithal edilmiş olması halinde ise ithalata ilişkin EUR.1 veya EUR-MED Dolaşım Belgesi ya da fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanına ve diğer tevsik edici belge ve bilgilere dayanılarak söz konusu eşyanın ithalatçı-tedarikçisi tarafından tedarikçi beyanı düzenlenebilir.

Uzun dönem tedarikçi beyanı

MADDE 71

(1) Bir tedarikçinin belirli bir alıcıya tercihli menşe statüsü uzun dönemde aynı kalması beklenen bir eşyayı düzenli olarak tedarik etmesi halinde, bu dönem boyunca gerçekleştireceği tüm sevkiyatlarını kapsayan bir tedarikçi beyanı (Bundan sonra Uzun Dönem Tedarikçi Beyanı olarak adlandırılacaktır) verebilir.

Uzun dönem tedarikçi beyanı düzenlendiği tarihten itibaren en çok bir yıl için geçerlidir.

(2) Uzun dönem tedarikçi beyanı geçmişe yönelik sevkiyatları kapsayacak şekilde düzenlenebilir. Bu tür durumlarda beyanın

geçerliliği, beyanın düzenlendiği tarihten itibaren geçmişe yönelik olarak bir yılı geçemez.

(3) Tedarik edilen eşyanın tercihli menşe statüsünün, beyanın geçerlilik süresi içerisinde değişmesi halinde tedarikçi, uzun dönem tedarikçi beyanının artık geçerli olmadığını alıcıya derhal bildirmekle yükümlüdür.

MADDE 72

(1) Tedarikçi beyanı, 71 inci maddede belirtilen hükümler hariç olmak üzere her bir sevkiyat için ayrı ayrı düzenlenir. Beyan, tedarikçi tarafından ilgili sevkiyata ilişkin ticari fatura veya teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerinde yapılacaktır. Anılan belgeler, söz konusu eşyanın teşhis edilebilmesini sağlayabilecek derecede eşyayı ayrıntılı olarak tanımlayan belgeler olmalıdır.

(2) Tedarikçi beyanı bu Karar'ın VI nolu ekinde, uzun dönem tedarikçi beyanı ise Ek-VII'de gösterildiği şekilde el yazısı ile veya daktilo ile tedarikçi tarafından hazırlanarak imzalanır. Ancak, faturanın veya tedarikçi beyanının bilgisayarla hazırlanmış olması halinde beyanın el yazısı ile imzalanması gerekmez. Bu tür durumlarda tedarikçi tarafından müşteriye yazılı bir taahhütname verilmesi ve taahhütnamede tedarikçinin, tüm beyanları el yazısıyla imzalamasında olduğu gibi doğacak bütün sorumlulukları kabul ettiğini belirtmesi gerekmektedir.

Tedarikçinin sorumluluğu

MADDE 73

(1) Tedarikçi, beyanının doğruluğunun gerektiğinde Bakanlıkça kontrol edilebilmesini sağlamak üzere,

a) Beyanında belirttiği eşyanın işlenmesinde veya üretiminde kullandığı girdilerin miktarı, kıymeti ve eşya fabrika çıkış fiyatındaki yüzdeleri, tarife istatistik pozisyonları ve tanımı gibi menşe tespitinde kullanılabilecek kayıtları tutar,

b) Eşyanın menşei hakkında şüpheye düşmesi halinde veya gerektiğinde destekleyici belge olarak kullanmak üzere kendi tedarikçisinden INF 4 Bilgi Formunu talep edebilir,

c) Kayıt ve belgeleri, yürürlükteki kanunlarda öngörülen süreler saklı olmak üzere üç yıl süreyle saklar.

(2) Tedarikçi, yaptığı her beyanın doğruluğundan ve kanıtlanmasından sorumludur.

Gümrük idarelerince INF 4 bilgi formu aranması

MADDE 74

(1) Karar'ın 68 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Türkiye ve Topluluk Gümrük idareleri, sunulan tedarikçi beyanında yer alan bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek üzere birbirlerine yardım edeceklerdir.

(2) Gümrük idaresi, tedarikçi beyanının gerçekliğini ve beyanda yer alan bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek üzere, ilgili ülkelerle ticarete geçerli menşe kuralları uyarınca bir menşe ispat belgesi düzenlenmesi talebi halinde ihracatçıdan INF 4 Bilgi formunu talep edebilir. İhracatçı, tedarik ettiği eşyanın tedarikçisinden beyanın doğruluğunu teyit ettirmek üzere INF 4 Bilgi formunu talep eder. Tedarikçinin yerleşik olduğu yerdeki veya gerekli bilgi ve belge akışının yapılmış olması kaydıyla ihracatın gerçekleştirildiği gümrük idaresince düzenlenmiş INF 4 Bilgi formu tedarikçi tarafından ihracatçıya verilir.

(3) Topluluk gümrük idarelerince Topluluk mevzuatına uygun şekilde düzenlenen INF 4 Bilgi Formları kabul edilir.

Gümrük idarelerince INF 4 bilgi formunun onaylanması

MADDE 75

(1) Bir tedarikçi, kendisinden INF 4 Bilgi Formu talep edilmesi halinde, örneği Ek-VIII'de gösterilen Formu ve Başvuru Formunu 76 ncı maddede belirtilen şekilde doldurarak, ilgili tedarikçinin yerleşik olduğu yerdeki veya gerekli bilgi ve belge akışının yapılmış olması kaydıyla, ihracatın gerçekleştirildiği gümrük idaresine başvurur. Formlara, ilgili faturaların kopyaları ile birlikte, A.TR veya EUR.1 Dolaşım Sertifikaları, kapasite raporları, firma kayıtlarının kopyaları veya bilgisayar çıktıları gibi menşei kanıtlayıcı diğer bilgi ve belgeler de eklenir. Gümrük İdaresi kendisine sunulan belgelerde yer alan bilgilerin tercümesini talep edebilir.

(2) Gümrük idaresi, başvuruya ekli kanıtlayıcı belgeleri, kendi kayıtlarını ve gerektiğinde firma kayıt ve belgelerini inceler ve tedarikçi beyanının doğru olup olmadığını belirterek kontrol sonucuna göre, imzalar ve okunabilir mühür veya kaşe uygulamak suretiyle onaylama işlemini üç ay içinde tamamlar. Üç nüsha halindeki INF4 Bilgi Formunun aslı talep edene iletilmek, bir nüshası da kendisinde kalmak üzere tedarikçiye verilir; diğer nüsha gümrük idaresince, yürürlükteki kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak üzere üç yıl muhafaza edilir.

(3) Menşe ispat belgesinin düzenlendiği gümrük idaresinin talebinden itibaren dört ay içerisinde ihracatçı tarafından INF 4

Bilgi formunun sunulmaması halinde söz konusu ürünlerin ilgili tercihli ticaret anlaşmaları uyarınca menşeli olup olmadıklarını teyit etmek üzere ilgili gümrük idaresince tedarikçinin yerleşik olduğu veya gerekli bilgi ve belge akışının yapılmış olması kaydıyla ihracatın gerçekleştirildiği gümrük idaresine doğrudan girişimlerde bulunulabilir.

(4) Bu amaca yönelik olarak kontrol talebinde bulunan gümrük idaresi, talebini destekleyici mahiyette olmak üzere tedarikçi beyanının tam olmadığını beyan ederek tedarikçinin yerleşik olduğu veya gerekli bilgi ve belge akışının yapılmış olması kaydıyla ihracatın gerçekleştirildiği gümrük idaresine, yürüttüğü soruşturmanın esas ve biçimine ilişkin sebepleriyle birlikte mevcut tüm bilgileri gönderir. Bu çerçevede yürütülen kontrol esnasında tedarikçinin yerleşik olduğu veya gerekli bilgi ve belge akışının yapılmış olması kaydıyla ihracatın gerçekleştirildiği gümrük idaresi tarafından üreticinin kayıtlarına ilişkin her türlü soruşturmayı veya gerekli gördüğü diğer tüm kontrolleri yapmak amacıyla her türlü kanıtı talep edebilir.

(5) Kontrol talebinde bulunan gümrük idaresi, INF 4 Bilgi Formu aracılığıyla kontrolün sonuçlarından mümkün olan en kısa zaman içerisinde haberdar edilir.

(6) Kontrol talebinden itibaren beş ay içerisinde cevap gelmemesi veya cevabın ürünlerin gerçek menşe statüsünü kanıtlayacak derecede yeterli bilgi taşımaması halinde, menşe ispat belgesinin düzenlendiği ülkenin ilgili gümrük idaresi söz konusu belgeler çerçevesinde menşe ispat belgesinin geçersiz olduğunu bildirecektir.

INF 4 bilgi formunun basımı ve doldurulması

MADDE 76

(1) INF 4 Bilgi Formu ve Başvuru Formu, Bakanlıkça basılır veya bastırılır.

(2) INF 4 Bilgi Formu, Topluluk resmi dillerinden birinde veya Türkçe olarak doldurulur. Formlar, el yazısı kullanıldığında mürekkepli kalemle ve matbaa harfleri ile doldurulmalıdır. Eşyanın tanımı, bu amaçla ayrılan kutulara, boş satır bırakılmadan ve tanımın sonuna yatay bir çizgi çekilip, kalan boşluğa çapraz çizgi konulmak suretiyle yapılır.

**PAN AVRUPA AKDENİZ MENŞE KÜMÜLASYON SİSTEMİ
KAPSAMI TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ MENŞEİNİN
TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

Amaç

MADDE 1

(1) Bu Yönetmelik, Türkiye Cumhuriyeti ile Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülayon Sisteminde yer alan diğler ölkeler arasında imzalanan, Taraf ölkeler arasında tercihli ticaret rejimini düzenleyen Anlaşmalar ya da Karar eki Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokollerden 2 nci maddede yer alanların uygulanmasına dair usul ve esasları düzenler.

Kapsam

MADDE 2

- (1) Bu Yönetmelik;
- a) Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Ortaklık Anlaşmasının 22 nci maddesinde belirtilen Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol III'ün,
 - b) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının 23 üncü maddesinde belirtilen Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol III'ün,
 - c) Türkiye Cumhuriyeti ile İsrail Devleti Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının 11 inci maddesinde belirtilen Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol B'nin,
 - ç) Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının 20 nci maddesinde belirtilen Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'nin,
 - d) Avrupa Topluluğu - Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 19 Aralık 2006 tarihli ve 3/2006 sayılı Kararı ile tadil edilen Tarım Ürünleri Ticaret Rejimine İlişkin 25 Şubat 1998 tarihli ve 1/98 sayılı Avrupa Topluluğu - Türkiye Ortaklık Konseyi Kararı'na ek Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol 3'ün,

e) Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında bir Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Anlaşmanın 20 nci maddesinde belirtilen Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol III'ün,

f) Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) Arasında Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu Kuran Anlaşmanın Yetki Alanına Giren Ürünlerin Ticareti ile İlgili Anlaşmanın 6 ncı maddesinde belirtilen Menşe Kuralları Hakkında Protokol 1'in

uygulanmasına dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3

(1) Bu Yönetmelik, 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi ile 2 nci maddede belirtilen Protokollere dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4

(1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Anlaşma: Türkiye Cumhuriyeti ile 2 nci maddede yer alan ilgili ülke arasındaki Anlaşmayı,

b) Pan Avrupa Menşe Kümülayon Sistemi: Türkiye Cumhuriyeti, Avrupa Topluluğu ve EFTA Devletleri arasında aynı menşe kuralları ile menşeli olmayan girdiler için öngörülen gümrük vergilerinin geri ödenmesi veya muafiyet getirilmesini yasaklayan hükümleri içeren serbest ticaret anlaşmaları kapsamında yapılan tercihli ticarete, sisteme taraf ülkeler menşeli girdilerin diğer taraf ülkelerce serbestçe kullanılmasına ve üretilen eşyanın söz konusu ülkelerin tercihli rejiminden yararlanabilmesine ve bu şekilde mevcut üretim kaynaklarının birleştirilmesine olanak tanıyan ticaret sistemini,

c) Pan Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülayon Sistemi: Türkiye Cumhuriyeti, Avrupa Topluluğu, EFTA Devletlerinden oluşan Pan Avrupa Menşe Kümülayon Sistemine dahil ülkeler, Faroe Adaları ile Cezayir, Mısır, İsrail, Lübnan, Ürdün, Fas, Suriye, Tunus, Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nden oluşan Akdeniz ülkeleri arasında aynı menşe kuralları ile menşeli olmayan girdiler için öngörülen gümrük vergilerinin geri ödenmesi veya muafiyet getirilmesini yasaklayan hükümleri içeren serbest ticaret anlaşmaları kapsamında yapılan tercihli ticarete, sisteme taraf ülkeler menşeli girdilerin diğer taraf

ülkelerce serbestçe kullanılmasına ve üretilen eşyanın söz konusu ülkelerin tercihli rejiminden yararlanabilmesine ve bu şekilde mevcut üretim kaynaklarının birleştirilmesine olanak tanıyan ticaret sistemini;

ç) Eşya: Hem madde hem de ürünü,

d) EUR.1 ve EUR-MED dolaşım belgeleri: Menşeli ürünlerin Anlaşma hükümlerinden yararlanabilmesini sağlamak üzere gümrük idareleri veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlarca usulüne uygun olarak düzenlenip gümrük idarelerince vize edilen, örnekleri Ek III (a) ve Ek III (b)'de yer alan menşe ispat belgelerini,

e) EUR.1 ve EUR.1 dolaşım belgeleri başvuru formu: İhracatçı veya yetkili kanuni temsilcisi tarafından EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi talep edilmek üzere doldurulması gereken, örnekleri Ek III (a) ve Ek III (b)'de yer alan Formları,

f) Fabrika çıkış fiyatı: Ürün için Taraf ülkelerden birinde, nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya fabrika çıkışı itibariyle ödenen, kullanılan bütün maddelerin kıymetlerinin dahil edilmiş olduğu, elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenmiş veya ödenecek yurt içi vergilerin tenziliyle bulunan fiyatı,

g) Fasıllar ve pozisyonlar: Bu Yönetmelikte Armonize Sistem veya AS olarak geçen, Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemini oluşturan nomanklatürde kullanılan fasıllar ve pozisyonları (dört haneli kodlar),

ğ) Fatura beyanı ve EUR-MED fatura beyanı: İhracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerinde belirtilen, ilgili ürünlerin teşhislerini mümkün kılmayı yeterli ayrıntıda tanımlayan metni Ek IV (a) ve (b)'de yer alan, usulüne uygun olarak yapılan beyanları,

h) Gümrük idareleri: Türkiye Cumhuriyeti için Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve diğer Taraf ülkeler için anılan ülkelerde yetkilendirilmiş idareleri,

ı) Gümrük kıymeti: Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin Uygulanmasına Dair Gümrük Kıymetine İlişkin 1994-Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmasına göre tespit edilen kıymeti,

i) İmalat: Montaj veya özel işlemler de dahil olmak üzere her türlü işçilik veya işleme tabi tutmayı,

j) Karar: 2 nci maddenin (d) bendinde belirtilen, Türkiye Cumhuriyeti ile Topluluk arasında tarım ürünleri ticaret rejimine

ilişkin Ortaklık Konseyi Kararını,

k) Katma değer: Fabrika çıkış fiyatından eşyaya dahil edilen, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde sayılan ve kümülasyonun mümkün olduğu diğer ülkeler menşeli her bir maddenin gümrük kıymetinin veya bu kıymetin bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde ilgili Taraf veya Türkiye Cumhuriyeti'nde bu madde için ödenmiş ilk doğrulanabilir fiyatın çıkarılması ile bulunan değeri,

l) Madde: Ürünün imalatında kullanılan herhangi bir girdi, hammadde, parça veya aksam ve benzerini,

m) Maddelerin kıymeti: Kullanılan menşeli olmayan maddelerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymetini, bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde ise Taraf ülkelerden birinde maddeler için ödenen tespiti mümkün ilk fiyatı,

n) Menşe ispat belgesi: EUR.1 dolaşım belgesi, EUR-MED dolaşım belgesi, fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanını,

o) Menşeli madde kıymeti: (m) bendindeki tanıma uygun olarak, gerekli değişiklikler yapılarak uygulanan, bu tür maddenin gümrük kıymetini,

ö) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

p) Sevkiyat: Bir ihracatçıdan bir alıcıya birlikte gönderilen ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünleri,

r) Sınıflandırma: Ürün veya maddelerin belirli bir pozisyon altında sınıflandırılmasını,

s) Taraf ülkeler: Türkiye Cumhuriyeti ile 2 nci maddede yer alan ülkeleri,

ş) Topluluk: Avrupa Topluluğunu,

t) Ülkeler: Karasuları da dahil olmak üzere ülkeleri,

u) Ürün: Bilahare başka bir imalatta da kullanılması söz konusu olsa bile, imal edilmiş ürünü ifade eder.

ü) Elektronik sistem: Menşe ispat ve dolaşım belgelerinin düzenlenmesine yönelik başvurunun yapılması, belgelerin düzenlenmesi, kontrol edilmesi, onaylanması ve vize işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Bakanlık ya da Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarca elektronik ortamda verilen hizmet ve bu hizmete dair alt yapıyı,

(2) Bu Yönetmeliğin birinci, ikinci ve dördüncü maddelerinde geçen Türkiye Cumhuriyeti, bundan sonra Türkiye olarak

anılacaktır.

Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Şartları

Menşe kuralı

MADDE 5

(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, aşağıda belirtilen ürünler Taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilir:

a) 7 nci maddede belirtildiği şekilde, tamamen ilgili Taraf ülkede elde edilen ürünler.

b) 8 inci maddede belirtildiği şekilde, ilgili Taraf ülkede yeterli işçilik veya işleme tabi tutulmuş olmaları kaydıyla, tamamen elde edilmemiş maddeler ihtiva ederek anılan Taraf ülkede elde edilmiş ürünler.

(2) Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşmasına Ek Protokol 4 hükümleri çerçevesinde Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) menşeli eşya, bu Yönetmelik çerçevesinde Topluluk menşeli olarak kabul edilir.

Menşe kümülasyonu

MADDE 6

(1) Kümülyasyon uygulamasında aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) 5 inci madde hükümlerine tabi olarak, Türkiye, Lihtenştayn, İsviçre, İzlanda, Norveç veya Topluluk menşeli maddeler, Türkiye ya da ilgili Taraf ülkede elde edilmiş bir ürün içine dahil edildikleri takdirde, Türkiye ya da ilgili Taraf ülke menşeli olarak kabul edilirler. Söz konusu maddelerin 9 uncu maddede belirtilenlerin ötesinde bir işçilik ve işleminden geçmiş olmaları şartıyla yeterli işçilik veya işleminden geçmiş olma şartı aranmaz.

b) 5 inci madde hükümlerine tabi olarak Faroe Adaları veya 27 ve 28 Kasım 1995 tarihinde gerçekleştirilen Avrupa Akdeniz Konferansında kabul edilen Barselona Deklarasyonuna dayanarak Avrupa Akdeniz ortaklığına katılan, Türkiye hariç ülkeler menşeli maddeler, Türkiye ya da ilgili Taraf ülkede elde edilmiş bir ürün içine dahil edildikleri takdirde Türkiye ya da ilgili Taraf ülke menşeli olarak kabul edilirler. Söz konusu maddelerin 9 uncu maddede belirtilenlerin ötesinde bir işçilik ve işleminden geçmiş olmaları şartıyla yeterli işçilik veya işleminden geçmiş olma şartı aranmaz.

c) Türkiye ya da ilgili Taraf ülkede gerçekleştirilen işçilik veya işlem, 9 uncu maddede belirtilenlerin ötesine geçmez ise, yalnızca Türkiye ya da ilgili Taraf ülkede eklenen katma değer, imalatta kullanılan bu maddenin (a) ve (b) bentlerinde belirtilen diğer

lkelerden biri menşeli maddelerin kıymetini geçmesi halinde elde edilen rn Türkiye ya da ilgili Taraf lke menşeli olarak kabul edilir. Eğer bu gerçekleşmez ise, elde edilen rn Türkiye ya da ilgili Taraf ülkedeki imalat işlemlerinde kullanılan en yüksek kıymete sahip maddeyi sağlayan (a) ya da (b) bentlerinde belirtilen ülke menşeli olarak kabul edilir.

d) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen ülkelerden biri menşeli olup, Türkiye ya da ilgili Taraf ülkede hiçbir işçilik veya işleme uğramamış ürünler, bu ülkelerden birine ihraç edilmeleri halinde menşeli ürün statülerini korurlar.

e) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin uygulanması için elde edilen rnlerin Türkiye ya da ilgili Taraf ülkede müteakip işçilik veya işleme tabi tutulması halinde Türkiye, Tunus, Cezayir veya Fas'ta yapılan işçilik veya işlem Türkiye'de yapılmış gibi mütalaa edilir. Bu hüküm gereğince menşeli ürünlerin anılan ülkelerin iki veya daha fazlasında elde edilmesi halinde bu ürünler ancak gerçekleştirilen işçilik veya işlemin 9 uncu maddede belirtilen işçilik veya işlemlerin ötesinde olması kaydıyla Türkiye ya da ilgili Taraf lke menşeli kabul edilir.

f) Bu maddede düzenlenen kmlasyon sadece dahil edilen maddeler veya ürünlerin bu Yönetmelikteki kurullarla aynı menşe kurullarının uygulanması ile menşeli ürün statüsünü elde ettikleri takdirde uygulanabilir.

g) Bu maddede düzenlenen kmlasyon sadece (a) ve (b) bentlerinde belirtilen ülkeler arasında Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması'nın (GATT) XXIV. Maddesi çerçevesinde bir tercihli ticaret anlaşmasının mevcut olması ve ürünlerin bu Yönetmelikteki kurullarla aynı menşe kurullarının uygulanması suretiyle menşeli ürün statüsü kazanmaları durumunda uygulanabilir olup anılan kümülasyonun uygulanmasında Ek VII'deki tablo esas alınır.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinde geçen Lihtenştayn Prensligi, İsviçre ile gümrük birliği bulunmakta olup, Avrupa Ekonomik Alanına ilişkin Anlaşmaya taraftır.

(3) Birinci fıkranın (b) bendinde geçen 27 ve 28 Kasım 1995 tarihinde gerçekleştirilen Avrupa Akdeniz Konferansında kabul edilen Barselona Deklarasyonuna dayanarak Avrupa Akdeniz ortaklığına katılan lkeler; Türkiye'nin yanı sıra Cezayir, Mısır, İsrail, Lübnan, Ürdün, Fas, Suriye, Tunus, Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nden oluşan Akdeniz lkeleridir. Anılan bentte yapılan

Türkiye'nin hariç bırakılmasına ilişkin atıf Türkiye'nin bu maddede geçen kümülasyon dışında kaldığını göstermemekte, Türkiye'nin Topluluk, EFTA Devletleri ve Faroe Adaları gibi Pan Avrupa ülkesi olduğuna işaret etmektedir.

(4) Birinci fıkranın (e) bendinde geçen kümülasyon sadece Türkiye, Tunus, Fas ve Cezayir arasındaki tercihli ticarete Yönetmelikte yer alan kurullarla aynı menşe kurallarının uygulanabildiği hallerde geçerlidir.

Tamamen elde edilmiş ürünler

MADDE 7

(1) Aşağıda belirtilen ürünlerin tamamen Taraf ülkelerden birinde elde edilmiş oldukları kabul edilir:

a) Kendi topraklarından veya deniz yataklarından çıkarılan mineral ürünler,

b) Taraf ülkede hasat edilen bitkisel ürünler,

c) Taraf ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar,

ç) Taraf ülkede yetiştirilmiş canlı hayvanlardan elde edilen ürünler,

d) Taraf ülkede avcılık veya balıkçılıkla elde edilen ürünler,

e) Taraf ülke karasuları dışında kendi gemileri tarafından denizden elde edilen balıkçılık ürünleri ve diğer ürünler,

f) Münhasıran (e) bendinde atıfta bulunan ürünlerden, kendi fabrika gemilerinin bordasında üretilen ürünler,

g) Taraf ülkede toplanmış, yalnızca hammaddelerin geri kazanılabilmesine müsait, sadece sırt geçirmeye veya atık olarak kullanılmaya elverişli kullanılmış lastikler dahil olmak üzere, kullanılmış maddeler,

ğ) Taraf ülkede yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar,

h) Kendi karasuları dışındaki deniz toprağı veya deniz toprağı altı ile ilgili münhasır işletme haklarına sahip olmaları kaydıyla deniz toprağı veya deniz toprağı altından çıkarılan ürünler,

ı) Münhasıran (a) ila (h) bentlerindeki ürünlerden üretilmiş eşya.

(2) Birinci fıkranın (e) ve (f) bentlerinde geçen kendi gemileri ve kendi fabrika gemileri tabirleri sadece;

a) Bir Taraf ülkede kayıtlı veya tescilli,

b) Anılan Taraf ülke bayrağı altında seyreden,

c) En az % 50'sine anılan Taraf ülke vatandaşları tarafından sahip olunan veya idare merkezinin anılan Taraf ülkelerden birinde bulunduğu, müdür veya müdürlerinin, yönetim veya denetleme

kurulu başkanı ve bu kurulların üyelerinin çoğunluğunun anılan Taraf ülke vatandaşı olduğu ve ilaveten ortaklık veya limited şirket durumunda sermayesinin en az yarısının Taraf ülkelere veya bunların kamu kuruluşları veya vatandaşlarına ait olduğu bir şirket tarafından sahip olunan,

ç) Yönetici ve yetkilileri anılan Taraf ülke vatandaşı olan,

d) Mürettebatının en az % 75'i anılan Taraf ülke vatandaşı olan gemiler ve fabrika gemileri için kullanılır.

Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler

MADDE 8

(1) 5 inci maddeye göre tamamen elde edilmemiş ürünler, Ek II'de yer alan listede belirtilen şartlar yerine getirildiği takdirde yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilirler. Ek II'de yer alan listede belirtilen şartlar, Anlaşma kapsamındaki tüm ürünler için, bu ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan maddeler üzerinde yapılması gerekli işçilik ve işlemleri gösterir ve sadece bu maddelerle ilgili olarak geçerlidir. Aynı şekilde, eğer söz konusu listede o ürün için belirtilen şartları yerine getirerek menşe statüsü kazanmış bir ürün, başka bir ürünün imalatında kullanıldığı durumda, onun bileşiminde yer aldığı ürüne tatbiki mümkün şartlar, kendisine uygulanmaz ve bu malların imalatında kullanılmış olabilecek menşeli olmayan maddeler dikkate alınmaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen duruma rağmen, listede belirtilen şartlar uyarınca bir ürünün imalatında kullanılmaması gereken menşeli olmayan maddeler, ancak;

a) Toplam kıymetlerinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmemesi,

b) Menşeli olmayan maddelerin azami değeri olarak listede verilmiş olan yüzdelerin, bu bendin uygulanması suretiyle aşılmaması

şartı ile kullanılabilir.

(3) İkinci fıkra hükümleri, Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarındaki ürünlere uygulanmaz.

(4) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri, üretim sırasında gerçekleştirilen işlem veya işçiliğin 9 uncu madde hükümlerine göre yetersiz sayılmadığı hallerde uygulanır.

(5) Birinci fıkra hükümlerinin uygulanması açısından, Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında gerçekleştirilen tercihli ticarete EK IIa'da yer verilen liste esas alınır.

Yetersiz işçilik veya işlem

MADDE 9

(1) 8 inci maddede belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığına bakılmaksızın, ikinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki işlemler, menşeli ürün statüsü verilmesi için yetersiz işçilik veya işlemler olarak kabul edilir:

a) Nakliyat ve depolama süresince eşyanın iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik koruyucu işlemler,

b) Ambalaj ayırma ve birleştirme,

c) Yıkama, temizleme, toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma,

ç) Dokuma kumaşları ütüleme veya presleme,

d) Basit boyama ve cilalama işlemleri,

e) Tahıl ve pirinci kabuklarından ayırma, kısmi veya tam beyazlatma, parlatma ve perdahlama,

f) Şeker renklendirme veya şeker topraklarını biçimlendirme işlemleri,

g) Meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, çekirdeklerini çıkarma, zarlarını ayıklama,

ğ) Keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme,

h) Maddelerden setler oluşturma dahil, eleme, kalburdan geçirme, sıraya koyma, tasnifleme, kalibrasyon ve eşleştirme,

ı) Basit şişeleme, tenekeye veya beherlere koyma, torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit paketleme işlemleri,

i) Ürün veya paketler üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri,

j) Farklı türde olmalarına bakılmaksızın ürünlerin basit karıştırılma işlemleri,

k) Tamamlanmış bir ürün oluşturmak üzere parçaların basit montajı veya ürünlerin parçalarına ayrılması,

l) (a) ila (k) bentlerinde belirtilen işlemlerden iki veya daha fazlasının bir arada yapılması,

m) Hayvan kesimi.

(2) Belirli bir ürüne uygulanan işçilik veya işlemin birinci fıkra hükümleri çerçevesinde yetersiz kabul edilip edilmeyeceğine karar verilirken, Taraf ülkelerden birinde gerçekleştirilen işlemlerin tümü bir arada mütalaa edilir.

Nitelendirme Birimi, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam, Setler ve Etkisiz Unsurlar

Nitelendirme birimi

MADDE 10

(1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında nitelendirme birimi, AS nomanklatürünü kullanmak suretiyle sınıflandırma yapılırken temel birim olarak kabul edilen belirli bir üründür. Buna göre;

a) Muhtelif maddelerin montajı veya gruplandırılmasından oluşan bir ürün, Armonize Sistemde tek bir pozisyonda sınıflandırıldığında, bu ürün bir bütün olarak nitelendirme birimidir.

b) Bir sevkiyat, Armonize Sistemde aynı pozisyon içinde sınıflandırılan, belli sayıda aynı üründen oluşuyorsa, her bir ürün bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanışı sırasında münferiden değerlendirilir.

(2) Armonize Sistemin 5 sayılı Genel Kuralı çerçevesinde ambalaj, sınıflandırma açısından ürüne dahil ediliyorsa, menşeinin tespiti açısından da dahil edilir.

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

MADDE 11

(1) Bir cihaz, makine, alet veya aracın parçası beraberinde teslim edilen, normal olarak bir cihazın bölümü durumundaki ve fiyata dahil edilmiş bulunan ve bu nedenle ayrıca fatura edilmemiş olan aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam; söz konusu cihaz, makine, alet veya araç içinde mütalaa edilir.

Setler

MADDE 12

(1) Armonize Sistemin 3 sayılı Genel Kuralında tanımlanan setler, kendisini meydana getiren tüm ürünler menşeli ürün ise, o ülke menşeli olarak addedilir. Ancak, bir set menşeli ve menşeli olmayan ürünlerden müteşekkil ise, menşeli olmayan ürünlerin kıymetinin setin fabrika çıkış fiyatının %15'ini geçmemesi koşuluyla, set bir bütün olarak o ülke menşeli kabul edilir.

Etkisiz unsurlar

MADDE 13

(1) Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirlemek için, imalatında kullanılabilecek;

- a) Enerji ve yakıtın,
- b) Tesis ve teçhizatın,
- c) Makine ve aletlerin,
- ç) Ürünün nihai bileşimine girmeyen ve girmesi amaçlanmayan eşyanın

menşeyini belirlemek gerekmez.

Ülkesel Gereklilikler

Ülkesellik ilkesi

MADDE 14

(1) İkinci ve üçüncü bölümde yer alan menşe statüsü kazandırılmasına ilişkin koşullar, 2 nci maddenin ikinci fıkrası, 6 ncı madde ile bu maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, Taraf ülkelerden birinde kesintisiz olarak yerine getirilir.

(2) 4 üncü madde hükümleri saklı kalmak üzere, Taraf ülkelerden birinden başka bir ülkeye ihraç edilmiş olan menşeli eşyanın geri gelmesi halinde, geri gelen eşyanın, ihraç edilmiş bulunan eşya ile aynı olduğu, söz konusu ülkede bulunma veya ihraç edilme süresi içerisinde iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların ötesinde herhangi bir işleme tabi tutulmadığı hususları gümrük idarelerini tatmin edecek şekilde ispat edilmediği takdirde menşeli olmadığı kabul edilir.

(3) İkinci ve üçüncü bölümde belirlenen kurallar uyarınca kazanılan menşe statüsü, Taraf ülkelerin birinden ihraç edilen ve daha sonra yeniden ithal edilen maddeler üzerinde, anılan Taraf ülke dışında yapılan işçilik veya işlem, aşağıdaki koşulların sağlanması halinde etkilenmez: Bu koşullar;

a) Söz konusu maddelerin tamamen Taraf ülkelerden birinde elde edilmiş veya ihraç edilmelerinden önce 9 uncu maddede belirtilen yetersiz işlemlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmiş olması,

b) Gümrük idarelerinin geri gelen eşyanın, ihraç edilen maddelerin işçilik veya işlemden geçirilmesi ile elde edildiği ve bu madde hükümlerinin uygulanması ile Taraf ülke dışında kazanılan toplam katma değer, menşe statüsü talebine konu nihai ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu aşmadığı hususlarında ikna edilmiş olmasıdır.

(4) Üçüncü fıkranın amaçları açısından, ikinci ve üçüncü bölümde düzenlenen menşe statüsünün kazanılması için gerekli koşullar, Taraf ülke dışında yapılan işçilik ve işlemlere uygulanamaz. Fakat, nihai ürünün menşe statüsünün belirlenmesinde, ürüne dahil edilen menşeli olmayan tüm maddeler için Ek II'deki listede belirlenen bir azami kıymet koşulu bulunduğu durumda, anılan Taraf ülkede ürüne dahil edilen menşeli olmayan maddelerin toplam kıymeti ile bu madde hükümlerinin uygulanmasıyla, Taraf ülke dışında kazanılmış

toplam katma değer birlikte dikkate alındığında, belirlenen yüzdeyi aşmayacaktır.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümlerinin uygulanması amacıyla, toplam katma değer, orada dahil edilen maddelerin kıymetlerini de içerecek şekilde, Taraf ülke dışında oluşan tüm maliyetleri ifade eder.

(6) Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri, Ek II'deki listede düzenlenen koşulları yerine getirmeyen veya 8 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan genel tolerans kuralının uygulanması ile yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olduğu kabul edilen ürünler için uygulanmaz.

(7) Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarındaki ürünlere uygulanmaz.

(8) Bu madde hükümleri tarafından kapsanan türde Taraf ülke dışında yapılan herhangi bir işçilik veya işlem, hariçte işleme veya ilgili diğer düzenlemeler vasıtasıyla yürütülür.

Doğrudan nakliyat

MADDE 15

(1) Anlaşma hükümlerinde sağlanan tercihli muamele sadece, bu Yönetmeliğin gerekliliklerini yerine getirmiş, Taraf ülkeler arasında doğrudan veya 6 ncı maddede belirtilen kümülasyonun uygulanabilir olduğu diğer ülkeler üzerinden nakledilen ürünler için uygulanır. Bununla beraber tek bir sevkiyatı oluşturan ürünler, aktarılması veya geçici depolanması yoluyla, ancak transit geçtiği veya depolandığı ülkenin gümrük yetkililerinin gözetimi altında olmaları ve boşaltma, tekrar yükleme veya iyi koşullarda muhafaza etmeye yönelik işlemler dışında bir işlemden geçmemiş olmaları koşullarıyla, gerektiğinde başka ülkeler üzerinden nakledilebilir.

(2) Menşeli ürünler Taraf ülkeler dışındaki ülkeler üzerinden boru hattı ile nakledilebilir.

(3) Birinci fıkrada yer alan hükümlerin yerine getirildiğinin, ithalatçı ülkenin gümrük yetkililerine ispatı, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı yoluyla yapılır:

a) İhracatçı ülkede düzenlenmiş transit ülkesi geçişini kapsayan tek bir sevk evrakı,

b) Transit ülkesinin gümrük yetkililerince düzenlenen, ürünlerin tam bir tanımını veren, boşaltma ve tekrar yükleme tarihlerini ve uygulanabildiği durumlarda kullanılan gemi veya diğer nakil

araçlarının adlarını belirten ve transit ülkesi içinde hangi koşullarda kalmış olduğunu belgeleyen bir belge,

c) (a) veya (b) bendindeki belgelerin temin edilememesi halinde ikame kanıtlayıcı belgeler.

Sergiler

MADDE 16

(1) Taraf ülkelerin birinden 6 ncı maddede belirtilen kümülasyonun uygulanabilir olduğu ülkeler dışında başka bir ülkeye sergilenmek üzere gönderilen ve sergi sonrasında diğer bir Taraf ülkeye ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler gümrük idarelerinin;

a) İhracatçının bu ürünleri Taraf ülkelerin birinden serginin düzenlendiği ülkeye naklettiği ve burada sergilediği,

b) Ürünlerin aynı ihracatçı tarafından diğer Taraf ülkedeki bir kimseye satıldığı veya tasarrufuna verildiği,

c) Ürünlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra, sergilenmek üzere gönderildiği durumunu koruyarak sevk edildiği,

ç) Ürünlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren, bu sergide teşhir edilmek dışında başka bir amaçla kullanılmadığı

hususlarında tatmin edilmesi kaydıyla, ithallerinde Anlaşma hükümlerinden yararlanır.

(2) Altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve onbirinci bölüm hükümlerine uygun olarak düzenlenen veya hazırlanan menşe ispat belgesi, normal usullere uygun olarak ithalatçı ülke gümrük yetkililerine ibraz edilir. Bu belge üzerinde serginin adı ve adresi belirtilir. Gerektiği takdirde ürünlerin durumu ve sergilenmelerine ilişkin koşullar hakkında ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.

(3) Birinci fıkra, yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyeri veya mağazalarda özel amaçla düzenlenmemiş olan, açık olduğu süre içinde ürünün gümrük denetimi altında kaldığı her türlü ticaret, sanayi, tarım ve el sanatları sergi, fuar veya benzeri umumi gösteri veya teşhirlerine uygulanır.

Geri Ödeme veya Muafiyet
Gümrük vergilerinde geri ödemenin veya muafiyetin yasaklanması

MADDE 17

(1) Altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve onbirinci bölüm hükümlerine uygun olarak menşe ispat belgesi düzenlenen veya hazırlanan Taraf ülkelerden veya 6 ncı maddede belirtilen ülkelerden biri menşeli ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan maddeler, Taraf ülkelerde her ne türde olursa olsun gümrük vergilerinin geri ödenmesine veya bunlardan muafiyete tabi değildir.

(2) 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen Armonize Sistemin 3 üncü faslı ile 1604 ve 1605 pozisyonlarında yer alan Topluluk menşeli ürünler, Topluluk'ta her ne türde olursa olsun gümrük vergilerinin geri ödenmesine veya bunlardan muafiyete tabi değildir.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen yasak;

a) Taraf ülkelerden herhangi birinde imalatta kullanılan maddelere uygulanabilen gümrük vergisi veya eş etkili vergilerin kısmen veya tamamen iadesi veya muaf tutulması veya ödenmemesi yönündeki her türlü düzenlemeye,

b) Ürünlerin söz konusu maddelerden elde edilip ihraç edildiği ve dahilde kullanım için alıkonmadığı hallerde,

c) Birinci fıkrada ve (a) bendinde belirtilen iade, muafiyet veya geri ödemelerin açıkça veya aynı etkiyi doğuracak şekilde geçerli olduğu durumlarda

uygulanır.

(4) Bir menşe ispat belgesi kapsamındaki ürünlerin ihracatçısı, menşeli olmayan maddeler kullanılarak üretilen ilgili ürünlere geri ödeme sağlanmadığını ve bu maddelere uygulanabilen tüm gümrük vergileri ile eş etkili vergilerin fiilen ödendiğini ispat eden tüm geçerli belgeleri gümrük yetkililerinin talebi üzerine herhangi bir zamanda ibraz etmeye hazır olmak zorundadır.

(5) Birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri, 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ambalajlara, 11 inci maddede belirtilen aksesuar, yedek parça ve aksama ve 12 nci maddede belirtilen set halindeki ürünlere, menşeli olmadıkları durumlarda uygulanır.

(6) Birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkra hükümleri, yalnızca Anlaşma veya Kararın uygulandığı türden maddeler için

geçerlidir. Ayrıca bu hükümler, Anlaşma veya Karar hükümleri uyarınca ihracatta uygulanabilen tarım ürünleri için ihracat iadesi sisteminin işlemesine engel teşkil etmez.

(7) Ürünler, 6 ncı maddede belirtilen diğer ülkelerden biri menşeli maddelerle kümülasyon uygulanmaksızın Türkiye veya ilgili Taraf ülke menşeli olarak kabul ediliyorsa bu maddenin birinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

(8) Birinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Anlaşma kapsamındaki işlemlerde 31 Aralık 2009 tarihine kadar geçerli olmak üzere Armonize Sistemin 1 ila 24 üncü fasıllarında yer alan ürünler hariç olmak üzere, aşağıdaki koşullar çerçevesinde menşeli ürünler imalatında kullanılan maddelerin tabi olduğu gümrük vergileri veya eş etkili vergilerin geri ödenmesi veya bunlardan muafiyet düzenlemeleri uygulanabilir:

a) Türkiye veya Anlaşma'ya taraf diğer ülkede yürürlükte bulunan gümrük vergilerinin % 5'i veya daha düşük oranları, Armonize Sistem'in 25 ila 49 uncu ve 64 ila 97 nci fasıllarındaki ürünler açısından hükmünü sürdürür.

b) Türkiye veya Anlaşma'ya taraf diğer ülkede yürürlükte bulunan gümrük vergilerinin % 10'u veya daha düşük oranları, Armonize Sistem'in 50 ila 63 üncü fasıllarındaki ürünler açısından hükmünü sürdürür.

(9) Yedinci fıkra hükümleri, EFTA Devletleri, İsrail ve Topluluk ile tercihli ticarete ve sekizinci fıkra hükümleri EFTA Devletleri, İsrail, Topluluk ve Ürdün ile tercihli ticarete uygulanmaz.

Eşyanın Menşeinin İspatı

Menşe ispat belgeleri

MADDE 18

(1) Taraf ülkelerden biri menşeli ürünler, diğer bir Taraf ülkeye ithal edilmeleri sırasında, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı üzerine Anlaşma ya da Karar'dan yararlanırlar:

a) Örneği Ek III (a)'da yer alan bir EUR.1 dolaşım belgesi,
b) Örneği Ek III (b)'de yer alan bir EUR-MED dolaşım belgesi,
c) Metni Ek IV(a)'da yer alan fatura beyanı veya Ek IV(b)'de yer alan EUR-MED fatura beyanı.

(2) Birinci fıkra hükümlerine rağmen, bu Yönetmelik çerçevesinde menşeli ürünler, 37 ncı maddede belirtilen durumlarda, birinci fıkrada belirtilen belgelerden herhangi birisinin ibraz edilmesine gerek bulunmaksızın Anlaşma ya da Karardan yararlanır.

(3) 2 nci madde belirtilen Anlaşmalar kapsamında, bu ülkelerde düzenlenmiş EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi, fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanı eşliğinde, Türkiye ile Topluluk arasındaki gümrük birliği kapsamında olan Topluluk menşeli eşyanın Türkiye'ye ithalinde, 12 Eylül 1963 tarihli Ankara Anlaşması ve 23 Kasım 1970 tarihli Katma Protokol çerçevesinde yapılan düzenlemeler ile öngörülen tercihli tarife uygulanır.

(4) 6 ncı maddede yer alan Taraf ülkelerden biri menşeli eşyanın, anılan maddede yer alan bir başka Taraf ülkeden EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi, fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanı eşliğinde Türkiye'ye ithalinde, Türkiye ile eşyanın menşeli olduğu ülke arasında mevcut düzenlemeler ile öngörülen tercihli tarife uygulanır.

Fatura beyanı

MADDE 19

(1) Fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanı 39 uncu madde çerçevesinde bir Onaylanmış İhracatçı tarafından veya toplam kıymeti 6000 Euro'yu geçmeyen menşeli ürünler ihtiva eden bir veya daha fazla kaptan müteşekkil bir sevkiyat için herhangi bir ihracatçı tarafından hazırlanabilir.

(2) Fatura beyanı, üçüncü fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla:

a) Türkiye, Tunus, Fas, İsrail, Suriye, Mısır ve Ürdün arasındaki tercihli ticarete söz konusu ürünlerin;

i) 6 ncı maddede belirtilen kümülasyonun mümkün olduğu diğer ülkelerden biri menşeli maddeler ile kümülasyon uygulanmaksızın Türkiye ya da (a) bendinde yer alan diğer ülkelerden biri menşeli olduğunun kabulü ve Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmesi,

ii) Menşe ülkesinde bir EUR-MED dolaşım belgesi veya EUR-MED fatura beyanı düzenlenmiş olması kaydıyla 6 ncı maddede belirtilen kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkelerle kümülasyon uygulanmaksızın Türkiye ve (a) bendinde yer alan ilgili Taraf ülke hariç 6 ncı maddede belirtilen diğer ülkelerden biri menşeli olduğunun kabulü ve Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmesi,

b) Türkiye, Topluluk ve EFTA Devletleri arasındaki tercihli ticarete söz konusu ürünlerin;

i) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen diğer ülkelerden biri menşeli maddelerle kümülasyon uygulanmaksızın 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen

kümülasyonun uygulanabilir olduğu ülkelerden biri menşeli olduğunun kabulü ve Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmesi,

ii) Menşe ülkesinde bir EUR-MED dolaşım belgesi veya EUR-MED fatura beyanı düzenlenmiş olması kaydıyla 6 ncı maddede belirtilen ülkelerle kümülasyon uygulanmaksızın, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen kümülasyonun uygulanabilir olduğu ülkelerden biri menşeli olduğunun kabulü ve Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmesi, durumunda uygulanabilir.

c) Üçüncü fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen kümülasyonun uygulanması ve Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmesi kaydıyla söz konusu ürünlerin Türkiye veya ilgili Taraf ülke menşeli olduğunun kabulü durumunda uygulanabilir.

(3) EUR-MED fatura beyanı, söz konusu ürünlerin Türkiye, ilgili Taraf ülke veya 6 ncı maddede belirtilen kümülasyonun mümkün olduğu diğer ülkelerden biri menşeli olduğunun kabulü, Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmesi kaydıyla;

a) Türkiye, Tunus, Fas, İsrail, Suriye, Mısır ve Ürdün arasındaki tercihli ticarete;

i) 6 ncı maddede yer alan ülkelerden biri menşeli maddelerle kümülasyon uygulanması veya,

ii) Ürünlerin 6 ncı maddede belirtilen ülkelerden birine ihraç edilecek ürünlerin imalatına yönelik kümülasyon çerçevesinde madde olarak kullanılması veya,

iii) Ürünlerin varış ülkesinden, 6 ncı maddede belirtilen diğer ülkelerden birine yeniden ihraç edilmesi,

b) Türkiye, Topluluk ve EFTA Devletleri arasındaki tercihli ticarete;

i) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ülkelerden biri menşeli maddelerle kümülasyon uygulanması veya,

ii) Ürünlerin 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ülkelerden birine ihraç edilecek ürünlerin imalatına yönelik kümülasyon çerçevesinde madde olarak kullanılması veya,

iii) Ürünlerin varış ülkesinden, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ülkelerden birine yeniden ihraç edilmesi,

durumunda düzenlenir.

(4) EUR-MED fatura beyanına aşağıdaki İngilizce ibarelerden biri yazılır:

a) 6 ncı maddede belirtilen ÷lkelerden biri veya daha fazlası menşeli maddelerle kümölasyon uygulanması suretiyle menşeye kazanılmışsa, "CUMULATION APPLIED WITH" (÷lkenin/÷lkelerin ismi),

b) 6 ncı maddede belirtilen ÷lkelerden biri veya daha fazlası menşeli maddelerle kümölasyon uygulanmaksızın menşeye kazanılmışsa "NO CUMULATION APPLIED".

(5) Fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanında bulunan ihracatçı, söz konusu ürünün menşeye statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu kanıtlayan ilgili tüm belgeleri, ihracatçı ÷lkenin gümrük idarelerinin talebi üzerine herhangi bir anda ibraz etmeye hazırlıklı olur.

(6) Fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanı ihracatçı tarafından, metni Ek IV(a) ve Ek IV(b)'de yer alan, Anlaşmada aynı ekte belirtilen dillerden birinde ve ihracatçı ÷lkenin ulusal mevzuatıyla uyumlu olan beyanın, fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerine daktilo edilmesi, ıstampa ile damgalanması veya basılması suretiyle hazırlanır. Beyan el yazısı ile de yapılabilir; bu takdirde, mürekkeple ve matbaa harfleriyle yazılır.

(7) Fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanı, ihracatçının kendi el yazısı ile atacağı orijinal imzasını ihtiva eder. Ancak 39 uncu madde çerçevesinde onaylanmış ihracatçıdan, kendi adıyla hazırlanmış herhangi bir fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanını kendi el yazısıyla imzalanmış addedilerek tüm sorumluluğu üzerine aldığına dair yazılı bir taahhütnameyi ihracatçı ÷lkenin gümrük idarelerine vermiş olması koşuluyla, böyle bir beyanı imzalama şartı aranmaz.

(8) Bir fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanı, ihracatçı tarafından, kapsadığı ürünlerin ihracatı esnasında veya ithalatından itibaren iki yıl içinde ithalatçı ÷lkede ibrazı koşuluyla ihracattan sonra da hazırlanabilir.

Elektronik sistemde düzenlenen EUR.1 veya EUR-MED Dolaşım Belgelerinin gümrük idarelerince incelenmesi ve vize edilmesi

MADDE 24/A

(1) Elektronik sistem üzerinden düzenlenerek gümrük idaresine gönderilen EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgelerinin kontrolü

elektronik sistem üzerinden yapılarak uygun olması durumunda vize edilir. Elektronik olarak vize edilen EUR.1 veya EUR-MED Dolaşım Belgesi kapsamı eşyaya ilişkin kontroller gümrük idaresince gerçekleştirilir.

- (2) Gümrük idareleri birinci fıkrada belirtilen kontrolleri yaparken;
- a) EUR.1 veya EUR-MED Dolaşım Belgelerinin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığını incelemek,
 - b) İhraç konusu eşyanın cins, tür, nitelik ve miktar itibarıyla EUR.1 veya EUR-MED Dolaşım Belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığını tespit etmek,
 - c) İhraç konusu eşyanın menşeli olup olmadığını belirlemek,
 - ç) Eşyaya ait ihraç belgeleri yanında gümrük mevzuatı uyarınca nakliyeciler tarafından verilen belgeleri incelemek,
 - d) İhraç konusu eşyayı Gümrük Yönetmeliğindeki esaslara göre muayene etmek,
- suretiyle işlem ifa eder.

(3) 21/A maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde belirtildiği şekilde alınan dökümden, belgenin (11) numaralı "Gümrük Vizesi" alanında elektronik sistem tarafından basılan ve beyanı değerlendirerek belgeyi vize eden gümrük idaresinin adı, vize tarihi, gümrük mührü veya kaşesi yer alır.

EUR.1 ve EUR-MED Dolaşım Belgelerinin Sonradan Verilmesi, İkinci Nüsha Düzenlenmesi ve Değiştirilmesi

EUR.1 ve EUR-MED dolaşım belgelerinin ihracattan sonra verilmesi

MADDE 26

(1) 25 inci madde hükümlerine istisna olarak, EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgeleri; hata, istenmeyerek yapılan ihmal veya özel durumlar nedeniyle ihraç anında düzenlenmemiş olması veya EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesinin düzenlenmiş, ancak teknik nedenlerle ithalatta kabul edilmemiş olduğu hususu, gümrük idarelerine veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlara tatmin edici bir şekilde ispat edilmesi halinde ait olduğu ürünün ihracatından sonra düzenlenebilir.

(2) 25 inci madde hükümlerine istisna olarak EUR-MED dolaşım belgeleri, 21 inci maddenin yedinci fıkrasında belirtilen hükümlerin karşılandığı hususunda gümrük idareleri veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşları tatmin edici şekilde ispat edilmesi halinde, ait olduğu ve ihracatı esnasında EUR 1 dolaşım belgesi düzenlenen eşyanın ihracatından sonra da düzenlenebilir.

Elektronik sistem üzerinden EUR.1 veya EUR-MED Dolaşım Belgesinin sonradan verilmesi işlemleri

MADDE 26/A

(1) 26 ncı maddenin uygulanabilmesi amacıyla, ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi;

a) Eşyanın cinsi, türü, niteliği ve miktarını, ambalaj şeklini, marka ve numaralarını, işaretlerini, ihracat işleminin yapıldığı gümrük idaresinin adını, gümrük beyannamesinin tarih ve sayısını belirterek ve gümrük beyannamesinin bir örneğini eklemek suretiyle elektronik sistem üzerinden başvuruda bulunur.

b) Söz konusu eşya için ihraç sırasında EUR.1 veya EUR-MED Dolaşım Belgesi verilmediğini veya ithalatçı ülke gümrük idaresince teknik nedenlerle kabul edilmediğini sebepleri ile birlikte elektronik sistem üzerinden beyan eder.

(2) Birinci fıkrada belirtilen şartları yerine getiren ihracatçının veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisinin talebi, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından incelenir. Söz konusu ihraç eşyasına ait gümrük beyannamesi ve ekleri diğer evrak ile varsa bu işleme dair dosyaların incelenmesi ve kontrolü sonucunda, yapılan beyanın tamamen uygun olduğu anlaşıldığı takdirde başvurular elektronik sistem üzerinden onaylanır ve vize edilir.

(3) Bu şekilde düzenlenen EUR.1 veya EUR-MED Dolaşım Belgesinin (7) numaralı "Gözlemler" kutusuna İngilizce "ISSUED RETROSPECTIVELY" ibaresi elektronik sistem üzerinden kaydedilir.

Teknik nedenlerle EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesinin reddi

MADDE 27

(1) EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi, bu Yönetmelikte öngörülen şekilde düzenlenmemiş ise teknik nedenlerle reddedilebilir. Aşağıda belirtilen;

a) EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesinin, ebat veya renk olarak örnekten önemli derecede farklı olması, seri numarası bulunmaması, resmi olarak öngörülen dillerden birinde basılmaması gibi öngörülen form dışında bir form kullanılarak düzenlenmesi,

b) EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesinde (4) numaralı kutu gibi doldurulması zorunlu kutulardan birinin doldurulmaması,

c) EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesinin (11) numaralı kutusunun mühürlenmemesi, kaşelenmemesi veya imzalanmaması,

) EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesinin yetkili olmayan bir makam tarafından onaylanması,

d) EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi vize edilirken kullanılan mührün veya kaşenin 42 nci madde hükümleri uyarınca rneği gönderilmeyen yeni bir mühür veya kaşe olması,

e) İbraz edilen EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesinin orijinal olmayıp fotokopi veya suret olması,

f) EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesinin (2) veya (5) numaralı kutusuna Anlaşmaya taraf olmayan ülkelerden birinin yazılması,

gibi teknik nedenlerle kabul edilmeyen EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgeleri sonradan düzenlenebilir.

(2) Teknik nedenlerle reddedilen EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi zerine BELGE KABUL EDİLMEMİŞTİR ibaresi yazılarak, hangi nedenlerle kabul edilmediği de belirtilerek sonradan düzenlenen yeni bir EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi alması için ithalatçıya iade edilir. Ancak, gümrük idareleri gümrük işlemlerinin tamamlanmasından sonra kontrol amacıyla veya hile yapıldığından Şüphe edilmesi halinde reddedilen EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesinin bir kopyasını saklayabilir.

(3) Türkiye'ye yönelik ithalatlarda ibraz edilen menşe ispat belgelerinin teknik nedenlerle reddedilmesi durumunda, eşyaya ilgili Anlaşma kapsamında tercihli rejim uygulanmaz ve kanuni vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler tahsil edilir. Bu durumda, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uygulanmaz.

Elektronik sistemde ikinci nüsha EUR.1 veya EUR-MED Dolaşım Belgesi düzenlenmesinde yapılacak işlemler

MADDE 28/A

(1) EUR.1 veya EUR-MED Dolaşım Belgesinin çalınması, kaybedilmesi veya hasar görmesi hallerinde ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlara başvurarak belgenin ikinci bir nüshasının düzenlenmesi için elektronik sistem üzerinden başvuruda

bulunabilir. Başvuru sahipleri, ikinci nüsha belge düzenlenme talebinin nedenini elektronik sistemde beyan eder.

EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesinin değiştirilmesi

MADDE 29

(1) Menşeli ürünler Taraf ülkelerden birinin gümrük idaresinin kontrolü altında iken, ürünün tamamının veya bir bölümünün ürünün bulunduğu ülke veya taraf diğer ülke içinde başka bir yere gönderilmesi gerektiği durumda, gönderilecek kısım için asıl belge yerine geçmek üzere bir veya birden çok müfrez EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi düzenlenir ve durum esas EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi üzerine işaret edilir.

(2) Müfrez EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi düzenlenme talebi eşyayı kontrol altında bulunduran gümrük idaresine yazılı olarak yapılır. İlgili idare tarafından gerekli her türlü inceleme yapılarak bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması halinde talep yerine getirilir.

(3) Düzenlenen müfrez belge Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi olarak kabul edilir.

(4) Esas EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesinin tarih ve seri numarası müfrez belgenin veya belgelerin (7) numaralı "Gözlemler" kutusuna yazılır, aslına ve tüm nüshalarına MÜFREZ MENŞE İSPAT BELGESİDİR kaşesi basılır.

(5) Gümrük idaresi, esas menşe ispat belgesi ile buna dayanılarak düzenlenen yeni belgenin veya belgelerin beyaz nüshasını muhafaza eder.

İbraz

Menşe ispat belgelerinin geçerliliği

MADDE 30

(1) **EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi**, ihracatçı ülkedeki vize tarihinden itibaren **dört ay** geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilmesi gerekir.

(2) **Fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanı**, ihracatçı tarafından hazırlanış tarihinden itibaren **dört ay** geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilmesi gerekir.

(3) İthalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilecek menşe ispat belgeleri, istisnai durumlar nedeniyle, birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen sürelerden sonra da, uygulanan tercihlî muamele çerçevesinde kabul edilebilir.

(4) Diğer geç ibraz hallerinde, ithalatçı ülkenin gümrük idaresi, eşyanın belirtilen son tarihten önce gümrüğe sunulmuş olması kaydıyla menşe ispat belgelerini kabul edebilir.

(5) Menşe ispat belgelerinin ibraz süresinden sonra tercihli muameleden yararlanması için, bu sürenin bitiminden önce eşyanın gümrüğe gelmiş ve yine bu süreden önce ithalatçı veya gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yazılı olarak ilgili gümrüğe başvurulmuş olması gerekmektedir.

(6) İlgili gümrük idaresi durumu bağlı olduğu Başmüdürlüğe intikal ettirir. İlgili Başmüdürlük konuyu inceleyerek mücbir sebep ve olağanüstü hal mevcudiyetine kanaat getirir ve ek süre istemine ilişkin gerekçeleri haklı bulur ise belgelerin süresini **en çok bir ay** uzatabilir.

Parçalar halinde ithalat

MADDE 32

(1) İthalatçının talebi üzerine ve Bakanlıkça belirlenen şartlara binaen, Armonize Sistemin 2(a) Genel Kuralı anlamındaki birleştirilmemiş veya monte edilmemiş halde olan ve Armonize Sistemin XVI ncı ve XVII nci Bölümlerinde ya da 7308 ve 9406 no'lu pozisyonlarında yer alan ürünlerin, parçalar halinde ithal edilmesi halinde, bu tür ürünler için tek bir menşe ispat belgesi, ilk parçanın ithalatı esnasında gümrük idaresine verilecektir.

Tedarikçi Beyanı

MADDE 33

(1) Türkiye, Cezayir, Fas ya da Tunus'ta menşeli ürünlerin imalatında adı geçen ülkelerden gelip bu ülkelerde tercihli menşe statüsü kazanmaksızın işçilik veya işleme tabi tutulmuş ürünlerin kullanılması halinde bu madde hükümleri uyarınca söz konusu menşeli ürünler için menşe ispat belgesi düzenlenirken tedarikçi beyanı esas alınır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tedarikçi beyanı, ürünlerin Türkiye veya birinci fıkrada geçen ülkelerden biri menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin karşılanıp karşılanmadığının belirlenmesi amacıyla, söz konusu ürünlerin imalatında kullanılan ürünlere Cezayir, Fas, Tunus veya Türkiye'de işçilik veya işlem uygulandığının bir kanıtı olarak kullanılır.

(3) Bu maddenin dördüncü fıkrası hükümleri dışında tedarikçi tarafından her bir ürün sevkiyatı için söz konusu ürünleri

teşhislerini mümkün kılmaya yeterli ayrıntıda tanımlanmasını mümkün kılacak derecede açıklayan fatura, teslimat notu veya ticari belge üzerine eklenen bir kağıt üzerine bu Yönetmeliğin V numaralı ekinde öngörüldüğü şekilde ayrı bir tedarikçi beyanı düzenlenebilir.

(4) Cezayir, Fas, Tunus veya Türkiye’de makul bir süre içerisinde aralıksız olarak işçilik veya işleme tabi tutulması beklenen ürünleri tedarikçinin belirli bir müşteriye devamlı olarak sunması halinde tedarikçi bu ürünler için anılan ürünlerin müteakip sevkiyatını kapsayan Uzun Dönem Tedarikçi Beyanı olarak tanımlanan tek bir tedarikçi beyanı sunabilir. Uzun Dönem Tedarikçi Beyanı normal koşullarda beyannamenin düzenlendiği tarihten itibaren 1 yıla kadar geçerlidir. Bakanlık daha uzun sürenin kullanılabileceği şartları bir Tebliğ ile belirleyebilir. Uzun Dönem Tedarikçi Beyanı, tedarikçi tarafından bu Yönetmeliğin VI numaralı ekinde yer alan ve söz konusu ürünlerin teşhislerini mümkün kılmaya yeterli ayrıntıda tanımlayacak şekilde düzenlenir. Uzun Dönem Tedarikçi Beyanı ilgili alıcıya beyanname kapsamı ürünlerin ilk sevkiyatı yapılmadan önce veya ilk sevkiyat beraberinde sunulur. Uzun Dönem Tedarikçi Beyanının sunulan ürünlere daha fazla uygulanamayacağı hallerde tedarikçi alıcısına derhal bildirimde bulunur.

Tevsik edici belgeler

MADDE 34

(1) Aşağıda sayılan belgeler, bir EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi, fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanı kapsamındaki ürünlerin Türkiye veya 6 ncı maddede yer alan ülkelerden biri menşeli olduğu ve bu Yönetmeliğin diğer koşullarını yerine getirdiği hususlarını desteklemek amacıyla, 19 uncu maddenin üçüncü fıkrasında, 22 nci maddede ve 33 üncü maddenin altıncı fıkrasında belirtilen belgeler arasındadır:

a) İhracatçı veya tedarikçi tarafından, söz konusu eşyanın elde edilmesi için gerçekleştirilen işlemleri belgeleyici nitelikte; örneğin hesaplarında veya iç muhasebesinde yer alan doğrudan deliller,

b) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, imalatta kullanılan maddelerin menşe statüsünü tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler,

c) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, maddeler üzerinde bu ülkelerde yapılan işçilik veya işlemi tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler,

ç) Kullanılan maddelerin menşe statüsünü tevsik etmek üzere, Türkiye veya 6 ncı maddede yer alan ülkeler tarafından bu Yönetmelik hükümleri uyarınca düzenlenmiş veya hazırlanmış EUR.1 dolaşım belgeleri veya fatura beyanları,

d) 14 üncü maddede öngörülen şartların karşılandığını ispat eden, Türkiye veya 6 ncı maddede yer alan ülkeler dışında gerçekleştirilen işçilik ve işlemlere ilişkin uygun nitelikte kanıtlar,

e) Kullanılan maddelerin Türkiye, Tunus, Fas veya Cezayir'de işçilik veya işleme tabi tutulduğunu ispatlayan bu ülkelerde düzenlenen tedarikçi beyanı.

Menşe ispat belgeleri ve tevsik edici belgelerin muhafazası

MADDE 35

(1) Yürürlükteki kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak üzere,

a) EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, 22 nci maddede belirtilen belgeleri,

b) Fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanında bulunan ihracatçı, bu beyanın bir nüshasını ve 19 uncu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen belgeleri,

c) Tedarikçi beyanı veya Uzun dönem tedarikçi beyanında bulunan tedarikçi, 33 üncü maddenin altıncı fıkrasında yer alan vesaiklerin yanı sıra beyanname ve faturaların nüshalarını, teslimat notu veya beyanname eki diğer ticari vesaiki,

ç) EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesini düzenleyen gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar, 20 nci maddede belirtilen başvuru formunu ve başvuru sırasında firma tarafından kendilerine sunulan diğer tüm vesaiki,

d) İthalatçı ülkenin gümrük idareleri, kendilerine ibraz edilen menşe ispat belgelerini

en az üç yıl muhafaza etmek mecburiyetindedir.

e) (c) bendinde belirtilen Uzun dönem tedarikçi beyanı için bu süre Uzun dönem tedarikçi beyanının geçerliliğinin sona erdiği tarihten itibaren başlar.

Farklılıklar ve şekli hatalar

MADDE 36

(1) Menşe ispat belgelerindeki beyanlar ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgelerdeki ifadeler arasında küçük farklılıkların bulunması, belgenin gümrüğe sunulan ürünlere tekabül ettiğinin

kesin olarak ortaya konması kaydıyla, söz konusu menşe ispat belgelerinin geçerliliğini kendiliğinden ortadan kaldırmaz.

(2) Menşe ispat belgeleri üzerindeki ifadelerin doğruluğu üzerinde şüphe yaratması söz konusu olmayan, daktilo hatası gibi bariz maddi hatalar, bu belgelerin reddedilmesini gerektirmez.

Menşe İspatından Muafiyet

Ticari mahiyette olmayan eşya

MADDE 37

(1) Küçük paketler halinde gerçek kişilerden gerçek kişilere gönderilen veya yolcuların zati ya da hediyeleşme eşyasının bir bölümünü oluşturan eşya; ticarete konu olmamaları, bu Yönetmelik gereklerini yerine getirdiklerinin beyan edilmesi ve bu beyanın doğruluğu hakkında şüphe bulunmaması halinde menşe ispat belgesi istenmeksizin menşeli ürünler olarak kabul edilir.

Posta yoluyla gelen eşyada beyan, Posta Gümrük Beyannamesi (CN22/CN23 belgesi) veya bu belgeye eklenen bir kağıt üzerinde yapılabilir.

(2) Alıcıların, yolcuların veya ailelerinin şahsi kullanımına mahsus ürünler içeren arazi ithalat, eşyanın tabiatı ve miktarı itibarıyla ticari bir amaç gözetilmediği bariz ise, ticari ithalat olarak kabul edilmez.

(3) Ayrıca, birinci ve ikinci fıkradaki ürünlerin toplam kıymetinin, küçük paketler halindeki eşyada 500 Euro'yu, yolcu zati ve hediyeleşme eşyasında 1200 Euro'yu geçmemesi gerekir.

Basitleştirilmiş İşlemler

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin verilmesi

MADDE 39

(1) Taraflar arasındaki ticarete aşağıdaki hükümler çerçevesinde basitleştirilmiş işlem uygulanması mümkündür;

a) Bakanlık;

1) Sık sık EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi düzenlenmesini gerektiren sevkiyat yapan,

2) Eşyanın menşe statüsünün ve bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirildiğinin saptanması için gerekli her türlü teminatı gümrük idarelerine veren,

3) Vergi ve gümrük mevzuatı ile ilgili ciddi ve mükerrer suç işlememiş olan,

4) Gümrük makamlarının faaliyetlerini denetlemesine imkan verecek kayıtlara sahip olan

gerçek ve tüzel kişilere, eşyanın kıymetine bakılmaksızın örneği Ek IV(a)'da yer alan fatura beyanını veya örneği Ek IV(b)'de yer alan EUR-MED fatura beyanını hazırlayabilmesi konusunda Onaylanmış İhracatçı yetkisi verebilir.

(2) Bakanlık, basitleştirilmiş işlem uygulamasını teminen yetki belgesi verilmesi ve yetkinin Onaylanmış İhracatçı tarafından kullanımının izlenmesine ilişkin usulleri belirler.

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin iptali

MADDE 40

(1) Onaylanmış ihracatçıların bu Yönetmelikteki hükümlere aykırı hareket etmeleri ya da verilen yetkide öngörülen koşullara uymamaları veya bu koşulların ortadan kalkması halinde, cezai hükümler saklı kalmak üzere verilen yetki Bakanlıkça geçici olarak geri alınabilir veya iptal edilebilir.

Sonradan kontrol talebi

MADDE 44

(1) İthalatçı ülke gümrük idareleri, EUR.1 ve EUR-MED dolaşım belgeleri ve fatura beyanları ile EUR-MED fatura beyanlarının sonradan kontrolünü talep edebilir.

(2) İthalatçı ülke gümrük idaresi, ihracatçı ülke gümrük idaresince verilen EUR.1 ve EUR-MED dolaşım belgeleri ve fatura beyanları ile EUR-MED fatura beyanlarının gerçekliği veya eşyanın gerçek menşesine ilişkin bilgilerin doğruluğu hakkında makul bir şüphesi olduğunda veya sondaj usulü ile yapacağı kontrol sonucunda anılan belgeleri sonradan kontrol talebi ile bu Yönetmeliğin 45 inci maddesi hükümleri çerçevesinde vizeyi yapan ihracatçı ülke gümrük idaresine geri gönderir.

(3) İthalatçı ülke gümrük idareleri, EUR.1 ve EUR-MED dolaşım belgesi ve fatura ile eğer ibraz edilmiş ise fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanını, yahut bu belgelerin birer kopyasını, gerektiğinde araştırmanın gerekçelerini de belirterek ihracatçı ülkenin gümrük idarelerine geri gönderirler. Menşe ispat belgesinde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir.

Sonradan kontrol işlemleri

MADDE 45 – (1) Menşe İspat Belgelerinin kontrol talebi, bu belgelerin Bakanlığa gönderilmesi suretiyle yapılır.

(2) EUR.1 ve EUR-MED dolaşım belgelerinin kontrol talebi; (13) numaralı bölümün, EUR.1 ve EUR-MED dolaşım belgesini vize

eden ihracatçı ülke gümrük idaresinin adı ve adresi ile kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke gümrük idaresinin adı ve açık posta adresi, yazı makinası veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleri ile yazılarak doldurulması suretiyle yapılır.

(3) Kontrol talebinde bulunulan yer ve tarih belirtilip imzalanır ve mühür veya kaşe ile işlemi gerçekleştiren görevliye ait kaşe uygulanmak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol sonuçları

MADDE 47 – (1) Sonradan kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke gümrük idaresi, kontrol sonucundan en kısa zamanda haberdar edilir.

(2) Kontrol sonuçlarında, belgelerin gerçek olup olmadığı, söz konusu ürünlerin Taraf ülkelerden biri menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine uygun olup olmadığı hususları açıkça belirtilir.

(3) İthalatçı ülke gümrük idaresine ibraz edilen EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesinin sonradan kontrol işlemine tabi tutulması halinde, söz konusu belge kapsamı eşyanın kanuni vergisi ile tercihli vergisi arasındaki fark kadar nakit veya teminat mektubu alınarak, eşyanın gümrük işlemleri tamamlanır. Sonradan kontrol amacıyla gönderilen dolaşım belgelerinin, ihracatçı ülke gümrük idaresince doğruluğunun teyidi yapılarak geri gönderilmesinden sonra teminata bağlanan gümrük vergileri iade edilir.

(4) Makul şüphe durumlarında, on ay içinde cevap alınamaması veya cevapta söz konusu belgelerin doğruluğunun ya da ürünlerin gerçek menşeinin tespitine imkan verecek ölçüde yeterli bilginin bulunmaması halinde, talepte bulunan ithalatçı ülke gümrük idareleri, istisnai durumlar hariç olmak üzere söz konusu eşyaya Anlaşma hükümlerinin uygulanmasını reddedebilir.

Tedarikçi beyanının sonradan kontrolü

MADDE 48

(1) Tedarikçi beyanı veya Uzun dönem tedarikçi beyanının sonradan kontrolü, sondaj usulü veya EUR.1 dolaşım belgesi veya fatura beyanı düzenlenmek üzere söz konusu beyannamelerin dikkate alındığı ülke gümrük idaresinin bu belgelerin geçerliliğine veya belgede yer alan bilgilerin doğruluğuna ilişkin makul şüphesi olduğu her an yapılır.

(2) Birinci fıkra hükümlerinin uygulanması amacıyla söz konusu fıkroda belirtilen ülkelerin gümrük idareleri, tedarikçi beyanı,

fatura, teslimat notu veya beyanname kapsamı ürünlerle ilgili diğer ticari vesai, beyannamenin düzenlendiği ülkenin gümrük idaresine gerektiğinde araştırmanın biçimi veya gereklerini de belirterek geri gönderir.

(3) Tedarikçi beyanında yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir. Tedarikçi beyanı veya Uzun dönem tedarikçi beyanının kontrol talebi, bu belgelerin Bakanlığa gönderilmesi suretiyle yapılır.

(4) Sonradan kontrol, beyannamenin düzenlendiği gümrük idaresi tarafından yapılır. Bu amaçla ilgili gümrük idaresi, her türlü delil talep etme ve tedarikçinin hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahiptir.

(5) Sonradan kontrol talebinde bulunan gümrük idaresi, bu kontrolün sonuçlarından mümkün olan en kısa zamanda haberdar edilir. Bu sonuçlar, tedarikçi beyanında bulunan bilgilerin doğru olup olmadığını, tedarikçi beyanının EUR.1 dolaşım belgesi veya fatura beyanı düzenlenebilmesi için yeterli olup olmadığı veya tedarikçi beyanının hangi kapsamda dikkate alınabileceğini açıkça belirtmelidir.

Serbest Bölgeler

MADDE 51

(1) Taraf ülke gümrük idareleri, nakliyeleri esnasında kendi ülkesi içinde bulunan bir serbest bölgeyi kullanan ve bir menşe ispat belgesi kapsamında ticarete konu olan eşyanın başka eşyayla değiştirilmemesinin veya hasara uğramasını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmamasının temini konusundaki her türlü tedbiri alır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak, Taraf ülkelerden biri menşeli herhangi bir ürün, bir menşe ispat belgesi kapsamında bir serbest bölgeye ithal edilir ve bir işçilik veya işleminden geçirildiği takdirde, tatbik edilmiş olan işçilik veya işlemin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması koşuluyla, ihracatçının talebi üzerine yeni bir EUR.1 veya EUR-MED dolaşım belgesi, ilgili gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar tarafından düzenlenir.

BATI BALKAN MENŞE KÜMÜLASYON SİSTEMİ KAPSAMI TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1

(1) Bu Yönetmelik, Türkiye Cumhuriyeti ile Batı Balkan Menşe Kümülasyon Sisteminde yer alan diğer ülkeler arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmalarının eki Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokollerden 2 nci maddede yer alanların uygulanmasına dair usul ve esasları düzenler.

Kapsam

MADDE 2

(1) Bu Yönetmelik;
a) Türkiye Cumhuriyeti ve Kosova Cumhuriyeti arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının II.10 uncu maddesinde belirtilen Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Ek II.1'in, uygulanmasına dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3

(1) Bu Yönetmelik;
a) 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 441 inci ve 448 inci maddeleri ile,
b) 14/5/2015 tarihli ve 2015/7801 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylanan Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının ekinde yer alan Ek II.1'e, dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4

(1) Bu Yönetmelikte yer alan;
a) **Anlaşma:** Türkiye Cumhuriyeti ile, Karadağ, Arnavutluk Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek arasındaki Anlaşmaları,
b) **Batı Balkan Menşe Kümülasyon Sistemi:** Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği ile Avrupa Birliğinin İstikrar ve

Ortaklık Sürecinde yer alan Arnavutluk Cumhuriyeti, Bosna ve Hersek, Hırvatistan Cumhuriyeti ve Karadağ arasında aynı menşeli kuralları ile menşeli olmayan girdiler için öngörülen gümrük vergilerinin geri ödenmesi veya muafiyet getirilmesini yasaklayan hükümleri içeren serbest ticaret anlaşmaları kapsamında yapılan tercihli ticarete, sisteme taraf ülkeler menşeli girdilerin diğer taraf ülkelerce serbestçe kullanılmasına ve üretilen eşyanın söz konusu ülkelerin tercihli rejiminden yararlanabilmesine ve bu şekilde mevcut üretim kaynaklarının birleştirilmesine olanak tanıyan ticaret sistemini,

c) Eşya: Hem madde hem de ürünü,

ç) EUR.1 dolaşım belgesi: Menşeli ürünlerin Anlaşma hükümlerinden yararlanabilmesini sağlamak üzere gümrük idareleri veya Müsteşarlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlarca usulüne uygun olarak düzenlenip gümrük idarelerince vize edilen, örneği Ek III'te yer alan menşe ispat belgesini,

d) EUR.1 dolaşım belgesi başvuru formu: İhracatçı veya yetkili kanuni temsilcisi tarafından EUR.1 dolaşım belgesi talep edilmek üzere doldurulması gereken, örneği Ek III'te yer alan Formu,

e) Fabrika çıkış fiyatı: Ürün için Taraf ülkelerden birinde, nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya fabrika çıkışı itibariyle ödenen, kullanılan bütün maddelerin kıymetlerinin dahil edilmiş olduğu, elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenmiş veya ödenecek yurt içi vergilerin tanziliyle bulunan fiyatı,

f) Fasıllar ve pozisyonlar: Bu Yönetmelikte Armonize Sistem veya AS olarak geçen, Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemini oluşturan nomanklatürde kullanılan fasıllar ve pozisyonları (dört haneli kodlar),

g) Fatura beyanı: İhracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerinde belirtilen, ilgili ürünlerin teşhislerini mümkün kılmayı yeterli ayrıntıda tanımlayan metni Ek IV'te yer alan, usulüne uygun olarak yapılan beyanı,

ğ) Gümrük idareleri: Türkiye için Gümrük Müsteşarlığı ve diğer Taraf ülkelerde yetkilendirilmiş idareleri,

h) Gümrük kıymeti: Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin Uygulanmasına Dair Gümrük Kıymetine İlişkin 1994-Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmasına göre tespit edilen kıymeti,

ı) İmalat: Montaj veya özel işlemler de dahil olmak üzere her türlü işçilik veya işleme tabi tutmayı,

i) Katma değer: Fabrika çıkış fiyatından, eşyaya dahil edilen diğer Taraf ülke menşeli her bir maddenin gümrük kıymetinin veya bu kıymetin bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde Taraf ülkelerde madde için ödendiği doğrulanabilir ilk fiyatın çıkarılması ile bulunan değeri,

j) Madde: Ürünün imalatında kullanılan herhangi bir girdi, hammadde, parça veya aksam ve benzerini,

k) Maddelerin kıymeti: Kullanılan menşeli olmayan maddelerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymetini, bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde ise Taraf ülkelerden birinde maddeler için ödenen tespiti mümkün ilk fiyatı,

l) Menşe ispat belgesi: EUR.1 dolaşım belgesi veya fatura beyanını,

m) Menşeli madde kıymeti: (k) bendindeki tanıma uygun olarak, gerekli değişiklikler yapılarak uygulanan, bu tür maddenin gümrük kıymetini,

n) Müsteşarlık: Gümrük Müsteşarlığını,

o) Sevkiyat: Bir ihracatçıdan bir alıcıya birlikte gönderilen ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünleri,

ö) Sınıflandırma: Ürün veya maddelerin belirli bir pozisyon altında sınıflandırılmasını,

p) Taraf ülkeler: Türkiye Cumhuriyeti ile, Karadağ, Arnavutluk Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek'i,

r) Birlik: Avrupa Birliğini,

s) Ülkeler: Karasuları da dahil olmak üzere ülkeleri,

ş) Ürün: Bilahare başka bir imalatta da kullanılması söz konusu olsa bile, imal edilmiş ürünü

t) Elektronik sistem: Menşe ispat ve dolaşım belgelerinin düzenlenmesine yönelik başvurunun yapılması, belgelerin düzenlenmesi, kontrol edilmesi, onaylanması ve vize işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Bakanlık ya da Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarca elektronik ortamda verilen hizmet ve bu hizmete dair alt yapıyı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Şartları

Menşe kuralı

MADDE 5

(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, aşağıda belirtilen ürünler Taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilir:

a) 7 nci maddede belirtildiği şekilde, tamamen ilgili Taraf ülkede elde edilen ürünler,

b) 8 inci maddede belirtildiği şekilde, ilgili Taraf ülkede yeterli işçilik veya işleme tabi tutulmuş olmaları kaydıyla, tamamen elde edilmemiş maddeler ihtiva ederek anılan Taraf ülkede elde edilmiş ürünler.

Menşe kümülasyonu

MADDE 6

(1) Türkiye, Avrupa Birliği ve Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sisteminde yer alan 2 nci maddede belirtilen diğer Taraf ülkeler menşeli maddeler, Türkiye Cumhuriyeti ya da ilgili Taraf ülkede elde edilmiş bir ürün içine dahil edildikleri takdirde Türkiye Cumhuriyeti ya da ilgili Taraf ülke menşeli olarak kabul edilirler. Söz konusu maddelerin 9 uncu maddede belirtilenlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmiş olmaları koşuluyla, yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olma şartı aranmaz.

(2) Türkiye Cumhuriyeti ya da ilgili Taraf ülkede gerçekleştirilen işçilik veya işlem, 9 uncu maddede belirtilen işlemlerin ötesine geçmez ise, yalnızca Türkiye Cumhuriyeti ya da ilgili Taraf ülkede eklenen katma değer, imalatta kullanılan birinci fıkrada belirtilen diğer ülkelerden biri menşeli maddelerin kıymetini geçmesi halinde, elde edilen ürün Türkiye Cumhuriyeti ya da ilgili Taraf ülke menşeli olarak kabul edilir. Eğer bu gerçekleşmez ise, elde edilen ürün, Türkiye Cumhuriyeti ya da ilgili Taraf ülkedeki imalat işlemlerinde kullanılan en yüksek kıymete sahip maddeyi sağlayan birinci fıkrada belirtilen ülke menşeli olarak kabul edilir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen ülkelerden biri menşeli ve Türkiye Cumhuriyeti ya da ilgili Taraf ülkede hiçbir işçilik veya işleme uğramamış ürünler, bu ülkelerden birine ihraç edilmeleri halinde menşe statülerini korurlar.

(4) Bu maddede düzenlenen kümülyasyon sadece, birinci fıkrada belirtilen ülkeler arasında Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması'nın (GATT) XXIV. Maddesi çerçevesinde bir tercihli ticaret anlaşmasının mevcut olması ve ürünlerin bu Yönetmelikteki

kurallarla aynı menşe kurallarının uygulanması suretiyle menşeli ürün statüsü kazanmaları durumunda uygulanabilir olup anılan kümülasyonun uygulanmasında Ek VI'daki tablo esas alınır.

(5) Ek V'te yer alan ürünler bu maddede belirtilen kümülasyonun dışındadır.

Tamamen elde edilmiş ürünler

MADDE 7

(1) Aşağıda belirtilen ürünlerin tamamen Taraf ülkelerden birinde elde edilmiş oldukları kabul edilir:

a) Kendi topraklarından veya deniz yataklarından çıkarılan mineral ürünler,

b) Taraf ülkede hasat edilen bitkisel ürünler,

c) Taraf ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar,

ç) Taraf ülkede yetiştirilmiş canlı hayvanlardan elde edilen ürünler,

d) Taraf ülkede avcılık veya balıkçılıkla elde edilen ürünler,

e) Taraf ülke karasuları dışında kendi gemileri tarafından denizden elde edilen balıkçılık ürünleri ve diğer ürünler,

f) Münhasıran (e) bendinde atıfta bulunulan ürünlerden, kendi fabrika gemilerinin bordasında üretilen ürünler,

g) Taraf ülkede toplanmış, yalnızca hammaddelerin geri kazanılabilmesine müsait, sadece sırt geçirmeye veya atık olarak kullanılmaya elverişli kullanılmış lastikler dahil olmak üzere, kullanılmış maddeler,

ğ) Taraf ülkede yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar,

h) Kendi karasuları dışındaki deniz toprağı veya deniz toprağı altı ile ilgili münhasır işletme haklarına sahip olmaları kaydıyla deniz toprağı veya deniz toprağı altından çıkarılan ürünler,

ı) Münhasıran (a) ila (h) bentlerindeki ürünlerden üretilmiş eşya.

AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 22 Aralık 1995 tarihli ve 1/95 sayılı Kararı kapsamı Birlik menşeli ürünler kümülasyona tâbi olup, Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Türkiye arasında Ortaklık kuran Anlaşma'da tanımlanan tarım ürünleri ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu kuran sözleşme kapsamında yer alan ürünlerin ticaretine ilişkin Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ve Türkiye Cumhuriyeti arasındaki Anlaşma'da tanımlanan kömür ve çelik ürünleri, bu maddede belirtilen kümülasyonun dışındadır.

(2) Birinci fıkranın (e) ve (f) bentlerinde geçen kendi gemileri ve kendi fabrika gemileri tabirleri sadece:

a) Bir Taraf ülkede kayıtlı veya tescilli,
b) Anılan Taraf ülke bayrağı altında seyreden,
c) En az % 50'sine anılan Taraf ülke vatandaşları tarafından sahip olunan veya idare merkezinin anılan Taraf ülkelerden birinde bulunduğu, müdür veya müdürlerinin, yönetim veya denetleme kurulu başkanı ve bu kurullar üyelerinin çoğunluğunun anılan Taraf ülke vatandaşı olduğu ve ilaveten ortaklık veya limited şirket durumunda sermayesinin en az yarısının Taraf ülkelere veya bunların kamu kuruluşları veya vatandaşlarına ait olduğu bir şirket tarafından sahip olunan,

ç) Yönetici ve yetkilileri anılan Taraf ülke vatandaşı olan,

d) Mürettebatının en az % 75'i anılan Taraf ülke vatandaşı olan gemiler ve fabrika gemileri için kullanılır.

Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler

MADDE 8

(1) 5 inci maddeye göre tamamen elde edilmemiş ürünler, Ek II'de yer alan listede belirtilen şartlar yerine getirildiği takdirde yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilir. Ek II'de yer alan listede belirtilen şartlar, Anlaşma kapsamındaki tüm ürünler için, bu ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan maddeler üzerinde yapılması gerekli işçilik ve işlemleri gösterir ve sadece bu maddelerle ilişkili olarak geçerlidir. Aynı şekilde söz konusu listede o ürün için belirtilen şartları yerine getirerek menşe statüsü kazanmış bir ürün, başka bir ürünün imalatında kullanıldığı durumda, onun bileşiminde yer aldığı ürüne tatbiki mümkün şartlar kendisine uygulanmaz ve bu malların imalatında kullanılmış olabilecek menşeli olmayan maddeler dikkate alınmaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen duruma rağmen, listede belirtilen şartlar uyarınca bir ürünün imalatında kullanılmaması gereken menşeli olmayan maddeler, ancak;

a) Toplam kıymetlerinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmemesi,

b) Menşeli olmayan maddelerin azami değeri olarak listede verilmiş olan yüzdelerin, bu bendin uygulanması suretiyle aşılmaması

şartı ile kullanılabilir.

(3) İkinci fıkra hükümleri, Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarındaki ürünlere uygulanmaz.

(4) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri, üretim sırasında gerçekleştirilen işlem veya işçiliğin 9 uncu madde hükümlerine göre yetersiz sayılmadığı hallerde uygulanır.

Yetersiz işçilik veya işlem

MADDE 9

(1) 8 inci maddede belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığına bakılmaksızın, ikinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki işlemler menşeli ürün statüsü verilmesi için yetersiz işçilik veya işlem olarak kabul edilir:

a) Nakliyat ve depolama süresince eşyanın iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik koruyucu işlemler,

b) Ambalaj ayırma ve birleştirme,

c) Yıkama, temizleme, toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma,

ç) Dokuma kumaşları ütöleme veya presleme,

d) Basit boyama ve cilalama işlemleri,

e) Tahıl ve pirinci kabuklarından ayırma, kısmi veya tam beyazlatma, parlatma ve perdahlama,

f) Şeker renklendirme veya şeker topaklarını biçimlendirme işlemleri,

g) Meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, çekirdeklerini çıkarma, zarlarını ayıklama,

ğ) Keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme,

h) Maddelerden setler oluşturma dahil, eleme, kalburdan geçirme, sıraya koyma, tasnifleme, kalibrasyon, eşleştirme,

ı) Basit şişeleme, tenekeye veya beherlere koyma, torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit paketleme işlemleri,

i) Ürün veya paketler üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri,

j) Farklı türde olup olmadıklarına bakılmaksızın ürünlerin basit karıştırılma işlemleri; şekerin başka herhangi bir maddeyle karıştırılması,

k) Tamamlanmış bir ürün oluşturmak üzere parçaların basit montajı veya ürünlerin parçalarına ayrılması,

l) (a) ila (k) bentlerinde belirtilen işlemlerden iki veya daha fazlasının bir arada yapılması,

m) Hayvan kesimi.

(2) Belirli bir ürüne uygulanan işçilik veya işlemin birinci fıkra hükümleri çerçevesinde yetersiz kabul edilip edilmeyeceğine karar

verilirken, Taraf ülkelerden birinde gerçekleştirilen işlemlerin tümü bir arada mütalaa edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nitelendirme Birimi, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam, Setler ve Etkisiz Unsurlar

Nitelendirme birimi

MADDE 10

(1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında nitelendirme birimi, AS nomanklatürünü kullanmak suretiyle sınıflandırma yapılırken temel birim olarak kabul edilen belirli bir üründür. Buna göre;

a) Muhtelif maddelerin montajı veya gruplandırılmasından oluşan bir ürün, Armonize Sistemde tek bir pozisyonda sınıflandırıldığında, bu ürün bir bütün olarak nitelendirme birimidir.

b) Bir sevkiyat, Armonize Sistemde aynı pozisyon içinde sınıflandırılan, belli sayıda aynı üründen oluşuyorsa, her bir ürün bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanışı sırasında münferiden değerlendirilir.

(2) Armonize Sistemin 5 sayılı Genel Kuralı çerçevesinde ambalaj, sınıflandırma açısından ürüne dahil ediliyorsa, menşenin tespiti açısından da dahil edilir.

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

MADDE 11

(1) Bir cihaz, makine, alet veya aracın parçası beraberinde teslim edilen, normal olarak bir cihazın bölümü durumundaki ve fiyata dahil edilmiş bulunan ve bu nedenle ayrıca fatura edilmemiş olan aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam; söz konusu cihaz, makine, alet veya araç içinde mütalaa edilir.

Setler

MADDE 12

(1) Armonize Sistemin 3 sayılı Genel Kuralında tanımlanan setler, kendisini meydana getiren tüm ürünler menşeli ürün ise, o ülke menşeli olarak addedilir. Ancak, bir set menşeli ve menşeli olmayan ürünlerden müteşekkil ise, menşeli olmayan ürünlerin kıymetinin setin fabrika çıkış fiyatının %15'ini geçmemesi koşuluyla, set bir bütün olarak menşeli kabul edilir.

Etkisiz unsurlar

MADDE 13

(1) Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirlemek için, imalatında kullanılabilecek;

- a) Enerji ve yakıtın,
- b) Tesis ve teçhizatın,
- c) Makine ve aletlerin,
- ç) Ürünün nihai bileşimine girmeyen ve girmesi amaçlanmayan eşyanın menşeiini belirlemek gerekmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Ülkesel Gereklilikler**

Ülkesellik ilkesi

MADDE 14

(1) İkinci ve üçüncü bölümde yer alan menşe statüsü kazandırılmasına ilişkin koşullar, Taraf ülkelerden birinde kesintisiz olarak yerine getirilir.

(2) Taraf ülkelerden birinden başka bir ülkeye ihraç edilmiş olan menşeli eşyanın geri gelmesi halinde, geri gelen eşyanın ihraç edilmiş bulunan eşya ile aynı olduğu, söz konusu ülkede bulunma veya ihraç edilme süresi içerisinde iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların ötesinde herhangi bir işleme tabi tutulmadığı hususları gümrük idarelerini tatmin edecek şekilde ispat edilmediği takdirde menşeli olmadığı kabul edilir.

(3) İkinci ve üçüncü bölümde belirlenen kurallar uyarınca kazanılan menşe statüsü, Taraf ülkelerin birinden ihraç edilen ve daha sonra yeniden ithal edilen maddeler üzerinde, anılan Taraf ülke dışında yapılan işçilik veya işlem, aşağıdaki koşulların sağlanması halinde etkilenmez: Bu koşullar;

a) Söz konusu maddelerin tamamen Taraf ülkelerden birinde elde edilmiş veya ihraç edilmelerinden önce 9 uncu maddede belirtilen yetersiz işlemlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmiş olması,

b) Gümrük idarelerinin geri gelen eşyanın, ihraç edilen maddelerin işçilik veya işlemden geçirilmesi ile elde edildiği ve bu madde hükümlerinin uygulanması ile taraf ülke dışında kazanılan toplam katma değer, menşe statüsü talebine konu nihai ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu aşmadığı hususlarında ikna edilmiş olmasıdır.

(4) Üçüncü fıkranın amaçları açısından, ikinci ve üçüncü bölümde düzenlenen menşe statüsünün kazanılması için gerekli koşullar, Taraf ülke dışında yapılan işçilik ve işlemlere uygulanamaz. Fakat, nihai ürünün menşe statüsünün belirlenmesinde, ürüne dahil edilen menşeli olmayan tüm

maddeler için EK II'deki listede belirlenen bir azami kıymet koşulu bulunduğu durumda, anılan taraf ülkede ürüne dahil edilen menşeli olmayan maddelerin toplam kıymeti ile bu madde hükümlerinin uygulanmasıyla, taraf ülke dışında kazanılmış toplam katma değer birlikte dikkate alındığında, belirlenen yüzdeyi aşmayacaktır.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümlerinin uygulanması amacıyla, toplam katma değer, orada dahil edilen maddelerin kıymetlerini de içerecek şekilde, Taraf ülke dışında oluşan tüm maliyetleri ifade eder.

(6) Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri, EK II'deki listede düzenlenen koşulları yerine getirmeyen veya 8 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan genel tolerans kuralının uygulanması ile yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olduğu kabul edilen ürünler için uygulanmaz.

(7) Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarındaki ürünlere uygulanmaz.

(8) Bu madde hükümleri tarafından kapsanan türde Taraf ülke dışında yapılan herhangi bir işçilik veya işlem, hariçte işleme veya ilgili diğer düzenlemeler vasıtasıyla yürütülür.

Doğrudan nakliyat

MADDE 15

(1) Anlaşma hükümlerinde sağlanan tercihli muamele sadece, bu Yönetmeliğin gerekliliklerini yerine getirmiş, Taraf ülkeler arasında doğrudan veya 2 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen diğer ülkeler üzerinden nakledilen ürünler için uygulanır. Bununla beraber tek bir sevkiyatı oluşturan ürünler, aktarılması veya geçici depolanması yoluyla, ancak transit geçtiği veya depolandığı ülkenin gümrük yetkililerinin gözetimi altında olmaları ve boşaltma, tekrar yükleme veya iyi koşullarda muhafaza etmeye yönelik işlemler dışında bir işlemden geçmemiş olmaları koşullarıyla, gerektiğinde başka ülkeler üzerinden nakledilebilir.

(2) Menşeli ürünler Taraf ülkeler dışındaki ülkeler üzerinden boru hattı ile nakledilebilir.

(3) Birinci fıkrada yer alan hükümlerin yerine getirildiğinin, ithalatçı ülkenin gümrük yetkililerine ispatı, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı yoluyla yapılır:

a) İhracatçı ülkede düzenlenmiş transit ülkesi geçişini kapsayan tek bir sevk evrakı,

b) Transit ülkesinin gümrük yetkililerince düzenlenen, ürünlerin tam bir tanımını veren, boşaltma ve tekrar yükleme tarihlerini ve uygulanabildiği durumlarda kullanılan gemi veya diğer nakil araçlarının adlarını belirten ve transit ülkesi içinde hangi koşullarda kalmış olduğunu belgeleyen bir belge,

c) (a) veya (b) bendindeki belgelerin temin edilememesi halinde ikame kanıtlayıcı belgeler.

Sergiler

MADDE 16

(1) Taraf ülkelerin birinden 6 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen ülkeler dışında bir başka ülkeye sergilenmek üzere gönderilen ve sergi sonrasında diğer bir Taraf ülkeye ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler, gümrük idarelerinin;

a) İhracatçının bu ürünleri Taraf ülkelerin birinden serginin düzenlendiği ülkeye naklettiği ve burada sergilediği,

b) Ürünlerin aynı ihracatçı tarafından diğer Taraf ülkedeki bir kimseye satıldığı veya tasarrufuna verildiği,

c) Ürünlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra, sergilenmek üzere gönderildiği durumunu koruyarak sevk edildiği,

ç) Ürünlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren, bu sergide teşhir edilmek dışında başka bir amaçla kullanılmadığı

hususlarında tatmin edilmesi kaydıyla, ithallerinde Anlaşma hükümlerinden yararlanır.

(2) Altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve onbirinci bölüm hükümlerine uygun olarak düzenlenen veya hazırlanan menşe ispat belgesi, normal usullere uygun olarak ithalatçı ülke gümrük yetkililerine ibraz edilir. Bu belge üzerinde serginin adı ve adresi belirtilir. Gerektiği takdirde ürünlerin durumu ve sergilenmelerine ilişkin koşullar hakkında ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.

(3) Birinci fıkra, yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyeri veya mağazalarda özel amaçla düzenlenmemiş olan, açık olduğu süre içinde ürünün gümrük denetimi altında kaldığı her türlü ticaret, sanayi, tarım ve el sanatları sergi, fuar veya benzeri umumi gösteri veya teşhirlerine uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geri Ödeme veya Muafiyet

Gümrük vergilerinde geri ödemenin veya muafiyetin yasaklanması

MADDE 17

(1) Altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve onbirinci bölüm hükümlerine uygun olarak menşe ispat belgesi düzenlenen veya hazırlanan Taraf ülkelerden veya 6 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen ülkelerden biri menşeli ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan maddeler, Taraf ülkelerde her ne türde olursa olsun gümrük vergilerinin geri ödenmesine veya bunlardan muafiyete tabi değildir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yasak;

a) Taraf ülkelerden herhangi birinde imalatta kullanılan maddelere uygulanabilen gümrük vergisi veya eş etkili vergilerin kısmen veya tamamen iadesi veya muaf tutulması veya ödenmemesi yönündeki her türlü düzenlemeye,

b) Ürünlerin söz konusu maddelerden elde edilip ihraç edildiği ve dahilde kullanım için alıkonmadığı hallerde,

c) Birinci fıkrada ve (a) bendinde belirtilen iade, muafiyet veya geri ödemelerin açıkça veya aynı etkiyi doğuracak şekilde geçerli olduğu durumlarda

uygulanır.

(3) Bir menşe ispat belgesi kapsamındaki ürünlerin ihracatçısı, menşeli olmayan maddeler kullanılarak üretilen ilgili ürünlere geri ödeme sağlanmadığını ve bu maddelere uygulanabilen tüm gümrük vergileri ile eş etkili vergilerin fiilen ödendiğini ispat eden tüm geçerli belgeleri gümrük yetkililerinin talebi üzerine herhangi bir zamanda ibraz etmeye hazır olmak zorundadır.

(4) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri, 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ambalajlara, 11 inci maddede belirtilen aksesuar, yedek parça ve aksama ve 12 nci maddede belirtilen set halindeki ürünlere, menşeli olmadıkları durumlarda uygulanır.

(5) Birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri, yalnızca Anlaşmanın uygulandığı türden maddeler için geçerlidir. Ayrıca bu hükümler, Anlaşma hükümleri uyarınca ihracatta uygulanabilen tarım ürünleri için ihracat iadesi sisteminin işlemesine engel teşkil etmez.

ALTINCI BÖLÜM

Eşyanın Menşeinin İspatı

Menşe ispat belgeleri

MADDE 18

(1) Taraf ülkelerden biri menşeli ürünler, diğer bir Taraf ülkeye ithal edilmeleri sırasında, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı üzerine Anlaşmadan yararlanır:

- a) Örneği Ek III'te yer alan EUR.1 dolaşım belgesi,
- b) Metni Ek IV'te yer alan Fatura beyanı.

(2) Birinci fıkra hükümlerine rağmen, bu Yönetmelik çerçevesinde menşeli ürünler, 36 ncı maddede belirtilen durumlarda, birinci fıkrada belirtilen belgelerden herhangi birisinin ibraz edilmesine gerek bulunmaksızın Anlaşmadan yararlanır.

Fatura beyanı

MADDE 19

(1) Fatura beyanı; 38 inci madde çerçevesinde bir Onaylanmış İhracatçı tarafından veya toplam kıymeti 6000 Euro'yu geçmeyen menşeli ürünler ihtiva eden bir veya daha fazla kaptan müteşekkil bir sevkiyat için herhangi bir ihracatçı tarafından hazırlanabilir.

(2) Fatura beyanı, söz konusu ürünlerin Türkiye veya 6 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen ülkelerden biri menşeli olduğunun kabulü ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmesi halinde hazırlanabilir.

(3) Fatura beyanında bulunan ihracatçı, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu kanıtlayan ilgili tüm belgeleri, ihracatçı ülkenin gümrük idarelerinin talebi üzerine herhangi bir anda ibraz etmeye hazırlıklı olur.

(4) Fatura beyanı, ihracatçı tarafından, metni Ek IV'te yer alan, Anlaşmada aynı ekte belirtilen dillerden birinde ve ihracatçı ülkenin ulusal mevzuatıyla uyumlu olan beyanın, fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerine daktilo edilmesi, ıstampa ile damgalanması veya basılması suretiyle hazırlanır. Beyan el yazısı ile de yapılabilir; bu takdirde, mürekkeple ve matbaa harfleriyle yazılır.

(5) Fatura beyanı, ihracatçının kendi el yazısı ile atacağı orijinal imzasını ihtiva eder. Ancak, 38 inci madde çerçevesinde onaylanmış ihracatçıdan, kendi adıyla hazırlanmış herhangi bir fatura beyanının kendi el yazısıyla imzalanmış addedilerek tüm sorumluluğu üzerine aldığına dair yazılı bir taahhünameyi ihracatçı ülkenin gümrük idarelerine vermiş olması koşuluyla, böyle bir beyanı imzalama şartı aranmaz.

(6) Bir fatura beyanı, ihracatçı tarafından, kapsadığı ürünlerin ihracatı esnasında veya ithalatından itibaren iki yıl içinde ithalatçı ülkede ibrazı koşuluyla, ihracattan sonra da hazırlanabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

EUR.1 Dolaşım Belgelerinin Düzenlenmesi ve Vize İşlemleri EUR.1 dolaşım belgesinin şekli, basımı ve dağıtılması

MADDE 20

(1) EUR.1 dolaşım belgeleri Ek III'te belirlenen form ve niteliklere uygun olarak ve seri numaraları verilerek Müsteşarlık veya Müsteşarlıkça yetkilendirilen kuruluşlarca bastırılır ve ihtiyaca göre dağıtılır.

(2) EUR.1 dolaşım belgeleri yalnızca ihracatçı veya ihracatçının gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcisi tarafından, örneği Ek III'te yer alan EUR.1 dolaşım belgesi ile başvuru formunun bu Yönetmeliğe uygun olarak doldurulması suretiyle yazılı başvurusu üzerine düzenlenir.

EUR.1 dolaşım belgesinin doldurulması

MADDE 21

Yürürlükten kaldırılmıştır.

Türkiye'den gerçekleştirilecek ihracatlar için EUR.1 Dolaşım Belgelerinin doldurulması

MADDE 21/A

(1) EUR.1 Dolaşım Belgeleri, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde elektronik ortamda düzenlenebilir. Elektronik ortamdaki veriler 2 nci maddenin birinci fıkrasında sayılan ülkeler, Bakanlık birimleri ve Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarla paylaşılabilir ve veri değişimine konu yapılabilir.

(2) EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesine ilişkin başvuru ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yapılabilir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapılan başvurular gümrük idaresi ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca kabul edilmez.

(3) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri EUR.1 Dolaşım Belgelerinin düzenlenmesi için, bu belgenin arka sayfasında yazılı kurallara ve ilgili Anlaşma hükümlerine uygun olarak, elektronik sistem üzerinden aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde başvuruda ve beyanda bulunur:

a) EUR.1 Dolaşım Belgeleri, Türkçe veya ilgili Anlaşmada belirtilen dillerden birinde, gümrük mevzuatı hükümleri gereğince hazırlanır.

b) EUR.1 Dolaşım Belgelerinde bulunması zorunlu bilgilerin elektronik sistem üzerinden beyan edilmesi zorunludur. Bu alanlar

ihracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri tarafından eksiksiz doldurulur. Beyan edilen ve EUR.1 Dolaşım Belgelerinde kayıtlı olacak eşyanın, tanınmalarına olanak verecek yeterli kesinlikte ve ticari deyimleri ile hiçbir tereddüde yer vermeyecek açıklıkta cins, nevi, nitelik ve miktar olarak ayrıntılı bir biçimde beyan edilmesi zorunludur.

c) Elektronik sistem üzerinde EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için, beyanda bulunulan eşyanın menşeinin tespitini teminen, eşyanın imalatında kullanılan menşeli olmayan girdilere uygulanan işlem ve işçiliğin, Ek II'de yer alan listede belirtilen şartları sağladığını ispatlayan ve eşyanın imalatında kullanılan Türkiye dahil 6 ncı maddede belirtilen ülkeler menşeli girdiler ve bu girdiler üzerinde gerçekleştirilen işlem ve işçilikleri gösteren tüm bilgi ve belgeler ile birlikte, ihracata ait diğer belgeler, gümrük idaresi tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca kontrol edilmesi için elektronik sisteme yüklenir. İlgili mevzuat uyarınca elektronik olarak düzenlenen ya da beyanda kullanılmak amacıyla elektronik ortama aktarılmış belgelerin ve talep edilmesi halinde asıllarının, Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşların doğrudan erişimine hazır halde tutulması zorunludur. Bu türde belge ve bilgiler Gümrük Kanununda öngörülen belge saklama sürelerine tabidir.

ç) Gümrük idaresi tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca EUR.1 Dolaşım Belgesinin düzenlenmesine dair başvurunun kabul edilmesi, beyan edilen belge ve bilgilerin kontrolü, başvurunun onaylanması ve vize işlemleri elektronik sistem üzerinden tamamlanır.

d) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcilerince, vize işleminin tamamlanmasından sonra elektronik sistem üzerinde yer alan bilgilerin, 20 nci maddede belirtilen şekil şartlarını taşıyan ve aynı maddede belirtilen şekilde temin edilen yeşil meneviş zeminli matbu EUR.1 Dolaşım Belgesi üzerine yazıcı vasıtasıyla dökümü alınır. Dökümü alınan belgenin (12) numaralı "İhracatçının Beyanı" kutusu ihracatçı tarafından imzalanır. İmzalanan belgenin bir kopyası ihracatçı tarafından mer'i mevzuatta öngörülen belge saklama süreleri saklı kalmak kaydıyla en az beş yıl süresince saklanır.

e) EUR.1 Dolaşım Belgesinin üzerinde, belgenin (12) numaralı “İhracatçının Beyanı” alanına ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisince atılacak imza haricinde elektronik sistemde oluşturulmamış hiçbir kayıt yer alamaz. Döküm üzerinde ekleme, düzeltme veya silinti yapılamaz.

İhracatçının ibraz yükümlülüğü

MADDE 22

(1) EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, bu belgeleri düzenleyecek gümrük idarelerinin veya Müsteşarlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşların talep edebileceği, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden ilgili bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

Başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 23

Yürürlükten kaldırılmıştır.

Elektronik sistemde düzenlenen EUR.1 Dolaşım Belgelerine ilişkin gümrük idaresince veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlarca yapılacak işlemler

MADDE 23/A

(1) 21/A maddesi uyarınca elektronik sistem kullanılarak EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi amacıyla başvuruda ve beyanda bulunulması durumunda gümrük idaresi ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlar, bu başvuruları ve 21/A maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca başvuruda ibraz edilen bilgi ve belgelerle birlikte, ihracata ait diğer belgeleri de inceleyerek gerekli işlemleri tamamlar.

(2) Beyana ve belgelere ilişkin kontroller tamamlandıktan sonra, uygun görülen başvurular elektronik sistem üzerinden onaylanır.

(3) İhraç belgeleri ve dolaşım belgelerinden üçüncü ülkelere gönderileceği anlaşılan eşya için EUR.1 Dolaşım Belgesi onaylanamaz ve vize edilemez.

EUR.1 dolaşım belgesinin gümrük idaresince incelenmesi

MADDE 24

Yürürlükten kaldırılmıştır.

Elektronik sistemde düzenlenen EUR.1 Dolaşım Belgelerinin gümrük idarelerince incelenmesi ve vize edilmesi

MADDE 24/A

(1) Elektronik sistem üzerinden düzenlenerek gümrük idaresine gönderilen EUR.1 Dolaşım Belgelerinin kontrolü elektronik sistem üzerinden yapılarak uygun olması durumunda vize edilir. Elektronik olarak vize edilen EUR.1 Dolaşım Belgesi kapsamı eşyaya ilişkin kontroller gümrük idaresince gerçekleştirilir.

(2) Gümrük idareleri birinci fıkrada belirtilen kontrolleri yaparken;
a) EUR.1 Dolaşım Belgelerinin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığını incelemek,

b) İhraç konusu eşyanın cins, tür, nitelik ve miktar itibarıyla EUR.1 Dolaşım Belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığını tespit etmek,

c) İhraç konusu eşyanın menşeli olup olmadığını belirlemek,
ç) Eşyaya ait ihraç belgeleri yanında gümrük mevzuatı uyarınca nakliyeciler tarafından verilen belgeleri incelemek,

d) İhraç konusu eşyayı, Gümrük Yönetmeliğindeki esaslara göre muayene etmek,
suretiyle işlem ifa eder.

(3) 21/A maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde belirtildiği şekilde alınan dökümdede, belgenin (11) numaralı "Gümrük Vizesi" alanında elektronik sistem tarafından basılan ve beyanı değerlendirerek belgeyi vize eden gümrük idaresinin adı, vize tarihi, gümrük mührü veya kaşesi yer alır.

EUR.1 dolaşım belgesinin vize edilmesi

MADDE 25

Yürürlükten kaldırılmıştır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

EUR.1 Dolaşım Belgelerinin Sonradan Verilmesi, İkinci Nüsha Düzenlenmesi ve Değiştirilmesi

EUR.1 dolaşım belgesinin ihracattan sonra verilmesi

MADDE 26

(1) 25 inci madde hükümlerine istisna olarak, EUR.1 dolaşım belgeleri; hata, istenmeyerek yapılan ihmal veya özel durumlar nedeniyle ihraç anında düzenlenmemiş olması veya EUR.1 dolaşım belgesinin düzenlenmiş, ancak teknik nedenlerle ithalatta kabul edilmemiş olduğu hususu, gümrük idarelerine veya Müsteşarlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlara tatmin edici bir şekilde ispat edilmesi halinde ait olduğu ürünün ihracından sonra düzenlenebilir.

Elektronik sistem üzerinden EUR.1 Dolaşım Belgesinin sonradan verilmesi işlemleri

MADDE 26/A

(1) 26 ncı maddenin uygulanabilmesi amacıyla, ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi;

a) Eşyanın cinsi, türü, niteliği ve miktarını, ambalaj şeklini, marka ve numaralarını, işaretlerini, ihracat işleminin yapıldığı gümrük idaresinin adını, gümrük beyannamesinin tarih ve sayısını belirterek ve gümrük beyannamesinin bir örneğini eklemek suretiyle elektronik sistem üzerinden başvuruda bulunur.

b) Söz konusu eşya için ihraç sırasında EUR.1 Dolaşım Belgesi verilmediğini veya ithalatçı ülke gümrük idaresince teknik nedenlerle kabul edilmediğini sebepleri ile birlikte elektronik sistem üzerinden beyan eder.

(2) Birinci fıkrada belirtilen şartları yerine getiren ihracatçının veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisinin talebi, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından incelenir. Söz konusu ihraç eşyasına ait gümrük beyannamesi ve ekleri diğer evrak ile varsa bu işleme dair dosyaların incelenmesi ve kontrolü sonucunda, yapılan beyanın tamamen uygun olduğu anlaşıldığı takdirde başvurular elektronik sistem üzerinden onaylanır ve vize edilir.

(3) Bu şekilde düzenlenen EUR.1 Dolaşım Belgesinin (7) numaralı "Gözlemler" kutusuna İngilizce "ISSUED RETROSPECTIVELY" ibaresi elektronik sistem üzerinden kaydedilir.

Teknik nedenlerle EUR.1 dolaşım belgesinin reddi

MADDE 27

(1) EUR.1 dolaşım belgesi bu Yönetmelikte öngörülen şekilde düzenlenmemiş ise teknik nedenlerle reddedilebilir. Aşağıda belirtilen;

a) EUR.1 dolaşım belgesinin, ebat veya renk olarak örnekten önemli derecede farklı olması, seri numarası bulunmaması, resmi olarak öngörülen dillerden birinde basılmaması gibi öngörülen form dışında bir form kullanılarak düzenlenmesi,

b) EUR.1 dolaşım belgesinde (4) numaralı kutu gibi doldurulması zorunlu kutulardan birinin doldurulmaması,

c) EUR.1 dolaşım belgesinin (11) numaralı kutusunun mühürlenmemesi veya kaşelenmemesi ya da imzalanmaması,

EUR.1 dolaşım belgesinin yetkili olmayan bir makam tarafından onaylanması,

ç) EUR.1 dolaşım belgesi vize edilirken kullanılan mühür veya kaşenin 41 inci madde hükümleri uyarınca rneği gönderilmeyen yeni bir mühür veya kaşe olması,

d) İbraz edilen EUR.1 dolaşım belgesinin orijinal olmayıp fotokopi veya suret olması,

e) EUR.1 dolaşım belgesinin (2) veya (5) numaralı kutusuna Anlaşmaya taraf olmayan ülkelerden birinin yazılması,

gibi teknik nedenlerle kabul edilmeyen EUR.1 dolaşım belgeleri sonradan düzenlenebilir.

(2) Teknik nedenlerle reddedilen EUR.1 dolaşım belgesi, zerine BELGE KABUL EDİLMEMİŞTİR ibaresi yazılarak, hangi nedenlerle kabul edilmediği de belirtilerek sonradan düzenlenen yeni bir EUR.1 dolaşım belgesi alması için ithalatçıya iade edilir. Ancak, gümrük idareleri gümrük işlemlerinin tamamlanmasından sonra kontrol amacıyla veya hile yapıldığından Şüphe edilmesi halinde reddedilen EUR.1 dolaşım belgesinin bir kopyasını saklayabilir.

(3) Türkiye'ye yönelik ithalatlarda ibraz edilen menşe ispat belgelerinin teknik nedenlerle reddedilmesi durumunda, eşyaya ilgili Anlaşma kapsamında tercihli rejim uygulanmaz ve kanuni vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler tahsil edilir. Bu durumda, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uygulanmaz.

EUR.1 dolaşım belgesinin ikinci nüsha düzenlenmesi

MADDE 28

Yürürlükten kaldırılmıştır.

Elektronik sistemde ikinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesinde yapılacak işlemler

MADDE 28/A

(1) EUR.1 Dolaşım Belgesinin çalınması, kaybedilmesi veya hasar görmesi hallerinde ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlara başvurarak belgenin ikinci bir nüshasının düzenlenmesi için elektronik sistem üzerinden başvuruda bulunabilir. Başvuru sahipleri, ikinci nüsha belge düzenleme talebinin nedenini elektronik sistemde beyan eder.

(2) İkinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi talebi ile elektronik sistem üzerinden gerçekleştirilen başvuru ve yapılan beyan gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından incelenir.

(3) Gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar, ihraç işlemi yapılmış olan eşyaya ait asıl EUR.1 Dolaşım Belgesine ilişkin bilgilerle birinci fıkrada belirtilen beyanı karşılaştırıp, ikinci nüshaya ilişkin yapılan beyanların doğruluğunu saptadıktan sonra, başvuru onaylanır ve gümrük idaresince vize işlemi gerçekleştirilir.

(4) Bu şekilde düzenlenen ikinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesinin (7) numaralı "Gözlemler" kutusuna İngilizce "DUPLICATE" ibaresi ile ilk dolaşım belgesinin vize tarihi ve seri numarası, elektronik sistem üzerinden kaydedilir.

(5) Elektronik sistem tarafından asıl EUR.1 Dolaşım Belgesi, bu belgeye dayanılarak düzenlenen ikinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesiyle ilişkilendirilir.

EUR.1 dolaşım belgesinin değiştirilmesi

MADDE 29

(1) Menşeli ürünler, Taraf ülkelerden birinin gümrük idaresinin kontrolü altında iken, ürünün tamamının veya bir bölümünün ürünün bulunduğu ülke içinde başka bir yere gönderilmesi gerektiği durumda, gönderilecek kısım için asıl belge yerine geçmek üzere bir veya birden çok müfrez EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenir ve durum esas EUR.1 dolaşım belgesi üzerine işaret edilir.

(2) Müfrez EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenme talebi eşyayı kontrol altında bulduran gümrük idaresine yazılı olarak yapılır. İlgili idare tarafından gerekli her türlü inceleme yapılarak bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması halinde talep yerine getirilir.

(3) Düzenlenen müfrez belge Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında EUR.1 dolaşım belgesi olarak kabul edilir.

(4) Esas EUR.1 dolaşım belgesinin tarih ve seri numarası müfrez belgenin veya belgelerin (7) numaralı Gözlemler kutusuna yazılır, aslına ve tüm nüshalarına MÜFREZ MENŞE İSPAT BELGESİDİR kaşesi basılır.

(5) Gümrük idaresi, esas menşe ispat belgesi ile buna dayanılarak düzenlenen yeni belgenin veya belgelerin beyaz nüshasını muhafaza eder.

DOKUZUNCU BÖLÜM

İbraz

Menşe ispat belgesinin geçerliliği

MADDE 30

(1) EUR.1 dolaşım belgesi, ihracatçı ülkedeki vize tarihinden itibaren dört ay geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilmesi gerekir.

(2) Fatura beyanı, ihracatçı tarafından hazırlanış tarihinden itibaren dört ay geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilmesi gerekir.

(3) İthalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilecek menşe ispat belgeleri, istisnai durumlar nedeniyle, birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen sürelerden sonra da, uygulanan tercihli muamele çerçevesinde kabul edilebilir.

(4) Diğer geç ibraz hallerinde, ithalatçı ülkenin gümrük idaresi, eşyanın belirtilen son tarihten önce gümrüğe sunulmuş olması kaydıyla menşe ispat belgelerini kabul edebilir.

(5) Menşe ispat belgelerinin ibraz süresinden sonra tercihli muameleden yararlanması için, bu sürenin bitiminden önce eşyanın gümrüğe gelmiş ve yine bu süreden önce ithalatçı veya gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yazılı olarak ilgili gümrüğe başvurulmuş olması gerekmektedir.

(6) İlgili gümrük idaresi durumu bağlı olduğu Başmüdürlüğe intikal ettirir. İlgili Başmüdürlük konuyu inceleyerek mücbir sebep ve olağanüstü hal mevcudiyetine kanaat getirir ve ek süre istemine ilişkin gerekçeleri haklı bulur ise Sertifikaların süresini en çok bir ay uzatabilir.

Menşe ispat belgelerinin ibrazı

MADDE 31

(1) Menşe ispat belgeleri, gümrük mevzuatı ve ilgili mevzuat gereğince ithalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilir. Söz konusu gümrük idaresi, menşe ispat belgelerinin tercümesini talep edebilir. Ayrıca idare beyannameye ek olarak, ithalatçıdan eşyanın Anlaşmanın koşullarına uygunluğunu gösteren yazılı bilgi ve belgeleri talep edebilir.

(2) Eşyanın tercihli rejiminden yararlanmasını teminen ibrazı gereken menşe ispat belgelerinin, bu belgeyle ilgili eşyanın fiili ithalinden evvel veya fiili ithali sırasında ibraz edilememesi ve ilgili ithalatçı tarafından eşyanın bekletilmeden ithalinin istenilmesi

durumunda, tercihli rejim uygulanmaz ve indirimsiz vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler kesin olarak tahsil edilir. Ancak bu kabil eşyanın fiili ithalini müteakip süreleri içerisinde, usulüne uygun menşe ispat belgeleri işlemi yapan gümrük idaresine ibraz olduğu takdirde; ibraz olunan menşe ispat belgesinin ithal edilen eşyaya ait olduğunun gümrük beyannamesi ve ekleri belgelerle karşılaştırılarak anlaşılması ve belgenin geçerlilik süresinin geçirilmemiş olduğunun tespiti kaydıyla, tercihli vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları ile tercihsiz vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları arasındaki fark mükelleflerine iade edilir.

Parçalar halinde ithalat

MADDE 32 – (1) İthalatçının talebi üzerine ve Müsteşarlıkça belirlenen şartlara binaen, Armonize Sistemin 2(a) Genel Kuralı anlamındaki birleştirilmemiş veya monte edilmemiş halde olan ve Armonize Sistemin XVI ncı ve XVII nci Bölümlerinde ya da 7308 ve 9406 no'lu pozisyonlarında yer alan ürünlerin, parçalar halinde ithal edilmesi halinde, bu tür ürünler için tek bir menşe ispat belgesi, ilk parçanın ithalatı esnasında gümrük idaresine verilecektir.

Tevsik edici belgeler

MADDE 33

(1) Aşağıda sayılan belgeler, bir EUR.1 dolaşım belgesi veya fatura beyanı kapsamındaki ürünlerin Türkiye veya 6 ncı maddenin birinci fıkrasında yer alan ülkelerden biri menşeli olduğu ve bu Yönetmeliğin diğer koşullarını yerine getirdiği hususlarını desteklemek amacıyla, 19 uncu maddenin üçüncü fıkrasında ve 22 nci maddede belirtilen belgeler arasındadır:

a) İhracatçı veya tedarikçi tarafından, söz konusu eşyanın elde edilmesi için gerçekleştirilen işlemleri belgeleyici nitelikte; örneğin hesaplarında veya iç muhasebesinde yer alan doğrudan deliller,

b) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, imalatta kullanılan maddelerin menşe statüsünü tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler,

c) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, maddeler üzerinde bu ülkelerde yapılan işçilik veya işlemi tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler,

ç) Kullanılan maddelerin menşe statüsünü tevsik etmek üzere, Türkiye veya 6 ncı maddenin birinci fıkrasında yer alan ülkeler

tarafından bu Yönetmelik hükümleri uyarınca düzenlenmiş veya hazırlanmış EUR.1 dolaşım belgeleri veya fatura beyanları,

d) 14 üncü maddede öngörülen şartların karşılandığını ispat eden, Türkiye veya ilgili taraf ülke dışında gerçekleştirilen işçilik ve işlemlere ilişkin uygun nitelikte kanıtlar.

Menşe ispat belgeleri ve tevsik edici belgelerin muhafazası MADDE 34

(1) Yürürlükteki kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak üzere,

a) EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, 22 nci maddede belirtilen belgeleri,

b) Fatura beyanında bulunan ihracatçı, bu beyanın bir nüshasını ve 19 uncu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen belgeleri,

c) EUR.1 dolaşım belgesini düzenleyen gümrük idaresi veya Müsteşarlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar, 20 nci maddede belirtilen Başvuru Formunu ve başvuru sırasında firma tarafından kendilerine sunulan diğer tüm vesai,

ç) İthalatçı ülkenin gümrük idareleri, kendilerine ibraz edilen EUR.1 dolaşım belgeleri ve fatura beyanlarını

en az üç yıl muhafaza eder.

Farklılıklar ve şekli hatalar

MADDE 35

(1) Menşe ispat belgelerindeki beyanlar ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgelerdeki ifadeler arasında küçük farklılıkların bulunması, belgenin gümrüğe sunulan ürünlere tekabül ettiğinin kesin olarak ortaya konması kaydıyla, söz konusu menşe ispat belgelerinin geçerliliğini kendiliğinden ortadan kaldırmaz.

(2) Menşe ispat belgeleri üzerindeki ifadelerin doğruluğu üzerinde şüphe yaratması söz konusu olmayan, daktilo hatası gibi bariz maddi hatalar, bu belgelerin reddedilmesini gerektirmez.

ONUNCU BÖLÜM

Menşe İspatından Muafiyet

Ticari mahiyette olmayan eşya

MADDE 36

(1) Küçük paketler halinde gerçek kişilerden gerçek kişilere gönderilen veya yolcuların zati ya da hediye eşyasının bir bölümünü oluşturan eşya; ticarete konu olmamaları, bu Yönetmelik gereklerini yerine getirdiklerinin beyan edilmesi ve bu beyanın doğruluğu hakkında şüphe bulunmaması halinde menşe

ispat belgesi istenmeksizin menşeli ürünler olarak kabul edilir. Posta yoluyla gelen eşyada beyan, Posta Gümrük Beyannamesi (CN22/CN23 belgesi) veya bu belgeye eklenen bir kağıt üzerinde yapılabilir.

(2) Alıcıların, yolcuların veya ailelerinin şahsi kullanımına mahsus ürünler içeren arazi ithalat, eşyanın tabiatı ve miktarı itibarıyla ticari bir amaç gözetilmediği bariz ise, ticari ithalat olarak kabul edilmez.

(3) Ayrıca, birinci ve ikinci fıkradaki ürünlerin toplam kıymetinin, küçük paketler halindeki eşyada 500 Euro'yu, yolcu zati ve hediyelik eşyasında 1200 Euro'yu geçmemesi gerekir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Euro ile İfade Edilen Tutarlar

Euro karşılıklarının tespiti

MADDE 37

(1) 19 uncu madde ile 36 ncı madde hükümlerinin uygulanmasında, eşyanın Euro dışında bir para birimi üzerinden faturalandırıldığı durumlarda, Taraf ülkelerin ulusal para birimleri cinsinden ifade edilen Euro tutarına eşit tutarlar, Taraf ülkelerin her biri tarafından yıllık olarak sabitlenir.

(2) Bir sevkiyat, ilgili ülkede sabitlenen tutara göre, faturanın düzenlendiği para birimine atıf yapılmak suretiyle, 18 inci madde ile 35 inci madde hükümlerinden yararlanır.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Basitleştirilmiş İşlemler

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin verilmesi

MADDE 38

(1) Taraflar arasındaki ticarete aşağıdaki hükümler çerçevesinde basitleştirilmiş işlem uygulanması mümkündür;

a) Müsteşarlık;

1) Sık sık EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesini gerektiren sevkiyat yapan,

2) Eşyanın menşe statüsünün ve bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirildiğinin saptanması için gerekli her türlü teminatı gümrük idarelerine veren,

3) Vergi ve gümrük mevzuatı ile ilgili ciddi ve mükerrer suç işlememiş olan,

4) Gümrük makamlarının faaliyetlerini denetlemesine imkan verecek kayıtlara sahip olan

gerçek ve tüzel kişilere, eşyanın kıymetine bakılmaksızın örneği Ek IV'te yer alan Fatura beyanını hazırlayabilmesi konusunda Onaylanmış İhracatçı yetkisi verebilir.

(2) Müsteşarlık, basitleştirilmiş işlem uygulamasını teminen yetki belgesi verilmesi ve yetkinin Onaylanmış İhracatçı tarafından kullanımının izlenmesine ilişkin usulleri belirler.

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin iptali

MADDE 39

(1) Onaylanmış ihracatçıların bu Yönetmelikteki hükümlere aykırı hareket etmeleri ya da verilen yetkide öngörülen koşullara uymamaları veya bu koşulların ortadan kalkması halinde, cezai hükümler saklı kalmak üzere verilen yetki Müsteşarlıkça geçici olarak geri alınabilir veya iptal edilebilir.

Muhasebesel ayırım

MADDE 40

(1) Aynı ve birbirleri yerine geçebilen menşeli ve menşeli olmayan madde stoklarının ayrı tutulmasının önemli maliyetler ve somut güçlükler doğurduğu hallerde, ilgililerin yazılı talebi üzerine gümrük idaresi, bu stokların yönetiminde muhasebesel ayırım yönteminin kullanılmasına izin verebilir.

(2) Muhasebesel ayırım yöntemi, belirli bir referans dönemi için, elde edilen menşeli kabul edilebilecek ürün sayısının, stokların fiziksel ayırma tabi tutulmuş olması halinde elde edilecek ürün sayısı ile aynı olmasını sağlayabilmelidir.

(3) Gümrük idaresi bu izni gerekli göreceği koşullara bağlı olarak verebilir.

(4) Muhasebesel ayırım yöntemi, ürünlerin imal edildiği ülkede uygulanan genel muhasebe ilkelerine göre uygulanır ve kaydı tutulur.

(5) Muhasebesel ayırım yönteminden yararlanan kişi, menşeli kabul edilebilecek ürün miktarı için, yerine göre, Fatura beyanı veya EUR.1 dolaşım belgesi düzenleyebilir veya EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesi için başvurabilir. Gümrük idaresinin talebi üzerine, yararlanan kişi, stoklarının nasıl işletildiğine ilişkin bir bildiğe sunar.

(6) Gümrük idaresi, iznin kullanımını izler ve yararlananın izni uygunsuz kullandığı veya bu Yönetmelikte belirlenen bir koşulu yerine getiremediği her durumda geri alabilir.

(7) Müsteşarlık, muhasebesel ayırım yönteminin kullanılması ile bu yöntemin kullanılmasına ilişkin iznin verilmesi, geri alınması ve

iznin kullanımının izlenmesine dair usulleri belirler.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gümrük İdareleri Arasında Karşılıklı İşbirliği

Mühür, kaşe ve adreslerin iletilmesi

MADDE 41

(1) Taraf ülkelerin gümrük idareleri veya kendi gümrük idarelerinde EUR.1 dolaşım belgesi vize ederken kullandıkları mühürlerin veya kaşelerin örnek baskılarını, EUR.1 dolaşım belgelerinin ve fatura beyanlarının kontrolünden sorumlu gümrük idarelerinin adreslerini birbirlerine iletir.

Karşılıklı yardım

MADDE 42

(1) Taraf ülkeler, yetkili gümrük idareleri vasıtasıyla birbirlerine EUR.1 dolaşım belgeleri veya fatura beyanlarının geçerliliklerinin ve bu belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğunun kontrolünde yardımcı olur.

Sonradan kontrol talebi

MADDE 43

(1) İthalatçı ülke gümrük idareleri, EUR.1 dolaşım belgeleri ve fatura beyanlarının sonradan kontrolünü talep edebilir.

(2) İthalatçı ülke gümrük idaresi, ihracatçı ülke gümrük idaresince verilen EUR.1 dolaşım belgeleri ve fatura beyanlarının gerçekliği veya eşyanın gerçek menşesine ilişkin bilgilerin doğruluğu hakkında makul bir şüphesi olduğunda veya sondaj usulü ile yapacağı kontrol sonucunda anılan belgeleri sonradan kontrol talebi ile 43 üncü madde hükümleri çerçevesinde vizeyi yapan ihracatçı ülke gümrük idaresine geri gönderir.

(3) İthalatçı ülke gümrük idareleri, EUR.1 dolaşım belgesi ve fatura ile, eğer ibraz edilmiş ise fatura beyanını, yahut bu belgelerin birer kopyasını, gerektiğinde araştırmanın gerekçelerini de belirterek ihracatçı ülkenin gümrük idarelerine geri gönderir. Menşe ispat belgesinde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir.

Sonradan kontrol işlemleri

MADDE 44

(1) Menşe İspat Belgelerinin kontrol talebi, bu belgelerin Müsteşarlığa gönderilmesi suretiyle yapılır.

(2) EUR.1 dolaşım belgelerinin kontrol talebi; (13) numaralı bölümün, EUR.1 dolaşım belgesini vize eden ihracatçı ülke

gümrük idaresinin adı ve adresi ile kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke gümrük idaresinin adı ve açık posta adresi, yazı makinesi veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleri ile yazılarak doldurulması suretiyle yapılır.

(3) Kontrol talebinde bulunulan yer ve tarih belirtilip imzalanır ve mühür veya kaşe ile işlemi gerçekleştiren görevliye ait kaşe uygulanmak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol talebinin incelenmesi

MADDE 45

(1) Kontrol, ihracatçı ülke gümrük idaresi tarafından yapılır. Bu amaçla, ihracatçı ülke gümrük idaresi, her türlü delil talep etme ve ihracatçının hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahiptir.

(2) İhracatçı ülke gümrük idareleri EUR.1 dolaşım belgelerinin kontrol sonucunu (14) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde doldurmak suretiyle belirtir:

a) Birinci veya ikinci maddelerden uygun olanın önüne (x) işareti konur,

b) Kontrolü yapan gümrük idaresinin adı ve kontrol tarihi yazılır,

c) İmzalanır ve okunabilir mühür veya kaşesi ile işlemi gerçekleştiren görevliye ait kaşe uygulanmak suretiyle onaylanır.”

Sonradan kontrol sonuçları

MADDE 46

(1) Sonradan kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke gümrük idaresi, kontrol sonucundan en kısa zamanda haberdar edilir.

(2) Kontrol sonuçlarında, belgelerin gerçek olup olmadığı, söz konusu ürünlerin Taraf ülkelerden biri menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine uygun olup olmadığı hususları açıkça belirtilir.

(3) İthalatçı ülke gümrük idaresine ibraz edilen EUR.1 dolaşım belgesinin sonradan kontrol işlemine tabi tutulması halinde, söz konusu belge kapsamı eşyanın kanuni vergisi ile tercihli vergisi arasındaki fark kadar nakit veya teminat mektubu alınarak, eşyanın gümrük işlemleri tamamlanır. Sonradan kontrol amacıyla gönderilen dolaşım belgelerinin, ihracatçı ülke gümrük idaresince doğruluğunun teyidi yapılarak geri gönderilmesinden sonra teminata bağlanan gümrük vergileri iade edilir.

(4) Makul şüphe durumlarında, on ay içinde cevap alınamaması veya cevapta söz konusu belgelerin doğruluğunun ya da ürünlerin gerçek menşeinin tespitine imkan verecek ölçüde yeterli bilginin

bulunmaması halinde, talepte bulunan ithalatçı ülke gümrük idareleri, istisnai durumlar hariç olmak üzere söz konusu eşyaya Anlaşma hükümlerinin uygulanmasını reddedebilir.

Anlaşmazlıkların çözümü

MADDE 47

(1) Bu Yönetmelik esasları çerçevesinde yapılacak uygulamada meydana gelecek tereddüt ve anlaşmazlıklar, bu Yönetmeliğe ilişkin işlemlerin yürütülmesiyle görevli kuruluşlarca Müsteşarlığa iletilir.

(2) Bu tereddüt ve anlaşmazlıklardan 43 ila 46 ncı maddelerde belirtilen sonradan kontrol işlemlerine ilişkin olup, Taraf ülkeler gümrük idarelerince kendi aralarında çözümlenemeyenler veya Anlaşma eki Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokolün yorumlanmasında ortaya çıkan sorunlar Ortak Komiteye sunulur.

(3) İthalatçı ile ithalatçı ülkenin gümrük idareleri arasında çıkabilecek her türlü anlaşmazlık, bu ülkenin mevzuatı çerçevesinde çözüme bağlanır.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Cezalar

MADDE 48

(1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı fiiller hakkında, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile yürürlükteki ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

ONBEŞİNCİ BÖLÜM

Serbest Bölgeler

MADDE 49

(1) Taraf ülke gümrük idareleri, nakliyeleri esnasında kendi ülkesi içinde bulunan bir serbest bölgeyi kullanan ve bir menşe ispat belgesi kapsamında ticarete konu olan eşyanın başka eşyayla değiştirilmemesinin veya hasara uğramasını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmamasının temini konusundaki her türlü tedbiri alır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak, Taraf ülkelerden biri menşeli herhangi bir ürün, bir menşe ispat belgesi kapsamında bir serbest bölgeye ithal edilir ve bir işçilik veya işlemden geçirildiği takdirde, tatbik edilmiş olan işçilik veya işlemin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması koşuluyla, ihracatçının talebi üzerine yeni bir EUR.1 dolaşım belgesi, ilgili gümrük idaresi veya

Müsteşarlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar tarafından düzenlenir.

D-8 ÜYESİ DEVLETLER ARASINDA TERCİHLİ TİCARET ANLAŞMASI ÇERÇEVESİNDEKİ TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1

1) Bu Yönetmeliğin amacı, 18/04/2011 tarihli ve 2011/1681 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan D-8 Üye Devletleri Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması eki D-8 Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasına (TTA) İlişkin Menşe Kurallarının uygulanmasına dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2

(1) Bu Yönetmelik, D-8 Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasına (TTA) İlişkin Menşe Kurallarının uygulanmasına dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3

(1) Bu Yönetmelik, 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi ile bu Yönetmeliğin 1 inci maddesinde belirtilen D-8 Üye Devletleri Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması eki D-8 Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasına (TTA) İlişkin Menşe Kurallarına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4

(1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Anlaşma: D-8 Üye Devletleri Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasını,

b) Armonize Sistem: 10 Kasım 1988 tarihli ve 3501 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan Uyum Sağlanmış (Armonize) Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası Sözleşmede belirtilen şekilde ve Sözleşmenin ekinde yer alan pozisyonları, alt pozisyonları ve bunlara ait sayısal kodları, Bölüm,

Fasıl ve Alt Pozisyon Notlarını ve Armonize Sistemin yorumu ile ilgili Genel Kuralları kapsayan Nomanklatürü,

c) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

ç) CIF kıymeti: İthalat limanında eşyanın taşıyıcıdan boşaltıldığı sırada eşyanın bedeli, eşyanın varış limanına teslim edilmesi için gereken navlun ve sigorta dahil olmak üzere eşya için ihracatçıya gerçekte ödenen veya ödenebilecek fiyatı,

d) Eşya: Hem girdileri hem de ürünleri,

e) Etkisiz unsurlar:

1) Yakıt ve enerji,
2) Alet, kalıp ve şekiller,
3) Bina ve ekipmanların bakımında kullanılan parça ve maddeler,

4) Yağ, gres, birleştirici maddeler ve üretimde veya bina ve ekipmanların işletilmesinde kullanılan diğer maddeler,

5) Eldivenler, gözlükler, ayak giyecekleri, elbise, güvenlik ekipmanları ve donanımları,

6) Eşyanın test edilmesi veya incelenmesi amacıyla kullanılan ekipman, aygıt ve donanımları,

7) Katalizör ve solventler,

8) Eşyaya dahil edilmeyen ancak eşyanın üretiminde kullanılmasının üretimin bir parçasını teşkil ettiği makul olarak ispatlanabilecek diğer tüm eşya,

dahil olmak üzere bir eşyanın üretiminde, test edilmesinde veya muayenesinde kullanılan fakat fiziki olarak eşyaya dahil edilmemiş bir eşyayı veya eşyanın üretimiyle bağlantılı binaların bakımı veya ekipmanın işletimi ile ilgili bir eşyayı,

f) Fabrika çıkış fiyatı: Ürün için nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya fabrika çıkışı itibarıyla ödenen, kullanılan bütün girdi fiyatlarının dâhil edilmiş olduğu elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenen veya ödenecek yurtiçi vergilerin tenziliyle bulunan fiyatı,

g) Girdi: Ürün imalatında kullanılan herhangi bir madde, parça, aksam, yarı mamul ve/veya diğer eşyaya fiziken dahil edilmiş veya diğer eşyanın üretim sürecine dahil edilmiş eşyayı,

ğ) Gümrük kıymeti: İthalat ülkesine ihraç amaçlı satışlarda diğer tahsil edilebilir vergiler ve ödenen miktarlar da dâhil olmak üzere eşya için gerçekte ödenen veya ödenebilir kıymet olan ithal eşyasının satış bedelini, eşyanın satış bedeline göre belirlenemediği hallerde,

1) Aynı eşyanın satış bedeli yöntemi kullanılarak belirlenen bedeli,

2) Benzer eşyanın satış bedeli yöntemi kullanılarak belirlenen bedeli,

3) İndirgenmiş kıymet yöntemi kullanılarak belirlenen bedeli,

4) Hesaplanmış kıymet yöntemi kullanılarak belirlenen bedeli,

5) Son yöntem kullanılarak belirlenen bedeli,

h) Menşe İspat Belgesi: Eşyanın Anlaşma kapsamında menşeli olduğunu ispat üzere düzenlenen ve bir örneği ekte yer alan D-8 Menşe İspat Belgesini,

ı) Menşeli olmayan girdi: Üretimde kullanılan, menşe ülkesi Anlaşmaya taraf ülkeler dışındaki bir ülke olan veya menşei belirlenemeyen her türlü girdiyi,

i) Sevkiyat: Bir ihracatçıdan bir alıcıya aynı anda gönderilen ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünleri,

j) Sınıflandırılmış: Ürün veya girdilerin belirli bir pozisyon altında sınıflandırılmasını,

k) Taraf ülke: D-8 Üye Devletleri Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması'nı onaylamış ülkelere biri olarak;

Türkiye Cumhuriyeti,

Bangladeş Halk Cumhuriyeti,

Endonezya Cumhuriyeti,

İran İslam Cumhuriyeti,

Malezya,

Nijerya Federal Cumhuriyeti,

Pakistan İslam Cumhuriyeti,

l) Ülkeler: Karasularını da kapsayacak şekilde taraf ülke topraklarını,

m) Üretim: İmal etmek, üretmek, monte etmek, işlemek, yetiştirmek, büyütmek, beslemek, madencilik, özünü çıkartmak, hasat etmek, balıkçılık, tuzakla avlamak, bir araya getirmek, toplayıcılık, avcılık ve yakalamak da dahil olmak üzere eşya elde etme yöntemlerini,

n) Ürün: Bilahare başka bir imalat işleminde girdi olarak kullanılması söz konusu olsa bile imal edilmiş ürünü,

o) Elektronik sistem: Menşe ispat ve dolaşım belgelerinin düzenlenmesine yönelik başvurunun yapılması, belgelerin düzenlenmesi, kontrol edilmesi, onaylanması ve vize işlemlerinin

gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Bakanlık ya da Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarca elektronik ortamda verilen hizmet ve bu hizmete dair alt yapıyı,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Koşulları

Menşeli ürünler

MADDE 5

(1) 14 üncü maddede belirtilen sevkiyat hükümlerine uygun olarak bir taraf ülkeden diğer taraf ülkeye ihraç edilen aşağıda belirtilen ürünler, taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilerek Anlaşma kapsamındaki tercihli tavizden yararlanırlar:

a) 6 ncı maddede belirtildiği ve tanımlandığı şekilde, tamamen elde edilmiş veya üretilmiş ürünler.

b) 7 nci maddede belirtilen şartları karşılamak kaydıyla, tamamen elde edilmemiş veya üretilmemiş ürünler.

Tamamen üretilmiş veya elde edilmiş ürünler

MADDE 6

(1) Aşağıdaki ürünler tamamen bir taraf ülkede üretilmiş veya elde edilmiş kabul edilir:

a) O taraf ülkede hasat edilen, toplanan veya harmanlanan bitki ve bitkisel ürünler.

b) O taraf ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar.

c) O taraf ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlardan elde edilen ürünler.

ç) O taraf ülkede avcılık, tuzakla avcılık, balıkçılık, su ürünleri yetiştiriciliği, toplayıcılık veya yakalama yoluyla elde edilen ürünler.

d) O taraf ülkenin topraklarından, sularından, deniz yataklarından veya deniz yataklarının altından çıkarılan ancak (a) ve (ç) bentlerinde belirtilen ürünlere dahil olmayan mineral ürünler ve diğer doğal maddeler.

e) Uluslararası hukuka göre işletme hakkı bulunması koşuluyla taraf ülkenin karasuları dışındaki sulardan, deniz yataklarından veya deniz yataklarının altından çıkartılan ürünler.

f) Bir taraf ülkeye kayıtlı veya söz konusu taraf ülkenin bayrağı altında seyreden gemilerle açık denizden elde edilen balıkçılık ürünleri ve diğer denizcilik ürünleri.

g) Bir taraf ülkeye kayıtlı veya söz konusu taraf ülkenin bayrağı altında seyreden fabrika gemilerinin bordasında münhasıran (f)

bendinde belirtilen ürünlerden işlenen ve/veya üretilen eşya.

ğ) Bir taraf ülkede esas amacını daha fazla sürdürmeyen ve yenilenmesi veya tamiri mümkün bulunmayan ve sadece imha edilmeye veya hammaddelerin bir kısmının geri kazanılmasına veya geri dönüşümüne müsait kullanılmış ürünler.

h) Taraf ülkede yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar.

ı) Münhasıran (a) ila (h) bentlerinde tanımlanan ürünlerden bir Taraf ülkede elde edilen veya üretilen eşya.

(2) Birinci fıkranın (f) ve (g) bentlerinde belirtilen gemiler veya fabrika gemileri terimi sadece aşağıda belirtilen gemi ve fabrika gemileri için uygulanır:

a) Taraf ülkede kayıtlı veya tescilli olanlar,

b) Taraf ülkelerden birinin bayrağı altında seyredenler,

c) En az yüzde 50'si bir taraf ülke vatandaşlarına ait olanlar veya yönetim merkezi bu taraf ülkelerden birinde bulunan, müdür veya müdürleri, Yönetim Kurulu veya Denetleme Kurulu Başkanı ve bu kurullar üyelerinin çoğunluğunun bir taraf ülke vatandaşı olan ve ilave olarak, ortaklık veya limited şirket durumunda, sermayesinin en az yarısı o taraf ülkeye veya söz konusu taraf ülkenin kamu kuruluşları ya da vatandaşlarına ait olanlar.

Tamamen üretilmemiş veya elde edilmemiş ürünler

MADDE 7

(1) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin uygulanması bakımından bir ürün, o ürünün fabrika çıkış fiyatının en az %40'lık bir kısmı bir taraf ülke menşeli olması kaydıyla menşeli olarak kabul edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında bir taraf ülke menşeli girdilerin yüzdesinin hesaplanmasında aşağıda belirtilen yöntem uygulanır:

Fabrika Çıkış Fiyatı - Menşeli Olmayan Girdilerin Kıymeti x 100
≥ %40

Fabrika Çıkış Fiyatı

(3) Menşeli olmayan girdilerin kıymeti:

a) Girdilerin ithalatı esnasındaki CİF Kıymeti veya

b) İşçilik veya işlemin yapıldığı Taraf ülkede menşei belli olmayan girdiler için ödenen tespiti mümkün ilk fiyattır.

Menşe kümülasyonu

MADDE 8

(1) 5 inci maddede belirtilen koşulları karşılayan ve Anlaşma kapsamındaki tercihli rejimden yararlanmaya ehil bir nihai ürün

için bir taraf ülkede girdi olarak kullanılan ürünler, nihai ürünlerdeki taraf ülkeler menşeli toplam içeriğin %40'dan az olmaması kaydıyla, nihai ürünün işçilik veya işleminin gerçekleştirildiği taraf ülke menşeli olarak kabul edilirler.

Yetersiz işçilik veya işlemler

MADDE 9

(1) 6 ncı, 7 nci veya 8 inci maddelerde belirtilen koşullar yerine getirilmiş olsun veya olmasın, aşağıda belirtilen işlemlerin menşeli ürün statüsü vermede yetersiz işçilik veya işlem oldukları kabul edilir:

a) Nakliye ve depolama esnasında ürünlerin iyi koşullarda muhafaza edilmesini sağlamaya yönelik faaliyetler (kurutma, dondurma, tuzlu suda bekletme, havalandırma, yayma, soğutma, tuza, sülfür dioksit veya diğer sulu çözeltilere yatırma, hasar görmüş parçalardan ayırma ve benzeri işlemler).

b) Tozdan arındırma, eleme, kalburdan geçirme, sıraya koyma, tasnifleme, eşleştirme (maddelerden setler oluşturma dahil), yıkama, boyama, kesmeyi içeren basit işlemler.

c) Ambalaj değişikliği ve sevkiyata konu eşyanın ayrılması ve birleştirilmesi.

ç) Basit kesme ve dilimleme.

d) Ürün veya paketler üzerine marka, etiket ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma.

e) Yeniden paketleme veya şişeleme, beherlere koyma, torbalama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer paketleme işlemleri.

f) Farklı türde olmalarına bakılmaksızın ürünlerin basit karıştırılma işlemleri.

g) Tamamlanmış bir ürün oluşturmak üzere parçaların basit montajı.

ğ) Demonte etme.

h) Hayvan kesimi.

ı) Sadece suyla veya eşyanın niteliklerini maddesel olarak değiştirmeyen diğer maddelerle seyreltme.

i) Dokuma kumaşları ütüleme veya presleme.

j) Tahıl ve pirinci kabuklarından ayırma, kısmi veya tam ağartma, parlatma ve perdahlama.

k) Şeker renklendirme veya şeker topaklarını biçimlendirme işlemleri.

l) Meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, zarlarını ayıklama, çekirdeklerini ıkarma.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eşyanın Sınıflandırılması, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam ve Etkisiz Unsurlar

Eşyanın sınıflandırılması

MADDE 10

(1) Bu Yönetmeliğın uygulanmasında eşya, girdi ve ürünler Armonize Sistemin Genel Yorum Kurallarına göre sınıflandırılır.

(2) Bir taraf ölkede, gümrük vergilerinin hesaplanmasında, ambalaj üründen ayrı olarak muameleye tabi tutuluyorsa, Anlaşma kapsamında o öлкеye yapılan ithalatlarda da ambalajın menşei üründen ayrı olarak tespit edilebilir.

(3) İkinci fıkra hükümlerinin uygulanmadığı hallerde ambalaj, ürünün menşeinin belirlenmesi açısından dikkate alınmaz.

(4) Bir ürünün münhasıran nakliyesi için kullanılan ambalaj malzemesi ve konteyner, ürünün menşeinin belirlenmesinde dikkate alınmaz.

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

MADDE 11

(1) Bir ürünle birlikte teslim edilen aksesuarlar, yedek parçalar, aksam ve talimatname veya diğeri bilgilendirme materyallerinin menşei, söz konusu unsurların eşyayla birlikte sınıflandırılması ve ithalatçı taraf öлке tarafından gümrük vergilerinin tahsil edilmesi kaydıyla, eşyanın menşeinin tespit edilmesinde dikkate alınmaz.

(2) Bir cihaz, makine, alet veya aracın beraberinde teslim edilen, normal olarak bir cihazın bölümü durumundaki ve fiyata dâhil edilmiş bulunan ve bu nedenle ayrıca fatura edilmemiş olan aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam, söz konusu cihaz, makine, alet veya araç içinde mütalaa edilir.

Etkisiz unsurlar

MADDE 12

(1) Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirlemek için etkisiz unsurların veya ürünün imalatında kullanılmış olmakla birlikte ürünün içerisinde kalmayan veya ürünün bir parçasını oluşturmayan girdilerin menşei dikkate alınmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ölkesel Gereklilikler

Ölkesellik ilkesi

MADDE 13

(1) İkinci ve üçüncü bölümde yer alan menşe statüsü kazandırılmasına ilişkin koşullar, taraf ülkelerden birinde kesintisiz olarak yerine getirilir.

(2) Taraf ülkelerden birinden başka bir ülkeye ihraç edilmiş olan menşeli eşyanın geri gelmesi halinde, geri gelen eşyanın ihraç edilen eşya ile aynı olduğu, söz konusu ülkede bulunma veya ihraç edilme esnasında iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların ötesinde herhangi bir işleme tabi tutulmadığı hususları gümrük idarelerini tatmin edecek şekilde ispat edilmediği takdirde menşeli olmadığı kabul edilir.

Doğrudan sevkiyat

MADDE 14

(1) Anlaşma kapsamında sağlanan tercihli muamele, sadece bu Yönetmeliğin gerekliliklerini yerine getirmiş taraf ülkeler arasında doğrudan nakledilen ürünler için uygulanır.

(2) Üçüncü ülkelerde aktarma yapıp yapılmadığına veya geçici olarak depolanıp depolanmadığına bakılmaksızın, aracı niteliğindeki bir veya daha fazla üçüncü ülke üzerinden transit edilen ürünler;

a) Bu transit geçişin, coğrafi nedenlerle veya münhasıran nakil koşullarının değerlendirilmesi suretiyle haklı görülmesi,

b) Ürünlerin söz konusu ülkelerde ticaret veya tüketime konu olmamaları,

c) Ürünlerin boşaltma, tekrar yükleme veya iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların dışında herhangi bir işleme tabi tutulmamaları,

halinde ihracatçı taraf ülkeden doğrudan nakledilmiş sayılır.

(3) İkinci fıkrada yer alan koşulların yerine getirildiğinin ithalatçı ülkenin gümrük yetkililerine ispatı, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı yoluyla yapılır:

a) Ürünün, ihracatçı ülkeden transit ülkesi aracılığıyla geçişini kapsayan konşimento veya tek taşıma belgesi.

b) (a) bendinde belirtilen belgelerin temin edilememesi halinde herhangi bir nevide ikame kanıtlayıcı belgeler.

Sergiler

MADDE 15

(1) Taraf ülkelerin birinden bir başka ülkeye sergilenmek üzere gönderilen ve sergi sonrasında diğer taraf ülkeye ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler, gümrük idarelerinin;

- a) Bir ihracatçının bu ürünleri bir taraf ülkeden serginin yapıldığı ülkeye nakletmesi ve orada sergilemesi,
b) Ürünlerin aynı ihracatçı tarafından diğer taraf ülkedeki bir kimseye satıldığı veya tasarrufuna verildiği,
c) Ürünlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra sergilenmek üzere gönderildiği durumunu koruyarak sevk edildiği,
ç) Ürünlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren bu sergide teşhir edilmek dışında başka bir amaçla kullanılmadığı, hususlarında tatmin edilmesi kaydıyla ithallerinde Anlaşma kapsamındaki tercihli rejimden yararlanır.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlenen veya hazırlanan D-8 menşe ispat belgesi, normal usullere uygun olarak ithalatçı ülke gümrük yetkililerine ibraz edilir. Bu belge üzerinde serginin adı ve adresi belirtilir. Gerektiği takdirde ürünlerin sergilenmelerine ilişkin koşullar hakkında ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.

(3) Özel amaçla yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyeri veya mağazalarda düzenlenmemiş olan, süresi zarfında eşyanın gümrük denetimi altında kaldığı her türlü ticaret, sanayi, tarım ve el sanatları sergi, fuar veya benzeri umumi gösterilere birinci fıkra hükümleri uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Eşyanın Menşenin İspatı, Menşe İspat Belgesinin Düzenlenmesi ve Vize İşlemleri

Menşe İspat Belgesi

MADDE 16

(1) Taraf ülkelerden biri menşeli ürünler, ithal edilmeleri esnasında bir örneği ekte yer alan D-8 Menşe İspat Belgesinin ibrazı üzerine Anlaşmadan yararlanır.

Menşe İspat Belgesinin şekli, basımı ve dağıtılması

MADDE 17

(1) Menşe İspat Belgesi ve Başvuru Formu, ekte yer alan basım talimatına ve örneğe uygun olarak ve seri numaraları verilerek Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlarca bastırılır ve ihtiyaca göre dağıtılır.

(2) Menşe İspat Belgesi yalnızca ihracatçı veya ihracatçının gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcisi tarafından, Menşe İspat Belgesi ile Menşe İspat Belgesi başvuru formunun bu Yönetmeliğe uygun olarak doldurulması suretiyle yazılı başvurusu üzerine düzenlenir.

Menşe İspat Belgesi düzenlenme işlemleri

MADDE 18

1/1/2019 tarihinde yürürlükten kalkmıştır.

Türkiye'den gerçekleştirilecek ihracatlar için menşe ispat belgelerinin doldurulması

MADDE 18/A

(1) Menşe İspat Belgeleri, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde elektronik ortamda düzenlenebilir. Elektronik ortamdaki veriler 2 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen ülkeler, Bakanlık birimleri ve Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarla paylaşılabilir ve veri değişimine konu yapılabilir.

(2) Menşe İspat Belgesi düzenlenmesine ilişkin başvuru ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yapılabilir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapılan başvurular gümrük idaresi ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca kabul edilmez.

(3) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri Menşe İspat Belgelerinin düzenlenmesi için, bu belgenin arka sayfasında yazılı kurallara ve ilgili Anlaşma hükümlerine uygun olarak, elektronik sistem üzerinden aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde başvuruda ve beyanda bulunur:

a) Menşe İspat Belgeleri, Türkçe veya Anlaşmada belirtilen dillerden birinde, gümrük mevzuatı hükümleri gereğince hazırlanır.

b) Menşe İspat Belgelerinde bulunması zorunlu bilgilerin elektronik sistem üzerinden beyan edilmesi zorunludur. Bu alanlar ihracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri tarafından eksiksiz doldurulur. Beyan edilen ve Menşe İspat Belgelerinde kayıtlı olacak eşyanın, tanınmalarına olanak verecek yeterli kesinlikte ve ticari deyimleri ile hiçbir tereddüde yer vermeyecek açıklıkta cins, nevi, nitelik ve miktar olarak ayrıntılı bir biçimde beyan edilmesi zorunludur.

c) Elektronik sistem üzerinde Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi için, beyanda bulunulan eşyanın menşeyinin tespitini teminen, eşyanın imalatında kullanılan menşeli olmayan girdilere uygulanan işlem ve işçiliğin, eşyanın imalatında kullanılan Türkiye ve D-8 Üye Devletlerinden biri menşeli girdiler ve bu girdiler üzerinde gerçekleştirilen işlem ve işçilikleri gösteren tüm bilgi ve belgeler ile birlikte, ihracata ait diğer belgeler, gümrük idaresi

tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca kontrol edilmesi için elektronik sisteme yüklenir. İlgili mevzuat uyarınca elektronik olarak düzenlenen ya da beyanda kullanılmak amacıyla elektronik ortama aktarılmış bu belgelerin ve talep edilmesi halinde asıllarının, Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşların doğrudan erişimine hazır halde tutulması zorunludur. Bu türde belge ve bilgiler Gümrük Kanununda öngörülen belge saklama sürelerine tabidir.

ç) Gümrük idaresi tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca Menşe İspat Belgesinin düzenlenmesine dair başvurunun kabul edilmesi, beyan edilen belge ve bilgilerin kontrolü, başvurunun onaylanması ve vize işlemleri elektronik sistem üzerinden tamamlanır.

d) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcilerince, vize işleminin tamamlanmasından sonra elektronik sistem üzerinde yer alan bilgilerin, 17 nci maddede belirtilen şekil şartlarını taşıyan ve aynı maddede belirtilen şekilde temin edilen yeşil meneviş zeminli matbu Menşe İspat Belgesi üzerine yazıcı vasıtasıyla dökümü alınır. Dökümü alınan belgenin (10) numaralı "İhracatçının Beyanı" kutusu ihracatçı tarafından imzalanır. İmzalanan belgenin bir kopyası ihracatçı tarafından mer'i mevzuatta öngörülen belge saklama süreleri saklı kalmak kaydıyla en az beş yıl süresince saklanır.

e) Menşe İspat Belgesinin üzerinde, belgenin (10) numaralı "İhracatçının Beyanı" alanına ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisince atılacak imza haricinde elektronik sistemde oluşturulmamış hiçbir kayıt yer alamaz. Döküm üzerinde ekleme, düzeltme veya silinti yapılamaz.

İhracatçının ibraz yükümlülüğü

MADDE 19

(1) Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, bu belgeleri düzenleyecek gümrük idarelerinin veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşların talep edebileceği, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdür.

(2) Bu amaçla, gümrük idaresi ihracatçının hesaplarında denetleme yapma veya gerekli görülen başka herhangi bir kontrol

hakkına sahiptir.

Başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 20

(1) İhracatçılar veya yetkili kanuni temsilcileri tarafından 18 inci madde hükümlerine uygun olarak doldurulan ve imzalanan başvuru formları ile belgeler gümrük idarelerine veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlara verilir.

(2) Gümrük idareleri veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar, başvuru formları ile Menşe İspat Belgesinin kurallara uygun olarak doldurulup doldurulmadığını kontrol edip belgede kayıtlı eşyanın 5 inci veya 8 inci madde hükümleri gereğince Türkiye menşeli olduğu veya sayıldığı hususunda, ihracata ait diğer evrakı da inceleyerek kesin bir kanıya vardıldıktan sonra gerekli işlemleri tamamlar.(1/1/2019 tarihinde yürürlükten kalkar.)

Elektronik sistemde düzenlenen Menşe İspat Belgelerine ilişkin gümrük idaresince veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlarca yapılacak işlemler

MADDE 20/A

(1) 18/A maddesi uyarınca elektronik sistem kullanılarak Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi amacıyla başvuruda ve beyanda bulunulması durumunda gümrük idaresi ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlar, bu başvuruları ve 18/A maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca başvuruda ibraz edilen bilgi ve belgelerle birlikte, ihracata ait diğer belgeleri de inceleyerek gerekli işlemleri tamamlar.

(2) Beyana ve belgelere ilişkin kontroller tamamlandıktan sonra, uygun görülen başvurular elektronik sistem üzerinden onaylanır.

(3) İhraç belgeleri ve dolaşım belgelerinden üçüncü ülkelere gönderileceği anlaşılan eşya için Menşe İspat Belgesi onaylanamaz ve vize edilemez.

Menşe İspat Belgesinin gümrük idaresince incelenmesi

MADDE 21

1/1/2019 tarihinde yürürlükten kalkmıştır.

Elektronik sistemde düzenlenen Menşe İspat Belgelerinin gümrük idarelerince incelenmesi ve vize edilmesi

MADDE 21/A

(1) Elektronik sistem üzerinden düzenlenerek gümrük idaresine gönderilen Menşe İspat Belgelerinin kontrolü elektronik sistem üzerinden yapılarak uygun olması durumunda vize edilir.

Elektronik olarak vize edilen Menşe İspat Belgesi kapsamı eşyaya ilişkin kontroller gümrük idaresince gerçekleştirilir.

(2) Gümrük idareleri birinci fıkrada belirtilen kontrolleri yaparken;

a) Menşe İspat Belgelerinin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığını incelemek,

b) İhraç konusu eşyanın cins, tür, nitelik ve miktar itibarıyla Menşe İspat Belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığını tespit etmek,

c) İhraç konusu eşyanın menşeli olup olmadığını belirlemek,

ç) Eşyaya ait ihraç belgeleri yanında gümrük mevzuatı uyarınca nakliyeciler tarafından verilen belgeleri incelemek,

d) İhraç konusu eşyayı Gümrük Yönetmeliğindeki esaslara göre muayene etmek,

suretiyle işlem ifa eder.

(3) 18/A maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde belirtildiği şekilde alınan dökümden, belgenin (11) numaralı vize alanında elektronik sistem tarafından basılan ve beyanı değerlendirerek belgeyi vize eden gümrük idaresinin adı, vize tarihi, gümrük mührü veya kaşesi yer alır.

Menşe İspat Belgesinin vize edilmesi

MADDE 22

Yürürlükten kalkmıştır.

ALTINCI BÖLÜM

Menşe İspat Belgesinin Sonradan Verilmesi, İkinci Nüsha Düzenlenmesi ve Değiştirilmesi

Menşe İspat Belgesinin sonradan verilmesi

MADDE 23

(1) 22 nci madde hükümlerine istisna olarak, Menşe İspat Belgesi hata, istenmeyerek yapılan ihmal veya özel durumlar nedeniyle ihraç anında düzenlenmemiş olması veya Menşe İspat Belgesinin düzenlenmiş, ancak teknik nedenlerle ithalatta kabul edilmemiş olduğu hususu, gümrük idarelerine veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlara tatmin edici bir şekilde ispat edilmesi halinde, ürünün sevkiyat tarihinden itibaren altı ayı geçmemek kaydıyla sonradan düzenlenebilir.

(2) Yürürlükten kalkmıştır.

(3) Yürürlükten kalkmıştır.

(4) Yürürlükten kalkmıştır.

Elektronik sistem üzerinden Menşe İspat Belgesinin sonradan verilmesi işlemleri

MADDE 23/A

(1) 23 üncü maddenin uygulanabilmesi amacıyla, ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi;

a) Eşyanın cinsi, türü, niteliği ve miktarını, ambalaj şeklini, marka ve numaralarını, işaretlerini, ihracat işleminin yapıldığı gümrük idaresinin adını, gümrük beyannamesinin tarih ve sayısını belirterek ve gümrük beyannamesinin bir örneğini eklemek suretiyle elektronik sistem üzerinden başvuruda bulunur.

b) Söz konusu eşya için ihraç sırasında Menşe İspat Belgesi verilmediğini veya ithalatçı ülke gümrük idaresince teknik nedenlerle kabul edilmediğini sebepleri ile birlikte elektronik sistem üzerinden beyan eder.

(2) Birinci fıkrada belirtilen şartları yerine getiren ihracatçının veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisinin talebi, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından incelenir. Söz konusu ihraç eşyasına ait gümrük beyannamesi ve ekleri diğer evrak ile varsa bu işleme dair dosyaların incelenmesi ve kontrolü sonucunda, yapılan beyanın tamamen uygun olduğu anlaşıldığı takdirde başvurular elektronik sistem üzerinden onaylanır ve vize edilir.

(3) Bu şekilde düzenlenen Menşe İspat Belgesinin (6) numaralı "Gözlemler" kutusuna İngilizce "ISSUED RETROSPECTIVELY" ibaresi elektronik sistem üzerinden kaydedilir."

Teknik nedenlerle Menşe İspat Belgesinin reddi

MADDE 23/B – (1) Menşe İspat Belgesi bu Yönetmelikte öngörülen şekilde düzenlenmemiş ise teknik nedenlerle reddedilebilir. Aşağıda belirtilen;

a) Menşe İspat Belgesinin, ebat veya renk olarak örnekten önemli derecede farklı olması, seri numarası bulunmaması, resmi olarak öngörülen dillerden birinde basılmaması gibi öngörülen form dışında bir form kullanılarak düzenlenmesi,

b) Menşe İspat Belgesinde (3) numaralı kutu gibi doldurulması zorunlu kutulardan birinin doldurulmaması,

c) Menşe İspat Belgesinin (11) numaralı kutusunun mühürlenip imzalanmaması, Menşe İspat Belgesinin yetkili olmayan bir makam tarafından onaylanması,

ç) Menşe İspat Belgesi vize edilirken kullanılan mührün veya kaşenin 40 ıncı madde hükümleri uyarınca örneği gönderilmeyen

yeni bir mühür veya kaşe olması,

d) İbraz edilen Menşe İspat Belgesinin orijinal olmayıp fotokopi veya suret olması,

e) Menşe İspat Belgesinin (3) numaralı kutusuna Anlaşmaya taraf olmayan ülkelerden birinin yazılması,

gibi teknik nedenlerle kabul edilmeyen Menşe İspat Belgeleri sonradan düzenlenebilir.

(2) Teknik nedenlerle reddedilen Menşe İspat Belgesi, üzerine BELGE KABUL EDİLMEMİŞTİR ibaresi yazılarak, hangi nedenlerle kabul edilmediği de belirtilerek sonradan düzenlenen yeni bir Menşe İspat Belgesi alması için ithalatçıya iade edilir. Ancak, gümrük idareleri gümrük işlemlerinin tamamlanmasından sonra kontrol amacıyla veya hile yapıldığından şüphe edilmesi halinde reddedilen Menşe İspat Belgesinin bir kopyasını saklayabilir.

(3) Türkiye'ye yönelik ithalatlarda ibraz edilen menşe ispat belgelerinin teknik nedenlerle reddedilmesi durumunda, eşyaya Anlaşma kapsamında tercihli rejim uygulanmaz ve kanuni vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler tahsil edilir. Bu durumda, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uygulanmaz.

İkinci nüsha Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi

MADDE 24

Yürürlükten kalkmıştır.

Elektronik sistemde ikinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesinde yapılacak işlemler

MADDE 24/A

(1) Menşe İspat Belgesinin çalınması, kaybedilmesi veya hasar görmesi hallerinde ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlara başvurarak belgenin ikinci bir nüshasının düzenlenmesi için elektronik sistem üzerinden başvuruda bulunabilir. Başvuru sahipleri, ikinci nüsha belge düzenleme talebinin nedenini elektronik sistemde beyan eder.

(2) İkinci nüsha Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi talebi ile elektronik sistem üzerinden gerçekleştirilen başvuru ve yapılan beyan gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından incelenir.

(3) Gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar, ihraç işlemi yapılmış olan eşyaya ait asıl Menşe İspat Belgesine ilişkin bilgilerle birinci fıkrada belirtilen beyanı karşılaştırıp, ikinci nüshaya ilişkin yapılan beyanların doğruluğunu saptadıktan sonra, başvuru onaylanır ve gümrük idaresince vize işlemi gerçekleştirilir.

(4) Bu şekilde düzenlenen ikinci nüsha Menşe İspat Belgesinin (6) numaralı “Gözlemler” kutusuna İngilizce “DUPLICATE” ibaresi ile ilk dolaşım belgesinin vize tarihi ve seri numarası, elektronik sistem üzerinden kaydedilir.

(5) Elektronik sistem tarafından asıl Menşe İspat Belgesi, bu belgeye dayanılarak düzenlenen ikinci nüsha Menşe İspat Belgesiyle ilişkilendirilir.

Menşe İspat Belgesinin değiştirilmesi

MADDE 25

(1) Bir taraf ülke gümrük idaresi kontrolü altında bulunan menşeli ürünlerin tamamının veya bir kısmının gümrük işlemlerinin tamamlanması amacıyla o taraf ülke içinde başka bir yere gönderilmesi halinde, orijinal menşe ispat belgesi bir veya daha fazla D-8 Menşe İspat Belgesi ile değiştirilebilir. Müfrez D-8 Menşe İspat Belgesi/Belgeleri ürünleri kontrolü altında bulunduran Gümrük İdaresi veya yetkili makamlarca düzenlenir.

(2) Bir taraf ülkenin gümrük idaresinin kontrolü altında bulunan gümrük antrepolarına ithal edilen veya konulan taraf ülkelere biri menşeli ürünlerin tamamının veya bir kısmının diğer bir taraf ülkeye gönderilmesi halinde, ürünleri kontrolü altında tutan gümrük idareleri veya yetkili makamlarca yeni bir D-8 Menşe İspat Belgesi düzenlenir. Bu durumda menşe ülkesi D-8 Menşe İspat Belgesinin 3 no’lu kutusuna dercedilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

İbraz

Menşe İspat Belgelerinin geçerliliği

MADDE 26

(1) Menşe İspat Belgesi, ihracatçı ülkedeki vize tarihinden itibaren altı ay geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin yetkili makamlarına ibraz edilmesi gerekir.

(2) İthalatçı ülkenin yetkili makamlarına ibraz edilecek Menşe İspat Belgeleri, ithalatçı gümrük idaresine birinci fıkrada belirtilen sürenin bitiminden sonra sunulması halinde, gecikmenin ihracatçının kontrolü dışında gerçekleşen istisnai durumlardan

kaynaklanması halinde, uygulanan tercihli muamele çerçevesinde kabul edilebilir.

(3) Diğer geç ibraz hallerinde, ithalatçı ülkenin yetkili makamı, eşyanın belirtilen son tarihten önce gümrüğe sunulmuş olması kaydıyla menşe ispat belgelerini kabul edebilir.

(4) Menşe İspat Belgelerinin ibraz süresinden sonra tercihli muameleden yararlanması için bu sürenin bitiminden önce eşyanın gümrüğe gelmiş ve yine bu süreden önce ithalatçı veya gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yazılı olarak ilgili gümrüğe başvurulmuş olması gerekmektedir.

Menşe İspat Belgesinin ibrazı

MADDE 27

(1) Menşe İspat Belgesi, gümrük mevzuatı ve ilgili mevzuat gereğince ibraz edilir. İlgili gümrük idaresi bu belgeye ek olarak ithalatçıdan eşyanın Anlaşmanın uygulanması için gerekli tüm koşulları karşıladığına dair yazılı bir beyan talep edebilir.

(2) Eşyanın tercihli rejiminden yararlanmasını teminen ibrazı gereken Menşe İspat Belgesinin, bu belgeyle ilgili eşyanın fiili ithalinden evvel veya fiili ithali sırasında ibraz edilememesi ve ilgili ithalatçı tarafından eşyanın bekletilmeden ithalinin istenilmesi durumunda, tercihli rejim uygulanmaz ve indirimsiz vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler kesin olarak tahsil edilir. Ancak bu kabil eşyanın fiili ithalini müteakip süreleri içerisinde, usulüne uygun Menşe İspat Belgesi işlemi yapan gümrük idaresine ibraz olduğu takdirde; ibraz olunan Menşe İspat Belgesinin ithal edilen eşyaya ait olduğunun gümrük beyannamesi ve ekleri belgelerle karşılaştırılarak anlaşılması ve belgenin geçerlilik süresinin geçirilmemiş olduğunun tespiti kaydıyla tercihli vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları ile tercihsiz vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları arasındaki fark mükelleflerine iade edilir.

(3) İbraz edilen Menşe İspat Belgesinde Anlaşma kapsamında tercihli taviz tanınmayan eşyanın da belirtilmiş olması halinde tercihli muamele yalnızca Belgede yer verilen Anlaşma kapsamında tercihli taviz tanınan eşyaya uygulanır.

Parçalar halinde ithalat

MADDE 28

(1) İthalatçının talebi üzerine ve Bakanlıkça belirlenen şartlara binaen, Armonize Sistemin 2. (a) Genel Kuralı anlamındaki

birleştirilmemiş veya monte edilmemiş halde olan ve Armonize Sistemin XVI ncı ve XVII nci bölümlerinde ya da 7308 ve 9406 nolu pozisyonlarında yer alan ürünlerin, parçalar halinde ithal edilmesi halinde, bu tür ürünler için tek bir Menşe İspat Belgesi, ilk parçanın ithalatı esnasında gümrük idaresine verilir.

Destekleyici belgeler

MADDE 29

(1) Aşağıda sayılan belgeler, bir Menşe İspat Belgesi kapsamındaki ürünlerin Türkiye menşeli olduğunu ve bu Yönetmeliğin diğer koşullarını yerine getirdiği hususlarını desteklemek amacıyla, 19 uncu maddede belirtilen belgeler arasındadır:

a) İhracatçı veya tedarikçi tarafından söz konusu eşyanın elde edilmesi için gerçekleştirilen işlemleri doğrudan kanıtlayıcı nitelikte, örneğin ihracatçı veya tedarikçinin hesaplarında veya kendi muhasebe kayıtlarında yer alan bilgi ve belgeler.

b) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, imalatta kullanılan girdilerin menşe statüsünü tevsik eden, ulusal mevzuat uyarınca kullanılan belgeler.

c) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, girdiler üzerinde Türkiye’de yapılan işçilik veya işlemi kanıtlayan, ulusal mevzuat uyarınca kullanılan belgeler.

ç) Taraf ülkelerden birinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş olan D-8 Menşe İspat Belgesi.

Menşe İspat Belgeleri ile destekleyici belgelerin muhafazası

MADDE 30

(1) Yürürlükteki kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak üzere;

a) Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, 19 uncu maddede belirtilen belgeleri,

b) Menşe İspat Belgesini düzenleyen gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar, 17 nci maddede belirtilen başvuru formunu ve başvuru sırasında firma tarafından kendilerine sunulan diğer tüm vesai,

c) İthalat gümrük idaresi, kendisine ibraz edilen Menşe İspat Belgesini,

en az üç yıl muhafaza eder.

Farklılıklar ve şekli hatalar

MADDE 31

(1) Menş e İspat Belgelerindeki beyanlar ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgelerdeki ifadeler arasında küçük farklılıkların bulunması, belgenin gümrüğe sunulan ürünlere tekabül ettiğinin kesin olarak ortaya konması kaydıyla, söz konusu menş e ispat belgelerinin geçerliliğ ini kendiliğ inden ortadan kaldırmaz.

(2) Menş e ispat belgeleri üzerindeki ifadelerin doğruluğ u üzerinde ş üphe yaratması söz konusu olmayan, daktilo hatası gibi bariz maddi hatalar, bu belgelerin reddedilmesini gerektirmez.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yetkili Makamlar Arasında Karş ılıklı İşbirliğı

Karş ılıklı yardım

MADDE 32

(1) Taraf ülkeler, yetkili makamları vasıtasıyla birbirlerine Menş e İspat Belgelerinin geçerliliklerinin ve bu belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğ unun kontrolünde yardımcı olur.

Sonradan kontrol talebi

MADDE 33

(1) İthalatçı ülke yetkili makamları, Menş e İspat Belgelerinin sonradan kontrolünü talep edebilir.

(2) İthalatçı ülke yetkili makamı, ihracatçı ülke yetkili makamınca verilen Menş e İspat Belgelerinin gerçekliğı veya eşyanın gerçek menş eine ilişkin bilgilerin doğruluğ u hakkında makul bir ş üphesi olduğ unda veya sondaj usulü ile yapacağı kontrol sonucunda anılan belgeleri sonradan kontrol talebi ile vizeyi yapan ihracatçı ülke yetkili makamına geri gönderir.

(3) İthalatçı ülke yetkili makamları Menş e İspat Belgesi ve fatura yahut bu belgelerin birer kopyasını, gerektiğ inde araşt ırmanın gerekçelerini de belirterek ihracatçı ülkenin yetkili makamlarına geri gönderir. Menş e ispat belgesinde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir.

(4) Sonradan kontrol işlemleri veya eldeki başka bilgilerden bu Yönetmelik hükümlerinin ihlal edildiğ inin anlaşılması durumunda gümrük idaresi, resen veya taraf ülkenin talebi üzerine inceleme yapar ya da bu tür bir ihlalin belirlenmesi ve önlenmesine yönelik olarak ivedi bir inceleme başlatır.

Sonradan kontrol işlemleri

MADDE 34

(1) Menşe İspat Belgelerinin kontrol talebi, bu belgelerin Bakanlığa gönderilmesi suretiyle yapılır.

(2) Menşe İspat Belgelerinin kontrol talebi; belgenin arkasında yer alan doğruluğun kontrolü istemi bölümünün, kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke yetkili makamının adı ve açık posta adresi, yazı makinesi veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleri ile yazılarak doldurulması suretiyle yapılır.

(3) Kontrol talebinde bulunulan yer ve tarih belirtilip imzalanır ve mühür veya kaşe ile işlemi gerçekleştiren görevliye ait kaşe uygulanmak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol talebinin incelenmesi

MADDE 35

(1) Kontrol, ihracatçı ülke yetkili makamı tarafından yapılır. Bu amaçla, ihracatçı ülke yetkili makamı, her türlü delil talep etme ve ihracatçının hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahiptir.

(2) İhracatçı ülke yetkili makamları Menşe İspat Belgesinin kontrol sonucunu belgenin arkasında yer alan kontrolün sonucu bölümünü aşağıdaki şekilde doldurmak suretiyle belirtir:

a) Birinci veya ikinci maddelerden uygun olanın önüne (x) işareti konur,

b) Kontrolü yapan yetkili makamın adı ve kontrol tarihi yazılır,

c) İmzalanır ve okunabilir mühür veya kaşe ile işlemi gerçekleştiren görevliye ait kaşe uygulanmak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol sonuçları

MADDE 36

(1) Sonradan kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke yetkili makamı, kontrol sonucundan en kısa zamanda haberdar edilir.

(2) Kontrol sonuçlarında, belgelerin gerçek olup olmadığı, söz konusu ürünlerin taraf ülkelerden biri menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine uygun olup olmadığı hususları açıkça belirtilir.

(3) 8 inci madde kapsamında kümülasyon uygulandığı hallerde, kontrol sonuçlarına ithal edilen girdilere eşlik eden D-8 Menşe İspat Belgesinin bir örneği de eklenir.

(4) Gümrük idaresi, kontrol sonucunun beklenmesi süresinde söz konusu ürünlere tercihli muamele uygulanmasını askıya almaya karar verirse, ürünlerin gerekli görülen ihtiyati tedbirlere bağlı olarak serbest bırakılmasını ithalatçıya önerir. Bu önerinin kabulü halinde, söz konusu belge kapsamı eşyanın kanuni vergisi

ile tercihli vergisi arasındaki fark kadar nakit veya teminat mektubu alınarak, eşyanın gümrük işlemleri tamamlanır. Sonradan kontrol amacıyla gönderilen belgelerin, ihracatçı ülke yetkili makamınca doğruluğunun teyidi yapılarak geri gönderilmesinden sonra teminata bağlanan gümrük vergileri iade edilir.

(5) Makul şüphe durumlarında, on ay içinde cevap alınamaması veya cevapta söz konusu belgelerin doğruluğunun ya da ürünlerin gerçek menşeinin tespitine imkân verecek ölçüde yeterli bilginin bulunmaması halinde, talepte bulunan ithalatçı ülke yetkili makamları, istisnai durumlar hariç olmak üzere söz konusu eşyaya Anlaşma hükümlerinin uygulanmasını reddeder.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Cezalar

MADDE 37

(1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı fiiller hakkında, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile yürürlükteki ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Serbest bölgeler

MADDE 38

(1) Yetkili gümrük idaresi, nakliyeleri esnasında bir serbest bölgeyi kullanan ve bir Menşe İspat Belgesi kapsamında ticarete konu olan eşyanın başka eşyayla değiştirilmemesinin veya hasara uğraması ve bozulmasını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmamasının temini konusundaki her türlü tedbiri alır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak, taraf ülkelerden biri menşeli herhangi bir ürün, bir menşe ispat belgesi kapsamında bir serbest bölgeye ithal edildiği ve bir işçilik veya işlemden geçirildiği takdirde, tatbik edilmiş olan işçilik veya işlemin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması koşuluyla, ihracatçının talebi üzerine yeni bir Menşe İspat Belgesi, ilgili gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar tarafından düzenlenir.

Transit haldeki veya antrepodaki eşyaya ilişkin geçici hükümler

MADDE 39

(1) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olan ve Yönetmeliğin geçerli olduğu tarihte sevk halinde olan ya da antrepolarda veya

serbest bölgelerde geçici depolanan eşyaya, gümrük idaresine Yönetmeliğin geçerli olduğu tarihten itibaren dört ay içinde, eşyanın 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde doğrudan nakledilmiş olduğunu gösteren belgelerle beraber ihracatçı ülkenin gümrük idaresince sonradan verilmiş bir Menşe İspat Belgesinin sunulması kaydıyla tercihli rejim uygulanabilir.

Türkiye-Birleşik Krallık Ortak Komitesinin Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Eki Menşe Protokolünü Değiştiren 15/3/2021 Tarihli ve 2/2021 Sayılı Kararı Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşesinin Tespiti Hakkında Yönetmelik

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; 29 Aralık 2020 tarihinde Ankara’da imzalanan 7266 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 24/2/2021 tarihli ve 3577 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile onaylanan Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının ekinde yer alan “Menşe Kuralları ve Menşe İşlemlerine İlişkin Protokol”ün uygulanmasına dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2

(1) Bu Yönetmelik, Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasının eki “Menşe Kuralları ve Menşe İşlemlerine İlişkin Protokol”ün uygulanmasına dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3

(1) Bu Yönetmelik, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 448 inci maddesi ile bu Yönetmeliğin 1 inci maddesinde belirtilen Protokol’e dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) **Anlaşma:** Türkiye Cumhuriyeti (bundan sonra Türkiye olarak anılacaktır) ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı (bundan sonra İngiltere olarak anılacaktır) arasındaki Anlaşmayı,

b) **Armonize Sistem:** 10 Kasım 1988 tarihli ve 3501 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan Uyum Sağlanmış (Armonize) Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası Sözleşmede belirtilen şekilde ve Sözleşmenin ekinde yer alan pozisyonları, alt pozisyonları ve bunlara ait sayısal kodları, Bölüm, Fasıl ve Alt Pozisyon Notlarını ve Armonize Sistemin yorumu ile ilgili Genel Kuralları kapsayan Nomanklatürü,

c) **Avrupa Birliği:** 28/9/2006 tarihli ve 26303 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 23/8/2006 tarihli ve 2006/10895 sayılı Kararnamenin eki “Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliği’nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karar”ın 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan üye ülkeleri,

ç) **Aynı eşya:** Bu eşyanın menşeinin bu Yönetmelik kapsamında belirlenmesiyle ilişkili olmayan görünüşteki küçük farklılıklardan bağımsız olarak, fiziksel özellikleri, kalitesi ve tanınırlılığı da dâhil olmak üzere her bakımdan aynı olan eşyayı,

d) **Bakanlık:** Ticaret Bakanlığını,

e) **Girdi:** Bir ürünün imalatında kullanılan herhangi bir parça, bileşen, hammadde veya aksam dahil her tür maddeyi,

f) **Gümrük idareleri:** Türkiye için Ticaret Bakanlığı ile İngiltere için yetkilendirilmiş idareleri,

g) **İhracatçı:** Bir Taraf ülkede yerleşik olup, menşeli bir ürünü o Taraf ülkenin kanun ve yönetmeliklerinde belirtilen şartlara uygun olarak ihraç eden veya üreten ve bir menşe beyanı düzenleyen kişiyi,

ğ) **İmalat:** Montaj dâhil olmak üzere her tür işçilik veya işlemi,

h) **İthalatçı:** Menşeli bir ürünü ithal eden ve bunun için tercihli tarife talep eden bir kişiyi,

ı) **Kullanılan menşeli olmayan girdilerin kıymeti:** Ürünün üretiminde kullanılan menşeli olmayan girdilerin, navlun, varsa sigorta, paketleme ve ürün üreticisinin yerleşik olduğu Taraf ülkedeki ithalat limanına girdilerin taşınmasından doğan diğer tüm maliyetler dahil ithalat anındaki gümrük kıymeti olan kıymeti (menşeli olmayan girdilerin kıymetinin bilinmediği ve tespit edilemediği durumda, Türkiye veya İngiltere’de menşeli olmayan girdiler için ödenen ilk tespit edilebilir fiyat kullanılır),

i) **Menşe beyanı:** 19 uncu madde uyarınca menşeli bir eşyanın tanımlanmasını sağlamak amacıyla bir ihracatçı tarafından yapılan beyanı,

j) **Menşeli olmayan girdi:** Menşe statüsü belirlenemeyen girdiler dahil, bu Yönetmelik kapsamında menşeli olarak nitelendirilmeyen girdileri,

k) **Sevkiyat:** Bir ihracatçıdan bir alıcıya aynı anda gönderilen ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünleri,

l) **Sınıflandırma:** Bir ürün veya girdinin Armonize Sistemin belirli bir fasıl, pozisyon veya alt pozisyonu altında sınıflandırılmasını,

m) **Ürün:** Bilahare başka bir imalatta kullanılması söz konusu olsa bile, imalat sonucunda elde edilmiş bir ürünü,

n) **Taraf ülkeler:** Türkiye ile İngiltere'yi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Şartları

Genel koşullar

MADDE 5

(1) Anlaşma uyarınca bir Taraf ülke menşeli eşyaya diğer bir Taraf ülkede tercihli tarife uygulanmasında, ürünlerin bu Yönetmelikteki diğer tüm geçerli koşulları karşılama şartıyla, aşağıda belirtilen ürünler o Taraf ülke menşeli kabul edilir:

a) 7 nci maddede belirtildiği şekilde, tamamen o Taraf ülkede elde edilen ürünler.

b) Sadece o Taraf ülke menşeli girdilerden o Taraf ülkede üretilen ürünler.

c) EK-2'de belirlenen koşulları karşılamak şartıyla menşeli olmayan girdileri içermek suretiyle o Taraf ülkede üretilen ürünler.

(2) Bir ürünün menşe statüsü kazanması halinde, o ürünün üretiminde kullanılan menşeli olmayan girdiler, o ürün başka bir ürün içerisinde girdi olarak kullanıldığında, menşeli olmayan olarak kabul edilmez.

(3) Menşe statüsü kazanımı İngiltere veya Türkiye'de kesintisiz olarak yerine getirilir.

İkili kümülasyon

MADDE 6

(1) Bir Taraf ülke menşeli bir ürün, diğer Taraf ülkede başka bir ürünün üretiminde bir girdi olarak kullanılmışsa diğer Taraf ülke

menşeli kabul edilir.

(2) Menşeli olmayan girdiler üzerinde bir Taraf ülkede gerçekleştirilen işçilik veya işlem, ürünün diğer Taraf ülke menşeli olup olmadığının belirlenmesinde dikkate alınır.

(3) Diğer Taraf ülkede gerçekleştirilen üretim 9 uncu maddede düzenlenen işlemlerin ötesine geçmezse, birinci ve ikinci fıkralar uygulanmaz.

(4) Bir ihracatçı, ikinci fıkrada belirtilen bir ürün için menşe beyanını düzenleyebilmek amacıyla, tedarikçisinden EK-3'te belirtildiği şekilde bir tedarikçi beyanı veya menşeli olmayan girdileri yeterince ayrıntılı bir şekilde tanımlayan ve aynı bilgileri içeren eşdeğer bir belge temin eder.

(5) 5 inci maddenin birinci fıkrasına hâlel getirmeksizin, bünyelerine Avrupa Birliği menşeli girdiler dâhil edilmek suretiyle bir Taraf ülkede elde edilen ürünler, o Taraf ülkede 9 uncu maddede belirtilen işlemlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmiş olmaları şartıyla, bu Yönetmeliğin uygulanmaya başladığı tarih itibarıyla o Taraf ülke menşeli olarak kabul edilirler. Söz konusu girdilerin yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olmaları gerekmez.

(6) Beşinci fıkrada belirtilen girdilerin, Avrupa Birliği (AB) ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında tesis edilen Ticaret ve İşbirliği Anlaşması kapsamında AB menşeli olduğunun ispatı, 2006/10895 Sayılı Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliği'nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karar uyarınca, A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde ithal edilen eşya için AB'deki tedarikçisi tarafından düzenlenen ve bir örneği EK-5'te yer alan tedarikçi beyanı ile yapılır.

Tamamen elde edilmiş ürünler

MADDE 7

(1) Aşağıdaki ürünler, tamamen bir Taraf ülkede elde edilmiş kabul edilirler:

a) Kendi toprağından veya deniz yatağından çıkartılan madencilik ürünleri.

b) Orada hasat edilen veya yetiştirilen bitkiler ve bitkisel ürünler.

c) Orada doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar.

ç) Orada yetiştirilmiş canlı hayvanlardan elde edilen ürünler.

d) Orada doğmuş ve yetiştirilmiş hayvanların kesilmesi suretiyle elde edilen ürünler.

e) Orada avcılık veya balıkçılıkla elde edilen ürünler.

f) Balıklar, yumuşakçalar, kabuklular, diğer suda yaşayan omurgasızlar ve su bitkileri dahil olmak üzere suda yaşayan organizmaların doğduğu veya yumurtalar, balık yumurtaları, yavru balıklar, parmak boy balıklar, larvalar, parlar, smoltlar veya düzenli stoklama, yemleme veya avcılardan koruma gibi üretimi artırmak için yetiştirme veya büyüme süreçleri vasıtasıyla diğer larva sonrası dönemdeki gelişmemiş balıklar gibi tohum stoklarından yetiştirildiği, orada akuakültürden elde edilen ürünler.

g) Karasular dışındaki denizlerden bir Taraf ülkenin gemileri ile elde edilen deniz balıkçılığı ürünleri ve diğer ürünler.

ğ) Münhasıran (g) bendinde belirtilen ürünlerden bir Taraf ülkenin fabrika gemilerinin bordasında üretilen ürünler.

h) Deniz toprağından veya deniz toprağı altından yararlanma veya işlem yapma haklarına sahip olması kaydıyla, karasuları dışında yer alan deniz toprağından veya deniz toprağı altından çıkartılan ürünler.

ı) Orada yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar; bu ürünlerin sadece hammaddelerin geri dönüşümü için uygun olması kaydıyla, orada toplanan kullanılmış ürünlerden elde edilen atık ve hurdalar.

i) Münhasıran (a) ila (ı) bentlerinde tanımlanan ürünlerden orada üretilen ürünler.

(2) Birinci fıkranın (g) ve (ğ) bentlerindeki “bir Taraf ülkenin gemileri” ve “bir Taraf ülkenin fabrika gemileri” terimleri;

a) Türkiye veya İngiltere’de kayıtlı olan,

b) Türkiye veya İngiltere bayrağı altında seyreden,

c) Aşağıda belirtilen şartlardan birini karşılayan;

1) En az yüzde 50’si bir Taraf ülke veya Avrupa Birliği vatandaşlarına ait olan,

2) Ana ofisi ve asıl işletme merkezi bir Taraf ülkede veya Avrupa Birliği’nde olan ile en az yüzde 50’si bir Taraf ülke veya Avrupa Birliği’nin kamu tüzel kişileri, vatandaşları veya tüzel kişilerine ait olan,

yasal kişilere ait gemiler ve fabrika gemilerini kapsar.

Tolerans kuralı

MADDE 8

(1) Bir ürünün üretiminde menşeli olmayan girdiler kullanılması nedeniyle EK-2’de belirtilen şartları karşılamazsa, o ürün şu

koşulları karşılamak kaydıyla yine de bir Taraf ülke menşeli kabul edilir:

a) 16 ncı fasılda sınıflandırılan işlenmiş balıkçılık ürünleri hariç olmak üzere, Armonize Sistemin 2 nci fasılı ile 4 ila 24 üncü fasıllarında sınıflandırılan ürünlerin üretiminde kullanılan menşeli olmayan girdilerin toplam ağırlığı, o ürünün ağırlığının yüzde 15'ini geçemez.

b) Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarında sınıflandırılan ürünler hariç, diğer tüm ürünler için, menşeli olmayan girdilerin toplam kıymeti, ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzde 10'unu geçemez.

c) Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarında sınıflandırılan bir ürün için, toleranslar EK-1'in yedinci ve sekizinci notlarında düzenlenir.

(2) Bir ürünün üretiminde kullanılan menşeli olmayan girdilerin kıymeti veya ağırlığı, EK-2'de düzenlenen kurallarda belirtilen menşeli olmayan girdilerin azami kıymet ve ağırlık yüzdelerini aşarsa, birinci fıkra uygulanmaz.

(3) Birinci fıkra, 7 nci madde uyarınca bir Taraf ülkede tamamen elde edilmiş ürünlere uygulanmaz. EK-2 uyarınca bir ürünün üretiminde kullanılan tüm girdilerin tamamen elde edilmiş olması gerekirse, birinci ve ikinci fıkralar uygulanır.

Yetersiz işçilik veya işlem

MADDE 9

(1) 5 inci maddenin birinci fıkrasına hâlel getirmeksizin, bir ürünün bir Taraf ülkede üretimi menşeli olmayan girdilere uygulanan aşağıdaki işlemlerden sadece birinden veya daha fazlasından ibaret ise, ürün bir Taraf ülke menşeli kabul edilmez:

a) Tek amacı nakliyat ve depolama süresince eşyanın iyi şartlarda muhafazasını sağlamak olan kurutulma, dondurulma, salamura edilme ve diğer benzer işlemler gibi koruyucu işlemler (bir ürüne özel veya farklı özellikler kazandırmayı amaçlayan asitleme, kurutma veya tütsüleme gibi işlemler yetersiz kabul edilmez iken, soğutma, dondurma veya havalandırma gibi koruyucu işlemler (a) bendi çerçevesinde yetersiz kabul edilir).

b) Ambalaj ayırma veya birleştirme.

c) Yıkama, temizleme, toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma.

ç) Kumaşları ve tekstil ürünlerini ütüleme veya presleme.

d) Basit boyama ve cilalama işlemleri.

e) Pirinci kabuklarından ayırma ve kısmi veya tam öğütme; tahıl ve pirinci parlatma ve perdahlama; pirinci ağartma.

f) Şeker renklendirme veya tatlandırma veya şeker topraklarını biçimlendirme işlemleri; katı haldeki şekeri kısmi veya tam öğütme.

g) Meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, zarlarını ayıklama, çekirdeklerini çıkarma.

ğ) Keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme.

h) Maddelerden setler oluşturma dâhil; eleme, kalburdan geçirme, sıraya koyma, tasnifleme, kalibrasyon, eşleştirme.

ı) Basit şişeleme, tenekeye veya beherlere koyma, torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit paketleme işlemleri.

i) Ürün veya paketler üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri.

j) Farklı türde olmalarına bakılmaksızın ürünlerin basit şekilde karıştırılması; şekerin diğer herhangi bir girdi ile karıştırılması.

k) Ürünlerin basit şekilde sulandırılması veya su ya da ürünün karakteristik özelliklerini belirgin bir şekilde değiştirmeyecek başka herhangi bir madde ile seyreltilmesi veya suyunun alınması veya denşirilmesi.

l) Tam bir eşya oluşturmak üzere eşyanın parçalarının basit montajı veya ürünlerin parçalarına ayrılması.

m) Hayvan kesimi.

(2) Birinci fıkranın uygulanması amacıyla, gerçekleştirilmesi için özel beceriler ya da özel olarak üretilmiş veya monte edilmiş makine, aygıt veya teçhizata ihtiyaç duyulmayan işlemler basit kabul edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nitelendirme Birimi, Ambalaj Malzemeleri, Konteynerler, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksamlar, Setler ve Etkisiz Unsurlar

Nitelendirme birimi

MADDE 10

(1) Bu Yönetmeliğin uygulanması amacıyla, nitelendirme birimi, o ürün Armonize Sistem kapsamında sınıflandırılırken, temel birim olarak kabul edilen belirli bir üründür.

(2) Armonize Sistemde aynı pozisyon altında sınıflandırılan belli sayıda aynı üründen oluşan bir sevkiyat için, her bir ürün bu Yönetmelik hükümleri uygulanırken dikkate alınır.

Taşıma için ambalaj malzemeleri ve konteynerler

MADDE 11

(1) Bir ürünü taşınması sırasında korumaya yönelik kullanılan ambalaj malzemeleri ve konteynerler o ürünün menşeli olup olmadığına belirlenmesinde dikkate alınmaz.

Perakende satış için ambalaj malzemeleri ve konteynerler

MADDE 12

(1) Ürünün, EK-2 uyarınca azami bir menşeli olmayan girdi kıymetine tabi olduğu hallerde menşeli olmayan girdilerin kıymetinin hesaplanması hariç olmak üzere, perakende satış için paketlenen ürünün içinde bulunduğu ambalaj malzemeleri ve konteynerler, o ürün ile birlikte sınıflandırılmakta ise, ürünün menşelinin belirlenmesinde dikkate alınmaz.

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksamlar

MADDE 13

(1) Aksesuarlar, yedek parçalar, aksamlar ve eğitici-öğretici veya diğer bilgilendirici materyaller;

a) Ürünle birlikte sınıflandırılıyor ve teslim ediliyor, ancak üründen ayrı faturalandırılmıyor ise,

b) Söz konusu ürün için alışılmış olan tür, miktar ve kıymette ise,

o teçhizat, makine, alet veya araç parçası ile tek bir ürün olarak değerlendirilir.

(2) Ürünün, EK-2'de belirlendiği şekilde azami bir menşeli olmayan girdi kıymetine tabi olduğu hallerde, menşeli olmayan girdilerin kıymetinin hesaplanması hariç olmak üzere, birinci fıkrada belirtilen aksesuarlar, yedek parçalar, aksamlar ve eğitici-öğretici veya diğer bilgilendirici materyaller ürünün menşelinin belirlenmesinde dikkate alınmaz.

Setler

MADDE 14

(1) Armonize Sistem 3 nolu Genel Yorum Kuralında tanımlanan setler, tüm bileşenleri menşeli olduğunda bir Taraf ülke menşeli olarak kabul edilir. Ancak, bir set menşeli ve menşeli olmayan bileşenlerden oluştuğunda, menşeli olmayan bileşenlerin kıymeti, setin fabrika çıkış fiyatının yüzde 15'ini aşmıyorsa, set bir bütün olarak menşeli olarak kabul edilir.

Etkisiz unsurlar

MADDE 15

(1) Bir ürünün bir Taraf ülke menşeli olup olmadığını belirlemek için, imalatında kullanılabilecek aşğıdaki unsurların menşelinin belirlenmesi gerekmez:

- a) Yakıt, enerji, katalizörler ve çözücüler.
- b) Teçhizat ve binaların bakımında kullanılan tesis, teçhizat, yedek parça ve malzemeler.
- c) Makineler, aletler, kalıplar ve şekillendiriciler.
- ç) İmalatta kullanılan veya ekipman ve binaları çalıştırmak için kullanılan yağlayıcılar, gresler, bileşim malzemeleri ve diğer malzemeler.
- d) Eldivenler, gözlükler, ayakkabılar, giysiler, güvenlik ekipmanları ve malzemeleri.
- e) Ürünü test etmek veya incelemek için kullanılan ekipman, cihaz ve sarf malzemeleri.
- f) Ürüne dahil edilmeyen veya ürünün nihai bileşimine dahil edilmesi amaçlanmayan, üretimde kullanılan diğer malzemeler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ülkesel Gereklilikler

Değıştirilmeme-doğrudan nakliyat

MADDE 16

(1) İthalatçı Taraf ülkede dahili kullanım için beyan edilen menşeli bir ürün, ihraç edildikten sonra ve dâhili kullanımı için beyanda bulunulmadan önce, değıştirilmemiş, herhangi bir şekilde dönüştürülmemiş veya iyi koşullarda muhafaza edilmelerine yönelik işlemler veya işaret ve etiket yapıştırmak veya mühür basmak ya da ithalatçı Taraf ülkenin belli iç gerekliliklerine uygunluğunu temin etmek üzere, diğer belgelendirme işlemleri haricinde bir işlemde geçirilmemiş olması gerekir.

(2) Bir ürün üçüncü bir ülkede, gümrük gözetimi altında tutulması koşuluyla, depolanabilir veya sergilenebilir.

(3) Sevkiyatlar ihracatçı tarafından veya ihracatçının sorumluluğu altında, üçüncü bir ülkede, gümrük gözetimi altında tutulması koşuluyla bölünebilir.

(4) İthalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi, bir ila üçüncü fıkralarda yer alan koşullara uygunluk konusunda şüphe oluşması halinde, bu koşulların karşılandığına dair konşimento gibi sözleşmeye dayalı taşıma belgeleri veya ambalaj işaret veya numaralarına dayalı gerçek veya somut kanıtlar veya ürünün kendisiyle ilgili her tür kanıt dahil olmak üzere, herhangi bir şekilde sunulabilecek kanıtları temin etmesini ithalatçıdan talep edebilir.

Geri gelen ürünler

MADDE 17

(1) Bir Taraf ülke menşeli olup o Taraf ülkeden üçüncü bir ülkeye ihraç edilen bir ürünün o Taraf ülkeye geri geldiği hallerde, geri gelen ürün;

- a) İhraç edilen ürün ile aynı olduğu,
- b) Üçüncü ülkedeyken iyi koşullarda korunması için gerekli olanlar dışında veya ihracat anında hiçbir işlemde geçmediği, hususlarında o Taraf ülkenin gümrük idaresinin tatmin edilemediği durumda, menşeli olmayan ürün olarak kabul edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Menşe İşlemleri

Tercihli tarife talebi

MADDE 18

(1) Her bir Taraf ülke, bu Yönetmeliğin gerekliliklerini karşılayan menşeli eşyanın, ithalatçı tarafından 19 uncu maddenin (menşe beyanı) gerekliliklerini karşılayan bir menşe beyanına dayanarak yapılan tercihli tarife talebini esas almak suretiyle, bu Yönetmelik uyarınca tercihli tarifeden yararlanmasını sağlar.

(2) İthalatçı Taraf ülke, bu Yönetmeliğin herhangi bir gerekliliğini yerine getiremeyen bir ithalatçı, ihracatçı veya Taraf ülkenin tercihli tarife talebini reddedebilir.

Menşe beyanı

MADDE 19

(1) Bir menşe beyanı;

a) İthal edilen eşyanın Anlaşma çerçevesinde tercihli tarife için gerekli koşulları karşıladığını açıkça beyan eden ihracatçının kendisi tarafından, EK-4'te belirlenen biçimde yazılı olarak yapılır.

b) Söz konusu eşyayı yeterli ayrıntıda açıklayacak şekilde tanımlayan bir fatura, teslimat notu veya başka bir ticari belge üzerine yapılabilir veya bunlara eklenebilir.

(2) Menşe beyanı, ihracatçı tarafından elektronik ortamda düzenlenebilir. Bu hallerde, düzenleyen kişinin açık bir şekilde yazılı olması ve şekil ile içeriğinin EK-4'te yer verilen örneğe uygun olması koşuluyla;

a) İhracatçı tarafından kağıt ortamında ıslak imza atılmak suretiyle düzenlenmesini müteakip elektronik ortama aktararak ithalatçıya gönderilen beyanın,

b) İhracatçının kendi el yazısı ile atacağı orijinal imzasının imajını taşıyan veya elektronik olarak imzalanan, herhangi bir

imza imajı içermeyen beyanın,

yer aldığı fatura, teslimat notu veya ticari belgenin aslı veya elektronik ortama aktarılarak ithalatçıya gönderilen nüshasının, yazıcıdan alınan çıktısı kabul edilir.

(3) Türkiye’de düzenlenen menşe beyanları ihracatçının kendi el yazısı ile atacağı orijinal imzasını taşır. Ancak onaylanmış ihracatçıdan, kendi adıyla hazırlanmış menşe beyanını kendi el yazısıyla imzalanmış addedilerek tüm sorumluluğu üzerine aldığına dair yazılı bir taahhütnameyi ilgili gümrük idaresine vermiş olması koşuluyla, böyle bir beyanı imzalama şartı aranmaz.

Menşe beyanının geçerliliği

MADDE 20

(1) Her bir Taraf ülke, bir menşe beyanının, yapıldığı tarihten itibaren on iki ay veya ithalatçı Taraf ülkede tanınan daha uzun bir süre için geçerli olmasını sağlar. İthalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresinden bu geçerlilik süresi içerisinde tercihli tarife talebinde bulunulabilir.

(2) Her bir Taraf ülke, bir menşe beyanının;

a) Menşeli eşyanın bir Taraf ülkeye tek bir sevkiyatı için,

b) Menşeli aynı eşyanın birden fazla sevkiyatı için,

on iki ayı geçmemek kaydıyla menşe beyanında belirtilen süre dâhilinde kullanılmasına imkan tanır.

(3) İthalatçı Taraf ülke, yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak geçerlilik süresinden sonra gümrük idaresine sunulan bir menşe beyanını tercihli tarife amacıyla kabul edebilir.

(4) Armonize Sistemin XV ila XXI. Bölümleri altında sınıflandırılan, Armonize Sistemin 2(a) nolu Genel Kuralı çerçevesinde birleştirilmemiş veya demonte olan ürünler parçalar halinde ithal edilirse, ithalatçının talebi üzerine ve ithalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi tarafından belirlenen gerekliliklere uygun olarak, bu tür ürünler için tek bir menşe beyanı kullanılabilir.

Menşe beyanı gerekliliğinden muafiyet

MADDE 21

(1) Anlaşma kapsamında Türkiye’ye ithal edilen ürünlerin toplam kıymetinin küçük paketler için 500 Euro’yu veya yolcunun zati eşyasını oluşturan ürünler için 1200 Euro’yu aşmadığı hallerde, menşe beyanı ibraz edilmesi gerekmez.

(2) Birinci fıkra kapsamında gerçekleştirilen bir ithalat işleminin, bu Yönetmeliğin menşe beyanları ile ilgili gerekliliklerinden

kaçınmak amacıyla gerçekleştirilmiş olduğunun tespit edildiği hallerde, birinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

Tercihli tarifenin sonradan talep edilmesi

MADDE 22

(1) Her bir Taraf ülke, kendi yasa ve yönetmelikleri ile uyumlu olarak, eşyanın o Taraf ülkeye ithal edildiğinde menşeli olarak nitelendirildiği, ancak ithalatçının ithalat esnasında bir menşe beyanının bulunmadığı hallerde, eşyanın ithalatçısının ithalat tarihinden itibaren en geç iki yıl içerisinde, eşyanın tercihli tarife tabi tutulmaması sonucunda ödenen vergilerin iade edilmesi için başvuruda bulunmasına imkân tanır.

Haksız tercihli tarife talepleri

MADDE 23

(1) Her bir taraf ülke;

a) Menşe beyanını düzenleyen ve beyanın doğru olmayan bilgiler içerdiğinin farkında olan veya buna inanmak için nedenleri olan ihracatçının, menşe beyanının eşlik ettiği tüm eşyanın menşe statüsünü etkileyen her tür değişikliği ithalatçıya yazılı olarak derhal bildirmek zorunda olmasını,

b) İthal ettiği ve tercihli tarife uygulanan bir eşyaya ilişkin menşe beyanının doğru olmayan bilgiler içerdiğinin farkında olan veya buna inanmak için nedenleri olan bir ithalatçının, o eşyanın menşe statüsünü etkileyen her tür değişikliği ithalatçı Taraf ülke gümrük idaresine yazılı olarak derhal bildirmesini ve borçlu olduğu tüm vergileri ödemesini, temin eder.

(2) Her bir Taraf ülke kendi gümrük idaresini, bir menşe beyanına ilişkin ceza vermeyi değerlendirdiği hallerde, birinci fıkra uyarınca kendiliğinden yapılan bir bildirim önemli bir hafifletici unsur olarak değerlendirmeye teşvik eder. Bildirimin kendisi tarafından yapıldığı hallerde, ithalatçı hatayı düzeltir ve borçlu olduğu tüm vergileri geri öder.

Farklılıklar

MADDE 24

(1) Her bir Taraf ülke, belgelerin ibraz edilen eşyaya ait olduğu kesin ise, menşe beyanında yer alan ifadeler ile eşyanın ithalat işlemleri için gümrük idaresine ibraz edilen belgelerde yer alan ifadeler arasında küçük farklılıkların tespit edilmesinin menşe beyanını geçersiz ve hükümsüz kılmamasını temin eder.

(2) Her bir taraf ülke, menş e beyanındaki yazım hataları gibi açıkça belirgin hatalardan dolayı, bu hatalar menş e beyanında yer alan ifadelerin doğruluğ u ile ilgili ş üphe yaratmı yorsa, menş e beyanının reddedilmemesini temin eder.

(3) Her bir Taraf ülke, kendi ülkesine ithal edilen eş yaya ilişkin menş e beyanının okunaksız veya görünürde kusurlu olması halinde ithalatçı ya, ithalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresine düzeltilmiş menş e beyanının bir kopyasını otuz gün içerisinde ibraz etme imkanı tanır.

(4) İthalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi, tercihli tarife uygulanmasını sadece fatura veya diğ er ticari belgenin üçüncü bir ülkede düzenlenmiş olması nedeniyle reddetmez.

Kayıt tutma yükümlülüğ u

MADDE 25

(1) İhracatçı Taraf ülke, menş e beyanını düzenlemiş bir ihracatçının, menş e beyanının düzenlenmesinden sonraki üç yıl boyunca veya ihracatçı Taraf ülkenin belirleyeceğ i daha uzun bir süre için, talep üzerine;

a) Menş e beyanının bir kopyasını,

b) Menş e beyanının eş yanın menş eli olduğ u iddiasını kanıtlayan, imalatçılar veya tedarikçilerden alınan tüm destekleyici belgeleri ve yazılı beyanlarını,

muhafaza etmesini ve ibrazını isteyebilir.

(2) Her bir Taraf ülke, bir ihracatçı imalatçı ya da tedarikçinin yazılı bir beyanı üzerine bir menş e beyanını esas almakta ise, o imalatçı ya da tedarikçi birinci fıkrayla uyumlu olarak kayıt tutmakla yükümlüdür.

(3) İthalatçı Taraf ülke, tercihli tarife tanınan bir ithalatçının, menş e beyanının bir kopyası da dâhil olmak üzere, ithalat tarihinden sonraki üç yıl boyunca veya bu Taraf ülkenin belirleyeceğ i daha uzun bir süre boyunca eş yanın ithalatına ilişkin belgeleri muhafaza etmesini isteyebilir.

(4) Her bir Taraf ülke, o Taraf ülkenin yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak, kendi ülkesindeki ithalatçılar, ihracatçılar, imalatçılar ve tedarikçilerin belgeleri veya kayıtları, bu belgelerin veya kayıtların erişilebilir ve basılabilir olması koşuluyla, her türlü ortamda tutmasına izin verir.

(5) Bir Taraf ülke, bu madde uyarınca kayıtları veya belgeleri tutmakla yükümlü olan, eş yanın ithalatçısı, ihracatçısı, imalatçısı veya tedarikçisi; kayıt veya belgeleri bu Yönetmeliğ e uygun olarak

tutamaz veya bu kayıtlara veya belgelere erişimi reddederse sonradan kontrole konu bir eşyaya tercihli tarifeyi reddedebilir.

Sonradan kontrol

MADDE 26

(1) Taraf ülkeler bu Yönetmeliğin düzgün şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla, eşyanın bu Yönetmelik çerçevesinde menşeli olup olmadığını doğrulamak ve bu Yönetmelik kapsamındaki tercihli tarife taleplerinin gerçekliğinden emin olmak amacıyla gümrük idareleri aracılığıyla birbirlerine yardımcı olur.

(2) Bir Taraf ülkenin bir eşyanın menşeli olduğuna veya bu Yönetmeliğin diğer tüm gerekliliklerinin karşılanıp karşılanmadığına ilişkin kontrol talebi; ithalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi tarafından uygulanan, rastgele seçim de dâhil, risk değerlendirme yöntemlerini esas alır veya ithalatçı Taraf ülkenin eşyanın menşeli olup olmadığına veya bu Yönetmeliğin diğer tüm gerekliliklerinin karşılanıp-karşılanmadığına ilişkin makul şüpheleri olduğu hallerde yapılır.

(3) İthalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi, bir eşyanın menşeli olup olmadığını, ihracatçı Taraf ülkenin gümrük idaresinin bir eşyanın menşeli olup olmadığına dair bir kontrol gerçekleştirmesini yazılı olarak talep etmek suretiyle kontrol edebilir.

(4) İthalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi bir sonradan kontrol talebinde bulunduğu, ihracatçı Taraf ülkenin gümrük idaresine;

- a) Talepte bulunan gümrük idaresinin adını,
 - b) Kontrolü yapılacak ihracatçı, imalatçı veya tedarikçinin adını,
 - c) Kontrolün konusu ve kapsamını,
 - ç) Menşe beyanının bir kopyası ile varsa her tür destekleyici belgeyi,
- temin eder.

(5) Uygun olan hallerde, ithalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi menşe kontrolünün bir parçası olarak ihracatçı Taraf ülkenin gümrük idaresinden belirli bilgi ve belgeler talep edebilir.

(6) Sonradan kontrolün yapılması talebi ithalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresince ihracatçı Taraf ülkenin gümrük idaresine sertifikalı veya kayıtlı posta veya o gümrük idaresince alındığını teyit eden diğer her tür yöntemle yapılır.

(7) İhracatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi ithalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresine, yazılı talebin alındığı tarihten itibaren kırk beş gün veya taraflar arasında kararlaştırılan başka bir süre içinde bu

talebin alındığına dair (şüpheyi önlemek için elektronik posta ile gönderilebilecek) yazılı bir onay verir.

(8) Altıncı fıkrada belirtilen talebin ardından, ihracatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi menşe kontrolünü gerçekleştirir. Bu amaçla gümrük idaresi, kendi yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak;

a) Belge talep edebilir.

b) Her tür kanıt isteyebilir.

c) 25 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarında atıf yapılan kayıtları incelemek ve eşyanın imalatında kullanılan tesisleri gözlemlmek için bir ihracatçı veya imalatçı veya tedarikçinin tesislerini ziyaret edebilir.

(9) Her bir Taraf ülke, bir ihracatçının bir imalatçı veya tedarikçiden gelen yazılı bir beyana dayanan bir menşe beyanını esas alması halinde bu ihracatçının, bu imalatçının veya tedarikçinin ihracatçı Taraf ülkenin gümrük idaresine talep üzerine doğrudan belge veya bilgi vermesini ayarlayabilmesine imkan tanır.

(10) On birinci fıkra çerçevesinde gerçekleştirilen bir menşe kontrolünün sonuçları beklenirken ithalatçı Taraf ülke, vergilerin ödenmesi veya kefalet, depozito ya da yasa ve yönetmeliklerinde düzenlenen diğer yöntemlere uygun bir teminatın ödenmesi koşuluyla, eşyanın ithalatçıya teslimine izin verir. Kontrol sonucunda, ithalatçı Taraf ülke eşyanın menşeli olduğuna kanaat getirir ise eşyaya tercihli tarife uygular ve fazladan ödenen tüm vergileri iade eder veya söz konusu teminat, ödenmeyen diğer yükümlülükleri de kapsamadığı sürece, tüm teminatı çözer.

(11) İhracatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi, mümkün olan en kısa sürede ve her halükarda bir sonradan kontrol için yazılı talebin alınmasından itibaren on ay içerisinde kontrolü tamamlar ve kontrol kapsamında;

a) İthalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresine sertifikalı veya kayıtlı posta veya o gümrük idaresince alındığını teyit eden diğer her tür yöntemle, eşyanın menşeli olup-olmadığını karara bağlayan ve aşağıdaki bilgileri içeren yazılı bir rapor gönderir:

1) Kontrolün sonuçları.

2) Kontrole konu eşyanın tanımı ve menşe kuralının uygulanması ile ilgili tarife sınıflandırması.

3) Eşyanın menşe statüsüne ilişkin gerekçeyi desteklemek için eşyanın yeterli bir tanımı ve açıklaması.

4) Kontrolün yürütülme şekline ilişkin bilgi.

5) Uygun olan hallerde, destekleyici belgeler.

b) Yasa ile yönetmeliklerine tabi olarak, menşe kontrol sonucunu ihracatçıya bildirir.

(12) Sonradan kontrolün tamamlanacağı süre, ilgili gümrük idarelerinin karşılıklı mutabakatıyla uzatılabilir.

(13) Sonradan kontrolün ithalatçı, ihracatçı, üretici veya tedarikçinin bu Yönetmeliğin herhangi bir gerekliliğini yerine getirmediğini ortaya koyduğu hallerde, ithalatçı Taraf ülke eşyaya tercihli tarifeyi reddedebilir.

(14) Sonradan kontrolün sonucunun bu Yönetmeliğe uygun olarak bildirilmediği hallerde, ithalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi, makul şüphesinin olması veya eşyanın menşeli olup olmadığının tespit edilmemesi durumunda eşyaya tercihli tarifeyi reddedebilir.

(15) Her bir Taraf ülke, bu maddenin uygulanmasıyla hakkında menşe konusunda bir hükme varılan herkese, esasen kendi gümrük idaresi tarafından menşeye dair verilen hükümlerin gözden geçirilmesi ve temyizine ilişkin olarak kendi ülkesindeki ithalatçılara sağladığı aynı hakları tanır.

(16) Her bir Taraf ülke, Taraf ülkeler arasında, bu maddede düzenlenen kontrol işlemlerine ilişkin olarak ya da bir eşyanın menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceğinin tespitinde menşe kurallarının yorumlanmasında farklılıklar olması, bu farklılıkların kontrolü talep eden gümrük idaresi ile kontrolü gerçekleştiren gümrük idaresi arasında danışmalarda bulunulması suretiyle çözülememesi ve ithalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresinin, ihracatçı Taraf ülkenin gümrük idaresince gönderilen yazılı raporun aksine bir menşe tespitinde bulunmak istemesi halinde, ithalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi ihracatçı Taraf ülkenin gümrük idaresine yazılı raporun alınmasından itibaren altmış gün içerisinde bildirimde bulunur.

(17) Bir Taraf ülkenin talebi üzerine, Taraf ülkelerin bu farklılıkları çözmek üzere on altıncı fıkrada atıfta bulunulan bildirim tarihinden itibaren doksan gün içerisinde danışmalarda bulunur ve sonuçlandırır. Danışmaları sonuçlandırma süresi, Taraf ülkelerin karşılıklı yazılı mutabakatıyla olay bazında uzatılabilir. İthalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi bu danışmaların sonuçlanmasının ardından kendi menşe tespitini yapabilir.

(18) Her durumda, ithalatçı ile ithalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi arasındaki farklılıkların halli ithalatçı Taraf ülkenin

hukukuna tabidir.

Muhasebesel ayırım

MADDE 27

(1) Aynı ve birbirleri yerine geçebilen menşeli ve menşeli olmayan girdiler veya aynı ve birbirleri yerine geçebilen ürünler, menşeli ve menşeli olmayan statüsünü sürdürmek için depolama esnasında fiziki olarak ayrılabilir.

(2) Birinci fıkranın uygulanmasında, “aynı ve birbirleri yerine geçebilen girdiler” veya “aynı ve birbirleri yerine geçebilen ürünler”, menşe açısından, aynı tür ve ticari kalitede, aynı teknik ve fiziksel özelliklere sahip ve birbirinden ayırt edilemeyen girdi veya ürünler anlamına gelir.

(3) Birinci fıkraya hâlel getirmeksizin, menşeli ve menşeli olmayan aynı ve birbirleri yerine geçebilen girdiler, bir muhasebesel ayırım yöntemi kullanılmışsa, depolama esnasında fiziki olarak birbirinden ayrılmadan bir ürünün imalatında kullanılabilir.

(4) Birinci fıkraya hâlel getirmeksizin, Armonize Sistemin 10, 15, 27, 28, 29 uncu fasıllarında, 32.01 ila 32.07 pozisyonlarında veya 39.01 ila 39.14 pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ve menşeli olmayan aynı ve birbirlerinin yerine geçebilen girdiler, diğer Taraf ülkeye ihraç edilmeden önce, bir muhasebesel ayırım yöntemi kullanılması kaydıyla, fiziki olarak birbirinden ayrılmadan bir Taraf ülkede depolanabilir.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralarda atıfta bulunulan muhasebesel ayırım yöntemi, Taraf ülkede genel kabul gören muhasebe ilkeleri çerçevesinde bir stok yönetim yöntemi ile uyumlu bir şekilde uygulanır.

(6) Muhasebesel ayırım yöntemi, herhangi bir zamanda, girdiler veya ürünlerin fiziki olarak birbirinden ayrılmış olması halinde olduğundan daha fazla girdi veya ürünlerin menşe statüsü kazanmamasını sağlayan herhangi bir yöntemdir.

(7) Bir Taraf ülke, kendi kanun ve yönetmeliklerinde belirlenen koşullar altında, bir muhasebesel ayırım yönteminin kullanılmasının o Taraf ülkenin gümrük idarelerinin önceden iznine tabi olmasını isteyebilir. O Taraf ülkenin gümrük idareleri, bu tür yetkilerin kullanımını izleyecek ve yetki sahibinin muhasebesel ayırım yöntemini uygunsuz bir şekilde kullanması veya bu Yönetmelik altında yer alan diğer koşulları karşılamaması halinde, yetkiyi geri alabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Cezalar

MADDE 28

(1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı fiiller hakkında, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 29

(1) 25/5/2021 tarihli ve 31491 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1

(1) 29 uncu madde ile yürürlükten kaldırılan Yönetmeliğin 29 uncu maddesiyle düzenlenen sevk halindeki veya antrepodaki eşyaya ilişkin hükümlerin uygulanmasına 1/1/2021-31/12/2021 tarihleri arasında devam edilir.

Yürürlük

MADDE 30

(1) Bu Yönetmelik 14/4/2021 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 31

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; 18/1/2021 tarihli Cumhurbaşkanı Kararı ile onaylanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasının

ekinde yer alan Tercihli Menşe Kuralları ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Ek-II'nin uygulanmasına dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2

(1) Bu Yönetmelik, Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti arasında imzalanan Tercihli Ticaret Anlaşmasının ekinde yer alan Tercihli Menşe Kuralları ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Ek-II'nin uygulanmasına dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3

(1) Bu Yönetmelik, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete`de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 448 inci maddesi ile bu Yönetmeliğin 1 inci maddesinde belirtilen Ek-II'ye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4

- (1) Bu Yönetmelikte yer alan;
- a) Anlaşma: Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti arasında imzalanan ve 2 nci maddede belirtilen Tercihli Ticaret Anlaşmasını,
 - b) Armonize Sistem: 10/11/1988 tarihli ve 3501 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan Uyumu Sağlanmış (Armonize) Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası Sözleşmede belirtilen şekilde ve Sözleşmenin ekinde yer alan pozisyonları, alt pozisyonları ve bunlara ait sayısal kodları, Bölüm, Fasil ve Alt Pozisyon Notlarını ve Armonize Sistemin yorumu ile ilgili Genel Kuralları kapsayan Nomanklatürü,
 - c) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
 - ç) Elektronik sistem: Menşe ispat belgelerinin düzenlenmesine yönelik başvurunun yapılması, belgelerin düzenlenmesi, kontrol edilmesi, onaylanması ve vize işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Bakanlık ya da Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarca elektronik ortamda verilen hizmet ve bu hizmete dair altyapıyı,
 - d) Eşya: Hem girdileri hem de ürünleri,
 - e) Fabrika çıkış fiyatı: Ürün için bir Taraf Ülkedeki nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya fabrika çıkışı

itibariyle ödenen, kullanılan bütün madde fiyatlarının dâhil edilmiş olduğu elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenen veya ödenecek yurtiçi vergilerin tenziliyle bulunan fiyatı,

f) Fasıllar, pozisyonlar ve alt pozisyonlar: Armonize Sistemi oluşturan Nomanklatürde kullanılan fasılları (iki haneli kodlar), pozisyonları (dört haneli kodlar) ve alt pozisyonları (altı haneli kodlar),

g) Girdi: Ürün imalatında kullanılan herhangi bir madde, hammadde, parça veya aksam ve benzerlerini,

ğ) Girdilerin kıymeti: Kullanılan menşeli olmayan girdilerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymetini veya bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde Taraflardan birinde girdiler için ödenen tespiti mümkün ilk fiyatı,

h) Gümrük idareleri: Türkiye’de Ticaret Bakanlığını ve Azerbaycan’da Devlet Gümrük Komitesini,

ı) Gümrük kıymeti: İthalat ülkesine ihraç amaçlı satışlarda diğer tahsil edilebilir vergiler ve ödenen miktarlar da dâhil olmak üzere eşya için gerçekte ödenen veya ödenebilir ücret olan ithal eşyasının satış bedelini; eşyanın satış bedeline göre belirlenemediği hallerde;

1) Aynı eşyanın satış bedelini,

2) Benzer eşyanın satış bedelini,

3) İndirgenmiş kıymet yöntemini,

4) Hesaplanmış kıymet yöntemini,

5) Geri dönüş yöntemi kullanılarak belirlenen bedeli,

i) Gümrük ve Menşe Konuları Alt Komitesi: Anlaşmanın 19 uncu maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca kurulan Ortak Komitenin altında yer alan alt komite,

j) İhracatçı: Taraf Ülkelerden birinde ikamet edip eşyayı diğer Taraf Ülkeye ihraç eden, eşyanın menşe ülkesini ispatlayabilen ve bunu sorumluluğunu üstlenen kişiyi,

k) İkamet eden: Taraf Ülkedeki ulusal mevzuat uyarınca ikametgâh, daimi temsilciliği, yönetimi, kayıt ya da yerleşim yeri veya diğer benzer özelliklerine göre vergiye tabii olan gerçek veya tüzel kişileri, iştirakleri veya kuruluşları,

l) İmalat: Montaj veya özel işlemler de dâhil olmak üzere sanayi ve tarım ürünleri üzerinde her türlü yeterli işçilik veya işlemi,

m) İthalatçı: Taraf Ülkelerden birinde ikamet edip diğer Taraf Ülkeden eşyayı satın alan kişiyi,

- n) Menşeli girdilerin kıymeti: (ı) bendinde tanımlandığı şekilde, gerekli değişiklikler yapılarak uygulanan bu tür girdilerin kıymetini,
- o) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”: Eşyanın tercihli menşeyini ispat etmek üzere düzenlenen ve bir örneği EK-1’de yer alan belgeyi,
- ö) Katma değer: Fabrika çıkış fiyatından, eşyaya dâhil edilen diğer Taraf Ülke menşeli her bir girdinin gümrük kıymetinin ya da bu kıymetin bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde bir Taraf Ülkede girdiler için ödendiği doğrulanabilir ilk fiyatın çıkarılması ile bulunan değeri,
- p) Sevkiyat: Bir ihracatçıdan bir alıcıya aynı anda gönderilen, ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünleri,
- r) Sınıflandırılma: Ürün veya girdilerin belirli bir fasıl, pozisyon ve alt pozisyon altında sınıflandırılmasını,
- s) Taraflar veya Taraf Ülkeler: Karasularını da içerecek şekilde Türkiye Cumhuriyeti ve Azerbaycan Cumhuriyetini,
- ş) Ürün: Bilahare başka bir imalat işleminde girdi olarak kullanılması söz konusu olsa bile imal edilmiş ürünü,
- t) Yetkili idare: Taraf Ülkenin ulusal mevzuatı uyarınca “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”ni düzenlemeye yetkili idareyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Koşulları

Menşeli ürünler

MADDE 5

(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, aşağıda belirtilen ürünler Taraf Ülkelerden biri menşeli kabul edilirler:

a) 7 nci maddede belirtildiği şekilde, tamamen ihracatçı Taraf Ülkede üretilen veya elde edilen ürünler.

b) 8 inci maddede belirtildiği şekilde, ilgili Taraf Ülkede yeterli işçilik veya işlemden geçirilmiş olmaları kaydıyla söz konusu Tarafta tamamen elde edilmemiş girdiler ihtiva ederek o Tarafta elde edilen ürünler.

İkili menşe kümülasyonu

MADDE 6

(1) 7 nci madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Taraf Ülke menşeli girdiler, diğer Taraf Ülkede bir ürüne dâhil edildiklerinde, o Taraf Ülke menşeli kabul edilirler. Girdi olarak kullanılacak ürünler 9 uncu maddede atıfta bulunulan işlemlerin ötesine geçen işçilik veya işlemlere tabi tutulmuş olmaları kaydıyla bu girdilerin yeterli işçilik veya işleme tabii tutulmaları gerekmez.

(2) Bir Taraf Ülkede gerçekleştirilen işçilik veya işlem 9 uncu maddede belirtilen işlemlerin ötesine geçmez ise o Taraf Ülkede eklenen katma değer in imalatta kullanılan diğer Taraf Ülke menşeli girdilerin kıymetini geçmesi kaydıyla elde edilen ürün o Taraf Ülke menşeli olarak kabul edilir.

Tamamen üretilmiş veya elde edilmiş ürünler

MADDE 7

(1) Aşağıdaki ürünler tamamen Taraf Ülkelerden birinde üretilmiş veya elde edilmiş kabul edilirler:

a) Taraf Ülkelerin kendi topraklarından, sularından veya deniz yatağından çıkartılan işlenmemiş ürünler veya madencilik ürünleri.

b) Ormancılık ürünleri dâhil Taraf Ülkede hasat edilen, toplanan veya harmanlanan bitkisel ürünler.

c) Taraf Ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar.

ç) Taraf Ülkede yetiştirilmiş canlı hayvanlardan elde edilen ürünler.

d) Taraf Ülkede doğmuş ve/veya yetiştirilmiş hayvanlardan elde edilen ürünler.

e) Taraf Ülkede avcılık, balıkçılık veya su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetlerinden elde edilen ürünler.

f) Taraf Ülkenin karasuları dışındaki denizlerden kendi gemileri ile elde edilen balıkçılık ürünleri ve diğer deniz ürünleri.

g) Münhasıran (e) ve (f) bentlerinde belirtilen ürünlerden kendi fabrika gemilerinin bordalarında işlenen ve/veya üretilen ürünler.

ğ) Yalnızca hammaddelerin geri kazanılmasına müsait o ülkede toplanan kullanılmış girdiler.

h) O ülkede yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar.

ı) Münhasıran (a) ila (h) bentlerinde tanımlanan ürünlerden üretilen eşya.

(2) Birinci fıkranın (f) ve (g) bentlerinde belirtilen kendi gemileri veya kendi fabrika gemileri terimi sadece aşağıda belirtilen gemi ve fabrika gemileri için uygulanır:

a) Bir Taraf Ülkede kayıtlı veya tescilli olanlar.

b) Bir Taraf Ülkenin bayrağı altında seyredenler.

c) En az yüzde 60'ı bir Taraf Ülke vatandaşlarına ait olanlar veya yönetim merkezi bir Taraf Ülkede bulunan, müdür veya müdürleri, yönetim kurulu veya denetleme kurulu başkanı ve bu kurullar üyelerinin çoğunluğunun bir Taraf Ülke vatandaşı olan ve ilave olarak, ortaklık veya limited şirket durumunda, sermayesinin en az yarısı Taraf Ülkelere veya Taraf Ülkelerin kamu kuruluşları ya da vatandaşlarına ait olanlar.

Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler

MADDE 8

(1) Bir Taraf Ülkede elde edilen ürünler, imalatlarında kullanılan menşeli olmayan girdilerin kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzde 45'ini aşmaması kaydıyla 5 inci madde hükümleri kapsamında, yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilir.

(2) Birinci fıkra, 9 uncu madde hükümlerine tabi olarak uygulanır.

Yetersiz işçilik veya işlemler

MADDE 9

(1) Aşağıdaki işçilik veya işlemlerin her biri ya da bunların iki veya daha fazlasının bileşimi tek başına imalatın nihai sürecini oluşturmaz:

a) Paketleme.

b) Basit karıştırma.

c) Basit şişeleme, tenekeye veya beherlere koyma, torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve

tüm diğer basit paketleme işlemleri.

ç) Etiketleme, ürün veya paketler üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri parçalara ayırma.

d) Parçalara bölme.

e) Ayırma veya kalibrasyon.

f) İşaretleme.

g) Setler oluşturma.

ğ) Özel tasarım makineler veya alet veya teçhizat kullanımı ve konuyla ilgili eğitim gerektirmeyen faaliyetleri kapsayacak şekilde basit montaj.

h) Nakliyat ve depolama süresince ürünlerin iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik koruyucu işlemler.

ı) Ambalaj ayırma ve birleştirme.

i) Yıkama; temizleme; toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma.

j) Dokuma kumaşları ütüleme veya presleme.

k) Basit boyama ve cilalama işlemleri.

l) Tahıl ve pirinci kabuklarından ayırma, kısmi veya tam ağartma, parlatma ve perdahlama.

m) Şeker renklendirme veya şeker topaklarını biçimlendirme işlemleri.

n) Meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, zarlarını ayıklama, çekirdeklerini çıkarma.

o) Keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme.

ö) Eleme, kalburdan geçirme, ayırma, tasnifleme, kalibrasyon, eşleştirme (girdilerden setler oluşturma dâhil).

p) Hayvan kesimi.

(2) Belirli bir ürüne uygulanan işçilik veya işlemin, birinci fıkra hükümleri kapsamında yetersiz kabul edilip edilemeyeceğine karar verilirken, Türkiye’de veya Azerbaycan’da gerçekleştirilen işlemlerin tümü bir arada değerlendirilir.

(3) İşlemler esnasında özel beceriler, makineler, teçhizat veya ekipman gerekmemesi halinde, bu gibi basit işlemler olarak kabul edilir ve yeterli işlem kriterini karşılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nitelendirme Birimi, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam, Setler ve Etkisiz Unsurlar

Nitelendirme birimi

MADDE 10

(1) Ürün setlerinin menşe ülkesi tespit edilirken, sette yer alan her bir madde yeterli işçilik ve işlem kriteri uygulanan ayrı bir nesne olarak değerlendirilir. Buna göre;

a) Muhtelif girdilerin montajı veya gruplandırılmasından oluşan bir ürün, Armonize Sistemde tek bir pozisyonda sınıflandırıldığında, bu ürünün tümü, nitelendirme birimini oluşturur.

b) Bir sevkiyat, Armonize Sistemde aynı pozisyon içinde sınıflandırılan belli sayıda aynı üründen oluşuyorsa, her bir ürün bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanışı sırasında münferiden değerlendirilir.

c) Armonize Sistemin 5 inci Genel Kuralı çerçevesinde ambalaj, sınıflandırma açısından ürüne dâhil ediliyorsa menşe tespiti açısından da ürünün parçası kabul edilir.

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

MADDE 11

(1) Bir cihaz, makine, alet veya aracın parçası beraberinde teslim edilen, normal olarak bir cihazın bölümü durumundaki ve fiyata dâhil edilmiş bulunan ve bu nedenle ayrıca fatura edilmemiş olan aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam; söz konusu cihaz, makine, alet veya araç içinde mütalaa edilir.

Setler

MADDE 12

(1) Armonize Sistemin 3 üncü Genel Kuralında tanımlanan setler, kendisini meydana getiren tüm ürünler menşeli ürün ise o ülke menşeli olarak addedilir.

(2) Bir set, menşeli ürünler ve menşeli olmayan ürünlerden oluşuyorsa, menşeli olmayan ürünlerin kıymetinin setin fabrika çıkış fiyatının %15`ini geçmemesi kaydıyla set bir bütün olarak menşeli kabul edilir.

Etkisiz unsurlar

MADDE 13

(1) Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirlemek için imalatında kullanılabilecek;

a) Enerji ve yakıt,

b) Tesis ve teçhizat,

c) Makine ve aletler,

ç) Ürünün nihai bileşimine girmeyen ve girmesi amaçlanmayan eşyaların,

menşesini belirlemeye gerek bulunmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ülkesel Gereklilikler

Doğrudan nakliyat

MADDE 14

(1) Anlaşma hükümlerinde sağlanan tercihli muamele, sadece bu Yönetmeliğin gerekliliklerini yerine getirmiş, Taraf Ülkeler arasında doğrudan nakledilen ürünler için uygulanır. Bununla beraber; ürünler, aktarma veya geçici depolama yoluyla ancak transit geçtiği veya depolandığı ülkenin gümrük idarelerinin gözetimi altında olmaları ve boşaltma, tekrar yükleme veya iyi koşullarda muhafaza etmeye yönelik işlemler dışında bir işlemten geçmemiş olmaları koşullarıyla gerektiğinde başka ülkeler üzerinden nakledilebilir.

(2) Bir Taraf Ülke menşeli ürün, Taraf olmayan Ülkeler üzerinden boru hattı ile nakledilebilir.

(3) Birinci fıkrada yer alan hükümlerin yerine getirildiğinin, ithalatçı ülkenin gümrük yetkililerine ispatı, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı yoluyla yapılır:

a) Ürünün, ihracatçı ülkeden transit ülkesi aracılığıyla geçişini kapsayan tek taşıma belgesi.

b) Transit ülkesi gümrük idaresince düzenlenen, ürünlerin tam tanımını veren; ürünlerin boşaltma ve tekrar yükleme tarihlerini ve uygulanabildiği hallerde kullanılan gemi veya diğer nakil araçlarının adlarını gösteren; ürünlerin transit ülkesi içinde hangi koşullarda kalmış olduğunu kanıtlayan bir belge.

c) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen belgelerin temin edilememesi halinde herhangi bir nevide ikame kanıtlayıcı belgeler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Eşyanın Menşenin İspatı, Menşe İspat Belgesinin

Düzenlenmesi ve Vize İşlemleri

“TR-AZ Menşe İspat Belgesi”

MADDE 15

(1) Azerbaycan menşeli ürünler, ithal edilmeleri esnasında bir örneği EK-1’de yer alan “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin ibrazı üzerine Anlaşmadan yararlanır.

“TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin şekli, basımı ve dağıtılması

MADDE 16

(1) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”, EK-1’de yer alan basım talimatına ve örneğe uygun olarak ve seri numaraları verilerek

Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlarca bastırılır ve ihtiyaca göre dağıtılır.

(2) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” yalnızca ihracatçı veya ihracatçının gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcisi tarafından bu Yönetmeliğe uygun olarak doldurulmak suretiyle düzenlenir.

“TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin doldurulması

MADDE 17

(1) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” aşağıda yer alan hükümler çerçevesinde doldurulur:

a) Belgeler, Taraf Ülkelerin resmî dillerinden birinde veya İngilizce olarak ihracatçı ülkenin ulusal mevzuat hükümleri çerçevesinde doldurulur.

b) Belge üzerinde silinti ve birbiri üzerine yazılmış sözcük ve ilaveler bulunamaz ve değişiklikler doğru olmayan kayıtların üzeri çizilerek, gerekli düzeltmelerin eklenmesi suretiyle yapılır. Bu şekilde yapılan düzeltmelerin belgeyi düzenleyen kişi tarafından imzalanması ve gümrük idaresi tarafından tasdik edilmesi gerekir.

c) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nde bulunması zorunlu bilgilerin elektronik sistem üzerinden beyan edilmesi zorunludur. Bu alanlar ihracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri tarafından eksiksiz doldurulur. Belgelerde kayıtlı eşyanın, tanınmalarına olanak verecek kesinlikte ve ticari deyimleri ile hiçbir tereddüde yer vermeyecek açıklıkta cins, nevi, nitelik ve miktar olarak ayrıntılı bir biçimde beyan edilir.

İhracatçının ibraz yükümlülüğü

MADDE 18

(1) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” düzenlemek isteyen ihracatçı, belgeleri onaylayacak gümrük idarelerinin ve/veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşların talep edebileceği, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden ilgili bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

Belgelerin elektronik sistem üzerinden sunulması

MADDE 19

(1) İhracatçılar veya yetkili kanuni temsilcileri tarafından 17 nci madde hükümlerine uygun olarak doldurulan “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” gümrük idareleri ve Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından onaylanmak üzere elektronik sistem üzerinden sunulur.

(2) Elektronik sistem üzerinde “TR-AZ Menş e İspat Belgesi” düzenlenmesi için, beyanda bulunulan eşyanın menş einin tespitini teminen, eşyanın imalatında kullanılan menş eli olmayan girdilere uygulanan işlem ve işçiliğ in, eşyanın imalatında kullanılan Taraf menş eli girdiler ve bu girdiler üzerinde gerçekleştirilen işlem ve işçilikleri gösteren tüm bilgi ve belgeler ile birlikte, ihracata ait diğ er belgeler, gümrük idaresi tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluş larca kontrol edilmesi için elektronik sisteme yüklenir. İlgili mevzuat uyarınca elektronik olarak düzenlenen ya da beyanda kullanılmak amacıyla elektronik ortama aktarılmış belgelerin ve talep edilmesi halinde asıllarının, Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluş ların doğrudan erişimine hazır halde tutulması zorunludur. Bu türde belge ve bilgiler 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununda öngörülen belge saklama sürelerine tabidir.

“TR-AZ Menş e İspat Belgesi”nin gümrük idaresince incelenmesi ve vize edilmesi

MADDE 20

(1) Gümrük idareleri ve Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluş lar, “TR-AZ Menş e İspat Belgesi”nin kurallara uygun olarak doldurulup doldurulmadığını kontrol edip belgede kayıtlı eşyanın 5 veya 6 ncı madde hükümleri gereğince Türkiye menş eli olduğu veya sayıldığı hususunda, ihracata ait diğ er evrakı da inceleyerek kesin bir kanıya vardıktan sonra gerekli işlemleri tamamlar.

(2) Birinci fıkra uyarınca gümrük idareleri;

a) “TR-AZ Menş e İspat Belgesi”nin bu Yönetmelikteki şartlara uygun olup olmadığını,

b) İhraç konusu eşyanın cins, nevi, nitelik ve miktar itibarıyla menş e ispat belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığını,

c) İhraç konusu eşyanın menş eli olduğunu veya sayıldığını,

ürüne ve imalatında kullanılan girdilere ait diğ er evrakın yanı sıra, nakliyeciler tarafından verilen kara, demiryolu, hava ve deniz taşımalarına ilişkin konş imento, manifesto, yük senetleri, fatura ve beyannameye eklenen diğ er belgeleri ve gerektiğ inde muhasebe kayıt ve defterlerini incelemek ve ihraç konusu eşyayı 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğ inde yer alan esaslara göre muayene etmek suretiyle kontrol eder.

(3) “TR-AZ Menş e İspat Belgesi”, Anlaş ma ile sağ lanan tercihli ticarete yazılı delil olarak ancak gümrük idaresinin mührü veya

kaşesi ile hüküm ifade ettiğinden, 21 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde alınan dökümde, belgenin (12) numaralı “Kontrol” kutusunda elektronik sistem tarafından basılan ve beyanı değerlendirerek belgeyi vize eden gümrük idaresinin adı, vize tarihi, gümrük mührü veya kaşesi yer alır.

“TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin kullanıma hazır hale getirilmesi

MADDE 21

(1) Düzenlenen “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” fiili ihraç gerçekleştiği veya kesinleştiği anda ihracatçıya verilmek üzere hazır bulundurulur.

(2) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcilerince, vize işleminin tamamlanmasından sonra elektronik sistem üzerinde yer alan bilgilerin 16 ncı maddeye göre belirlenen şekil şartlarını taşıyan ve aynı maddede belirtilen şekilde temin edilen yeşil mencevîş zeminli matbu “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” üzerine yazıcı vasıtasıyla dökümü alınır. Dökümü alınan belgenin (13) numaralı “Başvuru Sahibinin Beyanı” kutusu ihracatçı tarafından imzalanır.

“TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin ihracattan sonra verilmesi

MADDE 22

(1) 21 inci madde hükümlerine istisna olarak, “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”; hata, istenmeyerek yapılan ihmal veya özel durumlar nedeniyle ihraç anında düzenlenmemiş olması veya belgenin düzenlenmiş ancak teknik nedenlerle ithalatta kabul edilmemiş olduğu hususunun gümrük idarelerine ve Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlara tatmin edici bir şekilde ispat edilmesi halinde, ait olduğu ürünün ihracından sonra düzenlenebilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen durumlarda ihracatçının elektronik sistem üzerinden yaptığı talep ilgili gümrük idareleri ve Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından incelenir. Söz konusu ihraç eşyasına ait gümrük beyannamesi ve ekleri diğer evrak ile varsa bu işleme dair dosyaların incelenmesi ve kontrolü sonucunda, ihracatçının talebinin tamamen uygun olduğu anlaşıldığı takdirde “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” vize edilerek onaylanır.

(3) İhracattan sonra verilen “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin (5) numaralı “Resmi Gözlemler” kutusunda “SONRADAN VERİLMİŞTİR”, “SONRADAN VERİLMİŞDİR” veya “ISSUED RETROSPECTIVELY” ibaresi yer alır. İhracatçı ülke yetkili

idarelerince bu şekilde düzenlenen “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”, ithalatçı ülke yetkili idarelerince kabul edilir.

Teknik nedenlerle “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin reddi

MADDE 23

(1) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” bu Yönetmelikte öngörülen şekilde düzenlenmemiş ise teknik nedenlerle reddedilebilir. Aşağıda belirtilen;

a) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”, ebat veya renk olarak örnekten önemli derecede farklı olması, seri numarası bulunmaması, resmi olarak öngörülen dillerden birinde basılmaması gibi öngörülen şekil dışında bir form kullanılarak düzenlenmesi,

b) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nde (4) numaralı kutu gibi doldurulması zorunlu kutulardan birinin doldurulmaması,

c) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” (12) numaralı kutusunun mühürlenmemesi, yetkili olmayan bir idare tarafından onaylanması,

ç) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” onaylanırken kullanılan mührün 30 uncu madde hükümleri uyarınca örneği gönderilmeyen yeni bir mühür olması,

d) İbraz edilen “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin orijinal olmayıp fotokopi veya suret olması,

e) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin (4) numaralı kutusuna Anlaşmaya taraf olmayan ülkelerden birinin yazılması,

gibi teknik nedenlerle kabul edilmeyen “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” sonradan düzenlenebilir.

(2) Teknik nedenlerle reddedilen “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” üzerine İngilizce dilinde “NOT ACCEPTED” ibaresi yazılarak ve hangi nedenlerle kabul edilmediği de belirtilerek sonradan düzenlenen yeni bir “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” alması için ithalatçıya iade edilir. Ancak gümrük idareleri gümrük işlemlerinin tamamlanmasından sonra kontrol amacıyla veya hile yapıldığından şüphe edilmesi halinde reddedilen “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin bir kopyasını saklayabilir.

“TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin ikinci nüsha düzenlenmesi

MADDE 24

(1) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin çalınma, kaybedilme ve hasar görmesi hallerinde ihracatçı elektronik sistem üzerinden, ilk belgeyi düzenleyen gümrük idaresi ve Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşun belgenin ikinci bir nüshasını onaylamasını talep edebilir.

(2) Gümrük idareleri ve Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar, kendilerinde bulunan ve ihraç işlemi yapılmış olan eşyaya ait belgelere ve ilk belgeye uygun olarak düzenlendiğini tespit ettikten sonra ikinci nüsha belgeyi onaylar.

(3) İkinci nüsha belgenin (12) numaralı kutusunda ilk menşe ispat belgesinin onay tarihi ve seri numarası yer alır.

(4) İkinci nüsha belgenin (5) numaralı “Resmi Gözlemler” kutusunda “İKİNCİ NÜSHA”, “DUPLİKAT” veya “DUPLICATE” ibaresi yer alır.

“TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin geçerliliği

MADDE 25

(1) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”, ihracatçı ülkedeki onay tarihinden itibaren on ay geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin yetkili idarelerine ibraz edilmesi gerekir.

(2) İthalatçı ülkenin yetkili idarelerine ibraz edilecek “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”, istisnai durumlar nedeniyle birinci fıkrada belirtilen süreden sonra da uygulanan tercihli muamele çerçevesinde kabul edilebilir.

(3) Diğer geç ibraz hallerinde, ithalatçı ülkenin yetkili idaresi, eşyanın belirtilen son tarihten önce gümrüğe sunulmuş olması kaydıyla “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”ni kabul edebilir.

(4) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin ibraz süresinden sonra tercihli muameleden yararlanabilmesi için, bu sürenin bitiminden önce eşyanın gümrüğe gelmiş ve yine bu süreden önce ithalatçı veya gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yazılı olarak ilgili gümrüğe başvurulmuş olması gerekir.

(5) İlgili gümrük idaresi durumu bağlı olduğu bölge müdürlüğüne intikal ettirir. İlgili bölge müdürlüğü konuyu inceleyerek mücbir sebep ve olağanüstü hal mevcudiyetine kanaat getirir ve ek süre istemine ilişkin gerekçeleri haklı bulur ise belgelerin süresini en çok bir ay uzatabilir.

“TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin ibrazı

MADDE 26

(1) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”, gümrük mevzuatı ve ilgili mevzuat gereğince ithalatçı ülkenin yetkili idarelerine ibraz edilir. Söz konusu yetkili idare, “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin tercümesini talep edebilir. Ayrıca idare beyannameye ek olarak ithalatçıdan, eşyanın Anlaşmanın koşullarına uygunluğunu gösteren yazılı bilgi ve belgeleri talep edebilir.

(2) Eşyanın tercihli rejiminden yararlanmasını teminen ibraz gereken “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin, bu belgeyle ilgili eşyanın fiili ithalinden evvel veya fiili ithali sırasında ibraz edilememesi ve ilgili ithalatçı tarafından eşyanın bekletilmeden ithalinin istenilmesi durumunda, tercihli rejim uygulanmaz ve indirimsiz vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler kesin olarak tahsil edilir. Ancak bu kabil eşyanın fiili ithalini müteakip süreleri içerisinde, usulüne uygun “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” işlemi yapan gümrük idaresine ibraz olunduğu takdirde; ibraz olunan “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin ithal edilen eşyaya ait olduğunun gümrük beyannamesi ve ekleri belgelerle karşılaştırılarak anlaşılması ve belgenin geçerlilik süresinin geçirilmemiş olduğunun tespiti kaydıyla tercihli vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları ile tercihsiz vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları arasındaki fark mükelleflerine iade edilir.

Destekleyici belgeler

MADDE 27

(1) Aşağıda sayılan belgeler, bir “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” kapsamındaki ürünlerin Taraf Ülkelerden biri menşeli olduğu ve bu Yönetmeliğin diğer koşullarını yerine getirdiği hususlarını desteklemek amacıyla 18 inci maddede belirtilen belgeler arasındadır:

a) İhracatçı veya tedarikçi tarafından, söz konusu eşyanın elde edilmesi için gerçekleştirilen işlemleri belgeleyici nitelikte; örneğin hesaplarında veya iç muhasebesinde yer alan doğrudan kanıtlar.

b) Taraf Ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, imalatta kullanılan girdilerin menşe statüsünü tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler.

c) Taraf Ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, girdiler üzerinde bu Ülkelerde yapılan işçilik veya işlemi tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler.

ç) Kullanılan girdilerin menşe statüsünü tevsik etmek üzere, Taraf Ülkelerden birinde bu Yönetmelik hükümleri uyarınca düzenlenmiş veya hazırlanmış “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”.

“TR-AZ Menşe İspat Belgesi” ve tevsik edici belgelerin muhafazası

MADDE 28

(1) Yürürlükteki kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak üzere;

- a) Elektronik sistem üzerinden “TR-AZ Menş e İspat Belgesi” düzenlemek isteyen ihracatçı, 18 inci maddede belirtilen belgeleri,
b) “TR-AZ Menş e İspat Belgesi”ni onaylayan gümrük idareleri ve Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar ihracatçı tarafından kendilerine sunulan diğ er tüm vesai ki,
c) İthalatçı ülkenin yetkili idareleri, kendilerine ibraz edilen “TR-AZ Menş e İspat Belgesi”ni,
en az üç yıl muhafaza eder.

Farklılıklar ve şekli hatalar

MADDE 29

(1) “TR-AZ Menş e İspat Belgesi”ndeki beyanlar ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgelerdeki ifadeler arasında küçük farklılıkların bulunması, belgenin gümrüğe sunulan ürünlere tekabül ettiğ inin kesin olarak ortaya konması kaydıyla söz konusu “TR-AZ Menş e İspat Belgesi”nin geçerliliğ ini kendiliğ inden ortadan kaldırmaz.

(2) “TR-AZ Menş e İspat Belgesi”nin üzerindeki ifadelerin doğruluğ u üzerinde ş üphe yaratması söz konusu olmayan, yazım hatası gibi bariz maddi hatalar, bu belgelerin reddedilmesini gerektirmez.

ALTINCI BÖLÜM

Yetkili İdareler Arasında İşbirliğ i

Mühür ve adreslerin iletilmesi

MADDE 30

(1) Taraf Ülkelerin yetkili idareleri, kendi idarelerinde “TR-AZ Menş e İspat Belgesi”ni onaylarken kullandıkları mühürlerin örnek baskılarını ve “TR-AZ Menş e İspat Belgesi”nin kontrolünden sorumlu yetkili idarelerinin adreslerini birbirlerine iletir. Bu bilgilerdeki değ iş iklikler, diğ er Tarafın yetkili idarelerine, değ iş ikliğ in hangi tarih itibarıyla geçerli olacağ ını belirtmek suretiyle bildirilir.

Karş ılıklı yardım

MADDE 31

(1) Taraf ülkeler, yetkili idareleri vasıtasıyla birbirlerine “TR-AZ Menş e İspat Belgesi”nin geçerliliklerinin ve bu belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğ unun kontrolünde yardımcı olur.

Sonradan kontrol talebi

MADDE 32

(1) İthalatçı ülke yetkili idareleri, “TR-AZ Menş e İspat Belgesi”nin sonradan kontrolünü talep edebilir.

(2) İthalatçı ülke yetkili idaresi, ihracatçı ülke yetkili idaresince verilen “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin gerçekliği veya eşyanın gerçek menşesine ilişkin bilgilerin doğruluğu hakkında makul bir şüphesi olduğunda veya sondaj usulü ile yapacağı kontrol sonucunda anılan belgeleri sonradan kontrol talebi ile 20 nci madde hükümleri çerçevesinde onaylayan ihracatçı ülke yetkili idaresine geri gönderir.

(3) İthalatçı ülke yetkili idareleri, “TR-AZ Menşe İspat Belgesi” ve faturayı, yahut bu belgelerin birer kopyasını, gerektiğinde araştırmanın gerekçelerini de belirterek ihracatçı ülkenin yetkili idarelerine geri gönderir. “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir.

Sonradan kontrol işlemleri

MADDE 33

(1) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin kontrol talebi, bu belgelerin Bakanlığa (ilgili bölge müdürlüğüne) gönderilmesi suretiyle yapılır.

(2) “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin kontrol talebi; (12) numaralı kutunun, “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”ne ilişkin kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke yetkili idaresinin adı ve açık posta adresi, yazı makinesi veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleri ile yazılarak doldurulması suretiyle yapılır.

(3) Kontrol talebinde bulunulan yer ve tarih belirtilip mühür, imza ve kaşe koymak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol talebinin incelenmesi

MADDE 34

(1) Kontrol, ihracatçı ülke yetkili idaresi tarafından yapılır. Bu amaçla, ihracatçı ülke yetkili idaresi, her türlü delil talep etme ve ihracatçının hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahiptir.

(2) İhracatçı ülke yetkili idareleri “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin kontrol sonucunu (12) numaralı kutuyu aşağıdaki şekilde doldurmak suretiyle belirtir:

a) Birinci veya ikinci maddelerden uygun olanın önüne (x) işareti konur.

b) Kontrolü yapan yetkili idarenin adı ve kontrol tarihi yazılır.

c) Okunabilir mühür, imza ve kaşe koymak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol sonuçları

MADDE 35

(1) Sonradan kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke yetkili idaresi, kontrol sonucundan en kısa zamanda haberdar edilir.

(2) Kontrol sonuçlarında belgelerin gerçek olup olmadığı, söz konusu ürünlerin Taraf Ülkelerden biri menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine uygun olup olmadığı hususları açıkça belirtilir.

(3) İthalatçı ülke yetkili idaresine ibraz edilen “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin sonradan kontrol işlemine tabi tutulması halinde, söz konusu belge kapsamı eşyanın kanuni vergisi ile tercihli vergisi arasındaki fark kadar nakit veya teminat mektubu alınarak eşyanın gümrük işlemleri tamamlanır. Sonradan kontrol amacıyla gönderilen “TR-AZ Menşe İspat Belgesi”nin, ihracatçı ülke yetkili idaresince doğruluğunun teyidi yapılarak geri gönderilmesinden sonra teminata bağlanan gümrük vergileri iade edilir.

(4) Makul şüphe durumlarında, on ay içinde cevap alınamaması veya cevapta söz konusu belgelerin doğruluğunun ya da ürünlerin gerçek menşeinin tespitine imkân verecek ölçüde yeterli bilginin bulunmaması halinde, talepte bulunan ithalatçı ülke yetkili idareleri, istisnai durumlar hariç olmak üzere söz konusu eşyaya Anlaşma hükümlerinin uygulanmasını reddedebilir.

Anlaşmazlıkların çözümü

MADDE 36

(1) Bu Yönetmelik esasları çerçevesinde yapılacak uygulamada meydana gelecek tereddüt ve anlaşmazlıklar, bu Yönetmeliğe ilişkin işlemlerin yürütülmesiyle görevli kuruluşlarca Bakanlığa (Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğüne) iletilir.

(2) Bu tereddüt ve anlaşmazlıklardan 32 ila 35 inci maddelerde belirtilen sonradan kontrol işlemlerine ilişkin olup Taraf Ülkeler yetkili idarelerince kendi aralarında çözümlenemeyenler veya 1 inci maddede belirtilen Anlaşmanın “Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Ek II”nin yorumlanmasında ortaya çıkan sorunlar Gümrük ve Menşe Konuları Alt Komitesine sunulur.

(3) Tatmin edici bir çözüme varılamaması halinde, etkilenen Taraf, Anlaşmanın “Anlaşmazlıkların Çözümü” bölümündeki anlaşmazlıkların çözümü mekanizmasına başvurabilir. Bu durumda, Alt Komitede yapılan değerlendirmeler, anlaşmazlıkların çözümü mekanizmasında oluşturulan danışma sürecinde dikkate alınır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yaptırımlar

MADDE 37

(1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı fiiller hakkında 4458 sayılı Kanun, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile yürürlükteki ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Serbest bölgeler

MADDE 38

(1) Yetkili Gümrük İdaresi, nakliyeleri esnasında bir serbest bölgeyi kullanan ve bir menşe ispat belgesi kapsamında ticarete konu olan eşyanın başka eşyayla değiştirilmemesinin veya hasara uğramasını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmamasının temini konusundaki her türlü tedbiri alır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak, Taraf Ülkelerden biri menşeli herhangi bir ürün, bir menşe ispat belgesi kapsamında bir serbest bölgeye ithal edildiği ve bir işçilik veya işleminden geçirildiği takdirde, tatbik edilmiş olan işçilik veya işlemin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması koşuluyla ihracatçının talebi üzerine yeni bir "TR-AZ Menşe İspat Belgesi" ilgili gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar tarafından düzenlenir.

Diğer hususlar

MADDE 39

(1) Bu Yönetmelikte yer almayan hususlar hakkında Gümrük Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

7Transit haldeki veya antrepodaki eşyaya ilişkin geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1

(1) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olan ve Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte transit halinde olan ya da antrepolarda veya serbest bölgelerde geçici depolanan eşyaya, ithalatçı ülkenin gümrük idaresine söz konusu tarihten itibaren dört ay içinde, eşyanın 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde doğrudan nakledilmiş olduğunu gösteren belgelerle beraber ihracatçı ülkenin gümrük idaresince sonradan verilmiş bir "TR-AZ Menşe İspat Belgesi"nin sunulması kaydıyla tercihi rejim uygulanabilir.

Yürürlük

MADDE 40

(1) Bu Yönetmelik 1/3/2021 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme
MADDE 41

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

GENELGELER

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

Sayı :

Konu : A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgelerine ilişkin yapılacak işlemler

25.03.2014

GENELGE
(2014/ 01)

23.8.2006 tarihli ve 2006/10895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliği'nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında 2006/10895 sayılı Karar; Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasındaki tarım ürünleri ticareti ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ürünleri ticareti ile Serbest Ticaret Anlaşması (STA) yaptığımız ülkelerle olan ticaretimizde esas alınan Menşe Protokollerini iç hukukumuzda aktaran Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelikler; 22.12.2001 tarihli ve 2001/3485 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşenin Tespitine İlişkin Karar ve Türkiye Tarafından Tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Yapılacak İhracatta Düzenlenecek EUR.1 Dolaşım Sertifikası ve Fatura Beyanına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre düzenlenen menşe ispat belgeleri ile A.TR Dolaşım Belgelerinin **4458 sayılı Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre düzenlenen menşe şahadetnamelerinin** kabulü, vize edilmesi ve sonradan kontrolü ile ilgili olarak gümrük müdürlükleri tarafından yapılacak işlemler aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülecektir.

I. Tanımlar :

1) A.TR Dolaşım Belgesi; Türkiye ile AB arasındaki sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünleri ticaretinde kullanılan, eşyanın Türkiye ve AB'de serbest dolaşımda olduğunu gösteren ve eşyanın tercihli rejimden faydalanmasını sağlayan belgeyi,

2) Bakanlık; Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

3) EUR.1 Dolaşım Belgesi; Tercihli menşee kuralları çerçevesinde STA yapılan ülkelerden ithal edilen eşya ile Avrupa Birliği'nden ithal edilen tarım ürünleri ve Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) ürünlerinin ilgili anlaşma hükümlerinden faydalanmasını sağlayan; muhteviyatı eşyanın ilgili anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren; ihracatçı tarafından doldurulmasını müteakip Bakanlıkça yetki verilen kişi/kurum/kuruluş tarafından gerekli kontroller yapıldıktan sonra onaylanan; gümrük müdürlüğünce vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan belgeyi;

4) EUR.MED Dolaşım Belgesi; EUR.1 Dolaşım Belgesi ile aynı şekilde düzenlenen, ancak sadece Pan Avrupa Akdeniz Menşee Kümülyasyonu (PAAMK) sistemi çerçevesinde kullanılan belgeyi;

5) EUR.MED fatura beyanı; Fatura beyanı ile aynı şekilde düzenlenen, ancak sadece Pan Avrupa Akdeniz Menşee Kümülyasyonu (PAAMK) sistemi çerçevesinde kullanılan belgeyi;

6) Fatura Beyanı; bir fatura muhteviyatı eşyanın ilgili anlaşma kurallarına göre menşeli olduğunun ihracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya başka bir ticari belge üzerinde yazılı olarak beyan edilmesiyle oluşturulan; ihracatçı tarafından düzenlenen ve imzalanan; Bakanlıkça yetki verilen kişi/kurum/kuruluş veya gümrük müdürlüğünde herhangi bir onay prosedürüne tabi tutulmayan; toplam kıymeti 6.000 Avro'yu geçmeyen ve menşeli ürünler ihtiva eden bir sevkiyat için herhangi bir ihracatçı tarafından, 6.000 Avro'yu geçen tutarlar için ise onaylanmış ihracatçılar tarafından yapılabilen menşee ispatını;

7) Form A Belgesi; ülkemiz tarafından Gelişme Yolunda Ülkeler ve En Az Gelişmiş Ülkeler ile ticaretle tek taraflı olarak indirim tanınması esasına dayanan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi'nin (GTS) işleyebilmesi için gerekli iç düzenlemeyi yapan ve 2001/3485 sayılı Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeeinin Tespitine İlişkin Karar hükümleri çerçevesinde, ülkemiz tarafından tek taraflı olarak tanınan tavizlerden yararlanabilmesi için gerekli uluslararası prosedürü tamamlayan ülkelerden GTS kapsamında yapılacak ithalatlarda eşyanın tavizden faydalanan ülke menşeli olduğunu gösteren; GTS kapsamında ülkemizden yapılan ve Türkiye'nin faydalanan ülke konumunda olduğu durumlarda ise

Ticaret ve/veya Sanayi Odalarınca vize edilen ve gümrük müdürlüklerince ayrıca vize edilmeyen menşe ispat belgesini,

8) INF 4 Bilgi Formu; Tedarikçi beyanının gerçekliğinin ve tedarikçi beyanında yeralan bilgilerin doğruluğunun kontrol edilmesi amacıyla menşe ispat belgesinin düzenleneceği gümrük idaresinin talebi üzerine tedarikçinin yerleşik olduğu veya gerekli bilgi ve belge akışının yapılmış olması kaydıyla ihracatın gerçekleştirildiği ülke gümrük idaresince düzenlenen, tedarikçi tarafından ihracatçı ülke gümrük idaresine verilmek üzere ihracatçıya sunulan belgeyi,

9) Menşe Beyanı; Türkiye-Güney Kore STA kapsamında ithal edilen eşyanın anlaşma hükümlerinden faydalanmasını sağlayan, muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, ilgili ürünlerin teşhislerini mümkün kılmayı yeterli ayrıntıda tanımlayan, ihracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerinde usulüne uygun olarak yapılan beyanını,

10) Menşe İspat Belgeleri; Eşyanın tercihli menşesini gösteren EUR.1 ve EUR.MED Dolaşım Belgelerini, Fatura Beyanlarını, EUR.MED fatura beyanlarını, tedarikçi beyanlarını, menşe beyanlarını ve Form A Belgelerini;

11) Menşe şahadetnamesi; eşyanın tercihsiz menşesini gösteren, bir örneği Gümrük Yönetmeliği'nin 7 sayılı ekinde yer alan belgeyi,

12) Serbest dolaşımdaki eşya; Türkiye ve AB menşeli olan veya üçüncü ülke menşeli olup Türkiye ya da AB'de ithal işlemleri tamamlanmış, gerekli gümrük vergisi, eş etkili vergi ve mali yükleri tahsil edilmiş, bu vergi ve resimleri tam veya kısmi bir iadede yararlanmamış eşyayı,

13) Tedarikçi Beyanı; Gümrük Birliği kapsamında serbest dolaşımda bulunan ve Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi, Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi veya Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemine taraf ülkelerden biri menşeli eşyanın tercihli menşe statüsünü kanıtlayan beyanı,

14) Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri; 5 Mayıs 2011 tarihli ve 27925 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) ve bu Tebliğde değişiklik yapan tebliğler kapsamındaki tespit işlemlerini yapan ve sonucunda tespit raporu düzenleyen, Bakanlıkça adına yetki

belgesi düzenlenen gerçek veya tüzel kişi ortağı gümrük müşavirini,
ifade eder.

II. Serbest Dolaşıma Girişte Yapılacak İşlem ve Kontroller:

(1) Serbest dolaşıma giriş sırasında ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin, EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin, fatura beyanlarının, EUR.MED fatura beyanlarının, menşe beyanlarının, tedarikçi beyanlarının ve Form A Belgelerinin:

a) Dolaşım Belgelerinin doldurulması zorunlu olan tüm kutularının doldurulup doldurulmadığı;

b) Şekil ve içerik itibarıyla ilgili olduğu Kararname ve Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığı;

c) Dolaşım Belgesi üzerinde kullanılan mühür ve imzaların ilgili ülke tarafından iletilen örneklerine uygun olup olmadığı;

hususları belgenin ibraz edildiği gümrük idaresi tarafından kontrol edilir.

(2) İthal eşyasının cins, nevi, nitelik ve miktar itibarıyla menşe ispat belgeleri veya A.TR Dolaşım Belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığı, bu kayıtların ilgili gümrük beyannamesinde yer alan bilgiler ile uyumlu olup olmadığı serbest dolaşıma giriş işleminin yapıldığı gümrük idaresi tarafından kontrol edilir.

(3) A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgelerinin serbest dolaşıma giriş sırasında ibraz edilmeyip sonradan ibraz edilmek istenilmesi halinde, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 214 üncü maddesi hükümleri uygulanır. Sonradan verilen A.TR Dolaşım Belgelerinin 8 no.lu ve EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin 7 no.lu "Gözlemler" kutusunda "Sonradan Verilmiştir" ibaresinin ilgili Kararname ve Yönetmeliklerle belirlenen şekilde yer alması gerekir. Bu husus belgenin ibraz edildiği gümrük müdürlüğü tarafından da kontrol edilir.

III. İhracatta Yapılacak İşlem ve Kontroller:

(1) İhraç edilen eşyaya ilişkin A.TR/EUR.1/EUR-MED Dolaşım Belgeleri, Malezya Menşe Belgeleri ve İran Menşe İspat Belgelerine ilgili gümrük beyannamesi ekinde Gümrük Müdürlüğüne ibraz edileceği hallerde, beyannamenin ihracatçı veya temsilcisi tarafından elektronik ortamda tescili sırasında A.TR/EUR.1/EUR-MED Dolaşım Belgeleri, Malezya Menşe Belgeleri veya İran Menşe İspat Belgelerine ilişkin bilgiler beyanname ile ilişkilendirilecek şekilde sisteme kaydedilir.

(2) Gümrük Müdürlüğünce vize işlemi gerçekleştirilmemesine karşılık, Onaylanmış İhracatçılar tarafından basitleştirilmiş usulde düzenlenen A.TR Dolaşım Belgeleri de ihracat beyannamesiyle ilişkilendirilecek şekilde ihracatçı ya da kanunî temsilcisi tarafından Merkezi BİLGE Sistemine, vize tarihi belirtilmek suretiyle kaydedilir.

(3) Onaylanmış İhracatçı yetkisine sahip olmayan Yetkilendirilmiş Yükümlüler ve Onaylanmış Kişiler yeşil veya mavi hat uygulamasından faydalansalar dahi, düzenlenen A.TR Dolaşım Belgelerini ihracat beyannamesiyle ilişkilendirilecek şekilde Merkezi BİLGE Sistemine kaydettikten sonra vize işlemi için ilgili Gümrük Müdürlüğüne ibraz ederler.

(4) Bir ila üçüncü fıkralarda belirtilen bilgilerin Merkezi BİLGE Sistemine doğru olarak kaydedilmesi ihracatçının veya kanuni temsilcisinin sorumluluğundadır.

(5) İhraç eşyasının cins, nevi, nitelik ve miktar itibarıyla A.TR Dolaşım Belgeleri veya menşe ispat belgelerindeki kayıtlara uygun olup olmadığı ile bu kayıtların ilgili gümrük beyannamesinde yer alan bilgiler ile uyumlu olup olmadığı hususları ihracat işleminin yapıldığı gümrük müdürlüğü tarafından kontrol edilir.

(6) İhracat sırasında ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgeleri ile ilgili işlemlerde belge düzeni itibarıyla "serbest dolaşım" ve "menşe" kavramlarının aşağıda belirtilen şekilde ayırt edilmesi gereklidir: Serbest Dolaşımdaki Eşya, tümüyle Türkiye veya Avrupa Birliği'nde elde edilmiş olan ya da tamamı veya bir kısmı üçüncü ülkeler menşeli olup Türkiye ya da Avrupa Birliği'nde ithal işlemleri tamamlanmış, gerekli gümrük vergisi, eş etkili vergi ve mali yükleri tahsil edilmiş, bu vergi ve resimleri tam veya kısmi bir iadede yararlanmamış eşyayı ifade etmektedir. Bu nedenle, tamamıyla Türkiye'de elde edilmiş eşya Türk menşeli ve serbest dolaşımdaki eşyadır. Bununla birlikte, Türkiye'de gördüğü işlem ve işçilik nedeniyle Türk menşei kazanmış olan her eşya, serbest dolaşımda olmayabilir. Örneğin, dâhilde işleme rejimi kapsamında vergileri kısmen veya hiç ödenmeden ithal edilen girdilerden Türkiye'de elde edilen nihai ürün, gördüğü işçilik ve işlemler nedeniyle Türk menşei kazanmış olsa dahi, bünyesine giren ve dâhilde işleme rejimi kapsamında vergileri tahsil edilmeyen girdilere ait telafi edici vergi tahsil edilmediği sürece serbest dolaşımda değildir. Bünyesinde

serbest dolaşımda olmayan yabancı girdi bulunan ürünler, ancak, tüm bu yabancı girdilerin vergilerinin ödenmiş olması şartıyla serbest dolaşıma girer ve böylece bu ürünlerin Avrupa Birliği'ne ihracında A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenebilir. Benzer şekilde, eşyanın Türkiye'de serbest dolaşıma girmesi eşyaya Türk menşei kazandırmaz. Serbest dolaşıma giren eşyanın Türk menşei kazanıp kazanmadığı, bu eşyanın Türkiye'de gördüğü işlem ve işçilik sonucunda elde edilen ürünün ilgili Yönetmelikler çerçevesinde değerlendirilmesi sonucunda belirlenir.

(7) A.TR Dolaşım Belgesi kapsamında ihraç edilen eşyanın ilgili Bakanlar Kurulu Kararı hükümlerine göre serbest dolaşım durumunda olup olmadığı; EUR.1/EUR-MED Dolaşım Belgeleri, Malezya Menşe Belgeleri ile İran Menşe İspat Belgeleri kapsamında ihraç edilen eşyanın ilgili Yönetmelikler çerçevesinde menşeli olup olmadığı belirlenmesi bakımından ilgili Bakanlar Kurulu Kararı ve Yönetmelik hükümleri uyarınca işlem yapılır. Gümrük Müdürlüğüne belge üzerinde, ilgili Bakanlar Kurulu Kararı veya Yönetmelik hükümlerine uygun olarak vize işlemi yapılır. Vize işlemi, sistemde gümrük beyannamesi ile ilişkilendirilmiş olan A.TR Dolaşım Belgesinin ve/veya menşe ispat belgesinin vize tarihinin Gümrük Müdürlüğüne sisteme kaydedilmesiyle tamamlanır.

(8) Gümrük Müdürlükleri tarafından mühürle tasdik edilmek suretiyle vize edilen A.TR/EUR.1/EUR-MED Dolaşım Belgeleri, Malezya Menşe Belgeleri ve İran Menşe İspat Belgelerinin ithalatçı ülkelerde geçerli olabilmesi ve gereksiz sonradan kontrol taleplerinin önüne geçilebilmesi için bu belgelerin "Gümrük Vizesi" sütununa okunaklı mühür tatbikine azami özen gösterilir. Gümrük vizesi sütununa ilgili gümrük idaresi tarafından resmi gümrük mührü ile Gümrük Müdürlüğüne bağlı bulunduğu ve sonradan kontrol işlemlerinin gerçekleştirileceği Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne ait kaşe haricinde herhangi bir mühür veya kaşe tatbik edilmez veya ilgili Gümrük Müdürlüğüne adı dışında başkaca bir ibare yazılmaz.

(9) Sonradan verilen ve ikinci nüsha olarak düzenlenen A.TR Dolaşım Belgelerinin 8 no.lu ve EUR.1./EUR.MED Dolaşım Belgelerinin 7 no.lu "Gözlemler" kutusunda yer alması gereken "Sonradan Verilmiştir" ve "İkinci Nüshadır" ibarelerinin ilgili Kararname ve Yönetmeliklerle belirlenen şekilde olması gerekir.

Bu husus belgenin ibraz edildiği gümrük idaresi tarafından da kontrol edilir.

(10) Sonradan verilmiş olan dolaşım belgeleri, ihracatçı veya kanunî temsilcisinin talebi üzerine, söz konusu belgelerin ilgili olduğu beyannameyi sorgulama ve düzeltme yetkisi bulunan memur tarafından beyannamenin ilgili ekranına kaydedilir.

(11) Sisteme bilgi girişi yapılmış belgelerin kaybolması, çalınması ya da hasar görmesi gibi durumlarda, ihracatın gerçekleştirildiği Gümrük Müdürlüğünden ikinci nüsha belge düzenlenmesi talep edilebilir. Bu durumda elektronik sistemde gerekli kaydın düşülmesi amacıyla ikinci nüsha belgeler, ihracatçı veya kanunî temsilcisinin talebi üzerine, söz konusu belgelerin ilgili olduğu beyannameyi sorgulama ve düzeltme yetkisi bulunan memur tarafından Merkezi BİLGE Sisteminde beyannamenin ilgili ekranına kaydedilir.

IV. İhracatta Düzenlenmiş Olan Belgelerin Sonradan Kontrolü:

(1) İhracata ilişkin düzenlenen Dolaşım Belgelerinin, menşe beyanlarının ve menşe şahadetnamelerinin sonradan kontrol talepleri, belgeyi onaylayan gümrük idaresinin bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğünce; fatura beyanlarının, EUR.MED fatura beyanlarının **ve tedarikçi beyanlarının** sonradan kontrol talepleri ise Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nce ilgili gümrük idaresine gönderilir.

(2) Sonradan kontrolü talep edilen A.TR Dolaşım Belgesi ile; muhteviyatı eşyanın menşe kazanıp kazanmadığının tespit edilmesi gerekmeyen, sadece mühürlerinin okunaksızlığı, vize tarihinin hatalı veya eksik olması, idareye ait resmi mührün haricinde mühür ve kaşelerin kullanılması gibi şekli nedenlerle sonradan kontrolü talep edilen EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrol işlemleri, ilgili gümrük idarelerince yerine getirilir.

(3) **Sonradan kontrolü talep edilen menşe beyanları** ile; ülkemizden EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgeleri kapsamında ihraç edilen eşyanın menşe kazanıp kazanmadığının tespit edilmesi gerektiren mahiyetteki sonradan kontrol talepleri ise Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri tarafından hazırlanacak muhteviyatı eşyanın ilgili Anlaşma hükümleri uyarınca menşe kazanıp kazanmadığının belirlendiği tespit raporunun hazırlanarak

gümrük idaresine sunulmasının ardından gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

(4) Sonradan kontrolü talep edilen EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgeleri muhteviyatı eşyayı ihraç eden firmanın ticari faaliyetlerini durdurmuş ya da kapanmış olması ve bu durumun ilgili gümrük idaresince ve Ticaret ve/veya Sanayi Odası veya Esnaf ve Sanayi Odaları Birlikleri tarafından teyit edilmesi halinde, Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri tarafından düzenlenecek bir tespit raporu aranmaz. Bu durumda sonradan kontrol işlemleri, belgenin gümrük idaresince onaylanıp onaylanmadığı hususu ve belgeyi vize eden ticaret ve/veya sanayi odasında mevcut olabilecek bilgi ve belgeler dikkate alınmak suretiyle doğrudan ilgili gümrük idaresi tarafından sonuçlandırılır.

(5) Menşe şahadetnamelerinin sonradan kontrol talepleri ihracatın gerçekleştirildiği gümrük müdürlüğünce ilgili sanayi ve/veya ticaret odasına iletilir. Sanayi ve/veya ticaret odasından alınan yanıt ilgili bölge müdürlüğünce talepte bulunan ülkeye bildirilir.

(6) Gümrük müdürlüğü, sonradan kontrolü yapılacak olan belgenin üzerinde yer alan mührün kendisine ait olup olmadığını kontrol eder ve söz konusu belgeyi ilgili eşyanın ihracatına ilişkin gümrük beyannamesiyle ilişkilendirir. **Belge üzerinde yer alan mührün gümrük müdürlüğüne ait olmadığı ve anılan belgeye ilişkin bir ihracat kaydı bulunduğu** anlaşılması halinde, durum ilgili gümrük müdürlüğünce, bağlı olduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bildirilir. Bölge Müdürlüğü tarafından sonradan kontrol sonucu talepte bulunan ülkeye bildirilir. İlgili gümrük müdürlüğünce suç duyurusunda bulunulmasının ardından ilgili bölge müdürlüğünce konunun bir denetim elemanı marifetiyle değerlendirilmesini sağlamak üzere AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'ne bildirimde bulunulur. **Belge üzerinde yer alan mührün gümrük müdürlüğüne ait olmadığı ve anılan belgeye ilişkin bir ihracat kaydı bulunmadığının anlaşılması halinde ise evrakta sahtecilik şüphesiyle ilgili gümrük müdürlüğünce suç duyurusunda bulunulur. Bölge Müdürlüğü tarafından sonradan kontrol sonucu talepte bulunan ülkeye bildirilir.**

(7) Sonradan kontrol talebine konu olan belgenin üzerindeki mührün ilgili gümrük müdürlüğüne ait olduğunun ve anılan

belgeye ilişkin bir ihracat kaydı bulunduğunun anlaşılması durumunda ise;

a) A.TR Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrol işlemleri bu maddenin **2. fıkrası** hükümlerine uygun olarak gümrük müdürlüklerince yerine getirilir.

b) EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin her biri ayrı ayrı ele alınarak, öncelikle sonradan istenilen belgeye ilişkin ihracat beyannamesinin 22 no.lu sütununda kayıtlı olan döviz ve toplam fatura bedeline bakılır. Bu bedelin 10.000 TL'yi aşmaması durumunda Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerince SK1 tespit işleminin yapılması zorunluluğu bulunmaması nedeniyle, sonradan kontrole ilişkin işlemler ilgili firmanın talebine bağlı olarak, doğrudan veya firma tarafından Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerine düzenlettirilecek tespit raporuna dayanılarak, ilgili gümrük müdürlüğünce sonuçlandırılır.

(8) Gümrük idarelerince, A.TR Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrol işlemlerinde eşyanın serbest dolaşım statüsüne, EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrol işlemlerinde ise eşyanın menşesine ilişkin tevsik edici bilgi ve belgeler belgeyi onaylayan kişi/kurum/kuruluş ve firma nezdinde girişimde bulunmak suretiyle temin edilir. Belgeyi düzenleyen kişi/kurum/kuruluş tarafından ilgili bilgi ve belgelerin gümrük müdürlüğüne iletilmesinde sonradan kontrol sonucunun 10 aylık süre içinde talepte bulunan ülkeye bildirilmesi gerektiği göz önünde bulundurulur. Eşyanın ilgili Kararname ve Yönetmelik'te belirtilen serbest dolaşım veya menşe koşullarını sağlayıp sağlamadığı tespit edilir.

(9) Fatura, menşe veya tedarikçi beyanlarına ilişkin sonradan kontrol talepleri, **gümrük müdürlüğünce ilgili firmaya iletir. Bu çerçevede beyanın doğruluğunu kanıtlayıcı bilgi ve belgeler ilgili gümrük idaresince firmadan temin edilir. Sonradan kontrolün sonucu ilgili Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğünce talepte bulunan yabancı gümrük idaresine doğrudan iletir.**

(10) Sonradan kontrolü talep edilen ve muhteviyatı eşyanın menşe kazanıp kazanmadığının tespit edilmesi gereken EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerine ilişkin ihracat beyannamesinin 22 no.lu sütununda kayıtlı olan döviz ve toplam fatura bedelinin 10.000 TL'den fazla olduğu hallerde, sonradan kontrol talebi, ithalatçı ülke gümrük idaresinin sonradan kontrol

talep tarihi ve sonradan kontrol gerekçeleri belirtilmek suretiyle, ilgili firmaya iletilir.

(11) Firma, söz konusu talebi, ilgili mevzuat çerçevesinde tespit sözleşmesi yaptığı Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirine iletir. Eşyanın ilgili mevzuatına göre menşeli olup olmadığına ilişkin tevsik edici bilgi ve belgeler Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri tarafından belgeyi onaylayan kişi/kurum/kuruluş ve firma nezdinde girişimde bulunmak suretiyle temin edilir.

(12) Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirince, eşyanın ilgili Kararname ve Yönetmelik'te belirtilen serbest dolaşım veya menşe koşullarını sağlayıp sağlamadığı ve dolaşım belgelerinin gerçek olup olmadığı tespit edilir.

(13) Sonradan kontrol işlemlerine ilişkin değerlendirme ve sonuçlar varsa ithalatçı ülke gümrük idaresince özellikle sorulan hususları da karşılayacak şekilde Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirince tarafından bir tespit raporuna bağlanır ve süresi içinde ilgili gümrük müdürlüğüne sunulur.

(14) Elde edilen kontrol sonuçları varsa ithalatçı ülke gümrük idaresince özellikle sorulan hususlar ve ilgili gümrük müdürlüğünün görüşü ile birlikte ithalatçı ülke gümrük idaresine bildirilmek üzere, ilgili gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne iletilir. A.TR Dolaşım Belgelerinin ve EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin üzerinde eksiklikler bulunması halinde bunlar ilgili Kararname ve Yönetmelikler çerçevesinde firma ve/veya gümrük idaresi tarafından tamamlanır. Gümrük müdürlüğü tarafından A.TR Dolaşım Belgelerinin ve EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin "Kontrolün Sonucu" sütunlarının ilgili kutucuğu işaretlenerek idarenin okunaklı mührü, tarih, imza ve kaşe tatbik edilmek suretiyle onaylanmış olarak ilgili gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne gönderilir.

(15) İlgili gümrük müdürlüğü, sonradan kontrolün Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği tarafından gerçekleştirildiği durumlarda;

- a) Tespit raporunun sonuç kısmında yer alan hususları,
- b) Karşı ülke gümrük idaresince özellikle sorulan hususların tespit raporunda yer alan cevapları,
- c) Belge üzerinde yer alan mührün kendisine ait olup olmadığını,
- ç) Belgenin beyannameyle ilişkili olup olmadığını

da inceleyerek, sonradan kontrolü talep edilen belgenin ilgili kutularını işaretleyip okunaklı mühür, tarih, imza ve kaşe tatbik ettiği dolaşım belgelerini bu bildirimde ekler.

(16) Belgeyi düzenleyen ihracatçı, onaylayan yetkili kişi/kurum/kuruluş, vize eden gümrük müdürlüğü ve tespit işlemini yapacak Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirince sonradan kontrol işlemlerinin doğru ve eksiksiz olarak karşılanmasına azami özen gösterilir. Bu çerçevede, sonradan kontrol sonucunun, ithalatçı ülkenin sonradan kontrol talebinde bulunduğu tarihten itibaren 10 aylık süre içinde talepte bulunan ülkeye bildirilmesi gerektiği göz önünde bulundurularak süresi içinde cevap verilmesi temin edilir.

V. Serbest Dolaşıma Girişte İbraz Edilen Belgelerin Sonradan Kontrolü:

(1) Gümrük müdürlüklerinin serbest dolaşıma giriş sırasında kendilerine ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgeleri, Menşe şahadetnameleri ve Menşe İspat Belgelerinin doğruluk ve kurallara uygunluğundan şüphelenmeleri halinde söz konusu belgeler sonradan kontrol gerekçeleri de belirtilmek suretiyle veya sondaj usulüyle ilgili ülke nezdinde sonradan kontrolünün yapılmasını teminen gümrük idaresinin bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne intikal ettirilir.

(2) Sonradan kontrol talebiyle bölge müdürlüğüne gönderilen A.TR Dolaşım Belgeleri, EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgeleri, Fatura Beyanları/EUR.MED Fatura Beyanları, menşe beyanları ve Form A Belgeleri kapsamı eşya için ilgili Kararlar ve Yönetmelikler gereğince İthalat Rejimi Kararı'na ek listelerde tercihli rejim için geçerli olan tavizli vergi oranı ile "Diğer Ülkeler" sütunundaki vergi oranı arasındaki farka tekabül eden vergi meblağı karşılığı olarak nakit teminat veya teminat mektubu alınır.

(3) Serbest dolaşıma giriş gerçekleştikten sonra yapılan kontrol ve denetimlerde doğruluğundan şüphe duyulan belgeler, ihracatçı ülke nezdinde sonradan kontrolünün yapılmasını teminen gümrük idaresinin bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne intikal ettirilir ve ihracatçı ülke gümrük idaresinden alınacak cevaba göre işlem yapılır. **Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından yapılan kontrol ve denetimlerde doğruluğundan şüphe duyulan belgeler ise kontrol talebinde bulunan müfettiş tarafından, ihracatçı ülke nezdinde sonradan kontrolünün yapılmasını teminen gümrük idaresinin bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne intikal**

ettirilir ve ihracatçı ülke gümrük idaresinden alınacak cevaba göre işlem yapılır.

(4) İhracatçı ülke tarafından sonradan verilen, ikinci nüsha olarak düzenlenen veya basitleştirilmiş usulde düzenlenmiş olan A.TR Dolaşım Belgelerinin 8 no.lu ve EUR.1./EUR.MED Dolaşım Belgelerinin 7 no.lu "Gözlemler" kutusunda yer alması gereken "Sonradan Verilmiştir", "İkinci Nüshadır", "Basitleştirilmiş İşlem" ve benzeri ibarelerin yer almaması veya ilgili Kararname veya Yönetmelikle belirlenen ifadeler ile uyuşmaması veya bu ifadelerin yanlışlıkla birbiri yerine kullanılmış olması hallerinde belgeler teknik nedenlerle reddedilmez; belgenin sonradan kontrolü talep edilir; ihracatçı ülkeden alınacak sonradan kontrol sonucuna göre işlem yapılır.

(5) İhracatçı ülke gümrük idaresi nezdinde yürütülen sonradan kontrolün sonucu bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne ilgili gümrük idaresine bildirilir. Yapılan sonradan kontrol sonucunda A.TR Dolaşım Belgesinin veya menşe ispat belgesinin;

a) Doğru ve kurallara uygun olduğunun bildirilmesi halinde gümrük idaresince alınmış olan nakit veya teminatın iade edilmesi,

b) Sahte ve/veya tahrifatlı olduğunun ortaya çıkması durumunda, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin uygulanması,

c) İhracatçı ülke gümrük idaresince sehven düzenlendiğinin anlaşılması halinde, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, İthalat Rejimi Kararına ekli listelerin "Diğer Ülkeler" sütununda yer alan vergi oranı üzerinden tahakkuk ettirilecek ithalat vergilerinin tahsil edilmesi, şeklinde işlem yapılır.

(6) Beşinci fıkranın (b) bendi ve şüphe duyulduğu hallerde (c) bendi çerçevesinde, ilgili bölge müdürlüğüne konunun bir denetim elemanı marifetiyle değerlendirilmesini sağlamak üzere AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'ne bildirimde bulunulur.

(7) Dolaşım Belgelerinin, beyannamede gösterilmesine rağmen sonradan yapılan kontrol veya teftişlerde beyanname ekinde olmadığı tespit edilmesi ve yükümlüsünce de gümrük idaresine ibraz edilememesi durumunda, 4458 sayılı Gümrük Kanununun

234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin uygulanması şeklinde işlem yapılır.

VI. Diğer İşlemler:

(1) A.TR Dolaşım Belgesi, EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgesi, **Form A Belgesi, Fatura Beyanı/EUR.MED Fatura Beyanı veya menşe beyanı** eşliğinde serbest bölge veya antrepoya konulan eşyaya ilişkin belgenin 4 aylık ibraz süresi içinde ilgili gümrük müdürlüğüne arz edilmiş olması şartıyla; eşyanın serbest bölge veya antrepoda kaldığı süre boyunca belgenin geçerlilik süresinin dondurulması ve kalan sürenin eşyanın serbest bölge veya antrepodan çıkış tarihinden itibaren işletilmesi yönünde uygulama yapılır.

(2) Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithalatı gerçekleştirilen eşyadan kullanım harici kalanların yasal prosedüre uyularak serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması halinde Gümrük Kanununun 114 üncü maddesi hükümleri uygulanır. Eşyanın serbest dolaşıma girişe ilişkin tüm koşulları sağlaması halinde, serbest dolaşıma giriş beyannamesine eşyanın dahilde işleme rejimi kapsamında ithalatı esnasında gümrük müdürlüğüne ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin veya menşe ispat belgelerinin onaylı fotokopileri eklenir.

(3) 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve dış ticaret mevzuatına uygun olarak ithal edildikten ve kullanıldıktan sonra ihraç edilmek istenilen eşya için A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesinin söz konusu olduğu; ancak bu eşyanın ithaline ilişkin tevsik edici belgelerin, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan 5 yıllık belge saklama süresinin geçmesi nedeniyle artık mevcut olmadığı hallerde, ihracatı ve yatırımları teşvik mevzuatı hükümleri ve serbest dolaşıma giriş rejiminin mahrecine iade hükümleri saklı kalmak ve eşyanın serbest dolaşımda olduğunu belirleyen ticari belge ve kayıtları ile eşyanın muhasebe kayıtlarının bulunduğu envanter defteri kayıtları esas alınarak Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri tarafından düzenlenecek olan eşyanın serbest dolaşım statüsüne haiz olduğuna ilişkin raporun ibraz edilmesi kaydıyla, Bakanlıkça yetki verilmiş kişi/kurum/kuruluşlar tarafından A.TR Dolaşım Belgesinin onaylanması ve gümrük müdürlüklerince vize edilmesi yönündeki talepler karşılanır.

(4) İthal eşyasına ait A.TR Dolaşım Belgesinin veya menşe ispat belgesinin gerçeklik ve doğruluğunun ihraç ülkesi nezdinde

araştırıldığı ve eşyanın anti-damping vergisine tabi olduğu hallerde, ilgili Tebliğ'de öngörülen en yüksek had üzerinden hesap edilecek anti-damping vergisi tutarının nakdi teminata bağlanması suretiyle eşya mükellefine teslim edilir. Nakdi teminatın yanı sıra Gümrük Yönetmeliği'nin 495 inci maddesinde belirtilen teminatlardan herhangi birinin ibrazı mümkündür.

(5) INF4 Bilgi Formları aşağıdaki şekilde düzenlenir:

a) İhracatın yapıldığı ülkedeki ithalatçıdan gelen INF4 Bilgi Formu düzenlenmesine ilişkin talep üzerine, tedarikçi beyanını düzenlemiş olan ihracatçı tarafından Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirinden INF4 kodlu bir tespit raporu hazırlamasını ister.

b) İhracatın yapıldığı ülkenin resmi makamlarından gelen INF4 Bilgi Formu düzenlenmesine ilişkin talep üzerine ise ilgili gümrük idaresince ilgili firmadan Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri tarafından hazırlanacak INF4 kodlu bir tespit raporu ibraz etmesini ister. Firma, söz konusu talebi, ilgili mevzuat çerçevesinde tespit sözleşmesi yaptığı Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirine iletir.

c) INF4 Bilgi Formu kapsamı eşyanın ilgili mevzuatına göre menşeli olup olmadığına ilişkin tevsik edici bilgi ve belgeler Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri tarafından firma nezdinde girişimde bulunmak suretiyle temin edilir.

ç) Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirince, eşyanın ilgili Kararname ve Yönetmelik'te belirtilen menşe kriterlerini sağlayıp sağlamadığı tespit edilerek bir tespit raporuna bağlanır ve süresi içinde ilgili gümrük müdürlüğüne sunulur.

d) (b) fıkrasının geçerli olduğu durumlarda, ilgili gümrük müdürlüğü tespit raporu sonuçları doğrultusunda INF4 Bilgi Formunu vize ederek ilgili gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne iletir.

(6)

(7) 07.03.2011 tarihli ve 2011/13 sayılı Genelge 01 Nisan 2014 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılacak olup, bu tarihten itibaren bu Genelge hükümleri çerçevesinde işlem gerçekleştirilecektir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya

ALTUNYALDIZ

Müsteşar

DAĞITIM:

Merkez Birimlerine
Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

Sayı :

Konu : A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgelerine ilişkin yapılacak işlemler

25.03.2014

GENELGE
(2014/ 01)

23.8.2006 tarihli ve 2006/10895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliği'nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında 2006/10895 sayılı Karar; Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasındaki tarım ürünleri ticareti ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ürünleri ticareti ile Serbest Ticaret Anlaşması (STA) yaptığımız ülkelerle olan ticaretimizde esas alınan Menşe Protokollerini iç hukukumuzda aktaran Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelikler; 22.12.2001 tarihli ve 2001/3485 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşenin Tespitine İlişkin Karar ve Türkiye Tarafından Tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Yapılacak İhracatta Düzenlenecek EUR.1 Dolaşım Sertifikası ve Fatura Beyanına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre düzenlenen menşe ispat belgeleri ile A.TR Dolaşım Belgelerinin **4458 sayılı Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre düzenlenen menşe şahadetnamelerinin** kabulü, vize edilmesi ve sonradan kontrolü ile ilgili olarak gümrük müdürlükleri tarafından yapılacak işlemler aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülecektir.

I. Tanımlar :

1) A.TR Dolaşım Belgesi; Türkiye ile AB arasındaki sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünleri ticaretinde kullanılan, eşyanın Türkiye ve AB'de serbest dolaşımda olduğunu gösteren ve eşyanın tercihli rejimden faydalanmasını sağlayan belgeyi,

2) Bakanlık; Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

3) EUR.1 Dolaşım Belgesi; Tercihli menşee kuralları çerçevesinde STA yapılan ülkelerden ithal edilen eşya ile Avrupa Birliği'nden ithal edilen tarım ürünleri ve Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) ürünlerinin ilgili anlaşma hükümlerinden faydalanmasını sağlayan; muhteviyatı eşyanın ilgili anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren; ihracatçı tarafından doldurulmasını müteakip Bakanlıkça yetki verilen kişi/kurum/kuruluş tarafından gerekli kontroller yapıldıktan sonra onaylanan; gümrük müdürlüğünce vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan belgeyi;

4) EUR.MED Dolaşım Belgesi; EUR.1 Dolaşım Belgesi ile aynı şekilde düzenlenen, ancak sadece Pan Avrupa Akdeniz Menşee Kümülyasyonu (PAAMK) sistemi çerçevesinde kullanılan belgeyi;

5) EUR.MED fatura beyanı; Fatura beyanı ile aynı şekilde düzenlenen, ancak sadece Pan Avrupa Akdeniz Menşee Kümülyasyonu (PAAMK) sistemi çerçevesinde kullanılan belgeyi;

6) Fatura Beyanı; bir fatura muhteviyatı eşyanın ilgili anlaşma kurallarına göre menşeli olduğunun ihracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya başka bir ticari belge üzerinde yazılı olarak beyan edilmesiyle oluşturulan; ihracatçı tarafından düzenlenen ve imzalanan; Bakanlıkça yetki verilen kişi/kurum/kuruluş veya gümrük müdürlüğünde herhangi bir onay prosedürüne tabi tutulmayan; toplam kıymeti 6.000 Avro'yu geçmeyen ve menşeli ürünler ihtiva eden bir sevkiyat için herhangi bir ihracatçı tarafından, 6.000 Avro'yu geçen tutarlar için ise onaylanmış ihracatçılar tarafından yapılabilen menşee ispatını;

7) Form A Belgesi; ülkemiz tarafından Gelişme Yolunda Ülkeler ve En Az Gelişmiş Ülkeler ile ticarete tek taraflı olarak indirim tanınması esasına dayanan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi'nin (GTS) işleyebilmesi için gerekli iç düzenlemeyi yapan ve 2001/3485 sayılı Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeeinin Tespitine İlişkin Karar hükümleri çerçevesinde, ülkemiz tarafından tek taraflı olarak tanınan tavizlerden yararlanılabilmesi için gerekli uluslararası prosedürü tamamlayan ülkelerden GTS kapsamında yapılacak ithalatlarda eşyanın tavizden faydalanan ülke menşeli olduğunu gösteren; GTS kapsamında ülkemizden yapılan ve Türkiye'nin faydalanan ülke konumunda olduğu durumlarda ise

Ticaret ve/veya Sanayi Odalarınca vize edilen ve gümrük müdürlüklerince ayrıca vize edilmeyen menşe ispat belgesini,

8) INF 4 Bilgi Formu; Tedarikçi beyanının gerçekliğinin ve tedarikçi beyanında yeralan bilgilerin doğruluğunun kontrol edilmesi amacıyla menşe ispat belgesinin düzenleneceği gümrük idaresinin talebi üzerine tedarikçinin yerleşik olduğu veya gerekli bilgi ve belge akışının yapılmış olması kaydıyla ihracatın gerçekleştirildiği ülke gümrük idaresince düzenlenen, tedarikçi tarafından ihracatçı ülke gümrük idaresine verilmek üzere ihracatçıya sunulan belgeyi,

9) Menşe Beyanı; Türkiye-Güney Kore STA kapsamında ithal edilen eşyanın anlaşma hükümlerinden faydalanmasını sağlayan, muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, ilgili ürünlerin teşhislerini mümkün kılmayı yeterli ayrıntıda tanımlayan, ihracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerinde usulüne uygun olarak yapılan beyanını,

10) Menşe İspat Belgeleri; Eşyanın tercihli menşesini gösteren EUR.1 ve EUR.MED Dolaşım Belgelerini, Fatura Beyanlarını, EUR.MED fatura beyanlarını, tedarikçi beyanlarını, menşe beyanlarını ve Form A Belgelerini;

11) Menşe şahadetnamesi; eşyanın tercihsiz menşesini gösteren, bir örneği Gümrük Yönetmeliği'nin 7 sayılı ekinde yer alan belgeyi,

12) Serbest dolaşımdaki eşya; Türkiye ve AB menşeli olan veya üçüncü ülke menşeli olup Türkiye ya da AB'de ithal işlemleri tamamlanmış, gerekli gümrük vergisi, eş etkili vergi ve mali yükleri tahsil edilmiş, bu vergi ve resimleri tam veya kısmi bir iadede yararlanmamış eşyayı,

13) Tedarikçi Beyanı: Gümrük Birliği kapsamında serbest dolaşımda bulunan ve Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi, Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi veya Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemine taraf ülkelerden biri menşeli eşyanın tercihli menşe statüsünü kanıtlayan beyanı,

14) Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri; 5 Mayıs 2011 tarihli ve 27925 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) ve bu Tebliğde değişiklik yapan tebliğler kapsamındaki tespit işlemlerini yapan ve sonucunda tespit raporu düzenleyen, Bakanlıkça adına yetki

belgesi düzenlenen gerçek veya tüzel kişi ortağı gümrük müşavirini,
ifade eder.

II. Serbest Dolaşıma Girişte Yapılacak İşlem ve Kontroller:

(1) Serbest dolaşıma giriş sırasında ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin, EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin, fatura beyanlarının, EUR.MED fatura beyanlarının, menşe beyanlarının, tedarikçi beyanlarının ve Form A Belgelerinin:

a) Dolaşım Belgelerinin doldurulması zorunlu olan tüm kutularının doldurulup doldurulmadığı;

b) Şekil ve içerik itibarıyla ilgili olduğu Kararname ve Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığı;

c) Dolaşım Belgesi üzerinde kullanılan mühür ve imzaların ilgili ülke tarafından iletilen örneklerine uygun olup olmadığı;

hususları belgenin ibraz edildiği gümrük idaresi tarafından kontrol edilir.

(2) İthal eşyasının cins, nevi, nitelik ve miktar itibarıyla menşe ispat belgeleri veya A.TR Dolaşım Belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığı, bu kayıtların ilgili gümrük beyannamesinde yer alan bilgiler ile uyumlu olup olmadığı serbest dolaşıma giriş işleminin yapıldığı gümrük idaresi tarafından kontrol edilir.

(3) A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgelerinin serbest dolaşıma giriş sırasında ibraz edilmeyip sonradan ibraz edilmek istenilmesi halinde, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 214 üncü maddesi hükümleri uygulanır. Sonradan verilen A.TR Dolaşım Belgelerinin 8 no.lu ve EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin 7 no.lu "Gözlemler" kutusunda "Sonradan Verilmiştir" ibaresinin ilgili Kararname ve Yönetmeliklerle belirlenen şekilde yer alması gerekir. Bu husus belgenin ibraz edildiği gümrük müdürlüğü tarafından da kontrol edilir.

III. İhracatta Yapılacak İşlem ve Kontroller:

(1) İhraç edilen eşyaya ilişkin A.TR/EUR.1/EUR-MED Dolaşım Belgeleri, Malezya Menşe Belgeleri ve İran Menşe İspat Belgelerine ilgili gümrük beyannamesi ekinde Gümrük Müdürlüğüne ibraz edileceği hallerde, beyannamenin ihracatçı veya temsilcisi tarafından elektronik ortamda tescili sırasında A.TR/EUR.1/EUR-MED Dolaşım Belgeleri, Malezya Menşe Belgeleri veya İran Menşe İspat Belgelerine ilişkin bilgiler beyanname ile ilişkilendirilecek şekilde sisteme kaydedilir.

(2) Gümrük Müdürlüğünce vize işlemi gerçekleştirilmemesine karşılık, Onaylanmış İhracatçılar tarafından basitleştirilmiş usulde düzenlenen A.TR Dolaşım Belgeleri de ihracat beyannamesiyle ilişkilendirilecek şekilde ihracatçı ya da kanunî temsilcisi tarafından Merkezi BİLGE Sistemine, vize tarihi belirtilmek suretiyle kaydedilir.

(3) Onaylanmış İhracatçı yetkisine sahip olmayan Yetkilendirilmiş Yükümlüler ve Onaylanmış Kişiler yeşil veya mavi hat uygulamasından faydalansalar dahi, düzenlenen A.TR Dolaşım Belgelerini ihracat beyannamesiyle ilişkilendirilecek şekilde Merkezi BİLGE Sistemine kaydettikten sonra vize işlemi için ilgili Gümrük Müdürlüğüne ibraz ederler.

(4) Bir ila üçüncü fıkralarda belirtilen bilgilerin Merkezi BİLGE Sistemine doğru olarak kaydedilmesi ihracatçının veya kanuni temsilcisinin sorumluluğundadır.

(5) İhraç eşyasının cins, nevi, nitelik ve miktar itibarıyla A.TR Dolaşım Belgeleri veya menşe ispat belgelerindeki kayıtlara uygun olup olmadığı ile bu kayıtların ilgili gümrük beyannamesinde yer alan bilgiler ile uyumlu olup olmadığı hususları ihracat işleminin yapıldığı gümrük müdürlüğü tarafından kontrol edilir.

(6) İhracat sırasında ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgeleri ile ilgili işlemlerde belge düzeni itibarıyla "serbest dolaşım" ve "menşe" kavramlarının aşağıda belirtilen şekilde ayırt edilmesi gereklidir: Serbest Dolaşımdaki Eşya, tümüyle Türkiye veya Avrupa Birliği'nde elde edilmiş olan ya da tamamı veya bir kısmı üçüncü ülkeler menşeli olup Türkiye ya da Avrupa Birliği'nde ithal işlemleri tamamlanmış, gerekli gümrük vergisi, eş etkili vergi ve mali yükleri tahsil edilmiş, bu vergi ve resimleri tam veya kısmi bir iadedden yararlanmamış eşyayı ifade etmektedir. Bu nedenle, tamamıyla Türkiye'de elde edilmiş eşya Türk menşeli ve serbest dolaşımdaki eşyadır. Bununla birlikte, Türkiye'de gördüğü işlem ve işçilik nedeniyle Türk menşei kazanmış olan her eşya, serbest dolaşımda olmayabilir. Örneğin, dâhilde işleme rejimi kapsamında vergileri kısmen veya hiç ödenmeden ithal edilen girdilerden Türkiye'de elde edilen nihai ürün, gördüğü işçilik ve işlemler nedeniyle Türk menşei kazanmış olsa dahi, bünyesine giren ve dâhilde işleme rejimi kapsamında vergileri tahsil edilmeyen girdilere ait telafi edici vergi tahsil edilmediği sürece serbest dolaşımda değildir. Bünyesinde

serbest dolaşımda olmayan yabancı girdi bulunan ürünler, ancak, tüm bu yabancı girdilerin vergilerinin ödenmiş olması şartıyla serbest dolaşıma girer ve böylece bu ürünlerin Avrupa Birliği'ne ihracında A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenebilir. Benzer şekilde, eşyanın Türkiye'de serbest dolaşıma girmesi eşyaya Türk menşei kazandırmaz. Serbest dolaşıma giren eşyanın Türk menşei kazanıp kazanmadığı, bu eşyanın Türkiye'de gördüğü işlem ve işçilik sonucunda elde edilen ürünün ilgili Yönetmelikler çerçevesinde değerlendirilmesi sonucunda belirlenir.

(7) A.TR Dolaşım Belgesi kapsamında ihraç edilen eşyanın ilgili Bakanlar Kurulu Kararı hükümlerine göre serbest dolaşım durumunda olup olmadığı; EUR.1/EUR-MED Dolaşım Belgeleri, Malezya Menşe Belgeleri ile İran Menşe İspat Belgeleri kapsamında ihraç edilen eşyanın ilgili Yönetmelikler çerçevesinde menşeli olup olmadığı belirlenmesi bakımından ilgili Bakanlar Kurulu Kararı ve Yönetmelik hükümleri uyarınca işlem yapılır. Gümrük Müdürlüğüne belge üzerinde, ilgili Bakanlar Kurulu Kararı veya Yönetmelik hükümlerine uygun olarak vize işlemi yapılır. Vize işlemi, sistemde gümrük beyannamesi ile ilişkilendirilmiş olan A.TR Dolaşım Belgesinin ve/veya menşe ispat belgesinin vize tarihinin Gümrük Müdürlüğüne sisteme kaydedilmesiyle tamamlanır.

(8) Gümrük Müdürlükleri tarafından mühürle tasdik edilmek suretiyle vize edilen A.TR/EUR.1/EUR-MED Dolaşım Belgeleri, Malezya Menşe Belgeleri ve İran Menşe İspat Belgelerinin ithalatçı ülkelerde geçerli olabilmesi ve gereksiz sonradan kontrol taleplerinin önüne geçilebilmesi için bu belgelerin "Gümrük Vizesi" sütununa okunaklı mühür tatbikine azami özen gösterilir. Gümrük vizesi sütununa ilgili gümrük idaresi tarafından resmi gümrük mührü ile Gümrük Müdürlüğüne bağlı bulunduğu ve sonradan kontrol işlemlerinin gerçekleştirileceği Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne ait kaşe haricinde herhangi bir mühür veya kaşe tatbik edilmez veya ilgili Gümrük Müdürlüğüne adı dışında başkaca bir ibare yazılmaz.

(9) Sonradan verilen ve ikinci nüsha olarak düzenlenen A.TR Dolaşım Belgelerinin 8 no.lu ve EUR.1./EUR.MED Dolaşım Belgelerinin 7 no.lu "Gözlemler" kutusunda yer alması gereken "Sonradan Verilmiştir" ve "İkinci Nüshadır" ibarelerinin ilgili Kararname ve Yönetmeliklerle belirlenen şekilde olması gerekir.

Bu husus belgenin ibraz edildiği gümrük idaresi tarafından da kontrol edilir.

(10) Sonradan verilmiş olan dolaşım belgeleri, ihracatçı veya kanunî temsilcisinin talebi üzerine, söz konusu belgelerin ilgili olduğu beyannameyi sorgulama ve düzeltme yetkisi bulunan memur tarafından beyannamenin ilgili ekranına kaydedilir.

(11) Sisteme bilgi girişi yapılmış belgelerin kaybolması, çalınması ya da hasar görmesi gibi durumlarda, ihracatın gerçekleştirildiği Gümrük Müdürlüğünden ikinci nüsha belge düzenlenmesi talep edilebilir. Bu durumda elektronik sistemde gerekli kaydın düşülmesi amacıyla ikinci nüsha belgeler, ihracatçı veya kanunî temsilcisinin talebi üzerine, söz konusu belgelerin ilgili olduğu beyannameyi sorgulama ve düzeltme yetkisi bulunan memur tarafından Merkezi BİLGE Sisteminde beyannamenin ilgili ekranına kaydedilir.

IV. İhracatta Düzenlenmiş Olan Belgelerin Sonradan Kontrolü:

(1) İhracata ilişkin düzenlenen Dolaşım Belgelerinin, menşe beyanlarının ve menşe şahadetnamelerinin sonradan kontrol talepleri, belgeyi onaylayan gümrük idaresinin bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğünce; fatura beyanlarının, EUR.MED fatura beyanlarının ve **tedarikçi beyanlarının** sonradan kontrol talepleri ise Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nce ilgili gümrük idaresine gönderilir.

(2) Sonradan kontrolü talep edilen A.TR Dolaşım Belgesi ile; muhteviyatı eşyanın menşe kazanıp kazanmadığının tespit edilmesi gerekmeyen, sadece mühürlerinin okunaksızlığı, vize tarihinin hatalı veya eksik olması, idareye ait resmi mührün haricinde mühür ve kaşelerin kullanılması gibi şekli nedenlerle sonradan kontrolü talep edilen EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrol işlemleri, ilgili gümrük idarelerince yerine getirilir.

(3) **Sonradan kontrolü talep edilen menşe beyanları** ile; ülkemizden EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgeleri kapsamında ihraç edilen eşyanın menşe kazanıp kazanmadığının tespit edilmesi gerektiren mahiyetteki sonradan kontrol talepleri ise Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri tarafından hazırlanacak muhteviyatı eşyanın ilgili Anlaşma hükümleri uyarınca menşe kazanıp kazanmadığının belirlendiği tespit raporunun hazırlanarak

gümrük idaresine sunulmasının ardından gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

(4) Sonradan kontrolü talep edilen EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgeleri muhteviyatı eşyayı ihraç eden firmanın ticari faaliyetlerini durdurmuş ya da kapanmış olması ve bu durumun ilgili gümrük idaresince ve Ticaret ve/veya Sanayi Odası veya Esnaf ve Sanayi Odaları Birlikleri tarafından teyit edilmesi halinde, Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri tarafından düzenlenecek bir tespit raporu aranmaz. Bu durumda sonradan kontrol işlemleri, belgenin gümrük idaresince onaylanıp onaylanmadığı hususu ve belgeyi vize eden ticaret ve/veya sanayi odasında mevcut olabilecek bilgi ve belgeler dikkate alınmak suretiyle doğrudan ilgili gümrük idaresi tarafından sonuçlandırılır.

(5) Menşe şahadetnamelerinin sonradan kontrol talepleri ihracatın gerçekleştirildiği gümrük müdürlüğünce ilgili sanayi ve/veya ticaret odasına iletilir. Sanayi ve/veya ticaret odasından alınan yanıt ilgili bölge müdürlüğünce talepte bulunan ülkeye bildirilir.

(6) Gümrük müdürlüğü, sonradan kontrolü yapılacak olan belgenin üzerinde yer alan mührün kendisine ait olup olmadığını kontrol eder ve söz konusu belgeyi ilgili eşyanın ihracatına ilişkin gümrük beyannamesiyle ilişkilendirir. **Belge üzerinde yer alan mührün gümrük müdürlüğüne ait olmadığını ve anılan belgeye ilişkin bir ihracat kaydı bulunduğu** anlaşılması halinde, durum ilgili gümrük müdürlüğünce, bağlı olduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bildirilir. Bölge Müdürlüğü tarafından sonradan kontrol sonucu talepte bulunan ülkeye bildirilir. İlgili gümrük müdürlüğünce suç duyurusunda bulunulmasının ardından ilgili bölge müdürlüğünce konunun bir denetim elemanı marifetiyle değerlendirilmesini sağlamak üzere AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'ne bildirimde bulunulur. **Belge üzerinde yer alan mührün gümrük müdürlüğüne ait olmadığını ve anılan belgeye ilişkin bir ihracat kaydı bulunmadığının anlaşılması halinde ise evrakta sahtecilik şüphesiyle ilgili gümrük müdürlüğünce suç duyurusunda bulunulur. Bölge Müdürlüğü tarafından sonradan kontrol sonucu talepte bulunan ülkeye bildirilir.**

(7) Sonradan kontrol talebine konu olan belgenin üzerindeki mührün ilgili gümrük müdürlüğüne ait olduğunun ve anılan

belgeye ilişkin bir ihracat kaydı bulunduğunun anlaşılması durumunda ise;

a) A.TR Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrol işlemleri bu maddenin **2. fıkrası** hükümlerine uygun olarak gümrük müdürlüklerince yerine getirilir.

b) EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin her biri ayrı ayrı ele alınarak, öncelikle sonradan istenilen belgeye ilişkin ihracat beyannamesinin 22 no.lu sütununda kayıtlı olan döviz ve toplam fatura bedeline bakılır. Bu bedelin 10.000 TL'yi aşmaması durumunda Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerince SK1 tespit işleminin yapılması zorunluluğu bulunmaması nedeniyle, sonradan kontrole ilişkin işlemler ilgili firmanın talebine bağlı olarak, doğrudan veya firma tarafından Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerine düzenlettirilecek tespit raporuna dayanılarak, ilgili gümrük müdürlüğünce sonuçlandırılır.

(8) Gümrük idarelerince, A.TR Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrol işlemlerinde eşyanın serbest dolaşım statüsüne, EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrol işlemlerinde ise eşyanın menşesine ilişkin tevsik edici bilgi ve belgeler belgeyi onaylayan kişi/kurum/kuruluş ve firma nezdinde girişimde bulunmak suretiyle temin edilir. Belgeyi düzenleyen kişi/kurum/kuruluş tarafından ilgili bilgi ve belgelerin gümrük müdürlüğüne iletilmesinde sonradan kontrol sonucunun 10 aylık süre içinde talepte bulunan ülkeye bildirilmesi gerektiği göz önünde bulundurulur. Eşyanın ilgili Kararname ve Yönetmelik'te belirtilen serbest dolaşım veya menşe koşullarını sağlayıp sağlamadığı tespit edilir.

(9) Fatura, menşe veya tedarikçi beyanlarına ilişkin sonradan kontrol talepleri, **gümrük müdürlüğünce ilgili firmaya iletir. Bu çerçevede beyanın doğruluğunu kanıtlayıcı bilgi ve belgeler ilgili gümrük idaresince firmadan temin edilir. Sonradan kontrolün sonucu ilgili Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğünce talepte bulunan yabancı gümrük idaresine doğrudan iletir.**

(10) Sonradan kontrolü talep edilen ve muhteviyatı eşyanın menşe kazanıp kazanmadığının tespit edilmesi gereken EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerine ilişkin ihracat beyannamesinin 22 no.lu sütununda kayıtlı olan döviz ve toplam fatura bedelinin 10.000 TL'den fazla olduğu hallerde, sonradan kontrol talebi, ithalatçı ülke gümrük idaresinin sonradan kontrol

talep tarihi ve sonradan kontrol gerekçeleri belirtilmek suretiyle, ilgili firmaya iletilir.

(11) Firma, söz konusu talebi, ilgili mevzuat çerçevesinde tespit sözleşmesi yaptığı Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirine iletir. Eşyanın ilgili mevzuatına göre menşeli olup olmadığına ilişkin tevsik edici bilgi ve belgeler Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri tarafından belgeyi onaylayan kişi/kurum/kuruluş ve firma nezdinde girişimde bulunmak suretiyle temin edilir.

(12) Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirince, eşyanın ilgili Kararname ve Yönetmelik'te belirtilen serbest dolaşım veya menşe koşullarını sağlayıp sağlamadığı ve dolaşım belgelerinin gerçek olup olmadığı tespit edilir.

(13) Sonradan kontrol işlemlerine ilişkin değerlendirme ve sonuçlar varsa ithalatçı ülke gümrük idaresince özellikle sorulan hususları da karşılayacak şekilde Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirince tarafından bir tespit raporuna bağlanır ve süresi içinde ilgili gümrük müdürlüğüne sunulur.

(14) Elde edilen kontrol sonuçları varsa ithalatçı ülke gümrük idaresince özellikle sorulan hususlar ve ilgili gümrük müdürlüğünün görüşü ile birlikte ithalatçı ülke gümrük idaresine bildirilmek üzere, ilgili gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne iletilir. A.TR Dolaşım Belgelerinin ve EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin üzerinde eksiklikler bulunması halinde bunlar ilgili Kararname ve Yönetmelikler çerçevesinde firma ve/veya gümrük idaresi tarafından tamamlanır. Gümrük müdürlüğü tarafından A.TR Dolaşım Belgelerinin ve EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgelerinin "Kontrolün Sonucu" sütunlarının ilgili kutucuğu işaretlenerek idarenin okunaklı mührü, tarih, imza ve kaşe tatbik edilmek suretiyle onaylanmış olarak ilgili gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne gönderilir.

(15) İlgili gümrük müdürlüğü, sonradan kontrolün Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği tarafından gerçekleştirildiği durumlarda;

- a) Tespit raporunun sonuç kısmında yer alan hususları,
- b) Karşı ülke gümrük idaresince özellikle sorulan hususların tespit raporunda yer alan cevapları,
- c) Belge üzerinde yer alan mührün kendisine ait olup olmadığını,
- ç) Belgenin beyannameyle ilişkili olup olmadığını

da inceleyerek, sonradan kontrolü talep edilen belgenin ilgili kutularını işaretleyip okunaklı mühür, tarih, imza ve kaşe tatbik ettiği dolaşım belgelerini bu bildirimde ekler.

(16) Belgeyi düzenleyen ihracatçı, onaylayan yetkili kişi/kurum/kuruluş, vize eden gümrük müdürlüğü ve tespit işlemini yapacak Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirince sonradan kontrol işlemlerinin doğru ve eksiksiz olarak karşılanmasına azami özen gösterilir. Bu çerçevede, sonradan kontrol sonucunun, ithalatçı ülkenin sonradan kontrol talebinde bulunduğu tarihten itibaren 10 aylık süre içinde talepte bulunan ülkeye bildirilmesi gerektiği göz önünde bulundurularak süresi içinde cevap verilmesi temin edilir.

V. Serbest Dolaşıma Girişte İbraz Edilen Belgelerin Sonradan Kontrolü:

(1) Gümrük müdürlüklerinin serbest dolaşıma giriş sırasında kendilerine ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgeleri, Menşe şahadetnameleri ve Menşe İspat Belgelerinin doğruluk ve kurallara uygunluğundan şüphelenmeleri halinde söz konusu belgeler sonradan kontrol gerekçeleri de belirtilmek suretiyle veya sondaj usulüyle ilgili ülke nezdinde sonradan kontrolünün yapılmasını teminen gümrük idaresinin bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne intikal ettirilir.

(2) Sonradan kontrol talebiyle bölge müdürlüğüne gönderilen A.TR Dolaşım Belgeleri, EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgeleri, Fatura Beyanları/EUR.MED Fatura Beyanları, menşe beyanları ve Form A Belgeleri kapsamı eşya için ilgili Kararlar ve Yönetmelikler gereğince İthalat Rejimi Kararı'na ek listelerde tercihli rejim için geçerli olan tavizli vergi oranı ile "Diğer Ülkeler" sütunundaki vergi oranı arasındaki farka tekabül eden vergi meblağı karşılığı olarak nakit teminat veya teminat mektubu alınır.

(3) Serbest dolaşıma giriş gerçekleştikten sonra yapılan kontrol ve denetimlerde doğruluğundan şüphe duyulan belgeler, ihracatçı ülke nezdinde sonradan kontrolünün yapılmasını teminen gümrük idaresinin bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne intikal ettirilir ve ihracatçı ülke gümrük idaresinden alınacak cevaba göre işlem yapılır. **Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından yapılan kontrol ve denetimlerde doğruluğundan şüphe duyulan belgeler ise kontrol talebinde bulunan müfettiş tarafından, ihracatçı ülke nezdinde sonradan kontrolünün yapılmasını teminen gümrük idaresinin bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne intikal**

ettirilir ve ihracatçı ülke gümrük idaresinden alınacak cevaba göre işlem yapılır.

(4) İhracatçı ülke tarafından sonradan verilen, ikinci nüsha olarak düzenlenen veya basitleştirilmiş usulde düzenlenmiş olan A.TR Dolaşım Belgelerinin 8 no.lu ve EUR.1./EUR.MED Dolaşım Belgelerinin 7 no.lu "Gözlemler" kutusunda yer alması gereken "Sonradan Verilmiştir", "İkinci Nüshadır", "Basitleştirilmiş İşlem" ve benzeri ibarelerin yer almaması veya ilgili Kararname veya Yönetmelikle belirlenen ifadeler ile uyuşmaması veya bu ifadelerin yanlışlıkla birbiri yerine kullanılmış olması hallerinde belgeler teknik nedenlerle reddedilmez; belgenin sonradan kontrolü talep edilir; ihracatçı ülkeden alınacak sonradan kontrol sonucuna göre işlem yapılır.

(5) İhracatçı ülke gümrük idaresi nezdinde yürütülen sonradan kontrolün sonucu bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne ilgili gümrük idaresine bildirilir. Yapılan sonradan kontrol sonucunda A.TR Dolaşım Belgesinin veya menşe ispat belgesinin;

a) Doğru ve kurallara uygun olduğunun bildirilmesi halinde gümrük idaresince alınmış olan nakit veya teminatın iade edilmesi,

b) Sahte ve/veya tahrifatlı olduğunun ortaya çıkması durumunda, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin uygulanması,

c) İhracatçı ülke gümrük idaresince sehven düzenlendiğinin anlaşılması halinde, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, İthalat Rejimi Kararına ekli listelerin "Diğer Ülkeler" sütununda yer alan vergi oranı üzerinden tahakkuk ettirilecek ithalat vergilerinin tahsil edilmesi, şeklinde işlem yapılır.

(6) Beşinci fıkranın (b) bendi ve şüphe duyulduğu hallerde (c) bendi çerçevesinde, ilgili bölge müdürlüğüne konunun bir denetim elemanı marifetiyle değerlendirilmesini sağlamak üzere AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'ne bildirimde bulunulur.

(7) Dolaşım Belgelerinin, beyannamede gösterilmesine rağmen sonradan yapılan kontrol veya teftişlerde beyanname ekinde olmadığı tespit edilmesi ve yükümlüsünce de gümrük idaresine ibraz edilememesi durumunda, 4458 sayılı Gümrük Kanununun

234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin uygulanması şeklinde işlem yapılır.

VI. Diğer İşlemler:

(1) A.TR Dolaşım Belgesi, EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgesi, **Form A Belgesi, Fatura Beyanı/EUR.MED Fatura Beyanı veya menşe beyanı** eşliğinde serbest bölge veya antrepoya konulan eşyaya ilişkin belgenin 4 aylık ibraz süresi içinde ilgili gümrük müdürlüğüne arz edilmiş olması şartıyla; eşyanın serbest bölge veya antrepoda kaldığı süre boyunca belgenin geçerlilik süresinin dondurulması ve kalan sürenin eşyanın serbest bölge veya antrepodan çıkış tarihinden itibaren işletilmesi yönünde uygulama yapılır.

(2) Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithalatı gerçekleştirilen eşyadan kullanım harici kalanların yasal prosedüre uyularak serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması halinde Gümrük Kanununun 114 üncü maddesi hükümleri uygulanır. Eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin tüm koşulları sağlaması halinde, serbest dolaşıma giriş beyannamesine eşyanın dahilde işleme rejimi kapsamında ithalatı esnasında gümrük müdürlüğüne ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin veya menşe ispat belgelerinin onaylı fotokopileri eklenir.

(3) 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve dış ticaret mevzuatına uygun olarak ithal edildikten ve kullanıldıktan sonra ihraç edilmek istenilen eşya için A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesinin söz konusu olduğu; ancak bu eşyanın ithaline ilişkin tevsik edici belgelerin, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan 5 yıllık belge saklama süresinin geçmesi nedeniyle artık mevcut olmadığı hallerde, ihracatı ve yatırımları teşvik mevzuatı hükümleri ve serbest dolaşıma giriş rejiminin mahrecine iade hükümleri saklı kalmak ve eşyanın serbest dolaşımda olduğunu belirleyen ticari belge ve kayıtları ile eşyanın muhasebe kayıtlarının bulunduğu envanter defteri kayıtları esas alınarak Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri tarafından düzenlenecek olan eşyanın serbest dolaşım statüsüne haiz olduğuna ilişkin raporun ibraz edilmesi kaydıyla, Bakanlıkça yetki verilmiş kişi/kurum/kuruluşlar tarafından A.TR Dolaşım Belgesinin onaylanması ve gümrük müdürlüklerince vize edilmesi yönündeki talepler karşılanır.

(4) İthal eşyasına ait A.TR Dolaşım Belgesinin veya menşe ispat belgesinin gerçeklik ve doğruluğunun ihraç ülkesi nezdinde

araştırıldığı ve eşyanın anti-damping vergisine tabi olduğu hallerde, ilgili Tebliğ'de öngörülen en yüksek had üzerinden hesap edilecek anti-damping vergisi tutarının nakdi teminata bağlanması suretiyle eşya mükellefine teslim edilir. Nakdi teminatın yanı sıra Gümrük Yönetmeliği'nin 495 inci maddesinde belirtilen teminatlardan herhangi birinin ibrazı mümkündür.

(5) INF4 Bilgi Formları aşağıdaki şekilde düzenlenir:

a) İhracatın yapıldığı ülkedeki ithalatçıdan gelen INF4 Bilgi Formu düzenlenmesine ilişkin talep üzerine, tedarikçi beyanını düzenlemiş olan ihracatçı tarafından Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirinden INF4 kodlu bir tespit raporu hazırlamasını ister.

b) İhracatın yapıldığı ülkenin resmi makamlarından gelen INF4 Bilgi Formu düzenlenmesine ilişkin talep üzerine ise ilgili gümrük idaresince ilgili firmadan Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri tarafından hazırlanacak INF4 kodlu bir tespit raporu ibraz etmesini ister. Firma, söz konusu talebi, ilgili mevzuat çerçevesinde tespit sözleşmesi yaptığı Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirine iletir.

c) INF4 Bilgi Formu kapsamı eşyanın ilgili mevzuatına göre menşeli olup olmadığına ilişkin tevsik edici bilgi ve belgeler Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri tarafından firma nezdinde girişimde bulunmak suretiyle temin edilir.

ç) Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirince, eşyanın ilgili Kararname ve Yönetmelik'te belirtilen menşe kriterlerini sağlayıp sağlamadığı tespit edilerek bir tespit raporuna bağlanır ve süresi içinde ilgili gümrük müdürlüğüne sunulur.

d) (b) fıkrasının geçerli olduğu durumlarda, ilgili gümrük müdürlüğü tespit raporu sonuçları doğrultusunda INF4 Bilgi Formunu vize ederek ilgili gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne iletir.

(6)

(7) 07.03.2011 tarihli ve 2011/13 sayılı Genelge 01 Nisan 2014 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılacak olup, bu tarihten itibaren bu Genelge hükümleri çerçevesinde işlem gerçekleştirilecektir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya

ALTUNYALDIZ

Müsteşar

DAĞITIM:

Merkez Birimlerine
Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine

KIYMET MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU **Eşyanın Gümrük Kıymeti**

MADDE 23

Eşyanın gümrük kıymeti, Gümrük Tarifesinin ve eşya ticaretine ilişkin belirli konularda getirilen tarife dışı düzenlemelerin uygulanması amacıyla, bu bölümde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymettir.

MADDE 24 [SATIŞ BEDELİ YÖNTEMİ]

1. İthal eşyasının gümrük kıymeti, eşyanın satış bedelidir.

Satış bedeli, Türkiye'ye ihraç amacıyla yapılan satışta 27 ve 28 inci maddelere göre gerekli düzeltmelerin de yapıldığı, fiilen ödenen veya ödenecek fiyattır.

Şu kadar ki, eşyanın satış bedelinin gümrük kıymetine esas alınabilmesi, aşağıdaki koşullara bağlıdır:

a) Eşyanın alıcısı tarafından elden çıkartılması veya kullanımı;

- Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı ve bunların yetkili kıldığı merciler tarafından konulmuş olan,

- Eşyanın tekrar satılabileceği coğrafi bölgeyi sınırlayan,

- Eşyanın kıymetini önemli bir ölçüde etkilemeyen,

Kısıtlamalar dışında, hiçbir kısıtlamaya tabi olmamalıdır.

b) Satış veya fiyat, kıymeti belirlenmekte olan eşya bakımından, kıymeti tespit edilemez bir koşul veya edim konusu olmamalıdır.

c) Eşyanın alıcı tarafından tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu doğan hasılanın bir bölümünün doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal etmesi halinde, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına 27 nci madde hükümlerine göre ilave yapılabilmelidir.

d) Alıcı ve satıcı arasında bir ilişki bulunmamalı; ilişkinin varlığı durumunda ise, satış bedeli bu maddenin 2 nci fıkrası hükümlerine göre gümrük kıymeti olarak kabul edilebilir nitelikte olmalıdır.

2. a) Yukarıdaki fıkra hükümlerini uygulayarak satış bedelinin belirlenmesinde, alıcı ile satıcı arasında bir ilişkinin varlığı, satış bedelinin reddedilmesi için tek başına yeterli bir neden

oluşturmaz. Böyle durumlarda, satışa ilişkin koşullar incelenerek, bu ilişkinin fiyatı etkilemediği belirlenirse, satış bedeli kabul edilir. Gümrük idaresi, beyan sahibi veya diğer kaynaklardan elde ettiği bilgilere dayanarak, söz konusu ilişkinin fiyatı etkilediği kanısına varırsa, bu hususları beyan sahibine yazılı olarak bildirir. Süresi içinde verilmek şartıyla beyan sahibinin cevap hakkı saklıdır.

b) Birbirleri ile ilişkisi bulunan kişiler arasındaki bir satışta, beyan sahibi satış bedelinin aynı veya yakın bir tarihte gerçekleşen **aşağıda** yer alan emsal kıymetlerden birine çok yakın olduğunu ispatlarsa, bu satış bedeli kabul edilerek, eşyanın kıymeti 1 inci fıkra hükümlerine göre belirlenir.

- Türkiye'ye ihraç amacıyla satılan aynı veya benzer eşyanın birbiriyle hiçbir ilişkisi bulunmayan satıcılar ve alıcılar arasında satışındaki satış bedeli,

- Aynı veya benzer eşyanın, 25 inci maddenin 2 nci fıkrasının (c-İthal eşyasının veya aynı ya da benzer eşyanın Türkiye içinde satıcılardan müstakil kişilere yapılan en büyük miktardaki satışına ait birim fiyata dayalı kıymet) bendi hükümlerine göre belirlenen gümrük kıymeti,

- Aynı veya benzer eşyanın, 25 inci maddenin 2 nci fıkrasının (d-İthal eşyasının üretiminde kullanılan malzeme ve imalat veya diğer imal işlemlerinin bedel veya kıymetleri ile Türkiye'ye ihraç edilmek üzere ihraç ülkesindeki üreticiler tarafından üretilen, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı sınıf veya cins eşyanın satışında mutat olan kâr ve genel giderlere eşit bir tutar ve 27 nci maddenin 1 inci fıkrasının (e) bendinde sayılan diğer bedel veya kıymetler toplamından oluşan hesaplanmış kıymet) bendi hükümlerine göre belirlenen gümrük kıymeti.

Yukarıdaki emsal kıymetlerle yapılan kıyaslama sırasında, ticari düzeye, miktara, 27 nci maddede sayılan unsurlara ve alıcı ile satıcı arasında ilişki bulunmayan satışlarda, satıcının üstlendiği, ancak satıcı ile alıcı arasında ilişki bulunan durumlarda satıcının üstlenmediği giderlere ilişkin ispatlanmış farklılıklar dikkate alınır.

c) (b) bendinde sayılan kıymetler, beyan sahibinin girişimi ile ve yalnız kıyaslama amacıyla kullanılır. (b) bendi hükümlerine dayanarak eşyanın satış bedelinin yerini alacak bir kıymet tespit edilemez.

3. a) Fiilen ödenen veya ödenecek fiyat, ithal eşyası için alıcının, satıcıya veya satıcı yararına yaptığı veya yapması gereken ödemelerin toplamıdır.

Bu fiyat, ithal eşyasının satış koşulu olarak, alıcının satıcıya veya satıcının bir yükümlülüğünü karşılamak üzere üçüncü bir kişiye yaptığı veya yapacağı tüm ödemeleri kapsar.

Ödemeler, para transferi şeklinde olabileceği gibi, akreditif veya ciro edilebilir bir kıymetli evrak kullanılarak ya da doğrudan veya dolaylı yapılabilir.

b) 27 nci maddeye göre yapılan ilaveler dışında, alıcının pazarlama dahil kendi hesabına yaptığı faaliyetler, satıcı yararına veya satıcı ile yapılan bir anlaşma yoluyla da olsa, satıcıya yapılan dolaylı bir ödeme olarak değerlendirilmez. Bu tür işlemlere ilişkin giderler, ithal eşyasının gümrük kıymetinin tespiti sırasında fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmez.

MADDE 25

1. 24 üncü madde hükümlerine göre belirlenemeyen gümrük kıymeti, bu maddenin 2 nci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinin sıra halinde uygulanmasıyla belirlenir.

Eşyanın gümrük kıymeti bir üst bent hükümlerine göre belirlenebildiği sürece bir alt bent hükümleri uygulanamaz. Ancak, beyan sahibinin yazılı talebinin gümrük idaresince uygun bulunması şartıyla (c) ve (d) bentlerinin uygulama sırası değiştirilebilir.

2. Bu madde hükümleri gereğince, gümrük kıymeti aşağıdaki yöntemlere göre belirlenir:

a) Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen aynı eşyanın satış bedeli, **[AYNI EŞYANIN SATIŞ BEDELİ YÖNTEMİ]**

b) Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen benzer eşyanın satış bedeli, **[BENZER EŞYANIN SATIŞ BEDELİ YÖNTEMİ]**

c) İthal eşyasının veya aynı ya da benzer eşyanın Türkiye içinde satıcılardan müstakil kişilere yapılan en büyük miktardaki satışına ait birim fiyata dayalı kıymet, **[İNDİRGEME YÖNTEMİ]**

d) İthal eşyasının üretiminde kullanılan malzeme ve imalat veya diğer imal işlemlerinin bedel veya kıymetleri ile Türkiye'ye ihraç edilmek üzere ihraç ülkesindeki üreticiler tarafından üretilen, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı sınıf veya cins eşyanın satışında mutat olan kâr ve genel giderlere eşit bir tutar ve 27 nci maddenin 1 inci fıkrasının (e) bendinde sayılan diğer bedel veya kıymetler toplamından oluşan hesaplanmış kıymet. **[HESAPLANMIŞ KIYMET YÖNTEMİ]**

3. 2 nci fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 26 [SON YÖNTEM]

1. 24 ve 25 inci madde hükümlerine göre belirlenemeyen ithal eşyasının gümrük kıymeti;

a) 1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşmanın,

b) 1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin,

c) Bu bölüm hükümlerinin,

Prensip ve genel hükümlerine uygun yöntemlerle ve Türkiye'de mevcut veriler esas alınarak belirlenir.

2. 1 inci fıkraya hükümlerine göre gümrük kıymetinin belirlenmesinde;

a) Türkiye'de üretilen eşyanın Türkiye içindeki satış fiyatı,

b) Gümrük idaresinin iki alternatif kıymetten yüksek olanının kabul etmesini öngören bir sistem,

c) Eşyanın ihraç ülkesindeki iç piyasa fiyatı,

d) Aynı veya benzer eşyanın, 25 inci maddenin 2 nci fıkrasının (d) bendi hükümlerine göre hesaplanmış kıymeti dışındaki maliyet bedeli,

e) Türkiye'den başka bir ülkeye ihraç edilen eşyanın fiyatı,

f) Asgari gümrük kıymetleri,

g) Keyfi veya fiktif kıymetler,

Esas alınmaz.

MADDE 27 [GÜMRÜK KIYMETİNE İLAVE EDİLECEK UNSURLAR]

1. 24 üncü madde hükümlerine göre gümrük kıymeti belirlenirken, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına aşağıdaki ilaveler yapılır:

a) Aşağıdaki unsurların eşyanın fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına dahil edilmemiş, ancak alıcı tarafından üstlenilen bölümü;

i) Satın alma komisyonları dışındaki komisyonlar ve tellâliye,

ii) Gümrük işlemleri sırasında söz konusu eşya ile tek eşya muamelesi gören kapların maliyeti,

iii) İşçilik ve malzeme giderleri dahil ambalaj bedeli;

b) İthal eşyasının üretiminde ve ihraç amacıyla satışında kullanılmak üzere, alıcı tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, bedelsiz veya düşük bedelle sağlanan, fiilen ödenen veya

ödenecek fiyata dahil edilmemiş olan aşağıda sayılan mal ve hizmetlerin kıymetinden verilecek uygun miktardaki pay;

- i) İthal eşyasına katılan malzeme, aksam, parça ve benzerleri,
- ii) İthal eşyasının üretimi sırasında kullanılan araç, gereç, kalıp ve benzeri aletler,
- iii) İthal eşyasının üretimi sırasında tüketilen maddeler,
- iv) İthal eşyasının üretimi için gereken ve Türkiye dışında gerçekleştirilen mühendislik, geliştirme, sanat ve çizim çalışmaları, plan ve taslak hazırlama hizmetleri;

c) Kıymeti belirlenecek eşyanın satış koşulu gereği, alıcının doğrudan veya dolaylı olarak ödemesi gereken, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata dahil edilmemiş olan royalti ve lisans ücretleri;

d) İthal eşyasının tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu doğan hâsılanın, doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal eden kısmı;

e) 28 inci maddenin (a) bendi hükmü saklı kalmak üzere, ithal eşyası için Türkiye'deki giriş liman veya yerine kadar yapılan nakliye ve sigorta giderleri ile eşyanın giriş liman veya yerine kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan yükleme ve elleçleme giderleri.

2. Bu maddeye göre fiilen ödenen veya ödenecek fiyata yapılacak ilaveler için nesnel ve ölçülebilir veriler esas alınır.

3. Gümrük kıymetinin belirlenmesinde, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata bu maddede öngörülenler dışında hiçbir ilave yapılamaz.

4. Bu bölümde geçen satın alma komisyonları ifadesinden; ithalatçının temsilcisine kıymeti belirlenecek eşyanın satın alınmasında yurtdışında verdiği temsil hizmeti karşılığında ödediği ücret anlaşılır.

5. İthal eşyasının gümrük kıymetinin belirlenmesi sırasında;

- a) Türkiye'de çoğaltılması hakkı için yapılan ödemeler ,
- b) Türkiye'ye ihraç amacıyla satışında bir satış koşulu olmaması kaydıyla, dağıtım veya tekrar satış hakları için alıcının yaptığı ödemeler,

1 inci fıkranın (c- royalti ve lisans ücretleri) bendi kapsamında değerlendirilmez ve fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmez.

MADDE 28 [GÜMRÜK KIYMETİNE İLAVE EDİLMEMEYENK UNSURLAR]

İthal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatından ayırt edilebilmeleri koşuluyla aşağıdaki giderler gümrük kıymetine dahil edilmez:

a) Eşyanın, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi ile Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerine giriş yerine varışından sonra yapılan nakliye ve sigorta giderleri,

b) Sınai tesis, makina veya teçhizat gibi, ithal eşyası için ithalattan sonra yapılan inşa, kurma, montaj, bakım veya teknik yardıma ilişkin giderler,

c) İthal eşyasının satışıyla ilgili olarak bir finansman anlaşması uyarınca alıcı tarafından üstlenilen faiz giderleri;

d) İthal eşyasının Türkiye'de çoğaltılması hakkı için yapılan ödemeler;

e) Satın alma komisyonları;

f) Eşyanın ithali veya satışı nedeniyle Türkiye'de ödenecek ithalat vergileri.

(c) bendinde belirtilen hallerde, finansmanın satıcı veya bir başka kişi tarafından sağlanmış olmasına bakılmaz. Ancak, finansman anlaşmasının yazılı olarak yapılmış olması ve gerektiğinde alıcının;

- Eşyanın, fiilen ödenen veya ödenecek fiyat olarak beyan edilen fiyattan satıldığını,

- Söz konusu faiz oranının, finansmanın sağlandığı ülkede o tarihte bu tür bir işlem için geçerli olan faiz oranı seviyesini aşmadığını,

Kanıtlanması şarttır.

MADDE 29

Bilgisayarlarda kullanılmak üzere, veri veya komutlar yüklü bilgi taşıyıcılarının gümrük kıymetinin tespitine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 30

Eşyanın gümrük vergisine esas alınacak kıymetinin Türk Lirası olarak beyanı zorunludur. Fatura veya diğer belgelerde yazılı yabancı paralar, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan T.C. Merkez Bankası döviz satış kurları üzerinden Türk Lirasına çevrilir.

MADDE 31

1. Bu bölüm hükümleri, gümrükçe onaylanmış bir başka işlem veya kullanıma tabi tutulduktan sonra serbest dolaşıma giren

eşyanın gümrük kıymetinin belirlenmesine ilişkin özel hükümleri etkilemez.

2. 24, 25 ve 26 ncı maddelere istisna olarak, genellikle konsinye şekilde teslim edilen çabuk bozulabilir eşyanın gümrük kıymeti, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince basitleştirilmiş usullere göre belirlenir.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Eşyanın Gümrük Kıymeti

Tanımlar

MADDE 43

(1) Bu kısım hükümlerinin uygulanmasında;

a) Aynı ailenin üyeleri: Karı, koca, anne, baba, çocuk, erkek ve kız kardeş (öz ya da anne veya babadan biri öz), büyükbaba, büyükanne, torun, amca, dayı, hala, teyze, yeğen, eşlerin anne ve babası, çocukların eşleri (gelin ve damat), eşlerin kardeşleri ve kardeşlerin eşleri,

b) Aynı eşya: Fiziksel özellik, kalite ve tanındığı özellikleri dahil olmak üzere her hususta aynı olan ve aynı ülkede üretilmiş eşyayı (görünüştaki küçük farklılıklar diğer hususlarda tanıma uyan eşyanın aynı eşya sayılmasını önlemez),

c) Aynı sınıf veya cins eşya: Belli bir sanayi sektöründe üretilen bir grup veya bir dizi eşya kapsamına giren eşyayı (bu ifade aynı veya benzer eşyayı da kapsar),

ç) Aynı veya yakın bir tarih: İthal edilen eşya ya da aynı veya benzer eşyaya ait birim fiyatın belirlenmesine imkan verecek ileri ve geriye doğru tespiti mümkün olan ilk tarihi,

d) Benzer eşya: Her hususta aynı olmamakla birlikte aynı işlevi görmelerini ve ticari olarak birbirlerini ikame edebilmelerini mümkün kılan, benzer özellik ve benzer unsurları bulunan ve aynı ülkede üretilmiş olan eşyayı (eşyanın kalitesi, tanındığı özellikleri, bir ticari markasının bulunması, eşyanın benzerliğinin belirlenmesinde göz önüne alınacak faktörler arasında yer alır),

e) Giriş limanı veya yeri: Deniz yolu ile gelen eşyada Türkiye'deki boşaltma veya ilgili limandaki gümrük idaresince düzenlenen belgeyle tevsik edilmek kaydıyla aktarma limanını, karayolu ve demiryolu ile gelen eşyada kara taşıtlarının ilk vardıkları hudut gümrüğünü, diğer bir yolla gelen eşyada gümrük bölgesinin kara sınırının geçildiği noktayı,

f) **İthal eşyasının gümrük kıymeti:** İthal eşyası üzerinden advalorem sisteme göre gümrük vergisinin hesaplanmasına esas teşkil edecek eşya kıymetini,

g) **Pazarlama:** Eşyanın satışı için yapılan reklam ve promosyon faaliyetleri ile bunlarla ilgili garantileri; alıcı tarafından üstlenilen böyle faaliyetlerin, satıcı ile yapılan bir anlaşma nedeniyle bir yükümlülüğün yerine getirilmesi esnasında ifa edilmiş olsa bile, kendi hesabına üstlenilmiş sayılması gerektiğini,

ğ) **Royalti ve lisans ücreti:** İthal eşyasının imalatı, ihraç edilmek üzere satışı veya kullanımı ya da yeniden satışı ile ilgili hakların kullanımı nedeniyle patent, dizayn, know-how, model, marka, tescilli tasarım, telif hakkı ve imalat prosesleri gibi adlar adı altında yapılan ödemeleri,

h) **Türkiye'ye ihraç amaçlı satış:** Türkiye'ye ithal edilmek üzere doğrudan doğruya yapılan satışı,

ı) **Üretilmiş:** Yetiştirilmiş, imal edilmiş veya topraktan çıkarılmış olma halini,

ifade eder.

(2) Aynı eşya ve benzer eşya ifadeleri, Türkiye'de gerçekleştirilmesi nedeniyle düzeltme konusu olmayan, ithal eşyasının üretimi için gereken ve Türkiye dışında gerçekleştirilen mühendislik, geliştirme, sanat ve çizim çalışmaları, plan ve taslak hazırlama hizmetlerini içeren veya yansıtan eşyayı kapsamaz.

(3) Yalnızca kıymeti belirlenecek eşya ile aynı ülkede üretilen eşya, 'aynı eşya' veya 'benzer eşya' olarak nitelenebilir.

(4) Kıymeti belirlenecek eşya ile aynı kişi tarafından üretilmiş aynı veya benzer eşya bulunmadığı takdirde, farklı kişi tarafından üretilmiş eşya dikkate alınır.

Gümrük kıymetinin tespiti

MADDE 44

(1) Eşyanın gümrük kıymeti, gümrük tarifesinin ve eşya ticaretine ilişkin belirli konularda getirilen tarife dışı düzenlemelerin uygulanması amacıyla 45 ila 50 nci maddelerde yer alan yöntemlerin sırasıyla uygulanması yoluyla tayin ve tespit olunan kıymettir. Bir yöntemle göre belirlenemeyen kıymet için sıra dahilinde olmak üzere izleyen yöntemle geçilir. Eşyanın gümrük kıymeti bir üst maddede yer alan yöntem hükümlerine göre belirlenebildiği sürece bir alt madde hükümleri uygulanamaz. Ancak, beyan sahibinin yazılı talebinin gümrük idaresince uygun bulunması şartıyla, aşağıda yer alan yöntemlerden indirgeme

yöntemi ile hesaplanmış kıymet yönteminin uygulama sırası değiştirilebilir.

(2) Kanunun 23 ila 31 inci maddelerinin ve bu kısım hükümlerinin uygulanmasında ek-8'de yer alan hükümler uygulanır.

(3) Ek-8'in birinci sütununda yer alan hükümler, ikinci sütunda yer alan Yorum Notları ışığında uygulanır.

(4) Gümrük kıymetinin belirlenmesinde genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine başvurulması gerektiği takdirde, ek-9 hükümleri uygulanır.

(5) Beyan edilen gümrük kıymetinin gerçekliği veya doğruluğu konusunda şüpheye düşülmesi halinde, gümrük idarelerince yükümlülerden ilave bilgi ve belge talep edilmesi de dahil olmak üzere, konunun incelenmesi ve araştırılması neticesinde şüpheye sebebiyet veren hususlarda gümrük idaresinin makul şüpheleri giderilmediği takdirde eşyanın gümrük kıymeti satış bedeli yöntemine göre tespit edilemez. Bu durumda gümrük kıymeti birinci fıkrada belirtilen usul çerçevesinde diğer yöntemlere göre belirlenir.

Satış bedeli yöntemi

MADDE 45

(1) Kanunun 24 üncü maddesinde yer alan esaslar çerçevesinde satış bedeli yönteminin uygulanmasında, aşağıdaki hükümlere göre işlem yapılır:

a) Mal bedelinin peşin ödenmemesi nedeniyle satıcıya ya da satıcı yararına her ne ad altında olursa olsun yapılan ödemelerden Kanunun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (c-FAİZ GİDERLERİ) bendindeki ve ikinci fıkrasındaki hükümlere uymayanlar fiilen ödenen ya da ödenecek fiyatın içindedir.

b) Satış bedeli yöntemine göre gümrük kıymetinin belirlenmesinde, kıymetin belirlendiği sırada eşya bedelinin fiilen ödenmemiş olması halinde, ödemenin gerçekleşeceği tarihte ödenecek olan bedel kıymet tespitine esas alınır.

c) Serbest dolaşıma giriş rejimi için beyan edilen eşyanın, tek bir ticari işlemde satın alınan daha büyük miktardaki aynı eşyanın bir kısmı olması durumunda, fiilen ödenen veya ödenecek fiyat; toplam fiyatın, ithal eşyasının toplam satın alınan eşya miktarına oranı nispetindeki miktarına tekabül eden fiyattır. Bu işlem, sevkiyatın kısmi kaybı veya kıymeti belirlenecek eşyanın serbest dolaşıma girişten önce hasara uğraması halinde de uygulanır.

ç) Eşyanın serbest dolaşıma girmesinden sonra fiilen ödenen veya ödenecek fiyatta satıcı tarafından alıcı lehine bir düzeltme yapılması durumunda; eşyanın serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili tarihinde kusurlu olduğunun, satıcı tarafından fiyatta yapılan düzeltmenin beyannamenin tescilinden önce yapılmış satış sözleşmesinde yer alan garantiye ilişkin bir yükümlülüğünden kaynaklandığının, eşyada mevcut kusurun satış sırasında satış fiyatının belirlenmesinde dikkate alınmamış olduğunun, gümrük idaresine tevsihi ve İdarece uygun bulunması şartıyla, fiyatta yapılan düzeltme satış bedeli yöntemine göre gümrük kıymetinin tespitinde dikkate alınır ve Kanunun 211 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır. Söz konusu düzeltmenin dikkate alınabilmesi için, beyannamenin tescilinden itibaren bir yıl içinde yapılmış olması gerekir.

d) Satış bedeli yönteminin uygulanmasında, satış konusu eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimi için beyan edilmesi, bunların Türkiye'ye ihraç amacıyla satıldığı için kabul edilmesi için yeterli sayılır. Kıymet tespitinden önce ardıl satışların olması halinde; eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girmesine yol açan son satış veya eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmasından önce Türkiye Gümrük Bölgesinde gerçekleşen satış eşyanın Türkiye'ye ihraç amacıyla satıldığını gösterir.

e) Eşyanın satılmasından sonra, serbest dolaşıma sokulmak üzere beyanname tesciline kadar geçen süre içerisinde başka bir ülkede kullanılmış olması durumunda, gümrük kıymetinin eşyanın satış bedeli olması aranmaz.

f) Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin uygulanmasında, satış veya fiyatın, kıymeti belirlenmekte olan eşya bakımından kıymeti belirlenebilir mahiyette bir koşul veya edim konusu olması durumunda, Kanunun 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi kapsamındaki bir faaliyet ya da Kanunun 27 nci maddesi kapsamında fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilecek bir unsur ile ilgili olmaması koşuluyla, bu kıymet alıcı tarafından satıcıya yapılan dolaylı bir ödeme sayılır ve fiilen ödenen veya ödenecek fiyatın bir parçası kabul edilir.

g) Eşyaya ilişkin fiilen ödenen veya ödenecek fiyat içerisinde, menşe ülkesi veya ihraç ülkesinde ödenen bir dahili verginin mevcut olması ve bu meblağın fiyatta alıcı lehine düzeltme yapılarak düşüldüğünün veya düşüleceğinin gümrük idaresine

tevsiki ve idarece uygun bulunması halinde, gümrük kıymetine dahil edilmez.

Aynı eşyanın satış bedeli yöntemi

MADDE 46

(1) Satış bedeli yöntemine göre belirlenemeyen ithal eşyasının gümrük kıymeti Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak kıymeti belirlenecek eşya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen aynı eşyanın satış bedelidir.

(2) Bu yöntemle göre gümrük kıymeti belirlenirken, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı ticari düzey ve yaklaşık aynı miktarda satılan aynı eşyanın satış bedeli kullanılır. Böyle bir satışın bulunmaması durumunda, farklı ticari düzey ve/veya farklı miktarlardaki aynı eşyanın satış bedeli, bu ticari düzey ve/veya miktar farkları göz önüne alınarak yapılacak düzeltmeden sonra kullanılır. Kıymet artış veya azalışına da yol açsa, düzeltmenin yapılabilmesi için makul olduğunun ve doğruluğunun kesin delillerle ispatı gerekir.

(3) İthal eşyası ile söz konusu aynı eşya arasında, ithal eşyasının giriş liman ve mahalline kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan nakliye ve sigorta giderlerinin satış bedeline dahil edildiği durumlarda, mesafe ve nakliyatın türünden doğan ciddi farklılıklar göz önüne alınarak satış bedelinde düzeltme yapılır.

(4) Bu yöntemin uygulanması sırasında aynı eşyaya ilişkin birden fazla satış bedeli tespit edilirse, ithal eşyasının gümrük kıymetini belirlemek üzere bunlardan en düşük olanı kullanılır.

(5) Bu maddenin uygulanmasında, aynı eşyanın satış bedeli, önceden kıymeti satış bedeli yöntemine göre belirlenmiş ve bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına göre düzeltilmiş gümrük kıymetidir.

Benzer eşyanın satış bedeli yöntemi

MADDE 47

(1) Yukarıda belirtilen yöntemlere göre belirlenemeyen ithal eşyasının gümrük kıymeti Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen benzer eşyanın satış bedelidir.

(2) Bu yöntemle göre gümrük kıymeti belirlenirken, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı ticari düzey ve yaklaşık aynı miktarda satılan benzer eşyanın satış bedeli kullanılır. Böyle bir satışın bulunmaması durumunda, farklı ticari düzey ve/veya farklı miktarlardaki benzer eşyanın satış bedeli, bu ticari düzey ve/veya

miktar farkları göz önüne alınarak yapılacak düzeltmeden sonra kullanılır. Kıymet artış veya azalışına da yol açsa, düzeltmenin yapılabilmesi için makul olduğunun ve doğruluğunun kesin delillerle ispatı gerekir.

(3) İthal eşyası ile söz konusu benzer eşya arasında, ithal eşyasının giriş liman ve mahalline kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan nakliye ve sigorta giderlerinin satış bedeline dahil edildiği durumlarda, mesafe ve nakliyatın türünden doğan ciddi farklılıklar göz önüne alınarak satış bedelinde düzeltme yapılır.

(4) Bu yöntemin uygulanması sırasında benzer eşyaya ilişkin birden fazla satış bedeli tespit edilirse, ithal eşyasının gümrük kıymetini belirlemek üzere bunlardan en düşük olanı kullanılır.

(5) Bu maddenin uygulanmasında, benzer eşyanın satış bedeli, önceden kıymeti satış bedeli yöntemine göre belirlenmiş ve bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına göre düzeltilmiş gümrük kıymetidir.

İndirgeme yöntemi

MADDE 48

(1) Bu yöntemde, kıymeti belirlenecek eşya ya da aynı veya benzer eşya, Türkiye’de ithal edildiği hal ve durumda satılmışsa, bu yöntemde göre ithal eşyasının gümrük kıymetinin belirlenmesinde, bu eşyanın ya da aynı veya benzer ithal eşyasının yurt içindeki satıcıdan müstakil alıcılara kıymeti belirlenecek eşyanın ithal tarihi ile aynı veya yakın bir tarihte yapılan en büyük miktardaki satışına ait birim fiyat esas alınır.

(2) Yukarıda belirtilen birim fiyattan aşağıdaki indirimler yapılır:

a) Türkiye’ye ithal edilen, ithal eşyası ile aynı sınıf veya cins eşyanın satışında mutaat olarak ödenen veya ödenmesi kararlaştırılan komisyon veya kar ve söz konusu eşyanın pazarlanmasına ilişkin doğrudan ya da dolaylı giderler dahil olmak üzere genel giderler için yapılması mutaat olan ilaveler.

b) Türkiye sınırları içinde gerçekleşen mutaat nakliye ve sigorta giderleri ile bunlarla ilgili diğer giderler.

c) Eşyanın ithali veya satışı nedeniyle Türkiye’de ödenecek gümrük vergileri ile diğer dahili vergiler.

(3) Kıymeti belirlenecek eşya ya da aynı veya benzer ithal eşyasının, kıymeti belirlenecek eşyanın ithal tarihi ile aynı veya yakın bir tarihte satışı yoksa, bu eşyanın ya da aynı veya benzer ithal eşyasının ithal tarihinden itibaren doksan gün içinde ithal

edildiği hal ve durumda Türkiye’de yapılan ilk satışına ait birim fiyat esas alınır.

(4) İthal edildiği hal ve durumda satılan kıymeti belirlenecek eşya ya da aynı veya benzer eşya yoksa; ithalatçının talebi üzerine ithal edildikten sonra işlenen veya değişikliğe tabi tutulan kıymeti belirlenecek eşyanın, yurtiçindeki satıcıdan müstakil alıcılara en büyük miktardaki satışına ait birim fiyat gümrük kıymetine esas alınır. Bu birim fiyatından eşyanın işlenmesi veya değişikliğe tabi tutulmasından doğan ilave kıymetin düşülmesi ve ikinci fıkrada belirtilen indirimlerin yapılması gerekir.

(5) Bu maddenin uygulanmasında, eşyanın en büyük miktardaki satışına ait birim fiyat, ithal edildikten sonraki ilk ticari düzeyde satıcıdan müstakil alıcılara, farklı fiyatlarda yapılan satışlardan en yüksek sayıda birimin satıldığı fiyat anlamına gelir.

(6) İthal eşyasının üretimi ve ihraç amaçlı satışı ile ilgili kullanılmak üzere, Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen unsurları doğrudan veya dolaylı olarak bedelsiz veya düşük bedelle sağlayan bir kişiye Türkiye’de yapılan herhangi bir satış, bu madde kapsamında birim kıymetin tespitinde kullanılmaz.

(7) Üçüncü fıkranın uygulamasında ilk satış, birim fiyatın belirlenmesini sağlamaya yetecek miktardaki kıymeti belirlenecek eşya ya da aynı veya benzer ithal eşya satışlarıdır.

Hesaplanmış kıymet yöntemi

MADDE 49

(1) Bu yöntemle göre ithal eşyasının gümrük kıymeti, hesaplanmış kıymet esas alınarak belirlenir. Bu yöntemin uygulanması için ithalatçının gerekli bilgi ve belgeleri gümrük idaresine ibraz etmesi ve bu bilgi ve belgelerin doğruluğunu ispata hazır olduğunu üretici ülke makamlarından alacağı belge ile tevsik etmesi gerekir.

(2) Hesaplanmış kıymet aşağıdaki unsurların toplamından oluşur;

a) İthal eşyasının üretiminde kullanılan malzeme ve yapılan imalat veya diğer imal işlemlerinin bedel veya kıymetleri,

b) Türkiye’ye ihraç edilmek üzere ihraç ülkesindeki üreticiler tarafından üretilen, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı sınıf veya cins eşyanın satışında mutad olan kar ve genel giderlere eşit bir tutar,

c) İthal eşyasının giriş liman veya yerine kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan yükleme, boşaltma, elleçleme giderleri ile nakliye ve sigorta giderleri.

(3) Hesaplanmış kıymetin belirlenmesinde, gümrük idaresince ithalatçı tarafından ibraz edilen bilgilerin dışında bilgilerin de kullanılması halinde, talep üzerine gümrük idaresi, Kanunun 12 nci maddesi hükümlerine uyulmak kaydıyla, beyan sahibini kullanılan bilginin kaynağı ve bu bilgiye dayanılarak yapılan hesaplama konusunda bilgilendirir.

(4) İkinci fıkranın (b) bendinde sayılan genel giderler, ikinci fıkranın (a) bendinde sayılan giderlerin dışında kalan ve eşyanın üretimi ve ihraç amaçlı satışı ile ilgili doğrudan veya dolaylı giderleri ifade eder.

Son yöntem

MADDE 50

(1) 45 ila 49 inci maddelerde yer alan yöntemlere göre belirlenemeyen ithal eşyasının gümrük kıymeti Kanunun 26 ncı maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.

Fiilen ödenen veya ödenecek olan fiyata ilave edilecek unsurlar

MADDE 51

(1) Fiilen ödenen veya ödenecek olan fiyata Kanunun 27 nci maddesine göre ilaveler yapılır.

(2) Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (iv-İthal eşyasının üretimi için gereken ve Türkiye dışında gerçekleştirilen mühendislik, geliştirme, sanat ve çizim çalışmaları, plan ve taslak hazırlama hizmetleri) numaralı alt bendinin uygulanmasında, araştırma ve ilk dizayn taslak giderleri gümrük kıymetine dahil edilmez.

(3) Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 28 inci maddesinin (a) bendi ile ilgili olarak; nakliyenin ücretsiz olması veya alıcı tarafından sağlanması durumunda, gümrük kıymetine dahil edilecek giriş liman veya yerine kadarki nakliye gideri, aynı taşıma türünde normal olarak uygulanan fiyat tarifesine göre tespit edilir.

(4) İthal ülkesinde alınan ilave posta ve kargo ücretleri hariç olmak üzere, eşyanın teslim yerine kadar alınan tüm posta ve kargo ücretleri gümrük kıymetine dahildir. Bununla birlikte, ticari mahiyette olmayan sevkiyatların kıymetinin tespitinde, bu tür

ücretlerle ilgili olarak, beyan edilen kıymette herhangi bir değişiklik yapılmaz.

(5) Gümrük işlemleri sırasında söz konusu eşya ile tek eşya muamelesi gören kapların tekrarlanan ithalatlarda kullanılacak olması halinde, beyan sahibinin talebi üzerine ve gerekli belgelerin sunulması kaydıyla, mezkur maliyetler genel kabul görmüş muhasebe prensipleri çerçevesinde uygun şekilde paylaşılır.

(6) Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 28 inci maddesinin (a) bendinin uygulanmasında; eşyanın giriş liman veya yerinden sonraki bir noktaya aynı taşıma şekliyle taşındığı durumlarda, nakliye giderleri giriş liman veya yerinden önce ve sonra katedilen mesafenin oranlarına göre belirlenir. Ancak, uyulması zorunlu genel fiyat tarifelerine göre giriş liman veya yerine kadarki nakliye giderlerinin miktarını gösteren bir belgenin gümrük idaresine sunulması durumunda bu durum dikkate alınır.

(7) Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin uygulanmasında; eşyanın giriş liman veya mahallindeki fiyatına tekabül eden maktu bir yurt içine teslim fiyatı üzerinden faturalandırıldığı durumlarda, Türkiye içindeki nakliye giderleri fiyattan indirilmez. Ancak sınırda teslim fiyatının maktu yurt içine teslim fiyatından düşük olduğunun gümrük idaresine tevsik edilmesi halinde söz konusu indirim izni verilir.

(8) Gümrük idareleri ilgili kişinin talebi üzerine; gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte miktarı belirlenebilir olmasa da, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilecek unsurların; gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte miktarları ayırt edilebilir olmayan, gümrük kıymetine girmeyen, unsurlarla ilgili giderlerin, uygun ve özel kriterlere göre belirlenmesine izin verebilir. İzin; uygulamanın idari açıdan külfet getirmemesi, mevcut durumda Kanunun 25 ve 26 ncı maddelerinin uygulanmasının mümkün görülmemesi, iznin verilmesi durumunda tahsil edilecek gümrük vergilerinin iznin verilmemiş olması durumunda tahsil edilecek vergilerden düşük olmayacağını anlaşılmaması, uygulama ile rekabet koşullarının bozulmaması, şartlarıyla verilir.

(9) Navlun makbuzu ve/veya sigorta poliçesinin ibrazının imkansız olduğu veya kabul edilebilir nitelikte bulunmadığı hallerde, yükümlü tarafından nedenleri de belirtilerek verilecek bir dilekçe ile bu durumun bildirilmesi suretiyle; emsal navlun ve/veya sigorta gideri fiilen ödenen veya ödenecek fiyata eklenir. Vergi

kaybı söz konusu olmaması ve yükümlünün talep etmesi halinde, ithal eşyasının FOB kıymetinin %10 unun navlun ve %3 ünün sigorta bedeli olarak ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına eklenebilir.

Ancak, 71.08 (ALTIN) tarife pozisyonunda yer alan eşyanın sigorta poliçesi veya navlun faturasının ibraz edilememesi halinde, vergi kaybı olmaması kaydıyla, işlemler eşyanın faturasında belirtilen teslim şekli esas alınarak tekemmül ettirilir.

(10) Nakliyat abonman sözleşmesi kapsamında yapılan taşımalarda; beyannameye eklenen sigorta poliçesinde, nakliyat abonman sözleşmesine istinaden düzenlendiğinin belirtilmiş olması, bu poliçenin nakliyat abonman sözleşmesi esaslarına uygun bulunması ve sigorta poliçesi ile birlikte nakliyat abonman sözleşmesinin Bakanlıkça belirlenen veri alanlarının sistemde kayıtlı bulunması ve gümrük idareleri tarafından sorgulanabilmesi koşullarıyla, eşya Türkiye'ye geldikten sonra düzenlenmiş sigorta poliçeleri, gümrük idaresince yapılacak inceleme sonucunda gerekli koşulları taşıdığı anlaşıldığı halde kabul edilir.

Gümrük kıymetine dahil edilmeyecek giderler

MADDE 52

(1) Gümrük kıymetine Kanununun 28 inci maddesinde sayılan giderler dahil edilmez.

(2) Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi, gerekli uyarlamalar yapılarak, gümrük kıymetinin satış bedeli yöntemi dışındaki yöntemlere göre belirlendiği durumlarda da uygulanır.

İstisnai kıymetle beyan

MADDE 53

(1) Kanununun 24 üncü maddesine göre kıymet tespitinin yapıldığı hallerde beyan sahibinin talebi üzerine;

a) Konsinye şekilde teslim edilen çabuk bozulabilir eşyanın,

b) Gümrük kıymetine ilave edilmesi gereken, ancak ihracatçı ve ithalatçı arasındaki sözleşme gereği söz konusu kıymet unsurları gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten sonra belli olacak eşyanın,

c) Satış sözleşmesinde, fiyatın sonradan gözden geçirilmesini öngören hükümler içeren eşyanın,

ç) Boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve depolama imkanı olmayan sürekli akış halinde olan eşyanın,

d) Deniz yolu ile sıvı halde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve gümrük gözetimi altında gaz haline dönüştürülerek limanda boru hattına verilen sıvılaştırılmış doğal gazın (LNG),

Gümrük kıymetinin tespitinde, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince basitleştirilmiş usuller uygulanır.

(2) Birinci fıkra uygulamasında, 22 ila 24 üncü maddelerdeki genel ve özel koşullar aranmaz (OKSB). Ancak bu genel ve özel koşulların aranmaması bu kişiye basitleştirilmiş usulle sağlanan diğer hakların kullanım hakkını vermez. Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen durumlarda yükümlülerin, anılan kıymet unsurlarının mevcudiyetini gösteren sözleşmelerin örneği ve onaylı çevirisini gümrük idarelerine sunmaları gerekir. NOT: (a) ve (d) bentlerinde sözleşmeye gerek yok.

(3) Birinci fıkrada belirtilen hallerde, vergi tahakkuku mevcut belgelerde belirtilen kıymet esas alınarak yapılır. Tamamlayıcı beyana göre gözden geçirilmiş kıymetin daha yüksek olması halinde ek vergi tahakkuku yapılır. Daha düşük olması halinde ise; farka isabet eden kıymetin iade alındığının tevsiki ve satış sözleşmesine göre kıymetin yeniden belirlenmesini gerektiren işleme ait tahlil raporu gibi bir belgenin onaylı örneğinin sunulması koşullarıyla ve gümrük idaresince yapılacak inceleme sonucunda söz konusu hususların tespiti üzerine Kanunun 211 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır.

(4) Tamamlayıcı beyana isabet eden ithalat vergileri bakımından zamanaşımı tamamlayıcı beyanın verildiği tarihten itibaren başlar.

(5) İthal eşyasının gümrük kıymetine veya katma değer vergisi matrahına girmesi gereken, ancak gümrük beyannamesinin tescili anında beyan sahibi tarafından mevcudiyetinin bilinmesi mümkün olmayan kıymet veya matrah unsurları için, en geç söz konusu kıymet veya matrah unsurunun öğrenildiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar beyanda bulunulur ve vergileri de aynı süre içinde ödenir.

(6) İstisnai kıymetle beyana ilişkin tamamlayıcı beyanların süresi içerisinde verilmemesi nedeniyle zamanında ödenmeyen gümrük vergileri için eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamenin tescil tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi tahsil edilir ve Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Veri ya da komut yüklü bilgi taşıyıcılarının gümrük kıymetinin belirlenmesi

MADDE 54

(1) Bilgisayarlarda kullanılmak üzere ithal edilen veri ya da komutlar yüklü bilgi taşıyıcılarının gümrük kıymetinin belirlenmesinde, sadece taşıyıcı ortamın kendisinin maliyeti veya kıymeti esas alınır. Bu nedenle, taşıyıcı ortamın maliyet veya kıymetinden ayırt edilebilmesi koşuluyla, gümrük kıymeti, veri veya komutların maliyet veya kıymetini içermez.

(2) Bu maddede geçen;

a) Taşıyıcı ortam deyimi, entegre devreler, yarı iletkenler ve bu tür devre veya cihazlarla bütünlük oluşturan benzeri araç ve aletleri,

b) Veri veya komutlar deyimi, ses, sinematografik veya video kayıtlarını, kapsamaz.

Alıcı ile satıcı arasındaki ilişkinin belirlenmesi

MADDE 55

(1) Gümrük kıymetinin belirlenmesinde alıcı ile satıcı arasındaki ilişkinin varlığı yalnızca aşağıdaki durumlarda kabul edilir.

a) Birbirlerinin memuru veya idarecileri olmaları,

b) Birbirlerinin yasal ortakları olmaları,

c) İşçi ve işveren ilişkisi içinde bulunmaları,

ç) Her iki firmanın oy hakkı veren hisse senedi veya sermaye paylarının en az %5'i doğrudan veya dolaylı olarak aynı kişilere ait olması veya bu kişilerin kontrolü altında veya elinde bulunması,

d) Birinin diğerini dolaylı veya dolaysız olarak kontrol etmesi,

e) Her ikisinin de doğrudan veya dolaylı olarak bir üçüncü kişi tarafından kontrol edilmesi,

f) Her ikisinin birlikte, bir üçüncü kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak kontrol etmesi,

g) Aynı ailenin üyeleri olmaları.

(2) Tek acente, tek distribütör veya tek bayii olarak birbiri ile iş ilişkisi içinde bulunan kişilerin yukarıdaki kıstaslara uymamaları durumunda, ilişki içinde olmadıkları kabul edilir.

Royalti ve lisans ücretleri

MADDE 56

(1) Kanununun 27 nci maddesinin beşinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, ithal eşyasının gümrük kıymeti satış bedeli

yöntemine göre belirlenirken, royalti veya lisans ücreti ödemeleri fiilen ödenen veya ödenecek fiyata aşağıdaki koşullarla ilave edilir.

a) Ödeme kıymeti belirlenecek eşya ile ilgili olmalıdır.

b) Ödeme bu eşyanın satış koşulu olarak yapılmalıdır.

(2) İthal eşyasının sadece Türkiye’de imal edilen eşyanın karışımındaki maddelerden biri veya bir parçası olması durumunda, ithal edilen eşya için fiilen ödenen veya ödenecek fiyatta düzeltme sadece royalti veya lisans ücreti bu eşya ile ilgili ise yapılabilir. Eşyanın monte edilmemiş bir şekilde ithal edilmesi ya da yeniden satılmadan önce sulandırma ya da paketleme gibi önemsiz işlemlerden geçmesi durumunda, bu, bir royalti veya lisans ücretinin ithal edilen eşya ile ilgili kabul edilmesini engellemez. Eğer royalti veya lisans ücretleri kısmen ithal edilen eşya ile kısmen de ithal edilmelerinden sonra eşyaya eklenen unsur ya da parçalarla veya ithalat sonrası faaliyetler veya hizmetler ile ilgiliyse, uygun bir paylaşım sadece nesnel ve ölçülebilir verilere dayalı olarak ve ek-8’de yer alan açıklayıcı notlar çerçevesinde yapılır.

(3) Bir markanın kullanılmasına ilişkin bir royalti veya lisans hakkı, ithal edilen eşya için fiilen ödenen veya ödenecek fiyata sadece aşağıdaki durumlarda ilave edilir.

a) Royalti veya lisans ücreti, aynı durumda yeniden satılan veya ithal edildikten sonra sadece önemsiz işlemde geçen eşyaya ilişkin ise,

b) Eşya, ithalattan önce veya sonra yapıştırılan ve royalti veya lisans ücretinin ödendiği marka altında pazarlanıyorsa,

c) Alıcı, bu tür eşyayı satıcı ile ilişkisi olmayan diğer satıcılardan temin etme özgürlüğüne sahip değilse.

(4) Alıcının bir üçüncü kişiye royalti veya lisans ücreti ödemesi durumunda, birinci fıkrada öngörülen koşullar, satıcı veya satıcı ile ilişkili olan bir kişinin alıcıdan bu ödemeyi yapmasını istememesi durumunda yerine getirilmiş sayılmaz.

(5) Bir royalti veya lisans ücretinin miktarı ithal edilen eşyanın fiyatına bağlı olarak belirleniyor ise, aksi yönde bir kanıt bulunmadığı sürece, bu royalti veya lisans ücretinin ödenmesinin kıymeti belirlenecek eşya ile ilgili olduğu varsayılır. Ancak, bir royalti veya lisans ücretinin miktarı ithal edilen eşyanın fiyatına bakılmaksızın belirleniyor ise, bu royalti veya lisans ücreti ödenmesinin de kıymeti belirlenecek eşya ile ilgili olduğu kabul edilebilir.

(6) Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin uygulanmasında, royalti ve lisans ücretini alacak olan kişinin yerleşik olduğu ülke dikkate alınmaz.

Kıymet tespitinde kullanılacak döviz kuru

MADDE 57

(1) Eşyanın gümrük vergisine esas alınacak kıymetinin Türk Lirası olarak beyanı zorunludur. Fatura veya diğer belgelerde yazılı yabancı paralar, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan Merkez Bankası döviz satış kurları üzerinden Türk Lirasına çevrilir.

(2) Fatura ve diğer belgelerde yazılı yabancı paraların konvertibl olmaması durumunda, Merkez Bankasının Alım Satım Konu Olmayan Dövizlere İlişkin Bilgi Amaçlı Kurlar Listesi esas alınarak işlem yapılır.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (GÜMRÜK KIYMETİ) (SERİ NO: 2)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 24 üncü maddesi çerçevesinde yapılacak kıymet tespitlerine ilişkin olarak yine aynı Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan royalti veya lisans ücretlerinin gümrük kıymetine ilavesi bu Tebliğde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10 ve 65 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasında;

a) Royalti veya lisans ücreti; ithal eşyasının imalatı, ihraç edilmek üzere satışı veya kullanımı ya da yeniden satışı ile ilgili hakların kullanımı nedeniyle patent, dizayn, know-how, model, marka, tescilli tasarım, telif hakkı ve imalat prosesleri gibi adlar adı altında yapılan ödemeleri,

b) İmalat kavramı; maddeleri makina, cihaz, tezgah, alet, el emeği vasıtasıyla kısmen veya tamamen değiştirmek, işlemek ya da maddeye ürünün bünyesinde bir fonksiyon yüklemek suretiyle yeni ürün elde edilmesini,

ifade eder.

İthal eşyasına ilişkin royalti veya lisans ücretleri

MADDE 4 – (1) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca kıymeti belirlenecek eşyanın satış koşulu olarak, alıcının doğrudan veya dolaylı olarak ödemesi gereken, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata dahil edilmemiş royalti veya lisans ücretleri gümrük kıymetine dahil edilir.

(2) Royalti veya lisans ücretlerine ilişkin alınacak kararlar nesnel ve ölçülebilir verilere dayanmalıdır. Bu tür verilerin olmadığı anlaşıldığında satış bedeli 24 üncü madde hükümlerine göre belirlenemez. Bu durumda eşyanın gümrük kıymeti Gümrük Kanununun 25 ve 26 ncı maddelerine göre tespit edilir.

Royalti veya lisans ücretinin incelenmesi

MADDE 5 – (1) Royalti veya lisans ücretinin gümrük kıymetine ilave edilip edilmeyeceğine ilişkin değerlendirme 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 56 ncı maddesindeki düzenlemeler ve bu Tebliğde yer alan açıklamalar çerçevesinde yapılır. Gümrük kıymetine eklenecek royalti veya lisans ücretinin,

a) Kıymeti belirlenecek eşya ile ilgili olması,
b) Kıymeti belirlenecek eşyanın satış koşulu olarak yapılması, gerekmektedir. Bu şartların her ikisini bir arada taşıyan royalti veya lisans ücretinin ithal edilen eşyanın gümrük kıymetine eklenmesi gerekir.

Royalti veya lisans ücretinin ithal edilen eşya ile ilgili olması koşulu

MADDE 6 – (1) Lisans veya royalti sözleşmesi kapsamında devredilen haklar ithal konusu eşyada cisim buluyorsa veya ithal eşyası söz konusu haklar kullanılarak imal ediliyorsa, royalti veya lisans ücreti ithal eşyası ile ilgilidir. Eğer ithal eşyası royalti veya lisans ücreti ödenen marka ile bağlantılı ise bu ücretin ithal eşyası ile ilgili olduğu kabul edilir.

(2) Aksine bir delil olmadıkça royalti veya lisans ücreti,
a) İthal edilen eşyanın fiyatı, miktarı veya tutarına bağlı olarak belirleniyorsa,
b) Aynı durumda ithal edilip satılan eşyanın yeniden satışına bağlı olarak hesaplanıyorsa,
c) İthal edildikten sonra sulandırma, ambalajlama veya montaj gibi küçük işlem gören eşyada işlem sonrası elde edilen ürüne bağlı olarak hesaplanıyorsa,
ithal edilen eşya ile ilgilidir.

(3) İthal eşyasının, küçük işlemler haricindeki imalat nedeniyle bir başka eşyanın bünyesindeki maddelerden biri veya bir parçası olması, royalti veya lisans ücretinin ithal edilen bu eşya ile ilgisinin kurulmasına engel teşkil etmez. Royalti veya lisans ücretinin ithal edilen eşyanın yanında diğer eşya, hak veya hizmetleri de kapsaması durumunda, toplam ücretin sadece nesnel ve ölçülebilir verilere dayanılarak eşya ile ilgisi kurulup hesaplanabilen kısmı ithal edilen eşyanın gümrük kıymetine dahil edilir. Ödenen veya ödenecek royalti veya lisans ücretinin hesaplanabilmesi halinde nesnel ve ölçülebilir verilerin bulunduğu kabul edilir.

(4) Royalti veya lisans ücreti ödemesi;

a) Patent hakkına ilişkin ödemelerde;

1) Patentli buluşlar

2) Patentli bir metotla üretilen eşyalar

3) Patentin tamamı veya bir parçası kullanılarak Türkiye’de üretilen eşyaların parçaları, hammaddeleri veya bileşenleri,

4) Patentli metodun hayata geçirilmesi için dizayn edilen araç, makine ve aparat (eşyaya esas karakterini veren parçaları ve diğerleri dahil),

için yapılıyorsa,

b) Dizayn hakkına ilişkin ödemelerde; ithal eşyası söz konusu dizayn hakkının tümü veya bir bölümünü içeriyor ve Türkiye’de üretilen eşyaların dizayn, parça veya bileşenlerini ifade ediyorsa,

c) Marka için ödemelerde; söz konusu marka ithal eşyasına eklenmiş veya seyreltme, karıştırma, sınıflandırma, basit montaj gibi önemsiz bir işçilik sonrası eklenmiş ise,

ç) Telif hakkına ilişkin ödemelerde; ithal eşyası buna ilişkin kelime, melodi, resim, bilgisayar yazılımını ve benzerlerini içeriyorsa,

d) Faydalı model hakkı veya ticari sır ilişkin ödemelerde; söz konusu faydalı model hakkı veya ticari sır (a) fıkrası hükümlerine göre ithal edilen eşyalar ile ilgiliyse,

ithal eşyası ile ilgili olduğu kabul edilir. Diğer haklara ilişkin ödemelerde ise, (a) ilâ (d) bentlerinde belirtilen haklardan en çok benzerlik arz eden bende göre değerlendirme yapılır.

Royalti veya lisans ücretinin ithal eşyasının satış koşulu olması

MADDE 7 – (1) Royalti veya lisans ücretinin kıymeti belirlenecek eşyanın satış koşulu olması, ithal edilen eşyaya ilişkin olarak ithalatçı tarafından yapılan veya yapılacak royalti veya lisans ödemesinin ihracatçı ve ithalatçı arasındaki alım-satımın gerçekleşmesinde vazgeçilmez ve esaslı bir unsur olmasını ifade eder.

(2) Alıcının royalti veya lisans ücretini satış koşulu olarak ödeyip ödemediğinin tespitinde belirleyici unsurlardan biri, alıcının söz konusu eşyaları royalti veya lisans ödemesi yapmadan alıp alamayacağıdır. Royalti veya lisans ücreti satışın koşulu olarak ödendiği sürece üçüncü kişiye ödeme yapılmasının satıcıya yapılan ödemeden bir farklılığı yoktur. Üçüncü taraflara ödenen royalti veya lisans ücretleri de dahil olmak üzere royalti veya lisans ödemesinin ithal edilen eşyaların satış koşulu olarak yapılıp yapılmadığının tespit edilmesi için her olay bazında, satış ve lisans anlaşmaları ile diğer ilgili bilgiler arasındaki bağlantı da dahil olmak üzere satış ve ithalatı ilgilendiren tüm faktörlerin değerlendirilmesi gerekir.

(3) Royalti veya lisans ödemesinin satış koşulu olup olmadığının tespitinde;

a) Satış sözleşmesi veya ilgili dökümanlardaroyalti veya lisans ödemesine bir atıfta bulunulması,

b) Royalti veya lisans sözleşmesinde eşyaların satışına ilişkin bir atıfta bulunulması,

c) Satış sözleşmesi veya royalti veya lisans sözleşmesi şartlarına göre; satış sözleşmesinin, royalti veya lisans ücretinin lisans verene ödenmemesi sebebiyle söz konusu sözleşmeye aykırı davranıştan dolayı sona ereceği şeklinde bir hüküm içerip içermediği,

ç) Royalti veya lisans sözleşmesinde royalti veya lisans ücretinin ödenmemesi durumunda imalatçının lisans verenin hakları ile ilişkili eşyayı imal etmesini veya satmasını yasaklayan bir hüküm bulunması,

d) Royalti veya lisans sözleşmesinin, kalite kontrolünü aşan, lisans verenin imalatçı ve ithalatçı arasındaki üretim veya satış kontrol edebilmesine imkan veren hükümler içermesi,

hususları dikkate alınır. Söz konusu şartlardan en az birinin bulunması halinde royalti veya lisans ödemesi eşyanın satış koşuludur.

Marka kullanımına ilişkin royalti/lisans ücretleri

MADDE 8 – (1) İthalatçının marka kullanmak karşılığında ödediği veya ödeyeceği royalti veya lisans ücretinin eşyanın gümrük kıymetine ilave edilebilmesi için, aşağıdaki şartlardan en az birinin mevcudiyeti gerekli ve yeterlidir.

a) 6 ncı maddenin dördüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca royalti veya lisans ücreti, aynı durumda yeniden satılan veya ithal edildikten sonra sadece önemsiz işlemde geçen eşyaya ilişkin ise,

b) Eşya, ithalattan önce veya sonra yapıştırılan ve royalti veya lisans ücretinin ödendiği marka altında pazarlanıyorsa,

c) Alıcı, bu tür eşyayı satıcı ile ilişkisi olmayan diğer satıcılardan temin etme özgürlüğüne sahip değilse.

İthal eşyasının Türkiye’de çoğaltılması hakkı için yapılan ödemeler

MADDE 9 – (1) İthal eşyasının gümrük kıymetinin belirlenmesi sırasında, Türkiye’de çoğaltılması hakkı için yapılan ödemeler ve Türkiye’ye ihraç amacıyla satışında bir satış koşulu olmaması kaydıyla, dağıtım veya tekrar satış hakları için alıcının yaptığı ödemeler, Gümrük Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında değerlendirilmez ve fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmez.

(2) Çoğaltma hakkı ifadesi; ithal eşyasının fiziki olarak çoğaltılmasının ötesinde bir anlam içermekte olup, ithal eşyasına dahil edilen buluş, kreasyon, düşünce veya fikirleri de kapsayabilmektedir.

Royalti veya lisans ücretinin ödenme yeri

MADDE 10 – (1) Gümrük Kanununun 24 üncü maddesi çerçevesinde yapılacak kıymet tespitlerine royalti veya lisans ücretini alacak olan kişinin yerleşik olduğu ülke dikkate alınmaz.

Royalti veya lisans ücretinin beyan edilmesi

MADDE 11 – (1) İthal eşyasının gümrük kıymetine dahil edilmesi gereken royalti veya lisans ücretinin tutarı ithal anında belirli olması durumunda, söz konusu ücret ithal anında gümrük kıymetine dahil edilerek beyan edilir.

(2) İthal eşyasının gümrük kıymetine dahil edilmesi gereken, ancak tutarı ithalattan sonra belli olacak royalti ve lisans ücretleri ile ilgili olarak, Gümrük Yönetmeliğinin 53 üncü maddesi çerçevesinde istisnai kıymetle beyanda bulunulabilir.

(3) Royalti veya lisans ücreti tutarının net veya brüt satış hasılatı veya kâr üzerinden hesaplanması gereken durumlarda,

yükümlülerin talebi ve gümrük idaresinin uygun bulması şartıyla, ithal eşyasının gümrük kıymetine dahil edilecek royalti veya lisans ücreti, eşyanın FOB bedeli esas alınarak sözleşme gereği net veya brüt satış hasılatı veya kârına uygulanacak royalti oranına göre yapılacak uygun bir paylaşım sonucunda hesaplanır. Bu durumda, Gümrük Yönetmeliğinin 53 üncü maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü ve altıncı fıkralarına göre işlem yapılır. Tamamlayıcı beyan, royalti veya lisans ücreti ödemesinin tahakkuk ettiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar verilir ve vergileri de aynı süre içinde ödenir.

(4) Royalti veya lisans ücreti ödemelerinin dönemsel olarak belirlendiği durumlarda, yükümlünün talep etmesi ve gümrük idaresinin izin vermesi şartıyla; royalti veya lisans ücretlerinin dönemsel olarak beyan edilmesi mümkündür. İzin talebinde EK-1'de yer alan form kullanılır. İlgili sözleşmeler ve onaylı çevirileri de talebe eklenir. İzin verilmesi halinde bölge müdürlüğü ilgili gümrük idarelerini bilgilendirir. Bu izin kapsamında yapılacak her bir ithalat için ayrıca başvuru yapılması gerekmez. Tamamlayıcı beyan, EK-2'de yer alan form kullanılarak royalti veya lisans ücretinin tahakkuk ettiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar ilgili gümrük idarelerine verilir ve vergileri de aynı süre içinde ödenir. Ödemeye ilişkin bilgi ve belgeler gümrük idaresince bölge müdürlüğüne gönderilir. Bölge müdürlüğünce; ibraz edilen bilgi ve belgeler verilen izin çerçevesinde kontrol edilir.

(5) İstisnai kıymetle beyana ilişkin tamamlayıcı beyanların süresi içerisinde verilmemesi nedeniyle zamanında ödenmeyen gümrük vergileri için eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamenin tescil tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi tahsil edilir ve Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(6) İthal eşyasının gümrük kıymetinin bir parçası olmasına karşın gümrük idaresine beyan edilmeyen royalti veya lisans ücreti ödemesine ilişkin KDV'nin 1 veya 2 nolu KDV Beyannamesi ile vergi dairesine ödenmesi durumunda, gümrük idaresine beyan edilmeyen ve sadece KDV'ye tabi her bir beyan için Gümrük Kanununun 241 inci maddesi uyarınca usulsüzlük cezası uygulanır.

(7) EK-2’de yer alan tablo ile ilgili değişiklikler yapmaya Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

Dünya Gümrük Örgütü kaynakları ve diğer kaynaklardan yararlanılması

MADDE 12 – (1) Dünya Gümrük Örgütü Gümrük Kıymeti Teknik Komitesinin royalti veya lisans ücretlerinin değerlendirilmesine ilişkin EK-3’de yer alan Tavsiye Kararları ve EK-4’teki uygulama örneğinin, karşılaşılabilecek durumların değerlendirilmesinde yönlendirici mahiyette dikkate alınması gerekir.

GENELGELER

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: 85593407/165.01

Konu: Doğrudan satış ve gümrük kıymeti

GENELGE (2015/17)

Bilindiğı üzere, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 24/1 maddesi; “İthal eşyasının gümrük kıymeti, eşyanın satış bedelidir. Satış bedeli, Türkiye’ye ihraç amacıyla yapılan satışta 27 ve 28 inci maddelere göre gerekli düzeltmelerin de yapıldığı, fiilen ödenen veya ödenecek fiyattır...”

4458 sayılı Gümrük Kanununun 24/1-c maddesi, “Eşyanın alıcı tarafından tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu doğan hasılanın bir bölümünün doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal etmesi halinde, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına 27 nci madde hükümlerine göre ilave yapılabilirdir.”

4458 sayılı Gümrük Kanunu 24/3-a, “Fiilen ödenen veya ödenecek fiyat, ithal eşyası için alıcının, satıcıya veya satıcı yararına yaptığı veya yapması gereken ödemelerin toplamıdır. Bu fiyat, ithal eşyasının satış koşulu olarak, alıcının satıcıya veya satıcının bir yükümlülüğünü karşılamak üzere üçüncü bir kişiye yaptığı veya yapacağı tüm ödemeleri kapsar. Ödemeler, para transferi şeklinde olabileceğı gibi, akreditif veya ciro edilebilir bir kıymetli evrak kullanılarak ya da doğrudan veya dolaylı yapılabilir.” hükmünü amirdir.

4458 sayılı Kanununun 27/1-d maddesi uyarınca da; "İthal eşyasının tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu doğan hâsılanın, doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal eden kısmı." mezkur Kanunun 24 üncü maddesi hükümlerine göre gümrük kıymeti belirlenirken, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına ilave edilmektedir.

Diğer taraftan, herhangi bir doğrudan satış şirketi tarafından istihdam edilsin ya da edilmesin satış temsilcisi, dağıtıcı, distribütör ve benzeri adlarla hareket edenlerin bir mal veya hizmeti kendi evlerinde ya da perakende satış yerleri kullanılmaksızın tüketicinin ev veya iş yaşantısını sürdürdüğü mekânlar gibi iş yeri dışında, tek veya çok katmanlı satış yöntemleriyle tüketicilere sunulmasını öngören pazarlama sistemine "doğrudan satış" denilmektedir.

Doğrudan satışa konu eşyalar arasında; ev aletleri, kozmetik ürünleri, kişisel bakım ürünleri, ev bakım ürünleri ve sağlıklı yaşam ürünleri sayılabilir.

Doğrudan satış yönteminde, toplam satış hasılatının bir bölümü sistem gereği olarak satıcıya veya yurt dışındaki satıcıyla bağlantılı kişilere aktarılmakta, alıcının ithal ettiği eşyaların satış hasılatının bir bölümünün belirlenen şartlara göre yurtdışına gideceği bilinmekte ve ithalat birim fiyatları da buna göre belirlenmektedir. Bu ödemeler, hem satışın gerçekleştirildiği ülkedeki kişilere hem de başka ülkelerdeki kişilere yapılabilmektedir.

Bu itibarla, doğrudan satış yöntemiyle satılmak üzere ithal edilen eşyanın tekrar satışı dolayısıyla elde edilen hasılat üzerinden "bonus" veya benzer adlarla yurt dışına transfer edilen ve doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal eden ödemelerin yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde ithal eşyasının gümrük kıymetine dahil edilmesi gerekmektedir.

Söz konusu unsurların, Gümrük Yönetmeliğinin "İstisnai kıymetle beyan" başlıklı 53 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında beyan edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :85593407

Konu : Gümrük Yönetmeliği 53/5. maddesi

27.03.2015 / 6901953

İSTANBUL GÜMRÜK VE TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi :18.03.2015 tarih ve 6673786 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda, yükümlülerin zaman zaman, herhangi bir sözleşmeye dayanmayan ve yükümlülüğün başladığı tarihte mevcudiyeti bilinmeyen kıymet unsurlarını da Gümrük Yönetmeliği'nin 53. maddesinin 5.fıkrasında yer alan hüküm kapsamında değerlendirilmesi yönünde Gümrük İdarelerine talepte buldukları, idarelerce madde hükümlerinin farklı yorumlanarak farklı uygulamalara sebebiyet verildiğinin görüldüğü ifade edilerek, konunun Genel Müdürlüğümüzce değerlendirilmesi talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, Gümrük Yönetmeliği'nin "İstisnai kıymetle beyan" başlıklı 53. maddesine göre; Kanununun 24 üncü maddesine göre kıymet tespitinin yapıldığı hallerde beyan sahibinin talebi üzerine mezkur maddenin 1. fıkrasında belirtilen eşyaların gümrük kıymetinin tespitinde, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince basitleştirilmiş usuller uygulanır.

Mezkur maddenin, 2. fıkrası istisnai kıymetle beyan talebinin sunulması, 3. fıkrası vergi tahakkukunun nasıl yapılacağı ve tamamlayıcı beyana göre yapılacak işlemleri, 4. fıkrası tamamlayıcı beyanlar ile ilgili zamanaşımını, 6. fıkrası ise istisnai kıymetle beyana ilişkin tamamlayıcı beyanların süresi içerisinde verilmemesi nedeniyle zamanında ödenmeyen gümrük vergileri için yapılacak işlemleri belirtmektedir. Ayrıca istisnai kıymetle beyan yönteminde tamamlayıcı beyanın ne zaman verilmesi gerektiği mezkur Yönetmeliğin 150. maddesinin 3. fıkrasında açıklanmıştır.

Bahse konu yönetmelik maddesinin 5. fıkrasında ise, ithal eşyasının gümrük kıymetine veya katma değer vergisi matrahına girmesi gereken, ancak gümrük beyannamesinin tescili anında beyan sahibi tarafından mevcudiyetinin bilinmesi mümkün olmayan kıymet veya matrah unsurlarının beyanına ilişkin hükümler bulunmakta olup, söz konusu fıkra ile düzenlenen durumun aynı maddenin diğer fıkralarında düzenlenen "istisnai kıymetle beyan usulü" ile ilgisi bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, söz konusu maddenin 1, 2, 3, 4 ve 6. fıkraları, yükümlülüğün başladığı tarihte kıymet unsurlarının varlığının bilindiği "istisnai kıymet" uygulamasına ilişkin hükümler içerirken, 5. fıkra tescil anında bilinmesi mümkün olmayan kıymet unsurlarına ilişkin düzenleme yapmaktadır.

Anılan nedenle, herhangi bir sözleşmeye dayanmayan ve yükümlülüğün başladığı tarihte mevcudiyeti bilinmeyen kıymet unsurlarının Gümrük Yönetmeliği'nin 53/5. maddesi kapsamında, söz konusu fıkroda belirtilen süre içinde tamamlayıcı beyan verilmesi mümkündür.

Diğer taraftan, mezkur süre içinde böyle bir beyanın verilmemesi ve bu durumun sonradan yapılan denetim sonucunda tespit edilmesi halinde Gümrük Kanunu'nun 234/1. maddesinin uygulanması gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa
GÜMÜŞ
Bakan a.
Genel
Müdür V

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 85593407-155.99

Konu : Gümrük Yönetmeliğinin 53/5. Maddesi

10.11.2017 / 29443368

İSTANBUL GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ DERNEĞİ
(Kemeraltı Cad. Kalaycıoğlu İşhanı No:35 Kat:I-2-3 Tophane/
İSTANBUL)

İlgi: 22.08.2017 tarih ve 2017/3973-EA sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı dilekçeniz incelenmiştir.

Bilindiği üzere, Gümrük Yönetmeliği'nin "İstisnai kıymetle beyan" başlıklı 53 üncü maddesine göre; Kanununun 24 üncü maddesine göre kıymet tespitinin yapıldığı hallerde beyan sahibinin talebi üzerine mezkur maddenin 1. fıkrasında belirtilen eşyaların gümrük kıymetinin tespitinde, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince basitleştirilmiş usuller uygulanır.

Mezkur maddenin, 2 nci fıkrası istisnai kıymetle beyan talebinin sunulması, 3 üncü fıkrası vergi tahakkukunun nasıl yapılacağı ve

tamamlayıcı beyana göre yapılacak işlemleri, 4 üncü fıkrası tamamlayıcı beyanlar ile ilgili zamanaşımını, 6 ncı fıkrası ise istisnai kıymetle beyana ilişkin tamamlayıcı beyanların süresi içerisinde verilmemesi nedeniyle zamanında ödenmeyen gümrük vergileri için yapılacak işlemleri belirtmektedir. Ayrıca istisnai kıymetle beyan yönteminde tamamlayıcı beyanın ne zaman verilmesi gerektiği mezkur Yönetmeliğin 150 nci maddesinin 3 üncü fıkrasında açıklanmıştır.

Bahse konu Yönetmelik maddesinin 5 inci fıkrasında ise, ithal eşyasının gümrük kıymetine veya katma değer vergisi matrahına girmesi gereken, ancak gümrük beyannamesinin tescili anında beyan sahibi tarafından mevcudiyetinin bilinmesi mümkün olmayan kıymet veya matrah unsurlarının beyanına ilişkin hükümler bulunmakta olup, söz konusu fıkra ile düzenlenen durumun aynı maddenin diğer fıkralarında düzenlenen "istisnai kıymetle beyan usulü" ile ilgisi bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, söz konusu maddenin 1, 2, 3, 4 ve 6 ncı fıkraları, yükümlülüğün başladığı tarihte kıymet unsurlarının varlığının bilindiği "istisnai kıymet" uygulamasına ilişkin hükümler içerirken, 5 inci fıkra tescil anında bilinmesi mümkün olmayan kıymet unsurlarına ilişkin düzenleme yapmaktadır.

Bu itibarla, herhangi bir sözleşmeye dayanmayan ve yükümlülüğün başladığı tarihte mevcudiyeti bilinmeyen kıymet unsurlarının Gümrük Yönetmeliği'nin 53/5 inci maddesi kapsamında, söz konusu fıkroda belirtilen süre içinde tamamlayıcı beyan verilmesi mümkündür. Ancak, tamamlayıcı beyanın süresinin geçirilerek verilmesi halinde Gümrük Kanununun 234/3 üncü maddesinin uygulanması, mezkur süre içinde bu tür bir beyanın verilmemesi ve bu durumun sonradan yapılan denetim veya idarece tespit edilmesi halinde ise Gümrük Kanununun 234/1 inci maddesinin uygulanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

e-imzalıdır

Erkan ERTÜRK
Bakan a.
Daire Başkanı

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 85593407-010.06

Konu : Hizmet İhracatı

GENELGE
(2016/5)

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan; bilgisayarlarda kullanılan veri ya da komut yüklü bilgi taşıyıcılarının ihracında, veri ya da komutların gümrük kıymetinin belirlenmesinde tereddüt hasıl olduğu görülmektedir.

Gümrük mevzuatı açısından konu ithalat boyutu ile Gümrük Yönetmeliğinin 54. maddesinde düzenlenmiş olup anılan maddede,

"Bilgisayarlarda kullanılmak üzere ithal edilen veri ya da komutlar yüklü bilgi taşıyıcılarının gümrük kıymetinin belirlenmesinde, sadece taşıyıcı ortamın kendisinin maliyeti veya kıymeti esas alınır. Bu nedenle, taşıyıcı ortamın maliyet veya kıymetinden ayırt edilebilmesi koşuluyla, gümrük kıymeti, veri veya komutların maliyet veya kıymetini içermez.

Bu maddede geçen;

a) Taşıyıcı ortam deyimi, entegre devreler, yarı iletkenler ve bu tür devre veya cihazlarla bütünlük oluşturan benzeri araç ve aletleri,

b) Veri veya komutlar deyimi, ses, sinematografik veya video kayıtlarını, kapsamaz." denilmektedir.

Bilindiği üzere; 4458 sayılı Kanununun 1 inci maddesinde "Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine giren ve çıkan **eşyaya ve taşıt araçlarına** uygulanacak gümrük kurallarını belirlemektir." denilmektedir.

Bu itibarla; bilgisayarlarda kullanılan veri ya da komut yüklü bilgi taşıyıcılarının ihracat için gümrük idaresine beyan edilmesi durumunda gümrük beyannamesinde sadece veri ya da komutların içinde yer aldığı **taşıyıcı ortamın** (CD, DVD, flashdisk, harddisk gibi elektronik ortamlar ve basılı kağıt ortamlar) gümrük kıymeti yer alacak olup veri ya da komutların gümrük kıymeti, Gümrük Kanununun 1 inci maddesi kapsamında olmadığından beyan edilmeyecektir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Cenap AŞCI

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.21.0.GGM.0.04.00.00-10.06.01

Konu : Gümrük Kıymeti

GENELGE
(2012/29)

A- Gümrük Kıymetinin Belirlenmesi

Bilindiği üzere, ithal eşyasının gümrük kıymeti, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 23 ilâ 31 ve 7/10/2009 tarihli ve 27369 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 43 ilâ 57 nci maddelerine göre belirlenmektedir. Eşyanın gümrük kıymetinin tespitine ilişkin yöntemlerin hangi esaslar çerçevesinde uygulanacağı ise Gümrük Yönetmeliğinin 44 üncü maddesinde belirtilmiştir.

Buna göre, beyan edilen kıymetin gümrük kıymeti olarak kabul edilip edilmeyeceği, satışa ilişkin diğer hususlar da göz önünde bulundurulmak suretiyle öncelikle, birinci yöntem olan satış bedeli yöntemine göre belirlenecektir. Bu yöntemden izleyen yönteme geçilebilmesi için beyan edilen kıymetin bu yöntemde kabul edilemez olması gerekir. Başka bir ifadeyle, beyan edilen kıymetin kontrolü neticesinde satış bedeli yönteminin uygulanmasının mümkün olmadığı dolayısıyla bu yöntemin terk edilmesi gerektiği dayanakları ile açıklanmalıdır. Satış bedeli yönteminin terk edilmesi halinde, aynı eşyanın satış bedeli yöntemine geçilmelidir. Gümrük kıymetinin aynı eşyanın satış bedeli yöntemine göre de belirlenememesi durumunda sırasıyla benzer eşyanın satış bedeli yöntemi, indirgeme yöntemi ve hesaplanmış kıymet yöntemlerine geçilmesi, ilk beş yöntemde göre kıymet tespiti yapılamaması durumunda ise son yöntemde göre gümrük kıymetinin belirlenmesi gerekmektedir.

B- Satış Bedeli Yönteminin Terk Edilmesini Gerektiren Haller

Satış bedeli yöntemine göre gümrük kıymeti belirlenirken, beyan edilen kıymetin aynı veya benzer eşyaya ait mevcut kıymetlerin

altında olması halinde, bu durum beyan edilen kıymetin reddi için tek başına bir gerekçe oluşturmaz.

Satış bedeli yönteminin terk edilmesini gerektiren haller aşağıda belirtilmiştir.

1) Beyan edilen eşya kıymetinin aynı veya benzer eşya kıymetine göre düşük olmasının sebepleri araştırılırken öncelikle bu farklılığın, satış bedeli yöntemine ilişkin Gümrük Kanununun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen hususlardan kaynaklanıp kaynaklanmadığına bakılır. Buna göre;

1. Durum: Söz konusu bentlerde belirtilen hususlardan birinin varlığı nedeniyle kıymet farklılığı söz konusu ise;

i) Satış fiyatının hangi ölçüde etkilendiği objektif olarak belirlenebiliyorsa, gerekli düzeltme yapılarak gümrük kıymeti satış bedeli yöntemine göre belirlenir.

ii) Satış fiyatının hangi ölçüde etkilendiği belirlenemiyorsa gümrük kıymeti, satış bedeli yöntemine göre belirlenemez. Bu durumda aynı eşyanın satış bedeli yöntemine göre gümrük kıymeti belirlenir. Bu yöntemle göre de belirlenemiyorsa sırasıyla diğer yöntemlere geçilir.

2. Durum: Anılan bentlerde belirtilen hususlardan biri mevcut değil ise;

İlk olarak aynı veya benzer olduğu düşünülen eşya ile beyan edilen eşya karşılaştırılır. Herhangi bir eşyanın, bir başka eşyayla aynı veya benzer olduğundan söz edebilmek için;

i) Kıymetinin, gümrük kıymeti olarak önceden kabul edilmiş olması,

ii) Aynı veya benzer eşyanın Gümrük Yönetmeliğinin 46 ncı maddesinin birinci ve 47 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen unsurları taşıması,

iii) Kıymeti belirlenecek eşya ile aynı ticari düzey ve/veya satın aldıkları miktarların aynı veya birbirlerine yakın olması, böyle bir satışın bulunmaması durumunda, farklı ticari düzey ve/veya farklı miktarlardaki aynı veya benzer eşyanın satış bedeli, bu ticari düzey ve/veya miktar farkları göz önüne alınarak yapılacak düzeltmeden sonra kullanılması,

iv) Satış tarihleri aynı veya yakın bir tarihte olması,

v) Menşelerinin aynı olması,

Gerekir.

Beyan edilen eşya ile aynı veya benzer olduğu düşünölen eşya arasında, sayılan bu şartların tamamının karşılanmaması halinde, aynı veya benzer eşyanın kıymeti, beyan edilen eşya için gümrük kıymeti olarak esas alınamaz.

Sayılan şartların da karşılanması halinde aynı eşya kıymeti ile beyan edilen eşyanın kıymeti arasındaki farklılığın, satışa ilişkin koşullardan kaynaklanıp kaynaklanmadığı araştırılmalıdır. Diğer bir deyişle;

a) Satış ile ilgili satış sözleşmesinde yer alan ve fiyatın sonradan gözden geçirilmesini öngören hükümler mi bulunmaktadır?

b) Tek bir satış muamelesine konu olup, bölümler halinde mi ithal edilmektedir?

c) Tek fiyat üzerinden yapılan paket satın alma mı söz konusudur?

d) Eşyanın ithali, bağı satış konusu mudur?

e) Satıcı tarafından miktar ya da peşin ödeme iskontosu yapılmış mıdır?

Yukarıda belirtilenlerin dışında, satış ve fiyatla ilgili başka koşullarla da karşılanması muhtemeldir. Bu tür koşullar, eşyanın kıymetini artırıcı ya da azaltıcı yönde etkileyebilecektir. Bu nedenle, beyan edilen eşya ile aynı veya benzer olduğu belirlenen eşyanın satış koşulları,

a) Aynı olmalı veya;

b) Satış fiyatını etkilememiş olduğu belirlenmeli veya;

c) Farklı koşula rağmen satış fiyatında objektif bir düzeltme yapılabilmelidir.

Diğer taraftan, beyan edilen eşya kıymetinin aynı veya benzer eşya kıymetlerine göre düşük olmasının başka sebepleri de olabilecektir.

Yukarı da belirtilen tüm hususlar birlikte değerlendirildikten ve eşyanın kıymetinin satış bedeli yöntemine göre belirlenemeyeceğine karar verildikten sonra aynı veya benzer eşya yöntemine geçilecektir.

C- Gümrük Kıymetinin Araştırılması

Gümrük Yönetmeliğinin 44 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca, beyan edilen gümrük kıymetinin gerçekliği veya doğruluğu konusunda şüpheye düşölmesi halinde, gümrük idarelerince yükümlülerden ilave bilgi ve belge talep edilmesi de dahil olmak üzere, konunun incelenmesi ve araştırılması

neticesinde şüpheye sebebiyet veren hususlar giderilmediği takdirde eşyanın gümrük kıymeti satış bedeli yöntemine göre tespit edilemeyecektir. Bu durumda, ithal eşyasının beyan edilen kıymetinin gerçeklik ve doğruluğunun tespit edilebilmesi için aşağıda belirtilen koşulların karşılanması durumunda yurt dışı kıymet araştırmasına gidilebilecektir.

1- Kıymet Araştırmasına Yönelik Ön Güncelleme Yapılması

Bu kapsamda ilk olarak, gümrük kıymeti araştırılacak eşya ile ilgili aynı veya benzer eşyanın gümrük kıymeti tespit edilecektir. Aynı veya benzer eşya kıymetlerine ilişkin araştırmalarda öncelikle Gümrük Veri Ambarı Sistemi (GÜVAS)'nde yer alan Kıymet Veri Tabanı kullanılacaktır. Araştırmada tespit edilen beyannameler içerisinde gerekli görülenlere ilişkin fatura bilgileri ve örneklerinin Bölge Müdürlükleri kanalıyla ilgili idareden talep edilmesi ve konunun elde edilen bilgiler çerçevesinde ilgili İdarece değerlendirilerek sonuçlandırılması gerekmektedir.

Bununla birlikte, inceleme sırasında veri tabanında sorgulamanın GTİP bazında yapılabildiği durumlarda, bir GTİP'in birden fazla eşyayı içermesi durumunda, eşyaların kalite, marka ve sair farklılıklarının da eşyanın kıymetini değiştirmesi söz konusu olduğundan, aynı GTİP için farklı kıymetler elde edilmesi mümkündür. Bu nedenle, ilgili beyanname ve faturalar temin edilerek bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

İkinci olarak, ithal edilen eşyaya ilişkin banka transferlerinin ilgili bankadan sorularak teyit edilmesi gerekmektedir.

2- Risk Analizlerinin Yapılması

Kıymet araştırmasına yönelik yapılan ön incelemenin tamamlanmasından sonra kıymet araştırmasına gidilebilmesi için aşağıda belirtilen koşulların, kıymeti araştırılacak eşya için geçerli olması gereklidir.

2.1. Kıymet araştırmasına gidilecek eşyanın kıymetinin düşük olmasına yönelik ekonomik gerekçeler bulunmalı (eşyanın yüksek gümrük vergisine veya özel tüketim vergisine tabi olması gibi) ve aynı veya benzer eşyanın gümrük kıymetinin beyan edilen eşyanın gümrük kıymetinden en az %10 oranında yüksek olmalıdır. Vergilerin tecil ve terkine tabi tutulması veya vergiyi doğuran olayın eşyanın ilk iktisabında gerçekleşmesi (otomobil ithalatlarında olduğu üzere) durumunda da ekonomik gerekçenin gerçekleştiği varsayılacaktır.

2.2. Beyan edilen eşyanın katma değer vergisi dışında diğer ithalat vergilerine tabi olması gerekir. Kıymet araştırmasına gidilmesi için KDV tek başına yeterli sebep değildir. Bununla birlikte, sadece KDV yönünden kıymet araştırmasına gidilebilmesi için, beyan edilen eşya kıymetinin gerçeği yansıtmadığına ilişkin ciddi şüphe veya emarelerin bulunması gerekir.

2.3. Beyan edilen eşyanın ithalatta gözetim uygulanmasına ilişkin tebliğler uyarınca gözetim belgesine tabi olması veya beyan edilen kıymetin gözetime ilişkin tebliğlerde belirtilen kıymetlerden yüksek olması durumunda kıymet araştırmasına gidilmemesi esastır. Ancak, ciddi şüphe ve emarelerin bulunması ve bu durumun araştırma talebinde açıkça belirtilmesi durumunda kıymet araştırmasına gidilebilecektir. Gözetim belgesine tabi eşya için beyan edilen kıymet ile ilgili olarak gümrük idarelerine itirazda bulunulması ve eşyanın fatura da kayıtlı tutarın (yurtdışı diğer giderler adı altında beyan edilen tutar dahil) gözetim için belirlenen fiyattan düşük olması halinde de kıymet araştırmasına gidilebilir.

3- Yurt Dışı Kıymet Araştırmasına Yönelik Yapılacak İşlemler

Yukarıda belirtilen şartlardan birinin varlığının tespiti durumunda, kıymet araştırmasına gidilebilmesi için aşağıdaki işlemler yapılacaktır.

3.1. Yükümlüden ilave bilgi ve belge istenilmesi:

Gümrük İdaresince, Ek-1'de örneği yer alan ve asgari hangi bilgileri içereceği belirtilen yazı, beyan sahibine tebliğ edilir. Bu talep yazısında, istenilen ilave ispatlayıcı belgeler ve/veya kıymet konusunda açıklanması istenilen hususlar açıkça belirtilir.

3.2. Yükümlüye verilecek süre:

Yapılacak tebligatta 45 gün cevap süresi verilir. Sürenin bitiminden önce beyan sahibince yazılı ve gerekçeli talepte bulunulması durumunda 45 günü aşmamak kaydıyla ek süre verilir.

3.3. Kıymet incelenmesi sonuçlanmadan eşyanın çekilmek istenmesi:

Eşya gümrüğün gözetimi altındayken yükümlü tarafından çekilmek isteniyorsa, Gümrük Yönetmeliğinin 587 nci maddesinde belirtilen koşullarla talep kabul edilir.

3.4. İlave bilgi-belge talebinin karşılanması ve ibraz edilen bilgi-belgelerin uygun bulunması:

İbraz edilen bilgi ve belgeler, kabul edilebilir nitelikte ve beyan edilen kıymetin fiilen ödenen veya ödenecek fiyat olduğunu kesin olarak ortaya koyuyorsa, gümrük kıymeti satış bedeli yöntemine göre tespit edilir.

3.5. İlave bilgi-belge talebinin karşılanmaması:

Süresi içinde ilave bilgi-belge talebinin karşılanmaması durumunda, beyan edilen gümrük kıymetinin gerçeklik ve doğruluğunun ispatlanamaması, Gümrük Kanununun 65 inci maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde talep edilen bilgilerin sunulmaması ve Kıymet Bildirim Formunun "Taahhütname" bölümünde belirtilen taahhüde uyulmadığı gerekçeleriyle beyan reddedilerek kıymet araştırmasına gidilir.

Ancak, İdarece bu çerçevede kıymet araştırmasına gidilmeden önce söz konusu belgelerin sunulması halinde, bu belgeler süresi içinde sunulan bilgi-belgeler gibi değerlendirmeye alınacaktır.

3.6. İbraz edilen bilgi ve belgeler uygun ve yeterli bulunmaması:

Verilen bilgi ve belgeler kabul edilebilir nitelikte değil ve/veya fiilen ödenen veya ödenecek fiyatın belirlenmesine imkan sağlamıyor ya da beyan edilen kıymetin doğruluğunu ispat için yeterli değil ise; kabul edilmeme veya yeterli bulunmama gerekçeleri açıkça ifade edilerek beyan reddedilir ve bu genelgedeki esaslar çerçevesinde kıymet araştırmasına gidilir.

3.7. Yurt dışı kıymet araştırması ve Bölge Müdürlüğünce Yapılacak İnceleme

Yurt dışı kıymet araştırmasına gidilmesi durumunda, idarece "Yurt Dışına Gönderilecek Bilgi Talep Formu" düzenlenerek Bölge Müdürlüğüne gönderilir. Mezkur formun "II-Bilgi talebinin nedeni" bölümünde, kıymet araştırmasına gidilmesine ilişkin ekonomik gerekçeler, aynı veya benzer eşyaya ilişkin beyannamenin sayı ve tarihleri, aynı veya benzer eşyanın gümrük kıymeti, aynı veya benzer eşyanın hangi oranda beyan edilen kıymetten yüksek olduğu, bankalar nezdinde yapılan araştırma sonucu ve varsa ciddi şüphe ve emareler açıkça belirtilir. Söz konusu hususların açıkça belirtilmediği durumlarda Bölge Müdürlüğü'nce araştırma talebi resen reddedilir.

Bölge Müdürlüğünce yapılan inceleme sonucunda, araştırma yapılmasına gerek bulunur ise mütalaasıyla birlikte Bakanlığa (AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü) gönderilir. Aksi halde, yapılacak işlem gümrük idaresine bildirilir.

Beyana göre hesaplanan vergiler toplamı 5.000 TL'yi aşmayan eşya için yurt dışından bilgi talebinde bulunulmaz. Ancak, araştırma konusu eşyanın birden fazla beyanname ile ithal edildiği durumlarda, hesaplamada bunlar toplu olarak dikkate alınır.

3.8. Yurt dışı araştırması sonucuna göre yapılacak işlem:

Yurt dışı Araştırması sonucunda;

a) Yükümlü tarafından beyan edilen kıymetin gerçek ve doğru olduğu tespit edilirse, bu çerçevede gerekli işlemler yapılır.

b) Alınan yanıtta ilgili ülke tarafından talebin karşılanamayacağı ya da bilgi bulunmadığı bildirilmiş ise, gümrük idaresince mevcut verilere göre değerlendirme yapılır.

c) Beyan edilen kıymetin gerçek veya doğru olmadığı tespit edilir ise, ilgilendirdiği yönüyle Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümleri çerçevesinde gerekli adli ve idari işlemler yapılarak sonucundan ilgili belge suretleri ile birlikte Bakanlığa (Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü) bilgi verilir.

Beyana göre yapılan tahakkuklar ile idarece tahakkuk ettirilen vergiler arasındaki farkın, yükümlüsünce Gümrük Yönetmeliğinin 587 nci maddesinde belirtildiği şekilde teminata bağlanarak eşyanın çekilmesi veya referans/veri kıymetler göz önünde bulundurulurken teminat alınması durumlarında, talepte bulunulduğu tarihten itibaren bir yıl içerisinde Yurt Dışı Araştırmasının sonuçlanmaması halinde, gümrük idaresinde mevcut verilere göre değerlendirme yapılır ve işlem sonuçlandırılır. Bu süreden sonra cevaplar çerçevesinde vergi farkı ortaya çıkan hallerde, gerekli işlemler yerine getirilir.

Gerek yurt dışı araştırması sonucunda talebin karşılanamayacağının veya bilgi bulunmadığının bildirilmesi, gerekse bir yıllık sürenin geçmesi nedeniyle mevcut verilere göre değerlendirme yapılacak olması durumlarında; öncelikle beyanın kabul edilip edilmeyeceği hususunda bir değerlendirme yapılır. Bu değerlendirmede; yükümlüden temin edilen bilgi ve belgeler (beyanname ve ekleri ile varsa ilave bilgi-belgeler), Bakanlıktan bildirilen veriler, varsa benzer konulara ilişkin denetim raporları, ithal tarihinden sonraki süreç de dahil olmak üzere aynı ve benzer eşya ithalatlarında tespit edilen kıymetle, GÜVAS'tan temin edilen bilgiler gibi konuya ilişkin tüm bilgiler dikkate alınır.

Yapılan değerlendirme sonucunda beyanın kabul edilmesi gerektiği sonucuna varılırsa, işlemler buna göre sonuçlandırılır.

Aksi durumda, Gümrük Kanununun 24 üncü maddesinin (a), (b), (c), ve (d) bentlerinde belirtilen koşullarının varlığı halinde eşyanın gümrük kıymeti, gümrük kıymetinin belirlenmesine ilişkin esaslar çerçevesinde tespit edilir. Söz konusu koşulların bulunmaması durumunda, kıymet araştırması temin edilen verilere göre sonuçlandırılır.

D- Uygulama

Bu genelgenin uygulanmasına ilişkin olarak EK-2'de örnek olaylara yer verilmiş olup, karşılaşılabilecek durumların değerlendirilmesinde yönlendirici mahiyette dikkate alınması gerekmektedir.

E- Yürürlükten kaldırılan Genelgeler

AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünün 2012/1 sayılı Genelgesinin 1 nci ve 8 nci maddesi ile EK-3'ü yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya
ALTUNYALDIZ
Bakan a.
Müsteşar

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-85593407-010.06.01-00067665363

Konu : Gümrük Kıymetinin Tespiti İşlemleri

06.10.2021 /67665363

GENELGE
(2021/27)

İthal eşyasının gümrük kıymetinin tespiti ile ilgili olarak yargı mercileri nezdinde kurumumuz aleyhine açılan davaların daha etkin bir biçimde savunulabilmesini teminen, aşağıda yer alan açıklamaların yapılmasına gerek görülmüştür.

"Gümrük kıymeti" ile ilgili mevzuat ve uluslararası düzenlemeler:

1. "Gümrük Kıymeti" ile ilgili temel uluslararası metin, ülkemizin de taraf olduğu, "1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin Uygulanmasına Dair Anlaşma" (DTÖ Kıymet Anlaşması)dır.

Ayrıca, söz konusu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak, yol gösterici mahiyette, Dünya Ticaret Örgütü Gümrük Kıymeti Komitesi ile Dünya Gümrük Örgütü Gümrük Kıymeti Teknik Komitesinin çeşitli enstrümanları (Karar, Tavsiye, Açıklama...) bulunmaktadır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun kıymet ile ilgili hükümleri, yukarıda belirtilen DTÖ Kıymet Anlaşması hükümleri ile uyumlu bulunmaktadır. Gümrük İdaresinin Araştırma Hakkı:

2. Gümrük Kanununun 65/1 maddesi gereğince; gümrük idareleri, beyanın doğruluğunu araştırmak üzere, beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir ve beyannamenin içerdiği bilgilerin doğruluğunu araştırmak amacı ile beyan sahibinden diğer belgeleri de vermesini isteyebilir.

DTÖ Kıymet Anlaşmasının 17 nci maddesi de, mezkur anlaşmada yer alan hiçbir hükmün, gümrük idaresinin gümrük kıymetinin belirlenmesi ile ilgili olarak ibraz edilen tutanak, belge veya beyannamenin gerçeklik veya doğruluğunu araştırma hakkını sınırlamayacağı veya bu hakkı tartışma konusu haline getirecek şekilde yorumlanamayacağını hüküm altına almıştır.

Bu çerçevede, gümrük idaresinin, beyan edilen kıymetin gerçeklik ve doğruluğunu teyit etmek üzere araştırma yapma hakkı olduğundan yükümlüsünden ilave bilgi ve belge talep edebileceği açıktır.

Nitekim Danıştay kararlarında da, gümrük idaresinin, beyanın doğruluğunu tespit amacıyla, her zaman, her türlü bilgi ve belgeyi inceleyerek değerlendirme hak ve yetkisine sahip bulunduğu belirtilmektedir. (örneğin, Danıştay 7. Daire 2003/2753 E., 2004/2350 K.; 2004/248 E., 2005/909 K.; 2005/1351 E., 2006/3474 K.; 2005/3460 E., 2007/2521 K.; 2006/567 E., 2007/811 K.)

Söz konusu araştırmanın nasıl yapılacağı ise 2012/29 sayılı Genelge ile açıklanmıştır.

Satış Bedeli Yönteminin Terkedilmesi:

3. Dünya Ticaret Örgütü Gümrük Kıymeti Komitesi'nin 6.1 sayılı "Gümrük İdarelerinin Beyan Edilen Kıymetin Doğruluğundan veya

Gerçekliğinden Şüphelenmesini Gerektirecek Nedenler Olduğu Durumlarla İlgili Karar”ında özetle, gümrük idaresinin beyan edilen gümrük kıymetinin doğruluğundan veya gerçekliğinden şüphelenmesi durumunda, ithalatçıdan belgeler veya başka kanıtlar da dahil olmak üzere daha fazla açıklama sunmasını isteyebileceği, alınan karşılığa göre gümrük idaresinin beyan edilen kıymetin doğruluğundan veya gerçekliğinden makul olarak şüphelenmeyi sürdürdüğü takdirde, ithal edilen eşyanın gümrük kıymetinin satış bedeline göre tespit edilemediğini mütalaa edilebileceği, Gümrük idaresi nihai karar vermeden önce, sunulan bilgi veya belgelerin doğruluğundan veya gerçekliğinden şüphelenme gerekçelerini, ithalatçıya bildireceği ve ithalatçıya cevap vermesi için makul bir fırsat tanıyacağı belirtilmektedir. Söz konusu Kararın örneği EK-1’de yer almaktadır.

Ayrıca anılan Kararın uygulanmasına ilişkin Dünya Gümrük Örgütü Gümrük Kıymeti Teknik Komitesinin 13.1 ve 13.2 sayılı iki adet “Örnek Olay”ı Ek-2’de yer almaktadır.

Buna paralel olarak, Gümrük Yönetmeliğinin “Gümrük kıymetinin tespiti” başlıklı 44 üncü maddesinin 5 inci fıkrasında “Beyan edilen gümrük kıymetinin gerçekliği veya doğruluğu konusunda şüpheye düşülmesi halinde, gümrük idarelerince yükümlülerden ilave bilgi ve belge talep edilmesi de dahil olmak üzere, konunun incelenmesi ve araştırılması neticesinde şüpheye sebebiyet veren hususlarda gümrük idaresinin makul şüpheleri giderilmediği takdirde eşyanın gümrük kıymeti satış bedeli yöntemine göre tespit edilemez. Bu durumda gümrük kıymeti birinci fıkrada belirtilen usul çerçevesinde diğer yöntemlere göre belirlenir.” denilmektedir.

Bu itibarla, beyan edilen gümrük kıymetinin gerçeklik veya doğruluğu konusunda şüpheye düşülmesi durumunda, 2012/29 sayılı Genelgemizde belirtilen usuller çerçevesinde yükümlüden ilave bilgi ve belge istenilmesi, ardından anılan Genelgede belirtilen hususlar ve yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde değerlendirme yapılması gerekmektedir.

Söz konusu usullerin takip edilmesi, satış bedeli yönteminin terk edildiği hallerde bunun gerekçelerinin açıkça ortaya konulması, gümrük idaresinin şüphelerinin sürmesinin gerekçelerinin izah edilmesi, yargı mercileri nezdinde davaların kazanılması açısından büyük önem arz etmektedir.

Nitekim Danıştay 7. Dairesinin 2005/4295 E., 2006/2881 K. numaralı kararında; ithal edilen eşyanın gümrük kıymetinin belirlenmesinde, öncelikle, satış bedelinin esas alınması; satış bedelinin esas alınması için gerekli koşulların mevcut olmadığı tespit edilmesi halinde de sırasıyla diğer yöntemlere başvurulması gerektiği, diğer bir anlatımla, eşyanın gümrük kıymeti bir üst yöntemle göre belirlenmeden veya belirlenmemesinin nedenleri ortaya konulmadan bir sonraki yöntemle geçilemeyeceği belirtilmektedir.

Diğer taraftan; satış bedelinin belgelerinde düşük gösterilmesi, gerçek satış bedelinin ihracatçıya açıktan ödenmesi (Danıştay 7. Daire 2003/2753 E., 2004/2350 K.; 2004/248 E., 2005/909 K.) veya gümrük idaresine sahte fatura ibraz edilmesi (Danıştay 7. Daire 1999/1606 E., 2000/1966 K.) ya da ihracatçı olarak gösterilen firmanın gerçekte var olmaması (Danıştay 7. Daire 2005/1351 E., 2006/3474 K.) gibi durumlar ile çifte fatura düzenlendiğinin tespit edilmesi gibi durumlarda gümrük kıymetinin bu tespitler doğrultusunda belirleneceği tabiidir.

Kıymet düşüklüğünün izah edilememesi

4. Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde Gümrük Yönetmeliğinin 44/5 maddesinin uygulanmasında, yükümlü tarafından yapılan açıklamaların ticari teamüller çerçevesinde değerlendirilmesi önem arz edecektir.

Örneğin ilişkili taraflar arasında yapılan bir ticari işlemde, nihai ürünün kıymetinin hammadde kıymetinin altında olduğu bir olayla ilgili olarak Danıştay 7. Dairesinin 2001/4839 E., 2005/495 K. Nolu kararında, "Olayda, alıcı ve satıcı arasında münasebet bulunduğu ve ithale konu mamul eşyaların, davacı Şirket (alıcı) tarafından ihraç edilen kot kumaşlardan üretildiği halde, mamul eşyaların birim kıymetinin, kumaşın birim kıymetinden düşük olduğu hususları tartışmasızdır. Öte yandan, davalı idarece, satıcı firmanın Türkiye'de bir başka firmaya satışının bulunmadığı ileri sürülmüş olup, aksi davacı tarafından iddia ve ispat edilmemiştir. Bu durum karşısında, satış bedeli yöntemine ve bu yöntemi izleyen aynı ve benzer eşyanın satış bedeli yöntemleri ile indirgeme yöntemine göre eşyanın gümrük vergisine esas kıymetinin saptanmasına olanak bulunmadığı sonucuna varılmakla, hesaplanmış kıymet yöntemine geçilmesinde, yukarıda anılan Anlaşma ve Yönetmelik hükümlerine aykırılıktan söz edilemeyeceğinden, dava konusu işlemin iptali yolunda yazılı

gerekçe ile verilen mahkeme kararında isabet görülmemiştir.” denilmiştir.

Keza, yükleme belgelerindeki kıymete göre düşük kıymet beyanında bulunulduğunun anlaşıldığı bir olayla ilgili olarak Danıştay 7. Dairesinin 2005/3460 E., 2007/2521 K. nolu kararında “Olayda; özet beyan eki yükleme listesinde gösterilen kıymetine nazaran eşyanın kıymetinin noksan beyan edildiği hususu tartışmasızdır. Her ne kadar, başka verilerle doğrulanmadığı sürece yalnızca anılan listede gösterilen kıymetin eşyanın gerçek kıymeti olarak alınması olanaklı değil ise de; Dairemizin E:2005/3461 ve 3462 sayılarında kayıtlı dosyalardaki bilgi ve belgelerden, aynı ihracatçı tarafından düzenlenen ve yükleme listeleri ile birlikte özet beyan ekinde bulunan faturalarda gösterilen kıymetlerin, anılan listelerde gösterilen kıymetlerle aynı olduğunun anlaşılması karşısında, gümrüğe ibraz edilen faturada gösterilen kıymetin gerçek satış bedeli olmadığı, gerçek satış bedelinin, özet beyan eki yükleme listesinde gösterilen kıymet olduğu sonucuna varılmaktadır.” denilmiştir.

Yurt dışına fazladan yapılan para transferinin tespiti ile ilgili Danıştay 7. Dairesinin 2006/567 E., 2007/811 K. Nolu kararında, “Olayda, ithali gerçekleştirilen eşyanın beyan edilen kıymetinin dışında, ihracatçı Şirkete para transferi yapıldığı hususunda taraflar arasında ihtilaf bulunmaması yanında; davacı Şirketin sahiplerinden, "... .."ın, aynı zamanda, Mısır'da yerleşik olan ihracatçı "... " Firmasının da sahibi olması; ilgili yıllarda, Yurt içinde satışı yapılan emtia miktarının, ithali gerçekleştirilen ve Yurt içinde alımı yapılan emtia miktarlarının toplamından fazla olmasına rağmen, fazla emtianın Yurt içinde satın alındığının 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmiş belgelerle kanıtlanamaması karşısında, tesis edilen işlemde mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.” denilmektedir.

Kıymet Tespitinde Kullanılan Yöntemin Belirtilmesi:

5. Yapılan savunmalarda, ithal eşyasının gümrük kıymetinin hangi yönteme göre belirlendiği ve varsa daha önceki yöntemlere göre kıymet tespitinin neden yapılamadığının açıklanması, yasal dayanak olarak da bu yönteme ilişkin hükümlerin gösterilmesi gerekmektedir.

Örneğin, benzer eşya yöntemine göre bir kıymet tespit edilmişse, öncelikle satış bedeli yönteminin neden uygulanmadığı

açıklanmalı, yapılan araştırmadan bahisle bu eşyaya ilişkin bir "aynı eşya" kıymetinin de bulunamadığı belirtilerek ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülen işlem izah edilmelidir.

Nitekim, satış sözleşmesi ibraz edilmemesinin, tek başına, satış bedeli yönteminin terkinin gerektirmemesi ile ilgili olarak Danıştay 7. Dairesinin 2002/4120 E., 2005/195 K. nolu kararında "Olayda; davalı gümrük idaresince, beyan edilen kıymetin gerçek satış bedeli olup olmadığının saptanması amacıyla kıymet araştırmasına gidilerek, davacıdan satış sözleşmesinin ibrazının istemesinde yukarıda anılan hükümlere aykırılık söz konusu değilse de; faturada yazılı bilgilere dayanılarak da kıymet araştırmasına gidilebileceği açık olup, yalnızca satış sözleşmesinin ibraz edilmemiş olması satış bedeli yöntemi atlanarak ikinci yönteme geçilmesi için tek başına yeterli bir neden olarak görülmemiştir." ifadesine yer verilmektedir.

Eşyanın "aynı" veya "benzer" eşya olduğunun ortaya konulması:

6. Aynı eşyanın satış bedeli veya benzer eşyanın satış bedeli yöntemlerine göre yapılan işlemlerde dikkat edilecek bir diğer husus da, eşyaların bu özelliklerinin açıkça ortaya konulmasıdır.

Örneğin, aynı eşyanın satış bedeli yöntemine göre yapılan bir kıymet tespitinde, ithal eşyası ile emsal alınan "aynı eşya"nın aynı olduğu hususu, Gümrük Yönetmeliğinin 43/1-b ve diğer ilgili bentlerindeki hükümlere dayanılarak açıklanmalı, fiziksel özellik, kalite ve tanındığı özellikler ile üretildiği ülke gibi yönlerden de aynı olduğu gösterilmelidir.

Bu çerçevede, emsal alınan eşya Gümrük Yönetmeliğindeki tanımlara uygun olmalıdır.

Konu ile ilgili olarak Danıştay 7. Dairesinin 2005/4295 E., 2006/2881 K. nolu kararında "... davalı idarece, her ne kadar, kıymeti ek tahakkuka esas alınan eşyanın aynı eşya olduğu ileri sürülmüş ise de; yukarıda sözü edilen düzenlemeler ile tespitlere göre benzer eşya olduğu anlaşıldığından, aynı eşyanın satış bedeli yöntemi uygulanmaksızın veya bu yöntemin uygulanmaması nedenleri ortaya konulmaksızın, benzer eşyanın satış bedeli yöntemine geçilerek kıymet belirlenmesi suretiyle ek tahakkuk yapılmasında hukuka uyarlık görülmemiştir." denilmektedir.

7. 9/12/2002 tarihli 2002/38 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Rıza Tuna
TURAGAY
Bakan a.
Bakan
Yardımcısı

Ek:

- 1- DTÖ Gümrük Kıymeti Komitesi'nin 6.1 sayılı Kararı
- 2- DGÖ GKTK Örnek Olay (2 adet)

EŞYANIN AĞIRLIĞI VE KAPLARI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU **Eşyanın Ağırlığı ve Kapları**

MADDE 32

1. Gümrük Tarifesinde ağırlık esasına göre vergiye tabi eşyada, vergiye esas ağırlıklar ile bazı pozisyon ve alt pozisyonların kapsamının belirlenmesine esas alınan ağırlıklar;

a) Brüt ağırlığa atıfta bulunulan hallerde, eşyanın kendi ağırlığı ile tüm ambalaj maddeleri ve kapların ağırlıkları toplamı,

b) Net ağırlığa veya sadece ağırlığa atıfta bulunulan hallerde, eşyanın kendi ağırlığı,

Olarak değerlendirilir.

2. Brüt ağırlığı üzerinden vergiye tabi eşya ambalajsız geldiği takdirde, söz konusu eşya bulunduğu haldeki ağırlığı üzerinden vergiye tabi tutulur.

3. Değişik vergi oranlarına ve aynı zamanda brüt ağırlıkları üzerinden vergiye tabi eşyanın aynı ambalaj içinde gelmesi halinde, eşya, net ağırlıkları üzerinden tartılır ve ambalaj ağırlığı orantılı olarak net ağırlıklara ilave edilir.

4. Beyan edilen ölçü birimi ile vergilendirmeye esas alınan ölçü biriminin farklı olması halinde, bunların birbirlerine dönüştürülmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

5. Eşyanın ambalajlarının;

a) Alışılacağı ve bilinen maddelerden olmaması veya gereğinden farklı bir şekilde yapılması,

b) Ait oldukları eşyanın faturasında kıymetlerinin ayrı gösterilmesi ve aynı zamanda bağımsız bir ticari eşya niteliğinde olması,

c) İthalat vergilerinden kaçınma amacıyla ambalaj olarak getirilmesi,

Hallerinde, bunlar ayrı olarak beyan edilir ve girdikleri tarife pozisyonlarına göre vergiye tabi tutulur.

Ancak, yukarıdaki gibi kendi tarifeleri üzerinden vergiye tabi ambalaj maddelerinin vergi oranı, içindeki eşyanın gümrük vergi oranından düşük veya buna eşit bulunduğu takdirde, ambalaj maddelerinin gümrük vergisi eşyanın tabi bulunduğu vergi oranları üzerinden ve eşya ile birlikte hesaplanır.

6. Ağırlık üzerinden vergiye tabi eşyanın alışılacağı ambalaj niteliğinde olmayan kutu, kılıf ve mahfazalarının gümrük vergi oranları, içindeki eşyanın vergi oranından daha yüksek bulunduğu takdirde, kendilerine ait tarife pozisyonlarına göre vergiye tabi tutulur.

Kıymet üzerinden vergiye tabi eşyanın kutu, kılıf ve mahfazaları, başlı başına bir ticari eşya niteliğinde olmaması ve kıymetinin eşyanın kıymetine dahil bulunması şartıyla gümrük vergisine tabi tutulmaz.

7. Ağırlıkları üzerinden gümrük vergisine tabi eşyanın örnekleme yöntemiyle yapılan gümrük muayenesi sırasında;

a) Kapların yalnız bir kaçının tartılması sonucunda beyana göre fazlalık saptanırsa, aynı cins ve türden eşyanın tartılmamış kaplarına da bu fazlalığın ortalaması esas alınarak ilaveler yapılır. Beyan sahibi, bu şekilde yapılan işlemi kabul etmez ise gümrük idaresi tarafından bütün kaplar tartılır.

b) Tartılan kaplarda beyana göre eksiklik saptanırsa bunun eşyanın doğal özelliklerinden veya hasara uğramasından veya noksan gönderildiğinden veya çalınmasından ileri geldiğinin kanıtlanması halinde, ithalat vergileri bulunan miktar üzerinden hesaplanır.

Ancak, bu gibi durumlarda gümrük idaresinin veya beyan sahibinin bütün kapları tarttırmak hakları saklıdır.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Eşyanın Ağırlığı ve Kapları

İç ambalajlarından ayrılabilen veya ayrılmayan eşyanın ağırlığının tespiti

MADDE 58

(1) Türk Gümrük Tarife Cetvelinde ağırlıklarına göre tasnif edilerek ayrı ayrı vergi oranlarına tabi tutulmuş eşyanın, tarife pozisyonunu tayin için yapılacak tartılarda ilk iç ambalajlarından ayrılabilenler net olarak, iç ambalajlarından ayrılmayanlar ise ambalaj ile birlikte tartılır ve elde edilecek ağırlıklar tarifedeki yerinin tayinine esas tutulur.

Hacim tespiti

MADDE 59

(1) Deniz taşıtlarının tonajlarını tayin için, belgelerinde yazılı miktarlar nazara alınır. Vergiye esas olan istiap hacmi tonilatosu belgelerinde açıkça gösterilmemiş olan veya tereddüt edilen hallerde bu durum yetkili liman makamlarından sorulur.

(2) Gerekli görülen hallerde sıkıştırılmış gazların hacimleri gümrük laboratuvarlarında tespit olunur. Tehlikeli veya özel tedbirler alınması gerektiren bu tür eşya, yetkili resmi kuruluşlarda veya bunların bulunmadığı yerlerde özel kuruluşlarda ölçülür. Bu kuruluşlara ait olanların belgelerinde hacimleri gösterilmiş ise vergi tahakkukuna bu ölçüler esas alınır.

ÖZET BEYAN İŞLEMLERİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

**Taşıtların Kontrolü ve Gümrük Bölgesine Getirilen Eşya
Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanıma Tabi
Tutulana Kadar Uygulanacak Hükümler
Taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine Giriş ve Çıkışı**

MADDE 33

Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkış, gümrük kapılarından yapılır. Türkiye Gümrük Bölgesinin giriş noktalarındaki gümrük kapıları ile içeride bulunan gümrük kapıları arasında belirli yolların takip edilmesi zorunludur. Giriş ve çıkış kapıları ile bunları birbirine bağlayan yollar ve hava taşıtlarının Türkiye Gümrük Bölgesinde inebilecekleri gümrük işlemi yapılan havalimanları ilgili kamu

kuruluşlarının görüşleri alınarak, Müsteşarlıkça tespit edilerek Resmi Gazetede yayımlanır.

Genel hizmete açık demiryolları gümrük yolu sayılır.

MADDE 34

1. Türkiye Gümrük Bölgesine giren veya çıkan taşıtlar gümrük gözetimine tabidir. Bunlar, yürürlükteki hükümlere uygun olarak, gümrük idareleri tarafından denetlenir.

2. Karayolu ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların denetlenmesi bitmeden veya ilgili gümrük idaresinin izni alınmadan söz konusu taşıtlara yük ve yolcu alınıp verilemez ve taşıt yoluna devam edemez; trenlerin vagon değiştirmek veya eklemek suretiyle tertipleri değiştirilemez.

Türkiye Gümrük Bölgesi dışından, demiryolundan başka kara taşıtları ile ancak sınırdaki yetkili bir gümrük idaresine eşya getirilebilir. Sınırdaki yetkili olmayan bir gümrük idaresine gelen eşya gümrük gözetimi altında yetkili bir gümrük idaresine götürülmediği takdirde geri çevrilir.

Türkiye Gümrük Bölgesine yürütülerek getirilecek hayvanlar, sağlık kontrolü yapılabilen gümrük kapılarından girebilir.

3. a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki limanlardan gelen gemiler, Gümrük Bölgesine girmelerinden itibaren beklenmeyen haller veya mücbir sebep olmadıkça ya da gümrük kontrolü gerektirmedikçe, gidecekleri limana göre mutat olan rotayı değiştiremez, yolda duramaz başka gemilerle temas edemez ve gümrük idaresi bulunmayan yerlere yanaşamazlar. Gümrük memurları gemiyi, yükünü ve bunlara ait gerekli tüm defter, belge ve kayıtları denetlemeye, gerektiğinde ambarları ve eşya bulunan diğer yerleri mühür altına almaya yetkilidir.

Yabancı limanlardan gelip Türk limanlarına veya nehirlerine girecek olan gemiler, gümrük denetlemesi yapılmak üzere belirli yerlerde durur veya yol keserler.

Yabancı limanlardan gelen veya Türkiye'den yabancı limanlara giden gemilerin geliş ve gidişlerinde yönetmelikle belirlenecek süreler içerisinde donatan veya işleten veya acentası tarafından ilgili gümrük idarelerine bilgi verilir.

Gemi adamları ve yolcuları ile gemilere girip çıkacak görevli ve görevsiz kimseler Türkiye'ye ancak yetkili gümrük idarelerinden giriş ve çıkış yapabilirler.

b) Türkiye limanları arasında düzenli sefer yapan ve acentası bulunan gemiler serbest dolaşımda olmayan eşya alırlar veya

yolda yabancı limana uğrarlarsa (a) fıkrası hükümlerine tabi tutulurlar. Bu tür gemiler ile bunların yolcu ve yüklerinin denetleme ve gümrük işlemlerinde kolaylık sağlayacak usul ve esaslar koymaya Müsteşarlık yetkilidir.

c) (b) fıkrası dışında kalan gemilerin Türkiye limanları arasındaki sefer ve taşımaları gümrük gözetimine tabi tutulabilir. Bu tür gemiler, Müsteşarlıkça belirlenecek şartlar ve verilecek izin çerçevesinde serbest dolaşımda olmayan eşyayı Türkiye limanları arasında transit suretiyle taşıyabilirler.

d) (c) fıkrasında yazılı taşımalar ile Türkiye karasuları ve iç sularında seyreden her türlü taşıtlar üzerinde gümrükçe yapılacak gözetim ve kontrole ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

4. Türkiye'ye gelen ve Türkiye'den gidecek olan hava araçları yetkili gümrük idaresi bulunan havalimanlarına inebilir veya bu havalimanlarından kalkabilirler. Bu hava araçları gümrük gözetimine tabidir. Özel bir izin ile gelen ve giden hava gemilerinin kaptan pilotları verilen talimata uygun olarak hareket ederler.

5. Türk ve yabancı donanmasına mensup harp gemileri ile Türk Hava Kuvvetlerine mensup hava harp gemileri ve Cumhurbaşkanının izni ile gelen yabancı devletlerin hava harp gemileri, içlerinde eşya bulunmaması halinde gümrük gözetimine tabi değildir.

MADDE 35

Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkış ile gümrük idarelerindeki her türlü gümrük işlemleri normal çalışma saatleri içinde yapılır.

Ancak;

a) Demiryolu katarları ve düzenli sefer yapan deniz, nehir, kara ve hava taşıtları gece ve gündüzün her saatinde Gümrük Bölgesine girip çıkabilirler. Düzensiz seferli olan ve yolcu getiren deniz, nehir, kara ve hava taşıtları da aynı şekilde Gümrük Bölgesine girip çıkabilirler.

b) İşletme teşkilatı bulunan limanlarda, gemiler gece ve gündüzün her saatinde yük ve yolcu alıp çıkarabilirler.

c) Zorlayıcı sebeplerle çalışma saatleri dışında gümrük idaresi olan bir limana girmek veya bu limandan ayrılmak zorunda kalan gemilerin yük alıp verme istekleri de gümrük idarelerince kabul edilir. Yolcu ve turist taşıyan her türlü gemi mesai saatleri dışında gümrük idaresi bulunan bir limana girip çıkabilir.

Özet Beyan ve Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine Girmesi

MADDE 35/A

1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için özet beyan verilir.

2. Özet beyan, giriş gümrük idaresine verilir.

Giriş gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın giriş gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

3. Özet beyan, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce verilir.

4. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce özet beyanın ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar; özel durumlar ile belirli eşya trafiği, taşıma şekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

MADDE 35/B

1. Özet beyanın şekli ve içeriği; öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak şekilde yönetmelik ile belirlenir.

2. Özet beyan veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya taşıma bilgileri kullanılabilir.

3. Müsteşarlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren veya eşyanın gümrük bölgesine taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkrada belirtilen kişilerin yükümlülükleri saklı kalmak kaydıyla özet beyan;

a) Dördüncü fıkrada belirtilen kişiler adına hareket eden kişi,

b) Eşyayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya eşyanın sunulmasını sağlayan kişi,

c) Dördüncü fıkra ile (a) ve (b) bentlerinde belirtilen kişilerin temsilcisi,

tarafından, yönetmelik ile belirlenen şartlar uyarınca verilebilir.

6. Dördüncü ve beşinci fıkralarda belirtilen kişilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin değiştirilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

a) Özet beyanı veren kişiye eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,

b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,

c) Eşyanın boşaltılmasına izin verilmesinden,

sonra özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmez.

MADDE 35/C

1. Giriş gümrük idaresi, 35/A maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasına göre belirlenecek süre sona ermeden önce gümrük beyannamesi verilen eşya için özet beyan verilmesinden vazgeçebilir. Bu durumda, gümrük beyannamesi, 35/B maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gerekli asgari bilgileri içerir ve 61 inci madde uyarınca tescil edilinceye kadar özet beyan statüsüne sahiptir. Giriş gümrük idaresine gerekli bilgileri derhal iletebildiği veya elektronik ortamda erişimini sağladığı hallerde, gümrük beyannamesinin giriş gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.

2. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri işleme tekniği kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır.

MADDE 36

1. Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya, girişinden itibaren gümrük gözetimine tabidir. Bunlar, yürürlükteki hükümlere uygun olarak gümrük idareleri tarafından denetlenir.

2. Söz konusu eşya gümrük statüleri belirleninceye, serbest dolaşımda olmayan eşya ise 77 nci maddenin 1 inci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, gümrük statüleri değişinceye ya da serbest bölgeye girinceye yahut 163 ve 164 üncü maddeler gereğince yeniden ihraç veya imha edilinceye kadar gümrüğün gözetimi altında kalır.

MADDE 37

1. Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya, getiren kişi tarafından gecikmeksizin Müsteşarlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun olarak;

a) Belirlenen bir gümrük idaresine veya gümrükçe uygun görülen herhangi bir yere,

b) Deniz veya havayoluyla ya da Türkiye Gümrük Bölgesinden geçmeksizin karayoluyla doğrudan bir serbest bölgeye, Götürülür.

2. Türkiye Gümrük Bölgesine getirildikten sonra eşyanın aktarılması sonucunda nakliyesinden sorumlu olanlar yukarıda belirtilen hükümlere uymak zorundadır.

3. Gümrük idarelerinin gözetim ve kontrolüne ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, yolcu, sınır ahalisi ve posta eşyası ile ekonomik açıdan önem arz etmeyen eşya için özel hükümler getirmeye Müsteşarlık yetkilidir.

4. Yukarıdaki fıkralar ile 35/A ila 35/C ve 38 ila 50 nci madde hükümleri, Türkiye Gümrük Bölgesinin dışında durmaksızın, Gümrük Bölgesinin iki noktası arasında düzenli bir hava veya deniz seferiyle doğrudan yapılan taşımacılık nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesini geçici olarak terk eden eşyaya uygulanmaz.

5. Bu maddenin 1 inci fıkrası hükmü, varış yeri bir Türk limanı veya havalimanı olmaksızın, Türkiye karasularını ya da hava sahasını geçen gemilerde veya hava araçlarında yüklü eşyaya uygulanmaz.

MADDE 38

1. Beklenmeyen haller veya mücbir sebep nedeniyle 33 üncü madde ile 34 üncü maddenin 1 inci ve 3 üncü fıkralarında öngörülen yükümlülüklere uyulmadığı takdirde, söz konusu yükümlülüklere tabi kişi veya onun yerine hareket eden diğer kişiler, en yakın gümrük idaresini gecikmeksizin bu durumdan ve eşyanın bulunduğu hal ve yerden haberdar ederler.

2. Beklenmeyen haller veya mücbir sebep nedeniyle, Türkiye karasuları içinde taşıdığı eşyayı denize atan, karaya çıkararak, başka bir taşıta aktaran veya bu eşyayı toplayan gemi kaptanları yahut diğer kişiler, eşyanın gümrük statüsünün belirlenmesi ve gereken diğer önlemlerin alınması amacıyla en yakın gümrük idaresini bu durumdan ve eşyanın bulunduğu hal ve yerden haberdar ederler.

3. 34 üncü maddenin 5 inci fıkrasında belirtilen bir geminin veya hava gemisinin beklenmeyen haller veya mücbir sebep nedeniyle

34 üncü maddenin 1, 3 ve 4 üncü fıkralarında öngörülen yükümlülüklerle uymaksızın geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi içinde demir atmaya veya konaklamaya mecbur kalması halinde, bu gemiyi veya hava gemisini Gümrük Bölgesine getiren veya onun yerine hareket eden diğer kişiler, gümrük idaresini gecikmeksizin durumdan haberdar ederler.

4. 1 inci fıkrada belirtilen eşya ile 2 nci fıkrada belirtilen gemi veya hava gemisine yüklü eşyanın gümrük kontrolüne imkan verecek ve gerektiğinde daha sonra belirlenen veya uygun görülen bir gümrük idaresine götürülmelerini sağlayacak önlemler Müsteşarlıkça tespit edilir.

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

MADDE 165/A

1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşya için gümrük beyannamesi ya da gümrük beyannamesi verilmesinin gerekmediği durumda özet beyan verilir.

2. Gümrük beyannamesinin veya özet beyanın ihracat gümrük idaresine, eşya Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkmadan önce ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan eşyanın gümrük beyannamesi veya özet beyana tabi olmadığı durum ve şartlar; özel durumlar ile belirli eşya trafiği, taşıma şekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

MADDE 165/B

1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektiren gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu beyanname eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce ihracat gümrük idaresine verilir.

2. İhracat gümrük idaresinin çıkış gümrük idaresinden farklı olması halinde, ihracat gümrük idaresi, gerekli bilgileri derhal çıkış gümrük idaresine iletir veya elektronik ortamda erişimini sağlar.

3. Gümrük beyannamesi, 165/D maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gereken asgari bilgileri içerir.

4. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri işleme tekniği kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri işleme

tekniki kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır.

MADDE 165/C

1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektirmeyen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce çıkış gümrük idaresine özet beyan verilir.

2. Çıkış gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın çıkış gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.

3. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

MADDE 165/D

1. Özet beyanın şekli ve içeriği, öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak şekilde yönetmelik ile belirlenir.

2. Özet beyan veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya taşıma bilgileri kullanılabilir.

3. Müsteşarlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan;

a) Eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkaran veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi,

b) Eşyayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya eşyanın sunulmasını sağlayan kişi,

c) Yukarıdaki bentlerde belirtilen kişilerin temsilcisi, tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkrada belirtilen kişilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin değiştirilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

a) Özet beyanı veren kişiye eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,

- b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,
c) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmak üzere ilgisine teslim edilmesinden,
sonra özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmez.

MADDE 166

Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkan eşya, yürürlükteki hükümlere göre gümrük idareleri tarafından yapılan kontrollere tabi olup, bunlar önceden belirlenen yollardan ve gümrüğün gözetimi altında yurtdışı edilir.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Gümrük Bölgesine Getirilen Eşyanın Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanıma Tabi Tutulmasına Kadar Uygulanacak Hükümler

Özet Beyan

MADDE 60

(1) Bu yönetmelikte aksi belirtilmediği sürece, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için Kanunun 35/A maddesine göre özet beyan verilir.

(2) Bu kısımda ve ek-10'da geçen taşıyıcı, Kanunun 35/B maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren veya gümrük bölgesine taşıma sorumluluğunu üstlenen kişidir. Ancak,

a) 65 inci maddede yer alan eşyanın yüklendiği aracın aktif taşıma aracı olarak bağımsız şekilde hareket edecek nitelikte olduğu ve bu aracın başka bir araçla Türkiye Gümrük Bölgesine taşındığı kombine taşımacılıkta taşıyıcı, taşınan taşıma aracının işleticisidir.

b) 66 ncı maddede yer alan deniz veya hava taşımacılığında taşıma aracının paylaşımı veya taşıma işleminin sözleşme kapsamında yapılması durumunda taşıyıcı, taşıma işlemini taahhüt ederek eşyanın araçta taşınması için taşıma belgesini düzenleyen kişidir.

Özet beyan aranmayacak haller

MADDE 61

(1) Aşağıda belirtilen eşya için özet beyan aranmaz:

- a) Elektrik enerjisi,
b) Boru hattı ile gelen eşya,

c) Elektronik medya içerenler dahil, mektup, posta kartı ve basılı yayınlar,

ç) Uluslararası Posta Sözleşmesi kapsamında taşınan eşya,

d) Paletler, konteynerler ve bir taşıma sözleşmesi çerçevesinde denizyolu, havayolu, demiryolu ve karayolu vasıtasıyla taşınan eşya hariç, 175, 176 ve 177 nci maddeler uyarınca başka bir yolla gümrük beyanı yapılan eşya,

e) Yolcu eşyası,

f) Paletler, konteynerler ve bir taşıma sözleşmesi çerçevesinde denizyolu, havayolu, demiryolu ve karayolu vasıtasıyla taşınan eşya hariç, 169, 170 ve 171 inci maddeler uyarınca sözlü beyanı uygun bulunan eşya,

g) ATA Karnesi ve Gümrüklerden Geçiş Karnesi (CPD) kapsamı eşya,

ğ) TIR karnesi kapsamı eşya,

h) Bakanlığın kaçakçılıkla mücadele görevi ve Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğünün münhasıran asli görevleri ile ilgili olarak ve hizmet ifasında kullanılmak üzere kendilerine ait taşıtla veya yalnızca kendi yetkililerinin kullanımına mahsus taşıtlarla Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkarılan silahlar ve askeri malzeme,

ı) 19 Haziran 1951'de Londra'da imzalanan Kuvvetlerin Statüsü Hakkında Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen Form 302 kapsamı eşya,

i) 18 Nisan 1961'de diplomatik ilişkiler hakkında imzalanan Viyana Sözleşmesi, 24 Nisan 1963'de imzalanan konsolosluk ilişkileri hakkında Viyana Sözleşmesi veya diğer konsolosluk sözleşmeleri veya 16 Aralık 1969'da imzalanan özel görevler hakkında New York Sözleşmesine göre muafiyet tanınan eşya.

j) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilerce işletilen üretim veya sondaj platformları için Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkarılan aşağıdaki eşya,

1) Yapım, onarım, bakım veya değiştirme amacıyla bu tür platformların bünyesine dahil edilen eşya,

2) Bu platformları teçhiz etmek veya donatmak üzere kullanılan eşya,

3) Bu platformlarda kullanılan veya tüketilen malzeme ve,

4) Bu platformların zararsız atık maddeleri

k) Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının onbirinci bendi kapsamı cenazeler.

(2) Birinci fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen eşyanın geçici depolanması halinde özet beyan verilmesi gerekir. Bu durumda özet beyanın eşyanın gümrüğe sunulmasından sonra verilmesi mümkündür.

Anlaşma hükümlerinin uygulanması

MADDE 62

(1) Uluslararası bir anlaşmanın ihraç ülkesinde gerçekleştirilen güvenlik kontrollerinin tanınmasına imkan vermesi halinde söz konusu anlaşma hükümleri uygulanır.

Özet beyan verilmesi

MADDE 63

(1) Özet beyan veri işleme tekniği yoluyla verilir. Özet beyan ek-10'da belirtilen bilgileri içerir ve bu ekin doldurulmasına ilişkin açıklama notlarına uygun olarak düzenlenir. Özet beyanı veren kişi, özet beyanda yer alan bilgiler ile özet beyana ekli belgelerin doğruluğundan sorumludur.

(2) Manifesto bilgileri bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla gümrük idaresine gönderilir. Ancak uluslararası sularda avlanan balıklar için düzenlenen özet beyanlarda manifesto veya konşimento aranmaz. Orijinal manifesto ve konşimentolar gümrük kontrolleri kapsamında gerekli görüldüğünde gümrük idaresine ibraz edilmek üzere Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen belge saklama süresince muhafaza edilir. Manifesto ve özet beyan bilgileri üzerinden Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde gümrük idaresince gerekli işlem ve kontroller yapılır.

(3) Bilgisayar sistemlerinde ortaya çıkabilecek yerel veya merkezi arıza hallerinde, özet beyanın verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) Özet beyanın üçüncü fıkra uyarınca yazılı olarak verildiği durumlarda, özet beyan, ek-10/A'da yer alan Emniyet ve Güvenlik Belgesi formu kullanılarak verilir. Özet beyan kapsamı gönderinin birden fazla kalemden oluşması halinde, Emniyet ve Güvenlik Belgesi formuna ek-10/B'de yer alan kalem listesi eklenir. Kalem listesi, Emniyet ve Güvenlik Belgesinin tamamlayıcı parçasıdır.

(5) Özet beyanın yazılı olarak verilmesi durumunda, gerekli görülmesi halinde, yükleme listeleri ve diğer belgeler de ibraz edilir.

(6) Üçüncü fıkra uyarınca verilen özet beyan, düzenleyen kişi tarafından imzalanır ve gümrük idaresince onaylanır.

(7) Özet beyanın Kanunun 35/B maddesinin beşinci fıkrasında sayılan kişiler tarafından verilmesi durumunda, aksine bilgi olmaması halinde, gümrük idaresince, özet beyanın sözleşme gereği taşıyıcının bilgisi ve onayı dâhilinde verildiği kabul edilir.

(8) Özet beyan gümrük idaresi tarafından tescil edilir ve tescil bilgileri, özet beyanı veren kişiye elektronik ortamda bildirilir. Özet beyanın Kanunun 35/B maddesinin beşinci fıkrasında sayılan kişiler tarafından verilmesi durumunda, gümrük idaresi tarafından beyanın tescil edildiği, taşıyıcının sisteme bağlı olması halinde, taşıyıcıya da bildirilir.

(9) Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yapan araç içerisinde özet beyan verilmeksizin eşya getirildiğinin, eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren ya da taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından, 67 nci maddede belirtilen sürelerden sonra, eşyanın boşaltılmasına izin verilmesinden önce bildirilmesi durumunda, bu kişilerce bu kapsamdaki eşya için özet beyan verilir. Bu durumda, Kanunun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde belirtilen miktarda para cezası alınır.

(10) Özet beyanda yapılan değişikliğin Kanunun 35/B maddesinin altıncı fıkrası uyarınca gümrük idaresinin iznine bağlı olduğu hallerde, gümrük idaresinin değişikliğe izin verdiği, değişikliği yapan kişiye bildirilir. Kanunun 35/B maddesinin beşinci fıkrasında sayılan kişiler tarafından yapılan değişiklik, gümrük idaresine bu hususta başvuruda bulunması ve gümrük sistemine bağlı olması halinde taşıyıcıya da bildirilir.

(11) Özet beyanın tescil edildiği tarihi izleyen iki yüz gün içerisinde taşıma aracının varış bildirimiminin 71 inci madde uyarınca gümrük idaresine yapılmamış olması veya eşyanın 72 nci madde uyarınca gümrüğe sunulmamış olması halinde özet beyan verilmemiş sayılır.

Özet beyan olarak kullanılan bilgiler

MADDE 64

(1) Aşağıdaki şartların sağlanması durumunda bir transit işlemi kapsamında verilen bilgiler özet beyan olarak kullanılabilir:

a) Transit rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine eşya getirilmesi.

b) 67 nci maddede belirtilen sürelerde alınmış olması kaydıyla transit bilgilerinin elektronik ortamda giriş gümrük idaresine

sunulması veya bu bilgilerin bilgisayar ağları kullanılarak değişimi.

c) Bilgilerin özet beyan için gerekli bütün unsurları içermesi.

(2) Gerekli unsurları içeren transit bilgilerinin 67 nci maddede belirtilen sürelerde alınmış olması kaydıyla, eşyanın varış yerinin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olması halinde de 63 üncü maddede aranan şartlar sağlanmış sayılır.

Kombine taşımacılıkta özet beyan verme yükümlülüğü

MADDE 65

(1) Eşyanın yüklendiği aracın aktif taşıma aracı olarak bağımsız şekilde hareket edecek nitelikte olduğu ve bu aracın başka bir araçla Türkiye Gümrük Bölgesine taşındığı kombine taşımacılıkta, özet beyanı verme yükümlülüğü taşınan taşıma aracının işleticisine aittir.

(2) Özet beyan, Türkiye Gümrük Bölgesine girilirken kullanılan taşıma şekline göre 67 nci maddede belirtilen sürede verilir.

Taşıma sözleşmelerinde özet beyan verme yükümlülüğü

MADDE 66

(1) Deniz veya hava taşımacılığında, taşıma aracının paylaşımı veya taşıma işleminin sözleşme kapsamında yapılması durumunda, özet beyan verme yükümlülüğü, taşıma işlemini taahhüt ederek eşyanın araçta taşınması için taşıma belgesi düzenleyene aittir.

Süre Sınırları

MADDE 67

(1) **Denizyolu taşımacılığında**, özet beyan aşağıda belirtilen sürelerde gümrük idaresine verilir:

a) Konteyner ile taşınan eşya için, (c) bendinde belirtilen durumlar haricinde, hareket limanında eşyanın gemiye yüklenmesinden en az yirmi dört saat önce,

b) Dökme ve ambalaj halindeki eşya için, (c) bendinde belirtilen durumlar haricinde, Türkiye Gümrük Bölgesindeki ilk varış limanına gelmeden en az dört saat önce,

c) Karadeniz ya da Akdeniz üzerindeki yabancı ülke limanları ve Avrupa Topluluğu gümrük bölgesinde yer alan limanlar (Fransa'nın denizaşırı illeri, Azorlar, Madeira ve Kanarya Adaları hariç) ile Türkiye Gümrük Bölgesindeki limanlar arasında taşınan eşya için ilk varış limanına gelmeden en az iki saat önce,

(2) a) **Havayolu taşımacılığında**, özet beyan aşağıda belirtilen sürelerde gümrük idaresine verilir:

1) Kısa mesafeli uçuşlarda en geç uçağın havalandığı ana kadar,

2) Uzun mesafeli uçuşlarda, Türkiye Gümrük Bölgesinde ilk havalimanına inilmesinden en az dört saat önce.

b) (a) bendinin uygulanmasında, kısa mesafeli uçuşlardan son hareket havalimanı ile Türkiye’de vardığı ilk havalimanı arasındaki uçuş süresi dört saatten az olan uçuşlar anlaşılır. Diğer bütün uçuşlar uzun mesafeli sayılır.

(3) **Demiryolu taşımacılığında**, özet beyan giriş gümrük idaresine varılmasından en az iki saat önce verilir.

(4) **Karayolu taşımacılığında**, uluslararası sözleşmeler kapsamında başlamış bir transit işlemi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya hariç olmak üzere, özet beyan bilgilerini de içeren transit beyanı taşıtın giriş gümrük idaresine varmasından önce elektronik ortamda giriş gümrük idaresine verilir.

(5) Bilgisayar sisteminin geçici olarak kullanılamaması halinde de birinci ila dördüncü fıkralardaki süreler geçerlidir.

Sürelerin uygulanmayacağı haller

MADDE 68

(1) 67 nci maddenin birinci ila dördüncü fıkralarında belirtilen süreler;

a) Uluslararası anlaşmalarla 69 uncu maddede belirtilen güvenlik kontrollerinin tanınması,

b) Uluslararası anlaşmalarla 67 nci maddenin birinci ila dördüncü fıkralarında belirtilen sürelerden farklı süreler içerisinde beyan bilgilerinin değişiminin öngörülmesi,

c) Mücbir sebep ve beklenmeyen haller, durumlarında uygulanmaz.

Risk analizi

MADDE 69

(1) Gümrük idaresi, özet beyanda bulunan bilgilerden faydalanarak, eşya Türkiye Gümrük Bölgesine gelmeden önce emniyet ve güvenlik amaçlı olarak risk analizi yapar.

(2) Gümrük idaresi 67 nci maddede belirtilen sürelerle uyulmuş olması koşuluyla eşyanın gelişinden önce risk analizini tamamlar.

(3) 67 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca konteyner ile taşınan eşya için gümrük idaresi özet beyanın tescilinden sonraki yirmidört saat içerisinde risk analizini tamamlar. Bu analiz sonucunda, gümrük idaresi, söz konusu

eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girmesinin güvenlik ve emniyet yönünden ciddi bir tehdit oluşturduğu ve acil müdahale edilmesi gerektiği sonucuna varırsa, özet beyanı veren kişiye ve eğer özet beyan taşıyıcıdan başka bir kişi tarafından verilmişse sistemle bağlantılı olması şartıyla taşıyıcıya da, eşyanın yüklenmemesi gerektiği hususunda bildirimde bulunur. Bildirim özet beyanın tescilinden sonraki yirmidört saat içerisinde yapılır.

(4) 61 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca özet beyan verilmediği hallerde risk analizleri gümrük beyannamesi veya beyanname yerine geçen belge üzerinden gerçekleştirilir.

(5) Risk analizi çalışmaları tamamlandıktan sonra sonuçların uygun bulunması halinde gümrüğe sunulan eşya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulabilir.

(6) Özet beyanın 67 nci maddede belirtilen süre sınırları içerisinde verilememesi durumunda, eşyanın sunulduğu gümrük idaresince, özet beyan, gümrük beyannamesi veya eşyaya ilişkin diğer bilgiler üzerinden risk analizleri gerçekleştirilir.

(7) Taşıma aracının özet beyanda giriş gümrük idaresi olarak beyan edilenden başka bir gümrük idaresine geleceği durumda, bu gümrük idaresine varışından önce taşıma aracının kullanıcısı ya da temsilcisi özet beyanda beyan edilen gümrük idaresine "sapma bildirim" mesajı kullanarak bildirimde bulunur. Bu mesaj, ek-10/C'de belirtilen hususları içerir ve ek-10'da yer alan açıklama notlarına uygun olarak düzenlenir. Bu fıkra, 64 üncü maddede belirtilen durumlarda uygulanmaz.

(8) Özet beyanda giriş gümrük idaresi olarak beyan edilmiş olan gümrük idaresi, sapma bildiriminde taşıtın giriş yapacağı bildirilen gümrük idaresine, sapma hakkında emniyet ve güvenlik risk analizinin sonuçlarıyla birlikte derhal bildirimde bulunur.

Birden fazla limana uğrayan deniz veya hava taşıtlarına ilişkin özet beyan verilmesi ve risk analizi

MADDE 70

(1) Deniz veya hava taşıtlarının Türkiye sınırları dışında herhangi bir liman veya havalimanına uğramaması koşuluyla, Türkiye Gümrük Bölgesinde birden fazla liman veya havalimanına uğraması halinde, özet beyan, eşyanın boşaltılacağı liman veya hava limanındaki gümrük idaresine verilir.

(2) Güvenlik ve emniyet amaçlı risk analizi, eşyanın boşaltılacağı her bir liman veya hava limanındaki gümrük idaresince gerçekleştirilir. Risk analizi sonucunda, eşyanın acil

müdahale gerektirecek ölçüde tehdit oluşturduğuna karar verilmesi halinde, gümrük idaresince yasaklayıcı tedbirler alınır ve ilk varış limanı veya havalimanındaki gümrük idaresine de bildirimde bulunulur.

Varış bildirimi

MADDE 71

(1) Denizyolu ve havayolu taşımacılığında, Türkiye Gümrük Bölgesine girilirken kullanılan taşıma aracının işleticisi veya temsilcisi, eşyanın boşaltılacağı gümrük idaresine ulaştığında taşıma aracının varışını bildirir. Varış bildirimi, veri işleme tekniği yoluyla verilir ve boşaltılacak eşya için düzenlenen özet beyanların tespiti için gereken bilgileri içerir.

(2) Karayolu ve demiryolu taşımacılığında, eşyanın giriş gümrük idaresine sunulması ile varış bildiriminin verildiği kabul edilir.

(3) Bilgisayar sistemlerinde ortaya çıkabilecek yerel veya merkezi arıza hallerinde, varış bildiriminin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) Varış bildirimi veren kişi varış bildiriminde yer alan bilgilerin doğruluğundan sorumludur.

Taşıtların Kontrolü, Gümrüklü Sahaların Gözetimi ve İşletmelerin Yükümlülükleri

Taşıtların Kontrolü

Genel hükümler

MADDE 72

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara, deniz, hava ve demiryolu taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir.

(2) Taşıtların kontrolü, gümrük idaresinin kontrolle görevlendireceği personel tarafından yapılır. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir. Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıtların kontrolü, mobil kontrol ekipleri tarafından da yerine getirilebilir.

(3) Taşıtların işleteni ve temsilcisi, bu kontrolün yapılmasını temin etmek üzere gerekli önlemleri almak ve sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdür.

(4) Taşıtların kontrolü günün her saatinde yapılabilir.

(5) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların gümrük kontrolü tamamlanıncaya kadar, Türkiye Gümrük Bölgesinden giden taşıtların gümrük kontrolünden sonra söz konusu Bölgeyi terk etmelerine kadar, her türlü eşyanın taşıtlara alınmasını ve

taşıtlardan çıkarılmasını, yolcu indirilmesini ve bindirilmesini önleyecek tedbirler alınır.

(6) Sahip ve acentelerince gümrük idaresine önceden bildirim yapmak suretiyle yük almaya giderken seferleri esnasında yükleri iptal edilen veya yük boşaltmaya giderken seferleri esnasında yük boşaltma limanları değişen ve geriye dönüş yapmayan gemilerin bu durumları rota değişikliği sayılmaz.

Kontrolün kapsamı

MADDE 72/A

(1) 182 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, taşıtların kontrolü duruma göre aşağıda yer alan işlemlerin bir kısmı veya tamamını kapsar;

- a) Taşıta ve eşyaya ilişkin tüm bilgi, belge, defter ve kayıtların kontrol edilmesi,
- b) Taşıta ve eşyaya ilişkin ilave bilgi istenilmesi,
- c) Taşıt sürücüsü, kaptanı, mürettebatı ve yolcunun kendisi ve beraberindeki eşyanın gümrük kontrolü ve üst araması,
- ç) Taşıtın ve eşyanın; taşıt, eşya ve konteyner tarama sistemleri ile kontrolü,
- d) Kontrol sırasında diğer taşıt ve kişiler ile temasa geçilmemesi ve yük alınıp verilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması,
- e) Taşıtın dedektör köpek ve teknik cihazlar vasıtasıyla kontrol edilmesi,
- f) Taşıtın fiziki olarak tam veya kısmi kontrolü,
- g) Eşyadan numune alınması ve incelenmesi,
- ğ) Taşıtta bulunan ambarlar ve eşya bulunan diğer yerlerin mühür altına alınması,
- h) Taşıtın etkin kontrolü için alınan diğer tedbir ve işlemler.

Gelen ve giden kara taşıtları

MADDE 72/B

(1) Türkiye Gümrük Bölgesinde mobil ekipler tarafından gerçekleştirilecek kontroller saklı kalmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve giden karayolu taşıtlarının kontrolünün giriş ve çıkış gümrük idaresinde yapılması esastır.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesine girmek veya bölgeden çıkmak üzere gümrüklü sahaya gelen kara taşıtlarının bilgileri gümrük idaresince bilgisayar sistemine girilir.

(3) Gümrüklü sahaya giren kara taşıtlarının işlemlerinin bitirilmesini müteakip bilgisayar sistemi üzerinde taşıt ve eşyaya

ilişkin işlemlerin tamamlandığının görülmesinden sonra taşıtın gümrüklü sahadan çıkışına izin verilir.

Transit rejimine tabi eşya taşıyan taşıtlar

MADDE 72/C

(1) Transit rejimi kapsamında eşya taşıyan yerli ve yabancı plakalı taşıtlar, Türkiye Gümrük Bölgesinde seyrettikleri ve buldukları sürede, gümrük gözetimi ve kontrolüne tabi olup bu taşıtlara ilişkin gümrük gözetimi elektronik uydu takip cihazları vasıtasıyla da gerçekleştirilebilir.

(2) Taşıtın Türkiye Gümrük Bölgesinde seyri sırasında, transit rejim hükümlerini ihlal ettiğine dair şüphe durumunda, ilgili gümrük idaresi tarafından mobil kontrol ekipleri vasıtasıyla taşıtın kontrole tabi tutulması sağlanır.

Gelen deniz taşıtları

MADDE 72/Ç

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine giren Türk ve yabancı bayraklı deniz taşıtları bu bölgeyi terk edene kadar gümrük gözetimi ve kontrolüne tabidir.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesine girip, Türk limanlarına gidecek deniz taşıtları gidecekleri limana varmadan önce yolda kontrole tabi tutulabilir.

(3) Yurtdışından gelip Türkiye Gümrük Bölgesine giren ancak Türk limanlarına girmeyecek olan gemiler ihbar, şüphe, suçüstü halleri veya risk analizi kapsamında kontrole tabi tutulabilir.

(4) Yabancı limanlardan gelen deniz taşıtının Türkiye Gümrük Bölgesindeki limana varışından en az iki saat önce işleticisi, kaptanı veya bunların temsilcisi tarafından, Ek-10/G'de yer alan Denizyolu Genel Bildirimi ve ekli belgeler veri işleme tekniği yoluyla gümrük idaresine verilir. Bilgisayar sistemlerinde ortaya çıkabilecek yerel veya merkezi arıza hallerinde, Denizyolu Genel Bildiriminin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(5) Türk limanları ve iskeleleri arasında taşımacılık yapan gemilere uygulanacak gümrük gözetimi ve kontrolüne ilişkin hükümler Bakanlıkça belirlenir.

(6) Denizyolu Genel Bildirimini veren kişi Denizyolu Genel Bildirimi ve ekli belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğundan sorumludur.

(7) Türkiye karasularından geçen ve hakkında ihbar bulunan veya şüphe edilen eşya yüklü gemilerin ambar kapakları veya eşya konulan diğer yerleri, gümrük idarelerince mühürlenebilir.

Sağlık muayenesi ve pasaport işlemlerinden önce yapılacaklar

MADDE 72/D

(1) Gemiler limana varışlarından itibaren sağlık muayenesi ve pasaport işlemleri bitinceye kadar gözetim altında bulundurulur. Gemiden eşya çıkarılmaması, gemiye eşya alınmaması, yetkililer dışında hiç kimse ile temas edilmemesi ve temas edenlerin de gümrük idaresinin bilgisi dışında gemilere eşya alıp çıkarmamaları hususunda gerekli tedbirler alınır.

Gelen deniz taşıtının kontrolü

MADDE 72/E

(1) 72/Ç maddesi uyarınca Denizyolu Genel Bildirimi verilen taşıtın varışı 71 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük idaresine bildirilir.

(2) İhbar, şüphe, yükleme ve taşıma belgelerinde çelişki olması, risk analizi veya gümrük idaresince gerek duyulan hallerde; geminin gizli yerleri, ambar, bölme ve girişlerini gösteren plan ile tasdikli seyir journali, elektronik seyir sistemleri, devri çark defteri ve ilgili diğer belgeler istenilerek, bu belgelere göre gemi kontrole tabi tutulur. Bu kapsamdaki kontroller için gemi arama ekiplerinden de faydalanılır.

(3) Kontroller sırasında, serbest dolaşımda olmayan ve başka limanlara çıkarılacak olan eşya ile ihtiyaç fazlası tüketim malzemelerinin bulunduğu ambarların kapakları ve gerekli görülen diğer yerler mühür altına alınır. Bu mühürler geminin hareketinden önce sökülür.

(4) Varışı bildirilen deniz taşıtına ait Denizyolu Genel Bildiriminde yer alan bilgiler ve ekli belgeler sistemde incelenerek onay işlemi yapılır. Onay işlemini müteakip eşya taşıttan indirilir.

(5) İkinci fıkrada yapılan kontroller sonucunda düzenlenen tutanak, kontrolü yapan personel ve kaptan tarafından imzalanır ve tutanaktaki bilgiler geminin uğrayacağı diğer idarelerin görmesi açısından Gemi Takip Programına girilir. Gemi kontrolü sırasında düzenlenen belgelerin birer örneği kaptana verilir.

(6) Denizyolu Genel Bildirimi ve ekli belgeler geminin uğrayacağı her limandaki gümrük idaresine veri işleme tekniği yoluyla verilir.

Serbest dolaşıma giren, iç hatlara tahsis olunan veya yurtiçi sefere geçen gemilerin kontrolü

MADDE 72/F

(1) Yabancı ülkelerden satın alınarak Türk limanlarına ilk defa serbest dolaşıma girmek üzere gelen veya dış hatlara sefer yapmakta iken devamlı veya geçici olarak iç hatlara tahsis olunan milli gemilerle, yurtdışına yük ve yolcu taşımakta iken yurtiçi sefere geçen deniz taşıtları, gümrük denetimine tabi herhangi bir eşya bulunup bulunmadığının tespit edilmesi amacıyla kontrole tabi tutularak, demirbaş eşya, kumanya, yakıt ve tüketim malzemelerine ilişkin listeler kontrol neticesinde tanzim edilecek tutanağa eklenir.

Giden deniz taşıtları

MADDE 72/G

(1) Yabancı limanlara giden deniz taşıtının işleticisi, kaptanı veya bunların temsilcisi tarafından, geminin limandan hareketinden en az iki saat önce Ek-10/G'de yer alan Denizyolu Genel Bildirimi ve ekli belgeler veri işleme tekniği yoluyla gümrük idaresine verilir. Bilgisayar sistemlerinde ortaya çıkabilecek yerel veya merkezi arıza hallerinde, Denizyolu Genel Bildirimini verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(2) Denizyolu Genel Bildirimine ilişkin işlemler ile 437 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen işlemler tamamlanmadan deniz taşıtının hareketine izin verilmez.

(3) Denizyolu Genel Bildirimini veren kişi Denizyolu Genel Bildirimi ve ekli belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğundan sorumludur.

Giden deniz taşıtının kontrolü

MADDE 72/Ğ

(1) Türkiye Gümrük Bölgesinden ayrılan Türk ve yabancı bayraklı tüm deniz taşıtları bu bölgeyi terk edene kadar gümrük gözetimi ve kontrolüne tabidir.

(2) Denizyolu Genel Bildirimi ve diğer belgelerdeki bilgilerin çelişkili olması ya da ihbar, şüphe, risk analizi veya gümrük idaresince gerek duyulan hallerde 72/E maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

(3) Yabancı limanlara ilk defa hareket edecek olan Milli gemilerde, yük almadan evvel gümrük kontrolü dışında kalmış herhangi bir eşyanın bulunup bulunmadığı kontrol edilir.

Birden fazla liman ve iskeleden yük ve yolcu alan gemilerin kontrolü

MADDE 72/H

(1) Yabancı ülkelere götürülmek üzere birden fazla Türk liman ve iskelesinden yük ve yolcu alan gemiler, aynı gümrük idaresinin sorumluluğunda bulunan liman ve iskeleler hariç olmak üzere, diğer liman ve iskelelerin tamamında 72/Ç ilâ 72/Ğ maddeleri çerçevesinde kontrole tabi tutulur.

Çanakkale ve İstanbul Boğazlarından geçen gemiler

MADDE 72/I

(1) Yabancı bir limandan gelip, Çanakkale veya İstanbul Boğazlarından geçerek bir Türk limanına gidecek olan gemilerin geliş gün ve saatleri ile gerekli diğer bilgiler, kaptan veya acentesi tarafından İstanbul'da Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne veya bu Bölge Müdürlüğünce belirlenecek Gümrük Müdürlüğüne, Çanakkale'de ise Çanakkale Gümrük Müdürlüğüne bildirilir. Ancak en az 24 saat önceden Seyir Planı-1 (SP-1) raporu ile Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Merkezine yapılan bildirimler ilgili gümrük idaresine yapılmış sayılır.

(2) Varış limanındaki gümrük idaresi tarafından Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi üzerinden alınan bilgi doğrultusunda makul bir süre içinde gelmeyen gemiyle ilgili takibe geçilir.

(3) Söz konusu bilgiler, elektronik ortamda ulaştırılmasının mümkün olmadığı ve gerek duyulduğu takdirde Bakanlıkça, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında temin edilebilir.

(4) Bakanlık, Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Merkezine yapılmayan bildirimler için, Boğaz geçiş bildirimlerini ayrı bir bildirim olarak isteme hakkını saklı tutar.

(5) Yabancı limanlardan gelip, İstanbul veya Çanakkale Boğazından geçip bir Türk limanına gidecek olan gemilerin kontrolleri, şüphe veya ihbar olmadığı sürece, varacakları ilk Türk limanında yapılır. Şüphe veya ihbar olması durumunda, 72/E maddesi hükümlerine göre işlem yapılır. Gümrük idaresince gerek görüldüğü hallerde refakat memuru verilebilir.

Boğazlardan geçen transit gemilerin kontrol edilemeyeceği

MADDE 72/İ

(1) Boğazlardan geçen transit gemiler, Montrö Antlaşması gereğince kontrole tabi tutulmazlar. Bu gemiler dışarıdan gözetim altında bulundurulabilir.

Transit gemilerden serbest pratika alanların kontrolü

MADDE 72/J

(1) Liman sahaları ve Boğazlarda 48 saatten fazla bekleyen transit gemilerin serbest pratika almaları zorunludur. Bu süreyi aşan transit gemiler, serbest pratika almaları sağlandıktan sonra diğer gemiler gibi gümrük kontrolüne tabi tutulurlar.

(2) Serbest pratika alınmasını müteakip en geç iki saat içerisinde geminin işleticisi, kaptanı veya bunların temsilcisi tarafından Ek-10/G'de yer alan Denizyolu Genel Bildirimi ve ekli belgeler ilgili gümrük idaresine veri işleme tekniği yoluyla verilir.

Kontrole tabi olmayan hava ve deniz taşıtları

MADDE 72/K

(1) Türk ve yabancı donanmasına mensup harp gemileri ile Türk Hava Kuvvetlerine mensup hava harp gemileri ve Bakanlar Kurulunun izni ile gelen yabancı devletlerin hava harp gemileri, içlerinde eşya bulunmaması halinde gümrük gözetimine tabi değildir. Ancak bu taşıtlar ile eşya getirilmesi durumunda gümrük işlemleri yapılmak üzere gemi kaptanı veya yetkilendireceği kişi tarafından eşya, liste halinde ilgili gümrük idaresine bildirilir.

Türkiye limanları arasında deniz taşıtlarıyla yapılan taşımalarda gümrük gözetim ve kontrolü

MADDE 72/L

(1) Türk limanları arasında düzenli sefer yapan ve acentesi bulunan gemiler, serbest dolaşımda olmayan eşyayı alır veya yolda yabancı limana uğrarlar ise 72/Ç maddesi hükümlerine tabidir.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesindeki limanlar ve iskeleler arasında gerçek veya tüzel kişilere ait düzenli sefer yapan veya yapmayan tüm deniz taşıtlarıyla yapılan yükleme, taşıma ve boşaltmalardaki gümrük gözetimi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Gelen ve giden trenler

MADDE 72/M

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen trenler gümrük idaresi bulunan ilk istasyonda, Türkiye Gümrük Bölgesinden giden trenler sınır istasyonunda kontrole tabi tutulur. Gümrük idaresince istasyon bölgesi öncesinde ve sonrasında tarama sistemleri ile gerçekleştirilecek denetimler istasyonda gerçekleştirilmiş sayılır.

(2) Gümrük idaresince istasyon bölgesi öncesinde ve sonrasında tarama sistemleri ile gerçekleştirilecek kontroller hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine gelen trenler sınırdan itibaren gümrük idaresi bulunan ilk istasyona kadar, Bölgeden

gidecek trenler ise gümrük idaresi bulunan son hudut istasyonundan Türkiye Gümrük Bölgesini terk edinceye kadar, yolda zorlayıcı bir neden olmadıkça duramazlar, yolcu ve eşya alıp indiremezler. Zorlayıcı sebeplerden ileri gelen durma, yolcu ve eşya alıp indirmelerinden gümrük idaresi haberdar edilir.

(3) Yabancı ülkelerden gelen veya yabancı ülkelere giden trenler gümrük idaresi bulunan sınır istasyonlarına geldiğinde, karşılayıcı ve uğurlayıcılarla temas edilmesini ve eşya alınıp verilmesini önleyecek tedbirler alınır.

(4) Türkiye Gümrük Bölgesine giren demiryolu taşıtlarının kontrolü bitmeden ya da gümrük idaresinin izni olmadan trenin vagonlarında ekleme, çıkarma veya değiştirme yapılamaz. Zorunlu hallerde, gerekli önlemler alınarak, kontrolden önce bu işlemlerin yapılmasına gümrük idaresince izin verilebilir.

Verilmesi zorunlu liste ve belgeler

MADDE 72/N

(1) Demiryolu idaresinin yetkili memuru tarafından, sınır gümrüğü ile diğer gümrüklerde gümrüklenecek eşya veya Türkiye Gümrük Bölgesinden transit geçirilecek eşyanın yükleme veya taşıma belgeleri ile yolcu ve personel listesi ilgili gümrük idaresine verilir. Trenin boş gelmesi durumunda, bu husus yazı ile gümrük idaresine bildirilir.

(2) Gümrük işlemleri biten trenler hareket edene kadar gözetim altında bulundurulur.

Tren kontrolü ve refakat

MADDE 72/O

(1) Demiryolu idaresinin yetkili memuru tarafından verilen belgelerde çelişki olması ya da şüphe veya ihbar hallerinde, görevli personel tarafından depolar, yük ve posta vagonlarının tender ve lokomotifleri ile yolcu vagonları, büfe, lokanta, mutfak ve furgonlarla gerekli görülen yerler kontrol edilir.

(2) Kontrolleri ilk sınır istasyonunda yapılmayacak veya tekrar Türkiye Gümrük Bölgesine girmek üzere yabancı topraklardan geçecek trenlere gümrük personeli refakat ettirilir.

Gelen hava taşıtlarının kontrolü

MADDE 72/Ö

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen havayolu taşıtlarının kontrolü indikleri yetkili gümrük idaresi bulunan havalimanlarında yapılır.

(2) Havayolu taşıtları, Türkiye Gümrük Bölgesinde ilk incekleri havalimanında görevli personel tarafından gözetim altına alınır. Taşıtin taşıma veya yük belgeleri, yolcu ve personel listeleri ile milli hava taşıtlarına ait kumanya ve akaryakıt listeleri kontrol edilir. Kumanya ve akaryakıt bulunan yerler mühür altına alınabilir. Taşıtta başka bir hava limanına boşaltılacak eşya bulunması halinde, bunlara ait yük veya taşıma belgeleri de incelenir.

(3) Yurtdışından gelen havayolu taşıtları için işleticisi veya temsilcisi tarafından EK-10/E'de yer alan Havayolu Beyan Formu veri işleme tekniği ile doldurularak diğer belgelerle birlikte gümrük idaresine elektronik ortamda beyan edilir. Beyan Formu ile ekindeki yükleme veya taşıma belgeleri, mürettebat eşya listesi ile kumanya ve yakıt listeleri gibi belgeler arasında çelişki olması veya ihbar ya da şüphe halinde hava taşıtı ayrıca kontrol edilebilir.

(4) Yolcu veya eşya indirmeksizin havalimanında kısa bir süre kalacak hava taşıtları dışarıdan gözetim altında tutulur.

(5) Yabancı ülkelerden satın alınarak ilk defa serbest dolaşıma girmek üzere gelen hava taşıtları, gümrük denetimine tabi herhangi bir eşya bulunup bulunmadığının tespit edilmesi amacıyla kontrole tabi tutulur.

Giden hava taşıtlarının kontrolü

MADDE 72/P

(1) Yurtdışına giden hava taşıtı, kalkacağı en son havalimanında kontrol edilir. Bu kontrolden sonra EK-10/E'de yer alan Havayolu Beyan Formu taşıtin işleticisi veya temsilcisi tarafından veri işleme tekniği ile elektronik ortamda düzenlenir, varsa mühürler hareketten evvel sökülür.

(2) Havayolu Beyan Formu ile ekindeki yükleme veya taşıma belgeleri, mürettebat eşya listesi ile kumanya ve yakıt listeleri gibi belgeler arasında çelişki olması veya ihbar ya da şüphe halinde hava taşıtı ayrıca kontrol edilebilir.

(3) Kontrolün, yolcular hava taşıtına binmeden önce yapılması esastır.

Yolcu işlemleri

Yolcu bildirim

MADDE 72/R

(1) Hava ve deniz yolu ile gelen ve giden yolcular için yolcu bildirim ilgili gümrük idaresine verilir. Yolcu bildirim veri işleme tekniği yoluyla yapılır.

(2) Bilgisayar sistemlerinde ortaya çıkabilecek yerel veya merkezi arıza hallerinde, yolcu bildirimine verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(3) Hava ve deniz yolu ile gelen ve giden yolcular için yolcu bildirimi, taşıtın işleticisi veya temsilcisi tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki ilk varış limanına gelmeden veya taşıt limandan ayrılmadan en az iki saat önce, kısa mesafeli taşımalarda taşıtın hareket ettiği ana kadar verilir.

(4) Yolcu bildirimine şekli ve içeriğine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(5) Yolcular, gemi adamları, diğer taşıt görevlileri ile bunlar dışındaki şahıslar, taşıtlara geliş ve gidişlerinde ancak gümrük yolcu salonlarından veya gümrük denetimi altındaki iskele ve yerlerden geçebilirler.

(6) Gümrük idareleri, yolcuların gümrük denetimine tabi tutulacakları salonlara kadar veya gümrük denetlemesine tabi tutulmalarını takiben araçlara binene kadar, diğer kişilerle temas etmelerini ve bu kişilerle eşya alıp vermelerini önleyecek tedbirleri alırlar.

Gümrüklü Sahaların Gözetimi ve İşletmelerin Yükümlülükleri

Gümrüklü sahaların gözetimi

MADDE 72/S

(1) Gümrüklü sahaların giriş-çıkış noktaları ile görevin gerektirdiği diğer noktalarda gerek duyulması halinde nöbet yeri ve saha devriyesi oluşturabilirler. Gümrük muhafaza hizmetleri 24 saat esasına göre yürütülür.

(2) Gümrük idareleri; kişi, eşya ve taşıtların gümrük işlemleri tamamlanmadan gümrüklü yer ve sahalardan çıkmalarını önlemeye yönelik her türlü tedbiri alır.

(3) Gümrüklü saha, kamera sistemleri dahil her türlü elektronik cihazlarla izleme altında tutulabilir. İzlemeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) Gümrüklü sahaya giren ve çıkan kişi ve taşıtların bilgileri, bilgisayar sisteminde kayda alınır. Bakanlıkça uygun görülmesi ve belirlenen asgari bilgileri içermesi halinde, kamu kurumları ve işletici kuruluşlar tarafından sistemde tutulan kayıtlar da kullanılabilir.

(5) Bilgisayar sisteminin çalışmaması halinde ihbarlı kişi, araç ve firmaların ne şekilde takip edileceğine yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Gümrük gözetimi ve kontrolü kapsamında işletmelerin yükümlülükleri

MADDE 72/Ş

(1) Kanunun 218 inci maddesinde belirtilen işleticiler;

a) Gümrük gözetim ve kontrolü işlemlerinin yapılmasını gerçekleştirmek üzere bedelsiz olarak;

1) Eşya, yolcu ve araçların fiziki aramasının etkin bir şekilde yapılabileceği kapalı arama tesisleri ile gümrük muayenesinin yapılabileceği uygun yerlerin teminini,

2) Eşya, yolcu ve taşıt trafiğine ilişkin olarak kullandıkları otomasyon sistemlerine, yazılımlara ve CCTV kamera sistemlerine gümrük idaresince erişimin sağlanması ve/veya bunlardan gümrük idaresince kullanılan sistemlere veri aktarımının düzenli ve kesintisiz olarak yapılmasını,

3) Birinci alt bentte belirtilen yer ve tesislerin bakım ve onarımlarının gerçekleştirilmesi ile ikinci alt bentte belirtilen sistemlerin düzenli olarak işletilmesi, güncellenmesi ve Bakanlık sistemleriyle uyumlu hale getirilmesini,

4) 72 ve 72/S maddelerinde belirtilen gözetim önlemleri ile kişi, eşya ve taşıtların gümrük işlemleri tamamlanmadan gümrüklü yer ve sahalardan çıkmalarını önlemeye yönelik gümrük idaresince talep edilen gerekli tedbirlerin alınmasını,

sağlamak,

b) Gümrük idaresince bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla iletilen veri, mesaj ve talimatların gereğini yerine getirmek,

c) Aksi belirtilmedikçe, gümrük idaresince bildirilen ve gizli tutulması istenilen bilgileri açıklamamak,

ile yükümlüdürler.

(2) Bu maddede belirtilen yükümlülüklerle ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(3) Muayene ve kontrol edilecek eşyadan alınacak azami bedellere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenebilir.

Radyasyon kontrolleri

MADDE 72/T

(1) Kanunun 33 üncü maddesinde belirtilen yerlerde kişi, eşya ve taşıtların, radyasyon tespit sistemleri vasıtasıyla radyasyon kontrolleri yapılır.

(2) Sistemlerin uyarı vermesi durumunda uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt sistemden tekrar geçirilerek, uyarının doğruluğu test edilir. Sistemlerin tekrar uyarı vermesi durumunda

uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt arındırılmış güvenli bir alana sevk edilerek, taşınabilir dedektörler vasıtasıyla, gerekli önlemler alınarak ikinci seviye radyasyon kontrolü yapılır. Alınan radyasyon değerleri geciktirilmeksizin, EK-10/F'de yer alan Radyasyon Alarmı Bildirim Formu vasıtasıyla Türkiye Atom Enerjisi Kurumuna bildirilir. İlgili kurumdan gelecek cevaba göre işlem yapılır.

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

Özet beyan

MADDE 435

(1) Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek eşya için 61 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan haller ile gümrük beyannamesi aranan haller dışında, Kanunun 165/A, 165/B, 165/C ve 165/D maddeleri hükümleri çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmeden önce çıkış gümrük idaresine özet beyan verilir.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için özet beyan verilmesine ilişkin 63 üncü maddenin birinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve sekizinci fıkra hükümleri Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan eşyaya ilişkin özet beyana da uygulanır.

(3) Gümrük idaresince, Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek eşya için verilen özet beyana ilişkin olarak, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce emniyet ve güvenlik amacıyla risk esaslı kontroller yapılır. Yapılan risk analizinin tamamlanmasından sonra eşyanın çıkışına izin verilir.

(4) Birinci fıkra uyarınca özet beyanın verilmediği durumlarda, emniyet ve güvenlik amaçlı risk analizi, eşyanın sunulduğu gümrük idaresince gümrük beyannamesi veya beyanname yerine geçen belge veya eşyaya ilişkin diğer bilgiler üzerinden gerçekleştirilir.

(5) Gümrük idaresi tarafından yapılan risk analizi sonucunda, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesine izin verilemeyeceğinin anlaşılması halinde, özet beyanı veren kişiye bildirimde bulunulur. Bu işlemler yirmidört saat içinde tamamlanır.

(6) Özet beyan kapsamı eşyanın özet beyanın tescil edildiği tarihi izleyen yüz elli gün içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmemesi halinde özet beyan verilmemiş sayılır.

(7) Türkiye Gümrük Bölgesine havayoluyla getirilen ve 63 üncü madde hükümlerine göre özet beyanı verilen eşyanın, varış yeri ile alıcısının değişmemesi koşuluyla, gümrüğe sunulduğu tarihten itibaren on dört gün içinde, boşaltıldığı havalimanından

havayoluyla tekrar Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkışında özet beyan aranmaz.

Kombine taşımacılıkta özet beyan düzenlenmesi

MADDE 436

(1) Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın kombine taşımacılıkla taşındığı hallerde özet beyanı verme yükümlülüğü taşıyan taşıma aracının işleticisine aittir.

Çıkış bildirimini

MADDE 437

(1) Türkiye Gümrük Bölgesini terk ederken kullanılan taşıtın işleticisi veya temsilcisi, çıkış gümrük idaresine Türkiye Gümrük Bölgesini terk ettiği ana kadar taşıtın çıkışını bildirir. Çıkış bildirimini, taşıtta taşınan tüm eşyayı kapsayacak şekilde veri işleme tekniği yoluyla verilir.

(2) Denizyolu taşımacılığında çıkış bildirimini eşyanın taşıta yüklenmesinden önce verilir. Çıkış bildiriminde beyan edilen eşyanın miktar bilgisi ile çıkış bildirimine konu olan beyannamede yer alan eşyanın miktar bilgisi elektronik ortamda karşılaştırılır. Farkın mevzuatta belirlenen sınırlar içerisinde olmaması halinde, eşyanın deniz taşıtına yüklenmesine izin verilmez.

(3) Kara sınır kapılarından transit kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek taşıt için birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(4) Çıkış bildiriminde, gümrük beyannamesi, beyanname yerine geçen belge veya özet beyanın tespiti için gerekli bilgiler ile taşımaya ilişkin bilgiler yer alır.

(5) Çıkış bildirimini ile birlikte manifesto bilgileri bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla gümrük idaresine gönderilir. Orijinal manifesto ve konşimentolar gümrük kontrolleri kapsamında gerekli görüldüğünde gümrük idaresine ibraz edilmek üzere Kanunun 13 üncü maddesinde belirtilen belge saklama süresince muhafaza edilir. Çıkış bildirimini ile çıkış bildirimine konu olan beyanname ve manifesto bilgileri üzerinden Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde deniz taşıtının çıkışından sonra yirmi dört saat içerisinde gerekli işlem ve kontroller yapılır.

(6) Bilgisayar sistemlerinde ortaya çıkabilecek yerel veya merkezi arıza hallerinde, çıkış bildirimini verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(7) Çıkış bildirimini veren kişi çıkış bildiriminde yer alan bilgilerin doğruluğundan sorumludur.

GENELGELER

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü

24/01/2012

Sayı : B.21.0.GGM.0.17.01.00- 10.06.01

Konu : Özet Beyan Uygulaması

GENELGE (2012/2)

4458 sayılı Gümrük Kanunu ve buna bağlı Gümrük Yönetmeliğinin özet beyana ilişkin hükümleri çerçevesinde aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre işlem yapılacaktır:

1- Birden Fazla Özet Beyanda Kayıtlı Eşyanın Tek Beyanname ile İşlem Görmesi

Farklı özet beyanlarda kayıtlı olmakla birlikte, alıcısı, tabi tutulacağı rejim ve faturadaki döviz cinsi aynı olan eşya, yükümlüsünce talep edilmesi halinde, tek beyanname ile işlem görebilecektir.

2. Özet Beyanda Düzeltme

Özet beyanda düzeltme yapılması ile ilgili hususlar, Gümrük Kanununun 35/B maddesinin altıncı fıkrasında; manifestoların ibrazına ilişkin hususlar ise Gümrük Yönetmeliğinin 63 üncü maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenmiştir. Bu kapsamda, özet beyan eksiklik/fazlalık takibatı durumu hariç olmak üzere, özet beyan ve/veya orijinal manifesto ile konşimentolarda kayıtlı bilgiler arasında farklılık bulunması halinde, özet beyanda yapılacak düzeltmelerde, konşimentolarda yer alan bilgiler esas alınacaktır.

Özet beyan eksiklik/fazlalık takibatı durumunda yapılacak işlemler ise 3 üncü madde başlıkları altında belirtildiği şekilde yürütülecektir.

3- Özet Beyan Eksiklik/Fazlalığı Durumunda Yapılacak İşlemler

a) Özet Beyan Eksiklik/Fazlalığının Tespit ve Takip Edileceği Gümrük İdaresi

Özet beyan eksiklik/fazlalığının konusunu Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için giriş gümrük idaresine verilen özet beyan oluşturmaktadır. Dolayısıyla, özet beyan eksiklik/fazlalık tespiti ve takibatı, giriş gümrük idarelerince yapılacak ve takibat eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasından önce başlatılacaktır.

Transit rejimi kapsamında transit beyannamesi ile giriş gümrük idaresinden varış (iç ya da sınır) gümrük idaresine sevk edilen eşyada varış gümrük idaresince farklılık tespit edilmesi durumunda, varış gümrük idaresinde özet beyan eksiklik/fazlalık takibatı yapılması söz konusu olmayıp Gümrük Yönetmeliğinin 239ve 240 nci maddesi uyarınca işlem yapılacaktır.

Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın bulunduğu taşıtın mührünün sağlam olması ve herhangi bir şüphe halinin bulunmaması nedeniyle taşıtın tartılmadan transit beyannamesi ile varış gümrük idaresine sevk edildiği durumda, varış gümrük idaresince yapılacak kontrolde taşıma belgelerinde kayıtlı miktar esas alınacak olup taşıma belgelerine göre farklılık tespit edilmesi durumunda Gümrük Yönetmeliğinin 247'ncimaddesi uyarınca işlem yapılacaktır.

Ancak, yükümlünün giriş gümrük idaresinde taşıtın tartılmasını talep etme ve Gümrük Kanununun 41 inci maddesinde belirtilen hakkı saklı olup taşıtın giriş gümrük idaresinde tartılması durumunda, tartım sonucu tespit edilen miktarın taşıma belgelerinde ve varsa özet beyanda belirtilen miktardan farklı olması halinde, eşyanın niteliği itibariyle yapılacak tartım veya sayım sonucuna göre giriş gümrük idaresince özet beyan eksiklik/fazlalık takibatına geçilmesi gerekmektedir.

TIR karnesi kapsamındaki eşyada tespit edilen eksiklik veya fazlalıklara ilişkin takibat, özet beyan hükümlerine göre değil, TIR karnesine ilişkin mevzuat hükümlerine göre yapılacaktır.

b) Özet Beyan Eksiklik/Fazlalığının Tespiti Durumunda Yapılacak İşlemler

Özet beyan ile boşaltma listesinin karşılaştırılması sonucunda özet beyan eksiklik veya fazlalığının tespit edilmesi halinde, taşıtın işleticisi, kullanıcısı veya temsilcisi, geçici depolama yeri işletme memuru ve karşılaştırmayı yapan gümrük memuru tarafından imzalanmak suretiyle bir tutanak düzenlenecek ve bu tutanak üzerinden özet beyan eksiklik/fazlalık takibatına geçilecektir.

Taşıtın işleticisi, kullanıcısı, temsilcisi ya da işletmecisi kuruluşun başvurusu üzerine de özet beyan eksiklik/fazlalık takibatına geçilebilecektir.

Özet beyanda kayıtlı miktara göre eksik veya fazla çıkan eşya için özet beyanı veren kişiye, tutanağın düzenlendiği tarihte bildirimde bulunulacaktır. Tebligatın tutanak tarihi itibariyle yapılamaması halinde, tebligatın yapıldığı tarih, özet beyan

eksikliği veya fazlalığına ilişkin 3 aylık takibat süresinin başlangıç tarihi olarak kabul edilecektir.

Özet beyan eksiklik veya fazlalıkları ile ilgili takibat, elektronik ortamda kayda alınacaktır.

c) Konteyner ile Taşınan Eşyada Özet Beyan Eksiklik/Fazlalığı

Taşıma şekli itibariyle çok sayıda konteynerin bir arada taşındığı durumlarda, konteyner açılmadan boşaltma listelerinin düzenlenmesi halinde, boşaltma listelerinin konteyner bazında düzenlenmesi, araç olarak kabul edilen konteynerin, özet beyan işlemlerinde kap olarak dikkate alınması ve özet beyan eksiklik/fazlalık takibatının konteyner bazında yapılması gerekmektedir.

Konteyner açılmak suretiyle boşaltma listelerinin düzenlenmesi halinde takibatın konteyner bazında değil, konteynerden boşaltılan eşya bazında yapılması gerekmektedir.

ç) Cezaî İşlem

Özet beyanı veren kişi tarafından eksiklik veya fazlalığın neden kaynaklandığı, 3 aylık takibat süresi içinde, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı suretiyle ispatlanacaktır:

1) Eşyanın yüklendiği liman idaresinin veya çıkış acentesinin ya da taşıyıcının bir kamu kuruluşu olması halinde bunlardan alınan resmî belge,

2) Yükleme esnasında (1) bendinde belirtilen kurum ve kuruluşların bulunmaması halinde, ihracatçı veya yüklemeyi yapan kuruluştan alınan ve eşyanın yüklendiği limandaki en büyük mülki idare amirince, gümrük idaresince, ticaret ve sanayi odalarınca veya liman başkanlığınca onaylanmış belge.

Ayrıca havayolu taşımacılığında, mahreç ülkedeki yer hizmeti firması ve/veya havayolu şirketi yetkilileri tarafından eşyanın yüklendiği yerde düzenlenecek belge ile de ispat yapılabilecektir. Bu belgelerin süresi içinde ibrazı halinde, eksiklik veya fazlalık takibatı sonlandırılacak, ibraz edilmemesi halinde ise Gümrük Kanununun 237 nci maddesi uyarınca cezaî işleme başlanacaktır.

Sürenin bitiminden önce talepte bulunulması halinde, ilgili gümrük idaresince, 3 aylık takibat süresi 3 ay uzatılacak ve yeni süre ilk 3 aylık sürenin sonuna 3 ay eklenmek suretiyle belirlenecektir. Bu suretle belirlenecek sürenin bitiminden önce gümrük idarelerine yapılacak gerekçeli taleple süre 1 ay daha uzatılabilecektir.

Dökme gelen eşyada, Gümrük Kanununun 237 nci maddesi uyarınca, Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen oranlar dahilinde ortaya çıkan eksiklik ve fazlalıklar için takibat yapılmaz. Özet beyan eksikliği veya fazlalığının, Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen oranları aşması halinde, özet beyan takibatı ve varsa cezaî işlem, eksiklik veya fazlalığın Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen oranları aşan kısmı için uygulanır. Takibata konu olmayan miktar için herhangi bir cezaî işlem uygulanmaz.

Özet beyan eksikliklerinde uygulanacak ceza miktarları, Gümrük Kanununun 237 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, eksikliğin tespit edilip tutanağın imzalandığı tarihte yürürlükte bulunan İthalat Rejim Kararı eki listelerde “Diğer ülkeler” sütununda yer alan gümrük vergisi oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanacaktır.

d) Dosyalama İşlemleri

Özet beyan Fazlalığı takibatlarında özet beyan itibarıyla, özet beyan eksikliği takibatlarında ise konşimento itibarıyla ayrı ayrı dosya açılacaktır. Söz konusu dosyalarda aşağıdaki belgelerin bulunması gerekmektedir:

a) Eksiklik veya fazlalığa konu eşyanın taşıma belgeleri ile varsa beyanname örnekleri,

b) Eksiklik veya fazlalığa ilişkin tutanak,

c) Takibata geçildiğine dair gümrük idaresinin yükümlüye muhatap yazısı ve tebliğ zarfı (yazının elden teslim edilmesi durumunda; tebellüğ edenin adı, unvanı, imzası ve tebliğ tarihi),

ç) Yükümlü tarafından ek süre istenilmesi veya takibatın kaldırılmasının talep edilmesi durumunda; bu taleplere ilişkin dilekçeler (posta kanalıyla müracaat edilmesi halinde, dilekçelerin içinde bulunduğu zarflar) ve ilgili gümrük idaresinin takibatın devam ettiğini veya ek süre verildiğini bildirir yazısı ve tebliğ zarfı,

d) Ceza miktarını belirleyen yazı ve ceza tahakkukunun yapılması sırasında hesaplamaya yardımcı bilgi ve belgeler (eşyanın faturası, eksik-fazlalık kısmının fatura değeri, günlük kur, eşyanın gümrük giriş tarife istatistik pozisyonu ve vergi oranı) ile tahakkukun nasıl yapıldığını gösterir ayrıntılı liste,

e) Ceza kararı,

f) Ceza kararının mükellefine gönderilme yazısı ile tebliğ zarfı,

g) İtiraz dilekçesi ve buna ilişkin belgeler.

e) Özet Beyan Eksiklik/Fazlalığı Durumunda Eşyanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması

1- Özet beyan eksikliği durumu

Özet beyan eksikliği durumunda, fiilen mevcut olan miktar üzerinden gümrük işlemleri yürütülecektir.

2- Özet beyan Fazlalığı durumu

Yapılan özet beyan fazlalığı takibatı sonucunda, eşyanın mahrecinden yanlışlıkla yüklendiğinin ispat edilmesi ve takibatın kaldırılması üzerine eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenilmesi halinde, bu eşya için Gümrük Kanununun 63 üncü maddesi saklı kalmak kaydıyla, yeni bir beyanname tescil edilecektir.

Tescil edilen beyanname konusu eşya için mülkiyet hakkı ile ilgili bir sorunun kalmaması bakımından taşıma belgesinde (konşimento, yük senedi, CMR vb.) gerekli düzeltme yapılacak; fazla çıkan eşya bedelinin mükellefince İthalat Rejim Kararının 6 ncı maddesi uyarınca göndericiye ödendiğine dair belgeler gümrük idaresine ibraz edilecektir.

Özet beyan fazlalığının, eşyanın mahrecinden yanlışlıkla yüklenmesinden kaynaklandığının gümrük rejimi beyanından önce kanıtlanması durumunda, düzeltilen taşıma belgesindeki bilgilerle uyumlu bir faturanın ibrazı istenecek, beyandan sonra kanıtlanması durumunda ise fazla çıkan eşyaya ilişkin yeni bir fatura aranacaktır.

Özet beyan fazlası olmakla birlikte, Gümrük Kanununun 237 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca takibata konu olmayan eşyanın, beyan sahibi tarafından bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenilmesi halinde, herhangi bir ceza tatbik edilmeksizin ilgili gümrük rejimi hükümleri çerçevesinde işlem yapılacaktır.

Özet beyan takibatı sonuçlanmadan özet beyan fazlası eşya hakkında bir gümrük beyanında bulunulmak istenilmesi durumunda eşya teslim edilmeyecektir. Ancak, eşyanın saklanması masraflı ve külfetli olması halinde, aynen korunması koşuluyla ve eşyanın gümrüklenmiş değeri tutarında teminat alınarak eşya sahibine yed-i emin olarak teslim edilebilecektir.

Takibat sonucunda özet beyan fazlası eşyanın yanlışlıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmiş olduğunun ispat edilememesi halinde, yed-i eminde bulunan eşya gümrük idaresince teslim alınarak Gümrük Kanununun 237 nci maddesinin üçüncü ve beşinci fıkraları uyarınca işlem yapılacak ve alınan teminat iade edilecektir.

Yed-i eminde bulunan eşyanın, takibat süresi içerisinde tüketilmiş olması ve yapılan takibat sonucunda özet beyan fazlası eşyanın yanlışlıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmiş olduğunun ispat edilememesi halinde, Gümrük Kanununun 237 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca CIF kıymeti kadar para cezası alınacak ve 207 nci maddesi uyarınca teminat nakde çevrilecektir.

4- 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci Maddesinin Dördüncü Fıkrasının (c) Bendinin Uygulaması

Özet beyanda eşyanın cinsinin yanlış beyan edildiğinin tespiti durumunda uygulanacak cezayı düzenleyen 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin 4 üncü fıkrasının (c) bendi, özet beyan aşamasında yapılan kontrol/muayene sonucundaki tespitler ile sınırlı olacak şekilde uygulanacak olup, rejim beyanı yapıldığında özet beyana ilişkin işlemler tamamlandığından ve ilgili rejim hükümlerine göre işlem gerçekleştirildiğinden, beyanname aşamasında, beyanname ile özet beyanın karşılaştırılması sonucunda tespit edilen söz konusu usulsüzlük için bu madde hükmü uygulanmayacaktır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya
ALTUNYALDIZ
Bakan a.
Müsteşar

DAĞITIM:

Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri

EŞYANIN GÜMRÜĞE SUNULMASI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU Eşyanın Gümrüğe Sunulması

MADDE 39

Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşya, getiren kişi ya da duruma göre eşyanın gelişinden sonra taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından gümrüğe sunulur. Gümrüğe sunan kişi, eşyayı daha önce ibraz olunan özet beyan ya da gümrük beyannamesi ile ilişkilendirir.

MADDE 40

Müsteşarlık;

- a) Yolcu beraberinde getirilecek,
- b) Gümrüğe sunulmaksızın bir gümrük rejimine tabi tutulabilecek,

Eşya hakkında, 39 uncu madde hükümleri dışında özel düzenlemeler yapabilir.

MADDE 41 (KÜŞAT)

Talep üzerine, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasından önce, gümrüğe sunulan eşyanın incelenmesi veya bundan numune alınması yönünden ilgili ve yetkili kişilere izin verilebilir.

Gümrüğe Sunulan Eşyanın Boşaltılması

MADDE 45

1. Eşya bulunduğu taşıt araçlarından gümrük idarelerinin belirledikleri veya uygun gördükleri yerlerde söz konusu idarelerin izni ile boşaltılabilir veya aktarılabilir.

Ancak, eşyanın tamamen veya kısmen acilen boşaltılmasını gerektiren kaçınılmaz bir tehlikenin varlığı durumunda bu izin aranmaz. Bu gibi durumlarda en yakın gümrük idaresi derhal haberdar edilir.

2. Gümrük idareleri, eşyanın ve bulunduğu taşıma araçlarının muayenesi amacıyla gerektiğinde eşyanın boşaltılmasını ve kapların açılmasını isteyebilir.

3. Eşya konulduğu ilk yerden gümrük idarelerinin izni olmaksızın kaldırılamaz.

Gümrüğe Sunulan Eşyaya Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanım Belirlenmesi Zorunluluğu

MADDE 46

1. Gümrüğe sunulan eşyaya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilir.

2. Özet beyan kapsamındaki eşyaya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek, buna ilişkin işlemler;

a) Denizyolu ile gelen eşya için, özet beyan verildiği tarihten itibaren kırk beş gün,

b) Diğer bir yolla gelen eşya için, özet beyanın verildiği tarihten itibaren yirmi gün,

İçinde tamamlanır.

3. Şartlar gerektirdiği takdirde, Müsteşarlık 2 nci fıkrada ve 48 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sürelerden daha kısa bir

süre saptayabilir veya bu sürelerin uzatılmasına izin verebilir. Ancak, gerçek ihtiyaçları aşan süre uzatımı yapılamaz.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine Girmesi ve Gümrüğe Sunulması

Eşya Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesi ve gümrüğe sunulmasına ilişkin özel düzenlemeler

MADDE 73

(1) Özel kanunlar veya taraf olduğumuz anlaşmalar ve sözleşmelerle veya idari düzenlemelerle Türkiye Gümrük Bölgesine girişi yasak edilmiş ve edilecek olan eşya, 271 inci madde saklı kalmak kaydıyla, her ne suretle olursa olsun Türkiye'ye sokulamaz.

(2) Kanun ve uluslararası anlaşmalar ile kararname, tüzük, yönetmelik veya diğer idari düzenlemelerde Türkiye Gümrük Bölgesine belirli gümrük kapılarından getirilmesi öngörülen eşya, yalnızca bu gümrük kapılarından yurda sokulabilir.

(3) Eşya, Kanunun 39 uncu maddesi çerçevesinde gümrüğe sunulur. Eşyanın gümrüğe sunulmasında esas alınacak tarih, taşıt aracının gümrük işlemlerinin yürütüldüğü alanlara girişine ilişkin gümrük veya gümrük muhafaza yetkililerince tutulan ilk kayıt tarihidir. 61 inci madde ile 67 nci maddenin dördüncü fıkrası saklı kalmak kaydıyla, eşya, gümrüğe sunan kişi tarafından daha önce ibraz olunan özet beyan ya da gümrük beyannamesi ile ilişkilendirilir ve eşyanın sunulduğu tarih söz konusu belgelere kaydedilir.

Gümrüğe Sunulan Eşyanın Boşaltılması

Eşyanın boşaltılması

MADDE 74

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya, gümrük gözetimi altında taşıttan boşaltılır. Boşaltmaya yetkili deniz, kara ve hava araçlarının sahipleri veya kaptan, pilot, sürücü veya acentenin yetkili personeli ile geçici depolama yeri işletmelerinin yetkili personeli tarafından eşyanın gümrük memurunun nezaretinde boşaltılmasını müteakip yirmidört saat içinde boşaltma listesi düzenlenerek gümrük memuru, taşıt sahibi, sürücüsü veya temsilcisi ile geçici depolama yeri işletme personeli tarafından imzalanmak suretiyle gümrük idaresine ibraz edilir. Üç nüsha olarak düzenlenip gümrük idaresince tasdik edilen bu listenin bir

nüshası gümrük idaresinde kalır. İkinci nüshası eşyayı geçici depolama yerine teslim edenlere, üçüncü nüshası ise işletme personeline verilir. Bu işlem, gümrük idaresince uygun görülen yerlere alınan eşya için de geçerlidir.

(2) Boşaltma listesinde eşyanın cinsi, brüt ağırlığı, kapların sayısı, cinsi, markası, numarası, taşıtın ismi ve sefer numarası gösterilir.

(3) Eşyanın boşaltmadan önce veya boşaltma sırasında zarar görmüş veya kaplarının kırık veya bozuk olduğu tespit edilirse bu durum bir tutanakla tespit olunarak boşaltma listesi ekinde gümrük idaresine sunulur.

(4) Boşaltma listesi, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla hazırlanarak geniş veya yerel alan ağıyla da gümrük idaresine gönderilebilir. Bu şekilde gönderilen boşaltma listesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Özet beyan ile boşaltma listesinin karşılaştırılması ve özet beyan takibatı

MADDE 75

(1) Özet beyan ile boşaltma listeleri karşılaştırılır. Karşılaştırma sonucunda farklılık görülürse buna ilişkin tutanak düzenlenerek bu tutanak üzerinden özet beyan eksiklik/fazlalık takibatına geçilir.

(2) Dökme eşyanın ölçümlerinin draft survey yöntemi ile yapılması durumunda ölçüm sonuçları boşaltma listelerinin düzenlenmesinde esas alınır.

(3) Boşaltma listesinde kayıtlı olmadığı halde özet beyanda kayıtlı bulunan eşya özet beyan eksikliğidir. Boşaltma listesinde kayıtlı olduğu halde özet beyanda kayıtlı olmayan eşya da özet beyan fazlasıdır.

(4) Özet beyanda kayıtlı miktara göre eksik veya fazla çıkan eşya için özet beyanı veren kişiye bildirimde bulunulur. Özet beyan eksiklik veya fazlalıkları ile ilgili takibat, elektronik ortamda kayda alınır.

(5) Havayolu şirketlerince ibraz edilen ve belirli şartları taşıyan özet beyanlarla ilgili olarak; bir özet beyan eksikliği eşyanın başka bir uçakla geldiğinin ya da bir özet beyan fazlası eşyanın diğer bir özet beyan içeriği eşya olduğunun bildirilmesi ve bu karışıklığın azami on gün içerisinde gerçekleşmiş olması ve miktar, sayı, kıymet, marka, gönderici, alıcı ve diğer alametler bakımından özet beyanda kayıtlı eşya olduğunun tespit edilmesi durumunda özet beyan eksiklik/fazlalık takibatına geçilmez.

(6) Demiryolu ile gelen eşyada, kapılarındaki mühürlerin sağlam olması koşuluyla ve boşaltılan eşyanın yük senetlerine göre eksik veya fazla çıkması ile eksik veya fazla çıkan kaplarda şüpheli bir durum bulunmaması halinde, açılan eksiklik veya fazlalık takibatı, Devlet Demiryolları İdaresinin gerekçeli yazısı üzerine kaldırılır.

(7) Dökme gelen eşyada ortaya çıkan eksiklik ve fazlalıklar ile ilgili olarak, Kanunun 237 nci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen farklılıklar için özet beyan eksikliği veya fazlalığı takibatı yapılmaz. Özet beyan eksikliği veya fazlalığı takibatı gerektiren durumlar için takibat ve varsa cezaî işlem, eksiklik veya fazlalığın tamamı için değil, Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen takibat gerektirmeyen farklılıkları aşan kısmı için uygulanır. Takibata konu olmayan miktar için herhangi bir cezaî işlem uygulanmaz. Ek-11'de yer alan fire oranları, özet beyan eksikliği veya fazlalığı takibatlarında dikkate alınmaz.

Gümrüğe Sunulan Eşyaya Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanım Belirlenmesi Zorunluluğu

Sürenin durduğu haller ve süre uzatımı

MADDE 76

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve gümrüğe sunulan eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin işlemlerinin Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süreler içinde tamamlanması esastır.

Ancak, eşyanın herhangi bir adli veya idari takibata konu olması halinde bu takibat nedeniyle geçen süreler, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması için dış ticaret mevzuatı ya da sair mevzuat gereğince ibraz edilmesi gereken uygunluk belgesi, kontrol belgesi, ithal lisansı, izin yazısı, gözetim belgesi, tahlil raporu gibi belgelerin alınması veya buna ilişkin işlemlerin yerine getirilmesi sırasında geçen süreler işlem tarihinin başladığı tarihte durdurularak yirmi veya kırkbeş günlük sürelerin hesaplanmasında göz önünde bulundurulmaz ve işlemin sonuçlandığı tarihten itibaren kalan süre verilir.

(2) Eşyanın Kanunun ilgili hükümleri uyarınca tasfiyelik hale gelip gelmediğinin tespitinde Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yirmi ve kırkbeş günlük süreler ile yukarıda belirtilen süreler re'sen dikkate alınır. Bu sürelerin gümrükçe bilinmesinin zorunlu olmadığı durumda, eşyanın ilgilisi tarafından vaktinde bilgi verilmemesi nedeniyle tasfiyelik hale geldiği düşünülerek düzenlenen tespit ve tahakkuk belgeleri, ihale

ilanının yayımlandığı veya perakende satış ya da tahsis kararının alındığı tarihe kadar yapılan bir başvuru sonucunda, birinci fıkrada belirtilen işlemlerin başlangıç ve bitiş tarihleri dikkate alınarak, süreyi durduran sebepler bulunduğu anlaşılmaması durumunda iptal edilir. İhale ilanının yayımlandığı veya perakende satış ya da tahsis kararının alındığı tarihten itibaren yapılacak süreyi durduran sebeplerin bulunduğuna ilişkin başvurular değerlendirilmez.

(3) Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süreler ilgilinin doğrudan veya mutad haberleşme araçları ile kanuni süre veya verilen ek sürenin bitiminden önce yazılı başvurusu üzerine gümrük müdürlüklerince uzatılır. Bir ayı aşan süre uzatım taleplerinde, bu talebin gerekçesinin belirtilmesi şarttır.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yapılacak süre uzatım taleplerinde,

a) Kayıtlı Posta Gönderileri yolu (Taahhütlü veya APS) veya Kayıtlı Kargo Taşımacılığı aracılığı ile yapılacak başvurularda, başvuru dilekçesinin postaya veya kargoya verildiği tarih,

b) Kayıtsız Posta yolu ile veya doğrudan doğruya ilgili gümrük idaresine yapılacak başvurularda, başvuru dilekçesinin gümrük idaresinin kaydına giriş tarihi,

esas alınır.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SÜRE DEĞİŞİMİ) SERİ NO: 2

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) 4/11/1999 tarihli ve 23866 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4458 sayılı Gümrük Kanununun 46 ncı maddesinde, özet beyan kapsamındaki eşyaya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek buna ilişkin işlemlerin denizyolu ile gelen eşyada özet beyanın verildiği tarihten itibaren 45 gün, diğer bir yolla gelen eşyada ise özet beyanın verildiği tarihten itibaren 20 gün içinde tamamlanacağı; şartlar gerektirdiği takdirde, Gümrük Müsteşarlığının söz konusu sürelerden daha kısa bir süre saptayabileceği gibi bu sürelerin uzatılmasına da izin verebileceği hüküm altına alınmıştır.

(2) Bu Tebliğ ile söz konusu süre uzatımı ile ilgili olarak gümrük idarelerince yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Süre uzatım taleplerinin değerlendirilmesi

MADDE 2 – (1) Yukarıda bahsi geçen sürelerle ilaveten, ilgilinin yazılı başvurusu üzerine;

a) Otuz güne kadar gerekçe aranılmaksızın,

b) Otuz günü aşan ek süre talepleri için ise gerekçenin belirtilmesi ve kanıtlayıcı belgenin sunulması şartıyla,

Gümrük Müdürlüklerince uzatılacaktır.

(2) Süre uzatım taleplerinin, sürelerin bitiminden önce yazılı olarak yapılması zorunludur. Süresi içinde yapılmadığı anlaşılan talepler reddedilir. Gümrük Müdürlükleri, süre uzatım taleplerini dilekçenin kayıtlarına girdiği tarihten itibaren en geç üç iş günü içinde inceleyip sonuçlandırır.

(3) Süre uzatım talepleri ilgililerce doğrudan veya mutata haberleşme araçları ile gümrük müdürlüğüne yapılır ve bu talebe ilişkin dilekçenin gümrük müdürlüğü kayıtlarına intikal ettiği tarih esas alınır.

(4) Süre uzatımları, özet beyan kapsamı eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasından önce verilebileceği gibi gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasını müteakip beyanname tescilinden sonra da verilebilecektir.

(5) Verilen süre uzatımlarını müteakip 1 inci fıkranın (b) bendinde belirtilen hükümler doğrultusunda tekrar süre uzatımı talebinde bulunulması halinde bir önceki sürenin bitiminden önce olmak şartıyla bu yöndeki talep de değerlendirilecektir.

(6) Verilen süre uzatımları yasal sürenin bitiminden sonraki gün itibariyle başlatılır.

(7) Otuz günü aşan süre uzatım taleplerinin reddi halinde, talebin Gümrük Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen süreleri durdurduğu kabul edilir, kalan süre ilgisine bildirilir. Ancak ikinci veya daha sonra verilen süre uzatım dilekçeleri kalan süreyi tekrar durdurmaz.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 3 – (1) 9/2/2000 tarihli, 23959 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Süre Değişimi) Seri No: I yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 5 – (I) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan yürütür.

EŞYANIN GEÇİCİ DEPOLANMASI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU Eşyanın Geçici Depolanması

MADDE 47

Eşya, gümrüğe sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar geçici depolanan eşya statüsünde bulunur ve bu şekilde adlandırılır.

MADDE 48

1. Geçici depolanan eşya, sadece gümrük idarelerinin uygun gördüğü yerlerde ve bu idarelerin belirlediği koşullarda depolanabilir.

Gümrük idareleri, geçici depolanan eşya için 183 üncü veya 184 üncü madde hükümlerine göre tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere eşya sahibinden teminat isteyebilir.

2. Yolcu beraberinde getirilip gümrüğe sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar yolcu eşyasına mahsus gümrük ambarlarına konulan eşyanın buralarda kalabileceği süre üç aydır.

MADDE 49

41 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, geçici depolanan eşya, görünüş ve teknik özelliklerinin değiştirilmemesi koşuluyla, aynı durumda muhafazalarını sağlamak üzere yönetmelikle belirlenen elleçlemeye tabi tutulabilir.

MADDE 50

1. 46 ncı maddeye göre belirlenmiş süreler ile 48 inci maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen süre içinde kendilerine gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayini için gerekli işlemlere başlanmamış eşya, herhangi bir adli veya idari takibata konu olmaması halinde, 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. Gümrük idareleri, söz konusu eşyayı durumu belirleninceye kadar, eşya sahibinin risk ve hesabına gümrüğün gözetimindeki özel bir yere sevk edebilir.

Diğer Hükümler

MADDE 53

Gümrük idareleri, şartlar gerektirdiği takdirde, gümrüğe sunulan eşyayı imha ettirebilir. Gümrük idareleri bu durumu eşya sahibine

bildirir. Eşyanın imhasına ilişkin masraflar eşya sahibinden tahsil edilir.

MADDE 54

Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak, Türkiye Gümrük Bölgesine getirildiği veya gümrük kontrolüne tabi tutulmadığı saptanan eşyaya, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile ilgili diğer kanun hükümleri uygulanır.

Gümrük Yönetmeliği Eşyanın Geçici Depolanması

Geçici depolanan eşya

MADDE 77

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen serbest dolaşımda olmayan eşya gümrüğe sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar geçici depolanan eşya statüsünde bulunur ve bu şekilde adlandırılır. Talep halinde ihracat eşyasının da bu kapsamda değerlendirilmesi mümkündür.

(2) Özet beyanın eşyanın gümrüğe sunulmasından önce verildiği hallerde, Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler eşyanın gümrüğe sunulduğu tarihten itibaren başlar. Deniz veya hava taşıtlarının Türkiye Gümrük Bölgesinde birden fazla liman veya havalimanına uğradığı hallerde, Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler, taşıt aracının eşyanın boşaltılacağı gümrük idaresine girişine ilişkin gümrük veya gümrük muhafaza yetkililerince tutulan kayıttan itibaren başlar.

(3) Kanunun 35/C maddesine göre giriş gümrük idaresine özet beyan statüsünde gümrük beyannamesi verildiğinde, eşyanın sunulması ile birlikte beyanname tescil edilir ve eşya beyan edilen rejimin öngördüğü işlemlere tabi tutulur.

(4) Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir yerden diğer bir yere transit rejimine tabi tutularak taşınan serbest dolaşımda olmayan eşya, varış gümrük idaresine getirildiğinde ve transit rejimi hükümlerine göre gümrük idaresine sunulduğunda Kanunun 41 ila 50 ncı madde hükümleri uygulanır. Bu eşya için varış gümrük idaresine taşınma şekline göre belirlenecek olan Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler, eşyanın varış gümrük idaresine sunulduğu tarihten itibaren başlar ve geçici depolama işlemleri

bilgisayar sistemindeki transit beyannamesi bilgileri üzerinden yürütülür.

Geçici depolama yerlerine eşya alınması

MADDE 78

(1) Eşya, geçici depolama yerlerine buralarda görevli işletme personelinin sorumluluğu ve gümrük memurlarının gözetimi altında alınır.

(2) Gümrükçe izin verilen diğer yerlere eşya alınmasının talep edilmesi halinde, talep sahibinin sorumluluğu ve gümrük idaresinin gözetimi altında bu talep kabul edilir.

Gümrük memuru, geçici depolama yerine alınan eşya için kendisine verilen ve üzerinde özet beyan numarasının yer aldığı boşaltma listesi ile özet beyan bilgilerini karşılaştırarak geçici depolama yeri giriş işlemlerini onaylar. Bu onay sonrasında boşaltma listesi ilgili işletme personeli tarafından muhafaza edilir. Havayolu veya denizyolu ile gelen eşyanın, geldiği limanda bulunan geçici depolama yerine alınmasına ilişkin işletici tarafından elektronik olarak tutulan ve Bakanlık ile paylaşılan veriler doğrultusunda sistemde geçici depolama yeri giriş kayıtlarının oluşturulmasına Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde izin verilebilir.

Geçici depolama yerleri

MADDE 79

(1) Geçici depolanan eşyanın her türlü dış etken ve müdahalelerden korunmasını sağlayacak şekilde yapılmış ve taşıtların durduğu, yanaştığı veya indiği yerlerdeki ambar, depo, ardiye veya hangar gibi yerler geçici depolama yerleridir.

(2) Ağır ve havaleli eşyanın konulmasına mahsus olmak üzere, limanlar gibi gümrük işlemlerinin yapıldığı yerlerde bulunan geçici depolama yerlerinin mütemmim cüz'ü niteliğindeki açık alanlar; yolcu eşyasının, yolcu beraberinde getirilip gümrüğe sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar konulduğu gümrük ambarları ile bu ambarların mütemmim cüz'ü niteliğindeki ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilen ve yurt dışı edilmek ya da gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmak üzere gümrük idarelerince teslim alınan kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarının konulduğu yerler de geçici depolama yeri addolunur. Yolcu eşyası ve taşıtlar buralarda üç ay kalabilir. Bu

süre, talep halinde mücbir sebep belgesi aranmaksızın ilgili gümrük müdürlüğünce üç aya kadar uzatılabilir.

(3) Geçici depolama yerlerinin bulunmadığı mahallere getirilen eşya, duruma uygun gerekli önlemler alınmak şartıyla, geçici depolanan eşya statüsünde gümrükçe müsaade edilen yerlere de konulabilir. Bu gibi hallerde, gümrük idarelerince geçici depolanan eşya için tahakkuk edebilecek gümrük vergileri tutarında eşya sahibinden teminat istenir.

Yolcu beraberli eşya ambarı

MADDE 80

(1) Yolcu beraberli eşya ambarına alınan eşya için görevli memur tarafından doldurularak bu memur ve eşya sahibi tarafından imzalanan ve gümrük idaresinin resmi mührünü taşıyan bir alındı makbuzu yolcuya verilir. Eşya bu alındıya dayanılarak elektronik ortamda kayda alınır. Bu kayıta, yolcunun ismi ve soyadı ile kendisine verilen alındının numarası da yer alır. Ambar bekleme süresi içerisinde yolcular tarafından yurtdışına gönderilmek istenilen eşyanın işlemleri alındı makbuzu üzerinden yürütülür. Yolcu beraberli eşya ambarından eşya çıkarılması işlemleri, geçici depolama yerlerinden eşya çıkarılması hükümlerine tabidir.

Özel tertip ve düzenek gerektiren eşya ve geçici depolama yerlerine alınmayacak eşya

MADDE 81

(1) Aşağıda belirtilen ve EK-62'de yer alan eşyanın, niteliklerine uygun özel düzenek ve yapılara sahip geçici depolama yerlerine alınması zorunludur.

- a) Parlayıcı, patlayıcı, yanıcı ve yanmayı artırıcı eşya,
- b) Korunmaları, soğuk hava depolarında olduğu gibi özel tertibat gerektiren eşya.

(2) EK-62'de yer alan diğer tehlikeli ve zararlı maddeler, eşyanın niteliğine uygun gerekli tedbirlerin alınması suretiyle geçici depolama yerlerine konulabilir.

(3) Bir arada buldukları eşya için ayrı bölümlerde depolansa dahi tehlike ve zarar doğurabilecek eşya geçici depolama yerlerine alınmaz.

(4) Birinci fıkrada sayılan eşya, niteliklerine uygun özel tertip ve düzeneğe sahip geçici depolama yerleri bulunmaması halinde doğrudan 330 uncu maddede belirtilen ve bu niteliklerine uygun genel veya özel antrepolara alınır.

(5) Birinci fıkrada sayılan eşyanın, diğer eşyaya zarar vermeyecek şekilde, geçici depolama yerlerinin ayrı bölümlerine gerekli tedbirler alınmak suretiyle konulmasına eşyanın niteliği, miktarı, kap ve ambalajları gibi unsurlar dikkate alınarak ilgili gümrük idaresince izin verilebilir.

Kokar eşya

MADDE 82

(1) Kuru veya yaş deri gibi fena koku yayan eşya mümkünse ayrı bir geçici depolama yerine alınır. Bu mümkün değilse geçici depolama yerinde diğer eşyaya zarar vermeyecek surette ayrılan bir yere konulur ve işlemlerinin hızla yapılması yükümlü ve işletici tarafından sağlanır.

Sahipsiz eşya

MADDE 83

(1) Sahip veya taşıyıcıları belli olmayan ya da sahip veya taşıyıcıları tarafından muhafaza altına alınmayan eşya gümrük idaresince geçici depolama yerlerine veya duruma uygun gerekli önlemler alınmak şartıyla yine gümrük idaresinin uygun gördüğü yerlere konulabilir.

Rezerveli eşya

MADDE 84

(1) Kırık veya tamire muhtaç kaplar ile dağınık eşya geçici depolama yerine alınır alınmaz muayene ile görevli memur tarafından, boşaltma ile ilgili kuruluşun yetkilisi, işletme personeli ve geçici depolama yerinden sorumlu gümrük memuru huzurunda muayene edilerek bu eşyanın durumu bir tutanakla saptanır.

(2) Eşya geçici depolama yerine alındıktan sonra hasara uğrarsa rezerve yerine kaldırılarak yukarıda yazılı işlemlerin yapılabilmesi için durum vakit geçirilmeden gümrük idaresine bildirilir.

(3) Rezerveli eşya bu husustaki tutanağın düzenlenmesinden sonra işletme personeli ve gümrük memurları tarafından geçici depolama yerinde ayrılmış kapalı ve muhafazalı rezerve yerine konulur. Bu yerler işletme personeli ve gümrük memurları tarafından çift kilit altında bulundurulur.

(4) Altın, gümüş ve platin gibi kıymetli madenlerden yapılmış her türlü eşya ile mücevherat, antika, müze ve sanat eşyası da rezerve yerine konulur ve üzerlerine zarar vermeyecek şekilde mühür tatbik edilir. Söz konusu eşyanın özellikleri boşaltma listesinde ayrıntılı bir şekilde gösterilir.

Kaçak zannı ile el konulan eşya

MADDE 85

(1) Kaçak zannı ile el konularak kaçak eşya ambarı, yoksa sırasıyla genel antrepo, geçici depolama yerleri veya gümrük idaresince uygun görülen yerlere konulan eşyanın mahkemesince sahiplerine iadesine karar verilmesi halinde, kararın kesinleşmesini müteakip, eşya sahibine veya temsilcisine yapılacak tebligat tarihinden itibaren, bu eşya geçici depolanan eşya statüsüne tabi tutulur. Bu eşya; serbest dolaşımda bulunmuyorsa otuz gün içinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilerek buna ilişkin işlemler tamamlanır; serbest dolaşımda bulunuyorsa kararın kesinleşmesini müteakip ilgisine yapılacak tebligat tarihinden itibaren otuz gün içinde teslim alınır. Bu süreler içerisinde işlemleri yapılmayan eşya tasfiye edilir.

Süresi içerisinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmayan eşya

MADDE 86

(1) Geçici depolanan eşya, sahipleri veya bunların temsilcileri tarafından verilen usulüne uygun beyanname ile gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulur.

(2) Kanunun 46 ncı ve 48 inci maddeleri ile bu Yönetmeliğin 76 ncı ve 79 uncu maddelerinde belirtilen süreler içerisinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek buna ilişkin işlemlere başlanmayan eşya ile kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları hakkında herhangi bir adli veya idari takibat olmaması halinde tasfiye hükümleri uygulanır. Gümrük idareleri, bu tür eşyayı durumu belirleninceye kadar eşya sahibinin risk ve hesabına gümrüğün denetimindeki uygun göreceği bir yere sevk edebilir veya söz konusu eşya sahipleri hesabına geçici depolama yeri işleticisince antrepoya kaldırılabilir. Bu tür işlemlerin yapılması sırasında eşya hakkında tasfiye hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(3) Kara hudut kapılarında, gümrüklü sahaya giriş tarihinden itibaren Kanunun 46 ncı maddesi ve bu Yönetmeliğin 76 ncı maddesinde belirtilen süreler içerisinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek buna ilişkin işlemlere başlanmayan taşıtlar hakkında ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

Eşyanın incelenmesi ve numune alınması

MADDE 87

(1) Kanununun 41 inci maddesi uyarınca gümrük idareleri, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasından önce ilgili ve yetkili kişilerin talebi üzerine eşyadan numune alınmasına veya eşyanın incelenmesine izin verebilir.

(2) Talep, elektronik yolla yapılır. İlgili ve yetkili kişilerce imzalanır ve gümrük idaresine verilir. Talep, aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Başvuru sahibinin adı ve adresi,
- b) Eşyanın bulunduğu yer,
- c) Önceki beyana ilişkin aşağıdaki bilgilerden biri,
 - 1) Özet beyan,
 - 2) Önceki gümrük rejimine ilişkin beyanname,
 - 3) Taşıma şekli,
- ç) Eşyanın tanımlanması için gerekli diğer bilgiler.

(3) Gümrük idareleri kararlarını ilgili ve yetkili kişilere bildirir. Talebin eşyadan numune alınmasına ilişkin olması halinde, kararda numune olarak alınacak eşya miktarı belirtilir.

(4) Eşyanın incelenmesi ve eşyadan numune alınması ile ilgili işlemler gümrük idarelerinin gözetimi altında gerçekleştirilir. Eşyanın incelenmesi, numune alınması, tahlile ve ekspertize tabi tutulması ile ilgili sorumluluk ve masraflar yükümlüye aittir. İlgili kurumların yapacağı kontroller kapsamında eşyadan numune alınmasının gerekli olması durumunda, numune ilgili kurumun temsilcileri tarafından alınır.

(5) Alınan numuneler gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulur. Ancak numunenin telef olması veya telafi edilemez kaybı durumunda, gümrük yükümlülüğünün doğmamış olduğu kabul edilir.

(6) Serbest dolaşımda olmayan eşyadan inceleme sonrası ortaya çıkan atık veya artıklar gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulur.

Eşyanın muayene edilmesi

MADDE 88

(1) Geçici depolama yerlerinde bulunan eşya, beyana uygun olup olmadığının tespiti açısından veya gerekli görülen herhangi bir zamanda muayene ile görevli memurlar tarafından muayene edilir. Gerek görülmesi halinde muayenede, eşya sahibi veya temsilcisinin veya geçici depolama yeri personelinin bulunması da istenebilir.

Sigorta uzmanlarınca ekspertiz yapılması

MADDE 89

(1) Rezerveli eşya ile kaplarının muhteviyatı noksan çıkmış veya hasara uğramış eşyanın, gümrük idaresinin izni ile geçici depolama yerinde 88 inci maddede belirtilen memurların huzurunda sigorta uzmanları tarafından ekspertizi yapılabilir.

Elleçleme faaliyetleri

MADDE 90

(1) Geçici depolanan eşya; görünüş ve teknik özelliklerinin değiştirilmemesi koşuluyla aynı durumda muhafazalarını sağlamak üzere, gümrük idaresinin izni ve denetlemesi altında, geçici depolama yerlerinde bulunan diğer eşyaya zarar vermeyecek şekilde kaplarının tamiri veya sağlamlaştırılması, kaplarının yenilenmesi, havalandırılması, kalburlanması gibi elleçleme faaliyetlerine tabi tutulabilir. Bu işlerin yapılabilmesi için geçici depolama yerlerinde gerekirse ayrı bir bölüm tahsis edilir.

Elleçleme başvurusu

MADDE 91

(1) Elleçleme başvurusu ilgili gümrük idaresine yapılır. İşlemlerin, eşyanın aynı durumda muhafazasını sağlamaya yönelik olduğunun anlaşılması halinde izin verilir.

Geçici çıkış işlemleri

MADDE 92

(1) Muayene ile görevli memurlar tarafından tahlile, ölçü ve ayar muayenesine, bilirkişilere veya bunlara benzer sair yerlere gönderilmesine karar verilmesi nedeniyle geçici depolama yerlerinden geçici olarak çıkarılacak eşya hakkında gümrük memuru tarafından bir tutanak düzenlenir ve eşyanın geri gelip gelmediğini takip etmek için bu tutanak geçici depolama yerinde alıkonulur.

(2) Eşyanın ayniyatını tespit için gümrük tarife istatistik pozisyonu ve miktarı bu tutanakta gösterilir. Gerek görülürse eşya mühür altına alınabilir.

(3) Eşya, geçici depolama yerinde kalacak tutanak üzerine sahipleri veya temsilcilerinden ve refakat edecek gümrük memurundan imza alınarak memur gözetiminde gideceği yere yollanır.

Geçici depolama yerlerinden çıkartılan eşyanın işlemleri tamamlanarak serbest bırakılması

MADDE 93

(1) Geçici depolama yerlerinden geçici çıkarılacak;

a) Geri getirilmesi zamana bağılı, külfetli veya masraflı görülen,
b) Geçici olarak gönderildiği yerde tahlil, muayene veya kontrolü yapıldıktan veya gerekli işlemlere tabi tutulduktan sonra sahiplerince geri getirilmeden çekilmek istenen, eşya, tahlil, muayene veya kontrolü yapılmak üzere ilgili kuruluşa gümrük memuru refakatinde sevk edilir.

(2) Bu eşya hakkında, geçici depolama yerinden geçici olarak çıkarılan eşyaya ait hükümler uygulanır. Muayene, kontrol veya tahlilinin uygun bir netice verdiğinin ilgili kuruluş tarafından yazılı olarak gümrüğe bildirilmesi üzerine eşya ile ilgili olarak kesin çıkış işlemleri uygulanır.

Kesin çıkış işlemleri

MADDE 94

(1) Gümrük işlemlerinin sistem üzerinde tamamlandığının anlaşılması üzerine bilgisayar sisteminde çıkış onayı verilerek eşya sahibinin, temsilcisinin veya eşya sahibi tarafından eşyayı teslim almak için vekâlet verilmiş diğer kişilerin eşyayı geçici depolama yerinden çıkarmasına izin verilir.

Muayenesi yerinde yapılacak eşyanın geçici depolama yerlerinden çıkışı

MADDE 95

(1) Gümrüğün izni ile muayenesi yerinde yapılacak yolcu, kişisel eşya ve ev eşyası ile diğer eşya hakkında sahiplerince verilecek dilekçeler gümrük idare amiri tarafından geçici depolama yerinde muayene ile görevli memura havale olunur.

(2) Bunun üzerine, işletme personeli kendisine yapılan bildirim doğrultusunda kesin çıkış işlemini yapmakla beraber, eşya sahibi veya temsilcisinin imzasından başka eşyaya eşlik edecek gümrük memuru ve muayene ile görevli memurdan geçici depolama yeri defterine imza alır.

(3) Gümrük vergisine tabi olan ve muayenesi yerinde yapılacak eşyanın vergileri gümrük idaresi tarafından eşya sahibinin beyanına göre teminata bağlanabilir.

Eşyanın başka bir geçici depolama yeri veya antrepoya nakli ve geçici depolama yerindeki eşyanın başkasına devri

MADDE 96 –

(1) Başka bir gümrük idaresi denetimindeki geçici depolama yerine veya antrepoya nakli istenen eşya, transit rejimi hükümlerine göre taşınır.

(2) 333 üncü maddenin birinci, ikinci ve beşinci fıkraya hükümleri aynı zamanda geçici depolama işlemlerinde de uygulanır. Eşyanın devri ile birlikte gümrük vergileri ile para cezaları da dâhil olmak üzere eşya ile ilgili hukuki sorumluluklar devralana geçer.

Geçici depolama yerlerinin bulunmadığı yerler

MADDE 97

(1) 79 uncu maddenin üçüncü fıkrası uyarınca geçici depolama yerlerinin bulunmadığı yerlere getirilen eşyanın konulduğu yerlerin geçici depolama yeri olarak kabul edilebilmesi için; eşyanın hacim ve ağırlık itibarıyla geçici depolama yeri bulunan bir gümrük idaresine sevkinin masraflı veya külfetli olması ya da eşyanın hacim ve ağırlık itibarıyla mevcut geçici depolama yerine konulmasının mümkün olmaması gerekir.

(2) Eşyanın konulacağı yerin ilgili gümrük idaresince oluşturulacak heyet tarafından görülmesi ve görgü tutanağına bağlanarak başmüdürlüğe intikal ettirilmesi sağlanır.

(3) Gümrük idarelerince;

a) Transite konu eşyaya ilişkin ithalde alınan gümrük vergileri ve fon tutarlarına karşılık olarak teminat alınması,

b) İthal konusu eşyanın ithalat vergileri ile fon tutarının teminata bağlanması, gümrük vergileri ile fondan muaf olan eşya için teminat yerine taahhütname alınması,

c) Geçici depolama yeri olarak kabul edilen yerlerin eşyanın muhafazasına elverişli olması, gümrüğün kayıt, kilit ve denetimi altında bulundurulması ve sürekli izlenmesi,

ç) Yukarıda belirtilen şartlarla geçici depolama yeri olarak kabul edilen yerlere konulan eşyanın sahiplerinin, her ne sebeple ve suretle olursa olsun eşyanın konulduğu yerde meydana gelen zayıt ve firelerle, çalınma, yanma, kaybolma, bozulma veya değiştirme gibi eşyanın miktarına veya niteliğine tesir eden hallerden ve eşyanın bulunduğu yerlerden gümrüğün bilgisi dışında çıkarılmasından ve kullanılmasından dolayı gümrüğe karşı sorumlu tutulmaları,

d) Zayıt, fire, çalınma, kaybolma, bozulma veya değiştirme gibi nedenlerle etkilenen eşyanın vergi ve cezalarının, alınan teminattan mahsup veya doğrudan doğruya tahsil edilmek suretiyle kendilerinden alınacağı ve duruma göre idari veya kaçakçılıkla mücadele mevzuatına göre işlem yapılacağına dair taahhütname alınması,

e) 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca açma ve işletme harçlarının usulüne uygun olarak tahsil edilmesi (Bir defada getirilmeyen komple tesise ait olan ya da değişik zamanlarda getirilerek bir beyanname ile ithal edilecek eşyanın konulduğu geçici depolama yerlerinden bir defaya mahsus açma ve işletme harcının tahsil edilmesi),

suretiyle işlem tesis edilir.

(4) Geçici depolama yeri olarak kabul edilen yerlere konulan eşyanın ithalini müteakip bu yerlerin geçici depolama yeri statüsü sona erer.

Diğer Hükümler

Eşyanın re'sen imhası

MADDE 98

(1) Gümrüğe sunulan eşyanın gümrük beyanında bulunulmadan önce herhangi bir kaza sonucu ya da elde olmayan nedenlerle tamamen veya kısmen hasara uğraması, harap olması, bozulması gibi nedenlerle bir arada bulunduğu eşya veya çevreye zarar verir hale gelmesi veya tehlike arz etmesi halinde, gümrük idaresi bu eşyayı sahibine veya gümrük beyanında bulunacak kişiye haber vermeden re'sen imha ettirebilir. Yapılan işler sonucundan eşya sahibine yazılı bilgi verilir ve eşyanın imhasına ilişkin varsa yapılmış olan masraflar sahibinden tahsil edilir.

(2) Eşyanın bir kısmının imha edilmesi halinde, kalan kısmı için sahibine yapılacak yazılı bildirim sonucundaki talep doğrultusunda işlem yapılır.

(3) Eşyanın yukarıda belirtildiği şekilde imhası gümrük idare amiri veya görevlendireceği amir veya memur başkanlığında en az üç kişiden oluşan bir komisyon tarafından karara bağlanır ve imha işlemleri bu komisyon tarafından sonuçlandırılır. İmha kararının alınması ve imha sonuçları komisyon tarafından tutanağa bağlanır.

Cebri icra yoluyla satış

MADDE 98/A

(1) Geçici depolama yerleri ile gümrük antrepolarında bulunan ve henüz gümrük işlemleri bitirilmemiş eşyanın cebri icra yoluyla satılması halinde, eşyanın tabi tutulacağı rejime ilişkin gümrük, dış ticaret ve sair mevzuattan kaynaklanan tüm yükümlülükler eşyayı satın alan kişi tarafından yerine getirilir. Bu yükümlülükler yerine getirilmeden eşyanın cebri icra kararına istinaden teslim alınmasına izin verilmez.

GÜMRÜKÇE ONAYLANMIŞ İŞLEM VE KULLANIM

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU Gümrükçe Onaylanmış İşlem veya Kullanım

MADDE 55

1. Aksine hüküm bulunmadıkça; niteliğine, miktarına, menşesine, yükleme veya varış ülkesine bakılmaksızın, bir eşya, belirlenmiş şartlar altında her zaman gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanımlardan birine tabi tutulabilir.

2. **Cumhurbaşkanı**; kamu ahlakı, kamu düzeni, kamu güvenliği, insan, hayvan ve bitki sağlık ve hayatlarının korunması, sanatsal, tarihi veya arkeolojik değeri olan ulusal hazinelerin korunması, fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması gerekçeleri ile eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına yasaklama veya kısıtlamalar koyabilir.

3. Türkiye ile ticaret, gümrük, taşımacılık anlaşması bulunmayan ve imzalanmış anlaşmaları süresinden önce tek taraflı olarak kısmen veya tamamen hükümsüz bırakan veya Türk kara, hava ve deniz taşıtlarına karşı yasaklama ve kısıtlamalar koyan veya bunlar hakkında farklı işlemler uygulayan yabancı ülkelere ait eşya ve taşıtlara, karşılık olmak üzere, yasaklama veya kısıtlamalar koymaya ve farklı işlemler veya farklı tarifeler uygulamaya **Cumhurbaşkanı** yetkilidir.

MADDE 56

1. Gerek üzerlerinde, gerek iç ve dış ambalajlarında üretildiği ülkeden başka bir ülke ürünü olduğunu gösteren veya böyle bir izlenim uyandıran isim ya da simgeler taşıyan eşyanın Türkiye'ye ithaline izin verilmez. Bu gibi eşyanın Türkiye'den transit geçişine veya antrepo ve benzeri yerlere konulmasına ya da yeniden ihracına Müsteşarlıkça izin verilebilir. Eşyanın bu fıkra kapsamında olup olmadığının belirlenmesinde tereddüt edilen durumlarda, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görüşü esas alınarak işlem yapılır. Söz konusu isim ve simgelerin kaldırılması veya eşyanın gerçek menşesinin gösterilmesi amacıyla, usul ve esasları yönetmelikle belirlenecek elleçleme faaliyetlerine izin verilebilir.

2. Türk menşeli eşyada kullanılmak üzere ve bunların başka ülke menşeli olduğunu gösterecek veya böyle bir izlenim uyandıracak nitelikte, üzerleri yabancı dille yazılı veya basılı her türlü boş zarf, şerit, etiket, damga ve benzeri eşya ile Türkiye'de düzenlenebilecek belgeleri başka ülkelerde düzenlenmiş gibi gösterebilecek nitelikte, üzerleri imzalı veya imzasız olsun, Türkiye'de yerleşik olmayan yabancı firmalara ait proforma faturalar hariç boş faturaların Türkiye'ye ithaline izin verilmez.

Türkiye'de yerleşik firmalarla, lisans, royalti veya patent anlaşması imzalamış yabancı firmaların bu tür eşyası bu hükmün dışındadır.

MADDE 57

1. a) Fikri ve sınaî haklar mevzuatına göre korunması gereken haklar ile ilgili olarak hak sahibinin yetkilerine tecavüz eder mahiyetteki eşyanın alıkonulması veya gümrük işlemlerinin durdurulması hak sahibinin veya temsilcisinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından gerçekleştirilir. Durdurma veya alıkoyma kararı hak sahibi veya temsilcisi ile beyan sahibi veya 37 nci maddede belirtilen kişilere bildirilir.

b) Gümrük idaresine henüz bir talepte bulunulmadığı durumda ve söz konusu eşyanın fikri ve sınaî mülkiyet haklarını ihlal ettiğine dair açık deliller olması halinde, hak sahibinin geçerli bir başvuruda bulunabilmesini teminen, gümrük idareleri tarafından eşya üç işgünü süresince re'sen alıkonulabilir veya eşyanın gümrük işlemleri durdurulabilir.

2. Fikri ve sınaî hakların ihlal edildiği gerekçesi ile gümrük idaresine yapılan başvurunun kabulü, söz konusu eşyanın gümrük idaresince gereğince muayene edilmeden bırakıldığı veya eşyanın alıkonulması için herhangi bir önlem alınmadığı gerekçesi ile hak sahibine tazminat hakkı doğurmaz. Fikri ve sınaî hakları ihlal eden eşya ile mücadele kapsamında, gümrük idaresince başvuru üzerine veya re'sen hareket edilmesi nedeniyle ilgili kişilerin zarara uğramasından gümrük idaresi ve yetkilileri sorumlu tutulamazlar.

3. Gümrük idaresince alınan durdurma veya alıkoyma kararının hak sahibine tebliğinden itibaren çabuk bozulabilir eşya için üç iş günü, diğer eşya için on iş günü içinde hak sahibince ihtiyati tedbir kararı getirilmemesi halinde, eşya hakkında beyan sahibinin talepte bulunduğu gümrük rejimi hükümlerine göre işlem yapılır.

Haklı bir mazeretin bulunması halinde, hak sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince on iş gününe kadar ek süre verilebilir.

4. Gümrük idaresince gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşya, yetkili mahkemece alınan karar doğrultusunda imha veya asli nitelikleri değiştirilerek tasfiye edilir.

5. Yolcuların kendi kullanımlarına mahsus kişisel eşya ile ticari mahiyette olmayan ve gümrük vergisi muafiyeti sınırları içinde kalan hediyelik eşya için bu madde hükümleri uygulanmaz. Aynı şekilde, fikri ve sınaî haklar mevzuatına göre korunması gereken haklar ile korunmuş ve hak sahibinin izni ile üretilmiş eşyanın; hak sahibinin rızası dışında bir gümrük işlemine tabi tutulması veya hak sahibinin onayladığından farklı şartlarda üretilmesi veya başka şartlarda bir marka taşıması halinde, söz konusu eşya bu madde hükümleri kapsamı dışında tutulur.

6. Gümrük idaresince gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın mahkemece fikri ve sınaî hakları ihlal ettiğinin tespitine gerek olmaksızın kolaylaştırılmış imha kapsamında gümrük kontrolü altında imhasına gümrük idaresi tarafından izin verilebilir. Kolaylaştırılmış imhaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

7. Gümrük idaresince gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın hak sahibinin belirlediği tutarda teminatla iadesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Fikri ve Sınai Hakların Korunması

Tanımlar

MADDE 100

(1) Bu kısımda geçen;

a) Fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşya: 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, 5147 sayılı Entegre Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanun, 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitleri Üzerinde İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun, 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve fikri ve sınai hakların korunması

mevzuatına göre korunması gereken hakları düzenleyen diğer mevzuat ile korunan hakları ihlal eder nitelikteki eşyayı,

b) Hak sahibi:

1) Fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre korunması gereken haklara sahip olan kişiyi,

2) Birinci alt bentte sayılan fikri ve sınai hakları kullanmak için yetki verilen kişi veya temsilcisi ile hak sahibinin temsilcisini,

c) Sahte eşya:

1) Ambalajı da dahil olmak üzere, yetkisiz olarak hak sahibinin aynı tip eşya için geçerli tescilli markası ile aynı ticari markayı veya esas yönleri itibariyle bu ticari markadan ayırt edilemeyen bir ticari markayı taşıyan ve bu yolla fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre güvence altına alınan hakkı ihlal eder nitelikteki eşyayı,

2) Sahte eşyayla birlikte veya ayrı olarak birinci alt bentte belirtilen eşya ile aynı koşullarda gümrüğe sunulan logo, etiket, stiker, broşür, kullanım kılavuzu, garanti belgesi gibi her türlü marka simgesini,

3) Birinci alt bentte belirtilen eşya ile aynı koşullarda ve sahte eşyadan ayrı olarak gümrüğe sunulan, sahte eşyanın markalarını taşıyan ambalaj malzemelerini,

ç) Korsan eşya: 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre tescil edilmiş , telif hakkı veya bağlantılı haklar veya tasarım hakkına konu eşyanın hak sahibinin veya bu hak sahibi tarafından üretim yapılan ülkede yetkilendirilen kişinin rızası dışında kopyalanan veya bu kopyaları içeren eşyayı, ifade eder.

(2) Fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşyayı üretmek amacıyla özellikle tasarlanan veya uyarlanan ve kullanılması halinde hak sahibinin fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre güvence altına alınan hakkının ihlal edilmesine sebep olacak kalıp ve matrisler de birinci fıkrada sayılan eşya olarak kabul edilir.

Kapsam

MADDE 101

(1) Gümrük idareleri, Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıt değiştiren eşya da dahil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma konu, fikri ve sınai hakları ihlal ettiğinden şüphe edilen veya bu hakları ihlal eder nitelikteki eşya ile ilgili olarak 102 ila 104 üncü madde hükümlerine göre işlem yapar.

(2) Hak sahibinin izni ile ticari markaya sahip olmuş, patent veya faydalı model hakları, telif veya bağlantılı haklar, tasarım hakları, entegre devre topografyası hakkı, yeni bitki çeşitlerine ait ıslahçı hakkı veya coğrafi işaret hakkı ile korunmuş ve hak sahibinin izni ile üretilmiş eşyanın hak sahibinin rızası dışında birinci fıkrada belirtilen durumlardan birine tabi olması veya hak sahibinin onayladığından farklı koşullarda üretilmesi veya başka koşullarda 107 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilenden farklı bir fikri ve sınai hak ile korunması halinde söz konusu eşya bu madde hükümleri kapsamı dışında tutulur.

Gümrük idaresince re'sen yapılacak işlemler

MADDE 102

(1) Gümrük idaresince Kanunun 57 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca re'sen alıkonulan veya gümrük işlemleri durdurulan eşya için, 103 üncü madde uyarınca başvuruda bulunmak üzere hak sahibine; ayrıca beyan sahibi veya eşyayı elinde bulundurana alıkoyma veya durdurma işlemini takip eden ilk iş günü içerisinde bildirimde bulunulur.

(2) Gümrük idareleri, hak sahibine olası hak ihlaline ilişkin tebliğde bulunmadan önce eşyanın fikri ve sınai haklarını ihlal eder nitelikte olduğuna dair şüphe duyulan hususları desteklemek amacıyla hak sahibinden gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri talep edebilir. Bu aşamada, hak sahibine eşyanın miktarı ve niteliği dışındaki bilgiler açıklanmaz.

Gümrük idarelerine başvuru

MADDE 103

(1) Fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşyanın alıkonulması veya gümrük işlemlerinin durdurulması talebi ek-13'te yer alan Fikri ve Sınai Hakların İhlali İle İlgili Olarak Gümrük İdaresinin Harekete Geçmesine İlişkin Başvuru Formu ile elektronik olarak gümrük idaresine yapılır. Başvurular elektronik veri değişimi sistemi aracılığı ile de yapılabilir. Ayrıca hak sahibinin yurtdışında yerleşik olması halinde 100 ila 111 inci maddeler kapsamındaki işlemler, ancak Türkiye'de yerleşik temsilcisi aracılığıyla yapılabilir.

(2) Başvurularda, söz konusu eşyanın gümrük idaresince tanınmasına imkan verecek şekilde;

- a) Eşyanın tam ve ayrıntılı teknik tanımı,
- b) Hak sahibince sahteciliğin tür ve şekline ilişkin olarak verilebilecek her türlü bilgi,

c) Hak sahibince belirlenen irtibat sağlayacak kişinin isim ve adres bilgisi,

bulunması zorunludur.

(3) Bu madde uyarınca yapılacak başvurulara, başvuru sahibinin söz konusu eşya ile ilgili olarak hak sahibi olduğunu ve hakkın Türkiye’de tescil edildiğini kanıtlayan bir belgenin de eklenmesi gerekir.

(4) Başvuru sırasında, bilindiği takdirde, hak sahiplerince;

a) Orijinal eşyanın başvurunun yapıldığı ülkenin piyasasındaki vergi öncesi kıymeti,

b) Eşyanın gönderildiği veya gönderilmesi planlanan yer,

c) Sevkiyata veya ambalaja ilişkin ayrıntılar,

ç) Planlanmış olan varış veya yola çıkış tarihi,

d) Taşıyıcı firma ve taşımada kullanılan araca ilişkin bilgi,

e) İthalatçı, ihracatçı veya eşyanın zilyedine ilişkin bilgiler,

f) Eşyanın üretildiği ülke veya ülkeler ve eşya sevkiyatında kullanılan güzergahlar,

g) Orijinal eşya ile bu eşyaya ilişkin hakları ihlal ettiğinden şüphe edilen eşya arasındaki teknik farklılıklar, bildirilir.

(5) Ayrıca, başvuruda belirtilen fikri ve sınai hakkın niteliğine mahsus olarak ayrıntılı bilgi istenilebilir.

(6) Hak sahibi, başvuru dilekçesinde, gümrük idaresinin harekete geçmesini istediği sürenin uzunluğunu tam olarak belirtmelidir. Ancak bu süre bir yılı geçemez. Sürenin başlangıcında başvuru dilekçesinin gümrük idaresinin kaydına girdiği tarih esas alınır. Başvuru dilekçeleri ile ikinci fıkrada belirtilen zorunlu bilgilerden herhangi birini içermeyen dilekçeler işleme konulmaz. Başvuru, içeriğinde bulunması gerekli unsurlar eksiksiz olarak tamamlandığında yenilenebilir.

(7) Başvurunun yapıldığı tarihten itibaren otuz iş günü içinde başvuru incelenerek sonucu başvuru sahibine bildirilir.

(8) Başvurunun kabul edilmesi halinde, gümrük idaresi söz konusu kararın ne kadar süre ile geçerli olduğunu da açıkça belirtir. Bu süre hak sahibinin başvurusu ile uzatılabilir. Sürelerle ilgili olarak altıncı fıkra hükümleri geçerlidir.

(9) Gümrük idaresi tarafından başvurunun kabul edilmemesi halinde, söz konusu karar gerekçeleri belirtilmek ve Kanunun 242 nci maddesine istinaden itiraz yolu açık olmak suretiyle hak sahibine bildirilir.

(10) Başvurunun işleme konulması sırasında ortaya çıkan idari masrafların hak sahibince karşılanması talep edilemez. Ancak, eşyanın fikri ve sınai hakların korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerini ihlal eder nitelikte olduğunun tespiti amacıyla gerçekleştirilen tahlil ve ekspertiz ücretleri ile fazla mesai ücretleri hak sahibi veya temsilcisi tarafından karşılanır.

(11) 105 inci maddede belirtilen işlemlere hak sahibinin kendi tasarrufu veya ihmali ile devam edilememesi veya söz konusu eşyanın fikri ve sınai haklarını ihlal eder nitelikte olmadığına tespit edilmesi halinde, 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemlerini gerçekleştiren kişilere karşı sorumluluğu kabul ettiğine dair elektronik beyanı da başvuruya eklenir. Bu beyanda hak sahibi 104 ve 105 inci maddelerde belirtilen eşyanın gümrük gözetimi altında tutulmasına ilişkin tüm masrafları üstlendiğini belirtmelidir.

(12) Eşya üzerindeki fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre güvence altına alınan hakkın sona ermesi veya süresinin bitmesi hallerinde, durumun hak sahibi tarafından gümrük idaresine bildirilmesi zorunludur. Ayrıca, bu madde kapsamında gümrük idaresine verilen yanlış veya eksik bilgilerden ya da mevcut verilerin güncellenmemesinden dolayı ortaya çıkabilecek yanlış uygulamalardan hak sahibi sorumludur.

Gümrük idarelerince yapılacak işlemler

MADDE 104

(1) Hak sahibinin başvurusu üzerine, 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemlerine tabi eşyanın fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşya tanımına uyması halinde gümrük idaresi eşyanın gümrük işlemlerini durdurur veya eşyayı alıkoyar.

(2) Gümrük idaresi hak sahibi veya temsilcisi ile beyan sahibi veya Kanunun 37 nci maddesine göre eşyanın zilyedine eşyanın alıkonulduğunu veya gümrük işlemlerinin durdurulduğunu takip eden ilk iş günü içerisinde bildirir. Gizli nitelikte ve mesleki sır kapsamında olan bilgiler ile ticari ve endüstriyel sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere, alıcı, gönderici, beyan sahibi ve eşyanın zilyedine ilişkin isim ve adres bilgileri ile söz konusu eşyanın menşe ve kaynak ülkesi, gibi bilgiler yetkili yargı merciine müracaatta kullanılmak amacıyla talepte bulunan hak sahibine verilir.

(3) Gümrük idaresi, 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemlerinden herhangi birinde yer alan kişilerin ve

başvuru sahibinin gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyayı kontrol etmesine izin verir ve hak sahibinin talebi üzerine eşyanın muayenesi sırasında sadece tahlil edilmek ve sonraki işlemleri kolaylaştırmak amacıyla hak sahibine teslim etmek için söz konusu eşyadan numune alabilir. 101 inci maddede yer alan şartlara uygun olarak alınan numuneler tahlilin sonuçlanmasının ardından ve eşyanın gümrük işlemlerinin tamamlanmasından önce gümrük idaresine geri gönderilir. Numunelere ilişkin her türlü tahlil hak sahibinin sorumluluğu altında gerçekleştirilir.

Kolaylaştırılmış imha

MADDE 105

(1) Gümrük idaresince 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemleri sırasında fikri ve sınai bir hakkı ihlal ettiğinden şüphe edilen eşya Kanununun 53 üncü maddesine istinaden mahkemede dava açılmaksızın veya mahkeme kararı beklenmeksizin bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde imha edilebilir.

(2) İmha işlemi, gümrük idaresince eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulduğunun veya alıkonulduğunun tebliğ edilmesini takip eden on iş günü, bozulabilir eşya için ise üç iş günü içerisinde, hak sahibi tarafından;

a) Eşyanın 100 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşya tanımına uyduğuna ilişkin olarak hazırlanmış ve fikri ve sınai hakları ihlal eden unsurlarına detaylı şekilde yer veren bir dilekçenin,

b) Eşyanın imha edilmek üzere gümrüğe terk edildiğine ilişkin eşya sahibi veya eşya sahibince yetkilendirilen ve bu konuda resmi makamlarca onaylanmış bir belge ibraz eden beyan sahibi tarafından verilmiş bir muvafakatnamenin,

gümrük idaresine ibraz edilmesi ve bu süreler içerisinde eşya sahibi veya beyan sahibi tarafından itiraz edilmemesi halinde uygulanır. Gümrük idaresinin kabul etmesi şartı ile eşyanın imha edilmek üzere gümrüğe terk edildiğine ilişkin olarak hazırlanan muvafakatname beyan sahibi veya eşya sahibince doğrudan gümrük idaresine ibraz edilebilir. On işgünlük süre haklı bir mazeretin bulunması halinde on işgünü daha uzatılabilir.

(3) İmha işlemi, gümrük idaresinin gözetimi ve hak sahibinin sorumluluğu altında gerçekleştirilir. İmha ile ilgili tüm masraflar hak

sahibinden alınır. İmha sırasında eşyadan gümrük idaresince numune alınır.

(4) Beyan sahibi, eşyanın zilyedi veya eşya sahibinin fikri ve sınai hakları ihlal ettiğinden şüphelenilen eşyanın mahkeme kararı olmaksızın imha edilmesine karşı çıkması durumunda 107 inci madde hükümleri uygulanır.

Eşyaya ilişkin bilginin gizliliği

MADDE 106

(1) İşlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyaya ilişkin olarak gümrük idaresinden temin edilen 104 üncü maddenin ikinci fıkrasında sayılan bilgiler hak sahibince sadece 105 ila 107 inci maddelerde belirtilen amaçlar için kullanılır. Bilginin bu amaçlar dışında kullanıldığıının tespit edilmesi halinde geri kalan başvuru geçerlilik süresi boyunca hak sahibinin başvurusu askıya alınabilir. Bu maddenin tekrar ihlali halinde talebin yenilenmesi reddedilebilir.

Eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulması veya alıkonulması kararından sonra yapılacak işlemler

MADDE 107

(1) 104 üncü maddeye istinaden hak sahibinin başvurusu üzerine gümrük idaresince, eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulması veya alıkonulmasına ilişkin alınan kararın hak sahibine belgegeçer ile veya ilgili idarenin elektronik posta adresinden yapılacak bildirimden itibaren veya 102 nci maddeye istinaden res'en gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyaya ilişkin olarak da hak sahibinin başvuru tarihinden itibaren on iş günü içinde, hak sahibinin; yetkili mahkemede dava açması ve ihtiyati tedbir kararı alması veya yetkili mahkeme dışında bir mahkemeden ihtiyati tedbir kararı alması ve ihtiyati tedbir kararının alındığı tarihten itibaren on gün içinde yetkili mahkemede dava açması ve bu durumu gösterir bir belgenin gümrük idaresine ibrazı gerekir. Haklı bir mazeretin bulunması halinde gümrük idaresi bu süreyi en fazla on iş gününe kadar uzatabilir.

(2) Bozulabilir eşyada birinci fıkrada belirtilen süre üç iş günüdür ve bu süre uzatılamaz.

(3) Birinci fıkra uyarınca işlem yapılmaması veya 105 inci maddede yer alan usul çerçevesinde anlaşma sağlanamaması halinde eşya hakkında beyan sahibinin talepte bulunduğu gümrük rejimi hükümlerine göre işlem yapılır.

Gümrük işlemleri durdurulan eşyaya ilişkin teminat

MADDE 108

(1) Bir tasarım hakkını, patenti, ek koruma sertifikasını veya bitki çeşitliliği hakkını ihlal ettiğinden şüphe edilmesi nedeniyle el konulan veya gümrük işlemleri durdurulan eşya;

a) Söz konusu eşya hakkında fikri mülkiyet hakkını ihlal ettiğinin tespitini teminen yasal prosedürün başlatıldığına ilişkin olarak durdurma kararını alan gümrük idaresine bildirimde bulunulmuş olması,

b) Yargı mercilerinin on işgünü süre içerisinde ihtiyati tedbir kararı vermemiş olması,

c) Eşyanın tüm gümrük işlemlerinin tamamlanmış olması, halinde beyan eden, eşya sahibi, ithalatçısı, taşıyıcısı veya elinde bulundurana bir teminat karşılığında teslim edilir.

(2) Bu madde kapsamında verilecek teminat, hak sahibinin menfaatini korumaya yeterli olmalıdır. Söz konusu teminatın ödenmiş olması, hak sahibinin bu konudaki diğer yasal haklarını kullanmasına engel değildir.

(3) Fikri mülkiyet haklarını ihlal eden eşyaya ilişkin işlemler hak sahibi dışındaki bir kişi tarafından başlatıldığında, eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulduğuna ilişkin bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren yirmi işgünü içinde anlaşmazlığa ilişkin yasal süreci başlatmaması halinde alınan teminat çözülür.

(4) Yetkili mahkemede dava açmak ve ihtiyati tedbir kararı almak için verilen sürenin 107 nci maddenin birinci fıkrasına göre on işgünü daha uzatılması halinde, bu maddede belirtilen süre en fazla otuz işgününe kadar uzatılabilir.

İşlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın depolanması

MADDE 109

(1) Fikri ve sınai hakları ihlal ettiği şüphesiyle gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşya, risk ve mali yükümlülükleri hak sahibine ait olmak üzere gümrük gözetimi altında depolanır.

İzin verilmeyecek işlemler

MADDE 110

(1) Fikri ve sınai hakları ihlal ettiği gerekçesiyle işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın,

a) Türkiye Gümrük Bölgesine girişine,

b) Serbest dolaşıma girişine,

c) Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesine,

ç) İhracına,

- d) Yeniden ihracına,
 - e) Şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulmasına,
 - f) Serbest bölgeye konulmasına,
- İzin verilmez.

Fikri ve sınai hakları ihlal ettiği kesinleşen eşyaya ilişkin işlemler

MADDE 111

(1) Yetkili mahkemenin söz konusu eşyanın sahte veya korsan olduğuna karar verdiği hallerde, aşağıda belirtilen şekilde işlem yapılır.

a) Eşyanın imhasına karar verildiği takdirde, masraflar eşya sahibine ait olmak üzere eşya tasfiye hükümlerine göre imha edilir.

b) Eşyanın niteliklerinin değiştirilmesinden sonra eşya sahibine teslimine karar verilmesi halinde, eşyanın nitelikleri hiçbir şekilde ilk haline gelemeyecek şekilde değiştirilir. Marka ve etiketlerinin sökülmesi eşyanın niteliklerinin değişmesi için yeterli kabul edilmez. Bu işlemlere ilişkin masraflar eşya sahibi tarafından karşılanır. Eşyaya ilişkin, niteliklerinin değiştirilmesinden önce bir gümrük beyannamesi verilmiş olması halinde, söz konusu beyanname iptal edilir. Eşyanın nitelikleri değiştirilmeksizin yeniden ihraç edilmesi şeklindeki talepler reddedilir.

c) Sahte veya korsan eşyanın müsaderesine karar verilmesi halinde, eşyanın tasfiye hükümlerine tabi tutulmasından önce (b) bendinde belirtildiği şekilde nitelikleri değiştirilir.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (FİKRİ VE SINAİ HAKLAR) (SERİ NO: 1)

Amaç ve kapsam

MADDE 1

(1) Fikri ve sınai hakların ihlali ile ilgili olarak gümrük idaresinin harekete geçmesine ilişkin yapılacak başvuru işlemlerinin esaslarının tespit edilmesidir.

Dayanak

MADDE 2

(1) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 57 nci maddesi ile 7/10/2009 tarihli ve 27369 sayılı mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 100 ila 111 inci maddelerine istinaden hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3

(1) Bu Tebliğde geçen;

a) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

b) Başvuru formu: Gümrük Yönetmeliğinin 13 nolu ekinde yer alan Fikri ve Sınai Hakların İhlali ile İlgili Olarak Gümrük İdaresinin Harekete Geçmesine İlişkin Başvuru Formunu, ifade eder.

Fikri ve sınai hakların ihlali ile ilgili olarak gümrük idaresinin harekete geçmesine ilişkin yapılacak başvuru

MADDE 4

(1) Fikri ve sınai hakların korunmasına ilişkin başvuru, Gümrük Yönetmeliğinin 103 üncü maddesinde belirtilen hükümlere uygun şekilde ve Yönetmeliğin 13 nolu ekinde yer alan başvuru formundaki bilgiler çerçevesinde elektronik olarak Bakanlığın kurumsal internet sayfasında yer alan Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Programı kullanılarak yapılır.

(2) Söz konusu başvurunun yapılmasına ilişkin rehber Bakanlığın kurumsal internet sayfasında ilan edilir.

(3) Başvuru formunun 4 nolu bölümünde yapılan beyana uygun olarak başvuru sahibinin durumunu kanıtlayan bir belge ile 10 nolu bölümünde yer alan bilgilere uygun olarak hakkın Türkiye’de tescil edildiğini gösteren belge başvuruya eklenir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 5

(1) 3/5/2009 tarihli ve 27217 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 70 seri nolu Gümrük Genel Tebliğinin (Gümrük İşlemleri) 9/A maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Tebliğin yürürlüğe girmesinden önce Bakanlık tarafından kabul edilmiş olan başvurular

GEÇİCİ MADDE 1

(1) Bu Tebliğin yürürlüğe girmesinden önce Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) tarafından kabul edilmiş olan başvurular verilen süre sonuna kadar geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 6

(1) Bu Tebliğ 1/4/2013 tarihinde yürürlüğe girer.

GÜMRÜK BEYANI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Gümrük Rejimleri

Eşyanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması

MADDE 58

1. Bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenen eşya, bu rejime uygun şekilde yetkili gümrük idaresine beyan edilir.

2. İhracat, hariçte işleme, transit veya antrepo rejimi için beyan edilen serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrüğe verilen beyannamenin tescilinden itibaren Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkıncaya veya imha edilinceye ya da gümrük beyannamesi iptal edilinceye kadar gümrük gözetimi altında kalır.

MADDE 59

I. Gümrük beyanı;

a) Yazılı olarak,

b) Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla,

c) Sözlü olarak,

d) Eşya sahibinin bu eşyayı bir gümrük rejimine tabi tutma isteğini ifade ettiği herhangi bir tasarruf yoluyla, Yapılabilir.

Yazılı Beyanlar

I. Normal Usul

MADDE 60

1. Yazılı beyan, 4 üncü fıkrada belirtilen beyanname ile yapılır. Bu beyannamenin eşyanın beyan edildiği gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün bilgileri ihtiva etmesi ve imzalanması gerekir.

2. a) Eşyanın beyan edildiği gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün belgeler beyannameye eklenir.

b) Gümrük beyanı bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapıldığında gümrük idaresi beyannameye eklenmesi gereken belgelerin beyanname ile birlikte ibrazını istemeyebilir. Bu durumda söz konusu belgeler gümrük idaresi istediğinde ibraz edilmek üzere beyan sahibince muhafaza edilir.

3. Kazıntılı ve silintili beyannameler gümrük idarelerince kabul edilmez. Ancak, beyannameler hatalı yazının üzeri okunacak şekilde çizilerek yanına doğrusu yazılıp beyan sahibi tarafından imzalanarak ve tescil sırasında resmi mühürle mühürlenerek düzeltilir.

4. Gümrük işlemleri, şekil ve içeriği yönetmelikle belirlenen beyanname ve diğer belgelerle yapılmak zorundadır. Bu belgelerin basımı ve dağıtımına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir. Bilgisayar ortamında hazırlanan söz konusu belgelerin kabulüne Müsteşarlık yetkilidir.

5. Aşağıda yazılı hallerde yetkili makamlardan gönderilecek resmi yazılar beyanname kabul edilerek eşyanın gümrük işlemleri, bu yazılara dayanılarak yürütülür.

a) Cumhurbaşkanının zat ve ikametgâhına ait eşya hakkında Cumhurbaşkanlığından gönderilecek yazılar.

b) Diplomatik muaflik ve ayrıcalıklardan yararlananların ancak kendi adlarına veya elçilik adına gelecek eşya için karşılıklı olmak şartıyla misyon şeflerinden veya muaflik hakkı tanınmış heyet başkanlarınca gönderilen yazılar ile şekli, kapsayacağı bilgiler ve göreceği işlemler Dışişleri Bakanlığı ve Müsteşarlıkça müştereken tespit olunan kurye çantalarına ait kurye mektupları.

MADDE 61

1. 60 ıncı maddede belirtilen şartlara uygun beyannameler, ait oldukları eşyanın gümrüğe sunulmuş olması halinde tescil edilir. Tescil işlemi, beyana ilişkin bilgilerin yerel alan ağı veya geniş alan ağı üzerinden gümrük bilgisayar sistemine girilerek sistem tarafından tescil tarihi ve sayısı verilmesini ya da beyanname veya beyanname hükmündeki belgenin üzerine mühür vurularak, sıra numarası ile tarih konulması ve bu beyannameye ait bilgilerin tescil defterine yazılmasını ifade eder.

2. Aksine hüküm bulunmadıkça, eşyanın beyan edildiği gümrük rejimine ilişkin tüm hükümlerin uygulanmasında esas alınacak tarih, beyannamenin tescil edildiği tarihtir.

3. Tescil edilmiş beyanname, ait olduğu eşyanın vergileri ve para cezalarından dolayı taahhüt niteliğinde beyan sahibini bağlar ve gümrük vergileri tahakkukuna esas tutulur.

MADDE 62

1. 5 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere; gümrük beyannamesi, ilgili eşyayı ve eşyanın beyan edildiği gümrük rejimine ilişkin hükümlerin uygulanması için gerekli belgeleri yetkili gümrük idarelerine verme yetkisine sahip olan veya verilmesini sağlayabilen kişiler tarafından verilebilir.

2. Ancak, bir beyannamenin tescilinin belirli bir kişi için özel yükümlülükler getirmesi halinde, bu beyanın söz konusu kişi

tarafından ya da bu kişi hesabına yapılması ve beyan sahibinin Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olması gerekir.

Bununla birlikte, yerleşik olma koşulu, transit ya da geçici ithalat beyanında bulunan veya gümrük idarelerinin uygun bulması koşuluyla arızı olarak beyanda bulunan kişilere uygulanmaz.

MADDE 63

Başka bir eşyanın beyanı sonucunu doğurmaması kaydıyla, beyan sahibinin talebi üzerine beyannamede yer alan bir veya daha fazla bilginin düzeltilmesine, gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

a) Beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,

b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,

c) 73 üncü madde hükümleri saklı kalmak üzere, eşyanın teslim edilmesinden,

sonra beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilmez.

MADDE 64

1. Gümrük idareleri, beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya beyan edildiği rejime tabi tutulmasının özel nedenlerle artık mümkün olmadığına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmesi halinde, tescil edilmiş bir beyannameyi iptal ederek, gerektiğinde yeni bir rejim beyanında bulunulmasına izin verebilirler.

Ancak, gümrük idarelerince beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmiş olduğu hallerde, muayenenin sonucu alınmadan beyannamenin iptaline ilişkin talep kabul edilmez.

2. Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmiş eşyanın, talep halinde imhasına veya Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir.

3. Beyannamenin tescilinden sonra, eşyanın niteliklerinde meydana gelen değişiklikler veya bozulmalar nedeniyle ithalat vergilerinden indirim yapılmaz.

Ancak;

a) Özellikle ilk madde olarak kullanılması mümkün hale gelen eşyanın ilk madde olarak beyan edilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Gerekli görülmesi halinde, gümrük idareleri bu eşyanın ilk madde şeklinden başka bir şekilde kullanılmasını önleyici tedbirleri alır.

b) Kısmen hasara uğrayan eşyanın ayrılması mümkün ise hasara uğramış kısmı için (a) bendi hükümlerine göre işlem yapılır. Eşyanın hasarlı ve hasarsız şekilde ayrılmasının mümkün

olmadığı hallerde, beyan sahibinin talebi doğrultusunda (a) bendi hükmü uygulanabileceği gibi, bu eşyanın Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına veya imhasına da izin verilir.

4. Yönetmelikle belirlenen haller dışında, eşyanın tesliminden sonra beyannameler iptal edilemez.

5. Beyannamenin iptali, yürürlükteki cezai hükümlerin uygulanmasına engel oluşturmaz.

MADDE 65

1. Gümrük idareleri, beyanın doğruluğunu araştırmak üzere;

a) Beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir ve beyannamenin içerdiği bilgilerin doğruluğunu araştırmak amacı ile beyan sahibinden diğer belgeleri de vermesini isteyebilir,

b) Eşyayı muayene edebilir ve ayrıntılı muayene veya tahlil amacıyla numune alabilirler.

2. Beyanname kapsamı eşyanın muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları, muayene edilmemesi halinde ise beyannamede yer alan bilgiler, eşyanın tabi olduğu gümrük rejimi hükümlerinin uygulanmasında esas alınır.

3. Kontrol amacıyla gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, kontrolörler, stajyer kontrolörler ve gümrük idare amirleri muayenesi yapılmış ve işlemleri tamamlanmış eşyanın ikinci muayenesini her zaman yapabilirler. Keza, sözü edilenler gümrük işlemlerini her aşamada denetlemeye yetkilidirler.

4. Beyannameyi kontrol edenler ile muayeneyi ve ikinci muayeneyi yapanlar, yaptıkları kontrolden veya muayeneden, gümrük vergilerinin hesaplanmasından ya da muafiyet hükümlerinin uygulanmasından, duruma göre tek başlarına veya müteselsilen sorumludurlar.

MADDE 66

1. Eşyanın muayenesi, bunların gümrük idarelerince konulmasına izin verilen yerlerde veya antrepolarda yapılır. Bu yerler dışında da eşya muayenesi yapılmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kurye çantalarının gümrük işlemleri, Milli Savunma ve Dışişleri Bakanlıkları ile Gümrük Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.

2. Eşyanın muayene edileceği ve numunelerin alınacağı yerlere taşınması ile bu muayene ve numune alma işlemleri için gerekli

tüm elleçleme ile numunelerin ambalajlanmasına ve gönderilmesine ilişkin giderleri beyan sahibi tarafından karşılanır.

3. Beyan sahibi eşyanın muayenesi ve numune alınması sırasında hazır bulunabilir. Gümrük idareleri, uygun gördükleri takdirde muayene ve numune alma işlemini kolaylaştırmak için gerekli yardımı sağlamak üzere, beyan sahibinin söz konusu muayenede veya numune alımında hazır bulunmasını veya temsil edilmesini zorunlu tutabilirler.

4. Numunelerin yürürlükteki hükümlere uygun olarak alınması şartıyla, gümrük idareleri, numuneler karşılığında herhangi bir tazminat ödemekle yükümlü değildir. Gümrük idareleri tarafından gümrük laboratuvarlarında yapılacak veya hariçte yaptırılacak tahlil veya inceleme masrafı beyan sahibi tarafından karşılanır.

5. Tahlilden arta kalan numuneler, tahlil sonuçlarının ilgisine bildirilmesinden sonra bir ay içinde alınmadığı takdirde gümrüğe terk edilmiş sayılır.

6. Laboratuvar tahlillerine ve ilgili kuruluşların görüşü alınmak suretiyle gümrük laboratuvarları ücret tarifesinin saptanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 67

1. Bir beyanname kapsamı eşyanın tek kalemden oluşması ve kısmen muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları söz konusu beyanname kapsamı eşyanın tümüne uygulanır.

Bununla birlikte, beyan sahibi, kısmi muayene sonuçlarının beyan edilen eşyanın kalan kısmı için geçerli olmadığı düşüncesinde ise eşyanın tamamının muayenesini talep edebilir.

2. Bir beyannamenin iki veya daha fazla kalemi kapsamı halinde, her kaleme ilişkin bilgiler ayrı bir beyan sayılır. Bir kalemin eksik veya fazlası, diğer kalemin fazla veya eksikliğine mahsup edilemez.

Türk Gümrük Tarife Cetvelinde aynı tarife pozisyonunun alt açılımında bulunan ve aynı kanuni veya tercihli vergi oranına tabi olan eşya bir kalem sayılır.

MADDE 68

1. Gümrük idareleri, eşyanın beyan edildiği gümrük rejimi şartlarına uyulmasını sağlamak üzere zorunlu olan hallerde, eşyanın ayniyetini tespitiye yönelik önlemleri alırlar.

2. Eşyaya veya taşıtlara ayniyet tespitine yönelik olarak tatbik edilen etiket, mühür ve benzeri araçlar, beklenmeyen hal veya mücbir sebep nedeniyle, eşyanın veya taşıtların korunmasını

sağlamak için sökülmeleri veya imhaları zorunlu olmadıkça, yalnız gümrük idareleri tarafından veya bu idarelerin izni ile sökülebilir ya da imha edilebilir.

MADDE 69

1. Eşyanın ilgili rejime tabi tutulma şartlarının yerine getirilmesi ve eşyanın yasaklayıcı veya kısıtlayıcı önlemlere tabi olmaması kaydıyla, gümrük idareleri, tescilden sonra beyannamedeki bilgileri kontrol ederek veya belli hallerde kontrol etmeksizin, eşyayı teslim ederler. Ancak, beyannamenin incelenmesinin makul bir süre içinde tamamlanamadığı ve bu inceleme sırasında eşyanın hazır bulundurulmasına gerek olmadığı hallerde de eşya teslim edilir.

Yasaklama veya kısıtlamaya tabi olması nedeniyle teslimine imkan bulunmayan eşyanın tabi olacağı işlemlere ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

2. Aynı beyanname kapsamı eşyanın tümünün aynı anda teslimi esastır.

Bu fıkranın uygulamasında, bir beyannamenin iki veya daha fazla kalemi kapsamaması halinde, her kaleme ilişkin bilgiler ayrı bir beyanname konusu eşya gibi değerlendirilir.

3. Beyannamenin tescilinin bir gümrük yükümlülüğü doğurması halinde, gümrük vergileri ödenmedikçe veya teminata bağlanmadıkça beyanname kapsamı eşya teslim edilemez. Ancak, bu hüküm kısmi muafiyete tabi geçici ithalat rejimine uygulanamaz.

4. Beyan edilen gümrük rejimi hükümlerine göre teminat istenmesi halinde, söz konusu teminat alınmadan eşya teslim edilemez.

MADDE 70

1. Beyan sahibinden kaynaklanan sebeplerle 46 ncı maddede belirtilen süreler içerisinde, tescil edilmiş beyanname kapsamı eşyanın;

- a) Muayenesine başlanamaması veya devam edilememesi,
- b) Beyan edildiği gümrük rejimine tabi tutulması için verilmesi gereken belgelerin verilmemiş olması,
- c) Ödenmesi veya teminat altına alınması gereken ithalat veya ihracat vergilerinin ödenmemesi veya teminatın verilmemesi,

Hallerinde, eşya muayene edilir. Muayene sonucunda gümrük idarelerince alınacak para cezasını veya diğer takipleri gerektiren

veya gerektirmeyen durumlar bir tutanağa bağlanır ve daha sonra eşya 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. Gümrük antrepolarında bulunan eşya için, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmesine ilişkin beyanname verilmesi halinde, gümrük işlemlerinin beyannamenin tescil tarihinden itibaren otuz gün içinde bitirilmesi gerekir. Bu süre içinde işlemleri bitirilemeyen eşya ile ilgili olarak 1 inci fıkra hükümleri uygulanır.

Basitleştirilmiş Usul

MADDE 71

1. Gümrük idareleri, usul ve formalitelerin mümkün olduğunca basitleştirilmesi için ve gümrük işlemlerinin yürürlükteki hükümlere uygun olarak yürütülmesini sağlayacak şekilde, yönetmelikle belirlenen şartlar altında;

a) 60 ıncı maddede sözü edilen beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmemesine ve kaydedilmesi gereken bazı bilgilerin beyannameye yazılmamasına,

b) Sözü edilen beyanname yerine, eşyanın ilgili gümrük rejimine tabi tutulması talebi ile birlikte, ticari veya idari bir belgenin verilmesine,

c) Eşyanın ilgili rejime geçişinin kayıt yoluyla yapılmasına, İzin verebilirler.

(c) bendinin uygulanmasında beyan sahibi eşyayı gümrüğe sunma yükümlülüğünden muaf tutulabilir.

Basitleştirilmiş usulle beyan, ticari veya idari belge yahut kayıt, eşyanın teşhisi için gerekli bilgileri kapsamak zorundadır. Kayıt yoluyla işlem yapılan hallerde kayıt tarihinin yazılması şarttır.

2. Beyan sahibi genel, dönemsel veya özet niteliğinde bir tamamlayıcı beyanda bulunur. Tamamlayıcı beyanın aranmayacağı haller yönetmelikle belirlenir.

3. Tamamlayıcı beyanlar ile 1 inci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde sözü edilen beyanlar, ayrılmaz bir bütündür ve basitleştirilmiş işleme ilişkin beyannamelerin tescil tarihinden itibaren hüküm ifade ederler. 1 inci fıkranın (c) bendinde belirtilen hallerde kayıt işlemi, 60 ıncı maddede sözü edilen beyannamenin tescili ile aynı hukuki sonucu doğurur.

Diğer Beyanlar

MADDE 72

59 uncu maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen şekilde yapılan beyanlara ilişkin usuller 60 ila 71 inci

madde hükümleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenir.

Eşyanın Tesliminden Sonra Beyanın Kontrolü

MADDE 73

1. Gümrük idareleri, eşyanın tesliminden sonra ve beyannamedeki bilgilerin doğruluğunu saptamak amacıyla, eşyanın ithal veya ihraç işlemlerini veya sonraki ticari işlemlere ilişkin ticari belge ve verileri kontrol edebilirler. Bu kontroller beyan sahibine, söz konusu işlemler ile doğrudan ya da dolaylı olarak ticari yönden ilgili diğer kişilere veya belge ve verileri ticari amaçla elinde bulunduran diğer kişilere ait yerlerde yapılabilir. Mümkün olduğu takdirde eşya muayene de edilebilir.

2. Gümrük idareleri, kendi yetkileri doğrultusunda veya beyan sahibinin talebi üzerine, yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, beyannamenin düzeltilmesini eşyanın tesliminden sonra da yapabilirler.

3. Beyannamenin incelenmesi veya eşyanın tesliminden sonraki kontrolü sonucunda, ilgili gümrük rejimine ilişkin hükümlerin yanlış veya eksik bilgilere dayanarak uygulandığının saptanması halinde, gümrük idareleri, bu Kanunda yer alan ceza hükümleri saklı kalmak üzere, beyanı yeni bulgulara göre düzeltmek için gerekli işlemleri yaparlar.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Gümrük Beyanı ve Gümrük Rejimleri

Gümrük Beyanı

Gümrük beyannamesi

MADDE 112

(1) Yazılı beyan, ek-14'te bir örneği yer alan gümrük beyannamesi ile yapılır ve gümrük beyannamesinin doldurulmasında anılan ekte yer alan kullanma talimatı esas alınır.

(2) Beyanın, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması esastır. Ancak, beyanın elektronik imzayla yapılamayacağı istisnai haller Müsteşarlıkça belirlenir.

(3) Beyanın bilgisayar veri işleme tekniği yolu ile yapılması halinde talep üzerine gümrük beyannamesinin onaylı örneğinin beyan sahibine verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) İhracata ilişkin gümrük beyannamesinin kağıt ortamında basımına, ibrazına, yükümlüye verilmesine ve saklanmasına

ilişkin olarak ek-14'te yer alan hükümler uygulanmaz. İhracata ilişkin gümrük beyannamesi beyan sahibi tarafından elektronik imza ile imzalanır. Bu beyannameye ilişkin gümrük idaresince gerçekleştirilen tüm işlemler elektronik imza ile yapılır. İhracata ilişkin gümrük beyannamesi ihracatçı ile elektronik ortamda paylaşılır ve gümrük idaresi tarafından elektronik ortamda saklanır.

Beyanın bağlayıcılığı

MADDE 113

(1) Beyannamede imzası bulunan kişiler cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannamede belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğu ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülükler uyulmasından sorumludur. Doğrudan temsil durumunda bu sorumluluk adına hareket edilenlere aittir. Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez; eşyanın başkalarına satılması beyan sahiplerini yükümlülüklerinden kurtarmaz.

(2) Bilgisayar sisteminde yer alan, eşyanın beyan edildiği gümrük rejimi bakımından tahsili veya teminata bağlanması gereken vergiler ve/veya ek mali yükümlülükler ile beyannameye eklenmesi öngörülen belgeler ile ilgili verilerden yükümlüler yol gösterici mahiyette istifade edebilirler. Sistemdeki anılan verilerden istifade edilmesi birinci fıkradaki sorumlulukları ortadan kaldırmaz.

Beyannameye eklenecek belgeler

MADDE 114

(1) Bakanlıkça belirlenecek haller hariç olmak üzere ve bu Yönetmeliğin eksik beyana ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kodları ile açıklamaları ilgili mevzuat çerçevesinde belirlenerek Bakanlığın kurumsal internet sayfasında duyurulan ve aşağıda belirtilen belgelerin gümrük beyannamesine eklenmesi zorunludur. Bu belgeler dışında gümrük beyannamesine herhangi bir belge eklenmez.

a) Tercihli tarife uygulanabilmesi için gerekli olan belgeler ile vergilendirmeyi doğrudan etkileyen veya yükümlüye vergi avantajı sağlayan belgeler,

b) Kanun veya uluslararası düzenlemelerin açık hükmü gereği, gümrük beyannamesi ekinde ibrazı zorunlu belgeler,

c) İthalat Rejim Kararında belirtilen ticaret politikası önlemlerinin düzenlenecek bir belgeye istinaden uygulanması durumunda

buna ilişkin belgeler,

ç) İlgili gümrük rejimleri itibariyle, beyannamenin tescil işlemi öncesinde temin edilen ayniyat tespitine ilişkin belgeler,

d) 181 inci maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendi çerçevesinde Bakanlıkça belirlenen izin veya belgeler.

(2) Kanunun 60 ıncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi uyarınca beyanname ekinde ibrazı istenmeyen belgeler, gerekli görüldüğünde gümrük idaresine ibraz edilmek üzere adına beyanname düzenlenen yükümlü tarafından, transit rejiminde ise asıl sorumlu tarafından belge saklama süresi boyunca muhafaza edilir.

(3) Yeşil hattan yararlanma hakkı bulunan Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası sahibi kişiler adına tescil edilen ithalata ilişkin gümrük beyannamelerinin 44 no.lu kutusuna birinci fıkrada belirtilen belgeler kaydedilir. Muayene türü yeşil hat olarak belirlenen ithalata ilişkin gümrük beyannamelerine birinci fıkrada belirtilen belgeler eklenmez. Ancak, muayene türü sarı veya kırmızı hat olarak belirlenen beyannameler, 44 no.lu kutuya kaydedilen belgeler ile birlikte gümrük idaresine ibraz edilir.

(4) Hareket idaresince belge kontrolüne veya eşya muayenesine karar verildiği durumlar hariç, izinli gönderici yetkisine sahip kişilerin bu taşıma işlemleri için düzenledikleri transit beyannamelerine ilişkin belgeler beyannamenin 44 no.lu kutusuna kaydedilmek kaydıyla beyannameye eklenmez ve söz konusu beyannameler gümrük idaresince kağıt ortamında aranmaz.

(5) İhracata ilişkin gümrük beyannamesi eklerinin veri işleme tekniği yoluyla verilmesi esastır. Uluslararası düzenlemelerden kaynaklanan yükümlülüklerden ya da Bakanlıkça belirlenecek durumlardan kaynaklı olarak kağıt ortamında onaylanması gerekenler dışındaki ekli belgeler gümrük idaresine kağıt ortamında ibraz edilmez. Gümrük idaresince gerek görülmesi halinde beyanname eki belgelerin aslı istenebilir.

(6) Üçüncü ve dördüncü fıkrada belirtilen beyannameler dışındaki gümrük beyannamelerine herhangi bir belge eklenmemesine ilişkin düzenleme yapmaya Bakanlık yetkilidir.

(7) Gümrük işlemleri sırasında belge aslının aranmadığı durumlarda belge örnekleri üzerinde işlemler sonlandırılır. Belge asılları ikinci fıkra kapsamında muhafaza edilir.

(8) Bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları uyarınca beyannameye eklenmeyen belgeler dahil ithalat ve transit işlemlerine ilişkin gümrük beyannameleri ve ekleri, beyanın bağlayıcılığı çerçevesinde her bir beyanname itibarıyla, sonradan yapılacak kontrollere imkan sağlayacak şekilde Kanunun 13 üncü maddesi çerçevesinde saklanır.

(9) 112 nci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca ihracatçı ile elektronik ortamda paylaşılan ihracata ilişkin gümrük beyannamesi elektronik olarak, bu beyanname eki belgeler ise belge aslının bulunduğu ortama göre kağıt veya elektronik olarak beyanın bağlayıcılığı çerçevesinde, her bir beyanname itibarıyla, sonradan yapılacak kontrollere imkan sağlayacak şekilde Kanunun 13 üncü maddesi çerçevesinde ihracatçı tarafından saklanır.

(10) Beşinci fıkrada belirtilen hallerde ibrazı gereken ancak elektronik ortamda mevcut olmayan belgeler hariç olmak üzere, ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ekleri gümrük idaresi tarafından kağıt ortamında saklanmaz.

Fatura

MADDE 115

(1) Fatura, kesin satışlarda, satıcı ve diğer hallerde gönderici tarafından mahallinde düzenlenmiş ve başlıca;

- a) Faturanın düzenleme yeri, tarihi ve sayısı,
- b) Kesin satışlarda satıcı firmanın, diğer hallerde ise satıcı veya eşyayı gönderen firmanın adı ve adresi,
- c) Eşyayı satın alanın veya kesin satış dışındaki hallerde gönderilenin adı ve adresi,
- ç) Ödeme şartları (peşin veya vadeli gibi),
- d) Satış bedeli ve teslim şartı (CIF, FOB veya diğer bir bedel gibi),
- e) Eşyanın tanımı ve satış birimine (kilo, metre, adet, düzine gibi) göre miktarı,
- f) Eşyanın birim fiyatı (bir metre, bir kilo ve bir adedinin fiyatı gibi),
- g) Eşyanın bulunduğu kapların cins ve nev'i, marka ve numarası ve adedi,
- ğ) Eşyanın teslim ve bedelinin ödeme yeri,
- h) Eşyanın gönderilme şekli,
- ı) İhracata ilişkin faturalar için ayrıca, seri ve sıra numarası, bağlı olunan vergi dairesi ve vergi kimlik numarası,

bilgilerini içeren bir belgedir.

(2) İhracata ilişkin gümrük beyannameleri ile birlikte ibraz edilmesi gereken yurt dışındaki alıcılar adına düzenlenmiş faturalarda satış bedeli yabancı para cinsinden gösterilebilir.

Ayrıntılı fatura

MADDE 116

(1) Ayrıntılı fatura, kıymetleri üzerinden vergiye tabi olup da birden ziyade kap içinde gelen ve aynı zamanda çeşitli cins ve kıymette olan eşyadan, her kapta aynı cins ve kıymette ne miktar eşya bulunduğunu gösteren ve faturaya uygun bir şekilde, satıcı veya gönderici tarafından mahallinde düzenlenmiş bir belgedir.

(2) Faturalarda her kabın içinde satış birimine göre ne miktar eşya bulunduğu gösterilmediği takdirde, ayrıntılı faturanın beyanname ile birlikte idareye verilmesi gerekir.

Çeki listesi

MADDE 117

(1) Çeki listesi, bir fatura kapsamı eşyanın çeşitli cins ve nev'ide ve çeşitli ağırlıktaki kaplara konulması halinde, her kapta ne miktar eşya bulunduğunu göstermek amacıyla düzenlenen bir belgedir.

(2) Çeki listesi satıcı veya gönderici tarafından fatura ile birlikte hazırlanabileceği gibi, beyan sahibi tarafından da hazırlanabilir.

(3) Ağırlıkları üzerinden vergiye tabi eşyaya ilişkin çeki listesinin beyan edilen eşyanın, tarife cetvelinde gösterilen vergiye esas olan, daralı ve net ağırlık, adet, baş ve hacim gibi ölçüler üzerinden hazırlanması gerekir.

Taşıma belgeleri

MADDE 118

(1) Deniz yoluyla yapılan taşımalarda geminin kaptanı veya donatanı veya mümessili tarafından yükletene taşıma belgesi olarak konşimento verilir. Konşimentoda aşağıda yazılı bilgiler bulunur.

- a) Taşıyanın adı ve soyadı veya ticaret unvanı,
- b) Kaptanın adı ve soyadı,
- c) Geminin adı ve tabiyeti,
- ç) Yükletenin adı ve soyadı veya ticaret unvanı,
- d) Alıcının adı ve soyadı veya ticaret unvanı,
- e) Yükleme limanı,
- f) Boşaltma limanı veya buna dair talimat alınacak yer,

g) Gemiye yüklenen veya taşınmak üzere teslim alınan eşyanın cinsi, ölçüsü, sayı veya tartısı, markaları ve dıştan belli olan hal ve mahiyetleri,

ğ) Navluna ait şartlar.

(2) Hava taşımalarında, aynı anlamda ve benzeri bilgileri kapsayan hava konşimentosu kullanılır.

(3) Kara nakliyatında taşıyıcılar tarafından konşimento yerine düzenlenen belgeye yük senedi (CMR)'nde aşağıda yazılı bilgiler bulunur:

a) Alıcının adı, soyadı veya ticaret unvanı ve adresi, eşyanın gönderildiği yer ve taşıma senedinin emre yazılı olması isteniyorsa emrine şerhi,

b) Taşınacak eşyanın cinsi, ağırlığı veya adedi, paket halinde iseler paketlere yazılı numaraları ve işaretleri ve ambalajın şekli ve niteliği,

c) Gönderenin adı, soyadı veya ticaret unvanı ve adresi,

ç) Taşıyıcının adı, soyadı veya ticaret unvanı ve adresi,

d) Taşıma ücreti ve ücret ödenmiş ise bu husus,

e) Taşımanın yapılacağı müddet,

f) Taraflar arasında kararlaştırılan diğer hususlar.

(4) Demiryolu ile yapılan taşımalarda ise benzeri bilgileri içeren CIM ve CIV belgeleri gibi uluslararası kabul görmüş taşıma belgeleri kullanılır.

İşlenmiş Tarım Ürünleri Beyan Formu/Analiz Sonuç Raporu

MADDE 119

(1) İşlenmiş Tarım Ürünleri Beyan Formu/Analiz Sonuç Raporu; işlenmiş tarım ürünlerinin serbest dolaşıma sokulması halinde, bu ürünlerdeki tarım paylarını belirten ve kimyager tarafından onaylanmış, ek-15'te yer alan belgedir.

İthal Eşyasına Ait Kıymet Bildirim Formu

MADDE 120

(1) İthal Eşyasına Ait Kıymet Bildirim Formu; Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin Uygulanmasına Dair Anlaşma hükümleri çerçevesinde belirlenen ithal eşyasına ait gümrük kıymetinin unsurlarını içeren ve ek-16'da yer alan belgedir.

Beyannamede düzeltme

MADDE 121

(1) Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen 'başka bir eşya' ifadesinden, tarife alt pozisyonu değişen,

değişmemesi durumunda ise her türlü vergi ile ek mali yükümlülüğün ad valorem usulde oran veya spesifik usulde miktarına ve/veya ticaret politikası önlemine ilişkin faydalanılacak hak ve menfaatlerde farklılık gösteren eşya anlaşılır.

(2) Eşyanın teslimine kadar;

a) Eşyanın muayenesi için bilgisayar sistemi tarafından beyanın kontrolü türünün kırmızı hat olarak belirlenmesinden,

b) Beyan edilen eşyaya ilişkin bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,

önce beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilir.

(3) Beyanın kontrolü türü kırmızı hat olarak belirlenen eşyaya ilişkin bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden önce düzeltme talebinde bulunulması halinde talep Kanununun 234 üncü maddesinin üçüncü fıkrasından yararlanma talebi olarak değerlendirilerek sistemde gerekli düzeltmeler yapılır. Beyan edilen eşyaya ilişkin bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden sonra düzeltme talebinde bulunulması halinde ise düzeltme talepleri kabul edilmeyerek 192 ve 193 üncü maddeler uygulanır.

(4) Cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, beyanname tescil tarihinden itibaren üç yıllık süre içinde yükümlünün talebi üzerine Kanununun 73 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilir. Ancak, dahilde işleme rejimi için bu sürenin üç yıldan daha uzun belirlenmesine Müsteşarlık yetkilidir.

Bölünmüş beyanname

MADDE 122

(1) Bir beyanname kapsamı eşyanın bir seferde çekilmesi esastır. Ancak bir beyanname kapsamı olup farklı kalemlerde bulunan eşyadan bir kaleminin çekilmesi beyan sahiplerince istendiği takdirde bu istek, eşyanın muayenesi yapıldıktan ve para cezasına hükmedilmesini gerektirir bir durumun olması halinde bunun eşya sahip veya temsilcilerine duyurulmasından sonra kabul olunur.

(2) Bu halde, gümrükten çekilmek istenilen kısım için beyan sahiplerinden sistemdeki asıl beyannameye uygun olarak ayrı bir beyanname alınır ve çekilecek kısmın vergi tahakkukları bunun üzerinden yapılır.

(3) Kısmi beyannamelerin asıl beyannameye uygun olup olmadığı ilgili memurlarca kontrol edilir ve uygun olmayanlar kabul

edilmeyerek 121 inci maddeye göre işlem yapılır.

(4) Eşyanın en son kısmı için sahiplerinden ayrıca beyanname aranmayıp vergi tahakkukları asıl beyanname üzerinden yapılır ve bu beyannameye daha önce çekilen kısımlara ait beyanname numaraları ile tarihleri yazılır.

(5) Eşyanın kısmen beyan edilen gümrük rejimine tabi tutulmasının imkânsız olması halinde eşya bir kalem veya bir kap olsa dahi bölünebilir.

Eşyanın tesliminden önce beyannamenin iptali

MADDE 123

(1) Gümrük idarelerince Kanunun 64 üncü maddesi uyarınca iptal edilen beyannamede iptal işleminin gerekçesi gösterilir.

(2) Kanunun 70 inci maddesi hükümleri çerçevesinde tasfiyesine karar verilen eşyaya ait beyanname iptal edilir ve gerekçesi belirtilir. 124 ila 129 uncu maddeler uyarınca iptal edilen beyannameler için de gerekçesi belirtilir.

Eşyanın yanlış rejimde beyan edilmesi nedeniyle eşyanın tesliminden sonra beyannamenin iptali

MADDE 124

(1) Eşyanın, beyan edilmek istenilen gümrük rejimi yerine ithalat vergilerinin tamamen veya kısmen ödenmesini gerektirir bir gümrük rejimine yanlışlıkla tabi tutulması halinde, beyan sahibinin talebi üzerine gümrük idareleri, tescil edilmiş bir beyannameyi aşağıdaki şartların tamamının yerine getirildiğinin kanıtlanması halinde iptal edebilir.

a) Beyanname konusu eşyanın herhangi bir kullanımının beyan edilmek istenilen gümrük rejimine tabi tutulmasına engel olmaması,

b) Beyannamenin tescil edildiği sırada beyan edilmek istenilen gümrük rejimine ilişkin bütün yükümlülüklerin yerine getirilmiş olması,

c) Eşyanın beyan edilmek istenilen rejime gecikmeksizin girişinin mümkün olması.

(2) Beyannamenin iptaline ilişkin taleplerin beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde yapılması gerekir. Ancak, gümrük idareleri, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin varlığı ve kanıtlanması halinde üç aylık sürenin aşılması durumunda da başvuruyu kabul edebilir.

(3) Beyan edilmek istenilen gümrük rejimine ilişkin beyanname, ilk beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren geçerli olur.

Başka eşyanın beyan edilmesi nedeniyle eşyanın tesliminden sonra beyannamenin iptali

MADDE 125

(1) İthalat vergilerinin tamamen veya kısmen ödenmesini gerektirir bir gümrük rejimine tabi tutulan bir eşyanın, yanlışlıkla aynı rejime konu olabilecek başka bir eşya yerine beyan edilmiş olması halinde gümrük idareleri beyan sahibinin beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde yapmış olduğu talebi üzerine, aşağıdaki şartların tamamının yerine getirildiğinin kanıtlanması halinde beyannameyi iptal edebilir.

a) Yanlış beyana konu eşyanın orijinal halini koruması, izin verildiği şekilden başka bir şekilde kullanılmamış olması,

b) Gerçekte beyan edilmek istenilen eşyanın ilk beyannamenin tescili sırasında aynı gümrük idaresine sunulmasının ve aynı gümrük rejimine tabi tutulmasının mümkün olması.

(2) Gümrük idareleri, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin varlığı ve kanıtlanması halinde 3 aylık sürenin aşılması halinde de başvuruyu kabul eder.

Geriye dönük izin verilmesi halinde eşyanın tesliminden sonra beyannamenin iptali

MADDE 126

(1) Daha önce serbest dolaşıma girmiş eşyanın tercihli tarife ya da nihai kullanım nedeniyle indirimli ya da sıfır vergi oranı ile serbest dolaşıma giriş veya ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulabilmesini teminen, Müsteşarlıkça belirlenecek şartlar dahilinde geriye dönük izin verilmesi durumunda daha önceki beyanname iptal edilir.

İhracat veya hariçte işleme rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin beyannamenin iptali

MADDE 127

(1) İhracat vergilerine, ithalat vergisinin geri ödenmesi başvurusuna, ihracat iadesine veya ihracata bağlı diğer önlemlere konu eşyanın beyan sahibinin 417 nci maddede belirtilen süreler içerisinde müracaat etmesi ve aşağıda sayılan koşulların tamamını yerine getirmesi halinde, gümrük idaresi ihracat veya hariçte işleme rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin beyannameyi iptal eder.

a) Beyanname konusu eşyanın gümrük bölgesini terk etmediğinin ihracata ilişkin işlemlerin yapıldığı gümrük idaresine belgelenmesi,

b) Beyanname ile birlikte, tescili sırasında sunulan diğer belgeleri ihracata ilişkin işlemlerin yapıldığı gümrük idaresine ibraz etmesi,

c) İhracat nedeniyle beyan sahibine sağlanan bütün hak ve menfaatlerin iade edildiğinin veya beyan sahibinin söz konusu hak ve menfaatlerden yararlandırılmaması için ilgili kurumlarca gerekli tedbirlerin alındığını ihracata ilişkin işlemlerin yapıldığı gümrük idaresine kanıtlaması,

ç) Gerekli olması halinde, beyanname konusu eşyanın durumuna uygun gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması.

(2) Beyannamenin iptali, ihracat lisansına veya beyanın tevsiki için ibraz edilen bütün belgelere ilişkin olarak yapılan işlemlerin de iptali sonucunu doğurur.

(3) Birinci fıkrada belirtilen eşya dışında kalan ihraç eşyasının gümrük bölgesini terk etmediğinin, beyan sahibi tarafından, 417 nci maddede belirtilen süreler içerisinde ihracata ilişkin işlemlerin yapıldığı gümrük idaresine bildirilmesi durumunda gümrük beyannamesi iptal edilmiş sayılır.

(4) Bu madde hükümleri yeniden ihraç eşyası için de uygulanır.

Antrepo rejimine tabi tutulan serbest dolaşımdaki eşyaya ilişkin beyannamenin iptali

MADDE 128

(1) Gümrük antreposuna konulması halinde ihracata bağlı önlemlerden yararlanan serbest dolaşımdaki eşya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde, ihracata bağlı önlemlere ilişkin mevzuat hükümleri ve cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, beyan sahibinin talebi üzerine antrepo rejimine ilişkin beyanname iptal edilir.

(2) Eşyanın antrepo rejimi altında kalış süresi içerisinde, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tahsis edilmesine ilişkin bir başvurunun yapılmamış olması halinde, gümrük idarelerince gümrük mevzuatı ve ihracata bağlı önlemlere ilişkin mevzuat hükümleri uyarınca gerekli önlemlerin alınması kaydıyla beyanname iptal edilir.

Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen eşyanın tesliminden sonra beyannamenin iptali

MADDE 129

(1) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen eşyanın tesliminden sonra iade edilmesinin söz konusu olması halinde,

Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslar dahilinde, beyan sahibinin beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren **üç ay içerisinde** başvuruda bulunması ve eşyanın gerçek tedarikçisine ya da tedarikçisi tarafından tayin edilen adrese geri gönderilmesi şartıyla beyanname iptal edilir.

Eşyanın teslimi

MADDE 130

(1) Eşya, boşaltma yerinde konşimentoda teslim edileceği gösterilen ve bir nüshasını taşıyan kimseye ve eğer konşimento emre muharrer ise ciro ile devralmış şahsa teslim olunur. Bu kimseler eşyayı almak için lazım gelen vasıfları haiz sayılır. Ancak, konşimento ibrazı esas olmakla birlikte, konşimentosu ibraz edilemeyen petrol ve türevleri, eşyanın taşıyıcısı veya temsilcisi tarafından eşyanın alıcısı olarak gösterilen onaylanmış kişi statü belgesi veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahiplerinin, konşimentodaki eşya bilgilerini içeren ve konşimentonun en geç doksan gün içinde ibraz edileceğine dair verecekleri taahhünameye istinaden konşimento ibrazından önce alıcıya teslim edilebilir.

(2) Hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamesinin gümrük idaresine verilmesinden itibaren altı saat içerisinde bu beyannamenin incelenmesinin tamamlanamaması halinde de eşya teslim edilir. Ancak bu eşyanın tümü veya bir kısmının muayenesinin yapılmasının 182 inci maddede belirtilen esaslar çerçevesinde zorunlu görüldüğü taşıyıcı veya işletmecii kuruluşa bildirildiği hallerde bu fıkrada belirtilen süre kısıtlaması uygulanmaz.

(3) Tahlile tabi tutulacak eşyanın, tahlil sonucu beklenilmeden yükümlüsü tarafından tesliminin talep edilmesi durumunda, eşyanın beyan edilen gümrük tarife istatistik pozisyonuna karşılık gelen vergi oranı ile beyan edilen fasıldaki en yüksek vergi oranı arasındaki farka karşılık gelen tutarın teminata bağlanarak, yükümlüsünden eşyanın tahlili sonuçlanmadan kullanılmayacağına dair ek-17'de yer alan taahhüname alınmak şartıyla ve gümrük idaresinde saklanmak üzere beyan sahibi veya temsilcisi huzurunda ek-25'te yer alan tutanak tanzim edilerek eşyadan bir adet şahit numune alınarak gümrük idaresince uygun görülen yerde muhafaza edilmek kaydıyla yediemin olarak teslim edilir. Ancak, teslimi talep edilen eşyanın ticaret politikası önlemlerine tabi olması veya tesliminin telafisi mümkün

olmayacak sonuçlara yol açacağı konusunda şüphe olması halinde bu fıkra hükmünün uygulanmamasına gümrük idare amiri yetkilidir.

Beyanname yerine kullanılan belgeler

MADDE 131 (1)

- Elçilik Mektubu,
- Kurye Mektubu,
- TIR Karnesi,
- ATA Karnesi,
- Kumanya Listesi,
- Özel Fatura,
- Déclaration en Douane,
- CPD Karnesi,
- Yolcu Beraberi Numune,
- Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu
- Sözlü Beyan Formu

gibi belgeler gümrük beyannamesi yerine kullanılır, ancak bu belgeler gümrük idarelerine verilen beyannameler mahiyetinde değildir.

(2) Elçilik mektupları ile kurye mektuplarının şekli ve ihtiva edeceği bilgiler ek-18 ve ek-19'da gösterilmiştir.

Kurye çantalarının beyanı

MADDE 132

(1) Türkiye Dışişleri veya Milli Savunma Bakanlıkları ile hariçteki elçiliklerimiz, misyonlarımız veya askeri misyon ve delegasyonlarımız yahut Dışişleri Bakanlıkları ile Türkiye'deki kendi elçilikleri veya misyonları tarafından bu kuruluşlar arasında resmi ve gizli evrak götürüp getiren ve kurye olarak adlandırılan askeri ve sivil memur ve şahıslara teslim olunacak evrak için her defasında bir Kurye Mektubu düzenlenir.

(2) Bu mektup bakanlıkların, elçiliklerin veya misyon veya delegasyonların resmi mührü ile mühürlenir ve bu makamların yetkili kimseleri tarafından imza edilir.

(3) Türkiye kuryelerine verilecek kurye mektupları Dışişleri ve Milli Savunma Bakanlıklarınca tespit edilen, ek-19'daki örneğe uygun olarak düzenlenir.

(4) Kuryeler bu mektupları görevli gümrük memurlarına verir ve muhtevası eşyanın gümrük işlemleri beyanname addolunan bu mektuplarla yürütülür.

(5) Türk kuryeleri diplomatik pasaport ile seyahat eder. Yabancı kuryelerin de Diplomatik Pasaport, Servis, Özel Pasaport, elçiliklerimizden verilen Lesse Passeyi taşımaları gerekir ve bu şahıslar sözü edilen belgelerden herhangi birini gümrük memurlarına göstererek kendilerini tanıtır.

Kurye kaplarının mühürlü olması

MADDE 133

(1) Yetkili makamlardan kuryelere ancak, mühürlü zarf içinde resmi evrak verilebilir. Bu evrak bir kap (bavul, valiz, torba, çanta gibi) içinde taşındığı takdirde, bu kapların ağızları veya üzerleri, bozulmaksızın açılmaları veya aralanarak içine bir şey konulması veya içerisinden bir şey çıkarılması mümkün olmayacak şekilde yetkili makamlarca mühürlenir.

(2) Kuryeler, bu mühürlerin bozulmamasına dikkat eder ve kapları mühürlü olarak görevli memurlara gösterir.

Kurye kapları kapsamının muayene edilmeyeceği

MADDE 134

(1) Görevli gümrük memurları, pasaport veya diğer kimlik belgelerinden kurye oldukları anlaşılan Türk ve yabancı kimselerin beraberlerinde getirip, götürdükleri resmi ve gizli evrakı içeren kurye kaplarını dıştan muayene ve inceleyerek kurye mektuplarının uygun ve resmi mühür ile mühürlenmiş olduğunu gördükleri takdirde, bunları açıp kapsamını muayene etmeksizin, üzerlerine etiket yapıştırarak veya işaret koyarak geçirilmelerine izin verir.

Mühürleri sağlam olmayan kurye kapları

MADDE 135

(1) Dışarıdan gelen kuryelerin beraberlerindeki kapların dıştan yapılacak inceleme ve muayenesi sonucunda;

- a) Kurye mektubuna nev'i ve nitelikleri itibarıyla uymayan,
- b) Ağızları ve üzerleri resmi mühürle mühürlenmiş olmayan veya açılmış veya mühürleri kopmuş yahut bozulmuş olan,
- c) Kurye mektubu gösterilmeyen veya ibraz edilen kurye mektubu şartlarına uygun görülmeyen,

kaplara gümrüğün mührü tatbik edilir ve durum bir tutanakla tespit edildikten sonra kuryenin sorumluluğu altında Esenboğa Gümrük Müdürlüğüne sevk edilir. Keyfiyet en seri şekilde mahalli gümrük amiri tarafından Müsteşarlığa bildirilir ve Müsteşarlıkça da ilgili Bakanlığa gerekli duyuru yapılır.

(2) Türkiye'den götürülecek kurye kaplarının dıştan yapılacak kontrollerinde, birinci fıkrada belirtilen hususlar tespit olunduğu takdirde, gecikmeleri önlemek üzere durum yine en seri şekilde Müsteşarlık aracılığı ile ilgili Bakanlığa bildirilir.

Transit geçecek kuryeler

MADDE 136

(1) Giriş gümrükleri Türkiye'den transit geçecek kuryelerin ibraz edecekleri kurye mektupları muhteviyatı mühürlü kapları dıştan inceleyip bu mektuplara uygun olduklarını gördükten sonra durumu mektuba şerh ve altını imza ederler. Çıkış gümrükleri kendilerine ibraz edilecek giriş gümrüğünün meşruhatını havi mektupları, çıkarılmak istenilen kaplarla karşılaştırarak uygun bulunanların çıkarılmalarına izin verirler.

(2) Giriş gümrükleri transit geçecek kurye kapları için ayrıca herhangi bir belge kesmezler ve bunların çıkıp çıkmadığını araştırmazlar.

Kuryesiz gelen kaplar

MADDE 137

(1) Olağanüstü ve zorunlu haller dolayısıyla kuryeler yerine vapur kaptanları, uçak pilotları ve diğer taşıt hizmetlileri gibi kimseler eliyle Türkiye'ye gönderilen resmi ve gizli evrakı havi kurye kapları, getirenler tarafından gümrüklere teslim olunur.

(2) Gümrük idareleri, bu kaplardan Dışişleri veya Milli Savunma Bakanlıklarına ait olanlarını, bu bakanlıkların yazısı, Türkiye'deki yabancı devlet elçiliklerine veya diğer misyon ve delegasyonlara ait olanları da, bunların mektup ve yazıları üzerine, muayene etmeksizin dıştan inceleme ile yetinir ve ilgililerine teslim eder.

(3) Vapur kaptanları, uçak pilotları ve diğer taşıt hizmetlilerine tanınan geçici kuryelik vasfı, sadece bunların taşıdıkları kurye kaplarına şamil olup, kendilerine başka herhangi bir hak doğurmaz.

Kurye mektuplarının gümrükçe alınması

MADDE 138

(1) Görevli gümrük memurları, gümrük işlemine tabi tutulan kaplara ait kurye mektuplarını, altına veya arkasına içerdiği kapların uygun görülüp, işleminin yapıldığını yazarak imzaladıktan ve tarih attıktan sonra bağlı olduğu gümrük idaresine derhal teslim eder. Şerhlerin altına konacak imzaların üzerinde ayrıca memurun adı ve soyadı ile sicil numarası da gösterilir.

Kurye mektuplarının gümrüklerde kayıt edilmesi ve saklanması

MADDE 139

(1) Kurye işlemlerini yapan gümrük idareleri bunlar için ilgililerce verilen kurye mektuplarını ve yazıları özel bir deftere bir sıra numarası altında kayıt ve kabul eder ve işlemlerinin bitirilmesinden sonra bir klasör içinde saklar.

Basitleştirilmiş usulde beyanda bulunmak için aranan koşullar

MADDE 140

(1) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen eksik beyan usulünden yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına veya onaylanmış kişi statü belgesine sahip gerçek ve tüzel kişilerden 142, 143, 151, 153, 154, 160, 162 ve 163 üncü maddelerde belirtilen koşulları sağlayanlar yararlandırılabilir.

(2) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen beyanname yerine ticari veya idari belge verilmesi usulünden yararlanmak için yapılan talepler yetkilendirilmiş yükümlü veya onaylanmış kişi statüsüne ilişkin koşullar aranmaksızın kabul edilir.

(3) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen eşyanın kayıt yoluyla rejime girişi usulünden yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişiler yararlandırılabilir.

(4) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen eşyanın kayıt yoluyla rejime girişi usulünden yararlanılabilmesi, ihracat rejimi hariç olmak üzere, kapsamı ve miktarı Bakanlıkça belirlenecek teminatın verilmesi koşuluna bağlıdır.

(5) Bu maddede belirtilen basitleştirilmiş usullerden yararlandırılan kişiler, bu usullerden yararlanılabilmesi için gerekli koşullardan bir veya daha fazlasında meydana gelecek değişiklikleri Bakanlığa bildirmek zorundadır.

(6) Avrupa Komisyonu ile Ülkemiz arasında 11/7/2008 tarihinde imzalanan ve 5824 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Çerçeve Anlaşması kapsamında ithal edilecek eşya için basitleştirilmiş usulde beyan talepleri yetkilendirilmiş yükümlü veya onaylanmış kişi statüsüne ilişkin koşullar aranmaksızın kabul edilir.

Basitleştirilmiş usullere ilişkin düzenleme yetkisi

MADDE 141

(1) Müsteşarlık, bu Yönetmelikte yer alan basitleştirilmiş usullerden yararlanacak eşya çeşitleri, söz konusu basitleştirilmiş usullerin kapsamı ve bu usullere ilişkin gümrük işlemlerini belirlemeye, basitleştirilmiş usul türlerine göre farklı kriterler koymaya ve söz konusu basitleştirilmiş usullerden yararlanma hakkının geri alınması ya da askıya alınmasına yönelik düzenleme yapmaya yetkilidir.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyan

MADDE 142

(1) Gümrük idareleri, onaylanmış kişi statü belgesi sahibi kişiler ile yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişilerin, beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmediği ve/veya beyannameye yazılması gereken bazı bilgilerin yazılmadığı gümrük beyanını, 143 üncü maddede yer alan hükümlere uyulması kaydıyla kabul edebilir.

(2) Bu usulün uygulandığı durumlarda, ambar hareketleri ile özet beyan işlemleri 63 üncü maddede belirtildiği şekilde yapılır. Ancak, tamamlayıcı beyanın verildiği tarihte, ilk beyannamenin bazı bilgilerinin değiştirilmesi gerektiği hallerde, muayene ile görevli memur tarafından beyanname ekranı açılarak yeniden düzenleme işlemleri yapılır.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyanda bulunması zorunlu hususlar

MADDE 143

(1) Eksik bilgi ile yapılacak beyanda;

a) Beyan sahibinin kimliğinin, taşıt aracının özelliklerinin ve kayıtlı olduğu ülkenin, kapların adedi, cinsi ve özet beyana ilişkin bilgiler ile beyan sahibinin imzasının bulunması,

b) Eşyanın, Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin gümrük idaresince kolay ve herhangi bir tereddüde yol açmadan belirlenmesini sağlayacak şekilde tanımlanmış olması,

c) Eşyanın tanımlanması, serbest dolaşıma girişini düzenleyen hükümlerin uygulanması ve eşyanın teslim edilmesinden önce alınması gereken herhangi bir teminat miktarının belirlenmesi için gümrük idaresince gerekli görülen her türlü diğer bilgilerin yer alması,

ç) Bir eşyanın belli destekleyici belgeler olmaksızın serbest dolaşıma girişinin mümkün olmadığı durumlarda, bu bilgi ve belgelerin tamamının mevcut olması,

zorunludur.

(2) Eşyanın serbest dolaşıma girişinden önce ibrazı gerekli olan belgelerden bir ya da birkaçını içermeyen beyanlarda;

a) İlgili belgenin mevcut ve geçerli olduğunun,

b) Beyanın kabulünde meydana gelecek bir gecikmenin eşyanın serbest dolaşıma girişini engelleyeceğinin ya da daha yüksek bir oranda vergilendirmeye yol açacağıının belli olması ve

c) Eksik belgeye ilişkin bilgilerin her durumda beyanda gösterilmesi,

zorunludur.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyanların tamamlanması

MADDE 144

(1) Beyanname tescil edildiğinde eksik olan bilgi ve/veya belgelerin tamamlanması için beyan sahibine tanınan süre, söz konusu tescil tarihinden itibaren bir ayı geçemez.

(2) İndirimli veya sıfır oranında ithalat vergisinin uygulanması için gereken belgelerin eksikliği durumunda, gümrük idarelerince, eksik beyan kapsamındaki eşyanın bu tür indirimli veya sıfır oranında vergilendirilecekleri konusunda yeterli nedenlerin olması ve beyan sahibinin talebi üzerine söz konusu belgenin tamamlanması için ek süre verilebilir. Bu şekilde verilecek ek süre üç ayı geçemez.

(3) Tamamlanacak eksik beyanın gümrük kıymeti ile ilgili olması ve daha uzun bir süre gerekmesi ve bunun gerekli olduğunun kanıtlanması durumunda, gümrük idareleri daha uzun bir süre belirleyebilir ya da daha önce belirlenmiş olan süreyi uzatabilir. Bu sürenin belirlenmesinde gümrük mevzuatında öngörülen azami süreler dikkate alınır.

(4) İndirimli ya da sıfır oranında gümrük vergisinin serbest dolaşıma girecek eşya için sadece belirlenmiş tarife kotaları ve tarife tavanları dahilinde uygulanması durumunda, vergilendirme, sadece indirimli ya da sıfır oranında vergi uygulanması için gerekli olan belgeler düzenlendiğinde, izin verilen sınırlar çerçevesinde yapılır. Bu belgeler aşağıdaki süreler içinde ibraz edilir.

a) Tarife tavanları uygulanan durumlarda, alınan bir önlemin normal ithalat vergilerinin yeniden uygulanması zorunluluğunu getirdiği tarihten önce,

b) Tarife kotaları uygulanan durumlarda, bu kotalar için belirtilen limite ulaşılmadan önce,

indirimli ya da sıfır oranında ithalat vergisi uygulanması için ibrazı zorunlu olan belge, söz konusu eşyaya ilişkin beyanın bu tarihten önce kabul edilmiş olması koşuluyla, indirimli ya da sıfır oranın öngörüldüğü sürenin dolduğu tarihten sonra da ibraz edilebilir.

(5) Eksik beyan usulüne göre tescil edilen bir beyannamede eksik bulunan bilgi veya belgenin tamamlanması için gümrük idaresi tarafından verilen süre içinde bu eksikliklerin tamamlanmaması halinde, söz konusu beyanname kapsamı eşyanın ödenmesi gereken vergileri ertelenmez.

Eksik beyan halinde eşyanın serbest dolaşıma girişi

MADDE 145

(1) Gümrük idarelerinin eksik bir beyanı kabul etmesi, başka nedenler bulunmadığı takdirde beyannamesi tescil edilmiş eşyanın serbest dolaşıma girişini engellemez ya da geciktirmez. Eşyanın serbest dolaşıma girişi aşağıda belirtilen şartlara göre gerçekleştirilir:

a) Eksik olan bilgi ve belgelerin daha sonra tamamlanacak olması söz konusu eşyanın vergi tutarını etkilemiyorsa, beyanname tescil edildiği tarihte hesaplanan vergiler üzerinden işlemler yürütülür.

b) 53 üncü madde hükmü çerçevesinde, eksik beyanın geçici bir kıymet bildirimini içermesi durumunda, bu bildirimle dayanarak gümrük vergileri hesaplanır.

c) Eksik belge;

1) İndirimli veya sıfır oranındaki vergi uygulanması ile ilgiliyse, gümrük vergilerinin indirimli veya sıfır oran üzerinden hesaplanması,

2) Muafiyet hükümlerinin uygulanması ile ilgiliyse, muafiyet hükümlerine göre işlem yapılması, gerekir.

(2) Eksik belgeler süresi içinde gümrük idarelerine sunulmadığı takdirde cezai hükümler saklı kalmak üzere, Kanunun 198 inci maddesi gereği normal oranların uygulanması sonucu tahakkuk ettirilen gümrük vergilerine göre noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı oranında faizin yükümlüye tebliğ edildiği tarihi takiben onbeş gün içinde ödenmesi zorunludur.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyanın tamamlanması ya da değiştirilmesi

MADDE 146

(1) Basitleştirilmiş usullere ilişkin 142 ila 145 inci maddelerde öngörülen koşullar çerçevesinde tescil edilmiş eksik beyanı içeren bir beyanname, beyan sahibi tarafından tamamlanabilir ya da gümrük idaresince uygun görülmesi halinde Kanunun 60 ıncı maddesinde belirtilen koşullara uyan yeni bir beyanname ile değiştirilebilir.

(2) Her iki durumda da, gümrük vergilerinin hesaplanması ve eşyanın serbest dolaşıma girişini düzenleyen diğer hükümlerin uygulanmasında, eksik beyanı içeren beyannamenin tescil edildiği tarih esas alınır.

Özelliği olan eşyanın tesliminde basitleştirilmiş usul

MADDE 147

(1) Özelliği olan eşyanın tesliminde, yükümlünün başvurusu üzerine basitleştirilmiş usullerden yararlanma talebi, yetkilendirilmiş yükümlü veya onaylanmış kişi statüsüne ilişkin koşullar aranmaksızın ilgili gümrük idaresince değerlendirilip kabul edilebilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca teslim edilecek özelliği olan eşya aşağıda belirtilmiştir:

a) Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun uygunluk yazısının ibrazı şartıyla radyoaktif maddeler,

b) İnsan ve hayvan sağlığı ile ilgili her türlü aşular,

c) İnsan sağlığı için önem arz eden kalp kapakçığı, canlı doku ve böbrek hastaları için özel serumlar, kan ve kan plazması gibi belli fiziksel koşullarda korunması zorunlu olan ürünler,

ç) İlgili kuruluşlardan alınacak belgelerle tevsiki kaydıyla, insan sağlığı için lüzumlu ve acil ameliyatlarda kullanılması gereken organlar, vücudun içindeki organlara takılan, vücutta kalan protez uzuvlar, ve parçaları,

d) Belirli bir ısıda muhafazası gereken tıbbi tahlillerde kullanılan hazır kitler,

e) Yurt dışında periyodik olarak yayımlanan gazete ve dergiler ile bunların elektronik ortamda muhafaza edildiği materyaller,

f) Tüp bebek merkezleri laboratuvarlarında kullanılan tüp bebek solüsyonları,

g) Canlı hayvanlar ve bunların üretilmesi için getirilen yumurtalar,

ğ) Uçak ve gemilerde acil kullanılmaya zorunluluğu bulunan ve makinelerin tamirinde vazgeçilmez nitelikte olduğu belirlenen yedek parçalar veya gerekli aletler,

h) Korunması özel düzenek ve yapı gerektiren eşya

ı) Hacimleri ve ağırlıkları itibariyle geçici depolama yeri ve antrepoya alınması külfet ve masraf gerektiren dökme ve havaleli eşya,

i) Hızlı kargo yoluyla taşınan ticari mahiyet arz etmeyen ve/veya gümrük vergisinden muaf eşya,

j) Boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve depolama imkanı olmayan sürekli akış halinde olan eşya.

(3) Yukarıda belirtilen özelliği olan eşyanın gümrük işlemleri ve tesliminde basitleştirilmiş usuller kapsamında kolaylık sağlayan düzenlemeler yapmaya Müsteşarlık yetkilidir.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde beyanname yerine ticari veya idari belge

MADDE 148

(1) 147 nci maddenin ikinci fıkrasının (b), (c), (d), (f), (g) ve (ğ) bentlerinde yer alan eşya ve akvaryum balıkları ile CIF kıymeti 500 Avro'yu geçmeyen diğer eşyayı aynı gümrük idaresinden sürekli ve periyodik olarak ithal edenlerin beyanname yerine ticari veya idari bir belge üzerinden tescil ve işlem yapılmasına yönelik yazılı talepleri yetkilendirilmiş yükümlü veya onaylanmış kişi statüsüne ilişkin koşullar aranmaksızın altı ay süreyle geçerli olmak üzere kabul edilir.

(2) Bu usulle gerçekleşen serbest dolaşıma giriş beyanına ilişkin ticari veya idari belgede, beyan konusu eşyanın teşhisini mümkün kılacak bütün bilgilerin yer alması gerekir

(3) Bu usulle beyan yönteminin uygulandığı durumlarda, gümrük idaresi tarafından bilgisayar ortamında bir tutanak düzenlenir. Eşya, bu tutanağa dayanarak gümrüklü sahadan çıkarılır. Daha sonra, tamamlayıcı beyan olarak gümrük beyannamesi verildiğinde, tutanak tarihine referans verilerek bu tarih tescil tarihi olarak kaydedilir.

(4) Beyanname yerine kabul edilecek idari ve ticari belgelerin nitelik ve içereceği bilgileri belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

Serbest dolaşıma giriş rejimi beyanının kayıt yoluyla yapılması

MADDE 149 –

Yürürlükten kaldırılmıştır.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde tamamlayıcı beyan

MADDE 150

(1) Eşyanın serbest dolaşıma girişini basitleştirilmiş usule göre gerçekleştirenler genel, dönemsel ya da özet niteliğinde bir tamamlayıcı beyanda bulunur.

(2) Bir ay içinde gerçekleştirilen basitleştirilmiş usule göre yapılan işlemlere ilişkin tamamlayıcı beyanın, izleyen ayın ilk üç günü içinde verilmesi zorunludur.

(3) Beyanın, 53 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen nitelikteki kıymet unsurlarını içermesi halinde tamamlayıcı beyan, eksik kıymet unsurunun mahiyet ve tutar itibarıyla tahakkuk ettiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar verilir ve vergileri de aynı süre içinde ödenir.

(4) Söz konusu tamamlayıcı beyan serbest dolaşıma giriş beyannamesiyle yapılır. Bu beyannameler ayrıca tescil edilmez. Söz konusu beyannamelerde duruma göre ya daha önce beyanname yerine kullanılan ticari veya idari belgeye ve bu belgenin tesciline ya da ilgili rejime geçişin kayıt yoluyla yapılması durumunda söz konusu kayda ilişkin bilgilerin yer alması gerekir. Gümrük beyannamesi aranmayacak haller ve diğer usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

(5) Tamamlayıcı beyanlar ile basitleştirilmiş usule göre gerçekleşen beyanlar bir bütündür ve basitleştirilmiş işlemlere ilişkin beyannamenin ya da kullanılan ticari veya idari belgenin tescil edildiği ya da tescil hükmünde olan kayıt işleminin yapıldığı tarihten itibaren hüküm ifade eder.

(6) Basitleştirilmiş usulle beyanın eşyanın serbest dolaşıma girişi için gereken bütün bilgi ve belgeleri içerdiği ya da daha önce gümrük beyannamesi verilmiş olan durumlarda tamamlayıcı beyan aranmaz.

Ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulmuş eşyanın basitleştirilmiş usulde serbest dolaşıma girişi

MADDE 151

(1) Ekonomik etkili bir gümrük rejimi hükümleri uygulanmış eşyanın serbest dolaşıma girişi, basitleştirilmiş usuller çerçevesinde gerçekleştirilebilir.

(2) Gümrük antrepo rejimi uygulanmış eşyanın serbest dolaşıma girişinde basitleştirilmiş usul konusunda aşağıdaki sınırlamalar söz konusudur:

a) F tipi antrepoda bulunan eşyanın serbest dolaşıma girişinde basitleştirilmiş usule izin verilmez.

b) B tipi antrepoda bulunan eşyanın serbest dolaşıma girişinde sadece eksik belgeyle beyan ve beyanname yerine ticari veya idari bir belge verilmesi şeklinde beyan yöntemi uygulanabilir.

c) D tipi antrepoda bulunan eşyanın serbest dolaşıma girişi kayıt yoluyla yapılabilir.

(3) Gümrük antrepo rejimine tabi tutulmuş ithal eşyasının kayıt yoluyla, gümrüğe sunulmaksızın ve beyanname verilmeden, serbest dolaşıma girmek üzere teslim edildiği durumlarda gümrük vergileri, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte yürürlükte bulunan vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanarak hesaplanır. Bu hükmün uygulanması, eşyanın nitelik, gümrük kıymeti ve miktarı gibi vergilendirme unsurlarının eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte saptanması koşuluna bağlıdır.

(4) Yükümlünün serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinde eşyanın bulunduğu hal ve niteliği ile diğer vergilendirme unsurlarına göre işlem yapılması yönünde talepte bulunması durumunda bu talebe göre işlem yapılır.

İhracat rejiminde basitleştirilmiş usuller için aranan koşullar

MADDE 152

(1) 156 ncı madde hükümleri saklı kalmak üzere, ihracat rejimi beyanını basitleştirilmiş usuller çerçevesinde yapabilmek için Onaylanmış Kişi Statü Belgesine veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip olmak gerekir.

İhracat rejiminde eksik beyan

MADDE 153

(1) Gümrük idareleri, onaylanmış kişi statü belgesi veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilerin beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmediği ve/veya beyannameye yazılması gereken bazı bilgilerin yazılmadığı gümrük beyanını, 154 üncü maddede yer alan hükümlere uyulması kaydıyla kabul edebilir.

(2) Gümrük idaresi, eşyaya ilişkin basitleştirilmiş beyanın yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde gerekli görülen bütün bilgileri içermesi halinde tamamlayıcı beyanın sunulmasını istemekten vazgeçebilir.

İhracat rejiminde eksik beyanda bulunması gereken hususlar

MADDE 154

(1) Beyannamede; ihracatçı, beyan sahibi, eşyanın gideceği ülke, eşyanın cinsi, kapların adedi ve cinsi, eşyanın tarife pozisyonu, eşyanın ağırlığı, ek bilgi, belge ve izinler ile beyan sahibinin imzası yer almalıdır.

(2) Eşyanın, gümrük idaresince Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin kolay ve herhangi bir tereddüde yol açmadan belirlenmesini sağlayacak şekilde tanımlanmış olması gerekir.

(3) Eşyanın ihracat vergisine tabi olması halinde, bu vergilerin doğru bir biçimde hesaplanabilmesi için gerekli bütün bilgiler bulunmalıdır.

(4) Eşyanın tanımlanması ve ihracatla ilgili hükümlerin uygulanması ya da eşyanın ihracından önce bir teminat alınması gerekiyorsa, bu teminatın hesaplanabilmesi için gerekli ek bilgiler bulunmalıdır.

(5) Gümrük beyannamesinin 44 numaralı kutusuna Basitleştirilmiş İhracat ifadesi yazılır.

(6) Eksik beyanlarda tamamlayıcı beyanların verileceği gümrük idaresi de belirtilir.

(7) 142, 143, 144 ve 146 ncı madde hükümleri duruma göre uyarlanarak uygulanır.

İhracat rejiminde eksik beyanın tamamlanması

MADDE 155

(1) Gümrük idareleri tarafından eksik beyan kabul edildiğinde eksik olan bilgi veya belgelerin tamamlanması için beyan sahibine tanınan süre, beyannamenin tescil tarihinden itibaren bir ayı geçemez. Gerekli görülen durumlarda bu süre uzatılabilir. Bu şekilde verilecek ek süre üç ayı geçemez.

(2) Eksik beyan usulüne göre tescil edilen bir beyannamede, eksik bulunan bilgi veya belgenin tamamlanması için gümrük idaresi tarafından verilen süre içinde bu eksikliklerin tamamlanmaması halinde, söz konusu beyanname kapsamı eşyanın ödenmesi gereken vergileri ertelenmez.

İhracat rejiminde beyanname yerine ticari veya idari belge

MADDE 156

(1) Aynı gümrük idaresinden sürekli ve periyodik olarak kitap ve diğer basılı yayın ihraç edenler ile gemilere kumanya, yağ, yakıt ve diğer malzeme verme şeklinde ihracat gerçekleştirenlerin

beyanname yerine ticari veya idari bir belge tescil ettirmek suretiyle işlem yapma konusundaki yazılı talepleri yetkilendirilmiş yükümlü veya onaylanmış kişi statüsüne ilişkin koşullar aranmaksızın kabul edilir.

(2) Bu usulle gerçekleşen ihracata ilişkin ticari veya idari belgede; ihracat konusu eşyanın teşhisini mümkün kılacak bütün bilgilerin ve 'Basitleştirilmiş İhracat' ifadesinin yer alması gerekir.

(3) Beyanname yerine kabul edilecek idari ve ticari belgelerin nitelik ve içereceği bilgileri belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

İhracat rejim beyanının kayıt yoluyla yapılması

MADDE 157 –

Yürürlükten kaldırılmıştır.

İhracat rejiminde tamamlayıcı beyan

MADDE 158

(1) Eşyanın ihracat rejimine ilişkin işlemlerini basitleştirilmiş usule göre gerçekleştirenler genel, dönemsel ya da özet niteliğinde tamamlayıcı bir beyanda bulunur.

(2) Bir ay içinde gerçekleştirilen basitleştirilmiş işlemlere ilişkin tamamlayıcı beyanın izleyen ayın ilk üç günü içinde yapılması gerekir. Ancak, bir ay içinde deniz taşıtları ile hava gemilerine Kanunun 176 ncı maddesi hükümleri çerçevesinde yapılan ve ihracat sayılan teslimlere ilişkin tamamlayıcı beyan izleyen ayın ilk yedi iş günü içinde yapılır.

(3) Söz konusu tamamlayıcı beyan ihracat rejimine giriş beyannamesi ile yapılır. Bu beyanlarda duruma göre ya daha önce beyanname yerine kullanılan ticari veya idari bir belge ve bu belgenin tesciline ya da ilgili rejime geçişin kayıt yoluyla yapılması durumunda söz konusu kayda ilişkin bilgilerin verilmesi gerekir. Gümrük beyannamesi aranmayacak haller Müsteşarlıkça belirlenir.

(4) Tamamlayıcı beyanlar ile basitleştirilmiş usule göre gerçekleşen beyanlar bir bütündür ve basitleştirilmiş işlemlere ilişkin beyannamenin ya da ticari veya idari bir belgenin tescil edildiği ya da tescil hükmünde olan kayıt işleminin yapıldığı tarihten itibaren hüküm ifade eder.

(5) Basitleştirilmiş beyanın ilgili rejime geçiş için gereken bütün bilgi ve belgeleri içerdiği ya da daha önce gümrük beyannamesi verildiği hallerde tamamlayıcı beyan aranmaz.

Ekonomik etkili gümrük rejimlerinde basitleştirilmiş usuller için ortak hükümler

MADDE 159

(1) Ekonomik etkili gümrük rejimleri için iki ya da daha fazla iznin aynı kişiye verilmesi durumunda, kayıt yoluyla beyanın kullanılması suretiyle bir rejimin sonlandırılıp diğer rejime başlanması halinde tamamlayıcı beyan verilmesine gerek yoktur.

Ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulmuş eşyanın ihracat rejimine girişi

MADDE 160

(1) Hariçte işleme ve gümrük antrepo rejimi dışında kalan ekonomik etkili gümrük rejimine tabi eşyanın, ihracat rejimine girişi basitleştirilmiş usuller çerçevesinde gerçekleştirilebilir.

(2) Bu hüküm yeniden ihracat için de geçerlidir.

(3) Gümrük antrepo rejimi uygulanmış eşyanın, ihracat ya da yeniden ihracat rejimine girişinde aşağıdaki hükümler geçerlidir.

a) F tipi antrepo rejimi uygulanan eşyanın ihracat rejimine girişinde basitleştirilmiş usule izin verilmez.

b) B tipi antrepo rejimi uygulanan eşyanın ihracat rejimine girişinde eksik beyan veya ticari veya idari belgeyle beyan verilmesi şeklinde beyan usulü uygulanabilir.

Ekonomik etkili gümrük rejimlerinde basitleştirilmiş usuller için aranacak koşullar

MADDE 161

(1) 165 nci madde hükümleri saklı kalmak üzere, gümrük antrepo rejimi beyanını basitleştirilmiş usuller çerçevesinde yapabilmek için Onaylanmış Kişi Statü Belgesi veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi olmak gerekir.

Gümrük antrepo rejiminde eksik beyan

MADDE 162

(1) Gümrük idareleri, onaylanmış kişi statü belgesi veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilerin beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmediği ve/veya beyannameye yazılması gereken bazı bilgilerin yazılmadığı gümrük beyanını, 163 üncü maddede yer alan hükümlere uyulması kaydıyla kabul edebilir.

(2) Eksik beyan usulü, eşyanın F tipi antrepolara alınmasında uygulanmaz.

Gümrük antrepo rejiminde eksik beyanda bulunması zorunlu hususlar

MADDE 163

(1) Eksik beyanda bulunan kişilerin söz konusu beyanlarında aşağıdaki unsurların bulunması zorunludur.

- a) Eşyanın teşhisini mümkün kılacak her türlü bilgi ve belge,
- b) Eşyanın miktarı,
- c) Eksik belgeyle beyan usulünün D tipi antrepo için kullanılması durumunda, eşyanın niteliğine, kıymetine ilişkin bilgi ile eşyanın tarife pozisyonunun derhal ve kesin şekilde saptanması için gerekli ayrıntılı bilgi.

(2) 142, 143, 144 ve 146 ncı madde hükümleri duruma göre uyarlanarak uygulanır.

Gümrük antrepo rejiminde eksik beyanın tamamlanması

MADDE 164

(1) Gümrük idareleri tarafından beyan kabul edildiğinde eksik olan bilgi veya belgelerin tamamlanması için beyan sahibine tanınan süre, beyannamenin tescil tarihinden itibaren bir ayı geçemez. Gerekli görüldüğü durumlarda bu süre gümrük idaresince uzatılabilir. Bu şekilde verilecek ek süre üç ayı geçemez.

Beyanname yerine ticari veya idari belge

MADDE 165

(1) Aynı tarife pozisyonunda sınıflandırılmış eşyayla ilgili sürekli olarak gümrük antrepo rejim beyanında bulunan kişilerin, beyanname yerine ticari veya idari belge üzerinden tescil ve işlem yaptırmaya yönelik yazılı talepleri yetkilendirilmiş yükümlü veya onaylanmış kişi statüsüne ilişkin koşullar aranmaksızın kabul edilir.

(2) Bu usulle gerçekleşen gümrük antrepo beyanına ilişkin ticari veya idari belgede, eşyanın teşhisini mümkün kılacak bütün bilgilerin yer alması gerekir.

(3) Bu usul, ticari belge ile beyan hariç olmak üzere, idari belge ile beyanın söz konusu olduğu durumlarda eşyanın B tipi antrepoya alınmasında da uygulanır.

(4) Beyanname yerine kabul edilecek idari ve ticari belgenin nitelik ve içereceği bilgileri belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

Gümrükantrepo rejim beyanının kayıt yoluyla yapılması

MADDE 166

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişilere gümrük idarelerince eşyanın antrepo rejimine girişinin kayıt yoluyla yapılmasına izin verilebilir.

(2) Bu usul, eşyanın B ve F tipi antrepolara alınmasında uygulanmaz.

Hariçte işleme rejiminde basitleştirilmiş usuller

MADDE 167

(1) Hariçte işleme rejiminde basitleştirilmiş usuller kullanılarak beyanda bu Yönetmeliğin ihracat rejiminde basitleştirilmiş usullere ilişkin 152 ila 160 ıncı madde hükümleri uygulanır.

Dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme veya geçici ithalat rejimlerinde basitleştirilmiş usuller

MADDE 168

(1) Dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme veya geçici ithalat rejimlerinde basitleştirilmiş usuller kullanılarak beyanda, bu Yönetmeliğin serbest dolaşıma giriş rejiminde basitleştirilmiş usullere ilişkin 142 ila 151 inci madde hükümleri uygulanır.

Serbest dolaşıma girişte sözlü beyana tabi eşya

MADDE 169

(1) Ticari nitelikte olmayan aşağıda yazılı eşyanın serbest dolaşıma girişi sözlü beyana tabidir:

a) Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri veya sonradan gelen vergiden muaf kişisel eşya ile vergiye tabi ancak ticari nitelik ve miktarda bulunmadığına ve bu maksatla getirilmediğine gümrük idaresince kanaat getirilen eşyası,

b) Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (2), (4), (5), (6), (7) nci bentleri, (8) inci bendinin (d) alt bendinin (i) ve (ii) numaralı alt bentleri, (9) uncu bendinin (a) ve (b) alt bentleri, (10), (11) ve (12) nci bentlerinde belirtilen eşya,

c) Sınır bölgesi halkının elde ve sırtta taşınabilecek miktarda kendi ihtiyaçlarına mahsus eşyası,

ç) Resmi daire ve müesseselerle özel müessese ve şahıslara ait işlem görmüş ticari değeri olmayan her türlü defter, evrak, belge,

d) Türkiye’de düzenlenecek milletlerarası kongrelere veya spor temas ve gösterilerine katılacak delege ve şahısların isimlerini muhtevi plaketler, bunların milli bayrakları veya kulüp flamaları ve bunları takmaya mahsus mamuller ve bu toplantı ve temaslara ait rozet, kupa ve broşürler ve bu kongre ve spor temas ve gösterilerine ait cihaz, alet ve malzeme,

e) Türkiye’de yapılan ve yapılacak olan milli ve milletlerarası her türlü yarışmalarda mükâfat olarak verilmek üzere bağış yoluyla

gönderilen eşya,

f) Basın ile ilgili aktüalite filmleri ve resimleri, fonopost maddeleri (münhasıran mektup ve muhabere vasıtası olarak kullanılanları dolu ve birer adet) plak, tel ve bantlarla düzenlenmiş sesli ve yazılı süreli yayınlar, şahsi tedavide kullanılacak miktar ve mahiyette ilaçlar (yürürlükteki ilgili kanun hükümleri saklıdır.)

g) Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamında olup yük manifestosu ile getirilen eşya.

(2) Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) inci bendinin (d) alt bendinin (i) numaralı alt bendi kapsamına giren numunelik eşya ve modellerin, gümrükçe yapılan muayene sonucunda ticari nitelikte olmadığına kanaat getirilmesi gerekir. Bunun için gümrükler her bir numunenin tek tek kıymetini veya aynı partiye dahil numune ve modellerin kıymet toplamını göz önüne alırlar. Aynı gönderici tarafından değişik kimselere gönderilen numune ve modellerin kıymetleri bunlar aynı zamanda ithal edilseler dahi, bu maddenin uygulanmasında dikkate alınmaz. Numunelik eşya ve modellerin yolcu beraberinde gelmesi durumunda, 131 inci maddede düzenlenen ve kapsamı Bakanlıkça belirlenen Yolcu Beraberi Numune, Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu ile beyan yapılabilir.

(3) Her model için birer adet olmak üzere kâğıt, karton veya plastikten yapılmış patronlar veya çizimler birer metreden uzun olmamak üzere dantel, kurdele, şerit, ekstrafor, model ve kesim şablonu (kâğıt veya kartondan) ve benzeri eşya, çift olarak kullanılan eşyadan tek olarak getirilen eldiven, çorap, ayakkabı (kıymetli maden ve taşlardan olmamak üzere), her türlü küpe, kolye, bilezik, düğme, muhtelif süsleme malzemesi, her birinden birer adet olmak üzere kravat, mendil, bel kemeri, kemer tokası, kemer astarı, çitçit, kopça, fermuar sürgüsü, çengelli kopça ve benzeri eşya gümrük idaresince üzerlerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın yurda sokulur.

(4) Gümrük idareleri, yukarıda sayılan eşya dışında olup, nihai tüketime elverişli üretim süreci sona ermiş numune ve modellerin üzerlerine numunelik vasfına zarar vermeden 'numunedir' damgasını vurma işlemini yapmaya yetkilidir.

(5) Eşantiyon olarak gönderilecek ve bedava dağıtılacak antibiyotiklerin ve sair tıbbi müstahzarlar numunelerinin iç ve dış ambalaj renkleri üzerinde durulmayarak 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini kapsayan yeşil bir etiket yapıştırılmış

olması şartıyla, yurda ithallerine müsaade edilir. Bu konuda yapılacak işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 30.04 tarife pozisyonuna giren ve vergiden muaf bulunan penisilin, streptomisin ve bunların grubundan dihidro-streptomisin, prokain penisilin gibi ilaçlarla kloromasetin, orexomisin, teramisin, para-aminosalisilik-asid ve tuzları, uzonikotinic asit hidrazid, tiesomokarbazid ve müştakları, ensülin ve aynı iyileştirici etkisi olduğu Sağlık Bakanlığınca tespit edilen diğer müstahzarlardan eşantiyon olarak doğrudan posta ile doktorlar adına veya doktorlara dağıtılmak üzere yabancı ilaç firmalarının Türkiye'deki mümessillerine gönderilecek olanların sözlü beyan üzerine yurda girişine izin verilir. Ancak bu müstahzarların üzerlerine 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini kapsayan yeşil bir etiket yapıştırılmış olması lazımdır.

b) Birinci fıkrada sayılan gümrük vergisinden muaf antibiyotiklerin dışında kalan ve Sağlık Bakanlığınca ruhsatnamesi verilmiş bulunan vergiye tabi müstahzarlar, yabancı ülkelerdeki firmalarca ayrı ayrı posta ile doğrudan doktorlar namına gönderilecek olanları normal ambalajlarının en küçüğünün 1/3 nispetinde veya 'bir defada alınabilecek doz' miktarında olmak ve üzerlerinde 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini taşıyan yeşil etiket bulunmak şartıyla ithaline izin verilir. Yukarıda tarif edilen ambalaj ve muhteviyatından büyük olanlar için yazılı beyanda bulunulur.

c) Muaf antibiyotikler dışında kalan ve normal ambalaj büyüklüğünde veya daha küçük boyda bulunan ve doktorlara dağıtılmak üzere yabancı ilaç firmalarınca Türkiye'deki mümessillerine toptan gönderilen müstahzarlar üzerinde 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini taşıyan yeşil etiket bulursa dahi, sözlü beyan kapsamına alınmaz. Bunların ithalinde faturaların adı geçen Bakanlıkça onaylanmış olması şartıyla yazılı beyanlar kabul olunur.

ç) Numune olarak gönderilecek müstahzarlardan fabrikalarınca ambalajları üzerine 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini taşıyan yeşil etiket yapıştırılmamış bulunanların, o yer Sağlık Müdürlüğünün muvafakatı alınarak ve masrafları ithalatçılara ait olmak şartıyla adı geçen etiketleri sağlık ve gümrük memurlarının nezareti altında geçici depolama yerleri ve antrepolarında veya Sağlık Müdürlüğünün deposunda numunelik müstahzarların ambalajları üzerine yapıştırılmasına izin verilir.

(6) Ticari amaçla Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girecek eşyanın gümrük kıymetinin sevkiyat ve beyan başına 1000 Avro'yu geçmemesi ve sevkiyatının düzenli haldeki benzer sevkiyatların bir parçası olmaması ve daha büyük bir nakliyatın bir parçası olup da bağımsız bir taşıyıcı tarafından taşınmaması kaydıyla bu eşya gümrük idaresine sözlü beyan edilir.

İhracatta sözlü beyana tabi eşya

MADDE 170

(1) Aşağıda yazılı eşyanın ihracında beyan sözlü olarak yapılır.

- a) Yolcu ve turistlerin beraberlerindeki kişisel eşya,
- b) Devamlı görevli veya yerleşmek üzere yabancı ülkelere giden Türk memur ve vatandaşlarının ve Türkiye'deki devamlı görevleri ve işleri sona eren yabancıların beraberlerinde götürecekleri veya gidişlerinden iki ay evvel veya altı ay sonra gönderecekleri kişisel ve ev eşyası,
- c) Bilim adamı, sanatçı ve işçilerin mesleklerini icra için beraberlerinde götürdükleri aletleri ile takımları ve ticari kıymette olmayan numuneleri,
- ç) Nakil vasıtaları hizmetlilerinin beraberinde götürecekleri kişisel eşya,
- d) Kara sınırı bölgesindeki köy ve kasabalar ile pazarlardan sınırın diğer tarafındaki halkın kendi ihtiyaçları için alıp götürecekleri eşya ve hayvanlar ve Türkiye sınır bölgesi halkının sınırın diğer taraf bölgesindeki köy, kasaba ve pazarlara satmak üzere birlikte götürecekleri kendi eşya ve hayvanları,
- e) İçinde ölü veya ölü'nün kül ve kemikleri bulunan tabut, vazo ve diğer kaplar ile çelenk ve çiçekler,
- f) Türkiye'de vefat eden yabancıların ülkelerindeki kanuni mirasçılara intikal eden kişisel eşya ve ev eşyası.
- g) Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamında olup yük manifestosu ile gönderilen eşya.

Geçici ithalatta ve dâhilde işlemede sözlü beyana tabi eşya

MADDE 171

(1) Geçici ithalata konu olan ve aşağıda belirtilen eşya gümrük idarelerine sözlü beyan edilir.

- a) Sürülerin mevsim göçü nedeniyle veya otlatmak veya çalıştırma veya taşıma işlerinde kullanılmak amaçlarıyla getirilen canlı hayvanlar ile gümrük bölgesine komşu bir sınır bölgesinde yerleşik kişiye ait olan ve bu kişi tarafından kullanılan sınır bölgesinde kullanılmak amacıyla getirilen eşya,

b) Üzerlerinde ayniyetlerini tespiti yarayacak silinmez ve çıkmaz işaretler taşıyan gümrük bölgesi dışında yerleşik kişilere ait dolu olarak getirilip dolu veya boş çıkarılacak ambalajlar.

c) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik radyo ve televizyon kuruluşları temsilcilerinin mesleki teçhizat kapsamında getirdikleri radyo ve televizyon prodüksiyon ve yayın teçhizatı, bu amaçla kullanım için özel olarak uyarlanmış taşıtlar ve bunların teçhizatı,

ç) Bir organ nakli için bekleyen hastalara yardım sağlamak için doktorlara gerekli olan mesleki teçhizat kapsamındaki cihaz ve aletler,

d) Yolcular tarafından getirilen kişisel ve sportif amaçlı eşya,

e) Uluslararası deniz trafiğine kayıtlı bir gemide kullanılmak üzere getirilen gemi adamlarının ihtiyaç malzemesi,

f) Paletler,

g) 391 inci maddede belirtilen taşıtlardan kaza geçirerek hasara uğradığı gümrük idaresince tespit edilenler ile Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarabilmek için bakıma ihtiyaç gösteren taşıtlar için daha sonra gelecek yedek parçalar.

ğ) Genelkurmay Başkanlığı koordinesinde icra edilecek eğitimlere katılacak NATO üyesi olmayan ülkelere ait eşya.

(2) Geçici ithalatta sözlü beyana tabi eşya, ek-22'de yer alan Sözlü Beyan Formu kullanılarak beyan edilir. Söz konusu formun tescili, geçici ithalat rejimi kullanım izni hükmündedir.

(3) Sözlü beyan edilerek geçici ithal edilen eşya ile birinci fıkranın (g) bendinde belirtilen arızalı yedek parçaların değiştirilmesiyle ortaya çıkan parçalar aynı usule tabi tutularak sözlü beyan yoluyla yeniden ihraç edilir.

(4) Dahilde işleme rejimine konu olan aşağıda belirtilen eşya gümrük idarelerine sözlü beyan edilebilir.

a) Dahilde işleme izni kapsamında, ithalatını müteakip, ihraç ürünlerinin elde edilmesinde kullanılmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen elyaf, iplik, ham ve mamul mensucat (astar dâhil) gibi temel tekstil hammaddeleri ile tekstil ve deri kimyasal maddeleri dışında kalan tela, etiket, düğme, fermuar, çitçit, rivet, askı, kuşgözü, şerit, kordela ve lastik gibi yardımcı maddeler,

b) Dahilde işleme izni kapsamında, tamir ve bakım işlemine tabi tutulacak gemilere ait malzeme ve ekipmanlar,

c) Dahilde işleme izni kapsamında, tamir ve bakım işlemine tabi tutulacak motorlu nakil vasıtaları, tarım makineleri ve bunların parçaları.

ç) Serbest bölgelerde yerleşik firmanın demirbaşına kayıtlı olup, dâhilde işleme izni kapsamında tamir ve bakım işlemine tabi tutulacak eşya.

(5) Dâhilde işleme izni kapsamında sözlü olarak beyan edilebilecek eşyaya ilişkin kıymet ve/veya miktar Bakanlıkça belirlenir.

(6) Dördüncü fıkranın (a) bendinde yer alan eşyanın, dahilde işleme izni kapsamında yalnızca ithalat işlemlerine münhasır olmak üzere sözlü beyan kullanılabilir.

(7) Dahilde işleme rejiminde sözlü beyana tabi eşya, ek-22'de yer alan Sözlü Beyan Formu kullanılarak beyan edilir. Söz konusu formun tescilinin, dahilde işleme izni hükmünde olduğu durumları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

Sözlü beyan formu

MADDE 172

(1) Evrak düzenlenmesi gereken sözlü beyana tabi eşyanın gümrük işlemlerinde, sınırlı sayıda kutusu doldurulmuş ek-22'de yer alan sözlü beyan formu kullanılır.

(2) Sözlü beyan formlarında;

a) İhracat işlemlerinde 1, 2, 5, 6, 22, 29, 31, 33, 37, 41 ve 54 no.lu kutularının doldurulması zorunlu; 8, 14, 15, 40 ve 44 no.lu kutularının doldurulması ihtiyaridir.

b) İthalat işlemlerinde 1, 5, 6, 8, 22, 29, 31, 33, 37, 41, 42 ve 54 no.lu kutularının doldurulması zorunlu; 2, 14, 16, 30, 34, 40 ve 44 no.lu kutularının doldurulması ihtiyaridir.

c) Transit işlemlerinde 1, 2, 3, 4, 6, 8, 14, 18, 25, 27, 31, 35, 44, 50, 51, 53 ve 54 no.lu kutularının doldurulması zorunlu; 15, 17, 22, 40 ve 52 no.lu kutularının doldurulması ihtiyaridir.

ç) Dahilde işleme kapsamı geçici ithalatta (b) bendinde, dahilde işleme kapsamı ihracatta ise (a) bendinde yer alan alanlar doldurulur.

(3) Yükümlü veya temsilcisinin imzası 54 no.lu kutuya alınır.

(4) Sözlü beyana ilişkin form yükümlünün verdiği bilgilere göre gümrük personeli tarafından sisteme girilir ya da doldurulur. Vergi tahakkuku gerektiren durumlarda sözlü beyan formunun 47 no.lu kutusu ve (B) alanı kullanılır.

(5) Aşağıda belirtilen hallerde sözlü beyan formu düzenlenmez.

a) Kanunun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) üncü bendi ve (5) inci bendinin (h) alt bendi kapsamındaki eşya,

b) 170 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (ç) bentlerinde belirtilen kişisel eşya ile (d) bendinde belirtilen karşı taraf halkının pazarlarımızdan kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla alıp götürecekleri eşya,

c) Müsteşarlıkça belirlenecek diğer eşya

Yazılı beyan isteme hakkı

MADDE 173

(1) Sözlü beyana tabi eşyanın gümrük işlemlerinin bir temsilci tarafından yürütüldüğü durumlarda, yapılan sözlü beyanın doğru ve tam olduğu konusunda tereddütlerin oluşması halinde, gümrük idareleri bu kapsamdaki eşya için yazılı beyanda bulunulmasını isteyebilir. Bu takdirde, 112 ila 139 uncu maddelerde belirtilen şekilde işlem yapılır.

Beyanın bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması

MADDE 174

(1) Bu Yönetmeliğin yazılı beyana ilişkin hükümleri, beyanın bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılmasında da uygulanır.

(2) Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla beyanda bulunacak kişilerin gümrük idaresinin bilgisayar sistemine veri girişinde bulunabilmeleri için gümrük idaresinden önceden alınan kullanıcı kodu ve şifre sahibi olmaları gerekir.

(3) Eşyanın beyan edildiği gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün bilgiler beyan sahibi tarafından bilgisayar sistemine girilir.

(4) Sistemde kayıtlı beyanname, gümrük idaresince tüm işlemlere esas tutulacak asıl beyanname dir.

(5) Müsteşarlık, elektronik imza kullanılması ile beyannameye elektronik ortamda bilgi ve belge eklenebilmesine ilişkin hususlarda düzenleme yapmaya yetkilidir.

Serbest dolaşıma giren eşya için başka bir tasarruf yoluyla beyan

MADDE 175

(1) Gümrük idaresine yazılı, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla veya sözlü olarak beyan edilmeyen aşağıda belirtilen eşyaya ilişkin 178 inci madde uyarınca yapılan beyan, serbest dolaşıma giriş rejimine ilişkin beyan olarak kabul edilir;

a) Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen ticari mahiyette olmayan yolcu beraberli eşya,

b) Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyette bulunan çiftçilerin komşu ülkedeki

mülklerinden elde ettikleri ürünler ile komşu ülkelerdeki çiftçiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki mülklerinde kullanılmak üzere getirilen ve toprak ve ekinlerin işlenmesi amacıyla yönelik tohum, gübre ve diğer ürünler.

c) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ile belirlenen yolcu beraberinde yurda getirilen standart işlenmemiş altın.

İhraç edilen eşya için başka bir tasarruf yoluyla beyan

MADDE 176

(1) Gümrük idaresine yazılı, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla veya sözlü olarak beyan edilmeyen, ihracat vergisine tabi olmayan ve ticari nitelikte olmayan yolcu beraberinde eşyaya ilişkin 178 inci madde uyarınca yapılan beyan, ihracat rejimine ilişkin beyan olarak kabul edilir.

Geçici ithal edilen eşya için başka bir tasarruf yoluyla beyan

MADDE 177

(1) İstisnai yazılı beyan hükümleri saklı kalmak kaydıyla gümrük idaresine yazılı veya sözlü olarak beyan edilmeyen ithal vergilerinden tam muafiyet suretiyle yolcular tarafından ithal edilen kişisel ve sportif amaçlı eşyaya 178 inci madde uyarınca yapılan beyan, geçici ithalat rejimine ilişkin beyan olarak kabul edilir.

(2) Bu eşyanın yeniden ihracı da aynı şekilde yapılır.

Başka bir tasarruf yoluyla beyan uygulaması

MADDE 178

(1) 175 ila 177 nci maddelerde yer alan eşyanın iki hat sisteminin çalıştığı gümrük idarelerinde yeşil veya "beyana tabi eşyam yoktur" hattından geçirilmesi, hat sisteminin çalışmadığı bir gümrük idaresinden beyan yapılmaksızın geçirilmesi, EK 22/A'da yer alan formla veya 175 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendine münhasır olmak üzere Bakanlıkça belirlenecek form ile yapılan beyan başka bir tasarruf yoluyla beyandır.

(2) 175 ila 177 nci maddelerde yer alan şartların yerine getirildiği hallerde, birinci fıkrada belirtilen beyan gerçekleştiğinde, eşyanın Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde gümrük idaresine sunulduğu, buna ilişkin beyannamenin tescil edildiği ve eşyanın teslim edildiği kabul edilir.

(3) Bununla birlikte, birinci fıkrada belirtilen beyan gerçekleştiği halde, 175 ila 177 nci maddelerde yer alan koşulların yerine getirilmediğinin yapılan inceleme sonucunda anlaşılması durumunda, cezai işlem yapılır.

Sözlü beyan ile başka bir tasarruf yoluyla beyandan yararlanmayacak eşya

MADDE 179

(1) 175 ila 177 nci madde hükümleri, ihracata bağlı hak ve menfaatlerden yararlanan, gümrük vergilerinin geri verildiği veya yasaklama, kısıtlama veya diğer özel bir işleme tabi eşya için uygulanmaz.

Beyanın kontrolü

MADDE 180

(1) Beyanın kontrol türü ve kontrolle görevli memur, bilgisayar sistemi tarafından risk kriterlerine göre belirlenir.

(2) Kontrol türleri:

a) Kırmızı hat; eşyanın muayenesi ile birlikte belge kontrolünün de yapıldığı hattır.

b) Sarı hat; muayeneye gerek görülmeksizin eşyaya ait beyanname ve eklerinin doğruluğunun ve birbiriyle uygunluğunun kontrol edildiği hattır.

c) Mavi hat; Bakanlıkça belirlenen onaylanmış kişi statüsüne sahip kişilerin ihracatta yararlandığı, eşyanın çıkış işlemlerinin tamamlanmasından önce belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattır. Mavi hatta işlem gören ihracat beyannamelerine ilişkin beyanın kontrolü, eşyanın çıkış işlemlerinin tamamlanmasını müteakip Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar dâhilinde gerçekleştirilir.

ç) Yeşil hat; eşyanın belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattır.

(3) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri adına tescilli beyannamelere ilişkin kontroller öncelikli olarak yapılır.

Diğer kurumlarca yapılacak kontroller

MADDE 181

(1) Yürürlükteki mevzuat uyarınca ilgili gümrük rejimleri kapsamında Türkiye'ye ithali öngörülen her türlü izin veya uygunluk belgesine veya bu belgeler yerine geçen bilgiye tabi eşyaya ilişkin yetkili kurumlarca yapılacak kontroller, ithale konu eşyanın kamu ahlakı, kamu düzeni, kamu güvenliği, insan, hayvan ve bitki sağlık ve hayatlarının korunması açısından taşıyacağı muhtemel riske göre; Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde veya gümrük beyannamesinin tescil işlemi öncesinde ya da gümrük yükümlülüğünün sona ermesinden sonraki aşamalardan yalnızca birinde ve gümrük idaresinin koordinasyonunda yapılır.

(2) Kontrollerin risk tabanlı yapılması esastır. İlgili kurumlarca kontrolü öngörülen eşyaya ilişkin bilgiler Müsteşarlığa iletilir. Müsteşarlık, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen riskli eşyaya ilişkin sevkiyat bilgilerini ithalat kontrolünden sorumlu kurumlara iletir.

(3) İlgili kurumlarca yapılacak ithalat kontrollerinin Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde yapılmasının öngörülmesi durumunda:

a) Kontrol, eşya taşıt üstünde iken yapılır. Eşya, kontrol sonucuna ilişkin ilgili kurumun bildirimine kadar taşıt üzerinde ve gümrük idaresinin uygun göreceği yerde bekletilir. Kontrol sonuçları, ilgili kurum tarafından giriş gümrük idaresine bildirilir. Bakanlık, niteliği gereği taşıtta bekletilemeyecek eşya için farklı uygulamalar belirleyebilir.

b) Yetkili kurum tarafından yapılan kontrol sonucunda eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girişinin uygun görülmesi durumunda, ilgili kurumun kararı boşaltma listesine veya özet beyana eklenir. Türkiye Gümrük Bölgesine girmesi uygun görülen eşyaya ilişkin uygunluk değerlendirme sonuçları gümrük beyannamesinin tescil işlemi sırasında ayrıca aranmaz.

c) İlgili kurumca yapılacak kontrol sonucunda Türkiye Gümrük Bölgesine girişi uygun görülmeyen eşya taşıttan indirilmeksizin mahrece iade edilir veya ilgili kurumun uygun görüşü ile üçüncü bir ülkeye transit edilir.

(4) İlgili kurumlarca yapılacak kontrollerin, gümrük beyannamesinin tescil işlemi öncesinde yapılması durumunda:

a) Kontrol, Kanunda belirtilen ve geçici depolama yerleri ve antrepolarda bulunan eşyaya ilişkin öngörülen bekleme süreleri içinde yapılır.

b) İlgili kurumlarca yapılacak kontrol sonuçlarını içerir gümrük idaresine ibrazı veya beyanı zorunlu olan belge veya bu belge yerine geçen bilgi, gümrük beyannamesinin 44 no.lu kutusuna kaydedilir. Altıncı fıkra hariç, bu madde kapsamında yapılacak ithalat ve ihracat kontrollerinin yerine getirilmesinden yükümlü sorumludur. Bakanlıkça belirlenen haller hariç olmak üzere, bir belge veya bu belge yerine geçen bilginin ibraz ya da beyan edilmediği durumlarda yükümlü beyanı esas alınarak gümrük idarelerince herhangi bir belge aranmaz.

c) Tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usule tabi tutulacak eşyaya ilişkin işlemler saklı kalmak üzere, yapılan beyanın aksine,

beyanın kontrolü sonucunda eşyanın ilgili kurumun ithalat kontrolünü gerektirmesi durumunda, gümrük beyannamesinin tescilinde ibrazı ya da beyanı gereken belgeler veya bu belgeler yerine geçen bilgiler tescil işleminden sonra da ibraz ya da beyan edilebilir.

ç) İlgili kurumlarca yapılan düzenlemelerde aksine hüküm bulunmadıkça, bu kurumlarca söz konusu eşyanın ithaline izin verilmemesi halinde ise yükümlü talebi doğrultusunda eşya;

1) Mahrecine iade,

2) İlgili kurumun uygun görüşü ile doğrudan ya da serbest bölge üzerinden üçüncü ülkeye transit,

3) İhraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk,

edilebilir.

d) İlgili kurumlarca yapılan kontrol sonucunda eşyanın insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığı yönünden tehlikeli ve zararlı olduğunun tespiti halinde, yükümlüsü tarafından derhal yurtdışı edilir. Mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, bu nitelikteki eşya Türkiye Gümrük Bölgesinde imha edilemeyeceği gibi gümrük idarelerine de terk edilemez.

e) Bu fıkra kapsamında diğer kurumların kontrolüne tabi eşyanın serbest dolaşıma girebilmesi için gerekli olan lisans, izin, uygunluk belgesi ya da bu belgeler yerine geçen bilginin sonradan ibraz ya da beyan edileceğinin beyannamenin 44 no.lu kutusuna kaydedilmesi koşuluyla, tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden yararlanılması ve ilgili kurumca beyanname tescilinden sonra yapılan denetimin olumsuz sonuçlanması halinde, beyanname iptal edilerek (ç) bendinde belirtilen şekilde işlem yapılır.

(5) İlgili kurumlarca yapılacak kontrollerin gümrük yükümlülüğünün sona ermesinden sonra yapılması durumunda;

a) Kendi mevzuatlarında düzenleme yapılmış olması şartıyla ilgili kurumların yapacakları kontroller, gümrük yükümlülüğü sona erdikten sonra ve söz konusu eşya geçici depolama yeri ve antrepolarda bulunduğu sırada da yapılabilir. Kontrole tabi tutulan eşya ile ilgili olarak, ilgili kurumlarca bu eşyanın tabi olduğu mevzuata göre işlem yapılır. Gümrük mevzuatına göre gümrük idarelerince yapılacak işlemler saklıdır.

b) İlgili kurumların kendi mevzuatlarında düzenleme yapması şartıyla, (a) bendi kapsamında ilgili kurumlarca kontrolü yapılacak eşya, geçici depolama yeri ve antrepolarda, ilgili rejim hükümlerine göre gümrük mevzuatının öngördüğü yükümlülüklerin yerine getirildiği tarihi takip eden günden itibaren en fazla üç iş günü tutulabilir. Belirtilen sürenin takibinde, ilgili rejim hükümlerine göre gümrük mevzuatının öngördüğü yükümlülüklerin yerine getirildiği tarihin elektronik ortamda ilgili kuruma ve yükümlüye bildirildiği tarih esas alınır. Bu süre içinde ilgili kurum tarafından eşyanın gümrük işlemlerinin yapıldığı gümrük idaresine veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirine herhangi bir bildirim yapılmaması durumunda, ithalatçı veya temsilcisinin talebi doğrultusunda gümrük gözetimi sona erdirilir. İlgili kurum tarafından yapılan denetimlerin başlatılmasından sonra, aksi bildirilmedikçe, eşyaya ilişkin gümrük gözetimi sona erdirilir. Aksi bildirilmesi durumunda ise, ilgili kurum tarafından belirtilen süre kadar eşya üzerindeki gümrük gözetimi devam eder.

c) Kontrol sonucunda ilgili mevzuatına uygun olmadığı tespit edilen eşyaya kontrolden sorumlu kurum veya yetkili kurum tarafından ilgili kanun hükümleri kapsamında öngörülen yaptırımlar uygulanır. Uygunsuz çıkan ürünün geldiği ülkeye veya üçüncü bir ülkeye gönderilmesi mümkündür. Bu durumda eşya, gümrük mevzuatının öngördüğü usuller çerçevesinde yurt dışı edilir.

ç) Bakanlık bu fıkra kapsamına giren eşyanın gümrük gözetiminin sona erdirilmesine ilişkin iş ve işlemlerin, yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri marifetiyle yerine getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

(6) Dördüncü fıkraya göre kontrole tabi tutulacak eşyaya ilişkin bilgilerin gümrük idaresince elektronik ortamda ilgili kurumlara bildirilmesi halinde, ilgili kurumlar tarafından aksi bir süre bildirilmedikçe, bildirim tarihini takip eden üç iş günü içinde eşyanın ithalat kontrolleri tamamlanır. Kontrol sonucunda sadece girişi uygun görülmeyen eşyaya ilişkin denetim sonuçları gümrük idaresine iletilir. İlgili kurumlar tarafından Türkiye Gümrük Bölgesine girmesi uygun görülen eşyaya ilişkin gümrük idaresine herhangi bir bildirimde bulunulmaz.

(7) Dördüncü fıkra kapsamında ilgili kurumlarca yapılan kontroller sırasında yükümlüden talep edilebilecek diğer belgeler

ile ithale konu eşyayı temsil etmeyen belgeler gümrük idarelerince ayrıca aranmaz.

(8) Yürürlükteki mevzuat uyarınca, ilgili gümrük rejimleri kapsamında Türkiye'ye ithali öngörülen her türlü izin veya uygunluk belgesine veya bu belgeler yerine geçen bilgiye tabi eşyaya ilişkin ikincil düzenlemelerde yer alan ve Türk Gümrük Tarife Cetveli ile uyumlu olmayan ve madde ismi veya madde tanımı adı altında yer alan açıklamalar, ilgili kurumlar tarafından yapılan ithalat kontrolleri sırasında göz önüne alınabilir. Bu ifadeler gümrük idaresi açısından bağlayıcı değildir.

(9) Bu madde kapsamında, dış ticaret mevzuatı ve ilgili diğer mevzuatın gerektirdiği ithalat ve ihracat denetimlerini yaptırmaktan yükümlü sorumludur. İthalat ve ihracat denetim sonuçlarının gümrük işlemleri sırasında ayrıca aranmaması, yükümlünün sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(10) İthalat ve ihracat kontrollerine konu eşya ile ilgili olarak;

a) İthalat ve ihracat kontrollerine konu eşyanın denetim sonuçlarını gösteren ve 114 üncü madde uyarınca belirlenen belgeler veya bu belgeler yerine geçen bilgilerin beyannameye kaydedilmesi zorunludur.

b) Muayene veya kontrol sonucunun, yapılan beyanın aksine eşyanın ilgili kurumun ithalat veya ihracat kontrolünü gerekli kılması durumunda, gerekli kontrollerin yapılmasını teminen yükümlü ilgili kuruma yönlendirilir.

c) Denetime ilişkin belgeler veya bu belgeler yerine geçen bilgilerin beyannameye yer almadığının, beyannamenin kapatılmasından veya eşyanın tesliminden sonra yapılan kontroller neticesinde anlaşılması durumunda ilgili kurum bilgilendirilir.

ç) Yapılan yönlendirme veya bilgilendirme neticesinde; ilgili kurumca gerçekleştirilen denetimin olumsuz sonuçlandığının bildirilmesi veya eşyanın ithali ve ihracı, belli kuruluşların vereceği ve gümrük idaresine ibrazı veya beyanı zorunlu olan lisans, izin, uygunluk belgesi veya bu belgeler yerine geçen bilgiye tabi olan eşyanın denetlendiğine dair lisans, izin, uygunluk belgesi veya bu belgeler yerine geçen bilgi alınmadığı halde alınmış gibi gösterilmesi halinde Kanunun 235 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(11) Kanunun 235 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen eşya, yükümlü talebi doğrultusunda, ithalinin yasak

olduğunun yükümlüye bildirildiği tarihten itibaren otuz gün içinde mahrecine iade ya da ilgili kurum ya da kuruluşun uygun görüşü ile doğrudan üçüncü ülkeye transit edilir. Bu süre içerisinde mahrecine iade veya üçüncü ülkeye transit edilmeyen eşya, ihrac kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk edilir.

(12) Kanunun 235 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre idari para cezası uygulanan eşyanın bulunamaması halinde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(13) İthalat ve ihracat denetimleri kapsamında ilgili kurumlar tarafından yapılan denetimler kapsamında, ilgili mevzuatı gereğince eşyadan numune alınması işlemine gümrük idaresince gerekli kolaylık gösterilir. İlgili kurum temsilcileri tarafından ve mevzuatları gereği alınan numunelere ilişkin tutanaklar, sadece numuneyi alan kurum personeli ile işletici kuruluş yetkilisi tarafından müştereken imzalanır.

Eşyanın muayenesi

MADDE 182

(1) Muayene, kapların cins, marka, numara ve adetlerini, eşyanın vergiye esas olan ağırlık ve diğer ölçüleri ile gümrük tarife istatistik pozisyonu, menşe ve kıymetine ilişkin beyanın doğruluğunun tespitini kapsar. Muayene işlemi tam veya kısmi muayene yöntemleriyle gerçekleştirilir. Bu yöntemlerden hangisinin kullanılacağı bilgisayar sistemi tarafından belirlenir. Ancak muayene şeklinin sistem tarafından belirlenmediği durumlarda bu husus muayene ile görevli memurlar tarafından eşyanın niteliğine göre belirlenir.

(2) Tam muayene, eşyanın tamamının; kısmi muayene, eşyayı temsil edecek şekilde yeterli miktarının fiziken kontrol edilmesidir.

(3) Muayene sonucunda beyana uygun sonuç alınır, muayene ile görevli memur tarafından buna ilişkin bilgiler sisteme kaydedilerek onay verilir. Beyanın kontrolünün kısmi muayene olarak belirlendiği gümrük beyannameleri muhteviyatı eşyayı temsil edecek şekilde açılarak muayene edilen kapların numaraları ve ayırt edici özellikleri sisteme kaydedilir. Kısmi muayene esnasında bir farklılık tespit edilmesi veya muayene ile görevli memur tarafından gerekli görülmesi halinde tam muayene

yapılır ve gerekçeleri ile sonucu, bilgisayar sistemine 'tam muayenesi yapıldı' şerhi düşülerek yazılır.

(4) Muayene sırasında, eşyanın veya kaplarının bozuk, kırık veya noksan olduğunun anlaşılması halinde, geçici depolama yeri veya antrepo işleticisi kuruluşun yetkilisi ile ortak bir tutanak düzenlenir.

(5) İhracat eşyasının muayenesinin yapılmasına karar verilen hallerde eşyanın gümrüğe sunulması esastır. Ancak, farklı yerlerden ve kısım kısım gelmekte olduğu kanıtlanan eşya ile dökme haldeki eşyanın ve standardizasyon kontrolü yapılan maddeler ve çabuk bozulacak kan, insan dokusu, ilaç ve balık, sebze ve meyve gibi eşyanın gümrüğe sunulmadan deniz ve kara taşıtlarına yükletilirken muayenesi yapılabilir.

Belge kontrolü

MADDE 183

(1) Belge kontrolünde, kontrol ile görevlendirilen memur, beyannamedeki bilgileri ve eklerini inceler; tarife, kıymet, miktar, yasaklayıcı ve kısıtlayıcı önlemler söz konusu ise, buna ilişkin belge kontrollerini de yaptıktan sonra uygun bulursa, bu hususu beyanname üzerinde gösterir ve bilgisayar sisteminde onay verir. Yapılan kontrol sonucu sisteme kaydedilir.

(2) Beyanın kontrolü ile görevlendirilen memur, yaptığı inceleme sırasında beyanname ve ekli belgeler arasında ciddi bir farklılık tespit eder ve muayenenin yapılmasını gerekli görür ise sistem tarafından kendisine havale edilen tarih ve saat itibarıyla en geç yirmidört saat içinde bu hususu idare amirine bildirir. Muayenenin idare amirince uygun görülmesi halinde, ilgili amir beyannameyi muayene ile görevli memura havale eder ve işlemler bu memur tarafından sonuçlandırılır. Muayenenin idare amirince uygun görülmemesi halinde ise, beyanın kontrolü için önceden görevlendirilen memur tarafından işlemlere kaldığı yerden devam edilir.

Mavi hata ilişkin düzenleme yetkisi

MADDE 184

Bakanlık, mavi hat kapsamında yapılacak iş ve işlemler ile mavi hattın yararlanmaya ilişkin koşulları belirler ve bu hakkın kullanımı, askıya alınması ve geri alınmasına ilişkin usul ve esasları düzenler.

Muayene edilmeyecek eşya

MADDE 185

- (1) Aşağıda yazılı eşya muayeneye tabi tutulmaz:
- a) Cumhurbaşkanının zat ve ikametgâhı için gelen eşya,
 - b) Kanununun 167 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamına giren eşyadan, ilgili kurumlarca gizliliği önceden Müsteşarlığa bildirilen eşya,
 - c) Yabancı devlet başkanları ve aileleri efradı ile refakatlerinde memur olanların getirdikleri veya Türkiye'deki ikametleri sırasında getirecekleri eşya ve taşıtları,
 - ç) Türkiye'deki yabancı diplomatik temsilciliklerin, yabancı devletlerin Türkiye'deki konsolosluklarının resmi bir görevin yapılması ile ilgili olarak herhangi bir zamanda getirecekleri her türlü basılmış ve basılmamış belgelerle, taşıtları ve diğer her türlü eşya ve resmi binalar için inşaat malzemesi,
 - d) İçinde gizli evrak bulunan mühürlü kurye çantaları.

Görevlilerin sorumluluğu

MADDE 186

(1) Beyanın kontrolü ile görevli memurlar, gümrük vergileri ile gümrük idaresince tahakkuku gereken diğer vergileri tahakkuk ettirmek veya muaflik hükümlerini uygulamak, gümrük mevzuatı, dış ticaret mevzuatı ile diğer mevzuat hükümleri bakımından yapılacak işlemleri yürütmekle görevlidir.

(2) Beyannameyi kontrol edenler ile ikinci muayeneyi yapanlar yaptıkları kontrol ve muayeneden gümrük vergilerinin hesaplanmasından veya doğruluğunun kontrolünden ya da muafiyet hükümlerinin uygulanmasından sorumludur.

(3) Laboratuvar tahliline konu edilen eşyanın tahlilini gerçekleştirenler tahlil sonucuna bağlı olarak yapılan GTİP belirlenmesinden müteselsilen sorumludur.

Muayene yeri

MADDE 187

(1) Eşyanın muayenesi, bunların gümrük idarelerince konulmasına izin verilen yerlerde veya antrepolarda yapılır. Ancak, gümrük idare amirleri beyan sahibinin talebi üzerine eşyanın, bu yerler dışında herhangi bir yerde muayene edilmesine izin verebilir.

Muayenede bulunacaklar

MADDE 188

(1) Beyan edilen eşyanın muayenesi ve numunesinin alınması görevli muayene memurunca usulüne uygun olarak yapılır. Teknik zorunluluk olması ve idare amirince gerekli görülmesi halinde

numune alma işleminde beyan sahibinin veya temsilcisinin bulunması sağlanır.

(2) Muayenede bulunanlar, eşyanın kaplarından çıkarılması, yerleştirilmesi veya eşyadan numune alınmasında görevli memurun çalışmalarını kolaylaştırmak için gerekli her türlü yardımı sağlamakla yükümlüdür.

Muayene giderleri

MADDE 189

(1) Gümrük idaresince muayenesine lüzum görülen eşyanın muayene yerlerine taşınması, buralardan tekrar kaldırılması, kapların açılıp kapatılması, eşyanın kaplardan çıkarılıp tekrar yerleştirilmesi, tartılması, numune alınması, numune kaplarının sağlanması, orijinal kapların laboratuvarlara ve diğer kontrol mercilerine gönderilmesi ve getirilmesi gibi muayenenin gerektirdiği tüm elleçleme ile numunelerin ambalajlanmasına ve gönderilmesine ilişkin giderler beyan sahipleri tarafından karşılanır.

Eksik muayenenin tamamlanması

MADDE 190

(1) Muayene ile görevli memurlar henüz gümrük gözetimi altında bulunan muayenesini yaptıkları eşyayı, bir hatanın düzeltilmesi veya muayenede eksik bırakılan hususların tamamlanması gibi geçerli sebeplerle yeniden muayene edebilir. Bu takdirde durum, görevli memurlarca beyanname üzerinde gösterilerek bilgisayar sisteminde onaylanır ve/veya altı imzalanır.

(2) Muayene ile görevli memurlarca kendilerine havale edilmiş beyanname kapsamı eşyanın muayenesi herhangi bir nedenle tamamlanamadığı takdirde, bilgisayar sisteminde muayene ile görevli memur değişikliği yapılır ve durum nedenleri ile beyanname üzerinde belirtmek suretiyle idare amirinin oluru alındıktan sonra muayene diğer bir memur tarafından tamamlanır.

İkinci muayene

MADDE 191

(1) Kanunun 65 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca yapılacak ikinci muayenede eşya sahibinin veya temsilcisinin bulunması kendilerinden istenebilir.

(2) Muayene sonuçları, bilgisayar sistemine kaydedilerek imzalanır.

Tespit edilen farklılıklara uygulanacak işlemler

MADDE 192

(1) Miktar noksanlıklarında, noksanlığın eşyanın telef veya kaybindan veya noksan gönderildiğinin sabit olmasından veya çalınmasından ileri geldiğinin anlaşıldığı hallerde, bu noksanlığı karşılayan kıymet, beyan edilen esas kıymetten düşülerek kalan kıymet vergi matrahına esas tutulur.

(2) Muayene sonucunda bulunan eksiklik veya fazlalığın eşyanın tabiatı icabı ek-11'de bulunan oranlarda olduğunun anlaşılması halinde, işlemler gümrük idaresince tespit edilen miktar üzerinden yapılır ve ceza uygulanmaz.

(3) Muayene sonucunda tespit edilen gümrük tarife istatistik pozisyonu, miktar, kıymet, menşe ve/veya kullanım yeri farklılığı nedeniyle yapılacak tahakkuklarda ve idare tarafından alınacak kararlarda, yürürlükteki kaçakçılıkla mücadele mevzuatı, dış ticaret mevzuatı ve diğer mevzuat ile ticaret politikası önlemlerine ilişkin hükümler de göz önünde bulundurulur.

Beyannamenin düzeltilmesi

MADDE 193

(1) Beyanın kontrolü sonucunda fark tespiti halinde, sistemde gerekli düzeltmeler yapılarak idare amirince beyan sahibine tebliğ edilir.

(2) Tespit edilen farklara itiraz edilmesi halinde 585 ila 590 ıncı maddelere göre işlem yapılır.

Eşyanın tesliminden sonra beyannamede düzeltme

MADDE 194

(1) Kanunun 73 üncü maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde yapılacak düzeltmeye ilişkin açıklama bilgisayar sistemine kaydedilir. Ayrıca, Gümrük Veri Ambarı Sistemindeki beyanname verileri, yapılan düzeltme doğrultusunda güncellenir.

(2) Gerek 121 inci madde uyarınca yükümlü talebi üzerine gerekse 193 üncü madde uyarınca beyannamelerde yapılacak değişiklikler gümrük idare amirinin oluru ile gümrük müdürlüklerince yapılır. Bu hüküm, eşyanın tesliminden sonra yapılacak düzeltmeler için de geçerlidir.

Ayniyet tespiti

MADDE 195

(1) Gümrük idareleri, zorunlu olan hallerde, gümrüğe sunulan ve gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım talep edilen eşyanın, bu işlem veya kullanım şartlarına uyulmasını sağlamak amacıyla, başka kurumlarda ekspertizini yaptırmak da dahil olmak üzere ayniyetinin tespitine yönelik önlemleri alırlar. Muayeneden

sonra değiştirilmemeleri için mühür, kurşun mühür, etiket gibi belirleyici araçları eşyanın ve kapların veya taşıtların üzerine tatbik edebilirler.

(2) Eşyaya ve taşıtlara ayniyet tespitine yönelik olarak tatbik edilen etiket, mühür ve benzeri araçlar, mücbir sebep ve beklenmeyen haller nedeniyle eşyanın veya taşıtların korunmasını sağlamak için sökülmeleri veya imhaları zorunlu olmadıkça, yalnız gümrük idareleri tarafından veya bu idarelerin izni ile sökülebilir ya da imha edilebilir. Bu tür bir zorunluluğun ilgili kurum veya kuruluşlardan alınacak mücbir sebep belgesi ile gümrük idaresine ayrıca tevsiki gerekir.

(3) Onaylanmış kişi statü belgesi veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri için ayniyet tespitine ilişkin farklı düzenlemeler yapmaya Bakanlık yetkilidir.

Laboratuvar tahliline tabi tutulacak eşya

MADDE 196

(1) Eşyanın,

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 27 (27.01 ila 27.05, 2709.00.90 ve 27.16 hariç), 28, 29 uncu fasılları ve 32.08, 34.03 ve 38.11 tarife pozisyonu ile 39.01 ile başlayarak 39.15 dâhil olmak üzere bu tarife pozisyonlarında yer alan eşyanın dökme olarak gelmesi,

b) (a) bendinde belirtilen eşya dışında, ek-23'te yer alan listede bulunması,

c) Gümrük vergilerinin tahakkuk ettirilmesi, muafiyet hükümlerinin uygulanması ya da uygulanacak ticaret politikası önlemlerinin belirlenmesi için eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonunun muayene ile görevli memurca tespitinin mümkün olmaması,

ç) İşlenmiş tarım ürünlerinin bileşim tablosundaki yerinin belirlenmesinin gerekmesi,

hallerinden herhangi birinin varlığı durumunda laboratuvar tahlili yapılır.

(2) a) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen eşyanın muayene ile görevli memura belge kontrolü için gelmesi halinde beyanname içeriği eşya laboratuvar tahliline gönderilmez. Ayrıca ek-23'te yer alan listede bulunan eşyanın niteliği itibarıyla gümrük tarife istatistik pozisyonunun tespitinin mümkün olması halinde muayene ile görevli memurun eşyayı laboratuvar tahliline göndermesine gerek yoktur.

b) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşya hariç, ithalinde süreklilik bulunan, göndericisi, alıcısı ve menşei aynı eşyanın, özelliklerini belirleyici belgelerinde ve bu belgeler ile eşya üzerinde bulunan ayırt edici ibarelerde farklılık bulunmaması ve beyanname tescil tarihi itibarıyla en fazla bir yıl öncesine dayanan tahlil raporunun tarih ve sayısının beyannamenin 44 no.lu kutusunda beyan edilmesi halinde, daha önce yapılan tahlile itibar edilerek yeniden laboratuvar tahliline gönderilmez. Ancak bilgisayar sistemi tarafından beyanın kontrolü türünün kırmızı hat tam muayene olarak belirlenmesi halinde, yükümlünün bu kolaylıktan yararlanmasına izin verilmez.

c) 39.01 ila 39.15 tarife pozisyonlarında yer alıp dökme gelen ve (b) bendinde belirtilen özellikleri taşıyan eşyanın onaylanmış kişi statü belgesine veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip olanlar tarafından ithalinde, aynı bentte belirtilen özellikleri taşıyan ve beyanname tescil tarihi itibarıyla en fazla altı ay öncesine dayanan bir tahlil raporu ibraz edilmesi halinde buna itibar edilir.

ç) Birinci fıkrada belirtilen eşya, laboratuvar tahliline tabi tutulduktan sonra gümrük gözetiminden çıkmamış ve başka eşya ile karıştırılmamış veya birleştirilmemiş ise yeniden laboratuvar tahliline gönderilmez.

d) (b) bendinde belirtilen özellikleri taşıyan eşyanın tahlilinin gümrük laboratuvarında yapılamaması sebebiyle 201 inci maddenin birinci ve ikinci fıkraları kapsamında uygun görülen gümrük laboratuvarı dışındaki akredite laboratuvarlarda yaptırılması halinde, bu laboratuvarlarca düzenlenmiş olan ve beyanname tescil tarihi itibarıyla en fazla bir yıl öncesine dayanan tahlil raporlarına itibar edilerek, eşya yeniden laboratuvar tahliline gönderilmez. Ancak bilgisayar sistemi tarafından beyanın kontrolü türünün kırmızı hat tam muayene olarak belirlenmesi halinde, yükümlünün bu kolaylıktan yararlanmasına izin verilmez.

(3) Birinci fıkranın (a) ve (ç) bentlerinde belirtilen eşyanın muayene ile görevli memura belge kontrolü için gelmesi halinde ise, beyanname muhteviyatı eşyanın gümrük laboratuvarına gönderilmesi gerekliliği belge kontrolü ile görevli memur tarafından bilgisayar sistemi üzerinde bir müzekkere ile idare amirine bildirilir ve 183 üncü maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde memur değişikliği yapılır. İdare amiri oluru ile numune alınması sağlanarak eşya tahlile gönderilir ve kontrol işlemleri sonuçlandırılır.

(4) İkinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen kolaylığın suistimal edilmesinin önlenmesini teminen gerekli görülen durumlarda eşya tahlile gönderilebilir.

(5) Tahlile ilişkin işlemler, Gümrük Laboratuvarlarının Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

(6) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşyanın yükümlüsünün Onaylanmış Kişi Statüsüne veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip olması halinde, tahlil sonuçları alınmadan eşya teslim edilir. Tahlil sonucunun beyana aykırı çıkması halinde, sistem üzerinde beyannameye meşruhat düşülür ve vergilerin yeniden hesaplanmasını gerektirir bir durum olması halinde tahakkuku yeni duruma göre yapılır.

(7) Birinci fıkrada belirtilen eşyanın transit rejimi beyanında bulunduğu durumda, beyanın belge kontrolüne tabi tutulması ya da fiziki muayeneye tabi tutulan eşyanın niteliği itibarıyla muayene memurunca gümrük tarife istatistik pozisyonunun tespitinin mümkün olması halinde eşya laboratuvar tahliline tabi tutulmaz. Kara ve demiryolu hudut kapılarından Türkiye Gümrük Bölgesine girişte transit rejimi beyanında bulunulan birinci fıkra kapsamı eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonunun tespiti için laboratuvar tahlilinin gerekli olması durumunda, giriş gümrük idaresi tarafından rejimin ibrasına kadar gümrük idaresinde saklanmak üzere numune alınarak taşıtın varış idaresine sevki mühür tatbik edilmek ve elektronik uydu takip cihazları ile takip edilmek suretiyle gerçekleştirilir. Varış idaresinde eşyanın laboratuvar tahlili sonucunun beyana uygun olması halinde rejim sonlandırılır. Laboratuvar tahlili sonucunun beyana uygun olmaması halinde giriş gümrük idaresi numuneyi varış gümrük idaresine gönderir, bu numune kullanılarak yapılan laboratuvar tahlili sonuçlarına göre işlem yapılır. Varış idaresinde, kara ve demiryolu hudut kapılarından transit rejimi altında sevk edilen eşyanın yurtdışı edilecek olması durumunda, ihbar ve şüphe halleri hariç olmak üzere, mühürlerin sağlam ve kapların açılmamış olduğunun tespit edilmesini müteakip eşyanın yurtdışı edilmesi işlemleri gerçekleştirilir. Ayrıca, transit rejimine tabi tutulan birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşyanın ayniyetinin korunmasına ilişkin usul ve esasların Bakanlıkça belirlendiği durumlarda, ilgili usul ve esaslar çerçevesinde işlem yapılır.

Gümrük rejiminden önce eşyanın laboratuvar tahliline tabi tutulması

MADDE 196/A – (1) 196 ncı madde uyarınca tahlile gönderilmesi gereken eşya, yükümlünün ilgili gümrük idaresine başvurması halinde rejim beyanında bulunmadan önce tahlile gönderilir. Yükümlünün tahlil sonuçlarını kabul etmemesi halinde, Kanununun 243 üncü maddesi kapsamında tahlile itiraz edilebilir.

(2) Özet beyan, fatura veya diğer idari ya da ticari belgelerden, eşyanın tahlil edilen eşya ile aynı olduğunun belirlenebilmesi koşuluyla, tahlil sonuçları rejim beyanında kullanılabilir. Beyan edilen eşyanın, tahlil edilen eşya ile aynı olmadığına yönelik kanıt bulunması durumu hariç, bu eşya beyanın kontrolü ve muayene aşamasında yeniden tahlile gönderilmez.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Gümrük laboratuvarlarında yapılan tahlillerin ücretlendirilmesi

MADDE 197

(1) Gümrük Kanununun 66 ncı maddesinin altıncı fıkrası gereğince gümrük laboratuvarlarında yapılacak tahliller için yükümlüden numune başına beyan edilen gümrük tarife istatistik pozisyonu esas alınarak ek-24'te yer alan fiyat tarifesine göre tahlil ücreti alınır. Beyannamenin birden fazla kalemden oluşması ve birden fazla kalemin tahlile tabi olması durumunda tahlillerden alınacak toplam ücret hiç bir şekilde 588 inci maddede belirtilen ikinci tahlilden alınacak ücreti geçemez. Yükümlünün talebi üzerine gümrük tarife istatistik pozisyonu belirlenmesine ilişkin olarak istenilen tahlillerden 588 inci maddede belirtilen miktarda tahlil ücreti alınır. Tahlil ücreti, eşyanın tahlil masrafları, idarece temin edilen numune kaplarının bedeli ile bu işlemler sonucu ortaya çıkan artık ve atıkların imha masraflarını da kapsar.

Numune almaya ilişkin kurallar

MADDE 198

(1) Numune almaya ilişkin kurallar aşağıdaki gibidir;

a) Numune, eşyanın özelliği dikkate alınarak, varsa TSE standardı göz önünde bulundurulmak suretiyle şahit numunesiyle beraber, muayene ile görevli memur tarafından alınır. Alınan numune ve şahit numune, ek-25'te yer alan numune ve şahit numune alma tutanakları, işletme görevlisi, teknik zorunluluk

bulunması halinde beyan sahibi veya temsilcisi ile müştereken tutanağa bağlanır. Tutanak örneği laboratuvara gönderilir.

b) Perakende satışa hazırlanmış hava geçirmez halde ambalajlanmış eşya için en küçük ambalaj numune olarak kabul edilir.

c) Eşyanın usulüne göre alınmış numunesi, numune alınmasının mümkün olmadığı veya eşyaya zarar verdiği hallerde eşyanın bütünü laboratuvara gönderilir. Ancak, eşyanın bütünü laboratuvara gönderilmesinin mümkün olmadığı hallerde, üretici firma tarafından tahlil edilebilir şekilde hazırlanmış olan ve eşyayı temsil eden bir numune laboratuvara gönderilir. Laboratuvara gönderilmesi tehlikeli veya külfetli olan eşya için idarece görevlendirilen kimyager tarafından eşyanın bulunduğu yerde numune alınabilir.

ç) Numune alımında emniyet tedbirlerinin alınmasında, temizlik kurallarına uyulmasında ve uygun numune kaplarının seçiminde Müsteşarlıkça belirlenen numune alma standartları göz önünde bulundurulur.

d) Muayene ile görevli memurca numune kapları üzerindeki etiket bilgileri eksiksiz doldurulur ve mühürlenir. Numune etiketi, şahit numune etiketi, beyanname ve mühür üzerindeki muayene ile görevli memura ait tüm kimlik bilgileri birbiriyle aynı ve açıkça görülebilir olmalıdır. Numune mühür altına alındıktan sonra kırılma ve dökülme olmaması için uygun bir şekilde ambalajlanmak suretiyle laboratuvara gönderilir. Numune, laboratuvara ulaştığında yapılan ilk kontrolde kırılma, dökülme ya da bu fıkrada belirtilen hususlara aykırı bir durum tespit edilirse, laboratuvar idaresince teslim alınmayarak iade edilir.

e) 201 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca yapılacak tahliller için numune alınmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Numunelerin miktarı, etiketlenmesi ve mühürlenmesi

MADDE 199

(1) Numunelerin miktarı, etiketlenmesi ve mühürlenmesi ile ilgili hususlar aşağıdaki gibidir.

a) Numuneler, beyan edilen eşyayı temsil edecek şekilde ve en az iki tahlile yetecek miktarda (orijinal ambalajlı, kıymetli, az miktarda bulunan ve benzeri durumlardaki numuneler hariç, petrol ürünlerinde ve alkollerde en az 1 litre, diğer sıvı numunelerde en az ½ litre, toz örneklerde ise en az 250 gram) alınır.

b) Gümrük idareleri aldıkları numuneler karşılığında herhangi bir bedel ödemekle yükümlü değildir.

c) Her numune kabına ek-26'da yer alan örneğine uygun etiket yapıştırılır. Etiketler silinmeyecek sabit mürekkepli kalemle yazılır ve numune kabının kapağına değil, kabın kendisine yapıştırılır.

ç) Kapalı kaplar içine veya şişelere konan numunelerin ağızları numuneyi alan muayene ile görevli memur tarafından güvenlik mührü ya da eritilmiş mum üzerine okunaklı bir şekilde tatbik edilen mühürle kapatılır. Mum mühür tatbik edilecek numunelerin mühürlenmesinde Bakanlık tarafından bu amaçla temin edilerek personele teslim edilen şahsi sicil numarasını taşıyan mühür kullanılır. Ayrıca güvenlik bantlı ve numaralandırılmış torbalar kullanılabilir.

Numunelerin laboratuvara gönderilmesi

MADDE 200

(1) a) Tahlilin yapılacağı laboratuvarın posta veya özel kargo ile gitmesini gerektirmeyecek kadar yakın olması halinde numune gümrük personeli refakatinde gönderilir. Bu şekilde gönderilen numuneler imza karşılığında teslim edilir.

b) Laboratuvara gönderilen numune ile birlikte LARA Programı üzerinden numune alma tutanağı örneği, fatura örneği, analiz ücretinin yatırıldığına ilişkin banka dekontu ile bulunması halinde numunenin kimyasal bileşimi ile kimyasal ve fiziksel özelliklerini, kullanım alanlarını gösteren ayrıntılı bilgiler ve eşyanın üretim prosesi bilgilerini içeren belgeler de gönderilir.

c) Tahlile yeterli miktarda numunenin laboratuvara gelmediğinin kimyagerce tespiti durumunda yeniden usulüne uygun olarak alınan numunenin laboratuvara gönderilmesi talep edilir.

ç) Eşya sahibi veya temsilcileri gümrük beyanına konu eşyanın tahlili için Gümrük Laboratuvarlarına doğrudan numune gönderemeyecekleri gibi, laboratuvarlar da bunları kabul edemez.

d) Her beyannameye ait tahlili gereken numuneler laboratuvara bir defada gönderilir. İlk numunelerin tahlilinden ve rapora bağlanmasından sonra laboratuvara her ne sebeple olursa olsun tekrar numune gönderilmesi idare amirinin iznine bağlıdır.

e) Gümrük laboratuvarları dışındaki laboratuvarlara gönderilen numuneler yazı ile sevk edilir. Bu yazıda, eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonuna ilişkin yükümlü beyanı ile birlikte Türk Gümrük Tarife Cetveli ve İzahnamesinde söz konusu eşya ve tahlilleri için getirilen hükümler dikkate alınarak hangi tahlillerin

yapılması gerektiği, özellikle hangi hususun tespitinin istenildiği belirtilir ve düzenlenecek raporda numunenin mühürlü olarak ulaşıp ulaşmadığı hususuna yer verilmesi istenilir.

f) Kargo ile gönderilecek numune kapları gönderme yazısı ile birlikte sağlam bir dış kabın içine konulur. Kırılacak veya bozulacak türden olan numune kapları kırılmayı önleyecek şekilde plastik, köpük gibi maddeler ile desteklenir.

g) Numunelerin kargo ile gönderilmesine ilişkin masraflar yükümlüsüne aittir.

ğ) Usulüne uygun alınmadığı veya usulüne uygun gönderilmediği sonradan tespit edilen numune kullanılarak yapılan tahlil sonuçları geçersiz sayılır.

Tahlillerin yapılması ile ilgili hususlar

MADDE 201

(1) Laboratuvar tahlillerinin gümrük laboratuvarında yapılması esas olmakla birlikte gümrük laboratuvarları dışındaki akredite laboratuvarlara da tahlil yaptırılabilir. Tahlilin yaptırılacağı akredite laboratuvarın tespitinde eşyanın özelliklerine göre istenilen tahlili yapabilecek sırasıyla en yakın üniversite, ilgili bilimsel kuruluş, uzman ve uygulayıcı kurum laboratuvarları, özel laboratuvarlar dikkate alınır. Akredite laboratuvarlarca düzenlenecek tahlil raporları doğrudan gümrük beyannamesinin tescil edildiği gümrük müdürlüğüne gönderilir. Muayene ile görevli memur tarafından eşyanın tarife tespitinin yapılamaması durumunda, tahlil sonuçları tarife tespiti amacıyla en yakın gümrük laboratuvarına gönderilir. Tahlil masrafları yükümlü tarafından karşılanır.

(2) Tahlilin gönderildiği gümrük laboratuvarında yapılamaması halinde bu tahlil, masraflarının yükümlülerce karşılanması şartıyla gümrük müdürlüklerince uygun görülen akredite laboratuvarlarda yaptırılabilir. Tahlilin yaptırılacağı laboratuvarın tespitinde birinci fıkrada belirtilen sıra takip edilir.

(3) Numunenin gümrük laboratuvarlarına gönderilmesinin tehlikeli veya külfetli veya özellik arz ettiği belirlenen durumlarda ithalatın gerçekleştiği gümrük idarelerinde analiz cihazı bulundurulmasına veya yükümlüsünce yerinde tahlil için gerekli laboratuvar olanaklarının sağlanması halinde, laboratuvar tahlilinin buralarda yaptırılmasına ve söz konusu tahlilleri yapmak üzere kimyager görevlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) Bakanlık birinci fıkraya hükmüne göre gümrük laboratuvarında tahlile tabi tutulan eşyayı, akredite dış laboratuvarlarda tekrar tahlil yaptırma yetkisini haizdir. Gümrük laboratuvarının analiz sonuçları ile akredite dış laboratuvara yaptırılan analiz sonuçlarının uyuşmaması halinde, tahlil masrafları yükümlüsünce ödenmek şartıyla eşyanın tahlili başka bir akredite laboratuvarında tekrar yaptırılabilir. Bu durumda eşyanın mahiyeti ve GTİP'i hakkındaki nihai karar Bakanlıkça verilir.

(5) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca kendi mevzuatları gereği yapılan ve yaptırılan tahlillere ilişkin raporların gümrük laboratuvarlarına ibrazı durumunda, hangi hallerde yeniden tahlil yapılmayarak ibraz edilen tahlil sonuçları üzerinden laboratuvar raporu düzenleneceğine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Tahlilin ne yönden yapılacağı

MADDE 202

(1) Muayene ile görevli memurlar tahlil için gümrük laboratuvarlarına veya hariçteki laboratuvarlara gönderecekleri eşya veya numunelerin hangi yönden tahliline gerek gördüklerini LARA Programı üzerinden açıkça ve eksiksiz bir şekilde yazmakla ve kimyagerler de tahlili istenilen çerçevede yapmakla yükümlüdür.

(2) Noksan sorgu nedeniyle ortaya çıkacak yanlış tarife uygulamasından veya numunelerin başka yönlerden tekrar tahlile gönderilmesinden, ilgili memur sorumludur.

Tahlil sonuçlarının eşya sahiplerine duyurulması

MADDE 203

(1) Birinci tahlil sonuçları ilgili memurca beyan sahiplerine tebliğ ettirilerek, BİLGE Sistemi Muayene Kontrol ekranındaki "Tebliğ Tarihi" alanına tebliğ ettirilen tarih girilir. Bu tarih, tahlil raporlarına itiraz için başlangıç sayılır.

GÜMRÜK LABORATUARLARININ FAALİYETLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında, gümrük laboratuvarlarının

uluslar arası standartlara uygun hale getirilmesi ve birbirleriyle eşgüdüm halinde çalışabilmesi için kuruluş, görev, çalışma ve işleyişine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, gümrük laboratuvarlarının kuruluş, görev, çalışma ve işleyişine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi ve 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendi ile 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10 uncu ve 66 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bölge müdürlüğü: İlgili gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerini,

b) Gıda birimi: Tarım ve işlenmiş tarım ürünleri ve türevleri numunelerin analizlerinin yapıldığı laboratuvar birimini,

c) Kalite yönetim sistemi: Laboratuvar, deney ve/veya kalibrasyon sonuçlarının kalitesini, TS EN ISO/IEC 17025 standardı kapsamında, güvence altına almak için gereken bütün politika, sistem, program, prosedür ve talimatlar bütünü,

ç) Kalite yönetim sistemi birim sorumlusu: Laboratuvar birim sorumlusu olma şartlarına haiz, TS EN ISO/IEC 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği için Genel Şartlar standardının gerektirdiği eğitimleri almış, laboratuvar müdürü tarafından görevlendirilen personeli,

d) Laboratuvar bilgi yönetim sistemi: Laboratuvar tahlil raporları, tahlil metotları, kimyasal maddelerin malzeme güvenlik bilgi formları ve kimyasal malzemelerin stok takibi vb. kayıtların oluşturulduğu, laboratuvarın işleyişine esas teşkil eden yazılımlar bütünü,

e) Laboratuvar birim sorumlusu: En az lisans düzeyinde kimya veya tekstil, gıda, petrol, fizik, kimya mühendisliği eğitimi almış ve gümrük laboratuvarında en az üç yıllık deneyime sahip, laboratuvar müdürü tarafından görevlendirilen, teknik personeli,

f) Laboratuvar müdürü: Laboratuvarın gümrük mevzuatına uygun olarak yönetilmesinden sorumlu olan, Gümrük ve Ticaret

Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde belirtilen şartları haiz personeli,

g) Laboratuvar teknik personeli: Bakanlığın gümrük laboratuvarlarındaki kimyager ve mühendis kadrolarına atanmış, en az lisans düzeyinde kimya veya tekstil, gıda, petrol, fizik, kimya mühendisliği eğitimi almış personeli,

ğ) Laboratuvar yardımcı personeli: Biriminin faaliyet ve görev alanına giren ilgili fasıllara dair tahlillerin yapılmasına yardımcı olan en az ön lisans düzeyinde kimya eğitimi almış personeli,

h) Metal birimi: Metal, seramik, porselen ve benzeri numunelerin analizlerinin yapıldığı laboratuvar birimini,

ı) Petrol birimi: Mineral yakıtlar, yağlar ve türevleri, bitümenli maddeler, mineral mumlar, petrol ve petrol türevi numunelerin analizlerinin yapıldığı laboratuvar birimini,

i) Tekstil-Kağıt birimi: Kumaş, iplik, kağıt ve benzeri numunelerin analizlerinin yapıldığı laboratuvar birimini,

j) Temel kimya-polimer birimi: Saf ya da karışım halindeki organik veya inorganik kimyasal maddeler, müstahzarlar, plastik, polimer, kauçuk ve benzeri numunelerin analizlerinin yapıldığı laboratuvar birimini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Gümrük Laboratuvarlarının Görev ve Çalışma Esasları

Gümrük laboratuvarlarının yapılanması

MADDE 5 – (1) Gümrük laboratuvarları, kalite yönetim sistemi birimi, petrol, metal, gıda, temel kimya-polimer, tekstil-kağıt laboratuvarları, tahlilden artan numuneler, kimyasallar ve cam malzemeler için depolar, numunelerin kabul, arşiv, kayıt ve raporlama işlerinin yürütüldüğü numune kabul bölümü, personel ve laboratuvar yazışmalarının yürütüldüğü idari bölümden oluşur.

Gümrük laboratuvarlarının görevleri

MADDE 6 – (1) Gümrük laboratuvarlarının görevleri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin uygulanması bakımından eşyanın mahiyetinin ne olduğunu laboratuvar tahlili ile tayin etmek ve gümrük tarife istatistik pozisyonunu tespit etmek,

b) Dış ticaret mevzuatının koyduğu kayıtlar gereği, yasaklama ve kısıtlama hükümlerinin uygulanması bakımlarından eşyanın mahiyetinin ne olduğunu laboratuvar tahlili ile tayin etmek,

c) Araştırma - Geliştirme ve eğitim faaliyetlerinde bulunmak,

ç) Laboratuvarlar arası karşılaştırma deney çalışmalarını yapmak,

d) Bakanlığın değişik birimlerince yapılan çalışmalar kapsamında gerekli görülecek tahlil ve incelemeleri yapmak,

e) TSE EN ISO/IEC Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği için Genel Şartlar standardının gerektirdiği esaslara göre akreditasyon çalışmalarını yapmak.

(2) Gümrük laboratuvarlarında yukarıda belirtilen görevlerin yerine getirilmesi sürecinde yükümlüye ve tahlil işlemine konu eşyaya ait gizli bilgilerin ve tescilli hakların korunması sağlanır, sonuçlar elektronik ortamda ilgili gümrük idaresine iletilir ve güvenli ortamda muhafaza edilir.

Laboratuvar müdürünün görev ve yetkileri

MADDE 7 – (1) Laboratuvar müdürü, laboratuvarın bu Yönetmeliğe uygun olarak yönetiminden sorumludur. Laboratuvar müdürünün görev ve yetkileri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

a) Laboratuvarın organizasyonunu yapmak, personelin görevlendirilmesini yaparak laboratuvar birimlerinin işlevine uygun olarak çalışmasını sağlamak, kontrol etmek ve birimler arası koordinasyonu sağlamak,

b) Cihaz ve ekipmanların bakım, onarım, kalibrasyon ve performans testlerini yaptırmak ve takip etmek,

c) Kalite yönetim sisteminin düzenli çalışmasını sağlamak,

ç) Akreditasyona yönelik çalışmaların sağlıklı yürütülmesini sağlamak,

d) Metot geçerlilik testi ve standart çalışma talimatlarının hazırlanarak belge haline getirilmesini sağlamak,

e) Numune ve tahlil kayıt defterlerinin düzenli tutulmasını ve numunelerin laboratuvarlara dağılımını sağlamak, tahlilden artanlar da dahil olmak üzere numunelerin muhafazası, imhası veya ekonomiye kazandırılması konusunda gerekli çalışmalarda bulunmak,

f) Tahlil raporlarını onaylamak,

g) Personelin eğitimi ile ilgili programlar düzenlemek,

ğ) Aylık faaliyet raporlarının Gümrükler Genel Müdürlüğüne iletilmek üzere bölge müdürlüğüne bildirimini sağlamak,

h) Laboratuvarın ulusal ve uluslararası yeterlilik ve laboratuvarlar arası karşılaştırma testlerine katılımı konusunda çalışmalar yürütmek,

ı) Cihaz, sarf malzemesi gibi laboratuvarın yıllık ihtiyaç listesinin hazırlanmasını sağlamak laboratuvar bütçesi ön çalışmalarını hazırlamak ve bölge müdürlüğüne sunmak,

i) Laboratuvar bilgi yönetim sisteminin düzenli çalışmasını sağlamak,

j) Çevre, sağlık ve güvenliğe ilişkin çalışmaları yürütmek ve gerekli tedbirleri almak,

k) Laboratuvarda görevli personel dışında kişilerin girişine engel olacak tedbirleri almak,

l) Bölge müdürlüğüne verilecek benzeri görevleri yapmak.

Laboratuvar birim sorumlusunun görev ve yetkileri

MADDE 8 – (1) Laboratuvar birim sorumlusu, birimin bu Yönetmeliğe uygun olarak yönetiminden sorumludur. Laboratuvar birim sorumlusunun görev ve yetkileri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

a) Sorumlu olduğu birimin, kalite yönetim sistemine uygun olarak işleyişini sağlamak,

b) Sorumlu olduğu birime gelen işlerin dağıtımını ile sonuçlandırılmasını sağlamak, gerekli durumlarda tahlili bizzat yapmak,

c) İlgili olduğu birimdeki mevcut cihazları kullanacak sorumlu personeli belirlemek ve laboratuvar müdürüne bildirmek,

ç) Sorumlu olduğu birimde yapılacak tüm tahliller için kullanılacak metotların geçerlilik testlerinin yapılıp uygulamaya geçirilmesini sağlamak,

d) Sorumlu olduğu fasıllara dair kalite yönetim sistemi esaslarını göz önüne alarak yeni metot oluşturulmasını ve geçerlilik testlerinin yapılmasını sağlamak,

e) Standart çalışma talimatlarını, metot ve tahlillere ait kalite el kitabı belgesini hazırlamak, bunları kalite yönetim sistemi birimine iletmek,

f) Kalite yönetim sistemine uygun olarak laboratuvar birim kayıtlarının tutulmasını ve arşivlenmesini sağlamak,

g) Birim iş akışlarının laboratuvar bilgi yönetim sistemi kuralları dahilinde yürütülmesini ve güvenliğini sağlamak,

ğ) Ar-Ge çalışmalarında bulunmak,

h) Birim çalışmalarının çevre, sağlık, güvenlik ilkeleri çerçevesinde yürütülmesini sağlamak,

ı) Laboratuvar müdürünün vereceği diğer görevleri yerine getirmek.

Kalite yönetim sistemi birim sorumlusunun görev ve yetkileri

MADDE 9 – (1) Kalite yönetim sistemi birim sorumlusunun görev yetkileri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

a) Kalite yönetim sisteminin TSE EN ISO/IEC 17025 esaslarına göre planlanmasını, uygulanmasını, kontrolünü ve sürekli iyileştirilmesini sağlayacak olan dokümanların tamamlanması, hazırlanması, kontrolü, yayımlanması ve güncellenmesini sağlayacak çalışmaları yapmak,

b) Kalite yönetim politikasının oluşturulmasını ve yürürlüğe girmesini sağlamak,

c) Laboratuvarın kalite yönetim sistemine göre yürütülmesinden sorumlu olmak,

ç) Laboratuvar kalite el kitabı ve standart çalışma talimatlarının hazırlanmasını ve güncelliğini sağlamak,

d) Gümrük laboratuvarını ilgilendiren her tür eğitim, seminer, kongre, konferansları takip etmek ve katılım için gerekli çalışmaları yürütmek,

e) Tahlil metotlarının güncellenmesini sağlamak, yayınlanmamış metotlar için, kalite yönetim sistemi esasları göz önüne alınarak yeni metot oluşturulmasını ve geçerlilik testlerinin yapılmasını sağlamak,

f) Laboratuvarda kullanılan belgelerin düzenli tutulması ile ilgili bilgi yönetim sisteminin düzenli işlemlerini sağlamak,

g) Ar-Ge faaliyetlerine katılmak,

ğ) Gerekli durumlarda tahlili bizzat yapmak ya da yapılan tahlile yardımcı olmak,

h) Laboratuvar müdürünün vereceği diğer görevleri yerine getirmek.

Laboratuvar teknik personelinin görev ve yetkileri

MADDE 10 – (1) Laboratuvar teknik personelinin görev ve yetkileri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

a) Laboratuvar çalışmalarında birim sorumlularına yardımcı olmak,

b) Görevli olduğu birimde sorumlu olduğu cihazların kalibrasyonu ve arızalarını takip ederek çalışır halde bulunmalarını sağlamak,

c) Laboratuvarda yapılan tahlillerin metot geçerlilik testi, ölçüm belirsizliği, kaliteden sapma ve benzeri çalışmaları yapmak,

ç) Ar-Ge çalışmalarına katılmak,

d) Kalite Yönetim Sistemine uygun olarak çalışmalar yapmak ve laboratuvar kayıtlarını tutmak,

e) Laboratuvar iş akışlarını bilgi yönetim sistemi kuralları dahilinde yürütmek,

f) Laboratuvar çalışmalarını çevre, sağlık, güvenlik ilkeleri çerçevesinde yürütmek,

g) Görev alanına giren konularda eğitim, araştırma ve yayın faaliyetlerinde bulunmak,

ğ) Laboratuvar birim sorumlusunun vereceği diğer görevleri yerine getirmektir.

(2) Bu personelden memuriyete ilk atananlar bir yıl, kurumlar arası nakil ya da açıktan atanıp asaleti tasdik olmuş personel ise altı ay süre ile deneyimli laboratuvar teknik personeli gözetiminde çalıştırılır.

(3) Kimyagerler, gelen numunelerin tahlilini yapmak ve sonuçları bilgi yönetim sistemine işlemekle görevlidir.

Laboratuvar yardımcı personelinin görev ve yetkileri

MADDE 11 – (1) Laboratuvar yardımcı personelinin görev ve yetkileri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

a) Laboratuvar çalışmalarında laboratuvar teknik personeline yardımcı olmak,

b) Cihaz, cam malzeme, laboratuvar tezgahları ve benzeri laboratuvar cihaz ve ekipmanlarının temizliğini yapmak, bu cihazlara bağlı gazların değiştirilmesinden ve kontrolünden sorumlu olmak,

c) Numuneleri arşivlemek,

ç) Laboratuvar çalışmalarının çevre, sağlık, güvenlik ilkeleri çerçevesinde yürütülmesinde üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmek,

d) Laboratuvarda kullanılan belgelerin hazırlanması ile bilgi yönetim sisteminin düzenli çalışması için üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmek,

e) Laboratuvar birim yöneticisi ve laboratuvar teknik personelinin vereceği diğer görevleri yerine getirmektir.

Numune kabul memurunun görev ve yetkileri

MADDE 12 – (1) Numune kabul memurunun görev ve yetkileri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

a) Numunelerin mühürlü geldiğini kontrol edip bilgi yönetim sistemine kaydetmek,

b) Numunenin laboratuvar bilgi yönetim sistemine göre etiketlenerek ilgili birime sevkinin sağlanması ve orijinal raporları arşivlemek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Numune Kabul ve Saklama Esasları, Tahlil Metotları ve Tahlil Raporları

Numune kabul ve saklama esasları

MADDE 13 – (1) Gümrük laboratuvarlarında numune kabul ve saklama esasları aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

a) Gümrük laboratuvarlarına gelen bütün numuneler, 7/10/2009 tarihli ve 27369 Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinde belirlenen numune alma usul ve esaslarına uygun alınmış olmalıdır.

b) Gümrük laboratuvarlarına gelen numuneler eşya ile aynı koşullarda ve eşyanın bütünü temsil edecek şekilde alınmış, birisi şahit numune olarak saklanmak kaydıyla, en az iki adet mühürlü numuneden oluşur.

c) Numunelere ait tüm bilgiler numune kabul defterine ve elektronik ortamda kaydedilir, laboratuvar bilgi yönetim sistemi dahilinde otomatik kodlanır, tahlile gönderilir ve bu kodla raporlanır.

ç) Şahit numuneler, numunenin özelliğine uygun olarak ve Bakanlıkça yayımlanacak süreler ve koşullar göz önüne alınarak muhafaza edilir ve usulüne uygun olarak imha edilir.

d) Laboratuvarda yapılan bütün çalışmalar, laboratuvar bilgi yönetim sistemi kapsamında veri tabanına kaydedilir ve saklanır. Ayrıca orijinal raporlar da arşivlenir.

e) Laboratuvardaki bütün çalışmalar belirli bir güvenlik ve gizlilik hiyerarşisi göz önüne alınarak veri tabanına işlenir ve takip edilir.

Numuneler üzerinde yapılacak ilk incelemeler

MADDE 14 – (1) Gümrük laboratuvarlarına gönderilen numuneler tahlilden önce gözden geçirilir ve bunların 13 üncü maddede yazılı şekil ve miktarda olup olmadığı, mührünün sağlam ve okunaklı olup olmadığı, numunelerin laboratuvar tahlil raporu formunda gösterilen sayıda bulunup bulunmadığı hususları araştırılır, varsa noksanlıkların tamamlanması için muayene memurlarına iade edilir. Uygun şekil ve güvenlik şartlarını taşımayan numunelerin kabulünden ilk incelemeyi yapan kimyager sorumludur.

Tahlilden arta kalan numunelere yapılacak işlemler

MADDE 15 – (1) Laboratuvarlara gönderilmiş olan numunelere ait etiketlerin üzerine kimyagerlerce tahlil rapor numarasının yazılması şarttır.

(2) Tahlili yapılan numuneler, tahlil raporlarının yazılıp imzalanmasından sonra tahlili yapan kimyager tarafından mühürlenir ve laboratuvardaki numune odasında saklanır.

(3) Numune Alma Tutanağında beyan sahibi veya temsilcisince geri alınmayacağı yazılı olarak beyan edilen numuneler tahlil sonucunun yükümlüsüne tebliğ tarihinden on beş gün sonra tasfiye edilir. Tahlil isteği, tarife sorgusu, Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvurusu, Bağlayıcı Menşe Bilgisi başvurusu veya herhangi bir nedenle idareye verilen ve süresi içinde alınmayan numuneler Bakanlıkça değerlendirilir.

(4) Numunelerin üzerlerindeki mühürlerin bozulmasından, kap içindeki numunelerin akıp dökülmesinden veya zarara uğramasından, tasfiyesi gerekenlerin tespitinden, bunların zamanında tasfiye edilmemesinden ve bunların muhafazasından doğrudan doğruya numune odası memuru veya bu işle görevlendirilen memur sorumludur.

Tahlil metotları

MADDE 16 – (1) Ulusal ve uluslararası kabul görmüş tahlil metotları, kimya literatüründeki yöntemler veya kimyagerler tarafından geliştirilmiş yöntemler laboratuvar uygulamalarında esas tutulur.

Tahlil raporları

MADDE 17 – (1) Gümrük laboratuvarlarında, laboratuvar tahlil raporu formunun gönderilmesi, takibi, sonuçlandırılması ve arşivlenmesi ile ilgili işlemler laboratuvar bilgi yönetim sistemi aracılığıyla elektronik ortamda yapılır.

(2) Bu Yönetmeliğe göre yapılacak tahlile ait sonuçlar yürürlükteki tarife mevzuatı göz önünde bulundurularak değerlendirilir. İlgili muayene memurunca tespiti istenilen hususlar ve istenilmişse gümrük tarife istatistik pozisyonu tahlil raporlarında belirtilir.

İkinci tahlilde kullanılacak numuneler

MADDE 18 – (1) İkinci tahlil, şahit numune üzerinden yapılır. İkinci tahlilin yapılacağı şahit numunenin mühür ve etiketinin sağlam olması gerekir.

(2) Birinci tahlil, eşyanın kendisi üzerinde yapılmış ise, eşyanın halen gümrük idaresinde bulunması şartıyla ikinci tahlil de aynı

eşya üzerinden yapılır. İkinci tahlilin eşyanın kendi üzerinden yapılması durumunda beyannameye ilişkin bilgilerin numune etiketi üzerinden tespit edilebilir olması şarttır.

(3) İkinci tahlile tabi tutulan numune veya eşyanın mühür ve etiketlerinin duruma göre birinci ve ikinci fıkrada belirtilen şartları taşımadığının anlaşılması halinde laboratuvar müdürlüğünce tutanak düzenlenerek, yapılacak işlem konusunda karar verilmek üzere ilgili gümrük idaresine intikal ettirilir.”

İkinci tahlil raporları

MADDE 19 – (1) Yükümlüler tarafından gözlemci sıfatıyla kimyager bulundurulması halinde ikinci tahlil raporlarından çıktı alınarak gözlemci kimyagerlere de imza ettirilir. İkinci tahlil raporları gözlemci kimyagerler tarafından mütalaalı olarak imza edilmiş ise, bu mütalaaya karşı laboratuvar sorumlusu veya yerine görevlendirilen kimyager, laboratuvar sorumlusu bulunmayan yerlerde de ikinci tahlili yapan kimyager tarafından fenni esaslara dayanılarak ayrı bir mütalaa yazılarak imza altına alınır.

Atıklar

MADDE 20 – (1) Tahlil sonuçlarının tebliğinden itibaren bir ay içerisinde sahipleri tarafından alınmayan tahlillerden arta kalan numunelerden ekonomik değeri olanlar Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğüne intikal ettirilir. Ekonomik değeri olmayanların ise laboratuvar müdürünce görevlendirilecek personel tarafından;

a) Metal, plastik, cam, kâğıt ve tekstil atıklarının, biriktirme kaplarında muhafaza edilerek, mevzuata uygun olarak geri kazanım amacıyla laboratuvarın bulunduğu yerdeki uygun olan kuruluşlara tutanakla teslim edilerek ekonomiye kazandırılması,

b) Zehirli, zararlı, yanıcı, yakıcı, patlayıcı kimyasallar ile tahlilden arta kalan diğer atıkların, mevzuata uygun olarak gümrük laboratuvarından alınarak tasfiye işletme müdürlüğünce imha edilmesi,

sağlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan Yönetmelik

MADDE 21 – (1) 7/3/2002 tarihli ve 24688 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Laboratuvarları Tahlil Metotları Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelikte bahsi geçen Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemine ilişkin altyapı sağlanana kadar tahlil raporlarına ilişkin işlemler aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Gümrük laboratuvarlarında yapılacak tahliller için EK-1’de yer alan Laboratuvar tahlil raporu formu üç nüsha olarak düzenlenir. Beyanname muhteviyatı eşyanın çok kalemliliği halinde EK-2’de yer alan laboratuvar tahlil raporu devam formu kullanılır. Mezkûr formlara sene başından itibaren sıra numarası verilerek EK-3’de yer alan laboratuvar kayıt defterine kaydedilir. Formun birinci nüshası beyannamenin birinci nüshasına eklenir. İkinci nüshası laboratuvarda saklanır. Üçüncü nüshası ise beyannamenin idarede kalan nüshasına eklenir.

b) Gümrük laboratuvarlarında yapılan tahliller için düzenlenecek raporun sıra numarası ve tarihi ilgili beyannamenin üzerine yazılır. Tahlile ilişkin formun bütün nüshaları tahlili yapan kimyager tarafından imzalanır, laboratuvarın resmi mührü ile mühürlenir ve birinci ve üçüncü nüshaları muayene memurlarına gönderilir.

c) Bakanlığın değişik birimlerince yapılan çalışmalar kapsamında gerekli görülecek tahlil ve incelemelere ilişkin sonuçlar yazıyla bildirilir.

ç) Laboratuvar tahlil raporu formunun ikinci nüshası ve düzenlenen raporlar arşivlenir, rapor nüshaları arasında uyumsuzluk bulunması durumunda, bu raporlar esas alınır.

(2) Bu Yönetmelikte bahsi geçen Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemine ilişkin altyapı sağlanana kadar ikinci tahlil raporlarına ilişkin işlemler aşağıdaki şekilde yapılır:

a) İkinci tahlil raporları EK-4’de yer alan basılı kağıtlara yazılır ve birinci tahlil raporları gibi ayrı bir sıra numarası alır ve aynı şekilde EK-5’de ayrı bir kayıt defterine geçirilir.

b) İkinci tahlil raporları yükümlüler tarafından gözlemci sıfatıyla bulundurulmuş kimyagerlere de imza ettirilir. İkinci tahlil raporları gözlemci kimyagerler tarafından mütalaalı olarak imza edilmiş ise, bu mütalaaya karşı laboratuvar sorumlusu veya yerine görevlendirilen kimyager, laboratuvar sorumlusu bulunmayan yerlerde de ikinci tahlili yapan kimyager tarafından fenni esaslara dayanılarak ayrı bir mütalaa yazılarak rapora eklenir.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini, Gümrük Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan yürütür.

SONRADAN KONTROL VE RİSKLİ İŞLEMLERİN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, riskli işlemlerin, gümrüğe yapılan beyanların ve gümrük işlemlerinin doğruluğu ile işlemlerin usulüne uygun yapılıp yapılmadığının ilgili kişilere ait yerlerde sonradan kontrolüne ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 1 inci maddede belirtilen amaç doğrultusunda, beyan sahibine veya ilgili diğer kişilere ait yerlerde yapılacak sonradan kontrole ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10 uncu ve 73 üncü maddeleri ile 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 447 ve 458 inci maddeleri hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Beyan sahibi: Kendi adına beyanda bulunan kişiyi veya adına beyanda bulunulan kişiyi,

b) Genel Müdürlük: Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,

c) Kişi: Gerçek veya tüzel kişiler ile hukuken tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat uyarınca hukukî tasarruflar yapma yetkisi tanınan kişiler ortaklığını,

ç) Müfettiş: Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi, Müfettişi ve Müfettiş Yardımcısını,

d) Plan dışı sonradan kontrol: Riskli kişi veya işlemlerin sonradan kontrol planı dışında yapılan kontrolünü,

e) Risk Değerlendirme ve Koordinasyon Komisyonu: Genel Müdürlüğün bağlı olduğu Bakan Yardımcısının başkanlığında,

Rehberlik ve Teftiş Başkanı, Gümrükler Genel Müdürü, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü ve Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdüründen oluşan komisyonu,

f) Riskli kişi veya işlem: Risk kriterlerine göre gümrük işlemleri açısından yüksek risk ifade eden kişi veya işlemleri,

g) Sonradan kontrol: Beyan edilen bilgilerin doğruluğu ve işlemlerin usulüne uygun olarak yapılıp yapılmadığı da dâhil eşyanın gümrük işlemlerine ve/veya sonraki ticari işlemlere ilişkin ticari belge ve verilerin ya da riskli kişi veya işlemlerin ilgili kişilere ait yerlerde kontrolünü,

đ) Sonradan kontrol planı: Sonradan kontrol programının belirlenmesinde kullanılan verilere ilişkin planı,

h) Sonradan kontrol programı: Yıllık kontrol planı çerçevesinde hazırlanan yıllık veya sınırlı sonradan kontrol programını,

ı) Sonradan Kontrol Raporu: 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği hükümlerine göre düzenlenen ve işlem gören raporu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sonradan Kontrole İlişkin Genel Usul ve Esaslar

Yetki

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki sonradan kontrol Ticaret Bakanlığı müfettişleri tarafından yapılır.

(2) Gümrük idarelerinde belge kontrolü veya ertelenmiş kontrol kapsamında işlem gören gümrük beyannamelerinin kontrol işlemleri gümrük muayene memurları tarafından Gümrük Yönetmeliği ve ilgili mevzuat çerçevesinde yapılır.

(3) Bu Yönetmelik kapsamı sekretarya görevi, Genel Müdürlük tarafından yerine getirilir.

Sonradan kontrole tabi kişiler ve işlemler

MADDE 6 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak sonradan kontrol, eşyanın gümrük işlemlerine veya sonraki ticari işlemlere ilişkin ticari belge ve verilerin kontrolünün yapılmasını teminen gümrük işlemleriyle doğrudan ya da dolaylı olarak ilgili bulunan kişiler ile söz konusu işlemlere ilişkin bilgi, belge ve verileri ticari amaçla elinde bulunduran diğer kişileri kapsar.

(2) Sonradan kontrolün birinci fıkrada belirtilen kişilere ait yerlerde yapılması esastır. Ancak, bunun mümkün olmaması

hâlinde sonradan kontrole tabi kişinin yerleşik olduğu yerde varsa gümrük idaresi yoksa başka bir resmî dairede yapılabilir. Birden çok yerde şubesi olan şirketlere ilişkin sonradan kontrol şirket merkezinde yapılabilir.

Sonradan kontrolün amaç ve kapsamı

MADDE 7 – (1) Sonradan kontrol, kişilerin gümrük vergileri karşısındaki durumu ile gümrük mevzuatı ve ilgili diğer mevzuatta öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğini belirlemek için yapılır.

(2) Sonradan kontrol, belirli bir konu (sektör, rejim, tarife, vergi türü vb.) veya dönem ile sınırlı olabilir.

Sonradan kontrole tabi kişilerin belirlenmesi ve kontrol şekli

MADDE 8 – (1) Genel Müdürlük, risk analizi kriterlerine dayanarak sonradan kontrole tabi tutulacak riskli kişi veya işlemleri tespit eder.

(2) Sonradan kontrol planlı ve sistematiktir. Bir takvim yılı içinde sonradan kontrole tabi tutulacak kişiler bir kontrol planı çerçevesinde önceden belirlenir.

(3) Gerekli görülmesi hâlinde, yıllık planla belirlenen kontrollerin dışında da sonradan kontrol yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sonradan Kontrol İşlemleri

Sonradan kontrol programı

MADDE 9 – (1) Genel Müdürlük, yıllık kontrol planı çerçevesinde hazırladığı sonradan kontrol programını Risk Değerlendirme ve Koordinasyon Komisyonunun görüşüne sunar. Program, Komisyonun olumlu görüşü ve Bakan onayı ile yürürlüğe girer. Yıllık kontrol planı dışında gerek duyulması hâlinde hazırlanan sonradan kontrol programlarında da aynı usul izlenir. Bu programlarda; sonradan kontrolün hukukî dayanağı, kontrole tabi tutulacak kişi ve kişiler ya da işlemler ile sonradan kontrolün dönemi, kapsamı ve başlama tarihi belirtilir.

Sonradan kontrole ilişkin tebligat

MADDE 10 – (1) Sonradan kontrolü yapacak müfettiş, sonradan kontrole başlama tarihinden en az on gün önce, sonradan kontrole başlanacağını ilgilisine bildirir.

(2) Sonradan kontrole tabi kişilerce, tebligat tarihinden itibaren bir hafta içinde yazılı olarak geçerli ve kabul edilebilir bir neden

ileri sürülmesi hâlinde, sonradan kontrolün başlama tarihi istisnai olarak ertelenebilir.

(3) Sonradan kontrolün amacını tehlikeye düşürecek olması durumunda önceden tebligatta bulunulmaz. Bu durumda, sonradan kontrol mahalline gidildiğinde, sonradan kontrolü yapacak müfettişler tarafından sonradan kontrole tabi tutulacak kişilere bilgi verilir.

(4) Sonradan kontrolü yapan müfettişin önerisi, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı ve Genel Müdürlüğün uygun görüşü ve Bakan Onayı ile sonradan kontrole ilişkin programda ekleme yapılabilir veya kapsamı genişletilebilir.

Sonradan kontrole başlama

MADDE 11 – (1) Sonradan kontrolü yapacak müfettiş, kontrol mahalline gittiğinde kimliğini gösterir ve kendisini tanıtır.

(2) Sonradan kontrolün başlangıç tarihi ve saati tutanakla tespit edilir.

Sonradan kontrolün esasları

MADDE 12 – (1) Sonradan kontrol yapan müfettişler gümrük vergileri ile gümrük mevzuatı ve ilgili diğer mevzuatta öngörülen yükümlülüklerle ilişkin kişinin lehine ve aleyhine olan tüm hususları inceler.

(2) Sonradan kontrolün amacı ve süreci olumsuz yönde etkilenmemek şartıyla, sonradan kontrole tabi kişiye sonradan kontrol sırasında tespit edilen konular ve hukukî sonuçları hakkında bilgi verilir.

Soruşturma önlemleri

MADDE 13 – (1) Yapılan kontrol sırasında soruşturmayı gerektirir bir fiilin tespit edilmesi hâlinde, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği ve ilgili mevzuat çerçevesinde hareket edilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen durumlarda, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uyarınca eşya, bilgi, belge ve veriler için el koyma dâhil gerekli tedbirler alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yükümlülükler, Nihai Değerlendirme ve Raporlama

Sonradan kontrole tabi kişilerin yükümlülükleri

MADDE 14 – (1) Kişiler, sonradan kontrol için esas oluşturacak gerekli her türlü bilgi, veri, kayıt, defter, belge ve diğer evrakı

vermek ve her türlü yardımı sağlamakla yükümlüdür. Kişiler, sonradan kontrolü yapan müfettişe gerekli belgeler ile bilgi işlem sistemi vasıtasıyla tanzim edilmiş bilgi, belge ve verilere doğrudan veya dolaylı erişimde yardımcı olmak zorundadır.

(2) Kişilerin veya belirlediği kişilerin bilgi veremeyecek durumda olmaları veya verilen bilgilerin açıklayıcı veya yeterli olmaması hâlinde sonradan kontrolü yapan müfettişler gümrük işlemleriyle doğrudan ya da dolaylı olarak ilgili bütün kişilerden de bilgi talep edebilir. İlgili kişiler işlemlerle ilgili bütün bilgi ve belgeleri sunmakla yükümlüdür.

(3) Kişiler, sonradan kontrolün yapılabilmesi için uygun bir çalışma ortamı ve gerekli yardımcı maddeleri bedelsiz olarak sağlamakla yükümlüdür.

(4) Sonradan kontrol, kontrole tabi kişilerin mesai saatleri içinde gerçekleştirilir. Kontrole tabi kişiler tarafından kabul edilmesi hâlinde mesai saatleri dışında da sonradan kontrol yapılabilir.

(5) Sonradan kontrolü yapan müfettişler kontrole tabi kişilere ait işyerlerinin her yerine girme ve inceleme yapma yetkisine sahiptir. Kişilere ait yerlerde yapılacak bu tür kontrol sırasında kontrole tabi kişi veya kişiler veya vekilleri bulunur.

Sonradan kontrolün tamamlanması ve değerlendirilmesi

MADDE 15 – (1) Müfettiş sonradan kontrol sonucuyla ilgili olarak sonradan kontrole tabi kişilerle nihai bir görüşme yapar. Kontrol sonucunda gümrük vergileri tutarı ile gümrük mevzuatı ve ilgili diğer mevzuatta öngörülen yükümlülükler açısından bir değişikliğin olmaması veya kontrole tabi kişinin talepte bulunmaması durumunda bu görüşme yapılmayabilir. Bu görüşmede, özellikle ihtilaf konusu hususlar, hukukî değerlendirme ve tespit edilen hususların gümrük vergileri ve sonuçları açısından etkileri ifade edilir.

(2) Nihai görüşmenin sonucu bir tutanağa bağlanır. Bu tutanakta düzenlenme yeri, tarihi, görüşme konusu, görüşmede bulunanların isim, unvan ve imzaları yer alır. Bu tutanağın bir sureti ilgiliye verilir.

Sonradan kontrole ilişkin raporlar

MADDE 16 – (1) Sonradan kontrol sonucunda varsa, vergilendirme için önemli olan tespitler, muhtemel vergi tutarı değişiklikleri ve yol gösterici nitelikteki tespitler yazılı olarak sonradan kontrole tabi tutulan kişiye bildirilir. Ancak, bu konularda önemli bir tespit söz konusu olmazsa bu yazılı bildirim

yapılmayabilir. Kişiler, on gün içerisinde görüşlerini müfettişe bildirirler. Yazılı olarak talep edilmesi halinde on güne kadar ek süre verilebilir.

(2) Sonradan kontrol sırasında, zamanaşımı yönünden Hazine menfaatini koruyucu acele bir tedbir alınmasının gerekmesi halinde, birinci fıkrada belirtilen süre hükümlerine tabi olmaksızın Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği hükümlerine istinaden cevaplı rapor düzenlenir.

(3) Sonradan kontrol sonucunda müfettiş tarafından, sonradan kontrolde yapılan genel tespitleri, ilave değerlendirmeleri ve vergi tahakkukları dâhil idarece yapılması gereken tüm iş ve işlemleri içeren sonradan kontrol raporu tanzim edilir. Rapora, yükümlüye bildirim yazısı, başlangıç tutanağı, sonradan kontrol kapsamında incelenen işlemler, varsa ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılan yazışmalar, nihai görüşme tutanağı ile görüş isteme yazısı ve cevabi yazı eklenir. İkinci fıkra kapsamında yapılan bir işlem bulunması halinde, sonradan kontrol raporunda buna da yer verilir.

Sınırlı sonradan kontrol

MADDE 17 –

Yürürlükten kaldırılmıştır.

Risk puanı

MADDE 18 – (1) Sonradan kontrol raporları ile ilgili olarak, Genel Müdürlük tarafından risk değerlendirmesi yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan hususlar

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hususlarda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

GENELGELER

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 72093537-010.06.01

Konu : Yolcu Beraberi Numune, Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu Kapsamındaki İşlemler

GENELGE

(2020/18)

Türkiye Gümrük Bölgesinden yolcu beraberinde geçici olarak çıkarılan ve geri getirilen numune, sergi ve fuar eşyasının beyanı ile yurt dışından ülkemize yolcu beraberinde getirilen numunelik eşya ve modellerin serbest dolaşıma girişine ilişkin gümrük işlemleri ile ilgili esaslar aşağıda açıklanmıştır.

1-Geçici Olarak Çıkarılacak ve Geri Getirilecek Numune, Sergi ve Fuar Eşyasının Beyanı

Gümrük Yönetmeliğinin 131 inci maddesinin birinci fıkrasında, “Yolcu Beraberi Numune, Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu” beyanname yerine kullanılacak belgeler arasında sayılmış olup Yönetmeliğin 444 üncü maddesinin birinci fıkrasında, Türkiye Gümrük Bölgesinden yolcu beraberinde geçici olarak çıkarılacak ve geri getirecek numune, sergi ve fuar eşyasının beyanının “Yolcu Beraberi Numune, Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu” ile yapılabileceği düzenlenmiştir.

Bu kapsamda, Türkiye Gümrük Bölgesinden yolcu beraberinde geçici olarak çıkarılacak ve geri getirilecek numune, sergi ve fuar eşyasının “Yolcu Beraberi Numune, Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu” ile beyan edilmek istenmesi durumunda, söz konusu form kapsamındaki işlemlerin aşağıda belirtilen şekilde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Türkiye Gümrük Bölgesinden yolcu beraberinde geçici olarak çıkarılacak ve geri getirilecek numune, sergi ve fuar eşyasının “Yolcu Beraberi Numune, Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu” ile beyan edilmek istenmesi durumunda, beyan, eşya sahibi veya temsilcisi tarafından söz konusu formun elektronik ortamda (Bakanlık web sayfasında “e-işlemler” bölümünde) doldurulması suretiyle yapılır. Form kapsamı beyanın, yolcu beraberinde geçici olarak çıkarılacak numune, sergi ve fuar eşyasının Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkışına kadar yapılması gerekmektedir.

Yolcu beraberinde geçici olarak çıkışı yapılacak olan numune, sergi ve fuar eşyası için Formun elektronik ortamda düzenlenmesi yeterli olup, form üzerinde gümrük idaresince ayrıca bir işlem yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Yolcu beraberinde geçici olarak çıkışı yapılacak veya geri getirilecek numune, sergi ve fuar eşyasının geçici çıkışında veya geri getirilmesinde gümrük idaresince eşyanın kontrolünün yapıldığı durumda, yükümlü tarafından söz konusu eşyanın beyanının Form ile yapıldığına dönük bilgi gümrük idaresine verilir. Gümrük idaresince, elektronik ortamda düzenlenen Formdaki bilgiler de dikkate alınarak eşyaya ilişkin gerekli kontroller yapılır. İlgili gümrük memurunca elektronik ortamda söz konusu form üzerinde girişi yapılan eşyaya ilişkin yapılan işlem sisteme kaydedilir.

2-Yolcu Beraberinde Getirilen Numunelik Eşya Ve Modellerin Serbest Dolaşıma Girişine İlişkin Gümrük İşlemleri

4458 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının 8/(d-i) bendi ile 2009/15481 sayılı Kararın 86 ncı maddesi kapsamında yurt dışından ülkemize yolcu beraberinde getirilen numunelik eşya ve modeller, ithalatçı firmanın çalışanları tarafından, Gümrük Yönetmeliğinin 131 inci maddesinin birinci fıkrası ile 169 uncu maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde, Bakanlık web sayfasında “e-işlemler” bölümünde yer alan “Yolcu Beraberinde Numune, Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu” ile beyan edilir.

Form, eşya Türkiye Gümrük Bölgesine gelmeden önce elektronik ortamda düzenlenir. Form üzerinde gümrük idaresince ayrıca bir işlem yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Yolcu tarafından, eşyanın faturası ile ithalatçı firmanın çalışanı olduğunu göstermek üzere SGK belgesinin birer örneğinin Form eki olarak sisteme yüklenmesi gerekmektedir.

Birden fazla farklı cins eşyanın numunelik eşya ve model olarak getirilmesi durumunda, her cins eşya ayrı bir satır olarak Form’a kaydedilir.

Gümrük idaresince eşyanın kontrolünün yapıldığı durumda, yükümlü tarafından söz konusu eşyanın beyanının Form ile yapıldığına dönük bilgi gümrük idaresine verilir. Gümrük idaresince, elektronik ortamda düzenlenen Formdaki bilgiler de dikkate alınarak, eşyaya ilişkin gerekli kontroller yapılır ve yapılan kontrol sonucunda eşyanın yurda girişine ilişkin işlemler gerçekleştirilir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Rıza Tuna
TURAGAY
Bakan a.
Bakan
Yardımcısı

İTHALAT MEVZUATI

İTHALAT REJİMİ KARARI (KARAR SAYISI: 3350)

Karar Sayısı: 3350

Ekli “İthalat Rejimi Kararına Kararı” nın yürürlüğe konulmasına; 1567 sayılı Kanunun 1 inci, 474 sayılı Kanunun 2 nci, 3283 sayılı Kanunun 2 nci, 4458 sayılı Kanunun 16 nci, 22 nci ve 55 inci maddeleri ile 2976 sayılı Kanun hükümleri gereğince karar verilmiştir.

31 Aralık 2020

İTHALAT REJİMİ KARARI BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Yetki

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı, ithalatın ülke ekonomisi yararına ve uluslararası ticaretin gereklerine uygun olarak düzenlenmesini sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Karar; ithalata ilişkin genel yetkiyi, ithalatın esaslarını, ithalat işlemlerini yürütme koşullarını, ithal eşyaya uygulanacak gümrük vergisi, ek mali yükümlülük ile eş etkili vergi ve mali yükleri, ithalatta takip edilecek madde politikalarını ve ithalatla ilgili izinleri kapsar.

Yetki

MADDE 3- (1) Bu Kararda yer alan hususlara ilişkin tebliğler çıkarmaya, izin ve talimatları vermeye, ithalatın her aşamasında gerekli görülecek değişiklikleri yapmaya ve önlemleri almaya, ithal eşya fiyatlarının gerektiğinde kontrolünü yapmaya veya yaptırmaya, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya Ticaret Bakanlığı (Bakanlık) yetkilidir.

(2) İthalat izinlerinin verilmesi, ithalat ile ilgili önlem ve kısıtlamaların uygulanması, ithal eşya fiyatlarının gerektiğinde

kontrolünün yapılması ile ilgili görev ve yetkiler Bakanlıkça kullanılabilmesi gibi, bu Karara istinaden yayımlanacak Tebliğ veya verilecek talimatla, diğer kamu kurumları ve/veya ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerine de kısmen veya tamamen devredilebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İthalata İlişkin Genel Esaslar

İthalatın Yürütülmesi

MADDE 4- (1) İthalat, bu Karar ile bu Karara dayanılarak çıkarılacak tebliğler, ilgili kuruluşlara verilecek talimatlar, ikili ve çok taraflı anlaşmalar hükümleri çerçevesinde yürütülür.

(2) Türkiye ile ticari ilişkilerinde ticaret ve ödemeler dengemizi bozacak nitelikte kayıtlar koyan veya uygulama yapan, anlaşmalar ile kararlaştırılan yükümlülüklerini yerine getirmeyen, ithalat rejimimizin genellik ilkesi ile bağdaşmayacak şekilde ayırıcı işlemler uygulayan ülkeler, kuruluşlar ve firmalar hakkında taraf olunan uluslararası anlaşmalar çerçevesinde uygun görülecek gerekli önlemler alınır.

(3) Ticaret politikası önlemleri; İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat, İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat, İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresi Hakkında Mevzuat, İthalatta Gözetim Uygulanması Hakkında Mevzuat, Belirli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat, İkili Anlaşmalar ve Protokoller veya Diğer Düzenlemeler Kapsamı Dışında Belirli Ülkeler Menşeli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat ile Türkiye'nin Ticari Haklarının Korunması Hakkında Mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülür.

İthalat Yasak ve Kısıtlamaları

MADDE 5- (1) Kamu ahlakı, kamu düzeni veya kamu güvenliği; insan, hayvan ve bitki sağlığının korunması, sınai ve ticari mülkiyetin korunması amaçlarıyla ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde alınan önlemlerin kapsamı dışındaki eşyanın ithali serbesttir.

(2) İthalatı kanunlarla belirli kurum ve kuruluşlara bırakılmış eşya ithali ancak, bu kurum ve kuruluşlar tarafından veya bu kurum ve kuruluşlar tarafından yetkilendirilenler tarafından yapılabilir.

(3) Yurda sokulmaları yürürlükteki mevzuat ile kayıt ve şarta bağlanan veya özel izne tabi bulunan eşya hakkındaki hükümler

saklıdır.

İthalatta Kambiyo İşlemleri

MADDE 6- (1) İthalat bedellerinin ödenmesi, kambiyo mevzuatı hükümlerine tabidir.

Özel Nitelikli Eşya

MADDE 7- (1) Eski, kullanılmış, yenileştirilmiş, kusurlu (defolu) ve yatık (zamanla dayanıklılığını yitirmiş) eşyanın ithali izne tabidir.

İthalat İşlemlerini Yürütme

MADDE 8- (1) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca vergi kimlik numarası verilen her gerçek ve tüzel kişi ile tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat hükümlerine istinaden hukuki tasarruf yapma yetkisi tanınan kişi ortaklıkları ithalat işlemlerini yürütebilir.

(2) Ancak;

a) Özel anlaşmalara dayanan ithalatta,

b) Kitap ve diğer yayınların ithalatında,

c) Ülkemizde açılan uluslararası fuar ve sergilerde Bakanlıkça perakende satışına izin verilen eşyanın ithalatında, vergi kimlik numarasına sahip olma şartı aranmaz.

(3) İthalatta gözetim uygulamaları ve tarife kontenjanları ve kota uygulamaları kapsamında gerçekleştirilecek ithalat işlemlerini yapmaya hakkı olacak kişilere ilişkin olarak, gerektiğinde ilgili mevzuatında özel şartlar belirlenebilir.

(4) Kambiyo mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ithalat yapmak isteyen kişiler, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde almaları gereken belgeler veya bu belgeler yerine geçen bilgilerle birlikte doğrudan gümrük idarelerine başvururlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İthal Eşyaya Uygulanacak Mali Mükellefiyetler

İthalatta Uygulanacak Gümrük Vergisi Oranları ile Toplu Konut Fonu

MADDE 9- (1) İthalatta uygulanacak gümrük vergisi oranları ile ödenecek toplu konut fonunu gösterir listeler (ekli I, II, III, IV, V,VI ve VII sayılı listeler) kapsamı eşyaya ait gümrük vergileri ve toplu konut fonları ilgili listelerde gösterildiği şekilde belirlenmiştir. Ancak, II sayılı liste kapsamında yer alan eşyanın, aynı zamanda V veya VI sayılı listede yer alması durumunda, II, V ve VI sayılı listelerde belirtilen gümrük vergisi oranlarından daha düşük olanı uygulanır.

(2) I sayılı liste kapsamı eşyadan, VII sayılı listede gümrük tarife istatistik pozisyonu ve tanımları belirtilenlerin, “Üretimi Gerçekleştirilecek Nihai Ürün” sütununda ilgili eşyanın karşısında gösterilen ürünlerin imalinde kullanılmak kaydıyla ithal edilmesi halinde gümrük vergileri karşısında gösterilen oranda uygulanır ve bu halde gümrük mevzuatının nihai kullanıma ilişkin hükümlerine tabidir.

(3) EK-1’de yer alan gelişme yolundaki ülkeler, özel teşvik düzenlemesinden yararlanacak ülkeler ile en az gelişmiş ülkelere yönelik Türkiye’nin tek taraflı tercihli tarifeleri II sayılı listenin “GTS Ülkeleri” (Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Ülkeleri) bölümünde yer alan sütunlarda düzenlenmiştir. Genelleştirilmiş tercihler sisteminden yararlanacak ülkelerin “Hariç Sektörler” kapsamında yer alan eşyadan yapılacak ithalatta, bu ülkeler için II sayılı listenin “D.Ü.” (Diğer Ülkeler) sütunu, V ve VI sayılı listede belirtilen gümrük vergisi oranlarından daha düşük olanı uygulanır. GTS Ülkelerinin sektör ve eşya kapsamını gösteren listeleri (EK-2), (EK-3) ve (EK-4)’te yer alır.

(4) III sayılı liste (İşlenmiş Tarım Ürünleri) kapsamı eşyanın karşılarında (T1), (T2) işaretlerinin bulunduğu durumlarda, söz konusu eşya için yapılan tahlil sonuçlarına göre Tablo 1 (Bileşim Tablosu) kullanılarak tespit edilen kod numarasına Tablo 2’de (Tarım Payı Tablosu) tekabül eden toplu konut fonu tahsil edilir.

(5) Serbest Bölgelere veya Antrepoya alınan ya da Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın işlem görmüş ürün olarak Avrupa Birliği’ne ihraç edilmesi halinde, varsa telafi edici verginin hesaplanmasında, ithal ülke ve eşyasına İthalat Rejimi Kapsamında uygulanan ithalat vergisi oranı ile Avrupa Birliği Ortak Gümrük Tarifesinde uygulanan en düşük gümrük vergisi oranı karşılaştırılır ve daha düşük olan vergi oranı tatbik edilir.

Toplu Konut Fonu Uygulamasına İlişkin Esaslar

MADDE 10- (1) Toplu Konut Fonu ödenerek ithal edilecek eşya, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte geçerli miktar ve oranlar kadar fona tabidir. Ancak; 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci maddesi çerçevesinde gümrük vergilerinden muaf olarak gerçekleştirilecek ithalat fona tabi değildir.

(2) Fon tutarları gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte gümrük idarelerince tahsil edilir. Bu fonların, ilgililerce süresi içinde

yatırılmaması durumunda, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

(3) Yurda geçici olarak getirilen ve gümrük vergileri teminata bağlanan eşya ile gümrük vergisi muafiyeti olan eşyanın gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte fona tabi olanlarının fon tutarları teminata bağlanır. Teminata bağlanan bu eşyanın yurt dışına çıkarılmaları durumunda teminatları ilgililerine iade olunur. Kesin ithallerinde ise, önceden teminata bağlanan fon tutarları tahsil edilir.

(4) İthalat işlemlerine ilişkin mevzuatta yer alan toplu konut fonu ve ilave toplu konut fonuna yapılan atıflar, ek mali yükümlülüğe yapılmış sayılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetleri

MADDE 11- (1) Türk müteahhitlik firmalarının yurt dışında inşaat, tesisat, montaj mühendislik, proje, müşavirlik, işletme, bakım ve onarım gibi üstlendikleri işlerle ilgili olarak satın aldıkları makina ve teçhizatın Türkiye'ye kesin ve geçici ithali ile bunlara ilişkin süre uzatımları Bakanlığın iznine bağlıdır.

Fuar ve Sergilerde İthalat İşlemleri

MADDE 12- (1) Ülkemizde açılan uluslararası fuar ve sergilerin ithalatla ilgili işlemlerinin düzenlenmesine ve yürütülmesine Bakanlık yetkilidir.

Kamu İthalatı

MADDE 13- (1) 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 2 nci maddesinde sayılan kamu kurum ve kuruluşları tarafından serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında yapılacak ithalata ilişkin gümrük beyannamesinin tescilinde Bakanlığın izni aranır.

(2) İlgili mevzuattan kaynaklanan yükümlülükler ile istisnai hükümler saklı kalmak kaydıyla, birinci fıkra kapsamında verilen izinler, diğer mevzuata göre alınması gereken izin ve belgelerin yerine geçmez.

Muafiyet

MADDE 14- (1) Uluslararası anlaşmalara, resmi dış kredi anlaşmalarına veya kanunlara dayalı olarak çıkarılan gümrük muafiyeti veya indirimi içeren düzenlemelerin uygulanmasına devam olunur.

(2) Milli Savunma Bakanlığı veya adına ithalat yapacak olan kamu kurum ve kuruluşları ithalatta alınan gümrük vergisi, fon ve harçlardan muaftır.

(3) Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar dahilinde özel veya kamuya ait müzelerde sergilenmek üzere ithal edilecek her türlü eşya, gümrük vergisi, harç ve fonlardan muaftır.

Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) Kapsamında Yapılan İthalat

MADDE 15- (1) Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) kapsamında yapılan ithalata ilişkin işlemler, aşağıda belirtilen esaslara ve Bakanlıkça verilen talimatlara göre yürütülür.

a) NATO ithalatı için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca onaylanmış üç nüsha "Müracaat Mektubu" ile gümrük idarelerine başvurulur.

b) NATO ortak alt yapı projelerinin sona ermesinden sonra, ilgili merciin görüşü alınarak her türlü mali yükümlülüklerin ödenmesi kaydıyla mal, eşya, malzeme ve araçların ithalatçılarına bırakılması Bakanlığın iznine tabidir.

Kesin İthalat

MADDE 16- (1) Mali mükellefiyetleri teminata bağlanmak suretiyle geçici olarak yurda giren eşyadan (ATA Karnesi kapsamında gelenler dahil); kesin ithalinin talep edildiği tarihte yeni ve kullanılmamış eşyanın bedelleri ödenmek suretiyle kesin ithali (kısıtlayıcı hükümler saklı kalmak kaydıyla), gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

MADDE 17- (1) 20/12/1995 tarihli ve 95/7606 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararı, eki listeler ve ekleri değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) İlgili mevzuatta 95/7606 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına yapılan atıflar bu Karara yapılmış sayılır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 1/1/2021 tarihi itibarıyla gümrük vergisi yükselen eşya için, 1/1/2022 tarihinden önce Türkiye'ye sevk edilmek üzere bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılmış olan eşyanın 28/2/2022 tarihine kadar (Bu tarih dahil) ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescil edilmesi halinde, bu Kararın yayımından önceki gümrük vergisi oranları uygulanır.

(2) 1/1/2021 tarihinden önce Türkiye'ye sevk edilmek üzere bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılmış olan ve Türkiye-AB Arasında Gümrük Birliğini Tesis Eden 1/95 Sayılı Ortaklık

Konseyi Kararı kapsamında olup A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelen, Türkiye ile AKÇT arasında Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu Kuran Anlaşmanın yetki Alanına Giren Ürünlerin Ticareti ile ilgili Anlaşma ile Türkiye-AB Ortaklık Konseyi'nin 1/98 sayılı Kararı kapsamında olup geçerli bir menşe ispat belgesi eşliğinde gelen Birleşik Krallık çıkışlı eşyaya, 28/2/2021 tarihine kadar (Bu tarih dahil) ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescil edilmesi halinde 2020 yılına ait İthalat Rejimi Kararı eki listelerde 'AB' sütunundaki gümrük vergisi ve toplu konut fonu uygulanır.

(3) 1/1/2021 tarihinden sonra Türkiye'ye sevk edilmek üzere bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılmış Birleşik Krallık çıkışlı ve menşeli eşya, Türkiye ile Birleşik Krallık arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasına uyum kapsamında yayımlanacak olan düzenlemenin yürürlüğe gireceği tarihe kadar, bu Karar eki listelerde "Diğer ülkeler" sütunundaki gümrük vergisi ve toplu konut fonu doğrultusunda teminat alınarak ithal edilir.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Dahilde İşleme Rejimi kapsamında 1/1/2017-31/12/2020 tarihleri arasında Avrupa Birliği'ne yapılmış olan ihracatta, varsa telafi edici verginin hesaplanmasında, anılan dönemde bu verginin hiç ödenmemiş veya 9 uncu maddenin beşinci fıkrası çerçevesinde ödenmiş olması kaydıyla, anılan fıkra hükümleri tatbik edilir. Gümrük mevzuatının ilgili hükümleri saklıdır.

Yürürlük

MADDE 18- (1) Bu Karar 1/1/2021 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19- (1) Bu Karar hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar.....

I	Sayı	Liste	Tarım	Ürünleri
II	Sayı	Liste	Sanayi	Ürünleri (25-97. Fasıllar)

III Sayılı Liste İşlenmiş Tarım Ürünleri

Tablo 1- III Sayılı Listeye Ait Kod Numaralarını Gösterir Bileşim Tablosu.....

Tablo 2- III Sayılı Listeye Ait Tarım Payı Tablosu

IV Sayılı Liste Balıkçılık ve Su Ürünleri (2, 3, 15, 16. ve 23. Fasıllar).....

V Sayılı Liste Gümrük Vergisi Askıya Alınan Sanayi Ürünleri.....

VI Sayılı Liste Nihai Kullanım Uygulaması Kapsamında İndirimli Gümrük Vergisinden Faydalanacak Sivil Hava Taşıtlarında Kullanılmaya Mahsus Ürünler

VII Sayılı Liste Nihai Kullanım Uygulaması Kapsamında İndirimli Gümrük Vergisinden Faydalanacak Tarım Ürünleri

EK 1- Genelleştirilmiş Tercihler Sisteminden Yararlanacak Ülkeler Listesi

EK 2- Gelişme Yolundaki Ülkeler Ürün Grubu Listesi

EK 3- Özel Teşvik Düzenlemesi Kapsamındaki Ülkeler Ürün Grubu Listesi

EK 4- En Az Gelişmiş Ülkeler Ürün Grubu Listesi

KISALTMALAR

I, II (4-24. FASILLAR), III, IV, V, VI ve VII SAYILI LİSTELER SÜTUN BAŞLIKLARI KISALTMALARI

AB

: Avrupa Birliği Üyesi Ülkeler

BK

: Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı

B-HER

: Bosna-Hersek

D-8

: Gelişen Sekiz Ülke (Bangladeş Halk Cumhuriyeti ve Mısır Arap

Cumhuriyeti hariç olmak üzere Endonezya Cumhuriyeti, İran İslam Cumhuriyeti, Malezya, Nijerya Federal Cumhuriyeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti)

- DTÖ
- : Dünya Ticaret Örgütü
- DÜ
- : Diğer Ülkeler
- EAGÜ
- : En Az Gelişmiş Ülkeler
- EFTA
- : EFTA Üyesi Ülkeler (İzlanda, Lihtenştayn, Norveç, İsviçre)
- EMY
- : Ek Mali Yükümlülük
- F.ADA
- : Faroe Adaları
- G.KORE
- : Güney Kore
- GTP
- : Gümrük Tarife Pozisyon Numarası
- GTİP
- : Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (2022 yılı “İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinde” yer alan pozisyon numaralarındaki eşya)
- GTS ÜLKELERİ
- : Ek -1’de yer alan Genelleştirilmiş Tercihler Sisteminden Yararlanacak Ülkeler
- GÜR
- : Gürcistan
- GYÜ
- : Gelişme Yolundaki Ülkeler
- GV
- : Gümrük Vergisi Oranı
- KOS
- : Kosova
- MLZ
- : Malezya
- ÖTDÜ
- : Özel Teşvik Düzenlemelerinden Yararlanacak Ülkeler
- SNG
- : Singapur Cumhuriyeti

VNZ
: Venezuela

II SAYILI LİSTE (25-97. FASILLAR) SÜTUN BAŞLIKLARI KISALTMALARI

1
:AB Üyesi Ülkeler, EFTA Üyesi Ülkeler, Serbest Ticaret Anlaşması Ülkeleri : Arnavutluk, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Bosna-Hersek, Fas, Faroe Adaları, Filistin, Gürcistan, Güney Kore, İsrail, Karadağ, Kosova, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Mısır, Morityus, Moldova, Sırbistan, Şili, Tunus.

2
: Malezya

3
: Singapur Cumhuriyeti

4
: Venezuela

GTS ÜLKELERİ
: Ek -1'de yer alan Genelleştirilmiş Tercihler Sisteminden Yararlanacak Ülkeler

5
: En Az Gelişmiş Ülkeler

6
: Özel Teşvik Düzenlemelerinden Yararlanacak Ülkeler

7
: Gelişme Yolundaki Ülkeler

8
: Diğer Ülkeler

SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ REJİMİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi

MADDE 74

Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın serbest dolaşıma girişi; ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için

öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili ile mümkündür.

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeden serbest dolaşıma girişine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

MADDE 75

1. Beyan sahibi, tarımsal mali yükler dışında kalan ithalat vergilerinin oranlarının serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinden sonra, fakat eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin ödenmesinden veya teminata bağlanmasından önce indirilmesi halinde, lehine olan oranın uygulanmasını isteyebilir.

2. Beyan sahibinden kaynaklanan nedenlerle gümrük işlemlerinin tamamlanamaması halinde, 1 inci fıkra hükmü uygulanmaz.

MADDE 76

Bir taşıma belgesi içeriği eşyanın değişik tarife pozisyonlarına girdiği hallerde; her bir eşya için kendi tarife pozisyonuna göre işlem yapılmasının ek bir iş yükü ve masrafa sebep olması halinde, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idareleri, eşyanın tamamına en yüksek ithalat vergi oranına tabi eşyanın tarife pozisyonuna göre vergi uygulayabilirler.

MADDE 77

1. Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma girmiş eşyanın gümrük gözetimi, nihai kullanım olarak kabul edilen üretim veya kullanım faaliyetiyle sona erer. Ayrıca, indirimli veya sıfır vergi uygulamasına ilişkin koşulların sona erdiği, eşyanın ihraç veya imha edildiği, eşyanın indirimli veya sıfır vergi uygulaması için belirlenmiş amaçlar dışında kullanılması nedeniyle tahsili gereken vergilerin ödendiği hallerde de gümrük gözetimi sona erer.

2. Nihai kullanım nedeniyle serbest dolaşıma giren eşyaya, duruma göre 81 inci maddenin 2 nci fıkrası veya 83 üncü madde hükümleri uygulanır.

MADDE 78

Serbest dolaşımda bulunan eşya, aşağıda belirtilen hallerde bu statüsünü kaybeder:

- a) Serbest dolaşıma giriş beyannamesinin iptal edilmesi,
- b) Geri ödeme sisteminin uygulandığı dahilde işleme rejimi çerçevesinde işlendikten sonra ihraç edilen eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması,

c) 213 üncü madde hükmü uyarınca, eşyanın kusurlu veya satış sözleşmesi hükümlerine uygun olmaması nedeniyle, gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması,

d) 214 üncü madde hükmü uyarınca, eşyanın ihracına, geri gönderilmesine veya gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulması nedeniyle gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi

Birden fazla tarifedeki eşyanın aynı tarifede vergilendirilmesi

MADDE 204

(1) Herhangi bir ticaret politikası önlemine tabi olmayan eşyaya Kanunun 76 ncı maddesi hükmünün uygulanması halinde, taşıma belgesi içeriği eşyanın cins, tür, miktar, kıymet ve gümrük tarife istatistik pozisyonunu içeren listenin beyannameye eklenmesi zorunludur.

Ticaret politikası önlemleri, ilave gümrük vergisi ve diğer mali yükümlülükler

MADDE 205

(1) Eşyanın serbest dolaşıma girişinde, o tarihte yürürlükte bulunan ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle ilişkin mevzuat ile konulmuş hükümler de uygulanır.

(2) Bu maddede bahsi geçen önlemlerin, ilave gümrük vergisinin veya diğer mali yükümlülüklerin uygulanmasında serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihi esas alınır. Önlem kararının düzenlenecek bir belgeye istinaden uygulanması durumunda, gümrük beyannamesinin tescil tarihi itibarıyla geçerlilik süresi sona eren belgeler kabul edilmez.

(3) Serbest dolaşıma girişte, ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi eşyanın menşei, menşe şahadetnamesi ile ispat olunur. Menşe şahadetnamesi, eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin beyanname ekinde ibraz edilir.

(4) Bu maddede bahsi geçen önlemlere, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi eşyadan;

a) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı anlaşmalar çerçevesinde veya tek taraflı olarak tanıdığı tercihli tarife uygulamasından faydalanmak amacıyla eşyanın tercihli menşei tevsik eden belgelerin ibraz edilmesi halinde,

b) Serbest ticaret anlaşmaları veya Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi çerçevesinde tercihli tarife uygulamasının ortadan kalktığı tarihten önce gümrük gözetimi altında bulunan serbest dolaşımda

olmayan eşyaya ait dördüncü fıkranın (a) bendinde sayılan belgelerin ibraz edilmesi halinde,

c) Doğrudan ticaret politikası önleminin uygulandığı ülkeden ithal edilen veya ticaret politikası önlemi, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülük uygulanan ülke menşeli olduğu beyan edilen eşyanın serbest dolaşıma girişinde,

ç) Türkiye ile AB arasında gümrük birliği tesis eden 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararının ticaret politikası önlemlerine ilişkin 47 nci maddesi hükümleri saklı kalmak üzere, AB'ye üye ülkelerden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelen eşyanın serbest dolaşıma girişinde,

menşe şahadetnamesi aranmaz. Ancak, (c) bendinin istisnası olarak, eşyanın aynı zamanda birden fazla ticaret politikası önlemi, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklere tabi olması ya da aynı düzenleme kapsamında ülkesine göre farklı oranların belirlenmiş olması durumunda menşe şahadetnamesi aranır. Menşe şahadetnamesi ibraz edilmemesi halinde, tahsil edilmesi gerekenlerden en yüksek tutarlar esas alınarak işlem yapılır.

(5) 181 inci maddenin yedinci ve sekizinci fıkraları hükümleri, ticaret politikası önlemine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde de uygulanır.

(6) Numunelerin serbest dolaşıma girişinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

İthali belli kurum ve kuruluşlara bırakılan eşya

MADDE 206

(1) Özel kanunlar gereğince Türkiye'ye ithali belli kurum ve kuruluşlara bırakılan eşya, ancak bu kurum veya kuruluşlar veya bunların yetki verdiği kurum veya kuruluşlarca ithal edilebilir.

Nihai kullanıma tabi eşya ve teminat

MADDE 207

(1) Kanunun 16 ncı maddesi hükmü çerçevesinde Bakanlar Kurulunca belirlenen, nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulamasına tabi eşyanın, öngörülen amaçlarla kullanılması halinde gümrük vergisi alınmaz veya normalde uygulanan gümrük vergisi oranından daha düşük vergi oranı uygulanır.

(2) Nihai kullanıma tabi tutulacak eşya;

a) Avrupa Birliğinde serbest dolaşımda olması,

b) Diğer tercihli tarife uygulamalarına konu olması,

c) Kanun ile gümrük vergisinden muaf veya Bakanlar Kurulu Kararı ile indirimli vergi uygulamasına tabi tutulması,

hallerinde, bu eşyanın tabi olduğu gümrük vergisinin uygulanabilecek vergi ile aynı veya yüksek olması durumunda söz konusu eşyaya 89.08 tarife pozisyonunda yer alan 'sökülecek gemilerle, suda yüzen sökülecek diğer araçlar' hariç nihai kullanım hükümleri uygulanmaz.

(3) Nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanarak serbest dolaşıma giren eşyada kanuni veya tavizli vergi oranının uygulanması ile bulunacak gümrük vergisi ile nihai kullanım nedeniyle indirimli tarife uygulanarak tahakkuk ettirilen gümrük vergisi arasındaki fark gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde teminata bağlanır.

(4) İzin hak sahibinin, izin belgesinde öngörülen sürenin sona ermesinden itibaren otuz gün içerisinde izni veren gümrük idaresine müracaatı üzerine yerinde yapılan denetimlere ilişkin bilgilerin yer aldığı, Ek-27'de yer alan Nihai Kullanım Denetim Formu esas alınarak, izin belgesi kapsamına giren işlemler itibariyle ilgili izin hak sahibinin mali kayıtları üzerinden nihai kullanıma konu eşyanın nihai kullanım amacına uygun kullanımda olup olmadığının tespiti ve teminat iadesine ilişkin diğer iş ve işlemler yetkilendirilmiş gümrük müşavirince düzenlenecek rapora istinaden yerine getirilir. İzin belgesinde öngörülen sürenin sona ermesinden itibaren otuz gün içinde izni veren gümrük idaresine herhangi bir müracaatta bulunulmaması halinde eşyaya ilişkin indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanması nedeniyle alınmamış olan fark vergiler tahsil edilir. Eşyaya ilişkin olarak alınmış bir teminat olmaması halinde izin belgesinde öngörülen sürenin sona ermesinden itibaren otuz günlük süreden sonra izin hak sahibi tarafından yetkilendirilmiş gümrük müşavirince düzenlenmiş raporun izni veren gümrük idaresine sunulmasına kadar geçen her gün için Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca işlem yapılır

Nihai kullanım başvuru formu, izin belgesi, izin belgesinin iptali veya değiştirilmesi

MADDE 208

(1) Serbest dolaşıma girecek eşyanın nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanması talepleri Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilerce, bilgisayar veri işleme tekniği

yoluyla eşyanın serbest dolaşıma gireceği yetkili gümrük idaresine yapılır.

(2) Talep uygun görüldüğü takdirde, ilgili gümrük idaresi tarafından indirimli veya sıfır vergi oranı uygulamasına izin verilir. İzinde geçerlilik süresi de belirtilir.

(3) Gümrük idaresi, eşyanın nihai kullanıma tahsis şartlarına veya öngörülen kullanım amaçlarına uyulmasını sağlamak üzere zorunlu olan hallerde eşyanın ayniyetini tespitiye yönelik gerekli önlemleri alır.

(4) İzin verildiği aşamada yanlış veya gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun veya eşyanın nihai kullanıma tahsis edilmediğinin veya edilemeyeceğinin anlaşılması ya da gümrük idaresinin izni olmaksızın devredilmesi veya satılması hallerinde izin iptal edilir.

(5) İzin iptali durumunda izin hak sahibi nihai kullanıma tahsis edilmemiş eşya ile ilgili gümrük vergisini derhal ödemek zorundadır.

(6) İzin verilmesinde göz önünde bulundurulan şartlardan birinde veya birkaçında değişiklik olduğunda, gümrük idareleri, geçerlilik süresi dahil izinde gerekli değişiklikleri yapabilir.

(7) 126 ncı madde uyarınca geriye dönük izin verilebilmesi için eşya üzerinde gümrük gözetiminin sona ermemiş olması şartı aranır.

Birlikte depolama ve nihai kullanıma tahsis

MADDE 209

(1) İzin hak sahibinin haklı gerekçeleri bulunması halinde, gümrük idareleri, nihai kullanımı nedeniyle indirimli tarife uygulanan eşyanın, aynı teknik ve fiziksel özelliklere sahip, aynı şekil ve evsftaki eşya ile birlikte depolanmasına kayıtlarda ayrı ayrı gösterilmesi şartıyla izin verebilir.

(2) Bu durumda nihai kullanım amacıyla indirimli veya sıfır vergi oranı, nihai kullanıma yönelik eşyanın, birlikte depolandığı eşyaya oranlanması sonucu bulunacak miktarın, depodan kullanılan eşyaya tatbik edilmesi sonucu bulunacak miktara uygulanır.

(3) Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranına tabi eşyanın, bu uygulamadan yararlanabilmesi için, süresi içerisinde öngörülen nihai kullanıma tahsis edilmesi gerekir.

(4) Eşyanın;

a) Sadece bir kez kullanılacak türden olması durumunda, tümünün süresi içinde öngörülen nihai kullanıma tahsis edilmiş olması,

b) Mükerrer olarak kullanılabilir olması durumunda, öngörülen kullanıma ilk tahsis tarihinden itibaren iki yıl geçmiş olması, hallerinde, eşya nihai kullanıma tahsis edilmiş sayılır.

(5) Mükerrer kullanılabilen eşyadan;

a) Havayolları tarafından ya değişim sözleşmeleri şartları gereğince ya da kendi ihtiyaçları nedeniyle uçakların bakım ve onarımı için kullanılan malzeme, öngörülen kullanıma ilk tahsis edilişlerinde,

b) Montajda kullanılan araç parçaları, bunların tahsis edildiği araçlar diğer kişilere devredildiğinde,

c) Sivil hava taşıtlarının yapım, bakım, tadilatı veya donanımına yönelik eşya, izin hak sahibinden başka bir kişiye devredildiğinde veya bakımını, onarımını veya tadilatını müteakip üçüncü şahıslarca tekrar sahibinin kullanımına verildiğinde,

ç) Sivil deniz taşıtları ile sondaj veya inşaat platformlarının yapımı, onarımı, bakımı, tadilatı ve donatılması amaçlarına yönelik olarak sağlanan eşya, gemi ve sondaj platformu izin hak sahibinden başka bir kişiye devredildiğinde bakımı, onarımını ya da tadilatını müteakip üçüncü şahıslarca tekrar sahibinin kullanımına verildiğinde,

d) Doğrudan güverte teslimi yapılan donatım amaçlı eşyanın teslimatı gerçekleştiğinde,

e) Sivil hava taşıtları, bu amaç için öngörülen resmi kayıtlara tescil edildikleri tarihte,

nihai kullanıma geçmiş sayılır.

(6) Mükerrer kullanılabilen eşyanın nihai kullanıma geçtiğinin tespiti durumunda, 209 uncu maddede belirtilen süre beklenmeksizin teminat iade edilebilir.

(7) Nihai kullanım işleminin gerçekleştirilmesi sonucunda ortaya çıkan atık ve artıklar ile doğal yıpranmadan ileri gelen kayıplar da nihai kullanıma tabi tutulmuş eşya olarak değerlendirilir.

Nihai kullanıma tabi eşyanın devri ve başka bir gümrüğe gönderilmesi

MADDE 210

(1) Nihai kullanım kapsamı eşyanın gümrük idaresinin izniyle başka bir izin hak sahibine devri mümkündür.

(2) Eşyanın, eşyayı kendisi nihai kullanıma tabi tutmayacak ithalatçılar tarafından nihai kullanım hükümlerine tabi olunarak indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanmak suretiyle serbest dolaşıma sokulması halinde, söz konusu eşyayı nihai kullanıma

tabi tutacak kişilere yapılacak satış ve devirler ek-31'de yer alan forma işlenir. Söz konusu form ithalatın gerçekleştirildiği ve İthalatçılar İçin Nihai Kullanım İzin Belgesi düzenleyen gümrük idaresine beyan edilir.

(3) Devir nedeniyle başka bir gümrüğe gönderilecek nihai kullanım kapsamı eşya varış gümrüğüne ek-32'de yer alan T5 belgesi ile gönderilir.

(4) T5 belgesi üç nüsha düzenlenir ve tescil işlemine tabi tutulur.

(5) T5 belgesinin;

a) A kutusuna hareket gümrük idaresi,

b) 2 no.lu kutuya eşyayı gönderen kişinin adı ve adresi,

c) 8 no.lu kutuya eşyanın gönderildiği kişinin adı ve adresi,

ç) 14 no.lu kutunun altında bulunan 'önemli not' kutusuna 'nihai kullanıma tabi eşya' ibaresi,

d) 31 no.lu kutusuna eşyanın tanımı, 33 no.lu kutuya eşyanın tarifesi,

e) 38 no.lu kutuya eşyanın net ağırlığı,

f) 103 no.lu kutuya yazıyla eşyanın net miktarı,

g) 104 no.lu kutuda yer alan diğer bölümüne büyük harflerle 'NİHAİ KULLANIM AMACIYLA İNDİRİMLİ VEYA SIFIR VERGİ ORANINDAN YARARLANAN EŞYANIN TAŞINMASIDIR' ibaresi,

h) 106 no.lu kutuya;

1) Eşyanın serbest dolaşıma girişinden sonra bir işleme tabi tutulması durumunda, eşyanın serbest dolaşıma girdiği haldeki tanımı,

2) Serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil sayı ve tarihi ile tescili yapan gümrük idaresinin adı,

ı) Formun arkasındaki E kutusuna varış gümrük idaresinin adı ile eşyanın çıkış tarihi,

yazılmak suretiyle düzenlenmesi zorunludur.

(6) T5 belgesinin iki nüshası eşyayla birlikte varış gümrüğüne ibraz edilmek üzere eşya sahibine verilir. Varış gümrüğü, eşya ile birlikte gelen T5 belgesinin bir nüshasını alıkoyar ve diğer nüshasını hareket gümrük idaresine geri gönderir. Hareket gümrük idaresi bu nüshayla işlemlerini kapatır.

Nihai kullanımda sorumluluk, denetim ve gümrük gözetiminin sona ermesi

MADDE 211

(1) İzin hak sahibi;

a) Eşyayı, öngörülen nihai kullanıma tahsis etmekle,

b) Gümrük idarelerinin, eşyanın gerçekten öngörülen nihai kullanıma konulduğundan emin olmak için gerekli gördükleri kontrolleri yapabilmelerini sağlayacak kayıtları tutmak ve bunların dayanaklarını teşkil eden belgelerle birlikte saklamakla, sorumludur.

(2) Gümrük idarelerince, aralıklarla yapılan denetimlerde ve denetimin sona ermesi halinde, Nihai Kullanım Denetim Formu düzenlenir.

(3) Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma girmiş eşyanın gümrük gözetimi;

a) Nihai kullanım olarak kabul edilen üretim veya kullanım faaliyetiyle,

b) İndirimli veya sıfır vergi oranı uygulamasına ilişkin koşulların sona ermesiyle,

c) Eşyanın ihraç veya imha edilmesiyle,

ç) Eşyanın belirlenen amaçlar dışında kullanılması nedeniyle tahsili gereken vergilerin ödenmesiyle, sona erer.

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR - 15481

Nihai Kullanıma Konu Eşya ile Gümrük Vergisi Askıya Alınan Eşyadan Kullanım Amacı Tayin Edilenlerin İthalatı

Nihai kullanıma tabi tutulacak eşya

MADDE 4

(1) Kanunun 16 ncı maddesi hükmü çerçevesinde, nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulamasına tabi eşyanın, öngörülen amaçlarla kullanılması halinde gümrük vergisi alınmaz veya normalde uygulanan gümrük vergisi oranından daha düşük vergi oranı uygulanır.

(2) Nihai kullanıma tabi tutulacak eşyaya nihai kullanım düzenlemelerine göre uygulanan gümrük vergisinin, diğer hallerde uygulanabilecek vergiden daha düşük olmaması durumunda, söz konusu eşyaya 89.08 tarife pozisyonunda yer alan 'sökülecek gemilerle, suda yüzen sökülecek diğer araçlar' hariç bu Kısım hükümleri uygulanmaz.

(3) Dahilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemi kapsamında getirilen eşya için, Gümrük Kanununun 194 üncü maddesi

uyarınca bir gümrük yükümlülüğü doğması hali hariç bu kısım hükümleri uygulanmaz.

Nihai kullanım izni verilebilecek kişiler

MADDE 5

(1) Nihai kullanım izni, eşyayı kendileri nihai kullanıma tabi tutacak ithalatçılara veya eşyayı nihai kullanıma tabi tutacak firmalara devretmek suretiyle ithal eden ithalatçılara verilir.

Nihai kullanım izni

MADDE 6

(1) 20/12/1995 tarihli ve 95/7606 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararına ekli listelerde belirtilen nihai kullanıma konu eşya ile gümrük vergisi askıya alınan eşyadan, kullanım amacı tayin edilen eşyanın indirimli veya sıfır oranında gümrük vergisi tatbik edilerek serbest dolaşıma girecek eşyanın nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanmasını isteyenlerin, eşyanın serbest dolaşıma gireceği yetkili gümrük idaresinden, beyannamenin tescil tarihinden önce yazılı olarak talepte bulunmaları gerekir.

(2) Talep uygun görüldüğü takdirde, ilgili gümrük idaresi tarafından indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanması izni verilir. Bu izin yazısında iznin geçerlilik süresi de belirtilir.

(3) Gümrük idarelerince iznin verilmesinde göz önünde bulundurulacak şartlardan birinde veya birkaçında değişiklik olduğunda izin belgesinde değişiklik yapılması, iznin geçerlilik süresinin kısaltılması veya iptali mümkündür. Buna ilişkin düzenlemeler Müsteşarlıkça yapılır.

Teminat

MADDE 7

(1) Gümrük idaresince, izin belgesinde kayıtlı olan eşya ve gümrük beyannamesinde kayıtlı olan eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonu ile teknik ve ticari adı bakımından aynı eşya olduğunun tespit edilmesi halinde, eşyaya isabet eden vergiler ile nihai kullanımı veya kullanım amacı tayin edilerek gümrük vergisinin askıya alınması nedenleriyle indirimli tarife uygulanarak tahakkuk ettirilen vergiler arasındaki fark, teminata bağlanır.

Denetim ve sorumluluk

MADDE 8

(1) İzin hak sahibi;
a) Eşyayı, öngörülen nihai kullanıma tahsis etmek veya öngörülen amaçlar için kullanmakla,

b) Gümrük idarelerinin, eşyanın gerçekten öngörülen nihai kullanıma tahsis edildiğinden veya öngörülen amaçlar için kullanıldığından emin olmak için gerekli gördükleri kontrolleri yapabilmelerini sağlayacak kayıtları beş yıl süre ile tutmak ve bunların dayanaklarını teşkil eden belgelerle birlikte saklamakla, yükümlüdür.

(2) Gümrük idarelerince, aralıklarla yapılan denetimlerde ve denetimin sona ermesi halinde, içeriği ve şekli Müsteşarlıkça belirlenecek form kullanılır.

(3) İzni veren gümrük idaresi denetleyici gümrük idaresidir. Ancak, ihtisas gümrüğü uygulaması gibi bazı zorunlu durumlar nedeniyle eşyanın nihai kullanıma tahsis edileceği veya öngörülen amaçlar için kullanılacağı yerin izni veren gümrük idaresinin bulunduğu il sınırları dışında olması durumunda, denetleyici gümrük idaresi eşyanın nihai kullanıma tahsis edileceği veya öngörülen amaçlar için kullanılacağı yere en yakın yetkili gümrük idaresidir. Bu durumda, izni veren gümrük idaresi denetleyici gümrük idaresine izin belgesinin onaylı bir örneğini gönderir. Denetleyici gümrük idaresi ikinci fıkra hükmüne göre işlem yapar.

Yaptırım

MADDE 9

(1) Nihai kullanıma konu eşyanın;
a) Amacı dışında kullanımının söz konusu olması,
b) Aldatıcı işlem ve davranışla, izin belgesi alınmadığı halde alınmış gibi gösterilerek indirimli veya sıfır oranında gümrük vergisi tatbik edilmesi,
c) İzin belgesi alınmadan nihai kullanım hükümlerinden yararlanılması,
durumunda cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla gümrük vergileri tahsil edilir.

Nihai kullanıma tahsis

MADDE 10

(1) Sadece bir kez kullanılabilir olan eşya ile mükerrer olarak kullanılabilir olan eşya ayrımı gözetilmesi kaydıyla hangi hallerde eşyanın nihai kullanıma tahsis edilmiş sayılacağı Müsteşarlıkça belirlenir.

Eşyanın devri

MADDE 11

(1) Nihai kullanım kapsamı eşyanın gümrük idaresinin izniyle başka bir izin hak sahibine devri mümkündür. Eşyanın devrine

ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

Teminat iadesi

MADDE 12

(1) İzin hak sahibi tarafından eşyanın öngörülen süre dahilinde nihai kullanıma tahsis edildiğinin ve öngörülen amaçlar için kullanıldığının tespit edilmesi halinde teminat iade edilir.

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine Getirilmeden Serbest Dolaşıma Girişine İlişkin Özel Şartlar

Gemilerin serbest dolaşıma girişi

MADDE 13

(1) Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü çerçevesinde Türk Bayrağı çekilmiş gemilerin Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeksizin serbest dolaşıma giriş işlemlerinde;

a) Yurt dışı temsilciliklerimizden Bayrak Şahadetnamesinin alınması,

b) Bayrak Şahadetnamesinin düzenlendiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde mahalli sicile başvurularak Türk Uluslararası Gemi Siciline veya Milli Gemi Siciline kaydedilmesi,

c) Geminin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması için gümrük mevzuatı ve sair mevzuat gereğince ibrazı gereken belgelerin beyannameye eklenmesi,

ç) Eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemlerinin geminin kayıtlı olduğu liman başkanlığına en yakın gümrük idaresinde yapılması,

d) Liman başkanlıklarının geminin Türk Uluslararası Gemi Siciline kaydının yapıldığının bildirimini müteakip gümrük işlemlerinin otuz gün içinde sonuçlandırılması,

hususlarının bir arada bulunması gerekir.

(2) Diğer yükümlülükler yerine getirilmek kaydıyla, gemilerin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında oldukları sürede değiştirilen aksam ve parçalarının Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeksizin serbest dolaşıma girişine izin verilir.

Hava taşıtlarının serbest dolaşıma girişi

MADDE 14

(1) Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü çerçevesinde, hava taşıtlarının Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeksizin serbest dolaşıma giriş işlemlerinde;

a) Hava taşıtı için Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından tanzim edilmiş Teknik Uygunluk Belgesinin olması,

b) Düzenlenen Teknik Uygunluk Belgesinin, hava taşıtının gümrük işlemlerinin yapılacağı gümrük idaresinin bağlı bulunduğu

Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne gönderilmesi,

c) Hava taşıtının Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeksizin serbest dolaşıma giriş işlemlerine tabi tutulması hususunun Ulaştırma Bakanlığınca da uygun bulunması,

ç) Hava taşıtının serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması için gümrük mevzuatı ve sair mevzuat gereğince ibrazı gereken belgelerin beyannameye eklenmesi,

d) Teknik Uygunluk Belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren otuz gün içinde gümrük işlemlerinin sonuçlandırılması, hususlarının bir arada bulunması gerekir.

(2) Diğer yükümlülükler yerine getirilmek kaydıyla, hava taşıtlarının Türkiye Gümrük Bölgesi dışında oldukları sürede değiştirilen aksam ve parçalarının Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeksizin serbest dolaşıma girişine izin verilir.

Özet beyana ve gümrüğe sunulmaya istisna

MADDE 15

(1) 13 ve 14 üncü maddeler kapsamında eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemlerinde, Kanunun özet beyana ve eşyanın gümrüğe sunulmasına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (NİHAİ KULLANIM) (SERİ NO: 1)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, nihai kullanıma tabi tutulacak eşyanın nihai kullanım uygulamasından yararlanmasına, nihai kullanım sürecinde denetlenmesine ve nihai kullanım nedeniyle alınan teminatların iade edilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, eşyanın nihai kullanım amacıyla serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması ve nihai kullanım izninin sona ermesine kadar olan işlemlere ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 16, 77, 78, 81 ve 83 üncü maddeleri, 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 207 ila 211 inci maddeleri ile 216 ncı maddesi, 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 sayılı Gümrük

Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 4 ila 12 nci maddeleri uyarınca hazırlanmıştır.

Nihai kullanım izni verilebilecek kişiler

MADDE 4 – (1) Nihai kullanım izni, eşyayı kendileri nihai kullanıma tabi tutacak ithalatçılara veya eşyayı nihai kullanıma tabi tutacak firmalara devretmek suretiyle ithal eden ithalatçılara verilir.

Nihai kullanım izni

MADDE 5 – (1) 20/12/1995 tarihli ve 95/7606 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararına ekli listelerde belirtilen nihai kullanıma konu eşyanın nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanabilmesi için eşyanın serbest dolaşıma gireceği yetkili gümrük idaresinden, beyannamenin tescil tarihinden önce yazılı olarak talepte bulunulur.

(2) Nihai kullanım izin talepleri, Gümrük Yönetmeliğinin 28 no.lu ekinde yer alan başvuru formunun aynı Yönetmeliğin 29 no.lu ekinde yer alan açıklama notları çerçevesinde Tek Pencere Sistemi üzerinden elektronik ortamda yapılır.

(3) Eşyanın işlenmek üzere bir başka firmaya gönderilmek istenmesi halinde, bu durum izin başvurusunda belirtilir. Eşyanın ara işleme tabi tutulmak veya nihai kullanıma tahsis edilmek üzere başka bir firmaya gönderilmesi durumunda ise ara işleme tabi tutulmasına ya da nihai kullanıma tahsis edilmesine ilişkin belgelerin gümrük idaresine sunulması ve gümrük idaresince uygun bulunması gerekir.

(4) Nihai kullanım talebi, ilgili gümrük idaresi tarafından değerlendirilir. Talebin değerlendirilmesinde gümrük idaresince ayrıca başvuruda bulunan firmanın kapasite raporu, mali kayıtları ve varsa daha önceden alınmış nihai kullanım izinleri gibi izin başvuru formunda yer alan bilgileri tevsiken ibraz edilen diğer bilgi ve belgeler de dikkate alınır. Eşya nihai kullanım izin belgesi kapsamında işlenmek üzere bir başka firmaya gönderilecek ise işleme faaliyetini gerçekleştirecek firmaya ve işleme faaliyetine ilişkin bilgiler de talebin değerlendirilmesinde dikkate alınır.

(5) İlgili gümrük idaresince yapılan değerlendirme sonucunda, Gümrük Yönetmeliğinin 30 no.lu ekinde yer alan nihai kullanım izin belgesi Tek Pencere Sistemi üzerinden elektronik ortamda düzenlenir.

(6) Nihai kullanım izin belgesinde, eşya işlenmek üzere bir başka firmaya gönderilecek ise işleme faaliyeti, firma bilgileri, işlem süresi gibi bilgilerin de yer alması gereklidir.

İthalatçılar tarafından yapılacak devir, satış ve eşyanın başka bir gümrük idaresine gönderilmesi

MADDE 6 – (1) Nihai kullanım kapsamı eşya gümrük idaresinin izniyle bir izin hak sahibinden başka bir izin hak sahibine devredilebilir.

(2) Eşyanın başka bir izin hak sahibine devredilebilmesi için izni veren gümrük idaresine Gümrük Yönetmeliğinin 31 no.lu ekinde yer alan form ile başvurulur. Gümrük idaresince devir işlemine taraf kişilere ve nihai kullanıma tahsis edilecek eşyaya ilişkin bilgiler, başvuru formu ile diğer belgeler dikkate alınarak devir talebi değerlendirilir. Devir işlemine izin verilmesi durumunda, devralan izin hak sahibi tarafından devralınan nihai kullanım izni kapsamında beyanname tescil edilebilmesini teminen devralınan nihai kullanım iznine ilişkin firma bilgileri Tek Pencere Sistemi üzerinde güncellenir. Eşyanın başka bir izin hak sahibine devredilmesi halinde söz konusu eşyaya ilişkin hak ve yükümlülükler eşyayı devralan izin hak sahibine geçer.

(3) Nihai kullanım kapsamı eşya, izin belgesinde yapılacak işlem ve işlemi yapacak firma bilgilerinin detaylı olarak belirtilmesi kaydıyla ve gümrük idaresinin izniyle, ara işleme tabi tutulmak ya da nihai kullanıma tahsis edilmek üzere başka bir firmaya gönderilebilir. Bu durumda sorumluluk izin hak sahibine aittir.

Nihai kullanım izninde değişiklik ve iptal

MADDE 7 – (1) Gümrük idarelerince iznin verilmesinde göz önünde bulundurulmuş şartlardan birinde veya birkaçında değişiklik olduğunda izin belgesinde değişiklik yapılabilir. Değişiklik işlemi izni veren gümrük idaresi tarafından Tek Pencere Sistemi üzerinden yapılır.

(2) Nihai kullanım izninin verilmesini müteakip gümrük idaresince gerek üretim mahallinde gerekse de firma kayıtları üzerinde yapılan denetimlerde nihai kullanım izni verilirken dikkate alınan unsurların birinde veya birkaçında değişiklik olduğu ve bu değişikliğin iznin kullanılmasına artık imkan vermediği durumlarda izin belgesi derhal iptal edilir. İptal işlemi izni veren gümrük idaresi tarafından Tek Pencere Sistemi üzerinden yapılır. Denetleyici ve izni veren gümrük idaresinin farklı olması durumunda, izin iptaline ilişkin ilgili bilgi ve belgeler, izin iptalini gerektiren durumun tespitini

takip eden beş iş günü içinde iznin iptalini teminen izni veren gümrük idaresine gönderilir. İznin iptali durumunda, nihai kullanıma tahsis edilmemiş eşya ile ilgili gümrük vergileri ilgili mevzuat uyarınca tahsil edilir.

Nihai kullanım izninin sonradan verilmesi

MADDE 8 – (1) Tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usule tabi eşya ile sivil hava taşıtları ve parçaları hariç olmak üzere geçici depolama yeri veya antrepodaki eşya için, nihai kullanım izni beyannamenin kapatılmamış olması şartı ile sonradan verilebilir.

(2) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası veya onaylanmış kişi statü belgesi sahibi kişilere, eşyanın ayniyatının veya nihai kullanıma tahsis edildiğinin tespit edilmesi şartı ile beyannamenin tescilinden itibaren üç ay içinde başvuruda bulunulması halinde nihai kullanım izni sonradan verilebilir.

(3) Nihai kullanım izninin geriye dönük olarak verilmesi halinde, nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı ile eşyaya isabet eden vergi oranı arasındaki fark 9 uncu madde gereğince teminat alınması şartıyla ilgili mevzuat uyarınca geri verilir veya kaldırılır.

Teminat

MADDE 9 – (1) Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı ile eşyaya isabet eden vergi oranı arasındaki fark kadar Gümrük Kanununun 202 nci maddesi çerçevesinde teminat alınır.

Denetim ve teminatın iadesi

MADDE 10 – (1) Gümrük idaresi nihai kullanıma konu eşya ve işlemi, üretim süreci de dahil olmak üzere her zaman denetleyebilir. Gümrük idareleri tarafından eşyanın nihai kullanıma tahsis sürecinde en az bir defa denetim yapılır. İznin sona ermesinden itibaren otuz gün içerisinde izni veren gümrük idaresine firmanın müracaatı üzerine veya bu süreden önce müracaat edilmesi halinde müracaat tarihinde yerinde nihai denetim yapılır. Denetimlerde ithal eşyasının ithal edildiği şekilde izin verilen yerlerde bulunup bulunmadığı, işleme tabi tutulmuşsa izine uygun olup olmadığı, öngörülen nihai ürünlerin elde edilip edilmediği tespit edilir. Denetimlere ilişkin bilgiler Gümrük Yönetmeliğinin 27 no.lu ekinde yer alan denetim formuna işlenir. Denetim sonuçlarına ilişkin bilgi ve belgeler denetim formuna eklenir.

(2) İzin hak sahibi tarafından eşyanın öngörülen süre içerisinde Gümrük Yönetmeliğinin 209 uncu maddesi çerçevesinde nihai

kullanıma tahsis edildiğinin ve öngörülen amaçlar için kullanıldığının tespit edilmesi halinde nihai kullanım izni Tek Pencere Sistemi üzerinden kapatılarak teminat iade edilir.

Denetleyici ve izni veren gümrük idareleri

MADDE 11 – (1) İzni veren gümrük idaresi denetleyici gümrük idaresidir. Ancak, ihtisas gümrüğü uygulaması ve eşyanın deniz yoluyla gelmesi gibi bazı zorunlu durumlar nedeniyle eşyanın nihai kullanıma tahsis edileceği veya öngörülen amaçlar için kullanılacağı yerin izni veren gümrük idaresinin bulunduğu il sınırları dışında olması durumunda, denetleyici gümrük idaresi eşyanın nihai kullanıma tahsis edileceği veya öngörülen amaçlar için kullanılacağı yere en yakın gümrük idaresidir. Bu durumda, izni veren gümrük idaresi, denetleyici gümrük idaresine izin belgesi ve ekli belgeleri iznin verilmesini takip eden ilk iş günü içinde gönderir.

Bilgi ve belge verme zorunluluğu

MADDE 12 – (1) İzin hak sahibi veya nihai kullanım kapsamı eşyayı ara işleme tabi tutacak veya nihai kullanıma tahsis edecek kişiler, Gümrük Kanununun 11 inci maddesi uyarınca istenecek gerekli her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdür.

(2) Eşyanın izin belgesinde belirtilen şekilde ara işleme tabi tutulmak veya nihai kullanıma tahsis edilmek üzere başka bir firmaya gönderilmesinden önce izin hak sahibi tarafından gümrük idaresine bildirimde bulunulur. Ara işlemde sonra eşyanın izin hak sahibine geri getirilmesinden önce izni veren gümrük idaresine bildirimde bulunulur.

Başlamış işlem

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ hükümleri, Tebliğin yayımı tarihinden önce başlamış ancak henüz sonlandırılmamış olan nihai kullanım işlemleri için de uygulanır.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (VARIŞ ÖNCESİ GÜMRÜK İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 1)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, serbest dolaşıma giriş ve dahilde işleme rejimi kapsamında denizyolu konteyner taşımacılığı veya havayolu taşımacılığı ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen yerli üretimde girdi olarak kullanılacak eşyanın ilgili rejime giriş işlemlerinin Türkiye Gümrük Bölgesine gelişinden önce başlanabilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10 uncu, 40 ıncı, 74 ila 78 inci maddeleri ile 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 74 üncü ve 75 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) **Bakanlık:** Ticaret Bakanlığını,
 - b) **Genel Müdürlük:** Gümrükler Genel Müdürlüğünü,
 - c) **İzin:** Bu Tebliğ kapsamında verilen varış öncesi gümrükleme iznini,
 - ç) **İzin başvurusu:** Bu Tebliğ kapsamında yapılan başvuruyu,
 - d) **Kanun:** 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,
 - e) **Yönetmelik:** Gümrük Yönetmeliğini,
- ifade eder.

Başvuru sahibine ilişkin koşullar

MADDE 4 – (1) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine gelişinden önce ilgili rejime giriş işlemlerine başlanabilmesine izin verilebilmesi için başvuru sahibinin aşağıdaki koşulları sağlaması gereklidir:

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olması ve en az üç yıldır faaliyette bulunması.

b) Yönetim Kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, uluslararası suçlar, zimmet, irtikap, rüşvet, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, suç uydurma ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından 1/3/1926 tarihli ve mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza

Kanununa; vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa; 7/1/1932 tarihli ve mülga 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna, 10/7/2003 tarihli ve mülga 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna, 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna, 3/6/1986 tarihli ve 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle ilgili Kanuna muhalefetten ceza veya mahkûmiyet kararı bulunmaması.

c) Varsa sürekli olarak yurt dışında ikamet eden yabancı uyruklu; yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda sayılan uluslararası suçlar, devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, suç uydurma ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından, gümrük kaçakçılığı veya gümrük kaçakçılığına teşebbüs suçlarından, petrol kaçakçılığı suçlarından, uyuşturucu kaçakçılığı suçlarından, haksız mal edinme suçlarından, Türkiye'nin veya diğer ülkelerin mevzuat hükümlerine muhalefetten ceza veya mahkûmiyet kararı bulunmaması.

ç) Usulsüzlük ve vergi cezaları ile ilgili olarak;

1) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük son üç yıl içerisinde, on ikişer aylık üç dönem ayrı ayrı olmak üzere, işlem gören beyanname sayısının yüzde ikisini aşan sayıda vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle ceza uygulanmamış olması,

2) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük son üç yıl içerisinde, on ikişer aylık üç dönem ayrı ayrı olmak

üzere, işlem gören beyanname sayısının yüzde beşini aşan sayıda gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle usulsüzlük cezası uygulanmamış olması,

3) Gümrük ve vergi mevzuatları uyarınca ödenmemiş herhangi bir vergi, ceza ve fer'i amme borcu bulunmaması.

d) Yeminli mali müşavir tarafından aşağıdaki koşulların incelenerek, olumlu görüşle rapora bağlanmış olması;

1) Başvuru sahibinin ticari ve varsa taşımaya ilişkin kayıtlarını, gümrük idarelerince yapılan ve özellikle sonradan kontrol kapsamında yapılacak denetimlerin sağlıklı ve etkin bir şekilde yapılmasına olanak verecek, bilgi ve kayıtların gerçekliğini koruyan şekilde ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak tutması,

2) Başvuru sahibinin iştigal ettiği iş alanının özellikleri, kapasite raporu ve mali bilançosu göz önüne alındığında, yeterli bir mali durumda bulunması ve hakkında iflas işlemleri başlatılmamış olması.

e) Başvuru yılından önceki son üç takvim yılı veya başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük üç yıl içerisinde, yılda asgari beş milyon FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat gerçekleştirmiş olması,

f) 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicil Kanunu hükümleri kapsamında sanayi sicil belgesini haiz olması ve/veya 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununa göre sanayici sayılması,

g) İzin kapsamında ithal edilen eşyanın üretim ve/veya imalatta kullanılacağına dair taahhüt verilmesi.

(2) Firmanın yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi olması halinde birinci fıkrada yer alan şartlar aranmaz.

(3) Resmî daireler, sermayesinin tamamı devlete ait olan iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait bağlı müesseselerin yapacakları izin başvurularında birinci fıkrada sayılan koşullar aranmaz.

Eşyaya ve rejime ilişkin koşullar

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ hükümlerinden yararlanacak eşya Genel Müdürlükçe belirlenir ve Bakanlık internet sitesinde duyurulur.

(2) Serbest dolaşıma giriş ve dahilde işleme rejimi kapsamında denizyolu konteyner taşımacılığı veya havayolu taşımacılığı ile

Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın bu Tebliğ hükümlerinden faydalanmasına izin verilir.

Başvuru

MADDE 6 – (1) Başvurular, başvuru sahibinin ticaret sicili kaydı uyarınca şirket merkezinin bulunduğu ilin bağlı olduğu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne yapılır.

(2) Başvuru formu ile başvuruda yer alması gereken bilgi ve belgeler Bakanlık internet sitesinde duyurulur.

(3) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahiplerinden ayrıca başvuru alınmaz. Bu kişiler bu Tebliğ hükümlerinden doğrudan faydalandırılır.

Başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 7 – (1) 6 ncı madde uyarınca yapılan başvurular Genel Müdürlükçe veya Genel Müdürlükçe yetki verilmesi halinde ilgili bölge müdürlüğünce değerlendirilir. Gerekli şartları taşıdığı tespit edilen başvuru sahibinin yetkilendirmesi yapılarak başvuru sahibine bildirilir.

(2) Başvuruda eksik bilgi ve belge bulunması halinde eksikliklerin tamamlanması için başvuru sahibine 30 günlük süre verilir.

(3) Başvuru sahibinin gerekli şartları taşımadığının tespit edilmesi veya 30 günlük süre içerisinde eksik bilgi ve belgelerin tamamlanmaması halinde başvuru reddedilir ve red kararı gerekçesi ile birlikte başvuru sahibine bildirilir.

İzin süresi, sürenin uzatılması ve iznin iptali

MADDE 8 – (1) İzin süre sonu, iznin verildiği yılı izleyen takvim yılını takip eden üçüncü yılın son günüdür. İzin sahibi tarafından izin süresinin uzatılmasının talep edilmesi halinde iznin sona erdiği yılın Kasım ayı içerisinde 6 ncı maddede belirtilen belge ve bilgilerle birlikte başvuruda bulunulur. Başvuru, 7 nci madde kapsamında değerlendirilerek uygun bulunması halinde izin süresi izleyen takvim yılını takip eden üçüncü yılın son gününe kadar uzatılır.

(2) Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası sahipleri, sertifika geçerlilik süresince bu Tebliğ hükümlerinden yararlandırılırlar. Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasının askıya alınması, geri alınması ve iptal edilmesi hallerinde, belgenin askıya alındığı, geri alındığı veya iptal edildiği tarih itibarıyla Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası sahipleri bu Tebliğ hükümlerinden faydalanamaz.

(3) Bu Tebliğ kapsamında verilen izin, aşağıdaki hallerde iptal edilir:

a) İzinin, izin sahibinin başvuru sırasında verdiği yanlış veya eksik bilgi ya da belgeye dayanılarak verildiğinin tespit edilmesi.

b) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (f) bentlerinde sayılan koşulların kaybedildiğinin tespit edilmesi.

c) İzin sahibinin bu Tebliğ kapsamındaki taahhütlerine aykırı hareket ettiğinin ve/veya bu Tebliğ kapsamındaki işlemlerine ilişkin ciddi ihlal ve usulsüzlüklerin tespit edilmesi.

Beyanname işlemleri

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ kapsamı eşyanın gümrük beyannamesine konu edilebilmesi için tescil edilmiş statüde bir özet beyanın bulunması gereklidir.

(2) İzin kapsamında işlem görecektir gümrük beyannamesinin "BS" kutusuna "BS-18" yazılır.

(3) İzin kapsamında tescil edilecek gümrük beyannamesinin, özet beyanın ilgili satırında yer alan eşyanın tamamını kapsamaması gerekir.

Risk analizi ve beyanın kontrolü

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ kapsamında işlem gören gümrük beyannamelerinin beyanın kontrolü türü (hat bildirim), varış bildirim onayına kadar yükümlülere bildirilmez.

(2) Bu Tebliğ kapsamında işlem gören gümrük beyannamelerine ilişkin beyanın kontrolü, eşyaya ait beyanname ve eklerinin doğruluğu ve birbiriyle uygunluğu itibarıyla veya belge kontrolüne tabi tutulmaksızın gerçekleştirilir.

(3) Eşyaya ait beyanname ve eklerinin doğruluğu ve birbiriyle uygunluğu kontrol edilen veya belge kontrolüne tabi tutulmayan bu Tebliğ kapsamındaki gümrük beyannamelerinin, herhangi bir nedenle varış bildirim onayına kadar fiziki muayeneye yönlendirilmesi mümkündür.

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesi

MADDE 11 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın taşıttan boşaltılması gümrük gözetimi altında gerçekleştirilir.

(2) Özet beyan eksiklik/fazlalık takibatı, Yönetmeliğin 75 inci maddesi çerçevesinde gerçekleştirilir.

(3) Bu Tebliğ kapsamında işlem gören gümrük beyannamesine konu eşya veya konteynerin boşaltma listesinde bulunmaması halinde söz konusu beyanname yükümlü talebine istinaden Kanun ve Yönetmeliğin ilgili hükümleri çerçevesinde iptal edilir.

(4) Üçüncü fıkra kapsamı eşyaya ilişkin ödenmiş bir vergi bulunması halinde Kanun ve Yönetmeliğin geri verme hükümlerine göre işlem yapılır.

(5) Yürürlükten kaldırılmıştır.

Özet beyan verisinin değişmesi

MADDE 12 – (1) İzin kapsamında gümrük beyannamesine konu edilen özet beyanın ilgili satırında varış bildirimini verilinceye kadar değişiklik yapılması veya özet beyanın iptali halinde tescil edilmiş olan beyanname, yükümlü talebine istinaden, Kanun ve Yönetmeliğin ilgili hükümleri çerçevesinde iptal edilir ya da beyannamede idare tarafından gerekli düzeltmeler yapılarak beyanname işlemleri ikmal edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında iptal edilen gümrük beyannamesine ilişkin ödenmiş bir vergi bulunması halinde Kanun ve Yönetmeliğin geri verme hükümlerine göre işlem yapılır.

Geçici depolama giriş-çıkış işlemleri

MADDE 13 – (1) Sarı ve yeşil hatta işlem gören gümrük beyannamesi kapsamı eşyanın BİLGE sisteminde geçici depolama giriş-çıkış kaydı yapılmaz. Havayolu taşımacılığının gereği olarak geçici depolama yerine alınan eşyanın teslimine ilişkin işlemler Bakanlıkça belirlenir.

(2) 10 uncu maddenin üçüncü fıkrası kapsamında kırmızı hatta sevki yapılan veya varış bildirimini onayı ile birlikte yükümlülerce beyanın kontrol türünün kırmızı hat olduğunun öğrenildiği gümrük beyannamesi kapsamı eşya izin kapsamında değerlendirilmez. Bu durumda, gümrük beyannamesinde düzeltme yapılarak “BS-18” basitleştirilmiş usul kodu iptal edilir. Ayrıca, izin kapsamında değerlendirilmeyen söz konusu eşyanın geçici depolama giriş kaydı yapılır.

Beyannamenin statüsü

MADDE 14 – (1) Beyanın kontrolü tamamlanan ve ilgili rejim uyarınca vergileri ödenen veya teminata bağlanan gümrük beyannamesi, varış bildirimini onayı ile birlikte serbest dolaşıma giriş rejiminde kapanmış, dahilde işlem rejiminde kapatılabilir statüye gelir. Havayolu taşımacılığında vergilerin ödenmesi veya teminata bağlanması varış bildiriminden sonra da gerçekleştirilebilir.

Saha çıkış işlemleri

MADDE 15 – (1) 14 üncü madde kapsamında serbest dolaşıma giriş rejiminde kapanmış, dahilde işleme rejiminde kapatılabilir

statüye gelen beyannameye ilişkin olarak;

a) Denizyolu konteyner taşımacılığında eşyanın bulunduğu konteynerlerin,

b) Havayolu taşımacılığında ise eşya veya eşyanın bulunduğu kapların,

saha ve geçici depolama yeri çıkışı yapılır.

Sonradan kontrol işlemleri

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ kapsamında işlem gören eşyanın gümrük işlemlerine ve/veya sonraki ticari işlemlere ilişkin ticari belge ve veriler, 27/10/2008 tarihli ve 27037 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü Yönetmeliği uyarınca sonradan kontrol kapsamında denetlenir veya beyannamenin tescil edildiği gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğünde yer alan Kontrol Şubelerince incelemeye tabi tutulur.

(2) Yapılan kontrol işlemleri sırasında izin sahibinin izne ilişkin koşulları taşımaya devam edip etmediği de kontrol edilir.

Yetki

MADDE 17 – (1) Genel Müdürlük, bu Tebliğin uygulanmasına ilişkin gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğde yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ yayımını takip eden 90 ıncı gün yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ REJİMİ) (SERİ NO: 2)

Amaç ve Kapsam

Madde 1 — Bu tebliğ, işlenmiş tarım ürünlerinin tahlili ve vergilendirilmesi ile bu ürünlerin tahlilinin hangi laboratuvarlarda yapılacağını düzenlemektedir.

Meri İthalat Rejim Kararı ekinde, işlenmiş tarım ürünlerine yer verilen liste kapsamı eşyanın karşılarında (T1), (T2) işaretlerinin bulunduğu durumlarda, işlenmiş tarım ürünlerinin bünyesinde yer aldığı kabul edilen ve kimyasal tahlile tabi tutulmaları neticesinde

tespit edilen tarım payı unsurları oranlarının, Bileşim Tablosuna (Meursing Tablo) uygulanması suretiyle tespit edilecek kod numaralarına, İthalat Rejimi Kararı eki tarım paylarını gösterir listede karşılık gelen Toplu Konut Fonu miktarları tahsil edilmektedir.

Gümrük Yönetmeliğinin 196 üncü maddesinin birinci fıkrasında; eşyanın, a) 23 no.lu ekte yer alan listede bulunması, b) Gümrük vergisinin tahakkuk ettirilmesinde veya muaflik hükümlerinin uygulanması ya da eşyaya uygulanacak dış ticaret önlemleri veya düzenlemelerinin belirlenmesi nedeniyle eşyanın cins, nev'i ve niteliğini; dolayısıyla Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki yerini tespit edebilmek için muayene memurunca bu tespitin yapılmasının mümkün olamaması halinde, laboratuvar tahlili yapılacağı hükme bağlanmıştır.

İşlenmiş tarım ürünlerinin tahlilleri aşağıda belirtilen usullerde gerçekleştirilecektir.

Tahlil işlemlerinin yapılacağı laboratuvarlar

Madde 2 — Mer'i İthalat Rejimi Kararına ekli listede yer alan ve Meursing Tablo uygulaması gerektiren ürünlerin tahlilleri, eşyanın serbest dolaşıma gireceği Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından Resmi Gazetede yayınlanan İthal ve İhraç Edilecek Gıdaların Giriş ve Çıkış Kapılarının Tespit ve İlanına Dair Tebliğler kapsamındaki gümrük idareleri tarafından en yakın olanına gönderilmek suretiyle İstanbul Gıda Ürünleri İhtisas Gümrük Laboratuvarında, İzmir Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü Laboratuvarında, Ankara Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü Laboratuvarında, Bursa Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü Laboratuvarında veya Mersin Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü Laboratuvarında; Meursing Tablo uygulaması ise tahlili isteyen gümrük idarelerinde yapılacaktır.

Bu laboratuvarlarda yapılamayan işlenmiş tarım ürünlerinin tahlilleri resmi bilimsel kuruluşlarda yapılacaktır. Buralarda yapılan tahlil sonuçlarının değerlendirilmesi yine anılan gümrük müdürlüklerince gerçekleştirilecektir.

Ancak, mer'i İthalat Rejimi Kararına ekli listede, tarım payı, sabit değer şeklinde EURO (karşılığı YTL.) olarak belirlenmiş olan, bu nedenle Bileşim Tablosu (Meursing Tablo) uygulaması gerektirmeyen işlenmiş tarım ürünlerinin tarife diline göre cins, nevi ve niteliğinin tespitine yönelik fiziksel veya kimyasal tahlilleri, Gümrük Yönetmeliğinin 194 üncü maddesi çerçevesinde yukarıda

adı geçen laboratuarlara gönderilerek alınacak tahlil sonuçlarına göre işlem tekemmül ettirilecektir.

Tahlil yapılacak numunelerin alınması, tahlilin amacı ve numunelerin gönderilmesi

Madde 3 — Numuneler, eşyanın cins, nevi ve niteliğini temsil edecek şekilde ve en az iki tahlile yetecek miktarda alınacaktır.

Usulüne uygun olarak alınmış numuneler ilgili gümrük idaresince mühürlenmek suretiyle birinci nüsha beyanname, Ek-1'de yer alan işlenmiş tarım ürünleri beyan formu ve fatura ile birlikte, Gümrük Yönetmeliği 200 nci maddesinde belirtildiği şekilde anılan laboratuarlara intikal ettirilecektir.

Resmi bilimsel kuruluşlarda yapılacak tahliller için yalnız mal numunesi mühürlenmek suretiyle aynı yöntem izlenecektir.

Tahlil raporları

Madde 4 — Tahlil işlemlerinin yapılacağı belirtilen laboratuarlarda yapılan tahlil neticesinde tespit edilen tahlil değerleri (tarım unsurları oranları), eşyanın tarife diline göre cins, nevi ve niteliği, Gümrük Yönetmeliğinin 30 nolu ekinde yer alan Laboratuvar Tahlil Raporu Formunun, ikinci tahlil olması halinde ise 82 nolu ekinde yer alan İkinci Tahlil Raporu Formunun 7 numaralı bölümüne ve İşlenmiş Tarım Ürünleri Beyan Formuna yazılır ve tahlili yapan kimyager tarafından imzalanıp mühürlenerek en kısa zamanda ilgili gümrük idaresine ulaştırılacaktır.

Tahlil Raporu Formunda ve İşlenmiş Tarım Ürünleri Beyan Formunda, tahlil sonucuna göre ürünün ihtiva ettiği tarım unsurlarının Meursing Tablo'ya uygulanması sonucu bulunan kod numarası da belirtilecektir.

Resmi bilimsel kuruluşların laboratuvarlarına gönderilen numunenin tahlili sonucunda, düzenlenecek tarım unsurlarını gösterir tahlil raporu, anılan kuruluşlar tarafından tahlili talep eden gümrük müdürlüğüne gönderilecek ve Meursing Tablo uygulaması ilgili gümrük müdürlüğüne yapılacaktır.

Tahlil sonuçlarının yükümlüye duyurulması

Madde 5 — İşlenmiş tarım ürününün serbest dolaşıma giriş işlemlerinin yapılacağı gümrük idaresine gönderilen tahlil raporları, ilgili muayene memurunca beyan sahibi veya temsilcilerine ya da müşavirlerine tahlil raporları üzerine tarih konulmak ve imzalatılmak suretiyle, buna imkan olmayan hallerde yazı ile bildirilecektir.

Tebliğ tarihi tahlil raporlarına itiraz için başlangıç sayılacaktır.

Tahlile itiraz ve ikinci tahlil

Madde 6 — Yükümlüler, tahlil sonuçlarının kendilerine duyurulduğu günden itibaren 15 gün içinde itiraz ile ikinci tahlil isteyebilirler.

İtirazlar, Gümrük Yönetmeliği'nin 588 inci maddesi çerçevesinde gümrük işlemlerinin yapıldığı gümrük idaresinin bağlı bulunduğu Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne dilekçe verilmek suretiyle yapılır.

Tahlil sonuçlarına itiraz vaki olduğunda, ikinci tahlil, birinci tahlilin yapıldığı laboratuarda, birinci tahlili yapan kimyager dışındaki iki kimyager tarafından ve birinci tahlili yapan kimyager ile itiraz eden yükümlünün gözlemci sıfatıyla bulundurabileceği bir kimyagerin huzurunda yapılır. Birinci tahlilin yapıldığı laboratuarda üç veya daha fazla gümrük kimyageri yok ise, ikinci tahlil resmi bilimsel bir kuruluş laboratuvarında, birinci tahlilin resmi bilimsel kuruluşlarda yapılmış olması durumunda itiraz vaki olursa ikinci tahlil başka bir resmi bilimsel kuruluş laboratuvarında yapılacaktır.

İkinci tahlil sonucu, eşyanın teknik özellik ve niteliklerinin tayin ve tespiti bakımından kesindir. Bu sebeple, yükümlülere ikinci tahlil sonucu ile bu sonuca göre yapılan tarife uygulaması ve tahakkuk ettirilen vergiler duyurulur.

İdarece yapılan inceleme sonunda, itirazın kanuni süresi içinde yapıldığı ve eşya örneklerinin henüz gümrükte bulunduğu tespit olunursa, yükümlü itirazında haklı çıktığı takdirde geri verilmek üzere, ikinci tahlil icap ettiren her bir örnek için Gümrük Yönetmeliği'nin 748 inci maddesinde belirtilen tahlil masrafı alınır. Bu tutar, her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında arttırılır ve bu hesaplamada 1 YTL.'sına kadar olan tutarlar dikkate alınmaz.

Gümrük laboratuvarı dışında yapılacak tahlillere ilişkin ücretler yükümlü tarafından peşin olarak ödenir.

İthalî süreklilik arz eden işlenmiş tarım ürünleri

Madde 7 — Aynı işlenmiş tarım ürününün (Meursing Tablo uygulamasını gerektiren veya gerektirmeyen) ithalinin süreklilik arz etmesi halinde; Gümrük Yönetmeliğinin 194 üncü maddesinin altıncı fıkrası hükmü uyarınca; göndericisi, alıcısı ve menşeyinin aynı olması, eşyanın özelliklerini belirleyici belgelerinde farklılık bulunmaması ve beyanname tescil tarihi itibarıyla en fazla bir yıl öncesine dayanan ve aynı eşyaya ait tahlil raporunun gümrükçe

tasdikli nüshasının ibraz edilmesi halinde, daha önce yapılan tahlile itibar edilir.

İşlenmiş tarım ürünlerindeki tarım unsurlarının beyanı

Madde 8 — İşlenmiş tarım ürünlerinin serbest dolaşıma girişinde, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında ürünün bünyesinde yer alan tarım unsurlarını, oranlarıyla veya kod numarasıyla ya da bileşim tablosundaki ana ürünler olarak gösteren ve hukuken beyan kabul edilecek olan Ek-1'deki örneğine uygun form doldurularak beyannameye eklenmesi zorunludur.

İşlenmiş tarım ürünlerinin teminat alınarak işlem yapılması

Madde 9 — Yükümlünün talebi üzerine serbest dolaşıma girişe ilişkin diğer tüm belgelerin tamam olması kaydıyla; ilgili gümrük idaresince, işlenmiş tarım ürünlerinde beyan sahibinin ibraz ettiği üretici firma tarafından tanzim edilmiş sertifikalara uygun olarak, yükümlü tarafından doldurulan İşlenmiş Tarım Ürünleri Beyan Formundaki oranlar, geçici olarak kabul edilerek vergi ve fonların buna göre hesaplanması, tutarın nakdi teminat olarak (depozito) alınması, yapılan tahlil sonunda ilave vergi ve fon alınması gerektiğinde bunların itirazsız ödeneceğine dair Ek-2'de yer alan örneğine uygun, yükümlü tarafından düzenlenerek imzalanacak taahhütname alınması suretiyle eşya, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 71 inci maddesine istinaden sahibine teslim edilir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 10- 27/05/2000 tarihli ve 24061 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi) Seri No: 1" yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde: Bu tebliğde yer alan Mersin Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü Laboratuvarında Measuring Tablo uygulaması gerektiren ürünlerin tahlilleri 01.01.2006 yılından itibaren yapılacaktır.

Yürürlük

Madde 11 — Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12 — Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ) (SERI NO: 13)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 13/12/1968 tarihli ve 1072 sayılı Rulet, Tilt, Langirt ve Benzeri Oyun Alet ve Makinaları Hakkında Kanun kapsamında ithali yasak oyun alet ve makinaları ile anılan Kanun kapsamı dışında bulunan eşyanın gümrük idarelerinde ayırımına ilişkin olarak yapılacak işlemlerin usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğin kapsamı, 1072 sayılı Rulet, Tilt, Langirt ve Benzeri Oyun Alet ve Makinaları Hakkında Kanun kapsamında ithali yasak oyun alet ve makinaları ile anılan Kanun kapsamı dışında bulunan eşyanın gümrük idarelerinde ayırımına ilişkin olarak yapılacak işlemlerin usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10 ve 10/A maddeleri, 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendine istinaden hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

b) Kanun: 13/12/1968 tarihli ve 1072 sayılı Rulet, Tilt, Langirt ve Benzeri Oyun Alet ve Makinaları Hakkında Kanunu,

c) Komisyon: İlgili Gümrük Müdürlüğünün talebi üzerine, gümrük işleminin yapılacağı ildeki Baronun görevlendireceği hukukçu, Makina Mühendisleri Odasının görevlendireceği makina mühendisi ve Emniyet Müdürlüğü ahlak büro görevlisinin katılımıyla oluşturulacak heyeti, ifade eder.

Serbest dolaşıma girişine izin verilmeyecek eşya

MADDE 5 – (1) Serbest dolaşıma girişe konu oyun alet ve makinalarının;

a) Kanunda açıkça isimleri belirtilerek yasaklanan rulet ve tilt isimli eşyalardan olması,

b) Kanunda ismen sayılmamakla birlikte kullanım amacı kumar olan sigara makinası gibi oyun alet ve makinalarından olması,

c) İthalinin yasak olduğu yargı kararı ile sabit olan oyun alet ve makinalarından olması,

ç) Baht ve talihe bağlı olması veya kullanımının maharet isteyen, otomatik, yarı otomatik el veya ayakla kullanılan oyun alet

ve makinalardan olması,

d) Komisyon tarafından Kanun kapsamında bulunan ithali yasak oyun alet ve makinalarından olduğunun tespit edilmesi,

hallerinde serbest dolaşıma girişine izin verilmez.

Serbest dolaşıma girişine izin verilecek eşya

MADDE 6 – (1) Kanun kapsamına girmeyen, bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen koşulları taşıyan, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde 9504.30.10.00.00, 9504.30.20.00.00, 9504.30.90.00.00, 9504.50.00.00.00 ve 9504.90.80.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonunda yer alan eşyanın ithaline izin verilir.

(2) İthaline izin verilecek eşyanın ayrıca;

a) Elektronik veya dijital olması,

b) Ekran ihtiva etmesi, jeton veya elektronik kart sistemi ile çalışması,

c) Kullanımının süreye bağlı olması,

ç) Puan veya süre kazanımı dışında herhangi bir ödül veya kazanç sağlamaması,

koşullarının tümünü aynı anda karşılaması gerekir.

(3) İlgili gümrük idaresince, eşyanın Kanun kapsamında yer alıp almadığına ilişkin olarak yapılacak değerlendirmelerde Ek-1 sayılı listeden yararlanılabilir.

Komisyon tarafından yapılacak iş ve işlemler

MADDE 7 – (1) Eşyanın Kanun kapsamında ithali yasak oyun alet ve makinalarından olup olmadığının ilgili gümrük idaresince açıkça tespit edilemediği durumda gerekli değerlendirme Komisyon tarafından yapılır.

(2) İthale konu eşyaya ilişkin Komisyon tarafından yapılacak tespit ve değerlendirme sonucunda düzenlenecek raporda;

a) Olumlu ise, Kanun kapsamına girmediği ve ithali yasak eşya olmadığı,

b) Olumsuz ise, Kanun kapsamına girdiği ve ithali yasak olduğu, hususları açık bir şekilde belirtilir. Komisyon kararları oy çokluğu ile alınır. İthale konu eşyaya ilişkin olarak Komisyonun hazırlayacağı rapor doğrultusunda gümrük işlemleri tamamlanır. Raporun olumsuz olması halinde ilgili gümrük idaresince yapılacak bu işleme karşı yükümlüsünce, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 242 nci maddesi hükümleri çerçevesinde itirazda bulunulabilir.

(3) Komisyonun incelemesine konu olacak kapların açılması, kapatılması, tahmil, tahliye gibi hizmetler ile komisyon üyesi

makina mühendisi ve hukukçunun verdiği hizmet karşılığı ücret yükümlü tarafından karşılanır.

(4) Üçüncü fıkranın uygulanmasında, makina mühendisine ödenecek ücret ilgili Makina Mühendisleri Odası tarafından Komisyonda görevlendirilen makina mühendisinin hizmeti karşılığı ücret 16/1/1982 tarihli ve 17566 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Bilirkişilik, Eksperlik, Hakemlik ve Teknik Müşavirlik Yönetmeliği çerçevesinde görevlendirmeyi yapan Oda tarafından belirlenir. İlgili Baro tarafından Komisyonda görevlendirilen hukukçunun hizmeti karşılığı ücreti ise Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde yer alan benzer işler dikkate alınarak, olayın özelliğine (ithal edilen malların değeri, zaman ve benzeri.) göre görevlendirmeyi yapan Baro tarafından takdir edilir.

İlgili kurumlarca yapılacak değerlendirmeler

MADDE 8 – (1) Oyun alet ve makinalarının spor veya eğitim-öğretim amaçlı olması ya da kumar ve kazanç kastı bulunmamak koşuluyla eğlence amaçlı olması halinde;

a) Eğitim-öğretim amaçlı oyun alet ve makinalarının, kullanım yeri ve amacına göre Milli Eğitim Bakanlığı, ilgili Fakülte Dekanlığı ya da Yüksekokul Müdürlüğüne,

b) Spor amaçlı oyun alet ve makinalarının Gençlik ve Spor Bakanlığınca,

c) Eğlence amaçlı oyun alet ve makinalarının ise İçişleri Bakanlığınca (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü),

ayrıca uygun görülmesi gerekir.

Yetkili gümrük idareleri

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ kapsamına giren eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemlerini yapmaya, Orta Anadolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı Ankara Gümrük Müdürlüğü, Orta Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı Mersin Gümrük Müdürlüğü, Batı Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı Antalya Gümrük Müdürlüğü, Ege Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı İzmir Gümrük Müdürlüğü, İstanbul Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı İstanbul Havalimanı, Atatürk Havalimanı Kargo, Halkalı ve Ambarlı Gümrük Müdürlükleri yetkilidir.

Yetki

MADDE 10 – (1) Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü), bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her

türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinden 15 gün sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ) (SERİ NO: 15)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan sürekli akış halinde, ay içinde kısım kısım veya tek seferde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10 uncu, 31 inci ve 40 inci maddeleri ile 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 53 üncü maddesine istinaden hazırlanmıştır.

Eşyanın gümrüğe sunulması

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki eşyanın Gümrük Kanununun 40 inci maddesi uyarınca gümrüğe sunulmaksızın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmasına yetkili gümrük idaresince izin verilir.

Başvuru ve beyannamenin tescili

MADDE 4 – (1) Boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan sürekli akış halinde Türkiye Gümrük Bölgesine bir ay içinde getirilmesi öngörülen eşyaya ilişkin serbest dolaşıma giriş beyannamesi o ayın ilk on günü içinde tescil edilir.

(2) Beyana esas miktarın tek seferde veya kısım kısım gelmesi halinde serbest dolaşıma giriş beyannamesi en geç eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine geldiği günü takip eden ilk iş günü içinde tescil edilir.

(3) Yükümlüler tarafından serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında, miktara ilişkin

rapor/belge/tutanak ile kıymet unsurlarını kapsayan sözleşmenin örneği, onaylı çevirisi veya eşyaya ilişkin fatura gümrük idaresine sunulur. Sermayesinin tamamı devlete ait kamu iktisadi teşebbüslerinden sözleşme istenmeyebilir. Eşyanın kıymeti, ay içinde teslim edilmesi öngörülen miktar ve alım-satım sözleşmesinde yer alan birim kıymet esas alınarak beyan edilir. Gümrük idaresince gerek görülmesi halinde uluslararası gözetim şirketinden alınacak ölçüm raporu istenebilir.

(4) Bu Tebliğ ile belirlenen usulde beyanda bulunulmak istenmesi halinde gümrük beyannamesi ekranından "BS-4" kodu seçilir.

Miktar, kıymet tespiti ve vergi tahakkuku

MADDE 5 – (1) 4 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen süreler içinde tescil edilen serbest dolaşıma giriş beyannamesinde vergi hesaplaması, aynı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen mevcut belgelerde kayıtlı miktar ve kıymet esas alınarak yapılır.

(2) Ay içinde sürekli akış halinde, kısım kısım veya tek seferde gelen ve serbest dolaşıma giriş beyannamesi tescil edilen eşyaya ilişkin fatura veya diğer belgeler, beyannamenin tescil anında beyan edilememesi halinde, en geç eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine geldiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı gününe (yirmi altıncı gün dahil) kadar gümrük idaresine ibraz edilir.

(3) İkinci fıkra uyarınca ibraz edilen fatura ve diğer belgeler esas alınarak beyannamede düzeltme yapılır, tahakkuk ettirilen gümrük vergileri aynı süre içinde ödenir.

(4) Faturanın belirtilen süre içinde gümrük idaresine ibraz edilmemesi halinde Gümrük Yönetmeliğinin 31 inci maddesi uyarınca işlem yapılır.

Yetkili gümrük idaresi

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğ kapsamına giren eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin gümrük işlemlerini yapmaya Orta Anadolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı Ankara Gümrük Müdürlüğü yetkilidir.

Diğer hususlar

MADDE 7 – (1) 4 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen sürelerin aşılması halinde, söz konusu sürelerin bitiminden itibaren beyannamenin tescil edildiği tarihe kadar geçen süre için 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme

Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır.

(2) 5 inci maddede belirtilen süreye kadar ithalat vergilerinin ödenmemesi nedeniyle eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemlerinin tamamlanmaması halinde, vade tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı tahsil edilir.

(3) Bu Tebliğde belirlenen sürelerin son günü tatil gününe rastlarsa, süre tatil gününü izleyen çalışma gününün bitimine kadar uzar.

(4) Bu Tebliğde yer almayan hususlarda, gümrük, dış ticaret ile sair mevzuatın ilgili hükümleri uygulanır.

Yetki

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ kapsamı eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemlerine ilişkin özel ve istisnai durumları inceleyip sonuçlandırmaya Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 9 – (1) 28/9/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) (Seri No: 9) yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) (Seri No: 9)’ne göre başlatılan işlemler söz konusu Tebliğe göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ) (SERİ NO: 16)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, deniz yolu ile sıvı halde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve gümrük gözetimi altında gaz haline dönüştürülerek limanda boru hattına verilen sıvılaştırılmış doğal gazın (LNG) serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10, 31, 35/A, 39 ve 71 inci maddeleri ile 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 53, 196 ve 201 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Özet beyan ve eşyanın gümrüğe sunulması

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki eşya için 4458 sayılı Kanunun 35/A maddesi uyarınca özet beyan verilir ve 4458 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi uyarınca eşya gümrüğe sunulur.

Başvuru, beyannamenin tescili ve tahlil

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğ kapsamına giren eşyanın serbest dolaşıma giriş beyannamesi, 4458 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler içinde, eşyanın boşaltılmasına başlanmadan önce tescil edilir.

(2) Bu Tebliğ ile belirlenen usulde beyanda bulunulmak istenmesi halinde gümrük beyannamesi ekranından “BS-19” kodu seçilir.

(3) Beyan sahibi tarafından yurt dışı analiz raporu ile proforma fatura veya satış sözleşmesi gümrük idaresine sunulur ve proforma faturada veya satış sözleşmesinde yer alan veriler çerçevesinde serbest dolaşıma giriş beyannamesi tescil edilir.

(4) Bu Tebliğ kapsamına giren eşyanın laboratuvar tahlilleri, Gümrük Yönetmeliğinin 201 inci maddesi uyarınca yapılır. Gümrük Yönetmeliğinin 201 inci maddesi kapsamında, boşaltım limanı veya FSRU Terminalinde eşyanın kimyasal kompozisyonunu belirlemek üzere periyodik olarak ölçüm yapan gaz kromatografi cihazı ile yerinde tahlil yapılamaması durumunda, yükleme limanında akredite kuruluşlarca eşyanın mahiyetine dair düzenlenen laboratuvar tahlil belgelerine göre ilgili gümrük laboratuvarları tarafından raporlama yapılır.

Miktar, kıymet tespiti ve vergi tahakkuku

MADDE 5 – (1) 4 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre içinde tescil edilen serbest dolaşıma giriş beyannamesi, 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen mevcut belgelerdeki veriler esas alınarak kontrol edilir. Kontrol neticesinde, beyanname ve eki belgelerin uygun olduğunun görülmesi halinde eşyanın tahliyesine izin verilir.

(2) Serbest dolaşıma giriş beyannamesi tescil edilen eşyaya ilişkin fatura veya diğer belgeler en geç beyannamenin tescil

edildiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı gününe (yirmi altıncı gün dahil) kadar gümrük idaresine ibraz edilir.

(3) İkinci fıkra uyarınca ibraz edilen fatura, diğer belgeler ve laboratuvar tahlil raporu esas alınarak beyanname kontrol edilir, sunulan belgelere göre miktar veya kıymet farkı bulunması halinde beyanname düzeltilir, tahakkuk ettirilen gümrük vergileri ikinci fıkrada belirtilen süre içerisinde ödenir ve eşyanın cinsinde farklılık tespiti halinde 4458 sayılı Kanun uyarınca işlem yapılır.

Yetkili gümrük idaresi

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğ kapsamına giren eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin gümrük işlemlerini yapmaya Ege Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı Alağa Gümrük Müdürlüğü, Batı Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı Tekirdağ Gümrük Müdürlüğü ve Doğu Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı İskenderun Gümrük Müdürlüğü yetkilidir. Bu Tebliğ kapsamı eşya ithalinin gerektirdiği altyapının kurulması halinde, Ticaret Bakanlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü)'nce diğer gümrük idareleri de yetkilendirilebilir.

Diğer hususlar

MADDE 7 – (1) 5 inci maddede belirtilen süreye kadar gümrük vergilerinin ödenmemesi nedeniyle eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemlerinin tamamlanmaması halinde, vade tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı tahsil edilir.

(2) Bu Tebliğde belirlenen sürelerin son günü tatil gününe rastlarsa, süre tatil gününü izleyen çalışma gününün bitimine kadar uzar.

(3) Bu Tebliğde yer almayan hususlarda, gümrük, dış ticaret ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yetki

MADDE 8 – (1) Ticaret Bakanlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü), bu Tebliğ kapsamı eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemlerine ilişkin özel ve istisnai durumları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ kapsamında olup, 11/7/2002 tarihli ve 24812 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük

Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 16)'ne göre başlatılan işlemler söz konusu Tebliğe göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (GÜMRÜK İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 16) (YAYGIN BASİTLEŞTİRİLMİŞ USUL)

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu Tebliğ, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10 uncu ve 71 inci maddelerinin verdiği yetkiye istinaden, özelliği nedeniyle geçici depolama yerleri ve antrepoya alınmayarak, gümrüğün gözetimi altında sahibine teslim edilecek eşyaya uygulanacak gümrük işlemlerine ilişkin usul ve esaslar ile bir gümrük rejimine tabi tutulacak özellik arz eden bir kısım eşyanın eksik beyanla teslimine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacı ile hazırlanmıştır.

Tanım

Madde 2- Bu Tebliğde geçen;

a) "Kamu Kuruluşu" deyimi resmi daireler ve sermayesinin tamamı devlete ait olan iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları ve yine sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne ve iktisadi kamu kuruluşuna ait ve bunlara bağlı müesseselerin;

b) "Özel Kuruluş" deyimi kamu kuruluşu dışında kalan gerçek ve tüzel kişileri;

c) "Yaygın Basitleştirilmiş Usul" deyimi özellikleri nedeniyle geçici depolama yerleri veya gümrük antrepolarına alınmayan eşyanın sahiplerine tesliminden sonra buna ilişkin gümrük işlemlerinin tamamlanmasını,

d) "Bilgisayar sistemi bulunan gümrük idareleri" deyimi BİLGE (Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri) yazılımının çalıştığı gümrük idarelerini,

e) "Dökme eşya" deyimi maden cevheri, mineraller, hurda demir, kömür, hububat, hayvan yemi, küspe, çimento, kilinker, ponza, suni gübre, mucur gibi ambalajlanmamış ve genellikle yükleme ve boşaltılması mekanik vasıta ve tesis gerektiren her nevi gaz, sıvı ve katı maddeleri;

f) "Dökme olmayan eşya" deyimi levha, kangal, profil, kütük, firkete, her türlü boru, rulo sac, pik gibi ambalaj olarak sayılabilen veya ambalajlanmış eşyayı, ifade eder.

I-Tam Beyanlı Yaygın Basitleştirilmiş Usul

Tam Beyanlı Yaygın Basitleştirilmiş Usule Tabi Tutulacak Eşya

Madde 3- Türkiye Gümrük Bölgesine getirilerek bir gümrük rejimine tabi tutulmasına ilişkin bütün belgeleri tamam olan ve yükümlüsü tarafından yaygın basitleştirilmiş usulden yararlanma talebinde bulunulan;

- a) Dökme eşyanın,
- b) Getirildiği mahalde bulunan geçici depolama yeri ve antrepoya konulamayacak ağırlıkta ve hacimdeki dökme olmayan eşya veya konulması halinde boşaltılması ve teslimi sırasında gümrük idaresi, işletici ve yükümlü açısından külfet doğurabilecek ağırlıkta ve hacimde ya da kırılabilir, telef ve zayi olabilir nitelikte dökme olmayan eşyayla boşaltılması ve taşınması özel düzenekli araç ve taşıt gerektiren eşyanın,
- c) Getirildiği mahalde konulmasına ve korunmasına yönelik özel düzenek ve yapı bulunmayan petrol ürünleri ile yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı, yanmayı artırıcı, tehlikeli ve zararlı kimyasal maddeler ile gıda maddelerinin,

Bu usulden yararlanmasına izin vermeye gümrük müdürlükleri yetkilidir.

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi ya da Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası sahibi olanlar tarafından eşyaları için yaygın basitleştirilmiş usul talep edilmesi halinde, bu talep eşyanın yukarıda belirtilen özellikleri taşıyıp taşımadığına bakılmaksızın kabul edilir.

Başvuru

Madde 4- Bilgisayar sistemi bulunan gümrük idarelerinde, bu Tebliğin 3 üncü maddesinde belirtilen nitelikteki eşyanın beyan sahibi tarafından yaygın basitleştirilmiş usule tabi tutulmak istenmesi halinde, gümrük beyannamesi ekranından "BS-3" kodu seçilir. Bu kodun seçilmesiyle yaygın basitleştirilmiş usul talebinde bulunulmuş olduğu kabul edilir. Onaylanmış Kişi Statü Belgesi ya da Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası sahipleri hariç, onay memuru tarafından konuyla ilgili hazırlanacak müzekkerenin idare

amirince uygun görülmesinden sonra beyanname BİLGE 'de onaylanır ve gümrük işlemlerine başlanır. İdare amirince yaygın basitleştirilmiş usul talebinin uygun görülmemesi halinde ise onay memuru beyannamedeki bu talebin silinmesinin sağlanması için "statü değişikliği" yetkisi verir ve beyanname beyan sahibine iade edilir. Yükümlüsü tarafından BS-3 kodu silinerek yeniden tescil edilen beyanname gümrük işlemlerinin devam etmesi için yeniden onaya sunulur.

Bilgisayar sistemi bulunmayan gümrük idarelerinde ise, Onaylanmış Kişi Statü Belgesi ya da Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası sahipleri hariç, eşyanın yaygın basitleştirilmiş usule tabi tutulması talebi, gerekçesi ile birlikte yazılı olarak gümrük rejimi beyanı sırasında yetkili gümrük idaresine yapılır. Talebin kabul edilmemesi halinde, işlemler gümrük mevzuatının öngördüğü şekliyle yerine getirilir.

Yazılı talepler, gümrük işleminin sonunda gümrük beyannamelerine diğer belgelerle birlikte eklenir.

Muayene ve Tartı İşlemi

Madde 5- Yaygın basitleştirilmiş usule tabi tutulan eşyanın muayene ve tartısı, gümrük idaresince belirlenen ya da uygun görülen yerlerde ve Gümrük Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde yazılı esaslara göre yapılır. Beyan sahipleri gümrük kontrolleri için gerekli tartı araçları ve diğer düzenekleri sağlamakla yükümlüdür.

Bilgisayar sistemi bulunan gümrük idarelerinde, yaygın basitleştirilmiş usule tabi tutulacak eşyaya ilişkin gümrük beyanname seçme kriterlerine göre yapılan fiziki kontrol veya belge kontrolünden sonra ithalat vergileri ödenmek üzere vezneye gönderilir. Sonradan kontrole tabi beyannameler ise, onaydan sonra doğrudan vezneye gönderilir. Bu usule tabi tutulan eşyanın sayılabilir veya adetli olması halinde vergiler kesin olarak tahsil edilir. Eşyanın dökme olması ise, yükümlüsünün talebine göre vergiler, ya kesin olarak tahsil edilir ya da beyanname kapsamı eşyaya tekabül eden ithalat vergileri tutarında teminat alınır. Vergileri ödendikten veya teminat altına alındıktan sonra, görevli gümrük memuru eşyanın teslimini sağlayarak, ölçüm veya tartım işlemlerine ilişkin meşruhatları beyannamenin döküm nüshası arkasına, beyannamede yeterli yer olmaması halinde diğer kağıtlar üzerine düşer. Aynı meşruhat görevli memur tarafından beyannamenin ekran nüshasına da kaydedilir.

Bilgisayar sistemi bulunmayan gümrük idarelerinde ise, muayene sonucunda miktar tespitinin (eşyanın ağırlığı, kapların sayısı, kap veya ambalajsız gelenlerde adet ve kilogram itibariyle miktarı) kaydedildiği kağıtların altları muayene memurları tarafından imzalanır ve bu kağıtlarda kayıtlı miktar eşyanın ithalat vergilerinin tahakkukuna esas teşkil eder.

Ölçü veya tartılarak tespiti yapılan eşyanın cins, nevi ve niteliği;

a) Eşyanın; ağırlığı üzerinden vergiye tabi olması halinde tartılan her kabın ayrı ayrı vergiye esas olan miktarı,

b) Kıymeti üzerinden vergiye tabi olması halinde faturalarındaki satış birimine (metre, adet, kilogram, düzine gibi) göre gerçekleşen miktarı,

Dikkate alınarak, beyannamenin fiziki muayeneye sevk edilmesi halinde, muayene ve tespit sonuçlarının yazıldığı kağıtlar, muayene memurlarınca da altları tarih atılmak suretiyle imza edilmedikçe, eşyanın muayene işlemi bitirilmiş sayılmaz ve sahiplerine teslim edilmez.

Belge kontrolüne ve sonradan kontrole sevk edilen beyannameler kapsamı eşyanın tartı veya ölçüm gibi tespitlerinin yapılarak tespit sonuçlarının belirtildiği boşaltma zaptı, işletme memuru ile gümrük memuru ve mal sahibi veya temsilcisi ve liman işletmesi bulunmayan yerlerde boşaltmayı yapan tarafından imzalanır. Beyannamenin kapatılmasında bu tespit esas alınır ve ayrıca muayene memuru tarafından imzalanmaz.

İthalat Vergilerinin Nakit Olarak Teminata Bağlanması ve Mahsup İşlemleri

Madde 6- a) Eşyanın bu Tebliğ kapsamında serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmasının istenilmesi halinde vergileri beyana göre nakit olarak teminata bağlanır. Bu teminat miktarının, eşyanın muayene, tartı ve tahlili sonucunda bulunan aykırılıktan ötürü alınması gereken vergi farklarını ve varsa para cezalarını karşılamaması durumunda bu farklar yine nakit olarak teminata bağlanmak suretiyle tahsil edilmedikçe eşya sahiplerine teslim edilemez. Bundan doğrudan doğruya ilgili muayene memurları sorumludur. Alınacak teminat tutarı eşyanın ilgili olduğu gümrük rejimi hükümlerine tabidir.

Bilgisayar sistemi bulunan gümrük idarelerinde, yaygın basitleştirilmiş usule tabi eşyanın tesliminden sonra vergi tahakkukunun yeniden yapılması gerekiyor ise ilgili muayene memuru "Entegre Tarife Bilgilendirme" modülünü kullanarak yeni

verilere göre alınması gereken vergi miktarlarını tespit eder. Yeni hesaplanan vergiler daha önce tahsil edilen vergilerden daha yüksek ise, aradaki farkın tahakkukunu manuel olarak yapar ve buna ilişkin olarak "kapanmış beyannameler" bölümüne gerekli açıklamaları kaydeder. Bu şekilde belirlenen ek vergilerin bankaya ve gümrük veznesine yatırılmasından sonra "muhasabe hareketleri" ekranında gerekli kayıtlar düşülerek vezne blokajı kaldırılır.

Önceden tahsil edilen vergilerin daha fazla olduğu durumlarda ise, geri verme işlemleri yapılır.

b) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın yaygın basitleştirilmiş usule tabi tutulmasını isteyenler, nakit olarak teminata bağlanan vergilerin mahsuplarını beyannamenin tescil tarihinden itibaren bir ay içinde yaptırmak zorundadırlar. Bu süre, ilgililerin zorlayıcı ve geçerli nedenleri belgeleyerek süresi içerisinde müracaatı halinde gümrük idare amirlerince uzatılır. Bu şekilde verilen ek süre üç ayı geçemez.

c) Ek süreler dahil verilen süre içerisinde mahsup işlemini tamamlamayan yükümlülere aşağıdaki müeyyideler uygulanır;

(1) Ek süreler dahil verilen süre içerisinde mahsup işlemlerini tamamlamayan yükümlüler hakkında, Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik olunur ve mahsup işlemleri tamamlanıncaya kadar yaygın basitleştirilmiş usulden yararlanmalarına izin verilmez.

(2) Bir takvim yılı içinde 3 (üç) defa mahsup işlemlerini ek süreler dahil verilen süre içerisinde tamamlamayan yükümlülerin, üç ay süreyle yaygın basitleştirilmiş usulden yararlanmalarına izin verilmez.

(3) Söz konusu yükümlülerin bu haktan diğer gümrük idareleri nezdinde de faydalanmasının önlenmesi, BİLGE Sistemine blokaj konulması ve takip kaydı için, durum her seferinde Gümrük Müsteşarlığı'na (Gümrükler Genel Müdürlüğü) bildirilir.

Taşıtların Boşaltılması ve Eşyanın Teslimi

Madde 7- Eşyanın fiziki kontrole tabi tutulması halinde, muayene sonuçlarının; belge kontrolüne veya sonradan kontrole tabi tutulması halinde ise, ölçü veya tartı şeklindeki tespit sonuçlarının yer aldığı kağıtların altına, eşyanın tesliminde bulunan işletme memuru ile gümrük memuru ve mal sahibi veya temsilcisi ve işletme idaresi bulunmayan yerlerde boşaltmayı

yapanın imzası alınır. Birden fazla yapraklı kağıtların her yaprağının altı aynı şekilde imzalanır.

Yaygın Basitleştirilmiş Usulde Eşyanın Geçici Teslimi

Madde 8- Bu usulden yararlandırılacak eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulmasına ilişkin tüm belgelerinin tamam olması gerekmektedir, eşyanın tahlile tabi tutulması, ekspertiz, kontrol ve uygunluk belgeleri düzenlenmesi işlemlerinin uzun sürmesi durumunda eşya, gümrük idaresince izin verilen bir yerde, inceleme sonuçlanıncaya ve gerekli belgeler ibraz edilinceye kadar kullanılmadan muhafaza edilmek üzere yed-i emin olarak ilgisine teslim edilir. Bu durumdaki eşyanın belgeleri tamamlanmadan bulunduğu yerden çıkarılarak kullanıldığı tespit edildiğinde, yükümlünün bu Tebliğ'de yer alan yaygın basitleştirilmiş usul kapsamında bir daha işlem yapmasına izin verilmez. Ayrıca hakkında kaçakçılık mevzuatı hükümleri uygulanır.

II-Eksik Beyanlı Yaygın Basitleştirilmiş Usul

Kamu Kuruluşları Tarafından Yapılacak Başvuru

Madde 9- Kamu kuruluşları tarafından teslimi talep edilen ve bir gümrük rejimine tabi tutulması beyanına ilişkin belgeleri eksik olan eşya için, yazılı olarak gümrük idarelerine başvurulur. Başvuru sırasında, bu tebliğin ekinde yer alan örneğe uygun garanti mektubu ve kamu kuruluşunun bütçesinde talebe konu eşyanın ithalat vergilerini karşılayacak miktarda ödenek olduğuna ilişkin belge aranır.

Özel Kuruluşlar Tarafından Yapılacak Başvuru

Madde 10- Bu Tebliğin 11 inci maddesinde yer alan ve özellikleri gereği yükümlüsüne hemen teslimi gereken eşya için özel kuruluşlar tarafından yetkili gümrük idaresine yazılı başvurulur.

Özel Kuruluşlara Teslim Edilecek Eşya

Madde 11- Özel kuruluşların yazılı talebi üzerine, hemen teslim edilebilecek eşya şunlardır;

- a) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun uygunluk yazısı bulunan radyoaktif maddeler,
- b) İnsan ve hayvan sağlığı ile ilgili her türlü aşular,
- c) İnsan sağlığı için önem arz eden kalp kapakçığı, canlı doku ve böbrek hastaları için özel serumlar; kan ve kan plazması gibi belli fiziksel koşullarda korunması zorunlu olan ürünler,

d) İlgili kuruluşlardan alınacak belgelerle kanıtlanması koşuluyla, insan sağlığı için gerekli ve acil ameliyatlarda kullanılması gereken, vücudun içindeki organlara takılan, vücutta kalan protez uzuvlar, organlar ve parçaları,

e) Belirli bir ısıda korunması gereken tıbbi tahlillerde kullanılan hazır kitler,

f) Yurt dışında periyodik olarak yayımlanan gazete ve dergiler ile bunların elektronik ortamda korunduğu materyaller,

g) Tüp bebek merkezleri laboratuvarlarında kullanılan tüp bebek solüsyonları,

h) Canlı hayvan ve bunların üretilmesi için getirilen yumurtalar.

ı) Uçak ve gemilerin tamiri için acilen ihtiyaç duyulan yedek parçalar ve gerekli aletler.

Eksik Belge ile Beyan

Madde 12- Eksik belge ile yapılan beyanda;

a) Beyan sahibinin kimliği, taşıt aracının özellikleri, kayıtlı olduğu ülke, kapların adedi, eşyanın cinsine ve özet beyana ilişkin bilgiler ile beyan sahibinin imasının beyannamede yer alması,

b) Eşyanın GTİP(Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu) numarasının yazılması,

c) Eşyanın beyanı destekleyici belli belgeler olmaksızın serbest dolaşıma girişinin mümkün olmadığı durumlarda, söz konusu eksik belgelerin beyannamenin 44 numaralı kutusuna yazılması,

d) Eşyanın tanımlanması ve alınması gereken teminat miktarının belirlenmesi için zorunlu bulunan bilgilerin yer alması, şarttır.

Beyannamenin Tescili

Madde 13- Bilgisayar sistemi bulunan gümrük idarelerinde, yaygın basitleştirilmiş usul kapsamında, beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmediği durumlarda, beyan sahibince ait olduğu özet beyan ve taşıma senedi kayıtları açılarak beyannameye ilişkin bilgiler yükümlüsü tarafından BİLGE sistemine girilir ve beyanname sistem tarafından tescil edilir. Beyannamenin "BS" kutusuna "BS-1" yazılır. Eksik olan belgeler için de sistemde belge doğrulama alanına "S" (sonradan) seçeneği çağrılır. Gümrük onay memuru, bu eksikliklerin beyan sahibinin iradesi dışında nedenlerden doğduğunun belirtilmiş olması halinde, BİLGE'de onay işlemini yapar.

Bilgisayar sistemi bulunmayan gümrük idarelerinde ise, yaygın basitleştirilmiş usul kapsamında beyannameye eklenmesi gereken

belgelerden bazılarının eklenmediği durumlarda, bu eksikliklerin beyan sahibinin iradesi dışındaki nedenlerden doğduğunun belirtilmiş olması halinde, beyanname gümrük idarelerince tescil edilir.

Beyanname Yerine Ticari ve İdari Belge

Madde 14- Bu Tebliğin 11 inci maddesinin (b), (c), (e), (f), (g) bentlerinde yer alan eşya ve akvaryum balıkları ile CIF kıymeti 500 EURO'yu geçmeyen diğer eşyayı aynı gümrük idaresinden sürekli ve periyodik olarak ithal edenler, beyanname yerine ticari ve idari bir belge üzerinden tescil ve işlem yapılmasına yönelik taleplerini yazılı olarak gümrük idarelerine bildirirler. Gümrük İdareleri bu talepleri, Gümrük Yönetmeliğinin 136 ncı maddesinde yer alan genel koşulların sağlanması kaydıyla kabul eder. Bu usulden yararlanmak için Gümrük Yönetmeliğinin 137 nci maddesinde yer alan koşullar aranmaz.

Beyanname yerine ticari ve idari belgeyle beyan yönteminin uygulandığı bu durumlarda, taşıyıcının özet beyan modülünde yarattığı bilgilerden yararlanarak aynı modülün tutanak ekranında gümrük idaresi tarafından bir tutanak düzenlenir. Bu tutanağın düzenlenmesiyle eşyanın ambara alınmış olması halinde ambar kayıtları kapatılmakla beraber taşıma senedi bilgileri açık tutulur. Eşyaya ilişkin ithalat vergileri muayene memuru tarafından, BİLGE sisteminin "entegre tarife bilgilendirme" modülü kullanılarak hesaplanır ve tutanak üzerinden ayrıntılı olarak gösterilir. Vergilerin ödenmesinden sonra eşya, sistemde yaratılan "basitleştirilmiş usul" tutanağına istinaden gümrüklü sahadan çıkarılır. Bu tutanağın ekinde vergilerin ödendiğini gösterir vezne alındısı, banka dekontu veya menkul kıymet alındısı yetkili gümrük memuruna gösterilir ve arkasına parafı alınır. Daha sonra, belirlenen süre içerisinde idari veya ticari belgeye istinaden yapılan işlemler için tamamlayıcı beyan olarak gümrük beyanamesi verilir. Tamamlayıcı beyana ilişkin beyannamenin 44 numaralı alanına tamamlayıcı beyana ilişkin tutanakların tümünün numarası belirtilir ve beyannameye diğer belgelerle birlikte tutanakların birer nüshası eklenir. Bu aşamada, tamamlayıcı beyan kapsamı eşya için yapılan vergi tahakkuku iptal edilir.

Eşyanın Teslimi

Madde 15- Yaygın basitleştirilmiş usul kapsamında eşyanın yükümlüsüne teslim edilebilmesi için;

a) Talebin kamu kuruluşları tarafından yapılmış olması halinde tahakkuk ettirilip tahsili gereken ithalat vergilerini karşılayacak garanti mektubu (EK) alınması,

b) Talebin özel kuruluşlar tarafından yapılmış olması halinde ise, tahsili gereken ithalat vergilerinin ödenmesi veya talep halinde nakdi teminata bağlanması,

c) Beyannamenin yükümlü nüshası ile konşimento aslının ibrazı,

Gerekir.

Ancak, eşyanın ithali sırasında ibrazı gereken belgeler ile uygunluk belgesinin veya kontrol belgesinin eksik olması durumunda, sözü edilen eksik belgeler tamamlanıncaya kadar kullanılmamak koşulu ile eşya yed-i emin olarak ilgisine teslim edilir. Yükümlüye teslim edilen eşya, dış ticaret düzenlemeleri kapsamında başka kamu kurum ve kuruluşlarının kontrol ve uygunluk değerlendirmelerine tabi ise, yükümlü tarafından bu kuruluşlara başvurularak gerekli izinlerinin alınması ve gümrük idaresine tamamlayıcı beyanla birlikte ibrazı gerekir.

Bu eşyanın ön izinleri alınmadan veya eksik belgeleri tamamlanmadan kullanıldığının tespiti halinde, yükümlünün bu Tebliğ'de yer alan yaygın basitleştirilmiş usul kapsamında bir daha işlem yapmasına izin verilmez. Ayrıca hakkında kaçakçılık mevzuatı hükümleri uygulanır.

Eksik Beyanın Tamamlanmasında Süre

Madde 16- Gümrük idareleri tarafından beyanname onaylandığında, eksik olan belgelerin tamamlanması için beyan sahibine tanınan süre, beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren bir ayı geçemez. İlgililer tarafından süresi içinde zorlayıcı ve geçerli nedenleri belgelemek suretiyle süre uzatımı talebinde bulunulması halinde, bu süre uzatılabilir. Verilecek ek süre üç ayı geçemez.

İthalat Vergileri ve Faizin Tahsili

Madde 17-a) İlgili kamu kuruluşları tarafından, uzatılan süreler dahil verilen süre içerisinde gümrük idaresine müracaat edildiğinde, eksik belgelerin ibrazı ile ithalat vergileriyle birlikte Gümrük Kanununun 207 nci maddesinin (a) bendi uyarınca garanti mektubunun kabul edildiği tarihten gümrük işlemlerinin tamamlandığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre gecikme zammı oranında faiz de tahsil edilmek suretiyle,

b) Özel kuruluşlar tarafından, uzatılan süreler dahil verilen süre içerisinde eksik belgelerin ibrazı halinde, teminat nakit olarak alındığından ithalat vergilerine tekabül eden teminat miktarı irat kaydedilmek suretiyle,

Gümrük beyannamesi kapatılır.

Tamamlayıcı Beyan

Madde 18- Bu Tebliğ hükümlerine göre, beyanname yerine idari ve ticari belge üzerinden tescil ve işlem yapılması durumunda, bir ay içinde gerçekleştirilen işlemlere ilişkin tamamlayıcı beyanın izleyen ayın ilk üç günü içerisinde verilmesi zorunludur. Tamamlayıcı beyan, eşyanın tabi tutulduğu ilgili rejim beyanına ilişkin gümrük beyannamesi ile yapılır. Bu beyanda teslim ilişkili tutanakların numaraları gösterilir.

Tamamlayıcı beyanlar ile eksik beyanlar bir bütündür ve eksik beyana ilişkin beyannamenin ya da ticari veya idari belgenin tescil edildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder.

Yükümlünün, eksik beyanın tamamlanması için verilen süre içinde, sonradan getirdiği belge üzerine "sonradan verilmiştir" meşruhatı verilerek bu belge ilgili beyannameye eklenir. BİLGE sisteminde ise, "belgeler tamamlandı" seçeneği işaretlenerek beyanname kapatılır. Sonradan getirilen veya getirilemeyen belgelere istinaden ek vergi tahakkuku ortaya çıkması durumunda, eksik vergiler için manuel tahakkuk yapılarak tahsilat gerçekleştirilir.

Faks fatura ile yapılan beyanda, beyanla muayene arasındaki vergi kaybı yaratan fark için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Cezai İşlem

Madde 19- Ek süreler dahil verilen süre içerisinde eksik belgeyi ibraz etmeyen yükümlülere aşağıdaki müeyyideler uygulanır;

(1) Ek süreler dahil verilen süre içerisinde eksik belgeyi ibraz etmeyen yükümlüler hakkında, Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik olunur ve eksik belge tamamlanıncaya kadar yaygın basitleştirilmiş usulden yararlanmalarına izin verilmez.

(2) Bir takvim yılı içinde 3 (üç) defa eksik bilgi ve/veya belgesini ek süreler dahil verilen süre içerisinde ibraz etmeyen yükümlülerin, üç ay süreyle yaygın basitleştirilmiş usulden yararlanmalarına izin verilmez.

(3) Söz konusu yükümlülerin bu haktan diğer gümrük idareleri nezdinde de faydalanmasının önlenmesi, BİLGE Sistemine blokaj

konulması ve takip kaydı için, durum her seferinde Gümrük Müsteşarlığı'na (Gümrükler Genel Müdürlüğü) bildirilir.

Yetki

Madde 20- Bu Tebliğ kapsamındaki özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya Gümrük Müsteşarlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Madde 21- 16/05/2000 tarihli ve 24051 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3 Seri No'lu Taahhütname ile Eşya Teslimi ve Taahhüt Üstü Gümrük İşlemleri Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- 23/1/2004 tarihinden önce, Müsteşarlıkça Gümrük Mevzuatı kapsamında düzenlenen ve Gümrükçe Onaylanmış Kişi unvanına hak kazandıran Basitleştirilmiş Usul İzin Belgesi, Sonradan Kontrole Tabi İthalatçı Belgesi, Onaylanmış İhracatçı Yetki Belgesi ve Gümrükçe Onaylanmış Kişi Unvan Belgesi sahibi kişiler, bu Tebliğ kapsamında Onaylanmış Kişi unvanına sağlanan hak ve uygulamalardan 31/12/2004 tarihine kadar yararlanmaya devam edeceklerdir.

Yürürlük

Madde 22- Bu Tebliğ yayımlandıktan bir ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 23- Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

GENELGELER

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 41208501-010.06.01

Konu :

13/3/2014

GENELGE

(2014/4)

8/11/2013 günlü 28815 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2013/5371 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2009/15481 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 4 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası uyarınca "Dahilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemi kapsamında getirilen eşya

için, Gümrük Kanununun 194 üncü maddesi uyarınca bir gümrük yükümlülüğü doğması hali hariç bu kısım hükümleri uygulanmaz.” hükmü getirilmiştir.

4458 sayılı Gümrük Kanununun 36 ncı maddesi ile 108-122 nci maddeleri uyarınca dahilde işleme rejimi kapsamında geçici ithal edilen eşya, ihracat gerçekleştirilinceye kadar gümrüğün gözetimi altında bulunmaktadır. Bu çerçevede, 2009/15481 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 4 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası kapsamında aşağıdaki şekilde işlem tesis edilecektir.

A) Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında Nihai Kullanım

Dahilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemi kapsamında yurda geçici ithali yapılan eşyanın İthalat Rejimi Kararı (İRK) eki listelerde Gümrük mevzuatının nihai kullanım hükümlerine tabi tutulan eşyadan olması halinde;

1) Dahilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemi kapsamında getirilen eşyanın nihai kullanıma tabi tutulması için dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izninin ithalat listesinde, ithalat rejimi kararı eki listelerde gümrük mevzuatının nihai kullanım hükümlerine tabi kılınan gümrük tarife istatistik pozisyonunda (GTİP) sınıflandırılan eşyanın yer alması gerekmektedir,

2) Dahilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemine tabi tutulan ithal eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ihracı esnasında, Gümrük Kanunu'nun 194 üncü maddesi uyarınca doğacak telafi edici verginin, bahse konu ithal eşyası için İthalat Rejimi Kararında nihai kullanımı nedeniyle öngörülen indirimli veya sıfır oran üzerinden hesaplanmasının talep edilmesi halinde, yükümlüsünce dahilde işleme rejimine giriş beyannamesinin tesciline kadar nihai kullanım izni başvurusunda bulunulacaktır,

3) Başvurunun yapıldığı gümrük idaresince ilgili belge/izin incelenmesinin ardından uygun bulunması halinde nihai kullanım izin belgesinin 16 no.lu kutusuna “...sayılı ...günlü Dahilde İşleme İzin Belgesi/İzni kapsamında verilmiştir” şerhinin bulunduğu nihai kullanım izin belgesi düzenlenecektir.

B) Nihai Kullanım Başvurusunun Sonradan Yapılması veya Farklı GTİP Beyanı Halinde Sonradan Başvuru

Nihai kullanım izninin eşyanın dahilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemi kapsamında girişine ilişkin beyannamenin tescili aşamasından önce alınmamış olması ve dahilde işleme rejimine giriş beyanının nihai kullanıma tahsisli GTİP'ler kullanılarak

yapılması halinde, dahilde işleme rejiminde gümrük gözetiminin ihracata kadar devam etmesi nedeniyle ihracat beyannamesinin tesciline kadar nihai kullanım izninin alınması mümkün bulunmaktadır.

Dahilde İşleme Rejimi şartlı muafiyet sistemi kapsamında ithali yapılan eşyanın rejime girişine ilişkin beyanının nihai kullanıma tahsisli GTİP'ler kullanılarak yapılmaması ancak söz konusu eşyanın beyanının nihai kullanıma tahsisli GTİP'ler kullanılarak da yapılmasının mümkün olması halinde;

1) İhracat beyannamesinin tescili sırasında doğacak olan TEV'in indirimli veya sıfır vergi oranı üzerinden hesaplanabilmesi için ihracat beyannamesinin tescilinden önce dahilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemi kapsamında düzenlenen dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni ile ilgili olarak Ekonomi Bakanlığına ya da ilgili gümrük idaresine nihai kullanıma tahsisli GTİP'e ilişkin belge/izin revizesinin yapılması için başvuruda bulunulması gerekmektedir,

2)Yükümlü tarafından, dahilde işleme izin belgesi/izninde revize yapılmasını müteakip Dahilde İşleme Rejimine girişin sağlandığı gümrük beyannameleri üzerinde GTİP değişikliği yapılması için ilgili gümrük müdürlüklerine başvurulacak, gümrük müdürlüklerince yapılacak incelemenin ardından uygun bulunması halinde beyannamelerde gerekli GTİP düzeltilmesi yapılacaktır.

3) Belge/İzinde değişiklik işleminin yapılmasını müteakip, beyannamenin tescil edildiği ilgili gümrük müdürlüğüne nihai kullanım izni için başvurulacak olup, anılan gümrük müdürlüğünce öncelikle belgede/izinde kayıtlı bilgilerle beyanname üzerindeki bilgilerin uyumlu olup olmadığı kontrol edilecektir,

4) Başvurunun yapıldığı gümrük idaresince ilgili belge/izin üzerinde yapılan incelemenin ardından uygun bulunması halinde nihai kullanım izin belgesinin 16 no.lu kutusuna “....sayılıgünlü Dahilde İşleme İzin Belgesi/İzni kapsamında verilmiştir” şerhinin bulunduğu bir nihai kullanım izin belgesi düzenlenecektir,

C) YGM Tespit Raporu ve Nihai Kullanım İzninin Sonlandırılması

Dahilde işleme rejimi şartlı muafiyet kapsamında getirilecek eşyanın yukarıda belirtildiği şekillerde nihai kullanıma tabi tutulması halinde de 2 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) ve 2012/33 sayılı Genelgede belirtildiği şekilde nihai kullanımın sonlandırılması için tespit

raporu düzenlenecektir. Tespit raporunun her bir dahilde işleme izin belgesi/izni başına en geç dahilde işleme izin belgesinin/izninin kapatma başvurusu yapıncaya kadar düzenlenmesi gerekmektedir.

Tespit raporunda ithal eşyasının nihai kullanım izin belgesinde öngörülen amacına uygun olarak ve telafi edici vergi doğuracak şekilde ihraç edildiğinin belirlenmesi halinde nihai kullanım izni sonlandırılır. İthal eşyasının nihai kullanım izin belgesinde öngörülen amacına uygun olarak kısmen telafi edici vergi doğuracak şekilde ihraç edildiğinin tespiti halinde gerçekleşen miktar üzerinden nihai kullanım izin belgesi revize edilerek ve bu değerler üzerinden sonlandırılır. İhracatın telafi edici vergi doğurmaksızın gerçekleştiğinin tespiti halinde ise nihai kullanım izni müeyyide uygulanmaksızın sonlandırılır.

D) DİR Kapsamında Nihai Kullanım Halinde Teminat ve Nihai Kullanım Süresi

Dahilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemi kapsamında getirilen eşyanın aynı zamanda nihai kullanım hükümlerine de tabi tutulacağı durumlarda, ithalat sırasında teminat olarak alınacak vergilerin, İthalat Rejimi Kararında bu eşyanın nihai kullanım hükümlerine tabi tutulması halinde uygulanması gereken indirimli veya sıfır vergi oranı üzerinden değil, İthalat Rejimi Kararında bu eşya için nihai kullanım dışında öngörülen vergi oranı üzerinden teminata bağlanması gerekmektedir. Teminat işlemlerinde gerek dahilde işleme rejimi mevzuatı gerekse gümrük mevzuatı uyarınca sağlanan kolaylaştırma hükümleri saklıdır.

Nihai kullanım izin belgesinin süresi dahilde işleme izin belgesi/izninin geçerlilik süresi kadar olacaktır.

E) Müeyyide Uygulaması

Telafi edici verginin indirimli veya sıfır oran üzerinden tahakkuk ettirildiği, ancak gümrük idarelerince indirimli veya sıfır oran üzerinden tahakkuk yapılması için gerekli şartların yerine getirilmediğinin ortaya konulması halinde Gümrük Kanununun 234/5 nci maddesi uyarınca işlem yapılacaktır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya ALTUNYALDIZ

Bakan a.

Müsteşar

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 20117910-010.06.02

Konu : Varış Öncesi Gümrük İşlemleri Genelgesi

08.04.2019 / 43123718

GENELGE
(2019/12)

Varış Öncesi Gümrük İşlemlerine ilişkin Gümrük Genel Tebliği (Varış Öncesi Gümrük İşlemleri) (Seri No: 1) 23/01/2019 tarihli ve 30664 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, 23/04/2019 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Varış Öncesi Gümrük İşlemleri ile ilgili uygulamaya ilişkin usul ve esaslar aşağıda belirtilmiştir.

A. Başvuruya İlişkin Hususlar

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü (YYS) sahipleri Tebliğ hükümlerinden doğrudan yararlanacaktır. Varış Öncesi Gümrük İşlemlerinden faydalanmak isteyen YYS harici yükümlüler ise ekte yer alan başvuru formu ve diğer belgelerle birlikte Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne başvuracaktır.

Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerince, başvuru formu ve eki ibraz edilen belgeler incelenerek söz konusu Tebliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde gerekli şartların sağlanıp sağlanmadığı kontrol edilir. Yapılan değerlendirme sonucu eksik bilgi ve belge bulunduğu tespit edilmesi halinde eksikliklerin tamamlanması için başvuru sahibine 30 günlük süre verilir. Söz konusu ek sürede de istenilen bilgi ve belgelerin tamamlanmaması halinde, başvuru yapılmamış sayılır ve başvurunun yeniden yapılması gerekir.

Bölge Müdürlüklerince başvuruları uygun görülen yükümlülere ait bilgiler (unvan, vergi kimlik numarası, adres, e-posta adresi) Gümrükler Genel Müdürlüğüne iletilir. Söz konusu yükümlülerin varış öncesi gümrük işlemlerinden faydalanmasına ilişkin BİLGE Sisteminde gerekli yetkilendirmeler Gümrükler Genel Müdürlüğüne yapılır.

BİLGE Sisteminde yetkilendirmenin yapılmasının akabinde Gümrükler Genel Müdürlüğüne izin sahibi yükümlü ve ilgili Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne bilgi verilir.

B. Eşyaya İlişkin Hususlar

Söz konusu Tebliğ hükümlerinden yararlanacak hammadde ve ara mamul niteliğindeki eşyaya ilişkin Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) listesi Bakanlık internet sitesinde duyurulur. Söz konusu listedeki değişiklik veya güncellemeler Gümrükler Genel Müdürlüğüne gerçekleştirilir.

C. Beyannameye İlişkin Hususlar

Variş Öncesi Gümrükleme İzni kapsamında tescil edilecek gümrük beyannamesinin, özet beyanın ilgili satırında yer alan taşıma senedinin tamamını kapsaması gerekir.

İzin kapsamında tescil edilecek gümrük beyannamesine konu eşyanın bulunduğu konteyner içerisinde sadece aynı alıcıya ait Tebliğ kapsamındaki eşya olmalı ve başka alıcılara ait eşya olmamalıdır.

Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesinin dördüncü fıkrasına göre herhangi bir kontrole tabi olan eşyanın, kontrole ilişkin izin/uygunluk yazısının beyannameye kaydedilmesi halinde eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine varışından önce beyannamenin tescil edilmesine izin verilir.

İzin kapsamındaki eşyanın taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus geçici ithalat rejimine konu eşya için de Türkiye Gümrük Bölgesine varışından önce beyannamenin tescil edilmesine izin verilmekte olup bu eşyanın sadece ayniyet tespiti gerekçesiyle kırmızı hatta yönlendirilmemesi gerekmektedir.

D. İzinin geri alınması

Tebliğ hükümlerinden yararlanan yükümlü, Tebliğin 4 üncü maddesinde belirtilen şartları kaybetmesi halinde Variş Öncesi Gümrükleme İzni geri alınır.

İzni geri alınan yükümlünün Tebliğ hükümlerinden tekrar faydalanabilmesi için şartların sağlanması ve ilgili Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne yeniden izin başvurusunda bulunması gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır

Rıza Tuna TURAGAY

Bakan Yardımcısı

İHRACAT MEVZUATI

İHRACAT REJİMİ KARARI (95/7623)

Ekli "İhracat Rejimi Kararı" nın yürürlüğe konulması; Yüksek Planlama Kurulu' nun 22/11/1995 tarihli ve 95/84 sayılı Raporu üzerine, 27/6/1963 tarihli ve 261 sayılı Kanununun 1 inci maddesi ile 28/7/1967 tarihli ve 933 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin (C) bendine göre, Bakanlar Kurulunca 22/11/1995 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Amaç

Madde 1- Bu Karar'ın amacı, ihracatın ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini, desteklenmesini ve geliştirilmesini sağlamak için ihracatta yetkili mercii ve uygulanacak esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- İhracatla ilgili her türlü işlem, bu Karar, ihracatla ilgili sair mevzuat ile ikili ve çok taraflı anlaşmalar ve bunlara istinaden çıkarılacak yönetmelik, tebliğ ve talimatlar çerçevesinde yürütülür.

Yetki

Madde 3- İhracatta yetkili merci, Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlıktır. Bakanlık;

a) İhracatın her aşamasında gözetim, denetim ve yönlendirilmesine ilişkin her türlü önlemleri almaya, ihracatla ilgili işlemleri her safhada izlemeye ve bu hususlarla ilgili düzenlemeleri yapmaya, ihracata ilişkin bilgi ve belgeleri istemeye ve ihracatı bu Karar çerçevesinde yürütmeye,

b) Piyasalarda meydana gelen olağan dışı bir gelişme, ihracata konu malda görülen yetersizlik, kamu güvenliği, kamu ahlakı, insan sağlığı, hayvanların, bitkilerin veya çevrenin korunması amacıyla yönelik tedbirler, sanatsal, tarihi ve arkeolojik değer taşıyan metanın korunması nedenleriyle ihracatta kısıtlama veya yasaklama getirmeye,

c) Gerektiğinde ihracatı müsaadeye veya kayda bağlamaya, ihracatta miktar kısıtlaması uygulamaya,

d) Bağlı muamele, takas ve dolaylı offset gibi karşılıklı ticaret uygulamalarının usul ve esaslarını gerektiğinde sektör ve/veya ülke bazında belirlemeye,

e) Transit ticaret, geçici ihracat, bedelsiz ihracat ve ticari kiralama yolu ile yapılacak ihracat ile yurt dışında inşaat, tesisat ve montaj işi alan müteahhitlerin yapacağı ihracatı düzenlemeye

f) İhracat politikalarında bir bütünlük sağlanması için ilgili kurum ve kuruluşların ihracata yönelik faaliyet ve kaynaklarını koordine

etmeye,

g) Alıcı ülkelerce ihracatımızın kısıtlanmasına ilişkin olarak alınacak tedbirlerin kaldırılmasına, etkilerinin asgariye indirilmesine veya iyileştirilmesine ilişkin görüşmeler yapmaya, yaptırmaya ve varılan anlaşma hükümlerinden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlamaya,

h) İhracata konu tarım ürünlerinin desteklenmesine yönelik hazırlıkları yapmaya, destekleme stoklarının ihracat yoluyla değerlendirilmesine ilişkin esasları tespit etmeye, uygulamaya veya uygulanmasını sağlamaya,

ı) Madde ve/veya ülke bazında ihracatla ilgili, yurt dışında düzenlenecek fuarlar da dahil, tanıtım ve pazarlama politika ve faaliyetlerinin esaslarını belirlemeye ve ilgili kuruluşlar nezdinde takip ve koordine etmeye,

i) Kalkınma planları ve yıllık programlardaki ekonomik ve sosyal hedeflere ulaşılabilmesini teminen yapılacak faaliyetlerin gerçekleştirilmesi amacıyla; uluslararası kuruluşlara olan yükümlülükler ile iç ve dış piyasa şartları ve diğer ülkelerin madde politikalarına ilişkin uygulamaları da göz önünde tutularak, ihracata konu ürünlere rekabet gücü kazandırıcı çalışmalar ve düzenlemeler yapmaya,

j) Genel ihracat politikası hedefleri çerçevesinde, Türkiye İhracat Kredi Bankası (Eximbank) tarafından ihracatla ilgili olarak gerçekleştirilecek programları müştereken tespit etmeye,

k) Yayınlanacak tebliğler çerçevesinde ihracatçı şirketlere "Dış Ticaret Sermaye Şirketi", "Sektörel Dış Ticaret Şirketi" veya öngörülecek ihracat modellerine uygun statüler vermeye, geri almaya ve bunların hak, yetki ve sorumluluklarını tespit etmeye, yetkilidir.

Bu Karar kapsamında yapılacak desteklemenin kaynağını 88/13384 sayılı Karar'ın I inci maddesi uyarınca oluşturulan, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu ile, ilgili diğer fon ve kaynaklar teşkil eder.

Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlık, yukarıda sayılan yetkilerin kullanılması sırasında, mevzuat hükümleri çerçevesinde; İhracatçı Birlikleri, Türkiye İhracatçılar Meclisi, İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi, uluslararası gözetim şirketleri ve ilgili diğer kurum ve kuruluşları görevlendirebilir.

İhracat Serbestisi ve İhracatın Koordinasyonu

Madde 4- Kanun, kararname ve uluslararası anlaşmalarla ihracı yasaklanmış mallar dışında kalan bütün malların ihracı, 3 üncü maddenin (b) bendi müstesna olmak üzere, bu Karar çerçevesinde serbesttir.

Kamu kurum ve kuruluşları, madde bazında miktar veya dönem itibariyle ihracatın kısıtlanmasına veya yasaklanmasına yönelik kanun ve kararnamelerin hazırlanması aşamasında Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlığın görüşünü alırlar.

İhracat faaliyetlerinin koordineli bir şekilde yürütülebilmesini teminen ilgili kurum ve kuruluşların kendi mevzuatları uyarınca ihracata yönelik olarak alacakları kararlar ile alım ve satımı ilgili mevzuatla belirli bir merciin iznine bırakılmış malların ihracına ilişkin esas ve uygulamaların tespiti aşamasında Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlığın uygun görüşü alınır.

İhracat işlemlerinde, ilgili mevzuatla belirlenmiş olanlar dışında hiçbir belge aranmaz. Kamu kurum ve kuruluşları, ihracat işlemlerinin azami ölçüde süratle tamamlanmasını teminen gerekli düzenlemeleri yaparlar.

İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallar

Madde 5- Kanun, kararname ve uluslararası anlaşmalarla ihracı yasaklanmış veya belli bir merciin ön iznine bağlanmış olan mallar grubuna, bu Karar'ın Ek'inde yer alan mallar ilave edilmiştir.

Uygulanacak Müeyyideler

Madde 6-

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Madde 7- 20/01/1992 tarihli ve 92/2644 sayılı İhracatın Düzenlenmesi ve Desteklenmesine İlişkin Karar yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde - Bu Karar'ın yürürlüğe girmesinden önce başlamış işlemlere, lehte olması halinde önceki hükümlere göre devam edilir.

Yürürlük

Madde 8- Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 9- Bu Karar'ı Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan yürütür.

İHRACAT YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, İhracat Rejimi Kararı çerçevesinde, ihracatın ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini, desteklenmesini ve artırılmasını sağlamak için ihracatta yetkili mercii ve uygulanacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) İhracat Rejimi Kararı uyarınca yapılacak ihracat işlemleri, bu Yönetmelik ile Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık tarafından yayımlanacak tebliğler ve ilgililere verilecek talimatlar çerçevesinde yürütülür.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 22/12/1995 tarihli ve 95/7623 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan İhracat Rejimi Kararına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bağlı Muamele: İki kiden fazla taraf arasında yapılan takas işlemini,

b) Başlamış İşlem:

1) Açılan uluslararası ihalelere istinaden yapılan yabancı devlet bağlantılarında, alıcı kuruluş ile bağlantının yapıldığını gösteren yazılı sözleşmenin taraflarca imzalanmış olmasını,

2) Bedelsiz ihracatta, gümrük mevzuatı uyarınca gümrük beyannamesi düzenlenmesi gereken hâllerde gümrük beyannamesinin tescil edilmiş olmasını,

3) Genel esaslar çerçevesinde, gümrük beyannamesinin İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine onaylatılmış olmasını,

4) Kayda bağlı ihracatta, İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince kaydın verilmiş olmasını,

5) Konsinye ihracat ile yurt dışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik kapsamındaki ihracatta, izin verilmiş olmasını,

6) Müsaadeye bağlı ihracatta müsaadenin verilmiş olmasını,

7) Offset kapsamında ihracatta offset anlaşmasının imzalanmış olmasını,

c) Bedelsiz İhracat: Karşılığında yurt dışından bir ödeme yapılmaksızın yurt dışına mal çıkarılmasını,

ç) Gün: Aksi belirtilmedikçe takvim gününü,

d) İhracat: Bir malın, yürürlükteki ihracat mevzuatı ile gümrük mevzuatına uygun şekilde Türkiye gümrük bölgesi dışına veya serbest bölgelere çıkarılmasını veyahut Müsteşarlıkça ihracat olarak kabul edilecek sair çıkış ve işlemleri,

e) İhracatçı: İhraç edeceği mala göre ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine üye olan, vergi numarasına sahip gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat hükümlerine istinaden hukuki tasarruf yapma yetkisi tanınan ortaklıkları,

f) İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Onayı/Kaydı: İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından gümrük beyannamesi onay/kayıt işlemleriyle ilgili olarak verilecek onay, kayıt ve/veya elektronik onayı/kaydı,

g) İhraç Müsaadesi: Ülke ekonomisinin ihtiyaçları, iç ve dış piyasa arz ve talep durumu, satış şekli ile alıcı ülke ve firmaların ülkemiz ile olan ticari ve ekonomik ilişkileri gibi hususlar göz önünde tutularak Müsteşarlıkça verilen ihraç iznini,

ğ) Kayda Bağlı İhracat: Gümrük beyannamesinin, ihracattan önce İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince kayda alındığı ihracat şeklini,

h) Konsinye İhracat: Kesin satışı daha sonra yapılmak üzere yurt dışındaki alıcılara, komisyonculara, ihracatçının yurt dışındaki şube veya temsilciliklerine mal gönderilmesini,

ı)Yürürlükten kaldırıldı.

i) Mal: Her türlü eşya, madde, ürün veya değeri,

j) Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığını,

k) Offset: Kamu kuruluşları tarafından açılan uluslararası ihaleler çerçevesinde, ihaleyi kazanan firma veya kuruluş tarafından, Türkiye’de üretilen malların, gelir ve giderleri Türkiye’de kaydedilen yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinin ve diğer hizmetlerin yeni alıcılara ihracatı veya mevcut alıcılara yönelik ihracat artışı ile taahhüt gereğince Türkiye’nin mevcut ihracat potansiyelinin geliştirilmesine yönelik Müsteşarlıkça onaylanan diğer işlemleri,

l) Takas: İhraç veya ithal edilen mal veya hizmet bedelinin, kısmen veya tamamen mal, hizmet veya döviz ile karşılanması işlemini,

m) Ticari Kiralama: Malların kira bedeli karşılığı belirli bir süre kullanılmak üzere geçici olarak Türkiye gümrük bölgesi dışına veya serbest bölgelere çıkarılmasını,

n) Transit Ticaret: Yurt dışında veya serbest bölgede yerleşik bir firmadan ya da antrepodan satın alınan malın, ülkemiz üzerinden transit olarak veya doğrudan doğruya yurt dışında veya serbest bölgede yerleşik bir firmaya ya da antrepoya satılmasını,

o) Yurtdışına e-Ticaret: Uzaktan iletişim araçlarıyla başka bir ülkeye yönelik olarak gerçekleştirilen mesafeli mal satışını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İhracat Şekilleri ve Esasları

Genel esaslar

MADDE 5 – (1) İhracat işleminin başlaması için ihracatçıların, İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine onaylattıkları gümrük beyannamesi ile ihracatın yapılacağı gümrük idaresine başvurmaları gerekir.

Ön izne bağlı ihracat

MADDE 6 – (1) İhracı uluslararası anlaşma, kanun, kararname ve ilgili sair mevzuat uyarınca belli bir merciin ön iznine bağlı malların ihracatında, ilgili mercilerden ön izin alındıktan sonra ihracat mevzuatı hükümleri uygulanır.

Kayda bağlı ihracat

MADDE 7 – (1) İhracı kayda bağlı mallar, Müsteşarlıkça yayımlanacak Tebliğ ile belirlenir.

(2) İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ kapsamındaki malların ihracından önce gümrük beyannamelerinin İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince kayda alınması gerekir.

(3) İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince kayda alınmış gümrük beyannamesinin gümrük idarelerine sunulma süresi, İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğinin onay tarihinden itibaren uzatılmamak üzere otuz gündür. Ancak, ülkemiz ihraç ürünlerine miktar kısıtlaması uygulayan ülkelere yapılan, kısıtlama kapsamındaki malın ihracına ait kayıt meşruhatı düşülerek onaylanmış gümrük beyannamelerinin gümrük idarelerine sunulma süresi, otuz günden daha kısa veya daha uzun olarak Müsteşarlıkça belirlenebilir.

Kredili ihracat

MADDE 8-Yürürlükten kaldırıldı.

Konsinye ihracat

MADDE 9 – (1) Konsinye ihracat başvuruları ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine yapılır.

(2) Madde ve/veya ülke politikası açısından Müsteşarlıkça getirilebilecek düzenlemeler kapsamındaki mallarla ilgili konsinye ihrac talepleri Müsteşarlığın görüşü alındıktan sonra, bunun dışında kalan mallara ilişkin talepler ise doğrudan İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince sonuçlandırılır.

(3) İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince konsinye ihracat olarak onaylanmış gümrük beyannamelerinin otuz gün içinde gümrük idarelerine sunulması gerekir.

(4) İhracatçılar, konsinye olarak gönderilen malların kesin satışının yapılmasından sonraki otuz gün içinde durumu, kendileri tarafından düzenlenmiş kesin satış faturası veya örneği ve gerekli diğer belgeler ile birlikte izni veren İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine bildirir.

(5) Konsinye olarak gönderilen malın ihrac tarihinden itibaren bir yıl içinde kesin satışının yapılması gerekir. Bu süre, haklı ve zorunlu nedenlere istinaden müracaat edilmesi halinde, izni veren İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince iki yıl daha uzatılabilir.

(6) Konsinye olarak gönderilen malın, konsinye ihrac izin süresi içinde satılamaması halinde, malın gümrük mevzuatı çerçevesinde yurda getirilmesi gerekir.

Yurt dışı fuar ve sergilere katılım ve ihracat

MADDE 10 – (1) Ülkemizi temsilen katılınacak uluslararası yurt dışı fuar ve sergiler Müsteşarlık tarafından belirlenir.

(2) Uluslararası ticari fuarlara ve sergilere, gerek ülkemizi temsilen ulusal düzeyde gerekse bireysel olarak katılacak firma ve kuruluşlarca yurt dışına gönderilecek bedelli veya bedelsiz mallar ile yurt dışında düzenlenecek bilim, sanat, kültür veya tanıtım amaçlı fuar/sergi, konferans, seminer gibi etkinliklere kişi veya kuruluşlarca gönderilecek bedelli veya bedelsiz malların yurt dışına çıkışıyla ilgili başvurular doğrudan ilgili gümrük idarelerine yapılır. Gümrük idareleri söz konusu malların yurt dışına çıkışı için yapılan talepleri ilgili mevzuat çerçevesinde inceleyip sonuçlandırır.

(3) Gümrük idareleri, yukarıda belirtilen amaçlarla yurt dışına çıkışına izin verdikleri bedelli ve/veya bedelsiz mallar (bilim, sanat, kültür, tanıtım amaçlı fuar/sergi hariç) ile ilgili gümrük beyannamelerinin onaylı bir örneğini, beyannamenin kapanış tarihinden itibaren, en geç onbeş gün içinde firmanın beyan ettiği İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine gönderir.

(4) Uluslararası ticari fuar ve sergilerde sergilenmek üzere yurt dışına çıkarılan malların kesin satışına ilişkin talepler, geçici çıkışa esas gümrük beyannamesinin İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince onaylanmasını müteakip gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

(5) Gümrük idareleri, özel organizatör kuruluşların ülkemizi temsilen ulusal düzeyde katılacağı ticari nitelikli fuarlarda ve sergilerde, yürürlükteki Yurt Dışında Fuar Düzenlenmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Tebliğ hükümleri gereğince, organizatör kuruluşa Müsteşarlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) verilmiş olan "Yeterlilik Belgesi" veya "Geçici Yeterlilik Belgesi" (kamu ve meslek kuruluşları ile vakıflarca düzenlenen fuarlarda bahse konu belgeler aranmaz) ile birlikte ilgili fuarın ulusal katılım organizasyonunun söz konusu kuruluşça yapılmasının onaylandığını gösterir uygunluk yazısını ararlar.

(6) Yukarıda belirtilen hususlar dışında kalan talepler Müsteşarlıkça incelenip sonuçlandırılır.

İthal edilmiş malın ihracı

MADDE 11 – (1) Gümrük mevzuatı çerçevesinde serbest dolaşıma girmiş yeni veya kullanılmış malın ihracı genel esaslar çerçevesinde yapılır. Ancak, ihracatın desteklenmesine yönelik mevzuat, yatırım mevzuatı ile gümrük mevzuatının mahrecine iade hükümleri saklıdır.

Serbest bölgelere yapılacak ihracat

MADDE 12 – (1) Serbest bölgelere yapılacak ihracat, ihracat mevzuatı hükümlerine tabidir. Ancak, Dahilde İşleme Rejimi, KDV uygulamaları ve Türkiye İhracat Kredi Bankası uygulamalarına dair mevzuat hükümleri saklıdır.

Diğer ihracat şekilleri ve transit ticaret

MADDE 13 – (1) Kayda bağlı ihracat, bedelsiz ihracat, savunma sanayii dışındaki alanlarda offset kapsamında yapılacak ihracat ile yurt dışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik kapsamında yapılacak ihracata ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakanlıkça belirlenir.

(2) Ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracat gümrük mevzuatı hükümlerine tabidir.

(3) Uluslararası anlaşmalarla ticareti yasaklanmış mallar ile Müsteşarlığın madde politikası itibariyle transit ticaretinin yapılmasını uygun görmediği mallar transit ticarete konu olamaz.

İthalat ve ihracat yapılması yasaklanmış ülkelerle transit ticaret yapılamaz.

(4) Takas ve bağlı muamele işlemleri yürürlükteki ihracat ve ithalat rejimleri çerçevesinde yürütülür.

(5) Yurtdışına e-ticaret kapsamındaki mal ihracıyla ilgili işlemler, dış ticaret ve gümrük mevzuatı hükümlerine tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Alıcısı tarafından kabul edilmeyen mallar

MADDE 14 – (1) Alıcısı tarafından kabul edilmeyen mallar karşılığında aynı bedel ve şartlarla mal ihracına ilişkin talepler, durumu gösterir belgelere istinaden gümrük mevzuatı çerçevesinde giriş ve çıkışta ayniyeti tespit edilmek suretiyle gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

(2) Alıcısı tarafından kabul edilmeyen malların başka bedel ve şartlarla aynı veya farklı alıcılara satışına ilişkin talepler, durumu gösterir belgeler ve yeni satış sözleşmesine ait İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince onaylı faturanın ibrazından sonra gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

(3) Gümrük idarelerince sonuçlandırılan talepler ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine ve mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirilir.

(4) Alıcısı tarafından kabul edilmeyen malların bozulabilir nitelikte olması halinde, bu tür talepler İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği veya daha sonra İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine bilgi vermek kaydıyla Müsteşarlık yurt dışı teşkilatınca sonuçlandırılır. Müsteşarlık yurt dışı teşkilatınca sonuçlandırılan talepler, ilgili gümrük idaresine bildirilir.

(5) Yukarıda yer alan hususlar, ihracatın desteklenmesine yönelik mevzuat kapsamında yapılmış olması halinde, ait olduğu mevzuat hükümlerine tabidir.

Alıcısına teslim edilemeyen mallar ve malların terk edilmesi

MADDE 15 – (1) Yanma, çalınma gibi haklı ve zorunlu nedenlerle alıcısına teslim edilemeyen mallara ilişkin ihracat talepleri, durumu gösteren belgelere dayanılarak Müsteşarlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) sonuçlandırılır.

(2) Geri getirilmesinde ekonomik yarar görülmeyen malların terk edilmesine ilişkin talepler, durumu gösteren belgelere dayanılarak Müsteşarlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) sonuçlandırılır.

(3) Yürürlükten kaldırıldı.

(4) Yukarıda belirtilen hususlar, ihracatın desteklenmesine yönelik mevzuat kapsamında yapılmış olması hâlinde, ait olduğu mevzuat hükümlerine tabidir.

İhracatçı Birliklerince yapılacak işlemler

MADDE 16 – (1) 5/7/1993 tarihli ve 93/4614 sayılı İhracatçı Birliklerinin Kuruluşu, İşleyişi, İştigal Sahaları, Organları, Üyelerin Hak ve Yükümlülüklerine Dair Bakanlar Kurulu Kararına istinaden, nisbi aidatın tahsil edilmesi gerekir. Bu husus, İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince gümrük beyannamesinin onaylanması sırasında aranır.

Gümrük idarelerince yapılacak işlemler

MADDE 17 – (1) Otomasyona geçmiş gümrük idareleri, ihracat işlemlerinde tescil onayı yapılmadan önce, gümrük beyannamesi üzerinde İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğinin elektronik ortamda oluşturdukları "Birlik Onay Kodu"nu ararlar. "Birlik Onay Kodu" doğrulanmayan gümrük beyannamelerine istinaden mal çıkışı yapılmaz.

(2) Otomasyona geçmemiş gümrük idareleri ise, ihracat işlemlerinde gümrük beyannamesi üzerinde İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğinin onayını/kaydını ararlar. İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği onayı/kaydı bulunmayan gümrük beyannamelerine istinaden mal çıkışı yapılmaz.

(3) Gümrük idareleri, ihracatı müteakip durumu ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine bildirir.

(4) Gümrük idarelerince tescil edilen gümrük beyannameleri üzerinde herhangi bir değişiklik yapılması veya gümrük beyannamelerinin iptal edilmesi halinde, bu husus işlemi yapan gümrük idaresi tarafından onayı/kaydı veren İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine, mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesine ve Türkiye İstatistik Kurumuna bildirilir.

İhracat bedellerinin yurda getirilmesi

MADDE 18 – (1) İhracat bedellerinin yurda getirilmesi hususu kambiyo mevzuatı hükümlerine tabidir.

Diğer durumlar

MADDE 19 – (1) İhracata ilişkin olarak bu Yönetmelikte belirlenen konular dışında kalan hususlar İhracat Rejimi Kararı çerçevesinde Müsteşarlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) sonuçlandırılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yürürlükten kaldırılan Yönetmelik

MADDE 20 – (1) 6/1/1996 tarihli ve 22515 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İhracat Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Başlamış işlemler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce başlamış işlemlere, lehte olmaları kaydıyla, bu Yönetmeliğin 20 nci maddesiyle yürürlükten kaldırılan Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

İHRACAT REJİMİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

İhracat Rejimi

MADDE 150

1. İhracat rejimi, serbest dolaşımda bulunan eşyanın ihraç amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkışına ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

İhracat, ticaret politikası önlemleri ve gerektiği takdirde ihracat vergileri de dahil olmak üzere çıkış işlemlerine ilişkin hükümlerin uygulanmasıyla gerçekleştirilir.

2. Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilecek eşya, ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ile yetkili gümrük idaresine beyan edilir.

3. Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşyanın gümrük beyannamesine tabi olmayacağı hal ve şartlar yönetmelikle belirlenir.

4. Müsteşarlık, gerektiğinde ihraç eşyasının cinsine, niteliklerine ve ihracatın özelliğine göre ihracatın daha kolay yapılmasını sağlayacak usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

MADDE 151

İhraç eşyası, buna ilişkin gümrük beyannamesinin tescilli sırasında bulunduğu durum ve niteliğini gümrük kontrolünden çıktığı sırada da aynen muhafaza etmesi ve bu haliyle Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesi koşuluyla fiilen ihraç edilmiş sayılır. Bu durumda, ihraç eşyası üzerindeki gümrük kontrolü sona erer.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

İhracat Rejimi

Beyan

MADDE 415

(1) 131 ve 156 ncı madde hükümleri saklı kalmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilecek eşya, ilgili gümrük idarelerine gümrük beyannamesi ile beyan edilir.

(2) Sözlü beyan formu, özel fatura, kumanya listesi, ATA ve CPD Karneleri ve Form 302 belgesi ile ihracına izin verilen eşyanın gümrük işlemleri bu belgeler ile yürütülür.

(3) Elektronik ortamda olanlar da dahil, mektuplar, kartpostallar ve basılmış metinler ile yolcunun kişisel bagajı kapsamındaki eşya için gümrük beyannamesi aranmaz.

(4) (yürürlükten kaldırılmıştır)

Fiili ihracat

MADDE 416

(1) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk ettiği tarih;

a) Kara ve demir yoluyla çıkışlarda, gümrük idaresince çıkış işlemleri tamamlanıp kara sınırından yabancı bir ülkeye fiilen çıktığı veya serbest bölgeye fiilen girdiği,

b) Deniz ve hava yoluyla çıkışlarda, eşyanın yüklendiği deniz veya hava taşıtının hareket ettiği,

c) Dış seferde bulunan ya da dış sefere çıkacak olan deniz ve hava taşıtlarına 418 ve 476 ila 482 nci maddeler çerçevesinde yapılacak teslimlerde eşyanın teslim edildiği,

tarih olarak kabul edilir.

Geçici depolama süresi ve takip edilmeyen beyannameler

MADDE 417

(1) 77 nci madde hükümleri uyarınca, ihracat veya yeniden ihracat amacıyla geçici depolama yerlerine konulması talep edilen eşya, buralarda bir ay kalabilir. Sözü edilen eşya ile ilgili olarak beyanname tescil edilip edilmediğine bakılmaksızın bu süre içinde

ek süre talebinde bulunulması halinde, gümrük müdürlüklerince en çok üç aya kadar ek süre verilebilir.

(2) Bir aylık süre ve verilen ek süre içinde gümrük işlemleri bitirilerek yerinden kaldırılmayan eşya için gümrük yükümlüsüne tebligat yapılarak, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde eşyanın geçici depolama yerinden çıkarılması; aksi takdirde, bu eşyanın gümrüğe terk edilmiş sayılacağı bildirilir. Bu süre içinde de yerinden çıkarılmaması halinde eşya gümrüğe terk edilmiş sayılır ve tasfiye hükümlerine göre işlem yapılır. Bu eşyaya ilişkin olarak tescil edilmiş beyanname varsa iptal edilir.

(3) Geçici depolama yerlerine konulmaksızın ihraç edilecek eşyanın beyanname kapatma süresi iki aydır. Bu süre gümrük müdürlüklerince makul sebeplerle en çok iki ay uzatılabilir. Bu süreler içinde işlemleri tamamlanmayan beyannameler iptal edilir.

Deniz ve hava taşıtlarına kumanya, yağ ve yakıt dışında yapılacak teslimler

MADDE 418

(1) 476 ila 482 nci maddeler çerçevesinde teslim edilen yakıt, yağ ve kumanya dışında, dış seferde bulunan ya da dış sefere çıkacak olan deniz ve hava taşıtlarına serbest dolaşımda bulunan işletme ve donatım eşyası teslimi ihracat hükmündedir.

Beyan edilen eşyanın kısmen veya tamamen ihraç edilememesi

MADDE 418 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İHRACI YASAK VE ÖN İZNE BAĞLI MALLARA İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT 96/31)

Madde 1- 22.12.1995 tarih ve 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı'nın 4 üncü maddesi uyarınca; kanun, kararname ve uluslararası anlaşmalarla ihracı yasaklanmış veya belli kamu kurum ve kuruluşlarının ön iznine bağlanmış olan mallar, bu Tebliğ'in Ek'inde yer alan listede sıralanmıştır.

Yetki

MADDE 1/A – (1) Ticaret Bakanlığı (İhracat Genel Müdürlüğü) bu Tebliğ hükümlerine istinaden; gerekli muafiyet ve istisnaları tanımlamaya, talimatlar vermeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve bu kapsamda izinler vermeye yetkilidir.

Madde 2-İzne Bağlı Mallara İlişkin İhracat 6.1.1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İhracı Yasak ve Ön 96/2 sayılı Tebliğ, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – Yürürlükten kaldırıldı.

Madde 3- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

EKLER:

1. İhracı Yasak Mallar Listesi
2. İhracı Ön İzne Bağlı Mallar Listesi

EK 1/İHRACI YASAK MALLAR LİSTESİ

MADDE	YASAL DAYANAK
1-Kültür ve tabiat varlıkları (Eski eserler)	23/07/1983 tarih ve 18113 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 2863 sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu"
2-Hint keneviri	24/06/1933 tarih ve 2435 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 2313 sayılı "Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun"
3-Tütün tohumu ve fidesi	04/12/2002 tarih ve 24956 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan "Tütün Üretimi, İşlenmesi, İç ve Dış Ticareti ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (10.07.2010 t. 27637 s. R.G.) ile yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlükteki Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde izne tabi olduğu bildirilmektedir.

4-İhracı ön izne bağlı mallar listesinde yer alan türler hariç bütün av ve yaban hayvanları (canlı ve cansız olarak ve tanınabilir en küçük parçaları ile bunlardan mamul konfeksiyon)

13/4/1990 tarih ve 20491 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 08/03/1990 tarih ve 90/234 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

5-Ceviz, dut, kiraz, armut, erik, porsuk, dışbudak, karaağaç ve ihlamur adlı ağaç türlerinin kütük, tomruk, kereste, kalas ve taslak olarak ihracı

11/05/1974 tarih ve 14883 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 24/4/1974 tarih ve 7/8186 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

6-Doğadan toplanan doğal çiçek soğanları

06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı

7- Odun

6/1/1996 tarihli ve 22515 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı

8-Sığla (liquidambar orientalis)

06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı

9-Yalankoz (pterocarya carpinifolia)

06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı

10-Datça hurması (Phoenix the ophrasti crenter)

06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı

11-Zeytin (tescili yapılmış ve Milli Çeşit Listesi'nde yayımlanmış olan çeşitlerinin yurt içinde sertifikalandırılmış olanları hariç), incir (tescili yapılmış ve Milli Çeşit Listesi'nde yayımlanmış olan çeşitlerinin yurt içinde sertifikalandırılmış olanları hariç), fındık, antep fıstığı, asma (sultani çekirdeksiz) fidanları

06/01/1996 tarihli ve 22515 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı

12- Salep (toz, tablet ve her türlü formda)

06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış bulunan İhracat Rejimi Kararı

EK 2/İHRACI ÖN İZNE BAĞLI MALLAR LİSTESİ

MADDE	İZİN VEREN KURUM	YASAL DAYANAK
1-Kontrole Tabi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askeri Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojiler	Milli Savunma Bakanlığı	03/07/2004 tarih ve 25511 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 5201 sayılı "Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun"un 4üncü maddesi gereği her yıl revize edilerek Resmi Gazete'de yayımlanan "Kontrole Tabi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek

2-Afyon ve haşhaş
kellesi

Sağlık
Bakanlığı

Parçalar, Askeri Patlayıcı
Maddeler, Bunlara Ait
Teknolojilere İlişkin Liste"

24/06/1933 tarih ve
2435 sayılı Resmi
Gazete'de yayımlanmış
bulunan 2313 sayılı
"Uyuşturucu Maddelerin
Murakabesi Hakkında
Kanun"

3-Uyuşturucu
maddeler ve 1972 tarihli
Protokolle değiştirilen
1961 tarihli Uyuşturucu
Maddeler Tek
Sözleşmesi, 1971 tarihli
Psikotrop Maddelere
İlişkin Sözleşme ve 1988
tarihli Uyuşturucu ve
Psikotrop Maddelerin
Yasadışı Trafiğinin
Önlenmesine İlişkin
Birleşmiş Milletler
Sözleşmesi
kapsamındaki mallar

Sağlık
Bakanlığı

24/06/1933 tarih ve
2435 sayılı Resmi
Gazete'de yayımlanmış
bulunan 2313 sayılı
"Uyuşturucu Maddelerin
Murakabesi Hakkında
Kanun" ve 1972 tarihli
Protokolle değiştirilen 1961
tarihli "Uyuşturucu
Maddeler Tek
Sözleşmesi", 1971 tarihli
"Psikotrop Maddelere
İlişkin Sözleşme" ve 1988
tarihli "Uyuşturucu ve
Psikotrop Maddelerin
Yasadışı Trafiğinin
Önlenmesine İlişkin
Birleşmiş Milletler
Sözleşmesi"

4-Tehlikeli Atıkların
Sınırlarötesi Taşınımının
ve Bertarafının
Kontrolüne İlişkin Basel
Sözleşmesi
Kapsamındaki mallar

Çevre ve
Orman
Bakanlığı

15/5/1994 tarih ve
21935 sayılı Resmi
Gazete'de yayımlanmış
bulunan 07/03/1994 tarih
ve 94/5419 sayılı Bakanlar
Kurulu Kararı ile
onaylanmış "Tehlikeli
Atıkların Sınırlarötesi
Taşınımının ve Bertarafının

Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesi"

5-Yaban domuzu, kurt, çakal, tilki, sansar, porsuk ile yılanlar, kaplumbağa ve kertenkelelerin canlı ve cansız halde ve bunların tanınabilir parçaları ile bunlardan mamul konfeksiyon

Çevre ve Orman Bakanlığı

13/04/1990 tarih ve 20491 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 08/03/1990 tarih ve 90/234 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

6-Gübreler (Kimyevi gübreler hariç)

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

13/01/1965 tarih ve 11905 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 19/12/1964 tarih ve 6/4090 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 27/12/1924 tarih ve 2/1771 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

7-Tohumluklar(Orman ağacı tohumları ve diğer yetiştirme materyalleri hariç)

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

08/11/2006 tarih ve 26340 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 5553 sayılı "Tohumculuk Kanunu"

8-Ankara (Tiftik) keçisi

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

10/03/2001 tarih ve 24338 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 4631 sayılı "Hayvan Islahı Kanunu"

9- Su ürünlerinden su ürünleri avcılığını düzenleyen esaslar çerçevesinde avlanması tamamen yasak olan cins ve nitelikteki su ürünleri

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

04/04/1971 tarih ve 13799 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 1380 sayılı "Su Ürünleri Kanunu", 10/03/1995 tarih ve 22223 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan "Su

		Ürünleri Yönetmeliği", "Su Ürünleri Yönetmeliği" kapsamında Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğler
10-Yarış atları	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	10/03/2001 tarih ve 24338 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan "Hayvan Islahı Kanunu"
11-Yem Kanunu kapsamına giren yemler	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	07/06/1973 tarih ve 14557 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 1734 sayılı "Yem Kanunu"
12-Veteriner İlaçları	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	1262 sayılı "İspençiyarı ve Tıbbi Müstahzarlar Kanununa Yeniden Bazı Hükümler İlavesine Dair 3490 sayılı Kanun"
13-İhracatı kotayla veya başka herhangi bir kayıtla sınırlandırılan doğal çiçek soğanları	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
14-Damızlık büyük ve küçük baş hayvan	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	10/03/2001 tarih ve 24338 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 4631 sayılı "Hayvan Islahı Kanunu"
15-Doğa Mantarı(Sadece AB üyesi ülkelere yönelik ihracat için)	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı

16-Mavi yüzgeçli orkinos (thynus thunnus) (canlı, taze soğutulmuş, dondurulmuş veya işlenmiş) Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı

17-Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgelerin Verilmesine İlişkin Yönetmelik kapsamındaki mallar

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu

13/09/2007 tarih ve 26642 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan "Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgenin Verilmesine İlişkin Yönetmelik" ve "Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgenin Verilmesine İlişkin Yönetmelik Kapsamına Giren Eşya Kalemlerini Belirten "Nükleer Transfer Uyarı Listesi" ve "Nükleer Çift Kullanımlı Eşya Listesi"ne İlişkin Tebliğ" (TAEK/NGD:2007/1)

18-Füze Teknolojisi Kontrol Rejimi Ekipman, Yazılım ve Teknoloji Ek'i Dahilindeki Malzemeler Milli Savunma Bakanlığı

03/07/2004 tarih ve 25511 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 5201 sayılı "Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun"un 4üncü maddesi gereği her yıl revize edilerek Resmi Gazete'de yayımlanan "Kontrolle Tabi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile

19- Şeker	T.C. Şeker Kurumu	Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askeri Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojilere İlişkin Liste"
		19/04/2001 tarih ve 24378 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 4634 sayılı "Şeker Kanunu"
20- Orman ağacı tohumları ve diğer yetiştirme materyalleri	Çevre ve Orman Bakanlığı	08/05/2003 tarih ve 25102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 4856 sayılı "Çevre ve Orman Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun", 08/11/2006 tarih ve 26340 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 5553 sayılı "Tohumculuk Kanunu"
21-87/12028 Karar sayılı Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthalı, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük kapsamına giren patlayıcı maddeler	İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü)	18/05/1955 tarih ve 9009 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış bulunan 6551 sayılı "Barut ve Patlayıcı Maddelerle Silah ve Teferruatının ve Av Malzemesinin İnhisardan Çıkarılması Hakkındaki Kanun", 87/12028 Karar sayılı "Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthalı, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok

(harp silah ve mühimmatı hariç)

Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük", 2001/2443 Karar sayılı Tüzük

22- Zeytin fidanı (tescili yapılmış ve Milli Çeşit Listesi'nde yayımlanmış olan çeşitlerinin yurt içerisinde sertifikalandırılmış olanları)

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

06/01/1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı

23- Wassenaar Düzenlemesi Mühimmat Listesi Kapsamındaki Malzemeler

Milli Savunma Bakanlığı

03/07/2004 tarih ve 25511 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 5201 sayılı "Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun"un 4üncü maddesi gereği her yıl revize edilerek Resmi Gazete'de yayımlanan "Kontrol Tabi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askeri Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojilere İlişkin Liste"

24- Yaprak tütün, tütün döküntüleri

Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu

09/01/2002 tarih ve 24635 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan 4733 Sayılı "Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun"

İHRACI KAYDA BAĞLI MALLARA İLİŞKİN TEBLİĞ (NO: İHRACAT 2006/7)

MADDE 1 – (1) 22/12/1995 tarihli ve 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı'nın 3 üncü maddesinin (c) bendine istinaden, ihracı kayda bağlı mallar, bu Tebliğin ekinde yer alan listede sıralanmıştır.

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğin ekinde yer alan listede sıralanmış bulunan malların ihracı, İhracat Yönetmeliğinin 7 nci maddesi hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu maddeyi ihdas eden Tebliğ ile bu Tebliğ ekinde yer alan İhracı Kayda Bağlı Mallar Listesine eklenen mallara ilişkin gümrük beyannameleri, ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince, Ticaret Bakanlığının (İhracat Genel Müdürlüğü) ön onayının alınmasını müteakip kayda alınır.

(2) Bu maddeyi ihdas eden Tebliğ hükümleri, bu maddenin yayımı tarihi (bu tarih hariç) öncesinde gümrük beyannamesi İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine onaylatılmış olan mallara uygulanmaz.

(3) Ticaret Bakanlığı (İhracat Genel Müdürlüğü) bu maddeyi ihdas eden Tebliğ hükümlerine istinaden; uygulama usul ve esaslarını belirlemeye, gerekli muafiyet ve istisnaları tanımlamaya, izin ve talimat vermeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya, uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlenmeye yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

EK - İHRACI KAYDA BAĞLI MALLAR LİSTESİ

1- Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu primi kesintisine tabi maddelerin ihracı,

2- Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan ödeme yapılan maddelerin ihracı,

3- Ülkemizde kredi karşılığı kurulan tesislerin bedelinin malla geri ödenmesine ilişkin özel hesaplar çerçevesinde ihracat,

4-Ülkemiz ile Rusya Federasyonu arasındaki doğalgaz anlaşması çerçevesinde ihracat,

5- Ülkemiz ihraç ürünlerine miktar kısıtlaması uygulayan ülkelere yapılan kısıtlama kapsamındaki maddelerin ihracı,

6- Birleşmiş Milletler Kararları uyarınca ekonomik yaptırım uygulanan ülkelere ihracat,

7 - 10/6/2005 tarihli ve 25841 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik

kapsamında sertifikayı haiz mallar,

8-İşlem görmemiş zeytinyağı ve işlem görmüş dökme veya varilli zeytinyağı,

9-Meyan kökü,

10-Ham lületaşı ve taslak pipo,

11-Ozon tabakasının korunmasına dair Viyana Sözleşmesi ile bu sözleşmeye ait Protokoller ve değişiklikler kapsamındaki malların sadece söz konusu düzenlemelere taraf ülkelere yönelik ihracatı,

12-Torba, çuval ve kutulu halde işlem görmemiş zeytin,

13-Orijinal bağırsak,

14-Canlı koyun, kıl keçisi, büyükbaş hayvan,

15-Dökme halde kapyra cinsi kırmızı biber (konik biber),

16-Ham zeytin (fermantasyonu tamamlanmamış),

17- Bakır ve çinko hurda ve döküntüleri,

18 - Beyaz Mermer (Ham ve Kabaca Yontulmuş- 2515.11.00.00.11), Renkli ve Damarlı Mermer (Ham ve Kabaca Yontulmuş- 2515.11.00.00.12), Oniks (Ham ve Kabaca Yontulmuş- 2515.11.00.00.13), Traverten (Ham ve Kabaca Yontulmuş- 2515.11.00.00.14), Diğerleri (Ham ve Kabaca Yontulmuş-2515.11.00.00.19),

19 - Çimento (2523.21, 2523.29, 2523.30, 2523.90) ve Klinker (2523.10.00.00.00)

20 - Kornişonlar (0707.00.90.00.00).

21- Çam Fıstığı (İç Çam Fıstığı Hariç),

22- Buğday ve mahlut (GTİP No: 10.01), Kara Buğday (GTİP No: 1008.10), Buğday ve çavdar melezi (GTİP No: 1008.90.10).

23 - Mercimekler (GTİP No: 0713.40).

24 - Arpa (GTİP No: 1003), Mısır (GTİP No: 1005)

25- Yürürlükten kaldırıldı.

26 – Kromlu deriler (GTİP No: 4104.11, 4104.19, 4105.10, 4106.21)

27 – Haşhaş Tohumu (Tohumluk Olmayanlar) (GTİP No: 1207.91.90.00.00)

28- Orman Ağacı Tomrukları (GTİP No: 44.03) (19/9/1996 tarihli ve 22762 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (İhracat 96/31)’in ekinde yer alan İhracı Yasak Mallar Listesinde yer alan ağaçların tomrukları hariç olmak üzere)

29- Atık, döküntü ve hurda şeklinde basılı elektronik devre kartları ve levhaları (GTİP:7112.91.00.00.00, 7112.92.00.00.00, 7112.99.00.90.00, 8471.80.00.00.00, 8542.39.90.00.00)

30- Mısır kırıkları (Kabuğu veya kavuzu çıkarılmış, dilimlenmiş veya iri parçalar halinde, ufalanmış olsun olmasın, Yuvarlatılmış GTİP: 1104.23.40.00.00; Diğerleri GTİP: 1104.23.98.00.00)

31- Arpa kırıkları (Kabuğu veya kavuzu çıkarılmış, dilimlenmiş veya iri parçalar halinde, ufalanmış olsun olmasın GTİP: 1104.29.04.00.00;

Yuvarlatılmış GTİP: 1104.29.05.00.00; Diğerleri GTİP: 1104.29.08.00.00)

32- Buğday kırıkları (Buğdaydan peletler GTİP: 1103.20.60.00.00; Buğday yassılaştırılmış taneler GTİP: 1104.19.10.00.11; Flokon halindeki taneler GTİP: 1104.19.10.00.12; Kabuğu veya kavuzu çıkarılmış, dilimlenmiş, iri parçalar halinde ufalanmış olsun olmasın GTİP: 1104.29.17.00.00; Yuvarlatılmış, GTİP: 1104.29.30.00.00; Sadece iri parçalar halinde ufalanmış GTİP: 1104.29.51.00.00; Diğerleri GTİP: 1104.29.81.00.00)

33- Pirinç (GTİP: 1006)

34- Çavdar - Diğerleri (GTİP:1002.90.00.00.00)

35- Yalnız Meltblown Kumaş (GTP: 56.03)

36- Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş) (hidrofil veya ağartılmış pamuklar hariç) (GTP: 52.01)

37- Pamuk döküntüleri (iplik döküntüleri ve ditme suretiyle elde edilen döküntüler dâhil) (GTP: 52.02)

38- Pamuk (karde edilmiş veya penyelenmiş) (GTP:52.03)

39- Makarna (GTP: 1902) (söz konusu gtp'nin alt açılımlarında yer alan şehriye, kuskus, mantı, erişte ve hazır/anında noodle v.b. tüm ürünler dahil)

40- Bulgur (GTP: 1904.30)

41- Buğday İrmiği (Buğdayın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parçalar ve buğday kaba unları GTP: 1103.11)

42- Ağaçtan veya diğer odunsu maddelerden yonga levha, oriented strand board (OSB) ve benzeri levhalar (GTP: 4410)

43- Yalnız Meltblown Kumaş (GTP: 56.03)

44- Ağaçtan veya diğer odunsu maddelerden lif levhalar (GTP: 4411)

45- Uzunlamasına testere ile biçilmiş veya yontulmuş, dilimlenmiş veya yaprak halinde açılmış, kalınlığı 6 mm.'yi geçen ağaçlar (rendelenmiş, zımparalanmış veya uç uca eklenmiş olsun olmasın) (GTP: 4407) (İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (İhracat 96/31)'in ekinde yer alan İhracı Yasak Mallar Listesinde yer alan ihracı tamamen yasaklı keresteler hariç olmak üzere)

46- Übreler (GTP: 3101, 3102, 3103, 3104, 3105)

47- Nohut (garbanzos) (GTP:0713.20)

48- Sülfürik asit; oleum (GTP: 2807.00)

49- Saf Amonyak (GTP: 2814.10)

50- Şeker (GTP:1701)

51- Uzunlamasına testere ile biçilmiş, dilimlenmiş veya yaprak halinde açılmış, kalınlığı 6 mm. yi geçmeyen, kaplama için (lamine edilmiş ağaçların dilimlenmesiyle elde edilenler dahil), kontrplak için veya benzeri lamine edilmiş ağaçlar ve diğer ağaçlar için yapraklar (rendelenmiş, zımparalanmış, ekli veya uç uca eklenmiş olsun olmasın) (GTP: 44.08)

52- Kaolin ve diğer kaolinli killer (GTP: 2507.00)

- 53- Diğer killer (GTP: 2508.40)
- 54- Domatesler (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş)- Diğerleri: (GTP: 2002.90) (Salça)
- 55- Feldispat (GTP: 2529.10)
- 56- Dondurulmuş Soğan (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş) (dondurulmuş) (GTİP:0710.80.95.00.11)
- 56- Dondurulmuş Patatesler (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmuş) (20.06 pozisyonundaki ürünler hariç) (GTP:2004.10)
- 57- Süt ve krema (konsantre edilmiş veya ilave şeker ya da diğer tatlandırıcı maddeleri içerenler): (GTP: 0402)
- 58- Tereyağı: (GTP: 0405.10)
- 59- Patates (taze veya soğutulmuş): Diğerleri: (GTP: 0701.90)
- 60- Kuru soğan: (GTİP: 0703.10.19.00.11)
- 61- Adi fasulye (beyaz fasulye dahil) (Phaseolus vulgaris): (GTİP: 0713.33.90.00.19)
- 62- Kırmızı mercimek (GTİP: 0713.40.00.00.13)
- 63- Kümes Hayvanlarının Etleri ve Yenilen Sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş) (GTP: 0207)

BEDELSİZ İHRACATA İLİŞKİN TEBLİĞ (NO: İHRACAT 2008/12)

Dayanak

MADDE 1 – (1) 22/12/1995 tarihli ve 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararınının 3 üncü maddesinin (e) bendine istinaden, karşılığında yurt dışından bir ödeme yapılmaksızın yurt dışına mal çıkarılmasına ilişkin usul ve esaslar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Uygulama

MADDE 2 – (1) Bedelsiz olarak ihraç edilebilecek mallar aşağıda belirtilmiştir.

a) Gerçek veya tüzel kişiler tarafından götürülen veya gönderilen hediyeler, miktarı ticari teamüllere uygun numuneler ile reklam ve tanıtım malları, yeniden kullanıma veya geri dönüşüme konu ithal edilmiş mal ve ambalaj malzemeleri,

b) Daha önce usulüne uygun olarak ihraç edilmiş malların bedelsiz gönderilmesi ticari örf ve adetlere uygun parçaları, fireleri ile garantili olarak ihraç edilen malların garanti süresi içinde yenilenmesi gereken parçaları,

c) Yabancı misyon mensuplarının, Türkiye'de çalışan yabancıların, yurt dışına hane nakli suretiyle gidecek Türk vatandaşlarının, daimi veya geçici görevle yurt dışına giden kamu görevlilerinin, bu durumlarının ilgili mercilerce belgelenmesi şartıyla, beraberlerinde götürecekleri, gönderecekleri veya adlarına gönderilecek mal ve taşıtlar,

ç) Yurt dışında yerleşik tüzel kişiler, yabancı turistler ve yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarının beraberlerinde götürecekleri, gönderecekleri veya adlarına gönderilecek mal ve taşıtlar,

d) Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler ve üniversitelerin; görevleri veya anlaşmalar gereği gönderecekleri mal ve taşıtlar,

e) Savaş, deprem, sel, salgın hastalık, kıtlık ve benzeri afet durumlarında; kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, üniversiteler, Kızılay ile kamu yararına çalışan dernek ve vakıfların gönderecekleri insani yardım malzemeleri.

(2) Yukarıda belirtilenler dışında kalan hususlar, Dış Ticaret Müsteşarlığının (İhracat Genel Müdürlüğü) görüşü alınarak, ilgili gümrük idaresi veya İhracatçı Birliği Genel Sekreterliğince sonuçlandırılır.

İzin mercii ve uygulama usulleri

MADDE 3 – (1) İkinci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan mallardan, değeri 250.000 (ikiyüzellibin) ABD Dolarına kadar olanlar ile değer ve miktarına bakılmaksızın birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde belirtilen malların bedelsiz ihracat izni başvuruları doğrudan ilgili gümrük idaresine yapılır.

(2) İkinci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan mallardan, değeri 250.000 (ikiyüzellibin) ABD Doları ve üzeri olanların bedelsiz ihracat izni başvuruları ise, ekteki Bedelsiz İhracat Formu doldurularak İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine yapılır.

(3) İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri verilen bedelsiz ihraç izinlerinin bir örneğini talep sahibine, bir örneğini de ilgili gümrük idaresine intikal ettirirler.

(4) Bedelsiz ihraç izinlerinin geçerlilik süresi 1 (bir) yıldır.

(5) İkinci maddenin birinci fıkrasının (c) ve (ç) bentleri çerçevesinde yapılacak bedelsiz ihracata, doğrudan gümrük idaresince izin verilir. Ancak (ç) bendi uyarınca bedelsiz ihracı yapılacak malların yolcu beraberinde götürülmeyip, önce veya sonra gönderilmesi halinde, Türkiye'de satın alındığının belgelenmesi, taşıt götürülmesi halinde ise taşıtın trafik tescil kuruluşlarınca ve vergi dairelerince kayıtlarının kapatıldığının belgelenmesi gerekir.

(6) İkinci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında, yurt dışında yerleşik tüzel kişiler, yabancı turistler ve yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarının, Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 11/1-b maddesinde düzenlenen istisnadan yararlanarak yurt dışına götürecekleri, gönderecekleri veya adlarına gönderilecek mal ve taşıtların bedelsiz ihracına, satıcı tarafından verilen satış faturası nüshası veya satıcı onaylı örneklerine istinaden, ilgili gümrük idarelerince izin verilir.

(7) Söz konusu satış faturasının bir nüshası veya satıcı onaylı bir örneği, Türkiye İstatistik Kurumuna gönderilmesini teminen, ilgili gümrük

idaresince Gümrük Müsteşarlığına (Gümrükler Genel Müdürlüğü) intikal ettirilir.

Yasak ve ihracı ön izne bağlı mallar

MADDE 4 – (1) Kanun, kararname ve uluslararası anlaşmalarla ihracı yasaklanmış malların bedelsiz ihracatına izin verilmez. İhracı ön izne bağlı malların bedelsiz olarak ihraç edilmesi de, ancak ilgili merciin ön iznine istinaden mümkündür.

İhracında fon kesintisi aranan mallar

MADDE 5 – (1) İhracında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'na prim kesintisi yapılan malların bedelsiz olarak ihraç edilebilmesi için, söz konusu primin ödendiğine dair banka dekontunun ibrazı gerekir. Ancak FOB değeri 1.000 (bin) ABD Dolarını geçmeyen malların bedelsiz ihracı Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kesintisine tabi değildir.

(2) 6/6/2006 tarihli ve 26190 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (İhracat 2006/7) eki listedeki mallardan, değeri FOB 1.000 (bin) ABD Dolarını geçenlerin bedelsiz olarak ihracında kayıt şartı aranır.

İhracat destekleri

MADDE 6 – (1) Bedelsiz ihracata konu mal, ihracatta uygulanan desteklerden yararlandırılmaz.

Standart ve teknik uygulamalar

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yapılacak bedelsiz ihracat, standartlar ve ürünlere ilişkin teknik mevzuat hükümlerine tabi değildir.

İhracatçı Birliğine üyelik

MADDE 8 – (1) İkinci maddenin birinci fıkrasının (a), (c), (ç), (d) ve (e) bentleri kapsamında yapılacak bedelsiz ihracatta, İhracatçı Birliğine üye olma şartı aranmaz.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 9 – (1) 6/6/2006 tarihli ve 26190 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bedelsiz İhracata İlişkin Tebliğ (İhracat 2006/5), eki ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

DESTEKLEME VE FİYAT İSTİKRAR FONU HAKKINDA KARAR (13.10.1988 TARİHLİ 88/13384 SAYILI KARARNAMENİN EKİ)

MADDE 1 - Dış ticaretin ekonomik şartlara uygun olarak yürütülmesini sağlamak amacıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında "Destekleme ve Fiyat İstikrar Fon'u" teşkil edilmiştir.

MADDE 2 - Bu Fonun kaynaklarını ;

- a) Her türlü malın ihracında iç ve dış fiyatlardaki gelişmeler dikkate alınarak ihraç bedellerinden kilo, adet veya kıymet esasına göre yapılacak fon tahsilat ve kesintileri,
 - b) yürürlükten kaldırılmıştır.
 - c) yürürlükten kaldırılmıştır.
 - d) T. Parası Kıymetini Koruma Mevzuatı'na göre ihracat işlemlerinde tahsil edilecek kur farkları,
 - e) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 30 sayılı karar'la ihdas edilen Destekleme ve Fiat İstikrar Fonu'nun net varlıkları,
 - f) yürürlükten kaldırılmıştır.
 - g) yürürlükten kaldırılmıştır.
- teşkil ederler.

MADDE 3 - yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 4- İhracat işlemlerinde fon kesintilerinin, ihracat bedellerinin yurda getirilmesine bağlı olmaksızın Gümrük Çıkış Beyannamesinin açıldığı tarihdeki fon miktarı esas alınarak, fiili ihracattan itibaren en geç ihracat bedellerinin yurda getirilme süresi (uzatmalar hariç) sonuna kadar aracı banka veya özel finans kurumlarınca tahsil edilmesi gerekir.

Peşin ödeme veya alıcı firma prefinansmanı karşılığı ihracatta, fon kesintileri, Gümrük Çıkış Beyannamesinin açıldığı tarihdeki T.C. Merkez Bankası'nın döviz alış kuru esas alınmak suretiyle ihracatçı firma tarafından aracı banka veya özel finans kurumuna yatırılır. Fonun yatırıldığına ilişkin banka dekontu ibraz edilmedikçe Gümrük İdarelerince malın ihracına müsaade edilmez.

Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kesintisine tabii malların ihracatının bankalar veya özel finans kurumları aracılığıyla yapılması ve sevk vesaikinin mutlak surette banka veya özel finans kurumları sisteminden geçmesine imkan verecek ödeme şekilleriyle gerçekleştirilmesi zorunludur.

Bu ödeme şekilleriyle yapılan ihracatta;

a) Prim borcunun peşin olarak ödenmek istenmesi halinde, fon kesintilerinde Gümrük Çıkış Beyannamesinin açıldığı tarihdeki T.C. Merkez Bankası'nın döviz alış kuru esas alınır.

b) İhracat bedellerinin ihracatçıya ödenmesi sırasında prim borcu, T.C. Merkez Bankası'ncı uygulanan döviz alış kurunun altında olmamak kaydıyla, Döviz Alım Belgesinin tanzimine esas olan kur uygulanmak suretiyle aracı banka veya özel finans kurumu tarafından tahsil edilir.

c) Prim borcunun, ihracat bedellerinin yurda getirilme süresi (uzatmalar hariç) sonuna kadar tahsil edilememesi halinde 88/13384 sayılı Kararnamenin 12 nci maddesi uygulanır.

d) Fon kesintisi yatırılmadıkça ihracat bedellerinin terkinin cihetine gidilemez. Yalnız fındık ihracatında, Meslek Kuruluşlarınca prim borcunu karşılayacak miktarda teminat alınması gerekir.

Fon tahsilatı ile ilgili olarak teminat alınması dahil usul ve şekle ilişkin her türlü düzenlemeyi yapmaya Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlık yetkilidir.

MADDE 5 -yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6 - Bu Karara istinaden tahsil edilecek fonlar ve primler, 4'üncü madde hükmü saklı kalmak kaydıyla nakden ödenir ve ilgililere 10 işgünü içinde fona devredilir

MADDE 7 - Fon kesintilerini tabi tutulacak ihraç mallarının tespiti ile prim kesinti miktarlarına ilişkin teklifler Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı bulunduğu Bakanlıkça yapılır.

MADDE 8 - Belirlenen fon kesintilerinden indirme, Kararla tespit edilen seviyeleri aşmamak üzere fon kesintilerini tekrar artırmaya, ihraç mallarının ve alıcı piyasaların özelliklerine göre ülke ve madde bazında selektif uygulamalar yapmaya, bu uygulamaları değiştirmeye ve kaldırmaya Para ve Kredi Kurulu yetkilidir.

MADDE 9 - Bu Kararın uygulama esaslarına ilişkin değişiklikleri yapmaya ve tedbirleri almaya, özel ve zaruri durumları inceleyip sonuçlandırmaya Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir.

Fiili ihracatın gerçekleşmemesi, fiilen ihraç edilen malların çeşitli nedenlerle yurda geri getirilmesi, fiilen ithal edilen malların mahrecine iadesi, fon tahsilinin sehven yapılması ve benzeri nedenlerle tahsil edilmiş fonların iade talepleri, Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca belirlenecek esaslar çerçevesinde, T.C. Merkez Bankası'nca sonuçlandırılır.

MADDE 10 - Destekleme ve Fiyat İstikrar Fon'u, Para ve Kredi Kurulu kararıyla tarımsal girdilerin sübvansiyonu, üreticinin fiyat hareketlerinden korunması, ihracatın geliştirilmesi, ihracata dönük yatırımların finansmanı, ihracat sigortası kuruluncaya kadar ihracatın sigortası, faaliyetlerin finansmanı için kullanılabilir.

Madde 11-A) İhracatında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu primi kesintisi yapılacak mallar ve miktarları aşağıda gösterilmiştir.

1-

a) Her türlü naturel iç fındık 8 Cent/Kg karşılığı TL.

b) Her türlü kabuklu fındık 4 Cent/Kg karşılığı TL.

2-

5201.00 Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş), (hidrofil veya ağartılmış pamuklar hariç) 0 (sıfır) Cent/Kg. karşılığı TL

5203.00.00.00 Pamuk (karde edilmiş veya penyelenmiş) 0 (sıfır) Cent/Kg. karşılığı TL

B) DFİF prim kesintisi kapsamındaki bir maldan FOB 1000 Dolar değerini geçmeyen numunenin bedelsiz ihracatında prim kesintisi yapılmaz.

C -a) 1000grama kadar (1000 gram dahil) ambalajlarda yapılacak naturel fındık ihracatında yürürlükteki Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu

primi kesintilerinden 4 Cent/Kg (kabuklu fıındıkta 2 Cent/Kg) karşılığı Türk Lirası indirim uygulanır.

b) Doğrudan tüketiciye hitap edebilir şekilde küçük ambalajlı işlenmiş mayi fıındık mamülü ihracatında prim kesintisi yapılmaz.

c) Amerika, Okyanusya, Uzak Doğu ve Akdeniz'e kıyısı bulunmayan Afrika ülkelerine yapılacak naturel fıındık ihracatında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu primi kesintilerinden 4 Cent/Kg (kabuklu fıındıkta 2 Cent/Kg) karşılığı Türk Lirası indirim uygulanır

D) Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12 - Bu Karar uygulamasından doğan fonlar ve cezalar 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanun'un 3 'üncü maddesinin 2'inci fıkrasına göre tahsil olunur.

MADDE 13 - Fon hesapları Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından tutulur. Bu hesaplar Bakanlar Yeminli Murakıplar Kurulu'nun denetimine tabidir.

MADDE 14 - 12/12/86 tarih , 86/11282 sayılı; 9/9/87 tarih, 87/12088 sayılı, 5/1/88 tarih, 88/12477 sayılı; 2/2/88 tarih, 88/12591 sayılı; 1/3/88 tarih, 88/12670 sayılı ve 4/7/88 tarih, 88/13139 sayılı Kararnameler yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 2- Yurt içi arz-talep dengesi gözönünde bulundurularak, pamuk (karde edilmiş veya penyelenmiş) (hidrofil pamuklar hariç) ihracatı 1995/96 sezonu için 50.000 ton' luk bir kota miktarı ile sınırlandırılmış olup, sözkonusu kısıtlamaya ilişkin uygulama esasları Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlıkça yayımlanacak tebliğ ile düzenlenir.

TARIMSAL ÜRÜNLERDE İHRACAT İADESİ YARDIMLARINA İLİŞKİN PARA-KREDİ VE KOORDİNASYON KURULUNUN 06/04/2018 TARİHLİ VE 2018/12 SAYILI KARARI

Karar No : 2018/12

Konu : Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımları
Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulunca;

Ekonomi Bakanlığının 08/02/2018 tarihli ve 12885 sayılı yazısı ile İhracata Yönelik Devlet Destekleri Değerlendirme Komitesinin 02/02/2018 tarihli ve 23 No'lu Toplantısında aldığı Karar dikkate alınarak; 94/6401 sayılı İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararına istinaden hazırlanan ekli "Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımlarına İlişkin Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu Kararı"nın kabulüne, karar verilmiştir.

TARIMSAL ÜRÜNLERDE İHRACAT İADESİ YARDIMLARINA İLİŞKİN PARA-KREDİ VE KOORDİNASYON KURULU KARARI

Karar No:

MADDE 1 - (1) Bu Karar, Dünya Ticaret Örgütü Tarım Anlaşması çerçevesinde, Bakanlar Kurulu'nun 27/12/1994 tarihli ve 94/6401 sayılı "İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı"na dayanılarak hazırlanan, Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun .../.../... tarihli ve ... sayılı Kararı'na istinaden hazırlanmıştır.

MADDE 2 - (1) Bu Karar, ülkemiz tarımsal ürünlerinin uluslararası piyasalarda rekabet gücünün ve ihracat potansiyelinin artırılması amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE 3 - (1) Bu Karar'da geçen;

a) İhracat İade Miktarı: Fiziki birim başına yapılacak ödeme miktarıdır.

b) Miktar Barajı: Ürün bazında ihracat iadesi yardımlarına esas olacak kısmı belirten orandır.

c) Azami Ödeme Oranı: Mamulün ihracat bedeli dikkate alınarak yapılacak azami ödemeyi belirleyen orandır.

ç) İhracat Bağlantılı Tarımsal Üretim Sözleşmesi: İhraç edilecek olan ürünlerin bünyesinde kullanılan tarım ürünlerinin üretimi ve ihracatçıya teslimi ile ilgili olarak, ihracatçı ile üretici arasında, ürünün idrak tarihinden asgari üç ay önce yapılan ve ilgili İhracatçı Birliğine teslim edilen sözleşmedir.

d) Fiili İhracat: İhraç ürününün, buna ilişkin gümrük beyannamesinin tescili sırasında bulunduğu durum ve niteliğini gümrük denetiminden çıktığı sırada da aynen muhafaza etmesi ve bu haliyle Türkiye Gümrük Bölgesi'ni terk etmesidir (Serbest Bölgelere yapılan satışlarda ise ürünün buradan başka bir ülkeye ihraç edildiğinin tevsikidir.).

MADDE 4 - (I) Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu ödenekleri çerçevesinde karşılanmak üzere; aşağıdaki tabloda yer alan ürünlerin ihracatında, yine tabloda belirtilen ihracat iade miktarları, azami ödeme oranları ve miktar barajları dikkate alınarak, ihracat iadesi yardımı sağlanır.

(2) İhracatçı firmalar adına doğan hak edişler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde ihracatçı adına açılacak hesaptan, anılan Banka kanalıyla mahsup yoluyla karşılanır.

(3) İmalatçı firmalar, kendi dış ticaret şirketleri ya da şirketlerinin de yer aldığı aynı kuruluş bünyesindeki bir dış ticaret firması kanalıyla ihracatı gerçekleştirmeleri ve dış ticaret firmalarının hak edişlerini imalatçı firmalarına devretmeleri durumunda teşvikten faydalanabilirler. İhracatçı firmalar hak edişlerini ürünü satın aldıkları imalatçı veya üretici firmalara devredebilirler.

(4) Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin (SDŞ) ortakları, SDŞ kanalıyla ihracatı gerçekleştirmeleri ve SDŞ tarafından hak edişlerin ortaklarına devredilmesi durumunda teşvikten faydalanabilirler.

(5) İhracatçı firmalar; hak edişlerinin en fazla % 85'lik kısmını, ihraç ettikleri ürünü satın aldıkları veya söz konusu ürünün ihraç edilebilmesi amacıyla gerçekleştirilen faaliyetler kapsamında mal ve hizmet satın aldıkları firmalara bu Karar'ın 6'ncı maddesinde belirtilen giderlerin mahsubunda kullanılmak üzere devredebilirler. Hak ediş devri yapılan firmalar da, yine bu Karar'ın 6'ncı maddesinde belirtilen giderlerin mahsubunda kullanılmak üzere, söz konusu hak edişleri üçüncü kişilere devredebilirler.

(6) Söz konusu devir kapsamında enerji giderleri, ihracatçı birlikleri nispi aidatları ve ihracata yönelik ürün alım-satımına ilişkin borsa tescil giderleri de değerlendirmeye alınır.

SIRA NO	MADDE ADI	ARMONİZE GTİP	İHRACAT İADE MİKTARI	MİKTAR BARAJI	AZAMI ÖDEME ORANI
1	Kümes hayvanları etleri (sakatatlar hariç)	02.07 (0207.13.91,99; 0207.14.91,99; 0207.26.91,99; 0207.27.91,99; 0207.43; 0207.44.91,99; 0207.45.93,95,99; 0207.53; 0207.54,91,99; 0207.55.93,95,99; 0207.60.91,99 hariç)	430 TL/Ton	% 41	% 14
2	Yumurta	0407.00	40 TL/1000 Adet	% 65	% 10
3	Bal	0409.00	160 TL/Ton	% 20	% 2
4	Buket yapmaya elverişli veya süs amacına uygun cinsten çiçekler ve tomurcuklar	0603.11,12,13,14,15,19	475 TL/Ton	%45	% 9
5	Sebzeler (pişirilmemiş, buharda veya suda kaynatılarak)	07.10 (0710.10 hariç)	180 TL/Ton	% 45	% 10

	pişirilmiş) (dondurulmuş)				
6	Kurutulmuş sebzeler (bütün halde, kesilmiş, dilimlenmiş, kırılmış veya toz halinde, fakat başka şekilde hazırlanmamış)	07.12(0712.90.11 hariç)	800 TL/Ton	%40	%10
7	Meyveler ve sert çekirdekli meyveler (pişirilmemiş, buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş, dondurulmuş)	08.11	175 TL/Ton	% 45	% 6
8	Zeytinyağı	15.09	20 TL/Ton	% 100	% 2
9	Kümes hayvanları etinden, sakatatından yapılmış sosisler ve benzeri ürünler ile kümes hayvanları etinden hazırlanmış veya konserve edilmiş ürünler	1601.00.99; 1602.31,32	550 TL/Ton	% 50	% 13
10	Hazırlanmış veya konserve edilmiş balıklar	16.04	550 TL/Ton	% 100	% 5
11	Çikolata ve kakao içeren gıda müstahzarları	18.06	270 TL/Ton	% 48	% 5

12	Makarnalar	19.02	150 TL/Ton	% 32	% 9
13	Bisküviler, gofretler, kekler	1905.31,32; 1905.90.45; 1905.90.70.00.19 (sadece kekler)	270 TL/Ton	% 18	% 7
14	Dondurulmuş meyve ve sebze ile meyve ve sebze işleme sanayiine dayalı gıda maddeleri	20.01, 20.02, 20.03, 20.04, 20.05, 20.06, 20.08 (2008.11; 2008.19.12; 2008.19.13.00.11; 2008.19.19.00.14, 39, 49; 2008.19.92; 2008.19.93.00.11; 2008.19.95.00.14, 39, 49; 2008.19.99.00.19 hariç)	185 TL/Ton	% 100	% 8
15	Reçel, jöle, marmelat, meyve veya sert kabuklu meyve püreleri veya pastları	20.07 (2007.99.20; 2007.99.97.00.18 hariç)	140 TL/Ton	% 35	% 5
16	Meyve suları ve sebze suları, meyve nektarları	20.09	360 TL/Ton	% 15	% 12

MADDE 5 - (1) 4'üncü maddede yer alan tablonun 5, 6, 7 ve 14'üncü sıra numaralarında belirtilen ürünlerin, İhracat Bağlantılı Tarımsal Üretim Sözleşmesi kapsamında temin edilerek ihraç edilmeleri halinde, 4'üncü maddede belirtilen ihracat iade miktarları ve azami ödeme oranları % 100 oranında artırılır. Bu suretle hesaplanacak % 100'lük artış tutarının % 50'si üreticiye nakit ödenir, % 50'si ise, 4'üncü madde uyarınca ihracatçı adına açılmış olan mahsup hesabına alacak kaydedilir.

(2) 4'üncü maddede yer alan tablonun 3 ve 4'üncü sıra numaralarında belirtilen ürünlerin İhracat Bağlantılı Tarımsal Üretim Sözleşmesi kapsamında temin edilerek ihraç edilmeleri halinde ise, 4'üncü maddede belirtilen ihracat iade miktarları ve azami ödeme oranları % 50 oranında artırılır. Bu suretle hesaplanacak % 50'lik artış tutarının % 50'si üreticiye nakit ödenir, % 50'si ise, 4'üncü madde uyarınca ihracatçı adına açılmış olan mahsup hesabına alacak kaydedilir.

(3) İhracat Bağlantılı Tarımsal Üretim Sözleşmesi kapsamında yukarıda belirtilen artırımlı iadelerden faydalanabilmek için, sözleşme ile birlikte ilgili İhracatçı Birliğine, ürünün idrak tarihinden asgari üç ay önce ön müracaatta bulunulması zorunludur. Ancak, ürünün özelliğine ve ilk idrak tarihine göre bu süre 45 güne kadar düşürülebilir.

(4) 4'üncü maddede yer alan tablonun 5, 6, 7 ve 14'üncü sıra numaralarında belirtilen mamullerin üretiminde hammadde olarak kullandığı ürünleri, sahip oldukları veya kiraladıkları tarım arazilerinde üreten ve bu durumu idrak tarihinden önce ilgili İhracatçı Birliğine tevsik eden ihracatçı firmalar, artırımlı iadenin tamamından mahsup sistemi çerçevesinde faydalandırılır.

(5) 4'üncü maddede maddede yer alan tabloda belirtilen ürünlerin, organik tarım yöntemleri ile üretilmeleri ve bu durumun Organik Ürün Sertifikası ile tevsik edilmesi halinde 4'üncü maddede belirtilen ihracat iade miktarları ve azami ödeme oranları % 50 oranında artırılır. Bu suretle hesaplanacak % 50'lik artış tutarı 4'üncü madde uyarınca ihracatçı adına açılmış olan mahsup hesabına alacak kaydedilir.

(6) İhracat Bağlantılı Tarımsal Üretim Sözleşmesi'nin şekil ve şartları Ekonomi Bakanlığı (İhracat Genel Müdürlüğü) tarafından tespit edilir.

MADDE 6 - (1) Bu Karar kapsamında; vergiler (gümrük vergileri hariç), vergi cezaları, Sosyal Güvenlik Kurumu primleri, ihracata yönelik olarak kamu bankaları ile Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'den kullanılan kredilerin faiz giderleri, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na ve ilgili tasfiye halindeki Bankalara olan borçlar ve bunların gecikme zammı ve faizlerine ilişkin giderlerin tamamı mahsup edilir.

(2) Bu Karar kapsamı mahsup işlemlerinde, hesapların kullanımı sırasında imalatçı/ihracatçı veya ihracatçılara nakit ödeme yapılmaz.

MADDE 7 - (1) Bu Karar kapsamındaki mahsup işlemlerinden yararlanabilmek için, fiili ihraç tarihinden itibaren en geç bir yıl içerisinde, ibrazı zorunlu belgelerle birlikte, doğrudan bağlı bulunulan ya da kanuni merkez veya şubelerin bulunduğu yerdeki İhracatçı Birliğine müracaat edilmesi gerekmektedir.

MADDE 8 - (1) Adına hesap açılacak imalatçı/ihracatçı veya ihracatçılardan, ihracatçı birliklerine başvuruları sırasında, Maliye Bakanlığına hitaben bir örneği ekte yer alan taahhütname alınır.

(2) İhracat Bağlantılı Tarımsal Üretim Sözleşmesi kapsamında artırımlı olarak hesaplanan hak ediş tutarı içinde üretici payına tekabül eden tutar, üretici tarafından beyan edilmiş olan banka hesabına aktarılır.

MADDE 9 - (1) Mahsup işlemleri, imalatçı/ihracatçı veya ihracatçılara Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından verilen hak ediş belgeleri üzerinde bu Banka şubeleri tarafından yapılır. Bu işlemler tahsil hükmündedir. Ancak vergilerin ödenmesinde izlenecek usul ve esaslar, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri doğrultusunda Maliye Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı ve Türkiye

Cumhuriyet Merkez Bankası arasında düzenlenecek protokollerle belirlenir.

(2) Şubeler, mahsubu istenen meblağı ihracatçıların hesabından düşerek ilgili kurumca belirlenen hesaba aktarır.

(3) Bu Karar kapsamında imalatçı/ihracatçı veya ihracatçıların giderleri ile ilgili mahsuplar sonucu Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası kanalıyla ilgili kurumlara yapılacak ödemelerin uygulama usul ve esasları protokollerle belirlenir.

MADDE 10 - (1) Bu Karar'da yer alan tarım ürünleri ihracatında ihracatı müteakip imalatçı/ihracatçı veya ihracatçı adına açılacak mahsup hesabına alacak kaydedilecek meblağ, mamulün FOB ihraç bedeli üzerinden, ilgili mamulün karşısında gösterilen azami ödeme oranını aşamaz. Aştığı takdirde azami ödeme oranı uygulanır. İmalatçı/ihracatçı veya ihracatçı adına açılacak mahsup hesabına esas teşkil edecek ihracat iadesinin belirlenmesinde, beher sevkiyat için miktar barajı dikkate alınır.

MADDE 11 - (1) Mahsup hesabına, 4'üncü maddede yer alan tabloda belirtilen mamullerin;

a) İthalat rejimi çerçevesinde ithal edilmiş bulunan yabancı malların ihracatı,

b) Transit ticareti,

c) Sınır ve kıyı ticareti,

ç) Sınır Ticaret Merkezleri kapsamında yapılan ihracatı,

d) Bedelsiz ihracatı,

e) 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 128 ile 134'üncü maddeleri hükümleri çerçevesinde ithal edilerek işlenmesi sonucunda ihracı,

f) Mer'i Hariçte İşleme Rejimi hükümleri çerçevesinde ihracatı,

g) İhracat sayılan satış ve teslimleri,

ğ) Gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarına yapılan ihracatı, dahil edilmez.

(2) Karar kapsamındaki ürünlerin bünyelerine giren hammaddelerin mer'i Dahilde İşleme Rejimi hükümleri çerçevesinde ithal edilmesi halinde, söz konusu ürünlere ilişkin ihracat iadesi hesaplamalarında net döviz girdisi esas alınır.

(3) 4'üncü maddedeyer alan tabloda belirtilen ürünlerin ihraç edilmesini müteakip Türkiye'ye geri getirilmesi durumunda (Serbest Bölgeler dahil), daha önce yararlanılan ihracat iadesi geri ödenir.

MADDE 12 - (1) Bu Karar kapsamında yapılan konsinye ihracat kapsamında kesin satış faturasında belirtilen FOB birim ihraç fiyatının gümrük beyannamesinde belirtilen FOB birim ihraç fiyatının % 50'sinin altında olması halinde mahsup işlemlerinden yararlandırılmaz.

MADDE 13 - (1) Bu Karar'ın 4'üncü maddesinde yer alan tablonun 14'üncü sıra numarasında bulunan ürünlerden 20.01, 20.03, 20.05, 20.06, 20.08 Gümrük Tarife Pozisyonu (GTP) altında yer alan maddeler

(zeytin için madde 14 dikkate alınır), 10 kg'ın (net ağırlık) üzerinde ambalajlarda ihraç edilmeleri halinde, geçici konserve olarak mütalaa edilir ve mahsup hesabına dahil edilmez. 20.08 pozisyonundaki fındık mamulleri için ambalaj sınırı uygulanmaz.

MADDE 14 - (I) Bu Karar'ın 4'üncü maddesinde yer alan tablonun 14'üncü sıra numarasında bulunan ürünlerden 20.01, 20.05 GTP altında yer alan zeytinler 18 kg'ın (net ağırlık) üzerinde ambalajlarda ihraç edilmeleri halinde mahsup hesabına dahil edilmez. 20.01, 20.04 ve 20.05 GTP'lerinde yer alan zeytin için ihracat iadesi oranı 30 Türk Lirası/ton, miktar barajı % 55 ve azami ödeme oranı % 2 olarak uygulanır.

(2) 2001.90.65.00.15,25; 2004.90.30.00.17,27 ve 2005.70.00.00.15,25 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonlarında (GTİP) yer alan ve net ağırlığı 2-5 kg arasında (5 kg dahil) olan ambalajlarda, tescilli Türk Markaları ve "Made in Turkey" ibaresi ile ihraç edilen zeytinler için ihracat iadesi miktarı 280 Türk Lirası/ton, miktar barajı % 55, azami ödeme oranı % 13 olarak uygulanır.

(3) 2001.90.65.00.14,24; 2004.90.30.00.16,26 ve 2005.70.00.00.14,24 GTİP'lerinde yer alan ve net ağırlığı 1-2 kg arasında (2 kg dahil) olan ambalajlarda, tescilli Türk Markaları ve "Made in Turkey" ibaresi ile ihraç edilen zeytinler için ihracat iadesi miktarı 425 Türk Lirası/ton, miktar barajı % 55, azami ödeme oranı % 13 olarak uygulanır.

(4) 2001.90.65.00.13,23; 2004.90.30.00.15,25 ve 2005.70.00.00.13,23 GTİP'lerinde yer alan ve net ağırlığı 1 kg'a kadar (1 kg dahil) olan ambalajlarda tescilli Türk Markaları ve "Made in Turkey" ibaresi ile ihraç edilen zeytinler için ihracat iadesi miktarı 630 Türk Lirası/ton, miktar barajı % 55, azami ödeme oranı % 13 olarak uygulanır.

MADDE 15 - (1) Bu Karar'ın 4'üncü maddesinde yer alan tablonun 8'inci sıra numarasında bulunan zeytinyağı azami net ağırlığı 5 kg'a kadar (5 kg dahil) ambalajlarda ihraç edilmesi halinde mahsup hesabına dahil edilir.

(2) 1509.90.00.00.16 ve 1509.10.80.00.13 GTİP'lerinde yer alan ve net ağırlığı 2-5 kg arasında (5 kg dahil) olan ambalajlarda, tescilli Türk Markaları ve "Made in Turkey" ibaresi ile ihraç edilen zeytinyağları için ihracat iadesi miktarı 430 Türk Lirası/ton, miktar barajı % 100, azami ödeme oranı % 10 olarak uygulanır.

(3) 1509.90.00.00.15 ve 1509.10.80.00.12 GTİP'lerinde yer alan ve net ağırlığı 1-2 kg arasında (2 kg dahil) olan ambalajlarda, tescilli Türk Markaları ve "Made in Turkey" ibaresi ile ihraç edilen zeytinyağları için ihracat iadesi miktarı 820 Türk Lirası/ton, miktar barajı % 100, azami ödeme oranı % 15 olarak uygulanır.

(4) 1509.90.00.00.14 ve 1509.10.80.00.11 GTİP'lerinde yer alan ve net ağırlığı 1 kg'a kadar (1 kg dahil) ambalajlarda, tescilli Türk Markaları ve "Made in Turkey" ibaresi ile ihraç edilen zeytinyağları için ihracat

iadesi miktarı 1.600 Türk Lirası/ton, miktar barajı % 100, azami ödeme oranı % 20 olarak uygulanır.

MADDE 16 - (1) Bu Karar'ın 4'üncü maddesinde yer alan tablonun 7'nci sıra numarasında bulunan 0811.10 GTP'sinde yer alan dondurulmuş çilek için miktar barajı % 70, azami ödeme oranı % 4 olarak uygulanır.

MADDE 17 - (1) Bu Karar'ın 4'üncü maddesinde yer alan tablonun 16'ncı sıra numarasında bulunan meyve sularının şeker katkısız yüzde yüz meyve suyu olması halinde miktar barajı % 50, şeker katkısız konsantre meyve suyu (brix değeri en az 64) olması halinde ise miktar barajı % 100, azami ödeme oranları ise % 30 olarak uygulanır. Ayrıca, bu Karar'ın 4'üncü maddesinde yer alan tablonun 15'inci sıra numarasında belirtilen 2007.99.39.00.11 G.T.İ.P. ile tanımlı pekmez için ihracat iadesi miktarı 550 Türk Lirası/ton, miktar barajı % 100, azami ödeme oranı % 15 olarak uygulanır. Anılan ürünün tescilli Türk Markası ve "Made in Turkey" ibaresi ile ihraç edilmesi halinde ihracat iadesi miktarı %50 artırımlı olarak uygulanır.

MADDE 18 - (1) 4'üncü maddede yer alan tablonun 3'üncü sıra numarasında belirtilen balın net ağırlığı 1 kg'a kadar (1 kg dahil) ambalajlarda, tescilli Türk Markaları ve "Made in Turkey" ibaresi ile ihraç edilmesi halinde miktar barajı % 100 olarak uygulanır.

(2) 4'üncü maddede yer alan tablonun 5, 6, 7, 14 (zeytin hariç), 15 (pekmez hariç) ve 16'ncı sıra numaralarında belirtilen ürünler ile bu ürünler için belirlenen ihracat iadesine tabi diğer ürünlerin tescilli Türk Markaları ve "Made in Turkey" ibaresi ile ihraç edilmeleri halinde ihracat iadesi miktarları ve azami ödeme oranları %50 oranında artırılır.

MADDE 19 - (I) Bu Karar'ın 4'üncü maddesinde yer alan tablonun 6'ncı sıra numarasında bulunan ürünler için belirlenen ihracat iadesi oranları 9'uncu fasıldaki gıda maddesi olarak kullanılan kurutulmuş biberler için de uygulanır.

MADDE 20 - (1) Bu Karar'ın 4'üncü maddesinde yer alan tablonun 14'üncü sıra numarasında bulunan ürünler için belirlenen ihracat iadesi oranları 19'uncu fasılda yer alan hububat içeren sebze konserveleri için de uygulanır.

MADDE 21 - (1) Bu Karar'ın 4'üncü maddesinde yer alan tablonun 16'ncı sıra numarasında bulunan ürünler için belirlenen ihracat iadesi oranları 22'nci fasıldan kayda aldırılan meyve nektarları için de uygulanır.

MADDE 22 - (1) Bu Karar'ın 4'üncü maddesinde yer alan tablonun 2'nci sıra numarasında bulunan yumurta için belirlenen ihracat iade miktarı; ürünün damızlık veya kuluçkalık yumurta olması durumunda %50 artırımlı olarak uygulanır.

MADDE 23 - (1) Bu Karar kapsamında, ihracatçı tarafından yaniltıcı bilgi ve belge verilmesinden dolayı haksız olarak ödenen Destekleme ve

Fiyat İstikrar Fonu primleri, ilgililerden 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilir.

MADDE 24 - (1) Bu Karar kapsamı ürünlerin ihracatında; ithalatçı ülke mevzuatında öngörülen standart ve kriterlere aykırılık teşkil edecek şekilde sevk edildiği, ilgili ithalatçı ülke resmi makamları veya ülkemiz yurt dışı temsilcilikleri (Büyükelçilik, Konsolosluk, Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği) tarafından tespit edilen ürünler, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu primlerinden faydalandırılmaz. Bahse konu ürünlere yönelik herhangi bir ödeme yapılmış olması durumunda ise söz konusu ödemeler ilgililerden 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilir.

MADDE 25 - (I) Bu Karar'ın uygulama usul ve esaslarını belirlemeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya, uygulamada ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkları idari yoldan çözümlenmeye ve idari müeyyideleri tespiti, destek kapsamında değerlendirilecek harcama ve ödeme miktarlarını kısıtlamaya ve ödemeleri durdurmaya Ekonomi Bakanlığı (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

(2) 2018 yılından sonraki yıllar için bu Karar kapsamı ürün grupları ile ürün gruplarına sağlanacak ihracat iade miktarlarını, ilgili yılın bu Karar için İhracata Yönelik Devlet Destekleri Değerlendirme Komitesi tarafından belirlenen bütçe ödeneğini aşmamak kaydıyla yeniden belirlemeye İhracata Yönelik Devlet Destekleri Değerlendirme Komitesi yetkilidir.

MADDE 26 - (1) İşbu Karar kapsamında ihracat iadesi yardımı sağlanabilmesini teminen fiili ihracatın 01/01/2018 tarihinden sonra (bu tarih dahil) gerçekleşmesi aranır.

MADDE 27 - (1) Bu Karar 01/01/2018 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 28 - (1) Bu Karar hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

EKONOMİK ETKİLİ GÜMRÜK REJİMLERİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Şartlı Muafiyet Düzenlemeleri ve Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri

MADDE 79

1. Bu Kanununun 80 ila 83 üncü maddelerinde geçen;
 - a) “Şartlı muafiyet düzenlemesi” deyimini, serbest dolaşımda olmayan eşyaya,
 - Transit,
 - Antrepo,

- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dahilde işleme,
- Gümrük kontrolü altında işleme,
- Geçici ithalat;
- b) “Ekonomik etkili gümrük rejimi” deyimi,
 - Antrepo,
 - Dahilde işleme,
 - Gümrük kontrolü altında işleme,
 - Geçici ithalat,
 - Hariçte işleme;rejimlerinin uygulanması anlamına gelir.

2. “İthal eşyası” deyimi, şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşya ile geri ödeme sisteminin uygulandığı dahilde işleme rejiminde, 118 inci maddede belirtilen işlemlere tabi tutularak serbest dolaşıma giren eşya anlamına gelir.

3. “Değişmemiş eşya” deyimi, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimleri çerçevesinde hiçbir şekilde işçilik görmemiş ithal eşyası anlamına gelir.

MADDE 80

1. Dahilde işleme ve hariçte işleme rejimleriyle ilgili usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

2. Yararlanılacak rejime ilişkin özel hükümler saklı kalmak üzere, ekonomik etkili rejimlerin kullanımına ilişkin izinler ile 95 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen antrepo işletme izni;

a) İşlemlerin usulüne uygun olarak yürütülmesi için gerekli taahhütnamelerin ve teminatların verilmesi,

b) Gümrük idarelerinin, rejimi denetim altında tutabilmesi veya izleyebilmesi için yapması gereken idari düzenlemelerin, söz konusu rejimden hedeflenen ekonomik amaçlarla orantılı olması,

Halinde verilir.

MADDE 81

1. İlgili rejimin kullanılmasına ilişkin şartlar verilen izinde belirtilir. İzin hak sahibi, iznin verilmesinden sonra ortaya çıkan ve iznin devamını veya içeriğini etkileyebilecek olan her türlü gelişmeleri ilgili mercilere bildirmek zorundadır.

2. Eşyanın bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulması, söz konusu eşya için tahakkuk edebilecek her türlü gümrük vergilerine karşılık teminat verilmesi şartına bağlıdır.

3. Şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik değer taşıdığı tespit edilen eşya, aynı rejime tabi tutulmuş sayılır.

MADDE 82

Ekonomik etkili bir şartlı muafiyet düzenlemesi, bu düzenlemeye tabi tutulmakta olan eşyaya veya eşdeğer eşyaya ya da işlenmiş ürünlere,

gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanım tayin edildiği takdirde sona erer.

Gümrük idareleri, bir rejimin öngörülen şartlar altında sona ermemiş olduğu hallerde, Onbirinci Kısımındaki cezai hükümlere göre işlem yaparlar.

MADDE 83

Ekonomik etkili bir gümrük rejimi hak sahibinin hak ve yükümlülükleri, yönetmelikle belirlenen usul ve esaslara göre, söz konusu rejimden yararlanma koşullarını taşıyan kişilere devredilebilir. Yeni hak sahibi bu hakkı, aynı koşulları taşıyan diğer kişilere de devredebilir.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri

Tanımlar

MADDE 308

(1) Bu bölümde geçen;

a) Denetleyici gümrük idaresi: İzin belgesinde belirtilen ekonomik etkili gümrük rejimini denetleyen gümrük idaresini,

b) Hesap: İzin hak sahibinin ticari, vergi veya diğer hesap defterlerini veya bu şekilde tutulan bilgiyi,

c) İşlem görmüş ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm ürünleri,

ç) İşlem görmüş asıl ürün: Rejim kapsamında elde edilmesi amaçlanan ürünleri,

d) İşlem görmüş ikincil ürün: Rejim kapsamında işleme faaliyetleri sonucunda elde edilen işlem görmüş asıl ürün dışında zorunlu olarak elde edilen ürünleri,

e) İzin: Rejimden yararlanmak üzere verilen izni,

f) İzin hak sahibi: Rejimden yararlanmak üzere iznin verildiği kişiyi,

g) Kayıt: Hangi ortamda olursa olsun, özellikle eşya hareketini ve eşyanın statüsündeki değişiklikleri olmak üzere gümrük idarelerinin rejime ilişkin gözetim ve denetimlerini mümkün kılacak gerekli tüm bilgiyi ve teknik detayları içeren veriyi; gümrük antrepo rejiminde stok kaydını,

ğ) Kıymet ölçme yöntemi: Çeşitli işlem görmüş ürünlerin imalinde kullanılan ithal eşya oranının, işlem görmüş ürünlerin değerine göre hesaplanması yöntemini,

h) Miktar ölçme yöntemi: Çeşitli işlem görmüş ürünlerin imalinde kullanılmış ithal eşya oranının, ithal eşya miktarına göre hesaplanması yöntemini,

ı) Rejim: Ekonomik etkili gümrük rejimlerini,

i) Rejime giriş gümrük idaresi: İzin belgesinde belirtilen, ekonomik etkili gümrük rejimine tabi eşyanın rejime girişine ilişkin gümrük işlemlerini yapan gümrük idaresini veya idarelerini,

j) Rejimi kapatan gümrük idaresi: İzin belgesinde belirtilen, ekonomik etkili gümrük rejimine tabi eşyanın rejime girişi sonrasında yeni bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulmasına veya hariçte işleme rejiminde eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin gümrük işlemlerini yapan gümrük idaresini veya idarelerini,

k) Rejimin kapatılma süresi: Geri ödeme sisteminin kullanıldığı dahilde işleme sonrası ithalat vergilerinin iadesi için veya hariçte işleme sonrası serbest dolaşıma girişte ithalat vergilerinin tam veya kısmi muafiyeti için geçen süre de dahil olmak üzere rejim kapsamındaki eşyanın gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasının zorunlu olduğu süreyi,

l) Üçgen trafik: Gümrük idarelerinden sadece birinin Türkiye Gümrük Bölgesinde olması kaydıyla, rejime giriş gümrük idaresi ile rejimi kapatan gümrük idaresinin farklı olduğu durumu,

m) Verimlilik oranı: Belirli bir miktardaki ithal eşyasının işlenmesi sonucu elde edilen işlenmiş ürünlerin miktarı veya yüzde oranını, ifade eder.

İzin başvurusu

MADDE 309

(1) İzin başvurusunun bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması esastır.

(2) Gümrük idareleri yazılı talep üzerine iznin yenilenmesine veya bazı bölümlerinin değiştirilmesine izin verebilir.

(3) İzin başvurusu;

a) Dahilde işleme rejiminde; eşdeğer eşya kullanımına ilişkin başvurular hariç olmak üzere 312 nci maddenin birinci ve ikinci fıkralarına uygun olarak ekonomik koşulların yerine getirileceğinin varsayıldığı durumlarda,

b) Yürürlükten kaldırılmıştır.

c) Geçici ithalat rejiminde; ATA ve CPD karnelerinin kullanıldığı durumlarda,

ç) Hariçte işleme rejiminde; işleme faaliyetinin ticari nitelikte olmayan eşyanın tamiratına ilişkin olduğu durumlarda,

yazılı olarak veya bir veri işleme tekniği yoluyla normal usulde bir gümrük beyanıyla yapılabilir.

(4) 311 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen belgenin ibrazı şartıyla, geçici ithalat ve dahilde işleme rejimlerinde izin başvurusu 171 inci madde hükümlerine göre sözlü beyan ile de yapılabilir.

(5) Geçici ithalat rejiminde izin başvurusu 177 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen herhangi bir tasarruf yoluyla da yapılabilir.

İzin başvurusunun yapılacağı mercii

MADDE 310

(1) 309 uncu madde kapsamında başvuru;

a) Gümrük antrepo rejiminde; gümrük antreposunun denetimi altında bulunacağı gümrük idaresine,

b) Dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerinde; eşyanın geldiği yetkili gümrük idaresine veya işleme faaliyetinin yapılacağı yere en yakın yetkili gümrük idaresine,

c) 1) Geçici ithalat rejiminde; eşyanın geldiği veya kullanılacağı yere en yakın yetkili gümrük idaresine,

2) Kanunun 129 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen eşya ile ekonomik etkisi olmayan özel bir durumda getirilen eşya için izin başvurusu Müsteşarlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü),

d) Hariçte işleme rejiminde; yetkili gümrük idaresine, yapılır.

İzin başvurusunda gerekli bilgi ve belgeler

MADDE 311

(1) Gümrük idarelerince, yapılan başvuru sırasında verilen bilgilerin yetersiz görülmesi halinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belgeler istenir.

(2) Başvurunun gümrük beyannamesi ile yapılabileceği durumlarda ise gümrük idareleri, 121 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, başvuru ile birlikte en az aşağıdaki bilgileri ihtiva eden ek-55'te yer alan belgeyi başvuru sahibinden ister.

a) Başvuru sahibinin, beyan sahibinin ve işleme faaliyetini yapan kişinin adı ve adresi,

b) Eşyaya ilişkin işlemenin veya kullanımın niteliği,

c) Eşyanın ve işlem görmüş veya işlenmiş ürünlerin teknik tanımı ve bunların ayırt edici özellikleri,

ç) Ek-57'de yer alan ekonomik koşulların kodları,

d) Tahmini verimlilik oranı veya bu oranı belirleme yöntemi,

e) Rejimin tahmini kapatılma süresi,

f) Rejimi kapatması öngörülen gümrük idaresi,

g) İşleme veya kullanım yeri,

ğ) Öngörülen nakil ve devir işlemleri,

h) Sözlü beyan durumunda eşyanın miktarı ve kıymeti,

(3) Gümrük idaresince gerekli görülmeyen veya gümrük beyannamesine girilebilen bilgilerin söz konusu belgede yer almasına gerek yoktur.

(4) İkinci fıkrada belirtilen belgenin geçici ithalat rejiminde sözlü beyan ile birlikte ibrazı durumunda, bu belge iki nüsha olarak düzenlenir ve bir nüshası gümrük idaresince onaylanarak beyan sahibine verilir.

Ekonomik koşullar

MADDE 312

(1) Dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme ve hariçte işleme rejimlerine ait ekonomik koşulların yerine getirilmiş addedildiği hükümler

saklı kalmak kaydıyla, ekonomik etkili gümrük rejimleri kullanım izinleri ekonomik koşullar incelenmeksizin verilmez.

(2) Dahilde işleme rejiminde, ekonomik koşulların incelenmesi sonucunda ülke kaynaklarının kullanımının ekonomik açıdan mümkün olmadığı, ayrıntıları ek-57'de belirtilen aşağıdaki özel kriterler esas alınarak belirlenmesi gerekir.

a) Yapılacak işleme faaliyeti için ithal edilecek eşya ile aynı kalite ve teknik özelliklere sahip eşyanın ülke içi üretiminin olmayışı,

b) İthal edilecek eşya ile ülke içinde üretilen eşya arasındaki fiyat farklılıkları,

c) Sözleşmeden doğan yükümlülükler.

(3) Gümrük kontrolü altında işleme rejiminde, ekonomik koşulların incelenmesi sonucunda ülke dışı kaynakların kullanımının ülke içinde bir işleme faaliyeti yaratacağının veya işleme faaliyetinin devamlılığının sağlanacağı belirlenmesi gerekir.

(4) Hariçte işleme rejiminde, ekonomik koşulların incelenmesi sonucunda;

a) İşleme faaliyetinin ülke dışında yapılmasının, ülke içinde işleme faaliyeti yapanlar için ciddi bir zarara yol açmayacağı,

b) İşleme faaliyetinin ülke içinde yapılmasının ekonomik olmadığı veya teknik nedenlerle ya da sözleşmeden doğan yükümlülükler nedeniyle uygun olmadığı, belirlenmesi gerekir.

Başvuru sahibinin sorumluluğu

MADDE 313

(1) İzin başvurusunda bulunan kişi, başvuru belgesini imzalayıp sunmakla; başvuru belgesinde yer alan bilgilerin doğruluğundan, başvuru belgesiyle birlikte verilen belgelerin güvenilirliğinden, gümrük işlemleriyle ilgili bütün yükümlülükleri uymaktan dolayı sorumluluğu kabul etmiş sayılır.

(2) Ekonomik etkili gümrük rejimi kullanım izni verilebilmesi için, iznin verilebilmesine ilişkin tüm şartların başvuru sahibince yerine getirilmesi ve bunun kanıtlanması gerekir.

(3) İlgili rejimin kullanılmasına ilişkin şartlar verilen izinde belirtilir. İzin hak sahibi, iznin verilmesinden sonra ortaya çıkan ve iznin devamını veya içeriğini etkileyebilecek olan her türlü gelişmeyi ilgili mercilere bildirmek zorundadır.

İzin verilmesi

MADDE 314

(1) Yetkili gümrük idaresince izin;

a) 309 uncu maddenin birinci fıkrasına göre yapılan başvurularda ek-56'daki form kullanılarak veya başvurunun bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla onaylanması ile,

b) 309 uncu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarına göre yapılan başvurularda, gümrük beyannamesi veya sözlü beyana ilişkin işlemlerin tamamlanması ile,

c) İzin yenilenmesi veya bazı bölümlerinin değiştirilmesine ilişkin başvurularda, başvurunun uygun görüldüğünü belirten bir tasarruf ile, verilir.

Başvuru sahibine bildirim

MADDE 315

(1) İzin verilmesine ilişkin karar veya başvurunun reddedilme nedenleri, başvurunun yapıldığı veya istenilen ek bilgi ve belgelerin gümrük idaresinin kaydına girdiği tarihten itibaren; gümrük antrepo rejiminde altmış gün, diğer rejimlerde otuz gün içinde başvuru sahibine bildirilir.

İzin geçerlilik süresi

MADDE 316 – (1) İzin, 317 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, düzenlendiği veya izinde belirtilen tarihten itibaren geçerlidir.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır

Geriye dönük izin verilmesi

MADDE 317

(1) Antrepo rejimi hariç, Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, gümrük idarelerince geriye dönük izin verilebilir.

Belgelerin saklanması

MADDE 318

(1) İzin başvuruları ve ekleri izni veren merci tarafından;

a) Antrepo izni, iznin iptal edildiği veya geri alındığı takvim yılının sonundan itibaren,

b) Diğer ekonomik etkili gümrük rejimleri kullanım izni ise iznin sona erdiği takvim yılı sonundan itibaren,

beş yıl süre ile izin belgesiyle birlikte saklanır.

(2) İzin başvurusunun reddedilmesi, feshedilmesi veya iptal edilmesi halinde, başvuru veya iznin reddedilme kararı ile ekleri, başvurunun reddedildiği, feshedildiği veya iptal edildiği takvim yılı sonundan itibaren beş yıl süreyle saklanır.

Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması

MADDE 319

(1) Eşyanın serbest dolaşıma girişi sırasında ticaret politikası önlemlerinin uygulanması öngörülüyorsa söz konusu önlemler eşyanın bir ekonomik etkili gümrük rejimine girişinde ya da bu rejime tabi oldukları süre zarfında uygulanmaz.

(2) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde ticaret politikası önlemlerinin uygulanması öngörülüyorsa söz konusu önlemler eşyanın ekonomik etkili gümrük rejimlerine tabi tutulmaları durumunda da uygulanır.

(3) Gümrük kontrolü altında işleme sonucunda elde edilen işlenmiş ürünlerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması halinde işlem görmüş ürüne ilişkin ticaret politikası önlemleri uygulanır.

(4) Serbest dolaşıma giriş rejiminde uygulanan ticaret politikası önlemleri,

a) Kanunun 18 inci ve 19 uncu maddeleri uyarınca Türk menşeyini koruyan,

b) Standart değişim sistemi de dahil olmak üzere tamir gören,

c) Kanunun 116 ncı maddesine uygun olarak daha ileri düzeyde bir işleme faaliyetine tabi tutulan,

eşyaya, hariçte işlemeyi müteakip serbest dolaşıma girişi veya yeniden ithali halinde uygulanmaz.

(5) Ticaret politikası önlemlerinin, eşyanın ihracatında uygulanması öngörülmüş ise, bu önlemler, gümrük antrepo rejimine tabi tutulmuş serbest dolaşımda bulunan eşyanın buralardan Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılması sırasında da uygulanır.

Nakil ve devir

MADDE 320

(1) İzinde, geçici ithalat rejimi dışında, kayıtları tutulmak şartıyla, ekonomik etkili bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi eşyanın bulunduğu yerden farklı bir yere naklinin veya diğer bir izin hak sahibinin tesisine rejim kapatılmadan gönderilmesinin mümkün olup olmayacağı veya hangi şartlarda mümkün olabileceği belirtilir.

(2) Eşyanın çıkış veya varış yerinin B tipi antrepo olması halinde nakil mümkün değildir.

(3) Eşyanın, aynı izinde belirtilmiş farklı yerler arasında nakli, herhangi bir gümrük işlemi gerekmeksizin yapılır.

(4) Eşyanın, rejime giriş gümrük idaresinden izin hak sahibinin veya işleme faaliyetini yapan kişinin tesislerine veya kullanım yerine nakli, rejime giriş beyanı kapsamında yapılır.

(5) Yeniden ihracat amacıyla eşyanın çıkış gümrük idaresine nakli, rejim kapsamında yapılabilir. Bu durumda, yeniden ihracı için beyan edilen eşya Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmediği sürece rejim kapatılamaz.

(6) Ekonomik etkili gümrük rejimlerine tabi eşyanın, bir hak sahibinden diğerine devri yalnızca eşyanın devredildiği hak sahibinin kayıt yoluyla beyan izni kapsamında devrolunan eşyayı ilgili rejime tabi tutmasıyla mümkündür. 149 uncu maddede de belirtildiği şekilde eşyanın kayıtlara girişi ve gümrük idarelerine bildirim, eşyanın devralan kişinin tesislerine ulaşması üzerine yapılır. Tamamlayıcı beyan verilmesine gerek yoktur.

(7) Geçici ithalat rejiminde eşyanın bir izin hak sahibinden diğerine devri, devralan kişinin normal usulde yazılı bir gümrük beyanı ile eşyayı rejime tabi tutmasıyla da mümkün olur.

(8) Yapılması gereken işlemler ek-58'de belirtilmiştir. Devralan kişi eşyayı teslim almakla, söz konusu eşyayı rejime tabi tutma yükümlülüğü altına girmiş olur.

(9) Transit rejimi kapsamında Müsteşarlıkça yüksek risk içerdiği belirlenen eşyanın, ekonomik etkili gümrük rejimleri kapsamındaki nakil işlemlerinde transit rejimindeki teminat hükümleri uygulanır.

Kayıtlar

MADDE 321

(1) Geçici ithalat rejimi hariç olmak üzere, antrepo rejiminde antrepo işleticisi, dahilde işleme, hariçte işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerinde izin hak sahibi veya işleme faaliyetini yapan kişi tarafından ilgili rejime ilişkin kayıtların tutulması zorunludur. Gümrük idaresi ilgili hususları içeren mevcut hesapları kayıt olarak onaylayabilir.

(2) Denetleyici gümrük idaresi, rejim kapsamı eşyanın tamamının veya bir kısmının envanterinin çıkarılmasını isteyebilir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen kayıtlar ile 385 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca geçici ithalat rejimine ilişkin talep edilebilecek kayıtlar aşağıdaki bilgileri içermelidir.

a) Gümrük beyannamesinin verilmediği hallerde, beyannamenin doldurulması zorunlu kutularında bulunması gereken bilgiler,

b) Rejimi kapatan gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma ilişkin beyana ait bilgiler,

c) Rejime girişe ve rejimin kapatılmasına ilişkin diğer belgelerin tarih ve sayısı,

ç) İşleme faaliyetinin niteliği, elleçlemenin türü veya geçici kullanım şekli,

d) Verimlilik oranı ve standart verimlilik oranının kullanılmadığı hallerde bu oranın hesaplanma yöntemi,

e) Eşyanın bulunduğu yer ile nakil ve devrine ilişkin ayrıntıları da kapsayacak şekilde eşyanın takibini mümkün kılan bilgi,

f) Eşyanın tespiti için gerekli ticari veya teknik tanımlar,

g) Eşdeğer eşyanın kullanıldığı dahilde işleme rejiminde tüm eşya hareketinin takibini mümkün kılan bilgiler.

(4) Gümrük idareleri depolanan, işlenen veya kullanılan eşyanın tabi olduğu rejimin denetimi ve gözetimini olumsuz etkilememesi şartıyla, üçüncü fıkrada belirtilenlerin bir kısmını istemeyebilir.

Verimlilik oranı

MADDE 322

(1) Verimlilik oranı veya ortalama oranlar da dahil olmak üzere oran belirlenmesine ilişkin yöntem, izin belgesinde belirlenir. Oran mümkün olduğu ölçüde üretime veya teknik verilere dayalı olarak belirlenir. Bu verilerin mevcut olmaması durumunda aynı tür işleme faaliyetine ilişkin veriler esas alınır.

(2) Ek-59'da yer alan eşyanın dahilde işleme rejimine tabi tutulması durumunda bu ekte belirtilen standart verimlilik oranları uygulanır.

Faiz

MADDE 323

(1) Geçici ithalat rejimi ile dahilde işleme rejiminde işlem görmüş ürün veya ithal eşyası için gümrük yükümlülüğü doğması halinde, ithalat vergilerine ilave olarak Kanunun 207 nci maddesi uyarınca belirlenecek gecikme zammı oranında faiz tahsil edilir.

(2) Birinci fıkra hükmü;

a) Kanunun 194 üncü maddesi uyarınca bir gümrük yükümlülüğünün doğması halinde,

b) Kanunun 164 üncü maddesi çerçevesinde imha sırasında ortaya çıkan hurda, atık ve döküntülerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda,

c) 359 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen işlem görmüş ikincil ürünlerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda,

ç) Eşyanın ithalat vergilerinin henüz geri ödenmemiş veya kaldırılmamış olması şartıyla Kanunun 121 inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde yapılan serbest dolaşıma giriş başvurusunun sonucu olarak gümrük yükümlülüğünün doğması durumunda,

d) Teminatın nakit olarak alınmış olması durumunda,

e) Kanunun 181 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca ithalat vergilerine tabi eşyanın ithalat vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali halinde % 3'ü üzerinden kesin olarak alınan ithalat vergilerinin tahsili yapılan kısma ve Kanunun 131 inci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararı ile ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilecek taşıtlar, konteynerler, paletler, yolcular tarafından ithal edilen kişisel eşya ve sportif amaçlı eşya, ses, görüntü veya veri taşıyan eşya ve turistik reklam malzemesi, sergilenmek veya satılmak amacıyla getirilen eşya, doğal afetlerde gönderilen yardım malzemesi, sanat eşyası, antika eşya ve mücevherat, tip onaylama işlemi için getirilen eşyanın serbest dolaşıma girişi esnasında doğan gümrük yükümlülüğünde,

uygulanmaz.

Rejimin kapatılması

MADDE 324

(1) İthal veya geçici ihraç eşyasının bir izin belgesi kapsamında iki veya daha fazla beyannameye konu olmaları durumunda, haksız vergi avantajına yol açılmayacak şekilde;

a) Şartlı muafiyet sisteminde, eşyanın veya ürünlerin gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanım için tahsisi, ilk önce yapılan beyan kapsamındaki ithal eşyası için rejimin kapatılmasına sayılır.

b) Hariçte işleme rejiminde veya geri ödeme sisteminin kullanıldığı dahilde işleme rejiminde işlem görmüş ürünler, ilk önce yapılan beyan

kapsamındaki geçici ihraç veya ithal eşyasından elde edilmiş sayılır.

(2) İzin hak sahibi rejimin kapatılmasını, belirlenebilir haldeki değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin elde edildiği ithal veya geçici ihraç eşyası için de talep edebilir.

(3) Rejim kapsamı eşyanın diğer eşya ile bir arada bulunması ve bunların tahrip olması veya telafisi mümkün olmayacak şekilde kaybı durumunda gümrük idareleri, izin hak sahibi tarafından, tahrip olan veya yok olan rejim kapsamındaki eşyanın miktarına ilişkin olarak sunulacak delilleri kabul edebilirler. İzin hak sahibinin bu tür bir delili sağlama imkanı yoksa, tahrip veya yok olan eşya miktarı, tahrip veya yok olma olayının gerçekleştiği zamanda rejim kapsamında bulunan bu tür eşyanın oranına göre belirlenir.

Rejimin kapatılma başvurusu

MADDE 325

(1) İzin belgesinde öngörülen süre içerisinde veya en geç bu sürenin sona erdiği tarihten itibaren;

a) Şartlı muafiyet sisteminin kullanıldığı dahilde işleme rejiminde veya gümrük kontrolü altında işleme rejiminde, rejimin kapatılması için bir ay içerisinde,

b) Geri ödeme sisteminin kullanıldığı dahilde işleme rejiminde, ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması talebi için Kanunun 121 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre belirlenen süre içerisinde,

Denetleyici gümrük idaresine başvuru yapılır.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen süre içerisinde rejim kapatma başvurusu yapılmaması halinde, denetleyici gümrük idaresi rejimi re'sen kapatabilir.

(3) Denetleyici gümrük idaresi tarafından aksi belirlenmediği takdirde, rejimin kapatılması ya da ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması başvurusu aşağıdaki hususları içerir:

a) İzin belgesinin tarih ve sayısı,

b) Kapatılma, geri verme veya kaldırılma talebine konu veya üçgen trafik sistemi çerçevesinde rejim kapsamına girmiş ithal eşyasının miktarı,

c) İthal eşyasının gümrük tarife istatistik pozisyonu,

ç) İthal eşyasının tabi olduğu ithalat vergilerinin oranı ve gümrük kıymeti,

d) İthal eşyasının rejime girişine ilişkin beyannamelerin tarih ve sayısı,

e) Rejime tabi tutulan değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünün, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin gümrük beyannameleri veya diğer belgeler,

f) Verimlilik oranı,

g) Kapatılma işleminde kıymet ölçme yönteminin kullanıldığı durumlarda, işlem görmüş ürünlerin kıymeti,

ğ) Ödenecek veya geri verilecek ya da kaldırılacak ithalat vergileri ve gerektiğinde ödenecek faiz tutarı (Bu tutar 357 nci maddenin uygulanmasına dayanıyorsa bu husus ayrıca belirtilir.),

h) Gümrük kontrolü altında işleme rejiminde, işlem görmüş ürünün gümrük tarife istatistik pozisyonunun ve gümrük kıymetinin belirlenmesi için gerekli unsurlar.

Bilgi verme

MADE 326- Yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi formları

MADDE 327

(1) Gümrük idareleri, ilgili kişinin talebi üzerine veya re'sen, ek-61'de yer alan aşağıdaki bilgi formlarını düzenleyebilirler.

a) Gümrük antrepo rejiminde, elleçleme işlemlerinden önce eşyaya ilişkin gümrük yükümlülüğünün tespitini sağlayacak bilgilerin bildirim için **INF 8** bilgi formu.

b) Dahilde işleme rejiminde:

1) Vergi tutarları, faiz, teminat ve ticaret politikası önlemlerine dair bilgilerin bildirim için **INF 1** bilgi formu.

2) Üçgen trafikte başkaca bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tahsis edilecek işlem görmüş ürünlere dair bilgilerin bildirim için **INF 9** bilgi formu.

3) İthal eşyasında vergi muafiyetinden yararlanmak için üçgen trafikte önceden yapılan ihracata ilişkin bilgilerin bildirim için **INF 5** bilgi formu.

4) Geri ödeme sisteminde, vergilerin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin bilgilerin bildirim için **INF 7** bilgi formu.

c) Geçici ithalat rejiminde, yer değiştirmiş eşyanın gümrük yükümlülüğünün tespitine veya halihazırda tahakkuk ettirilmiş vergilere ilişkin bilgilerin bildirim için **INF 6** bilgi formu.

ç) Hariçte işleme rejiminde üçgen trafikte, işlem görmüş ürünlerde kısmi veya tam muafiyetten yararlanmak için, geçici ihraç eşyasına ilişkin bilgilerin bildirim için **INF 2** bilgi formu.

TRANSİT İŞLEMLERİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Transit Rejimi Altında Taşınan Eşyaya Uygulanacak Hükümler

MADDE 51

37 nci maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendi hariç olmak üzere, 37 ila 50 nci madde hükümleri, daha önce başlamış bir transit rejimi altında Türkiye Gümrük Bö1gesine getirilen eşyaya uygulanmaz.

MADDE 52

Türkiye Gümrük Bölgesinde bir yerden diğer bir yere transit rejimi kapsamında taşınarak varış gümrük idaresine sunulan serbest dolaşımda olmayan eşyaya 41 ila 50 nci madde hükümleri uygulanır.

Transit Rejimi

MADDE 84

1. Transit rejimi;

- a) İthalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş,
- b) İhracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmış, eşyanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki bir noktadan diğerine taşınmasına uygulanır.

2. Gümrük idareleri, transit rejimine tabi tutulan eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde;

- a) Yabancı bir ülkeden yabancı bir ülkeye,
- b) Yabancı bir ülkeden Türkiye'ye,
- c) Türkiye'den yabancı bir ülkeye,
- d) Bir iç gümrük idaresinden diğer bir iç gümrük idaresine, taşınmasına izin verir.

3. Transit rejimine tabi eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde taşınması;

- a) Transit rejimi beyanı kapsamında,
- b) TIR karnesi kapsamında,
- c) Transit belgesi olarak kullanılan ATA karnesi kapsamında,
- d) Kuvvetlerin Statüsüne Dair Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen form 302 kapsamında,
- e) Posta kolileri dâhil olmak üzere posta yoluyla,
- f) Yönetmelik ile belirlenecek hallerde, demiryolu ile taşımada CIM Taşıma Belgesi, büyük konteynerler ile taşımada TR Transfer Notu, havayolu ve denizyolu ile taşımada eşya manifestosu kapsamında, yapılır.

4. a) Transit rejimine tabi tutulan eşya ve gerekli belgeler, rejimi düzenleyen hükümlere uygun olarak varış gümrük idaresine sunulduğunda, transit rejimi sona erer.

b) Hareket gümrük idaresindeki bilgi ve belgeler ile varış gümrük idaresindeki bilgi ve belgelerin karşılaştırılması sonucunda, transit rejiminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığıının belirlenmesi halinde rejim ibra edilir.

5. Transit rejiminin uygulanmasında ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi eşyanın taşınmasına ilişkin olarak Müsteşarlıkça belirlenecek özel hükümler saklıdır. Müsteşarlık, transit eşyanın cinsine, niteliğine ve taşımanın özelliğine göre veya Türkiye'nin uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükleri çerçevesinde, bu Bölümdeki madde hükümlerine bağlı kalmaksızın transit rejimine ilişkin düzenlemeler yapılması konusunda yetkilidir.

II. Özel Hükümler

MADDE 85

1. Transit eşyası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere teminat verilmesi zorunludur. Ancak;

- a) Havayoluyla,
- b) Boru hattıyla,
- c) Demiryoluyla,
- d) Denizyoluyla,

yapılan taşımalar için, yönetmelikle belirlenen haller dışında teminat aranmaz.

2. Teminat:

- a) Tek bir transit işlemi için bireysel teminat,
- b) Müsteşarlık tarafından izin verilmesi halinde, birden fazla transit işlemi için kapsamlı teminat, şekillerinde olabilir.

3. İkinci fıkranın (b) bendinde belirtilen izin sadece;

- a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olan,
- b) Transit rejimini düzenli olarak kullanan veya gümrük idaresince bu rejime ilişkin yükümlülüklerini yerine getirebileceği belirlenen,
- c) Gümrük veya vergi mevzuatını yönetmelikte belirlenen surette ihlal etmemiş olan, kişilere verilir.

4. Güvenilirlik standartlarına sahip oldukları gümrük idaresince belirlenen kişilere indirilmiş tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni verilebilir. İndirilmiş tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni için ayrıca;

- a) Belirli bir sürede transit rejiminin doğru kullanımı,
- b) Gümrük idareleri ile işbirliği,
- c) Anılan kişilerin taahhütlerini yerine getirebilecek mali güce sahip olduklarını kanıtlaması, gerekir. Bu fıkra kapsamında verilen izin ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

5. Dördüncü fıkraya göre verilen teminattan vazgeçme izni, Müsteşarlıkça yüksek risk içerdiği belirlenen eşyanın transit işlemlerinde uygulanmaz.

6. Müsteşarlık;

- a) Özel durumlarda istisnai önlem olarak dördüncü fıkra hükümleri doğrultusundaki indirilmiş tutarda kapsamlı teminat uygulamasını,
- b) Büyük ölçekli kaçakçılığa konu olabilecek eşya için kapsamlı teminat uygulamasını, geçici olarak kaldırmaya yetkilidir.

MADDE 86

1. Asıl sorumlu, eşyayı öngörülen süre içerisinde ve gümrük idareleri tarafından eşyanın ayniyetinin tespiti amacıyla alınan önlemlere uymak

suretiyle, varış gümrük idaresine sağlam ve noksansız olarak sunmak ve transit rejimine ilişkin hükümlere uymakla yükümlüdür.

2. Asıl sorumlunun birinci fıkrada belirtilen yükümlülükleri saklı kalmak üzere, transit rejimine göre taşındığını bilerek eşyayı kabul eden taşıyıcı veya alıcı da, eşyayı öngörülen süre içerisinde ve gümrük idareleri tarafından eşyanın ayniyetinin tespiti amacıyla alınan tedbirlere uymak suretiyle, varış gümrük idaresine sağlam ve noksansız olarak sunmakla yükümlüdür.

3. 183 ve 184 üncü maddeler kapsamında bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, asıl sorumlu, transit rejimine tabi tutulan eşya ile ilgili olarak gümrük idaresine karşı mali olarak sorumludur. 5607 sayılı Kanun uyarınca gümrük idaresince işlem yapıldığı hâllerde, asıl sorumlunun sorumluluğunun belirlenmesinde fiilin işlenmesinde dahlinin olup olmadığı hususu dikkate alınır.

MADDE 87

1. Transit rejiminin işleyişine ilişkin usul ve esaslar ile istisnalar yönetmelikle belirlenir.

2. Transit rejimine konu olan eşyanın, gümrük gözetimi altındaki antrepolarda veya gümrük idarelerince eşya konulmasına izin verilen yerlerde bir süre kalması veya bir taşıttan diğer bir taşıta aktarılması mümkündür.

III. Transite İlişkin Gümrük İşlemleri

MADDE 88

1. Transit rejimine tabi eşya, şüphe veya ihbar durumları hariç olmak üzere, varış gümrük idaresine kadar muayene edilmeksizin ve gerektiğinde mühür altına alınarak veya memur eşliğinde sevk edilir.

2. Antrepolardan veya gümrük idarelerince konulmasına izin verilen diğer yerlerden transit rejimi kapsamında taşınan eşya, gerek görülmesi halinde muayene edilir. Transit rejimi kapsamında taşınacak eşyanın muayenesi 61 ila 70 inci madde hükümlerine göre yapılır. Bu madde uyarınca yapılacak gümrük muayenesinde, asıl sorumlu, temsilcisi veya eşyanın taşınmasından sorumlu kişiler de bulunabilir.

MADDE 89

Bu Kanununun 55 inci maddesinin 2 nci, 56 ncı maddesinin 1 inci fıkralarında belirtilen hallerde, transit rejimi kapsamında taşınan eşyanın gümrük muayenesine tabi tutulması, teminat alınması, eşyanın memur eşliğinde sevki veya diğer önlemler alınması hususlarında düzenleme yapmaya Müsteşarlık yetkilidir.

MADDE 90

Türkiye karasularından geçen ve hakkında ihbar bulunan veya şüphe edilen transit eşya yüklü gemilerin ambar kapakları veya bu gibi eşya konulan diğer yerleri, gümrük idarelerince mühür altına alınabilir. Bu gemilere memur eşlik ettirilebilir veya gemiler seyir halinde iken dış gözetim altında tutulabilir.

Yukarıda belirtilen önlemler, gemilerin Türkiye karasularından çıkışı üzerine kaldırılır.

MADDE 91

Türkiye Gümrük Bölgesinde karayolu ile transit eşya taşıyan taşıtların transit süreleri, izleyecekleri yollar, kontrol noktaları ve konaklama yerleri ile ilgili olarak düzenlemeler yapmaya Müsteşarlık yetkilidir.

MADDE 92

1. Transit eşya taşıyan seyir halindeki bir taşıtın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle yoluna devam edemediği durumlarda, bu husus gecikmeksizin en yakın gümrük idaresine bildirilir.

Transit eşyanın, söz konusu taşıttan diğer bir taşıta aktarılması gümrük idarelerinin gözetimi altında yapılarak, bu durum bir tutanakla belgelendirilir.

2. Türkiye Gümrük Bölgesi içinde transit halindeki eşyanın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle telef veya kaybının kanıtlanması halinde, gümrük vergileri aranmaz.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Transit Rejimi

Kapsam ve tanımlar

MADDE 212

(1) Transit rejimi; ulusal transit rejimi, 14/11/1975 tarihli TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi (TIR Sözleşmesi), 22/6/2012 tarihli ve 6333 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan 20/5/1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme, 26/6/1990 tarihli Geçici İthalat Sözleşmesi ve 19/6/1951 tarihli Kuvvetlerin Statüsü Hakkında Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme kapsamındaki transit işlemlerini kapsar.

(2) Bu Bölümde geçen;

a) Akit Taraf: 20/5/1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmenin bir akit tarafını,

b) Eşyanın serbest bırakılması: Hareket gümrük idaresinin, eşyanın transit rejiminde öngörülen amaçlara uygun olarak sevkine izin verdiği tasarrufu,

c) Hareket gümrük idaresi: Eşyanın transit rejimine tabi tutulmasına ilişkin beyanın kabul edildiği gümrük idaresini,

ç) Kağıt usul: Ulusal ve ortak transit rejimlerinde standart usulün elektronik yollarla yürütülmesinin mümkün olmadığı durumlarda, transit beyanının sunulması ve kontrolü ile transit işleminin izlenmesine olanak veren, kağıt belge kullanılmasına dayalı usulü,

d) Kefil: Teminat tutarına kadar doğabilecek gümrük vergileri ve diğer yükleri rejim hak sahibi ile birlikte müştereken ve müteselsilen ödemeyi yazılı olarak üstlenen gerçek veya tüzel üçüncü kişiyi,

e) Ortak transit rejimi: Eşyanın yetkili makamların denetimi altında Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme kapsamında Akit Taraflardan birinin idaresinden en az bir sınır geçerek aynı Akit Tarafın başka bir idaresine veya başka bir Akit Tarafın idaresine taşınmasında uygulanan gümrük rejimini,

f) Rejim hak sahibi (asıl sorumlu): Transit rejimi beyanında bulunan veya hesabına transit rejimi beyanında bulunulan ve transit rejimi kapsamında gümrük idaresine karşı mali olarak sorumlu olan kişiyi,

g) Sistem: Ortak ve ulusal transit rejimlerine ilişkin işlemlerin yürütüldüğü Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemini (NCTS),

ğ) Sözleşme: 20/5/1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi,

h) Transit idaresi: Ortak transit rejiminde;

1) Bir Akit Tarafa giriş noktasındaki gümrük idaresini veya,

2) Bir Akit Taraf ile üçüncü bir ülke arasındaki bir sınırdan geçerek gerçekleştirilen transit işlemi sırasında sevkiyat bu Akit Tarafın gümrük bölgesinden ayrıldığında, bu Akit Taraftan çıkış noktasındaki gümrük idaresini,

ı) Transit refakat belgesi: Eşyanın hareket gümrük idaresince serbest bırakıldığı andan itibaren eşyaya ve taşımaya eşlik eden ve transit beyanı bilgilerini içeren, Ek-48'deki örneğe uygun olarak Ek-49'daki açıklamalar çerçevesinde düzenlenen belgeyi,

i) Ulusal transit rejimi: Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde başlayıp biten transit rejimini,

j) Varış gümrük idaresi: Transit rejimine tabi tutulan eşyanın, rejimin sonlandırılması için sunulması gereken gümrük idaresini,

k) Yetkili makamlar: Gümrük idaresini veya Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmenin uygulanmasından sorumlu başka bir makamı, ifade eder.

(3) Ulusal transit rejiminin uygulanmasında, bu Yönetmelikte ya da diğer ikincil mevzuat düzenlemelerinde özel veya farklı bir hüküm bulunmadığı sürece, ortak transit rejimine ilişkin hükümler ulusal transit rejimi için de geçerlidir.

Transit beyanı

MADDE 213

(1) Transit beyanı olarak;

a) Ortak ve ulusal transit rejimi hükümleri çerçevesinde transit refakat belgesi,

b) TIR Sözleşmesi kapsamında kullanılan bir TIR Karnesi,

c) Geçici İthalat Sözleşmesi kapsamında kullanılan bir ATA Karnesi,

ç) Kuvvetlerin Statüsü Hakkında Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen Form 302,

d) Demiryolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usulde CIM taşıma belgesi,

e) Denizyolu ve havayolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usulde manifesto,

f) Ulusal transit rejiminde, 220 nci maddenin birinci fıkrası çerçevesinde Ek-22'de yer alan sözlü beyan formu, kullanılır.

(2) Transit beyanı Türkçe olarak, rejim hak sahibi tarafından ve kağıt usulde işlem yapıldığı durumlar hariç sistem üzerinden yapılır. Kanunun 5 inci maddesi uyarınca, transit beyanı rejim hak sahibi adına ve hesabına doğrudan temsil yoluyla veya rejim hak sahibi hesabına olmak üzere rejim hak sahibinin dolaylı temsilcisi tarafından da yapılabilir.

(3) Sistem üzerinden yapılan ve beyanın yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içerisinde kabul işlemi yapılmak üzere hareket gümrük idaresine sunulmayan transit beyanları hareket gümrük idaresince reddedilir. Bu durumdaki transit beyanları da dâhil olmak üzere, hareket gümrük idaresince kabul işlemi yapılmayan transit beyanlarının reddedilmesi durumunda Kanunun 241 inci maddesi uyarınca işlem yapılmaz.

(4) Transit rejimi kapsamında hareket varış gümrük idareleri ile transit ve teminat idarelerince gerçekleştirilecek işlemler Bakanlıkça belirlenir.

Transit refakat belgesi ve kalem listesi

MADDE 214

(1) Ortak ve ulusal transit rejimlerinde eşyanın hareket gümrük idaresince serbest bırakıldığı andan itibaren eşyaya ve taşımaya eşlik etmek üzere, transit refakat belgesi kullanılır. Transit refakat belgesine, Ek-50'deki örneğe uygun şekilde ve Ek-51'deki açıklamalar çerçevesinde düzenlenen kalem listesi eklenir ve kalem listesi transit refakat belgesinin ayrılmaz bir parçasını oluşturur. Bir transit refakat belgesi kapsamı eşyanın birden fazla alıcısı ya da göndericisi bulunması durumunda, alıcı ya da göndericilere ilişkin bilgiler kalem listesine kaydedilir.

Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme kapsamında transit işlemleri

MADDE 215

(1) Ortak transit rejimine tabi eşyanın taşınmasında, Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme hükümleri uygulanır.

TIR Karnesi kapsamında transit işlemleri

MADDE 216

(1) TIR Karnesi kapsamında transit rejimine tabi eşyanın taşınmasında, TIR Sözleşmesi hükümleri uygulanır.

ATA Karnesi kapsamında transit işlemleri

MADDE 217

(1) Geçici İthalat Sözleşmesi kapsamında transit rejimine tabi eşyanın taşınmasında, Geçici İthalat Sözleşmesi hükümleri uygulanır.

(2) ATA Karnesi kapsamında gerçekleştirilen bir transit işlemi ile ilgili olarak bir usulsüzlüğün belirlenmesi halinde, ödenmesi gereken gümrük vergilerinin tahsili ve ceza takibine ilişkin işlemler taraf olduğumuz uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla Bakanlıkça belirlenir.

Form 302 kapsamında transit işlemleri

MADDE 218

(1) Kuvvetlerin Statüsü Hakkında Kuzey Atlantik Antlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme kapsamı eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde transiti, bu sözleşmede yer alan Form 302 ibraz edilmesi halinde, bu belge kapsamında yapılır.

(2) Form 302 kapsamında yapılan taşıma esnasında, gümrük vergilerinin tahsilini gerektirir bir durumun ortaya çıkması halinde, sözleşme hükümleri uyarınca işlem yapılır.

(3) Form 302 kapsamında yapılacak transit işlemlerinde doğabilecek ihtilaflar Bakanlıkça (Gümrükler Genel Müdürlüğü) sonuçlandırılır.

Posta yoluyla transitte uygulanacak hükümler

MADDE 219

(1) Posta eşyasının Türkiye Gümrük Bölgesi içerisindeki transitinde 468 inci madde hükümleri uygulanır.

Transit rejiminde sözlü beyana tabi eşya

MADDE 220

(1) Yolcuların beraberinde bulunmak kaydıyla; yurt dışından getirilen veya geçici depolama yeri veya antrepolardan çıkarılan ve kişisel veya hediye eşya muafiyeti dışında kalan eşyanın ulusal transit rejimine tabi tutulmasında, talep edilmesi halinde, 172 nci madde hükümlerine göre sözlü beyan ile işlem yapılır. Söz konusu eşyanın ticari miktar ve mahiyette olması halinde bu madde hükmü uygulanmaz.

Rejim hak sahibinin yükümlülükleri

MADDE 221

(1) Rejim hak sahibi, Kanunun 86 ncı maddesi çerçevesinde;

a) Teminat aranmayan haller ve teminattan vazgeçmenin uygulandığı durumlar saklı kalmak üzere, transit rejimine konu eşyaya ilişkin doğabilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere gerekli teminatı vermekle,

b) Kontrolden sorumlu yetkili makamlarca talep edildiğinde ve belirlenen süre içinde gerekli tüm bilgi ve belgeleri sunmakla ve gerekli tüm yardımı sağlamakla, yükümlüdür.

(2) Rejim hak sahibi ile rejim hak sahibi hesabına transit beyanında bulunanlar, bu Yönetmeliğin 113 üncü maddesi kapsamında beyannamede yer alan bilgiler ile beyanname eki belgelerin doğruluğu ve gerçekliğinden sorumludur.

Transit rejiminde teminat

MADDE 222

(1) Transit rejimi kapsamında taşınan eşya için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini garanti altına almak amacıyla teminat verilmesi zorunludur. Ancak;

- a) Havayolu,
- b) Boru hattı,
- c) Denizyolu,
- ç) 235 inci madde çerçevesinde basitleştirilmiş usulde demiryolu, ile yapılan taşımalarda teminat aranmaz.

(2) Ortak transit rejimi çerçevesinde Bakanlıkça verilen kapsamlı teminat kullanma izni kapsamındaki teminatlar, ulusal transit işlemlerinde de kullanılabilir.

(3) Bakanlıkça belirlenecek istisnai hallerde transit rejimine tabi eşya için teminat şartına bağlı olmaksızın memur refakati uygulanabilir.

(4) TIR Sözleşmesi ve Türkiye'nin taraf olduğu diğer uluslararası anlaşma veya sözleşme ile öngörülen teminat şekillerinden biri de teminat olarak kabul edilebilir.

(5) Transit rejiminde geçerli teminat uygulamaları, teminat idaresi, teminat türleri, teminat belgeleri, kefil ve basitleştirme izni kapsamında teminat uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Transit rejiminde ayniyet önlemleri

MADDE 223

(1) Ulusal ve ortak transit rejimi altında taşınan eşyanın ayniyeti genel kural olarak mühürleme ile sağlanır. Ancak, diğer ayniyet önlemleri dikkate alınarak, eşyanın tanımının, eşyanın kolayca tanınmasına yeterli açıklıkla imkân vermesi ve transit beyanının eşyanın miktarı ile cinsi ve eşyanın seri numarası gibi belirleyici özelliklerini içermesi koşuluyla, hareket idaresince eşyanın mühürlenmeksizin sevkine karar verilebilir.

(2) Denizyolu ve havayolu ile yapılan taşımalarda, gümrük idaresince gerekli görülen hallerin dışında mühürleme yapılmaz.

Masraflar

MADDE 224

(1) Transit rejimine tabi eşyaya ilişkin olarak yapılan denetlemenin gerektirdiği masraflarla yükleme, boşaltma, mühürleme, antrepo veya depolarda muhafaza gibi hizmetler karşılığı ücretler ilgililerce ödenir.

Yasaklamaya tabi eşyanın transiti

MADDE 225

(1) Kanunun 55 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yasaklanan eşya ile 56 ncı maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren eşyanın ve kanun veya genel idari düzenleyici işlemlerle ithali yasaklanan eşyanın transite izin vermeye gümrük ve ticaret bölge müdürlükleri yetkilidir.

Hayvan ve hayvansal maddeler ile bitki ve parçalarının transiti

MADDE 226

(1) Hayvan ve hayvansal maddeler ile bitki ve parçalarının sınır gümrük idaresinde uluslararası anlaşma, kanun ve ikincil mevzuat düzenlemelerine göre gerekli sağlık muayeneleri, ilgili kurumun personeli tarafından yapılır. Bu muayeneler yapılmadan gümrük idaresi eşyanın serbest bırakılmasına veya sevkine izin vermez.

(2) Hayvan ve hayvansal maddeler, bitki ve parçalarının giriş ve çıkış kapıları ve bunların Türkiye'den transit geçirileceği yollar hususunda kanun, tüzük ve anlaşma hükümleri göz önünde tutulur.

Denizyolu ile transite ilişkin özel hükümler

MADDE 227

(1) Bir Türk limanından başka bir Türk limanına transit olunacak eşyayı, yalnız Türk bandıralı gemiler nakledebilir.

(2) Yabancı limanlara yapılacak transit isteklerinin kabulü için, özet beyan veya özet beyan yerine geçen belgelerde eşyanın gideceği yerin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yabancı bir liman olarak gösterilmesi gerekir.

(3) Serbest dolaşımda bulunan ve bulunmayan eşyayı birlikte taşıyan Türk bandıralı gemilerin sahip, kaptan veya acenteleri, bu iki türlü eşyanın birbirine karışmaması için, gereğine göre, bunları ayrı yer ve bölümlere koymak veya gümrük idaresince uygun görülecek tedbirleri almak zorundadır.

(4) Serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın bir Türk limanına sevkine izin verilebilmesi için, eşyanın gideceği limandaki gümrük idaresinin, o eşyanın gümrük işlemlerini yapmaya yetkili olması gerekir.

(5) Türk bandıralı geminin, kazan, makine veya teknesinde ortaya çıkan bir arıza sebebiyle yoluna devam edememesi halinde, kurtarma amacıyla, yükü, yabancı bir gemiye aktarılabilir.

(6) Yabancı bir limana götürmek üzere Türk limanlarından eşya alan yabancı bayraklı gemilerin, kazaya uğraması, makinelerinin bozulması, haciz altına alınması, sefer değiştirmesi için emir alması gibi yoluna devamına mani sebeplerden ötürü, yükünü bir Türk limanında başka bir gemiye nakletmesine izin verilir. Yabancı bir limana sevk edilmek üzere, bir Türk limanından diğer bir Türk limanında bulunan başka gemilere taşınacak söz konusu eşya, nakliyatının deniz üstünde olmak şartıyla, yabancı bandıralı gemilerle yapılmasına da izin verilir.

(7) Bir Türk limanına denizyolu ile gelen serbest dolaşımda olmayan eşyanın gemiden indirilmeksizin aynı gemi ile bir başka Türk limanına taşınması durumunda transit beyannamesi düzenlenmez.

Telef veya kayıp olan eşya

MADDE 228

(1) Transit rejimine tabi eşyanın mücbir sebep veya beklenmeyen haller nedeniyle telef veya kaybının kanıtlanması halinde, gümrük vergileri aranmaz. Ancak;

a) Suçüstü şeklindeki hırsızlıklar, hazırlık tahkikatı üzerine Cumhuriyet Savcılığınca verilen belge ile,

b) Hasar, telef veya kayıp herkesçe bilinen ve duyulan başka olaylar yüzünden olmuşsa, o yerin en büyük mülki idare amiri tarafından verilecek belge ile,

c) Trafik kazaları, trafik kaza raporuna göre ve en yakın gümrük idaresi tarafından yapılan tespit sonucunda gümrük idare amirinin vereceği karar ile,

kanıtlanır.

(2) Birinci fıkrada sayılan belgeler, ulusal transit işlemlerinde hareket gümrük idaresine sunulur. Söz konusu belgelerin incelenmesi ve kabulü, ilgili idareye aittir. İlgili idare, gerektiğinde bunları veren makamlarla yazışma yaparak eksikliklerini tamamlar.

Basitleştirmeler

MADDE 229

(1) Bakanlık, rejim hak sahibinin başvurusu üzerine, duruma göre aşağıdaki basitleştirmelere izin verebilir:

a) Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme,

b) Belirli taşıma şekillerine özgü basitleştirmeler:

1) Demiryolu ile taşınan eşya,

2) Havayolu ile taşınan eşya,

3) Denizyolu ile taşınan eşya,

4) Boru hattı ile taşınan eşya.

c) İzinli gönderici yetkisi,(1/1/2022 tarihinde Yürürlükte)

(2) Basitleştirmelere ilişkin ek koşullar, izin verilmesi, iptali ve düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(3) Boru hattı ile yapılan taşımalarda, rejim hak sahipleri başvuru ve izin koşullarına tabi değildir.

(4) İzinli gönderici yetkisi başvurularında, 230 ila 234 üncü madde hükümleri uygulanmaz.(1/1/2022 tarihinde Yürürlükte)

Basitleştirme izninin genel koşulları

MADDE 230

(1) 229 uncu maddede belirtilen basitleştirmelere ilişkin izinlerin verilebilmesi için başvuru sahibinde aşağıdaki şartlar aranır:

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olmak,

b) Usulsüzlük ve vergi cezaları ile ilgili olarak;

1) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 2'sini aşan sayıda vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle ceza uygulanmamış olması,

2) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 5'ini aşan sayıda gümrük mevzuatının ihlali nedeniyle usulsüzlük cezası uygulanmamış olması,

3) Gümrük ve vergi mevzuatları uyarınca ödenmemiş herhangi bir vergi, ceza ve gecikme faizi bulunmaması.

c) Yönetim Kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, güveni kötüye kullanma (emniyeti suistimal), hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli (dolanlı) iflas, yalan tanıklık (yalan yere şahadet), suç uydurma (suç tasnii) ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa; vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa; mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu ile 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna, 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna, 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle ilgili Kanuna muhalefetten kesinleşmiş ceza veya mahkumiyet kararı bulunmaması,

ç) Basitleştirmelerin usulüne uygun olarak yürütülmesini sağlamak üzere; başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük son bir yıl içinde en az 500 transit beyannamesi (TIR Karnesi dâhil) kapsamı eşyayı transit etmesi veya ilgili basitleştirilmiş usul kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirebileceğine ilişkin bilgi ve belgeleri sunması.

(2) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait bağlı müesseselerin başvurularında bu maddede belirtilen şartlar aranmaz.

(3) Taşıma şekillerine özgü basitleştirmelerde, bu maddede sayılan koşullara ek olarak aranacak özel koşullar ve bu maddede belirtilen şartların aranmayacağı haller Bakanlıkça belirlenir.

(4) Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme basitleştirmelerine ilişkin olarak, bu maddede sayılan koşullara ek olarak aranacak özel koşullar ile başvuruya ve izin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Basitleştirme izinleri için yetkili makamlar

MADDE 231

(1) Basitleştirme izni vermeye Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) yetkilidir. Kapsamlı teminat başvuruları için başvuru sahibinin şirket merkezinin ticaret siciline kayıtlı bulunduğu yerden sorumlu gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerine yetki verilebilir.

Basitleştirme izni başvurusu

MADDE 232

(1) Basitleştirmelerin kullanılmasına yönelik izin başvurusu, izin makamına yazılı olarak veya elektronik veri işleme tekniği kullanılarak yapılır.

(2) Başvuru sahibi verilen bilgi ve ekli belgelerin tam ve doğru olmasından sorumludur.

(3) Basitleştirme başvurusunda;

a) Rejim hak sahibinin bağlı bulunduğu ticaret sicil müdürlüğü bilgisi ile kuruluşa ilişkin şirket esas sözleşmesinin, şirket güncel adresinin, cari ortakların ve gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanların yayımlandığı Ticaret Sicil Gazetesi tarih ve sayılarını içerir liste,

b) Yönetim Kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının arşiv bilgilerini de içeren son bir ay içerisinde alınmış adli sicil kayıtları, bu kişilerden yabancı uyruklu olanların adli sicil kayıtlarını ibraz edememeleri halinde, Ek-52'de yer alan taahhütname ile birlikte geçerli pasaportlarının yeminli tercümesi,

c) Vergi mükellefi olduğuna ve vergi borcu bulunmadığına ilişkin ilgili vergi dairesinden son bir ay içerisinde alınmış yazı,

ç) Firmayı temsile yetkili kişilerin imza sirküleri,

d) Bu Yönetmeliğin 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamındaki bilgi ve belgeler,
yer alır.

(4) Bu Yönetmeliğin 230 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kurum ve kuruluşların başvurusunda, yetkili şahıslarca imzalanmış başvuru yazısına, varsa basitleştirmeye ilişkin ek koşullara ilişkin bilgi ve belgeler eklenir.

Basitleştirme izin başvurularının kabulü ve reddi ile iznin verilmesi

MADDE 233

(1) İzin makamı, basitleştirmelerden yararlanma başvurusu üzerine 230 uncu maddede belirtilen genel koşullar ve varsa her bir basitleştirmeye ilişkin özel koşulları dikkate alarak izni verir veya başvuruyu reddeder. Başvurunun reddine ilişkin karar gerekçesiyle birlikte başvuru sahibine bildirilir.

(2) İzin makamı, basitleştirmeye ilişkin bir başvuru aldığında, başvurunun tam olup olmadığını kontrol eder. Aranılan belgelerin bir kısmının başvuru dosyasında yer almadığının veya eksik bilgi içerdiğinin

tespit edilmesi halinde başvuru sahibine bildirilen eksiklikler bunlara ilişkin bildirim yapıldığı tarihi müteakip en geç altmış gün içinde tamamlanır. Bu süre içerisinde tamamlanmayan başvuru yapılmamış sayılır.

Basitleştirme izninin yeniden değerlendirilmesi, askıya alınması ve iptali

MADDE 234

(1) İzin sahibi, izin verildikten sonra ortaya çıkan ve iznin devam etmesini veya içeriğini etkileyebilecek her türlü unsuru yetkili makamlara gecikmeksizin bildirir.

(2) Yanlış ve eksik bilgiye dayanarak verilmiş olan izin, izin sahibinin bilginin yanlış veya eksik olduğunu bildiği veya bilmesi gerektiği hallerde iptal edilir. Söz konusu iptal kararı gerekçesiyle birlikte başvuru sahibine bildirilir.

(3) Basitleştirme izni;

a) İznin uygulanmasını etkileyecek bir mevzuat değişikliğinin söz konusu olması,

b) İznin verilmesi için belirtilen bir veya birden fazla koşulun ya da izin kapsamında öngörülen bir yükümlülüğün yerine getirilmemiş veya getirilemeyecek olması,

c) İznin verilmesinden sonra ortaya çıkan bir unsurun, iznin devamını veya içeriğini etkilemesi,

ç) Bakanlıktaki mevcut bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi sonucunda gerekli görülmesi,

d) İzin sahibi tarafından bu yönde talepte bulunulmuş olması,

durumlarından birinin gerçekleşmesi halinde, durumun niteliğine göre, izin makamı tarafından yeniden değerlendirilebilir, düzeltilebilir, izin makamınca belirlenecek süre boyunca askıya alınabilir ya da iptal edilebilir. Yapılan değerlendirme ve işlem sonucu izin sahibine bildirilir.

Demiryolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usul

MADDE 235

(1) Eşyanın demiryolu ile basitleştirilmiş usulde taşınmasına ilişkin yapılacak izin başvurusu, 230 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen koşulların sağlanması halinde 232 nci maddede belirtilen bilgi ve belgeler ibraz edilerek yapılır. Ancak 230 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kurum ve kuruluşların başvurularında, 232 nci maddede yer alan bilgi ve belgeler aranmaksızın, demiryolu işletmecisinin Uluslararası Demiryolları Birliği (UIC) işletme kodunun yer aldığı ve verilecek izin kapsamında gerçekleştirilecek transit işlemlerine ilişkin yükümlülüklerin rejim hak sahibi sıfatıyla taraflarınca üstlenildiğine dair ibare içeren, yetkili şahıslarca imzalanmış başvuru yazısına istinaden işlem yapılır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen koşulları taşıyan demiryolu işletmecisine Bakanlıkça basitleştirme izni verilebilir. Basitleştirme izin başvurusunda

aranacak ilave koşullar ve belgeler ile izin kapsamında hareket ve varış gümrük idarelerinde yapılacak işlemler, izin sahibi rejim hak sahibinin yükümlülükleri ve izne ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir.

Denizyolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usul

MADDE 236

(1) 230 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen koşulları taşıdığını 232 nci maddede belirtilen bilgi ve belgeler ile tevsik eden denizyolu taşımacılığı yapan firmalara Bakanlıkça basitleştirme izni verilebilir. Basitleştirme izin başvurusunda aranacak ilave koşullar ve belgeler ile izin kapsamında hareket ve varış gümrük idarelerinde yapılacak işlemler, izin sahibi rejim hak sahibinin yükümlülükleri ve izne ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir.

Havayolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usul

MADDE 237

(1) Transit rejimi çerçevesinde eşyanın havayolu ile basitleştirilmiş usulde taşınmasına ilişkin yapılacak izin başvurusunda, başvuru sahibinin Türkiye Gümrük Bölgesinde en az iki yıldır yerleşik olması, başkası adına ve namına hareket etmemesi, düzenli olarak transit işlemleri yapması ve Yönetim Kurulu yeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanları hakkında 230 uncu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş ceza veya mahkûmiyet kararının bulunmaması şartı aranır. Bu kapsamda yapılacak başvurularda, 230 uncu maddede belirtilen diğer koşullar aranmaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen koşulları taşıdığını 232 nci maddenin üçüncü fıkrasının ilgili bentlerinde sayılan belgeler ile tevsik eden havayolu firmalarına Bakanlıkça basitleştirme izni verilebilir. Basitleştirme izin başvurusunda aranacak ilave koşullar ve belgeler ile izin kapsamında hareket ve varış gümrük idarelerinde yapılacak işlemler, izin sahibi rejim hak sahibinin yükümlülükleri ve izne ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir.

Boru hattı ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usul

MADDE 238

- (1) Boru hattıyla transit rejimi hükümleri;
- a) Boru hattıyla Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşya için Türkiye Gümrük Bölgesine girişte,
 - b) Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan eşyanın boru hattına girişinde, uygulanır.
- (2) Boru hattı ile transit rejiminde, rejim hak sahibi, boru hattı işletmesidir.
- (3) Boru hattı ile transit taşımada, transit rejimi, eşyanın gönderildiği kişinin işletmesine ulaşıp kayıtlarına geçmesiyle son bulur.

(4) Boru hattı taşımacılığında, taşımayı yapan işletme ve eşyanın gönderildiği işletme, bu eşyaya ilişkin muhasebe kayıtlarını eksiksiz tutmak ve gümrük idaresinin denetimine her an hazır durumda bulundurmaya zorundadır.

(5) Boru hattı ile yapılan transit işlemlerine ve basitleştirme koşullarına ilişkin özel hükümler getirmeye Bakanlık yetkilidir.

İzinli gönderici yetkisi

MADDE 238/A (1/1/2022 tarihinde Yürürlükte)

(1) Transit rejimine konu eşyayı hareket idaresine sunmaksızın transit işlemleri gerçekleştirmek isteyen kişilere izinli gönderici yetkisi verilebilir.

(2) Yetki başvurusunda aranacak koşullar, başvurunun yapılması, başvurunun incelenmesi, yetkinin verilmesi, askıya alınması, iptali, gümrük işlemleri ve diğer hususlar Bakanlıkça düzenlenir.

Ulusal transit rejiminde serbest dolaşımda olmayan eşyada beyana aykırılık

MADDE 239

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilerek, ulusal transit rejimi altında taşınan serbest dolaşımda olmayan eşyanın, varış gümrük idaresince yapılan kontrol ve muayenesi sonucunda eşyanın beyanda belirtilen cinsine uygun olmakla birlikte beyana göre eksik çıkması halinde;

a) Varış gümrük idaresince, eksik çıkan miktar üzerinden hareket gümrük idaresine uyuşmazlık bildirilir. Eksikliğin mahrecindeki eksik yüklemekten veya yanlış beyandan kaynaklandığının, uyuşmazlık bildiriminden itibaren 28 gün içerisinde rejim hak sahibince hareket gümrük idaresine ispat edilmesi gerekir. Bu süre yazılı başvuru halinde 28 gün daha uzatılabilir. Eksikliğin sebebinin, süresi içerisinde ispat edilmesi halinde işlemler tamamlanır ve hareket gümrük idaresince rejim ibra edilir. Eksikliğin sebebinin süresi içerisinde ispat edilememesi halinde, gümrük vergileri ve diğer yüklerin tahsil edilmesinin yanı sıra, Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendi uyarınca eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası uygulanır ve hareket gümrük idaresince rejim ibra edilir.

b) Varış gümrük idaresinde, sistemde kontrol sonucu girilmeden, yükümlüsünce eksikliğe ilişkin gümrük vergileri ve diğer yükler ile Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendi uyarınca eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezasının ödenmek istenmesi ve bunların varış bildirimini müteakip üç gün içinde ödenmesi halinde, varış gümrük idaresi sistem üzerinden uyuşmazlığın çözümünün beklenilmediğini ve vergilerin ödendiğini içeren mesajı hareket gümrük idaresine gönderir. Bu durumda, hareket gümrük idaresince ilave bilgi ve belge aranmaksızın rejim ibra edilir. Bu süre içinde gerekli ödemenin yapılmaması halinde varış gümrük idaresi

kontrol sonucunun uygun olmadığını ve uyuşmazlığın hareket gümrük idaresince çözüleceğini belirtir ve işlemler (a) bendine göre yapılır.

c) Türkiye Gümrük Bölgesinin dışına çıkarılacak eşya için vergilerin tahsilini ve Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendi uyarınca eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezasının uygulanmasını müteakip aracın çıkışına izin verilir.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilerek, ulusal transit rejimi altında taşınan serbest dolaşımda olmayan eşyanın, varış gümrük idaresince yapılan kontrol ve muayenesi sonucunda eşyanın beyanda belirtilen cinsine uygun olmakla birlikte beyana göre fazla çıkması halinde;

a) Fazla çıkan eşya geçici depolama yeri veya antrepoya alınır; talep edilmesi halinde, beyana konu diğer eşyanın gümrük işlemlerine devam edilir. Beyannameye ekli fatura ve ticari belgelerde kayıtlı bilgilerden fazlalığın yanlış beyan sebebiyle ortaya çıktığı anlaşılırsa, fazla eşyaya ilişkin rejim beyanında bulunulmasına izin verilir. Aksi halde, fazlalığın mahrecindeki fazla yüklemekten veya yanlış beyandan kaynaklandığının, 28 gün içerisinde ispat edilmesi gerekir. Bu süre yazılı başvuru halinde 28 gün daha uzatılabilir. Yükümlüsünce süresi içerisinde ispat edilmesi halinde, fazla eşyaya ilişkin rejim beyanında bulunulmasına izin verilir. Süresi içerisinde ispat edilememesi halinde, Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (d) bendi uyarınca işlem yapılır. Her iki durumda da, varış gümrük idaresince hareket gümrük idaresine bildirimde bulunulmasını müteakip hareket gümrük idaresince rejim ibra edilir.

b) Türkiye Gümrük Bölgesinin dışına çıkarılacak eşya için, fazla çıkan eşya ile beyan edilen eşyanın aynı olması durumunda, tespit edilen fazlalık transit refakat belgesine ve sisteme gerekli açıklamalar yapılarak kaydedilir ve transit rejimi sonlandırılarak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Ayrıca, hareket veya giriş gümrük idaresine bilgi verilir. Çıkış gümrük idaresinde, beyan edilen serbest dolaşımda bulunmayan eşyaya ilaveten farklı eşya tespit edilmesi halinde ise, durum transit refakat belgesine ve sisteme gerekli açıklamalar yapılarak kaydedilir, transit rejimi sonlandırılarak beyan edilen eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir, ancak farklı çıkan eşyanın yurtdışına çıkışına izin verilmez. Farklı eşya bulunması durumunun mahrecindeki yüklemekten veya yanlış beyandan kaynaklandığının 28 gün içerisinde ispat edilmesi gerekir. Bu süre yazılı başvuru halinde 28 gün daha uzatılabilir. Yükümlüsünce süresi içerisinde ispat edilmesi halinde, bu eşyanın yurtdışı edilmesine ya da transit rejimine tabi tutulmasına izin verilir. Süresi içerisinde ispat edilememesi halinde, Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (d) bendi uyarınca işlem yapılır. Ayrıca, hareket veya giriş gümrük idaresine bilgi verilir.

Ortak transit rejiminde serbest dolaşımda olmayan eşyada beyana aykırılık

MADDE 240

(1) Ortak transit rejimi kapsamında, Türkiye Gümrük Bölgesine mühürlü olarak gelen ve mühürleri kontrol edilmek suretiyle varış gümrük idaresine sevk edilen veya mühürsüz gelen ve transit idaresince mühür tatbik edilmek suretiyle ya da mühürden vazgeçme uygulanarak varış gümrük idaresine sevk edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, varış gümrük idaresince yapılan muayenesi sonucunda eşyanın beyanda belirtilen cinsine uygun olmakla birlikte beyana göre eksik çıkması halinde;

a) Hareket/transit gümrük idaresinde tatbik edilen orijinal mührün sağlam olması durumunda, varış gümrük idaresince eksik çıkan miktar üzerinden transit işlemi sonlandırılır ve hareket gümrük idaresine, çözümünün beklenmediği belirtilerek uyuşmazlık bildirilir.

b) Hareket/transit gümrük idaresinde tatbik edilen orijinal mührün sağlam olmaması veya sökülmüş olması ya da eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde boşaltıldığı veya değiştirildiğine ilişkin kanaatin oluşması durumunda, gümrük vergileri ve diğer yüklerin tahsil edilmesine yönelik tahsilat işlemi başlatılır ve Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendi uyarınca eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası uygulanır. Tahsilat henüz gerçekleşmeden hareket gümrük idaresince araştırma başlatılması durumunda, tahsilat talebinde bulunulur. Hareket gümrük idaresince araştırma başlatılmadan ya da araştırma başlatılıp varış gümrük idaresince araştırmaya cevap verme süresi dolmadan önce vergi ve diğer yüklerin tahsil edilmesi durumunda, vergilerin ödendiğini içeren mesaj hareket gümrük idaresine gönderilir.

(2) Ortak transit rejimi kapsamında, Türkiye Gümrük Bölgesine mühürlü olarak gelen ve mühürleri kontrol edilmek suretiyle varış gümrük idaresine sevk edilen veya mühürsüz gelen ve transit idaresince mühür tatbik edilmek suretiyle ya da mühürden vazgeçme uygulanarak varış gümrük idaresine sevk edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, varış gümrük idaresince yapılan muayenesi sonucunda eşyanın beyanda belirtilen cinsine uygun olmakla birlikte beyana göre fazla çıkması halinde, 239 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(3) Ortak transit rejimi kapsamında, transit idaresinde tespit edilen bu madde kapsamı eksiklik için işlemler varış gümrük idaresi olarak gerçekleştirilir, hareket gümrük idaresine uyuşmazlık bildirilir ve mevcut olan eşya ulusal transit rejimi kapsamında yapılacak beyana istinaden varış gümrük idaresine sevk edilir. Fazlalık tespit edilmesi durumunda, ilgisince talep edilmesi halinde, fazla çıkan eşya ulusal transit rejimi kapsamında yapılacak beyana istinaden varış gümrük idaresine sevk edilir. Bu fıkra kapsamındaki eksiklik ve fazlalık durumlarında Kanunun

235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) veya (d) bentleri uyarınca işlem yapılmaz.

Ulusal ve ortak transit rejimlerinde serbest dolaşımda olmayan eşyada beyana aykırılıklar için ortak hükümler

MADDE 241

(1) 239 ve 240 ıncı maddelere konu eksiklik veya fazlalığın eşyanın tabiatı icabı, Ek-11’de yer alan oranlarda olduğunun anlaşılması halinde, eksiklik veya fazlalık takibatı yapılmayarak işlemler varış gümrük idaresince tespit edilen miktar üzerinden sonuçlandırılır. Eksiklik veya fazlalık takibatı gerektiren durumlar için takibat ve varsa cezaî işlem, eksiklik veya fazlalığın tamamı için değil, Ek-11’de belirtilen oranları aşan kısmı için uygulanır.

(2) Varış gümrük idaresinde yapılan kontrol neticesinde tespit edilen 239 ve 240 ıncı maddelere konu aykırılığın, Kanunun ve/veya 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu da ihlal ettiği sonucuna varılması durumunda ilgili hükümler uyarınca gerekli işlemler yapılır.

(3) Varış gümrük idaresinde yapılan kontrol ve muayene neticesinde, taşıta tatbik edilen mühürlerin sağlam olduğu ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun ihlal edildiğine yönelik bir tespitte bulunulmadığı hallerde;

a) 239 ve 240 ıncı maddeler çerçevesinde bir eksiklik ya da fazlalık bulunmadığı; ancak, yapılan kontrol ve muayene sonucunda tespit edilen eşya ile beyan edilen eşya farklı olmakla birlikte eşyanın 6’lı tarife alt pozisyonunun aynı olduğunun tespit edildiği durumda Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

b) Beyan edilen eşyada 239 ve 240 ıncı maddeler çerçevesinde bir eksiklik ya da fazlalık olup olmadığına bakılmaksızın, yapılan kontrol ve muayene sonucunda taşıt içerisinde transit beyanına konu edilmemiş ve 6’lı tarife alt pozisyonu beyan edilen eşyadan farklı olan eşyanın tespiti halinde 239 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(4) Transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, hareket gümrük idaresinden sevk edilmesinden sonra varış gümrük idaresine varışından önce yapılan kontrolü veya muayenesi sonucunda beyana göre eksiklik veya fazlalık tespit edilmesi halinde söz konusu tespiti yapan idare tarafından, 239 uncu ve 240 ıncı maddelerin ilgili fıkraları ile bu madde kapsamında varış gümrük idaresince yapılacağı belirtilen işlemler gerçekleştirilir.

(5) 239 ve 240 ıncı maddelerin uygulanması bakımından, “beyanda belirtilen cinsine uygun” ifadesinden, beyan edilen eşya ile tespit edilen eşyanın 6’lı tarife alt pozisyonunun aynı olması durumu anlaşılır.

Serbest dolaşımda bulunan eşyada beyana aykırılık

MADDE 242

(1) Varış gümrük idaresince yapılan muayene neticesinde, miktar ve cins bakımından transit beyannamesine göre aykırı çıkan ihraç eşyası

için sonradan ihraç edilsin veya edilmesin Kanununun 241 inci maddesi uygulanır. Söz konusu aykırılığın Kanununun diğer hükümlerini ve/veya 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu da ihlal ettiği sonucuna varılması durumunda ilgili hükümler uyarınca gerekli işlemler yapılır.

Belirgin bir şekilde farklı cinstе eşya

MADDE 243

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve varış gümrük idaresine karayolu ile sevk edilmek üzere transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, giriş gümrük idaresinde yapılan kontrol veya muayene sonucunda, beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinstе olduğunun tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın tespiti hâlinde fiilin niteliğine göre Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (a) veya (b) bentleri uyarınca idari para cezasının uygulanmasını müteakip eşyanın sevkine izin verilir.

Yükümlü ve kefile yönelik tahsilat işlemleri

MADDE 244

(1) İlgili gümrük idaresince transit işleminin usulüne uygun olarak gerçekleştirilmediğinin tespit edilmesi durumunda tahsilat işlemi başlatılır.

(2) İlgili gümrük idaresince yükümlüsüne tebliğ edilen gümrük vergileri ve diğer yükler, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.

(3) Süresi içinde ödenmeyen kesinleşmiş gümrük vergileri ve diğer yükler için, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde, ilgili gümrük idaresince kefil nezdinde tahsilat işlemi başlatılır. Ortak transit rejimi kapsamı işlemlerde kefilen tahsilatın yapılabilmesi için, gerekli bildirimlerin öngörülen sürelerde kefile yapılmış olması gerekir.

(4) Kefil tarafından süresi içinde ödenmeyen gümrük vergileri ve diğer yükler için kefil nezdinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takibata geçilir.

(5) Teminatın yeterli olmaması halinde kalan tutar, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre yükümlüsünden tahsil edilir.

MADDE 245 ila 252 - Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 253 ila 262 - Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 263 ila 278 - Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 279 ila 307- Yürürlükten kaldırılmıştır.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 1)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, gümrük mevzuatının transit rejimine ilişkin hükümleri çerçevesinde, gümrük mevzuatında tanımlanan

asıl sorumluların, taşımacılık sektörünün temsilcisi durumundaki oda ve derneklerin bilgisayar sistemleri aracılığıyla ve ilgili oda ve derneklerin kefaleti altında BİLGE sistemine transit beyannamelerini elektronik olarak sunmasına yönelik usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, gümrük mevzuatında tanımlanan asıl sorumluların, taşımacılık sektörünün temsilcisi durumundaki oda ve derneklerin bilgisayar sistemleri aracılığıyla ve ilgili oda ve derneklerin kefaleti altında BİLGE sistemine transit beyannamelerini elektronik olarak sunmasına yönelik usul ve esasları kapsar.

Koşullar

MADDE 3 – (1) Gümrük mevzuatında tanımlanan asıl sorumluların, taşımacılık sektörünün temsilcisi durumundaki oda ve derneklerin bilgisayar sistemleri aracılığıyla ve ilgili oda ve derneklerin kefaleti altında BİLGE sistemine transit beyannamelerini elektronik olarak sunmasına aşağıdaki koşullarda izin verilir:

a) Gümrük Müsteşarlığı ve ilgili oda veya dernek arasında, kapsam, yetki ve sorumlulukları belirleyen bir protokol yapılması;

b) İlgili oda veya dernek tarafından, gümrük mevzuatındaki transit rejimine ilişkin hükümler çerçevesindeki yükümlülüklerini karşılamak üzere Gümrük Müsteşarlığı'nın belirleyeceği ve protokolda yer verilecek tutarda ve özellikte teminat mektubu verilmesi;

c) İlgili oda veya derneğin bilgisayar sistemlerinin, Gümrük Müsteşarlığı'nın belirlediği ve protokolda yer verilen özelliklere haiz olması;

d) İlgili oda veya dernek ve asıl sorumlu arasında yetki ve sorumlulukları belirleyen bir hukuki ilişki tesis edilmesi.

Diğer hususlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde yer almayan hususlar, Gümrük Müsteşarlığı ve ilgili oda veya dernek arasında yapılacak protokol ile düzenlenir.

Yetki

MADDE 5 – (1) Gümrük Müsteşarlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü) bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 3)

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, 18/7/2011 tarihli ve 2011/2033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında transitive izin verilen serbest dolaşımda bulunmayan ham petrol, nafta, fuel-oil, gazyağı, benzin, motorin ve jet yakıtının Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde karayolu veya demiryolu ile transitinde uyulacak usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10, 55 ve 84 üncü maddeleri, 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi ile 2011/2033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

b) Kaçakçılık: 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda belirtilen kaçakçılık suçlarını,

c) Macun: Ham petrol ve her türlü akaryakıt, mineral yağlar ve hidrokarbonlar gibi petrol ürünleri içindeki farklı eşyanın varlığını ve seviyesini renk değişimi ile tespit eden özel bir ürünü,

ç) Macun tahlili: Macun kullanılmak suretiyle ham petrol veya akaryakıtın içerisinde farklı bir eşya olup olmadığının belirlenmesi yöntemi,

d) Taşıyıcı firma: Karayolunda; taşımanın R2 yetki belgesi kapsamında yapılması halinde, R2 yetki belgesi sahibi taşıma işleri organizatörünü; taşımanın C2 veya L2 yetki belgesi kapsamında yapılması halinde ise C2 veya L2 yetki belgesi sahibi firmayı, demiryolunda demiryolu tren işletmecisini, ifade eder.

İzin ön koşulları

MADDE 4 – (1) Ham petrol, benzin, nafta, gazyağı, motorin ve jet yakıtının karayolu ve demiryolu ile transitini yapmak üzere izin başvurusunda bulunacak firmaların en az bir senedir faaliyette bulunması, Türkiye'de yerleşik ve Türk Ticaret Siciline kayıtlı ödenmiş sermayesinin en az 4.000.000 TL olması gerekir.

(2) Ülkemizden Irak'a yapılacak benzin, gazyağı, motorin ve jet yakıtı veya Irak'tan ülkemize yapılacak ham petrol ve nafta sevkiyatları ile ilgili sözleşmenin, Türkiye üzerinden transit edilmek üzere Irak'ta yetkili Bakanlık veya Bakanlıkça bu Tebliğ kapsamındaki taşımalara ilişkin olarak sözleşme yapma izni verilen kişiler tarafından imzalanması şarttır. Sözleşmede izin sahibi firmanın söz konusu eşyanın sevkiyatının

Türkiye üzerinden yapılacak olduğunun, eşya miktarının ve türünün belirtilmesi gerekir.

(3) Ham petrol, nafta, fuel-oil, gazyağı, benzin, motorin ve jet yakıtının transitini yapacak izin sahibi ve/veya taşıyıcı firmanın ticarete konu eşya türüne uygun ilgili kurumlardan mevzuatları gereğince alınmış izin, ruhsat, lisans ve/veya yetki belgesi sahibi olması gerekir.

(4) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerin karayoluyla taşınması, karayolu ile tehlikeli eşya taşınmasına uygun, Türk plakalı, sayısal (dijital) takograf donanımlı, araç takip sistemini haiz ve 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca muayeneleri yapılmış araçlarla yapılır.

(5) Gürcistan'dan Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'ne Türkiye üzerinden yapılacak motorin, benzin ve jet yakıtı sevkiyatlarına ilişkin sözleşmelerde, yetkili Bakanlık veya Bakanlıkça yetki verilmiş kişiler tarafından imzalanmış olma şartı aranmaz.

(6) Gürcistan'dan Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'ne Türkiye üzerinden yapılacak taşımalarda, yabancı plakalı araçlar da kullanılabilir. Bu durumda, aracın karayolu ile tehlikeli eşya taşınmasına uygun, sayısal (dijital) takograf donanımlı, araç takip sistemini haiz ve kayıtlı olduğu ülkede usulüne uygun muayenesi yapılmış olması şartı aranır.

(7) 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 6 ncı maddesi kapsamında temin edilecek olan fuel-oilin transitini için bu Tebliğin taşıyıcı ve sürücülere ilişkin hükümleri uygulanır.

(8) Verilen izinlerin devir ve temlikine dair müracaatlar değerlendirmeye alınmaz.

Ön izin başvurusu

MADDE 5 – (1) Ham petrol, benzin, motorin, nafta, gazyağı ve jet yakıtının transitini yapacak firma Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) örneği Ek-1'de yer alan form ile ön izin başvurusunda bulunur.

(2) İmzalanmış sözleşmenin ve yeminli tercüman tarafından yapılmış tercümesinin noter tasdikli suretleri ön izin başvuru formuna eklenir.

(3) Sözleşmenin Irak'ta yetkili Bakanlıkça bu Tebliğ kapsamındaki taşımalara ilişkin olarak sözleşme yapma izni verilen kişiler ile yapılması halinde, bu yetkinin verildiğine ilişkin belgenin yeminli tercüman tarafından yapılmış tercümesi ile birlikte noter tasdikli sureti de ön izin başvuru formuna eklenir.

(4) Ön izin başvurusunda bulunan firmaların başvurularında adli takibatı devam eden bir hususa rastlanması halinde, adli makamlarca buna ilişkin değerlendirme sonuçlanıncaya kadar söz konusu firmanın aynı veya benzer konuya ilişkin ön izin başvuruları reddedilir.

(5) Ön izin başvurularının kabul edilip edilmediği başvuru sahibine bildirilir. Ön izin başvurusu reddedilen firmalar izin başvurusunda bulunamaz.

İzin başvurusunda aranacak bilgi ve belgeler

MADDE 6- (1) Ham petrol, benzin, motorin, nafta, fuel-oil, gazyağı ve jet yakıtının transitini yapacak firmanın izin başvurusu Ek-2'de sayılan belgeler ve Ek-3'te yer alan taahhütname ile Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) yapılır. Demiryoluyla taşımada ek-2'de sayılan belgelerden taşıyıcıya ilişkin belgeler aranmaz.

(2) Başvuruya ilişkin her türlü bilgi ve belge, izne ilişkin değişiklik talepleri ile taşıyıcı firmalar ve taşımayı gerçekleştirecek sürücülere ilişkin her türlü bilgi ve belge başvuru/izin sahibi firma tarafından intikal ettirilir.

(3) Taşımayı gerçekleştirecek sürücülerin adı, soyadı ve T.C. Kimlik Numaraları, anne ve baba adları ile doğum yerleri ve tarih bilgilerinin kayıtlı olduğu liste ile bu listelere ilişkin değişiklikler, 7 nci madde kapsamında alınacak izni müteakip, anılan listelerin teslim tarihinden itibaren son 15 gün içerisinde alınmış "herhangi bir adli sicil ve arşiv kaydının bulunmadığına dair" adli sicil belgeleri ile birlikte Bakanlığa verilir.

İzin Başvurularının değerlendirilmesi

MADDE 7 – (1) Başvuru sahibi firmalar ve taşıyıcı firmalar hakkında nihai değerlendirme yapılmadan önce, kamu düzeni ve kamu güvenliği yönünden bu Tebliğde düzenlenen işlemleri yapmaya engel değerlendirmelerinin olup olmadığına dair ilgili kurumların görüşü alınır.

(2) Başvuru sahibi firmanın ve/veya taşıyıcı firmanın ulaştırma mevzuatı açısından Tebliğde düzenlenen taşımayı yapmaya yetkili olup olmadığına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görüşü alınır.

(3) Bu Tebliğde düzenlenen işlemleri yapmaya engel bir hallerinin olup olmadığı hususunda sözleşme sahibi firmalar ve taşıyıcı firmalar ile sürücüler hakkında elde edilen veriler ile Bakanlıkta mevcut bulunan veriler tetkik edilerek nihai değerlendirme yapılır.

(4) Yapılan değerlendirme sonucunda izin başvurusu uygun bulunanlar, başvuru sahibine ve hareket/varış gümrük idarelerine; izin başvurusu uygun bulunmayanlar ise başvuru sahibine bildirilir.

(5) 6 ncı maddenin üçüncü fıkrası kapsamında alınan sürücü listeleri üçüncü fıkra kapsamında değerlendirilerek, uygun görülenler başvuru sahibine ve ilgili hareket ve varış gümrük idarelerine bildirilir.

(6) Demiryolu taşıyıcıları ve demiryolu araç sürücüleri, bu madde hükümlerinden muaftır.

İznin durdurulması, askıya alınması ve iptali

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ kapsamında izin sahibi firma tarafından ibraz edilen belgelerde tahrifat yapıldığının veya ibraz edilen belgelerin sahte olduğunun veya verilen izinlerin üçüncü kişilere devredildiğinin, verilen taahhütnameye aykırı davranıldığı, başvuru sırasında aranan şartların kaybedildiğinin tespiti durumunda verilmiş izinler askıya alınır, yeni izin başvuruları reddedilir.

(2) Başvuruda bulunan firmalar ile taşıyıcı firmaların sahibi, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişi ortağı ile yönetim kurulu üyeleri ya da temsil ve ilzama yetkili yöneticilerinden en az birisi hakkında kaçakçılık yapıldığı iddiasıyla dava açılmış olması halinde mahkemelerce aksine karar tesis edilinceye kadar, söz konusu firmaların bu Tebliğ kapsamında verilmiş izinleri askıya alınır, yeni izin başvuruları reddedilir.

(3) Haklarında kaçakçılıktan kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunan şahısların; sahibi, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişi ortağı ile yönetim kurulu üyeleri ya da temsil ve ilzama yetkili yöneticisi olduğu firmaların bu Tebliğ kapsamında verilmiş izinleri iptal edilir. Bu tarihten sonraki başvuruları değerlendirmeye alınmaz.

(4) Yapılan kontrollerde araç takip sistemlerinin üçte birinin izlenebilir olmaktan çıkarıldığı tespit edilmesi durumunda söz konusu durum düzeltilinceye kadar firmanın izni askıya alınır.

(5) Yapılan kontrollerde münferit bir karayolu aracındaki araç takip sisteminin izlenebilir olmaktan çıkarıldığı tespit edilmesi durumunda söz konusu durum düzeltilinceye kadar söz konusu aracın bu Tebliğ kapsamında taşıma yapmasına izin verilmez.

(6) Yapılan kontrollerde taşıma yapan karayolu araç sürücüsünün araçtaki araç takip sistemini izlenebilir olmaktan çıkardığının veya konusu suç teşkil eden herhangi bir fiilin tespiti halinde söz konusu sürücünün bu Tebliğ kapsamında taşıma yapmasına izin verilmez.

İlave bilgi ve belge ibrazı

MADDE 9- (1) Bu Tebliğ kapsamında, Bakanlıkça firmalardan her türlü bilgi ve belge istenebilir. Söz konusu bilgi ve belgeleri ibraz etmeyenlerin izin talepleri reddedilir veya verilmiş izinleri iptal edilir.

(2) Bu Tebliğ kapsamında izin sahibi firma ve taşıyıcı firmaların sahibi, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişi ortakları ile yönetim kurulu üyeleri ya da temsil ve ilzama yetkili yöneticilerinde değişiklik olması durumunda, söz konusu değişikliğe ilişkin Ticaret Sicili Gazetesi'nin bir örneğinin yayımını takip eden on gün içerisinde Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) gönderilmesi gerekir.

(3) Bu Tebliğ kapsamında izin sahibi firma ve taşıyıcı firmaların sahibi, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişi ortakları, yönetim kurulu üyeleri ve temsil ve ilzama yetkili yöneticileri hakkında Cumhuriyet Başsavcılığından son onbeş gün içinde alınmış arşiv

bilgilerini içerir Adli Sicil Kaydının her takvim yılının Ocak ayı sonuna kadar Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) gönderilmesi gerekir.

(4) Bu Tebliğ kapsamında izin sahibi firma ve taşıyıcı firmaların merkez ve şube adresleri ile iletişim bilgilerinde değişiklik olması durumunda Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) ve ilgili gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerine gecikmeksizin bilgi verilmesi gerekir.

Alınacak önlemler

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ kapsamında izin verilen taşımalar yalnızca izinde belirtilen araç ve sürücülerle aşağıda belirtilen güzergâhlar kullanılarak yapılır ve taşıma esnasında araçlar ancak konaklama, denetleme ve kontrol noktalarında durabilir:

a) Ham petrol, benzin, motorin, gazyağı ve jet yakıtının transitinde çift yönlü olarak;

1) Orta Akdeniz veya Doğu Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri bağlantıları yetkili gümrük idareleri - Bahçe-Gaziantep-Şanlıurfa-Kızıltepe-Cizre-Nusaybin-Habur Gümrük Müdürlüğü,

2) Sarp Gümrük Müdürlüğü - Hopa-Artvin-Olur-Göle-Kars (veya Hopa-Artvin- Ardahan-Hasköy-Susuz-Kars)-Digor-Tuzluca-Iğdır-Aralık-Dilucu Gümrük Müdürlüğü,

3) Demiryolu aktarmalı taşımalarda; karayoluyla Habur Gümrük Müdürlüğü- Nusaybin Cizre- Mardin Gümrük Müdürlüğü; Mardin'de yapılacak aktarma sonrası demiryolu ile, Mardin Gümrük Müdürlüğü-Mersin Akaryakıt Gümrük Müdürlüğü,

4) Habur Gümrük Müdürlüğü-Nusaybin-Mardin-Diyarbakır-Bingöl-Karlıova (veya Habur Gümrük Müdürlüğü-Cizre-Midyat-Batman-Bitlis-Erciş-Ağrı)-Erzurum-Bayburt- Gümüşhane-Trabzon Gümrük Müdürlüğü,

5) Habur Gümrük Müdürlüğü-Nusaybin-Mardin-Diyarbakır-Bingöl-Karlıova-Erzurum-Tortum-Artvin-Borçka-Hopa Gümrük Müdürlüğü, güzergâhı takip edilir. Hava şartları veya mücbir sebep durumunda farklı güzergâh belirlenebilir.

b) Nafta ve fuel-oil transiti hareket gümrük idaresi tarafından belirlenen zorunlu güzergâh takip edilerek yapılır.

c) Türkiye'den yabancı bir ülkeye karayolu veya demiryoluyla ihracına izin verilen bu Tebliğ kapsamı eşyanın sevkinde hareket gümrük idaresi tarafından belirlenen zorunlu güzergâh takip edilir.

2) Bu Tebliğ kapsamında, Türkiye Gümrük Bölgesinde gerçekleştirilecek sevkiyatlar, taşımacılık yapacak olan firmaların kendi filolarında kullandıkları araç takip sistemi vasıtasıyla izlenir. Firma bu Tebliğ kapsamındaki taşımalar için kendi araç takip sisteminde ayırt edici işaretler oluşturur ve hareket gümrük idaresine anılan sistem için birden fazla kullanıcı erişimine uygun şifre verir. Hareket gümrük idaresince anılan erişim şifresi varış gümrük idaresi ile zorunlu güzergâh üzerinde bulunan kolluk birimlerine bildirilir. Ayrıca, taşımacılık yapacak olan

firmaların filolarındaki araçların gümrük gözetimi haricinde de gerek görüldüğü hallerde kontrolleri yapılabilir.

(3) İlgili firmanın filosundaki araçlarda çekiciden ayrılabilir dorse tanker bulunması ve bu dorse tanker ile taşıma yapılması halinde dorse tankerin takip edilebilmesi için firmalar tarafından gerekli tedbirler alınır. Bakanlık gerekli gördüğü takdirde mevcut sistemlere ilaveten ek güvenlik tedbirleri almaya yetkilidir.

(4) Bu Tebliğ kapsamında yapılacak taşımalarda hareket gümrük idarelerince aşağıdaki işlemler gerçekleştirilir:

a) Her taşımada;

1) Araçlarda bulunan araç takip sisteminin çalışıp çalışmadığı,

2) Tanker göz kapaklarının vidalı olup olmadığı, klipsli kapaklarda menteşe vidalarının perçinli olup olmadığı, menteşe vidalarına mühür tatbiki için delikli vida yapılmış olup olmadığı, menteşe pimlerinin kesilmesinin mümkün olup olmadığı,

3) Sayısal (dijital) takografların çalışıp çalışmadığı,

4) 2918 sayılı Kanun uyarınca araç muayenelerinin geçerli olup olmadıkları,

5) Bu Tebliğ kapsamı eşya taşımacılığını suiistimal edebilecek ek donanımların bulunup bulunmadığı,

6) Türk plakalı araçlarda, aracın taşıyıcı veya alt nakliye firmasının yetki belgesinde kayıtlı olup olmadığı; yabancı plakalı araçlarda ise ulaştırma mevzuatı gereği istenen belgelere sahip olup olmadığı,

7) Sürücünün 7 nci maddenin beşinci fıkrası kapsamında bildirilen listelerde yer alıp almadığı,

kontrol edilir. Bu kriterlerden herhangi birini taşımayan aracın veya sürücünün taşıma yapmasına izin verilmez. Demiryoluyla taşımalarda bu bendin yalnızca (1) ve (2) nci alt bentleri uygulanır.

b) Irak'tan ham petrol, nafta ve fuel-oil sevkiyatları ile Gürcistan'dan Nahçıvan Özerk Cumhuriyetine yapılacak motorin, benzin ve jet yakıtı sevkiyatlarında;

1) Mahreç ülkesinden alınmış analiz raporu ve Türkçe tercümesi ile tartı fişi transit beyannamesine eklenir, beyannamede eşyanın tarifesi belirtilir.

2) Eşyanın öncelikle macun tahlili yöntemiyle tespiti yapılır. Şüphe halinde numune alınarak tahlile gönderilir. Eşyanın tahlile gönderildiğine ilişkin beyanname üzerine açıklama düşülür.

3) Aracın ilgili yerleri mühürlenerek tahlil sonucu beklenilmeksizin araç, varış gümrük idaresine sevk edilir.

c) Irak'a yapılacak benzin, gazyağı, motorin ve jet yakıtı sevkiyatlarında; anılan eşyanın antrepoya alınırken yapılmış tahlil sonuçları ve tartı fişi transit beyannamesine eklenir, beyannamede eşyanın tarifesi belirtilir. Eşyanın niteliğinin belirlenmesi açısından

antrepodaki eşyanın analiz raporu esastır. Aracın ilgili yerleri mühürlenerek araç, varış gümrük idaresine sevk edilir.

(5) Bu Tebliğ kapsamında varış gümrük idarelerince aşağıdaki işlemler gerçekleştirilir;

a) Aracın mühürleri kontrol edilir, macun tahlili yöntemi ile eşyanın tespiti yapılır. Şüphe halinde takograf ve araç takip sistemi bilgileri kontrol edilir. Şüphenin devamı halinde eşyadan numune alınarak tahlile gönderilir. Bu durumda, tahlil sonucu gelmeden eşyanın tahliyesine/ çıkışına izin verilmez.

b) Hareket gümrük idaresince eşyanın tahlile gönderilmiş olması halinde birinci bent hükümleri saklı kalmak üzere, eşyadan numune alınarak tahlile gönderilir ve eşyanın tahliyesine /çıkışına izin verilir. Tahlil sonuçlarının alınmasını müteakip gerekli kontrol ve karşılaştırmanın yapılmasını teminen hareket gümrük idaresine sonuçlar bildirilir. Sonuçların farklı çıkması halinde hareket gümrük idaresince mevzuat dâhilinde gerekli işlem yapılır.

(6) Demiryolu aktarmalı yapılan taşımalarda; aktarma yerinde hareket idaresinde tatbik edilen mühür kontrol edilir ve tank konteynerin tartımı yapılır. Mühür kontrolü ve tartım sonucu uygun ise yeniden macun tespiti yapılmaksızın tank konteyner diğer araca nakledilir.

İzin sahibi firmanın yükümlülükleri

MADDE 11- (I) Bu Tebliğ kapsamında taşıma yapacak araçlara takılacak teknik özellikleri itibarıyla Bakanlıkça aracın takip edilebilirliğini sağlayan araç takip sistemleri ve takip ünitelerinin temininden ve söz konusu araç takip sistemlerinin tüm altyapı, veri iletim giderleri ve oluşabilecek diğer giderlerin karşılanmasından izin sahibi firma sorumludur.

(2) Macun tahlili yöntemi ile yapılacak tespit için kullanılacak macunun ve takograf kayıtlarının kontrolüne ilişkin teçhizatın izin sahibi firma tarafından temin edilerek ilgili gümrük idarelerine teslimi gerekir.

(3) Taşımanın sözleşme sahibi firma tarafından yapılmaması durumunda, bu taşımadan doğabilecek gümrük vergileri ve diğer mali yüklerden taşıyıcı firma ile izin sahibi firma müteselsilen sorumludur.

Askeri güçlerin ihtiyacını karşılamak üzere yapılacak sevkiyatlar

MADDE 12- (1) 2011/2033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında askeri güçlerin ihtiyacını karşılamak üzere diğer ülkelere karayolu veya demiryolu ile yapılacak sevkiyatlar için, askeri güçlerin açtığı ihalenin kazanılmış ve askeri güçler ile imzalanan sözleşmenin Büyükelçilik kanalı ile Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) bildirilmiş olması gerekir.

(2) Birinci fıkra kapsamında verilecek izinlere ilişkin hususlarda 4 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü hariç diğer hükümler uygulanır.

Yetki

MADDE 13- (1) Bakanlık,

a) Bu Tebliğin uygulanması amacıyla gerekli düzenlemeleri yapmaya, izinlerin durdurulması, iptali ve sınırlandırılması dâhil her türlü önlemi almaya,

b) Kara kapılarının yoğunluğunu ve kapasitesini dikkate alarak bu Tebliğ kapsamındaki taşımaları sınırlandırmaya,

c) Özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya, yetkilidir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 14- (1) Bu Tebliğde yer almayan hususlarda, 4458 sayılı Kanun ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 15- (1) 5/6/2012 tarih ve 28314 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejimi Seri No:2) yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut izinler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 2011/2033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı öncesi askeri güçlerin ihtiyacını karşılamak üzere verilmiş olan izinlere ilişkin usul ve esaslar sözleşme süreleri sonuna kadar mevcut haliyle devam eder.

(2) Bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce 2011/2033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden verilmiş izinler kapsamında taşıma yapan araçların 2 ay içerisinde bu Tebliğde belirtilen şartlara uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 4)

BİRİNCİ KİTAP

Genel Hükümler

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, basitleştirilmiş usuller kapsamında belirlenecek usul ve esaslar saklı kalmak üzere, eşyanın ortak transit rejimi ve ulusal transit rejimi çerçevesinde taşınmasında uygulanacak gümrük işlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 22/6/2012 tarihli ve 6333 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan 20/5/1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun

84 ilâ 92 nci maddeleri ve 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 212 ilâ 244 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) **ATS cihazı:** Araç Takip Sistemi mobil ünitesini,
- b) **Bakanlık:** Ticaret Bakanlığını,
- c) **Beyan sahibi:** Rejim hak sahibi sıfatıyla kendi adına veya doğrudan ya da dolaylı temsil yoluyla rejim hak sahibi hesabına bir transit beyanında bulunan kişiyi,
- ç) **Birlik:** Avrupa Birliğini,
- d) **GRN:** Teminat gümrük idaresince kabul edilen kapsamlı teminat mektubu için sistem tarafından verilen teminat referans numarasını,
- e) **Kanun:** 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,
- f) **LRN:** Transit beyanına ilişkin verilerin hareket gümrük idaresine elektronik ortamda iletilmesi üzerine sistem tarafından verilen yerel referans numarasını,
- g) **MRN:** Hareket gümrük idaresince kabul işlemi yapılan beyannameye sistem tarafından verilen ana referans numarasını,
- ğ) **Sistem:** Ortak ve ulusal transit rejimlerine ilişkin işlemlerin yürütüldüğü Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemini (NCTS),
- h) **Sözleşme:** 20/5/1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi,
- ı) **Topluluk:** Avrupa Topluluğunu,
- i) **TRB:** Transit Refakat Belgesini,
- j) **YGM:** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirini,
- k) **Yönetmelik:** 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğini,
- l) **İzinli gönderici:** 21/5/2014 tarihli ve 29006 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 76 nci maddesi uyarınca transit rejimine tabi eşyayı, hareket gümrük idaresine sunmaksızın sevk etmeye yetkilendirilmiş olan ve bu kapsamda yapılan işlemlerde transit beyanında bulunarak transit işlemlerinden sorumlu olan kişiyi (rejim hak sahibi), ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Teminatlar ve Kefil

Teminatlara ilişkin genel hususlar

MADDE 4 – (1) Ulusal ve ortak transit rejimlerinde teminat tek bir transit işlemi kapsayan bireysel teminat veya birden fazla işlemi kapsayan kapsamlı teminat şeklinde olabilir. Bireysel ve kapsamlı teminat türleri birlikte kullanılabilir.

(2) Teminat aranmayan haller dışında, transit beyanında teminata ilişkin bir bilgi bulunmadığı veya gerekli teminatın hareket gümrük

idaresine sunulmadığı durumlarda beyanname kabul edilmez.

(3) Teminat miktarının yetersiz olduğunun anlaşıldığı hallerde hareket gümrük idaresi doğabilecek gümrük yükümlülüğünün tamamını kapsayan bir teminat verilmeden transit rejimi çerçevesinde eşyayı serbest bırakmaz.

(4) Transit rejimi kapsamında taşınan eşyaya ilişkin gerekli teminatın hesaplanmasında aynı eşyanın serbest dolaşıma girmiş olması durumunda uygulanabilir ithalat vergileri dâhil en yüksek oranlar esas alınarak hesaplanmak suretiyle doğabilecek gümrük vergilerinin tam tutarı dikkate alınır. Bu çerçevede, eşyanın serbest dolaşımda olması, tercihli tarife veya kota uygulaması dikkate alınmaz. Ayrıca, ortak transit rejimi kapsamı işlemlerde serbest dolaşımda bulunan eşya serbest dolaşımda bulunmayan eşya olarak kabul edilir.

(5) Bakanlık, bireysel teminatın kullanılmasına izin verilmeyeceği durumları belirlemeye yetkilidir.

Teminat gümrük idaresi

MADDE 5 – (1) Teminat gümrük idaresi;

a) Kapsamlı teminat için Gümrükler Genel Müdürlüğü veya yetkilendirildiği durumlarda başvuru sahibinin şirket merkezinin ticaret siciline kayıtlı bulunduğu yerden sorumlu gümrük ve dış ticaret bölge müdürlüğü,

b) Bireysel teminat için hareket gümrük idaresidir.

(2) Teminat gümrük idaresi, sunulan teminatı kabule, izlemeye ve iptale yetkilidir.

(3) Teminat gümrük idaresine sunulan teminat mektupları, kefilin 14 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkrasındaki koşullara uygun olduğunun ve usulüne uygun olarak düzenlendiğinin tespit edilmesini müteakip kabul edilir. Teminat gümrük idaresi, teminat mektubunun bir fotokopisini saklar ve teminat mektubunun aslını ilgili Gümrük Saymanlık Müdürlüğüne gönderir.

(4) Teminat gümrük idaresi, teminatın iptali durumunda, iptalin hangi tarihten itibaren geçerli olacağını gecikmeksizin sisteme kaydeder ve gerektiğinde ilgili gümrük idarelerine bildirir.

(5) İptalin geçerli olduğu tarihten itibaren, teminat gümrük idaresince, ilgili teminatın kullanıldığı tüm transit işlemlerinin ibra edildiği tespit edilmediği sürece, teminat mektubu iade edilmez.

Teminat sertifikası ve belgeler

MADDE 6 – (1) Transit işlemlerinde;

a) Bireysel teminat mektubu ek-1 ve ek-2’de,

b) Kapsamlı teminat mektubu ek-3 ve ek-4’te,

c) Kapsamlı teminat sertifikası ek-5 ve ek-6’da,

ç) Teminattan vazgeçme sertifikası ek-7 ve ek-8’de, yer alan örneğe uygun olur.

(2) Teminat gümrük idaresi, kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izninde öngörülen yükümlülük, kısıtlama veya ayrıcalıkları sertifikaların “özel gözlemler” kutusuna aşağıda belirtilen şekilde yazarak tasdik eder:

- a) “Sadece ... hareket gümrük idaresinde geçerli”,
- b) “Sadece Fasil ... eşyası için geçerli”,
- c) “Tarife pozisyonu ve eşya kıymeti beyanı zorunluluğu”.

(3) Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme sertifikalarının basımından Bakanlık sorumludur.

Bireysel teminat

ADDE 7 – (1) Bireysel teminat;

a) Tedavülde olan nakit Türk Lirası, işlem tarihinde T.C. Merkez Bankası tarafından ilan edilecek değerleri üzerinden kabul edilen hazine tahvil ve bonoları ve T.C. Merkez Bankası tarafından kabul edilen ve bu Bankanın belirlediği döviz kuru üzerinden hesaplanan dövizler,

b) Ortak transit işlemlerinde ek-1’de; ulusal transit işlemlerinde ise ek-2’de yer alan teminat mektubu, şeklinde olabilir.

Kapsamlı teminat izin başvurusu ve iznin verilmesi

MADDE 8 – (1) Yönetmeliğin 230 uncu maddesinde belirtilen genel koşulları sağlayan ve kapsamlı teminat izni için başvuran kişi, ek-9’da yer alan başvuru formu ile birlikte Yönetmeliğin 232 nci maddesinde belirtilen bilgi ve belgelere ilave olarak, başvurusunda;

a) Talep edilen referans tutara,

b) Kağıt usulde işlem yapıldığında kapsamlı teminatın kanıtı olarak kullanılmak üzere, talep edilen TC31-Kapsamlı Teminat Sertifikası adedine, ilişkin bilgilere yer verir.

(2) İzin makamı, başvuru sahibinin kapsamlı teminat iznine ilişkin koşulları yerine getirip getirmediğini kontrol eder. Yapılan değerlendirme sonucunda iznin verilmesinin uygun bulunup bulunmadığı başvuru sahibine bildirilir.

(3) İzin verilmesinin uygun bulunması halinde, teminat gümrük idaresince referans tutarın belirlenmesinde başvuru sahibince talep edilen tutar dikkate alınır.

Kapsamlı teminat mektubu ve sertifikaya ilişkin işlemler

MADDE 9 – (1) Kapsamlı teminat izin başvurusunun teminat gümrük idaresince kabul edildiğinin izin sahibine bildirilmesini müteakip en geç üç ay içerisinde, referans tutar üzerinden hesaplanan teminat tutarını kapsayan ve ortak transit işlemlerinde ek-3, ulusal transit işlemlerinde ise ek-4’te yer alan örneğe uygun teminat mektubu, banka teyit yazısı ve imza sahiplerine ait imza sirküleri ile birlikte doğrudan kefil tarafından teminat gümrük idaresine sunulur. Söz konusu sürenin geçirilmesi

durumunda teminat gümrük idaresi başvuru belgelerinin yenilenmesini isteyebilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca teminat gümrük idaresine sunulan teminat mektubunun usulüne uygun olarak düzenlendiğinin tespit edilmesini müteakip teminat gümrük idaresince, ek-10'a uygun olarak düzenlenen izin belgesi ile birlikte, teminatın sisteme tanımlanması üzerine her bir teminat mektubu için sistem tarafından üretilen teminat referans numarasını (GRN) da içeren ek-5 ve ek-6'da yer alan sertifikalardan uygun olanı rejim hak sahibine iletilir (Birinci Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı).

(3) GRN'ler sisteme teminat mektubunun teminat gümrük idaresince kabulü tarihinden itibaren iki yıl geçerli olacak şekilde tanımlanır ve bu kapsamda düzenlenen sertifikaların geçerlilik süresi iki yıldır.

(4) Sistemde tanımlı GRN'lerin ve sertifikaların geçerlilik süresinin uzatılması için, geçerlilik süresinin dolmasından en geç bir ay önce ilgili sertifika aslı ile birlikte teminat gümrük idaresine yazılı olarak başvurulur.

(5) Teminat mektubunun teminat gümrük idaresince kabulü tarihinden itibaren 6 ay geçmedikçe söz konusu teminat mektubunun iadesi talep edilemez.

Referans tutar ve kapsamlı teminat tutarı

MADDE 10 – (1) Kapsamlı teminat tutarı, kapsamlı teminat izni çerçevesinde izin sahibince teminat gümrük idaresine sunulan tutardır.

(2) Referans tutar, izin sahibinin kapsamlı teminat sisteminden faydalanmasını teminen teminat gümrük idaresince onaylanan ve sisteme tanıtılan tutardır.

(3) Herhangi bir indirim veya vazgeçme uygulaması söz konusu olmadığında, kapsamlı teminat tutarı referans tutara eşittir.

(4) Kapsamlı teminat izni çerçevesinde, ortak transit işlemlerinde ek-3, ulusal transit işlemlerinde ise ek-4'te yer alan ve teminat gümrük idaresine sunulan her teminat mektubu karşılığında bir referans tutar belirlenir.

Kapsamlı teminatta indirim ve teminattan vazgeçme

MADDE 11 – (1) Yönetmeliğin 230 uncu maddesinde belirtilen genel koşulları sağlayan ve kapsamlı teminatta indirim veya teminattan vazgeçme izni için başvuran kişi, Ek-9'da yer alan başvuru formu ile birlikte Yönetmeliğin 232 nci maddesinde belirtilen bilgi ve belgelere ilave olarak;

a) Kapsamlı teminatta indirim veya teminattan vazgeçme için bu maddede yer alan ek koşullara,

b) Teminattan vazgeçme izni için kağıt usulde işlem yapıldığında kullanılmak üzere talep edilen TC33-Teminattan Vazgeçme Sertifikası adedine,

ilişkin bilgi ve belgeleri sunar.

(2) Kapsamlı teminatta indirim ve teminattan vazgeçme başvuruları en az 2 milyon TL tutarındaki kapsamlı teminat mektupları için yapılır. İzin sahibine ait, teminat gümrük idaresince kabul edilerek sisteme tanımlanmış birden fazla teminat mektubu bulunması durumunda, hangisi için talepte bulunulduğu başvuruda belirtilir.

(3) Kapsamlı teminatta indirim ve teminattan vazgeçme başvurusunda aşağıdaki ortak koşullar aranır:

a) Başvurunun kayda alındığı tarih itibarıyla, son 1 ay içerisinde tescil edilmiş beyannameler hariç olmak üzere, başvuruya konu GRN kapsamında tescil edilen ve nihai statüye getirilmemiş beyanname sayısının, toplam beyanname sayısının %1'ini ve her durumda 200 adeti aşmaması,

b) Başvurunun kayda alındığı tarihten önceki üç yıl esas alınmak suretiyle, ek-11'e uygun olarak yeminli mali müşavir tarafından düzenlenen raporda, başvuru sahibinin genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun bir muhasebe sistemine ve şirket büyüklüğüne uygun bir idari örgütlenmeye sahip olduğunun, mali yapısının sağlam olduğunun, yükümlülüklerini karşılayacak yeterli mali kaynağa sahip olduğunun ve referans tutar ile kapsamlı teminat tutarı arasındaki farkı karşılayacak kadar öz kaynağının bulunduğu gösterilmesi.

(4) İzin sahibinin (Birinci Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı) başvurusu üzerine, başvurunun kayda alındığı tarih itibarıyla, üçüncü fıkrada sayılan koşullara ek olarak;

a) Başvuruya konu GRN'nin en az bir yıldır sisteme tanımlı olması,

b) Son bir yıl içerisinde başvuruya konu GRN kapsamında en az 1000 transit beyanı ile taşıma yapılmış olması,

c) Son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 1'ini aşan sayıda, Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca ceza uygulanmamış olması,

ç) Son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 4'ünü aşan sayıda, birinci fıkrası hariç Kanunun 241 inci maddesi uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmamış olması,

koşullarının birlikte sağlanması durumunda, teminat mektubuna ilişkin kefil tarafından düzenlenen ek-12'de yer alan zeyilnamenin teminat gümrük idaresince kabul edilmesini müteakip kapsamlı teminat tutarı referans tutarın %50'sine eşit olacak şekilde referans tutar artırılır (Referans tutar, kapsamlı teminat tutarının 2 katı olacak şekilde sisteme tanımlanır) (İkinci Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı).

(5) Dördüncü fıkra kapsamında indirimden yararlanan izin sahibinin (İkinci Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı) başvurusu üzerine, başvurunun kayda alındığı tarih itibarıyla üçüncü fıkrada sayılan koşullara ek olarak,

a) Başvuruya konu GRN'nin en az iki yıldır İkinci Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı olarak kullanılıyor olması,

b) Son bir yıl içerisinde başvuruya konu GRN kapsamında en az 2000 transit beyanı ile taşıma yapılmış olması,

c) Son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 0,75'ini aşan sayıda, Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca ceza uygulanmamış olması,

ç) Son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 3'ünü aşan sayıda, birinci fıkrası hariç Kanunun 241 inci maddesi uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmamış olması,

koşullarının birlikte sağlanması durumunda, teminat mektubuna ilişkin kefil tarafından düzenlenen ek-12'de yer alan zeyilnamenin teminat gümrük idaresince kabul edilmesini müteakip kapsamlı teminat tutarı referans tutarın %30'una eşit olacak şekilde referans tutar artırılır (Referans tutar, kapsamlı teminat tutarının 3,33 katı olacak şekilde sisteme tanımlanır) (Üçüncü Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı).

(6) Beşinci fıkra kapsamında indirimden yararlanan izin sahibinin (Üçüncü Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı) başvurusu üzerine, başvurunun kayda alındığı tarih itibarıyla, üçüncü fıkroda sayılan koşullara ek olarak,

a) Başvuruya konu GRN'nin en az üç yıldır Üçüncü Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı olarak kullanılıyor olması,

b) Son bir yıl içerisinde başvuruya konu GRN kapsamında en az 4000 transit beyanı ile taşıma yapılmış olması,

c) Son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 0,5'ini aşan sayıda, Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca ceza uygulanmamış olması,

ç) Son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 2'sini aşan sayıda, birinci fıkrası hariç Kanunun 241 inci maddesi uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmamış olması,

d) İzin sahibinin, ortak transit işlemleri için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca düzenlenmiş C2 veya L2 türü yetki belgelerinden birine, ulusal transit işlemleri için ise söz konusu Bakanlıkça düzenlenmiş C2, K veya L türü yetki belgelerinden birine sahip olması,

e) (d) bendine konu belgeler kapsamında özmal olarak, en az 100 adet çekicinin ve toplamda en az 200 taşıtın kayıtlı olması,

f) Transit rejimi kapsamında yapılan taşımalarda, taşıtların uydu üzerinden takibine imkan veren elektronik sistem kullanıldığının ilgili belgelerle tevsik edilmesi,

g) İzin sahibinin, Avrupa Akreditasyon Birliğinin karşılıklı tanıma anlaşmalarına imza atmış akreditasyon kurumları tarafından akredite edilmiş uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca düzenlenen ve akreditasyon kurumunun markasını taşıyan güncel ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikalarına sahip olması,

ğ) Başvurunun kayda alındığı tarihten önceki üç yıl esas alınmak suretiyle, ek-11'e uygun olarak yeminli mali müşavir tarafından

düzenlenen raporda, başvuru sahibinin, referans tutarın beş katını karşılayacak kadar öz kaynağının bulunduğu, son üç yılda cari oranın 1,1'in altına düşmemesi kaydıyla son üç yıllık cari oran ortalamasının asgari 1,4 olduğunun ve özvarlık/pasif oranı ortalamasının asgari 0,5 olduğunun gösterilmesi,

h) İzin sahibinin, son üç yıl içerisinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca takibata uğramadığına ve en az 5 yıldır kurumlar vergisi mükellefi olduğuna ilişkin vergi dairesinden alınacak belgenin bulunması,

koşullarının birlikte sağlanması durumunda anılan GRN için sistemde tanımlı olan tutara kadar teminattan vazgeçme tanınır (Dördüncü Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı). İzin sahibine ait tüm GRN'ler esas alındığında, teminattan toplamda vazgeçilecek miktar, firmanın ödenmiş sermayesinin beşte birinden fazla olamaz.

(7) İzin makamınca, kapsamlı teminatta indirim veya teminattan vazgeçme iznine ilişkin koşulların sağlanmadığının tespit edilmesi halinde iznin verilmesinin uygun bulunmadığı başvuru sahibine bildirilir.

(8) Teminattan vazgeçme izninin verilmesi durumunda, Ek-10'a uygun olarak düzenlenen izin belgesi ile birlikte Ek-7 ve Ek-8'de yer alan sertifikalardan uygun olanı rejim hak sahibine iletilir. Rejim hak sahibinin, beşinci fıkra uyarınca ilgili GRN için sistemde tanımlanmış olan tutardan yararlandırılmasına devam edilerek ilgili teminat mektubu 13 üncü madde hükümleri çerçevesinde iade edilir.

İzinli gönderici yetkisine sahip firmalara kapsamlı teminatta indirim hakkı

MADDE 11/A – (1) İzinli gönderici yetkisine sahip firmalara, teminat gümrük idaresine yapılacak başvuru üzerine 11 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ortak koşulların sağlanması durumunda, aynı maddenin ikinci, dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan şartlar aranmaksızın üçüncü düzey kapsamlı teminat kullanıcıları olma hakkı tanınır. 11 inci maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan referans tutar ile kapsamlı teminat tutarı arasındaki farkı karşılayacak kadar öz kaynak bulunduğu gösterilmesi koşulunun ikinci düzey için sağlanması halinde, bu firmalara ikinci düzey kapsamlı teminat kullanıcıları olma hakkı tanınır.

(2) Birinci fıkra kapsamında yapılan başvurunun yeni bir GRN tanımlanmasını da içermesi durumunda, Yönetmeliğin 230 uncu maddesinde belirtilen genel koşulların sağlanması ve Yönetmeliğin 232 nci maddesinde belirtilen bilgi ve belgelerin teminat gümrük idaresine sunulması gerekir.

(3) Başvurunun yeni bir GRN tanımlanmasını da içermesi durumunda, teminat mektubu aslı ve kefil tarafından teminat mektubuna ilişkin olarak düzenlenen Ek-12'de yer alan zeyilname; başvurunun mevcut GRN'ler

için yapılması durumunda ise kefil tarafından düzenlenen Ek-12'de yer alan zeyilname; banka teyit yazısı ve imza sahiplerine ait imza sirküleri ile birlikte doğrudan kefil tarafından teminat gümrük idaresine sunulur. Teminat gümrük idaresine sunulan teminat mektubu ve/veya zeyilnamenin usulüne uygun olarak düzenlendiğinin tespit edilmesini ve teminat gümrük idaresince kabul edilmesini müteakip kapsamlı teminat tutarı referans tutarın %30'una veya %50'sine eşit olacak şekilde referans tutar artırılır. (Referans tutar, kapsamlı teminat tutarının 3,33 veya 2 katı olacak şekilde sisteme tanımlanır.)

(4) Üçüncü fıkra uyarınca indirim tanımlandığı yılı takip eden takvim yılı sonuna kadar indirim tanımlanan GRN kapsamında gerçekleştirilen ihracat taşımalarının en az %20'sinin izinli gönderici yetkisi kapsamında olmaması halinde kapsamlı teminat düzeyi üçüncü fıkra uygulanmadan önceki teminat düzeyine düşürülür. Bu durumda, izinli gönderici yetkisine sahip firmalar, teminat düzeyinin düşürüldüğü tarihten itibaren iki yıl geçmedikçe bu madde kapsamında yeniden başvuruda bulunamazlar.

(5) İzinli gönderici yetkisinin geri alınması veya iptali durumunda, bu yetkiye istinaden sağlanan her bir GRN için kapsamlı teminat düzeyi üçüncü fıkra uygulanmadan önceki düzeye düşürülür.

Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izninin yeniden değerlendirilmesi ve iptali

MADDE 12 – (1) Yönetmeliğin 234 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan durumlardan birinin gerçekleşmesi halinde, kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni, durumun niteliğine göre, izin makamı tarafından yeniden değerlendirilebilir, düzeltilebilir, izin makamınca belirlenecek süre boyunca askıya alınabilir ya da iptal edilebilir. Yapılan değerlendirme ve işlem sonucu izin sahibine bildirilir ve sisteme de gerekli kayıt yapılır.

(2) İzin iptali veya düzeltilmesine yönelik işlemin yürürlük tarihi, izin sahibine bildirilir. Bununla birlikte, izin sahibinin haklı gerekçeleri söz konusu olduğunda izin makamı, iptal veya düzeltmenin yürürlüğe giriş tarihini erteleyebilir.

(3) İzin makamı, birinci fıkra kapsamında kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izninin yeniden değerlendirilmesinde;

- a) İzin sahibinin güvenilirliğini,
 - b) Devam eden araştırma usullerinin sayısını,
 - c) İbra edilmeyen transit rejimleri ile ilgili kefile gönderilen bildirimlerin sayısını,
 - ç) İzin sahibinin, gümrük mevzuatı ile ilgili diğer yükümlülüklerine uyma ve ödemelerini yerine getirme durumunu,
- dikkate alır. Bu çerçevede izin sahibinden kayıtlarını sunması istenebilir.

(4) Kapsamlı teminat sertifikalarının süre uzatımı veya değiştirilmesi gerektiği veya referans tutarın arttırılmasına yönelik yeni bir GRN tanımlanması talebinde bulunduğu durumlarda iznin verilebilmesi için gerekli şartların geçerliliği teminat gümrük idaresince gözden geçirilebilir. Kapsamlı teminat izni, kapsamlı teminatta indirim veya teminattan vazgeçme için gerekli koşulların kaybedildiğinin anlaşılması durumunda, izin sahibine şartları yeniden sağlayabilmesi için 30 gün süre verilir. Bu süre içerisinde iznin aynı şekilde devam ettirilebilmesi için gerekli şartların sağlanamaması durumunda, duruma göre; izin sahibinin şartları sağlanabilen uygulamadan yararlandırılmasına devam edilir, izin makamınca belirlenecek süre boyunca izin askıya alınabilir veya iptal edilebilir.

Kapsamlı teminat mektuplarının iadesi

MADDE 13 – (1) Ulusal transit rejiminde kapsamlı teminattan yararlanmak için verilmiş bir teminat mektubu, izin sahibinin başvurusu üzerine, aşağıdaki koşulların birlikte gerçekleşmesi halinde iade edilir:

- a) Teminat mektubu kapsamında işlem yapılan tüm transit beyannamelerinin nihai statüye getirilmiş olması,
- b) Teminat mektubu kapsamında işlem yapılan transit beyannamelerine ilişkin olarak tahsil edilmesi gereken gümrük vergileri ve diğer yükler ile gecikme faizi ve gecikme zammı bulunmaması,
- c) İlgili kapsamlı teminat sertifikalarının teminat gümrük idaresine iade edilmesi.

(2) Ortak transit rejimi kapsamında sisteme tanımlı bir teminat mektubunun iade edilebilmesi için birinci fıkradaki koşullara ilave olarak, ilgili GRN'nin sistemde kullanıma kapatıldığı tarihten itibaren 10 ay geçmiş olması gerekir. İlgili GRN kapsamında bir gümrük yükümlülüğünün doğduğu veya ödenmesi gereken ya da gerekebilecek gümrük vergileri ve diğer yüklerin bulunduğu yönünde usulüne uygun olarak kefile bir bildirim yapılmış olması durumunda, teminat gümrük idaresince teminat mektubunun iade edilmesi kefilin yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(3) 11 inci maddenin sekizinci fıkrası uyarınca teminattan vazgeçme izninin verilmesini müteakip teminat mektubunun iade edilebilmesi için, iznin verildiği tarihten önce teminat mektubu kapsamında tescil edilmiş olan tüm transit beyannamelerinin nihai statüye getirilmiş olması ve birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen koşulların sağlanması gerekir. Ortak transit rejimi kapsamında sisteme tanımlı bir teminat mektubunun iade edilebilmesi için, ayrıca iznin verildiği tarihten itibaren 10 ay geçmiş olması gerekir.

Kefil

MADDE 14 – (1) Kefil, Türkiye'de yerleşik, teminat mektubu vermeye yetkili banka ve finans kuruluşları olabilir.

(2) Kefil ve rejim hak sahibi aynı kişi olamaz. Kefil ve rejim hak sahibi arasında ana firma bağılı firma ilişkisi varsa, bağılı firmanın, ana firmadan ayrı bir tüzel kişiliği olmalıdır.

(3) Kefilin yükümlülüğü, taahhüdünün teminat gümrük idaresince kabul edilmesine dayanır ve hareket gümrük idaresinin eşyayı bu teminat kapsamında serbest bıraktığı tarihte başlar. Kefilin yükümlülüğü, teminat mektubunda belirtilen maksimum tutarla sınırlıdır ve para cezalarını kapsamaz.

(4) Kefil ortak transit rejimi işlemlerinde kullanılacak bir teminat verecek ise ortak transit işlemine dahil olan her akit tarafta, akit taraflardan bir tanesi Topluluk ise her bir Topluluk üyesi devlette bir hizmet adresi veya bir acenta görevlendirir.

(5) Kefil tarafından verilen teminat, sonradan kontrolleri müteakiben ödenebilir gümrük vergileri ve diğer yükleri de kapsar.

(6) Bir teminat mektubu kapsamında gümrük yükümlülüğünün doğduğu veya ödenmesi gereken ya da gerekebilecek gümrük vergileri ve diğer yüklerin bulunduğu yönünde kefile bir bildirimde bulunulmuş olması durumunda, kefil tarafından söz konusu bildirim alınmasından itibaren en geç on gün içerisinde teminat gümrük idaresine bilgi verilir. Kefil tarafından bu kapsamda herhangi bir ödeme yapılması halinde de, ödeme tarihinden itibaren en geç on gün içerisinde teminat gümrük idaresine bilgi verilmesi gerekir.

(7) Kefil tarafından bir teminat mektubu kapsamında ödeme yapılmış olması halinde, kefil tarafından teminat gümrük idaresine yapılacak bildirim ve kefilin talebine istinaden, izin sahibi kapsamlı teminat sisteminden sistemde tanımlı referans tutara kadar yararlandırılmaya devam edilir ya da 15 inci madde çerçevesinde kefilin taahhüdü iptal edilir.

Kefilin taahhüdünün iptali

MADDE 15 – (1) Teminat gümrük idaresi, kefilin taahhüdünü, teminat mektubunun düzenlendiği sıradaki koşullar artık yerine getirilemiyorsa iptal eder.

(2) Kefil, taahhüdünün iptal edilmesini teminat gümrük idaresinden talep edebilir. Bu durumda, teminat gümrük idaresince, rejim hak sahibinden ilgili sertifikaların derhal iade edilmesi istenir. Sertifikaların teminat gümrük idaresine iade edilmiş olması koşuluyla, kefile ve rejim hak sahibine taahhüdün iptalinin hangi tarihten itibaren geçerli olacağı bildirilir. Ayrıca, iptal işleminin yürürlük tarihi teminat gümrük idaresi tarafından sisteme girilir.

(3) İptalin geçerli olduğu tarihten itibaren, teminat gümrük idaresince, bu kapsamda gerçekleştirilen tüm transit işlemlerinin ibra edildiği tespit edilmediği sürece teminat mektubu iade edilmez. Tüm transit işlemlerinin ibra edilmesi durumunda ise 13 üncü maddeye göre işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Eşyanın Gümrük Statüsü ve Beyan

Eşyanın gümrük statüsü

MADDE 16 – (1) Ortak transit rejiminde eşyanın gümrük statüsü ve uygulanacak rejim aşağıdaki şekilde belirlenir:

a) Tamamen Topluluk Gümrük Bölgesinde elde edilen eşya, Topluluk Gümrük Bölgesinin parçası olmayan bir ülkeden veya topraktan ithal edilen ve Toplukta serbest dolaşıma sokulan eşya ya da Topluluk Gümrük Bölgesinin parçası olmayan bir ülkeden veya topraktan ithal edilerek Toplukta serbest dolaşıma sokulmuş eşyadan veya bu eşya ile tamamen Topluluk Gümrük Bölgesi içinde elde edilen eşyadan birlikte elde edilen ve üretilen eşya, “birlik eşyası” statüsünde olup, T2 rejimi kapsamında taşınır.

b) Tamamen Topluluk Gümrük Bölgesinde elde edilmeyen eşya ya da Topluluk Gümrük Bölgesinin parçası olmayan bir ülke veya topraktan ithal edilen ve serbest dolaşıma sokulmamış olan eşya, “birlik dışı eşya” statüsünde olup T1 rejimi kapsamında taşınır.

c) Türkiye’de serbest dolaşımda bulunan ihracat eşyası ile birlik eşyası statüsünde olmayan serbest dolaşımda bulunmayan (geçici depolama yeri, antrepo ya da serbest bölgede bulunan) eşya, Sözleşmeye akit taraflara T1 rejimi kapsamında taşınır.

ç) T2 rejimi kapsamında Türkiye’ye getirilen ve bu rejim kapsamında yeniden ihraç edilecek eşya, ayniyeti ve durumunda hiçbir değişiklik olmamasını sağlamak amacıyla gümrük gözetimi altında tutulur. Bu eşyanın transit veya antrepo rejimi dışında bir gümrük rejimine tabi tutulduktan sonra yeniden ihracı halinde T2 rejimi uygulanmaz. Ancak bu hüküm, sergi, fuar veya benzeri kamuya açık bir etkinlikte gösterilmek üzere geçici ithali yapılan ve ilk durumunda muhafaza edilmesi veya sevkiyatın bölünmesi için gerekli olanın dışında hiç bir işlem görmemiş eşyaya uygulanmaz.

d) (ç) bendinde belirtilen eşyanın antrepo rejimi kapsamında depolandıktan sonra yeniden ihracı halinde T2 rejimi, ancak aşağıdaki şartlarla uygulanabilir:

1) Eşyanın beş yıldan fazla bir süre antrepoda kalmamış olması (Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 1’den 24’e kadar olan Fasılları kapsamına giren eşya için bu süre altı ayla sınırlıdır),

2) Eşyanın özel yerlerde depolanmış olması ve ilk durumunda muhafaza edilmesi veya sevkiyatın kap değiştirilmeden bölünmesi için gerekli olanın dışında hiç bir işlem görmemiş olması,

3) Her türlü işlemin gümrük gözetimi altında gerçekleştirilmiş olması.

(2) Ulusal transit rejiminde eşyanın statüsü, Kanunun 3 üncü maddesinde belirtilen gümrük statüsü tanımı çerçevesinde değerlendirilir ve eşya her durumda TR rejimi kapsamında taşınır.

Beyan

MADDE 17 – (1) Transit beyanı Türkçe olarak yapılır ve ilgili hareket gümrük idaresine sistem üzerinden gönderilir [DEC_DAT (IE015)]. Gönderilen transit beyanı hareket gümrük idaresi tarafından alındığında, sistem tarafından bir yerel referans numarası (LRN) tahsis edilir. Beyan, bu durumda hareket gümrük idaresine sunulmuş kabul edilir.

(2) Transit beyanı, beyan sahibi tarafından elektronik imza veya ıslak imza ile imzalanır. Transit beyanının elektronik imza ile imzalanması halinde ayrıca ıslak imza aranmaz.

(3) Transit beyanında 1 no.lu kutunun üçüncü alt bölümüne ortak transit rejimi için duruma uygun 'T1' veya 'T2' sembolü yazılır. Sevkiyatın T1 rejimi kapsamında taşınması gereken eşya ile T2 rejimi kapsamında taşınması gereken eşyayı içermesi durumunda, 1 no.lu kutunun üçüncü alt bölümüne "T-" sembolü yazılır ve her bir eşya kalemi için "T1" veya "T2" sembolü belirtilir.

(4) Ulusal transit rejiminde transit beyanının 1 no.lu kutunun üçüncü alt bölümüne (eşya serbest dolaşımında olsun veya olmasın) TR sembolü yazılır.

(5) Taşınan eşyanın birlikte sevk edilmesi koşuluyla aşağıdakiler tek bir taşıma aracı olarak kabul edilir:

- a) Römork(lar)ı veya yarı römork(lar)ı ile birlikte bir karayolu taşıtı,
- b) Demiryolu yolcu veya yük vagonları dizisi,
- c) Tek bir zincir oluşturan gemiler,
- ç) Tek bir taşıma aracına yüklenmiş konteynerler.

(6) Her bir transit beyanı, yalnız bir hareket gümrük idaresinden bir varış gümrük idaresine yapılacak taşıma için tek bir taşıma aracına yüklenen eşyayı kapsar. Bir taşıma aracına birden fazla hareket gümrük idaresinde eşya yüklenmesi durumunda, her bir hareket gümrük idaresinde bu idarede yüklenen eşyayı kapsayacak şekilde transit beyanında bulunulur. Bir taşıma aracında farklı varış gümrük idarelerine gönderilecek eşya bulunması halinde de her bir varış gümrük idaresi için ayrı transit beyanı verilir.

(7) Bir sevkiyatın iki veya daha fazla taşıma aracına bölünmesi halinde eşyanın tamamı aynı hareket ve varış gümrük idareleri arasında taşınsa bile her bir taşıma aracı için ayrı transit beyanı verilir.

(8) Türkiye Gümrük Bölgesi'ndeki bir hareket gümrük idaresinden başlayacak taşımaya ilişkin transit beyanında, 33 no.lu kutuya eşyanın asgari tarife alt pozisyonunun yazılması zorunludur. Bakanlık, taşımanın niteliğine ve eşyanın cinsine göre Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu'nun ve eşyanın kıymetinin transit beyanında beyan edilmesi gereken durumları belirlemeye yetkilidir.

(9) Ulusal transit rejimi kapsamında düzenlenecek transit beyanı için "taşıyıcı" bilgisine ilişkin kutunun doldurulması zorunludur.

Transit beyanına eklenmesi gereken belgeler

MADDE 18 – (1) Beyanın kabulü için hareket gümrük idaresine aşağıdaki belgeler sunulur:

- a) LRN bilgisini içeren transit refakat belgesi çıktısı,
- b) Fatura,
- c) Taşıma belgesi,
- ç) İlgili mevzuatına göre gereken diğer belgeler.

(2) Transitinde teminat aranmayan eşyanın transit rejimi kapsamında sevki durumunda fatura ibrazı zorunlu değildir.

(3) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın transit rejimi çerçevesinde serbest bölgeden çıkışında ibraz edilecek konsinye faturalar, gümrük idaresince kabul edilir. Kesin satışı müteakip fatura ibrazı ile ilgili işlemler serbest bölgeler mevzuatına tabidir.

İKİNCİ KİTAP

İşlemler

BİRİNCİ KISIM

Hareket Gümrük İdaresinde Yapılacak İşlemler

Transit beyanının sunulması

MADDE 19 – (1) 17 nci maddeye uygun şekilde doldurulan transit beyanı sistem üzerinden sunulur.

(2) Verileri sistem üzerinden gönderilerek yerel referans numarası (LRN) almış transit beyanlarının [DEC_DAT (IE015)] kabul işlemlerinin yapılması için otuz gün içinde hareket gümrük idaresine başvurulmaması durumunda sistem tarafından ya da ilgili gümrük idaresince beyanlar reddedilir [DEC_REJ (IE016)]. Bu durumdaki transit beyanları da dâhil olmak üzere, hareket gümrük idaresince kabul işlemi yapılmayan transit beyanlarının geri çevrilmesi durumunda Kanunun 241 inci maddesi uyarınca işlem yapılmaz.

Transit beyanının kabul edilmesi

MADDE 20 – (1) Hareket gümrük idaresi, transit beyanını, gerekli tüm bilgileri içermesi, 18 inci madde uyarınca gerekli tüm belgelerin beyana eşlik etmesi ve beyana konu eşyanın gümrük idaresine sunulmuş olması durumunda kabul eder. Hareket gümrük idaresince söz konusu şartları taşımadığı anlaşılan beyanlar reddedilir [DEC_REJ (IE016)]. Ayrıca, yürürlükteki mevzuat uyarınca yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin yerine getirilmemesi ya da eşyanın transitinin mümkün olmaması durumlarında da hareket gümrük idaresince beyan reddedilebilir.

(2) Transit beyanı kabul edildiğinde, sistem bir ana referans numarası (MRN) oluşturur ve beyanın kabul edildiği MRN ile birlikte rejim hak sahibine sistem üzerinden bildirilir [MRN_ALL (IE028)].

Transit beyanında düzeltme

MADDE 21 – (1) Gümrük idaresince kabul işlemi yapılanaya kadar beyan sahibi tarafından beyannamede düzeltme yapılabilir.

(2) Rejim hak sahibi veya temsilcisinin yazılı talebi üzerine beyanın kabulünden eşyanın serbest bırakılmasına kadar başka bir eşyanın beyanı sonucunu doğurmamak kaydıyla, eşyanın cins, nevi ve niteliği ile marka ve numaraları dışında bir veya daha fazla bilginin düzeltilmesine izin verilir. Ancak;

- a) Eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesi,
 - b) Beyana ilişkin bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmiş olması,
 - c) Eşyanın serbest bırakılmış olması,
- hallerinde düzeltme yapılmasına izin verilmez.

(3) Ulusal transit rejiminde, transit beyanının önceki beyana ilişkin bilgilerinin düzeltilmesine yönelik talep olması halinde eşya serbest bırakılmış olsa dahi gümrük idare amirinin onayı ile düzeltme yapılabilir.

Transit beyanının iptali

MADDE 22 – (1) Gümrük idaresince kabul edilmiş transit beyanı, eşyanın serbest bırakılmamış olması koşuluyla rejim hak sahibinin talebi üzerine [DEC_CAN (IE014)] hareket gümrük idaresi tarafından iptal edilebilir. İptal işlemi ile birlikte rejim hak sahibine hareket gümrük idaresi tarafından sistem üzerinden bilgi verilir [CAN_DEC (IE009)].

(2) Beyanın kontrolü sonucunda, Sözleşme, Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uyarınca, transit rejiminin yanlış uygulanması sonucunu doğuracak nitelikteki aykırılıkların tespiti halinde hareket gümrük idaresi rejim hak sahibine eşyanın serbest bırakılmayacağını bildirir [REL_NOT (IE051)] ve buna ilişkin tespitini sisteme kaydeder.

(3) Transit beyanı, sistem tarafından serbest bırakılmakla birlikte eşyanın halen gümrük idaresinin gözetim ve denetiminde bulunması kaydıyla, hareket gümrük idaresince zorunlu görülen durumlarda iptal edilebilir.

(4) Yönetmeliğin 584 üncü maddesi kapsamında usulsüzlük cezasını gerektirir bir iptal işleminin söz konusu olması halinde, ilgili madde hükmü uygulanarak gerekli işlemler yapılır.

(5) Hareket gümrük idaresinde, 21 inci madde ile bu maddenin bir ilâ üçüncü fıkraları çerçevesinde beyannamede yapılan düzeltme, iptal ve diğer işlemler, tespit niteliğine göre, Kanunun veya 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun cezai hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Teminat işlemleri

MADDE 23 – (1) Hareket gümrük idaresince, eşyaya ilişkin olarak tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin tahsilinin sağlanması amacıyla yapılan kontroller çerçevesinde, teminat tutarının yeterliliği ile teminatın varlığı ve geçerliliği kontrol edilerek uygun bulunması halinde sistem üzerinden teminat onaylanır [GUA_USE (IE203)]. Teminatın yeterli veya uygun bulunmaması halinde (GUA_INV - Garanti geçersiz) beyan sahibince bir defa ile sınırlı olmak üzere teminat bilgilerinde güncelleme yapılarak beyanın kontrolü için hareket gümrük idaresine gönderilir.

(2) Hareket gümrük idaresi, farklı teminat türlerinin birlikte kullanılması durumunda her teminat türünün transit beyanının 52 no.lu kutusuna kaydedilip edilmediğini kontrol eder.

(3) Hareket gümrük idaresi, teminatın nakit olarak verilmesi halinde, rejim hak sahibine geri ödemenin nasıl yapılmasını istediğini sorar. Rejim hak sahibinin para transferini tercih etmesi durumunda hareket gümrük idaresi, banka hesap bilgilerini alır ve rejim hak sahibine transfer masraflarını üstlenmesi gerekeceğini hatırlatır.

(4) Hareket gümrük idaresine bireysel teminat mektubu sunulduğunda, hareket gümrük idaresi teminat mektubunun ve Saymanlıkça verilen alındı belgesinin birer fotokopisini saklar.

Zorunlu güzergâh

MADDE 24 – (1) Kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması veya gerek taşınan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması ile ATS cihazının takılması hallerinde izlenecek güzergâh gümrük idaresince belirlenir. Gümrük idaresince güzergâh belirlenmesi durumunda taşıyıcı, belirlenen zorunlu güzergâhın takip edilmesinden ve taşıta ATS cihazı takılması durumunda buna ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesinden sorumludur. Hareket gümrük idaresince zorunlu güzergâh belirlenmesi beyan sahibince de talep edilebilir ve bu durumda beyan sahibince iletilen ilgili her türlü bilgi dikkate alınır.

(2) Ortak transit rejiminde transitin gerçekleşeceği ülkelere ilişkin bilgiler sisteme girilir.

(3) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından verilen Özel İzin Belgesi veya Özel Yük Taşıma İzin Belgesinde bir güzergâh belirlenmesi halinde hareket gümrük idaresince bu durum dikkate alınarak güzergâh belirlenir ve taşıtların bu güzergâhı izlemeleri zorunludur.

(4) Mücbir sebep gerekçesiyle hareket gümrük idaresince belirlenen güzergâhın dışına çıkılması halinde taşıyıcı tarafından TRB'nin 56 no.lu kutusuna gerekli bilgiler kaydedilir. Varış gümrük idaresince, gerekçesi ile birlikte sunulan bilgi ve belgeler değerlendirilerek uygun görülmesi durumunda işlemlere devam edilir. Mücbir sebep hallerinin oluşmadığına kanaat getirilmesi durumunda Kanunun 241 inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Transit süresi

MADDE 25 – (1) Hareket gümrük idaresi, eşyanın varış gümrük idaresine sunulması için gereken süre sınırını, ilgili mevzuat, hareket ve varış gümrük idareleri arasındaki uzaklık, hava koşulları, resmî tatil günleri, kullanılan taşıma aracı, güzergâh, aracın birden fazla yerde yükleme ve boşaltma yapması ve rejim hak sahibi tarafından sağlanan diğer bilgileri dikkate alarak belirler.

(2) Ortak transit rejimi kapsamında süre sınırı, ilgili ülkedeki varış gümrük idaresinin uzaklığı da dikkate alınarak mücbir sebepler haricinde

beş günden az olmamak kaydıyla Ek-13'te yer alan tabloda yararlanılarak belirlenir. Çok modlu taşımacılıkta süre sınırı, taşıma modları arasındaki geçiş süreleri de dikkate alınarak, Ek-13'te yer alan tablodaki azami süreler on beş günü aşmayacak şekilde ilave süre eklenerek belirlenebilir.(3) Ulusal transit rejimi kapsamında, hareket gümrük idaresi tarafından işlemleri tamamlanarak varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilecek taşıta, mevsim ve yol şartlarına göre en uzun mesafe için;

a) Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında azami 120,

b) Ekim, Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında azami 168, saate kadar, sürenin bitim saati normal mesai saatleri içinde olacak şekilde transit süresi belirlenir.

(4) Transit süresi, hareket gümrük idaresindeki işlemlerin bitirilerek aracın sevk edildiği saatten itibaren başlatılır ve ulusal transit işlemlerinde sürenin bitim tarihi ve saati TRB'nin D kutusunda ve sistem üzerinde saat, gün, ay ve yıl olarak belirtilir. Ortak transit rejiminde sürenin bitim tarihi gün, ay ve yıl olarak belirtilir, ayrıca saat belirtilmez. Hareket gümrük idaresince belirlenen süre sınırı, taşıtın sevkinden sonra değiştirilemez.

(5) Transit süresi, süre sınırı olarak belirtilen takvim gününde, varsa öngörülen saatte, aksi halde mesai saati bitiminde sona erer.

(6) Üçüncü fıkrada belirtilen süreler, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından düzenlenen Özel İzin Belgesi veya Özel Yük Taşıma İzin Belgesi ile taşınan eşya için anılan belgelerde belirtilen taşıma sürelerini geçmeyecek şekilde ilgili gümrük idaresi tarafından artırılabilir.

(7) Bir araçta birden fazla varış gümrük idaresine sevk edilecek transit beyanı bulunması halinde her hareket gümrük idaresinde transit süresi verilirken aracın başka gümrük idaresine uğrayıp uğramayacağı göz önünde bulundurulur.

(8) Ulusal transit rejiminde, kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması, gerek taşınan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması veya araca ATS cihazı takılması durumunda mümkün olan en kısa transit süresi verilir.

Beyanın kontrolü

MADDE 26 – (1) Transit beyanının kontrolü ve eşyanın muayenesi Yönetmeliğin 180 ilâ 196 ncı madde hükümlerine göre yapılır.

(2) Eşya, bu amaçla belirlenmiş yer ve saatte muayene edilir. Bununla birlikte, hareket gümrük idaresi, rejim hak sahibinin talebi üzerine ve masraflar rejim hak sahibine ait olmak üzere eşyanın muayenesini başka yer veya zamanda gerçekleştirebilir.

(3) Damga vergisine tabi transit beyanlarında, hareket gümrük idaresi damga vergisinin ödendiğini kontrol eder ve sisteme ödeme veya defter

kayıt tarihi girilir.

(4) Eşyanın muayene edildikten sonra serbest bırakılması halinde beklenen varış kaydında [AAR_SND (IE001)] kontrol sonucu kodu "A1-Uygun" olur. Eşyanın yalnızca belge kontrolü yapılarak serbest bırakılması halinde ise söz konusu kod "A2-Uygun kabul edildi" olur.

Ayniyet önlemleri

MADDE 27 – (1) Genel bir kural olarak, eşyanın ayniyeti mühürlenerek sağlanır. Mühür bilgileri hareket gümrük idaresi tarafından sisteme girilir.

(2) Hareket gümrük idaresi, eşyanın tanımının eşyanın kolayca tanınmasına yeterli açıklıkla imkân vermesi ve miktarı ile cinsini ve eşyanın seri numarası gibi belirleyici özelliklerini belirtmesi koşuluyla transit rejimine tabi eşyayı mühürlemekten vazgeçebilir. Bu durumda hareket gümrük idaresi, beyan bilgilerindeki mührü ilişkin alana "VAZGEÇME - 99201" ibaresini kaydeder.

(3) Aynı araçta birden fazla hareket veya varış gümrük idaresine konu transit beyanlarının olduğu durumda eşyanın yüklendiği veya boşaltıldığı her gümrük idaresi tarafından, uygulanan yeni mühür bilgileri araca konu diğer transit beyanlarına kaydedilir. Ortak transit rejimi kapsamındaki parsiyel taşımalarda son yüklemenin yapıldığı yer gümrük idaresince araçta bulunan tüm transit beyanlarına yeni mühür bilgilerinin kaydedilmesinin yanında kaşe de tatbik edilerek imzalanır.

(4) Taşıma aracının beşinci fıkra çerçevesinde önceden onaylanmış olması veya altıncı fıkra çerçevesinde mühürlenmeye uygun olduğunun kabul edilmiş olması halinde eşyanın bulunduğu yer; diğer durumlarda her bir kap mühürlenir.

(5) Uluslararası sözleşmeler çerçevesinde mühürlemeye uygun olarak onaylanan taşıtlar transit rejimi açısından mühürlemeye uygun kabul edilir.

(6) Hareket gümrük idaresi aşağıdaki durumlarda taşıma aracını mühürlemeye uygun kabul eder:

- a) Mühürlerin taşıta kolay ve etkin bir şekilde takılabilmesi,
- b) Taşıtların mühürler kırılmadan ya da zorlandığına ilişkin görünür bir iz bırakmadan eşya çıkarılmasına veya konulmasına imkan vermeyecek şekilde imal edilmiş olması,
- c) Taşıtta eşyanın saklanabileceği gizli bölümlerin bulunmaması,
- ç) Eşyaya ayrılan alanlara yetkili makamların yapacağı kontrollerde kolayca erişilebilmesi.

Araç kimlik bilgilerinin girilmesi

MADDE 28 – (1) Hareket gümrük idaresince, transit beyanına girilmiş olan araca ilişkin kimlik bilgilerinin doğruluğu kontrol edilir; girilmemişse, söz konusu bilgiler sisteme kaydedilir.

(2) Hareket gümrük idaresine sunulmak üzere eşyanın doğrudan yüklendiği taşıma aracının (kamyon, gemi, demiryolu vagonu, hava taşıtı) kayıt numarası (plaka, sefer no. vb.) veya adı gibi kimlik bilgileri bu amaçla belirlenmiş kodlar kullanılarak sisteme girilir. Farklı plakalı çekici ve römork kullanıldığında, her ikisinin de plaka bilgileri sisteme girilir.

Eşyanın serbest bırakılması

MADDE 29 – (1) Hareket gümrük idaresi, kontrol veya muayeneye ilişkin işlemler tamamlandığında kontrol sonuçlarını kaydeder, teminatı onaylar, beyan edilen varış gümrük idaresine “Beklenen Varış Kaydı” [AAR_SND (IE001)] mesajını ve varsa transit idaresine “Beklenen Transit Kaydı” [ATR_SND (IE050)] mesajını gönderir.

(2) Hareket gümrük idaresi, kalem listesi ile birlikte TRB'nin çıktısını alır ve ilgisine verir.

İKİNCİ KISIM

Taşıma Sırasındaki Olaylar, Çok Modlu Taşımacılık İşlemleri, Transit ve Çıkış İdaresi İşlemleri

Taşıma sırasındaki olaylar

MADDE 30 – (1) Taşıma sırasında aracın kaza yapması veya bozulması sebebiyle eşyanın başka bir taşıma aracına veya konteynere aktarılmasının gerekmesi ya da mührün kırılması, kopması gibi durumların ortaya çıkması halinde taşıyıcının derhal en yakın gümrük idaresini bilgilendirmesi gerekir.

(2) İlgili gümrük idaresi birinci fıkrada belirtilen durumları değerlendirir ve transit işleminin devam edip etmeyeceğine karar verir. İşlem devam edebileceksen, alınan önlemler, gümrük idaresince TRB'nin 55 no.lu kutusunda belirtilerek G kutusu onaylanır ve mühürlenir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen eşyanın başka bir taşıma aracına veya konteynere aktarılması sadece aktarmanın gerçekleştirileceği yere en yakın gümrük idaresinin izniyle yapılabilir. Bu durumda taşıyıcı TRB'nin 55 no.lu “Aktarma” kutusunu doldurur. Bu işlem okunaklı bir şekilde, mürekkepli kalem ve büyük harfler kullanılarak yapılır. Uygun olduğu hallerde, gümrük idaresi TRB'nin F kutusunu onaylar ve mühürler. İkidenden fazla aktarma yapıldıysa ve F kutusunda boş yer kalmadıysa, gerekli bilgi taşıyıcı tarafından TRB'nin 56 no.lu kutusuna kaydedilir. Gümrük idaresince TRB'nin 55 no.lu kutusunda durum belirtilerek G kutusu onaylanır ve mühürlenir.

(4) Yukarıdaki durumlarda, yeni mühür bilgisi de dahil olmak üzere ortaya çıkan yeni duruma ilişkin bilgiler transit veya varış gümrük idaresinde sisteme kaydedilir.

(5) Tehlike halinde eşyanın taşıma aracından tamamen veya kısmen boşaltılması gerekirse taşıyıcı vakit geçirmeksizin yetkili makamları bilgilendirir ve TRB'nin 56 no.lu kutusuna gerekli hususları kaydeder. Gümrük idaresi TRB'nin G kutusunu onaylar ve mühürler. Ancak, taşıma sırasında sadece çekicinin değiştiği (eşyanın bulunduğu bölüme

müdahale edilmediği veya aktarma yapılmadığı ya da eşyanın mühürlü konteyner içinde taşındığı durumlarda mühür kırılmaksızın konteynerin başka bir araca yüklendiği) hallerde, yeni çekicinin plaka numarası ve kimlik bilgisi TRB'nin 56 no.lu kutusuna kaydedilir. Bu durumda yetkili makamın onayı ve mührü zorunlu değildir ancak bu bilgi transit veya varış gümrük idaresi tarafından sonradan sisteme kaydedilir.

(6) TRB ve eşyaya eşlik eden diğer belgeler yetkili makamlarca talep edildiğinde sunulur.

Çok modlu taşımacılık işlemleri

MADDE 31 – (1) Hareket ve varış gümrük idareleri arasındaki taşımanın birden fazla taşıma modunu içerecek olması durumunda, eşyanın konteyner ile taşınması kaydıyla aşağıda belirtilen şekilde işlem yapılır.

a) Hareket gümrük idaresi tarafından konteynere mühür tatbik edildikten sonra transit beyanına mühür numaraları yazılır.

b) Eşyanın varış gümrük idaresine sevinde eşyanın karayolu ile taşınması da söz konusu olduğunda, hareket gümrük idaresince taşıma sürecinin tamamını kapsayacak teminat alınarak işlem yapılır.

c) Konteynerin demiryolundan karayoluna veya karayolundan demiryoluna aktarılacağı demiryolu istasyonu veya aktarma noktalarında, konteyner açılmaksızın diğer taşıta yüklenir. Taşıt değiştirme işlemine ilişkin olarak rejim hak sahibi ya da taşıyıcı tarafından TRB'nin 56 no.lu kutusu doldurulur; bu alana yeni taşıtın kimlik bilgileri kaydedilir ve eşya varış gümrük idaresine sevk edilir.

ç) Konteynerin denizyolundan kara veya demiryoluna ya da tersi yönünde aktarılacağı durumlarda transit beyanında aktarmanın yapılacağı limandan sorumlu gümrük idaresinin beyanda belirtilmesi kaydıyla söz konusu limanlarda, konteyner açılmaksızın yeni taşıta yükleme işlemi gerçekleştirilir. Taşıt değiştirme işlemine ilişkin olarak rejim hak sahibi ya da taşıyıcı tarafından TRB'nin 56 no.lu kutusu doldurulur; bu alana yeni taşıtın kimlik bilgileri kaydedilir, limandan sorumlu gümrük idaresince bu hususlar TRB üzerindeki "Yetkili Makamların Onayı (G)" kutusuna imza ve mühür tatbiki suretiyle tasdik edilir ve eşya varış gümrük idaresine sevk edilir. Limanda Konteyner ve Liman Takip Sistemi bulunması halinde söz konusu sisteme de gerekli kayıt işlemleri gerçekleştirilir. Bu fıkra kapsamında yapılan aktarmalarda, limandan sorumlu gümrük idaresince, şüphe ve ihbar durumunda kontrol ve muayene yapılabilir.

Transit idaresi

MADDE 32 – (1) Ortak transit rejimi kapsamında yapılacak olan taşımalarda, ortak transit rejimi beyanında transit idaresi olarak Sözleşmeye akit taraflardan birinin giriş gümrük idaresi (Bulgaristan'a giden bir araç için Kapitan Andreevo Gümrük Müdürlüğü gibi) belirtilmelidir. Sözleşmeye akit taraflardan birinden üçüncü bir ülkeye

çıkış yapılması durumunda, çıkışın yapıldığı gümrük idaresi transit idaresi olur.

(2) Transit idaresi belirlenirken AB üyesi ülkelerin toprakları tek bir ülke gibi kabul edilir.

(3) Ulusal transit rejiminde transit idaresi belirlenmez.

Transit idaresi işlemleri

MADDE 33 – (1) Her bir transit idaresine TRB, eşya ile birlikte sunulur. Transit idaresi, gerekli görmesi halinde eşyayı kontrol edebilir.

(2) Transit idaresi MRN'yi sistemden çağırarak sınır geçişini kaydeder ve hareket gümrük idaresine "Sınır Geçişi Bildirimi"ni [NCF_NOT (IE118)] gönderir.

(3) Farklı bir transit idaresinin kullanıldığı hallerde, fiili transit idaresi hareket gümrük idaresine "Beklenen Transit Kaydı Talebi" [ATR_REQ (IE114)] göndererek kendisine beyan bilgilerinin gönderilmesini talep eder. Hareket gümrük idaresi fiili transit idaresine tüm ilgili verileri içeren "Beklenen Transit Kaydı Cevabı" [ATR_RSP (IE115)] bilgisini otomatik olarak gönderir. Fiili transit idaresi daha sonra sınır geçişini kaydeder ve hareket gümrük idaresine "Sınır Geçişi Bildirimi" (NCF_NOT (IE118)) gönderir. Beyan edilen ancak kendisinden geçiş yapılmayan transit idarelerine ise taşımanın sona erdiği otomatik olarak varış gümrük idaresi tarafından bildirilir [FWD_ARR (IE024)].

(4) Eşyaya ilişkin TRB'nin sunulmasından sonra ilgili MRN bilgilerinin sistemde görüntülenmemesi halinde görüntüleme işlemi birkaç kez daha denir. Sonuç alınamaması durumunda Bakanlık çağrı merkezinde kayıt oluşturulur. Üç saat içinde çağrının cevaplanmaması ve rejim hak sahibi ya da taşıyıcı tarafından talep edilmesi halinde yeni bir ulusal transit işlemi (TR) başlatılarak araç ilgili varış gümrük idaresine sevk edilebilir. Bu durumda, ulusal transit beyanının hareket gümrük idaresi kontrolü sekmesine, söz konusu eşya için ortak transit rejimi kapsamındaki MRN kaydedilir.

(5) Transit idaresince, "Vazgeçme – 99201" ibaresi bulunan veya bu alanın boş bırakıldığı TRB'ye konu eşyaya ilişkin bilgilerin, 27 nci maddede belirtildiği üzere eşyayı kolay bir şekilde tanımlamaya yeterli olup olmadığı kontrol edilir. Bu kapsamda olduğuna kanaat getirilmesi halinde mühür tatbik edilmeksizin araç sevk edilebilir. Yapılan kontrol neticesinde beyanda yer alan bilgilerin eşyanın kolay bir şekilde tanınmasına imkan vermemesi, araç veya kapların mühürlerinin bulunmaması, koparılmış ya da kırılmış olması durumunda araçtaki eşyanın muayenesi yapılır. Muayene neticesinde uygun sonuç alınırsa araca mühür tatbik edilerek varış gümrük idaresine sevk edilir. Muayene sonucunun olumsuz olması durumunda tespit niteliğine göre gerekli işlem yapılır. Şüpheli veya ihbar durumunda ya da transit idaresince gerekli görülmesi halinde, beyanda yer alan bilgiler 27 nci maddede belirtildiği üzere eşyayı kolay bir şekilde tanımlamaya yeterli olsa bile,

“Vazgeçme – 99201” ibaresi bulunan veya ilgili alanı boş bırakılan transit refakat belgesine konu araç/eşya da mühürlenir. Bu durumda, takılan mühür adedi ve bilgileri sisteme ve transit refakat belgesinin “F. Yetkili Makamların Kontrolü” kutusuna kaydedilir.

(6) Sözleşmeye akit bir tarafta kağıt usulde başlatılan ortak transit rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getirilen eşyaya ilişkin olarak transit idaresince, Ek-14'te yer alan ve transit idaresine ibraz edilen TC10-Transit Bilgi Notu ile TRB'nin birer fotokopisi alınarak, varış gümrük idaresine söz konusu belgelerin birer örneği telefaks aracılığıyla iletilmek suretiyle bilgi verilir; taşıtın sevki ATS cihazı takılmak suretiyle gerçekleştirilir ve transit süre sınırının sonunda taşıtın varış gümrük idaresine ulaşp ulaşmadığı teyit edilir.

Çıkış gümrük idaresi işlemleri

MADDE 34 – (1) Ortak transit işlemlerinde, transit idaresi olmayan çıkış gümrük idarelerinde, transit rejimi kapsamında herhangi bir işlem yapılmaz. Bu durumda mühür ve belge kontrolü yapılarak eşyanın ve taşıma aracının yurt dışı edilmesi sağlanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Varış Gümrük İdaresi İşlemleri

Eşyanın ve belgelerin sunulması

MADDE 35 – (1) Varış gümrük idaresinde eşya TRB ile birlikte gümrük idaresine sunulur ve bu durumda transit işlemi sonlanır. “Varış Bilgisi” mesajı aynı gün içerisinde gecikmeksizin hareket gümrük idaresine gönderilir [ARR_ADV (IE006)].

(2) Eşyanın varış gümrük idaresine bağlı olan ve YGM bulunan bir antrepoya, hareket gümrük idaresince belirlenen süre sınırı içerisinde ulaşması durumunda, birinci fıkrada belirtilen işlem YGM veya YGM'nin antrepodaki çalışanı tarafından yapılır. Hareket gümrük idaresince belirlenen süre sınırı aşıldığında veya varış gümrük idaresinde değişiklik söz konusu olduğunda, YGM veya YGM'nin antrepodaki çalışanı tarafından sistemde işlem yapılmasını (YGM_NOT) müteakip birinci fıkrada belirtilen işlem gümrük idaresi tarafından gerçekleştirilir.

(3) Varış gümrük idaresinde işlem gören araçta, aynı gümrük idaresinde birden fazla boşaltma yerinde boşaltılacak eşya ya da birden fazla varış gümrük idaresinde işlem görecekt eşya bulunması durumunda, aracın bir sonraki boşaltma yerine ya da gümrük idaresine sevki için taşıt veya kaplara tatbik edilen mühür numarası ve adedi ilgili TRB'ler üzerine kaydedilir.

(4) Hareket gümrük idaresinde TRB'nin sistemde serbest bırakıldığı ancak varış gümrük idaresinde sistemin çalışmıyor olduğu hallerde, varış gümrük idaresi rejimi TRB'deki bilgileri esas alarak sonlandırır ve sistem yeniden çalışır hale geldiğinde sisteme gerekli bilgileri girer.

(5) Sözleşmeye akit bir tarafta kağıt usulde başlatılan ortak transit rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getirilen eşyaya ilişkin

olarak varış gümrük idaresince, transit idaresi tarafından iletilen Ek-14'te yer alan TC10-Transit Bilgi Notu ve TRB'nin örnekleri ile varış gümrük idaresine ibraz edilen söz konusu belgelerin karşılaştırılmasını müteakip gerekli kontroller ve işlemler gerçekleştirilir.

Süre kontrolü işlemleri

MADDE 36 – (1) Eşyanın varış gümrük idaresine sunulması işleminin hareket gümrük idaresi tarafından belirlenen süre sınırı içinde gerçekleştirilmesi gerekir.

(2) Hareket gümrük idaresince verilen transit süresinin, güvenlik sorunu, arıza, kaza, yol yapımı, yol kapanması, hastalık veya başka bir nedenle aşılması durumunda ilgililerin en yakın emniyet, jandarma, gümrük, sağlık vb. birimlerden alacakları belgelerle bu durumlarını belgelendirmeleri koşuluyla; ayrıca, deprem ve sel gibi herkesçe bilinen ve duyulan olaylarda gecikme dolayısıyla para cezası uygulanmaz.

(3) 35 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında yapılan taşımalarda, transit süresinin aşılmadığının tespitinde, aracın önceki gümrük idareleri veya boşaltma yerlerinde boşaltılması ile sevki arasında geçen süreler göz önünde bulundurulur.

(4) Sınır kapılarında yaşanan kuyruklar nedeniyle transit eşyası taşıyan araçların süresi içerisinde gümrük sahasına giriş yapamadığı durumlarda, ilgili gümrük idaresince mobil ekipler oluşturularak kuyrukta bekleyen araçlar tutanakla tespit edilir ve transit süresinin aşılmadığının tespitinde, söz konusu tutanağın düzenlendiği tarih ve saat esas alınır.

(5) Serbest bölgelere transit olarak sevk edilen eşyanın serbest bölgeye alınması için gerekli belgelerin alıcısı tarafından ibraz edilemediği durumlarda transit süresinin aşılmadığının tespitinde, aracın serbest bölgeye geliş tarihi ve saati esas alınır.

(6) Konsolosluga vize müracaatında bulunduğu hallerde, transit süresinin aşılmadığının tespitinde, vize müracaat tarihinin ilgili konsolosluktan alınacak belge ile ispat edilmesi şartıyla, vize alma süreleri göz önünde bulundurulularak işlem yapılır.

(7) Bu madde hükümleri çerçevesinde transit süresinin aşıldığının tespiti halinde, varış gümrük idaresince Kanununun 241 inci maddesine göre ceza uygulanmadan eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına veya Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkışına izin verilmez.

Beyanın kontrolü işlemleri

MADDE 37 – (1) Varış gümrük idaresi, eşya ve TRB'nin sunulmasından sonra TRB'de ve sistemde yer alan bilgiler çerçevesinde beyanı kontrol eder ve eşyanın muayene edilip edilmeyeceğine karar verir.

(2) Varış gümrük idaresinin belge kontrolü yapması ve boşaltma bilgilerinin uygun olması halinde "A2- Uygun kabul edildi" kodu

işaretlenir. Bu durumda, varış gümrük idaresinin kontrol sonuçları mesajını [DES_CON (IE018)] eşyanın kendisine sunulduğu gün veya en geç takip eden iş günü göndermesi gerekir.

(3) Varış gümrük idaresinde eşyanın muayenesinin yapılması ve muayene sonucunda uyuşmazlık bulunmaması halinde, eşyanın sunulduğu gün veya en geç takip eden iş günü ya da istisnai durumlarda eşyanın sunulduğu günü takip eden üç takvim günü içinde “A1-Uygundur” kodu sisteme girilerek varış gümrük idaresince “Kontrol Sonuçları” mesajı [DES_CON (IE018)] hareket gümrük idaresine gönderilir.

(4) Beyanın kontrolü neticesinde uyuşmazlık tespit edilmesi halinde Yönetmeliğin 239 ilâ 241 inci maddeleri uyarınca işlem yapılır ve kontrol sonucu sisteme girilirken “B1-Uygunsuz” kodu kullanılır.

(5) Varış gümrük idaresinde eşyanın laboratuvar tahlilinin yapıldığı durumlarda, üçüncü ve dördüncü fıkradaki işlemler, tahlil sonucunun alınmasını müteakip gecikmeksizin yerine getirilir.

(6) Yönetmeliğin 239 ve 240 inci maddelerine konu beyana aykırılıkların ispatının gerektiği hallerde; eşyanın mahrecinden yüklenmediği veya eşyanın mahrecinden eksik veya fazla yüklendiği, yanlışlıkla başka bir yere boşaltıldığı ya da kaza veya avarya sonucu kaybolduğu veya çalındığına ilişkin eşyanın yüklendiği liman idaresi, çıkış acentesi, taşıyıcının bir kamu kuruluşu olması halinde bu kuruluş veya yükleme esnasında bu kurum ve kuruluşların bulunmaması halinde ihracatçı veya yüklemeyi yapan kuruluştan alınan ve eşyanın yüklendiği limandaki en büyük mülki idare amirince, gümrük idaresince, ticaret ve sanayi odalarınca veya liman başkanlığınca onaylanmış belgelerin rejim hak sahibi tarafından ibrazı halinde, eksiklik veya fazlalık takibati sonlandırılır.

(7) Kontrol sonuçları girilirken ayrıca taşıma sırasında TRB'ye girilen aktarma, yeni mühürler veya taşıma sırasındaki durumlar gibi bilgiler de sisteme girilir.

(8) Varış gümrük idaresi, kendisine ibraz edilen TRB'yi ve diğer ekli belgeleri muhafaza eder.

(9) YGM bulunan antrepolarda boşaltma sonuçları YGM veya YGM'nin antrepodaki çalışanı tarafından sisteme girilir. Boşaltma sonuçları uygun olan TRB'ler, boşaltmanın yapıldığı antrepodan sorumlu YGM tarafından, aynı gümrük idaresine bağlı birden fazla antrepoya eşya boşaltılması durumunda ise son antrepodan sorumlu YGM tarafından, bordroya kaydedilerek boşaltmayı takip eden en geç üç iş günü içerisinde varış gümrük idaresine iletilir. Boşaltma sonucunun uygun olmaması halinde uyuşmazlığın tespit edildiği antrepodan sorumlu YGM tarafından en geç takip eden iş günü mesai bitimine kadar gümrük idaresine ilgili transit evrakının ulaştırılması zorunludur. YGM tarafından bu fıkra hükümlerine uygun hareket edilmemesi halinde her bir transit

beyanı için YGM'ye Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca usulsüzlük cezası uygulanır.

Variş gümrük idaresi değişikliği

MADDE 38 – (1) Transit işlemi transit beyanında beyan edilen variş gümrük idaresinden başka bir idarede sonlandırıldığında bu idare variş gümrük idaresi olur. Sistemde fiili variş gümrük idaresine gönderilmiş bir "Beklenen Variş Kaydı" mesajı bulunmadığından, sistem bu idare için hareket gümrük idaresine "Beklenen Variş Kaydı Talebi" [AAR_REQ (IE002)] mesajını gönderir. Hareket gümrük idaresi de, "Beklenen Variş Kaydı Cevabı" [AAR_RSP (IE003)] mesajını gönderir. Variş gümrük idaresi, idare değişikliğini kabul eder ve "Variş Bilgisi" [AAR_ADV (IE006)] mesajını hareket gümrük idaresine gönderir.

(2) Hareket gümrük idaresinin işleme MRN vasıtasıyla ulaşamaması halinde, "Beklenen Variş Kaydı Cevabı" mesajında "Beklenen Variş Kaydı"nın gönderilememe sebepleri de aşağıdaki kodlardan biri seçilerek bildirilir:

- a) "1"- Eşya başka bir variş gümrük idaresine ulaşmıştır,
- b) "2"- Hareket gümrük idaresi tarafından sevkiyat iptal edilmiştir,
- c) "3"- MRN bilinmemektedir (teknik sebeplerden veya sahtecilikten dolayı),
- ç) "4"- Diğer nedenler.

(3) Hareket gümrük idaresi, "Variş Bilgisi" [AAR_ADV (IE006)] mesajını aldıktan sonra, beyanda belirtilen variş gümrük idaresini ve beyan edilen ancak kullanılmayan transit idaresini/idarelerini "İletilen Variş Bilgisi" [FWD_ARR (IE024)] mesajı ile transit işleminin sona erdiği hususunda bilgilendirir.

Variş gümrük idaresinde alternatif kanıt

MADDE 39 – (1) Rejim hak sahibi veya temsilcisi tarafından, eşya ve TRB variş gümrük idaresine sunulduğunda ya da sonrasında talepte bulunulması halinde, variş gümrük idaresince gerekli kontroller gerçekleştirildikten sonra transit rejiminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığına ilişkin 42 nci maddeye uygun şekilde alternatif kanıt düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

İbra ve Teminatın Serbest Bırakılması

İbra

MADDE 40 – (1) Hareket gümrük idaresi, kendisindeki bilgilerle variş gümrük idaresinden gelen bilgileri karşılaştırarak, rejimin usulüne uygun olarak sonlandırıldığını tespit etmesi durumunda gecikmeksizin rejimi ibra eder.

(2) Hareket gümrük idaresinin transit işleminde şüphe ve kaçakçılık kuşkusunu nedeniyle transit refakat belgesinin ve "Kontrol Sonuçları" [DES_CON (IE018)] mesajında yer alan bilgilerin sonradan kontrolünü talep etmesi durumunda, birinci fıkradaki koşulların, talep edilen bilgilerin

gerçekliği ve doğruluğu teyit edilene kadar, yerine getirilmediği kabul edilir.

(3) Transit rejimine konu eşyaya ilişkin olarak idari veya adli takibatın devam ettiği ve gümrük vergilerinin tahsilinin gerekmediği ya da gümrük vergilerinin tahsili gerekmele birlikte gümrük vergileri, gecikme faizi ve gecikme zammının eksiksiz olarak alındığı durumlarda, yargı kararlarının uygulanmasına ilişkin düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, ilgili transit beyannamesi ibra edilir.

Teminatın serbest bırakılması

MADDE 41 – (1) Hareket gümrük idaresi, rejimi ibra etmesi halinde teminatı serbest bırakır. Ancak, kapsamlı teminat kullanılması durumunda varış bilgisi mesajı alındığında ilgili transit işlemine ilişkin teminat tutarı serbest bırakılır.

BEŞİNCİ KISIM

Alternatif Kanıt, Alındı ve Sonradan Kontrol

Alternatif kanıt

MADDE 42 – (1) Alternatif kanıt, eşyayı tanımlayan ve eşyanın varış gümrük idaresine sunulmuş olduğunu belirleyen, varış gümrük idaresi tarafından onaylanan bir belgedir.

(2) Rejimin sonlandırılmasının alternatif kanıtı olarak;

a) TRB'nin fotokopisi veya kağıt usülde 5 no.lu iade nüshasının fotokopisi,

b) Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulduğunu gösteren ve eşyayı belirleyen bir gümrük belgesinin bir nüshası veya bir fotokopisi,

c) İlişkili olduğu MRN belirtmek kaydıyla eşyayı belirleyen boşaltma kayıtları ve konşimento gibi ticari belgelerin fotokopisi, kullanılabilir. Alternatif kanıt, uygun olduğunda, birden fazla transit işlemini kapsayabilir.

(3) Eşyanın bir başka ülkede gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma girmiş olması durumunda ikinci fıkrada belirtilen nüshalar veya fotokopilerin ilgili ülkenin gümrük makamları tarafından onaylanması gerekir.

(4) Alternatif kanıt, rejim hak sahibi veya temsilcisi tarafından transit beyanı ve eşyanın varış gümrük idaresine sunulduğu anda da talep edilebilir. Varış gümrük idaresi herhangi bir uyumsuzluk bulunmaması halinde belgelerin üzerine mühür, kaşe, imza ve tarih tatbik etmek suretiyle alternatif kanıtı onaylar. Söz konusu belgelerin üstünde mühür/kaşe, ilgili memurun imzası ve tarih bulunur.

(5) Ortak transit rejiminde, rejim hak sahibi tarafından hareket gümrük idaresine alternatif kanıt sunulması halinde, varış gümrük idaresinden, sunulan alternatif kanıtların Ek-15'te yer alan TC21-Doğrulama Talebi formu ile doğrulanması istenir. Varış gümrük idaresince usulüne uygun olarak doldurulan TC21-Doğrulama Talebi formu ve eki alternatif kanıt çerçevesinde transit işleminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığına anlaşılması halinde, ilgili transit işlemi hareket gümrük idaresince ibra edilir. Hareket gümrük idaresine sunulan alternatif kanıtların TC21-Doğrulama Talebi formu ile doğrulanması öncesinde, varış ülkesinin yetkili makamlarınca doğrudan gümrük idaresine iletilen resmi yazı ile transit işleminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığına

belirtilmesi halinde, ayrıca TC21-Doğrulama Talebi formu ile doğrulama beklenmeksizin transit işlemi ibra edilir.

Alındı

MADDE 43 – (1) Eşyayı ve belgeleri varış gümrük idaresine sunan kişinin talebi üzerine, gümrük idaresince Ek-16'da yer alan TC11-Alındı Formu düzenlenir. Ancak alındı, rejimin sonlandırılmasının alternatif kanıtı olarak kullanılamaz.

(2) Varış gümrük idaresinden alındı talep eden kişi, TC11-Alındı Formunun ilgili bölümlerini okunaklı bir el yazısıyla doldurarak onay için gümrük idaresine sunar.

Sonradan kontrol

MADDE 44 – (1) Transit beyanı ve eki belgelerdeki bilgiler ile rejim hak sahibi tarafından sunulan alternatif kanıtın doğruluğu ve gerçekliğini kontrol etmek için varış gümrük idaresince sonradan kontrol yapılabilir. Sonradan kontrol taleplerinde ek-15'te yer alan TC21-Doğrulama Talebi formu kullanılır.

(2) Sonradan kontrol risk analizine dayalı olarak veya örnekleme yoluyla yapılır. Ancak, sahteciliğe ilişkin kuvvetli şüphe hallerinde sonradan kontrol yapılması zorunludur.

(3) Sonradan kontrol talepleri azami iki ay içinde aynı formun ilgili bölümleri doldurularak cevaplandırılır.

ÜÇÜNCÜ KİTAP

Araştırma ve Tahsilat Usulleri ile Gümrük Yükümlülüğü

BİRİNCİ KISIM

Araştırma Usulü

Araştırma usulünün başlatılması

MADDE 45 – (1) Hareket gümrük idaresi, eşyanın varış gümrük idaresine sunulması gereken süre sınırına kadar "Varış Bilgisi" [ARR_ADV (IE006)] mesajını veya "Varış Bilgisi" mesajını aldıktan sonraki altı gün içinde "Kontrol Sonuçları" [DES_CON (IE018)] mesajını almazsa sistem tarafından otomatik olarak "Durum Talebi" [STD_REQ (IE904)] mesajı gönderilir. Varış gümrük idaresinden gelen "Durum Yanıtı" [STD_RSP (IE905)] mesajında, varış gümrük idaresinde işlemin usulüne uygun sonlandırıldığına ilişkin bilginin yer almaması durumunda araştırma usulünün başlatılması sistem tarafından otomatik olarak önerilir (ENQ_REC). Hareket gümrük idaresince en geç yedi gün içinde, rejimin ibra edilmesi için gerek duyulan bilgilerin elde edilmesi amacıyla veya bunun mümkün olmaması halinde;

a) Gümrük yükümlülüğünün doğru olmadığını tespit edilmesi,

b) Yükümlünün belirlenmesi,

c) Tahsilattan sorumlu yetkili makamların tespit edilmesi, amacıyla araştırma usulü başlatılır [ENQ_REQ (IE142)].

(2) Ancak;

a) Sistemde teknik sorun olması halinde veya

b) Gümrük idaresinin, transit rejiminin usulüne uygun sonlandırılmadığına ilişkin bilgileri daha önce alması halinde ya da

c) Transit rejiminin usulüne uygun sonlandırılmadığından şüphelenilmesi durumunda (örneğin; alternatif kanıtın gerçekliğinden şüphe duyulan hallerde),

ilgili idarece resen araştırma usulü başlatılmadan önce “Durum Talebi” [STD_REQ (IE904)] mesajı; “Varış Bilgisi” [AAR_ADV (IE006)] mesajı alınmadığı takdirde beyan edilen varış gümrük idaresine, “Varış Bilgisi” mesajı alındığı takdirde fiili varış gümrük idaresine gönderilir. “Durum Yanıtı” [STD_RSP (IE905)] mesajında, varış gümrük idaresinde işlemin usulüne uygun sonlandırıldığına ilişkin bilginin yer almaması durumunda araştırma usulü resen başlatılır.

(3) Araştırma usulü öncelikle varış gümrük idaresi nezdinde “Araştırma Talebi” [ENQ_REQ (IE142)] mesajı kullanılarak başlatılır. Araştırmanın başlatılmasından sonra yirmi sekiz gün içinde araştırmaya cevap alınamaması veya araştırmaya olumsuz cevap alınması [ENQ_NEG (IE143)] durumunda, sistem üzerinden rejim hak sahibi nezdinde araştırma mesajı [REQ_MOV (IE140)] kullanılarak araştırma başlatılır. Rejim hak sahibi tarafından araştırmaya en geç yirmi sekiz gün içerisinde rejimin ibrası için gerekli bilgiler ile birlikte cevap verilir.

Bilgi istenilmesi veya gönderilmesi

MADDE 46 – (1) İlave bilgi göndermek veya belirli bir transit işlemi hakkında bilgi almak için araştırma ve tahsilat usulleri sürecinde “Araştırma&Tahsilat Bilgisi” (IE144) ve “Araştırma&Tahsilat Bilgi Talebi” (IE145) mesajları kullanılabilir. Bu bilgi değişimi hareket gümrük idaresi veya varış gümrük idaresi tarafından başlatılabilir. “Araştırma&Tahsilat Bilgisi” (IE144) mesajı hareket gümrük idaresi tarafından, “Araştırma&Tahsilat Bilgi Talebi” (IE145) mesajı ise varış gümrük idaresi tarafından kullanılır. Posta yoluyla ilave belge gönderilmesi gerektiğinde ek-17’de yer alan TC20A-Bilgi/Belge Gönderilmesi Formu kullanılır.

Araştırmanın iptali

MADDE 47 – (1) Herhangi bir nedenle hareket gümrük idaresi “Araştırma Talebi”ni [ENQ_REQ (IE142)] iptal etmeye karar verirse, ilgili varış gümrük idaresine “Araştırma İptal Bildirimi” [ENQ_CAN (IE059)] mesajı gönderilir.

Varış gümrük idaresi tarafından verilecek yanıtlar

MADDE 48 – (1) Eşyanın TRB ve ilgili belgeler ile birlikte varış gümrük idaresine sunulmuş, ancak “Varış Bilgisi” [AAR_ADV (IE006)] ve/veya “Kontrol Sonuçları” [DES_CON (IE018)] mesajlarının iletilmemiş olması halinde, varış gümrük idaresince, araştırma usulü başlatılmış olsun ya da olmasın, en kısa sürede ilgili mesajlar hareket gümrük idaresine gönderilir.

(2) Varış gümrük idaresi “Araştırma Yanıtı (IE143)” mesajında aşağıda yer alan yanıt kodlarından birini belirtir:

a) Kod “1” – “Varışta bilinmiyor” (ENQ_NEG): Eşya beyan edilen varış gümrük idaresine sunulmamıştır. Bu durumda hareket gümrük idaresince fiili varış gümrük idaresi belirlemeye çalışılır veya araştırmaya rejim hak sahibi nezdinde devam edilir.

b) Kod “2” – “Mükerrerlik varsayımı” (ENQ_DUP): Eşya beyan edilen varış gümrük idaresine sunulmuştur ve bu idare aynı eşya için iki “Beyan Bilgisi” (IE015) mesajı olduğunu tespit etmiştir.

c) Kod “3” – “İade nüshası gönderilmiştir” (ENQ_POZ): Eşya beyan edilen varış gümrük idaresine sunulmuştur, ancak bu idare “Varış Bilgisi” [AAR_ADV (IE006)] ve “Kontrol Sonuçları” [DES_CON (IE018)] mesajları sistem üzerinden gönderilemediğinden teyit nüshası (örneğin TRB nüshası) göndermiştir.

ç) Kod “4” – “Varışta tahsilat talebi” (ENQ_NEG): Ortak transit rejimi kapsamı işlemlerde, eşya varış gümrük idaresine sunulmamış ancak “Sınır Geçiş Bildirimi” (IE118) yapıldığından varış ülkesinde olduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede, varış gümrük idaresince tahsilat yetkisi devralınmak istenmektedir.

(3) Ortak transit rejiminde, eşyanın varış gümrük idaresine sunulmadığının ancak sınır geçiş bildirimini yapıldığının tespit edilmesi halinde, öncelikle eşyanın başka bir varış gümrük idaresine sunulup sunulmadığı sistem üzerinden kontrol edilir, eşyanın herhangi bir gümrük idaresine sunulmadığının anlaşılması durumunda tahsilat yetkisini devralmak için “4-Varışta Tahsilat Talebi” kodu kullanılarak “Araştırma Yanıtı” (IE143) mesajı gönderilir. Tahsilat yetkisinin devralındığına dair mesaj, varış

gümrük idaresine Araştırma Talebi mesajının iletildiği tarihten itibaren yirmi sekiz gün içinde alınmadığı takdirde, konu Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) iletilir.

Karar

MADDE 49 – (1) Hareket gümrük idaresi, eşyanın varış gümrük idaresine sunulması için verilen süre sınırından itibaren en geç 6 ay içinde araştırma usulünün sonucuna karar verir. Yürütülen araştırma sonucunda elde edilen bilgiler ve kanıtlar çerçevesinde, rejim ibra edilir veya tahsilat usulüne geçilir.

İKİNCİ KISIM

Tahsilat Usulü

Tahsilat usulü

MADDE 50 – (1) Transit işleminin usulüne uygun olarak gerçekleştirilmediğinin tespit edilmesi veya ulusal transit rejiminde Yönetmeliğin 239 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca rejim hak sahibi tarafından vergilerin ödenmesi talebinde bulunulması durumunda, ilgili gümrük idaresince tahsilat yapılır.

(2) Yönetmeliğin 239 ve 240 ıncı maddeleri ile bu Tebliğde belirlenen durumlarda tahsilat sürecinin başlatılması için araştırma usulünün başlatılması şartı aranmaz.

Hareket gümrük idaresinde tahsilat usulü

MADDE 51 – (1) Araştırma usulü sonucunun olumsuz sonuçlanması veya 45 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirlenen süre içinde cevaplanmaması durumunda, hareket gümrük idaresi, sistem üzerinden tahsilat işlemini başlatır [REC_COM (IE063)]. Tahsilat işlemi başlatıldıktan sonra, hareket gümrük idaresi sistem üzerinden tahsilatı tebliğ eder [REC_NOT (IE035)] ve eş zamanlı olarak yükümlüye de yazılı tebligatta bulunur. Tahsilatın yapılmasını müteakip ilgili idarelere sistem üzerinden bilgi verilir [REC_DIS (IE152)].

Varış gümrük idaresinde tahsilat usulü

MADDE 52 – (1) Varış gümrük idaresince, ortak transit rejimi kapsamında başlatılan bir transit işlemine ilişkin sınır geçiş bildirimimin yapılmış olması durumunda, eşyanın varış gümrük idaresine sunulmadığının veya varış gümrük idaresi değişikliği talebinde bulunulmamış olduğunun tespiti halinde; araştırma başlatılmış olması halinde araştırma sonucuna “4” kodu ile cevap verilerek tahsilat talebinde bulunulur. Bu durumda, varış gümrük idaresinin tahsilat talebi hareket gümrük idaresi tarafından kabul edilirse [REC_ACC_POZ (IE151)], tahsilata ilişkin işlemler sistem

üzerinden ve yazılı olarak rejim hak sahibi nezdinde başlatılır. Hareket gümrük idaresince araştırmanın başlatılmamış olması halinde ise resen tahsilat işlemi başlatılır. Tahsilatın yapılmasını müteakip ilgili idarelere sistem üzerinden bilgi verilir [REC_DIS (IE152)].

(2) Süresinde ödenmeyen gümrük vergileri ve diğer yükler için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

Kefile yönelik işlemler

MADDE 53 – (1) Transit işlemlerinde rejimin ibra edilmediği, eşyanın varış gümrük idaresine sunulması gereken tarihten itibaren dokuz ay içinde hareket gümrük idaresince kefile bildirilir. Bu bildirimde asgari olarak, transit beyanının MRN ve tarihi, hareket gümrük idaresinin adı ve rejim hak sahibinin adı belirtilir.

(2) Ortak transit rejimi kapsamındaki işlemler için gümrük yükümlölüğünün Türkiye Gümrük Bölgesinde doğmuş olması halinde, birinci fıkrada belirtilen bildirim yapılmış olması kaydıyla rejimin ibra edilmediği durumda; ilgili gümrük idaresi transit beyanının kabul tarihinden itibaren üç yıl içinde kefile transit beyanının MRN ve tarihini, hareket gümrük idaresinin adını, rejim hak sahibinin adını ve ilgili tutarı belirterek söz konusu ortak transit işlemi için yükümlü olduğu gümrük vergilerini ödemesi gerektiğini veya gerekebileceğini bildirir. Kefilin yurt dışında yerleşik olması halinde söz konusu bildirim kefilin Türkiye'deki temsilcisine yapılır. Temsilci bilgilerinin edinilmesi amacıyla ek-18'de yer alan TC30-Adres Talebi Formu kullanılır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralardaki bildirimlerden birinin yapılmış olması halinde, gümrük vergilerinin rejim hak sahibinden tahsil edildiği veya rejimin ibra edildiği de kefile bildirilir.(4) Ortak transit rejimi kapsamındaki işlemler için, birinci ve ikinci fıkralarda öngörülen bildirimlerden herhangi biri, süre sınırının dolmasından önce kefile yapılmamışsa, kefil yükümlölüklerinden kurtulur. Ancak rejim hak sahibinin yükümlölüğü devam eder.

(5) Dördüncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, kefilin yükümlölüğü gümrük vergilerinin ödenmesi gereken süre boyunca devam eder.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Gümrük Yükümlülüğünün Doğması, Yükümlünün
Belirlenmesi ve
Yükümlüye Yönelik İşlemler

Gümrük yükümlülüğünün doğması

MADDE 54 – (1) Transit rejimine tabi tutulan eşya ile ilgili olarak ödenmesi gereken gümrük vergileri ve diğer yükleri kapsayan gümrük yükümlülüğü,

a) Eşyanın transit rejiminden mevzuata aykırı olarak çıkarılması veya

b) Eşya transit rejiminden çıkarılmamakla birlikte, transit rejiminin kullanılmasından doğan yükümlülüklerden birinin yerine getirilmemesi veya eşyanın transit rejimine tabi tutulmasına ilişkin bir koşula uyulmaması,

durumunda doğar.

(2) Birinci fıkranın (b) bendi çerçevesinde yükümlülüğün doğması için, yerine getirilmeyen yükümlülüğün rejimin yanlış uygulanması sonucunu yaratması gerekir.

(3) Birinci fıkranın (b) bendi uyarınca eşyanın transit rejimine tabi tutulmasından doğan yükümlülüklerin yerine getirilmemesinin, eşyanın tabiatı, öngörülemez koşullar ya da mücbir sebepler nedeniyle veya ilgili idarelerin izni çerçevesinde, eşyanın tamamen tahrip olması veya tekrar yerine konulamayacak şekilde kaybından kaynaklandığının kanıtlanması durumunda, transit rejimine tabi tutulan eşya ile ilgili bir gümrük yükümlülüğünün doğmadığı kabul edilir. Kullanılamaz hale gelen eşyanın yerine konulamayacak şekilde kayıp olduğu kabul edilir.

(4) Üçüncü fıkrada belirtilen telef veya kayıp, Yönetmeliğin 228 inci maddesinde belirtilen şekilde kanıtlanır.

Yükümlünün belirlenmesi

MADDE 55 – (1) 54 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen durumda yükümlü;

a) Rejim hak sahibi,

b) Eşyayı transit rejiminden çıkaran kişi,

c) Böyle bir çıkarmaya iştirak eden ve eşyanın transit rejiminden çıkarılmakta olduğunu bilen veya makul olarak bilmesi gereken kişiler,

ç) Bu eşyayı edinen veya bulunduran ve eşyayı edindiği veya aldığı zaman eşyanın transit rejiminden çıkarılmış olduğunu bilen veya makul olarak bilmesi gereken kişiler,

olur.

(2) 54 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumda yükümlü, eşyanın transit rejimine tabi tutulmasından doğan yükümlülükleri yerine getirmesi veya eşyanın transit rejimine tabi tutulması için öngörülen koşullara uyması istenilen kişidir.

(3) Aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden birden fazla kişinin yükümlü olması durumunda, bu kişiler vergilerin ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Yükümlüye yönelik işlemler

MADDE 56 – (1) Gümrük idaresi, gümrük vergileri tutarını hesaplayacak ve yükümlüyü belirleyecek durumda olduğunda, derhal gümrük vergilerinin tahsil edilmesine yönelik işlemleri başlatır.

(2) Bu amaçla, ilgili mevzuatta belirtilen süreler içinde, gümrük idaresi tarafından gümrük vergileri tutarı yükümlüye bildirilir ve yükümlü tarafından da ödenmesi gerekir.

(3) Gümrük vergilerinin tahsil edilmesine ilişkin işlemlerin başlatılmasını müteakip, ilgili gümrük idaresi, gümrük yükümlülüğünün doğmasına yol açan olayın olduğu yerle ilgili kanıt elde eder ve bu yer, ortak transit rejiminde Sözleşmeye akit bir başka taraf ise, söz konusu olayın olduğu yerden sorumlu makamlara tevsik edici belgelerin onaylı bir nüshası dahil gerekli tüm belgeleri gönderir. Yükümlülüğün doğduğu yerden sorumlu makamlar, bildirim alındığını teyit eder ve tahsilattan sorumlu olup olmadıklarını belirtir. Üç ay içinde cevap verilmediği takdirde, ilgili gümrük idaresi başlattığı tahsilat işlemlerine derhal devam eder.

(4) Yükümlülüğün doğduğu yerden sorumlu makamlarca, üçüncü fıkrada belirtilen üç aylık sürenin dolmasından sonra tahsilat yapılmak istenmesi ve ilgili gümrük idaresinin derhal bilgilendirilmesi koşuluyla gümrük vergilerinin tahsili sürecinin başlatılması halinde, ilgili gümrük idaresince başlatılmış ancak tamamlanmamış tüm tahsilat işlemleri derhal askıya alınır. Yükümlülüğün doğduğu yerden sorumlu makamlar, tahsilata ilişkin kanıt sunarsa, ilgili gümrük idaresi hali hazırda tahsil ettiği tutarı derhal geri öder veya tahsilat işlemlerini iptal eder.

DÖRDÜNCÜ KİTAP

Çeşitli ve Son Hükümler

Açık transit beyanlarının takibi

MADDE 57 – (1) Ortak ve ulusal transit rejimleri kapsamında bağlantı hareket ya da varış gümrük idarelerince işlemleri tamamlanmayan transit beyanları, aylık dönemler itibarıyla ilgili bölge müdürlüğünce takip edilerek, işlemlerin mevzuatta belirtilen süreler içerisinde tamamlanması için gerekli tedbirler alınır.

Yetki

MADDE 58 – (1) Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü), bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğde yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 59 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 60 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 5)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, transit rejimi çerçevesinde eşyanın havayolu ile basitleştirilmiş usulde taşınmasına ilişkin olarak uygulanacak usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 84 ilâ 92 nci maddeleri ve 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 237 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık:** Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
- b) Hareket gümrük idaresi:** Eşyanın transit rejimine tabi tutulduğu ve basitleştirme izni kapsamında transit beyanı olarak kabul edilen bilgilerin sunulduğu gümrük idaresini,
- c) İzin:** Eşyanın havayolu ile basitleştirilmiş usulde taşınmasına ilişkin verilen izni,
- ç) İzin sahibi:** Eşyanın havayolu ile basitleştirilmiş usulde taşınmasına ilişkin izin verilen havayolu şirketini,
- d) Kanun:** 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,

e) Varış gümrük idaresi: Transit rejimine tabi tutulan eşyanın, rejimin sonlandırılması için sunulması gereken gümrük idaresini,

f) Yönetmelik: 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hususlar

Başvuru koşulları ve istenilen belgeler

MADDE 4 – (1) Eşyanın havayolu ile taşınmasına ilişkin basitleştirme izni verilebilmesi için başvuru sahibi havayolu şirketinin Yönetmeliğin 237 nci maddesinde belirtilen koşullara ilave olarak, aşağıdaki özel koşulları sağlaması gerekir:

a) Başvuru tarihi itibarıyla Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü) tarafından verilmiş olan İç ve Dış Hatlarda Tarifeli ve Tarifersiz Seferlerle Yolcu ve Yük Taşımacılığı ya da İç ve Dış Hatlarda Tarifeli ve Tarifersiz Seferlerle Kargo Taşımacılığı Ruhsatlarından birine sahip olmak, bünyesinde asgari 3 adet kargo uçağı ya da asgari 10 adet yolcu uçağı bulundurmak ve başvuru yılı ve bir önceki yıl içerisinde yurtiçi tarifeli seferlerle yolcu ya da kargo taşımacılığı yapmış olmak,

b) Manifesto ve konşimento kayıtlarını elektronik ortamda tutmak ve bu bilgilere hareket ve varış gümrük idarelerinin anlık erişimi için gerekli elektronik altyapıya sahip olmak,

c) ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikalarına sahip olmak ya da söz konusu sertifikaların alınması için başvuru yapıldığının tevsik edilerek sertifikaların birer örneğini başvuru tarihinden itibaren bir yıl içerisinde Bakanlığa ibraz etmek.

(2) Birinci fıkrada belirtilen genel ve özel koşulları karşılayan başvuru sahiplerinin, Yönetmeliğin 237 nci maddesi uyarınca ibraz edilecek belgelere ek olarak;

a) Ek-1’de yer alan örneğe uygun olarak doldurulmuş havayolu basitleştirmesi için başvuru formunu,

b) Bağlı bulunduğu ticaret sicil müdürlüğü bilgisi ile kuruluş ve yapılan değişiklikler dahil bütün ticaret sicil gazetelerinin tarih ve sayılarını içerir listeyi,

c) Yönetim Kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının arşiv bilgilerini de içeren son bir ay içerisinde alınmış adli sicil kayıtlarını,

ç) Firmayı temsile yetkili kişilerin imza sirkülerini,

d) Şirketi temsile yetkili kişilerce imzalanmış Ek-2'de yer alan beyan formunu,

e) İç ve Dış Hatlarda Tarifeli ve Tarifersiz Seferlerle Yolcu ve Yük Taşımacılığı ya da İç ve Dış Hatlarda Tarifeli ve Tarifersiz Seferlerle Kargo Taşımacılığı Ruhsatının noter onaylı suretini,

f) Şirket bünyesinde asgari 3 adet kargo uçağı ya da asgari 10 adet yolcu uçağı bulundurduğunu ve başvuru yılı ve bir önceki yıl içerisinde yurtiçi tarifeli seferlerle yolcu ya da kargo taşımacılığı yaptığını kanıtlayan, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'ndan (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü) alınmış yazıyı,

g) Avrupa Akreditasyon Birliğinin karşılıklı tanıma anlaşmalarına imza atmış akreditasyon kurumları tarafından akredite edilmiş uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca düzenlenecek ve akreditasyon kurumunun markasını taşıyan güncel ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikalarının aslı veya onaylı örneğini ya da söz konusu sertifikaların alınması için başvuru yapıldığına ilişkin belgeleri,

ğ) Basitleştirme izni kapsamında taşıma yapılacak havalimanlarının listesini,

izin makamına sunması gerekir.

Başvuru yeri

MADDE 5 – (1) Eşyanın havayolu ile taşınmasına ilişkin basitleştirme izni için başvuru yeri ve izin makamı Gümrükler Genel Müdürlüğü'dür.

Basitleştirme izninin verilmesi

MADDE 6 – (1) İzin makamı, basitleştirmelerden yararlanma başvurusu üzerine yapılacak değerlendirme neticesine göre izni verir veya başvuruyu reddeder.

(2) Yönetmeliğin 233 üncü maddesi kapsamında, aranan belgelerin bir kısmının başvuru dosyasında yer almadığının veya eksik bilgi içerdiğinin tespit edilmesi halinde, başvuru sahibine bildirilen eksiklikler bunlara ilişkin bildirim yapıldığı tarihi müteakip en geç altmış gün içinde tamamlanır. Bu süre içerisinde tamamlanmayan başvuru yapılmamış sayılır ve başvuru evrakları başvuru sahibine geri gönderilir.

(3) Başvuru kabul edildiğinde Ek-3'te yer alan izin belgesi düzenlenerek başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.

(4) Başvurunun reddi başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir. Başvurunun reddi durumunda gerekçe de belirtilir.

(5) Basitleştirme izni, izin sahibinin kendi havayolu şirketine ait sefer kodu ile yurtdışından Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getirdiği eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi içerisindeki iki gümrük idaresi arasında taşınmasında ve ihracat eşyasının izin sahibinin kendi havayolu şirketine ait sefer kodu ile Türkiye Gümrük Bölgesi içerisindeki iki gümrük idaresi arasında taşınmasında kullanılabilir.

(6) Basitleştirme izni, Yönetmeliğin 225 inci maddesi kapsamına giren eşyanın ve Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 22.08 ve 24.02 pozisyonlarında yer alan eşyanın taşınmasında kullanılamaz.

Transit beyanı olarak gümrük idaresine iletilecek bilgiler

MADDE 7 – (1) İzin sahibi tarafından basitleştirme izni kapsamında işlem yapılan manifestolar ve manifesto kapsamı konşimentolar hareket ve varış gümrük idarelerinin elektronik ortamda anlık erişimine açık olmalıdır.(2) Basitleştirme izni kapsamında gümrük idaresine, her bir taşımaya ilişkin olarak sefer ve manifesto bazında;

- a) Eşyayı taşıyan havayolu şirketinin vergi numarası,
- b) Uçuş numarası,
- c) Uçuş tarihi,
- ç) Yükleme (hareket) ve boşaltma (varış) havalimanının adı,
- d) Hareket ve varış gümrük idareleri,
- e) Hava konşimentosu numaraları, bilgileri elektronik ortamda iletilir.

(3) İkinci fıkra kapsamında ilgili konşimento numarasının karşısında;

- a) Transit rejimine tabi tutulan serbest dolaşımda olmayan eşya için "T" kodu,
- b) Transit rejimine tabi tutulan, serbest dolaşımda olmayan ve daha önceki bir sefer ile taşınan eşyanın devamı niteliğindeki eşya için "TD" kodu,
- c) Transit rejimine konu olmayan serbest dolaşımdaki kabotaj eşyası için "K" kodu,
- ç) İhracata konu eşya için "X" kodu,
- d) İhracata konu olan ve daha önceki bir sefer ile taşınan eşyanın devamı niteliğindeki eşya için "XD" kodu,
- e) Öncesinde bir transit beyanına konu olmuş eşya için "H" kodu,
- f) Öncesinde bir transit beyanına konu olmuş eşyanın devamı niteliğindeki eşya için "HD" kodu,
- g) Transit refakat belgesi düzenlenen eşya için "TR" kodu,

kullanılır.

(4) İzin sahibi, gümrük idaresince talep edilmesi halinde, belirli bir tarih aralığında basitleştirme izni kapsamında gerçekleştirmiş olduğu işlemlere ilişkin bilgileri liste halinde gümrük idaresine ibraz eder.

(5) Dördüncü fıkrada belirtilen ve gümrük idaresine ibraz edilecek listede ikinci fıkrada belirtilen bilgiler ile her bir konşimento için asgari olarak aşağıdaki bilgilere yer verilir:

- a) Alıcı,
- b) Gönderici,
- c) Kap adedi,
- ç) Eşyanın tanınması için gerekli tüm bilgileri içeren normal ticari tanımı (Eşyanın gruplandırılması durumunda, eşya tanımı yerine "konsolide" ifadesi kullanılır),
- d) Brüt ağırlık.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşlemler

Hareket gümrük idaresinde yapılacak işlemler

MADDE 8 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesine havayoluyla getirilen ve giriş gümrük idaresinden Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde bir başka gümrük idaresine sevk edilecek eşyaya ilişkin olarak giriş özet beyanda bu yönde bilgiye yer verilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen eşyaya ilişkin olarak basitleştirme izni çerçevesinde işlem yapılabilmesi için, 7 nci maddede yer alan bilgiler giriş özet beyanın verildiği tarihten itibaren 96 saat içerisinde gümrük idaresinin sistemine iletilir. Bu durumda işlemler, eşya geçici depolama yerine alınmaksızın gerçekleştirilir. Söz konusu sürenin aşılması halinde, eşya geçici depolama yerine alınır.

(3) Basitleştirme izni kapsamında, 7 nci maddede yer alan bilgiler, taşıtın kalkışına kadar hareket ve varış gümrük idarelerine iletmek üzere izin sahibi tarafından gümrük idaresinin sistemine elektronik veri değişimi sistemi ile iletilir ve konşimento bilgileri, eşyaya ilişkin giriş özet beyan, ihracat beyannamesi, transit refakat belgesi ya da transit beyanı kayıtları ile ilişkilendirilir. Söz konusu bilgilerin gümrük idaresinin sistemi tarafından kabul edilmesi ile birlikte izin sahibine kayıt numarası bilgisi iletilir. İzin sahibi tarafından gümrük idaresinin sistemine iletilen bilgilerde değişiklik yapılmak istenirse, ilgili kayıt numarası kullanılarak

değişiklik bilgileri taşıtın varış havalimanına varışına kadar gümrük idaresinin sistemine elektronik veri değişimi sistemi ile iletilir.

(4) Basitleştirme izni kapsamında taşıma yapan havayolu şirketi, taşıma işlemleri için rejim hak sahibi olur.

(5) 7 nci maddedeki bilgilerin hava taşıtının kalkışı öncesinde gümrük idaresinin sistemine elektronik veri değişimi sistemi ile iletilmesi halinde, eşyanın hareket gümrük idaresine sunulmuş olduğu kabul edilir.

(6) Hareket gümrük idaresi gerekli gördüğü hallerde beyanı kontrol veya eşyayı muayene edebilir ve bu amaçla manifesto ve manifesto içeriği konşimentoların çıktılarının sunulmasını isteyebilir.

(7) İzin kapsamında taşınacak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girmesinin belli kurumların kontrolüne tabi olması durumunda varış gümrük idaresine sevkinden önce giriş gümrük idaresinde eşyaya ilişkin gerekli kontroller yapılır.

(8) Bu Tebliğ kapsamında basitleştirme izni sahibi havayolu şirketlerince verilecek giriş özet beyanlara ilişkin olarak, gümrük idaresince beyanın kontrolü veya eşyanın muayene edilmesine karar verilen durumlar ile özet beyan eksiklik ve fazlalık durumları hariç olmak üzere, manifesto ve konşimentoların kağıt ortamında gümrük idaresine ibrazı zorunlu değildir.

(9) Hareket gümrük idaresince gerek görülmesi halinde, belirli bir tarih aralığında izin kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak tarama veya yoklama yöntemiyle kontroller gerçekleştirilir.

(10) Basitleştirme izni kapsamında geçici depolama yerine alınmaksızın varış gümrük idaresine sevk edilmesi planlanan eşyaya ilişkin giriş özet beyanda "ambar harici" olarak belirtilen taşıma senetlerinde, eşyanın geçici depolama yerine alınmasının gerekmesi durumunda, Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanmaksızın sistemde gümrük idaresince gerekli düzeltme yapılır.

(11) İkinci ve onuncu fıkralar çerçevesinde geçici depolama yerine alınan eşyanın varış gümrük idaresine sevki, ulusal transit rejimi çerçevesinde transit beyanı ile gerçekleştirilir.

Varış gümrük idaresinde yapılacak işlemler

MADDE 9 – (1) Basitleştirme izni kapsamında 7 nci maddede yer alan bilgilerin, hareket ve varış gümrük idarelerine iletilmek üzere izin sahibi tarafından gümrük idaresinin sistemine elektronik

veri değişimi sistemi ile iletilmiş olması koşuluyla, hava taşıtı varış havalimanına ulaştığında eşyanın varış gümrük idaresine sunulmuş olduğu ve transit işleminin sonlandırıldığı kabul edilir.

(2) Hava taşıtının varış havalimanına ulaştığının gümrük idaresince tespit edilmesi ya da herhangi bir belge aranmaksızın izin sahibi firma tarafından gümrük idaresine elektronik ortamda bildirilmesi üzerine, 8 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kayıt numarası üzerinden varış işlemleri gerçekleştirilir. Varış işlemleri ile birlikte, giriş özet beyanda ilgili konşimentoda kayıtlı eşya bilgileri de varış gümrük idaresindeki kayıt ile ilişkilendirilir ve eşyaya ilişkin varış gümrük idaresindeki işlemler söz konusu kayıtlar üzerinden yürütölür.

(3) Eşyanın boşaltılması sonrasında izin sahibi havayolu işleticisi veya gümrük idaresince yapılan tespit sonucunda serbest dolaşımda olmayan eşyanın beyanda belirtilen cinsine uygun olmakla birlikte;

a) Kap adedinin miktarca eksik çıkması ve eksik çıkan eşyanın 10 gün içerisinde başka bir hava taşıtı ile getirilerek varış gümrük idaresine sunulmaması durumunda, varış gümrük idaresince izin sahibinden eksikliğin mahrecindeki eksik yüklemenden veya yanlış beyandan kaynaklandığının, yirmi sekiz gün içerisinde varış gümrük idaresine ispat edilmesi istenir. Bu süre yazılı başvuru halinde, yirmi sekiz gün daha uzatılabilir. Eksikliğin sebebinin süresi içerisinde ispat edilmesi halinde, işlemler tamamlanır. Eksikliğin sebebinin süresi içerisinde ispat edilememesi halinde, gümrük vergileri ve diğer yüklerin tahsil edilmesinin yanı sıra, Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanır.

b) Kap adedinin miktarca fazla çıkması halinde, fazla çıkan eşya geçici depolama yerine alınır; talep edilmesi halinde, beyana konu diğer eşyanın gümrük işlemlerine devam edilir. Beyannameye ekli fatura ve ticari belgelerde kayıtlı bilgilerden fazlalığın yanlış beyan sebebiyle ortaya çıktığı anlaşılırsa, fazla eşyaya ilişkin rejim beyanında bulunulmasına izin verilir. Aksi halde, fazlalığın mahrecindeki fazla yüklemenden veya yanlış beyandan kaynaklandığının, 28 gün içerisinde ispat edilmesi gerekir. Bu süre yazılı başvuru halinde, yirmi sekiz gün daha uzatılabilir. Fazlalığın sebebinin süresi içerisinde ispat edilmesi halinde, fazla çıkan eşyaya ilişkin rejim beyanında bulunulmasına izin verilir. Fazlalığın sebebinin süresi içerisinde ispat edilememesi halinde, fazla çıkan eşya Kanunun 177 nci maddesi kapsamında tasfiyeye tabi tutulur.

c) Varış gümrük idaresinde yapılan kontrol neticesinde tespit edilen beyana aykırılığın 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu da ihlal eder nitelikte olduğu sonucuna varılması durumunda, izin sahibinin havayolu ile eşya taşımacılığına ilişkin olarak uluslararası ve ulusal mevzuat ile düzenlenmiş sorumlulukları da göz önünde bulundurularak, ilgili hükümler uyarınca gerekli işlemler yapılır.

(4) Varış gümrük idaresi, gerekli gördüğü hallerde beyanı kontrol veya eşyayı muayene edebilir ve bu amaçla manifesto ve manifesto içeriği konşimentoların çıktılarının sunulmasını isteyebilir.

(5) Varış gümrük idaresince gerek görülmesi halinde, belirli bir tarih aralığında izin kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak tarama veya yoklama yöntemiyle kontroller gerçekleştirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İzin Askıya Alınması ve İptali

İzin askıya alınması

MADDE 10 – (1) Yönetmeliğin 234 üncü maddesi çerçevesinde, izin koşullarından herhangi birinin artık karşılanmadığının izin sahibince bildirilmesi veya gümrük idaresince tespit edilmesi durumunda, eksikliklerin düzeltilmesi ve/veya durumun açıklanmasını teminen bildirim tarihinden başlamak üzere otuz gün süre verilir. Bu süre, izin sahibinin eksikliklerin giderilebileceğine dair inandırıcı bilgi ve belge sunması kaydıyla otuz gün süreyle uzatılabilir.

(2) İzin sahibi, birinci fıkrada belirtilen durumları verilen süre içinde düzeltmezse izin makamı, izin sahibinin durumu düzeltmek üzere gerekli önlemleri almasına imkân vermek amacıyla izni otuz gün süre ile askıya alır ve durumu izin sahibine bildirir. Otuz günlük askıya alma süresi izin sahibinin talebi üzerine altmış gün daha uzatılabilir. Verilen ek süreler içinde de gerekli düzeltme yapılmazsa bu Tebliğin 11 inci maddesi kapsamında izin iptal edilir.

(3) Bu Tebliğde belirtilen hükümlerden herhangi birine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması halinde, mevzuattaki cezai hükümler saklı kalmak üzere, izin sahibi ilk iki seferde yazılı olarak uyarılır. Bir takvim yılı içerisinde iki kez yazılı olarak uyarılmasına rağmen aynı hükmün üçüncü kez ihlal edilmesi durumunda izin, otuz gün süreyle askıya alınır.

(4) Kamunun emniyet ve güvenliğine, kamu sağlığına veya çevreye karşı tehdidin niteliği veya seviyesi itibarıyla gerek görüldüğünde izin askıya alınır.

İzin iptali

MADDE 11 – (1) Yönetmeliğin 234 üncü maddesi çerçevesinde, aşağıdaki durumlardan herhangi birinin mevcudiyeti durumunda izin iptal edilir:

a) İzin yanlış bilgilere veya sahte belgelere dayanılarak verildiğinin anlaşılması.

b) Basitleştirme izni için gerekli koşulların artık mevcut olmadığına anlaşılması ve 10 uncu maddede belirtilen süreler içerisinde izin sahibinin eksiklikleri gidermemesi veya durumu düzeltmek için gerekli önlemleri almaması.

c) Yönetmeliğin 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan kişilerden herhangi biri hakkında aynı bentte sayılan kanunlara muhalefetten dolayı kesinleşmiş yargı kararının verilmiş olması durumunda hakkında yargı kararı verilmiş kişinin 60 gün içerisinde firma ile ilişkisinin kesilmemiş olması.

(2) İzin iptali bildirim tarihinden itibaren yürürlüğe girer. Bununla birlikte, izin sahibinin haklı talepleri söz konusu olduğunda yetkili makamlar, iptalin yürürlüğe giriş tarihini erteleyebilir. Bu durumda, kararın yürürlüğe gireceği tarih belirtilir.

(3) Birinci fıkradaki iptal işlemini müteakip bir yıl içerisinde yapılan izin başvuruları reddedilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İzin Sahibinin Yükümlülükleri ve Sonradan Kontrol

İzin sahibinin yükümlülükleri

MADDE 12 – (1) İzin sahibi,

a) Basitleştirme izni kapsamında taşıma yapılacak havalimanlarına ilişkin değişiklik söz konusu olduğunda, söz konusu değişiklikleri, taşımaların başlamasının planlandığı tarihten en geç 15 gün öncesinde Bakanlığa bildirmekle,

b) 7 nci maddede yer alan bilgileri hareket ve varış gümrük idarelerinin elektronik ortamda anlık erişimine hazır bulundurmakla ve hareket ve varış gümrük idarelerine iletilmek üzere gümrük idaresinin sistemine elektronik veri değişimi sistemi ile iletmekle,

c) Belirli bir tarih aralığında izin kapsamında gerçekleştirmiş olduğu işlemlere ilişkin manifesto ve manifesto kapsamı konşimentoların gümrük idaresince sorgulanabilmesi için işlem

tarihinden itibaren üç yıl süre ile gerekli erişimi sağlamakla ve gümrük idaresince talep edilmesi halinde, liste halinde gümrük idaresine ibraz etmekle,

ç) Gümrük idaresince talep edilmesi veya sistemdeki bilgilere anlık erişimin sağlanamadığı hallerde hareket ve varış gümrük idarelerine manifestonun ve manifesto kapsamı konşimentoların çıktısını sunmakla,

d) İzin kapsamında taşınacak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girmesinin belli kurumların kontrolüne tabi olması durumunda varış gümrük idaresine sevkinden önce giriş gümrük idaresinde eşyaya ilişkin gerekli kontrollerin yapılmasını sağlamakla,

e) Kayıtlarında, izin kapsamı sevkiyatlara konu eşyanın statüsüne ilişkin gerekli ayrımı sağlamakla,

f) Ticari ve taşımaya ilişkin kayıtlarını, gümrük idaresince yapılan ve özellikle sonradan kontrol kapsamında yapılacak denetimlerin sağlıklı ve etkin bir şekilde yapılmasına olanak verecek, bilgi ve kayıtların gerçekliğini koruyan şekilde ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakla ve elektronik haberleşme güvenliğini sağlamakla,

g) Sevkiyatın ayniyetini sağlamak üzere gerekli tedbirleri almakla,

ğ) Rejim hak sahibine ilişkin tüm yükümlülükleri yerine getirmekle,

h) Gümrük idaresinin yapacağı gümrük kontrolleri için gerek duyulan uygun ortamı sağlamakla,

ı) Her türlü usulsüzlük ve uyuşmazlıkları hareket ve varış gümrük idarelerine bildirmekle, aynı zamanda usulsüzlük ve uyuşmazlıkları araştırma konusunda hareket ve varış gümrük idareleri ile işbirliği yapmakla,

i) İzin şartlarına ilişkin durumunda bir değişiklik olması halinde, en geç otuz gün içerisinde izin makamına durumunu bildirmekle, yükümlüdür.

Basitleştirme izni kapsamındaki işlemlerin sonradan kontrolü

MADDE 13 – (1) İzin sahibince gerçekleştirilen işlemler, 27/10/2008 tarihli ve 27037 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında sonradan kontrole tabi tutulur.

(2) Yürütülen sonradan kontrol sırasında izin sahibinin izne ilişkin koşulları taşımaya devam edip etmediği de kontrol edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetki

MADDE 14 – (1) Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü), bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, havayolu ile basitleştirilmiş usulde taşınacak eşyaya sınırlama getirmeye, özel ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğde yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 6)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, ortak transit ve ulusal transit rejimleri çerçevesinde eşyanın demiryolu ile basitleştirilmiş usulde taşınmasına ilişkin olarak uygulanacak usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 22/6/2012 tarihli ve 6333 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan 20/5/1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 84 ilâ 92 nci maddeleri ve 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 235 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) **Bakanlık:** Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

b) **CIM Taşıma Belgesi:** 21/3/1985 tarihli ve 3172 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşmenin (COTIF) Ek-B'sinde belirtilen taşıma belgesini,

c) Hareket gümrük idaresi: Eşyanın transit rejimine tabi tutulduğu ve basitleştirme izni kapsamında transit beyanı olarak kabul edilen bilgilerin sunulduğu gümrük idaresini,

ç) İzin: Eşyanın demiryolu ile basitleştirilmiş usulde taşınmasına ilişkin verilen izni,

d) İzin sahibi: Eşyanın demiryolu ile basitleştirilmiş usulde taşınmasına ilişkin izin verilen demiryolu tren işletmecisini,

e) Kanun: 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,

f) Sınır gümrük idaresi: Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yaptığı veya Türkiye Gümrük Bölgesini terk ettiği gümrük idaresini,

g) Sözleşme: 22/6/2012 tarihli ve 6333 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan 20/5/1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi,

ğ) Varış gümrük idaresi: Transit rejimine tabi tutulan eşyanın, rejimin sonlandırılması için sunulması gereken gümrük idaresini,

h) Yönetmelik: 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hususlar

Başvuru koşulları ve istenilen belgeler

MADDE 4 – (1) 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun uyarınca ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yük taşımacılığı yapmak üzere Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca yetkilendirilmiş bir demiryolu tren işletmecisine eşyanın demiryolu ile taşınmasına ilişkin basitleştirme izni verilebilmesi için, Yönetmeliğin 235 inci maddesinde belirtilen koşullara ilave olarak, demiryolu tren işletmecisinin CIM Taşıma Belgesi, sevkiyat kayıtları ve muhasebe kayıtlarını elektronik ortamda tutması ve bu bilgilere hareket, varış ve sınır gümrük idarelerinin anlık erişimi için gerekli elektronik altyapıya sahip olması gerekir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen genel ve özel koşulları karşılayan başvuru sahiplerinin, Yönetmeliğin 235 inci maddesi uyarınca ibraz edilecek belgelere ek olarak;

a) Ek-1’de yer alan örneğe uygun olarak doldurulmuş demiryolu basitleştirmesi için başvuru formunu,

b) Bağlı bulunduğu ticaret sicil müdürlüğü bilgisi ile kuruluş ve yapılan değişiklikler dahil bütün ticaret sicil gazetelerinin tarih ve sayılarını içerir listeyi,

c) Yönetim Kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının arşiv bilgilerini de içeren son bir ay içerisinde alınmış adli sicil kayıtlarını,

ç) Firmayı temsile yetkili kişilerin imza sirkülerini,

d) Şirketi temsile yetkili kişilerce imzalanmış Ek-2'de yer alan beyan ve taahhüt metnini,

e) Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yük taşımacılığı yapmak üzere Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca yetkilendirildiğine ilişkin belgeyi ve aktif olarak yük taşımacılığı yaptığını kanıtlayan, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından alınmış yazıyı,

f) Basitleştirme izni kapsamında taşıma yapılacak istasyonların listesini,

izin makamına sunması gerekir.

Başvuru yeri ve izin makamı

MADDE 5 – (1) Eşyanın demiryolu ile taşınmasına ilişkin basitleştirme izni için başvuru yeri ve izin makamı Gümrükler Genel Müdürlüğüdür.

Basitleştirme izninin verilmesi

MADDE 6 – (1) İzin makamı, basitleştirmelerden yararlanma başvurusu üzerine yapılacak değerlendirme neticesine göre izni verir veya başvuruyu reddeder.

(2) Yönetmeliğin 233 üncü maddesi kapsamında, aranan belgelerin bir kısmının başvuru dosyasında yer almadığının veya eksik bilgi içerdiğinin tespit edilmesi halinde, başvuru sahibine bildirilen eksiklikler bunlara ilişkin bildirim yapıldığı tarihi müteakip en geç altmış gün içinde tamamlanır. Bu süre içerisinde tamamlanmayan başvuru yapılmamış sayılır ve başvuru evrakları başvuru sahibine geri gönderilir.

(3) Başvuru kabul edildiğinde Ek-3'te yer alan izin belgesi düzenlenerek başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.

(4) Başvurunun reddi, başvuru sahibine gerekçesi ile birlikte yazılı olarak bildirilir.

(5) Basitleştirme izni, eşyanın ortak ve ulusal transit rejimleri kapsamında taşınmasında kullanılabilir.

(6) Basitleştirme izni, Yönetmeliğin 225 inci maddesi kapsamına giren eşyanın ve Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 22.08 ve 24.02 pozisyonlarında yer alan eşyanın taşınmasında kullanılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İzin Sahibince ve Gümrük İdaresince Gerçekleştirilecek İşlemler

Transit beyanı olarak hareket gümrük idaresine iletilecek bilgiler

MADDE 7 – (1) Basitleştirme izni kapsamında taşıma yapan demiryolu tren işletmecisi, taşıma işlemleri için rejim hak sahibidir.

(2) İzin sahibi tarafından basitleştirme izni kapsamında işlem yapılan CIM Taşıma Belgesi, sevkiyat kayıtları ve muhasebe kayıtları, gümrük idaresinin elektronik ortamda anlık erişimine açık olmalıdır.

(3) Basitleştirme izni kapsamında gümrük idaresine, her bir taşımaya ilişkin olarak vagon bazında;

- a) Vagon numarası,
 - b) CIM Taşıma Belgesi numarası,
 - c) Planlanan sevkiyat tarihi,
 - ç) Hareket gümrük idaresi,
 - d) Varış gümrük idaresi,
- bilgileri elektronik ortamda iletilir.

(4) Üçüncü fıkra kapsamında ilgili CIM Taşıma Belgesi numarasının karşısında;

a) Transit rejimine tabi tutulan serbest dolaşımda olmayan eşya için "T" kodu,

b) Transit rejimine tabi tutulan, serbest dolaşımda olmayan ve daha önceki bir sefer ile taşınan eşyanın devamı niteliğindeki eşya için "TD" kodu,

c) İhracata konu eşya için "X" kodu,

ç) İhracata konu olan ve daha önceki bir sefer ile taşınan eşyanın devamı niteliğindeki eşya için "XD" kodu, kullanılır.

(5) Basitleştirme izni kapsamında, üçüncü ve dördüncü fıkralarda yer alan bilgiler, taşıtın hareketine kadar izin sahibi tarafından gümrük idaresinin sistemine elektronik veri değişimi sistemi ile elektronik imzalı olarak iletilir ve CIM Taşıma Belgesi bilgileri, eşyaya ilişkin giriş özet beyan ya da ihracat beyannamesi kayıtları ile ilişkilendirilir. Söz konusu bilgilerin gümrük idaresinin sistemi tarafından kabul edilmesi ile birlikte izin sahibine kayıt numarası bilgisi iletilir. İzin sahibi tarafından gümrük idaresinin sistemine iletilen bilgilerde değişiklik yapılmak istenirse, ilgili kayıt numarası kullanılarak değişiklik bilgileri taşıtın varış istasyonuna

varışına kadar gümrük idaresinin sistemine elektronik veri değişimi sistemi ile iletilir.

(6) İzin sahibi, gümrük idaresince talep edilmesi halinde, belirli bir tarih aralığında basitleştirme izni kapsamında gerçekleştirmiş olduğu işlemlere ilişkin bilgileri, liste halinde gümrük idaresine ibraz eder.

(7) Altıncı fıkrada belirtilen ve gümrük idaresine ibraz edilecek listede üçüncü fıkrada belirtilen bilgiler ile her bir CIM Taşıma Belgesi için asgari olarak aşağıdaki bilgilere yer verilir:

- a) Alıcı,
- b) Gönderici,
- c) Kap adedi,
- ç) Eşyanın tanınması için gerekli tüm bilgileri içeren normal ticari tanımı (Eşyanın gruplandırılması durumunda, eşya tanımı yerine “konsolide” ifadesi kullanılır),
- d) Brüt ağırlık.

(8) Bu Tebliğ kapsamında basitleştirme izni sahibi demiryolu tren işletmecileri tarafından verilecek giriş özet beyanlara ilişkin olarak, gümrük idaresince beyanın kontrolü veya eşyanın muayene edilmesine karar verilen durumlar ile özet beyan eksiklik ve fazlalık durumları hariç olmak üzere, özet beyanların kağıt ortamında gümrük idaresine ibrazı zorunlu değildir.

(9) Bir serbest bölgeden çıkarılarak varış gümrük idaresine demiryolu ile sevk edilecek eşyanın serbest bölgeden çıkışına ilişkin düzenlenen transit beyanında, rejim hak sahibinin izin sahibi demiryolu tren işletmecisi olması ve CIM Taşıma Belgesinin transit beyanına eklenmesi koşuluyla, işlemler, üçüncü ve dördüncü fıkralarda yer alan bilgilerin izin sahibi tarafından gümrük idaresinin sistemine elektronik veri değişimi sistemi ile iletilmesine gerek olmaksızın bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde ve transit beyanı üzerinden yürütülür.

Etiket

MADDE 8 – (1) İzin sahibi, Sözleşme Ek III, İlave B11'e uygun olan ve Ek-4'te örneği yer alan piktogramı taşıyan etiketleri kullanmak suretiyle, basitleştirilmiş usul kapsamında taşınacak eşyanın tanınmasını sağlar.

(2) Bu etiketler, CIM Taşıma Belgesinin sol üst köşesine yapıştırılır. Ayrıca, ortak transit rejimi kapsamı taşımalarda, tam yüklü olması durumunda ilgili demiryolu vagonuna veya diğer durumlarda kaplara da etiket yapıştırılır.

(3) CIM Taşıma Belgesi üzerinde, birinci fıkrada belirtilen etiketin yerine bu piktogramı yeşil renkte basan bir mühür kullanılabilir.

(4) Ulusal transit rejimi kapsamındaki taşımalar için, vagon, kap veya kaplara etiket yapıştırılmasına gerek yoktur.

(5) Etiketlerin, Sözleşme Ek III, İlave B11'de yer alan örneğe uygun olarak hazırlanmasından ve basımından izin sahibi sorumludur.

Yükleme listeleri

MADDE 9 – (1) CIM Taşıma Belgesine, Sözleşme Ek III, İlave B4'teki örneğe uygun olarak düzenlenen yükleme listeleri eklenebilir. Bu listelerin sayısı, CIM Taşıma Belgesinde eşlik eden belgelere ilişkin bilgiler için ayrılmış kutuda gösterilir.

(2) CIM Taşıma Belgesine eşlik eden yükleme listeleri, bu belgenin ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

(3) Yükleme listesi, CIM Taşıma Belgesinin ilgili olduğu vagon numarasını veya konteynerli taşımada eşyanın bulunduğu konteynerin numarasını içerir.

(4) Yükleme listelerinin aslı üzerinde sevk eden istasyonun mührü bulunur.

Ayniyet önlemleri

MADDE 10 – (1) Vagonlar ve mühürlenmeye uygun diğer taşıma araçlarının izin sahibi tarafından mühürlenmesi esastır. Bununla birlikte, mühürlü olarak izin sahibi tarafından teslim alınan vagonlar ve mühürlenmeye uygun diğer taşıma araçlarına, izin sahibince yeniden mühür tatbik edilmeyebilir. Her durumda, vagonlar ve mühürlenmeye uygun diğer taşıma araçları üzerindeki mühürlerin numaraları, izin sahibi tarafından CIM Taşıma Belgesinin 21 no.lu kutusuna kaydedilir.

(2) Hareket gümrük idaresince, izin sahibi tarafından alınan ayniyet önlemleri kontrol edilir, aksine karar alınmasını gerektiren bir tespitte bulunulmadığı durumlarda yeni bir mühürleme yapılmaz. Hareket gümrük idaresince gerekli görülerek mühür tatbik edilmesi halinde, hareket gümrük idaresi, CIM Taşıma Belgesinin 21 no.lu kutusuna, bu şekilde takılmış mühürlere ilişkin bilgileri yazar.

(3) Ayniyet için alınan diğer önlemler dikkate alınarak, CIM Taşıma Belgesinin 21 no.lu kutusundaki veya tamamlayıcı belgelerdeki tanımı, bunların hemen tanınmasını mümkün kılıyorsa ve mühürleme mümkün olmuyorsa, mühürlemeden vazgeçilebilir.

(4) Üçüncü fıkraya uygun olarak eşyanın ayniyetinin mühürleme dışındaki yollarla sağlanması halinde, izin sahibi, CIM Taşıma Belgesinin 21 no.lu kutusuna "Vazgeçme – 92110" ibaresini yazar.

(5) Sökülmeleri için özel araçlar gerektiren yüksek güvenliki mühürlerin bir taşıma aracının mühürlenmesi için kullanılması halinde izin sahibi, hareket gümrük idaresinin istemesi halinde mühürleri söker.

(6) İzin sahibi, kendi kullanacağı mühürlere ait örnekleri işlem yapacağı gümrük idarelerine sunar.

Hareket gümrük idaresince yapılacak kontroller

MADDE 11 – (1) Hareket gümrük idaresi tarafından, ortak ya da ulusal transit rejimi kapsamında sevk edilmek üzere izin sahibi tarafından gümrüğe sunulan vagonlar ile bu vagonlara ilişkin CIM belgeleri ve ekleri üzerinde;

a) Eşyanın ticari tanımı ile, mühürlenmiş olan vagon veya konteynerlerin mühür numaralarının, CIM Taşıma Belgesinin eşyanın tanımı için ayrılmış 21 no.lu kutusuna; eşyanın gümrük tarife alt pozisyonunun ise, CIM Taşıma Belgesinin armonize eşya kodu için ayrılmış 24 no.lu kutusuna yazılmış olduğunun kontrolü,

b) Eşyaya ilişkin özet beyan ve varış bildirimini ya da önceki gümrük rejimine ilişkin gümrük beyannamelerinin numaralarının CIM Taşıma Belgesinin 99 no.lu kutusuna kaydedildiğinin ya da bu kutuya sığmaması durumunda bir liste halinde ekte sunulduğunun kontrolü,

c) İzin sahibi tarafından, 7 nci maddenin beşinci fıkrasında belirtilen kayıt numarasının CIM Taşıma Belgesi üzerine yazıldığı kontrolü,

ç) İzin sahibi tarafından alınan ayniyet önlemlerinin kontrolü,

d) Ortak transit rejimi kapsamı taşımalarla sınırlı olarak, CIM Taşıma Belgesinin 58 (b) no.lu kutusunda yer alan "Basitleştirilmiş demiryolu transit prosedürü" ifadesinin yanında yer alan "Evet" ibaresinin işaretlenerek, demiryolu tren işletmecisine ait olan Uluslararası Demiryolları Birliği (UIC) işletme kodunun, aynı kutudaki rejim hak sahibi (asıl sorumlu) için ayrılmış alana kaydedildiğinin kontrolü,

e) Ortak transit rejimi kapsamı taşımalarla sınırlı olarak, CIM Taşıma Belgelerinin üzerine, taşımanın basitleştirilmiş usul kapsamında gerçekleştirildiğini belirten yeşil piktogramlı etiketlerin yapıştırıldığı ya da bu piktogramı yeşil renkte basan bir mührün uygulandığının kontrolü,

gerçekleştirilir.

(2) Hareket gümrük idaresi gerekli gördüğü hallerde beyanı kontrol veya eşyayı muayene edebilir ve bu amaçla taşımaya ilişkin belgelerin sunulmasını isteyebilir.

(3) İzin kapsamında taşınacak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girmesinin belli kurumların kontrolüne tabi olması durumunda, varış gümrük idaresine sevkinden önce giriş gümrük idaresinde eşyaya ilişkin gerekli kontroller yapılır.

(4) Hareket gümrük idaresince gerek görülmesi halinde, belirli bir tarih aralığında izin kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak tarama veya yoklama yöntemiyle kontroller gerçekleştirilir.

Eşyanın sevk

MADDE 12 – (1) Yapılan kontroller neticesinde herhangi bir uygunsuzluğun tespit edilmemesi halinde, CIM Taşıma Belgesinin 21 no.lu kutusuna, taşımanın türüne göre T1, T2 veya TR sembolleri yazılarak gümrük idaresi tarafından mühür uygulanır ve CIM Taşıma Belgesinin aslı ile birlikte trenin hareketine izin verilir.

(2) Trenin hareketinden sonra izin sahibi tarafından sevk edilmiş vagonlara ilişkin hazırlanan listenin ekinde, 7 nci maddenin beşinci fıkrasında belirtilen kayıt numaralarının da yer aldığı CIM Taşıma Belgelerinin birer örneğine yer verilir ve söz konusu belgeler üzerinden, işlem yapılan tüm vagonların sevk edilip edilmediğinin kontrolü gerçekleştirilir.

Taşıma sözleşmelerinin değiştirilmesi

MADDE 13 – (1) Taşıma sözleşmesinde değişiklik yapılarak;

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında sona erecek olan bir taşıma işleminin Türkiye Gümrük Bölgesi içinde sona ermesi,

b) Türkiye Gümrük Bölgesi içinde sona erecek olan bir taşıma işleminin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında sona ermesi,

durumunda izin sahibi, hareket idaresinin önceden izni olmadan değişiklik yapılmış sözleşmeyi uygulayamaz.

(2) Diğer durumlarda, izin sahibi, değişiklik yapılmış sözleşmeyi uygulayabilir. İzin makamı, aksine karar vermedikçe, izin sahibi, yapılan değişiklikleri hareket idaresine derhal bildirir.

Sınır gümrük idaresindeki işlemler

MADDE 14 – (1) İzin çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesi içinde başlayan transit rejimi kapsamındaki bir tren yurt dışı edilmek üzere sınır gümrük idaresine ulaştığında, mühürlerin veya alınmış olan diğer ayniyet önlemlerinin kontrolü yapılır ve 7 nci

maddenin beşinci fıkrasında belirtilen kayıt numarası üzerinden varış işlemleri gerçekleştirilir. Ayrıca, ortak transit rejimi kapsamı taşımalarda, vagonların üzerinde yeşil piktogramlı etiketlerin bulunup bulunmadığı kontrol edilir. İzin sahibi tarafından, çıkışı yapılan vagonlara ilişkin hazırlanan listenin ekinde yer alan ve ilgili ihracat beyannamesi ile çıkış bildirim bilgilerini de içeren CIM Taşıma Belgeleri üzerinden, ihracat beyannamelerinin, izin sahibi tarafından sunulmuş olan çıkış bildirimine eklenip eklenmediği ve çıkış bildiriminde yer alan tüm vagonların yurt dışı edilip edilmediği kontrol edilerek, trenin yurt dışı edilmesini müteakip çıkış bildirim onaylanır.

(2) Birinci fıkra kapsamı işlemlerde tespit edilen beyana aykırılıklar için 15 inci maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları çerçevesinde işlem yapılır.

(3) Ortak transit rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve izin çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde bir varış gümrük idaresine sevk edilecek trenin sınır gümrük idaresine ulaşması ile birlikte; trenin kontrolü yapılır ve vagonların üzerinde yeşil piktogramlı etiketlerin bulunup bulunmadığı kontrol edilir. İzin sahibi tarafından verilen özet beyanları ihtiva eden varış bildirim, bilgilerin ilgili CIM Taşıma Belgeleri ile karşılaştırılmasını müteakip onaylanır. Eşyanın varış gümrük idaresine sevkinde, 11 ve 12 nci maddeler çerçevesinde işlem yapılır.

(4) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve izin çerçevesinde ulusal transit rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde bir varış gümrük idaresine sevk edilecek trenin sınır gümrük idaresine ulaşması ile birlikte, trenin kontrolü yapılır ve izin sahibi tarafından verilen özet beyanları ihtiva eden varış bildirim, bilgilerin ilgili CIM Taşıma Belgeleri ile karşılaştırılmasını müteakip onaylanır. Eşyanın varış gümrük idaresine sevkinde, 11 ve 12 nci maddeler çerçevesinde işlem yapılır.

(5) Türkiye Gümrük Bölgesine denizyolu ile getirilen ve varış gümrük idaresine CIM Taşıma Belgesi düzenlenerek demiryolu ile sevk edilecek eşyanın, demiryolu taşımacılığının bir parçası olarak limandan demiryolu taşıtlarına yükleneceği yere kadar karayolu ile taşınmasının gerektiği durumlarda, izin sahibince söz konusu karayolu taşınmasının da sorumlulukları altında gerçekleştirileceğinin taahhüt edilmesi ve taşımanın karayolu ile gerçekleştirilecek kısmı için gerekli teminatın verilmesi koşuluyla,

izin makamınca, taşımanın tamamının bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde basitleştirilmiş usulde yapılmasına izin verilebilir.

(6) Sınır gümrük idaresi, gerekli gördüğü hallerde beyanı kontrol veya eşyayı muayene edebilir ve bu amaçla taşımaya ilişkin belgelerin sunulmasını isteyebilir.

(7) Sınır gümrük idaresince gerek görülmesi halinde, belirli bir tarih aralığında izin kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak, tarama veya yoklama yöntemiyle kontroller gerçekleştirilir.

Variş gümrük idaresinde yapılacak işlemler

MADDE 15 – (1) Basitleştirme izni kapsamında 7 nci maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan bilgilerin, izin sahibi tarafından gümrük idaresinin sistemine elektronik veri değişimi sistemi ile iletilmiş olması koşuluyla, trenin variş gümrük idaresine ulaşması ile eşyanın variş gümrük idaresine sunulmuş olduğu ve transit işleminin sonlandırıldığı kabul edilir.

(2) Trenin variş gümrük idaresine ulaştığının tespitini müteakip, mühürlerin kontrolü yapılır ve 7 nci maddenin beşinci fıkrasında belirtilen kayıt numarası üzerinden variş işlemleri gerçekleştirilir. Variş işlemleri ile birlikte, giriş özet beyanın ilgili taşıma senedinde kayıtlı eşya bilgileri de variş gümrük idaresindeki kayıt ile ilişkilendirilir ve eşyaya ilişkin variş gümrük idaresindeki işlemler söz konusu kayıtlar üzerinden yürütülür.

(3) Variş gümrük idaresinde tespit edilen beyana aykırılıklar için Gümrük Yönetmeliğinin 239 ilâ 242 nci maddeleri çerçevesinde işlem yapılır.

(4) Variş gümrük idaresinde yapılan kontrol neticesinde tespit edilen beyana aykırılığın 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu da ihlal eder nitelikte olduğu sonucuna varılması durumunda, izin sahibinin demiryolu ile eşya taşımacılığına ilişkin olarak uluslararası ve ulusal mevzuat ile düzenlenmiş sorumlulukları da göz önünde bulundurularak, ilgili hükümler uyarınca gerekli işlemler yapılır.

(5) Variş gümrük idaresi, gerekli gördüğü hallerde beyanı kontrol veya eşyayı muayene edebilir ve bu amaçla taşımaya ilişkin belgelerin sunulmasını isteyebilir.

(6) Variş gümrük idaresince gerek görülmesi halinde, belirli bir tarih aralığında izin kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak, tarama veya yoklama yöntemiyle kontroller gerçekleştirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İzin Askıya Alınması ve İptali

İzin askıya alınması

MADDE 16 – (1) Yönetmeliğin 234 üncü maddesi çerçevesinde, izin koşullarından herhangi birinin artık karşılanmadığının izin sahibince bildirilmesi veya gümrük idaresince tespit edilmesi durumunda, eksikliklerin düzeltilmesi ve/veya durumun açıklanmasını teminen izin sahibine, bildirim tarihinden başlamak üzere otuz gün süre verilir. Bu süre, izin sahibinin eksikliklerin giderilebileceğine dair inandırıcı bilgi ve belge sunması kaydıyla otuz gün süreyle uzatılabilir.

(2) İzin sahibi, birinci fıkrada belirtilen durumları verilen süre içinde düzeltmezse izin makamı, izin sahibinin durumu düzeltmek üzere gerekli önlemleri almasına imkân vermek amacıyla izni otuz gün süre ile askıya alır ve durumu izin sahibine bildirir. Otuz günlük askıya alma süresi izin sahibinin talebi üzerine altmış gün daha uzatılabilir. Verilen ek süreler içinde de gerekli düzeltme yapılmazsa bu Tebliğin 17 nci maddesi kapsamında izin iptal edilir.

(3) Bu Tebliğde belirtilen hükümlerden herhangi birine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması halinde, mevzuattaki cezai hükümler saklı kalmak üzere, izin sahibi ilk iki seferde yazılı olarak uyarılır. Bir takvim yılı içerisinde iki kez yazılı olarak uyarılmasına rağmen aynı hükmün üçüncü kez ihlal edilmesi durumunda izin, otuz gün süreyle askıya alınır.

(4) Kamunun emniyet ve güvenliğine, kamu sağlığına veya çevreye karşı bir tehdit durumunda, söz konusu tehdidin niteliği veya seviyesi itibarıyla gerek görüldüğünde izin askıya alınır.

İzin iptali

MADDE 17 – (1) Yönetmeliğin 234 üncü maddesi çerçevesinde, aşağıdaki durumlardan herhangi birinin mevcudiyeti durumunda izin iptal edilir:

a) İzinin yanlış bilgilere veya sahte belgelere dayanılarak verildiğinin anlaşılması.

b) Basitleştirme izni için gerekli koşulların artık mevcut olmadığının anlaşılması ve 16 nci maddede belirtilen süreler içerisinde izin sahibinin eksiklikleri gidermemesi veya durumu düzeltmek için gerekli önlemleri almaması.

c) Yönetmeliğin 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan kişilerden herhangi biri hakkında aynı bentte sayılan kanunlara muhalefetten dolayı kesinleşmiş yargı kararının

verilmiş olması durumunda, hakkında yargı kararı verilmiş kişinin 60 gün içerisinde firma ile ilişkisinin kesilmemiş olması.

(2) İzin iptali bildirim tarihinden itibaren yürürlüğe girer. Bununla birlikte, izin sahibinin haklı talepleri söz konusu olduğunda yetkili makamlar, iptalin yürürlüğe giriş tarihini erteleyebilir. Bu durumda, kararın yürürlüğe gireceği tarih belirtilir.

(3) Birinci fıkraya göre izni iptal edilen demiryolu tren işletmecisine, iznin iptalinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süre ile yeni izin verilmez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İzin Sahibinin Yükümlülükleri ve Sonradan Kontrol

İzin sahibinin yükümlülükleri

MADDE 18 – (1) İzin sahibi

a) Basitleştirme izni kapsamında taşıma yapılacak istasyonlara ilişkin değişiklik söz konusu olduğunda, söz konusu değişiklikleri, taşımaların başlamasının planlandığı tarihten en geç 15 gün öncesinde Bakanlığa bildirmekle,

b) 7 nci maddede yer alan bilgileri, hareket, varış ve sınır gümrük idarelerinin elektronik ortamda anlık erişimine hazır bulundurmakla ve gümrük idaresinin sistemine elektronik veri değişimi sistemi ile iletmekle,

c) Belirli bir tarih aralığında izin kapsamında gerçekleştirmiş olduğu işlemlere ilişkin bilgilerin gümrük idaresince sorgulanabilmesi için işlem tarihinden itibaren üç yıl süre ile bu bilgilere gerekli erişimi sağlamakla ve gümrük idaresince talep edilmesi halinde, bu bilgileri liste halinde gümrük idaresine ibraz etmekle,

ç) Gümrük idaresince talep edilmesi veya sistemdeki bilgilere anlık erişimin sağlanamadığı hallerde gümrük idaresine CIM Taşıma Belgesi ve ilgili belgelerin birer örneğini sunmakla,

d) İzin kapsamında taşınacak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girmesinin belli kurumların kontrolüne tabi olması durumunda, varış gümrük idaresine sevkinden önce giriş gümrük idaresinde eşyaya ilişkin gerekli kontrollerin yapılmasını sağlamakla,

e) Kayıtlarında, izin kapsamı sevkiyatlara konu eşyanın statüsüne ilişkin gerekli ayrımı sağlamakla,

f) Ticari ve taşımaya ilişkin kayıtlarını, gümrük idaresince yapılan ve özellikle sonradan kontrol kapsamında yapılacak denetimlerin sağlıklı ve etkin bir şekilde yapılmasına olanak

verecek, bilgi ve kayıtların gerçekliğini koruyan şekilde ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakla ve elektronik haberleşme güvenliğini sağlamakla,

g) Sevkiyatın ayniyetini sağlamak üzere gerekli tedbirleri almakla,

ğ) Ortak transit rejimi kapsamında gerçekleştirilecek olan taşımalarda vagonlara 8 inci maddeye uygun şekilde yeşil piktogramı taşıyan etiketleri yapıştırmakla,

h) Rejim hak sahibine ilişkin tüm yükümlülükleri yerine getirmekle,

ı) Gümrük idaresinin yapacağı gümrük kontrolleri için gerek duyulan uygun ortamı sağlamakla,

i) Her türlü usulsüzlük ve uyuşmazlıkları hareket, varış ve sınır gümrük idarelerine bildirmekle, aynı zamanda usulsüzlük ve uyuşmazlıkları araştırma konusunda gümrük idaresi ile işbirliği yapmakla,

j) İzin şartlarına ilişkin durumunda bir değişiklik olması halinde, en geç otuz gün içerisinde izin makamına durumunu bildirmekle, yükümlüdür.

Basitleştirme izni kapsamındaki işlemlerin sonradan kontrolü

MADDE 19 – (1) İzin sahibince gerçekleştirilen işlemler, 27/10/2008 tarihli ve 27037 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında sonradan kontrole tabi tutulur.

(2) Yürütülen sonradan kontrol sırasında izin sahibinin izne ilişkin koşulları taşımaya devam edip etmediği de kontrol edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetki

MADDE 20 – (1) Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü), bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, demiryolu ile basitleştirilmiş usulde taşınacak eşyaya sınırlama getirmeye, özel ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğde yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 8)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, transit rejimi çerçevesinde eşyanın denizyolu ile basitleştirilmiş usulde taşınmasına ilişkin olarak uygulanacak usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 84 ilâ 92 nci maddeleri ve 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 236 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

b) Hareket gümrük idaresi: Eşyanın transit rejimine tabi tutulduğu ve basitleştirme izni kapsamında transit beyanı olarak kabul edilen bilgilerin sunulduğu gümrük idaresini,

c) İzin: Eşyanın denizyolu ile basitleştirilmiş usulde taşınmasına ilişkin verilen izni,

ç) İzin sahibi: Eşyanın denizyolu ile basitleştirilmiş usulde taşınmasına ilişkin izin verilen kişiyi,

d) Kanun: 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,

e) Varış gümrük idaresi: Transit rejimine tabi tutulan eşyanın, rejimin sonlandırılması için sunulması gereken gümrük idaresini,

f) Yönetmelik: 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hususlar

Başvuru koşulları ve istenilen belgeler

MADDE 4 – (1) Eşyanın denizyolu ile taşınmasına ilişkin basitleştirme izni verilebilmesi için başvuru sahibinin Yönetmeliğin 230 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen koşullara ilave olarak, aşağıdaki özel koşulları sağlaması gerekir:

a) Başvuru tarihi itibarıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü) tarafından verilmiş olan Gemi Acenteliği Yetki Belgesine sahip olmak,

b) Manifesto ve konşimento kayıtlarını elektronik ortamda tutmak ve bu bilgilerin gümrük idaresinin sistemine iletilebilmesi için gerekli elektronik altyapıya sahip olmak.

(2) Birinci fıkranın uygulanmasında, başvuru sahibi tarafından, başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük son bir yıl içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesindeki deniz limanları arasında denizyoluyla 500 konteyner kapsamı eşyanın transit edilmiş olması durumunda da, Yönetmeliğin 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendindeki koşul sağlanmış olarak değerlendirilir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen genel ve özel koşulları karşılayan başvuru sahiplerinin, Yönetmeliğin 232 nci maddesi uyarınca ibraz edilecek belgelere ek olarak;

a) Ek-1’de yer alan örneğe uygun olarak doldurulmuş denizyolu basitleştirmesi için başvuru formunu,

b) Şirketi temsile yetkili kişilerce imzalanmış Ek-2’de yer alan beyan ve taahhüt metnini,

c) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü) tarafından verilmiş olan Gemi Acenteliği Yetki Belgesinin bir örneğini, sunması gerekir.

Başvuru yeri

MADDE 5 – (1) Eşyanın denizyolu ile taşınmasına ilişkin basitleştirme izni için başvuru yeri ve izin makamı Gümrükler Genel Müdürlüğüdür.

Basitleştirme izninin verilmesi

MADDE 6 – (1) Basitleştirme izni, yurtdışından Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen veya Türkiye Gümrük Bölgesinden yurtdışı edilecek olan, konteynerle taşınan eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi içerisindeki deniz limanları arasında denizyoluyla taşınmasında kullanılmak üzere verilir.

(2) İzin makamı, basitleştirmeden yararlanma başvurusu üzerine yapılacak değerlendirme neticesine göre izni verir veya başvuruyu reddeder.

(3) Yönetmeliğin 233 üncü maddesi kapsamında, aranan belgelerin bir kısmının başvuru dosyasında yer almadığının veya eksik bilgi içerdiğinin tespit edilmesi halinde, başvuru sahibine

bildirilen eksiklikler bunlara ilişkin bildirim yapıldığı tarihi müteakip en geç altmış gün içinde tamamlanır. Bu süre içerisinde tamamlanmayan başvuru yapılmamış sayılır.

(4) Başvuru kabul edildiğinde Ek-3'te yer alan izin belgesi düzenlenerek başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.

(5) Başvurunun reddi başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir. Başvurunun reddi durumunda gerekçe de belirtilir.

(6) Basitleştirme izni, Yönetmeliğin 225 inci maddesi kapsamına giren eşyanın ve Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 22.08 ve 24.02 pozisyonlarında yer alan eşyanın taşınmasında kullanılamaz.

Transit beyanı olarak gümrük idaresine iletilecek bilgiler

MADDE 7 – (1) İzin sahibi tarafından, basitleştirme izni kapsamındaki işleme konu eşyanın kayıtlı bulunduğu manifestolar, gümrük idaresinin sistemine elektronik ortamda iletilmiş olmalıdır.

(2) Basitleştirme izni kapsamında gümrük idaresine, her bir taşımaya ilişkin olarak;

a) Taşımayı gerçekleştiren gemi acentesinin vergi numarası,

b) Taşımanın gerçekleştirileceği geminin IMO ve sefer numarası,

c) Hareket tarihi,

ç) Hareket ve varış gümrük idareleri,

d) Konşimento numaraları,

bilgileri elektronik ortamda iletilir.

(3) İkinci fıkra kapsamında ilgili konşimento numarasının karşısında;

a) Serbest dolaşımda olmayan eşya için "T" kodu,

b) Serbest dolaşımda olmayan ve daha önceki bir sefer ile taşınan eşyanın devamı niteliğindeki eşya için "TD" kodu,

c) İhracata konu eşya için "X" kodu,

ç) İhracata konu olan ve daha önceki bir sefer ile taşınan eşyanın devamı niteliğindeki eşya için "XD" kodu,

kullanılır.

(4) İzin sahibi, gümrük idaresince talep edilmesi halinde, belirli bir tarih aralığında basitleştirme izni kapsamında gerçekleştirmiş olduğu işlemlere ilişkin bilgileri liste halinde gümrük idaresine ibraz eder.

(5) Dördüncü fıkroda belirtilen ve gümrük idaresine ibraz edilecek listede ikinci fıkroda belirtilen bilgiler ile her bir konşimento için asgari olarak aşağıdaki bilgilere yer verilir:

a) Konşimentodaki alıcı,

- b) Konşimentodaki gönderici,
- c) Kap adedi,
- ç) Eşyanın tanınması için gerekli tüm bilgileri içeren normal ticari tanımı (Eşyanın gruplandırılmış olması durumunda, eşya tanımı yerine “konsolide” ifadesi kullanılır),
- d) Brüt ağırlık,
- e) Konteyner numarası.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşlemler

Hareket gümrük idaresinde yapılacak işlemler

MADDE 8 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesine denizyoluyla getirilen ve giriş gümrük idaresinden Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde bir başka gümrük idaresine denizyoluyla sevk edilecek eşyaya ilişkin olarak giriş özet beyanda bu yönde bilgiye yer verilir.

(2) Eşyanın hareket gümrük idaresinden varış gümrük idaresine sevkinde basitleştirme izni çerçevesinde işlem yapılabilmesi için 7 nci maddenin ikinci fıkrasında yer alan bilgiler geminin hareketine kadar izin sahibi tarafından gümrük idaresinin sistemine elektronik veri değişimi sistemi ile iletilir ve konşimento bilgileri, 7 nci maddenin üçüncü fıkrasında sayılan kodlar kullanılarak eşyaya ilişkin özet beyan ya da beyanname kayıtları ile ilişkilendirilir. Söz konusu bilgilerin gümrük idaresinin sistemi tarafından kabul edilmesi ile birlikte izin sahibine kayıt numarası bilgisi iletilir.

(3) Basitleştirme izni kapsamında taşıma yapmak üzere 7 nci maddede yer alan bilgileri gümrük idaresinin sistemine elektronik olarak ileten izin sahibi, taşıma işlemleri için rejim hak sahibi olur.

(4) İzin sahibi tarafından gümrük idaresinin sistemine iletilen bilgilerde değişiklik yapılmak istenirse, hareket gümrük idaresince sistemde gerekli işlemler ikmal edilinceye kadar, değişiklik bilgileri ilgili kayıt numarası kullanılarak gümrük idaresinin sistemine elektronik veri değişimi sistemi ile iletilir.

(5) Hareket gümrük idaresince, basitleştirme izni kapsamında sevk edilecek eşyaya ilişkin kontroller, 7 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarındaki bilgilerin giriş özet beyan ya da beyanname kayıtları, elektronik ortamdaki manifesto bilgileri ve konşimentolarla karşılaştırılması suretiyle gerçekleştirilir. Yapılan kontroller neticesinde herhangi bir uygunsuzluğun tespit edilmemesi halinde, ikinci fıkrada belirtilen kayıt numarası üzerinden sistemdeki işlemler ikmal edilir. Yapılan kontroller neticesinde 7 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarındaki

bilgilerin yanlış beyan edildiğinin ya da bu bilgilerin giriş özet beyan ya da beyanname kayıtları ile ilişkilendirilmesinde hata yapıldığının tespit edilmesi halinde, sistemdeki işlemler ikmal edilmeden önce izin sahibinin söz konusu bilgileri düzeltmesine izin verilir.

(6) Hareket gümrük idaresi, risk analizlerinden de yararlanmak suretiyle, gerekli gördüğü hallerde beyanı kontrol veya eşyayı muayene edebilir ve bu amaçla manifesto ve manifesto içeriği konşimentoların çıktıları ile eşyaya ve taşımaya ilişkin ilgili diğer belgelerin sunulmasını isteyebilir.

(7) İzin kapsamında taşınacak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girmesinin belli kurumların kontrolüne tabi olması durumunda varış gümrük idaresine sevkinden önce giriş gümrük idaresinde eşyaya ilişkin gerekli kontroller yapılır.

(8) Hareket gümrük idaresince gerek görülmesi halinde, belirli bir tarih aralığında izin kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak tarama veya yoklama yöntemiyle kontroller gerçekleştirilir.

Varış gümrük idaresinde yapılacak işlemler

MADDE 9 – (1) Basitleştirme izni kapsamında taşımanın gerçekleştirildiği geminin varış limanına ulaştığının gümrük idaresince tespit edilmesi üzerine, 8 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kayıt numarası üzerinden varış işlemi gerçekleştirilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca yapılan varış işlemi ile birlikte;

a) Serbest dolaşımda olmayan eşya için giriş özet beyanda ilgili taşıma senedinde kayıtlı eşya bilgileri varış gümrük idaresindeki kayıt ile ilişkilendirilir ve eşyaya ilişkin varış gümrük idaresindeki işlemler söz konusu kayıtlar üzerinden yürütülür.

b) Yurtdışı edilmek üzere varış gümrük idaresine sevk edilen ihracat eşyası için 8 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kayıtlarla ilişkilendirilen ihracat beyannamelerinin çıkış bildirimine kaydedilmesine sistem tarafından izin verilir ve geminin Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden sonra çıkış bildirimine ilişkin işlemler tamamlanır.

(3) Varış gümrük idaresi, risk analizlerinden de yararlanmak suretiyle, gerekli gördüğü hallerde beyanı kontrol veya eşyayı muayene edebilir ve bu amaçla manifesto ve manifesto içeriği konşimentoların çıktıları ile eşyaya ve taşımaya ilişkin ilgili diğer belgelerin sunulmasını isteyebilir.

(4) Varış gümrük idaresinde tespit edilen beyana aykırılıklar için Yönetmeliğin 239 ilâ 242 nci maddeleri çerçevesinde işlem yapılır.

(5) Varış gümrük idaresinde yapılan kontrol neticesinde, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu ihlal eder nitelikte bir fiil tespit edilmesi durumunda, izin sahibinin denizyolu ile eşya taşımacılığına ilişkin olarak uluslararası ve ulusal mevzuat ile düzenlenmiş sorumlulukları da göz önünde bulundurularak, ilgili hükümler uyarınca gerekli işlemler yapılır.

(6) Varış gümrük idaresince gerek görülmesi halinde, belirli bir tarih aralığında izin kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak tarama veya yoklama yöntemiyle kontroller gerçekleştirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İzin Askıya Alınması ve İptali

İzin askıya alınması

MADDE 10 – (1) Yönetmeliğin 234 üncü maddesi çerçevesinde, izin koşullarından herhangi birinin artık karşılanmadığının izin sahibince bildirilmesi veya gümrük idaresince tespit edilmesi durumunda, eksikliklerin düzeltilmesi ve/veya durumun açıklanmasını teminen bildirim tarihinden başlamak üzere otuz gün süre verilir. Bu süre, izin sahibinin eksikliklerin giderilebileceğine dair inandırıcı bilgi ve belge sunması kaydıyla otuz gün süreyle uzatılabilir.

(2) İzin sahibi, birinci fıkrada belirtilen durumları verilen süre içinde düzeltmezse izin makamı, izin sahibinin durumu düzeltmek üzere gerekli önlemleri almasına imkân vermek amacıyla izni otuz gün süre ile askıya alır ve durumu izin sahibine bildirir. Otuz günlük askıya alma süresi izin sahibinin talebi üzerine altmış gün daha uzatılabilir. Verilen ek süreler içinde de gerekli düzeltme yapılmazsa bu Tebliğin 11 inci maddesi kapsamında izin iptal edilir.

(3) Bu Tebliğde belirtilen hükümlerden herhangi birine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması halinde, mevzuattaki cezai hükümler saklı kalmak üzere, izin sahibi ilk iki seferde yazılı olarak uyarılır. Bir takvim yılı içerisinde iki kez yazılı olarak uyarılmasına rağmen aynı hükmün üçüncü kez ihlal edilmesi durumunda izin, otuz gün süreyle askıya alınır.

(4) Kamunun emniyet ve güvenliğine, kamu sağlığına veya çevreye karşı tehdidin niteliği veya seviyesi itibarıyla gerek görüldüğünde izin askıya alınır.

İzin iptali

MADDE 11 – (1) Yönetmeliğin 234 üncü maddesi çerçevesinde, aşağıdaki durumlardan herhangi birinin mevcudiyeti durumunda izin iptal edilir:

a) İzin yanlış bilgilere veya sahte belgelere dayanılarak verildiğinin anlaşılması.

b) Basitleştirme izni için gerekli koşulların artık mevcut olmadığına anlaşılması ve 10 uncu maddede belirtilen süreler içerisinde izin sahibinin eksiklikleri gidermemesi veya durumu düzeltmek için gerekli önlemleri almaması.

c) Yönetmeliğin 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan kişilerden herhangi biri hakkında aynı bentte sayılan kanunlara muhalefetten dolayı kesinleşmiş yargı kararının verilmiş olması durumunda hakkında yargı kararı verilmiş kişinin 60 gün içerisinde firma ile ilişkisinin kesilmemiş olması.

(2) İzin iptali bildirim tarihinden itibaren yürürlüğe girer. Bununla birlikte, izin sahibinin haklı talepleri söz konusu olduğunda izin makamı, iptalin yürürlüğe giriş tarihini erteleyebilir. Bu durumda, kararın yürürlüğe gireceği tarih belirtilir.

(3) Birinci fıkradaki iptal işlemini müteakip bir yıl içerisinde yapılan izin başvuruları reddedilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İzin Sahibinin Yükümlülükleri ve Sonradan Kontrol

İzin sahibinin yükümlülükleri

MADDE 12 – (1) İzin sahibi;

a) Basitleştirme izni kapsamında taşıma yapılacak deniz limanlarına ilişkin değişiklik söz konusu olduğunda, söz konusu değişiklikleri, taşımaların başlamasının planlandığı tarihten en geç 15 gün öncesinde Bakanlığa bildirmekle,

b) 7 nci maddede yer alan bilgileri gümrük idaresinin sistemine elektronik veri değişimi sistemi ile iletmekle,

c) Belirli bir tarih aralığında izin kapsamında gerçekleştirmiş olduğu işlemlere ilişkin bilgileri, gümrük idaresince talep edilmesi halinde, liste halinde gümrük idaresine ibraz etmekle,

ç) Hareket veya varış gümrük idarelerince talep edilmesi halinde, manifestonun ve manifesto içeriği konşimentoların çıktıkları ile eşyaya ve taşımaya ilişkin ilgili diğer belgeleri sunmakla,

d) İzin kapsamında taşınacak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girmesinin belli kurumların kontrolüne tabi olması durumunda varış gümrük idaresine sevkinden önce giriş gümrük

idaresinde eşyaya ilişkin gerekli kontrollerin yapılmasını sağlamakla,

e) Kayıtlarında, izin kapsamı sevkiyatlara konu eşyanın statüsüne ilişkin gerekli ayırımı sağlamakla,

f) Ticari ve taşımaya ilişkin kayıtlarını, gümrük idaresince yapılan ve özellikle sonradan kontrol kapsamında yapılacak denetimlerin sağlıklı ve etkin bir şekilde yapılmasına olanak verecek, bilgi ve kayıtların gerçekliğini koruyan şekilde ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakla ve elektronik haberleşme güvenliğini sağlamakla,

g) Sevkiyatın ayniyetini sağlamak üzere gerekli tedbirleri almakla,

ğ) Rejim hak sahibine ilişkin tüm yükümlülükleri yerine getirmekle,

h) Gümrük idaresinin yapacağı gümrük kontrolleri için gerek duyulan uygun ortamı sağlamakla,

ı) Her türlü usulsüzlük ve uyuşmazlıkları hareket ve varış gümrük idarelerine bildirmekle, aynı zamanda usulsüzlük ve uyuşmazlıkları araştırma konusunda hareket ve varış gümrük idareleri ile işbirliği yapmakla,

i) İzin şartlarına ilişkin durumunda bir değişiklik olması halinde, en geç otuz gün içerisinde izin makamına durumunu bildirmekle, yükümlüdür.

Basitleştirme izni kapsamındaki işlemlerin sonradan kontrolü

MADDE 13 – (1) İzin sahibince gerçekleştirilen işlemler, 27/10/2008 tarihli ve 27037 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında sonradan kontrole tabi tutulur.

(2) Yürütülen sonradan kontrol sırasında izin sahibinin izne ilişkin koşulları taşımaya devam edip etmediği de kontrol edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetki

MADDE 14 – (1) Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü), bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, denizyolu ile basitleştirilmiş usulde taşınacak eşyaya sınırlama getirmeye, özel ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğde yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 1)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; TIR karnesi himayesinde karayolu ile uluslararası eşya taşıyan yerli ve yabancı plakalı taşıtların gümrük işlemlerine ilişkin Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde tabi olacakları usul ve esaslar ile birlikte ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet, görev ve yetkilerini düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 31/3/1985 tarihli ve 18711 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16/1/1985 tarihli ve 85/8993 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan 1975 tarihli TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10 ve 91 inci maddeleri ile Gümrük Yönetmeliğinin 216 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Ağır veya havaleli eşya: Ağırlıkları, boyutları veya nitelikleri bakımından, kapalı bir karayolu taşıtı veya kapalı konteyner ile taşınamayan, yükün özelliği itibariyle gümrük idaresi tarafından, taşıma için kolayca bölünmesine imkân olmadığı kanaatine varılan, yüklü durumdaki ölçü ve ağırlıkları, ek-1’deki ölçü ve ağırlıklardan en az birine uymayan, dolayısıyla karayolunda taşınması, özel yük taşıma izin belgesi ile mümkün olan her türlü eşyayı,

b) Araç takip sistemi (ATS): 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca kaçakçılığın önlenmesi amacıyla 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliğindeki transit rejimi esaslarına ve bu Tebliğ hükümlerine göre karayolu ile uluslararası eşya taşıyan taşıtların Türkiye’de seyrettikleri ve buldukları sürede Bakanlık Merkez Teşkilatında bulunan sunucuda kayıtlı

yazılım üzerinden ve taşıtlara takılan mobil üniteler vasıtasıyla izlenmelerini sağlayan sistemi,

c) Yürürlükten kaldırılmıştır.

ç) **Çekici:** Römork ve yarı römorkları çekmek için imal edilmiş olan ve bunlar olmadan yük taşımayan motorlu taşıtı,

d) **Çıkış gümrük idaresi:** TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit taraflardan birinde uğradığı son gümrük idaresini,

e) **Eşya:** Her türlü madde, ürün ve değeri,

f) **Geçiş belgesi:** Uluslararası anlaşmalar çerçevesinde, akit taraflardan biri tarafından kendi topraklarına girmek ve çıkmak veya bu topraklardan transit geçmek üzere diğer ülkede kayıtlı bir karayolu aracına verilen ikili veya çok taraflı (UBAK) belgeyi,

g) **Genel Müdürlük:** Gümrükler Genel Müdürlüğünü,

ğ) **Giriş gümrük idaresi:** TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit taraflardan birinde uğradığı ilk gümrük idaresini,

h) **Gümrük idaresi veya idareleri:** Gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim birimlerinin tamamını,

ı) **Gümrük vergileri:** İlgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü,

i) **Hareket gümrük idaresi:** Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının başladığı akit taraflardan birine ait gümrük idaresini/idarelerini,

j) **Kamyon:** İzin verilebilen azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramdan fazla olan ve yük taşımak için imal edilmiş motorlu taşıtı,

k) **Kamyonet:** İzin verilebilen azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramı geçmeyen, eşya veya yük taşımak için imal edilmiş motorlu taşıtı,

l) **Kefil kuruluş:** TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan kişilere kefil olmak üzere TIR Sözleşmesinin 6 ncı maddesi doğrultusunda yetkilendirilen kuruluşu,

m) **Kişi:** Gerçek ve tüzel kişiler ile hukuken tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat uyarınca hukuki tasarruflar yapma yetkisi tanınan kişiler ortaklığını,

n) **Konteyner:** Taşıma araçları, bunların aksami, yedek parçaları, ambalajlar ile paletler hariç olmak üzere;

1) İçerisine eşya koymak için bir kompartıman oluşturacak şekilde tamamen veya kısmen kapatılmış,

2) Sürekli kullanım özelliğine sahip ve buna uygun olarak tekrar kullanılacak kadar sağlam,

3) Taşıma türü veya taşıt değişikliğini gerektiren hallerde içindeki eşyanın boşaltılıp yüklenmesine yol açmayacak nitelikte,

4) Özellikle bir taşıma türünden diğerine transfer halinde pratik kullanım özelliğine sahip,

5) İç hacmi 1 m³ veya daha fazla olan,

6) Kolayca doldurulup boşaltılabilecek şekilde tasarlanmış, taşıma işlerinde kullanılan büyük sandık, hareketli tank, ayrılabilir karoser ve üzerinde taşınması koşulu ile tipine uygun çıkarılıp takılabilen özellikte olan aksam, parça ve teçhizat ile diğer benzer yapıları,

o) Konteyner onay plakası: TIR Sözleşmesi ek-7'de yer alan kısım II'deki kurallara göre ve bu kısmın ek-1'indeki örneğe uygun olarak İngilizce veya Fransızca dillerinden biri ile basılmış, kabartma olarak imal edilmiş, kolayca okunabilir ve konteynerin açıkca görülebilir bir yerine sabit olarak takılmış en az (200 x 100 mm) boyutlarında olan metal plakayı (ek-2),

ö) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

p) Özel izin belgesi: Uluslararası taşımalarda geçiş belgesi yerine geçmek üzere düzenlenen belgeyi,

r) Özel yük taşıma izin belgesi: Bölünemez nitelikteki ağır ve/veya büyük yüklerin karayolu ile taşınması için Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğünden verilen belgeyi,

s) Römork: Motorlu taşıt ile çekilen yük taşımak için imal edilmiş motorsuz taşıtı,

ş) Taşıt: Motorlu karayolu taşıtları ile bu taşıtlar tarafından çekilmek üzere imal edilmiş her türlü römork ve yarı römorkları,

t) Taşıt dizisi: Karayolunda bir ünite olarak hareket eden bağlı taşıtları,

u) Taşıt onay belgesi: Karayolu ile uluslararası eşya taşımacılığı yapılan taşıtların TIR Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak imal edildiğini gösteren ve Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından yetki verilen gümrük idarelerince iki yıl süreyle geçerli olmak üzere TIR Sözleşmesi ek-4'te yer alan örneğe uygun olarak düzenlenen belgeyi (ek-3),

ü) Tezkiye: Firmaların, TIR karnesi himayesinde uluslararası taşımacılık yapmak üzere Genel Müdürlükçe yetkilendirilmelerini,

v) TIR işlemi: TIR taşımasının, bir akit taraftaki hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresi ile varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresi arasında gerçekleştirilen kısmını,

y) TIR işleminin başlaması: Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte kontrol amacıyla hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresine sunulması ve bu TIR karnesinin gümrük idaresince kabul edilmesini,

z) TIR işleminin ibrası: Varış gümrük idaresince eşyanın tam ve eksiksiz olarak teslim alınmasını veya eşyanın çıkış gümrük idaresinden yurtdışı edilmesini müteakip TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprağı bilgilerinin karşılaştırılarak TIR işleminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığına tespitini,

aa) TIR işleminin sona ermesi: Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte, kontrol amacıyla varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresine sunulmasını,

bb) TIR karnesi: TIR Sözleşmesi ek-1'de yer alan örneğe uygun olarak Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği (IRU) tarafından basılarak akit tarafların kefil kuruluşları aracılığıyla taşıyıcıların kullanımına sunulan ve TIR sistemi altında eşya taşımaya mahsus belgeyi (ek-4),

cc) TIR karnesi hamili: TIR Sözleşmesinin ilgili hükümlerine uygun olarak adına TIR karnesi düzenlenen, eşyanın TIR rejimine tabi tutulması amacıyla hareket gümrük idaresine sunulan TIR karnesinde adına gümrük beyanında bulunulan ve taşıtın, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ile bu yüke ilişkin TIR karnesinin hareket, yol boyu ve varış gümrük idarelerine sunulmasından ve TIR Sözleşmesinin ilgili diğer hükümlerine uyulmasından sorumlu olan kişiyi,

çç) TIR konaklama yerleri: Sürücülerin dinlenmek, geceyi geçirmek, taşıtlarını park etmek ve teknik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla uğradıkları sosyal tesisleri,

dd) TIR Sözleşmesi: 16/1/1985 tarihli, 85/8993 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 12 Mayıs 1985 tarihinden geçerli olmak üzere onaylanan 1975 tarihli TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesini,

ee) TIR taşıması: TIR Sözleşmesi hükümleri uyarınca TIR karnesi himayesinde eşyanın bir hareket gümrük idaresinden bir varış gümrük idaresine taşınmasını,

ff) Yürürlükten kaldırılmıştır.

gg)Varış gümrük idaresi: Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının sona erdiği gümrük idaresini,

ğğ) Yarı römork: Bir kısmı motorlu taşıtın üzerine oturan, taşıdığı yükün ve kendi ağırlığının bir kısmı motorlu taşıt tarafından taşınan römorku,

hh) Yetki belgesi: Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında bir faaliyette bulunacak gerçek ve tüzel kişilere çalışma izni veren ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca düzenlenen belgeyi,

ıı) Yol boyu gümrük idaresi: Bir karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin bir TIR taşıması sırasında giriş ya da çıkış yaptığı gümrük idaresini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

TIR Güzergâhları ve Güzergâh Katetme Süreleri

TIR güzergâhları

MADDE 4 – (1) Kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması veya gerek taşınan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması ile ATS cihazının takılması hallerinde, TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtların izleyeceği güzergâhlar gümrük idaresince belirlenir. Belirlenen bu güzergâh TIR karnesinin 22 no.lu kutusuna yazılır.

(2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından verilen özel izin belgesi veya özel yük taşıma izin belgesinde bir güzergâh belirlenmesi halinde, bu güzergâh gümrük idaresi tarafından esas alınır ve taşıtların bu güzergâhı izlemeleri zorunludur.

(3) Güzergâh ihlali yaptığı tespit edilen taşıtlar için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin altıncı fıkrası gereğince para cezası uygulanır. Ayrıca, bu taşıtlar fiziki kontrole tabi tutulur.

(4) Güzergâh ihlallerinin tespitinde, taşıyıcı firmalar tarafından kullanılan araç takip sistemlerinden de yararlanılabilir.

Kılavuz TIR güzergâhları haritası

MADDE 5 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

Konaklama yerleri

MADDE 6 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

Yükleme ve boşaltma yerleri

MADDE 7 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

(1) Ek-5'te belirlenmiş olan yükleme ve boşaltma yerleri, ilgili fıkralarda ismi geçen gümrük idareleri tarafından kendi görev ve yetki alanları içinde olmak kaydı ile yükleme ve boşaltma yapılmasına izin verilen yerleri ifade eder. Bununla birlikte, belirtilenler dışındaki yerlerde yükleme ya da boşaltma yapılmasına, gümrük idareleri tarafından izin verilebilir.

(2) Bu yerlerdeki gümrük idarelerince, ayrıca yükleme ve boşaltma yapılmasına izin verilen yakın mesafelerdeki genel ve özel antrepolara kadar olan yolların kullanımına izin verilir.

Güzergâh katetme süresi

MADDE 8 – (1) Giriş veya hareket gümrük idaresi tarafından, işlemleri tamamlanıp varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilecek taşıtın güzergâh kat etme süresi mevsim ve yol şartlarına göre en uzun mesafe için;

a) Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında azami 120,

b) Ekim, Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında azami 168,

saate kadar belirlenir. Kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması, gerek taşınan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması veya ATS cihazının takılması durumunda güzergâh katetme süresi olarak mümkün olan en kısa süre verilir.

(2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından verilen özel izin belgesi veya özel yük taşıma izin belgesinde verilen sürelerin, birinci fıkrada belirtilen süreleri aşması durumunda, bu Bakanlıkça verilen süre esas alınır.

(3) TIR karnesinin 20 no.lu kutusuna transit için belirlenen süre yazılır.

(4) Yukarıda belirtilen esaslara göre verilen süreler geçtikten sonra varış veya çıkış gümrük idaresine gelen taşıt için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin ilgili fıkraları uyarınca para cezası uygulanır. Ayrıca, bu taşıtlar fiziki kontrole tabi tutulur.

(5) Giriş veya hareket gümrük idaresince verilen transit süresinin, güvenlik, arıza, kaza, yol yapımı, yol kapanması, hastalanma veya araç şoförünün emniyeti suistimal suçu işlemesi

veya başka bir nedenle geçirilmesi halinde, ilgililerin en yakın Emniyet, Jandarma, Gümrük veya Sağlık birimleri gibi ilgili mercilerden alacakları belgelerle bu durumlarını belgelendirmeleri halinde veya herkesçe bilinen olağanüstü hallerde belge aranmaksızın 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinde öngörülen para cezası uygulanmaz.

Duraklama ve park yasağı

MADDE 9 - Yürürlükten kaldırılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TIR Rejiminin İşleyişine İlişkin Genel Esaslar

TIR rejimine kabul

MADDE 10 – (1) TIR karnesi himayesinde uluslararası eşya taşımacılığı yapacak firma Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından faaliyetine uygun olan uluslararası taşıma yapma yetki belgesini alır.

(2) Firma bağlı bulunduğu ticaret odası aracılığıyla, yetki belgesi, TIR Sözleşmesi ek-9'un ikinci bölümünde yer alan bilgi ve belgeler ile kefil kuruluşu başvurur.

(3) Firma başvurusu, TIR Sözleşmesi ek-9 hükümleri doğrultusunda, kefil kuruluş tarafından incelenir ve TIR taşımacılığı yapması uygun bulunan firmalara ilişkin bilgi ve belgeler Genel Müdürlüğe gönderilir.

(4) Genel Müdürlükçe yapılacak inceleme sonucunda TIR Sözleşmesi, gümrük mevzuatı ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda TIR rejimine kabulü uygun bulunan firmalar tezkiye edilir.

(5) Tezkiye edilen firmaların bilgileri, TIR/Transit Takip Programı ile Uluslararası TIR Veri Bankasına girilir. Ayrıca tezkiye edilen firmalar Bakanlık internet sitesinde yayımlanır.

(6) Firmalar adres, unvan ve ortak değişikliklerini Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanmasını müteakip en geç yedi gün içinde kefil kuruluşu bildirir.

(7) Tezkiye edilmiş firmalara ait bilgiler ile firmaların adres, unvan ve ortak değişiklikleri, kefil kuruluş tarafından tutulur, bu bilgiler yazılı ve/veya elektronik ortamda Genel Müdürlüğe bildirilir. Adres ve unvan değişiklikleri Genel Müdürlükçe TIR/Transit Takip Programına girilir ve Bakanlık internet sitesinde yayımlanır.

TIR rejiminden çıkarılma

MADDE 11- (1) Tezkiye edilmiş bir firmanın, kendi isteğiyle TIR rejiminden çıkmak istemesi veya gerekli şartları kaybettiğinin

Genel Müdürlük ya da kefil kuruluş tarafından tespit edilmesi halinde tezkiyesi iptal edilir.

(2) İki yıl içerisinde herhangi bir TIR taşıması yapmadığı tespit edilen firmaların tezkiyeleri Genel Müdürlükçe resen iptal edilir. Bu süreyi üç yıla çıkarmaya Genel Müdürlük yetkilidir.

(3) Tezkiyesi iptal edilen firmanın bilgileri TIR/Transit Takip Programı ile Uluslararası TIR Veri Bankasından silinir.

TIR rejiminden geçici veya daimi ihraç

MADDE 12 – (1) TIR Sözleşmesi, gümrük mevzuatı veya ilgili diğer mevzuat hükümlerini ciddi surette ihlal ettiği tespit edilen firmalar, TIR Sözleşmesinin 38 inci maddesi gereğince TIR rejiminden geçici veya daimi olarak ihraç edilir.

(2) İhraç kararı yedi gün içinde, ihraç edilen firmaya, firmanın ikametgâhının bulunduğu akit tarafın yetkili makamlarına, ihlalin yapıldığı ülke ya da gümrük bölgesindeki kefil kuruluşu, TIR Yürütme Kuruluna ve gümrük idarelerine bildirilir.

Başlamış taşımalarda yapılacak işlemler

MADDE 12/A – (1) Taşıyıcı firmanın geçici veya daimi ihraç edildiği ya da tezkiyesinin iptal edildiği tarihten önce başlamış taşımalarda;

a) Çıkış gümrük idaresince Kara Kapıları Taşıt Takip Programından taşıtın çıkış işlemi yapılır ve TIR karnesi veri girişi yapılarak sonlandırılır.

b) Özet beyan modülünden “Teslim Alma” kaydı düzenlenir ve varış gümrük idaresince TIR karnesi veri girişi yapılarak sonlandırılır.

c) Başka bir Akit Tarafta başlamış taşımada bu firmaya ait TIR karnesi giriş gümrük idaresince kabul edilmez.”

TIR rejiminden yararlanacak taşıtlar ve konteynerler

MADDE 13 - (1) TIR karnesi himayesinde uluslararası taşımacılık, TIR Sözleşmesinde öngörülen şartlara uygun olarak yapılmış taşıtlar ve/veya konteynerler ile yapılır.

(2) TIR Sözleşmesinde öngörülen şartlara uygun olarak yapılmış;

a) Taşıtlar için, taşıt onay belgesi,

b) Konteynerler için, konteyner onay plakası, düzenlenir.

Taşıt onay belgesi düzenlenecek taşıtlar

MADDE 14 - (1) TIR Sözleşmesinin 12, 13 ve 14 üncü maddeleri doğrultusunda;

- a) Kamyonlar,
 - b) Kamyonetler (panelvanlar dahil),
 - c) Özel amaçlar için kullanılan taşıtlar, (soğuk hava tertibatlı, sarnıçlı, tecritli, tanker vb. gibi)
 - ç) Brandalı taşıtlar,
 - d) Römork ve yarı römorklar,
- için taşıt onay belgesi düzenlenir.

Taşıt onay belgesinin düzenlenmesi

MADDE 15 – (1) Taşıt onay belgesi, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından yetki verilen gümrük idarelerince Elektronik Taşıt Onay Belgesi Sistemi (ETOBS) kullanılarak düzenlenir. Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından belirlenen taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili gümrük idareleri Genel Müdürlüğe bildirilir.

(2) Taşıt onay belgesi başvurusunda bir dilekçe ekinde;

- a) İmza sirküleri,
 - b) Araç tescil belgesi,
 - c) Taşıt listesini gösteren taşıt belgesi,
 - ç) Taşıtın “ön, arka, sağ ve sol” cephelerinden çekilmiş 18 x 24 cm. ebatlarında fotoğraflar ile birden fazla gümrük mührünün tatbik edilmesinin gerekmesi halinde bu mühürlerin yerlerini gösterir kroki veya fotoğraflar,
- yer alır.

(3) Taşıt onay belgesi, tezkiye edilen firmalar adına kayıtlı taşıtların TIR Sözleşmesi ek-2’de yer alan teknik şartlara sahip olduğunun tespit edilmesi halinde TIR Sözleşmesi ek-6’da yer alan açıklama notları da dikkate alınarak, gümrük müdürü veya yetkilendireceği müdür yardımcısı başkanlığında ETOBS üzerinden oluşturulacak 3 kişilik komisyon tarafından, iki yıl süreyle geçerli olmak üzere TIR Sözleşmesi ek-4’te yer alan örneğe uygun olarak düzenlenir.

(4) Eşya güvenliğinin sağlanması için taşıta birden fazla gümrük mührünün tatbik edilmesinin gerekmesi halinde mühür sayısı, taşıt onay belgesinin 5 no.lu bölümüne yazılır.

(5) ETOBS üzerinden düzenlenerek A4 formatında çıktısı alınan taşıt onay belgesinin ilgili yeri imzalanır, her bir sayfası mühürlenir ve belgenin sayfaları birbirinden ayrılmayacak şekilde tutturulur.

(6) İkinci fıkranın (ç) bendinde belirtilen belgeler tasdik edilerek işlemi biten taşıt onay belgesi ile birlikte taşıtın kayıtlı olduğu firmaya verilir.”

Geçerlilik süresi biten taşıt onay belgeleri

MADDE 16 – (1) Taşıt onay belgesi süresinin yurtdışında sona ermesi halinde, taşıt onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine yazılı olarak başvurulur. Gümrük idaresi tarafından firma dosyası incelenerek bir defaya mahsus olmak üzere ETOBS üzerinden otuz gün ek süre verilir ve işlemler 15 inci maddenin beşinci fıkrasına göre tamamlanır.

(2) Bir TIR taşıması sırasında geçerlilik süresi biten taşıt onay belgesi, bu taşımanın sonuna kadar geçerli kabul edilir.

(3) Taşıt onay belgesinin yenilenmesi için geçerlilik süresinin bitimine en fazla otuz gün kala, taşıt onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine başvurulur. Gümrük idaresince 15 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca şartların sağlandığının tespit edilmesi ve yapılan incelemede yenilenmesi talep edilen taşıt onay belgesi ve eki belge ve fotoğraflardan bir farklılığın olmadığına anlaşılması durumunda, 15 inci maddenin beşinci fıkrasına göre işlem yapılarak taşıt onay belgesi firmaya verilir. Farklılık tespit edilmesi durumunda ise belge yenileme talebi reddedilir ve belge iptal edilerek 15 inci maddede yer alan yeni belge düzenlemeye ilişkin hükümler çerçevesinde talep değerlendirilir.

(4) Taşıt onay belgesi en fazla üç defa yenilenebilir.

(5) Geçerlilik süresi dolan taşıt onay belgesi için belgenin düzenlendiği gümrük idaresinden farklı bir gümrük idaresine başvurulması halinde, başvuru gümrük idaresine bir önceki belge ibraz edilerek 15 inci maddeye göre yeni taşıt onay belgesi düzenlenir.

Taşıt onay belgelerinin çalınması, kaybolması veya tahrip olması

MADDE 17 – (1) Geçerlilik süresi içinde, taşıt onay belgesinin;

a) Çalınması halinde ilgili kolluk birimleri veya adli makamlardan alınacak belgeler ile,

b) Kaybolması halinde gazete ilanı ile,

c) Tahrip olması halinde ise tahrip olan bu belge ile,

taşıt onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine başvurulur, ETOBS'ta yer alan belgenin A4 formatında çıktısı alınarak ilgili yeri imzalanır, her bir sayfası mühürlenir, belgenin sayfaları birbirinden ayrılmayacak şekilde tutturulur ve taşıtın kayıtlı olduğu firmaya verilir.

Taşıt onay belgesi ile ilgili diğer hususlar

MADDE 18 – (1) 14 üncü maddede yer alan ve tezkiye edilen firmalar adına kayıtlı taşıtlar için taşıt onay belgesi düzenlenir.

(2) Çekiciler ile ağır veya havaleli eşya taşıyan taşıtlar için taşıt onay belgesi aranmaz.

(3) Geçici olarak ihraç edilenler hariç TIR Sözleşmesi hükümlerine göre TIR rejiminden daimi olarak ihraç edilen firmalar adına düzenlenen taşıt onay belgeleri iptal edilir. Geçici ihraç edilen firmaların belge değişikliği, ek süre, yenileme ve yeni taşıt onay belgesi verilmesi talepleri kabul edilmez.

(4) Taşıtın kayıtlı olduğu firmanın değişmesi nedeniyle yeni bir taşıt onay belgesi talep edilmesi halinde, taşıt için önceki firma adına düzenlenmiş taşıt onay belgesi, iptal edilmek üzere taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili gümrük idaresine ibraz edilir. Ancak, belgenin ibraz edilemeyeceğinin beyan edilmesi halinde, taşıtın daha önce kayıtlı olduğu firmadan alınacak bir yazı veya bunun mümkün olmaması halinde verilecek bir taahhütname ile 15 inci maddeye göre yeni taşıt onay belgesi düzenlenir.

(5) Boyanma, branda veya üzerindeki bilgilerde değişiklik, firma logosunun değişmesi gibi nedenlerden dolayı, taşıtın dış görünümünün taşıt onay belgesi eki fotoğraflardan belirgin şekilde farklı hale gelmesi halinde belge, taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili gümrük idaresi tarafından iptal edilerek, 15 inci maddeye göre yeni taşıt onay belgesi düzenlenir. Taşıtın dış görünüşünde esaslı bir değişiklik olmaması halinde, farklılığa ilişkin 18 x 24 cm. ebatlarında fotoğraflar tasdik edilerek taşıtın kayıtlı olduğu firmaya verilir. Ayrıca, ETOBS üzerinden belge değişikliği yapılarak bu fotoğraflar sisteme eklenir.

(6) Taşıt onay belgesinin sahte olarak düzenlendiğinin ya da üzerinde tahrifat yapıldığının tespit edilmesi halinde ETOBS'ta kayıtlı olan belge iptal edilerek;

a) Kağıt ortamındaki belge üzerine yapılan tespit açıkça görülebilecek şekilde şerh düşülür ve resmi mühür ile tasdiklenir.

b) Belgenin iptal edildiği tarihten itibaren altı ay süreyle ETOBS üzerinden taşıta bloke konur ve bu süre içinde taşıtın aynı kişinin mülkiyetinde olması durumunda taşıt onay belgesi düzenlenmez. İptal edilen taşıt onay belgesinin ETOBS'ta yer almaması durumunda ise söz konusu belgenin iptal edildiği ve aynı taşıta altı ay süreyle taşıt onay belgesi düzenlenmemesi gerektiği hususunda tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine bildirimde bulunulur.

c) Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

ç) Usulsüzlüğü tespit eden gümrük idaresi tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

d) Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

(7) Taşıt onay belgesi düzenlenmiş bir taşıtın TIR Sözleşmesi ek-2'de yer alan şartları kaybettiğinin tespit edilmesi halinde, tespiti yapan gümrük idaresinin taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili bir gümrük idaresi olması durumunda bu idare, yetkili gümrük idaresi olmaması durumunda ise bildirimde bulunmak suretiyle bu idareye en yakın taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili gümrük idaresince;

a) ETOBS'ta kayıtlı olan belge iptal edilir.

b) Kağıt ortamındaki belge üzerine yapılan tespit açıkça görülebilecek şekilde şerh düşülür ve resmi mühür ile tasdiklenir.

c) İptal edilen taşıt onay belgesinin ETOBS'ta yer almaması durumunda, bu hususlar ayrıca belgeyi düzenleyen gümrük idaresine de bildirilir.

ç) Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

d) Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

(8) Dördüncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, herhangi bir nedenle iptal edilen taşıt onay belgeleri ibraz edilmedikçe yeni taşıt onay belgesi düzenlenmez.

TIR karnesinin düzenlenmesi ve kullanılması

MADDE 19 - (1) TIR Sözleşmesi ve gümrük mevzuatı hükümlerine uygun olarak ve ek-4'te yer alan kurallar doğrultusunda doldurulmuş TIR karnesi, taşıyıcı firma temsilcisi veya sürücü tarafından gümrük idaresine ibraz edilir.

(2) TIR karnesi tek bir yolculuk için geçerlidir. TIR karnesinde hareket, yol boyu ve varış gümrük idarelerinde işlem yapılmasına yetecek sayıda koparılabilir yaprak bulunması gümrük idaresi tarafından aranır.

(3) Her bir taşıt, konteyner veya yük kompartımanı için tek bir TIR karnesi düzenlenir. Ancak, bir taşıt dizisi ile tek bir karayolu taşıtına veya taşıt dizisine yüklenen birden fazla konteyner için de tek bir TIR karnesi düzenlenebilir. TIR karnesinin bir taşıt dizisi veya birden fazla konteyner için düzenlendiği durumda, her taşıtın veya konteynerin muhteviyatı TIR karnesinin eşya manifestosu bölümünde ayrı ayrı belirtilir.

(4) Normal eşya ile ağır veya havaleli eşyanın tek bir TIR taşıması kapsamında taşınması durumunda, normal eşya ile ağır veya havaleli eşya için ayrı TIR karnesi düzenlenir. Ağır veya havaleli eşyanın taşınması için kullanılan TIR karnesinin kapak sayfası ile tüm yapraklarında büyük harflerle İngilizce olarak "HEAVY OR BULKY GOODS" veya Fransızca olarak "MARCHANDISES PONDÉREUSES OU VOLUMINEUSES" ibaresi yer alır.

(5) Dördüncü fıkra kapsamında taşıma yapıldığı hallerde; hareket gümrük idaresi her bir TIR karnesinin bütün yapraklarındaki 2 no.lu kutunun altındaki "resmi kullanım için" başlıklı bölüme ve TIR/Transit Takip Programının Volet-1 ekranındaki "referans karne no" alanına diğer TIR karnesinin numarasını yazar.

(6) Transit, ihracat veya mahrece iade konusu eşyanın, aynı TIR karnesi himayesinde taşınması mümkündür.

(7) Üzerinde silinti veya kazıntı bulunan ya da ilgili sayfasında daha önce işlem gördüğü gümrük idaresinin mührü bulunmayan TIR karneleri gümrük idarelerince kabul edilmez.

(8) TIR karnesinde yer alan bilgilerde hata olduğunun tespit edilmesi durumunda, hatalı yazının üzeri okunaklı olarak çizilerek doğru verinin yazılması ve bu değişikliğin düzeltme ve ilaveyi yapan kişi tarafından imzalanmasından sonra gümrük memuru tarafından resmi mühürle mühürlenmesi halinde bu TIR karnesi gümrük idaresi tarafından kabul edilir.

(9) Hareket gümrük idaresine ibraz edilen TIR karnesinin, karne hamiline doldurulması gereken 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15 no.lu kutularının doldurulmamış olması halinde bu TIR karnesi gümrük idaresi tarafından kabul edilmez.

(10) Giriş gümrük idaresine ibraz edilen TIR karnesinin yurtdışındaki bir hareket gümrük idaresi tarafından tam olarak doldurulmadığının anlaşılması halinde, TIR karnesi ve eki belgelerde yer alan bilgiler doğrultusunda eksik bilgiler doldurulur. Bu bilgiler TIR karnesi hamili tarafından paraflanır ve gümrük idaresi tarafından resmi mühür ile mühürlenir.

(11) TIR karnesinin 10 no.lu kutusuna, mümkün olması halinde eşyanın Armonize Sistem Kodu yazılabilir.

TIR karnesi himayesinde eşya taşıma yöntemleri

MADDE 20 - (1) Bir TIR taşımasında hareket ve varış gümrük idarelerinin toplam sayısı dördü geçemez. TIR karnesi, ancak

hareket gümrük idaresinin/idarelerinin bu karneyi kabul etmesi halinde varış gümrük idaresine/idarelerine sunulabilir.

(2) TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yapraklarının;

a) 2 no.lu kutusuna hareket gümrük idaresi/idareleri,

b) 12 no.lu kutusuna varış gümrük idaresi/idareleri ile bu varış gümrük idaresi/idarelerine boşaltılacak eşya miktarı, yazılır.

(3) Dörtten fazla hareket ve varış gümrük idaresinde işlem yapmak için aşağıdaki iki yöntemden birisi kullanılabilir:

a) Art arda iki ayrı TIR karnesinin kullanılması: Bir TIR karnesi, toplamda en çok dört hareket ve varış gümrük idaresinde işlem görebileceğinden, dördüncü gümrük idaresinde karnenin sonlandırılmasını müteakip geri kalan taşıma işleminde kullanılmak üzere yeni bir TIR karnesi açılabilir. Bu durumda, her iki TIR karnesine de durumu belirten bir kaydın düşülmesinin yanı sıra, birinci karnenin bütün yapraklarındaki 2 no.lu kutunun altında yer alan “resmi kullanım için” başlıklı bölüme yeni karnenin numarası, TIR /Transit Takip Programının Volet-1 ekranındaki “referans karne no” alanına ise birinci karnenin numarası yazılır. Birinci TIR karnesinde kayıtlı eşyadan son varış gümrük idaresine ait olanlar boşaltıldıktan sonra kalan eşya, ikinci TIR karnesine kaydedilir. Bu durumda, birinci TIR karnesinin son varış gümrük idaresi, ikinci TIR karnesinin hareket gümrük idaresi hükmündedir ve ikinci TIR karnesi, en fazla üç varış gümrük idaresinde işlem görebilir.

Böylece, TIR karnesi, toplamda yedi hareket ve varış gümrük idaresinde işlem görür. Ancak, TIR Sözleşmesinin 2 nci maddesi gereğince, her iki TIR taşımasının da en az bir sınır geçilerek yapılması gerekir.

b) Aynı anda birden fazla TIR taşıması: Bir taşıt dizisi veya birden fazla konteyner ile TIR taşıması yapılması durumunda, TIR Sözleşmesinin 17 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, her bir taşıt veya konteyner için ayrı bir TIR karnesi düzenlenebilir. Hareket gümrük idaresi/idareleri tarafından, her bir TIR karnesinin bütün yapraklarındaki 2 no.lu kutunun altındaki “resmi kullanım için” başlıklı bölüme ve TIR/Transit Takip Programının Volet-1 ekranındaki “referans karne no” alanına diğer TIR karnelerinin numarası yazılır.

(4) Her iki yöntemde de, bir varış gümrük idaresinde boşaltılacak eşya, diğer varış gümrük idaresinde/idarelerinde

boşaltılacak eşyanın boşaltılıp tekrar yüklenmesini gerektirmeyecek ve birbirlerinden ayrılabilir şekilde yüklenir.

(5) Birden fazla TIR karnesi kullanılması durumunda, bir TIR karnesi için hareket, giriş, çıkış ve varış gümrük idarelerinde yapılan işlemler, aynı şekilde diğer TIR karneleri için de yapılır.

Vergi, teminat ve muayene

MADDE 21 - (1) TIR Sözleşmesi ve bu Tebliğ hükümlerine uyulması koşuluyla TIR karnesi himayesinde taşınan eşyadan;

(a) Gümrük vergileri ile bunlara ilişkin teminat istenmez.

(b) Bu Tebliğin 26 ncı maddesinin ikinci fıkrası, 27, 39 uncu maddesinin üçüncü fıkrası ile 40 ıncı maddelerinde belirtilen durumlar dışında, eşya gümrük idareleri tarafından muayene edilmez.

(2) TIR karnesi himayesinde yapılacak bir taşımada kefil kuruluşun garantisinin geçerli olabilmesi için; TIR karnesinin TIR Sözleşmesi hükümlerine uygun ve doğru olarak düzenlenmiş olması gerekir.

Geçerlilik süresi biten TIR karneleri

MADDE 22 – (1) Kefil kuruluş, TIR karnesinin geçerlilik süresini tespit eder. Geçerlilik süresi biten TIR karneleri gümrük idarelerince kabul edilmez.

(2) Geçerlilik süresinin bitiş tarihinde veya bu tarihten önce hareket gümrük idaresi tarafından kabul edilen TIR karnesi, TIR taşınması sonlandırılıncaya kadar geçerli kabul edilir.

(3) Geçerlilik süresi biten bir TIR karnesinin hareket gümrük idaresi tarafından sehven kabul edilerek eşyanın sevk edilmesi ve bu durumun diğer bir hareket gümrük idaresi, giriş, varış veya çıkış gümrük idaresi tarafından tespit edilmesi halinde, durumu tespit eden gümrük idaresi tarafından TIR karnesi sonlandırılarak TIR karnesi Volet-2 yaprağı ve dipkoçanına sonlandırma gerekçesine ilişkin gerekli meşruhat düşülür. TIR karnesinin “onaylı rapor” sayfası doldurulur. TIR/Transit Takip Programında Volet-2 kaydına ilişkin işlemler tamamlanarak sonlandırma gerekçesine ilişkin açıklama yapılır.

Diğer hususlar

MADDE 23 - (1) TIR Sözleşmesine taraf ve Sözleşmeyi uygulayan ülkeler ile bu ülkelerde TIR karnesi vermeye yetkili kefil kuruluşların listesi ve bu kuruluşlar tarafından verilen TIR karnelerinin kapak sayfasının 4 üncü satırına basılan kaşe veya

mühür ile atılan imza örnekleri Genel Müdürlükçe gümrük idarelerine bildirilir.

(2) Bu kefil kuruluşlardan başka kuruluşlar tarafından verilen karneler kabul edilmez.

(3) TIR karnesinin veri girişi sırasında, kayıp, çalıntı, yok olma veya firmanın ihraç edilmesi nedenleri ile "TIR karnesi kaydında tahdit var" uyarısı alınması halinde veri girişine devam edilmez.

(4) Serbest Bölgeler de dahil olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir gümrük idaresinden başlayıp yine bu Bölge içindeki bir gümrük idaresinde sona eren taşımalar için TIR karnesi kullanılamaz.

(5) Gümrük Yönetmeliğinin 33 no.lu ekinde yer alan, kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunan, gümrük idarelerinde risk verileri mevcut olan veya ATS cihazı takılan eşyanın sevkinde taşımaya ilişkin bilgiler, hareket veya giriş gümrük idaresinde işlemlerin tamamlanmasını müteakip bu idarelerce çıkış veya varış gümrük idaresine gecikmeksizin bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Giriş Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler

Türkiye'ye giriş işlemleri

MADDE 24 - (1) TIR karnesi himayesinde taşınan eşya için taşıtın giriş gümrük idaresine varışından önce elektronik ortamda ek-5'de belirtilen bilgileri içeren ön beyan verilir. Beyanın taşıtın giriş gümrük idaresine varışından sonra verilmesi durumunda, taşıyıcı firma ve taşınan eşya risk kriterleri çerçevesinde ayrıca değerlendirmeye tabi tutulur.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) Gümrük idaresince;

a) Brandalı taşıtlarda brandanın yırtık ve sökük,

b) Römork, yarı römork ve konteynerlerde kırık ve delik,

c) Taşıtın mührünün/mühürlerinin, sağlam olup olmadığı ile TIR karnesinde kayıtlı numara ve adede uygun,

olup olmadığı haricen kontrol edilerek, uygun bulunması halinde 25 ve 26 ncı madde hükümleri uyarınca işlemlere devam edilir. Uygun bulunmaması halinde ise, TIR işlemleri ile ilgili servise derhal bilgi verilir.

TIR karnesi işlemleri

MADDE 25 – (1) TIR karnesi, taşıt onay belgesi, tartı fişi, geçiş belgesi ve diğer belgeler sürücü tarafından tescil ile görevli memura ibraz edilir.

(2) Görevli memur tarafından, TIR karnesi ve taşıt onay belgesinin imza ve mühürleri, geçerlilik süreleri ile ibraz edilen diğer belgelerin uygunluğu kontrol edilir.

(3) TIR Sözleşmesi uyarınca, gümrük idaresi tarafından gerekli görülmesi halinde TIR karnesinin Türkçe tercümesi istenebilir.

(4) Tescille görevli memur tarafından, TIR karnesinin;

a) Volet -1 ve Volet-2 yaprağının 2 no.lu kutusunun altındaki “resmi kullanım için” başlıklı bölüme, ilgili kaşe ile ithalat – transit - mahrece iade - transit ticaret ve geri gelen eşya ibaresi,

b) Volet-1 ve Volet-2 yaprağının 8 no.lu kutusuna, belirtilmemiş olması halinde karneye ekli belgeler,

c) Volet-1 ve Volet-2 yaprağının 20 no.lu kutusuna 8 inci madde hükümlerine göre belirlenen transit süresi,

ç) Volet-1 ve Volet-2 yaprağının 21 no.lu kutusuna tescilin yapıldığı gümrük idaresinin adı ile sistem tarafından verilen tescil numarası,

d) Volet-1 ve Volet-2 yaprağının 22 no.lu kutusuna, 4 üncü madde hükümleri gereğince belli bir güzergâhın izlenmesinin zorunlu kılındığı hallerde belirlenen bu güzergâh ile eşyanın gönderilmesi gereken çıkış gümrük idaresi,

e) Volet-1 ve Volet-2 yaprağının 23 no.lu kutusu ile Volet-1 yaprağı dipkoçanının 6 no.lu kutusuna tescil tarihi yazılarak gümrük mührü tatbik edilir ve Volet-1 yaprağı dipkoçanın ilgili bölümlerine gerekli bilgiler,

f) Uygun bir yerine sistem tarafından atanan memurun sicil numarası,

yazılır.

(5) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(6) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(7) TIR Sözleşmesinin 3 üncü maddesi (a) bendinin (iii) alt bendinde bahsi geçen, bir akit taraf hareket gümrük idaresinden ihracat kaydı ile gönderilen ve kendisi eşya olarak kabul edilen kendiliğinden seyahat eden karayolu taşıtı, otobüs, vinç, yol süpürücüsü ve betonyer vb. taşıtlar için düzenlenen TIR karnelerinin işlemleri giriş gümrük idaresi tarafından yapılır ve eşya, varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilir. Bu taşıtlarla aynı zamanda eşya taşınmak istenmesi halinde, TIR Sözleşmesi

ek-6'da yer alan açıklama notları da dikkate alınarak taşıtların TIR Sözleşmesi ek-2'de yer alan teknik şartlara sahip olduğunun tespit edilmesi üzerine, taşıt onay belgesi aranmaksızın taşıma yapılmasına izin verilir.

Ancak, bu hüküm kendiliğinden seyahat eden ve 8703 tarife pozisyonunda yer alan binek otomobilleri için uygulanmaz.

(8) Başka bir akit taraf hareket gümrük idaresinde açılan TIR karnesinde (kapak sayfasının 7 no.lu kutusu ile Volet-1 ve Volet-2 yapraklarının 6 no.lu kutusunda) yer alan varış ülkesi, bir akit taraf değilse, eşyaya ait yükleme listesi, CMR, çeki listesi ve fatura gibi belgelerdeki transit geçilecek son akit tarafın Türkiye olması halinde, çıkış gümrük idaresi, varış gümrük idaresi olarak belirlenir. Taşıt bu gümrük idaresine sevk edilir.

Giriş gümrük idaresinde muayene

MADDE 26 - (1) Sistem tarafından atanan memur, beyanın kontrol türüne göre işlemleri gerçekleştirir. Beyanın kontrol türünün belge kontrolü olması ve yapılan kontrol sonucunun olumlu olması halinde TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprakları ile Volet-1 yaprağı dipkoçanının ilgili bölümlerine görevli memur tarafından gerekli kayıt ve meşruhatlar düşülür. Sistem üzerinde onay verilerek Volet-1 yaprağı koparılarak TIR karnesi sürücüye teslim edilir ve taşıt varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilir.

(2) Beyanın kontrol türünün belge kontrolü olması ve yapılan kontrol sonucunda TIR karnesi ve ekli belgelerde ciddi farklılık tespit edilmesi ile muayene yapılmasının gerekli görülmesi durumunda, idare amiri tarafından gerekli yönlendirme yapılır ve eşya muayene edilir. Muayene sonucunun olumlu olması halinde, taşıta tekrar mühür tatbik edilir. TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprakları ile Volet-1 yaprağı dipkoçanının ilgili bölümlerine gerekli kayıt ve meşruhatlar düşüldükten sonra sistem üzerinde onay verilir. Volet-1 yaprağı koparılarak TIR karnesi sürücüye teslim edilir ve taşıt varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilir.

(3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) TIR karnesinin 16 no.lu kutusuna hareket gümrük idaresi tarafından mühür numarasının yazılmadığının anlaşılması halinde, giriş gümrük idaresi tarafından tespit edilen mühür numarası yazılır.

Risklerin tespiti ve riskli taşıt, römork, yarı römork ve konteynerlerin kontrolü

MADDE 27 - (1) Taşıt, römork, yarı römork ve konteynerlerden;

- a) Haklarında ihbar ya da kuvvetli şüphe bulunanlar,
- b) Mühürleri bulunmayanlar veya koparılmış ya da bozulmuş halde olanlar,
- c) Brandalı taşıtlarda brandalarında sökülük, yırtık veya TIR Sözleşmesi ek-2'de belirlenen şekle aykırı yama bulunanlar ile TIR halatlarında kopukluk bulunanlar,
- ç) Römork, yarı römork veya konteynerlerde kırık, delik bulunanlar,
- d) Tartıda tespit edilen ağırlığı TIR karnesinde kayıtlı ağırlıktan farklı olanlar,
- e) Belgelerinde şüpheli durum bulunanlar ile gizli bölme olduğuna dair şüphe oluşturanlar,
- f) Sistem tarafından muayeneye tabi tutulanlar, görevlendirilecek muayene memuru tarafından açılarak masrafları taşımacıya ait olmak üzere muayene edilir.

(2) Muayene sonucunun olumlu olması halinde taşıt tekrar mühür altına alınır ve TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprakları ile Volet-1 yaprağının dipkoçanına gerekli şerh düşülür. TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yapraklarının 16 no.lu kutusuna ve TIR/Transit Takip Programının ilgili bölümüne yeni mührün/mühürlerin numarası yazılır.

(3) Brandalı taşıtlarda brandanın yırtık veya sökülük, römork, yarı römork ve konteynerlerde kırık veya delik bulunması gibi önemli bozukluklar tespit edilmesi halinde taşıt, gümrük idaresi gözetiminde TIR Sözleşmesi ek-2'de yer alan teknik şartlara uygun hale getirilir ve yapılan düzeltme ile ilgili olarak gümrük idaresi tarafından taşıt onay belgesinin 11 no.lu kutusu doldurulur.

(4) Taşıtın mühürlü kısmındaki veya mühürlü konteynerdeki eşyada TIR karnesinde beyan edilen eşyanın miktarına göre eksiklik veya fazlalık tespit edilmesi halinde tutanak düzenlenir ve tutanağın bir örneği TIR karnesine eklenir. Eksiklik durumunda, bu bilgiler TIR karnesinin varış veya çıkış gümrük idaresine kadar kullanılacak yapraklarının 9, 10 ve 11 no.lu kutularına yazılarak tasdiklenir. Aynı şekilde TIR/Transit Takip Programında eşya miktarına ilişkin veri girişi ve açıklama girilerek eşya sevk edilir. Fazlalık durumunda, Türkiye Gümrük Bölgesini transit geçecek eşya için eksiklik durumunda olduğu gibi işlem yapılır. Transit işleminin Türkiye Gümrük Bölgesinde tamamlanması halinde ise, TIR/Transit Takip Programında karnede beyan edilen kap miktarlarında değişiklik yapılmaksızın bu bilgilere ilişkin açıklama

girilir ve eşya sevk edilir. Ancak, TIR karnesinde beyan edilen eşyanın miktarına göre tespit edilen fazlalığın, taşıtın veya konteynerin mühürlü kısmında olsa dahi gizlenmiş, saklanmış halde veya özel olarak yapılmış zula olarak tabir edilen bir yerde bulunması durumunda 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(5) TIR Karnesi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve varış gümrük idaresine karayolu ile sevk edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın tamamının veya bir kısmının yapılan kontrol veya muayene sonucunda, beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinsten olduğunun tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın tespiti hâlinde fiilin niteliğine göre Gümrük Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (a) veya (b) bentleri uyarınca işlem yapılarak eşyanın sevkine izin verilir. Bu tespit Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu da ihlal ettiği sonucuna varılması durumunda bu Kanun hükümleri uyarınca da gerekli işlemler yapılır.

(6) Hareket ülkesi gümrük idaresince tatbik edilen mühürlerin sağlam olması, giriş gümrük idaresince muayeneye tabi tutulmaması ve taşıtın ilave mühürlemeyi gerektirecek herhangi bir durumunun bulunmaması hallerinde, taşıtların hareket ülkesinde tatbik edilen orijinal mühürlerle sevki sağlanır.

Giriş gümrük idarelerinde işlem gören TIR karnelerinin Volet-1 yapraklarına ilişkin yapılacak işlemler

MADDE 28 – (1) TIR karnelerinin Volet-1 yaprakları, varış veya çıkış gümrük idaresindeki Volet-2 yapraklarına ilişkin işlemler tamamlandıktan sonra sistemde ibra edildiğinin anlaşılması üzerine takibi gerektirir bir hususa rastlanmaması halinde arşivlenir. Takibi gerektirir bir husus bulunması halinde Volet-2 yaprakları ve ekleri varış veya çıkış gümrük idaresinden talep edilir ve bu Tebliğin 42 nci maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hareket Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler

TIR karnesi işlemleri

MADDE 29 - (1) Taşıyıcı firma temsilcisi veya sürücü tarafından, TIR karnesinde yer alan bilgiler doğrultusunda özet beyan modülünden “TIR İhracat” kaydı düzenlenerek tescil edilir.

(2) Tescil edilen bu kayda ilişkin TIR karnesi ve ekleri gümrük memuruna teslim edilir.

(3) Gümrük memuru tarafından, TIR karnesi ve taşıt onay belgesinin imzaları, mühürleri ve geçerlilik süreleri ile birlikte, ibraz edilen diğer belgeler kontrol edilir. Uygun bulunması halinde;

a) Taşıtta bulunan yükün ihracat eşyası olması durumunda, tescil edilen kayda ilişkin bilgiler, TIR/Transit Takip Programı Volet-1 ekranına getirilerek "İHRACAT" kodu seçilir. TIR karnesi ve ekli belgelerde yer alan bilgiler ile uygunluğu kontrol edilir ve Volet-1 bilgileri tescil edilir.

b) Taşıtta bulunan yükün serbest dolaşımda bulunmayan eşya olması durumunda "TRANSIT" kodu seçilir. TIR karnesi ve ekli belgelerde yer alan bilgilerin uygunluğu kontrol edilerek eşya bilgileri sisteme girilir ve Volet-1 bilgileri tescil edilir.

c) Taşıtta serbest dolaşımda bulunmayan eşya ile ihracat eşyasının bir arada bulunması durumunda "TRNİHR" kodu seçilir. TIR karnesi ve ekli belgelerde yer alan bilgilerin uygunluğu kontrol edilerek serbest dolaşımda bulunmayan eşya ile ihracat eşyasının bilgileri ayrı ayrı sisteme girilir ve Volet-1 bilgileri tescil edilir.

(4) "TIR İhracat" kaydınının 16 haneli tescil numarası TIR karnesine yazılır.

(5) Gümrük memuru tarafından, TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprağının;

a) 2 no.lu kutusunun altındaki "resmi kullanım için" başlıklı bölüme, ilgili kaşe ile transit – ihracat – mahrece iade – transit ve ihracat ibaresi,

b) 8 no.lu kutusuna, belirtilmemiş olması halinde TIR karnesine ekli belgeler,

c) 20 no.lu kutusuna 8 inci maddeye göre belirlenen transit süresi,

ç) 21 no.lu kutusuna tescilin yapıldığı gümrük idaresinin adı ile sistem tarafından verilen tescil numarası,

d) 22 no.lu kutusuna, 4 üncü madde hükümleri gereğince belli bir güzergâhın izlenmesinin zorunlu kılındığı hallerde belirlenen bu güzergâh ile çıkış gümrük idaresi,

e) 23 no.lu kutusu ile Volet-1 yaprağı dipkoçanınının 6 no.lu kutusuna tescil tarihi ve gümrük mührü tatbik edilir ve Volet-1 yaprağı dipkoçanına tescilin yapıldığı gümrük idaresinin adı ile tescil numarası,

yazılır.

(6) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(7) Kırmızı hat muayene kriterinde, sistem tarafından atanan muayene ile görevli memurun sicil numarası TIR karnesinin uygun bir yerine yazılır. Muayene ile görevli memur tarafından eşya ve belgelerin birbirleri ile uygunluğu kontrol edilir.

(8) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(9) İlgili memur tarafından, eşyanın ve belgelerin birbirleri ile uygunluğu, taşıtın brandasında sökölme veya yırtılma, römork, yarı römork ve konteynerlerde kırılma veya delinme olup olmadığı, taşıtta gizli bölme bulunup bulunmadığı kontrol edilerek, uygun bulunması halinde taşıt mühürlenir.

(10) TIR karnesi yaprakları ve dipkoçanları ile TIR/Transit Takip Programının ilgili bölümüne, taşıta veya konteynere takılan mühürlerin numarası veya tanıma işaretleri ile gerekli diğer bilgiler yazılır. Volet-1 yaprağı koparılarak TIR karnesi sürücüyeye verilir ve taşıt çıkış gümrük idaresine ya da diğer hareket gümrük idaresine sevk edilir.

(11) Akit taraf olmayan bir ülkeye yapılacak ihracat eşyası taşımada, transit geçilecek son akit taraf ülkenin çıkış gümrük idaresi, TIR karnesinde varış gümrük idaresi olarak belirlenir. İhracat beyannamesi, fatura, CMR ve diğer belgelere ise ihracatın yapılacağı ülkenin adı yazılır.

(12) TIR Sözleşmesinin 3 üncü maddesi (a) bendinin (iii) alt bendinde bahsi geçen, ihracat kaydı ile gönderilen ve kendisi eşya olarak kabul edilen kendiliğinden seyahat eden karayolu taşıtı, otobüs, vinç, yol süpürücüsü ve betonyer vb. taşıtlar için düzenlenen TIR karneleri hareket gümrük idaresi tarafından kabul edilir. Bu taşıtlarla aynı zamanda eşya taşınmak istenmesi halinde, TIR Sözleşmesi ek-6'da yer alan açıklama notları da dikkate alınarak taşıtların TIR Sözleşmesi ek-2'de yer alan teknik şartlara sahip olduğunun tespit edilmesi üzerine, taşıt onay belgesi aranmaksızın taşıma yapılmasına izin verilir. Ancak, bu hüküm kendiliğinden seyahat eden ve 8703 tarife pozisyonunda yer alan binek otomobilleri için uygulanmaz.

Parsiyel yüklemelerde TIR karnesi işlemleri

MADDE 30 - (1) İlk hareket gümrük idaresine ibraz edilen TIR karnesinin sarı manifesto sayfası ve varış gümrük idaresine kadar kullanılacak tüm yapraklarının eşya manifestosu bölümünde yazılı olan taşıt ve eşyaya ilişkin olarak tescil edilen "TIR İhracat" kaydına ilişkin bilgiler, TIR/Transit Takip Programı Volet-1 ekranına getirilerek TIR karnesi ve ekli belgelerde yer alan bilgiler ile

uygunluğu kontrol edilir ve Volet-1 bilgileri tescil edilir. "TIR İhracat" kaydının 16 haneli tescil numarası, TIR karnesinin tüm Volet-1 yaprakları ve dipkoçanları ile Volet-2 yapraklarının ilgili bölümlerine yazılır. Tescil edilen Page 1 Volet-1 yaprağı koparılarak taşıt ikinci hareket gümrük idaresine Page 2 Volet-2 yaprağı ile birlikte sevk edilir.

(2) İkinci hareket gümrük idaresinde, şüphe, ihbar vb. durumlar hariç olmak üzere, TIR karnesi ve eki belgeler ile transit süresi kontrol edilerek taşıt haricen muayene edilir. TIR karnesinin Page 2 Volet-2 bilgileri TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranına kaydedilerek Program tarafından verilen tescil numarası Page 2 Volet-2 yaprağına yazılır. İkinci hareket gümrük idaresinde yüklenecek eşya bilgileri TIR karnesinin sarı manifesto sayfası ve varış gümrük idaresine kadar kullanılacak yapraklarının eşya manifestosu bölümüne yazılır ve tescil edilen "TIR İhracat" kaydına ilişkin bilgiler, TIR/Transit Takip Programı Volet-1 ekranına getirilerek Page 3 Volet-1 bilgileri tescil edilir. "TIR İhracat" kaydının 16 haneli tescil numarası, TIR karnesinin Page 3 Volet-1 yaprağı ve dipkoçanı ile Page 4 Volet-2 yaprağının ilgili bölümüne yazılır. Tescil edilen Page 3 Volet-1 yaprağı koparılarak taşıt, üçüncü hareket gümrük idaresine veya çıkış gümrük idaresine Page 4 Volet-2 yaprağı ile birlikte sevk edilir. İkinci hareket gümrük idaresinde, birinci hareket gümrük idaresinden sevk edilen taşıt ve eşya için hiçbir şekilde özet beyan modülünden "Teslim Alma" kaydı düzenlenmez. Page 2 Volet-2 yaprağı ile ilgili olarak bilgisayar sisteminde herhangi bir teyit işlemi yapılmaz.

(3) Üçüncü hareket gümrük idaresinde, şüphe, ihbar vb. durumlar hariç olmak üzere, TIR karnesi ve eki belgeler ile transit süresi kontrol edilerek taşıt haricen muayene edilir. TIR karnesinin Page 4 Volet-2 bilgileri TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranına kaydedilerek Program tarafından verilen tescil numarası Page 4 Volet-2 yaprağına yazılır. Üçüncü hareket gümrük idaresinde yüklenecek eşya bilgileri TIR karnesinin sarı manifesto sayfası ve varış gümrük idaresine kadar kullanılacak yapraklarının eşya manifestosu bölümüne yazılır ve tescil edilen "TIR İhracat" kaydına ilişkin bilgiler, TIR/Transit Takip Programı Volet-1 ekranına getirilerek Page 5 Volet-1 bilgileri tescil edilir. "TIR İhracat" kaydının 16 haneli tescil numarası, TIR karnesinin Page 5 Volet-1 yaprağı ve dipkoçanı ile Page 6 Volet-2 yaprağının ilgili bölümüne yazılır. Tescil edilen Page 5 Volet-1 yaprağı koparılarak taşıt, çıkış

gümrük idaresine Page 6 Volet-2 yaprağı ile birlikte sevk edilir. Üçüncü hareket gümrük idaresinde, ikinci hareket gümrük idaresinden sevk edilen taşıt ve eşya için hiçbir şekilde özet beyan modülünden “Teslim Alma” kaydı düzenlenmez. Page 4 Volet-2 yaprağı ile ilgili olarak bilgisayar sisteminde herhangi bir teyit işlemi yapılmaz. Son hareket gümrük idaresinde, TIR karnesinin varış gümrük idaresine kadar kullanılacak yapraklarının 17 no.lu kutusuna tarih ve imza atılarak mühürlenir.

(4) Bir iç gümrük idaresinden eşya yüklendikten sonra serbest bölgeden parsiyel yükleme yapılması veya serbest bölgeden eşya yüklendikten sonra bir iç gümrük idaresinden parsiyel yükleme yapılması mümkündür.

Hareket gümrük idarelerinde işlem gören TIR karnelerinin Volet-1 yapraklarına ilişkin yapılacak işlemler

MADDE 31 – (1) TIR karnelerinin Volet-1 yaprakları, varış veya çıkış gümrük idaresindeki Volet-2 yapraklarına ilişkin işlemler tamamlandıktan sonra sistemde ibra edildiğinin anlaşılması üzerine takibi gerektirir bir hususa rastlanmaması halinde arşivlenir. Takibi gerektirir bir husus bulunması halinde Volet-2 yaprakları ve ekleri varış veya çıkış gümrük idaresinden talep edilir ve bu Tebliğin 42 nci maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

İzinli gönderici ve yerinde gümrükleme izni kapsamında yapılacak TIR karnesi işlemleri

MADDE 31/A – (1) 21/5/2014 tarihli ve 29006 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği uyarınca ihracatta yerinde gümrükleme izni ve izinli gönderici yetkisi kapsamında TIR karnesi ile yapılacak işlemler bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

(2) Yalnızca Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 77 nci maddesi kapsamında işlem gören ihracat eşyası izinli gönderici yetkisine sahip TIR karnesi hamili aracılıyla taşınabilir.

(3) İhracatta yerinde gümrükleme izni veya izinli gönderici kapsamında Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca ihracat beyannamesine ilişkin işlemler tamamlandıktan sonra, eşya izinde belirtilen ilgili yerlerde beklemekle birlikte, 19 uncu maddeye göre düzenlenen TIR karnesine ilişkin işlemler, TIR Sözleşmesi hükümleri nedeniyle 29 uncu madde hükümleri uyarınca yerine getirilir. Ancak, 29 uncu maddede yer alan aracın kontrolüne ilişkin yükümlülükler, araca

güvenlik mührünü tatbik eden izinli gönderici veya yerinde gümrükleme izin sahibi tarafından gerçekleştirilir.

(4) TIR karnesinin gümrük idaresine sunulması sırasında, yerine göre yerinde gümrükleme izin sahibince tatbik edilen mühür veya izinli gönderici tarafından tatbik edilecek olan mühür numaraları belirtilir. Gümrük idaresince de bu bilgiler karne üzerine kaydedilir. Mühür numarasının değişmesi gibi herhangi bir nedenle TIR Karnesi Volet-1 yaprağında bir değişiklik veya düzeltme yapılması gerekmesi halinde düzeltilen kısmın üzeri okunaklı olarak çizilerek doğru verinin yazılması ve bu değişikliğin düzeltme ve ilaveyi yapan kişice imzalanmasından sonra gümrük memuru tarafından resmi mühürle mühürlenir. Ayrıca, düzeltilen veri sisteme kaydedilir.

(5) Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 84 üncü maddesinde belirtilen çıkış izni bildirim süresi TIR karnesinin ilgili gümrük idaresince tescil edilmesini müteakip başlar.

(6) Üçüncü fıkrada belirtilen işlemler izinli gönderici veya yerinde gümrükleme izinlerinde belirtilen gümrük müdürlüklerinde gerçekleştirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Varış Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler

TIR karnesi işlemleri

MADDE 32 – (1) TIR karnesi ve eki belgeler ile transit süresi kontrol edilerek TIR karnesi Volet-2 bilgileri TIR/Transit Takip Programına girilir ve TIR karnesi tescil edilir. TIR karnesi bilgileri esas alınarak özet beyan modülünden “TIR İthalat” kaydı oluşturulur. Ayrıca bir döküm alınmaz. Bu kayda ilişkin tescil numarası TIR karnesine yazılır.

Eşyanın boşaltılması ve muayenesi

MADDE 33 – (1) Antrepo veya geçici depolama yerinde görevli memur tarafından, taşıtın evsafının belgelerine uygun olup olmadığı, hareket veya yol boyu gümrük idaresi tarafından tatbik edilen mührün/mühürlerin sağlam olup olmadığı, taşıtın brandasında sökülme veya yırtılma, römork, yarı römork ve konteynerlerde kırılma veya delinme olup olmadığı, taşıtta gizli bölme bulunup bulunmadığı kontrol edilerek, eşyanın geçici depolama yeri, antrepo veya gümrükçe uygun görülen yerlere boşaltılmasına izin verilir.

(2) Eşyanın boşaltılıp teslim alınmasını müteakip görevli memur tarafından ek-7’de yer alan teslim tesellüm tutanağı dört nüsha

düzenlenir. Düzenlenen bu tutanaklar taşıyıcı firma temsilcisi veya sürücü tarafından da imzalanır.

(3) TIR karnesinin Volet-2 yaprağı ve dipkoçanının ilgili bölümlerine, boşaltılan eşyaya ilişkin bilgiler yazılır. Boşaltılan eşya ile TIR karnesinde yer alan eşyanın birbirine uygun olması ve varsa ödenmesi gereken para cezasının ödendiğinin anlaşılması üzerine, TIR karnesinin Volet-2 yaprağı ve dipkoçanının ilgili bölümleri imzalanıp kaşe tatbik edilerek Volet-2 yaprağı koparılır. Böylece TIR karnesi muhteviyatı eşya gümrük denetimi altına alınarak TIR karnesi sonlandırılmış olur.

(4) Muayene ile görevlendirilen memur tarafından, TIR karnesi ve teslim tesellüm tutanağı karşılaştırıldıktan sonra, Volet-2 yaprağındaki bilgiler ile TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranına girilmiş olan bilgiler kontrol edilir. Uygun bulunması halinde Volet-2 ekranında sırasıyla "Muayene menüsü - Muayene onayı - TIR muayene formu - Yapılan muayene türü - Sarı Belge Kontrolü veya Kırmızı Fiziki muayene - Onayla - Bilgi diyalog" ekranındaki "Tamam" butonlarına tıklanarak onaylama işlemi tamamlanır.

(5) Süresi içerisinde yurtdışı edilip edilmediklerinin takibi amacıyla yabancı taşıtlar eşyanın boşaltılmasını müteakip 2 No.lu Taşıtlar Takip Programına kaydedilir. Bilgisayar sistemine dâhil olmayan gümrük idarelerinde ise bu taşıtlar için Taşıtlar Giriş - Çıkış Formu düzenlenir.

İzinli alıcı ve ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında yapılacak TIR karnesi işlemleri

MADDE 33/A – (1) Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni ve izinli alıcı yetkisi kapsamında TIR karnesi ile yapılacak işlemler bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

(2) Yalnızca Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 97 nci maddesi kapsamında işlem görecektir olan ithalat eşyası izinli alıcı yetkisine sahip TIR karnesi hamili aracılığıyla taşınabilir.

(3) Taşıtların Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği çerçevesinde kabul edilen izinli alıcı veya ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesisine geldiğine dair TIR karnesine meşruhat düşülür. TIR karnesi Volet-2 yaprağı ve eki belgeler gümrük idaresine ibraz edilir ve 32 nci maddeye göre işlem yapılır.

(4) Sistem tarafından muayene ile görevli memur atanması durumunda Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 111 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen süre içerisinde görevli memurca ek-7'de belirtilen tutanak düzenlenir ve 33 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(5) Sistem tarafından muayene ile görevli memur atanmaması durumunda izinli alıcı tarafından eşya boşaltılır. Ek-7 de yer alan tutanak iki nüsha düzenlenir ve izinli alıcı ile sürücü tarafından imzalanır. Ayrıca 33 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca işlem yapılır. Volet-2 yaprağı ve ekleri ile tutanağın bir nüshası 10 iş günü içerisinde dilekçe ekinde gümrük idaresine gönderilir. Bu belgelerin süresi içerisinde gönderilmemesi durumunda Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(6) Boşaltılan eşya ile beyan edilen eşyanın miktarında eksiklik veya fazlalık tespit edilmesi durumunda gümrük idaresine bildirimde bulunulur ve gümrük idaresince 34 üncü maddeye göre işlem yapılır.

(7) Üçüncü ve altıncı fıkralarda belirtilen işlemler izinli alıcı veya ithalatta yerinde gümrükleme izinlerinde belirtilen gümrük idarelerinde gerçekleştirilir.

TIR karnesinde eksiklik ve fazlalık takibatı

MADDE 34 - (1) TIR karnesi himayesinde taşınan serbest dolaşımda olmayan eşyaya ilişkin tespit edilen eksiklik veya fazlalık için takibat yapılır. TIR karnesinin Volet-2 yaprağı ve dipkoçanın ilgili bölümlerine tespit edilen eksiklik veya fazlalık yazılır ve “şartlı ibra edilmiştir” şerhi düşülür. Ayrıca TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranına “şartlı ibra edildi” kaydı girilir.

(2) Eksiklik ve fazlalığa ilişkin tutanağın imzalandığı tarihte TIR karnesi hamiline bildirim yapılması halinde bu tarih, bildirim yapılamaması durumunda ise takibat yazısının TIR karnesi hamiline tebliğ edildiği tarih esas alınarak eksiklik veya fazlalığın nedeninin üç ay içinde belgelendirilmesi istenir. Eşyanın mahrecinden yüklenmediği veya eşyanın mahrecinden eksik veya fazla yüklendiği, yanlışlıkla başka bir yere boşaltıldığı ya da kaza veya avarya sonucu kaybolduğu veya çalındığına ilişkin eşyanın yüklendiği liman idaresi, çıkış acentesi, taşıyıcının bir kamu kuruluşu olması halinde bu kuruluş veya yükleme esnasında bu kurum ve kuruluşların bulunmaması halinde ihracatçı veya yüklemeyi yapan kuruluştan alınan ve eşyanın yüklendiği limandaki en büyük mülki idare amirince, gümrük idaresince,

ticaret ve sanayi odalarınca veya liman başkanlığınca onaylanmış belgelerin TIR karnesi hamili tarafından ibrazı halinde, eksiklik veya fazlalık takibatı sonlandırılır. Bu fıkra hükmünün uygulanmasında Avrupa Birliğinin tek bir gümrük bölgesinden oluştuğu göz önünde bulundurulur. Üç aylık takibat süresi talep halinde ilgili gümrük idaresi tarafından üç ay uzatılır. Haklı sebebin varlığı halinde, bu süre gümrük idaresi tarafından bir ay daha uzatılabilir.

(3) Eksiklik veya fazlalığa ilişkin olarak, süresi içerisinde geçerli bir belge ibraz edilmesi halinde, TIR karnesinin Volet-2 yaprağına “şartlı ibra kaldırılmıştır” şerhi düşülür. Ayrıca TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranındaki “şartlı ibra edildi” kaydı kaldırılarak “ibra edildi” kaydı girilir.

(4) Eksikliğe ilişkin olarak, verilen süre içerisinde herhangi bir belge ibraz edilmemesi veya ibraz edilen belgelerin geçerli sayılmaması halinde, gümrük idaresi tarafından eksik çıkan eşyadan tarife pozisyonuna veya tarife pozisyonu tespit edilemiyor ise cinsine ve türüne göre tarifede dahil olduğu faslın en yüksek vergiye tabi pozisyonuna göre hesaplanan gümrük vergileri tahakkuk ettirilerek TIR karnesi hamilinden tahsili yoluna gidilir ve Gümrük Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendi uyarınca eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası uygulanır. Gümrük vergilerinin TIR karnesi hamilinden tahsil edilememesi halinde, TIR Sözleşmesinin 11 inci maddesinin birinci fıkrasındaki süre dikkate alınarak kefil kuruluş nezdinde gerekli takibat yapılır. Ayrıca, giriş gümrük idaresine veya parsiyel taşımalarda bir önceki gümrük idaresine bilgi verilir. Eksikliğe isabet eden gümrük vergilerinin tahsil edilmesi halinde TIR karnesinin Volet-2 yaprağına “şartlı ibra kaldırılmıştır” şerhi düşülür. Ayrıca TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranındaki “şartlı ibra edildi” kaydı kaldırılarak “ibra edildi” kaydı ile açıklama girilir.

(5) Fazlalığa ilişkin olarak verilen süre içerisinde herhangi bir belge ibraz edilmemesi veya ibraz edilen belgelerin geçerli sayılmaması halinde fazla çıkan eşyaya ilişkin olarak Gümrük Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (d) bendi uyarınca işlem yapılır. TIR karnesinin Volet-2 yaprağına “şartlı ibra kaldırılmıştır” şerhi düşülür. Ayrıca TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranındaki “şartlı ibra edildi” kaydı kaldırılarak “ibra edildi” kaydı ile açıklama girilir.

(6) Dökme eşyada eksiklik veya fazlalığın eşyanın tabiatı icabı 2009/15481 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 131 inci maddesinde belirtilen oranlarda olduğunun anlaşılması halinde, eksiklik veya fazlalık takibatı yapılmayarak işlemler tespit edilen miktar üzerinden sonuçlandırılır. Eksiklik veya fazlalık takibatı gerektiren durumlar için takibat ve varsa cezaî işlem, eksiklik veya fazlalığın tamamı için değil, bu oranları aşan kısmı için uygulanır.

(7) Kap adedi olarak beyana uygun, ancak sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde beyana göre eksiklik veya fazlalık olan eşya için takibat yapılmaz.

(8) 27 nci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca giriş gümrük idaresince beyan edilen eşyanın miktarına göre fazlalık tespit edilmesi durumunda, varış gümrük idaresince bu madde hükümlerine göre işlem yapılır.

(9) Bu madde kapsamındaki tespitlerin Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu da ihlal ettiği sonucuna varılması durumunda bu Kanun hükümleri uyarınca da gerekli işlemler yapılır.

Parsiyel boşaltmalarda TIR karnesi işlemleri

MADDE 35 - (1) Giriş gümrük idaresinden ilk varış gümrük idaresine sevk edilen eşyaya ilişkin işlemler, ilk varış gümrük idaresi tarafından bu Tebliğin 32, 33 ve 34 üncü maddeleri hükümlerine göre yerine getirilir. İlk varış gümrük idaresi tarafından düzenlenen teslim ve teslim tutanağı TIR karnesinin Volet-2 yaprağına eklenir ve bu Tebliğin 41 inci maddesi hükümlerine göre işlem yapılmak üzere koparılarak alıkonulur. TIR karnesinin bir sonraki Volet-1 yaprağı ve dipkoçanı ile Volet-2 yaprağının ilgili bölümlerine giriş tescil numarası, giriş gümrük idaresi, ikinci varış gümrük idaresi, 4 üncü madde hükümlerine göre belli bir güzergâhın izlenmesinin zorunlu kılındığı hallerde belirlenen güzergâh ile transit süresi yazılır. TIR/Transit Takip Programının Volet-1 ekranına TIR karnesi numarası ve sayfa numarası ile birlikte gerekli diğer bilgiler girilir. Volet-1 yaprağı bu Tebliğin 28 ve 31 inci maddeleri hükümlerine göre işlem yapılmak üzere koparılarak alıkonulur. TIR karnesi sürücüyeye verilir ve taşıt ikinci varış gümrük idaresine sevk edilir.

(2) TIR karnesinde yer alan ikinci varış gümrük idaresine ait eşya için birinci fıkrada belirtilen işlemler yapılır.

(3) Son varış gümrük idaresinde boşaltılacak eşya için bu Tebliğin 32, 33 ve 34 üncü maddeleri hükümlerine göre işlem

yapılır. TIR karnesinin Volet-2 yaprağı ve dipkoçanına gerekli kayıtlar yapılır ve boşaltma meşruhatı düşülür. TIR/Transit Takip Programının Volet-2 ekranına TIR karnesi numarası ve sayfa numarası ile birlikte gerekli diğer bilgiler girilir. Düzenlenen teslim ve tesellüm tutanağının bir nüshası taşıyıcı firma temsilcisi veya sürücüye verilir. Bir nüshası sürücüye verilecek TIR karnesine eklenir. Diğer nüshası ise koparılan TIR karnesinin Volet-2 yaprağına eklenerek bu Tebliğin 41 inci maddesi göre işlem yapılmak üzere alıkonulur.

(4) Parsiyel boşaltmalarda, ilk varış gümrük idaresi bir iç gümrük idaresi olabileceği gibi, bir serbest bölge gümrük idaresi de olabilir.

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri tarafından yapılacak TIR işlemleri

MADDE 36 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

Yeterli sayıda yaprağı bulunmayan TIR karneleri

MADDE 37 - (1) TIR karnesi yapraklarının tamamının bitmesi durumunda, gümrük idaresi tarafından bu TIR karnesi sonlandırılarak, TIR taşımasının geri kalan bölümü için kullanılmak üzere yeteri kadar yaprağı bulunan yeni bir TIR karnesi kabul edilir. Her iki TIR karnesine de bu durumu belirten meşruhat düşülür.

(2) Yeni açılan TIR karnesine, taşıt ve eşyaya ilişkin bilgiler yazılır. TIR/Transit Takip Programında sonlandırılan TIR karnesinin Volet-2 ekranı açılır, eski TIR karnesi numarası silinir ve yeni TIR karnesinin numarası ile Volet-1 yaprağındaki bilgiler girilerek taşıt sevk edilir.

(3) Ancak, TIR karnesinde varış gümrük idaresine kadar kullanılmak üzere yeterli sayıda yaprak bulunmamakla birlikte, ülkemizdeki çıkış gümrük idaresinden sonra hala kullanılabilir yaprak bulunması halinde, yeni bir TIR karnesinin açılmasına izin verilmez.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çıkış Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler Türkiye'den çıkış işlemleri

MADDE 38 – (1) Gümrük idaresince;

- a) Brandalı taşıtlarda brandanın yırtık ve sökük,
- b) Römork, yarı römork ve konteynerlerde kırık ve delik,
- c) Taşıtın mührünün/mühürlerinin, sağlam olup olmadığı ile TIR karnesinde kayıtlı numara ve adede uygun, olup olmadığı haricen kontrol edilerek, uygun bulunması halinde 39 ve 40 ıncı madde hükümleri uyarınca işlemlere devam edilir. Uygun bulunmaması halinde ise, TIR işlemleri ile ilgili servise derhal bilgi verilir.

TIR karnesi işlemleri

MADDE 39 – (1) İbraz edilen TIR karnesi, geçiş belgesi ve diğer belgeler kontrol edildikten sonra TIR karnesinin Volet-2 bilgileri TIR/Transit Programına girilir ve Program tarafından verilen tescil numarası Volet-2 yaprağının ilgili bölümüne ve dipkoçanına yazılır. Gümrük idaresinin adı TIR karnesinin ilgili bölümüne yazılır ve resmi mühür tatbik edilir.

(2) Sistem tarafından atanan memur, beyanın kontrol türüne göre işlemleri gerçekleştirir. Beyanın kontrol türünün belge kontrolü olması ve yapılan kontrol sonucunun olumlu olması halinde, Volet-2 yaprağı ve dipkoçanının ilgili bölümlerine gerekli meşruhat düşülür. Sistem üzerinde onay verilerek Volet-2 yaprağı koparılır ve TIR karnesi sürücüyeye verilerek taşıtın yurtdışına çıkışına izin verilir.

(3) Beyanın kontrol türünün belge kontrolü olması ve yapılan kontrol sonucunda TIR karnesi ve ekli belgelerde ciddi farklılık tespit edilmesi ile muayene yapılmasının gerekli görülmesi durumunda, idare amiri tarafından gerekli yönlendirme yapılır ve eşya muayene edilir. Muayene sonucunun olumlu olması halinde, taşıta tekrar mühür tatbik edilir. TIR karnesinin Volet-2 yaprağı ve dipkoçanının ilgili bölümlerine gerekli kayıt ve meşruhatlar düşüldükten sonra sistem üzerinde onay verilir. Volet-2 yaprağı koparılır ve TIR karnesi sürücüyeye verilerek taşıtın yurtdışına çıkışına izin verilir.

(4) İç gümrük idarelerinde tescil edilen TIR karnesinde yer alan tüm "TIR İhracat" kayıtları ile ilişkilendirilen ihracat beyannameleri taşıtın yurtdışına çıkışı ile otomatik olarak kapanmakla birlikte, taşıtın yurtdışına çıkmasına rağmen bu kayıtların kapanmaması

halinde özet beyan modülünden “uzaktan teyit” yöntemi ile bu kayıtlar kapatılır.

(5) Çıkış gümrük idaresinde, son hareket gümrük idaresinden sevk edilen araç ve eşya için özet beyan modülünden “Teslim Alma” kaydı düzenlenmez.

Risklerin tespiti ve riskli taşıt, römork, yarı römork ve konteynerlerin kontrolü

MADDE 40 – (1) Taşıt, römork, yarı römork ve konteynerlerden;

- a) Haklarında ihbar ya da kuvvetli şüphe bulunanlar,
- b) Mühürleri bulunmayanlar veya koparılmış ya da bozulmuş halde olanlar,
- c) Brandalı taşıtlarda brandalarında sökük, yırtık veya TIR Sözleşmesi ek-2’de belirlenen şekle aykırı yama bulunanlar ile TIR halatlarında kopukluk bulunanlar,
- ç) Römork, yarı römork veya konteynerlerde kırık, delik bulunanlar,

d) Tartıda tespit edilen ağırlığı TIR karnesinde kayıtlı ağırlıktan farklı olanlar,

e) Belgelerinde şüpheli durum bulunanlar ile gizli bölme olduğuna dair şüphe oluşturanlar,

f) Sistem tarafından muayeneye tabi tutulanlar, görevlendirilecek muayene memuru tarafından açılarak masrafları taşımacıya ait olmak üzere muayene edilir.

(2) Muayene sonucunda herhangi bir usulsüzlüğe rastlanılmaması halinde, taşıta tekrar mühür tatbik edilerek Volet-1 ve Volet-2 yapraklarının 16 no.lu kutusuna ve TIR/Transit Takip Programının ilgili bölümüne yeni mührün/mühürlerin numarası yazılır ve taşıtın çıkışına izin verilir.

(3) Muayene sonucunda ihraç eşyasında beyan edilen miktara göre eksiklik veya fazlalık bulunduğu tespit edilmesi halinde, hareket gümrük idaresine gecikmeksizin bilgi verilir. TIR karnesinin 9, 10 ve 11 no.lu kutularına tespit edilen eksiklik veya fazlalık yazılarak tasdiklenir. Aynı şekilde TIR/Transit Takip Programında eşya miktarına ilişkin veri girişi ve açıklama girilir. Gümrük Kanununa göre cezai hüküm uygulanarak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir.

(4) Muayene sonucunda serbest dolaşımda bulunmayan eşyada beyan edilen miktara göre eksiklik bulunduğu tespit edilmesi halinde, TIR işlemi sonlandırılmaz ve Gümrük Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendine ve

42 nci maddeye göre işlem yapılmak üzere Volet-2 yaprağı ve ekleri ile birlikte hareket veya giriş gümrük idaresine bildirimde bulunulur. Ancak, Türkiye Gümrük Bölgesine mühürlü olarak gelen ve giriş gümrük idaresince söz konusu mühürleri kontrol edilmek suretiyle TIR karnesi kapsamında çıkış gümrük idaresine sevk edilen eşyanın, çıkış gümrük idaresince yapılan muayenesi sonucunda birinci fıkranın (c) ve (ç) bendinde yer alan uygunsuzlukların olmadığı ve mahreç ülkede tatbik edilen mühürlerin sağlam olduğu görülmekle birlikte, eşyada beyan edilen miktara göre eksiklik çıkması halinde, TIR işlemi sonlandırılmaz ve 34 üncü maddeye göre işlem yapılır. 34 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süreler içerisinde bu eksikliğin ispat edilememesi halinde, 34 üncü maddenin dördüncü fıkrasına göre işlem yapılır ve TIR karnesinin 9, 10 ve 11 no.lu kutularına tespit edilen eksiklik yazılarak tasdiklenir ve eşya miktarına ilişkin veri girişi ve açıklama girilir. TIR işlemi sonlandırılarak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Bu eksikliğin ispat edilmesi halinde ise 34 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca işlem yapılır. TIR karnesinin 9, 10 ve 11 no.lu kutularına tespit edilen eksiklik yazılarak tasdiklenir ve eşya miktarına ilişkin veri girişi ve açıklama girilir. TIR işlemi sonlandırılarak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Ayrıca giriş gümrük idaresine bilgi verilir.

(5) Muayene sonucunda serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın cinsi aynı olmakla birlikte beyan edilen miktara göre fazlalık bulunduğunun tespit edilmesi halinde, tespit edilen fazlalık TIR karnesinin 9, 10 ve 11 no.lu kutularında gösterilerek tasdiklenir, TIR/Transit Takip Programında eşya miktarına ilişkin veri girişi ve açıklama girilir. TIR işlemi sonlandırılarak beyan edilen eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Ayrıca hareket veya giriş gümrük idaresine bilgi verilir.

(6) Muayene sonucunda beyan edilen serbest dolaşımda bulunmayan eşyadan farklı cinsteki eşya tespit edilmesi halinde, bu eşyanın yurtdışına çıkışına izin verilmez. TIR karnesine ve TIR/Transit Takip Programına açıklama yapılır. TIR işlemi sonlandırılarak beyan edilen eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Farklı cinsteki eşya için 34 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süreler içerisinde farklılığın ispat edilememesi halinde, Gümrük Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (d) bendi uyarınca işlem yapılır.

İspat edilmesi halinde ise eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Ayrıca, hareket veya giriş gümrük idaresine bilgi verilir.

(7) Üçüncü ila altıncı fıkra kapsamındaki tespitlerin Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu da ihlal ettiği sonucuna varılması durumunda bu Kanun hükümleri uyarınca da gerekli işlemler yapılır.

Variş ve çıkış gümrük idarelerinde işlem gören TIR karnesinin Volet-2 yapraklarına ilişkin yapılacak işlemler

MADDE 41 – (1) İşlem gören TIR karnelerinin Volet-2 yaprakları ve ekleri variş veya çıkış gümrük idaresince arşivlenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

TIR Karnesi Takip İşlemleri

TIR karnesi takip süreci

MADDE 42 - (1) Gümrük idarelerinde işlem gören TIR karneleri ile ilgili olarak yapılacak takip işlemleri, TIR Sözleşmesi, 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gümrük Yönetmeliği ve bu Tebliğ hükümleri doğrultusunda, giriş veya hareket gümrük idareleri tarafından yürütülür.

(2) TIR karnesi takip işlemlerinin yerine getirilmesi amacıyla, gümrük idareleri tarafından mevzuat hükümleri doğrultusunda düzenli arşiv kurularak arşiv hizmetleri yerine getirilir. Düzenli arşiv kurulmasından ilgili gümrük amir ve memurları doğrudan sorumludur.

(3) TIR karnesi takip işlemleri, TIR Sözleşmesi gereğince TIR karnesinin Volet-1 yaprakları üzerinden yürütülür.

(4) Gümrük idareleri tarafından, bu gümrük idarelerinde işlem gören TIR karnelerinin haftalık ve aylık olarak listeleri alınarak, bu TIR karnelerinin sisteme veri girişlerinin ve muayene onaylarının eksiksiz ve hatasız olarak yapılıp yapılmadığı ve diğer usulsüzlüklerin tespiti amacıyla kontrol edilir.

(5) TIR karnesi kapsamı eşyanın sevk edildiği gümrük idaresinde işlem görüp görmediği giriş veya hareket gümrük idaresi tarafından araştırılır.

(6) TIR karnesi kapsamı eşyanın çıkış veya variş gümrük idaresinde işlem görmediği veya usulüne uygun işlem yapılmadığının anlaşılması ya da takibi gerektirir başka bir hususa rastlanması halinde, Volet-1 yaprağının tescil tarihinden itibaren iki ay içerisinde, bu durum yazı ile taşıyıcı firma ve kefil kuruluşu bildirilir. Bu yazıda TIR karnesi muhteviyatı eşyanın yurt dışı

edildiğinin veya varış gümrük idaresine boşaltıldığının belgelendirilmesi istenir ve TIR karnesinin Volet-1 ve/veya Volet-2 yaprakları örneği yazı ekinde gönderilir. Bu bildirim, kefil kuruluş açısından hiçbir şekilde TIR Sözleşmesinin 11 inci maddesinin birinci fıkrasında belirlenen bir ve iki yıllık süreleri geçemez.

(7) Kefil kuruluşu yapılan bildirim tarihinden itibaren bir ay içerisinde muhataplarca eşyanın yurt dışı edildiğinin veya varış gümrük idaresine boşaltıldığının;

a) Sona erdirme işlemine ait resmi belge,
b) Eşyanın başka bir gümrük rejimi altına alındığına veya serbest dolaşıma sokulduğuna dair belge,

c) TIR Sözleşmesinin 6 ncı maddesinde geçen uluslararası kuruluşlarca temin edilen TIR karnesinin gümrük idarelerinde işlem görmüş Volet-1 ve Volet-2 yapraklarının dipkoçanı, ile kanıtlanamaması halinde aşağıdaki işlemler yapılır;

1) Gümrük vergileri, tahakkuk ettirilerek karne hamilinin yabancı olması halinde İngilizce veya ilgili ülke dilinde hazırlanan bir yazı ekinde iadeli taahhütlü posta ile, yerli firma olması halinde ise tebliğ mazbatalı zarf ile, TIR Sözleşmesinin 11 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince öncelikle karne hamiline tebliğ edilir ve bu durumdan aynı zamanda kefil kuruluşu da bilgi verilir. Tahsilâtın karne hamilinden yapılamaması durumunda; TIR Sözleşmesinin 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uyarınca, altıncı fıkraya göre yapılan bildirim tarihinden itibaren en geç iki yıl içinde, TIR Sözleşmesinde öngörülen azami teminat tutarı göz önünde bulundurularak düzenlenen tahakkuk kefil kuruluşu tebliğ edilerek gümrük vergilerinin tahsili sağlanır.

2) Yapılan incelemede 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun ihlal edildiği sonucuna ulaşılması halinde usulüne uygun olarak Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

3) Eşyanın ve taşıtın en yakın gümrük idaresine teslim edilmesi ve sürücünün hudut polisince tutulan takip fişlerine kaydedilmesi için İçişleri Bakanlığına bildirimde bulunulur.

4) Gerçekleştirilen tahsilat işlemlerinin sonucundan Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

(8) Gümrük idaresi tarafından yapılan takibat üzerine veya kefil kuruluş tarafından, ödeme talebinin yapıldığı tarihten itibaren iki yıl içinde karne kapsamı eşyanın yurt dışında bulunduğunu belirten, eşyanın boşaltıldığı yurtdışındaki gümrük idaresi tarafından

verilen ve eşyanın TIR karnesine uygun olarak teslim alındığını kanıtlayan belge ile bu belgenin noterden tasdikli Türkçe tercümesinin ibrazı halinde, TIR karnesi ile ilgili olarak daha önce kefil kuruluştan tahsil edilen vergiler iade edilir.

Takibe geçilen TIR karnelerinde vergi tahakkuku

MADDE 43 - (1) TIR karnesi himayesinde Türkiye'ye getirilen eşyanın, yurtdışı edilmediği veya bir gümrük idaresine boşaltılmadığının anlaşılması halinde gümrük vergilerinin tahakkuku; 4458 sayılı Gümrük Kanununun 30 uncu ve 181 inci maddelerine göre gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarih olan TIR karnesinin giriş tescil tarihi itibarıyla;

a) Eşyanın 4458 sayılı Gümrük Kanununa göre tespit edilecek kıymeti,

b) Yabancı paralar için T.C. Merkez Bankası döviz satış kurları, esas alınarak yapılır.

TIR karnesi takipleri ile ilgili davalar

MADDE 44 - (1) TIR karnelerinden kaynaklanan ve idari yargı mercileri nezdinde dava konusu edilen işlemlerle ilgili savunma, itiraz, temyiz, karar düzeltme, süre uzatımı işlemleri; 8/12/1994 tarihli ve 22135 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 1 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Yetki Devri) uyarınca gümrük idarelerince yerine getirilir.

TIR karnesi takip işlemlerinin Bölge Müdürlüklerince izlenmesi

MADDE 45 - (1) Sistemde kayıtları açık görünen TIR karneleri sorgulanarak bu TIR karneleri ile ilgili takip işlemlerinin bağlantıları gümrük idareleri tarafından yerine getirilip getirilmediği Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından düzenli olarak kontrol edilir ve açık kayıtlar gerekçesi ile birlikte altı ayda bir Genel Müdürlüğe bildirilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

TIR karnesi düzenlenmeksizin ülkemize giriş yapan taşıtlar

MADDE 46 - (1) Bir akit taraftan TIR karnesi düzenlenmeksizin ülkemize giriş yapan taşıtın; gideceği ülkenin bir akit taraf olması ve eşyanın TIR karnesi himayesinde taşınabilmesi için gerekli belgelerin ibraz edilmesi koşuluyla, giriş gümrük idaresince eşyanın muayenesinin yapılarak ibraz edilen belgelerle uygunluğunun sağlanması durumunda, giriş yaptığı gümrük idaresinden TIR karnesi himayesinde sevk edilmesi mümkündür.

(2) Bununla birlikte, eşyanın Gümrük Yönetmeliğinin 196 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alması durumunda, aynı maddenin yedinci fıkrasına göre işlem yapılır.

TIR taşımasının geçici olarak durması

MADDE 47 - (1) TIR Sözleşmesinin 26 ncı maddesinde belirtilen, bir Akit tarafta başlamış olan TIR taşımasının geçici olarak durduğu hallerde, TIR karnesi gümrük idaresi tarafından kabul edilir.

Serbest bölgelerde işlem görecektir TIR karnelerinde rejim türü

MADDE 48 - (1) Bir serbest bölge gümrük idaresine sevk edilecek eşyaya ilişkin TIR karnesi "transit" kaydıyla işlem görür ve TIR/Transit Takip Programına rejim türü olarak "transit" girilir. Bir serbest bölge gümrük idaresinde boşaltma yapıldıktan sonra parsiyel boşaltma yapılmak üzere bir gümrük idaresine sevk edilecek eşyaya ilişkin TIR karnesi, bu gümrük idaresinde tabi tutulacağı rejim türüne göre "transit" veya "ithalat" olarak sevk edilir ve TIR/Transit Takip Programına bu rejim türü girilir.

Eşyanın çıkış gümrük idaresine sevk edilmesinden vazgeçilmesi veya sevkinin mümkün olmaması

MADDE 49 - (1) Volet-1 yaprağının hareket gümrük idaresi tarafından tescil edilmesinden sonra, eşyanın herhangi bir nedenle çıkış gümrük idaresine sevk edilmesinden vazgeçilmesi veya sevk edilmesinin mümkün olmaması halinde;

a) Aynı TIR karnesi ile taşımaya devam edilecekse, TIR/Transit Takip Programında Volet-1 kaydı açıklama yapılarak iptal edilir ve 29 uncu maddeye göre işlem yapılır.

b) Aynı TIR karnesi ile taşımaya devam edilmeyecekse, TIR karnesi iptal edilir. TIR karnesi Volet-2 yaprağı ve dipkoçanına iptal gerekçesine ilişkin gerekli meşruhat düşülür. TIR karnesinin "onaylı rapor" sayfası doldurulur. TIR/Transit Takip Programında Volet-1 kaydı iptal edilerek gerekçesine ilişkin açıklama yapılır.

Adli işleme konu olan TIR karneleri

MADDE 49/A - (1) Eşya ve araç ile ilgili olarak adli makamlara intikal ettirilen usulsüzlüğe konu TIR karnesine ilişkin vergi takibini gerektiren bir durum bulunmaması halinde, TIR karnesi sonlandırılır ve TIR karnesi Volet-2 yaprağı ve dipkoçanına sonlandırma gerekçesine ilişkin gerekli meşruhat düşülür. TIR karnesinin "onaylı rapor" sayfası doldurulur. TIR/Transit Takip Programında Volet-2 kaydına ilişkin işlemler tamamlanarak

sonlandırma gerekçesine ilişkin açıklama yapılır. Vergi takibini gerektiren bir durum bulunması halinde ise takibat ve buna bağlı mahkeme sonucuna göre işlem yapılır.

(2) TIR karnesine gümrük idaresince el konulması halinde, gümrük idaresi tarafından karne cildinin arka kapağındaki kopartılabilir bölüm mühürlenir, imzalanır ve kopartılarak sürücüye verilir.

Eşyanın giriş gümrük idaresinde başka bir rejime tabi tutulması

MADDE 50 – (1) Giriş gümrük idaresine TIR karnesi himayesinde gelen eşyanın, bu gümrük idaresinde başka bir rejime tabi tutulmak istenmesi halinde TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprağı bilgileri TIR/Transit Takip Programına girilir ve sistemin Volet-2 bilgilerinden “TIR İthalat” kaydı oluşturulur.

Yükünü boşaltan taşıtların boş veya dolu çıkışları

MADDE 51 - (1) TIR karnesi muhteviyatı eşyanın varış gümrük idaresine boşaltılmasını müteakip boş olan yabancı römork veya yarı römorkun geçici olarak gümrük idaresinin denetimine bırakılması ve aynı çekicinin başka bir ihraç eşyası yüklü römork veya yarı römorku yurtdışına götürmesine izin verilir.

(2) Geçici olarak gümrük idaresinin denetimine bırakılan yabancı plakalı boş römork veya yarı römorklar, sahipleri veya bunların temsilcilerinin yazılı talepleri üzerine ihraç eşyası yüklenecek yurtdışı edilebilir.

(3) Varış gümrük idaresinde yükünü boşalttıktan sonra boş olarak yurtdışına çıkacak yabancı plakalı taşıtın sürücüsü tarafından ibraz edilen TIR karnesinin Volet-2 yaprağı dipkoçanları incelenerek, TIR karnesi himayesinde ülkemize getirilen eşyanın varış gümrük idaresine teslim edilip edilmediği kontrol edilir.

(4) Eşyanın varış gümrük idaresine teslim edilmediğinin anlaşılması halinde, taşıtın ve sürücünün yurtdışına çıkışına izin verilmez ve duruma göre ilgili mevzuatı gereğince işlem yapılır.

(5) Yürürlükten kaldırılmıştır.

Deniz veya demir yoluyla çekicisiz olarak boş veya dolu gelen römork ve yarı römorklar

MADDE 52 - (1) Deniz veya demir yoluyla boş ve çekicisiz olarak gelen römork veya yarı römorklar giriş gümrük idaresi tarafından 2 No.lu Taşıt Takip Programına kaydedilir.

(2) TIR işleminin başlangıç ve bitişi arasındaki yolculuğun bir kısmının karayolu ile yapılması şartıyla, çekicisiz ve dolu olarak

deniz veya demir yolu ile gelen ya da giden römork veya yarı römorkların plaka numaraları TIR karnesinin 7 no.lu kutusuna yazılır.

Eşyanın boşaltma noktasına kadar yabancı plakalı taşıtlarla taşınması

MADDE 53 – (1) Gümrük işlemleri tamamlanarak serbest dolaşıma giren eşyanın, taşıma belgelerinde yazılı yurt içindeki boşaltma yerlerine kadar aynı yabancı plakalı taşıtla taşınması mümkündür.

Yabancı taşıyıcı firmalarda acente

MADDE 54 – (1) Yabancı plakalı taşıtlar ile TIR karnesi himayesinde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyaya ilişkin TIR karnesi işlemleri, yabancı firma temsilcisi veya sürücü tarafından yerine getirilir. Bu nedenle, bu firmaların Türkiye’de acentelerinin bulunması zorunlu değildir.

(2) TIR karnesi himayesinde taşıma yapan yabancı firmaların elektronik ortamda ön beyan verebilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Memur refakati

MADDE 55 – (1) Taşınan eşyanın gümrük vergileri toplamının TIR Sözleşmesine göre tespit edilen azami teminat tutarını aşmaması durumunda hiçbir şekilde memur refakati verilmez.

(2) Taşınan eşyanın gümrük vergileri toplamının TIR Sözleşmesine göre tespit edilen azami teminat tutarını aşması koşuluyla; kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması veya gerek taşınan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması hallerinde;

a) Öncelikle Araç Takip Sisteminden yararlanılması yoluna gidilir. ATS cihazının bulunması halinde hiçbir şekilde memur refakati verilemez.

b) İlgili gümrük idaresinde ATS cihazının bulunmaması durumunda ise; müdür yardımcısının başkanlığında en az üç kişiden oluşan komisyon tarafından gerekçeli bir karar alınmak ve bu kararda ATS cihazının bulunmadığı da belirtilmek suretiyle memur refakati verilebilir.

(3) Memur refakati öngörülmesi halinde taşıyıcıya yazılı bir belge verilmemişse, TIR karnesinin 1 no.lu dipkoçanın 5 inci maddesine “refakat” ibaresi ve gerekçesi yazılır.

(4) Memur refakati verilen taşımlar ek-9'da yer alan listeye işlenerek aylık olarak Genel Müdürlüğe bildirilir.

TIR karnesine fatura eklenmesi

MADDE 56 – (1) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 11 inci maddesi saklı kalmak kaydıyla, TIR karnesinin 10 no.lu kutusunda, eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapıldığı hallerde TIR karnesine fatura eklenmesi zorunlu değildir.

(2) Ancak; TIR karnesinin 10 no.lu kutusunda, eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapılmadığı veya “fatura muhteviyatı eşya”, “ekli liste muhteviyatı eşya” gibi tanımların yer aldığı durumlarda TIR karnesine fatura eklenmesi zorunludur.

(3) Asıl faturanın ibraz edilemediği durumlarda, asıl faturanın on beş gün içerisinde ibraz edileceğine dair taahhütname alınarak, faks fatura veya proforma fatura ile işlem yapılmasına izin verilir. Süresi içerisinde faks fatura veya proforma faturaya ilişkin asıl faturanın ibraz edilmemesi halinde, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır ve asıl fatura ibraz edilinceye kadar faks fatura veya proforma fatura ile yeni bir işlem yapılmasına izin verilmez.

Süresi içerisinde yurtdışına çıkarılamayan ve varış gümrük idaresine teslim edilemeyen eşya

MADDE 57 - (1) Beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle süresi içerisinde yurtdışına çıkarılamayan veya ilgili gümrük idaresine teslimi mümkün olmayan eşya hakkında, ilgililer tarafından en yakın gümrük idaresi haberdar edilir. İlgili gümrük idaresi tarafından TIR Sözleşmesinin 41 inci ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 92 nci maddeleri hükümlerine göre işlem yapılır.

(2) Beklenmeyen haller veya mücbir sebeplere ilişkin bilgi ve belgeler değerlendirilerek uygun bulunması halinde, TIR karnesinin Volet-2 yaprağı ile dipkoçanına olay ile ilgili meşruhat düşülerek, TIR Sözleşmesinin 25 inci maddesi doğrultusunda, TIR karnesinde yer alan “onaylı rapor” sayfası doldurulur ve olayla ilgili onaylı belgeler TIR karnesine eklenir. TIR/Transit Takip Programına Volet-2 veri girişi yapılır ve sonlandırma gerekçesi “açıklamalar” bölümüne yazılır.

Kaza yapan veya eşyası kayan taşıtlar ve konteynerle ilgili yapılacak işlemler

MADDE 58 - (1) Kaza nedeniyle telef olan eşyanın Gümrük Yönetmeliğinin 273 üncü maddesi uyarınca kanıtlanması

durumunda, gümrük vergileri aranmaz. TIR karnesi kazanın meydana geldiği yere en yakın gümrük idaresince sonlandırılır. TIR karnesi Volet-2 yaprağı ve dipkoçanına sonlandırma gerekçesine ilişkin gerekli meşruhat düşülür. TIR karnesinin “onaylı rapor” sayfası doldurulur. TIR/Transit Takip Programında Volet-2 kaydına ilişkin işlemler tamamlanarak sonlandırma gerekçesine ilişkin açıklama yapılır. Ayrıca giriş veya hareket gümrük idaresine bilgi verilir.

(2) Kaza nedeni ile telef olan ve sahibi tarafından yurtdışı edilmek istenmeyen eşya gümrüğe terk edilebilir. Gümrüğe terk edilen bu eşya 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile Tasfiye Yönetmeliğine göre tasfiye hükümlerine tabi tutulur.

(3) Kaza sonucu hasara uğrayan taşıt, römork, yarı römork ve konteynerin, mühürleri kopmuş, eşyası dağılmış veya hareketini tehlikeye sokacak şekilde eşyası kaymış ise;

a) Bu kaza veya kaymanın gümrük idaresine yakın bir yerde meydana gelmesi halinde;

1) Gümrük idaresi tarafından görevlendirilecek memur nezaretinde eşya düzeltilir ve taşıta tekrar yüklenir.

2) Kaza sonucu eşyanın aynı taşıt ile taşınması imkânsız hale gelmiş ise, eşya taşıt onay belgesi veya konteyner onay plakası bulunan başka bir taşıt veya konteynere yüklenir.

3) (1) inci ve (2) nci alt bentlerde belirtilen durumlarda, eşya gümrük memuru tarafından muayene edilir. Eşyanın TIR karnesine uygun olduğunun tespit edilmesi halinde, yükü düzeltilen taşıta veya yeni taşıta mühür tatbik edilir. Taşıt değişikliğinde yeni taşıtın plakası TIR karnesinin ilgili bölümüne yazılarak onaylanır.

4) TIR karnesinde yer alan “onaylı rapor” sayfası doldurulur ve taşıt varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilir.

5) Takibatı gerektirir bir durumun tespiti halinde, taşıta ve eşyaya el konularak mevzuat gereğince işlem yapılır. Ayrıca, bu husus giriş veya hareket gümrük idaresine bildirilir.

b) Kaza veya kaymanın bir gümrük idaresine uzak bir yerde meydana gelmesi halinde;

1) Kayma halinde, görevli polis ve jandarma birimleri tarafından kayan eşya düzeltilir ve tekrar aynı taşıta yüklenir. Duruma ilişkin tutanak tutulur ve gerekli emniyet tedbirleri alınarak taşıt en yakın veya ilgili gümrük idaresine sevk edilir. Sevk edilen gümrük idaresinde taşıt açılarak (a) bendinde belirtilen işlemler yapılır.

2) Kaza halinde, görevli polis ve jandarma birimleri tarafından gerekli emniyet tedbirleri alınarak en yakın gümrük idaresinden görevli istenir. Görevli gümrük memuru geldikten sonra durum bir tutanakla tespit edilir ve taşıt veya yükün aktarıldığı yeni taşıta mühür tatbik edildikten sonra üçüncü fıkranın (a) bendinde belirtilen işlemler yapılır. Gümrük memurunun zamanında gelmesinin mümkün olmadığı durumlarda (b) bendinin (1) inci alt bendi hükümleri uygulanır.

(4) Bu madde hükümlerine göre eşyanın başka bir taşıta aktarılmasının gerekli olduğu ve taşıt onay belgesi bulunan bir taşıt temin edilemediği durumlarda; eşya muayene edilir ve eşyanın TIR karnesine uygun olduğunun tespit edilmesi halinde TIR karnesi, ilgili bölümlerine gerekli meşruhat düşülerek sonlandırılır ve taşıt transit beyannamesi kapsamında sevk edilir. Ayrıca, bu husus giriş veya hareket gümrük idaresine bildirilir.

Eşyanın başka bir taşıt veya konteynere aktarılması

MADDE 59 - (1) Bu Tebliğin 58 inci maddesinde belirtilen durumlar dışında eşyanın, başka bir taşıt veya konteynere aktarılmasının gerekli olması halinde, bu aktarma gümrük idaresi nezaretinde yapılır.

(2) Aktarma;

a) Taşıt onay belgesi bulunan başka bir taşıta yapıldığı takdirde, eşya muayene edilerek yeni taşıta yüklenir ve taşıta mühür tatbik edilir. Yapılan işlem ile ilgili olarak tutanak düzenlenir ve TIR karnesine gerekli meşruhat düşüldükten sonra taşıtın transisine ya da çıkışına izin verilir.

b) Taşıt onay belgesi bulunmayan bir taşıta yapıldığı takdirde, TIR karnesi, ilgili bölümlerine gerekli meşruhat düşülerek sonlandırılır ve taşıt transit beyannamesi kapsamında sevk edilir. Ayrıca, bu husus giriş veya hareket gümrük idaresine bildirilir.

Usulsüzlüklerin bildirilmesi

MADDE 60 - (1) TIR Sistemi, Ortak Transit veya Ulusal Transit kapsamında yapılan taşımalarda ya da boş araç giriş ve çıkışlarında, taşıyıcı veya sürücü tarafından TIR Sözleşmesi, gümrük mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uyulmadığının tespit edilmesi halinde, durum elde edilen bilgi ve belgeler ile birlikte Genel Müdürlüğe ivedilikle bildirilir. Genel Müdürlükçe yapılacak inceleme sonucunda taşıyıcı firma ile ilgili olarak gerekli tedbirler alınır.

Tütün ve alkol taşımacılığı

MADDE 61 - (1) Ek-10'da yer alan içki, sigara ile bunların türevlerinin miktarı ne olursa olsun normal TIR karneleri (Model 1) kapsamında taşınmasına izin verilmez.

(2) Ek-10'da yer alan içki, sigara ile bunların türevlerinin, TIR Sözleşmesi gereğince, Tütün – Alkol TIR karneleri (Model 2) kapsamında taşınması gerekmektedir birlikte, uluslararası kefil kuruluş tarafından bu eşyalara ilişkin kefalet halihazırda kabul edilmediğinden bu eşyaların, Tütün – Alkol TIR karneleri kapsamında da taşınmasına izin verilmez. Bu eşyalara ilişkin kefaletin uluslararası kefil kuruluş tarafından kabulü halinde bu durum Genel Müdürlükçe duyurulur.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen alkol ve tütün ile bunların türevleri dışında kalan eşyanın (ham tütün, bira ve şarap) normal TIR karneleri ile taşınması mümkündür.

Variş veya çıkış gümrük idaresinin değiştirilmesi

MADDE 62 - (1) Serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı taşıyan taşıtların, mücbir sebep, olağanüstü haller veya haklı bir sebebin olması koşuluyla, giriş veya hareket gümrük idaresi tarafından TIR karnesine yazılan çıkış gümrük idaresi dışında bir gümrük idaresinden yurtdışı edilmek istenmesi halinde, eşya muayene edilir. Eşyanın TIR karnesine uygun bulunması halinde, taşıta mühür tatbik edilerek taşıtın çıkışına izin verilir.

(2) İhraç eşyası taşıyan taşıtların, hareket gümrük idaresi tarafından TIR karnesine yazılan çıkış gümrük idaresi dışında bir gümrük idaresinden yurtdışı edilmek istenmesi halinde, 39 uncu maddeye göre işlem yapılır.

(3) TIR karnesinin 12 no.lu kutusunda yer alan variş gümrük idarelerinin sırasının değiştirilmesinin talep edilmesi, 12 no.lu kutuda variş gümrük idaresinin yazılmamış olması veya yanlış yazılması hallerinde, taşıyıcının talebi doğrultusunda eşyaya ait yükleme listesi, CMR, çeki listesi ve fatura gibi belge kayıtları dikkate alınarak işlem yapılır.

(4) TIR karnesinin 12 no.lu kutusunda yer alan variş gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresinde eşya boşaltılmak istenmesi halinde, mücbir sebep, olağanüstü haller veya haklı bir sebebin olması ve ithalatçıdan alınacak yazı ile birlikte uluslararası kabul görmüş CMR, fatura gibi belgelerle müracaat edilmesi halinde, bu talep kabul edilir.

(5) Bu Tebliğin 4 üncü maddesi hükümlerine göre, giriş veya hareket gümrük idareleri tarafından belli bir güzergâhı izlemesi

zorunlu kılınan taşıtların, mücbir sebep, olağanüstü haller veya haklı bir sebebin olması halinde TIR karnesinde yer alan varış veya çıkış gümrük idaresinden farklı bir gümrük idaresine getirilmiş olması güzergâh ihlali olarak değerlendirilmez.

(6) Bu madde hükümleri uyarınca, varış veya çıkış gümrük idaresinin değiştirilmesi halinde, herhangi bir usulsüzlük cezası uygulanmaz.

Ağır veya havaleli eşya taşınması

MADDE 63 - (1) Ağır veya havaleli eşya taşınması için, kefil kuruluştan kapağı ve bütün yaprakları üzerinde büyük harflerle İngilizce olarak "HEAVY OR BULKY GOODS" veya Fransızca olarak "MARCHANDISES PONDÉREUSES OU VOLUMINEUSES" ibaresinin bulunduğu TIR karnesi alınır. Ayrıca ağır veya havaleli eşya taşınmasında kullanılacak taşıtlar için Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında veya diğer yetkili kurumlardan "özel yük taşıma belgesi" alınır.

TIR plakası takma zorunluluğu

MADDE 64 - (1) TIR karnesi himayesindeki uluslararası taşımalarda kullanılacak taşıt, römork ve yarı römorkların ön ve arka kısımlarına 250 x 400 mm boyutlarında, mavi zemin üzerine beyaz renkte, 200 mm boyunda ve en az 20 mm kalınlığında harflerle "TIR" ibaresinin yazılı bulunduğu bir plaka takılır.

Taşıtların tartılması ile ağırlık ve boyut kontrolü

MADDE 65 - (1) Ülkemize giren veya ülkemizden çıkan taşıtlar, dolu veya boş olduklarına bakılmaksızın, giriş ve çıkış gümrük idareleri tarafından tartılır.

(2) Ağırlık ve boyutları itibariyle, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda belirlenen limitleri aştığı tespit edilen taşıtların yurda girişlerinde Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (Karayolları Genel Müdürlüğü) tarafından düzenlenmiş özel yük taşıma izin belgesi aranır. İlgili mevzuatında belirlenen ağırlık ve boyutları aştığı tespit edilen ancak özel yük taşıma izin belgesi bulunmayan taşıtların ülkemize girişlerine izin verilmez.

TIR karnesi hata düzeltme işlemleri

MADDE 66 - (1) Varış veya çıkış gümrük idareleri tarafından TIR karnesinin Volet-2 yaprağının tescili aşamasında, TIR karnesinin Volet-1 yaprağı bilgilerinin giriş gümrük idaresi tarafından hatalı girildiğinin tespit edilmesi ve bunun yanlışlıkla yapıldığının anlaşılması halinde, giriş gümrük idaresinden yazı beklenmeksizin doğru veriler üzerinden Volet-2 tescili yapılır.

Ayrıca, hatalı verinin düzeltilmesi için giriş gümrük idaresine bildirimde bulunulur.

Yabancı plakalı taşıtların yurda girişi

MADDE 67 – (1) TIR Sözleşmesinin 15 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan yabancı plakalı taşıtlar için, giriş veya hareket gümrük idareleri tarafından, Triptik, Gümrüklerden Geçiş Karnesi (Carnet de Passages en Douane) ve Taşıt Giriş - Çıkış Formu gibi belgeler talep edilmez.

Bu tebliğde yer almayan hususlarda takip edilecek mevzuat

MADDE 68 - (1) Bu Tebliğde hüküm bulunmayan hallerde; 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, TIR Sözleşmesi, 2009/15481 sayılı Karar ve Gümrük Yönetmeliği hükümlerine göre işlem yapılır.

TIR karnelerinin saklanma süresi

MADDE 69 – (1) Arşivlenen TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprakları saklanmalarına gerek duyulan haller dışında sekiz yıllık süre sonunda diğer resmi evrakın tabi olduğu koşullara göre imha edilir.

Yetki

MADDE 70 - (1) Genel Müdürlük, bu Tebliğin uygulanması amacıyla gerekli göreceği düzenlemeleri yapmaya, her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 71 - (1) 23/1/2002 tarihli ve 24649 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan TIR Uygulama Tebliği ve bu Tebliğde değişiklik yapan Tebliğler yürürlükten kaldırılmıştır.

TIR denetleme ve konaklama noktaları

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Mülga 5/3/1993 tarihli Karayolu ile Uluslararası Eşya Taşıyan Araçların Seyir, Konaklama, Denetleme, Güvenlik ve Gümrük İşlemlerine Ait Yönetmeliğe dayanılarak TIR denetleme ve konaklama noktaları olarak faaliyetlerine izin verilen ve halihazırda faaliyette bulunan yerler ruhsat sürelerinin bitimine kadar TIR konaklama yeri olarak faaliyetlerini sürdürebilirler.

Yürürlük

MADDE 72 - (1) Bu Tebliğin;

a) 4, 5, 6, 7, 8 ve 9 uncu maddeleri ile Geçici 1 inci maddesi 1/3/2011 tarihinde,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 73 - (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK ANTEPO REJİMİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU **Gümrük Antrepo Rejimi**

MADDE 93

1. Gümrük antrepo rejimi;

a) İthalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmamış ve serbest dolaşıma girmemiş eşyanın,

b) Gümrük antreposuna alınması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek serbest dolaşımda bulunan eşyanın,

Bir gümrük antreposuna konulmasına ilişkin hükümleri belirler.

2. Antrepo işleticisi, gümrük antreposu işletmesine izin verilen kişidir.

Kullanıcı, eşyanın antrepo rejimi beyanında bulunan kişi veya bu kişinin hak ve yükümlülüklerinin devredildiği kişidir.

3. Gümrük antreposu, gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın konulması amacıyla kurulan ve kuruluşunda aranılacak koşulları ve nitelikleri yönetmelikle belirlenen yerdir.

4. 1 inci fıkrada belirtilen eşyanın gümrük antreposu olmayan, ancak gümrük idaresince antrepo addedilen bir yere konularak antrepo rejimi hükümlerine tabi tutulabileceği haller, yönetmelikle belirlenir.

MADDE 94

1. Gümrük antreposu, genel antrepo veya özel antrepo olabilir.

a) Genel Antrepolar, eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen;

b) Özel Antrepolar, yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan;

Gümrük antrepolarıdır.

2. Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşya, ancak bu niteliklerine uygun genel veya özel

antrepolara konulabilir. Bu tür eşya bir liste halinde yönetmelikle belirlenir.

3. Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler de antrepo sayılır.

MADDE 95

1. Gümrük antrepoları ile gümrük kapılarında eşya satışı yapmak üzere özel antrepo statüsünde mağaza ve bunların depolarının açılması ve işletilmesine izin vermeye Müsteşarlık yetkilidir. İzin verilmesine, bu iznin geçici veya sürekli geri alınmasına, faaliyet, belge ve kayıt düzenine ilişkin usul ve esaslar ile eşya alabilecek kişiler ve bu kişilere satılabilecek eşyanın cins ve miktarı yönetmelikle belirlenir.

2. Gümrük antreposu işletmek isteyen kişiler, izin verilmesi için gerekli bilgileri ihtiva eden ve özellikle antrepoculuğa ekonomik yönden ihtiyaç bulunduğunu belirten yazılı bir talepte bulunmak zorundadır. Gümrük antreposunun işletilmesine ilişkin şartlar verilen izinde gösterilir.

3. İzin, yalnızca Türkiye'de yerleşik kişilere verilir.

4. Antrepo işleticisinin hak ve yükümlülükleri, Gümrük Müsteşarlığının izni ile başka bir kişiye devredilebilir.

MADDE 96

Antrepo işleticisi;

a) Gümrük antreposunda bulunduğu süre içerisinde eşyanın gümrük gözetimi altında bulunmasını sağlamaktan,

b) Gümrük antrepo rejimi kapsamında eşyanın muhafaza edilmesiyle ilgili yükümlülükleri yerine getirmekten,

c) İzinde belirtilen özel şartlara uymaktan,

Sorumludur.

MADDE 97

1. Bir genel antrepo işletilmesi için izin verildiğinde, antrepo veya eşyanın özelliklerine göre 96 ncı maddenin bir istisnası olarak, aynı maddenin (a) veya (b) bentlerinde belirtilen yükümlülüklerin münhasıran kullanıcıya ait olduğu, işletme izninde belirtilebilir.

2. Kullanıcı, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulmasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmekten her halükarda sorumludur.

MADDE 98

81 inci maddenin 2 nci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, gümrük idareleri, antrepo işleticisinden 96 ncı maddede belirtilen sorumluluklarla ilgili olarak yönetmelikle belirlenen esaslar çerçevesinde bir teminat ister.

Ancak, fuar ve sergilere konulan veya ithalat vergilerinden muaf olan yahut ihraç edilmek üzere antrepolara konulan eşya için teminat aranmaz.

Teminat alınmış olsa bile, gümrük işlemlerine başlanmadan ve bu işlemler bitirilip gümrük idaresinin izni alınmadan, antrepolardan kısmen veya tamamen eşya çıkartılamaz.

MADDE 99

Antrepo rejimine tabi tutulan eşya, gümrük antreposuna konuldukları tarihte işletici tarafından kayıtlara geçirilir. Gümrük idareleri tarafından işletilmeyen antrepolardaki tüm eşyanın antrepo kayıtları işletici tarafından tutulur. Bu kayıtlar her zaman gümrüğün denetlemesine hazır halde bulundurulur. Söz konusu antrepo kayıtları ile 100 üncü maddede belirtilen antrepo kayıtlarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 100

Ekonomik yönden bir ihtiyaç bulunması ve gümrük gözetiminin olumsuz etkilenmemesi koşuluyla;

a) İhraç amacı dışında, serbest dolaşımda bulunan eşyanın gümrüklü antrepoya konulmasına,

b) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın, gümrüklü antreposunda dahilinde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine ilişkin hükümler çerçevesinde işçiliğe tabi tutulmasına,

Müsteşarlıkça belirlenecek şartlar altında izin verilebilir.

Birinci fıkrada belirtilen durumlarda eşya, gümrük antrepo rejimine tabi değildir.

Gümrük idareleri, birinci fıkrada belirtilen eşyanın 99 uncu maddede belirtilen şekilde antrepo kayıtlarına geçirilmesini zorunlu tutabilir.

MADDE 101

1. Eşyanın antrepo rejimi altında kalış süresi sınırsızdır. Ancak, gümrük idarelerince gerek görülen hallerde, eşyaya gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanım tayin edilmesi için bir süre belirlenebilir.

2. İhracata bağlı önlemlerden yararlanabilecek tarım ürünleri için Müsteşarlıkça özel süreler belirlenebilir.

MADDE 102

1. İthal eşyası, iyi korunmaları, görünüşlerinin veya pazarlama kalitelerinin geliştirilmesi ya da dağıtım veya yeniden satışa hazırlanmaları yönünden yönetmelikle belirlenen mutad elleçleme işlemlerine tabi tutulabilir.

Piyasa düzeninin aksamadan işleyişini sağlamak amacıyla, tarım ürünlerinin antrepolarda tabi tutulacağı elleçleme işlemleri Müsteşarlıkça sınırlandırılabilir.

2. İhracata bağlı önlemlerden yararlanabilecek ve antrepo rejimine tabi tutulmuş tarım ürünlerine uygulanacak elleçleme işlemleri yönetmelikle belirlenir.

3. Bu maddede belirtilen elleçleme işlemleri, gümrük idarelerinin izniyle yapılabilir.

MADDE 103

1. Antrepo rejimine tabi tutulan eşya, gümrük idarelerinden izin alınmak şartıyla geçici olarak gümrük antreposundan çıkarılabilir.

Eşya gümrük antreposu dışında bulunduğu süre içinde 102 nci maddede belirtilen şartlar altında elleçleme işlemlerine tabi tutulabilir.

2. Antrepo rejimine tabi tutulmuş eşyanın bir gümrük antreposundan diğerine nakli, gümrük idarelerinin iznine bağlıdır.

MADDE 104

1. İthal eşyası için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, eşyanın antrepo masrafları ile antrepoda kaldığı sürece muhafazası için yapılan masraflar, fiilen ödenen veya ödenecek fiyattan ayrı olarak gösterilmeleri şartıyla gümrük kıymetine dahil edilmez.

2. Söz konusu eşyanın 102 nci madde çerçevesinde elleçleme işlemlerine tabi tutulması halinde, eşyanın ithalat vergileri tutarının belirlenmesinde dikkate alınacak niteliği, gümrük kıymeti ve miktarı, beyan sahibinin talebi üzerine, 193 üncü maddede belirtilen tarihte, eşya söz konusu elleçleme işlemlerine tabi tutulmamış gibi tespit edilir. Ancak, bu hükümlere Müsteşarlıkça istisnalar getirilebilir.

3. Gümrük antrepo rejimine tabi tutulmuş ithal eşyasının 71 inci maddenin 1 inci fıkrasının (c) bendi hükmüne göre, gümrüğe sunulmaksızın ve beyannamesi verilmeden önce serbest dolaşıma girmek üzere teslim edildiği hallerde, gümrük vergileri, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte yürürlükte bulunan vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanarak hesaplanır. Bu hükmün uygulanması, eşyanın nitelik, gümrük kıymeti ve miktarı gibi vergilendirme unsurlarının, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte tespit edilmesi şartına bağlıdır.

Ancak, yükümlünün serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinde eşyanın bulunduğu hal ve niteliği ile diğer

vergilendirme unsurlarına göre işlem yapılması yönünde talepte bulunması halinde, bu yönde işlem yapılır.

73 üncü maddeye göre eşyanın tesliminden sonra kontrol hükümleri saklıdır.

MADDE 105

1. Genel ve özel antrepo işleticileri yıl sonunda antrepo mevcutlarına ilişkin bir listeyi gümrük idaresine verir. Her yıl, genel ve özel antrepolardaki eşya gümrük idaresince, işletici tarafından verilen liste göz önünde bulundurulmak suretiyle sayılır. Genel antrepolardaki eşyanın kısa sürede sayılamayacak kadar çok olması halinde, bunların gümrük idareleri tarafından örnekleme yöntemiyle sayılması mümkündür.

2. Antrepolarda yapılan sayım sonucunda noksan çıkan eşyanın gümrük vergileri, duruma göre işletici veya kullanıcıdan tahsil edilir.

3. Yapılan sayım sonucunda fazla çıkan eşya kayıtlara alınır. Bu fazlalığın geçerli nedenlerden ileri geldiğine gümrük idaresince kanaat getirilmediği takdirde, söz konusu eşya 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur.

MADDE 106

1. İşleticiler ile 97 nci maddenin 1 inci fıkrasına göre kullanıcılar antrepolara konulan eşyanın, gümrük idarelerince miktarı belirlenmiş ise bu miktardan, belirlenmemiş ise belgelerinde yazılı miktarlar üzerinden gümrük idaresine karşı sorumludur.

2. Eşyanın niteliğinden kaynaklanan kayıplar ve fireler ile gümrüğün kontrolü altında yapılan işleme faaliyeti sonucunda ortaya çıkan noksanlıklar ve antrepo işleticileri ile kullanıcılarının kusur ve hatalarından ileri gelmediği gümrük idaresine kanıtlanan telef, kayıp ve çalınmalar için gümrük vergileri aranmaz.

Eşya, gümrüklenmiş kıymeti üzerinden sigorta ettirilmiş ise noksan çıkan eşyanın vergileri sigorta ettirenden veya lehine sigorta ettirilenden alınır.

3. 1 inci veya 2 nci fıkralarda yazılı nedenler dışında kalan noksanlıklar kabul edilmez. Bunların vergi ve cezaları toplamından oluşan tutar, yerine göre işletici veya kullanıcıya tazmin ettirilir.

4. Nitelikleri itibariyle antrepolarda ve antrepolar arası taşımalarda fire veren eşya ile antrepolarda yapılmasına izin verilen elleçlemeden dolayı noksanlaşan eşyanın fire oranları ilgili kuruluşların görüşleri alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

MADDE 107

Tarım politikası kapsamı eşya dâhil, Gümrük antrepo rejimine tabi tutulup ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilen serbest dolaşımda bulunan eşyanın, ihraç edilmesi veya bu Kanunda öngörülen gümrükçe onaylanmış diğer bir işlem ya da kullanıma tabi tutulması zorunludur.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Gümrük antrepo rejimi için tanımlar

MADDE 328

(1) 329 ila 348 inci maddelerde bahsedilen gümrük antrepo rejiminin uygulanmasında;

a) Gümrük antreposu: Gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın veya izin verildiği durumlarda serbest dolaşımda bulunan eşyanın ihraç edilmek kaydıyla konulduğu genel ve özel antrepoları,

b) Genel antrepo: Eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen gümrük antrepolarını,

c) Özel antrepo: Yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan gümrük antrepolarını, ifade eder.

(2) Kanunun 236 ncı maddesinin beşinci fıkrasının uygulanması bakımından, gümrük antrepo rejimine tabi tutulan eşyanın kontrolü neticesinde beyan edilenden açıkça farklı olduğu tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın kolayca anlaşılabilen ve gümrük vergileri ve/veya ticaret politikası önlemleri açısından farklılık oluşturan eşya, belirgin bir şekilde farklı cinste eşya olarak kabul edilir.

Gümrük antrepo tipleri

MADDE 329

(1) Gümrük antrepoları, genel ve özel antrepo olmak üzere ikiye ayrılır. Uygulamadaki özellikleri sebebiyle, genel antrepoların, A, B ve F tipleri; özel antrepoların, C, D ve E tipleri bulunur.

a) A tipi antrepo, işleticisinin, stok kayıtlarını tuttuğu ve antrepoya konulan eşyada her hangi bir noksanlık olması halinde gümrük vergilerini ödemekten sorumlu olduğu genel antrepo tipidir.

b) B tipi antrepo, antrepoya konulan eşyadan, Kanunun 97 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen kullanıcının sorumlu olduğu, antrepo beyannamesini kullanıcının verdiği genel antrepo

tipidir. Antrepo işleticisinin sorumluluğu sınırlıdır. Antrepo işleticisi sadece antrepoyu kiralar. Antrepo stok kayıtları tutulmadığından, beyanname ve belgeler gümrük kontrolüne esas teşkil eder.

c) C tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcısı aynı kişi olan ve antrepoya alınan eşyadan bu kişinin sorumlu olduğu özel antrepo tipidir.

ç) D tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcısının aynı kişi olduğu, Kanunun 104 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının uygulandığı özel antrepo tipidir.

d) E tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcısının aynı kişi olduğu, Kanunun 93 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, izin hak sahibinin depolama yerinin antrepo addedildiği veya depolama yeri olmazsa dahi eşyaya antrepo rejimi hükümlerini uygulandığı özel antrepo tipidir.

e) F tipi antrepo, gümrük idarelerince işletilen genel antrepo tipidir.

(2) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler de antrepo sayılır.

(3) Posta idaresinin sorumluluğu ve gümrüğün denetlemesi altında yabancı menşeli kolilerin konulması için ayrılmış kapalı yerler de genel antrepo sayılır.

(4) Geçici depolama yerleri, aynı zamanda A, B, C ve D tipi antrepo olarak Müsteşarlıkça onaylanabilir veya buralar F tipi antrepo olarak işletilebilir.

(5) Gümrük idaresi, verilen izinde A, B, C veya D tipi gümrük antreposu olarak onaylanan bina, eklentileri veya diğer her türlü yeri tanımlar. Aynı yer birden fazla gümrük antreposu olarak tanımlanamaz.

(6) Eşyanın tehlike arz etmesi, diğer eşyaya zarar verme ihtimalinin bulunması veya diğer nedenlerle özel yapılar gerektirmesi durumunda, izin belgesinde bunların yalnızca bu eşyaya yönelik olarak özel bir şekilde donatılmış mekanlarda depolanabileceği hususu yer alabilir.

(7) A, C, D ve E tipi gümrük antrepoları, tarım ürünleri lisanslı depoları olarak onaylanabilir.

Antrepoya konulabilecek eşya

MADDE 330

(1) Gümrük antrepolarına;

a) Serbest dolaşıma girmemiş eşya, ithalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmadan,

b) Gümrük antreposuna konulması halinde ihracata bağlı önlemlerden yararlanabilen serbest dolaşımda bulunan eşya, konulabilir. Serbest dolaşımda bulunan eşyanın antrepoya konulması durumunda söz konusu eşyanın ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış diğer bir işlem ya da kullanıma tabi tutulması zorunludur. Ancak eşyanın ihracının veya gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutulmasının mümkün olmadığı hallerde bir takvim yılında beş defayı geçmemek üzere yetkilendirilmiş gümrük müşaviri veya gümrük memuru gözetiminde eşyanın antrepodan çıkartılmasına izin verilerek beyanname iptal edilir.

(2) Satıcı veya göndericisi belli, alıcısı emre olan eşya, antrepo işleticilerinin sorumluluğu altında genel antrepolara konulabilir. Bu şekilde genel antrepoya konulan eşyanın, alıcısının belirlenmesinden sonra tamamen veya kısmen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına izin verilir.

(3) Aşağıda belirtilen ve EK-62'de yer alan eşyanın, niteliklerine ve yapılacak faaliyetin özelliklerine uygun özel düzenek ve yapılara sahip genel veya özel antrepolara konulması zorunludur.

a) Parlayıcı, patlayıcı, yanıcı ve yanmayı artırıcı eşya,

b) Korunmaları, soğuk hava depolarında olduğu gibi özel tertibat gerektiren eşya.

(4) EK-62'de yer alan diğer tehlikeli ve zararlı maddeler ile bir arada buldukları eşya için tehlike ve zarar doğurabilecek eşya, eşyanın niteliklerine uygun gerekli tedbirlerin alınması suretiyle genel veya özel antrepolara konulabilir.

(5) Bir arada buldukları eşya için ayrı bölümlerde depolansa dahi tehlike ve zarar doğurabilecek eşya genel antrepolara alınmaz.

(6) Aynı antrepo açma ve işletme izni kapsamında bir antreponun belirli bir bölümünde üçüncü fıkrada sayılan eşyanın depolanması, bu türden eşyanın konulması için antrepoda belirli bir bölümün ayrılmış olması ve bu türden eşyanın konulabileceği antrepolar için gerekli belgelerin ilgili gümrük müdürlüğüne ibraz edilmesi koşuluyla mümkündür.

(7) Üçüncü fıkrada sayılan ve aynı sevkiyat kapsamında bir arada buldukları eşyanın tali unsuru niteliğindeki eşyanın, diğer eşyaya zarar vermeyecek şekilde, genel veya özel antrepoların ayrı bölümlerine gerekli tedbirler alınmak suretiyle konulmasına, antrepo işleticisinin yazılı ve gerekçeli talebine istinaden, eşyanın

niteliği, miktarı, kap ve ambalajları gibi unsurlar dikkate alınarak ilgili gümrük idaresince izin verilebilir.

İzinle antrepoya konulabilecek eşya

MADDE 331

(1) Aşağıda yazılı eşya gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerinin izni ile gümrük antrepolarına konulabilir:

a) Türkiye'ye girmesi veya Türkiye'den transit geçirilmesi yasak olan yabancı ülke eşyası,

b) Gerek üzerlerinde, gerek iç veya dış ambalajlarında üretildiği ülkeden başka bir ülke ürünü olduğu izlenimini veren isim ve simgeler taşıyan eşya,

c) İhracatta kullanılacak olanlar hariç, yerli mamul ve mahsullerimizde kullanılmak üzere ve bunların yabancı menşeli olduğunu gösterecek veya bu izlenimi uyandıracak, üzerleri yabancı dille basılı veya yazılı her türlü boş zarf, şerit, etiket, damga ve benzeri eşya ile Türkiye'de düzenlenebilecek belgeleri yabancı ülkelerde düzenlenmiş gibi gösterebilecek yabancı firmalara ait üzerleri imzalı veya imzasız olsun proforma faturalar hariç boş faturalar,

ç) Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması mevzuatına göre marka, coğrafi işaret, endüstriyel tasarım hakları ile fikir ve sanat eserleri kanunu kapsamına giren haklarla ilgili olarak hak sahibinin yetkilerine tecavüz eder mahiyetteki eşya,

d) Geçici depolama yerlerinde veya gümrük idaresince izin verilen yerlerde kanuni süresini doldurduğu için tasfiyesi gereken veya sahipleri tarafından geçici depolama yerlerinde gümrüğe terk edilen veya geçici depolama yerlerinde yapılan yoklamalar sonunda fazla çıkan eşya.

Özel hallerde eşyanın rejime girişı

MADDE 332

(1) Karayoluyla gelen parsiyel yüklere ilişkin antrepo beyannamesi, eşya sahibinin yetki vermesi halinde A tipi antrepo işleticilerince verilebilir.

(2) Geçici depolama yerine konulmadan gümrük antrepo rejimine tabi tutulacak eşya antrepo beyannamesinin tescilini müteakip antrepoya alınır. Antrepo beyannamesinin, taşıtın antrepoya gelişini takip eden iki iş günü içerisinde tescil edilmesi gerekir. Gümrük idaresi, sürenin bitiminden önce eşya sahibi ya da taşıyıcı tarafından yapılacak yazılı ve gerekçeli talebe istinaden bu süreyi bir gün uzatabilir. Süresi içerisinde antrepo

beyannamesi verilmemesi halinde, antrepoda görevli gümrük memuru veya yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından gümrük idaresine bilgi verilir ve bu durumdaki eşya, ilgili gümrük idaresinin denetimindeki en yakın geçici depolama yerine veya geçici depolama yeri yoksa gümrük idaresince uygun görülen yere gönderilir. Ancak, aynı sevkiyata konu olmakla birlikte antrepoya birden fazla taşıyla peyderpey sevk edilen ve tamamı bir seferde antrepoya alınamayacak eşya için, eşya sahibi veya temsilcisi ya da taşıyıcı tarafından ilgili gümrük idaresine yazılı talepte bulunulması halinde, gümrük idaresince, ilk eşyanın antrepoya girişinden itibaren en geç beş iş günü içinde antrepo beyannamesinin verilmesi koşuluyla eşyanın peyderpey antrepoya alınmasına izin verilebilir. İhtiyaç halinde bu süre gümrük idaresince bir defaya mahsus olmak üzere beş iş gününe kadar uzatılabilir.

(3) Kayıt yoluyla rejime girişine izin verilen eşyanın doğrudan D tipi antrepoya gelmesi halinde eşyanın gümrüğe sunulmasına gerek yoktur.

Antrepolardaki eşyanın başkasına devri

MADDE 333

(1) Gümrük antrepolarında depolanan eşya satış suretiyle başkasına da devredilebilir. Gümrük antrepolarında depolanan solvent ve baz yağın satış suretiyle devrine, devralan tarafından serbest dolaşıma sokulacak olması durumunda izin verilmez.

(2) Eşyanın mülkiyeti ile ilgili olarak devri önleyici haciz ya da ihtiyati tedbir kararı gibi hukuki bir engelin varlığı halinde bu durum açıklığa kavuşturulmadan işlem yapılamaz.

(3) Eşyanın devrine ilişkin olarak;

a) Antrepoda devri yapılan her bir eşya için, beş iş günü içerisinde devralan tarafından eşyanın gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması ya da yeni bir antrepo beyannamesi verilmesi gerekir. Bu süre içerisinde bahsi geçen işlemlerin yapılmaması halinde devralana, aşılın her gün için Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

b) Devir işlemine ilişkin belgeler, eşyanın gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması ya da yeni antrepo beyannamesi verilmesi sırasında gümrük idaresine ibraz edilir. Eşyanın devri ile birlikte gümrük vergileri ile para cezaları da dâhil eşya ile ilgili hukuki sorumluluklar devralana geçer ve antrepo stok kayıtlarında gerekli değişiklikler yapılır.

c) Antrepoda devredilmiş olan eşya için yeni bir antrepo beyannamesi verilmeden söz konusu eşya antrepoda başka bir devre konu olamaz. Aksi takdirde, her bir devralana Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(4) Özel antrepoda bulunan eşyanın devrine ilişkin talepler, eşyanın devrini müteakip beş iş günü içinde gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulmak suretiyle antrepodan çıkarılması şartıyla kabul edilir. Belirtilen süre içinde eşyanın antrepodan çıkarılmaması halinde bu sürenin aşıldığı tarihten itibaren antrepo işleticisine ve devralana ayrı ayrı olmak üzere, aşılana her gün için Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(5) Devralanın onaylanmış kişi veya yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip olması ya da aşağıdaki koşulları taşıması ve ilgili Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerince yıllık kontroller sonucunda (b) ile (ç) bentlerindeki koşulların sağlandığının tespit edilmesi halinde gümrük antrepolarında depolanan solvent ve baz yağın satış suretiyle devrinde birinci fıkranın ikinci cümlesi uygulanmaz:

a) Devralan firmanın en az iki yıldır faaliyette bulunması.

b) Usulsüzlük ve vergi cezaları ile ilgili olarak;

1) Geriye dönük son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 2'sini aşan sayıda vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle ceza uygulanmamış olması,

2) Geriye dönük son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 5'ini aşan sayıda gümrük mevzuatının ihlali nedeniyle usulsüzlük cezası uygulanmamış olması.

c) Gümrük ve vergi mevzuatları uyarınca haklarında ödenmemiş herhangi bir vergi, ceza ve fer'i amme borcu bulunmaması.

ç) Yönetim Kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, suç uydurma ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa, vergi

kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa, mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna, 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna, 3/6/1986 tarihli ve 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle ilgili Kanuna muhalefetten ceza veya mahkumiyet kararı bulunmaması.

Elleçleme

MADDE 334

(1) Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, serbest dolaşımda bulunmayan eşya için gümrük idarelerince ek-63'te belirtilen elleçleme faaliyetlerine izin verilebilir.

(2) İhracata bağlı önlemlerden yararlanan tarım ürünlerinin, gümrük antrepo rejimine tabi tutulmadan ve ek-63'te belirtilen elleçleme işlemlerinden daha ileri aşamada olması şartıyla gümrük antrepolarında işlem görmesine, Müsteşarlıkça izin verilebilir.

(3) İhracata bağlı önlemlerden yararlanan tarım ürünlerinin ihracı konusunda 368 inci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

(4) Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki faslı değişmemek şartıyla, savunma sanayi ve havacılık sektöründe kullanılan eşyanın ek-63'te belirtilen elleçleme faaliyetlerine tabi tutulmasına Bakanlıkça izin verilebilir.

Elleçleme işlemleri için başvuru

MADDE 335

(1) Elleçleme izin başvuruları denetleyici gümrük idaresine yazılı olarak ve her olay için münferiden yapılır. Bu başvuru, yapılacak işlemleri ve gümrük antrepo rejimi hükümlerinin uygulanması için gerekli bütün ayrıntıları içermek zorundadır. Başvuru, idare amirince uygun bulunduğu takdirde gerekli izin verilir.

(2) 334 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, antrepo işletme izninde veya E tipi antrepoda rejimden yararlanılmasına

ilişkin izinde, yapılacak elleçleme işlemleri gösterilebilir.

(3) Antrepo işletme izin belgesinde elleçleme işlemlerinin gösterildiği durumlarda izin belgesine; elleçlemeye konu eşya ile ilgili olarak eşyanın mahiyeti, cinsi ve Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu ile ilgili bilgileri içeren liste eklenir. Bu durumda, antrepoda veya geçici çıkış yapılmak suretiyle antrepo dışında gerçekleştirilecek elleçleme işlemlerinde; ilgili antrepo beyannamesi hakkında denetleyici gümrük idaresine bilgi verilmesi yeterli olup ayrıca elleçleme izni alınması gerekmez.

(4) Antrepodan elleçleme işlemi için geçici çıkan eşyanın gümrükçe onaylanmış işleme tabi tutulması halinde eşyanın antrepoya getirilmesi zorunlu olmayıp bulunduğu yerde muayeneye arz edilmesi mümkündür.

(5) Elleçleme yapılmak üzere geçici çıkışı yapılan eşyanın antrepo beyannamesine uygunluğu, miktarı ve ayniyat tespiti yetkilendirilmiş gümrük müşaviri veya Gümrük Memurunca yapılır.

(6) Antrepolarda veya geçici çıkış yapılmak suretiyle gerçekleştirilecek elleçleme işlemlerinden sadece antrepo rejimine tabi eşya faydalanabilir.

(7) Antrepo rejimine tabi eşyanın tamamen veya kısmen üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak elleçleme işlemine tabi tutulması halinde üçüncü ülke girdilerinin muayene ve tespiti yapıldıktan sonra CIF değeri belirlenerek, gümrük vergisi tahsilatı yapılır. Bu işlemler, ek-70/A'da yer alan Antrepo Rejimi Kapsamında Tespit ve Tahakkuk Kağıdı üzerinden yürütülür. Muayene ile görevli memurun tespit ve tahakkuk işlemini tamamlamasından sonra hesaplanan gümrük vergisi tutarı gümrük saymanlığına veya mutemetliğine yatırılır. Gümrük vezne alıncısının ibrazı üzerine A.TR Dolaşım Belgesi, gümrük idaresi tarafından 432 nci madde çerçevesinde vize edilir.

Antrepoda karıştırma ve montaj işlemleri

MADDE 336

(1) Antrepoya alınmış serbest dolaşımda olmayan eşyanın, menşelerine bakılmaksızın birbirleriyle veya serbest dolaşımda bulunan eşya ile karıştırılması veya montajı sonucu elde edilen ürünün transit olarak gönderilmesine antreponun bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğünce izin verilebilir.

(2) Bu iznin verilebilmesi için;

a) Karıştırma veya montaj sonucunda meydana gelecek ürünün gideceği ülkelerde yanlış menşeler göstermek gibi hilelere

meydan verilmeyecek veya Türkiye'deki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarına zarar vermeyecek ya da taraf olduğumuz uluslararası anlaşma hükümlerine aykırı düşmeyecek surette olması, yapılan işlemin stok kayıtlarında ayrıntılı olarak yer alması,

b) Karıştırma işlemi tanklarda yapılacak ise; karışıma tabi tutulacak eşya ile karışımdan elde edilecek ürün için ayrı ayrı tank tesis edilmesi,

c) Tanklarda karışıma tabi tutulacak eşya için ayrı ayrı transit beyannamesi yerine faturada gösterilmek şartıyla devam formu düzenlenerek antrepodan eşya çıkışının yapılması, karışım sonucunda elde edilen ürünün transit beyannamesine bağlanarak çıkışının sağlanması,

ç) Bu işlem sırasında karışıma veya montaja, serbest dolaşımda bulunan eşya karıştırıldığı takdirde, bunlar hakkında yürürlükteki dış ticaret mevzuatı ve Türk parası kıymetini koruma mevzuatı hükümlerinin dikkate alınarak işlem yapılması

gerekir.

(3) Sözü edilen şekillerde karıştırılmış veya montajı yapılmış eşyanın, transitinden vazgeçilerek serbest dolaşıma sokulması, tercihli tarife uygulaması bakımından yanlış menşe göstermemesine ve 537 nci maddede öngörülen işlemlere tabi tutulması şartına bağlıdır.

Ortak depolama

MADDE 337

(1) Gümrük antrepo rejimi hükümlerinin uygulanmasını olumsuz etkilememesi ve gümrük idarelerinden gerekli iznin alınması şartıyla, gümrük antreposuna alınması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek eşya dışında kalan serbest dolaşımda bulunan eşya ile serbest dolaşımda bulunmayan eşya aynı antrepoda depolanabilir. Serbest dolaşımda bulunan eşyanın tespiti için özel tanımlama yöntemleri belirlenebilir. Ancak, bu depolama her bir eşyanın gümrük statüsünün belirlenmesini imkansız kılıyor ise, sadece aynı gümrük tarife pozisyonunda yer alan, aynı ticari niteliğe ve aynı teknik özelliklere sahip eşyanın birlikte depolanmasına izin verilir. Bu durumda antrepolarda gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulacak eşya, beyan sahibinin tercihine bağlı olarak ya serbest dolaşımda bulunan ya da serbest dolaşımda bulunmayan eşya sayılır. Ancak,

bu eşyanın birbirinin yerine kullanılmasında, kullanılan eşya, yerine ikame edilenin miktarını aşamaz.

(2) Antrepodaki eşyanın telafisi mümkün olmayan şekilde zarar görmesi, tahrip olması veya imha olması ve işleticinin zarar gören veya imha olan rejime tabi eşyanın gerçek miktarını ispatlayamaması halinde, bu miktar olayın meydana geldiği tarihte antrepoda bulunan rejime tabi eşya miktarı dikkate alınarak tespit edilir.

Kesin çıkış, basitleştirilmiş usul ve geçici çıkış

MADDE 338

(1) Gümrük antrepo rejimine tabi olarak depolanan eşyanın antrepodan kesin çıkışı, rejimi sona erdiren gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulması ile mümkündür. Bu durumda eşya bu işlem veya kullanım hükümlerine tabi tutulur.

(2) Basitleştirilmiş usul izni bulunması halinde ;

a) Antrepo rejimini sona erdiren eksik beyan sadece, serbest dolaşıma giriş, ihracat veya yeniden ihracatta bütün antrepo tipleri için,

b) Gümrük idaresince kabul edilen ticari veya idari belge ile beyan; her işlem ve kullanımla birlikte, B ve F tipi antrepo hariç tüm antrepo tipleri için,

c) Kayıt yoluyla beyan, her işlem ve kullanımla birlikte, F tipi antrepo hariç diğer antrepo tipleri için,

150 ve 160 ila 166 ıncı madde hükümleri çerçevesinde uygulanır.

(3) Tarım politikası kapsamındaki ürünlere ikinci fıkradaki usullerin uygulanması, Müsteşarlıktan izin alınması halinde mümkündür.

(4) Elleçleme vb. işlemler yapılmak üzere gümrük antrepolarından geçici olarak eşya çıkarılabilir. Bunun için her seferinde gümrük idaresinden izin alınması gerekir. Bu amaçla gümrük idarelerine yazılı olarak yapılacak başvuru, antrepo rejimine tabi tutulan eşya ve antrepo rejimi hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli bütün ayrıntıları içermek zorundadır. Eşyanın geçici çıkışının rejimin uygulanmasını olumsuz etkilemeyeceğinin anlaşılması halinde buna, gümrük idaresince izin verilir.

(5) Geçici olarak çıkarılan eşyanın, antrepo dışında elleçleme işlemlerine tabi tutulması halinde 334 üncü madde hükümleri uygulanır.

Antrepolar arasında eşya nakli

MADDE 339

(1) Gümrük antrepo rejimini sona erdirmeden antrepolar arasında eşya nakli 320 nci madde hükümleri çerçevesinde normal usulde veya basitleştirilmiş usulde yapılır.

(2) Basitleştirilmiş usulün uygulanabilmesi için ayrıca;

a) Eşyanın çıkarılacağı antreponun bağlı olduğu gümrük idaresi ile eşyanın konulacağı antreponun bağlı olduğu gümrük idaresinin 166 ncı maddede belirtilen kayıt yoluyla beyan usulünü kullandırma yetkisinin olması veya,

b) Aynı kişinin her iki antrepodan sorumlu olması veya,

c) Her iki antreponun stok kayıtlarının bilgisayar ağı ile birbirine bağlı olması,

gerekir.

(3) Eşyanın ikinci antrepoya girmesi ve eşya ile ilgili bilgilerin ikinci antrepo işleticisinin stok kayıtlarına geçmesi üzerine, nakledilen eşya konusunda ikinci antrepo işleticisinin sorumluluğu başlar.

(4) Elleçleme işlemlerine tabi tutulan bir eşya naklediliyorsa ve INF 8 formunun kullanılacağı bir uygulama söz konusu ise, nakil sırasında kullanılan beyanname veya belgede, eşyanın mahiyetinin, gümrük kıymetinin ve miktarının da gösterilmesi zorunludur. Elleçleme işlemine tabi tutulmamış bir eşya naklediliyorsa, ortaya çıkabilecek gümrük yükümlülüğünün belirlenmesinde bu bilgilerin dikkate alınması gerekir. Bu eşyaya, INF 8 formuna ilişkin 327 inci madde hükümleri de uygulanır.

İhraç ürünü

MADDE 340

(1) Ortak depolamaya ilişkin 337 inci madde ile INF 8 formuna ilişkin 327 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Kanunun 93 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca, antrepolara konulması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek serbest dolaşımda bulunan eşya hakkında aşağıdaki hükümler de uygulanır:

a) Gümrük antreposuna konulması halinde ihracata bağlı önlemlerden yararlanan serbest dolaşımda bulunan eşyanın üzerindeki gümrük gözetimi, eşya Kanununun 150 ve 151 inci maddelerinde öngörüldüğü şekilde Türkiye Gümrük Bölgesini terk edinceye kadar devam eder. Antrepoya konulan bu tür eşyanın

ihraç edilmesi veya ihracat sayılan bir işlem veya kullanıma tabi tutulması zorunludur.

b) İhracata bağlı önlemlerden yararlanan ve antrepo rejimine tabi tutulmuş serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrük idaresinin izni ile elleçleme işlemlerine tabi tutulabilir. Elleçleme işlemleri sonunda eşyanın ihraç edilmesi konusunda (a) bendi hükümleri uygulanır.

(2) İhraç eşyası, beyannamenin tescilinden sonra, Türkiye Gümrük Bölgesini terk edinceye kadar gümrük gözetimi altındadır.

(3) Antrepoya alınması dahil, ihracat sayılan bir gümrük işlemine tabi tutulan eşya, Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmiş sayılır ve bu tarih ihracat beyannamesine kaydedilir.

İşleme faaliyetleri yapılabilecek antrepo tipleri

MADDE 341

(1) Dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimleri kapsamındaki eşyanın, gümrük antrepo rejimine tabi tutulmadan antrepolarda işlenmesine izin verilebilir. Ancak bu işleme faaliyetleri;

a) İhracat ve serbest dolaşıma giriş rejimlerinde basitleştirilmiş usul uygulanacak ise, dahilde işleme rejiminin şartlı muafiyet sistemi veya gümrük kontrolü altında işleme rejimi altında işleme faaliyetleri, A, C ve D tipi antrepolarda,

b) (a) bendinde belirtilen basitleştirilmiş usul uygulanmıyor ise, dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme faaliyetleri, tüm antrepo tiplerinde,

izin alınması şartıyla yapılabilir.

(2) Dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimi izni alınmadan, birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen gümrük antrepolarında anılan rejimlere ilişkin işleme faaliyetlerine başlanılmaz. Ayrıca, alınacak izin belgesinde işleme faaliyetlerinin yapılacağı gümrük antreposunun tipi de belirtilir.

(3) Ancak bu faaliyetlerin, eşdeğer eşya kullanılmaksızın uygulanan dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine ilişkin olması durumunda, serbest dolaşımda bulunan eşyanın, ortak depolamaya ilişkin 337 inci madde hükümleri çerçevesinde antrepoya konulmasına izin verilmez.

(4) Ortak depolamaya ilişkin 337 inci madde ile dördüncü fıkra hükümlerinin saklı kalması ve işlemlerin yürütülmesini olumsuz etkilememesi kaydıyla, gümrük idareleri, antrepo rejimine tabi serbest dolaşımda bulunmayan eşya ile dahilde işleme ve gümrük

kontrolü altında işleme rejimlerine tabi ithal eşya veya işlem görmüş ürünlerin birlikte depolanmasına izin verebilir.

(5) Kayıtlar, gümrük idaresine, herhangi bir zamanda tabi tutulduğu rejim kapsamında bulunan eşya veya ürünlerin tamamının durumlarını kesin olarak izleme imkanı sağlamalıdır.

İşleme faaliyetine tabi tutulan serbest dolaşımda bulunan eşya

MADDE 342

(1) İhracata bağlı önlemlerden yararlanmayan serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrük idaresinin izni ile ihraç amacı dışında ve antrepo rejimine tabi tutulmadan antrepolara konulabilir. Ancak bu tür eşyanın antrepolara konulabilmesi için;

a) Söz konusu eşyanın dahilde veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi olarak antrepolarda yapılacak işleme faaliyetlerinde kullanılacağına kanıtlanması,

b) Konulacağı antreponun eşyanın tabi tutulacağı işleme faaliyetlerine elverişli olması,

c) Ekonomik yönden ihtiyaç bulunması,

ç) Gümrük gözetimini olumsuz etkilememesi,

d) Ortak depolamaya ilişkin 337 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, eşyanın gümrük statüsünün her zaman belirlenebilmesi,

gerekir.

(2) Gümrük idareleri, gözetim açısından, antrepoya alınan bu tür eşyanın antrepo stok kayıtlarına kaydedilmesini isteyebilir.

İşleme faaliyetine tabi tutulan serbest dolaşımda bulunmayan eşya

MADDE 343

(1) Dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi eşya, gümrük idaresinin izni ile antrepo rejimine tabi tutulmadan antrepolara konulabilir. Ancak bu tür eşyanın antrepolara konulabilmesi için;

a) 342 inci maddenin birinci fıkrasının (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen şartların sağlanması,

b) Dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimi için alınan izin belgelerinde eşyanın antrepoda işleme faaliyetine tabi tutulacağına ve antrepo tipinin belirtilmiş olması,

c) İşleme faaliyetlerinin ara sıra değil sık sık yapıyor olması,

ç) Eşyanın antrepoya konulmasının, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimleri hükümlerinin

uygulanmasını ve denetlemeyi olumsuz etkilememesi,
gerekir.

(2) Birinci fıkraya göre antrepolara alınan eşya antrepo stok kayıtlarına geçirilmez, bu kayıtların yerine duruma göre dahilde işleme kayıtları veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtları dikkate alınır. Bu kayıtlarda izin belgesinin sayı ve tarihi gösterilir. Ayrıca bu kayıtlar, her zaman söz konusu rejimlere tabi eşya veya ürünlerin tümünün durumunu tam olarak gösterecek şekilde tutulur. Gümrük idaresi bu kayıtların kontrolünü yapar.

Rejimlere geçişlerde uygulanacak hükümler

MADDE 344

(1) Antrepo rejimine tabi olan veya olmayan eşyanın dahilde işleme ya da gümrük kontrolü altında işleme rejimine yahut bu rejimlerden antrepo rejimine veya dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerini sona erdiren yeni rejimlere geçişlerinde aşağıdaki beyan usullerine ilişkin hükümler uygulanır;

a) Antrepo rejimine tabi tutulmadan antrepoya konulan dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi tutulacak eşya hakkında, 166 ıncı maddede belirtilen kayıt usulü uygulanır. Bu durumda eşyanın taşınmasına ilişkin belgelere, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtlarına yapılan giriş sıra numarası ve tarihi yazılır.

b) Antrepo rejimine tabi olarak depolanan eşyanın, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi tutulması halinde, 166 ıncı maddede belirtilen kayıt usulü uygulanır. Bu durumda, antrepo rejimi, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtlarına yapılan girişle ibra edilir. Bu girişe ilişkin sıra numarası ve tarih gibi referanslar antrepo stok kayıtlarına geçirilir.

c) Antrepo rejimine tabi tutulmadan depolanan dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi, değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin antrepo rejimine tabi tutulması halinde, 166 ıncı maddede belirtilen kayıt usulü uygulanır. Bu durumda dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimleri antrepo stok kayıtlarına yapılan girişle ibra edilir. Bu kayıtlara girişlere ilişkin sıra no ve tarih gibi referanslar dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtlarına geçirilir. Ayrıca antrepo stok kayıtlarına, 536 ıncı maddede belirtilen ibarelerden uygun olanları yazılır.

ç) Antrepolarda işleme tabi tutulan, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin;

1) Yeniden ihraç işlemine tabi tutulmasında, 166 ncı maddede belirtilen kayıt usulü,

2) Serbest dolaşıma sokulmasında, 149 uncu maddede öngörülen kayıt yoluyla beyan usulü,

3) Yeniden ihracat veya serbest dolaşıma giriş dışında başka bir rejime tabi tutulmasında ilgili normal veya basitleştirilmiş usule ilişkin hükümler,

uygulanır.

(2) Birinci fıkra uyarınca antrepolardan çıkarılan değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin antrepo stok kayıtlarına kaydedilmesine gerek yoktur.

Gümrük yükümlülüğü

MADDE 345

(1) Antrepo rejimine tabi ithal eşyası için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, eşyanın antrepo masrafları ile antrepoda kaldığı sürece muhafazası için yapılan masraflar fiilen ödenen veya ödenecek fiyattan ayrı olarak gösterilmesi şartıyla, gümrük kıymetine dahil edilmez. Bu eşyanın elleçleme faaliyetlerine tabi tutulması halinde, eşyanın ithalat vergilerinin belirlenmesinde, beyan sahibinin talebi üzerine, eşyanın elleçleme faaliyetlerine tabi tutulmadan önceki niteliği, gümrük kıymeti ve miktarı dikkate alınır.

(2) Antrepo rejimine tabi tutulmuş ithal eşyasının Kanununun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmüne göre kayıt yoluyla serbest dolaşıma girmek üzere teslim edildiği hallerde, gümrük vergileri, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte yürürlükte bulunan vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanılarak hesaplanır. Bu hükmün uygulanması, eşyanın nitelik, gümrük kıymeti ve miktarı gibi vergilendirme unsurlarının, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte tespit edilmesi şartına bağlıdır. Ancak, yükümlünün serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinde eşyanın bulunduğu hal ve niteliği ile diğer vergilendirme unsurlarına göre işlem yapılması yönünde talepte bulunması halinde, bu yönde işlem yapılır.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümlerinin uygulanmasında, Kanununun 73 üncü maddesi uyarınca eşyanın tesliminden sonra kontrol hükümleri saklıdır.

(4) Antrepo rejimi kapsamındaki dahilde işleme rejimine tabi değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünler hakkında, vergi ve faiz dahil olmak üzere tabi tutulduğu yeni rejimlere ilişkin bütün hükümler uygulanır.

(5) Dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi eşyayla ilgili gümrük yükümlülüğü söz konusu olduğunda Kanunun 115, 126 ve 127 nci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

Eşyanın antrepoda kalabileceği süre

MADDE 346

(1) Eşyanın antrepo rejimi altında kalış süresi sınırsızdır.

(2) Birinci fıkra hükmüne istisna olarak antrepoda bulunan eşyanın gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulması yönünde beyanname tescil ettirilmesi halinde otuz gün içinde işlemlerinin bitirilmesi gerekir. Bu süre içerisinde Kanunun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen koşullarda, gümrük antrepo rejimi dahil başka bir rejim beyanında bulunulması halinde, bu beyana ilişkin süre göz önüne alınır.

(3) Müsteşarlık, özellikle beklemek suretiyle bozulabilecek eşya da dahil olmak üzere eşyanın antrepoda kalabileceği süre konusunda belirleme yapabilir.

(4) Eşyanın antrepoda kalabileceği süre konusunda bir tahdit konulmuş ise; eşyanın antrepoya alındığı tarihten veya antrepolar arası nakil yoluyla başka bir antrepodan gelen eşyanın ilk antrepoya giriş tarihinden itibaren hesaplanır.

(5) Antrepoda bulunan eşya için gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanım tayin edilmesine ilişkin beyannamenin tescilinden itibaren otuz gün içinde işlemleri bitirilmeyen eşya ile, bir süre tayin edilmiş ise bu sürede kaldırılmayan eşya, Kanunun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) ve (g) bentleri uyarınca tasfiye edilir.

Kap içinde gelen sıvılar ve diğer maddeler

MADDE 347

(1) Kaplar içinde gelen sıvılar ile serbest dolaşımda olmayan kaplar ve ambalaj maddeleri serbest dolaşıma giriş rejimindeki esaslara göre muayene edilerek depolara konulur. Bunlardan tahlile tabi olanların örnekleri tahlil ettirildikten sonra bunların gümrük tarife istatistik pozisyon numaraları beyannameye kaydedilir. Depolarda her beyanname kapsamı eşya ayrı bir parti teşkil etmek üzere istif edilir. Bir beyanname kapsamı arasında

çeşitli cins eşya varsa bunlar da ayrı ayrı istif olunur. Bu suretle bir grup teşkil eden her beyannameye ait istifin görülebilecek bir yerine beyanname numarası ve tarihini ve eşya cinslerini gösterir etiket asılır. Gümrük gözetimine engel olmamak koşuluyla ve eşya cinsi de göz önünde bulundurulur, farklı beyanname muhteviyatı eşyanın bir arada istiflenmek suretiyle depolanmasına gümrük idaresince izin verilebilir. Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri tarafından işletilen antrepolarda, gümrük idaresinden izin alınması gerekmeksizin farklı beyanname muhteviyatı eşya bir arada istiflenmek suretiyle depolanabilir, ancak antrepo rejimine ilişkin hükümlerin ihlal edildiğine yönelik bir tespitte bulunulması halinde gümrük idaresince ihlalin niteliği de göz önünde bulundurulur bu şekilde işlem yapılmasına kısıtlama getirilebilir.

Antrepolarda ambalaj maddelerinin işlenmesi

MADDE 348

(1) Kap halinde olmayan ambalaj maddelerinin antrepoda imaline ve hazırlanmasına gümrük idaresince izin verilebilmesi için yazılı başvuru yapılması ve antreponun buna elverişli bulunması şarttır.

GENELGELER

T.C.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: 77939137-010.06.02

Konu: Antrepoya eşya alınması ve aynı gümrük idaresi denetiminde eşya sevki

07.02.2013

GENELGE

(2013/5)

Özet beyan ve transit rejimi uygulamaları kapsamında yapılan değişiklikler çerçevesinde, serbest dolaşımda olmayan eşyanın antrepoya alınmasında ve aynı gümrük idaresi denetimindeki geçici depolama yeri, antrepo ve iskeleler arasında yapılacak eşya sevkinde aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

I- EŞYANIN ANTREPOYA ALINMASI

Bilindiği gibi, antrepolara geçici depolanan eşya statüsünde eşya konulabilmesi mümkün bulunmamakta, eşyanın antrepoya antrepo beyannamesi ile alınması gerekmektedir. Bu kapsamda,

uygulama birlikteliğinin sağlanabilmesi amacıyla antrepo rejimine tabi tutulacak eşyaya uygulanacak gümrük işlemleri aşağıda belirtilmiştir.

a. Geçici Depolama Yerinde Bulunan Eşyanın Aynı Gümrük Müdürlüğü Denetimindeki Bir Antrepoya Alınması

Gümrük Kanununun 47 nci maddesi uyarınca, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya gümrüğe sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar geçici depolanan eşya statüsünde olup, geçici depolama yerinde bulunan eşyanın buradan çıkarılması için gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutulması gerekmektedir. Diğer taraftan, Türkiye Gümrük Bölgesine denizyolu veya havayolu ile gelen ve Gümrük Yönetmeliğinin 79 uncu maddesi uyarınca geçici depolama yeri addolunan limanlara boşaltılan eşya da geçici depolanan eşya statüsündedir.

Bu çerçevede, geçici depolama yerinde veya böyle addolunan yerlerde bulunan eşyanın antrepoya alınmak üzere buralardan çıkarılabilmesi için antrepo beyannamesinin verilmiş olması gereklidir.

b. Eşyanın Geçici Depolama Yerine Konulmadan Antrepoya Alınması

1) Genel hükümler

Gümrük Yönetmeliğinin 332 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, geçici depolama yerine konulmadan doğrudan antrepoya konulmak istenilen eşya, antrepo beyannamesinin verilmesi kaydıyla antrepoya alınacaktır.

TIR Karnesi veya transit beyannamesi ile transit rejimi altında taşınan ve varış gümrük idaresinde doğrudan antrepoya götürülen taşıtın antrepoya ulaşması ile birlikte antrepoda görevli yetkilendirilmiş gümrük müşavirince (YGM), taşıtın antrepoya ulaştığı tarih ve saati içerecek şekilde esas olarak elektronik ortamda, zorunlu hallerde ise mevcut evraklar üzerinden gümrük idaresine bilgi verilecektir. Gümrük idaresinin aksine bir tespiti bulunmaması halinde, transit işleminin hareket gümrük idaresince belirlenen süre içerisinde gerçekleşip gerçekleşmediğinin tespitinde gümrük idaresine yapılan bildirimdeki tarih ve saat esas alınacaktır.

Antrepo beyannamesinin, Gümrük Yönetmeliğinin 332 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre taşıtın antrepoya gelişini müteakip en geç iki iş günü içerisinde tescil edilmesi

gerekmektedir. Antrepo beyannamesi verilmeden eşyanın antrepoya alınmasına izin verilmeyecektir.

Antrepo beyannamesi verilerek muayene hattının belirlenmesini ve beyanname verildiğinin YGM tarafından tespit edilmesini müteakip, eşya taşıttan indirilecek ve YGM tarafından sayım tutanağına bağlanarak antrepoya alınacaktır. Muayene memurunca yapılacak kontrol/muayenede sayım tutanağının beyana uygunluğu da göz önünde bulundurulacaktır.

YGM tarafından eşyaya ilişkin eksiklik ya da fazlalık tespit edilmesi halinde bu durum sayım tutanağında belirtilecektir. TIR Karnesi veya transit beyannamesi kapsamı söz konusu eşyaya ilişkin takibat, duruma göre TIR Uygulama Tebliğinin 34 üncü maddesi veya Gümrük Yönetmeliğinin 247 nci (mer'i ynt m249) maddesi çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Ayrıca, söz konusu maddelerde yer verilen hükümler çerçevesinde muayene memurunca antrepo beyannamesinde gerekli düzeltme yapılacaktır.

Taşıttın, antrepoya ulaşmasını müteakip eşya taşıttan boşaltılmadan ve gümrük idaresinin izni olmadan antrepodan ayrıldığı tespit edilmesi durumunda YGM tarafından gümrük idaresine bilgi verilecektir. Gümrük Yönetmeliğinin 332 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, süresi içerisinde antrepo beyannamesi verilmeyen eşyaya ilişkin olarak, YGM tarafından gümrük idaresine bilgi verilecek ve bu durumdaki eşya ilgili gümrük idaresinin denetimindeki en yakın geçici depolama yerine veya geçici depolama yeri yoksa gümrük idaresince uygun görülen yere gönderilecektir.

Antrepolarda YGM yerine memur görevlendirildiği durumlarda, YGM tarafından gerçekleştirilmesi öngörülen işlemler ilgili memur tarafından yerine getirilecektir.

2) Transit rejimi kapsamında parsiyel taşımacılık konusu eşyanın antrepoya alınması

İçerisinde birden fazla alıcıya ait ve bir kısmı geçici depolama yerine bir kısmı ise antrepo rejimi kapsamında antrepoya alınacak eşya bulunan taşıttın öncelikle geçici depolama yerine götürülmesi esas olmakla birlikte, şartların gerektirmesi ve gümrük idaresince de uygun bulunması halinde, taşıttın öncelikle antrepoya götürülerek bilahare geçici depolama yerine sevk edilmesi de mümkündür.

Eşyanın önce geçici depolama yerine boşaltılması durumunda boşaltmayı müteakip taşıttın gümrük idaresince mühürlenecek ve

boşaltılmak üzere ilgili antrepolara sırasıyla intikal ettirilecektir. Taşıt her seferinde ilgili antrepoda görevli YGM tarafından mühürlenerek bir sonraki antrepoya gönderilecektir. Eşyanın önce antrepoya boşaltılması durumunda ise taşıt YGM tarafından mühürlenmek suretiyle bir sonraki antrepoya veya geçici depolama yerine sevk edilecektir. Gümrük idaresi veya YGM tarafından takılan yeni mühürler Transit Refakat Belgesine kaydedilecektir.

Parsiyel taşımacılık kapsamı birden fazla alıcıya ait eşyadan antrepo beyannamesi verilmiş olanlar antrepoya boşaltılarak bu işlemi müteakip taşıt YGM tarafından tekrar mühürlenecektir. Taşıttaki eşya için Gümrük Yönetmeliğinin 332 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirlenen süre içerisinde antrepo beyannamesi verilmemiş olması durumunda söz konusu madde uyarınca işlem yapılacaktır.

Parsiyel taşımacılık kapsamı birden fazla antrepoya boşaltılacak eşya için taşıtın uğradığı her bir antrepoda antrepo beyannamesi, en geç Gümrük Yönetmeliğinin 332 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirlenen sürelerde verilecektir. Antrepoya alınacak eşyanın tamamının antrepoya boşaltılmasını müteakip, taşıtın bir sonraki antrepoya sevki gecikmeksizin sağlanacaktır.

İçerisinde geçici depolama yeri ve/veya antrepoya alınacak eşya ile birlikte taşıtüstü işleme tabi tutulacak eşya bulunan taşıtlar, önce geçici depolama yeri ve/veya antrepolara, son olarak ise taşıtüstü işleme tabi tutulacağı yere sevk edilecektir.

Transit rejimi kapsamında birden fazla gümrük idaresinde işlem görmek üzere sevk edilen taşıtlar ile ilgili olarak her bir gümrük idaresinde yukarıda belirtildiği şekilde işlem yapılacaktır.

II- AYNI GÜMRÜK İDARESİ DENETİMİNDEKİ BİR YERDEN BAŞKA BİR YERE EŞYA SEVKİ

Aynı gümrük idaresi denetimindeki geçici depolama yeri, antrepo ve iskeleler arasında yapılacak eşya sevki işlemlerine ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a. Aynı Gümrük İdaresi Denetimindeki Geçici Depolama Yerinden Geçici Depolama Yerine Eşya Sevki

Eşyanın bir geçici depolama yerinden başka bir geçici depolama yerine sevki için eşya sahibi veya eşyanın teslimine kadar eşya üzerinde tasarrufta bulunma hakkına sahip kişi tarafından ek-1'deki örneğe uygun bir dilekçe ile ilgili gümrük idaresine başvurulacaktır. Başvurunun uygun bulunması halinde,

gerekli ayniyet önlemleri de alınmak suretiyle, eşyanın sevki memur refakatinde gerçekleştirilecektir.

İlk geçici depolama yerinden eşya çıkışı ve ikinci geçici depolama yerine eşya girişinde geçici depolama yerlerinin stok kayıtlarında ve BİLGE sistemindeki kayıtlarda gerekli değişiklikler yapılacaktır.

Ayrıca; aynı limanda bulunan iskeleler arasındaki eşya sevklerinde de geçici depolama yerinden geçici depolama yerine eşya sevkine ilişkin usul ve esaslar uygulanacaktır.

b. Aynı Gümrük İdaresi Denetimindeki Geçici Depolama Yerinden Antrepoya Eşya Sevki

Eşyanın bir geçici depolama yerinden antrepoya sevki için eşya sahibi tarafından ek-1'deki örneğe uygun bir dilekçe ile ilgili gümrük idaresine başvurulacaktır. Başvurunun uygun bulunması halinde, gerekli ayniyet önlemleri de alınmak suretiyle, eşyanın sevki memur refakatinde gerçekleştirilecektir. Eşyanın geçici depolama yerinden çıkarılarak antrepoya alınabilmesi için antrepo beyannamesi verilmesi gerektiğinden, antrepoya eşya girişinde YGM Rehberi uyarınca işlem yapılacaktır.

Ayrıca; limandan geçici depolama yeri veya antrepoya yapılacak eşya sevklerinde de dilekçe ve memur refakatine ilişkin yukarıda belirtilen usul ve esaslar uygulanacaktır.

c. Aynı Gümrük İdaresi Denetimindeki Antrepodan Antrepoya Eşya Sevki

Eşyanın bir antrepodan başka bir antrepoya sevki için eşya sahibi tarafından ek-1'deki örneğe uygun bir dilekçe ile ilgili gümrük idaresine başvurulacaktır. Bu durumda, 7171 rejim kodlu antrepo beyannamesi düzenlenecek ve eşyanın sevki memur refakatinde gerçekleştirilecektir. Antrepodan çıkış ve diğer antrepoya giriş işlemlerinde YGM Rehberi uyarınca işlem yapılacaktır.

c-1. Aynı Gümrük İdaresi Denetimindeki Antrepodan Hava Veya Deniz Limanına Sevk Edilip Buralardan Yurtdışı Edilecek Serbest Dolaşımda Olmayan Eşyaya İlişkin İşlemler

Antrepoda depolanan serbest dolaşımda olmayan eşyanın aynı gümrük idaresi denetimindeki hava veya deniz limanına sevk edilip buralardan yurtdışı edilmesi durumunda, transit beyannamesi ya da 3171 rejim kodlu beyanname düzenlenecektir. Antrepodan eşyanın çıkarılmasında YGM Sisteminde gerekli işlemler yapılacaktır. 3171 rejim kodlu beyanname düzenlenmesi

halinde; eşyanın antrepodan sevki ve limana tesliminde ek-3'te yer alan tutanak kullanılacaktır. Eşyanın birden fazla araçla sevk edilmesi durumunda her araç için tutanak düzenlenecektir.

Araçlara tatbik edilen mühürlerin kontrol edilmesi suretiyle, eşyanın tamamı limana alınacaktır. 3171 rejim kodlu beyanname çıkış bildirimine bağlanacak ve hava veya deniz taşıtına yüklenmesini müteakip eşya yurtdışı edilecektir.

Antrepo ile liman arası taşımalar, eşya sahibinin yanı sıra beyan sahibi ve taşıyıcının sorumluluğu altında, teminatlı olarak gerçekleştirilecektir. Antrepodan limana yapılan sevk eşya sahibinin antrepo beyannamesindeki teminatı altında gerçekleştirilmesi durumunda, 3171 rejim kodlu beyannamenin kapanmasını müteakip teminat serbest bırakılacaktır. Diğer durumda, 3171 rejim kodlu beyanname için teminat verilmek suretiyle işlem yapılacaktır.

Diğer taraftan, transit beyannamesi kullanılması durumunda teminat uygulaması, transit rejimi hükümlerine göre gerçekleştirilecektir.

ç. Ortak Hükümler

Aynı gümrük idaresi denetimindeki antrepo, geçici depolama yeri veya aynı liman sahasındaki iskeleler arası eşya sevklerinde, eşyanın varış yerindeki antrepo veya geçici depolama yeri stok kayıtlarına girişi yapıncaya kadar eşyaya ilişkin tüm sorumluluklar talepte bulunan kişiye aittir. Gümrük idaresine yapılacak başvuru ile eşyanın sevk ve tesliminde ek-1'de yer alan dilekçe ile ek-2'de yer alan tutanak kullanılacaktır.

III- YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN GENELGELER

- a) 17/10/2002 tarihli ve 2002/29 sayılı Genelge,
 - b) 6/10/2009 tarihli ve 2009/100 sayılı Genelge,
 - c) 25/8/2011 tarihli ve 2011/41 sayılı Genelge,
- yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya ALTUNYALDIZ

Bakan a.

Müsteşar

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 40216608-131.99

Konu : Antrepoda Eşya Devri

10.04.2017 / 24084234
DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: 20.02.2017 tarihli, 22771833 sayılı yazımız

Bilindiği üzere, Gümrük Yönetmeliği'nin "Antrepolardaki Eşyanın Başkasına Devri"ne ilişkin 333/3 üncü maddesi;

"Eşyanın devri ile birlikte gümrük vergileri ile para cezaları da dâhil eşya ile ilgili hukuki sorumluluklar devralana geçer ve antrepo stok kayıtlarında gerekli değişiklikler yapılır. Eşyanın beş iş günü içerisinde gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması durumunda devre konu eşya için devralan tarafından yeni bir antrepo beyannamesi verilir. Devir işlemine ilişkin belgeler, eşyanın gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması ya da yeni antrepo beyannamesi verilmesi sırasında gümrük idaresine ibraz edilir. Eşyanın beş iş günü içerisinde gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması ya da yeni antrepo beyannamesi verilmemesi halinde bu sürenin aşıldığı tarihten itibaren devralana, aşılacak her gün için Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır."

Hükmünü amirdir.

İlgide kayıtlı yazımızda da bildirildiği üzere Bakanlığımıza intikal eden olaylardan anılan Yönetmelik hükmü uyarınca antrepolarda gerçekleştirilen devir işlemlerinde eşyanın gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması ya da yeni antrepo beyannamesi verilmesi için belirlenen beş iş gününün başlangıç tarihi olarak farklı uygulamalar bulunduğu anlaşılmıştır.

Gümrük Yükümlülüğünün Doğmasına ilişkin Gümrük Kanununun 193/2 nci maddesi;

"Gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihi kesin olarak tespit etmenin mümkün olmadığı hallerde, ilgili eşyaya ilişkin vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarının uygulanması için dikkate alınacak tarih, gümrük idarelerinin bu eşya için bir gümrük yükümlülüğü başladığı sonucuna vardıkları tarihtir.

Ancak, gümrük idarelerinin elde ettikleri bilgilerin gümrük yükümlülüğünün daha önceki bir tarihte başladığını tespit etmelerine imkân vermesi halinde, eşyanın ithalat veya ihracat vergileri tutarı, elde edilen bilgilere göre söz konusu yükümlülüğün

başladığının anlaşıldığı en eski tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanılarak tespit edilir.”

Hükmünü amirdir.

Bu itibarla, antrepolardaki eşyanın başkasına devri neticesinde gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihin tespitinde, gümrük idarelerinin somut olaydaki verilere (sözleşme, satış faturası, vb ticari belge) göre karar vermesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Gümrük Yönetmeliği'nin 333/3 üncü maddesi kapsamında antrepolarda gerçekleştirilen devir işlemlerinde, uygulamada yeknesaklığın sağlanmasını teminen, eşyanın gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması ya da yeni antrepo beyannamesi verilmesi için belirlenen beş iş gününün başlangıç tarihi olarak satış faturasının düzenlenme tarihinin esas alınması gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa
GÜMÜŞ
Bakan a.
Genel Müdür
V.

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Dosya No: B.21.0.GGM.000.17.01-131.01.99.01.562

Konu: Antrepoda Eşya Devri

GÜMRÜK VE TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: 06/07/2012 tarih ve 148566 sayılı yazımız.

Bildiğiniz üzere, 12/6/2012 tarihli ve 28321 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik yapılmasına Dair Yönetmeliği'nin “Antrepolardaki Eşyanın Başkasına Devri” ne ilişkin 333 üncü maddesinde düzenleme yapılmış ve akaryakıt harici petrol ürünleri konusundaki suistimalleri engellemek adına, Akaryakıt Kaçakçılığıyla Mücadele Eylem Planı çerçevesinde, akaryakıt kaçakçılığına sebebiyet verebilecek ürünlerden solvent ve baz yağın gümrük antrepolarında satış suretiyle devrine, devralan tarafından serbest dolaşıma sokulacak olması durumunda izin verilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

İlgide kayıtlı yazımızda mezkur değişikliğin Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesi akabinde, Bakanlığımıza intikal eden taleplerin değerlendirilmesi neticesinde, sanayici ve ticaret erbabının planlanmış ekonomik ve ticari faaliyetlerinin kesintiye uğramaması ve faaliyetlerin yeni düzenleme çerçevesinde planlanmasına kadarki süreçte ülkemiz sanayi üretiminin olumsuz etkilenmemesi teminen, Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 12/6/2012 tarihinden önce devir işleme ilişkin faturası veya noter onaylı sözleşmesi tanzim edilmiş eşyanın işlemlerinin, 20/07/2012 tarihi mesai bitimine kadar gümrük idaresine başvurulması ve idarece de söz konusu tarihe kadar devir kararı alınması koşuluyla Gümrük Yönetmeliğinin değişiklik öncesi hükümleri çerçevesinde tamamlanmasını Bakanlık Makamının 5/7/2012 tarih ve 2012/61 sayılı Onayı ile uygun bulunduğu bildirilmiştir.

Bununla birlikte, anılan Onay sonrasında, Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 12/6/2012 tarihinden önce antrepoya alınmış solvent ve baz yağın işlemlerinin de Gümrük Yönetmeliğinin değişiklik öncesi hükümleri çerçevesinde tamamlanması yönünde yönünde talepler ve söz konusu Onay ile belirlenen 20/7/2012 tarihinin yeterli olmadığı yönünde bilgiler intikal etmiş olup, yapılan değerlendirme neticesinde, sanayici ve ticaret erbabının ekonomik ve ticari faaliyetleri ile ülkemiz sanayi üretiminin olumsuz etkilenmemesi amacıyla, 12/6/2012 tarihinden önce antrepolara alınmış, solvent ve baz yağın devir işlemlerinin 31/8/2012 tarihi mesai bitimine kadar gümrük idaresine başvurulması ve idarece de söz konusu tarihe kadar devir kararı alınması koşuluyla Gümrük Yönetmeliğinin değişmeden önceki hükümleri doğrultusunda tamamlanması Bakanlık Makamından alınan 13/8/2012 tarih ve 2012 /82 sayılı Onay ile uygun bulunmuştur.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Cenap AŞÇI
Bakan a.
Genel Müdür
Yrd.

T.C.

BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.1.GÜM.0.06.00.12.00-10.06.01
Konu: K.K.D.F

18/03/2011
GENELGE
(2011/16)

Bilindiği üzere, 12/05/1988 tarihli ve 88/12944 sayılı Kararnameye ilişkin Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğde, kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılan ithalatların kaynak kullanımını destekleme fonu (K.K.D.F) kesintisine tabi olduğu hükme bağlanmaktadır. Bedelin ithalden önce ödendiği uluslararası ticarete kullanılan ödeme şekillerinden "peşin", "akreditifli" ve "vesaik mukabili" ödeme şekilleri ise K.K.D.F kesintisine tabi olmamaktadır.

K.K.D.F kesintisine tabi olmayan ödeme şekillerine göre gerçekleştirilen ithalatta mal bedelinin, proforma fatura veya kesin satış faturası tarihine bakılmaksızın serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinden önce (bu tarih dahil) ilgili bankaya yatırılması ve ilgili banka tarafından da bu bedelin ihracatçıya transferinin en geç iki iş günü içinde tamamlanmış olması gerekmektedir.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 22 nci maddesi, "Bu Kararla bu Karara ek olarak yayımlanacak kararlarda ve bunlara ilişkin tebliğlerde belirtilen, hak doğurucu ve hak düşürücü ve uyulmaması aykırılık oluşturan sürelerin hesaplanmasında, işlemin yapıldığı gün hesaba katılmaz. Ancak, hesaplanacak sürelerin son günü resmi tatile rastlarsa, süreler resmi tatili izleyen ilk iş gününün çalışma saati sonunda biter." hükmünü amir olup, bahsi geçen iki günlük sürenin hesaplanmasında bu hükmün dikkate alınması gerekmektedir.

Bununla birlikte, K.K.D.F kesintisi doğup doğmadığı hususunun gümrük idarelerince değerlendirilebilmesi için, yükümlünün mal bedelini tescil tarihinden önce veya tescil tarihinde bankaya yatırdığını transfer bildirim formu/banka yazısı ile gümrük idarelerine tevsik etmesi yeterlidir.

Diğer taraftan, mal bedelinin banka tarafından gümrük beyannamesinin tescil tarihinden önce veya tescil tarihinde ihracatçıya transfer edilmiş olması halinde, iki iş günü valör süresi asılmış olsa bile K.K.D.F kesintisi yapılmaması gerekmektedir. Yukarıda belirtilen hususlara ilave olarak, serbest bölgelerden yapılan ithalat işlemleri ile antrepolarda veya geçici depolama yerlerinde yapılan eşya devirlerinde Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi ile ilgili olarak aşağıda belirtildiği şekilde işlem ifa edilecektir.

1. Serbest bölgelerden gerçekleştirilen mal alışları Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu mevzuatı yönünden ithalat olarak değerlendirilmekte ve bu ithalatın vadeli (kredili) nitelik taşıması kaydıyla fon kesintisi yapılmaktadır. Serbest bölgelerden yapılan ithalatların peşin bir ithalat sayılabilmesi için, hem yurt dışındaki asıl ihracatçıya yapılan ödemenin hem de Türkiye'den serbest bölgeye yapılan ödemenin gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten önce tamamlanmış olması ve bu durumun ithalatçı firma tarafından ibraz edilen belgelerle ilgili gümrük idaresine tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, serbest bölgelerde faaliyet gösteren herhangi bir firmayla ortaklık veya merkez-şube ilişkisi içinde bulunmayan firmalarca serbest bölgelerden peşin bir ithalat yapılması halinde, ithalat işlemi sırasında yükümlüden gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten önce yurt dışındaki asıl ihracatçıya ödeme yapıldığına dair herhangi bir belge talep edilmesine gerek bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, serbest bölgeye getirilen eşyanın serbest bölgede kayıtlı sanayi sicil belgesini haiz imalatçı firma tarafından üretim faaliyetinde kullanılması neticesinde elde edilen GTİP numarası ve tanımı farklı eşyanın serbest bölgeden peşin olarak ithal edilmesi durumunda K.K.D.F kesintisi yapılmayacak; ayrıca, sanayi sicil belgesini haiz imalatçı firmanın üretim faaliyetinde kullandığı ürünlerin bedelinin yurt dışındaki asıl ihracatçıya transfer edildiğine dair bir belgenin talep edilmesi de söz konusu olmayacaktır.

2. Gönderici firmaya herhangi bir ödeme yapılmadan, antrepoda veya geçici depolama yerinde devredilen eşya ile ilgili olarak K.K.D.F kesintisi doğmaması için; gerek devreden tarafından gönderici firmaya yapılacak transferin, gerekse eşyayı devralanın devredene yapacağı transferin, satıcı veya göndericisi belli alıcısı

emre olan eşyada ise alıcının satıcıya veya göndericiye yapacağı transferin gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten önce (veya bu tarihte) tamamlanmış olması ve bu durumun ilgili gümrük idarelerine ibraz edilecek belgelerle tevsik edilmesi gerekmektedir.

2011/5 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya
ALTUNYALDIZ
Müsteşar

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: 40216608-131.04

Konu: Antrepolarıda Elleçleme

24.05.2016/16207685
DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: 12.02.2016 tarih ve 13825303 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazımızda özetle; bağlantı gümrük idarelerinizde, serbest dolaşımda olmayan eşya ile serbest dolaşımda olan eşya karıştırılarak insani yardım kolilerinin oluşturulması konusu da dahil olmak üzere, mevzuatımızda antrepoda veya antrepo dışında elleçleme faaliyeti olarak yer verilen tüm hususlar konusunda karşılaşılan sorun ve çözüm önerilerinin bildirilmesi istenilmiş, tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerinden cevaben alınan muhtelif tarih ve sayılı yazılarda konuya ilişkin görüş ve değerlendirmelere yer verilmiştir.

Bilindiği üzere, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının ilk paragrafı; "İthal eşyası, iyi korunmaları, görünüşlerinin veya pazarlama kalitelerinin geliştirilmesi ya da dağıtım veya yeniden satışa hazırlanmaları yönünden yönetmelikle belirlenen mutad elleçleme işlemlerine tabi tutulabilir. "; hükmünü amir olup, Kanunun 3 üncü maddesinin (22) no.lu bendinde ise; "elleçleme" deyimini, gümrük gözetimi altındaki eşyanın asli niteliklerini değiştirmeden istiflenmesi, yerinin değiştirilmesi, büyük kaplardan küçük kaplara aktarılması, kapların yenilenmesi veya tamiri, havalandırılması, kalburlanması, karıştırılması ve benzeri işlemler olarak tanımlanmıştır.

Konuyla ilgili olarak, Gümrük Yönetmeliğinin 334 üncü maddesinin 1 inci fıkrası: " Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, serbest dolaşımda bulunmayan eşya için gümrük idarelerince ek-63 'te belirtilen elleçleme faaliyetlerine izin verilebilir. "

"Elleçleme İşlemleri İçin Başvuru" başlıklı 335 inci maddesinin 1 inci fıkrası; "Elleçleme izin başvuruları denetleyici gümrük idaresine yazılı olarak ve her olay için münferiden yapılır. Bu başvuru, yapılacak işlemleri ve gümrük antrepo rejimi hükümlerinin uygulanması için gerekli bütün ayrıntıları içermek zorundadır. Başvuru, idare amirince uygun bulunduğu takdirde gerekli izin verilir. "

Yönetmeliğin 63 no'lu ekinin 1. paragrafında; "Aksi belirtilmedikçe, aşağıda belirtilen elleçleme faaliyetlerinden hiçbiri sekizli tarife pozisyonunun değişmesine neden olmamalıdır. Gümrük idareleri, faaliyetin suistimal hallerine yol açmasının muhtemel olduğu durumlarda, aşağıda belirtilen elleçleme faaliyetlerine izin vermezler. " hükümleri yer almaktadır.

Söz konusu mevzuat hükümleri çerçevesinde antrepolarda gerçekleştirilmesi planlanan münferit elleçleme işlemleri ile ilgili olarak denetleyici gümrük idaresine yapılan başvuru, söz konusu idare tarafından talebin Ek 63'te yer alan faaliyetler arasında bulunup bulunmadığı, sekizli tarife pozisyonunun değişmesine neden olup olmadığı ve söz konusu faaliyetin suistimal edilip edilemeyeceği, rejimin uygulamasını olumsuz etkileyip etkilemediği, eşya üzerindeki gümrük gözetim ve denetimini zafiyete düşürüp düşürmediği gibi hususlar göz önünde bulundurulurken neticelendirilir.

Diğer taraftan Yönetmeliğin 335 inci maddesinin 3 üncü fıkrası ise; "Antrepo işletme izin belgesinde elleçleme işlemlerinin gösterildiği durumlarda izin belgesine; elleçlemeye konu eşya ile ilgili olarak eşyanın mahiyeti, cinsi ve Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu ile ilgili bilgileri içeren liste eklenir. Bu durumda, antrepoda veya geçici çıkış yapılmak suretiyle antrepo dışında gerçekleştirilecek elleçleme işlemlerinde; ilgili antrepo beyannamesi hakkında denetleyici gümrük idaresine bilgi verilmesi yeterli olup ayrıca elleçleme izni alınması gerekmez." hükmünü amirdir.

Söz konusu madde ile; aynı antrepoda aynı eşyaya ilişkin sürekli tekrarlanan elleçleme faaliyetleri ile ilgili olarak gerek

mükelleflerce Yönetmeliğin 335/1 nci madde kapsamında elleçleme izin dilekçesi ile başvuru, gerekse denetleyici gümrük idarelerinin söz konusu başvurunun cevaplanmasından kaynaklanan iş yükünün ve prosedürün azaltılması amaçlanmıştır.

Diğer taraftan, Gümrük Yönetmeliğinin 335 inci ve 338/4 üncü maddeleri çerçevesinde antrepo rejimine tabi eşyanın, rejimin uygulanmasını olumsuz etkilememe koşuluyla elleçleme işlemi için antrepodan geçici olarak çıkarılması mümkündür. Antrepo dışında gerçekleştirilecek elleçleme işlemleri ile ilgili olarak 2012/33 sayılı Genelge eki Rehberin 9.3.3 maddesinde de açıklamalarda bulunulmuştur.

Bununla birlikte, ilgi yazımıza cevaben alınan yazılarda; genel antrepolarda farklı firmaların benzer eşyalarına aynı yer ve zamanda elleçleme işlemi yapılması durumunda eşyaların karışması, değiştirilmesi, başka eşyalarda kullanılması vb. art niyetli durumların oluşabilmesi, eşyanın muayene işlemleri tamamlanmadan elleçleme işlemine tabi tutulması, elleçleme işlemine ilişkin YGM tarafından düzenlenen tespit raporu ibraz edilmeden eşyanın ithalat işlemlerinin tamamlanması, antrepo dışında gerçekleştirilecek elleçleme işlemlerinde eşyanın kontrolüne imkan olmaması gibi durumlardan bahsedilerek elleçleme işleminin başlangıç ve sonlandırma işleminin antrepolarda görevli memurlar tarafından yerine getirilmesi, elleçleme işleminin YGM ve memur gözetiminde yapılması, elleçleme işleminin kamera görüntüsünün en net olduğu alanda yapılması, elleçleme yapılan alanın ayrı bir bölüm olması, elleçleme yapılacak yerin gümrük idaresince belirli periyotlarla incelenmesi gibi önerilere yer verildiği görülmüştür.

Söz konusu hususlarla ilgili olarak elleçleme başvurusu yapılan gümrük idarelerince;

-Elleçleme işleminin başlangıç ve sonlandırma işleminin antrepolarda görevli memurlar tarafından yerine getirilebileceği, elleçleme işleminin YGM ve memur gözetiminde yapılabileceği, elleçleme yapılacak yerin elleçleme öncesinde/esnasında kontrol edilebileceği, elleçleme işleminin kamera ile izlenebilmesi için girişimde bulunabileceği,

-Yine eşyanın muayene edilmeden elleçleme işlemine başlanılmaması ve elleçleme işlemine ilişkin YGM tespit raporu ibraz edilmeden eşyanın ithalatının yapılmaması için işleticiye bildirimde bulunulabileceği,

-Yapılacak işlemle ilgili tereddüt olması halinde ilgili kurum veya kuruluştan görüş alınabileceği,

-Ayrıca Yönetmeliğin 335/3. maddesi kapsamında izin belgesine eklenmesi istenilen elleçleme başvuruları ile ilgili eşyanın kontrolüne imkan olmaması, rejimin uygulamasını olumsuz etkilemesi, gümrük gözetim ve denetimine ilişkin tereddüt olması halinde elleçleme izninin 335/3 kapsamında izin belgesine eklenmesi yerine münferit elleçleme izin başvurusunda bulunulması ya da elleçleme izni verilmemesi yönünde talebin sonuçlandırılabilmesi,

-Diğer gerekli önlem ve tedbirin alınabileceği, tabiidir.

Özetle, antrepoda veya antrepo dışında gerçekleştirilecek elleçleme faaliyetleri denetleyici gümrük idaresinin iznine tabi olup, izin verilmesi durumunda da elleçleme faaliyetinin idarenin gözetim ve denetiminde gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu itibarla, gümrük gözetim ve denetimini zaafa uğratabilecek, rejimin uygulamasını olumsuz etkileyecek ya da suistimallere yol açabilecek durumlara ilgili olarak denetleyici gümrük idaresince elleçleme başvuru konusu eşya, yapılacak elleçleme faaliyeti ve faaliyetin yapılacağı yer, olay bazında değerlendirilerek gerekli her türlü önlem ve tedbir alınabilecektir.

Diğer taraftan, yazılarınızda yer verilen ve yukarıda belirtilen açıklamalar kapsamında açıklığa kavuşmadığı düşünülen antrepolarda veya antrepo dışındaki elleçleme faaliyetleri ile ilgili uygulamada yaşanan sorunların Genel Müdürlüğümüze ayrıca bildirilmesi durumunda gerekli değerlendirme yapılabilecektir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa
GÜMÜŞ
Bakan a.
Genel
Müdür V.

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :40216608/663.01 [GCJM-680]

Konu :421 -CR- B/03-05.06.2015

19.08.2015 / 9937740
GÜMRÜK VE TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE

Gümrük ve Ticaret Müfettişi Vehbi GÜNAYDIN tarafından düzenlenen 05.06.2015 günlü, 421-B/03 sayılı Cevaplı Raporun 2 nci maddesi ilgili olarak Gümrük Yönetmeliğinin 337 nci maddesinin uygulanmasına ilişkin Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca yapılan yazışmalar neticesinde anılan Başkanlıkça da iştirak edildiği üzere;

Gümrük Yönetmeliğinin 337 nci maddesinde, serbest dolaşımda bulunan ve bulunmayan eşyanın bir arada bulunmasının; gümrük antrepo rejimi hükümlerinin uygulanmasını olumsuz etkilememesi ve gümrük idarelerinden gerekli izin alınması şartına bağlandığı, diğer yandan 346 ncı maddesinin beşinci fıkrasında, antrepoda bulunan eşya için gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanım tayin edilmesine ilişkin beyannamenin tescilinden itibaren otuz gün içerisinde işlemleri bitirilmeyen eşya ile bir süre tayin edilmiş ise bu sürede kaldırılmayan eşyanın, Kanunun 177 nci maddesi uyarınca tasfiye edileceğinin düzenlendiği;

Gümrük Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinde ise "Gümrük işlemlerinin bitirilmesi: Eşyaya ait vergilerin ödenmesini veya kaldırılmasını veya teminata bağlanmasını veya beyannamenin iptal edilmesini veya eşyanın gümrüğe terk edilmesini veya imhasını veya müsadere edilmesini... ifade eder" hükmü yer aldığı; ayrıca dökme gelen sıvılar hariç gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulan ve işlemleri tamamlanan eşyanın antrepoda kalabileceği süreye ilişkin mevzuatta bir düzenleme bulunmadığı,

Hususları dikkate alındığında antrepo rejimi altında gümrük antreposunda bulunan ve bilahare serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak gümrük işlemleri bitirilen ancak henüz antrepodan çıkarılmayan eşyanın, Gümrük Yönetmeliğinin 337 nci maddesi çerçevesinde değerlendirilmemesi gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Münir UĞUZ
Bakan a.
Genel Müdür
Yardımcısı

DAHİLDE İŞLEME MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU Dahilde İşleme Rejimi

I. Genel Hükümler

MADDE 108

1. Serbest dolaşımda olmayan eşya, işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmesi amacıyla, gümrük vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın ve vergileri teminata bağlanmak suretiyle, dahilde işleme rejimi kapsamında geçici olarak ithal edilebilir. Eşyanın işlem görmüş ürünler şeklinde ihracı halinde, teminat iade olunur. Eşyanın bu şekilde dahilde işleme rejiminden yararlanmasına şartlı muafiyet sistemi denir.

2. Serbest dolaşımda bulunan eşyanın işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilmesi halinde, bu eşyanın serbest dolaşıma girişi esnasında tahsil edilmiş olan ithalat vergileri, dahilde işleme rejimi kapsamında geri verilir. Eşyanın bu şekilde dahilde işleme rejiminden yararlanmasına geri ödeme sistemi denir.

3. “İşleme faaliyetleri” deyimi ;

a) Eşyanın montajı, kurulması ve diğer eşya ile birleştirilmesi dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulması,

b) Eşyanın işlenmesi,

c) Eşyanın yenilenmesi ve düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi,

d) İşleme sırasında tamamen veya kısmen tüketilseler dahi, işlem görmüş ürünler içinde bulunmayan ancak, bu ürünlerin üretilmesini sağlayan veya kolaylaştıran önceden belirlenmiş bazı eşyanın kullanılması,

Anlamına gelir.

4. “İşlem görmüş ürün” deyimi, işleme faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm ürünler anlamına gelir.

5. “Asıl işlem görmüş ürün” deyimi, dahilde işleme rejimi kapsamında elde edilmesi amaçlanan ürün anlamına gelir.

6. “İkincil işlem görmüş ürün” deyimi, işleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışındaki ürünler anlamına gelir.

7. “Eşdeğer eşya” deyimi, işlem görmüş ürünlerin imali için ithal eşyasının yerine kullanılan serbest dolaşımda bulunan eşya anlamına gelir.

8. “Verimlilik oranı” deyimi, belirli miktardaki ithal eşyasının işlenmesi sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünlerin miktarı veya yüzde oranı anlamına gelir.

MADDE 109

İşlem görmüş ürünlerin eşdeğer eşyadan elde edilmesine veya eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ithal eşyasının serbest dolaşıma girmesinden önce Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesine izin verilebilir. Eşdeğer eşya kullanımına kolaylaştırma, yasaklama veya kısıtlama getirilebilir.

Eşdeğer eşyanın, ithal eşyası ile aynı özellik ve aynı nitelikleri taşıması gerekir. Ancak, belirlenecek özel hallerde eşdeğer eşyanın ithal eşyasından daha kaliteli veya daha ileri bir imalat aşamasında olmasına izin verilebilir.

İşlem görmüş ürünlerin eşdeğer eşyadan elde edilmesi durumunda, gümrük işlemlerinde ithal eşyası eşdeğer eşya, eşdeğer eşya ise ithal eşya olarak değerlendirilir.

Henüz ithal edilmemiş eşyanın yerine ihracat vergilerine tabi eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ihracı halinde, ithal eşyasının süresi içinde ithal edilmesine karşılık olarak izin hak sahibinden, ihracat vergileri kadar teminat alınır.

II. İzin Verilmesi

MADDE 110

1. Dahilde işleme izni, 80 inci madde çerçevesinde, işleme faaliyetlerini yapan veya yaptıran kişinin talebi üzerine verilebilir.

2. Dahilde işleme izni sadece;

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilere,

b) 108 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (d) bendinde belirtilen eşyanın kullanımı hariç, ithal eşyasının işlem görmüş ürünler içerisinde mevcudiyetinin veya 109 uncu madde kapsamında eşdeğer eşya için konulmuş koşullara uyulduğunun tespit edilebildiği hallerde,

c) Türkiye Gümrük Bölgesindeki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi şartıyla, dahilde işleme rejiminin işlem görmüş ürünlerin ihracı veya yeniden ihracı için en iyi imkanların yaratılmasına yardımcı olduğu hallerde,

Verilebilir. (c) bendinde belirtilen halleri belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

3. Ticari nitelikte olmayan dahilde işleme amaçlı ithalat için Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilere de izin verilmesi mümkündür.

III. Rejimin İşleyişi

MADDE 111

1. İşlem görmüş ürünlerin ihracı veya yeniden ihracı ya da gümrükçe onaylanmış başka bir işleme tabi tutulması için gerekli süreler, işleme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve işlem görmüş ürünlerin elden çıkartılması için yeterli olacak şekilde belirlenir.

2. Süre, serbest dolaşımda bulunmayan eşya için dahilde işleme rejimine ilişkin iznin alındığı tarihten itibaren işlemeye başlar ve bitimin rastladığı ayın son günü sona erer. İzin sahibi tarafından ileri sürülen haklı gerekçelere bağlı olarak ek süre verilebilir. Bu süre ve ek süreler, Cumhurbaşkanı Kararıyla belirlenir.

3. İthal eşyasının ithalinden önce eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ihracı halinde, ithal eşyasının rejim beyanı için gereken süre Cumhurbaşkanınca belirlenir. Bu süre, ilgili eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünler için ihracat beyannamesinin tescil tarihinden itibaren işlemeye başlar.

MADDE 112

1. Bir dahilde işleme izni kapsamı eşyanın verimlilik oranı veya gerekli olduğunda bu oranın belirlenme yöntemi, işleme faaliyetinin gerçekleştiği ya da gerçekleşeceği koşullar göz önünde bulundurulur olarak belirlenir.

2. İlgili kuruluşların görüşleri alınarak hesaplanan standart verimlilik oranları, asli nitelikleri itibarıyla aynı özelliklere sahip eşya kullanılmak şartıyla, aynı kalitede işlem görmüş ürünlerin elde edilmesi ile sonuçlanan ve belirli teknik koşullar altında yürütülen işleme faaliyetlerine ilişkin, doğruluğu önceden belirlenmiş verilere göre tespit edilir.

MADDE 113

Değişmemiş eşyanın veya işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma girmiş sayılacağı durum ve koşullar serbest dolaşıma giriş rejimi hükümleri çerçevesinde belirlenir.

MADDE 114

1. Dahilde işleme rejimi kapsamında bir gümrük yükümlülüğünün doğması halinde, 115 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, gümrük vergileri, ithal eşyasının dahilde işleme

rejimine ilişkin beyannamenin tescil tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurları göz önünde bulundurularak hesaplanır.

2. İthal eşyası, dahilde işleme rejimine ilişkin beyannamenin tescil tarihinde, tarife kotaları ve tarife tavanları çerçevesinde tercihli tarife uygulamasından yararlanabilir durumda ise söz konusu eşyanın bu tercihli tarifeden yararlanabilmesi, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte de mevcut tercihli tarifenin yürürlükte olmasına bağlıdır.

MADDE 115

1. İlgili kuruluşların görüşleri alınarak yönetmelikle belirlenen listede yer alan işleme faaliyetleri sonucunda, asıl işlem görmüş ürünlerle birlikte söz konusu listede belirtilen ikincil işlem görmüş ürünlerin elde edilmesi ve bu ikincil ürünlerin serbest dolaşıma sokulması halinde ithalat vergileri; asıl işlem görmüş ürünün ihraç edilen kısmı oranında ikincil işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamenin tescil tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurları esas alınarak hesaplanır. Ancak, izin hak sahibi, bu ürünlere ilişkin vergilerin 114 üncü maddede belirtilen usule göre tahakkukunu talep edebilir.

Tarım politikası çerçevesinde bir vergiye konu olan işlem görmüş ürünlerin vergiye tabi tutulmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

2. Bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulan ya da serbest bölgeye konulan işlem görmüş ürünlerin ithalat vergileri, söz konusu şartlı muafiyet düzenlemesinin öngördüğü ya da serbest bölgelere ilişkin hükümlerin öngördüğü şekilde hesaplanır.

Ancak, işlem görmüş ürünlerin, gümrük kontrolü altında işleme rejimi dışında, yukarıda düzenlenen gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanım şekillerinden birine tabi tutulduğu hallerde, uygulanacak vergi 114 üncü madde uyarınca hesaplanan miktardan az olamaz.

İlgili kişi, verginin 114 üncü maddede belirtilen usule göre hesaplanmasını isteyebilir.

3. İthal eşyasının, gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulduğu hallerde, işlem görmüş ürünler söz konusu rejim çerçevesinde vergiye tabi tutulur.

4. Söz konusu ithal eşyası için amaca yönelik özel kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergi oranının uygulanmasının öngörüldüğü hallerde, bu uygulamadan işlem görmüş ürünler de yararlandırılır.

5. Söz konusu ithal eşyasının 167 nci madde uyarınca ithalat vergilerinden muaf olduğu hallerde, işlem görmüş ürünler de bu muafiyetten yararlandırılır.

IV. Türkiye Gümrük Bölgesi Dışında İşleme Faaliyetleri

MADDE 116

1. Gerekli iznin alınması şartıyla, işlem görmüş ürünlerin veya değişmemiş eşyanın tamamı veya bir kısmı, hariçte işleme rejimi hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde işlenmek üzere veya ayniyetinin tespit edilebilir olması şartıyla sergilenmek ya da tamir amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici olarak ihraç edilebilir.

2. Yeniden ithal edilen ürünler için bir gümrük yükümlülüğünün doğması halinde, ithalat vergileri;

- a) 1 inci fıkrada belirtilen işlem görmüş ürünler veya değişmemiş eşya için 114 ve 115 inci maddeler uyarınca,
- b) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında işlendikten sonra yeniden ithal edilen ürünler için hariçte işleme rejimi hükümleri uyarınca, Hesaplanır.

V. Geri Ödeme Sisteminden Yararlanma

MADDE 117

1. Geri ödeme sisteminden her eşya yararlanabilir. Ancak, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında;

- a) İthalat miktar kısıtlamasına tabi olan,
- b) Kota kapsamında tarife önlemleri uygulanan,
- c) Tarım politikası çerçevesinde ithalat veya ihracat lisansı veya sertifikası ibrazını gerektiren,
- d) İşlem görmüş ürün için ihracat iadesi veya vergisi mevcut, eşya için geri ödeme sistemi uygulanmaz.

2. Birinci fıkrada yer alan hükümlere ek olarak, işlem görmüş ürünlerin ihracat beyannamesinin tescili sırasında söz konusu ürünler için tarım politikası çerçevesinde ithal veya ihraç lisansının veya sertifikasının ibrazı gerekiyorsa ya da bu ürünler için ihracat geri ödemesi veya vergisi konulmuş ise, geri ödeme sisteminde ithalat vergileri iade edilmez.

MADDE 118

Dahilde işleme rejimine tabi tutulacak ithal eşyasına ilişkin serbest dolaşıma giriş beyannamesinde, eşyanın geri ödeme sistemi kapsamında olduğu belirtilir ve izne ilişkin bilgiler beyanname üzerinde gösterilir. Ayrıca, söz konusu izin belgesinin bir örneği beyannameye eklenir.

MADDE 119

Dahilde işleme rejiminde geri ödeme sisteminin uygulandığı hallerde;

a) Eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ithal eşyasının serbest dolaşıma girmesinden önce Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesi hükmü,

b) İşlem görmüş ürünlerin eşdeğer eşyadan elde edildiği durumlarda, gümrük işlemlerinde ithal eşyasının eşdeğer eşya, eşdeğer eşyanın ise ithal eşyası gibi değerlendirilmesi hükmü,

c) Henüz ithal edilmemiş eşyanın yerine ihracat vergilerine tabi eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ihracı halinde, ithal eşyasının süresi içinde ithal edilmesine karşılık olarak izin hak sahibinden, ihracat vergileri kadar teminat alınması hükmü,

d) 111 inci maddenin üçüncü fıkrası, 113, 114 ve 122 nci madde ile 115 inci maddenin birinci fıkrasının ikinci bendi ile üçüncü fıkrası hükümleri;

Uygulanmaz.

MADDE 120

İşlem görmüş ürünlerin veya değişmemiş eşyanın hariçte işleme rejimi hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde işlenmek üzere geçici ihracı, söz konusu ürünlerin tespit edilmiş süreler içinde Türkiye Gümrük Bölgesine yeniden ithal edilmemeleri hariç olmak üzere, 121 inci madde çerçevesinde bir ihracat olarak kabul edilmez.

MADDE 121

1. İzin hak sahibi, geri ödeme sistemi çerçevesinde serbest dolaşıma giren ithal eşyasından elde edilmiş işlem görmüş ürünlerin veya değişmemiş eşyanın;

a) İhraç edildiklerini,

b) Daha sonra yeniden ihraç edilmek üzere transit rejimi, gümrük antrepo rejimi, geçici ithalat rejimi veya şartlı muafiyet sistemine tabi dahilde işleme rejimine tabi tutulduğunu,

c) Serbest bölgeye konulduğunu,

Belgelendirmek ve rejimin uygulanmasına ilişkin diğer tüm şartlara uyulmuş olmak kaydıyla, ithalat vergilerinin geri verilmesini veya kaldırılmasını isteyebilir.

2. İşlem görmüş ürünler veya değişmemiş eşya, 1 inci fıkranın (b) bendinde belirtilen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulma bakımından, serbest dolaşımda olmayan eşya sayılır.

3. Geri ödeme başvurusunun yapılması için gereken süre ilgili Cumhurbaşkanlığı Kararında belirtilir.

4. 115 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, 1 inci fıkra hükümleri çerçevesinde bir gümrük rejimine tabi tutulan ya da serbest bölgeye konulan işlem görmüş ürünler veya değişmemiş eşya, yönetmelikle belirlenen esaslar dahilinde serbest dolaşıma girebilir. Bu şekilde serbest dolaşıma sokulacak eşyanın gümrük vergileri tutarı, 1 inci fıkra hükmüne göre geri verilen veya kaldırılan vergi tutarı kadardır.

5. Geri verilecek veya kaldırılacak ithalat vergileri tutarının tespitinde, gerektiğinde 115 inci maddenin birinci fıkrasının birinci bendi hükmü uygulanır.

VI.Diğer Hükümler

MADDE 122

Şartlı muafiyet sisteminin uygulandığı dahilde işleme rejiminde, ihraç olunan işlem görmüş ürünlerin ihracat vergilerine tabi eşdeğer eşyadan elde edilmesi durumunda, söz konusu eşdeğer eşya ihracat vergilerinden muaf tutulur.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Dahilde işleme rejimi için tanımlar

MADDE 349

(1) 350 ila 369 uncu maddelerde bahsedilen dahilde işleme rejimi, işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmesi amacıyla, serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın vergileri teminata bağlanmak suretiyle geçici ithal edildiği veya serbest dolaşıma girişinin yapıldığı ve ihracatın gerçekleşmesi halinde teminatın veya alınan vergilerin geri verildiği bir rejimdir.

(2) Bu rejimin uygulanmasında;

a) Eşdeğer eşya: İşlem görmüş ürünlerin imalinde ithal eşyasının yerine kullanılan ve ithal eşyası ile sekiz-oniki'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu aynı olan ve ticari kalite ve teknik özellikleri itibarıyla aynı kalite ve nitelikleri taşıyan serbest dolaşımda bulunan eşyayı,

b) Önceden ihracat: Rejimin şartlı muafiyet sisteminde, ithal eşyasının bu sisteme tabi tutulmadan önce eşdeğer eşyadan üretilen işlem görmüş ürünlerin Türk Gümrük Bölgesinden ihracına ve ithal eşyasının sonradan ithaline imkan veren uygulamayı,

c) Fire ve zayıt: İthal eşyasından, işleme faaliyetleri esnasında buharlaşma, gaz olarak havaya karışma, kuruma veya damıtma sonucu tahrip veya zayıt şeklindeki eksilmeleri, ifade eder.

İzin verilmesine ilişkin ilave şartlar

MADDE 350

(1) a) Şartlı muafiyet sisteminin kullanılması izni, işlem görmüş asıl ürünlerin ihraç edilmesi amacının bulunduğu durumlarda, işlenecek bütün eşya için,

b) Geri ödeme sisteminin kullanılması izni, işlem görmüş esas ürünlerin ihraç edilmesi imkanının bulunduğu ve Kanunun 117 nci maddesinde belirtilen şartlara uyulması halinde, verilebilir.

(2) Kanunun 108 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendi kapsamında;

a) İşlem görmüş ürünlerin denenmesinde veya tamire ihtiyacı olan ithal eşyanın kusurlarının tespitinde kullanılanlar haricindeki yakıt ve enerji kaynakları,

b) İşlem görmüş ürünlerin denenmesi, ayarlanması veya geri alınmasında kullanılan yağlar dışındaki yağlar,

c) Alet ve gereç,
hariç olmak üzere, izin verilebilir.

(3) Başvurunun, Kanunun 80 inci maddesine istinaden düzenlenen Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenecek ekonomik koşulları yerine getirmediği addedilen eşya dışında bir eşyaya ilişkin olması halinde, bu eşya için ekonomik koşulların yerine getirildiği varsayılır.

İthal eşyasının tespiti için alınacak önlemler

MADDE 351

(1) İzin belgesinde, işlem görmüş ürünler içerisindeki ithal eşyasını tanımlama şekil ve yöntemleri ile eşdeğer eşya kullanılarak yapılacak işleme faaliyetinin usulüne göre yapılması için gerekli şartlar belirtilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tanımlama yöntemleri ile şartlar, kayıtların incelenmesini de içerebilir.

Eşdeğer eşya kullanımı

MADDE 352

(1) İzin belgesinde, Kanunun 108 inci maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen ve ithal eşyası ile gümrük tarife cetvelinin aynı sekiz-onikili gümrük tarife istatistik pozisyon numarasını taşıyan,

aynı ticari kaliteye ve teknik özelliklere sahip eşdeğer eşyanın işleme faaliyetinde kullanılıp kullanılmayacağı ve hangi şartlarla kullanılabilceği belirtilir.

(2) Eşdeğer eşya olarak kullanılan tarım ürünlerinin ithal eşyası ile ticari kalite, teknik özellik ve niteliği itibarıyla aynı olduğuna yönelik tespit, münhasıran onikili bazda gümrük tarife istatistik pozisyonuna göre yapılır.

(3) Eşdeğer eşyanın, işlemenin asli kısmının izin hak sahibinin işletmesinde veya onun adına işlemenin yapıldığı yerde gerçekleşmesi durumunda, istisnai haller dışında, ithal eşyasından daha ileri bir üretim aşamasında olmasına izin verilebilir.

(4) Eşdeğer eşya kullanıldığında, beyannamedeki bilgiler, eşdeğer eşyayı tanımlamaya imkan vermelidir.

(5) Eşdeğer eşyanın kullanılmasının öngörülmesi durumunda bu kullanıma ilişkin hükümlere uyulmasının sağlanması için alınacak özel önlemler verilen izinde belirtilir.

İzin geçerlilik süresi

MADDE 353

(1) İzin belgesinin süresi, Kanunun 80 ve 111 inci maddelerinde belirtilen esaslar çerçevesinde tespit edilir. Ancak söz konusu süre, işleme faaliyetinin özelliğine göre daha kısa olarak belirlenebilir. Sürenin başlangıcı izin belgesinin tarihidir. Süre sonu ise izin belgesi süresinin bittiği ayın son günüdür. Bu süreler mücbir sebep ve beklenmeyen hallerde veya izin sahibi tarafından ileri sürülen haklı gerekçelere bağlı olarak uzatılabilir.

(2) Dahilde işleme rejimi kapsamında yapılacak ithalat ve ihracatların izin belgesi süresi içerisinde yapılması gerekir.

Önceden ihracat durumunda süre

MADDE 354

(1) Önceden ihracat durumunda izin belgesinde, eşdeğer eşya karşılığı ithal eşyasının gümrük beyanı için gereken süre belirtilir. Bu süre, ilgili eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünler için ihracat beyannamesinin tescil tarihinden itibaren işlemeye başlar.

(2) Süre, izin hak sahibinin haklı bir gerekçeye dayanan talebi üzerine uzatılabilir.

İthal eşya ve eşdeğer eşyanın gümrük statüsündeki değişiklik

MADDE 355

(1) Eşdeğer eşyanın Kanununun 109 uncu maddesine istinaden işleme faaliyetleri için kullanımları, rejime giriş işlemlerine tabi değildir.

(2) Rejimin kapatılmasına yönelik beyanın kabulünde, eşdeğer eşya ve bunlardan elde edilen ürünler serbest dolaşımda olmayan eşya, ithal eşyası serbest dolaşımda bulunan eşya kabul edilir.

(3) Önceden ihracat durumunda, ithal edilecek eşyanın rejime girmesi şartıyla işlem görmüş ürünler ihracat beyannamesinin tescil edilmesiyle serbest dolaşımda olmayan eşya, ithal eşyası ise rejime girişi sırasında serbest dolaşımda bulunan eşya kabul edilir.

(4) Önceden ihracat uygulamasında, ihracat vergilerine tabi eşdeğer eşyadan elde olunan işlem görmüş ürünlerin ihracında, eşdeğer eşyanın, yerine kullanıldığı ithal eşyasının serbest dolaşıma girişinde muafiyet uygulanmak üzere bu vergiler teminata bağlanır ve ithal eşyanın serbest dolaşıma girmesiyle teminat çözülür.

Eşyanın ve beyannamenin gümrüğe sunulması

MADDE 356

(1) Basitleştirilmiş usule ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulacak her türlü işlem görmüş ürün veya değişmemiş eşya ve bunlara ilişkin beyanname, rejime giriş gümrük idaresine sunulur.

(2) Eşya veya ürünler için normal usulde beyan, tabi olacağı gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma ilişkin hükümlere uygun olarak yapılır. Beyanı yapılan işlem görmüş ürünler veya değişmemiş eşyanın beyannamedeki tanımı, izinde belirtilen özelliklere uygun olmalıdır.

(3) Kanununun 60 ıncı maddesinin ikinci fıkrası hükümleri çerçevesinde, eşyanın talep edilen rejime tabi tutulması için gerekli belgeler rejimin kapatılmasına ilişkin beyanname ile birlikte sunulur.

(4) Basitleştirilmiş usule göre dahilde işleme izni verildiği takdirde, Kanunda yer alan serbest dolaşıma giriş, ihracat ve yeniden ihracata ilişkin özel hükümler dikkate alınır.

Eşyanın serbest dolaşıma girmiş sayılacağı durum

MADDE 357

(1) Yasaklayıcı ve kısıtlayıcı önlemler ile cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin

yeni bir gümrük beyannamesi verilmeksizin serbest dolaşıma girebileceği izin belgesinde belirtilir.

(2) Rejimin kapatılma süresinin bitiminde bu eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde, Kanunun 114 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giriş rejimi hükümleri çerçevesinde serbest dolaşıma girmiş kabul edilir.

İşlem görmüş ürünlerin vergileri

MADDE 358

(1) İşlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma sokulmaları ve gümrük vergilerinin Kanunun 114 üncü maddesi uyarınca, ithal eşyasına ilişkin vergi unsurlarına göre belirlenmesi durumunda, beyannamenin 15, 16, 34, 41 ve 42 nci kutuları işlem görmüş ürünlerin imalinde kullanılan ithal eşya için doldurulur.

(2) 327 inci maddede belirtilen INF 1 Formunun veya bununla aynı bilgileri içeren başka bir belgenin serbest dolaşıma giriş beyannamesi ile birlikte ibrazı halinde, birinci fıkrada belirtilen bilgilerin sunulmasına gerek yoktur.

İşlem görmüş ikincil ürünlerin vergileri

MADDE 359

(1) İşleme faaliyeti sonucu elde edilen atık, artık, kırıntı, döküntü ve kalıntıların serbest dolaşıma girmeleri halinde, gümrük vergilerinin hesabında Kanunun 115 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanır. İşleme faaliyeti sonucunda elde edilen ve söz konusu ürünler haricindeki işlem görmüş asıl ürünlerin ihrac edilen kısmı ile orantılı olarak serbest dolaşıma girecek işlem görmüş ikincil ürünlerin gümrük vergileri, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte yürürlükte bulunan vergi oranı üzerinden hesaplanır. Ancak, hak sahibince ihracata konu işlem görmüş asıl ürünün ilk partisinin ihracatı ile eş zamanlı olarak belgelerde öngörülen işlem görmüş ikincil ürünün tamamı için serbest dolaşıma giriş beyannamesi verilebilir. Bu durumda, sonraki partilerdeki ikincil ürün herhangi bir gümrük işlemine tabi tutulmaz. Ayrıca, izin kapsamındaki ihracatın tamamının yapılmasından sonra ikincil işlem görmüş ürünlerin tamamı için tek seferde serbest dolaşıma giriş beyannamesi de verilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu fıkra kapsamında ikincil işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma girişinde, ilgili kurumların yürürlükteki mevzuatları uyarınca yapacakları kontroller hariç olmak üzere, gümrük vergileri ayniyet tespiti yapılmaksızın firma beyanı ve

izinde öngörülen gerçekleşme oranları üzerinden hesaplanan miktar ve birim fiyat esas alınarak tahsil edilir.

(2) İzin hak sahibi, bu hesaplamanın Kanununun 114 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre yapılmasını talep edebilir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen ürünler dışındaki işlem görmüş ürünler hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmişse, bunlar Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmiş olarak kabul edilir.

Verimlilik oranının hesaplanması

MADDE 360

(1) İşlem görmüş ürünlerin bünyesine giren ithal eşyasının oranı;

a) Tahakkuk ettirilecek vergilerin belirlenmesi,

b) Bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda indirim yapılacak tutarın belirlenmesi,

c) Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, amacıyla hesaplanır.

(2) Bu hesaplamalar Kanununun 112 nci maddesinde belirtilen ve ek-64'te örneklerle ifade edilen miktar ölçme yöntemi veya uygun hallerde kıymet ölçme yöntemi veya benzer sonuçlar veren herhangi bir diğer yöntem ile yapılır.

(3) Bu hesaplama, gümrük vergilerinin tamamen Kanununun 115 inci maddesine göre belirlendiği durumlarda uygulanmaz.

(4) Bu hesaplamalarda işlem görmüş ürünler, işlenmiş ürünleri veya ara ürünleri kapsar.

Miktar ölçme yöntemi

MADDE 361

(1) İşlem görmüş ürünlerin esas alındığı birinci miktar ölçme yöntemi, dahilde işleme faaliyetlerinden sadece bir tür işlem görmüş ürün elde edilmesi durumunda kullanılır. Bu durumda, gümrük vergisi tahakkuk eden işlem görmüş ürünlerin miktarına tekabül eden ithal eşyanın miktarı; gümrük vergisi tahakkuk eden işlem görmüş ürünün, işlem görmüş ürünlerin toplam miktarına oranlanması sonucu bulunacak katsayının toplam ithal eşya miktarıyla çarpılması ile hesaplanır.

(2) İthal eşyanın esas alındığı ikinci miktar ölçme yöntemi, dahilde işleme faaliyetleri sonucu işlem görmüş birden fazla ürün elde edilmesi ve ithal eşyasının bütün unsurlarının her işlem görmüş ürün içinde bulunması halinde uygulanır. Bu yöntemin uygulanmasına karar verilirken fireler dikkate alınmaz.

(3) Her işlem görmüş üründe kullanılan ithal eşya miktarı; işlem görmüş her ürün türünde bulunan ithal eşya miktarının, işlem görmüş ürünlerin tümünde bulunan toplam ithal eşya miktarına oranlanması sonucu bulunacak katsayının, ithal eşyasının toplam miktarıyla çarpılması ile hesaplanır.

(4) Gümrük vergisi tahakkuk eden işlem görmüş ürünlerin miktarına tekabül eden ithal eşyasının miktarı; birinci fıkrada gösterilen yöntemle bulunan katsayının üçüncü fıkraya göre hesaplanan ürünün imalatında kullanılan ithal eşyanın miktarıyla çarpılması ile hesaplanır.

Kıymet ölçme yöntemi

MADDE 362

(1) 361 inci maddenin uygulanmadığı diğer bütün durumlarda, kıymet ölçme yöntemi uygulanır. Ancak gümrük idareleri izin sahibinin rızası ile ve basitleştirme amacıyla her iki yöntemin de benzer sonuçlar vereceği durumlarda kıymet ölçme yöntemi yerine 361 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen miktar ölçme yöntemini kullanabilir.

(2) İşlem görmüş her ürünün imalatında kullanılan ithal eşya miktarı; işlem görmüş her ürün değerinin, üçüncü fıkraya göre hesaplanan işlem görmüş ürünlerin toplam değerine oranlanması sonucu bulunacak katsayının, ithal eşyasının toplam miktarıyla çarpılması ile hesaplanır.

(3) Kıymet ölçme yöntemini uygulamak için kullanılacak her farklı işlem görmüş ürünün değeri; alıcı ve satıcı arasındaki ilişkiden etkilenmemiş olması şartı ile aynı veya benzer ürünlerin Türkiye'de son satış fiyatı veya bu bilinmiyorsa, aynı şartla Türkiye'deki son fabrika çıkış fiyatı, esas alınarak tespit olunur.

(4) Ürünün değerinin bu şekilde hesaplanamaması halinde, bu hesaplama ilgili gümrük idaresi tarafından uygun bir yöntem kullanılarak yapılır.

(5) Gümrük yükümlülüğü doğan işlem görmüş ürünlerin miktarına tekabül eden ithal eşyasının miktarı, 361 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen yöntemle bulunan katsayının, ikinci fıkraya göre hesaplanan ithal eşyanın miktarıyla çarpılması ile hesaplanır. (Ek – 64)

Nihai kullanımda vergi

MADDE 363

(1) Nihai kullanımları nedeniyle, rejime giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte tercihli tarife uygulamasından

yararlanabilecek ithal eşyasının, Kanununun 114 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca tahsil edilecek ithalat vergileri, tercihli tarife uygulaması için gerekli şartların gerçekleşmesi durumunda bu nihai kullanıma uygun olan oran üzerinden hesaplanır. Bunun için özel bir izin gerekmez.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tercihli uygulama, sadece eşyanın tercihli tarife uygulamasına imkan tanıyan sürecin dolmasından önce nihai kullanıma tabi tutulması halinde kullanılabilir. Süre, rejim için giriş beyannamesinin tescilinden itibaren başlar. Bu süre, eşyanın mücbir sebep ve beklenmeyen haller veya rejimin işleyişinin bir parçası olan teknik ihtiyaçlar dolayısıyla nihai kullanıma sokulamaması halinde uzatılabilir.

Belgelerde yer alacak kayıtlar

MADDE 364

(1) İşlem görmüş ürün veya değişmemiş eşyanın, dahilde işleme rejiminin kapatılması amacıyla bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulması veya serbest bölgeye konulması halinde, söz konusu gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanım için düzenlenen belge ve kayıtlar veya bunların yerine geçebilecek diğer belgeler “Dahilde İşleme/Şartlı Muafiyet Sistemindeki Eşya” ibaresini içerir.

(2) Şartlı muafiyet sisteminde, rejime sokulan ithal eşyanın ticaret politikası önlemlerine tabi olması ve bu önlemlerin, değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünler şeklinde bir gümrük rejimi uygulandığı ya da bunların serbest bölgeye konulduğu tarihte yürürlükte olması halinde, bu belgelere birinci fıkrada belirtilen ibareye ek olarak Ticaret Politikası ibaresi konulur.

Geri ödeme sisteminde serbest dolaşıma giriş

MADDE 365

(1) Geri ödeme sisteminde serbest dolaşıma giriş beyannamesi, izinde belirtilen gümrük idaresine verilir. Ancak basitleştirilmiş usule göre beyan söz konusu olduğunda, gümrük idaresinin bu konuda yetkili olması gerekir.

(2) Geri ödeme sisteminde serbest dolaşıma girişte basitleştirilmiş usullere göre işlem yapıldığında, Kanununun 71 inci maddesi hükümleri uygulanır. Tamamlayıcı beyanname, izinde öngörülen süre içinde ve en geç geri ödeme talebinin yapılmasından önce gümrük idaresine verilir.

Geri ödeme sisteminde ithal eşya oranı ve hesaplanması

MADDE 366

(1) İşlem görmüş ürünlerin imalinde kullanılan ithal eşyasının oranı, gerektiğinde geri ödenecek veya alınmayacak gümrük vergilerinin hesaplanması için kullanılır. Bu hesaplama, bütün işlem görmüş ürünlerin Kanunun 121 inci maddesinde belirtilen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde yapılmaz.

(2) Söz konusu hesaplama 361 ve 362 nci maddelerde ifade edilen yöntemlerle veya aynı sonucu veren başka herhangi bir yöntemle yapılır.

Geri ödeme sisteminde belgelerde yer alacak kayıtlar

MADDE 367

(1) Geri ödeme sistemi kapsamındaki eşya Kanunun 121 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanımlardan birine tabi tutulması halinde, rejim için kullanılan belge 'Dahilde İşleme/Geri Ödeme Sistemindeki Eşya' ibaresini içerir.

Ürünün ve beyannamenin gümrüğe sunulması

MADDE 368

(1) Dahilde işleme rejimini kapatan gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanımdan birine sokulacak herhangi bir işlem görmüş ürün veya gerektiğinde değişmemiş eşya ve bunların beyanına ilişkin beyanname, izinde belirtilen gümrük idaresine sunulur. Yapılan beyan, ilgili olduğu gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım hükümlerine tabi olur.

(2) Geri ödeme sisteminin uygulandığı dahilde işleme rejimini kapatan gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanımda, Kanunun 71 inci maddesinde öngörülen basitleştirilmiş usuller, serbest dolaşıma giriş, ihracat ve yeniden ihracatta, bu konulardaki özel hükümler dikkate alınarak uygulanır.

Eşyanın serbest dolaşıma girmesi

MADDE 369

(1) Kanunun 115 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, ithalat vergilerinin geri verilmesine veya kaldırılmasına imkan veren bir gümrük rejimine tabi tutulan ya da serbest bölgeye konulan işlem görmüş ürünler veya değişmemiş eşya, serbest dolaşıma girebilir. Bu eşya ve ürünlerin ayniyetinin tespiti açısından gerekli tedbirlerin alınması ve tabi olduğu rejim veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım hükümlerine uyulmuş olması gerekir. Bu şekilde serbest dolaşıma sokulacak

eşyanın gümrük vergileri tutarı, geri verilen veya kaldırılan vergi tutarı kadardır.

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ KARARI - 2005/8391

Ekli "Dahilde İşleme Rejimi Kararı"nın yürürlüğe konulması; Yüksek Planlama Kurulu'nun 30/12/2004 tarihli ve 2004/114 sayılı Raporu üzerine, 27/6/1963 tarihli ve 261 sayılı Kanunun değişik 1 inci, 28/7/1967 tarihli ve 933 sayılı Kanunun 3/C, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Kanunun değişik 1 inci, 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Kanunun değişik 2 nci, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Kanunun 80, 111, 115 ve 121 inci maddeleri ile 2/2/1984 tarihli ve 2976 sayılı Kanun hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 17/1/2005 tarihinde kararlaştırılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR

Amaç

MADDE 1- Bu Karar; Dünya piyasa fiyatlarında hammadde temin etmek suretiyle ihracatı artırmak, ihraç ürünlerine uluslararası piyasalarda rekabet gücü kazandırmak, ihraç pazarlarını geliştirmek ve ihraç ürünlerini çeşitlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2- Bu Karar; elde edilmesinde ithal girdi kullanılan işlem görmüş ürünün ihracı ile ihracat sayılan satış ve teslimlerin belirlenmesi, yönlendirilmesi ve geliştirilmesine ilişkin tedbirlerin düzenlenmesi ve yürütülmesini kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- Bu Kararda geçen;

Bakanlık: Ekonomi Bakanlığını,

Topluluk: Avrupa Topluluğunu,

Üçüncü Ülke: Avrupa Topluluğuna üye ülkeler dışındaki ülkeleri,

Serbest Bölgeler: Türkiye Gümrük Bölgesi üzerindeki serbest bölgeleri,

Serbest Dolaşımda Bulunan Eşya: 4458 sayılı Gümrük Kanununun 18 inci maddesi hükmüne göre tümüyle Türkiye Gümrük Bölgesinde elde edilen ve bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan ithal edilen girdileri bulundurmuyan veya şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan

eşyadan elde edilen ve tabii olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik önem taşımadığı tespit edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan serbest dolaşıma giriş rejimine tabii tutularak ithal edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesinde yukarıda belirtilen eşyadan ayrı ayrı veya birlikte elde edilen veya üretilen eşyayı,

İşleme Faaliyeti: Eşyanın montajı, kurulması ve diğer eşya ile birleştirilmesi dahil olmak üzere işçiliğe tabii tutulması, işlenmesi, yenilenmesi, düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi ile işleme sırasında tamamen veya kısmen tüketilse dahi işlem görmüş ürünün bünyesinde bulunmayan ancak, bu ürünün üretilmesini sağlayan veya kolaylaştıran önceden belirlenmiş bazı eşyanın kullanılmasını,

Elde Etmek: Eşyanın işleme faaliyetine tabii tutulmasını,

İşlem Görmüş Ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl veya ikincil işlem görmüş ürünü,

Asıl İşlem Görmüş Ürün: Dahilde işleme rejimi kapsamında elde edilmesi amaçlanan ürünü,

İkincil İşlem Görmüş Ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışındaki ürünü,

İthal Eşyası: İşlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile işlem görmüş ürünün bünyesinde yer almamakla birlikte çalışmasını sağlayan madde (yakıt ve yağ dahil) ya da hizmetin devamını sağlayan madde (yedek parça, vb.), ambalaj ve işletme malzemesini,

İşletme Malzemesi: İşleme faaliyetleri sırasında tamamen veya kısmen tüketilseler dahi, ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ancak ürünün bünyesinde yer almayan ve sabit tesislerin çalışabilir durumda olmasını temin eden (enerji ve yakıt hariç), yatırım malı makine ve teçhizat niteliğinde olmayan malzemeyi,

Değişmemiş Eşya: İşlem görmemiş ithal eşyasını,

Tarım Ürünleri: İthalat Rejimi Kararının ilgili listelerinde yer alan ve toprakta veya yeni üretim teknikleri ve teknolojileri kullanarak topraksız ortamda yetiştirilen bitkisel ürünler, hayvancılık, balıkçılık ile diğer su ürünleri ve bunların ilk işleme tabii tutulmuş şekillerini,

İşlenmiş Tarım Ürünleri: İthalat Rejimi Kararının ilgili listesinde yer alan ve bünyesinde temel tarım ürünlerini (hububat, şeker ve süt) bulunduran ürünleri,

Sanayi Ürünleri: Tarım Ürünleri ve işlenmiş tarım ürünleri dışındaki tüm ürünleri,

Fire: İşleme faaliyetleri sırasında özellikle kuruma, buharlaşma, sızma veya gaz kaçağı şeklinde yitirilen ve imha olan kısım ile ekonomik değeri olmayan atıkları,

Verimlilik Oranı: Belirli miktardaki eşyanın işlenmesi sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünün miktarı veya yüzde oranını,

Döviz Kullanım Oranı: Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamındaki CIF ithal (yurt içi alımlar hariç) tutarının FOB ihrac tutarına (ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithalatının yapılması halinde bu ürünün gümrük kıymeti dahil) olan yüzde oranını,

Önceden İthalat: İşlem görmüş ürünün ihracından önce bu ürünün elde edilmesinde kullanılacak eşyanın ithalini,

Önceden İhracat: İthal eşyasının şartlı muafiyet sisteminde ithal edilmesinden önce, eşdeğer eşyadan elde edilmiş işlem görmüş ürünün ihrac edilmesini,

Eşdeğer Eşya: İşlem görmüş ürünün elde edilmesinde ithal eşyasının yerine kullanılan ve ithal eşyası ile asgari 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu, ticari kalite ve teknik özellikleri itibarıyla aynı kalite ve nitelikleri taşıyan serbest dolaşımda bulunan eşyayı,

Ticaret Politikası Önlemleri: İthalat Rejimi Kararının 4 üncü maddesinde belirtilen mevzuat çerçevesinde alınan önlemleri,

Vergi: Eşyanın ithali ve ihracında tahsili öngörülen vergi, resim, harç, fon ve benzeri-bütün mali yükleri,

Eşyanın Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanıma Tabi Tutulması: Eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması, Türkiye Gümrük Bölgesi dışına yeniden ihracı veya serbest bölgelere ihracı, imhası veya gümrüğe terk edilmesini,

Gümrük Rejimi: Serbest dolaşıma giriş rejimi, transit rejimi, gümrük antrepo rejimi, dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi, geçici ithalat rejimi, hariçte işleme rejimi veya ihracat rejimini,

Dahilde İşleme İzin Belgesi: İhracat ile ihracat sayılan satış ve teslimlerde gümrük muafiyetli ithalat ve/veya yurt içi alımlara imkan sağlayan Bakanlıkça düzenlenen belgeyi,

Belge: Dahilde işleme izin belgesini,

Belge Süresi: Dahilde işleme izin belgesi üzerinde kayıtlı bulunan ve belge kapsamında ithalat ve/veya ihracat işlemlerinin gerçekleştirileceği ve tüm istisnaların uygulanacağı dönemi,

Belge Süresi Sonu: Belge süresi bitiminin rastladığı ayın son gününü,

Dahilde İşleme İzni: İhraç amacıyla gümrük muafiyetli ithalata imkan sağlayan ve gümrük idaresince verilen izni,

İzin: Dahilde işleme iznini,

İzin Süresi: Dahilde işleme izni üzerinde kayıtlı bulunan ve izin kapsamında ithalat ve/veya ihracat işlemlerinin gerçekleştirilerek tüm istisnaların uygulanacağı dönemi,

İzin Süresi Sonu: İzin süresi bitiminin rastladığı ayın son gününü,

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi: Gümrük mevzuatı çerçevesinde Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca verilen belgeyi,

A.TR Dolaşım Belgesi: Türkiye veya Toplulukta serbest dolaşımda bulunan eşyanın Katma Protokolde öngörülen tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere, ihracatçı ülke yetkili kuruluşlarınca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen belgeyi,

Menşe İspat Belgeleri: Türkiye'nin taraf olduğu anlaşmalar çerçevesinde tercihli rejimden yararlanmak üzere ihracatçı ülke yetkili kuruluşlarınca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen ve malın menşeyini belirleyen EUR.1 dolaşım sertifikası, EUR-MED dolaşım sertifikası, EUR-MED fatura beyanı veya fatura beyanını,

Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonu: Avrupa'da, aynı menşe kurallarını havi Serbest Ticaret Anlaşmaları ile birbirlerine bağlanmış ülkeler arasında oluşturulan ve taraf ülkeler menşeli eşya kullanılarak elde edilen işlem görmüş ürünün Kümülyasyona tabi bir diğer ülkeye tercihli rejim kapsamında ithaline imkan sağlayan ticaret sistemini,

Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonu: Avrupa'da ve Akdeniz Havzasında, aynı menşe kurallarını havi Serbest Ticaret Anlaşmaları ile birbirlerine bağlanmış ülkeler arasında oluşturulan ve taraf ülkeler menşeli eşya kullanılarak elde edilen işlem görmüş ürünün Kümülyasyona tabi bir diğer ülkeye tercihli rejim kapsamında ithaline imkan sağlayan ticaret sistemini,

Tedarikçi Beyanı: A.TR dolaşım belgesi, EUR.1 dolaşım sertifikası veya EUR-MED dolaşım sertifikası ile birlikte kullanılan ve Türkiye ile Topluluk arasında ticarete konu Pan-Avrupa Menşe

Kümülasyonu veya Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Küümülasyonu kapsamı eşyanın menşeyini gösteren belgeyi,

İmalatçı-ihracatçı: İşlem görmüş ürünün tamamını veya bir kısmını üreten ve bu ürünün ihracatını kendisi ve/veya aracı ihracatçı vasıtasıyla gerçekleştiren dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni sahibi firmayı,

İhracatçı: Yan sanayici firmaya ithal eşyasından işlem görmüş ürün ürettiren ve bu ürünün ihracatını kendisi ve/veya aracı ihracatçı vasıtasıyla gerçekleştiren imalatçı olmayan dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni sahibi firmayı,

Yan Sanayici: Dahilde işleme izin belgesinde/dahilde işleme izninde taahhüt edilen ihraç ürününün tamamını ya da bir kısmını üreten, belgede/izinde kayıtlı ancak belge/izin sahibi olmayan firmayı,

Aracı İhracatçı: Dahilde işleme izin belgesinde/dahilde işleme izninde taahhüt edilen ihracatı, belge/izin sahibi firmadan tedarik ettiği şekliyle gerçekleştiren belge/izin sahibi olmayan firmayı,

Başlamış İşlem: Dahilde işleme rejimi kapsamında ithalata ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil edilmiş olmasını,

Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası: Gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalardan ve/veya emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanmak üzere yetkilendirilen kişiler adına düzenlenen sertifikayı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

DAHİLDE İŞLEME TEDBİRLERİ

Dahilde İşleme Tedbirleri

Madde 4- Bu tedbirler:

- Şartlı Muafiyet Sistemi,
- Geri Ödeme Sistemi'nden oluşur.

Şartlı Muafiyet Sistemi

MADDE 5- Şartlı muafiyet sistemi; dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ve serbest dolaşımda bulunmayan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşya, ambalaj ve işletme malzemesinin, Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik firmalarca, ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, vergisi teminata bağlanmak suretiyle ithal edilmesi ve ihracat taahhüdünün

gerçekleşmesini müteakip, alınan teminatın iade edilmesidir. Bu kapsamda yapılacak işletme malzemesi ithalatında, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi tahsil edilir ve ticaret politikası önlemleri uygulanır.

Dahilde işleme izin belgesi kapsamında işlem görmüş ürünün elde edilmesi için ithal eşyasının yerine eşdeğer eşya olarak, asgari 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu, ticari kalite ve teknik özellikleri itibarıyla aynı kalite ve nitelikleri taşıyan serbest dolaşımdaki eşya kullanılabilir. Ancak, eşdeğer eşya olarak kullanılan tarım ürünlerinin ithal eşyası ile ticari kalite, teknik özellik ve niteliği itibarıyla aynı olduğuna yönelik tespit, münhasıran 12 (oniki)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonuna göre yapılır. Bakanlık, bu tespit yapılmasına yönelik ilave şartlar getirmeye yetkilidir. Bu sistem çerçevesinde, dahilde işleme izin belgesi kapsamında önceden ihracat işleminden sonra ithalat yapılabileceği gibi, ithal eşyası ile serbest dolaşımdaki eşya birlikte de kullanılabilir. Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü), eşdeğer eşyanın kullanımına süresiz veya dönemsel olarak yasaklama veya kısıtlama getirilebilir. İthal eşyasının ithalinden önce eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün ihracı halinde, buna tekabül eden ithalat belge süresi sonuna kadar yapılabilir. Bu kapsamda yapılacak ithalat esnasında katma değer vergisi dahil tüm vergiler (4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla) teminata bağlanır ve ticaret politikası önlemleri uygulanmaz. Önceden ihracat işleminden sonra buna tekabül eden oranda ithal edilen eşya, belge sahibi firma tarafından serbestçe kullanılabilir.

İşlem görmüş ürünün eşdeğer eşyadan elde edildiği durumlarda, gümrük işlemlerinde ithal eşyası eşdeğer eşya, eşdeğer eşya ise ithal eşyası olarak değerlendirilir. Önceden ihracat konusu işlem görmüş ürünün ihracat vergisine tabi eşdeğer eşyadan elde edilmesi halinde ise, bu eşyaya tekabül eden ithalatın yapılmasından sonra iade edilmek üzere ihracat vergisi kadar teminat alınır.

Ayrıca, dahilde işleme izin belgesi kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul, değişmemiş eşya ve ambalaj malzemeleri birinci fıkra hükmüne göre ithal edilebileceği gibi, bu konuda yapılan düzenlemeler çerçevesinde yurt içinden de temin edilebilir. Dahilde işleme izin belgesi

kapsamında ihraç edilmek üzere yurt içinden temin edilen eşya, bu Kararın uygulanması bakımından (3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla) ithal eşyası gibi değerlendirilir.

Ancak, yurt içinden temin edilen eşya için, bu Kararın ikincil işlem görmüş ürüne ve döviz kullanım oranına ilişkin hükümleri uygulanmaz. Ayrıca, yurt içinden temin edilen eşyanın belge süresi içerisinde işlem görmüş ürün olarak ihracının gerçekleştirilmemesi halinde, bu Kararın 22 nci maddesinde belirtilen 4458 sayılı Gümrük Kanununun 238 inci maddesi hükmü uygulanmaz.

Dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki yurt içi alımın, belge süresi içerisinde gerçekleştirilmesi gerekir. Ancak, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ hükümleri çerçevesinde işlem görmüş ürünün ihracının gerçekleştiğinin belgelenmesi kaydıyla, süresi sona erse dahi dahilde işleme izin belgesi kapsamında yurt içi alım yapılabilir ve bu alımlarda teminat aranmayabilir. Ayrıca, belge kapsamında yurt içi alımın yapılmasına imkan bulunmaması halinde, belgeye ek süre verilmek suretiyle ithalat yapılmasına izin verilebilir.

Teminat ve İndirimli Teminat Uygulaması

MADDE 6- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında yapılacak ithalattan doğan vergi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde teminata tabidir.

Ancak;

a) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi firmalar veya belge/izin müracaat tarihinden önceki iki takvim yılı içerisinde herhangi bir yıl asgari 25 (yirmibeş) milyon ABD Doları tutarında ihracat yapan onaylanmış kişi statü belgesi sahibi imalatçı firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, iki yıl süresince bu ithalattan doğan verginin %1'inin,

b) Belge/izin müracaat tarihinden önceki iki takvim yılı içerisinde herhangi bir yıl 5 (beş) milyon ABD Doları tutarı (bu tutar dahil) ile 25 (yirmibeş) milyon ABD Doları tutarı arasında ihracat yapan onaylanmış kişi statü belgesi sahibi imalatçı firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, iki yıl süresince bu ithalattan doğan verginin %5'inin,

c) Onaylanmış kişi statü belgesi sahibi firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,

d) Onaylanmış kişi statü belgesi sahibi olmayan dış ticaret sermaye şirketleri ile sektörel dış ticaret şirketlerinin belge/izin müracaat tarihinden önceki takvim yılı içerisinde gerçekleştirdikleri ihracat kadar dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,

e) İmalatçı-ihracatçıların, belge/izin müracaat tarihinden önceki dört yıl içerisinde düzenlenmiş, ihracat taahhüdü kapatılmış, dahilde işleme izin belgeleri ve bu Kararın yayımı tarihinden sonra düzenlenen dahilde işleme izinleri kapsamında sanayi ürünleri için toplam 1 (bir) Milyon ABD Dolarından, tarım ve işlenmiş tarım ürünleri için toplam 500 (beşyüz) Bin ABD Dolarından az olmamak kaydıyla gerçekleştirdikleri ihracat kadar dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,

f) Son üç takvim yılı itibarıyla ihracatı her bir yıl için 5 (beş) Milyon ABD Dolarını geçen veya son beş takvim yılı itibarıyla ihracatı her bir yıl için 1 (bir) Milyon ABD Dolarını geçen ihracatçıların, belge/izin müracaat tarihinden önce dört yıl içerisinde düzenlenmiş, ihracat taahhüdü kapatılmış, dahilde işleme izin belgeleri ve bu Kararın yayımı tarihinden sonra düzenlenen dahilde işleme izinleri kapsamında sanayi ürünleri için toplam 1 (bir) Milyon ABD Dolarından, tarım ve işlenmiş tarım ürünleri için toplam 500 (beşyüz) Bin ABD Dolarından az olmamak kaydıyla gerçekleştirdikleri ihracat kadar dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,

teminat olarak yatırılması kaydıyla, gümrük idaresince ithalatın gerçekleştirilmesine izin verilir.

İndirimli teminat uygulamasının hesaplanmasına ilişkin usul ve esaslar, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ ile belirlenir.

Bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ hükümleri çerçevesinde dahilde işleme izin belgesi kapsamında işlem görmüş ürünün ihracının belgelenmesini müteakip bu ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyaya ilişkin verginin %10'unun teminat olarak yatırılması kaydıyla, ithalatın gerçekleştirilmesine gümrük idaresince izin verilir.

İndirimli teminat uygulanmasından doğabilecek amme alacağı (yurt içi teslimleri yapan kamu kurum ve kuruluşlarının alacakları dahil) ilgili firmalardan 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilir. Ayrıca, bu firmaların kamudan olan alacakları da teminat hükmündedir.

Şartlı muafiyet sistemi kapsamında yapılan ithalatta uygulanan teminat oranı Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü), bu ithalattan doğan vergi tutarının 2 (iki) katına kadar artırılabilir.

İhracat sayılan satış ve teslimlere konu mamullerin üretiminde kullanılan ithali geçici veya kati anti-damping vergisi veya sübvansiyon vergisine tabi eşyanın ithalatında, geçici veya kati anti-damping vergisi veya sübvansiyon vergisi tahsil edilir.

Türkiye Gümrük Bölgesi Dışında veya Serbest Bölgelerde Yapılacak İşleme Faaliyeti

Madde 7- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında, işlem görmüş ürünün veya değişmemiş eşyanın tamamı ya da bir kısmı, hariçte işleme rejimi hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde işlenmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere geçici olarak ihraç edilebilir. Bu kapsamda işlem görmüş ürünün ithaline, hariçte işleme rejimi hükümlerine göre tahsili gereken vergi kadar teminat alınarak izin verilir.

Geri Ödeme Sistemi

MADDE 8 - (1) Geri ödeme sistemi; dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında serbest dolaşıma giren hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşya, ambalaj ve işletme malzemesinden elde edilen işlem görmüş ürünün ihracı halinde, ithalat esnasında alınan verginin (işletme malzemesine ilişkin katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi hariç) geri ödenmesidir.

(2) Ancak, A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere ihraç edilecek işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılacak hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşyanın gümrük vergisi ile varsa toplu konut fonunun tahsil edilmesi ve diğer vergilerin teminata bağlanması suretiyle ithalatına izin verilebilir. Bu kapsamda yapılacak ithalat esnasında ilgili gümrük idarelerince, sadece şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde yapılan ithalatta aranan bilgi ve belgeler aranır.

(3) Ayrıca, menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonuna taraf ülkelere,

Pan-Avrupa-Akdeniz Menş e Kümü lasyonuna taraf ÷ lkelere veya Serbest Ticaret Anlaş ması imzalanmış bir ÷ lkeye ihraç edilecek işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılacak hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değ işmemiş eşyanın gümrük vergisi ile varsa toplu konut fonunun tahsil edilmesi ve diğ er vergilerin teminata bağ lanması suretiyle ithalatına izin verilebilir. Bu kapsamda yapılacak ithalat esnasında ilgili gümrük idarelerince, sadece şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde yapılan ithalatta aranan bilgi ve belgeler aranır.

(4) Geri ödeme sisteminden yararlanmak için, dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni alınması ve eşyanın geri ödeme sistemi kapsamında olduğ unun gümrük idaresince ithalat esnasında belgeye/izne ilişkin gümrük beyannamesine kaydedilmesi zorunludur. Ayrıca, dahilde işleme izin belgesi ile ilgili bilgiler gümrük beyannamesi üzerinde belirtilir ve belgenin bir örneğ i gümrük beyannamesine eklenir.

(5) Geri ödeme sisteminden, Avrupa Topluluğ u'na üye ÷ lkeler menş eli tarım ürünleri ithalatı hariç olmak üzere;

- a) İthal miktar kısıtlamalarına tabi olan,
- b) Tercihli tarife ya da özel bir şartlı muafiyet düzenlemesinden kotalar dahilinde yararlanabilen,
- c) Tarım politikası veya işlenmiş tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler çerçevesinde ithalat vergilerine tabi olan,
- ç) İthal eşyasının serbest dolaşıma giriş beyanının kabulü esnasında, işlem görmüş ürünlerden parasal ihracat iadesine tabi olan,

eşya yararlandırılmaz.

(6) Ayrıca;

a) Bu maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, üçüncü ÷ lke menş eli eşya kullanılarak elde edilen işlem görmüş ürünün A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğ una üye ÷ lkelere,

b) Bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, üçüncü ÷ lke menş eli eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün menş e ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğ una üye ÷ lkelere,

c) Bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış ÷ lke menş eli olmayan eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün menş e ispat belgeleri eşliğinde anlaşma imzalanmış ÷ lkeye,

ç) Bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ölkeler menşeli olmayan eşyadan elde edilen Kümülyasyona dahil işlem görmüş ürünün menşe ispat belgeleri eşliğinde Kümülyasyona taraf ölkelere,

d) Bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonuna taraf ölkeler menşeli olmayan eşyadan elde edilen Kümülyasyona dahil işlem görmüş ürünün menşe ispat belgeleri eşliğinde Kümülyasyona taraf ölkelere,

e) Serbest dolaşımda bulunan eşyadan üretilen işlem görmüş ürünün serbest bölgelere (serbest bölgelerden belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde (a) ila (d) bentlerinde belirtilen ölkeler haricinde bir öлкеye gerçekleştirilen satışlar hariç), ihraç edilmesi halinde bu ihracat, geri ödeme sisteminden yararlandırılmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM GENEL HÜKÜMLER

Müracaatların Değerlendirilmesi ve Belge/İzin Düzenlenmesi

MADDE 9- Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik firmaların, dahilde işleme rejiminden yararlanmak için bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ hükümleri çerçevesinde dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni almaları gerekir. Bu çerçevede ibraz edilen bilgi ve belgeler, aksi sabit oluncaya kadar doğru kabul edilir.

Dahilde işleme izin belgesine/dahilde işleme iznine ilişkin müracaat;

a) İthal eşyasının işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanıldığıının tespitinin mümkün olması,

b) Türkiye Gümrük Bölgesindeki (serbest bölgeler hariç) üreticilerin temel ekonomik çıkarları ile Türk malı imajının olumsuz etkilenmemesi,

c) İşleme faaliyetinin, katma değer yaratan ve kapasite kullanımını artıran bir faaliyet olması yanında, işlem görmüş ürünün rekabet gücünü ve ihraç potansiyelini artıran koşullar yaratıyor olması,

d) Firmaların dahilde işleme izin belgeleri/dahilde işleme izinleri kapsamındaki performansları,

kriterleri çerçevesinde değerlendirilir.

İkinci fıkrada belirtilen kriterlere göre yapılacak değerlendirme sonucunda: ithal eşyası ve işlem görmüş ürünün (asıl ve ikincil işlem görmüş ürünler) asgari 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu, adı, verimlilik oranına göre belirlenen miktarı, değeri, belge/izin süresi, döviz kullanım oranı ve varsa yan sanayici belirlenerek, proje bazında dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni düzenlenir veya talep reddedilir.

Eşyanın fiyat, bulunabilirlik ve kalite yönünden yurt içinden temin edilmesinin mümkün olup olmaması dikkate alınarak, dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki eşyanın kısmen veya tamamen ithalatına (yurt içi alımlar hariç) süresiz veya dönemsel olarak kısıtlama getirilebilir.

Dahilde işleme rejiminden yararlandırılmayacak haller, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ ile belirlenir.

Döviz kullanım oranı;

a) Dahilde işleme izninde,

b) Bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ ile belirlenen bedelsiz ithalata ilişkin dahilde işleme izin belgesinde,

c) Dahilde işleme izin belgesi süresi sona erdikten veya ihracat taahhüdü kapatıldıktan sonra geri gelen işlem görmüş ürün için yeni bir dahilde işleme izin belgesi düzenlenmesi halinde yeni belgede,

d) Dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki yurt içi alımlarda, aranmaz.

Dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki döviz kullanım oranı bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğle belirlenir.

Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihracat taahhüdünün azami %1'i oranında değişmemiş eşya ithalatına izin verilebilir. Ayrıca, belge/izin kapsamında ithaline izin verilecek işletme malzemesi değeri, ihracat taahhüdünün %2'sini geçemez. Ancak, doğal taşlar ile kıymetli maden ve taş ihraç taahhüdü içeren belgede/izinde, bu oran %10'a kadar tespit edilebilir.

Dahilde İşleme Rejimi Değerlendirme Kurulu

MADDE 9/A- (1) Dahilde İşleme Rejimi Değerlendirme Kurulu; Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü'nün bağlı bulunduğu müsteşar yardımcısının başkanlığında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığında genel müdür seviyesinde birer temsilci ve Ekonomi Bakanlığı İhracat, İthalat,

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye genel müdürleri ile Gelir İdaresi Başkanlığından bir başkan yardımcısı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden bir başkan yardımcısı ve Türkiye İhracatçılar Meclisinden bir başkan vekilinden teşekkür eder.

(2) Kurul Başkanı, görüşülecek konuların niteliğine göre istişari mahiyette olmak üzere, Kurul toplantılarına diğer bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütleri, meslek birlikleri ve özel sektör temsilcilerini davet edebilir. Bu kişiler oylamaya katılamazlar.

(3) Kurul, aşağıda belirtilen konular ile Kurul Başkanlığı tarafından belirlenecek diğer konular hakkında istişari nitelikte görüş verir ve önerilerde bulunur.

- a) Dahilde işleme rejiminden yararlanmayacak ürünler.
- b) İndirimli teminat uygulamasındaki oranlar.
- c) Sektör veya ürün bazında döviz kullanım oranları.
- ç) Dahilde işleme izin belgesi süreleri.
- d) Sektör veya ürün bazında eşdeğer eşya kullanımı.
- e) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında tecil- terkin sistemi çerçevesinde yurt içi alımlar.

(4) Kurulun çalışma usul ve esasları tebliğ ile belirlenir.

Belge/İzin Süreleri ve Ek Süreler

MADDE 10- Dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin süresi sektörüne göre azami 12 (oniki) aya kadar tespit edilebilir.

Ancak, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ ile belirlenen faaliyet ve/veya ürünlerin ihracına ilişkin düzenlenen belgelerin/izinlerin süresi, proje süresi kadar tespit edilebilir.

Sürenin başlangıcı, dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin tarihidir. Süre sonu ise, belge/izin süresi (ek süre, haklı ve mücbir sebep ile fevkalade hallerle ilişkin süreler dahil) bitiminin rastladığı ayın son günüdür.

Dahilde işleme izin belgesi kapsamında ilk ithalatın yapıldığı tarih esas alınmak suretiyle belge süresi azami 3 (üç) ay uzatılır. Belge kapsamında hiç ithalat yapılmaması halinde de belge süresi azami 3 (üç) ay uzatılır. Ayrıca, firmanın belgeli performansı dikkate alınarak dahilde işleme izin belgesine verilecek ek süreler, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ ile belirlenir.

Haklı ve Mücbir Sebep ile Fevkalade Haller

MADDE 11- Bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğle belirlenen haklı ve mücbir sebep ile fevkalade hallerin belge/izin

süresi içerisinde meydana gelmesi halinde, dahilde işleme izin belgesine/dahilde işleme iznine ilave süre verilebilir. Haklı ve mücbir sebep ve fevkalade hallerde istinaden belgeye/izne verilecek ilave süre, haklı ve mücbir sebep ile fevkalade hal süresi dikkate alınarak belirlenir.

Mücbir sebep ile fevkalade haller nedeniyle; dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihracat taahhüdü aranmayacak veya bu durumda yeni ithalata izin verilecek haller ile ithal edilen eşyanın dahilde işleme rejiminden yararlanma koşullarına sahip başka bir firma adına düzenlenen belgeye/izne devredilmesine ilişkin usul ve esaslar, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ ile belirlenir.

Şartlı muafiyet sistemi kapsamında haklı sebebe ilişkin verilecek ek süre içerisinde, belge/izin kapsamında alınacak teminat tutarı 2 (iki) katına kadar artırılabilir.

Belge/İzin Revizesi

MADDE 12- Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni, ilgili firma tarafından gerekli bilgi ve belgelerle müracaat edilmesi kaydıyla, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ hükümleri çerçevesinde revize edilebilir.

İhracatın Gerçekleştirilmesi

MADDE 13 – (1) İhracatın gerçekleştirilmesi, dahilde işleme izin belgesinde/dahilde işleme izninde ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün, bu Karar ile ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihraç edilmesidir.

(2) Ancak, birinci fıkra hükmüne istinaden şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde belge/izin süresi içerisinde serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu eşyanın, belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının yapıldığının, Yatırım Teşvik Belgesi veya bir başka belge/izin kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine ithalatının yapıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşaya kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanıldığının, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapıldığının, serbest bölgelerden gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarına satışının yapıldığının veya serbest bölgelerden

kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapıldığının tevsiki kaydıyla, belge/izin ihracat taahhüdü kapatılır.

(3) Ayrıca, birinci fıkra hükmüne istinaden geri ödeme sistemi çerçevesinde belge/izin süresi içerisinde serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu eşyanın, belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının yapıldığının (bu Kararın 8 inci maddesi hükümleri çerçevesinde), serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşaya kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanıldığının, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapıldığının, serbest bölgelerden gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarına satışının yapıldığının veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapıldığının tevsiki kaydıyla, belge/izin ihracat taahhüdü kapatılır.

(4) İhraç bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin esaslar kambiyo mevzuatı hükümlerine tabidir. İhraç bedelleri, döviz olarak veya mal olarak getirilebilir. Ancak, ihraç bedelinin mal olarak getirilmesi halinde, bu mallar dış ticaret mevzuatı hükümlerine tabidir.

Gümrük İdaresince Yapılacak İşlemler

MADDE 14- Gümrük idaresince, dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamındaki işlemler; bu Karar, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğler, genelgeler, talimatlar ve belgenin özel şartlar bölümünde belirtilen hususlar ile ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.

Gözetim ve Korunma Önlemlerine Tabi Eşya

MADDE 15- Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithali gözetim ve korunma önlemlerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girebilmesi için, ithal tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan gözetim ve korunma önlemlerinin uygulanması zorunludur.

- Aksi takdirde, bu eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün, üçüncü ülkelere ihracı ya da gümrük idaresi gözetiminde imhası gerekir.

Ancak, dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere ihraç edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyanın bu ülkelerde gözetim ve korunma önlemlerine

tabi olmaması halinde, bu eşya ile ilgili olarak gözetim ve korunma önlemleri uygulanmaz.

Telafi Edici Verginin Ödenmesi

MADDE 16 – (1) Şartlı muafiyet sistemi kapsamındaki sanayi ürünlerinin A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere ihracatında; işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan üçüncü ülke menşeli hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşyaya ilişkin vergi, kaynak ülkelerle varolan anlaşmalardaki lehte hükümler saklı kalmak kaydıyla ödenir.

(2) Şartlı muafiyet sistemi kapsamındaki işlenmiş tarım ürünlerinin A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere ihracatında, 1/2007 sayılı Türkiye-AT Ortaklık Konseyi Kararı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu ürünlerin elde edilmesinde üçüncü ülke menşeli sanayi ürünü kullanılmışsa buna ilişkin vergi; işlenmiş tarım ürünü kullanılmış ise bu üründeki sanayi payına ilişkin vergi ödenir.

(3) Anlaşma ile belirlenen menşe kuralının sağlanması ve bir menşe ispat belgesinin düzenlenmesi kaydıyla, şartlı muafiyet sistemi kapsamında ülkemizde doğmuş ve büyütülmüş canlı hayvanlar ile avlanma ve balıkçılık faaliyetlerinden elde edilen ürünler ve bunlardan elde edilen ürünler hariç olmak üzere, tarım ürünlerinin Avrupa Topluluğuna üye ülkelere ihracatında; bu ürünlerin elde edilmesinde kullanılan üçüncü ülke menşeli hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşyaya ilişkin vergi tahsil edilir.

(4) Anlaşma ile belirlenen menşe kuralının sağlanması ve bir menşe ispat belgesinin düzenlenmesi kaydıyla, şartlı muafiyet sistemi kapsamında, ülkemizde doğmuş ve büyütülmüş canlı hayvanlar ile avlanma ve balıkçılık faaliyetlerinden elde edilen ürünler ve bunlardan elde edilen ürünler hariç olmak üzere, Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye gerçekleştirilen ihracatta; işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ve bu ülke menşeli olmayan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşyaya ilişkin vergi, ilgili anlaşmanın lehte hükümleri saklı kalmak kaydıyla ödenir. Ancak, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelerden menşe ispat belgeleri veya tedarikçi beyanı eşliğinde ithal edilen eşya kullanılarak elde edilen Kümülyasyona dahil işlem görmüş ürünün, menşe ispat belgeleri veya tedarikçi beyanı eşliğinde tekrar Kümülyasyona taraf

lkelerden birine ihraç edilmesi durumunda, ithalat rejiminde belirtilen oranda verginin tahsili aranmaksızın ilgili gümrük idaresince ihracata izin verilir. Diğer taraftan, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülasyonuna taraf ülkelerden menşe ispat belgeleri veya tedarikçi beyanı eşliğinde ithal edilen eşya kullanılarak elde edilen Kmlasyona dahil işlem görmüş ürünün, menşe ispat belgeleri veya tedarikçi beyanı eşliğinde tekrar Kmlasyona taraf ülkelerden birine ihraç edilmesi durumunda da, ithalat rejiminde belirtilen oranda verginin tahsili aranmaksızın ilgili gümrük idaresince ihracata izin verilir.

(5) şartlı muafiyet sistemi kapsamında, işlem görmüş rnlerin A.TR dolaşım belgesi eşliğinde veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna ye ülkelere ihracatında; işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan üçüncü ülke menşeli hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşyaya ilişkin verginin aynı ithal eşyası için Toplulukta uygulanan vergiden yüksek olması halinde, tarım ürünleri ile 1/95 sayılı Avrupa Topluluğu-Türkiye Ortaklık Konseyi Kararı kapsamında ürünler hariç olmak üzere, Toplulukta uygulanan vergi ödenir.

(6) şartlı muafiyet sistemi kapsamında serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu eşyanın belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 () ay içerisinde serbest bölgelerden A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna ye ülkelere veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna ye ülkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonuna taraf ülkelere, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülasyonuna taraf ülkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye satışı halinde; birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralardaki hükümler çerçevesinde telafi edici verginin tahsili aranır.

(7) Bu madde hükmü çerçevesinde ödenmesi gereken vergi, serbest bölgelerden gerçekleştirilen satışlar dahil ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru ve bu tarihte ithalat rejiminde belirtilen gümrük vergisi ve varsa toplu konut fonu üzerinden hesaplanarak ihracat esnasında ödenir. Ancak, belge kapsamında önceden ihracat işleminden sonra ithalat yapılması durumunda, bu vergi serbest bölgelerden gerçekleştirilen satışlar dahil önceden ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru ve bu tarihte ithalat rejiminde belirtilen gümrük vergisi ve varsa toplu konut fonu

üzerinden hesaplanarak, önceden ihracata tekabül eden ithalatın yapılması esnasında ödenir. Tahsil edilen telafi edici vergi bütçeye irat kaydedilir.

(8) İşlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan vergiye konu eşyanın tespitinde firma beyanı esas alınır. Aksine bir durumun tespiti halinde, ödenmeyen ya da eksik ödenen telafi edici vergi, yedinci fıkrada belirtilen ödemenin yapılması gereken tarih itibarıyla 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(9) Elde edilmesinde üçüncü ülke menşeli eşya kullanılan ve Avrupa Topluluğuna üye ülkelere ihraç edilen her türlü harp araç, gereç, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ile bunların yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar için telafi edici vergi aranmaz.

Verginin Geri Verilmesi

MADDE 17- Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ödenmemesi gerektiği halde ödenmiş olduğu belirlenen vergi, ilgili firmanın talebi üzerine 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde nakden geri verilir.

Kısmi Teminat İadesi

MADDE 18- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında ithal edilen eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün ihraç edilmesi halinde, ilgili firmanın belge/izin süresi içerisindeki talebi üzerine, ithalat esnasında alınan teminatlar gerçekleşen ihracata tekabül eden oranda iade edilir. Ancak, iade edilen teminat tutarı, belge/izin kapsamında alınması gereken toplam verginin %90'ını geçemez.

İhracat Taahhüdünün Kapatılması

MADDE 19 - Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni sahibi firmaların, belge/izin ihracat taahhüdünün kapatılabilmesi için gerekli bilgi ve belgeleri, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ hükümleri çerçevesinde ilgili bölge müdürlüğüne/ilgili gümrük idaresine sunmaları gerekir. Aksi takdirde bu belgenin/iznin taahhüt kapama işlemleri mevcut bilgi ve belgeler esas alınarak tekemmül ettirilir.

Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni ihracat taahhüdü, belgede/izinde belirtilen şartlar da dikkate alınmak suretiyle, dahilde işleme rejimi hükümleri çerçevesinde eşdeğer eşya ve/veya ithal eşyasından elde edilen işlem görmüş ürün ile

değişmemiş eşyanın başlamış işlemler dahil olmak üzere ihrac edildiğinin tespiti kaydıyla kapatılır.

Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni ihracat taahhüdü, belge/izin sahibi firma ve/veya aracı ihracatçı firma tarafından gerçekleştirilen ihracat ile kapatılır. Ancak, Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) aracı ihracatçı kullanımına kısıtlama getirilebilir.

Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithal edilen eşya, asıl işlem görmüş ürün ve/veya ithal edildiği şekliyle belge/izin süresi içerisinde, ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın gümrük idaresince yerinde tespiti (eşyanın muayenesine ilişkin gümrük mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 6 ncı maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan koşulları haiz firmaların eşyaları hariç olmak üzere), eşyanın ithali için öngörülen dış ticarete teknik düzenlemeler ve standardizasyon mevzuatı dahil diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili kaydıyla 4458 sayılı Gümrük Kanununun 114 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 207 nci maddesi hükmüne göre serbest dolaşıma girebilir. Bu durumda serbest dolaşıma giren eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleşmesi aranmaz.

Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithal edilen eşyanın veya asıl işlem görmüş ürünün, gümrük mevzuatı çerçevesinde gümrük idaresi gözetiminde imhası, gümrüğe terk edilmesi veya mahrecine iadesi hallerinde, bu eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleştirilmesi aranmaz.

Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde, dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihrac edilen asıl işlem görmüş ürünün, herhangi bir sebeple belge/izin süresi içerisinde geri getirilmesi halinde, geri gelen asıl işlem görmüş ürün belge/izin süresi içerisinde ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için öngörülen dış ticarete teknik düzenlemeler ve standardizasyon mevzuatı dahil diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili kaydıyla 4458 sayılı Gümrük Kanununun 170 inci maddesi ile 207 nci maddesi hükmüne göre serbest dolaşıma girebilir. Bu durumda serbest dolaşıma giren ithal eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleşmesi aranmaz.

Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithal edilen eşyadan elde edilen ikincil işlem görmüş ürünün, belge/izin

ihracat taahhüdünün kapatılmasından önce gümrük mevzuatı çerçevesinde gümrük idaresi gözetiminde imhası, gümrüğe terk edilmesi, çıkış hükmünde gümrüğe teslimi veya serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithali hallerinde, bu ürünün ihracatının gerçekleştirilmesi aranmaz. İkincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimine göre ithaline ilişkin usul ve esaslar, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğle belirlenir.

Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün dahilde işleme izin belgesi sahibi firmalara yurt içinde teslimine ilişkin usul ve esaslar, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğle belirlenir.

Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün, herhangi bir sebeple belge/izin süresi içerisinde geri getirilmesi halinde, ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı çerçevesinde ve süresi geçerli belge/izin kapsamında ihracat nedeniyle varsa yararlanılan hak ve menfaatin 6 ncı madde hükmüne göre teminatının alındığının tevsiki kaydıyla, ilgili gümrük idaresince bu ürünün ithalatına ve ihracatına müsaade edilir. Bu durum, ihracat taahhüdünün kapatılması sırasında değerlendirilmek üzere ilgili Bakanlık bölge müdürlüğüne/gümrük idaresine bildirilir. Bu çerçevede yapılacak taahhüt kapatma işlemi, bu kapsamdaki geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmaksızın ilgili dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin ihracat taahhüdüne sayılma koşullarına sahip mevcut gümrük beyannameleri ile tekemmül ettirilir. Taahhüt hesabının kapatılması esnasında, ilgili dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmadığı durumda uygulanacak bir müeyyide yoksa taahhüt kapatma işlemi müeyyide uygulanmaksızın tekemmül ettirilir.

Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilen ancak, belge/izin süresi sona erdikten veya ihracat taahhüdü kapatıldıktan sonra herhangi bir sebeple geri getirilen ve belge/izin sahibi firma tarafından yeniden ihraç edilecek işlem görmüş ürünün, yeni bir belge/izin kapsamında ayniyet tespiti ve ihracat nedeniyle varsa yararlanılan hak ve menfaatin bu Kararın 6 ncı maddesi hükmüne göre teminatının alındığının tevsiki kaydıyla, ilgili gümrük idaresince ithalatına müsaade edilir.

İhracat taahhüdü kapatılmış dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün,

herhangi bir sebeple geri getirilmesi ve belge/izin sahibi firma tarafından yeniden ihracatının yapılmak istenmemesi halinde, bu durum taahhüt kapatma işleminin yeniden tekemmül ettirilmesini teminen ilgili Bakanlık bölge müdürlüğüne/gümrük idaresine bildirilir. Taahhüt kapatma işleminin yeniden tekemmül ettirilmesi aşamasında, bu madde çerçevesinde, ilgili dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni taahhüt kapatma işleminin Bakanlık bölge müdürlüğüne/gümrük idaresince geri alınması ve yapılan değerlendirme sonucunda, varsa bu ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyanın ithalatında alınmayan verginin 22 nci madde çerçevesinde geri alındığının ve ihracat nedeniyle yararlanılan hak ve menfaatlerin iade edildiğinin tevsiki kaydıyla, gümrük idaresince işlem görmüş ürünün ithalatına müsaade edilir. Bu çerçevede, yapılacak taahhüt kapatma işlemi, bu kapsamdaki geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmaksızın ilgili dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin ihracat taahhüdüne sayılma koşullarına sahip mevcut gümrük beyannameleri (geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi ihracat taahhüdünden çıkarılarak ilk kapatma işlemine esas teşkil eden gümrük beyannameleri) ile tekemmül ettirilir. Taahhüt hesabının kapatılması esnasında, ilgili dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmadığı durumda uygulanacak bir müeyyide yoksa taahhüt kapatma işlemi müeyyide uygulanmaksızın tekemmül ettirilir.

Şartlı muafiyet sistemi çerçevesindeki dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında, A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye işlem görmüş ürünün ihraç edilmesi halinde, bu ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyaya ilişkin varsa telafi edici verginin, bu Kararın 16 ncı maddesi hükmüne istinaden her bir ihracata ilişkin gümrük beyannamesi bazında ödendiğine dair bilgi ve belgelerin tevsiki aranır. Belge/izin kapsamında telafi edici verginin fazla ödendiği ihracata ilişkin gümrük beyannameleri ile telafi edici verginin eksik ödendiği ihracata ilişkin gümrük beyannamelerinin birlikte bulunduğu durumlarda, eksik ödenen ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının

Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri dikkate alınarak hesaplanan telafi edici vergiye ilişkin kısmın, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 211 inci maddesi saklı kalmak kaydıyla, fazla ödenen telafi edici vergiye ilişkin kısımdan düşülmesi suretiyle taahhüt kapatma işlemi tekemmül ettirilir. Ancak, ilgili ihracata ilişkin gümrük beyannamesi kapsamında eksik ödenen ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri dikkate alınarak hesaplanan telafi edici verginin eksikliği tamamlanamamışsa, taahhüt kapatma işleminin tekemmül ettirilebilmesi için eksik kısmın ilgili ihracata ilişkin gümrük beyannamesi kapsamında yatırıldığına ilişkin bilgi ve belgelerin tevsiki aranır.

İhracat taahhüdünün kapatılmasını müteakip, dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında alınan teminat veya vergi, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ilgili firmaya geri verilir.

Dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki döviz kullanım oranının belge ihracat taahhüdünün kapatılması esnasında aranmayacağı haller, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğle belirlenir.

İhracat taahhüdü kapatılan dahilde işleme izin belgelerinin/dahilde işleme izinlerinin taahhüt kapatma işlemleri, Bakanlığın (İhracat Genel Müdürlüğü)/Gümrük ve Ticaret Bakanlığının (Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri) uygun görüşüne istinaden kamu kurum ve kuruluşları ile ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerince yapılan maddi hatadan dolayı veya belge/izin kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün herhangi bir sebeple geri getirilmesinden dolayı geri alınabilir. Bu çerçevede, taahhüt kapatma işlemi geri alınan belge/izin kapsamında maddi hatanın giderilmesini veya geri gelen eşyaya ilişkin olarak bu maddede belirtilen işlemlerin tekemmül ettirilmesini müteakip taahhüt hesabı yeniden kapatılır. Ayrıca, maddi hatanın giderilmesini müteakip ortaya çıkan yeni durumla sınırlı kalmak kaydıyla yeni işlemler de tekemmül ettirilebilir.

Dahilde işleme izin belgesi sahibi firmalar, kendilerine tebliğ edilen taahhüt hesabının müeyyideli kapatılması işlemine karşı tebliğ tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) yazılı olarak itiraz edebilirler. Dahilde işleme izinlerine ilişkin müeyyideli kapatma işlemlerine ise, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 242 nci maddesi uyarınca itiraz yoluna

başvurulabilir. İtiraz başvurusunda itiraza mesnet teşkil eden tüm bilgi ve belgeler ibraz edilir. İtirazın haklı bulunması durumunda, taahhüt kapatma işlemi Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü)/Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca (Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri) geri alınarak ibraz edilen bilgi ve belgeler de göz önünde bulundurulmak suretiyle yeniden tekemmül ettirilir.

İhracatın Gerçekleştirilmemesi

MADDE 20 – (1) Bu Kararın 15 inci maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, şartlı muafiyet sistemi kapsamında ithal edilen ancak belge/izin süresi içerisinde işlem görmüş ürün olarak belge/izin şartlarına uygun şekilde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere (belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının yapıldığının, Yatırım Teşvik Belgesi veya bir başka belge/izin kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine ithalatının yapıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanıldığının, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapıldığının, serbest bölgelerden gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarına satışının yapıldığının veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapıldığının tevsik edilememesi halinde) ihracatı gerçekleştirilemeyen ithal eşyasına ilişkin alınmayan vergi, 22 nci madde hükümlerine göre tahsil edilir.

(2) Geri ödeme sistemi kapsamında ithal edilen ancak belge/izin süresi içerisinde işlem görmüş ürün olarak belge/izin şartlarına uygun şekilde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere (belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının yapıldığının (bu Kararın 8 inci maddesi hükümleri çerçevesinde), serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanıldığının, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapıldığının, serbest bölgelerden gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarına satışının yapıldığının veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapıldığının tevsik

edilememesi halinde) ihracatı gerçekleştirilemeyen ithal eşyasına ilişkin alınan vergi iade edilmez.

(3)19 uncu maddenin yedinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, ikincil işlem görmüş ürünün ihraç edilmemesi halinde, ithal eşyasına ilişkin beyannamenin tescil tarihindeki kur ve vergi oranı veya asıl işlem görmüş ürünün ihraç edilen kısmı oranında ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamenin tescil tarihindeki kur ve vergi oranı esas alınarak hesaplanan verginin, ilgili gümrük idaresine yatırıldığına tevsihi aranır. Aksi takdirde, 22 nci maddenin ikinci fıkrası hükümlerine göre işlem yapılır.

(4) Geri ödeme sistemi çerçevesinde düzenlenen dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğu'na üye ülkelere veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye işlem görmüş ürün olarak ihraç edilmek üzere ithal edilen ancak süresi içerisinde ihracatı gerçekleştirilmeyen eşyaya ilişkin daha önce alınmayan vergi, 22 nci madde hükümlerine göre tahsil edilir

Belgenin/İznin İptali

MADDE 21- (1) Firmanın talep etmesi halinde, kullanılmayan dahilde işleme izin belgesi iptal edilir.

(2) Bu Karar ve bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ hükümleri çerçevesinde dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin düzenlenmesine veya revizesine dayanak teşkil etmek üzere ibraz edilmesi gereken bilgi ve belgeler ile belge/izin kapsamında yapılan işlemlerin gerçek dışı olduğunun veya gerçeği yansıtmadığının yahut belgenin/iznin sahtesinin düzenlendiğinin veya üzerinde tahrifat yapıldığının tespiti halinde, bu Kararın 23 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla ilgili belge/izin iptal edilir ve ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır. Ayrıca, bu belge/izin sahibi firma adına düzenlenmiş ve düzenlenecek olan belgeler/izinler kapsamında belirtilen tespitin yapılmasını müteakiben 1 (bir) yıl süreyle yapılacak tüm ithalat işlemlerinde (bu firmanın belirtilen tespitin yapıldığı tarihten sonra bir başka firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil), bu Kararın 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, indirimli teminat uygulanmaz.

(3) İptal edilen belge/izin ile ilgili olarak, 22 nci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

Dahilde İşleme Tedbirlerine Uyulmaması

MADDE 22 - Dahilde işleme tedbirlerini, dahilde işleme rejimi ve belgede/izinde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak yerine getirmeyenlerden;

a) Şartlı muafiyet sistemi kapsamında ithal edilen ve Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihracatı gerçekleştirilmeyen eşyanın ithali esnasında alınmayan vergi,

b) Şartlı muafiyet sistemi kapsamında ithal edilen ve serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu eşyanın, belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde başka bir ülkeye satışının yapılmaması, Yatırını Teşvik Belgesi veya bir başka belge/izin kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine ithalatının yapılmaması, serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanılmaması, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanılmaması, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapılmaması, serbest bölgelerden gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarına satışının yapılmaması veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapılmaması durumunda, bu kapsamdaki ithalat esnasında alınmayan vergi,

c) Belge/izin ihracat taahhüdünün kapatılması aşamasında belge/izin kapsamında izin verilen miktarın üzerinde ithalat yapıldığının tespiti halinde, bu kısma tekabül eden ithalattan doğan vergi,

ç) Belge/izin kapsamında ithal edilen işletme malzemesinin CIF ithal tutarının, gerçekleşen FOB ihraç tutarının %2 (doğal taşlar ile kıymetli maden ve taş ihraç taahhüdü içeren belgelerde % 10)'sinden fazla olması halinde, bu oranı aşan kısma tekabül eden ithalatla ilgili alınmayan vergi,

d) Belge/izin kapsamında ithal edilen değişmemiş eşyanın CIF ithal tutarının, gerçekleşen FOB ihraç tutarının %1'inden fazla olması halinde, bu oranı aşan kısma tekabül eden ithalatla ilgili alınmayan vergi,

e) Geri ödeme sistemi çerçevesinde düzenlenen belge/izin kapsamında A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna

taraf ülkelere, Pan-Avrupa- Akdeniz Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye işlem görmüş ürün olarak ihraç edilmek üzere ithal edilen ancak süresi içerisinde ihracatı gerçekleştirilmeyen eşyaya ilişkin alınmayan vergi,

f) Dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin iptal edilmesi halinde, belge/izin kapsamında varsa alınmayan vergi,

g) Belge/izin kapsamında ithal edilen eşyanın ihraç edilen işlem görmüş ürünün bünyesinde kullanıldığına ilişkin şartların yerine getirildiğinin Bakanlıkça/Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen şekilde tevsik edilememesi ve bu şartların yerine getirildiğinin Bakanlıkça/Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenecek diğer şekillerde de tevsik edilememesi halinde eşyanın ithalinde alınmayan vergi,

ithal tarihi itibarıyla 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir. Ayrıca, ithal edilen ve süresi içerisinde ihracatı gerçekleştirilmeyen eşya için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 238 inci maddesi hükmü çerçevesinde müeyyide uygulanır.

İkincil işlem görmüş ürüne ilişkin verginin 20 nci madde kapsamında ilgili gümrük idaresine yatırıldığına ilişkin tevsik edilmemesi halinde, ikincil işlem görmüş ürünün kendisi üzerinden hesaplanan vergi 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir. Ayrıca, ikincil işlem görmüş ürünün kendisi için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 238 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır.

Birinci ve ikinci fıkra hükümleri çerçevesinde vergisi ve cezaları ödenen eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmasının talep edilmesi halinde, ticaret politikası önlemlerinin uygulanması ve eşyanın ithali için öngörülen dış ticarete teknik düzenlemeler ve standardizasyon mevzuatı dahil diğer işlemlerin tamamlanması şartı aranır. Aksi takdirde, bu eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimi dışındaki gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması gerekir.

Ayrıca,

a) Birinci ve ikinci fıkrada sayılan haller dışında, belge/izin kapsamında ithal edilen eşyanın işlem görmüş ürün olarak ihraç edildiğinin tespiti kaydıyla, Bakanlıkça/Gümrük Ticaret Bakanlığınca belirlenen şartlara uyulmaması durumunda,

b) Döviz kullanım oranının aranmayacağı haller haricinde, belge kapsamında ithal edilen eşyanın tamamı ihraç edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılmış olsa dahi döviz kullanım oranının bu Karara istinaden yayımlanan Tebliğle belirlenen oranları geçmesi halinde, belge/izin sahibi firma adına (bu firmanın başka bir firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil) düzenlenmiş ve düzenlenecek belgeler/izinler kapsamında, Bakanlıkça uygun görüldüğü tarihten itibaren 6 ay süreyle indirimli teminat uygulanmaz. Firmaların bu fıkra kapsamında müteakip ihlallerinde teminat oranı, Bakanlıkça uygun görüldüğü tarihten itibaren ithalattan doğan vergi tutarının 2 (iki) katına kadar arttırılır.

Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında Türkiye gümrük bölgesine getirilen eşyanın belge/izin süresinin bitimini takiben 1 (bir) ay içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerin bitirilmesi, ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu işlemler belge/izin kapsamında değerlendirilir ancak 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde usulsüzlük cezasının iki katı para cezası tahsil edilir. Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında Türkiye gümrük bölgesine getirilen eşyanın belge/izin süresinin bitimini takiben 2 (iki) ay içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerin bitirilmesi, ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu işlemler belge/izin kapsamında değerlendirilir ancak 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde usulsüzlük cezasının dört katı para cezası tahsil edilir.

Dahilde İşleme Rejiminde Sağlanan Hakların Kötüye Kullanımı

MADDE 23- Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim birimleri ile Bakanlık ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca yapılan inceleme, denetim ve soruşturma sonucunda, gümrük beyannamesi veya eki belgelerin sahte olduğunun veya üzerinde tahrifat yapıldığının ya da gerçeği yansıtmadığının tespiti halinde; bu beyannamenin veya beyanname eki belgelerin dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılıp kullanılmadığına bakılmaksızın, beyanname kapsamı ihracata tekabül eden ithalata ilişkin vergi, 22 nci madde hükümleri çerçevesinde tahsil edilerek ilgililer

hakkında kanuni işlem yapılır ve bu beyanname ihracat taahhüt hesabının kapatılmasında değerlendirilmeye alınmaz.

Bu gümrük beyannamesinde kayıtlı dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni sahibi firma adına ve/veya aracı ihracatçı firma adına düzenlenmiş ve düzenlenecek olan belgeler/izinler kapsamında belirtilen tespitin Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) intikalini müteakiben Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) uygun görüldüğü tarihten itibaren 1 (bir) yıl süreyle yapılacak tüm ithalat işlemlerinde (bu firmaların belirtilen tespit yapıldığı tarihten sonra bir başka firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil), 6 ncı maddenin dördüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, indirimli teminat uygulanmaz. Ayrıca; aracı ihracatçı, beyanname konusu işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyanın ithalatı esnasında alınmayan vergiden, belge/izin sahibi firma ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Ancak, gümrük beyannamesi ve eki belgeler üzerindeki tahrifatın belge/izin sahibi firma tarafından yapılmadığının kesinleşmiş mahkeme kararı ile tespiti kaydıyla, bu işlemin dahilde işleme rejimi çerçevesinde firmaya herhangi bir menfaat sağlamadığı ve yapılan ihracatın gerçek olduğunun tespiti halinde, birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

İhraç edilen ürün bünyesinde taahhüt edilenden daha az ithal ürün kullanılması nedeniyle gerçeği yansıtmadığı tespit edilen gümrük beyannamesi kapsamında ihracı gerçekleştirmediği tespit edilen ithal eşyasına ilişkin alınmayan vergi. 22 nci madde hükümleri çerçevesinde tahsil edilir. Bu durumda, bu maddenin birinci fıkrası uygulanmaz.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim birimleri ile Bakanlık ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca yapılan inceleme, denetim ve soruşturma sonucunda, dahilde işleme rejimi uyarınca firmanın veya yan sanayicisinin stoklarında bulunması gereken ithal eşyasının işlem görmüş ürün veya ithal edildiği şekliyle stoklarında bulunmadığının tespit edilmesi durumunda stokta bulunmayan eşya ile ilgili olarak 22 nci madde hükümleri uygulanır ve ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır. Ayrıca, bu belge/izin sahibi firma adına düzenlenmiş ve düzenlenecek olan belgeler/izinler kapsamında belirtilen tespitin yapılmasını müteakiben 1 (bir) yıl süreyle yapılacak tüm ithalat işlemlerinde

(bu firmanın belirtilen tespiti yapıldığı tarihten sonra bir başka firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil), 6 ncı maddenin dördüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, indirimli teminat uygulanmaz.

Bu maddede belirtilen hakların kötüye kullanıldığına ilişkin hallerin tespiti durumunda, ilgili belgeye/izne herhangi bir ek süre verilmez.

Denetim

MADDE 24- Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar, dahilde işleme tedbirlerini, dahilde işleme rejimi ve belgede/izinde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak tatbik ederler. Bakanlık, bu Kararda belirtilen tedbirlerin uygulanmasına ilişkin her türlü denetimi ve düzenlemeyi yapabilir, ilgili firma, kamu kurum ve kuruluşları ile bankalardan bilgi ve belge isteyebilir ve gerekli önlemleri alabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Uygulama

MADDE 25- Bu Kararın yayımlandığı tarihten önceki Kararlara istinaden düzenlenen dahilde işleme izin belgeleri/dahilde işleme izinleri kendi mevzuatı hükümlerine tabidir. Henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış olan dahilde işleme izin belgelerine/dahilde işleme izinlerine, bu Kararın lehe olan hükümleri uygulanır.

Yetki

MADDE 26- Bakanlık bu Karar hükümlerine istinaden, dahilde işleme rejimi ile ilgili usul ve esaslara ilişkin tebliğ ve genelgeler çıkarmaya, izin ve talimat vermeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlenmeye yetkilidir.

Bu Karar hükümlerine istinaden yapılacak tüm işlemler, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ hükümleri çerçevesinde, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla gerçekleştirilebilir.

Dahilde işleme izin belgesinin taahhüt kapatma veya iptal işlemlerini geri almaya Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü); dahilde işleme izninin taahhüt kapatma veya iptal işlemlerini geri almaya ise Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri) yetkilidir. Taahhüt kapatma veya iptal işlemleri geri alınan belge/izin ihracat taahhüdünün kapatılması durumunda; belge/izin kapsamında müeyyide uygulanmakla birlikte henüz

tahsilatı yapılmamış (amme alacağının asli ve/veya ferilerinin tahsil edilmemiş olması) kısım için ithalat esnasında alman teminatlar ilgili gümrük idaresince belge/izin sahibi firmaya iade edilir, ancak belge/izin kapsamında müeyyide uygulanmış ve daha önce tahsil edilmiş tutarlar (amme alacağının asli ve/veya ferilerinin tahsil edilmiş olması) taahhüt kapatma işlemini müteakip ilgili belge/izin sahibi firmaya iade edilmez. Ayrıca; iptal işlemleri geri alınan firmalar adına düzenlenmiş ve düzenlenecek olan dahilde işleme izin belgeleri kapsamında 6 (altı) ay süreyle yapılacak tüm ithalat işlemlerinde (bu firmaların geri alma işlemi tesis edilen dahilde işleme izin belgesi ve bu firmanın geri alma işleminden sonra bir başka firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil), indirimli teminat uygulanmaz.

Bakanlık, gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası veya onaylanmış kişi statü belgesine sahip kişiler ile Bakanlıkça belirlenecek kriterleri yerine getiren diğer kişiler için dahilde işleme rejimi hükümlerinin kolaylaştırılması amacıyla tebliğ, genelge ve talimat ile düzenleme yapmaya yetkilidir.

Dahilde işleme izin belgelerinin revize edilmesi ve taahhüt hesabının kapatılması ile ilgili görev ve yetkiler Bakanlıkça kullanılabilmesi gibi, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ ile, diğer kamu kurumları ve/veya ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerine kısmen veya tamamen devredilebilir.

Ek Madde 1- Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. (Türk Eximbank) nezdinde bulunan "Teminat Sigortası" hesabı; ilgili gümrük idarelerince bu hesaba atıfta bulunularak talep edilen ilgili Devlet zararının karşılanmasını teminen, bu hesapta bulunan meblağın Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın uygun göreceği taleplere aktarılması suretiyle tasfiye edilir. Ayrıca, bu tasfiye işleminden sonra ilgili gümrük idareleri tarafından bu hesaba atıfta bulunularak Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'ye amme alacaklarının tahsili talepleri intikal ettirilmeksizin, bu kapsamdaki Devlet zararının karşılanması için ilgili firmalar hakkında 21/07/1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde takibata devam edilir.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 27- 23/12/1999 tarihli ve 99/13819 sayılı Kararname eki Karar, ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 28- Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29 – (1) Bu Karar hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

**İHRACAT SAYILAN SATIŞ VE TESLİMLER HAKKINDA TEBLİĞ
(İHRACAT: 2005/2)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - Bu Tebliğin amacı, ihracat sayılan satış ve teslimlerin tespiti ile uygulama usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - Bu Tebliğ; ihracat sayılan satış ve teslimlere konu mamullerin üretiminde kullanılan, ithali vergiye tabi ürünlere yönelik olarak uygulanacak Dahilde İşleme Tedbirlerini kapsar.

Hukuki Dayanak

MADDE 3 - Bu Tebliğ; 17/01/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki "Dahilde İşleme Rejimi Kararı"nın 26 ncı maddesine istinaden hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - Bu Tebliğde geçen;

Bakanlık: Ekonomi Bakanlığını,

İhracat Sayılan Satış ve Teslimler: İç piyasada satışı ihracat sayılan ve ithalatta gümrük muafiyetinden yararlandırılan satış ve teslimleri,

Taahhüde Sayılabilecek Döviz: İhracat sayılan satış ve teslimler sonucunda bankalara veya özel finans kurumlarına satışı yapılan döviz ile mal bedeline sayılabilecek tahsil edilmiş diğer tutarları,

İhracat Taahhüdünün Gerçekleştirilmesi: Belge süresi içerisinde mal bedelinin tahsil edilmesini,

Vergi: Eşyanın ithali ve ihracat sayılan satış ve tesliminde tahsili öngörülen vergi, resim, harç, fon ve benzeri bütün mali yükleri,

Dahilde İşleme İzin Belgesi: İhracat sayılan satış ve teslimlerde gümrük muafiyetli ithalat imkanı sağlayan Bakanlıkça düzenlenen belgeyi,

Belge Süresi: Dahilde işleme izin belgesi üzerinde kayıtlı bulunan ve belge kapsamında ithalat, ihracat sayılan satış ve teslim işlemlerinin gerçekleştirileceği ve tüm istisnaların uygulanacağı dönemi,

Belge Süresi Sonu: Belge süresi bitiminin rastladığı ayın son gününü,

Döviz Kullanım Oranı: Dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki CIF ithal tutarının FOB ihraç tutarına olan yüzde oranını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

İhracat Sayılan Satış ve Teslimler

MADDE 5 - İhracat sayılan satış ve teslimler şunlardır:

a) Yatırım programında yer alan kamu yatırımlarından uluslararası ihaleye çıkarılanların (Yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olmak üzere) ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen firmaların,

1- Yerli firma olması halinde, uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise yabancı paraya isabet eden oranda imalatçı firmalar tarafından üretilerek bu firmalara yapılan satış ve teslimleri,

2- Yabancı firma olması halinde, yabancı firmanın bu işte kullanacağı malları üreten imalatçı firmaların yapacakları satış ve teslimleri,

3- Yerli ve yabancı firmaların ortaklığı şeklinde olması halinde, yerli firmaya kendi faaliyeti oranında, yabancı firmaya ise bu bendin (2) numaralı alt bendi çerçevesinde imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

4- Yukarıda belirtilen bentler çerçevesinde proje sahibi kamu kurumları ile bu projeleri üstlenen firmalara yapılacak teknik müşavirlik, mühendislik vb. hizmet satışları,

b) 1- Savunma Sanayi Müsteşarlığınca onaylanan savunma sanayi projelerini üstlenmiş imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

2- Savunma Sanayi Müsteşarlığınca savunma sanayi açısından önem arz ettiği belirtilen savunma araç ve gereçlerini üreten imalatçı firmaların, ülkenin savunması ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

3- Bu bendin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde belirtilen firmalara, imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

c) İmalatçı firmalar tarafından üretilerek gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarına yapılacak satış ve teslimler (bu mağazalarda yapılan satışlar hariç),

d) 1-Yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarını üreterek yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcılara teslim eden imalatçı firmaların yapacakları satış ve teslimleri,

2- İmalatçı firmaların, bu Tebliğ eki yatırım malları listesinde (ek-5) belirtilen malları üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

3- İmalatçı firmaların, Yatırımlarda Devlet Yardımları Mevzuatı çerçevesinde CKD ithal edebilecek firmalara ithal edebilecekleri bu aksam ve parçaları üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

e) Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan yatırım malı ve sınai mamullerinin ihalesini kazanan imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

f) Ambalaj malzemesi imalatçısı firmaların, belge süresi içinde teslim edilmek ve teslim tarihinden itibaren 6 ay içerisinde ihracatçının ihraç ürünü ile birlikte ambalaj olarak ihraç edilmek şartıyla, üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

g) Uluslararası ikili veya çok taraflı anlaşma hükümlerine göre yurt içinde bulunan yabancı kuruluşların yurt dışından getirme imkanına sahip buldukları sınai mamulleri teslim eden imalatçı firmalar ile uluslararası kuruluşlar, yabancı ülke temsilcilikleri ve kuruluşlarına ait tesislerin yapımını ve onarımını üstlenen müteahhit firmaların faaliyet ve teslimleri,

h) Uluslararası ikili veya çok taraflı anlaşma hükümleri çerçevesindeki tesislerin yapımını ve onarımını üstlenen müteahhit firmaların faaliyet ve teslimleri (25/1/1988 tarihli ve 19705 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 sayılı T.C. ile A.B.D. Hükümetleri Arasındaki İkili Anlaşmalar Kapsamına Giren İnşaat Faaliyetlerine Ait Esas ve Usuller Tebliği kapsamında belirtilenlerin dışında kalan tesisler),

i) İmalatçı firmaların, yabancı uyruklulara (diplomatik temsilcilikler ve mensupları dahil), turistlere veya yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarına yapacakları ve yıllık 100.000 ABD Dolarını aşan satış ve teslimler (gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarında yapılan satışlar dahil),

j) İmalatçı firmaların, dahilde işleme izin belgesi sahibi firmalara üreterek yapacakları kütük ve blum satış ve teslimleri.

Belge Alma Zorunluluğu

MADDE 6 - İhracat sayılan satış ve teslimler çerçevesinde gümrük muafiyetli ithalattan yararlanmak isteyen imalatçı firmaların (müteahhit firmalar dahil), ek-1'de belirtilen bilgi ve belgelerle Bakanlığa müracaat ederek, dahilde işleme izin belgesi almaları zorunludur. Müracaat tarihi ile belge tarihi arasında yapılan işlemlere muafiyet veya istisna uygulanmaz.

Belge Süresi

MADDE 7 - İhracat sayılan satış ve teslimler ile ilgili düzenlenen dahilde işleme izin belgelerinin süreleri sektörüne göre azami 12 (oniki) aya kadar tespit edilebilir. Ancak, proje süresi 12 (oniki) ayı aşan hallerde, belgelerin süresi proje süresi kadar tespit edilebilir.

Belge süresinin başlangıcı, dahilde işleme izin belgesinin tarihidir. Süre sonu ise, belge süresi bitiminin rastladığı ayın son günüdür.

Ek Süre

MADDE 8 - Belge kapsamında ilk ithalatın yapıldığı tarihe kadar azami 3 (üç) ay olmak üzere dahilde işleme izin belgelerine ek süre verilebilir. Firmaların, ek süre almak için elektronik ortamda Bakanlığa müracaat etmeleri gerekmektedir.

Ayrıca, ihracat sayılan satış ve teslimler ile ilgili düzenlenen dahilde işleme izin belgelerine proje sürecine göre ek süre verilebilir. Bu durumda firmaların ek süre almak için Bakanlığa müracaat etmeleri gerekmektedir.

Belge kapsamında gerçekleştirilen ihracat sayılan satış ve teslim değerinin belge ihracat taahhüdü değerine oranının en az %10 olması ve en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa müracaat edilmesi halinde, dahilde işleme izin belgelerine toplam 6 (altı) ayı geçmemek kaydıyla belge orijinal süresinin yarısı kadar ek süre verilebilir.

Gümrük Muafiyeti

MADDE 9 - Dahilde işleme izin belgesi kapsamında bu Tebliğin 5 inci maddesinin (a) ve (b) bentleri çerçevesinde azami %60; (c), (d), (e), (i) ve (j) bentleri çerçevesinde azami %50; (d/2) bendinde yer alan ve İthalat Rejimi Kararı'nda gümrük vergisinden muaf olan yatırım malları için azami %80; (f), (g) ve (h) bentleri çerçevesinde ise azami %25 döviz kullanım oranında satış ve teslimatı yapılacak işlem görmüş ürünün üretiminde gerekli olan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul ile ambalaj malzemelerinin (işletme malzemesi ve gıda maddeleri ithalatı hariç) gümrük muafiyetli olarak ithaline, bu ithalattan doğan vergi kadar teminat alınarak gümrük idarelerince müsaade edilir. Ancak, bu Tebliğin 5 inci maddesinin (a), (b), (d/2), (d/3), (e), (g), (h) ve (i) bentleri çerçevesinde yapılacak ithalat esnasında katma değer vergisi ve varsa özel tüketim vergisi ile 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun değişik 44 üncü maddesine istinaden yapılan kesinti tahsil edilir.

Ayrıca, bu Tebliğin 5 inci maddesinin (a), (b), (d/2), (d/3), (e), (g), (h) ve (i) bentlerinde belirtilen ihracat sayılan satış ve teslimlerin 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun değişik 13 üncü maddesinin (f) bendi kapsamına da girmesi durumunda, işlem görmüş ürünün üretiminde gerekli olan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul ile ambalaj malzemelerinin (işletme malzemesi ve gıda maddeleri ithalatı hariç) gümrük muafiyetli olarak ithaline, bu ithalattan doğan vergi (özel tüketim vergisi ile 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun değişik 44 üncü maddesine istinaden yapılan kesinti hariç) kadar teminat alınarak gümrük idarelerince müsaade edilir.

İhracat sayılan satış ve teslimler ile ilgili düzenlenen dahilde işleme izin belgeleri kapsamında yapılan ithalat, indirimli teminat uygulamasından yararlandırılır. Ancak, ihracat sayılan satış ve teslimler ile ilgili düzenlenen dahilde işleme izin belgeleri kapsamında yapılan ithalat için kısmi teminat iadesi yapılmaz.

İhracat sayılan satış ve teslimlere konu mamullerin üretiminde kullanılan ithali geçici veya kati anti-damping vergisi veya sübvansiyon vergisine tabi eşyanın ithalatında, geçici veya kati anti-damping vergisi veya sübvansiyon vergisi tahsil edilir.

İhracat Taahhüdünün Kapatılması

MADDE 10 - Bu Tebliğ çerçevesinde düzenlenen dahilde işleme izin belgelerine ilişkin taahhütlerin kapatılması için belge sahibi firmaların, en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde, ek-4'te belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte, ilgili bölge müdürlüğüne müracaat etmeleri gerekmektedir. Ancak, bu Tebliğin 5 inci maddesinin (f) bendi çerçevesinde düzenlenen belgelerde bu süre, belge süresi +6 (altı) ay +3 (üç) aydır. Yapılan kapatma müracaatı geri alınmaz.

Yukarıda belirtilen süreler içerisinde kapatma müracaatında bulunmayan firmalara 10 (on) iş günü içerisinde ilgili bölge müdürlüğüne, 1 (bir) ay içerisinde ihracat taahhüdünü kapatma müracaatında bulunulması bildirilir. Belirtilen süre içerisinde kapatma müracaatında bulunmayan firmalar adına düzenlenen dahilde işleme izin belgeleri, ilgili bölge müdürlüklerince müeyyide uygulanarak resen kapatılır.

İhracat sayılan satış ve teslimler ile ilgili dahilde işleme izin belgeleri ihracat taahhütleri; belge şartlarına göre ithal edilen hammadde, yardımcı madde, yarı mamul ile ambalaj malzemelerinin, belgede kayıtlı ihracat sayılan satış ve teslime

konu mamulün üretiminde kullanıldığına tespiti ve döviz kullanım oranının aşılmamış olması kaydıyla kapatılır. Belge ihracat taahhütlerinin kapatılmasında, ihracat sayılan satış ve teslim yerine belge kapsamında yapılan ihracata ilişkin gümrük beyannameleri de kullanılabilir. Ancak, ihracat sayılan satış ve teslimlerde (aynı holding bünyesinde yer alan pazarlama şirketleri vasıtasıyla yapılan satışlar hariç) aracı ihracatçı kabul edilmez.

İhracat sayılan satış ve teslimler ile ilgili dahilde işleme izin belgeleri ihracat taahhütlerinin kapatılmasında katma değer vergisi hariç satış fiyatı esas alınır.

Belge ihracat taahhütleri kapatılırken;

a) Bu Tebliğin 5 inci maddesinin (g), (h) ve (i) bentleri çerçevesinde yapılan ihracat sayılan satış ve teslimlerde satış ve/veya teslimat belgesi ile döviz alım belgesinin ibrazı aranır.

b) Bu Tebliğ ile belirlenen diğer ihracat sayılan satış ve teslimlerde ise satış ve/veya teslimat belgesinin ibrazı aranır ve dahilde işleme izin belgesinin düzenlendiği tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınır.

İhraç kaydıyla gümrük muafiyetli ithalata yönelik olarak düzenlenen dahilde işleme izin belgesi, satış ve teslimin bu Tebliğin 5 inci maddesinde belirtilmiş olması kaydıyla ihracat sayılan satış ve teslimler kapsamında düzenlenen dahilde işleme izin belgesine dönüştürülebilir. Bu Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen döviz kullanım oranlarının aşılmamış olması kaydıyla ithalat yapılmışsa, belge kapsamında yapılan ithalat esnasında teminata bağlanan katma değer vergisi ve varsa özel tüketim vergisi ile 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun değişik 44 üncü maddesine istinaden yapılan kesinti (bu Tebliğin 5 inci maddesinin (c), (d/1), (f) ve (j) bentleri hariç), 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir. Bu Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen döviz kullanım oranlarının aşılmış olması halinde ise, ayrıca bu oranı aşan kısma tekabül eden ithalatla ilgili alınmayan vergi, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Uygulama

MADDE 11 - Bu Tebliğde yer almayan hususlarda Dahilde İşleme Rejimi Tebliği hükümleri uygulanır.

Yetki

MADDE 12 - Bakanlık bu Tebliğ hükümlerine istinaden, genelgeler çıkarmaya, izin ve talimat vermeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlenmeye yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 13 - 2/1/2002 tarihli ve 24628 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İhracat 2001/8 sayılı İhracat Sayılan Satış ve Teslimler Hakkında Tebliğ ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14 - Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ TEBLİĞİ (İHRACAT: 2006/12)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ 17/1/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki "Dahilde İşleme Rejimi Kararı"na istinaden dahilde işleme tedbirlerinin uygulama usul ve esaslarını belirlemek üzere hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, ihraç edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan, ithali vergiye tabi eşyalara uygulanacak dahilde işleme tedbirlerini kapsar.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Aracı ihracatçı: Dahilde işleme izin belgesinde/dahilde işleme izninde taahhüt edilen ihracatçı, belge/izin sahibi firmadan tedarik ettiği şekliyle gerçekleştiren belge/izin sahibi olmayan firmayı,

b) Asıl işlem görmüş ürün: Dahilde işleme rejimi kapsamında elde edilmesi amaçlanan ürünü,

c) A.TR dolaşım belgesi: Türkiye veya Toplulukta serbest dolaşımda bulunan eşyanın Katma Protokolde öngörülen tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere, ihracatçı ülke yetkili kuruluşlarınca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen belgeyi,

ç) Belge: Dahilde işleme izin belgesini,

d) Belge süresi: Dahilde işleme izin belgesi üzerinde kayıtlı bulunan ve belge kapsamında ithalat ve/veya ihracat işlemlerinin gerçekleştirileceği ve tüm istisnaların uygulanacağı dönem,

e) Belge süresi sonu: Belge süresi bitiminin rastladığı ayın son gününü,

f) Dahilde işleme izin belgesi: İhraç amacıyla gümrük muafiyetli ithalata ve/veya yurt içi alımlara imkan sağlayan Bakanlıkça düzenlenen belgeyi,

g) Dahilde işleme izni: İhraç amacıyla gümrük muafiyetli ithalata imkan sağlayan ve gümrük idaresince verilen izni,

ğ) Değişmemiş eşya: İşlem görmemiş ithal eşyasını,

h) Döviz kullanım oranı: Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamındaki CIF ithal (yurt içi alımlar hariç) tutarının FOB ihraç tutarına (ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithalatının yapılması halinde bu ürünün gümrük kıymeti dahil) olan yüzde oranını,

ı) Elde etmek: Eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulmasını,

i) Elektronik ortam: Bilgisayar veri işleme tekniği kullanılarak, Bakanlık web sayfası üzerinden ulaşılan ve dahilde işleme izin belgesi ile ilgili tüm işlemlerin yapılabildiği ortamı,

j) Eşdeğer eşya: İşlem görmüş ürünün elde edilmesinde ithal eşyasının yerine kullanılan ve ithal eşyası ile asgari 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu, ticari kalite ve teknik özellikleri itibarıyla aynı kalite ve nitelikleri taşıyan serbest dolaşımda bulunan eşyayı,

k) Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması: Eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması, Türkiye Gümrük Bölgesi dışına yeniden ihracı veya serbest bölgelere ihracı, imhası veya gümrüğe terk edilmesini,

l) Fire: İşleme faaliyetleri sırasında özellikle kuruma, buharlaşma, sızma veya gaz kaçağı şeklinde yitirilen ve imha olan kısım ile ekonomik değeri olmayan atıkları,

m) Gümrük rejimi: Serbest dolaşıma giriş rejimi, transit rejimi, gümrük antrepo rejimi, dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi, geçici ithalat rejimi, hariçte işleme rejimi veya ihracat rejimini,

n) İhracatçı: Yan sanayiciye ithal eşyasından işlem görmüş ürün ürettiren ve bu ürünün ihracatını kendisi ve/veya aracı ihracatçı vasıtasıyla gerçekleştiren imalatçı olmayan dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni sahibi firmayı,

o) İkincil işlem görmüş ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışındaki ürünü,

ö) İmalatçı-ihracatçı: İşlem görmüş ürünün tamamını veya bir kısmını üreten ve bu ürünün ihracatını kendisi ve/veya aracı ihracatçı vasıtasıyla gerçekleştiren dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni sahibi firmayı,

p) İşlem görmüş ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl veya ikincil işlem görmüş ürünü,

r) İşleme faaliyeti: Eşyanın montajı, kurulması ve diğer eşya ile birleştirilmesi dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulması, işlenmesi, yenilenmesi, düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi ile işleme sırasında tamamen veya kısmen tüketilse dahi işlem görmüş ürünün bünyesinde bulunmayan ancak, bu ürünün üretilmesini sağlayan veya kolaylaştıran önceden belirlenmiş bazı eşyanın kullanılmasını,

s) İşlenmiş tarım ürünleri: İthalat Rejimi Kararının III sayılı listesinde yer alan ve bünyesinde temel tarım ürünlerini (hububat, şeker ve süt) bulunduran ürünleri,

ş) İşletme malzemesi: İşleme faaliyetleri sırasında tamamen veya kısmen tüketilseler dahi, ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ancak ürünün bünyesinde yer almayan ve sabit tesislerin çalışabilir durumda olmasını temin eden (enerji ve yakıt hariç), yatırım malı makine ve teçhizat niteliğinde olmayan malzemeyi,

t) İthal eşyası: İşlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile işlem görmüş ürünün bünyesinde yer almamakla birlikte çalışmasını sağlayan madde (yakıt ve yağ dahil) ya da hizmetin devamını sağlayan madde (yedek parça, vb.), ambalaj ve işletme malzemesini,

u) İzin: Dahilde işleme iznini,

ü) İzin süresi: Dahilde işleme izni üzerinde kayıtlı bulunan ve izin kapsamında ithalat ve/veya ihracat işlemlerinin gerçekleştirilerek tüm istisnaların uygulanacağı dönemi,

v) İzin süresi sonu: İzin süresi bitiminin rastladığı ayın son gününü,

y) Menşe ispat belgeleri: Türkiye'nin taraf olduğu anlaşmalar çerçevesinde tercihli rejimden yararlanmak üzere ihracatçı ülke yetkili kuruluşlarınca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen ve

malın menşeyini belirleyen EUR.1 dolaşım sertifikası, EUR-MED dolaşım sertifikası, EUR-MED fatura beyanı veya fatura beyanını,

z) Bakanlık: Ekonomi Bakanlığını,

aa) Onaylanmış kişi statü belgesi: Gümrük mevzuatı çerçevesinde Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca verilen belgeyi,

bb) Önceden ihracat: İthal eşyasının şartlı muafiyet sisteminde ithal edilmesinden önce, eşdeğer eşyadan elde edilmiş işlem görmüş ürünün ihraç edilmesini,

cc) Önceden ithalat: İşlem görmüş ürünün ihracından önce bu ürünün elde edilmesinde kullanılacak eşyanın ithalini,

çç) Pan-Avrupa Menşe kümülasyonu: Avrupa'da, aynı menşe kurallarını havi Serbest Ticaret Anlaşmaları ile birbirlerine bağlanmış ülkeler arasında oluşturulan ve taraf ülkeler menşeli eşya kullanılarak elde edilen işlem görmüş ürünün Kümülyasyona tabi bir diğer ülkeye tercihli rejim kapsamında ithaline imkan sağlayan ticaret sistemini,

dd) Pan-Avrupa-Akdeniz menşe kümülasyonu: Avrupa'da ve Akdeniz Havzasında, aynı menşe kurallarını havi Serbest Ticaret Anlaşmaları ile birbirlerine bağlanmış ülkeler arasında oluşturulan ve taraf ülkeler menşeli eşya kullanılarak elde edilen işlem görmüş ürünün Kümülyasyona tabi bir diğer ülkeye tercihli rejim kapsamında ithaline imkan sağlayan ticaret sistemini,

ee) Sanayi ürünleri: Tarım ürünleri ve işlenmiş tarım ürünleri dışındaki tüm ürünleri,

ff) Serbest bölgeler: Türkiye Gümrük Bölgesi üzerindeki serbest bölgeleri,

gg) Serbest dolaşımda bulunan eşya: 4458 sayılı Gümrük Kanununun 18 inci maddesi hükmüne göre tümüyle Türkiye Gümrük Bölgesinde elde edilen ve bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan ithal edilen girdileri bulundurmayan veya şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik önem taşımadığı tespit edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ithal edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesinde yukarıda belirtilen eşyadan ayrı ayrı veya birlikte elde edilen veya üretilen eşyayı,

ğğ) Tarım ürünleri: İthalat Rejimi Kararının I ve IV sayılı listelerinde yer alan ve toprakta veya yeni üretim teknikleri ve teknolojileri kullanarak topraksız ortamda yetiştirilen bitkisel

ürünler, hayvancılık, balıkçılık ile diğer su ürünleri ve bunların ilk işleme tabi tutulmuş şekillerini,

hh) Tedarikçi beyanı: A.TR dolaşım belgesi, EUR.1 dolaşım sertifikası veya EUR-MED dolaşım sertifikası ile birlikte kullanılan ve Türkiye ile Topluluk arasında ticarete konu Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonu veya Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonu kapsamı eşyanın menşeyini gösteren belgeyi,

ıı) Ticaret politikası önlemleri: İthalat Rejimi Kararının 4 üncü maddesinde belirtilen mevzuat çerçevesinde alınan önlemleri,

ii) Topluluk: Avrupa Topluluğunu,

jj) Üçüncü ülke: Avrupa Topluluğuna üye ülkeler dışındaki ülkeleri,

kk) Vergi: Eşyanın ithali ve ihracında tahsili öngörülen vergi, resim, harç, fon ve benzeri bütün mali yükleri,

ll) Verimlilik oranı: Belirli miktardaki eşyanın işlenmesi sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünün miktarı veya yüzde oranını,

mm) Yan sanayici: Dahilde işleme izin belgesinde/dahilde işleme izninde taahhüt edilen ihraç ürününün tamamını ya da bir kısmını üreten, belgede/izinde kayıtlı ancak belge/izin sahibi olmayan firmayı,

nn) Grup firması: Ana ortaklığın doğrudan kendisi veya diğer grup firmaları veya iştirakleri vasıtasıyla; sermaye ve yönetim ilişkileri çerçevesinde asgari %50 oranında hisseye veya asgari %50 oranında oy hakkına veya yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sini seçme hakkına veya yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sine sahip olduğu işletme,

oo) Başlamış işlem: Dahilde işleme rejimi kapsamında ithalata ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil edilmiş olmasını,

öö) Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası: Gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalardan ve/veya emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanmak üzere yetkilendirilen kişiler adına düzenlenen sertifikayı,

pp) Bölge müdürlükleri: Ekonomi Bakanlığı Taşra Teşkilatında yer alan Marmara Bölge Müdürlüğü, Batı Anadolu Bölge Müdürlüğü, Güney Anadolu Bölge Müdürlüğü, İç Anadolu Bölge Müdürlüğü, Batı Karadeniz Bölge Müdürlüğü, Doğu Karadeniz Bölge Müdürlüğü, Doğu Anadolu Bölge Müdürlüğü, Güneydoğu Anadolu Bölge Müdürlüğünü,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Dahilde İşleme Tedbirleri

Dahilde işleme tedbirleri

MADDE 4 – (1) Dahilde işleme tedbirleri:

- I- Şartlı Muafiyet Sistemi,
- II- Geri Ödeme Sistemi'nden oluşur.

I- Şartlı muafiyet sistemi

Şartlı muafiyetin kapsamı

MADDE 5 – (1) Şartlı muafiyet sistemi; dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan (belge/izin sahibi firma ve/veya yan sanayici firma tarafından) ve serbest dolaşımda bulunmayan hammadde, yardımcı madde (katalizör olarak kullanılanlar dahil), yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşya, ambalaj ve işletme malzemesinin, Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik firmalarca, ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, vergisi teminata bağlanmak suretiyle bedelli ve/veya bedelsiz ithal edilmesi ve ihracat taahhüdünün gerçekleşmesini müteakip, alınan teminatın iade edilmesidir.

(2) Ancak, belge/izin kapsamında yapılacak işletme malzemesi ithalatında, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi tahsil edilir ve ticaret politikası önlemleri uygulanır.

Eşdeğer eşya kullanımı

MADDE 6 – (1) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde dahilde işleme izin belgesi kapsamında işlem görmüş ürünün elde edilmesi için ithal eşyasının yerine eşdeğer eşya olarak, asgari 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu, ticari kalite ve teknik özellikleri itibarıyla aynı kalite ve nitelikleri taşıyan serbest dolaşımdaki eşya kullanılabilir. Ancak, eşdeğer eşya olarak kullanılan tarım ürünlerinin ithal eşyası ile ticari kalite, teknik özellik ve niteliği itibarıyla aynı olduğuna yönelik tespit, münhasıran 12 (oniki)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonuna göre yapılır. Bakanlık, bu tespit yapılmasına yönelik ilave şartlar getirmeye yetkilidir.

(2) Eşdeğer eşya kullanımı çerçevesinde, belge kapsamında önceden ihracat işleminden sonra ithalat yapılabileceği gibi, ithal eşyası ile serbest dolaşımdaki eşya birlikte de kullanılabilir.

Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü), eşdeğer eşyanın kullanımına süresiz veya dönemsel olarak yasaklama veya kısıtlama getirilebilir.

(3) İthal eşyasının ithalinden önce eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün ihracı halinde, buna tekabül eden ithalat belge süresi sonuna kadar yapılabilir. Bu kapsamda yapılacak ithalat esnasında katma değer vergisi dahil tüm vergiler (4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla) teminata bağlanır ve ticaret politikası önlemleri uygulanmaz.

(4) Önceden ihracat işleminden sonra buna tekabül eden oranda ithal edilen eşya, belge sahibi firma tarafından serbestçe kullanılabilir. Ancak, ihracatı gerçekleştirilmeyen ithal eşyasının, işlem görmüş ürün veya ithal edildiği şekliyle belge sahibi firma ve/veya yan sanayici firmanın stoklarında bulundurulması zorunludur.

(5) İşlem görmüş ürünün eşdeğer eşyadan elde edildiği durumlarda, gümrük işlemlerinde ithal eşyası eşdeğer eşya, eşdeğer eşya ise ithal eşyası olarak değerlendirilir.

(6) Önceden ihracat konusu işlem görmüş ürünün ihracat vergisine tabi eşdeğer eşyadan elde edilmesi halinde, bu eşyaya tekabül eden ithalatın yapılmasından sonra iade edilmek üzere ihracat vergisi kadar teminat alınır.

Yurt içi alımlar

MADDE 7 – (1) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul, değişmemiş eşya ve ambalaj malzemeleri, bu Tebliğin 5 inci maddesi hükmüne göre ithal edilebileceği gibi, yurt içinden de temin edilebilir.

(2) Birinci fıkra hükmü çerçevesinde, belge kapsamında katma değer vergisinde tecil-terkin sistemine istinaden eşya alımı ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından alım yapılabilir. Ayrıca, Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) belge kapsamında yurt içi alıma ilişkin yeni düzenleme yapılabilir.

(3) Belge kapsamında ihraç edilmek üzere yurt içinden temin edilen eşya, bu Tebliğin uygulanması bakımından (3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla) ithal eşyası gibi değerlendirilir.

(4) Ancak, belge kapsamında yurt içinden temin edilen eşya için, bu Tebliğin ikincil işlem görmüş ürüne ve döviz kullanım oranına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(5) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında yurt içinden temin edilen eşyanın belge süresi içerisinde işlem görmüş ürün olarak ihracının gerçekleştirilmemesi halinde, bu Tebliğin 45 inci maddesinde belirtilen 4458 sayılı Gümrük Kanununun 238 inci maddesi hükmü uygulanmaz.

(6) Dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki yurt içi alımın, belge süresi içerisinde gerçekleştirilmesi gerekir. Ancak, işlem görmüş ürünün ihracının gerçekleştiğinin belgelenmesi kaydıyla, süresi sona erse dahi dahilde işleme izin belgesi kapsamında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından belge süresinden sonra da yurt içi alım yapılabilir. Bu alımlara, taahhüt kapatma müracaatının bu Tebliğin 37 nci maddesinde belirtilen süreler içerisinde yapılması kaydıyla, ilgili bölge müdürlüklerince izin verilir. Bu kapsamda yapılan alımlarda teminat aranmayabilir.

(7) Önceden ihracatın gerçekleştiğinin belgelenmesi kaydıyla, belge kapsamında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından yurt içi alımın yapılmasına imkan bulunmaması halinde, ilgili bölge müdürlüğünün uygun görüşünün olması kaydıyla Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü), bu durumun tespitinden itibaren belgeye azami 6 (altı) ay ek süre verilmek suretiyle ithalat yapılmasına izin verilebilir.

(8) Belge kapsamında katma değer vergisinde tecil-terkin sistemi çerçevesindeki alımlar, bu Tebliğ ile 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği hükümlerine istinaden yapılır. Bu kapsamda, katma değer vergisinde tecil-terkin sistemine istinaden yurt içinden eşya alımından önce eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün ihracı halinde, buna tekabül eden eşya belge süresi sonuna kadar katma değer vergisinde tecil-terkin sistemi çerçevesinde yurt içinden temin edilebilir.

Teminat

MADDE 8 – (1) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapılacak ithalattan doğan vergi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde teminata tabidir.

(2) Ancak, şartlı muafiyet sistemi çerçevesindeki dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapılan ithalatta uygulanan teminat oranı Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü), bu ithalattan doğan vergi tutarının 2 (iki) katına kadar artırılabilir.

(3) Birinci fıkra hükmü çerçevesinde, ithalatta alınması gereken vergi, yurt içi alımlarda ise Bakanlık ve/veya ilgili kuruluşlarca belirlenen tutar üzerinden teminat alınır.

(4) Teminat;

a- Para,

b- Bankalar tarafından verilen teminat mektupları,

c- Hazine tahvil ve bonoları,

unsurlarından biri veya birkaçından oluşabilir.

İndirimli teminat uygulaması

MADDE 9 – (1) İndirimli teminat uygulaması çerçevesinde;

a) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi firmalar veya belge/izin müracaat tarihinden önceki iki takvim yılı içerisinde herhangi bir yıl asgari 25 (yirmibeş) milyon ABD Doları tutarında ihracat yapan onaylanmış kişi statü belgesi sahibi imalatçı firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, iki yıl süresince bu ithalattan doğan verginin %1'inin,

b) Belge/izin müracaat tarihinden önceki iki takvim yılı içerisinde herhangi bir yıl 5 (beş) milyon ABD Doları tutarı (bu tutar dahil) ile 25 (yirmibeş) milyon ABD Doları tutarı arasında ihracat yapan onaylanmış kişi statü belgesi sahibi imalatçı firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, iki yıl süresince bu ithalattan doğan verginin %5'inin,

c) Onaylanmış kişi statü belgesi sahibi firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,

ç) Onaylanmış kişi statü belgesi sahibi olmayan dış ticaret sermaye şirketleri ile sektörel dış ticaret şirketlerinin belge/izin müracaat tarihinden önceki takvim yılı içerisinde gerçekleştirdikleri ihracat kadar dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,

d) İmalatçı-ihracatçıların, belge/izin müracaat tarihinden önceki dört yıl içerisinde düzenlenmiş, ihracat taahhüdü kapatılmış, dahilde işleme izin belgeleri ve 27/1/2005 tarihinden sonra düzenlenen dahilde işleme izinleri kapsamında sanayi ürünleri için

toplam 1 (bir) Milyon ABD Dolarından tarım ve işlenmiş tarım ürünleri için toplam 500 (beşyüz) Bin ABD Dolarından az olmamak kaydıyla gerçekleştirdikleri ihracat kadar belge/izin kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,

e) Son üç takvim yılı itibarıyla ihracatı her bir yıl için 5 (beş) Milyon ABD Dolarını geçen veya son beş takvim yılı itibarıyla ihracatı her bir yıl için 1 (bir) Milyon ABD Dolarını geçen ihracatçıların, belge/izin müracaat tarihinden önce dört yıl içerisinde düzenlenmiş, ihracat taahhüdü kapatılmış, dahilde işleme izin belgeleri ve 27/1/2005 tarihinden sonra düzenlenen dahilde işleme izinleri kapsamında sanayi ürünleri için toplam 1 (bir) Milyon ABD Dolarından tarım ve işlenmiş tarım ürünleri için toplam 500 (beşyüz) Bin ABD Dolarından az olmamak kaydıyla gerçekleştirdikleri ihracat kadar belge/izin kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,

teminat olarak yatırılması kaydıyla, gümrük idaresince ithalatın gerçekleştirilmesine izin verilir. Ancak, BİLGE (Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri) Sistemine dahil olmayan gümrük idarelerinden yapılacak ithalatta indirimli teminat uygulanmaz. Geçici veya kati anti-damping vergisi veya sübvansiyon vergisine tabi eşyanın ithalatında anti-damping ve sübvansiyon vergisine indirimli teminat uygulanmaz, bunun dışında bu ithalattan doğan vergi, bu fıkra çerçevesinde indirimli teminat uygulamasından yararlandırılır. Geçici veya kati anti-damping vergisi veya sübvansiyon vergisine tabi eşyanın ithalatında uygulanan teminat oranı Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü), bu ithalattan doğan vergi tutarının 2 (iki) katına kadar artırılabilir.

(2) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen ihracat tutarlarının hesaplanmasında, firmanın doğrudan kendisinin yaptığı ihracatın yanı sıra, söz konusu firmanın üyesi bulunduğu ihracatçı birliğince onaylanmış kayıtlar ile tevsik edilmesi şartıyla; dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri, aracı ihracatçı şirketler ve grup şirketleri aracılığıyla gerçekleştirildiği tespit edilen ihracat da dikkate alınır.

(3) Birinci fıkranın (ç), (d) ve (e) bentleri çerçevesinde, indirimli teminat uygulamasından yararlandırılacak ithalat tutarının hesaplanmasında; firma adına düzenlenen ve henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış tüm belgeler ile 27/1/2005 tarihinden sonra verilen izinler kapsamında indirimli teminat uygulamasından yararlandırılan toplam ithalat tutarı düşülür.

(4) Belge/izin müracaatı esnasında birinci fıkrada belirtilen şartları taşımayan ancak daha sonra belge/izin süresi içerisinde bu şartlara sahip olan dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni de indirimli teminat uygulamasından yararlandırılır. Bu kapsamda gerçekleştirilmiş ithalata ilişkin alınan teminatların indirimli teminat oranını aşan kısmı, belge/izin sahibi firmaya iade edilir.

(5) Birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerindeki hükümler, doğrudan gümrük idaresi tarafından uygulanır.

(6) Birinci fıkranın (ç), (d) ve (e) bentlerindeki hükümler ise, dahilde işleme izin belgesi için özel şartlar bölümündeki hükme istinaden gümrük idaresi tarafından uygulanır. Dahilde işleme izni kapsamında ise gümrük idaresince, Bakanlıktan (İhracat Genel Müdürlüğü) ilgili firmanın indirimli teminat uygulamasından yararlanabileceği ithalat tutarına ilişkin bilgi alınması suretiyle işlem yapılır.

(7) Birinci fıkra çerçevesinde indirimli teminat uygulamasından yararlandırılmayan dahilde işleme izin belgesi kapsamında, işlem görmüş ürünün ihracının belgelenmesini müteakip bu ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyaya ilişkin verginin %10'unun teminat olarak yatırılması kaydıyla, ithalatın gerçekleştirilmesine gümrük idaresince, yurt içi alımın gerçekleştirilmesine ise ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca izin verilir.

(8) Firmaların yedinci fıkra hükmünden yararlanmak için, belge süresi içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa müracaat etmeleri gerekir.

(9) İndirimli teminat uygulamasından doğabilecek amme alacağı (yurt içi teslimleri yapan kamu kurum ve kuruluşlarının alacakları dahil) ilgili firmalardan 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilir. Bu firmaların kamudan olan alacakları da teminat hükmündedir.

Türkiye gümrük bölgesi dışında veya serbest bölgelerde yapılacak işleme faaliyeti

MADDE 10 – (1) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde, dahilde işleme izin belgesi kapsamında işlem görmüş ürünün veya değişmemiş eşyanın tamamı ya da bir kısmı, hariçte işleme rejimi hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde işlenmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere geçici olarak ihraç edilebilir.

(2) Birinci fıkraya hükmü çerçevesindeki işlem görmüş ürünün ithaline, bu ürünlerin ithalat vergileri tutarından, geçici ihracat eşyasının en son işleme faaliyetine tabi tutulduğu Türkiye Gümrük Bölgesi dışı veya serbest bölgeden aynı tarihte ithal edilmesi halinde uygulanacak vergi tutarının indirilmesi suretiyle hesaplanan tutar kadar teminat alınarak izin verilir.

II- Geri ödeme sistemi

Geri ödemenin kapsamı

MADDE 11 – (1) Geri ödeme sistemi; dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında serbest dolaşıma giren hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşya, ambalaj ve işletme malzemesinden elde edilen işlem görmüş ürünün ihracı halinde, ithalat esnasında alınan verginin (işletme malzemesine ilişkin katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi hariç) geri ödenmesidir. Bu kapsamda ithal edilen eşya için gümrük idaresince, ticaret politikası önlemleri uygulanır ve eşyanın ithali için öngörülen dış ticarete teknik düzenlemeler ve standardizasyon mevzuatı dahil diğer işlemlerin tamamlanması şartı aranır.

(2) Ancak, dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere ihraç edilecek işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılacak hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşyanın gümrük vergisi ile varsa toplu konut fonunun tahsil edilmesi ve bu vergilerin haricindeki vergilerin teminata bağlanması suretiyle ithalatına izin verilebilir. Bu kapsamda yapılacak ithalat esnasında ilgili gümrük idarelerince, sadece şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde yapılan ithalatta aranan bilgi ve belgeler aranır.

(3) Ayrıca, dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye ihraç edilecek işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılacak hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşyanın gümrük vergisi ile varsa toplu konut fonunun tahsil edilmesi ve bu vergilerin haricindeki vergilerin teminata bağlanması suretiyle ithalatına izin verilebilir. Bu kapsamda yapılacak ithalat esnasında

ilgili gümrük idarelerince, sadece şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde yapılan ithalatta aranan bilgi ve belgeler aranır.

(4) Geri ödeme sisteminden yararlanmak için, dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni alınması ve eşyanın geri ödeme sistemi kapsamında olduğunun gümrük idaresince ithalat esnasında belgeye/izne ilişkin gümrük beyannamesine kaydedilmesi zorunludur. Ayrıca, dahilde işleme izin belgesi ile ilgili satır kodunun gümrük beyannamesi üzerine kaydedilmesi gerekir.

Geri ödeme sistemi uygulanmayacak haller

MADDE 12 – (1) Geri ödeme sisteminden, Avrupa Topluluğuna üye ülkeler menşeli tarım ürünleri ithalatı hariç olmak üzere;

- a) İthal miktar kısıtlamalarına tabi olan,
- b) Tercihli tarife ya da özel bir şartlı muafiyet düzenlemesinden kotolar dahilinde yararlanabilen,
- c) Tarım politikası veya işlenmiş tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler çerçevesinde ithalat vergilerine tabi olan,
- ç) İthal eşyasının serbest dolaşıma giriş beyanının kabulü sırasında, işlem görmüş ürünlerden parasal ihracat iadesine tabi olan,
eşya yararlandırılmaz.

(2) Ayrıca;

a) Bu Tebliğin 11 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, üçüncü ülke menşeli eşya kullanılarak elde edilen işlem görmüş ürünün A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere,

b) Bu Tebliğin 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, üçüncü ülke menşeli eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere,

c) Bu Tebliğin 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış ülke menşeli olmayan eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün menşe ispat belgeleri eşliğinde anlaşma imzalanmış ülkeye,

ç) Bu Tebliğin 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkeler menşeli olmayan eşyadan elde edilen Kümülyasyona dahil işlem görmüş ürünün menşe ispat belgeleri eşliğinde Kümülyasyona taraf ülkelere,

d) Bu Tebliğin 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonuna taraf ölkeler menşeli olmayan eşyadan elde edilen Kümülyasyona dahil işlem görmüş ürünün menşe ispat belgeleri eşliğinde Kümülyasyona taraf ölkelere,

e) Serbest dolaşımda bulunan eşyadan üretilen işlem görmüş ürünün serbest bölgelere (serbest bölgelerden en geç belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde (a) ila (d) bentlerinde belirtilen ölkeler haricindeki ölkelere yapılan satışlar ile bu Tebliğin 28 inci maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde gerçekleştirilen işlemler hariç),

ihraç edilmesi halinde bu ihracat, geri ödeme sisteminden yararlandırılmaz.

Ödenen verginin geri verilmesi

MADDE 13 – (1) Geri ödeme sistemi çerçevesinde düzenlenen dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni ihracat taahhüdünün bu Tebliğin 38 inci maddesi hükmüne göre kapatılmasını müteakip 3 (üç) ay içerisinde, ithalat sırasında ödenen vergilerin iadesi için ilgili gümrük idaresine müracaat edilmesi zorunludur. Bu verginin ilgilinin müracaatı üzerine geri verme kararının alındığı tarihten itibaren 3 (üç) ay içerisinde gümrük idarelerince geri verilmemesi halinde, bu sürenin bitiminden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun tecil faizine ilişkin hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Belge/İzin Düzenlenmesi

Dahilde işleme izni verilecek haller

MADDE 14 – (1) Dahilde işleme izni kapsamında, ek-7’de yer alan listedeki eşyalar hariç olmak üzere aşağıda belirtilen işlemlere konu eşyanın ithaline izin verilir:

a) Elyaf, iplik, ham ve mamul mensucat (astar dahil) gibi temel tekstil hammaddeleri ile tekstil ve deri kimyasal maddeleri dışında kalan yardımcı maddelerin (tela, etiket, düğme, fermuar, çıtçıt, rivet, askı, kuşgözü, şerit, kordela, lastik vb.) ithalatını müteakip, ihraç ürünlerinin elde edilmesinde kullanılması,

b) Kıymetli maden ve taşların, 32 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Karar hükümleri çerçevesinde ithalatını müteakip, işlendikten sonra ihraç edilmek üzere işçiliğe tabi tutulması,

c) Eşyanın korunması, görünüş ya da satış kalitesinin iyileştirilmesi, yeniden dağıtım veya yeniden satış için hazırlanmasına yönelik işlemler,

ç) Eşyanın montajı, kurulması, diğer eşyayla birleştirilmesi, bir araya getirilmesi veya ihraç edilecek eşyanın tamamlanması dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulması,

d) Eşyanın yenilenmesi ve düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi veya boyanması,

e) Eşyanın elden geçirme ve ayarlar da dahil olmak üzere onarımı,

f) Eşyanın baskı işlemine tabi tutulması, asorti edilmesi, etiketlenmesi, ambalajlanması, temizlenmesi, elenmesi, fiziksel boyutunun değiştirilmesi, kavrulması veya kabuğundan ayrılması, asorti bağıracağın tüpleneşmesi,

g) Fide ithalatını müteakip, ihraç edilmek üzere kesme çiçek yetiştirilmesi,

ğ) Çelik filmaşın ithalatını müteakip, ihraç edilmek üzere çivi ve sıcak çekme siyah tel üretimi,

h) Rulo sacın ithalatını müteakip, ihraç edilmek üzere kesilmiş sac elde edilmesinde kullanılması,

ı) Bedelsiz olarak ithal edilen eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulması (Tarım ürünlerindeki bedelsiz ithalat, Savunma Sanayi Projeleri kapsamında bedelsiz ithalat ile 8531.20.40 gümrük tarife istatistik pozisyonunda yer alan "Aktif matris sıvı kristal tertibatlı olanlar (LCD)" isimli maddenin bedelsiz ithalatı hariç olmak üzere).

(2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığının (Gümrükler Genel Müdürlüğü) görüşü alınmak suretiyle, Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) birinci fıkrada belirtilen dahilde işleme izninin kapsamı genişletilebilir.

Belge/izin müracaatı

MADDE 15 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik firmaların;

a) Dahilde işleme izin belgesi almak için elektronik ortamda Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü),

b) Dahilde işleme izni almak için ek-1'de belirtilen bilgi ve belgelerle gümrük idaresine, müracaat etmeleri gerekir.

(2) Birinci fıkra hükmü çerçevesinde ibraz edilen bilgi ve belgeler, aksi sabit oluncaya kadar doğru kabul edilir.

Belge/izin müracaatının değerlendirilmesi

MADDE 16 – (1) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni müracaatları;

a) İthal eşyasının işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanıldığıının tespitinin mümkün olması,

b) Türkiye Gümrük Bölgesindeki (serbest bölgeler hariç) üreticilerin temel ekonomik çıkarları ile Türk malı imajının olumsuz etkilenmemesi,

c) İşleme faaliyetinin, katma değer yaratan ve kapasite kullanımını artıran bir faaliyet olması yanında, işlem görmüş ürünün rekabet gücünü ve ihraç potansiyelini artıran koşullar yaratıyor olması,

ç) Firmaların dahilde işleme izin belgeleri/dahilde işleme izinleri kapsamındaki performansları,

kriterleri çerçevesinde değerlendirilir.

Belge/izin düzenlenmesi

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğin 16 ncı maddesi hükmü çerçevesinde yapılacak değerlendirme sonucunda;

a) İthal eşyasının ve işlem görmüş ürünün (asıl ve ikincil işlem görmüş ürünler) asgari 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu (her bir ithal eşyası ve işlem görmüş ürün için ayrı ayrı belirtilmek suretiyle), adı, verimlilik oranına göre belirlenen miktarı ve değeri ile belge kapsamındaki işlemler için satır kodu,

b) Belge/izin süresi,

c) Döviz kullanım oranı,

ç) Varsa yan sanayici,

belirlenerek, proje bazında dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni verilir veya talep reddedilir.

(2) Süs hayvanları, canlı balık (orkinos balığı ve larva hariç), küçük ve büyükbaş hayvanlar ile çevre kirliliğine neden olan eşyalar dahilde işleme rejimi kapsamında değerlendirilmez.

(3) Dahilde işleme izni; bu Tebliğin 14 üncü maddesinde belirtilen işlemler için, Bakanlıktan (İhracat Genel Müdürlüğü) görüş alınmak suretiyle Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca (Gümrükler Genel Müdürlüğü) belirlenen uygulama esasları çerçevesinde gümrük idaresince verilir. Bu esaslar çerçevesinde farklı bir düzenleme olmaması halinde, ithalata ilişkin gümrük beyannamesi üzerine izin süresinin kaydedilmesi suretiyle dahilde işleme izni verilir.

(4) Bu Tebliğ'in 14 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca, tarım ürünlerinin bedelsiz ithalatına, Savunma Sanayi Projeleri kapsamında yapılacak bedelsiz ithalata ve Ek-7'de belirtilen ürünlerin bedelli veya bedelsiz olarak ithalatına dahilde işleme izni kapsamında ilgili gümrük idarelerince müsaade edilmez. Bu çerçevedeki talepler dahilde işleme izin belgesi kapsamında Bakanlıkça değerlendirilir.

(5) Eşyanın fiyat, bulunabilirlik ve kalite yönünden yurt içinden temin edilmesinin mümkün olup olmaması dikkate alınarak, dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki eşyanın kısmen veya tamamen ithalatına (yurt içi alımlar hariç) süresiz veya dönemsel olarak kısıtlama getirilebilir.

(6) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni sahibi imalatçı-ihracatçılar, belge/izin ihraç taahhüdündeki işlem görmüş ürünün üretiminin bir kısmını veya bir aşamasını, yan sanayiciye yaptırabilirler.

(7) Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve sermayesinin en az %51'i imalatçının hissedarlarına ait olan ihracatçılar hariç olmak üzere tarım ve işlenmiş tarım ürünleri ihracatı için ihracatçılar adına belge/izin düzenlenmez.

(8) Döviz kullanım oranı;
a) Dahilde işleme izninde,
b) Dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki bedelsiz ithalatta,
c) Dahilde işleme izin belgesi süresi sona erdikten veya ihracat taahhüdü kapatıldıktan sonra geri gelen işlem görmüş ürün için yeni bir dahilde işleme izin belgesi düzenlenmesi halinde yeni belgede,

d) Dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki yurt içi alımlarda, aranmaz.

(9) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında döviz kullanım oranı %80'i geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenir. Ancak, ikincil işlem görmüş tarım ürünleri taahhüdü içeren belgelerde bu oran Bakanlıkça azami %100 olarak tespit edilebilir.

(10) Bakanlık uluslararası emtia piyasalarındaki konjonktürel fiyat dalgalanmalarından dolayı dokuzuncu fıkrada belirtilen azami oranları dönemsel veya sektörel olarak yükseltmeye yetkilidir. Bu durumda, 45 inci maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendinin tatbikinde, belirlenen yeni döviz kullanım oranı esas alınır.

(11) Belge/izin kapsamında ihracat taahhüdünün azami %1'i oranında değişmemiş eşya ithalatına izin verilebilir.

(12) Belge/izin kapsamında ithaline izin verilecek işletme malzemesi değeri, ihracat taahhüdünün %2'sini geçemez. Ancak, doğal taşlar ile kıymetli maden ve taş ihraç taahhüdü içeren belgede/izinde, bu oran %10'a kadar tespit edilebilir.

Belgenin gönderileceği merciler

MADDE 18 – (1) Dahilde işleme izin belgesi sahibi firma talebine istinaden, belgenin elektronik ortamdaki kayıtları dikkate alınarak kağıt ortamında basılı bir nüshası, ilgili bölge müdürlüğünce ilgili firmaya gönderilir. Ayrıca, düzenlenen dahilde işleme izin belgeleri aylık listeler halinde Resmî Gazete'de yayımlanır.

Belgenin/iznin revizesi

MADDE 19 – (1) Dahilde işleme izin belgesi, belge kapatma işlemleri sonuçlandırılıncaya kadar revize edilebilir. Belge sahibi firmalar, belgenin kağıt ortamındaki basılı nüshası aranılmaksızın belgenin elektronik ortamdaki kayıtlarının revize işlemlerinin yapılabilmesini teminen elektronik ortamda Bakanlığa müracaat ederler. Bakanlıkça yapılacak değerlendirme neticesinde, uygun görülen talepler belgenin elektronik ortamdaki kayıtlarına işlenir.

(2) Ancak, belge kapsamındaki yurt içi alımlara ve vergi resim harç istisnasına yönelik işlemler için belgenin kağıt ortamındaki basılı nüshası üzerinde revize işlemlerinin yapılması gerekir. Bu durumdaki revize müracaatı, elektronik ortamdaki müracaatla eş zamanlı olarak veya müteakiben ilgili firma tarafından belge aslı ile birlikte ilgili bölge müdürlüğüne yapılır. İlgili bölge müdürlüğünce revize müracaatı, elektronik ortamdaki müracaatın sonucu dikkate alınarak sonuçlandırılır.

(3) Dahilde işleme izin belgelerinin elektronik ortamdaki kayıtlarının revize edilmesi ile ilgili görev ve yetkiler Bakanlıkça kullanılabilir gibi, gerek görülmesi halinde bölge müdürlüklerine kısmen devredilebilir.

(4) Dahilde işleme izni talep formuna ilişkin revize müracaatı, ilgili firma tarafından gerekli bilgi ve belgeler ile birlikte ilgili gümrük idaresine yapılır. Yapılan revize müracaatı gümrük idaresince sonuçlandırılır ve firmaya bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Süreler

Belge/izin süresi

MADDE 20 – (1) Dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin süresi sektörüne göre azami 12 (oniki) aya kadar tespit

edilebilir.

(2) Ancak, gemi inşaa, komple tesis v.b. ile üretim süreci 12 (oniki) ayı aşan ürünler ve savunma sanayi alanına giren ürünlerin ihracına ilişkin düzenlenen belgenin/iznin süresi, proje süresi kadar tespit edilebilir.

(3) Sürenin başlangıcı, dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin tarihidir. Süre sonu ise, belge/izin süresi (ek süre, haklı ve mücbir sebep ile fevkalade hallere ilişkin süreler dahil) bitiminin rastladığı ayın son günüdür.

Ek süre müracaatı

MADDE 21 – (1) Firmaların;

a) 22 nci maddenin birinci fıkrası hükmüne istinaden dahilde işleme izin belgelerine ek süre almak için, en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa,

b) 22 nci maddenin ikinci fıkrası hükmü çerçevesinde belgeli performanslarına istinaden dahilde işleme izin belgelerine ek süre almak için, en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa,

c) 22 nci maddenin beşinci fıkrası hükmüne istinaden proje süresine ilişkin dahilde işleme izin belgelerine ek süre almak için, en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa,

ç) 22 nci maddenin beşinci fıkrası hükmüne istinaden proje süresine ilişkin dahilde işleme iznine ek süre almak için Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen uygulama esasları çerçevesinde, izne ilişkin beyanname aslı, gerçekleştirilen ihracata ilişkin liste ve bu listede yer alan gümrük beyannamelerinin iznin ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılacağına ve bu bilgilerin doğruluğuna dair taahhütname ile birlikte en geç izin süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde ilgili gümrük idaresine,

müracaat etmeleri gerekir.

(2) Birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen sürede yapılmayan müracaat değerlendirmeye alınmaz.

Ek süre müracaatının değerlendirilmesi

MADDE 22 – (1) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında ilk ithalatın yapıldığı tarih esas alınmak suretiyle belge süresi azami 3 (üç) ay uzatılır. Belge kapsamında hiç ithalat yapılmaması halinde de belge süresi azami 3 (üç) ay uzatılır.

(2) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında gerçekleştirilen ihracat değerinin belge ihracat taahhüdü değerine oranının en az % 25 olması halinde (komple tesis veya gemi inşasına ilişkin düzenlenen belgelerde üretimin % 25'inin tamamlandığının belgelenmesi halinde) dahilde işleme izin belgesine belge orijinal süresinin yarısı kadar ek süre verilebilir.

(3) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde belge kapsamında serbest bölgeye yapılan ihracatın ikinci fıkra kapsamında değerlendirilmesi için ihracatın, bu Tebliğin 28 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde gerçekleştirildiğinin tevsiki aranır.

(4) Geri ödeme sistemi çerçevesinde belge kapsamında serbest bölgeye yapılan ihracatın ikinci fıkra kapsamında değerlendirilmesi için bu ihracatın, bu Tebliğin 28 inci maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde gerçekleştirildiğinin tevsiki aranır.

(5) Gemi inşaa, komple tesis v.b. ile savunma sanayi alanına giren ürünlerin ihracına ilişkin düzenlenen belgeye/izne proje sürecine göre ek süre verilebilir.

Haklı sebep hallerine ilişkin müracaat

MADDE 23 – (1) Firmaların haklı sebep hallerinden yararlanabilmesi için;

a) Dahilde işleme izin belgesi ile ilgili olarak, en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa,

b) Dahilde işleme izni ile ilgili olarak, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen uygulama esasları çerçevesinde, izne ilişkin gümrük beyannamesi aslı ve haklı sebebe ilişkin tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte en geç izin süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde ilgili gümrük idaresine,

müracaat etmeleri gerekir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen sürede yapılmayan müracaat değerlendirmeye alınmaz.

Haklı sebep hallerinin değerlendirilmesi

MADDE 24 – (1) Dahilde işleme izin belgesine, ilgili firmanın belge kapsamındaki önceden ihracatına tekabül eden ithalatını tamamlayamaması haline mahsus olmak üzere, belge süresi sonundan itibaren azami belge orijinal süresinin yarısı kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilebilir.

(2) İlgili firmanın izin kapsamında gerçekleştirdiği üretim ve işleme faaliyeti veya taahhüt edilen ihracatın tamamını ihmal veya kusur olmaksızın gerçekleştirememesi halinde, izin kapsamında

gerçekleştirilen işleme faaliyeti ve üretimin veya ihracatın izin ihracat taahhüdüne oranının en az % 25 olması kaydıyla, ilgili izne orijinal izin süresinin yarısı kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilebilir.

(3) İhracata ilişkin bir gümrük beyannamesinin belge ihracat taahhüdüne saydırılmasına ilişkin diğer şartlar saklı kalmak kaydıyla, belge süresi içerisinde gerçekleştirilen ancak satır kodu bulunmaması nedeniyle belge ihracat taahhüdüne saydırılamayan gümrük beyannameleri kapsamı eşya ile aynı ad ve 8-12'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonundaki eşyanın miktarı kadar yeniden ihracat gerçekleştirilebilmesi için, belge süresi sonundan itibaren azami belge orijinal süresinin yarısına kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilebilir. Başka bir belgeye ait satır kodunun yer alması nedeniyle ilgili belgenin ihracat taahhüdüne saydırılamayan gümrük beyannameleri bu fıkra hükmü çerçevesinde değerlendirilmez.

Mücbir sebep ile fevkalade haller

MADDE 25 – (1) Aşağıda belirtilen mücbir sebep ile fevkalade hallerin belge/izin süresi içerisinde meydana gelmesi halinde, dahilde işleme izin belgesine/dahilde işleme iznine ilave süre verilebilir:

a) Deprem, sel, don, fırtına, kasırga vb. tabii afetler ve yangın (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı il müdürlükleri, itfaiye müdürlükleri veya ilgili diğer kurumlardan alınacak yazı ile),

b) Ülkemiz veya ithalatçı ülkede devletçe konulan yasaklar, harp ve abluka hali (İlgili kamu kurumundan alınacak yazı ile),

c) Yükümlü firmanın faaliyetinin kamu otoritelerince kısıtlanması, durdurulması veya firmaya el konulması (İlgili kamu kurumundan alınacak yazı ile),

ç) Yükümlü firmanın iflası veya konkordato ilan etmiş olması ya da firma hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olması (Mahkeme kararı ile),

d) Şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,

e) Grev ve lokavt (İl çalışma müdürlüklerinden alınacak yazı ile).

Mücbir sebep ile fevkalade hallere ilişkin müracaat

MADDE 26 – (1) Firmaların mücbir sebep ile fevkalade hallerden yararlanabilmesi için;

a) Dahilde işleme izin belgesi ile ilgili olarak, en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde elektronik ortamda

Bakanlığa,

b) Dahilde işleme izni ile ilgili olarak, izne ilişkin beyanname aslı, tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte en geç izin süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde ilgili gümrük idaresine, müracaat etmeleri gerekir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen sürede yapılmayan müracaat değerlendirilmeye alınmaz.

Mücbir sebep ile fevkalade hallerin değerlendirilmesi

MADDE 27 – (1) Mücbir sebep ile fevkalade hallere istinaden dahilde işleme izin belgesine/dahilde işleme iznine verilecek ilave süre; belge/izin sahibi firma tarafından bu Tebliğin 25 inci maddesinde belirtilen mücbir sebep ile fevkalade haller kapsamında yapılan ilave süre talebinin Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü)/ilgili gümrük idaresi tarafından uygun görüldüğü tarihten itibaren, mücbir sebep veya fevkalade hal süresi dikkate alınarak belirlenir.

(2) Deprem, sel, don, fırtına, kasırga vb. tabii afetler ve yangın gibi mücbir sebep ile fevkalade haller nedeniyle;

a) Belge/izin kapsamında ithal edilen eşyanın yerine konulamayacak şekilde telef veya kaybı durumunda, bu telef veya kayba dair delil tespiti işlemi talep olunan mahkemece, diğer taraflarla birlikte belge için Bakanlığa ve yine gümrük yükümlülüğü açısından ilgili gümrük idaresine; izin için ise ilgili gümrük idaresine tebligat yapılması ertesinde, mevcut duruma ilişkin mahkeme tarafından yapılan delil tespitinin tevsik edilmesi halinde,

1) Bu ithalata tekabül eden ihracatın gerçekleştirilmesi aranmaksızın ihracat taahhüdü kapatılır ve ithalata ilişkin teminat iade edilir veya,

2) İhracat taahhüdünün tamamlanması için telef olan veya kaybolan miktar kadar yeni ithalata izin verilir.

b) Belge/izin sahibi firmanın üretim tesisinin kullanılamaz hale gelmesi durumunda, bu duruma dair delil tespiti işlemi talep olunan mahkemece, diğer taraflarla birlikte belge için Bakanlığa; izin için de ilgili gümrük idaresine tebligat yapılması ertesinde, mevcut duruma ilişkin mahkeme tarafından yapılan delil tespitinin tevsik edilmesi halinde, belge/izin kapsamında ithal edilen eşya bütün hak ve mükellefiyetleri ile birlikte, dahilde işleme rejiminden yararlanma koşullarına sahip başka bir firmaya, gümrük gözetimi

ve denetimi altında (belge için Bakanlığın uygun görüşü alındıktan sonra) devredilebilir.

(3) Bu durumdaki belge sahibi firmaların, bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine ilişkin olarak, belge aslı, ilgili eşyanın yerine konulamayacak şekilde telef veya kaybını gösteren ve mezkur bentte belirtilen esaslar çerçevesinde mevcut duruma ilişkin mahkeme tarafından yapılan delil tespitini tevsik eden belgeler ile birlikte; bu maddenin ikinci fıkrasının (b) bendine ilişkin olarak, belge aslı, üretim tesisinin kullanılamaz hale geldiğini gösteren ve mezkur bentte belirtilen esaslar çerçevesinde mevcut duruma ilişkin mahkeme tarafından yapılan delil tespitini tevsik eden belgeler, devir yapılacak firmanın belge aslı ve iki firma arasında yapılan protokol ile birlikte Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) müracaat etmeleri gerekir.

(4) Ayrıca, bu durumdaki izin sahibi firmaların, bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine ilişkin olarak, izne ilişkin beyanname aslı, ilgili eşyanın yerine konulamayacak şekilde telef veya kaybını gösteren ve mezkur bentte belirtilen esaslar çerçevesinde mevcut duruma ilişkin mahkeme tarafından yapılan delil tespitini tevsik eden belgeler ile birlikte; bu maddenin ikinci fıkrasının (b) bendine ilişkin olarak, izne ilişkin beyanname aslı, üretim tesisinin kullanılamaz hale geldiğini gösteren ve mezkur bentte belirtilen esaslar çerçevesinde mevcut duruma ilişkin mahkeme tarafından yapılan delil tespitini tevsik eden belgeler, devir yapılacak izne ilişkin beyanname aslı ve iki firma arasında yapılan protokol ile birlikte ilgili gümrük idaresine müracaat etmeleri gerekir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Takip ve Değerlendirme

İhracatın gerçekleştirilmesi

MADDE 28 – (1) İhracatın gerçekleştirilmesi, dahilde işleme izin belgesinde/dahilde işleme izninde ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün, bu Tebliğ ile ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihraç edilmesidir.

(2) Ancak, birinci fıkra hükmüne istinaden şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde belge/izin süresi içerisinde serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu eşyanın en geç belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde; serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının yapıldığının, Yatırım Teşvik Belgesi veya bir başka belge/izin kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine

ithalatının yapıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşaya kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanıldığının, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapıldığının, serbest bölgelerden gümrüksüz satış mağazalarına satışının yapıldığının veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapıldığının tevsiki kaydıyla, belge/izin ihracat taahhüdü kapatılır.

(3) Ayrıca, birinci fıkra hükmüne istinaden geri ödeme sistemi çerçevesinde belge/izin süresi içerisinde serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu eşyanın en geç belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde; serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının yapıldığının (bu Tebliğin 11, 12 ve 13 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde), serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşaya kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanıldığının, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapıldığının, serbest bölgelerden gümrüksüz satış mağazalarına satışının yapıldığının veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapıldığının tevsiki kaydıyla, belge/izin ihracat taahhüdü kapatılır.

(4) İhraç bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin esaslar kambiyo mevzuatı hükümlerine tabidir. İhraç bedelleri, döviz olarak veya mal olarak getirilebilir. Ancak, ihraç bedelinin mal olarak getirilmesi halinde, bu mallar dış ticaret mevzuatı hükümlerine tabidir.

Aracı ihracatçı ile ihracat

MADDE 29 – (1) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında işlem görmüş ürünün ihracatı, belge/izin sahibi firma tarafından yapılabileceği gibi, başka bir ihracatçı aracılığı ile de yapılabilir. Ancak, elektronik ortamda düzenlenen dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki işlemler için önceden ilgili bölge müdürlüğünden izin alınması gerekir. Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) aracı ihracatçı kullanımına kısıtlama getirilebilir.

(2) Aracı ihracatçı ile yapılan ihracata ilişkin gümrük beyannamesi üzerinde, belge/izin sahibi ve varsa yan sanayici unvanları ile belge satır kodunun/izne ilişkin beyanname sayısının kaydedilmiş olması kaydıyla, ilgili gümrük idaresince ihracata izin verilir.

(3) Aracı ihracatçı ile yapılan ihracatın dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında değerlendirilmesi için, belge/izin sahibi firmadan tedarik edildiği ve belge/izin ihracat taahhüdünde yer aldığı şekliyle ihracatın gerçekleştirilmesi gerekir.

(4) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni sahibi firma ile aracı ihracatçı arasındaki tüm hukuki sorunlar, aralarında yapacakları sözleşme hükümlerine tabidir.

(5) Ancak, Bakanlık veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim birimleri ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca yapılan inceleme ve soruşturma sonucunda, gümrük beyannamesi ve eki belgelerin sahte olduğunun veya üzerinde tahrifat yapıldığının ya da gerçek dışı olduğunun veya gerçeği yansıtmadığının tespiti halinde; aracı ihracatçı, beyanname konusu işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyanın ithalatı esnasında alınmayan vergiden, belge/izin sahibi firma ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Temsilci aracılığı ile ithalat

MADDE 30 – (1) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamındaki eşyanın ithalatı, belge/izin sahibi firma tarafından yapılabileceği gibi Borçlar Kanununun doğrudan ya da dolaylı temsil hükümlerine göre tayin edilmiş olmak kaydıyla, temsilci aracılığıyla da yapılabilir. Ancak, elektronik ortamda düzenlenen dahilde işleme izin belgesi kapsamında temsilci aracılığıyla ithalat yapılabilmesi için önceden ilgili bölge müdürlüğünden izin alınması gerekir.

(2) Temsilci aracılığı ile yapılan ithalatta; ilgili gümrük idaresince, belge/izin süresi içerisinde belirtilen miktarı geçmemesi kaydıyla ithalata izin verilir. Ayrıca, temsilci aracılığı ile yapılan ithalata ilişkin gümrük beyannamesi üzerinde, belge sahibi firma unvanı ile belge satır kodunun kaydedilmiş olması kaydıyla, ilgili gümrük idaresince ithalata izin verilir.

Gümrük idaresince yapılacak işlemler

MADDE 31 – (1) Gümrük idaresince, dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamındaki işlemler; bu Tebliğ, genelgeler, talimatlar ve belgenin özel şartlar bölümünde belirtilen hükümler ile ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.

(2) Gümrük idaresince;

a) Dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin ithalat bölümünde belirtilen eşyanın;

- 1) Belge/izin süresinin geçerli olması,
- 2) Belgede/izinde kayıtlı gümrük tarife istatistik pozisyonunda olması,
- 3) Belgede kayıtlı satır kodunda olması,
- 4) Cinsinin değişmemesi,
- 5) Miktarın (belgede/izinde kayıtlı birimlerle) aşılmaması,
- 6) Belge/izin kapsamında varsa indirimli teminat uygulamasına ilişkin hususlar saklı kalmak üzere, verginin teminata bağlanması,
- 7) İthalat rejiminde ithali belli kurum veya kuruluşların müsaadesine bırakılmış eşya için, ithalat esnasında bu kurum veya kuruluşların müsaadesinin aranması (Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde izin kapsamında yapılan ithalatta İthalat Rejim Kararının 7 nci maddesi hükmü hariç olmak üzere), kaydıyla ithalatına izin verilir.

b) Belge/izin kapsamındaki ihracata ilişkin gümrük beyannamesi üzerinde;

- 1) Belgede/izinde kayıtlı gümrük tarife istatistik pozisyonunun,
- 2) Belgede kayıtlı satır kodunun,
- 3) Belgede/izinde belirtilen ihraç ürününün adının, özelliğinin ve miktarının (belgede/izinde kayıtlı birimlerle),
- 4) İlgili belge veya belgelerin sayısını içeren satır kodunun/izin veya izinlere ilişkin beyanname sayısının,
- 5) Firmanın imalatçı-ihracatçı veya ihracatçı sıfatıyla unvanının,
- 6) İhracatçı, dış ticaret sermaye şirketi ve sektörel dış ticaret şirketi adına düzenlenen belge/izin üzerinde kayıtlı bulunan yan sanayici unvanının,
- 7) İmalatçı-ihracatçı adına düzenlenen belge/izin üzerinde yan sanayici kaydının bulunması ve ihraç konusu eşyanın tamamının veya bir kısmının ya da üretiminin bir alt aşamasının yan sanayicinin üretimi ile gerçekleşmesi durumunda, bu yan sanayici unvanının,

yer alması kaydıyla ihracata izin verilir.

c) İthalat ve ihracat esnasında belgenin özel şartlar bölümündeki hükümler de dikkate alınarak işlem yapılır. Ancak, geçici veya kati anti-damping vergisi veya sübvansiyon vergisine tabi eşyanın ithalatında, belgenin özel şartlar bölümünde konuya ilişkin hüküm bulunup bulunmadığına bakılmaksızın sadece anti-damping ve sübvansiyon vergisine indirimli teminat uygulanmaz,

bunun dışında bu ithalattan doğan vergi bu Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde indirimli teminat uygulamasından yararlandırılır.

ç) Önceden ihracat konusu işlem görmüş ürünün ihracat vergisine tabi eşdeğer eşyadan elde edilmesi halinde, ihracat vergisi kadar teminat alınır.

d) İhracatın, A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye yapılması halinde, bu Tebliğin 33 üncü maddesi hükmü çerçevesinde varsa telafi edici vergi tahsil edilir.

e) Üzerinde belge (ihracat taahhüdü kapatılmış belge) sayısını içeren satır kodu kayıtlı gümrük beyannameleri ile üzerinde ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanıldığına dair meşruhat bulunan ve izne ilişkin beyanname sayısı kayıtlı olan gümrük beyannameleri için, ilgili firma tarafından sonradan A.TR dolaşım belgesi veya menşe ispat belgeleri düzenlenmesinin talep edilmesi halinde; bu durum, ilgili gümrük idaresince taahhüt kapatma işlemini tekemmül ettiren ilgili bölge müdürlüğüne/ilgili gümrük idaresine bildirilir ve bu mercilerden alınacak cevabi yazı çerçevesinde, varsa ödenmesi gereken telafi edici verginin tahsil edildiğinin tevsiki kaydıyla ilgili gümrük idaresince A.TR dolaşım belgesi veya menşe ispat belgelerinin vize edilmesi işlemleri tesis edilir.

f) İhracat esnasında, belge özel şartında aksine bir hüküm olmadığı takdirde belge kapsamında önceden ithalatın yapılmış olması şartı aranmaz.

g) Belge üzerinde ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün gümrük tarife istatistik pozisyonu ile teknik ve ticari adı bakımından fiziki unsurları itibarıyla aynı madde olduğunun ilgili belge üzerinde görülmesi, çıkış esnasında gümrük beyannamesi ile ilgili işlemlerin sonuçlandırılması için gerekli ve yeterli şartları oluşturmakta olup, belgenin özel şartlar bölümünde aksine bir hüküm olmadıkça ayrıca ekspertiz raporu ve ayniyet istenmez.

ğ) Dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün, ithal edilen eşyadan elde edilmediğine ilişkin karinelerin bulunması halinde, bu ürün için ekspertiz raporu istenebilir.

h) İhracatçı birlikleri genel sekreterliklerinin belge ihracat taahhüdünün kapatılmasına ilişkin yazısı ile, gerçekleşen ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannameleri listeleri dikkate alınarak ithalat esnasında alınan teminat ve vergi, bu Tebliğin 40 ıncı maddesi hükmü çerçevesinde geri verilir.

ı) Bu maddenin (h) bendinde belirtilen gerçekleşen ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannameleri listelerindeki gümrük beyannamelerinin ve eki belgelerin Bakanlık veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim birimleri ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca yapılan inceleme ve soruşturma sonucunda, sahte olduğunun veya üzerinde tahrifat yapıldığının ya da gerçek dışı olduğunun veya gerçeği yansıtmadığının tespiti halinde, alınan teminat/vergi firmaya iade edilmez. Bu durumda, dahilde işleme izni kapsamında gerekli işlemler yapılır, dahilde işleme izin belgesi kapsamında ise, gerekli işlemlerin yapılmasını teminen ilgili bölge müdürlüğüne bilgi verilir.

i) Kaybedilen bir gümrük beyannamesinin dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni ihracat taahhüdüne saydırılmak üzere bir suretinin ilgili firma tarafından talep edilmesi halinde, bu suret üzerinde taahhüt kapatma işlemini gerçekleştirecek ilgili ihracatçı birlikleri genel sekreterliği/gümrük idaresi belirtilir. Müteakip suret taleplerinde farklı bir bölge müdürlüğünün/gümrük idaresinin belirtilmesinin talep edilmesi halinde ise, bu suret üzerine önceki surette belirtilen bölge müdürlüğü/gümrük idaresi kaydedilir.

Gözetim ve korunma önlemlerine tabi eşya

MADDE 32 – (1) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithali gözetim ve korunma önlemlerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girebilmesi için, firmaların (yan sanayici veya aracı ihracatçı dahil) ithal tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan gözetim ve korunma önlemleri çerçevesinde ithal lisanslarının (kota) ve/veya gözetim belgelerinin bulunması zorunludur.

(2) Aksi takdirde, bu eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün, üçüncü ülkelere ihracı ya da gümrük idaresi gözetiminde imhası gerekir.

(3) Ancak, belge/izin kapsamında A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere ihraç edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyanın bu ülkelerde gözetim ve korunma önlemlerine tabi olmaması halinde, bu eşya ile ilgili olarak gözetim ve korunma önlemleri çerçevesinde ithal lisansları (kota) ve/veya gözetim belgeleri aranmaz.

Telafi edici verginin ödenmesi

MADDE 33 – (1) Şartlı muafiyet sistemi kapsamındaki sanayi ürünlerinin A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere ihracatında; işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan üçüncü ülke menşeli hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşyaya ilişkin vergi, kaynak ülkelerle varolan anlaşmalardaki lehte hükümler saklı kalmak kaydıyla ödenir.

(2) Şartlı muafiyet sistemi kapsamında A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere;

a) 1/2007 sayılı Türkiye-AT Ortaklık Konseyi Kararına istinaden gerçekleştirilen işlenmiş tarım ürünleri ihracatında, bu ürünlerin elde edilmesinde üçüncü ülke menşeli tarım ürünü, sanayi ürünü ve/veya işlenmiş tarım ürünü kullanılmış ise bu ürünlere ilişkin verginin tahsili aranır.

b) 1/2007 sayılı Türkiye-AT Ortaklık Konseyi Kararı kapsamı dışında gerçekleştirilen işlenmiş tarım ürünleri ihracatında, bu ürünlerin elde edilmesinde üçüncü ülke menşeli sanayi ürünü kullanılmış ise bu ürüne ilişkin vergi; işlenmiş tarım ürünü kullanılmış ise bu üründeki sadece sanayi payına ilişkin vergi ödenir; ancak bu ürünlerin elde edilmesinde tarım ürünü kullanılmış ise bu ürüne ilişkin verginin tahsili aranmaz.

(3) Anlaşma ile belirlenen menşe kuralının sağlanması ve bir menşe ispat belgesinin düzenlenmesi kaydıyla, şartlı muafiyet sistemi kapsamında ülkemizde doğmuş ve büyütülmüş canlı hayvanlar ile avlanma ve balıkçılık faaliyetlerinden elde edilen ürünler ve bunlardan elde edilen ürünler hariç olmak üzere, tarım ürünlerinin Avrupa Topluluğuna üye ülkelere ihracatında; bu ürünlerin elde edilmesinde kullanılan üçüncü ülke menşeli hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşyaya ilişkin vergi tahsil edilir.

(4) Anlaşma ile belirlenen menşe kuralının sağlanması ve bir menşe ispat belgesinin düzenlenmesi kaydıyla, şartlı muafiyet sistemi kapsamında, ülkemizde doğmuş ve büyütülmüş canlı hayvanlar ile avlanma ve balıkçılık faaliyetlerinden elde edilen ürünler ve bunlardan elde edilen ürünler hariç olmak üzere, Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye gerçekleştirilen ihracatta; işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ve bu ülke menşeli olmayan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşyaya ilişkin vergi, ilgili anlaşmanın lehte

hükümleri saklı kalmak kaydıyla ödenir. Ancak, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ölkelerden menşe ispat belgeleri veya tedarikçi beyanı eşliğinde ithal edilen eşya kullanılarak elde edilen Kümülyasyona dahil işlem görmüş ürünün, menşe ispat belgeleri veya tedarikçi beyanı eşliğinde tekrar Kümülyasyona taraf ölkelerden birine ihraç edilmesi durumunda, ithalat rejiminde belirtilen oranda verginin tahsili aranmaksızın ilgili gümrük idaresince ihracata izin verilir. Diğer taraftan, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonuna taraf ölkelerden menşe ispat belgeleri veya tedarikçi beyanı eşliğinde ithal edilen eşya kullanılarak elde edilen Kümülyasyona dahil işlem görmüş ürünün, menşe ispat belgeleri veya tedarikçi beyanı eşliğinde tekrar Kümülyasyona taraf ölkelerden birine ihraç edilmesi durumunda da, ithalat rejiminde belirtilen oranda verginin tahsili aranmaksızın ilgili gümrük idaresince ihracata izin verilir.

(5) Şartlı muafiyet sistemi kapsamında, işlem görmüş ürünlerin A.TR dolaşım belgesi eşliğinde veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ölkelere ihracatında; işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan üçüncü ölkeme menşeli hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değışmemiş eşyaya ilişkin verginin aynı ithal eşyası için Toplulukta uygulanan vergiden yüksek olması halinde, tarım ürünleri ile 1/95 sayılı Avrupa Topluluğu-Türkiye Ortaklık Konseyi Kararı kapsamı ürünler hariç olmak üzere, Toplulukta uygulanan vergi ödenir.

(6) Şartlı muafiyet sistemi kapsamında serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu eşyanın en geç belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde; serbest bölgelerden A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ölkelere veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ölkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ölkelere, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonuna taraf ölkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ölkeme satışı halinde; birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralardaki hükümler çerçevesinde telafi edici verginin tahsili aranır.

(7) Bu madde hükmü çerçevesinde ödenmesi gereken vergi, serbest bölgelerden gerçekleştirilen satışlar dahil ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru ve bu tarihte ithalat rejiminde belirtilen gümrük vergisi ve varsa toplu konut fonu üzerinden hesaplanarak ihracat esnasında ödenir. Ancak, belge kapsamında

önceden ihracat işleminden sonra ithalat yapılması durumunda, bu vergi serbest bölgelerden gerçekleştirilen satışlar dahil önceden ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru ve bu tarihte ithalat rejiminde belirtilen gümrük vergisi ve varsa toplu konut fonu üzerinden hesaplanarak, önceden ihracata tekabül eden ithalatın yapılması esnasında ödenir. Tahsil edilen telafi edici vergi bütçeye irat kaydedilir.

(8) İşlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan vergiye konu eşyanın tespitinde firma beyanı esas alınır. Aksine bir durumun tespiti halinde, ödenmeyen ya da eksik ödenen telafi edici vergi, yedinci fıkrada belirtilen ödemenin yapılması gereken tarih itibarıyla 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(9) Elde edilmesinde üçüncü ülke menşeli eşya kullanılan ve Avrupa Topluluğuna üye ülkelere ihraç edilen her türlü harp araç, gereç, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ile bunların yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar için telafi edici vergi aranmaz.

Verginin geri verilmesi

MADDE 34 – (1) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ödenmemesi gerektiği halde ödenmiş olduğu belirlenen vergi, ilgili firmanın talebi üzerine 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde nakden geri verilir.

(2) Belge/izin kapsamında fazla yatırıldığı tespit edilen verginin geri verilmesi için, bu verginin tebliği tarihinden itibaren 3 (üç) yıl içerisinde tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte ilgili gümrük idaresine müracaat edilmesi gerekir.

(3) Gümrük idaresi, ilgili firmanın müracaatı üzerine, geri verme kararının alındığı tarihten itibaren 3 (üç) ay içerisinde fazla yatırılan vergiyi geri vermek zorundadır. Fazla yatırıldığı tespit edilen verginin, ilgili firmanın gerekli bilgi ve belgeleri tamamlayarak müracaatı üzerine, geri verme kararının alındığı tarihten itibaren 3 (üç) ay içerisinde geri verilmemesi halinde, bu sürenin bitiminden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun tecil faizine ilişkin hükümleri uygulanır.

Kısmi teminat iadesi müracaatı

MADDE 35 – (1) Firmaların kısmi teminat iadesinden yararlanmak için;

a) Yurt içi alım yapılan dahilde işleme izin belgesi ile ilgili olarak belge süresi içerisinde, dahilde işleme izin belgesi aslı, fatura ve ihracata ait gümrük beyannameleri asılları, ihracata ilişkin gümrük beyannameleri listesi, yurt içi alım listesi, ekspertiz raporu aslı (gerek olması halinde), teminat mektubu sureti ile birlikte ilgili bölge müdürlüğüne,

b) İthalat yapılan dahilde işleme izin belgesi ile ilgili olarak belge süresi içerisinde, belge aslı, gerçekleştirilen ithalata ve ihracata ilişkin gümrük beyannameleri listesi, bu listelerde yer alan gümrük beyannameleri asılları ve ihracat listesindeki beyannamelerin ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılacağına dair taahhütname ile birlikte ilgili gümrük idaresine,

c) Dahilde işleme izni ile ilgili olarak izin süresi içerisinde, izne ilişkin beyanname aslı, gerçekleştirilen ihracata ilişkin gümrük beyannameleri listesi, bu listelerde yer alan gümrük beyannameleri asılları ve listedeki beyannamelerin ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılacağına dair taahhütname ile birlikte ilgili gümrük idaresine,

müracaat etmeleri gerekir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen sürede yapılmayan müracaat değerlendirmeye alınmaz.

Kısmi teminat iadesi müracaatının değerlendirilmesi

MADDE 36 – (1) Şartlı muafiyet sistemi kapsamında düzenlenen dahilde işleme izin belgesi ile dahilde işleme iznine ilişkin gümrük idaresince yapılan inceleme sonucunda, belge/izin kapsamındaki ithalat esnasında alınan teminatlar, gerçekleşen ihracata tekabül eden oranda firmaya iade edilir. Kısmi teminat iadesinde kullanılan gümrük beyannamesi üzerine, dahilde işleme izin belgesi sayısının/dahilde işleme iznine ilişkin beyanname sayısının kaydedilmesi suretiyle bu beyannamenin kısmi teminat iadesinde kullanıldığına dair meşruhat düşülür.

(2) İlgili bölge müdürlüğünce, yurt içi alım yapılan dahilde işleme izin belgesine ilişkin yapılan inceleme sonucunda uygun bulunan müracaat, iade edilecek teminat tutarı belirtilmek suretiyle, ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirilir. Kısmi teminat iadesinde kullanılan gümrük beyannamesi üzerine, dahilde işleme izin belgesi sayısının kaydedilmesi suretiyle bu beyannamenin kısmi teminat iadesinde kullanıldığına dair meşruhat düşülür.

(3) Yurt içi alım yapılan dahilde işleme izin belgesi kapsamında birden fazla yapılacak kısmi teminat iadesi talepleri, aynı bölge

müdürlüğünce sonuçlandırılır.

(4) Kısmi teminat iadesi kapsamında geri verilen teminat tutarı, belge/izin kapsamında alınması gereken toplam verginin %90'ını geçemez. Bakiye teminatlar ise, belge/izin ihracat taahhüdünün kapatılmasını müteakip firmaya iade edilir.

(5) Bu Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen indirimli teminat uygulaması çerçevesinde düzenlenen dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapılan ithalat için kısmi teminat iadesi yapılmaz.

ALTINCI BÖLÜM

İhracat Taahhüdünün Kapatılması

Kapatma için bilgi ve belgelerin sunulması

MADDE 37 – (1) Firmaların;

a) Dahilde işleme izin belgesi ihracat taahhüdünü kapatmak için en geç belge süresi sonundan itibaren üç ay içerisinde Ek-3'te belirtilen bilgi ve belgeleri Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) belirlenen ilgili bölge müdürlüğüne,

b) Dahilde işleme izni ihracat taahhüdünü kapatmak için en geç izin süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde, Ek-4'te belirtilen bilgi ve belgeleri ilgili gümrük idaresine, sunmaları zorunludur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen işlemlerin süresi içerisinde yerine getirilmesi firma sorumluluğunda olup, bu süreler zarfında firmalara ayrıca yazılı olarak bildirimde bulunulmaz.

Kapatma işleminin sonuçlandırılması

MADDE 38 – (1) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni ihracat taahhüdünün kapatılmasına ilişkin bilgi ve belgelerin 37 nci maddede belirtilen süreler içerisinde ibraz edilmemesi veya ibraz edilen bilgi ve belgelerde eksikliğin tespiti halinde, bu eksiklikler 1 (bir) ay içerisinde tamamlanmak üzere ilgili bölge müdürlüğü/gümrük idaresi tarafından firmaya bildirilir. Bu süre içerisinde eksik bilgi ve belgelerin tamamlanmaması durumunda, ihracat taahhüdü mevcut bilgi ve belgelerle, bu Tebliğin 45 inci maddesi de dikkate alınarak kapatılır.

(2) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni ihracat taahhüdü, belgede/izinde belirtilen şartlar da dikkate alınmak suretiyle, dahilde işleme rejimi hükümleri çerçevesinde eşdeğer eşya ve/veya ithal eşyasından elde edilen işlem görmüş ürün ile değişmemiş eşyanın başlamış işlemler dahil olmak üzere ihraç edildiğinin tespiti kaydıyla kapatılır. Gümrük beyannamesinin

belge/izin süresi içerisinde tescil edilmiş olması bu beyannamenin belge/izin kapsamında değerlendirilebilmesi için yeterli sayılır. Ancak, belge/izin ihracat taahhüdünün kapatılmasında, belge/izin süresi içerisinde tescil edilmiş ihracata ilişkin gümrük beyannamesi kapsamındaki ihracatın gerçekleştirildiğinin tespiti aranır. Aksine bir durumun tespiti halinde, bu Tebliğin 45 inci maddesi hükmüne göre işlem yapılır.

(3) Gümrük beyannamesinin dahilde işleme izin belgesi ihracat taahhüdüne sayılabilmesi için ilgili gümrük beyannamesi aslı üzerinde belge sayısını içeren satır kodunun yer alması zorunludur. Gümrük beyannamesinin izin ihracat taahhüdüne sayılabilmesi için ilgili gümrük beyannamesi aslı üzerinde izne ilişkin beyanname sayısının yer alması gerekir. İzin ihracat taahhüdüne sayılan ihracata ilişkin gümrük beyannamesi aslına, ilgili gümrük idaresince ihracat taahhüdüne sayıldığına dair meşruhat düşülür.

(4) Dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki döviz kullanım oranının hesaplanmasında, yurt içi alımlar hariç CIF ithal tutarının (Fatura bedelinin CIF ABD Dolarına karşılık gelen değerinin) FOB ihracat tutarına (ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithalatının yapılması halinde bu ürünün gümrük kıymeti dahil) olan yüzde oranı esas alınır.

(5) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesindeki dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında, A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonuna taraf ülkelere, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülasyonuna taraf ülkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye işlem görmüş ürünün ihracat edilmesi halinde, bu ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyaya ilişkin varsa telafi edici verginin bu Tebliğin 33 üncü maddesi hükmü çerçevesinde her bir ihracata ilişkin gümrük beyannamesi bazında ödendiğine dair makbuzun tevsiki aranır. Belge/izin kapsamında ödenen telafi edici vergiye ait makbuz üzerine, bölge müdürlüklerince/gümrük idaresince belge/izin kapsamında kullanılan tutar belirtilmek suretiyle meşruhat düşülür. Telafi edici verginin fazla ödendiği ihracata ilişkin gümrük beyannameleri ile telafi edici verginin eksik ödendiği ihracata ilişkin gümrük beyannamelerinin birlikte bulunduğu durumlarda; eksik ödenen ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun

hükümleri dikkate alınarak hesaplanan telafi edici vergiye ilişkin kısmın, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 211 inci maddesi saklı kalmak kaydıyla, fazla ödenen telafi edici vergiye ilişkin kısımdan düşülmesi suretiyle belge/izin taahhüt kapatma işlemi tekemmül ettirilir. Belge ihracat taahhüdünün kapatılması için yapılacak müracaat sırasında ibraz edilen ve ek-8'deki telafi edici vergi tablosunda yer alan bilgilerin ilgili bölge müdürlüğünce doğruluğu kontrol edilir. Belge kapsamındaki mahsup işleminde; ilgili firma tarafından mahsup işlemine ilişkin hesaplamalara ek-8'de yer alan telafi edici vergi tablosunda yer verilmiş olması kaydıyla, tescil tarihi itibarıyla telafi edici verginin fazla ödendiği gümrük beyannamesinin telafi edici verginin eksik ödendiği gümrük beyannamesinden önceki tarihli olması durumunda, telafi edici verginin eksik ödendiği gümrük beyannamesinin tescil tarihi esas alınır; telafi edici verginin eksik ödendiği gümrük beyannamesinin telafi edici verginin fazla ödendiği gümrük beyannamesinden önceki tarihli olması durumunda ise, telafi edici verginin fazla ödendiği gümrük beyannamesinin tescil tarihi esas alınır ve eksik ödenen telafi edici vergiye ilişkin kısım 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri dikkate alınarak hesaplanır. Ancak, belge sahibi firma tarafından talep edilmesi halinde, belge kapsamında ihracat taahhüt kapatma işleminde kullanılmak istenilen ve tescil tarihi itibarıyla, telafi edici verginin eksik yatırıldığı tespit edilen en son tarihli ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihi, mahsup işleminde esas alınabilir. Mahsup işlemini müteakip halen ödenmesi gereken telafi edici verginin bulunduğu durumda, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri dikkate alınarak hesaplanan telafi edici vergiye ilişkin eksik kısmın ilgili gümrük beyannamesi itibarıyla yatırıldığına ilişkin bilgi ve belgelerin tevsiki kaydıyla belge taahhüt kapatma işlemi tekemmül ettirilir.

(6) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesindeki dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında, ihracatın A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Topluluk üyesi ülkelere yapılması durumunda, işlem görmüş ürünlerin elde edilmesinde kullanılan eşyaya ilişkin ithal lisansı (kota) ve/veya gözetim belgeleri bu Tebliğin 32 nci maddesi hükmü çerçevesinde aranır. Aksine bir durumun izin kapsamında tespiti halinde, gümrük idaresince gümrük mevzuatı çerçevesinde işlem yapılır; belge kapsamında tespiti halinde ise

bu durum, gümrük idaresince gümrük mevzuatı çerçevesinde değerlendirilmesini teminen, bölge müdürlükleri tarafından taahhüt kapatma yazısında belirtilir.

(7) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithal edilen eşya, asıl işlem görmüş ürün ve/veya ithal edildiği şekliyle belge/izin süresi içerisinde, ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın gümrük idaresince yerinde tespiti (eşyanın muayenesine ilişkin gümrük mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan koşulları haiz firmaların eşyaları hariç olmak üzere), eşyanın ithali için öngörülen dış ticarete teknik düzenlemeler ve standardizasyon mevzuatı dahil diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili kaydıyla 4458 sayılı Gümrük Kanununun 114 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 207 nci maddesi hükmüne göre serbest dolaşıma girebilir. Bu durumda serbest dolaşıma giren eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleşmesi aranmaz.

(8) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithal edilen eşyanın veya asıl işlem görmüş ürünün, gümrük mevzuatı çerçevesinde belge/izin süresi içerisinde gümrük idaresi gözetiminde imhası, gümrüğe terk edilmesi veya mahrecine iadesi hallerinde, bu eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleştirilmesi aranmaz.

(9) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithal edilen eşyadan elde edilen ikincil işlem görmüş ürünün, belge/izin ihracat taahhüdünün kapatılmasından önce gümrük mevzuatı çerçevesinde gümrük idaresi gözetiminde imhası, gümrüğe terk edilmesi, çıkış hükmünde gümrüğe teslimi veya serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithali hallerinde, bu ürünün ihracatının gerçekleştirilmesi aranmaz. İkincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimine göre ithali halinde, bu ürünün gümrük idaresine teslimi aranmaz ve bu ürüne ilişkin ithalat vergileri, belge/izin kapsamındaki gerçekleşme oranları üzerinden hesaplanan miktar ve birim fiyat esas alınarak tahsil edilir. Ancak, belge kapsamında yurt içi alım yapılması halinde, bu alıma tekabül eden varsa ikincil işlem görmüş ürünün ihracatının gerçekleşmesi aranmaz. Belge kapsamında, bu fıkra hükmü çerçevesinde işlem yapılması halinde bu durum, bölge müdürlüklerince taahhüt kapatma yazısında belirtilir.

(10) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün, başka bir belgenin ithalat bölümünde belirtilen eşya arasında yer alması şartıyla süresi geçerli belge sahibi firmaya/firmalara yurt içinde teslimi halinde, her bir belgenin/izin taahhüt kapatma müracaatının bu Tebliğin 37 nci maddesinde belirtilen süreler içerisinde yapılması kaydıyla, dahilde işleme izin belgelerinin kapatma işlemi aynı anda veya ihracatı gerçekleştiren firmaların belgelerinin kapatılmasını müteakip yurt içinde teslimi yapan firmanın belgesinin/izininin kapatılması suretiyle sonuçlandırılır. İthal lisansı (kota) ve/veya gözetim belgesi gerektiği halde ibraz edilmemesi, varsa ödenmesi gereken telafi edici verginin ödenmemesi veya eksik ihracat gerçekleştirilmesi halinde, tüm mali ve hukuki sorumluluk ithalatı yapan firmaya aittir. Bu durumda, ithalatı yapan firma için bu Tebliğin 32, 33 ve 45 inci maddesi hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. Dahilde işleme izin belgesi sahibi firmalar, katma değer vergisinde tecil-terkin sistemi çerçevesinde yurt içinden temin ettiği malları kullanarak ürettiği malları dahilde işleme izin belgesi sahibi alıcılara katma değer vergisinde tecil-terkin sistemi çerçevesinde yurt içinde teslim edebilir.

(11) İhracat taahhüdü kapatılan dahilde işleme izin belgelerinin/dahilde işleme izinlerinin taahhüt kapatma işlemleri, Bakanlığın (İhracat Genel Müdürlüğü)/Gümrük ve Ticaret Bakanlığının (Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri) uygun görüşüne istinaden kamu kurum ve kuruluşları ile ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerince yapılan maddi hatadan dolayı veya belge/izin kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün herhangi bir sebeple geri getirilmesinden dolayı geri alınabilir. Bu çerçevede, taahhüt kapatma işlemi geri alınan belge/izin kapsamında maddi hatanın giderilmesini veya geri gelen eşyaya ilişkin olarak bu Tebliğin 42 nci maddesinde belirtilen işlemlerin tekemmül ettirilmesini müteakip taahhüt hesabı yeniden kapatılır. Ayrıca, maddi hatanın giderilmesini müteakip ortaya çıkan yeni durumla sınırlı kalmak kaydıyla Bakanlığın (İhracat Genel Müdürlüğü)/Gümrük ve Ticaret Bakanlığının (Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri) uygun görüşüne istinaden yeni işlemler de tekemmül ettirilebilir.

(12) Dahilde işleme izin belgesi sahibi firmalar, kendilerine tebliğ edilen taahhüt hesabının müeyyideli kapatılması işlemine karşı tebliğ tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde Bakanlığa (İhracat

Genel Müdürlüğü) yazılı olarak itiraz edebilirler. Dahilde işleme izinlerine ilişkin müeyyideli kapatma işlemlerine ise, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 242 nci maddesi uyarınca itiraz yoluna başvurulabilir. İtiraz başvurusunda itiraza mesnet teşkil eden tüm bilgi ve belgeler ibraz edilir. İtirazın haklı bulunması durumunda, taahhüt kapatma işlemi Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü)/Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca (Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri) geri alınarak ibraz edilen bilgi ve belgeler de göz önünde bulundurulmak suretiyle yeniden tekemmül ettirilir.

(13) İhracat taahhüdü müeyyideli kapatılan dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında; taahhüt kapatma işlemine karşı itiraz başvurusunda bulunulması durumunda, müeyyide uygulanmasına yönelik işlemlerin ikinci bir bildirim kadar durdurulduğu hususu bu Tebliğin 39 uncu maddesi hükümleri çerçevesinde ilgili mercilere bildirilir.

(14) Dahilde işleme izin belgesi sahibi firmaların grup firmaları tarafından gerçekleştirilen ihracatların, bu maddenin (3) numaralı fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, belge taahhüt hesabının kapatılmasında kullanılması mümkün bulunmaktadır.

(15) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde, dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilen asıl işlem görmüş ürünün, herhangi bir sebeple belge/izin süresi içerisinde geri getirilmesi halinde, geri gelen asıl işlem görmüş ürün belge/izin süresi içerisinde ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için öngörülen dış ticarete teknik düzenlemeler ve standardizasyon mevzuatı dahil diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili kaydıyla 4458 sayılı Gümrük Kanununun 170 inci maddesi ile 207 nci maddesi hükmüne göre serbest dolaşıma girebilir. Bu durumda serbest dolaşıma giren ithal eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleşmesi aranmaz.

Kapatma işleminin bildirileceği merciler

MADDE 39 – (1) Bu Tebliğin 38 inci maddesi hükmü çerçevesinde yapılan kapatma işlemi, dahilde işleme izin belgesinin gönderildiği merciler ve ilgili vergi dairesi ile bankaya bildirilir.

(2) İhracatçı birlikleri genel sekreterliklerince, ek-5 ve ek-6'da yer alan ihracat ve ithalat listeleri ilgili gümrük müdürlüklerine taahhüt kapatma yazısı ekinde gönderilir. Belge kapsamında yurt

içi alım yapılması halinde, kapatma işlemi ilgili kurum ve kuruluşa da bildirilir.

Teminatın/verginin iadesi

MADDE 40 – (1) İhracat taahhüdünün kapatılmasını müteakip;

a) Yurt içi alım yapılan dahilde işleme izin belgesi kapsamında alınan teminatlar T.C. Şeker Kurumunca tespit edilen şeker fabrikalarınca,

b) İthalat yapılan şartlı muafiyet sistemi çerçevesindeki dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında alınan teminatlar ilgili gümrük idaresince,

c) Bu Tebliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne istinaden geri ödeme sistemi çerçevesindeki dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında alınan vergi ilgili gümrük idaresince,

ç) Bu Tebliğin 11 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası hükümlerine istinaden geri ödeme sistemi çerçevesindeki dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında alınan teminat ilgili gümrük idaresince,

ilgili firmaya iade edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Belgenin kaybedilmesi

MADDE 41 – (1) Dahilde işleme izin belgesinin kaybedilmesi halinde, yeni belge düzenlenmesi için kayıp ilanı verilen gazete ile birlikte ilgili bölge müdürlüğüne müracaat edilmesi gerekir. Yapılan değerlendirme sonucunda, "Elektronik ortamda düzenlenmiş belgenin aynısıdır." meşruhatı düşülen belge nüshası, ilgili mercilerce yapılan işlemlerin belgeye işlenmesi kaydıyla düzenlenir ve firmaya verilir.

İhraç edilen işlem görmüş ürünün geri getirilmesi

MADDE 42 – (1) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün, herhangi bir sebeple belge/izin süresi içerisinde geri getirilmesi halinde, ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı çerçevesinde ve süresi geçerli belge/izin kapsamında ihracat nedeniyle varsa yararlanılan hak ve menfaatin bu Tebliğin 8 inci maddesi hükmüne göre teminatının alındığının tevsiki kaydıyla, ilgili gümrük idaresince bu ürünün ithalatına ve ihracatına müsaade edilir. Bu durum, ihracat taahhüdünün kapatılması sırasında değerlendirilmek üzere ilgili bölge müdürlüğüne/gümrük idaresine bildirilir. Bu çerçevede

yapılacak taahhüt kapatma işlemi, bu kapsamdaki geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmaksızın ilgili dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin ihracat taahhüdüne sayılma koşullarına sahip mevcut gümrük beyannameleri ile tekemmül ettirilir. Taahhüt hesabının kapatılması esnasında, ilgili dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmadığı durumda uygulanacak bir müeyyide yoksa taahhüt kapatma işlemi müeyyide uygulanmaksızın tekemmül ettirilir.

(2) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilen ancak, belge/izin süresi sona erdikten veya ihracat taahhüdü kapatıldıktan sonra herhangi bir sebeple geri getirilen ve belge/izin sahibi firma tarafından yeniden ihraç edilecek işlem görmüş ürünün, yeni bir belge/izin kapsamında ayniyet tespiti ve ihracat nedeniyle varsa yararlanılan hak ve menfaatin bu Tebliğin 8 inci maddesi hükmüne göre teminatının alındığının tevsiki kaydıyla, ilgili gümrük idaresince ithalatına müsaade edilir.

(3) İhracat taahhüdü kapatılmış dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün, herhangi bir sebeple geri getirilmesi ve belge/izin sahibi firma tarafından yeniden ihracatının yapılmak istenmemesi halinde, bu durum taahhüt kapatma işleminin yeniden tekemmül ettirilmesini teminen ilgili bölge müdürlüğüne/gümrük idaresine bildirilir. Taahhüt kapatma işleminin yeniden tekemmül ettirilmesi aşamasında, bu madde çerçevesinde, ilgili dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni taahhüt kapatma işleminin bölge müdürlüğüne/gümrük idaresince geri alınması ve yapılan değerlendirme sonucunda, varsa bu ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyanın ithalatında alınmayan verginin bu Tebliğin 45 inci maddesi çerçevesinde geri alındığının ve ihracat nedeniyle yararlanılan hak ve menfaatlerin iade edildiğinin tevsiki kaydıyla, gümrük idaresince işlem görmüş ürünün ithalatına müsaade edilir. Bu çerçevede, yapılacak taahhüt kapatma işlemi, bu kapsamdaki geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmaksızın ilgili dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin ihracat taahhüdüne sayılma koşullarına sahip mevcut gümrük beyannameleri (geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi ihracat taahhüdünden çıkarılarak ilk kapatma işlemine esas teşkil eden gümrük beyannameleri) ile tekemmül

ettirilir. Taahhüt hesabının kapatılması esnasında, ilgili dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmadığı durumda uygulanacak bir müeyyide yoksa taahhüt kapatma işlemi müeyyide uygulanmaksızın tekemmül ettirilir.

İhracatın gerçekleştirilmemesi

MADDE 43 – (1) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihracatı gerçekleştirilmeyen ithal eşyasının, işlem görmüş ürün ve/veya ithal edildiği şekliyle belge/izin sahibi firma ve/veya yan sanayici firmanın stoklarında bulundurulması zorunludur.

(2) Bu Tebliğin 32 nci maddesi hükmü saklı kalmak kaydıyla, şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithal edilen ancak belge/izin süresi içerisinde işlem görmüş ürün olarak belge/izin şartlarına uygun şekilde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihracatı gerçekleştirilemeyen veya serbest bölgelere ihraç edildiği halde en geç belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışı yapılmayan ithal eşyasına ilişkin alınmayan vergi, bu Tebliğin 45 inci maddesi hükmüne göre tahsil edilir.

(3) Ancak, ikinci fıkra hükmü çerçevesinde serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu eşyanın en geç belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde; serbest bölgelerden Yatırım Teşvik Belgesi veya bir başka belge/izin kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine ithalatının yapıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşaya kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanıldığının, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapıldığının, serbest bölgelerden gümrüksüz satış mağazalarına satışının yapıldığının veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapıldığının tevsik edilmesi hallerinde, bu Tebliğin 45 inci maddesi hükmü uygulanmaz.

(4) Geri ödeme sistemi kapsamında ithal edilen ancak belge/izin süresi içerisinde işlem görmüş ürün olarak belge şartlarına uygun şekilde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere (serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu eşyanın en geç belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde; serbest

bölgelerden başka bir ülkeye satışının yapıldığının (bu Tebliğin 11, 12 ve 13 üncü maddeleri çerçevesinde), serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanıldığının, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapıldığının, serbest bölgelerden gümrüksüz satış mağazalarına satışının yapıldığının veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapıldığının tevsik edilememesi halinde) ihracatı gerçekleştirilemeyen ithal eşyasına ilişkin alınan vergi iade edilmez.

(5) Bu Tebliğin 38 inci maddesinin dokuzuncu fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, ikincil işlem görmüş ürünün ihraç edilmemesi halinde, ithal eşyasına ilişkin beyannamenin tescil tarihindeki kur ve vergi oranı veya asıl işlem görmüş ürünün ihraç edilen kısmı oranında ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamenin tescil tarihindeki kur ve vergi oranı esas alınarak hesaplanan verginin, ilgili gümrük idaresine yatırıldığının tevsiki aranır. Aksi takdirde, bu Tebliğin 45 inci maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Geri ödeme sistemi çerçevesinde düzenlenen dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğu'na üye ülkelere veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye işlem görmüş ürün olarak ihraç edilmek üzere ithal edilen ancak süresi içerisinde ihracatı gerçekleştirilmeyen eşyaya ilişkin daha önce alınmayan vergi, bu Tebliğin 45 inci maddesi hükmüne göre tahsil edilir.

Belgenin/iznin iptali

MADDE 44 – (1) Firmanın talep etmesi halinde, kullanılmayan dahilde işleme izin belgesi iptal edilir. İptal müracaatı, elektronik ortamda Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) yapılır.

(2) Bu Tebliğ ve bu Tebliğe istinaden yayımlanacak genelge hükümleri çerçevesinde dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin düzenlenmesine veya revizesine dayanak teşkil etmek üzere ibraz edilmesi gereken bilgi ve belgeler ile belge/izin kapsamında yapılan işlemlerin gerçek dışı olduğunun veya

gerçeği yansıtmadığının yahut belgenin/iznin sahtesinin düzenlendiğinin veya üzerinde tahrifat yapıldığının tespiti halinde, bu Tebliğin 46 ncı maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla ilgili belge Bakanlıkça, izin ise ilgili gümrük idaresince iptal edilir ve ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır. Ayrıca, bu belge/izin sahibi firma adına düzenlenmiş ve düzenlenecek olan belgeler/izinler kapsamında belirtilen tespitin yapılmasını müteakiben 1 (bir) yıl süreyle yapılacak tüm ithalat işlemlerinde (bu firmanın belirtilen tespitin yapıldığı tarihten sonra bir başka firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil), bu Tebliğin 9 uncu maddesinin yedinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, indirimli teminat uygulanmaz.

(3) İptal edilen belge/izin ile ilgili olarak, bu Tebliğin 45 inci maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

(4) İptal edilen dahilde işleme izin belgeleri aylık listeler halinde Resmî Gazete’de yayımlanır. İptal işlemi, ilgili mercilere ve ilgili vergi dairelerine ayrıca bildirilmez ve iptal edilen dahilde işleme izin belgeleri, gerekli işlemler açısından ilgili mercilerce ve ilgili vergi dairelerince Resmî Gazete’den takip edilir.

Dahilde işleme tedbirlerine uyulmaması

MADDE 45 – (1) Dahilde işleme tedbirlerini, dahilde işleme rejimi ve belgede/izinde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak yerine getirmeyenlerden;

a) Şartlı muafiyet sistemi kapsamında ithal edilen ve Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihracatı gerçekleştirilmeyen eşyanın ithali esnasında alınmayan vergi,

b) Şartlı muafiyet sistemi kapsamında ithal edilen ve serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracata konu eşyanın, belge/izin süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde başka bir ülkeye satışının yapılmaması, Yatırım Teşvik Belgesi veya bir başka belge/izin kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine ithalatının yapılmaması, serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanılmaması, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanılmaması, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapılmaması, serbest bölgelerden gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarına satışının yapılmaması veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapılmaması durumunda, bu kapsamdaki ithalat esnasında alınmayan vergi,

c) Belge/izin ihracat taahhüdünün kapatılması aşamasında belge/izin kapsamında izin verilen miktarın üzerinde ithalat yapıldığının tespiti halinde, bu kısma tekabül eden ithalattan doğan vergi,

ç) Belge/izin kapsamında ithal edilen işletme malzemesinin CIF ithal tutarının, gerçekleşen FOB ihraç tutarının %2 (doğal taşlar ile kıymetli maden ve taş ihraç taahhüdü içeren belgelerde %10)'sinden fazla olması halinde, bu oranı aşan kısma tekabül eden ithalatla ilgili alınmayan vergi,

d) Belge/izin kapsamında ithal edilen değişmemiş eşyanın CIF ithal tutarının, gerçekleşen FOB ihraç tutarının %1'inden fazla olması halinde, bu oranı aşan kısma tekabül eden ithalatla ilgili alınmayan vergi,

e) Geri ödeme sistemi çerçevesinde düzenlenen belge/izin kapsamında A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye işlem görmüş ürün olarak ihraç edilmek üzere ithal edilen ancak süresi içerisinde ihracatı gerçekleştirilmeyen eşyaya ilişkin alınmayan vergi,

f) Dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin iptal edilmesi halinde, belge/izin kapsamında varsa alınmayan vergi,

g) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithal edilen eşyanın ihraç edilen işlem görmüş ürünün bünyesinde kullanıldığına ilişkin şartların yerine getirildiğinin Bakanlıkça/Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen şekilde tevsik edilememesi ve bu şartların yerine getirildiğinin belge için Bakanlıkça bu maddenin altıncı fıkrasında belirlenen, izin için Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen diğer şekillerde de tevsik edilememesi halinde eşyanın ithalinde alınmayan vergi,

ithal tarihi itibarıyla 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir. Ayrıca, ithal edilen ve süresi içerisinde ihracatı gerçekleştirilmeyen eşya için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 238 inci maddesi hükmü çerçevesinde müeyyide uygulanır. Dahilde işleme izin belgesinin ihracat taahhüdünün müeyyideli olarak kapatılmasına ilişkin yazıda, bu maddenin hangi fıkrası ve bendine istinaden müeyyide uygulanacağına ilişkin bilgiye, ayrıca

tespit edilmesi halinde müeyyide uygulanması öngörülen ithal eşyasının, ithal edildiği şekliyle ve/veya işlem görmüş ürün olarak ihraç edildiğine, serbest dolaşıma sokulduğuna, gümrük gözetiminde imha edildiğine, gümrüğe terk edildiğine ya da mahrece iade edildiğine yönelik bilgiye de yer verilir.

(2) İkincil işlem görmüş ürüne ilişkin verginin 43 üncü maddenin beşinci fıkrası kapsamında ilgili gümrük idaresine yatırıldığına tevsih edilmemesi halinde, ikincil işlem görmüş ürünün kendisi üzerinden hesaplanan vergi 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir. Ayrıca, ikincil işlem görmüş ürünün kendisi için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 238 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri çerçevesinde vergisi ve cezaları ödenen eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmasının talep edilmesi halinde, ticaret politikası önlemlerinin uygulanması ve eşyanın ithali için öngörülen dış ticarete teknik düzenlemeler ve standardizasyon mevzuatı dahil diğer işlemlerin tamamlanması şartı aranır. Aksi takdirde, bu eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimi dışındaki gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması gerekir.

(4) Ayrıca;

a) Birinci ve ikinci fıkrada sayılan haller dışında, belge/izin kapsamında ithal edilen eşyanın işlem görmüş ürün olarak ihraç edildiğinin tespiti kaydıyla, Bakanlıkça/Gümrük Ticaret Bakanlığınca belirlenen şartlara uyulmaması durumunda,

b) Döviz kullanım oranının aranmayacağı haller haricinde, belge kapsamında ithal edilen eşyanın tamamı ihraç edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılmış olsa dahi döviz kullanım oranının bu Tebliğ'in 17 nci maddesinin dokuzuncu fıkrasında belirlenen oranları geçmesi halinde,

belge/izin sahibi firma adına (bu firmanın başka bir firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil) düzenlenmiş ve düzenlenecek belgeler/izinler kapsamında, Bakanlıkça uygun görüldüğü tarihten itibaren 6 ay süreyle indirimli teminat uygulanmaz. Firmaların bu fıkra kapsamında müteakip ihlallerinde teminat oranı, Bakanlıkça uygun görüldüğü tarihten itibaren ithalattan doğan vergi tutarının 2 (iki) katına kadar arttırılır.

(5) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında Türkiye gümrük bölgesine getirilen eşyanın belge/izin süresinin bitimini takiben 1 (bir) ay içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerin

bitirilmesi, ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu işlemler belge/izin kapsamında değerlendirilir ancak 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde usulsüzlük cezasının iki katı para cezası tahsil edilir. Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında Türkiye gümrük bölgesine getirilen eşyanın belge/izin süresinin bitimini takiben 2 (iki) ay içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerin bitirilmesi, ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu işlemler belge/izin kapsamında değerlendirilir ancak 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde usulsüzlük cezasının dört katı para cezası tahsil edilir.

(6) Birinci fıkranın (g) bendi kapsamında, ithal edilen eşyanın ihraç edilen işlem görmüş ürünün bünyesinde kullanıldığına ilişkin dahilde işleme izin belgesinde yer alan şartların yerine getirildiğinin teknik, bilimsel veya idareden kaynaklanan bir nedenle tespit edilememesi halinde, söz konusu şartın yerine getirildiği, firmanın stok ve muhasebe kayıtları dikkate alınarak düzenlenecek yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilebilir.

Dahilde işleme rejiminde sağlanan hakların kötüye kullanımı

MADDE 46 – (1) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim birimleri ile Bakanlık ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca yapılan inceleme, denetim ve soruşturma sonucunda, gümrük beyannamesi veya eki belgelerin sahte olduğunun veya üzerinde tahrifat yapıldığının ya da gerçeği yansıtmadığının tespiti halinde; bu beyannamenin veya beyanname eki belgelerin dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılıp kullanılmadığına bakılmaksızın ve taahhüt kapatma müracaatı beklenilmeksizin beyanname kapsamı ihracata tekabül eden ithalata ilişkin vergi, bu Tebliğin 45 inci maddesi hükümleri çerçevesinde tahsil edilerek ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır ve bu beyanname ihracat taahhüt hesabının kapatılmasında değerlendirmeye alınmaz.

(2) Bu gümrük beyannamesinde kayıtlı dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni sahibi firma adına ve/veya aracı ihracatçı firma adına düzenlenmiş ve düzenlenecek olan belgeler/izinler kapsamında belirtilen tespitin Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) intikalini müteakiben Bakanlıkça (İhracat Genel

Müdürlüğü) uygun görüldüğü tarihten itibaren 1 (bir) yıl süreyle yapılacak tüm ithalat işlemlerinde (bu firmaların belirtilen tespitin yapıldığı tarihten sonra bir başka firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil), bu Tebliğin 9 uncu maddesinin yedinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, indirimli teminat uygulanmaz. Ayrıca; aracı ihracatçı, beyanname konusu işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyanın ithalatı esnasında alınmayan vergiden, belge/izin sahibi firma ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

(3) Ancak, gümrük beyannamesi ve eki belgeler üzerindeki tahrifatın belge/izin sahibi firma tarafından yapılmadığının kesinleşmiş mahkeme kararı ile tespiti kaydıyla, bu işlemin dahilde işleme rejimi çerçevesinde firmaya herhangi bir menfaat sağlamadığı ve yapılan ihracatın gerçek olduğunun tespiti halinde, birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(4) İhraç edilen ürün bünyesinde taahhüt edilenden daha az ithal ürün kullanılması nedeniyle gerçeği yansıtmadığı tespit edilen gümrük beyannamesi kapsamında ihracı gerçekleşmediği tespit edilen ithal eşyasına ilişkin alınmayan vergi, bu Tebliğin 45 inci maddesi hükümleri çerçevesinde tahsil edilir. Bu durumda, bu maddenin birinci fıkrası uygulanmaz.

(5) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim birimleri ile Bakanlık ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca yapılan inceleme, denetim ve soruşturma sonucunda, dahilde işleme rejimi uyarınca firmanın veya yan sanayicisinin stoklarında bulunması gereken ithal eşyasının işlem görmüş ürün veya ithal edildiği şekliyle stoklarında bulunmadığının tespit edilmesi durumunda stokta bulunmayan eşya ile ilgili olarak 45 inci madde hükümleri uygulanır ve ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır. Dahilde işleme rejimi uyarınca firmanın veya yan sanayicisinin stoklarında bulunması gereken ithal eşyasının işlem görmüş ürün veya ithal edildiği şekliyle stoklarında bulunmadığının kapatma müracaatından önce tespit edilmesi durumunda, taahhüt kapatma müracaatı beklenilmeksizin, stokta bulunmayan eşyaya ilişkin verginin, bu Tebliğin 45 inci maddesi hükümleri çerçevesinde tahsilatının yapılmasını teminen Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bildirimde bulunulur. Ayrıca, bu belge/izin sahibi firma adına düzenlenmiş ve düzenlenecek olan belgeler/izinler kapsamında belirtilen tespitin yapılmasını müteakiben 1 (bir) yıl süreyle yapılacak tüm ithalat işlemlerinde (bu firmanın belirtilen tespitin

yapıldığı tarihten sonra bir başka firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil), bu Tebliğin 9 uncu maddesinin yedinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, indirimli teminat uygulanmaz.

(6) Bu maddede belirtilen hakların kötüye kullanıldığına ilişkin hallerin tespiti durumunda, ilgili belgeye/izne herhangi bir ek süre verilmez.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Denetim

Denetim

MADDE 47 – (1) Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar, dahilde işleme tedbirlerini, dahilde işleme rejiminde ve belgede/izinde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak tatbik ederler. Bakanlık, bu Tebliğde belirtilen tedbirlerin uygulanmasına ilişkin her türlü denetimi ve düzenlemeyi yapabilir; ilgili firma, kamu kurum ve kuruluşları ile bankalardan bilgi ve belge isteyebilir ve gerekli önlemleri alabilir.

(2) Bakanlık ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı denetim birimleri; ilgili bakanlık müfettişleri ve kontrolörleri; Bakanlık, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve bölge müdürlükleri elemanları dahilde işleme tedbirlerinin dahilde işleme rejiminde ve belgede/izinde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak yerine getirilip getirilmediğinin kontrolü amacıyla firma tesislerini denetleyebilirler. İlgili tüm kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar da kendi özel kanunları çerçevesinde denetim yapabilirler.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Uygulama

MADDE 48 – (1) Henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış olan dahilde işleme izin belgelerine/dahilde işleme izinlerine, bu Tebliğin lehe olan hükümleri uygulanır.

(2) Bu Tebliğde gümrük beyannamesi aslının arandığı durumlarda, ilgili gümrük beyannamesi aslı aranmaksızın elektronik ortamda yer alan bilgiler, dahilde işleme izin belgesi ile ilgili işlemlerde esas alınır. Ayrıca, bu Tebliğde beyanname aslı üzerine meşruhat düşülmesi gerektiği belirtilen durumlarda, meşruhat, ilgili kurum tarafından elektronik ortamda düşülür.

Yetki

MADDE 49 – (1) Bakanlık bu Tebliğ hükümlerine istinaden, dahilde işleme rejimi ile ilgili usul ve esaslara ilişkin genelgeler çıkarmaya, izin ve talimat vermeye, özel ve zorunlu durumları

inceleyip sonuçlandırmaya, uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlenmeye ve bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla elektronik ortamda yapılan işlemlerde yaşanacak teknik düzeydeki aksaklıklar nedeniyle uygulamada yaşanabilecek sorunları gidermeye yönelik uygulama usul ve esaslarını belirlemeye yetkilidir.

(2) Dahilde işleme izin belgesinin taahhüt kapatma veya iptal işlemlerini geri almaya Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü); dahilde işleme izninin taahhüt kapatma veya iptal işlemlerini geri almaya ise Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri) yetkilidir. Taahhüt kapatma veya iptal işlemleri geri alınan belgenin/iznin ihracat taahhüdünün kapatılması durumunda; belge/izin kapsamında müeyyide uygulanmakla birlikte henüz tahsilatı yapılmamış (amme alacağının asli ve/veya ferilerinin tahsil edilmemiş olması) kısım için ithalat esnasında alınan teminatlar ilgili gümrük idaresince belge/izin sahibi firmaya iade edilir, ancak belge/izin kapsamında müeyyide uygulanmış ve daha önce tahsil edilmiş tutarlar (amme alacağının asli ve/veya ferilerinin tahsil edilmiş olması) taahhüt kapatma işlemini müteakip ilgili belge/izin sahibi firmaya iade edilmez. İptal işlemleri geri alınan firmalar adına düzenlenmiş ve düzenlenecek olan dahilde işleme izin belgeleri kapsamında 6 (altı) ay süreyle yapılacak tüm ithalat işlemlerinde (bu firmaların geri alma işlemi tesis edilen dahilde işleme izin belgesi ve bu firmanın geri alma işleminden sonra bir başka firmanın belgesine yan sanayici olarak eklenmesi dahil), indirimli teminat uygulanmaz.

(3) Bakanlık, gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası veya onaylanmış kişi statü belgesine sahip kişiler ile Bakanlıkça belirlenecek kriterleri yerine getiren diğer kişiler için dahilde işleme rejimi hükümlerinin kolaylaştırılması amacıyla genelge ve talimat ile düzenleme yapmaya yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 27/1/2005 tarihinden önce, süresi içerisinde taahhüt kapatma müracaatı yapılmaması nedeniyle resen kapatılan veya iptal edilen ve bu suretle uygulanan müeyyidenin kısmen tahsil edildiği dahilde işleme izin belgesi kapsamında ithal edilen eşyanın işlem görmüş ürün olarak belge süresi içerisinde ihraç edildiğinin ilgili gümrük idaresinden teyit edilmesi ve resen kapatma veya iptal işleminin Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) tarafından geri alınması kaydıyla belge ihracat

taahhütleri, bu ihracata tekabül eden ithal eşyasına müeyyide uygulanmaksızın, ilgili bölge müdürlüğü tarafından kapatılır.

(2) Birinci fıkra hükmü çerçevesinde ihracat taahhüdü kapatılan dahilde işleme izin belgesi kapsamında, henüz tahsilatı yapılmamış (amme alacağının asli ve ferilerinin tahsil edilmemiş olması) kısım için ithalat esnasında alınan teminatlar ilgili gümrük idaresince belge sahibi firmaya iade edilir. Ancak, belge kapsamında daha önce tahsil edilmiş tutarlar (amme alacağının asli ve/veya ferilerinin tahsil edilmiş olması) taahhüt kapatma işlemini müteakip ilgili belge sahibi firmaya iade edilmez.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 27/1/2005 tarihinden itibaren düzenlenen ancak elektronik ortamda düzenlenmemiş bulunan dahilde işleme izin belgesi ihracat taahhüdünün kapatılması esnasında ibraz edilen ilgili ihracata ilişkin gümrük beyannamesi aslı üzerinde belge sayısının yer almaması ve bu nedenle ilgili gümrük beyannamesinin belge ihracat taahhüdüne saydırılmaması durumunda, yeniden ihracat gerçekleştirilebilmesi için henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış olan ilgili belgeye, bu Tebliğin yürürlük tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde gerekli bilgi ve belgelerle birlikte ilgili bölge müdürlüğüne müracaat edilmesi kaydıyla, bu Tebliğin yürürlük tarihinden itibaren azami 4 (dört) aya kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilebilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen sürede yapılmayan müracaat değerlendirilmeye alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce düzenlenen dahilde işleme izin belgelerinin/dahilde işleme izinlerinin düzenlendikleri tarihte yürürlükte bulunan Tebliğ hükümleri; münhasıran anılan dahilde işleme izin belgelerine/dahilde işleme izinlerine uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) 20/12/2006 tarihinden itibaren düzenlenmiş ve belge süresi sona ermiş dahilde işleme izin belgeleri kapsamında bu Tebliğin 21, 23 ve 26 ncı maddeleri hükmünden daha önce yararlanamamış firmaların, İhracat 2007/7 sayılı Tebliğin yürürlük tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa müracaat etmeleri gerekmektedir. Bu durumdaki dahilde işleme izin belgelerine, firma müracaatına istinaden tesis edilecek işlem tarihinden itibaren ilgili ek süreler verilebilir. Ancak bu Tebliğin 22 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında belirtilen ek süre, belge süresi sonundan itibaren verilir.

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) 27/12/2006 tarihli ve 5569 sayılı Kanun çerçevesindeki finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine göre borçları yeniden yapılandırılan ve yeni bir itfa planına bağlanan borçlular adına, 30/12/2006 tarihinden önce düzenlenen dahilde işleme izin belgelerine/dahilde işleme izinlerine (müeyyide uygulanan ancak vergileri tahsil edilmeyen belgeler/izinler dahil), belge sahibi firmanın elektronik ortamda müracaat [elektronik ortamda düzenlenmemiş bulunan belgeler açısından ilgili bölge müdürlüğü aracılığıyla Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) müracaat]/izin sahibi firmanın ise ilgili gümrük idaresi aracılığıyla Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) müracaat tarihinden itibaren 18 (onsekiz) ayı aşmamak üzere sözleşme süresi kadar süre verilir.

(2) Bu kapsamda ek süre verilen dahilde işleme izin belgelerinin/dahilde işleme izinlerinin ihracat taahhütleri; belge/izin sahibi firma, bu firmanın grup firmaları veya ilgili sözleşmede belirtilen borçlular ve müşterek borçlu müteselsil kefiller tarafından yapılan ihracat ile kapatılabilir. Ancak, ihracat taahhütlerinin belge/izin sahibi firmanın grup firmaları veya ilgili sözleşmede belirtilen borçlular ve müşterek borçlu müteselsil kefiller tarafından yapılan ihracat ile kapatılmasında 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümleri saklıdır.

GEÇİCİ MADDE 6 – (1) Belge süresi sona ermiş ancak henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış dahilde işleme izin belgesinin orijinal süresinin uzatılmış olması halinde, belge süresi sonundan itibaren belge orijinal süresinin uzatılmasına ilişkin işlemin yapıldığı tarihe kadar gerçekleştirilen ihracata ilişkin gümrük beyannamesi, üzerinde belge sahibi firmanın unvanının veya belge sayısının yer alması ve belge ihracat taahhüdüne saydırılmasına ilişkin diğer şartların saklı kalması kaydıyla ilgili belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılabilir.

GEÇİCİ MADDE 7 – (1) 1/3/2008 tarihinden önce süresi sona eren ve bu Tebliğ'in 21 ila 26 ncı maddelerine istinaden münferiden ek süre müracaatında bulunan dahilde işleme izin belgesi kapsamında, ek süre müracaatında bulunan tarih ile ek süre müracaatının uygun görüldüğü tarih arasında gerçekleştirilen ihracata ilişkin gümrük beyannamesi, üzerinde belge sahibi firmanın unvanının veya belge sayısının yer alması ve belge ihracat taahhüdüne saydırılmasına ilişkin diğer şartların saklı

kalması kaydıyla ilgili belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılabilir.

GEÇİCİ MADDE 8 – (1) 1/1/2008 tarihinden önce düzenlenmiş dahilde işleme izin belgelerine (müeyyideleri tahsil edilmeyen dahilde işleme izin belgeleri dahil); ihracata ilişkin bir gümrük beyannamesinin belge ihracat taahhüdüne saydırılmasına ilişkin diğer şartlar saklı kalmak kaydıyla ilgili belge sayısı veya satır kodu bulunmaması nedeniyle belge ihracat taahhüdüne saydırılmayan ihracata ilişkin gümrük beyannameleri dikkate alınarak, yeniden ihracat gerçekleştirilebilmesi için bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde gerekli bilgi ve belgelerle birlikte elektronik ortamda müracaat edilmesi (elektronik ortamda düzenlenmemiş bulunan dahilde işleme izin belgeleri açısından ilgili bölge müdürlüğüne müracaat edilmesi) kaydıyla, bu ek süre müracaatının uygun görüldüğü tarihten itibaren azami 4 (dört) aya kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 9 – 1/1/2008 tarihinden önce düzenlenmiş dahilde işleme izin belgelerine (müeyyideleri tahsil edilmeyen dahilde işleme izin belgeleri dahil); ihracata ilişkin bir gümrük beyannamesinin belge ihracat taahhüdüne saydırılmasına ilişkin diğer şartlar saklı kalmak kaydıyla ilgili belge sayısı veya satır kodu bulunmaması nedeniyle belge ihracat taahhüdüne saydırılmayan ihracata ilişkin gümrük beyannameleri dikkate alınarak, yeniden ihracat gerçekleştirilebilmesi için bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde gerekli bilgi ve belgelerle birlikte elektronik ortamda müracaat edilmesi (elektronik ortamda düzenlenmemiş bulunan dahilde işleme izin belgeleri açısından ilgili bölge müdürlüğüne müracaat edilmesi) ve Geçici 8 inci madde kapsamında ek süre imkanından yararlanılmamış olması kaydıyla, bu ek süre müracaatının uygun görüldüğü tarihten itibaren azami 4 (dört) aya kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 10 – 27/1/2005 tarihinden önce düzenlenen dahilde işleme izin belgeleri kapsamında gümrük idarelerince ithaline izin verilen eşyanın belge ihracat taahhüdünde yer alan işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılıp belge süresi içerisinde ihraç edildiğinin tevsiki kaydıyla, ilgili belgelerin ihracat taahhüdü müeyyide uygulanmaksızın kapatılır.

GEÇİCİ MADDE 11 – (1) Dünya genelinde yaşanan ekonomik kriz nedeniyle, bu maddenin yürürlüğe giriş tarihinden önce

düzenlenmiş ve henüz ihracat taahhüt hesabı kapatılmamış dahilde işleme izin belgelerine, sadece belge kapsamındaki eksik ihracatın tamamlanmasını teminen;

a) Belge süresi sona ermiş belgeler için, bu maddenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa müracaat edilmesi (elektronik ortamda düzenlenmemiş bulunan dahilde işleme izin belgeleri açısından ilgili bölge müdürlüğüne müracaat edilmesi) kaydıyla,

b) Belge süresi sona ermemiş belgeler için ise, en geç belge süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa müracaat edilmesi (elektronik ortamda düzenlenmemiş bulunan dahilde işleme izin belgeleri açısından ilgili bölge müdürlüğüne müracaat edilmesi) kaydıyla,

bu ek süre müracaatının uygun görüldüğü tarihten itibaren, belge orijinal süresini aşmamak üzere azami 6 (altı) aya kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilir.

GEÇİCİ MADDE 12 – (1) Dünya genelinde yaşanan ekonomik kriz nedeniyle, bu maddenin yürürlüğe giriş tarihinden önce düzenlenmiş ve henüz ihracat taahhüt hesabı kapatılmamış dahilde işleme izinlerine, izin kapsamındaki eksik ihracatın tamamlanmasını teminen;

a) İzin süresi sona ermiş izinler için, bu maddenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde ilgili gümrük idaresine müracaat edilmesi kaydıyla,

b) İzin süresi sona ermemiş izinler için ise, en geç izin süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde ilgili gümrük idaresine müracaat edilmesi kaydıyla,

bu ek süre müracaatının uygun görüldüğü tarihten itibaren, izin orijinal süresini aşmamak üzere azami 6 (altı) aya kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilir.

GEÇİCİ MADDE 13 – (1) Dünya genelinde yaşanan ekonomik kriz nedeniyle, 24/12/2008 tarihinden önce düzenlenmiş ve belge süresi sona ermekle birlikte ihracat taahhüt hesabı henüz kapatılmamış dahilde işleme izin belgelerine, Geçici 11 inci madde kapsamında ek süre imkanından yararlanılmamış olunması ve bu maddenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde elektronik ortamda düzenlenmiş dahilde işleme izin belgeleri açısından elektronik ortamda Bakanlığa; elektronik ortamda düzenlenmemiş bulunan dahilde işleme izin belgeleri açısından ilgili bölge müdürlüğüne müracaat edilmesi kaydıyla, bu ek süre

müracaatının uygun görüldüğü tarihten itibaren, sadece belge kapsamındaki eksik ihracatın tamamlanmasını teminen belge orijinal süresini aşmamak üzere azami 6 (altı) aya kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilir.

GEÇİCİ MADDE 14 – (1) 27/1/2005 tarihinden sonra düzenlenmiş ve taahhüt hesabı müeyyideli kapatılmış/resen kapatılmış dahilde işleme izin belgeleri, 17/1/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Dahilde İşleme Rejimi Kararının 26 ncı maddesi hükümlerinin saklı kalması, bu Tebliğin 46 ncı maddesi kapsamında herhangi bir inceleme ve/veya soruşturma nedeniyle müeyyide uygulanmamış olması, müeyyideli kapatılmış/resen kapatılmış belgeler için belge süresi içerisinde usulüne uygun olarak gerçekleştirilmiş ihracatın tevsik edilmesi ve bu maddenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde ilgili bölge müdürlüğüne müracaat edilmesi kaydıyla açılır ve ilgili belgeye taahhüt kapatma/resen kapatma işleminin geri alındığı tarih itibarıyla sadece belge kapsamındaki eksik ihracatın tamamlanmasını teminen azami 3 (üç) aya kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilir. Bu ek süre imkanından yararlanan firmalar, bu Tebliğ kapsamında varsa başka ek süre hakkında yararlanamaz.

GEÇİCİ MADDE 15 – (1) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında 1/4/2008-31/12/2008 tarihleri arasında ithal edilen Gümrük Tarife Cetvelinin 72 ila 79 uncu fasıllarında yer alan eşyanın değerinin belge kapsamındaki toplam ithalat değerinin % 35'inden fazla olması halinde, ithaline izin verilen eşyanın belge ihracat taahhüdünde yer alan işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılıp belge süresi içerisinde ihraç edildiğinin tevsiki kaydıyla, ilgili belgelerin ihracat taahhüdü döviz kullanım oranı aranmaksızın kapatılır.

GEÇİCİ MADDE 16 – (1) Elektronik ortamda düzenlenmemiş olan dahilde işleme izin belgesi kapsamında elektrik enerjisi ihracat taahhüdü bulunması halinde, bu ihracata ilişkin gümrük beyannamesi üzerinde ilgili imalatçı firma unvanının veya ilgili belge sayısının yer alması kaydıyla ilgili belge ihracat taahhüt hesabı, TEİAŞ bünyesindeki Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi'nden teyidi alınan fatura bilgileri esas alınarak kapatılabilir.

GEÇİCİ MADDE 17 – (1) Dünya genelinde yaşanan ekonomik krizin etkilerinin devam etmesi nedeniyle, 1/1/2007-30/6/2009 tarihleri arasında düzenlenmiş ve henüz ihracat taahhüt hesabı

kapatılmamış dahilde işleme izin belgelerine, sadece belge kapsamındaki eksik ihracatın tamamlanmasını teminen;

a) Belge süresi sona ermiş belgeler için, bu maddenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa müracaat edilmesi kaydıyla,

b) Belge süresi sona ermemiş belgeler için ise, en geç belge süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa müracaat edilmesi kaydıyla,

bu ek süre müracaatının uygun görüldüğü tarihten itibaren, belge orijinal süresini aşmamak üzere azami 6 (altı) aya kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilir.

GEÇİCİ MADDE 18 – (1) 1/1/2010 tarihinden önce düzenlenmiş ve henüz ihracat taahhüt hesabı kapatılmamış dahilde işleme izin belgelerine; ihracata ilişkin bir gümrük beyannamesinin belge ihracat taahhüdüne saydırılmasına ilişkin diğer şartlar saklı kalmak kaydıyla, ilgili belge sayısı veya satır kodu bulunmaması nedeniyle belge ihracat taahhüdüne saydırılmayan ihracata ilişkin gümrük beyannamelerinin istatistiki kıymet tutarı kadar yeniden ihracat gerçekleştirilebilmesi için bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde gerekli bilgi ve belgelerle birlikte elektronik ortamda müracaat edilmesi (elektronik ortamda düzenlenmemiş bulunan dahilde işleme izin belgeleri açısından ilgili bölge müdürlüğüne müracaat edilmesi) halinde, bu ek süre müracaatının uygun görüldüğü tarihten itibaren, belge orijinal süresini aşmamak üzere azami 6 (altı) aya kadar haklı sebebe ilişkin ek süre verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 19 – (1) 22/8/2010 tarihinden önce düzenlenen ve henüz ihracat taahhüt hesabı kapatılmamış ikincil işlem görmüş tarım ürünü taahhüdü içeren dahilde işleme izin belgelerine bu Tebliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi ile 38 inci maddesinin dördüncü fıkrasının uygulanması bakımından, 22/8/2010 tarihinde yapılan değişiklik öncesi uygulanan Dahilde İşleme Rejimi mevzuatının lehe olan hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 20 – (1) Bu maddenin yürürlüğe giriş tarihinden önce belge süresi sona eren ancak henüz ihracat taahhüt hesabı kapatılmamış dahilde işleme izin belgesi sahibi firma hakkında belge süresi içinde verilmiş iflasın ertelenmesi kararı bulunması halinde, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde mahkeme kararıyla birlikte elektronik ortamda

Bakanlığa (elektronik ortamda düzenlenmemiş bulunan belgeler açısından ilgili bölge müdürlüğü aracılığıyla Bakanlığa) müracaat edilmesi kaydıyla, Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) tarafından uygun görüldüğü tarihten itibaren mücbir sebep ile fevkalade hal süresi dikkate alınarak dahilde işleme izin belgesine ilave süre verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 21 – (1) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında 1/1/2008-31/12/2008 tarihleri arasında ithal edilen Gümrük Tarife Cetvelinin 72 ila 79 uncu fasıllarında yer alan eşyanın değerinin belge kapsamındaki toplam ithalat değerinin %35'inden fazla olması halinde, ithaline izin verilen eşyanın belge ihracat taahhüdünde yer alan işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılıp belge süresi içerisinde ihraç edildiğinin tevsiki kaydıyla, ilgili belgelerin ihracat taahhüdü döviz kullanım oranı aranmaksızın kapatılır.

GEÇİCİ MADDE 22 – (1) Bu maddenin yayımı tarihinden önce düzenlenmiş ve henüz ihracat taahhüt hesabı kapatılmamış dahilde işleme izin belgelerine, bu Tebliğin 17 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası ile 45 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin uygulanması bakımından, bu maddenin yayımı tarihi öncesi uygulanan Dahilde İşleme Rejimi mevzuatının lehe olan hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 23 – (1) 24 üncü maddenin üçüncü fıkrası ile geçici 18 inci madde kapsamında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar verilen ek sürelerde yine bu maddelerde belirtilen şartlar saklı kalmak kaydıyla, 1000 rejim kodu ile gerçekleştirilen ihracata ilişkin gümrük beyannameleri değerlendirilebilir.

Resen kapatmalara ilişkin geçici uygulama

GEÇİCİ MADDE 24 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen ve süresi içerisinde taahhüt kapatma müracaatı yapılmaması nedeniyle resen kapatılan dahilde işleme izin belgeleri ile ilgili olarak belge sahibi firmalarca, resen kapatmanın geri alınmasını teminen, bu maddenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 3 (üç) ay içerisinde bu Tebliğ eki ek-3'te belirtilen bilgi ve belgeler ile birlikte ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine müracaat edilmesi ve belge süresi içerisindeki ihracatın tevsik edilmesi durumunda, uygun görülen müracaatlar Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) intikal ettirilir. Bakanlıkça resen kapatma işleminin geri alınmasının uygun görüldüğünün İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine bildirilmesi halinde, İhracatçı

Birlikleri Genel Sekreterliklerince resen kapatma işlemi geri alınır ve aynı gün belge sahibi firma tarafından elektronik ortamda taahhüt hesabının kapatılmasına ilişkin müracaat yapılır. Bu geri alma işlemi İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerince Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü), Gümrük ve Ticaret Bakanlığına (Gümrükler Genel Müdürlüğü), DİR Otomasyon Sisteminde düşümü yapılmış ithalata ait gümrük beyannamesinin tescil edildiği gümrük idaresine ve ilgili vergi dairesine yazılı olarak duyurulur.

(2) Resen kapatma işleminin geri alınmasından önce dahilde işleme izin belgesi kapsamında uygulanan müeyyidenin tamamı veya bir kısmı tahsil edilmişse, resen kapatma işlemi geri alınan belgenin taahhüt hesabının kapatılmasını müteakip, müeyyidenin tahsil edilmiş olan kısmı ilgili belge sahibi firmaya iade edilmez. Bu husus hem resen kapatma işleminin geri alındığının ilgili birimlere bildirilmesine ilişkin yazıda hem de taahhüt hesabının kapatılmasına ilişkin yazıda belirtilir.

Belgeden belgeye teslim ilişkili geçici uygulama

GEÇİCİ MADDE 25 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen dahilde işleme izin belgeleri kapsamında, dahilde işleme izin belgesi sahibi bir firma tarafından katma değer vergisinde tecil-terkin sistemi çerçevesinde alım yapılmışsa, bu alıma konu eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün yine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar başka bir belgeye tesliminin yapılması halinde, ilgili teslim faturası birinci belgenin ihracatı kapsamında değerlendirilir.

Döviz kullanım oranına ilişkin geçici uygulama

GEÇİCİ MADDE 26 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen, ihracat ve ithalat işlemleri kısmen ya da tamamen gerçekleştirilen dahilde işleme izin belgeleri için, Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) uluslararası emtia piyasalarındaki konjonktürel fiyat dalgalanmalarından dolayı bu oranları dönemsel ve sektörel olarak yükseltmeye veya düşürmeye yetkilidir. Bu durumda, Tebliğin 45 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin tatbikinde, belirlenen yeni döviz kullanım oranı esas alınır.

Bazı özel şartların yerine getirilememesi durumuna ilişkin geçici uygulama

GEÇİCİ MADDE 27 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen dahilde işleme izin belgelerinde (taahhüt

hesapları kapatılan ancak müeyyideleri tahsil edilmeyen belgeler dahil) ayniyet ve/veya ekspertiz raporu aranmasına, dönemsel ithalat kısıtlaması uygulanmasına ya da önceden ihracata tekabül eden miktarı aşmamak üzere ithalat yapılabilmesine ilişkin özel şartların bu maddenin yürürlük tarihinden önce yerine getirilememiş olması durumunda; belge kapsamında ithal edilen eşyanın ihraç edilen işlem görmüş ürünün bünyesinde kullanıldığıнын yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilmesi kaydıyla, söz konusu özel şartların yerine geldiği kabul edilebilir.

Haklı sebebe istinaden ek süre verilmesi

GEÇİCİ MADDE 28 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş ve ihracat taahhüt hesabı henüz kapatılmamış dahilinde işleme izin belgeleri kapsamında, önceden ihraç edilen eşyanın, ithal eşyasının işlenmesi suretiyle elde edilecek ihraç eşyası ile asgari 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu, ticari kalite ve teknik özellikler itibarıyla aynı veya daha ileri nitelikleri taşıması kaydıyla, ihraç edilen eşyanın elde edilmesinde kullanılmayan ancak belge sahibi firmanın stoklarında bulunan ve bu durumu yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilen ithal eşyasının ihraç eşyası bünyesinde kullanılıp ihraç edilmesini teminen, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 (bir) ay içerisinde elektronik ortamda müracaat edilmesi halinde, bu ek süre müracaatının uygun görüldüğü tarihten itibaren belge orijinal süresinin yarısı kadar haklı sebebe ilişkin olarak dahilinde işleme izin belgelerine ek süre verilebilir.

(2) Bu kapsamda verilen ek süre içerisinde, yeminli mali müşavir raporuyla stoklarında bulunduğu tespit edilen ithal eşyasına tekabül eden işlem görmüş ürünün ihracatı dahilinde işleme izin belgesi taahhüt hesabına sayılır.

Döviz kullanım oranına ilişkin geçici uygulama

GEÇİCİ MADDE 29 – (1) Bu Tebliğin 17 nci maddesinin onuncu fıkrası hükmü bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen (taahhüt hesapları kapatılan ancak müeyyideleri tahsil edilmeyen belgeler dâhil) dâhilinde işleme izin belgeleri için de uygulanabilir.

Dahilde işleme izin belgeleri/dahilde işleme izinlerine ilişkin ek süre başvuruları

GEÇİCİ MADDE 30 – (1) Bu maddenin yürürlük tarihinden önce düzenlenmiş ve ihracat taahhüt hesabı henüz kapatılmamış olan dahilinde işleme izin belgelerine/dahilde işleme izinlerine bu Tebliğ

ile sağlanan ek sürelerden faydalanmak amacıyla, bu Tebliğde belirtilen süreler içinde başvuruda bulunamamış veya başvuruda bulunmakla birlikte başvuruları reddedilmiş olan firmaların, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 (üç) ay içinde elektronik ortamda Bakanlığa/Gümrük ve Ticaret Bakanlığına başvurmaları kaydıyla bu Tebliğ kapsamında belirtilen ek sürelere ilişkin talepleri değerlendirmeye alınır.

GEÇİCİ MADDE 31 - (1) 26/11/2017 tarihinden önce düzenlenen dahilde işleme izin belgeleri/dahilde işleme izinleri kapsamında (taahhüt hesapları kapatılan ancak müeyyideleri tahsil edilmeyen belgeler/izinler dahil);

a) İkincil işlem görmüş ürüne ilişkin yükümlülüklerin ihlali halinde, bu Tebliğin 45 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde işlem yapılır.

b) Belge/izinde kayıtlı miktarın üzerinde ithalat yapılmış olması halinde, ithal edilen eşyanın işlem görmüş ürün olarak ihraç edildiğinin tespiti ve ihracat taahhüdünün kapatılmasına ilişkin diğer şartlar saklı kalmak kaydıyla, belge/izin ihracat taahhüdü müeyyide uygulanmaksızın kapatılır.

c) İthal edilen eşyanın ihraç edilen işlem görmüş ürünün bünyesinde kullanıldığına ilişkin olarak Bakanlıkça/Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen şartların yerine getirildiğinin tevsik edilememesi halinde, belgelerin/izinlerin ihracat taahhüdü, bu Tebliğin 45 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi çerçevesinde işlem yapılarak kapatılır. Ayrıca, ithal edilen ve süresi içerisinde ihracatı gerçekleştirilmeyen eşya için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 238 inci maddesi hükmü çerçevesinde müeyyide uygulanır.

ç) Bu Tebliğin 45 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan haller dışında Bakanlıkça/Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen şartların ihlali halinde, ithal edilen eşyanın işlem görmüş ürün olarak ihraç edildiğinin tespiti kaydıyla, bu Tebliğin 45 inci maddesinin dördüncü fıkrası uygulanır.

d) İthal edilen eşyanın tamamı ihraç edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılmış olsa dahi döviz kullanım oranının bu Tebliğle belirlenen oranları geçmesi halinde, bu Tebliğin 45 inci maddesinin dördüncü fıkrası uygulanır.

e) İhraç edilen ürün bünyesinde taahhüt edilenden daha az ithal ürün kullanılması nedeniyle gerçeği yansıtmadığı tespit edilen

gümrük beyannamesi veya beyanname eki belgeler hakkında bu Tebliğin 46 ncı maddesinin dördüncü fıkrası uygulanır.

Dahilde işleme izin belgeleri/dahilde işleme izinlerine ilişkin ek süre başvuruları

GEÇİCİ MADDE 32 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş dahilde işleme izin belgelerine/dahilde işleme izinlerine (taahhüt hesapları kapatılan ancak müeyyideleri henüz tahsil edilmeyenler dahil), bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içerisinde Bakanlığa/Gümrük ve Ticaret Bakanlığına müracaatta bulunulması kaydıyla, bu müracaatın uygun görüldüğü tarihten itibaren belge/izin orijinal süresinin yarısını geçmemek üzere ilave süre verilir.

Dahilde işleme izin belgeleri/dahilde işleme izinlerine ilişkin ek süre başvuruları

GEÇİCİ MADDE 33 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş ihracat taahhüt hesabı henüz kapatılmamış dahilde işleme izin belgeleri/dahilde işleme izinleri ile ihracat taahhüt hesabı müeyyideli olarak kapatılmış ancak müeyyidesi kısmen de olsa tahsil edilmemiş olan dahilde işleme izin belgelerine/dahilde işleme izinlerine, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içerisinde Bakanlığa müracaatta bulunulması kaydıyla, bu müracaatın uygun görüldüğü tarihten itibaren belge/izin orijinal süresinin yarısını geçmemek üzere ilave süre verilir.

Dahilde işleme izin belgeleri/dahilde işleme izinlerine ilişkin ek süre başvuruları

GEÇİCİ MADDE 34 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş ihracat taahhüt hesabı henüz kapatılmamış dahilde işleme izin belgeleri/dahilde işleme izinleri ile ihracat taahhüt hesabı müeyyideli olarak kapatılmış ancak müeyyidesi kısmen de olsa tahsil edilmemiş olan dahilde işleme izin belgelerine/dahilde işleme izinlerine, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 (altı) ay içerisinde Bakanlığa müracaatta bulunulması kaydıyla, bu müracaatın uygun görüldüğü tarihten itibaren belge/izin orijinal süresinin yarısını geçmemek üzere ilave süre verilir.

Döviz kullanım oranına ilişkin geçici uygulama

GEÇİCİ MADDE 35 – (1) Bu Tebliğin 17 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası hükmü bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra düzenlenen dâhilde işleme izin belgeleri için uygulanır.

Dahilde işleme izin belgeleri/dahilde işleme izinlerine ilişkin ek süre başvuruları

GEÇİCİ MADDE 36 – (1) Dünya genelinde yaşanan yeni koronavirüs (Covid 19) salgını nedeniyle ihracat taahhütlerini yerine getiremeyen firmalara yönelik olarak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş ihracat taahhüt hesabı henüz kapatılmamış dahilde işleme izin belgeleri/dahilde işleme izinleri ile ihracat taahhüt hesabı müeyyideli olarak kapatılmış ancak müeyyidesi kısmen de olsa tahsil edilmemiş olan dahilde işleme izin belgelerine/dahilde işleme izinlerine, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 (altı) ay içerisinde Bakanlığa müracaatta bulunulması kaydıyla, bu müracaatın uygun görüldüğü tarihten itibaren belge/izin orijinal süresinin yarısını geçmemek üzere ilave süre verilir.

Yürürlük

MADDE 50 – (1) Bu Tebliğin; 3, 11, 12, 28, 33, 43, 45 inci maddeleri 23/9/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, Geçici 1 inci maddesi 6/8/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, diğer maddeleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 51 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

DAHİLDE İŞLEME REJİMİNE İLİŞKİN İŞLEMLERİN BİLGİSAYAR VERİ İŞLEME TEKNİĞİ YOLUYLA YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (İHRACAT: 2007/2)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, Dahilde İşleme Rejimine ilişkin işlemlerin bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılmasına yönelik uygulama usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, Dahilde İşleme Rejimine ilişkin işlemlerin bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması durumunda uygulanacak dahilde işleme tedbirlerini kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ; 17/1/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki "Dahilde İşleme Rejimi Kararı"nın 26

ncı maddesine istinaden hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Aracı ihracatçı: Dahilde işleme izin belgesinde taahhüt edilen ihracatı, belge sahibi firmadan tedarik ettiği şekliyle gerçekleştiren, belge sahibi firma tarafından yetkilendirilmiş belge sahibi olmayan firmayı,

b) Belge: Dahilde işleme izin belgesini,

c) Belge sahibi firma: Dahilde İşleme Rejimine ilişkin işlemleri, nitelikli elektronik imza yetkisi olan kullanıcı aracılığıyla ve bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla gerçekleştiren imalatçı-ihracatçı veya ihracatçı firmayı,

ç) Belge süresi: Dahilde işleme izin belgesinde kayıtlı bulunan ve belge kapsamında ithalat ve/veya yurt içi alım ile ihracat ve ihracat sayılan satış ve teslim işlemlerinin gerçekleştirileceği ve tüm istisnaların uygulanacağı dönemi,

d) Belge süresi sonu: Belge süresi bitiminin rastladığı ayın son gününü,

e) BİLGE sistemi: Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca yürütülen bilgisayarlı gümrük etkinlikleri sistemini,

f) Bilgi sistemi: Bakanlıkça bilgilerin tutulduğu ve bilgisayar uygulamalarının çalıştırıldığı bilgisayar sistemini,

g) Dahilde işleme izin belgesi: İhracat ile ihracat sayılan satış ve teslimlerde gümrük muafiyetli ithalat ve/veya yurt içi alımlara imkan sağlayan, Bakanlıkça elektronik ortamda düzenlenen ve aynı ortamda kayıtları bulunan belgeyi,

ğ) Elektronik imza sertifikası: Nitelikli elektronik imza için kullanılan ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilmiş Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcılarından (ESHS) alınan elektronik veriyi,

h) Elektronik ortam: Bilgisayar veri işleme tekniği kullanılarak, Bakanlık web sayfası üzerinden ulaşılan ve dahilde işleme izin belgesi ile ilgili tüm işlemlerin yapılabildiği ortamı,

ı) İhracat süresi: Dahilde işleme izin belgesinde kayıtlı bulunan ve belge kapsamında sadece ihracat ile ihracat sayılan satış ve teslim işlemlerinin gerçekleştirileceği ve tüm istisnaların uygulanacağı dönemi,

i) İhracatçı: Yan sanayici firmaya ithal eşyasından işlem görmüş ürün ürettiren ve bu ürünün ihracatını kendisi ve/veya

aracı ihracatçı vasıtasıyla gerçekleştiren, imalatçı olmayan dahilde işleme izin belgesi sahibi firmayı,

j) İmalatçı-ihracatçı: İşlem görmüş ürünün tamamını veya bir kısmını üreten ve bu ürünün ihracatını kendisi ve/veya aracı ihracatçı vasıtasıyla gerçekleştiren dahilde işleme izin belgesi sahibi firmayı,

k) İthalat süresi: Dahilde işleme izin belgesinde kayıtlı bulunan ve belge kapsamında sadece ithalat ve/veya yurt içi alım işlemlerinin gerçekleştirileceği ve tüm istisnaların uygulanacağı dönemi,

l) Kullanıcı: Dahilde işleme izin belgesi sahibi firma tarafından yetkilendirilmiş ve elektronik imza sertifikasına sahip gerçek kişiyi,

m) Bakanlık: Ekonomi Bakanlığını,

n) Nitelikli elektronik imza: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa istinaden elle atılan imza ile aynı hukuki sonucu doğuran ve belgeleri elektronik ortamda imzalamak için kullanılan elektronik veriyi,

o) Satır kodu: Dahilde işleme izin belgesinde yer alan, ithal ve ihraç eşyasını tarif eden ve Bakanlığımız ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasındaki Dahilde İşleme Rejimine ilişkin bilgi iletişimde dikkate alınacak belge numarasını da içeren kod bilgisini,

ö) Temsilci aracılığı ile ithalat: Dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki eşyanın ithalatının, Borçlar Kanununun doğrudan ya da dolaylı temsil hükümlerine göre tayin edilmek kaydıyla, belge sahibi firma tarafından yetkilendirilmiş temsilci aracılığıyla yapılmasını,

p) Vergi, resim ve harç istisnası: İhracat, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Karar ve Tebliğ hükümleri uyarınca dahilde işleme izin belgesine uygulanacak tüm istisnaları,

r) Web sayfası: Bakanlığın “www.ekonomi.gov.tr” internet adresinden girilen web sayfasını,

s) Yan sanayici: Dahilde işleme izin belgesinde taahhüt edilen ihraç ürününün tamamını ya da bir kısmını üreten, belgede kayıtlı ancak belge sahibi olmayan firmayı,

ş) Bölge müdürlükleri: Ekonomi Bakanlığı Taşra Teşkilatında yer alan Marmara Bölge Müdürlüğü, Batı Anadolu Bölge Müdürlüğü, Güney Anadolu Bölge Müdürlüğü, İç Anadolu Bölge

Müdürlüğü, Batı Karadeniz Bölge Müdürlüğü, Doğu Karadeniz Bölge Müdürlüğü, Doğu Anadolu Bölge Müdürlüğü, Güneydoğu Anadolu Bölge Müdürlüğü'nü,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Dahilde işleme rejiminden yararlanmak için elektronik ortamda müracaat

MADDE 5 – (1) Elektronik imza sertifikası sahibi kullanıcılar, Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik imalatçı-ihracatçı veya ihracatçılar adına, Dahilde İşleme Rejimine ilişkin işlemleri bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla gerçekleştirebilmek için web sayfası vasıtasıyla elektronik ortamda Bakanlığa müracaat ederler.

Firma tanımlaması ve kullanıcı yetkilendirmesi

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğin 5 inci maddesi uyarınca web sayfası vasıtasıyla elektronik ortamda Bakanlığa müracaat eden elektronik imza sertifikası sahibi kullanıcıların, ek-1'de belirtilen bilgi ve belgeleri ilgili bölge müdürlüğüne göndermeleri gerekir. İlgili bölge müdürlüğü, yapılacak değerlendirme neticesinde ek-1'de belirtilen bilgi ve belgeleri firma tanımlamasının yapılmasını teminen bilgi sistemine aktarır ve bu bilgi ve belgeleri saklar.

(2) Ayrıca, belge üzerinde yan sanayici olarak yer alması talep edilen firmaların, ek-1'de belirtilen bilgi ve belgeler yanında Dahilde İşleme Rejiminden yararlanmak isteyen firma ile yapılan protokole istinaden firma tanımlamasının yapılması gerekir.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri çerçevesinde ibraz edilen bilgi ve belgeler, aksi sabit oluncaya kadar doğru kabul edilir.

(4) Kullanıcı yetkilendirmesi, ek-1'de belirtilen bilgi ve belgelerin ilgili bölge müdürlüğüne sunulmasını ve firma tanımlamasına yönelik işlemlerin tamamlanmasını müteakip Bakanlıkça yapılır. Bakanlıkça kullanıcı yetkilendirmesinin yapılması durumunda, ilgili kullanıcının web sayfası vasıtasıyla elektronik ortamda Bakanlığa müracaatında belirtilen elektronik posta (e-posta) adresine bilgi gönderilir. Ancak, e-postanın kullanıcıya ulaşmamasından Bakanlık sorumlu tutulamaz.

(5) Dördüncü fıkra hükümleri uyarınca yetkilendirilmiş bir kullanıcının bu yetkisinin iptal edilmesi için, ilgili firmayı temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişiler tarafından noter huzurunda imzalanarak düzenlenmiş ve bu yetkilendirmenin iptali ile ilgili

hususları içeren belgenin ilgili bölge müdürlüğüne sunulması gerekmektedir. Bu belgenin ilgili bölge müdürlüğüne ulaşmasına kadar geçen süre içerisinde yetkinin askıya alınması isteniyorsa, Bakanlık web sayfasında belirtilen bilgi hattının telefonla aranması gerekmektedir. Bu durumda; askıya alınan yetki için, yetkilendirmenin iptaline ilişkin belgenin 7 (yedi) gün içerisinde ilgili bölge müdürlüğüne ulaştırılması zorunludur. Aksi takdirde, askıya alınan yetki sahibi kullanıcının ilgili firma adına tekrar işlem yapmasına Bakanlıkça izin verilir ve bu konudaki sorumluluk ilgili firmaya aittir.

Elektronik ortamda belge müracaatı

MADDE 7 – (1) Firma tanımlaması ve kullanıcı yetkilendirmesi yapılmış elektronik imza sertifikası sahibi kullanıcılar, Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik imalatçı-ihracatçı veya ihracatçılar adına, belge almak için web sayfası vasıtasıyla elektronik ortamda Bakanlığa müracaat ederler. Bu müracaat esnasında firmalar tarafından, her bir ithal eşyası ve işlem görmüş ürün (asıl ve ikincil işlem görmüş ürünler) için, ayrı ayrı asgari 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu belirtilir.

(2) Bakanlıkça yapılacak değerlendirme neticesinde, belge düzenlenip düzenlenmeyeceğine karar verilir.

Elektronik ortamda düzenlenen belgenin kullanılması

MADDE 8 – (1) BİLGE Sistemine dahil olan gümrük idarelerince belge kapsamında gerçekleştirilen ithalat ve ihracat işlemleri, belgenin orijinal nüshası aranılmaksızın belgenin elektronik ortamdaki kayıtları dikkate alınarak yürütülür. Belge kapsamında gerçekleştirilen ithalata ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesinde, diğer bilgiler yanında dahilde işleme izin belgesinin ithalat veya ihracat taahhüdünden otomatik düşüm yapılmasına imkan sağlayacak şekilde, belge numarasını da içeren satır kodu bilgisinin yer alması zorunludur.

(2) BİLGE Sistemine dahil olmayan gümrük idarelerinden belge kapsamında ithalata izin verilmez. BİLGE Sistemine dahil olmayan gümrük idarelerinden yapılacak ihracat işlemlerinde, Bakanlıktan önceden izin alınır ve bu ihracat işlemlerinde, ilgili gümrük idarelerince belgenin orijinal nüshası aranır.

(3) BİLGE Sistemine dahil olan gümrük idarelerinden belge kapsamında gerçekleştirilen ithalat ve ihracat işlemleri sırasında, Bakanlık ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasında bağlantı

kurulamaması ve bu arızanın 2 (iki) saat içerisinde giderilememesi durumunda gümrük beyannamesinin tesciline imkan verilir. Bu durumda, ilgili gümrük idaresince belgenin orijinal nüshası aranmak ve belgenin son sayfasında yer alan ithal edilen maddelerle ilgili bilgiler bölümüne gerekli meşruhat düşülmek suretiyle ithalat işlemleri gerçekleştirilir. İhracat işlemlerinde ise, belgenin orijinal nüshası üzerinden işlemler tekemmül ettirilir. Bakanlıkça ilgili gümrük beyannamelerine ilişkin bilgiler, daha sonra elektronik ortamda alınır. İlgili gümrük idarelerince, bu kapsamdaki ithalata ve ihracata ilişkin gümrük beyannamelerine ilişkin bilgilerin, bilahare Bakanlığımızca elektronik ortamda alınacağı hususu da dikkate alınarak, doğru rejim koduna, doğru muafiyet koduna ve belgede yer aldığı şekliyle satır kodu, gümrük tarife istatistik pozisyonu, miktara ilişkin birim bilgilerine yer verilerek, tescil işleminin yaptırılması gerekmektedir.

(4) Gümrük mevzuatı çerçevesinde eşyanın tesliminden sonra düzeltme yapılması, eşyanın mahrecine iade edilmesi veya eşyanın geri gelmesi halinde Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca buna ilişkin bilgiler, elektronik ortamda Bakanlığa gönderilir.

Firmanın sorumluluğu

MADDE 9 – (1) Elektronik ortamda düzenlenen dahilde işleme izin belgesi sahibi firmalar; belge kapsamındaki yurt içi alımlarda, özel fatura kapsamındaki ihracatta, ihracat sayılan satış ve teslimlerde ve belgeden belgeye teslimlerde, ilgili gümrük beyannamesi ve belge orijinal nüshasının ithalat bölümüne gerekli düşümü yapılan alıma ilişkin fatura kayıtlarının, dahilde işleme izin belgesinde kayıtlı bilgilerle uyumlu olması (rejim kodu, muafiyet kodu, satır kodu, gümrük tarife istatistik pozisyonu vb.) kaydıyla belge taahhüt hesabı kapatılincaya kadar Bakanlık web sayfasından elektronik ortama aktarılmasından sorumludurlar.

(2) Belge kapsamında ithalat gerçekleştirilirken Bakanlık ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasında elektronik bağlantıda aksaklık yaşanması nedeniyle Dahilde İşleme Rejimi Otomasyon Sisteminde kontrol yapılamaması veya satır kodu değişikliği yapılması hallerinde oluşan miktar aşımaları revize edilebilir ve revize edilen miktar dikkate alınarak, belge ihracat taahhüdünün kapatılmasına ilişkin diğer hususlar saklı kalmak kaydıyla, belge taahhüt hesabı kapatılır.

Aracı ihracatçı ile ihracat

MADDE 10 – (1) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında işlem görmüş ürünün ihracatı, belge sahibi firma tarafından yapılabileceği gibi, ilgili bölge müdürlüğünden izin alınmak kaydıyla başka bir ihracatçı aracılığı ile de yapılabilir. Bu durumda, aracı ihracatçı unvanı yanında bu firmaya ait tek vergi numarası da belge sahibi firma tarafından ilgili bölge müdürlüğüne bildirilir. Ancak, Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) aracı ihracatçı kullanımına kısıtlama getirilebilir.

Temsilci aracılığı ile ithalat

MADDE 11 – (1) Dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki eşyanın ithalatı, ilgili bölge müdürlüğünden izin alınmak ve Borçlar Kanununun doğrudan ya da dolaylı temsil hükümlerine göre tayin edilmek kaydıyla, temsilci aracılığıyla da yapılabilir. Bu durumda, temsilci firma unvanı yanında bu firmaya ait tek vergi numarası da belge sahibi firma tarafından ilgili bölge müdürlüğüne bildirilir.

İhracat taahhüdünün kapatılması

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ çerçevesinde düzenlenen dahilde işleme izin belgelerine ilişkin ihracat taahhütlerinin kapatılması için gerekli bilgi ve belgelerin firmalar tarafından belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde ilgili bölge müdürlüğüne sunulması gerekmektedir.

(2) İhracatçı birlikleri genel sekreterliklerince, ilgili belge sahibi firma tarafından ibraz edilen bilgi ve belgeler ile elektronik ortamdaki bilgiler dikkate alınmak suretiyle taahhüt kapatma işlemi tekemmül ettirilir ve bu husus, ilgili mercilere yazı ile bildirilir. Bu durumda, elektronik ortamdaki taahhüt kapatma işleminin, ilgili mercilere gönderilen yazılar ile eş zamanlı olarak ve bu yazılarda yer alan bilgilere paralel olarak tekemmül ettirilmesi gerekmektedir.

(3) Gümrük beyannamesinin belge ihracat taahhüdüne sayılabilmesi için ilgili gümrük beyannamesinde, belge ihracat taahhüdüne saydırılmak istenilen ilgili kalemler itibarıyla belge sayısını içeren satır kodunun yer alması zorunludur. Ancak, BİLGE Sistemine dahil olmayan gümrük idarelerinden gerçekleştirilen ihracatta, özel fatura kapsamındaki ihracatta, ihracat sayılan satış ve teslimlerde ve belgeden belgeye teslimlerde, ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ve ilgili faturalar üzerinde satır kodu bilgisinin veya belge sayısının yer alması gerekmektedir.

(4) BİLGE Sistemine dahil olan gümrük idarelerinden gerçekleştirilen ithalata ve ihracata ilişkin gümrük beyannamelerinde belirtilen satır koduna karşılık gelen eşyanın tamamının, bu gümrük beyannamesinin tescili esnasında, elektronik ortamda düzenlenen ilgili belgenin ithalat veya ihracat taahhüdünden otomatik olarak düşümünün yapılmış olması dikkate alınarak, sadece satır kodu bilgisi bulunan ilgili belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılması gerekmektedir.

(5) BİLGE Sistemine dahil olan gümrük idarelerinden gerçekleştirilen ithalata ve ihracata ilişkin gümrük beyannamelerinde birden fazla kalem eşya ve dolayısıyla ilgili satır kodu hanelerinde birden fazla satır kodu varsa, ilgili gümrük beyannamesinin her bir satır kodu karşılığı eşya yönünden ilgili belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılması gerekmektedir. Ayrıca, elektronik ortamda düzenlenen belgenin ihracat taahhüdüne saydırılmak istenilen gümrük beyannamesinde, ilgili belgenin ithalat veya ihracat taahhüdünden otomatik olarak düşümü yapılmış olan ilgili eşyanın satır kodu bilgisi yanında, bu gümrük beyannamesinin 44 üncü hanesinde elektronik ortamda düzenlenmeyen bir belgenin sayısının bulunması durumunda, satır kodu belirtilen kalem eşyaları dışında diğer kalemlerde belirtilen eşyalar, bir gümrük beyannamesinin ilgili belge ihracat taahhüdüne saydırılmasına ilişkin diğer şartlar saklı kalmak kaydıyla, bu gümrük beyannamesinin 44 üncü hanesinde belirtilen ve elektronik ortamda düzenlenmeyen ilgili belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılabilir.

(6) BİLGE Sistemine dahil olan gümrük idarelerinden gerçekleştirilen ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin 44 üncü hanesinde, elektronik ortamda düzenlenmeyen belgenin sayısının yanında diğer bilgi olarak elektronik ortamda düzenlenen bir belgenin sayısının ve/veya bu belgeye ilişkin bir satır kodunun belirtilmesi ve dolayısıyla bu gümrük beyannamesinin tescili esnasında elektronik ortamda düzenlenen ilgili belgenin ithalat veya ihracat taahhüdünden otomatik olarak düşümünün yapılmamış olması dikkate alınarak, bu gümrük beyannamesinin elektronik ortamda düzenlenen ilgili belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılmaması gerekmektedir.

(7) Elektronik ortamda düzenlenen dahilde işleme izin belgesi ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılan, BİLGE Sistemine dahil olan gümrük idarelerinde işlem gören, ilgili belgenin ithalat

veya ihracat taahhüdünden otomatik olarak düşümü yapılmış ve ilgili dahilde işleme izin belgesine ait satır kodu bilgisi bulunan ihracata ilişkin gümrük beyannamesi üzerine, bu gümrük beyannamesinin ilgili belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanıldığına dair meşruhat düşülmesine gerek bulunmamaktadır. Ancak, üzerinde yer alan belge sayısı dikkate alınarak ilgili belge ihracat taahhüdüne saydırılmak istenilen ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ve/veya faturalar üzerine, bu gümrük beyannamesi veya faturanın ilgili belge ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanıldığına dair meşruhatın düşülmesi gerekmektedir.

(8) İhracatçı birlikleri genel sekreterliklerince, belge taahhüt kapatma işlemleri; özel fatura, BİLGE Sistemine dahil olan gümrük idarelerinde işlem gören ancak elektronik ortamda belge ihracat taahhüdünden otomatik düşümü yapılmamış ihracata ilişkin gümrük beyannameleri ile BİLGE Sistemine dahil olmayan gümrük idarelerinden gerçekleştirilen ihracata ilişkin gümrük beyannamelerinin teyitleri ilgili gümrük müdürlüklerinden alınmak suretiyle; BİLGE Sistemine dahil olan gümrük idarelerinde işlem gören ve elektronik ortamda belge ihracat taahhüdünden otomatik düşümü yapılmış ihracata ilişkin gümrük beyannamelerinin teyitleri aranmaksızın tekemmül ettirilir. İhracatçı birlikleri genel sekreterliklerince gönderilen taahhüt kapatma yazılarına istinaden ilgili gümrük idareleri, T.C. Şeker Kurumu'nca belirlenen şeker fabrikaları ve Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından belge kapsamında alınan vergiler ve teminatlar, belge kapsamında gerçekleştirilen ihracat işlemlerinin yeniden teyidi alınmadan firmalara iade edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli Hükümler

Uygulama

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğin yayımı tarihinden önceki Tebliğlere istinaden düzenlenen dahilde işleme izin belgeleri kendi mevzuatı hükümlerine tabidir. Henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış olan dahilde işleme izin belgelerine, bu Tebliğin lehe olan hükümleri uygulanır.

(2) Bu Tebliğde yer almayan hususlarda, 20/12/2006 tarihli ve 26382 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İhracat 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği ile 27/1/2005 tarihli ve 25709 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İhracat 2005/2 sayılı İhracat Sayılan Satış ve Teslimler Hakkında Tebliğ hükümleri uygulanır.

Yetki

MADDE 14 – (1) Bakanlık bu Tebliğ hükümlerine istinaden; genelgeler çıkarmaya, izin ve talimat vermeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya, uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlenmeye ve bilgi sisteminde yaşanacak teknik düzeydeki aksaklıklar nedeniyle uygulamada yaşanabilecek sorunları gidermeye yönelik uygulama usul ve esaslarını belirlemeye yetkilidir.

(2) Ayrıca, bu Tebliğ eki ek-1’de belirtilen bilgi ve belgelere ilave bilgi ve belge istenmesi, ek-1’de belirtilen bilgi ve belgelerde değişiklik ve yenilenme istenmesi veya ek-1’de belirtilen bilgi ve belgelerden birinin veya birkaçının istenmemesi ve dahilde işleme izin belgesinde yer alan bilgilerde resen düzeltme ve/veya değişiklik yapılması hususlarında Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

(3) Bu Tebliğde belirtilen görev ve yetkiler Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) kullanılabileceği gibi, gerek görülmesi halinde bölge müdürlüklerine kısmen ve tamamen devredilebilir.

Değerlendirmeye alınmayacak müracaatlar

MADDE 15 – (1) Dahilde işleme izin belgesi almak isteyen firmaların, bu Tebliğ ile İhracat 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği çerçevesinde elektronik ortamda müracaat etmeleri gerekir. Belge almak isteyen firmalar tarafından, İhracat 2005/1 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği ile İhracat 2005/2 sayılı İhracat Sayılan Satış ve Teslimler Hakkında Tebliğ hükümleri çerçevesinde dahilde işleme izin belgesi almak için yapılacak müracaatlar, Bakanlıkça değerlendirmeye alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce elektronik ortamda düzenlenmiş ve ihracat taahhüdü kapatılmış dahilde işleme izin belgesi kapsamında, 3/8/2005 tarihli ve 25895 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İhracat 2005/9 sayılı Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen süreler içerisinde ilgili kayıtların Bakanlık web sayfasından elektronik ortama aktarılmamış olması nedeniyle, 1 (bir) yıl süreyle indirimli teminat uygulamasından yararlandırılmayan firmalar (bu firmaların bir başka firmanın belgesinde yan sanayici olmaları da dahil) için, ilgili dahilde işleme izin belgesinin ihracat taahhüdünün kapatılması esnasında belge kapsamındaki yurt içi alımlarda ve/veya ithalatta miktar aşımı yapılmadığının tespiti kaydıyla, anılan Tebliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen indirimli teminat uygulamasından yararlandırmama müeyyidesine Bakanlıkça son verilir.

(2) Birinci fıkra hükmünden yararlanmak isteyen firmaların, ilgili belge taahhüt kapatma işlemini tekemmül ettiren bölge müdürlüğüne gerekli bilgi ve belgelerle yazılı olarak müracaat etmesi gerekir. İlgili bölge müdürlüğü, gerekli ön incelemeyi müteakip bu müracaatı yazılı olarak Bakanlığa intikal ettirir.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce elektronik ortamda düzenlenmiş ve ihracat taahhüdü kapatılmamış dahilde işleme izin belgesi kapsamında, 3/8/2005 tarihli ve 25895 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İhracat 2005/9 sayılı Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen süreler içerisinde ilgili kayıtların Bakanlık web sayfasından elektronik ortama aktarılmamış olması durumunda, henüz aktarılmayan bu kayıtların ilgili firmalar tarafından en geç bu Tebliğin yürürlük tarihini takip eden 15 (onbeş) gün içerisinde Bakanlık web sayfasından elektronik ortama aktarılması kaydıyla, bu kayıtlar dikkate alınarak belge ihracat taahhüdünün kapatılması işlemi (anılan Tebliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen indirimli teminat uygulamasından yararlandırmama müeyyidesine tabi tutulmaksızın) tekemmül ettirilir.

(2) Ancak, ilgili firmalar tarafından birinci fıkrada belirtilen belge kapsamında, İhracat 2005/9 sayılı Tebliğin 9 uncu maddesinin

ikinci fıkrasında öngörülen süreleri aşacak şekilde, ancak bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce ilgili kayıtlar Bakanlık web sayfasından elektronik ortama aktarılmış ise, bu kayıtlar yeniden Bakanlık web sayfasından elektronik ortama aktarılmaz. Bu durumda, ilgili kayıtlar dikkate alınarak belge ihracat taahhüdünün kapatılması işlemi (anılan Tebliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen indirimli teminat uygulamasından yararlandırmama müeyyidesine tabi tutulmaksızın) tekemmül ettirilir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen işlemlerin, belge sahibi firma tarafından bu fıkrada öngörülen süre içerisinde Bakanlık web sayfasından elektronik ortama aktarılmaması durumunda belge ihracat taahhüt kapatma işlemi, bu kayıtlar dikkate alınmaksızın tekemmül ettirilir.

GEÇİCİ MADDE 3 – İhracatçı birlikleri genel sekreterliklerince, 1/4/2007 tarihinden önce elektronik ortamda düzenlenmiş ve henüz ihracat taahhüt hesabı kapatılmamış dahilde işleme izin belgelerine ilişkin belge taahhüt kapatma işlemleri; özel fatura, BİLGE Sistemine dahil olan gümrük idarelerinde işlem gören ancak elektronik ortamda belge ihracat taahhüdünden otomatik düşümü yapılmamış ihracata ilişkin gümrük beyannameleri ile BİLGE Sistemine dahil olmayan gümrük idarelerinden gerçekleştirilen ihracata ilişkin gümrük beyannamelerinin teyitleri ilgili gümrük müdürlüklerinden alınmak suretiyle; BİLGE Sistemine dahil olan gümrük idarelerinde işlem gören ve elektronik ortamda belge ihracat taahhüdünden otomatik düşümü yapılmış ihracata ilişkin gümrük beyannamelerinin teyitleri aranmaksızın tekemmül ettirilir. İhracatçı birlikleri genel sekreterliklerince gönderilen taahhüt kapatma yazılarına istinaden ilgili gümrük idareleri, T.C. Şeker Kurumu'nca belirlenen şeker fabrikaları ve Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından belge kapsamında alınan vergiler ve teminatlar, belge kapsamında gerçekleştirilen ihracat işlemlerinin yeniden teyidi alınmadan firmalara iade edilir.

GEÇİCİ MADDE 4 – Bu maddenin yürürlük tarihinden önce, belge kapsamında gerçekleştirilen yurt içi alımların 15 günlük süre içerisinde elektronik ortama aktarılmaması nedeniyle, 6 (altı) ay süreyle indirimli teminattan yararlandırılmayan firmaların dahilde işleme izin belgelerine (bu firmaların bir başka firmanın belgesinde yan sanayici olması da dahil), yurt içi alım fatura kayıtlarının

kapatma müracaatına kadar Bakanlık web sayfasından elektronik ortama aktarılmış olması halinde, indirimli teminat uygulanır.

Yurt içi alım faturalarına ilişkin geçici uygulama

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Yurt içi alım faturalarına ilişkin kayıtların 9 uncu maddenin birinci fıkrasında öngörülen süre içerisinde Bakanlık web sayfasından elektronik ortama aktarıldığı hallerde, belge kapsamında ithali öngörülen eşyanın miktarında 1/5/2014 tarihinden önce bir aşım olması halinde, bu aşım revize işlemine konu edilebilir ve revize edilen miktar dikkate alınarak belge taahhüt hesabı kapatılır.

Miktar aşımına ilişkin geçici uygulama

GEÇİCİ MADDE 6 – (1) Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla ihracat taahhüdü kapatılmamış dahilde işleme izin belgeleri kapsamında bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce 9 uncu maddede sayılan haller nedeniyle bir aşım olması halinde bu aşım revize işlemine konu edilebilir ve revize edilen miktar dikkate alınarak, belge ihracat taahhüdünün kapatılmasına ilişkin diğer hususlar saklı kalmak kaydıyla, belge taahhüt hesabı kapatılır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 16 – (1) 3/8/2005 tarihli ve 25895 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İhracat 2005/9 sayılı Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğ, ekleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

HARİÇTE İŞLEME MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Hariçte İşleme Rejimi

I. Genel Hükümler

MADDE 135

1. Hariçte işleme rejimi, 144 ila 148 inci maddelerde öngörülen standart değişim sistemine ilişkin hükümler ile 116 ncı madde hükmü saklı kalmak üzere, serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak ihracı ve bu faaliyetler sonucunda elde

edilen ürünlerin ithal vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

2. Serbest dolaşımdaki eşyanın geçici ihracı halinde, söz konusu eşyaya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkışı için öngörülen ihracat vergileri, ticaret politikası önlemleri ve diğer işlemler uygulanır.

3. Bu rejimde geçen;

a) “Geçici ihracat eşyası” deyimini, hariçte işleme rejimine tabi tutulan eşya,

b) “İşleme faaliyetleri” deyimini, 108 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bendlerinde düzenlenen faaliyetler,

c) “İşlem görmüş ürünler” deyimini, işleme faaliyetleri sonucu elde edilen bütün ürünler,

d) “Verimlilik oranı” deyimini, belirli miktardaki geçici ihracat eşyasının işlenmesi sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünlerin miktarı veya yüzde oranı,

Anlamına gelir.

MADDE 136

Hariçte işleme rejimi;

a) İhracı, ödenmiş ithalat vergilerinin geri verilmesine veya teminata bağlanmış ithalat vergilerinin kaldırılmasına yol açan,

b) İhracından önce, nihai kullanımları nedeniyle tam muafiyet suretiyle serbest dolaşıma giren ve bu muafiyetin tanınması için gerekli koşulları taşımaya devam eden,

c) İhracı, ihracat vergi iadesini gerektiren veya ihracı nedeniyle tarım politikası çerçevesinde vergi iadesi dışında bir mali avantaj sağlanan,

Serbest dolaşımdaki eşyaya uygulanmaz.

(b) bendinin istisnaları yönetmelikle belirlenir.

II. İzin Verilmesi

MADDE 137

1. Hariçte işleme izni, talep üzerine, 80 inci madde çerçevesinde işleme faaliyetini yaptıracak kişiye verilebilir.

2. Ancak, rejimin uygulanmasının, ithal edilen işlem görmüş ürünlerin aynısını veya benzerini üreten Türkiye’deki üreticilerin temel çıkarlarını olumsuz etkilemeksizin ihraç eşyasının satışını teşvik etmesi ve işleme faaliyetinin Türk menşeli eşya ile Türkiye dışında elde edilen eşyanın birleştirilmesiyle oluşan işlem görmüş

ürün olarak ithal edilmesi halinde, hariçte işleme izni işleme faaliyetini yaptıracak kişi dışında başka bir kişiye de verilebilir.

MADDE 138

Hariçte işleme izni;

- a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilere,
 - b) İşlem görmüş ürünlerin geçici ihracat eşyasının işlenmesi sonucu elde edildiğinin tespiti mümkün olan hallerde,
 - c) Talep edilen iznin; Türkiye'deki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarına ciddi bir zarar verecek durumda olmadığı hallerde,
- Verilir.

(b) bendinde istisna getirilecek haller ve bu istisnaların uygulanmasına ilişkin şartlar ilgili Cumhurbaşkanı Kararında belirtilir.

III. Rejimin İşleyişi

MADDE 139

1. İşlem görmüş ürünlerin Türkiye Gümrük Bölgesine yeniden ithal edilmeleri için gereken süre verilen izinde belirtilir. İzin hak sahibinin talebinin uygun bulunması halinde, bu süre uzatılabilir.

2. Faaliyetin verimlilik oranı veya bu oranın belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar ilgili Cumhurbaşkanı Kararında belirtilir.

MADDE 140

1. 135 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet, yalnızca işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma giriş beyanının, izin hak sahibi veya izin hak sahibinin onayı alınmış ve izin koşullarına uyulmuş olmak kaydı ile Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik bir başka kişi adına ya da hesabına yapılması halinde tanınabilir.

2. Hariçte işleme rejimine ilişkin şartlar veya yükümlülüklerden birine uyulmadığı takdirde, 135 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulaması yapılmaz. Ancak, bu durumun, söz konusu rejimin doğru işleyişine önemli bir etkisinin olmadığına tespit edilmesi halinde, ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulaması yapılır.

MADDE 141

1. 135 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ithalat vergileri, işlem görmüş ürünlere ait ithalat vergileri tutarından, geçici ihracat eşyasına en son işleme faaliyetine tabi tutulduğu ülkeden aynı tarihte ithal edilse idi uygulanacak olan ithalat vergileri tutarının indirilmesi suretiyle hesaplanır.

2. 1 inci fıkra uyarınca indirilecek tutarın hesaplanmasında geçici ihracat eşyasının, hariçte işleme rejimine ilişkin beyannamenin tescili tarihindeki miktar ve niteliği ile işlem görmüş ürünlerin yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamenin tescili tarihinde uygulanabilir diğer vergilendirme unsurları dikkate alınır.

İşlem görmüş ürünlerin gümrük kıymetinin belirlenmesinde 27 nci maddenin 1 inci fıkrasının (b) bendinin (i) alt bendi dikkate alınır. Kıymetin bu şekilde belirlenmemesi durumunda, işlem görmüş ürünlerin gümrük kıymeti ile makul bir yöntemle belirlenen işleme masrafları arasındaki fark, geçici ihracat eşyasının kıymetini oluşturur.

Bununla birlikte;

a) Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenecek giderler, indirilecek tutarın hesaplanmasında dikkate alınmaz.

b) Hariçte işleme rejimine tabi tutulmadan önce geçici ihracat eşyasının nihai kullanımı nedeniyle indirimli bir orandan serbest dolaşıma girdiği ve bu indirimli oranın tanınması için gerekli koşulların yürürlükte kalmaya devam ettiği hallerde indirilecek tutar, eşyanın serbest dolaşıma ilk girişi sırasında hesaplanan gerçek ithalat vergileri tutarıdır.

3. Geçici ihracat eşyasının, nihai kullanım amacıyla serbest dolaşıma girişi sırasında indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanabildiği hallerde, bu eşyaya en son işleme faaliyetinin gerçekleştiği ülkede de nihai kullanıma uygun işçilik görmesi koşuluyla, söz konusu indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanır.

4. İşlem görmüş ürünlerin 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (d) veya (e) bentleri çerçevesinde tercihli bir tarife uygulamasından yararlanması ve bu tarifinin geçici ihracat eşyası ile aynı tarife pozisyonundaki eşya için de geçerli olması halinde, 1 inci fıkra uyarınca indirilecek tutarın hesaplanmasında dikkate alınacak vergi oranı, söz konusu tercihli tarifinin uygulanabilmesi için gerekli koşullara uygun geçici ihracat eşyasına uygulanması gereken orandır.

5. Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak hariçte işleme rejimini müteakip eşyaya serbest dolaşıma giriş rejiminin uygulanacağı durumlar ve buna ilişkin özel şartlar Cumhurbaşkanınca belirlenir. Söz konusu eşyanın vergilendirilmesinde hariçte işleme rejimi kapsamında yapılan işleme maliyeti esas alınır.

6. İki veya çok taraflı ticaret anlaşmaları çerçevesinde bazı işlem görmüş ürünler için konulmuş veya konulacak olan ithalat vergi muafiyeti içeren hükümler saklıdır.

MADDE 142

Tamir amacıyla geçici ihraç edilen eşya, tamiratın garanti nedeniyle sözleşmeye bağlı olarak veya kanuni bir yükümlülüğe dayanarak ya da bir imalat hatası nedeniyle, bedelsiz yapıldığının kanıtlanması halinde, serbest dolaşıma ithalat vergilerinden tam muaf olarak girer. Ancak, söz konusu eşyanın serbest dolaşıma ilk girişi sırasında kusurlu olduğunun dikkate alınarak işlem yapılmış olması halinde, bu hüküm uygulanmaz.

MADDE 143

Eşyanın tamir amacıyla geçici ihraç edildiği ve tamiratın bedel karşılığında yapıldığı hallerde, 135 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ithalat vergileri, gümrük kıymeti olarak tamir masraflarına eşit bir tutar dikkate alınarak, işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte, bu ürünlere uygulanacak vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden belirlenir. Ancak, izin hak sahibinin tamir masrafları dışında başka bir ödeme yapmamış olması ve bu ödemenin izin hak sahibi ile faaliyeti yapan kişi arasındaki ilişkiden etkilenmemesi gerekir.

IV. Standart Değişim Sistemine Dayalı Hariçte İşleme

MADDE 144

1. Hariçte işleme rejimine ilişkin önceki hükümlerin yanı sıra, bu madde ve 145 ila 148 inci madde hükümlerine göre ikame ürün olarak adlandırılan ithal eşyasının bir işlem görmüş ürün ile değiştirilmesi, standart değişim sistemi kapsamında mümkündür.

2. Tarım politikasına veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen ve özel düzenlemelere tabi eşya dışında kalan serbest dolaşımdaki eşyanın tamirinin söz konusu olduğu hallerde, gümrük idareleri standart değişim sisteminin uygulanmasına izin verirler.

3. 148 inci madde hükmü saklı kalmak üzere, işlem görmüş ürünlere uygulanan hükümler ikame ürünlere de uygulanır.

4. Gümrük Müsteşarlığınca, tespit edilen koşullar altında ve ithalat vergileri tutarını karşılayan bir teminat verilmesi halinde, ikame ürünlerin geçici ihracat eşyasının ihracatından önce ithal edilmelerine izin verilir.

MADDE 145

1. İkame ürünlerin, tamirata konu olan geçici ihracat eşyası ile aynı tarife pozisyonuna girmesi, aynı ticari nitelikte ve aynı teknik özelliklere sahip olması gerekir.

2. Geçici ihracat eşyasının ihracattan önce kullanılmış olması halinde, ikame ürünlerin de yeni olmamaları ve kullanılmış olmaları gerekir.

Ancak, ikame ürünün satış sözleşmesindeki garanti hükümleri uyarınca veya kanuni bir yükümlülük ya da bir imalat hatası nedeniyle bedelsiz olarak verilmesi halinde, kullanılmış eşya yerine yeni eşya getirilebilir.

3. Standart değişim sisteminin uygulanmasına yukarıda belirtilen şartların yerine getirildiğine ilişkin bilgi ve belgelerin ibrazı halinde izin verilir.

MADDE 146

İthalatın önceden yapıldığı durumda, ikame ürünlerin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili tarihinden itibaren iki aylık süre içinde geçici ihracat eşyasının ihraç edilmesi gerekir.

Ancak, istisnai hallerde, söz konusu süre dolmadan ilgili kişinin talebi üzerine gümrük idareleri bu süreyi makul ölçüde uzatabilirler.

MADDE 147

İthalatın önceden yapıldığı durumda ve 141 inci maddenin uygulanması halinde, indirilecek tutar, geçici ihracat rejimine ilişkin beyannamenin tescili tarihinde geçici ihracat eşyasına uygulanabilir vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden belirlenir.

MADDE 148

Standart değişim çerçevesinde yürütülen işlemler, 137 nci maddenin 2 nci fıkrası ile 138 inci maddenin (b) bendi hükümlerine tabi değildir.

V. Diğer Hükümler

MADDE 149

Hariçte işleme rejimi çerçevesinde öngörülen usuller, tarife dışı ticaret politikası önlemlerinin yürütülmesi amacıyla da uygulanabilirler.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Hariçte işleme rejimi için tanımlar

MADDE 395

(1) 396 ila 414 üncü maddelerde bahsedilen hariçte işleme rejimi; serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak ihracı ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

(2) Bu rejimde geçen;

a) Değişmemiş eşya: Herhangi bir işleme faaliyetine tabi tutulmadan tekrar ithal edilen geçici ihracat eşyasını,

b) Önceden ithalat: Geçici ihracat eşyasının ihracından önce, teminat alınmak koşuluyla yerine geçecek aynı nitelikteki eşyanın ithalini,

c) Standart değişim sistemi: Geçici ihracat eşyasının yerine kullanılmak üzere ikame ürünle değiştirilmesi usulünü,

ç) İkame ürün: Geçici ihracat eşyasının yerine kullanılmak üzere getirilen yabancı menşeli eşyayı,

d) Düşüm yapılacak tutar: Geçici ihracat eşyasına en son işleme faaliyetine tabi tutulduğu ülkeden getirilerek Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girişi tarihinde uygulanacak gümrük vergileri tutarını,

e) Navlun ve sigorta maliyetler: Satın alma komisyonu dışındaki komisyon ve tellaliye, geçici ihracat eşyasına dahil olmayan konteynerlerin giderleri, işgücü ve malzeme dahil olmak üzere ambalajlama giderleri, eşya nakliyesi sırasında ortaya çıkan işlemlerden doğan masraflar, eşyanın yüklenmesi, nakliyesi ve sigortalanmasından doğan giderleri,

ifade eder.

İzin hangi hallerde verileceği

MADDE 396

(1) İzin için başvuran kişi ile işleme faaliyetini yaptıracak kişinin farklı olması halinde, Kanunun 137 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen şartların yerine getirildiğinin belgelerle desteklenmesine yönelik bir ön inceleme yapılır.

İzin süresi

MADDE 397

(1) İşlem görmüş ürünlerin Türkiye Gümrük Bölgesine yeniden ithal edilmesi için gereken süre, işleme faaliyetlerinin gerektirdiği süre ile nakliye süresi dikkate alınarak Kanunun 80 inci maddesi uyarınca belirlenir ve verilen izinde bu süre belirtilir. İzin hak

sahibinin talep etmesi ve talebin uygun bulunması halinde süre uzatılabilir.

(2) Önceden ithalatın olmadığı standart değişim sisteminin uygulandığı durumda, ikame ürünlerin Türkiye Gümrük Bölgesine ithali için gereken süre, geçici ihraç eşyasının değiştirilmesi ve ikame ürünlerin nakliyesi için gereken süre dikkate alınarak belirlenir. Süre başlangıcı hariçte işleme rejimine ilişkin beyannamenin tescil tarihidir.

(3) İşlem görmüş ürünler ile ikinci fıkrada bahsedilen geçici ihracat eşyasının süresi içerisinde serbest dolaşıma sokulması, antrepoya konulması veya dahilde işleme ya da transit rejimine tabi tutulması gerekir. Bu rejimlere ilişkin beyannamenin tescili eşyanın geri getirme süresini sona erdirir.

(4) Bu süre, kabul edilebilir bir gerekçe olması ve durumun belgelenmesi halinde uzatılabilir.

İşlem görmüş ürünlerin geçici ihracat eşyasının işlenmesi sonucu elde edildiğinin tespiti

MADDE 398

(1) Gümrük idareleri, geçici ihracata konu eşyayı;

a) Eşya üzerindeki üretici tarafından konan özel işaret ve seri numaralarını,

b) Eşya üzerine tatbik edilmiş mühür veya etiketlerini,

c) Eşyanın numune veya teknik dokümanlarını,

ç) Eşyanın analiz veya ekspertiz raporunu,

d) İşlem görmüş ürünlerin geçici ihraç eşyasından üretileceğini belgeleyen sözleşme, proforma fatura, fatura gibi belgeleri,

inceleyerek, uygun bulması halinde, bunların geçici ihracına izin verir.

(2) İzinde, işlem görmüş ürünün geçici ihraç eşyasının işlenmesi sonucu ortaya çıktığının tespitine veya standart değişim sisteminin şartlarının yerine getirilip getirilmediğinin doğrulanmasına yönelik usul ve yöntemler belirtilir. Bu usul ve yöntemler ek-67'de yer alan bilgi formunun kullanımını ve kayıtların incelenmesini içerebilir.

(3) Standart değişim sistemi de dahil olmak üzere hangi usulle olursa olsun tamir amacıyla ihraç edilmek istenilen eşyanın, tamir edilebilir durumda olduğunun gümrük idarelerine tevsiki gerekir. Rejim, eşyanın teknik performansını geliştirmek için kullanılamaz.

(4) Standart değişim sistemi kapsamında hariçte işleme rejiminin uygulanması amacıyla, söz konusu eşyanın ayniyet tespitinde birinci fıkranın (a), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen

bilgi ve belgeler incelenir. Ancak, tamirat amaçlı geçici ihracat eşyası yerine ikame ürünlerin ithal edilmesi halinde, bir yenileme işlemi yapıldığı hususunun birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen belgelerde yer alması gerekir. Bu yenileme işleminin uygulanmasında, eşyanın ticari nitelik ve teknik kapasitesinin geliştirilmediğinin gümrük idaresince tespit edilmesi gerekir. Bu tespit, tamiratla ilgili sözleşme ve diğer kanıtlayıcı belgelerin, satış veya kira sözleşmelerinin veya geçici ihracat eşyasının incelenmesi suretiyle yapılır.

Rejim beyanı

MADDE 399

(1) Normal usulle hariçte işleme rejimi beyanı ihracat rejimi hükümlerine göre herhangi bir gümrük idaresine yapılabilir.

(2) Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyetine dair 408 inci madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, eşyanın tespitine ilişkin olarak izin belgesinde yer alan ayrıntılı bilgilerin beyannamede de yer alması gerekir.

Eşyanın serbest dolaşıma sokulması

MADDE 400

(1) Kanunun 141 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca belirlenen durumlar ve özel şartlar saklı kalmak koşuluyla hariçte işleme rejimine tabi eşyanın serbest dolaşıma giriş beyanı serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre yapılır.

(2) Bu rejim kapsamında işlem görmüş ürünün basitleştirilmiş usulde beyanla serbest dolaşıma sokulmak istenmesi halinde, bu beyan serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre yapılır. Basitleştirilmiş usuller üçgen trafikte de uygulanır.

(3) Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyeti ile ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla, Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca basitleştirilmiş usullerin uygulanması halinde beyannamenin izni veren gümrük idaresine verilmesi gerekir.

(4) Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyetine konu eşyanın serbest dolaşıma giriş beyannamesinin ise yetkili gümrük idaresine verilmesi gerekir.

Beyannameye eklenecek belgeler

MADDE 401

(1) Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyetine dair 408 inci madde hükmü saklı kalmak üzere, geçici ihracat

eşyasının veya ikame ürünlerin izin belgesinde ayrıntılı olarak yer alan tanımlarının beyannamede de yer alması gerekir.

(2) Serbest dolaşıma giriş beyannamesine; serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre beyannamede yer alması gereken bilgilerin yazılması zorunludur. Bu beyannameye, üçgen trafik sisteminin uygulanması halinde INF 2 Belgesinin ve serbest dolaşıma giriş beyannamesinin belirlenen sürenin bitiminden sonra tescil edilmesi ve 397 nci maddenin üçüncü fıkrasının uygulanması halinde, işlem görmüş ürünlerin belirlenen süre içerisinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulduğunu kanıtlayan belgenin eklenmesi zorunludur.

(3) Önceden ithalatta, 309 uncu madde çerçevesinde başvuru yapılmadığı durumda serbest dolaşım giriş beyannamesine eklenecek belgeler arasında, iznin bir örneği de yer alır.

Vergilerin hesaplanması

MADDE 402

(1) Türkiye'deki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının korunması amacıyla yürürlüğe konulan dış ticaret politikası önlemleri kapsamındaki ek mali yükler ile anti-damping vergileri ve telafi edici vergiler, Kanunun 141 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde düşümü yapılacak tutarın hesaplanmasında dikkate alınmaz.

(2) Atık, artık, kırıntı, döküntü ve kalıntılardan oluşan ikincil işlem görmüş ürünler düşümü yapılacak tutarın içerisinde yer almış kabul edilir.

İşlem görmüş ürünlerin kıymeti

MADDE 403

(1) İşlem görmüş ürünün kıymetinin belirlenmesinde, geçici ihraç eşyasının işleme yeri veya işleme faaliyetinin son olarak yapıldığı yere kadar yükleme, navlun ve sigorta maliyetleri geçici ihraç eşyasının kıymetine veya geçici ihraç eşyasının kıymetinin hesaplanmadığı durumda işleme maliyetlerine dahil edilmez.

(2) İşlem görmüş ürünlerin işleme yerinden veya işleme faaliyetinin son olarak yapıldığı yerden Türkiye Gümrük Bölgesine girdiği yere kadar olan yükleme, navlun ve sigorta maliyetleri işleme maliyetine dahil edilir. Ancak, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi ile Türkiye'nin anlaşmalar ile dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerine giriş yerine varışından sonra yapılan nakliye ve sigorta giderleri dahil edilmez.

(3) Yükleme, navlun ve sigorta maliyetleri:

- a) Satın alma komisyonu dışında, komisyon ve tellaliyeyi,
 - b) Geçici ihraç eşyasının tamamlayıcısı olmayan konteyner maliyetini,
 - c) İşçilik ve malzeme de dahil olmak üzere ambalajlama maliyetini,
 - ç) Eşyanın taşınması ile bağlantılı olarak oluşan işleme maliyetlerini de,
- kapsar.

İşlem görmüş ikincil ürünlerde düşümü yapılacak tutarın hesaplanma yöntemi

MADDE 404

(1) İşlem görmüş ikincil ürünlerin, işlem görmüş asıl ürünlerle aynı zamanda serbest dolaşıma sokulması halinde düşüm yapılacak tutar, 406 ve 407 nci maddede belirtilen yöntemlerden biriyle ve ek-68'de yer alan örneklere göre hesaplanır.

Verimlilik oranının hesaplanması

MADDE 405

(1) İşlem görmüş ürünlerin bünyesine giren geçici ihraç eşyasının oranı;

- a) Tahakkuk ettirilecek vergilerin belirlenmesi,
- b) Bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda indirim yapılacak tutarın belirlenmesi,
- c) Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, amacıyla hesaplanır.

(2) Bu hesaplamalar miktar ölçme yöntemi veya uygun hallerde kıymet ölçme yöntemi veyahut benzer sonuçlar veren herhangi bir diğer yöntem ile yapılır.

(3) Bu hesaplamalarda işlem görmüş ürünler, işlenmiş ürünleri veya ara ürünleri kapsar.

Miktar ölçme yöntemi

MADDE 406

(1) Miktar ölçme yöntemi aşağıdaki durumlarda uygulanır;

- a) İşleme faaliyeti sonucunda sadece bir çeşit işlem görmüş ürün elde edilmesi durumunda; gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürünün içinde yer alan geçici ihraç eşyasının miktarı, gümrük yükümlülüğünü doğuran işlem görmüş ürün miktarının toplam işlem görmüş ürün miktarına oranı ile orantılı olarak hesaplanır.

- b) İşleme faaliyeti sonucunda birden fazla çeşitte işlem görmüş ürün elde edilmesi ve geçici ihraç eşyasının tüm unsurlarının her

bir işlem görmüş ürünün içinde yer alması durumunda; gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürünün içinde yer aldığı varsayılan geçici ihraç eşyasının miktarı:

1) Söz konusu işlem görmüş ürün ile gümrük yükümlülüğü doğurup doğurmadığına bakılmaksızın, tüm işlem görmüş ürünlerin toplam miktarı arasındaki oran ve

2) Gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürün ile aynı çeşit işlem görmüş ürünün toplam miktarı arasındaki oran, ile orantılı olarak hesaplanır. (Ek-68)

(2) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen yöntemlerden hangisini gerektirdiğine karar verilirken fireler dikkate alınmaz. 402 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, fire deyimi işleme faaliyetleri esnasında buharlaşma, gaz olarak havaya karışma, kuruma veya damıtma sonucu tahrip veya zayii şeklinde geçici ihraç eşyasındaki eksilmeler anlamına gelir. Atık, artık, kırıntı, döküntü ve kalıntı şeklindeki ikincil işlem görmüş ürünler fire olarak değerlendirilir.

Kıymet ölçme yöntemi

MADDE 407

(1) Miktar ölçme yönteminin uygulanmasının mümkün olmadığı durumlarda kıymet ölçme yöntemi uygulanır.

(2) Gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürünün içinde yer aldığı varsayılan geçici ihraç eşyasının miktarı:

a) Söz konusu işlem görmüş ürün ile, gümrük yükümlülüğü doğurup doğurmadığına bakılmaksızın, tüm işlem görmüş ürünlerin toplam kıymeti arasındaki oran; ve

b) Gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürün ile aynı çeşit işlem görmüş ürünün toplam kıymeti arasındaki oran, ile orantılı olarak hesaplanır. (Ek-68)

(3) Kıymet ölçme yönteminin uygulanmasında her bir işlem görmüş ürünün kıymeti, alıcı ve satıcı arasındaki ilişkiden etkilenmemesi kaydıyla, Türkiye'deki işyerinde teslim fiyat veya aynı veya benzer ürünün Türkiye'deki satış fiyatı olarak uygulanır.

(4) Kıymetin üçüncü fıkraya göre belirlenememesi durumunda makul herhangi bir yöntemle belirlenebilir.

Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyeti

MADDE 408

(1) 309 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (ç) bendinde öngörülen işleme faaliyetinin ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin olduğunun tespiti için; eşyanın beyan sahibinin kendisinin veya

ailesinin kullanımına ait ve ticari nitelikte olmayan miktar ve mahiyette bulunduğu, ayrıca eşyanın özelliği itibariyle tamiratın belirli aralıklarla yapılması gerektiğinin veya bakım işleminin yenileme ve asli niteliklerine uygun hale getirme ile ilgili olduğunun başvuru sahiplerince gümrük idarelerine tevsiki gerekir.

Üçgen trafik izni

MADDE 409

(1) Hariçte işleme rejimi çerçevesinde üçgen trafik izni ve gümrük uygulamaları, 2006/10895 sayılı Türkiye İle Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararda belirtilen esas ve usullere tabidir.

Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması

MADDE 410

(1) Ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasında esas alınacak tarih, hariçte işleme rejimi beyannamesinin tescil tarihidir.

(2) Serbest dolaşıma giriş rejiminde uygulanan ticaret politikası önlemleri, işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma girişinde de uygulanır. Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması için beyanname kapsamı işlem görmüş ürünlerin Kanununun 19 uncu maddesinde belirtilen menşee kurallarına göre, ticaret politikası önlemi uygulanacak ülke menşeli olması gerekir.

(3) İşlem görmüş ürünlere ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasında esas alınacak tarih, bu ürünlere ilişkin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihidir.

(4) Yeniden ithalata konu eşyaya standart değişim sisteminin uygulandığı durumda, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışında ek bir işleme faaliyetine tabi tutulması veya tamirat yaptırılması hallerinde ticaret politikası önlemleri uygulanmaz.

Tamir amaçlı hariçte işlemede vergilendirme

MADDE 411

(1) Eşyanın tamir amacıyla geçici ihraç edildiği ve tamiratın bedel karşılığında yapıldığı hallerde, eşyanın gümrük kıymeti olarak tamir masraflarına eşit bir tutar esas alınmakla birlikte, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine gelişinde ödenen navlun, sigorta ve Türkiye Gümrük Bölgesi dışında tamir sırasında ödenen diğer masraflar da dikkate alınır.

Önceden ithalatın olmadığı standart değişim sistemi

MADDE 412

(1) Önceden ithalatın olmadığı standart değişim sistemini kullanma izni, koşulların yerine getirilmesi halinde, geçici ihracat

eşyası yerine işlem görmüş ürünlerin yeniden ithali için de kullanılır.

(2) Standart değişim sistemini kullanma izni olmayan hariçte işleme izni sahibi, bu sistemin şartlarını yerine getirmesi ve işlem görmüş ürünlerin yeniden ithalinden önce yazılı olarak başvurması halinde, önceden ithalatın olmadığı standart değişim sisteminden yararlandırılır.

Önceden ithalatta geçici ihraç eşyasının ihraç süresi

MADDE 413

(1) İthalatın önceden yapıldığı durumda; geçici ihraç eşyasının serbest bölgeye alınması veya antrepoya konulması halinde, Kanunun 146 ncı maddesinde belirtilen süre şartı yerine getirilmiş sayılır.

Önceden ithalatta vergilendirme

MADDE 414

(1) İthalatın önceden yapıldığı durumda, vergilendirmede esas alınacak tutar, ikame eşyanın ithaline ilişkin beyannamenin tescili tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden belirlenir.

(2) İkame eşyanın vergileri teminata bağlanarak ithaline izin verilir. Geçici ihracat eşyasının tamirinin tamamlanarak geri getirilmesi halinde ikame eşyanın teminatı çözümlenerek geri gönderilmesine izin verilir.

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR-15481

Hariçte işleme rejimi kapsamında katma değer uygulaması

MADDE 129- (1) Kanunun 141 inci maddesinin beşinci fıkrası hükmü uyarınca, hariçte işleme rejimi kapsamında işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma girişinde geçici ihracat eşyasına uygulanacak vergi oranı sıfır ise veya geçici ihraç eşyasına ilişkin ithalat vergileri işlem görmüş ürüne ilişkin ithalat vergilerinden daha yüksek veya eşit ise işlem görmüş ürünün vergilendirilmesinde; kıymet farkının esas alınması suretiyle ithalat vergileri hesaplanır.

(2) Birinci fıkra, ticari nitelikte olmayan eşya hariç olmak üzere, Kanunun tercihli olmayan menş kuralları çerçevesinde sıfır vergi oranıyla serbest dolaşıma girmiş Türk menşeli olmayan geçici ihraç eşyasına uygulanmaz.

(3) Kanununun 24 ila 30 uncu maddeleri, gerekli uyarlamalar yapılarak, geçici ihraç eşyasının dikkate alınmadığı işleme maliyetlerinde uygulanır.

HARİÇTE İŞLEME REJİMİ KARARI - 2007/11864

Ekli "Hariçte İşleme Rejimi Kararı"nın yürürlüğe konulması; Yüksek Planlama Kurulunun 28/2/2007 tarihli ve 2007/5 sayılı Raporu üzerine, 28/7/1967 tarihli ve 933 sayılı Kanunun 3/C, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Kanunun 1 inci, 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Kanunun 2 nci, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Kanunun 80, 138 ve 139 uncu maddeleri ile 2/2/1984 tarihli ve 2976 sayılı Kanun hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 15/3/2007 tarihinde kararlaştırılmıştır.

HARİÇTE İŞLEME REJİMİ KARARI BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Karar; serbest dolaşımdaki eşyanın işlenmek, tamir edilmek veya yenilenmek üzere geçici olarak ihraç edilmesi ve işlem görmüş ürünün tam veya kısmi muafiyetten yararlanarak serbest dolaşıma girmesinin sağlanması ile ithal edilen işlem görmüş ürünlerin aynısını veya benzerini üreten Türkiye'deki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi kaydıyla ihraç eşyasının satışının teşviki amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Karar; hariçte işleme rejiminin esaslarının belirlenmesine ve yönlendirilmesine ilişkin tedbirlerin düzenlenmesini ve yürütülmesini kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kararda geçen;

a) Asıl işlem görmüş ürün: Hariçte işleme rejimi kapsamında elde edilmesi amaçlanan ürünleri,

b) Belge süresi: Hariçte işleme izin belgesi üzerinde kayıtlı bulunan ve belge kapsamında ihracat ve ithalat işlemlerinin gerçekleştirileceği dönemi,

c) Belge süresi sonu: Belge süresi bitiminin rastladığı ayın son gününü,

ç) Değişmemiş eşya: Herhangi bir işleme faaliyetine tabi tutulmadan tekrar ithal edilen geçici ihracat eşyasını,

d) Fire/zayiat: İşleme faaliyetleri sırasında özellikle kuruma, buharlaşma, sızma veya gaz kaçağı şeklinde yitirilen ve imha olan kısım ile ekonomik değeri olmayan atıkları,

e) Geçici ihracat eşyası: Hariçte işleme rejimi çerçevesinde tamir edilmek, yenilenmek veya daha ileri safhada işlem görmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere geçici olarak ihraç edilen eşyayı,

f) Hariçte işleme izni: Maden cevheri ve konsantrelerinin izabe edilmesi ve işlenmesi ile kıymetli maden ve taşların işlenmesi amacıyla geçici ihracı için maden ihracatçı birliklerinin bağlı bulunduğu ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerince verilecek izni,

g) Hariçte işleme izin belgesi: Serbest dolaşımda bulunan eşyanın daha ileri bir düzeyde işlem görmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere geçici ihracına ve işlem görmüş ürün olarak ithaline imkan sağlayan Müsteşarlıkça düzenlenen belgeyi,

ğ) INF 2 bilgi formu: Hariçte işleme rejimi kapsamında üçgen trafik kullanımına izin veren gümrük idaresi tarafından düzenlenen ve Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin bir parçasından geçici olarak ihraç edilerek üçüncü ülkede işlem görmüş ürünlerin, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin diğer parçasında kısmi veya tam gümrük vergisi muafiyetiyle serbest dolaşıma girişine imkan veren belgeyi,

h) İkame ürün: Tamirata konu olan geçici ihracat eşyasının yerine kullanılmak üzere getirilen ve geçici ihracat eşyası ile aynı tarife pozisyonunda, aynı ticari nitelikte ve teknik özellikte olan ithal eşyasını,

ı) İkincil işlem görmüş ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışındaki ürünleri,

i) İşleme faaliyeti: Eşyanın üretilmesi, montajı, işlenmesi, yenilenmesi, tamir edilmesi ile benzeri işlemleri,

j) İşlem görmüş ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm ürünleri,

k) İzin süresi: Hariçte işleme izninde kayıtlı bulunan ve izin kapsamında ihracat ve ithalat işlemlerinin gerçekleştirileceği dönemi,

l) İzin süresi sonu: İzin süresi bitiminin rastladığı ayın son gününü,

m) Kısmi muafiyet: Hariçte işleme rejimi çerçevesinde serbest dolaşıma sunulan işlem görmüş ürünlerin ithali esnasında

alınması gereken vergiler hesaplanırken, geçici ihracat eşyasının en son işleme faaliyetine tabi tutulduğu Türkiye Gümrük Bölgesi dışından veya serbest bölgeden aynı tarihte ithal edilmesi halinde uygulanacak gümrük vergilerine tekabül eden kısmın muaf tutulmasını,

n) Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığı'nı,

o) Serbest bölgeler: Türkiye Gümrük Bölgesi üzerindeki serbest bölgeleri,

ö) Serbest dolaşımda bulunan eşya: 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 18 inci maddesi hükmüne göre tümüyle Türkiye Gümrük Bölgesinde elde edilen ve bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan ithal edilen girdileri bulundurmayan veya şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik önem taşımadığı tespit edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ithal edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesinde yukarıda belirtilen eşyadan ayrı ayrı veya birlikte elde edilen veya üretilen eşyayı,

p) Standart değişim sistemi: 4458 sayılı Gümrük Kanununun 144 ila 148 inci maddeleri hükümlerine göre ikame ürün olarak adlandırılan ithal eşyasının bir işlem görmüş ürün ile değiştirilmesi usulünü,

r) Tam muafiyet: Tamir edilmek veya yenilenmek üzere geçici ihraç edilen eşyanın ithalinde alınması gereken her türlü verginin muafiyetini,

s) Ticaret politikası önlemleri: İthalat Rejimi Kararının 4 üncü maddesinde belirtilen mevzuat çerçevesinde alınan önlemleri,

ş) Topluluk: Avrupa Topluluğu'nu,

t) Üçgen trafik: Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin bir parçasından geçici olarak ihraç edilerek üçüncü ülkede işlem görmüş ürünlerin, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin diğer parçasında kısmi veya tam gümrük vergisi muafiyetiyle serbest dolaşıma girmesi usulünü,

u) Üçüncü ülke: Avrupa Topluluğu'na üye ülkeler dışındaki ülkeleri,

ü) Vergi: Eşyanın giriş ve çıkışında tahsili öngörülen vergi, resim, harç, fon ve benzeri bütün mali yükleri,

v) Verimlilik oranı: Belirli miktardaki geçici ihracat eşyasının işlenmesi sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünlerin miktarını

veya yüzde oranını,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Hariçte İşleme Faaliyeti

Hariçte işleme faaliyeti

MADDE 4- (1) Hariçte işleme faaliyeti; serbest dolaşımda bulunan eşyanın daha ileri safhada işlenmek, tamir edilmek veya yenilenmek üzere geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihraç edilmesi ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin, gümrük vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulanmak suretiyle ve ikili veya çok taraflı ticaret anlaşmaları çerçevesinde bazı işlem görmüş ürünler için konulmuş veya konulacak olan gümrük vergisi muafiyeti içeren hükümler saklı kalmak kaydıyla, yeniden serbest dolaşıma girmesi ve standart değişim sistemi kapsamında ithali ile ilgili faaliyetleri kapsar.

Hariçte işleme rejimi uygulanmayacak haller

MADDE 5- (1) Hariçte işleme rejimi;

- a) İhracı, ödenmiş ithalat vergilerinin geri verilmesine veya teminata bağlanmış ithalat vergilerinin kaldırılmasına yol açan,
 - b) İhracından önce, nihai kullanımları nedeniyle tam muafiyet suretiyle serbest dolaşıma giren ve bu muafiyetin tanınması için gerekli koşulları taşımaya devam eden,
 - c) İhracı, ihracat vergi iadesini gerektiren veya ihracı nedeniyle tarım politikası çerçevesinde vergi iadesi dışında bir mali avantaj sağlanan,
- serbest dolaşımdaki eşyaya uygulanmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hükümler

Müracaatların değerlendirilmesi

MADDE 6- (1) Hariçte işleme faaliyetinden yararlanmak için;

- a) Hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj malzemelerinin daha ileri bir düzeyde işlem görmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilmek istenmesi halinde, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğde belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte hariçte işleme izin belgesi almak üzere Müsteşarlığa,
- b) Maden cevheri ve konsantrelerinin izabe edilmesi ve işlenmesi ile kıymetli maden ve taşların işlenmesi amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere

gönderilmek istenmesi halinde, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğde belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte hariçte işleme izni almak üzere maden ihracatçı birliklerinin bağlı olduğu ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerine,

c) Tamirat amaçlı, garanti hükümleri uyarınca veya bir imalat hatası nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilen eşyanın ve/veya bu eşyanın ihracından önce ikame ürünün ithalatı için Gümrük Müsteşarlığı'na, müracaat edilir.

Hariçte işleme rejiminde izin şartları

MADDE 7- (1) Bu Karar çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik kişilerce yapılacak müracaatlar;

a) Geçici ihracat eşyasının işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanıldığının tespitinin mümkün olması,

b) Türkiye Gümrük Bölgesindeki (serbest bölgeler hariç) üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi, kriterleri çerçevesinde değerlendirilir.

(2) Bu kriterlere göre Müsteşarlıkça veya maden ihracatçı birliklerinin bağlı olduğu ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerince yapılan değerlendirme sonucunda geçici ihracat eşyası ile ithal eşyasının (ikincil işlem görmüş ürünler dahil) 8-12 (sekiz-oniki)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu, adı, verimlilik oranına göre belirlenen miktarı, değeri ve süresi belirlenerek, hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni verilir veya talep reddedilir.

Belge/izin süresi ve ek süreler

MADDE 8- (1) Hariçte işleme izin belgesinin/hariçte işleme izninin süresi azami 12 (oniki) aydır. Ayrıca, ilgilinin gerekçeli talebi üzerine bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğde belirlenen süre kadar ek süre verilebilir.

(2) Bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğle belirlenen mücbir sebep ile fevkalade hallerin belge/izin süresi içerisinde meydana gelmesi halinde, hariçte işleme izin belgesine/hariçte işleme iznine ilave süre verilebilir. Mücbir sebep ile fevkalade hallere istinaden belgeye/izne verilecek ilave süre, mücbir sebep ile fevkalade hal süresi dikkate alınarak belirlenir.

Belge/izin revizesi

MADDE 9- (1) Hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni, ilgili firma tarafından belge taahhüt kapatma aşamasına kadar

gerekli bilgi ve belgelerle yapılacak müracaata istinaden ilgili mercilerce revize edilebilir.

Vergilendirme

MADDE 10- (1) Geçici olarak ihraç edilen eşya ile işleme faaliyeti sonucunda işlem görmüş ürüne dönüştürülen eşyanın ithalatı sırasında doğan gümrük vergileri 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun ilgili hükümleri uyarınca tahsil edilir.

(2) Ancak, hariçte işleme rejimi kapsamında, izabe suretiyle yabancı maddelerden temizlenmek veya elektrolize edilmek gibi amaçlarla geçici olarak ihraç edilen maden cevherlerinden elde edilen, milletlerarası teamüllere göre mamul sayılmayan ve imalatta ilk madde olarak külçe ve kütük halindeki saf gümüş, kurşun, demir, bakır vb. madenlerden, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca bu gibi işlemlerin yurt içinde yapılmasının mümkün olmadığı kabulü kaydıyla, gümrük vergisi oranının %0 olarak uygulanacağı hususu izin üzerinde belirtilmiş ise, bu husus çerçevesinde işlemler gerçekleştirilir.

(3) Ayrıca, serbest bölgeye geçici olarak ihraç edilen eşyanın işleme faaliyeti sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünün bünyesinde, herhangi bir üçüncü ülke menşeli girdi kullanılmaması ve işleme faaliyetinin tamamen işçilik olması durumunda, işçilik faturasında belirtilen kıymet üzerinden sadece Katma Değer Vergisi tahsil edilir.

(4) Serbest dolaşımdaki eşyanın geçici ihracı halinde, bu ihracat esnasında alınması gereken vergi tutarı kadar teminat alınır ve söz konusu eşyaya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere çıkışı için öngörülen işlemler uygulanır. Geçici ihraç edilen eşyanın usulüne uygun olarak geri gelmemesi durumunda, söz konusu teminat irat kaydedilir. Ancak, Müsteşarlıkça Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu primi kesintisine tabi eşyanın serbest bölgelere geçici ihracatında teminat aranmaksızın ihracata izin verilir. Serbest bölgelere geçici ihracı gerçekleştirilen eşyaya tekabül eden ithalatın gerçekleşmediğinin tespiti halinde ise, bu ihracata ilişkin alınmayan vergi, ihraç tarihi itibarıyla 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

İthalatın gerçekleştirilmesi

MADDE 11- (1) İthalatın gerçekleştirilmesi, hariçte işleme rejimi çerçevesinde ithali taahhüt edilen işlem görmüş ürünün, ithalat rejimi ile gümrük mevzuatına uygun şekilde gümrük hattından

Türkiye Gümrük Bölgesine girişini (serbest bölgeler hariç) ifade eder. Hariçte İşleme Rejimi çerçevesinde gerçekleştirilecek ithalat, hariçte işleme izin belgesi/izni sahibi firma dışında başka bir firma tarafından da gerçekleştirilebilir ve bu durumda ithalatı gerçekleştirecek kişiye ait bilgiler belgenin/iznin özel şartlar bölümüne kaydedilir. Bu kapsamda ithal edilecek eşyanın tamamı üzerinden Katma Değer Vergisi tahsil edilir.

(2) Hariçte işleme faaliyeti sonucunda doğan işçilik, navlun, sigorta vb. bedeller, serbest dolaşımdaki eşya veya hariçte işlenmek üzere gönderilen eşyanın bir kısmı ile de ödenebilir. Bu durumda, yukarıdaki bedellere karşılık gelen geçici ihracata konu eşya için, bu Kararın 10 uncu maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca alınan teminatlar irat kaydedilir veya alınmayan vergi tahsil edilir. Ayrıca, bu eşyanın ihracatında kambiyo mevzuatı hükümleri uygulanır.

Taahhüdün kapatılması

MADDE 12- (1) Hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni sahibi firmaların belge/izin süresi (ek süreler dahil) sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ ile belirlenen bilgi ve belgelerle birlikte, belge/izin taahhüdünü kapatmak için müracaat etmeleri zorunludur.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen sürede taahhüdün kapatılması için müracaat edilmemesi durumunda ilgili firmaya, 1 (bir) ay içerisinde kapatma müracaatında bulunulması hususu, Müsteşarlık ve/veya ilgili ihracatçı birlikleri genel sekreterliği tarafından bildirilir ve bu sürede kapatma müracaatında bulunulmayan, hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni (belge/izin kapsamındaki diğer sorumlulukların yerine getirilmiş olması şartıyla) Gümrük mevzuatı çerçevesinde usulsüzlük cezası uygulanarak resen kapatılır.

(3) Hariçte işleme izin belgesi taahhüdü, belgede belirtilen şartlara uygun olarak Müsteşarlık ve/veya Müsteşarlığın belirleyeceği ihracatçı birlikleri genel sekreterlikleri tarafından kapatılır. Hariçte işleme izni taahhüdü ise, maden ihracatçı birliklerinin bağlı olduğu ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerince kapatılır.

(4) Ayrıca, hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni taahhüdünün kapatılmasına ilişkin yapılan müracaatta, eksik bilgi ve belge gönderildiğinin tespiti halinde, bu eksiklik 1 (bir) ay içerisinde tamamlanmak üzere Müsteşarlık ve/veya ilgili ihracatçı

birlikleri genel sekreterliği tarafından firmaya bildirilir. Bu süre içerisinde eksik bilgi ve belgelerin tamamlanmaması durumunda, belge/izin taahhüdü mevcut bilgi ve belgelere istinaden kapatılır.

İthalatın gerçekleşmemesi

MADDE 13- (1) Hariçte işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi dışında veya serbest bölgelerde işlenerek ithal edilmesi taahhüt edilen ürünlerin belgede/izinde belirtilen şartlara ve yararlanılan tedbirlere uygun olarak yurda getirilmemesi halinde, bu ürünlerin üretimi için gönderilen eşyanın aynen geri getirilmesi gerekir. Aksi takdirde, kambiyo mevzuatı hükümleri uygulanır.

(2) Ancak, hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni kapsamında ihraç edilen geçici ihracat eşyasının gerekli işleme faaliyetine tabi tutulduktan sonra işlem görmüş ürün olarak, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin başka bir parçasına gönderilmek istenmesi durumunda, ihracat işlemini gerçekleştiren gümrük idaresi tarafından INF 2 bilgi formu düzenlenmesi kaydıyla, işlem görmüş ürünün ve bu ürünün üretimi için gönderilen geçici ihracat eşyasının yurda geri getirilmesine gerek bulunmamaktadır. Bu durumda, geçici ihracata konu eşya için, bu Kararın 10 uncu maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca alınan teminatlar irat kaydedilir veya alınmayan vergi tahsil edilir. Ayrıca, bu eşyanın ihracatında kambiyo mevzuatı hükümleri uygulanır.

İptal

MADDE 14- (1) Hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni, ilgili firmanın talebi üzerine iptal edilir.

(2) Bu Karar ve bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ ve genelge hükümlerine uyulmadığının, hariçte işleme izin belgesinin/hariçte işleme izninin düzenlenmesi, revizesi için ibraz edilen bilgi ve belgeler ile belge/izin kapsamında yapılan işlemlerin gerçek dışı olduğunun veya belge/izin üzerinde tahrifat yapıldığının tespiti halinde; ilgili belge/izin iptal edilir ve ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır.

(3) İptal edilen belge/izin kapsamında ithalat yapılmamışsa, bu Kararın 10 uncu maddesinin (4) numaralı fıkrası ve 13 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası hükümlerine göre; ithalat yapılmışsa, bu Kararın 15 inci maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

Hariçte işleme tedbirlerine uyulmaması

MADDE 15- (1) Hariçte işleme tedbirlerini, hariçte işleme rejimi ve hariçte işleme izin belgesinde/hariçte işleme izninde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak yerine getirmeyenlerden;

a) Belgede/izinde kayıtlı miktar ve değerin üzerinde ithalat yapıldığının tespiti halinde, bu kısma tekabül eden ithalattan doğan vergi ithal tarihi itibarıyla,

b) Belgenin/iznin iptal edilmesi halinde, bu kapsamda ithalat yapılmışsa bu ithalata ilişkin alınmayan vergi ithal tarihi itibarıyla,

c) Belge/izin kapsamında ithalat yapılmamışsa, bu Kararın 10 uncu maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca teminata bağlanan veya alınmayan vergi ihraç tarihi itibarıyla,

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(2) Kapatma esnasında ibraz edilen gümrük beyannamesi ve eki belgelerin sahte veya üzerinde tahrifat yapılmış olması durumunda, bu beyanname kapsamı ithalata ilişkin vergi, bu maddenin (1) numaralı fıkrası çerçevesinde tahsil edilir, ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır ve belge/izin sahibi firma 1 (bir) yıl süreyle hariçte işleme rejiminden yararlandırılmaz.

(3) Bu Karar ile bu Karara istinaden yayımlanan tebliğ ve genelgelere uymayan, yanlış işlem yapan, belge/izinlerin ilgiliye ait orijinal nüshasına gerekli meşruhatı kaydetmeden işlem yapan, yanıltıcı bilgi veren ve bu nedenlerden dolayı vergi kaybına veya verginin tahsilinde gecikmelere sebep olan gerçek ve tüzel kişiler, asıl borçludan alınamayan alacağın ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumludur. Bu çerçevede amme alacağı, gecikme süresi de dikkate alınarak bu maddenin (1) numaralı fıkrası çerçevesinde tahsil edilir.

Usulsüzlük

MADDE 16- (1) Hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni kapsamında geçici olarak ihraç edilen eşyanın süre bitiminden sonra aynen geri getirilmesi halinde, gümrük mevzuatı çerçevesinde usulsüzlük cezası uygulanır.

Denetim

MADDE 17- (1) Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar, hariçte işleme izin belgesinin/hariçte işleme izninin ibrazı üzerine hariçte işleme tedbirlerini, hariçte işleme rejimi ve belgede/izinde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak tatbik ederler. Müsteşarlık, bu Kararda belirtilen tedbirlerin uygulanmasına ilişkin her türlü denetimi ve düzenlemeyi yapabilir; ilgili firma, kamu kurum ve

kuruluşları ile bankalardan bilgi ve belge isteyebilir ve gerekli önlemleri alabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Uygulama

MADDE 18- (1) Bu Kararın yayımlandığı tarihten önceki Kararlara istinaden düzenlenen hariçte işleme izin belgeleri/hariçte işleme izinleri kendi mevzuatı hükümlerine tabidir. Henüz taahhüdü kapatılmamış olan belgelere/izinlere bu Kararın lehe olan hükümleri uygulanır.

Yetki

MADDE 19- (1) Müsteşarlık bu Karar hükümlerine istinaden, hariçte işleme rejimi ile ilgili usul ve esaslara ilişkin tebliğ ve genelgeler çıkarmaya, izin ve talimat vermeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlenmeye yetkilidir. Hariçte işleme izin belgesinin revize edilmesi ve taahhüdün kapatılması ile ilgili görev ve yetkiler Müsteşarlıkça ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerine kısmen veya tamamen devredilebilir.

(2) Bu Karar hükümlerine istinaden yapılacak tüm işlemler, bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğ hükümleri çerçevesinde, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla gerçekleştirilebilir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 20- (1) 5/5/2000 tarihli ve 2000/674 sayılı Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 21- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

HARIÇTE İŞLEME REJİMİ TEBLİĞİ (İHRACAT: 2007/5)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ 15/3/2007 tarihli ve 2007/11864 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki "Hariçte İşleme Rejimi Kararı"na istinaden hariçte işleme rejiminin uygulama usul ve esaslarını belirlemek üzere hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, serbest dolaşımdaki eşyanın işlenmek veya yenilenmek (izabe suretiyle yenilenmek dahil)

üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere geçici olarak ihraç edilmesi ve işlem görmüş ürünün tam veya kısmi muafiyetten yararlanarak serbest dolaşıma girmesi ile ilgili faaliyetleri kapsar.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Asıl işlem görmüş ürün: Hariçte işleme rejimi kapsamında elde edilmesi amaçlanan ürünleri,

b) Belge süresi: Hariçte işleme izin belgesi üzerinde kayıtlı bulunan ve belge kapsamında ihracat ve ithalat işlemlerinin gerçekleştirileceği dönemi,

c) Belge süresi sonu: Belge süresi bitiminin rastladığı ayın son gününü,

ç) Değişmemiş eşya: Herhangi bir işleme faaliyetine tabi tutulmadan tekrar ithal edilen geçici ihracat eşyasını,

d) Fire/zayiat: İşleme faaliyetleri sırasında özellikle kuruma, buharlaşma, sızma veya gaz kaçağı şeklinde yitirilen ve imha olan kısım ile ekonomik değeri olmayan atıkları,

e) Geçici ihracat eşyası: Hariçte işleme rejimi çerçevesinde tamir edilmek, yenilenmek veya daha ileri safhada işlem görmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere geçici olarak ihraç edilen eşyayı,

f) Hariçte işleme izni: Maden cevheri ve konsantrelerinin izabe edilmesi ve işlenmesi ile kıymetli maden ve taşların işlenmesi amacıyla geçici ihracı için maden ihracatçı birliklerinin bağlı bulunduğu ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerince verilecek izni,

g) Hariçte işleme izin belgesi: Serbest dolaşımda bulunan eşyanın daha ileri bir düzeyde işlem görmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere geçici ihracına ve işlem görmüş ürün olarak ithaline imkan sağlayan Bakanlıkça düzenlenen belgeyi,

ğ) INF 2 bilgi formu: Hariçte işleme rejimi kapsamında üçgen trafik kullanımına izin veren gümrük idaresi tarafından düzenlenen ve Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin bir parçasından geçici olarak ihraç edilerek üçüncü ülkede işlem görmüş ürünlerin, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin diğer parçasında kısmi veya tam gümrük vergisi muafiyetiyle serbest dolaşıma girişine imkan veren belgeyi,

h) İkame ürün: Tamirata konu olan geçici ihracat eşyasının yerine kullanılmak üzere getirilen ve geçici ihracat eşyası ile aynı

tarife pozisyonunda, aynı ticari nitelikte ve teknik özellikte olan ithal eşyasını,

ı) İkincil işlem görmüş ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışındaki ürünleri,

i) İşleme faaliyeti: Eşyanın üretilmesi, montajı, işlenmesi, yenilenmesi, tamir edilmesi ile benzeri işlemleri,

j) İşlem görmüş ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm ürünleri,

k) İzin süresi: Hariçte işleme izninde kayıtlı bulunan ve izin kapsamında ihracat ve ithalat işlemlerinin gerçekleştirileceği dönemi,

l) İzin süresi sonu: İzin süresi bitiminin rastladığı ayın son gününü,

m) Kısmi muafiyet: Hariçte işleme rejimi çerçevesinde serbest dolaşıma sunulan işlem görmüş ürünlerin ithali esnasında alınması gereken vergiler hesaplanırken, geçici ihracat eşyasının en son işleme faaliyetine tabi tutulduğu Türkiye Gümrük Bölgesi dışından veya serbest bölgeden aynı tarihte ithal edilmesi halinde uygulanacak gümrük vergilerine tekabül eden kısmın muaf tutulmasını,

n) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

o) Serbest bölgeler: Türkiye Gümrük Bölgesi üzerindeki serbest bölgeleri,

ö) Serbest dolaşımda bulunan eşya: 4458 sayılı Gümrük Kanununun 18 inci maddesi hükmüne göre tümüyle Türkiye Gümrük Bölgesinde elde edilen ve bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan ithal edilen girdileri bulundurmayan veya şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik önem taşımadığı tespit edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ithal edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesinde yukarıda belirtilen eşyadan ayrı ayrı veya birlikte elde edilen veya üretilen eşyayı,

p) Standart değişim sistemi: 4458 sayılı Gümrük Kanununun 144 ila 148 inci maddeleri hükümlerine göre ikame ürün olarak adlandırılan ithal eşyasının bir işlem görmüş ürün ile değiştirilmesi usulünü,

r) Tam muafiyet: Tamir edilmek veya yenilenmek üzere geçici ihraç edilen eşyanın, tamiratının garanti nedeniyle sözleşmeye

bağlı olarak veya kanuni bir yükümlülüğe dayanarak ya da bir imalat hatası nedeniyle, bedelsiz yapıldığının kanıtlanması halinde, geçici ihraç edilen eşyanın ithalinde alınması gereken her türlü verginin muafiyetini,

s) Ticaret politikası önlemleri: İthalat Rejimi Kararının 4 üncü maddesinde belirtilen mevzuat çerçevesinde alınan önlemleri,

ş) Topluluk: Avrupa Topluluğunu,

t) Üçgen trafik: Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin bir parçasından geçici olarak ihraç edilerek üçüncü ülkede işlem görmüş ürünlerin, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin diğer parçasında kısmi veya tam gümrük vergisi muafiyetiyle serbest dolaşıma girmesi usulünü,

u) Üçüncü ülke: Avrupa Topluluğuna üye ülkeler dışındaki ülkeleri,

ü) Vergi: Eşyanın giriş ve çıkışında tahsili öngörülen vergi, resim, harç, fon ve benzeri bütün mali yükleri,

v) Verimlilik oranı: Belirli miktardaki geçici ihracat eşyasının işlenmesi sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünlerin miktarını veya yüzde oranını,

y) Bölge müdürlükleri: Bakanlığın taşra teşkilatında yer alan Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) görevlendirilmiş Bölge Müdürlüklerini,

z) Elektronik ortam: Bilgisayar veri işleme tekniği kullanılarak, Bakanlık web sayfası/servisleri üzerinden ulaşılan ve hariçte işleme izin belgesi ile ilgili tüm işlemlerin yapılabildiği ortamı,

aa) DYS: Mal ihracatına ve hizmet ihracatına yönelik devlet destekleri ile Dâhilde İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi, Vergi Resim Harç İstisnası, Belgesiz İhracat Kredilerine ilişkin bileşenlerden oluşan Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemini,

bb) Satır kodu: Hariçte işleme izin belgesinde yer alan, ithal ve ihraç eşyasını tarif eden ve gümrük idaresinden otomasyon sistemine Hariçte İşleme Rejimine ilişkin bilgi iletişiminde dikkate alınacak belge numarasını da içeren kod bilgisini,

cc) İBGS: İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Hariçte İşleme Faaliyeti

Hariçte işleme faaliyeti

MADDE 4 – (1) Hariçte işleme faaliyeti; serbest dolaşımda bulunan eşyanın daha ileri safhada işlenmek, tamir edilmek veya

yenilenmek üzere geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihraç edilmesi ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin, gümrük vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulanmak suretiyle ve ikili veya çok taraflı ticaret anlaşmaları çerçevesinde bazı işlem görmüş ürünler için konulmuş veya konulacak olan gümrük vergisi muafiyeti içeren hükümler saklı kalmak kaydıyla, yeniden serbest dolaşıma girmesi ve standart değişim sistemi kapsamında ithali ile ilgili faaliyetleri kapsar.

Hariçte işleme rejimi uygulanmayacak haller

MADDE 5 – (1) Hariçte işleme rejimi;

- a) İhracı, ödenmiş ithalat vergilerinin geri verilmesine veya teminata bağlanmış ithalat vergilerinin kaldırılmasına yol açan,
- b) İhracından önce, nihai kullanımları nedeniyle tam muafiyet suretiyle serbest dolaşıma giren ve bu muafiyetin tanınması için gerekli koşulları taşımaya devam eden,
- c) İhracı, ihracat vergi iadesini gerektiren veya ihracı nedeniyle tarım politikası çerçevesinde vergi iadesi dışında bir mali avantaj sağlanan, serbest dolaşımdaki eşyaya uygulanmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hükümler

Müracaatların değerlendirilmesi

MADDE 6 – (1) Hariçte işleme faaliyetinden yararlanmak için;

- a) Hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj malzemelerinin daha ileri bir düzeyde işlem görmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilmek istenmesi halinde, ilgili firmalarca ek-1’de belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte hariçte işleme izin belgesi almak üzere DYS üzerinden Bakanlığa,
- b) Maden cevheri ve konsantrelerinin izabe edilmesi ve işlenmesi; maden ve metallere mamul eşyanın izabe ve ayrıştırmaya tabi tutulması ve/veya bu işlem sonucunda yenilenmesi; kıymetli maden ve taşların işlenmesi amaçlarıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilmek istenmesi halinde, ilgili firmalarca ek-2’de belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte hariçte işleme izni almak üzere maden ihracatçı birliklerinin bağlı olduğu ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerine,

c) Tamirat amaçlı, garanti hükümleri uyarınca, ithal edilecek eşyada ambalaj malzemesi olarak kullanılmak üzere veya bir imalat hatası nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilen eşya (stüdyo banyo ve post-prodüksiyon işlemleri için geçici olarak ihraç edilecek sinema-televizyon filmleri ve ses bantları dahil) ve/veya bu eşyanın ihracından önce ikame eşyanın ithalatı için ilgili gümrük idaresine (Bu hususa ilişkin usul ve esaslar Gümrükler Genel Müdürlüğünce belirlenir),

müracaat edilir.

Hariçte işleme rejiminde belge/izin şartları

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik kişilerce yapılacak müracaatlar;

a) Geçici ihracat eşyasının işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanıldığıнын tespitinin mümkün olması,

b) Türkiye Gümrük Bölgesindeki (serbest bölgeler hariç) üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi, kriterleri çerçevesinde değerlendirilir.

(2) Bakanlıkça yukarıda belirtilen kriterlere göre yapılan değerlendirme sonucunda, hariçte işleme izin belgesi DYS üzerinden verilir veya talep reddedilir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen kriterlere göre maden ihracatçı birliklerinin bağlı olduğu ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerince yapılan değerlendirme sonucunda hariçte işleme izni verilir veya talep reddedilir.

İzin gönderileceği merciler

MADDE 8 – (1) Hariçte işleme izinlerinin birer nüshası Bakanlığa ve ilgili firmaya gönderilir.

Belge/izin süresi ve ek süreler

MADDE 9 – (1) Hariçte işleme izin belgesinin/hariçte işleme izninin süresi azami 12 (oniki) aydır. Ayrıca, ilgili firmanın gerekçeli talebi üzerine hariçte işleme izin belgesine belge orijinal süresinin 1/2'si oranında, hariçte işleme iznine ise 12 (oniki) aya kadar ek süre verilebilir.

(2) Bu Tebliğin 10 uncu maddesinin (3) numaralı fıkrasında belirtilen mücbir sebep ile fevkalade hallerin belge/izin süresi içerisinde meydana gelmesi halinde, hariçte işleme izin belgesine/hariçte işleme iznine ilave süre verilebilir. Mücbir sebep ve fevkalade hallere istinaden, hariçte işleme izin

belgesine/hariçte işleme iznine ilave olarak verilecek süre, mücbir sebep ve fevkalade hal süresi dikkate alınarak belirlenir.

(3) Belgede/izinde öngörülen ihracat ve ithalat işlemlerinin, belge/izin süresi ve ek süreler içerisinde gerçekleştirilmesi gerekir.

(4) Hariçte işleme izin belgesine/hariçte işleme iznine verilen süre ve ek sürelerin belirlenmesinde, Gümrük Kanununun 168 inci maddesinde belirtilen 3 (üç) yıllık süre dikkate alınır.

Ek sürelerle ilişkin müracaat

MADDE 10 – (1) Belge/izin sahibi firmaların ek süreden ve mücbir sebep ile fevkalade hallere ilişkin ek süreden yararlanabilmeleri için;

a) Hariçte işleme izin belgesi ile ilgili olarak, en geç belge süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte DYS üzerinden Bakanlığa,

b) Bu Tebliğin 6 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi kapsamında düzenlenen hariçte işleme izni ile ilgili olarak, en geç izin süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde izne ilişkin beyanname aslı, tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte maden ihracatçı birliklerinin bağlı olduğu ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerine,

müracaat etmeleri gerekir.

(2) Bu maddenin (1) numaralı fıkrasında belirtilen sürede yapılmayan müracaat değerlendirmeye alınmaz.

(3) Mücbir sebep ile fevkalade haller aşağıda belirtilmektedir:

a) Deprem, sel, don, fırtına, kasırga vb. tabii afetler ve yangın (İlgili ülke nezdinde bulunan yurt dışı temsilciliklerimizden veya ilgili serbest bölge müdürlüğünden alınacak yazı ile tevsik edilir.),

b) İthalatçı ülkede veya serbest bölgede devletçe konulan yasaklar, harp ve abluka hali (İlgili ülke nezdinde bulunan yurt dışı temsilciliklerimizden veya ilgili serbest bölge müdürlüğünden alınacak yazı ile tevsik edilir.),

c) Belge/izin sahibi firmanın faaliyetinin kamu otoritelerince kısıtlanması, durdurulması veya firmaya el konulması (İlgili kamu kurumundan alınacak yazı ile tevsik edilir.),

ç) Belge/izin sahibi firmanın iflası ya da konkordato ilan etmiş olması (Mahkeme kararı ile tevsik edilir.),

d) Grev ve lokavt (İlgili ülke nezdinde bulunan yurt dışı temsilciliklerimizden veya ilgili serbest bölge müdürlüğünden alınacak yazı ile tevsik edilir.)

Yeni belge/izin verilmesi

MADDE 11 – (1) Hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni sahibi firmaların müteakip belge/izin talepleri, önceki belgelerinin/izinlerinin gerçekleşme seyrine göre değerlendirilir. Süresi bitmiş belgelerin/izinlerin taahhütlerini kapatmak için belge/izin süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde bu Tebliğin 17 nci maddesi hükümlerine göre müracaatta bulunmayan firmaların yeni talepleri değerlendirmeye alınmayabilir.

Belge/izin revizesi

MADDE 12 – (1) Hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni, ilgili firma tarafından belge taahhüt kapatma aşamasına kadar gerekli bilgi ve belgelerle yapılacak müracaata istinaden ilgili mercilerce revize edilebilir.

(2) Belge sahibi firmalar belgenin revize edilmesini teminen DYS üzerinden Bakanlığa müracaat ederler. Bakanlıkça yapılacak değerlendirme neticesinde, uygun görülen talepler belgenin elektronik ortamdaki kayıtlarına işlenir.

(3) Hariçte işleme izni ile ilgili revize talepleri ise, izni veren ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerince sonuçlandırılır.

Vergilendirme

MADDE 13 – (1) Geçici olarak ihraç edilen eşya ile işleme faaliyeti sonucunda işlem görmüş ürüne dönüştürülen eşyanın ithalatı sırasında doğan gümrük vergileri 4458 sayılı Gümrük Kanununun ilgili hükümleri uyarınca tahsil edilir.

(2) Ancak, hariçte işleme rejimi kapsamında, izabe suretiyle yabancı maddelerden temizlenmek veya elektrolize edilmek gibi amaçlarla geçici olarak ihraç edilen maden cevherlerinden elde edilen, milletlerarası teamüllere göre mamul sayılmayan ve imalatta ilk madde olarak külçe ve kütük halindeki saf gümüş, kurşun, demir, bakır vb. madenlerden, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca bu gibi işlemlerin yurt içinde yapılmasının mümkün olmadığı kabulü kaydıyla, gümrük vergisi oranının %0 olarak uygulanacağı hususu izin üzerinde belirtilmiş ise, bu husus çerçevesinde işlemler gerçekleştirilir.

(3) Ayrıca, serbest bölgeye geçici olarak ihraç edilen eşyanın işleme faaliyeti sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünün bünyesinde, herhangi bir üçüncü ülke menşeli girdi kullanılmaması ve işleme faaliyetinin tamamen işçilik olması durumunda, işçilik faturasında belirtilen kıymet üzerinden sadece Katma Değer Vergisi tahsil edilir.

(4) Serbest dolaşımdaki eşyanın geçici ihracı halinde, bu ihracat esnasında alınması gereken vergi tutarı kadar teminat alınır ve söz konusu eşyaya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere çıkışı için öngörülen işlemler uygulanır. Geçici ihraç edilen eşyanın usulüne uygun olarak geri gelmemesi durumunda, söz konusu teminat irat kaydedilir. Ancak, Bakanlıkça Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu primi kesintisine tabi eşyanın serbest bölgelere geçici ihracatında teminat aranmaksızın ihracata izin verilir. Serbest bölgelere geçici ihracı gerçekleştirilen eşyaya tekabül eden ithalatın gerçekleşmediğinin tespiti halinde ise, bu ihracata ilişkin alınmayan vergi, ihraç tarihi itibarıyla 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Gümrük idarelerince yapılacak işlemler

MADDE 14 – (1) Gümrük idarelerince, hariçte işleme izin belgesinde/hariçte işleme izninde belirtilen değer ve miktarı geçmemek üzere, belge/izin süresi (belgeye/izne verilen ek süreler dahil) içerisinde belgede kayıtlı satır kodunda olması, belgede/izinde kayıtlı gümrük tarife istatistik pozisyonunda olması ve izin tarih ve sayısının beyannamede kayıtlı olması kaydıyla, eşyanın ihracına ve ithaline müsaade edilir.

(2) İhracat rejiminde ihracı belli kurum veya kuruluşların müsaadesine bırakılmış mallar için, ilgili kurum veya kuruluşun müsaadesi ihracat esnasında aranır.

(3) Tamirat amaçlı, garanti hükümleri uyarınca veya bir imalat hatası nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilen ve işleme faaliyetinin sonucunda ithal edilen eşya ve/veya bu eşyanın ihracından önce ikame eşyanın ithalatına ilişkin işlemler, gümrük idarelerince gümrük mevzuatı çerçevesinde sonuçlandırılır.

İhraç edilen eşyanın geri getirilmesi

MADDE 15 – (1) Hariçte işleme izin belgesine/hariçte işleme iznine istinaden ihraç edilen eşyanın herhangi bir sebeple alıcısı tarafından geri gönderilmesi halinde ilgili gümrük idareleri, ihracat rejimi, ithalat rejimi ve gümrük mevzuatı çerçevesinde bu eşyanın ithaline ve ihracına müsaade ederler.

İthalatın gerçekleştirilmesi

MADDE 16 – (1) İthalatın gerçekleştirilmesi, hariçte işleme rejimi çerçevesinde ithali taahhüt edilen işlem görmüş ürünün, ithalat rejimi ile gümrük mevzuatına uygun şekilde gümrük

hattından Türkiye Gümrük Bölgesine girişini (serbest bölgeler hariç) ifade eder. Hariçte İşleme Rejimi çerçevesinde gerçekleştirilecek ithalat, hariçte işleme izin belgesi/izni sahibi firma dışında başka bir firma tarafından da gerçekleştirilebilir ve bu durumda ithalatı gerçekleştirecek kişiye ait bilgiler belgenin/iznin özel şartlar bölümüne kaydedilir. Bu kapsamda ithal edilecek eşyanın tamamı üzerinden Katma Değer Vergisi tahsil edilir.

(2) Hariçte işleme faaliyeti sonucunda doğan işçilik, navlun, sigorta vb. bedeller, serbest dolaşımdaki eşya veya hariçte işlenmek üzere gönderilen eşyanın bir kısmı ile de ödenebilir. Bu durumda, yukarıdaki bedellere karşılık gelen geçici ihracata konu eşya için, bu Tebliğin 13 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca alınan teminatlar irat kaydedilir veya alınmayan vergi tahsil edilir. Ayrıca, bu eşyanın ihracatında kambiyo mevzuatı hükümleri uygulanır.

Firmanın sorumluluğu

MADDE 16/A – (1) Hariçte İşleme İzin Belgesi sahibi firmalar belge kapsamında gerçekleştirecekleri ihracat ve ithalat işlemlerine ilişkin beyannamelerde doğru ve eksiksiz olarak rejim kodu, muafiyet kodu, ilgili satır kodu ile gerekli diğer bilgileri girmekle sorumludurlar.

Taahhüdün kapatılması

MADDE 17 – (1) Hariçte işleme izin belgesi sahibi firmaların, belge süresi (belgeye verilen ek süreler dahil) sonundan itibaren bir ay içerisinde DYS üzerinden Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) belirlenen ilgili bölge müdürlüğüne; hariçte işleme izni sahibi firmaların ise izin süresi (izne verilen ek süreler dahil) sonundan itibaren bir ay içerisinde ek-6'da belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte izni veren ihracatçı birlikleri genel sekreterliğine belge/izin taahhüdünü kapatmak için müracaat etmeleri zorunludur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen sürede taahhüdün kapatılması için müracaat edilmemesi durumunda ilgili firmaya belge için ilgili bölge müdürlüğüne DYS üzerinden; izin için ise ilgili ihracatçı birlikleri genel sekreterliği tarafından bir ay içerisinde kapatma müracaatında bulunulması hususu bildirilir ve bu sürede kapatma müracaatında bulunulmayan hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni (belge/izin kapsamındaki diğer sorumlulukların yerine

getirilmiş olması şartıyla) gümrük mevzuatı çerçevesinde usulsüzlük cezası uygulanarak resen kapatılır.

(3) Hariçte işleme izin belgesi taahhüdü, belgede belirtilen şartlara uygun olarak ilgili bölge müdürlüğü tarafından DYS üzerindeki bilgi ve belgelerle kapatılır. İlgili bölge müdürlüğü ihraç edilen eşyanın (fire dahil) ithal edilen işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanıldığını ve ihracat ile ithalat işlemlerinin hariçte işleme izin belgesinde belirtilen şartlara uygun olarak gerçekleştirildiğinin tespiti halinde, belgeyi kapatarak ilgili firmaya DYS üzerinden bilgi verir.

(4) Hariçte işleme izni taahhüdü ise, izni veren ihracatçı birlikleri genel sekreterliğince kapatılır, Bakanlığa ve ilgili firmaya bilgi verilir.

(5) Ayrıca, hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni taahhüdünün kapatılmasına ilişkin yapılan müracaatta, eksik bilgi ve belge gönderildiğinin tespiti halinde, bu eksiklik 1(bir) ay içerisinde tamamlanmak üzere belge için DYS üzerinden ilgili bölge müdürlüğüne, izin için ilgili ihracatçı birlikleri genel sekreterliği tarafından firmaya bildirilir. Bu süre içerisinde eksik bilgi ve belgelerin tamamlanmaması durumunda, bu Tebliğin 18 inci maddesi hükümleri de dikkate alınmak suretiyle belge/izin taahhüdü mevcut bilgi ve belgelere istinaden kapatılır.

(6) Taahhüdü kapatılan hariçte işleme izin belgeleri/hariçte işleme izinlerinde kamu kurum ve kuruluşları ile ihracatçı birliklerince yapılan bir maddi hata olduğunun sonradan tespit edilmesi halinde, söz konusu maddi hata Bakanlığın (İhracat Genel Müdürlüğü) uygun görüşüne istinaden düzeltilebilir.

İthalatın gerçekleşmemesi

MADDE 18 – (1) Hariçte işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi dışında veya serbest bölgelerde işlenerek ithal edilmesi taahhüt edilen ürünlerin belgede/izinde belirtilen şartlara ve yararlanılan tedbirlere uygun olarak yurda getirilmemesi halinde, bu ürünlerin üretimi için geçici olarak ihraç edilen eşyanın aynen ihraç edildiği haliyle geri getirilmesi gerekir. Aksi takdirde, kambiyo mevzuatı ve gümrük mevzuatı hükümleri uygulanır.

(2) Ancak, hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni kapsamında ihraç edilen geçici ihracat eşyasının gerekli işleme faaliyetine tabi tutulduktan sonra işlem görmüş ürün olarak, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin başka bir parçasına gönderilmek istenmesi durumunda, ihracat işlemini gerçekleştiren

gümrük idaresi tarafından INF 2 bilgi formu düzenlenmesi kaydıyla, işlem görmüş ürünün ve bu ürünün üretimi için gönderilen geçici ihracat eşyasının yurda geri getirilmesine gerek bulunmamaktadır. Bu durumda, geçici ihracata konu eşya için, bu Tebliğin 13 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca alınan teminatlar irat kaydedilir veya alınmayan vergi tahsil edilir. Ayrıca, bu eşyanın ihracatında kambiyo mevzuatı hükümleri uygulanır.

İptal

MADDE 19 – (1) Hariçte işleme izin belgesi sahibi firmanın talebi üzerine, kullanılmayan belge Bakanlıkça DYS üzerinden iptal edilir ve bu husus DYS üzerinden ilgili firmaya bildirilir. İptal müracaatı, elektronik ortamda Bakanlığa yapılır. Hariçte işleme izni sahibi firmanın talebi üzerine kullanılmayan izin, izni veren ihracatçı birlikleri genel sekreterliğince iptal edilir ve bu husus Bakanlığa ve ilgili firmaya bildirilir.

(2) Bu Tebliğ ve bu Tebliğe istinaden yayımlanacak genelge hükümlerine uyulmadığının, hariçte işleme izin belgesinin/hariçte işleme izninin düzenlenmesi, revizesi için ibraz edilen bilgi ve belgeler ile belge/izin kapsamında yapılan işlemlerin gerçek dışı olduğunun veya belge/izin üzerinde tahrifat yapıldığının tespiti halinde; ilgili belge Bakanlıkça, ilgili izin ise izni veren ihracatçı birlikleri genel sekreterliğince iptal edilir. İptal işlemi birinci fıkrada belirtilen ilgili mercilere bildirilir ve ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır.

(3) İptal edilen belge/izin kapsamında ithalat yapılmamışsa, bu Tebliğin 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrası ve 18 inci maddesinin birinci fıkrası hükümlerine göre; ithalat yapılmışsa, bu Tebliğin 20 nci maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

Hariçte işleme tedbirlerine uyulmaması

MADDE 20 – (1) Hariçte işleme tedbirlerini, hariçte işleme rejimi ve hariçte işleme izin belgesinde/hariçte işleme izninde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak yerine getirmeyenlerden;

a) Belgede/izinde kayıtlı miktar ve değer üzerinde ithalat yapıldığının tespiti halinde, bu kısma tekabül eden ithalattan doğan vergi ithal tarihi itibarıyla,

b) Belgenin/iznin iptal edilmesi halinde, bu kapsamda ithalat yapılmışsa bu ithalata ilişkin alınmayan vergi ithal tarihi itibarıyla,

c) Belge/izin kapsamında ithalat yapılmamışsa, bu Tebliğin 13 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca teminata bağlanan veya alınmayan vergi ihraç tarihi itibarıyla,

4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(2) Kapatma esnasında ibraz edilen gümrük beyannamesi ve eki belgelerin sahte veya üzerinde tahrifat yapılmış olması durumunda, bu beyanname kapsamı ithalata ilişkin vergi, bu maddenin (1) numaralı fıkrası hükümleri çerçevesinde tahsil edilir, ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır ve belge/izin sahibi firma 1 (bir) yıl süreyle hariçte işleme rejiminden yararlandırılmaz.

(3) Bu Tebliğ ile bu Tebliğe istinaden yayımlanan genelgelere uymayan, yanlış işlem yapan, belgelerin/izinlerin ilgiliye ait orijinal nüshasına gerekli meşruhatı kaydetmeden işlem yapan, yanıltıcı bilgi veren ve bu nedenlerden dolayı vergi kaybına veya verginin tahsilinde gecikmelere sebep olan gerçek ve tüzel kişiler, asıl borçludan alınamayan alacağın ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumludur. Bu çerçevede amme alacağı, gecikme süresi de dikkate alınarak bu maddenin (1) numaralı fıkrası hükümlerine göre tahsil edilir.

Usulsüzlük

MADDE 21 – (1) Hariçte işleme izin belgesi/hariçte işleme izni kapsamında geçici olarak ihraç edilen eşyanın süre bitiminden sonra aynen geri getirilmesi halinde, gümrük mevzuatı çerçevesinde usulsüzlük cezası uygulanır.

Denetim

MADDE 22 – (1) Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar, hariçte işleme izin belgesinin/hariçte işleme izninin ibrazı üzerine hariçte işleme tedbirlerini, hariçte işleme rejimi ve belgede/izinde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak tatbik ederler. Bakanlık, bu Tebliğde belirtilen tedbirlerin uygulanmasına ilişkin her türlü denetimi ve düzenlemeyi yapabilir; ilgili firma, kamu kurum ve kuruluşları ile bankalardan bilgi ve belge isteyebilir ve gerekli önlemleri alabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Uygulama

MADDE 23 – (1) Bu Tebliğin yayımlandığı tarihten önceki Tebliğlere istinaden düzenlenen hariçte işleme izin belgeleri/hariçte işleme izinleri kendi mevzuatı hükümlerine tabidir. Henüz taahhüdü kapatılmamış olan belgelere/izinlere bu Tebliğin lehe olan hükümleri uygulanır.

Yetki

MADDE 24 – (1) Bakanlık bu Tebliğ hükümlerine istinaden, hariçte işleme rejimi ile ilgili usul ve esaslara ilişkin genelgeler çıkarmaya, izin ve talimat vermeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya, uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlenmeye ve bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla elektronik ortamda yapılan işlemlerde yaşanacak teknik düzeydeki aksaklıklar nedeniyle uygulamada yaşanabilecek sorunları gidermeye ve bu konuda gerekli düzenlemeleri yapıp talimat vermeye yetkilidir.

(2) Hariçte işleme izin belgelerinin düzenlenmesi, revizesi, kapatılması ve iptali ile ilgili görev ve yetkiler Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) kullanılabileceği gibi, gerek görülmesi halinde ilgili bölge müdürlüklerine kısmen ya da tamamen devredilebilir.

(3) Hariçte işleme izinlerinin bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla elektronik ortamda yapılması hususunda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye ve bu konuda gerekli düzenlemeleri yapıp talimat vermeye Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 25 – (1) 12/7/2000 tarihli ve 24107 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İhracat 2000/8 sayılı Hariçte İşleme Rejimi Tebliği, ekleri ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut iş ve işlemler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen ve taahhüt hesabı kapatılmamış olan hariçte işleme izin belgelerine ilişkin iş ve işlemler fiziksel ortamda tekemmül ettirilir.

(2) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra düzenlenecek olan hariçte işleme izin belgelerine ilişkin iş ve işlemler 31/3/2020 (bu tarih dahil) tarihine kadar fiziksel ortamda da tekemmül ettirilebilir. Gerekli görülmesi halinde bu süreyi altı aya kadar uzatmaya Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 26 – (1) Bu Tebliğ, 5/4/2007 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (HARIÇTE İŞLEME-GEÇİCİ İHRACAT) (SERİ NO: 1)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, geçici olarak ihracı yapılacak eşyaya uygulanacak gümrük işlemlerine ve uygulamaya açıklık getirmektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 135 ila 149 uncu maddeleri ve 168 ila 170 inci maddeleri 7/10/2009 tarihli ve 27369 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekinde yer alan 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Karar ve 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 395 ila 414 üncü ve 444 ila 453 üncü maddeleri hükümlerine istinaden hazırlanmıştır.

Tamir amaçlı hariçte işleme

MADDE 3 – (1) Gümrük Kanununun 142, 143 ve 144 üncü maddeleri kapsamında, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında tamir ettirmek istenen eşyaya ilişkin hariçte işleme izni, ilgili gümrük idaresi tarafından verilir. Gümrük idaresi tarafından onaylanan beyanname hariçte işleme izni hükmündedir. Ayrıca izin belgesi düzenlenmez. Gümrük idaresince eşyanın ihracat rejimi hükümlerine göre işlemleri yapılarak beyannamenin 44 numaralı kutusuna; işleme faaliyetinin mahiyeti, eşyanın marka, seri numarası, model yılı gibi ayırt edici özellikleri ile özel işaretleri kaydedilmek suretiyle, eşyanın ayniyet tespiti Gümrük Yönetmeliğinin 398 inci maddesi çerçevesinde yapılır.

(2) Tamir amaçlı hariçte işleme izninin verilebilmesi için, eşyanın tamir edilebilir durumda olduğunun gümrük idarelerince tespiti gerekir. Gümrük idaresince, eşyanın tamir edilebilir olduğunun tespit edilememesi halinde, söz konusu eşyanın bakım ve onarımı ile sorumlu yetkili servisinden alınacak teknik rapor veya sanayi odası veya ticaret ve sanayi odasından alınacak belgenin gümrük idaresine ibraz edilmesi gerekir. Ancak kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu iktisadi teşebbüsleri ile sivil havacılık ve savunma sanayi sektöründe üretim ve montaj gibi teknik alanda faaliyet gösteren kuruluşlara ait araç, gereç ve teçhizata ilişkin bu kuruluşların konuyla ilgili rapor düzenlemeye yetkili teknik personeli tarafından hazırlanan raporlar hariçte işleme izninin verilmesi için yeterlidir.

(3) Gümrük Kanununun 142 nci maddesi uyarınca tamir amacıyla geçici ihraç edilen eşya tamiratının, garanti sözleşmesine veya kanuni bir yükümlülüğe dayanarak ya da bir imalat hatası nedeniyle, bedelsiz yapıldığının kanıtlanması halinde, ithalat vergilerinden tam muaf olarak serbest dolaşıma girer. Ancak söz konusu eşyanın serbest dolaşıma ilk girişi sırasında kusurlu olduğunun dikkate alınarak işlem yapılmış olması halinde, bu hüküm uygulanmaz. Bu kapsamdaki eşyaya gümrük vergilerinden tam muafiyetin uygulanabilmesi için, söz konusu eşyayı imal veya ihraç eden imalatçı veya ihracatçı firma tarafından düzenlenen garanti belgesi veya sözleşmenin veya imalat hatasını gösterir imalatçı firma yazısının, noterlikçe veya yurtdışı temsilciliğimizce onaylı tercümesi gümrük idaresine ibraz edilir.

(4) Eşyanın tamir amacıyla geçici ihraç edildiği ve tamiratın bedel karşılığında yapıldığı hallerde, eşyanın gümrük kıymeti olarak tamir masraflarına eşit bir tutar esas alınmakla birlikte, ödenen navlun, sigorta ve yurt dışında tamir sırasında ödenen diğer masraflar da dikkate alınır.

(5) Tamir için gönderilen eşyanın tamirinin mümkün olmaması nedeniyle tamir için gönderilen eşya ile aynı teknik özelliklere sahip yeni bir eşyanın gönderilmesi durumunda, bahse konu eşya için garanti kapsamında olsun olmasın serbest dolaşıma giriş rejimi hükümleri uygulanır. Ancak 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 118 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca, Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girmiş bulunan eşyanın teslimi esnasında veya kullanımı sonrasında ortaya çıkan kusurların giderilmesi ya da ithaline esas teşkil eden sözleşme hükümlerinin yerine getirilmesi amacıyla hariçte işleme rejimi kapsamında eşyanın bedelsiz olarak yabancı ülkedeki satıcısına geri gönderilmesi durumunda, satıcı tarafından, eşyanın kusurlarının giderilememesi ya da tamir edilmesinin ekonomik olmaması nedeniyle eşyanın yabancı ülkedeki satıcısında kalması durumunda gümrük vergileri geri verilir veya kaldırılır.

Standart değişim sistemine dayalı hariçte işleme

MADDE 4 – (1) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 144 ila 148 inci maddeleri kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi dışında tamir edilmek istenen eşyanın yerine, tamir işlemi tamamlanarak gümrük bölgesine geri getirilinceye kadar geçen süre içerisinde

kullanılmak üzere, serbest dolaşımda olmayan eşyanın geçici olarak ithal edilerek kullanılmasına ilişkin hariçte işleme izni gümrük müdürlükleri tarafından verilir. Bu durumda geçici ihracat eşyası ile ikame eşyanın gümrük işlemleri aynı gümrük müdürlüğü tarafından yapılır.

(2) Standart değişim sistemi kapsamında tamir amacıyla geçici ihraç edilecek eşyanın, önceden ihraç edilmesinin üretimi durduracak, ekonomik kayba neden olacak ve sistemin işleyişini bozacak nitelikte olduğunun bir dilekçe ile gümrük müdürlüğüne bildirilmesi ve ithalat vergileri tutarını karşılayan teminat verilmesi halinde ikame eşyanın önceden ithaline izin verilir.

(3) Standart değişim sistemi kapsamında tamirata konu geçici ihraç eşyası yerine geçici ithali yapılan ikame ürünün, geçici ithalat rejimi altında kalabileceği süre, 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 36 ncı maddesi hükmüne tabidir.

Sinema-televizyon filmleri ve ses bantları

MADDE 5 – (1) Stüdyo banyo işlemleri veya post-prodüksiyon gibi işlemler için geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilecek sinema-televizyon filmleri ile ses bantlarının hariçte işleme rejimi kapsamında geçici ihracına ilişkin başvurular doğrudan gümrük müdürlüklerine yapılır.

(2) Gümrük müdürlüğü tarafından onaylanan beyanname hariçte işleme izni hükmündedir. Ayrıca izin belgesi düzenlenmez.

(3) Sinema-televizyon filmleri ve ses bantlarının ithalat vergileri, gümrük kıymeti olarak beyan edilen işçilik veya işleme masraflarına eşit bir tutar dikkate alınarak, geri getirilen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesinin tescil edildiği tarihte geçerli olan vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden belirlenir.

Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak çıkarılacak taşıtlara uygulanacak işlemler

MADDE 6 – (1) Geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılan taşıtların, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 168 inci maddesinde belirtilen 3 yıllık kanuni süre içerisinde, yurtdışında ağır hasar görmesi, getirildiği ya da geçtiği ülkelerin adli makamlarınca el konulması, arızalanması, sürücünün tutuklanması veya hastalanması ya da doğal afet, getirildiği veya geçtiği ülkedeki iç karışıklık gibi beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle Türkiye'ye geri getirilememesi halinde, ilgilinin yazılı talebi üzerine ilgili gümrük müdürlüğünce süre uzatımı yapılır.

(2) Süre uzatımına ilişkin dilekçeye;

- a) Kazaya uğramış ise kaza sonucu düzenlenmiş polis veya sigorta raporlarının,
- b) Sürücünün tutuklanması veya araca adli mercilerce el konulması durumunda, adli merci kararlarının,
- c) Aracın arızalanması halinde, tamir amacıyla bakıma alındığına ilişkin belgelerin,
- ç) Sürücünün hastalanması halinde, hastane raporlarının,
- d) Yurtdışına öğrenim görmek amacıyla giden öğrencilerin, öğrenim gördüklerine ilişkin ilgili öğrenim kurumundan alınacak belgenin,
- e) Diğer hallerde ise mücbir sebep veya beklenmeyen hale ilişkin belgelerin,

Noter veya yurtdışı temsilciliklerimiz tarafından onaylı Türkçe tercümesinin eklenmesi gerekir.

(3) İbraz edilen belgelerin gümrük müdürlüğünce uygun bulunması halinde, müracaatın kanuni süre içinde yapılıp yapılmadığına ve mücbir sebep belgesinin tarihine bakılmaksızın yeteri kadar ek süre verilir.

(4) Ayrıca, yurtdışındaki adresi açık olarak belirtilen ve ekinde mücbir sebep belgesi bulunan dilekçenin herhangi bir haberleşme aracı ile ilgili gümrük müdürlüğüne iletilmesi halinde, bu dilekçeye istinaden de süre uzatımı yapılır.

(5) Yurtdışındaki milli veya milletlerarası kadrolara atanan devlet memurlarının yurtdışına götördükleri taşıtları, kanuni süresinden sonra geri getirmeleri halinde, görev sürelerinin üç yıldan fazla olduğuna veya uzatıldığına ilişkin Dışişleri Bakanlığı veya bağlı olduğu kurumdan alınacak belgenin ibraz edilmesi halinde, ilgili gümrük müdürlüğünce gerekli süre değişimi yapılarak, taşıtın Türkiye'ye girmesine izin verilir.

(6) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak çıkarılan taşıtın yurtdışında çalınması, yanması, kaza neticesinde ağır hasar görmesi gibi nedenlerle yurda geri getirilmesine imkân bulunmayan hallerde, durumu belgeleyen resmi rapor ya da belgenin noter veya yurtdışı temsilciliğimizce onaylı Türkçe tercümesinin müracaat dilekçesi ile birlikte geçici çıkış işlemlerinin yapıldığı gümrük idaresine ibrazı halinde; gümrük idaresince, aracın trafik kayıtlarının silinmesi bakımından trafik tescil şube müdürlüğüne, motorlu taşıtlar vergisi ile ilgili işlemlerin sonuçlandırılması için de ilgili vergi dairesi idaresine bir yazı ile bilgi verilir.

(7) Çifte pasaporta sahip vatandaşlarımızın Türk plakalı araçlarının yurt dışına geçici çıkış işlemlerinde, pasaport polisi ve gümrük idaresindeki çıkış kayıtlarındaki farklılığın ortadan kaldırılması ve aracın tekrar Türkiye'ye girişinin yapılıp yapılmadığının takibini teminen aracın çıkış işlemleri hangi pasaportta kayıtlı bilgiler üzerinden yapılıyor ise şahsın çıkış işlemlerinin de o pasaporta kayıtlı bilgiler üzerinden yapılması gerekmektedir.

Geçici olarak çıkarılacak ticari nitelikte olmayan eşya

MADDE 7 – (1) Geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılan ticari nitelikte olmayan eşyanın üç yıl içerisinde değiştirilmeksizin geri getirilmesi esastır. Ancak, doğal afet, getirildiği ya da geçiş ülkelerindeki iç karışıklık, abluka veya savaş hali, resmi makamlarınca getirilen yasaklar veya eşyanın alıkonulması gibi beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerin varlığı halinde bu süre, ilgilinin yazılı talebi üzerine ilgili gümrük müdürlüğünce uzatılabilir.

(2) Süre uzatımına ilişkin dilekçeye, beklenmeyen hal veya mücbir sebeplerin varlığını tevsik eden noter veya yurtdışı temsilciliklerimiz tarafından onaylı Türkçe tercümesinin eklenmesi gerekir. İbraz edilen belgelerin ilgili gümrük müdürlüğünce uygun bulunması halinde, müracaatın kanuni süre içinde yapılıp yapılmadığına ve mücbir sebep belgesinin tarihine bakılmaksızın yeteri kadar ek süre verilir.

(3) Geri getirilmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılan ev eşyası süre kısıtlamasına tabi değildir. Bu eşyanın giriş işlemleri 4458 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci maddenin 5/f bendi çerçevesinde sonuçlandırılır.

Yurtdışı müteahhitlik hizmetleri kapsamında geçici ihracı yapılacak ticari eşya

MADDE 8 – (1) Yurtdışı müteahhitlik hizmetleri kapsamında, yurtdışında inşaat, tesisat, montaj, mühendislik, proje, müşavirlik, işletme, bakım ve onarım gibi teknik hizmet amacı ile Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak ihraç edilecek eşyaya ilişkin işlemler Ekonomi Bakanlığınca 4/4/2008 tarihli ve 26837 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2008/1 sayılı Yurtdışı Müteahhitlik ve Teknik Müşavirlik Hizmetleri Kapsamında Yapılacak İhracat ve İthalata İlişkin Tebliğ çerçevesinde yürütülür. Bu kapsamda geçici ihracı yapılacak eşya için gümrük beyannamesi düzenlenerek,

gümrük işlemlerinin yapılması için gümrük müdürlüğüne beyanda bulunulur.

(2) Yurtdışı müteahhitlik hizmetleri kapsamında geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilen eşyanın, Ekonomi Bakanlığınca verilen süre içerisinde geri getirilmesi esastır. Söz konusu eşyanın yurt dışında kalma süresi, Gümrük Kanununun 168 inci maddesinde belirtilen 3 yıllık süreyi aşamaz. Ancak bu süre Ekonomi Bakanlığınca uzatılabilir. Anılan Müsteşarlıkça verilecek süre uzatım yazısı, süre bitiminden önce başvurulmak kaydıyla, ilgili gümrük müdürlüğüne ek süre belgesi olarak değerlendirilir.

Ticari kiralama kapsamında geçici ihracı yapılacak eşya

MADDE 9 – (1) Ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracat talepleri, kiracı firma veya kuruluşla yapılan sözleşmenin aslı veya noter tasdikli örneği ile sözleşmenin yeminli tercümanca yapılmış olan Türkçe tercümesi; kiraya verilen eşyanın motorlu kara nakil vasıtası olması durumunda ise ayrıca bahse konu aracın motorlu araç tescil belgesinin bir örneği ile birlikte, çıkış işlemlerinin yapılacağı gümrük müdürlüğüne yapılır. Gümrük müdürlüğü tarafından onaylanan beyanname izin hükmündedir.

(2) Ticari kiralama konusu eşyanın mülkiyetinin kiraya verene ait olmaması durumunda, eşyanın mülkiyetinin başkasına ait olduğuna ilişkin noterde tanzim ettirilmiş muvafakatname ibraz edilir.

(3) Ticari kiralama konusu eşyanın, finansal kiralama yoluyla elde edilmiş olması durumunda, söz konusu eşyanın finansal kiralama yoluyla elde edildiğine ilişkin kiralayan ile kiraya veren arasında yapılan sözleşme ve kiralayan kişi tarafından noterden tanzim ettirilmiş muvafakatname ibraz edilir.

(4) Ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracatta süre, Gümrük Kanununun 168 inci maddesinde belirtilen 3 yıllık süreyi aşamaz. Ancak bu süre, bitiminden önce başvurulmak kaydıyla, ilgili gümrük müdürlüğüne ticari kiralama sözleşmesinde belirlenen süre kadar uzatılabilir.

Finansal kiralama kapsamında geçici ihracı yapılacak eşya

MADDE 10 – (1) Finansal kiralama yoluyla yapılacak ihracat talepleri, kiracı firma veya kuruluşla yapılan sözleşmenin aslı veya noter tasdikli örneği ile sözleşmenin yeminli tercümanca yapılmış olan Türkçe tercümesi ile birlikte çıkış işlemlerinin yapılacağı

gümrük müdürlüğüne yapılır. Gümrük müdürlüğü tarafından onaylanan beyanname izin hükmündedir.

(2) Finansal kiralama yoluyla yapılacak ihracatta süre, Gümrük Kanununun 168 inci maddesinde belirtilen 3 yıllık süreyi aşamaz. Ancak bu süre, bitiminden önce başvurulmak kaydıyla, ilgili gümrük müdürlüğünce finansal kiralama sözleşmesinde belirlenen süre kadar uzatılır.

Sergi ve fuar eşyası

MADDE 11 – (1) Yurtdışında düzenlenen sergi ve fuarlarda gösterilmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak çıkarılacak eşya gümrük müdürlüğüne gümrük beyannamesi ile beyan edilerek, gümrük işlemleri tamamlanır.

(2) Sergi ve fuarlarda sergilenmek üzere geçici çıkışı yapılacak eşyanın ayırt edici özellikleri, özel işaretleri ile eşyanın sergileneceği fuar veya serginin adı beyannameye kaydedilir. Bu eşyaya ilişkin kesin satış faturası aranmayarak proforma fatura veya sevk irsaliyesinin beyannameye eklenmesi sağlanır.

Diğer çıkış işlemleri

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğde düzenlenenlerin dışındaki Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici olarak çıkarılacak eşya, gümrük müdürlüğüne gümrük beyannamesi ile beyan edilir ve eşyanın marka, seri numarası, model yılı gibi ayırt edici özellikleri ile özel işaretleri beyannameye kaydedilerek çıkış işlemi gerçekleştirilir.

INF-2 Bilgi Formu

MADDE 13 – (1) 2006/10895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca üçgen trafik çerçevesinde INF-2 bilgi formu ile yapılan gümrük işlemlerinde, Ekonomi Bakanlığınca verilen hariçte işleme izin belgesi mutlaka aranır ve söz konusu belge tarih ve sayısı INF-2 bilgi formunun 6 numaralı kutusuna kaydedilir.

Tütün ve tütün mamullerinin hariçte işleme izin belgesi kapsamında geçici ihracı

MADDE 14 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında işlem görmek üzere hariçte işleme izin belgesi ile geçici olarak ihraç edilen, işlenmiş veya işlenmemiş yaprak tütünler ile bunlara ait kırık, damar, toz ve döküntülerin geçici ihracatları aşamasında, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunca düzenlenen izin belgesi aranır.

Radyoaktif maddeler ve bunların kullanıldığı cihazların geçici ihracı ve yeniden ithali

MADDE 15 – (1) Radyoaktif Maddeler ve Bunların Kullanıldığı Cihazların İthaline İlişkin Tebliğ kapsamı eşyanın, Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan kullanma ve bulundurma lisansı almış kuruluşların ithalat işlemleri daha önce tamamlanmış ve lisans verilmiş cihazlarının, yurt dışında gösterdikleri faaliyetlerinde kullanılmak üzere geçici ihracı ve yeniden ithalinde, anılan Kurumdan alınan "Lisanslı Cihazlar İçin Gümrük Giriş-Çıkış İzni" formu aranır. Söz konusu eşyanın yeniden ithalinde, geçici ihracı sırasında ibraz edilen form geçerlidir.

Ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşya

MADDE 16 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak ihraç edilen ve gümrük mevzuatı hükümleri uyarınca ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyanın, Gümrük Kanununun 168 inci maddesinde belirtilen süreleri aşarak geri gelmesi halinde; söz konusu eşyanın, eski, kullanılmış, yenileştirilmiş, kusurlu (defolu) ve yatık, zamanla dayanıklılığını yitirmiş olması nedeniyle İthalat Rejimi Kararının 2 ve 7 nci maddeleri çerçevesinde Ekonomi Bakanlığında başkaca bir izin alınmadan serbest dolaşıma girişi yapılır.

(2) Ayrıca, söz konusu eşyanın, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri de dikkate alınarak sadece; İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat, İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresi Hakkında Mevzuat, İthalatta Gözetim Uygulanması Hakkında Mevzuat, Belirli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat, İkili Anlaşmalar ve Protokoller veya Diğer Düzenlemeler Kapsamı Dışında, Belirli Ülkeler Menşeli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat, Türkiye'nin Ticari Haklarının Korunması Hakkında Mevzuat ve Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat çerçevesinde izne tabi olmadan serbest dolaşıma girişi yapılır.

Süre uzatımı

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğde süre uzatımı düzenlenmeyen geçici ihracat işlemlerinde süre, Gümrük Kanununun 168 inci maddesinde belirtilen 3 yıllık süreyi aşamaz. Ancak bu sürenin bitiminden önce başvurulmak kaydıyla, ilgili gümrük müdürlüğünce yeteri kadar ek süre verilir. Bunun için mücbir sebep veya beklenmeyen hali gösterir belgenin noter veya yurtdışı

temsilciliğimizden onaylı Türkçe tercümesinin de dilekçeye eklenmesi gerekir.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici ihracı veya çıkışı yapılmış eşyanın, başka bir kamu kurumunun kendi görev alanı itibarı ile bilgisi ve izni çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında kalması için yapılan işlemler süre uzatımı olarak değerlendirilir.

(3) Geçici ihracı yapılan eşyanın ekonomik gereklilik nedeniyle üç yıllık sürenin üzerinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışında kalmasının talep edilmesi halinde, ekonomik nedenlerin belgelendirilmesi ve verilen süre içerisinde başvurulması durumunda, ilgili gümrük idaresince yeteri kadar ek süre verilir.

Taahhütname

MADDE 18 –Yürürlükten kaldırılmıştır.

Yetki

MADDE 19 – (1) Ekonomik gereklilikler ve dış ticaret politikaları dikkate alınarak bu Tebliğde öngörülmeven durumları inceleyerek sonuçlandırmaya Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 20 – (1) 12/10/2001 tarihli ve 24551 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2 Seri No’lu, 3/11/2004 tarihli ve 25632 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 3 Seri No’lu ve 11/3/2009 tarihli ve 27166 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4 Seri No’lu Gümrük Genel Tebliğleri (Geçici Çıkış-Geri Gelen Eşya) yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Diğer kurumlarca verilen izine istinaden ticari kiralama kapsamında geçici ihracı yapılan eşyaya ilişkin süre uzatımı; Gümrük Kanununun 168 inci maddesinin 1 inci fıkrasında belirtilen üç yıllık süre ile varsa verilen ek süreler bitiminden sonra talep edilmesi halinde izin verilen kurumca, söz konusu sürelerin bitiminden önce talep edilmesi halinde ilgili gümrük müdürlüğünce sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

GÜMRÜK KONTROLÜ ALTINDA İŞLEME REJİMİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi

MADDE 123

1. Gümrük kontrolü altında işleme rejimi, serbest dolaşıma girmemiş eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde, ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin gümrük vergileri üzerinden serbest dolaşıma girmelerine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir. Elde edilen bu tür ürünler, işlenmiş ürün olarak adlandırılır.

2. Gümrük kontrolü altında işleme rejiminin uygulanabileceği durumların listesi ile bu rejim konusu eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimi dışında gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutulabileceği istisnai durumlar ve özel şartlar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 124

1. Gümrük kontrolü altında işleme izni, işleme işini yapan veya yaptıran kişinin talebi üzerine gümrük idarelerince verilir.

2. İzin, sadece Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilere;

a) İşlenmiş ürünler içinde ithal eşyasının teşhisinin mümkün olduğu,

b) Eşyanın işlenmesinden sonra, rejime tabi tutulduğu sıradaki niteliğine veya durumuna dönüştürülmesinin ekonomik olarak mümkün olmadığı,

c) Rejimin uygulanmasının, ithal eşyasının tabi olduğu menşe ve miktar kısıtlaması kurallarının etkilerini saptırmayacağı,

d) Türkiye'deki benzer eşyanın üreticilerinin temel ekonomik çıkarlarını olumsuz etkilemeyen, bir işleme faaliyeti yaratma veya devam ettirme yönündeki ekonomik amaçlara uyulduğu,

Hallerde verilir. (d) bendinde belirtilen ekonomik şartların yerine getirildiği ya da yerine getirilmiş addedildiği haller yönetmelikle belirlenir.

MADDE 125

Gümrük kontrolü altında işleme rejimine ilişkin süreler, rejimin ibrası ve verimlilik oranları, 111 ve 112 nci maddelerdeki esaslar çerçevesinde yönetmelikle belirlenir.

MADDE 126

Değişmemiş eşyaya veya izinde öngörülen işlemin ara aşamalarından birinde bulunan ürünlere ilişkin bir gümrük

yükümlülüğü doğduğunda, gümrük vergileri tutarı, ithal eşyasının bu rejime ilişkin beyannamenin tescili sırasında yürürlükte bulunan vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanılarak belirlenir.

MADDE 127

1. Gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulan ithal eşyasının, tercihli bir tarife uygulanmasından yararlanabildiği ve aynı tercihli tarife uygulamasının serbest dolaşıma giren aynı nitelikteki işlenmiş ürünlere de uygulanabildiği hallerde, işlenmiş ürünlerin tabi olduğu ithalat vergileri, söz konusu tercihli tarife çerçevesinde belirlenmiş vergi oranına göre hesaplanır.

2. Tercihli tarife uygulamasının, tarife kotaları veya tarife tavanlarına tabi olması halinde, işlenmiş ürünler için 1 inci fıkrada belirtilen vergi oranının uygulanması, söz konusu tercihli tarifinin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında ithal eşyasına uygulanabilmesi koşuluna bağlıdır. Serbest dolaşıma giren işlenmiş ürünlerin imalatında fiilen kullanılan ithal eşyası miktarı, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında yürürlükte olan tarife kotaları ve tarife tavanları hesabına katılır. Bu durumda, işlenmiş ürünlerle aynı olan ürünler için açılmış tarife kotaları veya tavanlarının hesabına herhangi bir ilave yapılmaz.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Gümrük kontrolü altında işleme rejiminin tanımı

MADDE 370

(1) 371 ila 375 inci maddelerde bahsedilen gümrük kontrolü altında işleme rejimi, işlenmiş ürünün ithalat vergisinin, bünyesinde bulundurduğu ithal ürünün vergisinden daha düşük olduğu işlemler için uygulanır.

(2) Rejim, serbest dolaşıma girişinde aranılan bazı teknik düzenlemelere uygunluğunun sağlanması için işleme faaliyetine tabi tutulması gereken eşyada da uygulanır.

Ekonomik koşulların karşılanması

MADDE 371 - Yürürlükten kaldırılmıştır.

İzin geçerlilik süresi ve süre uzatımı

MADDE 372

(1) Gümrük kontrolü altında işleme rejimine ilişkin izin geçerlilik süresi, ekonomik şartlar, başvuru sahibinin özel şartları ve işleme

faaliyetinin özelliği dikkate alınarak, gümrük idaresince her başvuru için ve azami iki yıl olarak belirlenir. Sürenin başlangıcı izin belgesinin tarihidir. Süre sonu ise izin belgesi süresinin bittiği ayın son günüdür. Bu süreler mücbir sebep ve beklenmeyen hallerde veya izin sahibi tarafından ileri sürülen haklı gerekçelere bağlı olarak üç aya kadar uzatılabilir.

Rejime giriş beyanı

MADDE 373

(1) Eşyanın rejime girişine ilişkin beyanname, izin belgesinde belirtilen gümrük idaresine sunulur.

(2) Gümrük kontrolü altında işleme rejimine giriş için verilecek beyanname, yazılı beyan normal usul hükümlerine uygun olarak düzenlenir. Beyannamede eşya ile ilgili yapılan tanımlama, izin belgesindeki eşya tanımlamasına uygun olmak zorundadır.

(3) Basitleştirilmiş usulü kullanma izni verilmesi halinde, Kanunun 71 inci maddesinde öngörülen basitleştirilmiş usul, 168 inci madde hükmü doğrultusunda uygulanır.

(4) Basitleştirilmiş beyana ilişkin tamamlayıcı beyannamenin izin belgesinde öngörülen süre içerisinde ve ibra senedinin ibrazından önce gümrüğe verilmesi gerekir.

(5) Rejime giriş esnasında, eşyaya isabet eden vergiler teminata bağlanır.

Verimlilik oranının hesaplanması ve rejimin sonlandırılması

MADDE 374

(1) Rejimin ibrasında, verimlilik oranının tatbiki yoluyla işlem görmüş ürünlere isabet ettiği belirlenen ithal eşya miktarı ya da gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulan değişmemiş ithal eşya miktarı esas alınır.

(2) Değişmemiş eşya veya izinde öngörülene nazaran işlemin ara aşamalarından birinde bulunan ürünler için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, gümrük vergileri tutarı, ithal eşyanın gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulduğu beyannamenin tescili sırasındaki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden hesaplanır.

(3) Bu hesaplamalar, 361 ve 362 nci madde hükümleri esas alınarak yapılır.

İşlem görmüş ürünlerin gümrük kıymeti

MADDE 375

(1) Kanunun 31 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, serbest dolaşıma girecek işlem görmüş ürünlerin kıymetinin

belirlenmesinde, ilgili kişinin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihindeki tercihine göre;

a) Herhangi bir üçüncü ülkede üretilen aynı veya benzer eşyanın aynı veya yaklaşık bir tarihte tespit edilen kıymeti,

b) Alıcı ile satıcı arasındaki bir ilişkiden etkilenmemiş olması şartıyla ürünlerin satış fiyatı,

c) Alıcı ile satıcı arasındaki bir ilişkiden etkilenmemiş olması şartıyla aynı veya benzer eşyanın Türkiye'deki satış fiyatı,

ç) İthal eşyanın kıymeti ile işleme maliyetinin toplamı, yöntemlerinden biri uygulanır.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (GÜMRÜK KONTROLÜ ALTINDA İŞLEME) (SERİ NO: 3)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Serbest dolaşıma girmemiş eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde, ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin ithalat vergileri üzerinden serbest dolaşıma girmelerine ilişkin işlemler; gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde 4458 sayılı Gümrük Kanununun 123 ila 127 nci maddeleri ve 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 308 ila 327 nci ve 370 ila 375 inci maddeleri uyarınca bu Tebliğ kapsamında gerçekleştirilir.

İzin başvurusu ve izin verilmesi

MADDE 2 – (1) Gümrük kontrolü altında işleme rejimi izin başvurusu Gümrük Yönetmeliğinin ek-55'inde yer alan form ile gümrük müdürlüğüne yapılır.

(2) Başvuru sırasında verilen bilgilerin yetersiz görülmesi halinde ek bilgi ve belgeler istenebilir.

(3) Gümrük müdürlüğünce izin Gümrük Yönetmeliğinin 56 no.lu ekinde yer alan form kullanılarak verilir.

(4) Yazılı talep üzerine iznin yenilenmesine veya bazı bölümlerinin değiştirilmesine izin verilebilir.

(5) Rejim kapsamında getirilen eşya için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 202 nci maddesi uyarınca teminat alınır.

(6) Gümrük kontrolü altında işleme rejimi beyannamesi izin veren gümrük müdürlüğünce tescil edilir.

İzin geçerlilik süresi, süre uzatımı, beklenmeyen hal ve mücbir sebep

MADDE 3 – (1) Gümrük kontrolü altında işleme rejimine ilişkin izin geçerlilik süresi, ekonomik şartlar, başvuru sahibinin özel şartları ve işleme faaliyetinin özelliği dikkate alınarak iki yılı aşmamak üzere belirlenir. İzin düzenlenirken, işleme faaliyetinin gerçekleştirilmesi için gereken süre dikkate alınarak, işlenmiş ürünlerin, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması için gerekli süre tespit edilir. Sürenin başlangıcı iznin verildiği tarihtir.

(2) Süre sonu ise izin belgesi süresinin bittiği ayın son günüdür. Bu süreler mücbir sebep ve beklenmeyen hallerde veya izin sahibi tarafından ileri sürülen haklı gerekçelere bağlı olarak üç aya kadar uzatılabilir.

(3) Gümrük Yönetmeliğinin 31 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin gümrük kontrolü altında işleme izin belgesinin geçerlilik süresi içerisinde meydana gelmesi halinde, iznin süresi uzatılabilir.

(4) Rejimin kullanılmasına ilişkin şartlar verilen izinde belirtilir. İzin hak sahibi, iznin verilmesinden sonra ortaya çıkan ve iznin devamını, içeriğini veya gümrük gözetimini etkileyebilecek her türlü gelişmeyi izni veren gümrük müdürlüğüne bildirmek zorundadır.

(5) Firmaların mücbir sebep ve beklenmeyen hallerden yararlanabilmeleri için en geç izin süresi sonundan itibaren bir ay içerisinde izni veren gümrük müdürlüğüne müracaat etmeleri gerekmektedir. Belirtilen sürede yapılmayan müracaatlar değerlendirmeye alınmaz.

(6) Mücbir sebep ve beklenmeyen haller nedeniyle izin kapsamında ithal edilen eşyanın, yerine konulamayacak şekilde telef veya kaybının ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından alınacak belgelerle ispat edilmesi durumunda, gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında verilen izin, bu eşyanın işlenerek serbest dolaşıma sokulması aranmaksızın kapatılır.

İzin belgelerinde değişiklik ve başvuru sahibinin sorumluluğu

MADDE 4 – (1) Gümrük kontrolü altında işleme izin belgelerinde değişiklik yapılmasına ilişkin bütün talepler izni veren gümrük müdürlüklerince sonuçlandırılır.

(2) İzin başvurusunda bulunan kişi, başvuru belgesini imzalayıp sunmakla; başvuru belgesinde yer alan bilgilerin doğruluğundan, başvuru belgesiyle birlikte verilen belgelerin güvenilirliğinden, gümrük işlemleriyle ilgili bütün yükümlülükler uymaktan dolayı sorumluluğu kabul etmiş sayılır.

(3) İzin verilebilmesi için, iznin verilebilmesine ilişkin tüm şartların başvuru sahibince yerine getirilmesi ve bunun kanıtlanması gerekir.

(4) Rejimin kullanılmasına ilişkin şartlar verilen izinde belirtilir. İzin hak sahibi, iznin verilmesinden sonra ortaya çıkan ve iznin devamını, içeriğini veya gümrük gözetimini etkileyebilecek her türlü gelişmeyi izni veren gümrük müdürlüğüne bildirmek zorundadır.

İşlem görmüş nihai ürünün vergilendirilmesi

MADDE 4/A – (1) Gümrük Yönetmeliğinin 375 inci maddesi uyarınca, serbest dolaşıma girecek işlem görmüş ürünlerin kıymetinin belirlenmesinde, yükümlü tarafından Gümrük Yönetmeliğinin anılan maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “İthal eşyanın kıymeti ile işleme maliyetinin toplamı” yönteminin tercih edilmesi halinde, yine yükümlünün tercihinine göre aşağıda yer alan fıkralardaki hükümler uygulanabilir.

(2) İthal eşyasının kıymeti ile işleme maliyetinin toplamı yönteminde işleme maliyetleri; genel giderler ve serbest dolaşımdan temin edilen eşyanın bedeli dâhil olmak üzere, gümrük kontrolü altında işlem görmüş ürünlerin üretiminde ortaya çıkan tüm maliyetlerdir. Gümrük kontrolü altında işlem görmüş ürünün gümrük vergisine esas gümrük kıymeti; işlem görmüş ürünün bünyesinde yer alan yurt içinden temin edilen girdilerin bedelleri, yurt dışından temin edilen girdilerin gümrük kıymetleri ve işlem görmüş ürün için yapılmış olan tüm maliyetlerden oluşur.

(3) 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun ithalatta matrahı düzenleyen 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan diğer giderler ve ödemelerden vergilendirilmeyenler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan fiyat farkı, kur farkı gibi ödemeler ithalatta katma değer vergisi matrahına dâhil olduğundan gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan diğer giderler ve ödemelerden vergilendirilmiş olanlar, ithal eşyasının katma değer vergisi matrahına girmez.

(4) Gümrük kontrolü altında işlenmiş ürünün katma değer vergisine esas matrahı, söz konusu ürün bünyesine dâhil edilmiş vergilendirilmeyen ürünlerin bedeli ile işleme maliyetinin toplamından oluşur.

(5) Gümrük kontrolü altında işlenmiş ürünlerin Katma Değer Vergisinin belirlenmesinde aşağıda belirtilen süreç takip edilir:

a) Gümrük kontrolü altında işleme faaliyetleri neticesinde elde edilmiş ürün için öncelikle, söz konusu ürün bünyesinde bulunan eşyanın miktarı yönünden Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri (YGM) marifetiyle serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinden itibaren bir ay içerisinde hazırlanacak raporda; rejim kapsamında ithal edilmiş ürünün serbest dolaşıma sokulmuş nihai ürün içerisindeki miktarı ve işleme faaliyetinin rejim çerçevesinde mevzuata uygun olarak yapılıp yapılmadığı tespit edilir.

b) Katma Değer Vergisi yönü ile de Yeminli Mali Müşavir (YMM) marifetiyle serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinden itibaren bir ay içerisinde hazırlanacak raporda; işlenmiş ürün bünyesinde yer alan daha önce ithal edilmiş ve/veya yurt içinden temin edilmiş eşya için ödenen Katma Değer Vergisi, her bir beyanname esas alınarak ve ayrıntılı olarak tespit edilir.

c) Bu Tebliğdeki hükümler saklı kalmak ve söz konusu raporlar aylık dönemler halinde ilgili Gümrük Müdürlüğüne ibraz edilmek kaydıyla, nihai ürünün gümrük kıymeti bu maddenin ikinci fıkrasına göre tam beyan edilir. Katma Değer Vergisi ise, nihai ürün bünyesinde yer alan daha önce katma değer vergisi ödenerek ithal edilen ve/veya yurt içinden temin edilen eşyanın bedelleri indirilerek beyan edilir ve ilgili eşya için serbest dolaşıma giriş rejimi beyanında bulunulur. Ayrıca, serbest dolaşıma sokulacak söz konusu nihai ürünün içinde bulunan rejim kapsamında kullanılan eşya miktarı ile bünyesinde bulunan eşya için daha önce ödenmiş olan toplam KDV, KDV'leri ödenmiş ürünlerin miktarları ve bedelleri ilgili beyannamelerin 44 nolu hanesine yazılarak ihtiyaç duyulabilecek gerekli ilave meşruhat düşülür.

ç) Gümrük idaresince ilgili hat kriterlerine göre yapılacak muayene ve kontroller normal usullere göre gerçekleştirilir ve beyannameler kapatılabilir statüde kalır. Aylık dönemler halinde gümrüğüne intikal eden YGM ve YMM raporlarına göre ilgili beyannamelerin kontrolleri yapıldıktan sonra tüm işlemlerin usulüne uygun yapıldığı anlaşıldığında işlemler sonuçlandırılıp

ilgili beyannameler kapatılır. Aykırı durumların tespiti halinde ilgili kanunlara göre icap eden cezai müeyyideler tatbik edilir.

d) Bu maddenin beşinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre tanzim edilmesi gereken raporlar, nihai ürüne ilişkin serbest dolaşımın gerçekleşmesinden itibaren bir ay içerisinde hazırlanıp takip eden ayın en geç 10'una kadar söz konusu nihai ürünün serbest dolaşıma sokulduğu Gümrük Müdürlüğüne ibraz edilir.

Rejimin sonlandırılması

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğin 3 üncü maddesinin altıncı fıkrası saklı kalmak kaydıyla, rejimin ibrasında Gümrük Yönetmeliğinin 374 ve 375 inci maddelerinde belirtilen şartların yerine getirilip getirilmediğine yönelik olarak yetkilendirilmiş gümrük müşavirince düzenlenen tespit raporu Gümrük Yönetmeliğinin 325 inci maddesi gereğince izin belgesinde öngörülen süre içerisinde veya en geç bu sürenin sona erdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde gümrük müdürlüğüne sunulur.

(2) İşlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmasına ilişkin beyanname, izni veren gümrük idaresinden başka bir gümrük müdürlüğüne de verilebilir.

İkincil işlem görmüş ürünlere uygulanacak işlemler

MADDE 6 – (1) Gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulan eşyanın işlenmesi sırasında ortaya çıkan ekonomik değeri haiz ikincil işlem görmüş ürünler talep halinde;

- a) Tasfiyeye tabi tutulabilir.
- b) Yeniden ihraç edilebilir.
- c) Serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulabilir.
- d) Mahrece iade edilebilir.
- e) İmha edilebilir.

Teminat iadesi

MADDE 7 – (1) İzni veren gümrük müdürlüğüne,

a) Rejim kapsamındaki eşyanın işlem görmüş ürünler şeklinde serbest dolaşıma girdiğinin,

b) İkincil işlem görmüş ürünler için bu Tebliğin 6 ncı maddesinde belirtilen işlemin yapıldığının,

c) Bu Tebliğin 3 üncü maddesinin altıncı fıkrası uyarınca izin verilen eşyanın telef veya kaybının, tespiti halinde teminat iade edilir.

Cezai müeyyide

MADDE 8 – (1) Ceza koyan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında

Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin süresinin bitimini takiben bir ay içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi halinde Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin 3/h bendi uyarınca işlem yapılır.

(2) Rejim kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitimini takiben iki ayı aşmayan süre içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi halinde Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin 4/h bendi uyarınca işlem yapılır.

(3) Yukarıda belirtilen süreler dahilinde işlemleri bitirilmeyen eşya ile rejim hükümlerinin ihlali halinde Gümrük Kanununun 238 inci maddesi uyarınca işlem yapılır.

Yetki

MADDE 9 – (1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü) bu Tebliğin uygulanması sırasında ortaya çıkan özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 10/2/2000 tarih ve 23960 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Gümrük Kontrolü Altında İşleme) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

GENELGELER

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :72093537-133.01

Konu :Gümrük Kontrolü Altında İşleme İzinleri

02.02.2016 / 13511799

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi :15.10.2014 tarihli ve 3319869 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazımızda Genel Müdürlüğümüz görüşü alınmadan gümrük kontrolü altında işleme rejimi izinlerinin verilmemesi gerektiği belirtilmişti.

Söz konusu yazımız çerçevesinde daha önce Genel Müdürlüğümüze iletilerek rejim kapsamında ithali uygun görülen;

- Traktör cinsi eşyanın bünyesine girecek muhtelif parçalar (Diferansiyel, kaporta v.b.),

- Denatürasyon işlemine tabi tutulmak üzere "ethanol (etil alkol)" ve "methanol (metil alkol)",

- Torna tezgahlarında kaba ve hassas yüzeylerin torlanması ve taşlama tezgahında taşlama işleminin yapılması amacıyla "hadde silindirleri",

- Hazır bebek bezi üretiminde kullanılmak üzere "Süper Emici Polimer",

- Gümrük Yönetmeliğinin 370 inci maddesinin 2 inci fıkrası kapsamında serbest dolaşıma girişinde aranılan bazı teknik düzenlemelere uygunluğunun sağlanması amacıyla "Yük taşımaya mahsus 3 tekerlekli elektrikli motosiklet",

cinsi eşya için yapılacak izin başvuruları ile ilgili olarak; 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile Gümrük Yönetmeliğinin gümrük kontrolü altında işleme rejimine ilişkin hükümleri çerçevesinde Bölge Müdürlüklerince başvuruların değerlendirilerek sonuçlandırılması, diğer eşya için yapılacak rejim başvuruları ile ilgili olarak ise ilgede kayıtlı yazımız çerçevesinde işlem yapılması gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ
Bakan a.
Genel Müdür V.

Dağıtım:

Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 85593407-010.05

Konu : Gümrük Genel Tebliği (Gümrük Kontrolü Altında İşleme)
(Seri No:3)

11.12.2018 / 39660060
DAĞITIM YERLERİNE

Bilindiği üzere, 03.11.2018 günlü 30584 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve bir örneği ilişikte gönderilen Gümrük Genel Tebliği (Gümrük Kontrolü Altında İşleme) (Seri No:3)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Seri No:7 Tebliğ ile; firmaların gümrük kontrolü altında işleme rejimini kullanmaları esnasında yurt içinde Katma Değer Vergisini ödeyerek aldıkları ve/veya daha önce KDV’si ödenerek ithal ettikleri girdilerin bedellerinin nihai ürününün serbest dolaşıma girmesi için verilen gümrük beyannamesindeki KDV matrahından düşülmesine imkân verilerek mükerrer KDV ödenmesinin önüne geçilmesi sağlanmıştır.

Bu itibarla;

Bilge sisteminde “GUMKONTM” muafiyet kodu oluşturulmuş olup söz konusu kodun sadece "4091" ve "4291" rejim kodlu beyannamelerde kullanılmasına,

Bu muafiyet kodunun kullanıldığı beyannamelerde tamamlayıcı bilgi ekranında nihai ürün bünyesinde yer alan daha önce katma değer vergisi ödenerek ithal edilen ve/veya yurt içinden temin edilen eşyanın bedelinin yükümlüsünce girilmesine,

Girilen bedel kadar KDV matrahından Sistem tarafından düşüm yapılmasına,

Beyannamenin blokesinin kaldırılması aşamasında muayene ile görevli memura; "Tamamlayıcı bilgi alanında beyan edilen tutar kadar KDV matrahında Sistem tarafından düşüm yapılmıştır." şeklinde işlemin devamına engel olmayacak bir uyarı mesajının verilmesine,

Bu kapsamdaki beyannamelerin "kapatılabilir" statüde kalması; sonrasında ise mezkûr tebliğe uygun olarak ve aylık dönemler halinde hazırlanmış olan YMM ve YGM raporlarının ithalat işlemlerinin gerçekleşmiş olduğu gümrüğe sunulduktan sonra beyanların doğruluğu ve tüm işlemlerinin usulüne uygun yapıldığı anlaşıldığında ilgili beyannameler için gümrük idaresince kapanmış beyannameler ekranından bilgi girilmesi halinde beyannamelerin kapanmış statüye getirilmesine,

ilişkin olarak BİLGE Sisteminde gerekli güncellemeler yapılmıştır.

Bilgileri ile bahse konu BİLGE Sistemindeki yeniliğin yukarıda özetlenen bilgilerle birlikte tüm bağlantılarınıza duyurulması hususunda gereğini rica ederim.

Mustafa
GÜMÜŞ
Genel
Müdür

DAĞITIM:

Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri

GEÇİCİ İTHALAT MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU Geçici İthalat Rejimi

MADDE 128

Geçici ithalat rejimi, serbest dolaşıma girmemiş eşyanın ithalat vergilerinden tamamen ya da kısmen muaf olarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılması ve bu kullanım sırasındaki olağan yıpranma dışında, herhangi bir değişikliğe uğramaksızın yeniden ihracına olanak sağlayan hükümlerin uygulandığı rejimdir.

MADDE 129

1. Geçici ithalat izni, eşyayı kullanan veya kullandıran kişinin talebi üzerine gümrük idarelerince verilir.

2. İthal eşyası ile ilgili ayniyet tespitinin mümkün olmadığı hallerde, geçici ithalat rejiminin kullanılmasına izin verilmez. Ancak, eşyanın veya yapılacak işin niteliği itibariyle, ayniyet tespiti ile ilgili önlemlerin alınmamasının rejimin kötüye kullanılmasına sebep olmayacağı hallerde, gümrük idareleri vergilerin tümünü teminata bağlamak suretiyle, geçici ithalat rejiminin kullanılmasına izin verebilirler.

MADDE 130

1. İthal eşyasının yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması için gerekli süreler, izin verilen kullanımın amacına uygun olacak şekilde Müsteşarlıkça belirlenir.

2. 131 inci madde uyarınca tespit edilecek özel süreler saklı kalmak üzere, eşyanın geçici ithalat rejimi altında kalma süresi azami yirmidört ay olarak belirlenir. Bununla birlikte, gümrük idareleri ilgili kişinin de kabul etmesiyle daha kısa süreler saptayabilir.

3. Ancak, istisnai hallerde ve ilgilinin talebi üzerine, 1 ve 2 nci fıkralarda belirtilen sürelerin uzatılmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 131

İthal vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminin uygulanabileceği durumlar ve özel şartlar Cumhurbaşkanınca tespit edilir.

MADDE 132

1. Mülkiyeti, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait olan ve 131 inci madde uyarınca konulmuş hükümlere tabi olmayan veya söz konusu hükümlere tabi olmakla birlikte, tam muafiyet suretiyle geçici ithalat iznine ilişkin hükümlerde öngörülen koşulları taşımayan eşyanın, kısmi muafiyet uygulanması suretiyle geçici ithalat rejiminden yararlanması mümkündür.

2. Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminden yararlandırılmayacak eşyaya ilişkin liste Cumhurbaşkanınca belirlenir.

MADDE 133

1. Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyadan her ay için alınacak ithalat vergileri, geçici ithalat rejimine ilişkin beyannamenin tescil tarihinde, söz konusu eşyanın serbest dolaşıma girmiş olması halinde alınacak vergiler tutarının %3'ü olarak tespit edilir.

Söz konusu vergiler eşyanın bu rejimden yararlandığı her ay için alınır ve bir aydan daha az süreler tam ay olarak değerlendirilir.

2. Alınacak ithalat vergileri tutarı, uygulanacak faizler hariç olmak üzere, söz konusu eşyanın geçici ithalat rejimine tabi tutulduğu tarihte serbest dolaşıma girmesi halinde alınacak vergileri aşamaz.

3. Geçici ithalat rejiminden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerin 83 üncü madde uyarınca devri halinde, yeni hak sahibi rejime ilişkin kalan süreyi 130 uncu maddenin 3 üncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere kullanabilir.

4. 3 üncü fıkrada belirtilen devir işleminin aynı ay içerisinde, rejimi kısmi muafiyetle kullanmasına izin verilmiş iki kişi arasında gerçekleştirilmesi halinde, ilk hak sahibi söz konusu ayın tamamı için tahakkuk eden ithalat vergileri tutarını ödemekle yükümlüdür.

MADDE 134

1. İthal eşyası için gümrük yükümlülüğü doğduğunda, gümrük vergilerinin tutarı, geçici ithalat rejimine ilişkin beyanda bulunulduğu tarihte söz konusu eşyaya ait vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden tespit edilir. Ancak, tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilen eşya ile ilgili olarak gümrük yükümlülüğü doğması halinde, 193 üncü maddede belirtilen tarihte söz konusu eşyaya ilişkin vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurları esas alınır.

2. Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat hükümleri dışında herhangi bir nedenle ithal eşyası için gümrük yükümlülüğü doğması halinde, 1 inci fıkra uyarınca hesaplanan vergi tutarından 133 üncü madde hükümlerine göre ödenen vergi miktarı düşülür.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Geçici ithalat rejimi için tanımlar

MADDE 376

(1) 377 ila 394 üncü maddelerde bahsedilen geçici ithalat rejiminin uygulanmasında;

a) Dahili trafik: Türkiye Gümrük Bölgesi içinde bindirilen insan veya yüklenen eşyanın yine Türkiye Gümrük Bölgesi içinde başka bir yere indirilmesi veya boşaltılmasını,

b) Geçici Giriş Belgesi: Türkiye'deki diplomatik misyon veya uluslararası kuruluşlarda çalışan diplomatik statü dışı kişilerin taşıtları için, sahiplerinin beyanlarının bizzat ilgili ülke elçisi ya da uluslararası kuruluş temsilcilerinin imzaladığı ve Dışişleri Bakanlığının da onayladığı, Türkiye'deki yabancı işçi irtibat bürolarında çalışan kişilerin taşıtları için Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne imzalandığı, teknik işbirliği yada benzeri anlaşmalar uyarınca gelenler için çalıştıkları kuruluş yetkililerinin imzaladığı taahhünameyi de içeren geçici ithal işleminin yapıldığı teminat hükmünde olan belgeyi,

c) Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişi: Olağan durumda Gümrük Bölgesi dışında ikamet eden gerçek kişi ya da kayıtlı işyeri bulunan tüzel kişiyi,

ç) Kişisel kullanım: Taşıma aracının ilgili kişinin, kişisel amaçlarına yönelik, ticari kullanımın dışında kalan kullanımı;

d) Mülkiyet Belgesi: Taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin trafik, belediye veya diğer yetkili kuruluşlarınca verilen, taşıtın kime ait olduğunu ve üzerinde motor, şasi ve plaka numaraları ile diğer özelliklerini gösteren belgeyi,

e) Sigorta poliçeleri: 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve Karayolları Trafik Tüzüğü gereğince, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen kara taşıtlarının Türkiye’de geçerli sigortasının olmaması halinde Türkiye Gümrük Bölgesinde kalacağı süre kadar yaptırılması gereken zorunlu trafik sigortasını,

f) Taşıma aracı: İnsan ya da eşya taşımada kullanılan herhangi bir araç ile eşyanın istiflenmesinde, korunmasında ve emniyetinde kullanılacak takımlar da dahil olmak üzere yedek parçaları ve normal aksesuarı ve teçhizatı,

g) Taşıt: Kara, demiryolu, hava, deniz ve iç su yolları taşıtını,

ğ) Taşıt Giriş-Çıkış Formu: Taşıt Takip Programlarına kayıt yapılamaması durumunda özel ve ticari kullanıma mahsus taşıtlar için düzenlenen ve bir örneği ek-66’da yer alan belgeyi,

h) Taşıt Takip Programları: Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişiler tarafından getirilen özel veya ticari kullanıma mahsus taşıtların kaydedildiği bilgisayar programlarını,

ı) Ticari kullanım: Taşıma aracının bedel karşılığında insan taşınmasında ya da bedel karşılığında olsun ya da olmasın sınai veya ticari eşya nakliyesinde kullanımı,

i) Triptik Karnesi: Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerin turistik amaçlı seyahatlerinde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen taşıtları için ulusal kefil kuruluş tarafından yalnız Türkiye için geçerli olacak şekilde düzenlenen üç parçadan ibaret teminat hükmünde olan belgeyi,

j) Yabancı Taşıtlar Geçici Giriş Karnesi: Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerden Türkiye’ye belirli bir süre görev yapmak veya öğrenimde bulunmak için gelenler ile Türkiye’de geçici olarak oturma iznine haiz olan yabancıların ikamet yerlerinde adlarına kayıtlı özel kullanımlarına mahsus kara taşıtları için ulusal kefil kuruluş tarafından verilen ve yalnız Türkiye için geçerli olan teminat hükmünde belgeyi,

ifade eder.

Tam ve kısmi muafiyet suretiyle rejimden yararlandırılmayacak eşya

MADDE 377

(1) Kanunun 131ve 132 nci maddeleri uyarınca Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen kısmi muafiyetten yararlandırılmayacak eşya, tam muafiyetten de yararlandırılmaz.

İzin verilmesine ilişkin ilave şartlar

MADDE 378

(1) Geçici ithalat izni 309 ila 311 inci madde hükümlerine ilave olarak Kanunun 129 uncu maddesi uyarınca, eşyayı kullanan veya kullandıran kişinin talebi üzerine izin başvurusunun yapıldığı gümrük idareleri tarafından verilir.

(2) Geçici ithalat rejimi kapsamında ithali talep edilen eşya için birinci fıkrada belirtilen başvuru sahibi tarafından yapılan başvuruya aşağıda belirtilen belgelerden biri veya bir kaç da eklenir.

- a) Proforma fatura aslı ve iki nüsha tercümesi,
- b) İhtiyaç duyulursa eşyanın teknik özelliklerini gösterir katalog ve/veya teknik dokümanlar,
- c) Eşyanın gönderilme amacı ve süresini, bedelli veya bedelsiz olup olmadığı ile sair hususları kapsayan gönderici firma ile alıcı firma arasında imzalanmış bir anlaşma varsa aslı ve tercümesi veya kiralamaya ilişkin gönderici firmanın yazısının aslı ve tercümesi.

(3) Geçici ithalat izni, gümrük idarelerince eşyanın geçici ithalat rejimi amacına uygun olması ve izin başvurusunda belirtilen süre içinde eşyanın giriş ayniyetine uygun olarak gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulabileceğinin anlaşılması halinde verilir.

Eşyanın rejim altında kalma süresi

MADDE 379

(1) Eşyanın rejim altında kalma süresi, Kanunun 131 inci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararında özel olarak belirlenen süreler ile 380 inci madde hükmü saklı kalmak ve 24 ayı aşmamak koşuluyla gümrük idaresince belirlenir.

(2) Geçici ithalat rejiminin, başka bir şartlı muafiyet rejimine tabi tutulmak üzere kapatılması ve bu eşya için aynı izin hak sahibi tarafından aynı amaçla tekrar geçici ithalat izni talep edilmesi halinde, geçici ithalat rejimi için daha önce verilen süre de dahil olmak üzere, rejim altında kalma süresinin birinci fıkrada belirtilen 24 ayı aşmaması gerekir. Bununla birlikte izin hak sahibinin talebi

üzerine bu süre, eşyanın rejim altında kullanılmadığı süre kadar uzatılabilir.

(3) Sürenin hesaplanmasında Kanunun 69 uncu maddesi uyarınca eşyanın yükümlüsüne teslim edildiği tarih esas alınır.

Süre uzatımı

MADDE 380

(1) Geçici olarak ithal edilen eşyanın gümrük idaresince verilen izin süresi içinde yeniden ihraç edilmesi ya da gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması esastır. Ancak, izin hak sahibi tarafından izin süresi içinde veya süre bitiminden sonra rejime giriş gümrük idaresine veya eşyanın bulunduğu yere en yakın gümrük idaresine müracaat edilerek ek süre talep edilebilir.

(2) Gümrük idaresince verilen izin süresinin bitiminden sonra yapılan müracaatlarda, cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla varsa alınması gereken ithalat vergileri bu sürenin bitiş tarihinden itibaren hesaplanır.

(3) Eşyanın rejim altında kalma süresinin verilecek ek sürelerle birlikte, Kanunun 130 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yirmi dört aylık süreyi aşmaması esastır. Ancak, aşağıda belirtilen eşya için rejime giriş gümrük idaresince yirmi dört ayı aşan süre uzatımı da yapılabilir:

- a) Özelliği nedeniyle mülkiyeti devredilemeyen eşya,
- b) Yirmi dört aydan uzun süreli yatırımlarda kullanılan eşya,
- c) Kamu kuruluşları, belediyeler ve sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu iktisadi kuruluşları ile yapılan sözleşmeye istinaden ticari amaçla kullanılmak üzere getirilen, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişi adına ve bu bölge dışında tescil edilmiş olan ambulans hava taşıtları, yangın söndürme hava taşıtları, zirai ilaçlama hava taşıtları ve sıhhi ilaçlama hava taşıtları ile bunların yenilenmesi, ayarı ve muhafazasına yönelik tamir ve bakım için gerekli olan yedek parça, aksesuar ve ekipmanlar.

(4) Geçici ithal edilen eşyanın yurt dışı edilmesi ya da gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması için dış ticaret mevzuatı ya da sair mevzuat gereğince ibraz edilmesi gereken uygunluk belgesi, kontrol belgesi, ithal lisansı, izin yazısı, gözetim belgesi, tahlil raporu gibi belgelerin alınması veya buna ilişkin işlemlerin yerine getirilmesi ya da kiralama kapsamı hava taşıtlarının ve motorlarının iadesi için gereken teknik bakım süreci sırasında geçen süreler, işlem tarihinin başladığı tarihte

durdurularak rejimde kalış süresinin hesaplanmasında göz önünde bulundurulmaz ve işlemin sonuçlandığı tarihten itibaren kalan süre verilir.

(5) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi olan veya bir önceki takvim yılı içerisinde beş milyon ABD Dolarının üzerinde ihracat yapmış olan yükümlüler tarafından kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan ve üçüncü fıkra kapsamına girmeyen eşya ile yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetinde bulunan havayolu şirketleri tarafından bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan ve üçüncü fıkra kapsamına girmeyen hava taşıtları ve motorlarının yirmi dört aydan daha uzun süre kullanımının söz konusu olduğu durumlarda, rejime giriş gümrük idaresince geçici ithalat izin süresi dokuz ay uzatılır. Süre uzatımı sonunda, geçici ithal eşyasının Türkiye Gümrük Bölgesinde kullanımının devam ettiği durumda, gümrük idaresine yeni bir izin başvurusunda bulunulur, gümrük idaresince geçici ithal eşyasının rejim altında kalma süresi azami yirmi dört ay olarak belirlenir ve bu durumda eşyaya rejim hükümleri yeniden uygulanır.

Geçici ithal eşyasının ayniyeti

MADDE 381

(1) Geçici ithaline izin verilen eşya, rejim altında kaldığı süre içinde giriş ayniyetine ve tahsis amacına uygun olarak tahsis edildiği yerde kullanılmak zorundadır.

(2) Rejim kapsamındaki eşya, giriş ayniyetini korumaya yönelik olağan bakım faaliyetleri dışında başka bir işleme tabi tutulamaz.

(3) Gümrük idareleri rejim süresi içerisinde değişik aralıklarla eşyanın tahsis yerinde, tahsis amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını denetleme hakkına sahiptir.

(4) Geçici ithal edilen ticari kullanıma mahsus havayolu taşıtlarına ait motorlar, geçici ithalat rejimi için verilen süre içerisinde aynı havayolu şirketi ve/veya iştirakleri bünyesinde bulunan havayolu taşıtlarındaki motorlarla ve/veya yedek motorlarla değiştirilerek kullanılabilir.

ATA Karnesi ile beyan

MADDE 382

(1) Gümrük idaresi, Eşyaların Geçici Kabulü İçin ATA Karneleri Hakkındaki Gümrük Sözleşmesi veya Geçici İthalat Sözleşmesine taraf bir ülke tarafından düzenlenmiş, kapak sayfasının ilgili bölümü çıkış ülkesi gümrük yetkilileri tarafından onaylanmış ve

Türkiye Gümrük Bölgesinde geçerli olduğu anlaşılan karneleri kabul eder.

(2) Geçici ithalatın ATA karnesi kapsamında yapılması halinde, ayrıca başka bir belge ve teminat aranmaksızın işlem yapılır.

(3) Taraf olduğumuz uluslararası sözleşme hükümlerine göre düzenlenmiş ATA karnesinin ibrazı rejim için izin talebi ve karnenin tescili ise, geçici ithalat rejimine giriş izni olarak kabul edilir.

İstisnai yazılı beyan

MADDE 383

(1) 171 ve 177 nci madde hükümleri gereğince yolcular tarafından ithal edilen kişisel ve sportif amaçlı eşyanın, sözlü veya başka bir tasarruf yoluyla yapılacak beyanı sırasında eşya ile ilgili olarak vergi kaybı veya rejimin kötüye kullanılacağı riskinin bulunması koşuluna bağlı olarak gümrük idaresi yükümlüden yazılı beyan talep eder.

Muayene

MADDE 384 – (1) Muayene ile görevli memurlar, eşyanın ayniyetini tespiti yarayacak niteliklerini, varsa özel seri numaralarını, ayırt edici özelliklerini beyannameye kaydetmek ve eşyanın hal ve mahiyetinin, gümrük idaresince verilen izin başvurusunda kayıtlı niteliklere uyup uymadığını incelemek zorundadır.

(2) Onaylanmış kişi statü belgesi veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri için ayniyet tespitine ilişkin farklı düzenlemeler yapmaya Bakanlık yetkilidir.

Teminat

MADDE 385

(1) Kanunun 202 nci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararında teminat aranmayacağı belirtilen eşya hariç, geçici ithalat eşyasından teminat alınır.

(2) Kanunun 133 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşya için her ay itibarıyla alınacak ithalat vergileri tutarının yüzde üçü dışında kalan tutar için Kanunun 81 inci maddesi uyarınca teminat alınır.

(3) Teminat, eşya ile ilgili ithalat vergilerini garanti altına almak amacıyla rejime giriş gümrük idaresince alınır.

(4) Geçici ithalat rejiminin denetimini kolaylaştırmak amacıyla gümrük idareleri geçici ithal edilen eşyanın kayıtlarının tutulmasını talep edebilir.

Eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması

MADDE 386

(1) Kanunun 181 inci maddesi gereğince kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalatta gümrük yükümlülüğü gümrük beyannamesinin tescil tarihinde başladığından, bu şekilde geçici ithaline izin verilen eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda, Kanunun 133 üncü maddesi uyarınca tahsil edilen miktar dışında kalan ithalat vergileri alınır.

(2) İthalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilen eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda, Kanunun 193 üncü maddesi gereğince, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre tespit edilecek ithalat vergileri alınır.

(3) Kanunun 131 inci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen, sergilenmek veya satılmak amacıyla getirilen eşyanın, verilen süre bitiminden önce satılmak istenmesi durumunda serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması gerekir. Bu durumda Kanunun 193 üncü maddesi gereğince, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre tespit edilecek ithalat vergileri alınır.

(4) Geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda ticaret politikası önlemlerinin uygulanması ve eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması gerekir.

(5) Kanunun 238 ve 241 inci maddeleri uyarınca cezai işlem uygulanması, Kanunun 207 nci maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre işlem yapılmasına engel teşkil etmez.

(6) Tam muafiyet suretiyle geçici ithalat izni verilen ticari kullanıma mahsus taşıtların serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda eşyanın gümrük kıymeti, Türkiye Muhasebe Standartları çerçevesinde tespit edilecek değerdir. Söz konusu standartlara göre tespit edilecek kıymet, taşıt araçlarının emsal kıymetinden düşük olamaz.

Geçici ithal eşyasının yeniden ihracı

MADDE 387

(1) Yazılı, sözlü veya başka tasarruf yoluyla beyan edilerek geçici ithal edilen eşya tekrar aynı şekilde beyan edilmek suretiyle yeniden ihraç edilir.

(2) Beyanın yazılı olarak yapılması halinde, izin hak sahibi/temsilcisi tarafından gümrük beyannamesi verilir.

(3) Bu beyannamelerin işlemleri ihracat rejimi hükümlerine göre yapılır. Bu beyannamelerde yeniden ihraç eşyasına ilişkin hususlardan başka geçici olarak ithal edildiği gümrük idaresi ve geçici ithalata ilişkin beyannamenin tescil tarih ve sayısına yer verilir. Geçici ithalata ilişkin beyannamenin bir örneği ihracata ilişkin beyannameye eklenir.

(4) Bir ihracat beyannamesi ile ihraç edilecek eşyanın kabını teşkil eden ambalajlar çeşitli geçici ithal beyannameleri ile ithal edilmiş ise, yeniden ihraç edilecek ambalaja ait geçici ithal beyannamelerinin tarih ve sayısı ve rejime giriş gümrük idareleri ile her beyannameden mahsubu istenilen miktar ihracatçı tarafından ayrıntılı olarak ihracat beyannamelerinde belirtilir veya bu bilgilerin yer aldığı bir liste beyannameye eklenir.

(5) Muayene ile görevli memurlar yeniden ihraç sırasında eşyanın ilk giriş ayniyetine uygun olup olmadığını tespit eder ve ihracat beyannamelerine ayniyetine uygun olduğu hakkında onaylı ve imzalı şerh verir. Onaylanmış kişi statü belgesi veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri için ayniyet tespitine ilişkin farklı düzenlemeler yapmaya Bakanlık yetkilidir.

(6) Geçici ithalat rejimine tabi tutulan ve ek süreler dahil yurtda kalma süresi aşılarak yurt dışı edilmek istenen eşyanın;

a) Süresi içinde ek süre talep dilekçesinin ilgili gümrüğün kaydına alındığının belgelendirilmesi koşuluyla, süreye ilişkin talebin sonuçlandırılması beklenilmeden ve geçici ithalat izni verilen eşya için tahakkuk ettirilen vergiler karşılığı alınan teminat iade edilmeksizin,

b) Süresi içinde ek süre talebinde bulunulmadığı ya da bunun belgelendirilemediği durumlarda, Kanunun 238 ve 241 inci maddeleri uyarınca alınması gereken cezanın tahsil edildiğinin veya teminata bağlandığının anlaşılması halinde, yurt dışına çıkışına izin verilir.

(7) Geçici ithal edilen eşyanın yeniden ihracına ilişkin 1 ila 6 ncı fıkra hükümleri, geçici ithal edilen eşyanın başka bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde de uygulanır.

Teminatın çözülmesi

MADDE 388

(1) Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın izin hak sahibi veya temsilcisi tarafından yeniden ihracından veya başka bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulmasından sonra teminatın çözülmesi için giriş işlemini yapan gümrük idaresine dilekçe ile başvurulması gerekir. Başvuru üzerine, ilgili gümrük beyannameleri incelenerek giren eşyanın şartlarına uygun olarak yeniden ihraç edildiğinin veya başka bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulduğunun anlaşılması durumunda teminat çözülür.

Eşyaya ilişkin kayıtlar

MADDE 389

(1) Geçici ithal eşyasının başka bir ekonomik etkili rejime tabi tutulması veya serbest bölgeye ya da bir geçici depolama yerine konulması suretiyle, geçici ithalat rejiminin kapatılması durumunda, söz konusu gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma ilişkin belge ve beyannamede eşyanın tanımı için ayrılan kutuda veya basitleştirilmiş usullerin kullanılması halinde, kullanılan ticari belgelerde veya kayıtlarda söz konusu usul için öngörülen bilgilere ek olarak geçici ithalat rejimi eşyasıdır ibaresinin yazılması şarttır.

Cari Hesap Defteri

MADDE 390- Yürürlükten kaldırılmıştır.

Taşıtlara ilişkin giriş çıkış işlemleri

MADDE 391

(1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilere ait olup,
a) TIR Karnesi veya ortak ve ulusal transit rejimleri kapsamında eşya taşıyan taşıtlar hariç Türkiye Gümrük Bölgesine boş olarak gelen, TIR Karnesi veya ortak ve ulusal transit rejimleri kapsamındaki yükünü boşalttıktan sonra boş olarak yurtdışına çıkacak olan veya yük almak üzere başka bir gümrük idaresine sevk edilen taşıtlar ile yolcu taşımacılığında kullanılan ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının,

b) Turistik kolaylıklardan istifade edilerek getirilen özel kullanıma mahsus kara taşıtlarının,

giriş ve çıkış işlemleri taşıt takip programlarına kaydedilerek yürütülür. Taşıt takip programlarına kayıt yapılamayan hallerde özel ve ticari kullanıma mahsus kara taşıtları için Taşıt Giriş-Çıkış Formu düzenlenir.

(2) Yabancı veya Türk uyruklu turistler tarafından triptik veya gümrüklerden geçiş karnesi ibraz edilmediği takdirde, hava ve

deniz taşıtları için de mülkiyet belgesine göre muayenesi yapıлып uygunluğu tespit edildikten sonra Taşıt Giriş – Çıkış Formu doldurulur.

(3) Yabancı veya Türk uyruklu turistlerin Türkiye'ye getirdikleri kara, hava ve deniz taşıtlarının, giriş ayniyetine uygunlukları tespit edildikten ve Taşıt Giriş-Çıkış Formunun çıkış işlemi ile ilgili bölümü doldurulduktan sonra çıkışına izin verilir.

(4) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen yabancı bayraklı yatlarla ilgili işlemler Turizmi Teşvik Kanunu ve Yat Turizmi Yönetmeliği çerçevesinde Müsteşarlıkça yayımlanacak tebliğ veya genelgelerle yürütülür.

(5) Triptik karnesi veya gümrüklerden geçiş karnesi ibrazı halinde ayrıca taşıt giriş çıkış formu düzenlenmez. Ticari mahiyetteki kara taşıtları için tanzim edilen taşıt giriş çıkış formuna "Ticari Taşıttır" kaşesi tatbik edilir.

Taşıtların girişine izin verilmeyeceği ve belgelerin geçerli sayılmayacağı haller

MADDE 392

(1) Mülkiyet belgesi yoksa veya mülkiyet belgesinin bir başka kişi adına düzenlenmiş olması halinde taşıtın kullanımına yetkili olduğuna ilişkin geçerli bir vekâletname veya belge ibraz edilmemiş ise,

(2) Sigorta poliçelerinin süreleri bitmiş ya da Türkiye'nin tamamını kapsamıyorsa veya uluslararası geçerliliği olan Yeşil Kart Sorumluluk Sigortasında (green card-carte verte) Türkiye rumuzu "TR"nin üzeri çizilmişse,

taşıtların girişine izin verilmez.

(3) Gümrük geçiş karnelerinin geçerlilik süreleri yoksa geçerlilik süreleri bitmiş ya da geçerli olmayan ülkeler arasında Türkiye'nin ismi bulunuyorsa,

(4) Bu maddede sayılan belgelerin üzerinde kazıntı, silinti yapılmış ve usulüne uygun olarak düzeltilip imzalanıp kaşelenmemiş ise, bu belgeler kabul edilmez.

Taşıtların yedek parça, aksesuar ve normal teçhizatı

MADDE 393

(1) Eşyanın istiflenmesi, bağlanması ve korunmasına mahsus donanım da dahil olmak üzere, üzerinde kullanılacakları taşıtlarıyla birlikte ya da bu taşıtlardan ayrı olarak ithal edilen normal yedek parçalar, aksesuarlar ve teçhizat geçici ithalat rejiminden yararlandırılır.

(2) Üzerinde kullanılacakları taşıtları ile birlikte veya ayrı olarak ithal edilen yedek parçalar, sadece söz konusu taşıtların küçük onarımları ve mutad bakımları için kullanılır.

(3) Türkiye Gümrük Bölgesine yapılan yolculuk sırasında veya bu bölge içindeyken, taşıtlarda yapılması gerekli mutad bakım faaliyetleri ve onarımların, eşyanın geçici ithalat rejiminde kalış süresi içerisinde ve Kanunun 128 inci maddesinin amaçlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekir.

(4) Taşıtlarla birlikte gelen ve yukarıda tanımlanan donanım ile taşıta ilişkin yedek parça ve aksesuarların 376 ncı maddede belirtilen belgelere kaydedilmesi suretiyle, kaza geçirerek hasara uğradığı gümrük idaresince tespit olunan taşıtlar ile Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılabilmesi için bakıma ihtiyaç gösteren 376 ncı maddede belirtilen belgeleri havi taşıtların sahipleri tarafından talepte bulunulması halinde taşıtlardan ayrı olarak gelen yedek parçanın gümrük vergileri aranmaksızın geçici ithalat rejiminden faydalanarak Türkiye Gümrük Bölgesine girmesine izin verilir. Bu taşıtların onarımları, gümrükçe uygun görülen yerde, gümrüğün gözetim ve denetimi altında yapılır. Değiştirilen eski parçaların gümrüğe terk edilmek istenilmemesi halinde 171 inci maddenin üçüncü fıkrası hükmüne istinaden çıkışını teminen düzenlenecek sözlü beyan formunun, 376 ncı maddede belirtilen belgelere eklenerek çıkış gümrük idarelerince kontrol edildikten sonra yeniden ihraç edilmeleri gerekir.

(5) Geçici ithal edilen yatlar için gelen yedek parçaların, yat sahiplerinin veya kaptanının başvurusu üzerine, demirbaş defterine kaydedilmek ve gümrük muhafaza birimlerine haber verilmek suretiyle, girişine izin verilir.

Taşıt araçlarına ilişkin rejimin kapatılması

MADDE 394

(1) Onarım ve bakım sonrasında değiştirilen parçalar ile arızalı veya bozuk olduğu anlaşılan yeni yedek parçalara ait geçici ithalat işlemleri, izin veren gümrükçe başka onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmak suretiyle kapatılır.

(2) Taşıtlara ilişkin geçici ithalat işlemleri; taşıtın rejimde kalış süresi içerisinde olmak kaydıyla taşıtların girişi sırasında kaydedildiği Taşıt Takip Programlarından giriş kaydının kapatılması ya da belgenin çıkış nüshası ile birlikte çıkış işleminin yapılacağı gümrük idaresine müracaat edilmesi halinde, gümrük

idaresi tarafından gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmak suretiyle kapatılır.

(3) Kaza geçirerek hasara uğradığı gümrükçe tespit olunan taşıtlar ile yurt dışına çıkarılabilmesi için bakıma ihtiyaç gösteren taşıtlar bunların sahiplerinin başvurması üzerine tamir oluncaya kadar uygun görülecek bir müddet için gümrükçe güvenilecek tamirhaneye bir tutanakla gerekli tedbirler alınmak suretiyle teslim edilir ve tamiri bittikten sonra yeniden ihraç edilmek üzere geçici depolama yerlerine veya antrepoya alınmasına izin verilir.

(4) Üçüncü fıkrada sözü edilen taşıtların gümrükçe izin verilecek yerde gümrüğün denetimi altında tamirleri sağlanır. Değiştirilen eski parçalar gümrüğe terk veya teslim edilmediği veya gümrükçe teslim alınması mümkün görülmediği hallerde, yeniden ihraç edilmesine izin verilir.

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR-15481

İthalat Vergilerinden Tam Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat Rejiminin Uygulanabileceği Haller ve Özel Şartlar ile Buna İlişkin Usul ve Esaslar

Taşıtlarla ilgili genel şartlar

MADDE 16- (1) Taşıtlara geçici ithalat izni verilebilmesi için;

a) Bu taşıtların, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişi adına ve bu bölge dışında tescil edilmiş olması ya da Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait olduğunun belgelendirilmesi,

b) Bu taşıtların, 17, 18 ve 19 uncu madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişiler tarafından kullanılması,

c) Demiryolu taşıtları dışında ticari kullanıma mahsus taşıtların, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında başlayan veya sona eren taşıma işlerinde kullanılması, gerekir.

Taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişiler tarafından kullanım şartları

MADDE 17- (1) 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerindeki koşulları taşıyan ve geçici ithalat izni verilen taşıtın, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişiler tarafından;

- a) Bölge dışında bir demiryolu ulaşım ağına bağlı demiryolu taşıtının bir anlaşma çerçevesinde müştereken,
b) Bir römorkun veya yarı römorkun, Türkiye Gümrük Bölgesinde tescilli bir motorlu taşıt ile birlikte,
c) Kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarının acil bir durum nedeniyle ve bu durum süresince araç sahibi de araçta bulunmak şartı ile,
kullanılması mümkündür.

Taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişiler tarafından kişisel kullanım şartları

MADDE 18- (1) 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki koşulu taşıyan kişisel kullanıma mahsus taşıt, izin hak sahibinin izni ve 19 uncu maddenin üçüncü fıkrası çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik gerçek bir kişi tarafından süreklilik arz etmemek koşuluyla kullanılabilir. Ancak, bu kullanım sırasında izin hak sahibinin Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunması şarttır.

Taşıtlara ilişkin özel şartlar

MADDE 19- (1) Türkiye Gümrük Bölgesindeki yerleşim yerini bölge dışına nakletmek isteyen gerçek kişinin kişisel kullanım amacıyla getireceği 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki koşulu taşıyan taşıta, geçici ithalat izni verilir. Bu taşıtın geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesine getirildiği tarihten itibaren en fazla üç ay içinde yeniden ihraç edilmesi zorunludur.

(2) Belirli bir süre ile çalışmak veya öğrenim görmek amacıyla gelen Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerin ülkelerinde adlarına kayıtlı olan kişisel kullanıma mahsus kara taşıtına geçici bir süreyle Türkiye Gümrük Bölgesinde trafiğe tescil edilmek üzere geçici ithalat izni verilir. Bu taşıtlar çalışma veya öğrenim süresi içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilebilir.

(3) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişi tarafından kişisel veya ticari amaçla kullanılmak üzere getirilen ve 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerindeki koşulları taşıyan taşıtın, süreklilik bulunmaması ve kişisel kullanım konusunun hizmet sözleşmesinde belirtilmesi şartıyla, izin hak sahibi tarafından istihdam edilen veya usulüne uygun olarak yetkili kılınan Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik gerçek kişi tarafından kullanılmasına izin verilir. Ancak, kişisel amaçla kullanılacak taşıtlar için 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendindeki koşul aranmaz.

(4) Kamu kuruluşları, belediyeler ve sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu iktisadi kuruluşları ile yapılan sözleşmeye istinaden ticari amaçla kullanılmak üzere getirilen ve 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki koşulları taşıyan ambulans hava taşıtları, yangın söndürme hava taşıtları, zirai ilaçlama hava taşıtları ve sıhhi ilaçlama hava taşıtlarına yirmidört ayı aşmamak üzere geçici ithalat izni verilir. Bu sürenin uzatılması hususunda Bakanlık yetkilidir.

(5) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerden Türkiye Gümrük Bölgesi dışından emekli olanlar ile Türkiye'de oturma iznine sahip Türkiye Gümrük Bölgesi dışından emekli yabancıların bu durumlarını belgelendirmeleri halinde, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında adlarına kayıtlı kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarına geçici ithal izni verilir. Bu kişilerden emeklilik tarihinden sonra Türkiye Gümrük Bölgesine ilk defa getirecekleri kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları için Türkiye'ye son giriş tarihinden geriye doğru bir yılda en az yüzseksenbeş gün Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunması koşulu aranmaz. Ayrıca, 20 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (3) ve (4) numaralı alt bentlerindeki geçici ithalat izin sürelerinin tamamını kullanmadan taşıtıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkan emeklilerin, izin süresi içinde olmak koşuluyla, izinden kalan sürelerini kullanmak üzere taşıtıyla yeniden Türkiye Gümrük Bölgesine girişlerinde Türkiye'ye son giriş tarihinden geriye doğru bir yılda en az yüzseksenbeş gün Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunma koşulu aranmaz.

(6) Ticari kullanıma mahsus deniz, hava ve demiryolu taşıtlarına, 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu uyarınca finansal kiralama sözleşmesi süresine bağlı olarak geçici ithalat izni verilir.

(7) Geçici ithalat izni verilen hak sahibi, kişisel kullanıma mahsus kara taşıtını geçici ithalat izin süresince Türkiye Gümrük Bölgesinde kullanabilir.

Taşıtlara ilişkin süreler

MADDE 20- (1) 19 uncu maddede belirtilen süreler saklı kalmak kaydıyla;

- a) Demiryolu taşıtlarına oniki ay,
- b) Demiryolu taşıtları dışında kalan ticari kullanıma mahsus taşıtlara, yolcuların taşınması, alınması ve yerleştirilmesi, eşyanın yüklenmesi ve boşaltılması, nakliye ve bakım işleri gibi geçici ithal

talebine esas olan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gereken kadar,

c) 1) Öğrenim görmek amacıyla gelen bir öğrencinin yerleşim yerinde adına kayıtlı kişisel kullanıma mahsus kara taşıtına, öğrencinin bu amaçla Türkiye Gümrük Bölgesinde kalacağı süre kadar,

2) Belirli bir süre ile görevini yerine getirmek amacıyla gelen kişilerin, kişisel kullanıma mahsus kara taşıtına, görev süresi boyunca,

3) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik emeklilerin kişisel kullanıma mahsus kara taşıtına iki yıl,

4) Türkiye’de oturma iznine sahip Türkiye Gümrük Bölgesi dışından emekli yabancıların kişisel kullanıma mahsus kara taşıtına ikamet izinleri kadar,

5) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarına yirmidört ay, binek ve yük hayvanları ile bu hayvanların çektikleri taşıtlara altı ay,

6) 1 ila 5 numaralı alt bentlerde belirtilen sürelerin tamamını kullanmış veya yerleşim yeri şartını sağlayamayan; Avrupa Birliği ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği ülkelerinde yerleşik kişilerin ikamet yerlerinde adlarına kayıtlı olan kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarına yılda bir kez olmak üzere bir ay,

ç) Kişisel kullanıma mahsus hava taşıtlarına altı ay,

d) 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında getirilenler hariç kişisel kullanıma mahsus diğer deniz ve iç su yolları taşıtlarına onsekiz ay,

süre ile geçici ithalat izni verilir.

(2) 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında getirilen taşıtlar, anılan Kanunda belirlenen sürelere tabidir.

Demiryolu ve havayolu taşıtlarına ilişkin özel durumlar

MADDE 21- (1) Aynı tip ve aynı kıymetteki demiryolu taşıtının ihraç veya yeniden ihraç edilmesi durumunda, yapılan bir anlaşmaya bağlı olarak müşterek kullanılan ve Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişinin tasarrufuna bırakılan demiryolu taşıtıyla ilgili geçici ithalat rejimi sona erdirilir.

(2) Ticari kullanıma mahsus hava taşıtları, diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesi şartıyla Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeksizin geçici ithalat rejimine tabi tutulabilir.

Paletler

MADDE 22- (1) 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (r) bendinde tanımlanan paletler için geçici ithalat izni verilir.

(2) Aynı tür ve aynı kıymette olan paletin ihraç veya yeniden ihraç edilmesi durumunda, daha önce geçici ithaline izin verilen palet ile ilgili geçici ithalat rejimi sona erdirilir.

Konteyner

MADDE 23- (1) a) Sahibinin veya işletmecisinin kimliği,

b) Sahibi veya işletmecisi tarafından verilen ayırt edici işaret ve rakamlar, sabitleştirilmiş teçhizatı dahil tara ağırlığı,

c) Hava taşımacılığında kullanılan konteyner hariç, konteynerin ait olduğu ülke,

bilgilerinin görülebilen uygun bir yerine, çıkarılmayacak şekilde işaretlendiği anlaşılan konteynere geçici ithalat izni verilir.

(2) Ancak, kombine demiryolu taşımacılığında takas edilerek kullanılan konteyner için birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen bilgilerin yer alıp almadığı hususu aranmaz.

(3) Konteynerin yeniden ihraç edilmeden önce dahili trafikte bir defa kullanılmasına izin verilir.

Yolcular Tarafından İthal Edilen Kişisel ve Sportif Amaçlı

Eşya, Gemi Adamlarının İhtiyaç Malzemesi

Yolcular tarafından ithal edilen kişisel ve sportif amaçlı eşya

MADDE 24- (1) Türkiye Gümrük Bölgesinde ikamet etmediği halde, bu bölgeye geçici olarak gelen yolcuların seyahatleri sırasında kişisel ve sportif amaçlarla kullanacağı ek-1'deki listede yer alan makul miktardaki eşyaya, geçici ithalat izni verilir.

Gemi adamlarının ihtiyaç malzemesi

MADDE 25- (1) Gemi adamlarının ihtiyacına yönelik olarak;

a) Uluslararası deniz trafiğine kayıtlı bir gemide,

b) Mürettebat tarafından geçici olarak gemiden kıyıya indirilmesi durumunda kıyıda,

c) Kültürel, sosyal veya dini amaçlarla düzenli hizmet veren ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar tarafından bu kuruluşlarda,

kullanılmak amacıyla getirilen ek-2'deki listede yer alan ihtiyaç malzemesine, geçici ithalat izni verilir.

Kriz Hali İçin Gönderilen Yardım Malzemesi, Tıbbi ve Cerrahi Teçhizat ile Laboratuvar Teçhizatı, Canlı Hayvanlar ve Bunlara

Ait Teçhizat ve Sınır Bölgelerinde Kullanılan Teçhizat

Kriz hali için gönderilen yardım malzemesi

MADDE 26- (1) Türkiye Gümrük Bölgesindeki kriz hali nedeniyle bir kamu kuruluşuna veya kamu kuruluşları tarafından yetkili kılınan kuruluşlar adına gönderilen yardım malzemesine, geçici ithalat izni verilir.

Tıbbi ve cerrahi teçhizat ile laboratuvar teçhizatı

MADDE 27- (1) Türkiye Gümrük Bölgesinden temin edilememesi nedeniyle hastane ya da başka bir tıbbi kuruluşun acil ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak, bu kuruluşlara teşhis veya tedavi amacıyla bedelsiz gönderilen ve Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişiye ait tıbbi ve cerrahi teçhizat ile laboratuvar teçhizatına, geçici ithalat izni verilir.

Canlı hayvanlar ve bunlara ait teçhizat ile sınır bölgelerinde kullanılan teçhizat

MADDE 28- (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait ve ek-3'teki listede sayılan amaçlar için getirilen hayvanlara, geçici ithalat izni verilir.

(2) Geçici ithal edilen hayvanlardan doğan ve ticari değeri bulunan hayvanlar da bu rejime tabi tutulmuş sayılır.

(3) a) Türkiye Gümrük Bölgesine komşu bir sınır bölgesinde yerleşik bir kişiye ait olan ve bu komşu sınır bölgesinde yerleşik bulunan bir kişi tarafından,

b) Sınır bölgesinin genel altyapı inşası, bakımı ve tamiri için gerekli olan ve kamu kuruluşlarının sorumluluğu altında,

sınır bölgesinde kullanılmak amacıyla getirilen eşyaya, geçici ithalat izni verilir.

Ses, Görüntü veya Veri Taşıyan Eşya, Turistik Reklam Malzemesi, Mesleki Teçhizat, Pedagojik Materyal ve Bilimsel Malzeme

Ses, görüntü veya veri taşıyan eşya

MADDE 29- (1) Aşağıda yer alan ses, görüntü veya veri taşıyan eşyaya geçici ithalat izni verilir:

a) Ticari kullanımdan önce görülmek üzere gönderilen sinema filmlerinin pozitifleri, basılı ve işleme tabi tutulmuş ve diğer kayıtlı görüntü taşıyan eşya.

b) Ses, dublaj veya çoğaltma amacıyla gönderilen filmler, manyetik bantlar ve teller ile diğer ses veya görüntü taşıyan eşya.

c) Ücrete tabi olarak toplu gösterime sunulmadığı sürece, yabancı ürünlerin işlevini veya mahiyetini tanıtan filmler.

ç) Otomatik veri işlemede kullanılmak üzere ücretsiz olarak gönderilen veri taşıyan eşya.

Turistik reklam malzemesi

MADDE 30- (1) Turistik tanıtıma yönelik ek-4'teki listede yer alan reklam malzemesine, geçici ithalat izni verilir.

Mesleki teçhizat

MADDE 31- (1) Ek-5'teki listede yer alan;

- a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişiye ait olan,
 - b) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişi veya bu kişi tarafından Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olup olmadığına bakılmaksızın istihdam edilen kişi tarafından getirilen,
 - c) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişi tarafından ya da onun denetimi altında kullanılan,
- mesleki teçhizata, geçici ithalat izni verilir.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişi ile yapılan ortak yapım sözleşmesi kapsamında televizyon programı, görsel-işitsel eser yapımında kullanılmak amacıyla, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişiye gönderilen sinematografik teçhizatın geçici ithaline birinci fıkranın (c) bendindeki koşul aranmaksızın izin verilir.

(3) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişinin taraf olduğu radyo ve televizyon programlarının ortak yapımında, mesleki teçhizat kiralamaya konu olabilir.

(4) El aletleri hariç olmak üzere, sınai üretim ve ambalajlama işlerinde, doğal kaynakların işlenmesinde, binaların inşasında, tamir veya bakımında ya da toprak hafriyatı gibi işlerde kullanılacak teçhizat bu maddenin uygulanmasında mesleki teçhizat olarak değerlendirilemez.

Pedagojik materyal ve bilimsel malzeme

MADDE 32- (1) Ek-6'daki listede yer alan;

- a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait olan,
- b) Ticari amaç gütmemek üzere öğretim, bilimsel araştırma veya mesleki eğitim amacıyla kurulan özel veya kamu kurumları tarafından kuruluş amaçları doğrultusunda kendi sorumlulukları altında kullanılmak için getirilen,

- c) Getiriliş amacına uygun miktarda olan,
- ç) Ticari amaç dışında kullanılmak üzere getirilen,

pedagojik materyal ile ek-7'deki listede yer alan eğitim, bilimsel veya kültürel faaliyetlerle bağlantılı olarak gönderilen diğer eşyaya geçici ithalat izni verilir.

Ambalajlar, Özel Nitelikte Eşya, Numuneler, Üretim Araçları ve Parçaları

Ambalajlar

MADDE 33- (1) Dolu olarak getirildikleri takdirde boş veya dolu olarak ya da boş olarak getirildikleri takdirde dolu olarak yeniden ihraç edilmek istenen ambalajlara geçici ithalat izni verilir.

(2) Bu kapsamda geçici ithaline izin verilen ambalajlar, ihraç veya yeniden ihraç eşyasının dışındaki bir eşyanın ambalajı olarak kullanılamaz.

(3) Tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimi kapsamında boş olarak geçici ithal edilmesine karşılık, dolu olarak yeniden ihraç edilmediği tespit edilen ambalajlar için Kanununun 184 üncü maddesi uyarınca gümrük yükümlülüğü doğar. Bu eşyaya, gümrük yükümlülüğünün doğmasından itibaren kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimi uygulanır.

Özel nitelikte eşya

MADDE 34- (1) Aşağıda yer alan özel nitelikteki eşya için geçici ithalat izni verilir:

a) Mülkiyeti Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait olan ve kullanımı sonucunda elde edilen ürünün en az %75'inin Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilmesi koşuluyla, bu bölgede yerleşik kişiye imalat işlerinde kullanılmak üzere gönderilen ölçme, kontrol, test araçları ve benzeri diğer araçlar ile kalıp, çizim, taslak ve benzeri diğer araçlar.

b) Mülkiyeti Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait olan ve bu kişi tarafından Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik bir kişiye tamamı ihraç edilecek ürünün imalatında kullanılmak üzere, bedelsiz gönderilecek özel alet ve araçlar.

c) Test, deneme veya tanıtıma tabi tutulmak amacıyla gönderilen eşya,

ç) Test, deneme veya tanıtımın gerçekleştirilebilmesi için kullanılması gereken eşya,

d) Niteliği gereği eşyanın reklamının yapılması veya eşyanın belirgin özelliğinin tanıtılması amacıyla gönderilen eşya,

e) Test veya denemeye tabi tutulmayı içeren satış sözleşmesine konu eşya,

f) (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen eşya, anılan bentlerde belirtilen getiriliş amacı dışında başka bir amaçla kazanç elde etmek için kullanılamaz.

Numuneler

MADDE 35- (1) Üretilmiş belli bir mal grubunu temsil edecek ya da üretilmesi planlanan eşyanın örnekleri niteliğinde olan numunelere geçici ithalat izni verilir.

(2) Ancak, tek bir şahıs tarafından getirilen aynı cinsten fazla miktarda eşya ile tek bir şahsa gönderilen çok sayıda eşya numune olarak değerlendirilmez.

(3) Numuneler, Türkiye Gümrük Bölgesinde iken gösteri amacı dışında herhangi bir şekilde kullanılamaz.

Üretim araçları ve parçaları

MADDE 36- (1) Tamir veya siparişe konu üretim araçları veya bunların parçalarına, tamir veya teslim süresi boyunca kullanılmak ve tamirci veya tedarikçi tarafından bedelsiz olarak gönderilmek kaydıyla tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimi uygulanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen eşyanın geçici ithalat rejimi altında kalabileceği süre altı aydır.

Sergilenmek veya Satılmak Amacıyla Getirilen Eşya

MADDE 37- (1) Sergi, fuar, toplantı ve benzeri etkinliklerde gösterime ya da kullanıma sunulan eşya için geçici ithalat izni verilir. Bu kapsamdaki eşyanın, işyerinde veya mağazalarda düzenlenen satış veya özel amaçlı sergiler dışındaki genel bir sergi, fuar, toplantı ve benzeri etkinliklerde gösterim ve kullanım amacıyla geçici ithal edilmesi ve bu amaç doğrultusunda geçici ithal edileceğinin ilgili sergi veya fuar organizasyonundan alınacak belge ile kanıtlanması gerekir. Bu tür etkinliklerde gösterime ya da kullanıma sunulan eşyadan etkinlik süresince elde edilen eşya da bu rejime tabi tutulmuş sayılır.

(2) Alıcının yapacağı inceleme sonucuna bağlı olarak satın alımına karar verilecek, numune olarak nitelendirilemeyecek eşyaya iki ay süre ile geçici ithalat izni verilir.

(3) Aşağıda yer alan ve sergilenmek veya satılmak amacıyla getirilen eşyaya geçici ithalat izni verilir:

a) Satılmak amacıyla müzayedeye getirilen eski eşya.

b) Olası bir satış amacıyla, sergilenmek üzere getirilen ek-8'deki listede yer alan sanat eserleri, koleksiyon parçaları ve antikalar.

Yedek Parça, Aksesuar ve Ekipman, Ekonomik Etkisi

Olmayan Özel Bir Durumda Getirilen Eşya

Yedek parça, aksesuar ve ekipman

MADDE 38- (1) İthalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithaline izin verilen eşyanın yenilenmesi, ayarı ve muhafazasına yönelik tamir ve bakım için gerekli olan yedek parça, aksesuar ve ekipmanlara, geçici ithalat izni verilir.

Ekonomik etkisi olmayan özel bir durumda getirilen eşya

MADDE 39- (1) Bu Kısım kapsamında tam muafiyetten yararlanamayan ve önemli ekonomik etkisi olmayan eşyaya bir defaya mahsus olmak üzere tam muafiyet suretiyle geçici ithalat izni verilir. Bu eşyaya verilecek süre hiçbir koşulda üç ayı geçemez ve bu eşyaya ilişkin süre uzatım talepleri karşılanmaz.

(2) Genelkurmay Başkanlığı koordinesinde icra edilecek eğitimlere katılacak NATO üyesi olmayan ülkelere ait eşyaya Genelkurmay Başkanlığınca talep edilen süre kadar geçici ithalat izni verilir. Eğitimlerde kullanılan ve sarf edilen eşyanın ayniyeti aranmaz.

İthalat Vergilerinden Tam ve Kısmi Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat Rejiminden Yararlandırılmayacak Eşya

Geçici ithalat rejiminden yararlandırılmayacak eşya

MADDE 40- (1) Aşağıda belirtilen eşya, tam muafiyetten yararlandırılmayacağı gibi kısmi muafiyetten de yararlandırılmaz:

- a) Türkiye'ye ithali yasak olan eşya.
- b) Tüketilebilir nitelikteki eşya.
- c) Ayniyet tespitinin yapılması mümkün olmayan eşya.
- ç) Ülke ekonomisine zarar verebileceği Müsteşarlıkça belirlenecek eşya.

Geçici İthalatta Teminat

Tam muafiyet suretiyle geçici ithalatta teminat

MADDE 41- (1) Tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilecek eşyadan ithalat vergilerini karşılayacak tutarda teminat aranır.

(2) Ancak, Kanununun 202 nci maddesi hükmü uyarınca;

- a) Sözlü beyana konu olan eşya,
 - b) Yazılı beyana konu olan;
 - 1) Türkiye Gümrük Bölgesinde meydana gelen kriz hali nedeniyle bir kamu kuruluşu adına veya kamu kuruluşları tarafından yetkili kılınan kuruluşlar adına gönderilen yardım malzemeleri,
 - 2) Yürürlükten kaldırılmıştır.
 - 3) Hava, deniz veya demiryolu şirketlerine veya posta idarelerine ait olan ve bunlar tarafından uluslararası trafikte kullanılmak üzere üzerleri ayırt edici biçimde işaretlenmiş malzeme,
 - 4) Yürürlükten kaldırılmıştır.
- için teminat aranmaz.

Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalatta teminat

MADDE 42- (1) Kanunun 133 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşya için her ay itibarıyla alınacak ithalat vergileri tutarının % 3'ü dışında kalan tutar için teminat aranır.

Genel Hükümler

Geçici ithal eşyası için izin hak sahibi tarafından yapılamayacak işlemler

MADDE 43- (1) Geçici ithalat rejimi kapsamındaki eşya kiralanamaz, ödünç verilemez, bir başkasının kullanımına bırakılamaz ve satılamaz.

(2) Ancak, ticari kullanıma mahsus hava taşıtları, izin süresi içerisinde bir başka hava yolu şirketine kiralanabilir. Bu durumda, rejim ihlali halinde gümrük idaresine karşı izin hak sahibi sorumludur.

Süre

MADDE 44- (1) Bu Kısım uyarınca geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine girecek eşya, bu Kısımda belirlenen süre kadar Türkiye Gümrük Bölgesinde kalabilir. Belirlenen bir süre bulunmaması durumunda, bu süre, geçici ithalatın amacı, eşyanın kullanım yeri dikkate alınarak Müsteşarlıkça belirlenir. Ancak, verilecek bu süre Kanunun 130 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen usul ve esaslar uyarınca uzatılmış süreler hariç, hiçbir koşulda yirmidört ayı geçemez.

GEÇİCİ İTHALAT SÖZLEŞMESİ'NİN ÇEKİNCELERLE BİRLİKTE ONAYLANMASI HAKKINDA KARAR - 2004/7905

Karar Sayısı : 2004/7905

31/3/2004 tarihli ve 5108 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Geçici İthalat Sözleşmesi"nin ilişik çekincelerle birlikte onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 9/9/2004 tarihli ve ÇEGY/352281 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 23/9/2004 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Geçici İthalat Sözleşmesi

Giriş

Gümrük İşbirliği Konseyi'nin himayesinde hazırlanan bu Sözleşmenin akit tarafları;

Geçici ithalata ilişkin mevcut uluslararası Gümrük Sözleşmelerinin giderek artan sayıda ve dağınık olmasının tatmin edici olmadığını kaydederek;

Yeni geçici ithalat kategorilerinin uluslararası alanda düzenlenmesi gereğinin ortaya çıkması halinde, bu durumun gelecekte daha da kötüleşeceğini göz önüne alarak;

Geçici ithalat formalitelerinin yerine getirilmesinin kolaylaştırılmasının önemi hususunda ticaret çevrelerinin ve diğer ilgili tarafların isteklerini dikkate alarak;

Gümrük rejimlerinin basitleştirilmesinin ve uyumlaştırılmasının ve özellikle geçici ithalata ilişkin mevcut bütün sözleşmeleri birleştiren tek bir uluslararası belgenin kabulünün, geçici ithalatı yürüten uluslararası hükümlerin benimsenmesini kolaylaştıracağını ve uluslararası ticaretin ve diğer uluslararası mübadelelerin geliştirilmesine etkili şekilde katkıda bulunacağını göz önüne alarak;

Geçici ithalat konusunda yeknesak hükümler öngören uluslararası bir belgenin, uluslararası mübadeleye esaslı yararlar getireceğine ve Gümrük İşbirliği Konseyi'nin ana amaçlarından biri olan gümrük rejimlerinin basitleştirilmesi ve uyumlaştırılmasını azami ölçüde sağlayacağına inanarak;

Geçici ithalat rejimlerinin basitleştirilmesi ve uyumlaştırılması sureti ile ekonomik, insani, kültürel, sosyal veya turizm amaçları için geçici ithalat rejiminin teşvik edileceğini varsayarak;

Bir gümrük belgesinin ve teminatının istendiği hallerde, standart bir geçici ithalat belgesinin uluslararası gümrük belgesi ve uluslararası teminat olarak kabul edilmesinin geçici ithalat rejiminin kolaylaştırılmasına katkıda bulunacağını göz önüne alarak;

aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

BÖLÜM I

Genel Hükümler

Tanımlar

Madde 1

Bu sözleşmede geçen:

(a) "Geçici ithalat" deyimi; belirli eşyanın (taşıma araçları dahil) gümrük vergileri ve ithalatta alınan diğer vergilerin ödenmesinden şartlı olarak vazgeçilerek ve ekonomik nitelikli ithalat yasakları veya kısıtlamaları uygulanmaksızın, gümrük hattına girmesini sağlayan gümrük rejimi; bu eşyanın (taşıma araçları dahil) belirli

bir amaçla ithal edilmiş olması, belirli bir süre içinde yeniden ihraç edilmesi ve kullanılmasından meydana gelen normal değer kaybı dışında hiçbir değişikliğe uğramamış olması gerekir.

(b) "gümrük vergileri ve ithalatta alınan diğer vergiler" deyimi; sağlanan hizmetin yaklaşık bedeli ile sınırlı ücret ve masraflar dışında, eşyanın (taşıma araçları dahil) ithalinde veya ithali dolayısı ile tahsil edilen gümrük vergi ve resimleri ile ücret ve harçlar;

(c) "Teminat" deyimi; gümrük idaresine karşı bir yükümlülüğün, gümrük idaresini tatmin edecek şekilde yerine getirilmesi; Teminat, çeşitli işlemlerden doğan yükümlülükleri kapsadığı takdirde "global" olarak tanımlanır.

(d) "Geçici ithalat belgeleri" deyimi; eşyanın (taşıma araçları dahil) ayniyet tespitine yarayan ve gümrük vergileri ve ithalatta alınan diğer vergilerin uluslararası alanda geçerli şekilde teminata bağlandığını gösteren, gümrük beyannamesi olarak kabul edilen, uluslararası bir gümrük belgesi;

(e) "Gümrük birliği veya ekonomik birlik" deyimi; bu Sözleşme'nin 24 (1) maddesinde belirtilen üyelerin tesis ettiği ve bu üyelerden oluşan; bu Sözleşmeyle düzenlenen hususlarda üyelerini bağlayıcı düzenlemeleri yapabilme ve kendi iç mevzuatı uyarınca bu Sözleşme için imza, onay ve katılma kararı verebilme yetkisine sahip bir birlik;

(f) "Kişi" deyimi; metinde aksi belirtilmedikçe gerçek ve tüzel kişiler;

(g) "Konsey" deyimi; 15 Aralık 1950'de Brüksel'de düzenlenen bir Gümrük İşbirliği Konseyi teşkiline ilişkin Sözleşme ile kurulan örgüt;

(h) "Onay" deyimi; onay, kabul veya uygun bulma; Anlamına gelir.

BÖLÜM II

Sözleşmenin Kapsamı

Madde 2

1. Her Akit Taraf, bu Sözleşme'nin eklerinde belirtilen eşyaya (taşıma araçları dahil) bu Sözleşme'nin hükümlerine göre geçici ithalat işlemi uygulamayı taahhüt eder.

2. Ek E'de yer alan hükümlere hâlel getirmeksizin, geçici ithalat, gümrük vergileri ve ithalatta alınan diğer vergilerin tamamına şartlı olarak muafiyet tanınması ve ekonomik nitelikli ithalat yasakları ve kısıtlamaları uygulanmaksızın sağlanır.

Eklerin Yapısı

Madde 3

Bu Sözleşme'nin her Ek'i ilke olarak aşağıdaki kısımlardan meydana gelmiştir:

- (a) Ek'te kullanılan başlıca gümrük terimlerinin tanımları;
- (b) Ek'in konusunu teşkil eden eşyaya (taşıma araçları dahil) uygulanacak özel hükümler.

BÖLÜM III Özel Hükümler

Belge ve Teminat

Madde 4

1. Sözleşme'nin herhangi bir Ek'inde aksine hüküm bulunmadıkça her Akit Taraf eşyanın (taşıma araçları dahil) geçici kabulünü bir gümrük belgesi ibrazı ve teminat gösterilmesine bağlı olarak yapma hakkına sahiptir.

2. Yukarıdaki 1 inci paragrafta belirtildiği üzere, bir teminat istendiği hallerde sürekli olarak geçici ithalat işlemi yapan kişilere global teminat verme hakkı tanınabilir.

3. Sözleşmenin herhangi bir Ek'inde aksine hüküm bulunmadıkça, teminatın tutarı, şartlı olarak muafiyet tanınan eşyanın (taşıma araçları dahil) gümrük vergileri ve ithalatta alınan diğer vergilerin tutarını geçmemelidir.

4. Ulusal mevzuat gereğince, ithalat yasakları veya kısıtlamalarına tabi olan eşya (taşıma araçları dahil) için, ulusal mevzuatta yer alan hükümler çerçevesinde, ek bir teminat istenebilir.

Geçici İthalat Belgeleri

Madde 5

Ek E kapsamındaki geçici ithalat faaliyetlerine halel getirmeksizin, her Akit Taraf kendi ulusal gümrük belgeleri yerine ve Ek A'nın 8 inci maddesinde belirtilen miktarların teminatı olmak üzere, söz konusu Ek'te konulan şartlara uygun olarak düzenlenen ve kullanılan geçici ithalat belgelerini, bu Sözleşmenin bu Akit Tarafça kabul edilen diğer Ek'lerine göre geçici olarak ithal edilen eşya (taşıma araçları dahil) için kendi topraklarında geçerli sayar.

Ayniyet Tespiti

Madde 6

Her Akit Taraf, geçici ithalat sona erdiğinde, ayniyetinin tespit edilebilir olması kaydı ile, eşyanın (taşıma araçları dahil) geçici

ithaline izin verebilir.

Yeniden İhraç Süresi

Madde 7

1. Geçici ithalattan yararlandırılan eşya (taşıma araçları dahil), geçici ithalattan beklenen amaca ulaşılması için belirli bir süre içinde yeniden ihraç edilir. Bu süre her Ek'te ayrı ayrı belirtilmiştir.

2. Gümrük makamları, her Ek'te tanınan süreden daha uzun bir süre tanıyabilirler veya ilk süreyi uzatabilirler.

3. Geçici ithalattan yararlandırılan eşyanın (taşıma araçları dahil) özel kişilerin talebi üzerine el konulması nedeniyle ihraç edilememesi halinde, tekrar ihraç mükellefiyeti el koymanın devamı süresince ertelenir.

Geçici İthalatın Devri

Madde 8

Her Akit Taraf, geçici ithalat işleminin sağladığı olanakların, talep üzerine, başka bir şahsa devrine izin verebilir. Böyle bir devir için devralan şahsın;

(a) Bu Sözleşme'de öngörülen koşulları yerine getirmesi, ve

(b) Geçici ithalat işleminden yararlanan daha önceki şahsın yükümlülüklerini kabul etmesi gerekir.

Geçici İthalatın Sona Ermesi

Madde 9

Geçici ithalat, normal şartlarda, geçici ithalden yararlandırılmış eşyanın (taşıma araçları dahil) yeniden ihracı sureti ile sona erer.

Madde 10

Geçici olarak ithal edilen eşya (taşıma araçları dahil), bir veya daha fazla sevkıyat halinde yeniden ihraç edilebilir.

Madde 11

Geçici olarak ithal edilen eşya (taşıma araçları dahil), ithalinin gerçekleştirildiği gümrük idaresinin dışında diğer bir gümrük idaresinden yeniden ihraç edilebilir.

Geçici İthalatın Diğer Muhtemel Sona Erme Halleri

Madde 12

Geçici ithalat uygulaması, yetkili makamların mutabakatı ile aynı eşyanın (taşıma araçları dahil) daha sonra ihraç edilmek veya izin verilmiş bir kullanıma tabi tutulmak amacıyla bir serbest liman veya serbest bölgeye konması veya gümrük antreposuna alınması veya bir gümrük transit rejimine tabi tutulması halinde sona erebilir.

Madde 13

Geçici ithalat, durumunun gerektirmesi ve ulusal mevzuatın izin vermesi halinde, bu tür durumlarda uygulanacak gerekli şart ve formaliteleri yerine getirmek kaydı ile yurtiçi kullanım için gümrük işlemlerinin tamamlanması suretiyle sona erebilir.

Madde 14

1. Eşyanın (taşıma araçları dahil) kaza veya mücbir sebep sonucu ciddi olarak hasar görmesi halinde geçici ithalat sona erebilir. Bu durumda eşyanın (taşıma araçları dahil);

(a) Geçici ithalinin sona ermesi amacıyla, hasarlı olarak gümrük idaresine sunulduğu anda ödenmesi gereken gümrük vergi ve resimlerine tabi olmasına;

(b) Geçici ithalattan yararlanan şahsın ödemesi gereken bütün gümrük vergi ve resimlerinin ödenmesinden muaf tutularak hiç bir masraf yüklenilmeksizin geçici ithalat ülkesinin yetkili makamlarına terk edilmesine; veya

(c) Masrafı ilgili tarafa ait olmak kaydı ile resmi gözetim altında imha edilmesine; imhadan sonra geriye kalan artık ve döküntülerin yurtiçi kullanım için gümrük işlemlerinin tamamlanması halinde, bunların kaza veya mücbir sebepten sonra gümrük idaresine sunuldukları durumlarında ve o anda ödenmesi gereken ithal vergi ve resimlerine tabi tutulmalarına;

gümrük makamlarınca karar verilebilir.

2. Geçici ithalat, ilgili şahsın isteğiyle ve gümrük makamlarının eşyanın (taşıma araçları dahil) yukarıda 1 inci paragrafın (b) ve (c) fıkralarında öngörülen usullerden birine tabi olmasına karar vermesi ile sona erebilir.

3. Geçici ithalat, ilgili şahsın gümrük makamlarını eşyanın (taşıma araçları dahil) kaza veya mücbir sebep nedeniyle tümüyle kullanılmaz hale geldiği veya tamamen kaybı konusunda ikna etmesi halinde de sona erer. Bu durumda geçici ithalattan yararlanan şahıs ödemesi gereken gümrük vergileri ve ithalatta alınan diğer vergilerin ödenmesinden muaf tutulur.

BÖLÜM IV

Diğer Hükümler

Formalitetlerin Azaltılması

Madde 15

Her Akit Taraf, bu Sözleşme'de öngörülen kolaylıklara ilişkin olarak gereken gümrük formalitelerini asgariye indirir. Bu formalitelerle ilgili tüm mevzuat anında yayınlanır.

Ön İzin

Madde 16

1. Geçici ithalat ön izne tabi olduğunda, bu izin yetkili gümrük idaresi tarafından en kısa zamanda verilir.

2. İstisnai hallerde, eğer gümrük idaresinin dışındaki bir idarenin izni gerekiyorsa, bu izin en kısa zamanda verilir.

Asgari Kolaylıklar

Madde 17

Bu Sözleşmenin hükümleri, uyulması gereken asgari kolaylıkları tespit eder. Bu hükümler, tek taraflı düzenlemeler veya iki ya da çok taraflı anlaşmalar gereğince Akit Tarafların tanıdıkları veya ileride tanıyabilecekleri daha geniş kolaylıkların uygulanmasına mani teşkil etmez.

Gümrük Birlikleri veya Ekonomik Birlikler

Madde 18

1. Bir gümrük birliği veya ekonomik birlik oluşturan Akit Taraf toprakları, bu Sözleşmenin uygulanmasında tek bir ülke addedilebilirler.

2. Bu Sözleşmenin hiç bir hükmü, bir gümrük birliği veya bir ekonomik birlik oluşturan Akit Tarafların bu birlik toprakları içinde geçici ithalat işlemlerine, bu Sözleşmede öngörülen kolaylıkları azaltmaması şartıyla, özel hükümler uygulamalarını engellemez.

Yasaklama ve Kısıtlamalar

Madde 19

Bu Sözleşmenin hükümleri, kamu ahlakı veya düzeni, kamu güvenliği ve kamu hıfzısıhha sağlığı, bitki veya hayvan sağlığı veya nesli tükenmekte olan yabancı bitki ve hayvanların korunması gibi gayri iktisadi mülahazalarla, telif hakları ve sınai hakların korunması gibi mülahazalarla ulusal mevzuat tarafından konmuş yasakların ve kısıtlamaların uygulanmasını engellemez.

Suçlar

Madde 20

1. Bu Sözleşme hükümlerinin ihlali, topraklarında suçun işlendiği Akit tarafın mevzuatında öngörülen cezalara, suçlunun tabi olmasını gerektirir.

2. İhlalin hangi ülkede yapıldığının tespit edilemediği hallerde, bu ihlal hangi Akit Tarafın topraklarında tespit edilmiş ise, orada yapılmış sayılır.

Bilgi Alışverişi

Madde 21

Akit Taraflar, talep üzerine ve ulusal mevzuatlarının izin verdiği ölçüde bu Sözleşme hükümlerini yerine getirmek için gerekli bilgiyi birbirlerine iletirler.

Elektronik Veri İşleme Teknikleri

Madde 21a

Bu Sözleşme'nin hükümlerini uygulanmasında gerekli olan tüm yöntemler akit taraflar tarafından onaylanan elektronik veri işleme teknikleri kullanılarak elektronik olarak yerine getirilebilir.

BÖLÜM V

Son Hükümler

İdari Komite

Madde 22

1. Bu Sözleşmenin uygulanmasını, yorum ve uygulamada yeknesaklığın sağlanması için alınması gereken önlemlerle, değişiklik önerilerini değerlendirmek üzere bir İdari Komite kurulur. İdari Komite, bu Sözleşmeye yeni Ekler konulmasına karar verir.

2. Akit Taraflar, İdari Komite'nin üyeleri olurlar. İdari Komite, bu Sözleşmenin 24 üncü maddesinde sözü edilen üye, devlet veya gümrük bölgelerinin Sözleşmeye Akit Taraf olmayanların yetkili idareleri veya uluslararası kuruluşların temsilcilerinin Komite toplantılarına kendilerini ilgilendiren sorunları görüşmek üzere gözlemci olarak katılabilmelerine karar verebilir.

3. Konsey, Komite'ye Sekreteryaya hizmeti sağlar.

4. Komite, her toplantı için bir başkan ve bir başkan yardımcısı seçer.

5. Akit Tarafların yetkili idareleri, bu Sözleşme hükümlerinin değişikliği konusundaki tekliflerini ve nedenlerini ve Komite toplantısı gündemine dahil edilmesini istedikleri maddeleri Konseye bildirirler. Konsey, bunları Akit Tarafların ve bu Sözleşmenin 24 üncü maddesinde sözü edilen ve Akit Taraf olmayan üye, devlet veya gümrük bölgesi yetkili idarelerinin dikkatine sunar.

6. Konsey, Komiteyi, Komite'nin belirlediği bir zamanda veya en az iki Akit Tarafın talebi üzerine toplar. Konsey, Komite toplantısından en az 6 hafta önce, toplantı gündemini Akit tarafların; bu Sözleşmenin 24 üncü maddesinde sözü edilen üye, devlet veya gümrük bölgelerinden Akit Taraf olmayanların yetkili idarelerine iletir.

7. Bu maddenin 2 nci paragrafındaki hükümler çerçevesinde Komite kararıyla, Konsey bu Sözleşmenin 24 üncü maddesinde

bahsedilen üye, devlet veya gümrük bölgelerinden Akit Taraf olmayanların yetkililerini ve uluslararası kuruluşların temsilcilerini Komite toplantısına gözlemci olarak davet eder.

8. Teklifler oylamaya tabi tutulur. Toplantıya katılan her Akit Taraf temsilcisinin bir oy hakkı vardır. Bu Sözleşme hükümlerinin değişikliği konusundaki teklifler, Komite tarafından, mevcut ve oy kullananların üçte iki çoğunluğunun oyuyla; diğer teklifler ise toplantıda mevcut olan ve oy kullananların salt çoğunluğunun oyuyla kabul edilir.

9. Bu Sözleşmenin 24 üncü maddesinin 7 nci paragrafının uygulanması halinde bu Sözleşmenin tarafı olan gümrük birliklerinin veya ekonomik birliklerin, oylama esnasında, sadece, bu Sözleşmeye Akit Taraf olan kendi üyelerinin toplam oylarına eşit sayıda oy hakkı vardır.

10. Komite, toplantıyı kapatmadan önce bir rapor kabul eder.

11. Bu maddede ilgili bir hüküm bulunmaması durumunda, Komite aksine karar vermedikçe, Konsey iç tüzüğü uygulanır.

Anlaşmazlıkların Halli

Madde 23

1. İki veya daha fazla Akit Taraf arasında çıkan Sözleşmenin yorumu veya uygulanmasına ilişkin anlaşmazlıklar, mümkün olduğu kadar kendi aralarında yapılacak görüşmelerle çözümlenir.

2. Görüşmelerle çözümlenmeyen anlaşmazlıklar, aralarında anlaşmazlık bulunan Akit Taraflarca, anlaşmazlığı inceleyerek çözümü için tavsiyelerde bulunmak üzere İdari Komiteye götürülür.

3. Aralarında anlaşmazlık bulunan Akit Taraflar, İdari Komite tarafından yapılacak tavsiyelerin bağlayıcılığını kabul etmek konusunda önceden anlaşabilirler.

İmza, Onay ve Katılma

Madde 24

1. Konseyin, Birleşmiş Milletlerin veya onun ihtisas kuruluşlarının herhangi bir üyesi,

- a) Onaylama kaydı olmaksızın imzalayarak,
 - b) Onaylama kaydıyla imzaladıktan sonra bir onay belgesi tevdi ederek, veya
 - c) Katılmak,
- suretiyle bu Sözleşmeye taraf olabilirler.

2. Bu Sözleşme, kabul edildiği Konsey toplantılarında veya daha sonra, Brüksel'deki Konsey Merkezinde 30 Haziran 1991

tarihine kadar imzalanmak üzere, bu maddenin 1 inci paragrafında bahsi geçen üyelerin imzasına açık tutulur. Bu tarihten sonra, Sözleşme sözü edilen üyelerin katılmasına açık bulundurulur.

3. Bir gümrük bölgesine dahil olup; resmi diplomatik ilişkilerinin yürütülmesinden bir Akit Tarafın sorumlu olduğu; ancak kendi ticari ilişkilerini kurmakta serbestiye sahip, bu maddenin 1 inci paragrafında belirtilen teşkilatlara üye olmayan bir devlet veya ayrı bir gümrük bölgesi hükümeti, İdari Komitenin talebi üzerine, Konsey Genel Sekreterinin davetiyle bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra katılmak suretiyle Akit Taraf haline gelebilir.

4. Bu maddenin 1 inci ve 3 üncü paragrafında sözü edilen herhangi bir üye, devlet veya gümrük bölgesi, bu Sözleşmeyi, onay kaydı olmaksızın imzalama, onaylama veya katılma anında, Ek A ile en az bir diğer Eki kabul etmek şartıyla, kabul ettiği Ekleri belirler. Konsey Genel Sekreterine bir veya daha fazla Ek'in kabul edildiği, sonradan bildirilebilir.

5. İdari Komitenin bu Sözleşmeye eklenmesine karar verdiği yeni bir Ek'i kabul eden Akit Taraflar bu durumu, bu maddenin 4 üncü paragrafına göre Konsey Genel Sekreterine bildirirler.

6. Akit Taraflar, uygulama şartlarını veya bu sözleşmenin 8 inci maddesi ve 24 üncü maddesi, 7 nci paragrafı; Ek-A, 2 nci madde, 2 ve 3 üncü Paragraf; Ek-E, 4 üncü maddesi hükümleri gereğince, vermeleri gereken bilgileri veya uygulama şartlarını Konsey Genel Sekreterine iletirler. Bu hükümlerin uygulanmasında ortaya çıkacak değişiklikler de iletilecektir.

7. Bu maddenin 1 inci, 2 nci ve 4 üncü paragraflarına göre, bir gümrük birliği veya ekonomik birlik, bu Sözleşmeye Akit Taraf olabilir. Bu gümrük birliği veya ekonomik birlik, Konsey Genel Sekreterine bu Sözleşmenin düzenlediği konulara ilişkin yetkisini bildirir. Bu Sözleşmenin Akit Tarafı olan gümrük birlikleri veya ekonomik birlikler, yetki alanlarına giren konularda, kendi adlarına, Akit Taraf olan üyelerine bu Sözleşmeyle tanınan hakları kullanır ve sorumlulukları yerine getirirler. Bu durumda, bu birlik üyeleri, oy kullanma hakkı dahil olmak üzere bu hakları tek başlarına kullanamazlar.

Tevdi Merci

Madde 25

1. Bu Sözleşme, Sözleşmeye onay kaydı olsun veya olmasın tüm imzalar ile onay ve katılmaya ilişkin tüm belgeler Konsey Genel Sekreterine tevdi edilir.

2. Genel Sekreter;

- (a) Bu Sözleşmenin orijinal metinlerini alır ve muhafaza eder;
- (b) Bu Sözleşmenin orijinal metninin onaylı kopyalarını hazırlar ve 24 üncü Maddenin 1 inci ve 7 nci paragraflarında sözü geçen üyelere ve gümrük birliklerine veya ekonomik birliklere iletir;
- (c) Bu Sözleşmeye onay kaydı ile olsun veya olmasın tüm imzalar ile onay veya katılmaya ilişkin tüm belge, bildirim ve yazışmaları alır ve muhafaza eder.
- (d) Bu Sözleşmeye ilişkin her türlü imza veya belge bildirim ya da yazışmaların zamanında ve usulüne uygun olarak yapılıp yapılmadığını kontrol eder; eğer gerekiyorsa konuyu ilgili Akit Tarafın dikkatine sunar.
- (e) Bu Sözleşmenin Akit Taraflarına, diğer imzacı ülkelere bu Sözleşmenin Akit Tarafı olmayan Konsey üyesi ülkelere ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine;
 - Bu Sözleşmenin 24 üncü maddesine göre Ek'lerin imza, onaylama, katılma ve kabulünü;
 - İdari Komitenin bu Sözleşmeye ilave etmeye karar verdiği yeni Ekleri;
 - Bu Sözleşmenin 26 ncı maddesine göre; Sözleşmenin ve her bir Ekinin yürürlüğe gireceği tarihi;
 - Bu Sözleşmenin 24 üncü, 29 uncu, 30 uncu ve 32 nci maddelerine uygun olarak alınan bildirimleri;
 - Bu Sözleşmenin 31 inci maddesine göre yapılan çekilme bildirimlerini;
 - Bu Sözleşmenin 32 nci maddesi uyarınca kabul edilmiş sayılan herhangi bir değişikliği ve yürürlük tarihini;bildirir.

3. Bir Akit Tarafı Konsey Genel Sekreteri arasında, Genel Sekreterin görevini yerine getirmesi konusunda görüş ayrılığı olması halinde, Genel Sekreter veya Akit Taraf, sorunu diğer Akit Tarafların ve imzacı ülkelerin veya gerekiyorsa Konseyin dikkatine sunar.

Yürürlüğe Giriş

Madde 26

1. Bu Sözleşme, 24 üncü maddesinin 1 inci ve 7 nci paragraflarında sözü geçen üyelere veya gümrük birlikleri veya ekonomik birliklerden beşinin onay kaydı olmaksızın Sözleşmeyi imzalamalarından yahut onay veya katılma belgelerini tevdi etmelerinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

2. Beş üyenin veya gümrük birliği veya ekonomik birliğin bu Sözleşmeyi onay kaydı olmaksızın imzalanmasından yahut onay veya katılma belgelerini tevdi etmelerinden sonra, onay kaydı olmaksızın imzalayan, onaylayan yahut katılan her Akit Taraf için bu Sözleşme, adı geçen Akit Tarafın onay kaydı olmaksızın imzaladığı veya onay yahut katılma belgesini tevdi ettiği tarihten üç ay sonra yürürlüğe girer.

3. Bu Sözleşmenin her Ek'i, beş üyenin veya gümrük birliği veya ekonomik birliğin bu Ek'i kabul etmesinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

4. Bir Ek'i beş üyenin veya gümrük birliği veya ekonomik birliğin kabul etmesinden sonra kabul eden her Akit Taraf için bu Ek, adı geçen Akit Tarafın kabulünü bildirmesinden üç ay sonra yürürlüğe girer. Bununla beraber, bir Akit Taraf için Sözleşme yürürlüğe girmeden hiç bir Ek yürürlüğe giremez.

Kaldırılan Hükümler

Madde 27

Bu Sözleşme'nin bazı sözleşmeleri yürürlükten kaldırmaya ilişkin hükümler ihtiva eden bir Ek'i yürürlüğe girince; bu Ek; bu Ek'i kabul eden Akit Taraflar ile bu Ek'in yürürlükten kaldırdığı Sözleşmelerin Akit Tarafları arasındaki ilişkilerde, bu Sözleşmeleri veya bu Sözleşmelerin hükümlerini yürürlükten kaldırır ve onların yerine geçer.

Sözleşme ve Ekler

Madde 28

1. Bu Sözleşmenin uygulanmasında, bir Akit Taraf için yürürlükte olan Ek veya Ekler Sözleşmenin ayrılmaz parçasını teşkil eder ve o Akit Tarafla ilgili olarak Sözleşmeye yapılan herhangi bir atıf bu Ekleri de kapsar.

2. İdari Komitedeki oylamada, her Ek ayrı bir Sözleşme olarak ele alınır.

Çekinceler

Madde 29

1. Bir Ek'i kabul eden Akit Taraf bu Ek'in içerdiği bütün hükümleri kabul etmiş sayılır. Ancak, söz konusu Ek'te çekinceye imkan veren bir hükmün yer alması şartıyla, ulusal mevzuatı ile mevcut hükümler arasındaki farkı belirtmek suretiyle kabul anında veya daha sonra, çekince koyacağı hükümleri Konsey Genel Sekreterine bildirir.

2. Her Akit Taraf her beş yılda en az bir kez çekince koyduğu hükümleri gözden geçirir ve ulusal mevzuat hükümleri ile karşılaştırarak sonucu Konsey Genel Sekreterine bildirir.

3. Çekince koyan herhangi bir Akit Taraf çekincesini tamamen veya kısmen her zaman kaldırabilir; çekincenin hangi tarihten itibaren kaldırıldığı Konsey Genel Sekreterine bildirilir.

Sözleşmenin Başka Topraklara Teşmili

Madde 30

1. Her Akit Taraf bu Sözleşmeyi onay kaydı olmaksızın imzaladığı veya onay yahut katılma belgesini tevdi ettiği sırada veya sonradan Konsey Genel Sekreterine, bu Sözleşmenin uluslararası ilişkilerinden sorumlu olduğu topraklardan hepsini veya bir kısmını kapsamına aldığını bildirebilir. Bu bildirim, Konsey Genel Sekreteri tarafından alındıktan üç ay sonra geçerli olur. Bununla beraber bu Sözleşme söz konusu Akit Taraf için yürürlüğe girmeden önce bildirimde belirtilen bölgelere uygulanmaz.

2. Bu maddenin 1 inci paragrafına göre bu Sözleşmenin uluslararası ilişkilerinden sorumlu olduğu topraklardan herhangi birini kapsadığını bildirmiş olan Akit Taraf, bu Sözleşmenin 31 inci maddesinde öngörülen koşullar altında artık söz konusu topraklarda uygulanmayacağını Konsey Genel Sekreterine bildirebilir.

Çekilme

Madde 31

1. Bu Sözleşme sınırsız bir süre için akdedilmiştir. Fakat, herhangi bir Akit Taraf bu Sözleşmenin 26 ncı maddesine göre, Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra her zaman Sözleşmeden çekildiğini bildirebilir.

2. Çekilme, Konsey Genel Sekreterine verilen yazılı bir belge ile yapılır.

3. Çekilme, Konsey Genel Sekreterinin çekilme belgesini almasından altı ay sonra geçerli olur.

4. Bu maddenin 2 nci ve 3 üncü paragrafları bu Sözleşmenin Eklerine de uygulanır. Sözleşmeye Akit Taraf olmaya hak kazanan bir üye, bir veya bir kaç Ekle ilgili kabulünü Sözleşmenin 26 ncı maddesine göre tespit etmiş olan yürürlüğe giriş tarihinden sonra her zaman geri alabilir. Bütün Ekler için kabulünü geri alan bir Akit Taraf Sözleşmeden çekilmiş olur. Ayrıca, Ek A için kabulünü geri

alan Akit Taraf diğer Ekleri kabule devam etse bile Sözleşmeden çekilmiş sayılır.

Değişiklik Prosedürü

Madde 32

1. Bu Sözleşmenin 22 nci Maddesine göre toplanan İdari Komite, bu Sözleşme ve Ekleri için değişiklik önerisinde bulunabilir.

2. Bu şekilde önerilen değişiklik metni, Konsey Genel Sekreteri tarafından bu Sözleşmenin bütün Akit Taraflarına, Sözleşmenin diğer imzacı ülkelerine ve Sözleşmeye Akit Taraf olmayan Konsey üyelerine gönderilir.

3. Önceki paragrafa göre bildirilen bir değişiklik teklifi, bütün Akit Taraflar için, herhangi bir Akit Tarafın Konsey Genel Sekreterine itirazda bulunmaması halinde teklif edilen değişikliğin bildirim tarihini takip eden 12 aylık sürenin bitiminden 6 ay sonra yürürlüğe girer.

4. Bir Akit Taraf bu maddenin 3 üncü paragrafında belirtilen 12 aylık sürenin bitiminden önce, Konsey Genel Sekreterine, teklif edilen değişiklikle ilgili olarak bir itirazda bulunursa, değişiklik kabul edilmemiş ve geçersiz sayılır.

5. İtirazın bildiriminde her Ek ayrı bir sözleşme kabul edilir.

Değişikliğin Kabulü

Madde 33

1. Bu Sözleşmeyi onaylayan veya katılan bir Akit Taraf onay veya katılma belgesinin verildiği tarihte yürürlükte bulunan değişiklikleri de kabul etmiş sayılır.

2. Bir Ek'i kabul eden Akit Taraf bu Sözleşmenin 29 uncu maddesine göre çekince koymadığı takdirde, Ek'i kabulünü Konsey Genel Sekreterine bildirdiği tarihte yürürlükte bulunan değişiklikleri de kabul etmiş sayılır.

Orijinal Metinler ve Tescil

Madde 34

Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin 102 nci maddesi gereğince, bu Sözleşme, Konsey Genel Sekreterinin talebi üzerine Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğince tescil edilecektir.

Yukarıdaki hususları tasdik zımında aşağıda imzası bulunan tam yetkililer bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Bu Sözleşme İstanbul'da 26 Haziran 1990 tarihinde, metinler aynı derecede geçerli olmak üzere, İngilizce ve Fransızca dillerinde tek bir orijinal nüsha olarak hazırlanmıştır. Genel

Sekreterlikten bu Sözleşmenin Arapça, Çince, Rusça ve İspanyolca dillerinde tercümesinin yapılarak dağıtılması talep edilir.

1972 KONTEYNERLERLE İLGİLİ GÜMRÜK SÖZLEŞMESİ'NİN VE GEÇİCİ İTHAL SÖZLEŞMESİ'NİN KONTEYNERLERLE İLGİLİ HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASINA DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, 2/6/1994 tarihli ve 21948 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "1972 Konteynerlerle İlgili Gümrük Sözleşmesi"nin ve 21/10/2004 tarihli ve 25620 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Geçici İthalat Sözleşmesi" ve konteynerlerle ilgili hükümleri içeren eki Ek B3'ün uygulanmasına ilişkin usul ve esasların tespit edilmesidir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, 1972 Konteynerlerle İlgili Gümrük Sözleşmesi ve Geçici İthalat Sözleşmesi eki Ek B3 deki şartları taşıyan konteynerlerle ilgili olarak gümrük idarelerinde uygulanan gümrük işlemlerini, buna ilişkin usul ve esasları ve bu sözleşme hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerinin uygulanmasını kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 2/12/1993 tarihli ve 3930 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan "1972 Konteynerlerle İlgili Gümrük Sözleşmesi" ve 31/03/2004 tarihli ve 5108 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan "Geçici İthalat Sözleşmesi" ve eki Ek B3 gereğince hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

- a) **Bakanlık:** Gümrük ve Ticaret Bakanlığı,
- b) **Bölge Müdürlüğü:** Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü,
- c) **Sözleşme:** 2/12/1993 tarihli ve 3930 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan "1972 Konteynerlerle İlgili Gümrük Sözleşmesi" ve 31/03/2004 tarihli ve 5108 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan "Geçici İthalat Sözleşmesi" ile bu sözleşmenin eki EK B3,

d) İthalat vergileri: Eşyanın ithalatıyla ilgili olarak alınması gereken gümrük vergileri ve gümrük vergisine eş etkili bütün mali yükler,

e) Geçici ithalat rejimi: Serbest dolaşıma girmemiş eşyanın ithalat vergilerinden tamamen ya da kısmen muaf olarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılması ve bu kullanım sırasındaki olağan yıpranma dışında, herhangi bir değişikliğe uğramaksızın yeniden ihracına olanak sağlayan hükümlerin uygulandığı rejim,

f) Konteyner: 1972 Konteynerlerle İlgili Gümrük Sözleşmesinin 4 No.lu Ekinde yer alan teknik şartlara uygun olarak imal edilmiş, yine bu Sözleşmenin 5 No.lu Ekinde gösterilen yöntemlerden birine göre onaylanmış, iç hacmi en az bir metreküp olan ve taşıma işlerinde kullanılan büyük sandık, müteharrik sarnıç veya benzerleri ile,

1) İçerisine eşya koymak için kompartıman oluşturacak şekilde tamamen veya kısmen kapatılmış,

2) Sürekli kullanım özelliğine sahip ve buna uygun olarak defalarca kullanılacak kadar sağlam,

3) Taşıma türü veya vasıta değişmesini gerektiren hallerde içindeki eşyanın boşaltılıp yüklenmesine yol açmayacak şekilde özel olarak imal edilmiş,

4) Özellikle bir taşımacılık türünden diğerine transfer hallerinde, pratik kullanım özelliğine sahip biçimde yapılmış,

5) Kolayca doldurulup boşaltılabilecek şekilde imal edilmiş bir taşıma aracı,

(Üzerinde taşınması koşulu ile tipine uygun çıkarılıp takılabilen özellikte olan aksam, parça ve teçhizat, konteyner kapsamında işlem görür. Taşıma araçları, bunların aksami, yedek parçaları, ambalajlar ile paletler konteyner tanımı içinde değerlendirilemez.)

g) Kısmen kapalı konteyner: Kapalı konteynere benzer bir taban ve üst çatıdan oluşan ve yükleme yeri vazifesi gören tertibatla ilgili olan, üst çatısı genel olarak bir konteynerin çerçevesini oluşturan metal unsurlardan yapılmış, aynı zamanda bir ya da daha fazla yan ve ön duvarlar içeren, bazı durumlarda, sadece tabana direklerle bağlı bir tavandan oluşan ve özellikle havaleli eşyanın (örneğin; motorlu taşıtlar) taşınmasında kullanılan konteyner,

h) Aksam, parça ve teçhizat: Çıkarılabilir olmalarına rağmen özellikle aşağıdakileri kapsayan,

1) Konteynerin içindeki ısıyı kontrol ve muhafaza eden veya değiştiren aletler,

2) Çevre şartlarındaki değişimleri ve çarpmaları kaydedecek veya gösterecek şekilde yapılmış ısı veya çarpma kaydedici küçük aletler,

3) Konteyner içindeki bölmeler, paletler, raflar, destekler, çengeller ve eşyayı istiflemeye kullanılan benzer aletler,

i) Dahili taşıma: Tekrar ihraç edilmeden önce ülke sınırları içinde bir mahalde yüklenilen ve yine ülke sınırları içinde boşaltılan eşyanın taşınması,

j) Kişi: Gerçek veya tüzel kişiler ile hukuken tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat uyarınca hukuki tasarruflar yapma yetkisi tanınan kişiler ortaklığı,

k) Konteyner işletmecisi: Sahibi olsun veya olmasın ülke sınırları içinde konteynerin kullanımı üzerinde her türlü tasarruf hakkı bulunan ve gümrük idarelerine karşı yükümlü olan kişiler,

l) Yükümlü: Gümrük yükümlülüklerini yerine getirmekle sorumlu bütün kişiler,

m) Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formu: Geçici olarak girecek konteynerlerin hareketinin takibi amacıyla sahipleri, işletmecisi veya bunların temsilcileri tarafından bu Yönetmeliğin EK-1'inde yer alan örneğe uygun olarak veri işleme tekniği yoluyla veya yazılı olarak verilen belge,

n) Çıkış Konteyner Kayıt ve Takip Formu: Geçici olarak çıkacak konteynerler için sahipleri, işletmecisi veya bunların temsilcileri tarafından bu Yönetmeliğin EK-2'sinde yer alan örneğe uygun olarak veri işleme tekniği yoluyla veya yazılı olarak verilen belge,

o) Sistem: Giriş konteyner kayıt ve takip formu ile çıkış konteyner kayıt ve takip formunun veri işleme tekniği yoluyla verildiği ve söz konusu formlara ilişkin işlemlerin elektronik olarak gerçekleştirildiği sistem,

ö) Veri işleme tekniği: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa uygun olarak elektronik imza içeren elektronik veri değişimi standart mesajlarının gümrük idareleri ile değişimini ve/veya gümrük işlemlerinin tamamlanması için gerekli bilgilerin gümrük idaresinin bilgisayar sistemine girilmesi,

anlamına gelir.

Konteynerlerin İşaretlenmesi ile İlgili Hükümler

Madde 5 - Konteynerlerin görülebilen uygun bir yerine, çıkarılamayacak şekilde;

- a) Sahibinin veya ana işletmecinin kimliği,
- b) Sahibi veya işletmecisi tarafından verilen konteyner tanııtma, marka ve numaraları,
- c) Sabitleştirilmiş teçhizatı dahil konteynerin dara ağırlığı,
- d) "Geçici İthalat Sözleşmesi" eki Ek B3'ün 2 No.lu Ekinin 2 nci maddesinde bahsi geçen ülke rumuzu,
- e) Gümrük mührü altına taşımacılık için onaylanmış konteynerler için, 1972 Konteynerlerle İlgili Gümrük Sözleşmesinin 5 No.lu Ekine uygun olarak düzenlenen ve bu Yönetmeliğin 5 No.lu Ekinde gösterilen şekle uygun onay plakası üzerine ayrıca;
 - 1) İmalatçının seri numarası (İmalatçı numarası),
 - 2) Konteyner tipine göre onaylanması halinde, tipin kimlik numarası ve harflerinin, bulunması gerekir.
- f) 1972 Konteynerlerle İlgili Gümrük Sözleşmesi'nin 4, 5 ve 6 nolu eklerinde belirtilen teknik şartları ve özellikleri taşıyan konteynerlerle gümrük mührü altında taşımacılık yapılması için "Onay Plakası" vermeye Başmüdürlükler yetkilidir.

İKİNCİ KISIM

Konteynerlerle İlgili Olarak Tanınan Kolaylıklar

Geçici İthalat Rejimine İlişkin Kolaylıklar

Madde 6 - Yüklü olup olmadıklarına bakılmaksızın bu Yönetmelikte belirtilen şartları taşıyan konteynerin yurda girişine gümrük idareleri tarafından "Geçici İthalat Rejimi" hükümlerine göre izin verilir.

Türkiye'de yerleşik veya ikamet eden bir kişi tarafından satın alınan, satın alma amacıyla kiralanan, finansal kiralama (leasing) veya benzeri bir anlaşma yoluyla getirilen konteynerlere, ilgili kuruluşların görüşü alınarak geçici ithalat izni vermeye Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Süre

Madde 7 - Bir konteynerin, buna ilişkin Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formunun tescil tarihinden itibaren 6 (altı) ay içinde ihracı zorunludur.

Süre uzatımı talepleri 6 (altı) aylık sürenin bitiminden önce elektronik ortamda gerekçeli olarak giriş işleminin yapıldığı gümrük idaresine bildirilir. Gümrük idaresince yapılacak değerlendirmede mücbir sebep belgesi aranmaz. Talebin uygun

ve yerinde görülmesi halinde 6 (altı) ayı geçmemek şartıyla süre uzatımı yapılır.

Bundan sonraki süre uzatımı talepleri Bölge Müdürlüklerince karşılanır.

Hasara Uğrayan Konteynerler

Madde 8 - Konteynerin kaza veya mücbir sebep sonucu ciddi olarak hasar görmesi halinde, geçici ithalat rejiminin sona ermesi amacıyla konteyner, gümrük idaresinin uygun görmesi durumunda;

a) Hasarlı olarak gümrük idaresine sunulduğu tarihte ödenmesi gereken ithalat vergilerine tabi tutulabilir.

b) Ödenmesi gereken ithalat vergileri aranmadan ve Hazine'ye hiçbir masraf getirmeksizin gümrük idaresine terk edilebilir.

c) Masrafı geçici ithalat rejiminden yararlanan şahsa ait olmak kaydı ile gümrük gözetimi altında imha edilmesine; imhadan sonra geriye kalan artık ve döküntülerin bunların kaza veya mücbir sebepten sonra gümrük idaresine sunuldukları durumlarında ve o anda ödenmesi gereken ithalat vergilerine tabi tutulabilir.

Konteynerin kaza veya mücbir sebep nedeniyle tümüyle kullanılamaz hale geldiğinin veya tamamen kaybolduğunun 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 186 ncı maddesi çerçevesinde kanıtlanması halinde, geçici ithalat rejimi sona erer ve ithalat vergileri aranmaz.

Geçici ithal iznine istinaden Türkiye'ye giren ve adli veya idari bir işlemde dolayı el konulan konteyner ihraç edilemez ise bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen ihraç etme yükümlülüğü, el koyma süresi boyunca ertelenmek suretiyle işlem yapılır.

Geçici İthalat İzni

MADDE 9 – Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formuna ilişkin işlemler sahibi, işletmecisi veya bunların temsilcisi tarafından veri işleme tekniği yoluyla yapılır. Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formu EK-1'de belirtilen bilgileri içerir. Gümrük idarelerince, bu kapsamda yapılacak işlemler başka bir belge ve teminat aramaksızın elektronik ortamda gerçekleştirilir.

Gümrük idareleri, yalnızca sistemin çalışmaması halinde Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formunun yazılı olarak verilmesine izin verir. Yazılı olarak verilen Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formuna ilişkin bilgiler, konteyner sahibi, işletmecisi veya bunların temsilcisi tarafından sistemin çalışmasını müteakiben en geç takip eden iş günü içerisinde sisteme girilir.

Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formunda yer alan bilgiler gümrük idaresince düzeltilebilir veya bu form iptal edilebilir.

Geçici İthalat İzni ile Gelen Konteynerlerin Dahili Taşımacılıkta Kullanım Şartları

MADDE 10 – Sözleşme hükümleri çerçevesinde, geçici ithalat yoluyla yurda girişine izin verilen konteynerlerin, giriş veya varış gümrük idaresince bir defaya mahsus olmak üzere dahilde taşınmasına izin verilir. Ancak, izin verilen konteynerleri dahilde taşıyan veya çeken araçlar, mutlaka Türk plakalı ya da bayraklı olmak zorundadır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Gümrük İdarelerince Yapılacak İşlemler

BİRİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdareleri Tarafından Yapılacak İşlemler

Giriş Gümrüğünce Yapılacak İşlemler

MADDE 11 – Giriş gümrüğünce aşağıdaki işlemler yapılır.

a) Türkiye'ye girişi yapılacak konteynere ilişkin Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formu, sahibi, işletmecisi veya bunların temsilcisi tarafından elektronik ortamda verilir ve bu form tescil edilir. Konteynere ilişkin işlem ve denetimler, Sözleşme, bu Yönetmelik ve gümrük mevzuatı hükümlerine göre yapılır.

b) İlgili gümrük memuru, Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formundaki bilgilerin doğruluğunu inceler ve eksiksiz olarak düzenlendiğinin anlaşılması üzerine, varış gümrüğü başka bir gümrük idaresi ise güzergah tespit eder, tespit edilen güzergahı Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formuna elektronik ortamda girer. Formdaki bilgiler onaylandıktan sonra konteynerin gümrüklü sahadan ayrılmasına izin verilir.

c) Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesindeki şartlara uygun olarak ek süre talepleri incelenir ve talebin uygun bulunması halinde süre uzatımı Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formu üzerinde elektronik ortamda yapılır.

d) Varış veya çıkış gümrüğü tarafından Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formu ile ilgili yapılan işlemler, sistem üzerinde takip ve kontrol edilebilir.

e) Süresi geçtiği halde varış veya çıkış gümrüğünden konteynerlerin çıkışlarının yapıldığına dair bilginin sisteme girilmediği konteynerler için yurtda kalma süresi bittikten sonra takibata geçilerek aşağıdaki işlemler yapılır.

1) En geç 15 (onbeş) gün içerisinde konteyner sahibi, işletmecisi veya bunların temsilcisine iadeli taahhütlü tebligatta bulunularak, tebliğ tarihinden itibaren verilecek 30 (otuz) günlük sürenin bitimine kadar konteynerin yurt dışı edildiğinin tevsiki istenir.

2) Tebliğ tarihinden itibaren 30 (otuz) günlük süre içerisinde konteynerin süresi içinde yurt dışı edildiği tevsik edilemediği takdirde, konteynere tereddübeden vergi, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 238 inci maddesi uyarınca tahakkuk ettirilecek para cezası ve aynı Kanunun 207 nci maddesinin (b) bendi uyarınca hesaplanacak faizin tahsili için konteyner sahibi, işletmecisi veya bunların temsilcisine tebligatta bulunulur.

3) Ayrıca bu süre içinde çıkışı ispat edilemeyen konteynerlerin yakalanıp en yakın gümrük idaresine teslim edilmesi hususunda da İçişleri Bakanlığı'na bildirimde bulunulur.

f) Bu maddenin (e) bendinde yer alan işlemlerin gerçekleştirilmesini müteakip daha önce çıkış evrakı ibraz edilemeyen konteynerler için, bunların süresi içinde yurt dışı edildiği hususu yabancı memleketlerdeki gümrük idaresince verilen müfredatlı belgelerin noterden tasdikli Türkçe tercümesi ile birlikte tevsik edildiği takdirde kayıtları kapatılır ve tahsil edilmiş olan vergi, ceza ve faiz, 4458 sayılı Gümrük Kanununun ilgili maddeleri gereğince iade edilir.

Variş Gümrüğünce Yapılacak İşlemler

MADDE 12 – Variş gümrüğüne gelen konteynerin boşaltılmasını müteakiben, ilgili gümrük memuru tarafından variş işlemleri elektronik ortamda yapılır.

Çıkış Gümrüğünce Yapılacak İşlemler

Madde 13 - Çıkış gümrüğünce aşağıdaki işlemler yapılır.

a) Geçici ithalat rejiminden yararlanan konteynerler, giriş ayniyetine uygun olmak şartıyla yetkili herhangi bir gümrük idaresi tarafından ihraç edilebilir. Türkiye'den çıkışı yapılacak konteynere ilişkin Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formu, sahibi, işletmecisi veya bunların temsilcisi tarafından çıkış gümrüğüne elektronik ortamda verilir ve bu form tescil edilir. Konteyner çıkışına ilişkin işlem ve denetimler; Sözleşme, bu Yönetmelik ve gümrük mevzuatına göre yapılır.

b) İlgili gümrük memuru tarafından, Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formundaki bilgilerin doğruluğu incelenerek form bilgileri

elektronik ortamda onaylandıktan sonra konteynerin yurt dışına çıkışına izin verilir.

Bordrolar hazırlanmasını müteakip, Gümrük Müdürü veya yetkili Müdür Yardımcısı tarafından kontrol ve tasdik edilerek imzalanır.

Bordronun 2 nci nüshası (açılacak dosyada) düzenli olarak çıkış gümrük idaresince saklanır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Özel Durumlar ve Çeşitli Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Özel Durumlar

Konteynerlerin Tamiri için Getirilen Parçalara İlişkin Yapılacak İşlemler

Madde 15 - Geçici olarak girişine izin verilmiş konteynerlerin tamiri için kullanılacak parçalara geçici ithal iznine ilişkin işlemler veri işleme tekniği yoluyla düzenlenen Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formu ile yapılır.

Bu kapsamda değiştirilmiş parçaların ihracı zorunlu değildir. Bu durumda bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen istisnalar dışında, değiştirilmiş parçalar gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihteki ithalat vergilerine tabi olacaktır.

Aksam, Parça ve Teçhizat için Yapılacak İşlemler

Madde 16 - Konteynerlerin, konteyner ile birlikte ithal edilip, ayrı olarak ihraç edilecek veya ayrı olarak ithal edilip, konteynerlerle birlikte ihraç edilecek aksam, parça ve teçhizatı için teminat aranmaksızın geçici ithal izni verilir.

Ancak, her ne maksatla gelecek olursa olsun, konteynerden bağımsız olarak gelen aksam, parça ve teçhizatın geçici ithal iznine ilişkin işlemler veri işleme tekniği yoluyla düzenlenen Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formu ile yapılır.

Konteynerlerin aksam, parça ve teçhizatına, bu Yönetmeliğin diğer madde hükümleri aynen uygulanır.

1972 Konteynerlerle İlgili Gümrük Sözleşmesi'nin Teknik Şartlarını Taşıyan ve Taşımayan Konteynerlere Uygulanacak İşlemler

Madde 17 - 1972 Konteynerlerle İlgili Gümrük Sözleşmesinin 4 No.lu Ekinde belirtilen kural ve şartlara uygun bulunması nedeniyle 5 No.lu Ekinde gösterilen yöntemlerden birine göre ilgili ülkelerce gümrük mührü altında taşımacılık için onaylanmış konteynerlerin geçici girişine gümrük idarelerince izin verilir.

1972 Konteynerlerle İlgili Gümrük Sözleşmesinin 4 No.lu Ekinde belirtilen teknik şartları taşımadığı anlaşılan konteynerlerin ilgili ülkelerce verilmiş gümrük mührü altında eşya taşınmasına dair onay plakası olsa dahi geçici girişine izin verilmez. Ancak, konteyner içindeki eşyanın tam tespiti yapılarak, teknik şartları taşıyan ve uygunluk belgesini haiz bir başka konteynere gümrüğün gözetiminde aktarılmasına izin verilebilir.

Sözleşme Kapsamında Yer Almayan Konteynerler için Uygulanacak İşlemler

Madde 18 - Sözleşme kapsamında yer almayan konteynerlerin geçici ithaline ilişkin talepler, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 133 üncü maddesi uyarınca kısmi muafiyet yoluyla geçici ithalat rejimine tabi tutularak karşılanır.

Geçici Çıkışa İlişkin Yapılacak İşlemler

MADDE 19 – Yurt dışına dolu veya boş olarak geçici çıkarılacak konteynerlerin çıkış işlemleri sahibi, işletmecisi veya bunların temsilcisi tarafından veri işleme tekniği yoluyla verilen Çıkış Konteyner Kayıt ve Takip Formu ile yapılır. Çıkış Konteyner Kayıt ve Takip Formu EK-2'de belirtilen bilgileri içerir. Gümrük idarelerince, bu kapsamda yapılacak işlemler başka bir belge ve teminat aramaksızın elektronik ortamda gerçekleştirilir.

Gümrük idareleri, yalnızca sistemin çalışmaması halinde Çıkış Konteyner Kayıt ve Takip Formunun yazılı olarak verilmesine izin verir. Yazılı olarak verilen Çıkış Konteyner Kayıt ve Takip Formuna ilişkin bilgiler, konteyner sahibi, işletmecisi veya bunların temsilcisi tarafından sistemin çalışmasını müteakiben en geç takip eden iş günü içerisinde sisteme girilir.

Çıkış Konteyner Kayıt ve Takip Formunda yer alan bilgiler gümrük idaresince düzeltilebilir veya bu form iptal edilebilir.

Geçici Çıkışta Süre ve Süre Uzatımı

Madde 20 - Geçici olarak çıkarılacak konteynerlerin yurt dışında kalma süresi 3 (üç) yıldır. Geçerli mücbir sebep belgesi ile birlikte süresi içerisinde müracaat edilmesi kaydıyla süre uzatım talepleri, gümrük mevzuatı çerçevesinde ilgili çıkış gümrük idaresince incelenerek, sonuçlandırılır.

Süresi Geçirilerek Getirilen Konteynerlere ve Geri Getirilmeyen Konteynerlere Uygulanacak İşlemler

Madde 21 - 20 nci maddede yazılı süre ve ilgili gümrük idaresince uzatılan süreler geçtikten sonra geri getirilen ve hiç

getirilmeyen konteynerler hakkında, Gümrük Yönetmeliği'nin 453 üncü hükümleri uygulanır.

Geçici Olarak Yurt Dışına Çıkarılan Konteynerlerin Tamiri için Kullanılacak Parçalar

Madde 22 - Geçici olarak yurt dışına çıkarılan konteynerlerin tamiri için kullanılacak parçaların geçici çıkış ve girişinde bu Yönetmelikteki esaslar doğrultusunda işlem yapılır.

Geçici Çıkışı Yapılacak Aksam, Parça ve Teçhizat İçin Uygulanacak İşlemler

Madde 23 - Geçici çıkışı yapılan konteynerlerin, konteynerle birlikte çıkarılıp ayrı olarak getirilecek veya ayrı olarak çıkarılıp konteynerle birlikte yeniden girişi yapılacak aksam, parça ve teçhizatı için bu Yönetmelik esasları doğrultusunda işlem yapılır.

Geçici Çıkışı Yapılan Konteynerlere İlişkin Çıkış ve Giriş Gümrük Müdürlüklerince Yapılacak İşlemler

Madde 24 - Geçici çıkışı yapılan konteynerlere ilişkin düzenlenen Geçici Çıkış Konteyner Kayıt ve Takip Formlarının takibi, çıkış ve giriş gümrük müdürlüklerince bu Yönetmeliğin geçici ithalat rejimi hükümlerine göre yapılır.

İbraz Edilen Belgeler ve Konteynerlerin İşlem ve Denetimi

Madde 25 - İbraz edilen belgeler ve konteynerlerin işlem ve denetimi; 4458 sayılı Gümrük Kanunu, ilgili mevzuat ve Sözleşme hükümlerine göre yapılır.

Sözleşme veya Bu Yönetmelik Hükümlerine Aykırı Harekette Bulunanlar Hakkında Yapılacak İşlemler

Madde 26 - Sözleşme veya bu Yönetmelik hükümlerine aykırı harekette bulunanlar hakkında, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca yasal işlem yapılır.

Diğer Gümrük Rejimlerinin, Sözleşmede ve Bu Yönetmelikte Belirtilen Hususlara Aykırı Olmayan Hükümlerinin Uygulanması

Madde 27 - Sözleşmede ve bu Yönetmelikte belirtilen hususlara aykırı olmayan diğer gümrük rejimleri hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelik

Madde 28 - 25/08/2000 tarihli ve 24151 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1972 Konteynerlerle İlgili Gümrük Sözleşmesinin

Uygulanmasına Dair Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Uygulamaya ilişkin geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – Konteyner sahipleri, işletmecisi veya bunların temsilcilerince sisteme entegrasyon 1/12/2016 tarihine kadar tamamlanır.

Bu tarihe kadar kağıt ortamında düzenlenen giriş ve çıkış konteyner kayıt ve takip formuna ilişkin işlemler kağıt ortamında sonlandırılır. Bu durumda Yönetmeliğin değişiklik tarihinden önceki hükümleri uygulanır.

Bakanlıkça belirlenen limanlarda konteyner işlemleri sadece veri işleme tekniği yoluyla yapılır. Bu limanlardan girişi ve çıkışı yapılan konteynerin bir başka gümrük idaresinden çıkış işlemleri de veri işleme tekniği yoluyla yapılır.

Yürürlük

Madde 29 - Bu Yönetmelik 15/03/2005 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 30 - Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (GEÇİCİ İTHALAT) SERİ NO: 4

Amaç

Madde 1 – Bu tebliğin amacı, Geçici İthalat Sözleşmesi ve Ekleri kapsamında Türkiye'ye ATA karneleri ile geçici olarak ithal edilebilecek eşyaya ve ATA karnelerine gümrük idarelerince yapılacak işlemleri belirlemektir.

Tanım

Madde 2 - ATA kısaltması; Fransızca “Admission Temporaire”, İngilizce “Temporary Admission” kelimelerinin ilk harflerinin birleştirilmesiyle geçici kabul anlamına gelen bir sözcüktür.

ATA Karnesi; taşıma araçları hariç olmak üzere eşyanın geçici ithali için kullanılan, ayniyet tespitine yarayan ve ithalat vergileri ile ithalatta alınan diğer vergilerin uluslararası alanda geçerli şekilde teminata bağlandığını gösteren, gümrük beyannamesi olarak kabul edilen, uluslararası bir gümrük belgesidir.

Geçici İthalat Sözleşmesi ve Üye Olduğumuz Ekleri

Madde 3 - Ülkemiz; 31.03.2004 tarihli, 5108 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan Geçici İthalat Sözleşmesi'ni ve tüm eklerini 21.10.2004 tarih ve 25620 sayılı Resmi Gazete'de

yayımlanan 23.09.2004 tarihli, 2004/7905 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile çekincelerle birlikte onaylamıştır.

Buna göre, posta trafiğinde ATA karneleri kabul edilmeyecektir.

Geçici İthalat Sözleşmesi'nin aşağıdaki 10 adet ekinde belirtilen eşya için anılan sözleşmenin Geçici Kabul Belgelerine İlişkin Ek A'sına uygun olarak düzenlenmiş olan ATA karnesi kabul edilir.

1) Ek B1- Sergi, Fuar, Toplantı ve Benzeri Etkinliklerde Teşhir Edilecek veya Kullanılacak Eşyaya İlişkin Ek

2) Ek B2 – Mesleki Malzemeye İlişkin Ek

3) Ek B3 – Konteynerler, Paletler, Ambalajlar, Numuneler ve Ticari Bir İşleme İlgili Olarak İthal Edilen Diğer Eşyaya İlişkin

4) Ek B4 – İmalat Amacıyla İthal Edilen Eşyaya İlişkin Ek

5) Ek B5 – Eğitsel, Bilimsel veya Kültürel Amaçlarla İthal Edilen Eşya İle İlgili Ek

6) Ek B6 – Yolcu Zati Eşyası ve Sportif Amaçlarla İthal Edilen Eşyaya İlişkin Ek

7) Ek B7 – Turistik Tanıtım Malzemelerine İlişkin Ek

8) Ek B8 – Sınır Ticareti Kapsamında İthal Edilen Eşyaya İlişkin Ek

9) Ek B9 – İnsani Amaçlarla İthal Edilen Eşyaya İlişkin Ek

10) Ek D – Hayvanlara İlişkin Ek

Söz konusu Ekler kapsamında getirilebilecek eşya listesi ve bu eşyanın taşınması gereken şartlar bu Tebliğin 1 nolu ekinde açıklanmıştır.

Rejimin İşleyişi

Madde 4 - ATA Karnesi ibrazı suretiyle Türkiye'ye geçici ithali yapılacak eşyaya ilişkin olarak, ATA Karnesi, beyanname yerine geçen bir belge olduğundan, ayrıca geçici ithalat beyannamesi düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

a) ATA Karnesinin kabul edilmesi için; eşyayı beraberinde getiren kişi tarafından ibraz edilen ATA Karnesinin, Geçici İthalat Sözleşmesi eki Ek A uyarınca düzenlenmiş olması, Türkiye Gümrük Bölgesinde geçerli olması, eşyanın bu Tebliğin 1 No.lu ekinde yer alan ülkemizin taraf olduğu Geçici İthalat Sözleşmesi ekleri kapsamında getirilebilecek eşya listesinde bulunması ve söz konusu ekteki şartları taşınması gerekmektedir.

Gümrük idarelerince, yukarıdaki hususlarla birlikte ATA karnesinde (A)'dan (G)'ye kadar olan kutulardaki bilgilerin doğru olduğunun ve karnenin ithal sayfası (Importation) üzerindeki "F.Geçici İthalat Beyanı" bölümünün doldurulup, imzalandığının

anlaşılması halinde, karne hamilinden veya temsilcisinden açık tebligat adresinin ve kimlik bilgilerinin bildirilmesi istenir ve ibraz edilmesini müteakip karnenin geçerlilik süresi içerisinde olmak kaydıyla tescili yapılır.

b) ATA Karnesinin tescili; gümrüklerde tutulan deftere usulüne göre kaydı yapılmak, karnenin ithal sayfası (Importation) ve ithalat koçanı üzerine tescil sıra numarası ve tarihi konulmak ve eşyanın getiriliş amacı ile Geçici İthalat Sözleşmesi'nin hangi eki kapsamında ithal edildiği ve eşyanın yeniden ihraç edileceği son günün tarihi, karnenin geçerlilik tarihini aşmamak üzere ithal sayfasının (H) (b) kutusuna yazılarak, görevli memur tarafından imzalanmak ve resmi mühürle mühürlenmek suretiyle yapılır. Ayrıca, tescilden önce giriş gümrük idaresinin adı çıkış sayfasının H (e) kutusuna kaydedilir. Ancak, bu bilgilerin tescil defteri yerine gümrük idaresinin bilgisayar kaydına alınması halinde de tescil yapılmış olur.

c) Tescil edilen ATA Karnesi muayene ile görevli memura havale edilir.

d) Kendisine havale verilen ATA Karnesini alan muayene ile görevli memur, karnede kayıtlı eşya ile geçici ithali talep edilen eşyanın birbirine uygunluğunu inceler. Ayrıca eşyanın yurt dışına çıkışı sırasında hiçbir anlaşmazlığa yer verilmemesi açısından, eşyanın ayniyetini tespiti yarayacak ayrıntılarını, varsa özel seri numaralarını ve diğer ayırtedici alametlerini bir tutanağa bağlamak suretiyle tespit eder. Eşyanın yurtda kalma süresi sonu ile geçici ithali yapılan eşyaya ilişkin ilgili gümrük idaresince yapılacak denetimlerin daha sağlıklı olması için eşyanın tahsis yeri ve tahsis amacı açıkça belirtilir.

e) Muayene ile görevli memur tarafından düzenlenen ayniyet tespit tutanağının bir örneği çıkış işlemlerine esas olmak üzere ATA Karnesinin çıkış parçasına eklenir.

f) Yapılan bu işlemlerden sonra ATA Karnesinin ilgili bölümlerine meşruhat verilir, mühür ve imza tatbik edildikten sonra ithal sayfası koparılır ve ATA Karnesi kapsamı eşyanın gümrüklü sahadan ayrılmasına izin verilir.

Karne kapsamı eşyanın yurda geçici ithali nedeniyle ayrıca karne sahiplerinin pasaportlarına özel işaretler konulmasına gerek yoktur.

g) Memurlar tarafından görevli oldukları süre içerisinde işlem gördükten sonra koparılarak biriktirilen ATA Karnesi ithal sayfaları

nöbet sonunda imza karşılığı ilgili servise teslim edilir.

h) Karnenin ithal sayfaları yasal takiplerde kullanılmak üzere muhafaza edilir.

Rejimin Sona Ermesi ve Karne Kaydının Kapatılması

Madde 5 – 1) ATA Karnesi ile geçici ithali yapılan eşyanın çıkışının talep edilmesi halinde, çıkış gümrük idaresince ATA Karnesinin çıkış koçanına ve çıkış sayfasına gerekli meşruhat verilir, mühür ve imza tatbik edildikten sonra çıkış sayfası koparılır ve ATA Karnesi kapsamı eşyanın yurt dışına çıkışına izin verilir.

Ancak, yurttan kalma süresi (uzatılmış süreler dahil) aşılarak yurt dışı edilmek üzere çıkış gümrüğüne getirilen eşya için aşılacak süreye bağlı olarak 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 238 ve 241 inci maddeleri uyarınca alınması gereken cezanın tahsil edildiğinin veya ceza tutarının teminata bağlandığının ya da eşyanın CIF kıymeti karşılığı dövizin güvenceye bağlandığının anlaşılması halinde eşyanın yurt dışına çıkarılmasına müsaade edilir.

2) ATA Karnesinin çıkış sayfaları işlemi yapan gümrük idaresinde muhafaza edilir.

3) ATA Karnesi kapsamı eşyanın kaza veya mücbir sebep sonucu ciddi olarak hasar görmesi halinde, geçici ithalat rejiminin sona ermesi amacıyla, gümrük idaresinin uygun görmesi durumunda eşya;

a) Hasarlı olarak gümrük idaresine sunulduğu tarihte ödenmesi gereken ithalat vergilerine tabi tutulabilir.

b) Geçici ithalat rejiminden yararlanan şahsın ödemesi gereken ithalat vergilerinden muaf tutularak, Hazine'ye hiçbir masraf getirmeksizin gümrük idaresine terk edilebilir.

c) Masrafı geçici ithalat rejiminden yararlanan şahsa ait olmak kaydı ile gümrük gözetimi altında imha edilebilir; imhadan sonra geriye kalan artık ve döküntülerin bunların kaza veya mücbir sebepten sonra gümrük idaresine sunuldukları durumlarında ve o tarihte ödenmesi gereken ithalat vergilerine tabi tutulabilir.

ATA karnesi kapsamı eşyanın kaza veya mücbir sebep nedeniyle tümüyle kullanılamaz hale geldiğinin veya tamamen kaybolduğunun 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 186 ncı maddesi çerçevesinde kanıtlanması halinde, geçici ithalat rejimi sona erer ve geçici ithalat rejiminden yararlanan şahıs ithalat vergilerinden muaf tutulur.

Süre

Madde 6 – 1) Ek B1 kapsamında sergi, fuar ve benzeri etkinliklerde kullanılmak üzere getirilen eşyaya geçici ithal tarihinden itibaren 6 aydan az olmayacak şekilde yurttan kalma süresi verilecektir.

Ancak, söz konusu eşyanın başka etkinliklerde de sergileneceğinin veya kullanılacağına belgelendirilmesi halinde karne geçerlilik süresi kadar yurttan kalma süresi verilecektir.

2) Ek B3 kapsamında Konteynerlere, Paletlere, Ambalajlara, Numunelere ve Ticari Bir İşleme İlgili Olarak İthal edilen eşyaya 6 aydan az olmayacak şekilde yurttan kalma süresi verilecektir.

3) Ek B2 kapsamında Mesleki Malzemeye,
Ek B4 kapsamında İmalat Amacıyla İthal Edilen Eşyaya ,
Ek B5 kapsamında Eğitsel, Bilimsel Veya Kültürel Amaçlarla İthal Edilen Eşyaya,

Ek B6 kapsamında Yolcu Zati Eşyasına ve Sportif Amaçlarla İthal Edilen Eşyaya,

Ek B7 kapsamında Turistik Tanıtım Malzemelerine ,
Ek B8 kapsamında Sınır Ticareti Kapsamında İthal Edilen Eşyaya (arazide çalışmaya mahsus ekipmanlar hariç),

Ek B9 kapsamında İnsani Amaçlarla İthal Edilen Eşyaya,
Ek D kapsamında Hayvanlara ;

geçici ithal tarihinden itibaren, karne hamiline daha kısa süre talep edilmemesi halinde karne geçerlilik süresi kadar yurttan kalma süresi verilir.

Ek B8 kapsamında arazide çalışmaya mahsus ekipmanın, faaliyet sona erer ermez yurt dışı edilmesi gerektiğinden, karne hamilinin talep ettiği süre kadar yurttan kalma süresi verilecektir.

Süre Değişimi

Madde 7 - ATA Karneleri kapsamında yurda geçici ithali yapılan eşyanın, geçici ithali sırasında tespit edilen yurttan kalma süresinden daha uzun bir süre yurttan kalmasının istenilmesi halinde, bir dilekçe ile gümrük idaresine müracaat edilerek, karnenin geçerlilik süresini geçmemek üzere süre uzatımı talebinde bulunulması gerekir.

Süre uzatımı talebinin yasal süresi içinde yapıldığının, eşyanın tahsis yerinde tahsis amacına uygun olarak kullanıldığının ve ilk giriş ayniyetine uygun olarak bulunduğu anlaşılması halinde, karne geçerlilik süresini aşmayacak şekilde süre uzatımı yapılır.

Karnenin Yeni Bir Karne İle Değiştirilmesi

Madde 8- ATA Karnesinin geçerlilik süresinden daha uzun bir süre eşyanın geçici ithalat rejimi altında kullanımının talep edilmesi halinde, mevcut karnenin süresi uzatılamayacağından, yeni bir ATA Karnesi ile kullanımına devam edilmesi mümkündür.

Bu takdirde; mevcut karnenin geçerlilik süresi içinde karne hamili mevcut karne ile birlikte karneyi veren kuruluş tarafından yeniden düzenlenen ATA Karnesini eşyanın bulunduğu yerdeki yetkili gümrük idaresine ibraz eder.

Eşyanın tahsis yerinde tahsis amacına uygun olarak kullanıldığı ve ilk giriş ayniyetine uygun bulunduğu ve müracaatın mevcut karnenin geçerlilik süresi içinde yapıldığı, ibraz edilen yeni ATA Karnesinde kayıtlı eşyanın daha önce geçici ithali yapılan eşya olduğunun anlaşılması halinde, eski karnenin kaydı kapatılarak numarası, tarihi ve gerekli diğer bilgiler yeni karneye işlenmek suretiyle bu Tebliğin 4 üncü maddesinde belirtilen şekilde yeniden geçici ithal işlemi yapılır.

Rejim Şartları

Madde 9 – Geçici İthalat Sözleşmesi uyarınca ATA Karnesi ibrazı ile yurda geçici ithaline izin verilen eşyanın tahsis yerinde, tahsis amacına ve ilk giriş ayniyetine uygun olarak karne hamili tarafından kullanılması ve karnede belirtilen süre içerisinde yurt dışı edilmesi veya gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması zorunludur.

Bu hususun takibi için, giriş gümrük idaresi tarafından her ayın ilk iş günü kayıtların kontrolü yapılarak, yurtda kalma süresi sona eren ancak yurtda kalma süresi tamamlandıktan 20 (yirmi) gün geçtiği halde işlemleri tamamlanmamış olan karne kapsamı eşya için gümrük vergileri ve ithalatta alınan diğer vergilerin tahsili için Geçici Kabul Belgelerine İlişkin Ek A'nın 8 ve 9 uncu maddeleri hükümleri göz önünde bulundurularak, bu Tebliğin 10 uncu maddesinde belirtilen işlemler yapılır.

Rejim Şartlarının İhlali ve Ceza Uygulaması

Madde 10 –Giriş gümrük idareleri tarafından ATA Karnesi kapsamı eşyanın geçici ithali esnasında BİLGE Sisteminde ve karne üzerinde belirtilen yurtda kalma süresi içerisinde, süre uzatımı talebinde bulunulup bulunulmadığı veya yeniden ihraç edilip edilmediği ya da gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulup tutulmadığı araştırılır. Yapılan araştırma neticesinde karnede belirtilen şartların yerine getirilmediğinin anlaşılması halinde, aşağıda belirtilen şekilde işlem yapılır:

a) ATA Karnesi ile yurda geçici olarak ithal edilmesine karşın karnede belirtilen yurtda kalma süresi içinde yurt dışı edilmediği veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmadığı anlaşılan eşya için, Geçici Kabul Belgelerine İlişkin Ek A'nın 8/4 üncü maddesi uyarınca kefil kuruluşu, karnenin geçerlilik süresinin bitim tarihinden itibaren 1 (bir) yıl içerisinde tebligat yapılması gerekir.

b) İlgili gümrük idaresince, Geçici İthalat Sözleşmesinin Geçici Kabul Belgelerine İlişkin Ek A'nın 8 inci maddesi uyarınca kefil kuruluşun ödemekle sorumlu olduğu tutar hesaplanır. Bu tutar, gümrük vergileri ve ithalatta alınan diğer vergiler (ithal vergi ve resimleri) toplamının %10 fazlasını aşamaz. Karnenin geçerlilik süresinin bitim tarihinden itibaren 1 (bir) yıl içinde kefil kuruluşu (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği) bu Tebliğin 2 No.lu ekinde yer alan örneğe uygun yapılan tebligatta, eşyanın kanuni yurtda kalma süresi içerisinde yeniden ihraç edildiğine veya ATA Karnesinin usulüne uygun olarak diğer bir surette mükellefiyetten ibra olduğuna dair delil vermek hususunda talep tarihinden itibaren Geçici Kabul Belgelerine İlişkin Ek A'nın 9/1-a maddesi uyarınca 6 (altı) aylık süre tanınır.

c) Bu deliller talep tarihinden itibaren tanınan 6 (altı) aylık süre içinde verilmezse, teminat veren kurum, gümrük vergileri ile ithalatta alınan diğer vergileri süresinin bitiminden itibaren en geç 7 (yedi) gün içinde tebligatta bulunan gümrük idaresine derhal öder ya da teminat olarak yatırır.

d) Geçici Kabul Belgelerine İlişkin Ek A'nın 9/1-c maddesi uyarınca, gümrük vergileri ile ithalatta alınan diğer vergilerin teminata bağlandığı veya ödendiği tarihten itibaren 3 (üç) ay içinde delil verilmesi halinde, teminat olarak yatırılan veya ödenen tutar iade edilir. Aksi takdirde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 56 ncı maddesi çerçevesinde işlem yapılır.

e) Gümrük idaresi, (b) ve (d) bentlerinde kefil kuruluşu tanınan süre içinde ödenmeyen gümrük vergileri ile ithalatta alınan diğer vergiler ile % 10 fazlasını sürelerin bitim tarihinden itibaren (6 ay + 7 gün) en geç 7 (yedi) gün içinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 54 ve müteakip maddeleri uyarınca kefil kuruluştan (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği), Gümrük Kanunu'nun 207/b ve 238 inci maddelerine göre alınması

gereken para cezası tutarı ile faizi ise karne hamilinden tahsil etmek üzere gerekli işlemleri yapar.

Yurt Dışında Yerleşik Karne Hamiline Yapılacak Tebligatlar

Madde 11 - ATA Karnesi ile yurda geçici ithali yapılan ve yurtda kalma süresi içinde yurt dışı edilmemesi nedeniyle karne hamili hakkında Gümrük Kanunu'nun 207/b ve 238 inci maddeleri uyarınca işlem yapılan eşya için tahakkuk ettirilen ceza tutarının tahsili amacıyla 184 no.lu form ile Tebliğin 3 No.lu ekinde yer alan örneğine uygun olarak (karne hamilinin tabi olduğu ülkenin resmi diline uygun olarak) düzenlenen ceza kararının 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 25'inci maddesine istinaden Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile yurt dışında yerleşik muhatabına tebliğ edilebilmesi için söz konusu tebligat evraklarının Gümrük Müsteşarlığına (Gümrükler Genel Müdürlüğü) gönderilmesi gerekir.

Ancak, tahakkuk ettirilen amme alacağının çeşitli nedenlerle muhatabına tebliğ edilememesi veya tebliğ edilmesine karşın ödenmemesi durumunda söz konusu meblağın tahsili için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 54 üncü maddesinde yazılı hallerin mevcudiyeti halinde bu usullerden birinin uygulanmasına tevessül edilir. Mümkün değil ise yurt dışında yerleşik ödeme emri muhataplarının kimliklerinin sınır kapılarına bildirilmesi suretiyle yeniden Türkiye'ye geldiklerinde amme alacağının tahsil edilmesi şeklinde işlem tesis edilir.

Çıkış Sayılan Haller

Madde 12 - ATA Karnesi ile "Geçici İthalat Rejimi" uyarınca yurda geçici ithali yapılan eşyanın karnenin geçerlilik süresi içerisinde yurt dışı edilmesi esastır. Ancak, eşyanın yurt dışı edilmesinden vazgeçilerek, serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması veya çıkış hükmünde geçici depolama yeri veya antrepoya konulması ya da Hazine'ye herhangi bir külfet getirmeksizin resmi makamların nezareti altında imha edilmesi çıkış hükmündedir.

Ayrıca, ATA Karnesi ile yurda geçici ithali yapılan eşyanın ihraç edildiği tasdikli çıkış koçanı ile tevsik edilemiyorsa, Geçici Kabul Belgelerine İlişkin EK A'nın 10/2-a maddesi uyarınca;

a) İthalata veya eşyanın yeniden ithaline dair diğer bir akit tarafın gümrük makamlarınca, ATA Karnesinde verilen bilgilere veya eşyanın yeniden ithalinde karneden koparılan varaka üzerinde bulunan bilgilere dayanılarak verilen, teyit edilebilen bir

ithalat veya yeniden ithalata ait olan ve yeniden ihracattan sonraki bir tarihi taşıyan belgeyi,

b) Eşyanın yurt dışında bulunduğunu doğrulayan diğer herhangi bir geçerli belgeyi,

eşyanın ihraç edildiğine dair belge olarak kabul edebilir.

ATA Karnesi Kayıtlarının Kapatılması

Madde 13 - ATA Karnesi ile yurda geçici ithaline izin verilen eşyanın, geçici ithalat rejimi şartlarının yerine getirilmesi suretiyle yurtda kalma süresi içinde yurt dışı edilmesi veya bu Tebliğin 8 ve 12 nci maddelerinde belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutulması halinde, geçici ithal kayıtları kapatılır.

Ayrıca, ATA Karnesi kayıtlarının, çeşitli nedenlerle takibat sonucunda kapatılması halinde, kapatma teyitlerinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne en kısa sürede gönderilmesi gerekir.

Kaldırılan Hükümler

Madde 14 –20.02.2000 tarihli 23970 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Geçici İthalat) Seri No: 2, bu tebliğin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Yürürlükten kaldırılan 20/2/2000 tarihli ve 23970 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği (Geçici İthalat)'nin yürürlükte bulunduğu tarihte ATA karnesi eşliğinde geçici ithal edilen eşya ile ilgili olarak, süre uzatımı talebinde bulunulmuş olsun veya olmasın, ATA karnesinin geçerlilik süresinin bulunması halinde, gümrük idarelerince bu tebliğin 6 ncı maddesinde belirtilen süreler esas alınır.

Geçici Madde 2 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce veri işleme tekniği yoluyla tescil edilmeyen ATA Karnelerine ilişkin işlemler, karnenin tescil tarihinde yürürlükte olan Tebliğ hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

Madde 15 - Bu Tebliğ 15.03.2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 16 - Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

GEÇİCİ İTHAL EDİLEN KARA TAŞITLARINA İLİŞKİN GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO: 1)

BİRİNCİ KISIM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Temel Tanımlar
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam ve Dayanak

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen kişisel ve ticari kullanıma mahsus yabancı plakalı kara taşıtlarına uygulanacak işlemlere ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) İthalat vergilerinden tam muafiyet uygulanmak suretiyle geçici ithal edilecek;

a) Kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarından;

1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişiler tarafından, gümrüklerden geçiş karnesi ibraz edilerek veya herhangi bir belge ibraz edilmeksizin Türkiye'ye girişi yapılan ve 1 No.lu Taşıt Takip Programına kaydedilen taşıtların,

2) Çift uyruklu Türk vatandaşları hariç olmak üzere, belirli bir süre görev yapmak veya öğrenimde bulunmak amacıyla Türkiye'ye gelenler ile Türkiye'de geçici olarak oturma iznini haiz emekli yabancıların, ikamet yerlerinde üzerlerine kayıtlı bulunan ve geçici giriş belgesi, yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi veya yabancı taşıtlar geçici giriş formu düzenlenmek suretiyle Türkiye'ye girişi yapılan taşıtların,

b) Ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarından;

1) 2 No.lu Taşıt Takip Programına kaydedilerek Türkiye'ye boş olarak girişi yapılan,

2) NCTS'de düzenlenmiş bir transit beyanı (ortak ve ulusal transit) veya TIR karnesi kapsamındaki eşyasını bir iç gümrüğe boşalttıktan sonra boş olarak yurtdışına çıkışı yapılacak olan veya yük almak üzere bir başka gümrük idaresine sevk edilen,

3) Sınır ticareti uygunluk belgesine istinaden ithal eşyasının taşımacılığında kullanılan,

4) Transit beyanı yerine kullanılan belgeler kapsamında eşya taşıyan,

yabancı plakalı taşıtlar ile,

5) Dolu veya boş olarak Türkiye'ye girişi yapılan yabancı plakalı otobüslere,

ilişkin işlemler,

(2) Teminat hükmünde ibraz edilen belgeleri düzenlemeye yetkili kefil kuruluşların belirlenmesine ilişkin usuller, bu Tebliğ hükümlerine göre yürütülür.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 21/10/2004 tarihli ve 25620 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Geçici İthalat Sözleşmesi, 4/11/1999 tarihli ve 23866 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 7/10/2009 tarihli ve 27369 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkındaki 2009/15481 sayılı Karara istinaden hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel Tanımlar

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;

a) 1 No.lu Taşıt Takip Programı: Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik Türk ve yabancı uyruklu yolcular tarafından Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen yabancı plakalı kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarının kaydedildiği bilgisayar programı ile geçici giriş belgesi, yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi veya yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamında geçici ithali yapılan taşıtların kaydedildiği MA ve Takrir Modülünü,

b) 2 No.lu Taşıt Takip Programı: Ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarından; Türkiye'ye boş olarak girişi yapılan, NCTS’de düzenlenmiş bir transit beyanı (ortak ve ulusal transit) veya TIR karnesi kapsamındaki eşyasını bir iç gümrüğe boşalttıktan sonra boş olarak yurtdışına çıkışı yapılacak olan veya yük almak üzere bir başka gümrük idaresine sevk edilen, sınır ticareti uygunluk belgesine istinaden ithal eşyasının taşımacılığında kullanılan, transit beyanı yerine kullanılan belgeler kapsamında eşya taşıyan yabancı plakalı taşıtlar ile dolu veya boş olarak Türkiye'ye girişi yapılan yabancı plakalı otobüslerin kaydedildiği bilgisayar programını,

c) Çalışma izin belgesi: Belirli bir süre görev yapmak üzere Türkiye'ye gelen kişilerden, özel sektörde çalışmak üzere gelenler için ilgili resmi makamlar tarafından düzenlenen çalışma iznini, kamu sektöründe veya sermayesinin %50’den fazlası devlete ait kuruluşlarda çalışanlar, uluslararası işbirliği benzeri anlaşmalar uyarınca gelen uzmanlar, elçilik okullarında görevli öğretmenler, diplomatik misyon temsilcilikleri ve benzeri uluslararası

kuruluşlardaki diplomatik statüsü bulunmayan memurlar ve NATO taahhütlerinde bulunan şirketlerde çalışan personel için buldukları kurum ya da kuruluşlar tarafından düzenlenen görev belgesini,

ç) Emeklilik belgesi: Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilere, emekli olduklarına dair ilgili ülke sosyal güvenlik mevzuatı gereğince verilen ve elçilik, konsolosluk veya noter onaylı Türkçe tercümeli belgeyi,

d) Geçici giriş belgesi:

1) Türkiye'deki elçilik, konsolosluk ve benzeri uluslararası kuruluşlarda çalışan diplomatik statüsü bulunmayan kişilerin taşıtları için sahiplerinin beyanlarını içeren bizzat elçi ya da uluslararası kuruluş temsilcisinin imzaladığı ve Dışişleri Bakanlığının,

2) Teknik işbirliği ya da benzeri anlaşmalar uyarınca gelen kişilerin taşıtları için çalıştıkları kurum ve kuruluş yetkililerinin,

onayladığı ve buna istinaden kişisel kullanıma mahsus kara taşıtının geçici ithal işleminin yapıldığı taahhütname ve teminat hükmünde olan belgeyi (Ek: 1 ve 2),

e) Gümrüklerden geçiş karnesi (Carnet de passages en douane - CPD): Ticari ve kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları için ulusal ve uluslararası kefil kuruluşlarca verilen teminat hükmünde olan belgeyi,

f) İkamet tezkeresi: Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilere İçişleri Bakanlığı tarafından verilen ve kişinin geliş amacı doğrultusunda Türkiye'de belirli bir süre kalmasını uygun bulan belgeyi,

g) Kanun: 4458 sayılı Gümrük Kanununu,

ğ) Kefil kuruluş: Uluslararası sözleşmeler ve ulusal mevzuat uyarınca gümrük idarelerine teminat hükmünde ibraz edilen belgeleri düzenlemeye yetkili kılınan kuruluşları,

h) Kişisel kullanıma mahsus kara taşıtı: Kişisel amaçlara yönelik ve ticari amaç dışında kullanılan her türlü motorlu kara taşıtı ile bunlarla birlikte kullanılacak karavan ve römorkları,

ı) Mülkiyet belgesi: Taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin trafik, belediye veya diğer yetkili kuruluşlarınca verilen taşıtın kime ait olduğunu ve üzerinde motor, şase ve plaka numaraları ile diğer özelliklerini gösteren motorlu araç tescil belgesi veya bu şartları taşıyan bir belgeyi,

i) Sigorta poliçesi: 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu gereğince, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen kişisel ve ticari kullanıma mahsus kara taşıtları için ilgili ülke tarafından düzenlenen ve "sigorta poliçesi" olarak kabul edilen Türkiye'de geçerli belgeyi, geçerli bir belgenin ibraz edilememesi hâlinde taşıtın girişi sırasında zorunlu trafik sigortası olarak Türk veya yabancı reasürans kuruluşlarınca düzenlenen belgeyi,

j) Taşıt giriş-çıkış formu: Taşıt takip programlarına kayıt yapılamaması durumunda zorunlu hallerde kişisel ve ticari kullanıma mahsus taşıtlar için düzenlenen belgeyi,

k) Teminat: Geçici olarak ithal edilen taşıtların Türkiye'de kalma süreleri içinde vergi ve resimlerini garanti eden bu maddenin (d), (e), (o) bentlerinde belirtilen belgeler ile yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamı taşıtlar için Gümrük Yönetmeliğinin 495 inci maddesinde sayılan teminatları,

l) Ticari kullanıma mahsus kara taşıtı: Bedel karşılığında insan taşınmasında ya da bedel karşılığında olsun ya da olmasın sınaî veya ticari eşya nakliyesinde kullanılan taşıtı,

m) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişi: Olağan durumda Türkiye Gümrük Bölgesi dışında ikamet eden gerçek kişiyi,

n) Öğrenim belgesi: Öğrenim amacıyla Türkiye'ye gelen öğrencilere kayıtlı olduğu okul idaresi tarafından düzenlenen ve öğrenim gördüğünü belirten belgeyi,

o) Yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi: Çift uyruklu Türk vatandaşları hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerden, Türkiye'ye belirli bir süre görev yapmak veya öğrenimde bulunmak için gelenler ile Türkiye'de geçici olarak oturma iznini haiz emekli yabancıların ikamet yerlerinde adlarına kayıtlı kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları için kefil kuruluşlarca verilen ve yalnız Türkiye için geçerli olan teminat hükmünde olan belgeyi,

ö) Yabancı taşıtlar geçici giriş formu: Çift uyruklu Türk vatandaşları hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerden, Türkiye'ye belirli bir süre görev yapmak veya öğrenimde bulunmak için gelenler ile Türkiye'de geçici olarak oturma iznini haiz emekli yabancıların ikamet yerlerinde adlarına kayıtlı kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları için gümrük idarelerince teminat karşılığında düzenlenen ve yalnız Türkiye için geçerli olan belgeyi (Ek: 3),

p) Yerleşim yeri: Kişinin Türkiye'ye giriş yapmak istediği tarihten geriye doğru 365 (üçyüzaltmışbeş) gün içerisinde en az 185 (yüzseksenbeş) gün yaşadığı yeri, ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Kişisel ve Ticari Kullanıma Mahsus Kara Taşıtları BİRİNCİ BÖLÜM

Turistik Kolaylıklar Kapsamı Taşıtlar

Turistik kolaylıklar kapsamı taşıtların giriş işlemleri

MADDE 5 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişiler tarafından ikamet yerlerinde üzerlerine kayıtlı bulunan ya da başkasına ait olup vekâleten veya kiralama yoluyla getirilen kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarının giriş işlemleri 1 No.lu Taşıtlar Takip Programına kaydedilerek gerçekleştirilir. Avrupa Birliği ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği ülkelerinde ikamet eden kişiler, ikamet yerleri dışındaki Avrupa Birliği ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği ülkelerinde adlarına kayıtlı taşıtlarını da getirebilirler. Kişisel kullanıma mahsus kara taşıtı tarafından çekilerek birlikte getirilen römork ve karavan için ayrı kayıt yapılır. Taşıta ilişkin bilgiler yönünden programdaki kayıtlar esas alınır. Kaydı yapan memur tarafından ilgilinin pasaportuna bilgi vermek amacıyla tatbik edilen “taşıtlar kaşesinde” süre sonu belirtilir (Ek: 4).

(2) Kanununun 167 nci maddesi kapsamında miras yoluyla intikal eden taşıtlar ile malûl ve sakatlar, bedelsiz ithalat hakkına sahip kişiler, ülkemize görevli olarak gelen yabancı ülke görevlileri, yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensupları, NATO mensupları tarafından getirilen kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları ve ülkemizden transit olarak geçecek olan kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları ile ambulans ve diğer kurtarma araçları getiriliş amacına bakılmaksızın 1 No.lu Taşıtlar Takip Programına kaydedilir.

(3) Taşıtların Avrupa Birliği üyesi ülke uyruklu kişiler tarafından kimlik kartı kullanılmak suretiyle getirilmesi hâlinde, ilgililerin pasaportu bulunmadığından, “taşıtlar kaşesi” İçişleri Bakanlığınca tanzim edilen giriş-çıkış formunun gümrükle ilgili bölümüne tatbik edilir.

(4) Taşıtlar için gümrüklerden geçiş karnesi ibraz edilmiş ise programa bu belgelere ilişkin bilgiler de kaydedilir.

(5) Taşıtların mülkiyet sahibi dışında başka bir şahıs tarafından vekâleten getirilmesi durumunda, vekâlet belgesine ilişkin bilgiler

de programa kaydedilir.

Turistik kolaylıklar kapsamı taşıtların süreleri

MADDE 6 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerin getirdikleri taşıtlarına 730 (yediyüzotuz) gün süre verilir. Verilecek olan izin süresi kişinin Türkiye’de kalabileceği süreden uzun olamaz.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerden, malulen emekli olanlar ile ön emeklilik hakkı kazananlar dâhil yurtdışından emekli olanların, emeklilik belgesini ibraz etmeleri hâlinde, taşıtlarına 730 (yediyüzotuz) gün süre verilir. Bu kişilerden emeklilik tarihinden sonra Türkiye Gümrük Bölgesine ilk defa getirecekleri kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları için Türkiye’ye son giriş tarihinden geriye doğru bir yılda en az (185) yüzseksenbeş gün Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunması koşulu aranmaz. Ayrıca, bu fıkra uyarınca verilen geçici ithalat izin süresinin tamamını kullanmadan taşıtıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkan emeklilerin, izin süresi içinde olmak koşuluyla, izinden kalan sürelerini kullanmak üzere taşıtıyla yeniden Türkiye Gümrük Bölgesine girişlerinde Türkiye’ye son giriş tarihinden geriye doğru bir yılda en az (185) yüzseksenbeş gün Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunma koşulu aranmaz.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen sürelerin tamamını kullanmış olma veya yerleşim yeri şartını sağlamama durumlarından birinin veya her ikisinin birlikte mevcut olması halinde, Avrupa Birliği ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği ülkelerinde yerleşik kişilerin bu ülkelerde adlarına kayıtlı olan kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarına Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yapılmak istenilen tarihten geriye doğru 365 (üçyüzaltmışbeş) gün içerisinde bir kez olmak üzere bir ay süre verilir.

(4) Bu maddenin (1) ve (2) nci fıkralarında belirtilen sürelerin tamamının kullanılmasından sonra, yeniden Türkiye’ye taşıt getirilebilmesi için kişi ve taşıtın, çıkış tarihinden itibaren en az 185 (yüzseksenbeş) gün süreyle fiilen yurtdışında bulunmaları gerekir.

(5) Taşıtı getirmek istedikleri tarih itibariyle son 185 (yüzseksenbeş) gününü kesintisiz olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışında geçirmediği anlaşılan kişilere, bu maddenin (1) ve (2) nci fıkraları kapsamında durumlarına uyan sürelerden taşıtın ve kişinin Türkiye’de kaldıkları süre düşüldükten sonra arta kalan süre verilir.

(6) Taşıta verilecek süre hesaplanırken, taşıt ve kişi için süreler ayrı ayrı hesaplanır ve kısa olan süre verilir. 1 No.lu Taşıt Takip Programı kişilerin Türkiye’de taşıtsız olarak buldukları sürelere ilişkin bir bilgi vermediğinden, kişinin Türkiye’de taşıtsız olarak bulunduğu süreler göz önünde bulundurulur.

(7) Geçici ithal edilmek istenilen taşıta ilişkin mülkiyet değişikliği yapılmış olması halinde, taşıtın daha önce Türkiye’de bulunduğu süreler göz önünde bulundurulmaz.

(8) Herhangi bir nedenle iç gümrük idarelerince teslim alınan ve yurttan kalma süresi bulunmayan taşıtların yurtdışı edilmek üzere sınır gümrük idarelerine sevk işlemleri, 1 No.lu Taşıt Takip Programına kayden en çok 7 (yedi) gün süre verilerek gerçekleştirilir.

(9) Taşıtlar için gümrüklerden geçiş karnesi ibraz edilmiş ise yukarıda belirtilen süreler de dikkate alınarak, karnede belirtilen süreler dâhilinde işlem yapılır.

Turistik kolaylıklar kapsamı taşıtların çıkış işlemleri

MADDE 7 – (1) Taşıtın ayniyetine uygun olup olmadığı ve yurttan kalma süresi içerisinde müracaat edilip edilmediği program üzerinden ve şahsın pasaportundan kontrol edilir. Uygun bulunması hâlinde giriş kaydı kapatılır ve şahsın pasaportuna çıkışa ilişkin “taşıt kaşesi” tatbik edilerek taşıtın çıkışına izin verilir.

(2) Taşıtlar için gümrüklerden geçiş karnesi ibraz edilmesi halinde karne ile ilgili işlemler de gerçekleştirilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Geçici Giriş Belgesi Kapsamı Taşıtlar

Geçici giriş belgesi kapsamı taşıtların geçici ithal işlemleri

MADDE 8 – (1) Bu taşıtların geçici ithal işlemleri MA ve Takrir Modülüne kaydedilerek yapılır ve süre uzatım talepleri ile süresi içerisinde yurtdışı edip edilmedikleri, ilgili gümrük idaresince bu modül üzerinden takip edilir. Göreve başlama tarihi öncesinde veya sonrasında yurtdışında tescil edilmiş bu taşıtlar, görev süresi içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilebilir.

(2) Geçici giriş belgesi kapsamı taşıtlar ile ilgili geçici ithal işlemlerinin yapılabilmesi için taşıtın ayniyetinin tespitini teminen kişinin veya temsilcisinin taşıt ile birlikte gümrük idaresine müracaat etmesi gerekir.

(3) Söz konusu taşıtların geçici ithal işlemleri esnasında bu Tebliğin 4 üncü maddesinin (c), (d) ve (f) bentlerinde belirtilen

belgelerin ibrazı istenir ve bu belgeler işlemin yapıldığı gümrük idaresince saklanır.

(4) Gümrük idaresi, geçici ithali yapılan taşıtın trafiğe tescili ve dâhilde alınmakta olan vergilerin tahsili için ek-5'te yer alan geçici trafik tescil belgesini düzenler ve bu belgeyi taşıtın tescil işleminin yapılacağı notere gönderir. Geçici trafik tescil belgesinin düzenlenmesi için gümrük idaresine başvurunun, bu taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine ilk giriş tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içinde yapılması gerekir. Bu süre içerisinde gümrük idaresine başvurulmaması durumunda Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanarak işlem tesis edilir. Verilen MA-MZ plaka numarasının ilgili noterce bildirilmesine müteakip MA ve Takrir Modülüne kayıt işlemi gerçekleştirilir.

(5) Geçici trafik tescil belgesinin gönderildiği noterden bir ay içerisinde taşıtın kayıt ve tescil işleminin yapıldığına ilişkin bilgi alınamaması hâlinde gümrük idaresi durumu ilgili kuruluşlara bildirir ve taşıt sahibi hakkında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(6) Bu kapsamda getirilen taşıtların süresi içerisinde olmak kaydıyla birden fazla çıkış ve girişlerine izin verilir. Çıkış ve giriş işlemleri MA ve Takrir Modülüne kayden gerçekleştirilir.

Geçici giriş belgesi kapsamı taşıtların süreleri

MADDE 9 – (1) Bu taşıtlara, kişinin Türkiye'deki ikamet izin süresi ve diğer belgelerindeki süreler göz önünde bulundurularak 24 (yirmidört) ayı geçmemek üzere süre verilir.

Geçici giriş belgesi kapsamı taşıtların çıkış işlemleri

MADDE 10 – (1) Gümrük idarelerine teslim edilmek ya da çıkışı yapılmak istenilen taşıtın, belgelerindeki ayniyetine uygunluğunun tespit edilmesi halinde MA ve Takrir Modülüne kaydedilerek çıkış işlemi gerçekleştirilir.

(2) Taşıtın kesin çıkışının yapılacak olması halinde, yukarıdaki işlemlere ilaveten noterden taşıtın ilişığının kesilip kesilmediği kontrol edilerek MA ve Takrir Modülündeki "Geçici İthalat Rejimi Sonlandır" bölümüne gerekli kayıt yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yabancı Taşıtlar Geçici Giriş Karnesi ve Yabancı Taşıtlar

Geçici Giriş Formu Kapsamı Taşıtlar

Yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi ve yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamı taşıtların geçici ithal işlemleri

MADDE 11 – (1) Bu taşıtların geçici ithal işlemleri MA ve Takrir Modülüne kaydedilerek yapılır ve süre uzatım talepleri ile süresi içerisinde yurtdışı ediliş edilmedikleri, ilgili gümrük idaresince bu modül üzerinden takip edilir. Görev veya öğrenime başlama tarihi öncesinde veya sonrasında yurtdışında tescil edilmiş bu taşıtlar, görev veya öğrenim süresi içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilebilir.

(2) Yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi veya yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamı taşıtlar ile ilgili geçici ithal işlemlerinin yapılabilmesi için taşıtın ayniyetinin tespitini teminen kişinin veya temsilcisinin taşıt ile birlikte gümrük idaresine müracaat etmesi gerekir.

(3) Yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi veya yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamı taşıtların geçici ithal işlemleri esnasında bu Tebliğin 4 üncü maddesinin (c), (ç), (f), (n) ve (o) bentlerinde sözü edilen belgelerden, kişilerin durumlarına uygun olanların ibrazı istenir ve bu belgeler işlemin yapıldığı gümrük idaresince saklanır.

(4) 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamı kişiler ile ikamet tezkerelerinde “çalışma izninden muaftır” şerhi bulunan kişilerden çalışma izin belgesi aranmamakla birlikte, sosyal güvenlik kurumundan alınacak belge ile çalıştıklarının ispatı istenilir.

(5) Firma ortağı olarak yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi ve yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamında taşıt getiren şahısların ortak olduğu tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili olması ve bu durumun şirket ana sözleşmesinde yer alması gerekir.

(6) Yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi ve yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamında taşıt getiren şahıslardan, yasal haklarının neler olduğuna ve bunların ihlali hâlinde hangi yaptırımların uygulanacağına dair ek-6’da yer alan taahhüname alınır.

(7) Gümrük idaresi, geçici ithali yapılan taşıtın trafiğe tescili ve dâhilde alınmakta olan vergilerin tahsili için ek-5’te yer alan geçici trafik tescil belgesini düzenler ve bu belgeyi taşıtın tescil işleminin yapılacağı notere gönderir. Geçici trafik tescil belgesinin düzenlenmesi için gümrük idaresine başvurunun, bu taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine ilk giriş tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içinde yapılması gerekir. Bu süre içerisinde gümrük idaresine başvurulmaması durumunda Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanarak işlem tesis edilir. Verilen MA-MZ plaka

numarasının ilgili noterce bildirilmesine müteakip MA ve Takrir Modülüne kayıt işlemi gerçekleştirilir.

(8) Noterce taşıta plaka takılmasını müteakip, gümrük idaresinde geçici olarak alıkonulmakta olan karne cildi ile giriş ve çıkış parçaları üzerine aracın MA-MZ plaka numarası kaydedildikten sonra yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi taşıt sahibine iade edilir.

(9) Geçici trafik tescil belgesinin gönderildiği noterden bir ay içerisinde taşıtın kayıt ve tescil işleminin yapıldığına ilişkin bilgi alınamaması hâlinde gümrük idaresi durumu ilgili kuruluşlara bildirir ve taşıt sahibi hakkında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(10) Bu kapsamda getirilen taşıtların süresi içerisinde olmak kaydıyla birden fazla çıkış ve girişlerine izin verilir. Çıkış ve giriş işlemleri MA ve Takrir Modülüne kayden gerçekleştirilir.

(11) Yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi kapsamı taşıtların çıkış ve giriş işlemleri esnasında koparılan giriş ve çıkış parçaları ilgili gümrük idaresince arşivlenir.

Yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi ve yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamı taşıtların süreleri

MADDE 12 – (1) Bu taşıtlara, kişinin Türkiye'deki ikamet izin süresi ve diğer belgelerindeki süreler göz önünde bulundurularak 24 (yirmidört) ayı geçmemek üzere süre verilir.

Yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi ve yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamı taşıtların çıkış işlemleri

MADDE 13 – (1) Gümrük idarelerine teslim edilmek ya da çıkışı yapılmak istenilen taşıtın, belgelerindeki ayniyetine uygunluğunun tespit edilmesi halinde MA ve Takrir Modülüne kaydedilerek çıkış işlemi gerçekleştirilir.

(2) Taşıtın kesin çıkışının yapılacak olması halinde yukarıdaki işlemlere ilaveten noterden taşıtın ilişığının kesilip kesilmediği kontrol edilerek MA ve Takrir Modülündeki "Geçici İthalat Rejimi Sonlandır" bölümüne gerekli kayıt yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ticari Kullanıma Mahsus Kara Taşıtları

Ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının giriş işlemleri

MADDE 14 – (1) NCTS ve TIR karnesi kapsamında eşya taşıyan taşıtlar hariç, ticari kullanıma mahsus yabancı plakalı kara taşıtlarının giriş işlemleri, 2 No.lu Taşıt Takip Programına kaydedilerek yapılır. NCTS ve TIR karnesi kapsamı eşyasını

transit rejimine uygun olarak Türkiye'ye getirip boşaltan taşıtlar, yükün boşaltıldığı gümrük idaresi tarafından 2 No.lu Taşıtlar Takip Programına kaydedilir.

(2) NCTS ve TIR karnesi kapsamında eşya taşıyanlar hariç, tüzel kişilikler adına kayıtlı otomobil, minibüs, arazi taşıtı, kamyonet ve motosikletlerden eşya ve yolcu taşıyanlar 2 No.lu Taşıtlar Takip Programına; taşımayanlar ise 1 No.lu Taşıtlar Takip Programına kaydedilir.

(3) Ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının gümrüklü sahadan çıkışı sırasında boş olup olmadıkları görevlendirilen gümrük ya da muhafaza memurları tarafından kontrol edilir.

(4) Taşıtlar için gümrüklerden geçiş karnesi ibraz edilmiş ise programa bu belgelere ilişkin bilgiler de kaydedilir.

Ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının süreleri

MADDE 15 – (1) Bu taşıtlardan;

a) Ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarına 30 (otuz) güne kadar,

b) Toplu gezilerde kullanılan otobüslere 90 (doksan) güne kadar,

c) Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca valiliklerce düzenlenen sınır ticareti uygunluk belgesine istinaden yapılan ithal eşyası taşımacılığında kullanılan taşıtlara 15 (onbeş) güne kadar,

ç) 1 No.lu Taşıtlar Takip Programına kayden giriş yapan tüzel kişiliklere ait otomobil, minibüs, arazi taşıtı, kamyonet ve motosikletlere 90 (doksan) güne kadar, süre verilir.

(2) Taşıtlar için gümrüklerden geçiş karnesi ibraz edilmiş ise yukarıda belirtilen süreler de dikkate alınarak, karnede belirtilen süreler dâhilinde işlem yapılır.

Ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının çıkış işlemleri

MADDE 16 – (1) Çıkışı yapılacak olan ticari taşıtın ayniyetine uygunluğunun tespit edilmesi halinde 2 No.lu Taşıtlar Takip Programına kaydedilerek çıkış işlemi gerçekleştirilir.

(2) Taşıtlar için gümrüklerden geçiş karnesi ibraz edilmesi halinde karne ile ilgili işlemler de gerçekleştirilir.

(3) Ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının gümrüklü sahadan çıkışı sırasında boş olup olmadıkları görevlendirilen gümrük ya da muhafaza memurları tarafından kontrol edilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Süre Uzatımı ve Şartların İhlali
BİRİNCİ BÖLÜM
Süre Uzatımı

Kişisel ve ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının süre uzatımı

MADDE 17 – (1) Taşıt sahipleri, sürücüleri veya firma yetkilileri tarafından herhangi bir gümrük idaresine süresi içerisinde yapılacak müracaatla; kaza, yangın gibi beklenmeyen haller, herkesçe bilinen olağan dışı durumlar, hastalık ve tutukluluk hali gibi olayların taşıtın yurttan kalma süresi içerisinde cereyan ettiğinin resmi belgelerle ispatlanması ya da ihracatçının yükünü zamanında tedarik edememesi nedeniyle yüklemenin gecikmesi hâlinde bunun ihracatçıdan alınacak belge ile kanıtlanması durumunda, süre uzatım talebinde bulunabilirler.

(2) Süre uzatımına ilişkin dilekçelerin taşıtın yurttan kalma süresi içerisinde verilmesi esastır. Ancak müracaatın taşıtın yurttan kalma süresinden sonra olması ve talebin uygun bulunması hâlinde Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanarak işlem tesis edilir.

(3) Mücbir sebep belgesi olarak ibraz edilecek sağlık raporlarında istirahat süresinin belirtilmiş olması, özel hastane ve poliklinikler ile özel doktordan alınan sağlık raporlarının il sağlık müdürlüğü veya sağlık grup başkanlığı tarafından onaylanmış olması gerekir. İstirahat süresi belli olmayan ve onaylanmamış olan sağlık raporlarına istinaden süre uzatımı yapılmaz.

(4) Giriş sırasında ibraz edilmeyen emeklilik belgesinin daha sonra ilgililer tarafından ibraz edilmesi hâlinde emeklilere verilen 730 (yediyüzotuz) günlük süre göz önünde bulundurularak işlem yapılır.

(5) Geçici giriş belgesi, yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi veya yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamında getirilen taşıtlarla ilgili olarak;

a) Taşıta ilişkin süre uzatım talepleri; taşıt, yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi ile getirilmiş ise kefil kuruluş aracılığıyla, geçici giriş belgesi ile getirilmiş ise ilk giriş izni sırasında aranılan belgeleri veren kuruluşlar aracılığıyla gümrük idaresine yapılır. Yabancı taşıtlar geçici giriş formu ile getirilen taşıtların süre uzatım talepleri doğrudan gümrük idaresine yapılır.

b) Taşıt sahiplerinin geçici ithal giriş iznindeki durumlarının devam ettiğini belgelendirmesi hâlinde, taşıtların Türkiye’de kalma

süreleri uzatılır. Bu şekilde yapılacak süre uzatımlarında bir seferde verilecek süre 24 (yirmidört) ayı geçemez. Süre uzatımının geçici ithalatın yapıldığı gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresince yapılması halinde, ilgili belgeler geçici ithalatın yapıldığı gümrük idaresine gönderilir.

c) Gümrük idaresi tarafından yapılan süre uzatımları; taşıt, yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi ile Türkiye'ye getirilmiş ise karne cildine, geçici giriş belgesi ile getirilmiş ise belgenin arka yüzüne kaydedilir. Yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamı taşıtların süre uzatımı işlemlerinde, eski form iptal edilir ve yeni bir form düzenlenerek işlem yapılır.

ç) Süre uzatımına dair belgelerin temini için yapılan resmi başvuru sonuçlarının beklenildiğine dair tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte geçerlilik süresi içerisinde kefil kuruluş veya ilgili gümrük idaresine verilen dilekçeler dikkate alınır.

d) Süre uzatımında, taşıta verilmiş olan süre içerisinde ilgili kişinin Türkiye'ye geliş amacına yönelik şartlarında değişiklik olup olmadığı kontrol edilir. Türkiye'ye geliş amacına yönelik şartlarında değişiklik olduğu tespit edilen kişilerin taşıtlarına ilişkin olarak (e) ve (f) bentlerinde belirtilen işlemlerin yapılıp yapılmadığı araştırılır. Söz konusu işlemlerin yapılmadığı anlaşılan taşıtlara ilişkin süre uzatım talepleri karşılanmaz.

e) Türkiye'ye geliş amacına yönelik şartları sona eren ancak, çalışma izni, öğrenim belgesi ve ikamet tezkeresi gibi belgelerin süresinin uzatılması için ilgili kuruluşlara süre bitim tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içinde müracaatı bulunan ve ilgili kuruluşlarca süresi uzatılan kişilerin süre bitim tarihinden sonra yapılan uzatım talebi, Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılarak sonuçlandırılır.

f) Süre uzatımına esas çalışma izni, öğrenim belgesi ve ikamet tezkeresi gibi belgelerin sürelerinin ilgili kuruluşlarca uzatılmaması, iptal edilmesi ya da geçici ithalat rejiminin iptal edilmesini gerektirecek bir durumun oluşması hâlinde bu hususun ilgiliye bildirimine ilişkin yazının tarihinden, 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamı kişiler ile ikamet tezkeresinde "çalışma izninden muaftır" şerhi bulunan kişilerin çalıştığı iş yerinden çıkış tarihinden itibaren en geç 30 (otuz) gün içerisinde ilgili tarafından taşıtın gümrük gözetimine bırakılması gerekir. Süre uzatımına esas olan belgelerin, süresinin uzatılmasına ilişkin olarak ilgili kurumlara yapılan müracaatın

reddedilmesi hâlinde, yapılan müteakip müracaatlar dikkate alınmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Çıkarılmayan Taşıtlar, Takibat İşlemleri ve Şartların İhlali **Çıkarılmayan taşıtlara ilişkin takip işlemleri**

MADDE 18 – (1) Gümrük idareleri tarafından taşıt takip programları üzerinden her ay sorgulama yapılarak, kendi idarelerinden girişi yapılan ve süresi içerisinde çıkarılmayan kişisel ve ticari kullanıma mahsus kara taşıtları tespit edilir ve taşıtların çıkış yapıp yapmadığı ilgili programlardan 4 (dört) ay süre ile takip edilir. Yapılan araştırma sonucunda taşıtın yurt dışına çıkış yaptığının tespit edilmesi hâlinde kayıt kapatma işlemi gerçekleştirilir.

(2) Yapılan araştırmadan sonuç alınamaması halinde, süresi içerisinde yurtdışı edilmeyen taşıtlara ilişkin bilgiler, İçişleri Bakanlığı nezdinde gerekli takibatlarda bulunulmak üzere her yılın nisan, ağustos ve aralık aylarında bağlı bulunduğu başmüdürlük aracılığıyla Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) intikal ettirilir. Ayrıca 19 ve 20 nci maddede belirtilen işlemler yapılır.

Şartların ihlali

MADDE 19 – (1) Geçici ithaline izin verilen kişisel ve ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının; getiriliş amacı dışında kullanılması, bir başkasına kiralanması, ödünç verilmesi, başka bir şahsa izinsiz devredilmesi, satılması, hak sahibi olmayan kişilerce kullanılması, taşıtla birlikte giren ve belgelerinde kayıtlı olan parçalarının izinsiz olarak değiştirilmesi, yurtdışı kalma süreleri içerisinde yurtdışına çıkarılmaması veya herhangi bir gümrük idaresine teslim edilmemesi hâlinde, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Kanunun 238 inci maddesi hükümleri uyarınca işlem yapılır ve geçici ithal izni iptal edilerek taşıt gümrük idaresince teslim alınır.

(2) Yabancı ülke çıkışlı Türkiye varışlı ya da yabancı ülke varışlı olan ve ülkemizde transit hâlinde bulunan geçici (ZOLL) plakalı taşıtların verilen süre içerisinde yurtdışı edilmemesi hâlinde, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla Kanunun 241 inci maddesinde yer alan transite ilişkin hükümler uygulanır.

(3) Yukarıda belirtilenlerin dışındaki usulsüzlük hallerinde ise Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(4) Geçici ithalat izni verilen kişinin öldüğünün belgelendirilmesi halinde üçüncü şahıslar tarafından getirilen taşıtlar, herhangi bir ceza uygulanmasına gerek bulunmadan gümrük idaresince teslim alınır.

(5) Kaza ya da arıza sebebiyle, geçici ithalat izni verilen kişi tarafından gümrük idaresine teslim edilemeyen taşıtlar, yetkili olduğunu belgelendiren sigorta şirketleri tarafından gümrük idaresine teslim edilebilir.

Giriş gümrük idarelerince, gümrük vergi ve cezaların takibine ilişkin yapılacak işlemler

MADDE 20 – (1) Giriş gümrük idarelerince, şartların ihlali nedeniyle tahakkuk ettirilecek gümrük vergileri ile ilgili olarak;

a) Herhangi bir belge ibraz edilmeksizin programa kayden Türkiye'ye geçici girişi yapılan taşıtlar ile yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamı taşıtlar için ilgili kişi,

b) Yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi kapsamı taşıtlar ile kefil kuruluş kefaletindeki yabancı otomobil kulüplerince verilen gümrüklerden geçiş karnesi kapsamı taşıtlar için kefil kuruluş,

c) Geçici giriş belgesi kapsamı taşıtlar için taahhütnameyi veren kuruluş,
nezdinde takibat işlemlerine başlanılır.

(2) Tahakkuk ettirilecek para cezalarının takibat işlemleri ilgili kişi nezdinde yürütülür.

(3) Taşıtların gümrük gözetimine alınmış olması hâlinde Kanunun 238 inci maddesi uyarınca yapılacak tahakkuklarda özel tüketim vergisi tahakkuka dâhil edilmeksizin, taşıtların mevcut olmaması hâlinde ise özel tüketim vergisi dâhil edilerek işlem yapılır.

(4) Taşıtların sahibinin ölümü hâlinde, taşıtların gümrüğe teslim veya yurt dışı edilmemesi durumunda taşıtların gümrük vergileri reddi miras talebinde bulunmayan varislerinden tahsil edilir, ayrıca para cezası uygulanmaz.

(5) Kanunun 238 inci maddesi kapsamında ceza uygulanması hâlinde, tahakkuk eden para cezasının tahsil edildiğinin ya da teminata bağlandığının anlaşılması halinde taşıtların çıkışına izin verilir.

(6) Süresi içerisinde yurtdışı edilmeyen taşıtların, emniyet birimlerince ya da başka bir sebeple bir gümrük idaresine teslim edilmesi halinde, cezai takibat işlemleri taşıtların teslim alan gümrük idaresi tarafından yerine getirilir ve işlem neticesinden ayrıca giriş

gümrük idaresine bilgi verilir. Giriş gümrük idaresince söz konusu taşıt ile ilgili düzenlenmiş bir ceza kararı var ise iptal edilir.

(7) Şartların ihlali neticesinde vergi ve cezaların tahsil edilmiş olması taşıtın serbest dolaşıma girişini sağlamaz. Vergi ve cezalar ödenmiş dahi olsa taşıtın yurtdışı edilmesi gerekir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli ve Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Taşıt kaydının sonradan kapatılması

MADDE 21 – (1) Takibe geçilen taşıtlara ilişkin olarak; kefil veya taahhütname veren kuruluşlarca ya da ilgili tarafından yabancı ülke resmi kuruluşlarından alınacak belgelerle taşıtın yurt dışında olduğunun ispatlanması ya da taşıtın bir gümrük idaresince teslim alındığının veya bir gümrük idaresine terk edildiğinin anlaşılması hâlinde taşıt kayıtları kapatılır.

(2) Taşıtı yurtdışı etmesine rağmen pasaportuna çıkışa ilişkin “taşıt kaşesi” tatbik edilmemiş kişiler herhangi bir gümrük idaresine başvurarak taşıt kaydının kapatılmasını isteyebilirler. Taşıtın çıkışının yapıldığının anlaşılması hâlinde gümrük idaresince, ilgilinin pasaportuna çıkışa ilişkin “taşıt kaşesi” tatbik edilir.

(3) Ayrıca yapılan takibatların durdurulması için işlem sonucundan giriş gümrük idaresine ve Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) bilgi verilir.

Tamir amacıyla getirilen taşıtlar ile geçici plakalı taşıtlar

MADDE 22 – (1) Yurtdışından tamir, bakım, onarım ve tadilat gibi amaçlarla sürülerek getirilen kişisel ve ticari kullanıma mahsus kara taşıtları 2 No.lu Taşıt Takip Programına kaydedilir.

(2) Yabancı ülke çıkışlı Türkiye varışlı ya da yabancı ülke varışlı olan ve ülkemizde transit hâlinde bulunan geçici (ZOLL) plakalı taşıtlara en çok 15 (onbeş) gün süre verilir.

Taşıtların vekâleten getirilmesi

MADDE 23 – (1) Taşıtın mülkiyet sahibi dışında başka bir şahıs tarafından vekâleten getirilmesi durumunda;

a) Elçilik, konsolosluk veya noter onaylı vekâletname ya da taşıtı getiren şahıs ile taşıtın mülkiyet sahibinin giriş gümrük idaresinde hazır bulunmaları hâlinde, bu kişilerin kendi aralarında düzenleyecekleri ve gümrük idaresince onaylanan vekâletname,

b) Gerçek kişilerin kendi aralarında düzenleyerek ilgili ülkenin gümrük, belediye, emniyet ve mahkeme gibi resmi makamlarına onaylatılmış olan belge,

c) Uluslararası Tur İttifakı (AIT) ve Uluslararası Otomobil Federasyonu (FIA) üyesi ülkelerin otomobil kuruluşlarınca düzenlenen belge,

ç) Otomobil firmaları ve diğer tüzel kişiliklere ait taşıtlar için firma sahibi veya yönetim kurulunun imza ve onayını içeren vekâletname,

d) Kiralanmak suretiyle (rent a car) getirilen taşıtlar için kira sözleşmesi,

kabul edilerek taşıtın girişine izin verilir.

Girişine izin verilmeyecek taşıtlar ile belgelerin geçerli sayılmayacağı haller

MADDE 24 – (1) Mülkiyete ilişkin geçerli bir belge veya vekâletname ibraz edilmemesi,

(2) Sigorta poliçesi süresinin bitmiş olması ya da Türkiye'nin tamamını kapsamaması veya uluslararası geçerliliği olan yeşil kart sorumluluk sigortasında (green card-carte verte) Türkiye rumuzu "TR"nin üzerinin çizilmiş olması,

hallerinde taşıtların girişine izin verilmez.

(3) İbraz edilen belgelerin geçerlilik süreleri yoksa, geçerlilik süreleri bitmiş ya da Türkiye'de geçerli değilse veya belgeler üzerinde kazıntı, silinti yapılmış ve usulüne uygun olarak düzeltilerek imzalanıp kaşelenmemiş ise,

bu belgeler kabul edilmez.

Gümrüklerden geçiş karneleri üzerinde değişiklik

MADDE 25 – (1) Gümrüklerden geçiş karneleri üzerindeki bilgiler, bu belgeyi veren kuruluşlar tarafından değiştirilebilir. Bu belgeler gümrük idaresine ibraz edildikten sonra gümrük idaresinden onay alınmadan karneler üzerinde değişiklik yapılamaz.

Hak sahibi dışında taşıt kullanımı

MADDE 26 – (1) Bu Tebliğ kapsamında getirilen taşıtlardan;

a) Turistik kolaylıklardan faydalanılarak geçici olarak ithal edilen taşıtlar, taşıt sahibinin, ikamet yeri Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunan eşi veya usul ya da füruu olan kişilerce,

b) Geçici giriş belgesi, yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi veya yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamında geçici olarak ithal

edilen taşıtlar, taşıt sahibinin eşi veya usul ya da füruu olan kişilerce,

c) Belirli bir süre görev yapmak üzere Türkiye'ye gelen kişi tarafından getirilen taşıtlar, özel bir hizmet akdi ile taşıt sürücüsü olarak istihdam edilen Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişi tarafından,

ç) Yukarıda belirtilen durumlar dışındaki taşıtlar, geçici ithal izni verilen kişinin taşıtta bulunması koşuluyla seyahat süresince üçüncü şahıslarca, kullanılabilir.

d) Geçici giriş belgesi, yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi veya yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamındaki taşıtlar için düzenlenen geçici trafik tescil belgelerine "satılamaz" kaydının yanı sıra, "ruhsatta adı kayıtlı kişi, eşi veya usul ya da füruu olan kişiler dışında başka kişilerce kullanılamaz" ibaresi konulur. Taşıttın özel bir hizmet akdi ile istihdam edilen kişi tarafından kullanılmasına gümrük idaresince izin verilmesi hâlinde, bu durum geçici trafik tescil belgesinde ayrıca belirtilir.

Taşıtsız çıkacak şahıslar

MADDE 27 – (1) Taşıttın gümrük gözetimine bırakılmadan ilgilinin yurtdışına geçici olarak çıkışına, taşıttın başkası tarafından kullanılmayacağına ilişkin iki nüsha düzenlenen ve bir örneği ilgiliye verilen ek-7'deki taahhütnamenin alınması ve gümrük idaresince uygun bulunması halinde izin verilir. Yapılan bu işlem 1 No.lu Taşıttı Takip Programının "Taşıtsız Çıkışlar" bölümüne kaydedilir.

(2) İlgilinin taşıttı gümrük denetimine bırakarak yurtdışına çıkmak istemesi hâlinde taşıttı herhangi bir gümrük gözetimine bırakılabilir. Ancak, gümrük idaresinin taşıttı muhafaza altına alacak yerinin bulunmaması hâlinde, taşıttın teslim edileceği tüzel kişiliğe sahip resmi veya özel kuruluşlardan taşıttın kendilerinde muhafaza edileceğine ve kullanılmayacağına ilişkin taahhütname alınmak suretiyle gümrük gözetimi altında uygun bulunacak yerlere konularak çıkışlarına izin verilir. İlgilinin pasaportuna gerekli meşruhat verilerek bilgisayar kayıtlarından taşıttın giriş kaydı kapatılır.

(3) Taşıtsız geçici olarak yurtdışına çıkılabilmesi için birinci fıkrada belirtilen taahhütnamenin verilmesi veya ikinci fıkrada belirtilen taşıttın gümrük idaresinin gözetimine bırakılması işlemlerinin yerine getirilmesi gerekmektedir. Pasaport işlemleri

sırasında söz konusu işlemlerin gerçekleştirilmediğinin tespit edilmesi halinde izin hak sahibi, pasaport işlemlerinden önce gümrük idaresine yönlendirilir.

(4) Gümrük idaresince birinci veya ikinci fıkraya aykırı olarak taşıtsız yurtdışına çıkış işlemlerinin tespiti halinde, tespit tarihine kadar yapılan tüm çıkışlar tek fiil sayılır ve Kanunun 238 inci maddesi uyarınca para cezası uygulanır.

Mülkiyet devri

MADDE 28 – (1) Geçici giriş belgesi, yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi veya yabancı taşıtlar geçici giriş formuna kayden ithal edilen taşıtların yine bu belgelere kayden taşıt getirme hakkı bulunan bir başkasına devir işleminin yapılabilmesi, kişilerin asıl ikametgâhının bulunduğu ülkede ya da o ülke toprağı sayılan elçilik veya konsolosluklarda mülkiyet devrinin yapıldığının belgelendirilmesi ve taşıtın gümrük gözetimine alınması hâlinde mümkündür.

(2) Turistik kolaylıklardan istifade edilerek programa kaydedilmek suretiyle geçici ithali yapılan taşıtların bir başkasına mülkiyet devri yapılamaz. Ancak, bu kapsamda getirilen taşıtın geçici giriş belgesi, yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi veya yabancı taşıtlar geçici giriş formuna kayden taşıt ithal etme hakkı bulunan aile ünitesine dâhil bir başkasına mülkiyet devrinin yapılmasına birinci fıkrada belirtilen işlemin yerine getirilmesi koşuluyla izin verilir.

Taşıtların vekâletname yolu ile yurtdışı edilmeleri veya devir işlemleri

MADDE 29 – (1) Turistik kolaylıklardan faydalanılarak geçici ithali yapılan taşıtların, geçerli bir vekâletname ile Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik başka bir şahıs tarafından yurtdışı edilmesine, vekâlet veren ve vekâlet alan kişilerin gümrük idaresine birlikte müracaatı halinde izin verilir. Elçilik, konsolosluk veya noter onaylı vekâletnamenin ibrazı durumunda ise vekâlet alan kişinin gümrük idaresine müracaatı yeterlidir. Bu işlem, 1 No.lu Taşıtlar Takip Programında taşıtın ilk girişine ilişkin kaydın kapatılması ve devralan şahıs adına giriş kaydı oluşturulması şeklinde gerçekleştirilir.

(2) Taşıta verilecek sürenin hesabında, taşıtın girişi sırasında verilen süreden arta kalan süre ile devralacak şahıs için hesaplanacak süre arasında daha kısa olanı dikkate alınır.

Devralacak şahsın emekli olması halinde ise emekliler için yapılan özel düzenleme göz önünde bulundurulur.

(3) Devralan şahsın ya da taşıtın süresinin bulunmadığının anlaşılması hâlinde 1 No.lu Taşıt Takip Programına kayden en çok 7 (yedi) gün süre verilerek taşıtın yurtdışı edilmesi sağlanır.

(4) Taşıt sahibinin ölümü hâlinde, mahkeme kararı ile tespit edilen tüm varislerin vekâletlerinin ibraz edilmesi kaydıyla taşıtın yurtdışı edilmesine izin verilir.

Çalınan taşıtlar

MADDE 30 – (1) Kişisel ve ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının çalınması hâlinde ilgililer tarafından, çalınma olayına ilişkin emniyet veya jandarma birimlerince düzenlenecek belge ve mahkeme kararı veya cumhuriyet savcılığında alınacak belgelerle gümrük idaresine müracaat edilerek, taşıtın kayıtlardan düşümü istenilir.

(2) Çalındığı ispat edilen taşıtlara ait vergiler aranmaz.

(3) İlgili gümrük idaresince çalınma olayına ilişkin belgeler uygun bulunursa, taşıtın programdaki giriş kaydı çalındığı tarih itibariyle ve çalıntı kaydıyla kapatılır. Ayrıca turistik kolaylıklardan faydalanılarak geçici ithali yapılan taşıtlar için ilgilinin pasaportu üzerinde gerekli işlem yapılır.

(4) Taşıtın gümrüklerden geçiş karnesi, geçici giriş belgesi, yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi ve yabancı taşıtlar geçici giriş formu ile girmiş olması durumunda, söz konusu belgeler üzerinde çıkışa ilişkin işlemler yapılır.

(5) Çalınan taşıt, geçici giriş belgesi, yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi veya yabancı taşıtlar geçici giriş formu ile girmiş ise teminatın çözümü ve taşıt kaydının kapatılması için geçici ithal işleminin yapıldığı gümrük idaresine bildirilir.

(6) Taşıtın ihbar kayıtlarına alınması sağlanarak çalınma olayına ilişkin belge örnekleri Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) gönderilir.

(7) Çalındıktan sonra bulunan taşıtlar gümrük gözetimine alınarak sahibine tebligat yapılır. Bu taşıtlar geçici depolanan eşya statüsünde değerlendirilir ve tebligatta belirlenen süre içinde teslim alınmaması durumunda tasfiyeye ilişkin hükümler uygulanır.

(8) Çalındıktan sonra bulunan taşıt sahibinin müracaatı hâlinde kalan süre verilerek yeni bir giriş işlemi yapılır. Sigorta şirketince taşıtın yurtdışı edilmek istenilmesi durumunda, sigorta şirketinin

ilgili tarafından yetkilendirildiği ya da taşıtın çalınması sebebiyle ilgiliye tazminat ödendiğinin ispatlanması şartı aranır.

Kazaya uğrayan taşıtlar

MADDE 31 – (1) Kaza veya herhangi bir nedenden dolayı hasar görmesi sonucu kullanılmayacak duruma gelen taşıta ait vergiler aranmaz. Hasara uğrayan taşıtın, yurtdışına çıkarılması veya gümrüğe terk edilmesi gerekir.

(2) Ölümlü veya yaralanmalı kazalarda mahkeme kararı ya da cumhuriyet savcılığı yazısı, diğer hallerde ise ilgili emniyet, jandarma birimlerince düzenlenecek olay yeri tespit tutanağı veya yetkili sigorta şirketlerinin eksperlerince düzenlenecek ekspertiz raporları ile kaza durumu belgelendirilir.

(3) Yurtdışına çıkarılmak istenmeyen taşıt enkazının terk edilmek istenmesi hâlinde taşıt sahibince veya yetkilendirilen kişilerce ilgili belgelerle birlikte gümrüğe terk dilekçesine istinaden işlem yapılır. Terk edilmek istenen taşıtın gümrük idaresine getirilmesi durumunda gümrük idaresince oluşturulacak heyet marifetiyle tam tespitinin yapılarak, getirilmesinin mümkün olmaması durumunda ise olay yerinde, olay yerine en yakın gümrük idaresince görevlendirilecek heyet tarafından giriş ayniyetine uygunluğu belirlenerek, düzenlenecek tutanakla birlikte gümrük idaresine bildirilir ve tasfiye hükümlerine tabi tutulur.

(4) Hasara uğrayan taşıtın, yurtdışı edilmek istenilmesi hâlinde taşıtın bir gümrük idaresine tesliminden ve heyet tarafından ayniyet tespiti yapıldıktan sonra çıkışına izin verilir. Sigorta şirketince başvuruda bulunulması durumunda, sigorta şirketinin ilgili tarafından yetkilendirildiği ya da taşıtın kazası sebebiyle ilgiliye tazminat ödendiğinin ispatlanması şartı aranır.

(5) Kaza geçirerek hasara uğradığı gümrük idaresince tespit olunan taşıtlar ile Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılabilmesi için tamirine ihtiyaç duyulan taşıtların tamirleri, taşıt sahipleri veya yetki verilenler tarafından talepte bulunulması hâlinde gümrükçe uygun görülen yerde ve gümrüğün gözetimi altında yapılır.

(6) Tamir işleminin taşıtın yurttan kalma süresinden sonraya uzaması durumunda bu husus gümrük idaresince yerinde tespit edilerek tutanağa bağlanır. Tamir sonucunda taşıt gümrük gözetimine alınır.

(7) Taşıtın tamiri için gereken yedek parçaların sözlü beyan formu düzenlenmesi suretiyle teminatlı olarak ya da memur refakatinde Türkiye Gümrük Bölgesine girmesine izin verilir.

Vergileri teminata bağlanmak kaydıyla taşıttan ayrı olarak gelen yedek parçanın ilgili taşıta montajının yapıldığının ve değiştirilen parçanın yurt dışı edildiğinin veya devlete terk edildiğinin belgelendirilmesi hâlinde teminat çözülür.

(8) Değiştirilen eski parçaların yurtdışı edilmek istenilmesi hâlinde, düzenlenecek sözlü beyan formu ile yeniden ihracına izin verilir.

Tasfiye

MADDE 32 – (1) Gümrük idaresince teslim alınan taşıtlar Gümrük Yönetmeliğinin 79 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gümrük gözetiminde üç ay kalabilir. Bu süre, talep halinde mücbir sebep belgesi aranmaksızın ilgili gümrük müdürlüğüne üç aya kadar uzatılabilir. Bu süreler içerisinde taşıtın mülkiyet sahibi veya kanuni mirasçısı, izin hak sahibi veya bunların temsilcileri tarafından gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek buna ilişkin işlemlere başlanılmayan taşıtlar hakkında herhangi bir adli veya idari araştırma, inceleme, soruşturma veya kovuşturma bulunmaması halinde Gümrük Yönetmeliğinin 86 ncı maddesi uyarınca tasfiye hükümleri uygulanır.

(2) Yediemin otoparklarına teslim edilen taşıtlara da birinci fıkra hükümleri uygulanır. Sürenin hesaplanmasında başlangıç tarihi olarak yediemine teslim tarihi esas alınır.

(3) Taşıtlarını geçici olarak gümrük idaresine teslim eden izin hak sahiplerinden birinci fıkra hükümlerine göre işlem tesis edileceğini bildiklerine ilişkin Ek-8'deki örneğe uygun dilekçe alınır.

Geçici giriş belgesi, yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi ve yabancı taşıtlar geçici giriş formu kapsamında işlem yapmaya yetkili gümrük idareleri

MADDE 33 – (1) Geçici giriş belgesi, yabancı taşıtlar geçici giriş karnesi ve yabancı taşıtlar geçici giriş formuna kayden taşıt getirecek kişilere, geçici ithal iznini vermeye ve işlemleri yerine getirmeye bu kişilerin bulunduğu yere en yakın gümrük idaresi yetkilidir. Birden fazla gümrük idarelerinin bulunduğu yerlerde bu tür işlemleri yapmaya yetkili gümrük idaresi gümrük ve muhafaza başmüdürlüklerince belirlenir.

Kefil kuruluşu ilişkin hükümler

MADDE 34 – (1) Bu Tebliğin 4 üncü maddesinin (e) ve (o) bentlerinde tanımlanan ve gümrük idarelerine teminat hükmünde ibraz edilen karneleri düzenlemeye yetkili kefil kuruluşlar, kapsam,

yetki ve sorumlulukları düzenleyen bir protokol ile Müsteşarlıkça belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 35 – (1) 23/1/2010 tarihli ve 27471 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 Seri No.lu Kişisel ve Ticari Kullanıma Mahsus Kara Taşıtlarına İlişkin Gümrük Genel Tebliği yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 31/12/2010 tarihli ve 27802 sayılı (5 inci mükerrer) Resmî Gazete’de yayımlanan 1 Seri No.lu TIR İşlemleri Gümrük Genel Tebliğinin 51 inci maddesinin beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu Tebliğde yer almayan hususlarda takip edilecek mevzuat

MADDE 36 – (1) Bu Tebliğde yer almayan hususlarda; 21/10/2004 tarihli ve 25620 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Geçici İthalat Sözleşmesi, 4/11/1999 tarihli ve 23866 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 7/10/2009 tarihli ve 27369 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkındaki 2009/15481 sayılı Karar hükümlerine göre işlem yapılır.

Yetki

MADDE 37 – (1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü) bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Protokol hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ ile yürürlükten kaldırılan 23/1/2010 tarihli ve 27471 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 Seri No.lu Kişisel ve Ticari Kullanıma Mahsus Kara Taşıtlarına İlişkin Gümrük Genel Tebliğinin 24 üncü maddesi uyarınca kefil kuruluşlar ile Gümrük Müsteşarlığı arasında düzenlenmiş bulunan protokoller, bu protokollerin yerine yenileri düzenleninceye kadar yürürlükte kalırlar.

Süre uzatımına ilişkin geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (3) numaralı alt bendinde 25/7/2015 tarihinde yapılan değişiklik ile aynı Kararın 20

nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (5) numaralı alt bendinde 13/10/2015 tarihinde yapılan değişiklikten önce geçici ithali gerçekleşen Türkiye Gümrük Bölgesi dışına yerleşik kişilerin kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarından;

a) İzin süreleri devam edenlerin bu süreleri, müracaat edilmesi halinde 6 ncı maddenin birinci ve ikinci fıkraları kapsamında 730 (yediyüzotuz) güne tamamlanır.

b) Yurttta kalma süreleri içerisinde yurt dışına çıkarılmayan veya herhangi bir gümrük idaresine teslim edilmeyenlerin süreleri 6 ncı maddenin birinci ve ikinci fıkraları kapsamında 730 (yediyüzotuz) güne tamamlanır. Bu bendin uygulanmasında, kesinleşen cezalar hariç olmak üzere süre aŐımlarına ceza uygulanmaz.

(2) Birinci fıkra kapsamında verilecek süre hesaplanırken 6 ncı maddenin beşinci fıkrası dikkate alınarak işlem yapılır.

(3) Birinci fıkroda belirtilen Karar değişikliklerinin yürürlük tarihlerinden önce, 6 ncı maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen sürelerin tamamı kullanılarak taşıtın yurt dışına çıkışının gerçekleştirilmiş olması halinde aynı maddenin dördüncü fıkrası uyarınca işlem yapılır, ancak beşinci fıkrası uygulanmaz.

(4) Birinci fıkroda belirtilen Karar değişikliklerinin yürürlük tarihlerinden önce, 6 ncı maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen sürelerin tamamı kullanılmadan yurt dışına çıkan taşıtların tekrar Türkiye'ye girişinde süreleri 730 güne tamamlanır ve 6 ncı maddenin beşinci fıkrasına göre işlem yapılır.

(5) Birinci fıkroda belirtilen süre hesaplanırken 17 ncı madde kapsamında verilen süreler hesaplamaya dahil edilir.

Tasfiyeye ilişkin geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu maddenin yayımı tarihinden önce geçici ithalat izni verilen kişilerce geçici olarak gümrük idaresine teslim edilen ve haklarında herhangi bir adli veya idari araştırma, inceleme, soruşturma veya kovuşturma bulunmayan taşıtlar hakkında, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde taşıtın mülkiyet sahibi veya kanuni mirasçıları, izin hak sahibi veya bunların temsilcileri tarafından gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek buna ilişkin işlemlere başlanılmaması halinde 32 ncı madde kapsamında işlem tesis edilir.

Tüzel kişilikler adına kayıtlı otomobillerde süre uygulaması

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce 1 No.lu Taşıt Takip Programına kayden Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yapmış olan tüzel kişiliklere ait otomobil, minibüs, arazi taşıtı,

kamyonet ve motosikletlere verilmiş olan 30 (otuz) günlük süre 90 (doksan) gün olarak uygulanır.

Yürürlük

MADDE 38 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 39 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

SERBEST BÖLGELER MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU **Serbest Bölgeler**

Genel Hükümler

MADDE 152

Serbest bölgeler, Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber;

a) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen;

b) Serbest dolaşımdaki eşyanın, bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı;

Yerlerdir.

MADDE 153

1. Serbest bölgelerin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük idarelerinin gözetimine tabidir.

2. Bir serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişiler ve nakil araçları gümrük idaresi tarafından kontrol edilir.

3. Gümrük idareleri, serbest bölgeye giren, burada kalan veya çıkan eşyayı muayene edebilirler. Muayenenin yapılmasını sağlamak üzere eşyaya giriş veya çıkışlarda eşlik etmesi gereken taşıma belgesinin bir nüshasının gümrük idaresine verilmesi veya tetkike hazır tutulması gerekir. Muayene gerektiği takdirde, eşya gümrük idarelerine sunulur.

4. Gümrük idareleri, bu Kanunda yer alan hükümlere uyacağı hususunda ciddi şüphe uyandıran kişilerin serbest bölgeye girişine

izin vermeyebilir.

Serbest Bölgelere Eşya Konulması

MADDE 154

Serbest dolaşımda olan veya olmayan her türlü eşya serbest bölgelere konulabilir. Ancak, parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek veya yapılara gerek gösteren eşya serbest bölgelerdeki bu niteliklere uygun yerlere konulur.

MADDE 155

1. 153 üncü maddenin 3 üncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, serbest bölgeye giren eşyanın gümrük idarelerine sunulmasına ve beyanname verilmesine gerek yoktur.

2. a) Serbest bölgeye girişiyle sona erecek olan bir gümrük rejimine tabi tutulan,

b) Bir serbest bölgeye ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin bir karardan sonra konulan,

c) Bir serbest bölgeye ihracat kaydıyla konulan,

d) Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen,

Eşyanın gümrük idarelerine sunulması ve gerekli gümrük işlemine tabi tutulması şarttır.

Ancak, (a) bendinde belirtilen gümrük rejimi hükümlerinin böyle bir zorunluluğu aramadığı hallerde, eşyanın gümrüğe sunulması gerekmez.

3. İhracat vergilerine veya ihracatla ilgili diğer hükümlere tabi olan eşyanın gümrük idarelerine bildirilmesi gerekir.

4. İlgilinin talebi üzerine, gümrük idareleri serbest bölgeye konulmuş eşyanın gümrük statüsünü onaylayan bir belge verebilirler.

Serbest Bölgelerin İşleyişi

MADDE 156

Eşyanın serbest bölgelerde kalabileceği süre sınırsızdır.

MADDE 157

1. Bir serbest bölgeye konulmuş serbest dolaşımda olmayan eşya;

a) Serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında ve 161 inci maddede belirtilen koşullar altında, serbest dolaşıma girebilir.

b) İzne gerek olmaksızın mutad elleçleme işlemlerine tabi tutulabilir.

c) Dahilde işleme rejimine tabi tutulabilir.

- d) Gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulabilir.
- e) Geçici ithalat rejimine tabi tutulabilir.
- f) 164 üncü maddeye göre gümrüğe terk edilebilir.
- g) İlgili kişinin, gümrük idarelerince gerekli görülen tüm bilgileri vermesi şartıyla imha edilebilir.

Eşyanın (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen rejimlerden birine tabi tutulması halinde, serbest bölgelerin işletilmesine ve gümrük gözetimine ilişkin koşullar da gözönünde bulundurularak, ilgili rejimin gerektirdiği düzenlemeler yönetmelikle belirlenir.

2. Normal olarak ihracata bağlı olanaklardan yararlanan tarım politikası kapsamındaki eşya, yalnızca mutad elleçleme işlemine tabi tutulabilir. Bu işlemler izin alınmaksızın da yapılabilir.

MADDE 158

1. 157 nci madde hükümleri uygulanmaksızın, serbest dolaşımda olmayan eşya ile 152 nci maddenin (b) bendinde belirtilen serbest dolaşımda olan eşya, serbest bölgelerde tüketilemez veya kullanılamazlar.

Ancak,

- a) Serbest bölgelerdeki tesislerin yapımında kullanılan,
- b) Serbest bölgelerde bulunan tesislerde makina-teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanılan,
- c) Serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunanlara gemi inşasında kullanılmak üzere teslimi yapılan, eşya, bu durumun tevsiki kaydıyla, bu hükmün dışındadır.

2. Yönetmelikle belirlenen teçhizat ve tedarik ürünlerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla ve ilgili rejimde öngörülen hallerde 1 inci fıkra uygulaması, eşyanın serbest dolaşıma girişi veya geçici ithalata tabi tutulmasına ilişkin ithalat vergileri veya tarım politikası ya da ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasını gerektirmemesi halinde, bu eşyanın kullanılmasına veya tüketilmesine engel oluşturmaz. Ancak, söz konusu eşyanın bir kota veya tarife tavanına tabi olması halinde, bu eşya ile ilgili olarak gümrük beyannamesi verilmesi zorunludur.

MADDE 159

1. Serbest bölgelerde depolama, işçilik, işleme veya alım ve satım faaliyetlerinde bulunan kişiler tarafından, gümrük idarelerince kabul edilen forma uygun olarak envanter kayıtları tutulur. Eşya, söz konusu kişiye ait yere konulmasından sonra kırksekiz saat içinde envanter kayıtlarına geçirilir. Söz konusu envanter kayıtları, gümrük idarelerine eşyayı teşhis ve eşya

hareketlerini izleme olanağını verecek şekilde tutulmak zorundadır.

2. Eşyanın serbest bölge içinde bir yerden bir yere aktarılması ile ilgili kayıtlar yetkili gümrük idaresinin incelemesine hazır bulundurulur. Bu uygulamada, eşyanın kısa süreli depolanması, aktarma işleminin bir parçası olarak kabul edilir.

3. Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen veya bir serbest bölgeden doğrudan Gümrük Bölgesinin dışına çıkan eşya için 35/A, 35/B ve 35/C ile 165/A, 165/B, 165/C ve 165/D maddelerine göre özet beyan verilir.

Eşyanın Serbest Bölgelerden Çıkışı

MADDE 160

1. Mevzuatın aksini öngörmediği hallerde, bir serbest bölgeden çıkan eşya, Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç veya yeniden ihraç edilebilir veya Türkiye Gümrük Bölgesinin bir başka yerine getirilebilir.

2. Bir serbest bölgeden Türkiye Gümrük Bölgesinin bir başka yerine getirilen eşya; serbest dolaşımda bulunması halinde 46 ila 50 nci madde hükümleri, serbest dolaşımda bulunmaması halinde ise 50 nci madde hükümleri dışında Üçüncü Kısım hükümlerine tabidir.

3. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini bir serbest bölgeden terk etmesi halinde Beşinci Kısım hükümlerine ilave olarak, ihracat, hariçte işleme, yeniden ihracat, şartlı muafiyet düzenlemeleri veya transite ilişkin hükümlere uyulması zorunludur.

MADDE 161

1. Serbest dolaşımda olmayan eşya için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, bu eşyanın gümrük kıymetinin serbest bölgede kalış süreleri içinde depolanma ve muhafaza edilme masraflarını da içeren fiilen ödenmiş veya ödenecek fiyata dayandığı hallerde ve söz konusu masraflar bu fiyattan ayrı olarak gösterildiği takdirde, gümrük kıymetine dahil edilmez.

2. Serbest bölgede mutat elleçlemelere tabi tutulan eşyanın gümrük vergilerinin hesaplanmasında, söz konusu eşyanın dikkate alınacak niteliği, gümrük kıymeti ve miktarı; beyan sahibinin talebi ve söz konusu elleçlemelerin yapılmasına izin verilmiş olması kaydıyla, bu eşyanın 193 üncü maddede belirtilen tarihte söz konusu elleçlemelere tabi tutulmamış gibi dikkate alınacak niteliği, gümrük kıymeti ve miktarıdır. Bu hükme Cumhurbaşkanınca istisna getirilebilir.

3. Normal olarak ihracata bağlı imkânlardan yararlanan tarım politikası kapsamında yer alan serbest dolaşımda bulunan eşyanın serbest bölgeye konulması halinde, ilgili mevzuatta öngörölen bir işlem veya kullanıma tabi tutulması zorunludur.

4. Üçüncü fıkrada belirtilen eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinin bir başka yerine geri getirilmesi veya üçüncü fıkrada belirtilen bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde gümrük idaresi ilgili mevzuat hükümlerine göre gerekli tedbirleri alır.

MADDE 162

1. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesi veya geri gelmesi ya da bir gümrük rejimine tabi tutulması halinde, 155 inci maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen onay belgesi, eşyanın gümrük statüsünün tespitinde kanıt olarak kullanılır.

2. Onay belgesi ile veya başka yoldan eşyanın gümrük statüsünün kanıtlanamaması halinde, söz konusu eşya;

a) İhracat vergilerinin, ihracat lisanslarının veya ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, serbest dolaşımda bulunan eşya;

b) Diğer tüm hallerde serbest dolaşımda olmayan eşya;
Olarak kabul edilir.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Serbest Bölgeler

Tanımlar

MADDE 419

(1) Bu bölümde geçen,

a) İşletici deyimi, serbest bölgenin yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından işletilmesi halinde, bölgeyi işleten kuruluşu,

b) Kullanıcı deyimi, faaliyet ruhsatı alan ve serbest bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişiyi,
ifade eder.

Gümrük gözetimi ve kontrolü

MADDE 420

(1) Serbest bölgede görevli gümrük idareleri,

a) Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerinden serbest bölgeye gönderilen,

b) Yabancı bir ülkeden veya Türkiye Gümrük Bölgesindeki başka bir gümrük idaresinden transit olarak gelen,

c) Serbest bölgeden Türkiye'ye serbest dolaşıma girmek üzere gelen,

ç) Serbest bölgeden Türkiye'ye şartlı muafiyet kapsamında ithal edilen,

d) Serbest bölgeden Türkiye'deki başka bir gümrüğe veya yabancı bir ülkeye transit rejimi hükümlerine göre sevk edilen,

e) Serbest bölgede kalan, eşyayı, serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişileri ve taşıtları kontrol etmeye yetkilidir. Serbest bölgenin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük gözetimine tabidir.

(2) Serbest dolaşıma giriş rejimi ve ihracat rejimi hükümlerine göre yapılacak olan gümrük kontrolü serbest bölgenin giriş ve çıkış kapılarında yapılabileceği gibi, eşyanın depolandığı serbest bölgedeki yerlerde de yapılabilir.

(3) Serbest bölgelerin sınırları ile giriş ve çıkış noktalarının mutlak surette gözetime tabi tutulması esas olmakla birlikte, bir serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişiler ve taşıtları ile serbest bölgeye giren ve burada kalan veya çıkan eşyanın kontrolü, gümrük idaresinin uygulamakla yükümlü olduğu mevzuat hükümleri yanında şüphe halinin mevcut olduğu zaman ve hallerde yapılır.

(4) Kanununun 153 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının uygulanması bakımından, taşıma belgesi deyimi; eşyanın vasıflarının belirlenmesine yarayacak bilgileri taşıdığı sürece, nakliye senedi, teslim makbuzu, özet beyan veya sevk pusulası gibi taşıma ile ilgili herhangi bir belgeyi ifade eder.

(5) İşletici ve/veya kullanıcılar, serbest bölgede çalıştırdıkları kişilerin gümrük mevzuatına uygun olarak görevlerini noksansız yerine getirmeleri için gerekli önlemleri alırlar.

Serbest bölgelerin fiziki yapısı

MADDE 421

(1) Serbest bölgeyi çevreleyen sınırlar ile serbest bölgede faaliyette bulunan işletici veya kullanıcılara ait depo ve ambarlar, gümrük idarelerinin serbest bölge dışında kontrol işlemlerini yürütmelerine imkan verecek ve serbest bölgeden kanun dışı yollardan eşya çıkarılmasını önleyecek şekilde olmalıdır.

Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması

MADDE 422

(1) Eşyanın serbest dolaşıma girişi sırasında uygulanması öngörülen ticaret politikası önlemleri, eşya serbest bölgeye

konulduğunda veya eşyanın geçici bir süre için serbest bölgede kalması sırasında uygulanmaz.

(2) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde ticaret politikası önlemleri uygulanması gerekiyorsa, bu tür önlemler, serbest dolaşımda olmayan eşyanın serbest bölgeye konulması sırasında uygulanır.

(3) Eşyanın ihracatında ticaret politikası önlemleri uygulanması gerekiyorsa, bu tür önlemler, serbest bölgedeki serbest dolaşımda bulunan eşya Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edildiğinde uygulanır.

Serbest bölgeden çıkan veya bu bölgeye giren kişilerden aranacak belgeler

MADDE 423

(1) Serbest bölgeye giren veya çıkan kişiler, görevli gümrük idaresi personeline aşağıda belirtilen belgelerden birini ibraz eder;

- a) Serbest Bölge Giriş İzin Belgesi,
- b) Serbest Bölge Görev Kartı,
- c) Serbest Bölge Özel İzin Belgesi.

(2) Bu belgelerden birine sahip olmayan kişilerin bölgeye girmesine ve bölgeden çıkmasına izin verilmez.

Gümrük Statü Belgesi

MADDE 424

(1) Gümrük Statü Belgesi, Kanunun 155 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; ilgilinin talebi üzerine, gümrük idareleri tarafından serbest bölgeye konulmuş eşyanın gümrük statüsünü onaylayan ve bir örneği ek-69'da yer alan belgedir.

(2) Gümrük Statü Belgesi,

(a) Eşyanın serbest bölgeden Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerine getirilmesi veya serbest bölgeye geri getirilmesi ya da bir gümrük rejimine tabi tutulması halinde, veya

(b) Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerinden serbest bölgelere ihracat beyannamesi kapsamında gönderilen eşyanın, serbest dolaşımda bulunup bulunmadığının tespiti amacıyla bölgeye giriş aşamasında, veya

(c) Serbest bölge işlem formu ile transit olarak serbest bölgeye giriş yapan Avrupa Topluluğu veya üçüncü ülke menşeli eşya için bölgeye giriş aşamasında, düzenlenir.

(3) Gümrük Statü Belgesi, Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşım hakkını kazanmış eşyanın serbest bölgeden Avrupa

Topluluğuna ihraç edilmek istenmesi halinde A.TR Dolaşım Belgesi dzenlenmesinde tevsik edici belge olarak kullanılır.

(4) T1rkiye'den ihracat beyannamesi ile veya serbest b1lge işlem formu ile transit olarak serbest b1lgeye giriş yapan eşyaya ilişkin G1m1r1k Stat1 Belgesi dzenlenmesi aşamasında, serbest dolaşımda bulunan ve serbest dolaşımda olmayan aynı belge kapsamı eşyanın birlikte gelmesi halinde, bu parti eşyanın her kısmı için ayrı ayrı G1m1r1k Stat1 Belgesi dzenlenir.

(5) G1m1r1k Stat1 Belgesi, y1k1ml1 tarafından doldurularak g1m1r1k ve y1k1ml1 n1shaları olmak 1zere iki n1sha dzenlenir ve g1m1r1k idaresince onaylanır.

(6) G1m1r1k Stat1 Belgeleri g1m1r1k idaresinde elektronik ortamda kayda alınır ve her yıl birden başlamak 1zere m1teselsil sıra numarası verilir. Belgelerin arşivlenmesi sırasında, Serbest B1lge İşlem Formunun bir 1rneği de belgeye eklenir.

(7) Dzenlenmiş bulunan G1m1r1k Stat1 Belgelerinin çalınması veya zayi edilmesi halinde, ilgilinin yazılı talebi 1zere tasdikli bir 1rneği g1m1r1k idaresince verilir.

(8) Belgelerin dzenlenmesi sırasında hatalı beyan yapıldığının idarece anlaşılması halinde, belge iptal edilerek yeni belge dzenlenir. İptal edilen belgeler tescil defterine gerekli meşruhat verilerek dosyasında saklanır

Serbest b1lgelerdeki eşyaya y1nelik yapılabilecek işlemler

MADDE 425

(1) Bir serbest b1lgeye konulmuş serbest dolaşımda olmayan eşya; dahilde işleme rejimi, g1m1r1k kontrol1 altında işleme rejimi veya geçici ithalat rejimlerinden birine tabi tutulması halinde, s1z konusu rejimlerin bu Y1netmelikle belirlenen h1k1mlerine tabidir. Bu durumda, serbest b1lgelerin işletilmesine ve g1m1r1k g1zetimine ilişkin koşullar da g1z 1n1nde bulundurulur. Bu rejimlere ilişkin izin belgelerinde faaliyetlerin y1r1t1leceği serbest b1lge ismi belirtilir.

Elleçleme işlemleri

MADDE 426

(1) Ek-63'te belirtilen elleçleme işlemleri için 1nceden izin alınmasına gerek yoktur.

(2) Beyan sahibinin talebi 1zere, Kanunun 161 inci maddesinin ikinci fıkrası h1km1n1n uygulanacağı hallerde; bir serbest b1lgeye konulan ve elleçleme işlemlerine tabi tutulan

eşyanın gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanımı yönünde yapılan beyanda INF 8 Bilgi Formu düzenlenebilir.

(3) INF 8 Bilgi Formu ek-61'de gösterilen şekle uygun olarak biri asıl olmak üzere iki nüsha düzenlenir.

(4) INF 8 Bilgi Formu, dikkate alınması gerekli vergilendirme unsurlarının belirlenmesi amacıyla kullanılabilir.

(5) Bu amaçla gümrük idaresi 11, 12 ve 13 no.lu kutularda atıfta bulunulan bilgiyi sağlar, 15 no.lu kutuyu vize eder ve INF 8 Bilgi Formunu beyan sahibine iade eder.

Envanter kayıtları

MADDE 427

(1) Bilgisayar ortamında tutulan envanter kayıtları defter hükmündedir. Envanter kayıtları, gümrük mevzuatının noksansız uygulandığının anlaşılması için gerekli olan tüm ayrıntıları kapsamak zorundadır.

(2) Gümrük idareleri, serbest bölgedeki eşyanın bir işletici ve/veya kullanıcıdan diğerine aktarılması halinde, durumun eşyayı alan işletici ve/veya kullanıcının kayıtlarına geçirilmiş olduğuna kanaat getirmek için gerekli kontrolleri yapar.

(3) Serbest bölgeden eşya çıkarılmasına ilişkin ayrıntılar, derhal envanter kayıtlarına geçirilir.

(4) İşletici ve/veya kullanıcı tarafından eşyanın kaybolduğu fark edildiğinde, durum gümrük idarelerine derhal bildirilir.

Envanter kayıtlarının onayı

MADDE 428

(1) Kullanıcının faaliyette bulunabilmesi, Kanununun 159 uncu maddesinde belirlenen envanter kayıtlarının gümrük idaresince onaylanmasına bağlıdır.

(2) Envanter kaydı onay başvurusu, yazılı olarak gümrük idaresine yapılır.

(3) İkinci fıkrada belirtilen başvuruda, hangi faaliyetlerde bulunacağı belirtilir. Başvuru;

(a) Tutulan veya tutulacak envanter kayıtlarının detaylı açıklamaları,

(b) Bu faaliyetlerin ilgili olduğu eşyanın gümrük statüsü ve niteliğini,

(c) Uygulanabildiği takdirde, faaliyetlerin gerçekleştirileceği gümrük rejimini,

(ç) Mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak üzere istenecek diğer bilgileri,

içerir.

(4) Onay, yazılı olarak tebliğ edilir ve sadece serbest bölgelere ilişkin hükümlerin uygulanması kapsamında gerekli taahhüdü veren kişilere verilir.

Envanter kayıtlarının içeriği

MADDE 429

(1) Envanter kayıtları,

a) Eşyanın miktarını ve normal ticari tanımını, marka, numara ve diğer ayırt edici özelliklerini, paketlerin tür ve sayısını, konteynerlerin mevcudiyeti halinde bunların ayırt edici işaretlerini,

b) Eşyanın yerleştirildiği yeri,

c) Eşya giriş ve çıkışında kullanılan taşıma belgesine ilişkin bilgileri,

ç) Eşyanın gümrük statüsünü gösteren belgeye ilişkin bilgileri,

d) Elleçleme işlemlerine ilişkin açıklamaları,

e) Serbest bölgeye getirilen eşya, dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi veya geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşya ise bu rejimlere ilişkin açıklamaları,

içerir.

(2) Serbest bölgelerin gözetim ve kontrolünü olumsuz etkilemeyeceği durumlarda, bu bilgilerden bir kısmının bulunmamasına gümrük idarelerince izin verilebilir.

(3) Bir gümrük rejimi çerçevesinde kayıtların tutulması gerektiğinde, bu kayıtlarda bulunan bilginin envanter kayıtlarında bulunmasına gerek yoktur.

İşlem görmüş ürünün, işlenmiş ürünün veya değişmemiş eşyanın envanter kayıtlarına girişi

MADDE 430

(1) Dahilde işleme rejimi veya gümrük kontrolü altında işleme rejimi, serbest bölgede bulunan işlem görmüş ürünün, işlenmiş ürünün veya değişmemiş eşyanın, envanter kayıtlarına girişi halinde sona erer. Gerek görülmesi halinde, söz konusu kayıtlara girişe ilişkin hususlar, dahilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kayıtlarında da belirtilir.

Vergilerin hesaplanması

MADDE 431

(1) Serbest bölgede üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak üretilen eşyanın serbest dolaşıma sokulmak istenilmesi durumunda beyan sahibinin talebi halinde Kanunun 161 inci

maddesi, talep olmaması halinde ise aynı Kanununun 15 inci maddesi hükümlerine göre gümrük vergileri hesaplanır.

Serbest bölgelerden Avrupa Birliğine eşya gönderilmesi

MADDE 432

(1) Türkiye'den veya üçüncü ülkelerden serbest bölgelere depolanmak, işlenmek veya ihraç edilmek üzere gelen eşyanın daha sonra Avrupa Birliği ülkelerine, statü belgesi olarak A.TR dolaşım belgesi ile gönderilmek istenmesi halinde, ek-70'te yer alan Tespit ve Tahakkuk Kağıdı düzenlenir. Bu durumda, aşağıda belirtildiği şekilde işlem yapılır;

a) Eşyanın tamamen Türkiye'de serbest dolaşım durumunda bulunan girdilerden üretilmiş olduğu hallerde, Türkiye'ye vergilerinin ödenerek giriş işleminin yapıldığına dair gümrük beyannamesi, serbest bölgelerde çıkışında düzenlenen gümrük beyannamesi ve benzeri belgeler üzerinde yapılacak inceleme sonucunda eşyanın Türkiye'de serbest dolaşımda bir eşya olduğunun anlaşılması halinde, herhangi bir vergi tahsilatı yapılmaksızın 2006/10895 sayılı Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karar çerçevesinde A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenir ve vize edilir.

b) Eşyanın tamamen veya kısmen üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak serbest bölgede işlem görmesi halinde, üçüncü ülke girdilerinin muayene ve tespiti yapıldıktan sonra CIF değeri belirlenerek, gümrük vergisi tahsilatı yapılır. Bu işlemler Tespit ve Tahakkuk Kağıdı üzerinden yürütülür. Muayene ile görevli memurun tespit ve tahakkuk işlemini tamamlamasından sonra hesaplanan gümrük vergisi tutarı gümrük saymanlığına veya mutemetliğine yatırılır. Gümrük vezne alıncısının ibrazı üzerine A.TR Dolaşım Belgesi, gümrük idaresi tarafından vize edilir.

c) Eşyanın ticaret politikası önlemlerine tabi üçüncü ülke menşeli olması halinde, A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için telafi edici verginin tahsil edilmesi ve bu eşya için düzenlenmiş ithal lisansının ibraz edilmesi gerekir. Gümrük idaresince A.TR Dolaşım Belgesinde kayıtlı miktar ithal lisansı aslından düşülerek işlem yapılır.

ç) Söz konusu Tespit ve Tahakkuk Kağıtları gümrük idaresinde elektronik ortamda kayda alınır. Bu kağıtlara varsa kota ve gözetim önlemlerine tabi ürünler için düzenlenen düşüm yapılmış

belgelerin ve A.TR Dolaşım Belgesinin birer örneği ile fatura ve gerekli görölen diğer belgeler eklenir.

d) Serbest bölgelerden A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenerek Avrupa Birliğine üye ölkelere gönderilen ve buralardaki alıcıları tarafından iade edilen üçüncü ölkemeşeli girdiler kullanılarak üretilmiş eşyanın, Türkiye'de serbest dolaşıma sokulmak istenmesi ve bunun ihracı sırasında Türk gümrük idareleri tarafından vize edilmiş A.TR Dolaşım Belgesinin ibrazı halinde, gümrük vergisi dışında ithalatta tahsili gereken Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisi ile eş etkili mali yükler tahsil edilir. Ayrıca, bu eşyanın ithali için öngörölen diğer işlemlerin tamamlanması ve varsa ticaret politikası önlemlerinin uygulanması sağlanır.

3218 SAYILI SERBEST BÖLGELER KANUNU

Kanun No: 3218

Kabul Tarihi: 6.6.1985

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL HÜKÜMLER

Amaç ve Kapsam

MADDE 1 – Bu Kanun; ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek amacıyla serbest bölgelerin kurulması, yer ve sınırlarıyla faaliyet konularının belirlenmesi, yönetimi, işletilmesi, bölgelerdeki yapı ve tesislerin teşkili ile ilgili hususları kapsar.

Yetki

Madde 2- Türkiye'de serbest bölgelerin yer ve sınırlarını belirlemeye **Cumhurbaşkanı** yetkilidir.

Serbest bölgelerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca, yerli veya yabancı gerçek veya tüzel kişilerce kurulmasına, işletilmesine **Cumhurbaşkanınca** izin verilir.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) İşletici; Serbest bölgeyi işleten kamu kurum ve kuruluşunu, yerli ve yabancı gerçek veya tüzel kişileri,
- b) Kullanıcı; Faaliyet ruhsatı alan ve bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişiyi,

c) Döviz; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından konvertibl sayılan paralar veya ödemeyi sağlayan her nevi hesap ve belgeleri,
ifade eder.

Faaliyet konuları ve koordinasyon:

MADDE 4 – Serbest bölgelerde, Yüksek Planlama Kurulunca uygun görülecek her türlü sınai, ticari ve hizmetle ilgili faaliyetler yapılabilir.

Üretici işletmelerin talepleri hariç olmak üzere, fiyat, kalite ve standartlarla ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarına kanunlarla ve diğer mevzuatla verilen yetkiler serbest bölgelerde uygulanmaz.

Serbest bölgelerde yapılan faaliyetleri değerlendirmek, bu bölgelerin geliştirilmesine ve sorunların çözümüne ilişkin stratejileri belirlemek ve önerilerde bulunmak üzere Serbest Bölgeler Koordinasyon Kurulu oluşturulmuştur.

İKİNCİ BÖLÜM

SERBEST BÖLGENİN DÜZENLENMESİ

Bölgenin Düzenlenme Esasları

Madde 5- Serbest bölge ilan edilen yerlerde ihtiyaç duyulacak arazi ve tesisler Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre sağlanabilir. **Cumhurbaşkanı** bu arazi ve tesislerin acele kamulaştırılmasını kararlaştırabilir. Arazi ve tesislerin kamulaştırılmasında kamulaştırma bedelleri ile kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği diğer giderlerin, kamulaştırma talebinde bulunan işletici tarafından karşılanması **Cumhurbaşkanınca** kararlaştırılabilir.

Yerli veya yabancı gerçek veya tüzel kişiler Ekonomi Bakanlığından ruhsat almak kaydıyla serbest bölgelerde faaliyette bulunabilirler. Serbest bölgelerde faaliyette bulunan yatırımcı kullanıcılara Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan arazi, arsa ve binalar kiralanabilir veya bunlar üzerinde 49 yıla kadar irtifak hakkı tesis edilebilir. Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile bunlar üzerinde bulunan bina ve tesisler kiralanabilir veya aynı süre ile kullanma izni verilebilir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanımına tahsis edilen arazi ve binalar için Milli Savunma Bakanlığının görüşü alınır. Arazisi özel mülkiyete ait serbest bölgelerde kullanıcı niteliğini haiz olmayan mülk sahipleri, aidat ve benzeri bölge katılım bedelleri bakımından kullanıcılarla aynı mali yükümlülüklerle tabidir.

Serbest bölgede arazinin kullanımı, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, kurulması ve kullanılmasıyla ilgili diğer bütün izinler ve ruhsatlar bölge müdürlüğünce verilir ve denetlenir.

Serbest bölgelerin asayiş hizmetleri polis tarafından yerine getirilir.

Muafiyet ve Teşvikler

Madde 6 - Serbest bölgeler, Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber; yer ve sınırları **Cumhurbaşkanınca** belirlenmiş, serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin ve kambiyo mevzuatının uygulanması bakımından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen ve serbest dolaşımdaki eşyanın bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı yerlerdir.

Bu bölgelerde gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmaz.

Kullanıcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelere ilişkin olarak, 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun hükümlerine bağımlı olmaksızın düzenleme yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Bu Kanun kapsamında kazançları gelir veya kurumlar vergisinden istisna tutulan kullanıcılar ve işleticiler, yatırım ve üretim safhalarında **Cumhurbaşkanınca** belirlenecek vergi dışı teşviklerden yararlandırılır. Bu Kanun kapsamında kazançları gelir veya kurumlar vergisinden istisna tutulmayan kullanıcılar, yatırım ve işletme safhalarında bu Kanun kapsamında yararlanılmayan vergi ve vergi dışı teşviklerden ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yararlandırılır.

Serbest bölgelerin gelir ve harcamaları:

Madde 7- Serbest bölgelerden elde edilen gelirlerden;

a) Faaliyet ruhsatı ve izin belgesi karşılığı tahsil edilecek ücretler,

b) Yurt dışından bölgeye getirilen malların CIF değeri üzerinden binde 1 ve bölgeden Türkiye'ye çıkarılan malların FOB değeri üzerinden binde 9 oranında, peşin olarak ödenecek ücretler,

c) Serbest bölgeyi işleten gerçek veya tüzel kişilerle yapılacak sözleşmeler uyarınca tahsil edilecek tutarlar,

d) Bölge faaliyetlerinden sağlanan diğer gelirler,
İlgili idare tarafından sözleşmeler gereği tüzel kişilere yapılan gelir payı aktarmaları düşüldükten sonra Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılacak bir özel hesaba yatırılır. Bu hesapta toplanan tutarlardan ret ve iadeler düşüldükten sonra kalan tutar, Ekonomi Bakanlığı merkez ödemelerini yapan merkez saymanlığı hesabına yatırılır. Merkez saymanlık hesabına yatırılan meblağ bütçeye gelir kaydedilir.

Serbest bölgelerde yatırım ve tesis safhasında kullanılan mallar, tevsi ve kapasite artırmak amacıyla getirilen mallar, kullanıcının kendisine ait olmayan bakım ve onarım maksadıyla getirilen mallar, bölgelere geçici olarak getirilen araç, gereç ve ekipmanlar, fason üretim amacıyla getirilen mallar, 6/2/2004 tarihinden sonra faaliyet ruhsatı alanlardan imalatçı kullanıcıların dışındaki kullanıcılar tarafından yurt dışından bölgeye getirilen ve/veya bölgeden Türkiye'ye çıkarılan mallar birinci fıkranın (b) bendi hükmü uyarınca bir ücrete tâbi tutulmaz. Ancak, bakım ve onarım ile fason üretimde yaratılan katma değer üzerinden ve 6/2/2004 tarihinden sonra faaliyet ruhsatı alanlardan imalatçı kullanıcıların dışındaki kullanıcılar tarafından yurt dışından getirilerek bölge içinde satılan mallardan bu ücret alınır. Ücrete tabi olarak yurt dışından getirilen mallar ile imalatçı kullanıcılar tarafından üretilen malların, bölge içinde satılması ve sonrasında Türkiye'ye çıkarılması hallerinde birinci fıkranın (b) bendi hükmü uyarınca ücret alınır.

Cumhurbaşkanı stratejik, büyük ölçekli veya öncelikli yatırımlar ile konusu, sektörü ve niteliği itibarıyla proje bazında desteklenmesine karar verilen yatırımlara yönelik olarak bu maddede yer alan oranları bölge, sektör, faaliyet alanı veya yatırım türü itibarıyla sifıra kadar indirmeye, farklılaştırmaya veya kanuni seviyesine kadar artırmaya yetkilidir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde oluşturulan özel hesabın işleyişine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Ekonomi Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Gelirlerin zamanında yatırılmaması halinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM MAL VE HİZMETLER

Bölgedeki Mallar

Madde 8- Serbest Bölge ile Türkiye'nin diğer yerleri arasında yapılacak ticaret, dış ticaret rejimine tabidir. Serbest bölge ile diğer ülkeler ve serbest bölgeler arasında dış ticaret rejimi uygulanmaz.

Serbest bölgelerde faaliyette bulunan işletmelerde yatırım amaçlı olarak kullanılan makine ve ekipmanın bakım onarım ihtiyaçlarının Türkiye'nin diğer yerlerinde karşılanması, bölge faaliyetleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdaların Türkiye'ye çıkarılması, Türkiye'nin diğer yerlerinde yapılacak film çekim faaliyetlerinde kullanılacak araç-gereç ve ekipmanın bölgeden geçici çıkışı ve benzeri özellik arz eden durumlarda vergi mükellefiyetine ilişkin hükümler hariç olmak üzere, iş ve işlemlerin basitleştirilmesine ilişkin usul ve esaslar Ekonomi Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca müştereken belirlenir.

Bedeli 5000 ABD doları veya karşılığı Türk Lirasını geçmeyen Türkiye mahreçli mallar, isteğe bağlı olarak ihracat işlemine tabi tutulmayabilir.

Kambiyo ve Hizmetler

Madde 9- Serbest bölgelerdeki faaliyetlerle ilgili her türlü ödemeler dövizle yapılır. **Cumhurbaşkanı** ödemelerin Türk Lirası olarak yapılmasına da karar verebilir.

Serbest bölgede gemi ve liman hizmetleri işletici tarafından yapılır veya kamu kurum ve kuruluşlarına, gerçek veya tüzel kişilere yaptırılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK, KALDIRILAN VE UYGULANMAYAN HÜKÜMLER, YÖNETMELİK

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Esasları

Madde 10- Serbest bölgelerde, faaliyet gösterecek iş yerlerinde yabancı uyruklu yönetici ve vasıflı personel çalıştırılabilir. Buna ait esaslar yönetmelikte belirlenir.

Serbest bölgelerde Türkiye Cumhuriyeti sosyal güvenlik mevzuatı hükümleri uygulanır.

Kaldırılan Hükümler

Madde 11- 21 Aralık 1953 tarihli ve 6209 sayılı Serbest Bölge Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Uygulanmayan Hükümler

MADDE 12 – Serbest bölgelerde 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanununun ölüm ve yangın halleri, kanalizasyonların inşa ve tamiri ile içme, kullanma, endüstri suyunu sağlamaya ve gaz, su, elektrik sarfiyatını

denetlemeye yönelik maddeleri dışında kalan hükümleri, 5682 sayılı Pasaport Kanunu, 5683 sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun ile diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz. Ayrıca, 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen işlemler, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Uygulama Yönetmeliği

Madde 13- Bu Kanunda düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılan konularla, serbest bölgelerde faaliyette bulunacak işleticilerin teşekkül tarzı, görev, yetki ve sorumlulukları, bu işletici ve kullanıcılara verilecek faaliyet ruhsatları ve iptali, bunların sınai ve ticari sicillerinin tutulması, hesaba yapacakları ödemeler, serbest bölge ile ilgili faaliyetlerin tabi olacağı esaslar, bölgelere giriş için verilecek izin belgesi ile görev kartları, ikamet izni ve çalışma esasları ve serbest bölgelerin işletilmesine dair diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

İşletme sözleşmelerinin yenilenmesi, değiştirilmesi ve süre uzatımı:

EK MADDE 1- İşletme sözleşmesinin sona ermesinden önce, işletici tarafından işletme sözleşmesinde belirtilen taahhütlerin yerine getirilmiş olması ve Ekonomi Bakanlığının geleceğe yönelik yatırım taleplerinin kabul edilmesi halinde; 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki gelirlerin artırılması veya Ekonomi Bakanlığının mali yükümlülüklerinin azaltılması bakımından mevcut sözleşmelerdeki hükümler yeniden düzenlenmek suretiyle, sözleşme süresi Ekonomi Bakanlığınca belirlenen süreler itibarıyla uzatılabilir.

Birinci fıkrada yer alan şartların sağlanamaması veya sair nedenlerle işletme sözleşmesi sona erecek serbest bölgelerde, işletme izninin 49 yılı geçmemek üzere yeniden verilmesine ilişkin iş ve işlemlerde Ekonomi Bakanlığınca 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunda düzenlenen usul ve esaslar kıyas yoluyla uygulanır. Bu usule göre belirlenecek kamu kurum veya kuruluşları ile yerli veya yabancı gerçek veya tüzel kişilere, **Cumhurbaşkanı** kararı ile işletme izni verilebilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

İkinci fıkra kapsamında yürütülen çalışmalar tamamlanıncaya kadar geçecek sürede iş ve işlemler Bakanlık tarafından yürütülür.

Yurt dışında bölgeler kurulması:

EK MADDE 2- 3/6/2011 tarihli ve 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesinde yer alan serbest bölgeler, özel bölgeler, dış ticaret merkezleri ve lojistik merkezlerin yurt dışında kurulacağı ülkeleri belirlemeye **Cumhurbaşkanı** yetkilidir. Bu bölgelerin, Türkiye’de yerleşik bir şirket eliyle kurulmasına ve işletilmesine **Cumhurbaşkanınca** izin verilir.

Birinci fıkrada belirtilen bölgelerin kurulmasına, işletilmesine ve tasfiyesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye **Cumhurbaşkanı** yetkilidir.

Yurt dışında kurulan bölgelere Türkiye’de yerleşik şirketlerce yapılacak yatırımlara yönelik devlet yardımlarını belirlemeye **Cumhurbaşkanı** yetkilidir.

Ek Madde 3- Mevzuatta Serbest Bölgeler Koordinasyon Kuruluna yapılmış olan atıflar, Cumhurbaşkanınca belirlenen kurul veya mercie yapılmış sayılır.

Geçici Madde 1- yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 2- Bu Kanun, bir serbest bölge için, o serbest bölgenin faaliyete geçmesinden itibaren uygulanır. Faaliyete geçiş tarihi ise, o serbest bölge alanını çevreleyen çit, kule ve kapı inşaatlarının tamamlanması, Bölge Müdürlüğü, Polis ve Gümrük birimlerinin göreve başlaması suretiyle bölgenin resmen açılış tarihidir.

Geçici Madde 3- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanuna göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin;

a) Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisi yoktur.

b) Bu bölgelerde istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler 31.12.2008 tarihine kadar gelir vergisinden müstesnadır. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ruhsatlarında belirtilen süre 31.12.2008 tarihinden daha önceki bir tarihte sona eriyorsa, istisna uygulamasında ruhsatta yer alan sürenin bitiş tarihi dikkate alınır.

c) Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıkları işlemler 31.12.2008 tarihine kadar her türlü vergi, resim ve harçtan müstesnadır.

Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın vergilendirme döneminin sonuna kadar;

a) Serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları ile serbest bölgelerde, bakım, onarım, montaj, demontaj, elleçleme, ayrıştırma, ambalajlama, etiketleme, test etme, depolama hizmeti alanlarında faaliyette bulunan ve hizmetin tamamını Türkiye’de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara veren hizmet işletmelerinin, söz konusu hizmetlere konu malların serbest bölgelerden Türkiye’ye herhangi bir şekilde girişi olmaksızın yabancı bir ülkeye gönderilmesi şartıyla bu hizmetlerden elde ettikleri kazançları gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci ve 30 uncu maddeleri uyarınca yapılacak tevkifata etkisi yoktur.

b) Bu bölgelerde üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az %85’ini (2020 Yılı için %80) yurt dışına ihraç eden mükelleflerin istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisi, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir. Bu oranı %50’ye kadar indirmeye ve kanuni seviyesine kadar yükseltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. **Cumhurbaşkanı** bu yetkiyi, stratejik, büyük ölçekli veya öncelikli yatırımlar ile konusu, sektörü ve niteliği itibarıyla proje bazında desteklenmesine karar verilen yatırımlara yönelik olarak, bölge, sektör ya da faaliyet alanı itibarıyla farklılaştırarak veya kademelendirerek kullanabilir. Yıllık satış tutarı bu oranın altında kalan mükelleflerden zamanında tahsil edilmeyen vergiler cezasız olarak, gecikme zammıyla birlikte tahsil edilir.

c) Bu bölgelerde gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili olarak yapılan işlemler ve düzenlenen kağıtlar damga vergisi ve harçlardan müstesnadır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 4 –yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 5 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce serbest bölgelerde faaliyet ruhsatı almış olan kullanıcılara kiralanan arazi, arsa ve binalardan Hazinesinin mülkiyetinde bulunanların ruhsat ve kira süresi, Ekonomi Bakanlığınca 49 yıla kadar uzatılabilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 6 – Serbest bölgeler, Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihe kadar, gümrük rejimleri açısından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında, menşe hükümlerinin uygulanması bakımından ise Türkiye Gümrük Bölgesi sayılır.

Yürürlük

Madde 14- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

SERBEST BÖLGELER UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM GENEL HÜKÜMLER BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Kısaltmalar ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı; Serbest Bölgelerin kurulması, yönetilmesi, işletilmesi ve 3218 sayılı Kanunun 7 nci maddesi ile oluşturulan Özel Hesabın tahsilat ve harcama esasları ile bu Özel Hesaba ilişkin diğer hususları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik,

- a) Serbest Bölgelerin yönetilmesi ve işletilmesine dair hususları,
- b) Serbest Bölgeler ile ilgili faaliyetlerin tabi olacağı esasları,
- c) Faaliyet Ruhsatının verilmesi veya iptali ile kullanıcıların sınai ve ticari kayıtlarının tutulmasını,
- d) Serbest bölgelere giriş, çıkış ve serbest bölgede ikamet ile ilgili hususları,
- e) Serbest bölgelerdeki çalışma esaslarını,
- f) Özel hesaba yapılacak ödemeler ve gelirlerin tahsilatının tabi olacağı esasları
- g) Serbest Bölgelerdeki yapı ve tesislerin teşkiline ilişkin esasları,
- h) Serbest Bölge Müdürlüklerinin çalışma usul ve esaslarını,

i) 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun Yönetmelik ile düzenlenmesini öngördüğü diğer hususları, kapsar.

Bu Yönetmelikte yer alan hususlara ilişkin tebliğ ve genelgeler çıkarmaya, Yönetmelik metninde sözü edilen izinleri ve talimatları vermeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya, gerekli görülecek önlemleri almaya ve bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla elektronik ortamda yapılan işlemlerde ortaya çıkabilecek teknik düzeydeki aksaklıklar nedeniyle uygulamada yaşanabilecek sorunları gidermeye Bakanlık yetkilidir.

Dayanak

Madde 3 – Bu Yönetmelik, 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 7 nci, 10 uncu, 13 üncü, ek 1 inci ve geçici 5 inci maddeleri ile 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 450 nci ve 508 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 – Bu Yönetmelikte geçen;

a) Açık Alan Kullanma Belgesi: Serbest Bölgede sınırlı süreli açık alan kullanımına izin verme belgesini,

b) Araç Giriş Kartı: Bölge Müdürlüğünün uygun görüşüne istinaden işletici veya B.K.İ. tarafından, bölgede faaliyet gösteren Kullanıcılar ile Giriş İzin Belgesi veya Görev Kartı olanlar için düzenlenen kartı,

c) Bağımsız Denetim Kuruluşu: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından bağımsız denetim yapmakla yetkilendirilen, ortakları yeminli mali müşavirlik ya da serbest muhasebeci mali müşavirlik ruhsatını almış meslek mensuplarından oluşan sermaye şirketlerini,

ç) Bakan: Ticaret Bakanını,

d) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

e) Bölge: Cumhurbaşkanı Kararı ile yer ve sınırları belirlenen Serbest Bölgeyi,

f) Bölge Kurucu ve İşleticisi (B.K.İ.): Yeni bir serbest bölge kurulması için gerekli olan yatırımları ya da mevcut bir serbest bölgenin altyapısının yenilenmesi, iyileştirilmesi veya bölgede ihtiyaç duyulan yeni yatırımları, Bakanlık ile akdedilecek sözleşmelerle belirlenecek yatırım taahhütleri kapsamında yapmak ve bu bölgeyi işletmek üzere Cumhurbaşkanınca

yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşu, yerli ve yabancı gerçek veya tüzel kişilerini,

g) Bölge Müdürlüğü: Serbest bölge müdürlüklerini,

ğ) Döviz: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca alım-satım konusu yapılan, efektif dâhil yabancı paralar ile ödemeyi sağlayan her nevi hesap, belge ve vasıtaları,

h) Faaliyet Ruhsatı: Serbest Bölgede faaliyette bulunma ruhsatını,

ı) Finansal Raporlama Çerçevesi: Başvuru sahibinin, 26/3/2018 tarihli ve 2018/11597 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Kararı uyarınca bağımsız denetime tabi olması durumunda; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu düzenlemelerine göre uyguladığı Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını (TFRS) veya Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardını (BOBİ FRS), bunlar dışında kalan ve isteğe bağlı olarak TFRS veya BOBİ FRS uygulamayan başvuru sahipleri için ise ilgili mevzuatında belirlenen hususları,

i) Genel Müdür: Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürünü,

j) Genel Müdürlük: Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğünü,

k) Giriş İzin Belgesi: Faaliyet Ruhsatı ve Depo Kullanma Belgesi alan gerçek veya tüzel kişiler ve bunların temsilcisi, görevlisi ve işçileri ile bölgede her türlü iş veya işlemlerini yürüten kişiler için düzenlenen belgeyi,

l) Görev Kartı: Bölge Müdürlüğü ile diğer kamu kurumu birimlerinde ve işletici veya B.K.İ. nezdinde çalışan görevliler için düzenlenen belgeyi,

m) İşletici: Serbest Bölgeyi işleten kamu kurum ve kuruluşunu, yerli ve yabancı gerçek veya tüzel kişileri,

n) Kanun: 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununu,

o) Kullanıcı: Faaliyet Ruhsatı alan ve Serbest Bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişiyi,

ö) Özel Hesap: Serbest Bölge gelirlerinin toplandığı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılan özel hesabı,

p) Özel İzin Belgesi: Serbest Bölgeye iş görüşmesi, ziyaret ve benzerleri gibi kısa süreli, süreklilik arz etmeyen girişler için

verilen belgeyi,

r) **Tarife:** Serbest Bölgede faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilere verilen yer ve hizmet ücretlerini gösterir tarifeyi,

s) **Ziyaretçi Araç Giriş Kartı:** Süreklilik arz etmeyen günlük araç giriş ve çıkışlarında kullanılan, Bölge Müdürlüğü tarafından düzenlenen kartı, ifade eder.

İKİNCİ KISIM

SERBEST BÖLGELER KOORDİNASYON KURULU, BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ VE BÖLGELERİN DÜZENLENMESİ BİRİNCİ BÖLÜM

Serbest Bölgeler Koordinasyon Kurulu, Bölge Müdürlükleri, Bölgelerin Sınırları, Alt ve Üstyapı Tesisleri ve Bunların Korunması

Serbest Bölgeler Koordinasyon Kurulu

MADDE 4/A – Serbest Bölgeler Koordinasyon Kurulu; Dış Ticaret Müsteşarlığı Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğünden sorumlu Müsteşar Yardımcısının başkanlığında, Serbest Bölgeler Genel Müdürü, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı, Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürü, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü, Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürü, Denizcilik Müsteşarlığı Deniz Ulaştırması Genel Müdürü, Gemi İnşa ve Tersaneler Genel Müdürü, Deniz Ticareti Genel Müdürü, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Temsilcisi, Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Başkan Yardımcısı, Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkan Vekili ile TOBB Türkiye Serbest Bölgeleri Sektör Meclisi Başkanından oluşur.

Kurul, Başkanın daveti ile yılda en az bir defa toplanır. Gerekliğinde ilgili diğer kurum ve kuruluşlardan da katılımcı davet edilir. Kurulun sekreteryasını Genel Müdürlük yapar.

Kurul; genel olarak bölgelerde yapılan faaliyetleri değerlendirir, bölgelerin geliştirilmesine ve sorunların çözümüne ilişkin stratejileri belirler ve önerilerde bulunur. Buna ilişkin kararlar toplantı tutanağı haline getirilerek kurul üyelerinin imzasına açılır ve Genel Müdürlüğe iletilir.

Serbest Bölge Müdürlüklerinin Görev ve Yetkileri

Madde 5 — Serbest bölge müdürlükleri, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 465 inci maddesi uyarınca doğrudan Bakanlığa bağlıdır.

Serbest Bölge Müdürlüklerinin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Bölge arazisinin kullanımı, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, kurulması ve kullanılmasıyla ilgili bütün ruhsatları vermek,
- b) Serbest Bölge gelirlerinin özel hesaba yatırılmasını temin etmek, bu amaçla bankalar nezdinde hesaplar açmak ve buna ilişkin diğer işlemleri gerçekleştirmek,
- c) Bölgede gümrük, güvenlik, çalışma, sosyal güvenlik, liman, haberleşme ve sağlık hizmetleri gibi konularda kamuyu ilgilendiren görevlerin yerine getirilmesi için koordinasyonu temin etmek,
- d) İşletici veya Bölge Kurucu-İşleticisi ile akdedilen işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesi ile İşletici veya Bölge Kurucu-İşleticisi ve kullanıcılar, kamu ve özel kuruluşlar arasında yapılan sözleşmelerin hükümleri uyarınca yürütülen işleri gözetmek ve denetlemek,
- e) İşletici veya Bölge Kurucu-İşleticisi tarafından hazırlanan hizmet, kira ve/veya satış tarifelerinin düzenlenmesini temin etmek,
- f) Giriş izin belgeleri ile özel izin belgelerini vermek,
- g) Faaliyet ruhsatı müracaatı uygun görülen kişilerin yapmış olduğu kira ve satış sözleşmelerini onaylamak,
- h) Bölge faaliyetlerini değerlendirmek ve yıl içindeki faaliyetlerin sonuçlarını yıllık faaliyet ve hesap raporlarını özel hesap gelirlerini gösterir tablolar hazırlayarak ekleri ile beraber gerekli açıklamaları yaparak Genel Müdürlüğe bildirmek,
- i) Faaliyet ruhsatı iptal edilen veya süresi sona eren firmaların iş yerlerinde bulunan demirbaş ve ticari emtianın Yönetmelikle belirlenen sürede bölge dışına çıkarılmasını sağlamak,
- j) Yönetmelikle belirlenen diğer görevleri yerine getirmektir.
- Bölge Müdürü, Yönetmelikte belirtilen görevlerin yerine getirilmesi ve işlemlerin mevzuata uygun olarak yürütülmesi için gerekli her türlü tedbiri alır. Bu görevlerin yerine getirilmesiyle ilgili her türlü gözetim, denetim ve uygulamadan sorumludur.

Bölgenin Sınırları

Madde 6- Bölgenin sınırları, Bakanlar Kurulu'nun ilgili Bölgenin kurulmasına ilişkin Kararnamesinde belirtilen sınırlarıdır.

Bölge ve Bölge dışındaki liman rıhtımlarına yanaşarak veya deniz yoluyla lash ve limbo yapmak suretiyle Bölgeye mal getiren ve götüren gemilerin ve deniz araçlarının, Liman Başkanlığı ve/veya Liman İşletme Müdürlüğünce belirlenen rıhtım veya yerlerde işgal ettikleri deniz alanları ile bu yerlerden malların Bölgeye getirilip götürülmesi için takip edilen yol, gümrük

işlemlerinin yapılması açısından, Gümrük İdaresinin gözetiminde olması şartıyla serbest bölge kabul edilir.

Altyapı Tesisleri

Madde 7- Bölgede drenaj, kanalizasyon, arıtma tesisi, yol, su, elektrik, haberleşme tesisleri gibi altyapı tesisleriyle Bölge sınırları, kantar, kaçak eşya ambarı, giriş-çıkış kapıları ve sair bina ve tesisler, ilgili yatırımcı bakanlıklarca inşa ettirilebileceği gibi, İşletici veya B.K.İ.'ne de yaptırılabilir.

Kamuya ait liman, havaalanı ve sair tesisler dahilinde serbest bölge kurulması halinde altyapı için gerekli iş ve işlemler, Genel Müdürlük tarafından, ilgili kurum ve kuruluşlarla da gerekli koordinasyon sağlanarak ve uygun görüşleri alınarak, ihtiyaç duyulan yapı ve tesisler hizmete hazır hale getirilir.

Bölgenin B.K.İ. tarafından kurulup ve işletilmesi halinde B.K.İ., Bakanlık ile akdettiği "Kuruluş ve İşletme Sözleşmesi"nde belirlenen şartlar çerçevesinde: Bölge için tahsis edilen arazide faaliyetlerin yürütülmesi için çalışma üniteleri ve diğer kapalı işyeri inşaatını ve Bölgedeki altyapı ile bu altyapının Bölge dışındaki altyapıyla bütünleşmesini sağlayacak inşaatları faaliyet ruhsatının verilmesinden itibaren sözleşmesinde belirtilen süre içinde tamamlamakla, Bölgeyi yurtiçinde ve yurtdışında tanıtmakla, işyeri talebinde bulunan müteşebbislere kapalı işyerlerini kiralamakla, Bölge özel arazi üzerinde kurulduğu takdirde talep halinde satmakla, satılan açık arazilerin altyapısını arazi bedelleri tahsil olununcaya kadar inşa etmekle, arazilerde Kullanıcı binalarının yaptırılmasını takip etmekle ve Bölgenin kuruluş ve işletmesi ile ilgili diğer işleri tamamlamakla, yükümlüdür.

Üstyapı Tesisleri

Madde 8- Bölge için tahsis edilen Hazineye veya mülkiyeti bir kamu kuruluşuna ait arazi Genel Müdürlük tarafından üzerine üst yapı yapılmak üzere İşletici veya B.K.İ.'ne bir sözleşme ile tamamen veya kısmen kiralanabileceği gibi, faaliyet ruhsatı verilmesi uygun bulunan gerçek veya tüzel kişilere de bir sözleşme ile kiralanabilir.

Bölgedeki bina ve tesisler; işletici veya B.K.İ.'nin yanında, kullanıcılar tarafından da yaptırılabilir. Söz konusu bina ve tesisler diğer kullanıcılara kiraya verilebilir, devredilebilir veya mülkiyeti B.K.İ. ya da kullanıcılara ait olması durumunda satılabilir.

25 inci maddenin (b) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla, işletici veya B.K.İ., sahibi bulunduğu faaliyet ruhsatları kapsamında

kullanmak üzere, Hazineye ait arazi, bina veya tesisleri Bölge Müdürlüğünden kiralayabilir. Hazineye ait arazi, bina veya tesislerin işletici veya B.K.İ. tarafından kiralanması ve uygulanacak tarifeye ilişkin hususlar işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmelerinde ayrıca düzenlenir.

İnşaat aşamasındaki tüm onay ve denetim işleri Bölge Müdürlüğü tarafından yapılır. Söz konusu onay ve kontrollük hizmetleri Bölge Müdürlüğünce İşletici veya B.K.İ.'ye de yaptırılabilir. Ancak, özellik arz eden tesislerin inşaat projeleri Genel Müdürlüğün uygun görüşüne istinaden Bölge Müdürlüğünce onaylanır.

Faaliyet ruhsatı verilmesi uygun görülenler, İşletici veya B.K.İ. ile kira veya satış sözleşmesi yaparlar, Bölge Müdürlüğünce onaylanan bu sözleşmeyi müteakiben Genel Müdürlükçe faaliyet ruhsatı düzenlendikten sonra, bölgede yatırım faaliyetine başlayabilirler. Bina veya tesis yaptıracak kullanıcılar, projelerini hazırlayıp üst yapı taahhütlerini yerine getirdikten sonra "İskan Ruhsatı" almak üzere Bölge Müdürlüğüne başvururlar. İskan ruhsatının verilmesiyle yatırım aşaması tamamlanarak işletme dönemine geçilmiş olur.

Faaliyet ruhsatı müracaat formunda belirtilen proje ve inşaatın, belirtilen süreler içerisinde tamamlanması gerekir. Bu süreler faaliyet ruhsatında belirtilen işletme süresine ilave edilir. Ancak, proje ve inşaatın kabul edilebilir zorunlu nedenlerle süresi içerisinde tamamlanamaması halinde 54 üncü madde hükmüne istinaden ek süre verilebilir. Ek süreler faaliyet ruhsatı süresine ilave edilmez.

Kullanıcılar, kiralanın veya satın alınan arazide inşa edilecek bina veya tesisin inşaatı tamamlanmadan (iskan ruhsatı almadan) Bölge Müdürlüğünden "Geçici İskan Ruhsatı" alarak binalarında veya kiraladıkları bir başka işyerinde ticari faaliyete başlayabilirler. Bu takdirde geçici iskan ruhsatı aldıkları veya kapalı alan kiraladıkları tarihte işletme dönemi başlamış kabul edilir.

Açık alan kiralanarak yapılan üst yapılar ilk kullanıcıya tanınan faaliyet ruhsatı süresini aşmamak kaydıyla Genel Müdürlüğün uygun göreceği diğer bir kullanıcıya devredilebilir.

Arazisi Hazineye ait serbest bölgelerde İşletici, B.K.İ. ve kullanıcılar tarafından inşa ettirilen bina ve tesisler, faaliyet ruhsatı süresinin sona ermesi veya faaliyet ruhsatının iptali halinde Hazineye intikal eder. Söz konusu bina ve tesislerin kullanılır

halde devredilmesi esastır. İşletici/B.K.İ. ile Bölge Müdürlüğü bu hususta gerekli tedbirleri birlikte alırlar.

Kullanıcılar, Hazineye intikal eden üstyapıları ruhsat süresince toplu bir bedel karşılığında kullanabilir. Buna ilişkin usul ve esaslar ile bölgedeki üstyapıların, yenisi yapılmak üzere yıkılmasına ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir ve Bakanlığın internet sitesinde yayımlanır.

Kanun hükümleri uyarınca, serbest bölgelerde faaliyette bulunan yatırımcı kullanıcılar lehine, serbest bölge sınırları içerisinde bulunan Hazinesinin özel mülkiyetindeki arazi, arsa ve binalar üzerinde 49 yıla kadar irtifak hakkı tesis edilmesi ve devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler üzerinde ise aynı süre ile kullanma izni verilmesi mümkündür. Bu işlemlere ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ile Bakanlık tarafından ortaklaşa hazırlanacak ve Bakanlıkça çıkarılacak tebliğ ile belirlenir.

Arazisi Hazineye ait serbest bölgelerde, hazine arazisi kiralamak suretiyle üzerine üst yapı tesis eden kullanıcılara, 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna göre satış yapılabilir.

Arazisi Hazineye ait serbest bölgelerde satın almış olduğu arazide yaptırdığı iş yerinde faaliyette bulunan kullanıcılar, faaliyet ruhsat sürelerinin bitiminde yeni bir faaliyet ruhsatı alabilirler. Bu kullanıcılar, faaliyetlerine son vermeleri veya faaliyet ruhsatlarının Bakanlıkça iptal edilmesi halinde arazileri ile üzerindeki bina ve tesislerini Genel Müdürlüğün uygun göreceği diğer gerçek veya tüzel kişilere satabilirler.

Arazisi özel mülkiyete ait serbest bölgelerde, kiraladığı arazi üzerinde bina ve tesis yaptıran kullanıcıların faaliyet ruhsat sürelerinin bitiminde, arazi kira sözleşmesinde üst yapıların devri için belirtilen süreyi aşmamak kaydıyla adlarına yeni bir ruhsat düzenlenebilir. Kira sözleşmesinde belirtilen bu sürenin sona ermesi halinde inşa ettirilen bina ve tesisler B.K.İ.'ye intikal eder. Bu kullanıcılar, faaliyet ruhsatı süresi içinde faaliyetlerine son vermeleri veya faaliyet ruhsatlarının iptali halinde bina ve tesislerinin kullanım hakkını sözleşme süresi sonuna kadar Genel Müdürlüğün uygun göreceği bir gerçek veya tüzel kişiye devredebilirler. Aksi takdirde, bina ve tesisler B.K.İ.'ye intikal eder.

Arazisi özel mülkiyete ait serbest bölgelerde satın aldığı arazide yaptırdığı işyerinde faaliyette bulunan kullanıcılar, faaliyet ruhsat

sürelerinin bitiminde yeni bir faaliyet ruhsatı alabilirler. Bu kullanıcılar, faaliyetlerine son verilmesi veya faaliyet ruhsatlarının iptal edilmesi halinde arazileri ile üzerindeki bina ve tesislerini Genel Müdürlüğün uygun göreceği diğer bir gerçek veya tüzel kişiye satabilirler.

Bölgede inşa edilecek üstyapıların tabii olacağı yapı ve inşa esasları ile bölge arazisinin kullanımına ilişkin mekânsal yönetim planları her bölge için Genel Müdürlükçe belirlenir. Bölge faaliyete geçmeden önce inşa edilecek üst yapılara ilişkin projeler Genel Müdürlükçe onaylanır.

Yapı ve Tesislerin Korunması

Madde 9- Bölge Müdürleri, Bölgenin alt ve üstyapı tesisleri ile sınırlarının korunması ve değişikliklerin devamlı gözetim ve denetimi altında yapılmasını ve teslim alınmasını sağlamakla yükümlüdürler. Kullanıcıların tasarrufta buldukları yer ve tesislerin kullanılır halde geri teslim edilmesi ve gerekiyorsa eski durumuna getirilmeleri maksadıyla Bölge Müdürlüğü tarafından belirlenecek olan tazminatın tahsili için İşletici veya B.K.İ. ile Bölge Müdürlüğü gerekli tedbirleri birlikte alırlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Faaliyet Konuları, Faaliyet Ruhsatı, Sınai ve Ticari Kayıtlar, Bölgeye Giriş ve Çıkışlar

Bölgelerdeki Faaliyet Konuları

Madde 10- Serbest Bölgelerde, Yüksek Planlama Kurulu'nca (Y.P.K.) uygun görülecek her türlü sınai, ticari ve hizmetle ilgili faaliyetler yapılabilir.

Faaliyet Ruhsatının Verilmesi

Madde 11- Bölgede faaliyette bulunmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, "Faaliyet Ruhsatı" almak için "Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu"nu Bölge Müdürlüğüne doğrudan teslim edebilecekleri gibi taahhütlü olarak posta yoluyla da gönderebilir. "Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu"nun doldurulup yukarıda belirtilen şekilde verilmesi ve Faaliyet Ruhsatı müracaat ücretinin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Serbest Bölgeler Özel Hesabına yatırılmasıyla müracaat yapılmış olur.

Bölge Müdürlüğü; İşletici veya B.K.İ.'nin görüşünü aldıktan sonra, "Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu"nu kendi görüşüyle birlikte Genel Müdürlüğe intikal ettirir.

Genel Müdürlükçe müracaatın değerlendirilmesi sonucunda "Faaliyet Ruhsatı" verilmesi uygun görülenlere, bu durum yazılı

olarak bildirilir ve faaliyetini sürdüreceği işyerinin teminine yönelik olarak yapılacak sözleşmenin bir örneği ile gerekli diğer belgeleri Genel Müdürlüğe iletmesi için 30 günlük süre tanınır. Söz konusu belgelerin intikalini müteakip Genel Müdürlükçe “Faaliyet Ruhsatı” düzenlenir. Belgelerin süresi içerisinde gönderilmemesi halinde “Faaliyet Ruhsatı” alma hakkı kaybedilir, dosya işleminden kaldırılır ve müracaat ücreti Özel Hesaba irat kaydedilir.

Müracaatın değerlendirilmesi sonucunda “Faaliyet Ruhsatı” verilmesi uygun bulunmayanlara bu durum yazılı olarak bildirilir ve yatırılan müracaat ücreti iade edilir.

Müracaat değerlendirme kriterleri, süre ve ücretlere dair hususlar da dahil olmak üzere, “Faaliyet Ruhsatı” ve diğer izin belgelerine ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe çıkarılacak tebliğ/genelgelerle düzenlenir.

Kullanıcıların sınai ve ticari kayıtları

MADDE 12 – Kendilerine “Faaliyet Ruhsatı” verilen gerçek veya tüzel kişiler, faaliyete başlamadan önce, Bölge Müdürlüğü tarafından Firma Bilgileri Kayıt Defterine kaydedilir. Yapılan kayıta, ruhsatta bulunan bilgiler ile ilgilinin icra edeceği mesleki ve ticari faaliyet dalı aynen işlenir ve ilgiliye bir firma kayıt numarası verilir. Kullanıcı, mesleki veya ticari faaliyetinde herhangi bir değişiklik olduğunda, bu durumu Bölge Müdürlüğüne bildirmek ve bu tür değişiklikleri Firma Bilgileri Kayıt Defterine işletmek zorundadır.

Birinci fıkrada düzenlenen kayıt işlemleri bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla da yapılabilir.

Bölgeye giriş-çıkış için gerekli belgeler

MADDE 13 – Bölgeye giriş ve çıkışlar Bölge Müdürlüğü tarafından düzenlenen “Giriş İzin Belgesi”, “Görev Kartı” ve Bölge Müdürlüğünün uygun görüşüne istinaden İşletici veya B.K.İ. tarafından düzenlenen “Araç Giriş Kartı” ile yapılır.

“Giriş İzin Belgesi”, “Görev Kartı” ve “Araç Giriş Kartı” verilenlerin listesi müteakiben, Serbest Bölge ilgili emniyet ve gümrük birimlerine yazılı olarak bildirilir.

Süreklilik arz etmeyen günlük giriş ve çıkışlarda ise yine Bölge Müdürlüğü tarafından düzenlenen “Özel İzin Belgesi” ve “Ziyaretçi Araç Giriş Kartı” kullanılır. Söz konusu kısa süreli belgeler, bölge giriş ve çıkış kapılarında İşletici veya B.K.İ. görevlileri tarafından verilir.

Bu belgelere ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe çıkarılacak tebliğ/genelgelerle düzenlenir.

Faaliyetin Geçici Olarak Durdurulması ve Faaliyet Ruhsatının İptali

MADDE 14 – Kullanıcıların faaliyetlerinin geçici olarak durdurulması ve faaliyet ruhsatının iptaline ilişkin esaslar şunlardır:

a) Aşağıda belirtilen hallerde, Bölge Müdürlüğünce Kullanıcının Serbest Bölgeden mal çıkışlarına ve bölge içi mal satışlarına ilişkin Serbest Bölge İşlem Formları bir ay süreyle işleme konulmaz. Ancak, kullanıcı tarafından bir aylık süre dolmadan önce bu hususların düzeltilmesi halinde Bölge Müdürlüğünce işlem formları tekrar işleme konulur.

1) Yönetmelik hükümleri uyarınca verilmesi gereken belgeler ile Genel Müdürlük ve Bölge Müdürlüğünce istenilen bilgi ve belgelerin zamanında verilmemesi veya yanlış bilgi verilmesi,

2) Kullanıcı, yetkili temsilcisi veya görevlileri tarafından bölge tesis, araç-gereç ve ekipmanlarına, çevreye veya diğer kullanıcılara zarar verildiğinin tespit edilmesi ve Bölge Müdürlüğünce yapılan uyarıya rağmen bu durumun düzeltilmemesi ve/veya zararın tazmin edilmemesi,

3) Kullanıcının İşletici veya B.K.İ. ile Bölge İşleticiliği Ruhsatı kapsamında yaptığı kira ve/veya satış sözleşmesi hükümlerine uymadığının tespit edilmesi,

4) Yazılı talimatlara uyulmadığının veya bölge düzenini bozucu davranışlarda bulunduğu tespit edilmesi,

5) Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formunda beyan ve taahhüt edilen hususlarda meydana gelen değişikliklerin bildirilmemesi.

b) Mevzuata aykırı olarak bölgeye mal getirildiğinin, bölgeden mal çıkarıldığının tespiti veya re'sen yapılacak stok sayımında Bölge Müdürlüğü kayıtları ile Kullanıcının mevcut stokları arasında, mal kalemi bazında miktarı % 5'i geçmeyen sebebi açıklanamayan eksiklik veya fazlalığın tespiti halinde, Kullanıcının bölgeden mal çıkışlarına ve bölge içi mal satışlarına ilişkin Serbest Bölge İşlem Formları 3 ay süreyle işleme konulmaz. Serbest Bölge Gümrük İdaresi konu hakkında bilgilendirilir.

c) Aşağıda belirtilen hallerde, yapılacak değerlendirme neticesinde, gerek görülmesi durumunda Faaliyet Ruhsatı Genel Müdürlük tarafından iptal edilir ve Serbest Bölge Gümrük İdaresi konu hakkında bilgilendirilir.

1) (a) bendinde belirtilen süre sonunda, aykırı işleme devam edildiğinin veya aynı bendin birden çok sayıda ihlal edildiğinin Bölge Müdürlüğünce düzenlenecek tutanakla tespit edilmesi,

2) Mücbir sebep halleri hariç 3 yıl süreyle hiçbir faaliyette bulunulmadığının Bölge Müdürlüğünce tutanakla tespit edilmesi,

3) Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formunda beyan ve taahhüt edilen hususlara uyulmaması veya beyan edilen hususların gerçek dışı olduğunun sonradan yapılan inceleme ve denetimler sonucu tespit edilmesi,

4) Serbest bölgede faaliyette bulunulmasının kamu yararı, kamu düzeni ve/veya kamu güvenliğine aykırı olduğuna dair bulgu ve bilgiye erişilmesi,

5) Kanun, yönetmelik, tebliğ ve genelge hükümlerine uyulmadığının tespit edilmesi.

d) Aşağıda belirtilen hallerde Faaliyet Ruhsatı hiçbir uyarıya gerek kalmaksızın Genel Müdürlükçe iptal edilir ve Serbest Bölge Gümrük İdaresi konu hakkında bilgilendirilir.

1) Mevzuata aykırı olarak bölgeye mal getirildiğinin, bölgeden mal çıkarıldığının tespitini müteakip veya re'sen yapılacak stok sayımında Bölge Müdürlüğü kayıtları ile Kullanıcının mevcut stokları arasında, mal kalemi bazında miktarı % 5'ten fazla sebebi açıklanamayan eksiklik veya fazlalığın tespiti,

2) Bölge dışındaki faaliyetler nedeniyle elde edilen kazanç ve iratların, bölgede elde edilmiş kazanç ve iratlar gibi gösterilerek muhasebe kayıtlarının birleştirilmesi ve/veya bu amaçla sahte veya muhteviyatı yanıltıcı belge kullanılması suretiyle vergi kaçırıldığının belirlenmesi,

3) (b) bendinde belirtilen işlemin tekrarı.

Bu maddede düzenlenen idari müeyyideler, diğer mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilen işlemler ile bu işlemlerin sonuçlarına bakılmaksızın uygulanır.

Faaliyet ruhsatında belirtilen sürenin sona ermesi veya ruhsatları yukarıdaki nedenlerle iptal edilmiş olmasına rağmen faaliyetine devam etme girişiminde bulunanların malları bölgeye alınmaz. Bölgedeki malları bu Yönetmeliğin 52 nci maddesine göre tasfiye işlemine tabi tutulur.

Giriş İzin Belgesi, Özel İzin Belgesi ve Araç Giriş Kartının İptali

MADDE 15 – Aşağıda belirtilen kişilerin “Giriş İzin Belgesi” ve “Araç Giriş Kartı” Bölge Müdürlüğünce iptal edilir ve durum

ilgililere tebliğ edilerek, Serbest Bölge ilgili emniyet ve gümrük birimleri takip eden işgünü mesai saati sonuna kadar yazılı olarak bilgilendirilir.

a) Faaliyet Ruhsatı süresi sona erenler ve Faaliyet Ruhsatı iptal edilenler ile yanlarında çalışanlar,

b) “Giriş İzin Belgesi” ve “Araç Giriş Kartı” olup da 14 üncü maddede belirtilen davranışlarda bulunanlardan bu davranışları Bölge Müdürlüğüne düzenlenen bir tutanakla tespit edilenler,

c) Kullanıcılar tarafından işlerine son verilen çalışanlar,

Yukarıdaki fıkrada belirtilen iptal hallerinin “Özel İzin Belgesi” ve “Ziyaretçi Araç Giriş Kartı” taşıyanlarda görülmesi durumunda, görevlilerce belge ve kart geri alınır.

Kullanıcılar, yanlarında çalışanların işlerine son vermeleri halinde, durumu aynı gün içinde Bölge Müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür. Birinci fıkranın (b) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla, işine son verilen çalışanların bölgede yeni bir iş bulmaları ve belge sürelerinin de dolmamış olması halinde söz konusu belgeleri, gerekli değişiklik işlemlerinin tescilinden sonra iade edilir.

“Giriş İzin Belgesi” iptal edilen veya “Özel İzin Belgesi” ile “Ziyaretçi Araç Giriş Kartı” geri alınan kişiler, polis ve gümrük muhafaza görevlileri tarafından Bölge dışına çıkarılır ve bu kişilerin yanlarında bulunan gümrüğe tabi eşyaları gümrük mevzuatına ve Bölgede bulunan malları da Yönetmeliğin 52 nci maddesi hükümlerine göre işleme tabi tutulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bölge Güvenliğinin Sağlanması ve Çalışma Esasları

Güvenlik

Madde 16- Bölge Müdürleri, Bölge güvenliği ile ilgili taleplerini, Valiliğe intikal ettirmekle yükümlüdürler. Valiler, Bölgede asayiş hizmetlerinin polis tarafından yerine getirilmesi için, özel tedbirler alınması ve Bölge sınırlarında, giriş-çıkış kapılarında yeterli sayıda polis ve gümrük muhafaza görevlileri bulundurmak suretiyle Bölgenin güvenliğini sağlamakla yükümlüdürler.

Bölgede faaliyetlerin başlaması için Bölge sınırlarında mevzuata aykırı eşya hareketini önleyecek şekilde, İşletici veya B.K.İ. tarafından, gerekli tedbirlerin alındığının Gümrük Muhafaza Müdürlüğüne tespit edilmesi gerekir. Gümrük Muhafaza Müdürlüğü sınırların korunması için gerekli fiziki tedbirlerin alınmasını Bölge Müdürlüğünden isteyebilir.

Bölgede faaliyet gösteren Kullanıcılar, faaliyet gösterdikleri bina ve tesisleri korumak için gerekli güvenlik önlemlerini almakla yükümlüdür.

Çalışma Esasları

Madde 17- Kullanıcılar ve bunların Bölgedeki işyerleri ile bu işyerlerinde çalışanlar, Bölge Müdürlüklerinin gözetim ve denetiminde, Türkiye Cumhuriyeti çalışma mevzuatı hükümlerine tabi tutulurlar.

Türkiye sınırları içindeki işyerleri için öngörülen asgari ücret ve fazla çalışma esasları, B.K.İ. veya İşletici ile Kullanıcıların işyerleri için de uygulanır.

Bölgede çalışanlar ile işverenler arasında yapılan "İş Akdi" üç nüsha olarak düzenlenir ve bir nüshası Bölge Müdürlüğüne verilir.

Kullanıcıların Bölge faaliyetleri, Çalışma Mevzuatı hükümleri çerçevesinde asıl işveren-alt işveren ilişkisi kurularak yürütülebilir. Alt işverenin Kullanıcı olması şartı aranmaz. Kullanıcı olmayan alt işveren ve çalışanlarının da Bölgenin çalışma ve güvenlik esaslarına uyması gerekir.

Kullanıcılar, alt işveren çalışanları da dahil olmak üzere, yanlarında çalıştırdıkları kişilerin Yönetmeliğe aykırı davranışlarından ve çalışma esnasında üçüncü şahıslara veya Bölgeye verdikleri zararlardan müteselsilen sorumludur. Alt işverenin de Kullanıcı olması durumunda bu fıkra hükümleri asıl işveren bakımından uygulanır.

Bu maddenin uygulaması ile ilgili şekil ve usullere ilişkin esaslar Genel Müdürlükçe çıkarılacak tebliğ/genelgelerle düzenlenir.

Yabancıların Bölgede Çalışması

MADDE 18 – Kullanıcılar, Bölgede çalıştırma ihtiyacı duydukları yabancı yönetici ve nitelikli personel için Yabancı Personel Çalışma Belgesi almak zorundadır. Yabancı Personel Çalışma Belgesi müracaatı, matbu form ve eklerinin doldurulup imzalanması suretiyle Bölge Müdürlüğüne yapılır.

Bölge Müdürlüğüne Genel Müdürlüğe iletilen müracaatın uygun görülmesi halinde Yabancı Personel Çalışma Belgesi düzenlenir.

Yabancı Personel Çalışma Belgesi düzenlenen kişi hakkında, Genel Müdürlük tarafından ilgili merciler nezdinde gerekli bilgilendirme yapılır. Söz konusu Belge, Türkiye'de ikamete ilişkin izin ile birlikte geçerlidir.

Yabancı Personel Çalışma Belgesine ilişkin diğer usul ve esaslar Genel Müdürlükçe çıkarılacak tebliğ/genelgelerle düzenlenir.

İkamet İzni/Gece Çalışma İzni

Madde 19- Bölgede ikamet yasaktır. Ancak, güvenliğin sağlanması için Bölgenin kontrol ve korunmasıyla görevlendirilmiş olan güvenlik, gümrük muhafaza ve koruma görevlilerinin, keza yaptıkları işlerin mahiyeti gereği Bölgede ikamet zorunda bulunanlar ile Bölgede işgününü takip eden gece de çalışmak zorunda bulunanların ikamet/gece çalışma izinleri, güvenlik ve gümrük idaresine yazılı bilgi verilmek suretiyle, Bölge Müdürlüğüne verilir. Bölgede verilen ikamet/gece çalışma izinleri sınırlı olup, ancak yukarıda belirtilen görevliler için hüküm ifade eder. Bu izin hiç bir şekil ve suretle bu görevlilerin yakınlarını veya ailelerini kapsamaz.

Kullanıcılara verilen ikamet/gece çalışma izni: Faaliyet Ruhsatı, Giriş İzin Belgesi veya Görev Kartlarından birinin iptali halinde, ilgili Bölge Müdürlüğüne derhal iptal edilir.

Bölgelerde, yukarıda belirtilen nedenler dışında, ikamet izni ile ilgili düzenleme yapmaya Bakanlık yetkilidir.

Çalışma Saatleri, Giriş ve Çıkışların Kontrolü

MADDE 20 – Bölgede günde yirmidört saat ve haftada yedi gün çalışma yapılabilir. Bölgede yapılacak işler ile yük alıp vermek ve her türlü gümrük işlemlerinin normal çalışma saati içinde yapılması esastır. Normal çalışma saatleri dışında veya tatil zamanlarında gümrükle ilgili iş yapılması gümrük idaresinden yazılı olarak talep edilebilir.

Bu amaçla, B.K.İ. veya İşletici, Bölgede resmi çalışma saatleri dışında da Bölge Müdürlüğüne talebi üzerine gerekli personeli bulundurmaya zorundadır. Bölge Müdürlüğü, çalışma sürelerinin düzenlenmesi konusunda gerekli tedbirleri alır ve duyurur.

Bölge kapılarından giren kimselerden, Gümrük Muhafaza veya resmi güvenlik görevlilerince duruma göre “Giriş İzin Belgesi”, “Görev Kartı”, “Araç Giriş Kartı” veya “Özel İzin Belgesi” ile “Ziyaretçi Araç Giriş Kartı” gösterilmesi talep edildiğinde, anılan belgelerden ilgisine göre birini ibraz edemeyenler Bölgeye alınmaz.

Gümrük muamelelerine tabi olmaksızın Bölgeye mal giriş ve çıkışlarını önlemek ve diğer taraftan Bölge güvenliğinin temini bakımından, Bölge giriş ve çıkış kapılarında araç ve kişiler,

Gümrük Muhafaza veya resmi güvenlik görevlilerince gerektiğinde aranabilir. Bölge Müdürlüğünün talebiyle Kullanıcıların işyeri, depo ve araçlarında da arama yapılabilir. Bölge Gümrük Müdürlüğünün gerekli görmesi halinde Bölge Müdürlüğünce oluşturulacak komisyon marifetiyle Kullanıcıların işyerleri ve depolarında her zaman arama yapılabilir.

Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Esasları

Madde 21- Bölgede faaliyette bulunan Kullanıcılar ile bunların yanlarında bir iş aktine göre çalışan işçiler hakkında yabancı uyruklular da dahil olmak üzere, Türkiye Cumhuriyeti Sosyal Güvenlik Mevzuatı hükümleri uygulanır. Ancak, Türkiye ile diğer ülkeler arasında sosyal güvenlik konusunda yapılan sözleşmeler varsa, bu sözleşme hükümleri de tatbik olunur. Sosyal Güvenlik Kurumlarına yükümlülere sigorta primleri döviz veya Türk Lirası olarak ödenebilir. Hak sahiplerine tediye ise bu kurumlar tarafından Türk Lirası olarak yapılır.

Bölge İçi Toplum Hizmetleri İçin Müracaat Mercii

Madde 22- Bölgede faaliyette bulunan Kullanıcılar ile bunlara yardımcı hizmetleri verenler, gerek duydukları elektrik, su, gaz, akaryakıt gibi ihtiyaçlarının karşılanması, haberleşme hizmetlerinin sağlanması, ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerinin yapılması, iş yerlerinin veya civarlarının temizlenmesi ve temizlikle ilgili aksaklıkların giderilmesi, sağlık sorunlarının çözülmesi, iş kazası ve hastalık hallerinde ilk yardım müdahalesi ile cankurtaran araç ve gereçlerinin temini gibi hizmetlerin ücreti mukabilinde yerine getirilmesi için, B.K.İ. veya İşletici yetkililerine müracaat ederler.

Bölge Müdürlüğü anılan hizmetlerin B.K.İ. veya İşletici veya diğer kuruluşlar tarafından iyi ve yeterli şekilde temini için gerekli denetim ve gözetimi yapar ve yazılı talimatlarıyla uyarılarda bulunur.

Defter ve Kayıtların Tutulması ile Bölge İşlemlerinin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılması

MADDE 23 – Serbest Bölgede faaliyet gösteren Kullanıcılar, genel esaslar çerçevesinde gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirerek, Vergi Usul Kanununun defter tutma ile belge ve kayıt düzenine ilişkin hükümlerine uymak zorundadır.

Kullanıcılar, bu Yönetmelik hükümleri kapsamında Serbest Bölgede gerçekleştirdikleri faaliyetlerini bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapar. Bu konudaki uygulamanın zamanlaması ve

kapsamı hakkındaki hususlar Genel Müdürlükçe çıkarılacak tebliğ/genelgelerle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İşletici veya Bölge Kurucu ve İşleticisi

İşletici veya B.K.İ. ile İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmeleri

Madde 24- Bölge, Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak kurulan bir şirket tarafından "İşletme Sözleşmesi" çerçevesinde işletilebilir ya da Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak kurulan bir şirketle "Kuruluş ve İşletme Sözleşmesi" imzalanarak kurulabilir ve işletilebilir.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen hallerden; birinci durumda yapılan sözleşmeye "İşletme Sözleşmesi", yetki alan şirkete "Bölge İşleticisi"; ikinci durumda yapılan sözleşmeye "Kuruluş ve İşletme Sözleşmesi", yetki alan şirkete ise "Bölge Kurucu ve İşleticisi" - B.K.İ.- denilir.

İşletici veya B.K.İ.'nin çalışma esaslarını düzenleyen sözleşmelerde; bu şirketlerin Yönetmelikte belirtilen mali ve idari yükümlülükleriyle birlikte, yönetim ve denetimlerine ilişkin esaslar da yer alır.

İşletici veya B.K.İ.'nin Mali, İdari ve Hizmet Yükümlülükleri

Madde 25- İşletici veya B.K.İ.'nin mali, idari ve hizmet yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Serbest Bölge olarak belirlenen Hazineye veya kamu kuruluşlarına ait arazinin, Bakanlık tarafından İşleticiye veya B.K.İ.'ye İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmesi imzalanmak suretiyle tahsisi halinde, İşletici veya B.K.İ.'nin yükümlülükleri sözleşmede belirlenir. Bölgedeki Hazineye ait binalar ile Kullanıcılar tarafından inşa ettirilen ve bilahare "Faaliyet Ruhsatı" süresinin sona ermesiyle mülkiyeti kendiliğinden Hazineye geçen bina ve tesislerin işletilmesinin İşleticinin veya B.K.İ.'nin kullanımına bırakılması halinde, kiralamaya ilişkin özel ve genel şartların kapsamı Genel Müdürlük ile İşletici veya B.K.İ. arasında yapılan sözleşmede ayrıntılı olarak hüküm altına alınır. Bölgede bina ve tesis yapıp bilahare "Faaliyet Ruhsatı" süreleri dolan Kullanıcıların, talepte bulunmaları halinde, faaliyet ruhsatlarını da yenilemiş olmaları kaydıyla aynı bina ve tesisler, İşletici veya B.K.İ tarafından kendilerine tercihli olarak kiralanır.

b) Bölge Müdürlüğü, Güvenlik ve Gümrük birimleriyle ihtiyaç duyulan diğer birimler için inşa edeceği bina veya binalardan

inşaat bedeli ve kira talep etmez. Ancak, Bölgenin Hazine arazisi veya bir kamu kuruluşuna ait arazide kurulması halinde; altyapı için gerekli giriş-çıkış kapı ve yollar, iç yollar, yeşil sahalar, Bölge Müdürlüğü, Güvenlik, Gümrük birimleriyle diğer idari bina ve tesislerin bulunduğu alanlar ve elektrik, su ve doğal gaz gibi altyapı hizmetlerinin dağıtımında kullanılan araziler için B.K.İ.'nin kira ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

c) İşletici veya B.K.İ., İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmesiyle işletmesine bırakılan Bölge alanlarındaki altyapı tesislerinin zayi ve hasarlarından doğan bakım ve onarımı karşılamakla yükümlüdürler.

ç) İşletici veya B.K.İ. aydınlatma, temizlik, çevre düzenlemesi, atık su arıtma ve benzeri ortak giderleri hizmet tarifesiyle belirlenen esaslara uygun olarak kullanıcılardan tahsil etmekle yükümlüdür.

d) İşletici veya B.K.İ. Yönetmelikle belirtilen görevlerle birlikte Bakanlık ile arasında akdedilen İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmesinde öngörülen diğer iş ve hizmetleri de yerine getirmekle yükümlüdür.

İşletici veya B.K.İ.'nin Yetki ve Görevleri

Madde 26- İşletici ve B.K.İ.'nin yetki ve görevleri aşağıda belirtilmiştir:

a) İşletici veya B.K.İ. olarak Bakanlık ile akdettiği "İşletme" veya "Kuruluş ve İşletme Sözleşmesi" hükümleri doğrultusunda Bölgeyi işletmek. Altyapının kamu tarafından yapılmayacağına sözleşmede belirtilmesi halinde, Bölgenin altyapı tesislerini inşa etmek ve parselasyon planına göre inşaat alanlarını yeterli sayıda Kullanıcıya kiralamak ve/veya satmak,

b) İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmesinde yeralan esaslar çerçevesinde, Kullanıcıların faaliyetleriyle ilgili müracaatlarını kabul etmek ve Kullanıcılarla, iskele, arazi, depo, ambar, hangar ve antrepoların işletilmesine yönelik "Kira Sözleşmeleri" ve Kullanıcıların Bölge içinde talep edecekleri gemi, liman ve diğer hizmetlerin yapılması veya kendi sorumluluğunda yaptırılmasını temin edecek "Hizmet Sözleşmelerini" düzenlemek ve birer örneklerinin gönderildiği Bölge Müdürlüğünce üç işgünü içinde reddedilmeyen kira sözleşmelerini akdetmek, reddedilenleri müracaatçılara bildirmek ve akdedilen sözleşmelere istinaden de ücret ve kiralar ile depozitoları peşin olarak tahsil etmek,

c) Kullanıcılarla akdedilen sözleşmelerde; kiralanan parsellerde ve diğer yerlerde emniyet ve sağlık önlemlerinin alınmasına imkan veren, izin alınmaksızın herhangi bir değişiklik yapılmasını engelleyen, depo, ambar, hangar ve antrepolarda ve diğer yerlerde Bölge ile ilgili mevzuatta belirtilen veya tebliğ ya da genelgelerle duyurulan çalışma şekil ve hususlarının dışına çıkılmasını önleyen ve dolayısıyla Bölge düzeninin titizlikle korunmasını sağlayan hükümlere yer vermek,

d) Bölge Müdürlüğü, liman, hava meydanı, gümrük, güvenlik teşkilatları ve diğer kamu birimlerine Kullanıcılar tarafından verilmesi gereken bilgi ve belgelerin zamanında temin edilememesi durumunda, ilgili birimlerin taleplerine istinaden gerekli koordinasyonu sağlayarak söz konusu bilgi ve belgelerin teminine yardımcı olmak,

e) Elektrik, su, gaz ve akaryakıt teminine ve haberleşme hizmetlerini kesintisiz sağlamaya yönelik tedbirleri almak ve ilgili kamu ve özel kuruluşlarla bu konuda koordinasyonu sağlayarak ücretlerin tahsili ve ilgili birimlere tediyesini sağlayıcı düzenlemeler yapmak,

f) Bölgede yangın tehlikelerine karşı, Kullanıcıların kiraladığı tüm tesis ve binaların sigortasını yaptırtmak, yangın önleme ve su boşaltma ekipmanları ile yeterli ölçüde itfaiye araç ve gereçlerinin hazır bulundurulması, genel güvenlik önlemlerinin aldırılması, iş ve diğer kazalarda yaralanma veya ani hastalanma hallerinde gerekecek ilk müdahale, yardım ve cankurtaran teşkilatının kurulması hususlarında yerel kamu kuruluşlarıyla gerekli koordinasyonu sağlamak,

g) Bölgenin alt ve üstyapılarına zarar verenleri tespit etmek ve bu zararları tazmin ettirmek,

h) Bölge içinde ihtiyaç duyulan ulaşım ve taşıma taleplerini karşılamak, planlanan park ve yeşil alanları oluşturmak, bakım ve korunmalarını sağlamak, umumun ihtiyaçlarına cevap verecek lokanta, kafeterya, büfe ve benzeri yerleri organize etmek, işletmek veya işlettirmek ve sahanın tüm temizlik ve genel sağlık konularını çözümlemek.

Kullanıcılar ile İlişkiler

Madde 27- Kullanıcılar, Bölgedeki faaliyetleri dolayısıyla yapılmasını istedikleri işlerle ilgili olarak "Serbest Bölge İşlem Formu"nu doldurarak Bölge Müdürlüğü'ne vermek ve Özel Hesaba ödenmesi gereken ücreti bölge gelirlerinin toplanması

amacıyla açılmış olan özel hesabın bulunduğu bankalara ödeyip, aldıkları iki makbuz kopyasından birini Bölge Müdürlüğüne verilen "Serbest Bölge İşlem Formu" nüshasına ekleyerek İşletici veya B.K.İ. yetkililerine teslim etmek suretiyle, müracaatlarını yaparlar. Özel Hesaba ödeme olmadığı hallerde "Serbest Bölge İşlem Formu"nun kalan nüshalarının Bölge Müdürlüğünden alınıp, İşletici veya B.K.İ. yetkililerine verilmesiyle müracaat işlemi tamamlanır.

"Serbest Bölge İşlem Formu", Kullanıcı ile İşletici veya B.K.İ. arasındaki iş ilişkisini belirtilen, hizmet sözleşmesi niteliğine haiz olup, İşletici veya B.K.İ. yetkililerince bu formun imzalanarak bir nüshasının Kullanıcıya verilmesiyle sözleşme akdedilmiş olur.

Kullanıcılar, Bölgeye gelen ve giden veya Bölgede bulunan mallar için ihtiyaç duydukları yükleme, boşaltma, taşıma, istifleme ve diğer hizmetlerini ücret karşılığında İşleticiye veya B.K.İ.'ne yaptırırlar. Kullanıcıların Bölgedeki faaliyetleri nedeniyle ihtiyaç duydukları araç, gereç ve ekipmanları İşletici veya B.K.İ. sağlayamadığı takdirde Kullanıcılar, Bölge Müdürlüğünün izni ve İşletici veya B.K.İ.'nin koordinasyonu dahilinde, aynı Bölgede faaliyette bulunan diğer Kullanıcılardan da temin edebilirler. İşletici veya B.K.İ. bu hizmetlerden dolayı Kullanıcıya bizzat yaptığı koordinasyon hizmeti karşılığında koordinasyon ücreti dışında başka ücret talep edemez.

Kullanıcının "Serbest Bölge İşlem Formu", kamu veya özel bir kuruluş tarafından yerine getirilmesi gereken bir hizmet talebini kapsıyorsa, özel kuruluş tarafından yerine getirilecek işler için Bölge Müdürlüğünden ön izin alınmak kaydıyla, hizmet ücretinin İşletici veya B.K.İ. veznesine ödenmesi ve alınan iki makbuz kopyasından birinin Bölge Müdürlüğünden getirilen "Serbest Bölge İşlem Formu" nüshasına eklenmek üzere, İşletici veya B.K.İ. yetkilisine verilir.

İşletici veya B.K.İ. tarafından yürütülen hizmetlere ilişkin tarifeler ve esaslar Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmelerinde Süre Uzatımı

Madde 27/A – İşletici veya B.K.İ. şirketler; işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesinin sona ermesinden en çok beş, en az iki yıl önce Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasındaki hükümler çerçevesinde işletme süresinin uzatılması için başvurabilir. İşletici veya B.K.İ. şirketler bu sürelerle tabi

olmaksızın Bakanlık tarafından re'sen de başvuruya davet edilebilir. Serbest bölge arazisinin genişletilmesi halinde, ortaya çıkacak ilave yatırım ihtiyaçlarının karşılanmasında öngörülebilirliğin sağlanmasına yönelik olarak, süre uzatım çalışmaları bu sürelerle bağlı olmaksızın daha önce başlatılabilir.

Süre uzatımı başvurusu; mevcut sözleşmelerde belirtilen taahhütlerin, sözleşmelerin süresi sona ermeden önce yerine getirileceğinin, Bakanlığın geleceğe yönelik yatırım taleplerinin kabul edileceğinin, mevcut sözleşmelerin uygulanmasından dolayı Bakanlık ile herhangi bir uyuşmazlık hususu bulunmadığının, uzatma döneminde, bölgenin işleticisi veya bölgenin kurucu ve işleticisi olarak devam edilmesinin ve mevcut sözleşmelerdeki hükümlerin yeniden düzenlenmesinin kabul ve taahhüt edildiğine ilişkin yazılı müracaat ile yapılır.

İşletici veya B.K.İ. şirketin süre uzatımı başvurusu, Bakan Onayı ile kurulacak yedi asil ve beş yedek üyeden oluşan Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenir. Komisyon, ilgili bakan yardımcısı başkanlığında, Genel Müdür, Genel Müdürlükte görevli iki genel müdür yardımcısı, biri ilgili bölgenin bağlı bulunduğu daire başkanlığını temsil etmek üzere iki daire başkanı ve Bakanlığın Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünde görevli bir daire başkanından oluşur. Komisyon, üye tamsayısı ile toplanır ve salt çoğunlukla karar verir. Kararda çekimser kalınamaz. Karara muhalefet eden üye karşı oy gerekçesini kararın altına yazarak imzalamak zorundadır. Komisyon toplantılarında alınan kararlar imzalanan bir tutanak ile tespit edilir. Komisyon Başkanı tarafından uygun görüldüğü takdirde yedek üyeler her türlü çalışma ve toplantıya katılabilirler.

Değerlendirme Komisyonu, başvuru sahibinden aşağıdaki rapor, bilgi ve belgelerin hazırlanarak ibraz edilmesini ister:

a) Başvuru sahiplerinin finansal tabloları ile diğer finansal bilgilerinin finansal raporlama çerçevesine ve mevzuata uygun olduğuna ilişkin yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim kuruluşu tarafından hazırlanan bağımsız denetim raporu.

b) Mevcut sözleşme itibarıyla özel hesap yükümlülüklerinin yerine getirildiğini gösteren, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca bağımsız denetim yapmakla yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim kuruluşu tarafından hazırlanmış son beş yıla ilişkin mali denetim raporu ile söz konusu

raporda eksik ödeme yapıldığının tespit edilmesi halinde, faizi ile birlikte ödendiğine ilişkin ödeme belgesi.

c) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca bağımsız denetim yapmakla yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim kuruluşu tarafından, Bakanlığın bölgede yapılmasını istediği veya bölgede ihtiyaç duyulan alt ve üstyapı yatırımları ile demirbaş ve benzeri harcama taahhütlerinin uygulamaya esas teşkil edecek şekilde açık ve kesin olarak belirtildiği yatırım programı ve yatırım maliyet raporu ile uluslararası sektörel iç kârlılık oranları göz önünde bulundurularak maliyet artı kâr yöntemi ile belirlenen gelir paylaşımı teklifi ve önerilen sözleşme taslağı ile risk analizlerini içeren mali fizibilite raporu.

ç) Değerlendirme Komisyonunun gerekli gördüğü ilave bilgi ve belgeler.

Dördüncü fıkranın (c) bendinde öngörülen çalışmayı yapacak bağımsız denetim kuruluşunun (a) ve (b) bentlerinde öngörülen çalışmaları yapacak bağımsız denetim kuruluşundan farklı bir tüzel kişiliğe sahip olması ve bu tüzel kişilikler arasında doğrudan ve/veya dolaylı bir organik bağ olmaması zorunludur.

Bölgenin işletilmesine ilişkin gelir paylaşımı oranları 41 inci maddede yer alan oranlardan düşük olamaz. Arazisi Hazineye ait serbest bölgelerle sınırlı olmak üzere Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında elde edilen gelirlerden B.K.İ.'ye gelir payı aktarılmasına ilişkin usul ve esaslar sözleşme ile düzenlenir. Aktarılacak gelir payı, bu kapsamdaki gelirlerin yüzde otuzunu aşamaz.

Değerlendirme Komisyonu tarafından; süre uzatımı talebi ve projesine ilişkin genel değerlendirme, gelir paylaşımı model ve oranları, mutabık kalınan sözleşme taslağı, taahhüt edilen demirbaş ve benzeri harcama programı ile bölge kurucu ve işleticilerince taahhüt edilen alt ve üstyapı yatırımlarını içeren Komisyon kararı mahiyetindeki Değerlendirme Raporu hazırlanır. Değerlendirme Raporu, Bakan Onayına sunulur.

Değerlendirme Raporunun Bakan tarafından uygun bulunması halinde, başvuru sahibi işletici veya B.K.İ.'nin yetki süresi ile serbest bölgenin işleticisi veya kurucu ve işleticisi olarak yetkilendirilme şekline ilişkin hükümleri içeren Cumhurbaşkanı Kararı istihsal edilmesi ve Bakanlık ile işletici veya B.K.İ. arasında

sözleşme akdedilmesi suretiyle işletici veya B.K.İ.'nin sözleşme süresi uzatılır.

Bakanlık, Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde yapacağı süre uzatım işlemlerinden ilkinin sözleşme süresini 49 yılı tamamlayacak şekilde, sonrasında yapacağı süre uzatım işlemlerini ise 20 yılı aşmayacak dönemler halinde yapar.

İşletici veya B.K.İ.'nin sözleşme süresinin uzatılması ile birlikte işletici veya B.K.İ. faaliyet ruhsatlarının süresi de uzatılır. Ancak bu ruhsatların süresi, işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesinin süre uzatımlarına bağlı olarak verilecek ilave sürelerle birlikte azami 49 yıldır. Bu sürenin sonunda işletici veya B.K.İ. faaliyet ruhsatlarına bağlı üstyapılar, Hazineye intikal eder ve kalan sözleşme süresine uygun olarak işletici veya B.K.İ. faaliyet ruhsatları aynı numara ile yeniden düzenlenir.

Arazisi Hazineye ait serbest bölgelerde, işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesi süre uzatımı talebinde bulunmayan veya süre uzatımı başvurusu uygun görülmeyenlere ait işletici veya B.K.İ. faaliyet ruhsatları ile üstyapı kiralama ve işletici veya B.K.İ. faaliyetinin bir gereği olarak bölgede yürütülen hizmet faaliyetlerine ilişkin diğer faaliyet ruhsatları, işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesinin süresinin sonunda iptal edilir ve bu ruhsatlara bağlı alt ve üstyapılar Hazineye intikal eder.

Arazisi özel mülkiyete ait serbest bölgelerde, işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesi süre uzatımı talebinde bulunmayan veya süre uzatımı başvurusu uygun görülmeyenlere ait işletici veya B.K.İ. faaliyet ruhsatları ile üstyapı kiralama ve işletici veya B.K.İ. faaliyetinin bir gereği olarak bölgede yürütülen hizmet faaliyetlerine ilişkin diğer faaliyet ruhsatları işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesinin süresinin sonunda iptal edilir. Bu faaliyet ruhsatlarına bağlı arazi, alt ve üstyapılar Kanunun 5 inci maddesi ile düzenlenen kamulaştırma hükümleri uyarınca kamulaştırmaya konu edilebilir.

Süre uzatımı talebinde bulunmayan veya süre uzatımı başvurusu uygun görülmeyen işletici veya B.K.İ.'ler, işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmeleri kapsamındaki tüm alt ve üstyapı yatırımlarını bir bütün olarak, çalışır, iyi ve elverişli şekilde ve kullanılmaya hazır durumda Bakanlığa terk eder.

Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce Bakanlık tarafından yapılan; işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesi ile işletici veya B.K.İ. faaliyet ruhsatları süre uzatımları ve üstyapı kiralama

ile işletici veya B.K.İ. faaliyetinin bir gereği olarak bölgede yürütülen hizmet faaliyetlerine ilişkin faaliyet ruhsatlarının süre uzatımları, uzatma döneminin sonuna kadar geçerlidir. Bu sürelerin bitmesi ile birlikte yapılacak süre uzatım işlemleri, bu madde hükümlerine tabidir. İşletici veya B.K.İ.'lerin üstyapı kiralama ya da işletici veya B.K.İ. faaliyetinin bir gereği olarak bölgede yürüteceği hizmet faaliyetlerini yatırımcı niteliği ile ayrı ruhsatlar altında yapmasına Bakanlık tarafından daha önceden izin verilmiş olması halinde; bu ruhsatların süreleri, işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesinin süresini aşmamak üzere B.K.İ. için 40 yıl, işleticiler için 30 yıldır. Arazisi Hazineye ait bölgelerde bu sürelerin sonunda söz konusu ruhsatlara bağlı üstyapılar Hazineye intikal eder. Bu sürelerin tamamlanması ile birlikte işletici veya B.K.İ.'lerin inşa ettiği ya da devraldığı üstyapılarda gerçekleştireceği kiralama faaliyetleri ile işletici veya B.K.İ. faaliyetinin bir gereği olarak bölgede yürüteceği hizmet faaliyetleri, işletici veya B.K.İ. faaliyet ruhsatı altında yahut işletici veya B.K.İ. faaliyet ruhsatı altında muhasebeleştirilmek kaydıyla verilecek ek ruhsatlar altında yürütülür.

İşletme veya Kuruluş ve İşletme İzninin Yeniden Verilmesi

Madde 27/B – 27/A maddesinde yer alan şartların sağlanamaması veya sair nedenlerle işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesi sona erecek serbest bölgelerde, işletme veya kuruluş ve işletme izninin 49 yılı geçmemek üzere yeniden verilmesine ilişkin yapılacak değer tespit çalışmaları, Bakan Onayı ile kurulacak, beş asil ve dört yedek üyeden oluşan Değer Tespit Komisyonu tarafından yürütülür. Değer Tespit Komisyonu, Genel Müdürün Başkanlığında, iki genel müdür yardımcısı ile biri ilgili bölgenin bağlı bulunduğu daire başkanlığını temsil etmek üzere iki daire başkanından oluşur. Değer Tespit Komisyonu, üye tamsayısı ile toplanır ve salt çoğunlukla karar verir. Kararda çekimser kalinamaz. Karara muhalefet eden üye karşı oy gerekçesini kararın altına yazarak imzalamak zorundadır. Komisyon toplantıları imzalanan bir tutanak ile tespit edilir. Komisyon Başkanı tarafından uygun görüldüğü takdirde yedek üyeler her türlü çalışma ve toplantıya katılabilirler.

Değer Tespit Komisyonu, değer tespit çalışmalarını, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunda belirtilen esasları dikkate alarak indirgenmiş nakit akımları (net bugünkü değer), defter değeri, net aktif değeri,

amortize edilmiş yenileme değeri, tasfiye değeri, fiyat/kazanç oranı, piyasa kapitalizasyon değeri, piyasa değeri/defter değeri, ekspertiz değeri, fiyat/nakit akım oranı metotlarından en az ikisini uygulamak suretiyle yürütür. Komisyon, ayrıca fizibilite çalışması ile bölgede ihtiyaç duyulan alt ve üstyapı yatırımları ile demirbaş ve benzeri harcama tutarını da belirler.

Değer Tespit Komisyonu, gerekli gördüğü takdirde kararlara katılmamak şartıyla değer tespit çalışmalarına yardımcı olmak üzere Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca bağımsız denetim yapmakla yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim kuruluşundan hizmet alabilir.

Değer Tespit Komisyonu, tespit sonuçlarını içeren değer tespit raporunu hazırlar. Değer tespit raporu, ihalenin 4046 sayılı Kanunda öngörülen işletme hakkının verilmesi yöntemi ile yapılacağı kaydıyla ilan edilir. Bu ihalelerde değer tespit sonuçları, önceden öngörülemeyen sebeplerin varlığı halinde, ihale usulünün değiştirilmesine neden olunmaması kaydıyla, son teklif verme tarihinden önce revize edilebilir.

İhale; Bakan Onayı ile yurt içinde yayımlanan ve Basın İlan Kurumu tarafından bildirilen listede yer alan tirajı yüksek en az üç gazetede, gerektiğinde yurt dışında yayın yapan basın ve yayın organlarında, serbest bölgenin bulunduğu ildeki yerel basın ve yayın organlarında, Bakanlık internet sitesinde ve bir defaya mahsus olmak üzere Resmî Gazete'de yayımlanmak suretiyle duyurulur. Bakanlıkça teklif verme süresi belirli bir tarihe kadar veya bilahare belirlenecek bir tarihe kadar uzatılabilir. Bu husus teklif verme süresi sona ermeden ihale duyurusu ile aynı şekilde duyurulur.

- İhale ilanı;
- a) İşletme izni verilecek bölgeye ilişkin genel bilgileri,
 - b) İhale usulünü,
 - c) Geçici teminat miktarını,
 - ç) İhaleye katılmak için ihale şartnamesi ve belirlenecek diğer belgelerin alınmasının zorunlu olduğunu,
 - d) Teklif ve istenilen belgelerin verileceği açık adresi ve teklif verme süresini,
 - e) İhalenin Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri uyarınca yürütüldüğünü,
 - f) Bakanlığın ihaleyi yapıp yapmamakta serbest olduğunu,
 - g) Gerektiğinde teklif verme süresinin uzatılabileceği hususunu,

ğ) Bakanlıkça gerekli görülen diğer hususları, kapsar.

İhale şartnamesi;

a) İhalenin konusu ve usulünü,

b) Tekliflerin verileceği açık adres ve süreyi,

c) Tekliflerin hangi para birimi üzerinden yapılacağını, döviz üzerinden alınan tekliflerin Türk Lirasına çevrilmesinde hangi kurun esas alınacağını,

ç) İhaleye katılabilmek için verilmesi gereken belgelerin neler olduğunu,

d) İhalenin neticesinin sırasıyla İhale Komisyonu tarafından Bakanlık Makamına, Bakanlık tarafından da Cumhurbaşkanlığına sunulacağını; Cumhurbaşkanlığı tarafından yetkilendirme yapılmadığı takdirde ihalenin iptal edileceğini,

e) İhaleye katılmak için Bakanlıkça belirlenecek geçici teminatın miktarı ile niteliklerini,

f) İhale üzerinde kalan tarafından sözleşme imzalanmaması veya Bakanlıkça belirlenecek miktarda kesin teminat verilmemesi veya diğer yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde geçici teminatın irat kaydedileceğini,

g) İhaleye katılamayacak olanları,

ğ) Bakanlıkça hazırlanacak fizibiliteye göre belirlenecek asgari alt ve üst yapı yatırım tutarı ile demirbaş ve benzeri harcama tutarını,

h) Gerekli görülen diğer hususları, kapsar.

İhale usulünün belirlenmesi ve bu usulle ihaleye çıkılması için Genel Müdürlükçe Bakanlık Makamından İhale Onayı alınır. İhale Onayı ekinde, ilgili Değer Tespit Komisyonu Raporu, ilan metni, ihale şartnamesi ve varsa ekleri ile değer tespit sonuçları yer alır.

İhale Komisyonu; ilgili bakan yardımcısı, Genel Müdür, Genel Müdürlükte görevli iki genel müdür yardımcısı, iki daire başkanı ve Bakanlığın Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünde görevli bir daire başkanı olmak üzere yedi üyeden oluşur. Komisyonda yukarıda adı geçen birimlerde görevli olmak kaydı ile Komisyon Başkanı tarafından uygun görülecek sayıda yedek üye görevlendirilir. Komisyon, Bakan Onayı ile göreve başlar.

İhale Komisyonu üye tamsayısı ile toplanır ve salt çoğunlukla karar verir. Kararda çekimser kalınamaz. Karara muhalefet eden üye karşı oy gerekçesini kararın altına yazarak imzalamak

zorundadır. Komisyon toplantıları ve teklif sahipleri ile yapılan her görüşme Komisyon tarafından tutanakla tespit edilir. Tutanaklar Komisyon üyeleri ile hazır bulunan teklif sahipleri tarafından imzalanır. Bu tutanaklar ve Komisyon kararları ihale işlem dosyasında muhafaza edilir. Komisyon tarafından, ihalenin konusuna göre nihai karar verilmek suretiyle ihale işlemleri sonuçlandırılır.

İhale Komisyonunca ihalenin iptaline karar verilmesi halinde, Komisyon tarafından verilen gerekçeli iptal kararı ile ilgili Bakan Onayı alınır. İhalenin iptali, teklif sahiplerine yazı ile bildirilir ve ayrıca kamuoyuna duyurulur.

58 inci maddede sayılan değerler ihale uygulamalarında teminat olarak kabul edilebilir. Teminat olarak kabul edilebilecek değerlerden hangisinin veya hangilerinin talep edileceği ihale şartnamesinde belirtilir. İhalelerde teklif sahiplerinden geçici teminat alınması zorunludur. Bakanlık, getirilecek olan geçici ve kesin teminat mektuplarının risk temerküzünden kaçınmak amacıyla başka bir banka veya finans kuruluşundan getirilmesini talep edebilir.

İhale Komisyonunun ihale sonucunu içeren nihai kararı ve gerekçesine ilişkin Bakan Onayı alındıktan sonra, ihaleyi kazanan şirketin yetkilendirilmesine ilişkin teklif hazırlanarak Cumhurbaşkanlığına sunulur.

Yetkilendirmeye ilişkin Cumhurbaşkanı Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakip Bakanlık tarafından süre belirtilmek suretiyle işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesi imzalanması hususunda yetkilendirilen şirkete yazılı bildirimde bulunulur. Yetkilendirilen şirketin talep etmesi ve Bakanlıkça uygun görülmesi halinde bir defaya mahsus olmak üzere ek süre verilebilir. Bakanlıktan kaynaklanan sebeplerle, verilen süre içerisinde işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesinin imzalanmaması durumunda, birden fazla ek süre verilebilir.

Bakanlık tarafından verilen süre içerisinde ihale üzerinde kalan tarafından istenilen teminatın verilmemesi, diğer yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesinin imzalanmaması halinde, alınan teminatlar Bakanlık lehine irat kaydedilir ve İhale Komisyonu kararında yer alması halinde sırası ile diğer teklif sahipleri yetkilendirilmek üzere Cumhurbaşkanlığına sunulur.

Tebliğatlar, 4046 sayılı Kanun ve ilgili yönetmeliklerinde yer alan hükümlere göre gerçekleştirilir.

İhale neticesinde Cumhurbaşkanınca serbest bölgeyi işletmekle yetkilendirilen işletici veya B.K.İ. ile işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesi imzalanana kadar, bölge mevcut işletici veya B.K.İ. tarafından Bakanlıkla akdetmiş olduğu işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmesi kapsamında işletilmeye devam olunur.

Bölge, yetkilendirilen şirket ile işletme yetkisi sona eren şirket arasında Bakanlık refakatinde imzalanacak devir protokolü ile devralınır.

Arazisi özel mülkiyete ait serbest bölgelerde ihtiyaç duyulacak arazi ve tesisler Kanununun 5 inci maddesi ile düzenlenen kamulaştırma hükümleri uyarınca sağlanabilir.

İşleticinin belirlenmesine yönelik gerçekleştirilecek iş ve işlemler hakkında bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 4046 sayılı Kanun ve ilgili ikincil mevzuat hükümleri kıyasen uygulanır.

Bu madde kapsamında akdedilecek işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmelerinin süre uzatım işlemleri 27/A maddesinde düzenlenen usul ve esaslara tabidir.”

Madde 28- Yürürlükten kaldırıldı

Madde 29- Yürürlükten kaldırıldı

ÜÇÜNCÜ KISIM

BÖLGEDEKİ MALLAR, KİRA VE HİZMET SÖZLEŞMELERİ VE TARİFELER

BİRİNCİ BÖLÜM

İhraç ve İthal Olunan Mallar ve Transit Mal Taşımacılığı İhraç Edilen Mallar

MADDE 30 – Türkiye'den Bölgeye sevk edilen mallar, dış ticaret rejimine tabi tutulur ve bu rejime göre ihraç edilmiş sayılır. Bölge ile diğer ülkeler ve Serbest Bölgeler arasında dış ticaret rejimi uygulanmaz. Bölgeden yurtdışına mal gönderilmesi ve hizmet verilmesi serbesttir.

Bölgeden yurtdışına ve Türkiye'ye daha ileri derecede işlem görmek üzere mal gönderilebilir.

Bir parti olarak toplam fatura bedeli 5.000 ABD Doları veya karşılığı Türk Lirasını geçmemek üzere Bölge Müdürlüğü veya Bölge Müdürlüğü onayı ile İşletici, B.K.İ. ya da Kullanıcı tarafından Bölgeye getirilen Türkiye çıkışlı mallar, isteğe bağlı olarak ihracat işlemine tabi tutulmayabilir.

Serbest Bölgeler, Avrupa Birliği'ne tam üyeliğin gerçekleşeceği tarihe kadar, gümrük rejimleri açısından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında, menşe hükümlerinin uygulanması bakımından ise Türkiye Gümrük Bölgesi sayılır.

Bölgelerden çıkartılan mallara ilişkin menşe ve statü belgeleri Gümrük Mevzuatı ile uluslararası anlaşma hükümleri çerçevesinde, üyelik şartı aranmaksızın mevzuatın öngördüğü mercilerce düzenlenir ve onaylanır. Bu belgeler Serbest Bölge Gümrük İdarelerince vize edilir.

İthal Edilen Mallar ve Transit/Aktarma Mal Taşımacılığı

Madde 31- Bölgeden, Türkiye'ye sevk edilen mallar dış ticaret rejimine tabi tutulur ve bu rejime göre ithal edilmiş sayılır. Bölge ile diğer ülkeler ve Serbest Bölgeler arasında dış ticaret rejimi uygulanmaz.

Transit/Aktarma taşımaya tabi malların Bölgeye giriş ve çıkışı Bölge Müdürlüğünün izniyle yapılır.

Yabancı bir memlekette başka bir yabancı memlekete veya Türkiye'den yabancı bir memlekete gitmek ya da yabancı bir memlekette Türkiye'ye gelmek üzere Bölgeden geçen/geçirilen eşya, Bölgede "Transit" halinde sayılır. Transit olarak geçen/geçirilen eşyanın, Serbest Bölgede aktarma edilmesi, karaya çıkarılması veya bir süre kalması transit halini değiştirmez.

Yabancı bir ülkeden deniz, hava, demiryolu ve karayoluyla Serbest Bölge limanına getirilen eşyanın, deniz yoluyla yabancı bir limana veya diğer bir Serbest Bölge limanına sevki "Aktarma" sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Bölgeye Mal Giriş ve Çıkışı

Bölgeye Getirilmesi Yasak Olan veya Özel Düzenek/Yapı Gerektiren Mallar

Madde 32- Ateşli silahlar ve bunların mühimmatının, radyoaktif maddelerin, tehlikeli ve zehirli atıklar ile Bakanlıkça belirlenen diğer malların Bölgelere getirilmesi yasaktır.

Ateşli silahların bölgede üretilmesi ve çıkışı ile bu üretim faaliyetinin bir parçası olarak yürütülen Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılacak mühimmatın bölgeye giriş ve çıkışı, ilgisine göre İçişleri Bakanlığı veya Millî Savunma Bakanlığının uyguladığı ulusal ve uluslararası mevzuat hükümlerine tabidir.

Parlayıcı, patlayıcı, yanıcı, yanmayı artırıcı veya birarada bulunduğu mallar için tehlikeli olan maddeler özel düzenek veya

yapıların bulunması şartıyla bölgelere getirilebilir.

Uyuşturucu maddeler, psiko trop maddeler ve bunlarla ilgili kimyasal maddeler ile bunların müstahzarlarının serbest bölgelere giriş ve çıkışı Sağlık Bakanlığının uyguladığı ulusal ve uluslararası mevzuat hükümlerine tabidir."

Malların Bölgeye Girişi ve Çıkışı

Madde 33- Malların Bölgeye girişi ve çıkışı ile ilgili usül ve esaslar Genel Müdürlükçe çıkarılacak genelge/tebliğlerle düzenlenir.

Bölge ile Diğer Varış Yerleri Arası Mal Akımı

Madde 34- Serbest Bölge adresli olduğu halde herhangi bir nedenle Bölgeye dahil olmayan bir yere boşaltılan mallar veya Bölgeye ait olmayan bir varış yerine adres edilmiş, fakat Bölgeye dahil bir yere boşaltılan mallar, adres edildikleri varış yerlerine Gümrük İdaresinin gözetim ve denetimi altında en seri şekilde gönderilir. Ancak Bölge adres verilerek gönderilen mallar en kısa zamanda Serbest Bölgeye intikal ettirilir. Ancak, serbest bölge adresli malların Bölgeye gelip, yer olmaması nedeniyle Gümrük antreposuna veya bir başka yere depolanması halinde, geçici kabulle yurtiçine satıldığında veya sair şekilde yurtiçine sokulduğunda ya da yurtdışına gönderildiğinde bu mallar serbest bölge hükümlerine tabi olur. Bölge depolarının yeterli olmasıyla bu uygulamaya son verilir.

Bölge içerisindeki eşyanın yükleme, boşaltma, nakletme, ve sair işlemleri için gerekli ekipman, araç ve gereçlerin geçici olarak Bölgeye sokulmasına, Bölge Müdürlüğünün yazılı talebi doğrultusunda, Gümrük Muhafaza Müdürlüğünce tutulan "Giriş-Çıkış Defteri"ne kaydı suretiyle Gümrük İdaresince izin verilir.

Serbest Bölge adresli veya çıkışlı olup, deniz yoluyla gelen veya giden eşyanın, Bölgenin denize rıhtımı olmaması veya limanı olmasına rağmen yakın bir limandan getirilmesi veya götürülmesi durumunda Bölge ile olan bağlantısı, Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğünce tescilli ve Bölge Müdürlüğünce tanzim ve tescilli "Serbest Bölge İşlem Formu"na istinaden ve "Transit Beyannamesi" düzenlenmesine gerek kalmadan, Gümrük İdaresince görevlendirilecek memurun refakatinde gemiden doğrudan Bölgeye alınmasıyla veya Bölgeden gemiye götürülmesiyle sağlanır. Geminin bulunduğu yer ile Bölge arasındaki koridor, Serbest Bölge olarak addedilir. Bir Serbest

Bölgenin fiziki olarak ayrılmış olan kısımları arasındaki mal sevkiyatı gümrük gözetiminde yapılır.

Havaalanları içi veya sınırındaki serbest bölgelere havayoluyla gelen-giden tehlikeli maddelerin özel kaplar içerisinde getirilerek apronda bekletilmeksizin hazır bulundurulacak araçlar ile Serbest Bölge hava aracına aktarılması için B.K.İ. veya İşletici, Havaalanı ve Gümrük İdareleri ile gerekli koordinasyonu sağlar.

Malların Satılması veya Devri

Madde 35- Kullanıcılar, Bölgeden yurtdışına veya Türkiye'ye toptan satış yaparlar. Kullanıcılar ve Bölgede depo kiralayan firmalar, Bölge Müdürlüğüne yazılı olarak bildirmek kaydıyla, aynı Bölgedeki diğer Kullanıcılara toptan satış yapabilir veya mallarını toptan devredebilirler.

Bölgedeki Mallardan Sorumluluk

Madde 36- Bölgede faaliyette bulunan Kullanıcılar, mallarındaki kayıp ya da sayı, çeşit ve ağırlık bakımından meydana gelen noksanlık ile mal kalitesindeki değişikliklerden dolayı Bölge Müdürlüğüne karşı sorumludurlar. Kullanıcılar, malların tabiatından ileri gelen bir kayıp ve noksanlığın varlığını veya mücbir sebepten dolayı bu farklılığın doğduğunu kanıtlamaları halinde bu sorumluluk ortadan kalkar.

Bölgedeki mallarda; normal işlemler, tabii aşınma, fire veya benzeri nedenler dışında, bir eksikliğin veya sebebi açıklanamayan bir fazlalığın tesbit edilmesi halinde, ilgili Kullanıcı, İşletici veya B.K.İ. bu durumu Bölge Müdürlüğüne yazılı olarak bildirir ve gerekli yükümlülükleri yerine getirir.

İmha Edilmesi Gerekli Olan Mallar ve Atıklar

Madde 37- Kullanım süresinin dolması, eskime, bozulma, çürüme vb. nedenlerle bölge dışına çıkarılması gerektiği veya diğer kullanıcıların mallarına zarar verici olduğu ya da sağlık kurallarıyla bağdaşmadığı Bölge Müdürlüğüne tespit edilen malların bölgede veya bölge dışında imhasına Bölge Müdürlüğü başkanlığında, Gümrük ve Gümrük Muhafaza Müdürlükleri, Çevre ve Orman Bakanlığı ile İşletici veya Bölge Kurucu İşleticisi yetkilileri ve gerektiğinde Bölge Müdürlüğüne tayin edilecek ve mallar üzerinde ihtisası olan bir eksperin de bulunduğu komisyon tarafından karar verilir.

Komisyon tarafından imhasına karar verilen bu malların imhası, Bölge Müdürlüğüne kullanıcından yazılı olarak talep edilir. Bu

talebin, tebliğ edildiği tarihten itibaren 24 saat içinde yerine getirilmeye başlanması esastır.

Malların imha işlemine kullanıcı tarafından başlanılmaması halinde, imha işlemi İşletici veya Bölge Kurucu İşleticisi tarafından yürütülür. Yapılan tüm masraflar kullanıcıya rücu edilir. Yapılan masrafların kullanıcı tarafından ödenmemesi halinde Yönetmeliğin 14/a maddesine göre kullanıcının ticari işlemleri durdurulur.

Bölge içerisinde imha yeri bulunmaması durumunda bu mallar imha edilmek üzere Bölge Kurucu İşleticisi, İşletici veya kullanıcı tarafından Gümrük İdaresi görevlilerinin gözetimi altında ayniyat kontrolü yapılmak suretiyle bölge dışındaki temizlik hizmetiyle ilgili kamu görevlilerine veya bu işi yapan özel kişilere imha edilmek üzere teslim edilir. İmha edilen mallar kullanıcının envanter kayıtlarından silinir.

Bölgedeki faaliyetler sonucu ortaya çıkan atıkların bölge dışına çıkarılmasına, Bölge Müdürlüğünün başkanlığında Gümrük ve Gümrük Muhafaza Müdürlükleri, Çevre ve Orman Bakanlığı, İşletici veya Bölge Kurucu İşleticisi temsilcilerinden oluşturulan bir komisyon tarafından karar verilir. Bölgeden çıkarılması uygun görülen kap, ambalaj maddeleri, hurdalar, çöpler, evsel nitelikli vb. atıklar, İşletici veya Bölge Kurucu İşleticisi yetkililerince, Gümrük İdaresi görevlilerinin gözetimi altında bölge dışındaki temizlik hizmetleriyle görevli kamu görevlilerine veya bu işi yapan özel kişilere teslim edilir. Şayet bu yetkililerce, atıkların bölgeden uzaklaştırılması için bir ücret talep edilirse, bu ücretler ilgili kullanıcılar tarafından ödenir. Söz konusu maddelerin imhasının gerekli olması halinde yukarıdaki fıkralarda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde imha işlemi gerçekleştirilir.

Limanı olan ve/veya tersane işletmeciliği bulunan bölgelerde gemilerden atıkların alınması ve bertaraf edilmesi Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri gereğince yapılır.

Tehlikeli atıklar ise tehlikeli atıkların kontrolüne ilişkin mevzuat hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur.

Terk Edilmiş ve Dağınık Mallar

Madde 38- Bölgede, hiç bir Kullanıcıya ait olmayan parsellere bırakılmış veya terk edilmiş mallar, Bölge Müdürlüğünün gözetim ve denetimi altında İşletici veya B.K.İ. tarafından toplatılarak, bu konuda tutulacak kayıt defterine işlenir ve Yönetmeliğin 52'nci maddesine göre tasfiye edilir.

Yükleme, boşaltma, taşıma ve sair işlemler esnasında ambalajlarından dağılmış, dökülmüş ve tekrar ambalajlanmasından sonra arta kalan sahibi belli dağınık mallar, İşletici veya B.K.İ. tarafından, toplama, süpürme ve tekrar ambalajlama masrafları Kullanıcı tarafından ödendiği takdirde, sahiplerine teslim edilir. Aksi halde terk edilmiş mal işlemine tabi tutulur.

Hasarlı Mallar

Madde 39- Gerek Bölgeye sokulurken veya Bölgeden çıkartılırken ve gerekse Bölge içinde işleme tabi tutulurken, hasarlı ambalajda bulunduğu veya kurcalanmış olduğu tesbit edilen şüpheli mallar için Bölge Müdürlüğünce, İşletici veya B.K.İ.'nin yükleme boşaltma işlerini yapan kişi veya kuruluş yetkilileri ile gemi kaptanı, acenta ve nakliyecinin veya temsilcilerinin bulunduğu üç kişilik bir komisyon oluşturularak, mallar sınıflandırılır, sayılır veya tartılır ve tekrar ambalajlanır. Bu komisyona, malların nakliye sigortasını yapan sigortacı veya temsilcisi de katılabilir. Durum, bir tutanakla tesbit edilerek, Bölge Müdürlüğüne bildirilir. Tutanakta, mallarda tesbit edilen fazlalık veya eksiklikler belirlenir. Eksiklik veya fazlalık durumunda, duruma göre gemi kaptanı, acenta, nakliyecisi veya kullanıcı, Yönetmeliğin 36'ncı maddesi hükümleri gereğince sorumlu tutulur. Sahipsiz mallar, terk edilmiş mallar olarak addedilir ve 38'nci madde hükmüne göre işleme tabi tutulurlar.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Özel Hesap, Serbest Bölge Gelirleri, Kira Sözleşmeleri BİRİNCİ BÖLÜM

Özel Hesap ve Serbest Bölge Gelirleri

Özel Hesap ve Özel Ödenek

Madde 40- Özel hesap gelirleri için Bakanlık tarafından Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki, Türk Lirası, ABD Doları veya diğer dövizler cinsinden Genel Müdürlük ve her Bölge Müdürlüğü adına ana hesaplar açtırılır. Ayrıca, Genel Müdürlükçe merkezdeki, bölge müdürlüklerince bölgelerdeki kamu bankaları öncelikli olmak üzere bankalarda, bölgede banka bulunmaması halinde bölgeye en yakın mahalde bulunan bankalarda Türk Lirası, ABD Doları veya diğer dövizler cinsinden her gelir kalemi için özel hesaba ait tali ve gerektiği takdirde geçici hesaplar açtırılır.

İlgili banka şubelerince yapılan tahsilattan, İşletici veya B.K.İ.'lere Kanunun 7 nci maddesi kapsamında sözleşmeler gereği günlük olarak yapılan gelir payı aktarmaları yapıldıktan sonra bakiye tutarlar beş iş günü içerisinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesaplara aktarılır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hesaplarında toplanan tutarlardan, Genel Müdürlük talimatına istinaden ilgili Bölge Müdürlüğü hesaplarından gelir payları aktarımı karşılanamayan tutarların ilgili B.K.İ.'lere yapılan aktarmaları ile diğer iadeler düşüldükten sonra kalan tutar, yeni bir talimata gerek kalmaksızın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca hafta sonları itibarıyla Bakanlık merkez ödemelerini yapan merkez saymanlığı hesabına, döviz cinsi gelirler için bankanın döviz alış kuru esas alınarak yapılacak dönüştürme işlemi sonucunda Türk Lirası olarak yatırılır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca aylık olarak hazırlanan Özel Hesap vaziyet cetvelleri Bakanlığa gönderilir

Merkez saymanlık hesabına yatırılan meblağın tamamı bütçeye gelir kaydedilir.

Serbest Bölge Gelirleri ve Tahsilat Yapılmayacak Haller

MADDE 41 – Özel hesabın gelirleri ile bu hesaba tahsilat yapılmayacak haller aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

a) Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen Ruhsatlar ve izin belgeleri karşılığı tahsil edilecek ücretler:

a) Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen Ruhsatlar ve izin belgeleri karşılığı tahsil edilecek ücretler:

1) Faaliyet Ruhsatı almak için Genel Müdürlüğe yapılacak müracaatlarda alınacak Faaliyet Ruhsatı müracaat ücretleri,

2) Faaliyet Ruhsatının kaybedilmesi, yıpranması ve diğer nedenlerle yeniden düzenlenmesi halinde alınacak ücretler,

3) Açık Alan Kullanma Belgesi almak için Bölge Müdürlüğüne yapılacak müracaatlarda alınacak ücretler,

4) Depo Kullanma Belgesi almak için Bölge Müdürlüğüne yapılacak müracaatlarda alınacak ücretler,

5) Giriş İzin Belgesinin düzenlenmesi karşılığında alınacak ücretler ile bu belgenin ve Özel İzin Belgesinin kaybedilmesi nedeniyle yeniden düzenlenmesi durumunda alınacak ücretler, peşin olarak özel hesaba yatırılır.

b) Bölgelerdeki Mal Hareketleri ile Fason İmalat, Bakım Onarım ve İleri Derecede İşçilik Faaliyetlerine İlişkin Özel Hesap Ücretlerine Yönelik Hükümler:

Hareketleri ile Fason İmalat, Bakım Onarım ve İleri Derecede İşçilik Faaliyetlerine İlişkin Özel Hesap Ücretlerine Yönelik Hükümler:

1) İmalatçı Kullanıcılar ile 6/2/2004 öncesi Faaliyet Ruhsatı alan Kullanıcılar tarafından gerçekleştirilecek mal hareketlerinde aşağıdaki esaslar uygulanır:

i) Yurtdışından bölgeye getirilen malların CIF değeri üzerinden binde 1, Bölgeden Türkiye'ye çıkarılan malların FOB değerleri üzerinden binde 9 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

ii) Bölge içi mal satışlarından, imha/tasfiye veya lisanslı bertaraf tesislerine teslim edilmek üzere Bölgeden çıkarılan ve tahlil/numune amacıyla bedelsiz olarak getirilen veya götürülen mallardan, Özel Hesap Ücreti alınmaz.

iii) Kapalı alan inşaatının tamamlanması, ek yatırım yapılması, üretim konusunda Faaliyet Ruhsatı sahibi Kullanıcıların üretimde kullanacakları yatırım mallarının girişi, makine ve teçhizatın yenilenmesine ilişkin mal girişleri veya kapasite artırımına yönelik yeni makine, teçhizat ve ofis makineleri girişi yatırım ve tesis safhasında yapılan mal girişi olarak kabul edilir. Yatırım ve tesis safhasında kullanılmak üzere veya tevsi ve kapasite artırmak amacıyla yurtdışından veya Bölge içinden satın alınan bu mallardan Özel Hesap Ücreti alınmaz. Yatırım ve tesis kapsamında Özel Hesap açısından mal girişlerine ilişkin denetim Bölge Müdürlüğünce yapılır.

iv) Yatırım ve tesis safhasında veya tevsi ve kapasite artırmak amacıyla, yurtdışından Bölgeye getirilen malların ticarete konu edilerek, bunların Bölgeden yurtdışına çıkarılması, Bölge içinde başka bir Kullanıcıya satılması veya başka bir Serbest Bölgeye gönderilmesi durumunda satış bedeli üzerinden binde 1, Türkiye'ye çıkışı halinde ise faturada yer alan FOB satış bedeli üzerinden alınacak binde 1 Özel Hesap Ücretini müteakip aynı bedel üzerinden binde 9 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

v) Bölgedeki bina, tesis ve demirbaşların bakım-onarım veya tamirinde kullanılmak üzere Kullanıcının kendisine ait olmayan ve yurtdışından bölgelere geçici olarak getirilen araç, gereç ve

ekipmanların 58 inci maddede belirtilen 12 aylık süre içerisinde bölge dışına çıkarılmaması halinde bu malların CIF değeri üzerinden binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

vi) Sergilenmek, fuarlarda teşhir edilmek üzere bölgeden Türkiye'ye geçici olarak mal gönderilmesi, yurt içinden getirilen bir malın evsafına uygun olmaması veya bozuk çıkması gibi nedenlerle değiştirilmek ya da tamir edilmek üzere mahrecine iade edilmesi halinde Özel Hesap Ücreti alınmaz. Ancak 58 inci madde gereğince Türkiye'ye çıkarılacak mallardan binde 9 oranında teminat alınır. Söz konusu malların 12 ay içerisinde bölgeye getirilmemesi halinde, bu teminatlar çözümlenerek Özel Hesaba gelir kaydedilir.

vii) Özel Hesap Ücreti ödenerek yurtdışından bölgeye getirilen bir malın evsafına uygun olmaması veya bozuk çıkması gibi nedenlerle kesin olarak mahrecine iade edilmesi halinde, alınmış olan Özel Hesap Ücreti Kullanıcının bir sonraki işleminde mahsup edilir. Mahsup edilememesi halinde kanuni süresi içerisinde iade edilir. Söz konusu malın mahrecine kesin olarak iade edilmeyip değiştirilmesi veya tamir görmesi sonrasında Bölgeye geri getirilmesi durumunda Özel Hesap Ücreti alınmaz.

viii) Sergilenmek, fuarlarda teşhir edilmek üzere bölgeden yurtdışına geçici olarak gönderilen malın Bölgeye geri getirilmesi durumunda Özel Hesap Ücreti alınmaz.

viii) Sergilenmek, fuarlarda teşhir edilmek üzere bölgeden yurtdışına geçici olarak gönderilen malın Bölgeye geri getirilmesi durumunda Özel Hesap Ücreti alınmaz.

ix) Bölgeden yurtdışına veya yurtiçine satılan malın herhangi bir nedenle kesin olarak iade edilmesi durumunda Özel Hesap Ücreti alınmaz. Özel Hesap Ücreti alınmış ise Kullanıcının bir sonraki işleminde mahsup edilir. Mahsup edilememesi halinde kanuni süresi içerisinde iade edilir.

2) 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı alan imalatçı Kullanıcıların dışındaki Kullanıcılar ile bu tarihten önce ruhsat almış olup da 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı süresini uzatan imalatçı Kullanıcılar dışındaki Kullanıcılar tarafından gerçekleştirilecek mal hareketlerinde aşağıdaki esaslar uygulanır:.

2) 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı alan imalatçı Kullanıcıların dışındaki Kullanıcılar ile bu tarihten önce ruhsat almış olup da 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı süresini

uzatan imalatçı Kullanıcılar dışındaki Kullanıcılar tarafından gerçekleştirilecek mal hareketlerinde aşağıdaki esaslar uygulanır:

i) Bu Kullanıcılar tarafından, yurtdışından bölgeye getirilen ve/veya bölgeden Türkiye'ye çıkarılan mallardan Özel Hesap Ücreti alınmaz.

ii) Bu Kullanıcılar tarafından, yatırım ve tesis safhasında veya tevsi ve kapasite artırmak amacıyla getirilenler de dahil olmak üzere yurtdışından getirilerek bölge içinde satılan malların CIF değeri üzerinden binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

3) Hem üretim hem de 6/2/2004 tarihinden sonra alım-satım ruhsatı alan Kullanıcılar tarafından gerçekleştirilecek mal hareketlerinde aşağıdaki esaslar uygulanır:

i) Üretim ruhsatı kapsamında Türkiye'den veya yurt dışından getirdiği mallardan ürettiği ürünlerini kendi bünyesinde bulunan alım-satım ruhsatı kapsamına devretmesi ve alım-satım ruhsatı kapsamında yurt içine satması halinde, yurt içine satılan malların FOB değerleri üzerinden binde 9 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

ii) Alım-satım ruhsatı kapsamında binde 1 oranında ücret ödemediği yurt dışından getirdiği malı, kendi bünyesinde bulunan üretim ruhsatı kapsamına devretmesi halinde, bu malların CIF değeri üzerinden binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

4) Fason imalat ile bakım-onarım faaliyetleri ve ileri derecede işçilik işlemlerinde aşağıdaki esaslar uygulanır:

i) Kullanıcının kendisine ait olan mallar için bölge dışında fason imalat veya ileri derecede işçilik işlemleri yaptırması halinde bu işlemlerden katma değer üzerinden binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır. Ancak 58 inci madde gereğince Türkiye'ye çıkarılacak mallardan binde 9 oranında teminat alınır. Teminat alınan malların 12 ay içerisinde bölgeye getirilmemesi halinde bu teminatlar çözülerek Özel Hesaba gelir kaydedilir.

ii) Kullanıcının kendisine ait olmayan, fason imalat, bakım-onarım faaliyetleri ve ileri derecede işçilik işlemleri amacıyla bölgeye geçici olarak getirdiği malların bölgeye giriş ve çıkışında Özel Hesap Ücreti alınmaz. Söz konusu malların bölgede işçilik gördükten sonra bölgeden nihai çıkışında bölgede yaratılan katma değer üzerinden binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır. Ancak belirtilen kapsamdaki mallardan kullanıcıların yurtdışından getirerek fason imalat, bakım-onarım faaliyetleri ve ileri derecede işçilik işlemleri için Türkiye'ye çıkaracağı mallardan 58 inci madde

gereğince binde 9 oranında teminat alınır. Teminat alınan malların 12 ay içerisinde bölgeye getirilmemesi halinde bu teminatlar çözülerek Özel Hesaba gelir kaydedilir.

iii) Kullanıcı firmalar arasında gerçekleşen ticaret kapsamında, fason imalat, bakım-onarım faaliyetleri ve ileri derecede işçilik işlemleri neticesinde bölgede yaratılan katma değer üzerinden binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

c) Serbest bölgeyi işleten gerçek veya tüzel kişilerle yapılacak sözleşmeler uyarınca tahsil edilecek Özel Hesap Ücretlerine yönelik hükümler:

1) İşleticilerin yıllık net karları üzerinden alınan sözleşmede belirtilen orandaki kar payları yıl sonu döviz alış kurundan hesaplanarak ABD Doları cinsinden ait olunan dönemi takip eden yılın 5'inci ayının son iş günü mesai bitimine kadar,

2) İşletici ve B.K.İ.'lerin, bölgenin işletilmesi veya kurulup işletilmesi ile ilgili faaliyetleri sonucu tahakkuk eden net aylık gelirleri üzerinden yüzde 4 oranında alınacak ücretler, üçer aylık dönemler itibarıyla Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının 20 nci günü mesai bitimine kadar,

3) Hazine arazisi üzerinde kurulu serbest bölgelerde Faaliyet Ruhsatı verilmesi uygun görülen gerçek veya tüzel kişilere bina ve tesisler hariç bu bölgelerdeki Hazine taşınmazlarının kiraya verilmesi halinde, kira bedelleri 8 inci madde kapsamında yapılan kira sözleşmesinde öngörülen sürelerde işletici veya B.K.İ. tarafından tahsil edilir. Tahsil edilen kira bedellerinin işletici tarafından yüzde 90'ı, B.K.İ. tarafından yüzde 63'ü işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmelerinde belirtilen süreler içerisinde,

4) Hazineye ait bina ve tesisler ile Faaliyet Ruhsatının iptali veya süresinin sona ermesiyle Hazineye intikal eden bina ve tesislerin işletici veya B.K.İ.'ce kiraya verilmesi halinde tahsil edilen kira bedellerinin işletici veya B.K.İ. tarafından yüzde 90'ı işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmelerinde belirtilen süreler içerisinde,

5) Özel mülkiyete ait arazi üzerinde kurulu serbest bölgelerde B.K.İ.'nin kiraya verdiği arazi ve işyerlerinin tahsil edilen kira gelirlerinden yüzde 4 aylık gelir payı ve sattığı arazi ve işyerlerinden elde ettiği net gelirlerden yüzde 4 aylık gelir payı, üçer aylık dönemler itibarıyla Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının 20 nci günü mesai bitimine kadar,

6) İşletici, B.K.İ. ve Kullanıcıların Yönetmelik hükümlerine, işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmelerine aykırı olarak taahhütlerini zamanında veya hiç yerine getirmemeleri halinde tahsil edilecek cezai şart, masraf ve faizler tahsili müteakiben, özel hesaba yatırılır.

7) İşletici veya B.K.İ. ayrı Faaliyet Ruhsatı almak ve ayrı muhasebe kayıtları tutmak kaydıyla Hazine arazisi üzerinde yaptığı veya yaptırdığı bina ve tesisleri kiraya vermek veya bölgede yapılması öngörülen faaliyet konularında faaliyet gösteren kuruluşlara ortak olmak suretiyle elde ettikleri gelirlere özel hesaba herhangi bir pay ödemez.

8) Kanunun geçici 2 nci maddesi uyarınca ilk kez faaliyete geçecek serbest bölgelerde, bu bendin (3) numaralı alt bendinde yer alan yüzde 63 oranı Kuruluş ve İşletme Sözleşmesinin akdedildiği tarihten itibaren 20 yıl süreyle yüzde 40 olarak uygulanır.

ç) Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen diğer gelirler:

1) Satın alma ve satışlar nedeniyle yapılan sözleşmelerde belirtilen cezai şart, masraf ve faizler,

2) Genel Müdürlük veya Bölge Müdürlüklerince bastırılan ve satış yoluyla dağıtımına karar verilen her nevi basılı kağıt veya yayınların bedeli,

3) Bölge Müdürlüğü tarafından Kullanıcılara kiralanan arazi ve binalardan elde edilecek kira bedelinin tamamı,

4) Herhangi bir nedenle Hazineye intikal eden menkullerin satışından, gayrimenkullerin kullanım hakkının süreli olarak devrinden elde edilecek gelirler,

5) Faaliyet Ruhsatı almak için Genel Müdürlüğe yapılan müracaatlarda, Genel Müdürlüğün uygun görüş yazısından sonra 30 gün içerisinde Faaliyet Ruhsatı almaktan vazgeçilmesi halinde alınacak ücret,

6) Özel mülkiyete ait arazi üzerinde kurulu serbest bölgelerde bina satışları ve üst yapı kullanım hakkı devirlerinde alınacak ücretler, özel hesaba yatırılır.

7) Hizmet, Bankacılık ve Sigortacılık Faaliyetlerine İlişkin Özel Hesap Ücretlerine Yönelik Hükümler:

i) Hizmet Faaliyetleri: Bakım-onarım, fason imalat ve ileri derecede işçilik işlemleri hariç olmak üzere, 6/2/2004 tarihinden önce Faaliyet Ruhsatı alan Kullanıcıların bölge içi ve bölge dışına

hizmet teslimlerinde binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır. 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı alan imalatçı Kullanıcıların dışındaki Kullanıcılar ile bu tarihten önce ruhsat almış olup da 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı süresini uzatan imalatçı Kullanıcılar dışındaki Kullanıcılar tarafından yapılan hizmet teslimlerinde Özel Hesap Ücreti alınmaz.

ii) Bankacılık ve Sigortacılık Faaliyetleri: 6/2/2004 tarihinden önce Faaliyet Ruhsatı alan bankaların ve sigorta kuruluşlarının faaliyetleri nedeniyle elde ettikleri gelirlerinden yapmış oldukları bütün muameleler nedeniyle kendi lehlerine nakden veya hesaben tahakkuk eden paralardan üçer aylık dönemler itibariyle Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının 20'nci günü mesai bitimine kadar binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır. 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı alan banka ve sigorta kuruluşları ile bu tarihten önce ruhsat almış olup da 6/2/2004'ten sonra Faaliyet Ruhsatı süresini uzatan banka ve sigorta kuruluşlarından bu ücret alınmaz.

8) Diğer gelirler.

Madde 42- Aşağıdaki hallerde tahsil edilen özel hesap gelirleri iade edilir:

a) Faaliyet ruhsatı almak için yapılan müracaatlarda; Genel Müdürlükçe müracaat değerlendirildikten sonra faaliyet ruhsatı verilmesinin uygun görülmemesi veya Genel Müdürlüğün uygun görüş yazısından önce firma tarafından müracaattan vazgeçilmesi halinde yatırılmış olan ücretin tamamı,

b) Genel Müdürlüğün uygun görüş yazısından sonra 30 gün içerisinde Faaliyet Ruhsatı almaktan vazgeçilmesi halinde, 41 inci maddenin (ç) bendinin 5 no'lu alt bendinde belirtilen ücretin özel hesaba yatırılmasını müteakip yatırılmış olan Faaliyet Ruhsatı ücretinin tamamı,

c) Serbest Bölge Kullanıcılarından peşin olarak tahsil edilen kira bedellerinden, "Faaliyet Ruhsatı" iptali nedeniyle kira sözleşmesinin feshedilmesi sonucunda sözleşmeler gereğince iadesi gereken kira tutarları Kullanıcının aynı konudaki müteakip işleminde mahsup edilmezse,

d) Fazla veya yanlışlıkla yatırılan tutarlar ile gerçekleşmeyen işlemlere ait tutarlar, Kullanıcının aynı konudaki müteakip işlemlerinden mahsup edilmezse, kanuni süresi içerisinde, iade edilir.

Özel Hesap Gelirlerinin Takip ve Tahsili

Madde 43 — Özel hesap gelirlerinin 41 inci maddede belirtilen sürelerde kullanıcı, İşletici veya Bölge Kurucu-İşleticisi tarafından ödenmediğinin veya eksik ödendiğinin tespit edilmesi halinde, aşağıdaki esaslara göre takip ve tahsil işlemi yapılır:

a) Bu Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin tamamı ile (ç) bendinin (3) üncü ve (4) üncü alt bentlerinde yer alan gelirlere ödenmeyen döviz bazındaki tutarlara, Bakanlık ile İşletici veya Bölge Kurucu-İşleticisi şirketler arasında akdedilen işletme sözleşmeleri ile kullanıcılarla yapılan sözleşme ve protokollerde belirtilen oranlarda gecikme zammı uygulanarak, tebligatın yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde ana para ve gecikme zammı toplamının döviz bazında ödenmesi tebliğ edilerek ilgililerden istenir.

b) Bu Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin tamamı ile (ç) bendinin (3) üncü ve (4) üncü alt bentleri dışında sayılan gelirlere hiç ödenmeyen veya eksik ödenen döviz bazındaki tutarlar, vade tarihlerindeki T. C. Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilmek suretiyle 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun belirlediği oranlarda gecikme zammı uygulanarak, tebligatın yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde anapara ve gecikme zammı toplamının Türk Lirası bazında ödenmesi tebliğ edilir ve ilgililerden istenir.

c) İlgililer belirtilen süre içerisinde yapılan tebligata itiraz edebilir, ancak, tebligata itiraz edilmesi takibatı durdurmaz.

d) Tebligatın yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde yapılan itirazlar Bölge Müdürlüğünce veya Genel Müdürlükçe, itirazın yapıldığı tarihi takip eden 30 günde değerlendirilerek karara bağlanır.

e) Tebligatın yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde ilgililer tarafından özel hesaba ödeme yapılmaması veya eksik ödeme yapılması halinde, ödenmeyen tutarların takip ve tahsili için, Bölge Müdürlüğünce serbest bölgenin bulunduğu yerdeki vergi dairesine bildirimde bulunulur.

f) Vergi dairesine yapılacak bildirimde;

1) Alacağın ödenmesi için yapılan tebligatın tarihi belirtilir.

2) İlgililerden ödenmesi istenilen alacak tutarı Türk Lirası bazında ise, bu tutarın ana para ve faizi ayrı ayrı gösterilir. Döviz bazında ödenmesi istenilen tutar ise, verilen 30 günlük sürenin bitim tarihindeki T. C. Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden

Türk Lirasına çevrilmek suretiyle ana para ve faiz tutarı ayrı ayrı gösterilerek, takip ve tahsili gereken tutarlardan sadece asli nitelikteki alacaklara gecikme zammı uygulanacağı bildirilir.

3) Özel hesap gelirlerini ödemeyen gerçek kişi ise nüfus cüzdanının, tüzel kişi ise Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinin, yabancı şahıs ise pasaportunun Bölge Müdürlüğünce onaylı fotokopisi gönderilir.

4) Vergi dairesince tahsil edilen ana para ve faiz tutarlarının tamamının bölgelerdeki özel hesap gelirlerinin tahsilatını yapan bankalar nezdindeki özel hesaba aktarılması için ilgili hesap numarası belirtilir.

g) Vergi dairesince yapılan tahsilatların tamamı bölgeler nezdindeki ilgili bölge müdürlüğünün özel hesabına tahsilatı takip eden hafta içinde aktarılır.

Gelir Programı

Madde 44 — Bölge Müdürlüklerince, bir sonraki yıl için hazırlanacak tahmini özel hesap gelirlerine ilişkin bilgiler en geç haziran ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe intikal ettirilir. Genel Müdürlüğün gelir tahminleri ile revize işlemleri yapılan Bölge Müdürlükleri tekliflerinden oluşan gelir tahminleri Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakanın onayına sunulur. Bu gelir programının bir örneği Maliye Bakanlığına gönderilir.

Madde 45- Yürürlükten kaldırıldı

İKİNCİ BÖLÜM

Kira Tarifeleri ve Kira Sözleşmeleri

Kira Tarifeleri ve Kira Sözleşmelerinde Yer Alması Gereken Özel Şartlar

Madde 46- Serbest bölgelerde işletici veya B.K.İ. tarafından önerilen kira tarifelerini onaylamaya, artırmaya, azaltmaya, taksitlendirmeye veya mevcut tarifeler üzerinde değişiklik yapmaya Genel Müdürlük yetkilidir.

Kullanıcılarla İşletici veya B.K.İ. arasında akdedilen kira sözleşmelerinde aşağıdaki şartları içeren hükümler de yer alır:

a) Kira sözleşmeleri, Kullanıcıya daha önce verilen "Faaliyet Ruhsatı"nda öngörülen süreden daha uzun bir süre için akdedilemez. "Faaliyet Ruhsatı" süresinin sona ermesiyle veya "Faaliyet Ruhsatı" iptaliyle, tarafların birbirlerine feshi ihbarda bulunmaları suretiyle kira sözleşmeleri feshedilir. Bu takdirde kiradan ve kira sözleşmesinde belirtilen depozitodan işleyen süreye ait kira, keza yapılması gereken tamir ve sair giderler

indirilerek, bakiye miktar Kullanıcıya iade edilir. Kullanıcının, borçlu kalması halinde kendisinden tamir veya sair giderlerin tazmini için gerekli kanuni yollara başvurulur. Kullanıcı, fesih işlemini müteakip bir ay içinde kendisine ait mal ve eşyaları beraberinde götürmediği takdirde bu mal ve eşyalar, tasfiye işlemine tabi tutulur.

b) Kiralanan parseller üzerinde Kullanıcılar tarafından yaptırılan bina, hangar, depo, ambar, fabrika gibi bilumum gayrimenkuller; menkuller hariç tutulmak suretiyle, Kullanıcının "Faaliyet Ruhsatı" süresinin sona ermesiyle birlikte Hazinesinin mülkiyetine geçer.

c) "Faaliyet Ruhsatı" ve sözleşme sürelerinin hitamında 25'nci madde hükmü uyarınca işletilmesi B.K.İ.'ne bırakılan parsel ile bunun üzerindeki tesisleri, B.K.İ. aynı Kullanıcıya tekrar kiralamak isterse, yapılacak sözleşmede parsel ve bina kira birim fiyatları ayrı ayrı gözönünde tutularak kira tutarı hesaplanır ve tercihli olarak bu Kullanıcıya kiralanır.

d) Kullanıcı, kiraladığı parselde yangın ve diğer tehlikelere karşı gerekli önlemleri almak ve buradaki bina ve tesislerin yangına karşı sigortalarını yaptırmak zorundadır.

e) Kullanıcı, kiraladığı yere giren ve çıkan bütün mallardan sorumlu olup, Yönetmelik hükümlerine uymakla yükümlüdür.

BEŞİNCİ KISIM

KAMBIYO, BANKACILIK VE SİGORTACILIK HİZMETLERİ BİRİNCİ BÖLÜM

Kambiyo, Bankacılık ve Sigortacılık Hizmetleri

Kambiyo

Madde 47- Bölgedeki faaliyetlerle ilgili olarak mal bedelleri, Özel Hesap, hizmet ve işçi ücretleri ile ikramiyeleri ve kiralara ilişkin ödemeler dövizle yapılır. Bölgede Türk Lirası ile yapılan ödemeler hakkında 16/8/1985 tarih ve 85/9801 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen esaslar uygulanır.

Bölgede yatırımda bulunan Türkiye dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişiler, sermayelerinin nakdi kısmını döviz olarak getirirler.

Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı sermaye kuruluşları veya Türkiye dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişiler, Bölgeye döviz olarak getirdikleri nakdi, aynı ve gayrimaddi haklarla ilgili sermayelerini ve bunlardan elde ettikleri her türlü kazanç ve iratlarını satış ve/veya tasfiye bedellerini, istediklerinde Türkiye'nin diğer kesimlerine ve yurtdışına transfer etmekte serbesttirler. Ancak bu kişiler, transfer edecekleri kıymetleri Bölge Müdürlüğüne

bildirmekle ve bu kıymetlerin kendilerine aidiyetlerini tevsik etmekle yükümlüdürler.

Türkiye'de yerleşik kişilerin Bölgeye ihraç etmiş oldukları nakdi sermayenin ve yatırımlardan elde edilen her türlü kazanç ve iratların, satış ve/veya tasfiye bedellerinin Türkiye'nin diğer kesimlerine transferi serbest olup, aynı sermayenin ihracı ise Müsteşarlık iznine tabidir. Söz konusu nakdi ve aynı sermayenin ve yatırımlardan elde edilen her türlü kazanç ve iratların, satış ve/veya tasfiye bedellerinin yurtdışına ihracı ise serbesttir.

Bankacılık ve Sigortacılık Hizmetleri

Madde 48- Bölgede bulunan banka -kıyı bankacılığı hariç- ve sigorta şirketleri genel hükümlere göre faaliyet gösterirler.

Bölgedeki bankalar, Bölgedeki faaliyetleriyle ilgili olarak öncelikle Kullanıcılara kredi verirler.

İKİNCİ BÖLÜM

Yükleme ve Boşaltma Hizmetleri İle Diğer Hizmetler

Yükleme ve Boşaltma Hizmetleri

Madde 49- Bölgeye gelen malların yükleme, boşaltma ve taşıma hizmetleri, İşletici veya B.K.İ. tarafından yapılır. İşletici veya B.K.İ.'nin olmadığı Bölgelerde bu hizmetler Bölge Müdürlüğünün bilgisi dahilinde diğer özel kişi veya kuruluşlara da yaptırılabilir.

Anılan hizmetlerin özel kişi veya kuruluşa yaptırılması halinde, Bölge Müdürlüğü, İşletici veya B.K.İ. ile bu kişi veya kuruluş arasında bir sözleşme akdedilir. İşletici veya B.K.İ.'nce hazırlanan "Serbest Bölge Hizmet Tarifesi", Bölge Müdürlüğünün de görüşü alınarak Genel Müdürlükçe onaylanır. Hizmet ücretlerinin tahsiline dair usul ve esaslar, bu tarifede belirlenir.

Diğer Hizmetler

MADDE 50 – Bölgede sigortacılık, nakliye acenteliği, gümrük müşavirliği, yeminli mali müşavirlik, serbest muhasebeci mali müşavirlik, serbest muhasebecilik ve eksperlik gibi hizmet faaliyetleri ile Genel Müdürlükçe uygun görülecek diğer hizmet faaliyetleri, "Faaliyet Ruhsatı" alınarak yürütülebileceği gibi, Bölge Müdürlüğünden temin edilecek "Giriş İzin Belgesi" ile de yerine getirilebilir.

ALTINCI KISIM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

İtiraz ve Şikayetler

Madde 51- Bölge ile ilgili olarak; ruhsat, izin ve hizmet ile ücretler hakkındaki itiraz ve şikayetler aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Ruhsat ve İzin İle İlgili İtiraz ve Şikayetler;

"Faaliyet Ruhsatı", "Giriş İzin Belgesi" ve "İnşaat Ruhsatı" gibi ruhsat ve izinler hakkındaki itiraz ve şikayetler Genel Müdürlüğe yapılır.

b) Hizmet ve Ücretlerle İlgili İtiraz ve Şikayetler;

Hizmetleri veren İşletici veya B.K.İ. ile ilgili itirazlar Kullanıcılar tarafından itiraz ve şikayet konusu olaya muttali olduğu tarihten itibaren en geç üç gün içinde ilgili Bölge Müdürlüğüne yapılır.

İnceleme konusu yapılan itiraz ve şikayetlerin gerçek ve inandırıcı olduğu kanaatine varılması üzerine, durum İşletici veya B.K.İ. yetkililerine aksettirilir ve bu husustaki cevaplara ve Bakanlık ile İşletici veya B.K.İ. arasında akdedilen sözleşme hükümlerine göre tekrar incelemesi yapılır. İtiraz ve şikayetin haklı bulunması halinde yapılan işlemin düzeltilmesi veya yerine getirilmeyen bir hizmet varsa, bunun yapılması İşletici veya B.K.İ.'den yazılı olarak talep edilir. İşletici veya B.K.İ. tarafından bu uyarıya uyulmaması halinde, Bölge Müdürlüğüne gerekli önlemler alınır ve durum Bakanlığa duyurulur.

İcra ve Tasfiye İşlemleri

MADDE 52 – Serbest Bölgelerde yapılacak icra işlemleri İcra ve İflas Mevzuatına tabidir.

Faaliyet Ruhsatının iptal edildiği veya süresinin sona erdiğinin Bölge Müdürlüğüne ilgili kullanıcıya yazılı olarak tebliğ tarihinden itibaren üç ayı geçmemek üzere, Bölge Müdürlüğüne verilecek süre içerisinde Bölge dışına çıkarılmayan mallar ile Bölgede terk edilen mallar, Bölge Müdürünün başkanlığında, Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü, Serbest Bölge Gümrük Muhafaza Müdürlüğü, İşletici/B.K.İ.'den ve gerektiğinde mahalli meslek kuruluşlarından birer görevlinin de katılımıyla oluşturulacak bir komisyon marifetiyle sayım ve tespiti yapılarak tutanağa bağlanır.

Söz konusu tutanak kapsamındaki mallar, gerektiğinde İşletici/B.K.İ.'nin sağlayacağı taşıma ve nakliye imkanlarından yararlanılmak suretiyle, tasfiye edilmek üzere Gümrük Müsteşarlığı Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı Tasfiye İdarelerine teslim edilir.

İhtilafların Uzlaşma Yoluyla Halli

Madde 53- Kullanıcılar ile İşletici veya B.K.İ. veya Bölgede faaliyet gösteren diğer kişi ve kuruluşlar arasındaki Toplu İş

Sözleşmesi üzerinde çıkacak menfaat uyuşmazlıkları dışında kalan iş ilişkilerinden doğan ihtilafların halli için, Bölge Müdürlüğüne müracaat edilerek, ihtilaflar uzlaşma yoluyla çözümlenebilir.

İhtilafların Bölge Müdürlüğü nezdinde uzlaşma yoluyla çözümlenmesi halinde, bu durum bir tutanakla tesbit olunur ve bu tutanağın birer örneği taraflara verilir. Tutanağın bir örneği de Bölge Müdürlüğünde alıkonulur.

Süre Uzatımı

Madde 54- Yönetmelikle tayin edilmiş sürelerle ilişkin hükümlerin uygulanmasında, zorlayıcı sebepler veya beklenmeyen haller dikkate alınarak, Genel Müdürlükçe tesbit edilecek esas ve usüllere göre süre değişimi yapılabilir.

Bölgeye Dahil Edilen Yerlerin Düzenlenmesi

Madde 55- Deniz ve hava limanlarında ayrılarak, Bölgeye dahil edilen yerlerin tabi olacağı genel esaslar için de Yönetmelikteki hükümler uygulanır. Ayrıca bu yerlerin özel şartlarına göre gerekli görüldüğü hallerde Bakanlıkça ilave esaslar belirlenir.

Bilgilendirme Hizmetleri

Madde 56 - Dış ticaret faaliyetlerinin arttırılmasına katkıda bulunmak amacıyla;

- Yabancı müteşebbislerle temasları sağlamak ve geliştirmek,
- Uluslararası istatistiki değerleri aktarmak,
- Know-how, lisans ve işbirliği önerilerine ilişkin bilgi iletmek,
- Sanayileşmiş ülkelerdeki firmalar ve bu ülkelerdeki dış ticaret politikaları hakkında bilgi aktarımı sağlamak,

gibi konularda yapılabilecek bilgilendirme hizmetleri için, başta uluslararası bilgi bankaları olmak üzere, çeşitli ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlardan sağlanan veriler, Genel Müdürlükçe Kullanıcılara iletilebilir.

İşletici veya B.K.İ.'nin Olmadığı Bölgeler

Madde 57- İşletici veya B.K.İ.'nin bulunmadığı Bölgelerde Yönetmelikle verilen görevler, Bölge Müdürlüklerince yürütülür.

Bekleme Süresi ve Teminat

MADDE 58 – Bakım-onarım veya tamir gibi nedenlerle bölgeye geçici olarak gelen, Kullanıcının kendisine ait olmayan mallar ile araç, gereç ve ekipmanlar bölgelerde 12 aydan fazla kalamaz.

Kullanıcıların defter ve belgelerinde kayıtlı demirbaş ve yatırım mallarının bakım-onarım gibi nedenlerle bölgeden Türkiye'ye geçici olarak çıkarılması sırasında bu malların defter ve

belgelerde kayıtlı değerleri üzerinden binde 9 oranında teminat alınır.

Fason imalat, bakım-onarım ve ileri derecede işlem görmek üzere bölgeden Türkiye'ye çıkarılan malların FOB değerleri üzerinden binde 9 oranında teminat alınır.

Sergilenmek veya fuarlarda teşhir edilmek üzere bölgeden Türkiye'ye geçici olarak gönderilen mallar ile Türkiye'den satın alınarak bölgeye getirilen ancak, sipariş ve evsafına uygun olmadığı için değiştirilmek veya işlem görmek üzere bölgeden Türkiye'ye çıkarılan malların FOB değerleri üzerinden binde 9 oranında teminat alınır.

Teminat olarak Türk Lirası, döviz, banka teminat mektubu, devlet tahvili ve hazine bonosu kabul edilir. Türk Lirası ve döviz olarak alınan teminatlar Bölge Müdürlüklerine ait tali hesapların bulunduğu bankalarda açılan geçici teminat hesaplarında toplanır. Ancak teminat mektubu, devlet tahvili ve hazine bonosu Bölge Müdürlüğü kasalarında muhafaza edilir. Alınan teminatlar bölge dışına geçici olarak çıkarılan malların bölgeye girişinde Bölge Müdürlüğünün talimatıyla iade edilir. Teminata bağlanan malların geri gelmemesi halinde teminat çözülür ve bu tutarlar özel hesaba gelir kaydedilir.

Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelikler

Madde 59- Daha önce çıkarılmış olan;

- 12 Ekim 1985 tarih ve 18896 numaralı Resmi Gazete'de yayınlanan Mersin Serbest Bölgesi Yönetmeliği ve Antalya Serbest Bölgesi Yönetmeliği,

- 30 Ekim 1988 tarih ve 19974 numaralı Resmi Gazete'de yayınlanan Ege Serbest Bölgesi Yönetmeliği,

- 13 Mayıs 1990 tarih ve 20517 numaralı Resmi Gazete'de yayınlanan İstanbul Atatürk Hava Limanı Serbest Bölgesi Yönetmeliği,

- 5 Eylül 1990 tarih ve 20626 numaralı Resmi Gazete'de yayınlanan Adana-Yumurtalık Serbest Bölgesi Yönetmeliği,

- 12 Şubat 1991 tarih ve 20784 numaralı resmi Gazete'de yayınlanan İstanbul-Trakya Serbest Bölgesi Yönetmeliği,

- 11 Mart 1991 tarih ve 20811 numaralı Resmi Gazete'de yayınlanan Trabzon Serbest Bölgesi Yönetmeliği,
yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Hükümler

Geçici Madde 1- Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce B.K.İ. ve İşleticilerle imzalanmış olan:

- Mersin Serbest Bölgesinin MESBAŞ-Mersin Serbest Bölge İşleticisi A.Ş. tarafından 10.10.1986 tarihinden 10.10.2006 tarihine kadar işletilmesine dair,

- Antalya Serbest Bölgesinin ASBAŞ-Antalya Serbest Bölge İşleticisi A.Ş. tarafından 10.10.1986 tarihinden 10.10.2006 tarihine kadar işletilmesine dair,

- Ege Serbest Bölgesinin ESBAŞ-Ege Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş. tarafından 30.10.1989 tarihinden 30.10.2019 tarihine kadar kurulup işletilmesine dair,

- Adana-Yumurtalık Serbest Bölgesinin TAYSEB-Toros Adana Yumurtalık Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş. tarafından 12.12.1990 tarihinden 12.12.2020 tarihine kadar kurulup işletilmesine dair,

- Trabzon Serbest Bölgesinin TRANSBAŞ-Trabzon Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş. tarafından 10.07.1991 tarihinden 10.07.2010 tarihine kadar kurulup işletilmesine dair,

Sözleşmelerde yer alan lehte hükümler, sözkonusu Sözleşmelerin süresi sonuna kadar saklıdır.

Geçici Madde 2- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınan "Faaliyet Ruhsatları"nda yer alan hükümler saklıdır. Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar "Faaliyet Ruhsatı" almış olan Kullanıcılar, talep ettikleri takdirde Yönetmeliğin 11'nci maddesinin 4'ncü ve 5'nci fıkralarındaki haklardan yararlandırılırlar.

Geçici Madde 3- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar başlamış işlemlere, ilgili buldukları Serbest Bölge Yönetmeliğindeki hükümlere göre devam edilir. Bu Yönetmeliğin lehte olan hükümleri, başlamış olan işlemlere de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4 – 12/11/2008 tarihli ve 5810 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle Kanuna eklenen geçici maddenin yürürlüğe girdiği 25/11/2008 tarihinden önce serbest bölgelerde halen geçerli Faaliyet Ruhsatı bulunan yatırımcı Kullanıcılara kiralanan arazi, arsa, ve binalardan Hazinesinin mülkiyetinde bulunanların ruhsat ve kira süresi, Bakanlığa müracaat edilmesi halinde, Faaliyet Ruhsatı ve kira süresinin başlangıç tarihi esas alınmak suretiyle 49 yıla kadar uzatılabilir.

Yatırımcı Kullanıcıların Faaliyet Ruhsatı süresi, üretim faaliyeti için 45 yıl, diğer faaliyet konuları için ise 30 yıldır. Kiracı

Kullanıcıların Faaliyet Ruhsatı süresi üretim faaliyeti için 20 yıl, diğer faaliyet konuları için 15 yıldır.

Arazisi Hazineye ait serbest bölgelerde üretim konusu dışında Faaliyet Ruhsatına sahip yatırımcı Kullanıcıların üretim konulu yeni Faaliyet Ruhsatı alarak veya konu değişikliği yaparak aynı binada üretim faaliyetinde bulunmaları halinde, bu Faaliyet Ruhsatının süresi 45 yıldır. Üretim konulu Faaliyet Ruhsatının başlangıç tarihi ilk Faaliyet Ruhsatının başlangıç tarihi olup, bina üretim ruhsatına bağlanır.

Faaliyet Ruhsatı süresi bitmek üzere olan ve ara vermeksizin faaliyetine devam etmek isteyen Kullanıcılar, Faaliyet Ruhsatı süresi dolmadan önce, Yönetmeliğin 11 inci maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde müracaat eder. Müracaatın uygun bulunması halinde, Faaliyet Ruhsatının sona erdiği tarihten itibaren başlamak üzere aynı numarayla yeni bir Faaliyet Ruhsatı düzenlenir. Bu kullanıcıların Faaliyet Ruhsatı süreleri, yukarıda belirtilen sürelerle bağlı olarak, Faaliyet Ruhsatı başlangıç tarihleri esas alınmak suretiyle hesaplanır.

6/2/2004 öncesi Faaliyet Ruhsatı alan imalatçı Kullanıcılar dışındaki Kullanıcıların bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, 6/2/2004 tarihi itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu Kullanıcılar, bahse konu sürenin sona ermesi itibarıyla Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin ikinci alt bendi ile (ç) bendinin yedinci alt bendinde belirtilen Özel Hesap Ücretindeki esaslara tabi olurlar. Bu Kullanıcıların 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı süresi uzatmaları halinde bu ruhsatlar Özel Hesap uygulamaları açısından 6/2/2004 tarihinden sonra alınan imalat dışı ruhsatlarla aynı esaslara tabidir.

Faaliyet Ruhsatı müracaat ücreti, Faaliyet Ruhsatının yeniden düzenlenmesinde uygulanacak kriterler ve ücretler ile bu madde çerçevesinde Faaliyet Ruhsat sürelerinin uzatılmasına ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 5 – Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde düzenlenen “Araç Giriş Kartı” ile “Ziyaretçi Araç Giriş Kartı” uygulaması 1/6/2010 tarihinde başlar.

Yürürlük

Madde 60- Bu Yönetmelik Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 61 – Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

GENELGELER

**T.C.
BAŞBAKANLIK
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü**

Sayı : B.02.1.DTM.0.06.01.00/M-4

Konu : Serbest Bölgeye Sokulması Yasak Mallar

GENELGE

2001 / 1

Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin değişik 32 nci maddesinde bölgeye getirilmesi yasak olan mallar arasında sayılan radyoaktif maddeler GTİP leri ile madde isimleri aşağıda yer almaktadır.

Bilgi edinilmesini ve söz konusu malların bölgelere alınmaması hususunda gereğini rica ederim.

GTİP Madde İsmi

2612.10.10.00.00 İçinde ağırlık itibariyle % 5 ten fazla uranyum bulunan uranyum Cevherleri ve peşblent ve bunların zenginleştirilmiş olanları.

2612.20.10.00.00 Monozit, içinde ağırlık itibariyle % 20 den fazla toryum bulunan urano-tojanit ve diğer toryum cevherleri ve zenginleştirilmiş diğer toryum cevherleri

28.44 Radyoaktif elementler ve radyoaktif izotoplar (parçalanabilir veya çoğalabilir elementler ve izotoplar dahil) ve bunların bileşikleri; bu ürünleri içeren karışım ve atıklar

28.45 28.44 pozisyonu dışında kalan izotoplar, bunların belirli bir kimyasal yapıda olsun olmasın organik ve anorganik bileşikleri

**T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü**

Sayı :52707093-010.06.01 30.09.2020

Konu : Serbest Bölgelerden Tamir Amaçlı İthalat

GENELGE (2020/24)

İlgi :9.11.2016 tarihli 2016/16 sayılı ve 15.5.2018 tarihli 2018/9 sayılı Genelgeler

Serbest bölgelerde yerleşik firmaların demirbaşına kayıtlı eşyanın tamir ve bakıma tabi tutulmak üzere ülkemize dahilde işleme rejimi kapsamında geçici ithali ve yeniden ihracına ilişkin beyanın Gümrük Yönetmeliğinin 171 inci maddesinin 4 üncü fıkrasının (ç) bendi kapsamında sözlü beyan ile yapılması mümkündür.

Buna göre;

1-Serbest bölgelerde yerleşik firmaların serbest bölge işlem formunda demirbaş olarak kayıtlı eşyasının tamir ve bakım amacıyla dahilde işleme rejimi kapsamında sözlü beyan ile geçici ithal edilmek istenilmesi halinde, yükümlüden ayrıca dahilde işleme izni talep edilmez, izne ilişkin tüm işlemler sözlü beyan formu üzerinden gerçekleştirilir. Bu kapsamda yapılacak tamir ve bakım işlemine ilişkin izin, işleme faaliyetini yapan veya yaptıran kişinin talebi üzerine Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik firmalara verilebileceği gibi, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 110 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca serbest bölgede yerleşik olan firmanın talebi üzerine kendisine de verilebilir. İzin serbest bölgede yerleşik firma tarafından alındığı durumlarda, izne Türkiye Gümrük Bölgesinde tamir ve bakım işlemini yapacak firmaya ait bilgilerin kaydedilmesi gerekmektedir.

2-Kamu alacağının güvence altına alınmasını teminen dahilde işleme rejimi kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin teminat, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 202 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca verilebileceği gibi, serbest bölge işleticisi tarafından toplu teminat olarak da verilebilir.

Teminatın ilgili serbest bölge işleticisi tarafından verilecek toplu teminat kapsamında gerçekleştirilmesi halinde, serbest bölge işleticisinin vereceği teminattan yararlanacak firma/firmalar, işletici tarafından ilgili Gümrük Müdürlüğü'ne bildirilir. Bu bildiri kapsamı firmalardan, işleticinin vereceği teminat dışında ayrıca bir teminat aranmaz.

3- Tamir ve bakım işlemi yapılan söz konusu eşyanın ülkemizden serbest bölgeye yeniden ihracında yine sözlü beyanda bulunulur.

İlgide kayıtlı Genelgeler yürürlükten kaldırılmıştır.
Bilgi ve gereğini rica ederim.

Rıza Tuna
TURAGAY
Bakan a.
Bakan
Yardımcısı

YENİDEN İHRACAT, İMHA VE TERK

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU Yeniden İhracat, İmha ve Terk

MADDE 163

1. Serbest dolaşımda olmayan eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihracı mümkündür.

2. Ticaret politikası önlemleri dahil olmak üzere, eşyanın ihracı için öngörülen işlemler, gerektiğinde yeniden ihraç edilecek eşyaya da uygulanır.

Serbest dolaşımda olmayan eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinde ihracata ilişkin ticaret politikası önlemlerinin uygulanmayacağını öngören şartlı muafiyet içeren bir gümrük rejimine tabi tutulabileceği haller, yönetmelikle belirlenir.

MADDE 164

1. Serbest dolaşımda olmayan eşyanın hazineye hiçbir masraf getirmeyecek şekilde, gümrük idaresinin gözetiminde imhası veya gümrüğe terk edilmesi mümkündür.

2. İmha sonucunda çıkan artık ve atıklar, serbest dolaşımda olmayan eşya için öngörülen bir işlem veya kullanıma tabi tutulur. Söz konusu artık ve atıklar, 36 ncı maddenin 2 nci fıkrasında belirlenen işlemler tamamlanıncaya kadar gümrük gözetimi altında kalır.

MADDE 165

Müsteşarlıkça belirlenen haller saklı kalmak üzere, eşyanın imhası gümrük idarelerine önceden bildirilir. Gümrük Müsteşarlığı, ticaret politikası önlemleri dahil olmak üzere eşyanın ihracı veya yeniden ihracına ilişkin işlemlerin veya önlemlerin gerektirdiği hallerde, yeniden ihracatı yasaklar. Türkiye Gümrük Bölgesinde buldukları sırada ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulan

eşyanın yeniden ihraç edilmek istenmesi halinde, 58 ilâ 71 inci maddeler çerçevesinde bir gümrük beyannamesinin verilmesi gerekir. Bu gibi hallerde, 150 nci maddenin 2 nci ve 4 üncü fıkraları uygulanır.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Yeniden İhracat, İmha ve Terk

Yeniden ihracat

MADDE 433

(1) Serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinde ihracata ilişkin ticaret politikası önlemlerinin uygulanmayacağını öngören şartlı muafiyet içeren bir gümrük rejimine tabi tutulabileceği haller, 308 ila 327 nci maddelerde düzenlenmiştir.

İmha ve terk

MADDE 434

(1) İmha sonucunda çıkan artık ve atıklar, serbest dolaşımda olmayan eşya için öngörülen bir işlem veya kullanıma tabi tutulur. Söz konusu artık ve atıklar, gümrük statüleri belirleninceye, serbest dolaşımda olmayan eşya ise Kanunun 77 nci maddesinin birinci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, gümrük statüleri değişinceye ya da serbest bölgeye girinceye yahut aynı Kanunun 163 ve 164 üncü maddeleri gereğince yeniden ihraç veya imha edilinceye kadar gümrük gözetimi altında kalır.

(2) Kanunun 165 inci maddesinin uygulanmasında, eşya imhasının bildirim, ilgili kişi tarafından yazılı olarak yapılır ve imzalanır.

(3) Bildirim gümrük idarelerinin imhayı denetlemesi için yeteri kadar zaman verecek bir süre içinde yapılmalıdır.

(4) Söz konusu eşya için tescil edilmiş bir gümrük beyannamesi olması halinde, gümrük idaresi beyanname üzerine imhaya ilişkin şerh düşer ve beyannameyi Kanunun 64 üncü maddesine uygun olarak iptal eder.

(5) Gümrük görevlileri eşyanın imhası sırasında hazır bulunarak, imha sonucunda kalan artık ya da atık miktarını ve tipini, bunlara uygulanabilecek mali yüklerin tespiti ve gümrük tarafından onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma girdiğinde kullanılması için tutanak düzenler ya da bunları beyanname üzerinde belirtir.

(6) Dördüncü fıkra hükümleri Hazineye terk edilen eşya için de uygulanır.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (MAHRECE İADE) (SERİ NO: 2)

Kapsam

Madde 1- 4458 sayılı Gümrük Kanununun 64 üncü maddesinin 1 inci bendi, 213 üncü maddesi ile Gümrük Yönetmeliğinin 71 inci maddesinde belirtilen hükümlerle ilgili olarak gümrük müdürlüklerince eşyanın geri gönderilmesine ilişkin yapılacak işlemlerde bu Tebliğ hükümleri uygulanır.

Gümrüğe sunulmuş ve henüz rejim beyanında bulunulmamış eşyanın geri gönderilmesi

Madde 2- Gümrüğe sunulmuş ve henüz bir rejim beyanında bulunulmamış eşyanın, herhangi bir nedenle Gümrük Yönetmeliğinin 71 inci maddesi uyarınca deniz yolu ile gelen eşya için özet beyanın verildiği tarihten itibaren kırkbeş gün, diğer bir yolla gelen eşya için yine özet beyanın verildiği tarihten itibaren yirmi gün veya verilen ek sürelerin bitiminden önce, ithalatçı firma veya eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren kişi veya yerine göre eşyanın gelişinden sonra taşımasını üstlenen kişi tarafından geri gönderilmek istenilmesi halinde, özet beyana uygun olduğunun anlaşılması koşuluyla, eşyanın mülkiyetinin devrini kanıtlayan belge ibraz eden ithalatçı, ihracatçı yada taşıyıcı adına gümrük müdürlüğünce tescil edilecek transit beyannamesi veya TIR karnesi kapsamında gerekli işlemler tamamlanmak sureti ile geri gönderilir.

Antrepo beyannamesi tescil edilmiş eşyanın geri gönderilmesi

Madde 3- Antrepo rejimi hükümlerine göre beyannamesi tescil edilmiş ve antrepoya alınmış eşyanın herhangi bir nedenle, beyan sahibi tarafından geri gönderilmek istenilmesi halinde, eşyanın muayenesi yapılarak beyana uygun olduğunun anlaşılması koşuluyla gümrük müdürlüğünce tescil edilecek Transit Beyannamesi veya TIR Karnesi kapsamında gerekli işlemler tamamlanmak suretiyle Gümrük Kanununun 70 inci maddesinin 2 nci bendi uyarınca 30 günlük süre içerisinde geri gönderilir.

Diğer taraftan, antrepo rejimi hükümlerine göre beyannamesi tescil edilmiş ancak taşıttan tahliyesine henüz başlanmamış veya tahliyesine başlanmış olmakla birlikte antrepoya alınması

tamamlanmamış eşyanın herhangi bir nedenle geri gönderilmek istenilmesi durumunda birinci fıkra hükümleri uygulanır. Bu durumdaki eşyanın taşıt üstünde muayenesinin yapılamadığı hallerde, eşyanın tahliye edilmeyen kısmı için ibraz edilen taşıma belgeleri üzerinden beyana uygun olduğu tespit edildikten sonra bu madde hükümleri uygulanır.

Gümrük beyannamesi tescil edilmiş, ancak serbest dolaşıma girmemiş eşyanın geri gönderilmesi

Madde 4- Gümrük Müdürlüğünce giriş beyannamesi tescil edilmiş eşyanın Gümrük Yönetmeliğinin 71 inci maddesi uyarınca deniz yolu ile gelen eşya için özet beyanın verildiği tarihten itibaren kırkbeş gün, diğer bir yolla gelen eşya için yine özet beyanın verildiği tarihten itibaren yirmi gün içinde veya verilen ek sürelerin bitiminden önce, beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya beyan edildiği rejime tabi tutulmasının özel nedenlerle artık mümkün olmadığına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmesi halinde, giriş beyannamesi iptal edilerek transit beyannamesi düzenlenir. Eşyanın beyana uygun olduğunun anlaşılması koşuluyla, eşya beyannamenin tescil edildiği gümrükten geri gönderilir.

Serbest dolaşıma girmiş eşya ile serbest dolaşıma giriş işlemleri yapılmasına karşın geçici depolama yerinden veya antrepodan çekilmemiş eşyanın geri gönderilmesi

Madde 5- Serbest dolaşıma girmiş eşyanın kusurlu veya sözleşme hükümlerine aykırı çıkması nedeniyle, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 213 üncü maddesi hükümleri dikkate alınarak, vergilerin geri verilmesi veya kaldırılması ile eşyanın geri gönderilmesinin talep edilmiş olması halinde, söz konusu eşya mahrecine iade edilmek üzere gümrük idaresinin gözetimine alınır. Gümrük gözetimine alınan ve kullanılmamış olduğu (bir defa kullanılması ile tüketilen eşya hariç olmak üzere) gümrük idaresince tespit edilebilen eşya, ibraz edilen diğer bilgi ve belgelerle birlikte, idarece oluşturulacak heyet marifetiyle tam tespitinin yapılmasını müteakip, serbest dolaşıma girişine ilişkin gümrük beyannamesi ile çıkışına ilişkin gümrük beyannamesi ilişkilendirilerek çıkış beyannamesinin 44 numaralı sütununa "...../...../..... gün ve sayılı serbest dolaşıma giriş beyannamesi ile ithali gerçekleştirilen eşyanın geri gönderilmesi" şerhi verilerek mahrecine iade edilir.

Kullanılmamış olduğu (bir defa kullanılması ile tüketilen eşya hariç olmak üzere) idarece tespit edilemeyen eşya, Ticaret ve Sanayi Odası veya Sanayi Odasının ekspertiz incelemesine tabi tutulur. Düzenlenecek ekspertiz raporu ile mahrece iadeye konu eşyanın kullanılmamış olduğunun tevsik edilmesini müteakip, serbest dolaşıma girişine ilişkin gümrük beyannamesi ile çıkışına ilişkin gümrük beyannamesi ilişkilendirilerek çıkış beyannamesinin 44 numaralı sütununa "...../...../..... gün ve sayılı serbest dolaşıma giriş beyannamesi ile ithali gerçekleştirilen eşyanın geri gönderilmesi" şerhi verilerek mahrecine iade edilir.

Ancak, vergilerin geri verilmesi veya kaldırılması talebinde bulunulmaksızın geri gönderilmek istenilmesi halinde, söz konusu rapor aranılmaksızın ve giriş gümrük müdürlüğünden teyit nüshası istenilmeksizin eşyanın geri gönderilmesi sağlanarak, giriş gümrük müdürlüğüne bilgi verilir.

Bilgisayar sistemi tarafından "sarı hatta" sevk edilen ve belge kontrolü yapılarak serbest dolaşıma giren eşyanın sonradan giriş beyannamesinde kayıtlı eşya olmadığına anlaşılması nedeniyle geri gönderilmek istenilmesi halinde, beyan sahibinin talebine istinaden eşyanın yanlış gönderildiğini tevsik eden belgelerin ibrazıyla gerekli gümrük işlemleri yapılır.

Genel Hükümler

Madde 6-a) Genel ve katma bütçeye dahil kamu kuruluşları, belediyeler, sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu iktisadi teşebbüsleri ile sivil havacılık sektöründe üretim ve montaj gibi teknik alanda faaliyet gösteren kuruluşlara ait eşyanın geri gönderilmesi işlemlerinde, Ticaret ve Sanayi Odası veya Sanayi Odasından alınacak belge yerine, kendi kurumlarının konuyla ilgili teknik personelince düzenlenmiş kalite kontrol raporu aranır.

b) Yatırım Teşvik Mevzuatı, Dahilde İşleme Rejim Karar ve Tebliğleri kapsamında ithal edilen eşyanın geri gönderilmesi işlemleri söz konusu mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmekle birlikte, bu Tebliğde belirtilen belgelerin de ibrazı gerekir.

c) Bu Tebliğ hükümleri serbest dolaşıma sokulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyaya uygulanır.

d) Bu Tebliğ hükümlerine istinaden geri gönderilecek eşya, yükümlünün talebi halinde geldiği yer dışında üçüncü bir ülkeye veya serbest bölgeye gönderilir.

Yetki

Madde 7- Müsteşarlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) bu Tebliğ hükümlerine istinaden genelgeler çıkarmaya, izin ve talimat vermeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlenmeye yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 8- 18/2/2000 tarihli ve 23968 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Gümrük Genel Tebliği (Mahrece İade) (Seri No: 1)" yürürlükten kaldırılmıştır.

Başlamış İşlemler

Madde 9- Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce başlamış işlemlerde bu Tebliğin yükümlünün lehine olan hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 10- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 11- Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

GÜMRÜK VERGİLERİNDEN MUAFİYET VE İSTİSNA

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

MADDE 167

Aşağıda sayılan hallerde, serbest dolaşıma sokulacak eşya gümrük vergilerinden muaftır:

1. Cumhurbaşkanının zat ve ikametgahı için gelen eşya,
2. Mütakabiliyet esasına göre ithal edilen diplomatik eşya,
3. Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün münhasıran asli görevleri ile Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketinin faaliyet alanı ve Müsteşarlığın kaçakçılıkla mücadele görevi ile ilgili olarak ithal edecekleri her türlü araç, gereç, silah, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ve bunların araştırma, geliştirme, eğitim, üretim, modernizasyon ve yazılımı ile yapım, bakım ve onarımlarında

kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, hammadde, malzeme ile bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan yardım malzemesi

4. Değeri 150 EURO' yu geçmeyen eşya,

5. Gerçek kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyadan;

a) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait, alındığı tarihte üç yaşından büyük olmayan kullanılmış motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtaları,

b) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait her türlü kullanılmış ev eşyası,

c) Yerleşim yeri Türkiye'de olan bir Türk ile evlenerek veya evlenmek üzere Türkiye'ye gelen kişilere ait çeyiz eşyası,

d) Miras yoluyla intikal eden kişisel eşya,

e) Türkiye'ye öğrenim görmek amacıyla gelen öğrencilere ilişkin eğitimle ilgili malzemeler ve eğitimle ilgili diğer ev eşyası,

f) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek kişilerin geri getirdiği kullanılmış ev eşyası,

g) Yerleşim yeri Türkiye dışında olan gerçek kişilerin Türkiye'de satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarında kullanılmak üzere geçici veya kesin olarak getirdikleri ev eşyası,

h) Yolcuların kendi kullanımlarına mahsus ticari mahiyette olmayan kişisel eşya,

6. Gerçek kişilerce serbest dolaşıma sokulacak diğer eşyadan;

a) Değeri 430 EURO'yu geçmemek üzere yolcuların beraberindeki hediyelik eşya,

b) Şeref nişanları veya ödülleri,

c) Uluslararası ilişkiler çerçevesinde alınan hediyeler,

7. Cumhurbaşkanınca belirlenecek kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından ticari gaye güdülmemek ve amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ithal edilen eşyadan;

a) Eğitim, bilim ve kültürel amaçlı eşya ile bilimsel alet ve cihazlar,

b) Tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar,

c) Bilimsel araştırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal maddeler,

d) İnsan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama ve doku tipi ayırma belirteçleri,

e) İlaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler,

f) Ulusal araştırma geliştirme kurumları tarafından yürütülen veya desteklenen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen eşya,

8. Bir ticari faaliyetin yürütülmesi ile bağlantılı ithalat;

a) İşyeri nakli suretiyle ithal edilen sermaye malları ve diğer malzemeler,

b) Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyette bulunan çiftçilerin, komşu ülkedeki mülklerinden elde ettikleri ürünler,

c) Komşu ülkelerdeki çiftçiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki mülklerinde kullanılmak üzere getirilen, toprak ve ekinlerin işlenmesi amacına yönelik tohum, gübre ve diğer ürünler,

d) Ticari mahiyet arz etmeyen numuneler,

i- Önemli değeri olmayan numunelik eşya ve modeller,

ii- Basılı reklamcılık dökümanları ve reklamcılık amacına yönelik malzemeler,

iii- Bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette kullanılan veya tüketilen ürünler,

e) İnceleme, analiz veya test amaçlı olarak ithal edilen eşya,

9. Ulaştırımacılıkta kullanılan eşya;

a) Taşıma sırasında eşyanın istif ve korunması için yardımcı maddeler,

b) Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek maddeleri ile ilaçları,

c) Ulaşım araçları ile özel konteynerlerde mevcut bulunan akaryakıt ve madeni yağları,

d) Deniz ve hava ulaşım araçlarına ait donatım ve işletme malzemesi,

e) 1/7/2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetlerinde bulunan hava yolu şirketlerinin bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen hava taşıtları, motorları ve bunların aksam ve parçaları,

10. Bilgi materyali ithalatı;

a) Yayın hakları veya endüstriyel ve ticari patent haklarını koruyan örgütlere gönderilen eşya,

b) Turistik reklamcılık malzemeleri,

c) Ticari değeri olmayan çeşitli belge ve eşya,

11. Cenaze ve cenaze ile ilgili eşyanın ithali;

a) Savaş kurbanları anıtları ile mezarlıkların yapımı, bakımı ve süslenmesi amacıyla yönelik eşya,

b) Tabutlar, cenaze kül kapları ve süsleme niteliği olan cenaze levazımatı,

12. Diğer eşya;

a) Malül ve engellilerin kullanımına mahsus eşya,

b) Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hallerinden zarar görenlere gönderilen eşya,

c) Türkiye'de düzenlenen uluslararası spor müsabakalarında kullanılmak üzere getirilen eczacılık ürünleri,

Birinci fıkranın (3) ila (12) numaralı bentlerinde yer alan eşyayı geliş süreleri dâhil tanımlamaya, bunların cins, nevi ve miktarlarını belirlemeye, muafiyet ve istisna uygulanacak tutarları sifıra kadar indirmeye veya iki katına kadar çıkartmaya ve bu muafiyet ve istisnayı farklı eşya itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı uygulamaya ve ticari mahiyette bulunmayan vergiye tabi eşyadan alınacak gümrük vergilerini göstermek üzere ilgili kanunlarda belirtilen hadleri geçmemek şartıyla tek ve maktu bir tarife uygulamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Geri Gelen Eşya

MADDE 168

1. Serbest dolaşımda bulunan eşya, Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye'nin anlaşmalarla dâhil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından ihraç edildikten sonra üç yıl içinde yeniden serbest dolaşıma girmesi halinde ve beyan sahibinin talebi üzerine, ithalat vergilerinden muaf tutulur. Üç yıllık süre, beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle uzatılabilir.

Geri gelen eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilmeden önce, özel amaçlı kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma girmiş olduğu hallerde, eşyanın aynı amaca yönelik olarak tekrar serbest dolaşıma sokulmak istenmesi durumunda, bu eşyaya indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanır. İthal amacının aynı olmaması halinde, söz konusu eşyaya uygulanacak ithalat vergileri tutarı, serbest dolaşıma ilk girişi sırasında alınmış tutar kadar indirilir. Ancak, serbest dolaşıma ilk girişi sırasında alınmış tutarın geri

gelen eşyanın yeniden serbest dolaşıma girişi sırasında alınacak tutardan daha fazla olması halinde hiçbir iade yapılmaz.

2. 1 inci fıkrada belirtilen ithalat vergilerinden muafiyet;

a) Aynen ihraç edildiği durumda olması hali hariç, hariçte işleme rejimi çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilen eşyaya,

b) İhracı, bir dış ticaret önlemine konu olan eşyaya,
Tanınmaz.

(b) bendine istisna getirilmesine ilişkin hal ve şartlar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

MADDE 169

168 inci maddede belirtilen ithalat vergilerinden muafiyet, geri gelen eşyanın ihracı sırasındaki ayniyeti değişmeden yeniden ithali halinde tanınır. Bu koşula istisna getirilmesine ilişkin hal ve şartlar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

MADDE 170

168 ve 169 uncu madde hükümleri, dahilde işleme rejiminin uygulanmasından sonra ihraç edilen ve daha sonra geri gelen işlem görmüş ürünlere de uygulanır. Aynı hüküm yeniden ihraç edilen işlem görmüş ürünler için de geçerlidir.

Bu gibi hallerde, eşyanın yeniden ihraç tarihi, serbest dolaşıma giriş tarihi olarak kabul edilir ve kanunen alınması gereken ithalat vergileri tutarı, dahilde işleme rejimi hükümlerine göre belirlenir.

Deniz Balıkçılığı Ürünleri ve Denizden Çıkarılan Diğer Ürünler

MADDE 171

18 inci maddenin 2 nci fıkrasının (f) bendi saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giren;

a) Türkiye'de kayıtlı veya tescilli ve Türk bandırasını taşıyan gemilerin başka ülkelerin kara sularından çıkarttığı deniz balıkçılığı ürünleri ve diğer deniz ürünleri,

b) (a) bendinde öngörülen koşulları taşıyan fabrika gemilerde, aynı fıkrada belirtilen ürünlerden elde edilen ürünler,
İthalat vergilerinden muaftır.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Diplomatik Muafiyetler

Diplomatik muafiyetlerden yararlanacak kişiler

MADDE 438

- (1) Diplomatik muafiyetlerden;
- a) Yabancı devlet başkanları ve aileleri ile refakatlerine memur olanlar,
- b) Diplomatik pasaportu haiz olmak kaydıyla resmi bir ziyaret veya görev için Türkiye'ye gelen delegelerle, sivil ve askeri heyetler,
- c) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerinde ve konsolosluklarında görevli misyon şefleri, diplomatik memurlar, meslekten konsolosluk memurları ile idari ve teknik personel ve milletlerarası resmi kuruluşların Türkiye'de ikamet eden misyon şefleri, diplomatik memurları ile idari ve teknik personeli, yararlanabilir.

Diplomatik muafiyetlerin uygulanmasında karşılıklılık şartı
MADDE 439

(1) Diplomatik muafiyet ve kolaylıkların uygulanabilmesi için, aynı muafiyet ve kolaylıkların yabancı devletler tarafından da karşılıklı olarak gösterilmiş bulunması şarttır.

(2) Daha az muafiyet ve kolaylık gösteren devletler hakkında karşılıklı uygulanacak muafiyet ve kolaylıklar o nispette azaltılır.

(3) Diplomat statüsündeki memurlarımıza kolaylık tanıyan ve muafiyet uygulayan yabancı devletlerin adları ve kabul ettikleri kolaylık ve muafiyet dereceleri ile yabancı devletlerin uygulamakta oldukları diplomatik muafiyetler ve kolaylıklara ait değişiklikler, Dışişleri Bakanlığı tarafından Müsteşarlığa düzenli olarak bildirilir ve bunlar gümrük idarelerine duyurulur.

(4) Durumları gümrüklere bildirilmemiş olan devletlerin diplomasi memurları ve eşyası hakkında, Kanunda yazılı muafiyet ve kolaylıklar uygulanmayarak, keyfiyet Müsteşarlığa intikal ettirilir ve alınacak talimata göre gereği yapılır.

(5) Diplomatik muafiyet kapsamında gelen eşya ile kültürel miras eserleri ve münhasıran misyon binası içerisinde düzenlenecek sergilere gelen her türlü eşyanın ithal, devir, satış, gümrüğe terk, bağış ve ihraç işlemleri ile ilgili her türlü ek düzenlemeyi Müsteşarlık ile karşılıklılık şartının varlığını tespit eden Dışişleri Bakanlığı müştereken yapabilir.

Diplomatik muafiyete tabi eşyanın gümrük işlemleri
MADDE 440

- (1) Diplomatik muafiyetten yararlanan;
- a) Yabancı devlet başkanları ve aile fertleriyle refakatlerine memur olanların,

b) Diplomatik pasaportu haiz olmak kaydıyla resmi bir ziyaret veya görev ile Türkiye'ye gelen delegelerle, sivil ve askeri heyetlerin,

c) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerinde ve konsolosluklarında görevli misyon şefleri ile diplomasi memurları ve meslekten konsolosluk memurlarının,

ç) Milletlerarası resmi kuruluşların Türkiye'de ikamet eden misyon şefleri, diplomatik memurları ile idari ve teknik personelinin,

d) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerinde ve konsolosluklarında görevli idari ve teknik personelin,

beraberlerinde gelen kişisel eşya ve ev eşyası ile, görevlerinin yapılmasıyla ilgili her türlü eşya için, ilgililerinden hiç bir beyan aranılmaz ve bu eşya muayene edilmez.

(2) Sözü edilenlerin kimlikleri pasaportlarının incelenmesinden anlaşılır ve kendilerine azami kolaylık ve nezaket gösterilir.

(3) Şüpheli ve yazılı, açık adresli ve imzalı ihbar olmadıkça, bu eşya muayene edilmez.

(4) Birinci fıkrada yazılı kişilerin beraberlerinde gelmeyen eşyası ile resmi görevlerin yapılması ile ilgili ve elçilik, konsolosluk veya milletlerarası kuruluşlarda kullanılacak eşya ve elçilik, konsolosluk veya milletlerarası kuruluş binalarının inşaatında kullanılmak üzere getirilecek malzeme için ilgili elçiliklerce, konsolosluklarca veya milletlerarası kuruluşlarca tanzim ve Dışişleri Bakanlığınca vize edilmiş 'Mektup'lar beyanname olarak kabul olunur. Aksi takdirde, bu eşyanın gümrük işlemleri gümrük beyannamesi ile yapılır.

(5) Birinci fıkrada sayılanlara ait taşıtlar ile elçilikler, konsolosluklar veya milletlerarası kuruluşlarda kullanılmak üzere getirilen taşıtların gümrük işlemleri, ilgili elçilik, konsolosluk, milletlerarası kuruluş veya muafiyet hakkı tanınmış misyon şeflikleri veya heyet başkanları tarafından tanzim ve Dışişleri Bakanlığınca vize edilmiş mektuplarla sonuçlandırılır.

Muafiyet hakkı taşıtların satış ve devri

MADDE 441

(1) Diplomatik muafiyetlerden yararlanılarak yurda sokulan eşya ve taşıtların gerek muafiyet hakkı olan, gerekse muafiyet hakkı bulunmayan kimse ve yerlere herhangi bir suretle devir veya satışı Dışişleri Bakanlığının önceden iznine tabidir.

(2) Bu devir veya satış diplomatik muafiyet hakkı olan bir kişiye veya yere yapılıyorsa, gümrük işlemleri ilgililerden yeniden alınacak ve Dışişleri Bakanlığının vizesinden geçmiş elçilik mektuplarıyla yapılır.

(3) Devir veya satış diplomatik muafiyet hakkı bulunmayan, özel bir kanunla vergi muafiyetinden faydalanan bir yere yapılıyorsa, ilgililerden yeniden alınacak serbest dolaşıma giriş beyannamesiyle gümrük işlemleri tamamlanır.

(4) Devir veya satış muafiyet hakkı olmayan yer ve kişilere yapılıyorsa, bunların gümrük işlemleri, ilgiliden alınacak serbest dolaşıma giriş beyannamesiyle yürütülür ve Kanununun 181 inci maddesi hükmü gereğince gümrük vergileri tahakkuk ve tahsil olunur.

(5) Bu madde kapsamında devir veya satışı yapılan eşya ve taşıtlara ilişkin ilk elçilik mektuplarının kayıtları, yeniden alınmış elçilik mektup veya beyanname kayıtlarına dayanılarak kapatılır.

Muafin giren taşıtların çalınması

MADDE 442

(1) Diplomatik muafiyetlerden faydalanarak yurda sokulan taşıtların çalınmaları halinde, çalınma hadisesi, mahkeme ilamı veya Cumhuriyet Savcılığında veya olayın vuku bulunduğu yerin en büyük mülki amirinden alınan belge ile ispatlandığı takdirde, bunların gümrük vergileri aranmayarak elçilik mektuplarının kayıtları adı geçen belgelerle kapatılır.

Mektupların şekli ve tescili

MADDE 443

(1) Diplomatik muafiyetlerin uygulanmasındaki işlemlerde beyanname hükmünde olan elçilik mektuplarının şekil ve içereceği bilgiler ek-18'de gösterilmiştir.

(2) Gümrük idarelerine ibraz edilen mektuplar, örneğine uygun olarak düzenlenmiş ve Dışişleri Bakanlığının vizesinden geçmiş bulunduğu takdirde kabul olunur ve bir numara altında ayrı bir deftere kayıt ve tescil edilir.

(3) İşlemleri bitirilen mektuplarla, ilgili belgelerin kayıtları eşyanın tesliminden sonra kapatılır ve ilgili gümrük idaresinde saklanır.

Geri Gelen Eşya

Geçici olarak çıkan taşıtlar ve eşya

MADDE 444

(1) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak dışarı çıkarılacak taşıtlar ve ticari nitelikte olmayan eşya aşağıda yazılı şekilde beyana tabi tutulur:

a) Yerleşim yeri Türkiye’de bulunan Türk ve yabancı gerçek ve tüzel kişilerin yabancı bir ülkeye geçici olarak çıkaracakları ve en geç üç yıl içerisinde geri getirecekleri kendilerine ait taşıtları, çıkış gümrük idaresi tarafından Türkiye’ye Giriş veya Türkiye’den Çıkış Yapan Taşıtların Kayıt ve Takip İşlemlerine İlişkin Taşıtların Kayıt ve Takip Programına kaydedilir. Yükümlü tarafından talep edilmesi halinde ‘Triptik’ veya ‘Gümrük Geçiş Karnesi’ beyanname olarak kabul olunur. Aynı zamanda söz konusu belgeler ile yapılan işlemler Taşıtların Kayıt ve Takip Programına da kaydedilir.

b) Kanunda belirtilen üç yıllık süre sonunda çıkış ayniyetine uygun olarak geri getirilmek kaydıyla yabancı bir ülkeye gönderilecek ticari nitelikte olmayan eşyanın çıkışında yükümlü tarafından 3 nüsha olarak düzenlenecek ek-71’deki Türkiye Gümrük Bölgesi Dışına Gönderilen Ticari Nitelikte Olmayan Eşyaya Ait Geçici İhracat Beyannamesi ve Taahhütnamesi ihracat işlemini yapan gümrük idaresine ibraz edilir. Bu beyanname ve taahhütnamenin 1 ve 3 üncü nüshaları gümrüğünde saklanır. 2 nci nüshası tekrar girişte gümrük idaresine ibraz edilmek üzere yükümlüye verilir.

c) Türkiye’deki yabancı elçilikler ile konsolosluklar mensubu bulunan diplomatik statüdeki memurlara ait Türkiye’de trafiğe kayıtlı taşıtlar da Taşıtların Kayıt ve Takip Programına kaydedilerek çıkış işlemleri gerçekleştirilir ve başka bir gümrük işlemine tabi tutulmaz.

ç) Geçici olarak Türkiye’den çıkarılan demiryolu araçlarının çıkış ve girişlerinde uluslararası anlaşma hükümlerine göre işlem yapılır.

d) Türkiye Gümrük Bölgesinden yolcu beraberinde geçici olarak çıkarılacak ve geri getirilecek numune, sergi ve fuar eşyasının beyanı, Yolcu Beraberi Numune, Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu ile yapılabilir.

Beyanın kontrolü

MADDE 445

(1) Geçici olarak çıkarılacak eşyaya ilişkin beyanın kontrolü 180 ila 195 inci madde hükümlerine tabidir. Eşya geri geldiğinde vergi yükümlülüğü doğup doğmadığının tespiti açısından gerekli inceleme yapılır.

Geride Gelen Eşya ve Taşıtlar

Kesin ihracı yapıldıktan sonra geri gelen eşyanın ispatı

MADDE 446

(1) İhraç edilen eşyanın;

a) Gönderildiği ülkede yürürlükte olan mevzuat nedeniyle serbest dolaşıma girememesi veya kullanıma arz edilmemesi,

b) Kusurlu olması veya sözleşme hükümlerine uygun olmaması nedenleriyle alıcısı tarafından kabul edilmemesi,

c) İhracatçının elinde olmayan sebeplerle amaçlanan kullanıma girememesi,

nedenleriyle geri gelmesi halinde, durumun Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki alıcıdan veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki yetkili kurumlardan alınacak belgelerle gümrük idaresine ispatı gerekir.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen durumlarda eşyanın ilk kullanım dışında kullanılmamış olması gerekmektedir. Bu durum, sadece, eşyanın kusurlu olduğunun veya sözleşme hükümlerine uygun olmadığına, kullanılmadan anlaşılacağı haller için geçerli olacaktır.

(3) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen durumlar;

a) Gönderilen kişiye teslim edilmeden önce, eşyanın tabiatından ileri gelen veya nakliye sırasında meydana gelen hasar yüzünden Türkiye Gümrük Bölgesine geri gönderilen eşya,

b) Tüketilmek veya satılmak amacıyla yurt dışındaki sergi ve fuarlara gönderilen ancak, tüketilmeden veya satılmadan geri gelen eşya,

c) Alıcının fiziksel bir engeli veya yasal bir engel nedeniyle alıcısına teslim edilemeyen eşya,

ç) Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz halleri veya siyasi ya da sosyal durumlarda meydana gelen ani ve beklenmeyen değişiklikler yüzünden alıcısına teslim edilemeyen veya ihracına ilişkin sözleşmede belirtilen tarihten sonra teslim edilen eşya,

d) Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülkelere gönderilen ancak, piyasa kuralları gereği gönderildiği ülkede satılamayan sebze ve meyveler,

için uygulanır.

(4) Serbest dolaşımda iken ihraç edilen, ancak çeşitli nedenlerle geri gelen ticari kullanıma mahsus taşıt araçları, iş makineleri ve üretime yönelik makineler, ayniyet tespiti kaydıyla, yukarıdaki fıkralarda belirtilen şartlara bağlı olmaksızın, geri gelen eşya muafiyetinden faydalandırılır.

Eşyaya ait parçaların geri gelmesi

MADDE 447

(1) Daha önce Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilen eşyaya ait olduğu anlaşılan parçaların geri gelmesi halinde gümrük vergilerinden muafiyet uygulanır.

(2) Bu hüküm, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilen makinelere, araçlara, aletlere veya diğer ürünlere ait olan ve ait olduğu uzman raporlarıyla kanıtlanan parça veya aksesuarları içeren eşyaya da uygulanır.

Geri gelen eşyanın beyanı

MADDE 448

(1) Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edildikten sonra geri gelen eşyanın beyanı, beyanın kontrolü ve diğer işlemler 180 ila 195 inci madde hükümlerine göre yapılır. Yükümlü, ilgili gümrük idaresine eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinden ihracına ilişkin gümrük beyannamesi ve ayniyet tespitine ilişkin diğer belgeleri ibraz eder.

Konsinye satış suretiyle ihraç edildikten sonra geri gelen eşyanın beyanı

MADDE 449

(1) Konsinye satış suretiyle ihraç edilen eşyanın çıkışında, gönderildiği yerde satılmayıp geri gelmesi ihtimali göz önünde bulundurularak ayniyet tespitine ilişkin tüm destekleyici bilgiler gümrük beyannamesine eklenir.

(2) Bu suretle ihraç edilen eşyanın geri gelmesi halinde 448 inci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

Geçici olarak çıkarıldıktan sonra geri gelen taşıtların ve ticari nitelikte olmayan eşyanın beyanı

MADDE 450

(1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici olarak çıkarılan taşıt ve ticari nitelikte olmayan eşyanın süresi içinde geri gelmesi halinde aşağıdaki işlemler uygulanır:

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici olarak çıkarılan taşıtın süresi içerisinde yurda geri getirilmesi halinde, çıkış kayıtları Taşıt Takip Programından kapatılır. Çıkış işlemi sırasında yükümlü

tarafından Triptik veya Gümrük Geçiş Karnesi beyanname olarak sunulmuşsa, geçici olarak çıkarılan taşıtın geri gelmesi halinde, bu belgeler beyanname olarak kabul olunur; ayrıca çıkış kayıtları Taşıt Takip Programından da kapatılır.

b) 444 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çıkışı yapılan ticari nitelikte olmayan eşyanın süresi içerisinde geri getirilmesi halinde, gümrük idaresince çıkış kaydı kapatılır.

c) 444 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendindeki diplomatik statüdeki memurların geri gelen taşıtlarının yalnızca plaka numaraları ve modelleri Taşıt Takip Programından evvelce yapılmış çıkış kayıtları ile karşılaştırılarak kapatılır ve herhangi bir gümrük formalitesi uygulanmayarak gerekli sürat ve kolaylık gösterilir.

ç) Geri gelen demiryolu araçlarının çıkış kayıtları usulü dairesinde kapatılır.

Yararlanılan menfaatlerin iadesi

MADDE 451

(1) İhraç edildikten sonra geri gelen eşyanın gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma girebilmesi için ihracat nedeniyle yararlanılan hak ve menfaat varsa bunların iade edildiğini gösteren belgenin beyannameye eklenmesi gerekir.

(2) İhracat nedeniyle katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi iadesinden veya istisnasından yararlanan eşyanın katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi tahsil edilir.

(3) İhraç edildikten sonra geri gelen eşyaya tekabül eden katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi ile ihracata ilişkin diğer hak ve menfaatlere karşılık gerekli teminatın verilmesi halinde, söz konusu hak ve menfaatlardan yararlanılıp yararlanılmadığının tespit edilmesinden önce eşyanın teslimine Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde izin verilir.

Sürelerin başlangıcı ve süre uzatımı

MADDE 452

(1) Geri getirilme süresinin başlangıcı eşyanın fiilen ihraç edildiği tarihtir. Çıkışın partiler halinde yapılması halinde, her partiye ilişkin sürenin başlangıcı ayrı ayrı göz önünde bulundurulur.

(2) Üç yıllık süre doğal afet, getirildiği ülkelerdeki ya da geçiş ülkelerindeki iç karışıklık, abluka veya savaş hali, resmi makamlarca getirilen yasaklar veya eşyanın alıkonulması gibi

mücbir sebep ve beklenmeyen hallerle uzatılabilir. Özel ve zorunlu durumlar Müsteşarlıkça incelenir ve sonuçlandırılır.

Süresini aşarak geri getirilen, getirilmeyen ve kesin ihracata dönüştürülen eşya

MADDE 453

(1) Eşyanın süresi içinde mücbir sebep belgesi ibrazı ile süre uzatımı talebi olmaksızın Kanunun 168 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süreyi veya üç yıllık sürenin üzerinde gümrük idaresince uzatılan süre varsa bu süreyi aşarak geri getirilmesi halinde, Kanunun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (ı) bendi uyarınca usulsüzlük cezası tatbiki ile gümrük vergileri tahsil edilerek serbest dolaşıma giriş rejimi hükümleri uygulanır.

(2) Eşya, Kanunun 168 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süre aşılmaksızın, ek süreler dahil verilen sürelerin aşılması halinde, Kanunun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (ı) bendi uyarınca usulsüzlük cezası tatbiki ile gümrük vergileri tahsil edilmeden serbest dolaşıma sokulur.

(3) Geçici ihracat eşyasının, Kanunun 168 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süre ile varsa gümrük idaresince verilen ek süreler bitiminde geri getirilmediğinin tespit edilmiş olması halinde; ihracat vergilerine tabi eşyadan bu vergiler tahsil edilir. Ancak, eşyanın daha sonra serbest dolaşıma sokulmak istenmesi halinde, birinci fıkra hükümleri uygulanır.

(4) Geçici ihracat eşyasının, tabi olduğu mevzuat hükümleri uyarınca ilgili kurumunca veya gümrük idaresince verilen süre ile varsa verilen ek sürelerin veya gümrük idaresince verilen böyle bir süre yoksa Kanunun 168 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süre ile varsa verilen ek sürelerin bitiminden önce, geçici ihracatın kesin ihracata dönüştürülmek istenmesi halinde, kesin ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin düzenlenmesi ve ihracat rejimine ilişkin tüm mevzuat hükümlerine uyulmuş olması kaydıyla geçici ihracata konu eşyanın kati ihracata dönüştürülmesine izin verilerek ilgili rejim sonlandırılır.

(5) Geçici ihracatın dördüncü fıkrada belirtilen sürelerin bitiminden sonra kesin ihracata dönüştürülmek istenmesi halinde dördüncü fıkra hükümleri uygulanır.

Deniz Balıkçılığı Ürünleri ve Denizden Çıkartılan Diğer Ürünler Muafiyet

MADDE 454

(1) Kanunun 171 inci maddesi uyarınca elde edilen ürünlerin Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girişi ve diğer ülkelere ihracı talep edildiğinde Kanunun ve bu Yönetmeliğin serbest dolaşıma giriş veya ihracata ilişkin hükümleri uygulanır. Ancak yükümlüden bu ürünlerle ilgili olarak mahreç ülkede düzenlenmiş fatura veya benzeri belge aranmaz.

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR-15481

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Tanınacak Haller BİRİNCİ BÖLÜM

Önemli Değeri Olmayan Eşya

Posta veya hızlı kargo yoluyla gelen eşya

MADDE 45- (1) Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir kişiye posta ya da hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen, bedeli gönderi başına toplam 150 Avro'yu geçmeyen kişisel kullanıma mahsus kitap veya benzeri basılı yayına muafiyet tanınır.

(2) Muafiyetin aynı kişi tarafından kullanılmasının süreklilik arz ettiğinin tespiti halinde muafiyetin kullanımına sınırlama getirilebilir.

(3) Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir tüzel kişiye posta ya da hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen, bedeli gönderi başına toplam 22 Avro'yu geçmeyen ve ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyanın değeri üzerinden, 62 nci maddede belirtilen esaslar çerçevesinde tek ve maktu bir vergi tahsil edilir. **(Bu fıkra 1/5/2022 tarihinde yürürlükten kalkar.)**

(4) Birinci ve üçüncü fıkra kapsamındaki eşyanın cins, nevi, nitelik, miktar ve kıymetine ilişkin düzenleme yapmaya Bakanlık yetkilidir. **(Bu fıkra 1/5/2022 tarihinde yürürlükten kalkar.)**

İKİNCİ BÖLÜM

Gerçek Kişiler Tarafından Serbest Dolaşıma Sokulacak Şahsi Eşya

BİRİNCİ AYIRIM

Yerleşim Yerini Türkiye Gümrük Bölgesine Nakleden Gerçek Kişilere Ait Kullanılmış Motorlu veya Motorsuz Özel Nakil Vasıtaları

Muafiyetin kapsamı

MADDE 46- (1) Aşağıda belirtilen kişilerin kullanılmış motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtalarını gümrük vergilerinden muaf

olarak serbest dolaşıma sokmalarına izin verilir:

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az yirmidört ay ikamet ettikten sonra, yerleşim yerini Türkiye Gümrük Bölgesine kesin olarak nakleden gerçek kişiler.

b) Yurt dışındaki milli veya milletlerarası kadrolara atanıp da bu görevlerinden dönen kamu görevlileri.

c) Türk vatandaşlığına geçmek suretiyle yerleşim yerini yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesine kesin olarak nakleden kişiler.

(2) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen kişiler için, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az yirmidört ay ikamet etme şartı aranmaz.

(3) Evlilik yoluyla Türk vatandaşlığına geçen kişiler için bu madde hükümleri uygulanmaz.

(4) Sürekli görevle yabancı bir ülkede bulunmakta iken, yine sürekli görevle başka bir yabancı ülkeye atanması nedeniyle yerleşim yerini Türkiye Gümrük Bölgesine kesin olarak nakledemeyen kamu görevlileri için birinci fıkra kapsamı muafiyet uygulanmaz.

Muafiyet koşulları

MADDE 47- (1) Bu kişilerin muafiyetten istifade edebilmeleri için, motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtalarının, kişilerin Türkiye'ye son giriş tarihinden en az altı ay öncesinde yurt dışında buldukları ülkede adlarına kayıtlı olması, adlarına kaydının yapıldığı yıl itibarıyla, kayıt ve model yılı dahil, üç yıldan eski olmaması şarttır.

(2) Motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtası muafiyeti, aile ünitesine tanınır.

(3) Muafiyet sadece, yerleşim yeri naklinde kişinin yerleşim yerini nakletmek amacıyla Türkiye'ye son giriş tarihinden, kamu görevlileri için ise görev sürelerinin bitimini müteakip Türkiye'ye giriş tarihinden itibaren altı ay içerisinde getirip serbest dolaşıma giriş beyanında bulunduğu eşya için tanınır.

(4) Motorlu ticari araçlar ve diğer ticari nakil vasıtalarının 46 ncı madde kapsamında muafin serbest dolaşıma girişine izin verilmez.

(5) Bu Ayırım kapsamında belirtilen şartlar sağlanmış ve yabancı bir ülkede yeniden ikamet tesis edilmiş olsa dahi, serbest dolaşıma giriş tarihinden itibaren beş yıl geçmedikçe, aynı kişilerin

motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtalarının muaf serbest dolaşıma girişine ilişkin talepleri kabul edilmez.

İKİNCİ AYIRIM

Yerleşim Yerini Türkiye Gümrük Bölgesine Nakleden Gerçek Kişilere Ait Kullanılmış Ev Eşyası

Muafiyetin kapsamı

MADDE 48- (1) Aşağıda belirtilen kişilerin kendilerine ait kullanılmış ev eşyasını gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma sokmalarına izin verilir:

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında devamlı olarak en az yirmidört ay ikamet ettikten sonra, yerleşim yerini Türkiye Gümrük Bölgesine kesin olarak nakleden gerçek kişiler.

b) Yurt dışındaki milli veya milletlerarası kadrolara atanıp da bu görevlerinden dönen kamu görevlileri.

c) Türk vatandaşlığına geçmek suretiyle yerleşim yerini yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesine kesin olarak nakleden kişiler.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen kişiler için, Türkiye Gümrük Bölgesinde bir yıl içinde altı aydan az süre ile geçici olarak bulunmak devamlılık halini bozmaz. Ancak, bu süreler Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki yerleşim yerinde aranan yirmidört ay kalma süresine dahil edilmez.

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen kişiler için, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az yirmidört ay ikamet etme şartı aranmaz.

(4) Sürekli görevle yabancı bir ülkede bulunmakta iken yine sürekli görevle başka bir yabancı ülkeye atanan memurların, yeni tayin edildikleri ülkenin özelliği veya uzaklığı sebebiyle eşyasını beraberlerinde götürmelerinin külfetli ve masraflı bulunması veya Türkiye Gümrük Bölgesine getirmelerinde veya göndermelerinde zorunluluk bulunması hallerinde, durumlarının tevsik edilmesi kaydıyla, yurt dışındaki ev eşyası için muafiyet uygulanır.

Muafiyet koşulları

MADDE 49- (1) Kullanılmış ev eşyası muafiyeti, aile ünitesine tanınır.

(2) İlgilinin bu tür eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesindeki yerleşim yerinde de aynı amaçla kullanması şarttır.

(3) Ev eşyasının kişilerin beraberinde veya gelişlerinden önce veya altı ay sonraki süre içerisinde getirilip serbest dolaşıma giriş beyanında bulunulması gerekir.

(4) Taşınabilir alet ve cihazlar hariç olmak üzere, bir ticaret veya meslek icabı kullanılacak malzemelerin bu Ayırımdaki hükümler kapsamında muaf olarak serbest dolaşıma girişine izin verilmez.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Evlilik Nedeni ile Serbest Dolaşıma Giren Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 50- (1) Yerleşim yeri Türkiye'de olan bir Türk vatandaşı ile evlenerek veya evlenmek üzere yerleşim yerini yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden kişilere ait çeyiz eşyasına muafiyet tanınır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen koşulları haiz bir kişiye, yerleşim yeri yabancı bir ülkede olan kişiler tarafından evlilik nedeniyle ve geleneksel olarak gönderilen, ticari miktar ve mahiyette bulunmayan hediyelere, her bir hediyein kıymeti 430 Avro ve toplam hediye kıymeti 3.000 Avro'yu aşmamak kaydıyla muafiyet tanınır.

(3) Muafiyet, yerleşim yerinin evlilik nedeniyle naklinden önce, en az oniki ay süre ile Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunan ve evlilik belgesini ibraz eden kişilere tanınır.

Muafiyet uygulanacak kişiler

MADDE 51- (1) Muafiyet;

a) Yerleşim yeri Türkiye'de olan bir Türk vatandaşı ile evlenerek gelmiş olan,

b) Evlenmek üzere yabancı ülkedeki asli yerleşim yerini terk ile Türkiye'ye gelmiş ve burada evlenmiş olan,

c) Herhangi bir sebeple, turizm, ziyaret, tahsil, memuriyet gibi, Türkiye'ye gelip en çok bir yıl içinde yine yerleşim yeri Türkiye'de olan bir Türk vatandaşı ile evlenmiş bulunan,

kişilere tanınır.

Nakil süresi

MADDE 52- (1) Bu Ayırımda yer alan hükümler çerçevesinde eşya getireceklerin, muafiyetten istifade edebilmeleri için bu eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine evlilik akdinden iki ay önce veya dört ay sonraki süreler içerisinde serbest dolaşıma sokmaları şarttır. Eşyanın serbest dolaşıma girişi tek seferde olabileceği gibi öngörülen süreler içerisinde ayrı partiler halinde de yapılabilir.

(2) Eşyanın evlilik akdinden önce serbest dolaşıma sokulması halinde, gümrük idaresince serbest dolaşıma girişinde gümrük vergilerini karşılayacak miktarda teminat aranır.

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

Miras Yoluyla İntikal Eden Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 53- (1) Yerleşim yeri Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olan gerçek kişilerin ölümü ile Türkiye'de ikamet eden gerçek kişi mirasçılarına intikal eden kişisel eşya, ev eşyası ve kullanılmış motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtalarının serbest dolaşıma girişinde gümrük vergileri aranmaz.

(2) Bu kişilerin muafiyetten istifade edebilmeleri için, motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtalarının, kişinin ölüm tarihinden itibaren en az altı ay öncesinde yurt dışında buldukları ülkede adlarına kayıtlı olması, adlarına kaydının yapıldığı yıl itibarıyla, kayıt ve model yılı dahil, üç yıldan eski olmaması şarttır.

(3) Aşağıda sayılan eşya için bu madde kapsamında muafiyet uygulanmaz:

a) Motorlu ticari nakil vasıtaları.

b) Ölen kişinin mesleğini veya sanatını icra etmesi için kullandığı taşınabilir alet ve cihazlar hariç herhangi bir meslek veya sanatın icrası için kullanılan alet ve cihazlar.

c) Hammadde stokları ve mamul veya yarı mamul ürünler.

ç) Normal aile ihtiyaçlarından fazla miktarlarda bulunan canlı hayvanlar ile tarım ürünleri.

Nakil süresi

MADDE 54- (1) Muafiyet, mücbir sebepler ve beklenmeyen haller saklı kalmak kaydıyla, ölene aidiyetinin ve namlarına gelenlere intikalinin kanaat verici resmi belgelerle tevsiki şartıyla, veraset ilamı tarihinden itibaren yirmidört ay içinde, tek seferde veya aynı süre içinde birden fazla partide getirilen eşya için tanınır.

BEŞİNCİ AYIRIM

Türkiye'ye Öğrenim Amacıyla Gelen Öğrencilere İlişkin Eğitim Malzemeleri ve Ev Eşyası

Muafiyetin kapsamı

MADDE 55- (1) Öğrenim amacıyla Türkiye'ye gelen öğrencilerin eğitim süreleri boyunca şahsi kullanımlarına yönelik olarak serbest dolaşıma giren eğitim malzemeleri, öğrenci odasını döşemeye mahsus ev eşyası ile giyim eşyasına muafiyet tanınır.

(2) Bu maddede geçen;

a) Öğrenci deyimi, bir eğitim kurumunda verilen derslere tam zamanlı olarak devam etmek amacıyla bu eğitim kurumunda

kayıtlı olan kişi,

b) Eğitim malzemeleri deyimi, öğrenciler tarafından normal olarak yaptıkları eğitim çalışmalarında yararlanılan ve eğitim konularına uygun yeni veya kullanılmış eşya, anlamına gelir.

(3) Muafiyet, eğitim malzemeleri yönünden her bir öğrenim yılında bir defadan fazla tanınabilir. Ancak, öğrenim süresi boyunca muaf bir kez ev eşyası serbest dolaşıma sokulabilir.

ALTINCI AYIRIM

Türkiye Gümrük Bölgesinden Geçici Olarak Çıkan Gerçek Kişilerin Geri Getirdiği Kullanılmış Ev Eşyası

Muafiyetin kapsamı

MADDE 56- (1) Yerleşim yeri Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan ve herhangi bir amaçla yurt dışına çıkan gerçek kişiler tarafından, geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarıldıktan sonra geri getirilen kullanılmış ev eşyasına muafiyet tanınır.

(2) Muafiyet tanınabilmesi için kişinin ev eşyasını Türkiye Gümrük Bölgesine dönüş tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde ve bir defada getirmesi şarttır.

YEDİNCİ AYIRIM

Yerleşim Yeri Türkiye Gümrük Bölgesi Dışında Bulunan Gerçek Kişilerin Türkiye'de Edindikleri Konutlarda Kullanmak Üzere Getirdikleri Ev Eşyası

Muafiyetin kapsamı

MADDE57- (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında sürekli olarak, en az yirmidört ay süre ile yerleşik bulunan gerçek kişiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesinde kiralanmak veya satın alınmak suretiyle edindikleri konutlarında kullanılmak üzere, serbest dolaşıma sokulan kendilerine ait ev eşyasına muafiyet tanınır.

(2) Muafiyet;

a) Türkiye'de bulunan konuta sahip olunması veya konutun en az bir yıl için kiralanmış olması,

b) Eşyanın kullanılmış olması, halinde uygulanır.

(3) Muafiyetin uygulanmasında aile ünitesi esas alınır.

(4) Muafiyet, bir konut ve aynı kişi için bir defa ile sınırlıdır.

(5) Söz konusu eşyanın, aynı kişi tarafından Türkiye'de kiralanmak veya satın alınmak suretiyle elde edilen başka bir

konutta kullanılması durumunda muafiyet uygulaması devam eder.

(6) İkinci fıkranın (a) bendinde yer alan koşulun karşılanmadığı durumlarda, ev eşyasının gümrük vergilerinden tam muafiyet suretiyle vergileri teminata bağlanarak geçici ithaline izin verilir.

(7) Birinci fıkra kapsamında getirilen ev eşyasının kişilerin beraberinde veya gelişlerinden önce veya altı ay sonraki süre içerisinde getirilip serbest dolaşıma giriş beyanında bulunulması gerekir.

SEKİZİNCİ AYIRIM

Kişisel Eşya

Kişisel eşya

MADDE 58- (1) Ek-9'daki listede yer alan kişisel eşyaya muafiyet tanınır.

(2) Ek-9'daki listenin (A) bölümünde belirtilen eşya sadece yolcu beraberinde, (B) bölümünde belirtilen eşya ise, yolcu beraberinde ya da yolcunun gelişinden bir ay önce veya üç ay sonra getirilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Serbest Dolaşıma Sokulacak Diğer Eşya

BİRİNCİ AYIRIM

Yolcular Tarafından Serbest Dolaşıma Sokulan Hediye Eşya ve Vergileri Ödenmek Suretiyle Yolcu Beraberinde veya Posta Yoluyla ya da Hızlı Kargo Taşımacılığı Yoluyla Serbest Dolaşıma Sokulacak Eşya

Yolcu beraberisi eşya

MADDE 59- (1) Transit yolcular hariç olmak üzere, yolcu beraberinde getirilip serbest dolaşıma sokulan, ticari miktar ve mahiyette olmayan ve Ek-9'daki liste kapsamı dışında kalan kişisel ve hediyelik eşyaya muafiyet tanınır.

(2) 58, 59, 62 ve 63 üncü maddelerde bahsi geçen muafiyet, kara hudut kapısından giriş yapan yolcular için ayda en fazla 10 defa kullanılır.

Yolcu beraberisi eşya miktarı

MADDE 60- (1) 59 uncu maddenin birinci fıkrasında bahsi geçen muafiyet, ek-9'daki listede yer alan eşya için her bir yolcu başına karşılıklarında belirtilen miktarlarla sınırlıdır.

(2) Ek-9'daki listede yer alan eşyadan tütün ve tütün ürünleri ile alkollü ürünlere ilişkin muafiyet 18 yaşından büyükler için

uygulanır.

Yolcu beraberli hediyelik eşya limiti

MADDE 61- (1) 59 uncu maddede bahsi geçen muafiyet, 60 inci maddede belirtilen eşya hariç olmak üzere, her bir yolcu için toplam gerçek kıymeti 430 Avro'yu geçmeyen eşya için uygulanır. Ancak, 15 yaşından küçük yolcular için bu miktar 150 Avro olarak uygulanır.

Vergileri ödenmek suretiyle yolcu beraberinde veya posta yoluyla ya da hızlı kargo taşımacılığı yoluyla serbest dolaşıma sokulacak eşya

(Bu maddenin 01.05.2022 tarihi ile yürürlükte olacak güncel hali aşağıdaki gibidir.)

MADDE 62- (1) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla bir gerçek kişiye gelen ve ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen, kıymeti 150 Avro'yu geçmeyen eşya ile kıymeti 1500 Avro'yu geçmeyen ilaç cinsi eşyanın değeri üzerinden;

a) Avrupa Birliği ülkelerinden doğrudan gelmesi durumunda % 18,

b) Diğer ülkelerden gelmesi durumunda % 30,

c) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (IV) sayılı listede yer alan eşya olması durumunda yukarıdaki oranlara ilave % 20,

oranında tek ve maktu bir vergi tahsil edilir.

(2) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla bir gerçek kişiye gelen ve ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen, kıymeti 1500 Avro'yu geçmeyen kişisel kullanıma mahsus kitap veya benzeri basılı yayın için 45 inci maddede belirtilen limitleri aşan eşyanın değeri üzerinden %0 oranında tek ve maktu bir vergi uygulanır.

(3) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla bir tüzel kişiye gelen ve ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen, kıymeti 22 Avro'yu geçmeyen eşyanın değeri üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlarda tek ve maktu bir vergi tahsil edilir.

(4) Kıymeti 1500 Avro'yu geçmemek şartıyla, yolcu beraberinde gelen Ek-9'daki liste kapsamı dışında kalan ve değeri 61 inci maddede belirtilen hediyelik eşya limitinin üzerinde olan ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyanın değeri üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlarda tek ve maktu bir vergi tahsil edilir.

(5) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda sözü edilen limitler dahilinde getirilen eşyanın brüt 30 kilogramı geçmemesi gerekir.

(6) Diplomatik eşya ve 58 inci madde kapsamı yolcu eşyasının posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelmesi halinde kıymet ve ağırlık sınırı uygulanmaz.

Muafiyet limitlerinin aşılması ve eşyanın vergilendirilmesi

(Bu maddenin 01.05.2022 tarihi ile yürürlükte olacak güncel hali aşağıdaki gibidir.)

MADDE 63- (1) Eşyanın yolcu başına toplam kıymetinin 61 inci maddede belirtilen değerleri aşması halinde muafiyet yalnızca toplam değeri 150 veya 430 Avro tutarındaki kısma uygulanır. Muafiyet değerlerinin aşılması durumunda, muafiyet miktarına tekabül eden vergi düşüldükten sonra kalan kısma 62 nci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen tek ve maktu vergi uygulanır.

(2) 62 nci maddenin dördüncü fıkrası hükmü çerçevesinde getirilen eşyanın tek başına kıymetinin 1500 Avro'yu aşması halinde, söz konusu eşyaya yürürlükte olan ithalat vergilerine ilişkin oranlar uygulanır.

(3) 62 nci madde hükümleri çerçevesinde getirilen eşyanın kıymeti, ibraz edilen faturaya, satış fişine veya eşya bedelinin ödendiğine ilişkin belgeye göre belirlenir. Bu tür belge ibraz edilememesi veya ibraz edilen belgede kayıtlı kıymetin düşük bulunması halinde, eşyanın kıymeti gümrük idaresince belirlenir.

Gümrük kapılarında bulunan mağazalardan alınan eşya

(Bu maddenin 01.05.2022 tarihi ile yürürlükte olacak güncel hali aşağıdaki gibidir.)

MADDE 64- (1) Yolcuların, gümrük kapılarında bulunan mağazalardan satın aldıkları kişisel eşya ile yolcu beraberli hediye eşyaya muafiyet tanınır.

(2) Yolcular, bu mağazalardan satın aldıkları 62 nci maddenin dördüncü fıkrasında bahsi geçen eşyayı bu madde ve 63 üncü maddede belirtilen esaslar çerçevesinde, vergileri ödenmek suretiyle serbest dolaşıma sokabilirler.

(3) Yolcular tarafından 58 inci maddede belirtilen kişisel eşyanın ve 59 uncu maddede belirtilen hediye eşyanın getirilmesi halinde; aynı eşyanın gümrük kapılarındaki mevcut mağazalardan da satın alınması mümkün değildir.

İKİNCİ AYIRIM

Şeref Nişanları veya Ödülleri

Muafiyetin kapsamı

MADDE 65- (1) Gümrük idarelerine tevsik edici belgelerin ibraz edilmesi ve gayri ticari amaçlı olmaları koşullarıyla aşağıda sayılan eşyanın serbest dolaşıma sokulmasında gümrük vergileri aranmaz:

a) Yerleşim yeri Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan kişilere, yabancı ülkelerin hükümetleri tarafından verilmiş olan nişanlar.

b) Yerleşim yeri Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan kişilere, herhangi bir alandaki faaliyetlerini takdir amacıyla veya belli bir olayın yararını kabul etmek için veya cesaret gerektiren bir işin ödülü olarak yabancı ülkelerde verilen ve esas olarak sembolik nitelik taşıyan ödüller, kupalar, madalyalar ve benzeri eşya.

c) (b) bendinde belirtilen nedenlerle, yabancı bir ülkede yerleşik bulunan kişiler veya yetkililerce, Türkiye Gümrük Bölgesinde teslim edilmek üzere ücretsiz olarak gönderilen ve sembolik nitelik taşıyan ödüller, kupalar, madalyalar ve benzeri eşya.

ç) Yerleşim yeri yabancı bir ülke olan kişilere iş konferanslarında veya benzeri uluslararası olaylarda ücretsiz olarak dağıtılması amaçlanan ve niteliği, kıymeti veya diğer özellikleri itibarıyla gayri ticari amaçlarla serbest dolaşıma sokulduklarını belirtir şekilde olan, esas olarak sembolik niteliğe ve sınırlı değere sahip ödüller, kupalar, madalyalar ve benzeri eşya.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Uluslararası İlişkiler Çerçevesinde Alınan Hediyeler

Muafiyetin Kapsamı

MADDE 66- (1) 62 ve 63 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıda sayılan eşyanın serbest dolaşıma girişinde gümrük vergileri aranmaz:

a) Yabancı bir ülkeye resmi ziyarette bulunan kişilere ziyaretleri sırasında ev sahibi ülke yetkililerince verilen hediyeler.

b) Türkiye'ye resmi bir ziyarette bulunmak amacıyla gelen kişiler tarafından ziyaret sırasında ülke yetkililerine sunulmak üzere getirilen hediyeler.

c) Yabancı bir ülkedeki kamu kurumu veya kamu yararına faaliyet gösteren bir kurum tarafından Türkiye'de bulunan bir kamu kurumu veya kamu yararına faaliyetlerde bulunan bir kuruma, dostluk veya iyi niyet gösterisi olarak gönderilen hediyeler.

(2) Muafiyet, hediye olarak verilen eşyanın birinci fıkrada belirtilen nedenlerle sunulması, nitelik, kıymet, miktar ve Türkiye Gümrük Bölgesindeki kullanım amacı itibarıyla gayri ticari olması halinde tanınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kamu Yararına Faaliyetlerde Bulunulmak Amacıyla Serbest Dolaşıma Sokulan Malzeme ve Eşya BİRİNCİ AYIRIM

Genel Amaçlarla İthal Edilen Eşya

Milli savunma ve iç güvenlik kapsamında serbest dolaşıma sokulan eşya

(Bu maddenin 01.05.2022 tarihi ile yürürlükte olacak güncel hali aşağıdaki gibidir.)

MADDE 67- (1) Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi uyarınca öngörülen kurumların asli görevleri, kuruluşların faaliyet alanları ve Bakanlığın kaçakçılıkla mücadele göreviyle ilgili olarak serbest dolaşıma sokacakları veya kişiler tarafından bu kurum ve kuruluşlar adına serbest dolaşıma sokulacak veya Türk Silahlı Kuvvetlerini güçlendirmek amacıyla kurulmuş bulunan vakıflar ile sermayesinin yarısı veya daha fazlası doğrudan bu vakıflara veya Savunma Sanayii Başkanlığına ait olan şirket ve müesseselerin yukarıda yazılı kurum ve kuruluşlar tarafından onaylanmış proje, imzalanmış sözleşme veya Savunma Sanayii Başkanlığı tarafından uygunluk verilmiş savunma sanayii ile ilgili diğer ihtiyaç unsurlarına ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak üretici sıfatıyla ithal etmeleri gereken ve ilgili makam tarafından bu kapsamda olduğu bildirilen her türlü araç, gereç, silah, teçhizat, makine, cihaz, yazılım ve sistemleri ve bunların araştırma, geliştirme, eğitim, üretim, modernizasyon ve yazılımı ile yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, hammadde, malzeme ile bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan yardım malzemesine muafiyet tanınır.

Genel amaçlarla serbest dolaşıma sokulan diğer eşya

MADDE 68- (1) Kamu kurum ve kuruluşları, hayır kurumları veya insani yardım kurumları tarafından ticari gaye güdülmemek ve amacı doğrultusunda kullanılmak üzere serbest dolaşıma sokulan aşağıda nitelikleri belirtilen eşyaya muafiyet tanınır:

a) 104 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü hariç olmak üzere, ihtiyacı olan kişilere ücretsiz dağıtılmak üzere serbest dolaşıma sokulan temel ihtiyaç maddeleri.

b) Birinci fıkrada belirtilen kurumlara yabancı bir ülkede yerleşik kişi veya kurumlar tarafından ticari bir gaye güdülmeksizin karşılıksız olarak gönderilen ve ihtiyacı olan kişiler yararına

düzenlenecek hayır işlerinde kullanılmak üzere gelir toplanması amacıyla yönelik bulunan eşya.

c) Birinci fıkrada belirtilen kurumlara sadece onların çalışma ihtiyaçlarını karşılamak veya onların hayır ve insani amaçlarını yerine getirmede kullanılmak üzere, yabancı bir ülkede yerleşik kişi veya kurumlar tarafından ticari bir gaye güdülmeksizin karşılıksız olarak gönderilen malzemeler ve büro materyalleri.

d) Kamu kurum ve kuruluşları ile Bakanlar Kurulunca belirlenen insani yardım ve hayır kurumlarının getirecekleri ambulans, cenaze arabaları, yangın söndürme araçları ile kurtarma araçları.

(2) Temel ihtiyaç maddeleri deyimi, insanların en temel ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli olan yiyecek, ilaç, giyecek, yatak malzemeleri ve benzeri eşya anlamına gelir.

(3) Bu maddenin uygulanmasında kahve ve çay ile ambulans, cenaze arabaları ve diğer kurtarma araçları hariç olmak üzere motorlu araç için muafiyet uygulanmaz.

İKİNCİ AYIRIM

Eğitim, Bilim ve Kültürel Amaçlı Eşya ile Bilimsel Alet ve Cihazlar

Kitap, yayın ve belge

MADDE 69- (1) Herhangi bir kişi veya kurum tarafından gönderilen, ek-10'daki listede yer alan eğitim, bilim ve kültürel amaçlı kitap, yayın ve belgelerin serbest dolaşıma girişinde, gümrük vergileri aranmaz.

Görsel ve işitsel malzeme

MADDE 70- (1) Kamu eğitim, bilim ve kültürel kuruluş veya organizasyonları tarafından getirilen veya bunlar tarafından kullanılmak üzere gönderilen, ek-11'deki listede yer alan eğitim, bilim ve kültürel amaçlı görsel ve işitsel malzemelerin gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma girişine izin verilir.

Bilimsel alet, cihaz ve malzemeler

MADDE 71- (1) Muafiyet, esas olarak eğitim veya bilimsel araştırma ile uğraşan özel kuruluşlar ve kamu kuruluşları ile bu kuruluşlara bağlı birimler tarafından kullanılmak üzere serbest dolaşıma sokulan eşya için uygulanır.

(2) Bu kuruluşların eğitim veya bilimsel araştırma dalında faaliyette bulduklarının gümrük idaresine tevsiki şarttır.

(3) 70 inci maddenin kapsamı dışında kalan bilimsel alet ve cihazlar, ticari olmayan amaçlarla serbest dolaşıma girdiği takdirde gümrük vergilerinden muaftır.

(4) Bu maddede belirtilen muafiyetin uygulanmasında, Müsteşarlık gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşünü alır.

Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki kuruluşlar

MADDE 72- (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bulunan bilimsel araştırma kurum veya kuruluşlarınca veya onlar adına gayri ticari amaçla serbest dolaşıma sokulan bilimsel malzemelere muafiyet tanınır.

(2) Muafiyet;

a) Birinci fıkrada belirtilen kurum ve kuruluşların yetkili temsilcilerinin onayı ile Türkiye'de yerleşik bulunan bilimsel araştırma kuruluşlarına gönderilen veya bu kuruluşlarca getirilen ve bilimsel işbirliği anlaşmaları çerçevesinde kullanılması planlanan,

b) Türkiye dışında yerleşik bulunan gerçek veya tüzel bir kişinin Türkiye Gümrük Bölgesinde kalış süresi boyunca mülkiyetinde bulunan,

eşya için tanınır.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Tıbbi Teşhis, Tedavi ve Araştırma Yapılmasına Mahsus Alet ve Cihazlar

Muafiyetin kapsamı

MADDE 73- (1) Bir hayır veya insani yardım kurumu ya da gerçek bir kişi tarafından, Türkiye'deki bir sağlık ya da tıbbi araştırma kurum veya kuruluşuna bağışlanan ya da bu kurum veya kuruluşlar tarafından tamamıyla bir hayır ya da insani yardım kurumundan temin edilen paralarla veya gönüllü katkılarla satın alınan tıbbi araştırma, teşhis veya tedavi amacına mahsus alet ve cihazlara muafiyet tanınır.

(2) Muafiyet;

a) Ticari bir amaçla bağışlanmayan,

b) Bağışlayanın üretici ile herhangi bir ilgisinin olmadığı, eşya için uygulanır.

(3) Bu madde kapsamına giren eşyanın muafeten serbest dolaşıma girişinde insan sağlığı yönünden Sağlık Bakanlığınca uygun bulunması gerekir.

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

Bilimsel Araştırma Amacına Yönelik Hayvanlar, Biyolojik veya Kimyasal Maddeler

Muafiyetin kapsamı

MADDE 74- (1) Aşağıda yer alan eşyaya muafiyet tanınır:

a) Bilimsel araştırmada kullanılmak üzere özel olarak yetiştirilmiş hayvanlar.

b) Gayri ticari amaçlarla ithal edilen biyolojik veya kimyasal maddeler.

(2) Birinci fıkrada belirtilen muafiyet, eğitim veya bilimsel araştırma ile uğraşan özel kuruluşlar ve kamu kurum ve kuruluşları ile bunların esas olarak eğitim veya bilimsel araştırma ile uğraşan bölümleri için getirilen hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal maddelerle sınırlıdır.

(3) Bu eşyanın Türkiye'de üretiminin bulunmadığı hususu ile bu maddede bahsi geçen kuruluşların eğitim veya bilimsel araştırma dalında faaliyette bulduklarının ve eşyanın amaca uygun hayvan veya biyolojik ya da kimyasal madde olduğunun gümrük idaresine tevsiki şarttır.

BEŞİNCİ AYIRIM

İnsan Kaynaklı Tedavi Edici Maddeler ile Kan Grublama ve Doku Tipi Ayırma Belirteçleri

Muafiyetin kapsamı

MADDE 75- (1) 76 ncı madde hükümlerine uygun olarak getirilen;

a) İnsan kaynaklı tedavi edici maddelere,

b) Kan grubu ayırma belirteçlerine,

c) Doku tipi ayırma belirteçlerine,

muafiyet tanınır.

(2) Bu Ayırımda yer alan;

a) İnsan kaynaklı tedavi edici maddeler deyimi, insan kanı ve onun türevleri; insan kanının tümü, kurutulmuş insan plazması, insan albümini ve insanın plazmalı proteininin sabit solüsyonları, insan immünoglobülini ve insan fibrinojeni,

b) Kan grubu ayırma belirteçleri deyimi, kan tipi gruplandırılması ve kan uyuşmazlıklarının tespiti için kullanılan insan, hayvan, bitki veya diğer kaynaklı bütün belirteçler,

c) Doku tipi ayırma belirteçleri deyimi, insan doku tiplerinin belirlenmesinde kullanılan insan, hayvan, bitki veya diğer kaynaklı bütün belirteçler,

anlamına gelir.

Muafiyet kapsamı eşya

MADDE 76- (1) Muafiyet, aşağıda yer alan eşya ile sınırlıdır:

a) Tıbbi veya bilimsel amaçla kullanılmak üzere geldiği gümrük idaresine tevsiik edilen gayri ticari ürünler.

b) Sevk edildiği ülkedeki tam yetkili bir kurum tarafından düzenlenmiş uygunluk sertifikasını haiz bulunan ürünler.

c) zerlerinde niteliklerini tanımlayan özel etiketli kapla sevk edilmiş ürünler.

(2) 75 inci maddede tanımlanan ürünlerin nakliyesinde kullanılan özel ambalajlar ile sevkiyata dahil olan ve bunların kullanımını için gerekli bulunan çözücü ve aksesuarlara da muafiyet tanınır.

ALTINCI AYIRIM

İlaç zelliği Olan rnlerin Kalite Kontrolü Amacına Yönelik Maddeler

Kalite kontrolüne yönelik maddeler

MADDE 77- (1) İlaç özelliği olan ürünlerin üretiminde kullanılan malzemelerin kalite kontrolü için Dünya Sağlık rgt tarafından onaylanmış referans maddelerine ilişkin numunelerin, Sağlık Bakanlığınca izin verilen kurumlarca ithal edilmesi halinde gümrük vergileri aranmaz.

YEDİNCİ AYIRIM

Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinde Kullanılmak Üzere Serbest Dolaşıma Sokulan Eşya

Araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılan eşya

MADDE 78- (1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından yürütülen veya desteklenen araştırma ve geliştirme projelerinde kullanılmak üzere getirilen eşyaya muafiyet tanınır.

Muafiyetin kapsamı

MADDE 79- (1) Muafiyete konu eşyanın araştırma ve geliştirme projesi kapsamında yer alan eşya olduğunun, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından teyit edilmesi gerekir.

(2) Muafiyet, ticari amaç güdülmeksizin faaliyetin amacına uygun miktarı aşmayan eşya için uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bir Ticari Faaliyetin Yürütülmesi ile Bağlantılı İthalat BİRİNCİ AYIRIM

İşyeri Nakli Suretiyle Serbest Dolaşıma Sokulan Sermaye Malları ve Diğer Malzemeler

Sermaye malı ve malzeme

MADDE 80- (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında sürdürülen ekonomik bir faaliyetin kesin olarak sona erdirilerek, Türkiye Gümrük Bölgesine nakli dolayısıyla serbest dolaşıma sokulan sermaye malı ve diğer malzemeye muafiyet tanınır.

(2) Bu Ayırımın uygulanmasında:

a) Faaliyet deyimi, madencilik, tarım, serbest meslek faaliyeti ve benzeri faaliyetler de dahil olmak üzere üreticilerin, tüccarların veya hizmet sunan kişilerin her türlü ekonomik faaliyeti anlamına gelir.

b) İşletme deyimi, bağımsız ekonomik birim demektir. Bu birim, bir kurumun tümünü ya da bir bölümünü kapsar.

c) Sermaye malları ve diğer malzemeler deyimi, işletmenin faaliyetini devam ettirmesi için, gerekli teknik malzemeler ile büro ve dükkan malzemelerini kapsar.

Muafiyetin kapsamı

MADDE 81- (1) 80 inci maddede belirtilen muafiyet;

a) Mücbir sebep veya beklenmeyen haller saklı kalmak kaydıyla, Türkiye Gümrük Bölgesine nakletmek üzere yabancı ülkedeki faaliyetini sona erdirmeden önce en az oniki ay süreyle işletme tarafından fiilen kullanılmakta olan,

b) Nakilden sonra da aynı amaçla kullanılacak olan,

c) Söz konusu işletmenin niteliği ile büyüklüğüne uygun bulunan,

eşya ve malzeme ile sınırlıdır.

(2) Muafiyet hakkı sadece, Türkiye Gümrük Bölgesinde de benzer bir faaliyeti yürütmek amacıyla, ayrıldıkları ülkedeki faaliyetlerini kesin olarak sona erdiren iş yeri sahibine tanınır. Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik bulunan bir işletme ile herhangi bir bağlantı kurma amaçlarına yönelik işletmeler için muafiyet uygulanmaz.

(3) Muafiyet hakkı sadece ayrıldıkları ülkede en az üç yıl süre ile aynı işte çalışan kişilere tanınır.

(4) Aşağıda sayılan eşya muafiyet kapsamı dışındadır:

a) Üretim veya hizmet endüstrisi makinesi olmayan, taşınabilir laboratuvar veya dış yayın yapma birimleri gibi ulaşım araçları.

b) Canlı hayvan, hayvan yemleri ile tohum ve fidanlar .

c) Ham, yarı mamul veya mamul madde stokları ile akaryakıtlar.

Eşyanın getirilme süresi

MADDE 82- (1) 80 inci maddede belirtilen muafiyet, mücbir sebep veya beklenmeyen haller saklı kalmak kaydıyla, işletmenin nakledildiği ülkedeki faaliyetlerini sona erdirdiği tarihten itibaren oniki ay içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya ve malzeme için uygulanır.

Gerçek ve tüzel kişilere tanınan muafiyet

MADDE 83- (1) Kazanç sağlama amacına yönelik olmayan faaliyetlerle uğraşan ve bu faaliyetini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden tüzel kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulan sermaye malları ve diğer malzemeye ilişkin muafiyet işlemleri de 80 ila 82 nci madde hükümleri çerçevesinde yürütülür.

(2) Bir serbest meslek veya benzeri bir faaliyetle uğraşan gerçek kişilere de, mesleklerini Türkiye Gümrük Bölgesinde de yürüteceklerini ispat etmeleri halinde bu muafiyet tanınır.

İKİNCİ AYIRIM

Türkiye Gümrük Bölgesindeki Çiftçilerin Komşu Ülkede Elde Ettikleri Ürünler

Türkiye Gümrük Bölgesindeki çiftçiler

MADDE 84- (1) Esas faaliyeti Türkiye Gümrük Bölgesi içinde olan çiftçilerin, Türkiye'ye komşu bir ülkede bulunan ve kendileri tarafından işletilen mülklerinden elde ettikleri tarım, hayvancılık, arıcılık, bahçecilik ve ormancılık ürünlerine muafiyet tanınır.

(2) Birinci fıkradaki muafiyetten faydalanabilmek için hayvancılık faaliyetlerinin Türk menşeli veya Türkiye'de serbest dolaşım durumunda bulunan hayvanlarla yapıyor olması şarttır.

(3) Muafiyet, normal olarak hasat veya üretim sonrası başka bir işlemde geçmemiş ürünlerle sınırlıdır.

(4) Muafiyet, sadece bizzat üreticiler tarafından komşu ülkedeki kendi mülklerinden elde edilen ve kendileri veya kendileri adına hareket eden kişiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ürünler için tanınır.

(5) Türkiye Gümrük Bölgesi ile komşu bir ülke arasında sınır oluşturan göllerde veya su yollarında Türk balıkçılar tarafından yürütülen balıkçılık veya balık yetiştirme faaliyetlerinden elde edilen ürünler ile bu tür göl ve su yollarında Türk sporcuları tarafından yapılan avcılık faaliyetlerinden elde edilen ürünler için de muafiyet tanınır.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Komşu Ülkelerdeki Çiftçilerin Türkiye Gümrük Bölgesindeki Toprak ve Ekinlerinin İşlenmesi Amacına Yönelik Ürünler Komşu ülkelerdeki çiftçiler

MADDE 85- (1) Esas faaliyeti bir komşu ülkede olan çiftçilerin, Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan ve kendileri tarafından işletilen mülklerinde kullanılmak üzere toprak ve ekinlerin işlenmesi amacıyla getirdikleri tohum, gübre ve diğer ürünlere muafiyet tanınır.

(2) Muafiyetin uygulanması, ancak, tohum, gübre veya diğer ürünlerin bizzat üretici veya üretici adına hareket eden kişi tarafından getirilmiş olması ve aynı hakkın karşı taraf ülkeye, Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan kişilere de tanınmış olması koşullarıyla mümkündür.

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

Numuneler, Reklam Malzemeleri ve Ticari Fuarda Tüketilen Ürünler

Önemli değeri olmayan numunelik eşya ve modeller

MADDE 86- (1) 89 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla, önemli değeri olmayan ve temsil ettikleri eşya bakımından siparişte bulunulmak için kullanılabilecek nitelikteki numunelik eşya ve modellere muafiyet tanınır.

(2) Gümrük idaresi, muafiyetin uygulanması esnasında numune veya model olma özelliklerini ortadan kaldırmayacak şekilde, kendi başlarına kullanılabilecek nitelikteki eşya için yırtma, delme

veya açık ve sabit bir şekilde işaretleme ya da herhangi başka bir işlem yoluyla kalıcı olarak kullanılmasını önleyici tedbirleri alabilir.

(3) Numunelik eşya ve model deyimi, belli bir tür eşyayı temsil eden ve sunuş şekli ve miktarı belli bir tür veya nitelikteki eşya için sipariş vermekten başka bir amaç için kullanılması mümkün olmayan her türlü madde veya örnek anlamına gelir.

Basılı reklamcılık dokümanları ve reklamcılık amacına yönelik malzemeler

MADDE 87- (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yürütülen ekonomik bir faaliyetin reklamı amacıyla gönderilen ya da getirilen ve parasız olarak dağıtılacak olan, ulaştırma, sigortacılık ve bankacılık hizmetleri ile satılık veya kiralık eşya ile ilgili ilan, katalog, fiyat listesi, kullanım kılavuzu, broşür, takvim ve benzeri basılı reklamcılık malzemelerine muafiyet tanınır.

Muafiyetin kapsamı

MADDE 88- (1) Muafiyet;

a) Eşyayı üreten, satan, kiralayan veya hizmeti sunan müteşebbisin adının eşya üzerinde açık bir şekilde yer alması,

b) Her bir sevkiyatta tek bir basılı materyalin olması veya birden çok basılı materyal bulunması halinde, her çeşidinden birer adet olması, ancak, aynı çeşitteki basılı materyalin birden fazla bulunması halinde toplam brüt ağırlığının bir kilogramı aşmaması,

c) Gönderici veya alıcısının aynı kişi olmaması, koşullarının mevcut olması halinde uygulanır.

(2) Müşterilere ücretsiz olarak reklamcılık amacıyla gönderilen madde ve malzeme için de, değerinin önemsiz olması ve reklamcılık amacı dışında kullanılamaz nitelikte bulunması halinde muafiyet tanınır.

Bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette kullanılan veya tüketilen ürünler

MADDE 89- (1) 90 ıncı madde hükümlerine uygun olarak getirilen aşağıda belirtilen eşyaya muafiyet tanınır:

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında üretilmiş olan, bir ticari fuar veya benzeri bir olay münasebetiyle getirilecek olan her türlü eşyanın temsil edici özelliklerini taşıyan küçük miktardaki numuneler.

b) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında üretilen ve bir ticari fuar veya benzeri bir olayda sergilenmek üzere getirilen makine ve cihazların teşhiri sırasında, bu makine ve cihazların gösteri amacıyla çalıştırılmasında kullanılacak eşya.

c) Bir ticari fuar veya benzeri bir olayda yabancı ülkelerin temsilcileri tarafından geçici standların inşası, düzenlenmesi ve dekorasyonu için kullanılacak boya, vernik, duvar kağıdı gibi tüketilecek malzemeler.

ç) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında üretilen eşyanın reklamına mahsus olan, bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette sergilenecek resimli veya resimsiz basılı materyaller, kataloglar, prospektüsler, fiyat listeleri, reklam posterleri, takvimler ve çerçevesiz fotoğraflar gibi ücretsiz olarak dağıtılacak malzemeler.

d) Spor Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen, Türkiye’de düzenlenecek uluslararası spor organizasyonlarında kullanılmak veya ücretsiz olarak dağıtılmak üzere, bedelsiz olarak gönderilen eşya.

(2) Ticari fuar veya benzeri faaliyet deyimi;

a) Ticaret, sanayi, tarım veya el sanatları ile ilgili sergi, fuar, gösteri ve benzeri faaliyetler,

b) Esas olarak hayır ve insani bir yardım amacıyla gerçekleştirilen sergi ve benzeri faaliyetler,

c) Temelde bilimsel, teknik, el sanatları, sanatsal, eğitsel, kültürel, sportif veya dini sebeplerle ya da ibadet nedeniyle, sendika faaliyetleri veya turizm ya da uluslararası bir anlaşmayı desteklemek amacıyla gerçekleştirilen sergi, organizasyon ve benzeri faaliyetler,

ç) Uluslararası organizasyon veya teşekküllerin temsilcilerinin gerçekleştirdiği toplantılar,

d) Resmi tören veya anma törenleri ya da toplantıları, anlamına gelir.

(3) Ancak, yabancı bir ülke eşyasının satılması amacıyla işyeri veya bunların eklentilerinde düzenlenen özel amaçlı sergiler bu kapsama dahil değildir.

Muafiyetin kapsamı

MADDE 90- (1) 89 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin uygulanmasında aşağıdaki şartların bulunması gerekir:

a) Yabancı ülkelere ücretsiz olarak gönderilmesi veya serbest dolaşıma sokulan eşya ile birlikte gelmesi.

b) Halka ücretsiz olarak dağıtılmak üzere gönderilmesi ve kişilerin kullanım veya tüketimine mahsus olması.

c) Birim değerinin düşük olması ve reklam eşyası olarak kabul edilebilecek nitelikte bulunması.

ç) Kolaylıkla pazarlanabilir olmaması ve paketlenmiş ise aynı malın piyasada mevcut en küçük biriminden daha küçük miktarını içermesi.

d) Paketlenmemiş yiyecek ve içecekler için dağıtım yerinde anında tüketilebilir nitelikte bulunması.

e) Toplam kıymet ve miktarı itibarıyla olayın niteliğine, ziyaretçilerin sayısına ve sergiye katılımın derecesine uygun olması.

(2) 89 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin uygulanmasında aşağıdaki şartların bulunması gerekir:

a) Faaliyet sırasında tüketilecek ya da yok edilecek eşya olması.

b) Toplam kıymet ve miktar itibarıyla faaliyetin niteliğine, ziyaretçilerin sayısına ve sergiye katılımın derecesine uygun olması.

(3) 89 uncu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinin uygulanmasında aşağıdaki şartların bulunması gerekir:

a) Faaliyetin düzenlendiği yerde eşyanın ücretsiz olarak sadece halka dağıtılması.

b) Eşyanın toplam kıymet ve miktar bakımından olayın niteliğine, ziyaretçilerin sayısına ve sergiye katılımın derecesine uygun bulunması.

(4) 89 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin uygulanmasında aşağıdaki şartların bulunması gerekir:

a) Toplam kıymet ve miktarı itibarıyla olayın niteliğine, seyircilerin sayısına uygun olması.

b) Kişilerin kullanım veya tüketimine mahsus olması.

c) Tüketim konusu olmayan eşyanın organizasyon bitiminde ilgili spor federasyonuna tahsis edilmesi.

(5) 89 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen muafiyet katı, sıvı ve gaz yakıtlar için uygulanmaz.

BEŞİNCİ AYIRIM

İnceleme, Analiz veya Test Amaçlı Olarak Serbest Dolaşıma Sokulan Eşya

İnceleme, analiz veya test amaçlı eşya

(Bu maddenin 01.05.2022 tarihi ile yürürlükte olacak güncel hali aşağıdaki gibidir.)

MADDE 91- (1) 92 nci madde hükümlerine uygun olarak getirilen aşağıda belirtilen eşyaya muafiyet tanınır.

a) Bilgi edinme veya endüstriyel ya da ticari araştırma amaçlarına yönelik olarak, nitelikleri veya diğer teknik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla inceleme, analiz veya test edilmek üzere getirilen eşya.

b) Yurtdışından ülkemize tıbbi tetkik amacıyla gönderilen biyolojik materyaller.

Muafiyetin kapsamı

(Bu maddenin 01.05.2022 tarihi ile yürürlükte olacak güncel hali aşağıdaki gibidir.)

MADDE 92- (1) 91 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde bahsi geçen muafiyet;

a) İnceleme, analiz veya test işlemleri kendi başlarına satış promosyonuna konu teşkil etmeyen,

b) Serbest dolaşıma sokulma amacına uygun miktarı aşmayan, eşya için uygulanır.

(2) 91 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen muafiyet, incelenecek veya analiz edilecek ya da test edilecek eşyanın, inceleme, analiz veya test sırasında tamamıyla sarf edilmesi veya aynı amaçla tekrar kullanılamayacak hale gelmesi halinde tanınır.

(3) İnceleme, analiz veya test sonucu artık kalan ürünlerin, gümrük idaresinin kontrolü altında tamamen yok edilmesine, ticari olarak değersiz hale getirilmesine, gümrüğe terk edilmesine veya mücbir sebepler ve beklenmeyen haller göz önüne alınarak ihraç edilmesine izin verilebilir.

(4) Geride kalan artık ürünlere üçüncü fıkra hükümlerinin uygulanmadığı durumlarda, eşyaya isabet eden gümrük vergileri, eşyanın inceleme, analiz veya test işlemlerinin tamamlandığı tarihteki niteliği, miktarı ve kıymeti göz önüne alınarak Kanunun 181 ila 194 üncü maddelerindeki esaslara göre tahsil olunur.

(5) Artık ürünler deyimi, yapılan inceleme, analiz veya test sonucu ortaya çıkan ürünler; geride kalan ürünler deyimi ise kullanılmamış ürünler anlamına gelir.

(6) 91 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan biyolojik materyallerin Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış Tıbbi Laboratuvarlar ve Genetik Hastalıklar Değerlendirme Merkezleri adına gönderilmesi gerekir.

ALTINCI BÖLÜM
Ulaştırıcılıkta Kullanılan Eşya
BİRİNCİ AYIRIM

Taşıma Sırasında Eşyanın İstifi ve Korunması İçin Yardımcı Maddeler

Muafiyetin kapsamı

MADDE 93- (1) Eşyanın istifi ve ısı muhafazası da dahil olmak üzere korunması amacıyla yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesine nakli sırasında kullanılan ve normal olarak tekrar kullanılamaz hale gelen ip, saman, örtü, kağıt, mukavva, odun ve plastik gibi maddelere muafiyet tanınır.

İKİNCİ AYIRIM

Canlı Hayvanların Nakli Sırasında Gerekli Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 94- (1) Canlı hayvanların yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesine nakli sırasında, bunların beslenmesi amacıyla araçlarda bulunan kuru ot, yem ve sair yiyecek maddeleri ile ilaçlara muafiyet tanınır.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Ulaşım Araçları ile Özel Konteynerlerde Mevcut Bulunan Akaryakıt ve Madeni Yağlar

Standart depo muafiyeti

MADDE 95- (1) a) 96 ncı madde hükümleri saklı kalmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine giren her türlü ulaşım araçları, motosikletler ve özel konteynerlerin içindeki standart depolarda mevcut bulunan yakıtlara,

b) Özel motorlu araç ve motosikletlerde kullanılmak üzere tasarlanmış ve anılan araçlarda portatif depolarla taşınan araç başına on litreyi geçmeyen yakıtlara,

muafiyet tanınır. Bu muafiyet, ulaşım araçları veya özel konteynerlerde mevcut bulunan ve yolculuk boyunca kullanılan yağlayıcı maddeler için de uygulanır.

(2) Birinci fıkrada bahsi geçen;

a) Özel konteyner deyimi, özel olarak imal edilmiş soğutma, oksijenleme, ısı yalıtım ve diğer sistemlerle donatılmış konteyner,

b) Standart depo deyimi;

1) Özel ve ticari ulaşım araçlarında, üretici tarafından aynı türde olan bütün ulaşım araçlarına kalıcı olarak yerleştirilen ve kalıcı düzeni, hem yakıtın doğrudan sevk edilmesine ve hem de nakliye

sırasında uygun olduğu yerlerde soğutma ve diğer sistemlerin işletilmesine imkan sağlayan depo,

2) Özel konteynerlerde, üretici tarafından konteyner ile aynı türde olan bütün konteynerlere kalıcı olarak yerleştirilen ve kalıcı düzeni, nakliye sırasında doğrudan soğutma ve özel konteynerlerde bulunan diğer sistemlerin işletilmesine imkan sağlayan depo, anlamına gelir.

(3) Akaryakıtın doğrudan yakıt olarak kullanımı için tasarlanmış ve ulaşım araçlarına yerleştirilmiş akaryakıt depoları ve ulaşım araçlarında bulunabilecek, diğer sistemlere yerleştirilmiş depolar da standart depo olarak kabul edilir.

Gümrük vergilerinden muaf olarak ithal edilecek yakıt

MADDE 96- (1) Motorlu ticari araçların ve özel konteynerlerin standart depolarında mevcut bulunan ve gümrük vergilerinden muaf olarak ithal edilecek yakıt miktarı;

a) TIR çekicilerinde 550 litreyi,

b) İstiap haddi 15 tona kadar olan (15 ton dahil), kamyon ve tankerlerde 300 litreyi,

c) İstiap haddi 15 tonun üzerinde olan kamyon ve tankerlerde ise 400 litreyi,

ç) Otobüslerde 300 litreyi, aşamaz.

(2) Frigorifik depolarla gümrük vergilerinden muaf olarak yurda girişine izin verilen yakıt miktarı ayrıca dikkate alınır ve araca tanınan miktardan fazla olamaz.

(3) Gümrük kapılarında standart depo fazlası olarak tespit edilen petrol ürünlerinden, ilgili petrol ürünü için litre başına 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu uyarınca uygulanmakta olan özel tüketim vergisi tutarının % 50 fazlası tutarındaki vergi, tek ve maktu vergi olarak tahsil edilir.

(4) 95 inci maddenin birinci fıkrasında bahsi geçen muafiyet, Avrupa Birliği ülkelerinden giriş yapanlar hariç olmak üzere, hususi ve ticari olarak kayıt ve tescil ettirilmiş yerli ve yabancı plakalı otomobil ile hususi olarak kayıt ve tescil ettirilmiş yerli ve yabancı plakalı minibüs ve kamyonetler için ayda en fazla dört defa kullandırılır. Bir ay içerisinde dört defadan fazla giriş yapan araçlardan her giriş için tüm depodan litre başına 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu uyarınca uygulanmakta olan özel tüketim vergisi tutarındaki vergi, tek ve maktu vergi olarak tahsil edilir.

(5) Avrupa Birliği ÷lkelerinden giriş yapan araçlar hariç olmak ÷zere, birinci fıkra kapsamındaki araçların ÷lkemize girişinde tespit edilen kilometre bilgisi, aynı aracın ÷lkemize bir sonraki girişindeki kilometre bilgisi ile karşılaştırılır. Aradaki fark aracın standart depo kapsamında bir önceki girişinde muafien ithal ettiği yakıtta göre katetmesi gereken mesafeyle karşılaştırılarak, eksik mesafe katedilmesi halinde, her kilometre başına tüketilmeyen yakıt için litre başına 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu uyarınca uygulanmakta olan özel tüketim vergisi tutarındaki vergi, tek ve maktu vergi olarak tahsil edilir. Katedilen mesafeye göre harcanan yakıt hesabına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(6) Bu araçların katedeceği mesafeye ilişkin olarak gümrük idaresini yanılıcı her türlü eylemin tespitinde, tüm depodan litre başına 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu uyarınca uygulanmakta olan özel tüketim vergisi tutarının %50 fazlası tutarındaki vergi, tek ve maktu vergi olarak tahsil edilir.

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

Deniz ve Hava Ulaştırmacılığında Kullanılan Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 97- (1) Aşağıda belirtilen donatım ve işletme malzemesine muafiyet tanınır.

a) Hava ve deniz ulaşım araçları tarafından yabancı limanlar ve meydanlardan kendi ihtiyaçları için getirilen veya bu araçlar adına gönderilen donatım ve işletme malzemesi.

b) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca yetkilendirilen hava aracı bakım kuruluşları, tedarik kuruluşları, hava aracı tasarım ve üretim kuruluşları tarafından hava ulaşım araçları için serbest dolaşıma sokulacak donatım ve işletme malzemesi.

(2) Yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetlerinde bulunan hava yolu şirketleri tarafından bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere serbest dolaşıma sokulan hava taşıtları, motorları ile bunların birinci fıkranın (a) bendi kapsamında yer almayan aksam ve parçalarına muafiyet tanınır.

(3) İkinci fıkra kapsamında muafiyet tanınacak hava taşıtlarının koltuk kapasitesinin yirmi ve üzeri olması gerekir.

(4) Birinci fıkra kapsamı eşyanın cins ve nevileri Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile müştereken belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM
Bilgi Materyali İthalatı
BİRİNCİ AYIRIM

Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Korunmasına Yönelik
Gönderilen Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 98- (1) Türk Patent Enstitüsüne buluş ve benzeri patent başvurularında kullanılmak üzere olanlar da dahil, fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunmasına yönelik olarak ilgili kurum ve kuruluşlara ibraz edilecek olan marka, kalıp, tasarım ile bunları destekleyen belgelere muafiyet tanınır.

İKİNCİ AYIRIM

Turistik Reklamcılık Malzemeleri

Muafiyetin kapsamı

MADDE 99- (1) 69 ila 72 nci maddeler hükümleri saklı kalmak kaydıyla aşağıda sayılan turistik reklamcılık malzemesine muafiyet tanınır:

a) %25'ten fazla özel ticari reklam içermemesi ve asıl tanıtma amacının açıkça belli olması kaydıyla, temel amacı özellikle kültürel, turistik, sportif veya ticaretle ilgili ya da mesleki toplantı veya faaliyetlere katılmak için halkı yabancı ülkelere ziyarette bulunmaya teşvik etmek olan, ücretsiz olarak dağıtılacak belgeler, kitapçıklar, broşürler, kitaplar, dergiler, rehber kitaplar, posterler, çerçeveli veya çerçevesiz fotoğraflar ile fotografik olarak büyütülmüş malzemeler, resimli veya resimsiz haritalar, pencere için şeffaf materyaller, resimli takvimler.

b) %25'ten fazla özel ticari reklam içermemesi ve ücretsiz olarak dağıtılması kaydıyla, Türkiye'de yerleşik bulunan firmalara ait özel ticari reklamcılık malzemeleri hariç olmak üzere resmi turist ajansları veya onların himayesinde basılan yabancı otel listeleri ve yıllıkları ile yabancı ulaşım hizmet tarifeleri.

c) Resmi turist ajansları tarafından tayin edilen akredite temsilcilik veya muhabirlere, bunların kullanımlarına mahsus olmak üzere teslim edilen ajandalar, telefon ve teleks numara listeleri, otel listeleri, fuar katalogları, önemsiz değerde sanatsal mal örnekleri ile müzeler, üniversiteler, kaplıcalar ve diğer benzeri kuruluşlar hakkındaki yayınlar gibi referans malzemeleri.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Ticari Değeri Olmayan Çeşitli Belge ve Diğer Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 100- (1) Miktar ve nitelik itibarıyla ticari değer taşımadıkları tespit edilen aşağıda sayılan eşyaya muafiyet tanınır:

a) Ücretsiz olarak dağıtılmak koşuluyla getirilen, yabancı hükümetler ve uluslararası resmi örgütlerin yayınları.

b) Yabancı ülkelerde kurulu organlarca organize edilen seçimlere ilişkin oy kağıtları.

c) Resmi dairelere ücretsiz olarak gönderilen belgeler.

ç) Mahkemelere veya diğer resmi dairelere delil olarak veya benzeri amaçlarla gönderilen eşya.

d) Resmi daireler veya bankacılık kuruluşları arasında alışılmış bilgi alışverişinin bir parçası olarak gönderilen imza örnekleri ve imzalarla ilgili basılı belgeler.

e) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına gönderilen resmi basılı materyaller.

f) Her türlü Türk parası, banknotları, esham ve tahvilleri ve kuponları, yabancı devlet paraları, esham ve tahvilleri ve bunların kuponları ile çek ve poliçeler.

g) Yabancı bir ülkede kayıtlı olan şirketler tarafından tanzim edilen ve bu şirketler tarafından basılan hisse senetleri ve tahvillerin hamilerine veya abonelerine gönderilen raporlar, ifadeler, notlar, prospektüsler, başvuru formları ve diğer belgeler.

ğ) Alıcıya ücretsiz olarak gönderilen uluslararası bilgi alışverişine yönelik delikli kart, manyetik kaset, mikrofiş, mikrofilm, manyetik disk, video kaset ve ses kaseti gibi kaydedilmiş yayın araçları.

h) Uluslararası toplantılar, konferanslar, kongreler veya bu tür faaliyetlerde kullanılmak üzere hazırlanmış dosyalar, arşivler, basılı formlar ve benzeri diğer belgeler.

ı) Yabancı ülkelere sipariş almak veya onların siparişlerini yerine getirmek ya da Türkiye Gümrük Bölgesinde yapılan yarışmalara katılmak amacıyla ithal edilen planlar, teknik çizimler, kopyalanmış tasarımlar, tarifler ve benzeri diğer belgeler.

i) Yabancı ülkelerde yerleşik bulunan kurumlar tarafından Türkiye Gümrük Bölgesinde yapılacak sınavlarda kullanılacak belgeler.

j) Uluslararası anlaşmalar çerçevesinde araçların veya malların uluslararası hareketinde resmi belge olarak kullanılacak basılı formlar.

k) Yabancı bir ülkedeki ulaşım veya otelcilik teşebbüsleri tarafından, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik bulunan seyahat acentalarına gönderilen basılı formlar, etiketler, biletler ve benzeri belgeler.

l) Kullanılmış basılı form ve biletler ile konşimentolar; manifestolar ve diğer ticari veya resmi belgeler.

m) Yabancı bir ülke veya uluslararası kuruluşlarca gönderilen resmi basılı materyaller ile yabancı ülkedeki derneklerin aynı amaçla Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyet gösteren derneklere gönderdikleri uluslararası standartlara uygun basılı materyaller.

n) Basın ajanslarına veya gazetelere ya da dergi yayıncılarına gönderilen fotoğraflar, slaytlar ve fotoğraf kalıpları ile benzeri eşya.

o) Yabancı ülkelerde vergi ve sair ödemelerin yapıldığını kanıtlayan belgeler.

ö) Kamu kurum ve kuruluşlarına, kütüphanelere, müzelere, eğitim veya bilimsel araştırma ile uğraşan kuruluşlara gönderilen veya bunlar tarafından temin edilen kitap veya basılı yayın.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Cenaze ve Cenaze ile İlgili Eşyanın Serbest Dolaşıma Sokulması

BİRİNCİ AYIRIM

Savaş Kurbanları Anıtları ile Mezarlıklar İçin Gelen Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 101- (1) Türkiye'de gömülü bulunan yabancı ülkelerin savaş kurbanlarının mezarlıkları, mezarları veya anıtlarının inşası, bakımı ya da süslenmesi için serbest dolaşıma sokulan eşyaya muafiyet tanınır.

İKİNCİ AYIRIM

Tabutlar, Cenaze Kül Kapları ve Süsleme Niteliği Olan Cenaze Levazımatı

Muafiyetin kapsamı

MADDE 102- (1) Aşağıda yer alan eşyaya muafiyet tanınır:

a) Mezarlıklara veya milli abidelere konulmak üzere getirilen veya gönderilen çelenk, bayrak ve bu mahiyetteki eşya ile bunların teferruatı, içinde ölü veya ölünün kül veya kemikleri bulunan tabut, vazo ve sair kaplar ve bunlarla birlikte getirilen

veya önceden ya da sonradan gönderilen çiçek, çelenk ve bu mahiyetteki eşya.

b) Yabancı bir ülkede ikamet eden kişilerin Türkiye Gümrük Bölgesine bir cenaze veya mezar ziyareti amacıyla beraberinde getirdiği miktar ve nitelik itibarıyla ticari değer taşımadıkları tespit edilen çiçek, çelenk ve diğer benzeri süsleme eşyası.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Muafiyet Uygulanacak Diğer Eşya

BİRİNCİ AYIRIM

Engellilerin Kullanımına Mahsus Eşya

Görme engellilerin kullanımına mahsus eşya

MADDE 103- (1) Görme engellilerin eğitsel, bilimsel veya kültürel gelişimlerine yönelik olmak üzere özel suretle imal edilmiş ve ek-12'deki listede yer alan eşyaya muafiyet tanınır.

(2) Söz konusu muafiyet;

a) Görme engellilerin kendi kullanımları için getirdikleri,

b) Genel olarak görme engellilerin eğitimi veya onlara yardım sağlanması amacıyla yönelik kamu yararına faaliyette bulunan dernekler, vakıflar ile Sağlık Bakanlığınca yetki verilmiş kurum veya kuruluşlarca ithal edilen ve ek-12'deki listede yer alan, eşya için tanınır.

Engellilerin kullanımına mahsus eşya

MADDE 104- (1) Görme engelliler hariç olmak üzere, engellilerin hayatlarını idame ettirmesi için kişisel kullanımlarına mahsus özel surette imal edilmiş olup,

a) Engellilerin bizzat kendileri tarafından,

b) Engelliler yardım sağlanması amacıyla yönelik olarak vakıflar ve kamu yararına faaliyette bulunan dernekler ile resmi kurumlara karşılıksız gönderilen ve ücretsiz dağıtılmak üzere belirtilen dernek, vakıf ve resmi kurumlar tarafından,

serbest dolaşıma sokulan motorlu veya motorsuz koltuk, bisiklet ve diğer eşyaya,

c) Vakıflar ve kamu yararına faaliyette bulunan dernekler ile Sağlık Bakanlığınca yetki verilenler tarafından ithal edilen, engelli kişileri toplu olarak taşımaya yönelik, malul ve sakat kişinin araca binip inmesiyle taşınmasını kolaylaştırıcı tertibatı bulunan motorlu kara nakil vasıtalarına,

muafiyet tanınır.

(2) Gümrük idaresine sunulduğu tarih itibarıyla, kayıt ve model yılı dahil, üç yıldan eski olmamak kaydıyla;

a) Münhasıran engelliler tarafından kullanılmak üzere özel surette imal edilmiş hareket ettirici tertibatı bulunan ve bu kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulan, motosiklet ve motor silindir hacmi 1600 cc.'ye kadar olan otomobillere,

b) El ve ayak fonksiyonlarını tamamen yitirmiş olmaları nedeniyle bizzat malul ve sakat kişi tarafından kullanılamayan, kişinin araca binip inmesiyle taşınmasını kolaylaştırıcı tertibatı bulunan, malul ve sakat kişinin üçüncü dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarından bir sürücü veya kişi ile iş akdine bağlı olarak istihdam edilen sürücü tarafından kullanılan vasıtalardan ;

1) 87.02 tarife pozisyonu altında sınıflandırılan minibüslere,

2) Portatif koltuklar hariç olmak üzere, sürücüsü dahil altı ila dokuz oturma yeri olan, malul ve sakat kişinin rahatça taşınabilmesine imkan verecek tavan yüksekliğine sahip olan motorlu kara nakil vasıtalarına,

muafiyet tanınır.

(3) İkinci fıkranın (a) bendinde yer alan muafiyet uygulamasında, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren sol bacak engeli olan gaziler için vasıtaların özel tertibatlı olması gerekmez.

(4) İkinci fıkranın (b) bendinde yer alan vasıtaların gümrük vergilerinden muaf olarak ithaline izin verilebilmesi için malul ve sakat kişinin bu tür bir araca ihtiyacı bulunduğu ilgili gümrük idaresince kanaat getirilmesi gerekir.

(5) İkinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinin uygulanmasında arazi taşıtları yararlandırılmaz.

(6) Birinci fıkranın (b) bendinde yer alan muafiyetin uygulanmasında, 8703.10.18.00.00 GTİP'te yer alan akülü araçların özel tertibatlı olması gerekmez.

(7) İkinci fıkranın (a) bendi kapsamında serbest dolaşıma sokulacak araçlar, beklenmeyen hal ve mücbir sebeplerin varlığı halinde, engelli kişinin araçta bulunması şartıyla başka bir kişi tarafından da kullanılabilir.

İKİNCİ AYIRIM

Kriz Hallerinde Zarar Görenlere Gönderilen Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 105- (1) Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yararına çalışan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından;

a) Kriz hallerinde zarar gören kişilere ücretsiz olarak dağıtılmak amacıyla,

b) Söz konusu kurumların mülkiyetinde kalmak kaydıyla kriz hallerinden zarar görenlerin ücretsiz olarak kullanımına sunulmak üzere,

serbest dolaşıma sokulan eşya için gümrük vergileri aranmaz.

(2) Yardım kuruluşları tarafından kriz hali süresince kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla serbest dolaşıma sokulan eşyaya da muafiyet tanınır.

(3) Kriz hallerinden zarar gören bölgelerin yeniden inşasına yönelik madde ve malzemeler muafiyet kapsamı dışındadır.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Uluslararası Spor Müsabakalarında Kullanılmak Üzere Getirilen Eczacılık Ürünleri

Eczacılık ürünleri

MADDE 106- (1) Türkiye Gümrük Bölgesinde düzenlenen uluslararası spor müsabakalarına katılmak üzere gelen sporcular ile yarışmalara katılan hayvanlar için tıbbi amaçla kullanılmak üzere getirilen eczacılık ürünlerine, bu sporcu ve hayvanların Türkiye'de kaldıkları süreye uygun miktarda olmak ve kullanıldıkları mahal dışına çıkarılmamak kaydıyla muafiyet tanınır.

ONUNCU BÖLÜM

Ortak Hükümler

Yasaklama, kısıtlama ve yaptırımlar

MADDE 107- (1) Bu Kısım kapsamında, muaf olarak serbest dolaşıma sokulan her türlü eşya, gümrük idaresinden izin alınmaksızın muafiyetten faydalanamayan kişi, kurum ve kuruluşlara belli bir para karşılığı veya karşılıksız olarak ödünç verilemez, teminat olarak gösterilemez, kiralanamaz, devredilemez, satılamaz veya muafiyet amacı dışında kullanılamaz.

(2) Bu Kısım kapsamında belirtilen eşyanın muafiyet amacına uygun kullanılmak ve gümrük idaresinden izin alınmak kaydıyla muafiyet hakkına sahip başka bir kişi, kurum veya kuruluşa ödünç verilmesinde, kiralanmasında, devredilmesinde veya satılmasında gümrük vergileri aranmaz.

(3) Muafiyet serbest dolaşıma sokulan eşyayı muafiyet koşullarını kaybeden veya başka amaçlarla kullanmayı talep eden

kişi, kurum ve kuruluşların gümrük idaresine bildirimde bulunması zorunludur.

(4) Birinci fıkra hükmü;

a) 46, 48, 50, 53, 57 ve 80 inci maddede yer alan eşya için bir yıl,

b) 104 üncü maddede yer alan eşya için üç yıl, olarak uygulanır. 80 inci maddedeki eşya için, kiralamaya veya devredilmeye ilişkin sınırlamalarda bu hakkın kötüye kullanılma riskinin bulunması hallerinde bu süre Müsteşarlıkça üç yıla kadar uzatılabilir.

(5)

a) 104 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen araçların serbest dolaşıma girdiği tarihten itibaren on yıl geçmedikçe engelli olmayan kişilere gümrük vergileri tahsil edilmeden satışı, hibesi veya devri yapılamaz. On yıl sonrasında, söz konusu araçların devrinde gümrük vergileri aranmaz.

b) Engelli kişinin vefatı halinde;

1) Aracın varise intikalinde 107 nci maddenin birinci fıkrası uygulanmaz ve gümrük vergileri aranmaz.

2) Aracın varise intikali sonrasında satış ve devirlerde 107 nci maddenin birinci fıkrası uygulanmaz.

3) Aracın, serbest dolaşıma girdiği tarihten itibaren beş yıl geçmeden varis tarafından engelli olmayan kişilere satılması veya devredilmesi durumunda gümrük vergileri tahsil edilir.

(6) 68 inci maddede belirtilen ambulans ve diğer kurtarma araçlarının, beyannamenin tescil tarihinden itibaren beş yıl geçmedikçe muafiyetten faydalanan başka bir kurum ve kuruluş; on yıl geçmedikçe muafiyetten faydalanmayan kurum ve kuruluşlara gümrük vergileri tahsil edilmeden satışı, hibesi veya devri yapılamaz. On yıl sonrasında, söz konusu araçların satışı veya devrinde gümrük vergileri aranmaz.

(7) 95 ve 96 ncı madde hükümleri uyarınca gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma sokulan yakıtlar, içerisinde ithal edildikleri ulaşım araçlarından başka bir araçta kullanılamaz, ulaşım aracı için gerekli olan tamir süresi haricinde söz konusu ulaşım aracından çıkarılamaz, depolanamaz, satılamaz ve devredilemez.

(8) 67 nci madde kapsamında serbest dolaşıma sokulan motorlu nakil vasıtalarının beyannamenin tescil tarihinden itibaren on yıl geçmedikçe gümrük vergileri tahsil edilmeden satışı

yapılamaz. On yıl sonrasında, söz konusu araçların satışında gümrük vergileri aranmaz.

(9) Bu madde hükümlerine aykırı işlem yapılması halinde, eşyanın gümrük vergileri Kanununun 181 ila 194 üncü maddelerindeki esaslara göre tahsil olunur.

Yedek parça ve aksesuar

MADDE 108- (1) 71, 73, 78, 103 ve 104 üncü maddelerde belirtilen eşyaya uygun parça, yedek parça ve aksesuarlar veya bu eşyanın bakım, kontrol, ayarlama veya tamiri için gerekli olan aletler de muafiyet kapsamındadır. Söz konusu malzemenin bu tür alet ve cihazlarla aynı zamanda serbest dolaşıma sokulması gerekir. Daha sonra serbest dolaşıma sokulmaları halinde; malzemenin, daha önce gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma giren alet ve cihazlarla ilgili olduklarının gümrük idaresine tevsiki şarttır.

Alkol ve tütün ürünleri

MADDE 109- (1) 58, 59 ve 60 ıncı madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, alkol ve alkollü ürünler ile tütün ve tütün ürünleri için bu Kısım kapsamında muafiyet uygulanmaz.

Çift uyruklu kişiler

MADDE 110- (1) Kullanılmış motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtalarını muaf serbest dolaşıma sokan 46 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde yer alan kişiler hariç olmak üzere, bu Kısım hükümlerinin uygulanmasında kişilerin çift uyruklu olup olmadığı dikkate alınmaz.

Mücbir sebep ve beklenmeyen haller

MADDE 111- (1) Bu Kısım kapsamında;

a) Mücbir sebep halleri;

1) Kararda belirtilen kriz hallerini,

2) Devletçe konulan yasaklar, abluka veya savaş halini,

3) Kısmi veya genel seferberlik ilanını,

4) Terörü,

5) Kaza, hastalık ve gözaltında bulunma, tutukluluk veya hükümlülük hallerini,

6) Yükümlünün iflasını,

7) Yükümlü faaliyetinin kamu otoritelerince durdurulmasını,

b) Beklenmeyen haller;

1) Ulaştırma şartlarındaki beklenmeyen değişiklikleri,

2) İlgilinin iradesi dışında ve kendi kusurundan kaynaklanmaksızın ortaya çıkan ve bu hakkın kullanımını

doğrudan etkileyen halleri,
ifade eder.

Diğer mevzuat

MADDE 112- (1) 97 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında serbest dolaşıma sokulan hava taşıtları hariç olmak üzere, bu Kısım hükümlerinin uygulanmasında diğer mevzuattan kaynaklanan tahdidi ve takyidi hükümler dikkate alınmaz.

(2) Miktar itibarıyla Ek-9'daki listede belirtilen sınırların üzerinde olan ve Kanunun 235 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca müeyyide uygulanan eşya birinci fıkra hükmüne tabidir.

Geri Gelen Eşya İçin İthalat Vergilerinden Muafiyet Tanınmasına İlişkin Özel Haller

Muafiyet tanınacak eşya

MADDE 113- (1) Kanunun 169 uncu maddesi hükmü çerçevesinde aşağıdaki durumlardan birine uygun olarak geri gelen eşya ayniyeti değişmeden yeniden ithal edilen eşya olarak kabul edilerek ithalat vergilerinden muaf tutulur:

a) Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından ihraç edildikten sonra sadece görünümü ile ilgili bakımın sürdürülmesi için gerekli işleme tabi tutulmuş eşya ithalat vergilerinden muaftır.

b) Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından ihraç edildikten sonra, sadece görünüşü ile ilgili bakımın sürdürülmesi için gerekli işleme tabi tutulduğu halde, amaçlanan kullanıma uygun olmadığı ya da kusurlu olduğu saptanmakla birlikte, bu tür bir bakım veya kontrol sadece eşyayı iyi durumda tutmak veya tamir etmek için yapılmışsa veya amaçlanan kullanım için uygun olmadığı ancak bu tür bir bakım veya kontrol işleminden sonra ortaya çıkmışsa, eşya için gümrük vergileri aranmaz.

Muafiyet tanınması için gerekli olan şartlar

MADDE 114- (1) 113 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü çerçevesinde bakım veya kontrol işlemine tabi tutulması sonucunda eşyanın bünyesi ve niteliği değiştiği, dolayısıyla vergi yükümlülüğü doğduğu takdirde ithalat vergileri tahsil olunur.

(2) Ancak, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında mücbir sebeplerle eşyayı iyi durumda tutmak için tamir veya bakım işlemine tabi tutmak zorunluluğu doğduğu durumlarda, gümrük idarelerine

yeterli bilgi ve belgeler ibraz edilmek suretiyle bu durumun tevsiki halinde ithalat vergileri aranmaz. Bu durumda, geri gelen eşyanın kıymeti, Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından ihraç edildiği tarihteki kıymetinden daha yüksek olmamalıdır.

(3) Eşyayı iyi durumda tutmak için gerekli tamir veya bakım işlemi deyiminden, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunduğu süre içerisinde yapılmadığı takdirde, bunların normal olarak amaçlanan kullanımını imkansız hale getirecek bir çalışma bozukluğunu ya da maddi hasarını önlemek için zorunlu olan işlem anlaşılır.

(4) Eşyayı iyi durumda tutmak için yapılması gereken tamir veya bakım işlemi yedek parça kullanımını gerektirdiğinde, bu parçaların kullanımı eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından ihraç edildiği tarihteki biçiminde tutmakla sınırlı kalmalıdır.

GENELGELER

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: 52707093-10.06.01

Konu: Geri gelen eşya

02/08/2013

GENELGE (2013/33)

Kesin ihraç edildikten sonra geri gelen eşya ile ilgili olarak aşağıda belirtildiği şekilde işlem yapılması gerekmektedir.

1. İhraç kaydıyla imalatçıdan mal satın alımlarında KDV iade-mahsup işleminin imalatçı tarafından yapıldığı hususu da dikkate alındığında, bu şekilde imalatçının KDV iadesi alıp, malın tekrar yurda geri gelmesi durumunda vergi dairesine bilgi verilmemesi sebebiyle, haksız KDV iadesi alınması (veya mahsup yapılması) ihtimalinin önüne geçilmesi bakımından gümrük müdürlüklerinin, "geri gelen eşya"da sadece ihracatçının bağlı olduğu vergi dairesine değil, ihracat beyannamesi ve eki belgelerde yer alan bilgilerden tespit edilebilmesi durumunda, imalatçının (özellikle ihraç kaydıyla satışlarda) vergi dairesine de bilgi vermeleri gerekmektedir.

2. Geri gelen eşyaya uygulanacak ithalat vergileri muafiyetinin, eşyanın ihracatçısından başka biri adına, örneğin imalatçısı veya usulü dairesinde eşyayı devralan gerçek kişi veya firma adına, gelmesi durumunda, muafiyet uygulanıp uygulanmayacağı yönünde oluşabilecek tereddüdün giderilmesi bakımından, muafiyetin eşyaya ilişkin olduğu hususu da dikkate alınarak, beyan sahibinin talepte bulunması ve varsa ihracat nedeniyle faydalanılan hak ve menfaatlerin iadesi koşuluyla, eşyanın ithalat vergilerinden muaf tutulması gerekmektedir.

3. Kesin ihracı yapıldıktan sonra geri gelen kullanılmış eşyanın başta garanti kapsamında arızalanması veya istenilen nitelikte çıkmaması gibi muhtelif sebeplerle geri gelmesi durumunda, İthalat Rejimi Kararının 7 nci maddesi hükmünün tatbik edilmeyerek, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 168 inci maddesi kapsamında gümrük vergilerinden muaf olarak "geri gelen eşya" statüsünde ithalinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

26/6/2004 tarihli, 2004/17 sayılı, 29/9/2004 tarihli, 2004/24 sayılı ve 10/8/2009 tarihli, 2009/89 sayılı Genelgeler yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya
ALTUNYALDIZ
Bakan a.
Müsteşar

DAĞITIM:

Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri

**T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü**

Sayı : 52707093-010.06.01

Konu : ETGB Kapsamında Geri Gelen Eşyaya İlişkin Yazışmalar

15.12.2017
**GENELGE
(2017/25)**

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesi (ETGB) ile ihraç edildikten sonra geri gelen eşyada, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 168 inci maddesi kapsamında geri gelen eşya muafiyetinden faydalanılmak istenmesi durumunda vergi dairesi ile yapılan yazışmaların uzun sürdüğü ve eşyanın tesliminde gecikmelerin yaşandığı anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, yürürlükteki gümrük mevzuatı ve Katma Değer Vergisi-Özel Tüketim Vergisi mevzuatları uyarınca, ihraç edildikten sonra geri gelen eşyanın muafiyet serbest dolaşıma girebilmesi için ihracat nedeniyle yararlanılan hak ve menfaatlerin iade edilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, ilgili gümrük idarelerince geri gelen eşya için ihracat istisnasından yararlanılıp yararlanılmadığı ile yararlanılan miktarın tespiti hususu mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesine yazılı olarak sorulmakta ve alınacak sonuca göre işlem yapılmaktadır.

Bahse konu mevzuat kapsamında yapılan işlemler sırasında ortaya çıkan gecikmelerin önüne geçilebilmesini teminen, ETGB kapsamında ihraç edildikten sonra geri gelen eşyanın serbest dolaşıma girişinde aşağıdaki şekilde işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

- Yükümlü tarafından 4210 rejim kodu ve "GGE" muafiyet kodu beyan edilecek,

- Yükümlü tarafından önceki rejime ilişkin beyannamenin Tescil Tarihi, Tescil Numarası ve Taşıma Senedi Numarası, "Belge/Kap/Konteyner Bilgileri" bölümündeki Belgeler alanında (Tarihi, Referans Numarası ve Kodu alanlarında) beyan edilecek,

- Söz konusu beyanı takiben yükümlü tarafından Tek Pencere Sistemi (TPS) üzerinden "geri gelen eşyaya ilişkin vergi dairesi yazısı" için belge başvurusu yapılacaktır,

- İdare tarafından ilgili kurumların kontrollerinin tamamlanmış olmasına dikkat edilerek kaydıyla Gümrük Yönetmeliğinin beyanın kontrolü ve diğer işlemlere ilişkin 180 ila 195 inci madde hükümlerine göre gümrük işlemleri yerine getirilen geri gelen eşyaya ilişkin ETGB kapatma işlemleri tamamlanmaksızın eşya hak sahibine teslim edilecek,

- İlgili gümrük idaresince yükümlü tarafından yapılan belge başvurusu Tek Pencere Sistemi (TPS) üzerinden onaylanarak ilgili vergi dairesine iletilecek,
- Yükümlü tarafından ETGB için tamamlayıcı beyanda bulunulacak,
- İlgili vergi dairesince "geri gelen eşyaya ilişkin vergi dairesi yazısı" için TPS üzerinden gönderilen 23 haneli İD numarası ilgili gümrük idaresi tarafından ETGB sistemine girilecek; yazının içeriğine göre gerekliyse ek tahakkuk işlemleri gerçekleştirilecek ve akabinde ETGB kapatılacaktır.

Bilgi ve gereğim rica ederim.

Cenap AŞÇI
Bakan a.
Müsteşar

Dağıtım :

Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri

**T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü**

Sayı : B.02.1.GÜM.0.06.00.26.761-6598

Konu :

**GENELGE
2001/4**

Müsteşarlığımıza intikal eden olaylardan, avlanma izin belgeleri bulunan balıkçılardan bu belgelerin ibrazı halinde limanlara getirilen balığın avlanmış balık mı yoksa satın alınmış balık mı olduğu hususunun nasıl tespit edileceği ve bu hususun hangi belgelerle tevsik edileceği, fatura ibrazı durumunda ne gibi işlem yapılacağı konularında tereddüt hasıl olduğu anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere; 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 171 inci maddesi; "18 inci maddenin 2 nci fıkrasının (f) bendi saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giren;

a) Türkiye'de kayıtlı veya tescilli ve Türk bandırasını taşıyan gemilerin başka ülkelerin kara sularından çıkarttığı deniz balıkçılığı ürünleri ve diğer deniz ürünleri,

b) (a) fıkrasında öngörülen koşulları taşıyan fabrika gemilerde, aynı fıkrada belirtilen ürünlerden elde edilen ürünler, ithalat vergilerinden muaftır." hükmünü amirdir. Bu itibarla,

1- Söz konusu Kanun maddesinde belirtilen şartları taşıyan balıkçılar tarafından başka ülkelerin kara sularından çıkartılan ürünler için özet beyan ve gümrük beyannamesi verilmesi, bu beyanname ile ilgili olarak Gümrük Yönetmeliği hükümleri uyarınca beyannameye eklenmesi gereken belgelerin aranmaması ve anılan Kanun maddesi uyarınca gümrük vergisinin tahsil edilmemesi,

2- Yukarıda belirtilen Kanun maddesi kapsamı dışında, fatura ve sair belgeler ibraz edilmek suretiyle yabancı ülkelere ithal edilen su ürünlerinin gümrük vergisinin tahsil edilmesi,

3- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun ithalat istisnalarını düzenleyen 16 ıncı maddesinde, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 171 inci maddesi sayılmadığından, gerek 1 nci gerekse 2 nci bent kapsamında ithal edilen deniz balıkçılığı ürünleri ve diğer ürünleri için Katma Değer Vergisi tahsilatı yapılması,

Gerekmektedir.

Bilgi alınmasını ve yukarıda belirtilen şekilde işlem ifasını rica ederim.

H. Cahit SOYSAL
Gümrükler Genel
Müdürü V.

DAĞITIM:

Merkez ve Taşra Teşkilatına

SINIR TİCARETİ MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

Sınır Ticareti

MADDE 172

Türkiye ile komşu ülkeler arasında coğrafi durum ve bölge ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yapılacak sınır ticaretinin kapsamını belirlemeye, sınır ticareti yapılacak sınır ticaret merkezlerinin kurulmasına ve buralardan yapılacak ihracat ve

ithalatın usul ve esaslarını belirlemeye veya sınır ticareti yoluyla serbest dolaşıma girecek eşyadan alınacak vergileri göstermek üzere ilgili kanunlarda belirtilen azami hadleri geçmemek şartıyla tek ve maktu bir tarife uygulamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Sınır ticaret merkezleri, gümrük işlemlerinin yürütülmesinde Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi dışında addedilir.

Sınır ticaretine ilişkin gümrük işlemleri Müsteşarlıkça belirlenir.

SINIR TİCARETİNİN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN KARAR - 2016/8478

Karar Sayısı: 2016/8478

Ekli "Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Karar"ın yürürlüğe konulması; Ekonomi Bakanlığının 13/1/2016 tarihli ve 142406 sayılı yazısı üzerine, 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanununun 2 nci, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 16 ncı ve 172 nci, 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 25/1/2016 tarihinde kararlaştırılmıştır.

SINIR TİCARETİNİN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN KARAR BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı; ülkemizin Doğu ve Güneydoğu Anadolu coğrafi bölgelerine kara sınırı bulunan komşu ülkeler ile sınır ticareti kapsamında yapılacak ihracat ve ithalata ilişkin kuralların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Karar; Artvin, Ardahan, Kars, Iğdır, Ağrı, Van, Hakkâri, Şırnak, Mardin, Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis ve Hatay sınır illerimizden yapılacak sınır ticaretine ilişkin kuralları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Karar; 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunun 2 nci, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 16 ncı ve 172 nci, 3/6/2011 tarihli ve 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Kararın uygulanmasında;

a) Esnaf: Bu Karar kapsamındaki illerde en az bir yıldır yerleşik olarak faaliyette bulunan ve Esnaf ve Sanatkârlar Siciline kayıtlı olan gerçek kişileri,

b) İl Değerlendirme Komisyonu: Bu Karar kapsamındaki illerin Vali veya Vali Yardımcısı başkanlığında İl Jandarma Komutanlığı ya da İl Emniyet Müdürlüğü temsilcisi, Defterdar, Gümrük Müdürü, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü, Ticaret İl Müdürü, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü, İl Ticaret Odası veya İl Ticaret ve Sanayi Odası ile Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği temsilcilerinden oluşan komisyonu,

c) İthalat değer limiti: Bu Karar kapsamındaki illerin ihtiyaç duydukları tarım ve sanayi ürünlerinin komşu ülkeden ithalat yoluyla karşılanmasını teminen, il bazında belirlenecek yıllık değer limitlerini,

ç) İthalat Uygunluk Belgesi: İlgili gümrük kapısından ve Sınır Ticaret Merkezinden ithalat yapılması için düzenlenen Ek: 1' deki belgeyi,

d) Mağazalar: Sınır Ticaret Merkezinde faaliyet gösteren mağazaları,

e) Sınır ticareti: Bu Karar kapsamındaki sınır illerimizde faaliyet gösteren esnaf ve tacir tarafından sınır illerinin ihtiyaç duyduğu ürünlerin bir kısmının daha kısa sürede ve düşük maliyetle sınır komşusu ülkelere ithalat yoluyla tedarik edilerek bu Kararda belirtilen illerde piyasaya arz edilmesi ve bu Karar kapsamındaki illerden komşu ülkelere ihracat yapılması suretiyle bölgeye ticari ve ekonomik canlılık kazandırılması amacıyla yapılan ticari işlemleri,

f) Sınır Ticareti Belgesi: Sınır ticareti kapsamında ihracat ve ithalat yapılması ile Sınır Ticaret Merkezinde mağaza kiralanması için düzenlenen Ek:2'deki belgeyi,

g) Sınır Ticaret Merkezi: Bu Karar kapsamında sınır komşusu ülke ile müşterek sınır hattı üzerinde kurulan ve sınır ticareti yapılabilen mağazaların bulunduğu yerleri,

ğ) Tacir: Şirket merkezleri bu Karar kapsamındaki illerde olan ve en az bir yıldır faaliyette bulunan, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre bir ticari işletmeyi kısmen bile olsa kendi adına işleten gerçek kişi ile aynı Kanunda belirtilen sayıda özel kişilerin sermayelerini bir araya getirerek belirli bir sözleşme akdi ile oluşturulan kollektif, komandit, limited ve anonim şirket statüsünü haiz tüzel kişiyi (vakıf, demek ve belediyeler ile

diğer kamu kurum ve kuruluşları ve bunların kurdukları ya da ortak oldukları firmalar hariç), ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İl Değerlendirme Komisyonu, Sınır Ticareti Belgesi

İl Değerlendirme Komisyonu

MADDE 5- (1) İl Değerlendirme Komisyonu, sınır ticareti kapsamındaki Sınır Ticareti Belgesi ve İthalat Uygunluk Belgesi başvurularım ve bu Karar kapsamındaki ithalat ve ihracata ilişkin diğer konuları değerlendirerek karara bağlar. İl Değerlendirme Komisyonu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılımcıların oy çokluğu ile karar verir. İl Değerlendirme Komisyonunun sekretarya hizmetleri İl Ticaret Odası veya İl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yerine getirilir.

Sınır Ticareti Belgesi

MADDE 6- (1) Esnaf ve tacirin sınır ticareti kapsamında ithalat ve ihracat yapabilmesi ve mağaza kiralayabilmesi için Sınır Ticareti Belgesine sahip olması şarttır.

(2) Sınır Ticareti Belgesi başvuruları İl Ticaret Odası veya İl Ticaret ve Sanayi Odasına yapılır. Başvuruları İl Değerlendirme Komisyonu tarafından uygun görülenlere Valilikçe Sınır Ticareti Belgesi düzenlenir.

(3) Sınır Ticareti Belgesi üç yıl süreyle geçerlidir. Belgenin geçerlik süresinin sona ermesinden önce İl Ticaret Odası veya İl Ticaret ve Sanayi Odasına başvurulması ve talebin İl Değerlendirme Komisyonu tarafından uygun görülmesi halinde, belgenin geçerliliği ilgili Valilikçe vize edilmek suretiyle bir yıllık sürelerle uzatılabilir.

(4) Sınır Ticareti Belgesi hiçbir şekilde devredilemez. Sınır Ticareti Belgesinin devredildiğinin tespiti halinde belge Valilikçe iptal edilir ve ilgili ve/veya ilgilinin sahibi, ortağı veya yöneticisi olduğu firmalar adına bir daha Sınır Ticareti Belgesi düzenlenmez.

(5) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun, 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının

Kıymetini Koruma Hakkında Kanunda sayılı suçlardan kesinleşmiş mahkûmiyet kararları bulunan esnaf ve tacir ile bunların sahibi, ortağı veya yöneticisi olduğu firmalara, cezalarını çekmiş ya da affa uğramış dahi olsalar Sınır Ticareti Belgesi düzenlenmez. Belirtilen suçlardan dolayı kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunduğu sonradan tespit edilenlerin sınır ticaretine ilişkin belgeleri Valilikçe iptal edilir ve bu kişilerin yeni talepleri değerlendirmeye alınmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İthalat ve İhracat İşlemleri

İthalat değer limitlerinin tahsisi ve Valiliklere bildirilmesi

MADDE 7- (1) İthalat değer limitleri, her bir komşu ülke için; 75 milyon ABD Doları kadar tarım, 75 milyon ABD Doları kadar sanayi ürünleri olmak üzere yıllık toplam 150 milyon ABD Doları kadardır. Her bir komşu ülke için ithalat değer limiti 150 Milyon ABD Dolarından daha az olarak da belirlenebilir. Komşu ülkelerden bu Karar kapsamındaki illere yapılacak ithalata ilişkin sektörel ve toplam ithalat değer limitlerinin tahsisi, komşu ülke için belirlenen ithalat değer limitinin ilgili sınır illerine nüfusları oranında paylaşılması suretiyle yapılır. Tahsis edilen ithalat değer limiti oranları yıl içinde değiştirilemez.

(2) İthalat değer limitleri; Ekonomi Bakanlığının koordinasyonunda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile yapılacak değerlendirme neticesinde iller bazında tahsis edilerek İthalat Uygunluk Belgelerinin düzenlenmesini teminen, Ekonomi Bakanlığı tarafından her yıl Aralık ayının sonuna kadar ilgili Valiliklere bildirilir. Valilikler, Ekonomi Bakanlığı tarafından yapılan bildiri takip eden beş iş günü içinde tahsis edilen ithalat değer limitlerini İl Ticaret Odası veya İl Ticaret ve Sanayi Odası ile Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği aracılığıyla esnaf ve tacire duyurur.

(3) İl Değerlendirme Komisyonu tarafından her bir ürün için düzenlenmesi uygun görülecek İthalat Uygunluk Belgelerinin toplam değeri, ilgili sınır ili bazında tarım ve sanayi sektörü için belirlenen yıllık ithalat değer limitinin %5'ini geçemez.

İthalat Uygunluk Belgesi

MADDE 8- (1) Sınır Ticareti Belgesini haiz esnaf ve tacir ile mağaza kiralyanlar tarafından İthalat Uygunluk Belgesine ilişkin başvurular İl Ticaret Odası veya İl Ticaret ve Sanayi Odasına yapılır.

(2) Başvuruları İl Değerlendirme Komisyonu tarafından uygun görülenler adına her bir ürün için ayrı bir İthalat Uygunluk Belgesi İl Ticaret Odası veya İl Ticaret ve Sanayi Odasınınca düzenlenir.

(3) İthalat Uygunluk Belgesi; Ticaret İl Müdürü ile İl Ticaret Odası veya İl Ticaret ve Sanayi Odasının en az genel sekreter düzeyindeki yetkilisi tarafından imzalanır ve İl Ticaret Odası veya İl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından mühürlenir.

(4) İthalat Uygunluk Belgesinin geçerlik süresi düzenlendiği tarihten itibaren 90 gün olup, bu süre uzatılamaz. Ancak, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca belirlenen tarım ürünlerinin ithalatında hasat dönemi dikkate alınarak bu belge daha kısa süreler için düzenlenebilir.

(5) İthalat Uygunluk Belgesi süresinin bir kısmının tarım ürünleri ile ilgili mevsimsel ithalat kısıtlamaları dönemine girmesi halinde bakiye süre kazanılmış hak teşkil etmez.

(6) İthalat Uygunluk Belgesi hiçbir şekilde devredilemez. İthalat Uygunluk Belgesinin devredildiğinin tespiti halinde ilgilinin İthalat Uygunluk Belgesi Valilikçe iptal edilir ve ilgili ve/veya ilgilinin sahibi, ortağı veya yöneticisi olduğu firmalar adına bir daha İthalat Uygunluk Belgesi düzenlenmez.

(7) İl Değerlendirme Komisyonunun çalışmaları ile İthalat Uygunluk Belgesi düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar ilgili Valiliklerce bu Karar hükümleri dikkate alınarak belirlenir.

İthalat

MADDE 9- (1) Bu Karar kapsamında, esnaf veya tacir ya da mağaza kiralayan tarafından ilgili gümrük kapısı veya Sınır Ticaret Merkezinden 30 gün içerisinde en fazla 75.000 ABD Doları karşılığı Türk Lirasına kadar değerde eşya ithal edilebilir.

(2) İthalatta tek ve maktu vergi uygulanır. Tek ve maktu vergi; gümrük vergisi oranı sıfır, katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi oranları tam olarak hesaplanır.

(3) İthalat işlemlerinde, eşyanın ilgili sınır ülkesinde üretildiğine veya imal edildiğine dair ithalatın yapılacağı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenen menşe şahadetnamesi ilgili gümrüklerce aranır. Üçüncü ülke menşeli ürünlerin bu Karar kapsamında ithalatına izin verilmez.

(4) Bu Karar kapsamında ithal edilen ürünler sadece 2 nci maddede belirtilen illerde satılabilir. Bu illerde yerleşik esnaf ve tacire yapılacak satış işlemlerinde, satış faturası ve ilgili nakliye

belgeleri düzenlenir. Ürün satış faturası üzerine ilgili İthalat Uygunluk Belgesinin tarih ve sayısı da kaydedilir.

(5) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca ihtiyaç duyulması halinde, bu Karar kapsamında yapılacak tarım ürünleri ithalatı, ülkemizdeki hasat dönemi dikkate alınarak mevsimsel kısıtlamaya tabi tutulabilir.

İhracat

MADDE 10- (1) Sınır Ticareti Belgesi sahibi esnaf ve tacir (mağaza kiralyanlar dâhil), ilgili gümrük kapısı veya Sınır Ticaret Merkezinden ihracat yapabilir. Bu şekilde ihracı yapılacak eşyanın faturası ile ihracatçı birliğince onaylanmış gümrük beyannamesinin yetkili gümrük idaresine tevdi edilmesi zorunludur.

Sınır ticareti kapsamına girmeyen ürünler

MADDE 11- (1) İhracı ve ithali ilgili mevzuatla yasaklanmış ve ithali belli kurum ve kuruluşlara bırakılmış maddeler; ticaret politikası önlemleri kapsamındaki kota, korunma, damping ve sübvansiyona karşı vergi önlemlerine tabi ürünler; petrol ve petrol ürünleri ile 29/6/2004 tarihli ve 5201 sayılı Harp Araç ve Gereçleri ile Silâh, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun kapsamında kontrole tabi ürünler; 14/8/1987 tarihli ve 87/12028 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthali, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük kapsamındaki sivil kullanım amaçlı patlayıcı maddeler ile amonyum nitrat ve benzeri içerikli patlayıcı yapımında kullanılabilecek maddeler sınır ticaretine konu edilemez.

(2) Bu Karar kapsamında canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin ticareti ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından insan, bitki ve hayvan sağlığı açısından risk teşkil ettiği belirlenen ürünlerin ticareti yapılamaz.

Ürün güvenliği ve teknik düzenlemelere uygunluk

MADDE 12- (1) Bu Karar kapsamında ithal ve ihraç edilen ürünler, 28/1/2013 tarihli ve 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararma istinaden yapılan ihracat ve ithalat denetimlerinden muaftır.

(2) Bu Karar kapsamında ithal edilen ürünlerin güvenli olması, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın

Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun hükümleri uyarınca ithalatçının sorumluluğundadır. İthal edilen ürünün güvenli olmadığı tespit edildiğinde ithalatı yapanlar hakkında 4703 sayılı Kanunda yer alan cezai müeyyide uygulanır.

(3) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının denetimine tabi ürünlerin bu Karar kapsamında ithalatı genel hükümlere tabidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sınır Ticaretine Yetkili Gümrük Kapıları ve Sınır Ticaret Merkezleri

Sınır ticaretine yetkili gümrük kapıları

MADDE 13- (1) Sınır ticareti, aşağıdaki tabloda gösterilen yetkili gümrük kapıları üzerinden karşılıklarında belirtilen ülkeyle yapılır.

SIRA NUMARASI	YETKİLİ SINIR İLİ	YETKİLİ GÜMRÜK KAPISI	ÜLKE
1	ARTVİN	SARP	GÜRCİSTAN
2	ARDAHAN	TÜRKGÖZÜ	GÜRCİSTAN
3	ARDAHAN	AKTAŞ	GÜRCİSTAN
4	KARS	DİLUCU	NAHÇIVAN
5	İĞDIR	DİLUCU	NAHÇIVAN
6	İĞDIR	GÜRBULAK	İRAN
7	AĞRI	GÜRBULAK	İRAN
8	VAN	KAPIKÖY	İRAN
9	HAKKARİ	ESENDERE	İRAN
10	HAKKARİ	HABUR	IRAK
11	HAKKARİ	DERECİK	IRAK
12	HAKKÂRİ	ÜZÜMLÜ	IRAK
13	ŞIRNAK	HABUR	IRAK
14	MARDİN	NUSAYBİN	SURİYE
15	ŞANLIURFA	AKÇAKALE	SURİYE
16	GAZİANTEP	KARKAMIŞ	SURİYE
17	KİLİS	ÖNCÜPİNAR	SURİYE
18	HATAY	CİLVEGÖZÜ	SURİYE

Sınır Ticaret Merkezleri

MADDE 14- (1) Gümrük hattı üzerinde, aşağıdaki tabloda gösterilen Sınır Ticaret Merkezinden karşılarında belirtilen ülkeyle sınır ticareti yapılabilir.

SIRA NUMARASI	İLİ	SINIR MERKEZİ	TİCARET	ÜLKE
1	AĞRI	SARISU		İRAN
2	HAKKÂRİ	ESENDERE		İRAN
3	VAN	KAPIKÖY		İRAN
4	IGDIR	DİLUCU		NAHÇIVAN

Gümrük kapılarının sınır ticaretine yetkilendirilmesi ile yetkilerinin kaldırılması, Sınır Ticaret Merkezlerinin kurulması ve kapatılması

MADDE 15- (1) Bu Karar kapsamındaki illerde; 13 üncü maddede belirtilenlerin dışındaki gümrük idarelerinin sınır ticaretine yetkilendirilmesi ve 14 üncü maddede belirtilenlere ilave olarak, gümrük idaresinin bulunduğu sınır kapılarında yeni Sınır Ticaret Merkezi kurulması için ilgili İl Valisi tarafından; mevcut Sınır Ticaret Merkezinin kapatılması ya da sınır ticaretine yetkili gümrük kapısının bu yetkisinin kaldırılması için ise Gümrük ve Ticaret, İçişleri, Kalkınma veya Milli Savunma Bakanlıkları tarafından Ekonomi Bakanlığına teklifte bulunulur.

(2) İlgili Valilikler, teklifleri ile birlikte açılması talep edilen Sınır Ticaret Merkezine ilişkin ekonomik, ticari ve sosyal gerekçeleri içeren ihtiyaç analizi çalışmalarını Ekonomi Bakanlığına iletir.

(3) Gümrük idarelerinin sınır ticaretine yetkilendirilmesi ya da bu yetkilerinin kaldırılması veya yeni Sınır Ticaret Merkezinin kurulması ya da mevcut Sınır Ticaret Merkezinin kapatılmasına ilişkin talepler hakkında Ekonomi Bakanlığınca birinci fıkrada yer alan Bakanlıkların görüşleri alınır. Belirtilen Bakanlıkların tümünün görüşlerinin ilgili gümrük kapısının sınır ticaretine yetkilendirilmesi ya da bu yetkisinin kaldırılması veya yeni Sınır Ticaret Merkezi kurulması ya da mevcut Sınır Ticaret Merkezinin kapatılması yönünde olması halinde, bu hususlar Bakanlar Kuruluna sunulur.

(4) Sınır Ticaret Merkezinin teknik ve fiziki alt yapısının yetersiz hale gelmesi, çevre güvenliğinin sağlanamaması, giriş ve çıkışlarının denetim altına alınamaması gibi durumlarda, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca resen veya birinci fıkrada belirtilen

Bakanlıkların en az birinin teklifi üzerine, diğer ilgili Bakanlıklara bildirilmesi suretiyle, belirtilen eksiklikler giderilinceye kadar Sınır Ticaret Merkezinin faaliyetine Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca geçici bir süre ara verilebilir. Bu süre altı ayı geçemez. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, verilen süre içerisinde eksikliklerin giderildiğinin tespiti halinde ilgili Sınır Ticaret Merkezinin faaliyetine devam etmesi yönünde karar alır ve ilgili Bakanlıklara gerekli bildirim yapar. Ancak, verilen süre içerisinde eksikliklerin giderilememesi halinde, eksiklikler giderilinceye kadar Sınır Ticaret Merkezinin tekrar faaliyete geçmesine Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca izin verilmez. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Sınır Ticaret Merkezlerinin faaliyetlerine ara verilmesine ya da devam ettirilmesine ilişkin kararlarını birinci fıkrada belirtilen Bakanlıklara bildirir.

Sınır Ticaret Merkezinin inşası, fiziki ve teknik altyapısının kurulması ve işletilmesi

MADDE 16- (1) Sınır Ticaret Merkezi ile depolarının ve Sınır Ticaret Merkezinin ana yola bağlantısını sağlayan yolların projelendirilmesi, inşaatı, Sınır Ticaret Merkezinin teknik ve fiziki alt yapısının kurulması, bunların bakım ve onarımları, Sınır Ticaret Merkezinin giriş-çıkış, iç ve çevre güvenliğinin sağlanması ile insan ve eşya giriş ve çıkışlarına denetim altına alınması ilgili Valiliklerce yerine getirilir.

(2) Sınır Ticaret Merkezinin fiziki olarak düzenlenmesi, eşya ve stok kontrollerinin yapılması ile bu merkezlere giriş ve çıkışlara ilişkin usul ve esaslar Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca tespit edilir.

(3) Sınır Ticaret Merkezinin işletilmesi ile mağazaların kiralanması, ilgili Valilikçe hazırlanan ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca uygun görülen yönergeler çerçevesinde ilgili Valilikçe yerine getirilir.

(4) Sınır Ticaret Merkezinde gıda maddelerinin stoklanmasında kullanılacak depoların sağlığa uygunluk ve teknik şartlarının belirlenmesinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının görüşü alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Müeyyideler Müeyyideler

MADDE 17- (1) Gerçek dışı menşe belgesi ibraz edilerek ithal edildiği tespit olunan ürünler için eşyanın ithalinde ödenmesi öngörülen gümrük vergisi, eş etkili vergi, diğer vergi, mali ve ek mali yüklerin tamamı 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre

ilgililerden tahsil edilir ve 4458 sayılı Kanununun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü çerçevesinde para cezası uygulanır.

(2) Bu Karar kapsamında ithal edilen, ancak bu Karar kapsamındaki iller dışında satıldığı tespit edilen ürünler için İthalat Rejimi Kararı uyarınca alınması gereken vergilerin tamamı 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre ilgiliden tahsil edilir.

(3) İthalat Uygunluk Belgesinde belirtilen miktardan fazla ithalat yapıldığının tespit edilmesi halinde, fazladan ithal edilen ürünler için gümrük mevzuatı uyarınca işlem yapılır.

(4) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen eylemleri gerçekleştirenlerin İthalat Uygunluk Belgeleri ilgili Valilikçe iptal edilir ve bunlara ve bunların sahibi, ortağı veya yöneticisi olduğu firmalar adına bir daha İthalat Uygunluk Belgesi düzenlenmez. Söz konusu fiillerden, 5607 sayılı Kanunda suç olarak tanımlananlar hakkında aynı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

(5) İthalat Uygunluk Belgesi düzenlenmesi ya da düzenlenmiş belge kapsamında ithalatın gerçekleştirilmesi sırasında gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu veya gerçeğe aykırı belge sunduğu tespit edilenlerin İthalat Uygunluk Belgeleri Valilikçe iptal edilir ve bunlara ve bunların sahibi, ortağı veya yöneticisi olduğu firmalar adına bir daha İthalat Uygunluk Belgesi düzenlenmez.

(6) Bu Karar kapsamında, vergi ve diğer mali yükümlülüklerin süresi içinde yerine getirmedikleri tespit edilenlerin İthalat Uygunluk Belgesi Valilikçe iptal edilir.

ALTINCI BÖLÜM Son Hükümler

Çeşitli hükümler

MADDE 18- (1) İthalat Rejimi Kararı, İhracat Rejimi Kararı, Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı ve diğer mevzuatla ihracı ve ithali izne tabi ürünlerin sınır ticaretine konu edilmesi ilgili mercilerin izni ile mümkündür.

(2) Bu Karar kapsamında yapılacak ihracat ve ithalat işlemlerinde, Gümrük Yönetmeliğinin eki Gümrük Beyannamesi Kullanma Talimatında belirtildiği şekilde gümrük beyannamesi düzenlenir.

(3) Sınır ticareti kapsamındaki ithalat ve ihracat işlemleri ile Sınır Ticaret Merkezinde yapılacak ticari işlemlerle ilgili olarak mülki idare amirlikleri, belediyeler, vakıf ve dernekler tarafından hiçbir nam ve hesap adına kesinti yapılamaz.

(4) Valilikler, belediyeler ve il özel idareleri tarafından veya bunlar adına kurulan vakıf, demek ve firmalar bu Karar kapsamında ithalat ve ihracat yapamazlar.

(5) Sınır ticareti kapsamında, transit ticaret ile Dâhilde İşleme Rejimi kapsamında ithalat ve ihracat işlemleri yapılamaz.

(6) Sınır ticaretinin amacına uygun olarak yürütülmesi ve izlenmesinden ilgili Valiler sorumludur.

(7) İlgili gümrük idareleri, sınır ticareti kapsamında onayladığı gümrük beyannamelerine ilişkin istatistikî bilgileri müteakip ayın ilk haftası içinde aylık olarak ilgili Valiliklere bildirir.

(8) Valilikler, ilgili gümrük idarelerinden temin edecekleri ithalat ve ihracat işlemlerine ait istatistikî bilgileri, Sınır Ticareti Aylık İstatistik Formunu (Ek:3) doldurmak suretiyle bir sonraki ayın ilk haftasında Ekonomi Bakanlığına gönderir.

Diğer mevzuat

MADDE 19- (1) Bu Kararda yer almayan hususlarda; gümrük mevzuatı, ithalat ve ihracat rejimi ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yetki

MADDE 20- (1) Bu Kararda yer alan hususlara ilişkin olarak ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon sağlamaya, talimatlar vermeye, sınır ticareti yoluyla yapılacak ithalat ve ihracatın her aşamasında gerekli görülecek düzenlemeleri yapmaya ve önlemler almaya, eşya ve ülke bazında ithalatı ve ihracatı sınırlandırmaya veya durdurmaya Ekonomi Bakanlığı yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 21- (1) 1/12/2008 tarihli ve 2008/14451 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Karar yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 22- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23- (1) Bu Karar hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

SINIR TİCARET MERKEZLERİNİN FİZİKİ OLARAK DÜZENLENMESİ, EŞYA VE STOK KONTROLLERİNİN YAPILMASI İLE BU MERKEZLERE GİRİŞ VE ÇIKIŞLARA İLİŞKİN USUL VE ESASLARA DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Sınır Ticaret Merkezlerinin fiziki olarak düzenlenmesi, eşya ve stok kontrollerinin yapılması ile bu merkezlere giriş ve çıkışlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Sınır Ticaret Merkezlerinin fiziki olarak düzenlenmesi, eşya ve stok kontrollerinin yapılması ile bu merkezlere giriş ve çıkışlara ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 172 nci maddesi ile 1/12/2008 tarihli ve 2008/14451 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Karara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) **Bakanlık:** Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Devlet Bakanlığını,

b) **Depo:** İthal veya ihraç amacıyla Sınır Ticaret Merkezine getirilen eşyanın geçici olarak konulduğu yeri,

c) **Müsteşarlık:** Gümrük Müsteşarlığını,

ç) Sınır ticaret merkezi (STM): 1/12/2008 tarihli ve 2008/14451 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Karar kapsamında öngörülen sınırda kurulacak ve ihracat ve ithalat yapılabilen alanların yer aldığı Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi dışında addedilen yerleri,

d) Sınır ticaret merkezi işleticisi: Sınır Ticaret Merkezlerinin bulunduğu ildeki il özel idaresini,

e) Sınır ticaret merkezi mağazaları: Sınır Ticaret Merkezinde faaliyet gösteren mağazaları ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İşletici ve Mağazaların Sorumlulukları, Defter ve Belgeler, Denetim ve Müeyyide

Sınır ticaret merkezinin fiziki düzenlemesi ve inşası

MADDE 5 – (1) Sınır Ticaret Merkezi işleticisi tarafından tesis edilecek Sınır Ticaret Merkezlerinde aşağıdaki nitelik ve şartlar aranır.

a) İhraç ve ithal eşyasının birbirinden fiziksel olarak ayrı bölümlerde sergilenmesini; dışarıdan gelecek müdahalelerin engellenmesini, gerektiğinde satış ve depolama yerleri ile laboratuvarların da yer aldığı bölümlerin bulunmasını sağlayacak şekilde inşa edilmeleri,

b) İhtiyaca göre boyutlarının genişletilebilmesi veya daraltılabilmesine imkan tanıyacak şekilde projelendirilmeleri,

c) Giriş ve çıkış bölümlerinin fiziki olarak birbirinden ayrılması ve çevreden tecrit edilmesini sağlayacak yüksek duvarların inşa edilmeleri,

ç) Bulunduğu sahanın tamamen aydınlatılması ve güvenlik kameraları ile donatılması ve saha zemininin, yoğun araç trafiği, yükleme ve boşaltma faaliyetlerinin sorunsuz olarak yürütülmesini sağlayacak şekilde asfalt ya da beton ile kaplanması,

d) Mağazaların araçlardan eşya tahmil ve tahliyesine uygun şekilde yapılandırılmaları,

e) Asgari 45 ton tartma kapasitesine sahip kantar kurulması,

f) Bulunduğu sınırın geçiş noktasına yeterli uzunlukta raylı siteme sahip kapı kurulması,

g) Gümrük idaresince gümrük işlemlerinin elektronik ortamda yapılması için kullanılan Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri (BİLGE) sistemi ve diğer yazılımlar için gerekli bilgisayar ve internet altyapısının hazırlanması,

h) Görev yapacak kamu personelinin etkin, etkili, sürekli ve düzenli hizmet verebilmeleri için gerekli ısıtma, aydınlatma, su ve haberleşme ve benzeri gibi imkânlarla sahip hizmet binaları ile burada faaliyet gösteren tacir ve esnafın temel ihtiyaçlarını karşılayacak binaların yapılması,

ı) Giriş-çıkış kapısında gümrük muhafaza görevlilerinin ve güvenliği sağlayacak personelin kullanabileceği uygun mekân oluşturulması.

(2) Sınır Ticaret Merkezinin yukarıda belirtilen şartları karşılayıp karşılamadığı Sınır Ticaret Merkezinin bağlı olduğu Gümrük idarelerince denetlenir.

Sınır ticaret merkezi işleticisinin ve mağazalarının sorumlulukları

MADDE 6 – (1) Sınır Ticaret Merkezi işleticisinin ve mağazalarının gümrük idaresine karşı sorumlulukları şunlardır:

a) Sınır Ticaret Merkezi işleticisi ve mağaza işleticileri; eşyanın Sınır Ticaret Merkezinde bulunduğu süre içerisinde gümrük gözetimi altında bulunmasını sağlamak, eşyanın iyi muhafaza edilmesi konusunda yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır.

b) Sınır Ticaret Merkezi işleticileri ve/veya mağaza işleticileri, Sınır Ticaret Merkezine alınan eşyanın bu merkezlere girerken gümrük idaresince tespit edilen miktarı üzerinden ve eğer tespit yapılmamışsa belgelerinde yazılı miktarları üzerinden, Sınır Ticaret Merkezinde eşya değiştirilmesinden, gümrük idaresine karşı mali bakımdan sorumludur. Bu sorumluluk, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere, eşyanın gümrükçe tespit olunan veya belgelerinde ve gümrük beyannamesinde yazılı miktarına ve cinsine göre eksiklik veya değişiklik ortaya çıkması halinde, bunlara ait gümrük vergilerinin ve cezaların ödenmesini kapsar. Ancak, eşyanın tabiatından doğan kayıp ve fireler ile Sınır Ticaret Merkezi işleticilerinin ve mağazalarının kusur ve hatalarından meydana gelmeyen telef, kayıp, doğal afet, yangın, su basması, çalınma ve benzeri haller dolayısıyla meydana gelen eksikliklerin gümrük idaresine ispat edilmesi ve bunun idarece de kabul edilmesi halinde sorumluluk söz konusu olmaz.

ç) Sınır Ticaret Merkezi işleticileri ve mağazaları tutacakları giriş, çıkış kayıt ve muhasebelerini gümrük denetlemesini sağlayacak şekil ve usullere uygun surette yürütmek zorundadır.

d) Sınır Ticaret Merkezi işleticilerinin Sınır Ticaret Merkezinin tamamının genel bakım ve onarımını yapması veya yaptırmaması, hizmetlerin hızlı yapılmasını teminen yeni teknolojinin gerektirdiği teknik donanımın sağlanması gerekir.

Defter ve belgeler

MADDE 7 – (1) Sınır Ticaret Merkezi İşleticisi ile Sınır Ticaret Merkezi Mağazası işleticisi, gümrük mevzuatı açısından aşağıdaki defter ve belgeleri tutmak ve düzenlemek zorundadır:

- a) Sınır Ticaret Merkezi eşya giriş-çıkış defteri,
- b) İhracata ilişkin gümrük beyannamesi,
- c) İthalata ilişkin gümrük beyannamesi,
- ç) Satış belgesi,
- d) Aylık satış listesi.

(2) Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla gümrük beyanı yapıldığı durumlarda, bilgisayar ortamında tutulan kayıtlar, elektronik imzalı olması halinde defter ve belgeler hükmündedir.

(3) Gümrük beyannamesi düzenlenirken beyannamenin ilgili kutucuğuna kod, ülke adı-il adı-STM adı yazılır.

(4) İlgili kişiler bu defter ve belgeleri gümrük kontrolü amacıyla beş yıl süre ile saklamak zorundadırlar.

(5) Bu defter ve belgelerin saklama süresi defterlerin tasdik edildiği, belgelerin ise düzenlendiği yılın sonundan itibaren işlemeye başlar.

Sınır ticaret merkezi eşya giriş-çıkış defteri

MADDE 8 – (1) Sınır Ticaret Merkezi Eşya Giriş-Çıkış Defteri; depoya veya mağazaya alınan ve depodan veya mağazadan çıkan her beyanname veya satış belgesi muhteviyatı eşyaya ait işlemlerin tarih sırası itibarıyla kaydedildiği Ek-1'de yer alan defterdir.

(2) Sınır Ticaret Merkezi Eşya Giriş-Çıkış Defterinin her yaprağı müteselsil sıra numaralı olur.

(3) Sınır Ticaret Merkezi Eşya Giriş-Çıkış Defterinin,

- a) Yeni faaliyete geçenler için faaliyete geçmeden önce,
- b) Öteden beri faaliyete devam edenler için defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda,
- c) Defter yapraklarının dolması halinde yaprakların kullanılmaya başlanmasından önce, tasdik ettirilmesi mecburidir.

(4) Sınır Ticaret Merkezi Eşya Giriş-Çıkış Defteri, satış mağazasının bulunduğu yerdeki noter veya noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar tarafından tasdik edilir.

(5) Noterlerin yapacağı tasdik şerhi Sınır Ticaret Merkezi Eşya Giriş-Çıkış Defterinin ilk sahifesine yazılır ve firma unvanı, iş adresi, defterin nevi, defterin kaç sahifeden ibaret olduğu, defterin kullanılacağı dönem, firmanın denetimi altında bulunduğu gümrük idaresi, tasdik tarihi, tasdik numarası, tasdiki yapan makamın mühür ve imzası bilgilerini içerir.

(6) Defterler sayfa numarası izlediği saptanarak noterce tasdiklenir.

(7) Sınır Ticaret Merkezi İşleticisi ve Mağaza sahipleri bir yıl içinde kullanacaklarını tahmin ettikleri sayıdaki yaprağı yukarıdaki esasa göre tasdik ettirirler. Tasdikli yapraklar bittiği takdirde yeni yapraklar kullanılmadan önce tasdik ettirilir. Tasdik makamı aynı takvim yılında mükerrer olmayacak şekilde ilave yaprak sayısını ilk tasdik şerhinin altına kaydeder ve bu kaydı usulüne göre tasdik eder.

(8) Sınır Ticaret Merkezi Eşya Giriş-Çıkış Defteri, Sınır Ticaret Merkezine giren ve çıkan eşyanın izlenmesi için kullanılır. Kayıtlar beyanname ve satış belgesine dayanılarak yapılır ve en az; eşyanın depoya veya mağazaya giriş tarihi, eşyaya ilişkin beyanname veya satış belgesinin tarih ve numarası, eşyanın cinsi ve miktarı, eşyanın Sınır Ticaret Merkezine giriş ve çıkışına ilişkin özet beyan tarihi bilgilerini içerir.

(9) Sınır Ticaret Merkezinde önceki yıldan kalan eşya, mali yılbaşında yapılan sayımlara istinaden ayrı bir sütun oluşturularak beyannamenin tescil sayı ve tarihi de belirtilmek suretiyle kaydedilir.

(10) Deftere kayıtların en geç üç iş günü içinde yapılması zorunludur.

(11) Sınır Ticaret Merkezi Giriş-Çıkış Defteri, istendiği takdirde ibraz edilmek üzere mağaza ve depo sahiplerince saklanmak zorundadır.

Satış belgesi

MADDE 9 – (1) Sınır Ticaret Merkezlerinden yapılan satışta, satıcı, alıcı ve satışa konu eşyaya ilişkin bilgileri içeren ve düzenleyen tarafından tarih ve sıra numarasına göre saklanması zorunlu olan satış fişi ya da fatura düzenlenir.

(2) Satış belgesinde en az aşağıdaki bilgiler bulunur:

a) Düzenleme tarihi, seri ve sıra numarası,

b) Düzenleyen Sınır Ticaret Merkezi İşleticisi veya Mağazanın adı ve adresi,

- c) Uygunluk Belgesinin sayı ve tarihi,
- ç) Satılan eşyanın miktarı, nevi ve satış fiyatı,
- d) Satışı yapan Sınır Ticaret Merkezi İşleticisi veya Mağaza görevlisinin adı, soyadı veya bu görevliyi belirleyen her türlü tanıtıcı işaret.

(3) Satış belgesi seri/sıra numarasına göre iki örnek olarak düzenlenir.

(4) Sınır Ticareti Merkezi işleticisi ve/veya mağazalar sattıkları eşya için satış belgesi vermek ve müşteri de söz konusu belgeleri istemek ve almak mecburiyetindedir.

Aylık satış listesi

MADDE 10 – (1) Sınır Ticareti Merkezi İşleticisi ve/veya Mağazalar sattıkları eşyanın cinsini ve miktarını tespit etmek üzere Yönetmeliğe ekli örneğe uygun olarak her ay aylık Ek-2'de yer alan satış listesi düzenler.

(2) Aylık satış listesinde en az aşağıdaki bilgiler bulunur:

- a) Düzenleyen İşletici veya mağazanın adı,
- b) Eşyanın cinsi, satılan miktar ve tutarı,
- c) Listenin ait olduğu dönem.

(3) Aylık satış listeleri her ay satılan eşyaya ilişkin satış belgesi esas alınarak düzenlenir. Aylık satış listeleri biri asıl üç örnek düzenlenir ve listenin aslı en geç müteakip ayın üçüncü günü akşamına kadar işleticinin/mağazanın bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğüne verilir. Sınır Ticaret Merkezi Mağazası tarafından düzenlenen aylık satış listesinin bir örneği Sınır Ticaret Merkezi İşleticisine gönderilir, bir örneği de Mağazada saklanır.

Giriş çıkışlar ve giriş kartları

MADDE 11 – (1) Sınır Ticaret Merkezinde görevli resmi ve özel kuruluşlara bağlı tüm personel ile araçlar için verilecek giriş kartları, Sınır Ticaret Merkezi işleticisi tarafından tanzim edildikten sonra mülki idare amirliklerince onaylanarak verilir.

(2) Düzenlenecek giriş kartlarının çeşitleri, verilmiş şekli, değiştirilmesi, iptali, diğer giriş çıkışlar, park yerleri ve her türlü trafik düzenlemeleri ile sair hususlara ilişkin esaslar Sınır Ticaret Merkezi işleticisi tarafından hazırlanıp mülki idare amirlerince onaylanarak yürürlüğe girecek yönergelerle belirlenir.

Süre

MADDE 12 – (1) Sınır Ticaret Merkezlerine ithal veya ihraç hükmüyle konulan eşyanın burada satış veya sergi amaçlı olarak kalış süresi 3 ay ile sınırlıdır.

(2) Sınır Ticaret Merkezlerine ithal veya ihraç hükmüyle konulan eşyanın 3 ay içerisinde buradan çıkarılmaması halinde bu durumunun zorunlu nedenlerden meydana geldiğinin süre bitiminden önce belgelendirilmesi halinde ilgili gümrük idaresi tarafından ek süre verilebilir.

(3) Eşyanın 3 ay içinde Sınır Ticaret Merkezlerinden çıkarılmaması ve bu süre içerisinde ek süre talebinde de bulunulmaması hâlinde Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

Sayım fazla ve noksanlıkları

MADDE 13 – (1) Sınır Ticaret Merkezi işleticileri veya mağazaları yıl sonunda mağaza ve depo mevcutlarına ilişkin bir listeyi gümrük idaresine verir. Her yıl, Sınır Ticaret Merkezindeki eşya gümrük idaresince, işletici tarafından verilen liste göz önünde bulundurulmak suretiyle sayılır. Sınır Ticaret Merkezindeki eşyanın kısa sürede sayılamayacak kadar çok olması halinde, bunların gümrük idareleri tarafından örnekleme yöntemiyle sayılması mümkündür. Ayrıca, gümrük idaresince gerekli görülmesi halinde yıl içinde sayım işlemi yapılabilir.

(2) Sınır Ticaret Merkezlerinde yapılan sayım sonucunda noksan çıkan ithal eşyasının Gümrük Kanununun 236 ncı maddesine göre gümrük vergileri ve cezaları, duruma göre işletici veya mağazalardan tahsil edilir. İhraç eşyasında noksanlık tespit edilmesi halinde, katma değer vergisi ve varsa özel tüketim vergisi istisnasından yararlanan eşyanın katma değer vergisi tahsil edilir.

(3) Yapılan sayım sonucunda fazla çıkan eşya kayıtlara alınır. Bu fazlalığın geçerli nedenlerden ileri geldiğine gümrük idaresince kanaat getirilmediği takdirde, Gümrük Kanununun 236 ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre işlem yapılır.

(4) Sınır Ticaret Merkezi ve Mağazalarının sayımlarında bulunacak heyete ilgili gümrük müdürü tarafından tayin edilecek en az şef seviyesinde bir memur başkanlık eder.

(5) Sayım sonunda 3 aydan fazla bir süredir Sınır Ticaret Merkezinde bulunduğu tespit edilen ihraç eşyası gümrük mevzuatı doğrultusunda geri gelen eşya hükümlerine tabi tutulur.

(6) Yapılan inceleme ve denetlemeler sonucunda, hak sahibi olmayan kişilere yapıldığı ya da hak sahiplerine olmakla birlikte limit üzerinde gerçekleştiği belirlenen satışa ilişkin eşya da noksan çıkan eşya addedilerek işlem yapılır. Bu tür eşyanın gümrük vergileri tahsil edilir. Ayrıca limit fazlası veya hak sahibi olmayan

kişilere yapıldığı anlaşılan her bir satış için Gümrük Kanununun 236 ncı maddesine göre işlem yapılır.

Denetim ve müeyyide

MADDE 14 – (1) Sınır Ticaret Merkezi, gümrük müfettiş ve müfettiş muavinlerinin, gümrük kontrolörleri ve stajyer gümrük kontrolörleri ile gümrük ve muhafaza başmüdürü, gümrük müdürü ve yetkili memurlarının, Başmüdürlükçe veya Müsteşarlıkça yetkili kılınacak görevlilerin inceleme ve denetimine tabidir.

(2) Sınır Ticaret Merkezi işleticisi ve buralarda bulunan mağazaların yetkilileri, bu yerleri inceleme ve denetim elemanlarının talepleri halinde derhal açmaya, her türlü kolaylığı göstermeye ve istenen bilgi ve belgeleri vermeye mecburdur. Buna riayetsizlik halinde ilgili Sınır Ticaret Merkezi mağazası, denetim ve inceleme yapanlarca istenen hususlar yerine getirilinceye kadar kapatılması istemiyle Sınır Ticaret Merkezi işleticisine bildirimde bulunulur. İstenilen hususlar yerine getirildiğinde açılır.

(3) Bu yerlerde yapılacak denetim ve soruşturma sonucunda tespit edilen mevzuat ihlalleri ile ilgili olarak Gümrük Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır. Belirtilen mevzuata aykırılıklar nedeniyle denetimi yapan kişilerce veya gümrük idaresince Sınır Ticaret Merkezi işleticisine bildirimde bulunulur.

(4) Bu Yönetmelikle gümrük müdürlüğüne ibrazı öngörülen belgeleri zamanında ibraz etmeyen Sınır Ticaret Merkezi mağazaları, bu belgeler verilinceye kadar kapatılmasını teminen Sınır Ticaret Merkezi işleticisine bildirilir. Üst aramasına karşı koyan veya gümrük nizamlarına uymayan personelin daimi giriş kartı gümrük ve muhafaza başmüdürü, gümrük müdürü veya gümrük muhafaza müdürü tarafından iptali hususunda gerekli girişimlerde bulunulur.

(5) İşletme izni süresiz iptal edilen mağazalar tarafından Sınır Ticaret Merkezine yeniden eşya konulmasına izin verilmez; mevcut eşya üzerinde mağaza veya Sınır Ticaret Merkezi İşleticisi tasarruf hakkına sahiptir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 15 – (1) 13/12/2003 tarihli ve 25315 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sınır Ticaret Merkezleri Kurulmasına İlişkin Kararın Uygulanmasına Dair Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçerliliğini koruyan belge ve sözleşmeler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 1/12/2008 tarihli ve 2008/14451 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Karar uyarınca bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş Sınır Ticareti Belgeleri ve 2009 yılı il ithalat kotaları kapsamında düzenlenmiş uygunluk belgeleri ile Sınır Ticaret Merkezinde mağaza kiralama sözleşmeleri süreleri sonuna kadar geçerliliğini korur.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Devlet Bakanı yürütür.

SINIR TİCARETİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT: 2016/11)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 2/12/2021 tarihli ve 4874 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Karar hükümleri çerçevesinde, sınır ticaretine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Kararın 13 üncü maddesinde yetkili kılınan sınır illerinden yapılacak sınır ticaretine ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 2/12/2021 tarihli ve 4874 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Karara dayanılarak düzenlenmiştir.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Kararda tanımlanan deyimlere ilave olarak bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
- b) Karar: 2/12/2021 tarihli ve 4874 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Kararı,

c) **Sekretarya:** İl Ticaret Odası veya İl Ticaret ve Sanayi Odası nezdinde kurulan büroyu,

ç) **Sınır Ticareti Bürosu:** Ticaret İl Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren büroyu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sınır Ticareti Bürosu, Sekretarya

Sınır Ticareti Bürosu

MADDE 5 – (1) Sınır ticaretinin sınır ilindeki ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon içinde yürütülmesini teminen, Valilik nezdinde Ticaret İl Müdürlüğü bünyesinde Sınır Ticareti Bürosu kurulur.

(2) Valilikçe gerekli görüldüğü takdirde, büroda çalıştırılmak üzere, İl Değerlendirme Komisyonunda temsil edilen diğer kamu kurumlarından da personel görevlendirilebilir.

(3) Büronun başlıca görevleri şunlardır:

a) Sınır ticaretine ilişkin olarak Valiliğin ilgili kurum ve kuruluşlarla yazışmalarını yapmak ve İl Değerlendirme Komisyonu ile koordinasyonu sağlamak,

b) Sınır ticaretine ilişkin konularda Valiliğin sekretarya hizmetini yürütmek,

c) Sınır Ticareti Belgesi ile İthalat Uygunluk Belgesinin arşiv kayıtlarını tutmak,

ç) İlgili gümrük idarelerinden temin edilen ithalat ve ihracat işlemlerine ait istatistikî bilgileri, Karar ekinde yer alan Sınır Ticareti Aylık İstatistik Formunu doldurmak suretiyle izleyen ayın ilk haftasında Bakanlığa göndermek.

Sekretarya

MADDE 6 – (1) İl Değerlendirme Komisyonunun sekretarya hizmetleri İl Ticaret Odası veya İl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yerine getirilir.

(2) Sekretaryanın başlıca görevleri şunlardır:

a) Sınır Ticareti Belgesi ve İthalat Uygunluk Belgesi başvurularını almak ve varsa eksikliklerini tamamlattırmak,

b) Sınır Ticareti Belgesi ile İthalat Uygunluk Belgesi başvurularını, Valilikçe yürürlüğe konulan yönergelerde belirlenen belgeler ile birlikte ilgili ürün için sınır iline tahsis edilen ithalat değer limitini göz önünde bulundurarak İl Değerlendirme Komisyonuna sunmak,

c) İthalata konu her bir ürün için, Bakanlıkça ilgili sınır ili bazında tarım ve sanayi sektörlerinin her biri için ayrı olarak tahsis edilen yıllık ithalat değer limitlerinin %5'lik oranlarının aşılmamasını sağlamak ve bu amaçla İthalat Uygunluk Belgeleri kapsamındaki tahsisatların kaydını tutmak,

ç) İl Değerlendirme Komisyonu tarafından uygun görülen her bir ürün için İthalat Uygunluk Belgesi tanzim etmek,

d) İthalat Uygunluk Belgesine ait bilgilerin kaydını tutmak ve bu bilgileri Valiliğe ve ilgili gümrük idaresine bildirmek,

e) Sınır ticaretine ilişkin bildirilen görüş, öneri, talep ve sorunları İl Değerlendirme Komisyonuna sunarak bu Komisyon kararı doğrultusunda ilgililere cevap vermek,

f) Valilikçe yürürlüğe konulan yönergede belirlenen diğer görev ve hizmetler ile İl Değerlendirme Komisyonu tarafından verilen görevleri yürütmek.

(3) Sekreteryaya, Sınır Ticareti Bürosu ile koordinasyon içinde çalışır.

(4) İl Değerlendirme Komisyonunun kararı ile gerekli hallerde, Sekreteryanın çalışmalarında yardımcı olmak üzere, ilgili sınır ilindeki Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliğinden personel Sekreteriyada görevlendirilebilir.

(5) Sekreteryanın faaliyetleri ve işlemleri Valilikçe denetlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınır Ticareti Belgesi, İthalat Uygunluk Belgesi ve İthalata İlişkin Hususlar

Sınır Ticareti Belgesi

MADDE 7 – (1) Sınır Ticareti Belgesine ilişkin başvurular Sekreteriyaya yapılır.

(2) Sınır Ticareti Belgesine ilişkin başvuru belgeleri eksiksiz olan müracaatlar, Sekreterya tarafından en geç beş iş günü içinde İl Değerlendirme Komisyonuna iletilir.

(3) İl Değerlendirme Komisyonu tarafından en geç on iş günü içinde yapılan değerlendirme sonucunda başvuruları uygun görülenlere Valilikçe Sınır Ticareti Belgesi düzenlenir.

(4) Hizmet sektöründe faaliyet gösteren esnaf veya tacir adına Sınır Ticareti Belgesi düzenlenmez.

İthalat Uygunluk Belgesi

MADDE 8 – (1) İthalat Uygunluk Belgesi taleplerine ilişkin başvurular, Sekreteriyaya yapılır.

(2) İthalat Uygunluk Belgesine ilişkin başvurular, Sekretarya tarafından en geç beş iş günü içinde İl Değerlendirme Komisyonuna iletilir.

(3) İl Değerlendirme Komisyonuna intikal ettirilen İthalat Uygunluk Belgesi talepleri en geç on iş günü içinde değerlendirilerek sonuçlandırılır. Başvurusu uygun görülenlere her bir ürün için ayrı bir İthalat Uygunluk Belgesi İl Ticaret Odası veya İl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından düzenlenir.

(4) İl Değerlendirme Komisyonu tarafından ithalata konu her bir ürün için düzenlenmesi uygun görülen İthalat Uygunluk Belgelerinin toplam değeri, ilgili sınır ili bazında tarım ve sanayi sektörlerinin her biri için ayrı olarak tahsis edilen yıllık ithalat değer limitinin %5'ini geçemez.

(5) İthalat Uygunluk Belgesi üç nüsha olarak düzenlenir. Birinci nüsha Sekretaryada muhafaza edilir, ikinci nüsha ilgili gümrük idaresine gönderilir, üçüncü nüsha ise ilgili gümrük kapısında yapılacak işlemlerde ibraz edilmesi ve üzerine gümrük idaresince işlem kaydının düşülmesi için ilgili esnaf veya tacire verilir.

(6) İthalat Uygunluk Belgesinin bir örneği Sekretarya tarafından düzenlendiği gün Valiliğe gönderilir.

(7) İthalat Uygunluk Belgesi kapsamında kullanılmayan limitler, bu Tebliğ hükümleri dikkate alınmak suretiyle Valilikçe yürürlüğe konulan yönergede belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde aynı takvim yılı içerisinde tekrar dağıtılabılır.

İthalata ilişkin bildirimler ve esnaf ve tacire duyurulması

MADDE 9 – (1) Bakanlık koordinasyonunda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığı ile yapılacak değerlendirme neticesinde, ilgili sınır illeri için nüfusları oranında CIF ithal kıymeti üzerinden belirlenen ithalat değer limitleri ile birlikte sınır ticareti kapsamında ithalatı uygun görülmeyen tarım ve sanayi ürünleri ve bazı hassas tarım ürünleri ithalatının serbest olduğu dönemleri gösterir listeler ile bazı hassas ürünler için belirlenen birim fiyatlara ilişkin hazırlanan listeler Bakanlık tarafından her yıl Aralık ayının sonuna kadar ilgili Valiliklere bildirilir.

(2) Valilikler, Bakanlık tarafından yapılan bildirim takip eden en geç beş iş günü içinde tahsis edilen ithalat değer limitleri ile bu maddenin birinci fıkrasında sayılan listeleri İl Ticaret Odası veya İl Ticaret ve Sanayi Odası ile Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği aracılığıyla esnaf ve tacire duyurur.

İthalat Uygunluk Belgesi başvurularının değerlendirilmesi

MADDE 10 – (1) İl Değerlendirme Komisyonu tarafından İthalat Uygunluk Belgesi başvurularının değerlendirilmesinde;

a) Talep sahiplerinin vergi ve sosyal güvenlik prim borçlarının olup olmadığı, son bir yıla ait işletme ciroları, sektörel ticari faaliyetleri ve daha önce adlarına tahsis edilmiş İthalat Uygunluk Belgeleri kapsamında gerçekleştirilen ithalata ilişkin veriler,

b) İthalata konu ürünlere ilişkin Bakanlıkça belirlenen birim fiyatlar,

c) İlgili İl için bildirilen ithalat değer limitlerinin aşılmaması,

ç) İthalata konu ürünün ilgili komşu ülkede üretiminin veya imalatının yapılıp yapılmadığı,

d) Uygulamadan mümkün olduğunca çok sayıda esnaf ve tacirin yararlanabilmesi,

esas alınır.

(2) Esnaf veya tacirin ticari faaliyeti kapsamına girmeyen ürünlere ilişkin ithalat talepleri değerlendirmeye alınmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İthalatına izin verilmeyen ürünler

MADDE 11 – (1) Yerli üretimin ve imalatın korunması ile haksız rekabetin önlenmesi amacıyla çay, şeker, fındık ve antepfıstığı ile Bakanlık tarafından ithalatı durdurulan diğer ürünlerin sınır ticareti yoluyla ithalatına izin verilmez.

(2) İthalatı Tarım ve Orman Bakanlığının iznine tabi olan veteriner ilaçları, veteriner biyolojik ürünleri ve bunların bileşimine giren veya üretiminde kullanılan etkin maddelerin sınır ticareti yoluyla ithalatına izin verilmez.

Gümrük işlemleri

MADDE 12 – (1) Sınır ticareti kapsamındaki ithalat ve ihracat işlemleri için gümrük beyannamesi düzenlenir.

(2) İthalat işlemlerinde İthalat Uygunluk Belgesi ilgili gümrük idaresince aranır.

(3) İthalat işlemlerinde, İthalat Uygunluk Belgesinin tarih ve sayısının gümrük beyannamesi üzerine kaydedildiği hususu ilgili gümrük idaresince aranır.

(4) İthalat işlemlerinde, eşyanın ilgili komşu ülkede üretildiğine veya imal edildiğine dair söz konusu ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenen menşe şahadetnamesi gümrük idaresince aranır. Sanayi ürünlerinin ithalatında ibraz edilen menşe

şahadetnamesinde, ilgili komşu ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği veya Konsolosluğunun tasdiki gümrük idaresince aranır.

(5) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(6) Sınır ticareti kapsamında ithal edilen ürünler, sadece yetkili sınır illerinde yerleşik esnaf ve/veya tacire satılabilir. Satış işlemlerinde, satış faturası ve ilgili nakliye belgeleri düzenlenir ve birer örnekleri ilgili esnaf veya tacir tarafından en az üç yıl süreyle muhafaza edilir. Ürün satış faturası üzerine ilgili İthalat Uygunluk Belgesinin tarih ve sayısı kaydedilir.

(7) İhracat işlemlerinde, Sınır Ticareti Belgesi ile ihracı yapılacak eşyanın faturası ve ihracatçı birliğince onaylanmış gümrük beyannamesinin ilgili gümrük idaresine ibrazı zorunludur.

Sorumluluk

MADDE 13 – (1) Sınır ticaretinin amacına uygun olarak yürütülmesi ve izlenmesinden ilgili Valiler sorumludur. Valiler, sınır ticareti uygulamaları dâhilindeki merciler arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlar.

(2) İl Değerlendirme Komisyonunun çalışma usul ve esaslarının belirlenmesi, Sınır Ticareti Belgesi ve İthalat Uygunluk Belgesinin düzenlenmesi, Sekreteryanın çalışmalarında izlenecek yöntemler ile Sınır Ticareti Bürosunun görev ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar; Karar ve bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde, ilgili Valiliklerce Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle yürürlüğe konulan yönergelerle belirlenir.

Diğer mevzuat

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğde yer almayan hususlarda Karar, gümrük mevzuatı, İthalat ve İhracat Rejimi ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 15 – (1) 16/6/2009 tarihli ve 27260 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sınır Ticaretinin Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (İhracat: 2009/7) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yetki

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğde yer alan hususlara ilişkin olarak ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon sağlamaya, talimatlar vermeye, sınır ticareti yoluyla yapılacak ithalat ve ihracatın her aşamasında gerekli görülecek düzenlemeleri yapmaya ve önlemler almaya, eşya ve ülke bazında ithalatı ve

ihracatı sınırlandırmaya veya durdurmaya, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya Bakanlık yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

GENELGELER

**T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü**

Sayı : 38850468-010.06.02

Konu : Menşe Belgelerinin Kullanım Alanları

17.11.2016 / 19769850

**GENELGE
(2016/17)**

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan ve muhtelif denetim raporlarının incelenmesinden, sınır ticareti kapsamında yapılan bazı ithalat işlemlerinde menşe şahadetnamesi yerine Form A Menşe Belgesi gibi eşyanın tercihli menşeinin tevsikinde kullanılan menşe ispat belgesinin kabul edildiği;

Ayrıca, eşyanın tercihli menşei ile tercihli olmayan menşei tevsik için kullanılan menşe ispat belgelerinin kullanım amaçlarının birbirine karıştırıldığı ve kimi durumlarda birbirlerinin yerine kullanıldığı anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, eşyanın tercihli menşesine ilişkin kurallar, Gümrük Kanununun 22 nci maddesi çerçevesinde Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulamasını gerektiren anlaşmalar ile Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülke, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarında kullanılmaktadır.

Bu çerçevede, Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulamasını gerektiren anlaşmalar kapsamı eşyanın tercihli menşeinin tevsiki amacıyla, EUR.1 Dolaşım Belgesi, EUR.MED Dolaşım Belgesi, Fatura Beyanı, EUR.MED Fatura Beyanı, Güney Kore ile imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasında Menşe Beyanı, İran ile imzalanan Tercihli Ticaret Anlaşmasında Menşe İspat Belgesi, Malezya ile imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasında Menşe Belgesi ve D-8 Üyesi

Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete D-8 Menşe İspat Belgesi;

Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülke, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarında ise Form A Menşe Belgesi kullanılmaktadır.

Form A Menşe Belgesi, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında eşyanın tercihli menşenin tevsiki amacıyla ithalatta ibraz edilen bir belge olup, buna ilişkin düzenlemelere 31/12/2014 tarihli ve 29222 sayılı 4 üncü Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşenin Tespitine İlişkin 2014/7064 sayılı Kararda yer verilmiştir.

Eşyanın tercihli olmayan menşesine ilişkin hükümler ise Gümrük Kanununun 17 ilâ 21 inci maddelerinde düzenlenmiş olup; tercihli tarife uygulamaları ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemleri dışında Bakanlar Kurulu Kararı ile oluşturulan önlemlerin uygulanması ile menşe şahadetnamelerinin hazırlanması ve verilmesi amacıyla yürütülmektedir.

Bu çerçevede, eşyanın tercihli menşesine ilişkin düzenlemeler ve bu kapsamda (tercihli tarife uygulamaları) aranan ve yukarıda da yer verilen menşe ispat belgeleri (EUR.1, EUR.MED, Fatura Beyanı, EUR.MED Fatura Beyanı, Form A, v.b.) ile tercihli olmayan menşe hükümleri ve bu kapsamda (Sınır ticareti ve ticaret politikası önlemleri) aranan Menşe Şahadetnamesinin uygulama alanlarının birbirine karıştırılmaması önem arz etmektedir.

Menşe Şahadetnamesi yerine eşyanın tercihli menşesini gösteren bir menşe ispat belgesinin kabulü ancak, bir tercihli ticaret kapsamında tercihli tarifeden yararlanmak amacıyla getirilen bir eşyanın aynı zamanda ticaret politikası önlemine tabi olması durumunda mümkün olup, buna ilişkin hükümlere Gümrük Yönetmeliğinin 205 inci maddesinde yer verilmiştir.

Bununla birlikte, GTS kapsamı ithalatta tercihli tarifeden yararlanılması, İthalat Rejim Kararı çerçevesinde I sayılı liste ürünleri için söz konusu olmamaktadır. Örneğin, sınır ticareti kapsamında da ithal edilen kivi, karpuz v.b. eşya için, İthalat Rejim Kararı çerçevesinde GTS kapsamında tercihli tarife uygulanmamaktadır.

Ayrıca, GTS kapsamı sektörler İthalat Rejimi Kararının ek-4'ünde yer almakta ve GTS'den sağlanan tercihli tarifeler, İthalat

Rejimi Kararı ek-3A'da yer alan listede belirtilen ilgili ülkeler itibariyle hariç tutulan sektörler için uygulanmamaktadır. GTS'de söz konusu olan "hariç sektör" uygulaması çerçevesinde, ilgili ülke GTS ülkeleri arasında yer alsa dahi ithal edilmek istenen eşya sektör itibariyle hariç tutulmuş ise GTS kapsamında Form A Menşe Belgesi kullanılmak suretiyle tercihli tarifeden yararlanılması mümkün olmayacaktır.

Başka bir deyişle, ticaret politikası önlemine tabi veya sınır ticareti kapsamında ithal edilmek istenen bir eşya, İthalat Rejim Kararı eki I sayılı listede yer alıyor veya sektör itibarıyla hariç tutuluyor ise söz konusu eşya için, ilgili ülke GTS ülkesi olsa dahi Gümrük Yönetmeliğinin 205 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükümleri uygulanmayacak; yani menşe şahadetnamesi ibrazı mutlaka aranacaktır.

Diğer taraftan, 18/3/2016 tarihli ve 29657 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin 2016/8478 sayılı Kararın 9'uncu maddesinin üçüncü fıkrasında "İthalat işlemlerinde, eşyanın ilgili sınır ülkesinde üretildiğine veya imal edildiğine dair ithalatın yapılacağı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenen menşe şahadetnamesinin ilgili gümrüklerce aranacağı..." hususu düzenlenmiştir.

Yine aynı Kararın 19 uncu maddesinde ise "Bu Kararda yer almayan hususlarda; gümrük mevzuatı, ithalat ve ihracat rejimi ile diğer ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanacağı..." hükmüne bağlanmıştır.

Söz konusu Kararda menşe şahadetnamesinin tanımı ve şekline ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığından, sınır ticareti kapsamı ithalat işlemlerinde, Gümrük Kanunu ve Yönetmeliğinin ilgili hükümleri çerçevesinde eşyanın tercihli olmayan menşesini göstermek amacıyla düzenlenen menşe şahadetnamesinin kullanılması gerektiği açıktır.

Bu itibarla, sınır ticareti kapsamı ithalat işlemlerinde, Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin 2016/8478 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde, menşe ispat belgesi olarak, sadece ithalatın yapılacağı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenen Menşe Şahadetnamesinin kabul edilmesi;

Ayrıca, Gümrük Yönetmeliğinin 205 inci maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgeleri veya

Form A Menş e Belgesi gibi eşyanın tercihli menş einin tespiti amacıyla kullanılan menş e ispat belgelerinin, eşyanın tercihli olmayan menş eini gösteren Menş e Şahadetnamesi yerine kabul edilmemesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve Genelge tarihi itibarıyla yukarıda belirtilen hususların göz önünde bulundurulmasını rica ederim.

Cenap AŞCI
Bakan a.
Müsteş ar

Dağıtım:
Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine

AKARYAKIT VE KUMANYA İLE İLGİLİ MEVZUAT

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU Akaryakıt ve Kumanya ile İlgili Hükümler

MADDE 176

1. Gemilerin, botların, diğ er deniz taşıtlarının ve hava gemilerinin dış seferlerde kullanacakları yakıt ve yağları ile karaya çıkarılmamak şartıyla yurtdış ından getirdikleri kumanyaları ithalat vergilerinden muaftır.

2. Antrepolarda bulunan ve henüz serbest dolaşıma girmemiş olan yakıt ve yağlar ile kumanyalar, transit hükümlerine göre 1 inci fıkrada belirtilen taşıtlara ve kaçakçılıkla mücadele eden birimlerin kaçakçılıkla mücadele amacıyla kullandıkları deniz taşıtlarına verilir.

Serbest dolaşımda bulunan yakıt ve yağlar ile kumanyaların dış sefere çıkan gemi, bot ve diğ er deniz taşıtları ile hava gemilerine verilmesi ihracat hükmündedir.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ Yakıt ve Kumanyalara İliş kin Gümrük İşlemleri

Deniz ve hava taşıtlarına yakıt ve kumanya verilmesi

MADDE 476

(1) Geçici depolama yeri veya antrepoda bulunan ve henüz serbest dolaşıma girmemiş olan yakıt ve yağlar ile mürettebat ve

yolcuların yiyecek, içecek, sigara ve alkollü içkiler de dahil olmak üzere kumanyaları transit rejimi hükümlerine göre deniz ve hava taşıtlarına verilir. Kaçakçılıkla mücadele eden birimlere bu kapsamda yakıt ve yağ verilir.

(2) Geçici depolama yeri veya antrepodan verilecek henüz serbest dolaşıma girmemiş yakıt, yağlayıcı madde ve kumanyalardan gümrük vergileri aranmaz. Ancak, Türk bandıralı deniz ve hava taşıtlarının bu hükümden yararlanabilmesi için aldıkları söz konusu eşyayı dış sefere çıkacağı limandan itibaren tkietmeleri gerekir.

Yakıt ve kumanya talebi

MADDE 477

(1) Deniz ve hava taşıtı kaptanları, acenteleri, bunker veya liman bayileri, taşıtın gideceği yer ve talep ettiği yakıt miktarını yazılı olarak gümrük idaresine bildirir. Bu talebin kaptan ve işletme dışındaki kişiler tarafından yapılması halinde, kaptan veya işletme tarafından talep edilen yakıt siparişine dair belge aranır.

(2) Aynı şekilde kaptanlar, gemi acenteleri ve kumanyacılık firmaları geminin gideceği yer ve gemiye verilecek kumanyanın cins ve miktarını belirtir şekilde düzenleyecekleri kumanya listelerini gümrük idaresine bildirir.

(3) şüphe veya ihbar olmadıkça, yakıt, yağ ve kumanya muayeneye tabi tutulmaz ve sadece gümrük idaresinin gözetimi altında gemiye yüklenir.

Gümrüklerde doğrudan işlem takip edebilecek bunker ve liman bayileri

MADDE 478

(1) Basitleştirilmiş usul ile gerçekleştirilen işlemler hariç olmak üzere bunker veya liman bayilerinin gümrük idaresine doğrudan başvurarak, gemiye verilecek yağ ve yakıtla ilişkin beyanname tescil ettirebilmeleri için bu firmaların;

a) Anonim veya limited şirket olması,

b) denmiş sermayelerinin asgari 50.000 TL olması,

c) Firmanın mülkiyetinde bir adet 200 DWT (Deadweight Ton) kapasitede deniz akaryakıt tankerinin bulunması veya 80.000 ABD doları tutarı toplu teminat verilmesi,

) Yönetim kurulu yeleri ile şirket sermayesinin %10'undan fazlasına sahip olanların affa uğramış olsalar dahi, hırsızlık, emniyeti suistimal, dolandırıcılık, yalan yere şahadet, yalan yere yemin, suç tasnii, iftira, irtikap, rüşvet, ihtilas cürümlerinden biri

dolayısıyla hapis cezası veya mülga 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, mülga 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna muhalefetten mahkum olmamaları,

gerekir.

(2) Yukarıdaki sayılan hususları ispat eden belgeler teminat ile birlikte, ek-75'te yer alan taahhünameyi doldurarak ilgili gümrüğe ibraz eden firmalar; gemilere yağ ve yakıt verilmesine ilişkin işlemleri yürütebilir. Bu firmaların gemilere yağ ve yakıt verilmesine ilişkin her başvurularında ilgili kaptan veya gemi acentesinin talep veya izin yazısını gümrük idaresine ibrazı şarttır.

Türk bandıralı gemilerde yakıt ve kumanya defteri tutulması

MADDE 479

(1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına sefer yapan Türk bandıralı gemilerde, ek-76'da yer alan örneğe uygun yakıt ve kumanya defteri tutulur. Bu defterin sayfaları gümrük idaresince önceden tespit edilerek onanır. Bu deftere yakıt ve kumanyanın gümrük tarife istatistik pozisyonu, miktarı ve beyanname ile faturanın numara ve tarihi, yazılarak alt kısmı gümrük idaresince resmi mühürle mühürlenir ve imza edilir.

Türk bandıralı gemilerin yabancı limanlardan tedarik ettikleri yakıt ve kumanyaların beyanı

MADDE 480

(1) Türk bandıralı gemilerin yabancı limanlardan gelişlerinde, yakıt ve kumanyaları için bir liste düzenlenerek ilk uğrayacakları Türk limanında bu liste geminin kontrolünü yapacak gümrük idaresine verilir.

(2) Birinci fıkrada bahsi geçen listede,

a) Yabancı limanlardan alınmış olan kumanyanın cins ve miktarı ile sefer sırasında tüketilen miktarı,

b) Evvelce Türkiye'de, serbest dolaşımda olan maddelerden veya geçici depolama yerleri ve antrepolardan tedarik edilen yakıt ve kumanyaların cins ve miktarı ve bunlar için evvelce verilmiş olan transit veya ihracat beyannamelerinin numara ve tarihi, gümrük idaresi ve sefer sırasında tüketilen miktarları,

yer alır.

(3) İlgili memurlar, kendilerine verilen listeyi, yakıt ve kumanya defteri ile karşılaştırarak, beyan edilen miktarın defter kayıtlarına uygunluğunu inceler.

Yakıt miktarlarının tespiti

MADDE 481

(1) Kabotaja girecek gemilerin yabancı limanlardan aldıkları yakıtların miktarı gemilerin seyir jurnallerinde ve devriçark defterinde gösterildiğinden seyir jurnaline göre alınan miktar ile, seyir jurnaline ve devriçark defterine göre sarf edilen miktar arasındaki fark bulunarak vergiye esas tutulacak miktar tespit olunur.

Seferin devamı sayılabilecek haller

MADDE 482

(1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına sefer yapan gemilerden düzenli seferli olanlarının, yabancı ülkelere yaptıkları seferden son Türk limanına dönerek, tekrar dış sefere çıkmaları halinde, bu limandaki üç aya kadar olan bekleme süreleri yabancı ülkelere yapılan seferin devamı sayılır.

(2) Yurt dışı seferden dönen gemilerin Türk limanlarında yüklerinin tamamını boşalttıktan sonra diğer Türk limanlarına ihraç yükünü almak üzere boş veya kısmen ihraç yükü alarak hareket etmeleri hali de dış seferin devamı sayılır.

(3) Dış seferden dönen gemilerin Türkiye'ye ilk giriş limanında yurt dışından ya da yurt içinde antrepolardan almış oldukları transit akaryakıt ve kumanyaları tespit edilir. Üç aylık süre içerisinde Türk limanları arasında sefer yapılması halinde tüketilen akaryakıt uğradığı en son Türk limanında vergilendirilir.

(4) Geminin üç ay içerisinde yabancı limanlara çıkmaması halinde gümrük idaresince transit akaryakıt ve kumanyaları tespit edilerek vergileri tahsil edilir. Geminin üç ay içerisinde yabancı limanlara çıkmamasının zorunlu nedenlerden kaynaklandığının ilgili gümrük idaresine belgelendirilmesi halinde bu sürenin uzatılmasına gümrük ve muhafaza başmüdürlükleri yetkilidir.

(5) Bu madde hükümleri, yabancı ülkelere sefer yapan gemilerin yurt dışından veya yurt içinde antrepolardan almış oldukları akaryakıt ve kumanyaları ile yurt dışı seferi için başka bir Türk limanına ihraç yükü almak için yaptığı sefer sırasında kullanılan yakıtları için de uygulanır.

GENELGELER

T.C
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 52707093-10.06.01

Konu :Deniz ve hava taşıtlarına ihracat teslimleri

24/07/2013

GENELGE (2013/28)

4458 sayılı Gümrük Kanununun 176 ncı maddesinin ikinci fıkrası ve Gümrük Yönetmeliğinin 418 inci maddesine göre, serbest dolaşımda bulunan yakıt, yağlar ve kumanyalar ile donatım ve işletme malzemelerinin dış sefere çıkan gemi, bot ve diğer deniz taşıtları ile hava gemilerine verilmesi ihracat hükmündedir.

Anılan Kanunun 71 inci maddesi hükümleri uyarınca gümrük idarelerinin basitleştirilmiş usulle beyanda bulunulmasına izin vermeleri mümkündür. Bu çerçevede, ihracat rejiminde beyanname yerine ticari veya idari belge verilmesine ilişkin usul ve esaslar, Gümrük Yönetmeliğinin 156 ncı maddesinde düzenlenmiştir. Keza, mezkur Kanunun 150 nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmü çerçevesinde Bakanlığımız, gerektiğinde ihraç eşyasının cinsine, niteliklerine ve ihracatın özelliğine göre ihracatın daha kolay yapılmasını sağlayacak usul ve esasları belirlemeye yetkili bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca, dış sefere çıkan Türk ve yabancı bayraklı deniz taşıtları ile hava gemilerine serbest dolaşımdaki eşyadan ihracat hükmündeki teslimlerde aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde işlem yapılması gerekmektedir.

1. Bu Genelge hükümleri, dış sefere çıkan Türk ve yabancı bayraklı deniz taşıtları ile hava gemilerine serbest dolaşımdaki eşyadan 4458 sayılı Gümrük Kanununun 176 ncı maddesi ve Gümrük Yönetmeliğinin 418 inci maddesi çerçevesinde yapılan kumanya, yakıt, yağlayıcı madde ile işletme ve donatım eşyası teslimlerinde uygulanacaktır.

2. Bu Genelge kapsamında yapılacak teslimlerde;

a) Deniz veya hava taşıtının personeli ve yolcularının yolculuk sırasında tüketimi için verilecek olan yiyecekler, alkollü ya da alkolsüz içecekler, sigara, kişisel tüketim ve temizlik malzemeleri kumanya olarak değerlendirilecektir.

b) Deniz ve hava taşıtına teslim edilebilecek yakıt ve yağlayıcı maddelerin belirlenmesinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Kararları'nda yer alan hükümler çerçevesinde işlem yapılacaktır.

3. Bu Genelge kapsamında ihracat hükmünde teslim edilecek olan ve serbest dolaşımda bulunan;

a) Türk Gümrük Tarife Cetveli'nin ilk 24 faslında sınıflandırılan ürünlerden temin edilen kumanyalar, 9930.24.00.00.00 G.T.İ.P.'ten,

b) Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun ilgili Kararlarında ihrakiye olarak teslim edilebileceği belirtilen yakıtlar ve madeni yağlar, Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde sınıflandırıldığı kendi G.T.İ.P.'inden,

c) Kumanya, yakıt ve yağlayıcı maddeler dışında kalan ürünlerden yapılan teslimler 9930.99.00.00.00 G.T.İ.P.'ten, beyan edilecektir.

4. Bu Genelge kapsamında;

a) 3 üncü maddenin (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen ürünlerin hava taşıtlarına,

b) 3 üncü maddenin yalnızca (a) ve (c) bentlerinde belirtilen ürünlerin deniz taşıtlarına,

ihracat hükmünde teslim edilmesinde sevk irsaliyesi veya teslim fişi/teslim makbuzu düzenlenecek; teslim eden ve teslim alan taraflarca imzalanması gereken söz konusu belge üzerinde gümrük idareleri tarafından herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

5. Teslimin yapıldığını belgeleyen sevk irsaliyesi veya teslim fişlerinde/makbuzlarında;

a) Teslimin yapıldığı deniz/hava limanının adı,

b) Teslim tarihi,

c) Teslimin yapıldığı müşterinin unvanı ve adresi,

ç) Teslimin yapıldığı deniz/hava taşıtının tipi, sicil/kayıt numarası, sefer numarası,

d) Teslimin yapıldığı deniz/hava taşıtının gittiği yer, hareket tarih ve saati,

e) Teslim edilen ürünlerin cinsi ve miktarına ilişkin bilgiler,

f) Teslim sırasında sayaç kullanılması halinde sayacın açılış ve kapanış değerleri,

g) Teslim eden ve teslim alanların adı-soyadı, unvan ve imzaları,

bilgilerinin bulunması gerekmektedir.

6. Bir gün içerisinde yapılan teslimler teslim eden firma tarafından bu Genelge'nin Ek'inde yer alan Deniz ve Hava Taşıtlarına İhracat Hükmünde Yapılan Eşya Teslim Listesi'ne kaydedilecek ve takip eden ikinci iş gününün mesai saati

bitiminden önce teslimin yapıldığı mahaldeki gümrük idaresine teslim edilecektir. Teslim edilen listeler idarede bu amaçla açılacak deftere her yılbaşından itibaren müteselsil numara alarak ve tarih verilerek kaydedilecektir. Sevk irsaliyeleri veya teslim fişleri/makbuzları anılan listeye eklenmeyecek; ancak ilgili firma tarafından gümrük idaresinin talebi halinde sunulmak üzere mevzuatta belirlenen süreler dahilinde firma tarafından muhafaza edilecektir.

7. Bu Genelge kapsamında teslim edilen eşyaya ilişkin tamamlayıcı beyan, en geç teslimin yapıldığı ayı takip eden ayın ilk 7 (yedi) iş günü içinde aşağıda belirtilen şekilde yapılacaktır.

a) Teslimi yapan firma tarafından teslim konusu eşya için yapılacak tamamlayıcı beyan bilgisayarlı gümrük idarelerinde BİLGE sisteminin "Detaylı Beyan Modülü"nde EX rejim türü altında beyanname açılmak suretiyle yapılacaktır. Teslimlere ilişkin Deniz ve Hava Taşıtlarına İhracat Hükmünde Yapılan Eşya Teslim Listeleri ve ticari faturalar bu beyannameye eklenecektir. Beyanname ekinde yer alacak Deniz ve Hava Taşıtlarına İhracat Hükmünde Yapılan Eşya Teslim Listeleri ile ticari faturaların kayıt numara ve tarihleri beyannamenin 44 numaralı bölümüne kaydedilecektir.

b) Teslime ilişkin olarak bilgisayar sisteminde yapılacak tamamlayıcı beyana ait gümrük beyannamesinin gümrük idaresince teslim alınmasından sonra ilgili muayene memuru ya da beyanın kontrolü ile görevlendirilen memur tarafından beyannameye ilişkin ticari fatura ile teslim edilen eşyanın Deniz ve Hava Taşıtlarına ihracat Hükmünde Yapılan Eşya Teslim Listelerinde kayıtlı eşya ile uygun olup olmadığı kontrol edilecek ve beyanname üzerinde işlemleri tamamlanacaktır.

8. BİLGE Sisteminde, yukarıdaki maddelerde belirtilen şekilde tescil edilen tamamlayıcı beyanlar "tutanak" ile kapatılacaktır.

9. Bu Genelge kapsamındaki ihracat hükmündeki teslimlerde gümrük beyanı teslimin yapıldığı mahaldeki gümrük idaresinde yapılacaktır.

10. Teslim yapan firmalar tarafından bu Genelge ile belirlenen usulden yararlanılmak istenilmediği hallerde, 3 üncü maddenin (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen eşya ve ürünlerin ihracat gümrük işlemlerinin 4458 sayılı Gümrük Kanununun 150 ve 151 inci maddeleri ve bağlı mevzuatta düzenlenen ihracat rejimi, 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı ve bağlı mevzuat ile ilgili

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Kararlarında tadat edilen genel hükümler çerçevesinde gerçekleştirilmesi mümkündür.

11. Bu Genelgenin 3 üncü maddesinin (b) bendinde belirtilen ürünlerin deniz taşıtlarına tesliminde 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve bağlı mevzuat ile 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı ve bağlı mevzuatın ihracat ilişkin hükümleri ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Kararları ile yapılan düzenlemeler çerçevesinde işlem yapılacaktır.

12. Bu Genelge kapsamında yapılacak teslimlerde aşağıdaki hususlar dikkate alınacaktır.

a) Tamamlayıcı beyanda bulunulurken, bu Genelge kapsamında kendisine eşya teslim edilen ve adına fatura düzenlenen her bir alıcı için bir ihracat beyannamesi verilmesi gerekmektedir.

b) Tamamlayıcı beyana ilişkin gümrük beyannamesinin kapanma tarihi olarak, Gümrük Yönetmeliğinin 416 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen tarih kaydedilecektir.

1/6/2007 tarihli ve 2007/23 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya
ALTUNYALDIZ
Bakan a.
Müsteşar

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIğI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: 52707093-10.06.01

Konu: İhrakiye-kumanya teslimleri

06/08/2013

GENELGE (2013/36)

4458 sayılı Gümrük Kanununun 176 ncı maddesi hükümleri çerçevesinde deniz ve hava taşıtlarına yapılacak yağ, yakıt ve kumanya teslimlerinde aşağıda belirtilen hususlar da göz önünde bulundurulacaktır.

1. Ülkemiz kara sularında ve/veya kara sulan bitişiğinde deniz vasıtalarına veya hava meydanlarında yerli ve yabancı uçaklara vergili veya vergisiz sağlanan ve ihrakiye olarak tanımlanan

akaryakıt ve madeni yağın, bahse konu deniz ve hava vasıtalarına teslimine yönelik faaliyet ile iştirak edecek olan kişilerin (gerçek veya tüzel), bu kapsamda yapacakları faaliyetin konusuna göre Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans almaları gerekmektedir.

2.4458 sayılı Gümrük Kanununun 176 ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre ihracat sayılarak KDV istisnasından yararlanan, ancak sarf edilmeden geri getirilen kumanya ve yakıtların, gümrük vergilerinden muaf serbest dolaşıma girebilmesi için ihracat nedeniyle yararlanılan hak ve menfaatlerin iade edildiğini gösterir belgenin beyannameye eklenmesi ve söz konusu istisnadan yararlanan eşya akaryakıt ise Özel Tüketim Vergisinin de tahsil edilmesi gerekmektedir.

3. Türk bayraklı hava taşıtlarının birbirini takip eden dış sefer ve iç sefer yapmaları sonucunda oluşan çeşitli durumlarda ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesinin teminen uygulamanın, aşağıda verilen örneklerde olduğu gibi yapılması gerekmektedir.

Örnek 1: Yurtdışından (örneğin, Paris) hareketle Türkiye'deki bir limana (örneğin, Van) gelip tüm yükünü boşaltan bir uçağın buradan Türkiye'deki bir başka limana (örneğin, Ankara) ihraç yükü almak üzere kısmen ihraç yükü almış olarak veya boş olarak yaptığı sefer dış seferin devamı sayılır. Bu durumda (Van-Ankara arasında) vergisiz yakıt kullanılacaktır.

Örnek 2: Yurtdışından (örneğin, Paris) hareketle Türkiye'deki bir limana (örneğin, Van) gelip tüm yükünü boşaltan bir uçağın buradan iç hat yük ya da yo1cusu alıp bir başka Türk limanına (örneğin, Ankara) yaptığı sefer doğal olarak iç seferdir. Keza, bir iç seferden sonra ihraç yükü almak üzere boş olarak yapılan sefer ne iç seferin öncesindeki dış seferin devamı sayılacak, ne de yeni bir dış sefer olarak kabul edilecektir. Dolayısıyla bu durumlarda (Van-Ankara arasında) vergili yakıt kullanımı söz konusudur.

Örnek 3: İkinci örnekte konu edilen türde bir iç seferden sonra (Van-Ankara arasında) bir başka Türk limanına (örneğin, İstanbul) ihraç yükü almak üzere kısmen ihraç yükü almış olarak yapılan sefer (gidilecek Türk limanında boşaltmak üzere dahili hiçbir yük taşınmamak kaydıyla) dış seferdir. Bu durumda (Ankara-İstanbul arasında) vergisiz yakıt kullanılması mümkün bulunmaktadır.

Örnek 4: Yurtdışından (örneğin, Frankfurt) hareketle bir Türk limanına (örneğin, İzmir) gelen ve yükünün bir kısmını burada boşaltarak hiç dahili yük almadan bir başka Türk limanına

(örneğin, Antalya) yükün kalan kısmını boşaltmak üzere sefer yapılması da dış sefer kapsamındadır. Bu durumda (İzmir-Antalya arasında) vergisiz yakıt kullanılması mümkündür.

Örnek 5: Yurtdışından (örneğin, Frankfurt) hareketle bir Türk limanına (örneğin, İzmir) gelen ve yükünün bir kısmını veya tamamını boşaltsın/boşaltmasın, buradan dahili yük alarak bir başka Türk limanına (örneğin, Antalya) hareket edilmesi durumunda ise, dahili yük almış olan taşıtın dış seferde sayılması mümkün bulunmamaktadır. Dolayısıyla, bu durumda (İzmir-Antalya arasında) vergili yakıt kullanılacaktır.

Diğer yandan, Türk bayraklı hava taşıtlarının hareket limanı ile yolcu ve yük almak üzere uğradığı havalimanı arasında tükettiği serbest dolaşıma girmemiş yakıttan gümrük vergileri aranması gerekmektedir.

Ayrıca, yurtdışından dönerek iç hat sefere devam edecek uçaklardaki yakıt için vergi tahakkuku yapılırken, mükerrer vergilendirmenin önlenmesini teminen, uluslararası yükümlülükler ve uçuş emniyeti açısından bulunması zorunlu olan ve daha önce serbest dolaşıma sokulmuş olan, küçük gövdeli uçak grubuna giren tiplerde (A319, A320, A321, B737, B757, MD-80/88) 4500 kg, büyük gövdeli tiplerde (A300, A310, A330, A340) ise 9000 kg. yakıtı aşan miktar için vergi tahakkuk ettirilmesi; vergi tahakkuklarına ilişkin ihtilaflarda Uçuş Log dokümanları ile Fuel MM resmi çıktıları esas alınarak işlem tesisi gerekmektedir.

4. Gümrük Yönetmeliğinin 477 nci maddesi uyarınca serbest dolaşıma girmemiş akaryakıt talebinde bulunan kaptan, acente, bunker veya liman bayilerinden, yakıt verilecek yabancı bandıralı gemilere ve yabancı limanlara sefer yapacak Türk bandıralı gemilere serbest dolaşıma girmemiş yakıt verilmesi ile ilgili olarak yapılacak müracaatlarda, yakıt verilecek geminin yakıt kapasitesine ilişkin beyan aranılacak, ayrıca beyanın tevsikine yarayacak belgeler temin edilebileceği durumlarda istenilecektir.

5. Merkez ve şube şeklinde faaliyet gösteren bunker ve liman bayilerinin gümrük idaresinde tescil ettirecekleri her gümrük beyannamesi için Gümrük Yönetmeliğinin 75 nolu ekinde yer alan Taahhütnameyi ibraz etmeleri gerektiği hususu dikkate alınarak,

a) Şubenin işlemlerinden dolayı ortaya çıkabilecek usulsüzlük ve suiistimallerde gümrük idaresinin muhatabının doğrudan firma merkezi olduğunu gösterir noter tasdikli taahhütnamenin,

b) Gümrük Yönetmeliğinin 478 inci maddesinde yer alan koşulların firma merkezi tarafından yerine getirildiğini gösterir ilgili gümrük idaresince onaylı belgenin,

Şubenin işlemlerinin yürütüleceği ilgili gümrük idaresine ibrazı halinde teminat aranmaksızın faaliyetine izin verilecektir.

6. 24/7/2009 tarihli, 27298 sayılı Resmi Gazete'de, 2009/15212 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekinde yayımlanarak yürürlüğe giren Deniz Turizmi Yönetmeliğinin "Kabotaj hakları" başlıklı 47 nci maddesi ile "Türk limanları arasında seyir esasları" başlıklı 42 nci maddesi hükümleri de dikkate alındığında, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 176 ncı maddesi uyarınca, yabancı bayraklı yatların Türkiye'de buldukları süre içinde kumanya ve ihrakiye taleplerinin karşılanması mümkün bulunmamaktadır.

7. Türkiye Gümrük Bölgesinin bir parçası olan kara sularından transit geçiş yapan, beklenmeyen haller veya mücbir sebeple veyahut ulusal ve/veya uluslararası denizcilik kuralları çerçevesinde Türk limanlarına giriş yapmadan, denizcilik mevzuatı kapsamında belirlenmiş limanların demir yerlerine demirleyen yabancı bayraklı gemiler ile dış seferde bulunan Türk bayraklı gemilere, Gümrük Yönetmeliğinin 478 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca aranan belgelerin ibrazı ve muhtemel suistimallerin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması kaydıyla ihrakiye teslimlerinde taşımayı ve yakıt ikmalini yapan firmalardan, standart bilgileri içeren firma dosyasının yanında, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından verilen Denize Elverişlilik Belgesi ile EPDK tarafından verilen Taşıma Lisansı aranması ve söz konusu belgelere sahip firmalara ait barçlarla refakatli olarak ihrakiye teslimine izin verilmesi,

Türk limanlarına giriş yaptığı halde büyük tonajlı olması gibi makul nedenlerle iskeleye yanaşamayan ve bu nedenle kara tankerleri kullanılarak ihrakiye ikmal yapılamayan gemilere de Gümrük Yönetmeliğinin 478 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca aranan belgelerin yanı sıra sorgu kağıdı ibrazı ve muhtemel suistimallerin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması kaydıyla yeterli teknik özellikleri taşıyan barçlarla refakatli ihrakiye teslimine izin verilmesi,

İkinci iskele yoluyla yapılacak ihrakiye teslimi ile ilgili işlemlerin, geminin bulunduğu liman/iskele hangi gümrük müdürlüğünün denetiminde ise o gümrük müdürlüğünce; aynı liman/iskelede birden fazla gümrük müdürlüğü faaliyet gösteriyorsa, ilgili Bölge

Müdürlüğü tarafından belirlenecek gümrük müdürlüğünce yapılması,
gerekmektedir.

8. Türk limanları arasında sefer yapan Türk bayraklı bir geminin, ihraç veya transit eşyası olarak yabancı bir limana hareket etmesiyle bir dış sefer başlamakla birlikte, ihraç veya transit eşyası ile birlikte serbest dolaşımdaki eşyanın da (dahili kabotaj) taşınmasından kaynaklandığı anlaşılan tereddütlerin giderilmesi ve uygulamada birliğin sağlanmasını teminen aşağıda belirtilen şekilde işlem yapılması uygun bulunmuştur:

a) Yurtdışı seferden dönen Türk bayraklı gemilerin, Türk limanları arasında yapacakları seferde kullanılan yakıtın vergilendirilmesinde Gümrük Yönetmeliğinin 482 nci maddesi ile bu Genelge'nin 3 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

b) Dış sefere çıkarken veya dış sefer halinde iken, gemideki yükün ağırlık itibariyle miktarının yarısından fazlasının ihraç veya transit eşyası olması şartıyla, Türk bayraklı gemilerin beraberlerinde rotasında yer alan bir Türk limanına götüreceği serbest dolaşımdaki eşyayı da taşımaları, dış sefer halini bozamaz.

c) İhraç veya transit eşyası ile milli eşyanın miktar tespiti, ilgili taşıma belgeleri ile geminin seyir jurnalleri üzerinden yapılır.

ç) İhraç veya transit eşyası ile dahili kabotaja tabi eşyanın birlikte taşınmasında, 7/6/2013 tarihli ve 28670 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Limanları ve İskeleleri Arasında Deniz Taşıtlarıyla Yapılan Taşıma ile Yükleme ve Boşaltmalarda Gümrük Gözetim ve Kontrolü Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğin 12 nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmü dikkate alınır.

d) Harici seferde iken arıza nedeniyle dahili sefere geçen geminin tersanede bakım ve onarımına ilişkin olarak Liman Başkanlığınca onaylanmış tersane yazısı mücbir sebep belgesi olarak kabul edilir.

6/5/2009 tarihli, 2009/45 sayılı, 6/5/2009 tarihli, 2009/46 sayılı, 6/5/2009 tarihli, 2009/47 sayılı, 13/7/2010 tarihli, 2010/33 sayılı ve 14/2/2011 tarihli, 2011/10 sayılı Genelgeler yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya ALTUNYALDIZ
Bakan a.

Müsteşar

DAĞITIM:

Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü

Sayı : 45697340-10.06-

Konu : İhrakiye Teslimleri

09.05.2014

GENELGE

(2014/2)

Akaryakıt kaçakçılığı ile mücadelede etkinliğin artırılması amacıyla, yurt dışına sefer yapan gemilere akaryakıt verilmesinde kullanılan akaryakıt tanklarının hacim ölçülerinin kontrol edilmesi ile transit yakıt teslim işleminde kullanılan barçlar ve deniz tankerlerinde gizli bölme bulunup bulunmadığının tespiti önem arz etmektedir. Bu kapsamda gerek bu taşıtların ilk seferi öncesinde gerekse de devamında muhtelif zamanlarda yapılacak kontrollerde her seviyedeki görevlinin azami hassasiyet göstermesi gerekmektedir.

Yurt dışına sefer yapan gemilerde kullanılacak transit yakıtların taşınması ile teslim işlemini gerçekleştiren barçlar ve deniz tankerlerinde gizli bölme bulunup bulunmadığının tespiti; söz konusu taşıtların ilk seferi öncesinde, aralarında gümrük idaresinde görevli personelin de bulunduğu uzman kişi/kurum ve kuruluşlardan oluşturulacak heyet tarafından yapılacak ve sonucunda üç nüsha tespit raporu düzenlenecektir.

Söz konusu gemilerde tank ve yakıt miktarı tespitine ilişkin uzman personel talepleri öncelikle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bölge müdürlüklerine yapılacak; karşılanamaması halinde ise sırasıyla meslek odaları, üniversiteler ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlardan talepte bulunulacaktır. Bölge itibariyle bu işle iştigal eden kişi/kurum ve kuruluş bulunmadığı takdirde heyet, gümrük idaresi görevlilerinden oluşacaktır.

Muhtemel suiistimallerin önlenmesi amacıyla, ihrakiyenin verilmesi sırasında görevli gümrük personeli tarafından geminin jurnali ve çark defteri incelenerek şüpheli bir durum bulunup

bulunmadığı ve geminin dış seferde olup olmadığı kontrol edilecektir.

Yurt dışına sefer yapacak Türk veya yabancı bayraklı yatlarda kullanılacak transit yakıtların söz konusu taşıtlara verilmesi sırasında, teslim refakat eden gümrük personeli tarafından işlem hassasiyetle takip edilecek, şüpheli bir durumla karşılaşılması halinde söz konusu taşıtın yurda tekrar girişinin takibi amacıyla deniz bağlantılı gümrük idarelerine bilgi verilecektir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya
ALTUNYALDIZ
Bakan a.
Müsteşar

DAĞITIM:
Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri

TASFİYE MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU Tasfiye Edilecek Eşyaya İlişkin İşlemler

MADDE 177

1. Bu Kanunun;

a) 48 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre yolcu eşyasına mahsus gümrük ambarlarına konulan ve buralarda bekleme süresi dolan yolculara ait eşya,

b) 50 nci maddesine göre verilen süre içinde kendilerine gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayini için gerekli işlemlere başlanmamış eşya,

c) 57 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen eşya,

d) 66 ncı maddesinin beşinci fıkrasına göre tahlilden arta kalan ve ilgilisi tarafından bir ay içerisinde alınmayan numunelik eşya,

e) 70 inci maddesinin birinci fıkrasına göre beyannamesi tescil edilen ve süresi içinde işlemleri tamamlanmayan eşya,

f) 70 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre antrepoda bulunan eşya için gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmesine ilişkin beyannamenin tescilinden sonra otuz gün içinde işlemleri bitirilmeyen eşya,

g) 101 inci maddesine göre belirlenen süreleri dolan eşya,
h) 105 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 236 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen antrepolarda veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayım sonucunda fazla çıkan eşya,

ı) 164 üncü maddesine göre gümrüğe terk edilen eşya ile yönetmelikle belirlenen esaslar dâhilinde gümrüğe terk edilmiş sayılan eşya,

j) 174 üncü maddesine göre posta gönderileri ile gelen ve tasfiye edilebilecek duruma gelen eşya,

k) İlgili hükümlerine göre kanuni bekleme süreleri bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, çabuk bozulma ve telef olma tehlikesine maruz bulunan veya saklanması masraflı ve külfetli olan eşya,

l) 235 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri, üçüncü fıkrası ve beşinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen eşya ile 237 nci maddesinin üçüncü ve altıncı fıkralarında belirtilen eşya,

m) Diğer mevzuatla bu Kanuna göre tasfiyesi öngörülen eşya, 178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca;

a) Tasfiye edilebilecek duruma gelen eşya,

b) El konulan eşyanın mahkemesince sahibine iadesine karar verilmesi halinde, eşyanın teslim alınması için ilgisine yapılan tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde teslim alınmayan eşya,

178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

3. Tasfiye edilmesine karar verilen eşyanın bulunmaması halinde, ithal eşyası için CIF, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile bunlara ilişkin gümrük vergileri tutarları tahsil edilir.

4. Yukarıdaki fıkralara göre tasfiyelik hale gelen eşyanın tespit ve tahakkuk belgeleri otuz gün içinde tasfiye idaresine intikal ettirilir. Tasfiye idaresi, tasfiyeye konu eşyayı otuz gün içinde teslim almakla mükelleftir.

MADDE 178- 177 nci maddede belirtilen eşya;

a) İhale yoluyla satış suretiyle,

b) Yeniden ihraç amaçlı satış suretiyle,

c) Perakende satılmak suretiyle,

d) Kamu kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere tahsis edilmek suretiyle,

e) İmha suretiyle,

f) Özel yolla,

Tasfiyeye tabi tutulur.

Tasfiye idaresi; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşünü alarak insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığı bakımından gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

Tasfiyeye ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 179

1. 178 inci maddenin (a) bendine göre ihaleye çıkarılacak, (c) bendine göre perakende satılacak eşyanın, ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış kararının alındığı tarihe kadar, gümrük idaresine başvurularak bir gümrük rejimine tabi tutulması veya gümrük bölgesi dışına yeniden ihracı istenebilir.

İthali yasak veya kısıtlamaya tabi olması nedeniyle 178 inci maddenin (b) bendine göre yeniden ihraç amaçlı satış suretiyle tasfiyesi yapılacak eşyanın, ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış kararının alındığı tarihe kadar gümrük idaresine başvurularak gümrük bölgesi dışına yeniden ihracı istenebilir.

Ancak, yukarıdaki taleplerin kabulü, söz konusu eşyaya ait varsa cezalar ile ambarlama ve elleçleme giderleri ve diğer giderler ile eşyanın döviz cinsinden CIF değerinin %1'i, bu uygulamadan ikinci kez yararlanmak istenmesi hâlinde ise CIF değerinin %3'ü oranında bir tutarın ödenmesine bağlıdır. Başvurunun, eşyanın ihale ilanı yayımlandıktan veya perakende satış kararı alındıktan sonra ve satışının gerçekleşmesinden önce yapılması hâlinde bu taleplerin kabulü söz konusu eşyaya ait varsa cezalar ile ambarlama ve elleçleme giderleri ve diğer giderler ile eşyanın döviz cinsinden CIF değerinin %10'u oranında bir tutarın ödenmesine bağlıdır. Bunun dışındaki başvurular kabul edilmez.

2. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (c), (d), (ı), (l) ve (m) bentleri ile ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen eşya için birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

MADDE 180

1. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (e), (f), (g) ve (k) bentlerinde ve ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen eşyanın satış bedelinden sırasıyla;

- a) Hizmet karşılığı alacaklar ve yapılmış masraflar,
- b) Gümrük vergileri,
- c) Satış için yapılmış masraflar,
- d) Para cezaları,

ayrılarak hak sahiplerine dağıtılır. Bu bedellerin dağıtımından sonra artan para olursa, eşya sahipleri adına emanet hesabına alınır. Emanete alındığı tarihten itibaren bir yıl içinde alınmayan para ile 177 nci maddenin birinci fıkrasının diğer bentlerinde belirtilen eşyanın satış bedelinden bu fıkradaki usule göre yapılacak dağıtımdan sonra kalan para Gümrük ve Ticaret Bakanlığı döner sermaye işletmesine irat kaydedilir.

2. 177 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ve satış suretiyle tasfiye edilen eşya ve taşıtların satış bedelleri, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen taşıtlar için taşıtın muhafazası ve satışı için gerekli olan bütün giderler düşüldükten sonra, aynı Kanunun 16 ncı maddesindeki eşya ve taşıtlarda ise tamamı sahipleri adına emanet hesabına alınır. Bu tutarlar, eşya ile ilgili dava sonucunda iade kararı verilmesi halinde sahibine ödenir. Eşyanın sahibine iade edilmesine karar verilmesi halinde tasfiye edilen eşyanın gümrük vergileri iade edilmez, müsadere kararı verilmesi halinde satış bedeli Gümrük ve Ticaret Bakanlığı döner sermaye işletmesine irat kaydedilir.

3. Tasfiye edilen eşya ve taşıtın satış bedelinden alınacak gümrük vergileri, eşya için gümrük beyannamesi verilmiş ise beyannamenin tescil edildiği tarihte, kaçak eşya için kaçak eşya tespit tutanağının düzenlendiği tarihte, söz konusu tarihler bilinmiyorsa tespit ve tahakkuk belgesinin düzenlendiği tarihteki vergi oranlarına göre belirlenir.

4. Üzerlerinde satılamaz, devredilemez, haciz, rehin, ipotek gibi şerhler bulunan taşıtların tasfiyesinde, bu şerhler ayrıca bir işleme gerek olmaksızın, tasfiye kararı alındığı tarihten itibaren kalkmış sayılarak varsa tescil kayıtları buna göre düzeltilir ve tasfiyesi tamamlanarak birinci ve ikinci fıkra hükümleri çerçevesinde kalan para emanete alınır. Dava sonucunda taşıtın sahibine iadesine karar verilmesi halinde, şerhlere konu bedel ilgisine ödendikten sonra kalan tutar ikinci fıkra hükmü uyarınca sahibine ödenir.

5. Bu Kanun kapsamında yapılacak tasfiye işlemlerinde 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz ve buna ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

6. Bu madde kapsamında emanete alınan tutarların iadesi için, sahibine iadesine ilişkin mahkeme kararının kesinleştiği, diğerlerinde ise emanete alındığı tarihten itibaren bir yıl içinde yapılan başvurular kabul edilir.

TASFIYE YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; gümrük idarelerince işletilmekte olan geçici depolama yeri, antrepo ve ambarlara eşya alınması, muhafazası, teslimi ile tasfiyelik hale gelmiş eşyanın tasfiyesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 27/10/2009 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 441 inci ve 456 ncı maddeleri hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) **Alıcı:** Tasfiyelik eşyayı alan kişiyi,
- b) **Ambar:** Yolcu beraberli, kaçak, tasfiyelik ve perakendelik eşyanın konulduğu açık, yarı açık ve kapalı yerleri,
- c) **Ambar memuru:** Tasfiye işletme müdürlüğü denetiminde eşya konulan ambarlar ve diğer yerlerde görev yapan kefalete tabi memurları,
- ç) **Antrepo:** Gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın konulması amacıyla kurulan ve kuruluşunda aranılacak koşul ve nitelikleri Gümrük Yönetmeliğinde belirlenen yerleri,
- d) **Bakanlık:** Ticaret Bakanlığını,
- e) **Bekletilmeyecek eşya:** Çabuk bozulma, telef olma, ekonomik değerini kaybetme riski bulunan eşya ile saklanması masraflı, külfetli veya tehlikeli olan eşyayı,
- f) **Bölge müdürlüğü:** Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünü,
- g) **Döner sermaye:** Ticaret Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesini,
- ğ) **Eşya:** Her türlü madde, ürün ve değerler ile taşıtları,
- h) **Eşya sahibi:** Eşyanın sahibi veya adına yetkili kılınan kişi veya kişileri,

ı) Geçici depolama yeri: Geçici depolanan eşyanın her türlü dış etken ve müdahalelerden korunmasını sağlayacak şekilde yapılmış ve taşıtların durduğu, yanaştığı ve indiği yerlerdeki ambar, depo, ardiye veya hangar gibi yerleri,

ı) Genel Müdürlük: Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,

j) Gümrüklenmiş değer: 1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşmaya göre belirlenecek; ithal eşyası için eşyanın CIF kıymeti ile ithalat vergileri toplamını, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile ihracat vergileri toplamını,

k) Gümrük idaresi: Gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim birimlerinin tamamını,

ı) Hizmet Tarifesi: Gümrük idareleri bünyesinde faaliyet gösteren yerlerdeki her türlü depolama, tahmil, tahliye, terminal, ardiye, yükleme, elleçleme, tartım ve benzeri hizmetlerin gümrük idarelerince yerine getirilmesi halinde ilgililerden alınacak ücretlere ait tarifeyi,

m) İhale bedeli: Eşyanın ihalede bulunduğu bedeli,

n) İhaleye esas bedel: Eşyanın satışa sunulduğu bedeli,

o) İstekli: İhaleye katılan gerçek veya tüzel kişi veya kişileri,

ö) İşletmeci: Gümrük ve kaçakçılık mevzuatına göre eşya konulan geçici depolama yeri, antrepo ve diğer yerlerin işleticilerini,

p) İşletme müdürlüğü: Tasfiye İşletme Müdürlükleri ve Perakende Satış İşletme Müdürlüklerini,

r) İthalatı yasak veya kısıtlamaya tabi eşya: Yürürlükteki ticaret politikası önlemleri ile konulmuş kayıt ve şartlar uyarınca serbest dolaşıma girişi mümkün olmayan veya serbest dolaşıma girişi kayıt ve şarta tabi olan eşyayı,

s) Mağaza: Eşyanın perakende satışını yapmak üzere kurulan ve işletilen yerleri,

ş) Satış bedeli: İhale yoluyla satılan eşyanın ihale bedelinden, diğer yollarla yapılan tasfiyede ise tasfiye idaresince elde edilen bedelden, eşyanın yurtiçinde satışı veya tasfiyesi nedeniyle yürürlükteki mevzuat uyarınca ayrılması gereken vergiler ve mali yüklerin ayrılmasından sonra kalan tutarı,

t) Tespit ve tahakkuk belgesi: Tasfiyelik hale geldiği tespit edilen eşya için gümrük idaresince düzenlenen belgeyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Geçici Depolama Yerleri, Antrepolar ve Ambarlar

Geçici depolama yerine eşya alınması

MADDE 4 – (1) Eşyanın geçici depolama yerine alınması 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır. Eşya, işletme müdürlüklerine ait geçici depolama yerlerine, dış görünüşleri, kap adetleri ve ambalajları itibariyle teslim alınır.

Geçici depolama yerinden eşya çıkarılması

MADDE 5 – (1) Gümrük işlemlerinin tamamlandığına veya çıkışına izin verildiğine ilişkin belgenin bir örneğinin alınmasını müteakip teslim alındığı şekliyle eşyanın çıkışı sağlanır.

(2) Gümrük veya işletme müdürlüğü memurlarınca imzalanan çıkış kontrol fişi, eşyayı teslim alan kişiye imzalatıldıktan sonra fişin bir nüshası eşyayı teslim alana verilir, bir nüshası dosyasında saklanır.

(3) Geçici depolama yerine boşaltılan ihraç eşyasının çıkışında da bu madde hükümleri uygulanır.

Stok kayıtları

MADDE 6 – (1) Geçici depolama yerlerine alınan ve buradan çıkan eşya, “Geçici Depolama Yeri Eşya Defteri”ne kaydedilir. İhraç eşyasının geçici depolama yerlerine konulması halinde eşyanın statüsü kısmına “İHRACAT” ifadesi düşülür. Bu defterde;

- a) Giriş sıra numarası, tarihi,
 - b) Özet beyan veya özet beyan aranmadığı hallerde ilgili belgenin tescil numarası veya transit beyannamesi ya da yerine geçen belgelerin tescil numarası,
 - c) Taşıt aracının adı, cinsi, sefer, vagon veya plaka numarası, acentası, kaptanı, sahibi veya sürücüsü,
 - ç) Kapların sayısı, cinsi, markası, numarası; araçlarda, modeli, seri numarası, şase numarası,
 - d) Eşyanın cinsi, brüt ağırlığı, ağırlık birimi,
 - e) Çıkış sıra numarası, tarihi,
 - f) Eşya sahibi,
 - g) Bulunduğu yer ve bölüm,
 - ğ) Eşyanın geçici depolama yerinden çıkışını sağlayan belgenin tarih ve sayısı,
- gibi bilgiler yer alır.

(2) Eşyanın geçici çıkarılmasına ve ortak depolanmasına dair bilgiler de stok kayıtlarında gösterilir.

Antrepoya eşya alınması ve çıkarılması

MADDE 7 – (1) Eşyanın antrepoya alınması Gümrük Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır. Gümrük ve işletme müdürlüğü memurları, antrepo beyannamesi ve eki belgelerle karşılaştırarak eşyayı antrepoya alır, antrepo giriş işlemlerini onaylar.

(2) Gümrük işlemlerinin tamamlandığına veya çıkışına izin verildiğine ilişkin belgenin bir örneğinin alınmasını müteakip eşyanın çıkışı sağlanır.

Yolcu beraberli eşya ambarına eşya alınması ve çıkarılması

MADDE 8 – (1) Gümrük idaresinin resmi mührünü taşıyan alındı makbuzuna istinaden elektronik ortamda tutulan kayıta yolcunun adı ve soyadı ile kendisine verilen alındı makbuzunun numarası, teslim alınan eşyanın her birinin adeti, markası, ağırlığı, modeli, seri numarası, IMEI numarası, tipi, hasar durumu, kutudaki eşya adedi gibi tüm ayırt edici özellikleri belirtilerek eşya ambara alınır veya ambardan çıkışı yapılır.

Özellikli eşyaya ilişkin işlemler

MADDE 9 – (1) Hizmete ilişkin ücreti karşılamayacak değerdeki eşya ile bekletilmeyecek ve çabuk bozulacak eşya, Hizmet Tarifesi uyarınca eşya sahibi, temsilcisi veya nakliyecisinden depozito alınması ve bu kişilerce taahhütname verilmesinden sonra geçici depolama yeri veya antrepoya alınır. Bu şekilde teslim alınan eşya, bu yerlerde bozulan veya bozulmakta olan eşya ile kapları dağılan, delinen ve kırılan eşya, sorumlu memur tarafından derhal ilgili idareye bildirilir.

(2) Birinci fıkrada sayılan eşyanın yolcu beraberli eşya ambarına alınması halinde depozito ve taahhütname aranmaz.

(3) Tahlil veya ölçüm yapılması gibi nedenlerle geçici olarak bu yerlerden tamamı çıkacak eşyanın Hizmet Tarifesine göre belirlenen ücretleri alındıktan sonra çıkışına izin verilir. Bu eşyanın tekrar getirilmemesi halinde gümrük müdürlüğünden araştırılarak işlemlerinin tamamlandığı anlaşılana kadar ilgili deftere kaydedilerek stoklardan düşümü yapılır.

Kaçak eşyanın ambara alınması

MADDE 10 – (1) 5607 sayılı Kanun kapsamında kaçak zanıyla el konulan eşya veya alıkonulan araç, teslim eden birimin yazısı ve eki tutanaktaki bilgilerle karşılaştırılarak “Kaçak Eşya Teslim Tutanağı” veya “Araç Tespit ve Teslim Tesellüm Tutanağı” düzenlenerek teslim alınır. Teslim alınan eşya veya aracın teslim

belgeleri, teslim alınmaya dair ilgili birimin talep yazısı ve eki belgelerin örneği ile birlikte ilgili gümrük müdürlüğüne gönderilir.

(2) Kaçak eşya teslim tutanağında eşyanın her birinin adedi, markası, modeli, tipi, seri numarası, IMEI numarası, ağırlığı, hasar durumu, kutudaki eşya adedi gibi tüm ayırt edici özellikleri belirtilir. Tutanak, eşyayı teslim alan memur ile eşyayı teslim eden görevli ve varsa eşya sahibi tarafından imzalanır, birer nüshası imzalayanlara verilir, aslı dosyasında saklanır.

(3) Kaçak zannı ile yakalanan eşyaya ilişkin tutanaktaki bilgiler ile kaçak eşya ambarına getirilen eşya arasında farklılık olması durumunda, teslim tutanağına buna ilişkin şerh düşülerek teslim alınır. Bu durum, eşyayı getiren görevlinin kurumuna ve ilgili gümrük müdürlüğüne ayrıca yazı ile bildirilir. Kaçak eşya teslim tutanağının eşyayı getiren görevli tarafından imzalanmaması halinde eşya teslim alınmaz.

(4) Kaçak eşya ambarına alınan eşya, teslim tutanağındaki bilgilere uygun olarak ilgili deftere kaydedilir. Her yılbaşından itibaren birden başlayarak her kaçak olayına bir giriş sıra numarası verilir ve o olaya ait eşya, kalemler itibariyle aynı giriş numarasına alt sıra numarası verilmek suretiyle kaydedilir.

(5) Bir olaya ait kaçak zannı ile elkonulan eşya veya alıkonulan araç başka olaylara ait eşya veya araçla karışmayacak ve birbirine zarar vermeyecek şekilde, üzerlerine defter sıra numaraları ,teslim alma tarihleri, varsa soruşturma numaraları ile elkoyma veya alıkoyma kararı bilgileri ve eşya sahiplerinin adı ve soyadı yazılı etiketler konulmak suretiyle muhafaza edilir.

(6) Kaçak eşya ambarına sadece 5607 sayılı Kanun kapsamında kaçak zannı ile elkonulan eşya ile alıkonulan araç teslim alınır. Ancak, ambarda yeterli alan ile konulabilecek ayrı bölümlerin olması ve bölge müdürlüğüne uygun bulunması halinde diğer eşya da alınabilir.

(7) Kaçak zannı ile elkonulan eşya veya alıkonulan araç, kaçak eşya ambarlarına, yoksa sırasıyla genel antrepo, geçici depolama yeri veya gümrük idaresince uygun bulunan yerlere konulur.

Özellikli kaçak eşyanın teslim edileceği yerler

MADDE 11 – (1) Muhafazası özel tesis ve tertibatı gerektiren veya gümrük idaresinin depolama kapasitesini aşan eşya, özelliklerine göre elkoyan birimlerce doğrudan ilgili idarelere, bunun mümkün olmaması halinde büyükşehirler dahil ilçelerde kaymakam, illerde valinin uygun göreceği yerlere eşyanın miktarı,

cinsi, markası, tipi, modeli, seri numarası gibi ayırt edici özelliklerini gösterir teslim tutanağı düzenlenerek ve eşyayı bulunduğu halde gösteren fotoğrafı eklenerek teslim edilir. Teslim tutanağının bir örneği ilgili gümrük idaresine gönderilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yerlere teslim edilen eşyaya ilişkin kayıtların elektronik ortamda takibine yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Kaçak eşya ambarında yapılacak işlemler

MADDE 12 – (1) 5607 sayılı Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca alıkonulan kaçak eşya naklinde kullanılan taşıtların alıkoyma tarihinden itibaren otuz gün içerisinde ilgilisi tarafından teminat yatırılmaz ise otuz günü takip eden on gün içerisinde işletme müdürlüğünce gümrük müdürlüğünden tespit ve tahakkuk belgesinin düzenlenerek gönderilmesi talep edilir; işletme müdürlüğünce talepte bulunulduğu tarihten itibaren on gün içerisinde de gümrük müdürlüğünce tespit ve tahakkuk belgesi gönderilir.

(2) 5607 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen eşya ambara alındığında durum ilgili gümrük idaresine bildirilir. Kaçak zannıyla elkonulan eşya için ambara alınış tarihinden itibaren 5607 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen sürelerin bitiminden itibaren bekletilmeyecek eşya için bir iş günü, diğer eşya için on gün içerisinde gümrük müdürlüğünce tespit ve tahakkuk belgesi düzenlenerek tasfiye işletme müdürlüğüne gönderilir. Eşya veya taşıtlar hakkındaki hakim veya mahkeme kararlarına ilişkin olarak müdahil idareler tarafından en geç iki iş günü içinde işletme müdürlüğüne bilgi verilir.

(3) Numune alınması, bilirkişi incelemesi ve benzeri nedenlerle kaçak eşya ambarlarından geçici çıkarılacak eşya için gümrük veya işletme müdürlüğü memurlarınca tutanak düzenlenir. Durum, ilgili defterin açıklama bölümüne kaydedilir. Ayrıca, adli makamlar tarafından yapılan keşiflere ilişkin düzenlenen tutanağın bir örneği gümrük idaresince alınır ve bir örneği davaya müdahil gümrük müdürlüğüne gönderilerek dosyasında saklanır.

Hasarlı eşya

MADDE 13 – (1) Kaçak eşya ambarına getirilen hasarlı eşyanın durumu, kaçak eşya teslim tutanağı ile ilgili deftere ayrıntılı olarak yazılır ve diğer eşyaya zarar vermeyecek şekilde muhafaza edilir.

(2) Eşya ambara alındıktan sonra hasara uğrarsa, eşyanın durumu tutanakla tespit edilir ve durum gümrük veya işletme müdürlüğüne bildirilir. Ambarda hasarlı hale gelen eşya, diğer eşyaya zarar vermeyecek şekilde muhafaza edilir. İlgili idarece yapılacak inceleme sonucunda eşyanın hasara uğramasında kasıt, kusur veya ihmali olduğu anlaşılan görevliler hakkında gerekli yasal işlemler yapılır.

Kaçak eşyanın ambardan çıkarılması

MADDE 14 – (1) Mahkemece iadesine karar verilen elkonulan eşya veya alıkonulan taşıt, müdahil idarenin bildiri üzerine eşya sahibi veya temsilcisine teslim edilerek ilgili defterde çıkış kaydı yapılır.

(2) Elkonulan eşyanın mahkemesince sahibine iadesine karar verilmesi halinde, gümrük müdürlüğünce eşyanın otuz gün içerisinde teslim alınması için ilgisine tebligat yapılır. Bu süre içerisinde teslim alınmayan eşyanın 4458 sayılı Kanunun 177 nci maddesi uyarınca tasfiyesinin yapılması için işletme müdürlüğüne bilgi verilir.

(3) El konulan eşyanın veya kaçak eşya naklinde kullanılan taşıtların sahiplerine iadesine yönelik itiraz kanun yoluna tabi ara kararlar ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarının yerine getirilmesi için, bu kararların kesinleşmesi beklenmez ve iade işlemi gerçekleştirilir. Ancak, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 269 uncu maddesi uyarınca, kararına itiraz edilen makam veya kararı inceleyecek merciden iade kararının yerine getirilmesinin geri bırakılması talep edilir. Kararın yerine getirilmesinin geri bırakılmasına karar verilmesi halinde iade edilmiş olan eşya veya taşıta tekrar el konulur.

(4) İstinaf veya temyiz yoluna konu edilmiş iade kararları, kararda aksine bir hüküm bulunmadığı sürece, hükmün kesinleşmesi akabinde yerine getirilir. Üçüncü fıkra saklı kalmak üzere, el konulan eşya ile eşya naklinde kullanılan taşıtların sahiplerine iadesi yönünde verilen kesinleşmemiş mahkeme kararları eşyanın tasfiye işlemlerini durdurmaz.

(5) Mahkemece müsaderesi yönünde karar verilen eşya, tespit ve tahakkuk belgesi düzenlenmesini müteakip teslim tesellüm belgesiyle tasfiye ambarına teslim edilerek ilgili deftere kaydedilir.

(6) İkinci ve beşinci fıkrada belirtilen eşya idare amirince uygun bulunması halinde bulunduğu yerde tasfiye edilebilir. İmhalık hale gelenler ise tasfiye ambarına alınmadan imha edilir.

(7) 5607 sayılı Kanun uyarınca tasfiyeye tabi tutulup satılan eşya alıcısına teslim edilerek ilgili deftere çıkış kaydı yapılır.

Tasfiye ambarına eşya alınması ve yapılacak işlemler

MADDE 15 – (1) Tasfiyelik hale gelen eşya, tespit ve tahakkuk belgeleri beraberinde, teslim tesellüm belgesi düzenlenerek tasfiye ambarına alınır. Belgede eşyanın, adedi, markası, ağırlığı, modeli, seri numarası, IMEI numarası, tipi, hasar durumu, kutudaki adedi gibi tüm ayırt edici özellikleri yer alır. Hasarlı eşyanın durumu belge ve defterde ayrıca belirtilir.

(2) Teslim alınan eşya, teslim tesellüm belgesinde yer alan bilgilere göre ilgili deftere kaydedilir.

(3) Parlayıcı, patlayıcı, yanıcı ve yanmayı artırıcı eşya, korunmaları özel düzenek ve yapı gerektiren eşya, bir arada buldukları eşya için tehlike ve zarar doğurabilecek eşya ile imhalık eşya, tasfiye ambarına alınmadan, bulunduğu yerde veya buna uygun yapılmış yerlere alınarak tasfiye edilir.

Tasfiye ambarından eşya çıkarılması

MADDE 16 – (1) Bu yerlerden eşya çıkarılması halinde, çıkış belgesi düzenlenerek ilgili deftere kaydedilir ve eşyanın stoklardan düşümü yapılır.

(2) Tahlil, ölçüm gibi sebeplerle ambarından çıkarılan eşya için de çıkış belgesi düzenlenerek, defterin açıklama kısmına “geçici çıkış” ibaresi yazılır ve eşyanın takibi yapılır.

Perakende ambarı ve satış mağazasına eşya alınması ve eşya çıkarılması

MADDE 17 – (1) Perakende satılmasına karar verilen eşya, perakende ambarı veya doğrudan satış mağazası cep ambarına alınarak ilgili deftere kaydedilir.

(2) Perakende ambarından satış mağazasına eşya gönderilmesinde çıkış belgesi düzenlenir ve ilgili defterin açıklama kısmına yazılarak stoklardan düşümü yapılır.

(3) Yapılan satışlar için fatura düzenlenerek eşyanın stoklardan düşümü yapılır.

Araçlara ilişkin işlemler

MADDE 18 – (1) Araçlar, geçici bırakma, kaçak, tasfiyelik gibi kapsamına göre ayrı ambarlara alınır ve ilgili defterine kaydedilir. Ambarlara alınan araçlar için tespit ve teslim tesellüm tutanağı düzenlenir ve söz konusu araçların en az dört cepheden fotoğrafları çekilerek elektronik ortamda muhafaza edilir.

(2) 4458 sayılı Kanun uyarınca geçici bırakılacak araçlar, gümrük müdürlüğünce işletme müdürlüğüne bildirilir. Araçlar, geçici terk dilekçesi ve mülkiyet belgesinin bir örneği ile birlikte tespit ve teslim tesellüm tutanağı düzenlenerek teslim alınır.

(3) 5607 sayılı Kanun kapsamında ambara getirilen araçlar için düzenlenen tespit ve teslim tesellüm tutanağı, aracın zaptına ilişkin tutanaktaki bilgilerle karşılaştırılarak imzalanır. Tutanağın bir örneği ile birlikte araca ilişkin trafik ve tescil belgelerinin ve zaptetme tutanağının örnekleri dosyasında muhafaza edilir.

(4) 4458 sayılı Kanun uyarınca gümrüğe terk edilen araçlar, gümrük müdürlüğünce işletme müdürlüğüne bildirilir. Araçlar, terk dilekçesi ve mülkiyet belgesinin bir örneği ile birlikte tespit ve teslim tesellüm tutanağı düzenlenerek teslim alınır.

(5) Ambarlarda bulunan araçlara ait elektronik beyin, radyo-teyp, cd, vcd, dvd, yol bilgisayarı gibi araçtan ayrılabilen aksam ve parçalar markası, modeli, tipi, seri numarasını içeren tutanak düzenlenerek ayrı bir yerde muhafaza edilebilir. Bu durumda aksam ve parçanın üzerine hangi araca ait olduğunu gösteren birer etiket yapıştırılır. Bu aksam ve parça için düzenlenecek tutanak, ilgili araç tespit ve teslim tesellüm tutanakları ile birlikte muhafaza edilir. Tutanağın bir örneği araç içerisinde veya üzerinde görünür bir yere konulur.

(6) Tasfiyelik hale gelen araçlardan tahsisi veya satışı yapılanlar, teslim tesellüm belgesi ile teslim edilir ve deftere kaydedilerek stoklardan düşümü yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Geçici Depolama Yeri, Antrepo ve Ambarlara İlişkin Ortak Hükümler

Dosya açılması

MADDE 19 – (1) Gümrük idarelerine ait her antrepo, geçici depolama yeri, yolcu beraberli, kaçak, tasfiye ve perakende ambarı ile satış mağazası için idarelerde ayrı bir dosya açılır. Bu yerlerin özelliğine göre dosyada, izin, açma ve işletme harç kayıtları, sayımlar ile yapılan yazışmalar ve benzeri belgeler muhafaza edilir.

(2) Gümrük idaresince eşya konulan ambarlara, türleri itibariyle Genel Müdürlükçe kod numarası verilir.

Güvenlik önlemleri ve denetim

MADDE 20 – (1) Gümrük ve işletme müdürlüklerine ait antrepo, geçici depolama yerleri ve yolcu beraberli eşya ambarları gümrük

veya işletme müdürlüğünce kilit altında bulundurulur.

(2) İşletme müdürlüğü bünyesinde bulunan, kaçak, tasfiye ve perakende ambarları ile satış mağazaları, bu yerlerden sorumlu memurlarca açılır, kapatılır ve kilit altına alınarak mühür tatbik edilir. Anahtarlar, dikişsiz bir torba içinde, mühürlenmiş olarak tutanakla görevlendirilecek bir personele teslim edilir. Söz konusu personel kendisine teslim edilen anahtarları güvenliği sağlanmış kilitli yerde saklar. Sorumlu memur tarafından, mesai başlangıcında torbadaki mühür kontrol edildikten sonra görevlendirilen personelden tutanakla anahtarlar alınır. Kapıdaki mühür de kontrol edilerek şüpheli bir durumun olmadığı anlaşıldıktan sonra depolama yerleri açılır. Şüpheli bir durum olması halinde kapı açılmaksızın ilgili amirlere haber verilir. Alınacak talimata göre işlem yapılır.

(3) Zorunlu bir sebepten dolayı anahtarların kullanılmasına gerek duyulduğu takdirde durum gümrük veya işletme müdürlüğü memurlarınca bir tutanak ile tespit edilir. Tutanakta, bu yerlerin açılmasına dair emri veren veya açılmasına gerek gören kişi ile emri uygulayan kişinin adı soyadı, bu yerlerin açılmasından kapanmasına kadar cereyan eden olaylar, eşya çıkarılması durumunda çıkarılan eşya, eşya konulduğu durumlarda konulan eşyanın tüm özellikleri belirtilir. Tutanak en kısa sürede gümrük idaresine verilir.

(4) Birinci fıkrada sayılan yerlerde alınacak ilave güvenlik önlemlerine ve buralarda muhafaza edilen eşyanın sigortalanmasına yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Defter kayıtları

MADDE 21 – (1) Geçici depolama yeri, antrepo ve ambarlara her türlü eşyanın alınması ve çıkartılması işlemleri, her yılbaşından itibaren birden başlayarak devam eden sıra numarası verilmiş deftere kaydedilerek yapılır. Tüm bilgileri ihtiva etmek şartıyla radyo frekansı ile tanımlama teknolojisi (RFID) de dâhil olmak üzere elektronik ortamda tutulan kayıtlar da defter hükmündedir.

(2) Defterlerde yer alması gerektiği belirtilen bilgiler, gümrük veya işletme müdürlüğü memurlarınca, ilgili bölümlere eksiksiz olarak kaydedilir.

(3) Defter, eşyaya ilişkin belgeler ve bilgisayar kayıtları beş yıl süreyle muhafaza edilir. İhtilaf konusu olan işlere ait defter ve belgeler ihtilafın çözümüne kadar saklanır.

Geçici depolama yeri, antrepo ve ambarların düzeni

MADDE 22 – (1) Bu yerlere alınan eşyaya ilişkin yerleştirme planı yapılır, eşya birbirine zarar vermeyecek ve karışmayacak şekilde raflara, raflara sığmayanlar veya özelliğinden dolayı raflara yerleştirilemeyenler paletlerin üzerine yerleştirilir. Raflarla paletlerin konulduğu yerler harf ve rakam verilmek suretiyle numaralandırılır. Eşyanın konulduğu yer defterde belirtilir. Ayrıca üzerine, eşyaya ait bilgileri içeren etiketler, barkodlar veya RFID mühürleri yapıştırılır.

(2) Altın, gümüş ve platin gibi kıymetli madenler ve bunlardan yapılmış her türlü eşya ile mücevherat, antika, müze ve sanat eşyası, gümrük idare amiri veya görevlendireceği bir personel ile görevli memur ve teslim eden kişi tarafından geliş belgeleri ile karşılaştırıldıktan sonra cinsi, nevi, miktarı ve ayırt edici özelliklerini belirten tutanak düzenlenerek teslim alınır ve ihtiyaç duyulması halinde bilirkişi istenir. Ayrıca bu tür eşya, çıkarılamayacak özellikte mühür tatbik edilmiş bir kap içerisinde kasaya ya da muhafazalı özel bir yere konulur. Geçici depolama yeri veya antrepoya teslim edilmek üzere getirilen bu tür eşya için de aynı işlem yapılır.

Ambarlara girebilecek kişiler

MADDE 23 – (1) Kaçak, tasfiye ve perakende ambarlarına, denetlemeye yetkili olanlar, görevli personel ve işletme müdürlüğünce izin verilen şahıslardan başka kimse giremez. Ambarlara, bu yerlerden sorumlu memur olmadan girilemez.

Hasara uğrayan, bulunamayan veya değiştirilen eşya

MADDE 24 – (1) Eşyanın kaybolması, hasara uğraması, değiştirilmesi, çalınması ve benzeri durumlarda tutanak düzenlenir. İdarece yapılacak incelemenin sonucuna göre işlem yapılır.

Yıllık sayımlar

MADDE 25 – (1) Her mali yılın başından itibaren gümrük idaresine ait ambarlar, defter ve stok kayıtları göz önüne alınarak komisyon tarafından sayılır.

(2) Ambarlardaki eşya ve araçların tamamının sayılması esastır. Ambarların yıllık sayımları en fazla doksan gün içerisinde bitirilir. Sayımların bu süre içerisinde bitirilmesi için idare amirince gerekli tedbirler alınır. Ambardaki eşyanın kısa sürede sayılamayacak kadar çok olması halinde bunların örnekleme yöntemiyle veya mevcut eşyanın kısımlara bölünerek sayılmasına idare amirlerince

karar verilir. Örnekleme yöntemiyle yapılacak sayımlarda öncelikle kıymetli eşya ile ekonomik değeri yüksek olan eşyanın sayımı yapılır.

(3) Yıllık sayım yapılan ambardan sorumlu memurun yıl içinde bölge hizmet süresinin dolacak olması halinde tam sayım yapılarak ambar devir işlemleri gerçekleştirilir.

(4) İşletme müdürlüğünce işletilen geçici depolama yeri ve antrepoların sayımı gümrük müdürlüğü ve işletme müdürlüğü memurlarınca müştereken yapılır.

(5) Gümrük idarelerince yapılan sayımlar ve sonuçları bölge müdürlüğünce değerlendirilir. Fazla çıkan eşya ilgili deftere kaydedilerek, daha önce deftere kaydedilmeme sebebi araştırılır. Sayım sonucunda eksiklik çıkması veya belgelerinde yazılı özelliklerine göre eşyanın değişik olması halinde, yapılacak inceleme sonucuna göre sorumluluğu varsa ambar memuruna eşya bedeli tazmin ettirilir. Defter kayıtları, eksiklik veya değişikliklere göre düzeltilerek nedeni defterde belirtilir. Eksiklik, fazlalık ve değişikliğin geçerli nedenlerden kaynaklandığını ispat edemeyen görevliler hakkında yasal işlem yapılır.

Denetleme

MADDE 26 – (1) Ticaret müfettişleri ile yardımcıları, idare amirleri ya da yetkili kılacakları memurlar, görevlerinin gerektirdiği hallerde, ambarlardaki kayıt ve belgeleri, işlemleri incelemeye ve teftiş etmeye, eşyayı saymaya ve ilgililer hakkında denetleme yapmaya yetkilidirler.

Memurların görevlendirilmesi ve ambarların devri

MADDE 27 – (1) Gümrük idaresince, geçici depolama yeri, antrepo ve ambarlarla ilgili tüm görevlendirmeler yazılı olarak yapılır.

(2) Amandan sorumlu memurun, görev, görev yeri değişikliği, emeklilik gibi sebeplerle geçici depolama yeri, antrepo veya ambarı devretmesi gerektiği durumlarda, ilgili memur ve devralacak memur ile idare amirince görevlendirilecek personelin başkanlığında oluşturulacak komisyon tarafından bu yerlerin tam sayımı yapılır.

(3) Sorumlu memur bu yerlerdeki eşyayı, defter ve belgeleri devretmedikçe görevinden ayrılamaz. Devir işlemleri en geç doksan gün içerisinde tamamlanır. Devir işlemlerinin bu süre içerisinde bitirilmesi için idare amirince gerekli tedbirler alınır. Ek

süre verilmesi gereken durumları inceleyip sonuçlandırmaya bölge müdürlüğü yetkilidir.

(4) Geçici depolama yeri, antrepo veya ambardan sorumlu memurun yıllık izin, sıhhi izin gibi sebeplerle geçici olarak görevi başında olmadığı zamanlarda veya görev yerine gelmesine engel bir durumun ortaya çıkması halinde, memurun sorumlu olduğu bu yerler, idare amirince oluşturulacak komisyon tarafından düzenlenecek tutanakla açılıp kapatılır. Ambarın devrine karar verilmesi halinde komisyon tarafından sayım yapılarak devir işlemleri sonuçlandırılır.

(5) Görevden uzaklaştırma tedbiri uygulanan bu yerlerden sorumlu memur, dördüncü fıkraya göre yapılacak sayımda hazırın olarak bulunmak üzere çağırılır. Ancak, ilgili memurun gelmemesi halinde bu hakkından feragat etmiş kabul edilir.

Depolama yerlerinden sorumlu memurların görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 28 – (1) Gümrük veya işletme müdürlüklerine ait antrepo, geçici depolama yeri ve ambarlarda görevli memurlar görev, yetki ve sorumluluklar açısından ambar memurlarına ilişkin hükümlere tabidir.

Gümrük idarelerince verilecek hizmetler karşılığı alınacak ücretler

MADDE 29 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında gümrük idareleri tarafından verilecek hizmetler karşılığında alınacak ücretler hizmet tarifesine göre belirlenir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerin idarece yerine getirilememesi ve talep edilmesi halinde ilgilisi tarafından yapılması veya yaptırılmasına izin verilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tasfiye Edilecek Eşyanın Tespiti, Bedeli ve Tasfiye Yolları **Tasfiye edilecek eşyanın tespiti ve teslimi**

MADDE 30 – (1) Eşyanın tasfiyelik hale geldiği tarihten itibaren en geç on gün içinde her özet beyan veya transit beyannamesi ya da yerine geçen belge için ayrı ayrı konşimento, CMR, CIM ve CIV numaraları gösterilmek ve antrepo beyannameleri, ambar giriş listeleri, hasar tutanakları, giriş ve çıkış kayıtları ve diğer belgeler göz önünde bulundurulmak suretiyle geçici depolama ve antrepo işleticileri tarafından tasfiye listesi düzenlenerek ilgili gümrük müdürlüğüne gönderilir.

(2) Kaçak eşya ambarında bulunan ve 5607 sayılı Kanuna göre tasfiyelik hale gelen eşya için düzenlenecek tasfiye listelerinde ise, kaçak eşya teslim tutanağı ve diğer belgeler göz önünde bulundurulur.

(3) Özet beyanı veya transit beyannamesi ya da yerine geçen belgesi olmayan eşya için tasfiye listelerinin düzenlenmesinde, gönderme belgesi, ambar alındısı ve diğer tanımlayıcı belgelerden yararlanılır.

(4) Belgesi bulunmayan eşya, işletmeci ve gümrük idaresi görevlilerinin birlikte düzenleyecekleri bir tutanakla belirlenir ve tasfiye listeleri de buna göre düzenlenir.

(5) Tasfiye listelerinin elektronik sistem aracılığıyla oluşturulmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(6) Gümrük müdürlüğünce tasfiye listeleri içeriği eşyanın tasfiyelik hale gelip gelmediği kontrol edilir. Gümrük idaresi tarafından tasfiyelik hale geldiği tespit edilen eşya bulunduğu yerde görülerek tespit ve tahakkuk belgesi düzenlenir ve eşyanın tasfiyelik hale geldiği tarihi izleyen en geç otuz gün içinde varsa eşya hakkında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri ile birlikte işletme müdürlüklerine gönderilir. Düzenlenen tespit ve tahakkuk belgeleri her bir gümrük müdürlüğünde elektronik ortamda kaydedilerek takip edilir. Tespit ve tahakkuk belgeleri gümrük müdürlüğünce eşyanın tasfiyelik hale geldiğinin tespitinden sonra işletme müdürlüklerinde görevlendirilecek muayene memurları tarafından da düzenlenebilir. Ayrıca, gümrük idarelerince düzenlemiş tespit ve tahakkuk belgelerindeki bilgiler esas alınarak, eşya cinsi veya tasfiye şekli itibarıyla yeni bir tespit ve tahakkuk belgesi düzenlenmesi gereken durumlarda da bu belgeler işletme müdürlüklerinde görevlendirilecek muayene memurları tarafından düzenlenebilir.

(7) Bekleme süresi dolmamış olmakla beraber bekletilmeyecek eşya olduğu belgelerinden veya fiili durumundan anlaşılan eşya için en geç iki iş günü içerisinde tasfiye listesi düzenlenerek ilgili gümrük müdürlüğüne gönderilir. Gümrük müdürlüğünce de derhal tespit ve tahakkuk belgesi düzenlenir.

(8) Zarara uğrayacağı veya değerinde esaslı ölçüde kayıp meydana gelme tehlikesinin olacağı veya muhafazasının ciddi külfet oluşturacağı belgelerinden veya fiili durumundan anlaşılan kaçak eşya için gümrük müdürlüğünce iki iş günü içerisinde gerekli tespitler yaptırılarak, soruşturma aşamasında hâkim,

kovuşturma aşamasında mahkeme tarafından eşyanın tasfiyesi yönünde ara karar verilmesi istenir. El koyma tarihinden itibaren bir ay içerisinde karar verilmemesi halinde, eşyanın derhal tasfiye edilmesini sağlamak üzere gümrük müdürlüğünce iki iş günü içerisinde tespit ve tahakkuk belgesi düzenlenerek ilgili işletme müdürlüğüne gönderilir. Bu fıkra kapsamında tasfiye edilecek eşyadan tasfiye edilmeden önce numune alınması mümkün olan durumlarda numune alınır, numune alınması mümkün olmayan durumlarda eşyanın her türlü ayırt edici özellikleri tespit edilir.

(9) 5607 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre alıkoyma tarihinden itibaren otuz gün içinde teminatı verilmeyen kaçak eşya naklinde kullanılan araçlar ve 16 nci maddesine göre tasfiyelik hale gelen eşya hakkında gümrük müdürlüğünce en geç üç iş günü içerisinde tespit ve tahakkuk belgesi düzenlenerek işletme müdürlüğüne gönderilir.

(10) Tasfiyelik eşya, belgelerin geliş tarihinden itibaren otuz gün içinde işletme müdürlüklerince teslim alınır. Ancak taşınması güç, masraflı, hacimce büyük, ekonomik olmayan, bekletilmeyecek veya özel tesis ve tertibat gerektiren eşya buldukları yerde tasfiye edilir. Yerinde tasfiye edilecek eşyanın tasfiye süresi altı ayı geçemez. Bu sürede tasfiye edilemeyenler fiziken mümkün olması halinde işletme müdürlüklerince teslim alınır.

(11) 62 nci maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, imhalık hale gelmiş eşya işletme müdürlüklerince teslim alınmaz. Ancak, süresi içerisinde teslim alınmaması nedeniyle imhalık hale gelen eşya işletme müdürlüklerince imha edilir.

(12) İşletme müdürlüğünce gerekmesi halinde eşyanın tasfiyesi hakkında insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığı bakımından ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşü aranır.

(13) Bedeli tahsil edilmedikçe veya bedeli karşılığında teminat alınmadıkça tasfiye edilen eşya alıcısına teslim edilmez.

(14) Tasfiye listelerinin işleticiler tarafından, tespit ve tahakkuk belgesinin ise görevli memurlar tarafından zamanında düzenlenmesi ve ilgili birimlere gönderilmesi gümrük idare amirince sağlanır.

(15) Antrepo ve geçici depolama yerlerinin işletmecisi tarafından veya gümrük idaresince kapatılmak istenmesi halinde buradaki tasfiyelik eşya ile ilgili işlemler öncelikli olarak sonuçlandırılır.

Eşya bedelinin tespiti

MADDE 31 – (1) 4458 sayılı Kanun uyarınca tasfiye edilecek her türlü eşyanın bedeli, gümrük muayene memurlarınca düzenlenecek tespit ve tahakkuk belgesinde gösterilir. Eşya bedelinin tespitinde aşağıda belirtilen esaslar uygulanır:

a) Tasfiye edilebilir hale gelmiş olan eşyanın bedelinin tespitinde gümrüklenmiş değer esas alınır. Vergi ve mali yüklerin hesabında gümrük beyannamesi verilmiş ise bunların tescil edildiği, aksi halde tespit ve tahakkuk belgesinin gümrükçe tanzim ve tescil edildiği tarihteki oranlar esas alınır. Maktu olarak alınması gereken vergiler ve mali yükler ile bunlara isabet eden Katma Değer Vergisi gümrüklenmiş değere dahil olmakla birlikte ihaleye esas bedele dahil edilmez. Bu vergiler ayrıca tahsil edilir. Eşya ihale ile satılacaksa, bu durum şartname eki listenin özel hükümler bölümünde belirtilir. Ayrıca, satış anında isteklilere bu konuda bilgi verilerek tekliflerini buna göre vermeleri istenir.

b) Kaçak eşyanın bedeli, varsa mahkemece belirlenen bedel, bedel belirlenmemiş ise kaçak eşyaya ait tespit tutanağındaki bedel, yoksa rayiç değer esas alınarak belirlenir.

c) İmha edilecek eşyanın nitelik ve nicelikleri ile değeri, istatistik bilgilerine esas olmak üzere tespit ve tahakkuk belgesinde veya imha kararında gösterilir.

ç) Perakende satılacak eşyanın bedeli, tespit ve tahakkuk belgesindeki bedele bağlı kalınmadan serbest piyasa koşulları göz önünde bulundurularak işletme müdürlüklerince belirlenir.

d) İhale yoluyla yapılan birinci ve ikinci satışta teklif almayan veya teklifi uygun görülmemeyen eşyanın ihaleye esas bedeli, eşyanın özelliği, durumu, piyasa şartları, satış kabiliyeti, rayiç değeri ve varsa teklif değeri de dikkate alınarak ihale komisyonunca yeniden belirlenir.

e) Tespit ve tahakkuk belgesinde yer alan eşyanın kıymetinin aynı veya benzer eşyaya ait tespit ve tahakkuk belgesindeki kıymetlerle aynı olup olmadığı kontrol edilir ve aralarında bariz farklılık olması durumunda gerekli düzeltmeler işletme müdürlüğünce yapılabilir.

Tasfiye yolları

MADDE 32 – (1) İşletme müdürlüğü, tasfiyelik hale gelen eşyanın;

- a) İhale yoluyla satış,
- b) Yeniden ihraç amaçlı satış,
- c) Perakende satış,

ç) Kamu kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere tahsis,

d) Özel yolla,

e) İmha,

suretiyle tasfiye edilmesini sağlar.

(2) Birinci fıkranın (a), (b) , (c) ve (d) bentlerinde belirtilen tasfiye yollarına tabi tutulacak eşya, teslim alındığı veya alınması gereken tarihten itibaren en geç onbeş gün içinde işletme müdürü tarafından oluşturulacak komisyon tarafından belirlenir. Bu eşya elektronik satış suretiyle de tasfiye edilebilir. Elektronik satışların usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

(3) Tasfiye yöntemi belirlenmiş ancak henüz tasfiyesi yapılmamış eşyanın tasfiye yöntemi komisyonca değiştirilebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Açık Artırma Salonlarında İhale Yoluyla Satış

İhaleye hazırlık işlemleri

MADDE 33 – (1) İhale yoluyla satışına karar verilen eşyanın ihale hazırlıkları karar tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde tamamlanır.

(2) Yapılan inceleme ve tespitler sonucunda satışa sunulmasına engel bir durumu olmayan eşya için tespit ve tahakkuk belgeleri itibariyle "Satış Listesi" hazırlanır.

(3) İhale yoluyla yapılacak satışların her biri için satış öncesinde "İhale İşlem Dosyası" hazırlanır. İhale işlem dosyasına her yılbaşından itibaren birden başlayarak sıra numarası verilir.

(4) Araçlarda aracın son durumunu gösteren en az dört cepheden, diğer eşyada ise mümkün olduğunca detay gösterecek şekilde fotoğrafı çekilerek elektronik ortamda muhafaza edilir.

Satışların duyurulması

MADDE 34 – (1) İhale yoluyla yapılacak satışlar ilan yoluyla duyurulur.

(2) Satış ilanları, satış tarihinden en az beş gün önce Resmî Gazete'de yayımlanmak üzere Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğüne gönderilir ve satış listeleriyle birlikte ilgili gümrük müdürlüğü ile satışı yapan işletme müdürlüğünün ilan tahtasına herkesin görebileceği biçimde asılır ve elektronik ortamda duyurulur.

(3) Çabuk bozulma ve telef olma tehlikesi taşıyan eşya ile Bakanlıkça belirlenen eşya ve parasal limitleri aşmayan değerdeki

eşyanın satış ilanı Resmî Gazete’de yayımlanmaz ve ikinci fıkradaki süre bir güne kadar indirilebilir.

(4) Satış ilanlarında aşağıdaki hususlara yer verilmesi zorunludur:

- a) Satışın konusu, yeri ve miktarı,
- b) Şartname ve eklerinin alınacağı yer ve koşulları,
- c) Artırmanın tarihi, saati ve usulü,
- ç) Satışa katılacaklardan istenilecek belgeler,
- d) İhaleye esas bedel veya çok sayıda eşya satışlarında en az ve en çok ihaleye esas bedel,
- e) Teminat miktarı.

(5) Yeniden ihraç amaçlı satışlarda, şartname eki listenin özel hükümler bölümünde eşyanın yeniden ihraç amacıyla satışa sunulacağı belirtilir.

(6) Satışlara katılımın ve rekabetin artırılması amacıyla, satışa sunulan eşyanın özelliği itibariyle belirli bir faaliyette veya iş kolunda kullanılması gerekiyorsa, bu eşyanın satışı hakkında ilgili ticaret ve sanayi odaları ile esnaf ve sanatkârlar odaları, birlikleri veya federasyonlarına duyuru yapılarak ilgili firmaların bilgilendirilmesi sağlanır. Ayrıca, ihalenin yapıldığı yerde özellik arzeden eşyanın niteliğine uygun faaliyette bulunan firmalara ihale hakkında yazılı bilgi verilebilir.

Teminat

MADDE 35 – (1) İhale yoluyla yapılacak satışlara katılacaklardan, satış ilanı ve şartnamede belirtilen yer ve süre şartı dâhilinde yatırılmak kaydıyla, eşyanın ihaleye esas bedelinin en az yüzde onu oranında teminat alınır. İhaleye esas bedeli 1.000.000 TL’yi geçen eşyada 100.000 TL teminat bedeli alınır ve arttırmaya söz konusu teminat bedeli yeterli olanlar katılabilir.

(2) Aşağıdaki değerler teminat olarak kabul edilir:

- a) Tedavülde olan nakit Türk Parası,
- b) Bankalar ve katılım bankaları tarafından verilen süresiz teminat mektupları,
- c) Devlet tahvilleri veya Hazine kefaletini haiz tahviller,
- ç) Bütçe kanunlarına konulan özel hükümler gereğince devlet ihalelerinde teminat olarak kabul edilen diğer değerler.

(3) Nakit olarak yatırılan teminat tutarı, ilgilinin isteği üzerine ihale bedelinden mahsup edilir. Şartname hükümlerine uygun olarak ihale bedelinin tamamının ödenmesi şartıyla teminat geri verilir. Satış bedelinin taksidde bağlandığı durumda iade veya

borcuna mahsup işleminin yapılması taksit tutarlarıyla faizlerin toplamı kadar teminat gösterilmesine bağlıdır.

(4) Teminatın alıcıya iade edilmesi gereken durumlarda, teminat alındı belgesi aslının arka sayfasına "Teminatın İade Edilmesinde Sakınca Yoktur" ibaresi yazılarak ihale komisyonu başkanı, işletme müdürü veya görevlendireceği personel tarafından imzalanarak teminat alındı belgesi alıcıya geri verilir. Teminat bedelinin nakit olarak yatırılmış olması halinde iadesi alıcının banka hesabına da yapılabilir.

(5) Teminat bedelinin yatırılmasıyla satış şartnamesi ve şartname eki listede yer alan koşullar kabul edilmiş sayılır.

(6) Yatırılan teminat, adlarına teminat belgesi düzenlenen kişiler için hüküm ifade eder ve açık artırmalı ihalelerde teminat miktarını karşılayan tüm eşya için geçerlidir. Teminat bedelinin geri alınmaması halinde teminat alındı belgesi başka ihalelerde de kullanılabilir.

(7) Bu madde kapsamındaki uygulamalar elektronik ortamda gerçekleştirildiği takdirde dördüncü fıkra hükümleri uygulanmaz. Teminatın alıcıya iade edilmesi gereken durumlarda teminat bedeli, en yakın işletme müdürlüğünden veya Ticaret Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Saymanlık Müdürlüğü'nden iade alınabilir veya iadesi alıcının banka hesabına yapılabilir.

(8) Teminat;

a) Alıcının satış anında damga vergisini ödememesi,

b) Alıcının, 38 inci maddenin ikinci fıkrasının (d) bendi uyarınca teminat bedelini tamamlamaması,

c) Alıcının, 38 inci maddenin ikinci fıkrasının (d) bendi uyarınca teminat bedelini tamamlama hakkına sahip olmayacak şekilde teminatı yeterli olmadığı halde pey sürdüğünün tespit edilmesi,

ç) Alıcının, ihale bedelini ödememesi,

d) 42 nci maddenin birinci fıkrasında sayılan yasak fiillerde bulunulması,

nedeniyle teminatının gelir kaydedilmesi gereken durumlarda iade edilmez.

Eşyanın görülmesi

MADDE 36 – (1) Gümrük idarelerinin ambarlarında bulunan ve ihale yoluyla satışa konu edilen eşya bulunduğu yerde görülebilir. Gümrük idarelerinin ambarları dışında muhafaza edilen eşya, işletme müdürlüğünce satışa sunulduğunda bu durum eşyayı muhafaza eden yere bildirilir. Bu eşyanın ihale yoluyla yapılacak

satışına katılacak olanlar ilgili gümrük idaresinden alacakları izin belgesini göstererek eşyayı bulunduğu yerde görebilirler. Satış sonuçlandıktan sonra ihaleyi kazanan kişinin eşya bedelini yatırmadan önce eşyayı görmesine izin verilir. İşletme müdürlüğüne eşyanın niteliğinde, miktarında ve değerinde önemli bir değişikliğe neden olmayacak şekilde bedeli karşılığında eşyadan örnek verilebilir. Ancak 5607 sayılı Kanun kapsamında davası devam eden eşyadan numune verilmez.

(2) Satışı yapan işletme müdürlüğü veya ilgili gümrük müdürlüğüne, satışa sunulan eşyanın üzerine liste sıra numarasını gösterir bir etiket konulur. Araçlarda ayrıca 18 inci madde uyarınca araca yerleştirilmiş olan "Tespit ve Teslim Tesellüm Tutanağı"nın okunaklı olması sağlanır.

(3) Görüş sırasında satış konusu eşyanın ve diğer eşyanın zarar görmemesi için idare amirleri gerekli tedbirleri alır. Gerekmesi halinde görüş gün ve saatleri belirlenerek ihale ilanında duyurulur.

Satışlara katılacaklardan istenecek belgeler ve yapılacak işlemler

MADDE 37 – (1) İhale yoluyla yapılacak satışlara katılacaklardan aşağıdaki bilgi ve belgeler istenir:

- a) Kimliklerini belirlemeye yarayan belge,
- b) Gerçek kişiler için ikametgâh belgesi veya adres beyanı ile Türk uyruklu ise T.C. kimlik numarası, yabancı uyruklu ise pasaport numarası,
- c) Tüzel kişilerin vergi kimlik numarası ve işyeri merkezi belgesi veya adres beyanı,
- ç) Teminatın yatırıldığına ilişkin belge,
- d) Vekil olarak katılanlar için vekâletname aslı veya noter onaylı örneği,
- e) Tüzel kişiler adına katılacaklardan, yetki belgesinin aslı veya noter onaylı örneği,
- f) Elektronik posta adresi.

(2) İhale salonuna girişte görevli personel tarafından;

a) İsteklilerden fotoğraflı kimlik belgesi, vekaleten katılımın olması halinde kimlik belgesi ile birlikte bu maddenin birinci fıkrasının (d) ve (e) bendinde yer alan belgeler alınır ve "İhale Salonu Giriş Listesi"ne kaydı yapılır. İsteklinin imzası alınır ve ihale salonundan çıkışta geri verilmek üzere sıra numarası taşıyan "Giriş Kartı" verilir. Vekil veya kanuni temsilcinin talebi halinde bu

belgeler bir defaya mahsus olmak üzere ihaleyi yapan işletme müdürlüklerince alınarak "Vekaletname Kayıt Defteri"ne kaydedilir ve istekliye vekaletname kayıt defteri sırasını belirten "Vekaletname Kartı" verilir. İhale salonuna giriş sırasında, kimlik belgesi ile birlikte "Vekaletname Kartı"nın ibraz edilmesi halinde görevli personel tarafından "Vekaletname Kayıt Defteri" kontrol edilerek "Giriş Kartı" verilir. "Vekaletname Kayıt Defteri"nde vekaletten veya temsilden azil şerhi bulunanların "Vekaletname Kartı" işleme konulmaz.

b) Teminat alındı belgesi kontrol edilir. Teminat alındı belgesi olmayan veya göstermeyen istekliler ihale salonuna alınmaz.

İhale yoluyla yapılacak satışlarda uyulacak kurallar

MADDE 38 – (1) İhale yoluyla yapılacak satışlar ihale komisyonu tarafından yürütülür. İhaleler açık artırma usulüyle yapılır. Katılımı ve rekabeti artırmak amacıyla miktarı çok olan eşya bölünebilir. Araçlar tek olarak, eşya ise tek olarak veya gruplar halinde satışa sunulur.

(2) Açık artırma suretiyle satışlar aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Açık artırma ihale komisyonu başkanı tarafından açılır. İhale komisyonu başkanı, satışa başlamadan önce, satışa ilişkin genel bilgiler ile o satış için getirilen özel düzenlemeler hakkında ihaleye katılanlara açıklama yapar. 37 nci maddede belirtilen belgelerle ilgili gerekli işlemlerin tamamlandığı ve satış düzeninin sağlandığı anlaşıldıktan sonra satışa başlanır. Açık artırmaya katılacaklarla görevliler dışındakiler satış yerine giremezler. Satış, işletme personeli veya görevlendirilen tellal tarafından yürütülür.

b) Açık artırmada istekliler, tekliflerini kendilerine verilen giriş kartını göstererek verir. Alıcıların süreceklere pey miktarını, eşyanın ihaleye esas bedeli 1.000 TL'den çok olan eşya için 100 TL'den az olmamak üzere ihale komisyonu belirler. İhaleye esas bedeli 1.000 TL'nin altında olan eşyada daha düşük pey miktarı belirlenebilir. Satışı yürütmekle görevli olanlar isteklilerin vereceği teklifleri bu peye göre takip eder ve uygulatır.

c) İhale komisyonu gerekçesini belirtmek suretiyle satış yapıp yapmamakta serbesttir. İhale komisyonunun kararı kesindir. Artırma sırasında varsa ihaleden en son çekilenin adı, soyadı, T.C. kimlik numarası ve adresi ile sürdüğü pey satış kâğıdına yazılarak imzası alınır.

ç) Artırma sonunda eşya, en yüksek bedeli verene satılır. İhale komisyonu kararı duyurularak alıcının ve ihale komisyonunun

satış kâğıdını imzalamasıyla satış tamamlanır.

d) Damga vergisi satış anında alıcı tarafından ödenir. Ödememesi halinde teminatı döner sermayeye gelir kaydedilir. Alıcının teminatının yeterli olmadığı halde teklif vermiş olması durumunda, yüzde ona kadar olan eksik teminat bedelini tamamlamasına izin verilir. Alıcının eksik kalan teminatını tamamlamak istememesi halinde teminatı döner sermayeye gelir kaydedilir. Alıcının teminatının gelir kaydedildiği durumlarda varsa son çekilenin verdiği teklif üzerinden satışa devam edilir. Artırma olmaması halinde son çekilene satış yapılır. Son çekilenin de yukarıda belirtilen ödemeleri yapmaması halinde, satış iptal edilir ve teminatı gelir kaydedilir.

e) Satışlarda eşyanın ihaleye esas bedeli kadar teklif gelmemesi halinde, ihaleye esas bedelin altında teklif veren olup olmadığı sorulur. Teklif verilirse, bu tekliften artırmaya devam olunur. Verilen en yüksek teklifin ihaleye esas bedelin en az yüzde yetmiş beşini bulması halinde satış yapılır, bulmaması halinde teklifler ihale komisyonunca değerlendirilmek üzere kaydedilir.

f) Teklifler değerlendirilerek; eşya, gümrüklenmiş değer dikkate alınmadan teklif edilen bedel üzerinden en yüksek teklifi verene satılabileceği gibi kamu kurum ve kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere de verilebilir. Teklifler eşyanın özelliği, durumu, piyasa şartları, satış kabiliyeti, rayiç değeri ve satılamaması halinde eşyanın uğrayabileceği değer kaybı ile beklemesi halinde oluşturacağı külfet gibi hususlar dikkate alınarak ve ihale komisyonu tarafından değerlendirilerek, verilen teklifin eşyanın ihaleye esas bedelinin yüzde elli ve üstünde olması halinde üç iş günü içinde işletme müdürüne, teklifin yüzde ellinin altında olması durumunda ise üç iş günü içinde işletme müdürlüğünün görüşü ile birlikte bölge müdürlüğüne kabul veya reddedilmesi için sunulur. Verilen teklifin beş iş günü içinde onaylanmaması veya teklif verilmemiş olması halinde, ilk ihaleye esas bedelin yüzde yetmiş beşi ihaleye esas bedel kabul edilerek, eşya aynı koşullarla bir defa daha satışa sunulur.

g) Satışın gerçekleşmemesi durumunda eşya diğer yollarla tasfiye edilebileceği gibi 31 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca işlem yapılarak, belirlenen yeni bedel üzerinden aynı koşullarla en fazla iki defa daha satışa sunulur. Yine de satışın gerçekleşmemesi durumunda eşya diğer yollarla tasfiye edilir.

ğ) İhalelerde, satışın başlangıcından bitimine kadar kesintisiz sesli ve görüntülü video çekimi yapılır. Satış anında 42 nci madde uyarınca herhangi bir ihtilaf yaşanmışsa, bu husus ayrıntılı olarak tutanağa bağlanır. Varsa düzenlenen tutanak ile çekilen video kaydına ait kaset veya CD'nin bir örneği yedi gün içinde bölge müdürlüğüne gönderilir.

h) İhale komisyonu, artırma üzerinde kaldığı halde satış kağıdını imzalamayan, (d) bendi uyarınca eksik teminat bedelini tamamlayanlar hariç teminat tutarı yeterli olmadığı halde pey süren, satış anında damga vergisini ödemeyen istekliyi ihale salonundan çıkartır. Varsa son çekilenin verdiği teklif üzerinden satışa devam eder. Artırma olmaması halinde son çekilen istekliye satışı yapar. Son çekilenin de yukarıda belirtilen kapsama girmesi halinde, ihale komisyonu teminatını döner sermayeye gelir kaydedilmek üzere işlem yapar ve o eşyaya ait satışı iptal eder.

ı) İhale komisyonunca, üzerine ihale kalan alıcının ve varsa son çekilenin, ihaleye girerken vermiş oldukları ikametgah veya işyeri merkezi adresini içeren yetkili birimlerden alınmış belge veya "Adres Beyanı" ile vekaletname kartı bulunmayan vekil veya kanuni temsilciye, son çekilen vekil veya kanuni temsilci ise bu kişilere 37 nci maddenin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde yer alan belgeleri iade edilmez.

(3) Yüzde yetmiş ve daha fazla hasarlı durumda olan araçlar için trafik şahadetnamesi düzenlenmez.

(4) İhaleli satışlara ilişkin hükümler ve idarece belirlenecek diğer kurallar şartnamelerde gösterilir. İmzalanan şartnameler sözleşme yerine geçer. Alıcı, şartnamede belirtilen haller dışında ihalenin iptalini isteyemez.

(5) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(6) Komisyon, satılan eşya için "Satış Kağıdı" düzenler. Aynı zamanda komisyon kararı yerine geçen bu kağıdı, komisyon üyeleri ile alıcı ve varsa satıştan son çekilen istekli imzalar. Satış kağıdının bir nüshası alıcıya verilir.

(7) İhalede satılmayan ve yeniden ihaleye çıkartılacak eşyanın, en geç üç ay içinde satışa sunulması esastır. Bu sürede satışa sunulmayan eşya ile ilgili durumları inceleyip sonuçlandırmaya bölge müdürlüğü yetkilidir.

İhalenin tamamlanması

MADDE 39 – (1) İhale;

a) En yüksek teklifin ihaleye esas bedelin yüzde yetmiş beş ve üzerinde olması halinde şartnamenin ve satış kağıdının satış yerinde alıcı tarafından imzalanması,

b) En yüksek teklifin ihaleye esas bedelin yüzde yetmiş beşinin altında olması halinde teklife ait sonucun teklif sahibine tebliğ edilmesi,

c) 38 inci maddenin ikinci fıkrasının (d) bendi ile 40 ve 41 inci maddelerinde belirtilen hallerde satıştan son çekilenin satış kağıdını ve şartnameyi imzalaması,

durumlarından herhangi birinin gerçekleşmesi ile tamamlanmış sayılır.

İhale bedelinin ödenmesi

MADDE 40 – (1) İhalenin tamamlanmasını izleyen yedi gün içinde, bekletilmeyecek eşyada iki iş günü içinde ihale bedelinin ödenmesi zorunludur. İhale bedelinin bu süre içinde ödenmemesi halinde satış bozularak teminat döner sermayeye gelir kaydedilir.

(2) İhaleden son çekilenin verdiği teklifin eşyanın ihaleye esas bedelinin;

a) Yüzde yetmiş beş ve üstünde, bekletilmeyecek eşyada ise yüzde elli ve üstünde olması,

b) Yüzde yetmiş beşinin, bekletilmeyecek eşyada yüzde ellinin altında olmakla beraber ihale bedelini ödemeyen alıcının vermiş olduğu teklif bedelinin yüzde doksanı ve üzerinde olması,

halinde son çekilene iadeli taahhütlü posta ile veya isteklinin imzası alınmak suretiyle elden yazılı tebligat yapılarak ihalede verdiği teklif üzerinden eşyayı satın alabileceği bildirilir ve varsa beyan edilen elektronik posta adresine de gönderilir. Daha önce tebligat yapıldığı durumlar hariç evrakın postaya verildiği tarihi takip eden yedinci gün tebliğ tarihidir. Bekletilmeyecek eşyada bildirim elektronik yolla, son çekilen tarafından beyan edilen elektronik posta adresine yapılır.

(3) Bildirimin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün, bekletilmeyecek eşyada ise elektronik yolla yapılan bildirim takip eden iki gün içinde isteklinin eşyayı almayı kabul etmesi halinde, aynı süre zarfında 35 inci madde hükümlerine göre teminat alınmak, satış kâğıdı ve şartname imzalatılmak suretiyle eşya, satıştan son çekilene satılır. Son çekilenin kabul etmemesi veya son çekilenin olmaması durumunda ise eşya yeniden satışa çıkarılır.

Eşyanın teslimi

MADDE 41 – (1) Eşyanın, ihale bedelinin ödenmesini izleyen on gün, bekletilmeyecek eşyanın ise üç gün içinde alıcı tarafından bulunduğu yerden teslim alınması zorunludur. Yeniden ihraç amacıyla satılacak eşya, ihale bedelinin ödendiği tarihten itibaren otuz gün içerisinde gümrük müdürlüğünün denetiminde yurtdışı edilir. Bu sürelerde alınmayan eşya için 40 ıncı maddenin ikinci fıkrasındaki hükümlere göre varsa satıştan son çekilene yazılı tebligat yapılarak ihalede verdiği teklif üzerinden eşyayı satın alabileceği bildirilir. Daha önce tebligat yapılan durumlar hariç, evrakın postaya verildiği tarihi takip eden yedinci gün tebliğ tarihidir. Bekletilmeyecek eşyada bildirim elektronik yolla, son çekilen tarafından beyan edilen elektronik posta adresine yapılır.

(2) Bildirimin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün, bekletilmeyecek eşyada ise elektronik yolla yapılan bildirim takip eden iki gün içinde isteklinin eşyayı almayı kabul etmesi halinde aynı süre zarfında 35 inci madde hükümlerine göre teminat alınmak, satış kâğıdı ve şartname imzalatılmak suretiyle eşya, satıştan son çekilene satılır. Son çekilenin olmaması veya eşyayı almayı kabul etmemesi veya süresi içerisinde ihale bedelini ödememesi durumunda ise eşya yeniden satışa sunulur.

(3) Satışa çıkarılıp satılamayan eşya pazarlık usulü ile satışa sunulur. İhale komisyonu tarafından bir veya daha fazla istekliden yazılı teklif alınarak eşya en yüksek bedel üzerinden satılır.

(4) Bedeli ödendiği halde teslim alınmayan eşyanın satış bedeli üzerinden hizmet ve giderler karşılığı olarak hesaplanan %15'i döner sermayeye gelir kaydedilir, kalan tutar emanete alınır. Bu eşyanın ihale yoluyla veya pazarlık usulü ile satılarak teslim edilmesi halinde emanete alınan tutar talep üzerine ilk alıcıya iade edilir. Emanete alındığı tarihten itibaren bir yıl içerisinde talep edilmeyen tutar döner sermayeye gelir kaydedilir. Yeniden yapılan ihale veya pazarlık usulü ile yapılan satış sonrasında 64 üncü madde hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. Eşyanın diğer yollarla da tasfiye edilememesi nedeniyle imha edilmesi halinde imha masrafları emanetteki paradan karşılanır.

(5) Sayı, ağırlık, uzunluk ve hacim esasları üzerinden yapılan satışlarda eşyanın tesliminde eksiklik veya fazlalık görülürse,

a) Fazla çıkan eşya, talep edilmesi halinde, ihalede oluşan birim fiyat üzerinden yapılacak hesaplama ile alıcıya satılabilir. Alıcının bu yönde bir talebinin olmaması durumunda teslimat ihale edilen

miktar üzerinden yapılarak fazla çıkan eşya yeniden satışa sunulur.

b) Eksik çıkan eşyada, teslimat mevcut miktar kadar yapılarak eksikliklerin bedeli geri verilir. Ancak, eksiklik oranının ihale edilen miktarın en az yüzde otuzu olması halinde, alıcının talebine göre, teslimat mevcut miktar kadar yapılarak eksikliklerin bedeli geri verilir veya ihale iptal edilerek satış bedeli iade edilir.

c) Tahsil edilmiş olan vergilerin red ve iadesi ise ilgili mevzuat çerçevesinde yapılır.

ç) Eksiklik ve fazlalığın geçerli nedenlerden ileri geldiği ispat edilemeyen durumlar için gerekli yasal işlemler yapılır.

(6) Satılan eşyanın tesliminde, miktarını, niteliklerini ve bedelini belirten bir teslim fişi veya ilgili mevzuat uyarınca bu fiş yerine geçen bir belge düzenlenir ve bunlar ilgili idarelerce saklanır.

Yasak fiil ve yaptırımlar

MADDE 42 – (1) İhalelerde hile, desise, vaat, tehdit, nüfuz kullanma ve çıkar sağlama suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştıranlar veya buna teşebbüs edenler, isteklileri tereddüde düşürecek veya rağbeti kıracak söz söyleyenler ve istekliler arasında anlaşmaya çağırma ima edecek, rekabeti ya da ihale kararını etkileyecek işaret ve davranışlarda bulunanlar veya ihalenin doğruluğunu bozacak biçimde görüşme ve tartışma yapanlar, sahte belge ve sahte teminat kullananlar veya kullanmaya teşebbüs edenler, taahhüdünü kötü niyetle yerine getirmeyenler, taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar verecek işler yapanlar, artırma üzerinde kaldığı halde satış kâğıdını imzalamayanlar komisyon kararıyla ihale salonundan derhal çıkarılır ve teminatları döner sermayeye gelir kaydedilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen fiilleri bizzat veya bilvekele işleyenlerle bu işteki vekil veya müvekkilleri hakkında fiilin özelliğine göre Genel Müdürlük tarafından bir yıla kadar işletme müdürlüklerinin ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir. Bunların sermayesinin çoğunluğuna sahip bulunduğu veya yönetim kurulunda görev aldığı tespit edilen tüzel kişiler için de yasaklama kararı alınır.

(3) Bu Yönetmelik kapsamındaki ihalelerde, 38 inci maddenin ikinci fıkrasının (d) bendi uyarınca teminat bedelini tamamlayanlar hariç olmak üzere alıcı veya vekilinin teminatı yeterli olmadığı halde pey sürdüğü veya ihale bedelini ödemediği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde bu fiillerden birini,

- a) Bir ihalede daha işlemiş ise altı ay,
 - b) İki veya daha fazla ihalede işlemiş ise bir yıl,
- süresince işletme müdürlüklerince yapılan ihalelere alınmaz.

(4) İhaleyi yapan işletme müdürlüğünce, ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmesi gerekenlere, ihale bedelini ödemeyenlere ve teminat bedeli yeterli olmadığı halde pey sürenlere ilişkin bilgiler, elektronik ortamda duyurusu yapılmak üzere Genel Müdürlüğe gönderilir.

(5) İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen fiil ve davranışların tespit edildiği tarihi izleyen on iş günü içinde yasaklama kararı alınarak elektronik ortamda duyurulur.

(6) Haklarında ihaleye katılmaktan yasaklama kararı bulunanlar, yasaklama kararının sona erdiği tarihe kadar işletme müdürlüklerince yapılacak ihalelere iştirak ettirilmezler. Bu konuda gerekli tedbirler işletme müdürlüklerince alınır.

(7) İhale işlemlerinde sahte belge veya sahte teminat kullanan veya kullanmaya teşebbüs eden, taahhüdünü kötü niyetle yerine getirmeyen, taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar verecek işler yapan, ihale işlemlerine fesat karıştıran veya teşebbüs edenler ile o işteki ortak veya vekilleri hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur

(8) Yasaklılık haline sebep olan fiilden önce yapılan işlemlere ilişkin ödeme, teslim ve diğer işlemler hariç olmak üzere, bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları ile 43 üncü madde kapsamında ihaleye katılamayacak olanlar idarece yapılan ihalelere ilişkin, eşyanın görülmesi de dahil hiç bir işlem yapamaz ve eylemde bulunamazlar.

İhalelere katılamayacak olanlar

MADDE 43 – (1) İstekli veya vekil sıfatıyla işletme müdürlüklerince yapılacak ihalelere;

a) Genel Müdürlükçe işletme müdürlüklerinin ihalelerine katılmaktan yasaklananlar,

b) Genel Müdürlük personeli, işletme müdürlüklerinde görevli olanlar , elektronik satışlara ilişkin sisteme erişim yetkisi olanlar ve Bölge Müdürlüklerinde tasfiye işlemleri ile görevli olanlarla, bunların eşleri ve birinci dereceye kadar (birinci derece dahil) kan ve sıhri hısımları,

c) Yukarıda sayılan şahısların sermayesinin çoğunluğuna sahip bulunduğu tüzel kişiler veya yönetim kurulunda görev aldığı tüzel kişiler,

katılamazlar.

(2) İşletme müdürlüklerinde görevli iken bu görevlerinden ayrılmış olanlar görevlerinden ayrıldıkları tarihten itibaren işletme müdürlüklerince yapılacak ihalelere bir yıl süreyle giremezler.

Satış bedelinin taksitlendirilmesi

MADDE 44 – (1) Eşya satış bedelinin 10.000 TL'den az olmaması şartıyla alıcının talebine göre on iki ayı geçmemek üzere işletme müdürlüğüne taksitlendirme yapılabilir. Taksitlendirmenin yapılmasında, talebin yazılı olması ve teminat verilmesi gerekir.

(2) Taksitlendirmede 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tecil faizi alınır. Taksitlendirme yapılacak bedel ile alınacak tecil faizi oranı şartname eki listenin özel hükümler bölümünde gösterilir.

(3) Vergi, resim, harç ve diğer giderlerde taksitlendirme yapılmaz.

(4) 5607 sayılı Kanun kapsamında tasfiyelik hale gelen eşyanın tasfiyesi amacıyla yapılan satışlarda taksitlendirme yapılmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Perakende Satışlar

Perakende satılacak eşya

MADDE 45 – (1) Perakende satılacak eşya ve fiyatı komisyon tarafından belirlenir.

(2) 5607 sayılı Kanun uyarınca tasfiyelik hale gelen ve açık artırma suretiyle satışa sunulan perakende niteliğini haiz eşya yüzde yetmiş beşin altında teklif alması halinde 38 inci maddenin ikinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen teklif bedeli üzerinden işletme tarafından satın alınarak perakende satılabilir.

Perakende satılacak eşyanın tespiti, çekilmesi, satış yeri ve düzenlenecek belgeler

MADDE 46 – (1) Komisyon, tespit ve tahakkuk belgesi düzenlenen eşyadan insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığı bakımından analiz raporu, uygunluk yazıları gibi belgeleri tamam olan ve perakende satış mağazasında satışa arz edilecek nitelikte olan eşyayı yerinde görmek suretiyle tespit eder.

(2) Yapılan inceleme ve tespitler sonucunda perakende satışı uygun görülen eşya için tespit ve tahakkuk belgeleri itibariyle "Perakende Satış Kararı" hazırlanır. Bu kararlar aylık olarak bölge müdürlüğüne gönderilir. Eşyanın ilgili mağazaya/mağazalara gönderilmesi bu kararlardan takip edilir. Perakende satış

kararlarına her yıl itibariyle bir sıra numarası verilerek Perakende İşlem Dosyasına konulur.

(3) Perakende satışı uygun bulunduktan sonra perakende satışının mümkün olmadığı tespit edilen eşyanın diğer yollarla tasfiyesi sağlanır.

(4) Perakende satışı uygun bulunan eşyadan miktarı fazla olanlar başka bölge müdürlüklerine bağlı mağazalara orantılı bir şekilde dağıtılır. Dağıtım ile ilgili usul ve esaslar Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

(5) Perakende niteliğini haiz eşyanın bulunduğu yerden teslim alınması işlemleri, "Teslim ve Tesellüm Belgesi"ne göre yapılır. Eşya, belgelerine göre ayniyeti kontrol edilerek teslim alınır ve mağazaya da ayniyetine uygun teslim edilir.

(6) Eşyanın perakende satış kararının alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde satış mağazalarına veya ambarlarına teslimi tamamlanır. Bu süre, teslim alınacak eşyanın yer ve miktarına göre bölge müdürlüğünce uzatılabilir. Bölge müdürlüğü, perakende satış kararı alınan eşyanın bulunduğu yerden teslim alınması işlemlerini aylık olarak kontrol eder.

(7) Perakende satış kararı alınmakla birlikte, teslim alınması esnasında; özellikleri itibariyle perakende satışa uygun olmadığı anlaşılan eşya ile gerekli analiz raporu bulunmayan veya analiz sonucunda perakende satışa uygun olmadığı veya imhalık duruma geldiği tespit edilen eşya teslim alınmaz.

(8) Analiz raporu, uygunluk belgesi, 45 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca alınan eşyanın faturası gibi eşya ile ilgili dokümanların bir örneği de eşya ile birlikte teslim edilir.

(9) Eski, kirli, yırtık, parçası noksan, kırık, çalışmaz durumdaki eşya ve kullanım alanı olmayan eşya için perakende satış kararı alınmaz.

Perakende satış yerleri

MADDE 47 – (1) Perakende satış kararı alınan eşya, bu amaçla kurulan mağazalarda satılır. Bakanlık, satış mağazası açmaya, kapatmaya ve bu yerlerin dışında satış yapılacak yerler ile buna ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Fiyat tespitinde esaslar

MADDE 48 – (1) Mağazası bulunan işletme müdürlüklerinde oluşturulan komisyon, tespit ve tahakkuk belgesindeki bedele bağlı kalmadan üç gün içinde eşyanın fiyatını belirler. Fiyatın tespitinde;

- a) Piyasa konjonktürü,
 - b) Arz ve talep durumu,
 - c) Piyasadaki benzeri ürünlerin fiyatları,
 - ç) Sürüm imkanı,
 - d) İmal edildiği yılı,
 - e) Son kullanma tarihi,
 - f) Kullanılmış olup olmadığı,
 - g) Orijinal ambalajında olup olmadığı,
 - ğ) Hasar durumu,
 - h) Servis durumu, yedek parça ve onarım imkanı,
- gibi hususlar göz önünde bulundurulur.

(2) Perakende satış işletme müdürlükleri veya mağazaların bağlı bulunduğu işletme müdürlükleri, satışa sunulan eşyanın satış durumuna göre onbeş günlük sürelerle değerlendirme yaparak fiyatı aşağı veya yukarı çekebilir. Satışa sunulduğu tarihten itibaren doksan gün içinde perakende satılma imkanı olmadığı anlaşılan eşya için tutanak düzenlenerek, ihale veya diğer yollarla tasfiye edilmek üzere en yakın işletme müdürlüğüne teslim edilir. İmha edilmesi gereken eşyanın iadesi yapılmayarak, komisyon marifetiyle ilgili müdürlük tarafından imhası sonuçlandırılır. Birden fazla mağazada satışa sunulması durumunda diğer mağazalardaki satış performansına göre mağazalar arası eşya teslim ve tesellümü yapılarak satışa devam edilebilir.

Eşyanın satışa sunulması

MADDE 49 – (1) Satışa hazır hale gelen eşyanın reyonda satışına on gün içinde başlanır. Miktarı itibari ile fazla olmayan eşya ambarda bekletilmeksizin tamamı reyona çıkartılır. Reyonda, ambarda bulunan her çeşit eşyanın bulunması temin edilir.

(2) Reyonda görev yapan personel, teslim aldığı eşyayı reyonda herkesin görebileceği ve inceleyebileceği şekilde teşhir eder. Eşya için etiket hazırlar ve uygun bir yere asar.

(3) Satışa sunulan bütün eşya için reyonda uygun yerlere “satışa sunulan eşya özürdür” ibaresini içeren duyurular asılır. Bu durum, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri gereğince tüketiciye verilen fatura, fiş veya satış belgesi üzerinde de gösterilir. 51 inci maddenin ikinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla, anılan Kanunun 4 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca ayıplı malın geri alınması ve bedel iadesi mümkün değildir. Ancak, eşyanın özürlü olması dışında belirtilen

niteliklere uygun olmaması veya eşyanın tescile/kayda tabi olmasına rağmen tescilin/kaydın yapılamaması halinde satışı takip eden yedi gün içinde alıcının talebi ve işletme müdürünün uygun görmesi üzerine satış iptal edilerek, eşya geri alınır ve bedeli iade edilir. Eşyanın satıldığı haliyle geri alınamadığı durumlarda satış iptal edilmez.

(4) Satış yapılan eşya için garanti belgesi verilmez.

(5) Reyona alınan eşyanın ambara iadesi teslim tesellüm belgesi ile yapılır.

(6) Reyondan satışı yapılan eşya için “Reyon Satış Raporu” düzenlenir. Bu rapor bilgisayardan izlenebileceği gibi gerektiğinde döküm alınır. Alınan bu rapor, ilgili reyon memuru ve mağaza sorumlusu tarafından imzalanır.

Reyonlarda görev yapan personele ilişkin hükümler

MADDE 50 – (1) Reyonda görev yapan personel, teslim aldığı eşyanın etiketlenmesinden, satışa hazır hale getirilmesinden, reyonun uygun şekilde düzenlenmesinden, eşyanın eksilmesi, kaybolması, değiştirilmesi, değerini yitirmesi ve benzeri nedenlerden dolayı meydana gelen mali zararlardan sorumludur.

(2) Bilgisayar ekranından seçilen eşyanın satılacak adedi, müşteri adı, varsa vergi numarası da sisteme girilir ve satış fişinin vezne bilgisayarına gönderilmesi sağlanır. Bilgisayarın verdiği geçici fiş numarası müşteriye verilir. Müşteri bu numarayı veya adını söylemek suretiyle vezneye parasını ödeyerek faturasını alır. Faturanın bir nüshasını reyonda görev yapan personele vererek eşyayı teslim alır.

(3) İşletme müdürlüğünce, reyonda görev yapan personelin muhasebe yetkilisi mutemedi olarak görevlendirilmesi halinde, ikinci fıkra uygulanmaz. Bu durumda, bilgisayar ekranından seçilen eşyanın, satılacak adedi, müşteri adı, varsa vergi numarası sisteme girilir ve bedeli tahsil edildikten sonra faturanın bir nüshası ile birlikte eşya alıcıya verilir.

(4) Perakende satış mağazasından kamu kurum ve kuruluşlarınca veya üçüncü şahıslarca satın alınan eşyaya ait bedelin Ticaret Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Saymanlık Müdürlüğü banka hesabına yatırılması ve ilgili kurum tarafından banka dekontunun bir nüshasının ibraz edilmesi halinde “Eşya Teslim Fişi” ve faturası ile birlikte eşyanın teslimi sağlanır.

(5) Reyonda görev yapan personel, görev, yetki ve sorumluluk bakımından satış memurlarına ilişkin hükümlere tabidir.

Kasa görevlileri ve kasa işlemleri

MADDE 51 – (1) Reyonda görev yapan personel tarafından verilen geçici fiş numarası veya adı ve soyadı girilerek ekranda görüntülenen eşya için üç nüsha fatura düzenlenerek iki nüshası alıcıya verilir. Mağazanın kapanmasından sonra vezne ekranında görünen ücreti tahsil edilmemiş eşya, bilgisayar ekranından reyona iade edilir ve ekranda eşya kalıp kalmadığı kontrol edilir. 50 nci maddenin üçüncü fıkrasının uygulandığı durumlarda ise reyonda görev yapan personel tarafından, satılan eşya için üç nüsha fatura düzenlenerek faturanın bir nüshası eşya ile birlikte alıcıya verilir.

(2) Satışlarda fatura düzenlenmesi zorunludur. Faturanın iptal edilmesi halinde veznedar veya muhasebe yetkilisi mutemedi faturanın iptal edildiğine dair notu üç nüshaya da yazarak imzalar. Eşya iadesi söz konusu olursa müşteriden dilekçe alınmak ve işletme müdürlüğünce uygun görülmek suretiyle yapılacak iade işleminde eşyanın ayniyet tespiti yapılır. Ayniyeti uygun olan eşya için eşya iade tutanağı düzenlenir ve yeniden kayıt yapılmak suretiyle ambara alınır.

(3) Reyon fişinin dipkoçanları, birden fazla kasa varsa, kasalar itibariyle dökülür. Dipkoçanlarında bulunan tutar ile kasa mevcudu arasındaki lehte fark kasa fazlası, aleyhte fark ise kasa açığıdır. Tespit olunan kasa fazlası işletme geliri olarak kaydedilir. Kasa açığı söz konusu olduğunda, nedenleri araştırılarak, sorumlulardan tahsil olunur. Ayrıca, kasa açığının suç konusu olup olmadığı işletme müdürünce incelenerek ilgilisi hakkında gerekli işlemler yapılır.

Mağazanın açılış, kapanış saatleri ve esasları

MADDE 52 – (1) Bölge müdürlüğü, mağazanın açılması ve kapatılması zamanlarını belirler. Mağazanın kapanış saatinden sonra veznedar veya muhasebe yetkilisi mutemedi tarafından kasaları sayılır ve mutabakat sağlanarak tutanak işletme müdürü, yoksa işletme müdürünce belirlenen kişi ile birlikte imza altına alınır.

(2) İşletme müdürlüğü, mağazaların 24 saat korunması için gerekli güvenlik tedbirlerini alır. Satış mağazalarının anahtarlarının kimlerde bulunacağını, açılıp kapatılma işlemlerini işletme müdürü belirler.

Bakım ve onarım işleri

MADDE 53 – (1) Perakende satışa sunulacak eşya fiyatlandırılmadan önce kontrolden geçirilir. Arızalı olduğu tespit edilen ve kalite ve evsafının düzeltilmesi mümkün olan eşyanın, bakım ve onarımı işletme müdürlüğünce yapılır veya yaptırılır. Mümkün olmayanlar ise duruma göre diğer yollarla tasfiye edilir.

Zararlardan sorumluluk

MADDE 54 – (1) Mağazada görevli personel kefalete tabi olup ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla;

a) Kasti hareketlerinden kaynaklı eşyanın eksilmesi, kaybolması, değiştirilmesi, değerini yitirmesi ve benzeri nedenlerden dolayı meydana gelen mali zararlardan tek başına,

b) İhmali hareketlerinden kaynaklı eşyanın eksilmesi, kaybolması, değiştirilmesi, değerini yitirmesi ve benzeri nedenlerden dolayı meydana gelen mali zararlardan ise reyon memuru ile birlikte,

sorumludur.

Mağazanın sayımı

MADDE 55 – (1) Mağazanın her türlü sayımı, işletme müdürünce belirlenecek ve reyonda görev yapan personelin de yer aldığı komisyon tarafından giriş-çıkış kayıtları, mevcut eşya ile stok raporu kayıtlarında bulunan eşya bilgileri karşılaştırılmak suretiyle yapılır. Eşyanın markası, modeli, seri numarası, miktarı, hasar durumu gibi bütün özellikleri ve belgelerine göre uygunluğu tespit edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Yeniden İhraç Amaçlı Satış ve Tasfiyelik Eşyanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması

Yeniden ihraç amaçlı satış

MADDE 56 – (1) İthalatı yasak veya kısıtlamaya tabi eşya sadece yeniden ihraç amacıyla satılır.

(2) Diğer yollarla tasfiye edilemeyen eşya, 4458 sayılı Kanununun 56 ncı maddesi çerçevesinde yurda ithali mümkün bulunmayan eşya ile Bakanlıkça belirlenecek eşya yeniden ihraç amacıyla satılabilir.

(3) 57 nci maddenin onbirinci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, yeniden ihraç amacıyla satılan eşyanın mahrecine veya üçüncü ülkeye gönderilmesi zorunludur.

Tasfiyelik eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması

MADDE 57 – (1) Tasfiyelik hale gelen eşyanın hak sahibi, ihale ilanının yayımlandığı, perakende satış kararının alındığı veya

diğer tasfiye yollarına göre yapılan tasfiyede onay tarihine kadar gümrük müdürlüğüne başvurarak söz konusu eşyayı bir gümrük rejimine tabi tutmayı talep edebilir. Bu eşya için kısmi talep yapılamaz.

(2) Eşya hak sahibi, yurtdışındaki göndericiye döviz transferi yapılmışsa yurtiçindeki alıcı, döviz transferi yapılmamışsa yurtdışındaki gönderici, transfer edilmiş dövizin iadesi durumunda yurtdışındaki göndericidir.

(3) Eşya hak sahibinin talepte bulunduğu tarih itibarıyla eşya için tespit ve tahakkuk belgesi düzenlenmemiş ise gümrük idaresince faturada kayıtlı döviz cinsinden CIF değerinin yüzde birinin on gün içinde döner sermaye hesabına ödenmesi gerektiği eşya sahibine tebliğ edilir.

(4) Eşya için tespit ve tahakkuk belgesi düzenlenmiş ise talep, en geç izleyen iş günü içinde işletme müdürlüğüne bildirilir. İşletme müdürlüğünce eşyanın tasfiyesi ile ilgili olarak birinci fıkrada belirtilen işlemlerin yapılıp yapılmadığı üç iş günü içinde gümrük müdürlüğüne bildirilir.

(5) Tespit ve tahakkuk belgesi düzenlenmiş olan eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulmasına yönelik başvuru tarihi itibarıyla ihale ilanı yayımlanmamış, perakende satış kararı alınmamış, diğer tasfiye yollarına göre yapılan tasfiye işlemlerinde ise onay alınmamış ise gümrük müdürlüğünce eşyanın tespit ve tahakkuk belgesinde belirtilen döviz cinsinden CIF değerinin yüzde birinin on gün içinde döner sermaye hesabına ödenmesi gerektiği eşya hak sahibine tebliğ olunur.

(6) Tespit ve tahakkuk belgesi düzenlenmiş olan eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulmasına yönelik başvuru tarihi itibarıyla ihale ilanı yayımlanmış, perakende satış kararı alınmış, diğer yollarla yapılan tasfiye işlemlerinde ise onay alınmış ancak eşyanın satışı gerçekleşmemiş ise tespit ve tahakkuk belgesinde belirtilen döviz cinsinden CIF değerinin yüzde onunun, on gün içinde döner sermaye hesabına ödenmesi gerektiği eşya hak sahibine tebliğ olunur.

(7) Üçüncü, beşinci ve altıncı fıkra hükümleri çerçevesinde tebliğ edilen CIF değerinin yüzde biri veya onunun ödenmesi ancak belirlenen süre içinde eşyanın gümrük işlemlerinin tamamlanamaması halinde, eşya hak sahibinin başvurusu üzerine CIF değerinin yüzde üçünün on gün içinde döner sermaye hesabına ödenmesi gerektiği eşya hak sahibine tebliğ olunur.

(8) İşletme müdürlüğünce, vezne alındısı veya internet üzerinden banka hesabı veya muhasebe yetkilisi mutemedi alındısı kontrol edilir. Ödeme yapıldığının anlaşılması halinde işlemlere devam edilir. Tahsil edilen tutar döner sermayeye gelir kaydedilir. Bu tarihten itibaren otuz gün içinde, varsa eşyaya ait cezalar, ambarlama ve elleçleme giderleri ile yapılmış diğer giderler de tahsil edilerek eşya bir gümrük rejimine tabi tutulur.

(9) Eşyayı bir gümrük rejimine tabi tutma hakkı kullanılmadığı takdirde veya teslimi yapılan eşyanın verilen süre içinde gümrük işlemlerinin tamamlanmaması halinde eşyanın tasfiye işlemlerine devam edilir.

(10) Eşyanın ithalinin yasak veya kısıtlamaya tabi olduğunun CIF değerinin belirlenen oranlarındaki tutarların tahsil edilmesinden sonra anlaşılması halinde, eşya hak sahibinin talebi üzerine CIF değere ilişkin ayrıca bir tahsilat yapılmadan eşyanın yeniden ihraç amaçlı teslimi yapılabilir.

(11) İthalatı yasak veya kısıtlamaya tabi eşya sadece yeniden ihraç amacıyla teslim edilir. Serbest bölge adresli firma adına gelen, Türkiye Gümrük Bölgesine girişte tabi olduğu ithalat kontrollerine göre uygun olmayan ve tasfiyelik hale gelen eşya, üçüncü ülkeye transit edilmek şartıyla yeniden ihraç amaçlı teslim suretiyle serbest bölgeye gönderilebilir.

(12) 4458 sayılı Kanununun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (c), (d), (ı), (l) ve (m) bentleri ile ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen eşya için bu madde hükümleri uygulanmaz.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Tahsis ve Özel Yolla Tasfiye

Tahsis

MADDE 58 – (1) Özelliği itibariyle belirli kamu kurum ve kuruluşlarının kullanabileceği eşyanın ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere bedelsiz olarak tahsisine ilişkin talepler Bakanlıkça değerlendirilir. Teslimi yapanlar, eşyanın cins, miktar ve bedelini gösteren teslimine ilişkin belgenin bir örneğini işletme müdürlüğüne bir örneğini de ilgili kuruluşa gönderir. Tahsis edilen eşyanın otuz iş günü içinde teslim alınması şarttır. Süresi içinde teslim alınmayan eşyanın tahsis kararı iptal edilir.

(2) 5607 sayılı Kanun kapsamında olanlar da dahil olmak üzere tasfiyeye tabi tutulan her türlü eşya, gümrük hizmetlerinin geliştirilmesi, kaçakçılıkla etkin mücadele, tasfiyenin

hızlandırılması ve diğer sebeplerle ihtiyaç duyulması halinde Bakanlığa bedelsiz olarak kati veya geçici tahsis edilebilir. Bakanlığa tahsis edilen eşyanın Mahkemesince sahibine iadesine karar verilmesi halinde, eşyanın 31 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre belirlenen değeri 5607 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde döner sermayeden hak sahibine ödenir.

(3) Tasfiyeye tabi tutulan her türlü eşya, tabii afet, bulaşıcı hastalık ve benzeri olağanüstü durumlarda ilgili idare, kurum veya yetkili birimlere bedelsiz olarak tahsis edilebilir.

(4) İkinci fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, 5607 sayılı Kanun kapsamında tasfiyelik hale gelen eşya mahkemesince verilen müsadere kararı kesinleşmedikçe tahsis edilemez.

Özel yolla tasfiye

MADDE 59 – (1) Tasfiyelik hale gelen eşya, 38 inci maddenin ikinci fıkrasının (f) bendi kapsamında veya gümrüklenmiş değerinin yüzde ellisinden az olmamak üzere Bakanlıkça belirlenecek bedel üzerinden kamu kurum ve kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere satılabilir. Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklerin satın alma talepleri Bakanlıkça değerlendirilir. Bu yolla satılan eşyanın teslim alınmaması halinde eşya diğer yollarla tasfiye edilir. Bu fıkra kapsamında özel yolla tasfiye edilen eşyanın Mahkemesince sahibine iadesine karar verilmesi halinde, özel yolla tasfiye bedeli faizi ile birlikte döner sermaye bütçesinden, eşyanın 31 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre belirlenen değeri ile özel yolla tasfiye bedeli arasındaki fark ise yasal faizi ile birlikte tahsis yapılan kamu kurum ve kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve dernekler tarafından hak sahibine ödenir. Faizin hesabında, el koyma tarihinden bedelin iade tarihine kadar geçen süre esas alınır.

(2) Tasfiyeye tabi tutulan her türlü eşyadan;

a) Mer'i mevzuatla getirilen düzenlemelere uymak maksadıyla belli kişi ve kuruluşlara satılması gereken eşya, ilgili kişi ve kuruluşlara ihaleyle satılabileceği gibi satışa çıkarılmadan taraflarca belirlenecek bedelle,

b) Konteynerler, kamu kurum ve kuruluşlarına işletme müdürlüğünce belirlenecek bedelle,

c) Kıymetli maden ve taşlar ile bunlardan yapılmış her türlü eşya ile mücevherat, Darphane ve Damga Matbaası Genel

Müdürlüğüne, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına veya Mal Müdürlüklerine taraflarca belirlenecek bedelle,

ç) Antika, müze ve sanat eşyası Kültür ve Turizm Bakanlığına taraflarca belirlenecek bedelle veya bedelsiz,

d) Nesli tehlike altında olan yabancı canlı hayvan ve bitkiler ile bunlara ait ölü örnekleri, parçaları ve türevleri ve bunlardan ham veya işlenmiş olarak elde edilen ürünler, ticari amaçla kullanılmaması şartıyla Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığına taraflarca belirlenecek bedelle veya bedelsiz,

e) Satışa çıkarılıp da satılamayan eşya kamu kurum ve kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere taraflarca belirlenecek bedelle veya bedelsiz,

f) Komisyonca hurda ve ilk madde haline geldiği tespit olunanlar Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna taraflarca belirlenecek bedelle,

g) Ambalaj ve paletler, ihale yoluyla satılabileceği gibi talep edenlere işletme müdürlüğünce belirlenecek bedelle,

ğ) Komisyonca geri dönüştürülebilir olduğu belirlenenler Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yetkilendirilen kişi ve kuruluşlara taraflarca belirlenecek bedelle,

h) Yolcu beraberinde getirilen veya bagajlarda unutulmuş tasfiyelik hale gelen yurt içinde Türk Lirasına çevrilemeyen döviz cinsi banknot ya da madeni paraların Hazineye devredilmek üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına taraflarca belirlenecek bedelle veya bedelsiz,

verilebilir.

(3) Satışa çıkarılıp satılamayan ve diğer yollarla da tasfiyesi yapılamayan eşya, imha edilmeden önce son kez olmak üzere pazarlık usulüyle satışa sunulabilir. Daha önceki ihalelerde verilen teklif var ise en yüksek teklif verenler ile işletme müdürlüğünün bulunduğu yerde eşyanın niteliği itibarıyla faaliyette bulunan kişiler var ise pazarlık usulüyle satışa davet edilir.

(4) Bu madde kapsamında yapılan bedelli teslimler satış hükmündedir.

Bekletilmeyecek eşyanın tasfiyesi

MADDE 60 – (1) Kaçak eşya dahil olmak üzere bekletilmeyecek eşya, ihale yoluyla veya kamu kurum ve kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere taraflarca belirlenecek bedel üzerinden satılarak tasfiye edilir. Bu yolla tasfiye edilemeyen eşya,

kamu kurum ve kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere bedelsiz verilebilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

İmha Yoluyla Tasfiye

İmha edilecek eşyanın belirlenmesi

MADDE 61 – (1) Mahkemesince imhasına karar verilen eşya, ekonomik değerini yitiren eşya, sağlığa zararlı olduğu anlaşılan eşya veya diğer yollarla tasfiye edilemeyen eşya imha edilerek tasfiye olunur. Mahkemesince imhasına karar verilenler hariç diğer eşyanın imhasına komisyonca karar verilir.

(2) İmha tutanakları ve bunlara ilişkin belgeler, imhayı gerçekleştiren idarelerce saklanır.

İmha mercii

MADDE 62 – (1) Gümrük müdürlüğünün ve işletme müdürlüğünün denetimindeki yerlerde bulunan eşyanın imhası ilgili idareler tarafından yapılır.

(2) Depolanması amacıyla yediemine verilen eşyanın imhası, eşyayı yediemine veren gümrük idaresi tarafından yapılır.

(3) Gümrük laboratuvar müdürlüklerinde bulunan eşyanın imhası işletme müdürlüğünce yapılır.

Eşyanın imhası

MADDE 63 – (1) Eşya, nitelik ve özelliklerine göre, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren yönetmelik hükümleri çerçevesinde tamamen değersiz veya kullanılamaz hale getirilerek imha edilir.

(2) İmhası öngörülen eşyanın cinsine göre teknik bilgi ve uzmanlık gerektirir bir durum görülürse ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına incelettirilerek alınacak rapora göre eşyanın durumu imha komisyonunca değerlendirilir. Eşyanın imhasında tüm maliyet unsurları göz önünde bulundurulurak, gerekmesi halinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca izin verilen kurum veya kuruluşlarca imha yapılması sağlanır. Analiz ücretinin tasfiyelik eşyanın 31 inci maddeye göre hesaplanmış değerinin üzerinde olması veya eşyanın son kullanım tarihinin dolmuş veya yakın zamanda dolacak olması halinde, analiz yaptırılmadan imha işlemi gerçekleştirilir ve bu husus imha kararında belirtilir. Eşya cinsi, niteliği, miktarı da dikkate alınarak gümrük idareleri bazında veya tüm ülke düzeyinde imha ve geri dönüşüm işlemlerini gerçekleştirecek Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yetkilendirilen kişi ve kuruluşları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(3) Tasfiyelik hale gelmeden önce imhalık olduğu anlaşılan eşyanın imhası Gümrük Yönetmeliği hükümleri, tasfiyelik hale geldikten sonra imhalık duruma gelen eşyanın imhası ise bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapılır.

(4) 4458 sayılı Kanunun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendi uyarınca, diğer mevzuatla anılan Kanuna göre tasfiyesi öngörülen ancak imhalık olduğu tespit edilen eşya teslim alınmaz. Eşyanın imhası, bulunduğu kurum veya mevzuatla yetkilendirilmiş kurumca yapılır.

(5) Eşyanın imhası, komisyon başkanının nezaretinde gerçekleştirilir. Özellik arz etmesi nedeniyle belli kurum ve kuruluşlarca imhası gereken eşyanın imhası, imhayı yapacak kurum ve kuruluşa teslim edilmek suretiyle yapılır. Eşyanın imhası sırasında Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan düzenlemeler uyarınca insan ve çevre sağlığı yönünden gerekli önlemler alınır. İmhanın her aşamasının video çekimi yapılır ve imha tutanağı düzenlenir. Eşyanın imhasının Çevre ve Şehircilik Bakanlığından lisans almış firmalar tarafından yapılacak olması halinde, eşyanın imha edileceği yere veya bu yere teslimini sağlamak amacıyla depolanacağı yere ya da bu yere teslimini sağlamak amacıyla firmanın mühürlenecek aracına teslimi komisyon veya komisyon başkanının görevlendireceği bir üye tarafından yapılır. Lisanslı firmalara teslim edilecek eşyanın yüklenmesi ve teslimine ilişkin kamera kayıtları ile teslim tutanaklarının ve eşyanın imhasının yapıldığına ilişkin bildirimlerin ilgili dosyasında muhafaza edilmesi yeterlidir.

(6) 5607 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi hükmü uyarınca tasfiyelik hale gelen ancak tahlil sonuçlarına veya raporlarına göre imhası gereken eşya görüntülenmek, mümkün olması halinde numune alınmak ve ayırt edici özellikleri ayrıntılı tespit edilmek suretiyle imha edilir. Bekletilmeyecek eşya, anılan Kanun hükümlerindeki süre, usul ve esaslara göre soruşturma aşamasında hakim, kovuşturma aşamasında mahkemesince tasfiye kararı verildikten sonra aynı usullerle imha edilir.

(7) İmhası gerçekleştirilen eşyanın kullanılamaz hale gelen ancak ekonomik değeri bulunan ambalajı, şişesi gibi parçalarından insan ve çevre sağlığı açısından sakıncalı olmadığı anlaşılanların, mevcut haliyle yeniden kullanımını engelleyecek tedbirler alınır.

(8) Tespit ve tahakkuk belgesi itibariyle gümrüklenmiş değeri 250.000 TL'nin üzerindeki eşyanın imhasından önce bölge müdürlüğünden onay alınır.

(9) Eşyanın bulunduğu yerdeki durumu, nakliye aracına yüklenmesi, imha mahalline boşaltılması ve imha aşamalarının video çekimleri yapılarak, imhayı yapan birim tarafından kaset, CD ve bilgisayar gibi elektronik ortamda beş yıl süreyle muhafaza edilir. İmha sonucunda düzenlenecek imha tutanaklarına her yıl itibariyle bir sıra numarası verilerek dosyasına konulur.

(10) İmha giderlerinin eşya sahibinden alınması esastır. Ancak, sahipsiz eşya ile sahibine ulaşılamadığı veya imha giderlerinin eşya sahibince karşılanmadığı durumlarda, muhafaza eden işletmenin eşya sahibine rücu etme hakkı saklı kalmak kaydıyla, giderler işletmeci tarafından karşılanır. İmhanın ivedilikle yapılmasının gerekmesi ve benzeri durumlarda döner sermaye bütçesinden karşılanan imha giderlerinin eşya sahibi veya işletmeciden tahsili için gerekli işlemlere derhal başlanır.

(11) Kaçak eşya ile işletme müdürlüklerine ait tasfiye ambarlarındaki eşyanın imha giderleri döner sermaye bütçesinden karşılanır.

(12) Eşyanın cinsi, nevi, markası ve ebatı ile üzerinde tahlil, inceleme veya keşif yapılabilmesini teminen yeteri kadar numune alınır ve numune alma tutanağına bağlanarak mühürlenmiş kap içerisine konulur. Kovuşturma sonrasında verilen esasa ilişkin kararın kesinleşmesini müteakip muhafaza eden birim tarafından numune imha edilerek tutanağına bağlanır.

ONUNCU BÖLÜM

Diğer Hükümler

Satış sonrasında yapılacak işlemler

MADDE 64 – (1) 4458 sayılı Kanununun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (b), (e), (f), (g) ve (k) bentlerinde ve ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen eşyanın satış bedelinden sırasıyla;

a) Hizmet karşılığı alacaklar ve yapılmış masraflar karşılığı olarak yüzde onbeşi,

b) Gümrük vergileri,

c) Satış için yapılmış masraflar karşılığı olarak yüzde ellisi,

ç) Para cezaları,

ayrılarak hak sahiplerine dağıtılır. Bu bedellerin dağıtımından sonra artan para olursa, eşya sahipleri adına emanet hesabına

alınır. Emanete alındığı tarihten itibaren bir yıl içinde alınmayan para döner sermayeye gelir kaydedilir.

(2) Perakende satış bedelinden eşyanın yurtiçinde satışı nedeniyle yürürlükteki mevzuat uyarınca ayrılması gereken vergiler ve mali yüklerin ayrılmasından sonra kalan tutar döner sermayeye gelir kaydedilir. Döner sermayeye gelir kaydedildiği tarihten itibaren bir yıl içinde eşya sahibinin ödeme talebine ilişkin başvurusunun bulunup bulunmadığı aranır. Başvurunun bu süre içerisinde olması halinde döner sermayeye gelir kaydedilen tutardan birinci fıkraya göre yapılacak hesaplama sonrasında kalan bedel döner sermaye bütçesinden karşılanır. Bir yıllık sürenin hesabında eşyanın en son satış tarihi esas alınır.

(3) 4458 sayılı Kanununun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının diğer bentlerinde belirtilen eşyanın satış bedelinden birinci fıkradaki usule göre yapılacak dağıtımdan sonra kalan para döner sermayeye gelir kaydedilir.

(4) Kaçak eşya hakkında aşağıda belirtilen işlemler yapılır:

a) Kaçak eşya naklinde kullanılması nedeniyle alıkonulan taşıtlardan ihale yoluyla satılanların satış bedelinden taşıtın teslim tarihine kadar oluşan ardiye ve diğer hizmetler karşılığı olarak satış bedelinin yüzde onbeşi ve satış için yapılmış masraflar karşılığı olarak satış bedelinin yüzde ellisi ayrıldıktan sonra kalan tutar ile ihale yoluyla satılan kaçak eşyanın satış bedeli emanete alınır.

b) Diğer yollarla yapılan tasfiye sonucunda tahsil edilen bedel döner sermayeye gelir kaydedilir.

c) Yargılamanın eşya veya taşıma araçlarının sahip veya taşıyıcısının lehine sonuçlanması halinde, (a) bendinde belirtilen eşyanın satış bedeli veya (b) bendinde belirtilen eşyanın 31 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen şekilde tespit edilen kıymeti, gümrük vergileri ve para cezaları ayrıldıktan sonra, yasal faiziyle birlikte döner sermaye bütçesinden hak sahibine ödenir. Faizin hesabında, elkoyma tarihinden bedelin iade tarihine kadar geçen süre esas alınır.

ç) Hakkında iade kararı verilen eşya için (c) bendi uyarınca yapılan ödemenin dışında bir bedelin ödenmesi gereken durumlarda bu bedel gümrük müdürlüğünce genel bütçenin ilgili tertibinden karşılanarak hak sahibine ödenir.

d) İhale yoluyla satılan eşyanın yargı kararının kesinleştiği tarihten itibaren bir yıl içinde talep edilmeyen emanetteki eşya

bedeli döner sermayeye gelir kaydedilir. Diğer yollarla tasfiye edilen eşya için de yargı kararının kesinleştiği tarihten itibaren bir yıl içinde talepte bulunulmaz ise ödeme yapılmaz.

e) Eşyanın müsaderesine ilişkin kararın kesinleşmesi üzerine satış bedeli döner sermayeye gelir kaydedilir.

f) Gümrük müdürlüğünce mahkeme kararının tasfiye idaresine bildiri sırasında, eşya sahibi tarafından ödenmesi gereken gümrük vergileri ve cezaları da belirtilir.

g) Tasfiye edilmemiş ve mahkemesince sahibine iadesine karar verilen kaçak eşyanın ardiye ve diğer hizmet ücretleri, 5607 sayılı Kanunun 11 inci maddesi uyarınca döner sermaye bütçesinden ödenir.

(5) 30 uncu maddenin onuncu fıkrasında belirtilen süreler geçtikten sonra gümrük idaresine ait ambarlara nakledilip tasfiye edilen eşyanın satış bedelinden, eşyanın teslim tarihine kadar oluşan ardiye ve diğer hizmetler karşılığı olarak hesaplanan yüzde onbeşinin yarısı, otuz gün içinde talep edilmesi halinde eşyanın bulunduğu son işletmeye ödenir.

(6) Gümrük idaresi ve diğer işletmeciler tarafından verilmiş olan ardiye ve diğer hizmetler karşılığı ücretler için ödeme yapılması gereken durumlarda, satış bedelinden ayrılacak tutar satış bedelinin yüzde on beşini geçemez. Gümrük idaresi tarafından verilmiş ardiye ve diğer hizmetler karşılığı olarak ayrılan tutar döner sermayeye gelir kaydedilir. Perakende satılan, özel yolla tasfiye edilen veya imha edilen eşyayı muhafaza eden kişi ve kuruluşlara ardiye ve diğer hizmetler için işletme müdürlüğünce bir ödeme yapılmaz.

(7) Bedelsiz verilen veya imha edilen eşya sahiplerine herhangi bir ödemede bulunulmaz. Ancak, 5607 sayılı Kanun uyarınca tasfiyelik hale gelen ve sahibine iadesine karar verilen eşyanın imha edilmiş olması halinde imha edilen eşyanın bedeli, gümrük idaresince genel bütçenin ilgili tertibinden karşılanarak hak sahibine ödenir.

(8) Üzerlerinde satılamaz, devredilemez, haciz, rehin, ipotek gibi şerhler bulunan taşıtların tasfiyesinde, bu şerhler ayrıca bir işleme gerek olmaksızın, tasfiye kararı alındığı tarihten itibaren kalkmış sayılarak varsa tescil kayıtları buna göre düzeltilir ve tasfiyesi tamamlanır. 4458 sayılı Kanunun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (b), (e), (f), (g) ve (k) bentlerinde ve ikinci fıkrasında belirtilen eşya için, bu maddenin birinci ve altıncı fıkra hükümleri

çerçevesinde işlem yapıldıktan sonra kalan para emanete alınır. Talep halinde veya varsa dava sonucunda taşıtın sahibine iadesine karar verilmesi halinde, şerhlere konu bedel ilgisine ödendikten sonra varsa kalan tutar hak sahibine ödenir.

(9) Bu madde kapsamında emanete alınan tutarların iadesi için, sahibine iadesine ilişkin mahkeme kararının kesinleştiği, diğerlerinde ise emanete alındığı tarihten itibaren bir yıl içinde yapılan başvurular kabul edilir.

Eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması

MADDE 65 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

Tasfiye edilecek eşyanın bulunmaması

MADDE 66 – (1) Tasfiyelik hale gelmiş olmakla beraber eşyanın bulunmaması halinde tespit ve tahakkuk belgesinin düzenlenip düzenlenmediğine bakılmaksızın, ithal eşyası için CIF, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile bunlara ilişkin gümrük vergileri tutarları gümrük müdürlüğünce 4458 sayılı Kanun ve 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilerek döner sermaye hesabına aktarılır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Ek süre

MADDE 67 – (1) Kanunda öngörülen süreler dışında bu Yönetmelikte yer alan sürelerle ilgili olarak, sürelerin bitiminden önce ilgili mercie başvurulması şartıyla bu Yönetmelikte belirlenmiş süreler kadar gümrük idaresince bir defaya mahsus olmak üzere ek süre verilebilir. Süresi dışında yapılan müracaatlarda, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin süresi içinde meydana geldiğini kanıtlayan belge ibrazı halinde, ilgili gümrük idaresince bu belgelere göre ek süre verilir. Mücbir sebep ve beklenmeyen hallerde sebep ortadan kalkıncaya kadar süreler işlemez.

(2) Mücbir sebep ve beklenmeyen haller şunlardır;

a) Doğal afetler (yangın, yer sarsıntısı, su basması, don, fırtına, kasırga ve benzeri)

b) Kanuni grev ve lokavtlar,

c) Genel salgın hastalık,

ç) Kısmi veya genel seferberlik ilanı,

d) Devletçe konulan yasaklar, abluka veya savaş hali, göç veya terör,

e) Kişilerin sağlık kuruluşlarında yatmak suretiyle tedavi edildiğini belirtir raporla tevsik edilen ağır kaza, ağır hastalık ile gözaltı veya tutukluluk,

f) Firmanın iflası veya şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,

g) Firmanın faaliyetinin kamu otoritelerince durdurulması,

ğ) Firmanın veya kişinin iradesi dışında meydana gelen ve müdahalesiyle önlenemeyecek diğer durumlar.

(3) Ödemeye ilişkin verilen ek sürelerde faiz alınır. Faizin hesabında 6183 sayılı Kanunun tecil faizine ilişkin hükümleri uygulanır.

Komisyonlar

MADDE 68 – (1) Komisyon, aksine hüküm bulunmadıkça, idare amiri veya idare amirince belirlenecek en az şef düzeyinde personel başkanlığında idarede görevli en az üç ve tek sayıda kişiden oluşur. Komisyon için yedek üye de belirlenebilir.

(2) Komisyon eksiksiz olarak toplanarak oy çokluğu ile karar alır. Kararlarda çekimser kalınamaz. Karara muhalif olan üye, gerekçesini yazarak imzalar.

(3) Komisyon başkanı ve üyeleri, aldıkları kararlardan sorumludur.

(4) Komisyon tarafından düzenlenen tutanaklara/kararlara, komisyon üyelerinin adı, soyadı ve görev ünvanı, yer, tarih ve saat yazılarak imzalanır.

(5) Komisyon, başkanın yazılı veya sözlü çağrısı üzerine toplanır. Komisyon başkanı komisyonun toplanması, çalışması ve karar almasına ilişkin düzeni sağlamaktan sorumludur.

(6) İmha komisyonlarında ambar memuru, işletmeci kuruluş görevlisi ile eşyanın cins nevi niteliğine göre teknik bilgi ve uzmanlık gerektirmesi halinde gümrük kimyageri veya ilgili kamu veya mesleki kuruluşlardan bir uzman personelin de üye olarak bulunması sağlanır.

(7) Bu Yönetmelikte sayılmayan ve komisyon marifetiyle yapılması gereken işlemler olması halinde yukarıdaki esaslar çerçevesinde başka komisyonlar kurulabilir.

Bilgi ve belgeler

MADDE 69 – (1) Bu Yönetmelikte geçen hizmet tarifesi, şartname, karar, tutanak, makbuz, defter, liste veya taahhütname gibi eşyanın gümrük idarelerince işletilmekte olan geçici depolama yeri, antrepo ve ambarlara alınması, muhafazası, teslimi ile tasfiyelik hale gelmiş eşyanın tasfiyesinde kullanılan bilgi veya

belgeler, Bakanlığın internet sitesinde yayınlanır. Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda bu bilgi veya belgeler üzerinde değişiklik yapabilir.

Yetki

MADDE 69/A – (1) Bu Yönetmelikte yer alan hususlarda düzenleme yapmaya, gerekli görülecek her türlü tedbiri almaya, özel ve zaruri durumları değerlendirerek sonuçlandırmaya Bakanlık yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 70 – (1) 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tasfiye Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Tasfiye kararı onaylanmış işlemler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce ihale ilanı yayınlanmış olan eşya hakkında, ihale ilanının yayınlandığı tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümleri uygulanır.

Gümrük idaresine teslim edilmiş tütün ve tütün mamülleri ile alkollü içkilerin imhası

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 5607 sayılı Kanun kapsamında, gümrük idaresine teslim edilmiş ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan tütün ve tütün mamülleri ile etil alkol, metanol ve alkollü içkiler imha edilmeden önce numune alınır. Numune dışındaki söz konusu eşya 63 üncü maddenin sekizinci fıkrası uygulanmaksızın imha komisyonunca imha edilir.

(2) Numune alınırken, eşyanın cinsi, nevi, markası ve ebatı ile numuneler üzerinde tahlil, inceleme veya keşif yapılabilmesi teminen yeteri kadar örnek alınması gözönüne alınır. Numune miktarı herbir cins, nevi, marka ve ebat itibarıyla paketlenmiş sigara, puro ve sigarillo, nargilelik, pipoluk ve sarmalık kıyılmış tütün ve tütün mamüllerinden 20 paket, alkollü içkilerden üç şişeden az olmamalıdır. Numune kutu veya koli olarak alınabilir. Tütün veya tütün mamülü cinsi eşyanın dökme olması halinde eşya karıştırılarak 3 kg’dan az olmamak üzere numune alınır. Yukarıda belirtilen numune miktarından daha az miktarda el konulan tütün ve tütün mamülleri ile alkollü içkilerin tamamı muhafaza edilir. Elkonulan eşya üzerinde tespit yapmaya yetecek şekilde alınan numuneler, numune alma tutanağına bağlanarak mühürlenmiş kap içerisine konulur. Kovuşturma sonrasında

verilen esasa ilişkin kararın kesinleşmesini müteakip, numuneleri muhafaza eden birim tarafından numuneler imha edilerek tutanağa bağlanır.

Soruşturma veya kovuşturması devam eden kaçak eşyanın tasfiyesi

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) 5607 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası kapsamındaki kaçak şüphesiyle el konulan soruşturma ve kovuşturması devam eden ve tasfiyesine ilişkin hakim veya mahkeme kararı bulunmayan eşya hakkında, davaya müdahil idare tarafından soruşturma aşamasında ise hakimden kovuşturma aşamasında ise ilgili mahkemeden söz konusu Kanun maddesi uyarınca gerekli tespitler yapılarak tasfiye kararı verilmesi talep edilir. Üç ay içerisinde tasfiye kararı verilmemesi halinde, gümrük müdürlüğünce tespit ve tahakkuk belgesi düzenlenerek eşyanın bu Yönetmelik hükümlerine göre tasfiyesinin yapılmasını sağlamak üzere işletme müdürlüğüne bilgi verilir.

(2) Bu madde kapsamında tasfiye edilecek eşya tasfiye edilmeden önce numune alınması mümkün ise eşya üzerinde tespit yapmaya yetecek şekilde numune alınır. Numune alma tutanağına bağlanarak mühürlenmiş kap içerisine konulur. Numune alınması mümkün olmayan eşyanın ise her türlü ayırt edici özellikleri tespit edilir. Kovuşturma sonrasında verilen esasa ilişkin kesinleşmiş karar doğrultusunda numunelere bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 71 – (1) Bu Yönetmeliğin;

a) Geçici 2 ve 3 üncü maddeleri yayımı tarihinde,

b) Diğer maddeleri 1/9/2013 tarihinde,

yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 72 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

TASFİYE GENEL TEBLİĞİ (ELEKTRONİK İHALE SERİ NO: 1)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 177 nci maddesi uyarınca tasfiyelik

hale gelmiş eşyanın tasfiyesi amacıyla elektronik ortamda yapılacak ihalelere ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 25/6/2013 tarihli ve 28688 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tasfiye Yönetmeliğinin 32 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) **Alıcı:** Tasfiyelik eşyayı alan kişiyi,

b) **Bakanlık:** Ticaret Bakanlığını,

c) **Bekletilmeyecek eşya:** Çabuk bozulma, telef olma, ekonomik değerini kaybetme riski bulunan eşya ile saklanması masraflı, külfetli veya tehlikeli olan eşyayı,

ç) **Bölge müdürlüğü:** Gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerini,

d) **Döner Sermaye:** Ticaret Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesini,

e) **E-ihale:** Eşyanın tasfiyesi amacıyla elektronik ortamda yapılan ihaleyi,

f) **Eşya:** Her türlü madde, ürün ve değerler ile taşıtları,

g) **Genel Müdürlük:** Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,

ğ) **İhale bedeli:** Eşyanın ihalede bulunduğu bedeli,

h) **İhaleye esas bedel:** Eşyanın ihaleye sunulduğu bedeli,

ı) **İstekli:** İhaleye katılan gerçek veya tüzel kişi veya kişileri,

i) **İşletme müdürlüğü:** Tasfiye işletme müdürlüklerini,

j) **Kullanıcı:** Elektronik ihale programına üye olan gerçek ve tüzel kişileri,

k) **Satış bedeli:** İhale yoluyla satılan eşyanın ihale bedelinden, diğer yollarla yapılan tasfiyede ise elde edilen bedelden, eşyanın yurtiçinde satışı veya tasfiyesi nedeniyle yürürlükteki mevzuat uyarınca ayrılması gereken vergiler ve mali yüklerin ayrılmasından sonra kalan tutarı,

l) **Sistem:** Ticaret Bakanlığı elektronik ihale programını, ifade eder.

Eşyanın tespiti

MADDE 4 – (1) İşletme müdürlüğünce belirlenecek eşya e-ihale yoluyla satışa sunulur. İşletme müdürlüğü e-ihale yoluyla satışa çıktığı halde satılamayan eşyanın Tasfiye Yönetmeliği hükümlerine göre diğer yollarla tasfiyesine karar verebilir.

(2) Bekletilmeyecek eşya sadece açık teklif usulüyle satışa sunulur.

(3) E-ihale yoluyla satışına karar verilen eşyaya ilişkin bilgiler, karar tarihinden itibaren onbeş gün içinde işletme müdürlüğü tarafından sisteme girilerek e-ihale başlatılır.

Eşya bedelinin tespiti

MADDE 5 – (1) E-ihale yoluyla satışa sunulan eşyanın ihaleye esas bedelinin tespitinde aşağıda belirtilen esaslar uygulanır:

a) Eşyanın bedeli, Tasfiye Yönetmeliği hükümlerine göre belirlenir.

b) Taşıtların bedeli, sigorta eksperleri tarafından tespit edilen bedel, rayiç değer veya hasar oranınca indirilmiş kasko bedeli gözönünde bulundurularak işletme müdürlüğü tarafından belirlenir.

c) E-ihale yoluyla yapılan birinci ve ikinci satışta teklif almayan veya teklifi uygun görülmeyen eşyanın ihaleye esas bedeli; eşyanın özelliği, durumu, piyasa şartları, satış kabiliyeti, rayiç değeri ve varsa teklif değeri de dikkate alınarak yeni ihale yapılmadan önce işletme müdürlüğünce değiştirilir.

E-ihaleye hazırlık işlemleri

MADDE 6 – (1) Eşyaya ilişkin bilgiler ile gerektiğinde eşya için alınması gereken bilirkişi raporu, uygunluk belgesi, eşyanın tanımlanmasını sağlayan ve ayniyatını gösteren fotoğraf, video kaydı gibi görseller sistemde yayınlanır.

(2) Taşıtlar, satışa sunulmadan önce taşıtı dışarıdan en az dört cepheden gösteren fotoğraflar ile taşıtın içini gösteren en az bir fotoğrafı ve videosu çekilir ve yetki belgesini haiz sigorta eksper, işletme müdürlüğünde görevli teknik personel, teknik üniversiteler veya makine mühendisleri odası tarafından incelenerek taşıtın bilgilerini, durumunu, özelliklerini, niteliklerini gösteren formatı Bakanlıkça belirlenecek ayrıntılı rapor düzenlenir. Düzenlenen raporlar ile taşıtın son durumunu gösteren fotoğrafların ve videonun birer örneği sistemde yayınlanır.

Satışların duyurulması

MADDE 7 – (1) E-ihale yoluyla yapılacak satışlar sistem üzerinden, Bakanlık ve Genel Müdürlüğün kurumsal internet sayfalarından ve sosyal medya mecraları ile diğer iletişim kanalları üzerinden duyurulur. E-ihale yoluyla satışa sunulan eşyanın ihalede kaldığı süre satışın duyurulması hükmündedir. Tasfiye Yönetmeliğinin 56 ncı ve 65 inci maddesinin uygulanmasında, eşya satışının e-ihale sisteminde ilan edildiği ilk gün, ihale ilanının yayımlandığı gün olarak esas alınır.

Teminat

MADDE 8 – (1) E-ihale yoluyla yapılacak satışa teklif verebilmek için kullanıcıların teminat yatırması zorunludur.

(2) Teminat, tedavülde olan nakit Türk Parası olarak e-ihale için Döner Sermaye adına açılmış banka hesaplarına yatırılır.

(3) Teminat olarak alınacak tutar, ihaleye esas bedelin % 10'udur. Ancak ihaleye esas bedelin 1.000.000 TL'den fazla olması halinde, teminat tutarı 100.000 TL'dir. Kapalı teklif yöntemi uygulanan ihalelerde, en yüksek teklifi veren isteklinin teminatı, ödeme yapılıncaya kadar bloke edilir. Açık teklif yöntetasfiye genel tebliğimi uygulanan ihalelerde ise; en yüksek teklif ile birlikte, ihaleye esas bedelin %75'i ve üzerinde olmak şartıyla, en yüksek ikinci teklife ilişkin teminat da ihale konusu eşya için ödeme yapılıncaya kadar bloke edilir. En yüksek teklifte bulunan isteklinin ödeme yapması üzerine en yüksek ikinci teklife ilişkin teminat serbest bırakılır. Bloke edilen teminat tutarları, işletme müdürlüğünce sistemde serbest bırakılmadıkça başka bir e-ihalede kullanılamaz.

(4) Teminat tutarı ihale bedelinin ödenmesinde kullanılabilir. İhale bedelinin ödenmesinde kullanılmayan teminat için sistemde konulmuş bloke, şartname hükümlerine uygun olarak ihale bedelinin tamamının ödenmesi halinde kaldırılır.

(5) Teminat bedelinin yatırılmasıyla, sisteme kayıt için gerekli olan üyelik formunda, satış şartnamesinde ve şartname eki listede yer alan koşullar ile sistemde bulunan ihale detaylarında yer alan genel ve özel koşullar ile açıklamalar kabul edilmiş sayılır.

(6) E-ihaleye katılım amacıyla yatırılan teminat, sadece e-ihale yoluyla satışa sunulan ve teminat miktarını karşılayan eşya için geçerlidir. Teminat bedelinin geri alınmaması halinde teminat sistemde yer alan başka e-ihalelerde de kullanılabilir.

(7) Kullanıcının sistem üzerinden talebi halinde, iadesinde sakınca olmayan teminat bedeli kısmen veya tamamen yedi iş günü içerisinde kullanıcının banka hesabına iade edilir.

(8) Teminat;

a) Alıcının damga vergisini ödememesi,

b) Alıcının ihale bedelini ödememesi,

c) 13 üncü maddenin birinci fıkrasında sayılan yasak fiillerde bulunulması,

nedeniyle gelir kaydedilmesi gereken durumlarda iade edilmez. Bedeli ödendiği halde teslim alınmayan eşyaya ilişkin olarak

Tasfiye Yönetmeliğinin 41 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükümleri uygulanır.

(9) Teminatın kabul ve iade işlemleri, Merkez Tasfiye İşletme Müdürlüğü tarafından; mahsup edilmesi veya irat kaydedilmesi işlemleri ilgili işletme müdürlüğü tarafından yürütülür.

Eşyanın görülmesi

MADDE 9 – (1) Gümrük idarelerinin ambarları dışında muhafaza edilen eşya, işletme müdürlüğünce satışa sunulduğunda bu durum eşyayı muhafaza eden yere bildirilir. Bu eşyanın ihale yoluyla yapılacak satışına katılacak olanlar ilgili gümrük idaresinden alacakları izin belgesini göstererek eşyayı bulunduğu yerde görebilirler. Satış sonuçlandıktan sonra ihaleyi kazanan kişinin eşya bedelini yatırmadan önce eşyayı görmesine izin verilir. İşletme müdürlüğünce eşyanın niteliğinde, miktarında ve değerinde önemli bir değişikliğe neden olmayacak şekilde bedeli karşılığında eşyadan örnek verilebilir. Ancak 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamında davası devam eden eşya ile yurda girişi uygun bulunmadığı için yeniden ihraç amaçlı satışa sunulan eşyadan numune verilmez.

(2) Satışı yapan işletme müdürlüğü veya ilgili gümrük müdürlüğünce, satışa sunulan eşyanın üzerine liste sıra numarasını gösterir bir etiket konulur.

(3) Görüş sırasında satış konusu eşyanın ve diğer eşyanın zarar görmemesi için idare amirleri gerekli tedbirleri alır. Gerekmesi halinde görüş gün ve saatleri belirlenerek sistemde duyurulur.

E-ihaleye katılım koşulları

MADDE 10 – (1) E-ihaleye katılabilmek için sistemde yer alan üyelik formunun doldurularak sisteme üye olunması zorunludur.

(2) 18 yaşını doldurmuş, medeni hakları kullanma ehliyetine sahip ve kanuni ikametgâhı bulunan herkes üye olup ihalelere katılabilir.

(3) Tüzel kişilerde üyelik için tüzel kişiyi yetkili kişi tarafından gerekli bilgiler sisteme girilir ve sistemde yer alan başvuru formu imzalanarak temsil ve ilzama ilişkin belgelerle birlikte Merkez Tasfiye İşletme Müdürlüğüne gönderilir. Merkez Tasfiye İşletme Müdürlüğü üyelikle ilgili belgelerin teslim alınmasını müteakip tüzel kişinin kullanıcı adını sistemde aktive ederek üyelik işlemlerini tamamlar.

(4) Sisteme üyelik başvurusunda bulunan kişilerin işletme müdürlükleri tarafından yapılan ihalelerde yasaklı olup olmadığı üyelik öncesinde kontrol edilir. Yasaklı listesinde bulunan kişilerin başvuruları yasaklı süresi bitene kadar onaylanmaz. Kişilerin sisteme üye olduktan sonra yasaklı hale gelmesi halinde sistemde teklif vermelerine izin verilmez. İsteklilerin yasaklı hale gelmeden önceki teklifleri, teklif verdikleri ihale sonuçlanana kadar geçerli kabul edilir. Ancak isteklinin yasaklı hale gelmesine neden olan fiilin teklif verilen ihaleyle ilgili olması halinde idare tarafından teklif değerlendirmeye alınmaz ve ihale iptal edilir.

(5) Kullanıcı, üyelik formunu doldurarak sisteme kayıt olmasıyla bu formda yer alan bilgilerin tam, doğru, kendisine ait olduğunu taahhüt etmiş ve formda yer alan şartları kabul etmiş sayılır. Kullanıcı, üyelik formunda yer alan bilgilerinin eksik veya yanlış olmasından doğan veya doğabilecek olan zararlardan sorumludur.

(6) Kullanıcı adı; gerçek kişilerde T.C. kimlik numarası, tüzel kişilerde vergi numarasıdır. Sisteme üye olan kullanıcıya elektronik posta veya SMS yoluyla katılım için şifre gönderilir. Kişiyeye özel bu bilgilerin güvenliğinden ve gizliliğinden kullanıcı sorumludur. Kullanıcının sistemdeki hesabının üçüncü kişiler tarafından kullanılması halinde her türlü sorumluluk kullanıcıya aittir. Kullanıcı şifresini ve üyelik bilgilerinde yer alan tüm bilgileri sistemde değiştirebilir.

(7) Eşya mevcut durumu ile satışa sunulmaktadır. Sistemde yer alan eşyaya ait bilgiler, bilgi niteliğindedir. Sistemde teklif veren istekliler e-ihalesi yapılan eşyayı mevcut haliyle görmüş, incelemiş ve e-ihaleye sunulduğu haliyle kabul etmiş sayılır.

(8) Eşyanın alıcıya tesliminden sonra eşyanın piyasaya arzı, kullanımı veya tescili için alınması gereken her türlü iznin veya belgenin alınması, kayıt, tescil veya bildirim işlemleri alıcı tarafından yerine getirilir ve bunlara ilişkin her türlü mali yük ve yükümlülük alıcı tarafından karşılanır.

(9) Bakanlık, sistemin düzgün ve doğru işleyişi ile sistemde yer alan her türlü bilginin güvenliğinden ve gizliliğinden sorumludur. Sistemde oluşabilecek sorunlar dışında internet, telefon ve GSM hatlarındaki sorunlar gibi sistemden kaynaklanmayan sorunlar veya kullanıcıdan kaynaklanan nedenlerle istekliler tarafından sistemde teklif verilememesi veya Bakanlık tarafından kullanıcı, istekli veya alıcıya e-posta veya SMS yoluyla yapılacak bildirimlerin yapılamamasından Bakanlık sorumlu değildir.

Sistemde yer alan her türlü süreç, sistemde yer alan bilgiler doğrultusunda tamamlanır.

E-ihale usulü

MADDE 11 – (1) Satışlar, kapsamı Bakanlıkça belirlenerek sistemde duyurulmak suretiyle açık veya kapalı teklif yöntemiyle yapılır. E-ihaleye teklif vereceklerin bilgileri ve teklifleri elektronik ortamda alınır.

(2) Kapalı teklif yöntemiyle verilen teklifler ihale süresi bitene kadar teklif sahibi istekli dışında, teklif süresi bittikten sonra ise satış tamamlanana kadar teklif sahibi ve işletme müdürlüğü dışında hiç kimse tarafından görülemez ve sistemde gösterilemez. Bakanlık, kapalı teklif yönteminde istekliler tarafından verilen tekliflerin gizliliği ile ilgili her türlü tedbiri alır. E-ihale sonuçları sistemde duyurulur.

(3) İşletme müdürlüğünce, e-ihale yoluyla satışı uygun bulunan eşyanın bilgileriyle ilgili belgeler sisteme kaydedilir. İşletme müdürünün sistem üzerinden onaylaması durumunda kapalı teklif yönteminde e-ihale, onayı takip eden gün, saat 12.00'de başlar ve ihale için belirlenen sürenin son günü saat 12.00'de biter. Kapalı teklif yönteminde eşyanın e-ihale süresi yedi günden az olamaz. Kapalı teklif yönteminde ihale için belirlenen bitiş saatine en fazla bir saat kala yeni bir teklif verilmesi veya mevcut bir teklifin artırılması halinde ihale saati, ihale bitiş saatinden itibaren otuz dakika uzatılır. Uzatılmış bir ihalede, ihale bitiş saatine en fazla bir saat kala yeni bir teklif verilmesi veya mevcut bir teklifin artırılması halinde ihale en fazla iki kez olmak üzere onbeşer dakika daha uzatılır. İhalenin uzatıldığı bilgisi sistem üzerinden duyurulur ve isteklilere e-posta veya SMS yoluyla iletilir. Açık teklif yöntemi ile yapılan ihalelerde ise ilan ve teklif verme süreleri Bakanlıkça belirlenerek sistemde duyurulur. Açık teklif yöntemi ile gerçekleştirilen ihalelerde süre uzatımı yapılmaz.

(4) İstekli, kapalı teklif yönteminde e-ihale yoluyla satışa sunulan eşya için, belirlenen ihale süresi içinde ve teminatı yeterli olduğu müddetçe, ihaleye esas bedelin altında veya üstünde teklif verebilir veya ilk verdiği tekliften az olmamak koşuluyla teklifini değiştirebilir. Her iki teklif yönteminde de istekli hiçbir şekilde teklif verdiği andan itibaren teklifini geri çekemez. Açık teklif yöntemi ile yapılan ihalelerde, teklifler Bakanlıkça belirlenen ve önceden ilan edilen başlangıç tutarı üzerinden belirlenen miktarlarda artırılmak suretiyle yapılır.

(5) Eşya en yüksek bedeli verene satılır. E-ihale süresi bittiğinde verilen teklifler işletme müdürlüğüne incelenir.

a) Verilen en yüksek teklifin, ihaleye esas bedelin en az yüzde yetmiş beşini bulması halinde satış yapılarak satışın gerçekleştiği alıcıya e-posta veya SMS yoluyla bildirilir. Verilen en yüksek teklifin ihaleye esas bedelin yüzde yetmiş beşinin altında olması halinde teklifler değerlendirilerek teklif edilen bedel üzerinden en yüksek teklifi verene satılabilir veya yeniden satışa sunulabilir. Teklif edilen bedel üzerinden satılanlar için alıcıya e-posta veya SMS yoluyla bilgi verilir.

b) Sistem üzerinde ihale sonuçları duyurulur ve kapalı teklif yönteminde alıcı dışındaki isteklilerin teminatı üzerindeki bloke kaldırılarak teminat serbest bırakılır. Açık teklif yönteminde ise 8 inci maddenin üçüncü fıkrası hükümlerine göre bloke edilen teminatlar dışında, diğer isteklilerin teminatı ihale süresince de talepleri üzerine serbest bırakılır.

(6) Kapalı teklif yönteminde ihalede aynı tutarda teklif verilmesi durumunda sırasıyla;

a) Gün, saat, dakika, saniye ve salise bilgilerine göre ilk teklif veren,

b) (a) fıkrasına göre bir belirleme yapılamadığı durumlarda sisteme ilk üye olan,

c) (a) ve (b) fıkrasına göre bir belirleme yapılamadığı durumlarda ise sistemde, bloke edilmiş tutarlar dahil, en çok teminatı bulunan,

isteklinin teklifi kabul edilir.

(7) Kapalı teklif yönteminde ihale, en yüksek teklif sahibine ihalenin sonucunun bildirilmesi ve ihale sonucunun sistemde duyurulmasıyla tamamlanmış sayılır. Açık teklif yönteminde ise ihale konusu eşya için ödeme yapılması halinde ihale tamamlanmış sayılır.

(8) İhale bedeli, damga vergisi ve diğer mali yüklerin ihalenin tamamlanmasını izleyen yedi gün içinde ödenmesi zorunludur. Bekletilmeyecek eşyada bu süre iki iş günüdür. Alıcı, ihale bedeli, damga vergisi ve diğer mali yükleri e-ihale için Döner Sermaye adına açılmış banka hesabına yatırarak veya 8 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca işlem yaparak sistemde ödeme işlemlerini tamamlar. İhale bedeli için taksitlendirme yapılmaz. İhale bedelinin, damga vergisi ve diğer mali yüklerin bu süre

içinde ödenmemesi halinde satış iptal edilir ve alıcının teminatı döner sermayeye gelir kaydedilerek eşya yeniden satışa sunulur.

(9) E-ihalede satılamayan ve yeniden ihaleye çıkartılacak eşya, en geç bir ay içinde satışa sunulur. Bekletilmeyecek eşya için bu süre iki işgünüdür.

(10) İşletme müdürlüğü, gerekçesini belirterek e-ihale öncesinde, sırasında veya sonrasında eşyanın teslim edilip edilmediğine bakılmaksızın ihaleyi veya satışı iptal etmeye yetkilidir.

(11) Alıcı, satış şartnamesinde belirtilen hallerde ihalenin veya satışın iptalini isteyebilir.

(12) Satışın veya ihalenin iptali halinde yatırılmış olan satış bedeli iade edilir. Tahsil edilmiş olan vergilerin red ve iadesi ilgili mevzuat çerçevesinde yapılır. Eşyanın tesliminden sonra satışın iptal edilmesi halinde, ihale edilen eşya idareye teslim edilir ve alıcının eşyanın tesliminden sonra eşya için doğrudan gerçekleştirdiği masrafları fatura ile belgelendirmesi şartıyla alıcıya ödenir. Ancak idare tarafından masraflar fazla bulunursa mahkemeye yaptırılacak tespit çerçevesinde ödeme yapılır. Alıcıya teslim edildikten sonra satışı iptal edilen eşyanın idarece belirlenecek sürede ve aynen iade edilmemesi halinde, ihale bedelinin yüzde yirmisi oranında bir tutar alıcı tarafından idareye ödenir.

(13) E-ihale yoluyla satışa sunulan eşya, istisnai durumlar hariç olmak üzere, en fazla üç ay süresince ve üç defadan az olmamak üzere satışa sunulur. Bekletilmeyecek eşya, azami on beş gün süresince üç defadan fazla olmamak üzere satışa sunulur. Ancak üç defa satışa sunulmasına rağmen yapılan e-ihalelerde hiç teklif almayan eşya hakkında süre şartı aranmaksızın 4 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır. Bunun dışındaki durumlarda yapılacak işlemler Genel Müdürlükçe belirlenir.

(14) Açık teklif yöntemi ile yapılan ihaleler, işletme müdürlüklerince onaylandığı günden itibaren, onay tarih ve saatlerine göre, sistem tarafından otomatik olarak ihale tarihi belirlenerek sıralanır. Bekletilmeyecek eşya ile yeniden ihraç amacıyla satışa sunulan eşya bu sıralamanın dışında tutularak ayrıca sıralanır. Açık teklif yöntemiyle gerçekleştirilen e-ihalelerde teklifler, teklif sahibine ilişkin bilgi verilmeksizin sistemde anlık olarak gösterilir. En yüksek teklif sahibi isteklinin ihale bedelini ödememesi halinde, ihaleye esas bedelin %75'i ve üzerinde

olmak şartıyla en yüksek ikinci teklif sahibi için bağlayıcıdır. En yüksek teklif sahibi isteklinin ödeme yapmaması halinde, sistem tarafından ihaleye esas bedelin %75'i ve üzerinde olmak şartıyla en yüksek ikinci teklifi veren kişiye ihaleyi kazandığına dair SMS ve e-posta ile bildirim yapılır.

Eşyanın teslimi

MADDE 12 – (1) Eşyanın, ihale bedelinin ödenmesini izleyen on gün içinde alıcı tarafından bulunduğu yerden teslim alınması zorunludur. Bu süre, eşyanın teslimine ilişkin evrakların alıcıya teslimi için postada geçen sürelerde durur. Bu süreler içerisinde teslim alınmayan eşya Tasfiye Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yeniden satışa sunulur. Bekletilmeyecek eşyanın ödeme tarihinden itibaren üç gün içerisinde teslim alınması zorunludur.

(2) İhale bedeli, damga vergisi ve diğer mali yükler ödenmeden ve alıcı tarafından imzalanmış satış şartnamesi işletme müdürlüğüne teslim alınmadan eşya alıcıya teslim edilmez.

(3) Alıcı, sistemde yer alan şartnamenin dökümünü alarak imzalar ve ihale bedelini ödeme süresi içinde işletme müdürlüğüne teslim eder veya iadeli taahhütlü posta ile gönderir. Sistem üzerinde güvenli elektronik imzayla imzalanan satış şartnamesi ayrıca işletme müdürlüğüne teslim edilmez veya gönderilmez.

Yasak fiiller ve yaptırımlar

MADDE 13 – (1) İhalelerde;

a) Hile, desise, vait, tehdit, nüfuz kullanma ve çıkar sağlama suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek,

b) Sahte belge veya sahte teminat kullanmak veya kullanmaya teşebbüs etmek, taahhüdünü kötü niyetle yerine getirmemek, taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar verecek işler yapmak, yasaktır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen fiilleri yapanların teminatı döner sermayeye gelir kaydedilir ve bu fiilleri bizzat veya vekil olarak işleyenlerle bu işteki vekil veya müvekkilleri hakkında fiilin özelliğine göre Genel Müdürlük tarafından bir yıla kadar işletme müdürlüklerinin ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir. Bunların sermayesinin çoğunluğuna sahip bulunduğu veya yönetim kurulunda görev aldığı tespit edilen tüzel kişiler için de yasaklama kararı alınır.

(3) Bu Tebliğ kapsamındaki ihalelerde bir takvim yılı içinde iki defa ihale bedelini ödemeyen alıcı ile vekilleri, üç ay süresince işletme müdürlüğüne yapılan ihalelere alınmazlar. Tekrarı halinde Genel Müdürlük tarafından bir yıla kadar işletme müdürlüğünün ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir.

(4) İhaleyi yapan işletme müdürlüğüne, ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmesi gerekenlere, ihale bedelini ödemeyenlere ilişkin bilgiler sisteme kaydedilmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilir.

(5) İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen fiil ve davranışların tespit edildiği tarihi izleyen on iş günü içinde yasaklama kararı alınarak sisteme kaydedilir ve elektronik ortamda işletme müdürlüklerine duyurulur.

(6) Haklarında ihaleye katılmaktan yasaklama kararı bulunanlar, yasaklama kararının sona erdiği tarihe kadar işletme müdürlüğüne yapılacak ihalelere iştirak ettirilmezler. Bu konuda gerekli tedbirler işletme müdürlüğüne alınır.

(7) İhale işlemlerinde sahte belge veya sahte teminat kullanan veya kullanmaya teşebbüs eden, taahhüdünü kötü niyetle yerine getirmeyen, taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar verecek işler yapan, ihale işlemlerine fesat karıştıran veya teşebbüs edenler ile o işteki ortak veya vekilleri hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(8) İkinci ve üçüncü fıkralar ile 14 üncü madde kapsamında ihaleye katılamayacak olanlar, aksine bir hüküm bulunmadıkça, idarece yapılan ihalelere ilişkin, eşyanın görülmesi de dahil hiç bir işlem yapamaz ve eylemde bulunamazlar.

İhalelere katılamayacak olanlar

MADDE 14 – (1) İstekli veya vekil sıfatıyla işletme müdürlüğüne yapılacak ihalelere;

a) 13 üncü maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları uyarınca ihalelere katılmaktan yasaklananlar,

b) Tüm Bakanlık personeli ile bunların eşleri ve birinci dereceye kadar (birinci derece dahil) kan ve sıhri hısımları,

c) (a) ve (b) bentlerinde sayılan şahısların sermayesinin çoğunluğuna sahip bulunduğu tüzel kişiler veya yönetim kurulunda görev aldığı tüzel kişiler, katılamazlar.

(2) İşletme müdürlüğünde görevli iken bu görevlerinden ayrılmış olanlar görevlerinden ayrıldıkları tarihten itibaren yapılacak

ihalelere bir yıl süreyle giremezler.

(3) Bu maddeye aykırı hareket edenler hakkında Bakanlıkça gerekli adli ve idari işlemler başlatılır.

Ek süre

MADDE 15 – (1) Kanunda öngörülen süreler dışında bu Tebliğde yer alan sürelerle ilgili olarak, sürelerin bitiminden önce başvurulması şartıyla bu Tebliğde belirlenmiş süreler kadar işletme müdürlüğünce ek süre verilebilir.

(2) Ödemeye ilişkin ek süre talepleri sistem üzerinden yapılır.

(3) Ödemeye ilişkin verilen ek sürelerde faiz alınır. Faizin hesabında 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun tecil faizine ilişkin hükümleri uygulanır.

(4) Satış şartnamesinde belirlenen mücbir sebepler veya beklenmeyen hallerin varlığı halinde işletme müdürlüğü son kez olmak üzere belirlenmiş süreler kadar ek süre verebilir. Mücbir sebep başvuruları ilgili işletme müdürlüğüne ve mücbir sebeplerin sona erdiği tarihten itibaren üç iş günü içerisinde yapılır. Bu süreler dışında yapılan başvurular işletme müdürlüğünce değerlendirmeye alınmaz. Mücbir sebep başvurusundan önce eşyanın yeniden ihaleye sunulması veya satılması halinde ihale veya satış iptal edilmez. Ancak başvuru sahibine uygulanan yaptırımlar kaldırılarak teminatı veya ihale bedeli iade edilir.

Bildirimler

MADDE 16 – (1) E-ihale işlemleri için kullanıcıya, istekliye veya alıcıya yapılacak her türlü bildirim sistem üzerinden yapılır ve gerektiğinde ilgililere e-posta veya SMS yoluyla bilgi verilir.

(2) Sistemde yer alan bilgilerin kullanıcıya, istekliye veya alıcıya e-posta veya SMS yoluyla yapılan bildirimlerden farklı olması halinde sistemde yer alan bilgiler esas alınır.

Bilgi ve belgeler

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğde geçen veya işletme müdürlüğünce e-ihale işlemlerinde kullanılan üyelik formu, satış şartnamesi, sözleşme, karar, tutanak, taahhütname, rapor gibi eşyanın e-ihale yoluyla tasfiyesinde kullanılan bilgi veya belgeler sistemde, Bakanlığın ve Genel Müdürlüğün kurumsal internet sitelerinde yayınlanır.

(2) Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda bu bilgi veya belgeler üzerinde değişiklik yapılabilir.

Hüküm bulunmayan hallerde yapılacak işlemler

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğde hüküm bulunmayan hallerde, Tasfiye Yönetmeliği hükümlerine göre işlem yapılır.

Yetki

MADDE 19 – (1) Bakanlık (Genel Müdürlük), bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla, uygulamada ortaya çıkan sorunları, tereddütleri, özel ve zorunlu durumları ve bu Tebliğde yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya, gerektiğinde uygulama esaslarını belirlemeye, bu Tebliğin uygulanması ve sistemin işleyişi için gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya; sistemin işleyişine, işletme müdürlüklerinde kurulmasına ve yaygınlaştırılmasına bağlı olarak e-ihale yapacak işletme müdürlüklerini ve e-ihale yapılacak eşyanın kapsamını belirlemeye yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

GENELGELER

**T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü**

Sayı :30157710-020

Konu :Yeniden İhraç ve İmha Yoluyla Tasfiye Edilecek Eşya

01.03.2017 / 23022396

DAĞITIM YERLERİNE

Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerinden intikal eden yazılar ile bağlantı idarelerinde yapılan incelemeler ve görüşmeler neticesinde;

Satış yoluyla tasfiye edilen cep telefonları için tahsil edilmesi gereken vergiler de dikkate alındığında, ikinci el piyasasında muadil telefonların daha düşük fiyata satılması ve telefonların modasının geçmesi veya eskimiş olması gibi nedenlerden dolayı satılmasının mümkün bulunmadığı, satış kabiliyeti bulunmayan bu telefonların ambarlarda fuzuli yer işgal etmesi yanında satışa ilişkin tasfiye işlemlerinde de zaman ve emek kaybına neden olduğu,

Tasfiyelik hale gelen orijinal ve bandrollü alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerinin yüksek ÖTV ve KDV oranları nedeniyle

satış kabiliyetinin düşük olduğu ve ambarlarda hacim itibariyle çok yer kapladığı,

Gizli kameralı çakmak/gözlük, düğme kamera, ortam dinleme cihazı gibi gizli ses ve görüntü almaya yarayan tasfiyelik haldeki cihazların özel hayatın gizliliğini ihlal amacıyla kullanılabilir nitelikte olması ve Bakanlığımızca satışının kamuoyu üzerinde olumsuz algı oluşturabileceği, Anlaşılmış olup,

4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca tasfiye edilecek;

- Cep telefonlarından Tasfiye Yönetmeliğinin 48 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen unsurlar çerçevesinde belirlenecek değeri, vergiler toplamının yüzde 50 fazlasının altında olduğu tespit edilenler ile marka/model olarak eski olması nedeniyle piyasa değeri tespit edilemeyen cep telefonlarının MCKS sisteminde sorgulama yapılmadan hurda haline getirilerek hurda bedeli üzerinden Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna verilmesi, bununla birlikte değerinden bağımsız olarak, TAC numarasının MCKS sisteminde kayıtlı olmadığı tespit edilen cep telefonlarının doğrudan imha edilmesi,

- Üzerinde kamu kurumlarınca uygulanmış bandrol/işaret bulunan ve ilgili kurumlarından izin alınmış olan alkollü içkiler, tütün ve tütün mamulleri ile elektronik sigaraların yeniden ihraç amacıyla satışa çıkarılması, satılamaması durumunda imha edilmesi,

- Gizli ses/görüntü kaydetmeye mahsus cihazların yeniden ihraç amacıyla satışa çıkarılması, satılamaması durumunda imha edilmesi,

hususları 25.02.2017 günlü 22644849 sayılı Bakanlık Makamı Onayı ile uygun bulunmuştur.

Bilgi ve buna göre gereğini rica ederim.

Harun USLU
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM:

Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı :30157710-020

Konu :Tasfiye İşlemleri

12.09.2018 / 37108550

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi :01.03.2017 tarihli ve 30157710-020/00023022396 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazımızda, 25.02.2017 tarihli 22644849 sayılı Bakanlık Makamı Onayı çerçevesinde; 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca tasfiye edilecek cep telefonlarından, Tasfiye Yönetmeliğinin 48 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen unsurlar çerçevesinde belirlenecek değeri vergiler toplamının yüzde 50 fazlasının altında olduğu tespit edilenler ile markası ve/veya modelinin eski olması nedeniyle piyasa değeri tespit edilemeyen cep telefonlarının MCKS sisteminde sorgulama yapılmadan hurda haline getirilerek, hurda bedeli üzerinden Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna verilmesi ve ayrıca değerinden bağımsız olarak TAC numarasının MCKS sisteminde kayıtlı olmadığı tespit edilen cep telefonlarının ise doğrudan imha edilmesi talimatlandırılmıştı.

Bununla birlikte, 03.06.2018 tarihli 30440 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Tasfiye Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile Tasfiye Yönetmeliği’nin 59 uncu maddesinde değişiklik yapılarak, tasfiyelik hale gelen ve komisyonca geri dönüştürülebilir olduğu belirlenen eşyanın Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yetkilendirilen kişi ve kuruluşlara, taraflarca belirlenecek bedelle özel yolla tasfiyesine imkân tanınmış, ayrıca Yönetmeliğin 63 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile eşya cinsi, niteliği, miktarı da dikkate alınarak gümrük idareleri bazında veya tüm ülke düzeyinde imha ve geri dönüşüm işlemlerini gerçekleştirecek Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yetkilendirilen kişi ve kuruluşları belirlemeye Bakanlık yetkili kılınmıştır.

Tasfiye Yönetmeliğinin yeni hükümleri çerçevesinde Bakanlık Makamından alınan 03.08.2018 tarihli 36214057 sayılı Onay ile,

- Daha önce tasfiye yöntemi belirlenenler de dahil olmak üzere, tasfiyelik hale gelen GSM cihazlarından, TAC numarası uyumsuz olanların, IMEI numarası eksik veya yanlış olanların, klon IMEI numaralı olanların, parçaları eksik olması nedeniyle MCKS’ye kaydı yapılamayanların, marka/modelinin eski olması nedeniyle

piyasa değeri tespit edilemeyenlerin, Tasfiye Yönetmeliğinin 48 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen unsurlar çerçevesinde belirlenecek değeri vergiler toplamının yüzde 50 fazlasının altında olduğu tespit edilenlerin, geri dönüşüm işlemi yapılmak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yetkilendirilen kişi ve kuruluşlara, taraflarca belirlenecek bedel üzerinden özel yolla tasfiye edilmesi,

- Daha önce tasfiye yöntemi belirlenenler de dahil olmak üzere, kullanılamaz hale gelen taşıtların Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından düzenlenen ve 30/12/2009 tarihli 27448 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde anılan Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlara, taraflarca belirlenecek bedel üzerinden teslim edilmesi,

- Tasfiye Yönetmeliğinin 03.06.2018 tarihli 30440 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Tasfiye Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile değişik 63/(2) maddesi çerçevesinde, imha ve geri dönüşüm işlemlerini gerçekleştirecek Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yetkilendirilen kişi ve kuruluşları belirlemeye Genel Müdürlüğümüzün yetkili kılınması,

uygun bulunmuştur.

Bu kapsamda;

Daha önce tasfiye yöntemi belirlenenler de dahil olmak üzere, kullanılamaz durumdaki taşıtların Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yetkilendirilen Ömrünü Tamamlamış Araç (ÖTA) teslim yerleri, geçici depolama alanları ya da işleme tesislerine özel yolla tasfiye işlemlerinin gerçekleştirilmesi,

Daha önce tasfiye yöntemi belirlenenler de dahil olmak üzere, Onay kapsamındaki cep telefonlarının kırılma/teslim işlemlerinin durdurulması,

Geri dönüşüm/imha işlemlerine ilişkin yetkili kuruluşların belirlenmesine yönelik olarak Tasfiye İşletme Müdürlükleri ve Gümrük Müdürlüklerince imhası ve özel yolla tasfiyesi (hurda ve geri dönüşüm) yapılmak üzere bekletilen eşyalara ilişkin bilgiye ihtiyaç duyulduğundan, Tasfiye Yönetim Sistemi üzerinden Tespit ve Tahakkuk Belgesi düzenlenmiş olan, özel yolla tasfiye ve imha kararı alınan eşya ve bu eşyanın ambar stoklarındaki durumunu gösteren ekli listelerde yer alan veriler de dikkate alınarak hazırlanacak güncel listenin 21.09.2018 tarihi mesai bitimine kadar Genel Müdürlüğümüze gönderilmesi,

Hususlarında bilgi ve gereğini rica ederim.

Rıza Mehmet KORKMAZ
Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:
Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Risk Yönetimi, Tasfiye ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğü
Konu :Cep Telefonu Tasfiye İşlemleri

07.08.2020 / 56328085
DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: a) (Mülga) Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 12.09.2018 tarihli ve 3710855 sayılı yazısı.

b) 11.04.2019 tarihli ve 30157710-380.10/00043430803 sayılı yazımız.

c) GAP Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü'nün 26.06.2020 tarihli ve 69507159-380.01/00055354772 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazıda özetle; tasfiyelik hale gelen GSM cihazlarından, TAC numarası uyumsuz olanların, IMEI numarası eksik veya yanlış olanların, klon IMEI numaralı olanların, parçaları eksik olması nedeniyle MCKS'ye kaydı yapılamayanların, marka/modelinin eski olması nedeniyle piyasa değeri tespit edilemeyenlerin Tasfiye Yönetmeliğinin 48 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen unsurlar çerçevesinde belirlenecek değeri vergiler toplamının yüzde 50 fazlasının altında olduğu tespit edilenlerin, geri dönüşüm işlemi yapılmak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yetkilendirilen kişi ve kuruluşlara, taraflarca belirlenecek bedel üzerinden özel yolla tasfiye edilmesi talimatlandırılmıştı. İlgi (b)'de kayıtlı yazımızda ise özel yolla tasfiyesi uygun görülen cep telefonları ile ilgili olarak; Tespit ve Tahakkuk Belgelerindeki kıymetin eşyanın atık nitelikte olduğu dikkate alınarak revize edilmesi, özel yolla tasfiye kararının alınması, Tasfiye İşletme Müdürlüklerince cep telefonlarının kullanılmayacak hale getirilmek suretiyle kırılması ve e-ihale sistemi üzerinden elektronik atık olarak satılması talimatlandırılmıştı.

İlgi (c)'de kayıtlı yazıda, 08.05.2020 tarihli 31121 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de 8517.12.00.00.11 GTİP numarasında sınıflandırılan "Alıcısı bulunan verici portatif (Cellular) telsiz telefon cihazları" için adet başına 200 ABD Doları gözetim uygulamasının yürürlüğe konulduğundan bahisle, Gümrük Müdürlüklerince Tespit ve Tahakkuk Belgelerinde eşyanın kıymeti belirlenirken tasfiyelik hale gelen cep telefonları için en az 200 ABD Doları CIF kıymeti belirlenerek vergiler dahil edildiğinde her bir cep telefonunun gümrüklenmiş değerinin 2.500,00-TL'nin üzerine çıkacağı ve söz konusu cep telefonlarının bu bedel üzerinden satışa çıkartılması halinde ise satılma ihtimalinin mümkün olamayacağı belirtilerek konunun Genel Müdürlüğümüzce tetkik edilmesi istenilmiştir.

Konuyla ilgili olarak yapılan değerlendirmede, bahse konu tasfiyelik hale gelen cep telefonlarının gözetim kıymeti üzerinden Tespit ve Tahakkuk Belgesi düzenleneceği dikkate alındığında vergilerin %50 fazlasının yaklaşık 1.360 TL'ye tekabül edeceği ve bu durumda satış kabiliyeti olmayan/atık kapsamında değerlendirilmesi gereken ilgi yazılar konusu cep telefonlarının yüksek fiyatla satışa sunulmasının yanı sıra satış kabiliyeti olan telefonların da anılan Onay kapsamında atık olarak değerlendirilmesi gerekeceği görülmektedir.

Bu çerçevede, tasfiyelik hale gelen cep telefonlarının etkin bir şekilde ekonomiye kazandırılmasını teminen 03.08.2018 tarihli 36214057 sayılı Bakanlık Onayında geçen "...Tasfiye Yönetmeliğinin 48 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen unsurlar çerçevesinde belirlenecek değeri vergiler toplamının yüzde 50 fazlasının altında olduğu tespit edilenlerin, geri dönüşüm işlemi yapılmak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yetkilendirilen kişi ve kuruluşlara, taraflarca belirlenecek bedel üzerinden özel yolla tasfiye edilmesi..." düzenlemesinin uygulanmasında, cep telefonlarından minimum olarak alınan 160 TL ÖTV ve 28,8 TL olarak hesaplanan KDV ile vergiler toplamının yüzde elli fazlası eklenerek elde edilen 283 TL'lik tutarın dikkate alınması ve Tasfiye Yönetmeliğinin 48 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen unsurlar çerçevesinde belirlenen kıymeti bu tutarın altında olan cep telefonlarının elektronik atık olarak özel yolla tasfiyesi uygun bulunmuştur.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Savaş MALKOÇ
Bakan a.
Genel Müdür V.

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: 18723479-153.16

Konu: Gümrük Kanununun 235/3. Maddesinin Uygulanması Hk.

05.06.2017 / 25501654
DAĞITIM YERLERİNE

Bakanlığımıza intikal ettirilen bilgilerden, yolcu eşyasına yönelik mevzuatın nasıl uygulanacağını açıklayan 16.01.2014 tarihli ve 2014/2 sayılı Genelge'nin 1 inci maddesinde, yeşil hattan geçen yolcunun gümrük personeline yapılan kontrolde beyanına aykırı ve ticari mahiyette olmayan muafiyet kapsamı dışındaki eşyaya 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 235/3 üncü maddesi çerçevesinde işlem yapılması gerektiği, Genelge'nin 5 inci maddesinde de, yolcu beraberli olarak getirilen ve gümrüğe sunulmayan bu eşyanın gümrük vergilerinin iki katı ödenmemesi durumunda anılan Kanunun 48/2 nci maddesi uygulanmaksızın gümrüğe terk edilmiş sayılarak işlemlerin gerçekleştirilmesi gerektiği ifade edilmesine karşın, bu eşyanın işlemlerinin aynı Genelge'nin 2 nci maddesi çerçevesinde gerçekleştirilmeye çalışıldığı, eşyanın yolcu eşyasına mahsus gümrük ambarlarına alındığı ve yolcuların söz konusu eşyaya ilişkin herhangi bir gümrük beyanında bulunmaması veya geç bulunması nedeniyle gümrük idarelerimiz nezdinde iş yükü oluştuğu, yolcu eşyası ambarlarının kapasitesi üzerine çıktığı ve süresi içerisinde tasfiye işlemlerine başlanılmadığı anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 235/3 maddesi " Yolcuların, gümrük mevzuatına göre kişisel ve hediye eşya kapsamı dışında olup beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan ya da başkasına ait olduğu halde kendi eşyasıymış gibi gösterdikleri eşyanın gümrük vergileri iki kat olarak alınır ve eşya sahibine teslim edilir. Gümrük vergileri ödenmediği takdirde, eşya gümrüğe terk edilmiş sayılır." hükmüne amirdir.

Bununla birlikte, 2014/2 sayılı Genelgenin 5 inci maddesinde yer verilen " Gümrük Kanununun 235/3 üncü maddesi uyarınca iki kat olarak ödenmesi öngörülen gümrük vergilerinin ödenmemesi halinde, eşyanın anılan Kanunun 48 inci maddesinin ikinci fıkrası uygulanmaksızın gümrüğe terk edilmiş sayılarak işlemlerin bu çerçevede tekemmül ettirilmesi hususunda gerekli titizliğin gösterilmesi gerekmektedir." hükmüyle söz konusu Kanun maddesinin nasıl uygulanacağına açıklık getirilmiştir.

Bu itibarla, söz konusu Genelge'de de belirtildiği üzere, gümrüğe sunulmayan Gümrük Kanununun 235/3 üncü maddesi kapsamında giren eşya için iki kat olarak ödenmesi öngörülen gümrük vergilerinin ülkeye giriş anında ödenmesi halinde eşyanın ilgisine teslim edilmesi, gümrük vergilerinin ödenmemesi halinde ise eşya gümrüğe terk edilmiş kabul edilerek tasfiye hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ

Bakan a.

Genel Müdür V.

DAĞITIM:

Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine

GÜMRÜK YÜKÜMLÜLÜĞÜ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU Gümrük Yükümlülüğünün Doğması

MADDE 181

1. İthalatta gümrük yükümlülüğü;
 - a) İthalat vergilerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişi,
 - b) İthalat vergilerine tabi eşyanın ithalat vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali,için verilecek gümrük beyannamesinin tescil tarihinde başlar.
2. İthalatta gümrük yükümlülüğünde yükümlü, beyan sahibidir. Dolaylı temsil durumunda, hesabına gümrük beyanında bulunulan kişi de yükümlüdür. Dolaylı temsilde, temsilcinin yükümlülüğü, beyanda kullanılan verilerin yanlış olduğunu bildiği veya mesleği icabı ve mutata olarak bilmesi gerektiği durumlarda sınırlıdır. 188 inci, 190 inci ve 194 üncü maddeler uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü için de bu hüküm uygulanır.
3. Birinci fıkrada belirtilen rejimlerden biri için bulunulan beyanda kullanılan veriler, kanunen alınması gereken vergilerin tamamen veya kısmen tahsil edilememesine sebep olduğu takdirde, beyanın yapılabilmesi için bu verileri veren ve bu verilerin yanlış olduğunu bilen veya bilmesi gereken kişiler de gümrük vergilerinden sorumludur.

MADDE 182

1. İthalat vergilerine tabi eşyanın, bu Kanuna aykırı şekilde Türkiye Gümrük Bölgesine girmesi ya da bir serbest bölgede bulunan ithalat vergilerine tabi eşyanın, bu Kanuna aykırı olarak Gümrük Bölgesinin başka bir yerine gitmesi hallerinde, gümrük yükümlülüğü doğar.
2. Gümrük yükümlülüğü, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine bu Kanuna aykırı olarak girişi tarihinde başlar.
3. Bu Kanun hükümlerine göre;
 - a) Eşyanın kanuna aykırı olarak girişini gerçekleştiren kişiler,
 - b) Eşyanın kanuna aykırı girişine iştirak eden ve girişin kanuna aykırı olduğunu bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişiler,
 - c) Söz konusu eşyayı elde eden veya elinde bulunduran ve bu eşyayı elde ettiği veya aldığı sırada eşyanın kanuna aykırı olarak girdiğini bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişiler,

Gümrük vergilerinden sorumludurlar.

MADDE 183

1. Gümrük gözetimi altındaki ithalat vergilerine tabi eşyanın, kanuna aykırı olarak gümrük gözetimi dışına çıkarılması halinde gümrük yükümlülüğü doğar.

2. Gümrük yükümlülüğü, eşyanın gümrük gözetiminden çıkarıldığı tarihte başlar.

3. Bu Kanun hükümlerine göre;

a) Eşyayı gümrük gözetiminden çıkaran kişiler,

b) Bu çıkarma işine iştirak eden ve eşyanın gümrük gözetiminden çıkarıldığını bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişiler,

c) Söz konusu eşyayı elde eden veya elinde bulunduran ve bu eşyayı elde ettiği veya aldığı sırada gümrük gözetiminden çıkarıldığını bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişiler,

d) Eşyanın geçici depolanmasında veya tabi tutulmuş olduğu gümrük rejiminin kullanılmasından doğan yükümlülükleri yerine getirmesi gereken kişiler,

Gümrük vergilerinden sorumludurlar.

MADDE 184

1. 183 üncü maddede belirtilen haller dışında;

a) İthalat vergilerine tabi eşyanın geçici depolanmasından veya tabi tutulmuş olduğu gümrük rejiminin uygulanmasından doğan yükümlülüklerden birinin yerine getirilmemesi,

b) Eşyanın söz konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya nihai kullanımı nedeniyle indirimli yahut sıfır ithalat vergi oranı uygulanmasına ilişkin koşullardan birine uyulmaması hallerinde ve bu fiillerin geçici depolanmanın veya ilgili gümrük rejiminin yanlış uygulanması sonucunu yarattığının tespit edilmesi,

durumunda ithalat nedeniyle gümrük yükümlülüğü doğar.

2. Gümrük yükümlülüğü;

a) 1 inci fıkranın (a) bendinde belirtilen hükmün yerine getirilememesinin bir gümrük yükümlülüğü doğurması halinde, bu tarihte,

b) Eşyanın söz konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya nihai kullanımı nedeniyle indirimli ya da sıfır ithalat vergi oranı uygulanmasına ilişkin bir koşula uyulmadığının sonradan tespiti halinde, ilgili rejime tabi tutulduğu tarihte,

Başlar.

3. Yüklümlü, ithalat vergilerine tabi eşyanın geçici depolanmasından veya tabi tutulduğu gümrük rejiminin uygulanmasından doğan yükümlülükleri yerine getirmesi gereken kişi ya da söz konusu rejime tabi tutulması için konulmuş koşullara uyması gereken kişidir.

MADDE 185

1. Serbest bölgelerde bulunan ithalat vergilerine tabi eşyanın, bu Kanuna aykırı olarak tüketilmesi veya kullanılması halinde gümrük yükümlülüğü doğar.

Eşyanın kaybolması ve bu kaybın kanıtlanamaması halinde, eşya serbest bölgede tüketilmiş veya kullanılmış sayılır.

2. Gümrük yükümlülüğü, serbest bölgede bulunan eşyanın bu Kanuna aykırı olarak tüketildiği veya ilk kez kullanıldığı tarihte başlar.

3. Yüklümlü, eşyayı tüketen veya kullanan, buna iştirak eden ve tüketime veya kullanımın bu Kanuna aykırı olduğunu bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişilerdir.

Gümrük idarelerinin kaybolan eşyayı serbest bölgede tüketilmiş veya kullanılmış saydığı ve bu fıkranın uygulanmasına imkan bulunmadığı hallerde, eşyanın gümrük idarelerince bilinen en son kullanıcısı, gümrük vergilerini ödemekle yükümlü kişidir.

MADDE 186

1. 182 nci madde ile 184 üncü maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yükümlünün;

a) 37 ila 40 inci madde hükümlerinden,

b) Bir serbest bölgeden Türkiye'ye eşya sokulmasından,

c) Eşyanın geçici depolanmasından,

d) Eşyanın tabi tutulduğu gümrük rejiminin kullanılmasından,

Doğın yükümlülüklerini yerine getirememesinin eşyanın tahrip olmasının veya tekrar yerine konulamaması şeklinde kaybının, eşyanın özelliklerine bağı bir nedenden veya beklenmeyen hal veya mücbir sebepten ya da gümrük idarelerinin izninden kaynaklandığını kanıtlaması halinde, ithalat nedeniyle gümrük yükümlülüğü doğmuş sayılmaz.

Eşyanın tekrar yerine konulamaz şekilde kaybı, bunun kullanılamaz hale gelmiş olmasını ifade eder.

2. Nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma giren eşyanın, gümrük idarelerinin izni ile ihraç veya yeniden ihraç edilmesi halinde de ithalat nedeni ile bir gümrük yükümlülüğü doğmuş sayılmaz.

MADDE 187

1. Nihai kullanım nedeni ile indirimli veya sıfır ithalat vergi oranından yararlanarak ithal edilen eşya için 186 ncı maddenin 1 inci fıkrası uyarınca, bir gümrük yükümlülüğünün doğmadığının kabulü halinde, söz konusu fıkroda belirtilen tahribattan kaynaklanan atık ve artıklar serbest dolaşımda olmayan eşya sayılır.

2. Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma giren eşya için 183 ve 184 üncü madde uyarınca, gümrük vergileri tahakkuk ettiğinde, serbest dolaşıma giriş sırasında ödenen gümrük vergileri tutarı, tahakkuk eden gümrük vergileri tutarından indirilir. Bu hüküm, gerektiğinde bu tür eşyanın tahribi sonucu kalan atık ve artıklar için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda da uygulanır.

MADDE 188

1. İhracat vergilerine tabi eşyanın bir gümrük beyannamesi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesi halinde, gümrük yükümlülüğü doğar.

2. Gümrük yükümlülüğü, söz konusu gümrük beyannamesinin tescili tarihinde başlar.

3. Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 189

1. İhracat vergilerine tabi eşyanın gümrük beyanında bulunulmaksızın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkartılması halinde, gümrük yükümlülüğü doğar.

2. Gümrük yükümlülüğü, söz konusu eşyanın fiilen Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıktığı tarihte başlar.

3. Söz konusu eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkaran, bu fiile iştirak eden, beyanda bulunulması gerektiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde bulunmayan kişiler, gümrük vergilerinden sorumludur.

MADDE 190

1. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihracat vergilerinden tam veya kısmi muafiyete tabi tutularak çıkmasına ilişkin hükümlere uyulmaması halinde, gümrük yükümlülüğü doğar.

2. a) İhracat vergilerinin tam veya kısmi muafiyete tabi tutularak, Türkiye Gümrük Bölgesi dışına gönderilmesine izin verilen eşyanın gümrük yükümlülüğü, izin verilen yerden başka bir varış yerine ulaştığı tarihte başlar.

b) Gümrük idarelerinin (a) bendinde belirtilen tarihi tespit edememesi halinde, eşyanın söz konusu muafiyete hak kazanmasına ilişkin hükümlere uyulduğunu kanıtlayan bir belgenin ibrazı için rejim hak sahibine süre verilir. Söz konusu belgenin ibraz edilememesi halinde, verilen sürenin bittiği tarihte gümrük yükümlüğü başlar.

3. Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 191

İthali ve ihracı yasaklama veya kısıtlamaya tabi eşya için de 181 ila 185 ve 188 ila 190 ıncı maddelerde belirtilen gümrük yükümlülüğü doğar. Ancak, sahte paralar ile tıbbi ve bilimsel amaçlı kullanımları nedeniyle yetkili idareler tarafından denetlenen ekonomik dolaşıma girmeyen narkotik uyuşturucu ve uyarıcı maddelerin Türkiye Gümrük Bölgesine kanuna aykırı olarak girmesi halinde, kaçakçılık ve diğer ceza koyan kanun hükümlerine göre işlem yapılacağından, gümrük yükümlülüğü doğmaz. Bununla birlikte, cezai hükümler koyan kanunlar gereğince, gümrük vergilerinin ceza tespitine esas olması veya cezai kovuşturmaların gümrük yükümlülüğünün varlığına bağlı olması hallerinde, gümrük yükümlülüğü doğmuş sayılır.

MADDE 191/A

16 ncı, 77 nci, 135 inci ve 167 ila 170 inci maddelere uygun olarak eşyanın mahiyeti veya nihai kullanımı nedeniyle tercihli tarife uygulanmasının ya da ithalat veya ihracat vergilerinden tamamen veya kısmen muafiyetinin mümkün olduğu durumlarda söz konusu tercihli tarife veya vergi muafiyeti;

a) İlgili kişinin hileli bir davranış veya ihmalinin olmaması,

b) Tercihli tarife veya muafiyetin uygulanması için gerekli olan diğer şartların yerine getirildiğinin ilgili kişi tarafından ispat edilmesi,

şartıyla 182 ila 185 inci, 189 uncu veya 190 ıncı maddelere göre gümrük yükümlülüğü doğduğu hallerde de uygulanır.

MADDE 192

Aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden birden çok yükümlünün sorumlu olduğu hallerde, bunlar söz konusu vergilerin ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

MADDE 193

I. Bu Kanunla konulmuş aksine hükümler ve 2 nci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bir eşyaya uygulanacak ithalat veya ihracat vergileri tutarı, bu eşyaya ilişkin gümrük

yükümlülüğünün başladığı tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre belirlenir.

2. Gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihi kesin olarak tespit etmenin mümkün olmadığı hallerde, ilgili eşyaya ilişkin vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarının uygulanması için dikkate alınacak tarih, gümrük idarelerinin bu eşya için bir gümrük yükümlülüğü başladığı sonucuna vardıkları tarihtir.

Ancak, gümrük idarelerinin elde ettikleri bilgilerin gümrük yükümlülüğünün daha önceki bir tarihte başladığını tespit etmelerine imkân vermesi halinde, eşyanın ithalat veya ihracat vergileri tutarı, elde edilen bilgilere göre söz konusu yükümlülüğün başladığının anlaşıldığı en eski tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanılarak tespit edilir.

3. Beyan sahibinin hatalı beyanı sonucu hiç alınmadığı veya noksan alındığı tespit edilen gümrük vergilerine, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarih ile vergilerin kesinleştiği tarih arasındaki süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı oranında faiz uygulanır. Gümrük vergilerinin kesinleşmesinden önce ödenmek istenmesi durumunda faiz, ödeme tarihine kadar hesaplanarak vergiler ile birlikte tahsil edilir.

MADDE 194

1. Türkiye'nin taraf olduğu anlaşma hükümlerine göre dahilde işleme rejimi altında elde edilen Türk menşeli eşyanın anlaşmalara taraf ülkelere ithalinde, tercihli tarife uygulamasından yararlanmasının, bunların bünyelerine giren serbest dolaşımda olmayan eşyanın ithalat vergilerinin ödenmesi ve buna ilişkin belgelerin onaylanması koşuluna bağlı olması halinde, ithalata ilişkin bir gümrük yükümlülüğü doğar. Ancak, geri ödeme sisteminden yararlanan eşya için bu fıkra uyarınca gümrük yükümlülüğü doğmaz ve bu durumda ödenmiş ithalat vergileri geri verilmez.

2. Bu halde gümrük yükümlülüğü, söz konusu eşyanın ihracına ilişkin gümrük beyannamesinin gümrük idaresi tarafından tescil edildiği tarihte başlar.

3. Dâhilde işleme rejimine tabi tutulan serbest dolaşımda bulunmayan eşyaya ilişkin ithalat vergileri, ihracata ilişkin beyannamenin tescili tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına göre hesaplanır. Ancak, izin kapsamında önceden ihracat işleminden sonra ithalat yapılması durumunda, bu vergi

önceden ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına göre hesaplanarak, önceden ihracata tekabül eden ithalatın yapılması esnasında ödenir.

4. Birinci fıkra uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin ihracat beyannamesi konusu eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıktığı tarihe kadar ödenmesi zorunludur. Bu tarihten sonra ödenen ithalat vergileri için ayrıca bu tarih itibarıyla 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesi hükümlerine göre tespit edilen gecikme zammı uygulanır.

5. Dâhilde işleme rejimi kapsamında bir ihracat beyannamesine ilişkin fazla ödenen ithalat vergilerinden aynı izin kapsamında başka bir ihracat beyannamesine ilişkin eksik ödenen ithalat vergilerine mahsup işlemi yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Mahsup işlemi sonrasında birinci fıkra uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin tamamının ödenmiş olması halinde, dördüncü fıkra ve 234 üncü maddenin beşinci fıkrası hükümleri uygulanmaz.

Gümrük Vergilerinin Tahakkuku, Tebliği ve Ödenmesi

MADDE 195

1. Gümrük idaresi tarafından gerekli bilgiler kullanılarak tahakkuk ettirilen gümrük vergileri, Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defterine veya bilgisayara kaydedilir. Bilgisayara kayıt halinde, bilgisayar çıktıları Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defteri yerine geçer.

Ancak;

a) Geçici bir anti-damping vergisi veya fark giderici vergi uygulandığı,

b) Kanunen alınması gereken vergi tutarının, bir bağlayıcı tarife ve menşe bilgisine istinaden belirlenen tutarlardan yüksek olduğu,

c) Vergi tutarının Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen seviyenin altında kaldığı,

Hallerde, hesaplanan vergiler Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defterine kaydedilmekle birlikte, bunların özel durumu defterde belirtilir.

2. Gümrük Vergilerinin Tahakkukunu İzleme Defterinin şekli ile bu defterin tutulmasına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

MADDE 196

Gerekli teminatın sağlanması şartıyla, belirli aralıklarla ve aynı kişiye teslim edilen aynı cins eşyanın gümrük vergileri otuz günü geçmeyecek şekilde belirlenecek bir süre içinde tahakkuk ettirilerek Gümrük Vergilerinin Tahakkukunu İzleme Defterine kaydedilebilir.

MADDE 197

1. Gümrük vergileri, tahakkukundan hemen sonra yükümlüye tebliğ edilir.

2. Yapılan denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen veya 1 inci fıkrada belirtilen şekilde tebliğ edilemeyen gümrük vergilerine ilişkin tebligat, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren **üç yıl** içinde yapılır. Şu kadar ki, gümrük yükümlülüğünün doğduğu olayla ilgili olarak dava açılması zaman aşımını durdurur.

3. Yükümlü tarafından gümrük beyannamesinde gösterilen vergi tutarı ile gümrük idaresince hesaplanan vergi tutarının eşit olması halinde, gümrük idarelerinin eşyayı teslim etmesi, gümrük vergilerinin yükümlüye tebliği yerine geçer.

4. Gümrük vergileri alacakları, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve zaman aşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaydıyla, bu alacaklar Türk Ceza Kanunundaki dava ve ceza zamanaşımı süreleri içerisinde kovuşturulup tahsil edilir.

5. Bu madde hükümlerine göre tebliğ edilen gümrük vergileri; 242 nci maddede belirtilen sürelerde itirazda bulunulmaması veya süresi içinde idari yargı mercilerine başvurulmaması hallerinde bu sürelerin bittiği tarihte kesinleşir; dava açılması halinde mahkemece yükümlü aleyhine verilen kararın gümrük idaresine tebliğ edildiği tarihte tahsil edilebilir hale gelir.

MADDE 198

1. 69 uncu madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile işlemleri daha sonra yapılmak üzere teslim edilen eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin, yükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren **onbeş gün** içinde ödenmesi zorunludur. Ödeme süresinin bitmesinden önce ilgilinin yazılı istemde bulunması ve teminat alınması şartıyla ödeme süresi otuz gün daha uzatılabilir. Süre uzatımı beyanname kapsamı eşyanın her bir kalemi için ayrı ayrı da yapılabilir.

Uzatılan süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre tecil faizi alınır.

2. Tebliğ edilen gümrük vergilerine karşı 242 nci madde çerçevesinde gümrük idareleri nezdinde itiraz edilmesi ödeme süresini keser. Ödeme süresi idarenin ya da yargı mercii kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren yeniden başlar.

3. Yükümlü, vergi tutarının tamamını veya bir kısmını verilen sürenin bitimini beklemeksizin ödeyebilir.

4. 195 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen durumlar hariç olmak üzere; eşyanın tercihli tarifesinin karşı ülke idareleri ile idari işbirliği çerçevesinde oluşturulduğu durumlarda, dolaşım belgesinin karşı ülke idaresince yanlışlıkla onaylandığı tespit edildiğinde, yükümlü, gümrük mevzuatının gerektirdiği yükümlülüklerin yerine getirilmesinde tüm özeni gösterdiğini ispat edebildiği takdirde, tercihli tarife uygulanması nedeniyle tahakkuk ettirilmeyen vergiler sonradan istenmez. Ancak, belgeyi onaylayan idarenin eşyanın tercihli tarife için tayin edilen şartları yerine getirmediğini bildiği veya bilmesi gerektiği durumlar hariç olmak üzere, doğru olmadığı tespit edilen belgenin ihracatçı tarafından sunulan yanlış verilere dayanılarak onaylanması veya tercihli düzenlemenin, yararlanan ülke tarafından doğru olarak uygulandığına dair şüphe bulunduğu yönünde Resmi Gazetede bir duyuru yayımlanmış olması halinde vergiler yükümlüden tahsil edilir.

MADDE 199

Basitleştirilmiş usule göre tescil edilen bir beyannamede eksik bulunan bilgi veya belgenin tamamlanması için gümrük idaresi tarafından verilen süre içinde bu eksikliklerin tamamlanmaması halinde, söz konusu beyanname kapsamı eşyanın ödenmesi gereken vergileri ertelenmez.

MADDE 200

1. Gümrük vergileri Türk Lirası olarak ödenir. Bu ödeme 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda öngörülen usullere göre yapılır.

2. Gümrük vergileri, yetki verilen bankalar aracılığıyla da tahsil edilebilir.

MADDE 201

Süresi içinde ödenmeyen kesinleşmiş gümrük vergileri hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Teminat

MADDE 202

1. Gümrük mevzuatı uyarınca, gümrük vergilerinin ve diğer amme alacaklarının ödenmesini sağlamak üzere bir teminat verilmesi gereken hâllerde, bu teminat söz konusu vergiler ve diğer amme alacakları tutarı kadar yükümlü veya yükümlü olması muhtemel kişi tarafından verilir.

2. Gümrük idareleri, teminat vermesi istenen kişinin yerine başka bir kişinin de teminat vermesini kabul edebilir.

3. Genel ve katma bütçeye dahil kamu kuruluşlarının, belediyelerin, sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu iktisadi kuruluşlarının ve Türkiye'deki yabancı misyon şeflerinin verecekleri garanti mektuplarını teminat olarak kabule Müsteşarlık yetkilidir.

4. Teminat aranmayacak ve kısmi teminat uygulanacak halleri belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

MADDE 203

202 nci maddenin 1 inci veya 3 üncü fıkrasında belirtilen kişilerin talebi üzerine, gümrük idareleri, bir gümrük yükümlülüğünü gerektiren veya gerektirebilecek iki veya daha fazla işlemi kapsamak üzere toplu teminat verilmesine izin verirler.

MADDE 204

1. 202 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen teminat tutarı, teminata konu gümrük vergileri tutarının kesin olarak tespiti halinde bu miktar, diğer hallerde ise tahakkuk edilen veya edilebilecek gümrük vergilerinin en yüksek tutarı esas alınarak belirlenir.

Zaman içinde değişkenlik gösteren gümrük vergileri için verilen toplu teminat tutarları, söz konusu gümrük vergilerini her zaman karşılayabilecek biçimde belirlenir.

2. Götürü teminat alınmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 205

Gümrük vergileri için kabul edilecek teminatlar ile bunların değerlendirilmesi 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine tabidir. Yabancı paraların T.C. Merkez Bankası efektif alış kuru üzerinden hesaplanan değeri üzerinden teminat olarak kabulüne Müsteşarlık yetkilidir.

MADDE 206

1. Teminatın zaman içinde değerini yitirmesi veya yetersiz kalması halinde, ilgili gümrük idaresi ek teminat verilmesini veya ilk teminatın yeni bir teminat ile değiştirilmesini isteyebilir.

2. Teminatın alınmasını gerektiren gümrük yükümlülüğü sona erdiğinde teminat çözülür.

3. Gümrük yükümlülüğü kısmen sona erdiğinde, ilgilinin talebi üzerine verilmiş teminat kısmen çözülür. Ancak, söz konusu teminatın kısmen çözülmeye uygun olması gerekir.

MADDE 207

1. Nakdî teminat dışında, bu Kanuna göre;

a) Tahakkuk ettirilip tahsili gereken gümrük vergileri için verilen teminatın kabulü,

b) Bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulan eşyaya ilişkin gümrük yükümlülüğü doğması halinde, şartlı muafiyete ilişkin beyannamenin tescili,

tarihinden başlamak üzere, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı tahsil edilir.

2. Bir şartlı muafiyet düzenlemesi kapsamında eşya için indirimli teminattan faydalanılması durumunda birinci fıkrada belirtilen gecikme zammı, teminatın nakit verilen kısmı dışında kalan kısım ile teminat verilmeyen kısmın tümü için uygulanır.

Gümrük Yükümlülüğünün Sona Ermesi

MADDE 208

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, gümrük yükümlülüğü;

a) Vergilerin ödenmesi,

b) Vergilerin kaldırılmasına karar verilmesi,

c) Gümrük beyannamesinin iptal edilmesi,

d) Eşyanın bir gümrük rejimi kapsamında tesliminden önce zapt ve müsadere edilmesi veya imha edilmesi, 164 üncü madde uyarınca imha veya terk edilmesi, doğal özellikleri veya beklenmeyen haller yahut mücbir sebep nedeniyle telef veya kaybı,

e) 182 nci madde uyarınca gümrük yükümlülüğü doğan eşyanın kanuna aykırı girişi nedeniyle müsadere edilmesi,

Hallerinde sona erer.

MADDE 209

194 üncü maddenin 1 inci fıkrası uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü, bu işlemlerin iptal edilmesiyle ortadan kalkar.

Vergilerin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

MADDE 210

Bu Kanunda geçen;

- a) "Geri verme" deyimi, ödenmiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen geri ödenmesi,
- b) "Kaldırma" deyimi, henüz ödenmemiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen alınmamasına karar verilmesi, Anlamına gelir.

Gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin hükümler bu Kanun kapsamında tatbik edilen para cezaları için de uygulanır.

MADDE 211

1. Kanunen ödenmemeleri gerektiği halde ödenmiş olduğu belirlenen gümrük vergileri geri verilir. Kanunen tahakkuk ettirilmemeleri gerektiği halde tahakkuk ettirilen gümrük vergileri kaldırılır.

Ancak, kanunen ödenmemesi veya tahakkuk ettirilmemesi gereken gümrük vergileri ilgili kişinin kasten yaptığı bir tahrifat sonucunda ödenmiş veya tahakkuk ettirilmişse, bu vergilerin geri verilmesine veya kaldırılmasına ilişkin talepler kabul edilmez.

2. Kanunen ödenmemeleri gereken gümrük vergileri, söz konusu vergilerin yükümlüye tebliğ edilmesi ve ilgilinin üç yıl içinde gümrük idaresine müracaatı üzerine geri verilir veya kaldırılır.

Kontrol ve denetleme sonucunda, geri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, aynı süre içinde geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır.

Bu süre mücbir sebep veya beklenmeyen hallerde uzatılabilir.

MADDE 212

Bir gümrük beyannamesine dayanılarak ödenmiş olan gümrük vergileri bu beyannamenin iptal edilmesi üzerine ilgilinin talebiyle geri verilir. Bu istemin, gümrük beyannamesinin iptal edilmesi amacıyla müracaatta bulunulması için öngörülen süreler içerisinde yapılması gerekir.

MADDE 213

1. Beyannamenin tescili tarihi itibarıyla, kusurlu veya ithallerine esas teşkil eden sözleşme hükümlerine aykırı olduklarından bahisle, ithalatçı tarafından kabul edilmeyen eşyaya ilişkin ithalat vergileri geri verilir veya kaldırılır. Kusurlu eşyaya, teslimden önce hasar gören eşya da dahildir.

2. Bu tür eşyaya ilişkin ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması, kusurlu veya sözleşme hükümlerine aykırı olduklarının tespiti için gerekli olan ilk kullanım dışında eşyanın kullanılmamış olması ve eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesi koşullarına bağlıdır.

Gümrük idareleri, ilgilinin talebi üzerine, eşyanın ihracı yerine; imhasına, yeniden ihraç amacıyla transit veya gümrük antrepo rejimine tabi tutulmasına veya serbest bölgeye konulmasına izin verirler. Söz konusu işlem veya kullanımlardan birine tabi tutulan eşya, serbest dolaşımda olmayan eşya olarak değerlendirilir.

3. Gümrük beyanından önce denenmek üzere geçici olarak teslim edilen eşyanın vergileri, eşyanın kusurlu veya sözleşme hükümlerine aykırı olduğu hususlarının deneme sırasında anlaşılmadığı kanıtlanmadıkça geri verilmez veya kaldırılmaz.

4. Bu madde uyarınca geri verilecek veya kaldırılacak gümrük vergileri için vergilerin yükümlüye tebliği tarihinden itibaren bir yıl içerisinde gümrük idaresine müracaat edilmesi gerekir. Mücbir sebebin tespiti halinde bu süre Müsteşarlıkça uzatılır.

MADDE 214

Gümrük vergileri 211, 212 ve 213 üncü maddelerde belirtilen haller dışında, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma hükümleri çerçevesinde, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek hallerde geri verilir veya kaldırılır.

Bu maddede belirlenen geri verme ve kaldırma işlemleri, gümrük vergilerinin yükümlüye tebliği tarihinden itibaren bir yıl içinde ilgili gümrük idaresine başvurulması üzerine yapılır.

Ancak, mücbir sebebin tespiti halinde, bu sürenin aşılmasına Müsteşarlıkça izin verilir.

MADDE 215

Geri verme veya kaldırma işlemine tabi olmayacak gümrük vergileri miktarı Cumhurbaşkanı Kararı ile belirlenir.

MADDE 216

1. Gümrük vergileri ile bunların ödenmelerine bağlı olarak tahsil edilmiş gecikme faizinin veya gecikme zammının geri verilmesinde, geri vermeye konu fazla tahsilatın yükümlüden kaynaklanması durumunda geri verme başvurusunun yapıldığı tarihten, diğer durumlarda ise tahsilat tarihinden geri verme kararının tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için geri verilecek tutar üzerinden, aynı dönemde 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faiz ödenir.

2. Geri verme kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde idarece söz konusu kararın uygulanmaması hâlinde, ilgilinin talebi üzerine, tebliğ tarihinden ödemelerin yapıldığı tarihe kadar geçen süre için geri verilecek tutar üzerinden, aynı dönemde 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faiz ödenir.

MADDE 217

Gümrük vergilerinin hatalı olarak kaldırılması veya geri verilmesi halinde, başlangıçta tahakkuk eden vergiler ile 216 ncı madde uyarınca ödenmiş faizler yeniden tahsil edilir. Tahsil edilmeyen miktarlar tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ödenir. Bu süre içinde ödenmeyenler için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Gümrük Yükümlülüğünün Doğması ve Başlaması

İthalatta gümrük yükümlülüğü

MADDE 483

(1) İthalatta gümrük yükümlülüğü; ithalat vergilerine tabi eşyanın, serbest dolaşıma girmesi veya ithalat vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali için normal usulde yapılan beyanlarda gümrük beyannamesinin tescil tarihinde, basitleştirilmiş usulde yapılan beyanlarda basitleştirilmiş işlemlere ilişkin beyannamenin ya da gümrük idaresince kabul edilen ticari veya idari belgenin tescil edildiği ya da tescil hükmünde kayıt işleminin yapıldığı tarihte başlar.

Eşyanın kanuna aykırı olarak gümrük gözetimi dışına çıkarılmış sayılacağı haller

MADDE 484

(1) Kanunun 183 üncü maddesinde belirtilen eşya için yapılan gümrük beyanı veya beyanname yerine geçen başka bir belge sunulması ve yetkili gümrük idarelerinin onaylaması için bir belgenin düzenlenmesi, eşyanın gümrük statüsünün serbest dolaşımda bulunan eşya gibi değerlendirilmesine yol açabilecek yanlış niteliğe sahip ise, bu fiil, Kanunun 183 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca, eşyanın gümrük gözetiminden çıkarılması hükmündedir.

Eşyanın gümrük statüsü açısından serbest dolaşımda sayılması

MADDE 485

(1) Eşyaya uygulanabilecek yasaklama veya kısıtlamalar ile cezai hükümler saklı kalmak üzere, Kanununun 183 veya 185 inci maddeleri uyarınca bir gümrük yükümlülüğünün doğması ve ithalat vergilerinin ödenmesi durumunda, bu eşya gümrük statüsü açısından bir beyana gerek görülmeksizin serbest dolaşımda bulunan eşya sayılır.

(2) Kanununun 208 inci maddesinin (d) ve (e) bentleri uyarınca eşyanın zapt ve müsaderesi bu eşyanın gümrük statüsünü etkilemez.

Gümrük yükümlülüğünü etkilemeyecek haller

MADDE 486

(1) Eşyanın gümrük kontrolünden yasadışı olarak çıkarılmasına teşebbüs olmaması, ilgili kişi tarafından kasten yapılmış bulunmaması ve eşyanın durumunu düzenleyen tüm gerekli işlemlerin yerine getirilmesi koşuluyla aşağıda sayılan ihmaller, Kanununun 184 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen gümrük yükümlülüğü açısından, eşyanın geçici depolama faaliyeti veya tabi tutulmuş olduğu gümrük rejiminin doğru işleyişini etkilemez:

a) Süre uzatımı amacıyla başvurulduğunda, verilen sürenin uzatılması için gerekli koşullar olmasına karşın, eşyanın gösterilen geçici depolama yerine konulması veya uygulandığı gümrük rejimi altında, gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanımlardan birine tabi tutulması için verilen sürenin aşılması,

b) Transit rejimi altındaki eşyanın varış gümrük idaresine sunulması için verilen süre aşılarak ilgili idareye sunulması,

c) Eşyanın geçici depolamaya veya gümrük antrepo rejimine tabi tutulması durumunda, elleçleme izninin verilmesi için gerekli koşulların bulunması şartıyla, gümrük idarelerinden önceden izin alınmaksızın eşyanın elleçleme işlemine tabi tutulması,

ç) Eşyanın geçici ithalat rejimine tabi tutulması durumunda, önceden bu kullanıma izin verilmesi için gerekli şartların olması koşuluyla, eşyanın izin belgesinde gösterilenden farklı bir şekilde kullanılması,

d) Eşyanın geçici depolamaya veya bir gümrük rejimine tabi tutulması durumunda, gümrük idarelerinin isteği üzerine arz edilebilecek durumda olması şartıyla izin belgesinde gösterilenden farklı şekillerde ve yerlerde bulunması,

e) Eşyanın geçici depolamaya veya bir gümrük rejimine tabi tutulması durumunda, gerekli işlemler yapılmadan Türkiye

Gümrük Bölgesinden çıkarılması veya serbest bölgeye konulması,

f) Eşyanın nihai kullanımı nedeniyle, indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak işlem görmesi durumunda, amaçlanan kullanıma tabi tutulmadan önce, eşyanın devreden stok kayıtlarında olması ve devredilenin söz konusu eşyanın izin hak sahibi olması şartıyla eşyanın gümrük idarelerine bildirilmeden devredilmesi.

(2) Yükümlü birinci fıkrada gösterilen şartları ispat edemediği takdirde, Kanunun 184 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca bir gümrük yükümlülüğü doğar.

(3) Birinci fıkrada belirtilen ihmallerin bir gümrük yükümlülüğüne yol açmaması, yürürlükteki mevzuat çerçevesinde söz konusu gümrük rejimi altında düzenlenen izin belgelerinin geri alınmasını veya iptalini engellemez.

Kabul edilebilir kayıplar

MADDE 487

(1) Kanunun 186 ncı maddesinin uygulanmasında, gümrük idareleri, ilgili kişinin isteği üzerine, ortaya çıkan kayıpların sadece eşyanın mahiyetinden kaynaklandığı ve ilgili kişinin ihmalden ya da hileli işlerinden kaynaklanmadığının gösterilebildiği durumlarda, kayıp miktarını dikkate alır.

(2) Birinci fıkradaki ihmal ya da hileli işler deyimi; nakliye, depolama, elleçleme, söz konusu eşyanın işlenmesi veya değerlendirilmesine ilişkin mevzuat hükümlerinin uygulanmasındaki bir savsaklama anlamına gelir.

(3) Gümrük idareleri, eşyanın mahiyeti gereği uğradığı önlenmesi imkansız kaybın başka bir açıklaması olmadığına kanaat getirmesi halinde yükümlünün ispat zorunluluğunu kaldırabilir.

(4) Gümrük idarelerinin izninden kaynaklanmayan hallerde, eşyanın telef olması veya kaybı mahkeme kararı ile kanıtlanır. Ancak;

a) Suçüstü şeklindeki hırsızlıklar, hazırlık tahkikatı üzerine Cumhuriyet Savcılığınca verilen belge ile,

b) Hasar, telef veya kayıp herkesçe bilinen ve duyulan başka olaylar yüzünden olmuşsa o yerin en büyük mülki idare amiri tarafından verilecek belge ile,

kanıtlanır.

İhracat vergilerine tabi eşya

MADDE 488

(1) Gümrük yükümlülüğü, normal usulde yapılan beyanlarda gümrük beyannamesinin tescil tarihinde, basitleştirilmiş usulde yapılan beyanlarda basitleştirilmiş işlemlere ilişkin beyannamenin ya da faturanın tescil edildiği ya da tescil hükmünde olan kayıt işleminin yapıldığı tarihte başlar.

Gümrük Vergilerinin Tahakkuku, Tebliği, Kayda Geçirilmesi ve Ödenmesi

Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defteri ve gümrük vergilerinin tebliği

MADDE 489

(1) Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defteri elektronik ortamda tutulur.

(2) Kanunun 197 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca gümrük vergileri tahakkukundan hemen sonra yükümlüsüne sistem üzerinde, sistem üzerinde tebliğin yapılamadığı hallerde ise ilgili belge üzerinde tebliğ edilir.

Gümrük vergilerinin ek tahakkuku ile gümrük vergilerine ilişkin ceza kararlarının verilmesi, tebliği ve kayda geçirilmesi

MADDE 490

(1) Beynamede düzeltme yapılmasını gerektirir nitelikteki tespitler sistem üzerinde düzenlenen müzekkere ile idare amirine sunulur. İdare amirinin olurunun müteakip yeni vergi tahakkuku ve olması halinde buna ilişkin cezalar yükümlüsüne tebliğ edilir.

(2) Kanunun 197 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca istenen gümrük vergileri ve gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezaları yükümlüsüne tek bir karar ile tebliğ edilir ve aynı anda ilgili programa kaydedilir.

(3) Konusu ve yükümlüsü ile gümrük idaresinin aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağlılık bulunması şartıyla; birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin gümrük vergileri ve para cezalarına tek tahakkuk ve ceza kararı düzenlenebilir.

(4) Gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezalarının zamanaşımı, bu idari para cezalarına ilişkin gümrük vergilerinin zamanaşımına tabidir.

Basitleştirilmiş usulde vergi tahakkukunun ertelenmemesi

MADDE 491

(1) Basitleştirilmiş usule göre tescil edilen bir beynamede eksik bulunan bilgi veya belgenin tamamlanması için gümrük idaresi tarafından verilen süre içinde bu eksikliklerin

tamamlanmaması halinde, Kanunun 196 ncı madde hükümleri uygulanmaz.

Verginin ertelenmesi

MADDE 492

(1) Ödeme aşamasına gelmiş ancak henüz ödenmemiş gümrük vergileri ile yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergilerinin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre ertelenmesine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

Toplu ve götürü teminat

MADDE 493

(1) Toplu teminat sisteminde, bir kişinin bir gümrük idaresine her türlü gümrük işlemlerine ilişkin vermiş olduğu teminat, o kişinin o gümrük idaresindeki transit rejimi hariç bütün gümrük işlemleri için kullanılır.

(2) Takip edilebilir olması halinde söz konusu teminat diğer gümrük idarelerinde de geçerlidir.

(3) Toplu teminatın takibi, Müsteşarlıkça belirlenen usullere uygun olarak elektronik ortamda kayda alınan veriler üzerinden yapılır.

(4) Götürü teminat sisteminde ise, gümrük yükümlülüğü gerektiren veya gerektirebilecek birden fazla işlem için Bakanlıkça belirlenecek şartları taşıyanların talebi üzerine, gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanımlardan her biri için ayrı ayrı teminat verilmesi yerine, transit rejimi hariç tüm işlemleri kapsayacak bir teminat verilebilir.

(5) Götürü teminat uygulamasından, onaylanmış kişi statü belgesine veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip yükümlüler yararlanabilir.

(6) Götürü teminat, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekindeki (I) sayılı listede yer alan eşyaya ilişkin kamu alacakları hariç, eşyanın gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin tüm kamu alacakları için geçerlidir.

(7) Götürü teminat sisteminden yararlanabilme koşulları ve sistemin işleyişine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

Götürü teminat tutarı

MADDE 494

(1) Götürü teminat sisteminden yararlanmak için verilecek teminat tutarı bir önceki yılda gümrük işlemleri nedeniyle teminat

konusu olan toplam değerin %10'udur. Ancak;

a) Teminatın dahilde işleme rejimi kapsamındaki eşyayı da içermesi halinde 250.000 Avro, dahilde işleme rejimi dışındaki gümrük işlemlerini kapsamaması halinde ise 75.000 Avro'dan az olamaz.

b) Teminatın 2.000.000 Avro'yu aşmayan tutarda verilmesi mümkündür.

c) (Yürürlükten kaldırılmıştır)

(2) Teminat, bu miktarlar karşılığı Türk Lirası olarak da verilebilir.

(3) Götürü teminat tutarı, yıllık olarak Müsteşarlıkça belirlenir.

(4) Yürürlükten kaldırılmıştır.

Kabul olunabilecek teminat ve değerlendirilmesi

MADDE 495

(1) Gümrük işlemleri sırasında teminat alınmasına gerek görülen hâllerde;

a) Tedavülde olan nakit Türk Lirası (TL),

b) Bankalar tarafından verilen süresiz teminat mektupları,

c) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler (Nominal bedele faiz dâhil edilerek ihraç edilmiş ise bu işlemlerde anaparaya tekabül eden satış değerleri esas alınır.),

) Hkmete belli edilecek Millî Esham ve Tahvilt (Bu Esham ve Tahvilt, teminatın kabul edilmesine en yakın borsa cetvelleri üzerinden %15 noksanıyla değerlendirilir.),

d) İlgililer veya ilgililer lehine üçüncü şahıslar tarafından gösterilen ve alacaklı amme idarelerince haciz varakalarına müsteniden haczedilen menkul ve gayrimenkul eşya,

e) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, belediyelerin, sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu iktisadî teşebbüslerinin ve Türkiye'deki yabancı misyon şeflerinin verecekleri garanti mektupları,

f) Merkez Bankası tarafından kabul edilen ve bu Bankanın belirlediği döviz kuru üzerinden hesaplanan dövizler, teminat olarak idarece kabul olunur.

(2) Garanti mektubu ile işlem yapılması durumunda, yükümlülüklerin tam ve zamanında yerine getirilmemesi hâlinde yükümlüye bir yıl boyunca bu haktan yararlanma izni verilmez.

(3) Teminat mektuplarınının 497 nci maddedeki kayıt ve şartlara uygun, alacak miktarını karşılayacak değerde ve süresiz olması gerekir.

Teminatın değiştirilmesi talebi

MADDE 496

(1) Teminatı veren, verdiği teminatın, idare amirinin izniyle kısmen veya tamamen başka bir teminat ile değiştirilmesini isteyebilir.

(2) Daha önce başlamış, gümrük yükümlülüğü devam eden gümrük işlemleri için verilmiş olan teminatın değiştirilmesinin talep edilmesi halinde yeni teminat mektubunun Ek-77/C'de yer alan metindeki ifadeleri de içermesi gerekir.

Teminatın kabulü

MADDE 497

(1) Gümrük işlemleri dolayısıyla, vergilerin teminatı olarak kabul edilebilecek teminat mektupları, idareye ibraz olunduktan sonra, ait oldukları tahakkuku yapılmış vergiler tutarını karşılayıp karşılamadıkları incelenir ve teminat mektupları Ek-77'de yer alan örneğe uygun görüldüğü takdirde kabul edilir. Götürü teminat sisteminden yararlanmak için ibraz edilmiş teminat mektupları ise 494 nc madde uyarınca belirlenecek teminat tutarını karşılamaları ve Ek-77/A'da yer alan örneğe uygun görülmeleri; toplu teminat sisteminden yararlanmak için ibraz edilmiş teminat mektupları ise Ek-77/B'de yer alan örneğe uygun görülmeleri durumunda kabul edilir.

(2) Elektronik imza ile oluşturulan, gümrük idarelerince kabul edilecek elektronik teminat mektuplarının işleme alınmasına ilişkin standartları, formatı ve kuralları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(3) Teminat mektuplarının kağıt olarak düzenlenmesi halinde bu teminat mektupları ayniyet alındısı karşılığında Bakanlık adına ilgili muhasebe birimine teslim edilir.

(4) Hazine ve Maliye Bakanlığınca ihraç edilen devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler ile dövizin kabulü birinci fıkra hükmüne tabidir.

(5) Garanti mektupları, ilgili gümrük idaresinde muhafaza edilir.

Teminat mektuplarının takibi

MADDE 498

(1) Bir gümrük yükümlülüğü karşılığında alınan teminat mektubu, söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde takibe alınır. Teminat mektubunu veren hak sahibine ykmllğe ilişkin sürenin bitiminden yirmi gün önce tebligat yapılarak bu yükümlülüğünü yerine getirmemesi halinde teminat mektubunun nakde dönüştürüleceği belirtilir. Bu süre içinde söz konusu

yükümlülüğün yerine getirilmemesi durumunda teminat mektubunun nakde dönüştürülmesi yönünde işlem yapılır.

(2) Müsteşarlık, götürü teminat sisteminden yararlanılamayacak durumların belirlenmesi; götürü teminat yetkisinin verilmesi, geçerlilik süresi, güncellenmesi ve kapsamının değiştirilmesi; teminatın yenilenmesi ve değiştirilmesi; kabul olunabilecek teminat türünün belirlenmesi; götürü teminat yetkisinin askıya alınması ve geri alınmasına ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir.

(3) Geçici bir süre için götürü teminattan yararlanma hakkı askıya alınanların, götürü teminat sisteminden yararlanmak için vermiş oldukları teminat mektupları iade edilmez ve askıya alma süresi içinde teminata bağlanması gereken gümrük vergileri ve diğer vergilerin tümü Kanunun 204 üncü maddesinin birinci fıkrasının ilk bendinde belirtildiği şekilde teminata bağlanır.

(4) Götürü teminat sisteminden yararlanma hakkı geri alınan yükümlünün, götürü teminat kapsamındaki tüm gümrük vergileri ve diğer vergilerin Kanunun 204 üncü maddesinin birinci fıkrasının ilk bendi uyarınca teminata bağlanmasının ardından, götürü teminat sisteminden yararlanmak için verilen teminat iade edilir.

Vergilerin ve Para Cezalarının Geri Verilmesi veya Kaldırılması

Beyannamenin iptali nedeniyle vergilerin geri verilmesi veya kaldırılması

MADDE 499

(1) Kanunun 64 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, bir gümrük beyannamesine dayanılarak ödenmiş olan gümrük vergileri bu beyannamenin iptal edilmesi üzerine ilgilinin talebiyle geri verilir. Gümrük beyannamesinin iptalinin eşyanın tesliminden önce yapılması halinde ödenmiş gümrük vergilerinin geri verilmesine ilişkin talebin Kanunun 46 ncı maddesinde ve 70 inci maddesinin ikinci fıkrasında; diğer iptal durumlarında iptal sebebine göre 124 üncü, 125 inci, 127 nci ve 129 uncu maddelerde belirlenen süreler içerisinde yapılması gerekir.

Yetkili gümrük idareleri

MADDE 500

(1) Gümrük vergilerinin;

a) 742.000,00 TL'ye kadar olan geri verme veya kaldırma işlemlerini yapmaya ilgili gümrük müdürlükleri,

b) 7.429.000,00 TL'ye kadar olan geri verme veya kaldırma işlemlerini yapmaya gümrük ve dış ticaret bölge müdürlükleri,

c) 7.429.000,00 TL'nin üstündeki geri verme veya kaldırma işlemlerini yapmaya ise Bakanlık, yetkilidir.

[2021 yılı için G.G.T. (Seri No: 169) gereği, birinci fıkranın (a) bendi için 545.000,00 TL, (b) bendi için 5.455.000,00 TL, (c) bendi için 5.455.000,00 TL]

(2) Birinci fıkrada belirtilen tutarlar, her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında arttırılır ve bu hesaplamada 1.000 TL'ye kadar olan tutarlar dikkate alınmaz.

Vergilerin geri verilmeyeceği veya kaldırılmayacağı haller

MADDE 501

(1) Gümrük vergileri;

a) Bir alıcı ile satıcı arasında yapılan sözleşmenin, özellikle fiyat da dahil olmak üzere şartları belirlenirken eşyanın kusurlu mahiyetinin dikkate alınması,

b) Eşyanın kusurlu olduğu veya sözleşmenin şartlarına uygun olmadığı teyit edildikten sonra ithalatçı tarafından satılması,

hallerinde, Kanununun 213 üncü maddesi çerçevesinde geri verilmez veya kaldırılmaz.

Geri verme veya kaldırma başvurusu

MADDE 502

(1) Gümrük vergilerinin ve para cezalarının geri verilmesi veya kaldırılması başvurusu, bu vergileri ve cezaları ödeyen veya ödemekle yükümlü olan kişi veya bunların temsilcileri veya hak ve yükümlülükleri devralan kişi tarafından Ek-78'de yer alan Geri Verme veya Kaldırma Başvurusu Formu ile elektronik olarak ilgili gümrük idarelerine yapılır. Bu Forma gerekli belgeler de elektronik ortamda eklenir.

(2) Kontrol ve denetleme sonucunda, geri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, geri verme veya kaldırma işleminin doğrudan yapılmasında da birinci fıkra hükmü uygulanır. Gümrük idaresince hak sahibine bu yönde gerekli bildirimde bulunulur.

(3) Geri verme veya kaldırma başvuru formu, her beyanname, ek tahakkuk ve ceza kararı için düzenlenir. Ancak, bir beyanname ve bu beyannameye bağlı ceza kararı ile bir ek tahakkuk ve buna bağlı ceza kararı için tek bir başvuru formu düzenlenir. Tek

başvuru kapsamı bir beyanname ve bu beyannameye bağlı ceza kararı ile bir ek tahakkuk ve buna bağlı ceza kararı için 500 üncü madde uyarınca geri verme veya kaldırma işlemini yapmaya yetkili idarenin tespiti toplam tutar dikkate alınarak yapılır. Konusu ve gümrük idaresinin aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık bulunması şartıyla birden fazla beyanname, ek tahakkuk ve ceza kararı için elektronik ortamda tek bir başvuru formu ile başvuru yapılabilmesine ilişkin düzenleme yapmaya Bakanlık yetkilidir. Bu durumda yetkili gümrük idaresinin belirlenmesinde her bir beyanname, ek tahakkuk ve ceza kararındaki tutar ayrı ayrı dikkate alınır.

(4) Geri verme veya kaldırma başvuru formu, Ek-78'de yer alan bilgileri içerir ve bu ekin doldurulmasına ilişkin açıklama notlarına uygun olarak elektronik ortamda düzenlenir. Eksik bilgi ve/veya belge bulunması halinde tamamlanması için ilgili gümrük idaresi bir süre belirleyebilir. Bu süreye uyulmaması halinde başvuru geri çekilmiş sayılarak başvuru sahibi derhal bu durumdan haberdar edilir. Mücbir sebep ve beklenmeyen hallerde süresi içerisinde bu durumu kanıtlayan belge ile müracaat edilmesi üzerine gümrük idaresince ek süre verilir.

(5) Gümrük Kanununun 211 inci maddesi uyarınca yapılacak geri verme veya kaldırma işlemlerinde, başvuru süresi üç yıldır. Söz konusu süre, gümrük vergilerinin yükümlüye tebliğ edildiği tarihte başlar.

(6) Konusu ve gümrük idaresinin aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık bulunması şartıyla birden fazla beyanname, ek tahakkuk ve ceza kararlarından 500 üncü madde uyarınca geri verme veya kaldırma işlemlerini yapmaya yetkili idaresi aynı olanlar için tek bir geri verme veya kaldırma kararı düzenlenebilir.

Gümrük idarelerince ek bilgi ve belge istenmesi

MADDE 503

(1) Geri verme veya kaldırma başvurusunun, ek bilgi veya belge temin edilmesini veya talebin Yönetmelikte öngörülen geri verme veya kaldırma şartlarına uygun olduğunu kesinleştirmek için inceleme yapılmasını gerektirmesi halinde, başvuru yapılan gümrük idaresi bu amaca uygun olarak gerekli önlemleri alır, başvuru sahibinden ihtiyaç duyulan bilgi ve belgelerin ibrazını talep eder ve bu amaç doğrultusunda gerekli kontrolleri yapar.

Gümrük idaresince yapılacak işlemler

MADDE 504

(1) Gümrük idareleri yukarıdaki maddede belirtilen kontrolleri de yaptıktan sonra gerekli görülen tüm bilgi, belge ve ayrıntılara sahip olduğunda başvuru formunu, 14 no.lu kutuyu doldurmak suretiyle kabul eder.

(2) Geri verme veya kaldırma talebi, yetkili gümrük idaresi tarafından incelenerek otuz gün içerisinde idare amirince karara bağlanır ve kararın tarih ve sayısı başvuru formununun 15 numaralı kutusuna yazılır.

(3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

Tutulacak kayıtlar

MADDE 505

(1) Geri verme veya kaldırma işleminde sistem üzerindeki veriler esas alınır. Başvuru sırasında elektronik ortamda sunulan bilgi ve belgeler gerektiğinde her bir beyanname, ek tahakkuk veya ceza kararına ilişkin olarak incelenmek ve sorgulanmak üzere sistemde tutulur. Ancak, menşe ve dolaşım belgeleri gibi aslı ibraz edilmesi gereken belgeler geri verme sürecinin tamamlanmasını müteakip ilgili olduğu beyannameye ilişkin dosyada saklanır.

(2) (Yürürlükten kaldırılmıştır)

(3) Gümrük vergileri, yükümlülerin dahili vergiler açısından gider kalemi olması nedeniyle, nakden veya mahsup suretiyle geri verilmesine karar verilen gümrük vergileri, yükümlünün bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirilir.

Ödeme emrinin istenmesi

MADDE 506

(1) 504 üncü maddeye göre düzenlenip onaylanarak iadesi kabul edilen vergiler; geçmiş mali yıllara ait olduğu takdirde, bütçenin ilgili tertibinden ödenmesinin sağlanması için başmüdürlükler veya müdürlükler tarafından onaylanan form ödenek talebine ilişkin yazı ile birlikte ilgili muhasebe birimine gönderilir.

Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması

MADDE 507

(1) Serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında, bir tarife kotası, tarife tavanı veya diğer tercihli tarife düzenlemeleri çerçevesinde indirimli veya sıfır vergi oranına tabi bir eşyaya ilişkin geri verme veya kaldırma talebi, gerekli belgelerle birlikte başvuruda bulunulması ve;

a) Bir tarife kotası durumunda, kota sınırlarına ulaşılmamış olması,

b) Diğer durumlarda, normal olarak tahakkuka esas alınan vergi oranının yeniden belirlenmemiş olması halinde kabul edilir.

(2) Birinci fıkrada ileri sürülen şartlar yerine getirilmemiş olsa dahi, indirimli vergi oranının eşyaya uygulanmaması gümrük idareleri tarafından yapılan bir yanlışlıktan kaynaklanıyorsa ve serbest dolaşıma giriş beyannamesi tüm ayrıntıları içeriyor ve buna indirimli veya sıfır vergi oranına tabi tutulma başvurusu için gerekli tüm belgeler eklenmiş ise, geri verme veya kaldırmaya hak tanınır.

Geri verme veya kaldırmaya dayanak teşkil eden ve tercihli tarife sağlayan belgelerin aranması

MADDE 508

(1) Eşyanın serbest dolaşıma girişi sırasında tercihli tarife uygulamasından yararlanabilir olduğunu göstermek üzere menşe belgesi, dolaşım sertifikası veya diğer gerekli bir belgenin düzenlenmesi halinde, geri verme veya kaldırma başvurusu ancak;

a) Bu şekilde düzenlenen belgenin kabulü ile ilgili tüm şartları taşıması ve söz konusu eşyaya özgü olması,

b) Tercihli tarife uygulamasına ilişkin diğer tüm şartların yerine getirilmesi, durumunda kabul edilir.

Atık veya artıklar

MADDE 509

(1) Eşyanın gümrük idaresinin izniyle ve denetimi altında imha edilmesiyle ortaya çıkan atık ve artıklar geri verme veya kaldırma kararı alındıktan sonra, serbest dolaşımda olmayan eşya olarak kabul edilir.

Eşyanın bir kısmının gümrükçe izin verilen işleme veya kullanıma sokulması hali

MADDE 510

(1) Geri verme veya kaldırma talebine konu eşyanın bir kısmının ihraç veya yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe izin verilen başka bir işlem veya kullanıma konu edilmesi halinde; geri verilmesi veya kaldırılması gereken tutar, eşyanın tamamına uygulanan ithalat vergileri tutarı ile eşyanın geri kalan kısmına

uygulanması gereken ithalat vergileri tutarı arasındaki fark kadardır.

Para cezalarının geri verilmesi ve kaldırılması

MADDE 511

(1) Vergi kaybına neden olabilecek işlemlere uygulanacak para cezalarının geri verilmesi ve kaldırılmasında, gümrük vergilerinin geri verilmesine ve kaldırılmasına ilişkin hükümler uygulanır.

(2) Usulsüzlüklere ilişkin para cezalarının geri verilmesi ve kaldırılmasında, bu cezalara ilişkin kararların kanunen düzenlenmemesi gerektiği halde düzenlendiğini veya bu cezaların kanunen ödenmemesi gerektiği halde ödendiğini tevsik eden belgelerin ibrazı gerekir.

(3) Kanunun 233 üncü maddesine göre muhbirlere dağıtılan para cezalarından geri verilmesine karar verilenler kararın verildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde geri istenir.

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR-15481

Teminat Aranmayacak ve Kısmi Teminat Uygulanacak Haller

Teminat aranmayacak haller

MADDE 115- (1) Özel hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun 202 nci maddesi hükmü uyarınca;

a) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, sermayesinin tamamı Devlete ait olan kamu iktisadi kuruluşlarının ve Türkiye'deki yabancı misyon şeflerinin garanti mektupları vermeleri halinde,

b) Ticari miktar ve mahiyette olmakla beraber Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girecek ve sözlü beyana tabi eşyadan, sevkiyatı düzenli haldeki benzer sevkiyatların bir parçası olmayan ve daha büyük bir nakliyatın bir parçası olup da bağımsız bir taşıyıcı tarafından taşınmayan ve kıymeti sevkiyat ve beyan başına 500 Avro'yu aşmayan eşya için,

c) Gümrük antrepo rejimi altında fuar ve sergilere konulan veya ithalat vergilerinden muaf olan yahut ihraç edilmek üzere antrepolara konulan eşya için,

ç) Kanunun 167 nci maddesi hükümleri çerçevesinde serbest dolaşıma girişte sözlü beyan edilecek ticari nitelikte olmayan eşya için,

d) Yolculara ait eşya ve taşıtların dahili transit kapsamında naklinde ve bu taşıtların geçici olarak Türkiye'de kaldıkları süre için,

e) Kanunun 103 üncü maddesi hükmü çerçevesinde teminat aranmak suretiyle antrepo rejimine tabi tutulmuş eşyanın aynı gümrük idaresinin denetimindeki bir gümrük antreposundan diğerine naklinde, teminat aranmaz.

Kısmi teminat uygulanacak haller

MADDE 116- (1) Aşağıda belirtilen hallerde kısmi teminat uygulanır:

a) Kanunun 80 inci maddesi çerçevesinde dahilde işleme ve hariçte işleme rejimleri ile ilgili usul ve esaslar hakkında çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları ile belirlenmiş kısmi teminat uygulamaları hükümleri saklıdır.

b) Kanunun 98 inci maddesi hükmü uyarınca Kanuna göre aranacak gümrük vergileri ile para cezası ve İthalat Rejimi Kararına göre aranacak fon haklarını korumak üzere antrepo işletme izni verilenlerden alınacak teminat tutarlarını belirlemeye ve alınacak teminat tutarını ithalat vergileri tutarının %10'una kadar indirmeye Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

c) Deniz ve karayolu taşımacılığında global teminat uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

ç) Kanunun ekonomik etkili rejimlere ilişkin maddelerinde teminat alınması öngörülen durumlarda, yükümlünün güvenilirliği ve geçmiş performansı dikkate alınarak, belirlenecek teminat tutarını ithalat veya ihracat vergilerinin %10'una kadar indirme konusunda genel düzenleme yapmaya Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

Geri verme veya kaldırma

MADDE 117- (1) Kanunun 214 üncü maddesi hükmü çerçevesinde; geri verme deyimi ödenmiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen geri ödenmesi, kaldırma deyimi henüz ödenmemiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen alınmamasına karar verilmesi anlamına gelir.

Vergilerin geri verileceği veya kaldırılacağı durumlar

MADDE 118- (1) Gümrük vergileri;

a) İthalat vergilerinden kısmi veya tam muafiyet öngören bir gümrük rejimi altında veya nihai kullanımları nedeniyle tercihli bir tarife uygulanmak suretiyle serbest dolaşıma girmiş iken çalınan eşyanın bulunarak yeniden tabi olduğu gümrük rejimi altına alınması,

b) İthalat vergilerinden kısmi veya tam muafiyet uygulanmak suretiyle ithal edilmesi gereken bir rejime tabi iken yanlışlıkla başka bir rejime tabi tutulan eşyanın, kasıt bulunmadığının tespiti kaydıyla bu durumun anlaşılmasıyla birlikte tabi olması gereken gümrük rejimi altına alınması,

c) Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girmiş bulunan eşyanın teslimi esnasında veya sonrasında ortaya çıkan kusurlarının giderilmesi ya da ithallerine esas teşkil eden sözleşme hükümlerinin yerine getirilmesi amacıyla hariçte işleme rejimi kapsamında bedelsiz olarak yabancı ülkedeki satıcısına geri gönderildiği durumlarda, satıcı tarafından, eşyanın kusurlarının giderilmemesi ya da bu şekildeki işlemin ekonomik olmaması nedeniyle daimi olarak kendisinde kalmasına karar verilmesi,

ç) Vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girmiş bulunan eşyanın adli makamlarca iç piyasada satışının yasaklanmış olması nedeniyle; eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmesi veya gümrük idaresinin kontrolü altında imha edilmesi ve eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde kullanılmadığının tespit edilmesi,

d) Vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesine giren bir eşyanın, beyan sahibinin hatasından kaynaklanmayan bir nedenle alıcısına tesliminin mümkün olmaması,

e) Gönderen kişi tarafından eşyanın yanlış adrese gönderilmesi,

f) Sipariş verilirken yapılan hata nedeniyle eşyanın, alıcısı tarafından amaçlanan kullanıma uygun bulunmaması,

g) Vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesine giren eşyanın, bu tarihte yürürlükte bulunan mevzuat çerçevesinde dahilde kullanım veya satışının mümkün olmaması nedeniyle, alıcısı tarafından amaçlanan kullanıma uygun bulunmaması,

ğ) Vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girmiş bulunan eşyanın, kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufları sonucunda kullanımının önemli ölçüde kısıtlanmış veya yasaklanmış olması,

h) Yürürlükteki mevzuat gereğince gümrük vergilerinden kısmi veya tam muafiyet uygulanmak suretiyle ithal edilmesi gereken eşya için ilgili kişiye atfedilecek bir hata olmaksızın gümrük idaresince vergi tahakkuk ettirilmiş olması,

ı) Vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesine giren eşyanın, ithale esas teşkil eden sözleşme hükümlerine göre teslimi gereken tarihten sonra alıcıya ulaşmış olması,

i) Türkiye Gümrük Bölgesinde satışı mümkün olmayan eşyanın, bedelsiz olarak yabancı memleketlerde sosyal, kültürel, hayri ve sıhhi maksatlarla kurulmuş dernek, vakıf ve teşekküllerin Türkiye Gümrük Bölgesinde temsil edildikleri kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yararına çalışan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ya da benzeri eşyanın, gümrük vergilerinden muaf olarak Türkiye Gümrük Bölgesine ithal etme hakkı bulunan bahsi geçen kurum ve kuruluşlara devredilmesi,

j) Kanununun 181 inci maddesi hükmü saklı kalmak üzere, doğmuş olan bir gümrük yükümlülüğü için 119 uncu maddenin altıncı fıkrasında yer alan diğer koşulların sağlanmış olması kaydıyla, yükümlü tarafından eşyanın tercihli rejim uygulanmak suretiyle serbest dolaşıma girmesini sağlayan menşe şahadetnamesi, dolaşım belgesi veya benzeri geçerli bir belge ibraz edilmesi,

k) Taşıma aracının varış yerinde açılmaması dolayısıyla boşaltılmasının mümkün olmaması nedeniyle eşyanın iade edilmesi,

halinde geri verilir veya kaldırılır.

Vergilerin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin şartlar

MADDE 119- (1) Bu maddenin dördüncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, 118 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) ile (i) bentlerinde belirtilen geri verme veya kaldırma; söz konusu eşyanın imha edilmesi, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yararına çalışan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara bedelsiz olarak devredilmesi halleri hariç olmak üzere eşyanın gümrük kontrolü altında yabancı bir ülkeye ihraç edilmesi halinde mümkündür.

(2) Gümrük idareleri, ilgilinin talebi üzerine, eşyanın ihracı yerine; imhasına, ihraç amacıyla transit veya gümrük antrepo rejimine tabi tutulmasına veya serbest bölgeye konulmasına izin

verir. Söz konusu işlem veya kullanımlardan birine tabi tutulan eşya, serbest dolaşımda olmayan eşya olarak değerlendirilir. Gümrük idareleri, bu eşyanın serbest dolaşımda olmayan eşya olarak değerlendirilmesi hususunda gerekli tüm önlemleri alır.

(3) 118 inci maddenin (b) bendinde yer alan eşya, yeniden tabi olması gereken gümrük rejimi altına alınmadan ihraç edilmişse, vergilerin geri verilmesi veya kaldırılması Kanunun 212 nci maddesinde yer alan diğer şartların yerine getirilmiş olması kaydıyla mümkündür.

(4) 118 inci maddenin (e) bendinde yer alan eşyaya ait vergilerin geri verilmesi veya alınmaması, eşyanın yabancı ülkedeki satıcısına veya satıcısının gösterdiği adrese ihraç edilmesi şartıyla mümkündür.

(5) İthalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması, eşyanın yabancı bir ülkeye ihraç edilmeden önce Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılmamış ve satılmamış olması şartına bağlıdır.

(6) 118 inci maddenin (j) bendi hükmü çerçevesinde vergilerin geri verilmesi veya kaldırılmasına esas teşkil olmak üzere ibraz edilen belgelerin söz konusu eşya ile ilgili olması ve tercihli tarife uygulanmasına ilişkin diğer tüm şartları taşıması gerekir. Bu durumda, vergilerin geri verilmesi veya kaldırılması için eşyanın gümrük idaresine sunulması şarttır. Eşyanın gümrük idaresine sunulmadığı durumlarda, ibraz edilen belgelerin söz konusu eşya ile ilgili olduğunun tevsiki gerekir.

(7) Gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılabilmesi için, ihracı öngörülen eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinden fiili ihracatının gerçekleştirildiğine; imhası öngörülen eşyanın gümrük denetimi altında imha edildiğine dair tevsik edici tüm bilgi ve belgenin ibrazı gerekir.

(8) Gümrük idareleri, bu Kısımın uygulanmasında ortaya çıkabilecek kötüye kullanımları önlemek üzere gerekli tedbiri alır.

Vergilerin geri verilmesi veya kaldırılmasının kabul edilmeyeceği durumlar

MADDE 120- (1) Vergilerin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin başvurular;

a) Vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girip ihraç edilen eşyanın, 119 uncu maddede yer alan nedenler dışında satılmamış olması,

b) Kanun ve bu Kararda açıkça belirtilen haller saklı kalmak üzere, vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük

Bölgesinde serbest dolaşıma giren eşyanın herhangi bir nedenle gümrük idaresi tarafından imhasına karar verilmesi,

c) Eşyanın serbest dolaşıma girişi esnasında tercihli tarife uygulanmasına esas teşkil etmek üzere ibraz edilen belgelerin sahte, geçersiz veya usulsüz olarak düzenlenmesi ile yükümlünün illiyetinin bulunmadığının anlaşılması,
halinde kabul edilmez.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TAHSİLAT İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 2)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergilerinin tahakkuku ile para cezalarına ilişkin kararların düzenlenmesi, bunların tebliği, tahsili, tecili, taksitlendirilmesi ile geri verilmesi veya kaldırılması ve alacağın terkinine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Karar ile 7/10/2009 tarihli ve mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Alacak: 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gümrük idarelerince takip ve tahsili gereken gümrük vergileri ile bunlara bağlı fer’i amme alacakları ve para cezalarını,

b) Asıl yükümlü: Doğrudan temsilde adına ve hesabına beyanda bulunulan, dolaylı temsilde ise hesabına beyanda bulunulan kişiyi,

c) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

ç) Genel Müdürlük: Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,

d) Gelir eksigi: Yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile bunların fer'ilerini,

e) Geri verme: Ödenmiş olan gümrük vergilerinin ve para cezalarının tamamen veya kısmen yükümlüsüne geri ödenmesini,

f) Gümrük vergileri: İlgili mevzuat uyarınca gümrük idarelerince tahakkuk ve tahsil edilen ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü,

g) Gümrük vergileri alacağına bağlı para cezaları: Tutarının belirlenmesinde bir vergi alacağının dayanak olarak alındığı para cezalarını,

ğ) Kaldırma: Henüz ödenmemiş olan gümrük vergilerinin ve para cezalarının tamamen veya kısmen alınmamasına karar verilmesini,

h) Tahsil dairesi: Gümrük idarelerini,

ı) Para cezaları: Gümrük idarelerince verilip, takip ve tahsil edilen idari para cezalarını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergilerinin Tahakkuku ile Para Cezalarına İlişkin Kararların Düzenlenmesi, Bunların Tebliği ve Tahsili Tahakkukun yapılması

MADDE 4 – (1) Yapılan kontrol ve denetlemeler neticesinde hiç alınmadığı veya noksan alındığı anlaşılan gümrük vergileri için ek tahakkuk işlemleri, zamanaşımı süreleri göz önüne alınarak yapılır.

(2) Ek tahakkuka esas alacak aslının, 6183 sayılı Kanununun 106 ncı maddesinde belirtilen tutarın altında kalması halinde ek tahakkuk yapılmaz ve vergi aslına bağlı olarak ceza kararı da düzenlenmez.

(3) Şartlı muafiyet rejimlerine girişte veya nihai kullanım izni kapsamında, tahakkuku yapılan ve teminata bağlanan gümrük vergilerine ilişkin olarak, ilgili rejim hükümlerinin ihlali halinde, alacak aslına ilişkin ayrıca tahakkuk yapılmaz.

Tahakkukun tebliği

MADDE 5 – (1) Ek tahakkuku yapılan gümrük vergileri, zamanaşımı hükümleri dikkate alınarak 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ek-1'de yer alan kararlar asıl yükümlüye tebliğ edilir.

(2) Aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden birden çok yükümlünün müştereken ve müteselsilen sorumlu olduğunun tespiti halinde, ek tahakkuk bu kişilerin her birine ayrı ayrı tebliğ edilir. Gelir eksikliğinin oluşmasında, 6 ncı maddede yer alan hükümler doğrultusunda dolaylı temsilcinin sorumluluğunun tespiti halinde tebligatlar ilgililere aynı anda gönderilir.

(3) İkinci fıkra hükmü kapsamında dolaylı temsilcinin sorumluluğunun tespit edildiği durumlarda, gümrük müşavirinin bir tüzel kişilik bünyesinde faaliyet göstermesi halinde, gelir eksikliği ilgili tüzel kişiliğe de tebliğ edilir.

(4) Gelir eksikliğinin yükümlülerden biri tarafından ödenmesi halinde, diğer yükümlüler açısından da yükümlülük sona erer.

(5) Gümrük Kanununun 244 üncü maddesi uyarınca uzlaşmanın vaki olması durumunda uzlaşma tutanağının yükümlü tarafından imzalanması tebliğ hükmünde olup ayrıca bir tebligat yapılmaz.

Dolaylı temsilde sorumluluk

MADDE 6 – (1) Gümrük Kanununun 181 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü doğrultusunda dolaylı temsilcinin, beyanda kullanılan verilerin yanlış olduğunu bildiği veya mesleği icabı ve mutata olarak bilmesi gerektiği durumların tespitinde;

a) Gümrük beyannamelerinin beyanın hazırlanmasına esas alınan belge ve bilgilere uygun olmaması,

b) Gümrük beyannamesi eki belgeler arasında çelişki bulunması halinde gümrük müşavirinin elindeki imkânlarla bu hususu araştırmamış olması,

c) Gümrük beyannamesine eklenen belgelerin sahte, yanlış veya hatalı olduğunun ayrıca bir araştırmaya gerek duyulmaksızın anlaşılabilir olması,

ç) Gümrük beyannamesine eklenen belgelerin ulusal ve uluslararası mevzuatın ön gördüğü formlara veya şartlara uygun olmaması,

d) Beyanname kapsamı eşyanın cins, nevi ve niteliğinin herhangi bir tahlil veya detaylı bir incelemeye gerek kalmaksızın yapılacak fiziki incelemeyle veya beyanname eki belgelerde yer alan bilgilerden anlaşılabilmesine karşın, tarife yönüyle yapılan beyanın gümrük vergilerini ödememe veya noksan ödeme veya vergi dışı önlemlere tabi olmama sonucunu doğuracak nitelikte olması,

e) Vergi kaybına neden olan işleme ilişkin olarak, sorumlulukları Gümrük Kanununun 181 inci maddesinin ikinci fıkrası

çerçevesinde ortaya konulmak şartıyla haklarında; Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve ceza koyan ilgili diğer kanunlar kapsamında takibatta bulunulması talebiyle fezleke, rapor veya iddianame düzenlenmiş olması,

hallerinin varlığı araştırılır. Bu hallerden herhangi biri mevcut ise dolaylı temsile yetkili kişiler müştereken ve müteselsilen sorumludur.

(2) Dolaylı temsile yetkili kişilerin sorumluluğunun tespit edildiği durumlarda, ek tahakkuka ilişkin olarak alınan kararlarda yapılan tespitler ispatlayıcı belgelerle birlikte gerekçeli olarak belirtilir.

(3) Dolaylı temsile yetkili kişilerin sorumluluğunun tespit edildiği durumlarda;

a) Asıl yükümlünün onaylanmış kişi statü belgesi veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip olması,

b) Asıl yükümlü adına gümrük idaresi nezdinde, alacağa yetecek miktarda teminatın bulunması,

c) Eşyanın tesliminden önce ek tahakkukun asıl yükümlüye tebliğ edilmiş olması,

hallerinde dolaylı temsile yetkili kişilere ayrıca tebligat yapılmaz.

(4) Bu maddenin uygulanmasında, Posta ve Hızlı Kargo Taşımacılığı yolu ile gelen eşyanın gümrük işlemlerine yönelik olarak yetkilendirilen dolaylı temsilciler için, 10/3/2013 tarihli ve 28583 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Posta ve Hızlı Kargo Taşımacılığı) (Seri No: 4)’nin 10 uncu maddesi hükümleri saklıdır.

Para cezası kararlarının düzenlenmesi ve tebliği

MADDE 7 – (1) Para cezaları gümrük idare amirleri veya yardımcıları tarafından karara bağlanır. Söz konusu ceza kararı, ek-2’de yer alan örnek esas alınarak hazırlanır.

(2) Ceza kararları, 7201 sayılı Kanun hükümlerine göre ilgisine tebliğ edilir ve tebligat metninde Gümrük Kanununun 242 nci maddesi uyarınca bu karara karşı başvurulabilecek kanun yolu, mercii ve süresi açık bir şekilde belirtilir.

(3) Para cezasına konu fiilin bir tüzel kişilik bünyesinde faaliyet gösteren dolaylı temsilci tarafından işlenmesi durumunda, para cezası ilgili tüzel kişiliğe de tebliğ edilir.

İştirak

MADDE 8 – (1) 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında iştirak

hükümlerinin uygulanabilmesi için, para cezasına konu kabahat fiilinin kasıtlı yani bilerek ve istenilerek işlenmiş olması gerekir.

(2) İştirak halinin varlığı tespit edildiğinde, para cezaları ilgililere ayrı ayrı uygulanır ve tebliğ edilir.

(3) Dolaylı temsilcilerin vergi aslına bağlı para cezalarına konu kabahat fiillerine iştirak edip etmediklerine yönelik yapılacak değerlendirmede, bu Tebliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında sayılan hüllere kasten sebep olunup olunmadığı göz önünde bulundurulur.

(4) Vergi aslına bağlı olmayan para cezalarında kabahatin işlenişinde iştirak hallerinin varlığı genel hükümlere göre belirlenir.

Tahakkuk zamanaşımı

MADDE 9 – (1) Gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde tahakkuk ettirilmeyen gümrük vergileri, bu süre dolduktan sonra ilgisinden istenmez. Tahakkuk zamanaşımı süreleri gümrük idarelerince re'sen dikkate alınır.

(2) Gümrük vergilerinin, ceza gerektiren ve zamanaşımı daha uzun olan bir fiile ilişkin olması ve 5607 sayılı Kanun ve diğer ceza kanunları uyarınca mahkemeye intikal ettirilmiş ve bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olması kaydıyla gelir eksiği, ceza davasının sonuçlanması beklenilmeksizin, ilgili kanunlarda belirlenmiş olan zamanaşımı süreleri içerisinde takip ve tahsil edilir.

(3) Gümrük yükümlülüğünün doğduğu olayla ilgili olarak dava açılması zamanaşımını durdurur.

(4) Tebliğ edilen gümrük vergilerine karşı, ilk derece mahkemesinde dava açılması tahsilât takibini durdurur. İlk derece mahkemesince yükümlü aleyhine verilen karara karşı itiraz veya temyize gidilmesi, yürütmeyi durdurma kararı verilmediği sürece, tahsilâtı durdurmaz.

Para cezalarında zamanaşımı

MADDE 10 – (1) Gümrük vergileri alacağına bağlı para cezalarının zamanaşımı, bu para cezalarına ilişkin gümrük vergilerinin zamanaşımına tabidir.

(2) Gümrük vergileri alacağına bağlı olmayan maktu ve nispi idari para cezalarında zamanaşımı süreleri 5326 sayılı Kanunun 20 nci maddesi hükümleri uyarınca belirlenir.

Ek tahakkuk veya ceza kararlarının birleştirilmesi

MADDE 11 – (1) Konusu ve yükümlüsünün aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık bulunması şartıyla; birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin gümrük vergileri ve

para cezalarına tek tahakkuk ve tek ceza kararı düzenlenebilir. Kararların ilgili olduğu işlem veya beyanname bilgileri, ek yapılmaksızın kararın içinde belirtilir.

İtiraz

MADDE 12 – (1) Tebliğ edilen gelir eksiği ve para cezalarına karşı kendisine tebligat yapılan yükümlü tarafından, tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edilebilir.

(2) Aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden asıl yükümlü ile birlikte dolaylı temsilcinin müştereken ve müteselsilen sorumlu olması durumunda, taraflardan birinin uzlaşma başvurusunda bulunması, diğerinin ise Kanunun 242 nci maddesine göre itiraz etmesi halinde itiraz, uzlaşma talebi sonuçlandıktan sonra değerlendirilmeye alınır.

(3) Alacağa ilişkin olarak idare tarafından düzenlenerek ilgililere tebliğ edilen kararlara karşı ilgililerden birinin idari yargıya başvurması durumunda, aynı alacağa dair diğeri hakkında yapılacak işlemler, tahsil zamanaşımı süreleri dikkate alınarak, idari dava süreci sonuçlarına göre değerlendirilir. Vergi aslına bağlı olmayan para cezalarına konu kabahat fiilinin iştirak dahilinde işlenmesi durumunda bu hüküm uygulanmaz.

(4) Yapılan itiraz başvurularının, otuz gün içerisinde sonuçlandırılması gerekmekte birlikte eğer bu süre zarfında karar alınamayacak ise sürenin dolmasından önce, süre aşımını gerekli kılan gerekçeler ve ek süre yükümlüye bildirilir.

Gümrük vergileri ile para cezalarının kesinleşmesi

MADDE 13 – (1) Gümrük vergileri ve para cezalarına ilişkin olarak tebliğ edilen kararlar;

a) İtiraz edilmemesi halinde, tebliğ edildiği tarihten itibaren Gümrük Kanununun 242 nci maddesinde belirtilen 15 günlük idari itiraz süresinin bitiminde,

b) Gümrük Kanununun 242 nci maddesi uyarınca idari itirazda bulunulması halinde, itirazın reddine ilişkin kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren bu karara karşı idari yargıya başvurma için 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda belirtilen sürenin bitiminde,

c) İdari itirazın reddedilmesi üzerine idari yargıya başvurulması halinde, nihai yargı kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren, söz konusu yargı kararına bir üst mahkeme nezdinde itiraz veya temyiz yoluna gidilmesi için gerekli olan otuz günlük süre

içerisinde üst mahkemeye başvurulmaması halinde, söz konusu sürenin bitiminde,

ç) İdari yargı kararına karşı bir üst mahkeme nezdinde başvuru yapılmışsa başvuru üzerine verilen kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren kararın düzeltilmesi talebinde bulunulması için gerekli olan on beş günlük süre içerisinde kararın düzeltilmesi talebinde bulunulmaması halinde, söz konusu sürenin bitiminde,

d) Süresi içinde idari yargı kararının düzeltilmesi talebinde bulunulması halinde, idare lehine verilen kararın tebliğ edildiği tarihte,

kesinleşir.

(2) Gümrük Kanununun 244 üncü maddesi uyarınca başvuruda bulunulması ve uzlaşılması durumunda, gümrük vergileri ile para cezaları uzlaşılan tutarlar üzerinden kesinleşir.

Gümrük vergileri ile para cezalarının takibi ve tahsili

MADDE 14 – (1) Kesinleşen ve 6183 sayılı Kanunun 55 ve müteakip maddeleri gereğince takibi gereken alacaklara ilişkin tebligatlar, mezkur Kanunun 8 inci maddesi uyarınca 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun tebligat hükümlerine göre yapılır.

(2) Düzenlenen gümrük vergileri ve para cezalarına ilişkin kararlar, tarih sırasına göre numara verilerek ilgili programlara kaydedilir.

(3) 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasının uygulanmasında gümrük idaresince yükümlüsüne, söz konusu alacağın, 6183 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde belirtilen bir aylık ödeme süresi içinde ödenmesi gerektiği hususu bildirilir.

(4) Zamanaşımına uğramış gümrük vergilerini ve para cezalarını yükümlünün ödemek istemesi durumunda rızaen yapılacak ödemeler kabul olunur.

(5) 5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca idarî para cezalarının, ilk taksitinin peşin ödenmesi koşuluyla, bir yıl içinde ve dört eşit taksit halinde ödenmesine ceza kararını veren gümrük idaresince, bu konuda ödeme süresi içerisinde yapılacak yazılı başvuru üzerine karar verilebilir.

Gecikme zammı ve gecikme zammı oranında faiz uygulanması

MADDE 15 – (1) Hiç alınmayan veya eksik alınan gümrük vergilerine, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten, vergilerin kesinleştiği tarihe kadar olan süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci

maddesine göre tespit edilen gecikme zammı oranında faiz uygulanır. Söz konusu faiz, Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen aylık gecikme zammı oranı on iki ile çarpılmak suretiyle yıllık orana dönüştürülerek ve formül-1 kullanılarak hesaplanır.

FORMÜL-1

Gecikme Zammı Oranında Faiz

=

Tutar X (Aylık Gecikme Zammı Oranı X 12) X Gün Sayısı 36.000

(2) Hiç alınmayan veya eksik alınan gümrük vergilerine ilişkin olarak ilgili gümrük idaresince yapılan tebligata rağmen ödeme süresi içinde ödenmeyen vergiler için, vadenin bitim tarihinden itibaren ödeme tarihine kadar geçen süre için gecikme zammı her ay için ayrı ayrı uygulanır. Bu hesaplamada ödeme tarihi süreye dahil edilir, vade tarihi ise süreye dahil edilmez.

(3) Gecikme zammı, aylık olarak formül-2 kullanılarak hesaplanır. Aylık esasa göre gecikme zammının hesaplanacağı bir aylık süre içinde oran değişikliği yapılırsa söz konusu bir aylık sürenin tamamına eski oran tatbik edilir.

FORMÜL-2

Aylık esasa göre gecikme zammı tutarı = Aylık gecikme zammı oranı X

Ay sayısı X Gecikme zammı uygulanacak tutar

(4) Ay kesirleri için gecikme zammı, 25/12/2003 tarihli ve 5035 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun yürürlüğe girdiği 2/1/2004 tarihinden itibaren günlük esasa göre formül-3 kullanılarak hesaplanır. (Ek-10'da örnek verilmiştir).

FORMÜL-3

Günlük esasa göre gecikme zammı tutarı = (Aylık gecikme zammı oranı/30) X Gün sayısı

X Gecikme zammı uygulanacak tutar

(5) 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası doğrultusunda, gümrük idarelerince verilen idari para cezalarına gecikme zammı oranında faiz ve gecikme zammı uygulanmaz.

(6) Gümrük Kanununun 244 üncü maddesinin beşinci fıkrası gereğince, uzlaşılan vergilerin alınması gerektiği tarihten itibaren uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı oranında faiz uygulanır.

Mahal tanımı

MADDE 16 – (1) 6183 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca takibat, alacaklı amme idaresinin mahalli tahsil dairesince yapılır. Borçlu veya malları başka mahallerde bulunduğu takdirde tahsil dairesi, borçlunun veya mallarının bulunduğu mahalde yapılacak takipleri o mahaldeki aynı neviden amme idaresinin tahsil dairelerine niyabeten yaptırır.

(2) Büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunan gümrük idareleri için mahal, büyükşehir belediyesi sınırı, illerde bulunan gümrük idareleri için mahal, merkez ilçe sınırları, ilçelerde bulunan gümrük müdürlükleri içinse mahal, ilçe sınırlarıdır.

(3) Büyükşehir ve ilçe belediye sınırları içinde birden fazla gümrük müdürlüğü olması durumunda bu müdürlüklerin yetki mahalleri, gümrük ve ticaret bölge müdürlükleri tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tecil ve Taksitlendirme

Gümrük Kanununa göre ödemenin ertelenmesi

MADDE 17 – (1) Gümrük Kanununun 198 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, yükümlünün, gümrük vergilerinin tebliğinden itibaren tanınan on beş günlük ödeme süresi içinde talep etmesi halinde ödeme, teminat alınmak şartıyla başvuru tarihinden itibaren otuz güne kadar ertelenebilir.

(2) Ödemesi ertelenen gümrük vergileri ile birlikte, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil faizi alınır. Söz konusu tecil faizinin hesaplanmasında 24 üncü maddede yer alan formül-4 kullanılır.

6183 sayılı Kanun çerçevesinde ödemenin ertelenmesi

MADDE 18 – (1) 6183 sayılı Kanun çerçevesinde, zamanında alınmadığı veya noksan alındığı için sonradan yükümlüden istenen gümrük vergileri ile bu vergilerden kaynaklanan para cezaları için yapılan başvurunun ilgili gümrük idaresi tarafından uygun bulunması halinde tecil ve taksitlendirme işlemi yapılır.

(2) Söz konusu başvurunun reddi durumunda ise 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca mezkûr alacağın, ret kararının tebliğinden itibaren azami otuz gün içinde tecil faizi uygulanmak suretiyle ödenmesi mümkündür.

Tecil ve taksitlendirme yetkisi

MADDE 19 – (1) İdari para cezalarının taksitlendirilmesine ilişkin 5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi

uyarınca yapılan, gümrük vergilerinin ve para cezalarının tecil ve taksitlendirme taleplerinde;

- a) 250.000 liraya kadar olan tutarlar için gümrük müdürlükleri,
 - b) 250.000 liradan - 1.000.000 liraya kadar olan tutarlar için gümrük ve ticaret bölge müdürlükleri,
 - c) 1.000.000 lira ve üzerindeki tutarlar için Gümrük ve Ticaret Bakanlığı,
- yetkilidir.

Tecil ve taksitlendirme başvuru süresi, şekli ve yeri

MADDE 20 – (1) Alacağın tecil edilmesi ve taksitlendirilmesine yönelik başvuru, alacağın ilgisine tebliğinden itibaren, haczedilen malların paraya çevrilmesi aşamasına kadar yapılabilir.

(2) Alacağın tecil edilmesi ve taksitlendirilmesi talebinde bulunacak yükümlülerin başvurularını, ek-3'te yer alan Tecil ve Taksitlendirme Talep Formu, Taksitlendirilmesi İstenilen Borç Bilgileri ve Mali Durum Bildirim Formunu doldurarak, ilgili gümrük beyannamesi ve ekleri ile birlikte ilgili gümrük müdürlüklerine yapmaları gerekir.

(3) İlgili gümrük müdürlükleri tarafından söz konusu talebin ilk incelemesi yapılır, varsa eksik bilgi ve belgelerin on beş gün içinde tamamlanması istenilir.

(4) Tecil ve taksitlendirmeye ilişkin yazılı talebin ilgili gümrük idaresinin kaydına girdiği tarih, bu konuda yapılacak süre ve tecil faizi hesaplamalarına esas alınır.

Çok zor durum halinin tespiti

MADDE 21 – (1) Çok zor durum halinin tespitinde yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince hazırlanan Çok Zor Durum Halinin Tespitine İlişkin Rapor dikkate alınır.

(2) Çok Zor Durum Halinin Tespitine İlişkin Rapor, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından tespit işlemleri için gerekli inceleme ve araştırmanın tamamlanmasını müteakiben, 5/5/2011 tarihli ve 27925 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (Seri No:2)'nin uygulanmasına ilişkin yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği rehberinin ilgili bölümlerinde belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde düzenlenir.

(3) İhbar, şikâyet veya bariz bir şüphe olması durumunda Genel Müdürlükçe Tecil ve Taksitlendirme Talep Formu veya Çok Zor Durum Halinin Tespitine İlişkin Raporda yer alan bilgilerin doğru olup olmadığı yönünde gerekli inceleme yapılır. Yapılacak olan

inceleme sonucunda oranların hesaplanmasına esas olan bilgilerin doğru olmadığına anlaşıldığı takdirde tecil ve taksitlendirme işlemi iptal edilir. Yanıltıcı rapor düzenlediğinin tespit edilmesi halinde, ilgili yetkilendirilmiş gümrük müşaviri hakkında Gümrük Kanununun geçici 6 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

(4) Borçlunun çok zor durum halinin tespitinde; “[Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar]/Kısa Vadeli Borçlar” formülü sonucu bulunacak oranın “1” ve altında olması borçlu açısından “çok zor durum hali” olarak kabul edilir.

(5) Kamu kurum ve kuruluşlarının çok zor durum hali tespitleri Genel Müdürlükçe yapılır.

Teminat

MADDE 22 – (1) Tecil ve taksitlendirme işlemlerinde gümrük idarelerince kabul edilecek teminatlar şunlardır:

- a) Para,
- b) Bankalar ve özel finans kurumları tarafından verilen süresiz teminat mektupları,
- c) Hazine bonosu,
- ç) Devlet tahvili,
- d) Gümrük idarelerince haczedilmiş taşınır ve taşınmaz mallar.

(2) Gümrük idaresince haczedilmek suretiyle teminat olarak alınması mümkün olan taşınır ve taşınmazların teminat olarak gösterilmesi halinde, bu nitelikteki malların durumu, olayına münhasır olarak farklılık gösterebileceğinden, değer tespitine ilişkin raporlar da dikkate alınarak öncelikle satış kabiliyeti yüksek olan, muhafazası kolay, zaman içinde değer yitirmeyen ve alacağın tahsilini kolay kılan nitelikteki taşınır ve taşınmazların teminat olarak alınmasına dikkat edilir.

(3) Tecil ve taksitlendirme işlemlerinde teminat olarak kara taşıtları, deniz taşıtları veya gayrimenkuller gösterilmiş ise değer tespitlerinde;

a) Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde yetkilendirilmiş değerlendirme uzmanları veya değerlendirme şirketleri tarafından düzenlenen raporlar,

b) Ticaret, sanayi ve deniz ticaret odaları ile Türk mühendis ve mimar odaları veya bunların bağlı olduğu birlik yönetimlerinde bilirkişilik, eksperlik ve hakemlik yapma yetkisi verilenler tarafından düzenlenen raporlar,

c) Kara taşıtlarında kasko değerini gösteren belgeler ile sigortalı diğer taşıtlarda sigortaya esas değeri gösteren ve sigorta şirketleri tarafından hazırlanmış poliçe ve raporlar,

ç) Bankalar tarafından yaptırılan değer tespitine ilişkin raporlar,

d) Hukuk mahkemelerince tayin edilmiş bilirkişilerce düzenlenen raporlar,

esas alınır.

(4) Hukuk mahkemelerince tayin edilmiş bilirkişiler hariç olmak üzere değer tespitine ilişkin düzenlenen raporlarda, raporu düzenleyen bilirkişilere ait yetki veya ruhsat belgelerinin eklenmesi zorunludur.

(5) Gösterilen teminat, kara taşıtları ile menkul hükmünde olan deniz taşıtları hariç taşınır ise öncelikle değer tespiti yapılır. Taşınırın niteliğine göre gerek görülmesi halinde bilirkişilere değer tespit ettirilir ya da ilgili meslek odalarından görüş alınır veya emsal mallar için piyasa araştırmasına gidilerek değer tespiti yapılır veya yaptırılır.

(6) Değer tespitine ilişkin bilirkişi raporlarında önerilen hususlarda tereddüde veya şüpheye düşülmesi halinde, başka bir bilirkişi raporu düzenlenmesi istenmek suretiyle işlem yapılır.

(7) 6183 sayılı Kanununun 11 inci maddesine göre borçlu, maddi teminat gösteremediği takdirde, muteber bir şahsı müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu olarak gösterebilir. Şahsi kefaleti ve gösterilen kefil veya kefilleri kabul edip etmemek hususu ile kefilin mali durumu ve borç ödemedeki iyi niyeti konusundaki takdir hakkı gümrük idaresine aittir. Gerektiğinde gümrük idaresi kefilden, borcu karşılayacak miktarda mal varlığı olup olmadığını belgelendirmesini isteyebilir ve kefil tarafından gösterilen mallar ile ilgili olarak değer tespitleri yaptırabilir. Şahsi kefaletin, 30/6/2007 tarihli ve 26568 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tahsilât Genel Tebliği Seri:A Sıra No:1’in ek-5’inde yer alan noter onaylı Tecil Kefalet Senedi ile tesis edilmesi gerekir.

(8) Yükümlünün gümrük idaresine verdiği teminat, ödemedeki düzenliliği ve borcunun azalmasına bağlı olarak yeni bir teminat ile değiştirilebilir.

Tecil ve taksitlendirmeye ilişkin gümrük idarelerince yapılacak işlemler

MADDE 23 – (1) Tecil ve taksitlendirme başvurusunu alan gümrük idaresi ilk incelemeleri yaparak yetkisini aşan tutarlar için ilgili dosyayı kendi görüşüne de yer vererek yetki limitine göre

bağlı bulunduğu gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne veya bölge müdürlüğü kanalıyla Bakanlığa gönderir.

(2) Gümrük müdürlüklerince tecil talebinde bulunanlara, ek-4'te gösterilen şekilde bir yazı gönderilir ve teklif ettikleri taksit veya miktarları zamanında ödeyip ödemedikleri izlenir. Tecil talebi hakkında karar verilirken, yükümlünün taksitleri zamanında ödeyip ödemediği hususu değerlendirme sırasında göz önünde bulundurulur.

(3) Gümrük müdürlükleri tarafından, tecil ve taksitlendirme kapsamına alınacak borç tutarı, gümrük yükümlülüğünün doğmasından, tecil ve taksitlendirme talep tarihine kadar (bu tarih hariç) geçen süre için 15 inci maddede belirtilen formüller kullanılarak belirlenir ve tecil faizinin hesaplanmasından önce bu tutara, varsa para cezaları da eklenir.

(4) Azami tecil ve taksitlendirme süresi otuz altı aydır. İdarece yapılacak değerlendirme neticesinde borcun daha az bir sürede ödenebileceğine kanaat getirilmesi halinde, daha az süreli tecil ve taksitlendirme yapılabilir.

(5) Borcunun tecilini talep eden, ancak talepleri uygun görülmemekle reddedilen yükümlülere bu durum bir yazı ile bildirilir.

(6) Tecil ve taksitlendirme talebinin uygun bulunması halinde ek-5'te yer alan örneğe uygun Tecil ve Taksitlendirme Kararı düzenlenir. Yetki limitleri dâhilinde gümrük ve ticaret bölge müdürlüğü veya Bakanlık tarafından düzenlenen Tecil ve Taksitlendirme Kararı, başvurunun yapıldığı gümrük müdürlüğüne gönderilir.

(7) İlgili gümrük müdürlüğü tarafından Tecil ve Taksitlendirme Kararı, ek-6'daki örneğe uygun bir yazı ile borçluya tebliğ edilir. Söz konusu yazıya, ek-7'de yer alan Ödeme Planı da eklenir. Alınan kararlar gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır.

(8) İdarece belirlenen şartların yükümlü tarafından kabul edilmesi esastır. Yükümlü tecil ve taksitlendirme şartlarını kabul ettiğini yazılı olarak Bakanlığın ilgili birimine bildirebileceği gibi, tecil ve taksitlendirmenin kabul edilmesine ilişkin kararın müdürlükte kalan nüshasını imzalamak suretiyle de beyan edebilir.

Tecil faizi hesaplanması

MADDE 24 – (1) Tecil faizi hesaplamalarında esas alınacak tutar, gümrük vergileri, gecikme zammı oranında faiz ve/veya

gecikme zammı ile para cezalarının toplamıdır.

(2) Gecikme zammı hesabında dikkate alınacak süre, vade gününü takip eden tarih ile tecil ve taksitlendirme talebinin yapıldığı tarih (talep tarihi hariç) arasında kalan süredir.

(3) Tecil ve taksitlendirme talebi, borcun vadesinden önce veya vadesinde yapılmış ise vade gününü takip eden tarihten ödeme tarihine; vade tarihinden sonra yapılmış ise tecil talep tarihinden (bu tarih dâhil), ödeme tarihine kadar (bu tarih dâhil) geçen süre için tecil faizi uygulanır ve taksitlerle birlikte tahsil edilir. Tecil edilen borcun taksit sürelerinden önce bir kerede ödenmesi mümkündür. Bu durumda tecil faizi, tecil talep tarihinden ödeme tarihi arasında geçen süre için ödeme tutarı üzerinden hesaplanır.

(4) Tecil faizi, toplam borç tutarının taksitlendirme yapılan ay sayısına bölünmesi suretiyle bulunan her bir taksit tutarı üzerinden ve tecil edilen süreler dikkate alınarak aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanır (Ek-11'de örneği verilmiştir.).

FORMÜL-4

Tecil Faizi = Taksit Tutarı X Yıllık Tecil Faizi Oranı X Gün Sayısı
36.000

Tecil ve taksitlendirme talebinin reddedilmesi

MADDE 25 – (1) Tecile yetkili makamlarca; borç tutarına, borçlunun zor durumuna, gösterdiği teminatın miktar ve niteliğine, daha önce yapılan tecil ve taksitlendirmelerde borcunu düzenli ödeyip ödemediği gibi hususlara bakılır. Yapılan değerlendirme neticesinde uygun bulunmayan talepler kabul edilmez.

Taksitlerin süresinde ödenmemesi

MADDE 26 – (1) Aylık taksitlerin ve diğer şartların, yükümlülerce yerine getirilmemesi durumunda muaccel hale gelen alacağın tahsili için 6183 sayılı Kanununun 56 ncı maddesi uyarınca, borcun yedi gün içinde ödenmesi gerektiği, aksi halde teminatın paraya çevrileceği veya diğer şekillerle cebren tahsile devam olunacağı borçluya bildirilir. Söz konusu süre içerisinde borç ödenmediği takdirde teminat, söz konusu Kanun hükümlerine göre paraya çevrilerek cebren tahsile devam edilir.

(2) Tecil şartlarına uyulmaması hallerinde tecil edilmiş borçların normal vade tarihinden ödeme tarihine kadar gecikme zammı hesaplanır. Bu borçlar için daha önce ödenmiş olan tecil faizleri, hesaplanan borçtan veya borçlardan mahsup edilir. Ancak tecil edilen alacağın gecikme zammı uygulanamayan bir alacak olması

halinde, bu alacaklar için ödenmiş olan tecil faizi iade veya mahsup edilmez, hazineye irat olarak kaydedilir.

Tecilin geçerli sayılması

MADDE 27 – (1) Ödenmesi gereken taksit tutarlarının süresinde ödenmemesi tecil ihlaline neden olmakla birlikte, yükümlülerin taksitlendirme süresi içerisinde tecilin geçerli sayılması yönünde talepte bulunmaları halinde, bu talep tecili yapan idarece değerlendirilerek sonuçlandırılır.

(2) Tecilin geçerli sayılması, daha evvel tecil edilen bir borca karşılık yapılan ödemelerin geçerli sayılması ve kalan tutarın da belirlenen bir plan dahilinde ödenmesine izin verilmesidir.

(3) Tecilin geçerli sayılması durumunda, tecil faizi hesaplanmasında ve taksitlendirme süresinin belirlenmesinde ilk müracaat tarihi esas alınır.

(4) Tecilin ihlaline neden olan taksitin son taksit olması halinde yükümlülerin tecilin geçerli sayılmasına ilişkin taleplerini en geç son taksit ödeme süresini izleyen ayın sonuna kadar yapmaları ve ihlal edilen taksit tutarı ile hesaplanan tecil faizini tecilin geçerli sayıldığına ilişkin yazının tebliğ edildiği tarihten itibaren beş iş günü içinde ödemeleri gerekir. Bu tarihten sonra yapılacak başvurular üzerine tecil geçerli sayılmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Terkin

Terkin işlemleri

MADDE 28 – (1) 6183 sayılı Kanunun 102 nci maddesine göre zamanaşımına uğramış alacakların terkin izninin alınması için, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanuna dayanılarak hazırlanan ve 30/12/2006 tarihli ve 26392 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ekinde yer alan “Bütçe Gelirleri Tahakkuk Artıklarından Zamanaşımına Uğramış Olanlara İlişkin Ayrıntı Cetveli” kullanılır (Ek-8).

(2) Zamanaşımının 6183 sayılı Kanunun 103 üncü maddesine göre kesilmesi halinde, amme alacağının zamanaşımı süresinin hesabına daima zamanaşımının kesildiği tarihin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başı esas alınarak devam edilir. Zamanaşımının Kanunun 103 üncü maddesinde sayılan durumlardan herhangi birisinin tatbiki suretiyle kesilmesi halinde, cetvelin, “Zamanaşımını Tayine Esas Olan Tarih” sütununa amme alacağının zamanaşımı başlangıç tarihi yazılmakla beraber, ayrıca

cetvelin "Zamanaşımının En Son Kesildiği Tarih" sütununda da zamanaşımının en son kesildiği tarih gösterilir.

(3) Zamanaşımının 6183 sayılı Kanununun 104 üncü maddesi gereğince borçlunun yabancı memlekette bulunması, hileli iflas etmesi veya terekenin tasfiyesi dolayısıyla durması halinde, cetvelin "Zamanaşımı Süresinin Başlangıç Tarihi" sütununda, yukarıda birinci maddede açıklandığı şekilde amme alacağının normal zamanaşımı başlangıç tarihi gösterilmekle beraber, cetvelin açıklama sütununda ayrıca zamanaşımını durduran sebep ile süresi belirtilir. Bu durumdaki alacaklarda zamanaşımının durmasından önce veya sonra zamanaşımı kesilmişse, cetvelin "Zamanaşımının En Son Kesildiği Tarih" sütununda aynı zamanda zamanaşımının kesildiği tarih gösterilir.

(4) 6183 sayılı Kanununun 102, 103 ve 104 üncü maddeleri kapsamında değerlendirilerek terkin edilmesi gereken amme alacaklarına ilişkin olarak, gümrük idareleri tarafından gerçekleştirilecek incelemeler sonucunda tespit edilecek terkin tabi amme alacaklarına dair bilgiler, ek-8'de yer alan Bütçe Gelirleri Tahakkuk Artıklarından Zamanaşımına Uğramış Olanlara İlişkin Ayrıntı Cetveline, söz konusu cetvelin ilgili tüm sütunları eksiksiz, doğru ve okunaklı bir şekilde doldurularak kaydedildikten sonra, gerekli terkin izninin alınmasını teminen Gelir İdaresi Başkanlığına iletilmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilir. Terkin izninin alınmasını müteakip ilgili gümrük idaresi işlemleri sonuçlandırır.

Tahsil imkansızlığı sebebiyle terkin

MADDE 29 – (1) 18/2/2009 tarihli ve 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 32 nci maddesinin on birinci fıkrası ile 6183 sayılı Kanununun 106 ncı maddesinde yapılan değişiklik uyarınca; amme idarelerince tahsil zamanaşımı beklenilmeksizin terkin olunabilecek amme alacağı 20 lira (bu tutar dahil) olarak belirlenmiş olup, 6183 sayılı Kanununun 106 ncı maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, tahsili imkansız veya tahsili için yapılacak giderlerin alacaktan fazla bulunduğu anlaşılan 20 liraya kadar olan amme alacağının terkin yetkisi gümrük müdürleri veya vekillerine aittir. Bu kapsamda yapılacak terkin işleminde terkin cetveli düzenlenmez ve terkin izni alınmaz. Gümrük müdürleri veya vekilleri tarafından verilecek "takipten vazgeçme onayı" takibat dosyasında muhafaza edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

Geri verme veya kaldırmanın kapsamı

MADDE 30 – (1) Kanunen ödenmemeleri veya tahakkuk ettirilmemeleri gereken gümrük vergileri, söz konusu vergilerin yükümlüye tebliği ve ilgilinin bu tebliği izleyen üç yıl içinde gümrük idaresine Gümrük Yönetmeliğinin ek-78'inde yer alan form ile müracaatı üzerine geri verilir veya kaldırılır.

(2) Geri verme veya kaldırma talebi, Gümrük Yönetmeliğinin 500 üncü maddesindeki limitlere göre ilgili gümrük idaresi tarafından incelenir ve yetkili idare amirince imzalanarak karara bağlanır.

(3) Kontrol ve denetleme sonucunda, geri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, gümrük vergilerinin yükümlüye tebliğinden itibaren üç yıl içinde geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır.

(4) Bir gümrük beyannamesine dayanılarak ödenmiş olan gümrük vergileri, bu beyannamenin iptal edilmesi üzerine ilgilinin, Gümrük Kanununun 46 ve 70 inci maddelerinin ikinci fıkralarında belirtilen süreler içerisinde geri verme talebinde bulunması halinde verilir.

(5) Beyannamenin tescil tarihi itibariyle, kusurlu veya ithallerine esas teşkil eden sözleşme hükümlerine aykırı olduklarından bahisle, ithalatçı tarafından kabul edilmeyen eşyaya ait ithalat vergilerinin geri verilebilmesi; buna ilişkin başvurunun bir yıllık başvuru süresi içinde yapılması, söz konusu eşyanın ilk kullanım dışında kullanılmamış olması (bir kere kullanılarak tüketilen eşya hariç) ve eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesi koşullarına bağlıdır.

(6) Gümrük vergileri Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma hükümleri çerçevesinde, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek hallerde geri verilir veya kaldırılır.

Geri verme veya kaldırma işlemlerine ilişkin gümrük idaresince yapılacak işlemler

MADDE 31 – (1) Geri verme başvurusunun şeklen incelenmesi, gerekli bilgi ve belgelerin veya noksanlıklarının tamamlattırılması sonucunda başvurunun kabul edilmesi, alınan kararların talep sahibine ve adına talepte bulunulana tebliği, tutulacak kayıtlar ve benzeri tamamlayıcı işlemler, başvurunun yapıldığı gümrük idaresince yerine getirilir.

(2) Geri verme veya kaldırma işleminin bölge müdürlükleri veya Bakanlıkça sonuçlandırılacak olması halinde, ilgili gümrük idaresince başvuru formu ekine beyanname, dolaşım belgeleri ve ekleri, menşe belgeleri ve ekleri ile geri verilmesi istenilen vergilerin tahsiline ilişkin vezne alındısı eklenir ve geri verilmesi veya kaldırılması talep edilen tutarın doğruluğu kontrol edilerek ve görüş belirtilerek ilgili gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne veya Bakanlığa gönderilir.

(3) Beyanın bağlayıcılığı, idareye karşı beyannamede yer alan eşyadan kaynaklanan vergiler ve para cezaları açısından yükümlünün yaptığı beyanla sorumlu olduğunu ifade eder. Bu durumun tersine söz konusu hükümler, yükümlüye karşı vergilerin ve para cezalarının geri verilmesi konusunda idarenin sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır. Bu nedenle, beyanname ekinde yer alan belgelere aykırı olarak, beyanname üzerinde ağırlık, adet, ölçü, kıymet veya döviz cinsinin yanlış yazılması gibi nedenlerden ötürü fazla ödenen veya gümrük idaresince fazla tahakkuk ettirilen gümrük vergilerinin, aynı Kanunun 211 inci maddesi kapsamında geri verilmesi veya kaldırılması yönündeki talepler kabul edilerek değerlendirilir.

(4) Geri verme başvurularının, otuz günlük süre içerisinde sonuçlandırılması, eğer bu süreye uyulamıyorsa, sürenin dolmasından önce, süre aşımını gerekli kılan gerekçeler ile talep hakkında karar vermek için gerekli görülen ek süreyi de belirterek yükümlüye bildirimde bulunulması gerekir.

(5) Gümrük vergileri kapsamındaki Katma Değer Vergisinin geri verme başvurusu, Gümrük Yönetmeliğinin ek-78'indeki Geri Verme veya Kaldırma Başvurusu Formu ile yapılır. Gerekli değerlendirme sonucunda Katma Değer Vergisinin geri verilmesine veya mahsuben geri verilmesine karar verilir.

a) İndirim hakkına sahip olmayanlarla ilgili olarak, geri vermenin yapılabilmesi için yükümlülerin bağlı olduğu vergi dairesinden alınacak belgeye istinaden Gümrük Yönetmeliğinin 506 ncı maddesine göre işlem yapılır.

b) İndirim hakkına sahip olanlarla ilgili olarak, gümrük idaresi fazla veya yersiz tahsil ettiği vergi tutarını, indirim hakkına sahip yükümlünün vergi dairesine doğrudan göndereceği, ekinde geri verme veya kaldırma başvurusu formu ile geri verme kararının onaylı birer örneği yer alan bir yazı ile bildirir.

(6) Gümrük Yönetmeliğinin 180 inci maddesi uyarınca mavi ve yeşil hat kontrol türleri kapsamında işlem görmüş gümrük beyannamelerine ilişkin geri verme veya kaldırma başvurularının değerlendirilmesinde, yükümlü nezdinde ayrıca bir inceleme veya tespit yapılmasına gerek bulunması durumunda, buna ilişkin tespit işlemleri yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine yaptırılabilir.

Geri verme veya kaldırma işlemlerinde süreler

MADDE 32 – (1) Geri verme veya kaldırma taleplerine ilişkin başvurunun Gümrük Kanununun 211, 212, 213 ve 214 üncü maddeleri ile Gümrük Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde belirlenen süreler içinde yapılması gerekir.

(2) Gümrük Kanununun 197 nci maddesi uyarınca, yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenerek tahsil edilen gümrük vergilerine ilişkin bir geri verme talebi olması durumunda, buna ilişkin başvurunun ek tahakkukun tebliği tarihinden itibaren üç yıl içinde yapılması gerekir.

Telafi edici verginin geri verilmesi

MADDE 33 – (1) Gümrük Kanununun 212 nci maddesine göre, dahilde işleme rejimi kapsamında işlem gören ihracat beyannamesinin iptali üzerine, bu beyannameyle ilgili tahakkuk veya tahsil edilen telafi edici verginin geri verilmesi veya kaldırılması için, Gümrük Yönetmeliğinin 417 nci maddesindeki beyanname iptali için belirlenen süre içerisinde talepte bulunulması gerekir.

(2) Dahilde işleme izin belgesi ile irtibatlandırılarak ihraç edilen eşyaya ait ihracat beyannamesinin daha sonra ihracatçı birliklerince belge taahhüt hesabının kapatılmasında kullanılmaması halinde, bu ihracat beyannamesiyle ilgili olarak ödenen telafi edici verginin geri verilmesinin veya kaldırılmasının istenilmesi durumunda;

a) A.TR dolaşım belgesi kapsamı eşyanın serbest dolaşımda bulunduğu,

1) Belge kapsamı eşyanın üretiminde kullanılan girdilerin temin edilmiş belgeleri,

2) Üçüncü ülke menşeli girdi kullanıldı ise giriş beyannameleri,

3) Üretici firmanın kapasite raporu,

4) Belge kapsamı eşyanın çıkış beyannamesi;

b) EUR.1 dolaşım sertifikası kapsamı eşyanın tercihli menşe statüsüne sahip olduğunun,

1) İhracatçı tarafından düzenlenen "ihracatçı beyanı" eki tüm belgelerin,

2) Eğer belge kapsamı ürün tamamıyla Türkiye'de elde edilmiş ise temin edilmiş faturaları veya müstahsil makbuzları,

3) Ürün tamamıyla Türkiye'de elde edilmemiş ise ürünün bünyesine giren üçüncü ülke menşeli girdinin nereden temin edildiği ve üzerinde ne gibi bir işlem ve işçilik yapıldığına ilişkin imalatçı beyanının,

4) Belge kapsamı eşyanın üretiminde kullanılan girdilerin Avrupa Birliği, Avrupa Serbest Ticaret Birliği üyesi ülkeler ve Serbest Ticaret Anlaşması imzalanan ülkeler menşeli olması halinde bu durumları ispat eder belgeler (EUR.1, fatura beyanı ve tedarikçi beyanı) esas alınmak ve gerekmesi halinde ek bilgi ve belge istemek suretiyle,

tespit edilmesini müteakip geri verilir veya kaldırılır.

(3) Dahilde işleme rejimi kapsamında yapılan ihracat sırasında yanlışlıkla (kur, vergi oranının yanlış hesaplanması ve benzeri nedenlerle) fazla alındığı anlaşılan telafi edici vergi, Gümrük Kanununun 211 inci maddesi ikinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde talepte bulunulması halinde geri verilir.

(4) Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yapılan ihracat sırasında tahsil edilmiş telafi edici verginin konusu olan üçüncü ülke menşeli eşya girdisinin gerçekte beyan edilenden daha az miktarda kullanılmış olması nedeniyle, ödenmesi gerekenden daha fazla ödenmiş olan telafi edici verginin Gümrük Kanununun 211 inci maddesi uyarınca yapılacak geri verme veya kaldırma başvurularının, telafi edici vergisi ödenmiş ihracat beyannamesi bünyesindeki eşyada üçüncü ülke menşeli girdinin daha az miktarda kullanıldığı ve işlenmiş ürünün bir kısmının serbest dolaşımda bulunan eşyadan üretildiğinin ispatlanmasına bağlı olarak geri verilir veya kaldırılır.

(5) AB ile ticarete kullanılan A.TR Dolaşım Belgesi ve serbest ticaret anlaşmaları çerçevesinde kullanılan menşe ispat belgelerinin (EUR.1, EUR.MED, fatura beyanı, menşe beyanı ve benzeri) usulüne uygun bir şekilde düzenlenmemesi ya da düzenlenmemesi gerektiği halde düzenlenmesi nedeniyle telafi edici verginin geri verilmesi veya kaldırılması için, Gümrük Kanununun 211 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde talep edilmesinin yanında, bahse konu dolaşım belgelerinin asıllarının ilgili gümrük idaresine iade edilmiş olması

veya ithalat sırasında kullanılmadığını belirten ithalatçı ülke gümrük idaresinden temin edilecek resmi bir yazının ibrazı gerekir.

Para cezalarının geri verilmesi ve kaldırılması

MADDE 34 – (1) Gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin hükümler, Gümrük Kanunu kapsamında tatbik edilen para cezaları için de uygulanır.

(2) Para cezalarının geri verme veya kaldırma talepleri, Gümrük Kanununda gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin süreler içerisinde, Gümrük Yönetmeliğinin ek-78'inde yer alan Geri Verme veya Kaldırma Başvurusu Formu ile para cezasını veren gümrük müdürlüğüne yapılır. Geri verme veya kaldırma talebi ile re'sen geri verme durumlarına ilişkin gerekli değerlendirmeler, Gümrük Yönetmeliğinin 500 üncü maddesindeki limitlere göre yetkili gümrük müdürlüğü, gümrük ve ticaret bölge müdürlüğü veya Bakanlık tarafından yapılır. İdari para cezalarının geri verilmesine veya kaldırılmasına karar verilmesi durumunda düzenlenecek bir geri verme veya kaldırma kararı ile işlemler sonuçlandırılır.

Re'sen geri verme veya kaldırma işlemleri

MADDE 35 – (1) Kontrol ve denetlemeler sonucunda fazla alındığı tespit edilen gümrük vergileri veya para cezalarına ilişkin olarak yapılacak re'sen geri verme veya kaldırma işlemleri Gümrük Yönetmeliğinin 502 nci maddesi doğrultusunda gerçekleştirilir.

Dolaşım belgelerinin yanlış düzenlenmesi durumunda yapılacak kaldırma işlemi

MADDE 36 – (1) Gümrük Kanununun 198 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükmü uyarınca, Türkiye ile idari iş birliği anlaşması bulunan bir ülkeden tercihli tarife kapsamında ithal edilen eşyaya ait dolaşım belgesinin karşı ülke idaresince yanlışlıkla onaylandığının tespit edilmesi durumunda, yükümlünün, herhangi bir ihmalinin bulunmadığını ve gümrük mevzuatının gerektirdiği yükümlülüklerin yerine getirilmesinde tüm özeni gösterdiğini ispat edebilmesi şartıyla, tercihli tarife uygulanması nedeniyle alınmayan veya tahakkuk ettirilmeyen vergiler sonradan istenmez.

(2) Bu durumda yapılacak tespitlerde, karşı gümrük idaresince yapılacak yazışmalar ile dolaşım belgesinin sehven onaylanmasının, ihracatçının verdiği yanlış bilgilendirmeler hariç, karşı ülke gümrük idaresinin bir hatasından kaynakladığının

belirlenmesi ve yükümlünün gümrük işlemlerinin yürütülmesinde gerekli özeni gösterdiğinin ve herhangi bir ihmal veya kusurunun bulunmadığına ilgili gümrük idaresi tarafından karar verilmesi gerekir.

Menşe veya dolaşım belgelerinin sonradan verilmesi durumunda yapılacak işlemler

MADDE 37 – (1) Menşe ve dolaşım belgelerinin sonradan ibraz edilmesi sebebiyle geri verme talep edilmesi halinde ilgili gümrük idaresi tarafından;

a) Geri verme veya kaldırma başvurusu formu ekinde yer alan dolaşım veya menşe belgelerinin, geri vermeye konu eşyaya ait serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte söz konusu eşyanın tercihli tarife uygulamasından yararlanabilir durumda olduğunu ispatlar nitelikte olup olmadığı,

b) Dolaşım veya menşe belgelerinin özellikle geri vermeye konu eşya için düzenlenip düzenlenmediği,

c) Geri vermeye konu eşyanın tercihli tarifeden yararlanabilmesi için gerekli tüm şartların sağlanıp sağlanmadığı, hususları kontrol edilir.

(2) Birinci fıkranın uygulanmasında, yükümlüden dolaşım veya menşe belgelerinde yer alan eşyanın geri vermeye konu eşya ile aynı eşya olup olmadığının ispatı amacıyla ilave bilgi ve belgeler istenebilir.

Geri verme veya kaldırmaya konu edilemeyecek talepler

MADDE 38 – (1) Geri verme veya kaldırma talepleri;

a) Menşe ve dolaşım belgelerinin mahreç ülkeler nezdinde sonradan kontrole tabi tutulmasına karşın ilgili mevzuatında öngörülen süreler içinde sonuç alınamaması,

b) Menşe ve dolaşım belgelerinin sonradan ibrazının öngörüldüğü haller hariç, vergilendirmeyi doğrudan etkileyen diğer belgelerin sonradan ibrazı,

c) Kıymet kriterli gözetim uygulamalarında, yükümlünün kendi isteğiyle ilgili gözetim tebliğinde belirlenen eşik kıymet üzerinden beyan yapılması,

hallerinde reddedilir.

Geri verilecek verginin muaccel hale gelen borçtan mahsup edilmesi

MADDE 39 – (1) 6183 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrası doğrultusunda yapılacak işleme esas olmak üzere, geri verilmesi gereken amme alacakları ile ilgili olarak gümrük

idaresine yapılacak başvurular, geri verme talepli veya geri verilmesi gereken amme alacağının Bakanlığımıza muaccel hale gelmiş borçlarına mahsup edilmesi talepli olması gerekir. Bu nedenle, geri verme başvurusu yapanlardan, Bakanlığımıza kesinleşmiş borcu olup olmadığı hususunda ek-9'da yer alan örneğe uygun bir yazı ile bildirimde bulunmaları istenir.

(2) Gümrük idaresince geri verme yapılabilmesi için, yükümlünün 6183 sayılı Kanun kapsamında gümrük idarelerine muaccel hale gelmiş borcunun bulunmaması gerekir.

(3) 6183 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrası doğrultusunda, amme alacağının geri verilmesinde gümrük idaresince öncelikle yükümlünün Bakanlığa bağlı tahsil dairelerine olan muaccel borçlarına mahsup yapılır, mahsup sonrası kalan bir tutar bulunması halinde ise bu tutar, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine olan muaccel borçlarına mahsup edilir.

(4) Yükümlü tarafından borç durumunu gösteren belge talebinde bulunulması halinde bu talep, belge talebinin yapıldığı gümrük idaresince karşılanır.

Geri verilecek tutarın yükümlüye ödenmesi

MADDE 40 – (1) Alınacak geri verme kararları ile ilgili olarak gümrük idarelerince saymanlık müdürlüklerine yapılacak bildirim üzerine ödenecek tutarlar, 39 uncu maddedeki mahsup halleri hariç, asıl yükümlüye ait olan banka hesap numarasına aktarılır.

İndirimli vergi oranının uygulanmasının talep edilmemesi

MADDE 41 – (1) Tarımsal mali yükler dışında kalan ithalat vergileri oranlarının serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinden sonra, fakat eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin ödenmesinden veya teminata bağlanmasından önce indirilmesi ve indirimli oranın uygulanmasının beyan sahibi tarafından talep edilmemesi halinde, indirimin talebe bağlı olması ve zorunlu olmaması nedeniyle Gümrük Kanununun 211 inci maddesinin uygulanması mümkün değildir.

Yargı kararlarının uygulanması

MADDE 42 – (1) 2577 sayılı Kanununun 28 inci maddesine göre, idari yargı merci kararlarının idareye tebliğinden itibaren otuz gün içinde idarece yerine getirilmesi gerekmektedir. Buna göre, gümrük idarelerince tahsil edilen vergilerin veya para cezalarının geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin olarak idare aleyhine açılan davalarda mahkemelerce verilen kararlarda geri vermeyi gerektiren hüküm bulunması halinde, Gümrük Yönetmeliğinin ek-

78'indeki form ile müracaat edilmesi beklenilmeksizin ve Gümrük Yönetmeliğinin 500 üncü maddesinde belirtilen limitler dikkate alınmaksızın, ilgili mahkeme kararı gerekçe gösterilerek düzenlenecek bir karar ile otuz gün içerisinde geri verme veya kaldırma işlemleri sonuçlandırılır.

Kanun veya BKK ile getirilen muafiyet hükümlerinin uygulanması

MADDE 43 – (1) Kanun veya Bakanlar Kurulu Kararı ile getirilen muafiyetlerin kanun veya kararın yürürlük tarihinden önceki işlemleri kapsamaması halinde, Gümrük Yönetmeliğinin ek-78'indeki form ile müracaat edilmesi beklenilmeksizin ve Gümrük Yönetmeliğinin 500 üncü maddesinde belirtilen limitler dikkate alınmaksızın, ilgili yasal hükümler gerekçe gösterilerek düzenlenecek bir karar ile geri verme veya kaldırma işlemleri sonuçlandırılır.

Fer'i alacakların geri verilmesi

MADDE 44 – (1) Tahsil edilen asli amme alacağının geri verilmesine karar verilirken buna bağlı olarak tahsil edilmiş olan fer'ilerinin de geri verilmesi gerekmektedir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetki

MADDE 45 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel, istisnai ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğde yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya Bakanlık yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 46 – (1) 22/4/2011 tarihli ve 27913 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tahsilat İşlemleri Gümrük Genel Tebliği (Seri No:1) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 47 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 48 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

GENELGELER

**T.C.
TİCARET BAKANLIĞI**

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 80571967-010.06.01

Konu : Beyannamenin İptali Durumunda Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi

GENELGE (2019/35)

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, gümrük beyannamesinin iptali nedeniyle ödenmiş gümrük vergilerinin geri verilmesine ilişkin taleplerin, eşyanın teslim edilmesinden sonra yapıldığı durumlarda, Gümrük Yönetmeliğinin 499 uncu maddesinin birinci fıkrası hükmü gerekçe gösterilerek reddedildiği anlaşılmaktadır.

4458 sayılı Gümrük Kanununun 64 üncü maddesi birinci fıkrasında, beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya beyan edildiği rejime tabi tutulmasının özel nedenlerle artık mümkün olmadığına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmesi halinde, tescil edilmiş bir beyannamenin iptal edilerek, gerektiğinde yeni bir rejim beyanında bulunulmasına izin verilebileceği; 212 nci maddesinde, bir gümrük beyannamesine dayanılarak ödenmiş olan gümrük vergilerinin bu beyannamenin iptal edilmesi üzerine ilgilinin talebiyle geri verileceği ve bu istemin, gümrük beyannamesinin iptal edilmesi amacıyla müracaatta bulunulması için öngörülen süreler içerisinde yapılması gerektiği hükme bağlanmıştır.

Eşyanın tesliminden önce yapılan iptal dışındaki beyanname iptallerini düzenleyen Gümrük Yönetmeliğinin 124, 125, 127 ve 129 uncu maddelerinde gümrük beyannamesinin iptal edilmesi amacıyla müracaatta bulunulması için öngörülen süreler belirlenmiştir.

Bunun yanında, Gümrük Yönetmeliğinin 499 uncu maddesinin birinci fıkrasında, Kanunun 64 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, bir gümrük beyannamesinin iptali nedeniyle ödenmiş gümrük vergilerinin geri verilmesine ilişkin talebin Kanunun 46 ve 70 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süreler içerisinde yapılması gerektiği hüküm altına alınmış olup söz konusu fıkra ile eşyanın tesliminden önceki beyanname iptallerine yönelik düzenleme yapılmıştır.

Bu çerçevede, Gümrük Kanununun 212 nci maddesinin amir hükmü göz önünde bulundurularak, gümrük beyannamesinin iptalinin eşyanın tesliminden önce yapılması halinde ödenmiş gümrük vergilerinin geri verilmesine ilişkin talebin Kanunun 46 ve 70 inci maddesinin ikinci fıkrasında; diğer iptal durumlarında iptal sebebine göre Gümrük Yönetmeliğinin 124, 125, 127 ve 129 uncu belirlenen süreler içerisinde yapılması gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Rıza Tuna
TURAGAY
Bakan a.
Bakan
Yardımcısı

Dağıtım:

Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri

POSTA VE HIZLI KARGO İŞLEMLERİ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU Posta Gümrük İşlemleri

MADDE 173

1. Posta yoluyla Türkiye Gümrük Bölgesine gelen, Türkiye'den gönderilen veya Türkiye'ye iade edilen eşya, posta çantaları ve koliler gümrük idaresinin kontrolüne ve muayenesine tabidir.

İçinde eşya bulunmadığı anlaşılan mektuplar bu hükmün dışındadır.

2. Türkiye Gümrük Bölgesine gelen bütün posta çantaları ve koliler ilk giriş kapısından itibaren gümrük gözetimi altında posta idarelerine sevk edilir ve buralarda gümrük muayenesine tabi tutulur.

3. Türkiye Gümrük Bölgesinden gönderilecek posta çantaları ve koliler de gümrük kontrolüne tabi olup, bunların daha önce gümrükçe kontrol edildiğine ilişkin gümrük idarelerinin mühür veya diğer işaretlerinin bulunup bulunmadığı ve kapların sağlamlığı tespit edildikten sonra çıkış gümrüğünden, ihracına izin verilir.

4. Posta gönderilerine ait gümrük kontrolünün kapsamı ve yöntemi, Ulaştırma Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığının bağlı

olduğu Bakanlıkça müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

MADDE 174

Posta yoluyla Türkiye Gümrük Bölgesine gelen veya Gümrük Bölgesinden giden eşya, 93 ila 107 nci maddelerde belirtilen hükümlere tabi genel antrepo sayılan yerlere, posta idaresinin sorumluluğu ve gümrük idaresinin gözetimi altında konulur. Eşyanın buralarda bekleme süresi, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası posta anlaşmaları hükümlerine tabidir.

MADDE 175

1. Posta yoluyla Türkiye Gümrük Bölgesine gelen veya Türkiye'den gönderilecek olan ticari mahiyetteki eşya, 58 ilâ 71 inci madde hükümleri uyarınca gümrük idarelerine beyan edilir.

2. Ticari mahiyette olmayan eşyanın gümrük idaresine sunulması sırasında, ibraz edilen uluslararası kabul görmüş belgeler beyanname hükmünde olup, ayrıca beyanname aranmaz.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Posta Gümrük İşlemleri

Posta Kolileri

Kolilerin gümrüğe bildirilmesine mahsus listeler

MADDE 455

(1) Posta kolileri gümrük işlemlerinin yapılacağı posta idarelerinde gümrüğe sıra numarası izleyen, ek-72'deki örneğe uygun liste ile beyan olunur.

(2) Listelerde aşağıda yazılı hususlar gösterilir.

- a) Her yılbaşından itibaren teselsül ettirilen sıra numarası,
- b) Kolinin çıkış ülkesi veya şehri ve çıkış numarası,
- c) Kolinin yollama kağıdına göre sayısı, marka ve numarası,
- ç) Gümrük beyannamesi veya Déclaration en Douane, fatura ve menşe şahadetnamesi gibi gümrüğe gösterilmesi gereken belgelerin sayı ve türleri,
- d) Kolinin geldiği yol.

Listelerin ve diğer belgelerin gümrüğe verilmesi

MADDE 456

(1) Posta idareleri, gelen kolilere ait listeleri, vakit geçirmeden ve kolilerin birikmesini beklemeden düzenler ve iki nüshasını imza karşılığında gümrük idaresine verir. Bu listeler alınan her posta

için ayrı ayrı düzenlenebileceği gibi bir günde gelen bütün koliler için tek bir liste de düzenlenebilir.

(2) Bu listeler gümrük idaresi tarafından sıra numarasına göre saklanır.

(3) Listelerle birlikte, 455 inci maddede belirtilen belgeler gümrük idaresine verilir. Bu belgelerin ve kolilerin üzerinde girdikleri listeden aldıkları sıra numarası da gösterilir.

Kolilerin ayrımı

MADDE 457

(1) Posta idaresince verilen listeler ekleriyle birlikte, bunlarda yazılı kolilerin muayenesinde, tahakkuklarının yapılmasında ve ticari nitelikte olmayanların ayırımında göz önünde tutulmak üzere muayene ile görevli memurlara havale edilir.

(2) Muayene ile görevli memurlar kendilerine havale edilen listelerde gösterilen kolilerdeki eşyayı inceleyerek, ticari ve ticari olmayan eşyayı ayırır.

Posta idaresince yapılacak bildirim

MADDE 458 – (1) Gümrüklerce ticari nitelikteki eşya için iki nüsha ayrıntılı liste düzenlenir. Bu listenin bir nüshası imza karşılığında posta idaresine verilir. Diğer nüshası bir sıra numarası altında saklanır.

(2) Posta idaresi bu listeye dayanarak koli alıcısına, adına gönderilen eşyanın giriş işlemlerinin yapılabilmesi için en kısa zamanda gümrük idaresine başvurulması gerektiğini bir haber kağıdı ile bildirir.

(3) 457 nci madde hükmüne göre yapılacak ayırım sonucunda ticari nitelikte olmayan eşya için ikinci fıkraya göre koli alıcısına tebligat yapılmaksızın, muayene ve tahakkuk işlemleri yapılır.

Beyan

MADDE 459

(1) Posta yolu ile gelen ve ticari nitelikte olmayan hediyelik, numunelik, zat ve aile ihtiyaçlarını karşılayan ve benzeri eşya için, Déclaration en Douane'lar gümrük idaresince beyanname olarak kabul edilir.

(2) Déclaration en Douane olmadan gelen ve ticari nitelik arz etmeyen eşya içeren koliler için sözlü beyan formu düzenlenir.

(3) Ticari nitelik arz eden eşya için gümrük beyannamesi düzenlenir.

(4) Ancak gazete, kitap, broşür ile periyodik dergiler için yapılacak gümrük işlemleri Müsteşarlıkça belirlenir.

(5) Keza dahilde işleme, geçici ithalat ve geri gelen eşya rejiminden faydalanmak üzere posta yolu ile gelen eşya için ilgili rejim hükümleri uygulanarak işlem yapılır.

Muayene ve tahakkuk

MADDE 460

(1) Muayene ile görevli memurlar muayenesine gerek görülen kolileri, bunları muhafaza ile görevli posta idaresi memurlarının huzurunda muayene eder.

(2) Ticari nitelikte olup gümrük beyannamesi verilmiş eşyanın muayenesi 180 ila 196 ncı madde hükümleri uyarınca; ticari nitelikte olmayan ve 172 nci maddede belirtilen beyan formu veya Déclaration en Douane kapsamı eşyanın muayenesi ise, örnekleme yöntemi ile yapılır.

(3) Ticari nitelikte olmayan eşyanın Déclaration en Douane'larında yazılı değerleri, gümrük idaresince uygun bulunduğu takdirde, aynen kabul olunur. Uygun görülmeyenler ile Déclaration en Douane'larında kıymeti gösterilmeyen eşya için Kanununun İkinci Kısmının Eşyanın Gümrük Kıymeti başlıklı Üçüncü Bölüm maddeleri hükmü uyarınca tespit edilecek kıymetleri vergi tahakkukuna esas tutulur.

(4) Muayene sırasında kolilerin içinden çıkan fatura ve menşe şahadetnamesi gibi belgeler gümrük idaresince alınarak muayene, tespit ve tahakkukta dikkate alınmak üzere beyannamesine eklenir.

Gümrük işlemlerinin tamamlanması ve kolinin teslimi

MADDE 461

(1) Gümrüklerce her türlü işlemi bitirilmiş olan kolilerin alıcılarından, alınması gereken ve gümrük idaresince tespit olunan vergiler, veznesi bulunduğu takdirde gümrük idaresi tarafından tahsil olunur ve karşılığında Vezne Alındısı verilir.

(2) Aynı zamanda, kolinin gümrükle ilişkisi kalmadığına dair ek-73'te yer alan bir Teslim Kağıdı da düzenlenir ve kolinin teslimini geciktiren durumlar olmuş ise, teslim kağıdında gecikme tarih ve sebepleri gösterilir.

(3) Gümrük bulunmayan bir yer varışlı kolilerin tahakkuk ettirilen vergileri 462 nci madde hükmüne göre posta idaresince tahsil olunur.

(4) Posta idaresi, gümrük vezne alındısını gördükten sonra tesellüm kağıdına imza alarak koliyi alıcısına teslim eder.

(5) Birinci fıkraya uyarınca tespit olunan vergiler, posta idaresince de tahsil edilebilir. Bu durumda, 462 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları uyarınca işlem yapılır.

Posta idaresince tahsil olunacak vergiler

MADDE 462

(1) Posta gümrük işlemleri yapılan, fakat gümrük veznesi bulunmayan posta idarelerinde kolilere ait tahakkuk ettirilmiş vergiler posta idaresi tarafından tahsil edilir.

(2) Bu gibi yerlerde, muayeneden sonra her koli için tahakkuk ettirilen vergilerin ayrıntısı, gümrük idaresince düzenlenecek bir tahakkuk belgesi ile posta idaresine bildirilir.

(3) Posta idaresi gümrük adına tahsil ettiği paraları en geç bir hafta içinde, tahakkuk belgelerine dayanan bir liste ile gümrük veznesine alındı karşılığında öder.

Posta kolilerinin ihracat işlemleri

MADDE 463

(1) Gerek kesin olarak gerek geçici ihracat işlemlerine tabi tutularak yurt dışına posta yolu ile gönderilecek ticari ve ticari olmayan eşya posta idaresi tarafından kabul edilir. Bu eşya gümrük idaresinin gözetim ve kontrolü altındadır.

(2) Yurt dışına posta yoluyla gönderilecek ticari nitelikteki eşya ihracat rejimi kapsamında gümrük beyannamesi ile beyan olunur ve bu rejim çerçevesinde işlemleri tamamlanır.

Yurt dışına gönderilen posta kolilerinin muayenesi

MADDE 464

(1) Muayeneye tabi tutulacak koliler posta idaresine bildirilir ve muayeneye hazır bulundurulması istenir. Muayene için ayrılan koliler posta memurlarının huzurunda muayene edilir. Muayene edilmeyecek eşyanın gümrük işlemleri belge üzerinden yürütülür.

Mahrecine yollanacak koliler

MADDE 465

(1) Yurt dışından posta yolu ile gelip listeleri gümrük idaresine verilen kolilerden, süresi içinde alıcıları tarafından alınmayanlar veya diğer sebeplerden dolayı posta idaresince geri gönderilmesi gerekenler, posta idaresince ayrıntılı bir yazı ile gümrüğe bildirilir. Gümrük idaresi, posta memurlarının huzurunda bu gibi kolileri muayene ederek Déclaration en Douane ve diğer belgeleriyle karşılaştırır. Şüpheli bir durum tespit edilmediği takdirde bunların kayıtları kapatılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Posta Haberleşme Gönderileri

Türkiye Gümrük Bölgesine gelen posta haberleşme gönderilerinin ayrılması ve liste ile bildirilmesi

MADDE 466

(1) Değer konulmuş olanlar dahil olmak üzere yeşil etiketli mektuplar, yeşil etiketli diğer posta haberleşme gönderileri, küçük paket veya küçük koliler ile basılmış kağıtları kapsayan çantalar gümrük gözetiminde posta idaresince açılır ve vergiye tabi olanlar ile olmayanlar ayrılır.

(2) Vergiye tabi olan posta haberleşme gönderileri, posta idaresince düzenlenen liste ile gümrük idaresine bildirilir.

Muayene ve vergilerin tahakkuku

MADDE 467

(1) Küçük koliler dahil olmak üzere listeleri verilen posta haberleşme gönderileri muayene ve tahakkuku yapacak olan muayene ile görevli memura havale edilir.

(2) Muayene ile görevli memur, yapacağı kontrol ve inceleme sonunda, ticari nitelikte gördüğü eşyayı kapsayan gönderileri ayırarak 459 uncu madde hükmü gereğince yazılı beyanda bulunmalarını sağlamak için ilgililerine posta idaresi aracılığı ile tebligat yaptırır.

(3) Ticari nitelikte bulunmayan eşyanın işlemleri 459 uncu maddedeki esaslara göre tamamlanır.

(4) Posta idaresi gümrüğe ait tahsil ettiği vergileri 462 nci maddede belirtilen şekilde gümrük veznesine yatırır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ortak Hükümler ve Ceza

Posta eşyasının başka bir gümrük idaresine sevk edilmesi

MADDE 468

(1) Mektup postası dışında kalan eşyanın başka bir gümrük idaresine sevk edilmek istenilmesi halinde, eşya transit rejimi hükümleri çerçevesinde sevk edilir. Bu durumda, her araç için ayrı bir transit beyannamesi düzenlenir. Posta çuvalları mühürlü ise ayrıca taşıt aracı mühürlenmez.

(2) Söz konusu eşyanın aynı il içerisindeki havalimanından Posta İşleme Merkezine Posta Teslim Bordrosu (CN-38 veya CN-41) ile posta idaresinin sorumluluğu altında sevk edilmesi mümkündür.

Posta gönderilerinin konulacağı yerler ve posta idaresinin sorumluluğu ve yükümlülüğü

MADDE 469

(1) Yurt dışından gelen koliler ve posta haberleşme gönderilerinin konulduğu yerler, Kanununun 174 üncü maddesine göre genel antrepo sayılır ve bu yerler posta idaresinin sorumluluğu ve gümrük idaresinin gözetim ve kontrolü altında bulunur.

(2) Posta yolu ile yurt dışına gönderilecek ticari eşya, gümrüğün gözetimi ve posta idaresinin sorumluluğu altındaki genel antrepolara konulur. Eşya, buralarda antrepo beyannamesinin tescil tarihinden itibaren bir ay bekletilebilir. Bu sürenin geçmesi üzerine 417 nci maddeye göre işlem yapılır.

(3) Gümrük işlemleri için gerekli ölçü aletlerini ve tahlil ve teknik cihaz ve maddelerini, görevli gümrük memurlarının çalışmalarına elverişli büro ve mefruşatını, telefonunu, aydınlatma ve ısıtma ihtiyaçlarını, posta idaresi herhangi bir bedel karşılığında olmaksızın sağlamakla yükümlüdür.

(4) Posta yoluyla yurt dışına gönderilen ve oralardan gelen posta gönderilerinin gümrük işlemleri dolayısıyla devamlı olarak posta gümrüklerinde görev alan veya geçici olarak bu gibi hizmetleri yapan gümrük memurlarının Kanununun 220 nci maddesine göre tespit edilen kanuni saatler dışında yaptıkları fazla çalışma ücreti aynı Kanununun 221 inci maddesi gereğince posta idaresince ödenir.

İnceleme veya tahlil için eşyanın posta idaresinden alınması

MADDE 470

(1) Gümrük işlemlerinin sonuçlandırılabilmesi için, posta gönderilerinin başka bir merciin kontrolüne gerek görülmesi halinde, bunun eşyanın bulunduğu yerde yapılması esastır. Ancak, zaruri hallerde kapsamı gümrük ve posta idaresi memurları tarafından birlikte tespit olunarak, gümrüğün yetkili memurunun vereceği, durumu belirtir ek-74'te yer alan örneğe uygun imzalı bir alındı karşılığında eşya, posta idaresinden geçici olarak alınabilir. İş bittiğinde bu eşya geciktirilmeksizin posta idaresine verilir. Posta idaresi bu alındıyı iade eder.

Muayenede eksik çıkan eşya

MADDE 471

(1) Posta gönderilerinin muayenesinde eksiklik bulunduğu takdirde durum, gümrük muayene ve posta idaresi memurları tarafından birlikte düzenlenecek iki nüsha tutanakla tespit olunur. Bu tutanaklardan bir nüshası posta idaresinde, diğeri gümrükte kalır. Kovuşturma ve soruşturmayı gerektirir bir durum tespit edildiği takdirde, gümrük idaresince gerekli inceleme ve soruşturma yapılır.

Muayenede rastlanacak ithali yasak maddeler

MADDE 472

(1) Posta yolu ile ithal edilmek istenilen eşya arasında, gümrük ve posta mevzuatı ile diğeri mevzuata göre ithali yasak eşya bulunduğu takdirde, ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

(2) Elkoyma veya imha gerektiren hallerde, gereği yerine getirilip durum iki nüsha tutanakla tespit edilir. Bu tutanakların bir nüshası posta idaresine verilir, diğeri gümrük idaresinde saklanır.

Posta eşyasının tasfiyesi

MADDE 473

(1) Posta yolu ile Türkiye'ye gelen ve taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalar hükümleri ile belirlenen bekleme süreleri sonunda elde kalan koli veya diğeri eşyanın ayrıntılı bir listesi gümrük tarife istatistik pozisyonu ve miktar ile sahiplerinin isim ve adresleri belirtilmek suretiyle, Kanununun 177 nci maddesi uygulanmak üzere gümrük idaresine bildirilir.

Serbest dolaşıma girişteki cezalar

MADDE 474

(1) Posta yolu ile gelen ve ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin Déclaration en Douane'larda kayıtlı bilgilere nazaran tespit edilen farklılıklardan dolayı ceza aranmaz.

(2) Ticari nitelikte olan eşyaya ilişkin beyanın kontrolü sonucunda, tespit edilecek fark ve aykırılıklardan dolayı, Kanununun 234 üncü maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

İhracatta ceza

MADDE 475

(1) Posta yolu ile gönderilen ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin Déclaration en Douane'larda kayıtlı bilgilere nazaran tespit edilen farklılıklardan dolayı ceza aranmaz.

(2) İhracatta ticari eşyanın beyanı ile muayenesi arasında farklılık bulunması halinde duruma göre gümrük veya kaçakçılıkla mücadele mevzuatı uyarınca işlem yapılır.

**4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN
UYGULANMASI HAKKINDA KARAR-15481**

**Posta İdaresi ya da Hızlı Kargo Taşımacılığı Yapan Şirketlerin
Dolaylı Temsilci Olarak Yetkili Kılınmasına İlişkin Şartlar**

Dolaylı temsil yetkisi verilmesine ilişkin koşullar

(Bu maddenin 01.05.2022 tarihi ile yürürlükte olacak güncel hali aşağıdaki gibidir.)

MADDE 126- (1) Kanunun 225 inci maddesi uyarınca, posta yolu ve hızlı kargo taşımacılığı kapsamında gelen ya da gönderilen;

a) Bakanlıkça basitleştirilen gümrük beyanı kapsamında serbest dolaşıma giriş rejimine konu;

1) 45 inci madde kapsamındaki eşyanın,

2) 58 inci madde kapsamındaki eşyanın,

3) 62 nci maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamındaki eşyanın,

4) KDV ve ÖTV istisna belgelerine sahip kurumlar tarafından getirilecek olan 69 uncu, 70 inci ve 71 inci maddeler kapsamındaki eşyanın,

5) 86 ncı madde kapsamındaki eşyanın,

6) 91 inci madde kapsamındaki eşyanın,

7) 100 üncü maddenin birinci fıkrasının (ö) bendi kapsamındaki eşyanın,

8) Elçilik, konsolosluk veya milletlerarası kuruluşlar adına gelen diplomatik eşyanın,

b) Normal usulde beyan edilecek olan, serbest dolaşıma giriş rejimine konu; değeri 150 Avro'yu aşan ancak 1500 Avro'yu aşmayan, ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyanın,

c) Bakanlıkça basitleştirilen gümrük beyanı kapsamında ihracat rejimine konu; miktarı brüt 30 kilogramı ve değeri 1500 Avro'yu geçmeyen eşyanın,

gümrük beyanı dahil tüm gümrük işlemlerine ilişkin faaliyetlerinin takip edilip sonuçlandırılmasında, posta idaresi ile Bakanlıkça belirlenen koşulları taşıyan hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler dolaylı temsilci olarak yetkili kılınabilir. Bu yetkiyi kullanan hızlı kargo şirketleri gümrük müşaviri çalıştırır. İhracat rejimine konu eşya için miktar veya değer limitlerini ayrı ayrı on katına kadar artırmaya Bakanlık yetkilidir.

İşlemlerin ücretlendirilmesi

(Bu maddenin 01.05.2022 tarihi ile yürürlükte olacak güncel hali aşağıdaki gibidir.)

MADDE 127-

(1) Posta idaresi veya hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler, 126 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde düzenlenen yetkileri kapsamında takip edip sonuçlandırdıkları gümrük işlemleri için verilen hizmet karşılığında;

a) Gümrük müşavirliği, ordino, terminal ve benzeri isimler altında ilave ücret alamaz.

b) Gönderinin geldiğine dair bildirim alıcıya yapıldığı tarihten itibaren ilk üç gün için ardiye ücreti alamaz.

Sorumluluk ve yetkinin iptali

MADDE 128- (1) 126 ncı madde uyarınca dolaylı temsilcilik yetkisi verilen posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlerin, aynı maddede belirlenmiş nitelikleri taşıyan personelinin düzenleyip imzaladığı gümrük beyannamesi veya beyanname olarak kabul edilen diğer belgelerden dolayı gümrük mevzuatı uyarınca vergi kaybına neden olan bir fiilin işlendiğinin, eşyanın beyanına ilişkin yurt dışından gönderilen belgelerde yer alan bilgiler doğrultusunda bilindiği veya bilinmesi gerektiği hallerde, ortaya çıkan kamu alacağından dolaylı temsilci yetkisi verilen posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler tüzel kişilik olarak, gelen eşyada alıcı, gönderilen eşyada ise gönderici ile birlikte müteselsilen sorumludur.

(2) 126 ncı madde kapsamında yetkili kılınan posta idaresi ya da kargo taşımacılığı yapan şirketlerin yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile şirket temsil ve ilzama yetkili çalışanlarının 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda yer alan suçlardan dolayı haklarında kesinleşmiş mahkumiyet kararı bulunması durumunda 126 ncı madde kapsamında verilen dolaylı temsil yoluyla beyanda bulunma yetkisi iptal edilir ve iptal tarihinden itibaren üç yıl geçmedikçe 126 ncı madde uyarınca dolaylı temsil yoluyla beyanda bulunma yetkisi verilmez.

(3) Müsteşarlıkça belirlenen koşulları sonradan kaybettiği ya da şartlara uymadığı tespit edilen posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlere, bu koşulları yeniden sağlayıncaya kadar ya da şartları yerine getirinceye kadar bu yetkiden yararlanmalarına izin verilmez.

(4) 126 ncı madde uyarınca yetkilendirilen posta idaresi veya hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlerin, bu Kısımda yer alan hükümlere aykırı davrandıklarının tespiti halinde, fiilin daha ağır bir cezai yaptırımını gerektirmemesi durumunda usulsüzlüğe konu her bir gönderi için Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (POSTA VE HIZLI KARGO TAŞIMACILIĞI) (SERİ NO: 4)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler ve Posta İdaresine 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 225 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca dolaylı temsil yetkisi tanınması ile 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 126 ncı maddesinde belirtilen eşyanın gümrük beyanı dâhil tüm gümrük işlemlerinin bu kişiler tarafından dolaylı temsil yoluyla takip edilip sonuçlandırılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10, 35/C ve 225 inci maddeleri ile 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 126, 127 ve 128 inci maddelerine istinaden hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ’de geçen;

a) Başvuru: 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 126 ncı maddesinde belirtilen eşyanın gümrük beyanı dâhil tüm gümrük işlemlerinin dolaylı temsil yoluyla yapılması yetkisi için yapılan başvuruyu,

b) Başvuru formu: Ek-1’de yer alan dolaylı temsil yetkisi başvuru formunu,

c) Doküman: Bir kişiden diğer bir kişiye gönderilen kişisel yazılı mesaj, kartpostal ile herhangi bir ticari değer taşımayan basılı materyal şeklindeki gönderileri,

ç) Gönderi: Bir kişiden diğer bir kişiye gönderilen, içerisinde ticari veya gayri ticari nitelikte eşya bulunan paket, koli, poşet ve benzerini,

d) Karar: 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararı,

e) Kişi: Gerçek ve tüzel kişiler ile hukuken tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat uyarınca hukuki tasarruflar yapma yetkisini haiz kişiler ortaklığını,

f) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

g) Operatör: Hava yolu ve/veya kara yolu ile hızlı kargo taşımacılığı kapsamındaki gönderilerin gümrük beyanı dahil tüm gümrük işlemlerini dolaylı temsil yoluyla yapmaya yetkili tüzel kişileri,

ğ) Posta İdaresi: Türkiye Cumhuriyeti Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünü,

h) Yetki: 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 126 ncı maddesinde belirtilen eşyanın gümrük beyanı dâhil tüm gümrük işlemlerinin dolaylı temsil yoluyla yapılmasına yönelik verilen yetkiyi, ifade eder.

Başvuru koşulları

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğ ile verilen yetki kapsamında işlem yapmak isteyen operatörlerin;

a) Hava yolu ile hızlı kargo taşımacılığı kapsamında işlem yapmak isteyen operatörlerin, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce “hava kargo acentesi” olarak yetkilendirilmiş olması,

b) Bu Tebliğ kapsamındaki işlemlerin ifası, takibi ve sonuçlandırılması için şirket bünyesinde gümrük müşaviri istihdam ediyor olması veya gümrük müşaviri ya da gümrük müşavirliği şirketiyle sözleşme yapmış olması,

c) Yönetim Kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen suçlardan kesinleşmiş cezası veya mahkumiyet kararı bulunmaması,

ç) Kesinleşmiş gümrük vergisi ve ceza borcu bulunmaması,

d) Bu Tebliğ kapsamındaki eşyanın konulacağı geçici depolama yerlerinde, gönderilerin gümrük müdürlüğünce muayene ve kontrolünü kolaylaştırmak üzere teknik özellikleri Bakanlıkça belirlenecek X-ray cihazı, otomatik barkod okuyucu, 8 inci

maddede belirtilen eşya tasnif işlemini otomatik olarak yapmaya uygun yürüyen bant sistemi ve kamera sistemi bulundurulması ve Bakanlıkça gerekli görülecek diğer altyapının kurulmuş olması,

e) Yetki kapsamı işlemlere ilişkin olarak, sonradan yapılacak kontroller sonucunda doğabilecek kamu alacağının garanti edilmesi amacıyla, yalnızca hava yolu veya yalnızca kara yolu ile hızlı kargo taşımacılığında yetki kullanılmak istenmesi durumunda 250.000 Türk Lirası, her iki yetkinin birlikte kullanılmak istenmesi durumunda ise 500.000 Türk Lirası tutarında teminat göstermesi,

f) Kara yolu ile hızlı kargo taşımacılığı kapsamında işlem yapmak isteyen operatörlerin, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca yapacakları faaliyetlere uygun uluslararası kara yolu taşımacılık belgesi ile yetkilendirilmiş olması,

zorunludur.

(2) Posta İdaresi için birinci fıkranın (d) bendi dışındaki koşullar aranmaz.

(3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) Bu Tebliğ kapsamında yalnızca ihracat rejimine konu eşyanın konulacağı geçici depolama yerlerinde otomatik barkod okuyucu ve eşya tasnif işlemini otomatik olarak yapmaya uygun yürüyen bant sistemi aranmaz.

Başvuruda aranacak belgeler

MADDE 5 – (1) Başvuruda aşağıda belirtilen belgeler aranır:

a) Ek-1/B'de yer alan başvuru formu,

b) Hava yolu ile hızlı kargo taşımacılığı kapsamında işlem yapmak isteyen operatörler için şirketin kuruluşu ile faaliyet alanı içerisinde hava kargo taşımacılığı olduğunu gösterir ticaret sicil gazetesinin aslı veya noterce, ticaret sicil memurluğunca ya da bağlı bulunulan odaca onaylı örneği ile kara yolu ile hızlı kargo taşımacılığı kapsamında işlem yapmak isteyen operatörler için faaliyet alanı içerisinde uluslararası kara yolu taşımacılığı olduğunu gösterir ticaret sicil gazetesinin aslı veya noterce, ticaret sicil memurluğunca ya da bağlı bulunulan odaca onaylı örneği,

c) Şirketin yönetim kurulu üyeleri ile sermayesinin son durumu ve sermayesine iştirak eden pay sahiplerinin pay oranlarını gösterir ticaret sicil gazetesinin aslı veya noterce, ticaret sicil memurluğunca ya da bağlı bulunulan odaca onaylı örneği,

ç) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen kişiler için, aynı bentte sayılan suçlardan hüküm giymediklerine

dair başvuru tarihinden geriye dönük en geç iki ay içerisinde resmi kuruma verilmek üzere alınan adli sicil belgeleri asılları,

d) Gümrük müşaviri istihdam edildiği veya gümrük müşaviri ya da gümrük müşavirliği şirketiyle sözleşme yapıldığına ilişkin belge,

e) Hava yolu ile hızlı kargo taşımacılığı kapsamında işlem yapmak isteyen operatörler için Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce verilen hava kargo acentesi yetki belgesinin noter onaylı örneği,

f) Sonradan yapılacak kontroller sonucunda doğabilecek kamu alacağının garanti edilmesi amacıyla alınacak yalnızca hava yolu veya yalnızca kara yolu ile hızlı kargo taşımacılığında yetki kullanılmak istenmesi durumunda 250.000 Türk Lirası, her iki yetkinin birlikte kullanılmak istenmesi durumunda ise 500.000 Türk Lirası tutarında teminat,

g) Kara yolu ile hızlı kargo taşımacılığı kapsamında işlem yapmak isteyen operatörler için, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca verilen yapacakları faaliyete uygun uluslararası kara yolu taşımacılığı yetki belgesinin noter onaylı örneği,

ğ) Geçici depolama yeri işleticisi olmayan operatörler için yetki kapsamında kullanılacak geçici depolama yeri ile ilgili olarak yapılmış sözleşmenin noter onaylı örneği,

h) Bu fıkranın (b), (c), (e), (g) ve (ğ) bentlerinde belirtilen belge aslının başvurunun yapıldığı Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne ibrazı halinde bu belgenin fotokopisi, aslına uygunluğu kontrol edildikten sonra ilgili görevli tarafından tasdik edilerek işleme alınır.

(2) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen kişilerden sürekli olarak yurt dışında ikamet eden yabancı uyruklular için birinci fıkranın (ç) bendinde belirtilen belge aranmaz.

(3) Posta İdaresi için birinci fıkrada belirtilen belgeler aranmaz; yazı ekinde Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ile başvuruda bulunulur.

Başvuru şekli ve başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 6 – (1) Başvuru, 5 inci maddede belirtilen belgelerle birlikte, yetki kapsamı işlemlerin yapılacağı Gümrük Müdürlüğünün bağlı olduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne yapılır.

(2) Başvurunun eksiksiz yapılmış olduğunun anlaşılması halinde Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğünce oluşturulacak bir heyet marifetiyle gerekli şartların sağlanıp sağlanmadığı yerinde tespit edilerek bir tutanağa bağlanır. Söz konusu tespit sonuçları başvuru evrakı ve Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü görüşü ile birlikte başvuru tarihinden itibaren 15 gün içinde Bakanlığa gönderilir.

(3) Yetki kapsamındaki işlemlerin, birden fazla Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı Gümrük Müdürlüklerinde yapılacak olması halinde başvurunun yapıldığı Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü diğer Bölge Müdürlüklerinden görüş alarak birinci fıkrada belirtilen işlemleri sonlandırır.

(4) Talep, Bakanlıkça 15 gün içinde karara bağlanır.

Yetkilendirme ve yetkinin kapsamı

MADDE 7 – (1) İbrazı gereken belgelerin tam olduğunun ve aranan koşulların varlığının tespit edilmesi halinde, kişiye Bakanlıkça yetki verilir.

(2) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca operatörlerce çalıştırılan gümrük müşavirleri bu Tebliğ kapsamında dolaylı temsil yoluyla işlem yapmak üzere yetkilendirilir. Operatörlerce çalıştırılan gümrük müşavirlerinden firma bünyesinde istihdam edilenler bu Tebliğ hükümleri dışında gümrük müşavirliği faaliyetinde bulunamazlar.

(3) Operatörler, yetki kapsamındaki işlemlerin yapılmasında alıcı/göndericiyi ayrıca başka bir işleme gerek kalmadan temsil eder. Operatörlerce yetki kullanılırken vekâletname ibrazı aranmaz. Gönderilerin teslim ve tesellümüne ilişkin belgelerin alıcı/gönderici tarafından imzalanması bu yetkinin kendileri hesabına kullanıldığının kabul edildiği anlamına gelir.

Gönderilerin tasnifi

MADDE 8 – (1) Yurtdışından gelen gönderiler; otomatik barkod okuyucu ve X-ray kontrolünden geçirildikten sonra otomatik olarak aşağıdaki dört kategoriye ayrılır.

a) Belge kontrolüne tabi dokümanlar ve Kararın 45 inci maddesinde belirtilen eşya,

b) Belge kontrolüne tabi yetki kapsamında beyan edilebilecek diğer gönderiler,

c) Yetki kapsamındaki gönderilerden gümrükçe muayeneye tabi tutulacak olanlar,

ç) Yetki kapsamı dışında kalan gönderiler.

(2) Eşyanın otomatik barkod okuyucudan geçirilmesiyle oluşturulan elektronik boşaltma listesi ile beyanname bilgileri karşılaştırılarak 4458 sayılı Kanunun 237 nci maddesinin beşinci fıkrası çerçevesinde eksiklik ve fazlalık takibatı yapılır.

(3) Gerekli önlemlerin alınmasını teminen, içerisinde ithali ve ihracı yasak eşya bulunan gönderilerden ilgili gümrük müdürlüğü derhal haberdar edilir.

(4) Birinci fıkrada belirtilen her bir gönderiye ilişkin cins, kıymet, miktar ve Bakanlıkça gerekli görülen diğer bilgiler, barkod okuyucusu tarafından okunacak şekilde gönderi üzerinde yer almalıdır.

(5) Numunelik eşya ve modellerin, Kararın 86 nci maddesi kapsamında kıymet ve ağırlık sınırlamasına tabi tutulmaksızın tasnif edilmesi için operatörce gerekli önlemler alınır.

(6) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(7) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(8) Operatörler tarafından gönderilerin incelenmesi için Gümrük Yönetmeliğinin 87 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca izinler yıllık olarak verilir.

Gönderilerin beyanı

MADDE 9 – (1) 4458 sayılı Kanunun 35/A maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarına göre belirlenecek süre sona ermeden önce operatör tarafından gümrük beyannamesi verilen yetki kapsamındaki gönderiler için özet beyan verilmesinden vazgeçilebilir. Bu durumda, gümrük beyannamesi, 4458 sayılı Kanunun 35/B maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gerekli asgari bilgileri içerir ve aynı Kanunun 61 inci maddesi uyarınca tescil edilinceye kadar özet beyan statüsündedir.

(2) Doküman olarak ayrılan gönderilerin beyanında asgari olarak alıcı, gönderici, eşya cinsi, miktarı, brüt ağırlığı, rejim kodu bilgileri ve teslimat adresi yer alır. Doküman kapsamına giren gönderiler, tek bir kalemde topluca beyan edilir. Gelen doküman gönderilerine ilişkin yapılacak beyanda alıcı olarak dolaylı temsil yetkisi kapsamında beyanda bulunacak operatör, gönderici olarak yurt dışından eşyayı gönderen hızlı kargo firması veya posta idaresi, miktar olarak beyan edilecek toplam doküman adedi, toplam brüt ağırlık ve rejim kodu bilgileri yer alır. Giden doküman gönderilerine ilişkin yapılacak beyanda ise alıcı olarak yurt dışında gönderiyi teslim alacak hızlı kargo firması veya posta idaresi, gönderici olarak dolaylı temsil yetkisi kapsamında beyanda

bulunacak operatör, miktar olarak beyan edilecek toplam doküman adedi, toplam brüt ağırlık ve rejim kodu bilgileri yer alır. Ayrıca, yetki kapsamında beyan edilen her bir dokümana ilişkin bilgileri içeren liste gümrük idaresince istenildiğinde sunulmak üzere operatör tarafından elektronik ortamda muhafaza edilir.

(3) Kararın 45 inci maddesi kapsamı eşya için gümrük beyannamesinde ikinci fıkrada belirtilen bilgilere ilaveten kıymete ve varsa sekizli tarife alt pozisyonuna ilişkin bilgi yer alır.

(4) İkinci kategoride yer alan gönderiler için üçüncü fıkrada belirtilen bilgilere ilaveten eşyanın sekizli tarife alt pozisyonu, ilk ve son yüklendiği ülke bilgileri yer alır.

(5) Yetki kapsamındaki, teşvik, sübvansiyon veya parasal iadeye ya da ayniyet tespitine konu olmayacak ihracat gönderilerinin gümrüğe beyanı operatörün elindeki bilgi ve belgeler çerçevesinde uçak kalkışına kadar yapılır ve söz konusu beyanda uçak kalkışından sonraki 24 saat içinde düzeltme yapılabilir.

(6) Kararın 126 ncı maddesi kapsamında miktarı brüt 300 kilogramı ve değeri 15000 Avro'yu geçmeyen ihracat rejimine konu eşyanın beyanı bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde operatör tarafından yapılır.

(7) Bu Tebliğ kapsamında kara yolu ile hızlı kargo taşımacılığına konu eşyanın gümrük işlemleri, İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü bağlantısı İstanbul Havalimanı Gümrük Müdürlüğü, Atatürk Havalimanı Kargo Gümrük Müdürlüğü, Sabiha Gökçen Havalimanı Gümrük Müdürlüğü ve Muratbey Gümrük Müdürlüğü; Orta Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü bağlantısı Mersin Gümrük Müdürlüğü; Uludağ Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü bağlantısı Yalova Gümrük Müdürlüğü; Orta Anadolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü bağlantısı Esenboğa Gümrük Müdürlüğü; Doğu Karadeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü bağlantısı Trabzon Gümrük Müdürlüğü ve GAP Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü bağlantısı Gaziantep Gümrük Müdürlüğünden gerçekleştirilir.

(8) Kara yolu ile hızlı kargo taşımacılığı kapsamında taşınan eşya için transit rejimi çerçevesinde işlem yapılır. TIR karnesi hükümleri saklı kalmak üzere, dolaylı temsil yetkisi kapsamında yurda getirilen eşyada ulusal transit rejiminde; gönderilen eşyada ise hem ulusal hem ortak transit rejiminde asıl sorumlu operatördür.

(9) Kararın 126 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında aynı gerçek kişi adına bir ayda en fazla 5 taşıma senedi muhteviyatı eşyanın serbest dolaşıma girişine izin verilir.

Gönderilerin kontrol ve muayenesi

MADDE 10 – (1) Yetki kapsamındaki gönderiler, risk analizine dayalı kontrol ve muayeneye tabi tutulur.

(2) Kontrol ve muayene için X-ray cihazının kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir. X-ray kontrolünde şüphelenilen bir durum olması halinde gönderi açılarak muayene edilir. Muayene memuru sarı hatta işlem gören eşyanın muayenesini gerekli görür ise Gümrük Yönetmeliğinin 183 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işleme gerek kalmaksızın muayene yapabilir.

(3) Eşyanın cins ve tanımı ile değerinin doğru ve eksiksiz olarak beyan edilmesi operatörün sorumluluğundadır. Aksi durumlarda 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu dâhil meri mevzuat kapsamında cezai işlem tesis edilir.

Vergilerin ödenmesi

MADDE 11 – (1) Gönderilerin tahakkuk ettirilen gümrük vergileri operatör tarafından tahsil edilebilir ve operatör tarafından gümrük idaresi adına tahsil edilen vergiler, eşyanın operatöre teslimini takip eden en geç 7 işgünü içerisinde ödenir.

Geri gelen eşya ve mahrece iade edilen eşya

MADDE 12 – (1) 9 uncu maddenin beşinci ve altıncı fıkraları kapsamında ihraç edilmiş eşyanın tamamen veya kısmen geri gelmesi halinde aynı maddenin altıncı fıkrasında bahsi geçen ağırlık ve kıymet sınırlamaları dâhilinde işlem yapılır.

(2) İhraç edildikten sonra geri gelen eşyanın gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma girebilmesi için ihracat nedeniyle yararlanılan hak ve menfaat varsa bunların iade edildiğini gösteren belgenin gümrük idaresine ibrazı gerekir. İhracat nedeniyle katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi iadesinden veya istisnasından yararlanan eşyanın katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi tahsil edilir.

(3) Gönderinin yanlışlıkla Türkiye'ye gelmesi halinde yurt dışı edilmesine; mahrece iadesi gereken gönderinin geldiği ülkeye gitmesine, operatörün beyanı doğrultusunda izin verilir.

(4) Mahrece iadesi talep edilen eşyanın serbest dolaşıma girişinde maktu vergi tahsil edilmişse bu eşyanın muayeneye tabi

tutulması ve serbest dolaşıma giriş beyannamesindeki ilgili taşıma senedinin iptali gerekir.

Gümrük müdürlüğünce alınacak tedbirler

MADDE 13 – (1) Gümrük müdürlüğü gümrük işlemlerinin yapılmasını teminen gerekli tedbirleri alır.

(2) Gümrük muafiyeti ve bu Tebliğde öngörülen yetki kapsamında ithalat ve ihracata konu edilen eşya ve adına işlem yapılan kişiye ilişkin istatistikî veriler risk analizi kapsamında dikkate alınır.

(3) Eşyanın alıcısına teslimini takip eden 3 iş günü içerisinde teslim tarihi ve alıcının TC Kimlik numarası/Vergi numarası gümrük idaresine elektronik ortamda iletilir.

Belgelerin saklanması

MADDE 14 – (1) Yetki kapsamında beyan edilecek gönderilere ilişkin ticari belgeler gümrük müdürlüğünce talep edildiğinde ibraz edilmek üzere operatörlerce elektronik ortamda veya kağıt ortamında beş yıl süreyle saklanır.

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 15 – (1) Başvuru formunda yer alan bilgilerde değişiklik olması halinde, form güncellenerek en kısa sürede Bakanlığa bildirimde bulunulur.

Müeyyide

MADDE 16 – (1) 4 üncü maddede yer alan koşullardan bir veya birden fazlasının operatörce kaybedildiğinin anlaşılması halinde, bu koşul veya koşullar yeniden sağlanıncaya kadar operatörün bu Tebliğ kapsamındaki yetkiden faydalanmasına izin verilmez.

(2) Kararın Onuncu Kısımına aykırı hareket ettiği tespit edilen operatörler hakkında Kararın 128 inci maddesi uyarınca işlem yapılır.

(3) Bu maddenin uygulanmasında posta hizmetlerine ilişkin uluslararası yükümlülükler dikkate alınır.

(4) Bu Tebliğde düzenlenen hususlara aykırı hareket ettiği tespit edilen operatörler hakkında fiil daha ağır bir cezai yaptırımını gerektirmemesi halinde, 4458 sayılı Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Diğer hükümler

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasında Kararın 112 nci maddesi hükmü dikkate alınır.

(2) Bu Tebliğ hükümleri kapsamında yapılan ihracatta ihracatçı birliği onayı aranmaz.

(3) Bu Tebliğde öngörülmeleyen hususlarda, gümrük mevzuatı ve ilgili diğler mevzuat çerçevesinde işlem yapılır.

Özel ve zorunlu durumlar

MADDE 18 – (1) Bakanlık bu Tebliğın uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğde yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 19 – (1) 28/1/2010 tarihli ve 27476 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Posta ve Hızlı Kargo Taşımacılığı) (Seri No:1) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Tebliğ yayımlandığı tarihten altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

GENELGELER

T.C. BAŞBAKANLIK Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.GÜM.0.06.10.00-010.06.02

Konu : Posta-yolcu işlemleri

6/7/2011

GENELGE (2011/39)

07.10.2009 tarihli ve 23955 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Gümrük Kanununun Uygulanmasına Dair Kararın 134 üncü maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası hükmü çerçevesinde/07/2011 tarihi itibariyle aşağıdaki şekilde işlem yapılması uygun bulunmuştur.

KİŞİSEL EŞYA

Yurda giriş yapan yolcuların beraberlerinde ya da gelişlerinden bir ay önce veya bir ay sonraki süreler içerisinde gelen, mezkur Kararın ekinde yer alan Ek-9 daki liste kapsamı eşyaya muafiyet tanınacaktır. Bu listenin, "A)Tüketim Maddeleri" bölümünde yer alan eşyanın sadece yolcu beraberinde getirilmesi mümkündür.

Bu bölümdeki sigara miktarına ek olarak yolcuların 200 adet sigara daha alabilmeleri mümkündür.

Aynı bölümde yer alan tütün ve tütün ürünleri ile alkollü ürünler için muafiyet hakkı karşısında yazılı miktarı aşmamak kaydıyla her bir ürün için ayrı ayrı kullanılabilir.

Mezkur bölümün "Gıda ürünleri" başlığı altında yer alan çikolata ve/veya şekerden mamul yiyecekte toplam 2 kg alınması mümkündür.

Söz konusu listenin "f) Diğerleri" başlıklı bölümünün 9 uncu maddesinde geçen evcil hayvanlar ibaresi kedi, köpek ve kuş ile sınırlıdır.

YOLCU BERABERİ HEDİYELİK EŞYA

Mezkur Karar eki Ek-9'daki liste kapsamı eşya için muafiyet karşılıklarında yazılı miktar ile sınırlı olarak uygulanacaktır. Hem 430 AVRO'luk yolcu beraberliği hediye eşya muafiyet hakkı, hem de kişisel eşya muafiyet hakkı her bir yolcu başına Karar eki Ek-9'daki listede yer alan eşya için karşılıklarında yazılı miktarlarla sınırlıdır. Diğer bir ifadeyle, listede yer alan eşya için eşyanın kıymetine bakılmaksızın listede belirtilen miktar kadar getirilebilecektir. Liste kapsamı dışında kalan eşya için ise, getirilen eşyaya muafiyet uygulanabilmesi için eşyanın toplam kıymetinin 430 Avro'yu aşmaması gerekmektedir.

Ayrıca, tütün ve tütün ürünleri ile alkollü ürünlere ilişkin muafiyet hakkından, 18 yaşın altındaki yolcular faydalanamayacaktır.

YOLCU BERABERİ TÜRK PARASI, DÖVİZ, KIYMETLİ MADEN, TAŞ VE EŞYA

11.08.1989 tarih ve 20249 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar"ın 3, 4 ve 7 nci madde hükümleri çerçevesinde;

1- Yolcuların Türk Parasını ve dövizini beraberlerinde Türkiye'ye getirmeleri serbesttir.

2- Yolcular, 5.000 ABD Doları veya eşitine kadar efektif ve en çok 5.000 ABD Doları karşılığı Türk parasını beraberlerinde yurt dışına çıkarabilirler.

3- Dışarıda yerleşik kişiler ile Türkiye'de yerleşik sayılmakla birlikte yurt dışında çalışan Türk uyruklu kişiler, yurda girişlerinde beyan etmiş olmak, Türkiye'de yerleşik kişiler ise bankalar ve özel finans kurumlarından döviz satın aldıklarını tevsik etmek kaydıyla 5.000.-ABD Doları veya eşitini aşan miktarlardaki efektif beraberlerinde yurt dışına serbestçe çıkarabilirler.

4- Yolcular, beraberlerindeki kendilerine ait değeri 15.000 ABD Dolarını aşmayan ve ticari amaç taşımayan ziynet eşyası niteliğinde kıymetli madenlerden ve taşlardan yapılmış eşyayı yurda getirebilirler ve yurt dışına çıkarabilirler. Daha fazla değerdeki ziynet eşyasının yurt dışına çıkarılması, girişte beyan edilmiş olmasına veya Türkiye'den satın alınmış olduğunu tevsik etme şartına bağlıdır.

İSTİSNALAR

1- Giriş ve çıkışın her ikisinin de kara yoluyla yapılması halinde, yolcu beraberi hediyeelik eşya ve kişisel eşya muafiyetinden yararlanabilmek için yolcunun gittiği ülkede  gün kalması şarttır.

2- Yolcu beraberinde getirilen silahların ülkemize giriş izni olmaması durumunda, bu silahlara gümrüğe tabi diğer eşya gibi işlem tesis edilecektir.

3- Turistlerin inançları gereği yemeleri gereken özel gıda maddelerinin gerek yolcuların beraberlerinde gerekse kargo yoluyla gelmesi halinde, hangi yolculara ait olduğunun ilgili turizm kuruluşu tarafından belgelendirilmesi ve bunlar tarafından tketeleceğinin taahhüt edilmesi kaydıyla, bu tür gıda maddelerinin Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca kontrol ve müsaade aranılmadan yurda girişine izin verilecektir.

4- Yürürlükten kaldırılmıştır.

SINIRLAMALAR

1- Cep telefonunun (Tv, müzik çalar, video oynatabilme özelliğine sahip olanlar dahil) muafen serbest dolaşıma sokulabilmesi için, sadece yolcu beraberi kişisel eşya statüsünde olması gerekmektedir. Ek-9'daki listede belirtildiği gibi, yabancı misyon mensupları hariç, her bir yolcunun iki takvim yılında bir adet ile sınırlı olmak üzere ve telefonun kıymetine bakılmaksızın cep telefonunu gümrük vergilerinden muaf olarak yurda getirmeleri mümkün bulunmaktadır. Ayrıca, yolcu beraberi hediyeelik eşya statüsünde veya vergileri ödenerek cep telefonu getirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

2 - Kararın 61 nci maddesi kapsamı yolcu beraberi hediyeelik eşya kapsamında, fenni usullere göre kapatılmış kutulardaki her nevi su ürünleri, hayvansal ürünler, konserveler ile pastırma ve sucuk gibi işlenmiş hayvansal ürünlerin beş kilogramına kadar, tüketim amacıyla getirilen bitkisel ürünlerden taze ve kuru meyve ve sebzelerin  kilogramına, diğer bitkisel ürünlerin ise bir kilogramına kadar muafiyet tanınır. Bunun dışında kalan her nevi

ve miktardaki hayvansal ve bitkisel ürünün yolcu beraberinde getirilmesi halinde ticari miktar ve mahiyette olduğu kabul edilip buna göre işlem yapılır.

YOLCU İŞLEMLERİ

1- Gümrük hattından geçen şahısların denetlenmesinde (yolcular ile nakil vasıtaları sürücüleri ve hizmetlileri) mezkur Kararda ve bu Genelgede belirtilen esaslar dikkate alınacaktır. Gümrük denetlemesi, gümrük hattından geçen yolcular ile beraberlerinde getirilen veya kendilerinden önce veya sonra gelen eşyanın 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve mezkur Kararda belirtilen yükümlülüklerle uyup uymadığının kontrolünü ifade eder.

2- Aşağıda yazılı kimseler beyandan ve denetlemeden müstesna olup, gümrüklerden geçişlerinde gümrük memurlarınca kendilerine karşı saygı, nezaket ve kolaylık gösterilecektir.

- a) Cumhurbaşkanı,
- b) Yabancı devlet başkanları ve aile fertleriyle refakatlerine memur olanlar,
- c) Yabancı devletlerin Türkiye'deki elçi ve aileleri,
- d) Resmi bir ziyaret veya görev ile Türkiye'ye gelen delegelerle sivil ve askeri heyetler,
- e) Hükümetin izni ile limanlarımıza gelen yabancı harp ve askeri okul gemilerinin subay ve öğrencileriyle, mürettebatı,
- f) Gümrük Müsteşarlığınca gümrüklere bildirilen diğer kişiler,
- g) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerinde görevli misyon şefleri ve diploması memurları,
- h) Milletlerarası resmi kuruluşların Türkiye'de ikamet eden misyon şefleri.

3- Aşağıda yazılı şahıs, heyet ve yabancı turistlerin, haklarında kesin bir hüküm veya kuvvetli bir şüphe yada yazılı, açık adresli ve imzalı bir ihbar olmadıkça beyanları ile yetinilecek ve gerekli kolaylık ve nezaket gösterilecektir.

- a) Diplomatik pasaport taşıyanlar ile Dışişleri Bakanlığında veya elçiliklerinden verilmiş "lase-pase"yi taşıyan kimseler,
- b) Ziyaret ve iadeyi ziyaret amacıyla heyetler halinde gelen yabancı üniversite ve diğer mektep öğrencileri ile diğer dernek ve kuruluş mensupları,
- c) Memleketi, abideleri, mezarlıkları ve diğer yerleri ziyaret etmek üzere veya tedavi ve hava değiştirmek amacıyla ya da kültür ve güzel sanatlar şenlikleri ile festival, spor yarışmaları kongre ve konferanslar, sergi ve panayırılar dolayısıyla toplu veya

ayrı olarak gelen ve tekrar dönecek olan turistler ve diğer yabancılar,

d) Türkiye'ye gelen ve buradan giden yerli ve yabancı gazeteciler,

4- Yolcu salonlarından geçen veya eşya geçiren kişilerin bu salonlarda münhasıran bu işlemler için düzenlenmiş yeşil veya kırmızı hatlara yönlendirilmeleri sağlanacaktır. Gümrüğe tabi eşyası olup da yeşil hattan giriş yapmaya teşebbüs eden yolcular hakkında fiilin mahiyetine göre mevzuat gereğince idari ve/veya adli takibata geçilecektir.

Yeşil-kırmızı hat uygulaması olmayan yerlere gelen kişiler gümrüğe tabi eşyasının olup olmadığını belirlemek ve mevzuatın uygulanmasını sağlamak üzere sözlü beyana davet edilebilir.

5- Yolculardan limit fazlası olması sebebiyle alıkonulacak eşya ve kıymetlerin iyi saklanması için gerekli özen gösterilecek ve tedbirler alınacaktır. Bu gibi eşyadan olduğu gibi muhafaza edilmeyenler, ayrı kaplar içinde gelmediği ya da sahiplerince kap temin edilmediği takdirde, gümrükçe önceden özel şekilde hazırlanmış sağlam kağıttan veya bezden zarf ya da torbalar içine konarak ağızları kontrolü yapan muayene memurunca mühürlenecek ve gerekirse bunlar bir torba veya çanta içinde ve ağızları mühürlenerek gereği için idareye teslim edilecektir. Bu eşya için mal sahiplerine eşyanın teslim alındığını ve özelliklerini gösterir bir alındı verilecektir. Eşyanın vergileri ödendikten ve işlemi tamamlandıktan sonra bu alındı geri alınacaktır. Alındının bir nüshası dip koçanında saklanacak ve bir nüshası da eşyanın konulduğu zarf veya torbalar üzerine eklenecektir.

SÜRE UZATIMI

Kararın 58 ve 62 inci maddeleri ile tespit edilen yolcu işlemlerine ilişkin sürelerin aşılması halinde, süre aşımına neden olan durumu Kararın 111 inci maddesinde sayılan mücbir sebep ve beklenmeyen haller kapsamında değerlendirmeye ve mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin tevsiki şartıyla, bir defayla sınırlı olmak üzere, mezkur sürenin, süre uzatımına konu talebin niteliğine göre Başmüdürlükçe en fazla 3 aya kadar süre uzatımına ilgili Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü yetkili kılınmıştır.

2011/23 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya
ALTUNYALDIZ
Müsteşar

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Konu : Posta ve Hızlı Kargo Taşımacılığı

58054353/19.10.2020

GENELGE
(2020/25)

7.10.2009 tarihli ve 27369 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın (Bundan sonra Karar olarak adlandırılacaktır) Beşinci Kısım hükümleri çerçevesinde posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen eşyaya aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

1) Aşağıda belirtilen eşyanın serbest dolaşıma giriş beyanı, dolaylı temsilci sıfatıyla posta idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilmiş hızlı kargo firmaları tarafından yapılabilir.

a) Doküman,

b) Kararın 45 inci maddesinde belirtilen önemli değeri olmayan eşya,

c) Kararın 62 nci maddesinde belirtilen değeri 1500 Avro’yu, miktarı brüt 30 kilogramı geçmeyen, bir gerçek kişi adına gelen ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşya,

ç) 4458 sayılı Gümrük Kanununun (Bundan sonra Kanun olarak adlandırılacaktır) 167 nci maddesinin birinci fıkrasının sekizinci bendinin (d) alt bendi kapsamı numunelik eşya ve modeller ile (e) alt bendi kapsamı inceleme, analiz veya test amaçlı eşya,

d) Kararın 58 inci maddesi kapsamında yolcunun gelişinden bir ay önce veya üç ay sonraki sürelerde gelen eşya,

e) Kararın 100 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendi kapsamı kitap veya basılı yayın.

2) Kararın 45 inci maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde posta veya hızlı kargo taşımacılığı kapsamında bir tüzel kişiye gelen

eşyaya muafiyet uygulanmasında, eşyanın değerinin 22 Avro'yu geçmemesi ve ticari miktar ve mahiyet arz etmemesi;

Kararın 62 nci maddesi kapsamında posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen eşyaya muafiyet uygulanabilmesi için, eşyanın bir gerçek kişiye gelmesi, ticari miktar ve mahiyet arz etmemesi ve değerinin 1500 Avro'yu, miktarının diplomatik eşya ve yolcu eşyası hariç olmak üzere brüt 30 kilogramı geçmemesi gerekmektedir.

3) Kararın 61 inci maddesinde düzenlenen 430 Avro tutarındaki yolcu beraberli eşya muafiyeti, posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla getirilen eşyaya uygulanmamaktadır.

4) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen veya gönderilen eşyanın kıymetinin yetki limitleri dahilinde olup olmadığının tespitinde kargo ücreti dikkate alınmaz. Aynı gün içerisinde ithalat veya ihracata konu edilen, alıcısı ve göndericisi aynı olan gönderiler bir bütün teşkil ederek tamamının miktarı ve kıymeti birlikte dikkate alınır. Eşyanın sigorta poliçesinde belirtilen kıymetinin yüksek ya da düşük bildirilmiş olduğunun tespiti durumunda, eşyanın kıymeti ibraz edilen faturaya, satış fişine veya eşya bedelinin ödendiğine ilişkin belgeye göre belirlenir. Bu tür belge ibraz edilememesi veya ibraz edilen belgede kayıtlı kıymetin düşük bulunması halinde, eşyanın kıymeti gümrük idaresince belirlenir.

5) Önemli değeri olmayan ve temsil ettikleri eşya bakımından siparişte bulunulmak için kullanılabilecek nitelikteki numunelik eşya ve modellerin gümrük işlemleri Kararın 86 ncı maddesi hükümleri çerçevesinde gümrük vergilerinden muaf olarak posta idaresi veya hızlı kargo firmalarınca dolaylı temsil yetkisi kapsamında beyan edilmek suretiyle gerçekleştirilir.

Eşyanın numune olup olmadığının belirlenmesinde, faturasında veya ambalajında numune olduğuna dair bir ibare olmadığı durumlarda, muayene memurunca eşyanın numune olduğuna kanaat getirilmesi halinde eşyanın işlemlerinin yukarıda bahsi geçen hükümler kapsamında sonuçlandırılması gerekmektedir.

Kararın 86 ncı maddesi kapsamında numunelik eşya ve modeller elektronik ticaret gümrük beyannamesinde (Bundan sonra ETGB olarak adlandırılacaktır) "NUM" muafiyet kodu ile yalnızca bir ticari işletme veya bir tüzel kişi adına beyan edilir.

Mahiyeti gereği teslimi aciliyet gerektiren inceleme, analiz veya test amaçlı eşya ile ticari hayatın gereklerine uygun olarak

numunelik eşya ve modellerin gümrük işlemleri ivedilikle sonuçlandırılarak teslimi sağlanır.

6) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla yurda getirilen çek ve nakit paraya ilişkin olarak,

- Yurda getirilen paranın Kambiyo Mevzuatı uyarınca bankalar aracılığıyla transfer edilmesi gereken nitelikte olup olmadığının tespiti yapılır.

- Çek ve nakit paranın posta idaresi ya da hızlı kargo firması tarafından alıcısına teslimine izin verilmez ve rezerve odasında muhafaza altına alınır.

- Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar ve Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara İlişkin Tebliğ (2008-32/34) hükümleri kapsamında gerekli değerlendirme yapılarak, "Nakit Kontrolleri" hakkındaki 18.05.2016 tarihli ve 2016/1 sayılı Genelgenin "1.2. 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve İlgili Mevzuat Kapsamında Uyulması Gereken Hususlar" bölümü dikkate alınır.

- 7.10.2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin "Serbest dolaşıma girişte sözlü beyana tabi eşya" başlıklı 169 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü gereğince, Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde düzenlenen eşyanın serbest dolaşıma girişinde sözlü beyan düzenlenerek alıcısına teslim edilir ve Kanununun 167/I-(10) ve Kararın 100/I-(f) maddeleri uyarınca gümrük vergilerinden muafiyet uygulanır.

7) Operatör hızlı kargo firmaları ve posta idaresi tarafından yetki kapsamında gerçekleştirilen ihracat işlemlerinde ETGB'nin tescilinde eşyanın geçici depolama yerine alınmış olma şartının aranmaması yönündeki talepler, gerekli fiziki koşullar ve risk analizi göz önünde bulundurularak gümrük idarelerince değerlendirilir ve bu değerlendirme sonucuna göre sarı hatta işlem gören taşıma senedi kapsamı eşyanın geçici depolama yerine alınmaksızın ihracat işleminin gerçekleştirilmesi imkan dahilindedir.

Kırmızı hatta işlem gören taşıma senedi kapsamı eşya mutlak surette geçici depolama yerine alınarak muayene işlemi tamamlanır.

8) Bakanlığımızdan operatör yetkisi almış olan hızlı kargo taşımacılığı yapan firmanın ticaret unvanının değişmesi durumunda, önceki ticaret unvanına istinaden düzenlenmiş olan

teminat mektubu yerine yeni ticaret unvanına uygun düzenlenmiş yeni bir teminat mektubunun ibrazı istenir.

Bununla birlikte, eski lehtar unvanı ile temin edilmiş, kabul edilmiş ve kayıtlı olan teminat mektuplarının ilgili bankalarınca düzenlenecek bir zeyilname aracılığıyla, lehtar firmanın gerek eski gerekse yeni ticari unvanları ile gerçekleştirdiği işlemler açısından banka sorumluluğunun devam edeceğinin taahhüt altına alınması kaydıyla kabul edilmesi imkan dahilinde olup, söz konusu zeyilnamenin, mevcut teminat mektubu bilgilerinin yanı sıra lehtarın eski ve yeni ticari unvanının belirtilerek işleme alınması, bankayı temsile yetkili kişiler (en az iki yetkili kişi) tarafından imzalanması ve paraf/imzacıların temsil yetkisini gösterir imza sirküleri/vekaletname örneklerinin gümrük idaresine ibrazı ile idarece kabulü mümkün bulunmaktadır.

9) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla şahsi tedavide kullanılmak üzere getirilen ilaçların, gümrük memurunca alıcı şahsın hastalığının tedavisiyle ilgili olduğuna kişinin yazılı beyanı ve yapılacak araştırma sonucunda kesin olarak kanaat getirilmesi durumu saklı kalmak üzere, gümrük idaresine belge (sağlık kuruluşundan alınan rapor, doktor raporu veya reçete) ibraz edilmesi koşuluna bağlı olarak, girişine izin verilir.

Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunca yayımlanan "Yurtdışından İlaç Temini ve Kullanımı Kılavuzu" düzenlemeleri dikkate alınmak koşuluyla;

- Yurtdışındaki sağlık kuruluşları tarafından düzenlenen rapor, doktor raporu ya da reçete geçerli belge olarak kabul edilebilir.

- Adına rapor ya da reçete düzenlenen hasta tarafından kullanılmak üzere ilacın hasta yakını adına gelmesi durumunda, her iki şahıstan da alınacak yazılı beyana istinaden yurda girişine izin verilir.

10) Cep telefonunun muafin serbest dolaşıma sokulabilmesi için, sadece yolcu beraberli kişisel eşya statüsünde olması gerekmektedir. Dolayısıyla, yolculuk öncesi veya sonrasında gönderilen yolcu beraberli eşya kapsamı dahil olmak üzere, cep telefonunun posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla muafin veya vergileri ödenerek hiçbir surette getirilmesi

mümkün bulunmamaktadır. Bununla birlikte, yurt dışına giden yolcuların IMEI numarası halihazırda kayıtlı olan cep telefonlarının yurt dışında kalması ve bu telefonların Kararın 58 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen sürelerde posta veya hızlı kargo

taşımacılığı yoluyla geri gönderilmesi durumunda, söz konusu telefonların IMEI numaralarının kayıtlı olduğunun "<http://www.mcks.gov.tr/tr/imeisorgu.php>" adresinden yapılacak sorgulama sonucu teyit edilmesi halinde muafiyet teslim edilmesi mümkündür. Bu durumda sistemde "YLCO" muafiyet kodu kullanılarak beyan yapılır.

11) Hayvansal ürünlerin posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla yurda girişine ilişkin işlemler, 1.2.2012 tarihli ve 28191 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hayvansal Ürünlerin Kişisel Sevkiyatlarının Ülkeye Girişine İlişkin Kurallar Hakkında Tebliğin 5 inci maddesi uyarınca yürütülür.

12) 3.12.2011 tarihli ve 28131 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bitki Karantinası Yönetmeliğinin 14 üncü maddesi çerçevesinde, posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen bitki veya bitkisel ürünlerin, söz konusu Yönetmelik hükümlerine göre kontrolü yapılarak ülkeye girişine izin verilir.

13) 13.6.2010 tarihli ve 27610 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının 65 no.lu alt bendinde tanımlanan "takviye edici gıdalar" ile 6.12.2003 tarihli ve 25308 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Gıda Kodeksi 2003/42 nolu Sporcu Gıdaları Tebliğinin 4 üncü maddesinde tanımlanan "sporcu gıdaları"nın Kararın 45 inci ve 62 nci maddeleri kapsamında İthalı mümkün bulunmamaktadır.

Ancak, bu kapsamdaki ürünleri doktor tavsiyesi ile kullanan kişilerin, hastalıklarına dair resmi hastaneden alınmış bir raporu veya doktorun önerdiğine dair bir reçeteyi, milli sporcuların ise "Milli Sporcu Belgesi"ni ilgili gümrük idaresine ibraz etmeleri halinde söz konusu ürünleri posta veya hızlı kargo yoluyla getirmelerine izin verilir. Rapor veya reçetelerin, eşyanın ilgisine teslim edildiği tarih itibarıyla son bir yıl içerisinde düzenlenmiş olması yeterli olup, her gönderi için yeni bir rapor ve reçete aranmasına gerek bulunmamaktadır.

14) 30.3.2005 tarihli ve 25771 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5324 sayılı Kozmetik Kanununun ikinci maddesi ile kapsamı belirlenmiş olan kozmetik ürünlerinin Kararın 45 inci ve 62 nci maddeleri kapsamında ithali mümkün bulunmamaktadır.

15) 13 ve 14 üncü maddelerde bahsi geçen ve muafiyet ithali mümkün olmayan eşyaya, kıymetine ve miktarına bakılmaksızın

genel hükümler çerçevesinde, mer'î gümrük ve dış ticaret mevzuatının ilgili hükümleri uygulanarak işlem yapılabilir.

16) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelmesine sınırlama getirilen eşyanın bir koli içinde, sınırlamaya konu olmayan başka eşya ile birlikte gelmesi ve sahibince gümrüğe terk veya mahrecine iadesinin talep edilmesi halinde, sınırlamaya tabi olmayan eşyaya genel hükümler çerçevesinde işlem yapılır.

17) Alkol ve alkollü ürünler ile tütün ve tütün ürünleri, ısıtılarak ya da yakılarak tüketilenler ve nikotin içersin ya da içermesin tütün mamulünü taklit eder tarzda kullanılan elektronik sigara ve elektronik nargile dahil her türlü mamul ve bu mamullerin tüketiminde kullanılan elektronik cihaz aksam, yedek parça ve solüsyonlarının Kararın 45 ve 62 nci maddeleri kapsamında posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla ithali mümkün bulunmamaktadır.

18) 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun kapsamında bulunmamakla birlikte uyuşturucu ve uyarıcı etkiye haiz maddelerin posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla ithali ve ihracı mümkün bulunmamaktadır.

19) 1.6.1991 tarihli ve 20888 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmeliğin 40 inci maddesinde yer alan kişiler hariç, yurtiçinde kayıt ve ruhsatı bulunmayan silah ve tüfeklerin serbest dolaşıma sokulması mümkün bulunmadığından söz konusu eşyanın posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla da getirilmesi yasaktır. Ancak, silah ve tüfekler hariç olmak üzere, 31.12.2019 tarihli ve 30995 üçüncü mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2020/11 sayılı Bazı Patlayıcı Maddeler, Ateşli Silahlar, Bıçaklar ve Benzeri Aletlerin İthaline İlişkin Tebliğ kapsamı eşyanın posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla serbest dolaşıma sokulmak istenmesi halinde, kıymeti, miktarı veya ağırlığı hakkında herhangi bir istisna getirilmeksizin Emniyet Genel Müdürlüğünden alınacak genel güvenlik ve asayiş yönünden uygunluk yazısının ibrazı gerekmektedir.

20) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen eşyanın gümrük kontrolü sırasında fikri ve sınai mülkiyet haklarını ihlal ettiğinin tespit edilmesi halinde, eşyaya ilişkin gümrük işlemleri durdurularak 4458 sayılı Gümrük Kanununun 57 nci maddesi uyarınca işlem başlatılması gerekmektedir.

21) Kararın 128 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca usulsüzlüğe konu her bir gönderi için Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde işlem yapılması gerektiğinden, ETGB kapsamında yapılan beyanlarda, operatör hızlı kargo taşıyıcısı firmaların Kararın Beşinci Kısım hükümlerine aykırı davrandıklarının tespitinde uygulanacak Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrasına ilişkin müeyyide, ETGB taşıma senedi kapsamı her bir kalem bazında ayrı değerlendirilir.

22) Kararın 126 ncı maddesi kapsamında aynı kişi adına tek ve maktu vergi uygulanarak bir ay içinde en fazla 5 (beş) taşıma senedi muhteviyatı eşyanın serbest dolaşıma girişine izin verilir. Bir ay içerisinde aynı kişi adına 5 taşıma senedi sayısının aşılması durumunda, aşan miktarın bir sonraki aya devredilerek ETGB'ye konu edilmesine izin verilmez ve mevzuatın serbest dolaşıma girişine ilişkin genel hükümleri kapsamında işlem tesis edilir.

23) Kararın 126 ncı maddesi kapsamında serbest dolaşıma giriş işlemi gerçekleştirilecek eşya için ETGB'de TC kimlik numarası/vergi numarası beyan edilmemiş ise, tamamlayıcı beyanda söz konusu bilginin tamamlanması zorunludur. TC kimlik numarası/vergi numarası temin edilemeyen eşya alıcısına teslim edilmez.

TC kimlik numarası/vergi numarası bulunmayan yabancı uyruklulara yapılacak teslimlerde "KOD2-YABANCIUYRUKLU" kodu, herhangi bir nedenle eşyanın alıcısına teslim edilememesi halinde ise "U" kodu tamamlayıcı beyanda TC kimlik numarası/vergi numarası yerine seçilir.

ETGB'de TC kimlik numarası/vergi numarası beyan edilmiş taşıma senetleri için tamamlayıcı beyanda teslim tarihi bilgisi beyan edilir.

24) İhracatta ETGB'de gümrük tarife istatistik pozisyonunun beyanına ilişkin olarak;

a) Teşvik, sübvansiyon veya parasal iadeye ya da ayniyet tespitine konu olan ihracat eşyası için eşya kodu alanında 12'li GTİP girilmesi halinde tescil işlemine izin verilir. Mükelleflerince vergi dairelerine yapacakları KDV iadesi taleplerinin yerine getirilebilmesi için ilgili kalemde eşya kodu alanında 12'li GTİP girilmiş olması zorunludur.

b) Teşvik, sübvansiyon veya parasal iadeye ya da ayniyet tespitine konu olmayan ihracat eşyası için TSPA_HAR muafiyet

kodu ile beyan yapılır ve bu durumda eşya kodu alanına GTİP girilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. GTİP beyanı yapılmış olsun ya da olmasın, TSPA_HAR muafiyet kodlu ETGB'ler KDV iade taleplerinde kullanılamazlar. TSPA_HAR muafiyet kodu ile yapılan ihracat beyanında da brüt 300 kilogram miktar ve 15000 Avro değer limitleri uygulanır.

c) Numunelik eşya ve model ihracatında, ETGB'de "NUM" muafiyet kodu kullanılır. Bu durumda ilgili eşya kodu alanına GTİP girilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. NUM muafiyet kodu ile yapılan ihracat beyanı miktar ve değer limitlerine tabi değildir.

25) Bir ETGB'ye eklenebilecek taşıma senedi sayısı ithalat işlemleri için maksimum 2.000 (iki bin) adet, ihracat işlemleri için ise maksimum 2.500 (iki bin beş yüz) adet ile sınırlıdır.

26) 24.3.2014 tarihli ve 2014/7 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Rıza Tuna
TURAGAY
Bakan a.
Bakan
Yardımcısı

DAĞITIM:

- Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri

CEZALAR

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

MADDE 231

1. İdari yaptırıma konu fiilin, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve zamanaşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaydıyla, idari yaptırım kararları Türk Ceza Kanunundaki dava ve ceza zamanaşımı süreleri içerisinde uygulanır.

2. Gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezalarının zamanaşımı, bu idari para cezalarına ilişkin gümrük vergilerinin zamanaşımına tabidir.

3. Gümrük vergilerine ilişkin idari yaptırım kararları ve bu kararlara yönelik itirazlar hakkında bu Kısım ve Onikinci Kısım hükümleri uygulanır.

4. Mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilen eşyanın bulunamaması hâlinde kaim değer olarak eşyanın gümrüklenmiş değerinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

5. Gümrük idaresi tarafından yükümlüye yazı ile yanlış izahat verilmiş olması hâlinde bu Kısım hükümlerine göre idari para cezası ve faiz uygulanmaz.

MADDE 232

1. Bu Kısımın İkinci Bölüm hükümlerine göre gümrük vergileri ile birlikte alınması gereken para cezaları bu vergiler ile aynı zamanda karara bağlanarak tebliğ edilir ve aynı zamanda ödenir.

2. Konusu ve yükümlüsünün aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık bulunması şartıyla; birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin gümrük vergileri ve para cezalarına tek tahakkuk ve ceza kararı düzenlenebilir.

3. Bu Kanun uyarınca idari yaptırım kararları gümrük idarelerinin amirleri veya yardımcıları tarafından verilir.

MADDE 233

1. Bu Kanuna göre tahsil edilen idari para cezalarının yüzde onbeşi nispetinde bir tutar, varsa muayene ve tahlilden önce cezayı gerektiren durumun ortaya çıkarılmasını sağlayacak muhbirlere Müsteşarlık bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar

MADDE 234

1. Serbest dolaşıma giriş rejimi veya kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

a) 15 inci maddede belirtilen Gümrük Tarifesini oluşturan unsurlarda veya vergilendirmeye esas olan sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde aykırılık görüldüğü ve beyana göre hesaplanan ithalat vergileri ile muayene sonuçlarına göre alınması gereken ithalat vergileri arasındaki fark % 5'i aştığı takdirde, ithalat vergilerinden ayrı olarak bu farkın üç katı para cezası alınır.

b) Kıymeti üzerinden ithalat vergilerine tabi eşyanın beyan edilen kıymeti, 23 ila 31 inci maddelerde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymete göre noksan bulunduğu takdirde,

bu noksanlığa ait ithalat vergilerinden başka vergi farkının üç katı para cezası alınır.

c) Satış birimine göre miktar itibarıyla % 5'i geçmeyen bir fark ile maddi hesap hatasından doğan noksan kıymet beyanlarında, bu farklara ait ithalat vergilerinden başka vergi farkının yarısı tutarında para cezası alınır.

2. Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ve tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimi hükümlerine tabi eşyaya ilişkin olarak yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda; birinci fıkrada belirtilen farklılıkların tespiti durumunda vergi farkının yarısı tutarında idari para cezası verilir.

3. Yukarıda belirtilen aykırılıkların gümrük idaresince tespit edilmesinden önce beyan sahibince bildirilmesi durumunda söz konusu cezalar yüzde on nisbetinde uygulanır.

4. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri için yukarıda belirtilen cezalara ilişkin hükümler uygulanmaz. Bu gibi hallerde, 241 inci maddenin birinci fıkraya hükmüne göre işlem yapılır.

5. 194 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca (TEV) doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin anılan maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen tarihe kadar hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş olduğunun gümrük idaresince yapılan kontrol sonucunda tespit edildiği durumda, ödenmesi gereken ithalat vergilerinin söz konusu dördüncü fıkrada belirtilen faizi ile birlikte tahsilinin yanı sıra, yükümlüsü hakkında bu vergilerin dörtte biri tutarında para cezasına hükmedilir. Bu fıkrada belirtilen hiç ödenmeyen veya eksik ödenen ithalat vergilerinin yükümlüsünce gümrük idaresinin tespitinden önce bildirilmesi durumunda bu cezaya hükmedilmez. 194 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca işlem yapmakla yetinilir.

6. Bir ila üçüncü fıkralara göre verilen cezalar 241 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen miktardan az olamaz. **(1 KATI)**

MADDE 235

1. Serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

a) Eşyanın genel düzenleyici idari işlemlerle ithalinin yasaklanmış olduğunun tespiti hâlinde, varsa eşyanın fark gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra, gümrüklenmiş değerinin dört katı idari para cezası verilir.

b) (a) bendindeki eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idari para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına otuz bin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi halinde kap başına altı yüz Türk Lirası olarak hesaplanır ve eşya yurtdışı edilir.

c) Eşyanın ithali, belli kuruluşların vereceği ve gümrük idaresine ibrazı veya beyanı zorunlu olan lisans, izin, uygunluk belgesi veya bu belgeler yerine geçen bilgiye bağlı olmasına rağmen, eşya belge veya bilgiye tabi değilmiş ya da belge veya bilgi alınmış gibi beyanda bulunulduğunun tespit edilmesi hâlinde, varsa eşyanın fark gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra, gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

d) (c) bendindeki eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idari para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına sekiz bin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi halinde kap başına iki yüz Türk Lirası olarak hesaplanır ve eşya yurtdışı edilir.

e) Bakanlıkça belirlenecek süre içerisinde, (c) bendinde belirtilen eşyanın ithalinin uygun bulunduğuna ilişkin belge veya bilginin düzenlenmesi veya ilgili kurum veya kuruluş tarafından gerçekleştirilen denetimin olumlu sonuçlandığının bildirilmesi hâlinde, 241 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca idari para cezası verilir.

2. İhracat rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya kontrol sonucunda;

a) Eşyanın genel düzenleyici idari işlemlerle ihracının yasaklanmış olduğunun tespiti halinde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

b) Eşyanın ihracı, belli kuruluşların vereceği ve gümrük idaresine ibrazı veya beyanı zorunlu olan lisans, izin, uygunluk belgesi veya bu belgeler yerine geçen bilgiye bağlı olmasına rağmen, eşya belge veya bilgiye tabi değilmiş ya da belge veya bilgi alınmış gibi beyanda bulunulduğunun tespit edilmesi hâlinde, gümrüklenmiş değerinin onda biri kadar idari para cezası verilir.

c) Bakanlıkça belirlenecek süre içerisinde, (b) bendinde belirtilen eşyanın ihracının uygun bulunduğuna ilişkin belge veya bilginin düzenlenmesi veya ilgili kurum veya kuruluş tarafından gerçekleştirilen denetimin olumlu sonuçlandığının bildirilmesi hâlinde 241 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca idari para cezası verilir.

3. Yolcuların, gümrük mevzuatına göre kişisel ve hediyelik eşya kapsamı dışında olup beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde,

eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan ya da başkasına ait olduğu halde kendi eşyasıymış gibi gösterdikleri eşyanın gümrük vergileri iki kat olarak alınır ve eşya sahibine teslim edilir. Gümrük vergileri ödenmediği takdirde, eşya gümrüğe terk edilmiş sayılır.

4. Cezai hükümler saklı kalmak üzere;

a) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşya, yükümlü talebi doğrultusunda otuz gün içinde mahrecine iade ya da ilgili kurum ya da kuruluşun uygun görüşü ile doğrudan üçüncü ülkeye transit edilir. Bu süre içerisinde mahrecine iade veya üçüncü ülkeye transit edilmeyen eşya, ihraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk edilir.

b) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen eşya, yükümlü talebi doğrultusunda mahrecine iade, ilgili kurum ya da kuruluşun uygun görüşü ile doğrudan ya da serbest bölge üzerinden üçüncü ülkeye transit veya ihraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk edilir.

c) Teslimden sonra kontrol sonucunda uygunsuzluğu tespit edilen ancak bulunamayan eşyanın gümrüklenmiş değerinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

5. Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve varış gümrük idaresine karayolu ile sevk edilmek üzere transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, yapılan kontrol veya muayene sonucunda, beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinsten olduğu tahsil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın tespiti hâlinde fiilin niteliğine göre bu fıkranın **(a) ve (b) bentlerine, transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, hareket gümrük idaresinden sevk edilmesinden sonra varış gümrük idaresine varışından önce ya da varış gümrük idaresinde yapılan kontrolü veya muayenesi sonucunda beyana göre eksiklik veya fazlalık tespit edilmesi hâlinde fiilin niteliğine göre bu fıkranın **(c) veya (d)** bentleri uyarınca işlem yapılır. Bu fıkranın **(c) ve (d)** bentleri kapsamında değerlendirilemeyecek eksiklik ve fazlalık durumları ile bu durumların tespitine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.**

a) Farklı çıkan eşyanın gümrük vergileri toplamının beyan edilen eşyanın gümrük vergileri toplamından fazla olması durumunda

farklı çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.

b) Farklı çıkan eşyanın beyan edilen eşyadan farklı şekilde, ithalinin lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olması durumunda farklı çıkan eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

c) Beyana göre eksik olduğunun tespit edilmesi hâlinde, eksik çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.

d) Beyana göre fazla olduğunun tespit edilmesi hâlinde, fazla çıkan eşyanın gümrük vergileri kadar idari para cezası verilir ve fazla çıkan eşya 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur.

6. Birinci (SDG REJİMİ) ve ikinci (İHR REJİMİ) fıkralarda belirtilen aykırılıkların gümrük idaresi tarafından tespit edilmesinden önce beyan sahibi tarafından bildirilmesi durumunda bu fıkralara göre hesaplanan cezalar yüzde on oranında uygulanır.

MADDE 236

1. Teminat alınmış olsa bile, gümrük işlemlerine başlanmadan veya bu işlemler bitirilip gümrük idaresinin izni alınmadan gümrük antrepoları veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerden kısmen veya tamamen eşya çıkarılması veya buralardaki eşyanın değiştirilmesi ya da yapılan sayımlarda kayıtlara göre eşyanın bir kısmının noksan olduğunun anlaşılması hallerinde, bu eşyanın gümrük vergilerinin yanı sıra gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

2. Gümrük antrepolarında veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayımlarda kayıtlara göre fazla eşya çıkması halinde, bu eşyanın 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulmasının yanı sıra, fazla çıkan eşyaya ait ithalat veya ihracat vergileri tutarı kadar para cezası alınır.

3. Yürürlükten kaldırılmıştır.

4. Gümrüksüz satış mağazalarından hak sahibi olmayanlara satış yapılması halinde satışa konu eşyaya, hak sahibi olmakla birlikte limit üstü satış yapılması halinde de limit üstü eşyaya ait ithalat vergilerinin yanı sıra bu vergilerin üç katı para cezası verilir.

5. Eşyanın gümrük antrepo rejimine tabi tutulmasına ilişkin beyanının kontrolü veya muayenesi neticesinde antrepo beyannamesinde beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinsteki eşya olduğunun tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın tespiti hâlinde;

a) Farklı çıkan eşyanın gümrük vergileri toplamının beyan edilen eşyanın gümrük vergileri toplamından fazla olması durumunda farklı çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.

b) Farklı çıkan eşyanın beyan edilen eşyadan farklı şekilde, ithalinin lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olması durumunda farklı çıkan eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

MADDE 237

1. 35/A ila 35/C madde hükümlerine göre verilen özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmi belgelerdeki kayıtlı miktara göre noksan çıkan kapların mahrecinden yüklenmemiş veya yanlışlıkla başka yere çıkartılmış veya kaza ve avarya sonucunda yok olmuş veya çalınmış bulunduğu gümrük idaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadığı takdirde, bu noksan kaplara ait eşyadan tarife pozisyonuna veya tarife pozisyonu tespit edilemiyor ise cinsine ve türüne göre tarifede dahil olduğu faslın en yüksek vergiye tabi pozisyonuna göre hesaplanacak gümrük vergileri kadar para cezası alınır.

2. 1 inci fıkraya göre ceza belirlenmesi mümkün olamıyorsa, noksan her kap için 241 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirlenen miktarda para cezası alınır.

3. 35/A ila 35/C madde hükümlerine göre verilen özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmi belgelerdeki kayıtlı miktara göre fazla çıkan kapların yanlışlıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmiş olduğu gümrük idaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadığı takdirde, söz konusu eşyaya el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir, 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur ve eşyanın CIF kıymeti kadar para cezası alınır.

4. Dökme gelen eşyada yüzde üçü aşmayacak şekilde eşya cinsi itibarıyla Cumhurbaşkanı kararı ile belirlenecek oranlardaki eksiklik ve fazlalıklar için takibat yapılmaz. Doğalgaz ürünlerinde

boru hatları ile taşınarak ithal edilenler hariç bu oran % 6'yı aşmayacak şekilde uygulanır.

5. Eşya miktarının gümrük idaresince tespit edilmediği ve rejim beyanının belgelerinde kayıtlı miktarlara göre yapıldığı durumlarda, tespit edilen miktar farklılıkları özet beyan eksiklik veya fazlalığı olarak değerlendirilir. Yapılan özet beyan eksiklik veya fazlalık takibatı sonucunda miktar farklılığı nedeniyle cezayı gerektirir bir durum ortaya çıkması halinde, 234 üncü madde hükümleri uygulanmayarak sadece bu madde hükümlerine göre işlem yapılır.

6. Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yapan taşıt içerisinde özet beyan verilmeksizin eşya getirildiğinin gümrük idaresince belirlendiği veya eşyanın boşaltılmasına izin verilmesinden sonra gümrük idaresine bildirildiği ve bu eşyanın verilmiş olan özet beyanlardan biri ile ilişkili olmadığının anlaşıldığı hallerde, söz konusu eşya için özet beyan vermekle yükümlü olan kişinin tespit edilmesi halinde bu kişi, tespit edilememesi halinde ise eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren kişi tarafından, eşyanın yanlışlıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmiş olduğu gümrük idaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadığı takdirde, söz konusu eşyaya el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir ve 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur. Ayrıca eşyanın CIF kıymeti kadar para cezası verilir.

7. Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen para cezaları özet beyanı veren kişiden, altıncı fıkrada belirtilen para cezası ise özet beyanı vermekle yükümlü olduğu tespit edilen kişiden, bu kişinin tespit edilememesi halinde eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren kişiden alınır.

MADDE 238

1. 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının

(h-Dâhilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitimini takiben bir ay içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması)

(I- Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın verilen sürenin bitimini takiben bir ay içerisinde yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması)

(m-Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın gümrük idaresine bilgi verilmeden, ancak süresi içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesinin dışına çıkarıldığına kabul edilebilir belgelerle kanıtlanması) bentleri,

241 inci maddenin dördüncü fıkrasının

(g-Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın verilen sürenin bitimini takiben iki ayı aşmayan sürede yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması)

(h-Dâhilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitimini takiben iki ayı aşmayan süre içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması) bentleri ile

241 inci maddenin beşinci fıkrasının

(b-Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen taşıtlara verilen sürenin bitimini takiben üç ayı aşmayan sürede yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması)

bendinde belirtilen durumlar hariç;

a) Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ile geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlali hâlinde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı,

b) Tam muafiyet suretiyle geçici olarak ithal edilen özel kullanıma mahsus taşıtlara ilişkin rejim ihlallerinde, gümrük vergileri tutarının dörtte biri,

c) Dahilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimine ilişkin hükümler ihlal edilmekle birlikte, rejim kapsamı ithal eşyasının işleme faaliyetindeki hâli veya işlem görmüş ürün hâli de dahil olmak üzere, gümrük gözetiminden mevzuata aykırı olarak çıkarılmamış olduğunun tespiti hâlinde, ithal eşyasının gümrük vergileri ile ilgili rejime ilişkin beyannamenin tescil tarihinden tespit yapıldığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında faizin toplamı kadar,

d) (b) bendinde belirtilen taşıtlar hariç olmak üzere, geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın süresi içerisinde gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması durumunda gümrük vergileri ile rejime ilişkin beyannamenin tescil

tarihinden tespiti yapıldığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında faizin toplamı kadar,

idari para cezası verilir.

2. Birinci fıkranın (c) ve (d) bentlerinde belirtilen eşyanın, yapılacak tebligat tarihinden itibaren altmış gün içinde gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması hâlinde, ayrıca gümrük vergileri tutarında idari para cezası verilir.

3. Birinci fıkraya göre verilen cezalar 241 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen miktardan az olamaz. (8 KATI)

4. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri hakkında bu maddenin para cezasına ilişkin hükümleri ile 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendi hükümleri uygulanmaz. Bu durumda, 241 inci maddenin birinci fıkraya hükmü uygulanır.

Usulsüzlüklere İlişkin Cezalar

MADDE 239

1. İthalat veya ihracat vergilerinden muaf eşyayı 33 üncü madde hükümleri gereğince belirlenen gümrük kapıları dışında başka yerlerden izinsiz olarak ithal veya ihraç veya bunlara teşebbüs edenlerle, bu tür eşyayı gümrük işlemlerini yaptırmaksızın yurda sokanlar veya çıkarılanlar ile buna teşebbüs edenlerden, söz konusu eşyanın ithalata konu olması halinde, CIF değerinin, ihracata konu olması halinde ise FOB değerinin onda biri oranında para cezası alınır.

2. Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın veya gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkarılana eşyanın gümrük vergilerinin yanı sıra bu vergilerin iki katı idari para cezası verilir.

MADDE 240- Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 241- 1. Bu Kanunda ayrı bir ceza tayin edilmiş haller saklı kalmak üzere, bu Kanuna ve bu Kanunda tanınan yetkilere dayanılarak çıkarılan ikincil düzenlemelerle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere söz konusu düzenlemelerde açıkça öngörülmüş olması kaydıyla altmış TL usulsüzlük cezası uygulanır.

2. 1 inci fıkrada belirtilen miktar, her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden

değerleme oranında arttırılır, bu hesaplamada 1 TL'sına kadar olan tutarlar dikkate alınmaz.

3. Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde 1 inci fıkrada belirtilen miktarın iki katı olarak uygulanır:

a) 6 ve 7 nci maddelere göre, gümrük idarelerince verilen kararlara dayanak oluşturan belge ve bilgilerin, ilgili kişiler tarafından yanlış olarak verilmesi,

b) Vergi kaybı doğurmamasına karşın, 24 üncü maddeye göre birbirleriyle ilişkisi bulunan kişiler arasında bir satış işlemi olması ve bu ilişkinin beyan edilmemesi,

c) Yabancı limanlardan gelen veya Türkiye Gümrük Bölgesinden yabancı limanlara giden gemilerin geliş ve gidişlerinde yönetmelikle belirlenecek süreler içerisinde donatan veya işleten veya acentası tarafından gümrük idaresine bilgi verilmemesi,

d) 35/A maddesine göre özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmi belgenin süresi içinde verilmemesi,

e) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri yirmidört saate kadar aşması,

f) Gümrük antrepolarının 93 üncü maddenin 3 üncü fıkrasında belirtilen teknik donanımlarında noksanlık bulunması,

g) Gümrük antrepo rejimine tabi tutulan eşyanın, antrepolara konuldukları tarihte işleticiler tarafından kayıtlara geçirilmemesi,

h) Dâhilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitimini takiben bir ay içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

ı) Geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılan eşyanın verilen süreyi aştıktan sonra geri getirilmesi,

j) Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihraç eşyasının yapılan beyan ve eki belgelere göre miktar veya cinsinde % 10'dan fazla farklılık çıkması,

k) Serbest bölgelerde çalışan veya buralara giren ve çıkan kişilerin bu Kanunla konulmuş kurallara uymaması,

l) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın verilen sürenin bitimini takiben bir ay içerisinde yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

m) Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın gümrük idaresine bilgi verilmeden, ancak süresi içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesinin dışına çıkarıldığına kabul edilebilir belgelerle kanıtlanması.

4. Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde 1 inci fıkrada belirtilen miktarın dört katı olarak uygulanır:

a) Bir kişinin 5 inci madde hükümlerine göre geçerli bir temsil yetkisi olmadığı halde başka bir kişi adına veya hesabına gümrük idarelerinde iş takip etmesi,

b) 34 üncü maddenin 2 nci fıkrası hükümlerinin aksine, karayolu taşıtlarının gümrük idaresinin izni olmadan yük veya yolcu olarak yoluna devam etmesi,

c) 45 inci maddenin birinci fıkra hükümlerine aykırı olarak taşıtlardan eşya boşaltılması, özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari ve resmi belgelerde kayıtlı eşyanın cinsinin yanlış beyan edilmesi veya kapların türleri ile üzerlerinde kayıtlı numara ve işaretlerin özet beyan kayıtlarına uygun olmaması,

d) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri kırksekiz saate kadar aşması,

e) Genel antrepo ve serbest bölgelere getirilen parlayıcı, patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan ya da korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşyanın 94 ve 154 üncü madde hükümlerine aykırı olarak genel amaçlı eşya konulan yerlerde depolanması,

f) Gümrük antrepolarında bulunan eşyanın gümrük idarelerinin izni olmaksızın 102 nci maddede belirtilen elleçlemelere tabi tutulması,

g) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın verilen sürenin bitimini takiben iki ayı aşmayan sürede yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

h) Dâhilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitimini takiben iki ayı aşmayan süre içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

ı) Yürürlükten kaldırılmıştır.

5. Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde birinci fıkrada belirtilen miktarın altı katı olarak uygulanır:

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri yetmişiki saate kadar aşması,

b) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen taşıtlara verilen sürenin bitimini takiben üç ayı aşmayan sürede yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması.

6. Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde 1 inci fıkrada belirtilen miktarın sekiz katı olarak uygulanır:

a) 34 üncü maddenin 3 üncü fıkrası hükümlerinin aksine, Türkiye Gümrük Bölgesine giren gemilerin rota değiştirmesi, yolda durması, başka gemilerle temas etmesi, gümrük gözetimi yapılması için yol kesmemesi veya gümrük idaresi bulunmayan yerlere yanaşması ile yükü bulunmadığı durumlarda, yük almadığının veya yükünün başka bir limana çıkarıldığının veya avarya olduğunun kanıtlanamaması,

b) Taşıt araçlarının 33 üncü ve 91 inci maddede belirtilen önceden belirlenmiş yollar dışında seyretmesi,

c) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri yetmişiki saatten daha fazla bir süre ile aşması.

d) 11 inci madde hükmüne göre yazılı olarak talep edilen bilgi ve belgeler ile 13 üncü madde hükmü uyarınca beş yıl süreyle saklanması gereken belgelerin gümrük kontrolü sırasında ibraz edilmemesi,

7. Bu Kanunun 218 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Bakanlıkça belirlenen azami bedellere uyulmaması halinde her bir işlem için beş bin Türk lirası usulsüzlük cezası uygulanır.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Cezalar

Genel Hükümler

Ceza koyan çeşitli kanunlara göre takibat yapılması

MADDE 579

(1) Bir fiilin hem Kanunun hem de kaçakçılıkla mücadele veya diğer ceza koyan kanunların kapsamına girebilecek olması durumunda, idare amiri durumu inceleyerek olay dolayısıyla, aynı zamanda diğer kanunlara göre işlem yapılıp yapılmayacağını tespit eder.

(2) Soruşturma veya kovuşturma sonucunda Kanunda tayin edilen cezalardan daha ağır bir para cezasına karar verildiği veya fiilin suç teşkil ettiğine ve suçtan dolayı yaptırım uygulanmasına karar verildiği takdirde, kararın kesinleşmesi ve hükmolunan paranın tahsili şartıyla Kanuna göre verilmiş olan ceza kaldırılır ve alınmış olan para geri verilir.

Ceza kararlarının verilmesi, tebliği ve kayda geçirilmesi

MADDE 580

(1) Para cezalarına, gümrük işleminin yapıldığı gümrük idare amirleri veya yardımcıları tarafından gerekçesi de belirtilmek suretiyle karar verilir ve düzenlenen karar yükümlüsüne tebliğ edilir. İlgili memurlarca yapılacak ceza teklifleri, idare amirlerince uygun görülmediği takdirde gerekçesi gösterilmek suretiyle aynı şekilde karara bağlanır.

(2) Kararlar tarih sırasına göre numara verilerek elektronik ortamda kayda alınır.

(3) Konusu ve yükümlüsü ile gümrük idaresinin aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağlılık bulunması şartıyla; birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin para cezalarına tek ceza kararı düzenlenebilir. Bu kararlarda, ilgili işlem veya beyanname tarih ve sayıları, cezanın nev'i ve alacak miktarı ayrı ayrı belirtilir.

(4) Ceza kararlarının Türkiye'de yerleşik olmayan kişiler adına düzenlenmesi halinde, pasaport numarası, taşıt plakası, firma unvanı ve adresi gibi ceza kararının takibini kolaylaştırmak üzere gerekli bütün bilgilere ceza kararlarında yer verilir.

(5) Mülkiyetinin kamuya geçirilmesine ilişkin kararlar, gümrük işleminin yapıldığı gümrük idare amirleri veya yardımcıları tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle verilir ve düzenlenen karar yükümlüsüne tebliğ edilir. Mülkiyeti kamuya geçirilen

eşyanın cinsi, miktarı ve olaya ilişkin ayrıntılar kararda detaylı olarak belirtilir.

Yanlış izahat verilmesi

MADDE 580/A

(1) Yükümlüler, gümrük idarelerinden gümrük mevzuatının uygulanması hakkında Kanunun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası bağlamında izahat talep edebilirler. Gümrük idaresi tarafından yükümlüye yazı ile yanlış izahat verilmiş olması hâlinde Kanunun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca idari para cezası verilmez ve faiz uygulanmaz.

(2) Birinci fıkra kapsamında işlem yapılabilmesi için aşağıdaki şartların sağlanması gerekir:

- a) Yükümlünün bu konuda yazılı talebinin bulunması.
- b) Talebin gerekli ve yeterli bilgileri içermesi.
- c) Talebin başkalarının işlemlerine ilişkin olmaması.
- ç) Talep konusu işlemin yargıya intikal etmiş olmaması.
- d) Talep konusu hakkında araştırma, inceleme veya soruşturma bulunmaması.
- e) Talebin somut bir olaya dayanması.
- f) Talebe konu işlemin sonuçlanmamış olması.
- g) Talebin tarife ve menşe tespitine ilişkin olmaması.
- ğ) Talebin gümrük idaresinde yürütülen bir işleme ilişkin olmaması.

(3) Kanunun 9 uncu maddesi kapsamında verilen bağlayıcı tarife bilgisi ve bağlayıcı menşe bilgisine ilişkin talepler ile sözlü, yazılı olarak veya internet aracılığıyla 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ve 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca yapılan talepler bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(4) İkinci fıkrada belirtilen talepler, gümrük ve dış ticaret bölge müdürlüklerine yapılır. Bölge müdürlüklerince başvuruya ilişkin gerekli inceleme ve değerlendirme yapılarak konuya ilişkin görüş ile birlikte Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) intikal ettirilir. Verilen izahat ilgiliye bildirilir. İzahat bildirildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder. İkinci fıkradaki belirtilen şartları taşımayan başvurular Bölge Müdürlüğüne doğrudan sonuçlandırılır.

(5) İzahat verilmesine esas olan mevzuat hükümlerinde değişiklik olması ve verilen izahatın söz konusu değişiklikle getirilen hükümlere uymaması durumunda yeni düzenlemenin yapıldığı tarihten itibaren birinci fıkra kapsamında işlem yapılmaz.

(6) Talep edenin verdiği yanlış veya eksik bilgiye dayanılarak verilen izahat verildiği tarihten itibaren geçersizdir.

(7) Yeniden yapılan değerlendirme neticesinde, verilen izahat iptal edilebilir veya değiştirilebilir. Değiştirildiği veya iptal edildiği yükümlüye bildirilen izahat ile ilgili olarak bildirildiği tarihten itibaren birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(8) İzahat, izahat talep eden kişi tarafından verilen bilgi ve belgeler çerçevesinde ve sadece başvuru sahibi için izahat niteliği taşır.

(9) İzahat, karar niteliği taşımaz ve itiraza konu olmaz.

(10) 196 ila 201 inci maddeler ve 588 inci madde çerçevesinde Bakanlık laboratuvarlarınınca düzenlenen tahlil raporlarına göre tarife beyanında bulunulduğu, ancak daha sonra yapılan tahlil sonucunda eşyanın farklı bir tarifede sınıflandırılması gerektiğinin belirlendiği durumlarda Kanunun 231 inci maddesinin beşinci (Gümrük idaresi tarafından yükümlüye yazı ile yanlış izahat verilmiş olması hâlinde bu Kısım hükümlerine göre idari para cezası ve faiz uygulanmaz.) fıkrası hükümleri uygulanır.

(11) Gümrük ve dış ticaret bölge mdrlklerinca verilen tarife bilgisi kapsamında tespit edilen tarifenin gümrük idaresi tarafından sonradan değiştirilmesi durumunda Kanunun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası (Gümrük idaresi tarafından yükümlüye yazı ile yanlış izahat verilmiş olması hâlinde bu Kısım hükümlerine göre idari para cezası ve faiz uygulanmaz.) hükümleri uygulanır.

Para cezalarının dağıtımı

MADDE 581

(1) Para cezalarının dağıtımı, cezayı gerektiren tarife, kıymet veya miktar farkından kaynaklanan gelir eksikliği tespit edilen ilk beyanname için yapılır. Aynı nitelikteki işlemin diğer beyannamelere yansıtıldığı durumlarda, ortaya çıkarılan olayın yaygınlaştırılması söz konusu olduğundan muhbir ikramiyesi verilmez.

(2) Kanunun 233 üncü maddesi uyarınca ödeme yapılmadan önce hak sahiplerinden, para cezalarının geri verilmesi halinde kendilerine ödenen tutarın geri verileceğine dair bir taahhütname alınır.

Vergi Kaybına Neden Olabilecek İşlemlere Uygulanacak Cezalar

Kanunun 234 üncü maddesi uyarınca ceza takdirinde göz önünde bulundurulacak hususlar

MADDE 582

(1) Ceza uygulamasında, eşyanın, gümrük tarife istatistik pozisyonu konusunda yeterli bilgi bulunmadığı takdirde eşyanın girdiği tarife pozisyonundaki en düşük vergi oranı esas alınır.

(2) Miktar noksanlığına ilişkin para cezalarının takdirinde eşyanın tabiatından veya hava etkilerinden doğan farklar yükümlünün lehine olarak dikkate alınır.

Özet beyan hükümlerinin ihlali

MADDE 583

(1) Kanunun 237 nci maddesinin uygulanmasında dökme ve dökme olmayan eşya ayrımında eşyanın miktar ve niteliği ile sayılabilir olması esas alınır.

(2) Kap adedi itibariyle tamam çıkan ancak sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde eksiklik veya fazlalık olan eşya için takibat yapılmaz.

(3) Eksiklik veya fazlalıklar hakkında yapılan takibatın sonucundan Kanunun 35/B maddesinde sayılan kişiler sorumlu olacağından, takibat sonuçlanmadan beyan sahibi tarafından bu eşya hakkında bir gümrük beyanında bulunulmak istenilmesi halinde;

a) Takibatın eksiklikle ilgili olması halinde fiilen bulunan miktar üzerinden işlem yapılır.

b) Takibatın fazlalıkla ilgili olması halinde fazla bulunan miktar verilmez. Ancak, eşyanın saklanmasıyla ilgili masraflı ve külfetli olması halinde bu eşya sahibine yed-i emin olarak teslim edilebilir.

(4) (yürürlükten kaldırılmıştır)

(5) Özet beyan eksikliklerinde uygulanacak ceza miktarları, eksikliğin tamamı dikkate alınmak suretiyle hesaplanır.

(6) Kanunda sayılanların yanında, 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 814 üncü maddesi uyarınca taşıyıcı sayılan taşıma işleri komisyoncuları da, özet beyana ilişkin eksiklik veya fazlalıklardan sorumludur.

Usulsüzlüklere İlişkin Cezalar

Usulsüzlük Cezası

MADDE 584

Ek-82'de yer alanlarla Müsteşarlıkça yayımlanan diğer Yönetmelik ve Tebliğlerde açıkça belirlenen fiilleri işleyenlere, Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca 60 TL (2022 YILI İÇİN 235 TL) usulsüzlük cezası uygulanır.

GENELGELER

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: 85593407-010.06.01
16/08/2013
Konu: İdari Yaptırımlar

GENELGE (2013/38)

1/6/2005 tarihinde yürürlüğe giren 30/3/2005 tarih ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6/12/2006 tarih ve 5560 sayılı Kanunla değişik 3 üncü maddesi;

“Bu Kanunun;

a) İdari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, Uygulanır.”

Hükmünü amirdir.

Bu hüküm gereğince, idari para cezaları hakkında 5326 sayılı Kanunun genel hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

12/5/2007 tarih ve 26520 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği'nde de; 5326 sayılı Kanun kapsamına giren idari para cezaları hakkında yapılacak işlemler ve diğer hususlarda açıklamalara yer verilmiştir.

Bu çerçevede, 27/10/1999 tarih ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Onbirinci Kısımının “Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar” başlıklı İkinci Bölümünde ve “Usulsüzlüklere ilişkin Cezalar” başlıklı Üçüncü Bölümünde yer alan para cezaları ile ilgili olarak 5326 sayılı Kanunun genel hükümlerinin aşağıda açıklandığı çerçevede uygulanması gerekmektedir.

1. İdari Yaptırım Kavramı ve Para Cezaları

5326 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde kabahat; “kanunun, karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık” olarak tanımlanmış, 16 ncı maddesinde ise idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret olduğu ifade edilmiştir. 16 ncı maddenin ikinci fıkrasında ise idari tedbirler; mülkiyetin

kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler olarak belirtilmiştir.

Bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde, karşılığında idari para cezası öngörülen fiiller, kabahat olarak değerlendirilecek ve para cezaları hakkında anılan Kanunun 3 üncü maddesinde belirtilen istisnalar dahilinde 5326 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Yine idari bir yaptırım (tedbir) olan mülkiyetin kamuya geçirilmesinde de 5326 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

2. İdari Yaptırım Kararını Verme Yetkisi

5326 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde, kabahat dolayısıyla idari yaptırım kararını vermeye ilgili Kanunda açıkça gösterilen idari kurul, makam veya kamu görevlilerinin yetkili olduğu, ilgili Kanunda açık hüküm bulunmayan hallerde ise idari yaptırım kararını vermeye ilgili kamu kurum ve kuruluşunun en üst amirinin yetkili olduğu belirtilmiştir.

4458 sayılı Kanunun; 232 nci maddesinin üçüncü fıkrası, "Bu Kanun uyarınca idari yaptırım kararları gümrük idarelerinin amirleri veya yardımcılar tarafından verilir", 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi " 'Gümrük idaresi veya idareleri' deyiimi, gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim birimlerinin tamamını ... ifade eder" hükmünü amirdir.

Bu itibarla idari yaptırım kararlarının gümrük idare amirleri veya yardımcılar (gümrük müdürleri ve gümrük ve ticaret bölge müdürleri veya bunların yardımcılar) tarafından karara bağlanması gerekmektedir.

İdari yaptırım kararları, kararda yer alan yükümlü sayısından bir fazla düzenlenir ve fazla olan nüsha dosyasında saklanır.

3. Ceza Kararlarında Bulunması Gereken Hususlar

5326 sayılı Kanunun 25 inci maddesinde; idari yaptırım kararına ilişkin düzenlenen tutanakta (Ceza Kararında) bulunması gereken unsurlar ifade edilmektedir. 5326 sayılı Kanunun 25 inci maddesi ve 12/5/2007 tarih ve 26520 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği uyarınca idari yaptırım kararında;

a) Hakkında idari yaptırım kararı verilen kişinin kimlik ve adresinin,

b) Hakkında idari yaptırım kararı verilen kişinin T.C. kimlik numarası/vergi kimlik numarasının, (Yabancı ülke vatandaşı olması halinde pasaport numarası)

- c) İdari yaptırım kararı verilmesini gerektiren kabahat fiilinin,
- d) Bu fiilin işlendiğini ispata yarayacak bütün delillerin,
- e) Karar tarihi ve kararı veren kamu görevlilerinin kimliğinin,
- f) Kabahati oluşturan fiilin işlendiği yer ve zamanın,
- g) İdari para cezasının ödeme süresinin ve ödeme yerinin,
- h) İdari yaptırım kararına karşı kanun yolu, mercii ve süresinin,
- ı) İndirimli ödeme hakkının, i) Taksitlendirme talep etme hakkının,
- j) Ödeme yapılmaması halinde uygulanacak müeyyidelerin,
- k) Tebliğ tarihinin,
- l) Ayrıca, tebligat yurtdışına yapılıyor ise söz konusu tutarın T.C. Büyükelçiliğine veya Konsoloslukuna ödenebileceğinin, Bulunması gerekmektedir.

Ceza kararlarının Türkiye’de yerleşik olmayan kişiler adına düzenlenmesi halinde, pasaport numarası, taşıt plakası, firma unvanı ve adresi gibi ceza kararının takibini kolaylaştırmak üzere gerekli bütün bilgilere ceza kararlarında yer verilir.

İdari yaptırım kararlarına; kararın ilgisine huzurda tebliğ edilmesi veya tebliğ edilmiş sayılması halinde kararın verildiği esnada, 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilmesi halinde de idarede kalan nüshalara tebligatı müteakip tebliğ tarihi yazılacaktır. İdari yaptırım kararının idarede kalan nüshasında, 5326 sayılı Kanun hükümlerine göre kararın kesinleşme tarihi de belirtilecektir.

Diğer taraftan, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 244 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları;

“1. Beyan ile gümrük idaresince yapılan tespit sonucunda belirlenen farklılıklara ilişkin tebliğ edilen gümrük vergileri alacakları ile bu Kanunda ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen cezalar hakkında; yükümlü veya ceza muhatabı tarafından, söz konusu eksiklik veya aykırılıkların kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememekten veya kanun hükümlerini yanlış yorumlamaktan kaynaklandığının veya yargı kararları ile idarenin ihtilaf konusu olayda görüş farklılığının olduğunun ileri sürülmesi durumunda, idare bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde yükümlüler veya cezanın muhatabı ile uzlaşabilir. Uzlaşma talebi, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde, henüz itiraz başvurusu yapılmamış gümrük vergileri ve cezalar için yapılır. Uzlaşma talebinde bulunulması halinde, itiraz veya dava açma süresi durur, uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde süre kaldığı yerden işlemeye başlar, ancak sürenin bitimine üç günden

az kalmış olması halinde süre üç gün uzar. Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz.

2. Gümrük vergileri ve cezalarına ilişkin fiilin, 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan kaçakçılık suçları ile ilişkili olması halinde bu madde hükmü uygulanmaz.” Hükmünü amirdir.

Bu itibarla, uzlaşma kapsamında bulunan işlemlere ilişkin ceza kararlarında, itiraz etmeden önce uzlaşma talebinde bulunulabileceği, uzlaşma talebinde bulunulması halinde, itiraz süresinin duracağı, uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde sürenin kaldığı yerden işlemeye başlayacağı, ancak sürenin bitimine üç günden az kalmış olması halinde sürenin üç gün uzayacağı hususlarına da yer verilmesi gerekmektedir.

Öte yandan idarî para cezasının dışında kalan idari yaptırımlar uzlaşmaya konu edilmeyecektir.

4. Ceza Kararlarının Tebliği

5326 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinde, idarî yaptırım kararlarının, 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edileceği düzenlenmiştir. Bu doğrultuda yaptırım kararları 7201 sayılı Kanun hükümlerine göre ilgili kişiye tebliğ edilecek ve tebligat metninde 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesi uyarınca bu karara karşı başvurulabilecek kanun yolu, mercii ve süresi açık bir şekilde belirtilecektir.

İdari yaptırım kararının ilgili gerçek kişinin huzurunda verilmesi halinde bu husus kararda açıkça belirtilecektir. Ayrıca, bu karara karşı başvurabileceği kanun yolu, mercii ve süresine ilişkin olarak bilgilendirildikten sonra kişinin karar tutanağını imzalaması istenilecek, imzadan kaçınılması halinde bu durum kararda açıkça belirtilerek karar tutanağının bir örneği kişiye verilecektir.

Tüzel kişi hakkında verilen idari yaptırım kararları her halde ilgili tüzel kişiye tebliğ edilecektir.

Para cezası kararlarının ilgisine elden tebliğ edilmesi halinde karar üzerine tebellüğ edildiğine ilişkin imza alınır.

5. Ceza Kararlarına Karşı Kanun Yolları

4458 sayılı Gümrük Kanununun 242 nci maddesinin birinci fıkrası;

“Yükümlüler kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde

bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilir.”

Hükmünü amirdir.

Mezkur maddenin dördüncü fıkrasında ise; "İtirazın reddi kararlarına karşı işlemin yapıldığı yerdeki idari yargı mercilerine başvurulabilir." hükmü bulunmaktadır.

5326 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince itirazın reddine ilişkin kararlara karşı işlemin yapıldığı yerdeki idari yargı mercilerine başvurulması mümkündür. Dava açma süresi ise 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine tabidir.

6. Zamanaşımı Hükümleri

Zamanaşımı hükümlerinin uygulanmasında, para cezalarının gümrük vergileri alacaklarına bağlı olup olmaması belirleyici olacaktır. İdari para cezasının tutarı belirlenirken, para cezasına dayanak bir vergi alacağı söz konusu ise, bu para cezası gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezasıdır. Vergi tutarının sadece idari para cezasının hesaplanmasında dikkate alındığı, ortada bir vergi alacağının söz konusu olmadığı para cezaları ile gümrüklenmiş değer üzerinden belirlenen para cezaları, gümrük vergileri alacağına bağlı olmayan idari para cezalarıdır. Örneğin, Yükümlü (A)'ya rejim hükümlerinin ihlali nedeniyle 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 235/1-c maddesi uyarınca gümrüklenmiş değer iki katı para cezası uygulanması gerekmektedir; eşyanın gümrük kıymeti 10.000 TL gümrük vergisi tutarı 1.000 TL, katma değer vergisi tutarı 1.980 TL'dir. Bu durumda eşyanın gümrüklenmiş değeri 12.980 TL, uygulanacak idari para cezası tutarı 25.960 TL, zamanaşımı süresi ise 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uyarınca 8 yıl olacaktır.

a) Gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezaları: 4458 sayılı Gümrük Kanununun 231 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları;

"1. İdari yaptırıma konu fiilin, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve zamanaşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaydıyla, idari yaptırım kararları Türk Ceza Kanunundaki dava ve ceza zamanaşımı süreleri içerisinde uygulanır."

2. Gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezalarının zamanaşımı, bu idari para cezalarına ilişkin gümrük vergilerinin

zamanaşımına tabidir.”

Hükmünü amirdir.

Bu itibarla, tahakkuk zamanaşımına uğrayan gümrük vergilerine ait para cezaları da zamanaşımına uğramaktadır. 4458 sayılı Gümrük Kanununun 197 nci maddesinin dördüncü fıkrasının uygulandığı durumlarda cezaya ilişkin zamanaşımı süresi de aynı şekilde uzamış olacaktır.

b) Gümrük vergileri alacağına bağlı olmayan maktu ve nispi idari para cezaları:

5326 sayılı Kanunun Soruşturma Zamanaşımı başlıklı 20 nci maddesinde; zamanaşımı süresinin, kabahate ilişkin tanımdaki fiilin işlenmesiyle veya neticesinin gerçekleşmesiyle işlemeye başlayacağı, kabahati oluşturan fiilin aynı zamanda suç oluşturması halinde suça ilişkin dava zamanaşımı hükümlerinin uygulanacağı, nispi idari para cezalarında zamanaşımının 8 yıl, maktu para cezalarında ise zamanaşımı süresinin;

a) Yüzbin Türk Lirası veya daha fazla idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde beş yıl,

b) Ellibin Türk Lirası veya daha fazla idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde dört yıl,

c) Ellibin Türk Lirasından az idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde üç yıl, olduğu,

Yerine Getirme Zamanaşımı başlıklı 21 inci maddesinde de; zamanaşımı süresinin, kararın kesinleşmesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren işlemeye başlayacağı, kanun hükmü gereği olarak idari yaptırımın yerine getirilmesine başlanamaması veya yerine getirilememesi halinde zamanaşımının işlemeyeceği,

Belirtilmiştir.

Buna göre, 5326 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü gereğince gümrük vergileri alacağına bağlı olmayan idari yaptırım kararlarına ilişkin zamanaşımı süreleri anılan Kanunun 20 nci (Soruşturma Zamanaşımı) ve 21 inci (Yerine Getirme Zamanaşımı) maddesi hükümlerine tabidir. Uygulamada 4458 sayılı Gümrük Kanununun 231 inci maddesinin 1 inci fıkrasının da dikkate alınması gerekir.

7. Para Cezalarının Kesinleşme Zamanları

Kabahatler Kanununun 5560 sayılı Kanunla değişik 17 nci maddesinin dört numaralı fıkrasında “Genel Bütçeye gelir kaydedilmesi gereken idarî para cezalarına ilişkin kesinleşen

kararlar, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere Maliye Bakanlığınca belirlenecek tahsil dairelerine gönderilir. Sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareler tarafından verilen idarî para cezaları, ilgili kanunlarında aksine hüküm bulunmadığı takdirde, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre kendileri tarafından tahsil olunur. Diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen ve Genel Bütçeye gelir kaydedilmesi gerekmeyen idarî para cezaları, ilgili kanunlarında özel hüküm bulunmadığı takdirde genel hükümlere göre tahsil olunur.” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, genel bütçeye gelir kaydedilmesi gereken idari para cezalarının 6183 sayılı Kanuna göre takip ve tahsil edilebilmesi için, bu cezalara ilişkin idari yaptırım kararlarının kesinleşmesi gerekmektedir.

442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği'nin III-C maddesi uyarınca, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna başvurulmaması veya kanun yoluna başvurulması halinde yargılama aşamalarının son bulması neticesinde idari para cezalarının takip edilebilir aşamaya gelmesi, idari para cezasının kesinleşmesi olup,

Kabahatler Kanununun 5560 sayılı Kanunla değişik 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi hükmü nedeniyle idari para cezalarının düzenlendiği kanunlarda kanun yoluna ilişkin düzenlemenin bulunması halinde bu düzenlemelerin uygulanması gerektiğinden, idari para cezalarının kesinleşmesi aşağıdaki şekilde olacaktır.

a. Gümrük vergileri alacağına bağlı olmayan idari para cezaları:

i) İdari para cezasına itiraz edilmemesi halinde kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesinde belirtilen 15 günlük idari itiraz süresinin bitiminde,

ii) İdari para cezasına karşı 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesi uyarınca idari itirazda bulunulması halinde itirazın reddine ilişkin kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren bu karara karşı 2577 sayılı Kanunda belirtilen süre içerisinde idari yargıya başvurulmaması halinde söz konusu sürenin bitiminde,

iii) 1- İdari itirazın reddedilmesi üzerine idari yargıya başvurulması halinde; yargı kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren söz konusu yargı kararına bir üst mahkeme nezdinde başvuru yapılması için gerekli olan 30 günlük süre içerisinde üst

mahkemeye başvurulmaması halinde söz konusu sürenin bitiminde,

2- İdari yargı kararına karşı bir üst mahkeme nezdinde başvuru yapılmışsa başvuru üzerine verilen kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren kararın düzeltilmesi talebinde bulunulması için gerekli olan 15 günlük süre içerisinde kararın düzeltilmesi talebinde bulunulmaması halinde söz konusu sürenin bitiminde,

3- Süresi içinde kararın düzeltilmesi talebinde bulunulması halinde üst mahkemece verilen kararın tebliğ edildiği tarihte, Kesinleşmektedir.

b. Gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezaları:

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 232 nci maddesinde;

"1. Bu Kısımın İkinci Bölüm hükümlerine göre gümrük vergileri ile birlikte alınması gereken para cezaları bu vergiler ile aynı zamanda karara bağlanarak tebliğ edilir ve aynı zamanda ödenir.

2. Konusu ve yükümlüsünün aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağlılık bulunması şartıyla; birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin gümrük vergileri ve para cezalarına tek tahakkuk ve ceza kararı düzenlenebilir."

Hükmüne,

4458 sayılı Gümrük Kanununun 197 nci maddesinin beşinci fıkrasında da;

"Bu madde hükümlerine göre tebliğ edilen gümrük vergileri; 242 nci maddede belirtilen sürelerde itirazda bulunulmaması veya süresi içinde idari yargı mercilerine başvurulmaması hallerinde bu sürelerin bittiği tarihte kesinleşir; dava açılması halinde mahkemece yükümlü aleyhine verilen kararın gümrük idaresine tebliğ edildiği tarihte tahsil edilebilir hale gelir."

Hükmüne yer verilmiş olup,

Gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezaları gümrük vergileri ile birlikte karara bağlanarak tebliğ edildiğinde, bu karara karşı süresinde itiraz yoluna gidilmediği veya itiraz yoluna başvurulmakla birlikte süresi içerisinde idari yargı mercilerine başvurulmadığı hallerde hem vergi tahakkukuna hem de para cezasına ilişkin olarak tahsil işlemlerine başlanması,

Süresi içerisinde açılan davada yükümlü aleyhine karar verilmesi ve verilen bu kararın gümrük idaresine tebliğ edilmesi halinde, vergi tahakkuk kararına ilişkin olarak tahsil işlemlerine başlanması, para cezası kararı hakkında ise "a.Gümrük vergileri alacağına bağlı olmayan idari para cezaları" bölümü

düzenlemelerine göre kararın kesinleşmesinin beklenmesi gerekmektedir.

c) Uzlaşma nedeniyle kesinleşme:

4458 sayılı Gümrük Kanununun 244 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca, beyan ile gümrük idaresince yapılan tespit sonucunda belirlenen farklılıklara ilişkin tebliğ edilen gümrük vergileri alacakları ile cezalar hakkında yükümlüler veya cezanın muhatabı ile uzlaşabilmektedir. Aynı maddenin dördüncü fıkrası uyarınca da, uzlaşma tutanakları kesin olup gereği idarece derhal yerine getirilir, üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit olunan hususlar hakkında dava açılmaz ve şikâyette bulunamaz.

Bu itibarla, idare ile ceza muhatabının uzlaşması durumunda, uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihte uzlaşılan tutarlar üzerinden cezalar kesinleşmektedir.

8. Para Cezalarının Tahsili

5326 sayılı Kanunda idari para cezalarının ödeme süresine ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

4458 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin sekizinci fıkrasının (a) bendi; “Gümrük vergileri deyimi, ilgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü ifade eder.”

198 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi; “69 uncu madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile işlemleri daha sonra yapılmak üzere teslim edilen eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin, yükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren on beş gün içinde ödenmesi zorunludur...”

232 nci maddesinin birinci fıkrası, “Bu Kısımın ikinci Bölüm hükümlerine göre gümrük vergileri ile birlikte alınması gereken para cezaları bu vergiler ile aynı zamanda karara bağlanarak tebliğ edilir ve aynı zamanda ödenir.”

Hükümlerini amirdir.

Dolayısıyla gümrük vergileri alacağına bağlı olan para cezalarının ödeme süresi 15 gündür.

Gümrük vergileri alacağına bağlı olmayan maktu veya nispi para cezalarının ise 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’un 37 nci maddesi gereği ilgisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 1 ay içinde ödenmesi gerekmektedir.

5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde idari para cezalarının Genel Bütçeye gelir kaydedileceği, Genel Bütçeye gelir

kaydedilmesi gereken idari para cezalarına ilişkin kesinleşen kararların da, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere Maliye Bakanlığı'nca belirlenecek tahsil dairelerine gönderileceği belirtilmiştir.

Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan 442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği uyarınca, idari yaptırım kararı veren idareler; idari para cezalarını, kanuni ödeme süresi içinde ya da idari yaptırım kararlarının kesinleşmesinden önce ödemek isteyen kişilerden tahsil edecek ve tahsil ettikleri idari para cezalarını bu amaçla açılmış hesaplara bütçe geliri kaydedeceklerdir.

Ancak, Maliye Bakanlığı'ndan alınan 17/10/2012 tarihli 106725 sayılı yazıda, 5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasının Bakanlıklarına verdiği yetkiye istinaden, Bakanlığımız gümrük birimlerince verilen idari para cezalarının takibinin Bakanlığımızın ilgili gümrük birimlerince yapılmasının uygun görüldüğü belirtilmektedir.

Bu nedenle gümrük idarelerince verilen idari para cezalarının takip ve tahsili gümrük idarelerince yapılacaktır.

Diğer taraftan, amme borçlusunun veya amme borçlusunun malının bulunduğu mahalde gümrük idaresi bulunmaması halinde takip işlemleri, 6183 sayılı Kanunun 5 inci maddesi gereğince gümrük idaresi yerine o mahaldeki Maliye Bakanlığı'na bağlı vergi dairelerince yerine getirilecektir.

9. İndirim Uygulaması

5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin altıncı fıkrası;

"Kabahat dolayısıyla idarî para cezası veren kamu görevlisi, ilgilinin rıza göstermesi halinde bunun tahsilatını derhal kendisi gerçekleştirir. İdarî para cezasını kanun yoluna başvurmadan önce ödeyen kişiden bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme, kişinin bu karara karşı kanun yoluna başvurma hakkını etkilemez."

Hükmünü amirdir.

Söz konusu hükmün uygulanmasında aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi gerekir.

a) 4458 sayılı Kanununun 242 nci maddesi uyarınca, yükümlülerin, idari yargı yoluna başvurmadan önce itiraz yoluna başvurması gerekmektedir. 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uyarınca da, söz konusu indirimin, 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesinde

düzenlenen itiraz yoluna başvurmadan önce yapılacak ödemelerde uygulanması gerekmektedir.

442 seri No.lu Tebliğ'de peşin ödeme indiriminin, kanuni ödeme süresi geçen cezalar için uygulanamayacağı belirtildiğinden;

i) Gümrük vergileri alacağına bağlı olan para cezalarında; ödeme süresi içerisinde olmak kaydıyla itiraz yoluna başvurulmadan önce yapılacak ödemelere indirim uygulanması,

ii) Gümrük vergileri alacağına bağlı olmayan maktu veya nispi para cezalarında;

- İtiraz yoluna başvurulmadan önce yapılacak ödemelere indirim uygulanması,

- Ödeme süresinin 1 ay, itiraz süresinin 15 gün olduğu göz önüne alındığında, itiraz yoluna başvuru süresi geçmiş ancak ödeme süresi geçmemiş ödemelere de indirim uygulanması,

Gerekmemektedir.

b) 4458 sayılı Kanuna göre verilen para cezalarının yükümlü tarafından dörtte üçünün peşin olarak ödenmesi, 5326 sayılı Kanununun 17 inci maddesi gereğince, yükümlünün itiraz yoluna başvurmasına engel teşkil etmemektedir.

c) 4458 sayılı Kanununun 234 üncü maddesinin üçüncü fıkrası; "Yukarıda belirtilen aykırılıkların gümrük idaresince tespit edilmesinden önce beyan sahibince bildirilmesi durumunda söz konusu cezalar yüzde onbeş nisbetinde uygulanır." hükmünü amirdir.

Bu hüküm çerçevesinde alınması gereken para cezasının, yükümlünün kendi kendini ihbar etmesi halinde %15 oranında tahsil edilmesi ve 5326 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin altıncı fıkrasına göre yapılacak indirimin de, %15 oranında tahsil edilecek ceza tutarı üzerinden yapılması gerekmektedir.

d) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 244 üncü maddesinin altıncı fıkrası uyarınca, uzlaşılan cezalar hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesi uyarınca ayrıca peşin ödeme indiriminden yararlanılamaz.

10. Para Cezalarında Kabahat Dolayısıyla Sorumluluğun Esasları

5326 sayılı Kanunda, işlenen kabahat nedeniyle verilen idari para cezası ile ilgili olarak müteselsil sorumluluk kabul edilmemiştir. Bu nedenle tespit edilen sorumluların her birine ayrı ayrı ceza uygulanması gerekmektedir.

Sorumluların tespitinde 5326 sayılı Kanunun 7 ilâ 15 inci maddelerinde belirtilen esaslar çerçevesinde hareket edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan 5326 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde; "Kabahat, icrai veya ihmali davranışla işlenebilir" hükmünden, 9 uncu maddesinde; "Kabahatler, kanunda açıkça hüküm bulunmayan hallerde, hem kasten hem de taksirle işlenebilir" hükmünden idari yaptırım kararı verilmesinde "kasıt" unsuru aranmasının zorunlu olmadığı açıkça anlaşılmaktadır.

Bununla birlikte 5326 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde yer alan "Kabahatin işlenişine birden fazla kişinin iştirak etmesi halinde bu kişilerin her biri hakkında, fail olarak idari para cezası verilir" hükmü, iştirak halinde her faile ayrı ayrı ceza verileceğini öngördüğünden, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nda yer alan idari para cezalarında belirtilen kabahatin işlenişine iştirak edenlere ayrı idari para cezası verilmesi ve bu idari yaptırım kararlarının ilgisine tebliğ edilmesi gerekmektedir.

Söz konusu maddenin gerekçesinde kabahate iştirak hükümlerine ilişkin ayrıntılı bir açıklama bulunmamaktadır. Ancak 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 40 inci maddesinde; "Bağlılık Kuralı" adı altında kısmen suça iştirakin şartları düzenlenmiştir. Suça iştirakin şartları, genel olarak, suçun işlenmesine birden çok failin katılımı, suçun en azından teşebbüs derecesinde gerçekleştirilmiş olması, suça katılanların davranışlarının suçun gerçekleşmesine nedensel katkısının bulunması, suça katılanların ortaklık iradesidir. Kanun, failin fiili bilerek ve isteyerek, yani kasten (Madde 21) işlemesini şart koşmuştur.

5326 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde "Kabahatler, kanunda açıkça hüküm bulunmayan hallerde, hem kasten hem de taksirle işlenebilir." hükmü, 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında ise; "Kabahate iştirak için kasten ve hukuka aykırı işlenmiş bir fiilin varlığı yeterlidir." hükmü bulunmaktadır. Bu nedenle, ancak kasıtle yani bilerek ve istenerek işlenmiş olan kabahat fiilleri için iştirak hükümleri uygulanacaktır.

Ayrıca, 4458 sayılı Kanunun 181 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, "Birinci fıkrada belirtilen rejimlerden biri için bulunulan beyanda kullanılan veriler, kanunen alınması gereken vergilerin tamamen veya kısmen tahsil edilememesine sebep olduğu takdirde, beyanın yapılabilmesi için bu verileri veren ve bu

verilerin yanlış olduğunu bilen veya bilmesi gereken kişiler de gümrük vergilerinden sorumludur." hükmüne,

4458 sayılı Kanununun 229 uncu maddesinin ikinci fıkrasında da;

"Gümrük müşavirliğinin bir özel hukuk tüzel kişiliği oluşturularak yürütülmesi halinde, gümrük müşavirlerinin kuracağı tüzel kişiliklere gümrük müşavir yardımcıları da ortak olabilirler. Ancak, gümrük müşaviri ve gümrük müşavir yardımcısı birden fazla tüzel kişiliğe ortak olamaz. Gümrük müşavirliğinin bir tüzel kişilik olması halinde, gümrük beyannamesi veya beyanname kabul edilen diğer belgeler üzerine imzasını atmış olanların vergi kaybına neden olan durumu bildiği veya bilmesi gerektiği hallerde, bunlar gümrük idaresine karşı bağlı buldukları tüzel kişilikle birlikte müteselsilen sorumlu olurlar. Bu hallerde, ilgili gümrük müşavirinin kişisel cezai sorumluluğu saklı kalmak kaydıyla, işlemi yapan kişi ile birlikte tüzel kişilik de gümrük idaresince alınan vergiler ve verilen para cezaları yönünden müteselsilen sorumludur."

Hükmüne yer verilmiş olup, gerek gümrük müşavirlerinin gerekse de müşavirlik şirketlerinin sorumluluğunda bu hükümlerin de göz önüne alınması gerekmektedir.

11. Organ ve Temsilcinin Fiillerinden Sorumluluk

5326 sayılı Kanunun "Organ veya temsilcinin davranışından dolayı sorumluluk" başlıklı 8 inci maddesinin gerekçesinden de anlaşılacağı üzere, 5326 sayılı Kanun, 5237 sayılı Kanun sisteminden farklı olarak kabahatlerde tüzel kişilere de idari yaptırım uygulanabileceğini kabul etmiştir. Maddede organ veya temsilcinin sorumluluğu düzenlenirken gerçek veya tüzel kişi ayrımı yapılmadığı gibi tüzel kişiler arasında da şahıs veya sermaye şirketi ayrımı yapılmamış ve gerçek veya tüzel kişilerin temsilcilerinin/organlarının işlediği kabahatler için gerçek veya tüzel kişiye de idari yaptırım uygulanabileceği hükme bağlanmıştır. Gerekçede açık olarak belirtildiği gibi organ veya temsilci ya da hizmet ilişkisinin dayanağını oluşturan işlem hukuka aykırı bulunarak iptal edilmiş olsa da iptal öncesinde işlenen kabahatlerde temsil edilen gerçek veya tüzel kişiye de idari yaptırım uygulanabilecektir. Bu nedenle, iştirak hükümleri nedeniyle yukarıda belirtilen açıklamalara uygun olarak ister doğrudan isterse dolaylı temsil suretiyle takip edilen işlemlerde 5326 sayılı Kanununun 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde, temsil edilen gerçek veya tüzel kişiye de yukarıda belirtilen iştirak hükümleri doğrultusunda idari yaptırım uygulanacaktır.

Bu açıklamalar doğrultusunda kast unsurunun her olayda ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir. Her olayın özelliklerine göre inceleme yapılması, gümrük müşavirinin kabahat eylemine iştirakinin olup olmadığı belirlenirken kabahat fiilinden bilgisi olup olmadığı ya da bilmesinin gerekip gerekmediği hususlarının araştırılması gerekmektedir.

12. Para Cezalarının Taksitlendirilmesi

5326 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası; “Kişinin ekonomik durumunun müsait olmaması halinde, idarî para cezasının, ilk taksitinin peşin ödenmesi koşuluyla, bir yıl içinde ve dört eşit taksit halinde ödenmesine karar verilebilir. Taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi halinde, idarî para cezasının kalan kısmının tamamı tahsil edilir.” hükmünü amir bulunmaktadır.

Bu hükümlere göre taksitlendirmeye ilişkin 442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği'nin 5 inci maddesinde açıklamalar dikkate alınarak, gümrük idarelerince tebliğ edilen para cezalarının taksitlendirme işlemleri aşağıda belirtilen şekilde yapılacaktır.

a) Başvuru şekli ve süresi: 5326 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre yapılacak taksitlendirme başvurusu, para cezası kararının tebliğini müteakip kanuni ödeme süresi içerisinde ve yazılı olarak para cezası kararı veren gümrük idaresine yapılacaktır. Başvuru dilekçesi ile birden fazla para cezası kararı için taksitlendirme talebinde bulunulması mümkün olup, bu gibi durumlarda dilekçede taksitlendirme talebine konu para cezası kararlarının tarih ve sayıları, tutarları ve tebliğ tarihleri ayrı ayrı belirtilecek; gerekli görülmesi halinde para cezası kararlarının ayrıntılarını da gösteren bir listenin dilekçeye eklenmesi sağlanacaktır.

b) Taksitlendirme Yetkisi: 5326 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine istinaden yapılan taksitlendirme başvurularının, tutarına bakılmaksızın tüm işlemleri, idari para cezası kararını veren gümrük idaresince değerlendirilip karara bağlanarak sonuçlandırılacaktır.

c) İnceleme ve karar: Taksitlendirme başvurusunu alan ilgili gümrük idaresince; başvurunun süresinde ve usulüne uygun yapıp yapılmadığı incelenecek, gerekirse süresinde eksikliklerin tamamlattırılması sağlanacak, taksitlendirilmesi mümkün olmayan bir durumun varlığı halinde talebin usulüne uygun yapılmadığı veya talebin kabul edilmesinin mümkün olmadığı gerekçeli bir

karar ile reddedilerek ilgiliye tebliğ edilecektir. Usulüne uygun olarak yapılan taksitlendirme taleplerinin değerlendirmeye alınabilmesi için kanuni ödeme süresi içinde birinci taksidin ödenmiş olması gerekmektedir. Taksitlendirme talebi kabul edildiğinde bir karar düzenlenerek talep edene tebliğ edilecektir. Kararda peşin alınan birinci taksit ile gümrük idaresince belirlenen üç taksitin tutarları ve vadeleri açıkça belirtilecektir.

d) Diğer hususlar: Taksitlendirmeye ilişkin kararın idarede kalan nüshası, idari para cezası ile ilgili diğer belgelerle birlikte muhafaza edilecektir. Peşin ödeme indiriminin kısmi ödemelere uygulanması mümkün bulunmadığından, taksitlendirme işlemine tabi olan para cezalarında peşin ödeme indirimi uygulanmayacaktır.

e) Yukarıdaki hükümler saklı kalmak kaydıyla talep halinde, idari para cezalarının 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecili ve taksitlendirilmesi mümkün bulunmaktadır.

f) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 244 üncü maddesi çerçevesinde uzlaşılacaklar için de, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi hükümleri çerçevesinde tecil ve taksitlendirme talebinde bulunulabilir.

13. Para cezaları ile ilgili uygulama:

Para cezaları ile ilgili uygulama yukarıda belirtilen ve 442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği'nde yapılan açıklamalar çerçevesinde yürütülecektir. Tereddüt edilen hususların, 12 nci madde için Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nden diğer hususlar için Gümrükler Genel Müdürlüğü'nden sorulması gerekmektedir.

14. Cezaların karara bağlanması:

4458 sayılı Gümrük Kanununun 232 nci maddesinin 6455 sayılı kanun ile eklenen 2 nci fıkrası "Konusu ve yükümlüsünün aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık bulunması şartıyla; birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin gümrük vergileri ve para cezalarına tek tahakkuk ve ceza kararı düzenlenebilir." hükmünü amirdir.

Yine Gümrük Yönetmeliği'nin 490 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında "Konusu ve yükümlüsü ile gümrük idaresinin aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık bulunması şartıyla; birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin gümrük vergileri ve para cezalarına tek tahakkuk ve ceza kararı düzenlenebilir." denilmektedir.

Bu itibarla anılan maddenin yürürlük tarihinden itibaren, gümrük idaresinin aynı olması koşuluyla, aynı konuda aynı yükümlüye ilişkin, aralarında maddi veya hukuki bağ bulunan işlem ve beyannamelerle ilgili olarak tek tahakkuk ve tek ceza kararı düzenlenecektir.

Yapılacak tebligatlarda Yükümlüler ile Gümrük Müşavirlerinin vergiler ve cezalardan sorumluluklarına ilişkin hukuki durumun farklılığı dikkate alınmalıdır.

15. İtirazların karara bağlanması

11/4/2013 tarihinden itibaren, idari itiraz aşamasında bulunan, gümrük idarelerinin aynı olması şartıyla aynı konuda aynı yükümlüye ilişkin aralarında maddi veya hukuki bağ bulunan işlem ve beyannamelerle ilgili olarak, tahakkuk ve ceza kararları birleştirilerek tek karar alınacaktır.

16. Uygulanacak para cezasının tespiti

6455 sayılı kanununun 11 inci maddesi ile, 4458 sayılı Kanununun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "gümrük vergisi" ibareleri "ithalat vergileri", (b) bendinde yer alan "gümrük vergisine" ibaresi "ithalat vergilerine", (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan "gümrük vergisinden" ibareleri "ithalat vergilerinden" şeklinde değiştirilmiştir.

"İthalat vergileri" 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin 9 uncu fıkrasında,

"a) Eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri; (ifade eder)"

Şeklinde tanımlanmıştır.

Bu itibarla, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinde düzenlenen, değişiklikten önce sadece gümrük vergisine uygulanan idari para cezaları, 6455 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden itibaren işlenen fiillerle ilgili olarak ithalat vergilerine uygulanacaktır.

Diğer taraftan, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun "İçtima" başlıklı 15 inci maddesinin 1 inci fıkrası;

"Bir fiil ile birden fazla kabahatin işlenmesi halinde bu kabahatlere ilişkin tanımlarda sadece idarî para cezası öngörülmüşse, en ağır idarî para cezası verilir. Bu kabahatlerle ilgili olarak kanunda idarî para cezasından başka idarî yaptırımlar

da öngörölmüş ise, bu yaptırımların her birinin uygulanmasına karar verilir.”

Hükmünü amirdir.

Bu itibarla, ithalat vergileri ile ilgili bir fiil ile ilgili birden fazla idari para cezası hükmü bulunması durumunda, en ağır idari para cezası uygulanacaktır.

17. Yükümlü ve ceza muhataplarının bilgilendirilmesi

Yapılacak tebligatlara, ekte örneği yer alan (EK-3), yükümlülerin tebliğ tarihinden itibaren kullanabileceği yasal haklara ilişkin bilgilendirme yazısı da eklenir.

18. Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararları

5326 sayılı Kanunun 18 inci maddesi; "Kabahatin konusunu oluşturan veya işlenmesi suretiyle elde edilen eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine, ancak kanunda açık hüküm bulunan hallerde karar verilebilir." hükmü amir olup, mülkiyetin kamuya geçirilmesine sadece Kanunda açık hüküm bulunan hallerde karar verilebilecektir.

4458 sayılı Gümrük Kanununun 6455 sayılı Kanun ile değişik 235/4, 236/5, 237/3 ve 237/6 ncı maddelerinde, mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin hükümler bulunmakta olup, söz konusu hükümlerin uygulanmasına ilişkin hususlar aşağıda açıklanmaktadır.

a) Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi Kararlarında Bulunması Gereken Hususlar

5326 sayılı Kanunun 25 inci maddesi çerçevesinde mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararında;

a) Hakkında idari yaptırım kararı verilen kişinin kimlik ve adresinin,

b) İdari yaptırım kararı verilmesini gerektiren kabahat fiilinin,

c) Bu fiilin işlendiğini ispata yarayacak bütün delillerin,

d) Karar tarihi ve kararı veren kamu görevlilerinin kimliğinin,

e) Kabahati oluşturan fiilin işlendiği yer ve zamanın,

f) İdari yaptırım kararına karşı kanun yolu, mercii ve süresinin, Bulunması gerekmektedir.

Gümrük Yönetmeliğinin "Ceza kararlarının verilmesi, tebliği ve kayda geçirilmesi" başlıklı 580 inci maddesinin beşinci fıkrasında ise;

"Mülkiyetinin kamuya geçirilmesine ilişkin kararlar, gümrük işleminin yapıldığı gümrük idare amirleri veya yardımcıları tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle verilir ve düzenlenen

karar yükümlüsüne tebliğ edilir. Mülkiyeti kamuya geçirilen eşyanın cinsi, miktarı ve olaya ilişkin ayrıntılar kararda detaylı olarak belirtilir."

Denilmekte olup kararlarda bu hükmün de dikkate alınması gerekir.

Diğer taraftan, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarının alınmasında EK-2'de yer alan karar örneği dikkate alınacaktır.

b) Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi Kararlarında Kesinleşme

5326 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin sekizinci fıkrasında, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarının kesinleşmedikçe yerine getirilmeyeceği hükmüne yer verilmiştir. Bu doğrultuda mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarının kesinleşme zamanı şöyledir;

i) Karara itiraz edilmemesi halinde kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesinde belirtilen 15 günlük idari itiraz süresinin bitiminde,

ii) Karara karşı 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesi uyarınca idari itirazda bulunulması halinde itirazın reddine ilişkin kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren bu karara karşı idari yargıya başvurma için 2577 sayılı Kanunda belirtilen süre içerisinde idari yargıya başvurulmaması halinde söz konusu sürenin bitiminde,

iii) 1- İdari itirazın reddedilmesi üzerine idari yargıya başvurulması halinde; yargı kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren söz konusu yargı kararına bir üst mahkeme nezdinde başvuru yapılması için gerekli olan 30 günlük süre içerisinde üst mahkemeye başvurulmaması halinde söz konusu sürenin bitiminde,

2- İdari yargı kararına karşı bir üst mahkeme nezdinde başvuru yapılmışsa başvuru üzerine verilen kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren kararın düzeltilmesi talebinde bulunulması için gerekli olan 15 günlük süre içerisinde kararın düzeltilmesi talebinde bulunulmaması halinde söz konusu sürenin bitiminde,

3- Süresi içinde kararın düzeltilmesi talebinde bulunulması halinde üst mahkemece verilen kararın tebliğ edildiği tarihte,

Kesinleşmektedir.

c) Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi Yaptırımının Ertelenmesi

5326 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, eşyanın;

a) Kullanılmaz hale getirilmesi,

b) Niteliğinin değiştirilmesi,

c) Ancak belli bir surette kullanılması,

Koşullarından birinin yerine getirilmesine bağlı olarak, mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar belli bir süre geciktirilebilecektir.

d) Kesinleşen Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi Kararı Yerine Getirme Zamanaşımı

Kesinleşen mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı yerine getirme zamanaşımı 10 yıldır. Zamanaşımı süresi, kesinleşmesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren işlemeye başlar.

e) Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarına konu eşyanın, eşya sahiplerinin muhafazasına bırakılıp bırakılmayacağı

Gümrük Kanununun 235/4, 236/5, 237/3 ve 237/6 ncı maddelerinde, mülkiyetin kamuya geçirilmesi idari yaptırımına konu eşyaya idarece el konulacağı açık bir şekilde belirtilmiş olduğundan, söz konusu eşyaya elkonulması, bu eşyanın eşya sahiplerinin muhafazasına bırakılmaması gerekmektedir.

f) Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarına konu eşyanın üçüncü kişilerin mülkiyetinde bulunduğu hallerde uygulama

Mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımına konu kabahatin işlenmesinden sonra eşyanın üçüncü kişilere satılarak devredilmiş olması, söz konusu eşya hakkında mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilerek elkonulmasına engel değildir.

Eşyanın, üçüncü kişilerin elinde bulunduğu hallerde uygulamanın nasıl olacağına ilişkin olarak da aşağıdaki bölümlerde açıklama yapılmıştır.

g) Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarına konu eşyanın kaim değeri

28/3/2013 tarihli ve 6455 sayılı Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesiyle, Gümrük Kanununun 177 nci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere,

"Tasfiye edilmesine karar verilen eşyanın bulunmaması halinde, ithal eşyası için CIF, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile bunlara ilişkin gümrük vergileri tutarları tahsil edilir." fıkrası eklenmiştir.

Söz konusu düzenlemeye ilişkin olarak Kanun maddesinin gerekçesinde de,

"Madde ile 5607 sayılı Kanundan 4458 sayılı Gümrük Kanununa aktarılan kabahat fiilleri konusu eşyadan tasfiyeye tabi tutulacak olanlar da tasfiye edilecek eşyalar arasına eklenmiş, tasfiye edilecek eşyanın bulunmaması haline ilişkin düzenleme yapılmıştır." açıklamasında bulunulmuştur.

Bu çerçevede, mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptirimina konu eşyanın bulunamaması halinde, Gümrük Kanununun 177/3 üncü maddesi uyarınca eşya kıymetinin belirlenmesi gerekmektedir.

h) Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarına konu eşyaya el koyma işleminin ne zaman yapılacağı

Mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptirimı bir idari tedbirdir. Bu tedbirin uygulanması noktasında eşyaya elkonulması da, tedbir ile sağlanmaya çalışılan amaca yöneliktir.

Dolayısıyla, idari kararın alınmasında veya elkoyma işleminde herhangi bir öncelik sonralık

söz konusu değildir. Kabahatin işlenmiş olduğu tespit edildiğinde, Kanunda düzenlenen tedbirlerin alınması, gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Bu doğrultuda, mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptirimina konu kabahatin, eşya henüz gümrük gözetimi altında bulunduğu sırada tespit edildiği hallerde, eşyaya elkonularak akabinde mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı alınması gerekmektedir.

Eşyanın gümrük işlemleri tamamlanarak sahibine teslim edildiği hallerde ise, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararının alınması ile birlikte eşyaya elkonulmasına yönelik gerekli işlemlere başlanması gerekmektedir.

Bu doğrultuda;

- Eşya henüz gümrük gözetimindeyken yapılan denetim sırasında söz konusu kabahatin işlenmiş olduğunun tespit edildiği hallerde, öncelikle eşyaya elkonulması, daha sonra düzenlenecek olan mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararında bu elkoyma işleminden de bahsedilmesi,

- Eşyanın, gümrük işlemleri tamamlanarak sahibine teslim edilmiş olduğu hallerde, alınacak olan mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararında, söz konusu eşyaya elkoyma kararı verildiğine, eşyanın derhal idareye teslim edilmesine, aksi takdirde idarece eşyaya elkonulacağına, idareye yapılan itirazın eşyaya elkonulması kararının icrasını durdurmayacağına yönelik açıklamalara yer verilmesi,

gerekmektedir.

ı) Elkoyma işleminin nasıl uygulanacağı

Mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptirimı idari bir yaptirim olup, bu yaptirimın yerine getirilmesinde idari makamlar yetkilidir.

Bu nedenle, idarece verilen mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarında da, 6455 sayılı Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve

Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un yürürlüğü öncesi, elkoyma kararının hakim/cumhuriyet savcısı tarafından verilmiş olduğu hallerde eşyaya elkoymaya yönelik yapılan uygulama gibi uygulama yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 128/4 üncü maddesinde her ne kadar, kara, deniz ve hava ulaşım araçları hakkında verilen elkoyma kararının, bu araçların kayıtlı bulunduğu sicile şerh verilmek suretiyle icra olunacağı hüküm altına alınmışsa da, verilen mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarına konu eşyanın elkoyma işleminin idarece fiilen yerine getirilmesi gerekmektedir.

i) Elkoymanın Gümrük Kanunu'nun 242 nci maddesi kapsamında bulunup bulunmadığı

Mülkiyetin kamuya geçirilmesi idari yaptırımına konu eşyaya elkonulması başlı başına bir işlem olmayıp, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararının yerine getirilmesine yönelik fiili bir durumdur.

Bu nedenle, asıl işlem olan mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararından bağımsızlığı bulunmayan eşyaya elkonulması fiili, Gümrük Kanununun 242 inci maddesi kapsamında bulunmamaktadır.

19. Yürürlükten Kaldırılan Genelge:

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 24/2/2011 tarihli ve 2011/11 sayılı Genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya

ALTUNYALDIZ

Bakan a.

Müsteşar

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 75705452-622.99

Konu : İzahat Talebi

07.10.2020 / 58025341
DAĞITIM YERLERİNE

Bilindiği üzere, **Gümrük Kanununun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası “5. Gümrük idaresi tarafından yükümlüye yazı ile yanlış izahat verilmiş olması hâlinde bu Kısım hükümlerine göre idari para cezası ve faiz uygulanmaz.”**,

Söz konusu maddenin uygulanmasına ilişkin **Gümrük Yönetmeliğinin Yanlış izahat verilmesi başlıklı 580/A maddesi “(1) Yükümlüler, gümrük idarelerinden gümrük mevzuatının uygulanması hakkında Kanununun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası bağlamında izahat talep edebilirler.** Gümrük idaresi tarafından yükümlüye yazı ile yanlış izahat verilmiş olması hâlinde Kanununun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca idari para cezası verilmez ve faiz uygulanmaz.

(2) Birinci fıkra kapsamında işlem yapılabilmesi için aşağıdaki şartların sağlanması gerekir:

- a) Yükümlünün bu konuda yazılı talebinin bulunması.
- b) Talebin gerekli ve yeterli bilgileri içermesi.
- c) Talebin başkalarının işlemlerine ilişkin olmaması.
- ç) Talep konusu işlemin yargıya intikal etmiş olmaması.
- d) Talep konusu hakkında araştırma, inceleme veya soruşturma bulunmaması.
- e) Talebin somut bir olaya dayanması.
- f) Talebe konu işlemin sonuçlanmamış olması.
- g) Talebin tarife ve menşe tespitine ilişkin olmaması.
- ğ) Talebin gümrük idaresinde yürütülen bir işleme ilişkin olmaması.

(3) Kanununun 9 uncu maddesi kapsamında verilen bağlayıcı tarife bilgisi ve bağlayıcı menşe bilgisine ilişkin talepler ile sözlü, yazılı olarak veya internet aracılığıyla 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ve 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca yapılan talepler bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(4) İkinci fıkrada belirtilen talepler, gümrük ve dış ticaret bölge müdürlüklerine yapılır. Bölge müdürlüklerince başvuruya ilişkin gerekli inceleme ve değerlendirme yapılarak konuya ilişkin görüş ile birlikte Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) intikal ettirilir. Verilen izahat ilgiliye bildirilir. İzahat bildirildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder. İkinci fıkradaki belirtilen şartları taşımayan başvurular Bölge Müdürlüğüne doğrudan sonuçlandırılır.

(5) İzahat verilmesine esas olan mevzuat hükümlerinde değişiklik olması ve verilen izahatın söz konusu değişiklik

getirilen hükümlere uymaması durumunda yeni düzenlemenin yapıldığı tarihten itibaren birinci fıkra kapsamında işlem yapılmaz.

(6) Talep edenin verdiği yanlış veya eksik bilgiye dayanılarak verilen izahat verildiği tarihten itibaren geçersizdir.

(7) Yeniden yapılan değerlendirme neticesinde, verilen izahat iptal edilebilir veya değiştirilebilir. Değiştirildiği veya iptal edildiği yükümlüye bildirilen izahat ile ilgili olarak bildirildiği tarihten itibaren birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(8) İzahat, izahat talep eden kişi tarafından verilen bilgi ve belgeler çerçevesinde ve sadece başvuru sahibi için izahat niteliği taşır.

(9) İzahat, karar niteliği taşımaz ve itiraza konu olmaz.

(10) 196 ila 201 inci maddeler ve 588 inci madde çerçevesinde Bakanlık laboratuvarlarınca düzenlenen tahlil raporlarına göre tarife beyanında bulunduğu, ancak daha sonra yapılan tahlil sonucunda eşyanın farklı bir tarifede sınıflandırılması gerektiğinin belirlendiği durumlarda Kanunun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası hükümleri uygulanır.

(11) Gümrük ve dış ticaret bölge müdürlüklerince verilen tarife bilgisi kapsamında tespit edilen tarifenin gümrük idaresi tarafından sonradan değiştirilmesi durumunda Kanunun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası hükümleri uygulanır.”

hükümlerini amirdir.

Bu kapsamda, gümrük mevzuatının uygulanması hakkındaki izahat taleplerine ilişkin olarak Yönetmeliğin 580/A maddesinin;

- İkinci fıkrasında belirtilen şartları taşımayan başvuruların bölge müdürlüğünüzce doğrudan sonuçlandırılması,

- Dördüncü fıkrası uyarınca bölge müdürlüğünüze yapılacak izahat taleplerine ilişkin gerekli inceleme ve değerlendirmenin yapılması ile konu hakkında görüşünüzün mutlak suretle izahat talebi ile birlikte Genel Müdürlüğümüze intikal ettirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan anılan Yönetmelik maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Genel Müdürlüğümüze intikal ettirilen izahat taleplerinin değerlendirilmesini müteakip izahat talep eden kişiye/firmaya gerekli tebligatın yapılmasını teminen izahata ilişkin Genel Müdürlük görüşümüz ilgili bölge müdürlüğüne gönderilecektir.

Bilgileri ile yukarıda yer alan hususlar çerçevesinde işlem yapılması konusunda gereğini rica ederim.

GÜMRÜK MEVZUATINDA İTİRAZ

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU İtirazlar

MADDE 242

1. Yükümlüler kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilir.

2. İdareye intikal eden itirazlar otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir.

3. İtiraz dilekçelerinin süresi içinde yanlış makama verilmesi halinde, itiraz süresinde yapılmış sayılır ve idarece yetkili makama ulaştırılır.

4. İtirazın reddi kararlarına karşı işlemin yapıldığı yerdeki idari yargı mercilerine başvurulabilir.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ İtirazlar

Başvuru ve inceleme

MADDE 585

(1) Yükümlüler, kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri, gerekçelerini de açıkça gösteren bir dilekçeyle itiraz edebilirler.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) Bu Yönetmelik uyarınca yapılacak itirazların süresi içerisinde olup olmadığının tespitinde;

a) Taahhütlü olarak posta yolu ile yapılacak itirazlarda, itiraz dilekçesinin postaya verildiği tarih,

b) Posta yolu ile veya doğrudan ilgili gümrük idaresine yapılacak itirazlarda, itiraz dilekçesinin itirazın yapıldığı gümrük idaresinin

kaydına giriş tarihi,
dikkate alınır.

İtirazların karara bağlanması

MADDE 586

(1) İtirazlar, anlaşmazlığa konu beyanname ve sair her türlü belge ile eşyadan alınacak örnek, örnek alınması mümkün olmayan hallerde eşyanın kendisi veya fotoğraf, katalog, prospektüs gibi eşyayı görmeden fikir verecek diğer belgelerin incelenmesi veya gerek duyulması halinde ilgili gümrük idaresinin mütalaası da alınmak suretiyle otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir. Otuz gün içerisinde karar alınmadığı durumlarda Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası uygulanır.

İtirazların karara bağlanmasından önce eşyanın çekilebilmesi

MADDE 587

(1) Yükümlüler, mercilerince verilecek kararlardan önce, ihtilaf konusu eşyayı çekmek isterlerse, aşağıda yazılı şartlarla istekleri kabul olunur ve eşyanın çekilmesine izin verilir.

a) Kararların yükümlüce tebellüğ edilmiş olması ve taleplerinin bir dilekçe ile gümrüğe verilmiş olması,

b) Yükümlünün beyanına göre yapılan vergi tahakkukları ile gümrük idaresince tahakkuk ettirilen bütün vergiler arasındaki farkın ve eşyanın alıcısı adına düzenlenen para cezalarının teminata bağlanması,

c) Uyuşmazlığın idari yargı merciine intikali halinde bu hususun belgelenmesi,

ç) İdarece gerekli görülecek her türlü bilgi veya belgenin sunulması.

(2) Vergi tahakkukunun kesinleşmesinden önce idare ile yükümlü arasında çıkan uyuşmazlık yürürlükteki yasaklama ve kısıtlama hükümlerini ihlal eder mahiyette olduğu takdirde bu madde hükmü uygulanmaz.

(3) Birinci fıkranın (b) bendinin uygulanmasında düşük kıymet beyanı şüphesiyle kıymet araştırması yapılan hallerde, araştırmanın bu maddenin uygulanmasının talep edildiği tarihten itibaren bir yılda sonuçlanmaması halinde, gümrük idaresinde mevcut verilere göre işlem sonuçlandırılır. Bu süreden sonra alınan cevaplar çerçevesinde vergi farkı ortaya çıkan hallerde gerekli işlemler yerine getirilir.

Tahlile itiraz ve ikinci tahlil

MADDE 588

(1) a) İlgili kişilerce 203 üncü maddeye göre tebliğ edilen tahlil sonuçlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne bir dilekçe ile itiraz edilebilir.

b) Dilekçede, beyanname numarası ve tescil tarihi ile eşyanın cins ve türü, tahlile ne yönden itirazda bulunulduğu, gözlemci kimyager bulundurulup bulundurulmayacağı, bulundurulacaksa adı soyadı ve adresi gösterilir.

c) İdarece yapılan inceleme sonunda, itirazın kanuni süresi içinde yapıldığı ve eşyanın örneklerinin henüz gümrükte bulunduğu tespit olunursa, ikinci tahlil için numune başına 650 TL ücret alınır.

ç) Numuneden kaynaklanan nedenlerden dolayı itiraz edilmesi halinde, beyan sahibi veya temsilcisi huzurunda ek-25'te yer alan tutanak tanzim edilerek tekrar alınan numune ile birinci tahlil tekrarlanır. Birinci tahlilin tekrarlanması amacıyla yapılan analizler için bu Yönetmeliğin 24 numaralı ekinde yer alan "Gümrük Laboratuvarları Tahlil Ücretleri Listesi"nde belirtilen tutarda analiz ücreti alınır.

İkinci tahlilin yapılacağı yer ve katılacaklar

MADDE 589

(1) a) İtiraz üzerine, birinci tahlilin yapıldığı gümrük laboratuvarında görevli olan ve ilk tahlili yapan kimyager dışındaki iki kimyager tarafından ikinci tahlil yapılır. Yükümlünün talebi halinde, gümrük idareleri, gümrük kimyageri olmayan, bir gözlemci kimyagerin de ikinci tahlilde bulunmasına izin verir.

b) Gözlemci kimyager yapılan duyuruya rağmen gelmediği takdirde tahlil gıyabında yapılır.

c) Birinci tahlilin gümrük laboratuvarları haricinde bir laboratuvarda yapılmış olması halinde ikinci tahlil gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne uygun görülecek bir laboratuvarda yaptırılır.

İkinci tahlil sonucu

MADDE 590

(1) İkinci tahlil sonucu, eşyanın teknik özellik ve niteliklerinin tayin ve tespiti bakımından kesindir. Bu sebeple, yükümlülere ikinci tahlil sonucu ile bu sonuca göre yapılan tarife uygulaması ve tahakkuk ettirilen vergiler duyurulur.

GENELGELER

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.GÜM.

07.12.2012 / 24719
GÜMRÜK VE TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Son zamanlarda Bakanlığımıza intikal eden bilgi ve duyumlardan, yükümlülerin kendilerine tebliğ edilen ek tahakkuk ve ceza kararlarının ilişkili olduğu beyannameler üzerine düştükleri "itirazım vardır" şerhinin bazı Gümrük Müdürlükleri tarafından, Gümrük Kanunu'nun 242 nci maddesine göre itiraz yapıldığı şeklinde yorumlanarak buna göre işlem tesis edildiği ve bu durumda, söz konusu yükümlülerin, mezkur Kanunun 244 üncü maddesi ile verilen uzlaşma talep etme hakkından yararlandırılmadıkları anlaşılmaktadır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun "itiraz" müessesesini düzenleyen 242 nci maddesinin birinci fıkrasında yükümlülerin kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilecekleri hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, Gümrük Yönetmeliği'nin 585 inci maddesinin birinci fıkrası da "Yükümlüler, kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama sunulmak üzere ilgili gümrük idaresine, üst makam yoksa aynı makama verecekleri, gerekçelerini de açıkça gösteren bir dilekçeyle itiraz edebilirler." hükmünü amirdir.

Diğer taraftan, aynı Kanunun "uzlaşma" müessesesini düzenleyen 244 üncü maddesinin birinci fıkrasında da "...Uzlaşma talebi, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde, henüz itiraz başvurusu yapılmamış gümrük vergileri ve cezalar için yapılır..." denilmektedir.

Söz konusu mevzuat hükümlerine göre yükümlünün itiraz yoluna başvurabilmesi için gerekli şart gerekçelerini de açıkça belirtmek suretiyle bir itiraz dilekçesi hazırlaması ve bu dilekçeyi gümrük idaresine intikal ettirmesi gerektiği değerlendirmemize ilişkin olarak Hukuk Müşavirliği'ne konu sorulmuş ve cevaben alınan 28.11.2012 tarih ve 5175 sayılı yazıda, özetle; ek tahakkuk

veya ceza kararları üzerine düşülen "itirazım vardır" şerhinin Gümrük Kanununun 242 nci maddesi uyarınca yapılmış bir itiraz olarak kabul edilemeyeceğinin düşünöldüğü, uygulamada beyannameler üzerine de düşülen bu tür kayıtların "ihtirazi kayıt" olarak adlandırıldığı, böylelikle yükömlünün, hak arama yollarına başvuru hakkını saklı tuttuğı ve bu yönde muhtelif Danıştay kararlarının da mevcut olduğı, dolayısıyla, ihtirazi kayıt beyanında bulunan kişinin hak arama yollarına başvurmakta bir serbestiye sahip olduğı, işlemin hukuka uygun olmadığı kanısında ise meri mevzuatın öngördüğü usul ve esaslar dahilinde hak arama yollarını kullanabileceğı, yükömlünün "itirazım vardır" şerhinin bir ihtirazi kayıt olması ve ihtirazi kaydın bu niteliğı nedeniyle de, bu beyanınin Gümrük Kanununun 242 nci maddesi kapsamında yapılmış bir itiraz olarak değeriendirilemeyeceğinin ve yükömlünün uzlaşma talebinin, ek tahakkuk veya ceza kararı üzerine "itirazım vardır" şerhi düşöldüğü gerekçesiyle reddedilmemesi gerektiğinin düşünöldüğü ifade edilmiştir.

Bu itibarla, Gümrük İdarelerinde bu durum kaynaklı yaşanan sıkıntıların önüne geçilebilmesini teminen,

- Kendilerine tebliğ edilmiş olan ek tahakkuk ve para cezalarının ilişkili olduğı beyannameler üzerine "itirazım vardır" şerhi düşen yükömlülerin bu yöndeki tasarruflarının Gümrük Kanunu'nun 242 nci maddesi kapsamında "itiraz" olarak değeriendirilmemesi ve her halükarda yükömlülerin ancak dilekçe ile başvurmaları durumunda itirazın kabul edilmesi,

- Yükömlülerin kendilerine tebliğ edilmiş olan ek tahakkuk ve ceza kararlarının ilişkili olduğı beyannameler üzerine "itirazım vardır" şerhi düştükten sonra süresi içerisinde Gümrük Kanunu'nun 244 üncü maddesine göre uzlaşma talebinde bulunmak istemeleri durumunda söz konusu taleplerin değeriendirmeye alınması,

- Şu anda Bölge Müdürlüğünüz kayıtlarında yer alan ve henüz çözüme kavuşturulmamış, bu minvaldeki uzlaşma taleplerinin de bu kapsamda değeriendirilmesi, gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini önemle rica ederim.

Remzi AKÇİN
Genel
Müdür

DAĞITIM:

-Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 85593407-10.06.01

Konu : Gümrük Kanunu'nun 242 nci maddesi

GENELGE
(2013/01)

İlgi :1/12/2010 tarihli ve 2010/52 sayılı Genelge.

İlgide kayıtlı genelge konusu Gümrük Kanununun 242 nci maddesinin uygulanması ile ilgili olarak, Bakanlığımıza ulaşan yargı kararları çerçevesinde yeniden değerlendirme yapılmıştır.

4458 Sayılı Gümrük Kanununun 5911 sayılı Kanun ile değiştirilen 242 nci maddesinin 1 inci fıkrası, "Yükümlüler kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilir." hükmünü amirdir.

"Gümrük vergileri" ifadesi 4458 sayılı Gümrük Kanununun 5911 sayılı Kanun ile değiştirilen 3 üncü maddesinde;

"...8. a) "Gümrük vergileri" deyimini, ilgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü;

9. "İthalat vergileri" deyimini,

a) Eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin islenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;

10. "İhracat vergileri" deyimini,

a) Eşyanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin islenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri, (ifade eder)"

şeklinde tanımlanmaktadır.

Diğer taraftan, Gümrük Kanununun 232/1 maddesi "Bu Kısımın İkinci Bölüm hükümlerine göre gümrük vergileri ile birlikte alınması gereken para cezaları bu vergiler ile aynı zamanda karara bağlanarak tebliğ edilir ve aynı zamanda ödenir." hükmünü amirdir.

Bu itibarla, "gümrük vergileri" tanımı içine giren her türlü alacak ve bunların cezaları ile Gümrük Kanunu hükümlerine tabi diğer para cezalarına karşı Gümrük Kanunu'nun 242 nci maddesine göre idari itiraz yolu kullanılacaktır.

İlgide kayıtlı genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Remzi

AKÇİN

Bakan a.
Genel Müdür

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 85593407/045.02

Konu : İdari İtirazların Cevaplandırılması

21.11.2014

GENELGE

(2014/26)

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan 4458 sayılı Gümrük Kanununun 242 nci maddesi çerçevesinde itirazların karara bağlanma süreci ile ilgili olarak tereddütler olduğu anlaşılmakta olup, idari itirazların karara bağlanmasında süre yönüyle dikkate alınacak hususlar aşağıda açıklanmıştır.

İtirazların karara bağlanma süresi ve zımni ret

4458 sayılı Gümrük Kanununun 242 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları,

"1. Yükümlüler kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilir.

2. İdareye intikal eden itirazlar otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir." hükmünü amirdir.

Bu nedenle, Gümrük Kanununun 242 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca yapılan itirazların, aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca gümrük idareleri tarafından 30 gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilmesi gerekir.

Öte yandan 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun “İdari makamların sükutu” başlıklı 10 uncu maddesi

“1. İlgililer, haklarında idari davaya konu olabilecek bir işlem veya eylemin yapılması için idari makamlara başvurabilirler.

2. Altmış gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İlgililer altmış günün bittiği tarihten itibaren dava açma süresi içinde, konusuna göre Danıştaya, idare ve vergi mahkemelerine dava açabilirler. Altmış günlük süre içinde idarece verilen cevap kesin değilse ilgili bu cevabı, isteminin reddi sayarak dava açabileceği gibi, kesin cevabı da bekleyebilir. Bu takdirde dava açma süresi işlemez. Ancak, bekleme süresi başvuru tarihinden itibaren altı ayı geçemez. Dava açılmaması veya davanın süreden reddi hallerinde, altmış günlük sürenin bitmesinden sonra yetkili idari makamlarca cevap verilirse, cevabın tebliğinden itibaren altmış gün içinde dava açabilirler.”

Hükmünü amir olduğundan otuz günlük süre içerisinde cevap verilmemesi halinde zımni ret durumu oluşacaktır.

İtirazların karara bağlanma süresinin uzatılması

Uygulamada, itirazların incelemesi aşamasında gerekli yazışmalar ve değerlendirmeler nedeniyle 30 günlük sürenin yeterli olmayabildiği anlaşılmaktadır.

Bu tür durumlarla ilgili olarak, Gümrük Yönetmeliğinin “İtirazların karara bağlanması” başlıklı 586 nci maddesinde “İtirazlar, anlaşmazlığa konu beyanname ve sair her türlü belge ile eşyadan alınacak örnek, örnek alınması mümkün olmayan hallerde eşyanın kendisi veya fotoğraf, katalog, prospektüs gibi eşyayı görmeden fikir verecek diğer belgelerin incelenmesi veya gerek duyulması halinde ilgili gümrük idaresinin mütalaası da alınmak suretiyle otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir. Otuz gün içerisinde karar alınmadığı durumlarda Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası uygulanır.” denilmekte, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında ise, “Karar alınması talebinin yazılı olarak yapılması gerekir. Gümrük idareleri, söz konusu talebe ilişkin başvurunun kendilerine ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içinde karar alırlar. Verilen kararlar başvuru sahibine yazılı olarak tebliğ edilir.

Ancak, gümrük idareleri tarafından bu süreye uyulması mümkün değilse, belirtilen süre aşılabılır. Bu durumda, söz konusu idareler, yukarıda belirlenen sürenin dolmasından önce başvuru sahibine süre aşımını haklı kılan gerekçeler ile talep hakkında karar vermek için gerekli gördükleri ek süreyi de belirterek bilgi verirler.”

hükmü yer almaktadır.

Öte yandan İdari Yargılama Usulü Kanununun 10/2 maddesinde, “...Ancak, bekleme süresi başvuru tarihinden itibaren altı ayı geçemez.” denilmektedir.

Bu itibarla 4458 sayılı Gümrük Kanununun 242 nci maddesinde belirtilen süre içinde karar alınamadığı durumlarda, Gümrük Yönetmeliğinin 586 ncı maddesi çerçevesinde, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası uygulanır. Bu durumda, Gümrük Genel Tebliği (Tahsilat İşlemleri) Seri No:2'nin 12 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, sürenin dolmasından önce, süre aşımını gerekli kılan gerekçeler ve ek süre yükümlüye bildirilir. Bu sürenin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen altı aylık süreyi geçmemesi gerekir.

Ek süre kullanılan durumda itirazın 30 gün içinde karara bağlanmaması nedeniyle dava açılması Ek süre kullanılması nedeniyle itirazın 30 gün içinde sonuçlanmaması halinde yükümlülerce 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 10/2 maddesi uyarınca idari yargı nezdinde zımnî red gerekçesiyle dava açabildikleri anlaşılmaktadır.

İdari Yargılama Usulü Kanununun 10/2 maddesinin “... süre içinde idarece verilen cevap kesin değilse ilgili bu cevabı, isteminin reddi sayarak dava açabileceği gibi, kesin cevabı da bekleyebilir.” hükmü çerçevesinde ilgisince dava açılması ve itiraz incelemesi sonucunda yükümlü lehine karara varıldığı hallerde, itiraz başvurusuna ilişkin cevabın yükümlüsüne ve ilgili mahkemeye bildirilerek, davanın konusuz kalması nedeniyle karar verilmesine yer olmadığı kararı verilmesinin talep edilmesi gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya
ALTUNYALDIZ
Bakan a.

DAĞITIM:

Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri

UZLAŞMA MEVZUATI

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

MADDE 244

1. Gümrük idarelerince düzenlenen ek tahakkuk ve ceza kararı muhteviyatı alacaklar için yükümlü veya ceza muhatabı tarafından uzlaşma başvurusu yapılabilir.

Uzlaşmanın kapsamına;

a) Beyan ile gümrük idaresi tarafından yapılan tespit sonucunda belirlenen farklılıklara ilişkin tebliğ edilen gümrük vergileri alacakları,

b) Gümrük idaresi tarafından tespit edilmesinden önce beyan sahibi tarafından bildirilen farklılıklara ilişkin tebliğ edilen gümrük vergileri alacakları,

c) Bu Kanun ve ilgili diğer kanunlar uyarınca gümrük idaresi tarafından düzenlenen idari para cezaları, girer.

Uzlaşma talebi, henüz itiraz başvurusu yapılmamış veya itiraz edilmiş olmakla birlikte itirazı henüz sonuçlandırılmamış gümrük vergileri ve idari para cezaları için, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde yapılır.

Uzlaşma talebinde bulunulması hâlinde, itiraz veya dava açma süresi durur, uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi hâlinde süre kaldığı yerden işlemeye başlar, ancak sürenin bitimine beş günden az kalmış olması hâlinde süre beş güne tamamlanır. Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi hâlinde yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz.

2. Gümrük vergileri ve cezalarına ilişkin fiilin, 5607 sayılı Kanunda yer alan kaçakçılık suçları ile ilişkili olması hâlinde bu madde hükmü uygulanmaz

3. Bu madde kapsamında yapılan uzlaşma talepleri, gümrük uzlaşma komisyonları tarafından değerlendirilir. Gümrük uzlaşma komisyonlarının kurulması, çalışması ile bu madde kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir

4. Gümrük uzlaşma komisyonlarının çalışmaları gizlidir. Uzlaşma tutanakları kesin olup gereği idarece derhal yerine getirilir. Vergi yükümlüsü veya ceza muhatabı, üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit olunan hususlar hakkında dava açamaz ve hiçbir mercie şikâyetle bulunamaz.

5. Uzlaşılan gümrük vergileri ve cezalar, uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir. Uzlaşılan vergilere ilişkin gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır. Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi hâlinde, genel hükümlere göre işlem yapılır.

6. Bu madde uyarınca üzerinde uzlaşılan cezalar hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesi uyarınca ayrıca peşin ödeme indiriminden yararlanılamaz.

7. Uzlaşma komisyonlarının başkan ve üyelerine, bu komisyonlardaki çalışmaları dolayısıyla verilecek ücret Cumhurbaşkanı kararıyla belirlenir.

GÜMRÜK UZLAŞMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 244 üncü maddesinde düzenlenen uzlaşmaya ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Gümrük Kanununun 244 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Alacak: Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve gümrük idarelerince tahsili gereken gümrük vergileri ile para cezalarını,

b) Bakan Yardımcısı: Gümrükler Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan Yardımcısını,

c) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

ç) Gümrük vergileri: İlgili mevzuat uyarınca eşyanın ithali veya ihracında uygulanan ve gümrük idarelerince tahsili gereken gümrük vergisi, eş etkili vergiler ve mali yüklerin tümünü,

d) Kanun: 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,

e) Komisyon: Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Uzlaşma Komisyonları ile Merkezi Uzlaşma Komisyonlarını,

f) Para cezaları: Kanun ve ilgili diğer kanunlar uyarınca gümrük idarelerince kesilen tüm para cezalarını,

g) Uzlaşmanın temin edilememesi: Yükümlünün uzlaşma komisyonunun davetine katılmaması, komisyona geldiği halde uzlaşma tutanağını imzalamaması veya tutanağı ihtirazi kayıtle imzalamak istemesi durumunu,

ğ) Uzlaşmanın vaki olmaması: Uzlaşma komisyonu teklifinin yükümlü tarafından kabul edilmediği durumu,

h) Vergi aslına bağlı olmayan para cezası: Vergi tutarının sadece idari para cezasının hesaplanmasında dikkate alındığı, bir vergi alacağının söz konusu olmadığı para cezası ile gümrüklenmiş değer üzerinden belirlenen para cezasını,

ı) Vergi aslına bağlı para cezası: Para cezası tutarı belirlenirken, para cezasına dayanak bir vergi alacağının söz konusu olduğu durumdaki para cezasını,

i) Yükümlü: Kendisine gümrük vergileri ve para cezaları borcu terettüp eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili kişileri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uzlaşmanın Kapsamı, Komisyonların Teşkili ve Yetkileri

Uzlaşmanın kapsamı

MADDE 4 – (1) Beyan ile gümrük idaresince yapılan tespit sonucunda belirlenen veya gümrük idaresince tespit edilmesinden önce beyan sahibince bildirilen farklılıklara ilişkin tebliğ edilen gümrük vergileri alacakları ile Kanunda ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen cezaların tümü uzlaşma kapsamındadır.

(2) Uzlaşmaya konu alacaklar hakkında, yükümlü veya ceza muhatabı tarafından, söz konusu eksiklik veya aykırılıkların;

a) Kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememekten veya Kanun hükümlerini yanlış yorumlamaktan kaynaklandığı,

b) İhtilaf konusu olayda yargı kararları ile idarenin görüş farklılığının olduğu,

hususları ileri sürülerek uzlaşma talebinde bulunulabilir.

- (3) Yükümlü tarafından yapılan beyanın;
a) İlgili gümrük idaresi tarafından kontrolü,
b) İkinci muayeneye yetkili görevliler tarafından kontrolü,
c) İkincil kontrol,
ç) Sonradan kontrol,
d) Ertelenmiş kontrol,

kapsamında denetlenmesi sonucu ek tahakkuku yapılarak yükümlüye tebliğ edilen gümrük vergi alacakları ile kesilen ve muhatabına tebliğ edilen para cezalarının tümü uzlaşma kapsamındadır.

Uzlaşmaya konu olabilecek alacaklar

MADDE 5 – (1) EK-1’de yer alan gümrük vergileri ile EK-2’de yer alan para cezaları alacakları uzlaşmaya konu olabilir. Ekli listelerde belirtilmeyen ve gümrük idarelerince tahsili gereken alacaklar ile bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonra yapılacak düzenlemelerle getirilen alacaklar da uzlaşmaya konu olabilir.

(2) Uzlaşma talebi, yükümlüye tebliğ edilen alacakların tamamı için yapılabileceği gibi vergiler veya cezaların tür itibariyle bir kısmı için de yapılabilir.

(3) Şartlı muafiyet rejimlerine ilişkin hükümlerin ihlali sonucunda doğan alacağın yükümlüye tebliğinden itibaren 15 gün içinde, alacağa konu para cezaları uzlaşmaya konu edilebilir.

Uzlaşmaya konu olamayacak alacaklar

MADDE 6 – (1) Gümrük vergilerinin matrahına giren, ancak aslı gümrük idarelerince takip ve tahsil edilmeyen vergi ve benzeri mali yükler uzlaşmaya konu edilemez.

(2) Beşinci maddenin ikinci fıkrası hükmü hariç olmak üzere, aynı tür vergi veya cezanın bir kısmı için uzlaşma talebinde bulunulamaz.

(3) İlgili mevzuat uyarınca alacağın tahsilat aşamasına geldiği durumlarda söz konusu alacak uzlaşmaya konu edilemez.

(4) Alacağın 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan kaçakçılık suçlarına ilişkin olması halinde uzlaşma talebinde bulunulamaz.

(5) Dördüncü fıkranın uygulanmasında, uzlaşma komisyonlarının sekreteryaya hizmetlerini yürüten birimlerince, Gümrük Yönetmeliğinin 579 uncu maddesi dikkate alınarak, uzlaşmaya konu alacağın 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde belirtilen fiillerle ilişkisinin olup olmadığı araştırılır. Bu araştırma sırasında;

a) Adli süreç başlamamış olmakla birlikte 5607 sayılı Kanununun 3 üncü maddesi kapsamında takibatta bulunulması talebiyle fezleke veya rapor düzenlenmiş ya da adli makamlara bildirimde bulunulmuş olması,

b) Adli mercilerce soruşturma ya da kovuşturma yapılıyor olması,

c) İlgili Mahkeme tarafından ceza verilmiş olması,
hallerinden birinin varlığının tespit edilmesi durumunda ilişki olduğu sonucuna varılır.

(6) İlişki olup olmadığı hususu, uzlaşma sürecinin her aşamasında değerlendirilir. Aksi bir tespit olması durumunda, uzlaşma yapılmaz.

(7) Eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine ilişkin kararlar uzlaşmaya konu edilmez. Ancak, mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilen eşya ile ilgili gümrük vergileri ve para cezaları uzlaşmaya konu edilebilir.

Uzlaşma komisyonlarının teşkili

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmelik kapsamına giren alacaklara ilişkin uzlaşma taleplerinin değerlendirilmesi için, Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Uzlaşma Komisyonları ve Merkezi Uzlaşma Komisyonları kurulur.

(2) Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Uzlaşma Komisyonları, Bölge Müdürü, Bölge Müdür Yardımcısı, Şube Müdürü, Gümrük Müdürü, Müdür Yardımcısı, Şef ve Muayene Memuru arasından Bölge Müdürü tarafından belirlenen, Başkan dâhil, üç üyeden oluşur. Bölge Müdürü veya belirleyeceği Bölge Müdür Yardımcısı komisyonlara başkanlık eder.

(3) Merkezi Uzlaşma Komisyonları, Bakan Yardımcısı, Gümrükler Genel Müdürü, Risk Yönetimi, Tasfiye ve Döner Sermaye Genel Müdürü, Rehberlik ve Teftiş Başkanı, Gümrükler Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcıları ve Daire Başkanları ile Risk Yönetimi, Tasfiye ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğünün sonradan kontrole ilgili dairesinin bağlı bulunduğu Daire Başkanı ve Genel Müdür Yardımcısı arasından Başkan tarafından belirlenen, Başkan dâhil, üç üyeden oluşur. Komisyonlara, Bakan Yardımcısı veya Gümrükler Genel Müdürü başkanlık eder.

(4) Komisyonlar üyelerinin tamamının katılımıyla toplanır ve oy çokluğuyla karar alır.

(5) Komisyon başkan ve üyelerinin herhangi bir nedenle görevlerinin başında bulunmamaları halinde, bunlara vekâlet

edenler komisyonda görev yapar.

(6) Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerinde, aynı gün yapılacak uzlaşma görüşmesi sayısının yirmi veya üzerinde olması halinde, en fazla iki adet uzlaşma komisyonu oluşturulabilir.

(7) Uzlaşma Komisyonları, 18 inci maddenin ikinci fıkrasında bahsedilen durum hariç olmak üzere, 10.000 TL'den az olan uzlaşma talepleri için toplanamaz. Birden fazla yükümlünün başvurusunun 10.000 TL'yi aşması halinde, bu talepler tek bir Uzlaşma Komisyonu tarafından sonuçlandırılabilir.

(8) İthalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilen kişisel kullanıma mahsus taşıtlarla alakalı olarak geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlal edildiğinin aracın Türkiye'den çıkışı sırasında tespit edilmesi halinde çıkış gümrük idaresince düzenlenecek ceza kararı içeriği alacaklar için uzlaşma talebinde bulunulması durumunda yedinci fıkra hükmü uygulanmaz. Yükümlünün uzlaşma talebi derhal sonuçlandırılır.

Uzlaşma komisyonu başkanlarının sorumluluğu

MADDE 8 – (1) Uzlaşma komisyonlarının başkanları;

- a) Komisyonların usulüne uygun oluşturulmasını,
- b) Komisyon çalışmalarının mevzuata uygunluğunu,
- c) Komisyon çalışmalarının gizliliğini,
- ç) Komisyon çalışmalarının hızlı ve güvenli sonuçlandırılmasını, temin eder ve gerekli tedbirleri alır.

Uzlaşma komisyonlarının yetkisi

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik kapsamına giren başvurularda; konusu 3.000.000.- TL'ye kadar olanlar (bu tutar dâhil) için Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Uzlaşma Komisyonları, 3,000.000.- TL'yi aşanlar için ise Merkezi Uzlaşma Komisyonları yetkilidir.

(2) Uzlaşmaya konu aynı nitelikteki alacakların birden fazla Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı Gümrük Müdürlüklerine ilişkin olması durumunda, uzlaşmaya ilişkin talepler, Merkezi Uzlaşma Komisyonlarının yetkisine giren alt tutarı aşmamak kaydıyla, uzlaşmaya esas alacak tutarının en çok olduğu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünde oluşturulacak uzlaşma komisyonu tarafından sonuçlandırılır.

(3) Uzlaşma komisyonlarının yetki alanlarına ilişkin tutarların tespitinde,

a) Her bir kalem eşyaya ilişkin gümrük vergileri ile vergi aslına bağlı kesilen cezalar toplamı,

b) Beyanname kapsamında birden fazla kalem olması halinde, tutar tespitinde kalemlere tereddüp eden alacaklar toplamı,

c) Aynı nitelikteki alacaklara ilişkin işlemlerin birden fazla olması halinde alacakların tümü,
dikkate alınır.

(4) Vergi aslına bağlı olmayan cezalar ile usulsüzlük cezalarının ayrı ayrı dikkate alınması esastır. Aynı nitelikteki para cezalarının birden fazla olması halinde, tutar tespitinde para cezalarının toplamı dikkate alınır.

(5) Birinci fıkrada belirtilen tutarların tespitinde fer'i alacaklar dikkate alınmaz.

(6) Yürürlükten kaldırıldı.

(7) Kanun uyarınca, vergi aslı ile vergi aslına bağlı olmayan cezanın birlikte uygulandığı durumlarda, uzlaşma komisyonlarının yetki alanlarının tespitinde vergi aslı ile vergi aslına bağlı olmayan cezanın toplamı dikkate alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başvurunun Şekli, Süresi ve Usul Yönünden İncelenmesi

Başvurunun şekli

MADDE 10 – (1) Uzlaşma talepleri 12 nci maddede belirtilen kişiler tarafından, BİLGE şifresi kullanılarak, kurumsal internet sayfası üzerinden yapılır. Ancak BİLGE şifresinin temin edilemediği durumlarda, EK-3'te yer alan form ile başvuruda bulunulabilir. Her durumda başvurunun, 11 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında süre açısından değerlendirilmesinde EK-3'te yer alan formun, ekleri ile birlikte ilgili merciin evrak kaydına girdiği veya taahhütlü olarak postaya verildiği tarih esas alınır.

(2) İştirak sebebiyle ceza tatbik edilenlerin her biri uzlaşma talebinde bulunabilir. Bu fıkra kapsamında uzlaşma talebinde bulunulması ve uzlaşmanın vaki olması durumunda; uzlaşma, sadece başvuruda bulunanlar için hüküm ifade eder.

(3) Uzlaşma başvurusunun yetkili komisyonlar dışındaki gümrük idarelerine yapılmış olması halinde, talep derhal yetkili uzlaşma komisyonuna iletilir.

(4) Aynı nitelikteki alacakların birden fazla gümrük müdürlüğünde veya Bölge Müdürlüğü bağlantılarında yapılan işlemlere ilişkin olması halinde söz konusu alacakların toplamı tek bir uzlaşmaya konu olabilir. Bu durumda yükümlü tarafından yetkili

uzlaşma komisyonuna başvurulması esas olmakla birlikte, uzlaşmaya konu alacaklara ilişkin detaylı bilgilerin verilmesi şartıyla, işlemin yapıldığı gümrük idarelerinden herhangi birine de başvurulabilir.

Başvuru süresi

MADDE 11 – (1) Uzlaşma talepleri, gümrük vergilerinin ve vergi aslına bağlı olsun ya da olmasın tüm para cezalarının yükümlüye veya ceza muhatabına tebliği tarihinden itibaren Kanunun 242 nci maddesinde belirtilen onbeş günlük itiraz süresi içinde yapılır.

(2) yürürlükten kaldırılmıştır

Uzlaşma talebinde bulunabilecek kişiler

MADDE 12 – (1) Yükümlünün kendisi, temsilcisi veya özel vekâletname verilmesi şartıyla gümrük müşaviri; veli ya da vasi veya aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden yükümlü ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olması halinde gümrük müşavirleri uzlaşma talebinde bulunabilir.

Uzlaşma talebinin incelenmesi

MADDE 13 – (1) Uzlaşmaya ilişkin talepler, uzlaşma komisyonun sekreteryaya hizmetlerini yürüten birimi tarafından öncelikle ve ivedilikle usul yönünden incelenir. Yapılan incelemede;

a) Başvuru sahibinin başvuruda bulunma yetkisini haiz olup olmadığı,

b) Başvurunun süresi içinde yapılıp yapılmadığı,

c) Alacağın uzlaşma kapsamına girip girmediği,

ç) Uzlaşmanın, komisyonun yetkisi içinde bulunup bulunmadığı, hususları değerlendirilir. Usule ilişkin koşulları taşımadığı anlaşılan talepler değerlendirilmez ve bu durum ilgisine yazıyla veya elektronik yolla tebliğ edilir.

(2) Usule ilişkin eksikliklerin giderilebilir nitelikte olması halinde, yükümlüye eksikliklerin tamamlanması için başvuru süresinin sonuna kadar süre verilir. Başvuru süresinin sonunda uzlaşma başvurusunda bulunulmuş olması ve usule ilişkin eksikliklerin giderilebilir nitelikte olması halinde üç iş günü ek süre verilir. Verilen sürenin sonunda eksikliklerin tamamlanmaması halinde talep reddedilir.

(3) Uzlaşma talebinin kabul edilmemesine ilişkin idari işlem itiraz veya yargı yoluna açık olup genel usullere göre dava konusu edilebilir.

(4) Uzlaşma başvurusunda usule ilişkin bir eksiklik olmaması halinde sekretarya hizmetlerini yürüten birim tarafından söz konusu alacaklara ilişkin işlem dosyasının bir örneği ilgili gümrük idaresinden derhal temin edilir.

(5) Sekretarya tarafından uzlaşmaya konu alacağa ilişkin yapılan işlemler ve ihtilafın geçirdiği aşamalara ilişkin bilgi notu hazırlanarak derhal komisyona iletilir.

(6) Uzlaşma talebinde bulunulan alacakla ilgili olarak hesap hatası yapıldığının gümrük idaresi tarafından tespit edilmesi halinde, ilgili kararda gerekli düzeltmeler yapılarak düzeltilmiş karar gerekçesi ile birlikte yükümlüye tebliğ edilir ve uzlaşma görüşmeleri düzeltilmiş tutar üzerinden yapılır. Görüşme sonucunda uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde yapılacak itiraz başvurusu düzeltilmiş tutar üzerinden yapılır.

(7) yürürlükten kaldırılmıştır.

Uzlaşma talebinin sonuçları

MADDE 14 – (1) Uzlaşma talebinde bulunulması halinde, itiraz veya dava açma süresi durur. Uzlaşmanın vaki olmaması, temin edilememesi veya uzlaşma talebinin reddedilmesi halinde, tebliğ tarihinden itibaren süre kaldığı yerden işlemeye devam eder. Ancak her durumda, sürenin bitimine beş günden az kalmış olması halinde süre beş güne tamamlanır.

(2) Süresi içinde uzlaşma talebinde bulunan yükümlü, uzlaşma talep ettiği alacaklar için, kendisine uzlaşma davetiyesi yazısı tebliğ edilmeden önce, uzlaşmaya yetkili komisyonların sekretarya hizmetlerini yürütmekle görevli birimine, bir dilekçe ile başvurarak uzlaşma başvurusundan feragat edebilir. Başvurudan feragat edilmesi halinde, feragatin kabul edildiğinin tebliğinden itibaren, itiraz veya dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye devam eder ve aynı alacak için tekrar uzlaşma talebinde bulunulamaz.

(3) Aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden yükümlü ile birlikte gümrük müşavirlerinin müştereken ve müteselsilen sorumlu olması halinde yükümlü ile gümrük müşavirinin uzlaşma başvurusu beraber sonuçlandırılır. Bu durumda, taraflardan biri veya her ikisinin katılımı ile uzlaşma görüşmesi yapılır.

(4) Aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden yükümlü ile birlikte gümrük müşavirlerinin müştereken ve müteselsilen sorumlu olması durumunda, taraflardan birinin uzlaşma başvurusunda bulunması, diğerinin ise Kanunun 242 nci maddesine göre itiraz

etmesi halinde, itiraz başvurusunda bulunan tarafın talebi uzlaşma talebi sonuçlandıktan sonra değerlendirmeye alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uzlaşma Komisyonunca Yapılacak Çalışmalar

Uzlaşma görüşmelerinde bulunabilecek kişiler

MADDE 15 – (1) Uzlaşma komisyonu görüşmelerine yükümlünün veya veli ya da vasinin bizzat katılması esastır. Yükümlünün toplantıya katılmaması halinde, temsilcisi veya vekâletnamede özel yetki verilmesi şartıyla, gümrük müşaviri de yükümlü adına görüşmelere katılabilir ve tutanakları imzalayabilir. Ayrıca, aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden yükümlü ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olduğu durumlarda uzlaşma başvurusunda bulunan ve görüşmelere kendisi ve/veya yükümlü ile birlikte katılan gümrük müşaviri de tutanakları imzalayabilir.

(2) Yükümlü, uzlaşma komisyonu toplantılarında görüşlerini açıklamak üzere gümrük müşaviri bulundurabilir.

(3) Uzlaşma komisyonlarına, yükümlü dâhil, katılacak kişi sayısı üçü geçemez. Tutanaklara imza atma yetkisi olan kişi veya kişilerin yanında uzlaşma komisyonu toplantılarına katılan diğer kişi veya kişiler, görüşmede hazır bulunanlar olarak, uzlaşma tutanağına imza atarlar.

Uzlaşma görüşmelerinin yapılması

MADDE 16 – (1) Uzlaşma talebinin usulüne uygun yapıldığının anlaşılması halinde, uzlaşma ile ilgili olarak yapılacak görüşmelere katılınması hususu, EK-4'e uygun düzenlenen uzlaşma davetiyesi ile en az beş gün önceden yazıyla veya uzlaşma talebi dilekçesinde belirtilen e-posta adresine elektronik yolla 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre komisyon sekretaryası tarafından yükümlüye tebliğ edilir. Yükümlünün istemesi halinde beş günlük süreye bağlı kalınmaksızın daha önceki bir tarih, uzlaşma günü olarak belirlenebilir.

(2) Tebliğ tarihini ve imzayı muhtevi tebliğ alındısı uzlaşma dosyasına konulur. Tebligatın elektronik yolla yapılması halinde, buna ilişkin kayıt örnekleri dosyasında muhafaza edilir.

(3) Yükümlünün uzlaşma davetiyesinde belirtilen yer, tarih ve saatte toplantıya katılması halinde uzlaşma görüşmelerine başlanır.

(4) Yapılan görüşme sonucunda uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaşma komisyonu durumu EK-5'e uygun olarak üç nüsha düzenlenen tutanakla tespit eder. Bu tutanağın üç nüshası da komisyonun başkan ve üyeleri ile yükümlü tarafından imzalanır. Ayrıca tutanak üzerine imza alınarak yükümlüye derhal tebliğ edilir

ve bir nüshası ilgilisine verilir. Bir nüshası gerekli işlem yapılmak üzere derhal ilgili Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne veya gümrük müdürlüğüne gönderilir. Bir nüshası da uzlaşma komisyonunda oluşan dosyada saklanır.

(5) Uzlaşma temin edilemediği hallerde temin edilememe nedeni belirtilmek suretiyle komisyonca EK-6'ya uygun olarak üç nüsha tutanak düzenlenir. Tutanağın bir nüshası yükümlüye verilir. Yükümlünün uzlaşma davetine icabet etmemesi veya tutanağı almaktan imtina etmesi halinde tutanağın iki örneği, gereği yapılmak üzere derhal ilgili Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne veya gümrük müdürlüğüne gönderilir. Bir nüshası da uzlaşma komisyonunda tutulan dosyada saklanır. Yükümlünün uzlaşma davetine icabet etmemesi veya tutanağı imzalamaktan imtina etmesi hallerinde kendisine ayrıca tebligat yapılmaz.

(6) Uzlaşmanın vaki olmaması halinde; komisyonun nihai teklifi EK-7'ye uygun olarak tutanağa geçirilir ve bir nüshası yükümlüye verilir. Yükümlünün, 14 üncü maddede belirtilen hususlar dikkate alınmak kaydıyla, Kanunun 242 nci maddesinde belirtilen sürenin son günü mesai saati bitimine kadar komisyonun nihai teklifini kabul ettiğini bir dilekçe ile ilgili Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne veya Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne iletilmek üzere gümrük müdürlüğüne bildirmesi halinde, bu tarih itibarıyla uzlaşma vaki olmuş sayılır ve buna göre işlem tesis edilir.

(7) Komisyon çalışmaları sırasında düzenlenen tutanakların yükümlü tarafından imzalanarak bir nüshasının yükümlüye verilmesi tebliğ hükmündedir. Bu durumlarda, yükümlüye ayrıca tebligat yapılmaz.

(8) Uzlaşma Komisyonlarınca, uzlaşmanın vaki olması, uzlaşmanın vaki olmaması veya uzlaşmanın temin edilememesine ilişkin hususların tutanağa geçirilmesi ile yetinilir. Tutanaklara geçirilen kararların gerekçesi ayrıca belirtilmez.

(9) yürürlükten kaldırılmıştır.

Uzlaşma gününün ertelenmesi

MADDE 17 – (1) Belirlenen uzlaşma günü bildirildikten sonra komisyonun o gün toplanamayacağını anlaşılmaması halinde yeni bir uzlaşma günü belirlenerek yükümlüye bildirilir.

(2) Yükümlü tarafından makul gerekçelerle katılım sağlanamayacağını toplantı başlamadan önce komisyona bildirilmesi şartıyla ve bir defaya mahsus olmak üzere toplantı, yükümlüye daha sonra bildirilecek bir tarihe ertelenebilir.

(3) Uzlaşma görüşmelerinin belirlenen günde sonuçlandırılmaması veya daha ayrıntılı bir inceleme veya araştırma yapılmasını gerektirmesi halinde toplantıya, aynı gün veya sonradan belirlenerek yükümlüye bildirilecek bir başka tarihte devam edilir.

(4) İkinci ve üçüncü fıkrada belirtilen hususlar komisyon başkan ve üyeleri tarafından imzalanan bir tutanakla tespit olunur ve bu tutanak uzlaşma dosyasında saklanır.

Uzlaşma işlemlerinin süresi

MADDE 18 – (1) 7 nci maddenin yedinci fıkrası hükmü hariç olmak üzere, yükümlünün uzlaşma talebinin, dilekçenin ilgili Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü uzlaşma komisyonu kayıtlarına girdiği tarihten itibaren azami 45 gün içinde sonuçlandırılması esastır. Ancak, 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen nedenlere bağlı olarak belirtilen süre aşılabılır. Bu durumda, söz konusu inceleme ve araştırmanın tamamlanmasına kadar Komisyon çalışmalarına devam eder.

(2) 7 nci maddenin yedinci fıkrası uyarınca Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine yapılan uzlaşma taleplerinin üç ay içerisinde 10.000 TL'ye ulaşmaması halinde, takip eden ay içinde mevcut uzlaşma talepleri sonuçlandırılır. Söz konusu sürelerin hesaplanmasında ilk yapılan uzlaşma başvuru tarihi esas alınır.

Uzlaşmanın sonuçları

MADDE 19 – (1) Uzlaşma görüşmesinin sonucu ilgili gümrük müdürlüğüne bildirilir.

(2) Para cezalarının uzlaşmaya konu olması ve uzlaşmanın vaki olması halinde, uzlaşmaya konu cezalar, 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentleri ve 529 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile 10/1/2013 tarihli ve 28534 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin (c), (ç) ve (d) bentlerinin uygulanmasında dikkate alınmaz.

Sekretarya hizmetleri

MADDE 20 – (1) Uzlaşma komisyonlarının sekretarya hizmetleri; merkezde Gümrükler Genel Müdürlüğü, taşrada ise Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerinin idare amirleri tarafından belirlenecek birimler tarafından yürütülür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Uzlaşmanın Sonuçları

Uzlaşmanın kesinliği

MADDE 21 – (1) Uzlaşma vaki olduğu takdirde gümrük uzlaşma komisyonlarının düzenleyecekleri uzlaşma tutanakları kesin olup, gereği ilgili gümrük müdürlüğünce derhal yerine getirilir.

(2) Uzlaşma tutanağının ilgili gümrük idaresine intikali üzerine, tahakkuk ve tebliğ edilmiş olan gümrük vergileri ve/veya kesilen para cezaları uzlaşılan tutarlara göre düzeltilir.

(3) Üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit edilen hususlar dâhil olmak üzere, bu Yönetmelik kapsamında oluşturulan komisyonların tüm çalışmaları ve işlemleri hakkında yükümlü veya cezanın muhatabı ya da idare tarafından dava açılmaz, hiçbir mercie şikayet veya itirazda bulunulamaz, herhangi bir idari inceleme, araştırma ve soruşturmaya konu edilemez, geri verme ve kaldırma talebinde bulunulamaz. Uzlaşılan alacakla ilgili olarak 5607 sayılı Kanuna göre daha sonra cezaya hükmedilmesi halinde Gümrük Yönetmeliğinin 579 uncu maddesine göre işlem yapılır.

(4) Uzlaşma komisyonu çalışmaları gizlidir.

İtiraz ve kanun yolu

MADDE 22 – (1) Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde yükümlü, uzlaşmaya konu edilen alacaklar için tutanak tarihinden itibaren 14 üncü maddede belirtilen esaslar çerçevesinde itiraz/dava yoluna gidebilir.

(2) İtiraz ve dava yoluna ilişkin hususlar gümrük mevzuatında belirtilen genel hükümlere tabidir.

(3) Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi hallerinde, aynı alacaklar için yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz.

Uzlaşılan cezalarda uygulanmayacak indirimler

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik uyarınca üzerinde uzlaşılan cezalar hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesi uyarınca ayrıca peşin ödeme indiriminden yararlanılamaz.

Ödeme

MADDE 24 – (1) Uzlaşma konusu yapılan alacaklar, uzlaşma gerçekleştiği takdirde, uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren genel usullere göre bir ay içinde ödenir.

(2) Yürürlükten kaldırıldı.

(3) Uzlaşılan vergilere ilişkin gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için, uzlaşılan tutar üzerinden 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM

İtiraz ve Uzlaşma Hakkının Aynı Anda Kullanılmaması ve Teminatlı İşlemler

İtiraz ve uzlaşma hakkının aynı anda kullanılmaması

MADDE 25 – (1) Yükümlü, kendisine tebliğ edilen alacaklar için Kanunun 242 nci maddesinde düzenlenen itiraz hakkı ile 244 üncü maddesinde düzenlenen uzlaşma hakkını aynı anda kullanamaz. Uzlaşmaya konu edilen alacaklar, uzlaşma başvurusundan feragat edilmesi, uzlaşma talebinin reddedilmesi, uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde Kanunun 242 nci maddesi çerçevesinde itiraza konu olabilir. İtirazın henüz sonuçlandırılmamış olması kaydıyla alacağın tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde gümrük vergileri ve idari para cezaları için uzlaşma talebinde bulunulabilir.

Teminatlı İşlemler

MADDE 26 – (1) Gümrüklü yer ve sahalarda bulunan eşyaya ilişkin tahakkuk eden alacaklara ilişkin yükümlü tarafından uzlaşma talebinde bulunulması halinde, ayrıca talep edilmesi şartıyla, tahakkuk eden alacaklar teminata bağlanarak eşya yükümlüsüne teslim edilebilir.

(2) Yükümlüsüne teslim edilen eşyaya terettüp eden alacaklar için uzlaşmanın vaki olması halinde, uzlaşılan tutar teminattan mahsup edilir. Uzlaşılan tutarın yükümlü tarafından nakden ödenmesi halinde ise teminat iade edilir.

(3) Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde ise genel hükümlere göre işlem yapılır.

GEÇİCİ DEPOLAMA YERLERİ VE ANTREPOLAR

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU İşletmelerin Yükümlülükleri

MADDE 218

1. Türkiye ile diğer ülkeler arasında demiryolu dahil kara, deniz ve hava yoluyla yapılan eşya ve yolcu taşımalarında yararlanılan istasyon, deniz ve hava limanlarını işleten kuruluşlar ile posta idareleri, bu Kanun hükümlerine göre gerekli gümrük gözetim ve kontrol işlemlerinin yapılmasını sağlamak üzere; yolcu salonları, geçici depolama yerleri, antrepolar ile görevli gümrük ve gümrük muhafaza idarelerinin çalışmalarına elverişli ve yeterli bürolar ve gözetleme kuleleri tesis etmek; buraların aydınlatma, ısıtma ve temizlik ihtiyaçlarını karşılamak; telefon ve büro eşyasını bedelsiz olarak sağlamak; limanlarda ve gümrük kapılarında gümrük gözetimine tabi eşya ve kişiler ile diğerlerinin birbirine karışmasını önlemeye yönelik her türlü fiziki yapıların sağlanması konusunda Gümrük Müsteşarlığının isteklerini yerine getirmek zorundadırlar.

2. Posta idareleri,1 inci fıkrada sayılanların yanı sıra posta kolilerinin muayene ve tahlili için gerekli ölçü aletleri ve diğer donanımları sağlamakla yükümlüdür.

3. Türkiye ile diğer ülkeler arasında deniz ve havayolu ile yapılan eşya ve yolcu taşımalarında yararlanılan deniz ve havalimanlarını işleten kuruluşlar ile geçici depolama yeri işleticileri, gümrüklü sahalarda 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışında bulunan gümrük iş ve işlemleri ile ilgili tahmil, tahliye, ardiye, saha içi taşıma ücretleri ve benzeri masrafların belirlenen azami bedellerine uymakla yükümlüdür. Bakanlık tarafından azami bedeller belirlenirken özelleştirme uygulamaları çerçevesinde yapılan sözleşmelerde yer alan düzenlemeler dikkate alınır.

MADDE 218/A

1. Bakanlık, 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun uyarınca yaptırarak işletme hakkını verdiği gümrük kapıları ve/veya lojistik merkezlerini, işletme süresi bittikten sonra 30 yılı geçmemek üzere, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen kiralama ve/veya işletme hakkının verilmesi yöntemleri ile 3996 sayılı Kanun ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin ikincil mevzuattaki görevlendirme usullerini kıyas yoluyla uygulayarak bu madde uyarınca belirlenen sözleşme bedeli karşılığında devredebilir.

2. Bakanlıkça belirlenen devir yöntemine göre değer tespiti işlemleri; Bakanlık tarafından görevlendirilecek bir Daire Başkanının başkanlığında, Gümrük ve Ticaret Uzmanı, Mali Hizmetler Uzmanı, Mühendis ve Gümrük Müdürü olmak üzere beş asil ve beş yedek üyeden oluşan Değer Tespit Komisyonu tarafından 4046 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendinin (c) alt bendinde yer alan metotlardan en az birinin uygulanması suretiyle yapılır. Bu bedel, Komisyonun talebi üzerine Bakanlık tarafından hizmet alımı yoluyla 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi şirketlere de tespit ettirilebilir. Bu durumda, tespit edilen değer, Değer Tespit Komisyonu tarafından incelenerek karara bağlanır.

3. Görevlendirme işlemleri, Müsteşarın başkanlığında, ilgili Müsteşar Yardımcısı, Gümrükler Genel Müdürü, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü, Strateji Geliştirme Başkanı ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı ve I. Hukuk Müşavirinden oluşan Görevlendirme Komisyonu tarafından yürütülür.

4. Bu madde uyarınca oluşturulan komisyonlar eksiksiz olarak toplanır. Üyelerden birinin geçerli mazereti nedeniyle toplantıya katılamaması durumunda yerine vekili veya yedek üye katılır. Kararlar çoğunlukla alınır ve kararlarda çekimser kalınamaz. Kararlar imzalanan bir tutanakla tespit edilir. Karara muhalefet eden üye karşı oy gerekçesini yazarak imzalar. Komisyonlarca alınan kararlar Bakan onayına sunulur. Komisyonların sekreteryaya işlemleri Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığınca yürütülür.

5. Devir işlemi gerçekleştirilen gümrük kapıları ve/veya lojistik merkezleri devir süresi sonunda aynı usullerle yeniden devredilebilir.

6. Görevlendirme kararı verilen şirket ile Bakanlık arasında sözleşme imzalanır. Ancak, görevlendirme kararı verilen şirketin ortakları arasında şirket sermayesine en az yüzde elli bir oranında iştirak eden kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu veya üst kuruluşu olması hâlinde sözleşme, Bakanlık ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu ve görevlendirme kararı verilen şirket arasında imzalanır. Sözleşme tutarının yüzde altısı oranında kesin teminat alınır. Bu madde kapsamında yapılan sözleşmelere konu alanlarda yürütülen faaliyetlerden elde edilen toplam yıllık hasıllardan genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere yüzde bir oranında pay alınır.

MADDE 219

1. Antrepo işleticileri buralardaki eşyanın güvenliği ve hizmetlerin çabuk görülmesi bakımından, zaman içerisinde Müsteşarlıkça gerekli görülecek ek donanımları ve değişiklikleri yapmak ve ileri teknolojinin gerektirdiği araçları sağlamak zorundadırlar.

2. a) Özel antrepo işleticileri, buralarda görevlendirilmesini istedikleri gümrük veya gümrük muhafaza memurlarına ödenecek olan ve miktarı Müsteşarlıkça belirlenecek fazla çalışma ücretlerini ve yolluklarını peşin olarak gümrük veznesine ödemekle yükümlüdürler.

b) Doğrudan doğruya belirli bir özel veya genel antrepo ile ilgili gümrük işlemlerini yerine getirmek üzere kurulan gümrük ve gümrük muhafaza idarelerinde görevli memurların devlet tarafından belirlenen maaş, fazla çalışma ücreti ve diğer tahsisat tutarları, antrepo işleticileri tarafından her ay peşin olarak gümrük veznesine yatırılmak zorundadır.

c) Posta idarelerinde yapılacak gümrük kontrolleri ve gümrük işlemleri nedeniyle gümrük memurlarına ödenecek olan ve Müsteşarlıkça belirlenen fazla çalışma ücretleri, posta idareleri tarafından gümrük veznesine yatırılır.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Geçici Depolama Yeri ve Antrepo İşletmelerinin

Yükümlülükleri

Geçici Depolama Yerleri

Geçici depolama yeri işleticilerinde aranacak şartlar

MADDE 512

(1) Geçici depolama yeri açmak üzere başvuran gerçek kişilerin ve tüzel kişilerin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile şirket sermayesinin % 10 veya daha fazlasına sahip gerçek kişilerin, affa uğramış olsalar dahi, mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu kapsamı; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, kamu güvenine karşı suçlar, suç işlemek amacıyla örgüt kurma, rüşvet, zimmet, irtikâp, denetim görevinin ihmali, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, yalan yere yemin, suç uydurma ve iftira, ihaleye fesat karıştırma, suç delillerini yok etme,

gizleme veya değiştirme, edimin ifasına fesat karıştırma, muhafaza görevini kötüye kullanma suçlarından; 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamı suçlardan, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarına ilişkin 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesine (1/1/1999 tarihinden önceki dönem için aynı Kanunun 344 üncü maddesinin I-6 numaralı bentlerinde), 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa (mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa), 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun mülga ek 5 inci maddesine, 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanunun mülga 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasına, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının nlenmesi Hakkında Kanuna ve 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının nlenmesine, 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakebesi Hakkında Kanunda, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda ve 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişlik Yapılmasına Dair Kanuna, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa, 3/6/1986 tarihli ve 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanuna muhalefetten haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunmaması şarttır.

(2) Limited şirketlerde ortaklar ile şirket müdürünün birinci fıkrada belirtilen suçları işlememiş olmaları şarttır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda sayılan kişiler arasında yurt dışında ikamet eden yabancı şahısların birinci fıkrada sayılan suçları işlememiş olduklarına dair yazılı beyanlarına itibar edilir.

(4) Geçici depolama yeri işleticileri hakkında, birinci fıkrada belirtilen suçlardan kesinleşmiş mahkumiyet kararı verilmesi halinde geçici depolama yeri işletme izinleri iptal edilir.

(5) Yürürlükten kaldırıldı.

İzin

MADDE 513

(1) Geçici depolama yeri açıp işletmek isteyen kişiler izin almak için aşağıda sayılan belgelerle birlikte ilgili gümrük müdürlüğüne bir dilekçe ile başvurmaları gerekir.

a) 512 nci maddede sayılan suçlardan mahkûm olunmadığına dair adli sicil belgesi,

b) Geçici depolama yeri olarak açılıp işletilecek yerin mülkiyetinin veya üzerindeki sınırlı ayni hakkın başvuru sahibine ait olduğunu belgeleyen onaylı tapu sicil örneği veya kira sözleşmelerinin aslı veya örnekleri,

c) İlgili Ticaret Sicili Gazetesinin (firmanın ortaklık yapısı ve sermaye dağılımının son halini gösteren) aslı veya gümrük müdürlüğüne onaylanmış örneği,

ç) Noterden tasdikli imza sirküleri,

d) Geçici depolama yeri alanının tümünü gösteren, resmi kurum ve kuruluşlar, belediyeler veya ilgili odalara kayıtlı mühendis ve mimarlarca onaylanmış plan veya kroki,

e) Geçici depolama yeri olarak açılmak istenilen yer; belediye sınırları içerisinde ise ilgili belediye başkanlığından alınacak İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı, diğer yerlerde ise ilgili yerden (valilikler ya da konusu ile ilgili yetkili Kurum veya Kuruluş) alınacak İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı veya buna karşılık gelen belge,

f) Geçici depolama yerini ve eklentilerini içten, dıştan ve her bir cepheden ayrıntılı bir şekilde gösteren ilgili gümrük müdürlüğüne onaylı fotoğraflar,

g) Vergi mükellefiyet belgesi,

ğ) Geçici depolama yerinde yangın ve patlamalar için gerekli önlemlerin alındığını gösteren itfaiye raporu,

h) Ek-79'da yer alan taahhütname.

İmza sirküleri hariç yukarıda sayılan belgelerin asıllarının gümrük idaresine gösterilmesi halinde gümrükçe onaylanmış bir örneklerinin dosyasında bulundurulması yeterlidir. Gümrük idarelerince bu belgeler yanında gerekli görülen hallerde ilave bilgi ve belge istenilebilir.

(2) Gümrük müdürlüğü talep edilen geçici depolama yerinin;

a) Eşyanın güvenli bir şekilde muhafazasını sağlayacak nitelikte,

b) Gümrüklü sahada veya gümrük idaresi bulunan deniz ve hava limanı içerisinde veya iç gümrük idarelerinde gümrük müdürlüğüne bitişik,

c) Eşya giriş ve çıkışına uygun açık ve/veya kapalı alanı,

ç) Eşya miktarının tespiti ile eşyanın boşaltılması ve yüklenilmesine yönelik gerekli teknik donanımına sahip,

d) Yangın söndürme ve aydınlatma tesisatı,

e) Memur çalışma yerine sahip

olduğunun tespiti ve ilgili diğer hususların da belirtildiği görgü raporunu görüşleri ile birlikte bölge müdürlüğüne gönderir.

(3) İkinci fıkranın (b) bendinde belirtilen yerler dışında geçici depolama yeri açma talepleri ile ilgili olarak, açılması düşünülen geçici depolama yerinde gümrük gözetimi ve denetimini olumsuz etkileyecek bir durumun olup olmadığı, geçici depolama yeri açılmasına ekonomik yönden ihtiyaç bulunup bulunmadığı ve yatırım yapılacak yere eşya sevkiyatının gümrük denetimi altında güvenli bir şekilde yapılıp yapılamayacağı hususlarına ilişkin Bölge Müdürlüğüne yapılacak değerlendirme dikkate alınarak Bakanlıkça ön izin verilebilir. Ekonomik yönden ihtiyaç bulunup bulunmadığına dair değerlendirme; geçici depolama yeri açılacak yerdeki diğer geçici depolama yerlerinin fiziki kapasiteleri, dönemsel doluluk oranları, başvurunun yapıldığı gümrük müdürlüğünün işlem hacmi, gümrük müdürlüğünün idari kapasitesi ve geçici depolama yeri açılmasının öngörüldüğü yerdeki ticari ve sınai yatırımları da dikkate alacak şekilde yapılır. Ön izin başvuruları, dilekçe, birinci fıkranın (a), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen belgeler ile birlikte ilgili gümrük müdürlüğüne yapılır.

(4) Bölge müdürlüğü durumu inceleyerek görüşü ile birlikte ilgili dosyasını Bakanlığa intikal ettirir. Müracaatlar Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(5) Kamu kurum veya kuruluşlarının geçici depolama yeri açma ve işletme taleplerinde birinci fıkrada belirtilen adli sicil belgesi, ticaret sicil gazetesi ve imza sirküleri aranmaz. Bunların görev alanı itibariyle faaliyette buldukları yerlerdeki geçici depolama yeri açma ve işletme taleplerinde, ayrıca iş yeri açma veya çalışma ruhsatı veya bunun yerine geçen belge aranmaz.

(6) Gümrük idaresi ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sorumluluğunda geçici depolama yerinin olması, mevcut geçici depolama yerlerinin ihtiyacı karşılaması ve ekonomik yönden ihtiyaç bulunmaması halinde yeni geçici depolama yeri açılışına izin verilmez.

(7) İkinci fıkranın (b) bendinde belirtilen yerler dışında geçici depolama yeri olarak açılıp işletilmek istenilen yerlerin, en az

3.000 m²'si kapalı olmak üzere 10.000 m²'den küçük olmaması ve mutad yolların izlenmesi kaydıyla gümrük müdürlüğüne en fazla 10 km mesafede olması gerekir. Taşıt depolanacak geçici depolama yerlerinde kapalı alan ile havayolu ile hızlı kargo taşımacılığına ilişkin açılacak geçici depolama yerlerinde alan şartı aranmaz.

(8) Ön izinle açılacak geçici depolama yerlerinde, geçici depolama yeri işleticisinin aynı gümrük müdürlüğü denetiminde kapalı alanı bulunan geçici depolama yerinin bulunması ve buranın ihtiyacı karşılaması halinde, yedinci fıkrada yer alan kapalı alan şartı aranmaz.

(9) Geçici depolama yeri açma izni almak üzere başvuracak limited veya anonim şirketlerin, gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi ve ceza borcu ile vergi mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi borcu bulunmaması şarttır.

Geçici depolama yeri bulunmayan yerler

MADDE 514

(1) Gümrük Yönetmeliğinin 97 nci maddesi kapsamında geçici depolama yeri bulunmayan yerlerdeki eşyanın konulduğu yerin geçici depolama yeri olarak kabul edilmesine ilişkin başvuru ve buna ilişkin işlemler, gümrük müdürlüğünün görüşü üzerine bağlı bulunan bölge müdürlüğünce sonuçlandırılır ve Bakanlığa bilgi verilir. Geçici depolama yeri olarak kabul edilen söz konusu yerlere konulan eşyaya ilişkin gümrük işlemlerinin tamamlanmasını müteakip bu yerin geçici depolama yeri statüsü sona erer.

Geçici depolama yeri işleticilerinin gümrüğe karşı sorumlulukları

MADDE 515

(1) Eşyanın geçici depolama yerine giriş ve çıkışına ilişkin kayıtlar, geçici depolama yeri işleticilerince bilgisayar ortamında tutulur.

(2) Geçici depolama yerlerinde bulunan eşyanın geçerli veya zorlayıcı nedenler dışında ziyanından, hasara uğramasından veya değiştirilmesinden doğan mali sorumluluk işleticilere aittir. Bu sorumluluk söz konusu eşyaya ait gümrük vergileri ile Kanunun 236 ncı maddesindeki cezaların gümrük idaresine ödenmesini de kapsar. Sorumlular hakkında duruma göre ayrıca 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca işlem yapılır.

Sahibinin talebi üzerine geçici depolama yerinin devri veya kapatılması

MADDE 516

(1) Geçici depolama yeri işleticisi hak ve yükümlülükleri izin üzerine başka bir kişiye devredilebilir.

(2) Devre izin verilebilmesi, devretmek isteyen taahhütlerini tamamen yerine getirmiş olması ve devralacak olanın da gerek geçici depolama yerinde var olan, gerek sonradan konacak eşya ve maddeler dolayısıyla terettüp eden yükümlülük, sorumluluk ve diğer taahhütleri yüklenmesi şartlarına bağlıdır.

(3) İşletilmekte olan geçici depolama yerinin devri için işletmeci ile geçici depolama yerini devralmak isteyen işletici tarafından müştereken geçici depolama yerinin bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğüne müracaat edilmesi gerekir.

(4) Geçici depolama yerinin devrine ilişkin düzenlenen sözleşme ve devralmak isteyen kişiye ilişkin devir konusu geçici depolama yeri için 512 ve 513 üncü maddelerde bahsi geçen tüm şartların sağlandığını ispat eden belgelerin ilgili gümrük idaresine ibraz edilmesi zorunludur.

(5) Gümrük müdürlüğü tarafından, geçici depolama yerinin mevcut işletmecisinin taahhütlerini tamamen yerine getirip getirmediği incelenir ve görüş de belirtilmek suretiyle talep gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne intikal ettirilir. Bölge müdürlüğünce geçici depolama yeri devir talepleri görüş belirtilmek suretiyle Bakanlığa (Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğüne) aktarılır.

(6) Açtıkları geçici depolama yerini kısmen veya tamamen kapatmak isteyenler, bu taleplerini yazılı olarak ilgili gümrük idaresine bildirir.

(7) Sahiplerinin isteği üzerine geçici depolama yerinin kapatılmasının talep edilmesi halinde, geçici depolama yerinin boş ve faaliyet gösterdiği yıllara ilişkin harç makbuzlarının tamam olduğunun ve geçici depolama yerindeki eşyanın 515 inci madde uyarınca tutulan kayıtlara uygunluğunun tespit edilmesi üzerine Açma ve İşletme İzin Belgesi, ilgili gümrük müdürlüğünce geçici depolama yeri işleticisinden geri alınır ve belgenin üzerine geri alınma tarihi yazılarak iptal edilir.

(8) Kapatılacak geçici depolama yerlerine yeniden eşya konmasına izin verilmez ve varsa buradaki eşya, her türlü masrafı geçici depolama yeri sahipleri veya işleticilerine ait olmak üzere gümrük idaresince gösterilen diğer geçici depolama yerlerine nakil veya yabancı memleketlere ihraç olunur ya da Kanununun 74 üncü maddesi çerçevesinde serbest dolaşıma sokulur. Bu işlemler

tamamlanıncaya kadar geçici depolama yeri sahipleri veya işleticilerinin taahhüt ve sorumluluğu devam eder.

Geçici depolama yerinde yapılacak değişiklikler

MADDE 516/A

(1) Geçici depolama yerinde yapılacak genişletmenin, aynı bina veya aynı saha içerisinde, geçici depolama yerinden bağımsız olarak kullanılması mümkün bulunmayacak şekilde, geçici depolama yeri ile doğrudan irtibatlı yer, bölüm veya saha gibi açık veya kapalı alan şeklinde yapılması gerekir.

(2) Geçici depolama yerinde yapılmak istenen ve plan değişikliği gerektirmeyen talepler, ilgili gümrük müdürlüğünün görüşü ile birlikte ilgili bölge müdürlüğüne aktarılır ve ilgili bölge müdürlüğüne sonuçlandırılarak Bakanlığa bilgi verilir. Bununla birlikte geçici depolama yerlerinde yapılmak istenen ve plan değişikliği gerektiren talepler, ilgili bölge müdürlüğünün görüşü ile birlikte Bakanlıkça sonuçlandırılır.

Geçici depolama yeri işletme izninin geri alınması

MADDE 517

(1) Taahhütlerini ve Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen geçici depolama yeri işleticilerine tebligat yapılarak bir yılı geçmeyecek şekilde belirlenen süre içerisinde bu yükümlülüklerini yerine getirmeleri, aksi halde verilen süre sonunda geçici depolama yeri açma ve işletme izninin geri alınacağı bildirilir. İstenen hususlar yerine getirilmediği takdirde, durum ilgili bölge müdürlüğü aracılığıyla Bakanlığa iletilir. Bakanlıkça işletme izni geri alınır.

(2) Gümrük ve Ticaret Müfettişi ve Müfettiş yardımcıları ile gümrük idare amirleri veya yetkili kılınacak görevliler tarafından yapılacak denetleme neticesinde kaçakçılık gibi bir suistimal ve/veya yolsuzluk saptanması halinde, tedbir olarak geçici depolama yerine eşya girişine izin verilmez ve durum Bakanlığa iletilir. Yapılacak inceleme sonucunda geçici depolama yeri açma ve işletme izni Bakanlıkça geri alınabilir.

(3) İzin geri alındığı hallerde de geçici depolama yerlerindeki eşya hakkında 516 ncı maddenin sekizinci fıkrası hükümleri uygulanır.

(4) 516 ncı madde hükümleri çerçevesinde sahiplerinin isteği ile kapatılma hali hariç, geçici depolama yeri açma ve işletme izni geri alınan;

a) Gerçek kişilere,

b) Tüzel kişilere,
c) Tüzel kişiliğin yönetim kurulu üyelerine, şirketi temsile yetkili kişilere ve şirket sermayesinin %10 veya daha fazlasına sahip gerçek kişilere,

ç) (c) bendinde belirtilen gerçek kişilerin yer aldığı diğer tüzel kişilere,

iznin geri alındığı tarihten itibaren 5 yıl süre ile yeniden geçici depolama açma izni verilmez. Bu süre geçtikten sonra, bu fıkrada sayılan kişilerin geçici depolama yeri açmak veya devralmak istemeleri halinde müracaatlar, ilgili bilgi, belge ve veriler dikkate alınarak Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(5) Geçici depolama yeri işleticisinin taahhüt ve yükümlülüklerine aykırı hareket etmesi nedeniyle vergi kaybına neden olunması halinde geçici depolama izni geri alınabilir.

(6) Geçici depolama yerinde kaçakçılık gibi bir suistimal ve/veya yolsuzluk saptanması veya beşinci fıkrada belirtilen durum nedeniyle geçici depolama yeri açma ve işletme izni geri alınan kişilere, yeni bir geçici depolama yeri açma ve işletme izni verilmez.

Gümrük Antrepoları

Yatırım izni

MADDE 518

(1) Antrepo açma ve işletme izni almak üzere başvuracak gerçek ve tüzel kişiler, yatırım yapmadan önce, antreponun bağlı bulunacağı gümrük müdürlüğüne dilekçe ile başvurur. Akaryakıt antrepoları hariç olmak üzere, özel antrepolar için yatırım izni aranmaz.

(2) Yatırım izni yalnızca kamu kuruluşları ve belediyeler ile 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş, asgari iki yıldır faaliyette bulunan ve ödenmiş sermayesi;

a) Gelişmiş yöre kapsamındakiler için 2.500.000 TL,
b) Normal yöre kapsamındaki iller için 1.000.000 TL,
c) Kalkınmada öncelikli yöre kapsamındaki iller için 500.000 TL,
olan anonim ve limited şirketlere verilebilir. Asgari iki yıldır faaliyette bulunma ve ödenmiş sermaye miktarının tespitinde, anonim ve limited şirketlerde unvan değişikliği veya şirket birleşmeleri göz önünde bulundurulur.

(3) Antrepo açma izni almak üzere başvuracak gerçek kişilerin ve tüzel kişilerin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile şirket

sermayesinin % 10 veya daha fazlasına sahip gerçek kişilerin, affa uğramış olsalar dahi, mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu kapsamı; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, kamu güvenine karşı suçlar, suç işlemek amacıyla örgüt kurma, rüşvet, zimmet, irtikâp, denetim görevinin ihmali, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, yalan yere yemin, suç uydurma ve iftira, ihaleye fesat karıştırma, suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirme, edimin ifasına fesat karıştırma, muhafaza görevini kötüye kullanma suçlarından; 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamı suçlardan, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarına ilişkin 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesine (1/1/1999 tarihinden önceki dönem için aynı Kanunun 344 üncü maddesinin l-6 numaralı bentlerinde), 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa (mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa), 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun mülga ek 5 inci maddesine, 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanunun mülga 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasına, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna ve 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine, 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunda, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda ve 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa, 3/6/1986 tarihli ve 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanuna muhalefetten haklarında kesinleşmiş mahkumiyet kararı bulunmaması şarttır.

(4) Limited şirketlerde ortaklar ile şirket müdürünün üçüncü fıkrada belirtilen suçlardan haklarında kesinleşmiş mahkumiyet kararı bulunmaması şarttır.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralarda sayılan kişiler arasında yurt dışında ikamet eden yabancı şahısların üçüncü fıkrada sayılan suçları işlememiş olduklarına dair yazılı beyanlarına itibar edilir.

(6) Antrepo işleticileri hakkında, üçüncü fıkrada belirtilen suçlardan kesinleşmiş mahkumiyet kararı verilmesi halinde antrepo işletme izinleri iptal edilir.

(7) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(8) Gümrük müdürlüğü başvuruya ilişkin görüşünü başvuru dilekçesi, ilgili Ticaret Sicili Gazetesi, imza sirkülerinin aslı veya noterden tasdikli örneği ve üçüncü fıkrada sayılan kişilere ait adli sicil belgeleri ile birlikte gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne iletir. Bölge müdürlüğü, gümrük gözetimi ve denetimini olumsuz etkileyecek bir durumun olup olmadığı, antrepo açılmasına ekonomik yönden ihtiyaç bulunup bulunmadığı ve yatırım yapılacak yere eşya sevkiyatının gümrük denetimi altında güvenli bir şekilde yapılıp yapılamayacağı hususlarına ilişkin görüşleri ile birlikte talebi Bakanlığa intikal ettirir. Ekonomik yönden ihtiyaç bulunup bulunmadığına dair değerlendirme; antrepo açılacak yerdeki diğer antrepo ve geçici depolama yerlerinin fiziki kapasiteleri, dönemsel doluluk oranları, başvurunun yapıldığı gümrük müdürlüğünün işlem hacmi, gümrük müdürlüğünün idari kapasitesi ve antrepo açılmasının öngörüldüğü yerdeki ticari ve sınai yatırımları da dikkate alacak şekilde yapılır. Yatırım izni talepleri Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(9) Yatırım izni verilen başvuru sahiplerine yapılacak bildirim tarihinden itibaren altı ay içerisinde antrepo olarak açılmak istenen tesisin/yerin hazır hale getirilerek ilgili gümrük müdürlüğüne başvurulması gerekir. Bu süre içerisinde açılıp işletilmek istenen tesisin/yerin hazırlanamaması veya gerekli belgelerin sunulmaması halinde söz konusu süre içerisinde ilgili gümrük müdürlüğü ve bölge müdürlüğü aracılığıyla Bakanlıktan ek süre talebinde bulunulması gerekir. Bakanlıkça verilen ek süre içerisinde, ilgililerce başvuru yapılmaması veya sürenin bitimini müteakip yeniden ek süre talebinde bulunulmaması halinde verilen yatırım izni iptal edilebilir.

(10) Özellikle eşyanın depolanacağı antrepolar ile lojistik faaliyetlerin yürütüldüğü deniz limanı, havalimanı, gümrüklü

sahalar ve Bakanlıkça belirlenen lojistik merkezler içerisinde açılacak antrepolar da sekizinci fıkrada yer alan ekonomik yönden ihtiyaç bulunup bulunmadığına dair değerlendirme ölçütlerine bağlı kalınmaksızın idarenin genel değerlendirmesi ile yatırım izni talepleri sonuçlandırılabilir.

İzin

MADDE 519

(1) Yatırım iznine tabi antrepolar için antrepo açma ve işletme izinleri; açma ve işletme izin belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren beş yıl geçerli olacak şekilde verilir. Süre sonunda faaliyetine devam etmek isteyen antrepo işletmecileri açma ve işletme iznine ilişkin yürürlükte olan mevzuata uygun şartların sağlandığını gösteren belgeleri bağlı oldukları gümrük müdürlüğüne ibraz ederek açma ve işletme izninin geçerlilik süresinin uzatılmasını talep ederler. Söz konusu talep, iznin sona erdiği tarihten en erken dört ay, en geç bir ay önce yapılır. Bir aydan sonra yapılan başvurularda gecikme süresi kadar antrepoya eşya girişi durdurulur. Talep gümrük ve bölge müdürlüğünün görüşü ile birlikte Bakanlığa aktarılarak nihai değerlendirme Bakanlıkça yapılır. Talebin uygun bulunması halinde izin belgesinin geçerlilik süresi beş yıl uzatılır. Süre sonunda yürürlükte olan mevzuata uygun şartları yerine getirmeyen genel antrepoların açma ve işletme izinleri iptal edilir. Yatırım iznine tabi olmayan antrepolar için antrepo açma ve işletme izinleri, süresiz olarak verilir.

(2) Genel antrepo olarak açılıp işletilmesi istenen yerlerin mutlak yolların izlenmesi kaydıyla gümrük müdürlüğüne en fazla 50 km. mesafede olması gereklidir.

(3) Genel antrepo olarak açılıp işletilmesi istenen yerlerin açık ve/veya kapalı alanları toplamı büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde 5.000 m²'den, diğer yerlerde ise 3.000 m²'den küçük olamaz. Soğuk hava tertibatı ya da yanıcı, parlayıcı, patlayıcı nitelikteki eşya için özel tertibat gerektiren veya kıymetli maden ve kıymetli taşların konulduğu antrepolar, antrepo alanının en az yarısı bu nitelikte eşyanın depolanacağı bölümlerden oluşan antrepolar ile havalimanı, demiryolu istasyonu/aktarma tesisi ve deniz limanı sahasında bulunan, havayolu ile kargo taşımacılığında kullanılan antrepolar bu şarta tabi değildir.

Başvuru için aranacak belgeler

MADDE 520

(1) Antrepo açma ve işletme izni almak isteyen kişilerin Ek-80'in "I. BAŞVURU İÇİN ARANACAK BİLGİ VE BELGELER" bölümünde belirtilen belgeler ve Ek-81'de yer alan taahhütname ile antreponun bağlı bulunacağı gümrük müdürlüğüne başvuruda bulunmaları gerekir.

Başvurunun incelenmesi

MADDE 521

(1) İlgili gümrük müdürlüğü, söz konusu talebi antreponun Ek-80'in II. ANTREPOLARDA ARANACAK ŞART VE NİTELİKLER bölümünde sayılan nitelikleri taşıyıp taşımadığı ve eşyanın güvenli bir şekilde muhafazasını sağlayacak durumda olup olmadığı ile mesafesinin genel antrepo olarak açılmak istenilen yerlere münhasır olmak üzere, mutad yolların izlenmesi kaydıyla gümrük müdürlüğüne en fazla 50 km. mesafede olması şartının sağlanıp sağlanmadığı hususlarındaki tespitlerini müteakip görüşleri ile birlikte bağlı olduğu bölge müdürlüğüne gönderir. Antrepo olarak açılmak istenen yerin, ilgili gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu bölge müdürlüğünün görev ve sorumluluk alanı içerisinde bulunması esastır. Açılmak istenen genel antreponun adresi itibarıyla 50 km. mesafe içerisinde ilgili bölge müdürlüğünün görev ve sorumluluk alanında birden fazla yetkili gümrük müdürlüğü bulunması halinde, işletici bu gümrük müdürlüklerinden birini tercih edebilir. Bakanlıkça belirlenecek hallerde veya ilgili gümrük müdürlüğünün ihtisas gümrüğü uygulamasına tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde yetkili gümrük idaresi olması ve antrepoya sadece bu kapsamdaki eşyanın alınması, açılmak istenen antreponun ilgili gümrük müdürlüğüne en fazla 50 km. mesafede olması ve gümrük gözetim ve denetimini olumsuz etkileyecek bir durumun olmaması şartlarının bir arada sağlanması durumunda, bölge müdürlüğünün görev ve sorumluluk alanı dışında antrepo açılmasına ve bir gümrük müdürlüğü denetimindeki antreponun başka bir bölge müdürlüğü bağlantısı gümrük müdürlüğüne bağlanmasına izin verilebilir.

(2) Başvurunun incelenmesi esnasında ilgili gümrük müdürlüğü tarafından antrepo olarak açılmak ve işletilmek üzere hazırlanan yer için görgü raporu düzenlenir. Görgü raporu; söz konusu yerin ek-80'in II. ANTREPOLARDA ARANACAK ŞART VE NİTELİKLER bölümünde belirtilen şart ve nitelikleri taşıyıp taşımadığının ve eşyanın güvenli bir şekilde muhafazasını sağlayacak durumda olup olmadığının yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından

yapılan tespitine ilişkin tüm bilgileri, antreponun özelliğine göre bulunması öngörülen koşulları, antrepo alanının tam adresini ve özellik arz eden eşyanın depolandığı antrepolarında Ek-80'in II. Bölümü'nün B kısmında belirtilen şart ve nitelikleri taşıyıp taşımadığı, plan veya krokide belirtilen alan ile antrepo sahasının birbirine uyumlu olup olmadığı hususlarını kapsar.

(3) Antrepo açılış taleplerine ilişkin başvurular, yerinde incelemeler de yaptırılmak suretiyle ilgili antreponun fiziki yapısının bu Yönetmelikte belirtilen vasıf ve şartları haiz olup olmadığı hususu ile birlikte 518 inci maddenin sekizinci fıkrasında belirtilen hususlar ve dış ticaret politikaları göz önünde bulundurularak gümrük müdürlüğüne incelenir ve görüş de belirtilmek suretiyle talep bölge müdürlüğüne intikal ettirilir. Antrepo açılış talepleri, bölge müdürlüğüne görüşü ile birlikte Bakanlığa aktarılır ve Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(4) Gümrük antreposunun işletilmesine ilişkin şartlar verilen izinde gösterilir. Antrepo açma ve işletme izin belgesinde antreponun tipi ve kodu yazılır.

(5) 330 uncu maddesinin altıncı fıkrası uyarınca, aynı antrepo açma ve işletme izni kapsamında bir antreponun belirli bir bölümünde parlayıcı, patlayıcı, yanıcı ve yanmayı artırıcı eşyanın depolanmasının istenmesi durumunda, ayrıca buna uygun itfaiye raporu, taahhütname ve ilgili diğer belgelerin de gümrük idaresine sunulması gerekir.

(6) Antrepo açma ve işletme yeri izni almak üzere başvuracak limited veya anonim şirketlerin, gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi ve ceza borcu ile vergi mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi borcu bulunmaması şarttır.

Gümrük idaresine karşı sorumluluk

MADDE 522

(1) Antrepo işleticileri ve kullanıcıları; eşyanın gümrük antreposunda bulunduğu süre içerisinde gümrük gözetimi altında bulunmasını sağlamak, eşyanın iyi muhafaza edilmesi konusunda yükümlülüklerini yerine getirmek ve izinde belirtilen şartlara uymak zorundadır.

(2) Antrepo işleticileri ve/veya kullanıcıları, antrepolarına alınan eşyanın girerken gümrük idaresince tespit edilen miktarı üzerinden ve eğer tespit yapılmamışsa belgelerinde yazılı miktarları üzerinden, antrepoda eşya değiştirilmesinden, gümrük idaresine karşı mali bakımdan sorumludur.

(3) Bu sorumluluk, eşyanın gümrük idaresince tespit olunan veya belgelerinde ve antrepo beyannamesinde yazılı miktarına ve cinsine göre eksiklik veya değişiklik ortaya çıkması halinde, bunlara ait gümrük vergilerinin ve cezalarının ödenmesini kapsar.

(4) Ancak ;

a) Eşyanın tabiatından doğan kayıp ve firelerin,
b) Gümrüğün gözetimi ve denetimi altında, antrepoda yapılan işleme faaliyeti sonucu ortaya çıkan noksanlıkların,
c) Antrepo işleticilerinin ve kullanıcılarının kusur ve hatalarından meydana gelmeyen telef, kayıp, çalınma ve diğer haller dolayısıyla meydana gelen eksikliklerin,
gümrük idaresine ispat edilmesi ve bunun idarece de kabul edilmesi halinde sorumluluk söz konusu olmaz.

(5) Eşya gümrük vergileri de dahil olduğu halde sigortalanmış ve sigorta sözleşmesine göre bu vergileri sigorta şirketinden tazminat olarak alınmış ise, bu gibi noksanlık ve eksikliklere ait gümrük vergileri sigorta ettirenden veya lehine ettirilenden alınır.

(6) Yukarıda yazılı nedenler dışında kalan noksanlıklar kabul edilmez. Bunların vergi ve cezaları toplamından oluşan tutar, yerine göre işletici veya kullanıcıya tazmin ettirilir.

(7) Tabiatları gereği antrepolarda ve antrepolar arası taşımalarda fire veren eşyanın ek-11'de yer alması halinde fire miktarlarının belirlenmesinde bu oranlar dikkate alınır.

(8) Türkiye Gümrük Bölgesine denizyoluyla konteyner ile taşınarak getirilen ve giriş gümrük idaresince miktar tespiti yapılmaksızın belgelerinde kayıtlı miktarlara göre antrepo beyannamesi verilerek aynı gümrük müdürlüğüne bağlı bir gümrük antreposuna konteyner ile sevk edilen eşyanın antrepoya alınması sırasında eşyanın kap adedinde antrepo rejimi beyanına göre farklılık tespit edilmesi halinde, kullanıcıdan söz konusu farklılığın sebebinin 45 gün içinde izah edilmesi istenir. Süresi içerisinde talepte bulunulması halinde bu süre gümrük idaresince 30 gün daha uzatılabilir. Söz konusu farklılığın kap adedinde eksikliğe ilişkin olması durumunda antrepo beyannamesinde gerekli düzeltme yapılarak (a) bendine, fazlalığa ilişkin olması durumunda ise fazla çıkan eşya antrepo işleticisinin sorumluluğunda antrepoya alınarak (b) bendine göre işlem yapılır. Eksiklik veya fazlalığa konu olmayan kaplara ilişkin gümrük işlemleri devam ettirilir.

a) Eşyanın mahrecinden eksik yüklendiğinin ve eksikliğin kullanıcından kaynaklanmadığının süresi içinde kanıtlanamaması halinde eksik çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergileri kullanıcından tahsil edilir ve ayrıca kullanıcı hakkında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

b) Eşyanın mahrecinden fazla yüklendiğinin süresi içinde kanıtlanması halinde fazla çıkan eşyanın ilgilisi tarafından gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına izin verilir. Eşyanın mahrecinden fazla yüklendiğinin süresi içinde kanıtlanamaması halinde fazla çıkan eşya Kanunun 177 nci maddesi kapsamında tasfiyeye tabi tutulur.

Sahibinin isteği üzerine antreponun devri veya kapatılması MADDE 523

(1) Antrepo işleticisinin hak ve yükümlülükleri izin üzerine başka bir kişiye devredilebilir.

(2) Devre izin verilebilmesi için, devretmek isteyen taahhütlerini tamamen yerine getirmiş olması ve devralacak olanın da gerek antrepoda var olan, gerek sonradan konacak eşya ve maddeler dolayısıyla terettüp eden yükümlülük, sorumluluk ve diğer taahhütleri yüklenmesi gerekir.

(3) Özel antrepoların devri durumunda, antrepodaki eşyanın devralana devredilmemesi halinde, bu eşyanın antrepodan çıkarılması için gümrük idaresince bir aylık süre verilir. Bu sürenin uzatılmasını gerektirir bir durumun olması halinde, bu süre gümrük idaresince en çok iki ay uzatılabilir.

(4) D tipi antrepo, ancak kayıt yoluyla rejime giriş iznine sahip bir başka kişiye devredilebilir.

(5) İşletilmekte olan genel ve özel antrepoların devri için işletmeci ile antrepoyu devralmak isteyen kişi tarafından bağlı bulunulan gümrük müdürlüğüne müştereken müracaat edilmesi gerekir. Başvuru dilekçesinde devre ekonomik yönden neden ihtiyaç duyulduğu açıklanır.

(6) Antrepoyu devralmak isteyen gerçek veya tüzel kişi tarafından; 518 inci maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında, 519 uncu maddede ve Ek-80'in I. BAŞVURU İÇİN ARANACAK BİLGİ VE BELGELER bölümünde bahsi geçen tüm şartların sağlandığını ispat eden belgelerin ve antreponun devrine ilişkin düzenlenen sözleşmenin ilgili gümrük idaresine ibraz edilmesi gerekir.

(7) Gümrük müdürlüğü tarafından, antreponun mevcut işletmecisinin taahhütlerini tamamen yerine getirip getirmediği ve devralan kişiye ilişkin koşulların sağlanıp sağlanmadığı incelenir ve görüş de belirtilmek suretiyle talep bölge müdürlüğüne intikal ettirilir. Antrepo devir talepleri, bölge müdürlüğünün görüşü ile birlikte Bakanlığa aktarılır ve Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(8) Açtıkları genel ve özel antrepoları kapatmak isteyenler, bu taleplerini yazılı olarak ilgili gümrük müdürlüğüne bildirir.

(9) Sahiplerinin isteği üzerine genel ve özel antrepoların tamamen veya kısmen kapatılmasının talep edilmesi halinde, antreponun boş ve faaliyet gösterdiği yıllara ilişkin harç makbuzlarının tamam olduğunun ve antrepodaki eşyanın 536 ncı madde uyarınca tutulan kayıtlara uygunluğunun tespit edilmesi üzerine Açma ve İşletme İzin Belgesi, ilgili gümrük müdürlüğünce antrepo işleticisinden geri alınır ve belgenin üzerine geri alınma tarihi yazılarak iptal edilir.

(10) Kapatılacak antrepolara yeniden eşya konmasına izin verilmez ve varsa buradaki eşya, her türlü masrafı antrepo sahiplerine ait olmak üzere en geç altı ay içerisinde gümrük müdürlüğünce gösterilen diğer antrepolara nakil veya yabancı memleketlere ihraç olunur ya da Kanununun 74 üncü maddesi çerçevesinde serbest dolaşıma sokulur. Bu işlemler tamamlanıncaya kadar antrepo işleticisi ve/veya kullanıcısının taahhüt ve sorumluluğu devam eder.

(11) Devrin şirket birleşmesi, bölünmesi veya tür değiştirmesi nedeniyle gerçekleşmesi halinde 518 inci maddenin sekizinci fıkrası hükmü uygulanmaz ve antrepoyu devretmek isteyen eski işleticinin antreponun fiziki alanına ilişkin sağladığı mevcut koşulların antrepo izninin geçerlilik süresinin bitimine kadar korunması yeterlidir. Sadece antrepo işletme izninin devredilmesi durumlarında devralmak isteyen işleticinin antreponun fiziki alanına ilişkin mer'i mevzuatla getirilen şartları yerine getirmesi gerekir.

(12) Şirket hisselerinin devri durumunda, 10 iş günü içerisinde Gümrük Müdürlüğüne bilgi verilir. Şirket sermayesinin % 10 veya fazlasının devredilmesi durumunda, devralan kişilere ilişkin 518 inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır. Söz konusu üçüncü fıkra hükmünde yer alan koşulun sağlanamaması durumunda, yürürlükte olan mevzuata uygun şartlar sağlanıncaya kadar antrepoya eşya girişine izin verilmez.

Antrepolarda yapılacak değişiklikler

MADDE 524

(1) Antrepolarda yapılmak istenilen ve antrepo planında değişiklik yapılmasını gerektiren tadilat, genişletme ve daraltma talepleri antreponun mevcut işletmecisinin taahhütlerini tamamen yerine getirip getirmediğinin incelenmesi neticesine göre gümrük müdürlüğünün görüşü ile birlikte bölge müdürlüğüne aktarılır ve bölge müdürlüğüne sonuçlandırılarak Bakanlığa bilgi verilir. Genişletme ve daraltma taleplerinde antrepo işletme iznine hak kazanılmasından sonra talep edilen değişikliğe ilişkin gerçekleştirilen mevzuat değişiklikleri dikkate alınır. Söz konusu talepler dışında kalan ve antrepo planında değişiklik yapılmasını gerektirmeyen değişiklik talepleri ise gümrük müdürlüğüne sonuçlandırılır ve bölge müdürlüğüne Bakanlığa bilgi verilir.

(2) Antreponun aynı gümrük idaresi veya aynı Bölge Müdürlüğü bağlantısı farklı gümrük idaresi denetiminde bulunan başka bir adrese taşınması talepleri ile akaryakıt antrepolarına ilişkin tank ilavesi talepleri gümrük müdürlüğüne görüş belirtmek suretiyle bölge müdürlüğüne intikal ettirilir. Talep bölge müdürlüğünün görüşü ile birlikte Bakanlığa aktarılır ve Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(3) Bu madde kapsamında yapılacak değişiklik; akaryakıt antrepolarında tank ilavesi ise Ek-80'in I. BAŞVURU İÇİN ARANACAK BİLGİ VE BELGELER bölümünün 1-a, 1-b ve 1-h maddelerinde belirtilen belgeler, bunun dışında kalan değişiklikler için ise, değişikliğin özelliğine göre gerekli görülen belgeler ibraz edilir ve her türlü değişiklik başvurusunda yapılacak değişikliğe ilişkin bütün ayrıntılar başvuru dilekçesinde belirtilir.

(4) Birinci ve ikinci fıkrada yer alan işlemlere ilişkin yetkilendirilmiş gümrük müşavirince tespit raporu düzenlenir. İzin Bakanlıkça verildiği durumlarda tespit raporları Bakanlığa da (Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü) gönderilir. Birinci ve ikinci fıkra kapsamı dışında kalan ve antrepo planında değişiklik yapılmasını gerektirmeyen değişiklik talepleri için yetkilendirilmiş gümrük müşavirince tespit raporu düzenlenmez.

Antrepoya eşya girişinin durdurulması ve iznin geri alınması

MADDE 525

(1) Antrepo işleticilerinin 518 inci maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları ile 519 uncu maddede aranan şartları taşıyıp taşımadıkları her yıl Ocak ayı itibarıyla kontrol edilir.

(2) Gümrük idaresi, taahhütlerine uymayan ve bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen antrepo işleticilerine ilk tebligat tarihinden başlamak ve en fazla bir yıl olmak üzere bu yükümlülüklerini yerine getirmelerini, aksi halde verilen süre sonunda iznin geri alınacağını bildirir. Bu süre zarfında antrepoya eşya girişine izin verilmez. Yükümlülüğün yerine getirildiğinin tespiti halinde eşya girişine izin verilir. Antrepo sahipleri bu yükümlülüklerini belirlenen sürede yerine getirmedikleri takdirde, konu izni veren makama intikal ettirilir ve verilmiş izin geri alınır.

(3) Antrepolarda, gümrük idaresi amirleri veya yetkili kılınacak gümrük personeli tarafından yapılacak denetleme neticesinde suistimal ve kaçakçılık dahil yolsuzluk hallerinin tespiti üzerine bu durum bölge müdürlüğüne bildirilir. Bölge müdürlüğüne karar verilmesi halinde tedbir olarak antrepoya eşya alınmasına izin verilmez ve duruma ilişkin Bakanlığa bilgi verilir. Yapılacak inceleme sonucunda antrepo açma ve işletme izni Bakanlıkça geri alınabilir.

(4) Antrepolarda, gümrük müfettiş ve yardımcıları, tarafından yapılacak denetleme neticesinde suistimal ve kaçakçılık dahil yolsuzluk hallerinin tespiti üzerine Müsteşarlıkça karar verilmesi halinde tedbir olarak antrepoya eşya alınmasına izin verilmez. Yapılacak inceleme sonucunda antrepo açma ve işletme izni Müsteşarlıkça geri alınabilir.

(5) İzinin geri alındığı hallerde de antrepodaki eşya için 523 üncü maddenin onuncu fıkrası hükmü uygulanır.

(6) 523 üncü madde hükümleri çerçevesinde sahiplerinin isteği ile kapatılma hali hariç, antrepo açma izni geri alınan;

- a) Gerçek kişilere,
- b) Tüzel kişilere,
- c) Tüzel kişiliğin yönetim kurulu üyelerine, şirketi temsile yetkili kişilere ve şirket sermayesinin %10 veya daha fazlasına sahip gerçek kişilere,
- d) (c) bendinde belirtilen gerçek kişilerin yer aldığı diğer tüzel kişilere,

İzinin geri alındığı tarihten itibaren 5 yıl süre ile yeniden antrepo açma izni verilmez. Bu süre geçtikten sonra, bu fıkrada sayılan kişilerin antrepo açmak veya devralmak istemeleri halinde; müracaatlar, ilgili bilgi, belge ve veriler dikkate alınarak Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(7) Yapılacak denetleme neticesinde;

a) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği asgari ücret tarifesinin altında hizmet verilmesi sonucu yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin belgesinin geri alınmasına karar verilmesi halinde bir ay süreyle,

b) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile tespit işlemi yaptıran antrepo işleticisi arasında tespit işlemi haricinde doğrudan veya dolaylı iş ilişkisinin tespiti halinde üç ay süreyle, ilgili antrepoya eşya alınmasına izin verilmez.

(8) Antrepo işleticisinin taahhüt ve yükümlülüklerine aykırı hareket etmesi nedeniyle vergi kaybına neden olunması halinde antrepo açma ve işletme izni geri alınabilir.

(9) Antrepoda kaçakçılık gibi bir suistimal ve/veya yolsuzluk saptanması veya sekizinci fıkrada belirtilen durum nedeniyle antrepo açma ve işletme izni geri alınan kişilere, yeni bir antrepo açma ve işletme izni verilmez.

(10) Bu maddenin uygulanmasında, Ek-80'in II. ANTREPOLARDA ARANACAK ŞART VE NİTELİKLER bölümünün "C. ANTREPO ŞARTLARINA İLİŞKİN KUSURLAR" kısmında yer alan hafif, orta ve ağır kusurlar dikkate alınır. Yapılan inceleme, denetim veya işlemlerde antrepoda Ek-80'de sayılan kusurların tespiti halinde antrepo işleticilerine ilk tebligat tarihinden başlamak üzere "Hafif Kusur"da üç ay, "Orta Kusur"da bir ay süre verilerek yükümlülüklerin yerine getirilmesi bildirilir ve bu sürede antrepoya eşya girişine izin verilir. "Hafif Kusur" veya "Orta Kusur"un verilen süre içerisinde giderilememesi ile "Ağır Kusur" durumlarında antrepoya eşya girişine izin verilmez ve ikinci fıkra uyarınca işlem yapılır. Bu fıkra kapsamında verilen süreler en fazla bir kez ve verilen süre kadar uzatılır.

Teminat ve taahhütname

MADDE 526

(1) Gümrük idareleri, gümrük antreposu işleticileri ve kullanıcılarından Kanunun 96 ve 97 nci maddelerinde belirtilen sorumlulukları çerçevesinde, tahakkuk edebilecek gümrük vergilerini karşılayacak miktarda teminat ister.

(2) Teminat, antrepoya alınan her parti mal için ayrı ayrı verilebileceği gibi toplu teminat şeklinde de verilebilir. Her iki durumda da birinci fıkrada sayılanlar tarafından teminat verilebilir. Toplu teminat verilmesi halinde, teminat tutarının sürekli izlenmesi ve eşyanın KDV ve fon dahil vergilerinin toplu teminat miktarını aşması halinde, aşan kısım için ayrıca teminat verilmesi gerekir.

(3) 493 üncü maddenin beşinci fıkrasında sayılan yükümlülerce, C ve E tipi antrepolarda yapılan işlemlerde ikinci fıkrada belirtilen teminat türlerine ilaveten 494 üncü madde uyarınca hesaplanmış teminat da kullanılabilir.

(4) Türk lirası veya yabancı para, hazine tahvil ve bonusu ya da Müsteşarlıkça tespit edilecek bankalardan alınmış teminat mektupları dışında teminat kabul edilmez.

(5) Ancak, fuar ve sergilere konulan veya ithalat vergilerinden muaf olan yahut ihraç edilmek üzere antrepolara konulan eşya için teminat aranmaz.

(6) Ayrıca, antrepo işleticileri veya duruma göre antrepo kullanıcılarından gümrük yükümlülüklerini yerine getireceklerine dair içeriği Müsteşarlıkça belirlenecek bir taahhütname alınır.

Götürü teminat

MADDE 527 - Yürürlükten kaldırılmıştır.

İndirimli ve toplu götürü teminat

MADDE 528 - Yürürlükten kaldırılmıştır.

İndirimli ve toplu götürü teminat için başvuru sırasında aranacak şartlar

MADDE 529 - Yürürlükten kaldırılmıştır.

Başvurunun incelenmesi

MADDE 530 - Yürürlükten kaldırılmıştır.

İndirimli teminattan faydalanma süresi ile bilgi ve belgelerin yenilenmesi

MADDE 531 - Yürürlükten kaldırılmıştır.

İzin iptali

MADDE 532 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

Antrepo işleticileri tarafından uyulması zorunlu hususlar

MADDE 533

(1) Antrepo işleticileri;

a) Antrepo tesisat ve inşaatında, sonradan meydana gelecek arızaları tamir etmeye, gümrük haklarının emniyetle korunması ve hizmetlerin çabuk yapılması bakımından, Müsteşarlıkça zamanla gerekli görülen tesis ve değişiklikleri yapmaya ve ileri tekniğin meydana getirdiği aletleri ve cihazları sağlamaya; izin alınmadıkça var olan tesisleri hiç bir suretle değiştirmemeye, genişletmemeye veya azaltmamaya;

b) Antrepolar içinde gümrük işlemleri, antrepolar dışında gümrük denetlemesi ve gözetimi ile görevli gümrük ve gümrük muhafaza memurları için çalışma büroları ve gözetleme kulübeleri yaparak

bunların aydınlatma, ısıtma, kırtasiye, matbu, telefon ve görevle ilgili diğer ihtiyaçlarını sağlamaya,

c) Doğrudan doğruya belirli bir özel veya genel antrepo ile ilgili gümrük işlemlerini yerine getirmek üzere kurulan gümrük veya gümrük muhafaza memurlarının, devlet tarafından belirlenen maaş, fazla çalışma ücreti ve diğer tahsisat tutarlarını ilgili gümrük veznesine veya saymanlığın bankadaki hesabına aydan aya peşinen yatırmaya ve buralara kadar gidip gelme taşıt masraflarını ödemeye veya emirlerine bir araç sağlamaya; antrepolar, şehir merkezine uzakta bulunduğu takdirde, lojman sağlamaya veya antreponun bulunduğu yerde lojman varsa vermeye;

ç) Antrepo işleticilerinin buralarda görevlendirilmesini istedikleri gümrük veya gümrük muhafaza memurlarına ödenecek olan ve miktarı Müsteşarlıkça belirlenecek fazla çalışma ücretlerini ve yolluklarını peşin olarak gümrük veznesine veya saymanlığın banka hesabına yatırmaya; posta idareleri, buralarda yapılacak gümrük işlemleri ve denetimleri dolayısıyla gümrük memurlarına ödenecek olan ve Müsteşarlıkça belirlenen fazla çalışma ücretlerini belirtilen vezne veya hesaplara yatırmaya;

d) Tutacakları giriş, çıkış kayıt ve muhasebelerini bu Yönetmelikte ana hatları belirtildiği üzere gümrük denetlemesini sağlayacak şekil ve usullere uygun surette yürütmeye;

e) Antrepoyu ilerde Müsteşarlığın izni ile kısmen veya tamamen kapatmak istedikleri takdirde, mevcut eşyayı her türlü masraf kendilerine ait olmak üzere Müsteşarlıkça gösterilecek diğer bir antrepoya taşımaya; aksi halde bunları ithal veya yabancı ülkeye ihraç veya transit suretiyle antrepodan tamamen çıkarıncaya kadar, sorumluluk ve taahhütlerinin devam ettiğini kabul etmeye;

f) Müsteşarlık veya yetkili gümrük idaresi tarafından yapılacak gerekli diğer tavsiye ve istekleri yerine getirmeye;
mecburdurlar.

Antrepolarda aranacak şart ve nitelikler

MADDE 534

(1) Genel ve özel antrepo olarak kullanılacak kapalı ve/veya açık alanlarda Ek-80'in "II. ANTREPOLARDA ARANACAK ŞART VE NİTELİKLER" bölümünde belirtilen koşullar aranır.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Bakanlıkça verilen izin kapsamında karayolu veya demiryoluyla yapılan akaryakıt transiti ile hava taşıtlarına yakıt vermek üzere havalimanlarında açılacak antrepolar hariç olmak

üzere serbest dolaşımda olmayan akaryakıtın tanklara alınması tamamen deniz yoluyla veya boru hattıyla yapılır. Deniz yoluyla gelen akaryakıtın iskele, platform veya şamandıradan borularla tanklara iletilmesi gerekir.

(4) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(5) Ek-80'de yer alan ve asgari özellikleri belirtilen sayaç ve kameralara ilişkin teknolojik gelişmeler ile öngörülmeleyen durumları inceleyerek sonuçlandırmaya Bakanlık (Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü) yetkilidir. Bakanlıkça (Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü) antrepo ile antrepoya alınan eşyanın özellikleri dikkate alınarak sadece antrepo sahası giriş ve çıkışına kamera sistemi kurulması istenebilir.

Antrepo ve geçici depolama yeri açma ve işletme izin belgeleri ve harçların tahsili

MADDE 535- Yürürlükten kaldırılmıştır.

Antrepo stok kayıtları

MADDE 536

(1) Eşya, antrepoya, gümrük idaresinin denetimi altında alınır. Bu denetlemeyi gümrük adına, antrepoda görevlendirilmiş olan gümrük memuru veya yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yapar.

(2) A, C, D ve E tipi antrepolarda, Kanunun 99 uncu maddesinde belirtilen antrepo stok kayıtlarını antrepo işleticileri tutar. Bu kayıtlar gümrük idaresinin kontrolüne imkan verecek şekilde tutulur.

(3) B tipi antrepoda, denetleyici gümrük idaresi, rejime giriş beyannamesinin ve rejimi sona erdiren beyanname ve belgelerin kaydını tutar ve belgeleri muhafaza eder. B tipi antrepo işleticisi ve/veya kullanıcısı da, söz konusu belgeleri muhafaza eder. Stok kayıtları tutulmayabilir.

(4) F tipi antrepoda, gümrük kayıtları stok kayıtlarının yerini alır.

(5) Eşyanın konulacağı gümrük antrepo tipi ve uygulanacak hükümler dikkate alınarak, kontrol için gerekli bütün ayrıntıları içermesi halinde, antrepo kullanıcıları tarafından ticari nedenlerle tutulan kayıtlar da stok kayıtları olarak kabul edilebilir.

(6) Antrepo rejimine giren eşya ile ilgili olarak, A, C, D ve E tipi antrepolarda stok kayıtlarının gösterildiği bir Antrepo Stok Defteri tutulur. Bu defterin her sayfası gümrük idaresi tarafından mühürlenir ve sayfa sayısı defterlerin başına şerhle onaylanır. Bilgisayar ile tutulan stok kayıtları defter hükmündedir.

(7) Bu defterde; Ek-83'teki tablo muhteviyatı asgari bilgiler yer alır.

(8) D tipi antrepoya ilişkin stok kayıtlarında yukarıdaki bilgilere ilave olarak, antrepo beyannamesindeki kıymeti, miktarı ve ayrıntılı tanımı ile ihtiyaç duyulacak bilgilerin gösterilmesi gerekir.

(9) F tipi antrepoda yalnız kaçak zannı ile el konulan eşya elektronik ortamda kayda alınır.

(10) Stok kayıtlarının her zaman antrepoda bulunan eşya stok miktarını gösterecek şekilde tutulması gerekir. Antrepo işleticileri ve/veya kullanıcıları her yıl sonunda antrepo stok miktarını gösterir listeyi gümrük idaresine verir.

(11) Kanununun 104 üncü maddesinin ikinci fıkrasının uygulandığı durumlarda, eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulmadan önceki gümrük kıymeti stok kayıtlarında gösterilir.

(12) Eşyanın geçici çıkarılmasına ve ortak depolanmasına dair bilgiler de, stok kayıtlarında gösterilir.

Stok kayıt işlemleri

MADDE 537 – (1) Özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, antrepo rejimine tabi olarak antrepoya giren ve antrepo rejimini sona erdirerek antrepodan çıkarılan eşya antrepo stok kayıtlarında gösterilir.

a) Eşya antrepoya girdiğinde, stok kayıtlarına giriş işlemi;

1) A, C ve D tipi antrepoda eşyanın antrepoya fiziken girdiği sırada,

2) E tipi antrepoda eşyanın izin hak sahibinin antrepo addedilen depolama yerine ulaştığında,

Yapılır.

b) Gümrük antrepo rejimini sona erdirerek antrepodan çıkan eşya da antrepo stok kayıtlarına geçirilir. Bu kayıt işlemleri ;

1) Basitleştirilmiş usullerden biri uygulanmış ise eşya antrepodan çıkarıldığı sırada,

2) Diğer durumlarda, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasını sağlayan beyannamenin tescilinden sonra teslimi sırasında,

yapılır.

(2) Antrepo stok kayıtları tutulmayan B tipi antrepoda işlemler beyannameler üzerinden, F tipi antrepolarda ise beyannameler ve Kaçak Zannı İle El Konulan Eşya Defteri üzerinden yürütülür.

Yıllık sayımlar

MADDE 538

(1) Genel ve özel antrepo işleticileri yıl sonunda antrepo mevcutlarına ilişkin bir listeyi ilgili gümrük idaresine verir. Her mali yılın başından itibaren gümrük idarelerinin denetimleri altındaki antrepolarda bulunan eşya, işleticiler tarafından verilen liste göz önünde bulundurulur sayılır.

(2) Genel antrepolardaki eşyanın kısa sürede sayılamayacak kadar çok olması halinde bunların örnekleme yöntemiyle veya mevcut eşyanın kısımlara bölünerek sayılması mümkündür.

(3) Sayım sonucu, bir tutanakla tespit edilir. Antrepolarda yapılan sayım sonucunda noksan çıkan eşyanın gümrük vergileri duruma göre işletici veya kullanıcıdan tahsil edilir veya teminatından mahsup edilir ve aynı zamanda buna sebebiyet verenler hakkında gerekli yasal işlem yapılır. Ayrıca, Kanunun 236 ncı maddesi uyarınca bu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası alınır.

(4) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri tarafından fiziki sayım yapılarak stok kayıtları altışar aylık dönemler itibarıyla tespit edilen ve buna ilişkin raporları ilgili gümrük müdürlüğüne sunulan genel ve özel antrepolar, birinci fıkranın kapsamı dışındadır.

(5) Antrepolarda yapılan sayımlar sonucunda fazla çıkan eşya kayıtlara alınır. Fazlalığın kabul edilebilir nedenlerden ileri geldiği gümrük idaresine tevsik edilemediği takdirde, söz konusu eşya Kanunun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi uyarınca tasfiye edilir. Ayrıca, Kanunun 236 ncı maddesi uyarınca, fazla çıkan eşyaya isabet eden ithalat veya ihracat vergileri kadar para cezası alınır.

E tipi antrepoya konulacak eşyaya ilişkin özel hükümler

MADDE 539

(1) Genel hükümler yanında, E tipi antrepolarda bu maddede belirtilen özel hükümler de uygulanır.

(2) Sadece antrepo sahibi adına gelen eşyadan;

a) Sanayicilere ait yatırım malı, hammadde, makine ve benzeri eşya ile yatırım malları ve makinelerden bir tesise ait olup, hacim, ağırlık ve hassasiyet gibi özellikleri nedeniyle antrepo binalarına alınamayan ve doğrudan montaj mahalline alınması gerekli bulunan eşya,

b) Sadece ithalatçı statüsünde olmakla birlikte, bozulabilir ya da telef olabilir türdeki eşya ile büyük yer tutan ağır ve hacimli eşya,

antrepo rejimi hükümlerine tabi olarak, antrepo addedilen yer veya montaj mahallerine ya da eşya sahibinin deposuna

konulabilir.

(3) İkinci fıkra uyarınca eşya konulan E tipi antrepo işleticileri, her ne sebeple ve suretle olursa olsun antrepo sayılan depo, yer veya mahallerde meydana gelecek çalınma, yanma, kaybolma, bozulma veya değiştirme gibi eşyanın miktarına ve niteliğine tesir eden hallerden dolayı gümrüğe karşı sorumludur. Bu sorumluluk, eşyanın vergi ve cezalarının yükümlü tarafından ödenmesini, bundan kaçınılması halinde teminattan mahsubunu da kapsar. Ancak, gümrük idarelerince, eşya sahibinin kusurundan kaynaklanmayan ve ortaya çıkması kaçınılmaz olan kayıp ve firelerden dolayı, eşya sahipleri ve antrepo işleticilerinin aynı kişi olduğunun belgelenmesi şartıyla, bunlar söz konusu sorumluluktan muaf tutulabilir. Bu hallere uğrayan eşyanın vergi ve cezaları teminatından mahsup veya doğrudan doğruya tahsil edilmek suretiyle kendilerinden alınır. Değiştirilen eşya dolayısıyla kaçakçılıkla mücadele mevzuatına göre ayrıca haklarında işlem de yapılır.

(4) Bu maddede belirtildiği şekilde kullanılan E tipi antrepoların işletme hakkının başkasına devrine izin verilmez.

(5) E tipi montaj müsaadeli özel antrepolardaki eşya, gümrük idaresinin denetlemesi, antrepo sahibinin sorumluluğu altında olup, idarenin haber ve izni olmadan bu yerlere gümrüklü olsun olmasın eşya konulamaz ve buralardan eşya çıkartılamaz. Bununla birlikte, montaj müsaadeli özel antrepo açılmasına izin verilen kişilerden, montaj mahalline alınmasına izin verilen eşya dışında herhangi bir eşyanın montaja alınmayacağına ilişkin noterden tasdikli bir taahhütname alınır.

(6) Montaj müsaadeli özel antrepolara konulacak eşya için teminat alınması zorunludur. Bununla birlikte, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından verilen yatırım teşvik belgelerinde yer alan yatırım malları, %100 gümrük muafiyetine tabi olması halinde, belgenin geçerlik süresi sonuna kadar antrepoya teminat aranılmadan konulabilir. Ancak, belgenin geçerlik süresi sona erdikten sonra antrepoda bulunan veya antrepoya alınacak eşyanın KDV ve fon dahil gümrük vergilerinin teminata bağlanması gerekir.

(7) Montaj müsaadeli özel antrepolara alınmalarına izin verilen eşyanın montajında kullanılacak aynı tesise ve komple olarak bir ünite teşkil edecek eşyaya ait yedek parça ve malzeme niteliğindeki ithale konu eşya, aynı firma veya kuruluşa ait daha

önce açılmasına izin verilen ya da montaj müsaadeli özel antrepo ile birlikte açılmasına müsaade edilen kapalı bir özel antrepoya, böyle bir yer yoksa montaj mahallinde hazırlanacak ve gümrük müdürlüğünce müsaade edilecek kapalı yerlere konulur. Bu tür eşyanın, montaj mahallinde kullanılacağına ilişkin taahhütname alınır ve tam tespiti yapılmak suretiyle memur gözetiminde özel antrepodan veya kapalı sahadan alınıp montaj hattına verilir.

(8) Montaj müsaadeli özel antrepo açacakların, işlem bakımından bağlı olacakları gümrük idaresine verecekleri noterden tasdikli taahhütnamede, montaj mahallinde hazırlanan kapalı yer de ayrıca belirtilir.

(9) Montaj müsaadeli özel antrepo açmak isteyen kişiler, o yer gümrük idaresine yazı veya dilekçe ile başvurarak, uğraştıkları işle açacakları antreponun yeri ve buraya konulacak hacimli, ağır ve hassas eşya ile özel antrepo veya montaj sahasında hazırlanan kapalı yere konulacak yedek parça ve malzeme niteliğindeki eşya hakkında bilgi vermek zorundadır.

(10) Montaj müsaadeli özel antrepolara konulan eşyanın; Yatırım Teşvik Belgesi konusu olması halinde ek süreler dahil belge süresi sonunda; teşvik belgesi konusu olmaması halinde ise iki yıl içinde montajının tamamlanarak serbest dolaşıma giriş işlemlerinin yapılması gerekir. Ancak, montajın haklı ve geçerli sebeplerle tamamlanamadığının tevsiki halinde bu süre, gümrük idaresince uzatılabilir.

(11) Açtıkları montaj müsaadeli özel antrepoları kapatmak isteyenler durumu yazılı olarak ilgili gümrük müdürlüğüne bildirirler. Antrepodaki eşyanın komple bir tesis olduğunun, miktar ve çeşit bakımından bir ünite teşkil ettiğinin ekspertiz ve/veya bilirkişi raporuyla kanıtlanmasından sonra eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemleri tamamlanarak antrepo gümrük idaresince kapatılır.

(12) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı global liste muhteviyatı eşyanın çok fazla kalemden oluşması halinde, bunların ayrı ayrı üniteler olduğunun ve birbirleriyle entegre olarak çalıştığının tevsik edilmesi şartıyla, yatırım tamamen sonuçlanmadan kısmi ithalinin yapılması mümkündür. Bu durumda, ithali yapılan eşyanın, montajı tamamlanmayan eşya ile karışmaması için gerekli önlemlerin alınması gerekir.

Özelliği olan eşya için bilgi verme

MADDE 540

(1) abuk bozulmak, akmak veya sızmak tehlikesine maruz veya saklanması külfetli, masraflı veya tehlikeli olan eşya, antrepolara konur konmaz işleticiler tarafından gereken koruyucu tedbirler alınarak durum görevli gümrük memuru veya yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile birlikte tutanağa bağlanır. Ayrıca, eşya sahibi veya temsilcisine veya taŐıyıcısına haber verilir ve tayin edilecek kısa bir süre zarfında eşyanın antrepodan kaldırılması istenir.

(2) Bu suretle sahip ve taŐıyıcılarınca çekilmeyen eşya hakkında tasfiye hükümleri uygulanır.

(3) EŞya sahiplerine belirtilen Şekilde haber verileceği sırada eşya bozulmaya, akmaya veya sızmaya başlar ve bunu, antrepoda alınacak tedbirlerle önlemeye imkan görülmezse görevli antrepo personeli, gümrük memurları veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri tarafından durum birlikte bir tutanakla tespit olunur. Gelebilirse, eşya sahibi de bu tespitte hazır bulunarak tutanağı imzalar.

Akaryakıt antrepoları ve buralara konulacak eşya

MADDE 541

(1) Akaryakıt antrepoları, benzin türleri, ham petrol, nafta (hammadde ve solvent nafta hariç), gaz yağı, jet yakıtı, motorin türleri, fuel-oil türleri, bio dizel ile sıvılaştırılmış petrol gazının (LPG) dökme veya kaplı olarak konulmasına özgü genel veya özel antrepolardır. Akaryakıt konulan antrepoların mal tahmil ve tahliyesinde kullanılan boru hatları da antreponun mütemmim cz sayılır. Antrepo izninde antrepo tipi de gösterilir.

(2) Bu antrepolara, gümrüğün izniyle;

a) Dökme gelen eşyanın kaplanması ve kap içinde gelmiş olanların kaplarının değiştirilmesi için gerekli her türlü kaplar ve ambalaj maddeleri,

b) Antrepo tesislerinin inşa ve tamiri için gerekli malzeme,

c) Akaryakıt maddelerinin nakil ve dağıtılması amacıyla ve yalnız bu işe özgü olarak getirilmiş nakil araçları ve yedek parçaları,

konulabilir.

(3) Hazine haklarının korunması ve gümrük gözetiminin etkin bir Şekilde yerine getirilmesi amacıyla, antrepoya konulacak eşyanın petrol ürünü olması halinde antrepo rejimine ait beyannameye eklenecek belgeler arasında sayılan taşıma belgesinde yer alan

bilgilerin, antreponun denetiminde bulunduğu gümrük müdürlüğüne yirmidört saat öncesinden bildirilmesi gerekmektedir.

Dökme gelen sıvılar

MADDE 542

(1) Dökme gelen sıvılar tanklara konulur. Tanklara konulan sıvıların ölçümlerinin uygun yöntem ve cihazlarla yapılması esastır. Ancak, denizyoluyla gelen veya giden benzin türleri, nafta (hammadde ve solvent nafta hariç), gaz yağı, jet yakıtı, motorin türleri, fuel-oil türleri, bio dizel ile sıvılaştırılmış petrol gazının (LPG) akaryakıt antreposuna girişinde ve antrepodan çıkışında Ek-80'in II. Bölümü'nün B kısmının 16 ncı maddesinde belirtilen sayaçlar ile ölçüm yapılır. Sayaçla ölçüm yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir. Yurtdışına transit edilecek olması durumu hariç olmak üzere, Bakanlıkça belirlenecek hallerde bu eşya, sayaç sistemi ile ölçümünün yapılması koşuluyla antrepoya alınmaksızın doğrudan başka bir gümrük rejimine tabi tutulabilir.

(2) Sıvılar boş bir tanka alınacak ise, nakil aracından bu tanka sevkine başlamadan önce verici borular gümrük mührü ile mühürlenir. Mühürleme işleminden sonra, tank mevcudu ölçülür. Boşaltılacak sıvılar tamamen tanka aktarılınca, tankın alt kısmındaki su musluğu açılarak istenilen miktardaki su boşaltılır, musluklar mühürlenir. Tanklardan böylece akıtılan suların ekonomik değerlerinin olması ve talep edilmesi halinde, bu eşyanın ilgili gümrük idarelerince serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine tabi tutulmasına izin verilir.

(3) Yeni gelen sıvılar kısmen dolu olan bir tanka konulmak istenir ise, yeni gelen sıvının aynı cins ve nev'iden ve aynı vergi oranına tabi olması şartıyla izin verilir ve boşaltmaya başlamadan önce, tank mevcudu usulü dairesinde tespit edilir.

(4) Dökme gelen sıvıların kısmen dolu olan bir antrepo tankına alınması taleplerinin kabulü;

a) Gümrüğe ibraz edilecek yurtdışı analiz raporu ile bu eşyaya ilişkin faturada kayıtlı cins ve nev'ine ilişkin bilgilerin uyum göstermesi,

b) Hazine haklarının korunması amacıyla, tankta bulunan ve yeni gelen sıvının birbirinin kimyasal özelliklerini bozması olasılığına karşı yeni gelen sıvının aynı cins ve nev'iden ve aynı vergi oranına tabi olduğuna dair talep sahibi firmadan taahhüname alınması,

şartlarına bağlıdır. Ancak, yeni konulan sıvının tankta bulunan sıvı ile aynı cins ve nev'iden ve aynı vergi oranına tabi olduğuna ilişkin analiz raporu alınmadan bu tanktan eşya çıkışına izin verilmez.

(5) Antrepoya konulan farklı gümrük tarife istatistik pozisyonu ve vergi oranına tabi eşyanın birbirleri ile karıştırılmasına izin verilebilir. Karışım sonucunda elde edilen eşya ile ilgili olarak, karışımda yer alan eşyadan tarife pozisyonuna göre dahil olduğu faslın en yüksek vergiye tabi pozisyonuna sahip eşya üzerinden hesaplanacak gümrük vergileri esas alınarak işlem yapılır.

(6) Gümrük antrepo rejimi hükümlerinin uygulanmasını olumsuz etkilememesi ve aşağıda belirtilen şartlara uyulması kaydıyla, serbest dolaşımda bulunan ve serbest dolaşımda bulunmayan dökme eşyanın, zorunluluk halinde aynı tankta bulunmasına gümrük idarelerince izin verilir.

a) Bu gibi eşyanın cins ve niteliklerinin aynı olması gerekir.

b) Tankta bulunan serbest dolaşımda olmayan eşyanın miktarının sabit tutulması ve bu eşyanın tanktan tamamen çekilişine kadar geçen zaman içinde vuku bulacak noksanlıklara isabet eden gümrük vergilerinin, itirazsız ödenmesi icap eder.

c) Bu şekilde eşya bulunan tanklara yeniden eşya alınmaz.

ç) Bu gibi tank mevcudu eşyanın, boş olmayan diğer bir tanka aktarılmasına müsaade edilmez.

d) Tankta bulunan serbest dolaşıma girmiş eşyanın, gümrük işlemlerinin bitirilmesini müteakip derhal antrepodan çıkarma işlemine başlanır ve çıkarılacak miktara bağlı olarak bu işlem akaryakıt antreposu tanklarına konulan eşya için on beş gün, diğer eşya için ise altmış gün içinde tamamlanır. Bu süreler içerisinde serbest dolaşıma girmiş eşyanın antrepodan çekilememesi halinde bu süreleri otuz güne kadar uzatmaya gümrük müdürlükleri yetkilidir. Bunun dışındaki farklı durumları inceleyerek sonuçlandırmaya gümrük ve ticaret bölge müdürlükleri yetkilidir.

e) Benzin türleri, nafta (hammadde ve solvent nafta hariç), gaz yağı, jet yakıtı, motorin türleri, fuel-oil türleri, bio dizel ile sıvılaştırılmış petrol gazının (LPG) bulunduğu tankların dışındaki tanklarla ilgili olarak, (c) ve (ç) bentleri hükümleri uygulanmaz.

f) Kanunun 176 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde işlem göreceak akaryakıtların konulduğu antrepolarda (c) bendi hükümleri uygulanmaz.

(7) Aynı cins ve nev'iden ve aynı vergi oranına tabi olan serbest dolaşımda bulunan ve bulunmayan dökme ürünün gerekli tedbirler alınmak suretiyle aynı boru hattı kullanılarak tahliyesine ve taşınmasına gümrük idaresince izin verilebilir.

(8) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(9) Aynı cins ve nev'i ve aynı gümrük tarife istatistik pozisyonunda olmakla birlikte farklı vergi oranlarına tabi sıvılar, işlemlerin tankta bulunan eşyanın tamamına teşmil edilecek şekilde vergileri en yüksek olan eşya esas alınarak tekemmül ettirilmesi ve eşyanın yurtdışına transit edilmesi kaydıyla kısmen dolu tanka konulabilir.

Tankların ölçülmesi

MADDE 543

(1) Tankların ölçümünün, uygun cihazlarla yapılması esastır. Antrepo işleticileri, ölçümde kullanılan cihaz ve bilgisayarların nitelik ve sıhhatlerini kontrol ettirmek, gümrük idaresinin talebi halinde ölçüme ilişkin ve stok mevcudunu gösterir listeleri gümrüğe ibraz etmek zorundadır. Uygulanacak bu teknikler herhangi bir zamanda eşyanın mevcudunun tespitine imkan vermelidir. İlgili kurumca kontrol edilmiş ölçüm cihazlarının, faaliyete geçmeden önce tanklara konulması ve bu ölçüm cihazları olmayan tanklara en kısa sürede bu cihazların takılması zorunludur.

Tanklardan alınacak eşyanın tespiti

MADDE 544

(1) Tanklardan alınacak sıvının miktarının 543 üncü maddede belirtilen cihazlarla tespit edilmesi esastır. Bununla birlikte, aşağıdaki şekilde de ölçüm yapılabilir.

(2) Tanklardan alınacak sıvının miktarını tespit için tank kapsamı, bir defa çıkış işlemine başlamadan evvel, bir defa da bu işlem bittikten sonra olmak üzere, iki defa ölçülerek iki ölçü arasındaki fark bulunur. Eğer antrepo dahilinde istiap hacmi tayin ve tespit edilmiş ve bu işe özgü küçük hacimde bir tank varsa, sıvılar bu ölçülü tanka akıtılır ve doğrudan doğruya miktarı tayin edilerek büyük tank mevcudundan düşülür.

Tahlil sonuçlanmadan tanklardan eşya çıkarılmayacağı

MADDE 545

(1) Transit suretiyle çıkış hariç olmak üzere, bir tanka konmuş sıvıların tahlil sonucu belli olmadıkça, bu tanktan eşya çıkarılamaz.

(2) Acele hallerde tahlil sonucu belli olmadan da tanktan eşya çekilebilir. Bu takdirde, eşya çekilmeden evvel örnek alınıp tahlile gönderilmiş bulunması şarttır. Tahlil sonucunun beyana aykırı çıkması halinde, sistem üzerinde beyannameye meşruhat düşülür ve vergilerin yeniden hesaplanmasını gerektirir bir durum olması halinde vergi tahakkuku yeni duruma göre yapılır.

(3) Gümrük işlemlerine ve diğer kurumlarca yapılacak kontrollere esas numuneler eşya tanka konulduktan sonra alınır.

Tanktan tanka eşya nakli

MADDE 546

(1) Boru hatları dahil, antrepo sahası bir bütün olarak kabul edildiğinden, dökme gelen sıvıların tanklar arasında hareketi için izin almaya gerek yoktur. Ancak eşya cinslerinin karıştırılmaması gerekir. Bu hususta gümrük idaresine yazı ile bilgi verilir. Antrepo işleticisi, bu hareketin izlenebilmesi için, gümrük idaresinin talebi üzerine, tanklar arasında nakledilecek eşyanın cins, miktarı ve tank numarası gibi ayrıntılarını gösterir bir listesini gümrük idaresine verir.

Tanklardan kaplara eşya nakli

MADDE 547

(1) Dökme getirilen eşyanın serbest dolaşımında olmayan kaplara konularak ithali mümkün değildir.

Rafineriler için verimlilik oranı

MADDE 548

(1) Antrepo işleticileri, izin belgelerinde gösterilen ve gümrükçe onaylanan verimlilik oranı veya standart bir verimlilik oranı tespit edilmiş ise bu oran üzerinden gümrük idaresine karşı sorumludur.

Rafineriler için mamul defteri

MADDE 549

(1) Antrepo stok kayıtlarına yardımcı olmak amacıyla mamul defteri tutulabilir. Bu defterin, bütün mamul çıkış miktarları yazıldıktan sonra toplamı alınır. Elde edilecek sonucun stok defterinin çıkış miktarıyla aynı olması gerekir.

Rafineriler için yıl sonu muvazene işlemleri

MADDE 550

(1) Çıkış işlemlerine esas alınan miktarlar, gerçek çıkış miktarları olduğundan, vergilendirme yönünden ayrıca bir işlem yapılmaz.

(2) Antrepo işleticisi tarafından tutulan stok kayıtlarının, antrepoya alınan eşya miktarı ile verimlilik oranı uygulandıktan

sonra elde edilen ürün miktarını ve dolayısıyla herhangi bir zamanda mevcut eşya stokunu göstermesi gerekir. Gümrük idaresi, bu kayıtları her zaman kontrol edebilir. Ayrıca rafineri idaresinin bilanço dönemi sonunda bilançosu ile stok kayıtları karşılaştırılır.

a) Mamul çıkışlarının karşılaştırılması:

1) Çıkış için tartı pusulaları esas alındığına, vergilendirme bu miktarlar üzerinden yürütüldüğüne ve diğer taraftan rafineri idaresi de muhasebe kayıtlarına intikal ettirdiği miktarları aynı pusulalar uyarınca tespit ettiğine göre; rafineri idaresinin yıllık hesap dönemi sonunda düzenlediği bilanço veya imal raporlarındaki miktarlarla, gümrük idaresince vergileri tahakkuk ettirilen yıllık çıkış miktarları arasında bir fark bulunmaması gerekir.

2) Bu nedenle rafineri idaresi yıl sonunda düzenlendiği yıllık imalat raporları, yıllık satış raporları ve bu verilerin yer aldığı yıllık mizan ve bilançolarının yetkililerce tasdik edilmiş birer örneğini gümrük idaresine verir.

3) Gümrük idaresi, tartı pusulalarına istinaden elde ettiği ithalat neticeleriyle, rafineri idaresinin yıl sonu muhasebe işlemlerine göre bulduğu neticeyi karşılaştırır.

4) Karşılaştırma sonucunda, vergileri ödenen ithal rakamları, rafineri idaresinin muhasebe kayıtlarında gösterdiği rakamlara uygunsa, verilen belgeler üzerinde bu husus şerh edilir ve bir dosyaya konularak saklıya kaldırılır.

5) Şayet, muhasebeleştirilen miktar, vergileri ödenmiş olan miktardan fazla ise, onbeş gün içerisinde sebebinin izahı istenilir. Şayet cevap verilmez veya sebebi izah olunamazsa, bu takdirde aradaki farka isabet eden miktar için vergiler tahakkuk ettirilerek tahsil edilir veya teminatından mahsup edilir.

6) Eğer muhasebeleştirilen miktar, vergileri ödenmiş olan miktardan az ise, onbeş gün içerisinde sebebinin izahı istenilir.

7) Şayet farkın mükerrer vergilendirmeden meydana geldiği veya sair mücbir bir sebebe dayandığı kanıtlanamazsa durum ilgili mercilere intikal ettirmek üzere Müsteşarlığa bildirilir.

b) Rafineri mevcudunun tespiti:

1) Antrepo işleticileri tarafından tutulan stok kayıtlarının rafineri sahasındaki mevcudu her zaman göstermesi zorunludur. Verimlilik oranı da göz önünde bulundurularak tespit edilen miktarlar, rafineri idaresinin yıl sonu envanter rakamları ile karşılaştırılır

2) Karşılaştırma sonucunda kayden antrepo sahasında mevcut görülen miktar ile envanter miktarları arasında bulunacak ve yıllık ithal tutarının % 2'sini aşmayan eksik veya fazlalıklar verim marjı kabul edilir.

Fuar ve sergi yerlerine ilişkin özel hükümler

MADDE 551

(1) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler, özel antrepo sayılır ve izin belgesi düzenlenirken antrepo tipi gösterilir. Fuar ve sergi yerlerinde sergilenmek üzere getirilen eşyaya geçici ithalat rejimi hükümleri uygulanır.

Gümrüksüz satış mağazalarına ilişkin özel hükümler

MADDE 552

(1) Gümrüksüz satış mağazaları ve depolarının kuruluş, işleyiş ve eşya satışına ilişkin esaslar, 13/10/2006 tarihli ve 26318 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

(2) Gümrüksüz satış mağazaları ve depolarının kuruluş, işleyiş ve eşya satışına ilişkin Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliğinde hüküm bulunmayan hallerde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Geçici Depolama Yeri ve Gümrük Antrepolarına İlişkin Ortak Hükümler

Ayrı dosya açılması, açma ve işletme izin belgesi düzenlenmesi ve harçların tahsili

MADDE 553

(1) Gümrük idarelerinin gözetim ve denetimi altında bulunan her antrepo ve geçici depolama yeri için bu idarelerde ayrı bir dosya açılır. Bu dosyalarda izinler, yazışmalar ve benzeri belgeler muhafaza edilir. Antrepolar ve geçici depolama yerleri kapatılsa dahi, bu belgeler kapanış tarihinden itibaren beş yıl süre ile saklanır.

(2) 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (8) sayılı tarifede yazılı olan ve harca tabi bulunan antrepo ve geçici depolama yerleri açma izni belgelerine ilişkin harcın peşin olarak ödenmesi, harcın ödenmesini müteakip söz konusu belgenin düzenlenmesi gerekmektedir. Harç ödenmeden açma ve işletme izin belgesi verilmesi halinde, bu belgelere ilişkin harçlardan belgeleri veren memurlar mükellef ile müteselsilen sorumludurlar. Her yıl tahsil edilecek bu harçlar, antrepo veya geçici depolama yerlerinin bağlı bulunduğu vergi dairesince tahsil edilir.

(3) Açma ve işletme izin belgeleri ile açma izin belgelerinin verilmesi ve bu belgelere ait harçların tahsiline ilişkin olarak aşağıda belirtildiği şekilde işlem yapılır.

a) Antrepo ve geçici depolama yerlerine ilişkin izin yazısının gümrük idaresine intikal etmesini müteakip, harcın ödenmesi için, vergi dairesine bir yazı yazılır; aynı zamanda bu yazının bir örneği firma yetkilisine elden verilir.

b) Açma ve işletme harcının veya açma harcının tahsil edildiğine dair vergi dairesi makbuzunun veya yazısının ilgili tarafından yedi gün içinde gümrük müdürlüğüne ibrazı halinde, Açma ve İşletme İzin Belgesi veya Açma İzin Belgesi gümrük idaresince düzenlenerek ilgisine verilir. Söz konusu belgeler bizzat gümrük müdürü veya vekili tarafından imzalanır.

c) Açma ve işletme harcı toplamı veya açma harcının tahsil edildiğine dair Vergi Dairesi makbuzu veya yazısının, Vergi Dairesine muhatap yazının ilgiliye verildiği tarihten itibaren yedi gün içinde gümrük müdürlüğüne ibraz edilmemesi halinde, bu sürenin bitiminden itibaren on beş gün içinde bir müzekkere ile durumun aynı vergi dairesine bildirilmesi, ayrıca bu süre içinde ilgiliye gönderilecek yazıda söz konusu harcın yatırılması gerektiği, aksi takdirde verilen iznin iptal edileceği hususu bildirilir.

ç) Açma ve İşletme İzin Belgesinin ilgili bulunduğu antreponun veya geçici depolama yerinin görülebilir bir yerine asılacağı ilgisine tebliğ edilir. Denetimler sırasında bu belgelerin yerinde bulunup bulunmadığına dikkat edilir.

d) Açma ve işletme harçları yatırılmadan izin belgesi düzenlenmez ve söz konusu yere eşya girişine izin verilmez.

e) Bu yerler kapatıldığında söz konusu belgeler geri alınarak dosyasında muhafaza edilir.

(4) Açma ve işletme izin belgelerinin verildiği tarihi takip eden yıllarda da bu harçların tahsilini sağlamak amacıyla işleticilerin mükellefiyet kayıtlarının bulunduğu vergi dairesine bildirilir. Gümrük müdürlüklerince düzenlenen antrepo ve geçici depolama yerleri açma ve işletme izin belgelerinde, harca konu değişikliklerin, değişiklik tarihinden itibaren on beş gün içerisinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Defterdarlığa bildirilmesi gerekir.

(5) Antrepolara veya geçici depolama yerlerine ilişkin yıllık harcın Ocak ayı sonuna kadar yatırıldığına ilişkin makbuzun

gümrük idaresine ibraz edilmemesi halinde, bu antrepolara ve geçici depolama yerlerine eşya girişine izin verilmez.

(6) Antrepo ve geçici depolama yerlerinin gerek ilgilinin isteği, gerekse idarece re'sen kapatılması üzerine kapatma işleminin gerçekleşmesini müteakip ilgili vergi dairesine durum bir yazı ile bildirilir.

Görevli gümrük memurları

MADDE 554

(1) Geçici depolama yerleri ile genel ve özel antrepolarda, işleticilerin kendi memurlarından başka gümrük memurları da bulunur. Gümrük memurlarının bulunması zorunlu olmayan geçici depolama yerleri ile antrepoları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

(2) Gümrük personeli, giriş, çıkış, elleçleme, teşhir, kayıt ve nakil işlerinde gümrük idaresi adına gerekli denetim ve gözetimi yapmak üzere hazır bulunur.

(3) Bu memurlar, giriş ve çıkış kapılarını ve geçici depolama ve antrepo sahasını kolaylıkla gözetim altında tutacak vaziyette hazırlanmış özel yerlerde çalışır ve görevlerinin devamınca işlerinden ayrılmaz.

Güvenlik önlemleri

MADDE 555

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri bulunmayan antrepo ile geçici depolama yerlerinde çift kilit bulundurulması zorunludur.

(2) Çift kilit altında bulundurulan geçici depolama yeri ve antrepoların, gümrüğe ait anahtarları gümrük memurlarınca kullanılır ve bu memurlar geçici depolama yeri ve antrepoların her açılıp kapanışında görevli geçici depolama yeri ve antrepo işleticisinin personeli ile beraber bulunarak kapıları birlikte açar, kapatır ve kilit altına alırlar.

(3) Çift kilit altında bulundurulan geçici depolama yeri ve antrepoların giriş veya çıkışında kullanılmayan kapıları, gümrük memurlarınca yalnız içerden kilitlenip mühürlenir.

Olağanüstü hallerde çift kilitli geçici depolama yeri ve antrepoların açılması

MADDE 556

(1) Çift kilit altında bulundurulan geçici depolama yeri ve antrepoların kapalı bulunduğu zamanlarda, zorunlu bir sebepten dolayı anahtarların kullanılmasına gerek hasıl olduğu takdirde, durum gümrük, ve işletme görevlilerince bir tutanak ile tespit olunur. Bu tutanakta, geçici depolama yeri veya antreponun

açılmasına kimin tarafından emir verildiği veya gerek görüldüğü, emri kimin uyguladığı, geçici depolama yeri ve antreponun açılmasından kapanmasına kadar cereyan eden olaylar, geçici depolama yerlerinden ne gibi eşyanın çıkarıldığı veya buraya hangi eşyanın konulduğu belirtilir. Tutanak mümkün olan en kısa sürede gümrük idaresine verilir.

(2) Çift kilitli geçici depolama yeri ve antrepoların böyle bir zorunluluk dolayısıyla açılışında, mümkünse açılmadan evvel, değilse açıldıktan sonra durum gümrük idaresine en hızlı iletişim araçlarıyla bildirilir.

(3) Yangın, sel ve diğer tabii afetler vukuunda, birinci fıkra hükümlerine göre, uygulamadan evvel gerekli tedbir alınarak, geçici depolama yeri ve antrepo açılabilir.

Geçici depolama yeri ve antrepoları kimlerin girebileceği

MADDE 557

(1) Geçici depolama yeri ve antrepoları, görevli memur, hizmetli ve işçilerle, bunların amir ve denetçilerinden ve gümrük ve ticaret müfettişi ve müfettiş yardımcıları ile gümrük idare amirleri veya yetkili kılınacak görevlilerden, yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri ile gümrük müşavirleri ve yardımcılarında, eşya sahipleri veya adlarına harekete yetkili olanlardan ve gümrük idaresince izin verilen şahıslardan başka kimse giremez.

Denetleme

MADDE 558

(1) Diğer gümrük mevzuatı ve bu Yönetmelik ile belirtilen esasların yerine getirilip getirilmediğini tayin edebilmek üzere gümrük ve ticaret müfettişi ve müfettiş yardımcıları ile gümrük idare amirleri veya yetkili kılınacak görevliler, görevlerinin gerektirdiği hallerde geçici depolama yeri ve antrepolarında işlemleri, kayıt ve belgeleri incelemeye ve teftiş etmeye, yoklama ve ilgililer hakkında denetleme yapmaya yetkilidirler.

(2) Yukarıdaki fıkrada yazılı yerlerin sahip veya personeli, denetleme yapanlara bu yerleri hemen açmak ve her türlü kolaylığı göstermek, istenilen açıklamaları yapmak ve belgeleri vermek zorundadırlar.

(3) Alanlar tarafından, alınan belgelerin onaylı birer örneği verilir.

(4) Giriş ve çıkış defterleri gibi her zaman kullanılacak olan kayıtlar yerinde incelenir. İnceleme sırasında bu defterler alınması gerektiğinde imza karşılığında alınır, bu takdirde giriş veya çıkış kayıtları, yeniden açılacak defterler üzerinde yürütülür. Bu

defterlerin baş tarafına, gümrük müfettiş ve yardımcıları ile Gümrükler Genel Müdürlüğü kontrolörleri ve stajyer kontrolörleri ile gümrük müdürlüklerince imzaları atılarak bu durum şerh edilir.

(5) Diğer kayıt ve belgeler alınmak istenirse, imza ile verilir.

Yetki

MADDE 559

(1) Ekonomik gereklilikler ve dış ticaret politikaları dikkate alınarak, geçici depolama yerleri ve gümrük antreposu ile ilgili düzenleme yapmaya, bu Yönetmelikte öngörülmeyen sorunların ortaya çıkması halinde bunları inceleyerek sonuçlandırmaya Müsteşarlık yetkilidir.

(2) Bakanlık, sınırlarını açık olarak belirtmek kaydıyla, bu Yönetmelik çerçevesinde geçici depolama yeri veya antrepo açma ve işletme izni verme ve kapatma yetkisini gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerine devredebilir.

(3) Antrepolara konulan eşyanın tabi tutulabileceği gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma sınırlama getirmeye Bakanlık yetkilidir.

(4) Geçici depolama yerleri ve antrepolara ilişkin ön izin, yatırım izni, açma ve işletme izni, devir, kapatma ve adres değişikliği ile planda değişiklik yapılmasını gerektiren değişiklik taleplerine ilişkin başvuruları elektronik ortamda almaya ve sonuçlandırmaya Bakanlık yetkilidir.

GÜMRÜKSÜZ SATIŞ MAĞAZALARI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türkiye'ye gelen veya Türkiye'den giden yolcular ile transit yolculara, diplomatik muafiyetten yararlananlara, yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensuplarına, Türk boğazlarından transit geçen gemilere ve Ticaret Bakanlığınca belirlenecek diğer kişilere satış yapmak üzere gümrüksüz satış mağazaları ve bunların depolarının açılışına, işleyişine ve buralardan eşya satışına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin birinci fıkrası ve 176 ncı

maddesinin ikinci fıkrası ile 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 64 üncü maddesi ve 134 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) 4458 sayılı Gümrük Kanununda yer alan tanımlara ilave olarak bu Yönetmelikte geçen;

- a) **Bakanlık:** Ticaret Bakanlığını,
- b) **BİLGE sistemi:** Bilgisayarlı gümrük etkinlikleri yazılımını,
- c) **Bölge müdürlüğü:** Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünü,
- ç) **Depo:** Aynı firmanın çeşitli yerlerde bulunan mağazalarının stok ihtiyacını karşılamak amacıyla eşya konulan ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde belirtilen özellikleri taşıyan ve özel antrepo sayılan yerleri,
- d) **Gemilere satış mağazası:** Türk boğazlarından transit geçen gemiler ile yurtdışına sefer yapmak üzere mağazanın bulunduğu limandan hareket eden Türk veya yabancı bayraklı gemilere kumanya olarak satış yapmak üzere açılan ve özel antrepo sayılan yerleri,
- e) **Genel Müdürlük:** Gümrükler Genel Müdürlüğünü,
- f) **Gümrüksüz satış mağazası (mağaza):** 1 inci maddede belirtilen kişilere satış yapmak üzere açılmasına ve işletilmesine izin verilen ve özel antrepo sayılan yerleri,
- g) **Gümrük Yönetmeliği:** 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğini,
- ğ) **Kanun:** 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,
- h) **Karar:** 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararı,
- ı) **Uçakta satış mağazası:** Yolculara uçak içinde satılmak amacıyla sadece yabancı ülkelere sefer yapan uçaklara eşya teslimi yapmak üzere hava hudut kapılarında yolculardan arındırılmış yerlerde açılan ve özel antrepo sayılan yerleri,
- i) **Yolcu:** 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı

Maddelerinin Uygulanması Hakkında Karar'ın 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (bb) bendinde belirtilen kişileri, ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen "mağaza" ve "gümrüksüz satış mağazası" atıfları aksi belirtilmedikçe gemilere satış mağazasını ve uçakta satış mağazasını da kapsar.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru Koşulları, Faaliyet Konuları

Mağaza ve depo açılacak yerler

MADDE 4 – (1) Açılması talep edilen mağaza veya depolar kara, hava, deniz ve demiryolu gümrük kapıları itibarıyla Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkış ve Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yerleri içinde yer alır. Hava ve deniz gümrük kapılarında, liman sahası içerisinde olmak şartıyla, depolar ve uçakta satış mağazalarının yolcu giriş ve çıkışı yapılan yerler dışında açılmasına izin verilebilir. Giriş ve çıkış mağazaları ayrı ayrı açılır ve işletilir; ancak giriş ve çıkışın fiziki olarak ayrılmasının mümkün olmadığına gümrük idaresince kanaat getirilen yerlerde, mağazaların giriş-çıkışa hizmet verecek şekilde tek bir mağaza olarak açılmasına Genel Müdürlükçe izin verilebilir.

(2) Hudut kapılarında yolcular ile nakil vasıtası sürücü ve hizmetlilerine satış yapmak üzere; girişte mağaza açılabilmesi için başvuru tarihinden önceki aydan başlamak üzere son on iki ay ya da bir önceki takvim yılı içinde toplam en az 30.000 yolcu, nakil vasıtası sürücü ve hizmetlisinin giriş; çıkışta mağaza açılabilmesi için başvuru tarihinden önceki aydan başlamak üzere son on iki ay ya da bir önceki takvim yılı içinde toplam en az 10.000 yolcu, nakil vasıtası sürücü ve hizmetlisinin çıkış yapmış olması gerekir.

(3) Ankara ve İstanbul'daki hava hudut kapılarında yolcu girişi yapılan yerlerde bulunan mağazalardan, diplomatik muafiyetlerden yararlananlar ile yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensuplarına satış yapılabilir.

(4) İstanbul Boğazi'nda bir adet, Çanakkale Boğazi'nda bir adet olmak üzere toplam iki adet gemilere satış mağazası açılmasına izin verilebilir. Gemilere satış mağazaları açılmasında birinci fıkrada belirtilen şartlar aranmaz.

Tek işletmeci

MADDE 5 – (1) Gümrüksüz satış mağazası açılmak istenilen her bir hudut kapısı ve yerde mağaza işletmeciliği tek bir işletmeci

tarafından yapılır. Her bir hudut kapısı ve yerde bulunan mağaza için açma izni başvuruları ayrı ayrı yapılarak sonuçlandırılır.

(2) Çıkışa yönelik mağazalarla sınırlı olarak, bu yerdeki tek işletmeci ile işletme sözleşmesi bulunan ve 6 ncı maddede belirtilen şartları taşıyan firmalara alkollü içki, tütün ve tütün mamulleri dışında eşya satışı yapmak üzere mağaza açma izni verilebilir.

(3) Hava hudut kapılarında uçakta satış mağazası işletmeciliği, her bir hudut kapısı itibarıyla tek bir işletmeci tarafından yapılır.

(4) Kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasında sayılan yerlerde bulunan ve mülkiyetleri veya tasarrufları altında bulundurdukları taşınmazları, Bakanlıktan görüş alınması suretiyle gümrüksüz satış mağazası işletmek üzere tek bir işletmeci tarafından işletilmek şartı ile ilgili ihale mevzuatı çerçevesinde kiraya verebilir. Özel hukuk tüzel kişileri, kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler tarafından kendilerine kiralanmış bu yerlerdeki taşınmazları, gümrüksüz satış mağazası işletmek üzere özel hukuk sözleşmeleri çerçevesinde üçüncü kişilere kiralayabilir.

Mağaza ve depo açma izni için başvuruda bulunabilecekler

MADDE 6 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca mağaza ve depo açma izni verilebilecek olanlar şunlardır:

a) Kamu kuruluşları,

b) Asgari iki yıldır faaliyette bulunan, ödenmiş sermayeleri ve ihtiyatları toplamı en az 5.000.000 (beş milyon) TL ve son beş yılda tahakkuk eden kurumlar vergisinin basit ortalaması en az 300.000 (üç yüz bin) TL olan limited veya anonim şirketler.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği yılı izleyen yıllarda yapılan başvurularda, birinci fıkra uyarınca son beş yılda tahakkuk eden kurumlar vergisinin basit ortalaması olarak aranacak tutar, başvurudan önceki yılda uygulanan tutarın Maliye Bakanlığınca yine o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında arttırılması suretiyle hesaplanır.

(3) Mağaza veya depo açma izni almak üzere başvuracak tüzel kişilerin yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile limited şirketlerde ortaklar ile şirket müdürünün, affa uğramış olsalar dahi devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, uluslararası suçlar, zimmet, irtikap, rüşvet, güveni kötüye kullanma, hırsızlık,

dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, suç uydurma ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa, mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna, 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna ve 3/6/1986 tarihli ve 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanuna muhalefetten ve 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamı suçlardan kesinleşmiş ceza veya mahkûmiyet kararı bulunmaması şarttır.

(4) Mağaza veya depo açma izni almak üzere başvuracak limited veya anonim şirketlerin, gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi ve ceza borcu ile vergi mevzuatı uyarınca vadesi geçmiş vergi borcu bulunmaması şarttır.

(5) Ödenmiş sermayeleri ve ihtiyatları toplamı en az 50.000.000 (elli milyon) TL olan şirketlerde, birinci fıkranın (b) bendinde yer alan 2 yıl faaliyette bulunma ve kurumlar vergisi şartları aranmaz.

Ön izin başvurusu, başvuruda aranan belgeler ve başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 7 – (1) 4 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen yerlerde mağaza veya depo açılması talebinde bulunan ilgililerce, ikinci fıkranın (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen belgeler ve işletmecisi firma tarafından doldurulan ve gümrük müdürlüğüne de kontrol edilerek onaylanan EK-1'de yer alan başvuru formu ile birlikte gümrük müdürlüğüne ön izin başvurusunda bulunulur. Gümrük müdürlüğüne gerekli değerlendirmeler yapılarak belgeler bölge müdürlüğüne iletilir. Başvuru, bölge müdürlüğü görüşü ile birlikte Genel Müdürlüğe intikal ettirilir. Genel Müdürlükçe, mağaza veya depo açılmak istenilen yerin, bina veya eklentisinin fiziki durumu,

gümrük kapısında gerekli yolcu sayısının sağlanıp sağlanmadığı, söz konusu gümrük kapısında gümrüksüz satış mağazasına ihtiyaç olup olmadığı ve gümrük gözetimi ile denetiminin sağlanması yönlerinden yapılacak değerlendirme sonucunda mağaza veya depo açılmasına ön izin verilip verilmediği Bölge Müdürlüğüne bildirilir. Ön izin başvurusunun uygun bulunması, mağaza veya depoya açılış izni verileceği anlamına gelmez.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde ön izin başvurusu uygun bulunan mağaza veya depo açma izni başvurusunda bulunacak kişilerin, ön izin başvurusu sırasında sunulanlar dışında, aşağıda belirtilen belgeleri asıl veya noter onaylı olmak üzere hazırlayarak mağaza ve/veya deponun denetimi altında bulunacağı gümrük müdürlüğüne müracaat etmeleri gerekir. Firmalar tarafından aynı başvuru kapsamında birden fazla mağaza veya depo açılması için izin talebinde bulunulması durumunda (a), (b), (e), (f), (g) ve (ğ) bentlerinde yer alan firmaya ilişkin belgelerin başvuruda bulunulan her mağaza için ayrı ayrı değil sadece birer adet verilmesi yeterlidir.

a) Yönetim kurulu üyeleri, şirket sermayesinin % 10 veya daha fazlasına sahip gerçek kişiler ile limited şirketlerde ortaklar ile şirket müdürünün, başvuru tarihinden geriye dönük en geç iki ay içinde alınmış adlî sicil belgeleri,

b) Vadesi geçmiş vergi borcu bulunmadığına dair ilgili vergi dairesinden alınacak yazı,

c) Mağaza veya depo olarak açılıp işletilecek yerin mülkiyetinin veya üzerindeki sınırlı aynî hakkın başvuru sahibine ait olduğunu belgeleyen tapu sicil örneği, kira sözleşmesi veya alt işletme sözleşmesi,

ç) Mağaza veya deponun bulunduğu yerin alanını, pasaport kontrol ve gümrük muayene noktalarını gösteren resmî kurum ve kuruluşlar, belediyeler veya ilgili odalara kayıtlı mühendis veya mimarlarca onaylanmış plan veya krokileri ile mağaza veya deponun iç ve dış fotoğrafları,

d) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından düzenlenen tespit raporu,

e) Güncel yönetim kurulu üyeleri/müdürleri ile şirket sermaye miktarını gösteren ticaret sicil gazetesi,

f) Kayıtlı olunan odadan alınacak faaliyet belgesi,

g) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sermaye ve kurumlar vergisi şartının karşılandığını gösteren

belgeler ve Yeminli Mali Müşavir raporu,

ğ) irmanın, başvuru tarihinden geriye dönük olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 253 üncü maddesinde belirtilen süre içerisinde faaliyet gösterdiği vergi dairelerinden alınacak, aynı Kanunun 359 uncu maddesinde (1/1/1999 tarihinden önceki dönem için aynı Kanunun 344 üncü maddesinin 1 ila 6 numaralı bentlerinde) belirtilen fiilleri işlememiş olduğuna dair yazı.

(3) Gemilere satış mağazası açma izni almak için başvuracaklarda ayrıca aşağıdaki şartlar da aranır.

a) Gümrük denetimine tabi gemilere sefer yapacak deniz araçlarına mahsus izin belgesi bulunan en az bir adet deniz hizmet teknesi bulunması,

b) Mağaza adına düzenlenmiş VHF cihazı (deniz haberleşme cihazı) işletme izni bulunması,

c) Deniz Ticaret Odasına kayıtlı olunması.

(4) Kamu kuruluşlarından, bu statülerine ilişkin belgeleri ibraz etmeleri koşulu ile sadece ikinci fıkranın (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen belgeler aranır.

(5) Mağaza veya depo açma izni almak üzere başvuracak tüzel kişilerin yönetim kurulu üyeleri ve şirket sermayesinin %10 undan fazlasına sahip ortaklar arasından yurt dışında ikamet eden yabancı şahıslar için adlî sicil belgesi aranmaksızın bu kişilerin yazılı beyanlarına itibar edilir.

(6) Gümrük müdürlüğünce başvuru belge asılları incelenir, eksiklikleri varsa tamamlattırılır ve müdürlükçe dosyasında saklanır. Ayrıca gümrük mevzuatından kaynaklanan vadesi geçmiş gümrük vergi ve ceza borcu bulunup bulunmadığı Bakanlık sistemleri üzerinden tespit edilerek, gümrük müdürlüğünce oluşturulacak heyet tarafından hazırlanan ve onuncu fıkrada belirtilen hususları içeren görgü raporu ile birlikte müdürlükçe onaylanan bütün belge örnekleri, konuya ilişkin görüşünü de belirterek bağlı bulunduğu bölge müdürlüğüne gönderilir. Bölge müdürlüğü gerekli incelemeyi yapar, görüşünü de belirtmek suretiyle belgeleri değerlendirilmek üzere Genel Müdürlüğe intikal ettirir. Bakanlıkça (Genel Müdürlük) belirlenenler haricindeki belgeler elektronik ortamda gönderilir. Başvurular Genel Müdürlükçe sonuçlandırılır.

(7) Başvurusu uygun bulunarak açma ve işletme izni verilen mağaza ve depolar için Ek-2'de yer alan ve gümrük müdürlüğünce hazırlanacak yazıya istinaden 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar

Kanunu uyarınca tahsili gereken harcın peşin olarak tahsilini müteakip gümrük müdürlüğünce Ek-3'te yer alan açma ve işletme izin belgesi düzenlenir.

(8) Mağaza ve depo açılışına ilişkin istenen belgelere elektronik sistemler üzerinden erişilebilmesi halinde bunların kâğıt nüshaları aranmaz.

(9) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(10) Altıncı fıkra uyarınca düzenlenecek görgü raporlarında, mağazanın açılacağı alanın hava ya da deniz limanı içerisinde yer alıp almadığı da dikkate alınarak;

a) Heyet tarafından görülen ve incelenen alanın mağaza işletmecisi firma tarafından sunulan belgelerdeki yer olup olmadığı, açık adresi, mahal kodu ve m2 si,

b) Açılması talep edilen mağazanın pasaport polisi noktası ve gümrük muayene noktasına göre konumu,

c) Gümrük gözetimi ile denetiminin sağlanması açısından herhangi olumsuz bir durumun bulunup bulunmadığı,

ç) Mağazanın/deponun eşyanın güvenli bir şekilde muhafazasını sağlayacak durumda olup olmadığı,

d) Satışa sunulacak eşyanın sergilenmesine ve satışına uygun raf/stant düzeneklerinin olup olmadığı,

e) Mağaza/depoya konulacak eşyanın denetiminin kolayca yapılıp yapılamayacağı,

f) Mevzuatta özellikleri sayılan kamera sistemine sahip olup olmadığı,

g) Depodan dışarıya izinsiz eşya çıkarılmasına imkân vermeyecek gerekli fiziki altyapı ve teknik donanımların yapılmış olması,

ğ) Mağaza/depo olarak kullanılacak alanların birbiri ile doğrudan irtibatının bulunması,

h) Mağaza/depo olarak kullanılacak alanların hazine haklarının korunmasını sağlamak üzere gümrük memurlarınca ve/veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince içeriden ve dışarıdan kontrolünün kolaylıkla yapılmasına elverişli olması,

ı) Mağaza/deponun yer aldığı havalimanı, deniz limanı ya da binada mağaza ve depoyu da kapsayan merkezi yangın söndürme sistemi mevcut olmaması halinde, yangın söndürme düzeneği ve ekipmanı bulunması, bu ekipmanın yerinin sabit ve işaretli olması,

i) Mağaza/deponun, idarenin süreç takibini kesintisiz sağlaması için, enerji kesintisine izin vermeyecek şekilde jeneratör ve kesintisiz güç kaynağı hatları (ups) ile donatılmış olması,

hususları ile ilgili heyet tarafından bildirilmesi gerekli görülen diğer hususlara yer verilir.

Faaliyete geçebilmek için aranan şartlar

MADDE 8 – (1) Faaliyete geçebilmek için kamu kuruluşları hariç, mağaza ve depoların faaliyet konuları ve yerlerine göre Kanun uyarınca aranacak vergi ve cezaya karşılık olmak üzere, Gümrük Yönetmeliği uyarınca kabul olunabilecek türde ve bu Yönetmeliğin teminatla ilgili hükümleri çerçevesinde teminat verilmesi gerekir.

(2) Mağaza ve depo açma izni verilenlerin izin yazısının kendilerine tebliğ tarihini izleyen günden itibaren altı ay içinde faaliyete geçmeleri gerekir. Mücbir sebep ve beklenmeyen haller dışında, bu süre içinde faaliyete geçilmemesi hâlinde verilen izin iptal edilir ve alınan teminat iade edilir. Bu durumda mağaza ve depo açmak için yeniden başvuru yapılabilir.

(3) Açma izni verilen mağazaların, Bakanlıkça uygulamaya konulan ve mağazalardan yapılan satışların gümrük müdürlüğü, ilgili bölge müdürlüğü ve Genel Müdürlükçe takip edilebilmesini sağlayan bilgisayar sistemine dâhil olması gerekir.

(4) Yapılacak inceleme sonucunda, mağaza açılmak istenilen yerin fizikî koşullarının gümrük idaresinin denetimini güçleştireceğinin veya gümrük müdürlüğünün personel ve fizikî imkânlarının denetim için yeterli olmayacağına anlaşıldığı hallerde, mağaza açılmasına izin verilmesi veya açma izni verilmiş mağazanın faaliyete geçebilmesi için bu eksikliklerin giderilmesi şarttır.

(5) Gümrük müdürlüğünce, gerekli şartları sağlayarak faaliyete geçen mağazalara ilişkin faaliyete geçme tarihini de içerecek şekilde bölge müdürlüğü aracılığıyla Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

Yıllık kontroller ve mağazalarda yapılacak değişiklikler

MADDE 9 – (1) 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişilerin adlî sicil belgelerinin her yıl Ocak ayı sonuna kadar ilgili gümrük müdürlüğüne ibraz edilmesi gerekir. Aynı işletmecinin, bir gümrük müdürlüğü denetiminde birden fazla mağaza veya deposu bulunması durumunda, adlî sicil belgesinin birer adet aslının ibrazı yeterli olup, diğer mağaza veya depo

dosyalarına söz konusu belgenin fotokopi ile çoğaltılmış örneği konulabilir.

(2) 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında sayılan kişilerin aynı fıkra da yer alan fiil veya suçlardan mahkûm olduğunun veya ceza aldığı nın tespiti hâlinde durum bölge müdürlüğü aracılığıyla Genel Müdürlüğe gecikmeksizin bildirilir.

(3) Süresi bir yıldan uzun olan kira sözleşmelerinin geçerlilik süresi içinde her yıl ibraz edilmesine gerek olmamakla birlikte, sözleşme süresinin bitimini müteakip yeni sözleşmenin gümrük müdürlüğüne sunulması gerekir.

(4) Mağazalar için 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca her yıl Ocak ayı içinde ödenmesi gereken işletme harcının ödenip ödenmediği gümrük müdürlüğünce kontrol edilir. Depolar için 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca sadece açma harcı söz konusu olduğundan, gümrük müdürlüğünce yıllık harç kontrolü sadece mağazalar için yapılır.

(5) Mağaza ve depolar için açma ve işletme izin belgesi düzenlenmesi, devir, kapatma, genişletme, daraltma, adres değişikliği ile unvan ve/veya vergi numarası değişikliği durumlarında gümrük müdürlüğünce Ek-4'te yer alan antrepo bildirim formu düzenlenir. Düzenlenen form ve ilgili belgelerin birer örneği bölge müdürlüğü aracılığıyla Genel Müdürlüğe gönderilir.

(6) Açma ve işletme izin belgesinin yenilenmesi, devir suretiyle başkasına intikali veya herhangi bir sebeple iptal edildikten sonra yeniden düzenlenmesi durumlarında 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca harç alınır.

(7) Gümrüksüz satış mağazaları ve depolarda yapılacak daraltma, tamirat veya tadilat işlemlerinde 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen belgeler aranır. Genişletme ve adres değişikliğine ilişkin işlemlerde söz konusu belgelerin yanı sıra, 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen belge de aranır.

(8) Mağaza ve depolarda yapılacak genişletme, daraltma, tamirat veya tadilat işlemleri ile adres değişiklikleri gümrük müdürlüklerince sonuçlandırılır ve bu işlemlerden harç alınmaz. Açma ve işletme izin belgesi verilmiş olan işletmecilerin unvanında meydana gelen değişiklikler ile gümrük idaresi değişikliğinde harç aranmaksızın sadece mevcut açma ve işletme izin belgesi üzerinde düzeltme yapılır.

(9) Söz konusu belgelerin elektronik sistemler üzerinden kontrol edilebilmesi halinde bunların kâğıt nüshaları aranmaz.

Mevzuat hükümlerine uyum

MADDE 10 – (1) Mağaza ve depo açma ve işletme izni alanlar, gümrük mevzuatı, kaçakçılıkla mücadele mevzuatı, dış ticaret rejimi ve standardizasyon mevzuatı ile Türk parasının kıymetini koruma mevzuatı hükümlerine uymakla yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Satışlara İlişkin Usul ve Esaslar

Mağazalardan satışı yapılabilecek eşya

MADDE 11 – (1) Yolcu girişi yapılan gümrük kapılarında açılan mağazalarda, Türkiye'ye giriş yapan yolculara aşağıda belirtilen eşya satılabilir.

a) Satış tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata göre Yolcu Beraberi Kişisel Eşya Listesinde yer alan eşya,

b) Satış tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata göre gümrük vergileri ödenmeksizin yurda ithal edilebilecek yolcu beraber eşya,

c) Satış tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata göre gümrük vergileri ödenmek suretiyle yolcu beraberinde ithal edilebilecek eşya,

ç) Bakanlıkça (Genel Müdürlük) uygun bulunacak diğer eşya.

(2) Yolcu çıkışı yapılan gümrük kapılarında açılan mağazalarda, Türkiye'den çıkış yapan yolculara, transit yolculara, Türkiye'den çıkış yapan nakil vasıtası sürücü ve hizmetlilerine aşağıda belirtilen eşya satılabilir.

a) Satış tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata göre Yolcu Beraberi Kişisel Eşya Listesi'nde yer alan eşya,

b) Satış tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata göre yolcu beraberinde ihraç edilebilecek ve hediye olabilecek miktar ve mahiyetteki eşya,

c)Yürürlükten kaldırılmıştır.

ç)Bakanlıkça (Genel Müdürlük) uygun bulunacak diğer eşya

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen eşyanın mağazalarda satışına Bakanlıkça (Genel Müdürlük) sınırlama getirilebilir.

(4) Nakil vasıtası sürücü ve hizmetlileri ülkeye girişlerinde, yolcu girişi yapılan hudut kapılarındaki mağazalardan 1 karton sigara, en fazla 1 litrelik 1 adet alkollü içki, en fazla 120 ml'lik 1 adet parfüm ve 1 adet kozmetik ürün ile en fazla 1 kilogram çikolata veya şekerden mamul yiyecek satın alabilirler.

(5) Türkiye'den çıkış yapan yolcular, nakil vasıtası sürücü ve hizmetlileri için yürürlükte bulunan Yolcu Beraberi Kişisel Eşya Listesi'nde yer alan eşyaya ilişkin miktarlar 3 kat olarak uygulanır.

(6) Türkiye'ye giriş ya da Türkiye'den çıkış yapan yolcular birinci ve ikinci fıkraların (a) bentlerinde belirtilen eşyayı uçakta da satın alabilirler.

(7) Diplomatik muafiyetlerden faydalananlara Dışişleri Bakanlığınca onaylanmış, yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensuplarına ise Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından düzenlenmiş, ilgili gümrük müdürlüğünce tescil edilmiş takrirler karşılığında satış yapılır.

(8) Mağazalarda esas itibarıyla serbest dolaşıma girmemiş eşya satılır. Serbest dolaşımda olan eşyanın mağazalarda satılmasına Genel Müdürlükçe izin verilebilir. Bu eşyanın üzerindeki dâhilî vergilerin tahsili, istisna ve muafiyeti vergi kanunlarının ilgili hükümleri çerçevesinde yürütülür.

(9) Türkiye'ye girişte ve Türkiye'den çıkışta mağazalardan satın alınacak eşyanın pasaport işlemleri tamamlandıktan sonra ve girişte gümrük muayenesinden geçmeden önce alınması şarttır. Tek Durak uygulamasının faaliyette olduğu kara gümrük kapılarında bulunan gümrüksüz satış mağazaları için bu şart aranmaz.

(10) Mağazalarda satılan birden fazla eşyanın set olarak satışa sunulmuş olması hâlinde, bedelsiz olarak sunulup sunulmadığına bakılmaksızın, bu tür eşya miktarının stok cetveli ve satış fişlerinde ayrıntılı olarak kayda geçirilmesi ve alışveriş limitlerinin aşılıp aşılmadığının değerlendirilmesinde set içerisindeki eşyanın tamamının dikkate alınması gerekir.

(11) 18 yaşın altındakilere alkollü içki ve tütün mamulleri satılamaz.

(12) Yürürlükte bulunan mevzuata göre mağazalardan satın alınabilecek eşya ve miktarlarına, 18 yaşın altındakilere alkollü içki ve tütün mamulleri satılamayacağına ve Türkiye'den çıkış yapan yolcular için mağazadan alışverişi yapılan eşyanın yolcuların seyahat edecekleri ülkeye girişinde ilgili ülkenin gümrük mevzuatı çerçevesinde işlem göreceğine dair uyarıcı ve bilgilendirici tabelaların, mağaza içerisinde alıcılar tarafından kolaylıkla görülebilecek yerlere asılması gerekir. Söz konusu tabelaların kara hudut kapılarında Türkçe, İngilizce ve komşu ülkenin dilinde, hava ve deniz hudut kapılarındaki mağazalarda ise Türkçe,

İngilizce ve Arapça olarak hazırlanması zorunlu olmakla birlikte, ilave olarak mağazadan alışveriş yapan yolculara uygun diğer diller de kullanılabilir.

(13) Gemilere satış mağazalarından Ek-5'te belirtilen eşya satılabilir.

(14) Kara hudut kapısından diğer ülkelere çıkış yapan nakil vasıtası sürücü ve hizmetlileri, dönüşlerinde alışveriş haklarını kara hudut kapılarında bulunan mağazalarda ayda en fazla 10 defa kullanabilirler.

Eşyanın satışı

MADDE 12 – (1) Mağazadan eşya satışı, Türk Lirası veya konvertibl yabancı para cinsinden her türlü ödeme aracıyla yapılır. Eşyanın satış fiyatının yabancı para cinsinden belirlenmiş olması ve ödemenin Türk Lirası olarak yapılmak istenilmesi durumunda, eşyanın satış fiyatının Türk Lirasına çevrilmesinde mağazalarca esas alınacak döviz kurlarına ilişkin bilgilendirme tabelalarının yolcular tarafından görülebilecek şekilde mağaza içerisine asılması zorunludur.

(2) Yolculara eşya satışında, satışın bizzat yolcunun kendisine yapılması esastır. Vekâlet ve pasaport ibraz edilse dahi yolcu dışındaki bir kişiye satış yapılamaz. Yolcuya satılan eşyanın vergiye ya da bandrole tabi olması hâlinde, verginin ya da bandrolün tahsil edildiğine dair belge mağaza görevlisine ibraz edilmeden eşya teslim edilmez.

(3) Gemilere eşya satışında, Boğazlardan transit geçen Türk bayraklı gemilerin yurt dışı seferde bulunan veya yurt dışı seferde sayılan gemi olduğunun gümrük idaresinden teyit edilmesi gerekir. Mağazanın bulunduğu limandan hareket eden gemilere eşya teslimi, limandan hareketleri ile eş zamanlı olarak yapılır. Eşyanın cinsini ve miktarını gösteren talep formuna istinaden hazırlanan eşyanın mağazadan çıkışında mağazada görevli yetkilendirilmiş gümrük müşavirince tespit işlemi yapılır. Mağaza işletmecisinin sorumluluğu, eşyanın geminin yetkili bir personeli (gemi kaptanı veya gemi kâtibi) tarafından teslim alınmasına kadar devam eder. Satılan eşya için her bir sefer itibarıyla tek bir satış belgesi düzenlenir. Satılan eşyanın kod numarasını, cinsini, miktarını ve satış fiyatını gösteren gemi satış listesi (Ek-6) üç nüsha hâlinde düzenlenerek listenin bir nüshası satış belgesi ile birlikte alıcıya verilir. Listenin bir nüshası satış belgesinin mağazada kalacak

nüshasına eklenir, üçüncü nüshası ise saklanmak üzere gümrük müdürlüğüne ibraz edilir.

(4) Yabancı ülkelere sefer yapan uçaklarda satışa sunulacak olan ve eşyanın cinsini ve miktarını gösteren talep formuna istinaden hazırlanan eşyanın mağazadan çıkışında mağazada görevli yetkilendirilmiş gümrük müşavirince tespit işlemi yapılır. Eşya, uçağın yetkili personeli (uçak pilotu ya da kabin amiri) tarafından teslim alınır. Eşyanın uçağa teslimi apronda görevli gümrük muhafaza memuru gözetiminde gerçekleştirilir. Mağaza işletmecisinin sorumluluğu, uçağa teslim edilen eşyadan satılamayanların mağazaya geri alınmasına kadar devam eder. Teslim edilen eşyanın kod numarasını, cinsini, miktarını ve satış fiyatını gösteren teslim ve iade listesi (Ek-7) beş nüsha hâlinde düzenlenerek listenin üç nüshası eşya ile birlikte uçağa teslim edilir. Listenin bir nüshası mağazada kalır ve bilgisayar sistemine veri girişi yapılır, bir nüshası ise saklanmak üzere gümrük müdürlüğüne verilir. Hava yolu şirketi tarafından, uçak içinde satılmayıp iade edilecek eşya ise teslim ve iade listesine kaydedilir. Ayrıca, uçuşun bitimini müteakip 72 saat içinde satışı yapılan eşyalar için uçak içi satış listesi (Ek-8) üç nüsha hâlinde hazırlanır. Her iki listeden birer nüsha mağazaya, birer nüsha da gümrük müdürlüğüne verilir. Gümrük müdürlüğü, teslim ve iade listesi ile uçak içi satış listesini daha önce ibraz edilen teslim ve iade listesi ile birleştirir ve eşya iadesi varsa eşyanın gümrük veya gümrük muhafaza memuru gözetiminde mağazaya iade edilmesine izin verir. Mağazaya iade olarak girişi yapılan eşya için yetkilendirilmiş gümrük müşavirince tespit işlemi yapılır. Uçak içi satış listesini teslim alan mağaza yetkilisi 24 saat içinde bu bilgileri bilgisayar sistemine aktararak gümrük müdürlüğünün denetimine sunar.

(5) Dördüncü fıkra uyarınca uçağa teslim edilmekle birlikte uçak içinde satılmayıp, aynı işletmeciye ait olan ve eşyanın uçağa teslim edildiği gümrük idaresinden farklı bir gümrük idaresi denetimindeki mağazaya iade edilmesi istenilen eşya, iade edileceği mağazaya antrepo beyannamesi ile alınır. Bu durumda, eşyanın iade edildiği mağazanın bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğü, uçak içi satış listesini ve verilen antrepo beyannamesinin tarih ve sayısını da kaydetmek suretiyle teslim ve iade listesini onaylar. Eşyanın uçağa teslim edildiği gümrük idaresince, dördüncü fıkra uyarınca daha önce ibraz edilen teslim

ve iade listesi, eşyanın iade edildiği mağazanın bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğünce onaylanmış uçak içi satış listesi ve teslim ve iade listesi ile birleştirilir.

Mağazalardan satılan eşyanın BİLGE sisteminden düşümü

MADDE 13 – (1) Gümrüksüz satış mağazalarından yapılan satışlarda satış belgeleri ile çıkışı yapılan eşyanın BİLGE sisteminde antrepo beyannamelerinden düşümü, teknik olarak mümkün olması halinde otomatik olarak, diğer durumlarda ise antrepo beyannamesinin ilgili kalemlerinin belirtilmesi suretiyle aylık satış listesi esas alınarak oluşturulan düşüm listelerine istinaden gümrük müdürlüğünce yapılır. Dönemsel denetimler ile yılsonu sayımlarında sistemdeki düşümlerin ve listelerin doğruluğunun kontrol edilmesi gerekir.

Sarf malzemeleri ve numuneler

MADDE 14 – (1) Mağazalarda satılan eşyanın tanıtımında kullanılan ve alıcıya bedelsiz olarak sunulan eşantyonlar ile eşyanın konulduğu ambalaj malzemelerine, satışa sunulan eşyaya uygulanan işlemler uygulanmaz.

(2) Parfüm ve kozmetik numunelerinin, antrepo stok kayıtlarından ve antrepo beyannamelerinden düşümünün yapılabilmesi için söz konusu numunelerin boş şişelerinin birer aylık dönemler itibarıyla, aylık satış listesinin gümrük müdürlüğüne iletilmesi gereken süre içinde gümrük müdürlüğüne ibraz edilmesi ve gümrük müdürlüğünce belirlenecek dönemlerde gümrük müdürlüğünün gözetiminde tutanak düzenlenmek suretiyle imha edilmesi gerekir. Mağaza işletmecilerinin kusur ve hatalarından ileri gelmeyen kayıp, çalınma ve diğer haller dolayısıyla meydana gelen ve gümrük müdürlüğüne ispat edilebilen eksiklikler hariç olmak üzere, boş şişesi gümrük idaresine ibraz edilemeyen her bir parfüm numunesi için gümrük vergileri tahsil edilir. Mağazalarda satılan eşya ile birlikte müşterilere bedelsiz olarak verilen azami 10 ml'lik eşantyonlar numune olarak değerlendirilmez ve eşantyonlar için takibat yapılmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mağaza ve Depolarda Eşya Hareketleri, Mağazanın Devri

Depoya eşya alınması ve depodan eşya çıkarılması

MADDE 15 – (1) Depoya eşya, Kanun ve Gümrük Yönetmeliğinin antrepolara eşya alınmasına ilişkin hükümleri çerçevesinde antrepo beyannamesi ile veya mağazadan depoya

sevk edilen eşyada 16 ncı madde çerçevesinde gümrük müdürlüğüne yapılan elektronik bildirim istinaden alınır.

(2) Eşyanın bir depodan aynı gümrük müdürlüğü denetimi altındaki başka bir depoya sevkinde, yeni bir antrepo beyannamesi verilmek suretiyle işlem yapılır.

(3) Eşyanın bir depodan, farklı gümrük müdürlüğü denetimi altındaki bir mağaza veya depoya sevki, Kanun ve Gümrük Yönetmeliğinin transit rejimi hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir. Gümrük müdürlüğünce gerek görülen hallerde, eşyanın transitinde taşıtın takibi araç takip sistemi vasıtasıyla sağlanır. Eşya, varış gümrük müdürlüğü denetimindeki mağaza veya depoya antrepo beyannamesi ile alınır.

(4) Eşyanın firmanın deposundan aynı gümrük müdürlüğü denetimi altındaki bir mağazasına sevki, 16 ncı madde çerçevesinde gümrük müdürlüğüne elektronik ortamda bildirim yapılması suretiyle gerçekleştirilir. Depodan eşya çıkışında, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından tespit işlemi yapılır. Eşya, depodan mağazaya gümrük müdürlüğünün görevlendireceği gümrük veya gümrük muhafaza memurunun refakatinde sevk edilir. Eşyanın mağazada teslim alınmasını müteakip, gümrük müdürlüğü tarafından elektronik ortamda gerekli onay verilmek suretiyle işlem tamamlanır. Ayrıca işletmeci tarafından mağaza ve depo stok kayıtlarında gerekli düzeltme yapılır.

(5) Firmaların sadece kendi mağaza ve depoları arasında eşya sevki yapılabilir.

(6) Satışına izin verilmeyen eşya depodan mağazaya sevk edilemez.

(7) Eşyanın firmanın mağazasından aynı gümrük müdürlüğü denetimi altındaki deposuna iadesi 16 ncı madde çerçevesinde gümrük müdürlüğüne elektronik bildirim yapılması suretiyle gerçekleştirilir. Eşyanın mağazadan çıkışında, gümrük müdürlüğü tarafından elektronik ortamda gerekli onay verilir. Eşya, mağazadan depoya gümrük müdürlüğünün görevlendireceği gümrük veya gümrük muhafaza memurunun refakatinde sevk edilir. Depoya eşya girişinde, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından tespit işlemi yapılır. Ayrıca işletmeci tarafından mağaza ve depo stok kayıtlarında gerekli düzeltme yapılır.

(8) Eşyanın bir mağazadan farklı gümrük müdürlüğü denetimi altındaki bir depoya iadesi bu maddenin üçüncü fıkrası

çerçevesinde gerçekleştirilir.

(9) Bir depoda bulunan eşya, aynı veya farklı bir gümrük müdürlüğü denetimi altındaki bir depo ya da mağazaya, Kanun ve Gümrük Yönetmeliğinin antrepo rejimi ve transit rejimi hükümleri çerçevesinde satış suretiyle devredilebilir. Bir firmanın aynı gümrük müdürlüğü denetimi altında deposu bulunmaması durumunda, mağazada bulunan eşyanın satış suretiyle devri de mümkündür.

Eşya sevkine ilişkin elektronik bildirim

MADDE 16 – (1) Aynı gümrük müdürlüğü denetimi altında bulunan mağazadan mağazaya, depodan mağazaya ve mağazadan depoya eşya sevkinde, aşağıdaki bilgilerin gümrük müdürlüğünün bilgisayar sistemine iletilmesi ve gümrük müdürlüğünce de kayıt altına alınması suretiyle işlem yapılır:

- a) Sevkiyat tarihi,
- b) Eşyanın ait olduğu gümrük beyannamesinin sayısı ve kalem numarası,
- c) Mağaza ve deponun antrepo kod numarası,
- ç) Eşyanın kod numarası, cinsi ve miktarı.

Mağazaya eşya alınması ve mağazalar arası eşya sevki

MADDE 17 – (1) Mağazaya eşya, Kanun ve Gümrük Yönetmeliğinin antrepolara eşya alınmasına ilişkin hükümleri çerçevesinde antrepo beyannamesiyle veya 16 ncı madde çerçevesinde gümrük müdürlüğüne yapılan elektronik bildirimle istinaden alınır.

(2) Bir firmanın aynı gümrük müdürlüğü denetimi altında bulunan bir mağazasından diğer mağazasına eşya sevki 16 ncı madde çerçevesinde gümrük müdürlüğüne elektronik bildirim yapılması suretiyle gerçekleştirilir. Eşyanın mağazadan çıkışında, gümrük müdürlüğü tarafından elektronik ortamda onay verilir. Eşya, mağazadan diğer mağazaya gümrük müdürlüğünün görevlendireceği gümrük veya gümrük muhafaza memurunun refakatinde sevk edilir. Eşyanın mağazada teslim alınmasını müteakip, gümrük müdürlüğü tarafından bilgisayar ortamında gerekli onay verilmek suretiyle işlem tamamlanır. Ayrıca işletmeci tarafından mağazaların stok kayıtlarında gerekli düzeltme yapılır.

(3) Bir firmanın mağazasından farklı gümrük müdürlüğü denetimi altında bulunan diğer mağazasına eşya sevki Kanun ve Gümrük Yönetmeliğinin transit rejimi hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir. Gümrük müdürlüğünce gerek görülen hallerde,

eşyanın transitinde taşıtın takibi araç takip sistemi vasıtasıyla sağlanır. Eşya, varış gümrük müdürlüğü denetimindeki mağazaya Kanun ve Gümrük Yönetmeliğinin antrepolara eşya alınmasına ilişkin hükümleri çerçevesinde antrepo beyannamesi ile alınır. Bir firmanın mağazasının bulunduğu gümrük müdürlüğü denetimi altında deposunun da bulunması hâlinde, firmanın başka bir gümrük müdürlüğü denetimi altındaki mağazasına eşya sevki sadece deposundan yapılır.

Mağazaların devri

MADDE 18 – (1) Gümrüksüz satış mağazaları ve depolarının devir taleplerinde, devreden firma tarafından bir dilekçe ile devralacak firma tarafından ise bir dilekçe ve 7 nci maddenin ikinci fıkrasında ((ç) bendi hariç) sayılan belgeler ile ilgili gümrük müdürlüğüne başvurulur. Devir işlemleri 7 nci maddenin altıncı fıkrası hükümlerine göre sonuçlandırılır.

(2) Devralan şirketin yeni kurulmuş bir şirket olması ve kurucu ortaklarından en az birinin asgari iki yıldır faaliyette bulunması hâlinde, şirketin 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen faaliyet süresi ve kurumlar vergisi şartları aranmaz.

(3) Devir başvurularında ön izin başvurusu yapılmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Teminat İşlemleri

Teminat

MADDE 19 – (1) Mağaza ve depolara konulan eşya için gümrük vergileri ve diğer kamu alacaklarının ödenmesini sağlamak üzere teminat alınır.

(2) Mağaza ve depoya alınan her parti eşya için gümrük müdürlüğüne ayrı ayrı teminat verilebileceği gibi, götürü teminat sisteminden yararlanılması da mümkündür.

(3) Götürü teminat verilmesi hâlinde mağaza ve depoya konulan eşyadan alınması gereken teminatın götürü teminat tutarını aşan kısmı için ayrıca teminat aranmaz.

(4) Banka teminat mektupları Ek-9'da yer alan örneğe uygun olarak düzenlenir.

Götürü teminat

MADDE 20 – (1) Mağaza ve depo işletmeciliği yapan firmaların, mağaza veya depo başına alınacak götürü teminattan veya birden fazla mağaza için geçerli götürü teminat sisteminden yararlanması mümkündür. Götürü teminat sisteminden yararlanan firmaların

mağaza ve depolarına konulacak eşya için ayrıca teminat aranmaz.

(2)Mağaza ve depo başına alınacak götürü teminat miktarı, tütün, tütün mamulleri ve alkollü içki satışı yapan mağazalar için 5.000.000 TL, diğerleri için 2.000.000 TL dir. Teminat mektubunun gümrük müdürlüğüne kabul edilmesini ya da firmaya iadesini müteakip, Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

(3) Birden fazla mağaza ve depo işletmeciliği yapan firmalar, Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına kaydedilmek üzere Elektronik Teminat Modülü üzerinden Genel Müdürlüğe 30.000.000 TL tutarında teminat vermek suretiyle birden fazla mağaza ve depo için götürü teminat sisteminden yararlanabilirler.

ALTINCI BÖLÜM

Kayıt ve Belge Düzeni

Defter ve belgeler

MADDE 21 – (1) Mağaza ve depo açma izni alanlar aşağıdaki defter, belge, cetvel ve listeleri düzenlemek ve saklamak zorundadır.

- a) Antrepo giriş-çıkış defteri,
- b) Satış belgesi,
- c) Gemi satış listesi,
- ç) Aylık satış listesi,
- d) Stok cetveli.

Antrepo giriş-çıkış defteri

MADDE 22 – (1) Antrepo giriş-çıkış defteri; mağaza ve depolara giren ve buralardan çıkan eşyanın izlenmesi için kullanılan ve gümrük beyannamesi, eşya sevkinine ilişkin elektronik bildirim ya da satış listesi ile gerçekleştirilen işlemlerin tarih ve sırası itibarıyla bilgisayar sistemine kaydedildiği defterdir. Her mağaza ve depo için ayrı ayrı tutulur ve en az aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Eşyanın mağaza veya depoya giriş tarihi,
- b) Eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi, eşya sevkinine ilişkin elektronik bildirim veya satış listesinin tarihi ve numarası ile eşyanın ait olduğu kalem numarası,
- c) Eşyanın cinsi, kodu ve miktarı,
- ç) Eşyanın nereden nereye gönderildiği,
- d) Eşyanın mağaza veya depodan çıkış tarihi.

(2) Mağaza ve depolarda önceki yıllardan kalan eşya, takvim yılı başında yapılan sayımlara istinaden ayrı bir sütun oluşturularak eşyanın Türkiye’de ilk defa mağaza veya depoya alındığı yer ve beyannamenin tescil sayısı ve tarihi de belirtilmek suretiyle kaydedilir.

(3) Deftere kayıtların giriş veya çıkış işlemini takip eden beş iş günü içinde yapılması zorunludur.

(4) Mağaza ve depo işletmecileri, antrepo giriş-çıkış defterini bilgisayar ortamında saklamak ve bilgisayar kayıtlarını ya da bu kayıtlardan üretilecek çıktılarını, 27 nci maddede belirtilen kişilerce istenildiğinde ibraz etmek zorundadır.

Satış belgesi

MADDE 23 – (1) Mağazalar sattıkları eşya için satış belgesi vermek ve alışveriş yapan kişiler de söz konusu belgeleri istemek ve almak zorundadır.

(2) Satış belgesinde en az aşağıdaki bilgiler bulunur:

a) Seri ve sıra numarası,
b) Düzenleme tarihi ve saati,
c) Düzenleyen mağazanın adı ve adresi,
ç) Alıcının adı soyadı,
d) Yurt dışına gidecek olan yolcular için biniş kartı veya pasaport numarası, yurt dışından gelen yolcular için pasaport numarası, transit yolcular için karaya çıkış kartı numarası veya pasaport numarası, nüfus cüzdanı ile yabancı ülkelere seyahat eden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için TC kimlik numarası, pasaport ibrazı gerekmeksizin kimlik kartı ile Türkiye'ye seyahat eden yabancı yolcular için kimlik numarası, 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu uyarınca Türkiye dışına taşıma yapan ulaşım araçlarının memur ve mürettebatı için bu kişilere verilen vesika numarası,

e) Satılan eşyanın kod numarası, cinsi, satış fiyatı.

(3) Mağazalardan yapılan satışlarda, yolcunun alışveriş hakkı olup olmadığının sorgulanmasında, kişinin doğum tarihi, uyruğu ve kimlik numarası bilgisi de kullanılabilir. Diğer taraftan satışı yapan mağaza görevlisinin adı, soyadı veya bu görevliyi belirleyen her türlü tanıtıcı işaret ile satışın yapıldığı kasaya ilişkin tanıtıcı bilginin mağazaların sistemlerinde saklanması ve gerektiğinde gümrük idaresine ibraz edilmesi zorunludur.

(4) Satış belgesi, mağaza tarafından seri/sıra numarasına göre teselsül ettirilir, iki nüsha olarak düzenlenir ve bir nüshası tarih ve sıra numarasına göre saklanır. Mükellefler, ilgili mevzuat kapsamında gerekli izinlerin alınması durumunda e-Arşiv uygulamasından yararlanabilirler

(5) Genel Müdürlük, satış belgesinde yukarıdaki fıkralarda belirtilen bilgiler dışında ek bilgilerin yazılmasını istemeye veya bu bilgiler olmaksızın satış belgesi düzenleme izni vermeye yetkilidir.

Gemi satış listesi

MADDE 24 – (1) Gemiye verilen eşyayı göstermek için Ek-6'daki örneğe uygun olarak üç nüsha gemi satış listesi düzenlenir. Listeye her takvim yılı başından itibaren sıra numarası verilir. Listenin bir nüshası gümrük müdürlüğüne, bir nüshası da gemiye verilir.

Aylık satış listesi

MADDE 25 – (1) Mağazalar sattıkları eşyanın cinsini ve miktarını tespit üzere her ay aylık satış listesi düzenler.

(2) Aylık satış listesinde aşağıdaki bilgiler bulunur:

- a) Düzenleyen mağazanın adı ve listenin ait olduğu dönem,
- b) Sırasıyla eşyanın cinsi, kod numarası ve satılan miktarı ile tutarı.

(3) Aylık satış listesi, her ay satılan eşyaya ilişkin satış belgeleri esas alınarak bilgisayar ortamında düzenlenir. Liste, en geç takip eden ayın beşinci günü mesai bitimine kadar mağazanın bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğüne bilgisayar ortamında iletilir.

Stok cetveli

MADDE 26 – (1) Mağaza ve depolarda dörder aylık dönemler itibarıyla dönem başı mevcudunu göstermek için bilgisayar ortamında stok cetveli düzenlenir.

(2) Stok cetvelinde aşağıdaki bilgiler bulunur:

- a) Mağazanın veya deponun adı ve cetvelin ait olduğu dönem,
- b) Dönem başındaki eşya cinsi ile mevcudu, dönem içinde giren ve çıkan eşya miktarı ve dönem sonu mevcudu.

(3) Eşya kod numarası ve cinsine göre sütunlara ayrılmış stok cetvellerinde, dönem başı mevcudu ile dönem sonu mevcudu tek kalemde, dönem içinde giren ve çıkan ise ayrı ayrı gösterilir.

(4) Düzenlenen stok cetveli, Ocak, Mayıs ve Eylül aylarının ilk on günü içinde mağaza veya deponun bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğüne bilgisayar ortamında iletilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Denetim ve Müeyyideler

Denetim

MADDE 27 – (1) Mağaza ve depolar, gümrük ve ticaret müfettiş veya müfettiş yardımcıları, gümrük ve ticaret bölge müdürü ile bölge müdür yardımcısı, gümrük müdürü, gümrük müdürlüğünce yetkilendirilen memurlar ve Bakanlıkça yetkili kılınacak kişilerin inceleme ve denetimine tabidir. Bu kişilerin talepleri hâlinde mağaza ve depo yetkilileri buraları derhâl açmaya, her türlü kolaylığı göstermeye ve istenen bilgi ve belgeleri vermeye mecburdur.

Mağaza ve depoların faaliyetinin geçici olarak durdurulması

MADDE 28 – (1) 27 nci madde hükümlerine aykırı davranılması hâlinde mağaza veya deponun faaliyeti, istenilen bilgi ve belgeler sunuluncaya kadar geçici olarak durdurulabilir.

(2) Bu yerlerde yapılacak inceleme, denetim ve soruşturma sonucunda;

- a) Gümrük mevzuatına aykırılıkların veya gümrüksüz satış mağazası veya deposunun 3 üncü maddede belirtilen faaliyet

alanları dışında kullanıldığıının tespiti durumunda, mağaza veya deponun faaliyeti, inceleme, denetim ve soruşturma yapan ticaret müfettiş veya müfettiş yardımcıları ya da ilgili bölge müdürlüğünce tedbir mahiyetinde on güne kadar geçici olarak durdurulabilir. Durdurma kararı, nedenleri, süresi ve konuya ilişkin mütalâa ile birlikte gecikmeksizin Genel Müdürlüğe bildirilir. Genel Müdürlük, mağaza ve deponun faaliyetinin geçici olarak durdurulduğu süreyi aykırılıklar giderilinceye kadar uzatmaya yetkilidir. Ancak, Genel Müdürlükçe bu sürenin uzatılması yönünde karar verilmediği takdirde gümrük müdürlüğü sürenin bitimini izleyen gün mağaza veya deponun faaliyetinin devamına izin verir.

b) Usulsüz satış yapıldığının tespiti hâlinde mağazanın faaliyeti, usulsüzlük ve ihlalin ağırlığı ve tekerrür durumuna göre Genel Müdürlükçe on gün ilâ bir yıl arasında geçici olarak durdurulur. Usulsüzlük ve ihlal ile ilgili olarak adlî merciler nezdinde suç duyurusunda bulunulduğu durumlarda, usulsüzlük ve ihlalin ciddi nitelik ve boyutlarda bulunması ya da devam edeceğine dair ciddi şüphe ve emarelerin görülmesi hâlinde, mağazanın faaliyeti, soruşturma veya kovuşturma sonucu kesinleşinceye kadar Genel Müdürlükçe geçici olarak durdurulabilir.

(3) Gümrük müdürlüğüne ibrazı öngörülen belgelerin süresi içinde ibraz edilmemesi hâlinde, sürenin bitimini müteakip gümrük müdürlüğü tarafından işletmeciye, ibraz edilmesi gereken belgeler açıkça belirtilmek suretiyle yazılı bildirim yapılır. İşletmeci tarafından, yazılı bildirim tarihinden itibaren on iş günü içinde gerekli belgelerin ibraz edilmemesi durumunda, mağaza veya deponun faaliyeti bu belgeler verilinceye kadar ilgili müdürlükçe geçici olarak durdurulabilir ve bölge müdürlüğü aracılığıyla duruma ilişkin Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

(4) Bakanlıkça uygulamaya konulan ve mağazalardan yapılan satışların gümrük müdürlüğü ve Genel Müdürlükçe takip edilebilmesini sağlayan bilgisayar sistemi dışına çıkan mağazaya, sisteme dâhil olunması ve varsa eksik verilerin sisteme işlenmesi için gümrük müdürlüğünce on iş günü süre verilir. Mücbir sebep ve beklenmeyen haller dışında, bu süre sonunda da sisteme dâhil olmayan ve eksik verileri sisteme işlemeyen mağazanın faaliyeti, sisteme dâhil oluncaya ve eksik veriler sisteme işleninceye kadar geçici olarak gümrük müdürlüğünce durdurulur ve bölge müdürlüğü aracılığıyla duruma ilişkin Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

Mağaza ve depoların açma ve işletme izinlerinin iptali

MADDE 29 – (1) Başvuru için aranan şartlardan 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasındaki koşulların kaybedilmesi hâlinde mağaza ve depoların faaliyetine Genel Müdürlükçe son verilir.

(2) Bir önceki takvim yılında, yolcu, nakil vasıtası sürücü ve hizmetlileri sayısı itibarıyla 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sayıların altında giriş ve çıkış yapıldığı tespit edilen hudut kapılarında bulunan mağazalar ile bir önceki takvim yılında satışı bulunmadığı anlaşılan mağazaların açma ve işletme izinleri, bu duruma neden olan gerekçeler ve mağazanın bulunduğu hudut kapısının mevcut koşulları ile yolcu, nakil vasıtası sürücü ve hizmetlileri sayısı bakımından hudut kapısının ileriye dönük potansiyeli ve mevcut kira sözleşmesi hükümleri dikkate alınarak Genel Müdürlükçe iptal edilebilir.

(3) Mağaza veya deponun faaliyeti ile ilgili olarak firma ortakları veya yönetim kurulu üyelerinden herhangi biri hakkında 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda sayılan suçlardan veya bu faaliyetlerle bağlantılı diğer kanunlarda yer alan suçlardan verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi halinde mağazanın veya deponun açma ve işletme izni Bakanlıkça (Genel Müdürlük) iptal edilir.

(4) Yapılacak denetim, inceleme ve soruşturma sonucunda, Bakanlıkça uygulamaya konulan ve mağazalardan yapılan satışların gümrük müdürlüğü ve Genel Müdürlükçe takip edilebilmesini sağlayan bilgisayar sistemi üzerinde, usulsüz satışlara imkân verecek şekilde değişiklik yaptığı ya da yaptırdığı tespit edilen mağazaların açma ve işletme izinleri, adlî takibat hükümleri saklı olmak üzere Genel Müdürlükçe iptal edilebilir.

(5) Mağaza ve depo açma ve işletme izinleri üçüncü ve dördüncü fıkralar uyarınca iptal edilen firma ve ortaklarına, 6 ncı madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, beş yıl süre ile yeni mağaza ve depo açma ve işletme izni verilmez.

(6) İşletme tarafından mağaza ve depoların kapatılmasına ilişkin talepler, mağaza ve deponun faaliyet gösterdiği yıllara ilişkin harç makbuzlarının tamam olduğunun, mağaza ve deponun boş olduğunun ve kayıtlarına uygunluğunun tespit edilmesi üzerine ilgili gümrük müdürlüğünce sonuçlandırılır ve bölge müdürlüğünce Bakanlığa (Genel Müdürlük) bilgi verilir.

Yıllık sayımlar, fazlalık ve noksanlıklar

MADDE 30 – (1) Mağaza ve depoların yıllık normal sayımları Kanun ile Gümrük Yönetmeliğinin ilgili maddesinde belirtilen

esaslar dâhilinde yapılır. Mağaza sayımlarında bulunacak heyete ilgili gümrük müdürü tarafından tayin edilecek en az şef seviyesinde bir memur başkanlık eder. Depolar, uçakta satış mağazaları ve gemilere satış mağazalarındaki yıllık sayımlar ise yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından altışar aylık dönemler itibarıyla yapılır.

(2) Mağaza ve depolarda yapılan sayımlarda, firma tarafından verilen mağaza ve depo mevcutlarına ilişkin listeler ile eşyanın giriş ve çıkış belgeleri göz önünde bulundurulur. Eşyanın kısa sürede sayılamayacak olması hâlinde örnekleme yöntemiyle sayım yapılabilir.

(3) Mağaza ve depolarda yapılan inceleme, denetleme ve sayım sonucunda tespit edilen noksanlığın, Kanunun 106 ncı maddesinde sayılan geçerli nedenlerden kaynaklandığı ispatlanamadığı takdirde noksan çıkan eşya için Kanunun 236 ncı maddesinin birinci fıkrasına göre işlem yapılır. Mağaza işletmecilerinin kusurlarından kaynaklanmayan telef, kayıp ve çalıntıların gümrük idaresine tevsiği gerekir.

(4) Telef, kayıp ve çalıntının mağaza işletmecisi tarafından tespit edilerek beyan edilmesi halinde, bu noksanlığın gerçekleşmesinde, mağaza işletmecisi veya çalışanlarının kusurunun bulunmadığı durumlarda Kanunun 106 ncı maddesine göre işlem yapılır. Herhangi bir kusurun varlığı halinde ise telef, eksiklik veya kayba ilişkin gümrük vergileri tahsil edilmek kaydıyla, bu eşyanın kayıtlardan düşülmesine izin verilir ve bu durumda ayrıca ceza aranmaz.

(5) Sayım sonunda fazla çıkan eşya kayıtlara alınır. Bu fazlalığın kabul edilebilir nedenlerden ileri geldiği ispatlanamadığı takdirde, fazla çıkan eşya Kanun hükümleri çerçevesinde tasfiye edilir. Ayrıca, fazla çıkan kısım için Kanunun 236 ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre işlem yapılır.

(6) Yapılan inceleme ve denetlemeler sonucunda, hak sahibi olmayanlara satış yapıldığının ya da hak sahibi olanlara limit üstünde satış yapıldığının anlaşılması hâlinde gümrüksüz satış mağazası işletmecisi hakkında Kanunun 236 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına göre işlem yapılır. Durumun niteliğine bağlı olarak yapılabilecek adlî takibat hükümleri saklıdır.

Usulsüzlüklere ilişkin cezalar

MADDE 31 – (1) Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca usulsüzlük cezasını gerektiren fiillere ilişkin Gümrük

Yönetmeliği Ek-82'de ve Kanununun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan antrepo rejimine ilişkin usulsüzlük cezaları, gümrüksüz satış mağazaları ve depoları için de uygulanır.

(2) Bu Yönetmeliğin, 9 uncu maddesinin birinci, 11 inci maddesinin on ikinci, 12 nci maddesinin dördüncü, 22 nci maddesinin üçüncü, 25 inci maddesinin üçüncü ve 26 ncı maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı hareket edilmesi hâlinde Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanır.

Fikri ve sınai hakların ihlali

MADDE 32 – (1) Mağazalarda eşya satışının fikri ve sınai haklar mevzuatını ihlal etmesi durumunda ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

Gümrük müdürlüklerinin görevleri

MADDE 33 – (1) Gümrük müdürlükleri bu Yönetmelik hükümlerine göre kendilerine ibraz edilen belgeleri düzenli bir şekilde saklar. Yönetmelik hükümlerinin gereği gibi uygulanmasının sağlanması, tespit edilen aksaklıkların zamanında giderilmesi ve tedbirlerin alınması amacıyla mağaza ve depoya ait işlemleri sürekli olarak izler.

(2) Taşıt yoğunluğu ve yolcu durumuna göre mağazaların günün hangi saatinde açık tutulacağı ilgili gümrük müdürlüğüne tespit edilir. Bu saatler dışında mağaza açık bulundurulamaz ve satış yapılamaz.

Personele ait giriş ve kimlik kartına ilişkin işlemler

MADDE 34 – (1) Gümrük müdürlüğüne daimî giriş kartlarının verilmediği durumlarda bu kartı vermeye yetkili birimler, yolcu muayenesinin yapıldığı yerlere yönelik verilecek izinlerde veya bu kartların iptalinde gümrük müdürünün görüşünü alırlar.

(2) Üst aramasına karşı koyan veya gümrük idaresince getirilen düzenlemelere uymayan personelin daimî giriş kartı gümrük müdürü tarafından iptal edilir veya iptali hususunda gerekli girişimlerde bulunulur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetki

MADDE 35 – (1) Bakanlık;

a) Mağazaların açılış, işleyiş, eşya satış ve gümrük vergilerinin tahsil esaslarını belirlemeye,

b) Mağazadan satılabilecek eşyayı, miktarını, kıymetini ve eşya alabilecek kişileri belirlemeye,

c) Alınacak teminat tutarlarını değiştirmeye,
ç) Özel veya zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve gerekli tedbirleri almaya,
yetkilidir.

Fazla mesai

MADDE 36 – (1) Mağaza ve depo şletmecilerinin talebi hâlinde, buralarda görevlendirilmesini istedikleri personele ödenecek olan fazla çalışma ücretleri ve yolluklar hakkında Kanunun 219 uncu maddesi hükümleri uyarınca işlem yapılır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 37 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde Gümrük Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 38 – (1) 13/10/2006 tarihli ve 26318 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) İlgili mevzuatta, 13/10/2006 tarihli ve 26318 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliğine yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Elektronik bildirim

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Aynı gümrük müdürlüğü denetimi altında bulunan mağazadan mağazaya, depodan mağazaya ve mağazadan depoya eşya sevkinde, 16 ncı maddede belirtilen elektronik bildirimle ilişkin sistemde gerekli hazırlıkların tamamlanacağı tarihe kadar yürürlükten kaldırılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. 16 ncı maddede belirtilen uygulamaya geçiş tarihi ile uygulama usul ve esasları Bakanlıkça duyurulur.

Eşya yollama kâğıdında yetkilendirilmiş gümrük müşaviri uygulaması

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Geçici 1 inci maddede yer alan elektronik bildirim uygulamasına geçileceği tarihe kadar yürürlükten kaldırılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde depodan mağazaya eşya sevkinde kullanılan eşya yollama kâğıdı, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından imzalanır.

Antrepo giriş-çıkış kayıtları

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Mağaza ve depolara giren ve buralardan çıkan eşyanın izlenmesi için kullanılan antrepo giriş-çıkış defterine ilişkin olarak, 22 nci maddede belirtilen bilgisayar sistemine ilişkin gerekli hazırlıkların tamamlanacağı tarihe kadar

yürürlükten kaldırılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. Uygulamaya geçiş tarihi ile uygulama usul ve esasları Bakanlıkça duyurulur.

Kayıtların bilgisayar ortamında iletilmesi

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) 25 inci maddede belirtilen aylık satış listesi ve 26 ncı maddede belirtilen stok cetvelinin gümrük müdürlüğüne bilgisayar ortamında iletilmesine yönelik sistemde gerekli hazırlıkların tamamlanacağı tarihe kadar bunlara ilişkin olarak yürürlükten kaldırılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. Uygulamaya geçiş tarihi ile uygulama usul ve esasları Bakanlıkça duyurulur.

Mevcut teminatlar

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla firmalarca gümrük idaresine verilmiş olan teminatlar, Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde firmanın mağaza ve depolarını kapsayacak şekilde 19 ve 20 nci madde hükümlerine uygun olarak değiştirilir.

(2) 26/3/2004 tarihli ve 25414 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Gümrük Hattı Dışı Eşya Satış Mağazaları) (Seri No: 10) uyarınca global götürü teminat sisteminden yararlanan firmalar, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde teminat mektuplarını 20 nci maddede belirtilen şekilde değiştirmeleri koşuluyla, söz konusu maddede belirtilen götürü teminat sisteminden yararlanmaya devam ederler. Bu süre içinde gerekli teminat şartını sağlamayan firmaların faaliyetleri, şart sağlanıncaya kadar durdurulur.

Parfüm numuneleri

GEÇİCİ MADDE 6 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla firmaların mağaza ve depolarında bulunan parfüm ve kozmetik numuneleri, en geç Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden otuz gün içinde antrepo stok kayıtlarına alınır.

Sermaye artırım

GEÇİCİ MADDE 7 – (1) Halihazırda mağaza açma ve işletme izni almış ve faaliyette bulunan firmalar, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sermaye şartını bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren 1 yıl içinde yerine getirmek zorundadır. Bu süre içinde gerekli sermaye şartını sağlamayan firmaların faaliyetleri, şart sağlanıncaya kadar durdurulur.

Faaliyetteki mağaza ve depolar

GEÇİCİ MADDE 8 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyetleri devam eden gümrüksüz satış mağazaları ve depoları için 7 nci maddenin dokuzuncu fıkrasında belirtilen 5 yıllık süre bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte başlar.

Stoklarda bulunan eşantyonlar

GEÇİCİ MADDE 9 – (1) Mağazalarda satılan eşya ile birlikte müşterilere bedelsiz olarak verilen eşantyonlara ilişkin olarak 14 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirlenen 10 ml'lik sınır, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce firmaların stoklarında bulunan azami 20 ml'lik eşantyonlar için de uygulanır.

Yürürlük

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik yayımlandıktan 30 gün sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 40 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (ANTREPOLARDA AKARYAKIT KARIŞTIRMA İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 1)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, deniz yoluyla gelen serbest dolaşımda olmayan aynı veya farklı gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) ve vergi oranına tabi akaryakıt ürünlerinin transit akaryakıtların depolandığı antrepolarda birbirleriyle karıştırılarak yurt dışına transit edilmesinde uygulanacak usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10 uncu maddesi ile 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 542 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Karıştırma işlemleri izni

MADDE 3 – (1) Antrepoya alınmış aynı veya farklı gümrük tarife istatistik pozisyonu ve vergi oranına tabi akaryakıt ürünlerinin birbirleriyle karıştırılmasına antreponun bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğüne izin verilebilir. İzin sürecinde gümrük gözetim ve denetiminin sağlanmasını teminen gümrük idaresince istenilen her türlü bilgi, belge ibraz edilir ve ilave tedbirler alınır.

(2) Karıştırma işlemi, elde edilecek ürünün transit edilmesi kaydıyla transit akaryakıtın depolandığı antrepolarda yapılır.

(3) Sadece Gümrük Yönetmeliğinin 541 inci maddesinde yer verilen ve serbest dolaşımda olmayan akaryakıt ürünlerinin birbirleri ile karıştırılmasına izin verilir.

(4) Her bir karıştırma işlemi için gümrük idaresinden münferiden izin alınır. Karıştırma işlemi yapılacak eşyanın sahibinin antrepo işleticisi olmadığı durumda hem antrepo işleticisi hem de kullanıcı tarafından ayrı ayrı izin başvurusu yapılır.

(5) Karışıma tabi tutulacak eşya ile karışımdan elde edilecek ürün için ayrı ayrı tank tesis edilerek izin başvurusu yapılırken tank bilgileri gümrük idaresine bildirilir. Aksi halde gümrük idaresince talepler değerlendirmeye alınmaz.

(6) İzin verilebilmesi için karıştırma sonucunda meydana gelecek ürünün, gideceği ülkelerde yanlış menşeler göstermek gibi hilelere meydan vermeyecek veya taraf olunan uluslararası anlaşma hükümlerine aykırı düşmeyecek surette olması gerekmektedir.

(7) İhrakiye teslimi kapsamında karıştırma işlemleri en az iki yıldır fiilen ihrakiye tesliminde bulunan lisans sahibi firmalar tarafından yapılabilir.

Karıştırma işlemi yapılacak antrepolarda ve işleticilerde aranacak nitelikler

MADDE 4 – (1) Karıştırma işlemi, toplam depolama hacmi asgari 50.000 m³ olan transit akaryakıt antrepolarında yapılır.

(2) Karıştırma işlemi yapılacak antrepoların asgari iki yıldır faaliyette bulunması gerekmektedir.

(3) İşleticinin teminata bağlanan, yapılandırılan, tecil edilen veya taksitlendirilen borçlar hariç olmak üzere gümrük mevzuatı uyarınca vadesi geçmiş/kesinleşmiş vergi ve ceza borcu bulunmaması gerekmektedir.

(4) Antrepo işleticisi firmaya usulsüzlük ve vergi cezaları ile ilgili olarak;

a) Geriye dönük son bir yıl içinde vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle uygulanan ceza sayısının birden fazla olmaması, birden fazla olması halinde ise aynı dönem için işlem gören beyanname sayısının % 2'sini aşmaması,

b) Geriye dönük son bir yıl içinde gümrük mevzuatının ihlali nedeniyle uygulanan usulsüzlük cezası sayısının beşten fazla

olmaması, beşten fazla olması halinde ise aynı dönem için işlem gören beyanname sayısının % 5'ini aşmaması, gerekmektedir.

(5) Antrepo işleticisi hakkında karıştırma izni başvurusunun yapıldığı takvim yılı ve önceki takvim yılı içerisinde ayrı ayrı olmak üzere;

a) Gümrük işlemlerine başlanmadan veya bu işlemler bitirilip gümrük idaresinin izni alınmadan gümrük antrepoları veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerden kısmen veya tamamen eşya çıkarılması veya buralardaki eşyanın değiştirilmesi nedeniyle 4458 sayılı Kanunun 236 ncı maddesinin birinci fıkrası; ayrıca özel antrepolardaki eşyanın, antrepo beyannamesinde beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinsten eşya olduğunun tespiti nedeniyle haklarında 4458 sayılı Kanunun 236 ncı maddesinin beşinci fıkrası uyarınca toplamda bir defadan fazla sayıda kesinleşmiş ceza kararı bulunmaması,

b) Gümrük antrepoları veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayımlarda kayıtlara göre eşyanın bir kısmının noksan olduğunun anlaşılması nedeniyle haklarında 4458 sayılı Kanunun 236 ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem gören antrepo beyannamesi sayısının %1'ini aşan ve aynı zamanda beşten fazla sayıda kesinleşmiş ceza kararı bulunmaması,

c) Gümrük antrepoları veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayımlarda kayıtlara göre eşyanın fazla çıkması nedeniyle haklarında 4458 sayılı Kanunun 236 ncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca işlem gören antrepo beyannamesi sayısının %1'ini aşan ve aynı zamanda beşten fazla sayıda kesinleşmiş ceza kararı bulunmaması, gerekmektedir.

Karıştırma işlemine ilişkin usul ve esaslar

MADDE 5 – (1) Karıştırma işlemi öncesinde ürünlerin hangi oranlarda karıştırılacağı ve karışım sonucu elde edilecek nihai ürün hususunda gümrük idaresi bilgilendirilir ve işlem gümrük idaresinin gözetim ve denetimi altında gümrük memuru nezaretinde gerçekleştirilir.

(2) Eşyanın hangi oranlarda karışıma tabi tutulduğu stok kayıtlarında ayrıntılı olarak gösterilir. Karıştırma işleminin sona erdiği günü takip eden işgünü mesai bitimine kadar yeni bir antrepo beyannamesi tescil edilir.

(3) Karıştırma işlemi sonucu elde edilen üründen numune alınarak tahlile gönderilir ve eşyanın GTİP'i tespit edilir.

(4) Karışım sonucunda elde edilen ürüne ilişkin tahlil sonucu ve antrepo beyannamesinde yer alan GTİP ve kıymet bilgileri çerçevesinde gümrük vergilerini karşılayacak şekilde teminat verilir.

(5) Tanklarda karışıma tabi tutulan eşyanın çıkışı, transit rejimi hükümlerine göre sağlanır.

(6) Antrepodan çıkışta taşıma belgelerinde karışıma giren her ürünün miktarı ve menşei yazılarak nihai ürün için "karıştırılmış"/"BLENDED" ifadelerine yer verilir.

(7) Karıştırma faaliyeti sonucunda elde edilen ürünün hiçbir surette serbest dolaşıma girişine izin verilmez.

(8) Bu Tebliğ hükümlerine aykırı işlem tesis ettiği tespit edilen antrepolarda bir yıl süre ile karıştırma işlemi yapılmasına izin verilmez.

Yetki

MADDE 6 – (1) Ticaret Bakanlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü) bu Tebliğin uygulanması sırasında ortaya çıkan özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve gerekli gördüğü tedbirleri almaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

GENELGELER

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 12820846-010.06.01

Konu : Geçici Depolama Yeri

GENELGE (2014/1)

4458 sayılı Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliğinin geçici depolama yerinin açılması, işletilmesi, kapatılması ve buralarda

yapılacak değişikliklere ilişkin hükümlerinin uygulamasında aşıaıda belirtilen şekilde işlem yapılması gerekmektedir.

1-Geçici depolama yeri açıp işletmek isteyenlerin ibraz edecekleri adli sicil belgelerinin son altı ay içerisinde alınmış olması ve adli sicil kaydı veya adli sicil arşiv kaydının bulunması halinde ise buna dair resmi makamlarca onaylı mahkeme karar örneğinin istenilerek, geçici depolama yeri açılmasına engel bir fiilin olup olmadığının kontrol edilmesi gerekir.

2-Gümrük Yönetmeliğinin 513 üncü maddesinde belirtilen niteliklerin geçici depolama yerinde mevcut olup olmadığının tespiti için düzenlenecek görgü raporu, gümrük müdürünün başkanlığında gümrük muayene memurunun da yer aldığı en az üç kişilik heyet marifetiyle düzenlenir. Görgü raporu EK-4'de yer alan formdaki bilgileri ihtiva edecek şekilde düzenlenir.

3-Kamu kurum veya kuruluşlarının geçici depolama yeri açma taleplerinde, taahhütnamede belirtilen yükümlülüklerin yerine getirileceğine dair yazılı bildirimde bulunulması halinde ayrıca taahhütname aranmaz.

4-Ön izin verilmesi sonrası açılacak geçici depolama yeri başvurusunda, ilgili kamu kurumları veya ticaret odası veya ticaret ve sanayi odası tarafından ekonomik yönden ihtiyaç olup olmadığı konusunda verilecek yazılı görüşler talebe eklenir.

5-Ön izin talebi kabul edilenlere yapılacak bildirimden itibaren altı ay içerisinde, geçici depolama yeri olarak açılmak istenen yerin hazır hale getirilmesi ve ilgili gümrük müdürlüğüne başvurulması gerekir. Bu süre içerisinde geçici depolama yerinin hazırlanamaması veya belgelerinin sunulamaması halinde, gerekçesi belirtilerek gümrük müdürlüğü ve gümrük ve ticaret bölge müdürlüğü aracılığıyla Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğüne ek süre için başvurulabilir. Genel Müdürlükçe en fazla altı aya kadar ek süre verilebilir. Süresi içerisinde başvuru yapılmaması veya ek süre talebinde bulunulmaması halinde verilen ön izin iptal edilmiş sayılır.

6-Gümrük müdürlüğü, tüm belgeleri içeren başvuru dosyasını, geçici depolamaya ilişkin işlem hacimlerini inceleyerek oluşturacağı geçici depolama yeri açılmasına ihtiyaç olup olmadığına dair görüşü ile birlikte bağlı olduğu bölge müdürlüğüne gönderir. Bölge müdürlüğü, görüşü ile birlikte dosyayı Genel Müdürlüğe intikal ettirir. Geçici depolama yeri açılmasına ilişkin talep Genel Müdürlükçe sonuçlandırılır ve uygun bulunan geçici

depolama yerine, açma ve işletme izni verilerek bu yere ilişkin kod bölge müdürlüğüne bildirilir.

7-Geçici depolama yerine ilişkin izin ve kod yazısının gümrük müdürlüğüne intikal etmesini müteakip, açma ve işletme harcının ödenmesi için üç iş günü içerisinde, EK-1'deki örneğe uygun vergi dairesine yönelik yazı örneği ilgili firmaya elden verilir. Yazının elden verilememesi halinde ilgiliye tebligatta bulunulur. Açma ve işletme harcının verilecek ek süreler dahil, tebliğ tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde ödenmesi gerekir. Aksi takdirde verilen izin iptal edilmiş sayılır. Harcın tahsil edildiğine dair vergi dairesi makbuzu veya yazısında geçici depolama yeri kodu belirtilmelidir.

8-Açma ve işletme harcının tahsil edilmesinden sonra gümrük müdürü tarafından imzalanmış EK-2'de yer alan "Geçici Depolama Yeri Açma ve İşletme İzin Belgesi" düzenlenir.

9-İşleticinin yükümlülüklerini yerine getirmesine rağmen gümrük idaresinden kaynaklanan herhangi bir nedenle geçici depolama yerinin kapatılamaması halinde, açma ve işletme izin belgesi iptal edilmiş sayılır. Bu nedenle yeni bir takvim yılına girilmiş olması halinde harç ödenmesine gerek bulunmamaktadır.

10-Geçici depolama yeri açma ve işletme izin belgesinin yenilenmesinde, devir suretiyle başkalarına intikalinde veya herhangi bir sebeple iptal edildikten sonra yenilenmesinde tekrar açma ve işletme harcının alınması gerekir.

11-Geçici depolama yeri açma ve işletme izni verilmiş olan işleticilerin ünvan değişikliği, geçici depolama yerinin aynı saha içerisinde bir yerden başka bir yere taşınması ve bağlı olunan gümrük idaresi değişikliğine ilişkin işlemlerde mevcut açma ve işletme izin belgesi üzerinde düzeltme yapılır. Bu durumlar ile geçici depolama yerinde yapılacak genişletme, daraltma, tamirat veya tadilat işleminde yeniden belge düzenlemesine gerek bulunmadığından harç tahsil edilmez.

12-Gümrük Yönetmeliğinin 97 nci maddesi kapsamında geçici depolama yeri bulunmayan yerlerdeki eşyanın konulduğu yerin geçici depolama yeri olarak kabul edilmesine ilişkin başvuru ve buna ilişkin işlemler, gümrük müdürlüğünün görüşü üzerine bağlı bulunulan bölge müdürlüğüne sonuçlandırılır. Bölge müdürlüğüne geçici depolama yeri olarak kabulüne karar verilen yer için Genel Müdürlükten geçici depolama yeri kodu istenir. Genel Müdürlükçe verilen kod üzerine geçici depolama yeri açma

ve işletme izin belgesi düzenlenir. Geçici depolama yeri olarak kabul edilen yere konulan eşyaya ilişkin gümrük işlemlerinin tamamlanmasını müteakip bu yerin geçici depolama yeri statüsü sona ereceğinden, antrepo ambar programında geçici depolama yerinin kapatılması için Genel Müdürlüğe bilgi verilir. Zorunlu veya gecikmesinde sakınca bulunan durumlarda kod yazısı gelene kadar bölge müdürlüğünce bu yerlere eşya boşaltılmasına izin verilebilir.

13-Geçici depolama yerinde yapılacak genişletmenin, aynı bina veya aynı saha içerisinde, geçici depolama yerinden bağımsız olarak kullanılması mümkün bulunmayacak şekilde, geçici depolama yeri ile doğrudan irtibatlı yer, bölüm veya saha gibi açık veya kapalı alan şeklinde olması gerekir.

14-Geçici depolama yerinde yapılmak istenilen genişletme, daraltma, kapatma, tadilat, geçici depolama yerinin aynı saha içinde başka bir yere taşınması gibi fiziki mekana ilişkin değişiklik talepleri ile firma ünvanında meydana gelen değişikliklere ilişkin işlemler gümrük müdürlüğünce sonuçlandırılır.

15-Geçici depolama yeri açılması, işletilmesi, devredilmesi, kapatılması, fiziki alanda değişiklik yapılması, işleticide değişiklik olması hallerinde EK-3'de yer alan Geçici Depolama Yeri Bildirim Formu ile EK-4'de yer alan geçici depolama yerine ilişkin formlar, altlarındaki yazılı açıklamalara uygun bir şekilde ve eksiksiz düzenlenerek, bu bilgi ve belgeler Genel Müdürlüğe gönderilir.

16-Gümrük Yönetmeliğinde aranan şart ve niteliklere uygun olmayan her türlü geçici depolama yeri açılmasına ilişkin başvurular, gümrük müdürlüğü veya bölge müdürlüğünce Genel Müdürlüğe gönderilmeksizin reddedilir.

17-Gümrük veya tasfiye işletme müdürlüklerince işletilmekte olan geçici depolama yerlerinin kapatılması veya devrine ilişkin işlemler ile anılan müdürlüklerce işletilmek üzere geçici depolama yeri açılmasına ilişkin işlemler Genel Müdürlükçe uygun bulunduktan sonra yerine getirilir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya ALTUNYALDIZ

Bakan a.

Müsteşar

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı: 14117770-131.99

Konu: Antrepo İçin Aranılan Bilgi ve Belgeler

15.09.2017 / 27916412

GÜMRÜK VE TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE

01.08.2017 tarihli ve 30141 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 26 ncı maddesi ile antrepo açma ve işletme iznine ilişkin aranan şart ve nitelikler Ek-80’de yeniden düzenlenmiştir.

Gümrük Yönetmeliği Ek-80’in “I. BAŞVURU İÇİN ARANACAK BİLGİ VE BELGELER” bölümünde, antrepo açılış izni aşamasında;

-Bina ve eklentilerinin depreme dayanaklı ve imar planına uygun olduğunu gösteren yapı ruhsatı veya yerine geçen belge,

-Firmanın en az Gümrük Yönetmeliği’nin 518 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ödenmiş sermaye tutarında olacak şekilde antrepo için düzenlenen yangın sigorta poliçesi veya yangın sertifikası,

-Antrepo işleticisi firmaya ilişkin bilgilerin (firma tarihçesi, vergi kimlik numarası, MERSİS numarası, sermaye ve ortaklık yapısı, antreponun bulunduğu yerin koordinatları, faaliyet alanı, web sitesi vb.) yer aldığı doküman,

-Antrepo için düzenlenen acil durum eylem planı,

-Antrepoda düzenli olarak haşere, böcek, kemirgenlere karşı pest kontrol tedbirlerinin alındığını gösteren belge,

-Antrepoların iş güvenliği uzmanları tarafından denetlendiğini gösteren belge,

-Antrepo işleticisi firmaya ait ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi,

-Antrepo işleticisi firmaya ait kayıtlı elektronik posta (KEP) hesabı,

-Antrepo işleticisi firmanın, gümrük idaresiyle doğrudan bağlantı sağlayabilecek sabit IP adresli en az bir internet hattının bulunması,

Bahse konu Yönetmelik değişikliğinden önce antrepo açma ve işletme izni verilmiş olan antrepoların, yukarıda sayılan bilgi ve

belgelere (antreponun tipi ve özelliği dikkate alınarak) sahip olması gerektiğinin, antrepo işleticilerine bildirilerek 2018 yılı Ocak ayı içerisinde yapılacak denetimlere kadar eksikliklerin giderilmesi hususunda bilgi ve gereğini rica ederim.

Harun USLU
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM: Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine (Pamukkale GTBM hariç)

YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ MEVZUATI (YY5)

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

MADDE 5/A-

1. Müsteşarlık, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini de almak suretiyle Türkiye Gümrük Bölgesinde ekonomik faaliyette bulunan yerleşik kişilere ikinci fıkrada yer alan şartları taşımaları halinde yetkilendirilmiş yükümlü statüsü tanır. Yetkilendirilmiş yükümlüler, kolaylaştırılmış emniyet ve güvenlikle ilgili gümrük kontrollerinden veya gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalardan faydalanır.

2. Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün tanınması için gereken şartlar aşağıda belirtilmiştir.

a) 4 üncü maddede belirtilen sorumlulukların yerine getirilmesinde ciddi ihlallerde bulunmamak,

b) Gümrük kontrollerinin doğru biçimde yapılabilmesine imkân veren ticari kayıtları düzenli bir şekilde tutma yeterliliğine sahip bulunmak,

c) Müsteşarlıkça gerek görülen hallerde, mali yeterliliğe sahip olduğunu kanıtlamak,

d) Uygun emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunmak.

3. İkinci fıkrada belirtilen şartlar ile aşağıdaki hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir:

a) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün verilmesi,

b) Basitleştirmelerden faydalanma izninin verilmesi,

c) Bu statü ve izinlerin hangi gümrük idarelerince verileceğinin belirlenmesi,

d) Risk yönetimi düzenlemeleri dikkate alınarak, emniyet ve güvenliğe ilişkin gümrük kontrollerinde tanınacak kolaylıkların türü ve kapsamının belirlenmesi,

e) İlgili kurum ve kuruluşlardan gerektiğinde görüş alınması ve bilgi talebinde bulunulması,

f) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün geçici olarak geri alınması veya iptali.

GÜMRÜK İŞLEMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KİTAP Genel Hükümler BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; yetkilendirilmiş yükümlü statüsü için gereken koşulları, başvuruda aranacak belgeleri, sertifikanın verilmesi, süresi, yenilenmesi, değiştirilmesi, askıya alınması, geri alınması ve iptali ile bu sertifika kapsamında faydalanılacak izinli gönderici, izinli alıcı, ithalatta yerinde gümrükleme, onaylanmış ihracatçı, eksik beyan, kısmi teminat, götürü teminat uygulamaları, beyanın kontrolüne yönelik kolaylaştırmalar, emniyet ve güvenlik yönlü kolaylaştırmalar ile bu uygulama ve kolaylaştırmalardan faydalanma yetkilerinin askıya alınması, geri alınması ve iptali ile gümrük mevzuatından kaynaklanan diğer basitleştirilmiş uygulamalara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2

(1) Bu Yönetmelik, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 5/A, 10, 37, 40, 45, 46, 48, 66, 71, 73, 150, 202 ve 204 üncü maddeleri, 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 116 ncı maddesi, 23/8/2006 tarihli ve 2006/10895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararın 19 ilâ 23 üncü maddeleri ile 15/12/2014

tarihli ve 2014/7064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Kararın 34 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3

(1) 4458 sayılı Gümrük Kanununda tanımlanan deyimlere ilave olarak bu Yönetmelikte geçen;

a) A.TR Dolaşım Belgesi: Türkiye veya Avrupa Topluluğu'nda serbest dolaşımında bulunan eşyanın Gümrük Birliği çerçevesinde tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere, gümrük idaresince ya da bu idare tarafından yetki verilmiş kişi ve kuruluşlarca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen belgeyi,

b) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

c) BİLGE sistemi: Bilgisayarlı gümrük etkinlikleri yazılımını,

ç) Bölge müdürlüğü: Gümrük ve dış ticaret bölge müdürlüğünü,

d) Fatura beyanı ve EUR.MED fatura beyanı: İhracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerinde belirtilen, ilgili ürünlerin teşhislerini mümkün kılmayı yeterli ayrıntıda tanımlayan metni 15/12/2014 tarihli ve 2014/7064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Kararın Ek V'inde ve bu karar uyarınca Türkiye'nin taraf olduğu anlaşmalar kapsamında ticarete eşyanın tercihli menşeinin tespiti hakkında yayımlanan mevzuatta yer alan usulüne uygun olarak yapılan beyanları,

e) Genel Müdürlük: Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğünü,

f) Grup ihracatçısı: İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmaların ihracat işlemlerini gerçekleştiren yine bu gruba ait olan dış ticaret veya pazarlama şirketini,

g) Grup imalatçısı: İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmayı,

ğ) Grup ithalatçısı: İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmaların ithalat işlemlerini

gerçekleştiren yine bu gruba ait olan dış ticaret veya pazarlama şirketini,

h) İhracatta yerinde gümrükleme: Eşyanın ihracat işlemlerinin firmanın kendi tesislerinde basitleştirilmiş usul çerçevesinde yapılması suretiyle, eşyanın ihracat gümrük müdürlüğüne getirilmeden doğrudan çıkış gümrük idaresine sevk edilmesini,

ı) İthalatta yerinde gümrükleme: Eşyanın ithalat gümrük idaresine getirilmeden giriş gümrük idaresinden doğrudan firmanın kendi tesislerine sevk edilmesi ve ithal işlemlerinin firmanın kendi tesislerinde basitleştirilmiş usul çerçevesinde yapılmasını,

i) İzinli alıcı: Transit rejimine tabi eşyayı, eşya Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine girdikten sonra varış gümrük idaresine sunmaksızın izinli alıcı yetkisi ve/veya ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamı tesislerde teslim almaya ve transit işlemlerini bu yerlerde sonlandırmaya yetkilendirilmiş olan taşımadan sorumlu veya ithalatçı kişiyi,

j) İzinli gönderici: Transit rejimine tabi eşyayı, hareket gümrük idaresine sunmaksızın sevk etmeye yetkilendirilmiş olan ve bu kapsamda yapılan işlemlerde transit beyanında bulunarak transit işlemlerinden sorumlu olan kişiyi,

k) Kanun: 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,

l) Karar: 2006/10895 sayılı Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararı,

m) Kontrol türü: Eşyanın muayene ve/veya belge kontrolüne tabi tutulup tutulmayacağını gösteren kırmızı, sarı, mavi veya yeşil hattı,

n) Onaylanmış ihracatçı: İhracatta yerinde gümrükleme, basitleştirilmiş işlem kapsamında ATR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme, eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı ve EUR.MED fatura beyanı düzenleme izinlerinden bir veya daha fazlasına sahip kişiyi,

o) Parsiyel taşımacılık: Birden fazla transit beyanı kapsamında aynı araç içerisinde aynı ihracatçıya ya da aynı veya birden fazla transit beyanı kapsamında ve aynı araç içerisinde ihracatta birden çok ihracatçıya, ithalatta ise birden çok ithalatçıya ait eşyanın taşınmasını,

ö) Sertifika: Bu Yönetmeliğin öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalar, beyanın kontrolüne ilişkin kolaylaştırmalar ile emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin kolaylaştırmalardan

yararlanmak üzere yetkilendirilen kişiler adına düzenlenen yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasını,

p) Yürürlükten kaldırıldı.

r) Sonradan kontrol yetkilisi: 27/10/2008 tarihli ve 27037 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü Yönetmeliği uyarınca sonradan kontrol işlemlerini yapmak üzere yetkilendirilmiş olan kişiyi,

s) Yeşil hat: Eşyanın belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattı,

ş) Yürürlükten kaldırılmıştır.

ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü ve Kapsamı, Sertifika Başvuru Koşulları, Sertifika Başvurularında Aranacak Belgeler, Başvuru Şekli ve Başvuruların Değerlendirilmesi Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü ve kapsamı

MADDE 4

(1) 5 ilâ 8 inci maddelerde belirlenmiş koşulları sağlayan, gümrük mevzuatına göre serbest bölgeler dâhil Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik ve en az üç yıldır fiilen faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişiler ile 9 uncu maddede belirtilen kamu kurum ve kuruluşlarına gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalardan ve Türkiye Gümrük Bölgesine eşya giriş ve çıkışı sırasında yapılan emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanmak üzere yetkilendirilmiş yükümlü statüsü tanınır.

(2) Sertifika sahibi şirketin, devir veya birleşme suretiyle tüzel kişiliğinin sona ermesi durumunda yeni kurulan ya da sertifika sahibi şirketi devralan tüzel kişiliğin yapacağı sertifika başvurusunda en az üç yıldır fiilen faaliyette bulunma şartı aranmaz. Ancak tüzel kişiliği sona eren şirketin 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) ilâ (ı) bentlerinde yer alan ihlallere ilişkin ceza kararı sayıları ile aynı maddenin birinci fıkrasının (I) bendinde belirtilen beyan sayısı sertifika talebinde bulunan kişi adına düzenlenmiş ceza kararları ve beyan sayıları ile birlikte değerlendirilir, 7 nci madde ile 35 inci maddenin birinci fıkrası, 45 inci maddenin birinci fıkrası, 52 nci maddenin birinci fıkrası, 57 nci maddenin birinci fıkrası, 76 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi, 96 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ve 4/A maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrasının (b)

bendinin değerlendirilmesinde tüzel kişiliği sona eren firmanın verileri de kullanılır. Yeni kurulan ya da sertifika sahibi şirketi devralan şirketin sertifikalandırılmasında yapılacak yerinde incelemede tüzel kişiliği sona eren sertifika sahibi şirketin 13 üncü veya 160 ıncı madde uyarınca incelenmiş olan tesislerinin, bu inceleme üzerinden üç yıldan fazla süre geçmemiş ise 8 inci maddede belirtilen koşullara uygun olup olmadığına yeniden bakılmaz. Ancak bunun dışındaki tesislere bakılır.

(3) Sertifika sahibi olsun veya olmasın bölünme tarihi itibariyle en az üç yıldır faaliyette bulunan bir şirketin malvarlığının bir veya birden fazla bölümünü yeni kurulacak bir şirkete kısmi veya tam bölünme suretiyle devretmesi halinde, idaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından bölünen şirketle yeni kurulan şirket arasında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunması koşuluyla, devralan tüzel kişiliğin yapacağı sertifika başvurusunda en az üç yıldır fiilen faaliyette bulunma şartı aranmaz, ancak bölünen şirketin 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) ilâ (ı) bentlerinde yer alan ihlallere ilişkin bölünme tarihi öncesine ait ceza kararı sayıları ile aynı maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinde belirtilen bölünme tarihi öncesine ait beyan sayısı sertifika talebinde bulunan kişi adına düzenlenmiş ceza kararları ve beyan sayıları ile birlikte değerlendirilir, 7 nci madde ile 35 inci maddenin birinci fıkrası, 45 inci maddenin birinci fıkrası, 52 nci maddenin birinci fıkrası, 57 nci maddenin birinci fıkrası, 76 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi, 96 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ve 4/A maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrasının (b) bendinin değerlendirilmesinde bölünen şirketin bölünme tarihi öncesine ait verileri de kullanılır. Bölünen şirketin sertifika sahibi olması durumunda, devralan şirketin sertifikalandırılmasında bölünen şirketten devralınan tesisler için yapılacak yerinde incelemede, bölünen sertifika sahibi şirketin 13 üncü veya 160 ıncı madde uyarınca incelenmiş olan tesislerinin, bu inceleme üzerinden üç yıldan fazla süre geçmemiş ise 8 inci maddede belirtilen koşullara uygun olup olmadığına yeniden bakılmaz. Ancak bunun dışındaki tesislere bakılır.

(4) Sertifika sahibi şirkete, devir suretiyle sertifika sahibi olmayan bir başka şirketin katılması durumunda, sertifika sahibi şirket tarafından devir alma işleminin tescil edildiği tarihi izleyen beş iş günü içerisinde gümrük idaresine bildirilir. Bu tarihi izleyen altmış iş günü içerisinde 10 uncu maddede sayılan belgelerle

birlikte 11 inci madde uyarınca yeniden sertifika başvurusunda bulunulması gerekir. Bu süre sonuna kadar sertifika için yeniden başvurulmaması halinde, sertifika 154 üncü maddenin on birinci fıkrası uyarınca askıya alınır. Başvurunun 12 nci madde uyarınca yapılacak ön incelemesinde devir suretiyle katılarak tüzel kişiliği sona eren şirketin 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) ilâ (ı) bentlerinde yer alan ihlallere ilişkin ceza kararı sayıları ile aynı maddenin birinci fıkrasının (I) bendinde belirtilen beyan sayısı yeniden sertifika talebinde bulunan kişi adına düzenlenmiş ceza kararları ve beyan sayıları ile birlikte değerlendirilir, 7 nci madde ile 35 inci maddenin birinci fıkrası, 45 inci maddenin birinci fıkrası, 52 nci maddenin birinci fıkrası, 57 nci maddenin birinci fıkrası, 76 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi, 96 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ve 4/A maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrasının (b) bendinin değerlendirilmesinde devralınan şirketin verileri de kullanılır. Başvurunun 13 üncü madde uyarınca yapılacak yerinde incelemesinde sertifikası yenilenen şirketin 13 üncü veya 160 ıncı madde uyarınca incelenmiş olan tesislerinin, bu inceleme üzerinden üç yıldan fazla süre geçmemiş ise 8 inci maddede belirtilen koşullara uygun olup olmadığına yeniden bakılmaz, ancak devralınan şirketin tesislerinin bu koşulları sağlayıp sağlamadığına bakılır.

(5) Sertifika sahibi şirketin, sertifika sahibi bir başka şirkete devir suretiyle katılması veya sertifika sahibi bir başka şirketle yeni bir tüzel kişilik altında birleşmesi durumunda, yeniden sertifika başvurusunda bulunulmaz, ancak durum sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne bildirilir. Bildirim neticesinde yapılacak incelemede bildirim kapsamı her bir şirketin 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) ilâ (ı) bentlerinde yer alan ihlallere ilişkin ceza kararı sayıları ile aynı maddenin birinci fıkrasının (I) bendinde belirtilen beyan sayısı birlikte değerlendirilir, 7 nci madde ile 35 inci maddenin birinci fıkrası, 45 inci maddenin birinci fıkrası, 52 nci maddenin birinci fıkrası, 57 nci maddenin birinci fıkrası, 76 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi, 96 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ve 4/A maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrasının (b) bendinin değerlendirilmesinde her bir şirketin verileri birlikte kullanılır. Yapılan inceleme neticesinde bu fıkroda belirtilen şartların karşılanamadığının tespiti halinde, sertifika ile sertifika kapsamı izin ve yetkilerin askıya alınmasına ilişkin ilgili hükümler uygulanır.

(6) Sertifika başvurusunda bulunan şirketin, iki veya daha fazla şirketin devralınması veya yeni kurulan bir şirket şeklinde birleşilmesi sonrasında başvuruda bulunması halinde, her bir şirketin en az üç yıldır faaliyette bulunması kaydıyla, her bir şirketin 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) ilâ (ı) bentlerinde yer alan ihlallere ilişkin ceza kararı sayıları ile aynı maddenin birinci fıkrasının (I) bendinde belirtilen beyan sayısı birlikte değerlendirilir, 7 nci madde ile 35 inci maddenin birinci fıkrası, 45 inci maddenin birinci fıkrası, 52 nci maddenin birinci fıkrası, 57 nci maddenin birinci fıkrası, 76 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi, 96 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ve 4/A maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrasının (b) bendinin değerlendirilmesinde verileri birlikte kullanılır.

(7) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahiplerinin aşağıdaki basitleştirilmiş uygulamalardan, ayrıca bir talebe gerek kalmaksızın, faydalanmalarına izin verilir:

- a) Eksik beyan usulü,
- b) Kısmi teminat uygulaması.

(8) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahiplerinin aşağıdaki basitleştirilmiş uygulamalardan faydalanmalarına, talep etmeleri ve o uygulamaya ilişkin ilgili ek koşul veya koşulları da sağlamaları halinde izin verilir:

- a) Götürü teminat uygulaması,
- b) Onaylanmış ihracatçı yetkisi kapsamında;

1) A.TR Dolaşım Belgelerini Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluş tarafından düzenleme ve vize işlemi için gümrük idarelerine ibraz edilme zorunluluğu olmaksızın düzenleyebilme izni,

2) Serbest Ticaret Anlaşması yapılan ülke veya ülke gruplarıyla tercihli ticarete, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında tarım ürünlerinin tercihli ticaretinde ve ülkemiz tarafından tek taraflı olarak tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi rejimi kapsamında gerçekleştirilen tercihli ticarete eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR. MED fatura beyanı düzenleyebilme izni,

- 3) İhracatta yerinde gümrükleme izni,
- c) İzinli gönderici yetkisi,
- ç) İzinli alıcı yetkisi,
- d) İthalatta yerinde gümrükleme izni.

(9) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahiplerine beyanın kontrolüne ilişkin aşağıdaki kolaylaştırmalardan ayrıca bir talebe

gerek kalmaksızın, yararlanma izni verilir:

- a) Yeşil hat uygulaması,
- b) Beyannamenin belge kontrollerine tabi tutulması halinde kontrollerinin öncelikle yapılması,
- c) Beyanname kapsamı eşyanın muayeneye tabi tutulması halinde muayenenin öncelikle yapılması.

(10) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahiplerine Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkışta aşağıdaki emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin kolaylaştırmalardan, ayrıca bir talebe gerek kalmaksızın, yararlanma izni verilir:

- a) Azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyan verme kolaylığı,
- b) Özet beyana ya da özet beyan yerine geçen belgelere veya özet beyan olarak kullanılan bilgilere dayalı emniyet ve güvenliğe ilişkin gümrük kontrollerinin azaltılması ve bu kontrollerin öncelikle yapılması,
- c) Yürürlükten kaldırıldı.

(11) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahiplerine, izinli gönderici yetkisine sahip olmaları koşuluyla, ayrıca bir talebe gerek kalmaksızın, sınır kapılarından öncelikli geçiş hakkı uygulamasından yararlanma izni verilir.

(12) Adına sertifika düzenlenen gerçek ve tüzel kişilere bu sertifika kapsamında tanınan hak ve uygulamalardan, bizzat bu kişilerce yararlanılır. Söz konusu haklar ile uygulamalardan yararlanma yetkisi başka kişilere kullandırılmaz.

(13) Sertifika kapsamında tanınan hak, uygulama ve kolaylaştırmalardan yalnızca sertifikanın geçerli olduğu sürece yararlanılabilir.

YYs-I ve YYs-II statüleri

MADDE 4/A

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahiplerine, aşağıdaki koşulları sağlamak şartıyla, yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne ek olarak YYs-I statüsü verilir:

- a) İmalatçı olmak.
- b) YYs-I statüsü başvurusunun yapıldığı yıldan bir önceki takvim yılı veya YYs-I statüsü başvurusunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde asgari beş milyon ABD doları tutarında ihracat yapmış olmak.
- c) YYs-I statüsü başvurusunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde ortalama olarak en az elli işçi

istihdam ediyor olmak veya YYS-I statüsü başvurusunun yapıldığı yıldan bir önceki takvim yılı veya YYS-I statüsü başvurusunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde asgari on milyon ABD doları tutarında ihracat yapmış olmak.

(2) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahiplerine, aşağıdaki koşulları sağlamak şartıyla, yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne ek olarak YYS-II statüsü verilir:

a) İmalatçı olmak.

b) YYS-II statüsü başvurusunun yapıldığı yıldan bir önceki takvim yılı veya YYS-II statüsü başvurusunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde asgari bir milyon ABD doları tutarında ihracat yapmış olmak.

c) YYS-II statüsü başvurusunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde ortalama olarak en az otuz işçi istihdam ediyor olmak veya YYS-II statüsü başvurusunun yapıldığı yıldan bir önceki takvim yılı veya YYS-II statüsü başvurusunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde asgari beş milyon ABD doları tutarında ihracat yapmış olmak.

(3) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen koşulun tevsikine ilişkin 10 uncu maddenin yirmi üçüncü fıkrasının (a) bendinde sayılan belgelerden birinin 11 inci veya 18 inci madde uyarınca yapılacak başvuru sırasında ibrazı gerekir.

(4) Birinci fıkranın (b) bendi ile ikinci fıkranın (b) bendinin uygulanmasında, dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve/veya grup ihracatçısı aracılığıyla ihracat yapılması durumunda, bağlı bulunulan ihracatçı birliği kayıtlarına göre Türkiye İhracatçılar Meclisi veya ihracatçı birliklerince onaylı belgede kayıtlı ihracat tutarlarından dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve/veya grup ihracatçısı aracılığıyla yapıldığı tespit edilen ihracat tutarları da grup ithalatçısı/grup imalatçısının ihracatı olarak kabul edilir ve bu firmaların başvurusunda dikkate alınır.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurusu için aranacak güvenilirlik koşulu

MADDE 5

(1) Güvenilirlik koşulunun yerine getirilmiş olması için aşağıdaki koşulların tamamının sağlanmış olduğunun yapılacak ön inceleme neticesinde gümrük idaresince tevsik edilmiş olması gerekir.

a) Yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde on ve fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, uluslararası suçlar, zimmet, irtikap, rüşvet, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, suç uydurma ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından ve bilişim alanında suçlardan mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa; vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa; 7/1/1932 tarihli ve mülga 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna, 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna, 3/6/1986 tarihli ve 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle ilgili Kanuna muhalefetten ceza veya mahkumiyet kararı bulunmaması.

b) Varsa sürekli olarak yurtdışında ikamet eden yabancı uyruklu; yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda sayılan uluslararası suçlar, devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, suç uydurma ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından, gümrük kaçakçılığı veya gümrük kaçakçılığına teşebbüs suçlarından,

petrol kaçakçılığı suçlarından, uyuşturucu kaçakçılığı suçlarından, haksız mal edinme suçlarından, Türkiye'nin veya diğer ülkelerin mevzuat hükümlerine muhalefetten ceza veya mahkûmiyet kararı bulunmaması.

c) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük üç yıl içerisinde, on ikişer aylık üç dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde ithalat ve ihracata ilişkin beyannamelerden kaynaklı gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 234 ilâ 238 inci maddeleri uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, beşten fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının yüzde birini aşmaması.

ç) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük üç yıl içerisinde, on ikişer aylık üç dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde transit beyanından kaynaklı gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrası ile 237 nci maddesi uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, beşten fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde başvuru sahibi tarafından beyan edilen ve Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) ile (c) bentleri kapsamında taşınan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanı ile Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi kapsamında taşınan ve hareket veya varış gümrük müdürlüğünün deniz veya hava limanı gümrüğü, kara sınır kapısı veya RO-RO limanı gümrüğü olan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanı toplam sayısının yüzde birini aşmaması.

d) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük üç yıl içerisinde, on ikişer aylık üç dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde ithalat ve ihracata ilişkin beyannamelerden kaynaklı gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 234 ilâ 238 inci maddeleri uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının yetmiş beş katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı sayısı ve yine aynı tutardaki usulsüzlük cezasının iki yüz elli katını aşan 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 51 inci maddesi ve 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 16 ncı maddesi uyarınca düzenlenmiş

ceza kararı sayısı toplamlarının, ikiden fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının binde ikisini aşmaması.

e) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük üç yıl içerisinde, on ikişer aylık üç dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde transit beyanından kaynaklı gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrası ile 237 nci maddesi uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının yetmiş beş katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı sayısı ve yine aynı tutardaki usulsüzlük cezasının iki yüz elli katını aşan 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 51 inci maddesi ve 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 16 ncı maddesi uyarınca düzenlenmiş ceza kararı sayısı toplamlarının, ikiden fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde başvuru sahibi tarafından beyan edilen ve Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) ile (c) bentleri kapsamında taşınan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanı ile Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi kapsamında taşınan ve hareket veya varış gümrük müdürlüğünün deniz veya hava limanı gümrüğü, kara sınır kapısı veya RO-RO limanı gümrüğü olan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanı toplam sayısının binde ikisini aşmaması.

f) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük üç yıl içerisinde, on ikişer aylık üç dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde ithalat ve ihracata ilişkin beyannamelerden kaynaklı gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle haklarında Kanunun 239 uncu maddesi uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı ile Kanunun 241 inci maddesi uyarınca aynı maddenin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, ondan fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının yüzde ikisini aşmaması.

g) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük üç yıl içerisinde, on ikişer aylık üç dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde transit beyanından kaynaklı gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 239 uncu maddesi uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında

öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı ile Kanunun 241 inci maddesi uyarınca aynı maddenin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, ondan fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde başvuru sahibi tarafından beyan edilen ve Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) ile (c) bentleri kapsamında taşınan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanı ile Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi kapsamında taşınan ve hareket veya varış gümrük müdürlüğünün deniz veya hava limanı gümrüğü, kara sınır kapısı veya RO-RO limanı gümrüğü olan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanı toplam sayısının yüzde ikisini aşmaması.

ğ) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük üç yıl içerisinde, on ikişer aylık üç dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde beyan edilen özet beyanlardan kaynaklı gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 239 uncu maddesi uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı ile Kanunun 241 inci maddesi uyarınca aynı maddenin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, ondan fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde başvuru sahibi tarafından beyan edilen özet beyan toplam sayısının yüzde birini aşmaması.

h) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük üç yıl içerisinde, on ikişer aylık üç dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde beyan edilen özet beyanlardan kaynaklı gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 237 nci maddesi uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, beşten fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde başvuru sahibi tarafından beyan edilen özet beyan toplam sayısının binde beşini aşmaması.

ı) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük üç yıl içerisinde, on ikişer aylık üç dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde beyan edilen özet beyanlardan kaynaklı gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 237 nci maddesi uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının yetmiş beş katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı sayısı toplamlarının, ikiden fazla olmak

koşuluyla, her bir dönemde başvuru sahibi tarafından beyan edilen özet beyan toplam sayısının binde birini aşmaması.

i) Gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi ve ceza borcu bulunmaması.

j) Vergi mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi borcu bulunmaması.

k) İlgili mevzuat uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu bulunmaması.

l) Sertifika başvurusunun yapıldığı yıldan önceki takvim yılı içinde veya başvurunun yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde gümrük idaresinde en az yüz adet beyan kapsamında işlem yapılmış olması.

(2) Birinci fıkranın (c) bendinin uygulanmasında, Kanunun 67 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, aynı beyannameye ilişkin düzenlenmiş birden fazla ceza kararı bir ceza kararı sayılır.

(3) Birinci fıkranın (c) ilâ (ı) bentlerinin uygulanmasında aynı gümrük idaresinde aynı tespite istinaden geriye dönük olarak yapılan tarama sonucunda aynı ihlale ilişkin olarak düzenlenen birden fazla ceza kararı tek bir ceza kararı sayılır.

(4) Birinci fıkranın (c) ilâ (ı) bentlerinin uygulanmasında kesinleşmemiş ceza kararları dikkate alınmaz.

(5) Birinci fıkranın (c) ilâ (ı) bentlerinin uygulanmasında ceza kararının düzenlendiği tarih esas alınır. Başvurunun değerlendirilmesinde, başvurunun yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük üç yıldan daha önce işlenen fiiller nedeniyle düzenlenen ceza kararları dikkate alınmaz.

(6) Birinci fıkranın (c) ilâ (ı) bentlerinin uygulanmasında, gümrük idaresi tarafından tespit edilmeden önce ihlalin beyan sahibi tarafından tespit edilerek gümrük idaresine bildirilmesine istinaden düzenlenen ceza kararları dikkate alınmaz.

(7) Birinci fıkranın (ç), (e) ve (g) bentlerinin uygulanmasında özet beyandan dolayı düzenlenen ceza kararları ile belirtilen dönem içerisinde beyan edilmiş olan özet beyan sayıları dikkate alınmaz.

(8) Birinci fıkranın (i), (j) ve (k) bentlerinin uygulanmasında ilgili mevzuat uyarınca teminata bağlanan, yapılandırılan, tecil edilen, taksitlendirilen veya mahsup talebi kabul edilen borçlar hariç tutulur.

(9) Birinci fıkranın (ğ) bendinin uygulanmasında, hava yolu taşımacılığı kapsamında tescil edilen özet beyanlara ilişkin olarak Kanunun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendi uyarınca düzenlenen ceza kararları dikkate alınmaz. Ancak bu ceza kararları sertifika düzenlendikten sonra, 160 inci madde uyarınca yapılacak kontroller kapsamında dikkate alınır.

(10) Bu maddenin uygulanmasında, ceza kararının beyannamenin tescil yılından daha sonraki bir yılda düzenlenmiş olması halinde Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasındaki tutarın üç, yirmi beş ve yetmiş beş katı tutarlarının hesaplanmasında ceza kararının düzenlendiği tarihte öngörülen Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tutarı dikkate alınır.

(11) Birinci fıkranın (g) bendinin uygulanmasında, başvuru sahibinin temsilci sıfatıyla TIR Karnesi işlemlerinden kaynaklı olarak aldığı cezaların yanı sıra, başvuru sahibinin temsilci sıfatıyla TIR Karnesi işlemleriyle ilgili olarak aynı dönem içerisinde sistem üzerinde yaptığı beyanlar da dikkate alınır.

(12) Birinci fıkranın (g) bendinin uygulanmasında, kara yolu taşımacılığı kapsamında tescil edilen transit beyanlarına ilişkin olarak Kanunun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (e) bendi, dördüncü fıkrasının (d) bendi, beşinci fıkrasının (a) bendi ile altıncı fıkrasının (c) bendi uyarınca düzenlenen ceza kararları dikkate alınmaz. Ancak bu ceza kararları sertifika düzenlendikten sonra, 160 inci madde uyarınca yapılacak kontroller kapsamında dikkate alınır.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurusu için aranacak ticari kayıtların güvenilirliği ve izlenebilir olması koşulu

MADDE 6

(1) Başvuru sahibinin ticari ve varsa taşımaya ilişkin kayıtlarının güvenilir ve izlenebilir olduğunun kabul edilmesi için Bakanlıkça yapılacak inceleme sonucunda aşağıdaki koşulların yeterli düzeyde sağlanmış olduğunun tevsik edilmiş olması gerekir.

a) Ticari ve varsa taşımaya ilişkin kayıtlarını, gümrük idarelerince yapılan ve özellikle sonradan kontrol kapsamında yapılacak denetimlerin sağlıklı ve etkin bir şekilde yapılmasına olanak verecek, bilgi ve kayıtların gerçekliğini koruyan şekilde ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmak.

b) Eşyanın tüm vasıflarının tereddüde mahal bırakılmayacak şekilde gösterilmesini ve tüm hareketlerinin kayıt altına alınmasını

mümkün kılan defter ve kayıt düzenine sahip olmak.

c) Gümrük ve varsa taşımaya ilişkin kayıtlara gümrük idaresinin fiziki veya elektronik olarak erişebilmesine olanak sağlamak.

ç) İdarenin yapacağı gümrük kontrolleri için gerek duyulan uygun ortamı sağlamak.

d) Serbest dolaşımda olan ve olmayan eşya ayrımını gözeten bir lojistik kayıt sistemine (stok ve depolama kayıt sistemi, muhasebe sistemi ve benzerleri) sahip olmak.

e) İşletmenin türü ve büyüklüğü ile orantılı, yasadışı ve usulsüz işlemlerin tespitine imkân veren, eşya akışının idaresi için uygun, belirli bir sistematik içerisinde işlemlerin yürütülmesini sağlayan ve iç kontrol mekanizması içeren bir idari organizasyon yapısına sahip olmak.

f) Gümrük işlemlerinin mevzuata uygunluğu ile eşyanın gümrük idaresine doğru beyan edilmesini teyit ve tevsik edecek kurum içi bir sistematiğe sahip olmak ve bunun sağlanması için gümrük ve dış ticaret mevzuatı eğitimi ve mevzuat değişikliklerinin takibini, gümrük işlemlerinin cari kontrolünü ve gümrük işlemlerinin kayıt ve belge üzerinden geriye dönük olarak kontrolünü yapmak veya yaptırmak.

g) Gümrük mevzuatına uyum konusunda herhangi bir aksaklık ortaya çıktığında veya sorun tespit edildiğinde gümrük idaresini bilgilendirmek.

ğ) Tüm beyanlara ilişkin olarak idarenin isteği doğrultusunda sunulacak şekilde, özel mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, beyanın gerçekleştiği yılın sonundan itibaren beş yıl süreyle ilgili belgeleri saklamak.

h) Bilgi ve kayıtların arşivlenmesi ve bilgi kaybının önlenmesine yönelik yeterli ve uygun bir iş planlamasına sahip olmak.

ı) Bilgisayar sistemini yetkisiz girişlerden korumaya ve verilerini güvenceye almaya yönelik uygun bilişim teknolojisi güvenlik önlemlerine sahip olmak.

(2) Birinci fıkranın (f) bendi kapsamı eğitim, cari ve/veya geriye dönük kontrol işlemlerinin;

a) Firma bünyesinde yapılıyorsa, bu işlemleri yapan kişi veya bu kişilerin çalıştırıldığı birimin gümrük işlemlerini doğrudan temsil yoluyla yapan kişi veya bu kişilerin çalıştırıldığı birimden farklı olması,

b) Hizmet alımı yoluyla yapılıyorsa, dolaylı temsil hizmetinin de bu firmadan alınıp alınmadığına bakılmaksızın, hizmet alımı

yapılan firmada bu işlemleri yapan kişi veya bu kişilerin çalıştırıldığı birimin, gümrük işlemlerini dolaylı temsil yoluyla yapan kişi veya bu kişilerin çalıştırıldığı birimden farklı olması, gerekir.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurusu için aranacak mali yeterlilik koşulu

MADDE 7

(1) Başvuru sahibinin mali yapısının başvuru yılından önceki üç yıl esas alınmak suretiyle, yeminli mali müşavir tarafından incelenerek, olumlu görüşle rapora bağlanmış olması gerekir.

(2) Birinci fıkranın uygulanmasında Ocak ilâ Mart ayları içerisinde yapılacak başvurularda bir önceki yıla ilişkin mali tabloların tamamlanamamış olması halinde, yeminli mali müşavir tarafından yapılacak incelemede başvuru yılından önceki ikinci, üçüncü ve dördüncü yıl esas alınır.

(3) Bu maddenin uygulanmasında, mali yeterlilik, başvuru sahibinin iştigal ettiği iş alanının özellikleri de göz önüne alındığında, taahhütlerini karşılamaya yeterli bir mali durumda bulunmasını ve hakkında iflas veya konkordato işlemleri başlatılmamış olmasını ifade eder.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurusu için aranacak emniyet ve güvenlik koşulu

MADDE 8

(1) Başvuru sahibinin uygun emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunduğu kabul edilmesi için Bakanlıkça yapılacak inceleme sonucunda aşağıdaki koşulların yeterli düzeyde sağlanmış olduğunun tevsik edilmiş olması gerekir.

a) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamındaki faaliyetlerle ilgili olarak kullanılacak binaların izinsiz giriş ve sızmaları önleyecek nitelikte olması ve tesislere ilişkin genel güvenlik tedbirlerini almış olmak.

b) Yükleme yerlerine, sevkiyat sahalarına, kargo bölümlerine ve taşıma araçlarına yetkisiz girişleri önlemek üzere uygun erişim kontrol tedbirlerini almış olmak.

c) Herhangi bir eşyanın değiştirilmesini, kaybını veya yabancı eşya eklenmesini önleyecek tedbirleri almış olmak.

ç) Eşyanın konulması için uygun görülen yerleri gümrüğün denetimini kolaylaştıracak şekilde düzenlemiş olmak.

d) Yasaklama ve kısıtlamalara tabi eşya söz konusu ise, bunlara ilişkin ithalat ve/veya ihracat lisanslarıyla ilgili işlemleri takip

edecek ve bu kapsamdaki eşyayı diğer eşyadan ayıracak bir iş akışını oluşturmuş olmak.

e) Uluslararası arz zincirinin güvenilirliğinden emin olunmasını sağlamak amacıyla, iş yaptığı kişi ve firmaların kimliklerinin açıkça tespit edilmesi ve bu kişi ve firmaların uygun emniyet ve güvenlik tedbirleri aldıklarının kontrolüne yönelik önlemleri almış olmak.

f) Mevzuatın izin verdiği ölçüde, güvenlik açısından hassas pozisyonlarda görev yapacak çalışanları hakkında işe başlama öncesi ve sonrasında periyodik olarak güvenlik araştırması yapıyor ve firmada çalışanlardan kaynaklı ortaya çıkabilecek risklere karşı güvenlik tedbirleri alıyor olmak.

g) İlgili personelinin arz zinciri güvenliği ile ilgili eğitim programlarına aktif olarak katılımını sağlamak.

(2)Yürürlükten kaldırılmıştır.

Kamu kurum ve kuruluşları için istisna hükmü

MADDE 9

(1) Resmî daireler, sermayesinin tamamı devlete ait olan iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait bağlı müesseselerin yapacakları yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurularında 5 ilâ 8 inci maddelerde sayılan koşullar aranmaz.

Başvuru için aranacak belgeler

MADDE 10

(1) Başvuru sırasında Ek-1/A'da yer alan başvuru formunun yanı sıra aşağıdaki belgeler de ibraz edilir.

a) Ek-2'de yer alan soru formu.

b) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kişiler için, aynı bentte sayılan suçlardan hüküm giymediklerine dair başvuru tarihinden geriye dönük en geç iki ay içerisinde resmî kuruma verilmek üzere alınan adli sicil belgeleri asılları ile bu şahıslardan sürekli olarak yurtdışında ikamet eden yabancı uyruklular için 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen suçlardan Türkiye'nin veya diğer ülkelerin mevzuat hükümleri uyarınca ceza almamış olduklarına dair ilgili kişi ya da yönetim kurulu başkanı tarafından imzalanmış, Ek-3'te yer alan örneğe uygun beyan formu asılları.

c) Türkiye genelinde kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu bulunmadığının tevsikine ilişkin olarak; başvuru tarihinden geriye dönük en geç bir ay içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumunun e-

borcu yoktur uygulaması içerisinde yer alan ihale konusu olmayan işlerle ilgili e-borcu yoktur belgesi seçeneğinden alınmış, tüzel kişiler için ticaret unvanı ve vergi numarasını, gerçek kişiler için ise ad ve soyadı ile T.C. kimlik numarasını, ilgili kurumca elektronik ortamda üretilen barkod ve referans numarasını, belgenin internet üzerinden alındığı tarihi, saati ve sorgulamanın Türkiye genelinde yapıldığına ilişkin bilgileri gösteren ihale konusu olmayan işlerle ilgili e-borcu yoktur belgesi ya da Ek-4'te yer alan örneğe uygun form ile Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden başvuru tarihinden geriye dönük en geç bir ay içerisinde alınan yazı aslı veya borcun teminata bağlandığını, yapılandırıldığını, tecil edildiğini, taksitlendirildiğini veya mahsup talebi kabul edildiğini gösterir yazı aslı.

ç) Bağlı bulunulan vergi dairesi ile nakil geline vergi dairelerinden başvuru tarihinden geriye dönük en geç iki ay içerisinde alınan vergi mevzuatı gereğince kesinleşmiş vergi borcu bulunmadığını veya borcu bulunmakla birlikte bu borcun teminata bağlandığını, yapılandırıldığını, tecil edildiğini, taksitlendirildiğini veya mahsup talebi kabul edildiğini gösterir yazı aslı.

d) Son üç yıl esas alınmak suretiyle başvuru sahibinin mali yapısının incelenmesi sonucunda yeminli mali müşavir tarafından karşılaştırmalı olarak hazırlanan ve olumlu olarak sonuca bağlanan Ek-5'te yer alan örneğe uygun rapor aslı veya noter onaylı örneği.

e) Avrupa Akreditasyon Birliğinin karşılıklı tanıma anlaşmalarına imza atmış akreditasyon kurumları tarafından akredite edilmiş uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca düzenlenecek ve akreditasyon kurumunun markasını taşıyan geçerli ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikalarının aslı veya düzenleyen kuruluş tarafından onaylı örneği.

f) Güncel imza sirküleri aslı ya da örneği.

(2) Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ve birinci fıkranın (d) bendinde sayılan belgenin 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu uyarınca elektronik imzalı olmaları, (b), (c) ve (ç) bentlerinde sayılan belgelerin ise, düzenleyen kuruluşun veri tabanı üzerinden elektronik olarak kontrol edilebilmeleri şartıyla, elektronik ortamda oluşturulmuş örnekleri asıl nüsha veya kâğıt ortamındaki örneği yerine kabul edilebilir.

(3) Birinci fıkranın (e) bendinde sayılan;

a) ISO 9001 sertifikası, başvuru sahibinin gümrük, dış ticaret, üretim, lojistik, yönetim ve idari organizasyon faaliyetlerini,

b) ISO 27001 sertifikası; gümrük ve dış ticaret işlemlerini ve bu işlemlerine ilişkin lojistik, depolama, muhasebe, finans ve bilgi işlem faaliyetlerinin bilgi varlıkları ile bu varlıkları korumak amacıyla kullandığı güvenlik önlemlerini, kapsamlı ve bu faaliyetlerin yürütüldüğü, kısmen kiralama yoluyla edinilenler hariç olmak üzere on beşinci fıkra kapsamındaki tüm idari bina ve tesislere ilişkin olarak alınmış olmalıdır.

(4) Başvuru formu ile Ek-2'de yer alan soru formu, yetkilendirilmiş yükümlü statüsü talebinde bulunan gerçek kişi ise kendisi, tüzel kişi ise tüzel kişiliği doğrudan temsil eden imza yetkisini haiz gerçek kişi/kişiler tarafından imzalanır.

(5) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamında götürü teminat uygulamasından yararlanmak istenilmesi halinde Ek-1/B'de yer alan götürü teminat uygulaması için başvuru formunun da ibraz edilmesi gerekir.

(6) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamında onaylanmış ihracatçı yetkisinden yararlanmak istenilmesi halinde Ek-1/C'de yer alan onaylanmış ihracatçı yetkisi için başvuru formunun da ibraz edilmesi gerekir.

(7) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamında izinli gönderici yetkisinden yararlanmak istenilmesi halinde Ek-1/D'de yer alan izinli gönderici yetkisi için başvuru formu ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesi örneğinin de ibraz edilmesi gerekir.

(8) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamında izinli alıcı yetkisinden yararlanmak istenilmesi halinde Ek-1/E'de yer alan izinli alıcı yetkisi için başvuru formu ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesi örneğinin de ibraz edilmesi gerekir.

(9) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamında ithalatta yerinde gümrükleme izninden yararlanmak istenilmesi halinde Ek-1/F'de yer alan ithalatta yerinde gümrükleme izni için başvuru formunun da ibraz edilmesi gerekir.

(10) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasını haiz olan ancak YYS-I statüsüne sahip olmayan kişilerin izinli alıcı tesislerinde ithalat işlemlerini gerçekleştirmek istemeleri halinde yirmi üçüncü fıkrada yer alan belgelerle birlikte 4/A maddesi uyarınca YYS-I statüsü için başvuruda bulunmaları gerekir.

(11) Resmî dairelerce yapılan başvurularda yalnızca başvuru formu, sermayesinin tamamı devlete ait olan iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait müesseselerce yapılan başvurularda ise başvuru formunun yanı sıra ortaklık ve sermaye yapılarını gösterir belge de aranır.

(12) Başvuru sırasında Ek-1/A, istenilen yetkiye göre Ek-1/B ilâ Ek-1/F ile Ek-2'de yer alan belgelerin asılları ile birlikte elektronik ortamda hazırlanan örneklerinin de ibraz edilmesi gerekir.

(13) 91 ve 117 nci maddeler kapsamında yapılacak işlemlerde, diğer kişilerden taşıma hizmeti alınmak istenilmesi halinde, taşıma hizmeti alınan firmanın hizmet sözleşmesi, taşıma hizmeti alınan firma için 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişiler hakkında aynı bentte sayılan fiillerden ötürü mahkûmiyet kararının bulunmadığına dair adli sicil belgeleri ile bu kişilerden sürekli olarak yurt dışında ikamet etmekte olan yabancı uyruklular için kendileri ve yönetim kurulu başkanı tarafından imzalanmış Ek-3/B'de yer alan taahhütnamenin de ibraz edilmesi gerekir.

(14) Birinci fıkranın (a) bendinde yer alan soru formu Bakanlık internet sitesinde yayımlanan format kullanılarak düzenlenir ve 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu uyarınca güvenli elektronik imzalı ibraz edilir.

(15) Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ile Ek-2'de yer alan soru formunun aşağıda sayılan nitelikte tesisleri (kısmen dahi olsa kiralama yoluyla edinilenler dahil) kapsayacak şekilde doldurulmuş olması gerekir:

- a) Yönetim ofisi.
- b) Gümrük işlemlerine konu eşyanın konu olduğu muhasebe ve arşiv ofisleri.
- c) Bilgi işlem ofisi.
- ç) İthal girdi kullanılmadan ve sadece yurt içi satışa konu olacak eşyanın üretildiği üretim tesisleri hariç olmak üzere üretim tesisi.
- d) Eşyanın ihraç edilmeden önce depolandığı, elleçlendiği depo/tesis.
- e) Eşyanın ithal işlemleri gümrük idaresinde veya gümrük idaresince yetkilendirilen başka bir yerde tamamlandıktan sonra doğrudan getirilerek konulduğu ilk depo/tesis.

(16) Başka firmalara ait tesislerin, A tipi antrepolar hariç olmak üzere, başvuru sahibi tarafından aşağıda belirtilen şekilde

kullanılması halinde on beşinci fıkra kapsamında bildirilmesi gerekir:

a) İhracat eşyasının başka bir firmanın tesisinden doğrudan gümrük idaresine gönderilmesi.

b) İthalat eşyasının gümrük idaresinden doğrudan başka bir firmanın tesisine getirilmesi.

(17) Bu maddede sayılan belgelerin aslı ile birlikte fotokopisinin de ibraz edilmesi halinde; belge fotokopisi, aslına uygunluğu kontrol edildikten sonra ilgili görevli tarafından isim ve unvan yazılarak tasdik edilir ve belge aslı başvuru sahibine iade edilir.

(18) 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu kapsamında askeri yasak bölge ve askeri güvenlik bölgesi olarak belirlenen yerler içerisinde faaliyet gösteren firmaların, bu bölgede yer alan bina ve tesisleri için ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikası aranmaz.

(19) 15 inci madde uyarınca sertifika sahibi olmaya hak kazanıldıktan sonra, başvuru sırasında geçerli olan ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikalarının sertifika sahibinden kaynaklanan nedenler dışında herhangi bir nedenle geçerliliğini kaybettiğinin Bölge Müdürlüğünce öğrenildiği tarihten itibaren beş iş günü içerisinde, sertifika sahibine bu belgelerin altı ay içerisinde tamamlanması için bildirimde bulunulur. ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikalarının, süresi içinde yenilenmemeleri nedeniyle geçerliliklerini yitirmiş olduğunun Bölge Müdürlüğünce öğrenildiği tarihten itibaren beş iş günü içerisinde, sertifika sahibine bu belgelerin üç ay içerisinde tamamlanması için bildirimde bulunulur. Verilen süreler içinde eksik belgelerin ibraz edilmemesi halinde 154 üncü maddenin yirmi ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(20) 4 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca yapılan başvuruda, bu madde uyarınca ibraz edilmesi gereken ISO sertifikalarının eksik ya da geçersiz olduğunun ya da üçüncü fıkra uyarınca uygun olmadığına Bölge Müdürlüğünce tespit edilmesi halinde, sertifika sahibine bu belgelerin altı ay içerisinde tamamlanması için beş iş günü içinde bildirimde bulunulur. Eksik belgelerin süresi içerisinde ibraz edilmemesi halinde 154 üncü maddenin yirmi ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(21) 159 uncu madde kapsamında gerçekleştirilen ön izlemede, sertifika sahibi firmanın ibraz ettiği ISO sertifikalarının eksik ya da geçersiz olduğunun ya da üçüncü fıkra uyarınca uygun olmadığına tespit edilmesi halinde, sertifika sahibine bu belgelerin

altı ay içerisinde tamamlanması için beş iş günü içinde bildirimde bulunulur. Süresi içinde eksik belgelerin ibraz edilmemesi halinde 154 üncü maddenin yirmi ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(22) Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve/veya grup ihracatçısı statüsünde olan firmaların sertifika başvurularında, bu Yönetmelik kapsamındaki hak ve yetkilerden faydalanabilmeleri için ihracatını gerçekleştirecekleri tüm firmalara ait tesislerin on altıncı fıkra uyarınca Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ile Ek-2'de yer alan soru formunda belirtilmesi ve Ek-25'te yer alan imalatçı bildirim formu aracılığıyla Bölge Müdürlüğüne bildirilmesi gerekir. Sertifika başvurusunun yapıldığı tarihten itibaren sadece bu fıkra kapsamında bildirilmiş olan firmaların ihracatının gerçekleştirilmesi gerekir. Bildirilen firmalara ekleme yapılmak istenilmesi halinde Ek-1/A'da yer alan başvuru formu, Ek-29'da yer alan ihracatı yapılacak firmalar için tesis bildirimi ve tesis yeterlilik tespit formu ile Ek-25'te yer alan imalatçı bildirim formu ile, daha önceden bildirilmiş firmaların kapsamdan çıkarılmak istenilmesi halinde ise Ek-25'te yer alan imalatçı bildirim formu ile Bölge Müdürlüğüne başvuru yapılır. Bu kapsamda bildirilen firmaların dışındaki bir firmanın ihracatının yapılması halinde, 147 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır. Bu fıkra kapsamında bildirilecek firmanın yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi olması halinde, Ek-29'da yer alan ihracatı yapılacak firmalar için tesis bildirimi ve tesis yeterlilik tespit formu ibraz edilmez.

(23) YYS-I veya YYS-II statüsünden yararlanmak istenilmesi halinde aşağıda sayılan belgelerin ibraz edilmesi gerekir:

a) Aşağıdaki belgelerden herhangi birisi:

1) Üretim yerinin bulunduğu ildeki Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının il müdürlüğüne düzenlenmiş sanayi sicil belgesi veya kayıtlı bulunan sanayi ve/veya ticaret odasından alınan onaylı kapasite raporu.

2) İlgili mevzuat uyarınca kapasite raporu düzenlenmesinin mümkün bulunmadığı durumlarda, bağlı bulunan sanayi ve/veya ticaret odasınca düzenlenip onaylanacak, firmanın kullandığı makinelerin toplam gücü (BG), işçi sayısı ve üretim miktarı bilgilerini içerir ekspertiz raporu.

3) Grup ithalatçıları için, gerçekleştirilen ithalatın en az yüzde altmışının grup imalatçılarının üretiminde kullanılan eşyanın

ithalatı olduğunu gösterir yeminli mali müşavirce hazırlanan Ek-21'de yer alan örneğe uygun rapor aslı.

b) 4/A maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen koşul kısmen veya tamamen dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve/veya grup ihracatçısı aracılığıyla yapılan ihracat üzerinden sağlanıyorsa bağlı bulunulan ihracatçı birliği kayıtlarına göre, ilgili mevzuat çerçevesinde performans ve güvenilirliğinin onaylandığını gösterir Türkiye İhracatçılar Meclisi veya bağlı bulunulan ihracatçı birliğince Ek-23'te yer alan örneğe uygun olarak, başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl veya başvurunun yapıldığı takvim yılından bir önceki takvim yılı için düzenlenmiş performans ve güvenilirlik formu aslı.

c) Sigortalı çalışan sayısının tevsikine ilişkin olarak, Ek-28'de yer alan örneğe uygun form ile Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden YYS-I veya YYS-II statüsüne ilişkin başvurunun yapıldığı tarihten geriye dönük en geç bir ay içerisinde alınan yazı aslı.

Başvuru yeri

MADDE 11

(1) Başvurular Ek-20'de yer alan tabloya göre belirlenecek yetkili bölge müdürlüğüne yapılır.

(2) Resmî daireler, sermayesinin tamamı devlete ait olan iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait bağlı müesseselerin yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvuruları Orta Anadolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne yapılır.

Başvuruların ön incelemesi

MADDE 12

(1) Başvurunun ilgili bölge müdürlüğünün genel evrak kaydına alınmasını müteakip, ilgili birim tarafından başvuru sahibinin vergi numarası, ticaret unvanı, adres bilgileri takvim yılı itibariyle müteselsil sıra numarası ile kaydedilir.

(2) Başvurunun ön incelemesi, başvurunun genel evrak kaydına alınmasını takiben ilgili bölge müdürlüğü tarafından en geç on beş iş günü içinde tamamlanır. Bu süre başvuru sahibine bilgi verilmesi kaydıyla on beş iş günü uzatılabilir.

(3) 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilenler haricindeki aranan belgelerden bir kısmının başvuru dosyasında

yer almadığının veya eksik bilgi içerdiğinin tespit edilmesi halinde, başvuru sahibine eksik bilgi ve belgelerin tamamlanması için yazı ile ve elektronik posta yoluyla ikinci fıkrada belirtilen süre dâhilinde bildirimde bulunulur.

(4) 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen belgelerin, aynı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen hususları içermemesi ve kısmen kiralama yoluyla edinilenler hariç olmak üzere, aynı maddenin on beşinci fıkrası uyarınca bildirilmesi gereken tesisleri kapsamaması halinde, söz konusu belgelerin tereddütte mahal vermeyecek şekilde yeniden düzenlenmesi için ikinci fıkrada belirtilen süre dâhilinde başvuru sahibine bildirimde bulunulur. Söz konusu belgelerin yeniden düzenlenmiş haliyle beşinci fıkrada belirtilen süre sonuna kadar ibraz edilmemesi halinde 14 üncü maddenin ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(5) Başvuru sahibine üçüncü fıkra uyarınca bildirilen eksiklikler bunlara ilişkin bildirim yapıldığı tarihi müteakip en geç kırk beş iş günü içinde tamamlanır.

(6) Beşinci fıkrada belirtilen süre içinde tamamlanan eksik belgeler, genel evrak kaydına alınmasını takiben en geç on iş günü içerisinde incelenir.

(7) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinde belirtilen koşulların yerine getirilip getirilmediğine ilişkin inceleme 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde sayılan ISO 27001 sertifikası üzerinden, 7 nci maddede belirtilen koşulların yerine getirilip getirilmediğine ilişkin inceleme ise 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde sayılan yeminli mali müşavir raporu üzerinden yapılır.

(8) Yapılan ön inceleme neticesinde 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (h) bentleri ile 8 inci maddede sayılanlar dışındaki koşulların tümünün sağlandığının tespit edilmesi halinde, beş iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe Ek-6'da yer alan ön inceleme değerlendirme formuyla birlikte Ek-1/A'da yer alan yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvuru formu ve Ek-2'de yer alan soru formu gönderilir.

(9) Yetkilendirilmiş yükümlü kapsamında talep edilen yetkilere göre; 45 inci maddenin birinci fıkrası, 52 nci maddenin birinci fıkrası, 57 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi, 76 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (c) bentleri, 91 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi, 96 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (c) bentleri ve/veya 121 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b)

bentlerinde sayılan koşulların yerine getirilip getirilmediği de ilgili bölge müdürlüğü tarafından ön inceleme kapsamında değerlendirilir ve ilgili ek koşulların karşılandığı tespit edilen ilave yetkiler Ek-6'da yer alan ön inceleme değerlendirme formunda belirtilir.

(10) Ön inceleme değerlendirme formu ile soru formunun kayıtlara alınmasını müteakip Genel Müdürlükçe otuz iş günü içerisinde soru formu içerisinde yer alan bilgilerin tam ve yeterli olup olmadığı incelenir. Bu süre başvuru sahibine bilgi verilmesi kaydıyla on beş iş günü uzatılabilir.

(11) Onuncu fıkra uyarınca yapılan inceleme neticesinde soru formunda yer alan bilgilerin tam ve yeterli olduğunun tespiti halinde, 13 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(12) Onuncu fıkra uyarınca yapılan inceleme neticesinde soru formunda yer alan bilgilerin eksik veya yetersiz olduğunun tespiti halinde, incelemenin bitimini müteakip beş iş günü içerisinde durum başvuru sahibine bildirilerek bildirim tarihinden itibaren kırk iş günü içerisinde eksik veya yetersiz olduğu tespit edilen hususlar giderilecek şekilde soru formunun yeniden düzenlenerek başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğü ile Genel Müdürlüğe ibraz edilmesi istenilir. Soru formunun bu süre içerisinde ibraz edilmemesi halinde, 14 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca işlem yapılmak üzere beş iş günü içerisinde başvurunun yapılmış olduğu bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

(13) On ikinci fıkroda belirtilen süre içerisinde ibraz edilen soru formu yirmi iş günü içerisinde Genel Müdürlük tarafından incelenerek;

a) Başvuru sahibine bildirilen eksik veya yetersiz olan hususların giderildiğinin tespit edilmesi halinde 13 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

b) Başvuru sahibine bildirilen eksik veya yetersiz olan hususların giderilmediğinin tespit edilmesi halinde, 14 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca işlem yapılmak üzere beş iş günü içerisinde başvurunun yapılmış olduğu bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

(14) İhracatta yerinde gümrükleme izni, izinli gönderici yetkisi, izinli alıcı yetkisi, ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında yetki sahiplerince tesis eklenilmesi talebi halinde, başvurunun ilgili bölge müdürlüğünün genel evrak kaydına alınmasını müteakip

beş iş günü içerisinde Ek-18'de yer alan tesis ekleme formu Genel Müdürlüğe gönderilir.

(15) Bu madde uyarınca ön incelemesi devam eden başvuru sahibinin aşağıda yer alan bilgilerden herhangi birinde değişiklik olması halinde, durum beş iş günü içerisinde başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğü ile Genel Müdürlüğe bildirilir:

a) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişiler.

b) Ek-1/A'da yer alan başvuru formunun 1 numaralı kısmında yer alan bilgiler.

(16) Ön inceleme devam ederken, on beşinci fıkranın (b) bendi uyarınca Ek-1/A'da yer alan başvuru formunun 1.2 numaralı kısmı kapsamına giren yeni tesis bildiriminde bulunulmuş ancak 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen belgelerin bu tesisleri kapsayacak şekilde güncellenerek ibraz edilmemiş olması halinde, on beşinci fıkrada belirtilen bildirim yapıldığı tarihi izleyen on iş günü içerisinde söz konusu belgelerin bildirilen tesisleri kapsayacak şekilde güncellenmesi için başvuru sahibine bildirimde bulunur ve bu madde uyarınca ön inceleme ve sonrasında yapılacak işlemlere devam edilir. Söz konusu belgelerin yeniden düzenlenmiş haliyle bu bildirim yapıldığı tarihi izleyen altı ay içerisinde ibraz edilmesi halinde, sertifika düzenlenmesine engel başka bir husus bulunmaması halinde sertifika düzenlenir, ibraz edilmemesi halinde 14 üncü maddenin ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(17) On beşinci fıkrada belirtilen bilgilerden başvuru sahibinin ticaret siciline kayıtlı olduğu yerde değişiklik olması ve ticaret siciline bağlı bulunan yeni yerin Ek-20'de yer alan tabloya göre farklı bir bölge müdürlüğünün yetkisi kapsamında bulunması halinde, başvuru dosyası başvuruyu kabul eden bölge müdürlüğü tarafından Ek-20'de yer alan tabloya göre belirlenen yetkili bölge müdürlüğüne gönderilir.

Yerinde inceleme

MADDE 13

(1) 12 nci maddenin on birinci fıkrası veya on üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca soru formu tam ve yeterli bulunan başvurular için Genel Müdürlük tarafından en geç 12 nci maddenin onuncu ve duruma göre on üçüncü fıkralarında belirtilen olumlu değerlendirmeye ilişkin işlem sürelerinin bitimini müteakip on iş günü içerisinde yerinde inceleme yapmak üzere sonradan kontrol

yetkilisi görevlendirilmesine ilişkin işlemler tamamlanır. Bu süre, başvuru sahibinin bilgilendirilmesi kaydıyla, on iş günü uzatılabilir.

(2) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (h) bentleri ile 8 inci maddede sayılan koşulların sağlanıp sağlanmadığı sonradan kontrol yetkilisi tarafından doksan iş günü içerisinde incelenir. Bu süre içerisinde bu koşullardan bir veya daha fazlasının sağlanmadığı ancak verilecek ek süre içerisinde tespit edilen eksikliklerin giderilebileceğine ilişkin başvuru sahibi tarafından taahhütte bulunulması halinde, bu eksikliklerin giderilmesi için başvuru sahibine doksan iş gününe kadar ek süre tanınır. Verilen ek sürenin bitimini müteakip sonradan kontrol yetkilisi tarafından yirmi iş günü içerisinde tespit edilen eksikliklerin giderilip giderilmediği incelenir. Yapılan inceleme neticesinde, koşulların tümünün sağlanıp sağlanmadığına ilişkin olarak Ek-7’de yer alan formata uygun yerinde inceleme değerlendirme formu düzenlenir. Bu form, incelemenin bitimini müteakip beş iş günü içinde Genel Müdürlüğe intikal ettirilir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen form, Genel Müdürlük kayıtlarına alınmasını müteakip Genel Müdürlükçe on iş günü içerisinde incelenerek;

a) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (h) bentlerinde ve sekizinci maddede sayılan koşullardan herhangi birinin sağlanmadığının anlaşılması halinde, 14 üncü maddenin beşinci fıkrası uyarınca işlem yapılmak üzere beş iş günü içerisinde başvurunun yapılmış olduğu bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

b) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (h) bentlerinde ve sekizinci maddede sayılan koşulların tamamının sağlandığının anlaşılması halinde, 15 inci madde uyarınca işlem yapılmak üzere beş iş günü içerisinde başvurunun yapılmış olduğu bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

(4) 8 inci maddede yer alan koşulların incelenmesi, başvuru sahibinin gümrük ve dış ticaret ile ilgili faaliyetlerinin yürütüldüğü tüm tesis ve birimlere ilişkin olarak yapılır. İncelemeye konu çok fazla sayıda tesis ve birim bulunması nedeniyle yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası düzenleme süresi içinde tüm ilişkili yerlerin incelenmesi mümkün değil ise, ilgili sonradan kontrol yetkilisi başvuru sahibinin tüm tesis ve birimlerinde ortak güvenlik standartları uyguladığı konusunda herhangi bir kuşku duymamak şartıyla bütünü temsil eden bir kısmını inceleyebilir. Tesislerin

tümünün değil de bir kısmının incelenecek olması halinde, başvuru sahibinin üretim, depolama, yükleme, lojistik ve benzeri işlemlerine ilişkin diğer tesislerinden bütünü temsil eden bir kısma bakılabilir. Söz konusu inceleme ve sonuçları yerinde incelemeyi gerçekleştiren sonradan kontrol yetkilisi tarafından belgelendirilir.

(5) Başvuru sahibi tarafından ihracatta yerinde gümrükleme izni, izinli gönderici yetkisi, izinli alıcı yetkisi veya ithalatta yerinde gümrükleme izni istenilmişse ve bunlara ilişkin ek koşullar yerine getirilmişse, 59 uncu maddenin birinci fıkrası, 78 inci maddenin birinci fıkrası, 99 uncu maddenin birinci fıkrası ile 124 üncü maddenin birinci fıkrası doğrultusunda belirtilen tesisler aşağıda belirtilen hususlar açısından yerinde inceleme kapsamında incelenir ve izin kapsamına alınması uygun bulunanlar üçüncü fıkranın (b) bendinde belirtilen bildirimde belirtilir;

a) Bu tesislerin 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları taşıyıp taşımadıkları,

b) Bu tesislerde 57 nci maddenin birinci fıkrasının (b) ve (c), 76 ve 96 ncı maddelerin birinci fıkralarının (ç) ve (d) ya da 121 inci maddenin birinci fıkrasının (c) ve (ç) bentlerinde sayılan teçhizat ve donanımın bulunup bulunmadığı,

c) Bu tesislerin 106 ncı maddenin birinci ve ikinci fıkrasında veya 130 uncu maddenin birinci ile ikinci fıkrasında belirtilen güvenli depolama alanına/güvenli park alanına sahip olup olmadıkları.

(6) 59 uncu maddenin birinci fıkrası, 78 inci maddenin birinci fıkrası, 99 uncu maddenin birinci fıkrası ve 124 üncü maddenin birinci fıkrası gereği, izin/yetki kapsamına alınması istenilen tesislerin 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları taşıyıp taşımadığının tespiti için, 12 nci maddenin on dördüncü fıkrasında belirtilen formun Genel Müdürlük kayıtlarına alınmasından itibaren on iş günü içerisinde yerinde inceleme yapmak üzere sonradan kontrol yetkilisi görevlendirilmesine ilişkin işlemler tamamlanır. Bu süre, başvuru sahibinin bilgilendirilmesi kaydıyla, on iş günü uzatılabilir.

(7) Altıncı fıkra uyarınca, 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde sayılan koşullar ile duruma göre beşinci fıkrada belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığı sonradan kontrol yetkilisi tarafından otuz iş günü içerisinde incelenir. Bu süre içerisinde bu koşullardan bir veya daha fazlasının sağlanmadığı

ancak verilecek ek süre içerisinde tespit edilen eksikliklerin giderilebileceğine ilişkin başvuru sahibi tarafından taahhütte bulunulması halinde, bu eksikliklerin giderilmesi için başvuru sahibine otuz iş gününe kadar ek süre tanınır. Verilen ek sürenin bitimini müteakip sonradan kontrol yetkilisi tarafından on beş iş günü içerisinde tespit edilen eksikliklerin giderilip giderilmediği incelenir. Yapılan inceleme neticesinde, koşulların tümünün sağlanıp sağlanmadığına ilişkin olarak Ek-7'de yer alan formata uygun yerinde inceleme değerlendirme formu düzenlenir. Bu form, incelemenin bitimini müteakip beş iş günü içinde Genel Müdürlüğe intikal ettirilir.

(8) Yedinci fıkrada belirtilen form, Genel Müdürlük kayıtlarına alınmasını müteakip Genel Müdürlükçe on iş günü içerisinde incelenerek;

a) Koşullardan herhangi birinin sağlanmadığının anlaşılması halinde, 14 üncü maddenin beşinci fıkrası uyarınca işlem yapılmak üzere beş iş günü içerisinde başvurunun yapılmış olduğu bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

b) Koşulların tamamının sağlandığının anlaşılması halinde, 15 inci madde uyarınca işlem yapılmak üzere beş iş günü içerisinde başvurunun yapılmış olduğu bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

(9) Bu madde uyarınca yapılan yerinde inceleme kapsamında başvuru sahibine ait tesislerden hangilerinin incelendiğinin açık adresleriyle birlikte ve incelemenin 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerini kapsayıp kapsamadığının yerinde inceleme değerlendirme formunda mutlaka belirtilmesi gerekmektedir.

(10) Bu madde uyarınca yerinde incelemesi devam eden başvuru sahibinin aşağıda yer alan bilgilerden herhangi birinde değişiklik olması halinde durum beş iş günü içerisinde başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğü ile Genel Müdürlüğe bildirilir.

a) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişiler,
b) Ek 1/A da yer alan başvuru formunun 1 no'lu kısmında yer alan bilgiler.

(11) Yerinde inceleme devam ederken, onuncu fıkranın (b) bendi uyarınca Ek-1/A'da yer alan başvuru formunun 1.2 numaralı kısmı kapsamına giren yeni tesis bildiriminde bulunulmuş ancak 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen belgelerin bu tesisleri kapsayacak şekilde güncellenerek ibraz

edilmemiş olması halinde, onuncu fıkrada belirtilen bildirim yapıldığı tarihi izleyen on iş günü içerisinde söz konusu belgelerin bildirilen tesisleri kapsayacak şekilde güncellenmesi için yetkili bölge müdürlüğü tarafından başvuru sahibine bildirimde bulunulur ve bu madde uyarınca yerinde incelemeye ilişkin işlemler devam ettirilir. Söz konusu belgelerin yeniden düzenlenmiş haliyle bu bildirim yapıldığı tarihi izleyen altı ay içerisinde ibraz edilmesi halinde, sertifika düzenlenmesine engel başka bir husus bulunmaması halinde sertifika düzenlenir, ibraz edilmemesi halinde 14 üncü maddenin ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(12) 10 uncu fıkrada belirtilen bilgilerden başvuru sahibinin ticaret siciline kayıtlı olduğu yerde değişiklik olması ve ticaret siciline bağlı bulunan yeni yerin Ek-20'de yer alan tabloya göre farklı bir bölge müdürlüğünün yetkisi kapsamında bulunması halinde, başvuru dosyası başvuruyu kabul eden bölge müdürlüğü tarafından Ek-20'de yer alan tabloya göre belirlenen yetkili bölge müdürlüğüne gönderilir.

(13) Bu madde uyarınca yerinde incelemesi devam eden başvuru sahibinin Ek-1/C, Ek-1/D, Ek-1/E, Ek-1/F'de yer alan başvuru formlarında belirtilen tesislerden başka bir tesiste ihracatta yerinde gümrükleme izni, izinli gönderici yetkisi, izinli alıcı yetkisi veya ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılmak istenilmesi veya bu formlarda belirtilen tesislerden bir veya daha fazlasının izin veya yetki kapsamına alınmasından vazgeçilmek istenilmesi halinde, söz konusu formlar yeniden düzenlenerek başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğü ile Genel Müdürlüğe gönderilir.

(14) Üçüncü fıkranın uygulanmasında, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (h) bentlerinde ve 8 inci maddede sayılan koşulların sağlandığının kabulü için ikinci fıkra uyarınca düzenlenen Ek-7'de yer alan yerinde inceleme değerlendirme formunda, "uygulanamaz" olarak belirlenen sorular hariç olmak üzere hiçbir sorudan sıfır puan alınmamış olması ve bu formun "III. Değerlendirme ve Puanlama Usulü" bölümünde belirtilen istisna halleri hariç olmak üzere, "uygulanamaz" olarak belirlenen soruların dışındaki sorulardan üçer puan alınmış olması gerekmektedir.

(15) Sekizinci fıkranın uygulanmasında, 8 inci maddede sayılan koşulların sağlandığının kabulü için yedinci fıkra uyarınca düzenlenen Ek-7'de yer alan yerinde inceleme değerlendirme

formunda, “uygulanamaz” olarak belirlenen sorular hariç olmak üzere bu koşullara ilişkin hiçbir sorudan sıfır puan alınmamış olması ve bu formun “III. Değerlendirme ve Puanlama Usulü” bölümünde belirtilen istisna halleri hariç olmak üzere, “uygulanamaz” olarak belirlenen soruların dışındaki bu koşullara ilişkin sorulardan üçer puan alınmış olması gerekmektedir.

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü başvurusunun reddi

MADDE 14

(1) Aşağıda belirtilen durumlardan herhangi birinde başvuru ön inceleme yapılmaksızın reddedilir ve başvuru dosyası başvurusunun yapıldığı bölge müdürlüğü tarafından derhal iade edilir.

a) Başvurunun Ek-20’de yer alan tabloya göre belirlenecek yetkili bölge müdürlüğüne yapılmamış olması.

b) Başvuru formunun 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasına uygun olarak imzalanmamış olması.

c) Başvuru dosyasında 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen belgelerden herhangi birinin eksik olması.

ç) 156 ncı maddenin birinci fıkrası uyarınca sertifikası daha önce iptal edilmiş kişilerce yeni sertifika başvurusunun iptal işlemini müteakip üç yıl içerisinde yapılmış olması.

d) Sertifika başvurusunun onaylanmış kişi statü belgesinin veya eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenlenmesine ilişkin Onaylanmış İhracatçı yetkisininin 162 nci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen şekilde iptalini müteakip üç yıl içerisinde yapılmış olması.

e) 4 üncü maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları saklı kalmak kaydıyla, başvuru sahibinin başvuru tarihi itibarıyla üç yıldan daha az süredir fiilen faaliyette bulunuyor olması.

(2) 12 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca bildirilen eksik bilgi ve belgeleri aynı maddenin beşinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde tamamlamayan veya 12 nci maddenin dördüncü ve on altıncı fıkraları ile 13 üncü maddenin on birinci fıkrasında belirtilen sürelerde ISO 9001 ve 27001 belgelerini ibraz etmeyen kişilerin başvuruları beş iş günü içerisinde reddedilerek başvuru dosyası başvurusunun yapıldığı bölge müdürlüğü tarafından iade edilir.

(3) Yapılan ön inceleme neticesinde, başvuru sahipleri tarafından;

a) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (h) bentlerinde,

b) 8 inci maddede,

sayılanlar dışındaki koşullardan herhangi birinin sağlanmadığının tespit edilmesi halinde, ön incelemenin bitimini müteakip beş iş günü içerisinde başvurunun reddedildiği başvuru sahibine bildirilerek başvuru dosyası başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğü tarafından iade edilir.

(4) Yapılan ön inceleme sırasında, 12 nci maddenin on ikinci fıkrası uyarınca ibrazı istenilen soru formunun süresi içerisinde ibraz edilmemesi veya süresi içerisinde ibraz edilmiş ancak aynı madde uyarınca bildirilen eksik veya yetersiz bulunan hususların giderilmediğinin Genel Müdürlük tarafından tespit edilmiş olması halinde, aynı maddenin on ikinci fıkrası veya on üçüncü fıkrasının (b) bendinde belirtilen bildirim müteakip başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğü tarafından beş iş günü içerisinde başvurunun reddedildiği başvuru sahibine bildirilerek başvuru dosyası iade edilir.

(5) Yapılan yerinde incelemede, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (h) bentleri ile 8 inci maddede sayılan koşullardan herhangi birinin sağlanmadığının tespit edilmesi halinde, buna ilişkin 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendinde belirtilen bildirim müteakip başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğü tarafından beş iş günü içerisinde başvurunun reddedildiği başvuru sahibine bildirilerek başvuru dosyası iade edilir.

(6) Bir ilâ beşinci fıkralar uyarınca başvurusu reddedilen kişilerin bundan sonra yapacakları başvuruları yeni bir başvuru gibi değerlendirilir.

(7) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(8) Bu madde uyarınca ret işlemi veya 15 inci madde uyarınca sertifika düzenleme işlemi tamamlanmadan, başvuru sahibince bölge müdürlüğüne yazılı olarak başvurularak sertifika başvurusunun geri çekilmesi halinde, talep doğrultusunda başvuru dosyası iade edilir.

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün verilmesi

MADDE 15

(1) 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendinde belirtilen bildirim müteakip ilgili bölge müdürlüğü tarafından aşağıda belirtilen süreler içerisinde Ek-8'de yer alan yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası düzenlenir.

a) Götürü teminat uygulamasından yararlanma hakkının talep edilmemiş olması halinde beş iş günü içerisinde,

b) Götürü teminat uygulamasından yararlanma hakkının talep edilmiş olması halinde 36 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre tahditleri içerisinde.

(2) Birinci fıkrada belirtilen sertifika,“TR/AEOF” ibaresi ile “yıl/düzenleyen bölge müdürlüğünün bulunduğu ilin trafik kodu/sıra numarasını” içerecek şekilde (örnek: TR/AEOF/12/34/0001) her yıl itibariyle müteselsil sertifika numarası alınarak hak sahibine verilmek üzere düzenlenir.

(3) Sertifika üzerinde yer alan bilgiler ile sertifikanın geçerlilik durumu, “R harfi, sertifikaya ilişkin başvurunun yapıldığı yılın son iki hanesi, sertifika başlangıç tarihinin son iki hanesi, düzenleyen bölge müdürlüğünün bulunduğu ilin trafik kodu ve düzenlenen sertifikaya ilişkin başvurunun 12 nci maddenin birinci fıkrasına göre verilen kayıt numarasından” oluşan on bir haneli rakamsal birleşim dikkate alınarak oluşturulacak referans numarası (örnek: R1617340001) ile kayda alınır. Belirlenen referans numarası sertifikanın üzerine yazılır.

(4) Sertifika ilgili gümrük ve dış ticaret bölge müdürünce imzalanır.

(5) Sertifikanın kapsamına bağlı olarak, birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde ilgili bölge müdürlüğü tarafından BİLGE sistemi üzerinde gerekli güncelleme işlemleri yapılır.

(6) Sertifika kapsamında eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleme izninden faydalanılacak olması halinde, işlem yapılabilecek eşya listelerinin sisteme girişi beşinci fıkrada yer alan güncelleme işlemleri esnasında yapılır.

(7) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişiler hakkında aynı bentte sayılan kanunlar uyarınca başlatılan inceleme ve soruşturma sonucunda cumhuriyet savcılığı tarafından dava açılmış olması sertifika düzenlenmesini engellemez, ancak düzenlenen sertifika kapsamında sertifika sahibinin eksik beyan usulü, kısmi teminat uygulaması, götürü teminat uygulaması, basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izni ile eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleme izni dışındaki hak ve yetkilerden dava süreci beraat kararı ile kesin olarak lehlerine sonuçlanıncaya kadar, faydalanmasına izin verilmez.

(8) 12 nci maddenin on altıncı fıkrası uyarınca ön inceleme devam ederken veya 13 üncü maddenin on birinci fıkrası uyarınca yerinde inceleme devam ederken, sonradan bildirilen tesisleri kapsayacak şekilde düzenlenmiş ISO 9001 ile ISO 27001 sertifikaları ibraz edilmeden başvuru sahibi adına yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası düzenlenmez.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasının Geçerlilik Süresi ve Değiştirilmesi

Sertifikanın geçerlilik süresi

MADDE 16

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası düzenlendiği tarihten sonraki ilk iş gününde geçerli hale gelir.

(2) 154 ilâ 156 ncı madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası süresiz olarak geçerlidir.

Sertifikada kayıtlı bilgilerde değişiklik olması

MADDE 17

(1) Adına sertifika düzenlenmiş kişinin ticaret unvanı, vergi numarası, adresi, ticaret siciline kayıtlı olduğu yer ve ticaret sicil numarasında herhangi bir değişiklik olması halinde, söz konusu değişikliklere ilişkin Ticaret Sicil Gazetesinin ya da Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Sicil Gazetesinin, aslı veya onaylı suretleri veya Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Müdürlüğünce ya da Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Sicil Müdürlüğünce veya Müdürlüğün yetkili kılacağı ve kendisine elektronik iletişim ağları veya diskler vasıtasıyla iletilmiş bulunan odalarca onaylı örneği ile vergi numarasının değişmiş olması halinde bağlı bulunulan vergi dairesinden alınacak yazı aslı ve Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ile sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne başvurulur.

(2) Ticaret unvanının değişmesi nedeniyle bu madde uyarınca değişiklik yapılması talep edilen sertifika kapsamında, götürü teminat uygulamasından yararlanma hakkı tanınmış olması durumunda mevcut teminat mektuplarının yerine geçmek üzere aynı tutarda ve yeni bilgileri içerecek şekilde düzenlenmiş, Ek-19'da yer alan örneğe uygun, süresiz teminat mektubu başvuru formuna eklenir.

(3) Birinci fıkra uyarınca sertifikada kayıtlı bilgilerde değişiklik yapılmasının ilgili bölge müdürlüğünce uygun görülmesi halinde,

Ek-8'de yer alan sertifika yeni bilgilere göre düzenlenir ve 15 inci maddenin üç, dört ve beşinci fıkraları uyarınca işlem yapılır.

(4) Sertifikada üçüncü fıkra uyarınca değişiklik yapılması durumunda, mevcut sertifikanın sayı ve başlangıç tarihi değişmez ancak söz konusu sertifika için 15 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtildiği şekilde yeni bir referans numarası alınarak içerdiği bilgiler kayda alınır, referans numarasının oluşturulmasında değişiklik başvurusuna ilişkin verilen başvuru kayıt numarası ve başvurunun kayda alındığı tarih dikkate alınır.

(5) Sertifikanın çalınması, kaybolması, yanması, yırtılması veya okunamaz hale gelmesi gibi durumlarda sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne başvurulur. Uygun görülmesi halinde, eski sertifika yerine geçmek üzere aynı tarih, sayı ve referans numarası ile yeni bir sertifika düzenlenir.

(6) Birinci fıkrada belirtilen bilgilerden ticaret unvanı, adres, ticaret siciline kayıtlı olunan yer ve/veya ticaret sicil numarasından birinde değişiklik olması halinde, değişikliğin Ticaret Sicil Gazetesinde veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesinde yayımlandığı tarihi, vergi numarası değişikliği olması halinde, değişikliğin ilgili vergi dairesince sertifika sahibine bildirildiği tarihi izleyen beş iş günü içerisinde birinci fıkra uyarınca sertifikada kayıtlı bilgilerde değişiklik yapılması başvurusunda bulunulması gerekir, Aksi takdirde 154 üncü maddenin dokuzuncu fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(7) Birinci fıkrada belirtilen bilgilerden ticaret siciline kayıtlı olduğu yer bilgisinde değişiklik olması halinde, değişikliğe ilişkin başvuru dosyası başvuruyu kabul eden bölge müdürlüğü tarafından Ek-20'de yer alan tabloya göre belirlenen yetkili bölge müdürlüğüne gönderilir. Başvurunun gönderildiği bölge müdürlüğü tarafından başvuru sahibi adına değişiklik öncesi geçerli olan sertifika tarihi ile aynı tarihli, 15 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan formata uygun yeni numaralı sertifika düzenlenir, ancak yeni sertifika numarasında yer alan "yıl" hanesinde yeni sertifikanın düzenlendiği yıl değil, sertifikanın ilk düzenlendiği yıl yer alır ve sertifika numarası o yıla ait sertifikayı devir alan bölge müdürlüğünün kayıtlarında yer alan en son sıra numarasını takip edecek şekilde verilir.

(8) Yedinci fıkra uyarınca firma adına düzenlenen yeni sertifikaya ilişkin olarak, firma adına değişiklik öncesinde düzenlenmiş olan sertifikaya ve sertifika kapsamında bulunan

yetki, izin, uygulama veya kolaylaştırmalara ilişkin uygulanmış olan askıya alma, geri alma ve iptale ilişkin hükümler saklıdır.

Sertifika kapsamı yetkilerde değişiklik yapılması

MADDE 18

(1) Sertifika sahiplerince adlarına düzenlenmiş sertifika kapsamında bulunmayan onaylanmış ihracatçı yetkisine bağlı uygulamalardan herhangi birinin talep edilmesi ya da kapsamlarında veya içeriklerinde değişiklik yapılmasının istenilmesi durumunda, Ek-1/A'da yer alan başvuru formu, Ek-2'de yer alan soru formu ve Ek-1/C'de yer alan onaylanmış ihracatçı yetkisi için başvuru formu ile söz konusu sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne başvurulur.

(2) Sertifika sahiplerince adlarına düzenlenmiş sertifika kapsamında bulunmayan izinli gönderici yetkisinin talep edilmesi veya mevcut yetkiye ilişkin iznin içeriğinde değişiklik yapılmak istenilmesi durumunda, Ek-1/A'da yer alan başvuru formu, Ek-2'de yer alan soru formu ve Ek-1/D'de yer alan izinli gönderici yetkisi için başvuru formu ile söz konusu sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne başvurulur.

(3) Sertifika sahiplerince adlarına düzenlenmiş sertifika kapsamında bulunmayan izinli alıcı yetkisinin talep edilmesi veya mevcut yetkiye ilişkin iznin içeriğinde değişiklik yapılmak istenilmesi durumunda, Ek-1/A'da yer alan başvuru formu, Ek-2'de yer alan soru formu ve Ek-1/E'de yer alan izinli alıcı yetkisi için başvuru formu ile söz konusu sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne başvurulur.

(4) Sertifika sahiplerince adlarına düzenlenmiş sertifika kapsamında bulunmayan ithalatta yerinde gümrükleme izninin talep edilmesi veya mevcut izne ilişkin iznin içeriğinde değişiklik yapılmak istenilmesi durumunda, Ek-1/A'da yer alan başvuru formu, Ek-2'de yer alan soru formu, Ek-1/F'de yer alan ithalatta yerinde gümrükleme izni için başvuru formu ile söz konusu sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne başvurulur.

(5) Sertifika sahiplerince adlarına düzenlenmiş sertifika kapsamında bulunmayan götürü teminat uygulamasının talep edilmesi veya mevcut yetkinin kapsamında değişiklik yapılmak istenilmesi durumunda, Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ile Ek-1/B'de yer alan götürü teminat uygulaması için başvuru formuyla söz konusu sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne başvurulur.

(6) Sertifika kapsamına yeni bir yetkinin eklenmesinin istenilmesi halinde, talep edilen yetkiye ilişkin koşulların karşılandığının ilgili bölge müdürlüğü tarafından tespiti gerekir. Ayrıca talep edilen yetkinin yerinde gümrükleme izni veya izinli alıcı ya da izinli gönderici yetkisi kapsamında kullanılmak istenilen tesisler içermesi durumunda, 13 üncü maddenin beşinci fıkrasında yer alan yerinde incelemeye ilişkin hususlar dikkate alınır.

(7) Sertifika sahiplerince adlarına düzenlenmiş sertifika kapsamında yer alan götürü teminat uygulamasından faydalanma hakkından, onaylanmış ihracatçı yetkisi ve/veya bu yetki kapsamındaki uygulamalardan herhangi birinden ve/veya izinli gönderici yetkisinden ve/veya izinli alıcı yetkisinden ve/veya ithalatta yerinde gümrükleme izninden feragat edilmek istenmesi durumunda, söz konusu sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ile yazılı olarak başvurulur.

(8) İlgili bölge müdürlüğünce uygun görülmesi halinde, götürü teminat uygulaması hariç, yedinci fıkrada ve bir ilâ dördüncü fıkralarda belirtilen işlemlere ilişkin olarak Ek-8'de yer alan sertifika, yeni bilgilere göre ve yeni referans numarası ile düzenlenir ve 15 inci maddenin üç, dört ve beşinci fıkraları uyarınca işlem yapılır, referans numarasının oluşturulmasında değişiklik başvurusuna ilişkin verilen başvuru kayıt numarası ve başvurunun kayda alındığı tarih dikkate alınır.

(9) İlgili bölge müdürlüğünce uygun görülmesi halinde, götürü teminat uygulamasının mevcut sertifikaya eklenmesi veya sertifika kapsamından çıkarılmasına ilişkin olarak 15 inci maddenin yalnızca beşinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(10) Sekizinci fıkra uyarınca yeni sertifika düzenlenmesi durumunda, mevcut sertifikanın sayısı ve başlangıç tarihi değişmez ancak söz konusu sertifika için 15 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtildiği şekilde yeni bir referans numarası alınarak içerdiği bilgiler kayda alınır, referans numarasının oluşturulmasında değişiklik başvurusuna ilişkin verilen başvuru kayıt numarası ve başvurunun kayda alındığı tarih dikkate alınır.

(11) Sertifika kapsamı yetkilerde değişiklik yapılması işlemlerinde sertifikanın ve sertifika kapsamında bulunan yetki, izin, uygulama veya kolaylaştırmaların askıya alınması, geri alınması ve iptaline ilişkin hükümleri saklıdır.

(12) 10 uncu maddenin yirmi ikinci fıkrası kapsamında yeni firmalara ilişkin bildirimler, Ek-29'da yer alan ihracatı yapılacak firmalar için tesis bildirimi ve tesis yeterlilik tespit formu kullanılarak 18/A maddesinde yer alan usul ve esaslara göre yapılır.

Sertifika kapsamı tesisler ile şirket yetkililerine ilişkin değişiklik yapılması

MADDE 18/A

(1) Sertifika sahibi firmada 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına giren yeni kişilerin görevlendirilmiş olması halinde, bu durum sertifika sahibince Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ile birlikte değişikliğin yapıldığı tarihi izleyen beş iş günü içerisinde sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne bildirilir. Şirket ortaklığına alınan, şirketin yönetim kurulunda görevlendirilen veya gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisi verilen yeni kişiler için düzenlenmiş 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan adli sicil belgeleri ve duruma göre Ek-3'te yer alan örneğe uygun beyan formları bu fıkrada belirtilen bildirim yapıldığı tarihi izleyen otuz iş günü içerisinde ibraz edilir. Bu belgelerin söz konusu süre içerisinde ibraz edilmemesi halinde, 154 üncü maddenin ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(2) 10 uncu maddenin on beşinci fıkrasının (a) ila (c) bentlerinde sayılan mevcut tesislerin fiziki yapısında değişiklik yapılması ya da bu nitelikte yeni tesis açılması veya kiralanması halinde, bu durum sertifika sahibince Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ile birlikte bu tesislerin faaliyete geçtikleri tarihi izleyen beş iş günü içerisinde sertifikayı düzenlenmiş olan bölge müdürlüğüne bildirilir.

(3) 10 uncu maddenin on beşinci fıkrasının (ç) ila (e) bentlerinde sayılan mevcut tesislerin fiziki yapısında değişiklik yapılması ya da bu nitelikte yeni tesis açılması veya altı aydan daha uzun süre için kiralanması halinde, bu durum sertifika sahibince Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ile Ek-24'te yer alan tesis bildirimi ve tesis yeterlilik tespit formu ile birlikte dördüncü fıkrada belirtilen hallerde sertifikayı düzenlenmiş olan bölge müdürlüğüne bildirilir. 153 üncü maddenin beşinci fıkrasında belirtilen güncelleme dönemine altı aydan daha az süre kalmış olması halinde bu tesislere ilişkin bildirimlerde Ek-24'te yer alan tesis bildirimi ve tesis yeterlilik tespit formunun ibrazı istenilmez.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yapılacak bildirim aşağıda sayılan hallerde ve belirtilen süreler içerisinde yapılır:

a) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası alındıktan sonra faaliyete geçen tesisler ithalat ve ihracat eşyasına yönelik işlemlerin fiilen başladığı tarihi izleyen beş iş günü içerisinde.

b) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası alınmasında ya da sonrasında herhangi bir aşamada bildirilmiş olan ancak kapladığı alan, dış sınırları, giriş çıkış noktaları gibi fiziki unsurlarında esaslı değişiklik yapılmış olan tesislerin bildirim, yapılan değişikliğin tamamlanarak faaliyete geçirildiği tarihi izleyen beş iş günü içerisinde.

(5) ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikalarının bu madde kapsamında gerçekleştirilecek tesis bildirimleri ile birlikte ya da tesis bildiriminden itibaren altı aylık süre içerisinde ibraz edilmesi gerekir. Ancak, 153 üncü maddenin beşinci fıkrasında belirtilen güncelleme dönemine altı aydan daha az süre kalmış olması halinde, bu madde kapsamına giren yeni açılan tesislere ilişkin geçerli ISO sertifikaları ya da bu tesisler için 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde sayılan kuruluşlara ISO sertifikası başvurusunda bulunulduğunu gösteren belgelerin üçüncü fıkra uyarınca yapılacak bildirim sırasında ibraz edilmesi gerekir. Bu fıkra uyarınca verilen altı aylık süreler içerisinde geçerli ISO sertifikalarının ve duruma göre ISO sertifikası başvurusunda bulunulduğunu gösteren belgelerin Bölge Müdürlüğüne sunulmamış olması halinde 154 üncü maddenin yirmi ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(6) Üçüncü fıkrada yer alan tesislere ilişkin bildirim ile ilgili olarak yetkili bölge müdürlüğünce aşağıda sayılan şekilde işlem tesis edilir:

a) Üçüncü fıkrada sayılan bildirim ilgili bölge müdürlüğünün genel evrak kaydına alınmasını müteakip on beş iş günü içerisinde bölge müdürü veya bölge müdür yardımcısının başkanlık edeceği yeter sayı ve yetkinlikte personelden oluşan bir inceleme heyeti oluşturulur.

b) (a) bendi uyarınca oluşturulan heyet tarafından, otuz iş günü içerisinde bildirim konu olan tesislerin 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde sayılan koşulları sağlayıp sağlamadığına ilişkin olarak yerinde inceleme yapılır. Bunun sonucunda Ek-24'te yer alan tesis bildirim ve tesis yeterlilik tespit formunun ilgili bölümleri doldurulur. Yapılan inceleme neticesinde

gerekli görülmesi halinde sertifika sahibinden Ek-24'te yer alan tesis bildirimini ve tesis yeterlilik tespit formunda bildirilen tesislere ilişkin ek bilgi ve belge ibraz edilmesi istenebilir.

c) Bu fıkra uyarınca incelenecek tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün başka bir bölge müdürlüğüne bağlı olması halinde, tesis bildirimini yapıldığı bölge müdürlüğünce, bildirim kayda alındığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu bölge müdürlüğüne (a) ve (b) bentleri kapsamında inceleme yapılmak üzere talepte bulunulur. İncelemeyi yapan bölge müdürlüğünce inceleme sonucunda düzenlenen Ek-24'te yer alan tesis bildirimini ve tesis yeterlilik tespit formu tesis bildirimini yapıldığı bölge müdürlüğüne beş iş günü içerisinde iletilir.

ç) (b) ve duruma göre (c) bendinde yapılan inceleme neticesinde 10 uncu maddenin on beşinci fıkrasının (ç) ilâ (e) bentlerinde belirtilen tesislerin 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde sayılan koşulları karşıladığının tespiti halinde, durum Ek-24'te yer alan tesis bildirimini ve tesis yeterlilik tespit formunun kayda alındığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde sertifika sahibine bildirilir. İncelenen tesisin sayılan koşulları karşılamadığının tespiti halinde, verilecek ek süre içerisinde tespit edilen eksikliklerin giderilebileceğine ilişkin sertifika sahibi tarafından taahhütte bulunulması halinde, bu eksikliklerin giderilmesi için başvuru sahibine kırk beş iş gününe kadar ek süre tanınır. Verilen ek sürenin bitimini müteakip yirmi iş günü içerisinde tespit edilen eksikliklerin giderilip giderilmediği incelenir. Yapılan inceleme neticesinde, koşulların tümünün sağlanıp sağlanmadığına ilişkin olarak Ek-24'te yer alan tesis bildirimini ve tesis yeterlilik tespit formu düzenlenir. Verilen ek sürenin bitimini müteakip yapılan incelemede koşulların halen karşılanmadığının tespiti halinde sertifika sahibi tarafından giderilmeyen eksiklikler ilgili bölge müdürlüğünce Genel Müdürlüğe bildirilir. Bildirilen eksikliklere ilişkin Genel Müdürlükçe yapılan inceleme sonucunda eksikliklerin giderilmesi için sertifika sahibine ek süre verilir veya 13 üncü madde uyarınca yerinde incelemenin gerçekleştirilmesine ilişkin işlemler başlatılır.

(7) Altıncı fıkra uyarınca yapılan inceleme neticesinde 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde sayılan koşulları karşıladığı tespit edilen tesisler, bu tespitten sonra 160 inci madde

uyarınca gerçekleştirilecek ilk yerinde izleme faaliyeti kapsamında bu koşulları sağlamaya devam edip etmediğinin tespiti açısından izlemeye tabi tutulur. Bu tesisler 13 üncü maddenin sekizinci fıkrası uyarınca yerinde izleme kapsamının dışında bırakılmaz.

İKİNCİ KİTAP

Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası Kapsamı Yetki, İzin, Uygulama ve Kolaylaştırmalar

BİRİNCİ KISIM

Eksik Beyan Usulü

Eksik beyan usulüne konu olabilecek belgeler

MADDE 19

(1) Sertifika sahibi kişilerce, Gümrük Yönetmeliğinin 143, 154 ve 163 üncü maddelerinde belirtilen koşullar saklı kalmak kaydıyla, aşağıda sayılan belgelerin bir ya da daha fazlası beyannamenin tescilinden sonra temin edilmek üzere beyanda bulunulabilir.

- a) Fatura.
- b) A.TR Dolaşım Belgesi.
- c) Menşe ispat belgeleri.
- ç) Teslim şekli gereği ibrazı gereken navlun makbuzu ve sigorta poliçesi.
- d) İşlenmiş tarım ürünlerinin serbest dolaşıma sokulması halinde ibrazı gereken işlenmiş tarım ürünleri analiz sonuç raporu.
- e) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Birinci fıkrada sayılan belgeler beyannamenin tescil anında hazır olmakla birlikte temin edilmemiş olan belgelerdir.

Eksik beyanı tamamlama süresi ve ek süre verilmesi

MADDE 20

(1) Gümrük Yönetmeliğinin 114 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, 19 uncu maddede sayılan belgelerden bir veya daha fazlası sonradan temin edilmek üzere beyanda bulunulması durumunda bu belgelerin, eksik belgeyle beyan edilmek istenen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihinden itibaren bir ay içinde gümrük beyannamesinin tescil edildiği gümrük müdürlüğüne ibraz edilmeleri gerekir.

(2) İndirimli veya sıfır oranında gümrük vergisinin uygulanması için gereken belgelerin eksikliği durumunda, eksik belgeyle beyan edilmek istenen eşyanın indirimli veya sıfır oranında vergilendirileceği konusunda yeterli nedenlerin olması koşuluyla, birinci fıkrada belirtilen süre içinde beyan sahibinin talebi üzerine

gümrük müdürlüğünce söz konusu belgenin ibrazı için üç ayı geçmeyecek şekilde ek süre verilebilir.

(3) Tamamlanacak eksik beyanın gümrük kıymeti ile ilgili olması ve beyanın tamamlanmasının daha uzun bir süre gerektirdiğinin kanıtlanması durumunda, gümrük müdürlüğünce üç aydan uzun bir ek süre belirlenebilir.

Eksik beyanın yeşil hatta işlem görmesi

MADDE 21

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişilerin yeşil hatta işlem gören eksik beyan usulüne konu beyannamelerine ilişkin belgeler gümrük idaresine ibraz edilmez. Bu belgeler gümrük idaresince istenildiğinde ibraz edilmek üzere muhafaza edilir.

Beyannamenin tescili ve gümrük idaresince yapılacak kontroller

MADDE 22

(1) Eksik belgeyle beyan edilmek istenen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesinin detaylı beyan ekranında yer alan basitleştirilmiş usul kodu kutucuğuna Bakanlıkça belirlenen ilgili basitleştirilmiş usul kodu yazılır.

(2) Beyannameye eklenen belgelere ilişkin bilgilere ek olarak, beyanname ekinde yer almayacak olan eksik beyana konu belgelerin BİLGE kodları, tarih ve sayıları eksiksiz girilerek bu belgelere ilişkin 44 no.lu alanda yer alan doğrulama kodu bölümüne "S" yazılır.

(3) Sertifika sahibince 32 ilâ 43 üncü maddeler kapsamında götürü teminat uygulamasından yararlanılmadığı durumlarda beyanname ekinde yer almayacak olan eksik beyana konu belgelerin faks ya da fotokopileri beyannameye eklenir.

(4) Birinci fıkrada belirtilen basitleştirilmiş usul kodu ile tescil edilen gümrük beyannamelerine ilişkin olarak gümrük idaresince yapılacak kontrollerin aşağıdaki hususları da kapsamı gerekir:

a) Beyannamenin bir ve ikinci fıkralara uygun olarak doldurulduğu,

b) Beyannamenin, sertifika sahibi adına tescil edildiği,

c) Söz konusu sertifika sahibinin eksik beyanda bulunma hakkına sahip olduğu,

ç) Beyan edilen rejime göre Gümrük Yönetmeliğinin 143, 154 ve 163 üncü maddelerinde belirtilen şartların yerine getirildiği.

Vergi tahakkuku ve teminat işlemleri

MADDE 23

(1) 32 ilâ 43 üncü maddeler kapsamında götürü teminat uygulamasından yararlanan sertifika sahibi kişilerce, indirimli veya sıfır oranında vergi uygulaması ile muafiyet hükümlerinin uygulanmasına ilişkin belge eksikliği nedeniyle eksik beyan usulünden yararlanılmak istenilmesi durumunda, vergi tahakkuku beyana göre indirimli veya sıfır oranında vergi uygulaması ile muafiyet hükümlerine göre yapılır.

(2) 32 ilâ 43 üncü maddeler kapsamında götürü teminat uygulamasından yararlanılmadığı durumlarda, bu uygulamadan yararlanmak istemeyen ya da götürü teminat uygulamasından yararlanma hakkı bulunmayan sertifika sahiplerince, indirimli veya sıfır oranında vergi ile muafiyet hükümlerinin uygulanmasına ilişkin belge eksikliği nedeniyle eksik beyan usulü için normal oranların uygulanması sonucu bulunacak miktar ile indirimli veya sıfır oranında vergi ile muafiyet hükümlerinin uygulanması sonucu bulunacak miktar arasındaki fark için gümrük idarelerince teminat istenir. Söz konusu eksik belgelerin faks veya fotokopisinin ibrazı halinde teminat aranmayıp beyana göre işlem yapılır.

(3) Bir ve ikinci fıkralar uyarınca eksik beyan uygulamasından yararlanan kişilerce eksik belgelerin süresi içinde gümrük idaresine sunulmaması veya 24 üncü maddenin beşinci fıkrasının uygulandığı durumlarda Ek-9'da yer alan eksik belge tamamlama formu ibraz edilerek eksik belgelerin tamamlandığına ilişkin bildirimde bulunulmaması halinde, cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, normal oranların uygulanması sonucu tahakkuk ettirilen ithalat vergilerine göre eksik ödenen vergiler ile Kanunun 207 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammının yükümlüye tebliğ edildiği tarihi takip eden on beş gün içinde ödenmesi zorunludur. Aksi takdirde, alınması gereken vergiler ve gecikme zammı ile ceza tutarı varsa yükümlünün teminatından çözülerek irada kaydedilir, yoksa 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunun 55 ve bulunması halinde 56 nci maddeleri uyarınca tahsil işlemlerine başlanır.

Eksik belgelerin tamamlanması

MADDE 24

(1) Eksik belge veya belgeler, ek süreler dâhil süresi içinde, Ek-9'da yer alan eksik belge tamamlama formu ile birlikte

beyannamenin tescil edildiği gümrük müdürlüğüne sunulur.

(2) Gümrük müdürlüğüne yapılan incelemede eksik belgelerin süresi içinde ve eksiksiz olarak ibraz edildiğinin anlaşılması durumunda, BİLGE sistemine söz konusu gümrük beyannamesi kapsamındaki eksik belgelerin tamamlandığı bilgisi girilir.

(3) Eksik belgelerin süresi içinde ibraz edilmediğinin anlaşılması durumunda sertifika sahibi yazılı olarak uyarılır ve hakkında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek 26 ncı madde uyarınca işlem yapılmak üzere, sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

(4) Eksik belgelerin tamamlanmasından sonra beyana göre işlem yapılan eşyaya ilişkin ithalat vergilerinin eksik tahakkuk ettirildiğinin anlaşılması halinde, bunlar için ek tahakkuk yapılır. Ayrıca şartlar gerektiriyorsa Kanunun 234 üncü maddesi uyarınca ceza tatbik edilir.

(5) Eksik belgeyle yapılan beyanın yeşil hatta işlem görmesi halinde birinci fıkra uyarınca belge asılları veya örnekleri gümrük idaresince ayrıca istenilmedikçe ibraz edilmez. Ancak eksik belgelerin tamamlandığı, 20 nci maddede belirtilen eksik beyanı tamamlama süresi içerisinde beyannamenin tescil edildiği gümrük müdürlüğüne Ek-9'da yer alan eksik belge tamamlama formu ile elektronik ortamda bildirilir. Bu bildirim ile BİLGE sistemine söz konusu gümrük beyannamesi kapsamındaki eksik belgelerin tamamlandığı bilgisi girilir. Eksik belge tamamlama formu elektronik ortama aktarılıncaya kadar işlemler kâğıt ortamda yürütülür.

Eksik beyan usulüne konu beyannamelerin takibi

MADDE 25

(1) Gümrük müdürlüklerince her ayın ilk beş iş günü içinde BİLGE sisteminde sorgulama yapılarak, eksik olan belgeleri ek süreler dâhil süresi içinde ibraz edilmemiş veya 24 üncü maddenin beşinci fıkrasının uygulandığı durumlarda ibraz edilmeye hazır hale getirilmemiş eksik beyan uygulaması kapsamı beyannameler tespit edilir.

(2) Eksik belgelerin ek süreler dâhil süresi içinde ibraz edilmediği veya 24 üncü maddenin beşinci fıkrasının uygulandığı durumlarda ibraz edilmeye hazır hale getirilmediği tespit edilen beyannamelerin adına tescil edildiği sertifika sahipleri hakkında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek 26 ncı

madde uyarınca işlem yapılmak üzere sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(3) Ek süreler dâhil süresi içinde ibraz edilmediği veya 24 üncü maddenin beşinci fıkrasının uygulandığı durumlarda ibraz edilmeye hazır hale getirilmediği tespit edilen belge ya da belgelerin indirimli veya sıfır oranında vergi uygulaması ile muafiyet hükümlerinin uygulanmasına ilişkin belgeler olması durumunda 23 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(4) 24 üncü maddenin beşinci fıkrasının uygulandığı durumlarda eksik olan belgelerin ibraz edilmeye hazır hale getirilip getirilmediği Ek-9'da yer alan eksik belge tamamlama formu üzerinden tespit edilir.

Eksik beyanda bulunma yetkisinin askıya alınması

MADDE 26

(1) Ek-9'da yer alan eksik belge tamamlama formunu ya da 24 üncü maddenin beşinci fıkrasının uygulanmadığı durumlarda bu form ile birlikte eksik belge veya belgeleri ek süreler dâhil süresi içinde ibraz etmeyen sertifika sahibi kişilerin eksik beyanda bulunma yetkileri, ibraz edilmeyen eksik belge veya belgeler tamamlanıncaya kadar askıya alınır. 24 üncü maddenin beşinci fıkrasının uygulandığı durumlarda, askıya almanın sonlandırılması için Ek-9'da yer alan eksik belge tamamlama formuyla birlikte daha önce ibrazı istenmeyen eksik belge veya belgelerin de ibraz edilmesi gerekir.

(2) 24 üncü maddenin beşinci fıkrasının uygulandığı durumlarda, Ek-9'da yer alan eksik belge tamamlama formunda tamamlanmış olduğu beyan edilen eksik belge veya belgelerin formda belirtildiği tarihlerde tamamlanmadığının tespit edilmesi halinde, sertifika sahibinin eksik beyanda bulunma yetkisinin üç ay süreyle askıya alınmasını teminen haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(3) 24 üncü maddenin beşinci fıkrasının uygulanmadığı durumlarda, eksik belge veya belgeleri ek süreler dâhil süresi içinde ibraz etmeyen sertifika sahibi kişiler ilk seferde beyannamenin tescil edildiği gümrük idaresince birinci fıkrada belirtilen askıya alma işleminin sonlandırılmasını müteakip yazılı olarak uyarılır ve haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci

fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(4) İkinci fıkrada belirtilen işlemin sonlandırılmasını takip eden üç yıl içerisinde, birinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar edilmesi halinde, sertifika sahibi kişiler hakkında ikinci fıkra uyarınca işlem yapılır.

(5) Üçüncü fıkrada belirtilen işlemin sonlandırılmasını takip eden üç yıl içerisinde birinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar edilmesi halinde, sertifika sahibi kişilerin eksik beyanda bulunma yetkisinin altı ay süreyle askıya alınmasını teminen haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(6) Dördüncü fıkrada belirtilen işlemin sonlandırılmasını takip eden üç yıl içerisinde ikinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar edilmesi halinde, sertifika sahibi kişilerin eksik beyanda bulunma yetkisinin altı ay süreyle askıya alınmasını teminen haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(7) Beşinci fıkra uyarınca eksik beyanda bulunma yetkileri askıya alınan kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde, birinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar edilmesi halinde, bu kişilerin eksik beyanda bulunma yetkilerinin iki yıl süreyle askıya alınmasını teminen haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(8) Altıncı fıkrada belirtilen işlemin sonlandırılmasını takip eden üç yıl içerisinde ikinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar edilmesi halinde, sertifika sahibi kişilerin eksik beyanda bulunma yetkisinin iki yıl süreyle askıya alınmasını teminen haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(9) Yedinci fıkra uyarınca eksik beyanda bulunma yetkileri askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitiminden sonra birinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar edilmesi halinde kişi birinci kez ihlalde bulunmuş sayılır ve üçüncü fıkra uyarınca işlem yapılır.

(10) Sekizinci fıkra uyarınca eksik beyanda bulunma yetkileri askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitiminden sonra ikinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar edilmesi

halinde kişi birinci kez ihlalde bulunmuş sayılır ve ikinci fıkraya uyarınca işlem yapılır.

(11) Bu maddenin iki ilâ sekizinci fıkralarının uygulanmasında, tespit edilen ihlaller arasında üç yıldan fazla süre geçmiş olduğu durumlarda en son işlenen ihlal birinci ihlal olarak sayılır ve iki veya üçüncü fıkraya uyarınca işlem yapılır.

(12) Bu maddenin iki ilâ sekizinci fıkralarının uygulanmasında aynı gün içinde tescil edilmiş birden fazla gümrük beyannamesine ilişkin eksik belge veya belgelerin ek süreler dâhil süresi içinde tamamlanmaması durumunda, her bir beyanname için Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilir ancak kişi bir kez süresi içinde eksik belge veya belgeleri ibraz etmemiş sayılır.

(13) 23 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca normal oranların uygulanması sonucu tahakkuk ettirilen ithalat vergilerine göre eksik ödenen gümrük vergileri ve faizin 24 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca tahakkuk ettirilen ithalat vergilerinin süresi içinde ödenmemesi halinde, sertifika sahibi hakkında 154 üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca işlem yapılmasını teminen sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(14) Üçüncü ve dördüncü fıkrada belirtilen sürelerin başlangıç tarihi olarak bu madde uyarınca tatbik edilen Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasına ilişkin ceza kararının düzenlenme tarihi esas alınır.

(15) Bu maddenin uygulanmasında, birinci veya ikinci fıkrada belirtilen ihlalin birden fazla kez gerçekleştirildiğinin tek seferde tespit edilmesi veya bu maddede belirtilen ilgili uyarı veya askıya alma işlemleri başlatılmadan birinci veya ikinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi halinde, bu ihlaller tek ihlal olarak kabul edilir ve ihlale konu beyannamelerin her biri için ayrı ayrı Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilir.

İKİNCİ KISIM

Kısmi Teminat Uygulaması

Kısmi teminat uygulanacak durumlar

MADDE 27

(1) Gümrük antrepo, gümrük kontrolü altında işleme ve geçici ithalat rejimlerine tabi tutulan eşya için teminat alınması öngörülen durumlarda, sertifika sahibi kişilerden, talep etmeleri halinde, ithalat vergilerinin yüzde onu oranında teminat alınır.

(2) Dâhilde işleme ve hariçte işleme rejimleri ile ilgili usul ve esaslar hakkında çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları ile belirlenmiş teminat uygulamaları hükümleri saklıdır.

Kısmi teminat uygulamasından yararlanılamayacak durumlar

MADDE 28

(1) Gümrük vergilerinin gümrük mevzuatı dışında, ilgili mevzuatta yer alan düzenlemeler ile bu Yönetmelikte düzenlenen kısmi teminat uygulamasının kapsamı dışında bırakılmış olması durumunda, bu vergilere karşılık olmak üzere alınacak teminatlar için kısmi teminat uygulamasından yararlanılmaz.

(2) Sertifika kapsamında, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekindeki (I) sayılı listede yer alan eşyaya ilişkin özel tüketim vergisi için Bakanlıkça belirlenecek haller dışında kısmi teminat uygulamasından yararlanılamaz.

Gümrük idaresince yapılacak kontroller

MADDE 29

(1) Tescil edilen gümrük beyannamesine ilişkin olarak gümrük mevzuatında öngörülen kontrollerin yanı sıra;

a) Beyannamenin, sertifika sahibi adına tescil edildiğinin,

b) Sertifika sahibinin kısmi teminat uygulamasından yararlanma hakkına sahip olduğunun,

c) Teminat oranının uygun seçilip seçilmediğinin, kontrol edilmesi gerekir.

Kamu alacağının süresi içinde ödenmemesi

MADDE 30

(1) Ekonomik etkili gümrük rejimlerine ilişkin gümrük mevzuatı ve sair mevzuatın ihlali nedeniyle ödenmesi gereken kesinleşmiş gümrük vergileri, faiz ve para cezasının tamamını tebliğ edilen ödeme süresi içerisinde ödemeyen sertifika sahibi hakkında 154 üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca işlem yapılmasını teminen

sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

Kısmi teminat uygulamasından yararlanma yetkisinin askıya alınması

MADDE 31

(1) 30 uncu maddede belirtilen ihlalin 154 üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca yapılan askıya alma işleminin sona erdirilmesini takip eden üç yıl içerisinde ikinci kez tekrarı halinde, kişinin kısmi teminat uygulamasından yararlanma yetkisi kesinleşmiş gümrük vergisi ve/veya ceza borcunun ödenmesini müteakip iki yıl süreyle askıya alınır.

(2) 30 uncu maddede belirtilen ihlalin 154 üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca yapılan askıya alma işleminin sona erdirilmesini takip eden üç yıldan daha fazla süre içerisinde tekrarı halinde, kişi birinci kez ihlalde bulunmuş sayılarak 30 uncu madde uyarınca işlem yapılır.

(3) Bu maddenin uygulanmasında, 30 uncu maddede belirtilen ihlalin birden fazla kez gerçekleştirildiğinin tek seferde tespit edilmesi veya bu maddede belirtilen ilgili askıya alma işlemleri başlatılmadan 30 uncu maddede belirtilen ihlalin tekrar gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi halinde, bu ihlaller tek ihlal olarak kabul edilir.

(4) 42 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca götürü teminat uygulamasından yararlanma hakkı askıya alınan sertifika sahiplerinin kısmi teminat uygulamasından yararlanma yetkisi de askıya alınır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Götürü Teminat Uygulaması

Götürü teminat uygulaması ve kapsamı

MADDE 32

(1) Götürü teminat uygulaması, eşyanın gümrük vergilerinin teminata bağlanmasını gerektiren bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulduğu durumlarda, bu uygulamadan yararlanacak kişi için belirlenmiş tutardaki teminatın, her işlem için ayrı ayrı teminat verilmeksizin, teminata bağlanması gereken tutardan bağımsız olarak ve herhangi bir düşüm yapılmaksızın bir yıl süreyle kullanılabilmesini ifade eder.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Götürü teminat uygulamasının kapsamı sertifika sahibinin talebine bağlı olarak aşağıdaki (a) veya (b) bentlerine göre

belirlenir.

a) Dâhilde işleme rejimi dâhil, bu Yönetmeliğin götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergileri ya da,

b) Dâhilde işleme rejimi dışında bu Yönetmeliğin götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergileri.

(4) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(5) Yürürlükten kaldırılmıştır.

Götürü teminat uygulamasından yararlanılabilecek durumlar

MADDE 33

(1) Götürü teminat, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekindeki (I) sayılı listede yer alan eşyaya ilişkin kamu alacakları hariç, eşyanın gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin tüm kamu alacakları için geçerlidir.

Kabul olunabilecek teminat

MADDE 34

(1) Götürü teminat uygulamasından yararlanmak isteyen sertifika sahibi tarafından verilecek, teminat mektubu vermeye yetkili bankalar veya özel finans kurumları tarafından verilen ve Ek-19'da yer alan örneğe uygun olan süresiz teminat mektupları teminat olarak kabul olunur.

Teminat tutarının belirlenmesi

MADDE 35

(1) Götürü teminat uygulamasından yararlanmak isteyen sertifika sahibi tarafından verilmesi gereken teminat tutarı;

a) Götürü teminat yetkisi başvurusu sahibinin, sertifikanın düzenlenmesine ilişkin 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendinde belirtilen bildirim yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde gerçekleştirdiği gümrük işlemlerine ilişkin olarak teminata konu olan gümrük vergilerinin toplam kıymetinin yüzde onu olarak,

b) Götürü teminat yetkisinin güncellenmesi veya kapsamının değiştirilmesine ilişkin başvurunun ilgili bölge müdürlüğünün genel evrak kaydına alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde götürü teminat yetkisi sahibinin gerçekleştirdiği gümrük işlemlerine ilişkin olarak teminata konu olan gümrük vergilerinin toplam kıymetinin yüzde onu olarak, belirlenir. 39 uncu maddede belirtilen kapsam değişikliğine ilişkin hükümler saklı kalmak

kaydıyla, bu tutarların bir yıllık geçerlilik süresi içerisinde yeniden hesaplanması talep edilemez.

(2) Götürü teminat uygulamasından yararlanmak isteyen sertifika sahibi için birinci fıkraya göre hesaplanacak teminat tutarı,

a) Dâhilde işleme rejimi dâhil, bu Yönetmeliğin götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergilerini kapsamı durumunda iki yüz elli bin Avro'dan,

b) Dâhilde işleme rejimi dışında bu Yönetmeliğin götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergilerini kapsamı durumunda yetmiş beş bin Avro'dan, az olamaz.

(3) Götürü teminat uygulamasından yararlanmak isteyen sertifika sahibinden, birinci fıkraya göre hesaplanan tutar daha yüksek olsa bile, iki milyon Avro tutarında azami teminat verilmesi istenebilir.

(4) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(5) Teminatın Türk lirası cinsinden verilmesi halinde, verilmesi gereken teminatın iki ve üçüncü fıkralardaki değerleri karşılayıp karşılamadığının hesaplanmasında hesaplamanın yapıldığı tarihte geçerli olan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) döviz alış kuru esas alınır.

(6) Verilmesi gereken teminat tutarının ve verilmiş olan teminatların bu maddede belirtilen değerleri karşılayıp karşılamadığının hesaplanmasında hesaplamanın yapıldığı ayın ilk gününde geçerli olan TCMB döviz alış kuru esas alınır.

Teminat mektuplarının ibrazı

MADDE 36

(1) Götürü teminat uygulamasından yararlanma hakkı başvurularında;

a) Götürü teminat yetkisine ilişkin başvuruda bulunulan ilgili bölge müdürlüğünce, 35 inci madde uyarınca verilmesi gereken teminat tutarı hesaplanarak, duruma göre götürü teminat uygulamasına ilişkin başvurunun genel evrak kaydına alınmasını takiben veya sertifika başvurusuyla birlikte ilk kez götürü teminat uygulamasından faydalanmak için başvuruda bulunuluyor ise 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendinde belirtilen bildirim takiben on iş günü içinde başvuru sahibine yazılı olarak ve elektronik posta yoluyla bildirimde bulunulur.

b) Başvuru sahibine bildirilen tutardaki teminat mektubu bildirim yapıldığı tarihi müteakip en geç otuz iş günü içinde ibraz edilir. Bu süre içinde kendilerine bildirilen tutardaki teminat mektubu veya mektuplarını ibraz etmeyen kişilerin götürü teminat yetkisi için başvuruları reddedilir. Bundan sonra yapılacak götürü teminat uygulamasına ilişkin başvurular yeni bir başvuru gibi değerlendirilir.

c) 35 inci maddeye göre belirlenen tutardaki teminat mektubu veya mektuplarının (b) bendinde belirtilen süre içinde ibrazını müteakip götürü teminat yetkisi için başvuru ilgili bölge müdürlüğünce, teminat mektuplarının genel evrak kaydına alınmasını takiben en geç on iş günü içerisinde sonuçlandırılır.

(2) Götürü teminat yetkisinin güncellenmesi, kapsamının değiştirilmesi başvurularında teminat mektuplarının ibrazına ilişkin işlemler 39 uncu madde hükümleri uyarınca yapılır.

(3) Sertifika başvurusuyla birlikte ilk kez götürü teminat uygulamasından faydalanmak için başvuruda bulunduğu durumlarda, birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen teminat mektubunun aynı fıkranın (b) bendinde belirtilen süre içerisinde ibraz edilmemiş olması halinde, sertifika götürü teminat yetkisini kapsamayacak şekilde düzenlenir. Bundan sonra sertifika kapsamına götürü teminat yetkisinin eklenmesinin istenilmesi halinde, 18 inci maddenin beşinci fıkrası uyarınca yeniden başvuruda bulunulması gerekir.

(4) Yürürlükten kaldırılmıştır.

Teminatın kabulü ve daha önce verilen teminatların iadesi

MADDE 37

(1) Götürü teminat yetkisi için ibraz edilen teminat mektuplarından ilgili bölge müdürlüğünce kabulü uygun görülenler söz konusu bölge müdürlüğünce gümrük muhasebe birimine gönderilir.

(2) Gümrük muhasebe birimince, ilgili bölge müdürlüğünce gönderilen teminat mektuplarına ilişkin alındı belgeleri düzenlenerek sertifika sahibine ya da yasal temsilcisine verilir.

(3) Götürü teminat yetkisi tanınan sertifika sahiplerince, talep edilmesi halinde, BİLGE sistemine dâhil olan gümrük idarelerine daha önce verilmiş olan teminatların iadesi mümkündür.

Götürü teminat yetkisinin geçerlilik süresi

MADDE 38

(1) Götürü teminat yetkisinin geçerlilik süresi bir yıldır.

(2) Geçerlilik süresinin başlangıcı götürü teminat yetkisinin tanınması, güncellenmesi veya teminatın değiştirilmesine ilişkin işlemlerin ilgili bölge müdürlüğü tarafından tamamlandığı tarihten sonraki ilk iş günüdür.

Götürü teminat yetkisinin güncellenmesi, kapsamının değiştirilmesi

MADDE 39

(1) Götürü teminat yetkisini haiz sertifika sahibince, götürü teminat yetkisinin güncellenmesi için 38 inci maddede belirlenen geçerlilik süresinin bitiminden önceki bir ay içinde başvuruda bulunulur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen süreden önce yapılan güncelleme başvuruları kabul edilmez.

(3) Götürü teminat yetkisinin güncellenmesinin veya götürü teminat yetkisinin kapsamının değiştirilmesinin istenilmesi halinde Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ile Ek-1/B'de yer alan götürü teminat başvuru formu ile söz konusu sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne başvurulur.

(4) Başvuruda bulunulan ilgili bölge müdürlüğünce, 35 inci madde uyarınca teminat tutarı hesaplanır. Mevcut teminat mektuplarının hesaplanan teminat tutarını karşılamaması halinde başvurunun genel evrak kaydına alınmasını takiben on iş günü içinde başvuru sahibine yazılı olarak ve elektronik posta yoluyla bildirimde bulunulur. Mevcut teminat mektuplarının hesaplanan teminat tutarını karşılamaması halinde ise götürü teminat yetkisinin güncellenmesi veya kapsamının değiştirilmesine ilişkin işlemler bu süre sonuna kadar sonuçlandırılır.

(5) Başvuru sahibine bildirilen tutarı karşılayacak şekilde mevcut teminat mektuplarını aşan tutar için ek teminat mektubu veya toplam tutarı karşılayacak yeni teminat mektubu 38 inci maddede belirtilen geçerlilik süresinin bitimine kadar ibraz edilir ve işlemler teminat mektubunun genel evrak kaydına alınmasını takiben beş iş günü içerisinde sonuçlandırılır. Geçerlilik süresinin aşılması halinde, götürü teminat yetkisi teminat mektubu ibraz edilinceye kadar 42 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca askıya alınır.

(6) İlgili bölge müdürlüğünce uygun görülmesi halinde, götürü teminat yetkisinin güncellenmesi veya kapsamında değişiklik yapılmasına ilişkin işlemler tamamlanarak BİLGE sistemi üzerinde gerekli güncelleme işlemleri yapılır.

(7) 35 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirlendiği şekilde, Avro türünden iki milyon Avro tutarında teminat verilmiş olması halinde, götürü teminat yetkisi sertifika sahibinin aksine bir talebi bulunmadığı müddetçe, sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğünce re'sen güncellenir.

(8) Başvuru sahibinin götürü teminat yetkisi için gümrük idaresine daha önce ibraz etmiş olduğu teminat mektubunun 35 inci madde uyarınca hesaplanan teminat tutarından daha yüksek olması ve başvuru sahibinin talep etmesi halinde, mevcut teminat mektubu hesaplanan yeni tutardaki teminat mektubuyla değiştirilerek iade edilebilir. Daha önce birden fazla teminat mektubunun ibraz edilmiş olması ve başvuru sahibinin talep etmesi halinde, 35 inci madde uyarınca hesaplanan teminat tutarını aşan tutarı kapsayan teminat mektuplarının bir veya daha fazlası iade edilebilir.

Teminatın yenilenmesi ve değiştirilmesi

MADDE 40

(1) Götürü teminat yetkisini haiz sertifika sahibinin ticaret unvanının değişmesi nedeniyle sertifikada 17 nci madde uyarınca değişiklik yapılması durumunda teminat yenilenir.

(2) Sertifika sahibinin talep etmesi ve ilgili bölge müdürlüğünce uygun bulunması halinde, daha önce verilen teminat kısmen veya tamamen başka bir teminatla değiştirilebilir.

Kamu alacağının süresi içinde ödenmemesi

MADDE 41

(1) Götürü teminat kapsamındaki gümrük işlemlerinden doğan kesinleşmiş kamu alacağının süresi içinde ödenmemesi durumunda, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun cebren tahsile ilişkin hükümleri uyarınca işlem yapılır.

(2) Hakkında birinci fıkra uyarınca işlem yapılan sertifika sahibi hakkında 154 üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca işlem yapılmasını teminen sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

Götürü teminat yetkisinin askıya alınması

MADDE 42

(1) Götürü teminat yetkisini haiz sertifika sahibince; 39 uncu maddenin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 38 inci maddede belirtilen geçerlilik süresinin bitiminde, 39 uncu

maddede düzenlenen güncelleme işleminin tamamlanmamış olması durumunda götürü teminat yetkisi askıya alınır.

(2) Götürü teminat yetkisini haiz sertifika sahibinin ticaret unvanının değişmesi nedeniyle sertifikasında değişlik yapılması için 17 nci madde uyarınca talepte bulunulmasına rağmen 40 ıncı maddede belirtilen yenileme işleminin yapılmaması durumunda 17 nci maddede belirtilen işlemler tamamlanır ancak götürü teminat yetkisi yeni unvana göre düzenlenmiş en az aynı tutardaki teminat mektubu ibraz edilinceye kadar askıya alınır.

(3) 41 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen ihlalin 154 üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca yapılan askıya alma işleminin sona erdirilmesini takip eden üç yıl içerisinde ikinci kez tekrarı halinde; kişinin götürü teminat yetkisi, kesinleşmiş gümrük vergisi ve/veya ceza borcunun ödenmesini müteakip iki yıl süreyle askıya alınır.

(4) 41 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen ihlalin 154 üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca yapılan askıya alma işleminin sona erdirilmesini takip eden üç yıldan daha fazla süre içerisinde tekrarı halinde, kişi birinci kez ihlalde bulunmuş sayılarak 41 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(5) Verilen teminatın herhangi bir nedenle geçerliliğini kaybetmesi halinde, yeni bir teminat ile değiştirilinceye kadar götürü teminat yetkisi askıya alınır.

(6) 31 inci madde uyarınca kısmi teminat uygulamasından yararlanma yetkisi askıya alınan sertifika sahibinin 32 nci maddenin üçüncü fıkrası kapsamındaki götürü teminat yetkisi de askıya alınır.

(7) Götürü teminattan yararlanma hakkı askıya alınan kişinin götürü teminat sisteminden yararlanmak için vermiş olduğu teminat mektupları iade edilmez ve askıya alma süresi içinde teminata bağlanması gereken tüm gümrük vergileri tutarı teminata bağlanır.

(8) nc ve dördüncü fıkraların uygulanmasında, 41 inci maddede belirtilen ihlalin birden fazla kez geerleştirildiğinin tek seferde tespit edilmesi veya bu maddede belirtilen askıya alma işlemleri başlatılmadan 41 inci maddede belirtilen ihlalin tekrar geerleştirildiğinin tespit edilmesi halinde, bu ihlaller tek ihlal olarak kabul edilir.

Götürü teminat yetkisinin geri alınması

MADDE 43

(1) Sertifika sahibinin 32 nci maddenin üçüncü fıkrası kapsamındaki götürü teminat uygulamasından yararlanmaktan vazgeçmesi durumunda götürü teminat yetkisi geri alınır.

(2) Götürü teminat sisteminden yararlanma hakkı geri alınan kişinin, götürü teminat kapsamındaki tüm gümrük vergileri tutarının teminata bağlanmasının ardından, götürü teminat sisteminden yararlanmak için verilen teminat iade edilir.

(3) Birinci fıkra uyarınca geri alınan götürü teminat sisteminden yararlanma hakkının, sertifika kapsamında yeniden istenilmesi halinde 18 inci maddenin beşinci fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması gerekir.

(4) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(5) 123 üncü maddenin dördüncü fıkrasının uygulandığı ve birinci fıkra uyarınca 32 nci maddenin üçüncü fıkrası kapsamındaki götürü teminat uygulamasından yararlanmaktan vazgeçildiği durumda, teminat 123 üncü madde uyarınca yeni bir teminat ibraz edilinceye kadar iade edilmez. Yalnızca 32 nci maddenin üçüncü fıkrası kapsamındaki götürü teminat yetkisinin geri alınması durumunda izinli alıcı yetkisi veya ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında yapılan işlemlere ilişkin olarak 98 inci veya 123 üncü madde uyarınca teminata bağlanan gümrük vergileri için ikinci fıkra hükmü uygulanmaz.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Onaylanmış İhracatçı Yetkisi

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin kapsamı

MADDE 44

(1) Onaylanmış ihracatçı yetkisi aşağıdaki uygulamaları kapsar;

a) A.TR Dolaşım Belgelerini Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluş tarafından düzenleme ve vize işlemi için gümrük idarelerine ibraz etme zorunluluğu olmaksızın düzenleyebilme izni,

b) Serbest Ticaret Anlaşması yapılan ülke veya ülke gruplarıyla tercihli ticarete, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında tarım ürünlerinin tercihli ticaretinde ve ülkemiz tarafından tek taraflı olarak tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi rejimi kapsamında gerçekleştirilen tercihli ticarete eşyanın kıymetine bakılmaksızın eşya ve ülke/ülke grubu bazında fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izni,

c) İhracatta yerinde gümrükleme izni.

BİRİNCİ BÖLÜM

Basitleştirilmiş İşlem Kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi Düzenleme ve Vize Etme İzni

Basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR düzenleme ve vize etme izninin kapsamı ve uygulamadan faydalanma izninin verilmesi

MADDE 45

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, başvuru yılından bir önceki takvim yılı veya başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde en az elli adet A.TR Dolaşım Belgesi düzenleyip vize işlemlerini tamamlamış olmaları halinde onaylanmış ihracatçı olarak basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR düzenleme ve vize etme izni verilebilir.

(2) Basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izni verilmiş kişi, A.TR Dolaşım Belgesini Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluş tarafından düzenleme ve vize işlemi için gümrük idarelerine ibraz edilme zorunluluğu olmadan düzenleyebilir.

(3) Basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izni verilmiş sertifika sahiplerine, Ek-13/A'da yer aldığı şekilde bir onaylanmış ihracatçı (A.TR) yetki numarası verilir.

Basitleştirilmiş usulde düzenlenecek A.TR Dolaşım Belgelerinin şekli, basımı ve dağıtılması

MADDE 46

(1) Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR Dolaşım Belgeleri, Kararda belirlenen form ve evsafa uygun olarak ve her belgeye ayrı seri numarası verilerek üç nüsha halinde bastırılır.

(2) Basitleştirilmiş işlem kapsamındaki A.TR Dolaşım Belgelerinin (12) numaralı gümrük vizesi bölümünde, Kararın II no.lu ekinde yer alan örneğe uygun onaylanmış ihracatçı mührünün önceden basılmış olması gerekir.

(3) Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR Dolaşım Belgelerinin tesliminde, ihracatçının basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme iznine sahip olup olmadığı kontrol edilir.

Basitleştirilmiş usulde düzenlenecek A.TR Dolaşım Belgelerinin doldurulması ve kullanılması

MADDE 47

(1) Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR Dolaşım Belgelerinin, Kararın 7, 20 ve 22 nci maddelerine uygun olarak doldurulması gerekir.

(2) Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR Dolaşım Belgeleri, tasdik edilmeksizin, basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izni verilmiş kişi tarafından vize edilir.

(3) Vize işlemi, onaylanmış ihracatçı (A.TR) yetki numarasını içerir şekilde ve Ek-13/B'de yer alan formata uygun olarak basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izni verilmiş kişi tarafından yaptırılacak kaşenin, basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR Dolaşım Belgesinin (12) numaralı gümrük vizesi bölümünde yer alan ihracatçı mührünün (2) numaralı bölümüne basılması ile gerçekleştirilir.

(4) Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR Dolaşım Belgesinin asıl nüshası dışında kalan diğer iki nüshasından biri, Kararın 8 inci maddesi gereğince, ihracat beyannamesine eklenir.

(5) Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR Dolaşım Belgelerinin şekil şartları ve içerdiği bilgiler bakımından usulüne uygun olarak düzenlenip düzenlenmediği, vize edilip edilmediği hususlarından doğrudan doğruya basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme uygulamasından yararlanma izni verilmiş kişiler sorumludur.

Basitleştirilmiş usulde düzenlenecek A.TR Dolaşım Belgelerinin sonradan düzenlenmesi

MADDE 48

(1) Basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izni verilmiş kişilerce, Kararın 12 ilâ 16 ncı maddeleri ile 22 nci maddesi çerçevesinde, eşyanın ihracından sonra da A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenebilir. Bu kapsamda düzenlenen Dolaşım Belgelerinin asıl nüshası dışında kalan diğer iki nüshasından biri ihracat beyannamesine eklenir.

Basitleştirilmiş usulde düzenlenecek A.TR Dolaşım Belgelerinin ikinci nüsha olarak düzenlenmesi

MADDE 49

(1) Basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izni verilmiş kişilerce düzenlenen A.TR Dolaşım Belgesinin çalınması, kaybedilmesi veya tahrip edilmesi

halinde, Kararın 17 ve 22 nci maddeleri çerçevesinde söz konusu belgenin ikinci bir nüshası düzenlenebilir.

Basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izninin askıya alınması

MADDE 50

(1) Basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izni verilmiş kişilerce Karar hükümleri ile 45 ilâ 47 nci madde hükümlerine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması halinde söz konusu kişiler yazılı olarak uyarılır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen ihlalin tespitini takip eden üç yıl içerisinde kişilerce Karar hükümleri ile 45 ilâ 47 nci madde hükümlerinin ikinci kez ihlal edildiğinin anlaşılması halinde söz konusu kişiler yazılı olarak tekrar uyarılır.

(3) İkinci fıkradaki işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde kişilerce Karar hükümleri ile 45 ilâ 47 nci madde hükümlerinin üçüncü kez ihlal edildiğinin anlaşılması halinde söz konusu kişilerin basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izinleri altı ay süreyle askıya alınır.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izni askıya alınan kişilerin askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde Karar hükümleri ile 45 ilâ 47 nci madde hükümlerine aykırı hareket ettiklerinin anlaşılması halinde, basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izni iki yıl süreyle askıya alınır.

(5) Dördüncü fıkra uyarınca basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izni askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitiminden sonra Karar hükümleri ile 45 ilâ 47 nci madde hükümlerinin yeniden ihlali halinde kişi birinci kez ihlalde bulunmuş sayılır ve birinci fıkra uyarınca işlem yapılır.

(6) Bu maddenin bir ilâ dördüncü fıkralarının uygulanmasında, tespit edilen ihlaller arasında üç yıldan fazla süre geçmiş olduğu durumlarda en son işlenen ihlal birinci ihlal olarak sayılır ve birinci fıkra uyarınca işlem yapılır.

(7) Bu maddenin uygulanmasında, birinci fıkrada belirtilen ihlalin birden fazla kez gerçekleştirildiğinin tek seferde tespit edilmesi veya bu maddede belirtilen ilgili uyarı veya askıya alma işlemleri başlatılmadan birinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar

gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi halinde, bu ihlaller tek ihlal olarak kabul edilir.

Basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izninin geri alınması

MADDE 51

(1) Sertifika sahibinin 18 inci madde kapsamında basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izninden yararlanmaktan vazgeçmesi durumunda basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izni geri alınır.

(2) Birinci fıkra uyarınca geri alınan basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izninin sertifika kapsamında yeniden istenilmesi halinde 18 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması gerekir.

İKİNCİ BÖLÜM

Eşyanın Kıymetine Bakılmaksızın Fatura Beyanı veya EUR.MED Fatura Beyanı Düzenlenme İzni

Eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenlenme uygulamasının kapsamı ve uygulamadan faydalanma izninin verilmesi

MADDE 52

(1) Sertifika sahibi kişilerin başvuru yılından bir önceki takvim yılı veya başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde aynı eşyanın (aynı dörtlü tarife pozisyonu altında sınıflandırılan eşyanın) en az elli adet EUR.1 veya EUR.MED Dolaşım Belgesi düzenlemiş olmaları halinde onaylanmış ihracatçı olarak Serbest Ticaret Anlaşması yapılan ülke veya ülke gruplarıyla tercihli ticarete, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında tarım ürünlerinin tercihli ticaretinde ve ülkemiz tarafından tek taraflı olarak tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi rejimi kapsamında gerçekleştirilen tercihli ticarete eşyanın kıymetine bakılmaksızın eşya ve ülke/ülke grubu bazında fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izni verilebilir.

(2) Bu madde hükümleri uyarınca izin verilmesi için aranılacak olan aynı eşyanın EUR.1 veya EUR.MED Dolaşım Belgesi düzenlenmesini gerektiren ihracat koşulunun sağlanmasında, başvuru sahibinin dış ticaret sermaye şirketi, grup ihracatçısı ve benzeri araçlar vasıtasıyla gerçekleştirmiş olduğu ihracat tutarları dikkate alınmaz.

(3) Eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izni verilmiş sertifika sahiplerine, Ek-14'te yer aldığı şekilde bir onaylanmış ihracatçı (EUR) yetki numarası verilir.

Fatura beyanı ve EUR.MED fatura beyanlarının şekli ve kullanımı

MADDE 53

(1) Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanları Serbest Ticaret Anlaşması yapılan ülke veya ülke gruplarıyla tercihli ticarete, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında tarım ürünlerinin tercihli ticaretinde ve ülkemiz tarafından tek taraflı olarak tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi rejimi kapsamında gerçekleştirilen tercihli ticarete esas alınan Menşe Protokollerini iç hukukumuzla aktaran Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliklerin "fatura beyanı" başlıklı 19 uncu maddeleri çerçevesinde ve bu Yönetmeliklerin IV no.lu eklerinde yer alan şekil şartlarına uygun olarak düzenlenir.

(2) Fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı gümrük idaresince vize işlemine tabi olmadığından gerek şekil şartları gerekse içerdiği bilgi bakımından söz konusu belgelerin usulüne uygun olarak düzenlenip düzenlenmediği hususlarından doğrudan doğruya eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme iznine sahip ilgili kişiler sorumludur.

Eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izninin değiştirilmesi

MADDE 54

(1) İzin kapsamındaki eşyanın başka bir eşya ile değiştirilmek istenmesi, izin kapsamındaki eşyaya ilaveten yeni bir eşyanın daha izin kapsamına alınmak istenmesi, ihracatın yapıldığı ülkenin/ülke grubunun değiştirilmek istenmesi ya da ihracatın yapıldığı ülkeye veya ülke grubuna ilaveten başka bir ülke veya ülke grubu eklenmek istenmesi halinde 18 inci maddenin birinci fıkrası doğrultusunda başvuruda bulunulur.

(2) Yapılan incelemede başvuru sahibinin başvuru konusu eşya için 52 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen koşulu karşıladığının tespit edilmesi halinde izin kapsamı değiştirilir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen değişikliğe istinaden mevcut onaylanmış ihracatçı (EUR) yetki numarası verilir. İzin sahibi

kişilerce yeni yetki numarasının verilmiş tarihinden itibaren değışiklik kapsamında işlem yapılabilir.

Eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izninin askıya alınması

MADDE 55

(1) Eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme iznine sahip kişilerce Serbest Ticaret Anlaşması yapılan ülke veya ülke gruplarıyla tercihli ticarete, Türkiye ile Avrupa Birliğı arasında tarım ürünlerinin tercihli ticaretinde ve ülkemiz tarafından tek taraflı olarak tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi rejimi kapsamında gerçekleştirilen tercihli ticarete esas alınan Menşre Protokollerini iç hukukumuzla aktaran Eşyanın Tercihli Menşreinin Tespiti Hakkında Yönetmelikler ile 52 ile 53 üncü madde hükümlerine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması halinde söz konusu kişiler yazılı olarak uyarılır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen ihlalin tespitini takip eden üç yıl içerisinde kişilerce birinci fıkrada belirtilen ihlalin ikinci kez işlendiğinin anlaşılması halinde söz konusu kişiler yazılı olarak tekrar uyarılır.

(3) İkinci fıkradaki işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde kişilerce birinci fıkrada belirtilen ihlalin üçüncü kez işlendiğinin anlaşılması halinde söz konusu kişilerin eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izinleri altı ay süreyle askıya alınır.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izni askıya alınan kişilerce askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar işlendiğinin anlaşılması halinde, eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izinleri iki yıl süreyle askıya alınır.

(5) Dördüncü fıkra uyarınca eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izni askıya alınan sertifika sahibi kişilerce askıya alma süresinin bitiminden sonra birinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar işlendiğinin anlaşılması halinde, kişi birinci kez ihlalde bulunmuş sayılır ve birinci fıkra uyarınca işlem yapılır.

(6) Bu maddenin bir ilâ dördüncü fıkralarının uygulanmasında, tespit edilen ihlaller arasında üç yıldan fazla süre geçmiş olduğu durumlarda en son işlenen ihlal birinci ihlal olarak sayılır.

(7) Bu maddenin uygulanmasında, birinci fıkrada belirtilen ihlalin birden fazla kez gerçekleştirildiğinin tek seferde tespit edilmesi veya bu maddede belirtilen ilgili uyarı veya askıya alma işlemleri başlatılmadan birinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi halinde, bu ihlaller tek ihlal olarak kabul edilir.

(8) Sertifikanın düzenlendiği tarihi müteakip her on iki aylık dönem sonunda en az elli adet EUR.1, EUR.MED Dolaşım Belgesi veya toplam kıymeti altı bin Avro'yu geçen menşeli ürünler için fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı kapsamı işlem yapılmadığının tespiti halinde, bu Bölümde belirtilen izin bu koşul sağlanıncaya kadar askıya alınır.

Eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izninin geri alınması

MADDE 56

(1) Sertifika sahibinin 18 inci madde kapsamında basitleştirilmiş işlem kapsamında eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izninden yararlanmaktan vazgeçmesi durumunda basitleştirilmiş işlem kapsamında eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izni geri alınır.

(2) Birinci fıkra uyarınca geri alınan basitleştirilmiş işlem kapsamında eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izninin sertifika kapsamında yeniden istenilmesi halinde 18 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması gerekir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İhracatta Yerinde Gümrükleme İzni

İhracatta yerinde gümrükleme izni

MADDE 57

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere aşağıdaki ek koşulların tümünü sağlamaları şartıyla, eşyayı ihracat gümrük müdürlüğüne sunmaksızın ihraç işlemlerini ilgili bölge müdürlüğüne 59 uncu madde uyarınca uygun bulunan tesislerde gerçekleştirmek üzere izin verilebilir;

a) Başvuru yılından bir önceki takvim yılı veya başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde

asgari beş milyon FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat yapmış olmak,

b) İzin kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve izin kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanımına sahip olmak.

c) İzin kapsamında işlem yapılacak tesislerde, gerektiğinde eşyanın tartımı için gerekli düzeneğe sahip olmak.

(2) Birinci fıkranın uygulanmasında, başvuru sahibinin dış ticaret sermaye şirketi, grup ihracatçısı ve benzeri araçlar vasıtasıyla gerçekleştirmiş olduğu ihracat tutarları dikkate alınmaz.

(3) Grup imalatçılarının 59 uncu madde uyarınca yetkilendirilmiş tesislerinin bulunması halinde, bu tesisler ihracatta yerinde gümrükleme iznine sahip grup ihracatçıları tarafından da ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında kullanılabilir.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yetkilendirilmiş yükümlü statüsü bulunan grup imalatçılarının tesislerinin grup ihracatçısı tarafından yerinde gümrükleme izni kapsamında kullanılmak istenilmesi halinde, adlarına ihracat yaptığı grup imalatçıları s sonu gösterir Türkiye İhracatçılar Meclisi veya bağlı bulunulan ihracatçı birliğince Ek-10'da yer alan örneğe uygun olarak, başvuru yılından bir önceki takvim yılı için düzenlenmiş grup imalatçısı tespit formu aslının da ihracatta yerinde gümrükleme izni başvurusu sırasında ibraz edilmesi gerekir.

(5) Sivil havacılık mevzuatı uyarınca Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından bilinen gönderici olarak belirlenmiş olan kişilerden birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen koşul aranmaz. Ancak, bu hüküm uyarınca tanınmış olan ihracatta yerinde gümrükleme izni sadece aynı mevzuat kapsamında ihracatı hava yolu ile gerçekleştirilecek eşyanın işlemlerinde uygulanır.

(6) İhracatta yerinde gümrükleme izni verilmiş sertifika sahiplerine, Ek-11/A'da yer aldığı şekilde bir onaylanmış ihracatçı (İYG) yetki numarası verilir.

(7) İhracatta yerinde gümrükleme iznini haiz yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, ayrıca bir talebe gerek kalmaksızın; ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ihraç edecekleri kendilerine ait eşya ile sınırlı olmak kaydıyla, transit rejimine tabi eşyayı hareket gümrük idaresine sunmaksızın kendilerine ait ihracatta yerinde gümrükleme tesislerinden sınır gümrük idaresi veya Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi dışındaki varış noktasına transit rejimi kapsamında sevkine ilişkin

işlemleri gerçekleştirmek üzere izinli gönderici olarak işlem yapma yetkisi verilir. Ancak;

a) Bu kapsamda işlem yalnızca 59 uncu madde uyarınca yetkilendirilmiş olan firmaya ait tesislerde yapılabilir.

b) Bu kapsamda işlem yapılacak eşyanın göndericisinin izin sahibinin kendisinin olması ve eşyanın ihracatına ilişkin beyanın kendisi tarafından (a) bendinde sayılan tesislerde verilecek olması gerekir.

(8) Yedinci fıkrada belirtilen yetkinin tanınmasında 76 ncı maddenin birinci fıkrasında sayılan koşullar aranmaz ancak bu kişilerin ortak transit rejimi kapsamında rejim hak sahibi sıfatıyla yapacakları işlemler için kapsamlı teminat sahibi olmaları veya teminattan vazgeçme izinlerinin bulunması şartı aranır.

(9) Yedinci fıkranın uygulanmasında, TIR Karnesi kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamı eşyanın taşınması

MADDE 58

(1) İhracatta yerinde gümrükleme izninin uygulanmasında, ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibi eşyasını herhangi bir taşımacı ile taşıyabilir.

(2) Taşıma aracına ihracatta yerinde gümrükleme izin hak sahibinden başkasının eşyasının da yükleneceği taşımalar ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamına girmez. Bu tür taşımalar 76 ncı madde uyarınca yetkilendirilen izinli göndericiler aracılığıyla 91 inci madde hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.

(3) Transit beyanına konu eşyanın sevk edilmesinde;

a) İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ihraç edilecek eşyaya ilişkin taşıma işleminin izinli gönderici yetkisine sahip kişi aracılığıyla yapılması durumunda, transit rejiminde rejim hak sahibi izinli gönderici olur ve araç izinli gönderici tarafından mühürlenir.

b) İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ihraç edilecek eşyaya ilişkin taşıma işleminin izinli gönderici yetkisine sahip olmayan herhangi bir taşımacı ile gerçekleştirilmesi durumunda, transit rejiminde rejim hak sahibi ihracatta yerinde gümrükleme izin sahibi olur ve araç, ihracatta yerinde gümrükleme izin sahibi tarafından mühürlenir.

İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamı tesisler

MADDE 59

(1) İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında kullanılacak tesisler 11 inci veya 18 inci madde kapsamında yapılacak başvuru sırasında Ek-1/C'de yer alan onaylanmış ihracatçı yetkisi için başvuru formunda belirtilir.

(2) İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından ihracatta yerinde gümrükleme izninde belirtilmiş tesislerin dışında başka bir tesiste ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılmak istenilmesi halinde, 18 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca başvuruda bulunulur.

(3) İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında artık kullanılmayacak veya 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşullardan herhangi birini kaybetmiş olan tesislerin 154 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca yapılacak işlem saklı kalmak kaydıyla 18 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca derhal bildirilmesi zorunludur.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca izin kapsamından çıkarılan tesisler 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları taşımaları şartıyla 18 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması halinde 154 üncü maddesi uyarınca yapılacak işlem saklı kalmak kaydıyla izin kapsamına yeniden dâhil edilebilir.

(5) İhracatta yerinde gümrükleme izni başvurusunun sertifika alınmasına müteakip yapılması veya mevcut izin kapsamına ikinci fıkra uyarınca yeni tesis eklenmesinin istenilmesi halinde, sertifika sahibince izin kapsamına alınması istenilen tesislerin 8 inci maddenin (a) ilâ (ç) fıkralarında belirtilen koşulları taşıyıp taşımadıklarına aşağıdaki durumlarda yeniden bakılmaz.

a) Tesisler 13 üncü maddede belirtilen yerinde inceleme veya 160 inci madde uyarınca yapılan izleme sırasında, 13 üncü maddenin dördüncü fıkrası kapsamında 8 inci maddenin (a) ilâ (ç) fıkralarında belirtilen koşulları taşıyıp taşımadıkları açısından daha önce incelenmiş ve yapılan inceleme üzerinden üç yıldan daha az bir süre geçmişse.

b) Tesisler 124 üncü madde uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme kapsamında yetkilendirilmişse ve bu tesislere ilişkin yapılan inceleme üzerinden üç yıldan daha az bir süre geçmişse.

(6) Beşinci fıkra uyarınca işlem yapılabilmesi için izin kapsamına alınmak istendiği belirtilen tesisin daha önce yapılan yerinde inceleme sırasında, 13 üncü maddenin dördüncü fıkrası kapsamında 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerini

de kapsayacak şekilde incelenmiş olduğunun 13 üncü maddenin dokuzuncu fıkrası uyarınca önceki yerinde inceleme neticesinde düzenlenmiş olan yerinde inceleme değerlendirme formunda belirtilmiş olması gerekir.

(7) Altıncı fıkra uyarınca yerinde inceleme değerlendirme formunda belirtilmemiş olan tesislerin 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları karşılayıp karşılamadıklarının tespiti 13 üncü maddede belirtilen yerinde inceleme işlemleri uygulanarak yapılır.

(8) Beşinci fıkra uyarınca izin kapsamında işlem yapılmak istenildiği belirtilen tesislerde 57 nci maddenin birinci fıkrasının (b) ile (c) bentlerine sayılan teçhizatın mevcut olup olmadığı yetkili Bölge Müdürlüğüne ihracatta yerinde gümrükleme veya izin kapsamına tesis ekleme başvurusunun kayda alındığı tarihten itibaren on iş günü içerisinde incelenir. İnceleme sonucunda tesislerde 57 nci maddenin birinci fıkrasının (b) ile (c) bentlerine sayılan teçhizatın mevcut olduğunun tespit edilmesi halinde, beş iş günü içerisinde tesisin ihracatta yerinde gümrükleme kapsamında da kullanılabilmesine ilişkin işlemler tamamlanarak Genel Müdürlüğe ve başvuru sahibine bildirimde bulunulur. İnceleme sonucunda tesislerde 57 nci maddenin birinci fıkrasının (b) ile (c) bentlerine sayılan teçhizatın mevcut olmadığının tespit edilmesi halinde, beş iş günü içerisinde başvuru sahibine bildirimde bulunulur.

(9) Beşinci fıkra uyarınca ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamına alınmak istenilen tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün başka bir bölge müdürlüğüne bağlı olması halinde, başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne, başvurunun kayda alındığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu bölge müdürlüğüne yedinci fıkra kapsamında inceleme yapılmak üzere bildirimde bulunulur. İncelemeyi yapan bölge müdürlüğü inceleme sonuçlarını başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne beş iş günü içerisinde bildirir. Başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne sekizinci fıkra uyarınca gerekli bildirimler yapılır.

İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılacak ihracat gümrük müdürlükleri

MADDE 60

(1) İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılacak ihracat gümrük müdürlükleri, 59 uncu madde uyarınca

uygun bulunan tesislerin gümrük müdürlüğüne uzaklığı ve işlem hacmi göz önünde bulundurularak, sertifika başvurusunun yapıldığı bölge müdürlüğü tarafından belirlenir. İzin kapsamına alınacak bir tesis için birden fazla gümrük müdürlüğü izin kapsamında yapılacak işlemlerin yürütülmesinde yetkili kılınmaz. İhracatta yerinde gümrükleme kapsamında işlem yapılmak istenilen tesislerin 124 üncü madde uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamına alınmış olması durumunda bu tesisler için 125 inci madde uyarınca belirlenmiş gümrük müdürlükleri ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında yapılacak işlemlerde de yetkili kılınır ve bu tesisler için ayrıca başka bir gümrük müdürlüğü yetkili kılınmaz.

(2) 59 uncu maddenin ikinci ve dördüncü fıkraları uyarınca izin kapsamına tesis eklenmesi halinde, bu tesisler kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlükleri sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğü tarafından belirlenir.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen bölge müdürlüğü ile gerekli görmesi halinde Genel Müdürlük, birinci ve ikinci fıkrada belirtilen haller dışında da ihracatta yerinde gümrükleme izninde yer alan tesisler kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlüklerini belirlemeye ve değiştirmeye yetkilidir.

(4) İki ve üçüncü fıkralar uyarınca işlem yapılacak gümrük müdürlüklerinde değişiklik yapılması durumunda, bu değişiklik izin sahibine bildirilir.

(5) Bu maddenin uygulanmasında, bir ilâ üçüncü fıkralar uyarınca ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlükleri,

a) Sertifika başvurusunun yapıldığı/sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğüne bağlı olmaları durumunda sertifika başvurusunun yapıldığı veya sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğü tarafından doğrudan;

b) Başka bir bölge müdürlüğüne bağlı olmaları halinde bağlı buldukları bölge müdürlüğünün görüşü alınmak suretiyle sertifika başvurusunun yapıldığı/sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğü tarafından, belirlenir.

(6) Genel Müdürlük ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılamayacak gümrük müdürlüklerini belirlemeye yetkilidir.

İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamı eşyayı taşıyacak izinli gönderici harici taşıyıcılar

MADDE 61 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ihracatı yapılamayacak eşya

MADDE 62

(1) Kanun, genel düzenleyici işlemler ve uluslararası anlaşmalarla ihracatı veya transiti yasaklanmış veya belli kamu kurum ve kuruluşlarınca ön izne ya da kayda bağlanmış olan eşya ile Bakanlıkça belirlenecek diğer eşyanın ihracatı ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında yapılamaz.

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarının iznine tabi eşyanın izin kapsamında ihracının yapılabilmesi için ilgili kurum veya kuruluştan gerekli iznin alınmış olması gerekir.

Yüksek kaçakçılık riski içeren eşya için özel hüküm

MADDE 63 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

Ayniyet tespitine ilişkin özel hüküm

MADDE 64 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamı eşyaya ilişkin kontrol türü bildirim süresi

MADDE 65 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İhracatta yerinde gümrükleme izin formunun kapsamı

MADDE 66

(1) İhracatta yerinde gümrükleme izni aşağıda yer alan bilgileri içerecek şekilde Ek-11/B'de yer alan formda belirtilir;

a) İzin çerçevesinde uyulması gereken yükümlülükler,

b) Yürürlükten kaldırılmıştır.

c) İzin kapsamı tesisler ve kodları,

ç) İzin kapsamı ihracat beyannamesinin tescil edileceği gümrük müdürlükleri,

(2) Birinci fıkrada belirtilen form, bir nüshası düzenleyen bölge müdürlüğüne saklanmak, diğer nüshası ise ihracatta yerinde gümrükleme izni tanınan kişiye verilmek üzere iki nüsha halinde düzenlenir.

İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamı eşyanın gümrük işlemleri

MADDE 67

(1) İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ihraç edilmeye hazır olan eşya, ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında olan tesiste taşıma aracına yüklenmek üzere açık veya kapalı, yeterli aydınlatma düzenine sahip olan bir yere konulur ya da bu yerde taşıma aracında yüklü olarak bekletilir.

İhraç edilmeye hazır olan eşya ve/veya duruma göre taşıma aracı bekletileceği yere alınırken, bu yerlerde buldukları sürece ve bu yerlerden çıkartılırken devamlı olarak kamera kayıtlarına alınır.

(2) Birinci fıkra uyarınca ihraç edilmeye hazır olarak ayrı bir yere alınan eşyanın, başka herhangi bir eşya ile karışmaması ve yetkisiz müdahalenin önlenmesi için gerekli tedbirler alınır.

(3) İhracat eşyasının ikinci fıkroda belirtilen şekilde muhafaza altına alınmasını müteakip ihracat beyannamesi, ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibi veya temsilcisi tarafından, eşyanın bulunduğu ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamı tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünden elektronik ortamda tescil edilerek onaylanır. Bu suretle eşyanın ihraç edilmeye hazır olduğu beyan sahibince gümrük idaresine elektronik ortamda bildirilmiş olur. Eşyanın ihracı için gerekli olan bütün belgeler hazır bulundurulur ve eşya, tesisten çıkışına izin verilinceye kadar ikinci fıkroda belirtilen şekilde muhafaza altında bekletilir.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca ihracat eşyasının ihraç edilmeye hazır olduğunun beyan sahibince gümrük idaresine bildirilmesinden otuz dakika içerisinde beyanın hangi kontrol türüne tabi tutulacağı, gümrük idaresince beyan sahibine elektronik ortamda bildirilir.

(5) Dördüncü fıkroda belirtilen sürenin bitiminde, gümrük idaresince izin sahibine eşyanın muayene edilmeyeceğinin bildirilmesi halinde, yüklü olarak bekletilen taşıma aracı veya eşya araca yüklenmemişse yükleme yapılan araç 58 inci madde hükümleri uyarınca, ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibi ya da izinli gönderici tarafından mühürlenir.

(6) Dördüncü fıkroda belirtilen sürenin bitiminde, eşyanın muayenesinin yapılacağıının bildirilmesi halinde, eşya üçüncü fıkroda belirtilen bildirim yapıldığı esnada bulundurduğu yerde muayene ile görevli memur gelinceye kadar mücbir sebepler hariç müdahale edilmeksizin bekletilir. Eşyanın muayene edilmesini müteakip beyana aykırı bir durum olmadığının tespit edilmesi halinde, 58 inci maddede yer alan mühürleme esasları çerçevesinde işlem yapılır.

(7) Muayenesi öngörülen eşyanın taşıma aracında yüklü olarak bekletiliyor olması halinde, muayene ile görevli memurun değerlendirmesine göre eşya taşıma aracından indirilerek ya da araçta yüklü olarak muayene edilebilir.

(8) Altıncı ve yedinci fıkralar uyarınca yapılacak muayene işlemi, dördüncü fıkra uyarınca yapılan kontrol türünün bildirimini

müteakip azami üç saat içinde firmanın ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamı tesisine gidilerek başlatılır. Ancak eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünün iş yoğunluğu veya mücbir sebeplerden ötürü bu sürenin ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibinin eşyasının bulunduğu tesise gidilerek muayene yapılması için yeterli olmaması halinde, ilgili gümrük müdürü, gerekçesi belirtilmek suretiyle, süreyi uzatmaya yetkilidir. İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibinden kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşanan gecikmelerde bu fıkra da öngörülen ek süre dâhil süre dikkate alınmaz. Muayene işleminin eşyanın muayene edileceğine ilişkin yapılan bildirim müteakip üç saat içerisinde başlatılamayacak olması ve bu sürenin ilgili gümrük müdürü tarafından bu fıkra da belirtilen şartlar altında uzatılmış olması halinde, muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır.

(9) Beşinci veya altıncı fıkradaki işlemlerin bitimini müteakip, ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibine ait ihracat eşyasına ilişkin transit beyanı, üçüncü fıkrada belirtilen ihracat beyannamesinin tescil edilerek onaylandığı gümrük müdürlüğüne yapılır.

(10) İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesislerinden yapılan taşımalarda;

a) Transit beyannamesinde teminat verilmesi gereken hallerde sadece kapsamlı teminat kullanılabilir.

b) Transit beyannamesi için teminat verilmesi gereken hallerde, hareket idaresince yapılan teminat kontrolü rejim hak sahibi tarafından yapılır.

c) Transit süresi sistem tarafından her bir transit beyannamesi bazında otomatik olarak verilir.

ç) Bu fıkranın uygulanmasında, TIR Karnesi kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(11) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(12) Transit mevzuatı uyarınca işlemlerin tamamlanmasından sonra eşyanın tesisten çıkışı yapılır.

(13) Aşağıdaki şartların tümünün yerine getirilmesi koşuluyla mühürleme işlemi yapılmaksızın eşyanın izin kapsamı tesisten çıkışı gerçekleştirilebilir:

a) Eşyanın mühürsüz taşınabilmesi için ilgili transit mevzuatına göre gerekli şartların mevcut olması,

b) İlgili transit mevzuatına göre eşyanın mühürsüz taşınmasına ilişkin koşulların yerine getirilmiş ve gerekli her türlü önlemin alınmış olması,

c) Taşınacak eşyaya ve taşıma aracına izinsiz müdahalelere karşı en az asgari düzeydeki gerekli emniyet ve güvenlik önlemlerinin alınmış olması,

ç) Gümrük idaresince aksine bir bildirim yapılmamış olması.

(14) İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında eşyanın ihraç edilmek üzere bulunduğu tesislerden çıkışına yönelik işlemler için fazla mesai uygulaması aşağıdaki esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir:

a) Fazla mesai talebi ile eşyanın tesislerden çıkışına yönelik işlemlerin aynı gün içerisinde yapılacak olması halinde o günün mesai bitiminin en geç bir saat öncesine kadar fazla mesai uygulaması için talepte bulunulur.

b) Eşyanın tesislerden çıkışına yönelik işlemler ile mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talep aynı takvim günü içerisinde gerçekleştirilmeyecek ancak mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talebi takip eden ilk iş gününün mesai başlangıcından önce gerçekleştirilecekse en son iş gününün mesai bitiminin en geç bir saat öncesine kadar fazla mesai uygulaması için talepte bulunulur.

c) Fazla mesai uygulamasına ilişkin talep ihracat beyannamesinin tescil edildiği gümrük müdürlüğüne yapılır ve eşyanın tesislerden çıkış işleminin hangi tarihte ve yaklaşık hangi saatte yapılmak istenildiği bilgisini içerir.

ç) (a) veya (b) bendi uyarınca herhangi bir talepte bulunulmamışsa;

1) Beşinci fıkranın uygulandığı durumlarda, eşyanın mesai saatleri dışında tesislerden çıkışına fazla mesaiye ilişkin hükümler uygulanmaksızın izin verilir.

2) Altıncı fıkranın uygulandığı durumlarda, eşya muayene işlemi başlatılıncaya kadar bekletilir, eşyanın muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır.

3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

d) (a) veya (b) bendi uyarınca fazla mesai talebinde bulunulmuşsa (ç) fıkrasının ikinci ve üçüncü alt bendinde belirtilen işlem talep doğrultusunda mesai saatleri dışında gerçekleştirilir.

e) Mesai saatleri dışında yapılacak muayene işlemleri için global mesai uygulanır.

(15) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(16) İhracından vazgeçilen eşyanın, bulunduğu tesisten çıkışı, bu eşyaya ilişkin ihracat beyannamesi ve bulunması halinde transit beyanı iptal edilmeden yapılamaz.

Güvenli alanlar ve güvenli park alanlarına ilişkin giriş işlemleri

MADDE 68 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İzin kapsamında ihracı gerçekleştirilen eşyaya ilişkin olarak bulunduğu tesislerden çıkışında tutulması gereken asgari kayıtlar

MADDE 69

(1) İzin kapsamında ihraç edilecek eşyanın bulunduğu tesisten çıkışında eşyaya ve eşyayı taşıyacak taşıma aracına ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

a) Eşyanın/taşıma aracının tesisten çıkış tarihi ve saati,

b) Eşyanın ilişkili olduğu ihracat beyannamesinin tarih ve sayısı,

c) Varsa eşyanın sipariş numaraları,

ç) Varsa eşyanın seri numaraları,

d) Varsa firmaca verilmiş diğer numaralar,

e) Varsa eşyaya ait kapların cinsi, kapların adedi ve eşyanın kapları üzerinde bulunan ayırt edici numaraları,

f) Eşya ambalajsız ise, varsa eşyanın üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (şasi, seri numarası ve benzerleri),

g) Eşyanın yükleneceği taşıma aracının çekici ve dorsesinin plaka numarası,

ğ) Taşıma aracı konteynerse konteyner numarası,

h) Taşınan eşya dökme ise eşyanın toplam ağırlığı,

ı) 67 nci maddenin on üçüncü fıkrasında belirtilen haller dışında taşıma aracına takılacak özel tipte mührün numarası.

i) 91 inci madde uyarınca taşıma aracının bir başka tesisten kısmen yüklü olarak gelmiş olması halinde, izin kapsamı ihraç edilecek eşyanın bulunduğu tesiste kırılan araç mührünün numarası.

İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem gören ihracat beyannamesinin tescili

MADDE 70 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İhracatta yemşyaya ilişkin muayene işlemleri

MADDE 71 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında özel tipte mühür kullanımı

MADDE 72

(1) İhracat eşyasını taşıyan aracın ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından mühürlenebileceği hallerde, ücreti karşılığında gümrük idaresinden temin edilecek, Ek-12'de belirtilen özelliklere uygun özel tipte mühür kullanılır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen mühür üzerinde, seri numarası ve ihracatta yerinde gümrükleme iznine ilişkin ayırt edici işaretlerin bulunması zorunludur.

(3) Transit beyanına, kullanılan mührün numarasının ve adedinin kaydedilmesi zorunludur.

(4) Taşıyıcının izinli gönderici yetkisine sahip olması durumunda, bu madde hükümleri yerine 92 nci madde hükümlerine göre işlem tesis edilir.

İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibinin yükümlülükleri

MADDE 73

(1) İhracatta yerinde gümrükleme izni verilmiş sertifika sahiplerince, bu Yönetmelikten kaynaklı diğer yükümlülüklerinin yanı sıra aşağıdaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi gerekir.

a) 67 nci maddenin altıncı ve yedinci fıkrası kapsamında yapılacak kontrollerde muayene ile görevli memura eşyanın muayenesinin yapılması için gerekli kolaylığı sağlamak.

b) İhracat beyannamesi eki tüm belgeleri muayene ile görevli memur tarafından istenildiğinde ibraz edilmek üzere hazır bulundurmak.

c) 67 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen kamera kayıtlarını kayıt tarihinden itibaren en az bir ay, 69 uncu maddede belirtilen kayıtları ise kayıt tarihinden itibaren en az üç yıl süre ile saklamak.

ç) Gümrük idaresine 67 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen kamera kayıtları ile 69 uncu maddede belirtilen kayıtların istenildiğinde bir kopyasını vermek veya bu kayıtların görevli memur tarafından yerinde incelenmesine olanak tanımak.

d) İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında kullanılacak özel mührün korunmasını sağlamaya yönelik gerekli bütün tedbirleri almak.

İhracatta yerinde gümrükleme izninin askıya alınması

MADDE 74

(1) Aşağıda sayılan durumlardan herhangi birinin gerçekleşmesi halinde ilk seferde sertifika sahibi yazılı olarak uyarılır ve diğer

mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla hakkında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) 62 nci madde, 67 nci maddenin bir ila üç, beş ile altıncı fıkraları, 72 nci maddenin birinci fıkrası ve 73 üncü maddede belirtilen hükümlerden herhangi birine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması,

b) 67 nci maddenin on altıncı fıkrası hükmüne aykırı hareket edilmesi,

c) 69 uncu maddenin birinci fıkrası ve 72 nci maddenin üçüncü fıkrası hükümlerinden herhangi birine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması,

ç) 58 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca izin kapsamında taşınan eşyanın kap, ağırlık ve/veya adet olarak ihracat beyannamesi kapsamında beyan edilenden farklı olduğunun anlaşılması,

d) Taşıma işleminin izinli gönderici yetkisine sahip olmayan bir kişi aracılığıyla gerçekleştirilmesi halinde, yetki kapsamında taşınan eşyaya ilişkin transit beyanında, taşınan eşya ile taşındığı beyan edilen eşyanın dörtlü tarife pozisyonu bazında farklılık olduğunun anlaşılması,

e) 67 nci maddenin on üçüncü fıkrası uyarınca gerekli koşullar yerine getirilmemiş olmasına rağmen mühürleme işlemi yapılmaksızın izin kapsamı eşyanın tesislerden çıkarılması,

f) 67 nci maddenin on dördüncü fıkrası uyarınca gümrük müdürlüğüne talepte bulunulmaksızın muayeneye tabi ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamı eşyanın mesai saatleri dışında bulunduğu tesislerden çıkarılması,

g) 72 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca ihracat eşyasını taşıyan aracın ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından mühürlenmesinde özel tipte mührün kullanılmaması,

ğ) İzin kapsamında ihracı gerçekleştirilen eşyanın beyana aykırı olduğunun veya beyan harici eşyanın ihraç edilmeye çalışıldığının tespit edilmesi,

h) Eksik beyan usulüne ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, Gümrük Yönetmeliğinin 114 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca beyannameye eklenmesi zorunlu olmayan ancak aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca saklanması gereken belgelerden bir veya daha fazlasının mevcut olmadığına tespit edilmesi.

(2) Birinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde sertifika sahibi kişilerce birinci fıkranın (b), (c), (ç), (d), (f), (ğ) veya (h) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması halinde, söz konusu kişiler yazılı olarak tekrar uyarılır ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(3) Aşağıda sayılan hallerde, ihracatta yerinde gümrükleme uygulamasından yararlanan kişilerin ihracatta yerinde gümrükleme izinlerinin üç ay süreyle askıya alınmasını teminen diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) Birinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde sertifika sahibi kişilerce birinci fıkranın (a), (e) veya (g) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması,

b) İkinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde sertifika sahibi kişilerce birinci fıkranın (b), (c), (ç), (d), (f), (ğ) veya (h) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması.

(4) Aşağıda sayılan hallerde, ihracatta yerinde gümrükleme uygulamasından yararlanan kişilerin ihracatta yerinde gümrükleme izinlerinin altı ay süreyle askıya alınmasını teminen diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) Üçüncü fıkranın (a) bendi uyarınca ihracatta yerinde gümrükleme izni askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (a), (e) veya (g) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması,

b) Üçüncü fıkranın (b) bendi uyarınca ihracatta yerinde gümrükleme izni askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (b), (c), (ç), (d), (f), (ğ) veya (h) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması.

(5) Aşağıda sayılan hallerde, ihracatta yerinde gümrükleme uygulamasından yararlanan kişilerin ihracatta yerinde gümrükleme izinlerinin iki yıl süreyle askıya alınmasını teminen diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) Dördüncü fıkranın (a) bendi uyarınca ihracatta yerinde gümrükleme izni askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (a), (e) veya (g) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması,

b) Dördüncü fıkranın (b) bendi uyarınca ihracatta yerinde gümrükleme izni askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (b), (c), (ç), (d), (f), (ğ) veya (h) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması.

(6) Beşinci fıkra uyarınca ihracatta yerinde gümrükleme izni askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitiminden sonra birinci fıkrada belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde kişi birinci kez ihlalde bulunmuş sayılır ve birinci fıkra uyarınca işlem yapılır.

(7) Sertifika sahibinin aşağıdaki koşullardan herhangi birine artık sahip olmadığı anlaşılması halinde ihracatta yerinde gümrükleme izni bu koşulların tümü yeniden sağlanıncaya kadar askıya alınır;

a) 57 nci maddenin beşinci fıkrasının uygulandığı durum haricinde, içinde bulunulan takvim yılının sonunda asgari beş milyon FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat yapılmış olması,

b) İzin kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve izin kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanımın bulunması,

c) İzin eşyanın gerektiğinde tartımı için gerekli düzeneğe sahip olunması.

(8) Bir ilâ altıncı fıkraların uygulanmasında, tespit edilen ihlaller arasında üç yıldan fazla süre geçmiş olduğu durumlarda en son işlenen ihlal birinci ihlal olarak sayılır.

(9) Bir ilâ altıncı fıkraların uygulanmasında, birinci fıkrada belirtilen ihlallerin birden fazla kez gerçekleştirildiğinin tek seferde tespit edilmesi veya ilgili uyarı veya askıya alma işlemleri

başlatılmadan birinci fıkrada belirtilen ihlallerin tekrar gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi halinde, bu ihlaller tek ihlal olarak kabul edilir ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ihlale konu beyannamelerin her biri için ayrı ayrı Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilir.

(10) Yedinci fıkrada belirtilen koşulun yeniden sağlanması ve ihracatta yerinde gümrükleme izninin yeniden istenilmesi halinde, 18 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması gerekir. Bu koşulun yeniden sağlandığının tespiti halinde, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, askıya alma sona erdirilir.

(11) 141 inci madde uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni askıya alınan kişinin ihracatta yerinde gümrükleme izni de askıya alma süresince askıya alınır.

(12) İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen sürelerin başlangıç tarihi olarak bu madde uyarınca tatbik edilen Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasına ilişkin ceza kararının düzenlenme tarihi esas alınır.

(13) Bu maddenin uygulanmasında, ihlallerin birden fazla kez gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin hesaplanmasında her ihlal kendi içinde değerlendirilir.

İhracatta yerinde gümrükleme izninin geri alınması

MADDE 75

(1) Sertifika sahibinin 18 inci madde kapsamında ihracatta yerinde gümrükleme izninden yararlanmaktan vazgeçmesi durumunda ihracatta yerinde gümrükleme izni geri alınır.

(2) Birinci fıkra uyarınca geri alınan ihracatta yerinde gümrükleme izninin sertifika kapsamında yeniden istenilmesi halinde 18 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması gerekir.

BEŞİNCİ KISIM

İzinli Gönderici Yetkisi

İzinli gönderici yetkisi

MADDE 76

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, aşağıda yer alan ek koşulları sağlamaları halinde eşyayı hareket gümrük müdürlüğüne sunmaksızın transit işlemlerini kendi tesislerinde gerçekleştirmek üzere izin verilebilir.

a) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesi sahibi olmak.

b) Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme sertifikası sahibi olmak.

c) Başvuru yılından bir önceki takvim yılı veya başvurunun yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde aşağıdaki koşullardan en az birini sağlamış olmak;

1) En az beş yüz transit beyannamesi (TIR Karnesi dâhil) kapsamında eşya transit etmiş olmak,

2) En az üç yüzü transit beyanı (TIR Karnesi dâhil) olmak kaydıyla, toplam beş yüz transit beyanı ve özet beyan kapsamında işlem yapmış olmak.

3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

ç) Yetki kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve yetki kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanımına sahip olmak.

d) Yetki kapsamında işlem yapılacak tesislerde, gerektiğinde eşya ve taşıma aracının tartımı için gerekli düzeneğe sahip olmak.

e) Yetki kapsamında kullanılacak en az bir tesise sahip olmak.

(2) Birinci fıkranın (c) bendinin uygulanmasında yalnızca Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) ile (c) bentleri kapsamında taşınan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanları ile Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi kapsamında taşınan ve hareket veya varış gümrük müdürlüğünün deniz veya hava limanı gümrüğü, kara sınır kapısı veya RO-RO limanı gümrüğü olan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanları dikkate alınır.

(3) İzinli gönderici yetkisi verilmiş sertifika sahiplerine, Ek-15/A'da yer aldığı şekilde bir izinli gönderici yetki numarası verilir.

(4) Bu madde kapsamında yapılacak olan taşımalar, 91 inci madde hükümleri saklı kalmak ve taşıma belgesinin izinli gönderici yetkisi sahibi tarafından düzenlenmesi kaydıyla, herhangi bir taşıyıcı aracılığıyla yapılabilir.

İzinli gönderici yetkisi kapsamı eşyanın taşınması

MADDE 77

(1) İzinli gönderici yetkisi kapsamında işlem yapılması durumunda aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınır:

a) Başka bir yük alınmaksızın sadece ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesisinden ihraç eşyasının alınması suretiyle yapılacak taşımalar Dördüncü Kısımın Üçüncü Bölümünde yer alan ihracatta yerinde gümrükleme iznine ilişkin düzenlemeler çerçevesinde gerçekleştirilir.

b) İzinli gönderici yetkisi kapsamı tesislerden yapılacak taşımalarda, ihracatçının yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip olması gerekmez.

c) İzinli gönderici yetkisi kapsamında izinli gönderici ve/veya ihracatta yerinde gümrükleme tesisinden yük alındıktan önce ya da sonra 91 inci maddenin yedinci fıkrasının (c) bendi kapsamında belirlenmiş gümrük idaresinde bulunan ihracat yükü alınarak ihraç edilebilir. Bu tür taşımalarda 91 inci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

İzinli gönderici yetkisi kapsamı tesisler

MADDE 78

(1) İzinli gönderici yetkisi kapsamında kullanılacak tesisler 11 inci veya 18 inci madde kapsamında yapılacak başvuru sırasında Ek-1/D'de yer alan izinli gönderici yetkisi için başvuru formunda belirtilir.

(2) İzinli gönderici yetkisi sahibi tarafından yetki belgesinde belirtilmiş tesislerin dışında başka bir tesiste izinli gönderici yetkisi kapsamında işlem yapılmak istenilmesi halinde, 18 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca başvuruda bulunulur.

(3) İzinli gönderici yetkisi kapsamında artık kullanılmayacak veya 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşullardan herhangi birini kaybetmiş olan tesislerin 154 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca yapılacak işlem saklı kalmak kaydıyla 18 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca başvuruda bulunularak derhal bildirilmesi zorunludur.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yetki kapsamından çıkarılan tesisler 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları taşımaları şartıyla 18 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması halinde 154 üncü maddesi uyarınca yapılacak işlem saklı kalmak kaydıyla yetki kapsamına yeniden dâhil edilebilir.

(5) İzinli gönderici yetkisi başvurusunun sertifika alınmasına müteakip yapılması veya mevcut yetki kapsamına ikinci fıkra uyarınca yeni tesis eklenmesinin istenilmesi halinde, sertifika sahibince yetki kapsamına alınması istenilen tesislerin 8 inci maddenin (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları taşıyıp taşımadıklarına aşağıdaki durumlarda yeniden bakılmaz.

a) Tesisler 13 üncü maddede belirtilen yerinde inceleme veya 160 ıncı madde uyarınca yapılan izleme sırasında 8 inci maddenin (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları taşıyıp taşımadıkları açısından daha önce incelenmiş ve yapılan inceleme üzerinden üç yıldan daha az bir süre geçmişse.

b) Tesisler 99 uncu madde uyarınca izinli alıcı yetkisi kapsamında yetkilendirilmişse ve bu tesislere ilişkin yapılan inceleme üzerinden üç yıldan daha az bir süre geçmişse.

(6) Beşinci fıkra uyarınca işlem yapılabilmesi için yetki kapsamına alınmak istendiği belirtilen tesisin daha önce yapılan yerinde inceleme sırasında 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerini de kapsayacak şekilde incelenmiş olduğunun 13 üncü maddenin dokuzuncu fıkrası uyarınca önceki yerinde inceleme neticesinde düzenlenmiş olan yerinde inceleme değerlendirme formunda belirtilmiş olması gerekir.

(7) Altıncı fıkra uyarınca yerinde inceleme değerlendirme formunda belirtilmemiş olan tesislerin 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları karşılayıp karşılamadıklarının tespiti 13 üncü maddede belirtilen yerinde inceleme işlemleri uygulanarak yapılır.

(8) Beşinci fıkra uyarınca yetki kapsamında işlem yapılmak istendiği belirtilen tesislerde 76 ncı maddenin birinci fıkrasının (ç) ile (d) bentlerinde sayılan teçhizatın mevcut olup olmadığı yetkili Bölge Müdürlüğünce izinli gönderici yetkisi veya yetki kapsamına tesis ekleme başvurusunun kayda alındığı tarihten itibaren on iş günü içerisinde incelenir. İnceleme sonucunda tesislerde 76 ncı maddenin birinci fıkrasının (ç) ile (d) bentlerinde sayılan teçhizatın mevcut olduğunun tespit edilmesi halinde, beş iş günü içerisinde tesisin izinli gönderici yetkisi kapsamında da kullanılabilmesine ilişkin işlemler tamamlanarak Genel Müdürlüğe ve başvuru sahibine bildirimde bulunulur. İnceleme sonucunda tesislerde 76 ncı maddenin birinci fıkrasının (ç) ile (d) bentlerinde sayılan teçhizatın mevcut olmadığının tespit edilmesi halinde, beş iş günü içerisinde başvuru sahibine bildirimde bulunulur.

(9) Beşinci fıkra uyarınca izinli gönderici yetkisi kapsamına alınmak istenilen tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün başka bir bölge müdürlüğüne bağlı olması halinde, başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğünce, başvurunun kayda alındığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu bölge müdürlüğüne yedinci fıkra kapsamında inceleme yapılmak üzere bildirimde bulunulur. İncelemeyi yapan bölge müdürlüğü inceleme sonuçlarını başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne beş iş günü içerisinde bildirir. Başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğünce sekizinci fıkra uyarınca gerekli bildirimler yapılır.

İzinli gönderici yetkisi kapsamında işlem yapılacak hareket gümrük idareleri

MADDE 79

(1) İzinli gönderici yetkisi kapsamında işlem yapılacak hareket gümrük müdürlükleri, 78 inci madde uyarınca uygun bulunan tesislerin hareket gümrük müdürlüğüne uzaklığı ve işlem hacmi göz önünde bulundurularak, sertifika başvurusunun yapıldığı bölge müdürlüğü tarafından belirlenir. İzin kapsamına alınacak bir tesis için birden fazla gümrük müdürlüğü izin kapsamında yapılacak işlemlerin yürütülmesinde yetkili kılınmaz. İzinli gönderici yetkisi kapsamında işlem yapılmak istenilen tesislerin 99 uncu madde uyarınca izinli alıcı yetkisi kapsamına alınmış olması durumunda bu tesisler için 100 üncü madde uyarınca belirlenmiş gümrük müdürlükleri izinli gönderici yetkisi kapsamında yapılacak işlemlerde de yetkili kılınır ve bu tesisler için ayrıca başka bir gümrük müdürlüğü yetkili kılınmaz.

(2) 78 inci maddenin ikinci ve dördüncü fıkraları uyarınca izin kapsamına tesis eklenmesi halinde, bu tesisler kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlükleri sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğü tarafından belirlenir.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen bölge müdürlüğü ile gerekli görmesi halinde Genel Müdürlük birinci ve ikinci fıkrada belirtilen haller dışında da izinli gönderici yetkisi dâhilinde yer alan tesisler kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlüklerini belirlemeye ve değiştirmeye yetkilidir.

(4) İki ve üçüncü fıkralar uyarınca işlem yapılacak gümrük müdürlüklerinde değişiklik yapılması durumunda, bu değişiklik izinde belirtilerek izin sahibine bildirilir.

(5) Bu maddenin uygulanmasında, bir ilâ üçüncü fıkralar uyarınca izinli gönderici yetkisi kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlükleri,

a) Sertifika başvurusunun yapıldığı/sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğüne bağlı olmaları durumunda sertifika başvurusunun yapıldığı veya sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğü tarafından doğrudan;

b) Başka bir bölge müdürlüğüne bağlı olmaları halinde bağlı buldukları bölge müdürlüğünün görüşü alınmak suretiyle sertifika başvurusunun yapıldığı/sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğü tarafından belirlenir.

(6) Genel Müdürlük izinli gönderici yetkisi kapsamında işlem yapılamayacak gümrük müdürlüklerini belirlemeye yetkilidir.

İzinli gönderici yetkisi kapsamında kullanılacak araçlar ve diğer taşıyıcılar

MADDE 80 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İzinli gönderici yetkisi kapsamında transit taşımacılığı yapılamayacak eşya

MADDE 81

(1) Kanun, genel düzenleyici işlemler ve uluslararası anlaşmalarla ihracatı veya transiti yasaklanmış veya belli kamu kurum ve kuruluşlarınca ön izne ya da kayda bağlanmış olan eşya ile Bakanlıkça belirlenecek diğer eşyanın taşınması izinli gönderici yetkisi kapsamında yapılamaz.

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarının iznine tabi eşyanın yetki kapsamında ihracatının yapılabilmesi için ilgili kurum veya kuruluştan gerekli iznin alınmış olması gerekir.

Yüksek kaçakçılık riski içeren eşya için özel hüküm

MADDE 82 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

Ayniyet tespitine ilişkin özel hüküm

MADDE 83 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İzinli gönderici yetkisi kapsamı eşyanın gümrük işlemleri

MADDE 84

(1) İzinli gönderici yetkisi kapsamında izinli göndericinin tesisinden ihraç edilecek olan eşya, taşıma aracına yüklenmeye hazır olarak açık veya kapalı bir yere konulur ya da taşıma aracında yüklü olarak bekletilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca ihraç edilmeye hazır olarak ayrı bir yere alınan eşyanın, başka herhangi bir eşya ile karışmaması ve yetkisiz müdahalenin önlenmesi için gerekli tedbirler alınır.

Eşyanın veya taşıt aracının yüklü olarak konulduğu yer kamera sistemi ile yirmi dört saat kesintisiz olarak izlenmeli ve yeterli aydınlatma düzenine sahip olmalıdır. İzinli gönderici yetkisi kapsamında ihraç edilecek eşyanın konulabileceği tüm açık alanların çizgilerle parsellere ayrılmış ve numaralandırılmış olması gerekir.

(3) İhracat eşyasının ikinci fıkrada belirtilen şekilde muhafaza altına alınmasını müteakip ihracat beyannamesi, ihracatçı veya temsilcisi tarafından, eşyanın bulunduğu izinli gönderici tesisi için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünden elektronik ortamda tescil edilerek onaylanır.

(4) İzinli gönderici tarafından eşyanın ihraç edilmeye hazır olduğu gümrük idaresine elektronik ortamda bildirilir. Bu bildirimde eşyanın tesiste bulunduğu alanların numaraları da yer alır.

(5) Eşyanın ihraç edilmeye hazır olduğu gümrük idaresine bildirilmeden önce eşya izinli gönderici tarafından ilişkili olduğu ihracat beyannamesi ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılarak kontrol edilir.

(6) Dördüncü fıkra uyarınca ihracat eşyasının ihraç edilmeye hazır olduğunun izinli gönderici tarafından gümrük idaresine bildirilmesinden otuz dakika içerisinde beyanın hangi kontrol türüne tabi tutulacağı, gümrük idaresince beyan sahibi ile izinli göndericiye elektronik ortamda bildirilir.

(7) Altıncı fıkrada belirtilen sürenin bitiminde, gümrük idaresince izinli gönderici yetkisi sahibine eşyanın muayene edilmeyeceğinin veya ihracat beyannamesinin belge kontrolüne tabi tutulmayacağıının bildirilmesi halinde, eşyanın araca yüklenmesini müteakiben veya eşya taşıma aracında yüklü olarak bekletiliyorsa doğrudan, on birinci fıkra uyarınca işlem yapılır.

(8) Altıncı fıkrada belirtilen sürenin bitiminde,

a) Eşyanın muayenesinin yapılacağıının bildirilmesi halinde, eşya muayene ile görevli memur gelinceye kadar konulduğu yerde müdahale edilmeksizin bekletilir.

b) Belge kontrolünün yapılacağıının bildirilmesi halinde, eşya yapılan belge kontrolü sonucunda konulduğu yerden çıkartma izni verilinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir.

c) Bu fıkrada belirtilen eşyanın müdahale edilmeksizin bekletileceği süre ihracat beyannamesi verilen eşyanın dördüncü fıkra uyarınca ihracat eşyasının ihraç edilmeye hazır olduğunun

izinli gönderici tarafından gümrük idaresine bildirilmesini müteakip işlemeye başlar.

ç) Eşyanın muayenesi veya belge kontrolü sonucunda muayene veya belge kontrolü ile görevli memur tarafından beyana herhangi bir aykırılığın bulunmadığının bildirilmesini müteakip on birinci fıkra uyarınca işlem yapılır.

(9) Muayenesi öngörülen eşyanın taşıma aracında yüklü olarak bekletiliyor olması halinde, muayene ile görevli memurun değerlendirmesine göre eşya taşıma aracından indirilerek ya da araçta yüklü olarak muayene edilebilir.

(10) Sekizinci ile dokuzuncu fıkralar uyarınca yapılacak muayene işlemi, altıncı fıkra uyarınca kontrol türünün bildirimini müteakip azami üç saat içinde firmanın tesislerine gidilerek başlatılır. Ancak eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünün iş yoğunluğu veya mücbir sebeplerden ötürü bu sürenin izinli gönderici yetkisi kapsamı eşyanın bulunduğu tesislere gidilerek muayene yapılması için yeterli olmaması halinde, ilgili gümrük müdürü, gerekçesi belirtilmek suretiyle, süreyi uzatmaya yetkilidir. Belge kontrolünün öngörülmesi ve yapılan belge kontrolü sonucunda eşyanın muayenesine karar verilmesi halinde, bu fıkroda belirtilen muayeneye başlama süresi bu kararın yükümlüsüne bildirilmesini müteakip işlemeye başlar. İzinli gönderici yetkisi sahibinden kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşanan gecikmelerde bu fıkroda öngörülen süre dikkate alınmaz. Muayene işleminin eşyanın muayene edileceğine ilişkin yapılan bildirim müteakip üç saat içerisinde başlatılamayacak olması ve bu sürenin ilgili gümrük müdürü tarafından bu fıkroda belirtilen şartlar altında uzatılmış olması halinde, muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır.

(11) Yedinci ve duruma göre sekizinci fıkradaki işlemlerin bitimini müteakip;

a) İzinli gönderici, aracında taşıyacağı eşyaya ilişkin ihracat beyannamesi veya beyannamelerinin tescil numaralarını içeren transit beyanını elektronik ortamda gümrük idaresine iletir.

b) Araç izinli gönderici tarafından mühürlenir.

c) Transit beyannamesinde teminat verilmesi gereken hallerde sadece kapsamlı teminat kullanılabilir.

ç) Transit beyannamesi için teminat verilmesi gereken hallerde, hareket idaresince yapılan teminat kontrolü izinli gönderici

tarafından yapılır.

d) Transit süresi sistem tarafından her bir transit beyannamesi bazında otomatik olarak verilir.

e) Bu fıkranın uygulanmasında, TIR Karnesi kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(12) Eşyaya ilişkin transit beyanının işlemlerinin tamamlanmasından sonra eşyanın tesislerden çıkışı yapılır.

(13) Aşağıdaki şartların tümünün yerine getirilmesi koşuluyla mühürleme işlemi yapılmaksızın eşyanın izin kapsamı tesislerden çıkışı gerçekleştirilebilir;

a) Eşyanın mühürsüz taşınabilmesi için ilgili transit mevzuatına göre gerekli şartların mevcut olması,

b) İlgili transit mevzuatına göre eşyanın mühürsüz taşınmasına ilişkin koşulların yerine getirilmiş ve gerekli her türlü önlemin alınmış olması,

c) Taşınacak eşyaya ve taşıma aracına izinsiz müdahalelere karşı en az asgari düzeydeki gerekli emniyet ve güvenlik önlemlerinin alınmış olması,

ç) Gümrük idaresince aksine bir bildirim yapılmamış olması.

(14) İzinli gönderici yetkisi kapsamında taşınacak eşyaya ilişkin transit beyanında, taşınacak eşyanın yer aldığı asgari dörtlü tarife pozisyonu da belirtilir.

(15) İzinli gönderici yetkisi kapsamında eşyanın ihraç edilmek üzere bulunduğu tesislerden çıkışına yönelik işlemler için fazla mesai uygulaması aşağıdaki esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir:

a) Fazla mesai talebi ile eşyanın tesislerden çıkışına yönelik işlemlerin aynı gün içerisinde yapılacak olması halinde o günün mesai bitiminin en geç bir saat öncesine kadar fazla mesai uygulaması için talepte bulunulur.

b) Taşınacak eşyanın tesislerden çıkışına yönelik işlemler ile mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talep aynı takvim günü içerisinde gerçekleştirilmeyecek ancak mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talebi takip eden ilk iş gününün mesai başlangıcından önce gerçekleştirilecekse en son iş gününün mesai bitiminin en geç bir saat öncesine kadar fazla mesai uygulaması için talepte bulunulur.

c) Fazla mesai uygulamasına ilişkin talep taşınacak olan eşyaya ilişkin ihracat beyannamesinin tescil edildiği gümrük müdürlüğüne yapılır ve eşyanın tesislerden çıkış işleminin hangi tarihte ve yaklaşık hangi saatte yapılmak istenildiği bilgisini içerir.

ç) (a) veya (b) bendi uyarınca herhangi bir talepte bulunulmamışsa;

1) Yedinci fıkranın uygulandığı durumlarda, eşyanın tesislerden mesai saatleri dışında çıkışına fazla mesaiye ilişkin hükümler uygulanmaksızın izin verilir.

2) Sekizinci fıkranın (a) bendinin uygulandığı durumlarda, eşya muayene işlemi başlatılıncaya kadar bekletilir, eşyanın muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır.

3) Sekizinci fıkranın (b) bendinin uygulandığı durumlarda, beyanname eki belgelerin ilgili gümrük müdürlüğüne bir sonraki iş günü mesai saatleri içerisinde ibraz edilmesi gerekir. Belge kontrolü buna müteakip başlatılır.

4) Yetki kapsamında taşınacak eşyaya ilişkin on birinci fıkra uyarınca tescil edilen transit beyanının risk kriterlerine göre kontrole tabi tutulacak olması halinde bu kontroller duruma göre ikinci veya üçüncü alt bentte belirtilen muayene veya belge kontrolü işleminin bitimini müteakip başlatılır.

d) (a) veya (b) bendi uyarınca fazla mesai talebinde bulunulmuşsa (ç) fıkrasının (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde belirtilen işlemler talep doğrultusunda mesai saatleri dışında gerçekleştirilir.

e) Mesai saatleri dışında yapılacak muayene ile belge kontrolü işlemleri için global mesai uygulanır.

(16) Bu maddenin uygulanmasında, eşya sahibinin yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip olması halinde, eşya muayenesinin öngörüldüğü durumlar haricinde, eşyanın ihracat işlemleri sırasında ayrıca beyannameye ilişkin belge kontrolü yapılmaz ancak, beyanname eki belgeler gümrük idaresince istenildiğinde ibraz edilmek üzere eşya sahibi tarafından muhafaza edilir.

(17) İhracat eşyasının gümrükleme işlemlerinin ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesislerinde yapılacak olması halinde, bu madde hükümleri yerine 67 nci madde hükümlerine göre işlem tesis edilir.

(18) İhracından vazgeçilen eşyanın, bulunduğu tesisten çıkışı, bu eşyaya ilişkin ihracat beyanamesi ve bulunması halinde transit beyanı iptal edilmeden yapılamaz.

İzinli gönderici yetkisi formunun kapsamı

MADDE 85

(1) İzinli gönderici yetkisi için verilmiş izin aşağıda yer alan bilgileri içerecek şekilde Ek-15/B'de yer alan formda belirtilir.

a) İzin kapsamı transit işlemlerinin gerçekleştirileceği hareket gümrük idareleri.

b) Yürürlükten kaldırılmıştır.

c) İzin çerçevesinde uyulması gereken yükümlülükler.

ç) İzin kapsamı tesisler ve kodları.

d) 91 inci madde uyarınca yetki kapsamında taşıma yaptırılması uygun görülen izinli gönderici olmayan taşıyıcılar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen form, bir nüshası düzenleyen bölge müdürlüğüne saklanmak, diğer nüshası ise izinli gönderici yetkisi verilen kişiye verilmek üzere iki nüsha halinde düzenlenir.

İzinli gönderici yetkisi kapsamı tesislerdeki güvenli alanlar ve güvenli park alanları

MADDE 86 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

Güvenli alanlar ve güvenli park alanlarına ilişkin giriş işlemleri

MADDE 87 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

Yetki kapsamında taşınacak eşyaya ilişkin olarak bulunduğu tesislerden çıkışında tutulması gereken asgari kayıtlar

MADDE 88

(1) Yetki kapsamında ihraç edilecek eşyanın bulunduğu tesisten çıkışında eşyaya ve eşyayı taşıyacak taşıma aracına ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

a) Eşyanın tesisten çıkış tarihi ve saati,

b) Eşyanın ilişkili olduğu ihracat beyannamesinin tarih ve sayısı,

c) Varsa eşyanın sipariş numaraları,

ç) Varsa eşyanın seri numaraları,

d) Varsa firmaca verilmiş diğer numaralar,

e) Varsa eşyaya ait kapların cinsi, kapların adedi ve eşyanın kapları üzerinde bulunan ayırt edici numaraları,

f) Eşya ambalajsız ise, varsa eşyanın üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (şasi, seri numarası ve benzerleri),

g) Eşyanın yükleneceği taşıma aracının çekici ve dorsesinin plaka numarası,

ğ) Taşıma aracı konteynerse konteyner numarası,

h) 84 üncü maddenin on üçüncü fıkrasında belirtilen haller dışında taşıma aracına takılacak özel tipte mührün numarası.

(2) İzin kapsamında ihraç edilecek eşyanın gümrük işlemleri eşya araçta yüklü olarak gerçekleştirilecekse tesisten çıkışı yapılan taşıma aracına ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

- a) Taşıma aracının tesisten çıkış tarihi ve saati,
- b) Taşıma aracının çekici ve dorsesinin plaka numarası,
- c) Taşıma aracı konteynerse konteyner numarası,
- ç) Taşınan eşya dökme ise eşyanın toplam ağırlığı,
- d) 84 üncü maddenin on üçüncü fıkrasında belirtilen haller dışında taşıma aracına takılacak özel tipte mührün numarası.

(3) 91 inci maddesi uyarınca taşıma aracının bir başka tesisten kısmen yüklü olarak gelmiş olması halinde, izin kapsamı ihraç edilecek eşyanın bulunduğu tesiste kırılan araç mührünün numarası duruma göre birinci veya ikinci fıkrada belirtilen çıkış kayıtlarına kaydedilir.

İzinli gönderici yetkisi kapsamındaki eşyaya ilişkin beyannamenin tescili

MADDE 89 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İzinli gönderici yetkisi kapsamında sevk edilecek eşyaya ilişkin işlemler

MADDE 90 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İzinli gönderici tarafından birden fazla tesiste işlem yapılması

MADDE 91

(1) 96 ncı madde uyarınca izinli alıcı yetkisine de sahip izinli göndericiler tarafından, transit rejimi kapsamında sevkli birden fazla beyan muhteviyatı eşya aynı taşıma aracına birden fazla tesis veya gümrük idaresinden ayrı ayrı yüklenererek ihraç edilmek üzere aşağıda belirtilen taşıyıcılar aracılığıyla taşınabilir:

- a) Kendi mülkiyetinde olan araçlar.
- b) Kiralama yoluyla idaresi altında bulunan araçlar.
- c) Aşağıdaki koşulların tamamının karşılanması ve izinli göndericinin transit beyanını rejim hak sahibi sıfatıyla kendi adına vermesi ile verdiği beyandan gümrük idaresine karşı sorumlu olması kaydıyla başka kişilerden taşıma hizmeti almak yoluyla kiralanan araçlar:

1) Yetki kapsamında taşıma yaptıracığı taşıyıcıdan en az bir yıldır taşıma hizmeti alması.

2) İzinli gönderici yetkisi sahibinin yetki kapsamında taşıma işlerini yürütecek taşıyıcı firmanın taşımaya ilişkin uygun güvenlik

tedbirleri alıyor olduğunu kontrol etmesi.

3) Yetki kapsamında taşıma yapacak taşıyıcının 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (ç), (e), (g), (ğ), (h), (ı) ve (i) bentlerinde belirtilen koşulları sağlaması.

(2) İzinli gönderici yetkisi sahibince yetki kapsamı eşyanın bu madde uyarınca birinci fıkranın (c) bendinde sayılan kişiler aracılığıyla taşınmak istenilmesi halinde, bu kişiler 11 inci veya 18 inci madde kapsamında yapılacak başvuru sırasında Ek-1/C'de yer alan izinli gönderici yetkisi başvuru formunda belirtilir ve bu kişiler için 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen belgeler ile bu kişilerle olan sözleşmenin bir örneği de ibraz edilir.

(3) İzinli gönderici tarafından izinli gönderici yetkisinde belirtilmiş taşıyıcıların dışında başka bir taşıyıcı/aracı taşıyıcı vasıtasıyla bu madde kapsamında işlem yapılmak istenilmesi halinde, 18 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca bu kişiler için 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen belgeler ile bu kişilerle olan sözleşmenin bir örneği de ibraz edilerek başvuruda bulunulur.

(4) İkinci ve üçüncü fıkralar uyarınca izinli gönderici yetkisi kapsamına alınması istenilen taşıyıcıların birinci fıkrada sayılan koşulları sağlayıp sağlamadıkları başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğü tarafından 12 nci maddede belirtilen ön inceleme kapsamında tespit edilir.

(5) İzinli gönderici yetkisi kapsamında artık taşıma yaptırılmayacak veya birinci fıkrada sayılan koşullardan herhangi birini kaybetmiş olan taşıyıcıların 18 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca başvuruda bulunularak derhal bildirilmesi zorunludur.

(6) Beşinci fıkra uyarınca yetki kapsamından çıkarılan taşıyıcılar birinci fıkrada belirtilen koşulları taşımaları şartıyla, 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen belgeler ile bu kişilerle olan sözleşmenin bir örneği de ibraz edilerek 18 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca bölge müdürlüğüne başvuruda bulunulması halinde izin kapsamına yeniden dâhil edilebilir.

(7) Birinci fıkra kapsamı taşımalar sadece aşağıda belirtilen tesisler ve gümrük idareleri arasında yapılabilir:

a) 78 inci madde uyarınca yetkilendirilmiş olan izinli göndericinin kendi tesisleri.

b) 59 uncu madde uyarınca yetkilendirilmiş olan ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesisleri.

c) Fiziki durumu, iş yoğunluğu ve personel sayısı göz önüne alınarak Bakanlıkça belirlenecek gümrük idareleri.

ç) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen tesisler.

(8) Yedinci fıkrada belirtilen tesisler ve gümrük idaresi arasında yapılacak taşımalar aşağıdaki şekillerde gerçekleştirilebilir:

a) Ulusal transit rejimi çerçevesinde her bir yükleme yapılacak tesis veya gümrük idaresinde rejimin sonlandırılması suretiyle taşınan eşyanın nihai hareket noktasında ortak transit rejimi çerçevesinde yurt dışı edilmesi.

b) Ulusal transit rejimi çerçevesinde her bir yükleme yapılacak tesis veya gümrük idaresinde ulusal transit beyanları sonlandırılmaksızın taşınan eşyanın nihai hareket noktasında ortak transit rejimi çerçevesinde yurt dışı edilmesi.

c) Ortak transit rejimi çerçevesinde her bir yükleme yapılan tesisten veya gümrük idaresinden ayrı beyanlarda bulunularak eşyanın yurt dışı edilmesi.

(9) Taşıma aracının yedinci fıkrada belirtilen yerlerden yine aynı fıkrada belirtilen yerlere sevk edilebilmesi için eşyanın bulunduğu tesiste tescil edilmiş ihracat beyannamesine ilişkin işlemlerin tamamlanmış olması gerekir.

(10) Eşyanın bu madde kapsamında gümrük idaresine sevk edilmiş veya gümrük idaresinden sevk edilecek olması halinde mührün kırılması veya tatbik edilmesi gümrük idaresince gerçekleştirilir.

(11) Bu maddenin uygulanmasında, TIR Karnesi kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(12) Yedinci fıkrada belirtilen başka bir tesisten veya gümrük idaresinden getirilen eşyanın, bu maddede belirtilen genel hükümlere uyulması ve bu işlemin izinli gönderici yetkisi kapsamı tesiste gerçekleştirilmesi koşuluyla, getirildiği tesiste getirildiği araçtan boşaltılarak birinci fıkrada belirtilen başka bir araca yüklenmesi de mümkündür.

(13) Yedinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde sayılan tesislerde işlem yapılacak olması halinde, ihraç edilecek eşyaya ilişkin ihracat beyannamesinin eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilmiş olan gümrük idaresinde tescil edilmesi gerekir.

(14) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

İzinli gönderici yetkisi kapsamında özel tipte mühür kullanımı

MADDE 92

(1) Transit eşyasını taşıyan aracın izinli gönderici yetkisi sahibi tarafından 84 üncü veya 91 inci madde uyarınca mühürlenecek olması durumunda gümrük idaresinden ücreti karşılığında temin edilecek, Ek-12'de belirtilen özelliklere uygun özel tipte mühür kullanılır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen mühür üzerinde seri numarası ve izinli gönderici yetkisine ilişkin ayırt edici işaretlerin bulunması zorunludur.

(3) İzinli gönderici yetkisi sahibi transit beyanına, kullanılan mührün numarasını ve adedini kaydeder.

İzinli gönderici yetkisi sahibinin yükümlülükleri

MADDE 93

(1) İzinli gönderici yetkisi verilmiş sertifika sahiplerince bu Yönetmelikten kaynaklı diğer yükümlülüklerinin yanı sıra aşağıdaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi gerekir.

a) 84 üncü maddenin sekizinci ve dokuzuncu fıkraları kapsamında yapılacak kontrollerde muayene ile görevli memura eşyanın muayenesinin yapılması için gerekli kolaylığı sağlamak.

b) İhracat beyannamesi eki tüm belge örneklerini muayene ile görevli memur tarafından istenildiğinde ibraz edilmek üzere hazır bulundurmak.

c) 84 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kamera kayıtlarını kayıt tarihinden itibaren en az bir ay, 88 inci maddede belirtilen kayıtları ise kayıt tarihinden itibaren en az üç yıl süre ile saklamak.

ç) Gümrük idaresine 84 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kamera kayıtları ile diğer kayıtların istenildiğinde bir kopyasını vermek veya bu kayıtların görevli memur tarafından yerinde incelenmesine olanak tanımak.

d) İzinli gönderici yetkisi kapsamında kullanılacak özel mührün ve kırılan mühürlerin korunmasını sağlamaya yönelik bütün gerekli tedbirleri almak.

İzinli gönderici yetkisinin askıya alınması

MADDE 94

(1) Aşağıda sayılan durumlardan herhangi birinin gerçekleşmesi halinde ilk seferde sertifika sahibi yazılı olarak uyarılır ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla hakkında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) 91 inci maddenin birinci ve beşinci fıkrası, 81 inci madde, 84 üncü maddenin iki ila sekizinci fıkraları, 84 üncü maddenin on sekizinci fıkrası, 92 nci madde ve 93 üncü maddede belirtilen hükümlerden herhangi birine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması,

b) 84 üncü maddenin on bir ve on dördüncü fıkraları, 88 inci maddenin bir ilâ üçüncü fıkrası, 91 inci maddenin on ikinci ve 92 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen hükümlerden herhangi birine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması

c) Yürürlükten kaldırılmıştır.

ç) Yürürlükten kaldırılmıştır.

d) 84 üncü maddenin on üçüncü fıkrası uyarınca gerekli koşullar yerine getirilmemiş olmasına rağmen mühürleme işlemi yapılmaksızın izin kapsamı eşyanın tesislerden çıkarılması,

e) 84 üncü maddenin on beşinci fıkrası uyarınca gümrük müdürlüğüne talepte bulunulmaksızın izinli gönderici yetkisi kapsamında taşınacak muayene veya belge kontrolüne tabi eşyanın mesai saatleri dışında bulunduğu tesislerden çıkarılması,

f) İzinli gönderici uygulamasından yararlanan kişilerce veya 91 inci maddenin birinci fıkrasının uygulandığı durumlarda ise yetki kapsamında taşıma yaptırdığı kişilerce bu yetki kapsamında taşınan eşyanın kap, ağırlık ve/veya adet olarak ihracat beyannamesi kapsamında beyan edilenden farklı olduğunun anlaşılması,

g) Yetki kapsamında taşınan eşyaya ilişkin transit beyanında beyan edilen eşya ile taşınan ihracat eşyasının dörtlü tarife pozisyonu bazında farklı olduğunun anlaşılması.

ğ) 84 üncü maddenin on birinci fıkrasında belirtilen teminatın doğruluğuna ilişkin kontrolün yapılmadığının anlaşılması.

(2) Birinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde sertifika sahibi kişilerce birinci fıkranın (b), (e), (f), (g) veya (ğ) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması halinde, söz konusu kişiler yazılı olarak tekrar uyarılır ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(3) Aşağıda sayılan hallerde, izinli gönderici yetkisi sahibi kişilerin izinli gönderici yetkilerinin üç ay süreyle askıya alınmasını teminen diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik

edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) Birinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde sertifika sahibi kişilerce birinci fıkranın (a) veya (d) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması,

b) İkinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde sertifika sahibi kişilerce birinci fıkranın (b), (e), (f), (g) veya (ğ) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması.

(4) Aşağıda sayılan hallerde, izinli gönderici yetkisi sahibi kişilerin izinli gönderici yetkilerinin altı ay süreyle askıya alınmasını teminen diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) Üçüncü fıkranın (a) bendi uyarınca izinli gönderici yetkisi askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (a) veya (d) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması,

b) Üçüncü fıkranın (b) bendi uyarınca izinli gönderici yetkisi askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (b), (e), (f), (g) veya (ğ) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması.

(5) Aşağıda sayılan hallerde, izinli gönderici yetkisi sahibi kişilerin izinli gönderici yetkilerinin iki yıl süreyle askıya alınmasını teminen diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) Dördüncü fıkranın (a) bendi uyarınca izinli gönderici yetkisi askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (a) veya (d) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması,

b) Dördüncü fıkranın (b) bendi uyarınca izinli gönderici yetkisi askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (b), (e), (f), (g)

veya (ğ) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması.

(6) Beşinci fıkra uyarınca izinli gönderici yetkisi askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitiminden sonra birinci fıkrada belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde kişi birinci kez ihlalde bulunmuş sayılır ve birinci fıkra uyarınca işlem yapılır.

(7) Sertifika sahibinin;

a) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesine artık sahip olmadığına,

b) Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme iznine artık sahip olmadığına,

c) İçinde bulunulan takvim yılının sonunda, 76 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen usuller çerçevesinde yapılan hesaplama göre aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen tutarlardaki işlemlerden herhangi birini gerçekleştirmediğinin,

ç) Yetki kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve yetki kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanıma artık sahip olmadığına,

anlaşılması halinde, izinli gönderici yetkisi eksik olan bu koşulların tümü yeniden sağlanıncaya kadar askıya alınır.

(8) Bir ilâ altıncı fıkraların uygulanmasında, tespit edilen ihlaller arasında üç yıldan fazla süre geçmiş olduğu durumlarda en son işlenen ihlal birinci ihlal olarak sayılır.

(9) Bir ilâ altıncı fıkraların uygulanmasında, birinci fıkrada belirtilen ihlallerin birden fazla kez gerçekleştirildiğinin tek seferde tespit edilmesi veya ilgili uyarı veya askıya alma işlemleri başlatılmadan birinci fıkrada belirtilen ihlallerin tekrar gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi halinde, bu ihlaller tek ihlal olarak kabul edilir ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ihlale konu beyannamelerin her biri için ayrı ayrı Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilir.

(10) Yedinci fıkrada belirtilen koşulların yeniden sağlanması ve izinli gönderici yetkisinin yeniden istenilmesi halinde 18 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması gerekir. Bu koşulların tümünün yeniden sağlandığının tespiti halinde, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, askıya alma sona erdirilir.

(11) 119 uncu madde uyarınca izinli alıcı yetkisi askıya alınan kişinin izinli gönderici yetkisi de izinli alıcı yetkisinin askıya alma süresince askıya alınır.

(12) İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen sürelerin başlangıç tarihi olarak bu madde uyarınca tatbik edilen Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrasına ilişkin ceza kararının düzenlenme tarihi esas alınır.

(13) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(14) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(15) Bu maddenin uygulanmasında, birinci fıkrada sayılan ihlallerden herhangi birinin 91 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin uygulandığı durumlarda izinli gönderici yetkisi sahibinin taşıma yaptırdığı kişilerce bu yetki kapsamında yapılan taşımacılık esnasında gerçekleştirilmesi halinde, bu ihlaller izinli gönderici yetkisi sahibi tarafından gerçekleştirilmiş sayılır.

(16) Bu maddenin uygulanmasında, ihlallerin birden fazla kez gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin hesaplanmasında her ihlal kendi içinde değerlendirilir.

İzinli gönderici yetkisinin geri alınması

MADDE 95

(1) Sertifika sahibinin 18 inci madde kapsamında izinli gönderici yetkisinden yararlanmaktan vazgeçmesi durumunda izinli gönderici yetkisi geri alınır.

(2) Birinci fıkra uyarınca geri alınan izinli gönderici yetkisinin sertifika kapsamında yeniden istenilmesi halinde 18 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması gerekir.

ALTINCI KISIM

İzinli Alıcı Yetkisi

İzinli alıcı yetkisi

MADDE 96

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, 121 inci maddenin beşinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıda yer alan ek koşulları sağlamaları halinde, eşyayı varış gümrük müdürlüğüne sunmaksızın transit işlemlerini kendi tesislerinde sonlandırmalarına ve eşyanın alıcısı tarafından bu tesislerde ithalat işlemlerinin gerçekleştirilmesine izin verilebilir.

a) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesi sahibi olmak.

b) Başvuru yılından bir önceki takvim yılı veya başvurunun yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde

aşağıdaki koşullardan en az birini sağlamak:

1) En az beş yüz transit beyannamesi (TIR Karnesi dâhil) kapsamında eşya transit etmiş olmak,

2) En az üç yüzü transit beyanı (TIR Karnesi dâhil) olmak kaydıyla, toplam beş yüz transit beyanı ve özet beyan kapsamında işlem yapmış olmak.

3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

c) 98 inci madde uyarınca gümrük idaresine teminat vermiş olmak,

ç) Yetki kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve yetki kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanımına sahip olmak,

d) Yetki kapsamında işlem yapılacak tesislerde, gerektiğinde eşya ve taşıma aracının tartımı için gerekli düzeneğe sahip olmak.

e) Yetki kapsamında kullanılacak en az bir tesise sahip olmak.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinin birinci ve üçüncü alt bentlerinin uygulanmasında yalnızca Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) ile (c) bentleri kapsamında taşınan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanları ile Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi kapsamında taşınan ve hareket veya varış gümrük müdürlüğünün deniz veya hava limanı gümrüğü, kara sınır kapısı veya RO-RO limanı gümrüğü olan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanları dikkate alınır.

(3) İzinli alıcı yetkisi verilmiş sertifika sahiplerine, Ek-16/A'da yer aldığı şekilde bir izinli alıcı yetki numarası verilir.

İzinli alıcı yetkisinin kapsamı

MADDE 97

(1) İzinli alıcı yetkisi kapsamında yalnızca 4/A maddesi uyarınca YYS-I statüsüne sahip yetkilendirilmiş yükümlülerin eşyasının işlemleri yapılabilir.

(2) İzinli alıcı yetkisi kapsamında eşya yurt dışından herhangi bir taşımacı aracılığıyla getirilebilir ancak transit işleminin sonlandırılmasına ilişkin tüm işlemler izinli alıcı tarafından 99 uncu madde kapsamında yetkilendirilmiş olan tesislerinde gerçekleştirilir.

(3) İkinci fıkra uyarınca izinli alıcı tesisinde transit işlemleri sonlandırılan bir eşyanın ithalat işlemlerinin bulunduğu izinli alıcı tesisinde gerçekleştirilmeyecek olması halinde, eşyanın, ithalat işlemleri gerçekleştirilmek üzere, ulusal transit rejimi kapsamında

91 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen taşıyıcılar aracılığıyla aşağıda sayılan yerlerden herhangi birine sevk edilmesi gerekir:

- a) İzinli alıcının kendisine ait başka bir tesisi.
- b) İthalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesisi.
- c) Gümrük antreposu.
- ç) 117 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında belirlenmiş gümrük idaresi.

(4) Eşyanın izinli alıcı tesisinde ithalat işlemleri tamamlanıncaya veya üçüncü fıkrada belirtilen sevk işlemleri gerçekleştirilinceye kadar eşyanın geçerli veya zorlayıcı nedenler dışında kaybindan, hasara uğramasından veya değiştirilmesinden doğan mali sorumluluk izinli alıcıya aittir. Bu sorumluluk söz konusu eşyaya ait gümrük vergileri ile cezaların gümrük idaresine ödenmesini de kapsar. Sorumlular hakkında duruma göre ayrıca 5607 sayılı Kanun hükümleri uyarınca işlem yapılır.

(5) Üçüncü fıkrada belirtilen sevk işlemi yalnızca izinli gönderici yetkisine sahip izinli alıcılar tarafından izinli gönderici yetkisi kapsamında gerçekleştirilebilir.

İzinli alıcı yetkisi kapsamında kullanılacak teminat

MADDE 98

(1) İzinli alıcı yetkisinin kullanılabilmesi için 97 nci maddenin dördüncü fıkrasında yer alan gümrük vergileri ve cezaların tazmin edilmesini teminen, Ek-27/A'da yer alan örneğe uygun olarak gümrük idaresine bir milyon Avro tutarında nakit teminat veya teminat mektubu verilmiş olması gerekir.

(2) Teminatın Türk lirası cinsinden verilmesi halinde, verilmesi gereken teminatın birinci fıkradaki değeri karşılayıp karşılamadığının hesaplanmasında teminatın ibraz edildiği tarihte geçerli olan TCMB döviz alış kuru esas alınır.

(3) Nakit teminat yerine teminat mektubu verilecek olması halinde, teminat mektubu vermeye yetkili bankalar veya özel finans kurumları tarafından verilen ve Ek-19'da yer alan örneğe uygun olarak düzenlenen süresiz teminat mektubu verilmesi gerekir.

(4) Sertifikanın veya izinli alıcı yetkisinin askıya alınması veya geri alınması durumunda ve yetki sahibinin talebi halinde gümrük idaresine yetki kapsamında işlem yapabilmek için vermiş olduğu teminat askıya alma veya geri alma işleminden önce başlamış olan işlemlerin tamamlanmasının ardından kendisine iade edilir.

(5) Sertifikanın iptal edilmesi durumunda, teminat gümrük idaresince yapılacak gerekli incelemeler sonucunda uygun görülmesi ve herhangi bir yükümlülüğün kalmadığının tespit edilmesi halinde sahibine iade edilir.

(6) Teminatın Türk lirası cinsinden verilmesi halinde, verilmesi gereken teminatın birinci fıkradaki değeri karşılayıp karşılamadığının belirlenmesini teminen, teminat tutarının her yıl yeniden hesaplanması ve gümrük idaresine ibraz edilmiş olan teminatın tutarının buna göre güncellenmesi gerekir.

İzinli alıcı yetkisi kapsamı tesisler

MADDE 99

(1) İzinli alıcı yetkisi kapsamında kullanılacak tesisler 11 inci veya 18 inci madde kapsamında yapılacak başvuru sırasında Ek-1/E'de yer alan izinli alıcı yetkisi için başvuru formunda belirtilir.

(2) İzinli alıcı yetkisi sahibi tarafından izinli alıcı yetkisinde belirtilmiş tesislerin dışında başka bir tesiste izinli alıcı yetkisi kapsamında işlem yapılmak istenilmesi halinde, 18 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca başvuruda bulunulur.

(3) İzinli alıcı yetkisi kapsamında artık kullanılmayacak veya 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşullardan herhangi birini kaybetmiş olan tesislerin 154 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca yapılacak işlem saklı kalmak kaydıyla 18 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca başvuruda bulunularak derhal bildirilmesi zorunludur.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yetki kapsamından çıkarılan tesisler 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları taşımaları şartıyla 18 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması halinde 154 üncü maddesi uyarınca yapılacak işlem saklı kalmak kaydıyla yetki kapsamına yeniden dâhil edilebilir.

(5) İzinli alıcı yetkisi başvurusunun sertifika alınmasına müteakip yapılması veya mevcut yetki kapsamına ikinci fıkra uyarınca yeni tesis eklenmesinin istenilmesi halinde, sertifika sahibince yetki kapsamına alınması istenilen tesislerin 8 inci maddenin (a) ilâ (ç) fıkralarında belirtilen koşulları taşıyıp taşımadıklarına aşağıdaki durumlarda yeniden bakılmaz.

a) Tesisler 13 üncü maddede belirtilen yerinde inceleme veya 160 inci madde uyarınca yapılan izleme sırasında 8 inci maddenin (a) ilâ (ç) fıkralarında belirtilen koşulları taşıyıp taşımadıkları

açısından daha önce incelenmiş ve yapılan inceleme üzerinden üç yıldan daha az bir süre geçmişse.

b) Tesisler 78 inci madde uyarınca izinli gönderici yetkisi kapsamında yetkilendirilmişse ve bu tesislere ilişkin yapılan inceleme üzerinden üç yıldan daha az bir süre geçmişse.

(6) Beşinci fıkra uyarınca işlem yapılabilmesi için yetki kapsamına alınmak istenildiği belirtilen tesisin daha önce yapılan yerinde inceleme sırasında 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerini de kapsayacak şekilde incelenmiş olduğunun 13 üncü maddenin dokuzuncu fıkrası uyarınca önceki yerinde inceleme neticesinde düzenlenmiş olan yerinde inceleme değerlendirme formunda belirtilmiş olması gerekir.

(7) Altıncı fıkra uyarınca yerinde inceleme değerlendirme formunda belirtilmemiş olan tesislerin 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları karşılayıp karşılamadıklarının tespiti 13 üncü maddede belirtilen yerinde inceleme işlemleri uygulanarak yapılır.

(8) Beşinci fıkra uyarınca yetki kapsamında işlem yapılmak istenildiği belirtilen tesislerde;

a) 96 ncı maddenin birinci fıkrasının (ç) ile (d) bentlerine sayılan teçhizatın mevcut olup olmadığı,

b) Tesiste bulunan güvenli depolama alanının 106 ncı maddenin birinci fıkrasında yer alan koşulları taşıyıp taşımadığı,

c) Tesiste bulunan güvenli park alanının 106 ncı maddenin ikinci fıkrasında yer alan koşulları taşıyıp taşımadığı, yetkili Bölge Müdürlüğünce izinli alıcı yetkisi veya yetki kapsamına tesis ekleme başvurusunun kayda alındığı tarihten itibaren on iş günü içerisinde incelenir. İnceleme sonucunun olumlu sonuçlandırılması halinde, beş iş günü içerisinde tesisin izinli alıcı yetkisi kapsamında da kullanılabilmesine ilişkin işlemler tamamlanarak Genel Müdürlüğe ve başvuru sahibine bildirimde bulunulur. İnceleme sonucunun olumsuz olarak sonuçlandırılması halinde, beş iş günü içerisinde başvuru sahibine bildirimde bulunulur.

(9) Beşinci fıkra uyarınca izinli alıcı yetkisi kapsamına alınmak istenilen tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün başka bir bölge müdürlüğüne bağlı olması halinde, başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğünce, başvurunun kayda alındığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu bölge müdürlüğüne yedinci fıkra kapsamında inceleme yapılmak üzere bildirimde

bulunulur. İncelemeyi yapan bölge müdürlüğü inceleme sonuçlarını başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne beş iş günü içerisinde bildirir. Başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne sekizinci fıkra uyarınca gerekli bildirimler yapılır.

İzinli alıcı yetkisi kapsamında işlem yapılacak varış gümrük müdürlükleri

MADDE 100

(1) İzinli alıcı yetkisi kapsamında işlem yapılacak varış gümrük müdürlükleri, 99 uncu madde uyarınca uygun bulunan tesislerin varış gümrük müdürlüğüne uzaklığı ve işlem hacmi göz önünde bulundurularak, sertifika başvurusunun yapıldığı bölge müdürlüğü tarafından belirlenir. İzin kapsamına alınacak bir tesis için birden fazla gümrük müdürlüğü izin kapsamında yapılacak işlemlerin yürütülmesinde yetkili kılınmaz. İzinli alıcı yetkisi kapsamında işlem yapılmak istenilen tesislerin 78 inci madde uyarınca izinli gönderici yetkisi kapsamına alınmış olması durumunda bu tesisler için 79 uncu madde uyarınca belirlenmiş gümrük müdürlükleri izinli alıcı yetkisi kapsamında yapılacak işlemlerde de yetkili kılınır ve bu tesisler için ayrıca başka bir gümrük müdürlüğü yetkili kılınmaz.

(2) 99 uncu maddenin iki ve dördüncü fıkraları uyarınca izin kapsamına tesis eklenmesi halinde, bu tesisler kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlükleri sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğü tarafından belirlenir.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen bölge müdürlüğü ile gerekli görmesi halinde Genel Müdürlük birinci ve ikinci fıkrada belirtilen haller dışında da izinli alıcı yetkisi dâhilinde yer alan tesisler kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlüklerini belirlemeye ve değiştirmeye yetkilidir.

(4) İki ve üçüncü fıkralar uyarınca işlem yapılacak gümrük müdürlüklerinde değişiklik yapılması durumunda, bu değişiklik izinde belirtilerek izin sahibine bildirilir.

(5) Bu maddenin uygulanmasında, bir ilâ üçüncü fıkralar uyarınca izinli alıcı yetkisi kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlükleri,

a) Sertifika başvurusunun yapıldığı/sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğüne bağlı olmaları durumunda sertifika başvurusunun yapıldığı veya sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğü tarafından doğrudan;

b) Başka bir bölge müdürlüğüne bağlı olmaları halinde bağlı buldukları bölge müdürlüğünün görüşü alınmak suretiyle sertifika başvurusunun yapıldığı/sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğü tarafından, belirlenir.

(6) Genel Müdürlük izimli alıcı yetkisi kapsamında işlem yapılamayacak gümrük müdürlüklerini belirlemeye yetkilidir.

İzimli alıcı yetkisi kapsamında kullanılabilir araçlar ve diğer taşıyıcılar

MADDE 101 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İzimli alıcı yetkisi kapsamında işlem yapılamayacak eşya

MADDE 102

(1) Aşağıda belirtilen eşyanın transit işlemleri izimli alıcı yetkisi kapsamında sonlandırılmaz, ithali bu tesislerde gerçekleştirilemez ve eşya izimli gönderici yetkisi kapsamında başka tesislere veya gümrük antreposuna sevk edilemez.

a) Kanun, genel düzenleyici işlemler ve uluslararası anlaşmalarla ithali veya transiti yasaklanmış veya kısıtlanmış olan eşya,

b) Türkiye'ye ithali belli kurum ve kuruluşlara bırakılan eşya,

c) Gümrük Yönetmeliğinin 196 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ç) bentlerinde belirtilen eşya,

ç) 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekindeki (I) sayılı listede yer alan eşya,

d) Bakanlıkça belirlenecek olanlar haricindeki ihtisas gümrüğü uygulamasına tabi eşya,

e) Bakanlıkça belirlenecek diğer eşya.

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarının iznine tabi eşyanın izin kapsamında ithalinin yapılabilmesi için ilgili kurum veya kuruluştan gerekli iznin alınmış olması gerekir.

(3) Birinci fıkranın (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen eşyanın, bu madde kapsamı dışında kalan eşya ile birlikte getirilmesi ve bu madde kapsamı dışında kalan eşyanın ilk kullanımı veya taşınması için kullanılacak olması halinde, birinci fıkranın (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen eşyaya bu madde kapsamı kısıtlama uygulanmaz.

Ayniyet tespitine ilişkin özel hüküm

MADDE 103 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İzimli alıcı tesislerinde bulunan yetki kapsamı eşyaya ilişkin kontrol türü bildirim süresi

MADDE 104

(1) Güvenli depolama alanında veya güvenli park alanında bulunan eşyanın ithal edilmek istendiğinin gümrük idaresine bildirilmesini müteakip 115 inci madde uyarınca beyanın hangi kontrol türüne tabi tutulacağına gümrük idaresi tarafından izinli alıcıya bildirileceği azami süre sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğünce belirlenir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen süre iki saati geçemez.

(3) Birinci fıkraya göre belirlenen sürede değişiklik yapılması durumunda, bu değişiklik izinde belirtilerek yetki sahibine bildirilir.

(4) Birinci fıkrada belirtilen süre, eşyanın muayene edilecek olması halinde eşyanın muayene için bekletileceği süreyi kapsamaz.

(5) Eşyanın hangi kontrol türüne tabi tutulacağına ilişkin bildirim ne şekilde yapılacağı Bakanlıkça belirlenir.

(6) Genel Müdürlük kontrol türü bildirim süresini belirlemeye ve değiştirmeye yetkilidir.

İzinli alıcı yetkisi formunun kapsamı

MADDE 105

(1) İzinli alıcı yetkisi için verilmiş izin aşağıda yer alan bilgileri içerecek şekilde Ek-16/B'de yer alan formda belirtilir.

a) Yetki kapsamı transit işlemlerinin gerçekleştirileceği varış gümrük idareleri.

b) 104 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca belirlenen kontrol türü bildirim süresi.

c) Yetki çerçevesinde uyulması gereken yükümlülükler.

ç) Yetki kapsamı tesisler.

d) 117 nci madde uyarınca yetki kapsamında taşıma yaptırılması uygun görülen taşıyıcılar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen form, bir nüshası düzenleyen bölge müdürlüğünce saklanmak, diğer nüshası ise izinli alıcı yetkisi verilen kişiye verilmek üzere iki nüsha halinde düzenlenir.

İzinli alıcı yetkisi kapsamı tesislerdeki güvenli depolama alanları ve güvenli park alanları

MADDE 106

(1) İzinli alıcı yetkisi kapsamı tesislerde, 111 inci madde uyarınca boşaltma izninin verilmesini müteakip ithalat eşyasının araçtan boşaltılarak konulacağı ve eşyanın ithaline ilişkin işlemler tamamlanıncaya kadar bulundurulacağı uygun bir muayene ve sevkiyat alanından oluşan, kesintisiz güç kaynağına bağlı, araç tanımlama ve insan kimlik tespiti yapmaya imkân verecek

çözünürlükte kamera sistemi ile alana giriş çıkış yerleri de dâhil olmak üzere yirmi dört saat kesintisiz olarak izlenen, giriş çıkışları kayıt altında tutulan ve gerekli yeterli aydınlatma düzenine sahip, eşyayı her türlü dış etken ve müdahalelerden koruyacak şekilde yapılmış kapalı güvenli depolama alanı bulunması gerekir.

(2) Aşağıda belirtilen hallerde izinli alıcı yetkisi kapsamı eşyanın bekletilebileceği ve birinci fıkrada belirtilen özelliklere sahip ancak kapalı olma zorunluluğu olmayan güvenli park alanının bulunması gerekir.

a) Ağırlığı, boyutları veya niteliği bakımından kapalı bir alanda muhafazası mümkün olmayan eşyanın getirildiği taşıttan boşaltıldıktan sonra ithal edilecek olması,

b) Eşyanın ithalat işlemleri tamamlanıncaya kadar getirildiği konteyner içerisinde bekletilerek ithal edilecek olması,

c) İthal edilecek eşyanın 112 nci madde uyarınca kırk sekiz saat içerisinde getirildiği taşıttan boşaltılmadan ithal edilecek olması.

Taşıma aracı bu alana tesise varış bildirimini sonrasında ve 112 nci veya 113 üncü maddedeki işlemler başlatılmadan önce konularak, duruma göre eşyanın ithaline ilişkin işlemler tamamlanıncaya kadar veya taşınan eşya bu alana boşaltılana kadar bekletilir.

(3) İzinli alıcı yetkisi sahibinin aynı zamanda izinli gönderici yetkisine sahip olması ve işlem yapılacak tesisin her iki yetki kapsamı işlem yapılmak üzere yetkilendirilmiş olması halinde, bu maddede belirtilen güvenli depolama alanı ile güvenli park alanı ithalat ile ihracat eşyasının birbirine karışmaması için gereken bütün önlemlerin alınmış olması kaydıyla izinli gönderici yetkisi kapsamında yapılacak işlemler için de kullanılabilir.

(4) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(5) Güvenli depolama alanları ile güvenli park alanlarına eşya ve/veya taşıma aracının alınmasında 107 nci, bu alanlardan eşya ve/veya taşıma aracının çıkartılmasında ise 108 inci madde hükümlerine uyulur.

(6) Güvenli depolama alanı ve güvenli park alanlarına ilişkin 107 nci maddeye göre tutulan giriş ve 108 inci maddeye göre tutulan çıkış kayıtlarına müteselsil sıra numarası verilir. Giriş ve çıkış numaraları birbirleri ile ilişkilendirilir.

(7) Güvenli depolama alanı veya güvenli park alanına alınan ve ithalata ilişkin beyannameye konu olan eşya ve/veya duruma göre taşıma aracı bu alanlara alınırken, bu alanlardan çıkartılırken ve

bu alanlarda buldukları sürece devamlı olarak kamera kayıtlarına alınır.

(8) 99 uncu madde uyarınca izinli alıcı yetkisi kapsamına alınmış olan bir tesisin içerisinde bulunan güvenli depolama alanı ya da park alanının yerinin değiştirilmek, bu tesis içerisine yeni bir güvenli depolama alanı ya da park alanı eklenmek veya mevcut güvenli depolama alanı ya da park alanının fiziki yapısında değişiklik yapılmak istenilmesi halinde,(31/3/2020 tarihinde yürürlüğe girer.) sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğüne 18 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca başvuruda bulunulur. Bu kapsamda yeri değiştirilecek veya eklenecek güvenli depolama alanının birinci fıkrada, güvenli park alanının ise ikinci fıkrada belirtilen özellikleri taşıyıp taşımadığı başvurunun yapıldığı Bölge Müdürlüğüne başvurunun kayda alındığı tarihten itibaren on iş günü içerisinde incelenir. Bu tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün başka bir bölge müdürlüğüne bağlı olması halinde, başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne, başvurunun kayda alındığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu bölge müdürlüğüne bu fıkra kapsamında inceleme yapılmak üzere bildirimde bulunulur. İncelemeyi yapan bölge müdürlüğü inceleme sonuçlarını başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne beş iş günü içerisinde bildirir. Başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne başvuru sahibine bildirimde bulunulur.

Güvenli depolama alanları ve güvenli park alanlarına giriş işlemleri

MADDE 107

(1) 111 inci madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 106 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen güvenli depolama alanına alınacak eşya, bu alana alınırken ilişkili olduğu transit beyanı ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılarak kontrol edilir ve buna müteakip güvenli depolama alanına alınır. Güvenli depolama alanına yapılan girişe ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

- a) Taşıma aracının mühür numarası,
- b) Taşıma aracının çekici ve dorsesinin plaka numarası,
- c) Taşıma aracı konteynerse konteyner numarası,
- ç) Eşyanın alana giriş tarihi ve saati,
- d) Eşyanın ilişkili olduğu transit beyanının tarih ve sayısı,
- e) Varsa eşyanın sipariş numaraları,

f) Varsa eşyaya ait kapların cinsi, kapların adedi ile kaplar üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (seri, sipariş, barkod numarası ve benzerleri),

g) Eşya dökme ise eşyanın net ağırlığı,

ğ) Eşya ambalajsız ise, varsa eşyanın üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (şasi, seri numarası ve benzerleri).

(2) 112 nci madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 106 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanına alınacak eşyayı taşıyan taşıma aracı bu alana alınırken eşyanın ilişkili olduğu transit beyanı ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılarak kontrol edilir, 109 uncu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen durum haricinde taşıma aracının mührü de kontrol edilir ve buna müteakip taşıma aracı güvenli park alanına alınır. 109 uncu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen durumda, taşınan eşya da ilişkili olduğu transit beyanı ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılır ve aracın güvenli park alanına girişinde kontrol edilir. Güvenli park alanına yapılan girişe ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

a) 109 uncu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen durum haricinde taşıma aracının mühür numarası,

b) Taşıma aracının taşınan eşya ile birlikte alana giriş tarihi ve saati,

c) Taşıma aracının çekici ve dorsesinin plaka numarası,

ç) Taşıma aracı konteynerse konteyner numarası,

d) Taşınan eşya dökme ise taşıma aracının alana girişteki ağırlığı,

e) Eşyanın ilişkili olduğu transit beyanının tarih ve sayısı,

f) Varsa eşyanın sipariş numaraları.

(3) 113 üncü madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 106 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanına alınacak eşyayı taşıyan taşıma aracı bu alana alınırken eşyanın ilişkili olduğu transit beyanı ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılarak kontrol edilir, taşıma aracı konteynerse konteyner mührü de kontrol edilir ve buna müteakip taşıma aracı güvenli park alanına alınır. Taşıma aracı konteyner değilse, taşınan eşya da ilişkili olduğu transit beyanı ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılır ve aracın güvenli park alanına girişinde kontrol edilir. Güvenli park alanına yapılan girişe ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

a) Taşıma aracı konteynerse konteyner mühür numarası,

b) Taşıma aracının taşınan eşya ile birlikte alana giriş tarihi ve saati,

c) Taşıma aracının çekici ve dorsesinin plaka numarası,

ç) Taşıma aracı konteynerse konteyner numarası,

d) Eşyanın ilişkili olduğu transit beyanının tarih ve sayısı,

e) Varsa eşyanın sipariş numaraları.

(4) Üçüncü fıkrada belirtilen bilgilere ilaveten taşıma aracı konteynerse konteyner mührünün kırılmasını müteakip, değilse taşıma aracının alana girişi sırasında aşağıda belirtilen bilgiler de kaydedilir, (d) bendinde sayılan bilgi eşyayı taşıyan aracın eşyayı alana boşalttıktan sonra alandan çıkışını müteakip de tutulabilir;

a) Eşyanın ilişkili olduğu transit beyanının tarih ve sayısı,

b) Varsa eşyanın sipariş numaraları,

c) Eşya ambalajsız ise, varsa eşyanın üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (şasi, seri numarası ve benzerleri),

ç) Varsa eşyaya ait kapların cinsi, kapların adedi ile kaplar üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (seri, sipariş, barkod numarası ve benzerleri),

d) Eşya dökme ise eşyanın net ağırlığı.

(5) 106 ncı maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmadığı durumlarda, güvenli depolama alanları ile güvenli park alanlarına sadece ithalat beyannamesine konu edilecek eşya konulabilir.

Güvenli depolama alanları ve güvenli park alanlarından çıkış işlemleri

MADDE 108

(1) 111 inci madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 106 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen güvenli depolama alanına alınan eşya, ithalat işlemleri bitirildikten sonra bu alandan çıkartılırken 107 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen kayıt bilgileri ile ithalata ilişkin beyanname ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılarak kontrol edilir ve buna müteakip güvenli depolama alanından çıkartılır. Güvenli depolama alanından yapılan çıkışa ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

a) Eşyanın alandan çıkış tarihi ve saati,

b) Eşyanın ilişkili olduğu ithalata ilişkin beyannamenin tarih ve sayısı,

c) Varsa eşyanın sipariş numaraları,

ç) Eşya ambalajsız ise, varsa eşyanın üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (şasi, seri numarası ve benzerleri),

d) Varsa eşyaya ait kapların cinsi, kapların adedi ile kaplar üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (seri, sipariş, barkod numarası ve benzerleri),

e) Eşya dökme ise eşyanın net ağırlığı.

(2) 112 nci madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 106 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanına alınan taşıma aracı, taşınan eşyanın ithalat işlemleri bitirildikten sonra bu alandan çıkartılırken 107 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kayıt bilgileri ile karşılaştırılarak kontrol edilir ve buna müteakip güvenli park alanından çıkartılır. 109 uncu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen durumda, taşınan eşya da ilişkili olduğu ithalat beyannamesi ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılır ve aracın güvenli park alanına çıkışında kontrol edilir. Güvenli park alanından yapılan çıkışa ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

a) Taşıma aracının taşınan eşya ile birlikte alandan çıkış tarihi ve saati,

b) Taşıma aracının çekici ve dorsesinin plaka numarası,

c) Taşıma aracı konteynerse konteyner numarası,

ç) Taşınan eşya dökme ise taşıma aracının alandan çıkıştaki ağırlığı,

d) Eşyanın ilişkili olduğu ithalata ilişkin beyannamenin tarih ve sayısı,

e) Varsa eşyanın sipariş numaraları.

(3) 112 nci madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 106 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanından getirildiği taşıma aracıyla birlikte çıkartılan eşyanın güvenli park alanı dışında araçtan boşaltılmasına ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur ve bu kayıtlar ikinci fıkradaki kayıtlarla ilişkilendirilir;

a) Varsa eşyanın sipariş numaraları,

b) Eşya ambalajsız ise, varsa eşyanın üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (şasi, seri numarası ve benzerleri),

c) Varsa eşyaya ait kapların cinsi, kapların adedi ile kaplar üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (seri, sipariş, barkod numarası ve benzerleri),

ç) Eşya dökme ise eşyanın net ağırlığı.

(4) 113 üncü madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 106 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanına alınan taşıma aracı, taşınan eşya alana boşaltıldıktan sonra bu

alandan çıkartılırken 107 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kayıt bilgileri ile karşılaştırılarak kontrol edilir ve buna müteakip güvenli park alanından çıkartılır. Güvenli park alanından taşıma aracının çıkışına ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

- a) Taşıma aracının alandan çıkış tarihi ve saati,
- b) Taşıma aracının çekici ve dorsesinin plaka numarası,
- c) Alana boşaltılan eşya dökme ise taşıma aracının alandan çıkıştaki ağırlığı,
- ç) Varsa alana boşaltılan eşyanın sipariş numaraları,
- d) 117 nci maddenin uygulandığı durumda, 84 üncü maddenin on üçüncü fıkrasında belirtilen durum haricinde, araca takılan izinli gönderici yetkisi kapsamındaki özel tipteki mührün numarası.

(5) 113 üncü madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 106 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanında depolanan eşya, ithalat işlemleri bitirildikten sonra bu alandan çıkartılırken 107 nci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen kayıt bilgileri ile ithalata ilişkin beyanname ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılarak kontrol edilir ve buna müteakip güvenli park alanından çıkartılır. Güvenli park alanından yapılan çıkışa ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

- a) Eşyanın alandan çıkış tarihi ve saati,
- b) Eşyanın ilişkili olduğu ithalata ilişkin beyannamenin tarih ve sayısı,
- c) Varsa eşyanın sipariş numaraları,
- ç) Eşya ambalajsız ise, varsa eşyanın üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (şasi, seri numarası ve benzerleri),
- d) Varsa eşyaya ait kapların cinsi, kapların adedi ile kaplar üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (seri, sipariş, barkod numarası ve benzerleri),
- e) Eşya dökme ise eşyanın net ağırlığı.

(6) Yetki kapsamı eşyanın 113 üncü maddeye göre 106 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanında getirildiği konteyner içerisinde depolandığı durumda, konteyner içerisinde depolanan eşyanın tamamının ithalat işlemlerinin sonlandırılmasını müteakip konteynerin alandan çıkışında konteyner numarası, o konteyner dâhilindeki eşya için beşinci fıkraya göre tutulmuş çıkış kayıtlarıyla ilişkilendirilerek kaydedilir.

(7) Vergileri ödenmeden ya da ilgili rejim uyarınca teminata bağlanmadan ithalinden vazgeçilen eşyanın güvenli depolama alanları veya güvenli park alanlarından çıkışı, ancak gümrük idaresi tarafından Kanunun 163 ilâ 165 inci maddelerinin uygulanmasına izin verildiği hallerde ve 111 inci maddenin on ikinci fıkrasında belirtilen süre içinde yapılabilir. Mahrece iade işlemlerinin tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünde yapılmasını sağlamak üzere eşya bu gümrük müdürlüğüne transit rejimi kapsamında sevk edilir.

İzinli alıcı yetkisi kapsamı işlemlerde mühür kullanımı

MADDE 109

(1) İzinli alıcı yetkisine konu eşyayı taşıyan aracın veya konteynerin Türkiye Gümrük Bölgesine girişte mühürsüz halde gelmesi ya da varsa bu mührün sınır gümrük idaresince kırılması durumunda, dördüncü fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, eşya sınır gümrük idaresinden firmanın yetki kapsamındaki tesislerine transit edilirken araç gümrük idaresi tarafından mühürlenir.

(2) 117 nci madde uyarınca izinli alıcı yetkisi kapsamındaki birden fazla tesiste işlem yapılması halinde, tesisler arasındaki taşımalarda taşıma aracı 92 nci madde uyarınca özel tipte mühür ile mühürlenir.

(3) İzinli alıcı yetkisi sahibi transit beyanına, ikinci fıkrada kullanılan mührün numarasını ve adedini kaydeder.

(4) İzinli alıcı yetkisi kapsamında taşınan eşya tesislere aşağıdaki şartların tümünün yerine getirilmesi koşuluyla mühürsüz olarak getirilebilir;

a) Eşyanın mühürsüz taşınabilmesi için ilgili transit mevzuatına göre gerekli şartların mevcut olması,

b) İlgili transit mevzuatına göre eşyanın mühürsüz taşınmasına ilişkin koşulların yerine getirilmiş ve gerekli her türlü önlemin alınmış olması,

c) Taşınacak eşyaya ve taşıma aracına izinsiz müdahalelere karşı en az asgari düzeydeki gerekli emniyet ve güvenlik önlemlerinin alınmış olması,

ç) Gümrük idaresince aksine bir bildirim yapılmamış olması.

İzinli alıcı yetkisi kapsamı eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girişi ve yetki kapsamı tesislere varışı

MADDE 110

(1) Eşya Türkiye Gümrük Bölgesine girişte gümrük mevzuatı ve diğer mevzuattan kaynaklı kontroller ve işlemler tamamlandıktan

sonra bir iç gümrük idaresine uğramaksızın transit mevzuatı hükümleri uyarınca izinli alıcı tesisine getirilir. Taşıma aracında birden fazla transit beyanı kapsamı eşya bulunması halinde tüm transit beyanlarının izinli alıcı tesisinde sonlandırılması gerekir. Aynı taşıma aracında izinli alıcı tesisinin bağlı bulunduğu gümrük idaresi varışlı olmayan transit beyanlarının bulunması halinde, bu araçta bulunan hiçbir transit beyanına ilişkin izinli alıcı yetkisi kapsamında işlem yapılamaz.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Eşya izinli alıcı yetkisi kapsamı tesise ulaştığında, izinli alıcı tarafından taşıma aracına ve mühre ilişkin kontroller gerçekleştirilerek varış tarih ve saati kayıt altına alınmak suretiyle elektronik ortamda tesise varış bildirimini yapılır. Bu bildirim elektronik ortamda eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne transit beyanının tarih ve sayısı bildirilmek suretiyle yapılır. Tesise varış bildiriminde eşyanın ithalat işlemlerinin 111, 112 ya da 113 üncü maddelerden hangisi uyarınca işlem yapılacağı da belirtilir.“117 nci maddenin beş ilâ sekizinci fıkraları uyarınca başka bir yerde ithal edilmek üzere ulusal transit rejimi kapsamında sevk edilecek eşya için ise bu fıkroda belirtilen varış bildiriminde eşyanın sevk edileceği bildirilir.”

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yapılan kontrollerde taşıma aracına veya mühre müdahale edilmiş olduğunun anlaşılması halinde, üçüncü fıkra uyarınca yapılan tesise varış bildiriminde bu durum izinli alıcı tarafından eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne iletilir.

(5) Dördüncü fıkra uyarınca taşıma aracına veya mühre müdahale olduğunun bildirilmiş olması halinde, yapılan bildirim müteakip üç saat içerisinde gümrük idaresi tarafından taşıma aracı, mühür ve gerekirse taşınan eşya yetki sahibinin tesislerinde kontrol edilir. İlgili gümrük müdürlüğünün iş yoğunluğu veya mücbir sebeplerden ötürü bu sürenin izinli alıcı yetkisi sahibinin eşyasının bulunduğu tesislere gidilerek muayene yapılması için yeterli olmaması halinde, ilgili gümrük müdürü gerekçesi belirtilmek suretiyle, bu süreyi uzatmaya yetkilidir. İzinli alıcı yetkisi sahibinden kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşanan gecikmelerde bu fıkroda öngörülen ek süre dâhil süre dikkate alınmaz. Muayene işleminin varış bildirimini müteakip üç saat içerisinde başlatılamayacak olması ve bu sürenin ilgili gümrük müdürü tarafından bu fıkroda belirtilen şartlar altında uzatılmış

olması halinde, muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır. Taşıma aracı ilgili gümrük idaresinde görevli memur gelinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir.

(6) Üçüncü fıkra uyarınca yapılan kontroller neticesinde araca veya mühre müdahale olmadığı tespit edilmesi veya beşinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanması sonucunda gümrük idaresi tarafından izin verilmesi halinde, eşyanın taşıma aracından boşaltılarak güvenli depolama alanına alınacak olması durumunda 111 inci madde, eşyanın ithalat işlemlerinin eşya taşıma aracından boşaltılmadan tamamlanacak olması durumunda 112 nci madde, taşıma aracı konteynerse eşyanın konteyner içerisinde bekletilecek olması veya ağırlığı, boyutları veya niteliği bakımından kapalı bir alanda muhafazası mümkün olmayan eşyanın getirildiği taşıttan boşaltılarak ithalat işlemlerinin gerçekleştirilecek olması durumunda 113 üncü madde, eşyanın başka bir yerde ithal edilmek üzere ulusal transit rejimi kapsamında sevk edilecek olması halinde ise 117 nci madde uyarınca işlem yapılır.

(7) Üçüncü fıkrada belirtilen tesise varış bildirimini mesai saatleri dışında yapılmak istenilmesi halinde,

a) Bu bildirim ile mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talep aynı takvim günü içerisinde gerçekleştirilecekse o günün mesai bitiminin,

b) Bu bildirim, aynı takvim günü içerisinde gerçekleştirilmeyecek ancak mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talebi takip eden ilk iş gününün mesai başlangıcından önce gerçekleştirilecekse en son iş gününün mesai bitiminin,

en geç bir saat öncesine kadar eşyanın getirildiği tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne talepte bulunulur. Bu talep üçüncü fıkrada belirtilen bildirim hangi tarihte ve yaklaşık hangi saatte yapılacağı bilgisini içerir. Mesai saatleri dışında işlem yapılmak istenilmesi halinde global mesai uygulamasından yararlanılması gerekir.

(8) Bu maddenin uygulanmasında transit beyanı, eşyanın asgari dörtlü tarife pozisyonunu içerecek şekilde verilir.

Taşıma aracının mührünün kırılması ve izinli alıcı yetkisi kapsamında işlem gören eşyanın güvenli depolama alanına alınması

MADDE 111

(1) 110 uncu maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan tesise varış bildirimini müteakip azami on beş dakika içerisinde yapılan risk analizi sonuçlarına göre eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünce boşaltma izni verilmesi halinde mühür izinli alıcı tarafından kırılır. Gümrük idaresince boşaltma izni verilinceye kadar araca, mühre ve eşyaya müdahale edilmez.

(2) Yapılan risk analizi sonucuna göre birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde mührün kırılmasına izin verilmemesi halinde, taşıma aracı ilgili gümrük idaresinde görevli memur gelinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir. İlgili memur tarafından taşıma aracı incelenerek mühür kırılır.

(3) İkinci fıkra uyarınca yapılacak kontroller birinci fıkrada belirtilen sürenin bitimini müteakip azami üç saat içinde başlatılır, ancak ilgili gümrük müdürlüğünün iş yoğunluğu veya mücbir sebeplerden ötürü bu sürenin izinli alıcı yetkisi sahibinin eşyasının bulunduğu tesislere gidilerek muayene yapılması için yeterli olmaması halinde, ilgili gümrük müdürü, gerekçesi belirtilmek suretiyle, süreyi uzatmaya yetkilidir. İzinli alıcı yetkisi sahibinden kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşanan gecikmelerde bu fıkrada öngörülen ek süre dâhil süre dikkate alınmaz. Muayene işleminin ikinci fıkrada belirtilen bildirim müteakip üç saat içerisinde başlatılamayacak olması ve bu sürenin ilgili gümrük müdürü tarafından bu fıkrada belirtilen şartlar altında uzatılmış olması halinde, muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır. Bu süre içerisinde muayene işleminin başlamamış olması halinde birinci fıkrada belirtilen boşaltma izni verilmiş sayılır.

(4) Taşıma aracının mührünün birinci ve duruma göre ikinci fıkra doğrultusunda kırılmasından sonra eşya, izinli alıcının tesislerinde bulunan ve 106 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen güvenli depolama alanına boşaltılır.

(5) İzinli alıcı yetkisi kapsamında işlem gören eşyanın güvenli depolama alanına boşaltılması sırasında, 107 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen hususlar doğrultusunda izinli alıcı tarafından gerekli kontroller yapılır. Eşyanın güvenli depolama alanına alındığı ve beyan harici eşya ya da eşyada eksiklik veya fazlalık bulunmadığı elektronik ortamda yetki kapsamında işlem yapılan gümrük müdürlüğüne bildirilir.

(6) Beşinci fıkra uyarınca yapılan kontrol sonucunda güvenli depolama alanına alınan eşyada eksiklik veya fazlalık veya beyan harici eşya tespit edilmesi halinde, eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğü bu durum hakkında beşinci fıkra uyarınca yapılan bildirim dâhilinde bilgilendirilir. Bu durumda, eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünce kontrol ile görevlendirilen memur gelinceye kadar eşya güvenli depolama alanında müdahale edilmeksizin bekletilir. Eşyanın kontrolünü müteakip ilgili mevzuat uyarınca işlem yapılır.

(7) Dördüncü fıkra uyarınca güvenli depolama alanına alınan eşyanın rezerveli veya hasara uğramış olduğunun tespit edilmesi halinde, Gümrük Yönetmeliğinin 89 uncu maddesi uyarınca işlem yapılabilir.

(8) Beşinci fıkradaki işlemlerin gerçekleştirilmesinden sonra transit rejimine ilişkin işlemler transit mevzuatı uyarınca tamamlanır. Altıncı fıkranın uygulandığı durumlarda kontrol ile görevlendirilen memur tarafından transit mevzuatı uyarınca transit rejimine ilişkin işlemler de yapılır. Bu fıkranın uygulanmasında TIR işleminin sonlandırılması ve TIR Karnesi kapsamında taşınan eşyaya ilişkin eksiklik ve fazlalık takibatına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(9) Güvenli depolama alanında bulunan eşya Gümrük Yönetmeliğinin 90 ıncı maddesi uyarınca elleçleme faaliyetine tabi tutulabilir. Bu durumda, elleçleme başvurusu yetki kapsamında işlem yapılan gümrük müdürlüğüne yapılır ve işlemlerin eşyanın aynı durumda muhafazasını sağlamaya yönelik olduğunun anlaşılması halinde gümrük müdürlüğünce elleçlemeye izin verilir.

(10) Güvenli depolama alanına alınan eşyaya, dokuzuncu fıkrada belirtilen durum haricinde, ithalat işlemleri tamamlanıncaya kadar sadece mücbir hallerle sınırlı olmak üzere ve gümrük idaresine bilgi verilerek müdahale edilebilir. Gümrük idaresinin bilgisi dışında güvenli depolama alanından çıkarılan veya değiştirilen eşya hakkında izinli alıcının sorumluluğuna başvurularak Gümrük Yönetmeliğinin 515 inci maddesi uyarınca işlem yapılır.

(11) Diğer kurumlarca eşyanın ithalinde fiziken kontrol edilmesi veya numune alınması gerektiği durumlarda, gümrük idaresi bilgilendirilmek kaydıyla güvenli depolama alanında bulunan eşya ilgili kurumca incelenir. İlgili kurumların yapacağı kontroller kapsamında eşyadan numune alınarak incelenmesinin gerekmesi

halinde, numunenin miktar, cins ve nev'ine ilişkin olarak gümrük idaresi bilgilendirilir. Alınan numunelere ilişkin olarak Gümrük Yönetmeliğinin 87 nci maddesinin beşinci ve altıncı fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(12) Güvenli depolama alanına alınan eşyanın ithalatına ilişkin işlemler 110 uncu maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan tesise varış bildirim tarihinden itibaren azami yirmi gün içerisinde tamamlanır.

(13) On ikinci fıkrada belirtilen sürenin uzatılması ya da durmasında Gümrük Yönetmeliğinin 76 nci maddesi hükümleri esastır.

(14) On ikinci ve duruma göre on üçüncü fıkralarda belirtilen süreler sonunda eşyanın ithalatına ilişkin işlemlerin tamamlanmamış olması halinde, izinli alıcı tarafından eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne bu durum bildirilir ve eşyaya müdahale edilemez.

İzinli alıcı yetkisi kapsamı eşyanın ithalat işlemlerinin güvenli park alanında getirildiği taşıttan boşaltılmadan tamamlanması

MADDE 112

(1) 106 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen durumda, 110 uncu maddenin üçüncü fıkrası uyarınca tesise varış bildirim yapılan eşyanın ithaline ilişkin beyannamenin, varış bildiriminden itibaren veya 110 uncu maddenin dördüncü fıkrasının uygulandığı durumlarda gümrük idaresi tarafından izin verilmesinden itibaren, kırk sekiz saat içerisinde tescil edilecek olması halinde, eşyanın ithaline ilişkin işlemler eşya taşıma aracından boşaltılmadan 106 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanına alınarak yapılabilir. Bu durumda taşıma aracı izinli alıcı tarafından 107 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli kontroller yapılarak güvenli park alanına alınır ve taşınan eşya, altıncı fıkra ile 108 inci maddenin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ithalat işlemleri tamamlanarak gümrük idaresi tarafından bu alandan çıkışına izin verilinceye kadar taşıt üzerinde bu alanda bekletilir.

(2) 110 uncu maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan tesise varış bildirimini müteakip azami on beş dakika içerisinde yapılan risk analizi sonuçlarına göre 114 üncü maddede belirtilen ithalat işlemlerinin başlatılması izni verilmesi halinde, 109 uncu

maddenin dördüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, taşıma aracı mührü izinli alıcı tarafından kırılarak ithale ilişkin beyannamenin tescil edilebileceği eşya sahibine bildirilir ve eşya sahibi tarafından birinci fıkrada belirtilen sürenin bitimine kadar 114 üncü maddede belirtilen işlemler başlatılır. Gümrük idaresince 114 üncü maddede belirtilen ithalat işlemlerinin başlatılması için izin verilinceye kadar taşıma aracına, eşyaya ve taşıma aracı mühürlüyse mühre müdahale edilmez.

(3) Yapılan risk analizi sonucuna göre ikinci fıkrada belirtilen süre içerisinde 114 üncü maddede belirtilen ithalat işlemlerinin başlatılması için izin verilmemesi halinde, taşıma aracı ilgili gümrük idaresinde görevli memur gelinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir. İlgili memur tarafından taşıma aracı incelenerek mühür kırılır, muayene ile görevli memurun gerekli görmesi halinde eşya taşıma aracından indirilerek muayene edilir, aksi takdirde eşya araçta yüklü olarak muayene edilir. Muayene sonucuna göre gümrük idaresi tarafından izin verilmesi halinde, ithale ilişkin beyannamenin tescil edilebileceği izinli alıcı tarafından eşya sahibine bildirilir ve eşya sahibi tarafından birinci fıkrada belirtilen sürenin bitimine kadar 114 üncü maddede belirtilen işlemler başlatılır.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yapılacak kontroller ikinci fıkrada belirtilen sürenin bitimini müteakip azami üç saat içinde başlatılır, ancak ilgili gümrük müdürlüğünün iş yoğunluğu veya mücbir sebeplerden ötürü bu sürenin izinli alıcı yetkisi sahibinin eşyasının bulunduğu tesislere gidilerek muayene yapılması için yeterli olmaması halinde, ilgili gümrük müdürü, gerekçesi belirtilmek suretiyle, süreyi uzatmaya yetkilidir. İzinli alıcı yetkisi sahibinden kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşanan gecikmelerde bu fıkrada öngörülen ek süre dâhil süre dikkate alınmaz. Muayene işleminin ikinci fıkrada belirtilen bildirim müteakip üç saat içerisinde başlatılamayacak olması ve bu sürenin ilgili gümrük müdürü tarafından bu fıkrada belirtilen şartlar altında uzatılmış olması halinde, muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır. Bu süre içerisinde muayene işleminin başlamamış olması halinde ikinci fıkrada belirtilen ithalat işlemlerinin başlatılması izni verilmiş sayılır.

(5) Diğer kurumlarca eşyanın ithalinde fiziken kontrol edilmesi veya numune alınması gerektiği durumlarda, eşya, üçüncü fıkrada

belirtilen işlemler tamamlanmış olsa bile, 111 inci maddenin on birinci fıkrasında belirtilen işlemler sonuçlandırılıncaya kadar taşıma aracının üzerinde yüklü olarak güvenli park alanında bekletilir. Eşya, ilgili kurumca gerekli görülmesi halinde, fiziki kontrol için taşıma aracından güvenli park alanına boşaltılabilir. Bu işlemlerin birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde tamamlanamaması halinde yedinci fıkra uyarınca işlem yapılır, bu süre içerisinde tamamlanması halinde ise 114 üncü maddede belirtilen işlemler başlatılır.

(6) Bu madde uyarınca işlem yapılmak üzere güvenli park alanına alınan eşya ile eşyayı taşıyan taşıma aracı, yedinci fıkrada belirtilen haller haricinde, 115 inci maddede belirtilen işlemler tamamlanıncaya kadar bu alandan çıkartılamaz.

(7) Eşyanın birinci fıkrada belirtilen sürede rejime girişine ilişkin beyannamenin 114 üncü madde uyarınca tescil edilmemesi halinde, durum eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne bildirilerek eşya 111 inci maddenin beşinci ve altıncı fıkrası hükümlerine uyularak güvenli depolama alanına alınır. Bu fıkra uyarınca güvenli depolama alanına alınan eşya için 111 inci maddenin altı ilâ on dördüncü fıkrası hükümleri uygulanır.

İzinli alıcı yetkisi kapsamı eşyanın ithalat işlemlerinin güvenli park alanında getirildiği taşıttan boşaltılarak tamamlanması

MADDE 113

(1) 106 ncı maddenin ikinci fıkrasının (a) ile (b) bentlerinde belirtilen hallerde, 110 uncu maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan tesise varış bildirimini müteakip azami on beş dakika içerisinde yapılan risk analizi sonuçlarına göre boşaltma izni verilmesi halinde,

a) 106 ncı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen durumda eşya izinli alıcı tarafından getirildiği taşıma aracından güvenli park alanına boşaltılır. Gümrük idaresince boşaltma izni verilinceye kadar taşıma aracına ve eşyaya müdahale edilmez.

b) 106 ncı maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinin uygulandığı durumda konteyner izinli alıcı tarafından getirildiği taşıttan güvenli park alanına indirilerek konteynerin mührü kırılır. Gümrük idaresince boşaltma izni verilinceye kadar taşıta, konteynere ve konteyner mührüne müdahale edilmez.

(2) Yapılan risk analizi sonucuna göre birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde 106 ncı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde

belirtilen durumda eşyanın araçtan indirilmesine veya 106 ncı maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumda konteynerin taşıttan indirilerek konteyner mührünün kırılmasına izin verilmemesi halinde, taşıma aracı ilgili gümrük idaresinde görevli memur gelinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir. Eşya veya taşıma aracı konteynerse konteyner ilgili memur gözetiminde taşıttan indirilir ve konteyner ilgili memur tarafından incelenerek mühür kırılır.

(3) İkinci fıkra uyarınca yapılacak kontroller birinci fıkrada belirtilen sürenin bitimini müteakip azami üç saat içinde başlatılır, ancak ilgili gümrük müdürlüğünün iş yoğunluğu veya mücbir sebeplerden ötürü bu sürenin ithalatta yerinde gümrükleme sahibinin eşyasının bulunduğu tesislere gidilerek muayene yapılması için yeterli olmaması halinde, ilgili gümrük müdürü, gerekçesi belirtilmek suretiyle, süreyi uzatmaya yetkilidir. İzinli alıcı yetkisi sahibinden kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşanan gecikmelerde bu fıkrada öngörülen ek süre dâhil süre dikkate alınmaz. Muayene işleminin eşyanın muayene edileceğine ilişkin yapılan bildiri müteakip üç saat içerisinde başlatılamayacak olması ve bu sürenin ilgili gümrük müdürü tarafından bu fıkrada belirtilen şartlar altında uzatılmış olması halinde, muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır. Bu süre içerisinde muayene işleminin başlamamış olması halinde birinci fıkrada belirtilen boşaltma izni verilmiş sayılır.

(4) Bu madde uyarınca işlem yapılmak üzere güvenli park alanına alınan eşya ile 106 ncı maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinin uygulandığı durumda eşyanın içinde bulunduğu konteyner 115 inci maddede belirtilen işlemler tamamlanıncaya kadar bu alandan çıkartılamaz.

(5) Eşyanın güvenli park alanında getirildiği konteyner içerisinde bekletilerek ithal edilecek olması halinde konteyner güvenli park alanında kilitli bir vaziyette muhafaza edilir, konteyner kilidi ancak eşyanın ithaline ilişkin işlem yapılacak olması halinde açılabilir.

(6) 111 inci maddenin yedinci ilâ on dördüncü fıkralarında belirtilen işlemler, bu madde uyarınca güvenli park alanında bekletilen eşya için de uygulanır, aynı fıkralarda belirtilen usul ve esaslara güvenli park alanında bekletilen eşya için de uyulur.

İzinli alıcı yetkisi kapsamında taşınan eşyaya ilişkin ithalat beyannamesinin tescili

MADDE 114

(1) İzinli alıcı yetkisi kapsamında taşınarak güvenli park alanına veya güvenli depolama alanına alınan eşyanın ithaline ilişkin beyanname, eşya sahibi veya temsilcisi tarafından, 100 üncü madde uyarınca belirlenen yetki kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlüğünden elektronik ortamda tescil edilir.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Elektronik ortamda eşyanın ithaline ilişkin beyannamesinin tescil edilmesi sırasında eşyaya ilişkin gerekli tüm izin, lisans ve belgelerin ithalatçısı tarafından temin edilmiş ve ithale ilişkin beyannamenin ilgili alanına kaydedilmiş olması gerekir.

İzinli alıcı yetkisi kapsamındaki eşyaya ilişkin muayene işlemleri

MADDE 115

(1) İzinli alıcının tesislerinde güvenli park alanı veya güvenli depolama alanına alınarak beyannamesi tescil edilen eşyanın ithal edilmeye hazır olduğu, eşya sahibi tarafından elektronik ortamda eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne bildirilir.

(2) 111 veya 113 üncü maddenin uygulandığı durumlarda, birinci fıkrada belirtilen bildirimden itibaren, eşya 104 üncü madde uyarınca izinde yazılan kontrol türü bildirim süresi kadar, güvenli depolama veya park alanında müdahale edilmeksizin gümrük idaresince verilecek kontrol türü bildirim için bekletilir. Belirlenen sürenin sonunda yapılan risk analizi sonuçlarına göre gümrük idaresince eşya sahibine;

a) Eşyanın muayene edilmeyeceğinin bildirilmesi halinde, eşyanın tabi tutulduğu rejime göre vergilerin ödenmiş veya teminata bağlanmış olması koşuluyla ve sistemden çıkış onayının verilmesinin ardından, eşya ithal edilerek güvenli depolama alanı veya güvenli park alanından çıkarılır,

b) Yürürlükten kaldırılmıştır.

c) Eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesi halinde, eşya güvenli depolama veya park alanında muayene ile görevli memur gelinceye kadar eşyayı güvenli depolama alanından veya güvenli park alanından çıkartma izni verilinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir. Eşyanın muayene edilmesini müteakip beyana aykırı bir durum olmadığının tespit edilmesi halinde ve eşyanın tabi tutulduğu rejime göre vergilerin ödenmiş veya teminata bağlanmış olması koşuluyla, sistemden çıkış onayının

verilmesinin ardından eşya ithal edilerek güvenli depolama alanı veya güvenli park alanından çıkarılır.

(3) 112 nci maddenin uygulandığı durumlarda, birinci fıkrada belirtilen bildirimden itibaren, eşya 104 üncü madde uyarınca izinde yazılan kontrol türü bildirim süresi kadar, güvenli park alanında müdahale edilmeksizin gümrük idaresince verilecek kontrol türü bildirim için bekletilir. Belirlenen sürenin sonunda yapılan risk analizi sonuçlarına göre gümrük idaresince eşya sahibine;

a) Eşyanın muayene edilmeyeceğinin bildirilmesi halinde, güvenli park alanından çıkışa ilişkin sistemden çıkış onayının verilmesinin ardından, 116 nci madde uyarınca işlem yapılır.

b) Yürürlükten kaldırılmıştır.

c) Eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesi halinde, eşya güvenli park alanında muayene ile görevli memur gelinceye kadar eşyayı güvenli park alanından çıkartma izni verilinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir. Eşyanın muayene edilmesini müteakip beyana aykırı bir durum olmadığının tespit edilmesi halinde ve eşyanın tabi tutulduğu rejime göre vergilerin ödenmiş veya teminata bağlanmış olması koşuluyla, sistemden çıkış onayının verilmesinin ardından eşya ithal edilerek güvenli park alanından çıkarılır.

(4) İkinci fıkranın (c) bendi veya üçüncü fıkranın (c) bendinin uygulandığı durumlarda, eşyanın muayene edilmesini müteakip beyana aykırı bir durum olduğunun tespit edilmesi halinde, duruma göre izinli alıcı ya da eşya sahibinin sorumluluğu kapsamında gümrük mevzuatının ilgili hükümleri uyarınca işlem yapılır ve kontrol sonucuna göre eşyanın tabi tutulduğu rejime göre vergilerin ödenmiş veya teminata bağlanmış olması koşuluyla, sistemden çıkış onayının verilmesinin ardından eşya güvenli depolama alanı veya güvenli park alanından çıkarılarak ithal edilir.

(5) İkinci fıkranın (c) bendi veya üçüncü fıkranın (c) bendi uyarınca yapılacak muayene işlemi, 104 üncü madde uyarınca izinde belirtilen kontrol türü bildirim süresinin bitimini müteakip azami üç saat içinde izinli alıcıya ait tesislere gidilerek başlatılır. Ancak eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünün iş yoğunluğu veya mücbir sebeplerden ötürü bu sürenin tesislere gidilerek muayene yapılması için yeterli olmaması halinde, ilgili gümrük müdürü, gerekçesi belirtilmek

suretiyle, süreyi uzatmaya yetkilidir. Muayene işleminin eşyanın muayene edileceğine ilişkin yapılan bildirim müteakip üç saat içerisinde başlatılamayacak olması ve bu sürenin ilgili gümrük müdürü tarafından bu fıkroda belirtilen şartlar altında uzatılmış olması halinde, muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır. Belge kontrolünün öngörülmesi ve yapılan belge kontrolü sonucunda eşyanın muayenesine karar verilmesi halinde, bu fıkroda belirtilen muayeneye başlama süresi bu kararın verilmesini müteakip işlemeye başlar. Eşya sahibinden veya izinli alıcıdan kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşanan gecikmelerde bu fıkroda öngörülen ek süre dâhil süre dikkate alınmaz.

(6) Üçüncü fıkranın (c) bendinin uygulandığı durumlarda, muayene ile görevli memur tarafından transit mevzuatı uyarınca transit rejimine ilişkin işlemler de yapılır. Bu fıkranın uygulanmasında TIR işleminin sonlandırılması ve TIR Karnesi kapsamında taşınan eşyaya ilişkin eksiklik ve fazlalık takibatına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(7) Eşyanın ithalata hazır olduğuna ilişkin birinci fıkroda belirtilen bildirim mesai saatleri dışında yapılmak istenilmesi halinde,

a) Bu bildirim ile mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talep aynı takvim günü içerisinde gerçekleştirilecekse o günün mesai bitiminin,

b) Bu bildirim, aynı takvim günü içerisinde gerçekleştirilmeyecek ancak mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talebi takip eden ilk iş gününün mesai başlangıcından önce gerçekleştirilecekse en son iş gününün mesai bitiminin,

en geç bir saat öncesine kadar ithalat beyannamesinin tescil edildiği gümrük müdürlüğüne talepte bulunulur. Bu talep birinci fıkroda belirtilen bildirim hangi tarihte ve yaklaşık hangi saatte yapılacağı bilgisini içerir. Mesai saatleri dışında işlem yapılmak istenilmesi halinde global mesai uygulamasından yararlanılması gerekir.

(8) Bu maddenin uygulanmasında, eşya muayenesinin öngörüldüğü durumlar haricinde, eşyanın ithalat işlemleri sırasında ayrıca beyannameye ilişkin belge kontrolü yapılmaz, ancak beyanname eki belgeler gümrük idaresince istenildiğinde ibraz edilmek üzere eşya sahibi tarafından muhafaza edilir.

İzinli alıcı yetkisi kapsamında getirildiği taşıttan boşaltılmaksızın ithali gerçekleştirilerek eşyanın ithalat ve transit işlemlerinin tamamlanması

MADDE 116

(1) 112 nci madde uyarınca eşyanın güvenli park alanında getirildiği taşıttan boşaltılmadığı ve 115 inci maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendine göre eşyanın güvenli park alanından çıkışına izin verildiği durumlarda, eşya bulunduğu tesis içinde, güvenli park alanı dışında bir yerde boşaltılmak üzere güvenli park alanından çıkartılır. Eşya taşıma aracından boşaltıldıktan sonra transit beyanı ile 114 üncü madde uyarınca tescil edilen ithalata ilişkin beyanname ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılarak 108 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen hususları da kapsayacak şekilde kontrol edilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca yapılan kontrol neticesinde, transit beyanı ve ekinde kayıtlı bilgiler ile ithalata ilişkin beyanname ve ekinde kayıtlı bilgilere göre beyana herhangi bir aykırılığın ya da beyan harici eşyanın bulunmadığının tespit edilmesi ve elektronik ortamda yetki kapsamında işlem yapılan gümrük müdürlüğüne bildirilmesi halinde transit işlemleri transit mevzuatı uyarınca gerçekleştirilir, eşyanın tabi tutulduğu rejime göre vergilerin ödenmesi veya teminata bağlanmasını müteakip eşyanın ithalat işlemleri tamamlanır.

(3) Birinci fıkra uyarınca yapılan kontrol neticesinde, transit beyanı ve ekinde kayıtlı bilgiler ve/veya ithalata ilişkin beyanname ve ekinde kayıtlı bilgilere göre beyana aykırılık bulunması ya da beyan harici eşya bulunduğunun tespit edilmesi halinde, yetki kapsamında işlem yapılan gümrük müdürlüğüne bu durum hakkında elektronik ortamda bildirimde bulunulur. Bu durumda, eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilmiş olan gümrük idaresi tarafından kontrol ile görevlendirilen memur gelinceye kadar eşya, bulunduğu yerde eşyaya müdahale edilmesine karşı gerekli önlemler alınarak ve eşyaya müdahale edilmeksizin bekletilir. Eşyanın kontrolünü müteakip ilgili mevzuat uyarınca işlem yapılır ve transit işlemleri transit mevzuatı uyarınca gerçekleştirilir, eşyanın tabi tutulduğu rejime göre vergilerin ödenmesi veya teminata bağlanmasını müteakip eşyanın ithalat işlemleri tamamlanır.

(4) Yürürlükten kaldırılmıştır.

İzinli alıcı tarafından birden fazla tesiste işlem yapılması

MADDE 117

(1) 76 ncı madde uyarınca izinli gönderici yetkisine de sahip olan izinli alıcılar tarafından, eşya aynı taşıma aracından birden fazla tesiste ayrı ayrı boşaltılarak ithal edilmek üzere 91 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan taşıyıcılar aracılığıyla taşınabilir. Bu kapsamda yapılacak parsiyel taşımacılık sadece aşağıda belirtilen tesisler arasında yapılabilir:

a) Taşıyıcının 78 inci madde uyarınca izinli gönderici ve 99 uncu madde uyarınca izinli alıcı yetkisi kapsamında işlem yapılmak üzere yetkilendirilmiş olan kendi tesisleri,

b) 124 üncü madde uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında yetkilendirilmiş olan ithalatta yerinde gümrükleme tesisleri,

c) Yürürlükten kaldırılmıştır.

ç) Eşya sahibinin eşyanın antrepo rejimine tabi tutulmak üzere boşaltılmasını istediği gümrük antrepoları,

d) Fiziki durumu, iş yoğunluğu ve personel sayısı göz önüne alınarak Bakanlıkça belirlenecek gümrük idareleri,

e) (a), (b), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen tesisler.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Birinci fıkranın (a) ila (ç) bentlerinde sayılan tesislerde işlem yapılacak olması halinde, ithal edilecek eşyaya ilişkin ithalat beyannamesinin eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilmiş olan gümrük idaresinde tescil edilmesi gerekir.

(4) Bu madde kapsamında işlem yapılmak üzere yurt dışından getirilen eşyayı taşıyan araç, Türkiye Gümrük Bölgesine girişte gümrük mevzuatı ve diğer mevzuattan kaynaklı kontroller ve işlemler tamamlandıktan sonra, transit rejimi kapsamında doğrudan ilk olarak izinli alıcının izin kapsamında bulunan kendi tesisine getirilir. Bu kapsamda; 110 uncu maddenin üçüncü fıkrasındaki varış bildirimini, 110 uncu maddenin altıncı fıkrasındaki işlemler ile transit rejiminin tamamlanması işlemleri izinli alıcı yetkisi sahibi tarafından gerçekleştirilir. İthalat işlemleri bu tesiste gerçekleştirilmeyecek olan eşyanın birinci fıkrada sayılan diğer yerlere sevki ulusal transit rejimi kapsamında gerçekleştirilir. Bu kapsamda yapılacak taşımalarda aynı taşıma aracı içerisinde birden fazla varış noktası sevkli eşya bulunması halinde bu eşyaya ilişkin düzenlenen transit beyanları her bir varış noktası için ayrı ayrı verilir.

(5) Dördüncü fıkrada belirtilen işlem tamamlandıktan sonra eşyanın izinli alıcının 99 uncu madde uyarınca yetkilendirilmiş kendisine ait başka bir tesisine götürülecek olması halinde, eşyayı taşıyan araç bu tesise vardığında 110 uncu maddenin üçüncü fıkrasındaki varış bildirimini, 110 uncu maddenin altıncı fıkrasındaki işlemler, transit rejiminin tamamlanması işlemleri izinli alıcı yetkisi sahibi tarafından gerçekleştirilir. Bu tesisteki işlemlerin tamamlanmasının ardından başka bir tesiste işlemlere devam edilecek olması halinde, aracın mühürlenmesi ve transit beyanının verilmesi işlemleri rejim hak sahibi sıfatıyla izinli alıcı tarafından gerçekleştirilir.

(6) Aracın bir önceki tesisteki işlemlerinin tamamlanmasından sonra ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin 124 üncü madde uyarınca yetkilendirilmiş olan tesisine gitmesi durumunda, araç bu tesise vardığında 110 uncu maddenin üçüncü fıkrasındaki varış bildirimini, 110 uncu maddenin altıncı fıkrasındaki işlemler, transit rejiminin tamamlanması işlemleri ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından gerçekleştirilir. Bu tesisteki işlemlerin tamamlanmasının ardından başka bir tesiste işlemlere devam edilecek olması halinde, aracın mühürlenmesi ve transit beyanının verilmesi işlemleri rejim hak sahibi sıfatıyla izinli alıcı tarafından gerçekleştirilir.

(7) Aracın bir önceki tesisteki işlemlerinin tamamlanmasından sonra gümrük antreposuna gitmesi durumunda, araç bu tesise vardığında 110 uncu maddenin üçüncü fıkrasındaki varış bildirimini, 110 uncu maddenin altıncı fıkrasındaki işlemler, transit rejiminin tamamlanması işlemleri bu antrepoda görevli yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından gerçekleştirilir. Bu tesiste ilgili antrepo mevzuatı uyarınca yapılacak işlemlerin tamamlanmasının ardından başka bir tesiste işlemlere devam edilecek olması halinde, aracın mühürlenmesi ve transit beyanının verilmesi işlemleri rejim hak sahibi sıfatıyla izinli alıcı tarafından gerçekleştirilir.

(8) Aracın bir önceki tesisteki işlemlerinin tamamlanmasından sonra birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen gümrük idaresine gitmesi durumunda, araç gümrük idaresine vardığında 110 uncu maddenin üçüncü fıkrasındaki varış bildirimini, 110 uncu maddenin altıncı fıkrasındaki işlemler, transit rejiminin tamamlanması işlemleri gümrük idaresi tarafından gerçekleştirilir. Bu tesisteki işlemlerin tamamlanmasının ardından başka bir tesiste işlemlere

devam edilecek olması halinde, aracın mühürlenmesi işlemleri gümrük idaresi tarafından, transit beyanının verilmesi işlemleri ise rejim hak sahibi sıfatıyla izinli alıcı tarafından gerçekleştirilir.

(9) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(10) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(11) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(12) Bu maddenin uygulanmasında, TIR Karnesi kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(13) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(14) Bu maddede belirtilen bildirimlerin mesai saatleri dışında yapılmak istenilmesi halinde,

a) Bu bildirim ile mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talep aynı takvim günü içerisinde gerçekleştirilecekse o günün mesai bitiminin,

b) Bu bildirim, aynı takvim günü içerisinde gerçekleştirilmeyecek ancak mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talebi takip eden ilk iş gününün mesai başlangıcından önce gerçekleştirilecekse en son iş gününün mesai bitiminin,

en geç bir saat öncesine kadar eşyanın getirildiği tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne talepte bulunulur. Bu talep ilgili bildirim hangi tarihte ve yaklaşık hangi saatte yapılacağı bilgisini içerir. Mesai saatleri dışında işlem yapılmak istenilmesi halinde global mesai uygulamasından yararlanılması gerekir.

İzinli alıcı yetkisi sahibinin yükümlülükleri

MADDE 118

(1) İzinli alıcı yetkisi verilmiş sertifika sahiplerince bu Yönetmelikten kaynaklı diğer yükümlülüklerinin yanı sıra aşağıdaki yükümlülüklerin de yerine getirilmesi gerekir.

a) 111, 112, 113, 115, 116 ve 117 nci maddeler kapsamında yapılacak kontrollerde muayene ile görevli memura eşyanın muayenesinin yapılması için gerekli kolaylığı sağlamak,

b) İthalata ilişkin beyanname eki tüm belge örneklerini muayene ile görevli memur tarafından istenildiğinde ibraz edilmek üzere hazır bulundurmak,

c) 106 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen güvenli depolama alanına ve aynı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanına ilişkin kamera kayıtlarını kayıt tarihinden itibaren en az bir yıl, bu alanlara ilişkin diğer kayıtları ise kayıt tarihinden itibaren en az üç yıl süre ile saklamak,

ç) Gümrük idaresine 106 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen güvenli depolama alanına ve aynı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanına ilişkin kamera kayıtları ile diğer kayıtların istenildiğinde bir kopyasını vermek veya bu kayıtların görevli memur tarafından yerinde incelenmesine olanak tanımak,

d) İzinli alıcı yetkisi kapsamında kırılan mühürlerin korunmasını sağlamaya yönelik bütün gerekli tedbirleri almak,

e) Güvenli depolama alanına alınan eşyada eksiklik veya fazlalık tespit edilmesi halinde, eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünü bu durum hakkında bilgilendirmek.

İzinli alıcı yetkisinin askıya alınması

MADDE 119

(1) Aşağıda sayılan durumlardan herhangi birinin gerçekleşmesi halinde ilk seferde sertifika sahibi yazılı olarak uyarılır ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla hakkında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) 91 inci maddenin birinci ve beşinci fıkrası, 97 nci madde, 102 nci madde, 107 nci maddenin beşinci fıkrası, 108 inci maddenin yedinci fıkrası, 109 uncu maddenin ikinci fıkrası, 110 uncu maddenin üç ilâ beşinci fıkrası, 111 inci maddenin birinci, ikinci, dördüncü, beşinci, altıncı, onuncu ve on dördüncü fıkrası, 112 nci madde, 113 üncü maddenin birinci, ikinci, dördüncü ve beşinci fıkrası, 115 inci maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü ve yedinci fıkrası, 116 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkrası, 117 nci ve 118 inci maddede belirtilen hükümlerden herhangi birine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması,

b) 106 ncı maddenin üçüncü, altıncı ve yedinci fıkrası, 107 nci maddenin bir ilâ dördüncü fıkrası, 108 inci maddenin bir ilâ altıncı fıkrası, 109 uncu maddenin üçüncü fıkrası, 110 uncu maddenin sekizinci fıkrası, 111 inci maddenin dokuzuncu ve on birinci fıkrası ve 116 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen hükümlerden herhangi birine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması,

c) 106 ncı maddenin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca tesis içerisinde gerekli özelliklere sahip güvenli depolama alanının veya güvenli park alanının bulunmaması ya da aynı maddenin sekizinci fıkrası uyarınca izin alınmadan yeni bir alan eklenmesi ya da bu alanların yerlerinin değiştirilmesi,

ç) 106 ncı maddenin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca mevcut güvenli depolama alanının veya güvenli park alanının özelliklerinden birini kaybetmesi,

d) Yetki kapsamında taşınan eşyanın kap, ağırlık ve/veya adet olarak beyan edilenden farklı olduğunun anlaşılması,

e) Yetki kapsamında yapılan taşımacılıktan kaynaklı olarak Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen ihlalin gerçekleştirilmiş olması,

f) İzinli alıcı yetkisi kapsamında gümrük müdürlüğüne talepte bulunulmaksızın mesai saatleri dışında işlem yapılması.

(2) Birinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde sertifika sahibi kişilerce birinci fıkranın (b), (ç), (d), (e) veya (f) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması halinde, söz konusu kişiler yazılı olarak tekrar uyarılır ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(3) Aşağıda sayılan hallerde, izinli alıcı yetkisi sahibi kişilerin izinli alıcı yetkilerinin üç ay süreyle askıya alınmasını teminen diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) Birinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde sertifika sahibi kişilerce birinci fıkranın (a) veya (c) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması,

b) İkinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde sertifika sahibi kişilerce birinci fıkranın (b), (ç), (d), (e) veya (f) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması.

(4) Aşağıda sayılan hallerde, izinli alıcı yetkisi sahibi kişilerin izinli alıcı yetkilerinin altı ay süreyle askıya alınmasını teminen diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) Üçüncü fıkranın (a) bendi uyarınca izinli alıcı yetkisi askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini

müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (a) veya (c) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması,

b) Üçüncü fıkranın (b) bendi uyarınca izinli alıcı yetkisi askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (b), (ç), (d), (e) veya (f) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması.

(5) Aşağıda sayılan hallerde, izinli alıcı yetkisi sahibi kişilerin izinli alıcı yetkilerinin iki yıl süreyle askıya alınmasını teminen diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) Dördüncü fıkranın (a) bendi uyarınca izinli alıcı yetkisi askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (a) veya (c) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması,

b) Dördüncü fıkranın (b) bendi uyarınca izinli alıcı yetkisi askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (b), (ç), (d), (e) veya (f) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması.

(6) Beşinci fıkra uyarınca izinli alıcı yetkisi askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitiminden sonra birinci fıkrada belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde kişi birinci kez ihlalde bulunmuş sayılır ve birinci fıkra uyarınca işlem yapılır.

(7) Sertifika sahibinin;

a) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesine artık sahip olmadığı,

b) 98 inci maddede belirtilen teminata artık sahip olmadığı veya aynı maddenin altıncı fıkrasının uygulandığı hallerde bu teminatın güncelleştirilmesi işlemlerinin yapılmamış olduğunun,

c) İçinde bulunulan takvim yılının sonunda, 96 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen usuller çerçevesinde yapılan hesaplamaya göre aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen tutarlardaki işlemlerden herhangi birini gerçekleştiremediğinin,

ç) Yetki kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve yetki kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanıma artık sahip olmadığı için,

anlaşılması halinde, izinli alıcı yetkisi eksik olan bu koşulların tümü yeniden sağlanıncaya kadar askıya alınır.

(8) Bir ilâ altıncı fıkraların uygulanmasında, tespit edilen ihlaller arasında üç yıldan fazla süre geçmiş olduğu durumlarda en son işlenen ihlal birinci ihlal olarak sayılır.

(9) Bir ilâ altıncı fıkraların uygulanmasında, birinci fıkrada belirtilen ihlallerin birden fazla kez gerçekleştirildiğinin tek seferde tespit edilmesi veya ilgili uyarı veya askıya alma işlemleri başlatılmadan birinci fıkrada belirtilen ihlallerin tekrar gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi halinde, bu ihlaller tek ihlal olarak kabul edilir ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ihlale konu beyannamelerin her biri için ayrı ayrı Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilir.

(10) Yedinci fıkrada belirtilen koşulların yeniden sağlanması ve izinli alıcı yetkisinin yeniden istenilmesi halinde 18 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması gerekir. Bu koşulların tümünün yeniden sağlandığının tespiti halinde, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, askıya alma sona erdirilir.

(11) 94 üncü madde uyarınca izinli gönderici yetkisi askıya alınan kişinin izinli alıcı yetkisi de askıya alma süresince askıya alınır.

(12) İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen sürelerin başlangıç tarihi olarak bu madde uyarınca tatbik edilen Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasına ilişkin ceza kararının düzenlenme tarihi esas alınır.

(13) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(14) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(15) Bu maddenin uygulanmasında, birinci fıkrada sayılan ihlallerden herhangi birinin 91 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin uygulandığı durumlarda izinli gönderici yetkisi sahibinin taşıma yaptırdığı kişilerce bu yetki kapsamında yapılan taşımacılık esnasında gerçekleştirilmesi halinde, bu ihlaller izinli alıcı yetkisi sahibi tarafından gerçekleştirilmiş sayılır.

(16) Bu maddenin uygulanmasında, ihlallerin birden fazla gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin hesaplanmasında her ihlal kendi içinde değerlendirilir.

İzinli alıcı yetkisinin geri alınması

MADDE 120

(1) Sertifika sahibinin 18 inci madde kapsamında izinli alıcı yetkisinden yararlanmaktan vazgeçmesi durumunda izinli alıcı yetkisi geri alınır.

(2) Birinci fıkra uyarınca geri alınan izinli alıcı yetkisinin sertifika kapsamında yeniden istenilmesi halinde 18 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması gerekir.

YEDİNCİ KISIM

İthalatta Yerinde Gümrükleme İzni

İthalatta yerinde gümrükleme izni

MADDE 121

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, aşağıdaki ek koşulları karşılamak şartıyla, eşyayı ithalat gümrük müdürlüğüne sunmaksızın ithal işlemlerini 124 üncü madde uyarınca uygun bulunan tesislerinde gerçekleştirmek üzere izin verilebilir:

a) 4/A maddesinin birinci fıkrası kapsamında YYS-I statüsüne sahip olmak.

b) 123 üncü madde uyarınca gümrük idaresine teminat vermiş olmak.

c) İzin kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve izin kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanıma sahip olmak.

ç) İzin kapsamında işlem yapılacak tesislerde, gerektiğinde eşyanın tartımı için gerekli düzeneğe sahip olmak.

(2) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne ve bu statü kapsamında ithalatta yerinde gümrükleme iznini haiz grup ithalatçıları, yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip grup imalatçılarının tesislerinde, 124 üncü madde uyarınca izin alınmış olmak şartıyla, ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapabilirler.

(3) İkinci fıkra uyarınca yetkilendirilmiş yükümlü statüsü bulunan grup imalatçılarının tesislerinin grup ithalatçısı tarafından ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında kullanılmak istenilmesi halinde, bu grup ithalatçısı tarafından gerçekleştirilen ithalatın en az yüzde altmışının grup imalatçılarının üretiminde kullanılan eşyanın ithalatı olduğunu gösterir yeminli mali müşavirce hazırlanan Ek-21'de yer alan örneğe uygun rapor aslının da ibraz edilmesi gerekir.

(4) İthalatta yerinde gümrükleme izni verilmiş sertifika sahiplerine, Ek-17/A'da yer aldığı şekilde ithalatta yerinde gümrükleme izni için bir yetki numarası verilir.

(5) İthalatta yerinde gümrükleme iznini haiz yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, ayrıca bir talebe gerek kalmaksızın ve 96 ncı maddenin birinci fıkrasında sayılan koşullar aranmaksızın, transit rejimine tabi eşyayı varış gümrük müdürlüğüne sunmadan kendilerine ait tesislerde teslim almak ve transit işlemlerini bu yerlerde sonlandırmak üzere izinli alıcı yetkisi verilir. Ancak;

a) Bu kapsamda işlem yalnızca 124 üncü madde uyarınca yetkilendirilmiş olan firmaya ait tesislerde yapılabilir.

b) Bu kapsamda işlem yapılacak eşyanın alıcısının izin sahibinin kendisinin olması ve eşyanın ithaline ilişkin beyanın kendisi tarafından (a) bendinde sayılan tesislerde verilecek olması gerekir.

c) Bu kapsamda yalnızca 161/B maddesinin birinci fıkrası uyarınca izin sahibinin iştigal alanıyla sınırlı olan eşya için işlem yapılabilir.

İthalatta yerinde gümrükleme izninin kapsamı

MADDE 122

(1) İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ithalat işlemleri ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin 124 üncü madde uyarınca yetki kapsamında bulunan tesislerinde gerçekleştirilebilir. Taşıma aracında ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin eşyasına ait birden fazla transit beyanı bulunması halinde tüm transit beyanlarının ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesisinde sonlandırılması gerekir. Aynı taşıma aracında ithalatta yerinde gümrükleme tesisinin bağlı bulunduğu gümrük idaresi varışlı olmayan transit beyanlarının bulunması halinde, bu araçta bulunan hiçbir transit beyanına ilişkin ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılamaz.

(2) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine ithal edilmek üzere herhangi bir taşıyıcı aracılığıyla getirilen eşyayı taşıyan taşıma aracı bir iç gümrük idaresine uğramaksızın transit rejimi kapsamında doğrudan eşyanın ithalat işlemlerinin yapılacağı ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamı tesise getirilir. Aynı taşıma aracında birden fazla alıcısı olan taşımalara ilişkin işlemler ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında yapılamaz. Bu taşımalar 96 ncı madde uyarınca yetkilendirilen izinli alıcılar

tarafından 110 uncu veya 117 nci madde hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.

İthalatta yerinde gümrükleme izni için kullanılacak teminat MADDE 123

(1) İthalatta yerinde gümrükleme izninin kullanılabilmesi için 140 ıncı maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan gümrük vergileri ve cezaların tazmin edilmesini teminen, Ek-27/B'de yer alan örneğe uygun olarak, dördüncü fıkra hükmü saklı kalmak kaydıyla, gümrük idaresine beş yüz bin Avro tutarında nakit teminat veya teminat mektubu verilmiş olması gerekir.

(2) Teminatın Türk lirası cinsinden verilmesi halinde, verilmesi gereken teminatın birinci fıkradaki değeri karşılayıp karşılamadığının hesaplanmasında teminatın ibraz edildiği tarihte geçerli olan TCMB döviz alış kuru esas alınır.

(3) Nakit teminat yerine teminat mektubu verilecek olması halinde, teminat mektubu vermeye yetkili bankalar veya özel finans kurumları tarafından verilen ve Ek-19'da yer alan örneğe uygun olan süresiz teminat mektubu verilmesi gerekir.

(4) Başvuru sahibinin 32 nci madde uyarınca götürü teminat yetkisine sahip olması ve gümrük idaresine 35 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirlendiği şekilde, Avro türünden iki milyon Avro tutarında teminat vermiş olması durumunda, bu teminatın geçerli ve gümrük idaresinin zilyesinde olduğu sürece ithalatta yerinde gümrükleme izninin kullanılabilmesi için birinci fıkra uyarınca teminat verme koşulu karşılanmış sayılır.

(5) Sertifikanın veya ithalatta yerinde gümrükleme izninin askıya alınması veya geri alınması durumunda ve izin sahibinin talebi halinde gümrük idaresine izin kapsamında işlem yapabilmek için vermiş olduğu teminat askıya alma veya geri alma işleminden önce başlamış olan işlemlerin tamamlanmasının ardından kendisine iade edilir.

(6) Sertifikanın iptal edilmesi durumunda, teminat gümrük idaresince yapılacak gerekli incelemeler sonucunda uygun görülmesi halinde sahibine iade edilir.

(7) Beşinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, teminatın Türk lirası cinsinden verilmesi halinde, verilmesi gereken teminatın birinci fıkradaki değeri karşılayıp karşılamadığının belirlenmesini teminen, teminat tutarının her yıl yeniden hesaplanması ve gümrük idaresine ibraz edilmiş olan teminatın tutarının buna göre güncellenmesi gerekir.

(8) Eşyanın özelliğine göre, ithalat işlemleri tamamlanıncaya kadar eşyanın teminata bağlanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bir milyon Avro'dan az olmamak üzere dördüncü fıkrada belirtilen götürü teminat tutarından daha düşük bir teminat tutarının kabul edilebileceği durumları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamı tesisler

MADDE 124

(1) İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında kullanılacak tesisler 11 inci veya 18 inci madde kapsamında yapılacak başvuru sırasında Ek-1/F'de yer alan ithalatta yerinde gümrükleme izni için başvuru formunda belirtilir.

(2) İthalatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından ithalatta yerinde gümrükleme izninde belirtilmiş tesislerin dışında başka bir tesiste ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılmak istenilmesi halinde 18 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca başvuruda bulunulur.

(3) İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında artık kullanılmayacak veya 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşullardan herhangi birini kaybetmiş olan tesislerin 154 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca yapılacak işlem saklı kalmak kaydıyla 18 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca başvuruda bulunularak derhal bildirilmesi zorunludur.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca izin kapsamından çıkarılan tesisler 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları taşımaları şartıyla 18 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması halinde 154 üncü maddesi uyarınca yapılacak işlem saklı kalmak kaydıyla izin kapsamına yeniden dâhil edilebilir.

(5) İthalatta yerinde gümrükleme izni başvurusunun sertifika alınmasına müteakip yapılması veya mevcut izin kapsamına ikinci fıkra uyarınca yeni tesis eklenmesinin istenilmesi halinde, sertifika sahibince izin kapsamına alınması istenilen tesislerin 8 inci maddenin (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları taşıyıp taşımadıklarına aşağıdaki durumlarda yeniden bakılmaz.

a) Tesisler 13 üncü maddede belirtilen yerinde inceleme veya 160 inci madde uyarınca yapılan izleme sırasında 8 inci maddenin (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları taşıyıp taşımadıkları açısından daha önce incelenmiş ve yapılan inceleme üzerinden üç yıldan daha az bir süre geçmişse.

b) Tesisler 59 uncu madde uyarınca ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında yetkilendirilmişse ve bu tesislere ilişkin yapılan inceleme üzerinden üç yıldan daha az bir süre geçmişse.

(6) Beşinci fıkra uyarınca işlem yapılabilmesi için izin kapsamına alınmak istenildiği belirtilen tesisin daha önce yapılan yerinde inceleme sırasında 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerini de kapsayacak şekilde incelenmiş olduğunun 13 üncü maddenin dokuzuncu fıkrası uyarınca önceki yerinde inceleme neticesinde düzenlenmiş olan yerinde inceleme değerlendirme formunda belirtilmiş olması gerekir.

(7) Altıncı fıkra uyarınca yerinde inceleme değerlendirme formunda belirtilmemiş olan tesislerin 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen koşulları karşılayıp karşılamadıklarının tespiti 13 üncü maddede belirtilen yerinde inceleme işlemleri uygulanarak yapılır.

(8) Beşinci fıkra uyarınca izin kapsamında işlem yapılmak istenildiği belirtilen tesislerde;

a) 121 inci maddenin birinci fıkrasının (c) ile (ç) bentlerine sayılan teçhizatın mevcut olup olmadığı,

b) Tesiste bulunan güvenli depolama alanının 130 uncu maddenin birinci fıkrasında yer alan koşulları taşıyıp taşımadığı,

c) Tesiste bulunan güvenli park alanının 130 uncu maddenin ikinci fıkrasında yer alan koşulları taşıyıp taşımadığı,yetkili Bölge Müdürlüğüince ithalatta yerinde gümrükleme izni veya izin kapsamına tesis ekleme başvurusunun kayda alındığı tarihten itibaren on iş günü içerisinde incelenir. İnceleme sonucunun olumlu sonuçlandırılması halinde, beş iş günü içerisinde tesisin ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında da kullanılabilmesine ilişkin işlemler tamamlanarak Genel Müdürlüğe ve başvuru sahibine bildirimde bulunulur. İnceleme sonucunun olumsuz olarak sonuçlandırılması halinde, beş iş günü içerisinde başvuru sahibine bildirimde bulunulur.

(9) Beşinci fıkra uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamına alınmak istenilen tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün başka bir bölge müdürlüğüne bağlı olması halinde, başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüince, başvurunun kayda alındığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu bölge müdürlüğüne yedinci fıkra kapsamında inceleme yapılmak

üzere bildirimde bulunulur. İncelemeyi yapan bölge müdürlüğü inceleme sonuçlarını başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne beş iş günü içerisinde bildirir. Başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne sekizinci fıkra uyarınca gerekli bildirimler yapılır.

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılacak ithalat gümrük müdürlükleri

MADDE 125

(1) İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılacak ithalat gümrük müdürlükleri, 124 üncü madde uyarınca uygun bulunan tesislerin gümrük müdürlüğüne uzaklığı ve işlem hacmi göz önünde bulundurularak, sertifika başvurusunun yapıldığı bölge müdürlüğü tarafından belirlenir. İzin kapsamına alınacak bir tesis için birden fazla gümrük müdürlüğü izin kapsamında yapılacak işlemlerin yürütülmesinde yetkili kılınmaz. İthalatta yerinde gümrükleme kapsamında işlem yapılmak istenilen tesislerin 59 uncu madde uyarınca ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamına alınmış olması durumunda bu tesisler için 60 ıncı madde uyarınca belirlenmiş gümrük müdürlükleri ithalatta yerinde gümrükleme yetkisi kapsamında yapılacak işlemlerde de yetkili kılınır ve bu tesisler için ayrıca başka bir gümrük müdürlüğü yetkili kılınmaz.

(2) 124 üncü maddenin ikinci ve dördüncü fıkraları uyarınca izin kapsamına tesis eklenmesi halinde, bu tesisler kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlükleri sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğü tarafından belirlenir.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada sayılan bölge müdürlüğü ile gerekli görmesi halinde Genel Müdürlük, birinci ve ikinci fıkrada belirtilen haller dışında da ithalatta yerinde gümrükleme izninde yer alan tesisler kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlüklerini belirlemeye ve değiştirmeye yetkilidir.

(4) İkinci ve üçüncü fıkralar uyarınca işlem yapılacak gümrük müdürlüklerinde değişiklik yapılması durumunda, bu değişiklik izin sahibine bildirilir.

(5) Bu maddenin uygulanmasında, bir ilâ üçüncü fıkralar uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlükleri,

a) Sertifika başvurusunun yapıldığı/sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğüne bağlı olmaları durumunda sertifika başvurusunun yapıldığı veya sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğü tarafından doğrudan;

b) Başka bir bölge müdürlüğüne bağlı olmaları halinde bağlı buldukları bölge müdürlüğünün görüşü alınmak suretiyle sertifika başvurusunun yapıldığı/sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğü tarafından, belirlenir.

(6) Genel Müdürlük ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılamayacak gümrük müdürlüklerini belirlemeye yetkilidir.

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ithalatı yapılamayacak eşya

MADDE 126

(1) Aşağıda belirtilen eşyanın ithal işlemleri ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında yapılamaz;

a) Kanun, genel düzenleyici işlem ve uluslararası anlaşmalarla ithali veya transiti yasaklanmış veya kısıtlanmış olan eşya,

b) Türkiye'ye ithali belli kurum ve kuruluşlara bırakılan eşya,

c) Gümrük Yönetmeliğinin 196 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ç) bentlerinde belirtilen eşya,

ç) 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekindeki (I) sayılı listede yer alan eşya,

d) Bakanlıkça belirlenecek olanlar haricindeki ihtisas gümrüğü uygulamasına tabi eşya,

e) 161/B maddesinin birinci fıkrasında belirtildiği şekilde izin sahibinin iştiğal alanında olan eşya harici eşya,

f) Bakanlıkça belirlenecek diğer eşya.

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarının iznine tabi eşyanın izin kapsamında ithalinin yapılabilmesi için ilgili kurum veya kuruluştan gerekli iznin alınmış olması gerekir.

(3) Birinci fıkranın (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen eşyanın, izin kapsamı eşya ile birlikte getirilmesi ve bu izin kapsamı eşyanın ilk kullanımı veya taşınması için kullanılacak olması halinde, birinci fıkranın (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen eşyaya bu madde kapsamında kısıtlama uygulanmaz.

Ayniyet tespitine ilişkin özel hüküm

MADDE 127 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamı eşyanın kontrol türü bildirimine ilişkin süre

MADDE 128

(1) Güvenli depolama alanında veya güvenli park alanında bulunan eşyanın ithal edilmek istenilmesinin gümrük idaresine bildirilmesini müteakip 138 inci madde uyarınca beyanın hangi

kontrol türüne tabi tutulacağına gümrük idaresi tarafından izinli alıcıya bildirileceği azami süre sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğüne belirlenir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen süre iki saati geçemez.

(3) Birinci fıkraya göre belirlenen sürede değişiklik yapılması durumunda, bu değişiklik izinde belirtilerek yetki sahibine bildirilir.

(4) Birinci fıkrada belirtilen süre, eşyanın muayene edilecek olması halinde eşyanın muayene için bekletileceği süreyi kapsamaz.

(5) Eşyanın hangi kontrol türüne tabi tutulacağına ilişkin bildirim ne şekilde yapılacağı Bakanlıkça belirlenir.

(6) Genel Müdürlük kontrol türü bildirim süresini belirlemeye ve değiştirmeye yetkilidir.

İthalatta yerinde gümrükleme izin formunun kapsamı

MADDE 129

(1) İthalatta yerinde gümrükleme izni aşağıda yer alan bilgileri içerecek şekilde Ek-17/B'de yer alan formda belirtilir.

a) İzin çerçevesinde uyulması gereken yükümlülükler,

b) 128 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca belirlenen kontrol türü bildirim süresi,

c) İzin kapsamı tesisler,

ç) İzin kapsamı ithalat beyannamesinin tescil edileceği gümrük müdürlükleri.

(2) Birinci fıkrada belirtilen form, bir nüshası düzenleyen bölge müdürlüğüne saklanmak, diğer nüshası ise ithalatta yerinde gümrükleme izni tanınan kişiye verilmek üzere iki nüsha halinde düzenlenir.

İthalatta yerinde gümrükleme kapsamı tesislerdeki güvenli depolama alanı ve güvenli park alanı

MADDE 130

(1) İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamı tesislerde, ithalat eşyasının araçtan boşaltılarak konulacağı ve eşyanın ithaline ilişkin işlemler tamamlanıncaya kadar bulundurulacağı uygun bir muayene ve sevkiyat alanından oluşan, kesintisiz güç kaynağına bağlı, araç tanımlama ve insan kimlik tespiti yapmaya imkân verecek çözünürlükte kamera sistemi ile alana giriş çıkış yerleri de dâhil olmak üzere yirmi dört saat kesintisiz olarak izlenen, giriş çıkışları kayıt altında tutulan ve yeterli aydınlatma düzenine sahip, eşyayı her türlü dış etken ve müdahalelerden koruyacak şekilde yapılmış kapalı güvenli depolama alanı bulunması gerekir.

(2) Aşağıda belirtilen hallerde ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamı eşyanın bekletilebileceği ve birinci fıkrada belirtilen özelliklere sahip ancak kapalı olma zorunluluğu olmayan, güvenli park alanının bulunması gerekir. Taşıma aracı bu alana tesise varış bildirimini sonrasında ve 135 inci veya 136 ncı maddedeki işlemler başlatılmadan önce konularak, duruma göre eşyanın ithaline ilişkin işlemler tamamlanıncaya kadar veya taşınan eşya bu alana boşaltılana kadar bekletilir.

a) Ağırlığı, boyutları veya niteliği bakımından kapalı bir alanda muhafazası mümkün olmayan eşyanın getirildiği taşıttan boşaltıldıktan sonra ithal edilecek olması,

b) Eşyanın ithalat işlemleri tamamlanıncaya kadar getirildiği konteyner içerisinde bekletilerek ithal edilecek olması,

c) İthal edilecek eşyanın 135 inci madde uyarınca kırk sekiz saat içerisinde getirildiği taşıttan boşaltılmadan ithal edilecek olması.

(3) İthalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin aynı zamanda ihracatta yerinde gümrükleme iznine sahip olması ve işlem yapılacak tesis için her iki izin kapsamı işlem yapılmak üzere yetkilendirilmiş olunması halinde, bu maddede belirtilen güvenli depolama alanı ile güvenli park alanı, ithalat ile ihracat eşyasının birbirine karışmaması için gereken bütün önlemlerin alınmış olması kaydıyla, ihracatta yerinde gümrükleme yetkisi kapsamında yapılacak işlemler için de kullanılabilir.

(4) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(5) Güvenli depolama alanları ile güvenli park alanlarına eşya ve/veya taşıma aracının alınmasında 131 inci, bu alanlardan eşya ve/veya taşıma aracının çıkartılmasında ise 132 nci madde hükümlerine uyulur.

(6) Güvenli depolama alanı ve güvenli park alanlarına ilişkin 131 inci maddeye göre tutulan giriş ve 132 nci maddeye göre tutulan çıkış kayıtlarına müteselsil sıra numarası verilir. Giriş ve çıkış numaraları birbirleri ile ilişkilendirilir.

(7) Güvenli depolama alanı veya güvenli park alanına alınan ve ithalata ilişkin beyannameye konu olan eşya ve/veya duruma göre taşıma aracı bu alanlara alınırken, bu alanlardan çıkartılırken ve bu alanlarda buldukları sürece devamlı olarak kamera kayıtlarına alınır.

(8) 124 üncü madde uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamına alınmış olan bir tesisin içerisinde bulunan güvenli

depolama alanı ya da park alanının yerinin değiştirilmek, bu tesis içerisine yeni bir güvenli depolama alanı ya da park alanı eklenmek veya mevcut güvenli depolama alanı ya da park alanının fiziki yapısında değişiklik yapılmak istenilmesi halinde sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğüne 18 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca başvuruda bulunulur. Bu kapsamda yeri değiştirilecek veya eklenecek güvenli depolama alanının birinci fıkrada, güvenli park alanının ise ikinci fıkrada belirtilen özellikleri taşıyıp taşımadığı başvurunun yapıldığı Bölge Müdürlüğüne başvurunun kayda alındığı tarihten itibaren on iş günü içerisinde incelenir. Bu tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün başka bir bölge müdürlüğüne bağlı olması halinde, başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne, başvurunun kayda alındığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde tesisin bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu bölge müdürlüğüne bu fıkra kapsamında inceleme yapılmak üzere bildirimde bulunulur. İncelemeyi yapan bölge müdürlüğü inceleme sonuçlarını başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne beş iş günü içerisinde bildirir. Başvurunun yapıldığı bölge müdürlüğüne başvuru sahibine bildirimde bulunulur.

(9) Aynı gruba bağlı olan ve aynı tesis içerisinde yerleşik olan birden fazla grup imalatçısı, her birinin ithalatta yerinde gümrükleme iznine sahip olması koşuluyla, o tesis içerisinde bulunan güvenli depolama alanı veya güvenli park alanlarını ortak bir şekilde kullanabilirler.

(10) 121 inci madde uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni için yapılacak başvuruda, 124 üncü madde kapsamında belirtilecek tesisin sınırları içerisinde bulunan, kendisine veya yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahibi grup imalatçısına ait C Tipi antreponun birinci fıkrada belirtilen güvenli depolama alanına dönüştürülmek istenilmesi halinde, bu durum başvuruda belirtilir. Yapılan inceleme sonucunda söz konusu antrepoda güvenli depolama alanına ilişkin koşulların sağlandığının tespit edilmesi halinde, antrepo güvenli depolama alanı olarak tanımlanır ancak antrepo statüsü sona erdirilmeden bu yerde ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılmasına izin verilmez.

(11) 124 üncü madde uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılmak üzere yetkilendirilmiş bir tesisin sınırları içerisinde bulunan, kendisine veya yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahibi grup imalatçısına ait C Tipi antreponun

birinci fıkrada belirtilen güvenli depolama alanına dönüştürülmek istenilmesi halinde, sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğüne dilekçe ile başvuruda bulunulur. Başvuruya istinaden sekizinci fıkrada belirtilen işlemler yapılmaksızın söz konusu antrepo güvenli depolama alanı olarak tanımlanır ancak bu kapsamda güvenli depolama alanı olarak tanımlanan C Tipi antreponun antrepo statüsü sona erdirilmeden bu yerde ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılmasına izin verilmez.

(12) 124 üncü madde uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılmak üzere yetkilendirilmiş bir tesisin sınırları haricinde bulunan C Tipi antreponun birinci fıkrada belirtilen güvenli depolama alanına dönüştürülmek istenilmesi halinde, antreponun içerisinde bulunan tesisin 124 üncü madde kapsamında yetkilendirilmesi için ve antreponun güvenli depolama alanına dönüştürülmesi için 18 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca başvuruda bulunulur. Başvurunun değerlendirilmesi neticesinde tesisin 124 üncü madde uyarınca yetkilendirilmesi uygun bulunmuşsa, ayrıca sekizinci fıkrada belirtilen işlemler yapılmaz, ancak bu kapsamda güvenli depolama alanına dönüştürülmek istenilen C Tipi antreponun antrepo statüsü sona erdirilmeden bu yerde ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılmasına izin verilmez.

Güvenli depolama alanları ve güvenli park alanlarına giriş işlemleri

MADDE 131

(1) 134 üncü madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 130 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen güvenli depolama alanına alınacak eşya, bu alana alınırken ilişkili olduğu transit beyanı ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılarak kontrol edilir ve buna müteakip güvenli depolama alanına alınır. Güvenli depolama alanına yapılan girişe ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

- a) Taşıma aracının mühür numarası,
- b) Taşıma aracının çekici ve dorsesinin plaka numarası,
- c) Taşıma aracı konteynerse konteyner numarası,
- ç) Eşyanın alana giriş tarihi ve saati,
- d) Eşyanın ilişkili olduğu transit beyanının tarih ve sayısı,
- e) Varsa eşyanın sipariş numaraları,
- f) Varsa eşyaya ait kapların cinsi, kapların adedi ile kaplar üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (seri, sipariş, barkod

numarası ve benzerleri),

g) Eşya dökme ise eşyanın net ağırlığı.

ğ) Eşya ambalajsız ise, varsa eşyanın üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (şasi, seri numarası ve benzerleri).

(2) 135 inci madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 130 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanına alınacak eşyayı taşıyan taşıma aracı bu alana alınırken eşyanın ilişkili olduğu transit beyanı ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılarak kontrol edilir, 133 üncü maddenin yedinci fıkrasında belirtilen durum haricinde taşıma aracının mührü de kontrol edilir ve buna müteakip taşıma aracı güvenli park alanına alınır. 133 üncü maddenin yedinci fıkrasında belirtilen durumda, taşınan eşya da ilişkili olduğu transit beyanı ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılır ve aracın güvenli park alanına girişinde kontrol edilir. Güvenli park alanına yapılan girişe ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

a) 133 üncü maddenin yedinci fıkrasında belirtilen durum haricinde taşıma aracının mühür numarası,

b) Taşıma aracının taşınan eşya ile birlikte alana giriş tarihi ve saati,

c) Taşıma aracının çekici ve dorsesinin plaka numarası,

ç) Taşıma aracı konteynerse konteyner numarası,

d) Taşınan eşya dökme ise taşıma aracının alana girişteki ağırlığı,

e) Eşyanın ilişkili olduğu transit beyanının tarih ve sayısı,

f) Varsa eşyanın sipariş numaraları.

(3) 136 ncı madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 130 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanına alınacak eşyayı taşıyan taşıma aracı bu alana alınırken eşyanın ilişkili olduğu transit beyanı ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılarak kontrol edilir, taşıma aracı konteynerse konteyner mührü de kontrol edilir ve buna müteakip taşıma aracı güvenli park alanına alınır. Taşıma aracı konteyner değilse, taşınan eşya da ilişkili olduğu transit beyanı ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılır ve aracın güvenli park alanına girişinde kontrol edilir. Güvenli park alanına yapılan girişe ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

a) Taşıma aracı konteynerse konteyner mühür numarası,

b) Taşıma aracının taşınan eşya ile birlikte alana giriş tarihi ve saati,

- c) Taşıma aracının çekici ve dorsesinin plaka numarası,
- ç) Taşıma aracı konteynerse konteyner numarası,
- d) Eşyanın ilişkili olduğu transit beyanının tarih ve sayısı,
- e) Varsa eşyanın sipariş numaraları.

(4) Üçüncü fıkrada belirtilen bilgilere ilaveten taşıma aracı konteynerse konteyner mührünün kırılmasını müteakip, değilse taşıma aracının alana girişi sırasında aşağıda belirtilen bilgiler de kaydedilir, (d) bendinde sayılan bilgi eşyayı taşıyan aracın eşyayı alana boşalttıktan sonra alandan çıkışını müteakip de tutulabilir;

- a) Eşyanın ilişkili olduğu transit beyanının tarih ve sayısı,
- b) Varsa eşyanın sipariş numaraları,
- c) Eşya ambalajsız ise, varsa eşyanın üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (şasi, seri numarası ve benzerleri),
- ç) Varsa eşyaya ait kapların cinsi, kapların adedi ile kaplar üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (seri, sipariş, barkod numarası ve benzerleri),
- d) Eşya dökme ise eşyanın net ağırlığı.

(5) 130 uncu maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmadığı durumlarda, güvenli depolama alanları ile ithalata ilişkin güvenli park alanlarına sadece ithalat beyannamesine konu edilecek eşya konulabilir.

Güvenli depolama alanları ve güvenli park alanlarından çıkış işlemleri

MADDE 132

(1) 134 üncü madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 130 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen güvenli depolama alanına alınan eşya, ithalat işlemleri bitirildikten sonra bu alandan çıkartılırken 131 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen kayıt bilgileri ile ithalata ilişkin beyanname ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılarak kontrol edilir ve buna müteakip güvenli depolama alanından çıkartılır. Güvenli depolama alanından yapılan çıkışa ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

- a) Eşyanın alandan çıkış tarihi ve saati,
- b) Eşyanın ilişkili olduğu ithalata ilişkin beyannamenin tarih ve sayısı,
- c) Varsa eşyanın sipariş numaraları,
- ç) Eşya ambalajsız ise, varsa eşyanın üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (şasi, seri numarası ve benzerleri),

d) Varsa eşyaya ait kapların cinsi, kapların adedi ile kaplar üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (seri, sipariş, barkod numarası ve benzerleri),

e) Eşya dökme ise eşyanın net ağırlığı.

(2) 135 inci madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 130 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanına alınan taşıma aracı, taşınan eşyanın ithalat işlemleri bitirildikten sonra bu alandan çıkartılırken 131 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kayıt bilgileri ile karşılaştırılarak kontrol edilir ve buna müteakip güvenli park alanından çıkartılır. 133 üncü maddenin yedinci fıkrasında belirtilen durumda, taşınan eşya da ilişkili olduğu ithalat beyannamesi ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılır ve aracın güvenli park alanına çıkışında kontrol edilir. Güvenli park alanından yapılan çıkışa ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

a) Taşıma aracının taşınan eşya ile birlikte alandan çıkış tarihi ve saati,

b) Taşıma aracının çekici ve dorsesinin plaka numarası,

c) Taşıma aracı konteynerse konteyner numarası,

ç) Taşınan eşya dökme ise taşıma aracının alandan çıkıştaki ağırlığı,

d) Eşyanın ilişkili olduğu ithalata ilişkin beyannamenin tarih ve sayısı,

e) Varsa eşyanın sipariş numaraları.

(3) 135 inci madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 130 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanından getirildiği taşıma aracıyla birlikte çıkartılan eşyanın güvenli alan dışında araçtan boşaltılmasına ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur ve bu kayıtlar ikinci fıkradaki kayıtlarla ilişkilendirilir;

a) Varsa eşyanın sipariş numaraları,

b) Eşya ambalajsız ise, varsa eşyanın üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (şasi, seri numarası ve benzerleri),

c) Varsa eşyaya ait kapların cinsi, kapların adedi ile kaplar üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (seri, sipariş, barkod numarası ve benzerleri),

ç) Eşya dökme ise eşyanın net ağırlığı.

(4) 136 ncı madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 130 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanına alınan taşıma aracı, taşınan eşya alana boşaltıldıktan sonra bu

alandan çıkartılırken 131 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kayıt bilgileri ile karşılaştırılarak kontrol edilir ve buna müteakip güvenli park alanından çıkartılır. Güvenli park alanından taşıma aracının çıkışına ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

- a) Taşıma aracının alandan çıkış tarihi ve saati,
- b) Taşıma aracının çekici ve dorsesinin plaka numarası,
- c) Alana boşaltılan eşya dökme ise taşıma aracının alandan çıkıştaki ağırlığı,
- ç) Varsa alana boşaltılan eşyanın sipariş numaraları,
- d) 117 nci maddenin uygulandığı durumda, 84 üncü maddenin on üçüncü fıkrasında belirtilen durum haricinde, araca takılan izinli gönderici yetkisi kapsamındaki özel tipteki mührün numarası.

(5) 136 ncı madde uyarınca yapılan işlemler kapsamında 130 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanında depolanan eşya, ithalat işlemleri bitirildikten sonra bu alandan çıkartılırken 131 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen kayıt bilgileri ile ithalata ilişkin beyanname ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılarak kontrol edilir ve buna müteakip güvenli depolama alanından çıkartılır. Güvenli depolama alanından yapılan çıkışa ilişkin kayıtlar asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tutulur;

- a) Eşyanın alandan çıkış tarihi ve saati,
- b) Eşyanın ilişkili olduğu ithalata ilişkin beyannamenin tarih ve sayısı,
- c) Varsa eşyanın sipariş numaraları,
- ç) Eşya ambalajsız ise, varsa eşyanın üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (şasi, seri numarası ve benzerleri),
- d) Varsa eşyaya ait kapların cinsi, kapların adedi ile kaplar üzerinde bulunan ayırt edici numaraları (seri, sipariş, barkod numarası ve benzerleri),
- e) Eşya dökme ise eşyanın net ağırlığı.

(6) Yetki kapsamı eşyanın 136 ncı maddeye göre 130 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanında getirildiği konteyner içerisinde depolandığı durumda, konteyner içerisinde depolanan eşyanın tamamının ithalat işlemlerinin sonlandırılmasını müteakip konteynerin alandan çıkışında konteyner numarası, o konteyner dâhilindeki eşya için beşinci fıkraya göre tutulmuş çıkış kayıtlarıyla ilişkilendirilerek kaydedilir.

(7) Vergileri ödenmeden ya da ilgili rejim uyarınca teminata bağlanmadan önce ithalinden vazgeçilen eşyanın güvenli depolama alanları veya güvenli park alanlarından çıkışı, ancak gümrük idaresi tarafından Kanunun 163 ilâ 165 inci maddelerinin uygulanmasına izin verildiği hallerde ve 134 üncü maddenin on ikinci fıkrasında belirtilen süre içinde yapılabilir. Mahrece iade işlemlerinin tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünde yapılmasını sağlamak üzere eşya bu gümrük müdürlüğüne transit rejimi kapsamında sevk edilir.

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamı eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girişi ve izin kapsamı tesislere taşınması

MADDE 133

(1) Eşya, Türkiye Gümrük Bölgesine girişte gümrük mevzuatı ve diğer mevzuattan kaynaklı kontroller ve işlemler tamamlandıktan sonra, bir iç gümrük idaresine uğramaksızın transit rejimi kapsamında eşyanın ithalat işlemlerinin gerçekleştirileceği ithalatta yerine gümrükleme izni kapsamı tesise getirilir.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Eşya ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamı tesise ulaştığında, taşıma aracına ve mühre ilişkin kontroller gerçekleştirilerek transit mevzuatı uyarınca eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne tesise varış bildirimini elektronik ortamda yapılır. Tesise varış bildiriminde eşyanın ithalat işlemlerinin 134 üncü, 135 inci ya da 136 ncı maddelerden hangisi uyarınca işlem yapılacağı da belirtilir. Bu fıkroda belirtilen işlemler ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından yerine getirilir.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yapılan kontrollerde taşıma aracına veya mühre müdahale edilmiş olduğunun anlaşılması halinde, üçüncü fıkra uyarınca yapılan tesise varış bildiriminde bu durum ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne iletilir.

(5) Dördüncü fıkra uyarınca taşıma aracına veya mühre müdahale olduğunun bildirilmesi halinde, bildirim müteakip üç saat içerisinde gümrük idaresi tarafından taşıma aracı, mühür ve gerekirse taşınan eşya izin sahibinin tesislerinde kontrol edilir. İlgili gümrük müdürlüğünün iş yoğunluğu veya mücbir sebeplerden ötürü bu sürenin ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin eşyasının bulunduğu tesislere gidilerek muayene yapılması için yeterli olmaması halinde, ilgili gümrük müdürü, gerekçesi belirtilmek suretiyle, süreyi uzatmaya yetkilidir. İthalatta yerinde

gümrükleme izni sahibinden kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşanan gecikmelerde bu fıkrada öngörülen ek süre dâhil süre dikkate alınmaz. Muayene işleminin varış bildirimini müteakip üç saat içerisinde başlatılamayacak olması ve bu sürenin ilgili gümrük müdürü tarafından bu fıkrada belirtilen şartlar altında uzatılmış olması halinde, muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün mesai başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır. Taşıma aracı ilgili gümrük idaresinde görevli memur gelinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir.

(6) Üçüncü fıkra uyarınca yapılan kontroller neticesinde araca veya mühre müdahale olmadığının tespit edilmesi veya beşinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanması sonucunda gümrük idaresi tarafından izin verilmesi halinde, eşyanın taşıma aracından boşaltılarak güvenli depolama alanına alınacak olması durumunda 134 üncü madde, eşyanın ithalat işlemlerinin eşya taşıma aracından boşaltılmadan tamamlanacak olması durumunda 135 inci madde, taşıma aracı konteynerse eşyanın konteyner içerisinde bekletilecek olması veya ağırlığı, boyutları veya niteliği bakımından kapalı bir alanda muhafazası mümkün olmayan eşyanın getirildiği taşıttan boşaltılarak ithalat işlemlerinin gerçekleştirilecek olması durumunda ise 136 ncı madde uyarınca işlem yapılır.

(7) İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamı eşyayı taşıyan araç tesislere aşağıdaki şartların tümünün yerine getirilmesi koşuluyla mühürsüz olarak getirilebilir;

a) Eşyanın mühürsüz taşınabilmesi için ilgili transit mevzuatına göre gerekli şartların mevcut olması,

b) İlgili transit mevzuatına göre eşyanın mühürsüz taşınmasına ilişkin koşulların yerine getirilmiş ve gerekli her türlü önlemin alınmış olması,

c) Taşınacak eşyaya ve taşıma aracına izinsiz müdahalelere karşı en az asgari düzeydeki gerekli emniyet ve güvenlik önlemlerinin alınmış olması,

ç) Gümrük idaresince aksine bir bildirim yapılmamış olması.

(8) Üçüncü fıkrada belirtilen tesise varış bildiriminin mesai saatleri dışında yapılmak istenilmesi halinde,

a) Bu bildirim ile mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talep aynı takvim günü içerisinde gerçekleştirilecekse o günün mesai bitiminin,

b) Bu bildirim, aynı takvim günü içerisinde gerçekleştirilmeyecek ancak mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talebi takip eden ilk iş gününün mesai başlangıcından önce gerçekleştirilecekse en son iş gününün mesai bitiminin,

en geç bir saat öncesine kadar eşyanın getirildiği tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne talepte bulunulur. Bu talep üçüncü fıkrada belirtilen bildirim hangi tarihte ve yaklaşık hangi saatte yapılacağı bilgisini içerir. Mesai saatleri dışında işlem yapılmak istenilmesi halinde global mesai uygulamasından yararlanılması gerekir.

Taşıma aracının mührünün kırılması ve ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem gören eşyanın güvenli depolama alanına alınması

MADDE 134

(1) 133 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan tesise varış bildirimini müteakip azami on beş dakika içerisinde yapılan risk analizi sonuçlarına göre boşaltma izni verilmesi halinde taşıma aracı mührü ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından kırılır. Gümrük idaresince boşaltma izni verilinceye kadar taşıma aracına, mührü ve eşyaya müdahale edilmez.”

(2) Yapılan risk analizi sonucuna göre birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde mührün kırılmasına izin verilmemesi halinde, taşıma aracı ilgili gümrük idaresinde görevli memur gelinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir. İlgili memur tarafından taşıma aracı incelenerek mühür kırılır.

(3) İkinci fıkra uyarınca yapılacak kontroller birinci fıkrada belirtilen sürenin bitimini müteakip azami üç saat içinde başlatılır, ancak ilgili gümrük müdürlüğünün iş yoğunluğu veya mücbir sebeplerden ötürü bu sürenin ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin eşyasının bulunduğu tesislere gidilerek muayene yapılması için yeterli olmaması halinde, ilgili gümrük müdürü, gerekçesi belirtilmek suretiyle, süreyi uzatmaya yetkilidir. İthalatta yerinde gümrükleme izni sahibinden kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşanan gecikmelerde bu fıkrada öngörülen ek süre dâhil süre dikkate alınmaz. Muayene işleminin ikinci fıkrada belirtilen bildirim müteakip üç saat içerisinde başlatılamayacak olması ve bu sürenin ilgili gümrük müdürü tarafından bu fıkrada belirtilen şartlar altında uzatılmış olması halinde, muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır. Bu süre içerisinde muayene işleminin başlamamış

olması halinde birinci fıkrada belirtilen boşaltma izni verilmiş sayılır.

(4) Taşıma aracının mührünün birinci ve duruma göre ikinci fıkra doğrultusunda kırılmasından sonra eşya, ithalatta yerinde gümrükleme tesislerinde bulunan ve 130 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen güvenli depolama alanına alınır.

(5) İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem gören eşyanın güvenli depolama alanına alınması sırasında, 131 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen hususlar doğrultusunda ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından gerekli kontroller yapılır. Eşyanın güvenli depolama alanına alındığı elektronik ortamda yetki kapsamında işlem yapılan gümrük müdürlüğüne bildirilir.

(6) Beşinci fıkra uyarınca yapılan kontrol sonucunda güvenli depolama alanına alınan eşyada eksiklik veya fazlalık veya beyan harici eşya tespit edilmesi halinde, eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğü bu durum hakkında beşinci fıkra uyarınca yapılan bildirim dâhilinde bilgilendirilir. Bu durumda, eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünce kontrol ile görevlendirilen memur gelinceye kadar eşya güvenli depolama alanında müdahale edilmeksizin bekletilir. Eşyanın kontrolünü müteakip ilgili mevzuat uyarınca işlem yapılır.

(7) Dördüncü fıkra uyarınca güvenli depolama alanına alınan eşyanın rezerveli veya hasara uğramış olduğunun tespit edilmesi halinde, Gümrük Yönetmeliğinin 89 uncu maddesi uyarınca işlem yapılabilir.

(8) Beşinci fıkradaki işlemlerin gerçekleştirilmesinden sonra transit rejimine ilişkin işlemler ithalatta yerine gümrükleme izni sahibince transit mevzuatı uyarınca tamamlanır. Altıncı fıkranın uygulandığı durumlarda kontrol ile görevlendirilen memur tarafından transit mevzuatı uyarınca transit rejimine ilişkin işlemler de yapılır. Bu fıkranın uygulanmasında TIR işleminin sonlandırılması ve TIR Karnesi kapsamında taşınan eşyaya ilişkin eksiklik ve fazlalık takibatına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(9) Güvenli depolama alanında bulunan eşya Gümrük Yönetmeliğinin 90 ıncı maddesi uyarınca elleçleme faaliyetine tabi tutulabilir. Bu durumda, elleçleme başvurusu eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne yapılır ve işlemlerin eşyanın aynı durumda muhafazasını sağlamaya yönelik

olduğunun anlaşılması halinde gümrük müdürlüğüne elleçlemeye izin verilir.

(10) Güvenli depolama alanına alınan eşyaya, dokuzuncu fıkrada belirtilen durum haricinde, ithalat işlemleri tamamlanıncaya kadar sadece mücbir hallerle sınırlı olmak üzere ve gümrük idaresine bilgi verilerek müdahale edilebilir. Gümrük idaresinin bilgisi dışında güvenli depolama alanından çıkarılan veya değiştirilen eşya hakkında ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin sorumluluğuna başvurularak Gümrük Yönetmeliğinin 515 inci maddesi uyarınca işlem yapılır.

(11) Diğer kurumlarca eşyanın ithalinde fiziken kontrol edilmesi veya numune alınması gerektiği durumlarda, izin sahibi ithalatçı tarafından gümrük idaresi bilgilendirilmek kaydıyla güvenli depolama alanında bulunan eşya ilgili kurumca incelenir. İlgili kurumların yapacağı kontroller kapsamında eşyadan numune alınarak incelenmesinin gerekmesi halinde, numunenin miktar, cins ve nevine ilişkin olarak gümrük idaresi bilgilendirilir. Alınan numunelere ilişkin olarak Gümrük Yönetmeliğinin 87 nci maddesinin beşinci ve altıncı fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(12) Güvenli depolama alanına alınan eşyanın ithalatına ilişkin işlemler 133 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan tesise varış bildirim tarihinden itibaren azami yirmi gün içerisinde tamamlanır.

(13) On ikinci fıkrada belirtilen sürenin uzatılması ya da durmasında Gümrük Yönetmeliğinin 76 ncı maddesi hükümleri esastır.

(14) On ikinci ve duruma göre on üçüncü fıkralarda belirtilen süreler sonunda eşyanın ithalatına ilişkin işlemlerin tamamlanmamış olması halinde, ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne bu durum bildirilir ve eşyaya müdahale edilemez.

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamı eşyanın ithalat işlemlerinin güvenli park alanında getirildiği taşıttan boşaltılmadan tamamlanması

MADDE 135

(1) 130 uncu maddenin ikinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen durumda, 133 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca tesise varış bildirim yapılan eşyanın ithaline ilişkin beyannamenin varış bildiriminden itibaren veya 133 üncü maddenin dördüncü

fıkrasının uygulandığı durumlarda gümrük idaresi tarafından izin verilmesinden itibaren, kırk sekiz saat içerisinde tescil edilecek olması halinde, eşyanın ithaline ilişkin işlemler eşya taşıma aracından boşaltılmadan 130 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanına alınarak yapılabilir. Bu durumda taşıma aracı ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından 131 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli kontroller yapılarak güvenli park alanına alınır ve taşınan eşya, yedinci fıkra ile 132 nci maddenin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ithalat işlemleri tamamlanarak gümrük idaresi tarafından bu alandan çıkışına izin verilinceye kadar taşıt üzerinde bu alanda bekletilir.

(2) 133 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan tesise varış bildirimini müteakip azami on beş dakika içerisinde yapılan risk analizi sonuçlarına göre 137 nci maddede belirtilen ithalat işlemlerinin başlatılması izni verilmesi halinde, 133 üncü maddenin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, taşıma aracı mührü ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından kırılır ve birinci fıkrada belirtilen sürenin bitimine kadar 137 nci maddede belirtilen işlemler başlatılır. Gümrük idaresince 137 nci maddede belirtilen ithalat işlemlerinin başlatılması için izin verilinceye kadar taşıma aracına, eşyaya ve taşıma aracı mühürlüyse mührü müdahale edilmez.

(3) Yapılan risk analizi sonucuna göre ikinci fıkrada belirtilen süre içerisinde 137 nci maddede belirtilen ithalat işlemlerinin başlatılması için izin verilmemesi halinde, taşıma aracı ilgili gümrük idaresinde görevli memur gelinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir. İlgili memur tarafından taşıma aracı incelenerek 133 üncü maddenin yedinci fıkrasında belirtilen haller haricinde mühür kırılır, muayene ile görevli memurun gerekli görmesi halinde eşya taşıma aracından indirilerek muayene edilir, aksi takdirde eşya araçta yüklü olarak muayene edilir. Muayene sonucuna göre gümrük idaresi tarafından izin verilmesi halinde birinci fıkrada belirtilen sürenin bitimine kadar 137 nci maddede belirtilen işlemler başlatılır.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yapılacak kontroller ikinci fıkrada belirtilen sürenin bitimini müteakip azami üç saat içinde başlatılır, ancak ilgili gümrük müdürlüğünün iş yoğunluğu veya mücbir sebeplerden ötürü bu sürenin ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin eşyasının bulunduğu tesislere gidilerek muayene

yapılması için yeterli olmaması halinde, ilgili gümrük müdürü, gerekçesi belirtilmek suretiyle, süreyi uzatmaya yetkilidir. İthalatta yerinde gümrükleme izni sahibinden kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşanan gecikmelerde bu fıkrada öngörülen ek süre dâhil süre dikkate alınmaz. Muayene işleminin ikinci fıkrada belirtilen bildirim müteakip üç saat içerisinde başlatılamayacak olması ve bu sürenin ilgili gümrük müdürü tarafından bu fıkrada belirtilen şartlar altında uzatılmış olması halinde, muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır. Bu süre içerisinde muayene işleminin başlamamış olması halinde ikinci fıkrada belirtilen ithalat işlemlerinin başlatılması izni verilmiş sayılır.

(5) Diğer kurumlarca eşyanın ithalinde fiziken kontrol edilmesi veya numune alınması gerektiği durumlarda, eşya, üçüncü fıkrada belirtilen işlemler tamamlanmış olsa bile, 134 üncü maddenin on birinci fıkrasında belirtilen işlemler sonuçlandırılıncaya kadar taşıma aracının üzerinde yüklü olarak güvenli park alanında bekletilir. Eşya, fiziki kontrol için ilgili kurumca gerekli görülmesi halinde, taşıma aracından güvenli park alanına boşaltılabilir. Bu işlemlerin birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde tamamlanamaması halinde yedinci fıkra uyarınca işlem yapılır, bu süre içerisinde tamamlanması halinde ise 137 nci maddede belirtilen işlemler başlatılır.

(6) Bu madde uyarınca işlem yapılmak üzere güvenli park alanına alınan eşya ile eşyayı taşıyan taşıma aracı, yedinci fıkrada belirtilen haller haricinde, 138 inci maddede belirtilen işlemler tamamlanıncaya kadar bu alandan çıkartılamaz.

(7) Eşyanın birinci fıkrada belirtilen sürede rejime girişine ilişkin beyannamenin 137 nci madde uyarınca tescil edilmemesi halinde, durum eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne bildirilerek eşya 134 üncü maddenin beşinci ve altıncı fıkrası hükümlerine uyularak güvenli depolama alanına alınır. Bu fıkra uyarınca güvenli depolama alanına alınan eşya için 134 üncü maddenin altı ilâ on dördüncü fıkrası hükümleri uygulanır.

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamı eşyanın ithalat işlemlerinin güvenli park alanında getirildiği taşıttan boşaltılarak tamamlanması

MADDE 136

(1) 130 uncu maddenin ikinci fıkrasının (a) ile (b) bentlerinde belirtilen hallerde, 133 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan tesise varış bildirimini müteakip azami on beş dakika içerisinde yapılan risk analizi sonuçlarına göre boşaltma izni verilmesi halinde,

a) 130 uncu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen durumda eşya ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından getirildiği taşıma aracından güvenli park alanına boşaltılır. Gümrük idaresince boşaltma izni verinceye kadar taşıma aracına ve eşyaya müdahale edilmez.

b) 130 uncu maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinin uygulandığı durumda konteyner ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından getirildiği taşıttan güvenli park alanına indirilerek konteynerin mührü kırılır. Gümrük idaresince boşaltma izni verinceye kadar taşıta, konteynere ve konteyner mührüne müdahale edilmez.

(2) Yapılan risk analizi sonucuna göre birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde 130 uncu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen durumda eşyanın araçtan indirilmesine veya 130 uncu maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumda konteynerin taşıttan indirilerek konteyner mührünün kırılmasına izin verilmemesi halinde, taşıma aracı ilgili gümrük idaresinde görevli memur gelinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir. Eşya veya taşıma aracı konteynerse konteyner ilgili memur gözetiminde taşıttan indirilir ve konteyner ilgili memur tarafından incelenerek mühür kırılır.

(3) İkinci fıkra uyarınca yapılacak kontroller birinci fıkrada belirtilen sürenin bitimini müteakip azami üç saat içinde başlatılır, ancak ilgili gümrük müdürlüğünün iş yoğunluğu veya mücbir sebeplerden ötürü bu sürenin ithalatta yerinde gümrükleme sahibinin eşyasının bulunduğu tesislere gidilerek muayene yapılması için yeterli olmaması halinde, ilgili gümrük müdürü, gerekçesi belirtilmek suretiyle, süreyi uzatmaya yetkilidir. İthalatta yerinde gümrükleme izni sahibinden kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşanan gecikmelerde bu fıkrada öngörülen ek süre dâhil süre dikkate alınmaz. Muayene işleminin eşyanın muayene edileceğine ilişkin yapılan bildirim müteakip üç saat içerisinde başlatılamayacak olması ve bu sürenin ilgili gümrük müdürü tarafından bu fıkrada belirtilen şartlar altında uzatılmış olması halinde, muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün

başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır. Bu süre içerisinde muayene işleminin başlamamış olması halinde birinci fıkrada belirtilen boşaltma izni verilmiş sayılır.

(4) Bu madde uyarınca işlem yapılmak üzere güvenli park alanına alınan eşya ile 130 uncu maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinin uygulandığı durumda eşyanın içinde bulunduğu konteyner 138 inci maddede belirtilen işlemler tamamlanıncaya kadar bu alandan çıkartılamaz.

(5) Eşyanın güvenli park alanında getirildiği konteyner içerisinde bekletilecek olması halinde konteyner güvenli park alanında kilitli bir vaziyette muhafaza edilir, konteyner kilidi ancak eşyanın ithaline ilişkin işlem yapılacak olması halinde açılabilir.

(6) 134 üncü maddenin yedinci ilâ on dördüncü fıkralarında belirtilen işlemler güvenli park alanında bekletilen eşya için de uygulanır, aynı fıkralarda belirtilen usul ve esaslara güvenli park alanında bekletilen eşya için de uyulur.

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem gören eşyanın ithaline ilişkin beyannamenin tescili

MADDE 137

(1) İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında güvenli depolama alanına veya güvenli park alanına alınan eşyanın ithaline ilişkin beyanname, ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi veya temsilcisi tarafından, eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünden elektronik ortamda tescil edilir.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Elektronik ortamda serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edilmesi sırasında eşyaya ilişkin gerekli tüm izin, lisans ve belgelerin temin edilmiş ve ithale ilişkin beyannamenin ilgili alanına kaydedilmiş olması gerekir.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca eşyanın ithaline ilişkin beyannamenin tescilinde hazır bulunması gereken belgeler, 138 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen eşya muayenesi durumu hariç olmak üzere gümrük idaresine ibraz edilmez, gümrük idaresince istenildiğinde ibraz edilmek üzere ithalatta yerinde gümrükleme izin sahibi tarafından muhafaza edilir.

(5) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(6) Yürürlükten kaldırılmıştır.

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamındaki eşyaya ilişkin muayene işlemleri

MADDE 138

(1) İthalatta yerinde gümrükleme izin sahibi tesislerinde güvenli depolama alanına veya güvenli park alanına alınarak ithalatına ilişkin beyannamesi tescil edilen eşyanın ithal edilmeye hazır olduğu, ithalatta yerinde gümrükleme izin sahibi tarafından elektronik ortamda eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne bildirilir.

(2) 134 veya 136 ncı maddenin uygulandığı durumlarda, birinci fıkrada belirtilen bildirimden itibaren, eşya 128 inci madde uyarınca izinde yazılan kontrol türü bildirim süresi kadar, güvenli depolama alanı veya güvenli park alanında müdahale edilmeksizin gümrük idaresince verilecek kontrol türü bildirim için bekletilir. Belirlenen sürenin sonunda yapılan risk analizi sonuçlarına göre gümrük idaresince eşya sahibine;

a) Eşyanın muayene edilmeyeceğinin bildirilmesi halinde, eşyanın tabi tutulduğu rejime göre vergilerin ödenmiş veya teminata bağlanmış olması koşuluyla ve sistemden çıkış onayının verilmesinin ardından, eşya ithal edilerek güvenli depolama alanı veya güvenli park alanından çıkarılır,

b) Eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesi halinde, eşya güvenli depolama alanı veya park alanında muayene ile muayene ile görevli memur gelinceye ve eşyayı güvenli alandan veya güvenli park alanından çıkartma izni verilinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir. Eşyanın muayene edilmesini müteakip beyana aykırı bir durumun olmadığı tespit edilmesi halinde ve eşyanın tabi tutulduğu rejime göre vergilerin ödenmiş veya teminata bağlanmış olması koşuluyla, sistemden çıkış onayının verilmesinin ardından eşya ithal edilerek güvenli depolama alanı veya güvenli park alanından çıkarılır.

(3) 135 inci maddenin uygulandığı durumlarda, birinci fıkrada belirtilen bildirimden itibaren, eşya 128 inci madde uyarınca izinde yazılan kontrol türü bildirim süresi kadar, güvenli park alanında müdahale edilmeksizin gümrük idaresince verilecek kontrol türü bildirim için bekletilir. Belirlenen sürenin sonunda yapılan risk analizi sonuçlarına göre gümrük idaresince eşya sahibine;

a) Eşyanın muayene edilmeyeceğinin bildirilmesi halinde, güvenli park alanından çıkışa ilişkin sistemden çıkış onayının verilmesinin ardından, 139 uncu madde uyarınca işlem yapılır.

b) Eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesi halinde, eşya güvenli park alanında muayene ile görevli memur gelinceye kadar

müdahale edilmeksizin bekletilir. Eşyanın muayene edilmesini müteakip beyana aykırı bir durumun olmadığı tespit edilmesi halinde ve eşyanın tabi tutulduğu rejime göre vergilerin ödenmiş veya teminata bağlanmış olması koşuluyla, sistemden çıkış onayının verilmesinin ardından eşya ithal edilerek güvenli park alanından çıkarılır.

(4) İkinci fıkranın (b) bendi veya üçüncü fıkranın (b) bendinin uygulandığı durumlarda, eşyanın muayene edilmesini müteakip beyana aykırı bir durum olduğunun tespit edilmesi halinde, ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin sorumluluğu kapsamında gümrük mevzuatının ilgili hükümleri uyarınca işlem yapılır ve muayene sonucuna göre eşyanın tabi tutulduğu rejime göre vergilerin ödenmiş veya teminata bağlanmış olması koşuluyla ve sistemden çıkış onayının verilmesinin ardından eşya güvenli depolama alanı veya güvenli park alanından çıkarılarak ithal edilir.

(5) İkinci fıkranın (b) bendi veya üçüncü fıkranın (b) bendi uyarınca yapılacak muayene işlemi, 128 inci madde uyarınca izinde belirtilen kontrol türü bildirim süresinin bitimini müteakip azami üç saat içinde eşyanın bulunduğu ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibine ait tesislere gidilerek başlatılır. Ancak eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünün iş yoğunluğu veya mücbir sebeplerden ötürü bu sürenin ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin eşyasının bulunduğu tesislere gidilerek muayene yapılması için yeterli olmaması halinde, ilgili gümrük müdürü, gerekçesi belirtilmek suretiyle, süreyi uzatmaya yetkilidir. Muayene işleminin eşyanın muayene edileceğine ilişkin yapılan bildiri müteakip üç saat içerisinde başlatılamayacak olması ve bu sürenin ilgili gümrük müdürü tarafından bu fıkrada belirtilen şartlar altında uzatılmış olması halinde, muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır. İthalatta yerinde gümrükleme izni sahibinden kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşanan gecikmelerde bu fıkrada öngörülen ek süre dâhil süre dikkate alınmaz.

(6) Üçüncü fıkranın (b) bendinin uygulandığı durumlarda, muayene ile görevli memur tarafından transit mevzuatı uyarınca transit rejimine ilişkin işlemler de yapılır. Bu fıkranın uygulanmasında TIR işleminin sonlandırılması ve TIR Karnesi kapsamında taşınan eşyaya ilişkin eksiklik ve fazlalık takibatına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(7) Birinci fıkrada belirtilen bildirim mesai saatleri dışında yapılmak istenilmesi halinde,

a) Bu bildirim ile mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talep aynı takvim günü içerisinde gerçekleştirilecekse o günün mesai bitiminin,

b) Bu bildirim, aynı takvim günü içerisinde gerçekleştirilmeyecek ancak mesai saatleri dışında işlem yapılacağına ilişkin talebi takip eden ilk iş gününün mesai başlangıcından önce gerçekleştirilecekse en son iş gününün mesai bitiminin,

en geç bir saat öncesine kadar eşyanın getirildiği tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğüne talepte bulunulur. Bu talep birinci fıkrada belirtilen bildirim hangi tarihte ve yaklaşık hangi saatte yapılacağı bilgisini içerir. Mesai saatleri dışında işlem yapılmak istenilmesi halinde global mesai uygulamasından yararlanılması gerekir.

İthalatta yerinde gümrükleme yetkisi kapsamında getirildiği taşıttan boşaltılmaksızın ithali gerçekleştirilecek eşyanın ithalat ve transit işlemlerinin tamamlanması

MADDE 139

(1) 135 inci madde uyarınca eşyanın güvenli park alanında getirildiği taşıttan boşaltılmadığı ve 138 inci maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendine göre eşyanın güvenli park alanından çıkışına izin verildiği durumlarda, eşya bulunduğu tesis içinde, güvenli park alanı dışında bir yerde boşaltılmak üzere güvenli park alanından çıkartılır. Eşya taşıma aracından boşaltıldıktan sonra transit beyanı ile 137 nci madde uyarınca tescil edilen ithalata ilişkin beyanname ve eklerinde yer alan bilgilerle karşılaştırılarak ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi tarafından 132 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen hususları da kapsayacak şekilde kontrol edilir. Bu işlemler sırasında ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi de hazır bulunur.

(2) Birinci fıkra uyarınca yapılan kontrol neticesinde, transit beyanı ve ekinde kayıtlı bilgiler ile ithalata ilişkin beyanname ve ekinde kayıtlı bilgilere göre beyana herhangi bir aykırılığın ya da beyan harici eşyanın bulunmadığının tespit edilmesi ve elektronik ortamda yetki kapsamında işlem yapılan gümrük müdürlüğüne bildirilmesi halinde transit işlemleri transit mevzuatı uyarınca gerçekleştirilir, eşyanın tabi tutulduğu rejime göre vergilerin ödenmesi veya teminata bağlanmasını müteakip eşyanın ithalat işlemleri tamamlanır.

(3) Birinci fıkraya uyarınca yapılan kontrol neticesinde, transit beyanı ve ekinde kayıtlı bilgiler ve/veya ithalata ilişkin beyanname ve ekinde kayıtlı bilgilere göre beyana aykırılık bulunması ya da beyan harici eşya bulunduğu tespit edilmesi halinde, yetki kapsamında işlem yapılan gümrük müdürlüğüne bu durum hakkında elektronik ortamda bildirimde bulunulur. Bu durumda, eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilmiş olan gümrük idaresi tarafından kontrol ile görevlendirilen memur gelinceye kadar eşya, bulunduğu yerde eşyaya müdahale edilmesine karşı gerekli önlemler alınarak ve eşyaya müdahale edilmeksizin bekletilir. Eşyanın kontrolünü müteakip ilgili mevzuat uyarınca işlem yapılır ve transit işlemleri transit mevzuatı uyarınca gerçekleştirilir, eşyanın tabii tutulduğu rejime göre vergilerin ödenmesi veya teminata bağlanmasını müteakip eşyanın ithalat işlemleri tamamlanır.

İthalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin yükümlülükleri

MADDE 140

(1) İthalatta yerinde gümrükleme izni verilmiş sertifika sahiplerince, bu Yönetmelikten kaynaklı diğer yükümlülüklerinin yanı sıra aşağıdaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi gerekir.

a) 133, 134, 135, 136, 138 ve 139 uncu maddeler kapsamında yapılacak kontrollerde muayene ile görevli memura eşyanın muayenesinin yapılması için gerekli kolaylığı sağlamak.

b) İthalat beyannamesi eki tüm belgeleri muayene ile görevli memur tarafından istenildiğinde ibraz edilmek üzere hazır bulundurmak.

c) 130 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen güvenli depolama alanı ve 130 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen güvenli park alanına ilişkin kamera kayıtlarını kayıt tarihinden itibaren en az bir yıl, bu alanlara ilişkin diğer kayıtları ise kayıt tarihinden itibaren en az üç yıl süre ile saklamak.

ç) Gümrük idaresine 130 uncu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen alanlara ilişkin kamera kayıtları ile diğer kayıtların istenildiğinde bir kopyasını vermek veya bu kayıtların görevli memur tarafından yerinde incelenmesine olanak tanımak.

d) Güvenli depolama alanına alınan veya 135 inci ve 136 ncı madde kapsamında güvenli depolama alanına alınmaksızın işlemleri tamamlanan eşyada eksiklik veya fazlalık tespit edilmesi halinde, gümrük idaresini bu durum hakkında bilgilendirmek.

e) İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılmak üzere izin kapsamı tesise varışı gerçekleştirilen eşyanın, ithalat işlemleri tamamlanıncaya kadar, geçerli veya zorlayıcı nedenler dışında ziyanından, hasara uğramasından veya değiştirilmesinden doğan mali sorumluluk ithalatta yerine gümrükleme izni sahibine aittir. Bu sorumluluk söz konusu eşyaya ait gümrük vergileri ile cezaların gümrük idaresine ödenmesini de kapsar. Sorumlular hakkında duruma göre ayrıca 5607 sayılı Kanun hükümleri uyarınca işlem yapılır.

İthalatta yerinde gümrükleme izninin askıya alınması

MADDE 141

(1) Aşağıda sayılan durumlardan herhangi birinin gerçekleşmesi halinde ilk seferde sertifika sahibi yazılı olarak uyarılır ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla hakkında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) 114 üncü maddenin üçüncü fıkrası, 122 nci madde, 126 ncı madde, 131 inci maddenin beşinci fıkrası, 132 nci maddenin yedinci fıkrası, 133 üncü maddenin üç ilâ beşinci fıkrası, 134 üncü maddenin birinci, ikinci, dördüncü, beşinci, altıncı, onuncu ve on dördüncü fıkrası, 135 inci maddenin birinci, ikinci, üçüncü, altıncı ve yedinci fıkrası, 136 ncı maddenin birinci, ikinci, dördüncü ve beşinci fıkrası, 138 inci maddenin iki ilâ dördüncü fıkrası, 139 uncu maddenin üçüncü fıkrası ve 140 ıncı maddede belirtilen hükümlerden herhangi birine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması,

b) 130 uncu maddenin üçüncü, altıncı ve yedinci fıkrası, 131 inci maddenin bir ilâ dördüncü fıkrası, 132 nci maddenin bir ilâ altıncı fıkrası, 134 üncü maddenin dokuzuncu ve on birinci fıkrası, 135 inci maddenin beşinci fıkrası, 137 nci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerinden herhangi birine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması,

c) 130 uncu maddenin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca tesis içerisinde gerekli özelliklere sahip güvenli depolama alanının veya güvenli park alanının bulunmaması ya da aynı maddenin sekizinci fıkrası uyarınca izin alınmadan yeni bir alan eklenmesi ya da bu alanların yerlerinin değiştirilmesi,

ç) 130 uncu maddenin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca mevcut güvenli depolama alanının veya güvenli park alanının özelliklerinden birini kaybetmesi,

d) İzin kapsamında ithali gerçekleştirilen eşyanın beyana aykırı olduğunun veya beyan harici eşyanın ithal edilmeye çalışıldığıının tespit edilmesi,

e) Eksik beyan usulüne ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, Gümrük Yönetmeliğinin 114 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca beyannameye eklenmesi zorunlu olmayan ancak aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca saklanması gereken belgelerden bir veya daha fazlasının mevcut olmadığıının tespit edilmesi,

f) İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ithal edilen eşyanın, açık bir şekilde firmanın işgal alanında olmayan eşya olduğunun sonradan kontrol kapsamında yapılan incelemelerde tespit edilmesi,

g) İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında gümrük müdürlüğüne talepte bulunulmaksızın mesai saatleri dışında işlem yapılması.

(2) Birinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde sertifika sahibi kişilerce birinci fıkranın (b), (ç), (d), (e), (f) veya (g) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması halinde, söz konusu kişiler yazılı olarak tekrar uyarılır ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(3) Aşağıda sayılan hallerde, ithalatta yerinde gümrükleme uygulamasından yararlanan kişilerin ithalatta yerinde gümrükleme izinlerinin üç ay süreyle askıya alınmasını teminen diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) Birinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde sertifika sahibi kişilerce birinci fıkranın (a) veya (c) bendinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması,

b) İkinci fıkrada belirtilen işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde sertifika sahibi kişilerce birinci fıkranın (b), (ç), (d), (e), (f) veya (g) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması.

(4) Aşağıda sayılan hallerde, ithalatta yerinde gümrükleme uygulamasından yararlanan kişilerin ithalatta yerinde gümrükleme izinlerinin altı ay süreyle askıya alınmasını teminen diğer mevzuat

hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) Üçüncü fıkranın (a) bendi uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (a) veya (c) bendinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması,

b) Üçüncü fıkranın (b) bendi uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (b), (ç), (d), (e), (f) veya (g) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması.

(5) Aşağıda sayılan hallerde, ithalatta yerinde gümrükleme uygulamasından yararlanan kişilerin ithalatta yerinde gümrükleme izinlerinin iki yıl süreyle askıya alınmasını teminen diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla haklarında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) Dördüncü fıkranın (a) bendi uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (a) veya (c) bendinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması,

b) Dördüncü fıkranın (b) bendi uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkranın (b), (ç), (d), (e), (f) veya (g) bentlerinde belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması.

(6) Beşinci fıkra uyarınca ithalatta yerinde gümrükleme izni askıya alınan sertifika sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitiminden sonra birinci fıkrada belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde kişi birinci kez ihlalde bulunmuş sayılır ve birinci fıkra uyarınca işlem yapılır.

(7) Sertifika sahibinin,

a) Yürürlükten kaldırılmıştır.

b) 121 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen koşulu kaybettiğinin,

c) İzin kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve izin kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat

ve donanıma artık sahip olmadığı için,

ç) İzin kapsamı eşyanın gerektiğinde tartımı için gerekli düzeneğe artık sahip olmadığı için,

d) 123 üncü maddede belirtilen teminata artık sahip olmadığı için ya da aynı maddenin yedinci fıkrasının uygulandığı hallerde bu teminatın güncelleştirilmesi işlemlerinin yapılmamış olduğunun, anlaşılması halinde, ithalatta yerinde gümrükleme izni bu koşullar yeniden sağlanıncaya kadar askıya alınır.

(8) Bir ilâ altıncı fıkraların uygulanmasında, tespit edilen ihlaller arasında üç yıldan fazla süre geçmiş olduğu durumlarda en son işlenen ihlal birinci ihlal olarak sayılır.

(9) Bir ilâ altıncı fıkraların uygulanmasında, birinci fıkrada belirtilen ihlallerin birden fazla kez gerçekleştirildiğinin tek seferde tespit edilmesi veya ilgili uyarı veya askıya alma işlemleri başlatılmadan birinci fıkrada belirtilen ihlallerin tekrar gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi halinde, bu ihlaller tek ihlal olarak kabul edilir ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ihlale konu beyannamelerin her biri için ayrı ayrı Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilir.

(10) Yedinci fıkrada belirtilen koşulun yeniden sağlanması ve ithalatta yerinde gümrükleme izninin yeniden istenilmesi halinde, 18 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması gerekir. Bu koşulun yeniden sağlandığının tespiti halinde, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, askıya alma sona erdirilir.

(11) 74 üncü madde uyarınca ihracatta yerinde gümrükleme izni askıya alınan kişinin ithalatta yerinde gümrükleme izni de askıya alma süresince askıya alınır.

(12) İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen sürelerin başlangıç tarihi olarak bu madde uyarınca tatbik edilen Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasına ilişkin ceza kararının düzenlenme tarihi esas alınır.

(13) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(14) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(15) Bu maddenin uygulanmasında, ihlallerin birden fazla kez gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin hesaplanmasında her ihlal kendi içinde değerlendirilir.

İthalatta yerinde gümrükleme izninin geri alınması

MADDE 142

(1) Sertifika sahibinin 18 inci madde kapsamında ithalatta yerinde gümrükleme izninden yararlanmaktan vazgeçmesi durumunda ithalatta yerinde gümrükleme izni geri alınır.

(2) Birinci fıkra uyarınca geri alınan ithalatta yerinde gümrükleme izninin sertifika kapsamında yeniden istenilmesi halinde 18 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca başvuruda bulunulması gerekir.

SEKİZİNCİ KISIM

Beyanın Kontrol Türüne İlişkin Kolaylaştırmalarından Yararlanma İzni

Beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma izninin kapsamı

MADDE 143

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahibi kişilere aşağıdaki beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylıklardan yararlanma izni verilebilir.

a) Yeşil hat uygulaması.

b) Beyannamelerin belge kontrolüne tabi tutulması halinde, kontrollerin öncelikle yapılması.

c) Beyanname kapsamı eşyanın muayeneye tabi tutulması halinde, muayenenin öncelikle yapılması.

Yeşil hat uygulaması

MADDE 144

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahibi kişiler tarafından verilen beyanlar yapılacak risk analizi sonuçlarına göre yeşil hatta işlem görür.

(2) Gümrük Yönetmeliğinin 196 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ç) bendinde tahlile tabi tutulacağı belirtilen eşyaya ilişkin gümrük beyannameleri yeşil hatta işlem görmez.

(3) Yeşil hatta işlem görmüş gümrük beyannamesi kapsamı eşyaya ilişkin olarak tahakkuk eden gümrük vergilerinin, yetkilendirilmiş yükümlülerin banka hesabından elektronik ortamda veya bu kişinin GÜMKART'ı (gümrük veznelerinde kullanılan elektronik para kartı) aracılığıyla ödenmesi zorunludur. Kullanılan banka hesabının yetkilendirilmiş yükümlüye ait olduğunun kontrolünden ödemenin yapıldığı banka sorumludur.

(4) Yeşil hatta işlem görmüş ithalat beyannamesi kapsamı eşyaya ilişkin olarak tahakkuk eden gümrük vergilerinin ödenmesi ya da teminata bağlanmasının ardından gümrük işlemleri tamamlanır ve söz konusu eşya gümrük idaresince teslim edilir.

(5) Gümrük idarelerince, belirli riskler ya da ilgili mevzuatta yer alan yükümlülükler dikkate alınarak, beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylıklardan yararlanma izni bulunan yetkilendirilmiş yükümlünün gümrük beyannamesine yönelik olarak belge kontrolü veya bu beyanname kapsamı eşyaya ilişkin olarak muayene öngörülebilir. Belge kontrolünün öngörüldüğü durumlarda 145 inci maddenin üçüncü fıkrası, muayene öngörüldüğü durumlarda ise 146 ncı maddenin üçüncü fıkrası hükümleri dikkate alınır.

(6) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişilerin yeşil hatta işlem gören beyannamelerine ilişkin belgeler gümrük idaresine ibraz edilmez. Bu belgeler gümrük idaresince istenildiğinde ibraz edilmek üzere muhafaza edilir.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahiplerine ait gümrük beyannamelerinin belge kontrolüne tabi tutulması halinde yapılacak işlemler

MADDE 145

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahiplerine ait gümrük beyannameleri, diğer yükümlülere göre daha az belge kontrolüne tabi tutulur.

(2) Gümrük idarelerinin belirli riskleri ya da ilgili mevzuatta yer alan yükümlülükleri dikkate alarak birinci fıkranın aksi yönünde işlem yapmaları mümkündür.

(3) Yetkilendirilmiş yükümlü tarafından verilen gümrük beyannamesi kapsamındaki sevkiyat risk analizi sonucunda belge kontrolü için seçildiğinde, gümrük idaresi söz konusu kontrolü öncelikli olarak yapar.

(4) 4/A maddesi uyarınca tanınan YYS-I ve YYS-II statüleri sahiplerine ait gümrük beyannamesi kapsamı ithalat ve ihracat eşyası, bu statülere sahip olmayan sertifika sahiplerine göre daha az belge kontrolüne tabi tutulabilir.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahiplerine ait gümrük beyannamesi kapsamı eşyanın muayeneye tabi tutulması halinde yapılacak işlemler

MADDE 146

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahiplerine ait gümrük beyannamesi kapsamı eşya diğer yükümlülere göre daha az muayeneye tabi tutulur.

(2) Gümrük idarelerinin belirli riskleri ya da ilgili mevzuatta yer alan yükümlülükleri dikkate alarak birinci fıkranın aksi yönünde işlem yapmaları mümkündür.

(3) Yetkilendirilmiş yükümlü tarafından verilen gümrük beyannamesi kapsamındaki sevkiyat risk analizi sonucunda muayene için seçildiğinde, gümrük idaresi söz konusu kontrolü öncelikli olarak yapar.

(4) 4/A maddesi uyarınca tanınan YYS-I ve YYS-II statüleri sahiplerine ait gümrük beyannamesi kapsamı ithalat ve ihracat eşyası, bu statülere sahip olmayan sertifika sahiplerine göre daha az muayeneye tabi tutulabilir.

Beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırılmalarından yararlanma hakkının askıya alınması

MADDE 147

(1) Aşağıda sayılan durumlardan herhangi birinin gerçekleşmesi halinde ilk seferde sertifika sahibi yazılı olarak uyarılır ve hakkında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

a) Eksik beyan usulüne ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, yetkilendirilmiş yükümlülere, gümrük beyannamesinin tescil tarihinde mevcut olduğu halde, beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bir ya da daha fazlası temin edilmeden eşyanın teslim edildiğinin anlaşılması ve söz konusu belge/belgelerin ilgili kurum/kuruluşun uygun görmesi üzerine sonradan temin edilmesi,

b) Eksik beyan usulüne ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, Gümrük Yönetmeliğinin 114 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca beyannameye eklenmesi zorunlu olmayan ancak aynı madde uyarınca saklanması gereken belgelerden bir veya daha fazlasının mevcut olmadığı tespit edilmesi,

c) 144 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen eşyaya ilişkin beyannamenin yükümlünün beyanından kaynaklı olarak yeşil hatta işlem gördüğünün tespit edilmesi,

ç) Yeşil hat kapsamında ithali veya ihracı gerçekleştirilen eşyanın beyana aykırı olduğunun tespit edilmesi,

d) 26 ncı madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 24 üncü maddenin beşinci fıkrasının uygulandığı durumlarda, Ek-9'da yer alan eksik belge tamamlama formunda tamamlanmış olduğu beyan edilen eksik belge veya belgelerin formda belirtildiği tarihlerde tamamlanmadığının tespit edilmesi,

e) Yeşil hat kapsamında ithal edilen eşyanın, açıkça firmanın iştiğal alanında olmayan eşya olduğunun sonradan kontrol kapsamında yapılan incelemelerde tespit edilmesi.

f) 10 uncu maddenin yirmi ikinci fıkrası uyarınca bildirilen firmalar dışındaki bir firmanın ihracatının gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi.

(2) Birinci fıkranın (a) ilâ (e) bentlerine ilişkin işlemlerin tamamlanmasını takip eden üç yıl içerisinde sertifika sahibi kişilerce birinci fıkrada belirtilen ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirildiğinin anlaşılması halinde, söz konusu kişiler yazılı olarak tekrar uyarılır ve haklarında Kanunun 241 inci maddesinin

birinci fıkrası tatbik edilerek sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(3) Birinci fıkranın (f) bendine ilişkin işlemlerin tamamlanmasını müteakip üç yıl içerisinde aynı ihlalin sertifika sahibi kişilerce yeniden gerçekleştirildiğinin anlaşılması halinde, sertifika sahibi kişi hakkında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilir ve kişinin beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma hakkının üç ay süreyle askıya alınmasını teminen sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(4) İkinci fıkradaki işlemlerin tamamlanmasını müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkrada belirtilen ihlallerden herhangi birinin, sertifika sahibi kişilerce yeniden gerçekleştirildiğinin anlaşılması halinde, sertifika sahibi kişi hakkında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilir ve kişinin beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma hakkının altı ay süreyle askıya alınmasını teminen sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralar uyarınca beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylıklardan yararlanma hakkı askıya alınan sertifika sahibi kişilerin, askıya alma süresinin bitimini müteakip üç yıl içerisinde birinci fıkrada belirtilen ihlallerden herhangi birini yeniden gerçekleştirdiklerinin anlaşılması halinde, beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma hakkının iki yıl süreyle askıya alınmasını teminen sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(6) Beşinci fıkra uyarınca beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma hakkı askıya alınan sertifika sahibi kişilerin, askıya alma süresinin bitiminden sonra birinci fıkrada belirtilen ihlallerden herhangi birinin gerçekleştirilmesi halinde, kişi birinci kez ihlalde bulunmuş sayılır ve birinci fıkra uyarınca işlem yapılır.

(7) Dördüncü ve beşinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yetkilendirilmiş yükümlülerce 153 üncü maddede belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde, bu kişilerin beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma hakkı koşullar yeniden sağlanana kadar askıya alınır.

(8) Bir ilâ altıncı fıkraların uygulanmasında, tespit edilen ihlaller arasında üç yıldan fazla süre geçmiş olduğu durumlarda en son

işlenen ihlal birinci ihlal olarak sayılır ve birinci fıkra uyarınca işlem yapılır.

(9) Bir ilâ altıncı fıkraların uygulanmasında aynı gün içerisinde tescil edilmiş birden fazla gümrük beyannamesine ilişkin olarak, her bir beyanname için Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilir ve kişi bir kez ihlalde bulunmuş sayılır.

(10) Bir ilâ altıncı fıkraların uygulanmasında, birinci fıkroda belirtilen ihlalin birden fazla kez gerçekleştirildiğinin tek seferde tespit edilmesi veya ilgili uyarma veya askıya alma işlemleri başlatılmadan birinci fıkroda belirtilen ihlalin tekrar gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi halinde, bu ihlaller tek ihlal olarak kabul edilir ve ihlale konu beyannamelerin her biri için ayrı ayrı Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası tatbik edilir.

(11) Yedinci fıkra uyarınca işlem yapılmasını teminen söz konusu beyannamenin tescil edildiği gümrük müdürlüğü tarafından sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(12) İki ilâ dördüncü fıkralarda belirtilen sürelerin başlangıç tarihi olarak bu madde uyarınca tatbik edilen Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasına ilişkin ceza kararının düzenlenme tarihi esas alınır.

(13) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen durumda eşyanın yeşil hatta işlem gördüğünün gümrük idaresince tespitinden önce beyan sahibi tarafından gümrük idaresine bildirilmesi halinde, bu maddede belirtilen askıya alma hükümleri uygulanmaz, ancak diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla her bir aykırılık için Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

DOKUZUNCU KISIM

Emniyet ve Güvenlik Kontrollerine İlişkin Kolaylıklar

Emniyet ve güvenlik kontrollerinde kolaylıklardan yararlanma izninin kapsamı

MADDE 148

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahibi kişilere aşağıdaki emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin kolaylıklardan yararlanma izni verilebilir.

a) Azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyan verme kolaylığı,

b) Özet beyana ya da özet beyan yerine geçen belgelere veya özet beyan olarak kullanılan bilgilere dayalı emniyet ve güvenliğe

ilişkin gümrük kontrollerinin azaltılması ve kontrollerin öncelikle yapılması,

c) Sınır kapılarından öncelikli geçiş hakkı tanınması.

Azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyan verme

MADDE 149

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri tarafından Gümrük Yönetmeliğinin 10 no.lu ekinde belirtilen azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyan verilebilir.

(2) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi olan nakliyeciler kuruluşlar veya kara, deniz ve hava yolu işletmeleri azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyanı yalnızca yetkilendirilmiş yükümlü statüsü tanınmış kişilerin eşyasını taşıdıkları durumlarda verebilirler.

Özet beyana dayalı emniyet ve güvenliğe ilişkin gümrük kontrollerinin azaltılması ve kontrollerin öncelikle yapılması

MADDE 150

(1) Sertifika sahiplerine ait ihracat veya ithalat eşyası ile eşyanın taşınmasında kullanılan sertifika sahiplerinin denetimindeki araçlar, Türkiye Gümrük Bölgesine eşya girişi ve çıkışı sırasında yapılan özet beyana dayalı emniyet ve güvenliğe ilişkin gümrük kontrollerine sertifika sahibi olmayan kişilere ait eşya ve araçlara göre daha az tabi tutulurlar.

(2) Sertifika sahibince özet beyan verildiğinde, gümrük idaresi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine varışından ya da Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkışından önce, emniyet ve güvenlik açısından yapılan risk analizi sonucunda, sevkiyatın ayrıntılı fiziki kontrol için seçilmesi halinde durumu sertifika sahibine bildirir. Bu bildirim, kontrolün gerçekleştirilmesini tehlikeye düşürecek olması halinde yapılmaz. Bununla birlikte, gümrük idarelerince eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine gelişinden ya da Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkışından önce sevkiyatın muayene veya diğer fiziki kontroller için seçildiğine dair sertifika sahibi bilgilendirilmemiş olsa bile gerek görüldüğü durumlarda muayene veya diğer fiziki kontroller yapılabilir.

(3) Sertifika sahibi tarafından verilen giriş veya çıkış özet beyanı ya da gümrük beyannamesi kapsamındaki sevkiyat risk analizi sonucunda emniyet ve güvenliğe dayalı ayrıntılı gümrük kontrolü için seçildiğinde, gümrük idaresi bu kontrolleri diğer yükümlülere göre öncelikli olarak yapar.

Sınırlardan öncelikli geçiş hakkı tanınması

MADDE 151

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifika sahiplerine, izinli gönderici yetkisi kapsamında gerçekleştirdikleri taşımalarda, sınır kapılarından öncelikli geçiş hakkı tanınır.

(2) Bu hakkın kullanılabilmesi için sınır kapıları ile geçişe ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Emniyet ve güvenlik kontrollerinde kolaylıklardan yararlanma hakkının askıya alınması

MADDE 152

(1) Yetkilendirilmiş yükümlülerce 153 üncü maddede belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde, bu kişilerin emniyet ve güvenlik kontrollerinde kolaylıklardan yararlanma hakkı koşullar yeniden sağlanıncaya kadar askıya alınır.

(2) Sertifika sahibi tarafından 149 uncu maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket edilmesi halinde, emniyet ve güvenlik kontrollerinde kolaylıklardan yararlanma hakkı her seferinde, altı ay süreyle askıya alınır.

(3) Birinci ve ikinci fıkra uyarınca işlem yapılmasını teminen söz konusu özet beyanın tescil edildiği gümrük müdürlüğü tarafından sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

ÜÇÜNCÜ KİTAP

**Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası Sahibinin Yükümlülükleri,
Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasının ve Sertifika
Kapsamında Yer Alan Hak, Yetki ve İzinlerin Askıya Alınması,
Geri Alınması, İptali, Koşulların İzlenmesi ve Bilgi Değişimi
Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibinin
yükümlülükleri**

MADDE 153

(1) Sertifika için aranan koşullar ve/veya sertifika kapsamında kullanılan yetkiler için aranan ek koşullardan herhangi birinde veya koşulların karşılanmasını sağlayan unsurlarda sertifikanın ya da sertifika kapsamı yetkilerin kaybedilmesine neden olabilecek bir değişiklik ortaya çıkması durumunda, ortaya çıkan değişikliğin, sertifika sahibince, sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne gecikmeksizin bildirilmesi zorunludur.

(2) Sertifikalandırma sırasında mevcut olmayan ancak sertifika alındıktan sonra gerçekleşen yeni bir hizmet alımı olması, sözleşme yapılması, taahhüt alınması gibi durumlarda, sertifikanın alınmasında sağlanan tüm koşullara uygun şekilde işlem

yapılması zorunludur. Söz konusu unsurların yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün tanınması için aranan koşulları karşılamadığının tespiti halinde 155 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca işlem yapılır.

(3) Adına düzenlenmiş sertifikanın, sertifika kapsamı hak ve yetkilerin, 15 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sertifika numarasının, 45 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen onaylanmış ihracatçı (A.TR) yetki numarasının, 52 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen onaylanmış ihracatçı (EUR) yetki numarasının, 57 nci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen onaylanmış ihracatçı (İYG) yetki numarasının, 76 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen izinli gönderici yetki numarasının, 96 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen izinli alıcı yetki numarasının, 121 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen ithalatta yerinde gümrükleme yetki numarasının, 72 nci maddenin birinci fıkrası ile 92 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen özel tipte mühürlerin başkası tarafından kullanıldığının öğrenilmesi halinde, durumun sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne gecikmeksizin bildirilmesi zorunludur.

(4) Sertifika sahibi, sertifika için aranan koşullar ve/veya sertifika kapsamında kullanılan yetkiler için aranan ek koşulların sağlanmaya devam edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak gümrük idaresi tarafından yapılacak kontroller için gerekli her türlü kolaylığı sağlamak zorundadır.

(5) Ek-2'de yer alan soru formu, sertifika sahibi tarafından, sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren beş yılda bir kez güncellenerek sertifika sahibinin mevcut durumunu yansıtacak şekilde hazırlanır. Genel Müdürlük, gerekli görmesi halinde, soru formunun beş yıllık periyotlar dışında da güncellenmesini isteyebilir.

(6) Beşinci fıkrada belirtilen şekilde hazırlanan soru formu, sertifikanın düzenlendiği tarihten sonraki altmış aylık dönemlerin sonuna tekabül eden tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne gönderilir.

(7) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün karşılıklı tanınmasına ilişkin olarak yapılacak anlaşmalar gereği karşılanması zorunlu ilave koşulların ya da uluslararası arz zincirinin güvenliği veya ticari hayatın gerekliliği için yeni koşulların ortaya çıkması nedeniyle, bu Yönetmeliğe ek koşul konulması ya da Yönetmelikte yer alan mevcut koşulların karşılanması için Bakanlıkça

belirlenecek değerlendirme kriterlerinde değişiklik yapılması halinde, sertifika sahiplerine bu koşulları karşılaması için altı ay süre tanınır. Sertifika sahibinin bu sürenin sonuna kadar ek koşulları sağlayarak bu koşulları sağladığını ya da bu ek koşulları verilen süre içerisinde tamamlayamayacağını gerekçesiyle birlikte sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne bildirmesi gerekir.

(8) 6 ncı ve 8 inci maddede belirtilen ve sertifika başvurusunun değerlendirilmesi sırasında yapılan yerinde inceleme kapsamında Ek-7'de yer alan inceleme değerlendirme formunda belirlenen kriterlere göre karşılandığı tespit edilen koşullardan bir veya daha fazlasına yönelik olarak Genel Müdürlük tarafından ileride bazı risklerin oluşabileceğinin tespit edilmesi halinde, karşılanan bu koşulların sertifika sahibi tarafından gözden geçirilmesi ve belirlenen risklerin giderilmesine yönelik ek önlemler alınması için altı ay süre tanınır. Sertifika sahibinin bu sürenin sonuna kadar gerekli önlemleri alarak ya da gerekli önlemleri verilen süre içerisinde alamayacağını gerekçesiyle birlikte Genel Müdürlüğe bildirmesi gerekir.

(9) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişilerden herhangi biri hakkında aynı bentte sayılan kanunlar uyarınca başlatılan inceleme ve soruşturma sonucunda cumhuriyet savcılığı tarafından dava açıldığının davalıya tebliği tarihinden itibaren otuz gün içinde durumun sertifika sahibi tarafından sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne bildirilmesi gerekir.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının askıya alınması

MADDE 154

(1) Yirmi ikinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, sertifika için aranan koşullardan herhangi birinin artık karşılanmadığının sertifika sahibince bildirilmesi durumunda ilgili bölge müdürlüğüne eksikliklerin düzeltilmesi ve/veya durumun açıklanmasını teminen bildirim tarihinden başlamak üzere otuz gün süre verilir.

(2) Yirmi ikinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası için aranan koşullardan herhangi birinin artık karşılanmadığının sertifika sahibi tarafından herhangi bir bildirimde bulunulmadan gümrük idaresince tespit edilmesi ya da kamunun emniyet ve güvenliğine, kamu sağlığına veya çevreye karşı tehdidin niteliği veya seviyesi itibarıyla gerek

görüldüğünde üçüncü fıkrada belirtilen askıya alma derhal uygulanır.

(3) Sertifika sahibi, birinci fıkrada belirtilen durumu verilen otuz günlük süre içinde düzeltmezse veya ikinci fıkranın uygulandığı durumlarda, ilgili bölge müdürlüğü yükümlünün durumu düzeltmek üzere gerekli önlemleri almasına imkân vermek amacıyla yetkilendirilmiş yükümlü statüsünü otuz gün için askıya alır ve durumu ilgili yükümlüye bildirir.

(4) Üçüncü fıkrada belirtilen askıya alma süresi, sertifika sahibinin eksikliklerin giderilebileceğine dair bilgi ve belge sunması kaydıyla ilgili bölge müdürlüğüne otuz gün süreyle uzatılabilir.

(5) Üçüncü ve duruma göre dördüncü fıkralarda belirtilen sürenin sonunda kaybedilen koşulların tekrar sağlandığının anlaşılması halinde askıya alma işlemi sonlandırılır.

(6) Gümrük işlemlerinden veya gümrük cezalarından doğan kesinleşmiş herhangi bir kamu alacağının, süresi içinde ödenmediğinin tespit edilmesi durumunda sertifika, söz konusu sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğüne, kesinleşmiş gümrük vergisi ve/veya ceza borcu ödeninceye kadar askıya alınır.

(7) 153 üncü maddenin sekizinci fıkrası uyarınca sertifika sahibince kendisine bildirilen hususlara ilişkin gerekli önlemlerin aynı fıkrada belirtilen süre içerisinde alınamaması halinde, sertifika, gerekli önlemlerin alındığı anlaşılıncaya kadar askıya alınır.

(8) 153 üncü maddenin beşinci fıkrasında belirtilen soru formunun süresi içerisinde gönderilmemesi halinde, sertifika söz konusu belgeler ibraz edilinceye kadar askıya alınır.

(9) Ticaret unvanı, adres, ticaret siciline kayıtlı olunan yer ve/veya ticaret sicil numarasından birinde değişiklik olması ve 17 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca aynı maddenin altıncı fıkrasında belirtilen sürenin sonuna kadar sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne sertifikada değişiklik yapılması için başvurulmaması halinde, sertifika, başvuru yapıncaya kadar askıya alınır.

(10) Transit işlemlerinde rejim hak sahibi olan sertifika sahibinin bilgisi dışında, kanun ve uluslararası anlaşmalarla ithali, ihracı veya transiti yasaklanmış eşyanın taşınması veya karayolu taşıtı ya da konteynerlerin insan ticareti veya göçmen kaçakçılığına konu edilmesi veya bunlara teşebbüs edilmesi nedeniyle, araç

sürücüsü hakkında cumhuriyet savcılığı tarafından dava açılmış olması halinde sertifika otuz gün süreyle askıya alınır.

(11) Sertifika sahibi şirkete, devir suretiyle sertifika sahibi olmayan bir başka şirketin katılması durumunda, 4 üncü maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen süreler içinde durumun sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne bildirilmemesi ve yeniden sertifika başvurusunda bulunulmaması halinde, sertifika yeniden başvuru yapılması gereken sürenin bitimini müteakip yeniden sertifika almaya hak kazanılıncaya kadar askıya alınır.

(12) 153 üncü maddenin dokuzuncu fıkrasında belirtilen bildirim yapıldığı tarihte veya öncesinde dava süreci sonuçlandırılmadan aşağıdaki durumların gerçekleşmiş olması halinde, durumun yetkili bölge müdürlüğüne bildirildiği tarihten itibaren sertifika otuz gün askıya alınır:

a) Sermaye pay sahibinin sertifika sahibi firma ile ortaklık ilişkisinin sonlandırılmış olması veya şirket sermayesindeki pay oranının yüzde onun altına düşürülmesi.

b) Yönetim Kurulu üyesinin yönetim kurulu üyeliğine son verilmiş olması.

c) Temsil yetkisini haiz şirket çalışanının temsil yetkisine son verilmiş olması.

(13) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişilerden herhangi biri hakkında aynı bentte sayılan kanunlar uyarınca başlatılan inceleme ve soruşturma sonucunda Cumhuriyet savcılığı tarafından dava açıldığının gümrük idaresince öğrenilmesinden önce 153 üncü maddenin dokuzuncu fıkrası uyarınca yetkili bölge müdürlüğüne bildirilmesi ve on ikinci fıkrada sayılan durumların gerçekleşmemiş olması halinde, dava süreci beraat kararı ile kesin olarak lehlerine sonuçlanıncaya kadar sertifika derhal askıya alınır.

(14) On üçüncü fıkra uyarınca uygulanan askıya alma işleminin başlangıcından sonra, on ikinci fıkrada sayılan hallerin gerçekleşmesi halinde, bu durumun yetkili bölge müdürlüğüne bildirildiği tarihi izleyen otuz günün bitiminde askıya alma işlemi sonlandırılır.

(15) Sertifika sahibince 153 üncü maddenin dokuzuncu fıkrası uyarınca bildirim yapılmadan, durumun gümrük idaresince öğrenilmesi halinde dava süreci beraat kararı ile kesin olarak lehlerine sonuçlanıncaya kadar sertifika derhal askıya alınır.

(16) On beşinci fıkra uyarınca uygulanan askıya alma işleminin başlangıcından sonra on ikinci fıkradaki durumların gerçekleşmesi halinde askıya alma işlemi bu durumun yetkili gümrük idaresine bildirildiği tarihi izleyen bir yılın bitiminde sonlandırılır.

(17) Bu madde uyarınca uygulanan askıya alma işlemi, dava süreci beraat kararı ile kesin olarak 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişiler lehine sonuçlanması halinde, bu durumun yetkili gümrük idaresine bildirildiği tarihte derhal sonlandırılır.

(18) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişilerden yönetim kurulu üyeleri ile sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişilerden herhangi biri hakkında aynı bentte sayılan kanunlara muhalefetten dolayı kesinleşmiş yargı kararının verilmiş olması halinde 156 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca işlem yapılır. 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişilerden gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarından herhangi biri aleyhine aynı bentte sayılan kanunların muhalefetten dolayı kesinleşmiş yargı kararı verilmiş olması halinde, askıya alma işlemi devam ettirilir.

(19) On sekizinci fıkra uyarınca devam ettirilen askıya alma işlemi, bu kişilerin temsil yetkisinin yargı kararının davalıya tebliği tarihi itibarıyla otuz gün içinde sona erdirilmesi halinde, durumun yetkili bölge müdürlüğüne bildirildiği tarihi izleyen otuz günün bitiminde sona erdirilir. Bu kişilerin temsil yetkisinin yargı kararının davalıya tebliği tarihi itibarıyla otuz gün içinde sona erdirilmemesi halinde, 155 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca işlem yapılır.

(20) Askıya alınan sertifika kapsamı hak ve yetkilere ilişkin olarak aşağıda belirtilen şekilde işlem yapılır;

a) Sertifikanın onuncu fıkra uyarınca askıya alınması halinde, beşinci ve altıncı kısımda sayılan yetkiler dışındaki tüm hak ve yetkiler de askıya alınır.

b) Sertifikanın on ikinci, on üçüncü, on dördüncü, on beşinci, on altıncı veya on dokuzuncu fıkra uyarınca askıya alınması halinde eksik beyan usulü, kısmi teminat uygulaması, götürü teminat uygulaması, basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme izni ile eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı

düzenleme izni dışındaki tüm hak ve yetkiler sertifikanın askıya alınması süresince askıya alınır.

c) Sertifikanın (a) ve (b) bentlerinde sayılan haller dışında askıya alınması durumunda, askıya alma süresince sertifika kapsamı tüm hak ve yetkiler de askıya alınır.

(21) Askıya alma, askıya alma işleminden önce başlamış ve henüz tamamlanmamış gümrük işlemlerini etkilemez.

(22) ISO 9001 ve ISO 27001 belgelerinin 10 uncu maddenin on dokuz ila yirmi birinci fıkraları ile 18/A maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen süreler içerisinde Bölge Müdürlüğüne ibraz edilmemiş olması halinde, sertifika otuz gün süreyle askıya alınır. Askıya alma süresi, sertifika sahibinin eksikliklerin giderilebileceğine dair bilgi ve belge sunması kaydıyla, ilgili bölge müdürlüğüne otuz gün süreyle uzatılabilir.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının geri alınması

MADDE 155

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası söz konusu sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğü tarafından aşağıda belirtilen hallerde geri alınır:

a) 154 üncü maddenin üçüncü, dördüncü ve yirmi ikinci fıkralarında belirtilen süre sonunda, sertifika için aranan ve kaybedilmiş olan koşullardan herhangi birinin tekrar sağlanamamış olması halinde sertifika geri alınır.

b) 4 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca yapılan başvurunun 14 üncü madde uyarınca reddedilmesi halinde, başvuru sahibi firmanın mevcut sertifikası geri alınır.

c) 154 üncü maddenin on dokuzuncu fıkrasında belirtilen temsil yetkisinin sona erdirilmesi işleminin aynı bentte belirtilen sürenin bitiminde gerçekleşmemiş olması halinde sertifika geri alınır.

ç) 153 üncü maddenin yedinci fıkrası uyarınca sertifika sahibince karşılaması gereken ek koşul bildirilmesi ve bu ek koşulların aynı fıkrada belirtilen süre içerisinde karşılanamaması halinde sertifika geri alınır.

(2) Sertifika sahibinin talebi halinde de sertifika ve sertifika kapsamı yetki ve izinler geri alınır, sertifikanın yeniden istenilmesi halinde 11 inci madde uyarınca başvuruda bulunulması gerekir. 154 üncü maddenin on altıncı fıkrası kapsamında askıya alınmış sertifikanın sertifika sahibince geri alınmasının talep edilmesi durumunda, geri alınan sertifika için geçerli olan askıya alma süresi tamamlanana kadar yeniden başvuruda bulunulamaz.

- (3) Yürürlükten kaldırılmıştır.
- (4) Geri alma, geri alma işleminden önce başlamış ve henüz tamamlanmamış gümrük işlemlerini etkilemez.
- (5) Yürürlükten kaldırılmıştır.
- (6) Yürürlükten kaldırılmıştır.
- (7) Adlarına sertifika düzenlenen kamu kuruluşlarından 9 uncu maddede belirtilen özelliklerden artık hiç birine haiz olmadığı öğrenilenlerin sertifikası, sertifika kapsamı tüm hak ve yetkilerle birlikte süresiz olarak geri alınır.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının iptali

MADDE 156

(1) Aşağıdaki durumlardan herhangi birinin mevcudiyeti durumunda sertifika söz konusu sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğünce iptal edilir.

a) Sertifikanın yanlış veya eksik bilgilere veya sahte belgelere dayanılarak verildiğinin anlaşılması.

b) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişilerden yönetim kurulu üyeleri ile sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişilerden herhangi biri hakkında aynı bentte sayılan kanunlara muhalefetten dolayı kesinleşmiş yargı kararının verilmiş olması.

c) Adına düzenlenmiş sertifiakanın, sertifika kapsamı hak ve yetkilerin, 15 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sertifika numarasının, 45 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen onaylanmış ihracatçı (A.TR) yetki numarasının, 52 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen onaylanmış ihracatçı (EUR) yetki numarasının, 57 nci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen onaylanmış ihracatçı (İYG) yetki numarasının, 76 ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen izinli gönderici yetki numarasının, 96 ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen izinli alıcı yetki numarasının, 121 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen ithalatta yerinde gümrükleme yetki numarasının, 72 nci maddenin birinci fıkrası ile 92 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen özel tipte mühürlerin sertifika sahibi tarafından başkası adına kullanılması veya kullanılmasına izin verilmiş olması.

(2) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının bu madde uyarınca iptal edilmesi durumunda, sertifika kapsamı tüm hak ve yetkiler de iptal edilir.

(3) Birinci fıkradaki iptal işlemini müteakip üç yıl içerisinde yapılan sertifika başvuruları reddedilir.

(4) Birinci fıkranın (b) bendinin uygulanmasında, yargı kararının verildiği tarihten önce bu kişilerin sertifika sahibi şirket ile olan ortaklık veya yönetim kurulu üyeliği ilişkisinin sonlandırılmış olması halinde sertifika iptal edilmez.

Sertifika kapsamında yer alan hak ve yetkilerin diğer hallerde askıya alınması, geri alınması ile bildirim yükümlülüğü

MADDE 157

(1) Bu Yönetmelik uyarınca sertifika almaya hak kazanılması için aranan koşullardan herhangi birinin kaybedilmemesi şartıyla, sertifika kapsamında tanınmış olan hak ve yetkiler için belirlenmiş koşulların kaybedildiğinin anlaşılması durumunda, 154, 155, 156 ncı madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, sertifika geri alınmaz; sadece söz konusu hak veya yetki, sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğünce askıya alınır veya geri alınır ve BİLGE Sistemi üzerinde gerekli güncellemeler yapılır.

(2) Sertifika kapsamında yer alan hak ve yetkilerin 26, 31, 42, 50, 55, 74, 94, 119, 141, 147 ve 152 nci maddeler uyarınca askıya alınmasına ve 43, 51, 56, 75, 95, 120 ve 142 nci maddeler uyarınca geri alınmasına söz konusu sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğü yetkilidir.

(3) 25, 26, 30, 31, 41, 50, 74, 75, 94, 119, 141 ve 147 nci maddelerde belirtilen durumlar ile birinci fıkrada belirtilen durumun gerçekleşmesi halinde ilgili gümrük müdürlüğünce, öngörülen askıya alma ya da geri alma işleminin gerçekleştirilmesini teminen, sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

Sertifika kapsamında gerçekleştirilen gümrük işlemlerinin yıllık faaliyet raporuna bağlanması

MADDE 158

(1) Sertifika sahibince sertifikanın düzenlendiği tarihten sonraki her on iki aylık dönem sonunda sertifika kapsamında gerçekleştirilen gümrük işlemlerinin usulüne uygun olarak yapılıp yapılmadığı sertifika sahibince bu dönemlerin sonuna tekabül eden tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar incelenir. Sertifika sahibi söz konusu incelemeyi hizmet alımı yoluyla da yaptırabilir. Faaliyet raporunun düzenlenmesinde, 6 ncı maddenin ikinci fıkrasında yer alan esaslar da dikkate alınır.

(2) Birinci fıkra uyarınca düzenlenecek faaliyet raporunda, ihracat ve ithalat beyannamelerinin, Ek-22/A'da yer alan unsurlar

çerçevesinde yapılacak geriye dönük kontrolüne ilişkin sonuçlara yer verilir. Taşımacı firmalar tarafından Ek-22/B'de yer alan unsurlar çerçevesinde düzenlenecek faaliyet raporlarında transit beyanlarının yeterli sayıda olmaması halinde özet beyanları esas alınır. Bu fıkra kapsamında faaliyet raporuna konu edilecek beyanname sayısı elliden az olmamak şartıyla toplam beyanname sayısının en az yüzde beşi olarak belirlenir.

(3) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri ve kurumlar ile Bakanlıkça uygun görülen diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından bu madde uyarınca faaliyet raporu düzenlenmez.

(4) Düzenlenen faaliyet raporları gümrük idaresince ibrazı istenildiğinde sunulmak üzere firma bünyesinde saklanır.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası ve sertifika kapsamı yetki ve izinlerin koşullarına ilişkin ön izleme

MADDE 159

(1) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (h) bentleri ile 8 inci maddede sayılanlar dışında yer alan ön incelemeye konu koşulların tümünün karşılanıp karşılanmadığı, sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren her beş yılda bir sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğü tarafından, bu koşulların tevsikine ilişkin belgeler ile Bakanlık veri tabanları üzerinden yapılacak ön izleme ile tespit edilir.

(2) 158 inci maddenin üçüncü fıkrasında sayılanlar dışında kalan kamu kurum ve kuruluşları, yalnızca 10 uncu maddenin on birinci fıkrası kapsamında izleme faaliyetine tabidir.

(3) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası ve sertifika kapsamı yetki ve izinlerin verilmesine ilişkin koşulların ön izlemesi 12 nci maddede belirtilen ön inceleme usul ve esasları çerçevesinde gerçekleştirilir. Gerekli olması halinde, ön izleme kapsamında yapılacak incelemelere ilişkin usul ve esaslar ise Bakanlıkça belirlenir.

(4) Üçüncü fıkranın uygulanmasında, izlemenin yapılacağı tarihten önceki bir yıl içerisinde, 18 inci maddenin bir ila dördüncü fıkraları uyarınca sertifika kapsamına izin veya yetki eklenmesi halinde, bu yetki veya izne ilişkin koşulların sağlanmaya devam edilip edilmediğinin incelenmesi izleme faaliyeti dışında tutulabilir.

(5) Bölge Müdürlükleri tarafından birinci fıkra uyarınca yürütülen izleme faaliyeti, 10 uncu maddede sayılan belgelerin sertifikanın

düzenlendiği tarihten sonraki altmış aylık dönemlerin sonuna tekabül eden tarihi izleyen birinci ayın sonundan itibaren on beş iş günü içinde ibrazını müteakiben başlar ve en geç on beş iş günü içerisinde sonuçlandırılır. Bu süre başvuru sahibine bilgi verilmesi kaydıyla on beş iş günü uzatılabilir. Altıncı fıkra kapsamında eksik belgelerin sonradan tamamlanması halinde, izleme faaliyetinin sonuçlandırılma süresi eksik belgeler tamamlanıncaya kadar işlemez.

(6) Yapılan inceleme neticesinde, 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilenler haricindeki belgelerden bir kısmının ibraz edilmediğinin tespit edilmesi halinde, sertifika sahibine eksik belgelerin tamamlanması için 12 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca bildirimde bulunulur. Sertifika sahibine bildirilen eksiklikler 12 nci maddenin beşinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde tamamlanır.

(7) Genel Müdürlükçe veya sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğünce gerekli görülen hallerde beş yıllık periyotlar dışında da ön izleme yapılmasına karar verilebilir. Bu durumda gerçekleştirilecek izleme faaliyetinde birinci fıkrada belirtilen süre beklenilmeksizin ibrazı gerekli belgeler derhal istenir.

(8) Sertifika sahipleri için faaliyet alanına bağlı olarak 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) ila (ı) bentleri uyarınca yapılacak sorgular sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren beş yıl içinde on ikişer aylık beş dönem için ayrı ayrı yapılır. 5 inci maddenin birinci fıkrasının (l) bendinde yer alan koşula ilişkin sorgu ile 12 nci maddenin dokuzuncu fıkrası kapsamındaki sorgular sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren geçen beş yıllık dönemin yalnızca son bir yıllık dönemi için yapılır.

(9) Gümrük idaresi tarafından tespit edilmeden önce ihlalin sertifika sahibi tarafından tespit edilerek gümrük idaresine bildirilmiş olması halinde, sekizinci fıkra kapsamında yapılacak incelemelerde 5 inci maddenin altıncı fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(10) Bu madde uyarınca bölge müdürlüğünce yürütülen ön izleme faaliyetinin olumlu sonuçlanması halinde, aşağıdaki belgeler, tüm belgelere ilişkin işlemlerin tamamlanmasını müteakip beş iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe iletilir:

a) 153 üncü maddenin beşinci fıkrası uyarınca hazırlanan güncel soru formu.

b) Ön izleme faaliyetinin sonuçlarını içeren ve Ek-26'da yer alan İzleme Değerlendirme Formu.

(11) Genel Müdürlük tarafından, 12 nci maddenin dokuz ilâ on ikinci fıkralarında sayılan işlemlerin tamamlanmasına müteakip, 160 ıncı madde kapsamında işlem yapılmak üzere sonradan kontrol yetkilisi görevlendirilmesine ilişkin işlemler on beş iş günü içerisinde tamamlanır.

(12) Bu madde uyarınca bölge müdürlüğünce ön izleme kapsamında yapılan inceleme neticesinde, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahiplerince bu sertifikanın verilmesine ilişkin koşullardan herhangi birinin sağlanmaya devam edilmediğinin anlaşılması halinde, 10 uncu maddenin yirmi birinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla, 154 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır. 154 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca verilen ek sürenin bitiminde koşulların tekrar sağlanamamış olması halinde 154 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca sertifika otuz gün süreyle askıya alınır ve duruma göre dördüncü fıkrası uyarınca askıya alma süresi otuz gün uzatılır.

(13) On ikinci fıkra kapsamında sertifikanın askıya alınması halinde, aşağıdaki esaslar çerçevesinde işlem yapılır:

a) Askıya alma süresinin sonunda yapılan incelemede kaybedildiği anlaşılan koşulların tekrar sağlanmış olması halinde 154 üncü maddenin beşinci fıkrası uyarınca askıya alma işlemi sonlandırılır.

b) Askıya alma süresinin sonunda yapılan incelemede kaybedildiği anlaşılan koşulların tekrar sağlanamamış olması halinde, 155 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası geri alınır.

(14) Bu madde uyarınca yapılan inceleme neticesinde sertifika kapsamında sahip olunan izin ve yetkilere ilişkin koşullardan en az birinin kaybedildiğinin anlaşılması durumunda, sahip olunan izin ve yetkiye göre; 50 nci maddenin birinci fıkrası, 55 inci maddenin birinci fıkrası, 74 üncü maddenin yedinci fıkrası, 94 üncü maddenin yedinci fıkrası ve 119 uncu maddenin yedinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası ve sertifika kapsamı yetki ve izinlerin koşullarına ilişkin yerinde izleme

MADDE 160

(1) 13 üncü maddenin ikinci ve altıncı fıkrasında yer alan yerinde incelemeye konu koşulların karşılanıp karşılanmadığı,

sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren her beş yılda bir sonradan kontrol yetkilisi tarafından sertifika sahibinin tesislerinde gerçekleştirilecek yerinde izleme ile tespit edilir.

(2) Bu madde uyarınca yapılacak yerinde izleme ve inceleme faaliyetleri 13 üncü maddede belirtilen yerinde inceleme usul ve esasları çerçevesinde gerçekleştirilir.

(3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) Birinci ve ikinci fıkrada yer alan yerinde izleme faaliyetine 159 uncu maddenin onuncu fıkrasında sayılan belgelerin Genel Müdürlüğe iletilmesinden sonra başlanır.

(5) Birinci ve ikinci fıkra uyarınca yapılacak işlemlerde 153 üncü maddenin beşinci fıkrası uyarınca hazırlanan Ek-2'de yer alan güncel soru formu da dikkate alınır.

(6) Bu madde uyarınca yürütülen yerinde izleme faaliyetinin sonuçlarını içerecek şekilde hazırlanan yerinde inceleme değerlendirme formu yerinde izlemenin tamamlanmasını takip eden beş iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe iletilir.

(7) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(8) Genel Müdürlükçe gerekli görülen hallerde beş yıllık periyotlar dışında da yerinde izleme yapılmasına karar verilebilir.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamında gerçekleştirilen işlemlerin sonradan kontrolü

MADDE 160/A

(1) Yetkilendirilmiş yükümlülerce gerçekleştirilen gümrük işlemleri Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında sonradan kontrole tabi tutulur.

Bilgi değişimi, elektronik bilgi ve haberleşme sistemi

MADDE 161

(1) Gümrük idareleri arasındaki haberleşme ve bilgi alışverişinde ve yükümlüleri bilgilendirmede, elektronik bilgi ve haberleşme sistemi kullanılabilir. Böyle bir bilgi ve haberleşme sistemi oluşturulduğunda, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının verilmesi, değiştirilmesi, askıya alınması, geri alınması ve iptali işlemlerinin diğer gümrük idarelerine bildirilmesi bu sistem üzerinden yapılır.

(2) Gümrük idareleri, birinci fıkrada belirtilen sistemi kullanarak, aşağıdaki bilgilerin muhafazasını ve bilgilere erişimi sağlar.

a) Başvurular.

b) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikaları ve varsa değişiklikleri, yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün iptali, askıya alınması ve geri

alınması.

c) İlgili diğer bütün bilgiler.

(3) Yetkilendirilmiş yükümlülerin listesi, ilgili yetkilendirilmiş yükümlünün önceden muvafakati alınarak internet yoluyla kamuya açılabilir.

(4) Üçüncü fıkrada belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü listesi, yetkilendirilmiş yükümlülerin sertifika numarası, sertifika tarihi, sertifika kapsamı yetki ve izinleri, vergi numarası ile ticaret unvanını ihtiva eder ve sürekli güncellenir.

(5) Başvuruların elektronik ortamda kabulü ve başvuru sürecinin elektronik ortamda yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ KİTAP

Çeşitli ve Son Hükümler

Beyana aykırılık

MADDE 161/A

(1) 74 üncü maddenin birinci fıkrasının (ğ) bendi, 141 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ile 147 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen beyana aykırılık;

a) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 15 inci maddesinde belirtilen Gümrük Tarifelerini oluşturan unsurlarda veya vergilendirmeye esas olan sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerde aykırılık olduğunun,

b) Kıymeti üzerinden ithalat vergilerine tabi eşyanın beyan edilen kıymetinin, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 23 ilâ 31 inci maddelerinde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymete göre noksan olduğunun,

c) İhraç eşyasının yapılan beyan ve eki belgelere göre miktar veya cinsinde farklılık bulunduğu,tespitini kapsamaktadır.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında Gümrük Tarifelerini oluşturan unsurlardaki aykırılıkların tespitinde aşağıda belirtilen hususlardan herhangi birinin gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılır:

a) Tarife alt pozisyonunda farklılık olması.

b) Her türlü vergi ile ek mali yükümlülüğün ad valorem usulde oran veya spesifik usulde miktarında farklılık olması.

c) Gümrük vergisinin muaflik hükümlerinin uygulanmasında ya da eşyaya uygulanacak dış ticaret politikası önlemlerinde veya düzenlemelerinde farklılığa neden olması.

(3) Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, dökme halde gelen eşyada vergilendirmeye esas olan ağırlığa ilişkin aykırılıkların tespitinde yüzde üçü aşan orandaki farklılıklar dikkate alınır.

(4) Eşyanın tarife alt pozisyonunun beyan edilenden açıkça farklı olduğu tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın kolayca anlaşılabilir olmaması halinde, ikinci fıkranın (a) bendi beyana aykırılık unsuru olarak sayılmaz.

(5) Birinci fıkranın (c) bendinin uygulanmasında, ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatı değişik gösterilerek ilgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanma durumu hariç olmak üzere, ihraç eşyasının yapılan beyan ve eki belgelere göre miktar veya cinsinde yüzde ondan daha az farklılık olduğu durumlar dikkate alınmaz.

(6) Beyana aykırılığın gümrük idaresince tespitinden önce beyan sahibi tarafından gümrük idaresine bildirilmesi halinde, 74 üncü, 141 inci ve 147 nci maddelerde belirtilen uyarı ve/veya askıya alma süreçlerinde dikkate alınmaz.

(7) 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (f) bendinde ve 119 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen ağırlığa ilişkin beyanda aykırılıkların tespitinde dökme halde gelen eşyada yüzde üçü aşan orandaki farklılıklar dikkate alınır.

İştilgal alanında olmayan eşya

MADDE 161/B

(1) 141 inci maddenin birinci fıkrasının (f) bendi ile 147 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen iştilgal alanında olmayan eşya; sertifika sahibinin ticaret siciline tescil ettirilmiş şirket ana sözleşmesinde belirtilen esas faaliyet konusu itibariyle aşağıdakilerin haricindeki eşyayı kapsamaktadır:

a) Bir hizmetin yerine getirilmesi veya bir eşyanın üretilmesinde kullanılan her türlü girdiyi,

b) Bir hizmetin yerine getirilmesi veya bir eşyanın üretilmesinde kullanılan her türlü araç, teçhizat ve donanım ile bunların yedek parçalarını ve sarf malzemelerini,

c) Yönetim ve organizasyon yapısı içerisindeki birimlerin faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılacak olan her türlü araç, teçhizat ve donanım ile bunların yedek parçalarını ve sarf malzemelerini,

ç) Faaliyet konusu kapsamında gerçekleştirilen satış ve pazarlama işlemlerinde ve yatırım ile Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılacak eşyayı,

d) Faaliyet konusunda belirtilmiş olması halinde, faaliyet konusu kapsamında yurt içi veya yurt dışı satışı gerçekleştirilecek eşyayı.

(2) Gümrük idaresince eşyanın teslim edilmesinden sonra yapılacak kontrol neticesinde ithalatta yerinde gümrükleme veya yeşil hat kapsamında işlem gören eşyanın firmanın iştilgal alanında olmadığı şüphesinin doğması halinde, eşya sahibince gerekli bilgi ve belgelerin ibraz edilerek söz konusu eşyanın birinci fıkra kapsamına girdiğinin ispat edilmesi gerekir, aksi takdirde 141 ve/veya 147 nci maddenin ilgili hükümleri uyarınca işlem yapılır.

(3) Grup ithalatçıları ile grup ihracatçıları tarafından yapılan işlemlere yönelik olarak 121 inci maddenin beşinci fıkrasının (c) bendinin, 126 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin, 141 inci maddenin birinci fıkrasının (f) bendinin ve 147 nci maddenin birinci

fıkrasının (e) bendinin uygulanmasında, bu işlemlerin grup imalatçıları adına gerçekleştiriliyor olması şartıyla, işleme konu eşyanın adına işlem yapılan grup imalatçısının iştiğal alanında bulunup bulunmadığı da dikkate alınır.

Onaylanmış kişi statüsüne ilişkin hükümler

MADDE 162

(1) Adlarına sertifika düzenlenen onaylanmış kişilerin onaylanmış kişi statü belgeleri geri alınır.

(2) Sertifika geçerliliği süresince onaylanmış kişi statü belgesi başvurusunda bulunulamaz.

(3) Birinci fıkra uyarınca onaylanmış kişi statüleri geri alınan yetkilendirilmiş yükümlülerin 30/12/2011 tarihli ve 28158 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Sıra No: 1) kapsamında kullanmış oldukları basitleştirilmiş usul ve uygulamalardan eksik beyan, mavi hat, kısmi teminat, götürü teminat uygulamaları ve basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme işlemleri ile 10/4/2008 tarihli ve 26843 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Seri No: 7) (Uluslararası Anlaşmalar) kapsamında kullanmış oldukları eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenlenmesine ilişkin Onaylanmış İhracatçı yetkisine ilişkin geri alma işleminden önce başlamış ve henüz tamamlanmamış gümrük işlemleri bu Tebliğlere göre sonuçlandırılır.

(4) Birinci fıkra uyarınca onaylanmış kişi statüleri geri alınan yetkilendirilmiş yükümlülerin Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Sıra No: 1) kapsamında kullanmış oldukları basitleştirilmiş usul ve uygulamalardan eksik beyan, mavi hat, kısmi teminat, götürü teminat uygulamaları ve basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme işlemleri ile Gümrük Genel Tebliği (Seri No: 7) (Uluslararası Anlaşmalar) kapsamında kullanmış oldukları eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenlenmesine ilişkin Onaylanmış İhracatçı yetkisine ilişkin askıya alma ve geri alma kararları, yetkilendirilmiş yükümlü statüsü kapsamında kullanılacak eksik beyan, yeşil hat, kısmi teminat, götürü teminat, basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme ile eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleme uygulamalarında da dikkate alınır.

(5) Birinci fıkra uyarınca onaylanmış kişi statüleri geri alınan yetkilendirilmiş yükümlülerin Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Sıra No: 1) kapsamında kullanmış oldukları basitleştirilmiş usul ve uygulamalardan eksik beyan, mavi hat, kısmi teminat, götürü teminat uygulamaları ve basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme işlemleri ile Gümrük Genel Tebliği (Seri No: 7) (Uluslararası Anlaşmalar) kapsamında kullanmış oldukları eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenlenmesine ilişkin Onaylanmış İhracatçı yetkisine ilişkin tespit edilmiş ihlaller, yetkilendirilmiş yükümlü statüsü kapsamında kullanılacak eksik beyan, yeşil hat, kısmi teminat, götürü teminat, basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme ile eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleme uygulamalarının askıya alınmasına ilişkin ihlal sayısı hesaplamalarında dikkate alınmaz.

(6) Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nin 68 inci maddesi uyarınca onaylanmış kişi statü belgesi iptal edilmiş kişiler ile Gümrük Genel Tebliği (Seri No: 7) (Uluslararası Anlaşmalar)'nin 15 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenlenmesine ilişkin Onaylanmış İhracatçı yetkisi iptal edilen kişilerin iptal kararının başlangıç tarihini müteakip üç yıl içerisinde yapacakları yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvuruları reddedilir.

(7) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası için başvuruda bulunulması sırasında onaylanmış kişi statü belgesi kapsamında güncel ve geçerli olan götürü teminat yetkisinin mevcut olması ve başvuru sahibi tarafından yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamında götürü teminat yetkisinden faydalanmaya devam edilmesinin istenilmesi halinde, onaylanmış kişi statü belgesi kapsamındaki götürü teminat yetkisi 36 ncı madde hükümleri uygulanmaksızın sertifika kapsamına dâhil edilir.

(8) Dördüncü fıkranın uygulanmasında onaylanmış kişi statü belgesinin geçerlilik süresi sonu, söz konusu belgenin başlangıç tarihinin iki yıl sonrası olarak esas alınır.

Yetki

MADDE 163

(1) Ticaret Bakanlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü), bu Yönetmeliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumlar ile bu Yönetmelikte yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

(2) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip olmayan kişilerin eksik beyan usulü, kısmi teminat uygulaması, götürü teminat uygulaması, A.TR Dolaşım Belgelerini Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluş tarafından düzenleme ve vize işlemi için gümrük idarelerine ibraz edilme zorunluluğu olmaksızın düzenleyebilme izni, serbest Ticaret Anlaşması yapılan ülke veya ülke gruplarıyla tercihli ticarete, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında tarım ürünlerinin tercihli ticaretinde ve ülkemiz tarafından tek taraflı olarak tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi rejimi kapsamında gerçekleştirilen tercihli ticarete eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleyebilme izni veya mavi hat uygulamasından faydalanmalarına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(3) Sertifika sahibi firmaların ticari faaliyetlerine konu eşya üzerinde emniyet ve güvenlik amaçlı risk analizi yapmaya Bölge Müdürlükleri yetkilidir.

(4) İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca kontrol edilmeyecek eşya grupları ilgili kurumla birlikte belirlenerek Bakanlıkça duyurulur.

İhracatta yerinde gümrükleme izni, izinli gönderici yetkisi, izinli alıcı yetkisi ile ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında tesis eklenmesi için geçici sınırlama

GEÇİCİ MADDE 1

(1) Sertifikanın veriliş tarihinden itibaren altı ay süreyle 18 inci madde uyarınca sertifika kapsamında ihracatta yerinde gümrükleme izni, izinli gönderici yetkisi, izinli alıcı yetkisi veya ithalatta yerinde gümrükleme izni ilave edilmesi ile 59 uncu maddenin ikinci fıkrası, 78 inci maddenin ikinci fıkrası, 99 uncu maddenin ikinci fıkrası ve 124 üncü maddenin ikinci fıkrası uyarınca izin kapsamına tesis ilave edilmesi talepleri reddedilir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 2

(1) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih öncesinde yapılmış ve henüz sonuçlandırılmamış sertifika ve sertifika kapsamı yetkilere ilişkin başvurular ile 18/A maddesi

kapsamında yapılan başvurular bu maddeyi ihdas eden Yönetmeliğin yayımı öncesi yürürlükte olan hükümlere göre, 25/6/2018 tarihinde yayımlanan Ek-2 Soru Formu ve Ek-7 Yerinde İnceleme Değerlendirme formu kullanılarak sonuçlandırılır.

(2) Bu Yönetmelikte yer alan askıya alma, geri alma ve iptal hükümleri bu Yönetmeliğin yayımından önce alınmış olan sertifika ile bu sertifika kapsamı yetki, izin ve kolaylaştırmaların askıya alma, geri alma ve iptal işlemleri için de uygulanır.

(3) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş sertifikalar için, firmanın yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde on ve fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlar hakkında; yapılan değişiklik 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine eklenen suçlardan ve aynı bentte belirtilen Kanunlara muhalefetten ceza veya mahkumiyet kararı bulunması halinde, bu kararlar 159 uncu madde kapsamında gerçekleştirilecek izleme sürecine kadar dikkate alınmaz. Bu maddeyi ihdas eden Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla henüz sonuçlanmamış olan sertifika başvuruları ile bu tarihten sonra yapılan sertifika başvurularında değişiklik tarihinden önceki ceza veya mahkumiyet kararları da dikkate alınır.

(4) Sertifika ve sertifika kapsamında faydalanılan yetki, izin ve kolaylaştırmalara ilişkin bu Yönetmelikte yer alan yükümlülükler, bu Yönetmeliğin yayımından önce alınmış sertifika ve sertifika kapsamı yetki, izin ve kolaylıklar için de sertifika sahiplerince uyulur.

(5) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibi olan sertifika sahiplerine, herhangi bir başvuruya gerek kalmaksızın 4/A maddesi uyarınca YYS-I statüsü tanınır. Bu firmaların 4/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan koşulları sağlayıp sağlamadıkları 159 uncu madde kapsamında gerçekleştirilecek izleme sürecinde değerlendirilir.

Onaylanmış kişi statüsü uygulamasının sona erdirilmesi

GEÇİCİ MADDE 3 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurusu için geçici sınırlama

GEÇİCİ MADDE 4

(1) Aşağıda belirtilen şartlardan en az birine sahip olmayan kişilerin 31/12/2024 tarihinden önce yapacakları sertifika

başvuruları kabul edilmez;

a) 10 uncu maddenin yedinci, sekizinci, on birinci fıkraları ve yirmi üçüncü fıkrasının (a) bendinde sayılan belgelerden en az birine sahip olmak,

b) Sertifika başvurusunun yapıldığı yıldan bir önceki takvim yılı veya başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde;

1) Asgari beş milyon ABD doları tutarında fiili ihracat yapmış olmak.

2) Asgari yirmi milyon ABD doları tutarında toplam ihracat ve ithalat yapmış olmak.

3) Asgari yirmi milyon ABD doları tutarında toplam ithalat yapmış olmak.

c) Yürürlükten kaldırılmıştır.

ç) Sivil havacılık mevzuatı uyarınca Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından bilinen gönderici olarak belirlenmiş olmak,

d) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen Ar-Ge merkezi belgesine sahip olmak,

e) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce verilen tamir, bakım, onarım faaliyetine ilişkin belgeye sahip olmak.

(2) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce birinci fıkrada yer alan koşulları sağlamayan firmalarca yapılmış ve henüz sonuçlandırılmamış başvurular reddedilir.

Mevcut yetkilendirilmiş yükümlülerin izlenmesi

GEÇİCİ MADDE 5

(1) 31/12/2016 tarihinden önce adlarına yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası düzenlenmiş olan firmaların, 159 uncu ve 160 ıncı maddeler kapsamında yapılacak ikinci izlemeleri 2024 yılı içerisinde yapılır. 2024 yılı içerisinde ikinci izlemenin yapılacağı tarih, sertifikanın düzenlendiği gün ve ay dikkate alınarak hesaplanır. 2024 yılından sonra her beş yılda bir yapılacak izlemede izlemenin yapılacağı tarih sertifikanın düzenlendiği gün ve ay dikkate alınarak hesaplanır.

(2) Değişiklikten önceki Yönetmeliğin 158 inci maddesi uyarınca faaliyet raporunu bu maddeyi ihdas eden Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içerisinde Bölge Müdürlüğüne ibraz etmesi gereken firmalar tarafından, faaliyet raporu değişiklikten önceki Yönetmeliğin 158 inci maddesi hükümleri uyarınca

hazırlanabilir. Ancak bu durumda rapor Bölge Müdürlüğüne ibraz edilmez.

(3) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla beş yıldan az süredir sertifika sahibi olan firmalar için 160 ıncı maddenin birinci fıkrası uyarınca yapılacak yerinde izleme faaliyeti, beş yıllık sürenin doldurulmasını müteakip bir kez ve devamında sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren her beş yılda bir gerçekleştirilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 164

(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 10/1/2013 tarihli ve 28524 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 165

(1) Bu Yönetmeliğin;

a) 24 üncü maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen elektronik bildirim, 58 inci maddesinin yedinci fıkrası, yetmiş yedinci maddesinin yedinci fıkrası, 91 inci maddesi ve 117 nci maddesi kapsamı uygulamalar ile 96 ilâ 142 nci maddelerinde düzenlenen ithalatta yerinde gümrükleme izni ve izinli alıcı yetkisi kapsamında yapılacak işlemler bunlara ilişkin elektronik sistemin hazırlanmasını müteakip 1/1/2015 tarihinde,

b) Diğer hükümleri ise yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 166

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

GÜMRÜK İŞLEMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASINA İLİŞKİN GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 1)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, yetkilendirilmiş yükümlü logosunun kullanımına, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurularında belgelerin kapsamına ve elektronik ortamda ibrazına, izinli gönderici yetkisi kapsamında yalnızca ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesislerinin kullanımına, izinli gönderici, ihracatta yerinde gümrükleme ile mavi hat uygulamalarında beyana aykırılık durumuna, gümrük işlemlerinin

kolaylaştırılmasına ilişkin mevzuatta askıya alma, geri alma ve iptal sürelerinin değiştirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 10/1/2013 tarihli ve 28524 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin(Mer’i Ynt) 58, 85, 92 ve 101 inci maddeleri ile 7/10/2009 tarihli ve 27369 sayılı mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 25, 26, 141 ve 184 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Yetkilendirilmiş yükümlü logosu

MADDE 3 – (1) Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği(Mer’i Ynt) uyarınca adlarına yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası düzenlenen kişiler, bu sertifikanın geçerliliği süresi boyunca Gümrük ve Ticaret Bakanlığının kurumsal internet sayfasında duyurulan örneğe uygun yetkilendirilmiş yükümlü logosunu ticari ve diğer faaliyetlerinde kullanabilirler.

(2) Yetkilendirilmiş yükümlü logosu, logonun şekli, renkli basımlarda rengi gibi unsurları değiştirilmek suretiyle kullanılamaz.

(3) Adlarına düzenlenmiş geçerli bir yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası olmayan kişilerce, yetkilendirilmiş yükümlü logosunun veya bu logoyu açıkça anımsatan logoların ticari faaliyetlerinde kullanılması veya Gümrük ve Ticaret Bakanlığından izin alınmaksızın başka amaçlarla kullanılması halinde, haklarında 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 56 ncı maddesi uyarınca işlem yapılır.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurularında ibraz edilecek belgelerin aslı veya kâğıt ortamındaki örnekleri yerine elektronik ortamda oluşturulmuş örneklerinin kabulü

MADDE 4 – (1) Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 10 uncu maddesi uyarınca ibrazı istenilen belgelerin, düzenleyen kuruluşun veri tabanı üzerinden internet ortamında kontrol edilebilmesi şartıyla, elektronik ortamda oluşturulmuş örnekleri asıl nüsha veya kâğıt ortamındaki örneği yerine kabul edilebilir.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurularında ibraz edilecek ISO 9001 ile ISO 27001 sertifikalarının kapsamı

MADDE 5 – (1) Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi

uyarınca ibraz edilecek ISO 9001 sertifikası; başvuru sahibinin dış ticaret, gümrükleme, yönetim ve idari organizasyon faaliyetleri ile bu faaliyetlerle ilişkili işlemlerini ve bunlara bağlı üretim ve hizmet sunumlarını kapsamaludur.

(2) Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca ibraz edilecek ISO 27001 sertifikası; ithalat, ihracat, transit, gümrükleme gibi gümrük ve dış ticaret işlemlerini ve bu işlemlere ilişkin lojistik, depolama, muhasebe, finans ve bilgi işlem gibi faaliyetlerinin elektronik bilgi varlıkları ile bu varlıkları korumak amacıyla kullandığı bilişim güvenliğini kapsamaludur.

İzinli gönderici yetkisi kapsamında tesis kullanımı

MADDE 6 – (1) Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 72 nci maddesi uyarınca izinli gönderici yetkisi verilmiş kişinin bu yetki kapsamında aynı Yönetmeliğin 74 üncü maddesi uyarınca belirlenecek herhangi bir tesisinin bulunmaması halinde, bu kişi izinli gönderici yetkisini yalnızca aralarında sözleşme bulunan, aynı Yönetmeliğin 45 inci maddesi uyarınca ihracatta yerinde gümrükleme izni tanınmış olan kişinin aynı Yönetmeliğin 47 nci maddesi uyarınca belirlenmiş olan tesislerinde yalnızca bu izin sahibi kişinin eşyasının taşınmasında kullanabilir.

Beyana aykırılık

MADDE 7 – (1) Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 58 inci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendi ve 92 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile 30/12/2011 tarihli ve 28158 sayılı 3 üncü mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Sıra No:1)’nin 52 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen beyana aykırılık;

a) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 15 inci maddesinde belirtilen Gümrük Tarifesini oluşturan unsurlarda veya vergilendirmeye esas olan sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerde aykırılık olduğunun,

b) Kıymeti üzerinden gümrük vergisine tabi eşyanın beyan edilen kıymetinin, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 23 ilâ 31 inci maddelerinde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymete göre noksan olduğunun,

c) İhraç eşyasının yapılan beyan ve eki belgelere göre miktar veya cinsinde farklılık bulunduğu,

tespitini kapsamaktadır.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında Gümrük Tarifelerini oluşturan unsurlardaki aykırılıkların tespitinde aşağıda belirtilen hususlardan herhangi birinin gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılır:

a) Tarife alt pozisyonunda farklılık olması.

b) Her türlü vergi ile ek mali yükümlülüğün ad valorem usulde oran veya spesifik usulde miktarında farklılık olması.

c) Gümrük vergisinin muaflik hükümlerinin uygulanmasında ya da eşyaya uygulanacak dış ticaret politikası önlemlerinde veya düzenlemelerinde farklılığa neden olması.

(3) Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, dökme halde gelen eşyada vergilendirmeye esas olan ağırlığa ilişkin aykırılıkların tespitinde yüzde üçü aşan orandaki farklılıklar dikkate alınır.

(4) Birinci fıkranın (c) bendinin uygulanmasında, ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatı değişik gösterilerek ilgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanma durumu hariç olmak üzere, ihraç eşyasının yapılan beyan ve eki belgelere göre miktar veya cinsinde %10'dan daha az farklılık olduğu durumlar dikkate alınmaz.

(5) Beyana aykırılığın gümrük idaresince tespitinden önce beyan sahibi tarafından gümrük idaresine bildirilmesi halinde, birinci fıkrada belirtilen mevzuat hükümleri uygulanmaz, ancak, diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla her bir aykırılık için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(6) Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 85 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ağırlığa ilişkin beyanda aykırılıkların tespitinde dökme halde gelen eşyada yüzde üçü aşan orandaki farklılıklar dikkate alınır.

Askıya alma, geri alma, iptal sürelerinde değişiklik

MADDE 8 – (1) Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği, 11/7/2002 tarihli ve 24812 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 16) ile Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Sıra No:1)'nin askıya alma, geri alma ve iptale ilişkin hükümlerinde belirtilen sürelerde ilgili mevzuatta süreleri kısaltmaya yönelik düzenleme yapılması halinde, bu süreler yapılan değişiklik öncesinde haklarında askıya alma, geri alma

veya iptal kararı verilmiş kişilerin lehine işletilir. Bu sürelerin uzatılmasına yönelik olarak ilgili mevzuatta değişiklik yapılması halinde ise, bu süreler yapılan değişiklik öncesinde haklarında askıya alma, geri alma veya iptal kararı verilmiş kişilerin aleyhine işletilmez.

(2) Birinci fıkradaki lehe işleyiş, süre değişikliğine ilişkin düzenleme tarihinden önce işlenmiş ancak henüz askıya alma, geri alma veya iptal müeyyidesi uygulanmamış ihlaller için de uygulanır.

Yetki

MADDE 9 – (1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü) bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğde yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ 10/1/2013 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ MEVZUATI (OKSB)

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ Onaylanmış Kişi Statüsü

Onaylanmış kişi statüsü verilebilecek kişiler

MADDE 22

(1) Gümrük mevzuatı kapsamında gümrük işlem ve uygulamalarının kolaylaştırılması amacıyla belirlenen basitleştirilmiş usul, uygulama ve yetkilerden yararlanmak üzere 23 ve 24 üncü maddelerde belirlenmiş koşulları sağlayan, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik ve en az iki yıldır fiilen faaliyette bulunan gerçek ve tüzel kişilere talep etmeleri halinde onaylanmış kişi statüsü verilir.

(2) 24 üncü maddede belirtilen devir, birleşme veya kısmi bölünme hallerinde onaylanmış kişi statü belgesi başvurusunda

bulunacak kişilerden birinci fıkrada belirtilen en az iki yıldır fiilen faaliyette bulunma koşulu aranmaz.

(3) Gümrük Kanununun 5/A maddesi kapsamında yetkilendirilmiş yükümlü statüsü tanınan şirketin, malvarlığının bir veya birden fazla bölümünü yeni kurulacak bir şirkete kısmi veya tam bölünme suretiyle devretmesi halinde, idaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından bölünen şirketle yeni kurulan şirket arasında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunması koşuluyla, devralan tüzel kişiliğin yapacağı onaylanmış kişi statü belgesi başvurusunda birinci fıkrada belirtilen en az iki yıldır fiilen faaliyette bulunma koşulu aranmaz.

Onaylanmış kişi statüsü için gereken genel koşullar

MADDE 23

(1) Onaylanmış kişi statüsü için başvuruda bulunan kişilerce,
a) Yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde on ve fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, suç uydurma ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından ve bilişim alanında suçlardan mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa; vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa; mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna, 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna, 3/6/1986 tarihli ve 3298 sayılı

Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanuna muhalefetten ceza veya mahkumiyet kararı bulunmaması,

b) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 234 ila 238 inci maddeleri uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, beşten fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının yüzde birini aşmaması,

c) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 234 ila 238 inci maddeleri uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının yetmiş beş katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı sayısı ve yine aynı tutardaki usulsüzlük cezasının ikiyüzelli katını aşan 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 51 inci maddesi ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 16 ncı maddesi uyarınca düzenlenmiş ceza kararı sayısı toplamlarının, ikiden fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının binde üçünü aşmaması,

ç) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle haklarında Kanunun 239 uncu maddesi uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı ile Kanunun 241 inci maddesi uyarınca aynı maddenin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, ondan fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının yüzde ikisini aşmaması,

d) Gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi ve ceza borcu bulunmaması,

e) Vergi mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi borcu bulunmaması,

f) İlgili mevzuat uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu bulunmaması,

g) İhracatçılar için, bağlı bulunulan ihracatçı birliği kayıtlarına göre, Türkiye İhracatçılar Meclisi veya ihracatçı birliklerince ilgili mevzuatı çerçevesinde performans ve güvenilirliğinin onaylanmış olması,

ğ) Yürürlükten kaldırılmıştır.

h) Firmanın mali yapısı incelenerek, yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı yıldan önceki iki yıl, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 72 nci maddesi uyarınca mali tabloların tamamlanamamış olması halinde başvuru yılından önceki ikinci ve üçüncü yıl esas alınmak suretiyle, Bakanlıkça belirlenecek formata uygun olarak yeminli mali müşavir tarafından düzenlenecek raporla olumlu görüşle sonuca bağlanmış olması,

koşullarının tamamının sağlanması gerekir.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinin uygulanmasında, Kanunun 67 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, aynı beyannameye ilişkin düzenlenmiş birden fazla ceza kararı bir ceza kararı sayılır.

(3) Grup ihracatçıları veya grup ithalatçıları tarafından yapılan başvurularda, dış ticaret işlemlerinde adlarına aracılık yapıldığı bildirilen grup imalatçıları tarafından birinci fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan koşulların sağlanması gerekir.

(4) Grup imalatçısı tarafından yapılan başvurularda 24 üncü maddenin dördüncü fıkrasının uygulandığı durumlarda aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen özel koşulun sağlanmasında ihracat tutarları göz önünde bulundurulmuş grup ihracatçısı ya da ihracatçıları tarafından birinci fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan koşulların tamamının sağlanması gerekir.

(5) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(6) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(7) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinin uygulanmasında ceza kararına sebep teşkil eden ihlalin tarihi esas alınır. Başvurunun değerlendirilmesinde, yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi

için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıldan daha önce işlenen fiiller nedeniyle düzenlenen ceza kararları dikkate alınmaz.

(8) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinin uygulanmasında aynı gümrük idaresinde aynı tespite istinaden geriye dönük olarak yapılan tarama sonucunda aynı ihlale ilişkin olarak düzenlenen birden fazla ceza kararı tek bir ceza kararı sayılır.

(9) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinin uygulanmasında kesinleşmemiş ceza kararları dikkate alınmaz.

(10) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinin uygulanmasında Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre düzenlenen ceza kararları dikkate alınmaz.

(11) Birinci fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinin uygulanmasında ilgili mevzuat uyarınca teminata bağlanan, yapılandırılan, tecil edilen, taksitlendirilen veya mahsup talebi kabul edilen borçlar hariç tutulur.

Onaylanmış kişi statüsü için gereken özel koşullar

MADDE 24

(1) Onaylanmış kişi statüsü için başvuruda bulunan kişilerin 23 üncü maddede belirtilen genel koşullara ek olarak aşağıdaki özel koşulları da sağlaması gerekir:

a) Dış ticaret performansına ilişkin olarak aşağıdaki koşullardan en az birinin sağlanması:

1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde asgari bir milyon FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat yapılmış olması,

2) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde gerçekleştirilen ithalat ve fiili ihracat toplamının asgari altı milyon ABD doları tutarında olması.

b) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı tarihten geriye dönük bir yıl içinde ortalama en az otuz işçi istihdam ediyor olması.

(2) Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve/veya grup ihracatçısı aracılığıyla ihracat yapılması durumunda,

bağlı bulunulan ihracatçı birliği kayıtlarına göre Türkiye İhracatçılar Meclisi veya ihracatçı birliklerince onaylı belgede kayıtlı ihracat tutarlarından dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve/veya grup ihracatçısı aracılığıyla yapıldığı tespit edilen ihracat tutarları da imalatçı kişinin ihracatı olarak kabul edilir ve imalatçı kişinin başvurusunda dikkate alınır.

(3) Dış ticaret sermaye şirketleri ile sektörel dış ticaret şirketleri için bu maddede sayılan özel koşullar aranmaz.

(4) Grup ihracatçıları ve grup ithalatçıları için birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen özel koşul aranmaz. Ancak, grup ihracatçıları veya grup ithalatçıları tarafından yapılan başvurularda, dış ticaret işlemlerinde adlarına aracılık yapıldığı bildirilen grup imalatçıları tarafından birinci fıkranın (b) bendinde yer alan koşulun sağlanması zorunludur. Bu koşulun sağlanmasında, grup imalatçılarının sigortalı çalışan sayıları toplamı dikkate alınır.

(5) Onaylanmış kişi statü belgesi sahibinin, devir veya birleşme suretiyle tüzel kişiliğinin sona ermesi durumunda yeni kurulan ya da onaylanmış kişi statü belgesi sahibi firmayı devralan tüzel kişiliğin onaylanmış kişi statü belgesi talebinin bu madde uyarınca özel koşullar açısından değerlendirilmesinde talep halinde tüzel kişiliği sona eren firmanın dış ticaret performansı da dikkate alınır. Bu durumda tüzel kişiliği sona eren firmanın 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan ihlallere ilişkin ceza kararı sayıları da statü belgesi talebinde bulunan kişi adına düzenlenmiş ceza kararları ile birlikte değerlendirilir.

(6) Onaylanmış kişi statü belgesi sahibi şirketin malvarlığının bir veya birden fazla bölümünü yeni kurulacak bir şirkete kısmi bölünme suretiyle devretmesi halinde, idaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından belge sahibi şirketle yeni kurulan şirket arasında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunması koşuluyla, devralan tüzel kişiliğin onaylanmış kişi statü belgesi talebinin bu madde uyarınca özel koşullar açısından değerlendirilmesinde talep halinde belge sahibi firmanın dış ticaret performansı da dikkate alınır. Bu durumda belge sahibi firmanın 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan ihlallere ilişkin ceza kararı sayıları da statü belgesi talebinde bulunan kişi adına düzenlenmiş ceza kararları ile birlikte değerlendirilir. Aynı maddenin birinci fıkrasının (h) bendinde belirtilen genel koşulun sağlanıp sağlanmadığının tevsikinde ise belge sahibi firmanın mali yapısı esas alınır.

Onaylanmış kişi statü belgesi ve kapsamı

MADDE 25

(1) Onaylanmış kişi statüsü verilen gerçek ve tüzel kişilerce, gümrük mevzuatı kapsamında gümrük işlem ve uygulamalarının kolaylaştırılması amacıyla belirlenen basitleştirilmiş usul, uygulama ve yetkilerden adlarına düzenlenen onaylanmış kişi statü belgesi aracılığıyla yararlanır.

(2) Onaylanmış kişi statü belgesi almak için yapılacak başvuru, aranacak belgeler ve onaylanmış kişi statü belgesinin düzenlenme şekli, geçerlilik süresi, yenilenmesi ve değiştirilmesine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

(3) Onaylanmış kişi statüsü sahipleri tarafından, adlarına düzenlenen onaylanmış kişi statü belgesi kapsamında yararlanılacak hak ve yetkiler ile söz konusu hak ve yetkilere ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

(4) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(5) Onaylanmış kişi statü belgesi sahiplerince Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslar dahilinde, gümrük ve dış ticaret mevzuatına aykırı hareket edilmesi durumunda adlarına düzenlenen onaylanmış kişi statü belgesi kapsamında yararlanılan hak ve yetkiler geri alınabilir veya askıya alınabilir.

(6) 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişiler hakkında aynı bentte sayılan kanunlar uyarınca başlatılan inceleme ve soruşturma sonucunda suç duyurusunda bulunulduğunun ve buna ilişkin olarak ilgili Cumhuriyet savcılığı tarafından yürütülmekte olan soruşturma sürecinin veya kovuşturma sürecinin devam ettiğinin öğrenilmesi halinde onaylanmış kişi statü belgesi kapsamında yararlanılan hak ve yetkiler geri alınabilir veya askıya alınabilir.

(7) Beşinci ve altıncı fıkralar uyarınca onaylanmış kişi statü belgesi kapsamı hak ve yetkilerin geri alınması ve askıya alınması işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

Onaylanmış kişi statü belgesinin askıya alınması, geri alınması ve iptali

MADDE 26

(1) Onaylanmış kişi statü belgesinin geçerlilik süresi içinde gümrük işlemlerinden veya gümrük cezalarından doğan herhangi bir kamu alacağının, süresi içinde ödenmediğinin tespit edilmesi durumunda söz konusu onaylanmış kişi statü belgesi, kesinleşmiş

gümrük vergisi ve/veya ceza borcu ödenene kadar askıya alınır. Kişi, onaylanmış kişi statü belgesinin askıya alındığı tarihten itibaren bu belge kapsamındaki hak ve uygulamalardan yararlandırılmaz.

(2) Onaylanmış kişi statü belgesinin düzenlenme tarihini takip eden on iki aylık dönem içinde 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde veya belgenin geçerlilik süresi içinde aynı fıkranın diğer bentlerinde belirtilen genel koşullardan herhangi birinin veya 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen özel koşulun ortadan kalktığı öğrenilmesi ya da belge sahibince talep edilmesi halinde, onaylanmış kişi statü belgesi geri alınır.

(3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) Kişi, onaylanmış kişi statü belgesinin geri alındığı tarihten itibaren bu belge kapsamındaki hak ve uygulamalardan yararlandırılmaz.

(5) Yanlış veya eksik bilgilere veya sahte belgelere dayanılarak verildiği anlaşılan onaylanmış kişi statü belgesi iptal edilir. Onaylanmış kişi statü belgesinin iptal edildiği durumda, bu belge kapsamındaki yetki ve uygulamalar, onaylanmış kişi statü belgesinin düzenlendiği tarih itibarıyla geçersiz sayılır. Adına düzenlenmiş onaylanmış kişi statü belgesi bu fıkra uyarınca iptal edilmiş kişilere iptal tarihinden itibaren iki yıl süreyle onaylanmış kişi statüsü verilmez.

(6) Onaylanmış kişi statü belgesinin askıya alınması, geri alınması ve iptaline ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜSÜNE İLİŞKİN GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 1)

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; onaylanmış kişi statüsü için gereken koşulları, başvuruda aranacak belgeleri, onaylanmış kişi statü belgesinin süresi, yenilenmesi, değiştirilmesi, geri alınması ve iptali ile bu belge kapsamında faydalanılacak basitleştirilmiş

usul ve uygulamalardan eksik beyan, beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalar, kısmi teminat, götürü teminat uygulamaları ve basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR düzenleme ve vize etme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar ile bu uygulamalardan faydalanma yetkilerinin askıya alınması ve geri alınmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10, 71, 73, 202 ve 204 üncü maddeleri, 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 116 ncı maddesi, 23/8/2006 tarihli ve 2006/10895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararın 19 ila 23 üncü maddeleri ve 7/10/2009 tarihli ve 27369 Mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 22 ila 26, 140 ila 168, 184 ve 493 ila 498 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ’in uygulamasında;

a) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

b) Başvuru formu: Ek-9’da yer alan onaylanmış kişi statü belgesi başvuru formunu,

c) BİLGE sistemi: Bilgisayarlı gümrük etkinlikleri yazılımını,

ç) Dış ticaret sermaye şirketi (DTSS): Dış ticaret mevzuatı uyarınca dış ticaret sermaye şirketi statüsü tanınmış şirketi,

d) Elektronik onaylanmış kişi statü belgesi (e-OKSB): Bakanlıkça oluşturulacak elektronik statü belgesi yönetim sisteminde düzenlenen, güvenli elektronik imza ile imzalanacak elektronik onaylanmış kişi statü belgesini,

e) Elektronik statü belgesi yönetim sistemi (ESBYS): Bakanlıkça, statü belgesi başvurularının yapılmasına ve kayıt altına alınmasına ilişkin işlemler ile başvuruların değerlendirilmesine ve sonuçlandırılmasına, statü belgelerinin veya statü belgesi kapsamında yer alan hak ve/veya yetkilerin askıya alınmasına, geri alınmasına ve iptaline ilişkin işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi ve izlenmesi amacıyla oluşturulacak sistemi,

f) Götürü teminat yetkisi: 31 ila 42 nci maddelerinde düzenlenen götürü teminat uygulamasından yararlanma yetkisini,

g) Grup ihracatçısı: İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmaların ihracat işlemlerini gerçekleştiren yine bu gruba ait olan dış ticaret veya pazarlama şirketini,

ğ) Grup imalatçısı: İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmayı,

h) Grup ithalatçısı: İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmaların ithalat işlemlerini gerçekleştiren yine bu gruba ait olan dış ticaret veya pazarlama şirketini,

ı) İşlem formu: Elektronik statü belgesi yönetim sistemi tarafından üretilecek, statü belgesi başvurusuna ilişkin olarak yapılması öngörülen işlem ile bu işleme dayanak teşkil eden başvuru, bildirim ve/veya diğer yollarla tespit edilen hususlara ilişkin bilgiler içeren bilgi formunu,

i) Karar: 2006/10895 sayılı Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karar'ı,

j) Mavi hat: Eşyanın çıkış işlemlerinin tamamlanmasından önce belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattı,

k) OK1: Onaylanmış kişi statü belgesi müracaatına ilişkin başvuru dosyalarının yetkilendirilmiş gümrük müşavirince gerçekleştirilecek ön incelemesini,

l) OK1 tespiti talep formu: Ek-1'de yer alan OK1 tespiti için yetkilendirilmiş gümrük müşavirine verilecek formu,

m) Olumlu tespit raporu: Yetkilendirilmiş gümrük müşavirince gerçekleştirilen tespit işlemleri sonucunda, tespit raporlarının sonuç bölümü için Ek-8'de yer alan tüm bilgileri içerecek şekilde, olumlu görüşü ihtiva eden raporu,

n) Olumsuz tespit raporu: Yetkilendirilmiş gümrük müşavirince gerçekleştirilen tespit işlemleri sonucunda olumsuz görüşü ihtiva eden raporu,

o) Onaylanmış ihracatçı yetkisi: 2006/10895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar

Hakkında Karar kapsamında basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR düzenleme ve vize etme yetkisini,

ö) Referans numarası: Düzenlenen statü belgelerinin ve bu belgelerde yapılacak değişikliklerin elektronik ortamda izlenebilirliğini sağlamaya yönelik olarak kullanılacak, belgenin düzenlenmesi ya da değişiklik yapılması aşamasında üretilen numarayı,

p) Sektörel dış ticaret şirketi (SDTŞ): Dış ticaret mevzuatı uyarınca sektörel dış ticaret şirketi statüsü tanınmış şirketi,

r) Sistem: Elektronik statü belgesi yönetim sistemini,

s) Statü belgesi: Onaylanmış kişi statü belgesini,

ş) Tespit sözleşmesi: Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile onaylanmış kişi statü belgesi başvurusunda bulunacak kişi arasında OK1 tespitinin yapılması için özel hukuk hükümlerine istinaden yapılan sözleşmeyi,

t) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri (YGM): Gümrük Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine istinaden ekonomik etkili gümrük rejimleri, nihai kullanım, basitleştirilmiş usul uygulamaları ve diğer gümrük işlemlerinin doğru olarak uygulanmasını sağlamak için Bakanlıkça belirlenen tespit işlemlerini yapmak üzere yetkilendirilen gümrük müşavirlerini,

u) Yetkili bölge müdürlüğü: Ticaret siciline kayıtlı bulunan il ya da ilçenin bağlı olduğu il esas alınarak Ek-12'de yer alan listeye göre belirlenecek, onaylanmış kişi statüsü için yapılan başvuruları inceleyip sonuçlandırmaya yetkili gümrük ve ticaret bölge müdürlüğünü,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Onaylanmış Kişi Statüsü, Statü Belgesi Başvurularında Aranacak Belgeler, Başvuru Şekli ve Başvuruların Değerlendirilmesi

Onaylanmış kişi statüsü ve kapsamı

MADDE 4 – (1) Gümrük Yönetmeliğinin 23 ve 24 üncü maddelerinde belirlenmiş koşulları sağlayan, gümrük mevzuatına göre Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik gerçek ve tüzel kişilere, gümrük mevzuatı kapsamında belirlenen basitleştirilmiş usuller, uygulama ve yetkilerden yararlanmak üzere onaylanmış kişi statüsü tanınır.

(2) Onaylanmış kişi statüsü sahiplerince, adlarına düzenlenen statü belgesi kapsamında belgelerinin geçerlilik süresi boyunca eksik beyan usulü, kısmi teminat uygulaması ile 42/A maddesinin ikinci fıkrasında yer alan beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmadan yararlanılabilir.

(3) Onaylanmış kişi statüsü sahiplerine, talep etmeleri halinde, adlarına düzenlenen statü belgesi kapsamında belgenin geçerlilik süresi boyunca 31 ila 42 nci maddeler kapsamında götürü teminat yetkisi tanınabilir.

(4) Onaylanmış kişi statüsü sahiplerinden 42/A maddesinin birinci fıkrasında belirlenen koşulları sağlayanların talep etmeleri halinde, adlarına düzenlenen statü belgesi kapsamında belgelerinin geçerlilik süresi boyunca 42/A maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan da yararlanma izni verilebilir.

(5) Onaylanmış kişi statüsü sahiplerinden 54 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirlenen koşulu sağlayanların talep etmeleri halinde, adlarına düzenlenen statü belgesi kapsamında belgelerinin geçerlilik süresi boyunca 54 ila 60 ıncı maddeler kapsamında onaylanmış ihracatçı yetkisi tanınabilir.

(6) Adına statü belgesi düzenlenen gerçek ve tüzel kişilere bu belge kapsamında tanınan hak ve uygulamalardan bizzat bu kişilerce yararlanılır. Söz konusu haklar ile uygulamalardan yararlanma yetkisi başkalarına kullandırılmaz.

Statü belgesi başvurularının ön incelemesine ilişkin YGM tespiti

MADDE 5 – (1) Statü belgesi başvurusunda bulunan kişilerce bir YGM ile OK1 tespiti için tespit sözleşmesi yapılmış olması gerekir.

(2) OK1 tespitinde, statü belgesi başvurusunda bulunacak kişilerin Gümrük Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (e), (f) bentleri ile duruma göre aynı fıkranın (g) ve (h) bentleri ile üçüncü ve dördüncü fıkralarında sayılan genel koşulları, 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan özel koşulu ve 42/A maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanılacak olması durumunda, 42/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan koşulu sağlayıp sağlamadığı YGM’ce tespit edilerek olumlu veya olumsuz olarak rapora bağlanır.

Statü belgesi başvurularına ilişkin OK1 tespiti için tespit sözleşmesi yapılmış YGM'ye ibrazı gereken belgeler

MADDE 6 – (1) Onaylanmış kişi statü belgesi başvurularında OK1 için tespit sözleşmesi yapılmış YGM'ye aşağıda belirtilen belgelerin ibrazı gerekir:

- a) Ek-1'de yer alan OK1 tespiti talep formu,
- b) Ek-2'de yer alan örneğe uygun olarak düzenlenerek ticaret sicil müdürlüğüne onaylatılmış ticaret sicil kayıt bilgileri formu,
- c) Gümrük Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kişiler için, aynı bentte sayılan suçlardan hüküm giymediklerine dair OK1 tespiti için tespit sözleşmesi yapıldığı tarihten geriye dönük en geç iki ay içerisinde resmi kuruma verilmek üzere alınan adli sicil belgeleri asılları ile bu şahıslardan sürekli olarak yurtdışında ikamet eden yabancı uyruklular için Gümrük Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen suçlardan hüküm giymediklerine dair ilgili kişi ya da yönetim kurulu başkanı tarafından imzalanmış, Ek-3'te yer alan örneğe uygun taahhütname asılları,
- ç) Türkiye genelinde kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu bulunmadığının tevsikine ilişkin olarak, OK1 tespiti için tespit sözleşmesi yapıldığı tarihten geriye dönük en geç bir ay içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumunun "e-borcu yoktur" uygulaması içerisinde yer alan ihale konusu olmayan işlerle ilgili "e-borcu yoktur belgesi" seçeneğinden alınmış, tüzel kişiler için ticaret unvanı ve vergi numarasını, gerçek kişiler için ise ad ve soyadı ile T.C. kimlik numarasını, ilgili kurumca elektronik ortamda üretilen bar-kod ve referans numarasını, belgenin internet üzerinden alındığı tarihi, saati ve sorgulamanın Türkiye genelinde yapıldığına ilişkin bilgileri gösteren ihale konusu olmayan işlerle ilgili "e-borcu yoktur belgesi" ya da Ek-4/A'da yer alan örneğe uygun form ile Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden OK1 tespiti için tespit sözleşmesi yapıldığı tarihten geriye dönük en geç bir ay içerisinde alınan yazı aslı,
- d) Bağlı bulunulan vergi dairesi ile nakil gelinen vergi dairelerinden OK1 tespiti için tespit sözleşmesi yapıldığı tarihten geriye dönük en geç iki ay içerisinde alınan vergi mevzuatı gereğince kesinleşmiş vergi borcu bulunmadığını gösterir yazı aslı,
- e) Bağlı bulunulan ihracatçı birliği kayıtlarına göre, ilgili mevzuat çerçevesinde performans ve güvenilirliğinin onaylandığını gösterir

Türkiye İhracatçılar Meclisi veya bağlı bulunulan ihracatçı birliğince Ek-5'te yer alan örneğe uygun olarak, OK1 tespiti için tespit sözleşmesinin yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, onikişer aylık iki dönem için ayrı ayrı düzenlenmiş performans ve güvenilirlik formu asılları,

f) 42/A maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanılacak olması durumunda aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan imalatçı, Ar-Ge merkezi veya bakım onarım faaliyeti yürüten ticari hava taşımacılığı şirketi olma koşuluna dair aşağıda belirtilen belgelerden birinin aslı veya verildiği kurum ya da noter tarafından onaylı örneği:

1) Üretim yerinin bulunduğu ildeki Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının il müdürlüğünce düzenlenmiş sanayi sicil belgesi veya kayıtlı bulunulan sanayi ve/veya ticaret odasından alınan onaylı kapasite raporu,

2) İlgili mevzuat uyarınca kapasite raporu düzenlenmesinin mümkün bulunmadığı durumlarda, bağlı bulunulan sanayi ve/veya ticaret odasınca düzenlenip onaylanacak, firmanın kullandığı makinelerin toplam gücü (BG), işçi sayısı ve üretim miktarı bilgilerini içerir ekspertiz raporu,

3) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen Ar-Ge merkezi belgesi,

4) Ticari hava taşımacılığı faaliyeti yürüten kişiler için, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce verilen tamir, bakım, onarım faaliyetine ilişkin belge.

g) Son iki yıl esas alınmak suretiyle başvuru sahibinin mali yapısının incelenmesi sonucunda yeminli mali müşavir tarafından karşılaştırmalı olarak hazırlanan ve olumlu olarak sonuca bağlanan Ek-6'da yer alan örneğe uygun rapor aslı veya noter onaylı örneği,

ğ) Sigortalı çalışan sayısının tevsikine ilişkin olarak, Ek-4/B'de yer alan örneğe uygun form ile Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden OK1 tespiti için tespit sözleşmesi yapıldığı tarihten geriye dönük en geç bir ay içerisinde alınan yazı aslı,

h) Güncel imza sirküleri aslı ya da örneği.

(2) DTSS'ler ile SDTŞ'lerce yapılan statü belgesi başvurularında, birinci fıkranın (e), (f) ve (ğ) bentlerinde belirtilen belgeler dışındaki tüm belgeler aranır.

(3) Grup ihracatçıları tarafından yapılan statü belgesi başvurularında, birinci fıkranın (ğ) bendinde belirtilen belgeler dışında kendisi adına düzenlenmiş tüm belgeler ile grup ihracatçısı tarafından dış ticaret işlemlerinde adına ihracat yapıldığı bildirilen grup imalatçılarının her biri adına düzenlenmiş birinci fıkranın (b), (ç), (d), (e) ve (ğ) bentlerinde belirtilen belgeler aranır. 42/A maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanılacak olması durumunda bu fıkroda belirtilen belgelere ek olarak grup imalatçılarının her biri adına düzenlenmiş birinci fıkranın (f) bendinde yer alan belge de aranır.

(4) Üçüncü fıkra kapsamına giren grup imalatçılarından onaylanmış kişi statüsüne sahip olanlar için birinci fıkranın (ç), (d) ve (f) bentlerinde belirtilen belgeler aranmaz, ancak statü belgelerinin birer örneği de ibraz edilir.

(5) Grup ithalatçıları tarafından yapılan statü belgesi başvurularında, birinci fıkranın (e) ve (ğ) bentlerinde belirtilen belgeler dışında kendisi adına düzenlenmiş tüm belgeler ile ithalatı yapılan eşyayı üretiminde kullandığı bildirilen grup imalatçılarına ait birinci fıkranın (b), (ç), (d) ve (ğ) bentlerinde belirtilen belgelerin yanı sıra 42/A maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanılacak olması durumunda, grup imalatçılarının her biri adına düzenlenmiş birinci fıkranın (f) bendinde yer alan belge ile grup ithalatçısı tarafından gerçekleştirilen ithalatın en az yüzde altmışının grup imalatçılarının üretiminde kullanılan eşyanın ithalatı olduğunu gösterir yeminli mali müşavirce hazırlanan rapor aslı da ibraz edilir.

(6) Beşinci fıkra kapsamına giren grup imalatçılarından onaylanmış kişi statüsüne sahip olanlar için birinci fıkranın (ç), (d) ve (f) bentlerinde belirtilen belgeler aranmaz, ancak statü belgelerinin birer örneği de ibraz edilir.

(7) Grup imalatçıları tarafından yapılan statü belgesi başvurularında grup ihracatçısı aracılığıyla ihracat yapıldığı belirtilmişse birinci fıkroda yer alan tüm belgelerin yanı sıra, grup ihracatçısı adına düzenlenmiş birinci fıkranın (b), (ç), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen belgeler de ibraz edilir.

(8) Yedinci fıkra kapsamına giren grup ihracatçısının onaylanmış kişi statüsüne sahip olması durumunda birinci fıkranın

(ç) ve (d) bentlerinde belirtilen belgeler aranmaz, ancak statü belgesinin bir örneği de ibraz edilir.

(9) Kendi adına veya DTSSŞ, SDTŞ ya da grup ihracatçısı aracılığıyla hiç ihracat yapmayan kişilerin başvurularında birinci fıkranın (e) bendinde belirtilen belge aranmaz.

(10) Birinci fıkranın (ç) ve (d) bentlerinin uygulanmasında ilgili mevzuat uyarınca teminata bağlanan, yapılandırılan, tecil edilen, taksitlendirilen veya mahsup talebi kabul edilen borçlara ilişkin yazı aslı getirilmesi halinde bu yazılar uyarınca işlem yapılır.

Tespitin rapora bağlanması ve YGM'ce dikkat edilecek hususlar

MADDE 7 – (1) OK1 tespit işleminin sözleşmenin yapıldığı tarihi izleyen otuz gün içerisinde YGM'ce olumlu veya olumsuz olarak rapora bağlanması zorunludur. Bu süreyi aşan bir tarihte düzenlenen raporlar geçersizdir.

(2) OK1 tespitine ilişkin olumlu tespit raporları Ek-8'de yer alan formata uygun olarak düzenlenir ve YGM'ce yetki no.su, adı, soyadı ve varsa tüzel kişi unvanını içeren kaşesi ile kaşelenip imzalanarak onaylanmış kişi statü belgesi başvurusunda bulunacak kişiye iki nüsha halinde teslim edilir. 42/A maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanılacak olması durumunda, 42/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan koşulun sağlanıp sağlanmadığı tespit raporunun sonuç bölümünde ayrıca belirtilir.

(3) Olumsuz tespit raporları onaylanmış kişi statü belgesi başvurusunda bulunacak kişiye bir nüsha halinde teslim edilir.

(4) Tespiti yapan YGM, OK1 tespit işlemleri neticesinde düzenlenen olumlu tespit raporlarında yer alan tüm bilgilerin doğruluğundan sorumludur.

(5) Tespiti yapan YGM, OK1 tespit türüne ilişkin olumlu tespit raporunda kullanılan belgelerin bu Tebliğ'de belirtilen şartlara uygunluğundan sorumludur.

(6) Tespiti yapan YGM, OK1 tespiti için yükümlü tarafından kendisine ibraz edilen belgelerden bir veya daha fazlasının sahte veya tahrif edilmiş olduğunu tespit etmesi halinde durumu yetkili bölge müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür.

Statü belgesi başvurusu sırasında gümrük idaresine sunulacak belgeler

MADDE 8 – (1) Statü belgesi başvurularında gümrük idaresine şu belgeler ibraz edilir:

- a) Ek- 9'da yer alan başvuru formu,
- b) 7 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre içinde OK1 tespiti için düzenlenmiş olumlu tespit raporu aslı,
- c) Onaylanmış ihracatçı yetkisinin talep edilmesi halinde, Ek-10'da yer alan onaylanmış ihracatçı yetkisi için tespit formu ve taahhütname,
- d) Götürü teminat uygulamasından yararlanma hakkının talep edilmesi halinde, EK-11'de yer alan götürü teminat başvuru formu.

Başvuru yeri ve şekli

MADDE 9 – (1) Başvurular, şahsen veya posta yoluyla 8 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca aranan belgelerle birlikte, Ek-12'de yer alan tabloya göre belirlenecek yetkili bölge müdürlüğüne olumlu tespit raporunun düzenlenme tarihini izleyen beş iş günü içerisinde yapılır.

(2) İşlemlerin elektronik statü belgesi yönetim sistemi üzerinden yapıldığı gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerinde statü belgesi başvuruları 66 ncı maddede belirtildiği şekilde yapılır.

Başvurunun kayda alınması ve incelenmesi

MADDE 10 – (1) Statü belgesi başvurusu yetkili bölge müdürlüğünün genel evrak kaydına alınmasını müteakip, ilgili birim tarafından başvuru sahibinin vergi numarası, ticaret unvanı, adres bilgilerini içerir şekilde ve takvim yılı itibarıyla müteselsil sıra numarası ile kayda alınır. İşlemlerin elektronik statü belgesi yönetim sistemi üzerinden yapıldığı gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerinde bu fıkroda belirtilen kayıt işlemi 67 nci maddeye göre yapılır.

(2) Statü belgesi başvurusu;

a) Götürü teminat uygulamasından yararlanma hakkının talep edilmemiş olması halinde başvurunun genel evrak kaydına alınmasını takiben en geç on iş günü içinde incelenir.

b) Götürü teminat uygulamasından yararlanma hakkının talep edilmiş olması halinde başvurunun genel evrak kaydına alınmasını takiben 35 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre tahditleri aşılmayacak şekilde incelenir.

(3) Statü belgesi başvurularının incelenmesinde EK-13'de yer alan formata uygun kontrol ve değerlendirme tablosu düzenlenir. Kontrol ve değerlendirme tablolarının her sayfası düzenleyen kişi tarafından imzalanır.

Statü belgesinin düzenlenmesi

MADDE 11 – (1) 12 nci madde hükümleri saklı kalmak üzere, başvuru sahibinin Gümrük Yönetmeliğinin 23 ve 24 üncü maddelerinde yer alan koşulları taşıdığına tespit edilmesi halinde yıl/yetkili bölge müdürlüğünün bulunduğu ilin trafik kodu/OKS/sıra numarasını içerecek şekilde (örnek 16/34/OKS/0001) her yıl itibariyle müteselsil statü belgesi numarası alınarak Ek-14'te yer alan statü belgesi, aslı hak sahibine verilmek, bir nüshası da gümrük idaresinde saklanmak üzere iki nüsha halinde düzenlenir.

(2) Statü belgesi üzerinde yer alan bilgiler ile belgenin geçerlilik durumu, alınacak referans numarası ile kayda alınır. Belirlenen referans numarası statü belgesinin her iki nüshası üzerine yazılır. İşlemlerin elektronik statü belgesi yönetim sistemi üzerinden yapıldığı gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerinde düzenlenecek e-OKSB'ye ait belge numarası ile referans numarası sistem tarafından verilir. Bu durumda kâğıt ortamında statü belgesi düzenlenmez ve e-OKSB'ye ilişkin bilgiler ayrıca kayıt altına alınmaz.

(3) Statü belgesinin her iki nüshası da, uygun bulunması halinde gümrük ve ticaret bölge müdürünce imzalanır.

(4) Statü belgesinin kapsamına bağlı olarak, BİLGE sistemi üzerinde gerekli güncelleme işlemleri yapılır.

(5) Bu maddede belirtilen işlemler en geç 10 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca belirlenen inceleme süresinin bitimini müteakip beş iş günü içinde tamamlanır.

Statü belgesi başvurusunun reddi

MADDE 12 – (1) Yapılan inceleme neticesinde;

a) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen olumlu tespit raporu yerine olumsuz tespit raporu ibraz edilmiş olması,

b) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen olumlu tespit raporunun Ek-8'de yer alan formata uygun olarak düzenlenmemiş olması veya eksik olarak düzenlenmiş olması,

c) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendindeki tespit sözleşmesine taraf olan YGM ile (c) bendindeki olumlu tespit raporunu düzenleyen kişinin birbirinden farklı olması,

ç) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen olumlu tespit raporunun OK1 tespiti için tespit sözleşmesinin yapıldığı tarihi izleyen otuz gün içerisinde düzenlenmemiş olması,

d) Başvurunun, yetkili bölge müdürlüğüne 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen olumlu tespit raporunun düzenlenme tarihini izleyen beş iş günü içerisinde yapılmamış olması,

e) Gümrük Yönetmeliğinin 24 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkralarında belirtilen haller saklı kalmak kaydıyla, başvuru sahibinin yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı tarih itibariyle 2 yıldan daha az süredir faaliyette bulunduğu anlaşılmaması,

f) 21/5/2014 tarihli ve 29006 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği uyarınca adlarına yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası düzenlenmiş olduğunun tespit edilmesi,

hallerinde Ek-13’te yer alan kontrol ve değerlendirme tablosunun ilgili bölümü doldurularak statü belgesi talebi reddedilir.

(2) Gümrük Yönetmeliğinin 23 ve 24 üncü maddelerinde belirtilen koşullardan herhangi birini taşımadığı tespit edilen kişilerce yapılan başvurulara ilişkin olarak işlem dosyasında kalmak üzere, Ek-13’te yer alan kontrol ve değerlendirme tablosunun ilgili bölümü doldurularak statü belgesi talebi reddedilir.

(3) 9 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde yapılmış başvurunun incelenmesi neticesinde;

a) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru formunun ibraz edilmemiş, eksik doldurulmuş veya imzasız olması,

b) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen olumlu tespit raporunun başvuru sırasında ibraz edilmemiş olması,

hallerinde söz konusu eksikliklerin 3 işgünü içinde tamamlanması için başvuru sahibine e-posta ve yazı ile bildirimde bulunulur. Bu durumda başvuru inceleme süresi durdurulur. Eksikliklerin tamamlanması halinde inceleme süresi kaldığı yerden devam eder. Bu süre içinde eksikliklerin tamamlanmaması halinde EK-13’te yer alan kontrol ve değerlendirme tablosunun ilgili bölümü doldurularak statü belgesi talebi reddedilir.

(4) Başvuru reddedildikten sonra yapılacak başvurular yeni bir başvuru gibi değerlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Statü Belgesinin Geçerlilik Süresi, Yenilenmesi, Değiştirilmesi Statü belgesinin geçerlilik süresi ve yenilenmesi

MADDE 13 – (1) Statü belgesinin geçerlilik süresi iki yıldır.

(2) Statü belgesinin yenilenebilmesi için, 9 uncu maddede belirtilen şekilde başvuruda bulunulur.

(3) Statü belgesinin geçerlilik süresinin bitimine dört aydan fazla süre kala yapılan başvurular, değerlendirilmeksizin başvuru sahibine iade edilir.

(4) Statü belgesinin yenilenmesi taleplerine ilişkin başvurular 10 ve 11 inci maddelerde belirtilen şekilde sonuçlandırılır.

(5) Statü belgesinin yenilenmesine ilişkin olarak 11 inci maddede belirtilen işlemlerin tamamlandığı tarih itibarıyla eski statü belgesinin geçerlilik süresinin sona ermemiş olması durumunda eski statü belgesi iptal edilerek BİLGE sisteminde gerekli güncellemeler yapılır.

(6) Onaylanmış kişi statü belgesinin yenilenmesi işlemlerinde 24, 25, 29, 30, 41, 42, 52, 53, 59 ve 60 ıncı madde hükümleri saklıdır.

Statü belgesinde kayıtlı bilgilerde değişiklik olması veya statü belgesinin kayıp ya da zayi olması

MADDE 14 – (1) Adına statü belgesi düzenlenmiş kişinin ticaret unvanı, vergi numarası, adresi, ticaret siciline kayıtlı olduğu yer ve ticaret sicil numarasında herhangi bir değişiklik olması halinde, söz konusu değişikliklere ilişkin Ticaret Sicil Gazetesinin ya da Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesinin, aslı veya onaylı suretleri veya Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Müdürlüğüne ya da Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Müdürlüğüne veya Müdürlüğün yetkili kılacağı ve kendisine elektronik iletişim ağırları veya diskler vasıtasıyla iletilmiş bulunan odalarca onaylı örneği ile vergi numarasının değişmiş olması halinde bağlı bulunulan vergi dairesinden alınacak yazı aslı ve Ek-9'da yer alan başvuru formu ile statü belgesini düzenlemiş olan gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne başvurulur.

(2) İşlemlerin elektronik statü belgesi yönetim sistemi üzerinden yapıldığı gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerinde, değişiklik başvuruları 66 ncı maddede belirtildiği şekilde yapılır.

(3) Ticaret unvanının değişmesi nedeniyle bu madde uyarınca değişiklik yapılması talep edilen statü belgesi kapsamında, götürü teminat yetkisi tanınmış olması durumunda mevcut teminat

mektuplarının yerine geçmek üzere aynı tutarda ve yeni bilgileri içerecek şekilde düzenlenmiş, Gümrük Yönetmeliği EK 77/A'da yer alan örneğe uygun, süresiz teminat mektubu başvuru formuna eklenir.

(4) Yetkili bölge müdürlüğünce uygun görülmesi halinde Ek-14'te yer alan statü belgesi, yeni bilgilere göre, aslı hak sahibine verilmek ve bir nüshası da gümrük idaresinde saklanmak üzere iki nüsha halinde düzenlenir ve 10 uncu madde ile 11 inci maddenin iki, üç, dört ve beşinci fıkraları uyarınca işlem yapılır.

(5) Statü belgesinde bu madde uyarınca değişiklik yapılması durumunda mevcut statü belgesinin sayı ve geçerlilik süresi değişmez ancak söz konusu statü belgesi için 11 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde yeni bir referans numarası alınarak içerdiği bilgiler kayda alınır.

(6) Statü belgesinin kayıp veya zayi olması nedeniyle yeni bir statü belgesi düzenlenmesinin talep edilmesi halinde, statü belgesini düzenlemiş olan bölge müdürlüğünün de uygun görmesi koşuluyla kayıp ya da zayi olan statü belgesinin yerine ilgili bölge müdürlüğünce en geç beş iş günü içerisinde aynı tarih, sayı ve referans numaralı yeni bir statü belgesi düzenlenebilir.

Statü belgesi kapsamı yetkilerde değişiklik yapılması

MADDE 15 – (1) Statü belgesi sahiplerince adlarına düzenlenmiş statü belgesi kapsamında bulunmayan götürü teminat yetkisinin talep edilmesi durumunda Ek-9'da yer alan başvuru formu ve Ek-11'de yer alan götürü teminat başvuru formuyla söz konusu statü belgesini düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne başvurulur.

(2) Statü belgesi sahiplerince adlarına düzenlenmiş statü belgesi kapsamında bulunmayan onaylanmış ihracatçı yetkisinin talep edilmesi halinde Ek-9'da yer alan başvuru formu ve Ek-10'da yer alan onaylanmış ihracatçı yetkisi için tespit formu ve taahhünameyle söz konusu statü belgesini düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne başvurulur.

(3) Statü belgesi sahiplerince adlarına düzenlenmiş statü belgesi kapsamında yer alan götürü teminat yetkisi ve/veya onaylanmış ihracatçı yetkisinden feragat edilmek istenmesi durumunda Ek-9'da yer alan başvuru formu ile söz konusu statü belgesini düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne başvurulur.

(4) Statü belgesi sahiplerince adlarına düzenlenmiş statü belgesi kapsamında bulunmayan 42/A maddesinin birinci ve

üçüncü fıkralarında yer alan beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanma izninin talep edilmesi durumunda Ek-9'da yer alan başvuru formu ile söz konusu statü belgesini düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne başvurulur.

(5) İşlemlerin elektronik statü belgesi yönetim sistemi üzerinden yapıldığı gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne değişiklik ve/veya güncelleme başvuruları 66 ncı maddede belirtildiği şekilde yapılır.

(6) Bölge müdürlüğünce uygun görülmesi halinde, onaylanmış ihracatçı yetkisinin mevcut statü belgesine eklenmesi veya statü belgesi kapsamında çıkarılmasına ilişkin olarak Ek-14'te yer alan statü belgesi, yeni bilgilere göre ve yeni referans numarası ile aslı hak sahibine verilmek ve bir nüshası da gümrük idaresinde saklanmak üzere iki nüsha halinde düzenlenir ve 10 uncu madde ile 11 inci maddenin iki, üç, dört ve beşinci fıkraları uyarınca işlem yapılır.

(7) Bölge müdürlüğünce uygun görülmesi halinde, götürü teminat yetkisinin mevcut statü belgesine eklenmesi veya statü belgesi kapsamında çıkarılmasına ilişkin olarak 10 uncu madde ile 11 inci maddenin dört ve beşinci fıkraları uyarınca işlem yapılır.

(8) Bölge müdürlüğünce uygun görülmesi halinde, statü belgesi kapsamında 42/A maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanma izninin tanınması durumunda 10 uncu madde ile 11 inci maddenin dört ve beşinci fıkraları uyarınca işlem yapılır. Bu fıkra uyarınca yapılan işlemlerde 52 ve 53 üncü madde hükümleri saklıdır.

(9) Altıncı fıkra uyarınca yeni statü belgesi düzenlenmesi durumunda, mevcut statü belgesinin sayı ve geçerlilik süresi değişmez ancak söz konusu statü belgesi için 11 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde yeni bir referans numarası alınarak içerdiği bilgiler kayda alınır.

Statü belgesi sınıf değişikliği

MADDE 16 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İKİNCİ KISIM

Statü Belgesi Kapsamında Usul, Uygulama ve Yetkiler

BİRİNCİ BÖLÜM

Eksik Beyan Usulü

Eksik beyan usulüne konu olabilecek belgeler

MADDE 17 – (1) Statü belgesi sahibi kişilerce, Gümrük Yönetmeliği'nin 143, 154 ve 163 üncü maddelerinde belirtilen koşullar saklı kalmak kaydıyla, aşağıda sayılan belgelerin bir ya

da daha fazlası beyannameye eklenmeksizin beyanda bulunulabilir:

- a) Fatura,
- b) A.TR dolaşım belgesi,
- c) Menşe ispat belgeleri,
- ç) Ödeme şekli gereği ibrazı gereken navlun makbuzu ve sigorta poliçesi,
- d) İşlenmiş tarım ürünlerinin serbest dolaşıma sokulması halinde ibrazı gereken işlenmiş tarım ürünleri analiz sonuç raporu.

Eksik beyanı tamamlama süresi ve ek süre verilmesi

MADDE 18 – (1) 17 nci maddede sayılan belgelerden bir veya daha fazlası beyannameye eklenmeksizin beyanda bulunulması durumunda bu belgelerin, eksik belgeyle beyan edilmek istenen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihinden itibaren bir ay içinde gümrük beyannamesinin tescil edildiği gümrük müdürlüğüne ibraz edilmeleri gerekir.

(2) İndirimli veya sıfır oranında gümrük vergisinin uygulanması için gereken belgelerin eksikliği durumunda, eksik belgeyle beyan edilmek istenen eşyanın indirimli veya sıfır oranında vergilendirileceği konusunda yeterli nedenlerin olması koşuluyla, birinci fıkrada belirtilen süre içinde beyan sahibinin talebi üzerine gümrük müdürlüğüne söz konusu belgenin ibrazı için üç ay geçmeyecek şekilde ek süre verilebilir.

(3) Tamamlanacak eksik beyanın gümrük kıymeti ile ilgili olması ve beyanın tamamlanmasının daha uzun bir süre gerektirdiğinin kanıtlanması durumunda, gümrük müdürlüğüne üç aydan uzun bir ek süre belirlenebilir.

Eksik beyanda bulunulamayacak durumlar

MADDE 19 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulmasına ilişkin tüm belgelerinin tam olması koşuluna bağlanan usul ve düzenlemelerin uygulamasında bu Tebliğ’de düzenlenen eksik beyan usulünden faydalanılamaz.

Beyannamenin tescili ve gümrük idaresince yapılacak kontroller

MADDE 20 – (1) Eksik belgeyle beyan edilmek istenen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesinin detaylı beyan ekranında yer alan basitleştirilmiş usul kodu kutucuğuna “BS-1” yazılır.

(2) Beyannameye eklenen belgelere ilişkin bilgilere ek olarak, beyanname ekinde yer almayacak olan eksik beyana konu belgelerin BİLGE kodları, tarih ve sayıları eksiksiz girilerek bu

belgelere ilişkin 44 no.lu alanda yer alan doğrulama kodu bölümüne "S" yazılır.

(3) Statü belgesi sahibince 31 ila 42 nci maddeler kapsamında götürü teminat uygulamasından yararlanılmadığı durumlarda beyanname ekinde yer almayacak olan eksik beyana konu belgelerin faks ya da fotokopileri beyannameye eklenir.

(4) Tescil edilen BS-1 kodlu gümrük beyannamelerine ilişkin olarak gümrük idaresince yapılacak kontrollerin aşağıdaki hususları da kapsamı gerekir:

a) Beyannamenin bir ve ikinci fıkralara uygun olarak doldurulduğu,

b) Beyannamenin, statü belgesi sahibi adına tescil edildiği,

c) Söz konusu statü belgesi sahibinin eksik beyanda bulunma hakkına sahip olduğu,

ç) Beyan edilen rejime göre Gümrük Yönetmeliği'nin 143, 154 ve 163 üncü maddelerinde belirtilen şartların yerine getirildiği.

Vergi tahakkuku ve teminat işlemleri

MADDE 21 – (1) 31 ila 42 nci maddeler kapsamında götürü teminat uygulamasından yararlanan statü belgesi sahibi kişilerce, indirimli veya sıfır oranında vergi uygulaması ile muafiyet hükümlerinin uygulanmasına ilişkin belge eksikliği nedeniyle eksik beyan usulünden yararlanılmak istenilmesi durumunda, vergi tahakkuku beyana göre indirimli veya sıfır oranında vergi uygulaması ile muafiyet hükümlerine göre yapılır.

(2) 31 ila 42 nci maddeler kapsamında götürü teminat uygulamasından yararlanılmadığı durumlarda yararlanmak istemeyen ya da götürü teminat yetkisi bulunmayan statü belgesi sahiplerince, indirimli veya sıfır oranında vergi ile muafiyet hükümlerinin uygulanmasına ilişkin belge eksikliği nedeniyle eksik beyan usulü için normal oranların uygulanması sonucu bulunacak miktar ile indirimli veya sıfır oranında vergi ile muafiyet hükümlerinin uygulanması sonucu bulunacak miktar arasındaki fark için gümrük idarelerince teminat istenir. Söz konusu eksik belgelerin faks veya fotokopisinin ibrazı halinde teminat aranmayıp beyana göre işlem yapılır.

(3) Bir ve ikinci fıkralar uyarınca eksik beyan uygulamasından yararlanan kişilerce eksik belgelerin süresi içinde gümrük idaresine sunulmaması halinde, cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, normal oranların uygulanması sonucu tahakkuk ettirilen ithalat vergilerine göre eksik ödenen vergiler ile Gümrük

Kanununun 207 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammının yükümlüye tebliğ edildiği tarihi takiben on beş gün içinde ödenmesi zorunludur. Aksi takdirde, alınması gereken vergiler ve gecikme zammı ile ceza tutarı yükümlünün teminatından çözümlenerek irada kaydedilir.

Eksik belgelerin tamamlanması

MADDE 22 – (1) Eksik belge veya belgeler, ek süreler dâhil süresi içinde, Ek-15'te yer alan eksik belge tamamlama formu ile birlikte beyannamenin tescil edildiği gümrük müdürlüğüne sunulur.

(2) Gümrük müdürlüğüne yapılan incelemede eksik belgelerin süresi içinde ve eksiksiz olarak ibraz edildiğinin anlaşılması durumunda, BİLGE sistemine söz konusu gümrük beyannamesi kapsamındaki eksik belgelerin tamamlandığı bilgisi girilir.

(3) Eksik belgelerin süresi içinde ibraz edilmediğinin anlaşılması durumunda statü belgesi sahibi uyarılır ve hakkında 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik edilerek 24 ve 25 inci maddeler uyarınca işlem yapmak üzere, statü belgesinin düzenlendiği gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

(4) Eksik belgelerin tamamlanmasından sonra beyana göre işlem yapılan eşyaya ilişkin ithalat vergilerinin eksik tahakkuk ettirildiğinin anlaşılması halinde, bunlar için ek tahakkuk yapılır. Ayrıca, şartlar gerektiriyorsa Gümrük Kanununun 234 üncü maddesi uyarınca ceza tatbik edilir.

Eksik beyan usulüne konu beyanların takibi

MADDE 23 – (1) Gümrük müdürlüklerince her ayın ilk beş iş günü içinde BİLGE sisteminde sorgulama yapılarak, eksik olan belgeleri ek süreler dâhil süresi içinde ibraz edilmemiş BS-1 kodlu beyannameler tespit edilir.

(2) Eksik belgelerin ek süreler dâhil süresi içinde ibraz edilmediği tespit edilen beyannamelerin adına tescil edildiği statü belgesi sahipleri hakkında Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik edilerek 24 ve 25 inci maddeler uyarınca işlem yapılmak üzere statü belgesinin düzenlendiği gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(3) Ek süreler dâhil süresi içinde ibraz edilmediği tespit edilen belge ya da belgelerin indirimli veya sıfır oranında vergi uygulaması ile muafiyet hükümlerinin uygulanmasına ilişkin

belgeler olması durumunda 21 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Eksik beyanda bulunma yetkisinin askıya alınması

MADDE 24 – (1) Eksik belge veya belgeleri ek süreler dâhil süresi içinde ibraz etmeyen statü belgesi sahibi kişiler beyannamenin tescil edildiği gümrük idaresince uyarılır ve haklarında Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik edilerek statü belgesinin düzenlendiği gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur. Gümrük Yönetmeliğinin 114 üncü maddesi uyarınca belge aslının ibrazının zorunlu olmadığı durumlarda belge örnekleri ibraz edilebilir.

(2) Süresi içinde ibraz edilmeyen eksik belge veya belgeler tamamlanıncaya kadar statü belgesi sahibinin eksik beyanda bulunma yetkisinden yararlanmasına izin verilmez.

(3) Statü belgesinin geçerlilik süresince, eksik belge veya belgeleri ek süreler dâhil, süresi içinde üçüncü kez ibraz etmeyen statü belgesi sahibi kişiler hakkında bir ve ikinci fıkralar uyarınca işlem yapılır ve eksik belge veya belgelerin tamamlamasını müteakip, statü belgesi kapsamında sahip oldukları eksik beyanda bulunma yetkisi, altı ay süre ile askıya alınır.

(4) Bu maddenin uygulanmasında aynı gün içinde tescil edilmiş birden fazla gümrük beyannamesine ilişkin eksik belge veya belgelerin süresi içinde tamamlanmaması durumunda, her bir beyanname için Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik edilir ancak kişi bir kez süresi içinde eksik belge veya belgeleri ibraz etmemiş sayılır.

Eksik beyanda bulunma yetkisinin geri alınması

MADDE 25 – (1) Eksik beyanda bulunma yetkisi 24 üncü madde uyarınca askıya alınan kişilerce, statü belgesinin geçerlilik süresi içinde, askıya alma süresinin bitimini müteakip, 24 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen ihlalin tekrar edilmesi halinde, bu kişilerin eksik beyanda bulunma yetkileri statü belgesinin geçerlilik süresi sonuna kadar geri alınır.

(2) Statü belgesinin geçerlilik süresinin bitimine bir yıldan az süre kalmış olduğu durumlarda geri alma süresi bir yıldır.

(3) 21 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca normal oranların uygulanması sonucu tahakkuk ettirilen ithalat vergilerine göre eksik ödenen gümrük vergileri ve faizin; 22 nci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca tahakkuk ettirilen ithalat vergilerinin süresi içinde ödenmemesi halinde, statü belgesi sahibi hakkında

61 inci madde uyarınca işlem yapılmasını teminen statü belgesinin düzenlendiği gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

İKİNCİ BÖLÜM

Kısmi Teminat Uygulaması

Kısmi teminat uygulanacak durumlar

MADDE 26 – (1) Gümrük antrepo, gümrük kontrolü altında işleme ve geçici ithalat rejimlerine tabi tutulan eşya için teminat alınması öngörülen durumlarda, statü belgesi sahibi kişilerden, talep etmeleri halinde, ithalat vergilerinin yüzde onu oranında teminat alınır.

(2) Dâhilde işleme ve hariçte işleme rejimleri ile ilgili usul ve esaslar hakkında çıkarılan bakanlar kurulu kararları ile belirlenmiş teminat uygulamaları hükümleri saklıdır.

Kısmi teminat uygulamasından yararlanılamayacak durumlar

MADDE 27 – (1) Belge kapsamında, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekindeki (I) sayılı listede yer alan eşyaya ilişkin özel tüketim vergisi için, Bakanlıkça belirlenecek haller saklı kalmak kaydıyla, kısmi teminat uygulamasından yararlanılamaz.

Gümrük idaresince yapılacak kontroller

MADDE 28 – (1) Tescil edilen gümrük beyannamesine ilişkin olarak gümrük mevzuatında öngörülen kontrollerin yanı sıra;

- a) Beyannamenin, statü belgesi sahibi adına tescil edildiğinin,
- b) Statü belgesi sahibinin kısmi teminat uygulamasından yararlanma hakkına sahip olduğunun,
- c) Teminat oranının uygun seçilip seçilmediğinin, kontrol edilmesi gerekir.

Kamu alacağının süresi içinde ödenmemesi

MADDE 29 – (1) Ekonomik etkili gümrük rejimlerine ilişkin gümrük mevzuatı ve sair mevzuatın ihlali nedeniyle ödenmesi gereken gümrük vergileri, faiz ve para cezasının tamamını tebliğ edilen ödeme süresi içerisinde ödemeyen statü belgesi sahibi hakkında 61 inci madde uyarınca işlem yapılmasını teminen statü belgesinin düzenlendiği gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(2) Bu maddenin uygulanmasında Gümrük Kanunu ile 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunundaki cezai hükümler saklıdır.

Kısmi teminat uygulamasından yararlanma yetkisinin geri alınması

MADDE 30 – (1) 29 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen ihlalin statü belgesinin geçerlilik süresi içerisinde ikinci kez tekrarı halinde, kişinin kısmi teminat uygulamasından yararlanma yetkisi statü belgesinin geçerlilik süresi sonuna kadar geri alınır.

(2) 42 nci maddenin üç ve dördüncü fıkraları uyarınca götürü teminat yetkisi geri alınan statü belgesi sahiplerinin kısmi teminat uygulamasından yararlanma yetkisi de geri alınır.

(3) Statü belgesinin geçerlilik süresinin bitimine bir yıldan az süre kalmış olduğu durumlarda geri alma süresi bir yıldır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Götürü Teminat Uygulaması

Götürü teminat uygulaması ve kapsamı

MADDE 31 – (1) Götürü teminat uygulaması, eşyanın gümrük vergileri ve sair vergilerinin teminata bağlanmasını gerektiren bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulduğu durumlarda, bu uygulamadan yararlanacak kişi için belirlenmiş tutardaki teminatın, her işlem için ayrı ayrı teminat verilmeksizin, teminata bağlanması gereken tutardan bağımsız olarak ve herhangi bir düşüm yapılmaksızın bir yıl süreyle kullanılabilmesini ifade eder.

(2) Götürü teminat uygulamasının kapsamı belge sahibinin talebine bağlı olarak aşağıdaki (a) veya (b) bentlerine göre belirlenir.

a) Dâhilde işleme rejimi dâhil, bu Tebliğin götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergileri ya da,

b) Dâhilde işleme rejimi dışında bu Tebliğin götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergileri.

Götürü teminat uygulamasından yararlanılabilecek durumlar

MADDE 32 – (1) Götürü teminat, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekindeki (I) sayılı listede yer alan eşyaya ilişkin kamu alacakları hariç, eşyanın gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin tüm kamu alacakları için geçerlidir.

Kabul olunabilecek teminat

MADDE 33 – (1) Götürü teminat uygulamasından yararlanmak isteyen statü belgesi sahibi tarafından verilecek, teminat mektubu

vermeye yetkili bankalar veya özel finans kurumları tarafından verilen, Gümrük Yönetmeliği EK-77/A'da yer alan örneğe uygun, süresiz teminat mektupları teminat olarak kabul olunur.

Teminat tutarının belirlenmesi

MADDE 34 – (1) Götürü teminat uygulamasından yararlanmak isteyen statü belgesi sahibi tarafından verilmesi gereken teminat tutarı, götürü teminat yetkisinin tanınması, güncellenmesi veya kapsamının değiştirilmesine ilişkin başvurunun yetkili bölge müdürlüğü genel evrak kaydına alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde gerçekleştirdiği gümrük işlemlerine ilişkin olarak teminata konu olan gümrük vergileri ve sair vergilerin toplam kıymetinin %10'u olarak belirlenir.

(2) Götürü teminat uygulamasından yararlanmak isteyen statü belgesi sahibi için birinci fıkraya göre hesaplanacak teminat tutarı,

a) Dâhilde işleme rejimi dâhil, bu Tebliğin götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergileri ve sair vergileri kapsamı durumunda 250.000 Avro'dan,

b) Dâhilde işleme rejimi dışında bu Tebliğin götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergileri ve sair vergileri kapsamı durumunda 75.000 Avro'dan, az olamaz.

(3) Götürü teminat uygulamasından yararlanmak isteyen statü belgesi sahibinden, birinci fıkra uyarınca hesaplanan tutar daha yüksek olsa bile, iki milyon Avro tutarında azami teminat verilmesi istenebilir.

(4) Teminatın Türk lirası cinsinden verilmesi halinde, verilmesi gereken teminatın iki ve üçüncü fıkralardaki değerleri karşılayıp karşılamadığının hesaplanmasında başvurunun yetkili bölge müdürlüğü genel evrak kayıtlarına girdiği tarihte geçerli olan T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınır.

(5) Verilmesi gereken teminat tutarının ve verilmiş olan teminatların bu maddede belirtilen değerleri karşılayıp karşılamadığının hesaplanmasında götürü teminat yetkisine ilişkin başvurunun yetkili bölge müdürlüğü genel evrak kayıtlarına girdiği ayın ilk gününde geçerli olan T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınır.

(6) Yürürlükten kaldırılmıştır.

Teminat mektuplarının ibrazı

MADDE 35 – (1) Götürü teminat uygulamasından yararlanma hakkı başvurularında;

a) Götürü teminat yetkisine ilişkin başvuruda bulunulan yetkili bölge müdürlüğünce, 34 üncü madde uyarınca verilmesi gereken teminat tutarı hesaplanarak, başvurunun genel evrak kaydına alınmasını takiben on iş günü içinde başvuru sahibine yazılı olarak ve elektronik posta yoluyla bildirimde bulunulur.

b) Başvuru sahibine bildirilen tutardaki teminat mektubu bildirim yapıldığı tarihi müteakip en geç otuz gün içinde ibraz edilir. Bu süre içinde kendilerine bildirilen tutardaki teminat mektubu veya mektuplarını ibraz etmeyen kişilerin götürü teminat yetkisi için başvuruları reddedilir. Bundan sonra yapılacak başvurular yeni bir başvuru gibi değerlendirilir.

c) 34 üncü maddeye göre belirlenen tutardaki teminat mektubu veya mektuplarının (b) bendinde belirtilen süre içinde ibrazını müteakip götürü teminat yetkisi için başvuru yetkili bölge müdürlüğünce, teminat mektuplarının genel evrak kaydına alınmasını takiben en geç on iş günü içerisinde sonuçlandırılır.

(2) Götürü teminat yetkisinin güncellenmesi, kapsamının değiştirilmesi başvurularında teminat mektuplarının ibrazına ilişkin işlemler 38 inci madde hükümleri uyarınca yapılır.

Teminatın kabulü ve daha önce verilen teminatların iadesi

MADDE 36 – (1) Götürü teminat yetkisi için ibraz edilen teminat mektuplarından yetkili bölge müdürlüğünce kabulü uygun görülenler söz konusu bölge müdürlüğünce belirlenecek gümrük muhasebe birimine gönderilir.

(2) Gümrük muhasebe birimince, yetkili bölge müdürlüğünce gönderilen teminat mektuplarına ilişkin alındı belgeleri düzenlenerek statü belgesi sahibine ya da yasal temsilcisine verilir.

(3) Götürü teminat yetkisi tanınan statü belgesi sahiplerince, talep edilmesi halinde, daha önce verilmiş olan teminatların iadesi mümkündür.

Götürü teminat yetkisinin geçerlilik süresi

MADDE 37 – (1) Götürü teminat yetkisinin geçerlilik süresi bir yıldır.

(2) Geçerlilik süresinin başlangıcı götürü teminat yetkisinin tanınması, güncellenmesi veya teminatın değiştirilmesine ilişkin başvurunun yetkili bölge müdürlüğü genel evrak kaydına alındığı ayın ilk günüdür.

Götürü teminat yetkisinin güncellenmesi, kapsamının değiştirilmesi

MADDE 38 – (1) Götürü teminat yetkisini haiz statü belgesi sahibince, götürü teminat yetkisinin güncellenmesi için 37 nci maddede belirlenen geçerlilik süresinin bitiminden önceki bir ay içinde başvuruda bulunulur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen süreden önce yapılan güncelleme başvuruları kabul edilmez.

(3) Götürü teminat yetkisinin güncellenmesinin veya götürü teminat yetkisinin kapsamının değiştirilmesinin istenilmesi halinde Ek-11’de yer alan götürü teminat başvuru formu ile söz konusu statü belgesini düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne başvurulur.

(4) İşlemlerin elektronik statü belgesi yönetim sistemi üzerinden yapıldığı gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerinde, kapsamda değişiklik ve/veya güncelleme başvuruları 66 ncı maddede belirtildiği şekilde yapılır.

(5) Başvuruda bulunulan yetkili bölge müdürlüğünce, 34 üncü madde uyarınca teminat tutarı hesaplanır. Mevcut teminat mektuplarının hesaplanan teminat tutarını karşılamaması halinde başvurunun genel evrak kaydına alınmasını takiben on iş günü içinde başvuru sahibine yazılı olarak ve elektronik posta yoluyla bildirimde bulunulur. Mevcut teminat mektuplarının hesaplanan teminat tutarını karşılamaması halinde ise götürü teminat yetkisinin güncellenmesi veya kapsamının değiştirilmesine ilişkin işlemler bu süre sonuna kadar sonuçlandırılır.

(6) Başvuru sahibine bildirilen tutarı karşılayacak şekilde mevcut teminat mektuplarını aşan tutar için ek teminat mektubu veya toplam tutarı karşılayacak yeni teminat mektubu 37 nci maddede belirtilen geçerlilik süresinin bitimine kadar ibraz edilir ve işlemler teminat mektubunun genel evrak kaydına alınmasını takiben beş iş günü içerisinde sonuçlandırılır. Geçerlilik süresinin aşılması halinde, götürü teminat yetkisi teminat mektubu ibraz edilinceye kadar 41 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca askıya alınır.

(7) Bölge müdürlüğünce uygun görülmesi halinde, götürü teminat yetkisinin güncellenmesi veya kapsamında değişiklik yapılmasına ilişkin işlemler tamamlanarak BİLGE sistemi üzerinde gerekli güncelleme işlemleri yapılır.

(8) 34 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirlendiği şekilde, Avro türünden azami tutarlarda teminat verilmiş olması ve statü belgesi sahibinin aksine bir talebi bulunmaması durumunda götürü teminat yetkisi statü belgesinin düzenlendiği bölge müdürlüğünce resen güncellenir.

(9) Başvuru sahibinin götürü teminat yetkisi için gümrük idaresine daha önce ibraz etmiş olduğu teminat mektubunun 34 üncü madde uyarınca hesaplanan teminat tutarından daha yüksek olması ve başvuru sahibinin talep etmesi halinde, mevcut teminat mektubu hesaplanan yeni tutardaki teminat mektubuyla değiştirilerek iade edilebilir. Daha önce birden fazla teminat mektubunun ibraz edilmiş olması ve başvuru sahibinin talep etmesi halinde, 34 üncü madde uyarınca hesaplanan teminat tutarını aşan tutarı kapsayan teminat mektuplarının bir veya daha fazlası iade edilebilir.

Teminatın yenilenmesi ve değiştirilmesi

MADDE 39 – (1) Götürü teminat yetkisini haiz statü belgesi sahibinin ticaret unvanının değişmesi nedeniyle statü belgesinde 14 üncü madde uyarınca değişiklik yapılması durumunda teminat yenilenir.

(2) Statü belgesi sahibinin talep etmesi ve yetkili bölge müdürlüğünce uygun bulunması halinde, daha önce verilen teminat kısmen veya tamamen başka bir teminatla değiştirilebilir.

Kamu alacağının süresi içinde ödenmemesi

MADDE 40 – (1) Götürü teminat kapsamındaki gümrük işlemlerinden doğan kamu alacağının süresi içinde ödenmemesi durumunda, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 54 ila 56 ncı maddeleri uyarınca işlem yapılır.

(2) Hakkında birinci fıkra uyarınca işlem yapılan statü belgesi sahibi hakkında 61 inci madde uyarınca işlem yapılmasını teminen statü belgesinin düzenlendiği gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

Götürü teminat yetkisinin askıya alınması

MADDE 41 – (1) Götürü teminat yetkisini haiz statü belgesi sahibince; 37 nci maddede belirtilen geçerlilik süresinin bitiminde, 38 inci maddede düzenlenen güncelleme işleminin tamamlanmamış olması durumunda götürü teminat yetkisi askıya alınır.

(2) Götürü teminat yetkisinin geçerlilik süresi devam etmekle beraber, statü belgesinin geçerlilik süresinin dolması ve yenilenmemesi durumunda götürü teminat yetkisi askıya alınır.

(3) Götürü teminat yetkisini haiz statü belgesi sahibinin ticaret unvanının değişmesi nedeniyle statü belgesinde değişiklik yapılması için 14 üncü madde uyarınca talepte bulunulmasına rağmen 39 uncu maddede belirtilen yenileme işleminin

yapılmaması durumunda 14 üncü maddede belirtilen işlemler tamamlanır ancak götürü teminat yetkisi yenileme işlemi tamamlanana kadar askıya alınır.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca götürü teminattan yararlanma hakkı askıya alınan kişinin götürü teminat sisteminden yararlanmak için vermiş olduğu teminat mektupları iade edilmez ve askıya alma süresi içinde teminata bağlanması gereken tüm gümrük vergi ve diğer vergiler tutarının %20 fazlasıyla teminata bağlanır.

Götürü teminat yetkisinin geri alınması

MADDE 42 – (1) Statü belgesi sahibinin 15 inci madde kapsamında götürü teminat uygulamasından yararlanmaktan vazgeçmesi durumunda götürü teminat yetkisi geri alınır.

(2) Verilen teminatın herhangi bir nedenle geçerliliğini kaybetmesi halinde, yeni bir teminat ile değiştirilinceye kadar götürü teminat yetkisi geri alınır.

(3) Götürü teminat yetkisi için verilen teminatın kapsadığı kamu alacağıнын süresi içinde ödenmemesi nedeniyle 40 ıncı madde uyarınca işlem yapılması durumunda götürü teminat yetkisi statü belgesinin geçerlilik süresi sonuna kadar geri alınır.

(4) Yanlış veya eksik bilgilere ve/veya sahte belgelere dayanılarak verildiği anlaşılan götürü teminat uygulamasından yararlanma yetkisi, cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, statü belgesinin geçerlilik süresi sonuna kadar geri alınır.

(5) 30 uncu madde uyarınca kısmi teminat uygulamasından yararlanma yetkisi geri alınan statü belgesi sahibinin götürü teminat yetkisi de geri alınır.

(6) Statü belgesinin geçerlilik süresinin bitimine bir yıldan az süre kalmış olduğu durumlarda üç, dört ve beşinci fıkralar uyarınca belirlenecek geri alma süresi bir yıldır.

(7) Götürü teminat sisteminden yararlanma hakkı geri alınan kişinin, götürü teminat kapsamındaki tüm gümrük vergileri ve diğer vergiler tutarının %20 fazlasıyla teminata bağlanmasının ardından, götürü teminat sisteminden yararlanmak için verilen teminat iade edilir.

(8) Götürü teminat yetkisinin üçüncü veya dördüncü fıkra kapsamında geri alınması durumunda götürü teminat kapsamındaki tüm gümrük vergileri ve sair vergilerin yedinci fıkra uyarınca teminata bağlanmasında 26 ila 30 uncu maddelerinde düzenlenen kısmi teminat yetkisinden yararlanılmaz.

Beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanma izninin kapsamı

MADDE 42/A – (1) Aşağıda belirtilen koşulları sağlayan statü belgesi sahiplerine ait gümrük beyannamesi kapsamı ithalat ve ihracat eşyası, bu koşulları sağlamayan statü belgesi sahiplerine göre daha az muayeneye tabi tutulabilir.

a) Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri, grup ihracatçıları, grup ithalatçıları, Ar-Ge merkezi belgesine sahip kişiler ile bakım onarım faaliyeti yürüten ticari hava taşımacılığı şirketleri hariç imalatçı olmak,

b) Aşağıda belirtilen koşullardan en az birini sağlamak:

1) Yetkili bölge müdürlüğüne bu izin için başvuru yapıldığı tarihten geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde asgari beş milyon FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat yapılmış olması,

2) Yetkili bölge müdürlüğüne bu izin için başvuru yapıldığı tarihten geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde gerçekleştirilen ithalat ve fiili ihracat toplamının asgari yirmi milyon ABD doları tutarında olması.

Bu bentte belirtilen tutarların hesaplanmasında Gümrük Yönetmeliğinin 24 üncü maddesinin iki, beş ve altıncı fıkraları da dikkate alınır.

c) Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri, Ar-Ge merkezi belgesine sahip kişiler ile bakım onarım faaliyeti yürüten ticari hava taşımacılığı şirketleri hariç olmak üzere, yetkili bölge müdürlüğüne bu izin için başvuru yapıldığı tarihten geriye dönük bir ay içinde en az yüz işçi istihdam ediyor olması gerekir. Grup ihracatçıları ve grup ithalatçıları için bu bentte belirtilen koşul aranmaz. Ancak, grup ihracatçıları veya grup ithalatçıları tarafından yapılan başvurularda, dış ticaret işlemlerinde adlarına aracılık yapıldığı bildirilen grup imalatçıları tarafından bu bentte yer alan koşulun sağlanması zorunludur. Bu koşulun sağlanmasında, grup imalatçılarının sigortalı çalışan sayıları toplamı dikkate alınır.

(2) Statü belgesi sahiplerine ait “1000” rejim kodlu ihracat beyannameleri yapılacak risk analizi sonuçlarına göre mavi hatta işlem görebilir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen koşulları sağlayan statü belgesi sahipleri adına tescil edilmiş olan ve “1000” dışında kalan rejim

kodlu ihracat beyannameleri yapılacak risk analizi sonuçlarına göre mavi hatta işlem görebilir.

(4) Gümrük idarelerinin belirli riskleri ya da ilgili mevzuatta yer alan yükümlülükleri dikkate alarak birinci, ikinci ve üçüncü fıkraların aksi yönünde işlem yapmaları mümkündür.

(5) Gümrük Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişiler hakkında aynı bentte sayılan kanunlar uyarınca başlatılan inceleme ve soruşturma sonucunda Cumhuriyet savcılığı tarafından dava açıldığının öğrenilmesi durumunda dava sürecinin sonunda beraat kararı ile kesin olarak lehlerine sonuçlanıncaya kadar statü belgesi sahibinin bu bölümde yer alan beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanmasına izin verilmez.

(6) Beşinci fıkranın uygulanmasına yönelik olarak takibat ile gerektiğinde statü belgesi sahibinin bu bölümde yer alan beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanmasına izin verilmemesi işlemleri statü belgesini düzenlemiş olan gümrük ve ticaret bölge müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Beyanın Kontrol Türüne İlişkin Kolaylaştırmalar

Mavi hat uygulaması

MADDE 43 – (1) Mavi hat; onaylanmış kişi statüsüne sahip kişilerce sadece bu bölümde belirlenen ihracat beyannamelerinde yararlanılan, eşyanın çıkış işlemlerinin tamamlanmasından önce belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattır. Mavi hatta işlem gören eşyaya ilişkin beyanın kontrolü eşyanın çıkış işlemlerinin tamamlanmasından sonra yapılır.

Beyannamenin mavi hatta işlem görmesi

MADDE 44 – (1) İhraç edilen eşyaya ilişkin kap, ambalaj, palet ve benzeri eşya haricinde ilgili rejim hükümlerine göre ayniyat tespiti yapılması gereken eşyaya ilişkin gümrük beyannameleri mavi hatta işlem görmez.

Vergilerin ödenmesi

MADDE 45 – (1) Mavi hatta işlem görmüş gümrük beyannamesi kapsamı eşyaya ilişkin olarak tahakkuk eden ihracat vergilerinin, onaylanmış kişi statü belgesine sahip kişinin banka hesabından elektronik ortamda veya bu kişinin GÜMKART'ı aracılığıyla ödenmesi zorunludur.

(2) Mavi hatta işlem görmüş gümrük beyannamesi kapsamı eşyaya ilişkin olarak tahakkuk eden ihracat vergilerinin

ödenmesinde kullanılan banka hesabının statü belgesi sahibi kişiye ait olduğunun kontrolünden ödemenin yapıldığı banka sorumludur.

Eşyanın çıkış işlemleri

MADDE 46 – (1) Mavi hatta işlem görmüş ihracat beyannamesi kapsamı eşyaya ilişkin olarak tahakkuk eden ihracat vergilerinin ödenmesi ya da teminata bağlanmasının ardından eşyanın çıkış işlemleri yapılır.

Eşyanın çıkışından sonra beyanın kontrolü

MADDE 47 – (1) Yetkili bölge müdürlüğü tarafından statü belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren 6 aylık dönemler itibariyle statü belgesi kapsamında mavi hatta işlem görmüş ve çıkış işlemleri tamamlanmış olan ihracat beyannameleri tespit edilerek, bu beyannamelerden “1000” rejim kodlu olanlardan en az yüzde biri, “1000” dışında kalan rejim kodlu olanlardan ise en az yüzde ikisi eşyanın çıkışından sonra beyanın kontrolü işlemleri için, örnekleme yoluyla belirlenir. Belirlenen beyannamelerde yer alan bilgiler ile beyanname ekleri, gümrük muayene memurlarınca incelenerek;

a) Eksik beyan usulüne ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, Gümrük Yönetmeliğinin 114 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca beyannameye eklenmesi zorunlu olmayan ancak aynı madde uyarınca saklanması gereken belgelerin mevcut olup olmadığına ilişkin kontroller,

b) Beyanname ve eklerinde yer alan belgelerin uygunluğuna ilişkin kontroller,

c) Beyanname kapsamı eşyanın menşe, tarife, kıymet ve miktarıyla ilgili bilgi ve belgelere ilişkin kontroller,

ç) İhracat vergilerinin doğru hesaplanıp hesaplanmadığına, tahsilat ve teminat işlemlerine ilişkin kontroller,

d) Yasaklayıcı ve kısıtlayıcı önlemlere ilişkin kontroller,

e) Gümrük mevzuatı ve ilgili mevzuat uyarınca yapılması gereken diğer kontroller, gerçekleştirilir.

(2) Bu maddede belirtilen kontrol işlemleri birinci fıkrada belirtilen 6 aylık sürenin bitiminden itibaren en geç elli iş günü içinde tamamlanır.

Eşyanın çıkışından sonra beyanın kontrolünün yapılacağına ilişkin bildirim

MADDE 48 – (1) Yetkili bölge müdürlüğü tarafından 47 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca eşyanın çıkışından sonra beyanın kontrolü gerçekleştirilecek ihracat beyannamelerinin belirlenmesinin ardından, beyannamelerin adına tescil edildiği statü belgesi sahibine bildirimde bulunularak, söz konusu ihracat beyannameleri ekinde beyan edilmiş olup Gümrük Yönetmeliğinin 114 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca beyannameye eklenmesi zorunlu olmayan ancak aynı madde uyarınca saklanması gereken belgelerin, söz konusu tebligatın yapıldığı tarihi müteakip en geç on beş iş günü içinde ibrazı istenir.

(2) İstenilen belgelerin birinci fıkrada belirtilen süre içinde ibraz edilmemesi durumunda, kendisine tebligatta bulunulan statü belgesi sahibi hakkında 52 nci madde uyarınca işlem yapılır.

(3) Mavi hatta işlem gören ihracat beyannamesinin tescil edildiği gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu gümrük ve ticaret bölge müdürlüğünce, istenilen belgeleri süresi içinde ibraz etmeyen statü belgesi sahibi hakkında, ikinci fıkra uyarınca işlem yapılmasını teminen statü belgesinin düzenlendiği gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(4) Birinci fıkra kapsamında talep edilen belgelerin ibraz edilmesini müteakip bunlara ilişkin olarak yapılan bildirimden genel evrak kaydına alınmasını takiben en geç otuz iş günü içerisinde eşyanın çıkışından sonra beyanın kontrolüne ilişkin işlemler tamamlanır.

Eşyanın tesliminden sonra yapılacak fiziki muayene

MADDE 49 - Yürürlükten kaldırılmıştır.

Eşyanın çıkışından sonra beyanın kontrolünün farklı bir gümrük ve ticaret bölge müdürlüğünce yapılması

MADDE 50 – (1) Eşyanın çıkışından sonra beyanın kontrolü işlemleri gerçekleştirilmek üzere belirlenen ihracat beyannamelerinin tescil edildiği gümrük müdürlüğünün bağlı olduğu gümrük ve ticaret bölge müdürlüğünün, statü belgesini düzenleyen gümrük ve ticaret bölge müdürlüğünden farklı olması durumunda, söz konusu beyannameler statü belgesini düzenleyen gümrük ve ticaret bölge müdürlüğünce, eşyanın çıkışından sonra beyanın kontrolü işlemlerinin tamamlanmasını teminen, 47 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen altı aylık sürenin bitiminden itibaren en geç beş iş günü içinde, tescil edildikleri gümrük müdürlüğünün bağlı olduğu gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne intikal ettirilir.

(2) Bildirimin yapıldığı gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne görevlendirilen gümrük muayene memuru tarafından eşyanın çıkışından sonra beyanın kontrolü işlemleri 47 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen usul ve esaslar dahilinde ve 48 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen süre içerisinde tamamlanarak tespit edilen hususlar statü belgesini düzenleyen gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne bildirilir.

Beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanan kişinin yükümlülükleri

MADDE 51 – (1) Mavi hat uygulamasından yararlanma hakkı tanınan statü belgesi sahiplerince Gümrük Yönetmeliğinin 114 üncü maddesi uyarınca ihracat beyannamesine belge eklenmesinin zorunlu tutulmadığı durumlarda bu belgelerin gümrük idaresince talep edilmesi halinde ibraz edilmesi zorunludur.

Beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma izninin askıya alınması

MADDE 52 – (1) 17 ilâ 25 inci maddelerde düzenlenen eksik beyan usulüne ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, mavi hat uygulamasından yararlanan kişilere, gümrük beyannamesinin tescil tarihinde mevcut olduğu halde, beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bir ya da daha fazlasının beyan edilmediği halde eşyanın çıkış işlemlerinin tamamlandığının anlaşılması ve söz konusu belge/belgelerin ilgili kurum/kuruluşun uygun görmesi üzerine sonradan ibraz edilmesi ya da Gümrük Yönetmeliğinin 114 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca beyannameye eklenmesi zorunlu olmayan ancak aynı madde uyarınca saklanması gereken belgelerden bir veya daha fazlasının mevcut olmadığının tespit edilmesi halinde, ilk iki seferde statü belgesi sahibi uyarılır ve hakkında Kanunun 241/1 inci maddesi tatbik edilerek statü belgesinin düzenlendiği gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(2) 44 üncü maddede belirtilen eşyaya ilişkin beyannamenin yükümlünün beyanından kaynaklı olarak mavi hatta işlem gördüğünün veya mavi hat kapsamında ihracı gerçekleştirilen eşyanın beyana aykırı olduğunun tespit edilmesi halinde, ilk seferde statü belgesi sahibi uyarılır ve hakkında Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik edilerek statü belgesinin düzenlendiği gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(3) Birinci fıkrada belirtilen ihlalin, statü belgesinin geçerlilik süresi içerisinde, üçüncü kez tekrarı halinde, statü belgesi sahibi hakkında Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik edilir ve kişinin beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma izni altı ay süreyle askıya alınır.

(4) İkinci fıkrada belirtilen ihlalin, statü belgesinin geçerlilik süresi içerisinde, ikinci kez tekrarı halinde, statü belgesi sahibi hakkında Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik edilir ve kişinin beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma izni altı ay süreyle askıya alınır.

(5) Bu maddenin uygulanmasında aynı gün içerisinde tescil edilmiş birden fazla gümrük beyannamesine ilişkin olarak, her bir beyanname için Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik edilir ve kişi bir kez ihlalde bulunmuş sayılır.

(6) Birinci fıkrada belirtilen ihlalin statü belgesi geçerlilik süresi içerisinde, birinci fıkraya göre herhangi bir uyarı yapılmadan önce iki defa işlendiğinin tespit edilmesi halinde, kişi bir kez ihlalde bulunmuş sayılır ve her bir beyanname için Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik edilerek beyannamelerin tescil edildiği gümrük idaresince uyarılır.

(7) Birinci fıkrada belirtilen ihlalin statü belgesi geçerlilik süresi içerisinde, birinci fıkraya göre herhangi bir uyarı yapılmadan önce en az üç defa işlendiğinin tespit edilmesi halinde, her bir beyanname için Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik edilerek beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma izni bir ay süreyle askıya alınır.

(8) Altı ve yedinci fıkradaki işlemlerin tamamlanmasını müteakip birinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar işlendiğinin tespit edilmesi halinde, her bir beyanname için Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik edilerek beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma izni altı ay süreyle askıya alınır.

(9) İkinci fıkrada belirtilen ihlalin statü belgesi geçerlilik süresi içerisinde, ikinci fıkraya göre herhangi bir uyarı yapılmadan önce en az iki defa işlendiğinin tespit edilmesi halinde, her bir beyanname için Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik edilerek beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma izni bir ay süreyle askıya alınır. Bu işlemlerin tamamlanmasını müteakip ikinci fıkrada belirtilen ihlalin tekrar işlendiğinin tespit edilmesi halinde, her bir beyanname için Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi tatbik edilerek beyanın

kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma izni altı ay süreyle askıya alınır.

Beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalarından yararlanma izninin geri alınması

MADDE 53 – (1) Statü belgesinin geçerlilik süresi içerisinde, beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanma izni askıya alınan statü belgesi sahibi kişilerce, askıya alma süresinin bitimini müteakip, 52 nci maddenin birinci veya ikinci fıkralarında belirtilen ihlalin tekrar edilmesi halinde, bu kişilerin beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanma izni statü belgesinin geçerlilik süresi sonuna kadar geri alınır.

(2) Birinci fıkra uyarınca işlem yapılmasını teminen söz konusu beyannamenin tescil edildiği gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu gümrük ve ticaret bölge müdürlüğü tarafından statü belgesinin düzenlendiği gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(3) Statü belgesinin geçerlilik süresinin bitimine bir yıldan az süre kalmış olduğu durumlarda birinci fıkra kapsamında belirlenecek geri alma süresi bir yıldır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Onaylanmış İhracatçı Yetkisi

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin kapsamı ve statü belgesi sahibine onaylanmış ihracatçı yetkisi verilmesi

MADDE 54 – (1) Onaylanmış ihracatçı yetkisi, Kararın genel hükümlerine bir istisna olarak, A.TR dolaşım belgesinin Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluş tarafından onaylanma ve vize işlemi için gümrük idarelerine ibraz edilme zorunluluğu olmadan düzenlenebilmesini ifade eder.

(2) Başvuru yılından bir önceki takvim yılı içerisinde veya başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde en az elli adet A.TR dolaşım belgesi düzenleyip vize işlemlerini tamamlamış ve söz konusu A.TR dolaşım belgelerini kullanmış olan statü belgesi sahiplerine, talep etmeleri halinde, statü belgelerinin geçerlilik süresi içinde, onaylanmış ihracatçı yetkisi verilir.

(3) Onaylanmış ihracatçı yetkisi tanınan statü belgesi sahiplerine, Ek-16/A'da yer aldığı şekilde bir onaylanmış ihracatçı yetki numarası verilir.

Basitleştirilmiş usulde düzenlenecek A.TR dolaşım belgelerinin şekli, basımı ve dağıtılması

MADDE 55 – (1) Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR dolaşım belgeleri Kararda belirlenen form ve evsafa uygun olarak ve her belgeye ayrı seri numarası verilerek üç nüsha halinde bastırılır.

(2) Basitleştirilmiş işlem kapsamındaki A.TR dolaşım belgelerinin (12) numaralı gümrük vizesi bölümünde, Kararın II no.lu ekinde yer alan örneğe uygun onaylanmış ihracatçı mührünün önceden basılmış olması gerekir.

(3) Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR dolaşım belgelerinin tesliminde, ihracatçının onaylanmış kişi statü belgesi kapsamında onaylanmış ihracatçı yetkisine sahip olup olmadığı kontrol edilir.

Basitleştirilmiş usulde düzenlenecek A.TR dolaşım belgelerinin doldurulması ve kullanılması

MADDE 56 – (1) Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR dolaşım belgelerinin, Kararın 7, 20 ve 22 nci maddelerine uygun olarak doldurulması gerekir.

(2) Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR dolaşım belgeleri, tasdik edilmeksizin, onaylanmış ihracatçı yetkisini haiz statü belgesi sahibi tarafından vize edilir.

(3) Vize işlemi, onaylanmış ihracatçı yetki numarasını içerir şekilde ve Ek-16/B'de yer alan formata uygun olarak onaylanmış ihracatçı tarafından yaptırılacak kaşenin, basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR dolaşım belgesinin (12) numaralı gümrük vizesi bölümünde yer alan ihracatçı mührünün (2) numaralı bölümüne basılması ile gerçekleştirilir.

(4) Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR dolaşım belgesinin asıl nüshası dışında kalan diğer iki nüshasından biri, Karar'ın 8 inci maddesi gereğince, ihracat beyannamesine eklenir.

(5) Basitleştirilmiş işlem kapsamında düzenlenecek A.TR dolaşım belgelerinin şekil şartları ve içerdiği bilgiler bakımından usulüne uygun olarak düzenlenip düzenlenmediği hususlarından doğrudan doğruya onaylanmış ihracatçı yetkisine sahip kişiler sorumludur.

Basitleştirilmiş usulde düzenlenecek A.TR dolaşım belgelerinin sonradan düzenlenmesi

MADDE 57 – (1) Onaylanmış ihracatçı yetkisi sahibi kişilerce, Karar'ın 12 ila 16 ncı maddeleri ile 22 nci maddesi çerçevesinde, eşyanın ihracından sonra da A.TR dolaşım belgesi düzenlenebilir. Bu kapsamda düzenlenen dolaşım belgelerinin asıl nüshası dışında kalan diğer iki nüshasından biri ihracat beyannamesine eklenir.

Basitleştirilmiş usulde düzenlenecek A.TR dolaşım belgelerinin ikinci nüsha olarak düzenlenmesi

MADDE 58 – (1) Onaylanmış ihracatçı yetkisi sahibi kişilerce düzenlenen A.TR dolaşım belgesinin çalınması, kaybedilmesi veya tahrip edilmesi halinde, Karar'ın 17 ve 22 nci maddeleri çerçevesinde söz konusu belgenin ikinci bir nüshası düzenlenebilir.

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin askıya alınması

MADDE 59 – (1) Onaylanmış ihracatçı yetkisi sahibi kişilerce, statü belgesinin geçerlik süresi içinde, Karar hükümleri ile 54 ila 56 ncı madde hükümlerine aykırı hareket edildiğinin anlaşılması halinde; söz konusu kişiler ilk iki seferde yazılı olarak uyarılır, üçüncü seferde onaylanmış ihracatçı yetkileri altı ay süreyle askıya alınır.

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin geri alınması

MADDE 60 – (1) Onaylanmış ihracatçı yetki numarasını A.TR dolaşım belgesi dışında herhangi bir belge düzenlemek için

kullandığı tespit edilen statü belgesi sahibinin onaylanmış ihracatçı yetkisinin statü belgesinin geçerlilik süresi sonuna kadar geri alınmasını teminen statü belgesinin düzenlendiği gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne derhal bildirimde bulunulur.

(2) 59 uncu madde uyarınca basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR düzenleme, onaylama ve vize etme yetkisi askıya alınan kişilerin askıya alma süresinin bitimini müteakip, statü belgesinin geçerlik süresi içinde Karar hükümleri ile 54 ila 56 ncı madde hükümlerine aykırı hareket ettiklerinin anlaşılması halinde, onaylanmış ihracatçı yetkileri statü belgesinin geçerlilik süresi sonuna kadar geri alınır.

(3) Statü belgesinin geçerlilik süresinin bitimine bir yıldan az süre kalmış olduğu durumlarda geri alma süresi bir yıldır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Statü Belgesinin ve Statü Belgesi Kapsamında Yer Alan Hak ve Yetkilerin Askıya Alınması, Geri Alınması ve İptali

Statü belgesinin askıya alınması

MADDE 61 – (1) Statü belgesinin geçerlilik süresi içinde gümrük işlemlerinden veya gümrük cezalarından doğan herhangi bir kamu alacağının, süresi içinde ödenmediğinin tespit edilmesi durumunda statü belgesi, söz konusu belgeyi düzenleyen gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne, kesinleşmiş gümrük vergisi ve/veya ceza borcu ödenene kadar askıya alınır.

Statü belgesinin geri alınması

MADDE 62 – (1) Statü belgesinin düzenlenme tarihini takip eden on iki aylık dönem içinde Gümrük Yönetmeliği'nin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen genel koşullardan herhangi birinin veya belgenin geçerlilik süresi içinde aynı fıkranın diğer bentlerinde belirtilen genel koşullardan herhangi birinin ortadan kalktığına öğrenilmesi ya da belge sahibince talep edilmesi halinde statü belgesi, söz konusu belgeyi düzenleyen gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne geri alınır.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Gümrük Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) veya (f) bentlerinin ihlali nedeniyle statü belgesi geri alınan kişinin, statü belgesinin geri alınmasına neden olan durumun ortadan kalktığını belgelendirmesi ve statü belgesini düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne uygun görülmesi halinde, geri alma sonlandırılarak statü belgesi ve belge kapsamı yetkilerin 24, 25, 30, 41, 42, 52, 53, 59 ve 60 ıncı madde hükümleri saklı kalmak

kaydıyla, belge geçerlilik süresi sonuna kadar yeniden kullanılmasına izin verilebilir.

(4) 21/5/2014 tarihli ve 29006 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği uyarınca adlarına yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası düzenlenmiş onaylanmış kişi statüsü sahibi kişilerin statü belgeleri geri alınır.

Statü belgesinin iptali

MADDE 63 – (1) Yanlış veya eksik bilgilere veya sahte belgelere dayanılarak verildiği anlaşılan statü belgesi, söz konusu belgeyi düzenleyen gümrük ve ticaret bölge müdürlüğünce iptal edilir.

Statü belgesi kapsamında yer alan hak ve yetkilerin askıya alınması, geri alınması ve bildirim yükümlülüğü

MADDE 64 – (1) Gümrük Yönetmeliğinin 23 üncü ve 24 üncü maddelerinde belirtilen koşullardan herhangi birinin kaybedilmemesi şartıyla, statü belgesi kapsamında tanınmış olan hak ve yetkiler için belirlenmiş koşulların kaybedildiğinin anlaşılması durumunda, 63 üncü madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, statü belgesi geri alınmaz; sadece söz konusu hak veya yetki, belgeyi düzenleyen gümrük ve ticaret bölge müdürlüğünce geri alınır.

(2) Statü belgesi kapsamında yer alan hak ve yetkilerin 24, 41, 52 ve 59 uncu maddeler uyarınca askıya alınmasına ve 25, 30, 42, 53 ve 60 ıncı maddeler uyarınca geri alınmasına söz konusu belgenin düzenlendiği gümrük ve ticaret bölge müdürlüğü yetkilidir.

(3) 24, 41, 52 ve 59 uncu maddeler ile 25, 30, 42, 53 ve 60 ıncı maddelerde belirtilen durumlar ile birinci fıkrada belirtilen durumun gerçekleşmesi halinde ilgili gümrük müdürlüğünce, öngörülen askıya alma ya da geri alma işleminin gerçekleştirilmesini teminen, statü belgesinin düzenlendiği gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Elektronik Statü Belgesi Yönetim Sistemi

Elektronik statü belgesi yönetim sistemi oluşturulması

MADDE 65 – (1) Statü belgesi başvurularının yapılmasına, başvuruların değerlendirilmesine ve mevcut statü belgelerine ilişkin işlemler Bakanlıkça oluşturularak uygulamaya konulacak elektronik statü belgesi yönetim sistemi aracılığıyla gerçekleştirilir.

(2) Elektronik statü belgesi yönetim sistemi;

a) Statü belgesi ile statü belgesi kapsamında tanınan hak ve yetkilere ilişkin başvurularının yetkili kullanıcılar tarafından elektronik ortamda yapılmasına,

b) Yapılan başvuruların değerlendirilmesi ve sonuçlandırılmasına ilişkin işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesine ve izlenmesine,

c) Kendilerine onaylanmış kişi statüsü tanınan gerçek ve tüzel kişiler adına güvenli elektronik imza ile imzalanacak elektronik statü belgesi düzenlenmesine,

ç) Statü belgeleri ve bu belgeler kapsamında tanınan hak ve yetkilerle ilgili her türlü askıya alma, geri alma ve iptal işlemine ilişkin olarak, gümrük müdürlükleri ile gümrük ve ticaret bölge müdürlükleri tarafından yetkili bölge müdürlüğüne yapılacak bildirimlerin arşivlenerek değerlendirilmesine ve gerekli askıya alma, geri alma ve iptal işlemlerinin gerçekleştirilmesine,

d) Elektronik statü belgesinin, adına düzenlendiği kişinin vergi numarası ve belge referans numarası ile Bakanlık internet sitesinden sorgulanarak çıktısının alınabilmesine,

ilişkin hususları kapsar.

Başvuru bilgilerinin internet üzerinden gönderilmesi

MADDE 66 – (1) Statü belgesi başvurularında kullanılacak başvuru formu, Bakanlık internet sayfası üzerinden doldurulmak suretiyle yetkili bölge müdürlüğüne gönderilir.

(2) Başvuru formu, başvuruda bulunan kişi ya da kurumu doğrudan temsil yetkisini haiz gerçek kişi tarafından, BİLGE kullanıcı kodu ile giriş yapılarak doldurulur ve güvenli elektronik imza ile imzalanır.

(3) 8 inci ve duruma göre 6 ncı madde uyarınca aranan belgelerden güvenli elektronik imza ile imzalanmış olanlar için belge numaraları başvuru formuna eklenir, diğer belgeler taranarak başvuru formu ekinde, Bakanlıkça belirlenecek formatta gönderilir.

(4) Taranarak başvuru formu ekinde gönderilen belgelerin asılları istenildiğinde ibraz edilecek şekilde gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde muhafaza edilir. Belgelerin talep edildiği tarihten itibaren en geç on beş gün içinde ibraz edilememesi ya da gümrük mevzuatı hükümlerine uygun olarak muhafaza edilmediğinin anlaşılması durumunda 63 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Başvurunun kayda alınması ve incelenmesi

MADDE 67 – (1) Yetkili bölge müdürlüğü genel evrak kaydına alınan statü belgesi başvurusuna ilişkin olarak ilgili birim tarafından, sisteme bilgi girişi yapılarak başvuru kayda alınır ve söz konusu başvuru için, sistem tarafından, takvim yılı itibarıyla müteselsil sıra numarası belirlenir.

Başvurunun sonuçlandırılması

MADDE 68 – (1) Başvurunun değerlendirilmesi sonrasında sistemde, verilen karara uygun olarak işlem formu düzenlenir.

(2) İşlem formu sistem üzerinden, gümrük ve ticaret bölge müdürünce onaylanarak güvenli elektronik imza ile imzalanır.

(3) Statü belgesi düzenlenmesine karar verilen durumlarda, belge numarası ile referans numarası sistem tarafından verilmek suretiyle; Bakanlıkça belirlenecek formatta, Ek-14'te yer alan örneğe uygun e-OKSB düzenlenir.

(4) Sistemde düzenlenen e-OKSB gümrük ve ticaret bölge müdürü tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanır.

Mevcut statü belgelerinin sisteme aktarılması

MADDE 69 – (1) Elektronik statü belgesi yönetim sisteminin oluşturulmasından önce, bu Tebliğ hükümleri uyarınca düzenlenmiş, geçerliliği devam eden statü belgelerine ilişkin bilgiler, 11 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca verilen belge numarası ile aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca verilen referans numarası esas alınarak sisteme kaydedilir.

(2) Bu Tebliğin yürürlüğe girmesinden önce düzenlenmiş statü belgeleri ile bu Tebliğin yürürlüğe girmesinden önce yapılan statü belgesi başvurularına istinaden 30/6/2009 tarihli ve 27274 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 seri no.lu Gümrük Genel Tebliği (Basitleştirilmiş Usul) ile 20/8/2011 tarihli ve 28031 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5 seri no.lu Gümrük Genel Tebliği (Basitleştirilmiş Usul) hükümlerine göre düzenlenmiş statü belgelerinden geçerliliği devam edenlere ilişkin bilgiler, belge numarası ile belge seri numarasından üretilecek bir referans numarası esas alınarak sisteme kaydedilir.

Statü belgelerine ilişkin işlemlerin sistem üzerinden gerçekleştirilmesi

MADDE 70 – (1) İşlemlerin elektronik statü belgesi yönetim sistemi üzerinden yapıldığı gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerinde,

a) Bu Tebliğ hükümleri uyarınca düzenlenen statü belgeleri ile bu belgeler kapsamında tanınan hak ve yetkilerin BİLGE

sistemine tanıtılması,

b) Bu Tebliğ hükümleri uyarınca düzenlenen statü belgelerinin askıya alınması, geri alınması ve iptaline ilişkin işlemler ile söz konusu statü belgeleri kapsamında tanınmış olan hak ve yetkilerin askıya alınması ve geri alınmasına ilişkin işlemlerin BİLGE sistemine tanıtılması,

c) 69 uncu madde uyarınca elektronik statü belgesi yönetim sistemine aktarılan 2 seri no.lu Gümrük Genel Tebliği (Basitleştirilmiş Usul) ile 5 seri no.lu Gümrük Genel Tebliği (Basitleştirilmiş Usul) hükümlerine göre düzenlenmiş statü belgeleri ile bu belgeler kapsamında tanınan hak ve yetkilere ilişkin değişiklik, yenileme geri alma, iptal ve askıya alma işlemlerinin BİLGE sistemine tanıtılması,

sistem üzerinden gerçekleştirilir.

E-OKSB'nin internet üzerinden sorgulanması

MADDE 71 – (1) Bu Tebliğ hükümleri uyarınca elektronik statü belgesi yönetim sistemi üzerinden düzenlenen statü belgeleri, Bakanlık internet sayfası üzerinde yer alan “Uygulamalar” menüsünden “Elektronik Statü Belgesi Yönetim Sistemi” başlığı altında yer alan “e-OKSB Belge Kontrolü” seçeneği işaretlendikten sonra adına düzenlendiği kişinin vergi numarası ile statü belgesi üzerinde yer alan referans numarası girilerek sorgulanabilir ve söz konusu e-OKSB lerin, Bakanlıkça belirlenecek formatta çıktısı alınabilir.

(2) 69 uncu madde uyarınca elektronik statü belgesi yönetim sistemine aktarılan statü belgelerine ilişkin bilgiler birinci fıkrada belirtilen şekilde sorgulanarak, yapılan sorgulama sonuçlarının, Bakanlıkça belirlenecek formatta çıktısı alınabilir.

(3) İkinci fıkra kapsamında yapılan sorgulama sonuçlarına ilişkin metinde sorgulanan statü belgesinin güvenli elektronik imza taşımadığı hususu belirtilir.

(4) Güvenli elektronik imza taşımayan statü belgelerine ilişkin olarak, ikinci fıkra uyarınca yapılan sorgulama sonuçları ile Bakanlık kayıtları arasında uyumsuzluk olması halinde Bakanlık kayıtları esas alınır.

(5) Elektronik statü belgesi yönetim sisteminde kayıtlı statü belgelerine ilişkin olarak bu madde uyarınca yapılan sorgulamalar sonucunda alınacak çıktılarının sol alt köşesinde sorgulamanın yapıldığı tarih gösterilir.

Statü belgesi sahiplerine ilişkin bilgilerin yayınlanması

MADDE 72 – (1) 71 inci maddede belirtilen sorgulamaya ilişkin hüküm saklı kalmak kaydıyla, adına statü belgesi düzenlenen kişi veya kurumca talep edilmesi halinde, statü belgesinin sınıfı, ticaret unvanı ve adres bilgileri Bakanlık internet sayfasında yayımlanır.

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetki

MADDE 73 – (1) Bakanlık (Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü), bu Tebliğ'in uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğ'de yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 74 – (1) 20/8/2011 tarihli ve 28031 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Basitleştirilmiş Usul) (Seri No:5) yürürlükten kaldırılmıştır.

Diğer hükümler

MADDE 74/A – (1) 15/8/2017 tarihinden önce yapılan C sınıfı onaylanmış kişi statüsü ile ilgili başvurular bu Tebliğin 15/8/2017 tarihinden önce geçerli olan hükümlerine göre sonuçlandırılır.

(2) 15/8/2017 tarihinden önce düzenlenmiş olan ve geçerliliğini koruyan tüm C sınıfı onaylanmış kişi statü belgeleri 15/8/2017 tarihi itibarıyla mevcut belgenin geçerlilik süresi sonuna kadar geçerli olmak üzere onaylanmış kişi statü belgesi olarak değiştirilmiştir. Bu kişilerin bu belgeleri kapsamında yararlandıkları hak ve yetkilere ilişkin işlemler ile bu belgelere ve belge kapsamı hak ve yetkilerinin askıya alınması, geri alınması ve iptaline ilişkin işlemler ile bu belgelere ilişkin yenileme başvuruları bu Tebliğin 15/8/2017 tarihinden sonra geçerli olan hükümlerine göre yürütülür ve/veya sonuçlandırılır.

(3) İkinci fıkranın uygulanmasında, 15/8/2017 tarihi itibarıyla bu Tebliğin 42/A maddesinin birinci fıkrasında belirlenen koşulları sağlayanlarca aynı maddenin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanılmak istenilmesi durumunda Tebliğin 15 inci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında başvuruda bulunulur.

(4) İkinci ve üçüncü fıkraların uygulanmasında mevcut C sınıfı onaylanmış kişi statü belgesine ve belge kapsamı hak ve yetkilere ilişkin olarak 15/8/2017 tarihinden önce alınmış askıya alma, geri alma ve iptal kararları saklıdır.

(5) Bu Tebliğin 15/8/2017 tarihinden önce geçerli olan, statü belgesi ve statü belgesi kapsamı hak ve yetkilere ilişkin askıya alma, geri alma ve iptal hükümlerine konu olan ve 15/8/2017 tarihinden önce gerçekleştirilmiş olan ihlaller, bu Tebliğin 15/8/2017 tarihinden sonra geçerli olan askıya alma, geri alma ve iptal hükümlerinin uygulanmasında dikkate alınır.

(6) 15/8/2017 tarihi öncesinde alınmış olan ve geçerliliği devam eden götürü teminat yetkisine ilişkin güncelleme, kapsam değiştirme, yenileme ve değiştirme başvuruları bu Tebliğin 15/8/2017 tarihinden önce geçerli olan hükümleri uyarınca sonuçlandırılır.

(7) 15/8/2017 tarihine kadar uzatılan A sınıfı veya B sınıfı onaylanmış kişi statü belgesi sahibi olan kişilerin bu tarihten sonra götürü teminat yetkisinden faydalanmaya devam edebilmeleri için, götürü teminat yetkisini de kapsayacak şekilde bu Tebliğin 15/8/2017 tarihi itibarıyla geçerli olan hükümleri uyarınca yeni bir onaylanmış kişi statü belgesi veya 21/5/2014 tarih ve 29006 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği uyarınca yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası almaya hak kazanmış olmaları gerekir.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu maddeyi ihdas eden Tebliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 42/A maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanma izninden faydalanma hakkı bulunan statü belgesi sahipleri, statü belgelerinin geçerlilik süresi boyunca aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen koşulu sağlamadan bu kolaylıklardan faydalanmaya devam edebilirler.

Yürürlük

MADDE 75 – (1) Bu Tebliğin dördüncü kısmında yer alan elektronik statü belgesi yönetim sistemi ile 45 inci maddenin yürürlük tarihleri Bakanlıkça tespit edilecek tarihlere, diğer hükümleri ise 1/1/2012 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 76 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

YATIRIM TEŞVİK MEVZUATI

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR - 2012/3305

Karar Sayısı : 2012/3305

Ekli “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”ın yürürlüğe konulması; Ekonomi Bakanlığının 15/6/2012 tarihli ve 43145 sayılı yazısı üzerine, 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Kanunun 2 nci, 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Kanunun ek 3 üncü, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun ek 2 nci, 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Kanunun 13 üncü ve geçici 30 uncu, 3/6/2011 tarihli ve 637 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci ve 26 ncı maddeleri ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 15/6/2012 tarihinde kararlaştırılmıştır.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Kararın amacı; kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesine, üretim ve istihdamın artırılmasına, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma- geliştirme içeriği yüksek bölgesel ve stratejik yatırımların özendirilmesine, uluslararası doğrudan yatırımların artırılmasına, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Tanımlar

MADDE 2 - (1) Bu Kararın uygulanmasında;

a) Aracı kurum: Faiz veya kâr payı desteğini uygulayacak kamu bankaları dâhil olmak üzere bankaları ve finansal kiralama şirketlerini,

b) AR-GE yatırımı: Yeni bir ürün geliştirilmesi, ürün kalite ve standardının yükseltilmesi, maliyet düşürücü ve standart yükseltici yeni bir teknolojinin ülke şartlarına uyumunun sağlanması amacıyla bilimsel esaslara uygun olarak yapılan ve her aşaması belirlenmiş araştırma ve geliştirme çalışmaları için gerçekleştirilecek yatırımları,

c) Bakan: Sanayi ve Teknoloji Bakanını,

ç) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,

- d) Yürürlükten kaldırılmıştır.
- e) **Çevre yatırımı:** TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsünün vereceği proje onayında en az yüzde onbeş oranında su tasarrufu veya emisyon/atık azalımı sağlanabileceği tevsik edilen yatırımları,
- f) **Genel Müdürlük:** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünü,
- g) **Komisyon:** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde Bakan onayı ile oluşturulan Stratejik Yatırımları Değerlendirme Komisyonunu,
- ğ) **Muhasebe birimi:** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı muhasebe birimini,
- h) **Sabit yatırım tutarı:** Arazi-arsa, bina-inşaat, makine ve teçhizat ile diğer yatırım harcaması kalemlerinin toplamını,
- ı) **Teşvik belgesi:** Yatırım teşvik belgesini,
- i) **Ürün:** Teşvik belgesine konu yatırımla elde edilmesi amaçlanan asıl işlem görmüş imalat sanayi ürün veya ürünlerini,
- j) **Yatırımcı:** Teşvik belgesi kapsamı yatırımı gerçekleştirecek gerçek veya tüzel kişileri,
- k) **Yerel birimler:** Kalkınma Ajansları, sanayi odaları ve Bakanlıkça görevlendirilecek diğer odaları,
- l) **Öncelikli Ürün Listesi:** Bakanlık tarafından dış ticaret verileri, talep gelişimi, rekabet yoğunluğu gibi çeşitli kriterler dikkate alınarak belirlenecek, orta-yüksek ve yüksek teknolojlili sektörlerdeki ürünlerin ve bu sektörlerin gelişimi için kritik ürünlerin yer aldığı, Bakanlık tebliği ile yayımlanacak olan listeyi,
- m) **Program Değerlendirme Komitesi:** Çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenecek olan, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamındaki başvuruları değerlendirerek destek kararını verecek komiteyi,
- n) **Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı:** Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlere ilişkin yatırımların desteklenmesine yönelik olarak, Bakanlık tarafından uygulama usul ve esasları belirlenerek yürütülecek olan destek programını,
- o) **Dijital Dönüşüm Destek Programı:** Teknolojik ürün ve çözümlerin işletme süreçlerine entegre edilerek maliyet azaltımı, verimlilik ve kalite artışı, çalışan ve müşteri memnuniyeti gibi sonuçlar elde etmeyi amaçlayan yatırımların desteklenmesine yönelik olarak, Bakanlık tarafından belirlenecek uygulama usul ve

esasları kapsamında Milli Teknoloji Genel Müdürlüğünce yürütülecek olan destek programını,

ö) Yeşil Dönüşüm Destek Programı:Döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan yatırımların desteklenmesine yönelik olarak, Bakanlık tarafından belirlenecek uygulama usul ve esasları kapsamında Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğünce yürütülecek olan destek programını, ifade eder.

Bölgeler

MADDE 3 - (1) Bu Karar kapsamında yer alan desteklerin uygulanması açısından iller, sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak EK-1'de belirtilen altı bölgeye ayrılmıştır.

Teşvik sistemi ve destek unsurları

MADDE 4 - (1) Teşvik sistemi; genel, bölgesel ve stratejik yatırımların teşviki uygulamalarından oluşur.

(2) Genel teşvik uygulamaları: Bölgesel ve stratejik yatırımlar ile EK-4'te yer alan teşvik edilmeyecek yatırım konuları ve teşviki için EK-4'te öngörülen şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, 5 inci maddede belirtilen sabit yatırım tutarları ve üzerindeki yatırımlar bölge ayrımı yapılmaksızın aşağıdaki destek unsurlarından yararlandırılabilir.

- a) Gümrük vergisi muafiyeti.
- b) Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası.
- c) Gelir vergisi stopajı desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).
- ç) Sigorta primi işveren hissesi desteği (tersanelerin gemi inşa yatırımları için).

(3) Bölgesel teşvik uygulamaları: EK-2B'de iller itibarıyla karşılarında numaraları belirtilen sektörler, EK-2A'da ilin bulunduğu bölgedeki şartları sağlamaları halinde aşağıdaki desteklerden yararlandırılabilir.

- a) Gümrük vergisi muafiyeti.
- b) KDV istisnası.
- c) Vergi indirimi.
- ç) Sigorta primi işveren hissesi desteği.
- d) Yatırım yeri tahsisi.

e) Faiz veya kâr payı desteği (3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerdeki yatırımlar için).

f) Gelir vergisi stopajı desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).

g) Sigorta primi desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).

(4) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(5) Stratejik yatırımlar: 8 inci maddedeki kriterleri sağlayan yatırımlar bölge farkı gözetilmeksizin aşağıdaki desteklerden yararlandırılabilir.

a) Gümrük vergisi muafiyeti

b) KDV istisnası.

c) Vergi indirimi.

ç) Sigorta primi işveren hissesi desteği.

d) Yatırım yeri tahsis.

e) Faiz veya kâr payı desteği.

f) KDV iadesi.

g) Gelir vergisi stopajı desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar için).

ğ) Sigorta primi desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar için).

(6) Üçüncü ve beşinci fıkralar kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilecek olan yatırımlar için talep edilmesi halinde genel teşvik uygulamaları çerçevesinde belge düzenlenebilir.

Sabit yatırım tutarı ve asgari kapasite

MADDE 5 - (1) Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının; 1 inci ve 2 ncı bölgelerde üçmilyon Türk Lirası, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde ise birmilyon beşyüzbin Türk Lirası olması gerekir. Ancak, desteklerden yararlanacak yatırımların varsa 8 inci maddede veya ekli listelerde belirlenen asgari kapasite, sabit yatırım tutarı ve diğer şartları sağlaması da gerekir.

(2) Finansal kiralama yöntemiyle yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın, her bir finansal kiralama şirketi için 1 inci, 2 ncı, 3 üncü ve 4 üncü bölgelerde asgari yediyüzellibin Türk Lirası, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde ise asgari beşyüzbin Türk Lirası olması gerekir.

(3) Teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen maddi olmayan duran varlıkların (marka, lisans, know-how vb.) oranı, teşvik belgesinde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının yüzde yirmibeşini aşamaz. Dijital Dönüşüm Destek Programı ile Yeşil Dönüşüm Destek Programı kapsamındaki yatırımlar için bu hüküm uygulanmaz.

Müracaat

MADDE 6 - (1) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) İlgili yerel birimlerce, teşvik belgesi ile ilgili olarak yapılacak işlemler için tebliğle belirlenen ücretlerin dışında ilave hiçbir ücret talep edilemez.

Teşvik belgesi düzenlenmesi

MADDE 7 - (1) Yatırımların bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanabilmesi için, makroekonomik programlar ve arz-talep dengesi dikkate alınarak yapılacak sektörel, malî ve teknik değerlendirmeler çerçevesinde projenin uygun görülmesi ve teşvik belgesi düzenlenmesi gerekir.

(2) Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamına alınmaz.

(3) Finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmez.

Stratejik yatırımlar

MADDE 8 - (1) Aşağıda yer alan kriterlerin tamamını birlikte sağlayan, ithalat bağımlılığı yüksek ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırım olarak değerlendirilir.

a) Asgari sabit yatırım tutarının ellimilyon Türk Lirasının üzerinde olması (münhasıran bu yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerçekleştirilecek doğalgaza dayalı olmayan enerji yatırımlarının, tesis kurulu gücü ile orantılanacak kısmı dâhil).

b) Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması.

c) Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, belge konusu yatırımla sağlanacak katma değerın asgari yüzde kırk olması.

ç) Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının ellimilyon ABD Dolarının üzerinde olması.

(2) Yurt içinde üretimi olmayan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlarda birinci fıkranın (ç) bendi hükmü, rafineri ve petrokimya yatırımlarında (c) bendi hükmü, Savunma Sanayii Başkanlığından alınacak proje onayı ile gerçekleştirilecek savunma sanayiine yönelik yatırımlarda (b) ve (ç) bendi hükümleri aranmaz.

(3) Bu konuda Bakanlığa yapılacak müracaatlar Komisyon tarafından incelenerek değerlendirilir ve uygun görülen projeler için teşvik belgesi düzenlenir.

(4) EK-4'te belirtilen teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile altına dayalı entegre madencilik yatırımları bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(5) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(6) Program Değerlendirme Komitesi, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında, Öncelikli Ürün Listesindeki ürün ve hizmetlerin üretimine ilişkin olan ve Tebliğle belirlenecek kriterleri sağlayan yatırım projelerinden uygun gördüklerinin, stratejik yatırım olarak desteklenmesine karar verebilir. Bu yatırımların, 4 üncü maddenin beşinci fıkrasında yer alan destek unsurlarının hangilerinden yararlandırılacağı, Program Değerlendirme Komitesi tarafından belirlenir. Bu yatırımlar için birinci fıkradaki koşullar ve üçüncü fıkradaki Komisyon değerlendirmesi aranmaksızın teşvik belgesi düzenlenir.

Gümrük vergisi muafiyeti

MADDE 9 - (1) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malı makine ve teçhizatın ithali, otomobil ve hafif ticarî araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla monte edilmemiş haldeki (CKD) aksam ve parçaların ithali, gemi ve elli metrenin üzerindeki yat inşa yatırımlarında tekne kabuğu ithali yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muaftır.

(2) Makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça ve Ek-8'de yer alan makine ve teçhizat gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dâhil edilebilir.

(3) Bakanlık, sektörel kısıtlamaları göz önüne alarak;

a) İthalat Rejimi Kararı uyarınca ithali mümkün olan kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç) ile İthalat Rejimi Kararının 7 nci maddesi uyarınca ithaline izin verilen makine ve teçhizatın teşvik belgesi kapsamına alınmasını,

b) Kullanılmış komple tesisin proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda ithalini, uygun görebilir.

(4) Baskı, basım, matbaa, tekstil, hazır giyim, konfeksiyon ve çimento imalatı yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat temin edilemez. Ek-8'de belirtilen makine ve teçhizat kullanılmış veya yenileştirilmiş olarak teşvik belgesi kapsamında temin edilemez. Ancak EK-8'de yer alan ve kullanılmış komple tesis kapsamında ithali uygun görülen kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat KDV istisnası ve gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dâhil edilebilir.

(5) Finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmeksizin yatırımcının teşvik belgesi dikkate alınarak ithalat işlemleri yapılır. İthalat işlemleri ile ilgili olarak yatırımcı ile finansal kiralama şirketleri müteselsilen sorumludur.

(6) Teşvik belgesi almak üzere müracaat edilmiş, ancak teşvik belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Bakanlığın görüşüne istinaden Ticaret Bakanlığınca, teşvik belgesi kapsamında muafiyet tanınabilecek ve istisna edilebilecek vergi ve kesintilerin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilebilir. Teminatla ithalatta, bir defada verilebilecek teminat süresi altı ay olup, sürenin başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Bu süre içerisinde teşvik belgesinin düzenlenmemiş olması halinde süre bitimini müteakip üç ay içerisinde süre uzatımı için doğrudan Ticaret Bakanlığına müracaat edilir. Verilecek ek sürenin başlangıcı bir önceki sürenin bittiği tarihtir. Teminatın çözümü için, teşvik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile birlikte Ticaret Bakanlığına müracaat edilmesi gerekir. Aksi takdirde teminat irat kaydedilir.

(7) Otomobil üretimine yönelik olarak asgari yüzbin adet/yıl kapasiteli yeni bir yatırım yapılması veya mevcut tesislerin kurulu kapasitelerinin en az yüzbin adet/yıl artırılması halinde, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yirmisinin gerçekleştirilmesini müteakip, yatırım süresi içerisinde olmak kaydıyla gümrük vergisine tabi olmaksızın yatırımcılara motor silindir hacmi 1.600 cm³'e kadar olan otomobil ithaline izin verilebilir. Ayrıca, hibrit ve/veya elektrikli olmak koşuluyla otomobil ve/veya ticari araç üretimine yönelik yatırımlarda asgari yüzbin

adet/yıl kapasiteli yeni bir yatırım yapılması veya mevcut tesislerin kurulu kapasitelerinin en az yüzbin adet/yıl artırılması halinde, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yirmisinin gerçekleştirilmesini müteakip, yatırım süresi içerisinde olmak kaydıyla gümrük vergisine tabi olmaksızın yatırımcılara ilave kapasitenin yüzde 2,5'ine kadar ve motor silindir hacmi 2.500 cm³'e kadar olan otomobil ve/veya brüt ağırlığı 5 tonu geçmeyen eşya taşımaya mahsus motorlu araç ithaline yatırım süresi içerisinde olmak kaydıyla izin verilebilir. Teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilen toplam araç sayısı, belgede kayıtlı ilave kapasitenin yüzde onbeşini aşamaz. Ancak, belge kapsamında motor üretiminin de yer alması halinde, motor üretim kapasitesinin yüzde onbeşi kadar daha (Motor üretim kapasitesinin, otomobil üretim kapasitesinden fazla olması durumunda otomobil kapasitesi dikkate alınır.) silindir hacmi 1.600 cm³'e kadar olmak üzere ilave otomobil ithaline izin verilebilir. Bu fıkra kapsamında izin verilen gümrük vergisine tabi olmaksızın yapılacak ithalat, otomobil üretimine yönelik teşvik belgesi için otomobil, elektrikli ya da hibrit ticari araç üretimine yönelik teşvik belgesi için ticari araç ithali ile sınırlıdır.

(8) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(9) Bakanlıkça görevlendirilecek en az iki en fazla üç personelin kullanılmış komple tesisin bulunduğu ülkede yapacakları ekspertizlerde ulaşım giderleri yatırımcı tarafından karşılanır.

KDV istisnası ve iadesi

MADDE 10 - (1) 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralama KDV'den istisna edilebilir. Aynı hüküm, teşvik belgesinin veya teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir işlemleri ile makine ve teçhizat listelerinde set, ünite, takım vb. olarak belirtilen malların kısmi teslimlerinde de uygulanır.

(2) Sabit yatırım tutarı beşyüzmilyon Türk Lirasının üzerindeki stratejik yatırımlar kapsamında yapılacak bina-inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlandırılabilir.

Faiz veya kâr payı desteği

MADDE 11 - (1) Talep edilmesi halinde, bölgesel teşvik uygulamaları ve stratejik yatırımlar ile AR-GE ve çevre yatırımları kapsamında desteklerden yararlanacak yatırımlar için

bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredilerinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yetmişine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kâr payının;

a) 3 üncü bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde üç puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde bir puanı,

b) 4 üncü bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde dört puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde bir puanı,

c) 5 inci bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde beş puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı,

ç) 6 ncı bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yedi puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı,

d) Bölge ayrımı yapılmaksızın tüm bölgelerde gerçekleştirilecek Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yatırım konusu ürün yüksek teknoloji seviyesinde ise on puanı, diğerlerinde sekiz puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı; diğer stratejik yatırımlar, AR-GE yatırımları ve çevre yatırımları için Türk Lirası cinsi kredilerde beş puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı,

(e) Faiz veya kâr payı desteği tutarı, üçüncü fıkrada belirtilen faiz veya kâr payı desteği tutarından düşük olmamak ve sabit yatırım tutarının yüzde yirmisini geçmemek kaydıyla 17 nci maddenin birinci fıkrasının (t) bendi kapsamındaki yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yedi puanı, döviz ve dövize endeksli kredilerde üç puanı,

(f) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(g) Yürürlükten kaldırılmıştır.

Bakanlıkça da uygun görülmesi halinde azami ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir

(2) Faiz veya kâr payı desteği içeren teşvik belgelerine konu yatırımlardan finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek olanlar için de faiz veya kâr payı ödemelerini içeren itfa planı yapılması kaydıyla aynı şartlarla faiz veya kâr payı desteği öngörülebilir.

(3) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yapılacak yatırımlarda proje bazında sağlanacak faiz veya kâr payı desteği

tutarları 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde sırasıyla birmilyon, birmilyonikiyüzbin, birmilyondörtüyüzbin ve birmilyonsekizyüzbin Türk Lirasını geçemez.

(4) Faiz veya kâr payı desteği tutarı, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlarda sabit yatırım tutarının yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla, diğer stratejik yatırımlarda ise sabit yatırım tutarının yüzde onunu aşmamak kaydıyla yetmişbeşmilyon Türk Lirasını geçemez. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında teşvik belgesi alan yatırımlar, Bakanlıkça ilan edilecek aracı kurumlar tarafından sağlanan TL cinsi kredilerden yararlanabilir. Faiz veya kâr payı desteği tutarı, 17 nci maddenin birinci fıkrasının (aa) ve (bb) bentleri kapsamındaki yatırımlarda sabit yatırım tutarının yüzde onunu geçmemek kaydıyla on milyon Türk Lirasını geçemez.

(5) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(6) Döviz kredisi ile gerçekleştirilecek yatırımlarda faiz veya kâr payı desteği uygulaması, vade tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınarak yapılır.

(7) 17 nci maddenin birinci fıkrasının (n) bendi kapsamına giren yatırım konularındaki kullanılmış komple tesis hariç olmak üzere kullanılmış makine ve teçhizat ile belediyelerin yapacağı yatırımlar için faiz veya kâr payı desteği uygulanmaz.

(8) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(9) Kullanılan kredilerin faiz, kâr payı veya anaparalarının yatırımcı tarafından itfa planlarında belirtilen sürelerde geri ödenmemesi halinde, yapılmayan ilk ödeme ilgili aracı kurum tarafından en kısa sürede Bakanlığa bildirilir ve Bakanlıkça faiz veya kâr payı desteği ödemeleri durdurulur. Yatırımcının kredi geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiğinin daha sonra ilgili aracı kurumca Bakanlığa bildirilmesi halinde, bildiri takip eden dönemler için faiz veya kâr payı desteği ödemeleri başlangıçta öngörülen ödeme tarihlerinde herhangi bir uzatmaya gidilmeksizin tekrar başlatılır. Kredi geri ödemesine ait yükümlülüklerin yeniden aksaması halinde faiz veya kâr payı desteği ödemesine son verilir.

(10) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımın başka bir yatırımcıya devredilmesi durumunda, devralan yatırımcının teşvik belgesinde faiz veya kâr payı desteğinin öngörülmüş olması ve aracı kurumca da uygun görülmesi halinde, yeni yatırımcı için eski itfa planındaki vade, miktar ve benzeri şartlar değiştirilmeksizin bakiye kredi için

düzenlenecek yeni itfa planına göre faiz veya kâr payı desteği ödenmesine devam edilir. Aksi takdirde faiz veya kâr payı desteği uygulaması durdurulur.

(11) Aracı kurum, faiz veya kâr payı desteğine esas olan kredinin teşvik belgesi kapsamındaki harcamalar için kullandırılmasıyla yükümlüdür. Kredinin amacı dışında kullanıldığıнын tespiti halinde, Bakanlıkça ödenen faiz veya kâr payı desteği tutarına ilgili bankanın bu kapsamdaki krediye uyguladığı faiz veya kâr payı oranı uygulanmak suretiyle Bankaca tespit edilecek meblağın, finansal kiralama şirketlerince ise ödenen faiz veya kâr payı desteği miktarına itfa planının düzenlenmesinde uygulanan faiz veya kâr payı üzerinden tespit edilen tutarın beş iş günü içerisinde bütçeye gelir yazılmak üzere muhasebe birimi hesabına yatırılması gerekir. Aksi takdirde söz konusu meblağlar Bakanlıkça;

a) Bankalar için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki karşılık hesabından virman yapılarak veya diğer hukuki yöntemler kullanılarak,

b) Finansal kiralama şirketleri için ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanarak,
geri alınır.

(12) Aracı kurumların uyguladıkları faiz veya kâr payı oranları, bölgelere göre belirlenen faiz veya kâr payı desteği puanının altına düştüğünde, aracı kurumun uyguladığı oran dikkate alınır.

(13) Teşvik belgelerinin iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması halinde yatırımcılara fazladan ödenen faiz veya kâr payı desteği tutarı, aracı kurum tarafından kredinin kullandırıldığı veya borçlanmanın yapıldığı tarihte uygulanan faiz veya kâr payı oranı uygulanmak suretiyle her bir ödemenin yapıldığı tarihten itibaren hesaplanacak faizi ile birlikte, 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır. Bu hüküm, bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

Sigorta primi işveren hissesi desteği

MADDE 12 - (1) Stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlardan, tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesinde kayıtlı istihdamı aşmamak kaydıyla;

a) Komple yeni yatırımlarda, teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla sağlanan,

b) Diğer yatırım cinslerinde, yatırımın tamamlanmasını müteakip, yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde (mevsimsel özellik taşıyan yatırımlarda bir önceki yıla ait mevsimsel istihdam ortalamaları dikkate alınır) Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırım ile ilave edilen,

istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Bakanlık bütçesinden karşılanır.

(2) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlarda söz konusu destek aşağıda belirtilen sürelerde uygulanır.

Bölgeler	Uygulama Süresi
1	2 yıl
2	3 yıl
3	5 yıl
4	6 yıl
5	7 yıl
6	10 yıl

(3) Stratejik yatırımlar için bu destek 6 ncı bölgede on yıl, diğer bölgelerde yedi yıl süreyle uygulanır.

(4) Yararlanılan sigorta primi işveren hissesi desteğinin tutarı, bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlarda sabit yatırım tutarının aşağıda belirtilen oranlarını geçemez.

(5) Stratejik yatırımlarda sigorta primi işveren hissesi desteğinin miktarı 1, 2, 3, 4 ve 5 inci bölgelerde sabit yatırım tutarının yüzde on beşini geçemez. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlarda bu kısıt uygulanmaz.

(6) İşveren hissesine ait primlerin karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi ve sigortalıların tamamına ait

sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutar ile Bakanlıkça karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır. İşveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

(7) Genel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen, tersanelerin gemi inşa yatırımlarında tamamlama vizesi şartı aranmaksızın belge konusu geminin yapımında istihdam edilen işçiler için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Bakanlıkça karşılanabilir. Bu destek, gemi inşası devam etse dahi yatırıma başlama tarihinden itibaren en fazla on sekiz ay süreyle uygulanır. Ancak, yatırım süresi ve sözleşmesi devam eden yatırımlar da dahil olmak üzere Savunma Sanayii Başkanlığı ile imzalanan sözleşmeye istinaden gerçekleştirilecek projelerde bu destek yatırıma başlama tarihinden itibaren sözleşme süresi sonuna kadar uygulanır. Yat, yüzer tesis ve deniz araçları da bu kapsamda değerlendirilir. Maden arama yatırımlarında ise, bu desteğin uygulanmasına ikinci fıkrada belirtilen süreler dikkate alınarak tamamlama vizesi yapılmadan önce de başlanabilir.

(8) Bu desteğin uygulanacağı teşvik belgesi kapsamındaki yatırıma ait tesiste, işverenin sosyal güvenlik işyeri numarası altında ilgili mevzuatta belirlenen alt işverenler tarafından istihdam edilen işçi sayısı da dikkate alınabilir.

(9) Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak aktarımlarla ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

(10) Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaat aşamasında talep edilmesi halinde, vergi indiriminden yararlanılmamak kaydıyla, dördüncü ve beşinci fıkrada belirtilen oranlar 15 inci maddenin birinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen yatırıma katkı oranının yarısı kadar artırılarak uygulanır.

(11) Destek uygulamasının bitimini müteakip yatırımcıların Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat ederek talep etmeleri halinde sigorta primi işveren hissesi desteği uygulaması süresince işyerinden bu destek kapsamında muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde Sosyal Güvenlik Kurumuna her ay bildirilen kadın ve/veya genç (18-25 yaş) sigortalılardan çalışma süreleri 1 yılı aşanların sayısı hesaplanır. Teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın belgede belirtilen ilave istihdam sayısını

geçmemek üzere, hesaplanan sayıda kadın ve/veya genç sigortalı için teşvik belgesinde belirtilen sürelerle her bir yıl için 1 ay ilave edilerek uygulanır. Bu fıkra kapsamında sağlanan destek tutarı, dördüncü fıkrada belirtilen orana karşılık gelen azami destek tutarının hesaplanmasında dikkate alınır. Bu hüküm, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih ve sonrasında yapılan yatırım teşvik belgesi müracaatlarına uygulanır.

Sigorta primi desteği

MADDE 13 - (1) Bu Karar uyarınca 6 ncı bölgede; stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesine istinaden gerçekleştirilecek yatırımla sağlanan ilave istihdam için, tamamlama vizesi yapılan teşvik belgesinde kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı, tamamlama vizesinin yapılmasını müteakip on yıl süreyle işveren adına Bakanlık bütçesinden karşılanabilir. Bu destek, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için, 6 ncı bölge dışında kalan bölgelerde, yatırıma konu olan ürün yüksek teknoloji seviyesinde ise yedi yıl, diğerlerinde ise beş yıl süreyle sağlanabilir.

(2) Bu destekten yararlanılabilmesi için, aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve Bakanlıkça karşılanmayan işçi hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır. Bu destekten yararlanan yatırımcı tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

(3) 12 nci maddenin sekizinci fıkrasında yer alan hüküm sigorta primi desteği için de uygulanabilir.

(4) 12 nci maddenin onbirinci fıkrasında yer alan hüküm, sigorta primi desteği için de aynı dönemler için uygulanır.

Gelir vergisi stopajı desteği

MADDE 14 - (1) Bu Karar uyarınca 6 ncı bölge ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla sağlanan ilave istihdam için, belgede kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işçilerin ücretlerinin asgari ücrete tekabül

eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisi, yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği tarihten itibaren on yıl süreyle verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için bu destek, yatırıma konu olan ürün yüksek teknoloji seviyesinde ise azami beşyüz, diğerlerinde ise azami üçyüz çalışan için uygulanır.

(2) Yatırımın tamamlanamaması veya teşvik belgesinin iptal edilmesi halinde, gelir vergisi stopajı desteği uygulaması nedeniyle terkin edilen vergiler, vergi ziyası cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

(3) Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla gelir vergisi stopajı desteğinden yararlanır.

(4) Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde, gelir vergisi stopajı desteği uygulamasından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise kalan süre kadar devralan yararlanır.

Vergi indirimi

MADDE 15 - (1) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarda, 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesi çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi, öngörülen yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar aşağıda belirtilen oranlarda indirimli olarak uygulanır.

Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
1	15	50
2	20	55
3	25	60
4	30	70
5	40	80
6	50	90

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Stratejik yatırımlar için tüm bölgelerde uygulanacak vergi indirimi oranı yüzde doksan ve yatırıma katkı oranı yüzde ellidir.

(4) Bu maddenin uygulamasında yatırıma katkı tutarı, indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını, bu tutarın yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oran ise yatırıma katkı oranını ifade eder.

(5) Bu maddeye göre hesaplanacak yatırıma katkı tutarına mahsuben, gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını aşmamak ve toplam yatırıma katkı tutarının yüzde seksenini geçmemek üzere yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanabilir.

(6) Arazi, arsa, royalti, yedek parça ve amortismanı tâbi olmayan diğer harcamalar ile 5520 sayılı Kanun gereği finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar, iş ortaklıkları, 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar ve rödovans sözleşmesine bağlı olarak yapılan yatırımlar vergi indirimi desteğinden yararlanamaz.

(7) İndirimli oranlar stopaj suretiyle yapılan vergilendirmede uygulanmaz.

Yatırım yeri tahsis

MADDE 16 - (1) Bakanlıkça teşvik belgesi düzenlenmiş stratejik yatırımlar ve bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için, 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre yatırım yeri tahsis edilebilir.

(2) 15 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen yatırımlara yatırım yeri tahsis edilmez.

Öncelikli yatırım konuları

MADDE 17 - (1) Aşağıda belirtilen yatırım konuları 5 inci bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabilir. Ancak bu yatırımlar, 6 ncı bölgede yer almaları halinde bulunduğu bölge desteklerine tabidir.

a) Demiryolu, denizyolu veya havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar.

b) Yürürlükten kaldırılmıştır.

c) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) teknoloji yoğunluk tanımına göre orta yüksek ve yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlere yönelik test merkezi yatırımları.

ç) Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde veya termal turizm konusunda bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları.

d) Yürürlükten kaldırılmıştır.

e) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(f) Savunma Sanayii Başkanlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek savunma alanındaki yatırımlar.

g) Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları (4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununda tanımlanan I. grup madenler ve mıcır yatırımları ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek istihraç ve/veya işleme yatırımları hariç).

ğ) Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan, kreş ve gündüz bakımevleri, okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları ile hava araçlarının kullanım, tamir ve bakımına yönelik eğitim yatırımları.

h) TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen Ar-Ge projeleri neticesinde geliştirilen ya da 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinde yürütülen Ar-Ge projesi sonucunda geliştirildiği Bakanlıkça görevlendirilen izleyici raporu veya varsa ilgili Değerlendirme ve Denetim Komisyonu kararı ile belgelenen ürünlerin veya parçaların üretimine yönelik yatırımlar.

ı) Motorlu kara taşıtları ana sanayinde gerçekleştirilecek asgari 300 milyon TL tutarındaki yatırımlar ve asgari 75 milyon TL tutarındaki motor yatırımları ile asgari 20 milyon TL tutarındaki motor aksamları, aktarma organları/aksamları ve otomotiv elektroniğine yönelik yatırımlar.

i) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen geçerli bir maden işletme ruhsatı ve izni kapsamında 3213 sayılı Maden Kanununun 2 rici maddesinin 4-b grubunda yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretimi yatırımları.

j) EK-4'te yer alan "Teşvik Edilmeyecek Yatırımlar" hariç olmak üzere, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının vereceği proje onayına istinaden, yıllık asgari 500 ton eşdeğer petrol (TEP) enerji tüketimi olan mevcut imalat sanayi tesislerinde gerçekleştirilecek, mevcut durumuna göre en az yüzde onbeş oranında enerji tasarrufu sağlayan enerji verimliliğine yönelik yatırımlar.

k) Atık ısı kaynaklı olarak, bir tesisteki atık ısıdan geri kazanım yolu ile elektrik üretimine yönelik yatırımlar (doğal gazla dayalı elektrik üretim tesisleri hariç).

1) Asgari 50 Milyon TL tutarındaki, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) yatırımları ve yer altı doğal gaz depolama yatırımları.

m) Karbon elyaf üretimine veya karbon elyaf üretimi ile birlikte olmak kaydıyla karbon elyaftan mamul kompozit malzeme üretimine yönelik yatırımlar.

(n) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) teknoloji yoğunluk tanımına göre yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar (US- 97 Kodu: 2423, 30, 32, 33 ve 353).

(o) Maden Kanununa istinaden düzenlenmiş geçerli Arama Ruhsatı veya Sertifikasına sahip yatırımcıların ruhsatlı sahalarında yapacağı maden arama yatırımları.

ö) Yenilenebilir enerji üretimine yönelik türbin ve jeneratör imalatı ile rüzgar enerjisi üretiminde kullanılan kanat imalatı yatırımları,

p) Direk soğutmalı slab döküm ve sıcak haddeme yöntemi ile alüminyum yassı mamul üretimine yönelik entegre yatırımlar.

r) Lisanslı depoculuk yatırımları,

s) Nükleer enerji santrali yatırımları.

ş) Araştırma ve referans laboratuvarı, tüketici güvenliği ve enfeksiyon hastalıkları referans laboratuvarı, ilaç ve tıbbi cihaz analiz ve kontrol laboratuvarı ile deney hayvanları üretim test ve araştırma merkezi birimlerinin yer aldığı laboratuvar kompleksi yatırımları.

(t) Asgari 5 milyon TL tutarındaki 25 dekar ve üzeri yurtiçinde üretilen sera teknolojilerini de ihtiva eden otomasyona dayalı (bilgisayar kontrollü iklimlendirme, sulama, gübreleme ve ilaçlama sistemi ihtiva eden) sera yatırımları.

u) Yürürlükten kaldırılmıştır.

ü) Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında Çevre Lisansına tabi yatırımlar.

(v) Asgari 5 milyon TL tutarındaki 100 kişi ve üzeri kapasiteli yaşlı ve/veya engelli bakım merkezleri ve esenlik tesisi (wellness) yatırımları.

y) EK-6'da yer alan yatırım konularında gerçekleştirilecek asgari 500 milyon TL tutarındaki yatırımlar.

z) Asgari yatırım tutarı şartı aranmaksızın ihtisas serbest bölgelerinde gerçekleştirilecek yazılım ve bilişim ürünleri üretimi yatırımları.

aa) Asgari 50 milyon TL tutarındaki elektrik veya hidrojenle çalışan ulaşım araçları imalatını da içeren sanayi tesisi yatırımları.

(bb) AR-GE ve çevre yatırımları.

(cc) Bakanlık tarafından ilan edilecek uluslararası teknik standartları karşılayan ve asgari 5.000 m² beyaz alan şartını sağlayan veri merkezi yatırımları.

(dd) US-97 kodu 2519.0.04 olan vulkanize edilmiş kauçuktan taşıyıcı kolonlar ve transmisyon kolonları üretimine yönelik yatırımlar (depremde hasar önleyici sismik izolasyon cihazı, epoksi kaplı öngerme halatı vb.)

(ee) Dijital Dönüşüm Destek Programı kapsamındaki yatırımlar.

(ff) Yeşil Dönüşüm Destek Programı kapsamındaki yatırımlar.

Alt bölge desteğinden yararlanacak yatırımlar

MADDE 18 - (1) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, aşağıda belirtilen koşullardan en az birini sağlamaları halinde vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.

a) Yatırımın organize sanayi bölgesinde gerçekleştirilmesi veya endüstri bölgesinde (imalat sanayine yönelik yatırımlar) gerçekleştirilmesi. Bu kapsamda desteklenen yatırımlar için beşinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

b) Yatırımın, aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi ve ortak faaliyet gösterilen alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması.

(2) Bu madde kapsamında 6 ncı bölgede gerçekleştirilecek bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki yatırımlar için sigorta primi işveren hissesi desteği, bölgede geçerli olan süreye iki yıl ilave edilmek, vergi indirimi desteği ise bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına beş puan ilave edilmek suretiyle uygulanır.

(3) OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre orta-yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerden Ek-6'da belirtilenlerin üretimine yönelik yatırımlar, İstanbul ili hariç olmak üzere 1 inci, 2 nci ve 3 üncü bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde 4 üncü bölgede uygulanan, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı

bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde ise bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır. Ancak, İstanbul İlinde komple yeni yatırımlar hariç olmak üzere, bu fıkrada belirtilen konularda gerçekleştirilecek, organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde asgari beşmilyon TL tutarındaki yatırımlar ve organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgeleri dışındaki asgari onmilyon TL tutarındaki yatırımlara 1 inci bölgedeki bölgesel destekler uygulanır.

(4) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(5) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında, EK-7'de yer alan 1 inci, 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü bölge illerinin ilçelerinde gerçekleştirilecek yatırımlar ilçenin bulunduğu ilin bir alt bölgesine sağlanan bölgesel desteklerden; söz konusu ilçelerin organize sanayi bölgelerinde veya endüstri bölgelerinde gerçekleştirilecek yatırımlar ise bulunduğu ilin iki alt bölgesine sağlanan bölgesel desteklerden yararlanır. Ek-7'de yer alan 5 inci bölge illerinin ilçelerinde gerçekleştirilecek yatırımlara 6 ncı bölgeye sağlanan bölgesel destekler, söz konusu ilçelerin organize sanayi bölgelerinde veya endüstri bölgelerinde gerçekleştirilecek yatırımlara ise ikinci fıkra hükümleri de uygulanmak üzere 6 ncı bölge destekleri uygulanır. Bu fıkra hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilecek yatırımlar sigorta primi desteği ve gelir vergisi stopajı desteğinden yararlanamazlar.

AR-GE ve çevre yatırımları

MADDE 19 - (1) AR-GE ve çevre yatırımları; KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti ve faiz veya kâr payı desteğinden yararlandırılır. Söz konusu yatırımlar, 6 ncı bölgede gerçekleştirilmesi halinde gelir vergisi stopajı ve sigorta primi desteğinden de yararlanabilir.

Yerel birimlerce yapılacak işlemler

MADDE 20 - (1) Yerel birimlere yapılan teşvik belgesi müracaatlarından uygun görülenler için yerel birim tarafından teşvik belgesi hazırlanır ve değerlendirilmek üzere Bakanlığa iletilir. Bakanlıkça uygun görülen teşvik belgeleri onaylanarak ilgili yerel birimlere gönderilir.

(2) 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendi ile 22 nci ve 23 üncü maddeleri dışındaki işlemler, teşvik belgesini düzenleyen ilgili yerel birimlerce sonuçlandırılır.

(3) Tamamlama vizesi yapılacak yatırımlarla ilgili olarak yerel birimler, söz konusu yatırımların gerçekleştirmelerini tespit ederek

tebliğle belirlenecek formatta Bakanlığa bildirir. Bakanlığın uygun görüşü alınmadan tamamlama vizesi işlemleri tekemmül etmiş sayılmaz.

(4) Yerel birimler, teşvik belgeleri ile ilgili yapılacak işlemleri kadrolarında tam süreli olarak çalışan teknik/uzman personel aracılığıyla yürütmek zorundadırlar.

(5) Bu Karar hükümlerine aykırı davrandığı tespit edilen yerel birimlerin yetkilerine Bakanlıkça son verilir ve gerekli tedbirleri alıncaya kadar yeni görev verilmez.

(6) Kalkınma Ajansları, Bakanlıkça düzenlenen teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların gerçekleştirmelerini izleyerek gerçekleştirme durumlarını altışar aylık dönemler halinde Bakanlığa bildirirler.

Bütçeden yapılacak ödemeler

MADDE 21 - (1) Yatırımların desteklenmesi için her yıl bütçe kanunu ile ayrılan ödenek çerçevesinde ilgili mevzuatında öngörülen usul ve esaslar uyarınca aşağıda belirtilen ödemeler yapılabilir.

a) Bu Karar uyarınca yapılacak ödemeler.

b) Önceki dönemlere ait ilgili Bakanlar Kurulu Kararları uyarınca ödenmesi gereken yatırım ve işletme kredilerine ait bakiye tutarlar.

c) Yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili olarak daha önceki kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde ödenmesi gereken destek unsurlarına ait tutarlar.

ç) Yürürlükten kaldırılmıştır.

d) Yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili olarak açılmış davaların aleyhte sonuçlanması nedeniyle ödenmesi gereken tutarlar ile yargılama ve cebri icra giderleri.

(2) Bakanlıkça yapılacak ödemeler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla gerçekleştirilir.

Devir, satış, ihraç ve kiralama

MADDE 22 - (1) Yatırım tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın devir, satış, ihraç veya kiralanması, söz konusu yatırım mallarının teminini müteakip beş yılı doldurmuş olmaları halinde serbesttir.

(2) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımını tamamlamış ancak tamamlama vizesi yapılmamış yatırımlarla ilgili makine ve teçhizatın, teminini müteakip beş yıl geçtikten sonra satışının yapılmış olması ve işletmenin asgari beş yıl süreyle faaliyette

bulunmuş olması şartıyla, Bakanlıkça herhangi bir müeyyide uygulanmaksızın tamamlama vizesi yapılabilir.

(3) Tamamlama vizesi yapıp yapılmadığına bakılmaksızın beş yılını doldurmamış makine ve teçhizatın yatırımın bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla veya bütünü ile birlikte;

- a) Teşvik belgeli bir başka yatırım için devri,
- b) Teşvik belgesi olmayan bir başka yatırımcıya satışı,
- c) İhracı,
- ç) Kiralanması,

Bakanlığın iznine tabidir.

(4) Tamamlama vizesi yapılmamış veya tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte beş yılını doldurmamış makine ve teçhizata satış izni verilebilmesi için yatırımın bütünlüğünün bozulmaması şartı aranır. Bu tür durumlarda satış izni verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler geri alınmaz. Ancak, yatırımcının teşvik belgesinin satış iznini müteakip diğer nedenlerle iptali hâlinde izin verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler de ilgili mevzuat çerçevesinde kısmen veya tamamen geri alınır.

(5) Beş yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizatın tamamlama vizesinin yapıp yapılmadığına bakılmaksızın izinsiz satılması veya satılmasına sebebiyet verilmesi halinde konu hakkında en kısa sürede Bakanlığa bilgi verilir. Bu durumda, satışı yapılan makine ve teçhizat ile ilgili tahsil edilmeyen gümrük vergisi ve KDV ile varsa indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulanmak suretiyle yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Satış dolayısıyla yatırım tutarında meydana gelen azalma nedeniyle kullanılacak azamî kredi tutarında azalma oluşması durumunda fazladan kullanılan krediye tekabül eden faiz veya kâr payı desteği 11 inci madde çerçevesinde, tahsil edilmeyen Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi ise ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

(6) Teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın, üretilecek mal veya hizmetlerin teşvik belgesi sahibi yatırımcı tarafından satın alınması koşuluyla diğer bir yatırımcıya herhangi bir ücret alınmaksızın geçici olarak verilmesi veya kiralanması Bakanlığın iznine tabidir.

(7) Teşvik belgesine konu yatırımlardan tamamlama vizesi ve belgede kayıtlı özel şartların vizesi yapılabilecek durumda olanlar için, yatırımcıların cebrî icra takiplerine konu olması veya iflas

masasına girmesi durumunda; yatırımcı, icra organı veya iflas organı tarafından icra ile satışın veya iflasın kesinleşme tarihinden önce talep edilmesi hâlinde, Bakanlıkça teşvik belgesinin tamamlama vizesi yapılabilir. Ancak, satışın kesinleşmesi hâlinde kesinleşme tarihi itibarıyla varsa satış için gerekli süreleri doldurmamış olan makine ve teçhizata yönelik olarak yararlanılan destekler ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde geri alınır.

(8) Yatırımcının ilgili kanun hükümlerine göre tasfiyeye girmesi hâlinde, ilgili tasfiye kurulunun veya organının talebi üzerine yedinci fıkra hükümlerine göre işlem yapılabilir.

Yatırımların nakli

MADDE 23 - (1) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında gerçekleştirilen yatırımların, işletmeye geçiş tarihinden itibaren asgarî beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunması gerekir. Ancak, Bakanlıktan izin alınması ve yatırım konusunun taşınılacak bölgede desteklenecek konular arasında yer alması kaydıyla diğer bölgelere taşınabilir. Bulunduğu bölgeden daha az destek alan üst bölgelere, aynı bölgede bulunan OSB'den OSB dışına veya ilgili yatırım konusunun desteklenmediği bölgelere taşınmalarda, taşındığı bölgenin yararlandığı desteği aşan kısım ile taşındığı bölgede bulunmayan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. İşletmeye geçiş tarihinden itibaren beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunan yatırımların diğer bölgelere taşınması serbesttir.

(2) Tamamlanmış yatırımlardan beş yıllık süreyi doldurmuş ancak tamamlama vizesi yapılmamış olanlar, taşınma öncesinde Bakanlığa müracaat ederek tamamlama vizesini yaptırır. Bu kapsamdaki yatırımların yer değişikliği talepleri, taşınma sonrasında da uygun görülebilir.

(3) Genel teşvik uygulamasından yararlanan yatırımların yer değişikliği talepleri, yatırım dönemi de dâhil olmak üzere Bakanlıkça değerlendirilerek proje bazında sonuçlandırılır.

MADDE 23/A- Yürürlükten kaldırılmıştır.

Yatırım süresi ve tamamlama vizesi

MADDE 24 - (1) Yatırımın başlangıç tarihi, teşvik belgesi için Bakanlığa veya ilgili yerel birime müracaat tarihidir.

(2) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımların proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda öngörülen sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi hâlinde, teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin

yarısı kadar ek süre verilebilir. Bu şekilde hesaplanan ek sürenin bir yıldan az olması halinde ek süre bir yıl olarak uygulanabilir. Bu Karar kapsamında düzenlenen ve ek süre verilmiş olan sabit yatırım tutarı onmilyar Türk Lirası ve üzerindeki stratejik yatırımlara ilişkin teşvik belgelerine, talep edilmesi halinde ek süre dahil teşvik belgesinde kayıtlı sürenin yarısı kadar daha ilave süre verilebilir.

(3) İlgili mevzuatı gereği kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izin ve ruhsat gibi diğer belgelerin temin edilememesi veya kamu kurum ve kuruluşlarının uygulamaları sonucu yatırımcıların faaliyetlerini durdurmaları veya yürütememeleri, yatırım süresi içerisinde gerçekleşecek mücbir sebep veya fevkalade hâl durumu nedeniyle yatırımın belgede kayıtlı süre içerisinde gerçekleştirilemediğinin yatırımcılar tarafından tevsik edilmesi hâlinde Bakanlıkça bu durum gözönünde bulundurularak ilave süre verilebilir.

(4) Yatırımcı, öngörülen süre veya ek süre bitimini müteakip altı ay içinde yatırımın tamamlama vizesinin yapılması için teşvik belgesini düzenleyen yerel birime veya Bakanlığa müracaat eder. Müracaat edilmemesi halinde, Bakanlıkça firmaya tamamlama vizesi müracaatında bulunulması için bildirimde bulunulur. Bildirim tarihini müteakip iki ay içerisinde tamamlama vizesi için müracaatta bulunulmaması halinde 28 inci madde hükümleri kapsamında yatırım teşvik belgesi iptal edilebilir. Bu süre içerisinde müracaat edilmemesi ve daha sonra teşvik belgesinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması durumunda geçen süreden kaynaklanan cezanın sorumluluğu yatırımcıya aittir. Bu hüküm, bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

(5) Bakanlıkça, yatırımların tamamlama vizesi işlemleri için Kalkınma Ajansları, ticaret ve sanayi odaları, Bakanlık İl Müdürlükleri, sanayi odaları veya yatırımın bulunduğu il valiliği görevlendirilebilir.

(6) Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dahil olmak üzere tamamlama vizesi işlemleri, tebliğ ile belirlenen bilgi ve belgelere ilave olarak yeminli mali müşavirlerce düzenlenecek tamamlama ekspertiz raporuna istinaden de yapılabilir.

(7) Kamu kurum ve kuruluşları adına genel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen teşvik belgeleri için asgari sabit yatırım

tutarı şartı ve yatırım tamamlama vizesi şartı aranmaz.

(8) Bu Karar ve daha önceki kararlar kapsamındaki tüm teşvik uygulamalarına istinaden düzenlenmiş ve tamamlama vizesi yapılmamış yatırım teşvik belgeleri için asgari yatırım tutarı ve yatırımın bütünlüğü açısından yatırım süresi içerisinde tamamlanmayan yatırımlar kapsamında, tamamlama vizesi aşamasına kadar yapılan yatırım harcamaları, teşvik belgesi kapsamında yer alan destek unsurlarından yararlandırılmamak kaydıyla, tamamlama vizesi esnasında teşvik belgesi kapsamında değerlendirilebilir.

(9) Daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere, otel yatırımlarından, yatırım tamamlama vizesi esnasında turizm İşletme belgesi İbraz edilemeyen, ancak otel işletmesi olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı bulunan yatırımlara ait teşvik belgelerinin tamamlama vizeleri, belgenin genel teşvik sistemine dönüştürülmesi suretiyle yapılabilir.

(10) Genel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen elektrik enerjisi üretimine yönelik yatırımların tamamlama vizesi, firmanın teşvik belgesine konu yatırıma ilişkin ilgili kurum tarafından düzenlenen geçici kabul belgesinin tasdikli sureti ile asgari sabit yatırım tutarının sağlandığına ilişkin tebliğle belirlenen yeminli mali müşavir raporunu Bakanlığa ibraz etmesi halinde yapılmış sayılır. Tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgeleri kapsamında temin edilen makine teçhizatın satışı serbest olup, Bakanlıkça ilave herhangi bir işlem yapılmaz. Bu kapsamda, güneş enerjisi santrali yatırımlarına ait yatırım teşvik belgeleri için finansal kiralama işlemleri hariç olmak üzere 22 nci maddeye istinaden devir işlemi yapılmaz. Bu hüküm kapsamında işlem yapılan teşvik belgesinin kısmen veya tamamen iptalini gerektirecek bir durumun ortaya çıkması veya tespiti halinde 28 inci madde hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. Bu hüküm daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

Belge zayii

MADDE 25 - Yürürlükten kaldırılmıştır.

Uygulama

MADDE 26 - (1) Teşvik belgesinde öngörülen destek unsurlarının ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanması zorunludur.

(2) Bakanlık, tebliğler ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bu Karar kapsamındaki uygulamaya yönelik bazı işlemleri diğer

kurum ve kuruluşlar aracılığı ile yürütebilir.

Yetki ve denetim

MADDE 27 - (1) Bu Kararın uygulanmasını teminen Bakanlık;

a) Uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye, talimat vermeye,

b) Makroekonomik politikalar ve gelişen şartları gözönünde bulundurarak gerekli tedbirleri almaya ve bu yönde düzenlemeler yapmaya,

c) İlgili kişi, kurum ve kuruluşlardan gerekli görülen her türlü ilave bilgi, belge, görüş, izin, ruhsat vb. istemeye,

ç) Bu Kararda öngörülen hâller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, görüş vermeye, mücbir sebep ve fevkalade hal durumlarının varlığı hâlinde teşvik belgesi ile ilgili gerekli işlemleri yapmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları çözmeye,

d) Teşvik belgesinde öngörülen şartlara uyulup uyulmadığını denetlemeye ve denetim sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almaya,

yetkilidir.

(2) Denetim sırasında, denetim görevlilerinin yatırımla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi inceleme taleplerinin karşılanması, talep edilmesi halinde belgelerin onaylı örneklerinin verilmesi ve mahallinde incelemeye izin verilmesi zorunludur.

Müeyyide

MADDE 28 - (1) Bu Karar ile uygulama mevzuatında belirlenen hükümlere aykırı davranan, teşvik belgesindeki kayıt ve koşulları yerine getirmeyen, teşvik belgesi ile diğer belgelerde tahrifat yapan, sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyen veya kullanan, yanlış ve yanıltıcı bilgi veren, diğer kurum, kuruluş veya firmalara karşı yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle icra veya iflas yoluyla yapılan işlemler de dâhil belge kapsamındaki makine ve teçhizatı öngörülen sürelerden önce satan veya satılmasına sebebiyet veren, teşvik belgesinde öngörülen sürede yatırımları tamamlamayan, belirlenen asgari yatırım tutarlarına uymayan yatırımcıların teşvik belgeleri bu maddenin ikinci fıkra hükmü saklı kalmak kaydıyla iptal edilir.

(2) Yatırımcının mükellefiyetlerini kısmen yerine getirmediği ancak, belge iptalinin de gerekmediği durumlarda belge kapsamında sağlanan desteklerden bir kısmı müeyyide uygulanarak geri alınır.

(3) Teşvik belgelerinin iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması halinde sağlanan destekler 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yatırımcıdan geri alınır.

(4) Yatırımcının mükellefiyetlerini yerine getirmemesi hâlinde uygulanacak olan müeyyidelerden finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata tekabül eden bölümü, kısmen veya tamamen finansal kiralama şirketlerine de uygulanabilir.

Diğer desteklerden yararlanma

MADDE 29- (1) Bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanılan veya yararlanılacak yatırım harcamaları için, bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak üzere Bakanlığa müracaat edilemez. Bu madde hükmüne aykırı davranılması halinde, bu Karar kapsamında yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Ancak, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sadece sübvansiyonlu kredi desteğinden veya yatırım kapsamında kullanılan krediyle ilgili başka bir desteğinden yararlanan yatırımlar, söz konusu krediye bu Karar kapsamında yer alan faiz veya kâr payı desteği sağlanmaması kaydıyla, bu Karar kapsamındaki diğer destek unsurlarından yararlandırılabilir. Bu imkân daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgelerine de uygulanır.

(2) Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar, ilgili mevzuatları uyarınca, KOSGEB ve/veya TÜBİTAK tarafından da doğrudan desteklenebilir. Bu yatırımlarda, KOSGEB, TÜBİTAK veya diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından sağlanan desteklerden yararlanılarak gerçekleştirilen yatırım harcamaları, yatırım teşvik belgesine konu yatırımın bütünlüğünün sağlanması kapsamında değerlendirilebilir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 30 - (1) 14/7/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar yürürlükten kaldırılmıştır.

EK MADDE 1- (1) Talep edilmesi halinde, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere, aynı işyeri sicil numarasında birden fazla azami prim tutarı içeren belge kapsamında sigorta

primi işveren hissesi desteği uygulaması birlikte yapılabilir. Bu durumda, ilgili işyeri sicil numarasında yararlanılan azami prim tutarı toplamı, destek uygulaması yapılan belgelerdeki azami prim tutarlarının toplamı alınmak suretiyle belirlenir.

Sonuçlandırılmamış müracaatlar

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Kararın yayımı tarihinden önce sonuçlandırılmamış müracaatlar, müracaat tarihinde yürürlükte bulunan Karar çerçevesinde sonuçlandırılır. Ancak, yeni teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaatlar, talep edilmesi halinde bu Karara istinaden değerlendirilir.

Daha önceki kararlara ilişkin uygulama

GEÇİCİ MADDE 2 - (1) Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri ile ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin dayandığı karar ve ilgili diğer kararlar çerçevesinde devam olunur. Ancak, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden 1/1/2012 tarihinden bu Kararın yayımı tarihine kadar geçen dönemde yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri, talep edilmesi halinde bu Kararın lehte olan hükümlerinden yararlanır.

(2) Daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın bu Karara istinaden düzenlenen teşvik belgesine devri halinde, söz konusu makine ve teçhizat için devralan yatırımcı, genel teşvik uygulamaları dışındaki diğer desteklerden yararlanamaz. Ancak, aynı yatırımcıya ait belgeler arası devir işlemlerinde, bu Karara istinaden düzenlenen teşvik belgesinin müracaat tarihi ile belge tarihi arasında diğer belge kapsamında temin edilen makine ve teçhizat için belgede kayıtlı desteklerin tamamı uygulanır.

(3) 22 nci maddenin ikinci fıkrası ile 24 üncü maddenin ikinci ve yedinci fıkraları daha önceki kararlara istinaden düzenlenmiş teşvik belgelerine de uygulanır. Bu hüküm, iptal edilmiş ancak ilgili kurumlarca müeyyide uygulanmamış veya müeyyide uygulanmasına rağmen henüz tahsil edilmemiş teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlar için de geçerlidir.

(4) Daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu Kararlarına istinaden düzenlenmiş teşvik belgelerinden Kaynak Kullanımını Destekleme Primi ihtiva edenlerin tamamlama vizesi işlemleri, ilgili banka tarafından fiziki, mali ve teknik inceleme yapılmak suretiyle tanzim edilmiş olan ve prim ödemesine esas teşkil eden raporlara istinaden doğrudan Bakanlıkça yapılabilir.

(5) Van ilinde gerçekleştirilecek olan yatırımlar için düzenlenmiş teşvik belgelerinden, ek süreler dâhil 23/10/2011 tarihi itibarıyla yatırım süresi bitmemiş olanlara, talep edilmesi halinde belgede kayıtlı süre kadar ilave süre verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kararın 2 nci maddesi ile lehe getirilen hükümler, talep edilmesi halinde, 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kararın 9 uncu maddesinin altıncı fıkrasına istinaden teminatla ithalat işlemi yapılmış, ancak öngörülen süre içerisinde süre uzatımı için müracaat edilmemiş ve teminatı henüz irat kaydedilmemiş olan yatırımlar için, bu maddenin yayımını müteakip iki ay içerisinde Ticaret Bakanlığına süre uzatımı talebinde bulunulabilir. Bu hüküm, daha önceki Kararlara istinaden teminatla ithalat izni verilmiş yatırımlar için de uygulanır.

(2) Bu maddeyi ihdas eden Kararın lehte olan hükümleri, talep edilmesi halinde, 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 5- Yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Güvenlik sorunları nedeniyle yarım kalan veya tamamlanamayan yatırımlardan, 1/6/2015 tarihinden önce düzenlenen ve bu tarih itibarıyla süresi devam eden Yatırım Teşvik Belgeleri kapsamındaki yatırımların tamamlanabilmesini teminen Belgede öngörülen orijinal süreyi geçmemek üzere talep edilmesi halinde ilave süre verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 7- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kararın 1 inci maddesi ile lehe getirilen hükümler, talep edilmesi halinde, 1/1/2015 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 8- (1) Bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden imalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu: 15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, ;

a) 1/1/2017 ile 31/12/2024 tarihleri arasında gerçekleştirilecek Bina-inşaat harcamalarında KDV iadesi,

b) 1/1/2017 ile 31/12/2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için Bölgesel ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, kurumlar vergisi veya gelir vergisi

indirimi tüm bölgelerde yüzde yüz oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına uygulanacak oranı yüzde yüz olmak üzere, teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 9- (1) Bu Kararın EK-2B sayılı ve “İLLERİN BÖLGESEL DESTEKLERDEN YARARLANABİLECEK SEKTÖRLERİNE İLİŞKİN SEKTÖR NUMARALARI” başlıklı tablosunun 9 numaralı dipnotunun (f) ve (g) bentleri ile lehe getirilen hükümler, talep edilmesi halinde 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 10- (1) Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde bir veya birden fazla yatırımcı tarafından gerçekleştirilecek asgari 7.500 yatak kapasitesini haiz turizm yatırımları için; beşinci bölgede uygulanan bölgesel destek unsurlarının bu maddede belirtilmeyen hükümleri aynı kalmak üzere, aşağıdaki destek, oran, süre, miktar ve şartları uygulanabilir:

a) Bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredilerinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde seksenine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kar payının Türk Lirası kredilerde yedi puanına kadarı, döviz kredileri ve dövize endekli kredilerde üç puanına kadarı, Bakanlıkça da uygun görülmesi halinde ilk on yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir. Faiz veya kâr payı desteği tutarı gerçekleşen sabit yatırım tutarının yüzde yirmisini geçemez.

(b) Vergi indirimi desteği kapsamında yatırıma katkı oranı yüzde ellibeş, vergi indirimi oranı yüzde doksan ve toplam yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde diğer faaliyetlerden elde edilecek kazançlar üzerinden kullanılabilen oranı yüzde yüz olarak uygulanır.

(c) Yatırımcı tarafından talep edilmesi halinde, azami destek tutarı ve süresi aynı kalmak üzere sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına yatırım tamamlama vizesi şartı aranmaksızın yatırım dönemi içerisinde başlanabilir.

(ç) Sabit yatırım tutarı yüz milyon Türk Lirası ve üzerindeki teşvik belgeli yatırımlar kapsamında yapılacak bina inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlandırılabilir.

(2) Müstakil olarak belgelendirilmiş kongre ve sergi merkezi, golf tesisi, sağlıklı yaşam tesisi ve günöbirlik tesisler de bu madde kapsamındaki desteklerden yararlanabilir.

(3) Yatırıma başlanıldığıının kabul edilebilmesi için bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde teşvik belgesinin ilk düzenlendiği tarihteki sabit yatırım tutarının en az yüzde onu oranında veya asgari beş milyon Türk Lirası tutarında harcama yapılması gerekir.

(4) Bakanlığa yapılacak teşvik belgesi ve tamamlama vizesi müracaatları, asgari 7.500 yatak kapasitesine ulaşılmasını müteakip topluca değerlendirilir. Yatırımların bitiş tarihi 31.12.2022 olup, mücbir sebep veya fevkalade haller dışında süre uzatımı yapılmaz. Bu madde kapsamında düzenlenen belgelerin tamamlama vizesinin yapılabilmesi için, bu tarihe kadar yatırımın tamamlanarak turizm işletme belgesinin alınması ve bu tarihi izleyen altı ay içinde müracaat edilmesi zorunludur.

(5) Yatırıma başlama şartının sağlanamaması veya 31/12/2022 tarihi itibarıyla yatırımın tamamlanamaması ve talep edilmesi halinde; konaklama yatırımlarında, bölgesel desteklerden yararlanma şartının sağlanması koşuluyla teşvik belgesinde kayıtlı destekler beşinci bölge desteklerine dönüştürölerek varsa fazladan yararlandırılan destekler, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

GEÇİCİ MADDE 11- (I) 17 nci maddenin birinci fıkrasının (u) bendine istinaden 2018 takvim yılında düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilen yatırım harcamaları için yatırıma katkı oranı yüzde ellibeş olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 12- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş ve ek süre almamış teşvik belgelerinin süresi 24 üncü maddenin ikinci fıkrası hükümleri çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmaksızın teşvik belgesinde kayıtlı orijinal sürenin yarısı kadar uzatılmış sayılır.

GEÇİCİ MADDE 13- (1) 1 inci ve 2 nci bölgelerde hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde faaliyette bulunan işletmelere ait makine ve teçhizatın, işletmenin kendisi veya farklı bir işletme tarafından 31/12/2021 tarihine kadar yapılan başvurulara istinaden düzenlenecek olan yatırım teşvik belgeleri kapsamında aşağıdaki tabloda yer alan illere taşınması suretiyle yapılan yatırımlar, asgari yüz kişi istihdam sağlanması koşuluyla, sigorta

primi işveren hissesi desteği, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı desteğinden aynı tabloda belirtilen sürelerde yararlanır

İller	Yatırım Yeri Tahsisi	Sigorta Primi İşveren Hissesi	Sigorta Primi Desteği	Gelir Vergisi Stopajı Desteği
Elazığ, Erzincan, Malatya, Sivas	OSB ve EB Dışı	3	-	
OSB ve EB İçi	3	3	-	
Bayburt, Çankırı, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Kahramanmaraş, Kilis, Niğde, Ordu, Osmaniye, Sinop, Tokat, Tunceli, Yozgat	OSB ve EB Dışı	4	-	
OSB ve EB İçi	4	4	-	
Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkâri, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Van		5	5	10

(2) Birinci fıkrada belirtilen yatırımın işletmenin kendisine ait makine ve teçhizatı taşıması suretiyle yapılması ve bu yatırımın tamamlanmasından itibaren üç yıl süreyle taşımaya konu makine teçhizatın bulunduğu tesisteki ortalama istihdamın, mevcut istihdam sayısının altına düşmemesi koşuluyla, firma talebine istinaden, sigorta primi işveren hissesi desteği ve sigorta primi desteği, birinci fıkradaki tabloda belirtilen sürelerin iki katı süre ile uygulanır. Mevcut istihdam sayısı olarak, 2019 yılı başından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar taşımaya konu makine ve teçhizatın bulunduğu tesisteki istihdam ortalaması dikkate alınır.

(3) Taşınmaya konu olan makine ve teçhizatın, asgari üç yıl süreyle firma aktifinde kayıtlı olduğu ve anılan bölgelerde fiziki olarak bulunduğu, adına teşvik belgesi düzenlenecek olan firma tarafından yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilir.

(4) Bu maddeye istinaden düzenlenen teşvik belgelerinin tamamlama vizesi işlemi Genel Müdürlük, Kalkınma Ajansları veya Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri tarafından düzenlenecek nakil tespit raporuna istinaden yapılır.

(5) Bu madde kapsamındaki yatırımlarda, mücbir sebep veya fevkalade hal durumları dışında, asgari yüz kişilik istihdamın sağlanamadığı aylarda sigorta primi işveren hissesi, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı destekleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 14- (1) Deprem, salgın gibi doğal ve biyolojik afet hallerinde yarım kalan veya tamamlanamayan yatırımlardan, 11/3/2020 tarihinden önce düzenlenen ve bu tarih itibarıyla süresi devam eden yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların tamamlanabilmesini teminen, talep edilmesi halinde iki yıla kadar ilave süre verilebilir. Bu fıkra hükmü geçici 6 ncı maddenin birinci fıkrası hükmü ile birlikte uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 31 - (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32 - (1) Bu Karar hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARARIN UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (NO: 2012/1)

Amaç

MADDE 1

(1) Bu Tebliğ'in amacı, 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmektir.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda yer alan tanımlara ek olarak bu Tebliğ'de geçen;

a) Bölgeler: Kararda belirtilen bölgeleri,

b) Entegrasyon: Mal ve hizmet üreten tesislerin mevcut üretim hatlarında elde edilen nihai ürüne bütünleyici nitelikte ara malı verecek ve/veya üretilmekte olan nihai ürünü ara malı olarak kullanabilecek şekilde, mevcut tesise ileri ve/veya geriye doğru entegre olan, yatırımın konusu ve projenin özelliği dikkate alınarak

kaideten aynı il sınırları içinde veya aynı yerde ve aynı tesis bünyesinde olan yatırımları,

c) İşletmeye geçiş tarihi: Yatırım süresinin (ek süre dahil) bitiş tarihini veya bu tarihten önce tamamlama vizesi için müracaat edilmiş ise müracaat tarihini,

ç) Karar: 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararını,

d) Komple yeni yatırım: Mal ve hizmet üretimine yönelik olarak ana makine ve teçhizat ile yardımcı tesisleri içeren, gerektiğinde arazi-arsa ve bina-inşaat harcamalarını da ihtiva eden, yatırımın yapılacağı yerde aynı üretim konusunda mevcut tesisi veya mevcut tesisi ile altyapı bütünlüğü bulunmayan yatırımları,

e) Modernizasyon: Mevcut tesislerin üretim hatlarında teknik ve/veya ekonomik ömrünü tamamlamış makine ve teçhizata uygun parçaların eklenmesini veya mevcut makine ve teçhizatın yenileri ile değiştirilmesini, tesiste eksik kalmış bölümlerin tamamlanmasını, nihai ürünün doğrudan kalitesinin yükseltilmesini veya modelinin değiştirilmesini içeren yatırımları,

f) Oda: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı ticaret odalarını, ticaret ve sanayi odalarını ve sanayi odalarını,

g) Tevsi: Mevcut bir yatırıma üretim hattı veya makine ve teçhizat ilavesiyle kapasitenin artırılmasına yönelik olan ve mevcut tesis ile alt yapı müşterekliği oluşturarak bir bütün teşkil eden yatırımları,

ğ) Ürün çeşitlendirme: Mevcut tesisler ile altyapı müşterekliği olan, aynı işletmede mevcut makine ve teçhizata yapılacak ilave yatırımla farklı bir nihai ürün elde edilmesine yönelik yatırımları,

h) Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Bilgi Sistemi (E-TUYS): Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen web tabanlı uygulamayı,

ı) Genel Müdürlük: Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünü,

i) Kullanıcı: Yatırım teşvik belgesine ilişkin iş ve işlemler için bu Tebliğ kapsamındaki yatırımcıdan istenecek bilgileri, E-TUYS aracılığıyla yatırımcı adına Genel Müdürlüğe bildirmek üzere yetkilendirilmiş kişileri,

j) Kullanım kılavuzu: E-TUYS üzerinden yatırım teşvik belgesine ilişkin her türlü iş ve işlemin kullanıcılar tarafından nasıl gerçekleştirileceğini tanımlayan ve Bakanlık internet sayfasında yer alan dokümanı,

k) Bakan: Sanayi ve Teknoloji Bakanını,
l) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
ifade eder.

Teşvik belgesi

MADDE 3 – (1) Teşvik belgesi, yatırımın karakteristik değerlerini ihtiva eden, yatırımın bu değerler ve tespit edilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi halinde üzerinde kayıtlı destek unsurlarından istifade imkanı sağlayan bir belge olup Kararın amaçlarına uygun olarak gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenir.

(2) Teşvik belgesinin düzenlenmiş olması teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla ilgili olarak diğer mevzuat gereği kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izin ve ruhsat gibi belgelerin verilmesi gerekliliğine mesnet teşkil etmeyeceği gibi söz konusu belgelerin temin edilmesi gerekliliğini de ortadan kaldırmaz.

Müracaat

MADDE 4 – (1) Gerçek kişiler, adi ortaklıklar, sermaye şirketleri, kooperatifler, birlikler, iş ortaklıkları, kamu kurum ve kuruluşları (genel ve özel bütçeli kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri, belediyeler ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların sermaye bileşimindeki hisse oranları yüzde elliye geçen kurum ve kuruluşlar) ve kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler ve vakıflar ile yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri kullanıcı aracılığıyla Bakanlık internet sayfası vasıtasıyla elektronik ortamda teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaat edebilir.

(2) Kuruluş süreci tamamlanmamış tüzel kişiler adına yapılacak teşvik belgesi müracaatları değerlendirmeye alınmaz.

Müracaat mercii

MADDE 5 – (1) Teşvik belgesi ile ilgili her türlü iş ve işlem için kullanıcılar tarafından E-TUYS aracılığıyla Bakanlığa müracaat edilir.

Teşvik belgesi müracaat şekli ve müracaatta aranacak belgeler

MADDE 6 – (1) Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için kullanıcılar tarafından E-TUYS uygulamasında yer alan tanımlı alanların doldurulması ve aşağıda belirtilen belgelerin E-TUYS üzerinden elektronik ortamda yüklenmesi gerekir.

a) Yürürlükten kaldırılmıştır.

b) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak müracaatlar hariç olmak üzere, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına veya tecil ve/veya taksitlendirildiğine ya da yapılandırıldığına ve yapılandırmanın bozulmadığına dair Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden alınacak yazı veya Kurumun elektronik bilgi iletişim ortamından alınacak barkodlu çıktı.

c) 25/11/2014 tarihli ve 29186 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği hükümlerine göre “Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı” veya “Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı” şartı aranması gereken yatırım konuları için Çevre ve Şehircilik Bakanlığında alınan Karar ve/veya Karara ilişkin yazı.

ç) Teşvik belgesi talebinde bulunulmadan önce yatırımın karakteristiğine bağlı olarak ilgili mevzuatı gereği diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gereken bilgi ve belgeler.

d) Stratejik yatırımlar için ayrıca, yatırım konusu ile ilgili olarak sektörel, mali ve teknik analizlerin yanında 10 uncu maddede belirtilen kriterlerin her birinin yerine getirildiğini tevsik eden bilgi, belge, hesap ve tabloları içeren fizibilite raporu.

e) Yatırımın sektörüne, büyüklüğüne veya teşvik uygulamalarına bağlı olarak Genel Müdürlükçe talep edilebilecek diğer bilgi ve belgeler.

(2) Teşvik belgesi ile ilgili iş ve işlemler için kullanıcılar tarafından e-imza uygulaması çerçevesinde E-TUYS üzerinden yüklenen evrakların Bakanlığa ayrıca ibrazı aranmaz. Kullanıcılar tarafından e-imza uygulaması kapsamında E-TUYS’a yüklenen her türlü belge ve/veya evrakın eksiksiz bir şekilde muhafaza yükümlülüğü ve denetime karşı sorumluluğu, müracaat tarihinden itibaren 10 yıl boyunca yatırımcıya aittir.

(3) E-TUYS’ta kayıtlı teşvik belgesi Bakanlık tarafından ilgili kurum ve kuruluşlarla elektronik ortamda paylaşılabilir.

Teşvik belgesi müracaatının değerlendirilmesi

MADDE 7 – (1) Teşvik belgesi düzenlenmesi talep edilen yatırım projelerinin, makro ekonomik politikalar, arz-talep dengesi, sektörel, mali ve teknik yönden yapılacak değerlendirme ve gerektiğinde ilgili kurum, kurul ve kuruluşlardan alınacak görüşler sonucunda uygun bulunması halinde, yatırıma ait teşvik belgesi ile

ithal ve yerli makine ve teçhizat listeleri Genel Müdürlükçe onaylanır.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) Teşvik belgesinin düzenlenmesine mesnet teşkil edecek bilgilerin eksik ve/veya çelişkili olması halinde, yatırımcının müracaatı değerlendirmeye alınmaz. Bu durumun giderilmesine yönelik müracaatlar, en son müracaatın yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.

(5) Müracaat ekinde ibraz edilen bilgi ve belgelerin doğruluğundan yatırımcılar sorumlu olup, yatırımın herhangi bir aşamasında aksinin tespiti halinde, Genel Müdürlükçe teşvik belgesi iptal edilebileceği gibi belge iptalini gerektirmeyen durumlarda belge kapsamında sağlanan desteklerden bir kısmı müeyyide uygulanmak suretiyle geri alınır.

(6) Kararın 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamında yer alan enerji verimliliğine yönelik projelerin değerlendirilmesinde aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Kararın 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde belirtilen başvuru kriterlerini sağlayan yatırımcı, yatırıma ilişkin makine ve teçhizat listeleri ile birlikte Bakanlığa müracaat eder. Bu yatırımın en az yüzde on beş oranında enerji tasarrufu sağlaması gerekir.

b) Bakanlıkça yapılacak ön inceleme neticesinde uygun bulunan yatırımlar için enerji verimliliği kriterlerini karşılayıp karşılamadığı ve sunulan makine ve teçhizat listesinin amaca uygun olup olmadığına dair enerji verimliliği raporu, Bakanlık tarafından Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından yazılı olarak temin edilir.

c) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, sunulan proje dosyası üzerinden yapacağı inceleme ve değerlendirme sonucu, uygun görülen makine ve teçhizat listesini de içerecek şekilde enerji verimliliği raporunu hazırlar ve bu rapor dikkate alınmak suretiyle Bakanlıkça teşvik belgesi düzenlenir.

ç) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı görüşünü oluştururken, gerekli gördüğü teknik içerikli ilave bilgi ve belgeleri yatırımcıdan doğrudan istemeye, gerekli görmesi halinde yatırım projelerinin hazırlanması ile ilgili formatları belirleyip internet sitesi üzerinden kılavuz olarak yayımlamaya, değerlendirme usul ve esaslarını ilan etmeye yetkilidir. Yatırımcı, bu kapsamdaki talepleri yerine getirmekle yükümlüdür.

d) 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamına giren işletmeler için ilgili mevzuat hükümlerini yerine getirmiş olmaları şartı aranır.

e) Yatırımın tamamlanmasını müteakip, söz konusu yatırımın belirlenen kriterleri sağlayıp sağlamadığı hususu, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından talep edilen ve yatırımcı tarafından sunulan bilgi ve belgelere istinaden yapılacak hesaplama ve yerinde yapılacak fiziki inceleme neticesinde düzenlenecek gerçekleştirme raporu ile tespit edilir ve Bakanlığa bildirilir.

Teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyen harcamalar

MADDE 8 – (1) Müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmez.

(2) Teşvik belgesi kapsamında;

a) Kararın 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere ham madde, ara malı ve işletme malzemesi,

b) Kullanılmış yerli makine ve teçhizat,

c) Karayolu nakil vasıtaları ve her türlü binek araçları (sağlık ve belediye hizmetlerinde kullanılan araçlar, trafiğe çıkmayacak nitelikte olup apron veya limanda kullanılan araçlar ve madencilik ve hazır beton yatırımlarında kullanılan araçlar ile Kararın 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen araçlar hariç),

ç) Havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar dışındaki diğer yatırımlar için uçak ve helikopter,

d) Porselenden, seramikten ve camdan mamul sofras ve mutfak eşyası,

e) Güneş enerjisine dayalı elektrik üretimi yatırımları kapsamında yurt dışından temin edilecek güneş paneli ve güneş paneli taşıyıcı konstrüksiyon sistemleri,

f) Lisanssız faaliyet kapsamında ve bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla rüzgâr enerjisine dayalı elektrik üretimi yatırımları kapsamında yurt dışından temin edilecek kanat, jeneratör ve türbinler,

değerlendirmeye alınmaz.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilenler dışında, teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyecek harcamalar sektörel özellikler dikkate alınarak proje bazında belirlenir.

(4) Teşvik belgelerine ait ithal ve yerli makine ve teçhizat listelerinde inşaat malzemelerine yer verilmez.

Yatırım cinsleri

MADDE 9 – (1) Teşvik belgeleri kapsamında yapılacak yatırım cinsleri komple yeni, tevsî, modernizasyon, ürün çeşitlendirme ve entegrasyondan oluşur.

(2) Komple yeni, tevsî, modernizasyon ve ürün çeşitlendirme cinslerindeki yatırımların aynı il sınırları içinde olması gerekir. Bu hüküm, ilgili olduğu kararlardaki lehe gelen hükümler saklı kalmak kaydı ile daha önceki kararlara göre düzenlenen teşvik belgeleri kapsamı yatırımlara da uygulanır. Belge kapsamı yatırımın bir bölümünün organize sanayi bölgesi içinde bir bölümünün ise dışında olması durumunda, organize sanayi bölgesi dışında geçerli olan destekler uygulanır.

(3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) Entegre hayvancılık yatırımlarında aşağıda belirtilen kriterler aranır.

a) Süt yönlü büyükbaş/küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yatırımlarında yetiştiricilik başlangıç olmak kaydıyla süt mamulleri üretimi ve/veya proje bazında yem ünitesi (yem bitkileri yetiştiriciliği ve/veya yem üretimi).

b) Et yönlü büyükbaş/küçükbaş besicilik yatırımlarında, yetiştiricilik başlangıç olmak kaydıyla kesimhane ve/veya proje bazında yem ünitesi (yem bitkileri yetiştiriciliği ve/veya yem üretimi).

c) Damızlık büyükbaş/küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yatırımlarında, yetiştiricilik ve proje bazında yem ünitesi (yem bitkileri yetiştiriciliği ve/veya yem üretimi).

ç) Damızlık kanatlı yetiştiriciliği yatırımlarında, damızlık kanatlı yetiştiriciliği ve kuluçkahane ile proje bazında yem üretimi.

d) Et yönlü kanatlı yetiştiriciliği yatırımlarında, kanatlı yetiştiriciliği ve kesimhane başlangıç olmak kaydıyla, ileri işleme ve/veya soğuk hava deposu ve/veya yem tesisi.

e) Yumurta yönlü kanatlı yetiştiriciliği yatırımlarında, kanatlı yetiştiriciliği başlangıç olmak kaydıyla, yem tesisi ve/veya soğuk hava deposu ve/veya yumurta tasnif ve paketlenme tasnif ve paketlenme ünitesi.

f) Et yönlü ve damızlık kanatlı yetiştiriciliği yatırımlarında sözleşmeli yetiştiricilik de dikkate alınır.

Stratejik yatırımlar

MADDE 10 – (1) Aşağıda yer alan kriterlerin tamamını birlikte sağlayan, ithalat bağımlılığı yüksek ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırım olarak değerlendirilir.

a) Asgari sabit yatırım tutarının ellimilyon Türk Lirasının üzerinde olması (münhasıran bu yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerçekleştirilecek doğalgaza dayalı olmayan enerji yatırımlarının tesis kurulu gücü ile orantılanacak kısmı yatırım tutarına dahil edilir).

b) Teşvik belgesine konu yatırımda üretilecek ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin, aynı ürünün ithalatından az olması.

c) Teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek yatırımla asgari yüzde kırk oranında katma değer sağlanması.

ç) Yatırım konusu tesiste üretilecek ürünle ilgili son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının ellimilyon ABD Dolarının üzerinde olması (ithalat miktarının tespitinde, müracaat tarihinden önce yayımlanmış son oniki aylık resmi veriler esas alınır).

(2) Birinci fıkrada yer alan kriterlerin değerlendirilmesinde, EK-10'da belirtilen esaslar dikkate alınır.

(3) Yurt içinde üretimi bulunmayan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlarda birinci fıkranın (ç) bendi, rafineri ve petrokimya yatırımlarında ise (c) bendi hükmü uygulanmaz.

(4) Stratejik yatırımlar için istenilen fizibilite raporunda, yatırıma konu ürünle ilgili yurt içi üretim kapasitesi, ithalat miktarı ve yatırımla oluşturulacak katma değere ilişkin detaylı bilgi ve analizlerin bulunması gerekir. Aksi takdirde müracaatlar değerlendirmeye alınmaz.

(5) Projenin değerlendirilmesine esas teşkil etmek üzere münhasıran yatırıma konu ürüne yönelik bilgiler ve hesaplamalar gerektiğinde diğer kurum ve kuruluşlardan teyit edilir.

(6) Genel Müdürlükçe yapılan incelemede stratejik yatırımların teşviki kapsamında değerlendirilen yatırım projeleri ön inceleme raporu ile birlikte Komisyonun onayına sunulur.

(7) Stratejik yatırımların teşvikine yönelik başvurularda nihai karar yetkisi Komisyona aittir. Komisyon, bu kapsamdaki projeleri değerlendirmek üzere tüm üyelerin katılımı ile toplanır ve oy birliği ile karar alır.

(8) Komisyon tarafından stratejik yatırım olduğuna karar verilen yatırım projeleri için Genel Müdürlükçe teşvik belgesi düzenlenir.

(9) Genel Müdürlük tarafından gerçekleştirilen ön inceleme veya Komisyonca verilen nihai karar sonucunda stratejik yatırımların teşviki kapsamında değerlendirilmesi uygun bulunmayan yatırım projeleri reddedilir veya yatırımcı talebine istinaden Karar

kapsamında yer alan diğer teşvik uygulamaları çerçevesinde değerlendirilebilir.

(10) Birinci fıkrada yer alan kriterlere ilişkin yapılan değerlendirmede kullanılan verilerin piyasa şartları gereği bilahare değişmesi durumunda, desteklerle ilgili herhangi bir değişiklik yapılmaksızın belge geçerliliğini muhafaza eder.

Başlamış işlemler ve mahrece iade

MADDE 11 – (1) Yatırım süresi içerisinde ilgili kambiyo mevzuatında yer alan ödeme şekillerinden herhangi biri ile ithalat işlemlerine başlanılmış veya bedeli kısmen ya da tamamen ödenmiş ancak ithalatı gerçekleştirilememiş makine ve teçhizatın ithaline, gümrük idarelerince belge kapsamında sağlanan destek unsurları uygulanmak suretiyle izin verilir. Bu şekilde ithalatı yapılan makine-teçhizat, teşvik belgesinde kayıtlı diğer destek unsurlarından da faydalandırılır.

(2) Teşvik belgesinin yatırım süresi içerisinde;

a) Evsafa uygun çıkmaması sonucu, eşyanın serbest dolaşıma girişini müteakip garanti süresi içinde yurt dışı edilecek makine ve teçhizatın,

b) Tamir, bakım veya diğer nedenlerle yurt dışına gönderilecek makine ve teçhizatın,

mahrece iade işlemleri için doğrudan gümrük idaresine müracaat edilir. Bu yöndeki talepler ilgili gümrük idaresince, gümrük mevzuatı çerçevesinde sonuçlandırılır. Mahrece iade işlemine konu yatırım mallarının yurt dışı edilmesinden itibaren bir yıl içerisinde aynısı veya yenisinin yurda giriş işlemleri, Genel Müdürlüğün herhangi bir iznine tabi olmaksızın gümrük vergisi muafiyeti ile katma değer vergisi istisnasından yararlandırılmak suretiyle doğrudan gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

Kullanılmış makine ve teçhizat ithali

MADDE 12 – (1) Kullanılmış makine ve teçhizat temininde, Karar hükümleri ve sektörel kısıtlamalar göz önüne alınarak;

a) İthalat Rejimi Kararı uyarınca yayımlanan Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilebilecek Bazı Maddelere İlişkin Tebliğ hükümleri uyarınca ithali mümkün olan makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç),

b) İthalat Rejimi Kararının 7 nci maddesi uyarınca ithaline izin verilen makine ve teçhizat,

teşvik belgesi kapsamında ithal edilebilir.

(2) Kullanılmış komple tesislerin (karayolu nakil vasıtaları hariç) ithaline yönelik talepler, Genel Müdürlükçe proje bazında değerlendirilir. Teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilen bu tesisler, yatırım konusuna bağlı olarak yardımcı tesislerden bağımsız, bir mal veya hizmeti üretebilecek komple bir hattan veya teşvik belgesinde kayıtlı üretimi yapabilecek bir veya birden fazla makine ve teçhizattan da oluşabilir. Ancak, farklı firmalardan temin edilen münferit makine ve teçhizat ile tesis oluşturulamayacağı gibi, söz konusu tesislerin revizyon ve ticareti ile işgal eden firmalardan da teşvik belgesi kapsamında ithalat yapılamaz.

(3) Kullanılmış komple tesis taleplerinin değerlendirilebilmesi için yatırımcıların, tesise ait makine ve teçhizatın model ve imal yıllarını da gösterir dökümlü fatura veya proforma fatura asılları ile birlikte Bakanlığa müracaat etmeleri gerekir.

(4) Bakanlıkça görevlendirilecek en az iki en fazla üç personelin komple tesisin bulunduğu ülkede yapacakları ekspertiz neticesinde uygun görülmesi halinde, kullanılmış komple tesisin teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilebilir.

(5) Türkiye'deki serbest bölgelerden yapılacak kullanılmış komple tesis ithali taleplerinde; Ticaret Bakanlığının Serbest Bölgeler, Yurt Dışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğünden alınmış mevcut tesisin faaliyet ruhsatı ile tesisin ülke içerisine ithalinde serbest bölgeler mevzuatı açısından herhangi bir sakınca bulunmadığına ilişkin uygunluk yazısının Genel Müdürlüğe ibrazını müteakip, Genel Müdürlük personeline kullanılmış komple tesisin bulunduğu serbest bölgede yapılacak ekspertiz neticesinde düzenlenecek rapora istinaden teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilebilir.

(6) Kullanılmış olarak ithal edilen makine ve teçhizatın amacı dışında kullanılması veya 21 inci madde hükmü saklı kalmak üzere satılması halinde sağlanan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Söz konusu makine ve teçhizat, kullanılmış komple tesis kapsamında temin edilmiş ise dört ay içerisinde ihraç edilir veya gümrüklerce yapılacak tüm masraflar yatırımcı tarafından karşılanmak suretiyle tasfiye edilmek üzere gümrüklere terk edilir.

Faiz desteği

MADDE 13 – (1) Faiz desteği uygulamasına ilişkin esaslar, Genel Müdürlük ve aracı kurumlar arasında imzalanan protokol ile

belirlenir.

(2) Teşvik belgesinde faiz desteği öngörülen yatırımcılar faiz desteğinden yararlanabilmek için Genel Müdürlük ile protokol imzalayan aracı kurumlardan birine başvururlar. Aracı kurum tarafından yapılan değerlendirme sonucunda kredi kullanımı veya finansal kiralama sözleşmesi yapılması uygun görülen projelere ilişkin faiz desteği müracaatları, yatırımcı adına protokolle belirtilen esaslar çerçevesinde aracı kurumca Genel Müdürlüğe yapılır. Müracaatın, Genel Müdürlük tarafından yapılacak değerlendirme sonucu uygun görülmesi gerekir.

(3) Aynı teşvik belgesi kapsamı yatırım için faiz desteği uygulamasına yönelik olarak, yatırım süresince birden fazla aracı kurum talepte bulunamaz. Faiz desteğinden yararlandırılmaya başlandıktan sonra aracı kurum değiştirilmemek kaydıyla aynı teşvik belgesi kapsamı yatırım için birden fazla itfa tablosuna göre işlem yapılabilir. Stratejik yatırımlar için, faiz desteği uygulamasına yönelik olarak birden fazla aracı kurum talepte bulunabilir.

(4) Faiz desteği ödemesinin yapılabilmesi için;

a) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığının veya tecil ve/veya taksitlendirildiğinin ya da yapılandırıldığının ve yapılandırmanın bozulmadığının,

b) 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 22/A maddesi uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığı tahsilat dairelerine müracaat tarihinden önceki onbeş gün içerisinde vadesi geçmiş borcunun olmadığına, tevsik edilmesi gerekmektedir.

(5) Bakanlıkça faiz desteği ödemelerinin vadeyi takip eden ayın sonuna kadar yapılması esastır. Ancak, Hazine nakit dengesi veya diğer zorunlu haller nedeniyle ödeme tarihinde Bakanlıkça değişiklik yapılabilir.

Sigorta primi işveren hissesi desteği

MADDE 14 – (1) Sigorta primi işveren hissesi desteği, komple yeni yatırımlarda belge kapsamında gerçekleştirilen yatırımla sağlanan istihdam, diğer yatırım cinslerinde ise mevcuda ilave edilen istihdam için uygulanır. Komple yeni yatırım dışındaki yatırım cinslerinde, aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı işçi sayısının mevcut istihdamın altında olması halinde ilgili ay için prim desteği uygulanmaz.

(2) İşveren hissesine ait primlerin karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutar ile Bakanlıkça karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı ödemiş olması gerekir. İşveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

(3) Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına, tamamlama vizesi tarihinin Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesini takip eden aydan itibaren başlanır. Uygulamanın ilk başladığı ay esas alınarak teşvik belgesinde kayıtlı azami destek oranının aşılması kaydıyla belgede belirtilen süre kadar yararlandırıldıktan sonra uygulamaya son verilir.

(4) Sigorta primi işveren hissesi desteğinin uygulanması ile ilgili işlemler Sosyal Güvenlik Kurumunca ilgili mevzuatı çerçevesinde yürütülür.

(5) Genel Müdürlükçe, tamamlama vizesi yapılan ve sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanabilecek teşvik belgesi sahibi işletmelere ilişkin olarak firma adı, teşvik belgesi tarih ve sayısı, yatırım yeri ve adresi, SGK işyeri sicil numarası, yatırımın cinsi, mevcut istihdam, ilave istihdam, vergi dairesi, vergi numarası, destekten yararlanma süresi ve azami destek tutarı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına bildirilir. Sosyal Güvenlik Kurumunca, destekten yararlanacak yatırımcılar için;

a) Desteğin uygulanacağı aya ait prim ve hizmet belgesinde belirtilen sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin, sigortalı hissesine isabet eden tutar ve Bakanlıkça karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın tamamının ödendiğinin,

b) 5510 sayılı Kanun uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığının veya tecil ve/veya taksitlendirildiğinin ya da yapılandırıldığının ve yapılandırmanın bozulmadığının,

c) 6183 sayılı Kanununun 22/A maddesi uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığı tahsilat dairelerine müracaat tarihinden önceki onbeş gün içerisinde vadesi geçmiş borcunun olmadığına,

tespit edilmiş olması gerekir.

(6) Bu maddenin dokuzuncu fıkraya hükmü hariç olmak üzere sigorta primi işveren hissesi desteği, sadece teşvik belgesi kapsamı yatırımda istihdam edilen ilave sigortalılar için, teşvik belgesinde kayıtlı azami destek oranını aşmamak kaydıyla belirtilen sürelerde uygulanır.

(7) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından sigorta primi işveren hissesi desteğinin uygulanmasını müteakip EK-8'de yer alan formatta Bakanlıktan toplu aktarım talebinde bulunulur. Ödemeye esas istihdam sayısının ve Bakanlıktan aktarımı talep edilen tutarın doğruluğundan Sosyal Güvenlik Kurumu sorumludur.

(8) Sigorta primi işveren hissesi desteğinin uygulanacağı teşvik belgesi kapsamındaki yatırıma ait tesiste, işverenin sosyal güvenlik işyeri numarası altında ilgili mevzuatta belirtilen araçlarca istihdam edilen sigortalı sayısı da dikkate alınabilir.

(9) Genel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen, tersanelerin gemi inşa yatırımlarında tamamlama vizesi şartı aranmaksızın belge konusu geminin yapımında istihdam edilen sigortalılar için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Bakanlıkça karşılanabilir. Bu destek, gemi inşası devam etse dahi en fazla on sekiz ay süreyle uygulanır. Yat, yüzer tesis ve deniz araçlarının inşasına yönelik yatırımlar da bu kapsamda değerlendirilir. Uygulamaya, teşvik belgesinde kayıtlı istihdam sayısını aşmamak üzere ödemeye esas bilgilerin Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesini takip eden aydan itibaren başlanır.

(10) Yatırımın devri halinde uygulamadan devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla kalan süre kadar devralan yararlanır.

Sigorta primi desteği

MADDE 15 – (1) 14 üncü maddenin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, yedinci, sekizinci ve onuncu fıkraya hükümleri sigorta primi desteği için de uygulanır.

İthal ve yerli makine ve teçhizat listesine ilişkin işlemler ile diğer harcamaların E-TUYS'a girilmesi

MADDE 16 – (1) Yatırım teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek ithal ve yerli makine ve teçhizat teminlerinde, alımı gerçekleştirilecek her bir makine ve teçhizat için alım yapılmadan önce kullanıcı tarafından E-TUYS üzerinden kullanım kılavuzunda belirtilen şekilde işlem başlatılması gerekir.

(2) Teşvik belgesi kapsamı ithal ve yerli makine ve teçhizat listelerine ilişkin değişiklik talepleri için Bakanlığa müracaat edilir. Ancak, ithal ve yerli makine ve teçhizat listelerinde her bir makine ve teçhizat için belirtilen miktarın aşılması kaydıyla, listede belirtilen tutarın üzerinde veya altında kalan alımlarda liste tadilatı yapılmaksızın doğrudan işlem yapılabilir.

(3) İthal ve yerli makine ve teçhizat alımları dışında kalan yatırım dönemine ait her türlü yatırım harcamasının (bina-inşaat, arsa-arazi, yardımcı makine ve teçhizat vb.), gerçekleşmesini müteakip kullanıcılar tarafından E-TUYS üzerinden kullanım kılavuzunda belirtilen şekilde kaydı gerçekleştirilir.

Teşvik belgesinin revizesi

MADDE 17 – (1) Teşvik belgesinde kayıtlı olan değerlerde, yatırımın her aşamasında tevsik edilen bilgi ve belgelere istinaden yapılacak değerlendirme sonucunda Genel Müdürlük tarafından değişiklik yapılabilir.

(2) Teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarında veya belgede kayıtlı diğer bilgilerde değişiklik olması durumunda, yatırımcı tarafından revize gerekçesi veya ilgili bilgi ve belgeler ile birlikte Bakanlığa müracaat edilerek teşvik belgesinin revizesi talebinde bulunulur. Genel Müdürlük tarafından yapılacak değerlendirme neticesinde gerekçesi uygun bulunan teşvik belgeleri revize edilebilir.

(3) Yatırımcı bilgilerinde (unvan, vergi dairesi, iletişim bilgileri ile diğer bilgiler) değişiklik yapılması durumunda Bakanlığa müracaat olmaksızın yatırımcı adına kullanıcı söz konusu değişiklikleri E-TUYS'ta günceller.

(4) Yatırıma başlama tarihinden sonra temin edilen, ancak makine teçhizat listelerinde yer almayan makine ve teçhizatın proje ile uyumlu olanları, teşvik belgesi kapsamında temin edilmiş sayılmak suretiyle belge kapsamına dahil edilebilir.

Süre uzatımı

MADDE 18 – (1) Teşvik belgesine konu yatırımların proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda öngörülecek sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi halinde Bakanlığa süre uzatımı talebinde bulunulması durumunda, teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süre verilebilir. Bu şekilde hesaplanan ek sürenin bir yıldan az olması halinde ek süre bir yıl olarak uygulanır.

Yatırım konusu değişikliği

MADDE 19 – (1) Yatırım konusu değışikliği talepleri için Bakanlığa başvurulur.

(2) Yatırımcı tarafından yeni yatırıma ilişkin olarak verilecek bilgilere istinaden yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde bölgesel ve sektörel kısıtlamalar da dikkate alınarak, teşvik belgesi üzerinde yatırım konusuna ilişkin değışiklik yapılabilir. Yatırım konusu değışikliğinden önce satın alınmış ancak, yeni yatırım konusu ile ilgili olmayan makine ve teçhizat için uygulanan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

Finansal kiralama işlemleri

MADDE 20 – (1) Teşvik belgesi kapsamında yer alan makine ve teçhizatın tamamı veya bir kısmı finansal kiralama yolu ile temin edilebilir.

(2) Finansal kiralama şirketinin gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası desteklerinden yararlanabilmesi için, teşvik belgesi sahibi yatırımcı ile sözleşme yapılmış olması ve Genel Müdürlük tarafından finansal kiralamaya konu makine ve teçhizat listesinin onaylanmış olması gerekir.

(3) Yatırımcının teşvik belgesi dikkate alınarak finansal kiralama şirketi adına düzenlenen makine ve teçhizat listesi ile yerli temin ve/veya ithalat işlemleri yapılır. Bu işlemlerde yatırımcı, finansal kiralama şirketleri ile müteselsilen sorumludur.

(4) Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın devir, satış ve ihraç işlemleri, finansal kiralama şirketi ve yatırımcının birlikte müracaat etmeleri halinde, 21 inci madde hükümleri çerçevesinde 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla değerlendirilir.

(5) Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın, yatırımcının mülkiyetine geçiş tarihine kadar Genel Müdürlüğün izni olmaksızın üçüncü kişilere satışı veya kiralanması durumunda her türlü sorumluluk finansal kiralama şirketine aittir. İflas veya sözleşmenin feshi veya yatırımın gerçekleşmemesi durumunda, yatırımcının mülkiyetine geçmemiş makine ve teçhizat için faydalanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde finansal kiralama şirketinden geri alınır. Ancak, makine ve teçhizatın yatırımcının mülkiyetine geçmiş olması durumunda ilgili yasal düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla yatırımcı sorumludur.

(6) Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın başka bir yatırımcıya devrinin talep edilmesi halinde; finansal kiralama şirketi, devredecek yatırımcı ve devralacak yatırımcının birlikte müracaatı üzerine yeni sözleşmeye istinaden devir işlemi yapılabilir. Devir sonucu yatırımın bütünlüğünün bozulması halinde devredecek yatırımcının teşvik belgesi iptal edilir. Ayrıca, yeni yatırımcının teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarının, ilk yatırımcının yararlandığı destek unsurlarından daha düşük olması veya destek unsurunun hiç bulunmaması durumunda fazladan yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

(7) Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın başka bir finansal kiralama şirketine devri, ancak yatırımcının uygun görüşü ve Genel Müdürlüğün onayına istinaden yapılabilir.

(8) Teşvik belgesi kapsamındaki kullanılmış ithal makine ve teçhizatın finansal kiralama yoluyla teminine izin verilebilir.

(9) 6361 sayılı Kanununun 31 inci maddesinde belirtilen ihbar süresinin bitimini müteakip en geç üç ay içerisinde kiralayan veya kiracı tarafından Bakanlığa bildirimde bulunulması kaydıyla, sözleşmenin feshedilmesi ve finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın bildirimini takip eden bir yıl içerisinde (22 nci madde hükümleri hariç) devrinin talep edilmesi durumunda, finansal kiralama şirketi ile devralacak teşvik belgeli yatırımcının birlikte müracaatına istinaden yeni sözleşme çerçevesinde devir işlemi uygun görülebilir. Aksi takdirde, yararlanılan destekler finansal kiralama şirketinden geri alınır. Finansal Kiralama Şirketince teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın ihracının talep edilmesi durumunda ihraç izni verilebilir.

(10) Bu maddede belirtilmeyen hususlarda 6361 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınarak Genel Müdürlüğün görüşü doğrultusunda işlem tesis edilir.

(11) Finansal kiralamaya konu işlemin tamamlanmasını müteakip, finansal kiralama şirketi tarafından Genel Müdürlüğe gerçekleştirmelerle ilgili bilgi verilir.

(12) Teşvik belgesi kapsamında temin edilmiş olan taşınır ve taşınmaz malların tamamı veya bir kısmı, finansal kiralama şirketi tarafından bizzat kiracıdan satın alınarak da (sat ve geri kirala) finansal kiralama işlemine konu edilebilir. Ancak, tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte satış için asgari süreleri doldurmuyan veya tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgeleri

kapsamındaki taşınır ve taşınmaz mallar için Genel Müdürlüğün izni gerekir.

Devir, satış, ihraç ve kiralama

MADDE 21 – (1) Tamamlama vizesi yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın belge kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın beş yılını doldurmadan devri, satışı, ihracı ve kiralması Genel Müdürlüğün iznine tabidir.

(2) Tamamlama vizesi yapılmamış olan teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın satışının talep edilmesi durumunda Genel Müdürlükçe, yatırımcıdan teşvik belgesinin iptali halinde satışı yapılan makine ve teçhizata ait desteklerin kendileri tarafından ödeneceğine dair taahhütname alınır.

(3) Teşvik belgesi kapsamı yatırımların bütün olarak satışı, tamamlama vizesinin yapılmış olması ve işletmeye geçiş tarihinden itibaren beş yıl faaliyette bulunmuş olması halinde serbesttir. Bu tür durumlarda devir işlemi yapılmaz.

(4) Sadece modernizasyon cinsinde teşvik belgesi düzenlenebilen konularda düzenlenecek teşvik belgelerinde modernizasyona yönelik olarak aktiflerden düşülecek makine ve teçhizatın asgari üç yıl firma aktifinde bulunmuş olması ve aktiflerden düşmeye yönelik satışlarda satışı yapan firmanın ortakları ve birinci derece yakınlarının satın alan firma ortaklık yapısında yüzde ellinin üzerinde pay sahibi olmamaları şartı aranır.

(5) Tamamlama vizesi yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın işletmeye geçiş tarihinden itibaren beş yıllık süreyi doldurmamış yatırımların bütün olarak devri, teşvik belgesi üzerinde unvan değişikliği yapılmak suretiyle uygun görülür.

Mücbir sebep ve fevkalade hal durumları

MADDE 22 – (1) Teşvik belgesi düzenlenmesinden tamamlama vizesi işlemleri sonuçlanıncaya kadar devam eden işlemlerle ilgili olarak;

a) Tabii afetler ve yangın (ilgili resmi kurumlardan alınacak yazı ile varsa sigorta hasar ekspertiz raporu aranır),

b) Yatırımcının faaliyetlerinden kaynaklanmayıp diğer nedenlerle kamu idarelerinin aldığı kararlar ve uygulamalar sonucu yatırımcının faaliyet ve/veya yatırım yapamaz hale gelmesi (ilgili kamu kurumundan alınacak yazı aranır),

c) Grev ve lokavt (il çalışma müdürlüklerinden alınacak yazı aranır),

- ç) Devletçe konulan yasaklar, savaş ve abluka hali,
d) Yatırımcının çoğunluk hissesi sahiplerinin ölümü (mahkeme kararı aranır),
e) Yatırım konusu makine ve teçhizatın, yatırımcının iradesi ve kusuru dışında çalınma vb. sebeplerle elden çıkması (resmi kurumlardan alınacak yazı aranır)
halleri mücbir sebep ve fevkalade hal durumları olarak değerlendirilir.

Tamamlama vizesi

MADDE 23 –(1) Kullanıcı tarafından, öngörülen süre veya ek süre bitimini müteakip altı ay içinde, yatırımın tamamlama vizesinin yapılması için E-TUYS uygulamasında yer alan tanımlı alanların doldurulması ve EK-5’de belirtilen bilgi ve belgelerin E-TUYS üzerinden elektronik ortamda yüklenmesi suretiyle Bakanlığa müracaat edilir.

(2) Genel Müdürlük, yatırımların tamamlama ekspertizi için Kalkınma Ajanslarını, Bakanlık İl Müdürlüklerini, odaları veya yatırımın bulunduğu il valiliğini görevlendirebilir. Ayrıca, Genel Müdürlükçe uygun görülmesi halinde, daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dahil olmak üzere tamamlama vizesi işlemleri, EK-5’de yer alan bilgi ve belgelere ilave olarak yeminli mali müşavirlerce düzenlenecek tamamlama ekspertiz raporuna istinaden de yapılabilir. Ancak, Genel Müdürlük gerekli görülen hallerde yatırım yerinde tespit yapmaya yetkilidir.

(3) Ekspertiz işlemlerinin Genel Müdürlükçe yapılacak olması halinde, yatırım mahallinde ekspertiz yapmak üzere Genel Müdürlükten en az iki, en fazla üç personel görevlendirilir. Genel Müdürlük tarafından Kalkınma Ajansları, Bakanlık İl Müdürlükleri, odalar veya yatırımın bulunduğu il valiliğinin görevlendirilmesi halinde; tamamlama ekspertizi, görevlendirilen mercinin kadrolu iki personeli ile yatırımcı tarafından tayin edilecek yeminli mali müşavir tarafından yapılır ve EK-7’de yer alan yatırım tamamlama ekspertiz raporu müştereken hazırlanarak bir ay içerisinde Genel Müdürlüğe gönderilir. Genel Müdürlükçe sonuçlandırılan tamamlama vizesi işlemleri ile ilgili olarak yatırımcıya ve ekspertiz işlemini yapan mercie bilgi verilir.

(4) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(5) Daha önceki Kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dahil olmak üzere, ekspertiz işlemleri için görevlendirilecek personelin her birine ödenecek ekspertiz ücreti yüz Türk Lirasıdır.

Bu görevlendirmelerde ekspertiz ücreti, yol ve konaklama giderleri yatırımcı tarafından karşılanır. Tamamlama ekspertizi için görevlendirilen merciler tarafından yatırımcılardan, başka hiçbir ad altında ilave ücret talep edilemez.

(6) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(7) Mücbir sebep ve fevkalade hal durumları nedeniyle tamamlama vizesine ilişkin aranan belgelerin ibraz edilememesi durumunda tamamlama vizesine ilişkin talepler;

a) Teşvik belgesi kapsamında ithali yapılan makine ve teçhizata ilişkin ilgili gümrük idaresinden temin edilecek gümrük giriş beyannamelerinin onaylı örneklerinin,

b) Alımı gerçekleştirilen yerli makine ve teçhizata ait satıcı firmalardan temin edilecek fatura nüshalarının,

c) Varsa diğer yatırım harcamalarına ait ilgili kurum ve kuruluşlardan temin edilecek belgelerin,

ç) Arsa bedeli için ilgili tapu dairesinden temin edilecek tapu örneğinin,

d) Bina-inşaat harcamaları için ilgili belediyeden temin edilecek yapı ruhsatı ve/veya yapı kullanım izin belgesi örneğinin,

e) Mücbir sebep ve fevkalade hal durumunu tevsik eden ilgili resmi kurumlardan alınacak yazının,

Genel Müdürlüğe ibraz edilmesini müteakip sonuçlandırılabilir.

(8) Daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu Kararlarına istinaden düzenlenmiş olan teşvik belgelerinin tamamlama vizeleri, ilgili olduğu kararlardaki lehe gelen hükümler saklı kalmak kaydı ile belgenin düzenlendiği şekli dikkate alınarak yapılır. Bu belgelerden, Kaynak Kullanımını Destekleme Primi ihtiva edenlerin tamamlama vizesi işlemleri, ilgili banka tarafından fiziki, mali ve teknik inceleme yapılmak suretiyle tanzim edilmiş olan ve prim ödemesine esas teşkil eden raporlara istinaden doğrudan Genel Müdürlükçe yapılabilir.

(9) Genel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen elektrik enerjisi üretimine yönelik yatırımların tamamlama vizesi, firmanın teşvik belgesine konu yatırıma ilişkin ilgili kurum tarafından düzenlenen geçici kabul belgesinin tasdikli sureti ile asgari sabit yatırım tutarının sağlandığına ilişkin EK-11'de yer alan "Elektrik Enerjisi Üretimi Yatırımlarında Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamı Harcamaların Tespitine İlişkin Yeminli Mali Müşavir Raporu"nu Bakanlığa ibraz etmesi halinde yapılmış sayılır.

Görev verilen kurum ve kuruluşların yükümlülükleri

MADDE 24 – (1) Kalkınma Ajansları ile Bakanlık İl Müdürlükleri, valilikler, odalar, yeminli mali müşavirler gibi görev verilen kurum ve kuruluşlar Karar ve Tebliğ'in uygulamasına yönelik olarak yapmış oldukları işlemlerden sorumludurlar.

(2) Görev verilen ilgili kurum ve kuruluşlar yapılan müracaatları iki ay içerisinde sonuçlandırmakla yükümlüdür.

(3) Karar veya tebliğ hükümlerine aykırı davrandığı tespit edilen, Bakanlık tarafından verilen görüşleri ve talimatları uygulamayan görev verilen kuruluşların yetkilerine Bakanlıkça son verilir ve gerekli tedbirleri alıncaya kadar yeni görev verilmez.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 25 – (1) 28/7/2009 tarihli ve 27302 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2009/1) yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin hükümleri, Kararın lehe gelen hükümleri açısından 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

(2) Bu Tebliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrası, 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası ile 20 nci maddesinin beşinci ve on ikinci fıkralarında yer alan hükümler daha önceki Kararlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgelerine de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Güneş enerjisi santrali yatırımları kapsamında 25/06/2016 tarihinden önce,

a) Enerji Piyasası Düzenleme Kurulundan lisans veya ön lisans almış olan firmalarca temin edilecek güneş panellerinin,

b) Türkiye'ye sevk edilmek üzere yatırımcı firma adına bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılmış olan güneş panellerinin,

teşvik belgesi kapsamında ithal edilmesine ilişkin talepler, bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren otuz gün içerisinde müracaat edilmesi halinde Bakanlıkça değerlendirilir.

Daha önceki kararlara ilişkin uygulama

GEÇİCİ MADDE 3– (1) Bu Tebliğin "YATIRIM TAMAMLAMA VİZESİ İÇİN İSTENECEK BELGELER" başlıklı Ek-5'inde yer alan hususlar daha önceki Kararlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin tamamlama vizesi işlemlerinde de uygulanır.

E-TUYS uygulaması kapsamı

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine, bu maddeyi ihdas eden Tebliğden önceki tebliğ hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 26 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (YATIRIM TEŞVİK) (SERİ NO: 9)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, yatırım teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın ithalinde gümrük idarelerinde uygulanacak işlemlere ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Yatırım teşvik belgesi kapsamında yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizata gümrük vergisi muafiyeti ile katma değer vergisi istisnası uygulanmasıdır.

Hukuki dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 20 nci maddesi uyarınca Ekonomi Bakanlığınca hazırlanarak yürürlüğe konulan 2009/1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğin 14 üncü maddesinin 6 ncı fıkrasına istinaden Ekonomi Bakanlığından da görüş alınarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) CKD aksam ve parçaları: Başka bir yerde montaj edilmek üzere demonte parçalardan oluşan makine ve teçhizatı,

b) Karar: 14/7/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararını,

c) Makine ve teçhizat listesi: Yatırım teşvik belgesi kapsamında ithal edilecek eşyaya ilişkin bilgilerin yer aldığı listeyi,

(d) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

e) Oda: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine (TOBB) bağlı ticaret odalarını, ticaret ve sanayi odalarını, sanayi odalarını,

f) Sanayi odası: TOBB'a bağlı sanayi odalarını,

g) Yatırımcı: Teşvik belgesi kapsamı yatırımı gerçekleştirecek gerçek ve tüzel kişileri,

h) Yatırım malı: Bina ve arsa hariç, teşvik belgesi kapsamı mal ve hizmet üretimi için kullanılan her türlü makine ve teçhizat, tesisat ve yatırım cinsine bağlı olarak mefruşat gibi sabit harcamaları,

ı) Yatırım teşvik belgesi: Yatırımın karakteristik değerlerini ihtiva eden, yatırımın bu değerler ve tespit edilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi halinde üzerinde kayıtlı destek unsurlarından istifade imkânı sağlayan, Karar'ın amaçları doğrultusunda gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen belgeyi,

ifade eder.

Gümrük vergisi muafiyeti

MADDE 5 – (1) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malları ile otomobil ve hafif ticari araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla CKD aksam ve parçaları ile gemi ve 50 metrenin üzerindeki yat inşa yatırımları ile ilgili tekne kabuğu ithali, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muaftır.

(2) Toplam ithal makine ve teçhizat bedelinin %5'ini geçmemek kaydıyla yedek parçaların, otobüs, çekici (Euro normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç), treyler (frigorifik olanlar hariç), mobilya, yat, motor bot, kamyon (offroad-truck tipi ile kara yoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmikser, beton santrali, forklift ve beton pompasının teşvik belgesi kapsamında ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda gümrük vergisi tahsil edilir.

(3) Yatırım süresi içerisinde kambiyo mevzuatında yer alan ödeme şekillerinden herhangi biri ile ithalat işlemlerine başlanılmış ve bedeli kısmen veya tamamen ödenmiş ancak ithalatı gerçekleştirilmemiş makine ve teçhizatın ithaline, yatırım süresinin bitiş tarihini izleyen 4 ay içerisinde olmak kaydıyla, doğrudan gümrük idareleri tarafından izin verilir.

Katma değer vergisi istisnası

MADDE 6 – (1) 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcıların teşvik belgesi kapsamında yapacakları makine ve teçhizat ithali katma değer vergisinden istisnadır. Ancak, CKD aksam ve parçalar ile yedek parçalara ait katma değer vergisi tahsil edilir.

(2) Aynı hüküm teşvik belgesinin veya teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir işlemlerinde ve makine ve teçhizat listelerinde set, ünite, takım vb. olarak belirtilen malların kısmi teslimlerinde de uygulanır.

(3) Katma değer vergisi istisnası;

a) Yatırım teşvik belgesinin yatırımın yararlanacağı destek unsurları bölümünde katma değer vergisi istisnasının öngörülmesi,

b) Yatırım teşvik belgesine bağlı yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde yer alan eşyadan, hangilerinin katma değer vergisi istisnasından yararlanacağı hususunun teşvik belgesini düzenleyen kurum tarafından sıra numarası belirtilmek kaydıyla, söz konusu listeye kaydedilerek imza ve mühür altına alınmış olması,

c) Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 2 sayılı KDV Sirkülerinde belirtilen formata uygun olarak vergi dairelerinden yazı ibraz edilmesi,

halinde gümrük idarelerince uygulanır.

Teminatlı işlemler

MADDE 7 – (1) Teşvik belgesi almak üzere müracaat edilmiş, ancak teşvik belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Ekonomi Bakanlığının uygun görüşüne istinaden Bakanlıkça (Gümrükler Genel Müdürlüğü) verilen talimata istinaden gümrük idarelerince gümrük vergisi ile katma değer vergisinin toplam tutarı kadar teminat alınmak suretiyle müsaade edilebilir.

(2) Teminatla ithalatta, bir defada verilecek teminat süresi azami altı aydır. Teminat süresi içerisinde kesin ithalat için gerekli işlemler tamamlanmamış ise, süre uzatımı için Bakanlığa müracaat edilir. Teminatın başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Yatırımcının, teminatın çözümü için teminat süresi içinde teşvik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile birlikte Bakanlığa müracaat etmesi gerekir. Aksi takdirde, teminat irat kaydedilir.

Mahrece iade işlemleri

MADDE 8 – (1) Teşvik belgesinin yatırım süresi içerisinde;

a) Evsafına uygun çıkmaması nedeniyle, yerine yenisi getirilmek kaydıyla, eşyanın serbest dolaşıma girişini müteakip garanti süresi içinde yurt dışı edilecek makine ve teçhizatın,

b) Herhangi bir şekilde tamir ve bakım veya diğer nedenlerle yurt dışına gönderilecek makine ve teçhizatın mahrece iade işlemleri için doğrudan gümrük idaresine müracaat edilir. Bu yöndeki talepler ilgili gümrük idaresince, gümrük mevzuatı çerçevesinde sonuçlandırılır.

(2) Mahrece iade işlemine konu yatırım mallarının yurt dışı edilmesinden itibaren bir yıl içinde aynısı veya yenisinin yurda giriş işlemleri Ekonomi Bakanlığının herhangi bir iznine tabi olmaksızın gümrük vergisi muafiyeti ve katma değer vergisi istisnasından yararlandırılmak suretiyle doğrudan gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

(3) İthal makine ve teçhizatın evsafına uygun çıkmaması, herhangi bir nedenle arızalı çıkması veya verimli çalışmaması nedeniyle mahrece iade işleminden önce aynısının ithal edilmek istenilmesi hâlinde;

a) İthal yapılacak makine ve teçhizata ait ithalatta alınacak vergileri kapsayacak teminat alınır.

b) Arızalı çıkan ve verimli çalışmayan makine ve teçhizatın mahrece iade edilmemesi hâlinde tahakkuk edecek vergi ve cezaların ödeneceğine dair taahhütname alınır.

c) Arızalı çıkan makine ve teçhizatın mahrecine iadesi sağlanır.

Kullanılmış makine ve teçhizat ithalatı

MADDE 9 – (1) İthalat Rejimi Kararı uyarınca yayımlanan “Eski, Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilebilecek Maddelere İlişkin Tebliğ” hükümleri uyarınca ithali mümkün olan makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç),

(2) İthalat Rejimi Kararının 7 nci maddesi uyarınca ithaline izin verilen makine ve teçhizat, teşvik belgesi kapsamında ithal edilebilir.

(3) Baskı, basım, matbaa, tekstil, hazır giyim, konfeksiyon ve vinç hizmetleri yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış makine ve teçhizat ithal edilemez.

(4) Kullanılmış olarak ithal edilen makine ve teçhizatın amacı dışında kullanılması veya 10 uncu madde hükmü saklı kalmak üzere satılması halinde, sağlanan destek unsurları ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Söz konusu makine ve teçhizat, kullanılmış komple tesis kapsamında temin edilmiş ise 4 ay içerisinde ihraç edilir veya gümrüklerce yapılacak tüm masraflar yatırımcı tarafından karşılanmak suretiyle tasfiye edilmek üzere gümrüklere terk edilir.

(5) Teşvik belgesi kapsamında kullanılmış makine ve teçhizatın ithalinde;

a) Öncelikle teşvik belgesi ve teşvik belgesi eki yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde eşyanın "kullanılmış" olduğuna ilişkin meşruhat bulunması,

b) Teşvik belgesi kapsamında kullanılmış olarak ithali öngörülen eşyanın, İthalat Rejimi Kararı uyarınca yayımlanan yürürlükteki "Eski, Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilecek Maddelere İlişkin Tebliğ" eki listelerde yer alması ve belirtilen yaş sınırlarına uygun olması,

c) Teşvik belgesi kapsamında kullanılmış olarak ithali öngörülmekle birlikte "Eski, Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilecek Maddelere İlişkin Tebliğ" eki listede yer almayan münferit kullanılmış makine ve teçhizatın İthalat Rejimi Kararı uyarınca ithaline izin verildiğine dair Ekonomi Bakanlığında alınmış yazının ithalat sürecinde ibraz edilmesi,

d) Kullanılmış komple tesis ithalatında yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde model yılı belirtilmiş olması halinde ithal edilecek tesisin model yılının uygunluğunun aranması, farklı modelde ise Ekonomi Bakanlığınca model yılının düzeltilmesi,

hâlinde gümrük vergisi aranmaz.

(6) Daha önceki yıl kararlarına göre düzenlenen teşvik belgeleri kapsamına (6/10/2006 tarihinden önce) dâhil edilen kullanılmış komple tesis veya kullanılmış münferit makine ve teçhizat, teşvik belgesinin istinat ettiği kararlarda belirtilenler hariç olmak üzere İthalat Rejimi Kararında öngörülen gümrük vergisinden muaf tutulduğundan, kullanılmış tesis veya kullanılmış münferit makine ve teçhizatlara ait gümrük vergisi işlemleri, makine ve teçhizat listelerine Ekonomi Bakanlığı tarafından kaydedilen şerhler doğrultusunda gerçekleştirilir.

Devir, satış, ihraç ve kiralama

MADDE 10 – (1) Yatırım tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın, devir, satış, ihraç veya kiralanması, söz konusu yatırım mallarının teminini müteakip beş yılı doldurmuş olması hâlinde serbesttir. Ancak, söz konusu satışların işletmenin asgarî beş yıl süre ile faaliyette bulunmasını engelleyecek mahiyet taşıması gerekir.

(2) Diğer taraftan;

a) Tamamlama vizesi yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın beş yılını doldurmamış makine ve teçhizatın yatırımın bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla veya bütünü ile birlikte, teşvik belgeli bir başka yatırım için devri, teşvik belgesi olmayan bir başka yatırımcıya satışı, ihracı, kiralınması,

b) Teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın, üretilecek mal veya hizmetlerin teşvik belgesi sahibi yatırımcı tarafından satın alınması ve bu durumu belgeleyen sözleşmenin ibrazı koşuluyla diğer bir yatırımcıya bedelsiz olarak geçici bir süre için verilmesi veya kiralınması,

c) Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın devir, satış ve ihraç işlemleri,

Ekonomi Bakanlığının iznine tabidir.

(3) Tamamlama vizesi yapılmamış veya tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte beş yılını doldurmamış makine ve teçhizata satış izni verilebilmesi için yatırımın bütünlüğünün bozulmaması şartı aranır. Bu tür durumlarda satış izni verilen makine ve teçhizata uygulanan destek unsurları tahsil edilmez. Ancak yatırımcının teşvik belgesinin satış iznini müteakip diğer nedenlerle iptali hâlinde izin verilen makine ve teçhizata uygulanan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde kısmen veya tamamen geri alınır.

(4) Beş yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizatın tamamlama vizesinin yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın izinsiz satıldığına tespit edilmesi hâlinde satışı yapılan makine ve teçhizat ile ilgili tahsil edilmeyen gümrük vergisi ve katma değer vergisi tahsil edilir.

(5) Teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizata Ekonomi Bakanlığınca verilen devir, satış, ihraç ve kiralama izinleri Müsteşarlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) iletilir.

(6) Teşvik belgesinin "Özel Şartlar" başlıklı VI. bölümünde belgenin tamamlama vizesinin yapıldığı ve diğer şartların yerine getirildiğine ilişkin notun bulunmaması veya bunlardan birinin dahi yerine getirilmediğinin anlaşılması hâlinde; yatırımın devri, belge kapsamı makine ve teçhizatın devir, satış, ihraç veya kiralınması ile ilgili taleplerde Ekonomi Bakanlığında izin yazısının getirilmesi veya anılan Müsteşarlıkça teşvik belgesinin ilgili bölümüne bu yönde gerekli not bilginin konulması sağlanır.

(7) Teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir, satış, ihraç ve kiralama işlemlerinde gümrük idarelerince;

a) Ekonomi Bakanlığınca devir, satış, ihraç ve kiralama işlemlerine ilişkin verilen izinde, herhangi bir müeyyide ön görülüp görülmediği hususuna dikkat edilir. Müeyyide ön görülmüş olması hâlinde Gümrük Kanunu ve teşvik mevzuatı uyarınca gerekli işlemler yapılır.

b) Devir konusu makine ve teçhizata ait serbest dolaşıma giriş beyannamesi üzerine şerh düşülür. Devir alan firmadan, tüm yükümlülüklerin yerine getirileceğine dair taahhütname alınır.

c) Yatırımcı firma unvanı değişikliğinde, bu firmaya ait yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan ithalat işlemlerine ilişkin ithal belgeleri üzerine yeni firma unvanı işlenir.

Finansal kiralama

MADDE 11 – (1) Teşvik belgesi konusu makine ve teçhizatın tamamının veya bir kısmının finansal kiralama yoluyla temini mümkündür.

(2) Finansal kiralama şirketi, finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatlar için, teşvik belgesi sahibi yatırımcı ile sözleşme yapması ve sözleşme kapsamı yatırım mallarını sözleşme yaptığı yatırımcıya kiralaması durumunda gümrük vergisi muafiyeti ve katma değer vergisi istisnası desteklerinden yararlanabilir.

(3) Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmeksizin yatırımcının teşvik belgesi dikkate alınarak ve teşvik belgesini düzenleyen mercice onaylanan finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizat listesi ile ithalat işlemleri yapılır. Bu işlemlerde yatırımcı ile finansal kiralama şirketleri müteselsilen sorumludur.

(4) Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın devir, satış ve ihraç işlemleri, finansal kiralama şirketi ve yatırımcının birlikte müracaat etmeleri hâlinde değerlendirilir.

(5) Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın yatırımcıya teslim tarihinden itibaren 5 yıllık süre dolmadan devredilmesi durumunda her türlü yükümlülük finansal kiralama şirketine aittir. İflas veya sözleşmenin feshi veya yatırımın gerçekleşmemesi durumunda, beş yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizat içeren teşvik belgeleri kapsamında yararlanılan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde finansal kiralama şirketinden tahsil olunur.

Ancak, makine ve teçhizatın beş yıllık süreyi doldurması halinde teslim tarihinden sonraki işlemlerde 474 sayılı ve 3065 sayılı Kanunlar ile Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak üzere yatırımcı sorumludur.

(6) Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın başka bir yatırım için kullanılmasının talep edilmesi halinde; finansal kiralama şirketi, devredecek yatırımcı ve devralacak yatırımcının birlikte müracaatına istinaden, teşvik belgeli bir yatırımcıya yapılacak sözleşmeye istinaden devredilebilir. Bu durumda devreden yatırımcının yatırım bütünlüğünün bozulması hâlinde söz konusu makine ve teçhizatın diğer yollardan temin edilecek şekilde tekrar ilave edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, yeni yatırımcının teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarının, ilk yatırımcının yararlandığı destek unsurlarından daha düşük olması veya destek unsurunun hiç bulunmaması durumunda fazladan kullanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

(7) Finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilecek yatırımlarda, kiralamaya konu makine ve teçhizatın yatırımcıya teslim edilerek beş yıllık sürenin dolması kaydıyla, yatırımcıya ait teşvik belgesinin herhangi bir nedenle iptali, finansal kiralama şirketine müeyyide uygulamayı gerektirmez. 5 yıllık sürenin dolmaması halinde, yatırımcının yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle uygulanacak olan müeyyidelerden finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata tekabül eden bölümü kısmen veya tamamen finansal kiralama şirketlerine de uygulanır. Bu fıkranın uygulanmasında 474 sayılı ve 3065 sayılı Kanunlar ile Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri dikkate alınır.

(8) Sözleşmede devir yetkisinin tanınması halinde de finansal kiralamaya konu makine ve teçhizat, yatırımcının uygun görüşü olmadan başka bir finansal kiralama şirketine devredilemez.

(9) Yatırımcının teşvik belgesi kapsamında bulunan kullanılmış makine ve teçhizatın finansal kiralama yoluyla teminine izin verilebilir.

(10) Finansal Kiralama Kanununun 23 üncü maddesinde belirtilen ihbar süresinin bitimini müteakip en geç 3 ay içerisinde kiralayan veya kiracı tarafından ilgili mercie bildirimde bulunulması ve sözleşmenin feshi halinde 6 ncı fıkra hükümleri çerçevesinde devir yapılabilir.

(11) Belirtilmeyen hususlarla ilgili olarak Finansal Kiralama Kanunu hükümleri dikkate alınarak Ekonomi Bakanlığının görüşü

doğrultusunda işlem tesis edilir.

Teşvik belgesinin iptali veya makine ve teçhizatın belge kapsamından çıkartılması

MADDE 12 – (1) Ekonomi Bakanlığı tarafından herhangi bir nedenle;

a) Teşvik belgesinin iptal edilmesi durumunda, iptale ilişkin karar mezkûr Bakanlık tarafından Resmî Gazete’de yayımlanır. Gümrük müdürlüklerinin işlemlerin takibine ilişkin sorumlulukları yayım tarihinde başlar ve iptal kararları düzenli olarak takip edilerek üçüncü fıkra uyarınca işlemler tamamlanır.

b) Belge iptal edilmeden makine ve teçhizatın belge kapsamından çıkartılması durumunda, Ekonomi Bakanlığınca çıkartılma nedeni ve herhangi bir yaptırım uygulanıp uygulanmayacağı hususu Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) bildirilir. Söz konusu makine ve teçhizata sağlanan destek unsurları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde geri alınır.

(2) Yatırım teşvik belgesi kapsamında ithal edilen makine ve teçhizata ait istisna uygulanmış katma değer vergisi, teşvik belgesinin iptal edilmesi veya makine ve teçhizatın teşvik belgesi kapsamından çıkarılması nedeniyle tahsil edilirken, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca alınması gereken gecikme faizi 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde uygulanır.

(3) Ekonomi Bakanlığı tarafından herhangi bir nedenle teşvik belgesinin iptal edilmesi halinde gümrük idarelerince;

a) İptal edilen yatırım teşvik belgesine istinaden Ekonomi Bakanlığınca onaylanan makine ve teçhizat listesi kapsamında gümrüklerinden yapılan ithalat işlemleri tespit edilerek, sağlanan destek unsurları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde geri alınır.

b) İthalat için müracaatta bulunulması durumunda muafiyet uygulanmaz.

Kıymet, miktar, adet ve menşe ülke farklılıkları

MADDE 13 – (1) İthal edilecek eşya ile yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde kayıtlı eşyanın cins, nevi, nitelik ve adedinde hiçbir farklılık olmaması hususuna dikkat edilir.

(2) Yükümlüllerce gümrüğe ibraz edilen yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizat listesi ile sevk faturası arasında

kıymete veya menşe ülkeye yönelik değişiklik olması halinde;

a) Gümrük idarelerince, kalem bazında %50'ye kadar (50 dahil) kıymet farklılıklarında 4458 sayılı Gümrük Kanununun 23 ila 31 inci maddeleri göz önünde bulundurularak ve fatura kıymeti esas alınarak işlem yapılır.

b) Kalem bazında %50'nin dışında kalan kıymet farklılıklarında teşvik belgesini düzenleyen ilgili merci tarafından (Ekonomi Bakanlığı veya ilgili Sanayi Odası) makine ve teçhizat listesinde gerekli düzeltmenin yapılması sağlanır.

(3) Menşe ülke ile ilgili olarak meydana gelebilecek değişiklikler için, makine ve teçhizat listesinde herhangi bir değişiklik istenilmeden ithal işlemi gerçekleştirilir.

(4) Kısmi ithalatta, yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde belirtilen adet ve miktara bağlı kalınır. Ancak kalem bazında kıymette %50'ye kadar (50 dahil) farklılık halinde bu maddenin (a) bendindeki hükümler çerçevesinde değişiklik istenilmeden işlem yapılır ve makine ve teçhizat listesine gerekli meşruhat (adet, miktar ve kıymetine ilişkin) verilerek eşyanın düşümü yapılır.

(5) Yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde; set, ünite, komple tesis ve bunun gibi ifadelerle tanımlanan ancak, bir defada ithal edilemeyen ve ayrıntılı dökümü yapılamayan makine ve teçhizatın adet ve miktarı aynı kalmak kaydıyla ithalatına izin verilebilir.

a) Kısmi ithalatı yapılacak eşyanın faturaları, yatırımcı firmalar tarafından tasdik edilir ve gümrük idarelerine bu faturalarla birlikte kısmi ithalatı yapılacak eşyanın yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin hangi kalemine (set, ünite veya komple tesis) ait olduğuna ilişkin taahhütname verilir ve söz konusu eşyanın kıymeti üzerinden düşüm yapılarak ithalat işlemi gerçekleştirilir.

b) Bu tür işlemler sonucunda gerçekleştirilen kısmi ithalatın kalem bazındaki toplam kıymetinin, yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde kayıtlı o kaleme ait toplam kıymet üzerinden %50 oran içerisinde (50 dahil) kalmasına dikkat edilir.

Teşvik belgesi süresi

MADDE 14 – (1) İthalat sırasında, teşvik belgesinin geçerlilik süresine (ek süreler de dahil) dikkat edilir. Sona ermiş teşvik belgesine istinaden, hiçbir şekilde beyanname tescil ve kabul işlemi yapılmaz.

(2) Teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizat ithalatının yatırım süresi içerisinde sonuçlandırılmaması durumunda, yatırım süresi içerisinde kambiyo mevzuatında yer alan ödeme şekillerinden herhangi biri ile ithalat işlemlerine başlanılmış veya bedeli kısmen veya tamamen ödenmiş olduğunun tevsik edilmesi halinde, yatırım mallarının ithaline yatırım süresi bitiş tarihini izleyen 4 ay içerisinde doğrudan gümrük idareleri tarafından izin verilir.

Beyannamenin tescili ve kabulü

MADDE 15 – (1) Gümrük idarelerince, 2009/15199 sayılı Karar'a veya bu Karar'dan önce yayımlanan teşvik kararlarına istinaden düzenlenen teşvik belgesi kapsamı yatırım eşyasının ithaline ilişkin yükümlülere yapılacak taleplerde, teşvik belgesi ile yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin aslı aranır. Bu belgeler olmadan beyannamenin tescil ve kabul işlemi yapılmaz.

(2) Herhangi bir nedenle teşvik belgesi ve yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesi asıllarını, tescil ve kabul sırasında ibraz edemeyen yükümlülerden, bu belgelerin noter tasdikli örnekleri bir dilekçe ekinde kabul edilir. Ancak, tahakkukun tebliğine kadar gerekli meşruhat verilmek üzere bu belgelerin asıllarının ibrazı zorunludur. İbraz edilmemesi durumunda ithal işlemi tamamlanmaz.

(3) Beyannamenin tescili ve kabulü sırasında beyan edilen eşyanın, yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde kayıtlı olması gerekir. Aksi takdirde, söz konusu eşya belge kapsamında değerlendirilmez.

(4) Teşvik belgesinin sayı ve tarihi ile bu belgeye dayanak teşkil eden bakanlar kurulu kararı sayısı ile ithali gerçekleştirilen eşyanın, yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde kayıtlı olduğu sıra numarası beyannameye yazılır, yatırım teşvik belgesinin ve yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin birer örneği diğer belgelerle birlikte beyannameye eklenir. Tescil ve kabul memurunca, teşvik belgesinin geçerli olup olmadığı ve beyan edilen eşyanın yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde kayıtlı olup olmadığı kontrol edilerek uygunluğu halinde beyanname tescil edilerek kabul işlemi yapılır.

Beyannamenin tescili ve kabulünden sonra yapılacak işlemler

MADDE 16 – (1) Yatırım teşvik belgesi kapsamında getirilen ve mavi hatta işlem gören beyannameler kapsamı eşya hariç olmak üzere muayene ile görevli memurca eşyanın tespiti ve tahakkuku yapıldıktan sonra uygunluğunun görülmesi durumunda, yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin aslına gerekli meşruhat düşülerek yükümlüye iade edilir.

(2) Fatura ile yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesi arasında kıymet ve miktar yönünden farklılık bulunması halinde;

a) Kıymete yönelik kalem bazında %50'ye kadar (50 dahil) farklılık için, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 23 ila 31 inci maddeleri de göz önüne alınmak kaydıyla yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin üzerinde herhangi bir düzeltme yapılmasına gerek kalmadan ithal işlemi, fatura kıymeti esas alınarak gerçekleştirilir.

b) %50'yi aşan farklılıklar için yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde teşvik belgesini düzenleyen ilgili merci tarafından (Ekonomi Bakanlığı veya ilgili sanayi odası) gerekli düzeltme yapıldıktan sonra işlem sonuçlandırılır.

c) %50'yi aşan fazlalığa isabet eden katma değer vergisi ve varsa gümrük vergisinin yükümlü tarafından peşin ödenmesinin talep edilmesi durumunda yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinde herhangi bir değişikliğe gerek kalmadan bu tutarlar tahsil edilerek, ithalata izin verilebilir.

(3) Menşe ülke farklılığında, yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin üzerinde herhangi bir düzeltmeye gidilmeden işlem tamamlanır.

a) Makine ve teçhizat listesinde menşe ülke döviz cinsi ile faturada belirtilen döviz cinsinin farklı olması halinde, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihindeki çapraz kur paritesi dikkate alınır.

b) Kalem bazında %50 limiti içinde (50 dahil) kalan fark bulunması halinde bu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri doğrultusunda işlem yapılır.

(4) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 61 inci maddesinin 3 üncü fıkrası gereğince; gümrük idaresince tescil edilmiş veya kabul edilmiş beyanname, ait olduğu eşyanın vergileri ve para cezalarından dolayı taahhüt niteliğinde beyan sahibini bağlayacağından, teşvik belgeli işlemlerde de beyanla beyan konusu eşyanın birbirine uyumlu olması esastır. Ancak beyanla

beyan konusu eşyanın uyumuna karşın, yurtdışından temin edilecek makine ve teçhizat listesi ile beyan olunan eşya arasında nitelik yönünden farklılık bulunması durumunda söz konusu listenin beyana uygun olarak teşvik belgesini düzenleyen ilgili merci tarafından (Ekonomi Bakanlığı veya ilgili sanayi odası) düzeltilmesini müteakip işlem ikmal edilir.

(5) Ekonomi Bakanlığınca onaylanan teminatlı ithal edilecek makine ve teçhizat listesine istinaden yapılacak ithalat için;

a) Beyanname tescili sırasında, Bakanlığın (Gümrükler Genel Müdürlüğü) uygunluk yazısı ve Ekonomi Bakanlığınca onaylı teminatlı ithal edilecek makine ve teçhizat listesi aranır.

b) Alınacak teminat tutarı; yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranda gümrük vergisi ve katma değer vergisi ile bunlara ait faizi kapsayacak şekilde olacaktır. Gümrük vergisi muafiyetinin öngörülmemesi halinde ise, bu husus katma değer vergisinin tahakkukunda dikkate alınır. Ancak, teminatlı ithalat işleminde, teminatlı ithal edilecek makine ve teçhizat listesinde kayıtlı eşyanın, teşvik belgesine dahil edilmesi halinde bile gümrük vergisi veya katma değer vergisinin birinin veya her ikisinin yatırım teşvik mevzuatına göre muafiyet ve istisna kapsamı dışında tutulacak olması halinde, muafiyet ve istisna uygulanmayarak vergi peşin alınır.

c) Beyanname üzerinde, teşvik belgesi ve yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat listesinin en son ibraz süresi açıkça belirtilir.

d) Serbest dolaşıma giriş tarihinden itibaren 6 ay içerisinde gerekli belgeyi ibraz etmeyen veya ek süre uzatım yazısını getirmeyen yükümlülerin verdikleri teminat derhal nakde çevrilir.

e) Teminatın yükümlüye iadesinde veya nakde çevrilmesi halinde keyfiyet gümrük idaresince, Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğüne) bildirilir.

Daha önceki yıllara ait bakanlar kurulu kararlarına istinaden düzenlenmiş teşvik belgeleri için uygulanabilecek hükümler

MADDE 17 – (1) Daha önceki yıl kararlarına göre teşvik belgesine bağlanan yatırımlarla ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin istinat ettiği karar ile diğer ilgili kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde devam olunur. Talep edilmesi halinde bu Tebliğin istinat ettiği Kararın lehe gelen hükümleri uygulanır. Ancak ithal eşyası için kayıtlı bulunduğu yurtdışından temin edilecek

makine ve teçhizat listesinde gümrük vergisi ve fon öngörölmüş olması halinde bu vergi ve fon tahsil edilir.

(2) Daha önceki yıl kararlarına göre düzenlenen teşvik belgesi kapsamı yatırımın finansal kiralama işlemi ile gerçekleştirilmesinin talep edilmesi halinde, finansal kiralama şirketinin müracaat tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

Yatırımlarda devlet yardımları hakkındaki karar ve tebliğ hükümlerinin ihlali halinde gümrük idarelerince yapılacak işlemler

MADDE 18 – (1) Gerek yürürlükte olan karar ve tebliğ, gerekse daha önceki karar ve tebliğ hükümleri gereğince teşvik belgesi kapsamında yurt dışından getirilerek serbest dolaşıma sokulan makine ve teçhizatın tümünün veya bir bölümünün ithal tarihi üzerinden istinat ettiği karar ve tebliğlerde belirtilen süre geçmeden izinsiz olarak satışı, devri veya temlikinin tespiti halinde ithalat sırasında uygulanan destek unsurları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde geri alınır.

(2) İthal makine ve teçhizatın tümünün veya bir bölümünün ithal tarihi itibarıyla süre dolmadan izinsiz olarak satışı, devri veya temlik ile ilgili fiillerin 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğinden, teşvik belgesinin iptal edildiği veya belge kapsamındaki makine ve teçhizat için destek unsurlarının kaldırıldığı hallerde;

a) Yararlanılan destek unsurlarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun çerçevesinde tahsili sağlanır.

b) Yatırımcıların haklı bir neden olmaksızın, tahsis amacına yönelik olarak ithal ettikleri eşyayı, ithal amacı dışında yatırım teşvik belgesinde belirtilen şartlara aykırı veya izinsiz olarak kullandıkları veya sattıklarının tespiti halinde, 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin 6 ncı fıkrası hükmüne muhalefet nedeniyle suç duyurusunda bulunulur.

c) Yukarıda belirtilen eylemden dolayı aynı zamanda ceza koyan diğer yasa hükümlerinin de ihlali halinde (evrakta sahtecilik suçlarında TCK hükümleri gibi) söz konusu yasa hükümleri uyarınca işlem yapılır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 19 – (1) 13/4/2007 tarihli ve 26492 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 8 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Yatırım Teşvik) yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Daha önceki yıl kararlarına göre düzenlenen teşvik belgeleri kapsamı makine ve teçhizat için tahsili gereken ancak ithalinde ertelenen katma değer vergisi tutarına ilişkin olarak verilen teminatın çözümü için, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun yürürlükten kaldırılan 49/2 nci maddesi gereğince yayımlanan Genel Tebliğ hükümlerine göre işlem yapılır.

a) Yatırım teşvik mevzuatı çerçevesinde ithal edildikten sonra yatırım teşvik belgesi iptal edilen eşyanın ithalat sırasında önceden ertelenen katma değer vergisine ait teminat ile ilgili olarak yapılacak işlemler teminatın bu tarihten önce çözülmüş veya çözülmemiş olmasına bakılmaksızın Katma Değer Vergisi Kanununun mülga 49 uncu maddesinin 2 nci fıkrası kapsamında ithalde ertelenen katma değer vergisi, tahakkuk tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tespit edilen yıllar için geçerli tecil faizi %50 zamlı uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

b) Bu hesaplamada ithalde ödenen vergilerin yükümlü tarafından vergi dairesine ödenecek katma değer vergisinden indirilebilecek oluşu göz önüne alınarak, Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulan 90/5 sayılı Katma Değer Vergisi İç Genelgesindeki gecikme zammı uygulamasına paralel olarak, ithalatın yapıldığı tarihten verginin ödendiği veya teminatın çözüldüğü tarihe kadar vergi dairesine verilen ve katma değer vergisi beyannamelerinde ödenecek vergi olarak beyan edilen tutarların, ertelenen vergi tutarlarından düşülerek kalan miktara o dönemde geçerli olan tecil faizinin %50 fazlası ile hesaplanarak işlem yapılır.

(2) Yatırım teşvik belgesi iptal edilmeden, bu belge kapsamında yer alan eşyanın Ekonomi Bakanlığının izni ile başka bir yükümlüye ait teşvik belgesine devredilmesi halinde önceden ertelenmiş bulunan katma değer vergisi ile ilgili olarak teminatın devir tarihine kadar çözülmüş olması halinde herhangi bir işlem yapılmaz.

a) Teminat çözülmemişse, devir tarihi itibarıyla (bu dönem dahil) vergi dairesine ödenen vergi tutarları henüz gümrükte ertelenen vergi tutarlarına ulaşmamış ise kalan kısmın ilk firmanın devirden sonra vergi dairesine ödeyeceği vergilerle tamamlaması mümkün

olmayacağından, yatırım teşvik belgesi sahibi firmanın erteleme uygulamasından yararlanarak ithal ettiği yatırım mallarının, Ekonomi Bakanlığının izni ile bir başka firmaya devredilmesi, erteleme ile ilgili şartların ihlali anlamına gelmediğinden, kalan kısım cezasız olarak ödenir ve teminat çözülür. (Devir tarihi itibariyle devreden şirketin ödediği katma değer vergisi toplamının teminatın çözümüne yetmediği hallerde tahakkuk etmiş olmakla birlikte henüz nakden veya mahsuben ödenmeyen katma değer vergisi tutarları da dikkate alınır.)

b) Devir tarihi itibariyle kalan kısmın devralan firma tarafından yüklenilmesi halinde, kalan miktarın devralan firmanın devirden sonra vergi dairesine ödeyeceği katma değer vergileri teminatın çözümü ile ilgili hesaplama dahil edilir. Bu durumda devreden firmanın gümrük idarelerinde bulunan teminat, ancak devralan firma tarafından ödenen vergiler tutarının devir tarihi itibariyle bakiye miktara ulaştığının tespit edilmesi durumunda çözülür. Bakanlıkça (Gümrükler Genel Müdürlüğüne) da vergi takibine geçilir ve gerekli diğer önlemler alınır.

(3) Amme alacağının tahsili ve vergi ihtilaflarının ilgili yargı organları nezdinde gerekli takibi gümrük idarelerince gerçekleştirilir.

Uygulama

MADDE 20 – (1) Bu Tebliğde yer almayan hususlarda 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bu Kararın uygulanmasına ilişkin 2009/1 sayılı Tebliğin ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

Yetki

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğde yer almayan hususlar ile özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya, gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Bu Tebliğ 16/7/2009 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bakanlığın bağlı olduğu Bakan yürütür.

GENELGELER

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 18723479-240

Konu : Yatırım Teşvik Belge Kapsamında İlave Gümrük Vergisi

24.03.2016 / 14793290

DAĞITIM YERLERİNE

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, yatırım teşvik belgesi kapsamında gümrük vergisinden muaf tutulan eşyanın ilave gümrük vergisine tabi olması halinde, söz konusu eşyanın ithalinde ilave gümrük vergisinin tahsil edilip edilmeyeceği hususunda tereddütler yaşandığı anlaşılmaktadır.

Konu ile ilgili Ekonomi Bakanlığından alınan bir örneği ekli 26.08.2015 tarihli ve 103580 sayılı yazıda, ilave gümrük vergisi uygulamasının yeni bir vergi ihdası mahiyetinde olmadığı, sadece vergi oranlarının artışına yönelik bir düzenleme olduğu ifade edilmekte, yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılacak ithalata yönelik olarak ilave gümrük vergisi uygulamalarının sadece mevcut gümrük vergisi oranlarının yükseltilmesine ilişkin bir tatbikat olarak değerlendirilmesi gerektiği belirtilmektedir.

Bilgi edinilmesini ve bağlantınız gümrük müdürlüklerinin bilgilendirilmesi hususunda gereğini rica ederim.

Mustafa
GÜMÜŞ
Bakan a.
Genel Müdür
V.

DAĞITIM:

Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56067857-249-103580

Konu : Gümrük Vergisi Muafiyeti

26.08.2015
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞINA
(Gümrükler Genel Müdürlüğü)

İlgi :22.07.2015 tarihli ve 9388934 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazınız tetkik edilmiş olup, konuya ilişkin Bakanlığımız görüşleri aşağıda sunulmaktadır.

Malumları olduğu üzere, yatırım teşvik uygulamaları 19.06.2012 tarihli ve 28328 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve anılan Kararın uygulanmasına ilişkin 2012/1 sayılı Tebliğ çerçevesinde yürütülmekte olup, anılan Kararın "Gümrük vergisi muafiyeti" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrası; "Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malı makine ve teçhizatın ithali, otomobil ve hafif ticarî araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla monte edilmemiş haldeki (CKD) aksam ve parçaların ithali, gemi ve elli metrenin üzerindeki yat inşa yatırımlarında tekne kabuğu ithali yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muaftır." hükmünü amirdir.

Öte yandan, muhtelif tarihlerde yayımlanan ve çeşitli eşyanın ithalinde ilave gümrük vergisi uygulanmasını öngören İthalat Rejimi Kararına Ek Kararlarda; "Bu Karar kapsamı ilave gümrük vergisi hakkında, gümrük vergisinin tabi olduğu usul ve hükümler uygulanır." hükmü bulunmaktadır.

Anılan Kararlarda ayrıca, "Her halükarda hesaplanan toplam vergi oranı (İthalat Rejimi Kararına ekli II sayılı listede yer alan gümrük vergisi ile bu Karar kapsamında alınacak ilave gümrük vergisi toplamı) 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunda gösterilen hadlerin %50 artırılmış düzeyini aşamaz. Aşması durumunda 474 sayılı Kanunda gösterilen hadlerin %50 artırılmış düzeyi uygulanır." hükmü düzenlenmektedir.

Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde, ilave gümrük vergisi uygulaması yeni bir vergi ihdası mahiyetinde olmayıp, sadece vergi oranlarının artışına yönelik bir düzenlemedir. Bu itibarla, "Yatırım Teşvik Belgesi" kapsamında yapılacak ithalata yönelik olarak, ilave gümrük vergisi uygulamalarının, sadece mevcut gümrük vergisi oranlarının yükseltilmesine ilişkin bir tatbikat olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bilgileri ve gereğini arz ederim.

Taçkın Barış ERGÜN
Bakan a.
Daire Başkanı

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :18723479-240

Konu : Yatırım Teşvik Kapsamı İlave Gümrük Vergisi

05.10.2017 / 28447926
DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 24.03.2016 tarihli, 14793290 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazımız eki Ekonomi Bakanlığının 26.08.2015 tarihli ve 103580 sayılı yazısında, yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılacak ithalata yönelik olarak ilave gümrük vergisi uygulamalarının sadece mevcut gümrük vergisi oranlarının yükseltilmesine ilişkin bir tatbikat olarak değerlendirilmesi gerektiği hususu bildirilmiş ve bu konuya ilişkin bağlantınız gümrük müdürlüklerinin bilgilendirilmesi talimatlandırılmıştı.

Konu ile ilgili Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünden alınan 21.09.2017 tarihli ve 101468 sayılı yazıda, Bakanlıklarına intikal eden firma şikayetlerinden bahisle, yatırım teşvik belgesi kapsamında gümrük vergisinden muaf ithal edilen makine ve teçhizatlara yönelik olarak ilave gümrük vergisi tahsilatı yapılmak istendiği ve bu kapsamda yatırımcılar tarafından ilgili gümrük idarelerine yapılan itirazların reddedildiği belirtilmekte;

İlave gümrük vergisinin müstakil bir vergi olmaması ve Bakanlar Kurulu Kararları ile mevcut gümrük vergisi oranlarında artış yapılması niteliğinde olmasından dolayı teşvik belgesi kapsamında gümrük muafiyeti sağlanan ürünlerin ithalatında ilave gümrük vergisine yönelik bir tahsilatın yapılamayacağı ifade edilmektedir.

Bu itibarla, bağlantınız gümrük müdürlüklerinin bilgilendirilmesi ile bundan sonra yapılacak işlemlerde benzer uygulamalara mahal verilmemesi hususunda,

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa
GÜMÜŞ
Bakan a.
Genel Müdür
V.

DAĞITIM:
Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :18723479-240

Konu :Yatırım Teşvik-Ek Mali Yükümlülük

13.11.2019 / 48900138

**ANKARA-BURSA-İZMİR-İSTANBUL-MERSİN GÜMRÜK
MÜŞAVİRLERİ
DERNEKLERİ**

İlgi :10.10.2019 tarihli dilekçeniz.

İlgide kayıtlı dilekçede özetle, yatırım teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilen işlemlerin ithalat rejim kararına göre alınması gereken gümrük vergisinden muaf olduğu, 22.06.2018 tarihli ve 30456 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2018/11799 sayılı Bazı Ürünlerin İthalatında Ek Mali Yükümlülük Tahsili Hakkında Karar kapsamında alınan ek mali yükümlülüğün ise eksik alınan gümrük vergisini telafi etmek için konulan bir mali yük olduğundan bahisle bu verginin yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan ithalatlarda alınmaması gerektiğinin düşünüldüğü belirtilerek, bu konuda gümrük idareleri ile yaşanan tereddütlerin ortadan kaldırılabilmesi için konunun açıklığa kavuşturulması talep edilmektedir.

Konuya ilişkin olarak, Genel Müdürlüğümüze muhtelif firmalarca intikal ettirilen dilekçeler üzerine Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına muhatap yazımıza cevaben alınan 06.09.2018 tarihli ve E.9 sayılı yazıda, 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Karar'da ithalat işlemlerine yönelik olarak sadece gümrük vergisi ve KDV muafiyetinin düzenlenmekte olduğundan bahisle ek mali yükümlülüklerle ilişkin bir muafiyetin bulunmadığı bildirilmiştir.

Bu itibarla, ilgili mevzuat kapsamında sadece İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisine muafiyet tanındığından, ek mali yükümlülüğün gümrük vergisi olarak değerlendirilemeyeceği hususu dikkate alındığında, yatırım teşvik kapsamı ithal işlemlerinde ek mali yükümlülükten muafiyet uygulanması mümkün bulunmamaktadır.

Bilgilerini rica ederim.

Mehmet HATİPOĞLU
Bakan a.
Genel Müdür Yardımcısı

DİĞER DESTEKLER

TÜRK ÜRÜNLERİNİN YURTDIŞINDA MARKALAŞMASI, TÜRK MALİ İMAJININ YERLEŞTİRİLMESİ VE TURQUALITY®'NİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (2006/4)

Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulundan: 24.05.2006 tarihli ve 26177 sayılı R.G.

Bu Tebliğ, 27/12/1994 tarihli ve 94/6401 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren "İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı"na dayanılarak hazırlanan Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 11/5/2006 tarihli ve 2006/7 sayılı Kararına istinaden hazırlanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğde belirtilen kriterler çerçevesinde, İhracatçı Birlikleri, Üretici Dernekleri, Üretici Birliklerinin, sektörlerinin yurtdışında tanıtımı amacıyla gerçekleştirecekleri harcamalara ilişkin giderler, Türkiye’de ticari ve/veya sınai faaliyette bulunan şirketlerin ürünlerinin markalaşması amacıyla gerçekleştirecekleri faaliyetlere ilişkin giderler ile İhracatçı Birliklerinin TURQUALITY® Programı kapsamında firmalara yurt içinde ve yurt dışında markalaşma sürecinde vereceği desteklere ilişkin harcamalar, Türk markalarının pazara giriş ve tutunmalarına yönelik gerçekleştireceği her türlü faaliyet ve organizasyonlara ilişkin giderler ile olumlu Türk malı imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi için yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştireceği her türlü harcamaların uluslararası kurallara göre Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu’ndan karşılanması amaçlanmaktadır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki desteklerden, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), İhracatçı Birlikleri, Üretici Dernekleri, Üretici Birlikleri, Türkiye’de ticari ve/veya sınai faaliyette bulunan şirketler yararlandırılabilir.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Ekonomi Bakanlığını,
- b) Birlik: İhracatçı birliklerini,
- c) Dış ticaret sermaye şirketi (DTSS): Ekonomi Bakanlığı tarafından dış ticaret sermaye şirketi statüsü verilmiş şirketleri,
- ç) Gelişim Yol Haritası: Destek kapsamına alınan şirketin mevcut bulunduğu konum, sahip olduğu vizyon ve kurumsal stratejileri ile operasyon ve destek süreçleri, organizasyonları ve teknolojik yetkinliklerinin detaylı olarak incelendiği, uluslararası en iyi uygulamalar göz önünde bulundurularak iyileştirme alanlarının tespit edildiği ve bu alanların şirketlerin stratejik öncelikleri doğrultusunda projelendirilip performans göstergeleri ile hedeflerinin yer aldığı ve destek kapsamına alınan şirketin destek kapsamındaki markasına ve destek dönemine ilişkin uygulayacağı Stratejik İş Planını içeren çalışmayı,
- d) Genelge: Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®’nin Desteklenmesi

Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2006/4)'e İlişkin Uygulama Usul ve Esasları Genelgesini,

e) Harcama yetkisi verilen şirket: Genelgede belirtilen şartları haiz ve destek kapsamındaki marka adına harcama yetkisi verilen şirketi,

f) Kuruluş: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), İhracatçı Birlikleri, Üretici Dernekleri ve Üretici Birliklerini,

g) Marka: 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu uyarınca, bir teşebbüsün mal ve hizmetlerini bir başka teşebbüsün mal veya hizmetlerinden ayırt etmeyi sağlaması koşuluyla, kişi adları dahil, özellikle sözcükler, şekiller, harfler, sayılar, malların biçimi veya ambalajları gibi çizimle görüntülenebilen veya benzer biçimde ifade edilebilen, baskı yoluyla yayınlanabilen ve çoğaltılabilen her türlü işareti,

ğ) Sektörel dış ticaret şirketi (SDŞ): Ekonomi Bakanlığı tarafından sektörel dış ticaret şirketi statüsü verilmiş şirketleri,

h) Sistem: Bilgisayar veri işleme tekniği kullanılarak TURQUALITY® internet sitesi üzerinden ulaşılan ve bu Tebliğe ilişkin başvuruların yapıldığı, değerlendirildiği ve değerlendirmeye ilişkin bildirimlerin yapıldığı sistemi,

ı) Stratejik İş Planı: Şirketlerin, Gelişim Yol Haritalarında belirlenen hedefler doğrultusunda gerçekleştirecekleri faaliyetlerin, yöntemlerin ve bütçenin belirlendiği planı,

(i) Şirket: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde ticari ve/veya sınai faaliyette bulunan şirketler, DTSSŞ ve SDŞ'ler, 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ile 1/6/2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde ticari ve/veya sınai faaliyette bulunan kooperatif ve birlikleri,

j) TURQUALITY® Programı: TURQUALITY®'nin ülkemizin rekabet avantajını elinde bulundurduğu markalaşma potansiyeli olan ürün gruplarının üretiminden pazarlamasına, satışından satış sonrası verilen hizmetlere kadar bütün süreçleri kapsayan bir destek sistemi haline getirilmesi ve böylece program kapsamındaki şirket markalarının konumlandırılması, konumlarının güçlendirilmesi ve bu markaların uluslararası pazarlara çıkışlarının hızlandırılması ile uluslararası pazarlarda Türk malı imajının oluşturulması ve yerleştirilmesini amaçlayan programı,

k) TURQUALITY® Sertifikası: 22/12/2004 tarihli ve 25678 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İhracat 2004/14 sayılı TURQUALITY® Sertifikasının Düzenlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2004/14)'de belirtilen logoyu,

l) Üretici Birliği: Aynı imalat dalında faaliyette bulunan üretici şirketlerin kurduğu birlikleri,

m) Üretici Derneği: Aynı imalat dalında faaliyette bulunan üretici şirketlerin kurduğu dernekleri,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Çalışma Grupları ve Sekretarya

MADDE 4 – (1) Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5 – (1) TURQUALITY® Çalışma Grubu : Müsteşarlık, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), İhracatçı Birlikleri, İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri temsilcileri ile konusunda uzman kişilerden oluşur.

(2) TURQUALITY® Çalışma Grubu TURQUALITY® Programının teknik çalışmalarını yürütür.

MADDE 6 – (1) TURQUALITY® Sektörel Çalışma Grubu : Müsteşarlık, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), İhracatçı Birlikleri, İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri temsilcileri ile konusunda uzman kişilerden oluşur.

(2) TURQUALITY® Sektörel Çalışma Grubu; kuruldukları sektörle ilgili TURQUALITY® Programının teknik çalışmalarını yürütür ve TURQUALITY® Çalışma Grubuna istişari nitelikte görüş bildirir.

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğin 5 ve 6 ncı maddelerinde düzenlenen Çalışma Gruplarının teşkili ile çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenir ve sekretarya görevi TURQUALITY® Sekretaryası tarafından yürütülür.

MADDE 8 – (1) TURQUALITY® Sekretaryası : TURQUALITY® Programının uygulanması konusundaki gerekli çalışmaları yürütmek ve koordinasyonu sağlamak amacıyla istihdam edilen elemanlardan teşkil eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Desteklenecek Faaliyetler

I- İhracatçı birlikleri, üretici dernekleri/birliklerinin desteklenmesi:

I- Kuruluşların desteklenmesi:

MADDE 9 – (1) Kuruluşların iştigel sahasına giren ürünlerinin yurt dışı pazarlarda tanıtılması amacıyla Bakanlığa sunacakları proje kapsamında gerçekleştirecekleri ve Genelgede belirtilen tanıtım, danışmanlık ile pazar araştırması çalışması ve raporlarına ilişkin giderleri,

a) Birlikler için %80 oranında ve proje başına yıllık en fazla 1.000.000 TL tutarında,

b) Üretici Dernekleri ve Üretici Birlikleri için %50 oranında ve yıllık en fazla 400.000 TL tutarında,

c) TİM ve iştigel ettiği sektörü tek başına temsil eden Birlikler için %80 oranında ve proje başına yıllık en fazla 2.000.000 TL tutarında,

) Birden fazla Birlik tarafından oluşturulan ve destek kapsamına alınan projeler için Birlik başına 1.000.000 TL tutarında,

desteklenir.

(2) Birinci fıkrada düzenlenen destek unsurlarından yararlanmak için Kuruluşların, bütçelerini içeren projeleriyle doğrudan Bakanlığa müracaat etmeleri ve söz konusu projelerin Bakanlık tarafından onaylanması gerekmektedir. Destek başlangıç tarihi, Kuruluşların Bakanlık tarafından destek kapsamına alındığı tarih olup bu tarihten itibaren gerçekleştirilen harcama ve faaliyetler desteklenir.

(3) Kuruluşlar, Bakanlık tarafından destek kapsamına alındıkları tarihten itibaren proje başına en az bir, en fazla dört yıl süreyle desteklenir.

(4) Her bir Kuruluşun aynı anda azami iki projesi desteklenebilir.

(5) Birinci fıkrada belirtilen destek üst limitleri her takvim yılı başında (TÜFE + Yİ-ÜFE)/2 oranında güncellenir.

II- Marka destek programı kapsamına alınan şirketlerin desteklenmesi:

MADDE 10 – (1) Marka Destek Programı kapsamına alınan şirketlerin ve harcama yetkisi verilen şirketlerinin;

a) Destek kapsamına alınan markalarına ilişkin patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tesciline ilişkin harcamaları ile destek kapsamına alınan markalarının yurt dışında tescili, tescilin yenilenmesi ve korunmasına ilişkin giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 200.000 TL tutarında,

b) Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında, destek kapsamına alınan markalı ürünleriyle ilgili olarak gerçekleştirdikleri ve

Genelgede belirtilen tanıtım harcamaları %50 oranında ve yıllık en fazla 1.600.000 TL tutarında,

c) Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında, destek kapsamına alınan markalı ürünleriyle ilgili olarak açtıkları mağaza, ofis, depo ve satış sonrası servis hizmeti veren birimlerine ilişkin;

1) Brüt kira, belediye giderleri, anılan birimlerin kiralanmasına yönelik uygun mahal araştırması ve komisyon harcamaları ile hukuki danışmanlık giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 2.400.000 TL tutarında,

2) Kiralanan birimin konsept mimari çalışma ve kurulum/dekorasyon giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 1.200.000 TL tutarında,

ç) Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında faaliyet gösteren ve farklı markaların satıldığı teşhir mekanı (showroom)/büyük mağazalar (department store)/marketlerde destek kapsamına alınan markalı ürünleriyle ilgili olarak kiraladıkları reyon, raf, dekorasyonlu köşe (shop in shop), kiosk, stand (floor display), ürün teşhir serası tahsis edilmiş satış alanlarına ilişkin brüt kira, belediye giderleri, komisyon, konsept mimari çalışmaları harcamaları ile anılan birimlerin kiralanmasına yönelik uygun mahal araştırması ile hukuki danışmanlık giderleri ve bu birimlere ilişkin kurulum/dekorasyon giderleri, %50 oranında ve yıllık en fazla 800.000 TL tutarında,

d) Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında, destek kapsamına alınan markalı ürünlerinin satışı amacıyla açtıkları teşhir mekanlarına (showroom) ilişkin brüt kira, belediye giderleri, komisyon, konsept mimari çalışmaları harcamaları ile anılan birimlerin kiralanmasına yönelik uygun mahal araştırması ile hukuki danışmanlık giderleri ve bu birimlere ilişkin kurulum/dekorasyon giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 800.000 TL tutarında,

e) Yurt dışı pazarlara girişte zorunlu olan veya avantaj sağlayan kalite, çevre belgeleri/sertifikaları, insan can, mal emniyeti ve güvenliğini gösterir işaretleri; destek kapsamına alınan markalı ürünleriyle ilgili ruhsatlandırma, test, klinik test ve işlemlerine yönelik danışmanlık dâhil her türlü giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 1.000.000 TL tutarında,

f) Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında, destek kapsamına alınan markaları ile ilgili olarak franchising sistemi ile faaliyete geçirilecek yıllık en fazla 10 mağazasına ilişkin;

1) Kurulum/dekorasyon harcamaları ve konsept mimari çalışmasına ilişkin giderleri mağaza başına %50 oranında ve en fazla 200.000 TL tutarında,

2) Kira giderleri %50 oranında, mağaza başına en fazla iki yıl süresince ve mağaza başına yıllık azami 200.000 TL tutarında,

g) Uluslararası pazarlarda rekabet avantajını artırmak üzere alacakları, Genelgede belirtilen danışmanlıklara ilişkin giderleri yıllık en fazla 1.200.000 TL tutarında,

ğ) Destek kapsamına alınan markalı ürünleriyle ilgili, tasarım ve ürün geliştirme konularında istihdam edilen moda/endüstriyel ürün tasarımcısı ve mühendis giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 800.000 TL tutarında,

h) Destek kapsamına alınan markalarına yönelik Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarına ilişkin pazar araştırması çalışması ve raporlarına ilişkin giderleri %50 oranında ve yıllık en fazla 400.000 TL tutarında,

ı) Destek kapsamına alınan markalı ürünleriyle ilgili olarak gerçekleştirildikleri yurt dışı fuar katılımlarına yönelik Genelgede belirtilen giderleri %50 oranında ve (b) bendi kapsamında belirtilen destek limiti içinde değerlendirilmek kaydıyla,

i) Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarda, destek kapsamına alınan markalı ürünleriyle ilgili olarak aldıkları depolama hizmetine yönelik giderleri %50 oranında ve (ç) bendi kapsamında belirtilen destek limiti içinde değerlendirilmek kaydıyla,

desteklenir.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde sağlanan desteklere ilişkin limitler destek kapsamındaki her bir marka için geçerlidir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen destek üst limitleri her takvim yılı başında (TÜFE + Yİ-ÜFE)/2 oranında güncellenir.

III- TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketlerin desteklenmesi

MADDE 11 – (1) TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınan şirketlerin ve harcama yetkisi verilen şirketlerinin;

a) TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalı ürünleriyle ilgili patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tesciline ilişkin harcamaları ile TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalarının yurt dışında tescili, tescilinin yenilenmesi ve korunmasına ilişkin giderleri,

b) Yurt dışı pazarlara girişte zorunlu olan veya avantaj sağlayan kalite, çevre belgeleri/sertifikaları; insan can, mal emniyeti ve

güvenliğini gösterir işaretleri; TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalı ürünleriyle ilgili ruhsatlandırma, test, klinik test ve işlemlerine yönelik danışmanlık dâhil her türlü giderleri yıllık en fazla 2.000.000 TL olmak üzere,

c) TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalı ürünleriyle ilgili, tasarım ve ürün geliştirme konularında istihdam edilen moda/endüstriyel ürün tasarımcısı ve mühendis giderleri aynı anda azami 10 kişi için,

ç) Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında, TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalı ürünleriyle ilgili olarak gerçekleştirdikleri ve Genelgede belirtilen tanıtım harcamaları,

d) Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında, TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalı ürünleriyle ilgili olarak;

1) Açtıkları, aynı anda azami 50 adet mağazaya ilişkin;

i) Brüt kira, belediye giderleri, anılan birimlerin kiralanmasına yönelik uygun mahal araştırması ve komisyon harcamaları ile hukuki danışmanlık giderleri,

ii) Kiralanan birimin konsept mimari çalışma ve kurulum/dekorasyon giderleri, mağaza başına azami 800.000 TL olmak üzere,

2) Açtıkları ofis, depo, showroom, satış sonrası servis hizmeti veren birimler ile farklı markaların satıldığı teşhir mekanı (showroom)/büyük mağazalar (department store)/marketlerde kiraladıkları reyon, raf, dekorasyonlu köşe (shopin shop), kiosk, stand (floor display) ve ürün teşhir serasına tahsis edilmiş satış alanlarına ilişkin;

i) Brüt kira, belediye giderleri, anılan birimlerin kiralanmasına yönelik uygun mahal araştırması ve komisyon harcamaları ile hukuki danışmanlık giderleri,

ii) Kiralanan birimin konsept mimari çalışma ve kurulum/dekorasyon giderleri birim başına azami 800.000 TL olmak üzere,

3) Franchising sistemi ile faaliyete geçirilen toplam azami 100 mağaza için,

i) Kira giderleri, aynı mağaza için en fazla iki yıl süresince ve yıllık mağaza başına azami 800.000 TL olmak üzere,

ii) Kurulum/Dekorasyon harcamaları ve konsept mimari çalışmaları mağaza başına azami 400.000 TL olmak üzere

e) Uluslararası pazarlarda rekabet avantajını artırmak üzere alacakları, Genelgede belirtilen danışmanlıklara ilişkin giderler,

f) TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalarına yönelik Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarına ilişkin pazar araştırması çalışması ve raporlarına ilişkin giderler,

g) TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalı ürünleriyle ilgili olarak gerçekleştirdikleri yurt dışı fuar katılımlarına yönelik Genelgede belirtilen giderler,

ğ) Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalı ürünleriyle ilgili olarak alınan depolama hizmetine yönelik giderler,

%50 oranında desteklenir.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde sağlanan desteklere ilişkin limitler destek kapsamındaki her bir marka için geçerlidir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen destek üst limitleri her takvim yılı başında (TÜFE + Yİ-ÜFE)/2 oranında güncellenir.

IV- TURQUALITY® programının desteklenmesi

MADDE 12 –(1) Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve Birliklerin TURQUALITY® Programının yürütülmesi konusunda;

a) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınacak/alınan şirketlerin iş yönetimi kalitesi, operasyonel mükemmellik düzeyi ve markalaşma potansiyellerinin belirlenmesi, performanslarının izlenmesi, program ve program kapsamındaki faaliyet ve işlemleri ile harcama belgelerinin içeriği, doğruluğu, rayicine uygunluğu vb. hususlar ile TURQUALITY® Programı kapsamında yapılan faaliyetlerle ilgili gerçekleştireceği her türlü denetim ve danışmanlık giderleri,

b) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketlere yönelik olarak ürün ve üretim süreçlerinin iyileştirilmesi, operasyonel mükemmellik, stratejik konumlandırma-planlama, pazar haberdarlığı, pazarlama, markalaşma, perakendecilik, halkla ilişkiler, iletişim, reklam, vb. konularda gerçekleştireceği eğitim, seminer, rehberlik, danışmanlık vb. faaliyetlerine ilişkin giderleri,

c) TURQUALITY® Programının pazara giriş ve iletişim stratejisi kapsamında olumlu Türk malı imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi için yurtiçi ve yurtdışında gerçekleştireceği her türlü halkla ilişkiler faaliyetleri (PR), Türk markalarının pazara giriş ve tutunmalarına yönelik gerçekleştireceği her türlü organizasyonlara ilişkin giderler ile pazar istihbaratı, pazar haberdarlığı, ulusal ve uluslararası iş ilişkileri ağı (networking), sponsorluk vb. giderleri,

ç) TURQUALITY® Programının kurumsallaştırılması ve TURQUALITY® Sekretaryasına yönelik giderleri ile eleman istihdamı ve eğitimine ilişkin harcamaları,

d) TURQUALITY® Programının stratejisinin güncellenmesi, yenilenmesi, geliştirilmesi, uygulanması ve program kapsamında yapılacak stratejik çalışmalara ilişkin harcamaları ile bu konularda gerçek ya da tüzel kişilerden satın alacağı danışmanlık giderleri, yıllık en fazla 35 milyon ABD Doları ve %100 oranında desteklenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Destek Kapsamına Alınma

İhracatçı birlikleri, üretici dernekleri/birliklerinin destek kapsamına alınması

MADDE 13 –Yürürlükten kaldırılmıştır.

Şirketlerin marka destek programı kapsamına alınması

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğin 10 uncu maddesinde düzenlenen destek unsurlarından yararlanmak için, şirketlerin başvuru formu ve ekindeki belgelerle doğrudan Bakanlığa müracaat etmesi, ön inceleme yapılması ve markanın Bakanlık tarafından Marka Destek Programı kapsamına alınması gerekmektedir.

Şirketlerin TURQUALITY® destek programı kapsamına alınması

MADDE 15 – (1) 11 inci maddede belirtilen destek unsurlarından yararlanmak için, şirketlerin başvuru formu ve ekindeki belgelerle doğrudan Bakanlığa müracaat etmesi, ön inceleme yapılması ve markanın Bakanlık tarafından TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınması gerekmektedir.

MADDE 16 – (1) Şirketlerin desteklerden yararlanabilmeleri için, TURQUALITY®/Marka Destek Programı kapsamına alınan markalarına ilişkin bir defaya mahsus olmak üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen danışmanlık şirketlerince gerçekleştirilecek Gelişim Yol Haritası yaptırımları zorunludur. Gelişim Yol Haritası, ilgili markanın destek kapsamına alındığı tarihten itibaren 5 yıllık süreyi kapsar. Şirketlerin bu fıkra uyarınca yaptığı harcamalar en fazla 800.000 TL tutarında ve %50 oranında desteklenir.

(2) Şirketler tarafından, Gelişim Yol Haritasında sunularak Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarına ek olarak yeni hedef pazarlar belirlenebilir. Her bir yeni hedef pazar Bakanlık tarafından

incelenip onaylandıktan sonra söz konusu pazardaki harcamalar desteklenebilir.

MADDE 17 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Desteğin Başlangıç Tarihi, Süresi ve Kapsamı

Destek başlangıç tarihi

MADDE 18 – (1) 10 ve 11 inci maddelerde belirtilen desteğin başlangıç tarihi, şirketlerin 14 ve 15 inci maddeler çerçevesinde Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) tarafından destek kapsamına alındığı tarih olup bu tarihten itibaren gerçekleştirilen harcama ve faaliyetler desteklenebilir. Ancak destek ödemesi her hâlükârda Gelişim Yol Haritası Bakanlık tarafından onaylandıktan sonra gerçekleştirilir.

MADDE 19 –Yürürlükten kaldırılmıştır

Desteğin süresi

MADDE 20 – (1) Bu Tebliğ çerçevesinde; Marka Destek Programına alınan şirketler, destek kapsamına alındıkları tarihten itibaren ilgili markalarına yönelik 10 uncu maddede düzenlenen desteklerden 4 yıl süreyle yararlandırılabilir.

(2) Bu Tebliğ çerçevesinde; TURQUALITY® Destek Programına alınan şirketler;

a) Destek kapsamındaki markalarına yönelik; 11 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen desteklerden münhasıran hedef pazarlara yönelik olanlar ile aynı maddenin (a), (b), (ç), (d), (f) ve (ğ) bentlerinde düzenlenen desteklerden her bir pazarda azami 5 yıl yararlandırılabilir.

b) Bu Tebliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen kurumsal altyapı oluşturmaya yönelik danışmanlık giderlerine ilişkin destekler ile aynı maddenin (c) bendinde belirtilen desteklerden, destek kapsamına alındıkları tarihten itibaren yalnızca ilk 5 yıl yararlandırılabilir.

c) Bu fıkranın (a) bendinde belirtilen süre kısıtları, 11 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen destekler için uygulanmaz. TURQUALITY® Destek Programına alınan şirketler program dahilinde kaldığı süre içinde 11 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen desteklerden yararlandırılabilir.

(3) TURQUALITY®/Marka Destek Programına alınan şirketlerin ilgili markalarına yönelik desteklerden yararlanmaya devam edebilmeleri için yıllık performans denetimleri sonucunda yeterli performansı ortaya koymaları gerekir.

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğin 10 uncu maddesinde düzenlenen desteklerden yararlandırılan şirketler, destek süresi içinde veya bitiminde TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınmak üzere başvuruda bulunabilirler. Yapılan inceleme neticesinde, TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınması uygun görülen şirketler, 20 nci maddenin ikinci fıkrasının;

a) (a) bendinde belirtilen desteklerden, Marka Destek Programında ilgili hedef pazarlarda desteklendikleri süre mahsup edilmek suretiyle,

b) (b) bendinde belirtilen desteklerden, Marka Destek Programında desteklendikleri toplam süre mahsup edilmek suretiyle,

yararlandırılabilirler.

(2) Bu Tebliğin 10 uncu maddesinde düzenlenen desteklerden yararlandırılan şirketlerden TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınması uygun görülmeyenler, kalan destek süreleri boyunca 10 uncu maddede düzenlenen desteklerden yararlanmaya devam ettirilir.

Desteğin kapsamı

MADDE 22 – (1) Yurt içi tescili aynı şirket üzerine olan en fazla iki marka 10 ve/veya 11 inci maddeler kapsamına alınabilir.

(2) Marka/TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınmak üzere başvuruda bulunulan markanın yurt içi ve yurt dışı marka tescillerinin başvuru sahibi şirket veya bu şirketle organik bağı olan şirket ya da aynı holding/şirketler topluluğu bünyesinde yer alan bir şirket adına kayıtlı olması gerekir.

(3) Bir marka için; destek kapsamına alınan şirketle birlikte, yurt içinde veya yurt dışında yerleşik olup, organik bağı tevsih edildiği ve Bakanlık tarafından harcama yetkisi verilen şirketler desteklenebilir.

MADDE 23 – Bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde bir Holding/Şirketler Topluluğu bünyesinde yer alan en fazla 6 marka desteklenebilir.

MADDE 24 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 25 – Bu Tebliğin 11'inci maddesinde belirtilen faaliyetler için bir şirkete sağlanacak azami destek miktarı Bakanlık tarafından sınırlandırılabilir.

MADDE 26 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 27 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

ALTINCI BÖLÜM

Ödeme Belgelerinin İbrazı ve Ödeme

Ödeme esasları

MADDE 28 –(1) Bu Tebliğ kapsamında yapılan destek başvurularını sonuçlandırmaya yönelik bilgi ve belgeler ile uygulamaya dair diğer usul ve esaslar Genelge ile belirlenir.

(2) Bu Tebliğ kapsamındaki faaliyetlerin destek ödemesinden yararlandırılabilmesi için giderlerin Genelgede belirtilen belgelerle tevsik edilmesi gerekmektedir. Söz konusu belgelerden sözleşme, fatura ve ödeme belgesi harcama belgeleridir.

Ödeme belgelerinin ibrazı

MADDE 29 – (1) Destek başvurusuna konu belge ve faaliyetlerden yurt dışında düzenlenenler ilgili Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği/Bakanlık Temsilcisinin onayına ve/veya incelemesine tabidir. Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği/Bakanlık Temsilcisinin onay ve incelemesine konu belge ve faaliyetler Genelge ile belirlenir.

MADDE 30 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

Ödeme

MADDE 31 – (1) Bakanlık, yapacağı inceleme neticesinde ödeme yapılmasına karar verilen kuruluş ve şirket ile ödeme miktarlarını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına bildirir. Bakanlıktan alınan bildirim üzerine, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ödemeyi öncelikle yapar.

MADDE 31/A – (1) Müsteşarlık, destek müracaatının değerlendirilerek ödeme yapılacak şirketlerin belirlenmesi ile ödeme miktarlarının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına bildirilmesi konusunda İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerinin yetkilendirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapabilir.

MADDE 32 – (1) Ödemeye ilişkin, ibraz edilen belgelerdeki giderlerin (dolaylı vergiler dâhil) Türk Lirası cinsinden olanları Türk Lirası, döviz cinsinden olanları ise ödeme belgesi tarihindeki Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kurları listesinde yer alan çapraz kurları ve döviz alış kurları esas alınarak, ABD Doları karşılığı Türk Lirası olarak Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ödenir. Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kurları listesinde yer almayan ülke para birimleri ABD Dolarına çevrilirken Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Alım Satım Konu Olmayan Bilgi Amaçlı Kur Tablosunda yer alan kurlar esas alınır.

YEDİNCİ BÖLÜM

İzleme ve Değerlendirme

MADDE 33 – (1) TURQUALITY®/Marka Destek Programına alınan şirketlerin ilgili markalarına yönelik performans denetimi Genelgede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

(2) Bakanlık, performans raporunu Genelgede belirtilen usulde sunmadığını ve söz konusu raporlar üzerinde yapacağı inceleme neticesinde Gelişim Yol Haritasında belirtilen faaliyetlerden büyük bir bölümünü gerçekleştirmediğini, sağlanan desteği etkin kullanmadığını ve/veya markalaşma konusunda herhangi bir gelişim göstermediğini tespit ettiği kuruluş ve şirketi destek kapsamından çıkarabilir, destek oranlarında indirim gidebilir veya sistem aracılığı ile yapılacak destek başvurularını kısıtlayabilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Müeyyide

MADDE 34 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki destek ödemelerinden yararlanmak üzere müracaatta bulunan ve/veya söz konusu destek ödemelerinden yararlanan kuruluş ve şirketler tarafından yanıltıcı bilgi ve belge ibraz edildiğinin tespiti halinde, haklarında kanuni işlem yapılır. Bu kapsamda tahkikat, soruşturma ve/veya dava konusu edilmiş olanların destek talepleri, konuyla ilgili denetim raporu ve/veya yargı kararı alınıncaya kadar bekletilebilir. Dava sonucunda suç sabit görülenlerin, Bakanlar Kurulunun 27/12/1994 tarihli ve 94/6401 sayılı "İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı" kapsamında yer alan tüm devlet yardımlarına ilişkin talepleri süresiz olarak reddedilebilir. Müsteşarlık, suç unsurunun tam olarak oluşmamasından kaynaklanan beraat kararları kapsamındaki sahtecilik eylemlerini gerçekleştirenler hakkında da benzer mahiyette işlemler tesis etmeye yetkilidir.

(2) Bu Tebliğ kapsamında haksız olarak alındığı ve/veya amacı dışında kullanıldığı tespit edilen destek ödemeleri, ilgililerden 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

MADDE 35 – (1) Destek kapsamına alınan kuruluş ile şirketlerin iş yönetimi kalitesi, operasyonel mükemmellik düzeyi, markalaşma potansiyeli, performansları, program ve stratejik iş planı kapsamındaki faaliyet ve işlemleri ile harcama belgelerinin içeriği, doğruluğu, rayicine uygunluğu vb. konularda kasıtlı olarak yanıltıcı bilgi ve belge ibraz ettiklerinin tespiti halinde, şirket ve kuruluş

Marka/TURQUALITY® destek programından çıkarılır ve sağlanan destek 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen kusur harcama yetkisi verilen şirket tarafından gerçekleştirilmiş ve destek kapsamına alınan şirketin bu kusurun oluşmasında doğrudan bir rolünün olmadığı tespit edilmiş ise harcama yetkisi verilen şirketin yetkisi iptal edilir ve bu şirket aracılığıyla sağlanmış destekler 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

MADDE 36 – (1) Bakanlık adına tescil ettirilmek suretiyle koruma altına alınmış bulunan TURQUALITY® sertifikasını Bakanlıktan izin almadan kullananlar hakkında, 6769 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde işlem yapılır.

Uygulama

MADDE 37 – (1) Bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde destek kapsamına alınan şirketler ve markalar, destek süresi içinde Bakanlık tarafından uygulanan diğer İhracata Yönelik Devlet Yardımlarından;

a) Küresel tedarik zinciri desteği hariç olmak üzere Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulunun 26/8/2014 tarihli ve 2014/8 sayılı Pazara Giriş Belgelerinin Desteklenmesine İlişkin Kararından,

b) 21/3/2011 tarihli ve 27881 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2011/1) kapsamında sağlanan yurt dışı pazar araştırması desteğinden,

c) 23/9/2010 tarihli ve 27708 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2010/8) kapsamında sağlanan bireysel danışmanlık desteğinden,

ç) Türk Ticaret Merkezleri desteği hariç olmak üzere 18/8/2010 tarihli ve 27676 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2010/6)’den,

d) 30/12/2009 tarihli ve 27448 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yurt Dışında Gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının Desteklenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2009/5)’den,

e) 18/4/2008 tarihli ve 26851 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tasarım Desteği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2008/2)’den,

yararlandırılmazlar.

(2) Bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde harcama yetkisi verilen şirketler, destek kapsamındaki markaya ilişkin harcamaları için, destek süresi içinde Bakanlık tarafından uygulanan diğer İhracata Yönelik Devlet Yardımlarından;

a) Küresel tedarik zinciri desteği hariç olmak üzere 2014/8 sayılı Pazara Giriş Belgelerinin Desteklenmesine İlişkin Karardan,

b) Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2011/1) kapsamında sağlanan yurt dışı pazar araştırması desteğinden,

c) Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2010/8) kapsamında sağlanan bireysel danışmanlık desteğinden,

ç) Türk Ticaret Merkezleri desteği hariç olmak üzere Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2010/6)'den,

d) Yurt Dışında Gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının Desteklenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2009/5)'den,

e) Tasarım Desteği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2008/2)'den, yararlandırılmazlar.

(3) Bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde destek kapsamına alınan şirketlerin ve markaların, destek süresi bitiminde, 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (c), (ç) ve (f) bentleri ile 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi çerçevesinde sağlanan desteklerden yararlandıkları hedef pazarlarda bulunan birimlerine yönelik Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2010/6) kapsamında gerçekleştirecekleri başvurular, ilgili hedef pazara yönelik olarak bu Tebliğ kapsamında desteklendikleri süre mahsup edilerek değerlendirmeye alınır.

(4) Bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde harcama yetkisi verilen şirketlerin, destek kapsamındaki markaya ilişkin harcamaları için, destek süresi bitiminde, bu Tebliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c), (ç) ve (f) bentleri ile 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi çerçevesinde sağlanan desteklerden yararlandıkları hedef pazarlarda bulunan birimlerine yönelik Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2010/6) kapsamında gerçekleştirecekleri başvurular, ilgili hedef pazara yönelik olarak bu Tebliğ kapsamında desteklendikleri süre mahsup edilerek değerlendirilmeye alınır.

MADDE 38 –Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 39 –Yürürlükten kaldırılmıştır.

Yetki

MADDE 40 – (1) Bu Tebliğin uygulama usul ve esaslarını belirlemeye, uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları haklı ve mücbir sebep hallerini de gözetmek suretiyle inceleyip sonuçlandırmaya ve bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde destek kapsamına alınacak kuruluş ile şirketleri ihracat stratejisinde belirtilen ilke, hedef ve politikalar çerçevesinde tespit etmeye, ödenecek destek miktarını her türlü kamu alacağına karşılık mahsup etmeye, gerekli görülmesi durumunda bütçe imkânları çerçevesinde destek kapsamında değerlendirilecek harcama ve destek ödeme miktarlarını kısıtlamaya, bu Tebliğde yer alan lehe olan hükümleri uygulamaya ve destek kapsamında değerlendirilecek harcama ve ödeme miktarlarını belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 41 – (1) Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 21/8/2003 tarihli ve 2003/3 sayılı Kararı ile anılan Karara istinaden 28/8/2003 tarihli ve 25213 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "2003/3 Sayılı Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması ve Türk Malı İmajının Yerleştirilmesine Yönelik Faaliyetlerin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ", Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 13/9/2005 tarihli ve 2005/8 sayılı Kararı ile anılan Karara istinaden 23/9/2005 tarihli ve 25945 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2005/2 sayılı "2003/3 Sayılı Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması ve Türk Malı İmajının Yerleştirilmesine Yönelik Faaliyetlerin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 28 inci maddenin beşinci fıkrasında yapılan değişiklik, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce hakkında eksik belge işlemi gerçekleştirilmeyen harcama dosyaları için uygulanır.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce haklarında eksik belge işlemi gerçekleştirilmiş olan harcama dosyaları için, bu madde yürürlüğe girdikten sonra, harcama dosyasının değişiklik öncesi Tebliğ çerçevesinde kalan süresi içerisinde tamamlanmak üzere sadece bir kez eksik belge işlemi uygulanabilir.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 9 uncu maddenin birinci fıkrasında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte yapılan değişiklikler, 27/8/2014 tarihinden sonra gerçekleştirilen harcamalar için uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki giderler için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2006/4)'in lehe olan hükümleri uygulanır. Söz konusu gider tarihinin tespitinde ödeme belgesi tarihi esas alınır.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki giderlerden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla destek başvurusunda bulunulmamış olanlar için bu maddeyi ihdas eden Tebliğin lehe olan hükümleri uygulanır.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sonuçlandırılmamış harcama destek başvuruları için bu maddeyi ihdas eden Tebliğin lehe olan hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2006/4)'in 10 uncu maddesi uyarınca desteklenmiş olan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili markaları ile TURQUALITY® Destek Programı kapsamına alınmış olan şirketlere, bu Tebliğin 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uygulanmaz. Söz konusu şirketler, ilgili markalarına yönelik Gelişim Yol Haritasını sunmak kaydıyla bu Tebliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrası hükümlerinden yararlandırılırlar.

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Şirketlerin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2006/4)'in 11 inci maddesi uyarınca 5 yıl ve daha az süre ile desteklenmiş olan markaları bu Tebliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının;

a) (a) bendinde belirtilen desteklerden, TURQUALITY® Destek Programında ilgili hedef pazarlarda desteklendikleri süre mahsup edilmek suretiyle,

b) (b) bendinde belirtilen desteklerden, TURQUALITY® Destek Programında desteklendikleri toplam süre mahsup edilmek suretiyle,

yararlandırılırlar.

GEÇİCİ MADDE 6 – (1) Şirketlerin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan Türk Ürünlerinin Yurtdışında

Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2006/4)'in 11 inci maddesi uyarınca desteklenmiş olan markalarından, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla,

a) İlave beş yıllık destek süresini kullananlar, hâlihazırda Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında gerçekleştirdikleri harcamalar için, ilave beş yıllık destek süreleri sona erene kadar bu Tebliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi çerçevesinde hedef pazar bazında belirlenen süreye tabi değildir.

b) İlave beş yıllık destek süresi sona erenler için bu Tebliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi uygulanmaz. Bu şirketlerin destek kapsamındaki markalarına yönelik olarak, Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında gerçekleştirecekleri harcamalar, anılan fıkranın (a) bendi çerçevesinde değerlendirilir.

GEÇİCİ MADDE 7 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2006/4)'in 10 uncu maddesi kapsamında desteklenen şirketler için aynı maddenin birinci fıkrasının (c), (ç), (d) ve (f) bentleri; 11 inci maddesi kapsamında desteklenen şirketler için aynı maddenin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca desteklerden yararlanmadığı pazarlar yeni hedef pazar sayılacaktır.

Yürürlük

MADDE 42 – (1) Bu Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 43 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

PAZAR ARAŞTIRMASI VE PAZARA GİRİŞ DESTEĞİ HAKKINDA TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2011/1)

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, Türkiye'de sınai ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketler ile işbirliği kuruluşlarının pazar araştırması ve pazara giriş faaliyetlerine ilişkin giderlerinin Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan (DFİF) karşılanmasıdır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, Türkiye’de sınai ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketler ile işbirliği kuruluşlarına pazar araştırması ve pazara giriş faaliyetlerine ilişkin olarak verilen destekleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 27/12/1994 tarihli ve 94/6401 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı”na dayanılarak hazırlanan Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulunun 16/3/2011 tarihli ve 2011/2 sayılı Kararına istinaden hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Alım Heyeti: İhracatımızın artırılması, yeni pazarlar bulunması ve ülkemizin ekonomik ve ticari açıdan tanıtımı amacıyla yurt dışından ithalatçı şirket yetkilileri, kurum ve kuruluş temsilcileri ve basın mensuplarının davet edilerek ülkemizde yerleşik şirketlerle ikili iş görüşmeleri gerçekleştirmelerini, meslek kuruluşlarını ziyaret etmelerini, ilgili tesisleri yerinde görmelerini ve ülkemizde düzenlenen fuarları ziyaret etmelerini sağlamaya yönelik olarak Bakanlık koordinasyonunda yapılan dış ticaret organizasyonunu,

b) Bakanlık: Ekonomi Bakanlığını,

c) E-ticaret sitesi: Uluslararası ticarete yönelik elektronik ticaret sitelerini veya elektronik pazar yerlerini,

ç) Genelge: Bu Tebliğin Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Genelgeyi,

d) Sektörel Ticaret Heyeti: İhracatımızın artırılması, yeni pazarlar bulunması ve ülkemizin ekonomik ve ticari açıdan tanıtımı amacıyla ülkemizde yerleşik aynı sektörde ve/veya alt sektörlerinde faaliyette bulunan şirketlerin yurt dışında yerleşik şirketler, kurum ve kuruluşlar ile görüşmelerini, ilgili tesisleri yerinde görmelerini ve meslek kuruluşlarını ziyaret etmelerini sağlamak amacıyla Bakanlık koordinasyonunda işbirliği kuruluşlarınca şirketlere yönelik olarak düzenlenen dış ticaret organizasyonunu,

e) Sektörel Ticaret Heyeti: İhracatımızın artırılması, yeni pazarlar bulunması ve ülkemizin ekonomik ve ticari açıdan tanıtımı amacıyla ülkemizde yerleşik aynı sektörde ve/veya alt sektörlerinde faaliyette bulunan şirketlerin yurt dışında yerleşik şirketler, kurum ve kuruluşlar ile görüşmelerini, ilgili tesisleri

yerinde görmelerini ve meslek kuruluşlarını ziyaret etmelerini sağlamak amacıyla Bakanlık koordinasyonunda işbirliği kuruluşlarınca üyesi şirketlere yönelik olarak düzenlenen dış ticaret organizasyonunu,

f) Şirket: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 124 üncü maddesinde belirtilen kollektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketleri,

g) Şirket çalışanı: Şirket ortakları ya da personelini,

ğ) Toplu üyelik: Şirketlerin üyesi oldukları işbirliği kuruluşları aracılığıyla e-ticaret sitelerine üye olduğu ve üyelik bedelinin işbirliği kuruluşu tarafından karşılandığı üyelik türünü,

h) Yurt dışı pazar araştırması gezisi: Yeni ihraç pazarları yaratılması ve geleneksel pazarlarda pazar payımızın artırılması için Türkiye’de sınıai ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketlerin yurt dışı pazarlar hakkında bilgi sağlaması ve potansiyel alıcılarla iş görüşmeleri yapmaları amacıyla yurt dışında gerçekleştirdikleri araştırma gezisini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

YURT DIŞI PAZAR ARAŞTIRMASI DESTEĞİ

MADDE 5 –(1) Bu Tebliğ kapsamında sınıai ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketler tarafından gerçekleştirilen yurt dışı pazar araştırması gezilerine ilişkin giderler %70 oranında ve yurt dışı pazar araştırması gezisi başına en fazla 5.000 ABD Dolarına kadar desteklenir.

(2) Bir yurt dışı pazar araştırması gezisi kapsamında en fazla iki şirket çalışanının aşağıda belirtilen giderleri desteklenir:

a) Ulaşım: Uluslararası ve şehirlerarası ulaşımda kullanılan ekonomi sınıfı uçak, tren, gemi ve otobüs bileti ücretleri ile günlük 50 ABD Dolarına kadar araç kiralama giderleri.

b) Konaklama: Kişi başına günlük 150 ABD Dolarına kadar konaklama (oda+kahvaltı) giderleri.

MADDE 6 – (1) Her takvim yılı içerisinde şirket başına en fazla on yurt dışı pazar araştırması gezisi desteklenir.

(2) Yurt dışı pazar araştırması gezisinin en az iki, yol hariç en fazla on günlük kısmı desteklenir.

(3) Yurt dışı pazar araştırması gezisi süresince, yolculuk ve gidilen ülkenin resmi tatil günleri hariç olmak üzere, her gün için araştırma yapılan ülkede yerleşik en az bir kurum, kuruluş veya

şirketle görüşme yapılmalıdır. Görüşme yapılmayan günler için ulaşım ve konaklama giderleri desteklenmez.

(4) Bir takvim yılı içerisinde aynı ülkeye yönelik en fazla iki yurt dışı pazar araştırması gezisi desteklenir.

(5) Bir yurt dışı pazar araştırması gezisi tek bir ülkede yapılabileceği gibi en fazla üç ülkede de yapılabilir.

MADDE 7 – (1) Aşağıda sayılan faaliyetler, 5 inci madde kapsamında desteklenmez.

a) Pazar araştırmasının amaçlanmadığı yurt dışı gezileri.

b) Grup seyahati veya resmi ve/veya özel kurum ve/veya kuruluşlarca yabancı ülkelere yönelik olarak gerçekleştirilen toplantı, sergi, konferans vb. organizasyonlar.

(2) Yurt dışı pazar araştırması gezisinin gerçekleştirildiği ülkede ve tarihlerde düzenlenen bir fuara stand ile iştirak ettiği tespit edilen şirketler 5 inci madde kapsamında desteklenmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

RAPOR, YURTDIŞI ŞİRKET VE YURTDIŞINDA YERLEŞİK ŞİRKETE AİT MARKA ALIM DESTEĞİ

Rapor ve yurt dışı şirket alım desteği

MADDE 8 – (1) Şirketler ile işbirliği kuruluşlarının yurt dışına yönelik pazara giriş stratejileri ile eylem planlarının oluşturulabilmesi amacıyla satın alınan sektör, ülke, yurt dışında yerleşik şirket veya marka odaklı rapor giderleri ile yurt dışında yerleşik şirket alımlarına yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmetlerine ilişkin giderler, şirketler için %60, işbirliği kuruluşları için %75 oranında ve yıllık en fazla 200.000 ABD Dolarına kadar desteklenir.

(2) Bu madde kapsamında satın alınan raporların ödeme belgesi tarihi itibarıyla en fazla iki yıllık olması gerekir.

(3) Bu madde kapsamında satın alınan raporlar ile danışmanlık hizmetlerine ilişkin giderlerin desteklenebilmesi için Bakanlıktan ön onay alınması gerekir.

İleri Teknolojiye Sahip Yurtdışı Şirket ve Yurtdışında Yerleşik Şirkete Ait Marka Alım Desteği

MADDE 9 – (1) İleri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurt dışında yerleşik şirketlerin alımına yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmetlerine ilişkin giderler şirketler için %75 oranında ve yıllık 500.000 ABD Dolarına kadar desteklenir.

(2) İleri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurt dışında yerleşik şirketlerin alımında kullanılan kredi faiz

giderlerinin Türk Lirası cinsi kredilerde 5 puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde 2 puanı toplam 3.000.000 ABD Dolarına kadar desteklenir.

(3) Yurtdışında yerleşik şirkete ait ve kriterleri Genelge ile belirtilen markanın alımında kullanılan kredi faiz giderlerinin Türk Lirası cinsi kredilerde 5 puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde 2 puanı toplam 2.000.000 ABD Dolarına kadar desteklenir.

(4) Faiz desteği miktarı ödenen faiz giderinin %50'sini aşamaz.

(5) Faiz desteği, ilk faiz ödeme tarihinden itibaren 5 yıllık faiz ödemelerine verilir.

(6) Faiz desteği verilecek kredi tutarının hesaplanmasında, yurt dışında yerleşik ileri teknolojiye sahip şirketlerin veya yurtdışında yerleşik şirkete ait ve kriterleri Genelge ile belirtilen markanın alım bedelinin azami % 50'si esas alınır.

MADDE 10 – (1) 9 uncu madde kapsamında yurt dışında yerleşik ileri teknolojiye sahip şirket alımına yönelik danışmanlık giderleri ile yurt dışında yerleşik ileri teknolojiye sahip şirket veya yurtdışında yerleşik şirkete ait ve kriterleri Genelge ile belirtilen marka alımına yönelik faiz harcamalarına ilişkin giderlerin desteklenebilmesi için bu Tebliğe ait Genelgede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde ön onay alınması gerekmektedir.

(2) Satın alınacak yurt dışında yerleşik şirketin ileri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak nitelikte olduğuna ilişkin karar; Bakanlığın yanı sıra, TÜBİTAK ve/veya başvuru bazında gerekli görülen üniversite, ileri teknoloji enstitüsü ve diğer kamu kurum/kuruluşlarının temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak Değerlendirme Komisyonu tarafından oybirliği ile verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SEKTÖREL TİCARET HEYETİ VE ALIM HEYETİ

PROGRAMLARI DESTEĞİ

MADDE 11 –(1) Bakanlık koordinasyonunda işbirliği kuruluşlarınca düzenlenen sektörel ticaret heyeti programlarına ilişkin giderler %50 oranında ve program başına 100.000 ABD Dolarına kadar, alım heyeti programlarına ilişkin giderler %50 oranında ve program başına 75.000 ABD Dolarına kadar desteklenir.

(2) İşbirliği kuruluşlarınca düzenlenen sektörel ticaret heyeti ile alım heyeti programları çerçevesinde aşağıda belirtilen giderler desteklenir:

a) Ulaşım: Sektörel ticaret heyetlerinde bir şirket/işbirliği kuruluşundan en fazla iki kişinin, alım heyetlerinde bir davetli yabancı şirket/kuruluştan en fazla iki kişinin uluslararası ve/veya şehirlerarası ulaşımda kullanılan ekonomi sınıfı uçak, tren, gemi, otobüs bileti ile toplu taşımaya yönelik araç kiralama giderleri.

b) Konaklama: Sektörel ticaret heyetlerinde bir şirket/işbirliği kuruluşundan en fazla iki kişinin, alım heyetlerinde bir davetli yabancı şirket/kuruluştan en fazla iki kişinin, kişi başına günlük 150 ABD Dolarına kadar konaklama (oda+kahvaltı) giderleri.

c) Tanıtım ve Organizasyon Giderleri:

1) Tercümanlık gideri.

2) Seminer, konferans, toplantı ve ikili görüşmelerin yapıldığı yerlerin kiralama giderleri.

3) Fuar katılımına ilişkin giderler.

4) Görsel ve yazılı tanıtım giderleri.

5) Halkla ilişkiler hizmeti gideri.

6) Sergilenecek ürünlerin nakliye giderleri.

(3) Onaylanan sektörel ticaret heyetlerinde faaliyetlerin koordinasyonunu yapmak üzere işbirliği kuruluşunca bir ön heyet düzenlenebilir. Ön heyet kapsamında yurt dışında görevlendirilen (işbirliği kuruluşu çalışanı/heyet katılımcısı şirket ortağı/çalışanı) iki kişiye ait ulaşım ve konaklama giderleri bu madde kapsamındaki limitler dahilinde desteklenir.

(4) Sektörel ticaret heyetlerinin Bakanlıkça belirlenen hedef ve öncelikli ülkelere yönelik olması durumunda destek oranı on puan artırılır.

MADDE 12 – (1) 11 inci madde kapsamında düzenlenen sektörel ticaret heyeti programları ile alım heyeti programlarının destek kapsamına alınabilmesi için ilgili işbirliği kuruluşunun program başlangıç tarihinden en az üç ay önce program taslağı ve tahmini bütçesi ile Bakanlığa başvuruda bulunması gerekir. Bakanlıkça uygun bulunan programlar destek kapsamına alınır.

(2) Özel ve zorunlu hallerde, bu maddenin birinci fıkra hükümlerine tabi olmaksızın başvuruda bulunan işbirliği kuruluşlarının tek başına veya diğer işbirliği kuruluşları ile birlikte düzenleyeceği sektörel ticaret heyeti ve alım heyeti programlarını destek kapsamına almaya Bakanlık yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

E-TİCARET SİTELERİNE ÜYELİK DESTEĞİ

MADDE 13 – (1) E-ticaret sitelerine toplu üyelik giderleri işbirliği kuruluşları için %80 oranında desteklenir.

(2) Toplu üyeliklerde başvuruda yer alan her bir şirket için işbirliği kuruluşlarına e-ticaret sitesi başına yıllık en fazla 2.000 ABD Doları tutarında destek verilir.

(3) İşbirliği kuruluşlarının toplu üyelik desteğinden yararlanabilmesi için başvuruda en az 250 şirketin yer alması gerekir. Ancak işbirliği kuruluşu, bu fıkra kapsamında onaylanan başvurularını müteakip şirket ilave etme talebinde bulunabilir. İlave edilen şirketlerin, desteğe esas üyelik bitiş tarihinin belirlenmesinde daha önce onaylanan grubun üyelik bitiş tarihi esas alınır.

MADDE 14 – (1) İşbirliği kuruluşları, 13 üncü maddede belirtilen destekten en fazla 5 e-ticaret sitesi için yararlanabilir.

(2) Toplu üyelik başvurularında yer alan şirketlerin aynı site için en fazla 3 yıllık üyeliği desteklenir.

(3) 13 üncü maddede belirtilen destekten yararlanabilmek için, üye olunan e-ticaret sitesinin Bakanlıktan onay almış olması gerekir.

(4) E-ticaret sitelerinde yer alan site içi reklam ve reklam bandı (banner) giderleri destek kapsamı dışındadır.

ALTINCI BÖLÜM

ÖDEME BELGELERİNİN İBRAZİ VE ÖDEME

Ödeme Esasları

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki faaliyetlerin destek ödemesinden yararlandırılabilmesi için giderlerin ödeme belgesi ve diğer belgelerle birlikte tevsiki gerekir.

Başvuru ve Ödeme Belgelerinin İbrazi

MADDE 16 – (1) Destek ödeme başvuruları, 8 inci, 9 uncu ve 13 üncü maddelerde yer alan destekler için Genelgede belirtilen belgelerle birlikte, ödeme belgesi tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde Bakanlığa yapılır. Altı aylık sürenin hesaplanmasında Bakanlığın evrak giriş tarihi esas alınır.

(2) Destek ödeme başvuruları 5 inci maddede yer alan destek için Genelgede belirtilen belgelerle birlikte, şirket çalışanının Türkiye'ye giriş tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde Bakanlığa yapılır. Üç aylık sürenin hesaplanmasında Bakanlığın evrak giriş tarihi esas alınır.

(3) Destek ödeme başvuruları 11 inci maddede yer alan destekler için Genelgede belirtilen belgelerle birlikte, faaliyet bitiş tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde Bakanlığa yapılır. Üç aylık sürenin hesaplanmasında Bakanlığın evrak giriş tarihi esas alınır.

(4) Bakanlık, gerekli incelemenin yapılmasını müteakip ödeme yapılacak kuruluşu ve ödeme tutarını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)'na bildirir.

(5) Ödemeye ilişkin hesaplamalarda TCMB döviz alış kurları dikkate alınır.

(6) TCMB döviz kurlarında yer almayan para birimlerine istinaden yapılan hesaplamalarda Bakanlıkça uygun görülen diğer uluslararası veri kaynakları esas alınır.

(7) 8 inci, 9 uncu ve 13 üncü maddelerde yer alan desteklerden yararlanmak için başvuranların eksik bilgi ve belgelerini bildirim tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde, bu Tebliğin 5 inci ve 11 inci maddesinde yer alan desteklerden yararlanmak için başvuranların ise eksik bilgi ve belgelerini bildirim tarihinden itibaren en geç iki ay içerisinde tamamlamaları gerekir. Eksikliklerin belirtilen süreler içerisinde tamamlanmaması halinde şirket/işbirliği kuruluşunun destek başvurusunun, mevcut evraklar çerçevesinde tekemmül etmiş harcama kalemleri için destek ödemesi yapılır. Belirtilen süreler, Bakanlığın evrak çıkış tarihiyle başlar ve Bakanlığın evrak giriş tarihi ile biter.

MADDE 17 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

Ödeme

MADDE 18 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 19 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

YEDİNCİ BÖLÜM DİĞER HÜKÜMLER

Yetki

MADDE 20 – (1) Destek başvurularına ve bu başvuruların sonuçlandırılmasına yönelik olarak istenen bilgi, belge ve uygulamaya ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça düzenlenen Genelge ile belirlenir.

(2) Bu Tebliğde düzenlenen hususlara ilişkin uygulama usul ve esaslarını belirlemeye, uygulamaya ilişkin talimatlar vermeye, uygulamada ortaya çıkacak mücbir sebep, özel ve zorunlu haller ile ihtilafları inceleyip sonuçlandırmaya, gerekli görülmesi durumunda destek oranlarını azaltmaya, ödenecek destek

miktarını her türlü kamu alacağına karşılık mahsup etmeye ve bütçe imkânları çerçevesinde destek kapsamında değerlendirilecek harcama ve destek ödeme miktarlarını kısıtlamaya Bakanlık yetkilidir.

Yaptırım

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğ kapsamında haksız olarak alındığı tespit edilen destek ödemeleri, ilgililerden 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilir.

(2) Bakanlık, şirketlerin/işbirliği kuruluşlarının faaliyetlerini izler ve değerlendirir. İşbirliği kuruluşları/şirketlerin gerçekleştirdiği faaliyetlerin bu Tebliğin amaç ve hükümlerine uygun bulunmaması veya usulüne uygun ve onaylanan şekilde yürütülmediğinin tespit edilmesi durumunda şirket/işbirliği kuruluşunun ilgili destek başvurusu değerlendirmeye alınmaz.

(3) Bu Tebliğ kapsamında yanıltıcı bilgi ve belge ibraz edildiğinin tespiti halinde, ilgililerin haklarında kanuni işlem yapılır. Bu kapsamda tahkikat, soruşturma veya dava konusu edilmiş olanların destek talepleri, konuyla ilgili denetim raporu veya yargı kararı alınıncaya kadar bekletilir.

a) Denetim raporu veya yargı kararı işbirliği kuruluşunun yanıltıcı bilgi ve belge sunduğu yönünde ise, bahse konu işbirliği kuruluşunun ilgili destek başvurusu değerlendirmeye alınmaz ve işbirliği kuruluşu Bakanlığın kapsamdan çıkarım bildirim yazısının evrak çıkış tarihinden itibaren en az altı ay süresince, bu Tebliğ kapsamında yeni bir başvuruda bulunamaz.

b) Denetim raporu veya yargı kararı şirketin yanıltıcı bilgi ve belge sunduğu yönünde ise, bahse konu şirket destek kapsamından çıkarılır ve varsa sonuçlandırılmamış destek başvuruları değerlendirmeye alınmaz. Şirket, Bakanlığın kapsamdan çıkarım bildirim yazısının evrak çıkış tarihinden itibaren en az iki yıl süresince, bu Tebliğ kapsamında yeni bir başvuruda bulunamaz.

(4) Destek kapsamındaki faaliyetler çerçevesinde hizmet sağlayan kurum/kuruluşların bu Tebliğin amaç ve hükümlerine uygun olmayan faaliyetlerinin veya yanıltıcı bilgi ve belge ibraz ettiğinin tespit edilmesi halinde; faaliyet destek kapsamından çıkarılır. Söz konusu kurum ve kuruluşlardan alınacak hizmetlere ilişkin faaliyetler Bakanlığın kapsamdan çıkarım bildirim yazısı evrak çıkış tarihinden itibaren en az altı ay süresince destek kapsamına alınmaz.

MADDE 22 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İzleme ve Değerlendirme

MADDE 23 – Yürürlükten kaldırılmıştır.

İstisna

MADDE 24 – (1) 24/5/2006 tarihli ve 26177 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2006/4 sayılı Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®’nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ çerçevesinde daha önce desteklenmiş şirketler ile halen desteklenmekte olan şirketler (harcama yetkisi alanlar dahil) 5 inci, 8 inci, 9 uncu ve 13 üncü maddelerde belirtilen desteklerden yararlanamaz.

(2) Bir faaliyet için Bakanlıkça yürütülen başka bir Tebliğdeki desteklerden yararlanan şirketler ve işbirliği kuruluşları aynı faaliyet için bu Tebliğ kapsamında yer alan desteklerden yararlanamazlar.

(3) Diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen aynı mahiyetteki desteklerden yararlanan şirketler ve işbirliği kuruluşları bu Tebliğ kapsamında yer alan desteklerden yararlanamazlar.

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

MADDE 25 – (1) Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulunun 12/10/2006 tarihli ve 2006/11 sayılı Kararı ile anılan Karara istinaden hazırlanan ve 21/10/2006 tarihli ve 26326 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “2006/6 sayılı Pazar Araştırması ve Pazarlama Desteği Hakkında Tebliğ”, ekleri ve değişiklikleriyle birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuatın Lehte Hükümlerinin Uygulanması

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin destek başvurularının sonuçlandırılmasında bu Tebliğin 25 inci maddesiyle yürürlükten kaldırılan Tebliğin lehte olan hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla destek başvurusu henüz sonuçlanmamış şirketlere ve İşbirliği Kuruluşlarına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2011/1)’in lehte olan hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sonuçlandırılmamış başvurular için bu maddenin

yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2011/1)'in lehe olan hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen ancak destek müracaatı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan sektörel ticaret heyeti ile alım heyeti programları desteği ve yurt dışı pazar araştırması desteğine ilişkin müracaatlar için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2011/1)'in lehe olan hükümleri uygulanır.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce harcaması gerçekleştirilen ancak destek müracaatı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan rapor ve yurt dışı şirket alım desteği, ileri teknolojiye sahip yurt dışı şirket alım desteği ve e-ticaret sitelerine üyelik desteğine ilişkin müracaatlar için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2011/1)'in lehe olan hükümleri uygulanır.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlık tarafından onaylanan ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra gerçekleştirilen sektörel ticaret heyeti ile alım heyeti programları desteğine ilişkin müracaatlar için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2011/1)'in lehe olan hükümleri uygulanır.

(4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sonuçlandırılmamış başvurular için bu Tebliğin lehe olan hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla onaylanmış veya sonuçlandırılmamış başvurular için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2011/1)'in lehe olan hükümleri uygulanır.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla onaylanmış veya sonuçlandırılmamış başvurular için bu Tebliğin lehe olan hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 6 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sonuçlandırılmamış başvurular için bu Tebliğin lehe olan hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 26 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

KAMBIYO MEVZUATI

1567 SAYILI TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA KANUN

Madde 1-Kambiyo, nukut, esham ve tahvilat alım ve satımının ve bunlar ile kıymetli madenler ve kıymetli taşlarla bunlardan mamul veya bunları muhtevi her nevi eşya ve kıymetlerin ve ticari senetlerle tediyeyi temine yarıyan her türlü vasıta ve vesikaların memleketten ihracı veya memlekete ithalinin tanzim ve tahdidine ve Türk parasının kıymetinin korunması zımında kararlar ittihazına **Cumhurbaşkanı** selahiyetlidir.

Madde 2-Bu kararlar (Türk Parası Kıymetini Koruma) başlığı altında Resmi Gazete ile ve Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlığın münasip göreceği diğer neşir vasıtalarıyla neşir ve ilân olunur.

Şu kadar ki kararların yürürlüğe girmesinde Resmi Gazete ile yapılacak neşir ve ilân esas olup bu gazete ile neşredilen kararlar başka vasıtalarla neşir ve ilân edilmiş olsun olmasın metinlerinde meriyet tarihi varsa o tarihten yok ise Resmi Gazete ile neşredildiğinin ertesi gününden itibaren Türkiye'nin her tarafında yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Cumhurbaşkanının bu Kanun hükümlerine göre yapmış bulunduğu genel ve düzenleyici işlemlerdeki yükümlülöklere aykırı hareket eden kişi, üçbin Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır.

Fiil, 1 inci maddede yazılı kıymetlerin izinsiz olarak yurttan çıkarılması veya yurda sokulması mahiyetinde ise 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümlerine göre suç veya kabahat oluşturmadığı takdirde kişi; eşya ve kıymetlerin rayiç bedeli kadar, teşebbüs halinde bu bedelin yarısı kadar idarî para cezası ile cezalandırılır.

Her türlü mal, kıymet, hizmet ve sermaye ithal ve ihraç edenler veya bu işlere aracılık edenlerden bu işlemlerinden doğan alacaklarını 1 inci maddeye göre alınan kararlardaki hükümlere

göre ve bu kararlarda tayin edilen süreler içinde yurda getirmeyenler, yurda getirmekle yükümlü oldukları kıymetlerin rayiç bedelinin yüzde beşi kadar idarî para cezasıyla cezalandırılırlar. İdarî para cezasına ilişkin karar kesinleşinceye kadar alacaklarını yurda getirenlere, birinci fıkra hükmüne göre idarî para cezası verilir. Ancak, verilecek idarî para cezası yurda getirilmesi gereken paranın yüzde ikibuçuşundan fazla olamaz.

İthalat, ihracat ve diğer kambiyo işlemlerinde döviz veya Türk Parası kaçırmak kastıyla muvazaalı işlemlerde bulunanlar, yurda getirmekle yükümlü oldukları veya kaçırdıkları kıymetlerin rayiç bedeli kadar idarî para cezasıyla cezalandırılırlar. Bu fiilin teşebbüs aşamasında kalması halinde verilecek ceza yarı oranında indirilir.

Bu Kanuna dayanılarak çıkarılan karar, yönetmelik ve tebliğler ile diğer genel ve düzenleyici işlemler uyarınca faaliyet izni veya yetki belgesi alınması zorunlu olan konularda, gerekli izin veya belgeyi almaksızın ticari faaliyette bulunanlar, elli bin Türk lirasından iki yüz elli bin Türk lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır ve yetkisiz faaliyetin gerçekleştirildiği iş yerindeki tüm faaliyetler bir aydan altı aya kadar, tekrarı halinde ise sürekli olarak durdurulur. Ancak, yetkisiz olarak faaliyette bulunanların ilan ve reklamlarından veya yaptıkları işin mahiyetinden söz konusu iş yerini, sadece faaliyet izni veya yetki verilmesi gereken faaliyet konularında iştigal etmek maksadıyla açtıkları veya işlettikleri anlaşılıyorsa söz konusu iş yerindeki faaliyet sürekli olarak durdurulur. Durdurma işlemleri Hazine Müsteşarlığının talebi üzerine valiliklerce yerine getirilir.

Bu kabahatlerin bir tüzel kişinin yararına olarak işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişiye de aynı miktarda idarî para cezası verilir.

Kabahatin konusunu yabancı para oluşturması halinde, idarî para cezasının hesaplanmasında fiilin işlendiği tarih itibarıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının bu paraya ilişkin "döviz satış kuru" esas alınır.

Hükmolunacak idarî para cezasına, suç tarihi ile tahsil tarihi arasındaki süreler için 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında, para cezası ile birlikte tahsil olunmak üzere, gecikme faizi uygulanır. Gecikme faizinin hesaplanmasında ay kesirleri nazara alınmaz.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı suçların tekerrürü halinde verilecek cezalar iki kat olarak hükmedilir.

Bu madde hükmüne göre idarî para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısı yetkilidir.

Madde 4-Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5- Bu Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuat kapsamında faaliyet izni ve/veya yetki verilen anonim şirketler, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 330 uncu maddesi kapsamında özel kanuna tabi anonim şirket olarak değerlendirilir. Bu kapsamda, söz konusu anonim şirketler, sadece bu Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan karar, yönetmelik ve tebliğlerde belirtilen ekonomik amaç ve konular kapsamında kurulabilir ve faaliyet gösterebilir.

Ek madde 1-Vergi Müfettişleri ve Vergi Müfettiş Yardımcıları, Hazine kontrolörleri ve stajyer Hazine kontrolörleri ve kambiyo murakabe mercileri bu kanun hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında tetkikat ve tahkikat yapmak ve tahkikat sırasında suç emareleri bulunursa maznunlar ve suçla ilgili görülenler nezdinde Ceza Mahkemeleri Usulü Kanununun zabıt ve arama hakkındaki hükümleri gereğince muamele ifa etmek yetkisini haizdir.

Ek madde 2- Muhacir ve mültecilerin İskân Kanununun 31 inci maddesi haricinde, menkul ve gayrimenkul mallarının bedeli ve ellerindeki nakitler karşılığında yapacakları ithalât bu kanun hükümlerine tabidir.

Hariçteki servetlerin tevsik şekli, getirilecek malların cins ve nev'i ile ithal için müracaat zamanı ve Maliye Bakanlığınca verilecek müsaadelerin geçerlik süresi ve konuyla alâkalı diğer hususlar ayrı bir **Cumhurbaşkanı** Kararı ile tesbit olunur.

Bu kanun yürürlükte kaldığı müddetçe İskân Kanununun 32 nci maddesinin ithal edilecek eşyaların cins ve nev'ini tahdit ve tayin eden hükmü ile 33 üncü maddesi uygulanmaz.

Geçici madde- 2510 sayılı kanunun 32 nci maddesi şumulüne giren müracaatlardan bu kanun neşri tarihinde henüz Maliye Bakanlığınca ithal müsaadesine bağlanmamış olanlar hakkında da bu kanun hükümleri uygulanır.

Ek madde 3- Bu kanuna aykırı fiilleri ihbar edenlerle suç delillerinin tesbitinde hizmeti görülenlere, hangi hallerde ikramiye verileceği ve verilecek ikramiyenin miktar ve nispeti **Cumhurbaşkanı** kararı ile tesbit olunur.

Ancak verilecek ikramiyenin miktarı, bu kanun mucibince hükmolunacak para cezalarından tahsil edilecek miktarın %45 ini geçemez.

Ek madde 4- (3521 sayılı Kanunla değişik) Bu Kanuna göre gerçek ve tüzelkişiler hakkında hükmolunacak para cezalarıyla 1 inci maddeye göre alınan kararlar uyarınca tahsili gereken alacaklar hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Ek madde 5- (3196 sayılı Kanunla eklenmiştir.) Bu Kanunun 1 inci maddesine göre **Cumhurbaşkanınca** alınan kararlarda lehe değişiklik yapılması veya bu kararların yürürlükten kaldırılması hallerinde; değiştirilen veya kaldırılan kararlara aykırı davranışta bulunmuş olanlar hakkında, failin lehine olan kararlar ve kanun hükümleri tatbik ve infaz olunur.

Geçici Madde- (3521 sayılı Kanunla eklenmiştir.) Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ticari amaçlarla ihraç edilen ve süresinde yurda getirilmemiş olan mal bedeli dövizlerin, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren otuz gün içinde yurda getirilerek bir bankaya satılması halinde cari alış kurumdan alımları yapılır.

Verilen süre içinde yurda getirilmeyerek bankalara satışı yapılmayan açık taahhüt hesaplarına ait dövizlerle ilgili olarak, bu dövizlerin, 1 inci maddeye göre çıkarılan kararlar uyarınca yurda getirilmeleri gereken tarihteki kur ile verilen sürenin son günündeki kura göre hesaplanacak kur farkları ilgililerden, 6183 sayılı Kanuna göre tahsil olunur.

Yukarıdaki fıkralara göre alımı yapılan döviz ve kur farkları ile ilgili açık taahhüt hesapları kapatılır.

Madde 6-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 7-Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARAR NO: 89/14391

Ekli "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar"ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığı' nın 7/8/1989 tarihli ve 55251 sayılı yazısı üzerine, 1567 sayılı Kanunun 6258 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu' nca 7/8/1989 tarihinde kararlaştırılmıştır.

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARAR BİRİNCİ BÖLÜM GENEL ESASLAR

Amaç, konu, yetki ve saklı hükümler

Madde 1- Türk parasının kıymetini korumak amacıyla, Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin belirlenmesine, döviz ve dövizli temsil eden belgelere (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ilişkin tüm işlemler ile dövizlerin tasarruf ve idaresine, Türk parası ve Türk parasını temsil eden belgelerin (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ithal ve ihracına, kıymetli maden, taş ve eşyalara ilişkin işlemlere, ihracata, ithalata, özelliği olan ihracat ve ithalata, görünmeyen işlemlere, sermaye hareketlerine ilişkin kambiyo işlemlerine ait düzenleyici, sınırlayıcı esaslar bu Karar ile tayin ve tespit edilmiştir.

Bu Karar'a ve bu Karar'ın uygulanması amacıyla Bakanlık'ça yayımlanacak tebliğlere muhalefet 1567 sayılı Kanun'la ek ve tadillerine muhalefet sayılır.

Çeşitli kanunlar ve uluslararası anlaşmalarda yer alan özel hükümler saklıdır.

Tanımlar

Madde 2- Bu Karar'ın uygulanmasında kullanılan tanımlar:

- a) **Bakanlık:** Hazine ve Maliye Bakanlığını,
- b) **Türkiye'de yerleşik kişiler:** Yurtdışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahibi Türk vatandaşları dahil Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan gerçek ve tüzel kişileri,
- c) **Dışarıda yerleşik kişiler:** Türkiye'de yerleşik sayılmayan gerçek ve tüzel kişileri ifade eder.
- d) **Yolcu:** Geçerli pasaport veya pasaport yerini tutan belgeler taşıyan ve Türkiye'ye girmek veya Türkiye'den çıkmak üzere Ticaret Bakanlığınca tesbit edilen giriş ve çıkış kapılarına gelen kişileri ifade eder.
- e) **Türk parası:** Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre Türkiye'de tedavülde bulunan veya tedavülden kaldırılmış olsa bile değiştirme süresi dolmamış olan paraları ifade eder.
- f) **Türk parası ile ödemeyi sağlayan belgeler:** Türk parası ile ödemede bulunmayı sağlayan ticari ve adi senetler, kredi mektubu, kredi kartı, seyahat çekleri havale, mektup gibi her türlü belge ve vasıtaları ifade eder.
- g) **Efektif :** Banknot şeklindeki bütün yabancı ülkeler paralarını ifade eder.
- h) **Döviz (kambiyo):** Efektif dahil yabancı parayla ödemeyi sağlayan her nev'i hesap, belge ve vasıtaları ifade eder.

i) Menkul kıymetler: Sermaye ve para piyasalarında işlem gören her türlü Türk ve Yabancı Menkul Kıymetleri, (Menkul Kıymet Yatırım Fonu katılma belgesi bu Karar'ın uygulanmasında menkul kıymet olarak mütalaa olunur) ifade eder.

j) Kıymetli madenler: Her tür ve şekilde altın, gümüş, platin ve paladyumu,

i) Standart işlenmemiş altın: En az 995/1000 saflıkta, nitelikleri Bakanlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki altını,

ii) Standart dışı işlenmemiş altın: 995/1000'den düşük (995/1000 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki altını,

iii) İşlenmiş altın: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş altını,

iv) Standart işlenmemiş gümüş: En az %99,9 saflıkta, nitelikleri Bakanlıkça belirlenen bar, külçe veya granül halindeki gümüşü,

v) Standart dışı işlenmemiş gümüş: %99,9'dan düşük (%99,9 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki gümüşü,

vi) İşlenmiş gümüş: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş gümüşü,

vii) Standart işlenmemiş platin: En az %99,95 saflıkta, nitelikleri Bakanlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki platini,

viii) Standart dışı işlenmemiş platin: %99,95'ten düşük (%99,95 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki platini,

ix) İşlenmiş platin: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş platini,

x) Standart işlenmemiş paladyum: En az %99,95 saflıkta, nitelikleri Bakanlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki paladyumu,

xi) Standart dışı işlenmemiş paladyum: %99,95'ten düşük (%99,95 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki paladyumu,

xii) İşlenmiş paladyum: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş paladyumu.

k) Kıymetli taşlar: Elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet ve inciye ifade eder.

l) Kıymetli eşya: Kıymetli madenler veya kıymetli taşlardan yapılmış ya da bunları içeren eşyaları ifade eder.

m) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve şubelerini ifade eder.

n) Banka: Türkiye'de faaliyette bulunan mevduat bankaları ve katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarını,

o) Yetkili müesseseler: Bakanlıkça tesbit edilen usul ve esaslar çerçevesinde dövize ilişkin işlemler yapmasına izin verilen ve kıymetli maden, taş ve eşyalara ilişkin işlemler de yapabilen anonim şirketleri ifade eder.

(p) Sermaye piyasası mevzuatı: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan diğer mevzuatı,

r) PTT: Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş'yi,

s) Diğer sermaye piyasası araçları: Menkul Kıymetler dışında kalan ve Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen sermaye piyasası araçlarını ifade eder.

t) Yürürlükten kaldırılmıştır.

t) Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları: Kıymetli Madenler Borsaları ile ilgili mevzuat çerçevesinde faaliyet izni alan yurt içinde ya da yurt dışında yerleşik tüzel kişileri,

u) Aracı kurum: Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde aracılık faaliyetinde bulunmak üzere Sermaye Piyasası Kurulu'ndan yetki belgesi almış kurumları,

v) Döviz geliri: İlgili mevzuat ile belirlenen ihracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerden elde edilen gelirleri,

y) Kredi bakiyesi: Yurt içinden ve yurt dışından temin edilen nakit döviz kredisi borçlarının geri ödemesi yapılmamış toplamını,

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK PARASI, DÖVİZ İLE KIYMETLİ MADEN, TAŞ VE EŞYALARA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Türk Parası

Madde 3-a) Türk parası ve Türk parasıyla ödemeyi sağlayan belgelerin yurttan ihracı ve yurda ithali serbesttir.

b) Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de Türk parası ile ödeme, tahsilat ve tevdiatta bulunmaları serbesttir.

c) Bankalar, ithalat, ihracat ve görünmeyen işlemler dışındaki yurtdışına yapılan 50.000 ABD Doları karşılığını aşan Türk Lirası transferlerine ilişkin bilgileri, transfer tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlıkça belirlenecek mercilere bildirirler.

d) 25.000 TL'yi aşan Türk parasının yurt dışına çıkarılması Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde yapılır.

Döviz

Madde 4-a) Yurda döviz ithali ve yurttan döviz ihracı serbesttir.

b) Türkiye'de yerleşik kişilerin beraberlerinde döviz bulundurmaları, bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ile yurt dışında döviz alım satımına yetkili kuruluşlardan döviz satın almaları ve bunlara döviz satmaları, dövizleri bankalarda açacakları döviz hesaplarında tutmaları, efektif olarak kullanmaları, bankalar vasıtasıyla yurt içinde ve yurt dışında tasarruf etmeleri serbesttir.

c) Türkiye'de yerleşik kişilerin, dışarıda yerleşik kişilerden, Türkiye'de yapacakları işlemler nedeniyle döviz kabul etmeleri serbesttir.

d) Dışarıda yerleşik kişiler; bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlarla döviz alım ve satımı yapabilirler.

e) Türkiye'de yerleşik kişiler ile dışarıda yerleşik kişilerin, bankalar vasıtasıyla yurt dışına döviz transfer ettirmeleri serbesttir. Bakanlık yurt dışına döviz transferi yapılabilecek diğer kuruluşları belirlemeye yetkilidir.

Bankalar, ithalat, ihracat ve görünmeyen işlemler dışındaki yurtdışına yapılan 50.000 ABD Doları ve eşiti dövizini aşan transferlere (Döviz tevdiat hesaplarından yapılan transferler dahil) ilişkin bilgileri, transfer tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlıkça belirlenecek mercilere bildirirler.

f) 10.000 Avro veya eşitini aşan efektifin yurt dışına çıkarılması Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde yapılır.

g) Türkiye'de yerleşik kişilerin, Bakanlıkça belirlenen haller dışında, kendi aralarındaki menkul ve gayrimenkul alım satım, taşıt ve finansal kiralama dâhil her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama, leasing ile iş, hizmet ve eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmaz.

Döviz kurları

Madde 5- Yabancı paraların Türk parası karşısındaki değeri, Merkez Bankasınca tespit edilen usüller çerçevesinde belirlenir.

Döviz alım ve satımları işlem tarihinde geçerli kurlar üzerinden yapılır. 6 ıncı ve 8 inci madde hükümleri saklıdır.

Mahsup işlemleriyle ilgili döviz alım ve satım belgelerinin düzenlenmesinde işlem tarihindeki döviz alış kurları uygulanır.

Dövizle ilişkin işlemler

MADDE 6 – (1) Bu Karar kapsamındaki dövizle ilişkin işlemler Merkez Bankası, bankalar ve Bakanlıkça uygun görülecek diğer kuruluşlar tarafından yapılır. Merkez Bankası kendi işlemlerinde kullanacağı konvertibl dövizleri belirler.

(2) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) PTT, yetkili müesseseler ve Borsa İstanbul A.Ş. bünyesindeki piyasalarda Borsa İstanbul A.Ş. ile ilgili mevzuat kapsamında olmak üzere kıymetli maden aracı kuruluşları efektif alım satımı yapabilirler.

(4) Aracı kurumlar sadece sermaye piyasası faaliyetlerinin gerçekleştirilmesiyle sınırlı olmak kaydıyla sadece hesap sahibi müşterileri ile döviz alım satımı yapabilirler.

(5) Bankalar, PTT, yetkili müesseseler, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlar döviz mevcutlarını, Bakanlıkça belirlenecek oran ve esaslar çerçevesinde Merkez Bankasına devrederler.

(6) Bankalar dövizle ve kıymetli madenlere dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi yapabilirler.

(7) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş aracı kuruluşlarca, dövizle ve kıymetli madene dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil sermaye piyasası mevzuatına göre düzenlenmiş her türlü türev araçların alım satımı, Sermaye Piyasası mevzuatı çerçevesinde teşkilatlanmış borsalarda yapılır.

(8) Döviz transferinin bankalardan yapılması kaydıyla yurt dışından vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçlarının alım satımı Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş yurt içinde veya yurt dışında bulunan aracı kuruluşlar aracılığıyla yapılır.

(9) Kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araç işlemleri Türkiye’de yerleşik kişilerce yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla yapılabilir.

(10) Vadeli döviz alım satımına ilişkin düzenlemeleri yapmaya Merkez Bankası yetkilidir.

(11) Merkez Bankası bünyesinde bulunan döviz ve efektif piyasalarının kuruluş, katılım ve işlem esasları Bankaca belirlenir.

Kıymetli madenler, taşlar ve eşyalar

Madde 7- a) Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların Dış Ticaret Rejimi esasları dahilinde Türkiye'ye ithali ve ihracı serbesttir. Bakanlık işlenmemiş kıymetli madenlerin farklı ödeme şekillerine göre ithalatını düzenlemeye yetkilidir. Standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin, ithal ve ihracında gümrük idarelerine beyan verilmesi yeterli olup, ithalat ve ihracat rejim, karar ve yönetmelikleri uygulanmaz. Ancak, standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ihracatında ilgililerin talebi durumunda, 15/12/1999 tarihli ve 99/13812 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İhracat, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Karar, İhracat: 2017/4 sayılı İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ ile 17/1/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Dahilde İşleme Rejimi Kararı ve bunlara dayanılarak yayımlanan düzenlemeler uygulanabilir. Bu talepleri inceleyip sonuçlandırmaya Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

Dahilde işleme rejimi kararı kapsamında standart dışı işlenmemiş kıymetli maden ithali serbesttir. Ancak, dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında gerçekleştirilenler dahil olmak üzere standart işlenmemiş kıymetli madenlerin ve Dahilde İşleme Rejimi Kararı haricinde gerçekleştirilen standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali yalnızca, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla Kıymetli Madenler Borsası üyesi kıymetli maden aracı kuruluşları tarafından yapılır. Kıymetli Madenler Borsası üyesi aracı kuruluşlar ithal ettikleri standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenleri üç iş günü içinde Borsaya teslim etmek zorundadır. Ancak, Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında gerçekleştirilen kıymetli maden ithalatında, ithal edilen standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin Borsaya teslim şartı bulunmayıp, üç iş günü içinde kıymetli maden aracı kuruluşu tarafından Borsaya yazılı olarak bilgi verilmesi zorunludur. Bakanlık işlenmemiş kıymetli maden ithaline ilişkin istisnaları belirlemeye yetkilidir.

b) Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların yurt içinde alım ve satımı serbesttir. Ancak yurt içinde cevherden her tür ve şekilde üretilen kıymetli madenlerin alım ve satım işlemleri de Borsa

İstanbul A.Ş. tarafından düzenlenecek yönetmeliklerle belirlenecek esaslara göre Borsa İstanbul A.Ş.'de yapılır.

c) Yolcular, beraberlerindeki kendilerine ait değeri 15.000 ABD Dolarını aşmayan ve ticari amaç taşımayan ziynet eşyası niteliğinde kıymetli madenlerden ve taşlardan yapılmış eşyaları yurda getirebilirler ve yurtdışına çıkarabilirler. Daha fazla değerdeki ziynet eşyalarının yurtdışına çıkarılması, girişte beyan edilmiş olmasına veya Türkiye'de satın alındığını tevsik etme şartına bağlıdır.

ç) Bakanlık ihtiyaç duyulması halinde standart işlenmemiş kıymetli madenlerin yolcu beraberinde yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

d) Merkez Bankası ve Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları ithal ettikleri işlenmemiş kıymetli madenlerin yurt içindeki alım satım işlemlerini sadece Borsa İstanbul A.Ş.'de yaparlar. Şu kadar ki ziynet veya süs eşyasında dönüştürülmüş şekli hariç olmak üzere Borsa İstanbul A.Ş.'de hangi tür ve şekilde kıymetli madenlerin işlem göreceği ve teşekkül ettirilecek piyasalar Borsa İstanbul A.Ş. tarafından düzenlenecek yönetmeliklerle belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DIŞ TİCARET

İhracat

MADDE 8 – (1) İhracat bedellerinin tasarrufu serbesttir. Bakanlık ihtiyaç duyulması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

İthalat

MADDE 9 – (1) İthalat ve transit ticaret işlemlerine ilişkin yurt dışına döviz ve Türk Lirası transferi bankalarca yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM GÖRÜNMEYEN İŞLEMLER

Döviz ödemesini gerektiren işlemler

Madde 10- Uluslararası nakliyat, bankacılık, sigortacılık, dışarıya yaptırılan hizmetler ve diğer görünmeyen işlemlerle ilgili olarak yurt dışına Türk parası transferleri ile döviz tahsis ve transferleri ve efektif satışları Merkez Bankası'nca belirlenecek usul, esas ve limitler çerçevesinde bankalarca yapılır.

Döviz kazandırıcı işlemler

Madde 11- Türkiye'de yerleşik kişiler, dışarıda yerleşik kişiler için veya bunlar adına yurt içinde veya dışında yapmış oldukları tüm hizmet (müteahhitlik hizmetleri dahil) karşılığı dövizler ile

dışarıda yerleşik kişiler nam ve hesabına yapılan gider karşılığı dövizleri serbestçe tasarruf edebilirler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SERMAYE HAREKETLERİ

Türkiye'ye gelecek yabancı sermaye

Madde 12 – (1) Yabancı yatırımcılar tarafından Türkiye'ye yapılacak doğrudan yatırımlar 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ve buna bağlı olarak oluşturulan mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilir.

(2) Yabancı yatırımcıların Türkiye'deki faaliyet ve işlemlerinden doğan net kâr, temettü, satış, tasfiye ve tazminat bedelleri, lisans, yönetim ve benzeri anlaşmalar karşılığında ödenecek meblağlar bankalar aracılığıyla yurt dışına serbestçe transfer edilebilir.

(3) 6326 sayılı Petrol Kanununa göre Türkiye'de faaliyette bulunma ve transfer talepleri, bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tabidir.

Türkiye'den gidecek yerli sermaye

Madde 13- (1) Türkiye'de yerleşik kişilerin, yurt dışında yatırım yapmak veya ticari faaliyette bulunmak amacıyla şirket kurmaları, ortaklığa katılmaları ve şube açmaları için, nakdi sermayeyi bankalar aracılığıyla, aynı sermayeyi ise gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde ihraç etmeleri serbesttir.

(2) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışında irtibat bürosu, temsilcilik ve benzerlerini kurmaları ve bunların kuruluş masrafları ile faaliyet giderlerinin bankalarca transferi serbesttir.

(3) Bankalar ve gümrük idareleri yurt dışında yatırım veya ticari faaliyette bulunmak üzere sermaye ihraç eden Türkiye'de yerleşik kişileri, her bir işlem tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlığa ve Ticaret Bakanlığına bildirirler.

(4) Bakanlık, bu maddenin uygulaması ile ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişilerden istenecek bilgi, belge ve bunların gönderilme süreleri ile gönderileceği kuramlara ilişkin esasları belirlemeye yetkilidir.

Kişisel sermaye hareketleri

Madde 14 – (1) Türkiye'de ve dışarıda yerleşik gerçek kişilerin, bankalar aracılığıyla kişisel sermaye hareketlerine ilişkin yurtdışından yurtiçine ve yurtiçinden yurtdışına yapacakları transferler serbesttir. Kişisel sermaye hareketlerinin kapsamı Bakanlıkça belirlenir.

(2) Kişisel sermaye hareketlerine ilişkin transferlere aracılık eden bankalar bu Kararın 3 üncü maddesinin (c) bendi ve 4 üncü maddesinin (e) bendinde belirtildiği şekilde gerekli bildirimleri yapmakla yükümlüdür.

(3) Göçmen ve mültecilerin, İskan Kanunu ve gümrük mevzuatı dışındaki ithal talepleri Bakanlıkça sonuçlandırılır.

Menkul Kıymetler

Madde 15-a) Menkul kıymetlerin ve diğer sermaye piyasası araçlarının yurda-girişi ve çıkışı serbesttir.

b) Kamu kurum ve kuruluşları hariç olmak üzere, Türkiye'de yerleşik tüzel kişilerce ihraç veya halka arz olunacak sermaye piyasası araçlarının, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde Sermaye Piyasası Kuruluna kaydettirilmesi koşuluyla yurt dışında satışı serbesttir.

c) Dışarıda yerleşik kişilerin, Türkiye'de menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını ihraç etmeleri ve bunların halka arz ve satışı sermaye piyasası mevzuatı hükümleri çerçevesinde yapılır.

d) i- Dışarıda yerleşik kişilerin, (yurt dışındaki yatırım ortaklıkları ve yatırım fonları dahil) her türlü menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarını sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan bankalar ve aracı kurumlar vasıtası ile satın almaları, satmaları, bu kıymetler ve araçlara ait gelirler ile bunların satış bedellerini bankalar aracılığıyla transfer ettirmeleri.

(ii) Türkiye'de yerleşik kişilerin; bankalar ve sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan aracı kurumlar vasıtasıyla yurt dışındaki mali piyasalarda işlem gören menkul kıymetleri ve diğer sermaye piyasası araçlarını satın almaları, satmaları ve bu kıymetlerin alış bedellerini bankalar aracılığı ile yurt dışına transfer ettirmeleri, serbesttir.

e) Türkiye'de yerleşik kişilerin, kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araçları yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla almaları ve satmaları serbesttir.

f) Bu Karar'a göre Türkiye'de yerleşik şirketlerin hisselerini satın alan yurtdışındaki yatırım ortaklıkları veya fon yönetimleri dahil dışarıda yerleşik kişilerin, hisse sahibi oldukları şirketlerin yönetim kurullarına veya genel kurullarına katılmak veya başka bir şekilde

faaliyetlerine müdahale etmek istemeleri halinde, iştirakin yabancı sermaye mevzuatı çerçevesinde tescili şarttır.

Gayri menkul kıymetler

Madde 16 – (1) Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye’de satın aldıkları veya sahip oldukları gayrimenkul ve gayrimenkule bağlı aynı hakların gelirleri ve satış bedellerinin bankalar vasıtasıyla transfer ettirilmesi serbesttir.

(2) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurtdışında gayrimenkul ve gayrimenkule bağlı aynı hakların satın alınması amacıyla bankalar vasıtasıyla yurtdışına döviz ve Türk parası transfer ettirilmesi serbesttir.

Yurt dışından temin edilen krediler

MADDE 17- (1) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından Türk lirası kredi temin etmeleri serbesttir. Temin edilen kredilerin bankalar aracılığıyla kullanılması zorunludur.

(2) Türkiye’de yerleşik kişiler yurt dışında yerleşik kişilerden bu maddede yer alan esaslar çerçevesinde döviz kredisi temin edebilir. Temin edilen kredilerin bankalar aracılığıyla kullanılması zorunludur. Prefinansman kredilerinin vadesi Bakanlık tarafından belirlenir.

(3) Döviz geliri olmayan Türkiye’de yerleşik kişiler yurt dışından döviz kredisi temin edemez. Ancak, aşağıda sayılan hallerde döviz geliri olması şartı aranmaz:

a) Kamu kurum ve kuruluşları, bankalar ile Türkiye’de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin kullanacakları döviz kredileri.

b) Kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 milyon ABD doları veya üzerinde olan Türkiye’de yerleşik kişilerce kullanılacak döviz kredileri.

c) Yatırım teşvik belgesi kapsamında kredi almaları öngörülen Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından kullanılacak döviz kredileri ile 24/12/2007 tarihli ve 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararın eki (I) sayılı listenin 17 nci sırasında sayılan gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) finansmanı için kullanılacak döviz kredileri.

ç) Uluslararası ilana çıkılan yurt içi ihalelere ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak ihaleyi kazanan Türkiye’de yerleşik kişilerin veya

Savunma Sanayii Başkanlığınca onaylanan savunma sanayii projelerini üstlenen Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

d) Kamu özel işbirliği modeli kapsamında gerçekleştirilecek projeleri yürütmekle görevli olan Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

e) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin bağlantılarını ve muhtemel döviz gelirlerini tevsik etmek kaydıyla, son üç malî yılda döviz geliri olmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin tevsik ettikleri muhtemel döviz gelirleri toplamını aşmayacak şekilde kullanacakları döviz kredileri.

f) Bakanlıkça belirlenecek esaslar dâhilinde Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

(4) Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından kullanacakları döviz kredilerinde;

a) Kullanım tarihinde, krediyi kullananın kredi bakiyesinin 15 milyon ABD dolarının altında olması durumunda, kullanılmak istenen kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamı son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aşamaz.

b) Aracılık yapan bankalar, kredilerin, (a) bendine uygunluğunu kontrol etmekle yükümlüdür.

c) Bankaların, finansal kiralama şirketlerinin, faktoring şirketlerinin ve finansman şirketlerinin yurt dışındaki şubeleri (bankaların off-shore şubeleri dâhil, serbest bölge şubeleri hariç) tarafından kullanılan kredi bakiyesinin son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aştığının sonradan tespit edilmesi durumunda kullanılan kredilerin aşımına neden olan kısmı geri çağırılır veya Türk Lirası krediye dönüştürülür.

(5) Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin üçüncü fıkrada sayılan haller kapsamında kullanacakları döviz kredilerinde dördüncü fıkra hükümleri uygulanmaz.

(6) Türkiye'de yerleşik gerçek kişilerce yurt dışından döviz kredisi kullanılamaz.

(7) Türkiye'de yerleşik kişilerce yurt dışından dövize endeksli kredi kullanılamaz.

(8) Bankaların, finansal kiralama şirketlerinin, faktoring şirketlerinin ve finansman şirketlerinin ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi teamülleri çerçevesinde yurt dışından kredi temin etmeleri serbesttir.

(9) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bunlara bağılı kuruluşlar ile sair yerel yönetim kuruluşlarının, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağılı kurulularının, sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların, vakıf üniversitelerinin, fonların, özel ve özerk bütçeli kamu kuruluşları ile idari özerkliğe sahip kamu kuruluşu niteliğindeki kurumların, yatırım ve kalkınma bankalarının (Hazine garantisi altında), yap-işlet-devret, yap-işlet ve işletme hakkı devri ve benzeri finansman modelleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi öngörülen projeler tahtında ödeme yükümlülükleri garanti edilen kuruluşların yurt dışından sağladığı ithalatta vadeli ödeme şekilleri dışındaki bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredilere ilişkin anlaşmaların kredi borçlusu tarafından anlaşma tarihinden itibaren 30 gün içinde Dış Finansman Numarası (DFN) alınmasını teminen Bakanlığa gönderilmesi zorunludur.

(10) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Bakanlık tarafından borçlu sıfatı ile, yabancı ülkeler, ülkelerce oluşturulan birlikler, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar, uluslararası sermaye ve finansman piyasalarında faaliyet gösteren yatırım bankaları da dahil olmak üzere bankalar, tedarikçi veya alıcı kredisi sağlayan kuruluşlar ve firmalarla yapılan anlaşmalara göre sağlanarak, genel ve katma bütçeli kuruluşlara tahsis edilen, genel ve katma bütçe dışındaki kurum ve kuruluşlara ise devir ve ikraz anlaşmaları aracılığıyla kullanılan dış finansman imkanları ile yukarıda sözü edilen kredilerden yapılan kullanımların takibine ilişkin esas ve usuller Bakanlık tarafından belirlenir.

(11) Dokuzuncu ve onuncu fıkrada belirtilen kamu kurum ve kuruluşları dışındaki Türkiye'de yerleşik kişilerce yurt dışından temin edilen bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredilerle, Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladığı bir yıldan kısa vadeli kredilerin takibi ile ilgili usuller Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda Merkez Bankasınca belirlenir.

(12) Yurt dışından temin edilen kredilere ait anapara geri ödemeleri ile faiz ve diğer ödemelerin transferleri bankalar aracılığıyla yapılır.

Yurt içinden temin edilen krediler

MADDE 17/A- (1) Türkiye'de yerleşik kişilerin ithalat ve ihracat rejimlerine göre emtia kredisi açmaları serbesttir.

(2) Bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri, Türkiye'de yerleşik

kişilere bu maddede yer alan esaslar çerçevesinde döviz kredisi kullandırabilirler.

(3) Döviz geliri olmayan Türkiye’de yerleşik kişiler yurt içinden döviz kredisi temin edemezler. Ancak, aşağıda sayılan hallerde döviz geliri olması şartı aranmaz:

a) Kamu kurum ve kuruluşları, bankalar ile Türkiye’de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin kullanacakları döviz kredileri.

b) Kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 milyon ABD doları veya üzerinde olan Türkiye’de yerleşik kişilerce kullanılacak döviz kredileri.

c) Yatırım teşvik belgesi kapsamında kredi almaları öngörülen Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından kullanılacak döviz kredileri ile Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine ilişkin Kararın eki (I) sayılı listenin 17 nci sırasında sayılan gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) finansmanı için kullanılacak döviz kredileri.

ç) Uluslararası ilana çıkılan yurt içi ihalelere ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak ihaleyi kazanan Türkiye’de yerleşik kişilerin veya Savunma Sanayii Başkanlığınca onaylanan savunma sanayii projelerini üstlenen Türkiye’de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

d) Bankaların Türkiye’deki şubelerinde teminat olarak bulundurulmuş döviz ve/veya Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatına (OECD) üye ülkelerin merkezi yönetimleri ile merkez bankalarının ya da bunların kefaletiyle ihraç edilen yabancı para menkul kıymet tutarını geçmemek üzere Türkiye’de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

e) Kamu özel işbirliği modeli kapsamında gerçekleştirilecek projeleri yürütmekle görevli olan Türkiye’de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

f) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin bağlantılarını ve muhtemel döviz gelirlerini tevsik etmek kaydıyla, son üç malî yılda döviz geliri olmayan Türkiye’de yerleşik kişilerin tevsik ettikleri muhtemel döviz gelirleri toplamını aşmayacak şekilde kullanacakları döviz kredileri.

g) Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararın eki (I) sayılı listenin 17 nci

sırasında sayılan gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) alımına ilişkin döviz üzerinden gerçekleştirilen finansal kiralama işlemleri.

ğ) Bakanlıkça belirlenecek esaslar dâhilinde Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

(4) Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt içinden kullanacakları döviz kredilerinde;

a) Kullanım tarihinde, krediyi kullananın kredi bakiyesinin 15 milyon ABD dolarının altında olması durumunda, kullanılmak istenen kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamı son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aşamaz.

b) Bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri kullandıkları kredilerin (a) bendine uygunluğunu kontrol etmekle yükümlüdür.

c) Kredi bakiyesinin son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aştığının sonradan tespit edilmesi durumunda yurt içinde bankalardan (serbest bölge şubeleri dâhil), finansal kiralama şirketlerinden, faktoring şirketlerinden ve finansman şirketlerinden kullanılan kredilerin aşımı neden olan kısmı geri çağırılır veya Türk lirası krediye dönüştürülür,

(5) Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin üçüncü fıkrada sayılan haller kapsamında kullanacakları döviz kredilerinde dördüncü fıkra hükümleri uygulanmaz.

(6) Türkiye'de yerleşik gerçek kişilerce yurt içinden döviz kredisi kullanılamaz.

(7) Türkiye'de yerleşik kişilere dövize endeksli kredi kullandırılmaz.

(8) Bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri birbirlerine, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi teamülleri çerçevesinde doğrudan veya uluslararası sendikasyona katılım yoluyla, vade sınırı bulunmaksızın döviz kredisi açabilirler.

(9) Bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, Finansman şirketleri ve Bakanlıkça belirlenecek diğer kişiler tarafından yurt dışında yerleşik kişilere döviz ve Türk Lirası kredisi açılması serbesttir.

(10) Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketlerinin bu maddede yer alan hükümlere aykırı olmamak şartıyla Türkiye'de yerleşik tüzel kişiler ile yurt dışında yerleşik kişilerle yapacakları

finansal kiralama işlemlerine ilişkin bedeller döviz üzerinden belirlenebilir. Döviz üzerinden belirlenen finansal kiralama işlemlerine ilişkin tutarlar kredi bakiyesi hesaplamasına dâhil edilir.

(11) Yurt içinden temin edilen döviz kredileri ile ilgili uygulama usulleri Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda Merkez Bankasınca tespit edilir.

Gayrinakdi krediler, garanti ve kefaletler

Madde 18- Türkiye'de yerleşik kişilerin; yurt dışından gayri nakdi kredi, garanti ve kefalet sağlamaları ile Türkiye'de ve dışarıda yerleşik kişiler lehine dışarıda yerleşik kişilere muhatap teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir.

Bankaların; dışarıda yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, yurt içinde açılacak uluslararası ihalelerle ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, döviz üzerinden teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir.

Yurtiçinde veya yurtdışında faaliyette bulunan kredi kuruluşlarınca yabancı para üzerinden veya yabancı para ölçüsü ile verilen kredileri güvence altına almak için yabancı para üzerinden taşınmaz rehni (gemi ipoteği dahil) kurulması serbesttir.

Bankalar, yurt dışına ödenen teminat mektubu, garanti ve kefalet bedelleri hakkında transfer tarihinden itibaren, bunların dışındaki Türkiye'de yerleşik kişiler ise, dışarıda yerleşik kişilere hitaben verdikleri garanti ve kefaletlerle ilgili olarak düzenleme tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlığa bilgi verirler.

Döviz Tevdiat ve Altın Depo Hesapları

Madde 19- Merkez Bankası ve bankalar, Türkiye'de ve yurt dışında yerleşik kişiler adına döviz tevdiat hesapları ve altın depo hesapları açabilirler. Bu hesaplar üzerinde sahipleri serbestçe tasarrufta bulunabilirler. Bu hesaplara ait faizler banka ve hesap sahibi arasında serbestçe tesbit edilir. Anapara ve faizlerin transferleri ile altının iadesi bankalarca kendi kaynaklarından karşılanır.

Bu hesaplar nedeniyle doğacak lehte ve aleyhteki kur farkları ilgililere aittir.

ALTINCI BÖLÜM USUL VE MÜŞTEREK HÜKÜMLER

Yetki

Madde 20 – (1) Bakanlık bu Kararın tatbikatını temin etmek ve Türk parasının kıymetini korumak maksadıyla lüzumlu göreceği her türlü tedbiri almaya, Kararda öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, haklı ve mücbir sebeplerin varlığı halinde döviz getirme sürelerini uzatmaya ve döviz getirme zorunluluğunu kısmen veya tamamen kaldırmaya, bu Kararda öngörülen miktarları değiştirmeye ve miktar belirlemeye yetkilidir.

(2) Bakanlık bu Kararın uygulaması ile ilgili olarak her türlü bilgi ve belgeyi, belirleyeceği şekil ve süreler içerisinde gerçek ve tüzel kişilerden istemeye yetkilidir.

Denetim

Madde 21- Kambiyo denetimine yetkili elemanlar ile kambiyo müdürlükleri (kambiyo murakabe mercileri) tarafından yapılan denetlemelerde bu Kararda öngörülen işlemleri ifa eden kişilerden, işlemlerinde Karara aykırılıklar tesbit edilenler hakkında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun zabıt ve aramaya dair hükümleri uygulanır.

Devlet daire ve müesseseleri ile Türkiye'deki gerçek ve tüzel kişiler (özel kanun ve anlaşmalar gereğince dokunulmazlıkları tanınanlar hariç) bu Karar konusuna giren işlerin murakabesi için yukarıda yazılı yetkili denetim elemanlarının ve mercilerin yazılı olarak isteyecekleri bilgileri vermeye, evrak ve defterleri ibraz etmeye mecburdurlar. Bakanlık, bu kişilerin faaliyetlerini kısmen veya tamamen, geçici veya sürekli olarak durdurmaya veya müteakip işlemleri teminata bağlamaya, gerektiğinde bu teminatları kısmen veya tamamen Hazine'ye gelir yazmaya veya haklı ve mücbir sebeplerin mevcudiyeti halinde teminatı kaldırmaya yetkilidir.

Bankalar, yetkili müesseseler, kıymetli maden aracı kuruluşları ve ilgili diğer kuruluşlar Merkez Bankasınca istenecek döviz işlemlerine ilişkin her türlü istatistiki bilgileri belirlenen sürelerde vermekle yükümlüdürler. Merkez Bankası, bu kuruluşlarda konuyla ilgili incelemeler yapmaya yetkilidir.

Kambiyo mevzuatına olan aykırılıkları ya da bu Kararda belirtilen yükümlülükleri yerine getirmediği tespit edilen bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumların dövize ilişkin işlemlere aracılık etme yetkisi Bakanlıkça kısmen veya tamamen kaldırılabilir.

Süreler

Madde 22- Bu Karar'la bu Karar'a ek olarak yayımlanacak kararlarda ve bunlara ilişkin tebliğlerde belirtilen, hak doğurucu ve hak düşürücü ve uyulmaması aykırılık oluşturan sürelerin hesaplanmasında, işlemin yapıldığı gün hesaba katılmaz. Ancak, hesaplanacak sürelerin son günü resmi tatile rastlarsa, süreler resmi tatili izleyen ilk iş gününün çalışma saati sonunda biter.

Döviz alım ve satım belgeleri ile Türk parası transfer belgeleri

Madde 23 – (1) Bu Karara ilişkin işlemlerde bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlar tarafından döviz alım satım belgeleri ile Türk parası transfer belgeleri düzenlenir ve bu belgelerle ilgili usul ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 24- Bu Karar ile halen yürürlükte bulunan Türk parasının kıymetinin korunmasına ilişkin karar ve tebliğler ile dış kredilerin tasfiyesine ilişkin mevzuat uyarınca tahsili gereken alacaklar hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Madde 25- Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki 30 sayılı Karar ile bu Karar'a ilişkin ek kararlar yürürlükten kaldırılmıştır.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 17 Sayılı Karara ek 7/18015 sayılı Karar ve 8/911 sayılı Karar ile bu Karara ek Kararlar ve bunlara ilişkin tebliğler yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu Kararlarla ilgili olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesaplarda bulunan tutarlardan; yabancı para tutarları doğrudan, Türk Lirası tutarları ise 1 ABD Doları = 21,86 TL döviz kurunun 28/1/2004 tarihli ve 5083 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen değişim oranı üzerinden dönüştürülen değeri esas alınmak suretiyle yabancı para olarak bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içerisinde ilgili Hazine hesaplarına aktarılır.

Madde 26- İptal edilmiştir.

Ek Madde 1- Vergi Dairesi Başkanlıkları ve Vergi Dairesi Müdürlükleri bu Kararın uygulanması kapsamında Bakanlıkça belirlenecek görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

Geçici Madde 1- Yürürlükten kaldırılan kararlar hükümlerine göre başlamış olan işlemler, ilgili karar hükümlerine tabidir. Ancak aksine bir hüküm olmadıkça, bu Karar'ın ilgililer lehine olan hükümleri uygulanır.

Bu Karar'ın yürürlüğe girmesinden önce 1567 sayılı Kanun'a göre yayımlanan Karar ve tebliğlere aykırı olup da bu Karar'a aykırı olmayan fiillerden dolayı başlamış bulunan her türlü takibat durdurulur ve geri alınır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuatla ilgili olarak ortaya çıkabilecek sorunlar Bakanlık'ça çözümlenir.

Geçici Madde 2- İstanbul Altın Borsası faaliyete geçinceye kadar bankalar, yetkili müesseseler ve kıymetli madenler borsası aracı kuruluşlarından Merkez Bankasına döviz yükümlülüklerini tamamiyle yerine getirenler Merkez Bankasınca öngörülen diğer şartları da yerine getirmek kaydıyla, Merkez Bankası bünyesinde kurulan döviz ve efektif piyasalarında, Merkez Bankasınca belirlenecek esaslar dahilinde döviz ve Türk lirası karşılığında altın alım satımı yapabilirler.

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan ve kredi bakiyesi 15 milyon ABD dolarının altında olan Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından yurt içinden veya yurt dışından temin edilmiş olan döviz kredileri, 17 nci maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları ile 17/A maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları kapsamına girenler hariç olmak üzere hiçbir şekilde döviz kredisi olarak yenilenmez.

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan dövize endeksli krediler, hiçbir şekilde dövize endeksli kredi olarak veya 17 nci maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları ile 17/A maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları kapsamına girenler hariç olmak üzere döviz kredisi olarak yenilenmez.

GEÇİCİ MADDE 7- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kullanılmış olan döviz kredileri ve döviz endeksli krediler kredi bakiyesi hesaplamasına dâhil edilir.

Geçici Madde 8 - Bu Kararın 4 üncü maddesinin (g) bendinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde, söz konusu bentte belirtilen ve daha önce akdedilmiş yürürlükteki sözleşmelerdeki döviz cinsinden kararlaştırılmış bulunan bedeller, Bakanlıkça belirlenen haller dışında; Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenir.

Madde 27- Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 28 - (1) Bu Kararı Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU HAKKINDA KARAR NO: 88/12944

Ekli "Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Karar" ile "Mevduat ve Kredi Faiz Oranları Hakkında Karar'a Bir Madde Eklenmesine Dair Karar"ın yürürlüğe konulması; T.C.Merkez Bankası Banka Meclisi'nin 6/5/1988 tarihli ve 5396/14995 sayılı Karar'ı ve Yüksek Planlama Kurulu'nun 12/5/1988 tarihli ve 43 sayılı raporu üzerine, 1211 sayılı Kanun'un değişik 40 ıncı maddesinin, II numaralı paragrafının b, c bendlerine ve 3182 sayılı Kanun'un 37 inci ve 40 ıncı maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 12/5/1988 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Amaç

Madde 1-Kalkınma planı ve yıllık programlarda öngörülen hedeflere uygun olarak yatırımların yönlendirilebilmesi ve ihtisas kredilerinde kredi maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla 1211 sayılı Kanunun 3098 sayılı Kanunla değişik 40 ıncı madde II-b, c fıkralarına dayanılarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde "Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu" kurulmuştur.

Kapsam

Madde 2-Bu Kararın kapsamına, teşviki öngörülen yatırımlar ile ihtisas kredileri girer.

Fon'un Kaynakları

Madde 3-(90/454 sayılı Karar'la değişik) Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'nun kaynaklarını:

a) aa- Bankalarca kullanılan (12.1.1997 tarih ve 22875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 96/9006 sayılı Kararla değişik)

-Tüketici kredilerinde (gerçek kişilere, ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla, mal ve hizmet alımları dolayısıyla açılmış olan krediler) %15

- Diğer kredilerde %0

ab- Finansman şirketlerince kullanılan kredilerde %10

b) Bankalar ve finansman şirketlerinin yurt dışından sağladıkları kredilerde %4

c) Bankalar ve finansman şirketleri dışında Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladıkları kredilerde %6

d) Kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekline göre yapılan ithalatta %6 oranında yatırılacak tutar.

İhracatın, (İhracatı teşvik belgesi ve vergi, resim ve harç istisnası belgesine bağlanmış ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler dahil) finansmanı amacıyla kullanılan krediler ve ihracatı teşvik belgesi ile dahilde işleme izin belgesi kapsamında yapılan ithalatta yukarıdaki oranlar %0 olarak uygulanır.

e) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın belirlediği kanuni karşılık oranları ile diğer rasyoları eksik tesis eden bankalara tahakkuk ettirdiği cezai faizler,

f) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nca Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonu'ndan yapılacak aktarmalar,

g) Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan Para ve Kredi Kurulu Kararı ile yapılacak aktarmalar,

h) 84/8860 sayılı Karar ile kurulan Fon'un devreden bakiyesi,

ı) Değişken faizli mevduat uygulamasına ilişkin tebliğlerde Fon'a aktarılması öngörülen faiz tutarı,

j) (91/1466 sayılı Karar'la eklenmiştir.) T.Kalkınma Bankası ve T.C.Ziraat Bankası'na kullandırılan kredilere ait faiz tutarı, oluşturur.

(12.1.1997 tarih ve 22875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 96/9006 sayılı Kararla değişik) Fon kesintileri, Türk Lirası kredilerde tahakkuk ettirilen faiz tutarı üzerinden, döviz endeksli ve diğer endeksli kredilerde, borç bakiyesine ilişkin kur farkı veya endeks farkı ile dönem faizinin cari kurdan Türk Lirası karşılığı veya fark faizin (spread) toplam tutar üzerinden, tahakkuk ettirilen faizlere ek olarak; döviz kredilerinde ve vadeli ithalatta ise kredi tutarı üzerinden hesaplanır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yukarıda belirtilen oranları artırmaya ve eksiltmeye ve uygulama esas ve şartlarını belirlemeye yetkilidir.

Fon'a Kesinti Yapılmayacak Krediler

Madde 4-(95/7267 sayılı Karar'la değişik) Aşağıda belirtilen kredilerden Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'na kesinti yapılmaz.

1) T.C.Ziraat Bankası (Teşvik Belgesiz, orta ve uzun vadeli tarımsal sanayi kredileri hariç) ve T.Halk Bankası'nca kullandırılan

ihhtisas kredileri ile T.Kalkınma Bankası tarafından doğrudan veya ticari bankalar aracılığı ile kullanılan turizm ihtisas kredileri,

2) Konut ve yapı tasarrufu kredileri ile gerçek kişilere kendi ihtiyaçları için kullanılan konut inşaat kredileri,

3) (12.1 1997 tarih ve 22875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 96/9006 sayılı Kararla değişik) Yurt içi bankalararası krediler ile bankaların finansman şirketlerine kullandığı krediler,

4) Kredilerin, Hazine kaynaklı fonlar dahil, Kanun, Kanun Hükümünde Kararname, Kararname, Tebliğ ve Yönetmelik gibi çeşitli mevzuat hükümlerine göre kurulan fonlardan kullanılan kısmı,

5) Kanuni ve idari takibe alınan krediler,

6) Bankalarca yurt dışında yerleşik kişilere açılacak krediler,

7) Kurucu bankalarca yatırım fonlarına verilen avanslar,

8) Yurt dışındaki işlerle ilgili olarak yurt içindeki bankalardan veya yurt dışından alınacak döviz kredileri,

9) Petrol, (petrol mahsulleri dahil), gübre, gübre hammaddesi, buğday, arpa ithalatının finansmanı amacıyla kullanılacak krediler ve ithalat işlemleri,

10) İlgili Kanun hükümlerine göre işlemleri fonlardan muaf tutulan Kurum ve Kuruluşlar ile Hazine ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının aldığı kredi ve ithalat işlemleri,

11) T.C.Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu'nun kullandıkları krediler ve ithalat işlemleri (Müessese, teşebbüs ve iştirakleri hariç),

12) Bağlı muamele veya takas,

13) Bankalarca yapılan vadeli ihracat alacakları ile ilgili iskonto işlemlerinden senetleri reeskonta kabul edilenler,

14) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan ithalat ve bu belge kapsamında kullanılan 2 yıldan uzun vadeli krediler,

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yukarıda belirtilen Fon'a kesinti yapılmayacak kredilerin kapsamını genişletmeye veya daraltmaya yetkilidir.

Madde 5- (12.1 1997 tarih ve 22875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 96/9006 sayılı Kararla değişik) Bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca yayımlanacak tebliğlerde belirtilen esaslara göre tahakkuk ettirdikleri fon kesintileri ile vadeli ithalatta tahsil ettikleri

fon kesintilerini tahakkuk veya tahsilatı izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar Fon'a yatırmak zorundadırlar.

Gümrük idarelerince yapılan fon tahsilatları haftalık olarak Fon'a aktarılır.

T.Kalkınma Bankası ve T.C.Ziraat Bankası kendilerine Fon'dan kullandırılan kredilerin ana para, taksit ve faizlerini süresinde Fon'a yatırmak zorundadırlar.

Fon kesintilerinin yatırılmasından, kredi kullanan, krediyi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden ve vadeli ithalatta tahsilatı yapan bankalar, özel finans kurumları, finansman şirketleri ve gümrük idareleri sorumludur.

Fon'dan Ödemeler

Madde 6-(91/1466 sayılı Karar'la değişik) Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'ndan ihtisas kredilerine ödenecek destekleme primlerine ilişkin esas ve şartlar ile ödeme oranları Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca yayımlanacak tebliğlerle düzenlenir ve uygulama bu Bankaca yürütülür.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'ndan yatırımların yönlendirilmesinde kullanılacak krediler ve ödenecek destekleme primlerinin oranları, bunların uygulamasına ilişkin esas ve şartlar, destekleme primi uygulamasını yürütmekle görevlendirilecek bankalar yıllık program kararnameleri çerçevesinde T.C.Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nın yayımlayacağı tebliğlerle belirlenir.

Kredi kullandırılmasına ilişkin uygulama T.Kalkınma Bankası ve T.C.Ziraat Bankası tarafından yürütülür. Bu amaçla adigeçen bankalara Fon'dan kredi kullandırılır. Fon'dan bu bankalara kullandırılacak kredinin miktarı ile diğer esas ve şartları Para ve Kredi Kurulu'nca belirlenir.

Destekleme primi uygulamasını yürütmekle görevlendirilmiş bankalar tarafından yapılacak inceleme sonucunda ödenecek destekleme primlerinin karşılanabilmesi için Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'ndan bu bankalara her ay yeterli miktarda aktarma yapılır.

Bu esaslara göre destekleme primi ödemeleri ile ilgili olarak yapacakları hizmetler için görevli bankalara ödenen prim tutarının %1'i oranında Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'ndan komisyon ödenir.

Bilgi ve Belge Verme

Madde 7- (90/454 sayılı Karar'la değişik) Bu Karar uygulaması ile ilgili olarak destekleme priminden yararlananlar ile valilikler, bankalar ve ilgili resmi daire ve kurumlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve destekleme primi uygulamasında görevlendirilmiş bankalarca istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermekle ve gerekli görülen işlemleri yapmakla yükümlüdürler.

(91/1466 sayılı Karar'la eklenmiştir.) Fon'dan kredi kullanan bankalar, bu kaynaktan kullandırdıkları kredilere ilişkin olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdürler.

Müeyyide Uygulaması

Madde 8-(93/4159 sayılı Karar'la değişik) Müeyyide uygulaması ile ilgili olarak,

a) (12.1 1997 tarih ve 22875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 96/9006 sayılı Kararla değişik) Zamanında ve tam olarak yatırılmayan fon kesintileri ile fon kesintisi indirimi uygulanan kredilerde, vergi, resim ve harç istisnası uygulaması paralelinde ihracatın veya taahhüdün gerçekleşmemesi veya ihracat ve taahhüdün kısmen gerçekleşmesi durumunda indirimli uygulanan fon kesintileri tama iblağ edilir ve tahsili gereken fon kesintileri bankalar, özel finans kurumları veya finansman şirketlerinden,

b) İlgili Kararlar ve bu kararlara ilişkin tebliğlere aykırılığın tesbiti sonucu geri alınması gereken destekleme primleri, görevli bankalarca ilgililerden,

c) Fon'dan T.Kalkınma Bankası ve T.C.Ziraat Bankası'na kullandırılan kredilere ait ana para, taksit ve faizlerin süresinde Fon'a yatırılmayan kısmı bu bankalardan,

Fon'a yatırılması gereken, fon kesintisi istisnasının uygulandığı, destekleme priminin ödendiği tarihler ile Fon'a yatırıldığı tarih arasında geçen süre için ve bu sürede yürürlükte bulunan cezai faiz oranları üzerinden hesaplanacak cezai faizi ile birlikte geri alınır.

d) Fon kesintisi indirimi uygulanan ithalat işlemlerinde, vergi, resim ve harç istisnası uygulaması paralelinde ihracatın veya taahhüdün gerçekleşmemesi veya ihracat ve taahhüdün kısmen gerçekleşmesi durumunda indirimli uygulanan fon kesintileri tama iblağ edilir ve tahsili gereken fon kesintileri, fon kesintisi istisnasının uygulandığı tarih ile tahsil edildiği tarih arasında geçen süre için ve bu sürede yürürlükte bulunan cezai faiz oranları

üzerinden hesaplanacak cezai faizi ile birlikte gümrük idarelerince firmalardan tahsil edilir.

Cezai faiz oranı kanuni faiz oranının 2 katıdır.

İlgili idarelerin maddi hata veya hatalı yorumu sonucu ödenen destekleme primlerinin geri alınmasında cezai faiz tahsil edilmez. Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nca yapılacak incelemeler sonucunda ihracat ve taahhüdü mücbir sebep halleri nedeniyle gerçekleşmediğine karar verilen kredilere ait fon kesintileri alınmaz.

Bu madde esaslarına göre Fon'a yatırılacak tutarların ve bunlara tahakkuk ettirilecek cezai faizlerin tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Madde 9-(93/4159 sayılı Karar'la yürürlükten kaldırılmıştır.)

Kaldırılan Kararlar

Madde 10-Bakanlar Kurulu'unun 13 Aralık 1984 tarih ve 84/8860 sayılı Kararı ile bu Kararın ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1-13 Aralık 1984 tarih ve 84/8860 sayılı Karar ve bu Kararın ek ve değişikliklerine dair Kararlar ile bunların geçici maddelerine göre yapılan faiz farkı iadelerine ve destekleme primi ödemelerine ilgili Kararlarda öngörülen esas ve şartlara göre bu Fon'dan devam edilir.

(90/454 sayılı Karar'la eklenmiştir.) Ancak, ihracat ve ihracat sayılan satış ve teslimlerle ilgili destekleme primi ödemelerine ve döviz kredileriyle ilgili fon kesintisi iadelerine ilişkin olarak bu Kararın yayımı tarihini takip eden 2 nci ayın bitiminden sonra Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası şubelerine yapılan talepler kabul edilmez.

(91/1466 sayılı Karar'la eklenmiştir.) 14/10/1984 tarihinden önce alınmış yatırım teşvik belgelerinin finansman tablolarının, 23/2/1991 tarihinden sonra revize için yapılan müracaatları müteakip revize edilmeleri halinde ortaya çıkan artışlarla ilgili olarak faiz farkı iadesi ödenmez ve bu kredilerin banka kaynaklı bölümüne bankalarca serbestçe belirlenen faiz oranı uygulanır.

Geçici Madde 2-Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenmiş faiz farkı iadelerinden ilgili karar ve tebliğler hükümlerine aykırılığının tespiti nedeniyle geri alınan tutara ilk ödeme tarihinden itibaren 5 yıl geçmiş olması şartıyla, cezai faiz tahakkuk ettirilmez.

Geçici Madde 3-(88/13355 sayılı Karar'la eklenmiştir.) Bakanlar Kurulu Kararı ile turizm merkezi ilân edilmiş yerlerde gerçekleştirilen, 31/3/1988 tarihli ve 88/12811sayılı Karara istinaden teşvik belgesine bağlanmamış olup da bu Karardan önce belgeye bağlanmış ticaret merkezi, özel projeli müstakil lokantalar ile eğlence ve spor merkezi yatırımlarına, toplam sabit yatırım tutarının gerçekleşen kısmı üzerinden %7 oranında destekleme primi ödenir.

Geçici Madde 4-(89/13992 sayılı Karar'la eklenmiştir.) Bu Karar'ın 2 nci maddesi ile getirilen hüküm Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında yürürlükten kaldırılan 13 Aralık 1984 tarihli, 84/8860 sayılı Kararname ile bu Kararnamenin Ek ve değişikliklerine dair kararlar kapsamına giren destekleme primi ödemelerine ilişkin işlemlerde de uygulanır.

Madde 11-Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Ek Madde 1-(89/14133 sayılı Karar'la eklenmiştir.) Kamuya ait yarım kalmış tesisleri tamamlanmak üzere satın alan teşvik belgesi almış yatırımcılardan;

A-Tesisin bedelini peşin ödeyenlere fiilen ödedikleri tutar,

B-Tesisin bedelini taksitle ödeyecek olanlara,

a) Satış sözleşmesinde yer alan satış bedelinin sözleşmede belirtilen faiz oranı veya böyle bir faizin belirlenmemiş olması halinde, sözleşme tarihinde geçerli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası orta vadeli ihracat garantili yatırım kredileri reeskont faiz oranı ve taksitlendirme vadesi göz önünde bulundurularak hesaplanacak sözleşme tarihindeki değeri,

b) Veya teşvik belgesi süresi içinde ödenen her tür taksit tutarı, üzerinden, ibraz edecekleri harcama belgeleri karşılığında destekleme primi ödenir.

Ek Madde 2-(89/14133 sayılı Karar'la eklenmiştir.) Ek Madde 1'e göre ödenecek primler ve ilgili mevzuat çerçevesinde bu yatırımlara teşvik belgelerine istinaden ödenecek diğer kaynak kullanımını destekleme primleri yatırımcıya, gelecek dönemde yapacağı prim ödemesine esas harcamalarının finansmanında Türkiye Kalkınma Bankası'nca kontrollü olarak kullanılır.

Madde 7- Bu Kararı Başbakanlık yürütür.

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN TEBLİĞ (NO: 2008-32/34)

Amaç

MADDE 1 – (1) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar gereğince tesbiti Bakanlığa bırakılan konular bu Tebliğ ile düzenlenmiştir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 11/8/1989 tarih ve 20249 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara istinaden hazırlanmıştır.

Türk parası ve döviz

MADDE 3 – (1) Merkez Bankası Türk parasının değerini piyasa şartlarına göre belirleyebilmek için gerekli önlemleri alır.

(2) Merkez Bankası ve bankalar uluslararası piyasalarda döviz ve Türk parası ile ilgili işlemleri yapabilirler.

(3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) Türkiye’de yerleşik kişilerce ilgili transferlerin bankalar ve PTT aracılığıyla yapılması kaydıyla, yurt dışında bulunan bankalar ile bulunduğu ülkenin mevzuatına göre döviz alım satımına yetkili bulunan kuruluşlardan döviz alınması ve bunlara döviz satılması serbesttir.

(5) Yolcu beraberliği yapılan 25.000 TL’yi aşan Türk parası ve Türk parası ile ödemeyi sağlayan belge çıkışlarında gümrük idarelerine Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan nakit beyan formu ile beyanda bulunulur.

(6) Yolcu beraberliği yapılan 25.000 TL’yi aşan Türk parası ve Türk parası ile ödemeyi sağlayan belge çıkışlarında beyanda bulunulmaması veya yanlış ya da yanıltıcı beyanda bulunulduğunun tespiti halinde söz konusu değerler gümrük idaresince muhafaza altına alınır ve durum şüpheli kabul edilerek Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığına bildirilir. Ayrıca, gümrük idaresince 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılabilmesini teminen Cumhuriyet Savcılıklarına bildirimde bulunulur.

(7) Gümrük idareleri, yurt dışına yapılan 50.000 ABD Doları karşılığını aşan Türk parası çıkışlarına ilişkin bilgileri aylık olarak Merkez Bankasına bildirirler.

(8) Bankalar, ithalat, ihracat ve görünmeyen işlemler dışındaki yurt dışına yapılan 50.000 ABD Doları ve eşiti dövizini aşan transferlere (Döviz tevdiat hesaplarından yapılan transferler dâhil)

ilişkin bilgileri, transfer tarihinden itibaren otuz gün içinde Merkez Bankasına bildirirler.

Efektif ve dövizi natık çekler

MADDE 4 – (1) Bankalar, yetkili müesseseler, PTT ve kıymetli maden aracı kuruluşları;

a) Kendilerine ibraz edilen dövizi natık çekler karşılığında bankacılık teamüllerine uygun olarak kısmen Türk parası ve kısmen efektif veya tamamen efektif ödemesinde bulunabilirler.

b) Efektif veya dövizi natık çekleri bankacılık teamüllerine uygun olarak aynı ve ayrı cins efektiflerle değiştirebilirler. Bankalar ve PTT bunları döviz olarak yurt dışına havale edebilirler.

(2) Yolcu beraberli yapılan 10.000 Avro veya eşitini aşan döviz çıkışlarında gümrük idarelerine Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan nakit beyan formu ile beyanda bulunulur.

(3) Yolcu beraberli yapılan 10.000 Avro veya eşitini aşan döviz çıkışlarında beyanda bulunulmaması veya yanlış ya da yanıltıcı beyanda bulunulduğunun tespiti halinde söz konusu değerler gümrük idaresince muhafaza altına alınır ve durum şüpheli kabul edilerek Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığına bildirilir. Ayrıca, gümrük idarelerince Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılabilmesini teminen Cumhuriyet Savcılıklarına bildirimde bulunulur.

(4) Gümrük idareleri, yurt dışına yapılan 50.000 ABD Doları veya eşitini aşan efektif çıkışlarına ilişkin bilgileri aylık olarak Merkez Bankasına bildirirler.

Döviz mevcutları

MADDE 5 – (1) Bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumların döviz mevcutlarının Merkez Bankasına devrine ilişkin oran ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.

Kıymetli maden ve taşlar

MADDE 6 – (1) İlgili mevzuatta öngörülmesi veya ilgililerce talep edilmesi halinde; dahilde işleme izin belgesi, dahilde işleme izni, hariçte işleme izin belgesi ve hariçte işleme izni kapsamında veya bu rejimler haricinde dış ticaret işlemlerine konu olan kıymetli maden ve taşlar ile bunlardan mamul eşyanın üzerine markaları ile ayarını gösteren damga basılır ve kıymetli eşyaya ilişkin sertifika düzenlenir.

(2) Kıymetli maden ve taşların ayarına ilişkin ayar raporu Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünce veya bu Genel Müdürlükçe yeterlilikleri onaylanan özel ayar evlerince düzenlenir. Ancak, standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ithalinde Gümrük İdarelerine ayar raporu ibraz edilmesi zorunlu olup bu ayar raporları yalnızca Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünce düzenlenebilir.

(3) Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında ithalatı gerçekleştirilenler standart işlenmemiş kıymetli madenlerin Borsa İstanbul A.Ş. tarafından yayımlanan Rafineriler Listesinde yer alan rafinerilerce üretilmiş olması ve üretildiği rafinerinin mührünü veya ismini ya da amblemini taşıması zorunludur.

(4) Kamu kurum ve kuruluşları ile Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerince standart dışı işlenmemiş kıymetli maden ithal edilmesi mümkündür.

(5) İşlenmemiş kıymetli madenlerin yalnızca “peşin”, “mal mukabili” ve “bedelsiz” ödeme şekilleri ile ithalatı mümkündür.

(6) İşlenmemiş kıymetli madenlerin “bedelsiz” ödeme şekliyle ithali aşağıda belirtilen usul ve haller dışında mümkün değildir.

a) Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında yapılan ithalat işlemleri.

b) İşlenmemiş kıymetli madenlerin Türkiye’de yerleşik bir tüzel kişinin sermayesine eklenmek üzere kıymetli madenler aracı kuruluşları aracılığıyla “bedelsiz” ödeme şekliyle ithalatı mümkündür. Söz konusu işlenmemiş kıymetli madenlerin sermayeye eklenmesi 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 342 nci ve 343 üncü maddeleri kapsamında gerçekleştirilir. Bu bendin uygulanmasıyla ilgili Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar Merkez Bankasınca ilan edilir.

c) İşlenmemiş kıymetli madenlerin 4/9/2018 tarihli ve 30525 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No:2018-32/48)’de ve ilgili diğer düzenlemelerde belirtilen ihracat bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla ilgili ihracat bedellerinden mahsup edilmek üzere kıymetli madenler aracı kuruluşları aracılığıyla “bedelsiz” ödeme şekliyle ithalatı mümkündür. Ancak, mahsup edilecek bedele ilişkin fiili ihracatın kıymetli madenlerin ithal edilmesinden önce gerçekleştirilmiş olması zorunludur. Bu

hususların uygulanmasıyla ilgili usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir. Standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin bu bent kapsamında ithalinde, söz konusu kıymetli madenlerin Borsa İstanbul A.Ş.'ye teslimini müteakip standart işlenmemiş kıymetli madene dönüştürülmesi zorunlu olup rafinasyon için gerekli süreçler Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Borsa İstanbul A.Ş. tarafından düzenlenen esaslar çerçevesinde yürütülür.

Transit ticaret

MADDE 7 – (1) Transit ticaret satış bedellerinin tasarrufu serbesttir.

Döviz Cinsinden ve Döviz Endeksli Sözleşmeler

MADDE 8 – (1) Türkiye’de yerleşik kişiler kendi aralarında akdedecekleri; konusu yurt içinde yer alan gayrimenkuller olan, konut ve çatılı iş yeri dâhil gayrimenkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya döviz endeksli olarak kararlaştıramazlar.

(2) Türkiye’de yerleşik kişiler kendi aralarında akdedecekleri; konusu yurt içinde yer alan gayrimenkuller olan, konut ve çatılı iş yeri dâhil gayrimenkul kiralama sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya döviz endeksli olarak kararlaştıramazlar.

(3) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan Türkiye’de yerleşik kişilerin veya bu maddenin on dokuzuncu fıkrasında belirtilen kişilerin alıcı veya kiracı olarak taraf oldukları gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya döviz endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(4) Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli konaklama tesislerinin işletilmesi amacıyla kiralanmasıyla ilgili gayrimenkul kiralama sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya döviz endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(5) Gümrüksüz satış mağazalarının kiralanmasına ilişkin gayrimenkul kiralama sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz

cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(6) Türkiye’de yerleşik kişiler kendi aralarında akdedecekleri; yurt dışında ifa edilecekler ile gemi adamlarının taraf oldukları dışında kalan iş sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

(7) Türkiye’de yerleşik kişiler kendi aralarında akdedecekleri; aşağıda belirtilenler dışında kalan danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dâhil hizmet sözleşmelerinde, sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

a) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişilerin taraf oldukları hizmet sözleşmeleri,

b) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,

c) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurtdışında gerçekleştirecekleri faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,

ç) Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; Türkiye’de başlayıp yurtdışında sonlanan, yurtdışında başlayıp Türkiye’de sonlanan veya yurt dışında başlayıp yurtdışında sonlanan hizmet sözleşmeleri.

d) Türkiye’de yerleşik kişilerin Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli konaklama tesislerinde akdedeceği konaklama hizmet sözleşmeleri

(8) Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; döviz cinsinden maliyet içeren eser sözleşmelerinde, sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür.

(9) Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; taşıt satış sözleşmeleri dışında kalan menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür.

(10) Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; taşıt kiralama sözleşmeleri dışında kalan menkul kiralama sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden

kaynaklanan diğ er ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür.

(11) Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; bilişim teknolojileri kapsamında yurt dışında üretilen yazılımlara ilişkin satış sözleşmeleri ile yurt dışında üretilen donanım ve yazılımlara ilişkin lisans ve hizmet sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğ er ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür.

(12) 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değ işlik Yapılmasına Dair Kanunda tanımlanan gemilere ilişkin finansal kiralama (leasing) sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğ er ödeme yükümlülüklerin döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(13) 32 sayılı Kararın 17 ve 17/A maddeleri kapsamında yapılacak finansal kiralama (leasing) sözleşmelerine ilişkin bedellerin döviz cinsinden kararlaştırılması mümkündür.

(14) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan Türkiye’de yerleşik kişilerin taraf olduğu iş sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğ er ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(15) On altıncı fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kamu kurum ve kuruluşlarının veya Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerinin taraf olduğu gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama dışında kalan sözleşmelerde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğ er ödeme yükümlülüklerin döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(16) Kamu kurum ve kuruluşlarının taraf olduğu döviz cinsinden veya dövizde endeksli ihaleler, sözleşmeler ve milletlerarası anlaşmaların ifası kapsamında gerçekleştirilecek olan projeler dahilinde; yükleniciler veya görevli şirketlerin ve bunların sözleşme imzaladığı tarafların üçüncü taraflarla akdedeceği veya bahsi geçen projeler çerçevesinde akdedilecek, gayrimenkul satış sözleşmeleri ve iş sözleşmeleri dışında kalan sözleşmelerde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğ er ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(17) 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak yapılan sözleşmelerde sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür. Bu işlemlerle ilgili olarak bankaların taraf olduğu sözleşmelerde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(18) 32 sayılı Karar hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile bu Kanuna dayalı olarak yapılan düzenlemeler çerçevesinde sermaye piyasası araçlarının (yabancı sermaye piyasası araçları ve depo sertifikaları ile yabancı yatırım fonu payları da dahil olmak üzere) döviz cinsinden oluşturulması, ihracı, alım satımı ve yapılan işlemlere ilişkin yükümlülüklerin döviz cinsinden kararlaştırılması mümkündür.

(19) Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye’de bulunan; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin veya ortak kontrol ve/veya kontrolüne sahip bulunduğu şirketler ile serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin işveren veya hizmet alan olarak taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

(20) Türkiye’de yerleşik yolcu, yük veya posta taşıma faaliyetinde bulunan ticari havayolu işletmeleri; hava taşıma araçlarına, motorlarına ve bunların aksam ve parçalarına yönelik teknik bakım hizmeti veren şirketler; sivil havacılık mevzuatı kapsamında havalimanlarında yer hizmetleri yapmak üzere çalışma ruhsatı alan veya yetkilendirilen kamu ya da özel hukuk tüzel kişiliği statüsündeki kuruluşlar ile söz konusu kuruluşların kurdukları işletme ve şirketler ile doğrudan veya dolaylı olarak sermayelerinde en az yüzde elli hisse oranına sahip olduğu ortaklıkların Türkiye’de yerleşik kişilerle döviz cinsinden veya dövize endeksli bedeller içeren gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri haricindeki sözleşmeleri akdetmeleri mümkündür.

(21) Bu madde uyarınca sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmayan sözleşmeler kapsamında düzenlenecek kıymetli evraklarda yer alan bedellerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak belirlenmesi mümkün değildir. Ancak, 32 sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş ve dolaşıma girmiş bulunan bu kapsamdaki kıymetli evraklar anılan geçici madde hükmünden istisnadır.

(22) Uluslararası piyasalarda fiyatı döviz cinsinden belirlenen kıymetli madenlere ve/veya emtiaya endekslenen ve/veya dolaylı olarak dövize endekslenen sözleşmeler, 32 sayılı Kararın 4 üncü maddesinin (g) bendi uygulaması kapsamında dövize endeksli sözleşme olarak değerlendirilir. Ancak, taşımacılık faaliyetlerine ilişkin hizmet sözleşmelerinde akaryakıt fiyatlarına endeksleme yapılması mümkündür.

(23) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışındaki; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, işlettiği veya yönettiği fonlar, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler 32 sayılı Kararın 4 üncü maddesinin (g) bendi uygulaması kapsamında Türkiye’de yerleşik olarak değerlendirilir. Ancak, sözleşmenin yurt dışında ifa edilmesi durumunda bu fıkra hükmü uygulanmaz.

(24) Bu madde uyarınca akdedilecek sözleşmelerde istisna kapsamına alınan, ancak 32 sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce akdedilmiş bulunan sözleşmeler de anılan geçici madde hükmünden istisnadır.

(25) 32 sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce akdedilmiş bulunan, taşıt kiralama ve yolcu taşıma amaçlı ticari taşıt satış sözleşmeleri anılan geçici madde hükmünden istisnadır.

(26) 32 sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce akdedilmiş bulunan, menkul ve gayrimenkullere ilişkin finansal kiralama sözleşmeleri anılan geçici madde hükmünden istisnadır.

(27) Bu madde uyarınca sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerde yer alan bedellerin 32 sayılı Kararın Geçici 8 inci

maddesi kapsamında Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenmesi zorunludur.

(28) Bu madde uyarınca sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerde yer alan bedeller 32 sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesi kapsamında Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenirken mutabakata varılamazsa; akdedilen sözleşmelerde döviz veya dövize endeksli olarak belirlenen bedeller, söz konusu bedellerin 2/1/2018 tarihinde belirlenen gösterge niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru kullanılarak hesaplanan Türk parası cinsinden karşılığının 2/1/2018 tarihinden bedellerin yeniden belirlendiği tarihe kadar Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması suretiyle belirlenir.

32 sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce akdedilen konut ve çatılı iş yeri kira sözleşmelerinde döviz veya dövize endeksli olarak belirlenen bedeller bu fıkranın ilk paragrafına göre iki yıllık süre için Türk parası olarak belirlenir. Ancak, Türk parası olarak belirlemenin yapıldığı kira yılının sonundan itibaren bir yıl geçerli olmak üzere; anılan paragraf uyarınca Türk parası olarak belirlenen kira bedeli, taraflarca belirlenirken mutabakata varılamazsa, belirleme tarihinden belirlemenin yapıldığı kira yılının sonuna kadar Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması yoluyla belirlenir. Bir sonraki kira yılı Türk parası cinsinden kira bedeli ise, taraflarca belirlenirken mutabakata varılamazsa, önceki kira yılında geçerli olan kira bedelinin Türkiye İstatistik Kurumunun belirlediği tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması yoluyla belirlenir ve belirlenen Türk parası cinsinden kira bedeli bu fıkra belirtilen iki yıllık sürenin sonuna kadar geçerli olur.

Bu madde uyarınca sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerde tahsili yapılmış veya gecikmiş alacaklar ile gayrimenkul kira sözleşmeleri kapsamında verilen depozitolar ve sözleşmelerin ifası kapsamında dolaşıma girmiş kıymetli evraklar için bu fıkra hükmü uygulanmaz.

Yurt dışından menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının alım satımı

MADDE 9 – (1) Döviz transferlerinin bankalardan yapılması kaydıyla yurt dışındaki mali piyasalarda işlem gören menkul kıymetlerin, diğer sermaye piyasası araçlarının, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçlarının alım satımı Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş yurt içinde veya yurt dışında bulunan aracı kuruluşlar aracılığıyla yapılır.

(2) Türkiye’de yerleşik kişilerin, kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araçları yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla almaları ve satmaları serbesttir.

Yurt dışına sermaye ihracı

MADDE 10 – (1) Türkiye’de yerleşik kişiler, yurt dışında şirket kurmak, mevcut şirketlere ortak olmak veya şube açmak için yaptıkları ilk nakdi ve/veya aynı sermaye ihracını müteakip üç ay içerisinde Ticaret Bakanlığı internet adresinde yer alan yurt dışına sermaye ihracına ilişkin bilgi formunu açıklamalar doğrultusunda doldurarak Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Ticaret Bakanlığına gönderirler.

(2) Sermaye ihracı gerçekleştiren Türkiye’de yerleşik kişiler, her takvim yılını müteakip üç ay içerisinde Ticaret Bakanlığının internet adresinde yer alan bilgi formunu, formda istenilen bilgileri ve yapılan transferleri açıklamalar doğrultusunda güncelleyerek Ticaret Bakanlığına gönderirler.

(3) Türkiye’de yerleşik kişiler, tasfiye edilen veya devredilen yurt dışındaki şirket, ortaklık ve şubelerinin durumu hakkında, tasfiye sürecinin sona ermesini veya devredilmesini müteakip en geç üç ay içerisinde Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Ticaret Bakanlığına bilgi verirler.

Krediler

MADDE 11 – (1) Türkiye’de yerleşik kişiler, yurt dışından sağladıkları kredileri bankalar aracılığı ile kullanırlar. Ancak;

a) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışındaki işleriyle ilgili olarak yurt dışından sağladıkları krediler,

b) Türkiye’de yerleşik kişilerce ihracat kredi kurumlarından veya ihracat kredisi garanti kuruluşlarının garantisi kapsamında yurt dışından sağlanan ve doğrudan yurt dışındaki ihracatçı firmaya ödenen krediler,

c) İhracat kredi veya garanti kuruluşu olmamakla birlikte, nakit kredi yerine malın peşin alımı ve vadeli finansman desteği sağlayan yurt dışındaki kalkınma bankalarından sadece mal ithaline yönelik sağlanan krediler,

ç) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından gemi satın alınması amacıyla yapılacak ithalat kapsamında sağlanan krediler, için bu şart aranmaz.

(2) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından temin edilen kredilerin kullanımı için borçlunun, kredinin vadesi, faiz oranı ve benzeri bilgileri içeren kredi sözleşmesi ile birlikte kullanıma aracılık eden bankaya başvurması gereklidir.

(3) Türkiye Cumhuriyeti adına Hazine ve Maliye Bakanlığınca borçlu veya garantör sıfatıyla yurt dışından sağlanan kredilerin yurt içi veya yurt dışında kullanımına ilişkin esas ve usuller Bakanlıkça belirlenir.

(4) Döviz kredilerinin alınma ve verilmesinde lehte ve aleyhte doğacak kur farkları ilgililere aittir.

(5) 32 sayılı Kararın 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası ile 17/A maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt içi ve yurt dışından temin edilen döviz kredilerinde;

a) Kullanım tarihinde, krediyi kullananın kredi bakiyesinin 15 milyon ABD Dolarının altında olması durumunda, kullanılmak istenen kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamı son üç mali yılın döviz gelirleri toplamını aşamaz.

b) Kredi bakiyesi 15 milyon ABD Dolarının altında olan Türkiye’de yerleşik kişilerin döviz kredisini kullanım talepleri sırasında son üç mali yıla ilişkin döviz gelirlerini mali müşavirler tarafından onaylanmış belgelerle tevsik etmeleri zorunludur.

c) Kredi bakiyesinin son üç mali yılın döviz gelirleri toplamını aştığının sonradan tespit edilmesi durumunda yurt içinde bankalardan (serbest bölge şubeleri dâhil), finansal kiralama şirketlerinden, faktoring şirketlerinden ve finansman şirketlerinden kullanılan kredilerin aşımına neden olan kısmı geri çağırılır veya Türk Lirası krediye dönüştürülür.

ç) Kredi bakiyesinin son üç mali yılın döviz gelirleri toplamını aştığının sonradan tespit edilmesi durumunda bankaların, finansal kiralama şirketlerinin, faktoring şirketlerinin ve finansman şirketlerinin yurt dışındaki şubeleri (bankaların off-shore şubeleri dâhil, serbest bölge şubeleri hariç) tarafından kullanılan

kredilerin aşımı neden olan kısmı geri çağırılır veya Türk Lirası krediye dönüştürülür.

(6) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(7) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(8) Bankalar ile Türkiye’de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri birbirlerine, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi teamülleri çerçevesinde doğrudan veya uluslararası sendikasyona katılım yoluyla, vade sınırı bulunmaksızın döviz kredisi açabilirler.

(9) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(10) Bankalar, Türkiye’de yerleşik kişilere, kredi kartlarını yurt dışındaki harcamaları için \$50.000.-lık limit içerisinde rotatif kullanabilirler. Ancak hesap bakiyelerinde \$50.000.- lık limit üzerinde oluşacak depasmanın 30 gün içerisinde kapatılması gerekir.

(11) Bankalar ve faktoring şirketleri tarafından ihracat ve transit ticaret işlemlerine ilişkin doğmuş veya doğacak alacakların devralınması suretiyle ihracatçılara ve transit ticaret tacirlerine döviz üzerinden fon kullanılabilir.

(12) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışında pay sahibi olduğu ortaklıklara, yurt dışındaki ana şirkete ve grup şirketlerine döviz veya Türk Lirası kredi açılabilir.

(13) Bankalarca yurt dışında yerleşik kişilere açılacak döviz ve Türk Lirası krediler Türkiye’deki mevduat hesaplarına yatırılmak suretiyle de kullanılabilir.

(14) Özelleştirme ihalelerine katılan Türkiye’de yerleşik kişiler veya yurtdışında yerleşik kişiler ile Türk ve yabancı firmaların katılımı ile oluşturulan ortak girişim gruplarına, ihale bedelinin finansmanı amacıyla bankalarca döviz kredisi açılabilir.

Kamu kurum ve kuruluşları tarafından temin edilen kredilerin bildirim

MADDE 12 – (1) Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın geri ödeme garantisi olmadan dış kredi anlaşması yapan;

a) 5018 sayılı Kanunun (II) sayılı cetvelinde bulunan Özel Bütçe Kapsamındaki İdareler,

b) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı kurumları,

c) Özel hukuk hükümlerine tâbi olmakla beraber sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait olan kuruluşlar,

ç) Fonlar,

d) Kamu bankaları, yatırım ve kalkınma bankaları,

e) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile sair yerel yönetim kuruluşlarının,

yurt dışından sağladıkları ve ithalatta vadeli ödeme şekilleri dışındaki bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredi anlaşmaları ile bu kurum ve kuruluşların yap-işlet-devret, yap-işlet ile işletme hakkı devri ve benzeri finansman modelleri çerçevesinde Hazine yatırım garantisi kapsamında gerçekleştirilmesi öngörülen projeler için sağlanan ve ithalatta vadeli ödeme şekilleri dışındaki bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredi anlaşmalarını bu Tebliğ'in eki Ek:2'de yer alan Kredi Bilgi Formu ve Ek:3'de yer alan Kredi İzleme Formu ile birlikte, Dış Finansman Numarası (DFN) alınmasını teminen, anlaşma tarihinden itibaren 30 gün içinde Hazine ve Maliye Bakanlığı Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü'nden alınan ön izin ile birlikte, Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü'ne göndermeleri zorunludur. Söz konusu kurum ve kuruluşlar tarafından sağlanan kredilere ilişkin kullanımlar, ana para geri ödemeleri, faiz ve diğer ödeme bilgileri, geçmiş tüm bilgileri de içerecek şekilde, Ek:3'de yer alan Kredi İzleme Formu ile birlikte gerçekleşme tarihinden itibaren 10 gün içinde bankalar ile kredi borçlusu tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü'ne gönderilir.

(2) Kurum ve kuruluşların, Hazine geri ödeme garantisi altında, gerçekleştirilmesi öngörülen projeler tahtında yurtdışından sağladıkları ithalatta vadeli ödeme şekilleri dışındaki bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredilere ilişkin olarak imzalanan anlaşmalar çerçevesinde borçlu kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen kullanımlar, anapara geri ödemeleri, faiz ve diğer ödemeleri, geçmiş tüm bilgileri de içerecek şekilde bu Tebliğ'in ekinde (Ek:3) yer alan Kredi İzleme Formu ile işlem tarihinden itibaren 10 gün içinde bankalar ile kredi borçlusu kurum ve kuruluşlar tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesi zorunludur.

(3) Kurum ve kuruluşların Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın kısmi garantisi altında sağladıkları krediler için de gerçekleştirilen kullanımlar, anapara geri ödemeleri, faiz ve diğer ödemeleri, geçmiş tüm bilgileri de içerecek şekilde bu Tebliğ'in ekinde (Ek:3) yer alan Kredi İzleme Formu ile işlem tarihinden itibaren 10 gün içinde bankalar ile kredi borçlusu kurum ve kuruluşlar tarafından Hazine garantili ve garantisiz kısımları için ayrı ayrı hazırlanarak

Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü'ne gönderilir.

Kişisel sermaye hareketleri

MADDE 13 – (1) Kişisel borçlar, armağan, hediye, bağış, çeyiz, gelin veya güveyin karşı tarafa verdiği para, miras, veraset veya kalan mal, göçmen işçilerin kendi ülkesindeki borçlarının tasfiyesine yönelik ödemeler ve göçmenlerin varlıkları kişisel sermaye hareketleri kapsamında değerlendirilir.

Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri

MADDE 14 – (1) Hazine ve Maliye Bakanlığı yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinin ülke yararına geliştirilmesi ve desteklenmesi amacıyla ilgili kamu ve özel kuruluşlardan bilgi toplanması ile bunlar arasındaki bilgi paylaşımı ve koordinasyona katkıda bulunmak için gerekli tedbirleri almaya yetkilidir.

Süreler

MADDE 15 – (1) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkındaki 32 sayılı Karar ile söz konusu Karara ek olarak yayımlanacak kararlarda ve bunlara ilişkin tebliğlerde belirtilen hak doğurucu ve hak düşürücü ve uyulmaması aykırılık oluşturan sürelerin hesaplanmasında işlemin yapıldığı gün hesaba katılmaz. Ancak, hesaplanacak sürelerin son günü resmi tatile rastlarsa, süreler izleyen ilk iş günü çalışma saati sonunda biter.

(2) Süreler gün olarak ifade edilmiş bulunduğu takdirde ilk gün (işlemin yapıldığı gün) hesaba katılmaz. Günler ertesi günden hesaplanmaya başlanır ve süre son günün çalışma saati sonunda biter.

(3) Süreler ay olarak gösterildiği takdirde sürenin bitimi, izleyen ayların işlem tarihine tekabül eden tarihteki günün mesai saati sonudur. O ayda işlem tarihine tekabül eden bir gün bulunmuyor ise sürenin bitimi ayın son günüdür.

(4) Süreler yıl olarak belirlendiği takdirde ise sürenin bitimi, izleyen yılların işlem yapıldığı ay ve tarihe tekabül eden ay ve tarihteki günün çalışma saati sonudur.

Usul ve müşterek hükümler

MADDE 16 – (1) Türk parası kıymetini koruma hakkında kararlar ve bu kararlara ilişkin tebliğler uyarınca Merkez Bankasınca çıkarılan genelgeler tebliğ hükmündedir.

(2) Bu Tebliğde öngörülenler dışında kalan haller Hazine ve Maliye Bakanlığınca incelenip sonuçlandırılır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 17 – (1) 9/2/2007 tarih ve 26429 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2007-32/33 sayılı Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

**TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI
KARARA İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT BEDELLERİ HAKKINDA)
(NO: 2018-32/48)**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 11/8/1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 8 inci maddesine istinaden hazırlanmıştır.

İhracat bedellerinin yurda getirilmesi

MADDE 3 – (1) Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilir veya getirilir. Bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez.

(2) İhracat işlemlerine ilişkin bedeller aşağıdaki ödeme şekillerinden birine göre yurda getirilebilir.

- a) Akreditifli Ödeme,
- b) Vesaik Mukabili Ödeme,
- c) Mal Mukabili Ödeme,
- d) Kabul Kredili Akreditifli Ödeme,
- e) Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme,
- f) Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme,
- g) Peşin Ödeme,

(3) İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esastır. Ancak, döviz üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında farklı bir döviz cinsinin veya Türk parası üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında döviz getirilmesi mümkündür.

(4) İhracat bedelinin yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilmesi halinde gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunludur.

Peşin döviz

MADDE 4 – (1) Peşin döviz karşılığında ihracatın 24 ay içinde gerçekleştirilmesi zorunludur. Dâhilde İşleme İzin Belgesi ve Vergi, Resim ve Harç İstisna Belgesi kapsamında ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerle ilgili

olarak sağlanan peşin dövizlerin kullanım süresi belge süresi (ek süreler dahil) kadardır.

(2) Tamamı tek seferde iade edilmeyen veya süresi içinde ihracatı gerçekleştirilemeyen peşin dövizler prefinansman hükümlerine tabi olur. Prefinansman hükümlerine tabi hale gelen peşin dövizlerin, ihracat taahhüt sürelerinin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde uzatılması halinde, alıcının muvafakat etmesi kaydıyla kullanım süreleri de verilen ek süre kadar uzatılmış sayılır.

Özelliği olan ihracat

MADDE 5 – (1) Yurt dışına müteahhit firmalarca yapılacak ihracatın bedelinin 365 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.

(2) Konsinye yoluyla yapılacak ihracatta bedellerin kesin satışı müteakip; uluslararası fuar, sergi ve haftalara bedelli olarak satılmak üzere gönderilen malların bedellerinin ise gönderildikleri fuar, sergi veya haftanın bitimini müteakip 180 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.

(3) İlgili mevzuat hükümlerine göre yurt dışına geçici ihracı yapılan malların verilen süre veya ek süre içinde yurda getirilmemesi veya bu süreler içerisinde satılması halinde satış bedelinin süre bitiminden veya kesin satış tarihinden itibaren 90 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.

(4) Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kredili veya kiralama yoluyla yapılan ihracatta, ihracat bedelinin kredili satış veya kiralama sözleşmesinde belirlenen vade tarihlerini izleyen 90 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.

(5) İhracat işlemlerine ait sözleşmelerde bedellerin tahsili için fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günden fazla vade öngörülmesi durumunda, bedellerin vade bitiminden itibaren 90 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.

İhracat işlemlerinde sorumluluk

MADDE 6 – (1) İhraç edilen malların bedelinin süresinde yurda getirilmesinden ve ihracat hesabının süresinde kapatılmasından ihracatçılar sorumludur.

(2) Alacak hakkının satın alınması suretiyle ticari riskin bankalar veya faktoring şirketlerince üstlenilmesi durumunda, ihracat bedelinin yurda getirilmesi ile ilgili sorumluları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(3) İhracata aracılık eden bankalar ihracat bedellerinin yurda getirilmesini izlemekle yükümlüdür.

İhracat bedelinden indirimler

MADDE 7 – (1) İhracatla ilgili navlun, sigorta primi, komisyon, ardiye, depolama, antrepo, gümrük resmi, harç ve faktoring masrafları ile uluslararası para piyasalarında geçerli faiz oranlarını geçmemek üzere iskonto giderleri gibi masraflar için yapılacak indirimler ile konsinyasyon yoluyla ihraç edilen mallarla ilgili nakil, muhafaza, bakım ve fümügasyon, rafa (maniplasyon), satış ve benzeri masrafların ihracat bedelinden mahsubu bankalarca incelenip sonuçlandırılır.

(2) Ticari teamüllerin gereği olarak satış akdinde veya akreditiflerde ayrıca varış yerinde tartı ve analiz yapılması şartı bulunuyorsa, tartı ve analiz sonucunda tespit edilen vezin noksanlığı veya kalite farkı ile ekspertiz ve tahkim ücretleri ve rafa (maniplasyon) masraflarının (hariçteki gözetme şirketleri ücretleri dahil) mal bedelinden mahsubu bankalarca incelenip sonuçlandırılır.

(3) Yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) Dış ticaret mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen mal ihraç ve ithalinde, tarafların aynı kişiler olması ve ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubuna ilişkin esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

(5) Kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından aracılık edilen işlenmemiş kıymetli madenler ithalinde ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubuna ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

(6) Dördüncü ve beşinci fıkrada belirtilen haller dışında kalan talepler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır. İhracat bedellerinden mahsuba izin verilen hallerde, ihracat bedelleri süresi içinde yurda getirilmiş sayılır.

Hesap kapatma, ihbar ve ek süre

MADDE 8 – (1) Ticari amaçla mal ihracında, bedelleri yurda getirilme süresi içinde gelen ihracat ile ilgili hesaplar aracı bankalarca kapatılır.

(2) Bankalarca söz konusu bedellerin yurda getirildiğine dair EK-1'de yer alan İhracat Bedeli Kabul Belgesi düzenlenir.

(3) Süresi içinde kapatılmayan ihracat hesapları aracı bankalarca 5 iş günü içinde muamelenin safhalarını belirtecek şekilde yazılı olarak ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilir.

(4) İlgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, ihbarı müteakip 10 iş günü içinde ilgililere hesapların kapatılmasını teminen 90 gün süreli ihtarname gönderilir. Bu süre içinde hesapların kapatılması veya 9 uncu maddede belirtilen mücbir sebep hallerinin ya da haklı durumun belgelenmesi gereklidir.

(5) Mücbir sebeplerin varlığı halinde, mücbir sebebin devamı müddetince altışar aylık dönemler itibarıyla ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce ek süre verilir.

(6) Mücbir sebep halleri dışında kalan haklı durumların varlığı halinde, hesapların kapatılmasına ilişkin altı aya kadar olan ek süre talepleri, firmaların haklı durumu belirten yazılı beyanına istinaden üçer aylık devreler halinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, altı aylık süreden sonraki ek süre talepleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

(7) Mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce verilen 24 aylık ek sürenin sonunda mücbir sebebin devamının belgelenmesi halinde açık ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin talepler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

Mücbir sebep ve haklı durum halleri

MADDE 9 – (1) Mücbir sebep kabul edilebilecek haller;

a) İthalatçı veya ihracatçı firmanın infisahı, iflası, konkordato ilan etmesi veya faaliyetlerini daimi olarak tatil etmesi, firma hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmesi, şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,

b) Grev, lokavt ve avarya hali,

c) İhracatçı veya ithalatçı memleket resmi makamlarının karar ve işlemleri ya da muhabir bankaların muameleleri dolayısıyla hesapların kapatılmasının imkânsız hale gelmesi,

ç) Tabii afet, harp ve abluka hali,

d) Malların kaybı, hasara uğraması veya imha edilmesi,

e) İhtilaf nedeniyle dava açılması veya tahkime başvurulması,

Mücbir sebep hallerinin tevsiki;

(a) ve (e) halinin yetkili mercilerden, (b) ve (ç) halinin, ithalatçının bulunduğu memleketin resmi makamlarından veya mahalli odaca tasdik edilmiş olmak kaydıyla alıcı veya ithalatçı firmadan (harp ve abluka hali hariç), (c) halinin resmi makamlarımızdan, ithalatçının bulunduğu memleketin resmi makamlarından veya muhabir bankalardan, (d) halinin ise sigorta şirketlerinden, uluslararası gözetim şirketlerinden veya ilgili ülke resmi makamlarından alınmış belgelerle tevsik edilmesi şarttır.

(2) Mücbir sebep halleri ile ilgili olarak yurtdışından temin edilecek belgelerin dış temsilciliklerimizce veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdik Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması gerekir.

(3) Mücbir sebep halleri dışında kalan, ancak bedel getirme süreleri içerisinde ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan ve resmi kayıtlarla tevsik edilebilen durumlar Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince haklı durum olarak değerlendirilebilir.

Terkin

MADDE 10 – (1) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

a) 30.000 ABD dolarına kadar noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın,

b) 30.000 ABD dolarından yüksek olmakla birlikte 100.000 ABD doları veya eşitini aşmayan, beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline bakılmaksızın,

c) 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, 9 uncu maddede belirtilen mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin % 10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce,

terkin edilmek suretiyle kapatılır.

(2) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, 200.000 ABD doları veya eşitini aşan noksanlığı olan açık hesaplara ilişkin terkin talepleri bu Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebepler ile haklı durumlar göz önünde bulundurulmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

(3) Birinci fıkrada kapsamında bankalarca yapılabilecek terkin işlemleri 8 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen 90 günlük ihtarname süresi içerisinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince gerçekleştirilir.

Yetki

MADDE 11 – (1) Bakanlık bu Tebliğin tatbikatını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, haklı durumları değerlendirip sonuçlandırmaya, tereddütlü hususları gidermeye, Tebliğde öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, döviz getirme sürelerini uzatmaya, döviz getirme zorunluluğunu kısmen veya tamamen kaldırmaya, bu Tebliğde öngörülen miktarlar ile süreleri belirlemeye ve değiştirmeye yetkilidir.

Usul ve müşterek hükümler

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasına yönelik Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar Merkez Bankasınca ilan edilir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan ihracat hesapları için, bu Tebliğin ihracatçı lehine olan hükümleri uygulanır.

(2) İhracat bedellerinin takip edileceği bilgi sistemi Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulamaya alınana kadar 8 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan İhracat Bedeli Kabul Belgesi yerine bankalarca Döviz Alım Belgesinin kullanılması mümkündür.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

GENELGELER

Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğünün 2020/1 sayılı İthalat Genelgesi

04.06.2020

İTHALAT GENELGESİ (2020/1)

İthalat bedelleri

MADDE 1 – (1) İthalat bedelleri, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar, bu Karar’a ilişkin 2008/32-34 Sayılı Tebliğ ve Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından bunlara ek olarak yapılacak düzenlemeler çerçevesinde ithalatçı ile ihracatçı arasındaki sözleşmeye ve uluslararası kurallar ile bankacılık teamüllerine göre bankalar aracılığıyla döviz veya Türk lirası (TL) olarak ödenir.

Ödeme şekilleri

MADDE 2 – (1) İthalat işlemleri uluslararası kurallar ve bankacılık teamülleri çerçevesinde; “Akreditifli Ödeme”, “Vadeli Akreditifli Ödeme”, “Vesaik Mukabili Ödeme”, “Mal Mukabili Ödeme”, “Kabul Kredili Akreditifli Ödeme”, “Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme”, “Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme”, “Peşin Ödeme” ve Banka Ödeme Yükümlülüğü (BPO) şekillerine göre gerçekleştirilir.

İthalat bedellerinin ödenmesi

MADDE 3 – (1) İthalat bedelleri;

- Banka kaynaklarından,
- İthalatçıya ait Döviz Tevdiat Hesabı (DTH)’ndan,
- Kredi kartından,
- 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesinde yer alan mahsup işlemlerine ilişkin koşulların sağlanması kaydıyla, ithalatçı tarafından ihracat bedeli olduğu beyan edilen alış yapılmamış ihracat bedelinden,
- Sermaye hareketlerine ilişkin hükümler çerçevesinde sağlanan kredilerden karşılanmak suretiyle ödenebilir.

(2) Bankalarca ithalat bedelinin ödenmesini teminen çek düzenlenemez.

(3) Bedeli kredi kartı ile ödenen ithalat işlemleri 2 Mayıs 2018 tarihli Sermaye Hareketleri Genelgesi hükümleri çerçevesinde sonuçlandırılır.

(4) İthalat bedeli, ihracatçı adına Türkiye’de açılan DTH’ye veya TL mevduat hesabına yatırılmak suretiyle ödenebilir.

(5) Mal mukabili ithalatta firmaların mal bedelinin transferine ilişkin talepleri firmanın yazılı olarak beyan edeceği gümrük beyannamesi tarih ve numarasına istinaden bankalarca yerine getirilir.

(6) Bankalarca aracılık edilen ithalat ödemeleri kapsamında firmalarca talep edilmesi halinde bu ödemelere ilişkin bilgileri

içeren bir yazı veya Ticaret Bakanlığınca yapılan düzenlemeler çerçevesinde oluşturulan Belge ID bankalarca firmalara verilir.

(7) Vadeli akreditif, kabul kredili, mal mukabili ve Banka Ödeme Yükümlülüğü (BPO) ödeme şekline göre yapılan ithalatta, firmaların beyanına istinaden görünmeyen işlemlere ilişkin hükümler çerçevesinde faiz transferi yapılabilir.

(8) Bu madde kapsamında gerçekleştirilecek işlemlerde KKDF hükümleri saklıdır.

Üçüncü ülkelerdeki bankalar nezdinde akreditif açılması

MADDE 4 – (1) Bankalarca, Türkiye dışındaki bir ülkeden diğer bir üçüncü ülkeye mal ithalatı yapacak yurt içinde veya dışındaki firmalar lehine bankacılık teamüllerine göre bedelleri kendi kaynaklarından veya firmaların hesaplarından karşılanmak üzere üçüncü ülkelerdeki (serbest bölgeler dahil) bankalar nezdinde akreditif açılabilir ve uluslararası kurallara göre mal bedeli için transfer yapılabilir.

Faktoring işlemleri

MADDE 5 – (1) Türkiye'de yerleşik faktoring kuruluşu ile ihracatçı firma arasında imzalanan faktoring sözleşmesi kapsamında faktoring kuruluşu tarafından ithalden önce ithalatçı firma adına yurt dışına transferi gerçekleştirilen tutarlar, ithalat ve ihracat faktoring sözleşmelerinin transferi gerçekleştiren bankaya ibrazı kaydıyla peşin ödeme olarak dikkate alınır.

Transit Ticaret

MADDE 6 – (1) Transit ticaret alış bedellerinin ödenmesinde ithalat bedellerinin ödenmesinde esas olan kurallar geçerlidir.

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

MADDE 7 – (1) 23.07.2009 tarihli 2009-GNL-1 sayılı İhracat ve İthalat Genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 8 – (1) Bu Genelge Hazine ve Maliye Bakanlığı internet sitesinde yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 – (1) Bu Genelge hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü yürütür.

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü

Sayı :87375112-010.06.99

Konu :Nakit Kontrolleri

17.05.2016 / 16091719

GENELGE

(2016/1)

Bankacılık sistemi dışında gerçekleşen ve yolcu beraberinde ülkemize getirilen veya ülkemizden çıkarılan nakit Türk Parası, yabancı paralar ve bunlarla ödemeyi sağlayan; bono, poliçe ve çekler ile seyahat çekleri, posta çekleri, yurt içinde veya yurt dışında yerleşik kuruluşlarca verilen ödeme emri vb. belgelerin giriş ve çıkışına ilişkin usul ve esaslar 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve ilgili mevzuatta düzenlenmiştir.

Buna göre; kuryelerin, seyahat edilen taşıtların veya yolcu beraberinde transfer edilen nakdin takibi, kontrolü ile nakitlerin yasadışı yollarla transferinin önlenmesi ve gerektiğinde kayıt altına alınması işlemleri gümrük idaresinin sorumluluğundadır.

Bu genelgenin amacı; nakit kontrolleri ile ilgili gümrük giriş-çıkış noktalarında uyulması gereken usul ve esasları düzenlemektir.

1. YURT İÇİNE NAKİT GİRİŞİ

1.1. 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ve ilgili Mevzuat Kapsamında Uyulması Gereken Hususlar

1) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 14'üncü maddesi kapsamında kişisel sermaye hareketleri niteliğinde sayılan kişisel borçlar, armağan, hediye, bağış, çeyiz, gelin veya güveyin karşı tarafa verdiği para, miras, veraset veya kalan mal, göçmen işçilerin kendi ülkesindeki borçlarının tasfiyesine yönelik ödemeler ve göçmenlerin varlıkları; 17'nci maddesi çerçevesinde yurt dışından temin edilen krediler ile Ham Elmas Dış Ticaretinin Düzenlemesine ve Denetlenmesine Dair Kararın 6'ncı maddesi gereğince ham elmas ihraç bedelleri ancak bankacılık sistemi vasıtasıyla yurda getirilebilir.

2) Aksine bilgi ve belge olmaması durumunda; yolcuların, taşıdıkları nakdin kaynağına ilişkin gümrük idaresine yaptıkları beyan esastır. Getirilen nakdin kaynağının, kredi veya kişisel sermaye olmadığı beyan edilmesi durumunda girişine izin verilir. Nakdin kaynağının, yurt dışından alınan bir kredi veya kişisel sermaye hareketi olduğunun beyan edilmesi halinde, bu

durum Nakit Beyan Formu ile kayıt altına alınır, ancak nakdin girişine izin verilmez.

3) Yurt dışından temin edilen krediler ve kişisel sermaye niteliğindeki kıymetler hariç olmak üzere, mal ve hizmet ihracat bedeli, transit ticarete ilişkin kazançlar, yabancı sermaye bedeli veya bankacılık sistemi vasıtası ile getirilenler hariç olmak üzere diğer kaynaklardan temin edilen nakdin gümrük giriş noktalarından yurda getirilmesi serbesttir. Bu nakit EK-1'de yer alan "Nakit Beyan Formu" ile gümrük idaresine beyan edilebilir.

4) Nakit Beyan Formu konusu nakdin, ihracat bedeli veya yabancı sermaye bedeli olarak girişinin yapılabilmesi için; formun "Geliş Sebebi" bölümünde nakdin kaynağının "İhracat" veya "Yabancı Sermaye Bedeli" olduğunun açıkça belirtilmesi gerekir.

5) Nakit Beyan Formları gümrük personeli tarafından elektronik ortamda doldurulduktan sonra üç nüsha olarak yazdırılır. Gümrük personeli ile beyanda bulunan yolcu tarafından imzalanır. Nüshaların ikisi idarede saklanır, üçüncüsü ise yolcuya verilir.

6) Bankalar tarafından, Nakit Beyan Formları ile ilgili talep edilen bilgiler gümrük idarelerince gecikmeksizin karşılanır.

1.2. 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve İlgili Mevzuat Kapsamında Uyulması Gereken Hususlar

Yurda girişte, 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ve ilgili mevzuata göre yapılan işlemlerden ayrı olarak, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun uyarınca aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde, gümrük idaresi tarafından yolcudan, beraberindeki nakdin miktarını açıklaması istenebilir. Bu durumda, açıklama tam ve doğru yapılmak zorundadır.

1) Açıklama istenecek yolcular, idarece yapılan risk analizinin yanı sıra ilgili personelin değerlendirmelerine göre örnekleme yoluyla belirlenir. Kontrol edilecek yolcular belirlenirken, bu yolcuların beyanda bulunup bulunmadıklarına bakılmaz. Kaynağı itibariyle getirilmesi serbest olan bir nakdin beyan edilmesi halinde, bu yolcudan ayrıca 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun çerçevesinde üzerinde bulundurduğu nakdin miktarını açıklaması da istenebilir.

2) Yolcu tarafından yapılan açıklamanın doğru olup olmadığı gümrük idaresince gerçekleştirilecek kontrol suretiyle tespit edilir.

Gerekli kolaylığı sağlamayan yolcuların üst, eşya ve araçları Adli Önleme ve Arama Yönetmeliğine göre aranır.

3) Gümrük idaresinin yolcudan açıklama talep etmesini müteakip, EK-2'de yer alan "Nakit Açıklama Tutanağı" yolcunun sözlü açıklaması ve gümrük personelinin tespitlerine istinaden elektronik ortamda doldurulur ve dört nüsha olarak yazdırılır. Tutanağlar en az bir gümrük personeli ile açıklamada bulunan yolcu tarafından imzalanır. Talep edilmesi halinde bir nüshası yolcuya verilir.

4) Gümrük idaresince açıklama istenildiği halde, herhangi bir açıklama yapılmaması veya yanlış ya da yanıltıcı açıklama yapıldığının anlaşılması halinde, Nakit Açıklama Tutanağı düzenlenir. Nakit Açıklama Tutanağı en az iki memur ile açıklamada bulunan yolcu tarafından imzalanır. Tutanağların bir örneği Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı'na gönderilir.

Ayrıca gümrük idaresi tarafından 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanununun 16 ncı maddesi gereğince; açıklanmayan miktarın %10'u tutarında idari para cezası uygulanarak yolcu beraberindeki tüm nakit muhafaza altına alınır. 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca Cumhuriyet Savcılığına bildirilir ve alınacak talimata göre hareket edilir. 3.000 TL'ye kadar olan farklar için bu fıkra hükmü uygulanmaz.

2. YURT DIŞINA NAKİT ÇIKIŞI

2.1. 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ve ilgili Mevzuat Kapsamında Uyulması Gereken Hususlar

1) Türk parası ve Türk parası ile ödemeyi sağlayan belgelerde 25.000 Türk Lirası, dövizde ise 10.000 Avro ve eşiti efektif üzeri miktarın Nakit Beyan Formu ile gümrük idaresine beyan edilmesi zorunludur.

2) Yolcuların üzerlerinde, bagajlarında veya taşıtlarında;

a) 32 sayılı Kararın 13 üncü maddesi kapsamında yurt dışına çıkarılacak yerli sermaye (Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışında yatırım yapmak veya ticari faaliyette bulunmak amacıyla kurdukları şirketler, katıldıkları ortaklıklara ve açacakları şubelere nakdi sermaye);

b) 32 sayılı Kararın 14 üncü maddesi kapsamında, kişisel sermaye niteliğindeki kişisel borçlar, armağan, hediye, bağış, çeyiz, gelin ve güveyin karşı tarafa verdiği para, miras, veraset

veya kalan mal ve göçmen işçilerin kendi ülkesindeki borçlarını tasfiyesine yönelik ödemeler ve göçmenlerin varlıkları gibi nakit;

c) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın Sermaye Hareketleri Genelgesi'nin 2.5. No'lu bölümü kapsamında yurt dışına verilecek krediler (Türkiye'de yerleşik kişilerce yurt dışında pay sahibi olduğu ortaklıklara, yurt dışındaki ana şirkete ve grup şirketlerine verilecek döviz veya Türk Lirası kredileri);

c) Dışarıda yerleşik kişilerin, (yurt dışındaki yatırım ortaklıkları ve yatırım fonları dahil) sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan bankalar ve aracı kurumlar vasıtası ile satın alacakları, satacakları her türlü menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarını ve bu kıymetler ve araçlara ait gelirler ile bunların satış bedelleri,

d) Türkiye'de yerleşik kişilerin; bankalar ve sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan aracı kurumlar vasıtasıyla yurt dışındaki mali piyasalarda işlem gören menkul kıymetlerin ve diğer sermaye piyasası araçlarının alış bedelleri,

e) Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de satın aldıkları veya sahip oldukları gayrimenkul ve gayrimenkule bağlı aynı hakların gelirleri ve satış bedelleri,

f) Türkiye'de yerleşik kişilerce yurtdışında gayrimenkul ve gayrimenkule bağlı aynı hakların alış bedelleri,

g) İthalat ve transit ticaret işlemlerine ilişkin transfer bedelleri,

ğ) Uluslararası nakliyat, bankacılık, sigortacılık, dışarıya yaptırılan hizmetler ve diğer görünmeyen işlemlerle ilgili transfer bedelleri,

h) Yabancı yatırımcıların Türkiye'deki faaliyet ve işlemlerinden doğan net kar, temettü, satış, tasfiye ve tazminat bedelleri, lisans, yönetim ve benzeri anlaşmalar karşılığında ödenecek meblağlar,

ı) Yurt dışından temin edilen kredilere ait anapara geri ödemeleri ile faiz ve diğer ödemelerin transfer bedelleri,

i) Ham elmas ithal bedelleri,

Gümrük çıkış noktalarından çıkarılamaz. Bu kapsamdaki nakit ancak bankacılık sistemi vasıtasıyla çıkarılabilir.

3) Yurt dışına çıkışta yapılacak kontroller "Yurt İçine Nakit Girişi" bölümünde belirtilen usulde yapılır. Çıkarılan nakdin miktarı ile bulunulan beyanın doğruluğu gerekirse fiziki olarak kontrol edilir. Bu kısmın 1 inci maddesinde belirtilen miktarlar üzerindeki nakdin beyan edilmeden çıkarıldığının veya yanlış ya da yanıltıcı beyan yapıldığının tespiti halinde doğru bilgileri içerecek şekilde

düzenlenen Nakit Beyan Formu gümrük personeli ile beyanda bulunan yolcu tarafından imzalanır. Söz konusu nakit gümrük idaresi tarafından muhafaza altına alınır. Konu, 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca Cumhuriyet Savcılığına bildirilir ve alınacak talimata göre hareket edilir. Ayrıca, konu hakkında Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı'na bilgi verilir.

2.2. 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve İlgili Mevzuat Kapsamında Uyulması Gereken Hususlar

1) 25.000 TL ile 10.000 Avro veya eşitinin aşılması durumunda, 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunu ve ilgili mevzuata göre işlem yapılır.

Yurt dışına çıkarılmakta olan nakit ile ilgili olarak gümrük idaresi tarafından açıklama istenebilir. Gümrük idaresince istenen açıklamanın eksik yapıldığının veya hiç yapılmadığının anlaşılması halinde, Nakit Açıklama Tutanağı düzenlenir. Nakit Açıklama Tutanağı en az iki memur ile açıklamada bulunan yolcu tarafından imzalanır. Tutanağın bir örneği Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı'na gönderilir.

Ayrıca gümrük idaresi tarafından 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanununun 16 ncı maddesi gereğince; açıklanmayan miktarın %10'u tutarında idari para cezası uygulanarak yolcu beraberindeki tüm nakit muhafaza altına alınır. 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca Cumhuriyet Savcılığına bildirilir ve alınacak talimata göre hareket edilir. 3.000 TL'ye kadar olan farklar için bu fıkra hükmü uygulanmaz. **(2021 yılında 5.880,00 TL)**

Yolcunun doğru bilgi verdiğinin anlaşılması halinde ise "Yurt İçine Nakit Girişi" bölümünün "1.2. 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve İlgili Mevzuat Kapsamında Uyulması Gereken Hususlar" başlıklı kısmının, 3 üncü maddesinde açıklandığı şekilde işlem yapılır.

3. NAKİT BEYAN FORMU İLE NAKİT AÇIKLAMA TUTANAĞINA İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER

1) Elektronik ortamda doldurulan Nakit Beyan Formu ve Nakit Açıklama Tutanağı için sistem tarafından otomatik tescil numarası verilir. Nakit Beyan Formu ve Nakit Açıklama Tutanağı için verilen tescil numaraları farklı serilerde üretilir.

2) Nakit Beyan Formu ve Nakit Açıklama Tutanaklarının elektronik ortamdaki kayıtları esas kabul edilir. Herhangi bir ihtilaf durumunda bu kayıtlar esas alınır.

3) Nakit Beyan Formu ve Nakit Açıklama Tutanağı çıktılarının imzalanmasını müteakip bu belgelerin yanlış doldurulduğunun anlaşılması halinde, sistemde bulunan önceki kayıt, memur tarafından iptal edilir. İptal sebebi programda yer alan bölüme yazılır ve idare amirinin uygunluk vermesi ile tamamlanır. İptal durumunda imzalanan kâğıt nüshaların tamamı idarede saklanır. Doğru bilgi ve tespitlere uygun olarak yeni bir belge doldurulur.

4) Nakit Kontrol Programının çalışmadığı durumlarda, Nakit Beyan Formu ve Nakit Açıklama Tutanağı kâğıt ortamında doldurulur, ayrıca bu belgeler için bir tescil defteri tutulur. Söz konusu defterin sayfaları numaralandırılıp mühürlendikten sonra, her bir sayfa ilgili gümrük idare amirince onaylanır. Kâğıt ortamında doldurulan Nakit Beyan Formu ve Nakit Açıklama Tutanağı daha sonra Nakit Kontrol Programına kaydedilir.

5) Gümrük idaresi, yurda girişte veya yurttan çıkışta farkındalığın arttırılması ve caydırıcılığın sağlanmasını temin edecek sayıda yolcudan, nakdin kaynağını kontrol amacıyla beyanda bulunmalarını isteyebilir. Kontrol edilecek yolcular, ilgili kurumlardan gelen bilgiler de dikkate alınarak yapılacak risk analizlerine istinaden veya görevli personel tarafından yapılan değerlendirmeye dayanarak rastgele seçilir.

6) Nakit Beyan Formu ve Nakit Açıklama Tutanağında yolcunun kimlik bilgilerine ilişkin bölüm doldurulurken kimlik belgesinin aslının ibraz edilmesi istenir.

7) Yolcuların; Nakit Beyan Formu ile Nakit Açıklama Tutanaklarında değişiklik yapılmasına ilişkin başvurular, bizzat beyan eden veya yasal temsilcisi tarafından beyan tarihinden itibaren en geç 30 gün içerisinde, ilgili tutanak ya da formun aslı ve değişikliği kanıtlayacak belgeler ile ilgili gümrük idaresine yapılır. Söz konusu talep, ilgili gümrük idaresi tarafından 15 gün içerisinde karara bağlanır.

8) Yurtdışına yapılan 50.000.- ABD Doları karşılığını aşan nakit çıkışlarına ilişkin bilgiler, aylık olarak Merkez Bankasına bildirilir.

9) 3.000 TL'lik tutar her yılın başından geçerli olmak üzere 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında arttırılır.

15/04/2015 tarihli ve 2015/1 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Cenap AŞCI
Bakan a.
Müsteşar

**T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü**

Sayı : 87375112-010.06.02

Konu : Yolcu Beraberi Altın Kontrolleri

**14/05/2020 /54390969
GENELGE
(2020/1)**

Yolcu beraberinde ülkemize getirilen altının kontrolü ve kayıt altına alınması işlemleri; 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun, 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar ve 28/2/2008 tarihli ve 26801 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34) ile belirlenen esaslar çerçevesinde gümrük idaresinin sorumluluğundadır.

Bu genelgenin amacı, yolcu beraberinde yurda getirilecek standart işlenmemiş altına ilişkin gümrük idaresince uyulması gereken usul ve esasları düzenlemektir.

Bu kapsamda;

1) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)'in 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında, Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan ve yurda giriş tarihinde 18 yaşını doldurmuş olan yolcuların beraberlerinde bir takvim yılı içerisinde en fazla 5 kilogram ağırlığında kendilerine ait standart işlenmemiş altını yurda getirmeleri serbesttir.

2) Yolcular beraberlerinde yalnızca kendilerine ait altını yurda getirebilirler. Başka bir gerçek veya tüzel kişiye ait altının bu

Genelge kapsamında yurda getirilmesi mümkün değildir.

3) Yurda getirilecek altının Borsa İstanbul A.Ş. tarafından yayımlanan Rafineriler Listesinde yer alan bir rafineri tarafından üretilmiş olması ve rafinerinin isim, mühür veya amblemini taşıması zorunludur. Söz konusu kontrol Borsa İstanbul A.Ş. tarafından yayımlanan rehber esas alınarak gerçekleştirilir.

4) Yolcu beraberinde yurda getirilen standart işlenmemiş altının ağırlığı hassas tartı kullanılarak tespit edilir ve yolcunun daha önce altın getirip getirmediği, program üzerinden kontrol edilerek bir takvim yılı içerisinde en fazla 5 kilogram ağırlığına kadar altının yurda girişine izin verilir.

5) Ekte yer alan Altın Beyan Formu gümrük personeli tarafından Nakit Kontrol Programında yer alan Altın Modülü üzerinden elektronik ortamda doldurulduktan sonra üç nüsha çıktı alınır. Gümrük personeli ile beyanda bulunan yolcu tarafından her bir nüsha imzalanır. Nüshaların ikisi idarede saklanır, üçüncüsü ise yolcuya verilir.

6) Altın Modülünün çalışmadığı durumlarda, Altın Beyan Formuna ilişkin bilgiler matbu form üzerine doldurularak işlemler tamamlanır. Matbu formlar üzerinde yer alan bilgiler daha sonra Altın Modülüne kaydedilir.

7) Altın Beyan Formunun elektronik ortamdaki kayıtları esas kabul edilir. Herhangi bir ihtilaf durumunda bu kayıtlar dikkate alınır.

8) Kaydı yapan memur tarafından Altın Beyan Formunun düzenlenmesi sırasında hatalı kayıt yapıldığının anlaşılması halinde, sistemde bulunan önceki kayıt iptal edilir. İptal sebebi programda yer alan bölüme yazılır ve idare amirinin uygunluk vermesi ile iptal işlemi tamamlanır. İptal durumunda imzalanan kâğıt nüshaların tamamı idarede saklanır. Doğru bilgi ve tespitlere uygun olarak yeni bir form düzenlenir.

9) Yolcuların, Altın Beyan Formu düzenlendikten sonra değişiklik yapılmasına ilişkin başvuruları, bizzat beyan eden veya yasal temsilcisi tarafından beyan tarihinden itibaren en geç 30 gün içerisinde, ilgili formun aslı ve değişikliği kanıtlayacak belgeler ile ilgili gümrük idaresine yapılır. Söz konusu talep, ilgili gümrük idaresi tarafından 15 gün içerisinde karara bağlanır.

10) Muafiyet kapsamı dışında olduğu tespit edilen altın ile ilgili olarak, 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmi

Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliği’nin 79 ve 80 inci maddelerine göre işlem tesis edilir.

11) Yolcu beraberinde standart işlenmemiş altın girişlerinde yolcu tarafından beyanda bulunulmaması veya yanlış ya da yanıltıcı beyanda bulunulduğunun tespit edilmesi halinde, doğru bilgileri içerecek şekilde Altın Beyan Formu düzenlenir. Söz konusu altının yurda girişine izin verilmez ve altın gümrük idaresince muhafaza altına almır. Bu durum şüpheli kabul edilerek Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığına bildirilir. Ayrıca, yetkili gümrük idaresi tarafından 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun’un 3 üncü maddesi uyarınca işlem tesisini teminen Cumhuriyet Savcılıklarına bildirimde bulunulur.

12) Yolcu beraberinde standart işlenmemiş altın getirilmesine ilişkin işlemlerde yetkili gümrük idaresi İstanbul Havalimanı Yolcu Salonu Gümrük Müdürlüğü’dür.

13) Yetkili gümrük idaresi, yurda girişine izin verilen ve verilmeyen yolcu beraberinde standart işlenmemiş altına ilişkin bilgileri aylık dönemler halinde her ayın onuncu günü bitimine kadar Hazine ve Maliye Bakanlığı’na bildirir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.GÜM.0.06.10.00-010.06.01

Konu : Garanti Belgesi ve Bedelsiz İthalat Uygulamaları hk.

11/1/2010
GENELGE
(2010/2)

Müsteşarlığımıza intikal eden olaylar çerçevesinde yapılan değerlendirmeler sonucunda ithalinde garanti belgesi aranacak eşya işlemleri ile bedelsiz ithalat işlemlerinde aşağıda belirtilen hususlara riayet edilmesi gerekmektedir.

GARANTİ BELGESİ UYGULAMASI

İthalinde Garanti Belgesi Aranacak Maddelere İlişkin İthalat Tebliği'nin uygulanmasında;

- Ticari mahiyetteki bedelsiz ithalatın,
 - Kamu sektörüne dahil kuruluşlardan genel bütçeli idareler tarafından yapılacak ithalatın,
 - Serbest dolaşıma giriş rejimi dışındaki gümrükçe onaylanmış işlem ve kullanımların,
 - Yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılacak ithalatın,
- Belirtilen İthalat Tebliği kapsamında değerlendirilmeksizin işlem yapılması gerekmektedir.

TİCARİ BEDELSİZ İTHALAT

Ticari mahiyette bedelsiz ithal edilen eşya ile ilgili olarak aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde işlem yapılması gerekmektedir.

1. 28/2/2008 tarih ve 26801 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'a ilişkin 2008-32/34 sayılı Tebliğ'de ihracat, ithalat, transit ticaret hesaplarının takibinin öngörülmemesi nedeniyle ve Hazine Müsteşarlığının görüşü doğrultusunda bedelsiz ithalat işlemleri ile ilgili olarak Kambiyo Müdürlüklerine herhangi bir bildirimde bulunulmaması gerekmektedir.

2. Gümrük Yönetmeliği'nin 114 üncü maddesinin birinci fıkrası gereğince Müsteşarlığımıza verilen yetkiye istinaden, ticari mahiyetteki bedelsiz ithalata ilişkin gümrük işlemlerinde, beyanname ekinde faturanın ibraz edilemediği durumlarda proforma fatura dikkate alınarak işlem yapılması uygun bulunmuştur.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

S.Umman
HAMİDOĞULLARI
Müsteşar a.
Genel Müdür V.

DAĞITIM:

Taşra Teşkilatına

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 52707093-010.06.01

Konu : Dahilde İşleme İzni Kapsamı Kıymetli Maden İthali

14.5.2019

**GENELGE
(2019/21)**

İlgi: 3/7/2012 tarihli ve 2012/24 sayılı Genelge

3/7/2017 tarihli ve 30113 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2017/10328 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değişik Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 7/a maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, standart işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali yalnızca, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla Kıymetli Madenler Borsası üyesi kıymetli maden aracı kuruluşları tarafından yapılır. Bu itibarla, dahilde işleme izni kapsamında dahi olsa Kıymetli Madenler Borsası üyesi olmayan firmalarca standart işlenmemiş kıymetli maden ithali mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin dahilde işleme izni kapsamında Kıymetli Madenler Borsası üyesi olmayan firmalarca geçici ithali mümkün olup, bu ithalata ilişkin anılan Borsaya teslimat ve bildirim zorunluluğu bulunmamaktadır.

İlgide kayıtlı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır

Rıza Tuna
TURAGAY
Bakan a.
Bakan Yardımcısı

İHRACAT GENELGESİ

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Genelgenin amacı, ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Genelge, 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ile

4/9/2018 tarihli ve 30525 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018- 32/48)’in 12 nci maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Genelgede geçen;

a) 2018-32/48 sayılı Tebliğ: 4/9/2018 tarihli ve 30525 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)’i,

b) 32 sayılı Karar: 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararı,

c) Aracı Banka: GB’nin 28 inci hanesinde kayıtlı banka veya ihracatçı tarafından ihracat hesabının kapatılması işlemlerini gerçekleştirmek üzere GB’nin bir örneği/GB bilgileri ibraz edilerek anlaşma sağlanan bankayı,

ç) Bakanlık: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığını,

d) Banka: 32 sayılı Karar’da tanımlanan bankaları,

e) Fiili İhraç Tarihi: Eşyaya ilişkin ihracat beyannamesinin kapanma tarihini,

f) GB: Gümrük Beyannamesini,

g) İBKB: 2018-32/48 sayılı Tebliğ’in ekinde yer alan İhracat Bedeli Kabul Belgesini

ğ) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,

h) Mikro İhracat: 2009/15481 sayılı “4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Karar”ın 126 ncı maddesi kapsamında yer alan eşyalara ilişkin ihracatı,

ı) NBF: Nakit Beyan Formunu ifade eder.

İhracat bedellerinin yurda getirilmesi

MADDE 4 – (1) 2018-32/48 sayılı Tebliğ’in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren fiili ihracatı gerçekleştirilen işlemlere ilişkin ihracat bedellerinin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez. 180 gün azami süre olup bedellerin ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin yurda getirilmesi esastır.

(2) 2018-32/48 sayılı Tebliğ’in yayımı tarihinden önce fiili ihracatı gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller 2018-32/48 sayılı Tebliğ hükümleri kapsamında yer almamaktadır.

(3) Özelliği olan ihracat işlemlerine ilişkin olarak bu Genelgenin 7 nci maddesinde belirtilen süreler uygulanır.

(4) İhracat işlemlerine ait sözleşmelerde bedellerin tahsili için fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günden fazla vade öngörülmesi durumunda, bedellerin yurda getirilme süresi vade bitiminden itibaren 90 günü geçemez. Öngörülen vadenin tespiti için ihracatçının yazılı beyanıyla birlikte vade içeren sözleşmenin ya da vadeyi tevsik niteliğini haiz proforma fatura veya poliçenin aracı bankaya ibrazı zorunludur.

(5) Serbest bölgelere yapılan ihracat işlemleri 2018-32/48 sayılı Tebliğ hükümleri kapsamındadır.

(6) Ek:2'de yer alan ülkelere yapılan ihracat işlemleriyle ilgili olarak 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uygulanmaz.1

(7) Yurt içinde serbest dolaşımda bulunan malların gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya söz konusu mağazaların depolarına antrepo rejimi kapsamında antrepo beyannamesi ile alındığı işlemler için 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uygulanmaz.

(8) Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketleri tarafından yapılan ihracat işlemlerinde 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uygulanmaz.

İhracat bedellerinin tahsil şekilleri

MADDE 5 – (1) İhracat bedelleri 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ödeme şekillerine göre tahsil edilir ve GB'nin 28 inci hanesine tahsil işleminde kullanılan ödeme şekli yazılır. Birden fazla ödeme şeklinin kullanılması durumunda kullanılan diğer ödeme şekilleri GB'nin açıklama kısmına yazılır.

(2) İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esas olup, bedelin beyan edilenden farklı bir döviz üzerinden getirilmesi mümkündür.

(3) Türk parası üzerinden yapılan ihracat karşılığında yurda döviz getirilmesi mümkündür.

(4) İhracat bedelinin yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilmesi halinde gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunludur.

Peşin döviz

MADDE 6 – (1) Peşin bedel karşılığı ihracatın 24 ay içerisinde yapılması zorunludur. Ancak 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinde yer alan mücbir sebep ve haklı durum hallerinin

varlığı nedeniyle 24 ay içerisinde ihracat yapılamayacağını anlaşılmaması halinde belirtilen süre dolmadan ihracatçı tarafından peşin bedelin transfer edildiği/getirildiği bankaya mücbir sebep/haklı durum hallerinin 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinde belirtilen şekilde tevsik edilmesi kaydıyla banka tarafından ihracatçıya en fazla 1 yıla kadar ek süre verilebilir. Banka tarafından verilen toplam 1 yıllık ek sürenin sonunda mücbir sebep/haklı durum devamının belgelenmesi halinde ihracatçı hakkında 2018-32/48 sayılı Tebliğ kapsamında yapılacak işlemlere Bakanlık tarafından karar verilir. Ancak bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan prefinansman kredisi hükümlerine ilişkin açıklamalar saklıdır.³

(2) Peşin döviz karşılığında 24 ay içerisinde ya da birinci fıkra uyarınca verilen ek süre sonunda⁴ ihracat yapılmaması veya bu süre içerisinde peşin döviz tutarının tamamının tek seferde iade edilmemesi durumunda bu tutar kambiyo mevzuatı açısından prefinansman kredisi hükümlerine tabidir. Ancak, tamamı tek seferde iade edilmeyen veya süresi içinde ihracatı gerçekleştirilmeyen peşin döviz tutarının 15.000,- ABD Doları veya karşılığı döviz ya da Türk Lirasını geçmeyen kısmı prefinansman hükümlerine tabi olmaz. Söz konusu peşin dövize ilişkin 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun uyarınca yasal işlem başlatılmasını teminen bankalarca Bakanlığa bildirim yapılmaz. Ayrıca,⁵

24 ay tamamlanmadan önce indirim, iskonto veya malda bozulma gibi haklı sebeplerin bulunması ve bu durumun ihracatçı tarafından peşin bedelin transfer edildiği/getirildiği bankaya sözleşme ve kesin satış faturasında yapılan değişiklikle tevsik edilmesi halinde peşin bedelin tevsik edilen tutar kadar kısmının iade edilmesi mümkündür. Bu durum dışında kalan kısmi iadelerde kısmi iade tarihinde söz konusu peşin bedel prefinansman hükümlerine tabi olur. Kısmi olsun veya olmasın Bankalarca yalnızca transferi gerçekleştiren kişiye peşin bedelin iadesi mümkündür. Peşin bedelin iadesine ilişkin KKDF mevzuatı hükümleri saklıdır.⁶

(3) Bankalarca peşin bedel tutarının firma hesabına geldiği tarihten itibaren azami 24 ay içerisinde İBKB düzenlenmesi mümkündür. Ancak, birinci fıkra kapsamında ek süre verilmesi halinde ek süre müddetince de İBKB düzenlenebilir.

(4) 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in yayımı tarihinden önce ihracatçıya peşin ödenen bedeller 2018-32/48 sayılı Tebliğ hükümleri kapsamında yer almamaktadır.

(5) Peşin bedeller, gönderenin muvafakatı ile devreden ihracatçı firmanın yazılı beyanının alınması ve devralan tarafından tekrar devredilmemek kaydıyla başka bir ihracatçı firmaya devredilebilir.

(6) Devir işlemi, bedelin döviz tevdiat hesabına transfer edildiği tarihten itibaren peşin bedelin kullanım süresi içinde kısmen veya tamamen sadece bir firmaya yapılabilir. Kısmi devir yapılan işlemlerde aynı firmaya bilahare devir yapılması mümkündür.

(7) İBKB düzenlenen işlemlerde;

a) peşin bedelin tamamının devri halinde, bedeli devralan ihracatçı firma adına yeni bir İBKB düzenlenerek üzerine İBKB'nin değişiklik sonucu yeniden düzenlendiğine dair not konulur ve eski İBKB yenisine iliştilir.

b) peşin bedelin kısmen devredilmesi halinde ise devredilen kısım için devralan ihracatçı firma adına İBKB düzenlenir, daha önce peşin bedelin kabulü sırasında devreden adına düzenlenen İBKB devredilen kısım kadar iptal edilir.

(8) Peşin bedel karşılığı ihracat tutarı olarak GB'nin 22 nci hanesinde kayıtlı toplam fatura bedeli esas alınır.

(9) İhracatçılarca kesin satıştan önce "konsinye avansı" olarak kabulünün yapılması istenen bedellerin kabulü peşin bedel olarak yapılır.

(10) Peşin bedel (ihracat akreditiflerinin peşin ödemeye imkan veren kısımları dâhil) faiz şartıyla gönderilmiş ise peşin bedel karşılığında gelen bedele faiz tutarının ilavesiyle elde edilen tutar kadar ihracat yapılır.

(11) İhracatçılarca, ödeme şekli "Peşin Ödeme" yazılı olan GB'nin bir örneği/GB bilgileri peşin bedelin transfer edildiği/getirildiği bankaya ibraz edilir. Peşin bedelin ödeme şekli akreditifli, vesaik mukabili, mal mukabili veya kabul kredili olan GB'lere ya da peşin ödeme şekliyle beraber diğer ödeme şekillerinden birinin belirtildiği GB'lere ilişkin ihracat hesaplarının kapatılmasında kullanılması; ihracatçının yazılı beyanı ile birlikte ilgili GB'nin bir örneği/GB bilgilerinin peşin bedelin transfer edildiği/getirildiği bankaya ibrazı kaydıyla mümkündür.

(12) Bankalarca peşin bedel hesabı kapatılırken gerekli kontrol yapılarak İBKB'nin firma ve banka nüshasına GB'nin tarih, sayı ve tutarı kaydedilir.

(13) Peşin bedelin transfer edilmesinden/getirilmesinden önceki bir ihracatın, peşin bedelin taahhüdüne sayılmasının talep edilmesi halinde; peşin bedele ait İBKB iptal edilerek taahhüde sayılan GB ile irtibatlı yeni bir İBKB düzenlenir ve üzerine ödeme şekli değişikliği sonucu düzenlendiğine ilişkin not konulur. Peşin bedele ilişkin İBKB tutarının taahhüde sayılan GB tutarından fazla olması halinde ise kalan tutar kadar da peşin bedelle ilgili yeni bir İBKB düzenlenmesi ve iptal edilen İBKB'nin yenisine iştirilmesi gerekir.

İmalatçı veya tedarikçi firma adına transfer edilen/getirilen peşin bedelin ihracat taahhüdü, aracı ihracatçı vasıtasıyla diğer bir ithalatçıya yapılan ihracata ilişkin GB'de lehine peşin bedel transfer edilen/getirilen imalatçı veya tedarikçi firma unvanının kayıtlı olması veya imalatçı veya tedarikçi firmanın ihracatçıya düzenlediği faturanın ibrazı halinde kapatılır.

Peşin bedel, ihraç bedellerinin tahsil süresi ile peşin bedelin süresi içinde beyan edilmek kaydıyla peşin bedelin transfer edilmesinden/getirilmesinden önce veya sonra diğer bir ithalatçıya yapılmış olan ihracatın taahhüdüne sayılır. Ancak imalatçı veya tedarikçi firma adına transfer edilen/getirilen peşin dövizlerin aracı ihracatçı vasıtasıyla peşin bedelin transfer edilmesinden/getirilmesinden önce veya sonra diğer bir ithalatçıya yapılmış olan ihracatın taahhüdüne sayılabilmesi için GB'de imalatçı veya tedarikçi firma unvanının kayıtlı olması veya imalatçı veya tedarikçi firmanın ihracatçıya düzenlediği faturanın ibrazı gerekir.

(14) Gemi yapımına ilişkin sözleşmeler kapsamında gerçekleştirilen gemi ihracatı için sözleşmede 24 aydan uzun bir vade öngörülmesi durumunda, peşin bedel karşılığı ihracatın sözleşmede belirtilen vade süresi içerisinde yapılması zorunludur. Öngörülen vadenin tespiti için ihracatçının yazılı beyanıyla birlikte vade içeren sözleşmenin ya da vadeyi tevsik niteliğini haiz proforma fatura veya poliçenin aracı bankaya ibrazı zorunludur. Peşin döviz karşılığında sözleşmede belirtilen vade süresi içerisinde ihracat yapılmaması veya bu süre içerisinde peşin döviz tutarının tamamının tek seferde iade edilmemesi durumunda bu tutar kambiyo mevzuatı açısından prefinansman kredisi hükümlerine tabidir. Peşin bedelin iadesine ilişkin KKDF mevzuatı hükümleri saklıdır.

(15) İhracat işlemlerinde ihracata ait peşin ödemenin çek ile yapılabilmesi bu Genelgenin 13 üncü maddesinde yer alan hükümlere uyulması şartıyla mümkündür. Çekle yapılan peşin ödemelerde, ilgisine göre bu madde hükümleri kıyasen uygulanır.

Özelliği olan ihracat

MADDE 7 – (1) Yurt dışına müteahhit firmalarca yapılacak ihracatın bedelinin 365 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.

(2) Konsinye yoluyla yapılacak ihracatta bedellerin kesin satışı müteakip; uluslararası fuar, sergi ve haftalara bedelli olarak satılmak üzere gönderilen malların bedellerinin ise gönderildikleri fuar, sergi veya haftanın bitimini müteakip 180 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.

(3) İlgili mevzuat hükümlerine göre yurt dışına geçici ihracı yapılan malların verilen süre veya ek süre içinde yurda getirilmemesi veya bu süreler içerisinde satılması halinde satış bedelinin süre bitiminden veya kesin satış tarihinden itibaren 90 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.

(4) Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kredili veya kiralama yoluyla yapılan ihracatta, ihracat bedelinin kredili satış veya kiralama sözleşmesinde belirlenen vade tarihlerini izleyen 90 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.

İhracat bedelinin tahsili ve kabulü

MADDE 8 – (1) Özelliği olan ihracat için 7 nci maddedeki ihraç tarihleri ve süreler saklı kalmak kaydıyla, ihraç edilen malın GB'nin 22 nci hanesinde kayıtlı bedelinin yurda getirilerek, fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde İBKB düzenlenmesi zorunludur.

(2) İhracat bedellerinin tahsili, satış sözleşmesinde belirlenen kurallar ve uluslararası ticari uygulamalar çerçevesinde firmaların yazılı beyanına istinaden “Akreditifli Ödeme”,

“Vesaik Mukabili Ödeme”, “Mal Mukabili Ödeme”, “Kabul Kredili Akreditifli Ödeme”, “Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme”, “Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme” ve “Peşin Ödeme” şekillerine göre gerçekleştirilir.

(3) İhracat bedelleri 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen ödeme hizmeti sağlayıcıları aracılığıyla da yurda getirilebilir. Söz konusu bedellerin ihracat bedeli olarak kabulü bankalar tarafından yapılır. İlgililerce ödeme ve elektronik para kuruluşlarına havale

olarak gelen ihracat bedelinin, ilgili kuruluştan efektif olarak alınması ya da bir bankaya havale edilmesi halinde bu efektifin/havalenin bir banka tarafından ihracat bedeli olarak kabulünün 30 gün içerisinde yapılması gerekmektedir. Ayrıca, söz konusu bedellerin kabulü bu efektifin/havalenin yurt dışından geldiğine ilişkin aracı ödeme/elektronik para kuruluşu yazısının ibrazı veya kabul işlemini yapacak bankaca efektif/havale konusu dövizlerin yurt dışından havale olarak geldiğinin ödeme/elektronik para kuruluşundan yazılı teyidinin alınması kaydıyla yapılır.

(4) Suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanına yönelik mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ihracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı Irak ve Libya'ya yapılan ihracat işlemlerinde ihracat bedelinin bankalarca kabulünün;

a) İthalatçının Türkiye'deki bankalarda bulunan hesaplarından transferi yoluyla veya

b) İhracat bedelinin ihracat işlemiyle ilişkisi kurulmak şartıyla üçüncü bir ülkeden bankalar aracılığıyla transferi yoluyla veya

c) İhracatçının yazılı beyanının yanı sıra işlemin niteliğine göre satış sözleşmesi ya da kesin satış faturası (veya proforma fatura) ile GB'nin bir örneği/GB bilgileri ibraz edilmek kaydıyla NBF aranmaksızın efektif olarak

d) Peşin döviz olarak getirilen bedellerde, ihracatçının yazılı beyanının yanı sıra işlemin niteliğine göre satış sözleşmesi ya da kesin satış faturası (veya proforma fatura) ibraz edilmek kaydıyla NBF aranmaksızın efektif olarak yapılması mümkündür.

(5) Dördüncü fıkrada sayılan ülkelere yapılan ihracatta ihracat bedellerinin üçüncü kişiler tarafından efektif olarak bankaya getirilmesi halinde söz konusu bedellerin bankalarca ihracat bedeli olarak kabulü için ihracatçı veya ithalatçı tarafından bedeli getiren üçüncü kişiye bedelin bankaya getirilmesinden önce vekâletname verilmiş olması gerekmektedir.

(6) İhracatçı firma dışındaki ithalatçı, tedarikçi, aracı vb. olan Türkiye'de yerleşik farklı firmaların yurt içi hesaplarına gönderilen ihracat bedellerinde; yurt dışından ihracat bedeli tutar kadar döviz veya Türk parası geldiğinin satış sözleşmesi, kesin veya proforma fatura, GB örneği/GB bilgileri, banka hesap özeti gibi belgelerle tevsik edilmesi, 2018-32/48 sayılı Tebliğ'de yer alan süre ile ilgili hükümlere aykırılık oluşmadığının tespit edilmesi ile işlem ve kişilerle ilgili uluslararası yaptırımların dikkate alınması kaydıyla;

anılan firmaların yurt içi hesaplarından döviz veya Türk parası cinsinden ihracatçının hesabına yapılan havalelerin ihracat bedeli olarak kabulü mümkündür.

(7) İhracatçının hesabına yurt dışından transfer edilen ihracat bedelinin İBKB düzenlenmeden başka bir hesaba transfer edilmesi veya efektif olarak alınması halinde; hesaba ilk transfer edilen bedelin yurt dışı kaynaklı olduğunun transferin geldiği bankanın; tutar, transfer tarafları ve ilgili açıklamalar ile SWIFT mesajını içeren yazılı beyanının ibrazı ve bedelin ihracat işlemi ile ilgili olduğunun satış sözleşmesi, kesin veya proforma fatura, GB örneği/GB bilgileri, banka hesap özeti gibi belgelerle tevsik edilmesi, 2018-32/48 sayılı

Tebliğ'de yer alan süre ile ilgili hükümlere aykırılık oluşmadığının tespit edilmesi, işlem ve kişilerle ilgili uluslararası yaptırımların dikkate alınması ve başka bir bankaya bedelin yurt dışından geldiğine ilişkin bu kapsamda yazı verilmediğinin tevsiki kaydıyla söz konusu bedelin ihracat bedeli olarak kabulü mümkündür. Diğer taraftan, ihracatçı tarafından, DAB düzenlenmesinin talep edilmesi halinde yukarıda belirtilen şartlar yanında ihracatçının hesabına yurt içindeki başka bir hesaptan söz konusu tutar kadar dövizin veya Türk lirasının tekrar transfer edilmesi kaydıyla DAB düzenlenmesi mümkündür.

(8) İhracat bedelinin İBKB düzenlendikten sonra başka bir bankaya transfer edilmesi durumunda, İBKB düzenleyen banka tarafından kabulü yapılan tutarla ilgili olarak bedelin transfer edildiği bankaya yazılı bildirimde bulunulur ve söz konusu tutarla ilgili olarak tekrar İBKB düzenlenemez. İhracat bedelinin birden fazla kez transferinin söz konusu olması durumunda her transferde transferi yapan banka tarafından transfer yapılan bankaya bedele ilişkin daha önce İBKB düzenlenip düzenlenmediğini belirten yazılı bildirimde bulunulur.

(9) İhracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı diğer ülkeler Bakanlıkça belirlenir.

(10) İhracat bedellerinin getirme süresinin hesaplanmasında;

a) Sürenin gün olarak belirtildiği hallerde süre hesaplaması, işlemin yapıldığı tarihi takip eden günden başlar ve son günün çalışma saati sonunda biter. Ancak hesaplanan sürenin son günü resmi tatile rastlarsa süre, izleyen ilk iş günü çalışma saati sonunda biter.

b) Sürenin ay olarak belirtildiği hallerde, sürenin bitimi, izleyen ayların işlem tarihindeki gününün çalışma saati sonudur. O ayda işlem tarihine tekabül eden bir gün bulunmuyor ise, sürenin bitimi ayın son günüdür.

(11) GB bilgilerinin İBKB'ye eklenmesi suretiyle, birden fazla GB için tek İBKB düzenlenmesi mümkündür.

(12) Yabancı taşıtlar ile yabancı ülkelere sefer yapan yerli taşıtlara ihracat rejimine göre verilen yağ, yakıt, temizlik maddeleri ve kumanyaya ilişkin mal bedelinin, Türkiye'de yerleşik alıcı firmalar tarafından yurt içinden yapılan havalelerle ödenmesi halinde bu ödemenin ihracat bedeli olarak kabulü mümkündür.

(13) İhracat bedelinin Türkiye'deki bankalarca yurt dışındaki bankalar ile gerçek veya tüzel kişilere açılan kredilerden karşılanması mümkündür.

(14) Kamu kurum ve kuruluşları (5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri olarak ifade edilen, anılan Kanun'un I, II, III ve IV sayılı cetvellerinde bahsedilen kurumlar, idareler ve mahalli idareler ile doğrudan ve dolaylı olarak en az %50'si bu kurum ve idarelere ait olan şirketler dahil) tarafından yapılan ihracata ilişkin bedellerin, ithalatçının ülkesinin Türkiye'de bulunan büyükelçilik veya yabancı diplomatik temsilcilikleri ile ithalatçı firmalar ile bu firmaların grup şirketlerinin Türkiye'de bulunan banka hesaplarından yapılan transferlerle ya da Türkiye'deki bankalarca düzenlenen ve bedeli yurt dışından gelmeyen çeklerle ödenmesi halinde bu ödemenin ihracat bedeli olarak kabulü mümkündür.

(15) Kamu kurum ve kuruluşlarının (5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri olarak ifade edilen, anılan Kanun'un I, II, III ve IV sayılı cetvellerinde bahsedilen kurumlar, idareler ve mahalli idareler ile doğrudan ve dolaylı olarak en az %50'si bu kurum ve idarelere ait olan şirketler dahil) taraf olduğu ihale, sözleşme ve uluslararası antlaşmalar kapsamında üçüncü kişiler tarafından yapılan alt sözleşmelere ilişkin olarak gerçekleştirilen ihracatlarda bedellerin kamu kurum ve kuruluşlarınca Türkiye'de bulunan banka hesaplarından yapılan transferlerle ödenmesi halinde bu ödemelerin ihracat bedeli olarak kabulü mümkündür.

Türk lirası ihracat

MADDE 9 – (1) Peşin bedel ve alıcı firma prefinansmanı dışında ihracat bedelinin Türk lirası olarak kabulü için satış sözleşmesi,

akreditif mektubu veya banka garanti mektubunda bedelin Türk lirası olarak tahsil edileceğinin beyan edilmiş olması veya alıcıya gönderilecek faturanın Türk lirası olarak düzenlenmiş ya da GB'nin 22 nci hanesinde Türk Lirası olarak beyan edilmiş olması gerekir.

(2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yapılan ihracatta, ihracat bedeli birinci fıkrada belirtilen belgelerde döviz olarak gösterilmiş olsa dahi Türk lirası olarak kabul edilebilir.

(3) Türk lirası olarak tahsil edileceği beyan edilen ihracat bedelinin kısmen veya tamamen döviz olarak kabulü halinde GB'nin 22 nci hanesinde kayıtlı Türk lirası tutar; GB'nin düzenlendiği tarih ile bedelin bankaya getirildiği tarihteki Merkez Bankası döviz alış kurlarından lehe olanı esas alınarak kabul edilecek döviz cinsine çevrilir.

İhracat bedelinin tespiti

MADDE 10 – (1) İhracat bedelinin tespitinde GB'nin 22 nci hanesindeki değer esas alınır. Ancak bu hanede belirtilen tutarın mal bedelinin dışında navlun ve/veya sigortayı da kapsamaması ve ihracat bedeli olarak 22 nci hanede kayıtlı tutarın faturada kayıtlı tutara eşit olması halinde faturada kayıtlı bedel esas alınır. GB'nin 22 nci hanesinde kayıtlı tutarın faturada kayıtlı tutardan farklı olması ve GB'nin 22 nci hanesinde kayıtlı olan döviz tutarının ABD doları dışında bir döviz cinsinden olması halinde GB'nin 46 nci hanesinde ABD doları olarak gösterilen değer dikkate alınır.

(2) GB'de beyan edilen değerlerle kontrol sırasında gümrük müdürlüklerince belirlenen değerlerin farklı olması halinde ihraç bedelinin tespitinde, GB'nin "E" veya "D" hanesinde yer alan kayıtlar dikkate alınır.

(3) Konsinye ihracatta ihracat bedeli olarak kesin satış faturasında kayıtlı bedel esas alınır.

(4) GB'nin 22 nci hanesinde kayıtlı döviz cinsi ile ihracatçıya ödenen döviz cinsinin farklı olması halinde kapatma işlemleri için yapılacak hesaplamalarda; fiili ihraç tarihindeki Merkez Bankası çapraz kurları kullanılır.

İhracat bedellerinin transferi

MADDE 11 – (1) GB'de kayıtlı alıcı firma veya bu firma dışındaki gerçek veya tüzel kişiler tarafından yurt dışından havale olarak gönderilen dövizin, herhangi bir referans veya fatura numarasıyla irtibatlandırılmış olup olmadığına bakılmaksızın ihracatçının beyan edeceği GB konusu ihracatın bedeli olarak kabulü mümkündür.

Ancak, serbest bölgelerdeki bankalar aracılığıyla yapılan havalelere istinaden döviz kabulü, sadece GB'de alıcının bulunduğu ve malın gideceği yer olarak serbest bölgenin gösterilmesi halinde yapılabilir. Serbest bölgeler dışındaki başka ülkelere yapılan ihracat bedelinin serbest bölgeden gönderilen havaleye istinaden kabulü yapılamaz.

(2) İhracatçı firmaların yurt dışında bulunan bankalardaki hesaplarından Türkiye'deki bankalardaki hesaplarına ihracat bedeli açıklaması ile yapılan transferlerin bankalarca ihracat bedeli olarak kabulü, söz konusu hesaba ihracatçının Türkiye'deki hesaplarından veya yurt dışındaki başka hesaplarından para transfer edilmediğinin, gümrük beyannamesi tarihinden sonraki 180 güne ait hesap hareketlerini gösterir belgelerin aracı bankalara ibraz edilmesi ve aracı bankaca hesap hareketlerinin kontrolü suretiyle durumu teyit etmesi kaydıyla yapılabilir. Ancak, firmaların vadeli satışları nedeniyle ithalatçıların toplu olarak yaptığı ödemeler ile konsinye satışların bedellerini, yurt dışındaki hesaplarında topladıklarını belgelemeleri ve söz konusu bedelleri gecikmeksizin yurda getirmeleri halinde yurt dışındaki hesabın hareketlerini gösteren belge aranmaksızın bankalarca ihracat bedeli kabulü yapılabilir.

Efektif olarak getirilen ihracat bedelleri

MADDE 12 – (1) Efektif olarak getirilen ihracat bedelinin yurt dışından getirildiğinin tespiti gümrük idarelerince onaylı NBF ile yapılır.

(2) NBF konusu efektifin ihracat bedeli olarak kabulünün yapılabilmesi için;

a) NBF'nin düzenlenme tarihinden itibaren 30 gün içinde NBF'nin ve NBF konusu efektifin bankalara tevdi edilmesi,

b) NBF'nin "Geliş Sebebi" bölümünde efektiflerin getirilme sebebinin ihracat ile ilgili olduğunu belirtir bir ifadenin kayıtlı olması,

c) İhracat bedeli başkası adına getiriliyorsa NBF'nin ilgili kısımlarının bu hususu belirtecek şekilde doldurulması veya bu hususun açıklama olarak NBF'de yer alması,

ç) Tevdiat sırasında NBF'yi ibraz eden şahsın kimlik tespitinin yapılması,

d) İhracatçının ihracat işlemiyle ilgili yazılı beyanı, işlemin niteliğine göre proforma fatura, satış sözleşmesi, kesin satış faturası veya GB'nin bir örneği/GB bilgilerinin yanı sıra ihracatçı

veya ithalatçının yazılı beyanında NBF’de kimliği belirlenen şahıs ile NBF sahibi ihracatçı ve ithalatçı arasındaki illiyet bağının belirtilerek bankalara ibraz edilmesi,

e) NBF’de kayıtlı efektif tutarının tamamen İBKB’ye bağlanması halinde, NBF aslının ilgisine iade edilmeyerek bankalar tarafından alıkonulması, kısmen bağlanması halinde ise, NBF aslı üzerine İBKB’ye bağlanan tutara ilişkin not düşülerek fotokopisi alındıktan sonra aslının ilgisine iade edilmesi, gerekir.

(3) Üçüncü kişilerce getirilen efektifin ihracatçı adına kabulü tevdiatın ihracatçının kendisine veya hesabına yapılması şartıyla mümkündür.

İhracat bedelinin diğer yöntemlerle tahsili

MADDE 13 – (1) İhracatçılarca ihracat bedeli olarak tahsil veya iştirah için tevdi edilen banka veya şahıs çekinin bankalarca iştiraya alınması halinde;

a) Çekin keşidecisi yurt dışındaki banka ise iştirah anında İBKB düzenlenebilir.

b) Çekin keşidecisi şahıs ise çek karşılığı muhabir hesaplarına alacak geçmeden İBKB düzenlenemez.

(2) İhracat bedeli olarak tevdi edilen çeklerin yurda girişinde gümrük idarelerine beyan edilme zorunluluğu yoktur.

(3) Türkiye’deki bankalarca düzenlenen çeklerin iştirah edilerek ihracata ilişkin İBKB düzenlenebilmesi için çeki düzenleyen bankanın çek bedelinin yurt dışından geldiğini belirten yazısı aranır.

(4) İhracat bedelinin kredi kartıyla tahsil edildiği işlemlerde, kredi kartının yurt dışından verilmiş olduğunun tespiti şarttır. Bu işlemlerde, fiş (slip) bedelinin ihracatçıya ödendiği tarih itibarıyla talebe göre her bir fiş için ayrı ayrı ya da fiş bedellerinin tamamı için tek bir İBKB düzenlenebilir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne yapılan ihracata ilişkin bedellerin, ithalatçıya ait ve Türkiye’deki bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndeki şubelerinden alınan kredi kartları ile tahsil edilmesi mümkündür.

(5) Fiş bedellerinin tamamı üzerinden tek bir İBKB düzenlendiği işlemlerde, peşin bedel hesabı diğer firmalara gerçekleştirilen ihracatla kapatılabilir.

İhracatçı dışındaki firmalara gelen ihracat bedelleri

MADDE 14 – (1) GB’de kayıtlı imalatçı veya tedarikçi firma lehine gelen dövizin, imalatçı veya tedarikçi ile ihracatçı firmanın

yazılı beyanının alınması kaydıyla ihracatçı firma adına ihracat bedeli olarak kabulü yapılabilir.

(2) GB'de imalatçı veya tedarikçi firma unvanının kayıtlı olmadığı işlemlerde, ihraç konusu malın imalatçı veya tedarikçi firma tarafından ihracatçı firmaya satıldığına dair faturanın ibraz edilmesi ve ihracatçı ile imalatçı veya tedarikçi firmanın yazılı beyanının alınması kaydıyla ihracatçı firma adına ihracat bedeli olarak kabulü yapılabilir.

İhracat fiyatının değişmesi

MADDE 15 – (1) Fiili ihraçtan sonra ihracat fiyatında lehte değişiklik yapılması halinde ihracatçının talebine ve fiyat değişikliğine ilişkin faturanın ibrazı üzerine fark tutarın ihracat bedeli olarak kabulü yapılabilir.

(2) Fiili ihraçtan sonra ihracat fiyatında aleyhte değişiklik yapılması halinde ihracatçının yazılı beyanı ve fiyat değişikliğine ilişkin faturanın ibrazı üzerine GB'nin 22 nci hanesinde belirtilen tutar ile fiyat değişikliğine ilişkin faturada belirtilen tutar arasındaki fark hesap kapatma işlemlerinde dikkate alınmaz.

Fiili ihraçtan sonra alıcısı tarafından kabul edilmeyen mallar

MADDE 16 – (1) Alıcısı tarafından kabul edilmeyen malların yurda getirilmeden başka bir firmaya satışına ilişkin talepler 06/06/2006 tarihli ve 26190 sayılı Resmi Gazete'de yer alan İhracat Yönetmeliğinin 14 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde sonuçlandırılır.

(2) İlgili gümrük idarelerince GB'ye gerekli değişiklikler işlenir ve yenilenen GB yeni fatura tarihi de belirtilmek suretiyle ihracat hesabının takibinin yapılmasını teminen aracı bankaya bildirilir.

(3) Bu işlemle ilgili bedel getirme süresinin tespitinde yeni fatura tarihi esas alınır.

İhracat bedellerine ilişkin çeşitli hususlar

MADDE 17 – (1) İthalatçı tarafından düzenlenen bono ve/veya ihracatçı tarafından düzenlenerek ithalatçı tarafından kabul edilen poliçe bedelleri, bedelin yurt dışından tahsil edildiğinin tevsiki kaydıyla, ihracat hesabının kapatılmasında kullanılabilir.

(2) İmalatçı ya da tedarikçi tarafından yazılı olarak talep edilmesi durumunda imalatçı ve/veya tedarikçi adına gelen dövizin kabulü yapılarak ihracat bedeli imalatçı ve/veya tedarikçi firmalara ödenirken İBKB aracı ihracatçı adına da düzenlenebilir.

(3) Aracı ihracatçı tarafından gerçekleştirilen ihracata ilişkin bedelin imalatçı ve/veya tedarikçiye döviz olarak temlikinden

sonra tahsil edilmesi halinde, imalatçı veya tedarikçi tarafından söz konusu bedelin ihracat bedeli olarak kabulünün yapılmasının talep edilmesi durumunda bu dövizlerin ihracat bedeli açıklaması ile imalatçı ve/veya tedarikçi firma adına kabulü yapılabilir. İmalatçı ve/veya tedarikçi firma adına kabulü yapılan tutarlarla ilgili olarak aracı bankaya aracı ihracatçı tarafından yazılı olarak bildirimde bulunulur.

(4) Yurt dışı fuarlarda teşhir edilmek üzere ATA karnesi ile geçici ihracı yapılan ancak fuarda kesin satışı gerçekleştirilen mallara ilişkin fatura tutarının, ihracat bedeli olarak kabulünün yapılması mümkündür.

Döviz tevdiat hesabından ihracat bedeli kabulü

MADDE 18 – (1) Dövizin yurt dışından geldiğinin tespiti kaydıyla dışarıda yerleşik gerçek veya tüzel kişiler adına açılan döviz tevdiat hesaplarından ihracatçının hesabına transfer edilen bedellerin bankalarca ihracat bedeli olarak kabulü mümkündür.

(2) Yurt dışında yerleşik kişiler adına açılan döviz tevdiat hesaplarına, Türkiye'deki ithalatçı firmaca ödenen ithalat bedelinin, hesap sahibince verilen vekâletname çerçevesinde

Türkiye'deki ithalatçı firma veya üçüncü kişilerce ihracat bedelinin kabulünde kullanılması mümkün bulunmamaktadır.

(3) Yurt dışında taahhüt faaliyetlerinde bulunan Türk firmalarının, sıfatlarını tevsik etmeleri kaydıyla yurda getirilmesi zorunlu olmayan dövizlerle açtıracakları döviz tevdiat hesaplarından ya da yurt içinde veya dışındaki bankalardan sağladıkları döviz kredisıyla açılan hesaplardan yurt dışındaki taahhüt işleri kapsamında yapılan ihracatın bedelleri ödenebilir.

(4) Türkiye'de kamu kurum ve kuruluşlarınca açılan uluslararası ihaleyi kazanan Türk müteahhitlerinin hak edişleri karşılığında elde ettikleri Türk lirası tutarın veya karşılığının dövize dönüştürülmesi suretiyle (söz konusu tutarın istihkak karşılığı olduğunun tevsiki kaydıyla) elde edilen döviz tutarı, bu firmaların yurt dışında üstlendikleri işlerle ilgili olarak yapılan ihracat bedellerinin karşılığı olarak kullanılabilir.

(5) İhracatçı firmanın vekili bulunan kişi veya firma adına yurt dışından gelen dövizlerle açılan döviz tevdiat hesaplarından, vekâletnamenin fiili ihraçtan önce düzenlenmesi şartıyla vekili bulunulan ihracatçı firma adına ihracat bedeli kabulü yapılabilir.

(6) Türkiye'de yerleşik sayılmakla birlikte yurt dışında serbest meslek ve müstakil iş sahibi olarak çalışan ve bu faaliyetlerini yurt

dışındaki temsilciliklerimizden alınacak belgeler veya pasaport kayıtlarıyla tevsik eden kişiler adına açılacak döviz tevdiat hesaplarından transfer edilen dövizlerin, yurt dışından geldiğinin ve ihracatın aynı kişiye yapıldığının tespiti kaydıyla ihracat bedeli olarak kabulü yapılabilir.

İhracat alacağının iskontosu

MADDE 19 – (1) İhracat alacağının Türkiye'deki bankalara iskonto ettirilmesi halinde; gayri kabili rücu iskonto işleminde İBKB iskonto tarihinde, kabili rücu iskonto işleminde İBKB bankanın muhabetleri nezdindeki hesaplarının alacaklandırıldığı tarihte iskonto edilen bedelin tamamı üzerinden düzenlenir.

(2) İhracat alacağının yurt dışındaki bankalara iskonto ettirilmesi halinde İBKB, en erken senet bedelinin Türkiye'deki bankanın muhabetleri nezdindeki hesaplarına alacak kaydedildiği tarihte, gelen bedel kadar düzenlenir.

(3) İBKB üzerine iskonto tutarına ilişkin not konulur.

Faktoring işlemleri

MADDE 20 – (1) İhracattan doğan alacak hakkının ihracatçı tarafından faktoring sözleşmesi çerçevesinde faktoring şirketine temlik edildiği faktoring işlemlerinde;

a) İhracat bedelinin faktoring şirketi tarafından yurt dışı kaynaklı dövizlerle hesaba transferi veya getirilmesi halinde faktoring şirketinin aracı bankaya göndereceği, üzerinde GB'nin tarih ve sayısı ile temliğe konu fatura tarihi ve numarasını içeren yazılı talimatı ve ihracatçının beyanına istinaden bankalarca bedel kabul edilerek İBKB ihracatçı firma adına düzenlenir. İBKB üzerine faktoring masraflarına ilişkin not eklenir.

b) İhracat bedelinin faktoring şirketinin yurt içi kaynaklarından hesaba transferi veya getirilmesi halinde faktoring sözleşmesinin bankaya ibrazı üzerine, ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin sorumluluğun faktoring şirketine ait olması halinde, ihracat bedeli dövizler yurda getirildiğinde, faktoring şirketinin GB'nin tarih ve sayısı ile üzerinde temlik notu bulunan faturanın tarih ve sayısını içeren yazılı talimatına istinaden İBKB ihracatçı firma adına düzenlenir. İBKB üzerine faktoring masraflarına ilişkin not eklenir.

İndirim ve mahsup işlemleri

MADDE 21 – (1) 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 7 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen indirim ve mahsup işlemleri aracı bankalarca sonuçlandırılır.

(2) Aynı maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan giderlerin ihracat bedelinden indirilmesi veya mahsup edilmesi sebebiyle ihracat bedelinin bu giderler kadar eksik gönderilmesi halinde bu durum aracı bankaya belgelendirilir. Düzenlenen İBKB üzerine söz konusu giderlerin türü ve tutarıyla ilgili not konulur.

(3) İhracat bedelinin mahsuben ödemede kullanılabilmesi için mahsup talebinin bedel getirme süreleri içinde veya bu Genelgenin 27 nci maddesi uyarınca verilen ek süreler 17 ya da 29 uncu maddesi uyarınca gönderilen ihtarname süresi içerisinde 18 yapılması gerekir.

(4) İthalat bedellerinin ihracat bedelinden mahsup işleminde kullanılabilmesi için ithalat konusu malların serbest dolaşıma giriş tarihi ile ihraç konusu malların fiili ihraç tarihi arasında azami 180 gün olması gerekir. Ancak, bu maddenin yedinci fıkrasında belirtilen Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ihraç edilecek bir ürün için ihracat öncesi yapılan ithalatta, ithal edilen malların serbest dolaşıma giriş tarihi ile ihraç konusu malların fiili ihraç tarihi arasında 180 günden fazla süre bulunması halinde dahilde işlem izni için (Dahilde İşleme İzin Belgesi, Dahilde İşleme İzni) Ticaret Bakanlığınca verilen sürenin (söz konusu sürenin ilgili mevzuat hükümlerince uzatılması halinde verilen ek süre de dahil olacak şekilde) mahsup işlemlerinin yapılmasında ihraç ve ithal arasındaki azami süre olarak dikkate alınması mümkündür.

(5) Gemi ve uçak alımı için yurt dışından sağlanan kredilerin ihracat bedeli dövizlerle mahsuben ödenmesinde; ihracat bedelinin, kredinin teminatı olan ipotegın çözülerek kredinin ödenmesi sebebiyle muhabir hesaplarına alacak verilemediği hallerde, kredi kullandıran yurt dışındaki kuruluşun kredi borcunun ödendiğine dair yazılı beyanı ile ipotegın terkin edildiğini gösteren sicil kaydının bedel getirme süreleri içinde ihracata aracılık eden bankaya ibrazı kaydıyla ihracat hesabı yazılı beyanda belirtilen tutar kadar kapatılır.

(6) Dış ticaret mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen mal ihraç ve ithalinde ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde veya bu Genelgenin 27 nci maddesi uyarınca verilen ek süreler 20 ya da 29 uncu maddesi uyarınca gönderilen ihtarname süresi içerisinde 21 kalınması kaydıyla, ilgili GB'lerin birer örneği/GB bilgilerinin bankalara ibrazı durumunda mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubu mümkündür. Ancak

mahsup sonrası kalan tutar için bu Genelgenin 8 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(7) Dâhilde İşleme Rejimi kapsamında yurt dışından geçici olarak ithal edilen ve işçilik uygulanarak ihraç edilen mallara ilişkin işlemlerde ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, ilgili GB'lerin birer örneğinin/GB bilgilerinin bankalara ibrazı durumunda mal ihraç ve ithal bedellerinin yurda getirilmesine gerek kalmadan bankalarca mahsubu mümkündür. Ancak mahsup sonrası kalan tutar için bu Genelgenin 8 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(8) Mahsuben ödemede kullanılacak döviz cinsi ile mahsuben ödenecek (transfer edilecek) gidere ilişkin döviz cinsinin farklı olması halinde mahsuben ödenecek azami tutar mahsup tarihindeki Merkez Bankası çapraz kurları esas alınmak suretiyle tespit edilir.

(9) Aracı ihracatçı vasıtasıyla yapılan ihracatta, ihracat bedeli, ihracatçının onayı ile imalatçının veya tedarikçinin bu maddede sayılan bütün döviz giderlerinin mahsuben ödenmesinde kullanılabilir.

(10) Aynı GB'de kayıtlı imalatçı/tedarikçi firma ile ihracatçı firmanın grup firması olması durumunda, ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması ve ihracatçının yazılı onayının alınması kaydıyla, ihracat bedeli imalatçı/tedarikçi firmanın yaptığı ithalata ilişkin bedellerin mahsuben ödenmesinde kullanılabilir.

(11) Yurt dışından emtia kredisi kullanan ihracatçıların bankalara teminat olarak verdikleri stoklarının ihracatında, ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması ve ilgili kredi sözleşmesinin ve kredi ödemesini tevsik edici belgelerin bankalara ibrazı kaydıyla, ihracat bedellerinin söz konusu emtia kredisi ödemeleri ile mahsup edilmesi durumunda, mahsup edilen tutarların yurda getirilmesi zorunlu değildir. Ancak mahsup sonrası kalan tutar için bu Genelgenin 8 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(12) İhracatçılar tarafından yurt dışındaki iştiraklerine gerçekleştirilen ihracata ilişkin bedellerin ihracatçının aynı iştirakine söz konusu ihracatın fiili ihraç tarihinden sonra sermaye olarak ilave edilecek tutar ile mahsubunda, ihracat bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması ve

• İthalatçının ihracatçının iştiraki olduğuna ilişkin ilgili ticaret sicil kayıtlarının,

- İthalatçının bahse konu ihracat bedellerinin sermayeye eklendiğine/ekleneceğine ilişkin sermaye artırım tutarını içeren yazılı beyanının,

- Sermaye artırımının henüz gerçekleştirilmemiş olması halinde ithalatçı firmanın yönetim kurulunun sermaye artırım kararı,

- Sermaye artırımının gerçekleştirilmiş olması halinde ise sermaye artırımına ilişkin tescil belgesinin

ibraz edilmesi kaydıyla, ihracat bedelinin mahsup edilen kısmının yurda getirilmesi zorunlu değildir. Mahsup sonrasında kalan tutar için bu Genelgenin 8 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır. Mahsup işlemi gerçekleştirildiğinde, sermaye artırım henüz gerçekleşmemiş ise sermaye artırımına ilişkin tescil belgesi yönetim kurulunun sermaye artırım kararı tarihinden itibaren üç ay içinde mahsup işlemi gerçekleştiren bankaya ibraz edilir. Söz konusu tescil belgesinin bankaya ibraz edilmemesi halinde mahsup edilen tutar banka tarafından yurda getirilmeyen ihracat bedeli olarak değerlendirilir. Açık kalan ihracat hesabının süresi içinde kapatılmaması halinde, aracı banka tarafından Genelge'nin 29 uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında gerekli bildirimlerde bulunulur.

(13) Gemi ihracatına ilişkin gemi yapım sözleşmesinin ifası kapsamında ve söz konusu sözleşme süresi içerisinde ilgili ithalatın gemi yapımı için gerçekleştirildiğinin satış sözleşme, kesin veya proforma fatura, GB örneği/GB bilgileri, banka hesap özeti gibi belgelerle aracı bankaya tevsik edilmesi ve ihracatçıdan söz konusu ithalat bedellerinin başka bir ihracat bedelinin mahsubunda kullanılmadığına ve kullanılmayacağına ilişkin yazılı beyan alınması koşuluyla söz konusu ithalat bedellerinin gemi ihracatına ilişkin bedellerden mahsubu mümkündür.

(14) Kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından aracılık edilen işlenmemiş kıymetli madenler ithalinde;

a) İthalata ilişkin GB'de ihracatçının ve/veya ilgili ihracata ilişkin GB tarih ve sayı bilgilerine yer verilmesi,

b) İthalatın ödeme şeklinin "bedelsiz" olarak Gümrük İdarelerine beyan edilmesi,

c) İlgili ihracat işleminin GB bilgilerini, yapılan ithalatın standart işlenmemiş altın türünden karşılığını ve bunun Borsa İstanbul A.Ş.'nin Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasında gerçekleşen fiili ithal tarihindeki günlük ortalama fiyat ile hesaplanan döviz cinsinden karşılığını içeren ve Borsa İstanbul

A.Ş. tarafından onaylanan yazılı beyanın kıymetli madenler aracı kuruluşunca sunulması,

ç) Kıymetli madenler aracı kuruluşu ile ilgili ihracatçı arasında düzenlenmiş olan aracılık sözleşmesinin bir örneğinin sunulması,

d) Söz konusu ithalata ilişkin tutarların başka bir ihracat bedelinin mahsubunda kullanılmadığına ve kullanılmayacağına ilişkin yazılı beyanın sunulması,

koşuluyla söz konusu ithalata ilişkin kıymetli madenler aracı kuruluşu tarafından bildirilen tutarların ihracat bedelinden Bankalarca mahsubu mümkün olup mahsup edilen tutarların yurda getirilmesi zorunlu değildir.

İhracatçının serbest kullanımına bırakılan dövizler

MADDE 22 – (1) Hizmet ihracatı, transit ticaret, Türkiye’de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan satış, Türkiye’de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satış, mikro ihracat ve serbest bölge işlem formu kapsamında gerçekleştirilen 5.000,- ABD doları veya karşılığı döviz ya da Türk lirasını geçmeyen tutardaki ihracat işlemlerinde bedellerin tamamının; Ek:3’te yer alan ülkelere yapılan ihracat işlemlerinde ise bedellerin yüzde ellisinin²⁴ tasarrufu serbesttir.

(2) CFR ve CIF teslim şekline göre gerçekleştirilen ihracatta, navlun ve sigorta bedeli ile kiracının satın alma hakkı bulunmayan finansal ve ticari kiralama sözleşmesi çerçevesinde elde edilen kira bedelleri hizmet bedeli döviz olarak kabul edilir.

İhracat hesabının kapatılması

MADDE 23 – (1) 4 üncü maddenin dördüncü fıkrasındaki süreler ile özelliği olan ihracat için 7 nci maddedeki ihraç tarihleri ve süreler saklı kalmak kaydıyla, ihracat bedeli dövizlerin (avans dahil) fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde yurda getirilmesi ve İBKB düzenlenmesi halinde ihracat hesabı aracı banka nezdinde kapatılır.

(2) Peşin ödeme ve başka bir ödeme şeklinin peşin ödeme ile birlikte beyan edildiği durumlarda, peşin bedel dâhil ihracat bedelinin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde yurda getirilmesi halinde ihracat hesabı kapatılır.

(3) İhracat bedeli kabulünün, yurda getirme süresi dışında ancak 5 iş günlük ihbar süresi içinde yapılması halinde ihracat hesabı, ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilmeksizin kapatılır. İhracat bedeli kabulünün ihbardan sonra yapıldığı işlemlerde ihracat hesabının

kapatılmasına ilişkin talepler doğrudan ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne yapılır.

(4) Uluslararası yaptırımlar çerçevesinde bankaların kabul etmediği ihracat bedellerine ilişkin İBKB düzenlememesi sebebiyle açık kalan ihracat hesapları ihtarname süresi içinde söz konusu hususun yer aldığı banka yazısının ibrazı üzerine ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce kapatılır.

(5) Türk Eximbank ve Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumundan ihracat kredi sigortası konusunda faaliyet göstermek üzere lisans almış sigorta şirketlerince ihracat kredi sigortası kapsamına alınan ihracat bedelinin süresi içinde tahsil edilememesi sebebiyle kapatılamayan ihracat hesapları, anılan banka veya söz konusu sigorta şirketlerince ihraç bedelinin ilgiliye ödendiğinin tevsiki kaydıyla bankalar tarafından terkin edilerek veya ihtarname süresi ile ek süreler içinde kalınması koşuluyla Vergi Daireleri tarafından kapatılır.

(6) Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kiralama yoluyla yapılan ihracatta; sözleşme sürelerinin 180 günden fazla olması ve 180 gün sonunda sözleşmenin vadesi gelmemiş borçları da içermesi, aylık kira ücreti toplamının 15.000,- ABD Doları veya karşılığı döviz ya da Türk Lirasını geçmemesi halinde kiralananın toplam değeri göz önüne alınmaksızın ihracat hesabı doğrudan bankalarca veya ihtarname süresi ile ek süreler içinde kalınması koşuluyla Vergi Daireleri tarafından terkin edilerek kapatılır.

İhracat hesabının kapatılacağı aracı banka

MADDE 24 – (1) İhracat hesabı, peşin ödeme ya da GB'de peşin ödeme ile diğer ödeme şekillerinin birlikte beyan edildiği işlemlerde, peşin bedel kabulünü yapan, bunun dışındaki işlemlerde ise ihracatçı tarafından GB'nin 28 inci hanesinde beyan edilen veya ihracatçı tarafından ihracat hesabının kapatılması işlemlerini gerçekleştirmek üzere GB'nin bir örneği/GB bilgileri ibraz edilerek anlaşma sağlanan aracı banka nezdinde kapatılır. İhracat bedelinin fiili ihraçtan sonra tahsil edildiği ödeme şekillerinde, ihracat bedeli aracı bankadan farklı bir bankaya gönderilmiş ise bedel kabulünü yapan banka, düzenlendiği İBKB ile ibraz edilmesi halinde GB'nin bir örneği/GB bilgilerini ihracat hesabını kapatacak olan bankaya gönderir.

(2) İhracatçı tarafından ihracat hesabının kapatılması işlemlerini gerçekleştirmek üzere GB'nin bir örneği/GB bilgileri ibraz edilerek

anlaşma sağlanan bankanın GB'nin 28 inci hanesinde beyan edilen bankadan farklı olması durumunda, belirlenen aracı bankanın GB'nin 28 inci hanesinde beyan edilen bankaya yazılı olarak bildirimde bulunması zorunludur.

(3) Peşin bedel kabulünü yapan bankanın GB'nin 28 nci hanesinde beyan edilen bankadan farklı olması durumunda, kabulü yapan bankanın ihracat hesabının kendisi tarafından takip edildiğine dair GB'nin 28 inci hanesinde beyan edilen bankaya bildirimde bulunması zorunludur.

İhracat hesabının kapatılmasında ibrazı zorunlu belgeler

MADDE 25 – (1) İhracat hesabının kapatılabilmesi için GB örneği/GB bilgileri, ilgili İBKB'ler, satış faturası ile indirim ve mahsup konusu belgelerin aracı bankaya ibrazı zorunludur.

İhracat bedelinin tahsilinde ve ihracat hesabının kapatılmasında sorumluluk

MADDE 26 – (1) İhracat bedelinin tahsilinden ve ihracat hesabının yurda getirme süresi içinde (ek süreler dâhil) kapatılmasından ihracatçılar, ihracat bedelinin factoring şirketinin yurt içi kaynaklarından ödendiği factoring işlemlerinde factoring şirketi sorumludur.

(2) İhracata aracılık eden bankalar, bilgisi dâhilinde olan beyannamelerle ilgili ihracat bedellerinin yurda getirilmesini ve kabulünü izlemekle ve ilgili indirim ve mahsup işlemlerini gerçekleştirmekle yükümlüdür.

Ek süre

MADDE 27 – (1) 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında sayılan mücbir sebep hallerinin varlığı halinde, mücbir sebebin devamı müddetince altışar aylık dönemler itibarıyla ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce ek süre verilir.

(2) Mücbir sebep halleri dışında kalan haklı durumların varlığı halinde, hesapların kapatılmasına ilişkin altı aya kadar olan ek süre talepleri, firmaların haklı durumu belirten yazılı beyanına istinaden üçer aylık devreler halinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, altı aylık süreden sonraki ek süre talepleri Bakanlık tarafından incelenip sonuçlandırılır.

(3) Mücbir sebep halleri 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında açıklanan şekilde tevsik edilir.

(4) Mücbir sebep halleri ile ilgili olarak yurtdışından temin edilecek belgelerin dış temsilciliklerimizce veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan

Yabancı Resmi Belgelerin Tasdik Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması gerekir.

(5) Mücbir sebep halleri dışında kalan ancak bedel getirme süreleri içerisinde ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan ve resmi kayıtlarla tevsik edilebilen durumlar Vergi

Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince haklı durum olarak değerlendirilebilir.

(6) Mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce verilen 24 aylık ek sürenin sonunda mücbir sebebin devamının belgelenmesi halinde açık ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin talepler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

Terkin

MADDE 28 – (1) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

a) 30.000 ABD doları veya eşitine kadar noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın,

b) 30.000 ABD doları veya eşitinden yüksek olmakla birlikte 100.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca veya 90 günlük ihtarnama süresi içinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları/Müdürlüklerince ödeme şekline bakılmaksızın,

c) 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, terkin edilmek suretiyle kapatılır.

(2) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, 200.000 ABD doları veya eşitini aşan noksanlığı olan açık hesaplara ilişkin terkin talepleri 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebepler ile haklı durumlar göz önünde bulundurulmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

(3) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, terkin hesaplamasında kullanmak üzere birinci fıkrada belirtilen yetkilerden ihracatçı lehine olan yalnızca bir tanesi uygulanabilir. Aynı anda, iki farklı bentte yer alan terkin limitlerinin uygulanması mümkün bulunmamaktadır.

(4) Terkin limitlerinin belirlenmesinde GB'nin 46 ncı hanesindeki değer esas alınır.

(5) Terkin yapılabilecek tutar ile kabulü yapılan tutar arasındaki farkın yurda getirildiğinin tespiti ile ilgili olarak ihracatçının yazılı beyanı doğrultusunda gerekli kontroller yapılarak hesap kapatılır.

(6) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde bankalar tarafından terkin edilmek suretiyle kapatılacağı belirtilen ihracat hesapları ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya

Vergi Dairesi Müdürlüğüne bildirilmeksizin doğrudan bankalarca terkin edilir.

Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerine bildirim

MADDE 29 – (1) İhracat hesabının, ek süreler de dâhil olmak üzere, süresi içerisinde kapatılmaması halinde açık hesap tutarı aracı bankaca 5 iş günü içinde Ek:1'deki forma uygun olarak ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilir. Söz konusu formun açıklama kısmına ilgili ihracat bedelinin ne kadarının İBKB'ye bağlandığı ayrıntılı olarak yazılır.

(2) İhracat bedelinin faktoring şirketlerince yurt içi kaynaklardan ödendiği faktoring işlemlerinde ise kapatılmayan ihracat hesaplarıyla ilgili olarak sadece faktoring şirketleri ilgili

Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilir.

(3) Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince ihracat hesabının kapatılması için ilgililere ihbardan itibaren 10 iş günü içinde 90 gün süreli ihtarname gönderilir. İhracatçılarca bu ihtar süresi içinde ihracat hesabının kapatılması veya mücbir sebep halinin ya da haklı durumun ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne belgelenmesi gerekir.

(4) Bu Genelgenin 28 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki işlemlerden 90 günlük ihtarname süresi sonunda kapatılmayanlar için Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi

Dairesi Müdürlüklerince Cumhuriyet Savcılıklarına 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun uyarınca yasal

işlem başlatılmasını teminen bildirimde bulunulur ve Bakanlığa ihbara ilişkin bilgi verilir.

(5) Açık ihracat hesabı ihbarını birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde postaya teslim etmeyen bankalar hakkında ilgili Vergi Dairesi Başkanlıklarınca veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 1567 Sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılmasını teminen ilgili Cumhuriyet Savcılıklarına bildirimde bulunulur.

İhracat Bedeli Kabul Belgesi

MADDE 30 – (1) Bankalarca İBKB düzenlenirken;

a) Seri numarası satırına bankalarca verilecek sıra numarasının yazılması mümkündür.

b) İhracat bedelinin 13 üncü maddede sayılan yöntemlerle tahsil edilmesi halinde “Yurda Getiriliş Şekli” satırına bu husus belirtilmelidir.

c) Yurda getirilen bedelin başlığı altında yer alan “Tutarı-Para Birimi” satırına bedelin ABD doları karşılığı ilave olarak belirtilmelidir.

ç) “Hesaba Geçiş Tarihi” satırına bedelin firma hesabına geçiş tarihi kaydedilecek olup ayrıca valör tarihinin ilave olarak belirtilmesi mümkündür.

d) İBKB/DAB’ın düzenlendiği tarih ve ihracatçı tarafından sunulan bilgi ve belgeler dikkate alınarak İBKB/DAB’ın açıklama kısmına “Bedel getirme ve/veya ihbar süresi içerisinde düzenlenmiştir.”, “İhtarname süresi içerisinde düzenlenmiştir.”, “Ek süre içerisinde düzenlenmiştir.” veya “Tebliğ’de öngörülen bedel getirme, ihbar, ihtarname ve ek süreler bittikten sonra düzenlenmiştir.” açıklamalarından uygun olanı belirtilmelidir.

(2) İhracat bedellerinin takip edileceği sistem Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulamaya alınana kadar bankalarca kabul işlemlerinde her bir işlem itibarıyla İBKB veya DAB’dan yalnızca bir tanesi düzenlenebilir.

Yürürlük

MADDE 31 – (1) Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

İhracat Bedellerinin Merkez Bankasına Satışı

EK MADDE 1 – (1) Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren İBKB’ye veya DAB’a bağlanan ihracat bedellerinin %25’i İBKB’yi veya DAB’ı düzenleyen bankaya satılır. Bu bedeller bankaca Merkez Bankası tarafından ilan edilen ve işlem günü için geçerli döviz alış kuru üzerinden aynı gün Merkez Bankasına satılır ve

Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılır. Söz konusu tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenir.

EK: 2

İHRACAT BEDELİNİN YURDA GETİRİLMESİNDE İSTİSNA TANINAN ÜLKELER

- 1- Afganistan
- 2- Angola
- 3- Belarus
- 4- Benin
- 5- Cibuti
- 6- Etiyopya
- 7- Fildişi Sahili
- 8- Filistin
- 9- Gabon
- 10- Gana
- 11- Gine
- 12- İran
- 13- Kamerun
- 14- Kenya
- 15- Kırgızistan
- 16- Kuzey Kore
- 17- Küba
- 18- Liberya
- 19- Lübnan
- 20- Moldova
- 21- Nijerya
- 22- Senegal
- 23- Somali
- 24- Sudan
- 25- Suriye
- 26- Suudi Arabistan
- 27- Tacikistan
- 28- Tanzanya
- 29- Venezuela

EK: 3

İHRACAT BEDELİNİN YURDA GETİRİLMESİNDE GÜMRÜK BEYANNAMESİNDE YER ALAN TUTARIN YÜZDE ELLİSİNİN

TASARRUFUNUN SERBEST BIRAKILDIĞI ÜLKELER

- 1- Azerbaycan
- 2- Cezayir
- 3- Fas
- 4- Kazakistan
- 5- Mısır
- 6- Özbekistan
- 7- Tunus
- 8- Türkmenistan
- 9- Ukrayna
- 10- Yemen

TİCARET POLİTİKASI ÖNLEMLERİ MEVZUATI

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA MEVZUAT

3577 SAYILI İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA KANUN

Amaç ve kapsam

Madde 1- Bu Kanun, İthalatta haksız rekabet hallerinden dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın sebep olduğu zarara karşı bir üretim dalının korunması amacıyla yapılacak işlemlere, alınacak önlemlere, gerekli ilke ve uygulama kararlarını verecek bir Kurul oluşturulmasına ve bunun görevlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

Madde 2 - Bu Kanunda geçen deyimlerden;

a) **Damping:** Bir malın Türkiye'ye ihraç fiyatının, benzer malın normal değerinin altında olmasını,

b) **Sübvansiyon:** Menşe veya ihracatçı ülkenin fayda sağlayan, doğrudan veya dolaylı mali katkısını veya GATT 1994'ün XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteğini,

c) **İhraç fiyatı:** İhraç amacıyla satılan mal için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyatı,

d) **Benzer Mal:** Dampinge veya sübvansiyona konu mal ile aynı özellikleri taşıyan bir malı, böyle bir malın bulunmaması halinde ise benzer özellikleri taşıyan başka bir malı,

e) **Normal Değer:**

1. İhracatçı veya menşe ülkede tüketime konu olan benzer mal için normal ticari işlemler sonucunda fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken karşılaştırılabilir fiyatı,

2. İhracatçı ülke veya menşe ülkenin iç piyasasında normal ticari işlemler çerçevesinde benzer malın satışlarının olmaması ya da bu satışların uygun bir karşılaştırma yapılmasına elverişli bulunmaması durumunda, benzer malın üçüncü bir ülkeye ihracatında temsil niteliğini haiz karşılaştırılabilir fiyatı veya menşe ülkedeki maliyetine makul bir kar marjının eklenmesiyle tespit edilen fiyatı,

f) **Yönetmelik:** İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliği,

g) **Damping marjı:** Normal değerini ihraç fiyatını aştığı miktarı,

h) **Sübvansiyon Miktarı:** Menşe veya ihracatçı ülke tarafından ihraç edilen malın imal, üretim, ihracat veya taşınma aşamasında sağlanan, doğrudan veya dolaylı mali katkı veya GATT 1994'ün XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteği şeklindeki faydaların tutarını,

- i) **Zarar:** Bir üretim dalında maddi zararı, maddi zarar tehdidini veya bir üretim dalının kurulmasının fiziki olarak gecikmesini,
j) **Bakanlık:** İthalat Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakanlığı,
k) **Genel Müdürlük:** İthalat Genel Müdürlüğünü,
l) **Kurul :** İthalata Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunu,
m) **GATT 1994:** Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması 1994'ü

n) **Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması:** 26.1.1995 tarihli ve 4067 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 3.2.1995 tarihli ve 95/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması Ek 1'de yer alan Anlaşmayı,

o) **GATT 1994'ün VI ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma:** 26.1.1995 tarihli ve 4067 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 3.2.1995 tarihli ve 95/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması Ek 1'de yer alan Anlaşmayı,
İfade eder.

Önlem alınmasını gerektiren haller

Madde 3- Önlem alınmasını gerektiren haller; dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın Türkiye'de bir üretim dalında maddi zarara yol açması veya maddi zarar tehdidi oluşturması veya bir üretim dalının kurulmasını fiziki olarak geciktirmesidir. Ancak, sübvansiyona konu ithalata karşı önlem alınabilmesi için, sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması'nın 2 ncı maddesi çerçevesinde bir firma/firma grubu veya bir üretim dalı/ üretim dalı grubuna yönelik olduğunun da tespit edilmiş olması gerekir.

Şikayet ve inceleme

Madde 4 - Genel Müdürlük şikayet üzerine veya gerektiğinde re'sen dumping veya sübvansiyon incelemesi yapabilir. Dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalattan maddi zarar gördüğünü veya maddi zarar tehdidi altında bulunduğunu veya bu tür ithalatın bir üretim dalının kurulmasını fiziki olarak geciktirdiğini iddia eden üreticiler veya üretim dalı adına hareket eden gerçek veya tüzelkişi veya kuruluşlar Genel Müdürlüğe yazılı olarak başvuruda bulunabilirler.

Şikayet ve incelemeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak Yönetmelikle tespit edilir.

Genel Müdürlüğün görevleri

Madde 5 - Genel Müdürlüğün bu Kanunla ilgili görevleri şunlardır:

a) Şikayet üzerine veya gerektiğinde re'sen, verilen bilgi ve belgeler veya mevcut diğer bilgilerin ışığı altında ön incelemeyi yapmak,

b) Soruşturma açılıp açılmayacağı hususunda Kurula teklif sunmak,

c) Soruşturma açılması halinde, soruşturmayı yürütmek ve önlemlerle ilgili olarak Kurula teklif sunmak,

d) Kurulun sekreterlik hizmetlerini yürütmek ve Kurulca verilecek diğer görevleri yapmak,

İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu ve görevleri

Madde 6 - Kurul, İthalat Genel Müdürünün veya görevlendireceği genel müdür yardımcısının başkanlığında, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin ve Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin birer yetkili temsilcisi ile İthalat Genel Müdürlüğünün ilgili daire başkanından teşekkür eder. (Yürürlükten kaldırıldı.)

Kurul, gerekirse, üniversitelerden ve diğer kurum ve kuruluşlardan bilgi alabilir. (Yürürlükten kaldırıldı.)

Kurul, gerekirse, üniversitelerden ve diğer kurum ve kuruluşlardan bilgi alabilir.

Kurulun görevleri şunlardır:

a) Soruşturma açılıp açılmamasına veya açılmış bir soruşturmanın durdurulmasına karar vermek,

b) Soruşturma sırasında yeterli delil olması halinde geçici önlem kararını Bakanlığın onayına sunmak,

c) Soruşturma sonuçlarını değerlendirmek, bunun gerektireceği tedbirleri almak ve kesin önlem kararını Bakanlığın onayına sunmak,

d) Soruşturma sırasında taahhütte bulunulmasını önermek ve taahhütte bulunulması halinde, taahhüdü kabul edip etmemek hususunda karar vermek ve taahhütlerin yerine getirilmemesi durumunda gerekli önlemleri almak.

Kurulun çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak Yönetmelikle tespit edilir.

Dampinge karşı vergi ve telafi edici vergi

Madde 7 - Yapılan soruşturma sonucunda Kurul tarafından belirlenen ve Bakanlıkça onaylanan damping marjı veya

sübvansiyon miktarı kadar dampinge konu malın ithalinde dampinge karşı vergi, sübvansiyona konu malın ithalinde ise telafi edici vergi alınır. Bununla birlikte, dampinge veya sübvansiyona konu ithalat nedeni ile meydana gelen zararın telafisinin, tespit edilen dumping marjı veya sübvansiyon miktarından daha az bir miktar veya oranda vergi konulmasıyla mümkün olabileceğinin belirlenmesi halinde bu oran veya miktarda vergi uygulanır.

Bu vergilerin, ithali evvelce gerçekleştirilen mallar için, geriye dönük olarak uygulanmasına ilişkin esaslar **Cumhurbaşkanı** Kararı ile tespit edilir. Ancak, geriye dönük uygulamanın süresi geçici önlemlerin alındığı tarihten itibaren 90 günü geçemez.

Mükellef

Madde 8 - Dampinge karşı vergi veya telafi edici vergi mükellefi; dampinge veya sübvansiyona konu malı ithal eden gerçek ve tüzelkişilerdir.

Tahsil meci

Madde 9 - Dampinge karşı vergi veya telafi edici vergi Gümrük idarelerince, ithalde alınan diğer vergilerden ayrı olarak tahsil olunur veya teminata bağlanır.

Soruşturma

Madde 10 - Re'sen veya şikayet üzerine yapılan inceleme sonucunda dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın ve bu ithalattan kaynaklanan zararın varlığı konusunda yeterli delillerin bulunması durumunda soruşturma açılır.

Soruşturmanın usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak Yönetmelik ile tespit edilir.

Taahhütler

Madde 11- Soruşturma sırasında menşe ülke, ihracatçı ülke veya ihracatçı, soruşturma konusu dampingli veya sübvansiyonlu ithalattan kaynaklanan zararı ortadan kaldıracak şekilde kendiliğinden veya Kurulun önerisi üzerine taahhütte bulunabilir. Kurulun taahhüdü kabul etmesi Halinde soruşturma, geçici veya kesin önlem alınmaksızın durdurulabilir veya sonuçlandırılabilir. Soruşturmanın sonuçlandırılmış olması, taahhüdün yürürlüğe girmesine kadar uygulanmış olan geçici önlemlerin gerekli kıldığı tahsilatı engellemez, Taahhütlerin yerine getirilmemesi halinde, Kurulca mevcut verilere dayalı olarak geçici veya kesin önlem alınabilir. Taahhütler ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikte, taahhütlerin geçerlilik süresi ve gözden geçirilme esasları ise **Cumhurbaşkanı** Kararı ile tespit edilir.

Geçici önlemler

Madde 12- Şikayet konusu ithalata ilişkin soruşturma sırasında, dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın varlığı ve bu ithalatın zarara neden olduğu konusunda ön belirlemeler yapılması halinde, soruşturma sürecince zararın önlenmesi amacıyla, Kurulca belirlenen damping marjı veya sübvansiyon miktarı kadar veya zararı ortadan kaldırmaya yetecek daha az bir oran veya miktarda teminat şeklinde geçici önlem uygulanması Bakanlık makamının onayı ile kararlaştırılabilir. Bu durum resmi Gazetede yayımlanmak suretiyle ilgililere duyurulur. Soruşturmanın açılması tarihinden itibaren altmış gün içerisinde geçici önlem uygulanmaz. Geçici önlemlerin geçerlilik süresi dört aydır. Ancak, damping soruşturmasına konu malın Türkiye'ye ihracatının önemli bir kısmını gerçekleştiren ihracatçıların talebi halinde, bu süre, Kurulun kararı üzerine Bakanlık onayı ile altı aya kadar çıkarılabilir. Damping soruşturması sırasında, zararın önlenmesi için damping marjından daha düşük oranda bir kesin önlemin yeterli olup olmadığının incelenmesi amacıyla, bu süreler sırasıyla altı ve dokuz ay olarak belirlenebilir. Geçici önlemlerin uygulama esasları **Cumhurbaşkanı** Kararı ile tespit edilir.

Kesin önlemler

Madde 13- Soruşturma sonucunda dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın varlığı ve bu ithalatın zarara neden olduğu belirlendiğinde, bu zararın önlenmesi amacıyla, Kurulca belirlenen ve Bakanlıkça onaylanarak kesinleşen damping marjı veya sübvansiyon miktarı kadar veya zararı ortadan kaldıracak daha az bir oran veya miktarda dampinge karşı vergi veya telafi edici vergi alınır. Daha önce teminat alınmış olması halinde 14 üncü maddeye göre işlem yapılır. Ancak, kesin önlem kararının maddi zarar tehdidi veya bir üretim dalının kurulmasının fiziki olarak gecikmesine ilişkin olarak alınması durumunda, soruşturma sırasında alınan teminatın tahsil edilebilmesi için Kurulun, geçici önlem alınması sebebiyle maddi zarar oluşmadığı hususunda bir belirleme yapması gerekir. Böyle bir belirleme yapılmadığı takdirde, soruşturma sırasında geçici önlem olarak alınan teminat iade edilir. Yürürlüğe konulan dampinge karşı verginin veya telafi edici verginin geçerlilik süresi, uygulanması, askıya alınması, gözden geçirilmesi ve iadesi ile yürürlükte bulunan önlemlerin etkisiz kılınması halinde yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar **Cumhurbaşkanı** Kararı ile tespit edilir. Soruşturmaya konu olan

mal için hem dumping yapılmış olması hem de sübvansiyon verilmiş olması halinde, aynı durumun telafisi için dumpinge karşı vergi ve telafi edici vergi birlikte uygulanamaz.

Dumpinge karşı vergi veya telafi edici vergi konulmuş olması, ilgili malın ithalatını engellemez.

Geri ödeme

Madde 14 - Kesinleşen dumpinge karşı vergi veya telafi edici, daha önce alınan teminattan yüksek ise fark tahsil edilmez. Kesinleşen vergi, daha önce alınan teminattan düşük ise fark geri ödenir.

Soruşturmanın kapatılmasına karar verilmesi halinde geçici önlemler kaldırılır ve alınan teminatlar iade edilir.

Satış akdi hükümlerine aykırı olmasından dolayı iade veya imha edilmek istenen malın evvelce alınmış olan dumpinge karşı vergisi veya telafi edici vergisi, gümrük mevzuatının bu konuda gümrük vergisinin geri verilmesine ilişkin hükümleri dahilinde iade edilir.

Diğer mevzuat

Madde 15- Gümrük mevzuatının; gümrük vergisinin tesciline, tahakkukuna, tahsiline, geri verilmesine, takibine ve teminata bağlanmasına ilişkin bu Kanuna aykırı olmayan usul ve şekle müteallik hükümleri, dumpinge karşı vergi veya telafi edici verginin tescili, tahakkuku, tahsili, geri verilmesi, takibi ve teminata bağlanması işlemlerinde de uygulanır.

Ödenmeyen dumpinge karşı vergi veya telafi edici vergi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gümrük idarelerince kovuşturulur.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, GATT 1994'ün VI ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Sübvansiyonlar ve Telafi Edici tedbirler Anlaşması hükümleri dikkate alınır.

Kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler

Madde 16 - 1615 sayılı Gümrük Kanununun 21 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu Kanunun tatbikatında, Gümrük Kanunu ile diğer kanunların bu Kanuna aykırı olan hükümleri uygulanmaz.

Bakanlar Kurulu kararları ve yönetmelikler

Madde 17 - Bu Kanunun;

a) 7, 12 ve 13 üncü maddelerinde öngörülen Bakanlar Kurulu Kararları ile,

b) 4, 6, 10 ve 11 inci maddelerinde belirtilen Yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren 3 ay içinde çıkarılır.

Soruşturmanın kapatılması ve durdurulması

EK MADDE 1- Soruşturma sonucunda, soruşturma konusu ithalatın dampainge veya sübvansiyona konu olmadığı veya bu ithalattan kaynaklanan zararın bulunmadığının belirlenmesi halinde veya şikayet konusunun ortadan kalması durumunda Kurulca soruşturma kapatılır. Damping marjının veya sübvansiyon miktarının veya ithalat miktarının ihmal edilebilecek düzeyde olduğunun tespiti durumunda da damping veya sübvansiyon soruşturması kapatılır. Damping marjının veya sübvansiyon miktarının veya ithalat miktarının ihmal edilebilecek düzeylerine ilişkin oranlar yönetmelik ile belirlenir. Şikayetin geri çekilmesi halinde Kurulca soruşturmanın kapatılmasına karar verilebilir. Taahhütlerin kabul edilmesi halinde soruşturma durdurulabilir. Sübvansiyonun uygulamadan kaldırılması halinde de soruşturma durdurulabilir veya kapatılabilir.

Kesin önlemlerin ve taahhütlerin gözden geçirilmesi

EK MADDE 2- Kesin önlemler ve taahhütlerle ilgili kararlar, ilgili taraflardan birinin talebi üzerine veya re'sen gözden geçirilebilir. Kurulca gözden geçirme kararı verilmesi halinde, yeniden soruşturma açılır ve yürütülür. Ancak, yeniden soruşturma açılması, yürürlükte bulunan kesin önlemlerin ve taahhütlerin uygulanmasını engellemez. Soruşturma sonucunda kesin önlem ve taahhüt uygulaması hakkında Kurulca karar verilir. Kesin önlem kararı, soruşturma döneminde soruşturma konusu malı ihraç etmemiş olan üretici veya ihracatçıların talebi üzerine de gözden geçirilebilir. Böyle bir talep üzerine açılacak soruşturma sonucuna ilişkin karar yürürlüğe girene kadar, uygulanmakta olan kesin önlem, talepte bulunan üretici veya ihracatçının ihraç ettiği soruşturma konusu mal ithalatı için teminata bağlanır. Soruşturma sonucunda, alınan teminat ile ilgili olarak, 14 üncü maddeye göre işlem yapılır.

Yürürlük

Madde 18 - Bu Kanun yayımı tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 19 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA KARAR (99/13482)

Karar Sayısı: 99/13482

Ekli "İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar"ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığı'nın 30/9/1999 tarihli ve 51929 sayılı yazısı üzerine, 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun'un 7, 11, 12, ve 13 üncü maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 20/10/1999 tarihinde kararlaştırılmıştır.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA KARAR

Amaç ve kapsam

Madde 1- Bu Karar, ithalatta haksız rekabet hallerinden dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın sebep olduğu zarara karşı bir üretim dalının korunması amacıyla yapılacak işlemleri ve alınacak önlemleri kapsar.

Tanımlar

Madde 2- Bu Kararda geçen deyimlerden;

a) Damping: Bir malın Türkiye'ye ihraç fiyatının, benzer malın normal değerinin altında olmasını,

b) Sübvansiyon: menşe veya ihracatçı ülkenin fayda sağlayan, doğrudan veya dolaylı mali katkısını veya GATT 1994' ün XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteğini,

c) İhraç Fiyatı: İhraç amacıyla satılan mal için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyatı,

d) Benzer Mal: Dampinge veya sübvansiyona konu mal ile aynı özellikleri taşıyan bir malı, böyle bir malın bulunmaması halinde ise benzer özellikleri taşıyan başka bir malı,

e) Normal Değer:

1) İhracatçı veya menşe ülkede tüketime konu olan benzer mal için normal ticari işlemler sonucunda fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken karşılaştırılabilir fiyatı,

2) İhracatçı ülke veya menşe ülkenin iç piyasasında normal ticari işlemler çerçevesinde benzer malın satışlarının olmaması ya da bu satışların uygun bir karşılaştırma yapılmasına eşverişli bulunmaması durumunda, benzer malın üçüncü bir ülkeye ihracatında temsil niteliğini haiz karşılaştırılabilir fiyatı veya menşe ülkedeki maliyetine makul bir kar marjının eklenmesiyle tespit edilen fiyatı,

f) Damping Marjı: Normal değer ihraç fiyatını aştığı miktarı,

g) Sübvansiyon Miktarı: Menşe veya ihracatçı ülke tarafından ihraç edilen malın imal, üretim, ihracat veya taşınma aşamasında sağlanan, doğrudan veya dolaylı mali katkı veya GATT 1994'ün

XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteği şeklindeki faydaların tutarını,

h) Zarar: Bir üretim dalındaki maddi zararı, maddi zarar tehdidini veya bir üretim dalının kurulmasının fiziki olarak gecikmesini

i) Önlemlerin Etkisiz Kılınması:

1) Yürürlükteki dampinge karşı vergi veya telafi edici vergiden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda, Türkiye ile üçüncü bir ülke veya Türkiye ile önleme konu ülke veya Türkiye ile önleme konu ülkedeki firmalar arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve yürürlükteki dampinge karşı vergi veya telafi edici verginin iyileştirici etkisinin azaltıldığına veya bertaraf edildiğine dair delillerin bulunduğu halleri,

2) İhraç fiyatlarını düşürmek suretiyle; dampinge karşı verginin, önlem konusu ithal malların Türkiye pazarındaki satış fiyatları üzerindeki beklenen etkisinin azaltıldığına veya ortadan kaldırıldığına ve böylece kesin önlemin yerli sanayi üzerindeki zararın giderilmesine yönelik iyileştirici etkisinin zaafa uğratıldığına dair delillerin bulunduğu halleri,

j) Bakanlık: Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlığı,

k) Genel Müdürlük: İthalat Genel Müdürlüğü'nü,

l) Kurul: İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme kurulu'nu,

m) GATT 1994: Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması 1994'ü;

n) Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması: 26/1/1995 tarihli ve 4067 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 3/2/1995 tarihli ve 95/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması Ek 1'de yer alan Anlaşmayı,

o) Yönetmelik: İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliği,

ifade eder.

Şikayet, inceleme ve soruşturma

Madde 3- Genel Müdürlük şikayet üzerine veya gerektiğinde re'sen dumping veya sübvansiyon incelemesi yapabilir. Dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalattan maddi zarar gördüğünü veya maddi zarar tehdidi altında bulunduğunu veya bu tür ithalatın bir üretim dalının kurulmasını fiziki olarak geciktirdiğini iddia eden

üreticiler veya üretim dalı adına hareket eden gerçek veya tüzel kişi veya kuruluşlar Genel Müdürlüğe yazılı olarak başvuruda bulunabilirler.

Re'sen veya şikayet üzerine yapılan inceleme sonucunda dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın ve bu ithalattan kaynaklanan zararın varlığı konusunda yeterli delillerin bulunması durumunda soruşturma açılır.

Şikayet, inceleme ve soruşturmaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle tespit edilir.

Önlem alınmasını gerektiren haller ve önlemler

Madde 4- Önlem alınmasını gerektiren haller, dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın Türkiye'de bir üretim dalında maddi zarara yol açması veya maddi zarar tehdidi oluşturması veya bir üretim dalının kurulmasını fiziki olarak geciktirmesidir.

Şikayet konusu ithalata ilişkin soruşturma sırasında, dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın varlığı ve bu ithalatın zarara neden olduğu konusunda ön belirlemeler yapılması halinde, soruşturma süresince zararın önlenmesi amacıyla, damping marjı veya sübvansiyon miktarı kadar veya zararı ortadan kaldırmaya yetecek daha az bir oran veya miktarda teminat şeklinde geçici önlem uygulanabilir.

Soruşturma sırasında soruşturma konusu dampingli veya sübvansiyonlu ithalattan kaynaklanan zararı ortadan kaldıracak şekilde menşe ülke, ihracatçı ülke veya ihracatçının taahhütleri kabul edilebilir.

Soruşturma sonucunda dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın varlığı ve bu ithalatın zarara neden olduğu belirlendiğinde, bu zararın önlenmesi amacıyla, damping marjı veya sübvansiyon miktarı kadar veya zararı ortadan kaldıracak daha az bir oran veya miktarda dampinge karşı vergi veya telafi edici vergi kesin önlem olarak alınır.

Geçici ve kesin önlemlerin uygulanmasına ilişkin esaslar

Madde 5- Alınacak teminat veya verginin miktar veya oranı, malın ihracatçıları ile menşe veya ihraç ülkesi de belirtilmek suretiyle tespit edilir. Ancak, bir veya birden fazla ülkeden çok sayıda ihracatçının mevcut olması ve hepsinin belirtilmesinin tatbik edilebilir bulunmaması halinde, geçici veya kesin önlemler, yalnızca söz konusu ülke veya ülkeler belirtilmek suretiyle de uygulanabilir. Geçici veya kesin önlemler, taahhütleri kabul edilen firma veya ülkelere yapılan ithalat hariç, dampingli veya

sübvansiyonlu olduğu ve zarara yol açtığı belirlenen soruşturma konusu ithalatın tamamına ayırım yapılmaksızın uygulanır.

Herhangi bir soruşturma sonucunda kesin önlem alınmasına karar verilmesi halinde, daha önce soruşturma sırasında geçici önlem alınmış ise, bunlar kesin önleme dönüştürülür. Bir taahhüdün kabul edilmesi üzerine soruşturmanın durdurulması veya sonuçlandırılması daha önce alınan geçici önlemlerin gerekli kıldığı tahsilatı engellemez.

Vergilerin geriye dönük uygulanmasına ilişkin esaslar

Madde 6- Dampingleli mallar için; zarara yol açan dampingleli ithalatın daha önce de yapılmış olması veya ithalatçının, ihracatçının damping yaptığını ve bu uygulamanın zarara yol açacağını bilmesi veya bilecek durumda olması ve kısa bir dönem içinde ve zarara yol açacak miktarda dampingleli ithalatın gerçekleştirilmiş olması nedeniyle, uygulanacak kesin önlemin iyileştirici etkisinin azalacağını belirlenmesi halinde, tespit edilen vergiler geriye dönük olarak uygulanabilir.

Sübvansiyonlu mallar için; kısa bir dönem içinde, giderilmesi güç bir zarara yol açacak miktarda, GATT 1994 ve Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması hükümlerine aykırı sübvansiyonlara konu olan ithalatın yapılmış olması ve böyle bir zararın tekrarının önlenmesinin gerekli görülmesi halinde geriye dönük uygulama yapılabilir.

Yukarıdaki iki fıkrada sözü edilen geriye dönük uygulama, soruşturmanın başlangıç tarihinden öncesine gitmemek kaydıyla, geçici önlemlerin alındığı tarihten itibaren geriye 90 gün ile sınırlı olup, geriye dönük uygulama konusunda ithalatçılara görüşlerini bildirme fırsatı tanınır.

Dampingleli veya sübvansiyonlu mallar için verilen bir taahhüdün ihlal edilmesi halinde de, taahhüdün ihlal edildiği tarihten öncesine gitmemek ve geçici önlemin alındığı tarihten geriye 90 günü aşmamak üzere, geriye dönük uygulama yapılabilir.

Kesin önlemlerin ve taahhütlerin süresi ve gözden geçirilmesi

Madde 7- kesin önlemler, dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın neden olduğu zararın etkisini ortadan kaldırmaya yetecek süre kadar yürürlükte kalır.

Kesin önlemler, yürürlüğe girdikleri tarihten itibaren en az bir yıl sonra ilgili taraflardan birinin talebi üzerine veya re'sen gözden geçirilebilir. Gözden geçirme talebinde bulunan taraflarca, gözden

geçirmeyi haklı kılabacak delillerin Genel Müdürlüğe sunulması gereklidir. Gözden geçirmeyi gerekli kılan duruma bağlı olarak damping veya sübvansiyon ile zarar birlikte veya ayrı ayrı incelenmek üzere gözden geçirme soruşturması açılır ve yürütülür.

Kesin önlemler, damping veya sübvansiyon incelemesi ile zarar incelemesini birlikte kapsayan en son gözden geçirme soruşturmasının sonuçlandığı tarihten veya yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 yıl süreyle yürürlükte kalır.

Ayrıca, kesin önlemin yürürlük süresinin sona ermesinden evvel, yerli üretim dalının destekleyici delilleri içeren talebi üzerine veya re'sen, nihai gözden geçirme soruşturması açılabilir. Bu soruşturmada; önlemin sona erdirilmesinin, dampingin veya sübvansiyonun ve zararın devam etmesine veya yeniden meydana gelmesine yol açıp açmayacağı tespit edilir.

Gözden geçirme soruşturması açılması, yürürlükte bulunan kesin önlemlerin uygulanmasını engellemez.

Kesin önlemlerin süresi ve gözden geçirilmesi ile ilgili olarak bu maddede yer alan hükümler, taahhütler için de aynen uygulanır.

Gözden geçirme soruşturmaları ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yeni ihracatçı için gözden geçirme

Madde 8- Kesin önlem kararı; soruşturma döneminde soruşturma konusu malı ihraç etmemiş olan ve ürünleri halen önleme tabi tutulan ihracatçılar veya üreticiler ile bağlantısı bulunmayan yeni üretici veya ihracatçıların talebi üzerine gözden geçirilebilir. Ancak, bu tür gözden geçirme talebinde bulunacak üretici ve ihracatçıların soruşturma döneminden sonra önleme konu olan malı Türkiye'ye ihraç etmiş olmaları ya da önemli miktarda ihraç etmek hususunda gayri kabili rücu bir akdi yükümlülük altına girmiş bulunmaları gerekmektedir. Yeni ihracatçı için gözden geçirme soruşturması, talepte bulunanlar için damping marjını veya sübvansiyon miktarını belirlemek üzere hızlandırılmış şekilde yürütülür.

Yeni ihracatçı için gözden geçirme soruşturmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kesin önlemlerin askıya alınması

Madde 9- Pazar koşullarının geçici olarak değişmesi nedeniyle, önlemlerin askıya alınması sonucunda yerli üretim dalındaki zararın devam etme veya yinelenme ihtimalinin bulunmaması ve

ilgili üreticilerin konuya ilişkin görüşlerinin de dikkate alınması kaydıyla, en az bir yıl yürürlükte bulunan önlemlerin uygulanması, Kurulun kararı ve Bakanlık onayı ile 9 ay süresince geçici olarak durdurulabilir. Bu süre, en fazla bir yıl daha uzatılabilir.

Pazar koşullarındaki değişimini savaş hali, doğal afet, yangın, grev, lokavt gibi mücbir sebep hallerinden kaynaklanması durumunda, önlemin bir yıl yürürlükte bulunması koşulu aranmaz.

İthalatta korunma önlemlerine ilişkin mevzuat kapsamında korunma önlemi uygulanan bir malın ithalatında yürürlükte bulunan önlemler, korunma önleminin yürürlükte kaldığı süre ile sınırlı olmak kaydıyla, Kurulun kararı ve Bakanlık onayı ile kısmen veya tamamen askıya alınabilir ve bunların nevi değiştirilebilir. Bu yönde alınacak kararlar yürürlük tarihinden başlamak üzere ileriye dönük olarak geçerli olup daha önce yapılmış olan tahsilatların iadesi talep edilemez.

Önlemlerin uygulanmasının durdurulma gerekçesinin ortadan kalkması halinde ise Kurulun kararı ve Bakanlık onayı ile önlemlerin tekrar yürürlüğe konulmasına karar verilebilir.

Kesin önlemlerin askıya alınmasına ve tekrar yürürlüğe konulmasına ilişkin kararlar Resmi Gazete' de yayımlanacak bir tebliğle ilan edilir.

Fazla alınan vergilerin iadesi

Madde 10- Gerçek damping marjı veya sübvansiyon miktarından daha fazla ödenmiş vergilerin iadesi için ithalatçılar delilleriyle birlikte yazılı olarak GenelMüdürlükten geri ödeme talebinde bulunabilirler. Başvurunun yeterli bilgi ve belgeleri içermesi halinde açılacak soruşturma neticesinde ödenen dampinge karşı vergi veya telafi edici verginin gerçek damping marjını veya sübvansiyon miktarını aştığının belirlenmesi halinde, aşan kısmın iadesine Kurulca karar verilir.

İadeye ilişkin işlemler ve yürütülecek soruşturma ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Önlemlerin etkisiz kılınmasının engellenmesi

Madde 11- Kesin önlemlerin, yürürlükteki dampinge karşı vergi veya telafi edici vergiden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda etkisiz kılındığının açılacak soruşturma neticesinde belirlenmesi halinde, dampinge karşı vergiler ile telafi edici vergiler, önleme konu ülkeden benzer mallar ya da parçaları ile bunların üçüncü ülkelere ithalatını da kapsayacak şekilde

genişletilerek uygulanabilir. Dampinge karşı vergi ya da telafi edici verginin önleme konu ÷lkede yerleşik üretici/ihracatçılarının belirtilmesi suretiyle ayrı olarak tespit edildiği hallerde, ayrı miktar veya oranlara tabi olan firmalar için uygulanan dampinge karşı vergi veya telafi edici vergi, o ÷lke için geçerli en yüksek oran ya da miktardaki dampinge karşı vergi veya telafi edici vergiyi geçmeyecek şekilde yükseltilebilir. Bu fıkraya göre yürütülecek soruştırmalar süresince, soruştırma konusu malların ithalatı, etkisiz kılındığı öngör÷len önlem tutarı kadar teminata bağlanabilir.

Kesin önlemlerin ihraç fiyatlarını düş÷rmek suretiyle etkisiz kılındığının açılacak soruştırma neticesinde belirlenmesi halinde, belirlenen yeni dumping marjına göre dampinge karşı vergi yeniden tespit edilir. Bu fıkraya göre yürütülecek soruştırmaların, normal değerin yeniden incelenmesini de kapsaması halinde, soruştırma konusu malların ithalatı soruştırma süresince, etkisiz kılındığı öngör÷len önlem tutarı kadar teminata bağlanabilir.

Soruştırma konusu malların ithalatının teminata bağlanması ve bilahare soruştırma sonucunda önlem uygulanmasına karar verilmesi halinde; karar verilen önlem ile mevcut önlem arasındaki farka tekab÷l eden teminatlar hazineye irat olarak kaydedilir. Karar verilen önlem ile mevcut önlem arasındaki farktan fazla olan teminat iade edilir, az olan kısım için ise tahsilat yapılmaz. Soruştırmanın önlemsiz kapatılmasına karar verilmesi halinde teminat uygulamasına son verilir ve alınan teminatlar iade edilir.

Önlemlerin etkisiz kılınmasının engellenmesine ilişkin işlemler ve yürütülecek soruştırmalar ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yür÷rlükten kaldırılan karar

Madde 12- 8/9/1989 tarihli ve 89/14506 sayılı Kararname yür÷rlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Bu Kararın 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında düzenlenen 5 yıllık süre, 26/3/1995 tarihinden önce uygulamada bulunan kesin önlemler için bu tarihte; anılan tarihten sonra uygulamaya konulan kesin önlemler ve taahhütler için ise yür÷rlüğe girdikleri tarihte başlar.

Yür÷rlük

Madde 13- Bu Karar 25/10/1999 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yür÷rlüğe girer.

Yürütme

Madde 14- Bu Kararı, Dış Ticaret Müsteşarlığı' nın bağlı olduğu Bakan yürütür.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmelik, ithalatta haksız rekabet hallerinden dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın sebep olduğu zarara karşı bir üretim dalının korunması amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, ithalatta haksız rekabet hallerinden dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın sebep olduğu zarara karşı bir üretim dalının korunması için yapılacak işlemleri ve alınacak önlemleri kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen deyimlerden;

a) Damping: Bir malın Türkiye' ye ihraç fiyatının, benzer malın normal değerinin altında olmasını,

b) Sübvansiyon: Menşe veya ihracatçı ülkenin fayda sağlayan, doğrudan veya dolaylı mali katkısını veya GATT 1994' ün XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteğini,

c) İhraç Fiyatı: İhraç amacıyla satılan mal için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyatı,

d) Benzer Mal: Dampinge veya sübvansiyona konu mal ile aynı özellikleri taşıyan bir malı, böyle bir malın bulunmaması halinde ise benzer özellikleri taşıyan başka bir malı,

e) Normal Değer:

İhracatçı veya menşe ülkede tüketime konu olan benzer mal için normal ticari işlemler sonucunda fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken karşılaştırılabilir fiyatı,

İhracatçı ülke veya menşe ülkenin iç piyasasında normal ticari işlemler çerçevesinde benzer malın satışlarının olmaması ya da bu satışların uygun bir karşılaştırma yapılmasına elverişli

bulunmaması durumunda, benzer malın üçüncü bir ülkeye ihracatında temsil niteliğini haiz karşılaştırılabilir fiyatı veya menşe ülkedeki maliyetine makul bir kar marjının eklenmesiyle tespit edilen fiyatı,

f) Damping Marjı: Normal değer in ihraç fiyatını aştığı miktarı,

g) Sübvansiyon Miktarı: Menşe veya ihracatçı ülke tarafından ihraç edilen malın imal, üretim, ihracat veya taşıma aşamasında sağlanan, doğrudan veya dolaylı mali katkı veya GATT 1994' ün XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteği şeklindeki faydaların tutarını,

h) Zarar: Bir üretim dalındaki maddi zararı, maddi zarar tehdidini veya bir üretim dalının kurulmasının fiziki olarak gecikmesini,

i) Önlemlerin Etkisiz Kılınması:

1. Yürürlükteki dampinge karşı vergi veya telafi edici vergiden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda, Türkiye ile üçüncü bir ülke veya Türkiye ile önleme konu ülke veya Türkiye ile önleme konu ülkedeki firmalar arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve yürürlükteki dampinge karşı vergi veya telafi edici verginin iyileştirici etkisinin azaltıldığına veya bertaraf edildiğine dair delillerin bulunduğu halleri,

2. İhraç fiyatlarını düşürmek suretiyle, dampinge karşı verginin, önlem konusu ithal malların Türkiye pazarındaki satış fiyatları üzerindeki beklenen etkisinin azaltıldığına veya ortadan kaldırıldığına ve böylece kesin önlemin yerli sanayi üzerindeki zararın giderilmesine yönelik iyileştirici etkisinin zaafa uğratıldığına dair delillerin bulunduğu halleri,

j) Bakanlık: Dış Ticaret Müsteşarlığı' nın bağlı olduğu Bakanlık,

k) Genel Müdürlük: İthalat Genel Müdürlüğünü

l) Kurul: İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunu,

m) GATT 1994: Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması 1994' ü

n) GATT 1994' ün VI ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma: 26/1/1995 tarihli ve 4067 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 3/2/1995 tarihli ve 95/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması Ek 1' de yer alan anlaşmayı,

o) Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması: 26/1/1995 tarihli ve 4067 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 3/2/1995 tarihli ve 95/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Dünya Ticaret Örgütü Anlaşması Ek 1'de yer alan Anlaşmayı,
ifade eder.

İKİNCİ KISIM
Dampingin Tespiti
BİRİNCİ BÖLÜM
Normal Değer

Normal değer belirlenmesi

Madde 5- Normal değer, ihracatçı ülke veya menşe ülkede tüketime konu olan benzer mal için normal ticari işlemler çerçevesinde bağımsız alıcılar tarafından fiilen ödenmiş veya ödenmesi gereken karşılaştırılabilir fiyattır.

Ancak, ihracatçının ihraç ülkesi iç piyasasında benzer malı üretmediği ya da satmadığı hallerde, normal değer, diğer satıcı veya üreticilerin fiyatları esas alınarak hesaplanabilir.

Aralarında bir ortaklık ilişkisi veya telafi edici düzenleme bulunan taraflar arasındaki satışlarda uygulanan fiyatlar, fiyatların bu ilişkiden etkilenmediği kanıtlanmadıkça, normal ticari işlem kabul edilmeyebilir ve normal değer belirlenmesinde göz önüne alınmayabilir.

İhracatçı ülke iç piyasasında benzer malın normal ticari işlemler içinde satışının bulunmadığı veya benzer mal satışlarının hacminin düşük olması veya ihracatçı ülke piyasasının özel durumu nedeniyle bu satışların uygun bir karşılaştırma yapılmasına elverişli bulunmadığı hallerde; benzer malın menşe ülkedeki imalat kabiliyetine genel, idari ve satış giderleri ile makul bir karın eklenmesiyle oluşturulan değer veya benzer malın uygun bir üçüncü ülkeye ihracatında temsil niteliğini taşıyan karşılaştırılabilir fiyat, normal değer olarak kabul edilir.

Benzer mal satışlarının hacmi açısından; ihracatçı ülkenin iç piyasasında tüketime konu olan benzer mal satışları, bu satışların söz konusu malın Türkiye'ye satışlarının %5 veya daha fazlasını oluşturması halinde, normal değer belirlenmesi için yeterli miktarda sayılır. Ancak, satış miktarının uygun bir karşılaştırma yapılabilmesi için yeterli büyüklükte olduğu tespit edildiği takdirde, daha düşük bir oran da kabul edilebilir.

Benzer malın ihracatçı ülkenin iç piyasasında veya üçüncü bir ülkeye ihracatında, birim imalat maliyetine genel, idari ve satış

giderlerinin eklenmesinden oluşan tutardan daha düşük bir fiyatla satıldığı hallerde; bu satışlar, fiyatları nedeniyle, normal ticari işlemler içinde gerçekleşmiş olarak kabul edilmeyebilir ve uzun bir dönem süresince büyük miktarlarda yapıldığını ve satış fiyatlarının makul bir süre içinde tüm maliyetleri karşılamayacağını tespit edilmesi halinde, bu satışlar normal değer tespitinde göz önüne alınmayabilir. Satış tarihinde birim maliyetin altında olan fiyatlar, soruşturma döneminde ağırlıklı ortalama birim maliyetin üstünde ise bu fiyatların makul bir süre içinde maliyeti karşıladığı kabul edilir.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen uzun bir zaman süreci, altı aydan az olmamak kaydıyla, normalde bir yıllık bir süreyi ifade eder. Normal değer tespiti amacıyla incelenen işlemlerin ağırlıklı ortalama satış fiyatlarının, ağırlıklı ortalama birim maliyetlerin altında olduğu veya birim maliyetin altındaki satışların hacminin normal değer tespiti amacıyla incelenen işlemlerdeki satış hacminin en az %20'si kadar olduğu hallerde ise, birim maliyetin altındaki satışların büyük miktarlarda yapıldığı kabul edilir.

Maliyet ve kâr

Madde 6- Maliyetler normal olarak, kayıtların ihracatçı ülkede genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olması ve incelenmekte olan ürünün üretim ve satışı ile ilgili maliyetleri makul ölçüde yansıtması kaydıyla, soruşturmaya konu olan ihracatçı veya üretici tarafından tutulan kayıtlar esas alınarak hesaplanır.

Üretici veya ihracatçının, maliyetlerin dağıtımı ile ilgili olarak sunacağı deliller, uygulamaya geldikleri maliyet dağıtımı esasları çerçevesinde olması kaydıyla, dikkate alınır. Daha uygun bir yöntemin bulunmaması halinde, ciroya dayalı maliyet dağıtımı tercih edilir.

Satış giderleri, genel ve idari giderler ile kârın belirlenmesinde, soruşturmaya konu olan üretici veya ihracatçının normal ticari işlemler çerçevesinde yaptığı benzer mal üretimi ve benzer mal satışlarına ilişkin giderler ve kâr esas alınır. Satış giderleri, genel ve idari giderler ile kâr bu çerçevede belirlenemez ise;

a) Söz konusu üretici veya ihracatçının aynı genel kategoride yer alan mallarının menşe ülke iç piyasasındaki üretim ve satışlarına ilişkin gider ve kârları, veya

b) Soruşturmaya konu olan diğer üretici veya ihracatçıların benzer malın menşe ülkenin iç piyasasında üretimi ve satışına

ilişkin gider ve kârlarının ağırlıklı ortalaması, veya

c) Belirlenen kârın aynı genel kategoride yer alan malların başka üretici veya ihracatçılar tarafından menşe ülke iç piyasa satışlarında normal olarak gerçekleştirilen kârı aşmaması koşuluyla, makul bir başka yöntem, esas alınır.

Piyasa ekonomisi uygulamayan ülkeler

Madde 7- Piyasa ekonomisi uygulamayan ülkelere yapılan ithalatta normal değer aşağıdaki esaslardan biri göz önüne alınarak hesaplanır:

a) Piyasa ekonomisinin uygulandığı üçüncü bir ülkenin iç piyasasında tüketime konu olan benzer mal için fiilen ödenmiş veya ödenmesi gereken fiyat, veya

b) Piyasa ekonomisinin uygulandığı üçüncü bir ülkeden, Türkiye dahil, diğer ülkelere ihraç fiyatı, veya

c) Piyasa ekonomisinin uygulandığı üçüncü bir ülkedeki benzer malın birim imalat maliyetine genel, idari ve satış giderleri ile makul bir kârın eklenmesiyle oluşturulan değer, veya

d) Türkiye'de benzer mal için fiilen ödenmiş veya ödenmesi gereken fiyat veya Türkiye'de benzer malın birim imalat maliyetine genel, idari ve satış giderleri ile makul bir kârın eklenmesiyle oluşturulan değer veya makul diğer bir yöntem.

Normal değer tespiti diğer haller

Madde 8- Malın menşe ülkeden doğrudan ithal edilmeyip aracı bir ülkeden ithal edilmesi durumunda normal değer, ihracatçı ülkenin iç piyasasında benzer mal için fiilen ödenmiş veya ödenmesi gereken karşılaştırılabilir fiyattır.

Malın ihracatçı ülkeden yalnızca transit olarak yüklenmesi, ihracatçı ülkede üretilmemesi veya bu mal için ihracatçı ülkede karşılaştırılabilir fiyatın bulunmaması gibi hallerde, normal değer belirlenmesinde menşe ülkedeki fiyat esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

İhraç Fiyatı

İhraç fiyatının belirlenmesi

Madde 9- İhraç fiyatı, ihraç amacıyla satılan mal için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyattır.

İhraç fiyatının bulunmadığı hallerde veya ihracatçı ile ithalatçı ya da üçüncü bir taraf arasında ortaklık veya telafi edici bir düzenleme bulunması nedeniyle ihraç fiyatının güvenilir olmadığı durumlarda; ihraç fiyatı, bağımsız ilk alıcıya yeniden satış fiyatı

esas alınarak oluşturulabilir. Mal bağımsız bir alıcıya yeniden satılmamışsa veya ithal edildiği vasıf ve şartlarda yeniden satılmamışsa, ihraç fiyatı, makul herhangi bir temele dayanarak oluşturulabilir.

Böyle durumlarda, ithalat ile yeniden satış arasında gerçekleşen tüm gider ve kârlar hesaba katılır. Bu kapsamda özellikle; mutat taşıma; sigorta, muamele ve yükleme giderleri ile ek giderler; ithalat veya malların satışı nedeniyle ithalatçı ülkede ödenmesi gereken gümrük vergileri ve diğer vergiler ile ek mali yükümlülükler; satış, genel ve idari giderler ve kârlar dikkate alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Karşılaştırma ve Damping Marjı

Adil karşılaştırma

Madde 10- İhraç fiyatı ile normal değer arasında bir karşılaştırma yapılmasını teminen bu karşılaştırma, aynı ticari aşamada, tercihen fabrika çıkış aşamasında ve mümkün olduğu kadar yakın tarihler dikkate alınarak yapılır.

Fiyat karşılaştırmasında, satış şartları, vergilendirme, ticari aşamalar, miktarlar ve fiziksel özelliklerdeki farklılıklar ile karşılaştırmayı etkileyen diğer farklılıklar göz önüne alınır.

Söz konusu farklılıkların dikkate alınmasına ilişkin olarak yönetilecek taleplerin, ilgili taraflarca, destekleyici delillerle birlikte sunulması gerekmektedir.

Damping marjı

Madde 11- Damping marjı, normal değer ve ihraç fiyatının, ağırlıklı ortalama veya işlem bazında karşılaştırması suretiyle hesaplanır. Ancak, ihraç fiyatlarının farklı alıcı, bölge ve dönemler arasında önemli ölçüde değişkenlik göstermesi ve ağırlıklı ortalama ya da işlem bazında karşılaştırma ile dampingin büyüklüğünün tam olarak belirlenmemesi halinde, ağırlıklı ortalama normal değer işlem bazında ihraç fiyatı ile karşılaştırılabilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Sübvansiyonun Tespiti

Sübvansiyon kavramı

Madde 12- Menşee veya ihracatçı ülkenin fayda sağlayan, doğrudan veya dolaylı mali katkısı veya GATT 1994' ün XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteği sübvansiyon olarak kabul edilir.

Sübvansiyona konu olan ithalata karşı önlem alınabilmesi için sübvansiyonun, Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler

Anlaşması' nın 3 üncü maddesinde belirtilen yasak sübvansiyonlardan olması ya da 2 nci maddesi çerçevesinde bir firma/firma grubu veya bir üretim dalı/üretim dalı grubuna yönelik olduğunun tespit edilmiş olması ve aynı Anlaşmanın 8 inci maddesinde yer alan önlem alınmayan sübvansiyonlardan olmaması gerekir.

Önlem uygulanabilir sübvansiyon miktarının hesaplanması

Madde 13- Önlem uygulanabilir sübvansiyon miktarı, alıcıya soruşturma döneminde sağlandığı tespit edilen fayda esasında hesaplanır. Normal olarak bu dönem sübvansiyondan yararlanan tarafın en son muhasebe dönemidir. Ancak, güvenilir mali ve diğer bilgilerin bulunması halinde, soruşturmanın başlatılmasından önceki döneme ait en az 6 aylık bir dönem de olabilir.

Alıcıya sağlanan faydanın hesaplanması

Madde 14- Alıcıya sağlanan faydanın hesaplanmasında aşağıdaki kurallar geçerli olacaktır

a) Devletin öz sermaye temin etmesi, yatırımın menşe veya ihracatçı ülkedeki özel yatırımcıların olağan yatırım uygulamasına (risk sermayesi sağlanması da dahil) uygun olmadığı belirlenmediği sürece fayda sağlama olarak kabul edilmez.

b) Devletin sağladığı bir kredi, krediyi alan firmanın bu kredi için ödediği miktarla piyasadan fiilen elde edebileceği karşılaştırılabilir bir ticari kredi için ödeyeceği miktar arasında fark olmaması halinde fayda sağlama olarak kabul edilmez. Aksi halde fayda iki miktar arasındaki farktır.

c) Devletin sağladığı bir kredi garantisi, garantiyi alan firmanın, devlet tarafından garanti edilen krediye ödediği miktarla, devlet garantisi olmayan karşılaştırılabilir bir ticari krediye ödeyeceği miktar arasında fark olmaması halinde, fayda sağlama olarak kabul edilmez. Aksi halde fayda; masraflardaki farklılıkların düzeltildiği bu iki miktar arasındaki farktır.

d) Devletin mal veya hizmet temini veya mal satın alması, temin gereğinden daha az bir ödemeye karşılık yapılmamışsa veya satın alma gereğinden daha fazla bir ödeme ile gerçekleştirilmemişse, fayda sağlama olarak kabul edilmez. Ödemenin yeterliliği, temin veya satın almanın gerçekleştiği ülkedeki söz konusu mal veya hizmetin mevcut piyasa şartlarına (fiyat; kalite, bulunabilirlik, pazarlanabilirlik, taşıma ve diğer satın alma veya satış şartları da dahil) göre belirlenir.

Hesaplamaya ilişkin genel hükümler

Madde 15- Önlem uygulanabilir sübvansiyon miktarı aşağıdaki hükümlere göre belirlenir:

a) Önlem uygulanabilir sübvansiyon miktarı Türkiye'ye ihraç edilen sübvansiyonlu malın birim miktarı başına hesaplanır. Bu miktarın belirlenmesinde; sübvansiyondan yararlanabilmek için ödenen başvuru harcı ve diğer masraflar ile ihraç vergileri ve malın Türkiye'ye ihracatında sübvansiyonu azaltmak amacıyla alınan tüm mali yükümlülükler toplam sübvansiyon miktarından indirilebilir. İndirim talebinde bulunan ilgili tarafın talebin haklılığını kanıtlaması gerekir.

b) Sübvansiyonun imal edilen, üretilen, ihraç edilen veya taşınan miktarlara göre verilmediği hallerde; önlem uygulanabilir sübvansiyon miktarı, toplam sübvansiyon değerinin, soruşturma döneminde soruşturma konusu malın üretim, satış veya ihracat seviyesine uygun bir şekilde dağıtılması suretiyle belirlenir

c) Sübvansiyonun sabit varlıkların halihazırda veya gelecekte alınmasıyla ilişkilendirilebildiği hallerde; önlem uygulanabilir sübvansiyon miktarı, bu varlıkların ilgili üretim dalında geçerli olan normal amortisman süresine sübvansiyon değerinin yayılması suretiyle hesaplanır. Bu şekilde hesaplanan ve soruşturma dönemine atfedilebilen miktar, bu dönemden önce alınan sabit varlıklara ilişkin miktar olmak üzere, bu maddenin (b) bendi hükümleri çerçevesinde dağıtılır. Yıpranmayan varlıklar söz konusu olduğunda, sübvansiyon faizsiz bir kredi olarak değerlendirilir ve bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin (b) bendi hükmü uyarınca ele alınır.

d) Sübvansiyonun sabit varlıkların alınmasıyla ilişkilendirilmediği hallerde, soruşturma döneminde sağlanan fayda miktarı, farklı bir dönemde yansıtılmasını gerektiren özel durumlar bulunmadıkça, ilke olarak, bu döneme yansıtılır ve bu maddenin (b) bendi hükümleri çerçevesinde dağıtılır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Zararın tespiti

Zarar kavramı

Madde 16- Bir üretim dalında maddi zarar, maddi zarar tehdidi veya bir üretim dalının kurulmasının fiziki olarak gecikmesi zarar olarak kabul edilir.

Zarar tespiti

Madde 17- Maddi zarar tespiti somut delillere dayanmalı ve dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın hacmi ve bu ithalatın iç

piyasadaki benzer mal fiyatları ile yerli üretim dalı üzerindeki etkilerinin nesnel incelenmesini içermelidir.

Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın hacmi ile ilgili olarak; bu ithalatta, mutlak anlamda veya Türkiye'deki üretim veya tüketime oranla önemli ölçüde bir artış olup olmadığı incelenir. Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın fiyatlar üzerindeki etkisi ile ilgili olarak dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın fiyatlarının Türkiye'deki benzer malın fiyatının önemli ölçüde altında kalıp kalmadığı veya bu ithalatın, önemli ölçüde, fiyatları düşürücü ya da fiyat artışlarını engelleyici etki yaratıp yaratmadığı incelenir. Bu etkenlerin biri veya birkaçı mutlaka belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebilir.

Bir ürünün birden fazla ülkeden ithalatının eş zamanlı olarak soruşturmaya konu olması halinde, bu ithalatın etkileri toplu olarak değerlendirilebilir. Böyle bir değerlendirme; her bir ülkeden yapılan ithalat için damping marjı veya sübvansiyon miktarının ve ithalat miktarının ihmal edilebilir oranlardan fazla olması ve ithalat malların kendi aralarındaki ve ithal mallarla yerli benzer mal arasındaki rekabet şartları bakımından, ithalatın etkisinin toplu olarak değerlendirilmesinin uygun olduğunun belirlenmesi halinde yapılabilir.

Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın üretim dalı üzerindeki etkisinin incelenmesi; satışlar, karlar, üretim, piyasa payı, verimlilik, yatırım hasılatı ve kapasite kullanımındaki fiili ve potansiyel azalma; yurt içi fiyatları etkileyen unsurlar; damping marjının büyüklüğü; nakit akışı, stoklar, istihdam, ücretler, büyüme, sermaye veya yatırımları artırma yeteneği üzerindeki fiili veya potansiyel olumsuz etkiler dahil olmak üzere, üretim dalının durumu ile ilgili tüm etkenleri ve göstergeleri kapsar. Bu liste sınırlayıcı değildir ve bu etkenlerin biri veya birkaçı mutlaka belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebilir.

Dampingli ve sübvansiyonlu ithalatın yerli üretim dalına zarar verdiği hususu yukarıda yer alan faktörler çerçevesinde ortaya konulmalıdır. Dampingli veya sübvansiyonlu ithalat ile yerli üretim dalının maruz kaldığı zarar arasındaki nedensellik bağının mevcut delillere dayandırılması gerekmektedir. Dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalat dışındaki nedenlerden kaynaklanan zarar bu ithalata atfedilmemelidir. Bu açıdan ilgili olabilecek etkenler; diğerlerinin yanı sıra, dampingli sübvansiyonlu olmayan ithalatın hacmi ve fiyatları, talepteki daralma veya tüketim kalıplarındaki değişmeler, yabancı ve yerli üreticilerin

ticareti kısıtlayıcı uygulamaları ve aralarındaki rekabet, teknolojiye gelişmeler ile yerli üretim dalının ihracat performansı ve verimliliği gibi etkenleri kapsar.

Dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın üretim dalı üzerindeki etkisi; üretim süreci, satışlar ve karlara ilişkin bilgilerin benzer ürün için ayrı olarak elde edilebilmesi halinde bu bilgilere dayanılarak tespit edilir. Böyle bir tanımlamanın mümkün olmaması halinde ise, dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın etkisi, hakkında bilgi sağlanabilen ve benzer ürünü de kapsayan en dar mal grubu ya da yelpazesinin üretiminin incelenmesi suretiyle yapılır.

Maddi zarar tehdidi; iddialara, tahminlere veya uzak olasılıklara değil, maddi delillere dayandırılmalıdır. Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın zarara neden olacağı bir ortamı yaratacak koşullardaki değişiklikler açıkça öngörülebilir ve meydana gelmesi yakın olmalıdır. Maddi zarar tehdidinin belirlenmesinde aşağıdaki etkenler dikkate alınır:

a) İthalatta büyük ölçüde artış ihtimalini gösteren, iç piyasaya dampingli veya sübvansiyonlu ithalatta önemli ölçüde bir artış oranı,

b) İlave ihracatı emebilecek başka ihraç pazarlarının da bulunduğu dikkate alınarak; Türkiye pazarına yönelik dampingli veya sübvansiyonlu ihracatta önemli ölçüde artış ihtimalini gösteren, ihracatçının yeterli ölçüde ve serbestçe elden çıkartılabilir bir kapasitesi bulunması veya kapasitesinde gerçekleşmesi yakın önemli ölçüde bir artış olması,

c) İthalatın, yurt içi fiyatları önemli ölçüde düşürecek veya bunların artışlarını engelleyecek ve ithalata talebi artıracı fiyatlarla yapıp yapılmadığı,

d) Soruşturma konusu malın stokları,

e) Sübvansiyon soruşturmalarında; soruşturma konusu sübvansiyon niteliği ve yaratabileceği ticari etkiler.

Bu etkenlerden hiç biri tek başına kesin biçimde belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebilir. Bu faktörler bir bütünlük içinde ele alındığında, daha fazla dampingli veya sübvansiyonlu ihracat yapılmasının yakın ve muhakkak olduğu ve önlem alınmadığı takdirde, maddi zarar meydana geleceği sonucunu doğurmalıdır.

BİRİNCİ KISIM

Şikayet, İnceleme ve Soruşturmanın Usul ve Esasları

BİRİNCİ BÖLÜM

Şikayet ve İnceleme

Yerli üretim dalı

Madde 18- Yerli üretim dalı, benzer malın Türkiye'deki tüm üreticilerini veya bu malın Türkiye üretimini önemli bir bölümünü gerçekleştiren üreticileri ifade eder.

Ancak; üreticilerin ihracatçılar veya ithalatçılarla ilişkili bulunmaları veya kendilerinin dampinge veya sübvansiyona konu olduğu iddia edilen malın ithalatçısı olmaları halinde, yerli üretim dalı, üreticilerin geri kalan bölümünü ifade edebilir.

Üreticilerin ihracatçılar veya ithalatçılarla ilişkili olduğu yalnızca aşağıdaki hallerde kabul edilecektir:

a) Biri doğrudan veya dolaylı olarak diğerini kontrol ediyorsa, veya

b) Her ikisi doğrudan veya dolaylı olarak üçüncü bir şahıs tarafından kontrol ediliyorsa, veya

c) Bu ilişkinin ilgili üreticinin ilişkili olmayan üreticilerinden farklı davranmasına neden olduğuna dair inandırıcı veya şüphe uyandıran geçerli gerekçeler bulunması şartıyla, ikisi birlikte doğrudan veya dolaylı olarak üçüncü bir şahıs kontrol ediyorsa.

Bu maddede belirtilen taraflardan biri, hukuken veya işlevsel olarak, diğer taraf üzerinde kısıtlama uygulayacak veya diğerini idare edecek bir konumda bulunuyor ise, bu tarafın diğerini kontrol ettiği kabul edilir.

Şikayet ve inceleme

Madde 19- Damping veya sübvansiyona konu olan ithalattan maddi zarar gördüğünü veya maddi zarar tehdidi altında bulunduğunu veya bu tür ithalatın bir üretim dalının kurulmasını fiziki olarak geciktirdiğini iddia eden üreticiler veya üretim dalı adına hareket eden gerçek veya tüzel kişi veya kuruluşlar Genel Müdürlüğe yazılı olarak başvuruda bulunabilirler.

Şikayet, damping veya sübvansiyon, zarar ve damping veya sübvansiyona konu olan ithalatla iddia edilen zarar arasındaki nedensel ilişkiyi gösteren delilleri içermelidir. Yeterli delillerle desteklenmeyen iddialar şikayet olarak değerlendirilmez.

Başvuruda, başvuru sahibinin makul olarak temin edilebileceği aşağıdaki bilgiler yer almalıdır:

a) Şikayette bulunanın kimliği ve ürettiği benzer ürün miktarı ve değeri ile ilgili bir açıklama; başvuru üretim dalı adına yapıldığında, başvuruda benzer ürünün bilinen bütün yerli üreticilerinin veya üretici birliklerinin bir listesi, eğer mümkünse, bu üreticilerin faaliyet alanına giren benzer ürünün yerli üretim hacmi

ve değeri ile ilgili bir açıklama ve adına başvuru yapılan üretim dalı,

b) Dampinge veya sübvansiyona konu olduğu iddia edilen ürünün eksiksiz bir tanımı, söz konusu menşee veya ihracatçı ülkenin veya ülkelerin adları, bilinen her ihracatçının veya yabancı üreticinin kimliği ve söz konusu ürünün bilinen ithalatçılarının bir listesi,

c) Dampinge ilişkin başvurularda, menşee veya ihracatçı ülke veya ülkelerin iç piyasalarında tüketilmek amacıyla satılan söz konusu ürünün fiyatları ile ilgili bilgi (veya uygun ise, ürünün menşee veya ihracatçı ülke veya ülkelere satış fiyatı veya üretim maliyetine makul bir karın eklenmesiyle tespit edilen fiyat ile ilgili bilgi) ve ihraç fiyatları ile ilgili veya uygun ise, ürünün Türkiye'de bağımsız bir alıcıya ilk kez yeniden satış fiyatları ile ilgili bilgi,

d) Sübvansiyona ilişkin başvurularda, söz konusu sübvansiyonun varlığı, miktarı ve özelliği konusunda deliller,

e) İddia edilen zararın, damping veya sübvansiyona konu ithalattan kaynaklandığına ilişkin deliller, (bu deliller; damping veya sübvansiyona konu ithalatın hacminin gelişimi, bu ithalatın iç piyasadaki benzer ürün fiyatları üzerindeki etkisi ve söz konusu ithalatın, bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde yer alan faktör ve endekslere dayanarak, yerli sanayi üzerindeki sonuçtaki etkisine ilişkin bilgileri kapsamalıdır).

Yukarıdaki hususlar dikkate alınarak hazırlanan rehber mahiyetteki örnek başvuru formu genel Müdürlükten temin edilebilir.

Şikayetin, üretim dalı tarafından veya üretim dalı adına yapıldığının ve yeterli delilleri içerdiğinin anlaşılması halinde, Genel Müdürlükçe inceleme başlatılır. Bu tarih, incelemenin başlangıç tarihi sayılır. Şikayetin eksik olması halinde bu husus şikayette bulunan tarafa bildirilir.

Genel Müdürlük, bir soruşturmanın başlatılabilmesi için yeterli delil olup olmadığını belirlemek üzere, başvuru beraberinde sunulan delillerin doğruluğunu ve yeterliliğini inceler.

İnceleme süresi içerisinde şikayetin geri çekilmesi halinde, şikayet yapılmamış sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM **Soruşturma**

Soruşturmanın açılması

Madde 20- Genel Müdürlük, şikayet üzerine re'sen yapacağı incelemeyi azami 45 gün içinde tamamlayarak, soruşturma açılıp açılmaması hususunda Kurula teklifte bulunur.

Soruşturma açılabilmesi için; şikayetin üretim dalı tarafından veya üretim dalı adına yapıldığının tespit edilmesi ve dumping veya sübvansiyona konu olan ithalatın ve bu ithalattan kaynaklanan zararın varlığı konusunda yeterli delillerin bulunması gerekir. Re'sen soruşturma açılabilmesi için de, 19 uncu maddede tarif edildiği şekilde, dumping veya sübvansiyona konu olan ithalatın ve bu ithalattan kaynaklanan zararın varlığı konusunda yeterli delillerin bulunması gerekir.

Bir şikayetin üretim dalı tarafından veya üretim dalı adına yapılmış sayılabilmesi için; şikayeti destekleyen üreticilerin toplam benzer mal üretiminin, şikayeti destekleyen üreticiler ile şikayete karşı çıkan üreticilerin toplam benzer mal üretiminin %50'sinden fazla olması ve toplam Türkiye benzer mal üretiminin %25'inden az olmaması gerekir. Üretici sayısının çok fazla olduğu küçük parçalara bölünmüş sanayiler söz konusu olduğunda, destek veya muhalefet derecesi istatistiki açıdan geçerli örnekleme yöntemleri kullanılmak suretiyle belirlenebilir.

Dumping marjı, sübvansiyon miktarı ya da ithalat miktarının ihmal edilebilir düzeylerin altında olması halinde, soruşturma açılmaz.

Kurulca soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, konuya ilişkin olarak ilgili ülkeye bildirimde bulunulur ve Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tebliğ ile soruşturma başlatılır. Söz konusu tebliğde; soruşturmanın başlangıç tarihi, soruşturma konusu mal, ihracatçı veya menşe ülke, dumpingli veya sübvansiyonlu ithalata ve bu ithalatın zarara neden olduğu iddialarına ilişkin açıklamalar ile ilgili tarafların Genel Müdürlüğe kendilerini bildirmeleri için tanınan süreye ilişkin bilgi yer alır.

Kurulun kararı soruşturma açılmaması yönünde ise, durum şikayeti yapan tarafa bildirilir.

Soruşturma başlatılıncaya kadar başvuru hakkında herhangi bir bilgi ifşa edilemez.

Bilgilerin toplanması ve doğrulanması

Madde 21- Soruşturma açılmasını takiben, soruşturma konusu malın bilinen ithalatçılara ve ihracatçılara soru formları gönderilir. Sübvansiyon soruşturmalarında, ihracatçı ülkeye de soru formu gönderilir. Bu formların gönderildikleri tarihten itibaren

bir hafta içinde alındığı kabul edilir ve cevaplandırılmaları için 30 günlük süre tanınır. Süresi içinde nedenleri belirtilerek müracaat edilmesi halinde, bu süre, soruşturmadaki süre kısıtları göz önüne alınmak kaydıyla, uzatılabilir.

Gerekli durumlarda, Genel Müdürlük, soruşturmanın herhangi bir aşamasında, ilgili taraflardan soruşturmaya ilişkin ek bilgi ve belgeler de isteyebilir.

Eldeki bilgilerin doğrulanması veya ek bilgi sağlanması amacıyla, ilgili taraflar nezdinde incelemeler yapılabilir. Yerinde doğrulama soruşturması, soruşturmaya konu ihracatçı firmanın kabul etmesi, ilgili ülkeye bildirimde bulunulması ve bu ülkenin itiraz etmemesi durumunda gerçekleştirilir.

Bilgilerin gizliliği

Madde 22- Bir dumping veya sübvansiyon soruşturması çerçevesinde alınan bilgiler, sadece edinilme amacı doğrultusunda kullanılır.

Açıklanması rakiplere önemli bir fayda sağlayabilecek veya ifşa edilmesi bilgiyi temin eden şahıs veya bu şahsın bilgileri elde ettiği şahıs üzerinde önemli ölçüde olumsuz etki yaratabilecek nitelikte bilgiler veya haklı bir neden gösterilmek kaydıyla, soruşturma taraflarınca gizlilik kaydıyla verilen bilgiler gizli addedilir. Bu tür bilgiler, bilgiyi sağlayan tarafın özel izni olmadan açıklanmaz.

Gizlilik kaydıyla bilgi veren tarafın, bu bilgilerin gizli olmayan bir özetini vermesi gerekir. Gizli olmayan özet, esas bilginin makul ölçüde anlaşılmasına olanak sağlayacak ayrıntıda olmalıdır. Söz konusu taraflar, istisnai hallerde, bu bilgilerin özetlenemeyecek nitelikte olduklarını belirtebilirler. Bu gibi durumlarda, bilginin özetlenemeyecek nitelikte olmasının nedenlerinin belirtilmesi gerekir.

Gizlilik isteğinin nedenlerinin geçerli bulunmaması ve bilgileri sağlayan tarafın söz konusu bilgilerin herhangi bir şekilde açıklanmasını istememesi durumunda, bilgiler, başka kaynaklardan doğrulanmadıkça, dikkate alınmayabilir.

İlgili taraflar

Madde 23- Bir dumping veya sübvansiyon soruşturmasında aşağıda yer alanlar ilgili taraf olarak kabul edilir:

a) Soruşturma konusu malın ihracatçısı, yabancı üreticisi, ithalatçısı veya üye çoğunluğu bunlardan oluşan meslek kuruluşları,

b) İhracatçı ülke hükümeti,

c) Benzer malın Türkiye'deki üreticisi veya üye çoğunluğu benzer malın Türkiye'deki üreticilerinden oluşan meslek kuruluşları.

Ancak, bu hüküm, yukarıda belirtilenler dışında kalan ve soruşturmanın sonucundan etkilenebilecek diğer yerli veya yabancı tarafların bir dumping veya sübvansiyon soruşturması açısından ilgili taraf olarak kabul edilmelerini engellemez.

İlgili tarafların dinlenmesi

Madde 24- Soruşturma sırasında Genel Müdürlük, ilgili taraflar ile soruşturma konusu malın endüstriyel kullanıcılarına ve malın düzeyde perakende düzeyde satıldığı hallerde, tüketici örgütleri temsilcilerine görüşlerini bildirme olanağı sağlar. Bu çerçevede, ilgililerin yazılı talebi veya Genel Müdürlüğün çağrısı üzerine, karşıt görüşlerin dile getirilebilmesini teminen, dinlenme toplantıları düzenlenebilir.

İlgili taraflarca sözlü olarak verilen bilgiler, yazılı olarak sunulmaları halinde Genel Müdürlükçe dikkate alınır.

İlgili tarafların bilgilendirilmesi

Madde 25- Soruşturma açılmasını takiben, şikayete ilişkin gizli olmayan tüm bilgiler bilinen ihracatçılara ve ilgili ülke temsilciliğine gönderilir. İhracatçı sayısının çok fazla olması halinde, söz konusu bilgiler yalnızca ilgili ülke temsilciliğine veya ilgili meslek kuruluşuna gönderilir. Ayrıca, yazılı olarak talep etmeleri halinde, diğer ilgili taraflara bu bilgilere ulaşma imkanı sağlanır.

İlgili taraflar, Genel Müdürlüğe yazılı olarak başvurmaları ve uygulanabilir olması kaydıyla, soruşturma ile ilgili olarak kendi haklarını savunmalarına yardımcı olabilecek gizli olmayan bilgileri görme olanağı sağlanır. Bu hak, soruşturmaya taraf olanlarca verilen belgeleri kapsar ve hiçbir şekilde Genel Müdürlüğün kendi işleyişiyle ilgili olarak hazırladığı belgelere teşmil edilemez.

Geçici önleme başvurulduğu hallerde, ilgili taraflar, geçici önlemin alınmasına esas teşkil eden temel bilgi ve bulgular hakkında açıklama talep edebilirler. Söz konusu talep, geçici önlemlerin uygulanmaya konulmasını müteakip en kısa sürede yazılı olarak yapılması halinde, gizlilik ilkesi gözetilerek karşılanır.

Soruşturma kapsamında bir nihai belirleme yapılmadan evvel, kesin önlem uygulanıp uygulanmayacağı kararına esas teşkil edecek nitelikteki önemli bilgi ve bulgular, gizlilik ilkesi gözetilerek, ilgili taraflara bildirilir. İlgili Tarafların fazla sayıda olması

durumunda bilgi, ilgili meslek kuruluşları veya ülke temsilcilikleri kanalıyla iletilir.

İşbirliğine gelinmemesi

Madde 26- İlgili taraflardan birinin, verilen süreler içinde gerekli bilgiyi sağlamaması ya da bu bilgiyi ulaştırmasını reddetmesi veya soruşturmayı engellediğinin anlaşılması veya yanlış ya da yanıltıcı bilgi vermesi hallerinde söz konusu taraf işbirliğine gelmemiş addedilir. Bu durumda geçici veya nihai belirlemeler, olumlu ya da olumsuz, mevcut verilere göre yapılabilir.

İlgili taraflardan birinin, soruşturma açısından gerekli olan bir bilgiye ulaşılamaması sonucunu doğuracak şekilde işbirliğine gelmemesi veya kısmen işbirliğine gelmesi halinde, söz konusu taraf açısından soruşturmanın sonucu işbirliğine gelinmesi haline nazaran daha az avantajlı olabilir.

Örnekleme

Madde 27- Şikayetçi, ihracatçı veya ithalatçıların ürün çeşitlerinin veya işlemlerin sayısının çok fazla olması durumunda soruşturma, seçim işlemi esnasında mevcut olan bilgiler temelinde ve istatistiki açıdan geçerli olan bir örnekleme yapılarak belirlenecek makul sayıda taraflar, ürünler ya da işlemlerle veya uygun bir zaman içinde makul olarak soruşturulabilecek en geniş temsil yeteneğini haiz üretim hacmi, satışlar veya ihracat ile sınırlı tutulabilir.

Örnekleme dahil edilecek ihracatçı, üretici, ithalatçı veya ürün tipi seçimi; tercihen ilgili ihracatçılar, üreticiler veya ithalatçılarla istişarede bulunularak ve mutabakatları alınarak, Genel Müdürlük tarafından gerçekleştirilir.

Soruşturmanın, bu madde hükmü uyarınca bir örnekleme ile sınırlı tutulduğu hallerde, ayrı ayrı inceleme yapmanın soruşturmayı yürüten makam üzerinde gereksiz bir yük oluşturarak soruşturmanın zamanında tamamlanmasını engelleyecek kadar çok sayıda ihracatçı ve üreticinin bulunduğu haller dışında, başlangıçta seçilmemiş olan ancak gerekli bilgi ve belgeleri zamanında sağlayan ihracatçı veya üreticiler için ayrı bir damping marjı hesaplanır.

Örnekleme dahil taraflardan bir kısmının ya da tamamının, soruşturmanın sonucunu önemli ölçüde etkileyecek şekilde işbirliğine gelmemesi durumunda yeni bir örnek oluşturabilir. Ancak, eğer önemli derecede bir işbirliğine gelmeme hali sürerse

veya yeni bir örnek seçmek için yeterli süre yoksa, bu Yönetmeliğin işbirliğine gelinmemesine ilişkin hükümleri uygulanır.

İhmal edilebilir oranlar

Madde 28- Damping marjının veya sübvansiyon miktarının veya ithalat miktarının ihmal edilebilir oranları şunlardır:

A) Damping soruşturmasında;

a) İhraç fiyatının yüzdesi olarak ifade edilen damping marjının %2 oranından düşük olduğu, veya

b) Soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen dampinge konu olan ithalat miktarının benzer mal ithalatının %3'ünden düşük olduğu; birden fazla ülkenin soruşturmaya konu olması halinde ise, söz konusu ithalat payı tek tek %3'ün altında olan ülkelerin toplam paylarının %7'yi geçmediği, haller.

B) Sübvansiyon soruşturmasında

a) Sübvansiyon miktarının soruşturma konusu mal değerinin %1'inden düşük olduğu, veya

b) Gelişmekte olan ülkeler menşeli mallar için;

1) Sübvansiyon ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması'nın 27.11 maddesi hükmü saklı kalmak kaydıyla, sübvansiyon miktarının soruşturma konusu mal değerinin %2'sini geçmediği, veya

2) Soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ve sübvansiyona konu olan ithalat miktarının benzer mal ithalatının %4'ünden düşük olduğu; birden fazla gelişme yolundaki ülkenin soruşturmaya konu olması halinde ise, söz konusu ithalat payı tek tek %4'ün altında olan ülkelerin toplam paylarının %9'u geçmediği, haller.

Soruşturmanın kapatılması ve durdurulması

Madde 29- Soruşturma sonucunda; soruşturma konusu ithalatın dampinge veya sübvansiyona konu olmadığıнын veya bu ithalattan kaynaklanan zararın bulunmadığıнын belirlenmesi halinde veya damping marjı, sübvansiyon miktarı ya da ithalat miktarının ihmal edilebilir düzeylerin altında olması halinde, Kurulca soruşturma kapatılır.

Şikayetin geri çekilmesi, şikayet konusunun ortadan kalkması veya başvuruda bulunan tarafın işbirliğini sürdürmemesi hallerinde Kurulca soruşturmanın kapatılmasına karar verilebilir.

Taahhütlerin kabul edilmesi halinde soruşturma durdurulabilir.

Diğer taraftan, sübvansiyonun uygulamadan kaldırılması halinde soruşturma durdurulabilir veya kapatılabilir.

Soruşturma süresi

Madde 30- Soruşturma, özel durumlar dışında 1 yıl içinde sonuçlandırılır. Bu süre, gerektiğinde, Kurulca 6 ayı geçmemek üzere uzatılabilir.

Soruşturmaya ilişkin ilanlar

Madde 31- Bir damping veya sübvansiyon soruşturması açılması kararı ile soruşturma sırasında alınan geçici önlem, kesin önlem, taahhüt, durdurma ve kapatma kararları, Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tebliğle ilan edilir. Bu ilanlarda; soruşturma konusu mal, ihracatçı firma, ihracatçı ülke veya menşe ülke ve gizlilik ilkesi gözetilmek kaydıyla, soruşturma ile ilgili bilgi, bulgu ve belirlemeler yer alır. Söz konusu ilanlar, ilgili ülkelere ve soruşturma konusu malın bilinen üretici ve ihracatçılarına gönderilir.

ALTINCI KISIM

Taahhütler

Taahhütlerin kabulü

Madde 32- Açılmış bulunan damping veya sübvansiyon soruşturması, aşağıdaki hallerde, geçici veya kesin önlem alınmaksızın durdurulabilir:

a) Bir damping soruşturması sırasında; ihracatçının, ihraç fiyatlarını yeniden düzenleyeceğini veya damping fiyatlı ihracatı durduracağını taahhüt etmesi ve Kurulun taahhüdü kabul etmesi, veya

b) Bir sübvansiyon soruşturması sırasında; ihracatçının, ihraç fiyatlarını yeniden düzenleyeceği veya ihracatçı ülkenin sübvansiyon uygulamasını kaldıracağını, sınırlandıracağını veya bu amaçla başka önlemler alacağını taahhüt etmesi ve Kurulun taahhüdü kabul etmesi.

Kurul da taahhütte bulunulmasını önerebilir. Kurulca önerilen taahhüdün ihracatçı veya ihracatçı ülke tarafından kabul edilmesi zorunlu değildir.

Damping soruşturmasında ihracatçının, sübvansiyon soruşturmasında ihracatçı ülkenin talep etmesi veya her iki halde Kurulun bu yönde bir karar vermesi halinde, soruşturma sonuçlandırılır.

Kurulca taahhütte bulunulmasının önerilmesi veya önerilen taahhüdün Kurulca kabul edilebilmesi için, dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın varlığı ve bu ithalatın zarara neden olduğu konusunda ön belirlemelerin yapılmış olması gerekir. Sübvansiyon

soruşturmasında ihracatçının taahhüdü ilgili ülkenin onayı alındıktan sonra kabul edilebilir.

Taahhütlerin ihlali

Madde 33- Genel Müdürlük, taahhüdü kabul edilen taraftan, taahhüdün yerine getirilmesiyle ilgili bilgileri düzenli olarak vermesini ve bu bilgilerin doğruluğunun tespit edilmesine olanak sağlamasını talep edebilir. Bu koşullara uyulmaması taahhüdün ihlali olarak kabul edilir.

Taahhütlerin ihlal edilmesi halinde, mevcut verilere dayalı olarak, geçici veya kesin önlem alınabilir.

YEDİNCİ KISIM

Gözden Geçirme Soruşturmaları, İade Soruşturması ve Diğer Soruşturmalar

BİRİNCİ BÖLÜM

Gözden Geçirme Soruşturmaları

Ara gözden geçirme soruşturması

Madde 34- Kesin önlemin yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl geçmiş olması kaydıyla, önleme konu malın ihracatçısı, ithalatçısı veya yerli üreticisinin (sübvansiyon soruşturmalarında, ilave olarak, menşe veya ihracatçı ülkenin) başvurusu üzerine veya re'sen önlemin gözden geçirilmesi için ara gözden geçirme soruşturması açılabilir. Bu kapsamda yapılacak başvuruların gözden geçirmeyi haklı kılacak delilleri içermesi gerekir.

Önlemin uygulanmasına devam edilmesinin dampingi veya sübvansiyonu ortadan kaldırmak için gerekli olmadığı ve/veya önlemin kaldırılması veya değiştirilmesi halinde zararın devam etmesinin veya yeniden oluşmasının muhtemel olmadığı veya yürürlükte bulunan önlemin zarara neden olan dampingi veya sübvansiyonu ortadan kaldırmaya yeterli bulunmadığı veya bulunmayacak hale geldiği hususunda yeterli delillerin bulunması halinde, soruşturma açılır.

Ara gözden geçirme soruşturması, dumping veya sübvansiyon ile zarar incelemesini, ayrı ayrı veya birlikte, içerecek şekilde yürütebilir. Bu soruşturma esnasında, dumping veya sübvansiyon ve zararlar ilgili koşulların önemli ölçüde değişip değişmediği veya yürürlükte bulunan önlemin daha önce belirlenmiş olan zararı giderme konusundaki hedefe ulaşip ulaşmadığı hususları incelenir.

Nihai gözden geçirme soruşturması

Madde 35- Kesin önlemler, yürürlüğe girme tarihinden veya dumping veya sübvansiyon incelemesi ile zarar incelemesini

birlikte kapsayan en son gözden geçirme soruşturmasının sonuçlandığı tarihten itibaren 5 yıl sonra yürürlükten kalkar.

Yürürlükten kalkacak olan önlemler, 5 yıllık yürürlük süresinin son yılı içinde Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tebliğle ilan edilir. Yürürlük süresinin sona ermesinden en geç 3 ay önce önleme konu olan ürünün yerli üreticileri yeterli delillerle birlikte Genel Müdürlüğe yazılı olarak başvurarak bir nihai gözden geçirme soruşturması açılmasını talep edebilirler.

Ayrıca 5 yıllık süresi biten ve yürürlükten kaldırılan önlemler de Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tebliğle ilan edilir.

Nihai gözden geçirme soruşturması yerli üreticilerin yazılı başvurusu üzerine veya re'sen açılır ve soruşturmaya konu önlem soruşturma sonuçlanıncaya kadar yürürlükte kalmaya devam eder.

Kesin önlemin yürürlük süresinin sona ermesi ile dumpingin veya sübvansiyonun ve zararın devam edeceğine veya yeniden meydana geleceğine dair yeterli delillerin bulunması halinde soruşturma açılır. Bu kapsamda örneğin, dumpingin veya sübvansiyonun ve zararın devam ettiği veya yürürlükte bulunan önlemin etkisiyle zararın tamamen veya kısmen ortadan kalktığı veya ihracatçıların ya da Pazar şartlarının gelişiminden, zarar verici dumpingin veya sübvansiyonun devam etmesinin muhtemel olduğu hususlarında deliller sunulabilir.

Bu soruşturmada önleme konu ürünün ihracatçılarına, üreticilerine, ihracatçı ülke temsilciliğine ve yerli üreticilerine (sübvansiyon soruşturmalarında, ilave olarak, menşe ülkeye) gözden geçirme başvurusunda yer alan hususlarda görüşlerini belirtme ve karşı savlarını dile getirme olanağı tanınır. Nihai karar, önlemin sona ermesi halinde dumping veya sübvansiyon ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı konusunda usulüne uygun olarak belgelendirilerek sunulan tüm delillerin dikkate alınması suretiyle verilir.

Yeni ihracatçı için gözden geçirme soruşturması

Madde 36- Soruşturma döneminde önleme konu malı Türkiye'ye ihraç etmemiş olan ihracatçılar veya üreticiler, kendileri için bir dumping marjı veya sübvansiyon miktarı belirlenmesi talebiyle yazılı olarak Genel Müdürlüğe başvuruda bulunabilirler.

Başvuruda bulunan ihracatçının; dampinge karşı vergi veya telafi edici vergiye konu olan malın ihraç ülkesinde bulunan

ihracatçı veya üreticileriyle bağlantılı olmadığını ve soruşturma dönemini müteakip önleme konu malı Türkiye'ye ihraç ettiğini veya önemli miktarda ihraç etmek hususunda gayri kabili rücu bir akdi yükümlülük altına girdiğini kanıtlaması gereklidir.

Yeni ihracatçı için gözden geçirme soruşturması yerli üreticilerin başvuru konusundaki görüşlerinin alınmasını müteakip, hızlandırılmış şekilde başlatılır ve yürütülür.

İKİNCİ BÖLÜM **İade Soruşturması**

İade soruşturması

Madde 37- Kesin önlemin konulmasına esas teşkil eden damping marjı veya sübvansiyon miktarının ortadan kalkmış olması veya azalmış olması nedeniyle gerçek damping marjı veya sübvansiyon miktarından daha fazla ödenmiş olan vergisinin iadesini talep eden ithalatçının, önlemlerin tahsili tarihinden itibaren 6 ay içinde, delilleriyle birlikte, yazılı olarak Genel Müdürlüğe başvuruda bulunması gereklidir. Başvuru, iadesi istenen vergi tutarını gösteren bilgileri ve söz konusu verginin hesaplanmasına ilişkin gümrük idarelerince düzenlenen tüm belgeleri, ayrıca temsil niteliğini taşıyan bir dönemde, ilgili üretici veya ihracatçı için normal değer ve bu üretici veya ihracatçının Türkiye' ye yaptığı tüm ihracata ilişkin fiyatları gösteren bilgi ve belgeleri içermesi halinde incelemeye alınır.

İthalatçının söz konusu ihracatçı veya üretici ile bağlantılı olmadığı ve bu bilgilerin kısa zamanda temininin mümkün bulunmadığı veya ihracatçının ya da üreticinin bu bilgileri ithalatçı aracılığıyla vermektен kaçındığı hallerde, ihracatçı veya üreticinin damping marjı veya sübvansiyon miktarının ortadan kalktığı ya da azaldığı ve bununla ilgili delillerin bilahare Genel Müdürlüğe verileceğine dair bir beyanın başvuruya eklenmesi gerekir. Söz konusu delillerin ihracatçı veya üretici tarafından makul bir süre içerisinde Genel Müdürlüğe iletilememesi halinde başvuru reddedilir.

Kurul, iade için yapılan başvuruyu müteakip, iade talebinin kısmen veya tamamen karşılanmasını ya da, gerekli görülen hallerde, iade talebinin karşılanıp karşılanmayacağını belirlenmesini teminen bir iade soruşturması açılmasını kararlaştırabilir.

İade talebi hakkında yeterli delilleri içeren bir başvuruyu müteakip, 12 ay içerisinde karar verilir. Gerekli görülen hallerde bu

süre 18 aya kadar uzatılabilir. İade kararının verilmesini izleyen 90 gün içerisinde ise gerekli ödeme yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Diğer Soruşturmalar**

Önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma

Madde 38- Yürürlükte bulunan dampinge karşı vergi veya telafi edici verginin etkisiz kılındığını iddia eden yerli üreticiler, iddialarını destekleyen delillerle birlikte yazılı olarak Genel Müdürlüğe başvuruda bulunarak önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma açılmasını talep edebilirler. Genel Müdürlüğün teklifi üzerine re'sen de soruşturma açılabilir.

Yürürlükteki dampinge karşı vergi veya telafi edici vergiden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda, Türkiye ile üçüncü bir ülke veya Türkiye ile önleme konu ülke veya Türkiye ile önleme konu ülkedeki firmalar arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve yürürlükteki dampinge karşı vergi veya telafi edici verginin iyileştirici etkisinin azaltıldığına veya bertaraf edildiğine dair delillerin bulunduğu haller için başlatılacak soruşturmalarda bu Yönetmeliğin dampingin, sübvansiyonun ve zararın tespitine ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Soruşturmanın yeniden açılması

Madde 39- Kesin önlemlerin, ihraç fiyatlarının düşürülmesi suretiyle etkisiz kılındığını iddia eden yerli üreticiler yazılı olarak Genel Müdürlüğe başvurarak soruşturmanın yeniden açılmasını talep edebilirler. Genel Müdürlüğün teklifi üzerine re' sen de soruşturma açılabilir. Yapılacak başvuruda, kesin önlemlerin, önleme konu malın Türkiye piyasasındaki satış fiyatlarında hiçbir hareket veya yeterli bir hareket sağlamadığı hususundaki delilleri içermesi gereklidir. Şikayeti müteakip Kurulca soruşturmanın yeniden açılmasına karar verilmesi halinde, malın ihracatçılara, ithalatçılara ve üreticilerine malın satış fiyatı konusunda görüşlerini bildirme olanağı tanınır.

Soruşturma sırasında, yeniden satış fiyatlarının önlemin alınmasını müteakip değişikliğe uğramış olması gerektiği sonucuna varılması durumunda, daha evvel tespit edilmiş olan zararın giderilmesini teminen ihraç fiyatı yeniden belirlenir ve belirlenen yeni ihraç fiyatına göre damping marjı yeniden hesaplanır. Soruşturma konusu malın fiyatında hareket

olmamasının nedeninin, kesin önlem alınmadan önce veya sonraki dönemde ihraç fiyatında meydana gelen düşme olduğu belirlenirse, damping marjı ihraç fiyatındaki düşme dikkate alınarak hesaplanabilir.

Normal değer incelemesinin soruşturma kapsamına alınmasına yönelik talepler, bu konudaki tüm bilgilerin delilleriyle birlikte soruşturmanın açılış tebliğinde belirtilen süre içerisinde Genel Müdürlüğe sunulması kaydıyla dikkate alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Usul

Madde 40- Aksine hüküm bulunmadıkça, bu kısımda düzenlenen inceleme ve soruşturmalarda normal soruşturmalarda izlenen usul kurallarından yalnızca mahiyet ve niteliği itibariyle uygun olanları tatbik olunur.

Yöntem

Madde 41- Aksine hüküm bulunmadıkça, bu kısımda düzenlenen soruşturmalardan yalnızca mahiyet ve niteliği itibariyle uygun olanları için ve ancak gerek görülmesi halinde, normal bir soruşturmadaki dampingin, sübvansiyonun ve zararın tespitine ilişkin hükümler uygulanır.

Önlemler

Madde 42- Bu Yönetmeliğin 34, 35 ve 36 ıncı maddelerinde belirtilen soruşturmalar sonucunda yürürlükte bulunan önlemlerin kaldırılmasına, devamına veya değiştirilerek uygulanmasına karar verilebilir.

SEKİZİNCİ KISIM

İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu

Kurulun oluşumu

Madde 43- Kurul; İthalat Genel Müdürlüğünün veya görevlendireceği genel müdür yardımcısının başkanlığında; Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin birer yetkili temsilcisi ile İthalat Genel Müdürlüğünün ilgili daire başkanından oluşur.

Kurulun çalışma usul ve esasları

Madde 44- Kurul, gerekli hallerde, Kurul Başkanının daveti üzerine toplanır. Toplantı gündemi, Genel Müdürlük tarafından hazırlanır ve gündemde görüşülecek maddelere ilişkin bilgiler kurul üyelerine önceden gönderilir.

Kurul salt çoğunlukla toplanır. İlk toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde, sonraki işgünü yapılacak toplantıda çoğunluk aranmaz.

Kurul kararları, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oyların eşit olması halinde, Kurul Başkanının oy vermiş olduğu taraf çoğunluğu sağlamış kabul edilir.

Kurul Başkanı, görüşülecek konuların niteliğine göre ve istişari mahiyette olmak üzere, Kurul toplantılarına üniversiteler ve ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerini davet edebilir. Bu kişiler oylamaya katılamazlar.

Kurul üyeleri, ilgili taraflar ile Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 245 inci maddesinde belirtilen tür ilişkide bulduklarının tespiti halinde toplantılara katılamazlar.

Kurul üyesi meslek kuruluşu temsilcilerinin, soruşturma konusu benzer malın üreticisi, ihracatçısı veya ithalatçısı olmaması ve bu malın herhangi bir şekilde ticaretiyle iştigal etmemesi zorunludur. Aksi takdirde, yukarıdaki fıkra hükmüne göre işlem yapılır.

DOKUZUNCU KISIM

Son Hükümler

Yetki

Madde 45- Bu Yönetmelikte yer alan hususlara ilişkin tebliğler çıkarmaya Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir.

Kaldırılan yönetmelik

Madde 46- 27/9/1989 tarihli ve 20295 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanmış bulunan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Ek Madde 1- Piyasa ekonomisi uygulamayan ülkelere yapılan ithalata yönelik dumping soruşturmalarında, ilgili ülkedeki soruşturmaya tabi üretici veya üreticilerin soruşturma konusu ürünün üretiminde ve satışında aşağıdaki ölçütler çerçevesinde piyasa ekonomisi koşullarının geçerli olduğunu yeterli deliller ile ibraz etmesi halinde bu üretici veya üreticiler için normal değer tespiti Yönetmeliğin 5 inci maddesi uygulanır.

a) Firma fiyatlar, hammaddeler, teknoloji ve işçilik de dahil olmak üzere maliyetler ve girdiler, üretim, satışlar ve yatırımlar ile ilgili hususlarda kararlarını arz-talep dengesini yansıtan pazar hareketlerine göre ve bu bağlamda önemli sayılacak bir devlet müdahalesi olmaksızın veriyor ve başlıca girdilerin maliyeti büyük ölçüde piyasa değerlerini yansıtıyor ise,

b) Firmanın uluslararası standartlara uygun şekilde bağımsız denetimden geçen mali tabloları ve temel muhasebe kayıtlarının dayandığı bir muhasebe sistemi varsa,

c) Firmanın üretim maliyetleri ve mali yapısında, bilhassa duran varlıkların amortismanı, diğer terkinler, takas ticareti ve borçların tazmini suretiyle ödenmesi gibi hususlarla ilgili olarak piyasa ekonomisi olmayan sistemden kaynaklanan önemli çarpıklıklar bulunmuyorsa,

d) Firma, faaliyetlerine yasal belirlilik ve istikrar garanti eden iflas ve mülkiyet kanunlarına tabi ise, ve

e) Döviz değişimleri piyasada geçerli kurlardan gerçekleşiyorsa, bu üreticinin piyasa ekonomisi koşullarında faaliyet gösterdiği kabul edilir.

Yürürlük

Madde 47- Bu Yönetmelik 29/10/1999 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 48- Bu Yönetmeliği Dış Ticaret Müsteşarlığı' nın bağlı olduğu Bakan yürütür.

İTHALATTA KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA MEVZUAT

İTHALATTA KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA KARAR- 2004/7305

Karar Sayısı: 2004/7305

Ekli "İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Karar"ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığı'nın 5/5/2004 tarihli ve 24752 sayılı yazısı üzerine, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Kanunun değişik 1 inci, 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Kanunun değişik 2 nci, 6/5/1986 tarihli ve 3283 sayılı Kanunun 2 nci, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Kanunun 55 inci maddeleri ile 2/2/1984 tarihli ve 2976 sayılı Kanun hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 10/5/2004 tarihinde kararlaştırılmıştır.

İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Karar

Amaç ve kapsam

Madde I- Bu Karar bir malın benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şekilde artan miktar ve şartlarda ithal edilmesi halinde, bu zarar veya zarar tehdidini ortadan kaldırmak üzere,

söz konusu zarar veya zarar tehdidiyle sınırlı ve geçici olmak kaydıyla, uluslararası yükümlülükler ve ülke yararı göz önüne alınarak korunma önlemleri alınmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

Madde 2- Bu Kararda yer alan;

- a) **Müsteşarlık:** Dış Ticaret Müsteşarlığını,
 - b) **Genel Müdürlük:** Dış Ticaret Müsteşarlığı ithalat Genel Müdürlüğünü,
 - c) **Kurul:** "İthalatta Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulu"nü,
 - d) **Tarife kontenjanı:** Belirli bir dönem itibarıyla gümrük vergisinde ve/veya diğer mali yüklerde indirim yapılan ya da muafiyet sağlanan ithalatın miktar veya değerini,
 - e) **Yerli üreticiler:** Yurtiçinde faaliyet gösteren ve benzer veya doğrudan rakip malların tamamını veya önemli bir kısmını üreten üreticileri,
 - f) **Ciddi zarar:** Yerli üreticilerin durumunda belirgin ve genel bir bozulmanın ortaya çıkmasını,
 - g) **Ciddi zarar tehdidi:** Yakın bir gelecekte ortaya çıkması açık olan ciddi zararı,
- ifade eder.

Yetki

Madde 3- Bu Karar kapsamında;

- a) Korunma önlemlerini önermeye, uygulamaya, izlemeye,
 - b) Gerektiğinde soruşturma süresini uzatmaya,
 - c) İlgili mevzuat çerçevesinde görüşmeler yapmaya ve uzlaşma metinleri hazırlamaya, usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan bu metinleri uygulamaya,
 - d) İthal mallarla ve yapılan beyanın doğruluğuyla ilgili incelemeleri yapmaya veya yaptırmaya,
 - e) Uygulamaya ilişkin ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon sağlamaya ve talimat vermeye,
 - f) Yönetmelikler ve tebliğler çıkarmaya,
- Müsteşarlık yetkilidir.

İthalatta Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulu

Madde 4- Bu Karar ile "ithalatta Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulu" oluşturulmuştur. Kurul; İthalat Genel Müdürü veya görevlendireceği Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama

Teşkilatı Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinin yanısıra, Müsteşarlığın İhracat, Avrupa Birliği ile Anlaşmalar Genel Müdürlüklerinin yetkili birer temsilcisi ve Genel Müdürlüğün ilgili Daire Başkanından oluşur. Kurul Başkanı, konunun niteliğine göre danışma mahiyetinde ilgili uzmanları Kurul toplantılarına çağırabilir.

Kurul'un sekretarya hizmetleri Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

İthalatta korunma önlemleri konusunda Genel Müdürlüğün teklifi üzerine Kurul tarafından karar alınır.

Kurul'un görevleri şunlardır:

- a) Soruşturma başlatılıp başlatılmamasına karar vermek,
- b) Soruşturma süresi içerisinde başvurunun geri çekilmesi durumunda soruşturmanın sürdürülmesine veya sonuçlandırılmasına karar vermek,
- c) Geçici korunma önlemi alınıp alınmamasına, önlem alınması halinde önlemin türüne, büyüklüğüne ve süresine karar vermek,
- d) Korunma önlemi alınıp alınmamasına, önlem alınması halinde önlemin türüne, büyüklüğüne ve süresine karar vermek,
- e) Yürürlükteki korunma önlemlerine ilişkin karar almak,
- f) Bakanlar Kurulu kararı çıkarılması için öneride bulunmak.

Geçici korunma önlemi

Madde 5- Bir malın benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şekilde artan miktarlarda ithal edildiği yönünde açık kanıtların bulunduğu ve gecikmenin telafisi güç zararlara yol açabileceği kritik durumlarda ülke yararı göz önüne alınarak, geçici korunma önlemi alınabilir.

Geçici korunma önlemi; gümrük vergisinde artış yapılması, ek mali mükellefiyet getirilmesi, miktar/değer kısıtlaması, tarife kontenjanı uygulaması veya bunların birlikte uygulanması şeklinde olabilir.

Geçici korunma önleminin gümrük vergilerinde artış yapılması şeklinde uygulanması halinde, ithalat Rejimi Kararı kapsamında belirlenen gümrük vergisi oranı ile geçici korunma önlemi kapsamında belirlenen gümrük vergisi oranı arasındaki farka tekabül eden tutar gümrük mevzuatının ilgili hükümlerine göre teminata bağlanır.

Geçici korunma önleminin ek mali mükellefiyet getirilmesi şeklinde uygulanması halinde, varsa İthalat Rejimi Kararı kapsamında belirlenen ek mali mükellefiyet ile geçici korunma önlemi kapsamında belirlenen ek mali mükellefiyet arasındaki farka tekabül eden tutar gümrük mevzuatının ilgili hükümlerine göre teminata bağlanır, ithalat Rejimi Kararı kapsamında tespit edilmiş ek mali mükellefiyetin bulunmaması halinde ise, geçici korunma önlemi kapsamında belirlenen ek mali mükellefiyetin tamamı gümrük mevzuatının ilgili hükümlerine göre teminata bağlanır.

Soruşturma sonucunda korunma önlemi alınmasına karar verilmesi halinde, teminata bağlanan tutar Hazineye irat kaydedilir.

Korunma önleminin, geçici koruruna önleminden daha düşük belirlenmesi halinde aradaki fark ilgiliye iade edilir. Korunma önleminin geçici korunma önleminden daha yüksek olması halinde ise aradaki fark tahsil edilmez.

Korunma önlemi alınmasına gerek olmadığına karar verilmesi durumunda, geçici korunma önlemi yürürlükten kaldırılır. Bu durumda, gümrük idarelerince teminata bağlanan tutar gümrük mevzuatının teminata bağlanan vergilerin geri verilmesine ilişkin hükümleri dahilinde ilgililere iade edilir.

Korunma önlemi

Madde 6- Bir malın benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şekilde artan miktar ve şartlarda ithal edildiği hallerde ülke yaran göz önüne alınarak, yapılacak soruşturma sonucunda korunma önlemi alınabilir.

Korunma önlemi; gümrük vergisinde artış yapılması, ek mali mükellefiyet getirilmesi, miktar/değer kısıtlaması, tarife kontenjanı uygulaması veya bunların birlikte uygulanması şeklinde olabilir.

Korunma önlemi uygulanan bir malın korunma önlemiyle korunması amaçlanan katma değere sahip nitelikteki aksam ve parçalarının ithalinde bu aksam ve parçalar veya bunlar kullanılarak üretilen eşya korunma önlemine tabi eşya sayılır. Söz konusu aksam ve parçaların farklı tarihlerde ve/veya farklı gümrüklerden ve/veya farklı ithalatçılar tarafından ithalinde de bu fıkra hükümleri uygulanır. 5 inci madde kapsamında geçici korunma önlemi uygulanması durumunda da bu fıkra hükümleri geçerlidir. Korunma önlemiyle korunması amaçlanan katma

değere sahip nitelikteki aksam ve parçaların tespiti Müsteşarlıkça yapılır.

Bu madde hükümlerinin uygulanması, Gümrük Kanunu ile diğer kanunların cezalara ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Diğer mevzuat hükümleri

Madde 7- Bu Karar;

a) Kamu ahlakı, kamu düzeni veya kamu güvenliğinin; insan, hayvan ve bitki sağlığının; sanatsal, tarihi veya arkeolojik değer taşıyan ulusal hazinelerin veya fikri, sınai ve ticari mülkiyetin korunması amaçlarıyla ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde getirilen ithalata ilişkin yasakların, miktar kısıtlamalarının veya denetim zorunluluklarının,

b) Kambiyo ile ilgili işlemlerin,

c) Uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerin,

d) İthalat Rejimi Kararı ve İthalat Yönetmeliği ile ithalata ilişkin diğer mevzuatın bu mevzuata aykırı olmayan hükümlerinin, uygulanmasını engellemez.

Yayım

Madde 8- Bu Karar kapsamında soruşturma açılmasına, soruşturmanın sonuçlandırılmasına ve yürürlükteki korunma önlemlerine ilişkin kararlar Resmi Gazete'de yayımlanır.

Yönetmelik

Madde 9- Bu Kararın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile Kurul'un çalışma usul ve esaslarına ilişkin hususlar yönetmelikle belirlenir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 10- 30/4/1995 tarihli ve 95/6814 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri ile Kota İdaresi ve Tarife Kontenjanı Hakkında Karar ile 6/10/1995 tarihli ve 95/7348 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde I- 30/4/1995 tarihli ve 95/6814 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri ile Kota İdaresi ve Tarife Kontenjanı Hakkında Karar ile 6/10/1995 tarihli ve 95/7348 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar çerçevesinde

başlatılmış soruşturmalar ve uygulanmakta olan korunma önlemlerine ilişkin işlemlere bu Karar hükümleri çerçevesinde devam olunur.

Geçici Madde 2- Diğer mevzuatta bulunan 30/4/1995 tarihli ve 95/6814 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri ile Kota İdaresi ve Tarife Kontenjanı Hakkında Karar ile 6/10/1995 tarihli ve 95/7348 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar çerçevesinde korunma önlemleri uygulamasına ilişkin olarak yapılan atıflar bu Karara yapılmış sayılır.

Yürürlük

Madde 11- Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12- Bu Karar hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

İTHALATTA KORUNMA ÖNLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu Yönetmelik 10/5/2004 tarihli ve 2004/7305 sayılı Karar uyarınca; bir malın benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şekilde artan miktar ve şartlarda ithal edilmesi halinde, bu zarar veya zarar tehdidini ortadan kaldırmak üzere, sözkonusu zarar veya zarar tehdidiyle sınırlı ve geçici olmak kaydıyla, uluslararası yükümlülükler ve ülke yararı göz önüne alınarak korunma önlemleri alınmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

Madde 2- Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Bakanlık:** Ekonomi Bakanlığını,
- b) Genel Müdürlük:** Bakanlık İthalat Genel Müdürlüğünü,
- c) Kurul:** 12 nci maddede çalışma usul ve esasları belirtilen "İthalatta Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulu"nu,
- d) Tarife kontenjanı:** Belirli bir dönem itibariyle gümrük vergisinde ve/veya diğer mali yüklerde indirim yapılan ya da muafiyet sağlanan ithalatın miktar veya değerini,
- e) Kota:** Belirli bir dönem itibariyle yapılmasına izin verilen ithalatın miktar ve/veya değerini,

f) Yerli üreticiler: Yurtiçinde faaliyet gösteren ve benzer veya doğrudan rakip malların tamamını veya önemli bir kısmını üreten üreticileri,

g) Ciddi zarar: Yerli üreticilerin durumunda belirgin ve genel bir bozulmanın ortaya çıkmasını,

h) Ciddi zarar tehdidi: Yakın bir gelecekte ortaya çıkması açık olan ciddi zararı,

i) İlgili taraf: İlgili ülke/ülkeler yetkili temsilcileri, yerli üreticiler, ithalatçılar, ihracatçılar/üreticiler, tüketiciler, kullanıcılar ile bunların bağlı olduğu kuruluşları veya bunların yetkili temsilcilerini ifade eder.

Ön İnceleme

Madde 3- Bir malın benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şekilde artan miktarlarda ithal edildiği iddiasıyla, ilgili gerçek ve tüzel kişiler veya bunların bağlı buldukları Meslek Kuruluşları ya da Odaların yazılı talebi üzerine veya Genel Müdürlük tarafından re'sen ön inceleme başlatılabilir. Başvuruların genel Müdürlükten temin edilecek başvuru formunun tam ve usulüne uygun şekilde doldurularak yapılması gerekmektedir.

Genel Müdürlük, gerekli gördüğü takdirde, ön inceleme sırasında ek bilgi ve belgeler isteyebilir.

Ön inceleme aşamasında başvurunun geri çekilmesi halinde, Genel Müdürlükçe işlemlere son verilebilir.

Ön inceleme sonuçları Kurulun değerlendirmesine sunulur. Kurulun değerlendirmesinde esas olarak;

a) Sözkonusu malın ithalat düzeyi ve koşulları ile ithal eğilimi ve yerli üreticilerin ekonomik durumuna ilişkin unsurlar,

b) Bu Yönetmelik kapsamında alınabilecek önlemler üzerinde durulur.

Kurul, yapacağı değerlendirmede soruşturma açılmasını gerekli görmediği takdirde, keyfiyet, başvuru sahiplerine Genel Müdürlük tarafından yazılı olarak bildirilir.

Soruşturma

Madde 4- Kurul, soruşturma açılmasına karar verirse, durum Resmi Gazete'de ilan edilir. Bu ilanda ilgili tarafların kendilerini tanıtımları, görüşlerini yazılı olarak sunmaları ve bilgi vermeleri için öngörülen süre ile Genel Müdürlük tarafından sözlü olarak dinlenebilme talebinin yapılabileceği süre belirtilir. Bu süreler

soruşturmanın açılmasına ilişkin kararın Resmi Gazete'de ilan tarihinden itibaren kırk gün ile sınırlıdır.

İlgili taraflar Resmi Gazete'deki ilanda belirtilen süre içinde yazılı talepte bulunarak soruşturmanın sonucundan etkileneceklerini ve dinlenmeleri için özel nedenleri olduğunu kanıtladıkları takdirde Genel Müdürlük tarafından sözlü olarak dinlenir.

Genel Müdürlük ilgili tarafları tek tek veya bir arada dinleyebilir. İlgili taraflarca sözlü olarak verilen bilgiler, yazılı olarak sunulmaları halinde Genel Müdürlükçe dikkate alınır. Ayrıca, ilanda belirtilen süre içinde kendini tanıtan ilgili taraflar yazılı bir başvuru ile mevcut bilgileri incelemeyi talep edebilir ve Genel Müdürlükçe talebin haklı görülmesi halinde 6 ncı madde hükümlerine göre gizli sayılmayan bilgileri inceleyebilirler.

Soruşturmanın herhangi bir aşamasında Genel Müdürlükçe istenen bilgilerin öngörülen süre içinde temin edilememesi ya da soruşturmanın engellendiğinin anlaşılması halinde, soruşturma mevcut veriler üzerinden sonuçlandırılır. Genel Müdürlükçe, sağlanan bilgilerin yanlış olduğu tespit edildiği takdirde bu bilgiler dikkate alınmaz.

Soruşturma sırasında başvurunun geri çekilmesi halinde, Kurul tarafından konu incelenerek soruşturmanın önlemsiz kapatılmasına karar verilebilir.

Soruşturma, Genel Müdürlükçe yürütülerek dokuz ay içinde tamamlanır. Gerekli hallerde bu süre altı ay uzatılabilir.

Yerinde İnceleme

Madde 5- Eldeki bilgilerin doğrulanması ve/veya ek bilgi sağlanması amacıyla, ilgili taraflar nezdinde yerinde inceleme yapılabilir.

Yerinde inceleme yapılmadan önce ilgili taraflara incelenecek bilginin ve/veya istenilen ek bilginin mahiyeti hakkında bilgi verilir. Ancak bu durum yerinde inceleme sırasında daha ayrıntılı bilgi istenmesini engellemez.

Gizlilik

Madde 6- Bu Yönetmelik kapsamında elde edilen bilgi talep ediliş amacı dışında kullanılamaz. Toplanan gizli nitelikteki bilgi veya gizli olduğu belirtilerek verilen bilgi, suç teşkil eden hususlara yönelik kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bunları verenlerin yazılı izni olmadan açıklanamaz.

Açıklanması haksız rekabet ve kazanca sebep olabilecek veya bilgiyi temin eden kişi veya bu kişinin bilgiyi elde ettiği kişi

üzerinde önemli ölçüde olumsuz etki yaratabilecek nitelikte olan bilgi ile, haklı bir neden gösterilmek koşuluyla, ilgili taraflarca gizlilik kaydıyla verilen bilgi gizli addedilir.

Gizlilik kaydıyla bilgi veren tarafın, bu bilginin gizli olmayan bir özetini vermesi gerekir. Gizli olmayan özet, esas bilginin makul ölçüde anlaşılmasına olanak sağlayacak ayrıntıda olmalıdır. Söz konusu taraflar, istisnai hallerde, bu bilginin özetlenemeyecek nitelikte olduğunu belirtebilirler. Bu gibi istisnai durumlarda, bilginin özetlenemeyecek nitelikte olmasının nedenlerinin yazılı olarak belirtilmesi gerekir.

Ancak, bir bilginin gizli tutulması talebinin haklı olmadığına anlaşılması ve bu bilgiyi veren tarafın söz konusu bilginin herhangi bir şekilde açıklanmasını istememesi durumunda, söz konusu bilgi başka kaynaklardan doğrulanmadıkça soruşturmada dikkate alınmayabilir.

Yukarıdaki hükümler, toplanan bilginin, genel bilgilere ve özellikle bu Yönetmelik kapsamında alınan kararların gerekçelerine referans olarak kullanılmasını engellemez.

Ciddi Zarar veya Ciddi Zarar Tehdidinin Tespiti ve Değerlendirilmesi

Madde 7- İthalatın seyri ve gerçekleşme koşulları ile bu ithalat sonucunda yerli üreticilerin ciddi zarar görüp görmediği veya görme tehdidinin bulunup bulunmadığı hakkında yapılacak incelemede, özellikle aşağıdaki faktörler dikkate alınır:

a) İthalatın hacmi, ithalatta mutlak rakamlar itibarıyla ya da yerli üretime veya tüketime göre nispi olarak bir artış olup olmadığı,

b) İthalat fiyatları, yerli üreticiler tarafından üretilen benzer veya doğrudan rakip malın fiyatına oranla belirgin bir fiyat düşüklüğü olup olmadığı,

c) Üretim, verimlilik, kapasite kullanımı, satışlar, pazar payı, kar/zarar ve istihdam gibi belli bazı ekonomik göstergelerdeki gelişmelerin benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerindeki etkisi.

Genel Müdürlük, ciddi zarar tehdidi iddiasında bulunduğu durumlarda, bu iddia konusu hususun ciddi zarara dönüşme olasılığının olup olmadığına araştırılmasında aşağıdaki faktörleri dikkate alabilir:

a) Türkiye'ye yönelik ihracatın artış oranı,

b) İhracatçı ve/veya menşee ülkedeki stoklar, mevcut veya yakın gelecekte olabilecek ihracat kapasitesi ve bu kapasiteden doğan

ihracatın Türkiye'ye yapılması olasılığı.

Soruşturmanın Önlemsiz Kapatılması

Madde 8- Soruşturmanın tamamlanmasını müteakip Genel Müdürlük, önerileri ile birlikte soruşturma sonuçlarını Kurul'a sunar.

Kurul'un yapacağı değerlendirmede korunma önlemine gerek olmadığı sonucuna varılırsa soruşturma kapatılır ve kapatma kararı özet gerekçesiyle birlikte Resmi Gazete'de yayımlanır.

Geçici Korunma Önlemi

Madde 9- Bir malın benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şekilde artan miktarlarda ithal edildiği yönünde açık kanıtların bulunduğu ve gecikmenin telafisi güç zararlara yol açabilecek kritik durumlarda ülke yararı göz önüne alınarak, geçici korunma önlemi alınabilir.

Geçici korunma önlemi; gümrük vergisinde artış yapılması, ek mali mükellefiyet getirilmesi, miktar/değer kısıtlaması, tarife kontenjanı uygulaması veya bunların birlikte uygulanması şeklinde olabilir.

Geçici korunma önleminin gümrük vergilerinde artış yapılması şeklinde uygulanması halinde, İthalat Rejimi Kararı kapsamında belirlenen gümrük vergisi oranı ile geçici korunma önlemi kapsamında belirlenen gümrük vergisi oranı arasındaki farka tekabül eden tutar gümrük mevzuatının ilgili hükümlerine göre teminata bağlanır.

Geçici korunma önleminin ek mali mükellefiyet getirilmesi şeklinde uygulanması halinde, varsa İthalat Rejimi Kararı kapsamında belirlenen ek mali mükellefiyet ile geçici korunma önlemi kapsamında belirlenen ek mali mükellefiyet arasındaki farka tekabül eden tutar gümrük mevzuatının ilgili hükümlerine göre teminata bağlanır. İthalat Rejimi Kararı kapsamında tespit edilmiş ek mali mükellefiyetin bulunmaması halinde ise, geçici korunma önlemi kapsamında belirlenen ek mali mükellefiyetin tamamı gümrük mevzuatının ilgili hükümlerine göre teminata bağlanır.

Soruşturma sonucunda korunma önlemi alınmasına karar verilmesi halinde, teminata bağlanan tutar Hazineye irat kaydedilir.

Korunma önleminin, geçici korunma önleminden daha düşük belirlenmesi halinde aradaki fark ilgiliye iade edilir. Korunma

önleminin geçici korunma önleminde daha yüksek olması halinde ise aradaki fark tahsil edilmez.

Korunma önlemi alınmasına gerek olmadığına karar verilmesi durumunda, geçici korunma önlemi yürürlükten kaldırılır. Bu durumda, gümrük idarelerince teminata bağlanan tutar gümrük mevzuatının teminata bağlanan vergilerin geri verilmesine ilişkin hükümleri dahilinde ilgililere iade edilir.

Korunma Önlemi

Madde 10- Bir malın benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şekilde artan miktar ve şartlarda ithal edildiği hallerde ülke yararı göz önüne alınarak, yapılacak soruşturma sonucunda korunma önlemi alınabilir.

Korunma önlemi; gümrük vergisinde artış yapılması, ek mali mükellefiyet getirilmesi, miktar/değer kısıtlaması, tarife kontenjanı uygulaması veya bunların birlikte uygulanması şeklinde olabilir.

Korunma önlemi olarak ilgili malın ithalatında belli miktar ve/veya değerler tespit edilirken (kota tesisinde), ciddi zararı ortadan kaldıracak ya da önleyecek başka bir seviye gerekmedikçe, ithalat istatistiklerinin mevcut olduğu son üç temsili yılın ortalama ithalat düzeyi dikkate alınır.

Korunma Önleminin Süresi ve Gözden Geçirilmesi

Madde 11- Korunma önlemi, ciddi zararı önleyecek ya da ortadan kaldıracak ve yerli üreticilerin piyasa koşullarına uyumunu kolaylaştırmaya yeterli olacak bir süre için uygulanır. Korunma önleminin süresi üçüncü fıkra çerçevesinde uzatılmadıkça, geçici önlemler de dahil 4 (dört) yılı aşamaz.

Korunma önleminin süresinin bir yılın üzerinde olduğu durumlarda önlem düzenli aralıklarla liberalize edilecektir. Önlem süresinin 3 (üç) yılı geçtiği durumlarda uygulanmasının hala gerekli olup olmadığını tespit etmek veya liberalleştirme süresini hızlandırmak için önlem süresinin en geç ortasında durum gözden geçirilecektir.

Korunma önleminin ciddi zararı önlemek veya gidermek için gerekli olmaya devam ettiğini ve yerli üreticilerin piyasa koşullarına uyum sağlamakta olduğunu gösteren kanıtların tespit edilmesi halinde, önlemin süresi, re'sen veya başvuru üzerine yeniden açılacak soruşturma sonucunda uzatılabilir. Süresi uzatılan önlem, başlangıç süresinin sonundaki durumuna kıyasla daha kısıtlayıcı olmayacak ve liberalize edilmeye devam

edilecektir. Bu durumda önlemin toplam süresi Dünya Ticaret Örgütü üyesi ülkeler için on yılı aşamaz.

Korunma önlemine tabi olmuş bir ürünün Dünya Ticaret Örgütü üyesi ülkelere yapılan ithaline, uygulama süresi en az iki yıl olmak şartıyla, daha önce uygulanmış olan önlem süresinin yarısına eşit bir süre boyunca yeniden korunma önlemi uygulanmaz.

Ancak, ürünün ithaline karşı bir korunma önleminin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en az bir yıl geçmiş ise ve böyle bir korunma önlemi, önlemin yürürlüğe girdiği tarihten önceki 5 (beş) yıl içinde aynı ürüne karşı iki defadan fazla uygulanmamış ise, 180 (yüz seksen) gün veya daha az süreli bir korunma önlemi yeniden uygulanabilir.

Genel Müdürlük, mevcut korunma önleminin uygulama süresi içerisinde, res'en veya başvuru halinde önlemin etkilerini incelemek ve uygulanmasının hala gerekli olup olmadığını değerlendirmek üzere Kurul'u toplantıya çağırabilir. Bu toplantılarda Kurul, yürürlükteki önlemin etkilerini ve sonuçlarını değerlendirir ve uygulamanın devamına veya kaldırılmasına karar verebilir. Bu kararlar özet gerekçesiyle birlikte Resmi Gazete'de yayımlanır.

Kurul'un Çalışma Usul ve Esasları

Madde 12- İthalatta Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulu'nun çalışması aşağıdaki usul ve esaslara göre yürütülür.

Kurul, başkanın çağrısı üzerine salt çoğunluk ile toplanır. İlk toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde takip eden iş günü yapılacak toplantıda çoğunluk aranmaz.

Kurul, korunma önlemleri konusunda Genel Müdürlüğün teklifi üzerine karar alır.

Kurul kararları, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oyların eşit olması halinde Kurul Başkanının oy vermiş olduğu taraf çoğunluğu sağlamış olarak kabul edilir.

Kurul üyeleri, ilgili taraflar ile 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 248 inci maddesinde belirtilen türde ilişkide bulduklarının tespiti halinde toplantılara katılamazlar.

Kurul üyesi meslek kuruluşu temsilcilerinin, soruşturma konusu malın üreticisi, ihracatçısı ve ithalatçısı olmaması ve bu malların herhangi bir şekilde ticaretiyle iştigal etmemesi zorunludur. Aksi takdirde beşinci fıkra hükmü uygulanır.

Kurul'un sekretarya hizmetleri Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

Diğer Mevzuat Hükümleri

Madde 13- Bu Yönetmelik;

a) Kamu ahlakı, kamu düzeni veya kamu güvenliğinin; insan, hayvan ve bitki sağlığının; sanatsal, tarihi veya arkeolojik değer taşıyan ulusal hazinelerin veya fikri, sınai ve ticari mülkiyetin korunması amaçlarıyla ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde getirilen ithalata ilişkin yasakların, miktar kısıtlamalarının veya denetim zorunluluklarının,

b) Kambiyo ile ilgili işlemlerin,

c) Uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerin,

d) İthalat Rejimi Kararı ve İthalat Yönetmeliği ile ithalata ilişkin diğer mevzuatın bu mevzuata aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasını engellemez.

Tebliğ

Madde 14- Bu Yönetmelikte yer alan hususlarla ilgili olarak uygulamaya yönelik tebliğler çıkarmaya Bakanlık yetkilidir.

Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelikler

Madde 15- 1/6/1995 tarihli ve 22300 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği ile 1/11/1995 tarihli ve 22450 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden önce 1/6/1995 tarihli ve 22300 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği ile 1/11/1995 tarihli ve 22450 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği çerçevesinde başlatılmış soruşturmalar ve uygulanmakta olan korunma önlemlerine ilişkin işlemlere bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde devam olunur.

Geçici Madde 2- Diğer mevzuatta bulunan 1/6/1995 tarihli ve 22300 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği ile 1/11/1995 tarihli ve 22450 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği çerçevesinde korunma önlemi uygulamasına ilişkin olarak yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

Madde 16- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 17 – Bu Yönetmelik hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

İTHALATTA KOTA VE TARİFE KONTENJANI İDARESİ HAKKINDA MEVZUAT

İTHALATTA KOTA VE TARİFE KONTENJANI İDARESİ HAKKINDA KARAR- 2010/339

Karar Sayısı : 2010/339

Ekli “İthalatta Kota ve Tarife Kontenjani İdaresi Hakkında Karar”ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığının 2/4/2010 tarihli ve 13668 sayılı yazısı üzerine, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Kanunun 1 inci, 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Kanunun 2 nci, 6/5/1986 tarihli ve 3283 sayılı Kanunun 2 nci ve 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Kanunun 55 inci maddeleri ile 2/2/1984 tarihli ve 2976 sayılı Kanun hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 14/4/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

İTHALATTA KOTA VE TARİFE KONTENJANI İDARESİ HAKKINDA KARAR

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Karar, tek taraflı olarak veya ikili ya da çok taraflı anlaşmalar çerçevesinde, ülke yararına kullanılmak amacıyla ithalatta uygulanabilecek kotalar ile tarife kontenjanlarına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Kararda yer alan;

a) Denetim birimleri: Dış Ticaret Müsteşarlığı Dış Ticaret Kontrolörleri Kurulu Başkanlığı ile Gümrük Müsteşarlığının ilgili denetim birimlerini,

b) Genel Müdürlük: Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğünü,

c) Kota: Belirli bir dönem itibarıyla yapılmasına izin verilen ithalatın miktar ve/veya değerini,

ç) Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığını,

d) Tarife kontenjanı (Tarife kotası): Belirli bir dönem itibarıyla gümrük vergisinde ve/veya diğer mali yüklerde indirim yapılan ya da muafiyet sağlanan ithalatın miktar veya değerini,

ifade eder.

Yetki

MADDE 3 – (1) Bu Karar kapsamında;

- a) Kota ve tarife kontenjanlarının başvuru, dağıtım ve kullanım usul ve esaslarını belirlemeye,
 - b) İlgili mevzuat çerçevesinde görüşmeler yapmaya ve uzlaşma metinleri hazırlamaya, usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan bu metinleri uygulamaya,
 - c) Gerektiğinde kota ve tarife kontenjanları dağıtımını askıya almaya,
 - ç) İthal mallarla ve yapılan beyanın doğruluğuyla ilgili incelemeleri yapmaya veya yaptırmaya,
 - d) Uygulamaya ilişkin ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon sağlamaya ve talimat vermeye,
 - e) Tebliğler çıkarmaya,
- Müsteşarlık yetkilidir.

Kota ve tarife kontenjanı dağıtım yöntemleri

MADDE 4 – (1) Kota ve tarife kontenjanı dağıtım yöntemi ile başvuru ve kullanım usul ve esasları, ülkenin ekonomik yapısı, sanayinin geliştirilmesi, ithalatın seyri, ithal şartları ve ithalatın yerli üreticiler üzerindeki etkisi gibi kriterler gözönüne alınarak Müsteşarlıkça çıkarılacak tebliğlerle belirlenir.

Diğer mevzuat hükümleri

MADDE 5 – (1) Bu Kararda yer almayan hususlarda İthalat Rejimi Kararı ve ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yaptırım

MADDE 6 – (1) Kota ve tarife kontenjanı konusu ithalat işlemlerine esas olan belgelerde tahrifat yapıldığının veya sahte belge kullanıldığının, tahsis edilen kota veya tarife kontenjanlarının üçüncü kişilere devredildiğinin veya kota ve tarife kontenjanı konusu ithalat işlemlerinde ilgili tebliğde belirtilen diğer hususlara aykırı davranıldığının denetim birimlerince tespiti halinde, işleme konu tebliğ kapsamında firmaların kota ve tarife kontenjanı tahsisi iptal edilir ve kendilerine 5 yıl süreyle söz konusu tebliğ çerçevesinde kota ve tarife kontenjanı tahsis edilmez.

Yürürlükten kaldırma

MADDE 7 – (1) 10/5/2004 tarihli ve 2004/7333 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresi Hakkında Karar yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 10/5/2004 tarihli ve 2004/7333 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresi Hakkında Karar çerçevesinde uygulanmakta olan kotalar ile tarife kontenjanlarına ilişkin işlemlere bu Karar hükümleri çerçevesinde devam olunur.

Yürürlük

MADDE 8 – (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 – (1) Bu Karar hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

**İHRACATTA KOTA VE TARİFE KONTENJANI BELİRLENMESİ
VE İDARESİNE İLİŞKİN KARAR (95/7616)**

Karar Sayısı: 95/7616

Ekli "İhracatta Kota ve Tarife Kontenjanı Belirlenmesi ve İdaresine İlişkin Karar"ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığı'nın 20/12/1995 tarihli ve 85555 sayılı yazısı üzerine, 2/2/1984 tarihli ve 2976 sayılı Kanun hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 25/12/1995 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Madde 1 - Bu Karar; uluslararası anlaşmaların hükümlerine uygun şekilde tek taraflı olarak veya ikili ya da çok taraflı tercihli ticaret anlaşmalarına dayanılarak alınacak önlemler çerçevesinde;

a) İhracatta uygulanabilecek kotalar ve bu kotaların idaresini düzenleyen kurallara,

b) Türkiye'den yapılan ihracatta uygulanabilecek tarife kontenjanlarına ve bu kontenjanların kullanımına,

c) Diğer ülkelerin Türkiye'den yaptıkları ithalata kota (halihazırda ABD ve Kanada'ya yönelik tekstil ve konfeksiyon ihracatında uygulananlar hariç) veya tarife kontenjanı uygulamaları ve söz konusu kota ve tarife kontenjanlarının dağıtımının Türkiye'ye bırakılması halinde bunların dağıtımına,

ilişkin usul ve esasları kapsar.

Madde 2 - Bu Karar'da geçen;

Tarife kontenjanı : Bir üçüncü ülke tarafından Türkiye'den ithal edilen mal ya da mal grubunun gümrük vergisi oranlarında belirli bir miktar veya değer için indirim yapılması ya da muafiyet sağlanmasını veya Türkiye'nin bir mal veya mal grubunun ihracatında belli bir oranda vergi veya eş etkili tedbir uygulaması

halinde bu oranlarda belirli bir miktar veya değer için indirim yapılması veya muafiyet sağlanmasını,

Kota : İhracatta miktar ve/veya değer kısıtlaması uygulanması halinde, bir takvim yılı içinde veya muayyen bir dönem itibariyle yapılmasına izin verilen ihracatın miktar ve/veya değerini, ifade eder.

Madde 3 - Bu Karar'ın 1. maddesi hükümleri çerçevesinde uygulanacak ihracat kotaları ve tarife kontenjanlarının miktar ve/veya değeri, dağıtım ve başvuru usul ve esaslarını belirlemeye Dış Ticaret Müsteşarlığı (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir. Belirlenecek esaslar Yönetmelikle düzenlenerek Resmi Gazete'de yayımlanır.

Madde 4 - Bu Karar çerçevesinde yapılacak kota veya tarife kontenjanı tahsislerinde ihracatçılar adına düzenlenecek belgeler teminata bağlanabilir. Teminata bağlamaya ve teminat oranına Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan'ın teklifi ile Bakanlar Kurulu'nca karar verilir.

Madde 5 - Bu Karar;

a) Kamu ahlâkı, kamu düzeni veya kamu güvenliğinin; insan, hayvan ve bitki sağlığı ve yaşamının; sanatsal, tarihsel veya arkeolojik değer taşıyan ulusal hazinelerin veya sınaî ve ticarî mal varlığının korunması amacıyla belirli yasakların, miktar kısıtlamalarının veya denetim engellerinin,

b) Kambiyo ile ilgili işlemlerin,

c) Uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerin,

d) İhracat Rejimi Kararı ve Yönetmeliği ile ihracata ilişkin diğer mevzuatın bu Karar'a aykırı olmayan hükümlerinin, uygulanmasını engellemez.

Madde 6 - Bu Karar'da yer alan hususlarla ilgili olarak uygulamaya yönelik Yönetmelik ve Tebliğ çıkarmaya Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

Madde 7 - Bu Karar 1.1.1996 tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 8 - Bu Karar'ı Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan yürütür.

İTHALATTA GÖZETİM UYGULANMASI HAKKINDA MEVZUAT

İTHALATTA GÖZETİM UYGULANMASI HAKKINDA KARAR - 2004/7304

Karar Sayısı : 2004/7304

Ekli "İthalatta Gözetim Uygulanması Hakkında Karar"ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığı'nın 5/5/2004 tarihli ve 24752 sayılı yazısı üzerine, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Kanunun değişik 1 inci, 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Kanunun değişik 2 nci, 6/5/1986 tarihli ve 3283 sayılı Kanunun 2 nci, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Kanunun 55 inci maddeleri ile 2/2/1984 tarihli ve 2976 sayılı Kanun hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 10/5/2004 tarihinde kararlaştırılmıştır.

İthalatta Gözetim Uygulanması Hakkında Karar

Amaç ve kapsam

Madde 1- Bu Karar bir malın ithalatında kaydedilecek gelişmelerin yakından izlenmesi amacıyla o malın ithalatında gözetim uygulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

Madde 2- Bu Kararda yer alan;

- a) Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığı,
- b) Genel Müdürlük: Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğünü,
- c) Gözetim Belgesi: Gözetime tabi malların ithali için Genel Müdürlükçe verilen veya onaylanan belgeyi ifade eder.

Yetki

Madde 3- Bu Karar kapsamında;

- a) İthalatta gözetim uygulanmasına,
 - b) Gözetim uygulamasının usul ve esaslarını belirlemeye,
 - c) Yürürlükteki gözetim uygulamalarını değiştirmeye veya kaldırmaya,
 - d) İthal mallarla ve yapılan beyanın doğruluğuyla ilgili incelemeleri yapmaya veya yaptırmaya,
 - e) Uygulamaya ilişkin ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon sağlamaya ve talimat vermeye,
 - f) Yönetmelikler ve tebliğler çıkarmaya
- Müsteşarlık yetkilidir.

Gözetim uygulaması

Madde 4- Bir malın ithalatında gözetim uygulanmasına ilişkin karar, başvuru üzerine veya re'sen yapılacak bir değerlendirme sonucunda Müsteşarlık (İthalat Genel Müdürlüğü) tarafından verilir. Yapılacak değerlendirmede ithalatın gelişimi, ithal şartları ve ithalatın yerli üreticiler üzerindeki etkisi dikkate alınır.

Gözetim kararı Gözetim Belgesi düzenlenmesi yoluyla ileriye yönelik olarak veya gerçekleşen ithalatı değerlendirmek üzere geçmişe dönük olarak uygulanabilir.

İleriye yönelik gözetime tabi bir malın ithalatında gümrük mevzuatının gerektirdiği belgelerin yanı sıra "Gözetim Belgesi" de aranır.

Diğer mevzuat hükümleri

Madde 5- Bu Karar;

a) Kamu ahlakı, kamu düzeni veya kamu güvenliğinin; insan, hayvan ve bitki sağlığının; sanatsal, tarihi veya arkeolojik değer taşıyan ulusal hazinelerin veya fikri, sınai ve ticari mülkiyetin korunması amaçlarıyla ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde getirilen ithalata ilişkin yasakların, miktar kısıtlamalarının veya denetim zorunluluklarının,

b) Kambiyo ile ilgili işlemlerin,

c) Uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerin,

d) İthalat Rejimi Kararı ve İthalat Yönetmeliği ile imalata ilişkin diğer mevzuatın bu mevzuata aykırı olmayan hükümlerinin, uygulanmasını engellemez.

Yönetmelik

Madde 6- Bu Kararın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yaptırım

Madde 7- Gözetim uygulaması konusu ithalat işlemlerine esas olan belgelerde tahrifat yapıldığının, sahte belge kullanıldığının, Gözetim Belgesinin üçüncü kişilere devredildiğinin veya verilen taahhütnamelere aykırı davranıldığının Denetim Birimlerince belirlenmesi durumunda, Müsteşarlıkça firmaların Gözetim Belgeleri iptal edilir ve gözetim uygulaması yürürlükte olduğu süre içerisinde bir daha Gözetim Belgesi düzenlenmez.

Değiştirilen mevzuat

Madde 8- 2/5/2003 tarihli ve 2003/5567 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan, Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar'ın adı, "Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Korunma Önlemleri Hakkında Karar" olarak değiştirilmiştir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 9- 2/5/2003 tarihli ve 2003/5567 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında

Karar'ın; I inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 4 üncü maddesinin (a) bendi yürürlükten kaldırılmış, 3 üncü maddesinin (a) bendinde yer alan "gözetim ve" ibaresi bu madde metninden çıkarılmıştır.

Diğer hükümler

Madde 10- 20/12/1995 tarihli ve 95/7606 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararı'nın 4 üncü maddesi "Ticaret politikası önlemleri; İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat, İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat, İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresi Hakkında Mevzuat, İthalatta Gözetim Uygulanması Hakkında Mevzuat, Belirli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat, İkili Anlaşmalar ve Protokoller veya Diğer Düzenlemeler Kapsamı Dışında Belirli Ülkeler Menşeli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat, Türkiye'nin Ticari Haklarının Korunması Hakkında Mevzuat ve Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülür." şeklinde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 1- 30/4/1995 tarihli ve 95/6814 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri ile Kota İdaresi ve Tarife Kontenjanı Hakkında Karar, 6/10/1995 tarihli ve 95/7348 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar ile 2/5/2003 tarihli ve 2003/5567 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar kapsamında başlatılmış gözetim uygulamasına ilişkin işlemlere bu Karar hükümleri çerçevesinde devam olunur.

Geçici Madde 2- Diğer mevzuatta bulunan 30/4/1995 tarihli ve 95/6814 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri ile Kota İdaresi ve Tarife Kontenjanı Hakkında Karar, 6/10/1995 tarihli ve 95/7348 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar ile 2/5/2003 tarihli ve 2003/5567 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında

Karar çerçevesinde gözetim uygulamasına ilişkin olarak yapılan atıflar bu Karara yapılmış sayılır.

Yürürlük

Madde 11- Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12- Bu Karar hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

İTHALATTA GÖZETİM UYGULANMASI YÖNETMELİĞİ

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu Yönetmelik 10/5/2004 tarihli ve 2004/7304 sayılı Karar uyarınca bir malın ithalatında kaydedilecek gelişmelerin yakından izlenmesi amacıyla o malın ithalatında gözetim uygulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

Madde 2- Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığını,
- b) Genel Müdürlük: Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğünü,
- c) Gözetim belgesi: Gözetime tabi malların ithali için Genel Müdürlükçe verilen veya onaylanan belgeyi (Söz konusu belge elektronik ortamda da verilebilir.)

ifade eder.

Gözetim Uygulaması

Madde 3- Bir malın ithalatında gözetim uygulanmasına ilişkin karar, başvuru üzerine veya re'sen yapılacak bir değerlendirme sonucunda Müsteşarlık (İthalat Genel Müdürlüğü) tarafından verilir. Yapılacak değerlendirmede ithalatın gelişimi, ithal şartları ve ithalatın yerli üreticiler üzerindeki etkisi dikkate alınır.

Gözetim kararı Gözetim Belgesi düzenlenmesi yoluyla ileriye yönelik olarak veya gerçekleşen ithalatı değerlendirmek üzere geçmişe dönük olarak uygulanabilir.

Bir malın ithalatı geçmişe dönük gözetime tabi tutulduğunda bu malın ithalatı sırasında Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kayıt tutulur.

İleriye yönelik gözetime tabi bir malın ithalatında gümrük mevzuatının gerektirdiği belgelerin yanı sıra "Gözetim Belgesi"de aranır.

Gözetim uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ile başvuru sahiplerinden alınacak olan taahhütnameler Tebliğlerle belirlenir.

Gözetim Belgesi

Madde 4- Gözetim Belgesi, yürürlükteki mevzuatın öngördüğü diğer koşullar saklı kalmak üzere, ithalatçının usulüne uygun başvurusunun Genel Müdürlüğe ulaşmasından itibaren 10 (on) işgünü içinde talep edilen tüm miktar üzerinden, ücretsiz olarak verilir.

Yapılan beyanın gerçeğe aykırı olduğunun ve başvurularda sunulan bilgi ve belgelerde tutarsızlık bulunduğu tespit edilmesi halinde Gözetim Belgesi düzenlenmez.

Gözetim belgeleri devredilemez. Başvuru sahiplerinin, gözetim belgesi düzenlenmesine ilişkin yeni bir başvuruda bulduklarında, adlarına düzenlenmiş ve geçerlilik süresi başvuru tarihi itibarıyla sona ermiş olan gözetim belgesinin aslını Müsteşarlığa iade etmeleri, gözetim belgesinin zayii durumunda ise zayie ilişkin gazete ilanını veya bu hususu belgelendiren ilgili belgeleri ibraz etmeleri zorunludur. Bu şartın yerine getirilmemesi durumunda gözetim belgesi düzenlenmez.

Gümrüklerce tespit ve kabul edilen kıymet veya miktarın, Gözetim Belgesinde kayıtlı kıymet veya miktarı, toplam %5'ten (%5 dahil) daha az bir oranda aşması ithalatın yapılmasını engellemez. Genel Müdürlük, malın ve işlemlerin özelliklerini dikkate alarak, %10'u aşmamak üzere farklı bir oran tespit edebilir.

Bildirim

Madde 5- Yürürlükten kaldırılmıştır.

Diğer Mevzuat Hükümleri

Madde 6- Bu Yönetmelik;

a) Kamu ahlakı, kamu düzeni veya kamu güvenliğinin; insan, hayvan ve bitki sağlığının; sanatsal, tarihi veya arkeolojik değer taşıyan ulusal hazinelerin veya fikri, sınai ve ticari mülkiyetin korunması amaçlarıyla ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde getirilen ithalata ilişkin yasakların, miktar kısıtlamalarının veya denetim zorunluluklarının,

b) Kambiyo ile ilgili işlemlerin,

c) Uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerin,

d) İthalat Rejimi Kararı ve İthalat Yönetmeliği ile ithalata ilişkin diğer mevzuatın bu mevzuata aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasını engellemez.

Adı Değiştirilen Yönetmelik

Madde 7- 12/6/2003 tarihli ve 25136 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliğinin adı, Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Korunma Önlemleri Yönetmeliği olarak değiştirilmiştir.

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

Madde 8- 12/6/2003 tarihli ve 25136 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliğinin 1 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendi, 2 nci maddesinin (h) bendi, 12, 13, 14 ve 15 inci maddeleri ile 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "gözetim ve" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden önce 1/6/1995 tarihli ve 22300 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği, 1/11/1995 tarihli ve 22450 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği ile 12/6/2003 tarihli ve 25136 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği kapsamında başlatılmış gözetim uygulamasına ilişkin işlemlere bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde devam olunur.

Geçici Madde 2- Diğer mevzuatta bulunan 1/6/1995 tarihli ve 22300 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği, 1/11/1995 tarihli ve 22450 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği ile 12/6/2003 tarihli ve 25136 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği çerçevesinde gözetim uygulamasına ilişkin olarak yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Geçici Madde 3 – İthalatçıların, gözetim belgesi düzenlenmesine ilişkin yeni bir başvuruda bulduklarında, Müsteşarlığa, adlarına düzenlenmiş ve geçerlilik süresi başvuru tarihi itibarıyla sona ermiş olan gözetim belgelerinin aslını iade etmeleri, gözetim belgesinin zayii durumunda ise zayie ilişkin gazete ilanını veya bu hususu belgelendiren ilgili belgeleri ibraz etmeleri halinde, ilgili mevzuat kapsamında gözetim belgesi iade yükümlülüğü geriye dönük olarak yerine getirilmiş sayılır.

Yürürlük

Madde 9- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 10- Bu Yönetmelik hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

BELİRLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA MEVZUAT

BELİRLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA KARAR (KARAR SAYISI: 95/6815)

Karar Sayısı: 95/6815

22/10/1964 tarihli ve 6/3820 sayılı, 21/12/1972 tarihli ve 7/5476 sayılı, 3/2/1995 tarihli ve 95/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları ile onaylanan anlaşmalar çerçevesinde hazırlanan ekli "Belirli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar"ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığının 4/4/1995 tarihli ve 21772 sayılı yazısı üzerine, 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Kanunun değişik 2 nci, 19/7/1972 tarihli ve 1615 sayılı Kanunun değişik 19 uncu maddesi ile 2/2/1984 tarihli ve 2976 sayılı Kanun hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 30/4/1995 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu Karar, tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartların, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidi oluşturması halinde, uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükler de dikkate alınarak, bu zarar veya zarar tehdidini ortadan kaldırmak amacıyla yapılacak işlemlere, alınacak önlemlere, gerekli ilke ve uygulama kararlarını verecek bir Kurul oluşturulmasına ve bunun görevlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tekstil ürünlerinin ithalatında geçici bir süre için uygulanmak üzere tespit edilmiş diğer korunma önlemlerinin mevcudiyeti, bu Karar çerçevesinde gözetim ve korunma önlemi uygulanmasını engellemez.

Tanımlar ve Kısaltmalar

Madde 2- Bu Karar'da yer alan:

a) Benzer ürün: İthalatı ciddi zarar, ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidine sebep olan ürünle aynı özellikleri taşıyan bir ürünü veya benzer özellikleri taşıyan başka bir ürünü,

b) Kota: İthalinde miktar kısıtlaması yapılmak suretiyle korunma önlemi uygulanan tekstil ürünlerine ait bir kategori için, ilgili

tedarikçi ülkeden bir takvim yılı içinde yapılmasına izin verilen ithalatın düzeyini,

c) Bakanlık: Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlığı,

d) Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığı'nı,

e) Genel Müdürlük : Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğü'nü,

f) Kurul: Belirli Tekstil ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulu'nu ifade eder.

Yetki

Madde 3- Bu Karar'da yer alan:

a) Gözetim ve korunma önlemlerini önermeye, uygulamaya, izlemeye ve ilgili mevzuat çerçevesinde uluslararası düzeyde görüşmeler yapmaya ve uzlaşma metinleri hazırlamaya, usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan bu metinleri uygulamaya,

b) İleriye yönelik gözetim veya korunma önlemleri uygulanan tekstil ürünlerinin ithaline izin vermeye ve bu amaçla belge düzenlemeye,

c) İthalinde miktar kısıtlaması yapılmak suretiyle korunma önlemi uygulanan tekstil ürünleri için tespit edilen kotaların dağıtım usul ve esaslarını belirlemeye,

d) Gözetim ve korunma önlemlerinin uygulanmasına yönelik olarak ilgili kurum ve kuruluşlara talimat vermeye,

Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir.

Kurulun Teşkili

Madde 4- Kurul, İthalat Genel Müdürü veya görevlendireceği Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ile Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü, Anlaşmalar Genel Müdürlüğü, Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü'nün yetkili birer temsilcisi ve İthalat Genel Müdürlüğü'nün ilgili Daire Başkanından teşekkül eder.

Kurul Başkanı, konunun niteliğine göre danışma mahiyetinde ilgili uzmanları Kurul toplantılarına çağırabilir.

Kurul, tekstil ürünleri ithalatında gözetim ve korunma önlemleri konusunda, Müsteşarlığın (İthalat Genel Müdürlüğü) teklifi üzerine karar alır.

Kurul'un sekretarya hizmetleri Müsteşarlık (İthalat Genel Müdürlüğü) tarafından yürütülür.

Kurulun Görevleri

Madde 5- Kurul'un görevleri:

- a) İnceleme sonuçlarını değerlendirmek ve acil önlemler dahil alınacak gözetim veya korunma önlemlerine ilişkin karar vermek,
- b) Uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükler çerçevesinde yürütülen danışmalar sonucunda ilgili tedarikçi ülkelerle üzerinde uzlaşmaya varılan hususları karara bağlamak,
- c) Alınan önlemlerin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslara dair gerekli olabilecek değişiklikler konusunda Müsteşarlıkça (İthalat Genel Müdürlüğü) yapılacak teklifleri değerlendirmek ve bunlara ilişkin karar almak,
- d) AT/Türkiye Gümrük Birliğini düzenleyen ilgili mevzuat çerçevesinde, Avrupa Topluluğu'nun ikili anlaşmalar, protokoller veya diğer düzenlemeler kapsamında üçüncü ülkeler menşeiil tekstil ürünleri ithalatında uyguladığı gözetim ve korunma önlemlerinin ülkemiz tarafından da uygulanmasını teminen, ilgili ülkelere yapılacak bildirimleri müteakip bu ülkelerle usulüne uygun olarak yapılan danışmaların sonuçlarını değerlendirmek ve karara bağlamaktır.

Önlem Alınmasını Gerektiren Haller

Madde 6- Tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya bu ürünlerin ithalatının, gerçekleştiği şartlarda meydana gelen değişikliklerin, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde ciddi zarar, ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidi oluşturduğunun belirlenmesi halinde önlem alınır.

Başvuru ve İnceleme

Madde 7- Tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışlar ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartlarda meydana gelen değişiklikler sonucu, ciddi zarar gördüğünü ya da ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidi altında bulunduğunu iddia eden ilgili gerçek veya tüzel kişiler Müsteşarlığa (İthalat Genel Müdürlüğü) yazılı olarak başvuruda bulunabilirler.

Genel Müdürlük, başvuru üzerine veya re'sen, 6 nci maddede belirtilen önlem alınmasını gerektiren hallerin varlığına ilişkin inceleme yapar.

Gözetim Önlemleri

Madde 8- İnceleme sonucunda, tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya

bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartların, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde zarar tehdidi oluşturduğunun belirlenmesi halinde, Kurul tarafından, sözkonusu ürünlerin ithalinde ileriye yönelik veya geçmişe yönelik gözetim önlemi uygulanmasına karar verilebilir.

İleriye yönelik gözetim önlemi uygulanan tekstil ürünlerinin ithali, belirli esaslar dahilinde Müsteşarlığın (İthalat Genel Müdürlüğü) iznine bağlanır.

Gözetimin amacı; gözetim önlemi uygulanan tekstil ürünlerinin ithalatındaki gelişmelerin izlenmesine yöneliktir.

Korunma Önlemleri

Madde 9- İnceleme sonucunda, tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartların, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturduğunun belirlenmesi halinde, Kurul tarafından, sözkonusu ürünlerin ithalinde korunma önlemi uygulanmasına karar verilebilir.

Korunma önlemi uygulanan tekstil ürünlerinin ithali belirli sınırlar ve esaslar dahilinde Müsteşarlığın (İthalat Genel Müdürlüğü) iznine bağlanır.

İzin mekanizması, ilgili ürünlerin ithalatında kota tespiti ve dağıtılması yoluyla uygulanır.

Acil Önlem

Madde 10- Başvuru üzerine veya re'sen yapılan bir inceleme sonucunda, 9 uncu maddede belirtilen şartların gerçekleştiğinin tesbiti halinde ve gecikmenin onarılması güç zararlara yol açabildiği olağandışı ve kritik durumlarda, Genel Müdürlüğün durumun aciliyetinin sebeplerini de açıklayarak yapacağı teklifi üzerine, Kurul tarafından gerekli korunma önlemlerinin alınmasına karar verilir.

Yaptırım

Madde 11- Bu Karar ve bu Karar'a dayanılarak çıkarılacak Yönetmelikler çerçevesinde alınacak taahhütnamelere aykırı davranışlar ile bu Karar'a aykırı hareket edenler ve ithalat işlemlerinde sahte belge kullananlar veya ithalat işlemlerine esas olan belgelerde tahrifat yapanlar hakkında, ilgili Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, uygulanacak yaptırımlar ve gerekli hallerde alınacak taahhütnamelerde belirtilen meblağın Yatırımları ve Döviz

Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonu'na gelir kaydettirilmesine ait esaslar Yönetmelik ile tespit edilir.

Diğer Hükümler

Madde 12- Bu Karar kapsamında alınan önlemler:

- a) Serbest Bölgelere getirilen,
- b) Gümrük Kanununun gümrük antrepolarına ilişkin hükümleri kapsamında ithal edilerek gümrük antrepolarına konulan,
- c) Gümrük Kanununun geçici ithalata ilişkin hükümleri kapsamında ithal edilen,
- d) İlgili mevzuat kapsamında, gümrük vergilerine tabi tutulmaksızın, işlem gördükten sonra yeniden ihraç edilmek üzere ithal edilen, tekstil ürünlerine uygulanmaz.

Ürünleri bu Karar kapsamında miktar kısıtlamasına tabi olan tedarikçi bir ülkeye işlem görmek üzere ihraç edilerek tekrar Türkiye'ye ithal edilen tekstil ürünleri ile bu ülkelerden yapılan halk sanatı ürünleri (folklorik ürünler), insan gücü ile çalışan tezgahlarda imal edilen tekstil ürünleri ve geleneksel ev imalatı tekstil ürünleri ithalatında uygulanacak hükümler, bu Karar'a istinaden çıkarılacak Yönetmelik ile tespit edilir.

Bu Karar, İthalat Rejimi Kararı'nın bu Karar'a aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasını engellemez.

Yönetmelik

Madde 13- Kurul'un çalışmasına ve bu Karar'ın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu Karar'ın uygulama alanına giren tekstil ürünleri Yönetmelik ile tespit edilir.

Yürürlük

Madde 14- Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15- Bu Karar'ı Başbakan yürütür.

BELİRLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİNE DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu Yönetmelik, tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartların, benzer ve/veya doğrudan rakip

ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde, ciddi zarar, ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidi oluşturması halinde veya bu ürünlerin ithalatının yol açtığı pazar bozulması tehdidi veya pazar bozulması mevcudiyeti nedeniyle ticaretin düzenli gelişimin engellenmesi durumunda uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükler de dikkate alınarak, bu durumu ortadan kaldırmak amacıyla yapılacak işlemlere ve alınacak önlemlere ilişkin usul ve esasları kapsar.

Bu Yönetmelik hükümleri:

a) Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Gümrük Birliğini düzenleyen ilgili mevzuat uyarınca ve GATT 1994'ün Gümrük Birliğine ilişkin hükümleri kapsamında, Ek II'de gösterilen ülkeler menşeli, EK I' de yer alan,

b) Çin Halk Cumhuriyeti menşeli olan ve DTÖ Kuruluş Anlaşmasının eklerinden TGA'nın Ekindeki Anlaşma Kapsamı Ürünlerin Listesindeki,

tekstil ürünlerinin ithalatında uygulanır.

Dayanak

Madde 2- Bu Yönetmelik 1/6/1995 tarihli ve 22300 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 95/6815 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 13 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3- Bu Yönetmelikte geçen;

a) **Benzer Ürün:** İthalatı ciddi zarar, ciddi zarar tehdidi, zarar tehdidi, pazar bozulması tehdidi veya ticaretin düzenli gelişiminin engellenmesine sebep olan ürünle aynı özellikleri taşıyan bir ürünü veya benzer özellikleri taşıyan başka bir ürünü,

b) **Kota:** İthalinde miktar kısıtlaması yapılmak suretiyle korunma önlemi uygulanan tekstil ürünlerine ait bir kategori için, ilgili tedarikçi ülkeden bir takvim yılı içinde yapılmasına izin verilen ithalatın düzeyini, (miktar kısıtlaması uygulamasının yıl içinde yürürlüğe konulduğu durumlarda kota düzeyi, dönemsel olarak da tespit edilebilir),

c) **Bakanlık:** Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığı,

d) **Müsteşarlık:** Dış Ticaret Müsteşarlığını,

e) **Genel Müdürlük:** Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğünü,

f) **Kurul:** Belirli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulunu,

g) **GATT:** Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasını,

- h) **DTÖ:** Dünya Ticaret Örgütünü,
ı) **TGA:** Tekstil ve Giyim Anlaşmasını,
i) **G.T.İ.P.:** Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunu,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ürün Tasnifi, Başvuru ve İnceleme Usul ve Esasları

Ürün Tasnifi

Madde 4- a) Bu Yönetmeliğin 1 inci maddesinde belirtilen amaçlar doğrultusunda, Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin XI inci bölümünde yer alan tekstil ürünleri ile 3005 90 31 G.T.İ.P., EK I' de gösterildiği şekilde, G.T.İ.P.'ları itibariyle kategoriler bazında tasnif edilmiştir.

b) İlgili mevzuat kapsamında tekstil ürünlerinin G.T.İ.P.'ları ile ilgili olarak Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yapılacak herhangi bir değişiklik, buna ilişkin kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasını müteakip, Genel Müdürlükçe ilgili tedarikçi ülkelere bildirilir.

c) Tekstil ürünlerinin, ait oldukları kategorilerde tasnif edilmeleri konusunda ortaya çıkabilecek sorunlar, Genel Müdürlük tarafından incelenmek üzere, Gümrük Müsteşarlığına intikal ettirilir.

Gümrük Müsteşarlığının konu hakkındaki görüşünü bildirmesini müteakip, Kurul tarafından bir kategorinin ürün tasnifinde değişiklik yapılmasına karar verilmesi halinde buna ilişkin kararın bir Tebliğ ile Resmi Gazete'de yayımlanmasından itibaren en geç otuz (30) gün içinde Genel Müdürlükçe ilgili tedarikçi ülkelere bilgi verilir.

Bu bilgiler, ilgili ürünlerin tanımını, ait oldukları kategori ve 8 veya 12'li bazda G.T.İ.P'larını, bu kararın alınış sebeplerini içermelidir.

d) Kurul tarafından alınan bir tasnif kararı, bu Yönetmelik kapsamındaki ürün tasnifinde bir değişikliğe veya herhangi bir ürünün ait olduğu kategoride bir değişikliğe neden oluyorsa, buna ilişkin kararda, ilgili taraflara uygulamanın yürürlüğe girişinden önce otuz (30) günlük bilgilenme süresi tanınır.

Değişiklik kararının yürürlüğe giriş tarihinden önce sevk edilen ürünler için, bu kararın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış (60) gün içinde gümrük idarelerine teslim edilmiş olması kaydıyla, eski tasnif uygulaması geçerlidir.

e) (d) bendi hükümleri kapsamında ürün tasnifinde değişiklik yapılan bir kategori şayet miktar kısıtlamasına tabi ise, kota

miktarlarında gerekli ayarlamaların sağlanabilmesi amacıyla, Genel Müdürlük gecikmeksizin bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde belirtilen yöntemle göre ilgili tedarikçi ülkelerle danışmalarda bulunur.

f) Bu Yönetmelik kapsamına giren ürünlerin ithalatı için gerekli belgeler üzerinde belirtilen tasnif ile bu ürünlerin ihracatının yapıldığı ilgili tedarikçi ülke yetkili makamları tarafından tanzim edilen ihracat için gerekli belgeler üzerinde belirtilen tasnif arasında farklılık olması ve ilgili tedarikçi ülkeler tarafından bu Yönetmeliğin I numaralı ekinde belirtilen tasnife itiraz edilmesi halinde, geçici olarak bu eklerde belirtilen tasnif uygulanır ve Genel Müdürlük tarafından, kesin uygulanabilir tasnif konusunda mutabakata ulaşılması amacıyla ilgili tedarikçi ülkelerle bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde belirtilen yöntemle göre danışmalar başlatılır.

g) (f) bendinde belirtilen sorunların çözümü konusunda ilgili tedarikçi ülkelerle düzenlenecek uzlaşma metinlerinde yer alan hususlara ilişkin Kurul kararları Tebliğ ile Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girer.

h) (f) bendinde belirtilen tasnif farklılığı konusunda danışmalar yoluyla çözüme ulaşılamadığı durumlarda, ilgili ürünün kesin tasnifi Gümrük Müsteşarlığının bu konudaki görüşleri doğrultusunda Kurul tarafından belirlenir.

ı) İlgili mevzuat kapsamında, Gümrük Müsteşarlığınca Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde değişiklik yapıldığı veya Ek III’te gösterilen miktar kısıtlamalarında azalmaya sebep olabilecek ürün tasnifinde değişiklik yapılmasına ilişkin bir kararın alınmasının gerekli olduğu durumlarda, Kurul tarafından, miktar kısıtlamalarında ve bu kısıtlamaların uygulandığı ürün kategorilerinde gerekli düzenlemeler yapılır.

Menşe Tespiti

Madde 5- Bu Yönetmelik kapsamında gözetim veya korunma önlemi uygulanan tekstil ürünlerinin menşei, yürürlükteki menşe kurallarına göre belirlenir.

Bu ürünlerin menşeinin ispatı ve doğrulanması, bu Yönetmeliğin Beşinci Bölümündeki hükümlere ve yürürlükteki ilgili mevzuata göre yürütülür.

Başvuru ve İnceleme

Madde 6- Başvuru, tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışlar ve/veya bu ürünlerin

ithalatının gerçekleştiği şartlarda meydana gelen değişiklikler sonucu, ciddi zarar gördüğünü, ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidi altında bulunduğunu, söz konusu ürünlerin ithalatı sebebiyle pazar bozulması tehdidi bulunduğunu veya ticaretin düzenli gelişiminin engellendiğini iddia eden ilgili gerçek veya tüzel kişiler ya da ilgili üreticiler adına meslek kuruluşları tarafından, Ek XI'de belirtilen bilgileri eksiksiz olarak içerecek şekilde Genel Müdürlüğe yazılı olarak yapılır.

Başvuru, Ek XI'de belirtilen bilgilerin eksiksiz olarak verildiğinin tespiti halinde, Genel Müdürlükçe incelemeye alınır.

Genel Müdürlük, başvuru üzerine veya resen, bu Yönetmeliğin Üçüncü Bölümünde belirtilen önlemlerin alınmasını gerektiren hallerin varlığına ilişkin yapacağı incelemeyi tamamladıktan sonra, önlem alınıp alınmaması hususundaki teklifini Kurula sunar.

Genel Müdürlük, gerekli durumlarda, ilgili taraflardan incelemede kullanılmak üzere ek bilgi ve belgeler isteyebilir.

Bilgilerin Toplanması ve Doğrulanması

Madde 7- Genel Müdürlük inceleme sırasında sağlanan bilgilerin doğrulanması ve ek bilgi sağlanması amacıyla ilgili gerçek veya tüzel kişiler veya meslek kuruluşları nezdinde inceleme yapabilir.

Bilgilerin Gizliliği

Madde 8- Belirli tekstil ürünleri ithalatında gözetim ve korunma önlemleri hakkında mevzuat uygulamaları kapsamında alınan bilgiler sadece talep edildiği amaçlar için kullanılır.

Bilgiyi verenin veya bilgi kaynağının menfaatlerini olumsuz yönde etkileyebilecek bilgiler gizli kabul edilir.

İlgili taraflar, verdikleri bilgilerin tamamen veya kısmen gizli tutulmasını talep edebilirler. Bu konuda yapılacak taleplerde, gizlilik isteğinin nedenlerinin açıklanması ve bilgilerin gizli nitelikte olmayan bir özetinin verilmesi gerekmektedir. Söz konusu özetin verilmesinin mümkün olmaması halinde, buna ilişkin gerekçeler belirtilmelidir.

Gizli tutulması talep edilen bilgiler, bilgileri sağlayan taraf izin verdiği takdirde açıklanabilir. Ancak, gizlilik isteğinin nedenlerinin geçerli bulunmaması ve bilgileri sağlayan tarafın söz konusu bilgilerin herhangi bir şekilde açıklanmasını istememesi durumunda, bilgiler dikkate alınmayabilir.

İnceleme kapsamında alınan genel bilgilerin açıklanmasında tarafların ticari sırlarına ilişkin çıkarları gözönünde bulundurulur.

İncelemeye Son Verilmesi

Madde 9- İnceleme sonucunda, inceleme konusu tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartlarda meydana gelen değişikliklerin, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurt içi üretimi üzerinde ciddi zarar, ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidi oluşturmadığının veya söz konusu ürünlerin ithalatı sebebiyle pazar bozulması tehdidi bulunmadığının veya ticaretin düzenli gelişiminin engellenmediğinin tespiti halinde veya başvuru konusunun ortadan kalkması durumunda Kurulca incelemeye son verilir. Bu husus, başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.

Başvurunun geri çekilmesi halinde, Kurul tarafından, incelemeye son verilebilir.

İncelemeye İlişkin İlan

Madde 10- Bu Yönetmelik hükümleri kapsamında acil önlemler dahil inceleme sonucunda alınan önlemlere ilişkin kararlar Tebliğ olarak Resmi Gazete'de yayımlanır. Bu ilanlarda; uygulamaya konulan önlemlerle birlikte, incelemeye konu ürünler, ait oldukları kategoriler, ilgili tedarikçi ülkeler ve açıklanması gerekli olabilecek diğer bilgiler de yer alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Gözetim ve Korunma Önlemi**

Gözetim

Madde 11- İnceleme sonucunda, tekstil ürünlerinin ithalatının, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde zarar tehdidi oluşturduğunun tespiti ve kararlaştırılması halinde, bu Yönetmelik ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Kurul tarafından söz konusu ürünlerin ithalının:

- a) Geçmişe yönelik gözetime veya,
 - b) İthalatın eğiliminin izlenmesi amacıyla ileriye yönelik gözetime,
- tabi tutulmasına karar verilebilir.

Gözetim uygulanmasına ilişkin karar Tebliğ olarak Resmi Gazete'de yayımlanır.

Korunma Önlemi

Madde 12- a) Ek VIII'de belirtilen ülkelerden biri menşeli olup, Ek III'te miktar kısıtlamasına tabi olmayan herhangi bir kategoride yer alan tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarının, bu kategoride yer alan ürünlerin bir önceki takvim yılında Türkiye'ye yapılan toplam

ithalatına kıyasla Ek VIII'de belirtilen oranların üzerinde artış göstermesi halinde, söz konusu ürünler miktar kısıtlamasına tabi tutulabilir.

b) Bu maddenin (a) bendinde belirtilen artış oranlarına, Türkiye'ye yapılan toplam ithalattaki düşüş sonucu veya ilgili tedarikçi ülke menşeli tekstil ürünlerinin ihracatındaki artıştan kaynaklanmayan bir nedenle ulaşılması halinde, söz konusu ürünler miktar kısıtlamasına tabi tutulmaz.

c) Genel Müdürlükçe başvuru üzerine veya resen yapılan bir inceleme sonucunda, bu maddenin (a) bendinde belirtilen şartların yerine geldiği tespit edilir ve Kurul tarafından, belli bir ürün kategorisi için miktar kısıtlaması uygulanması gerektiğine karar verilirse:

1) İlgili tedarikçi ülke ile bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde belirtilen yöntemle göre, ilgili ürün kategorisinde yer alan ürünlerin ithalatına uygun bir seviyede kısıtlama getirmek konusunda bir anlaşmaya veya ortak bir sonuca varılması amacıyla danışmalar başlatılır.

2) Danışmalar yoluyla her iki tarafı da tatmin edecek bir çözüme ulaşılan kadar, genel bir kural olarak, ilgili tedarikçi ülkeden danışma talebinin yapıldığı tarihten itibaren üç (3) aylık geçici bir süre için ilgili kategoride yer alan tekstil ürünlerinin Türkiye'ye ihracatını kısıtlaması talep edilir. Bu geçici kısıtlamanın düzeyi, bir önceki takvim yılında gerçekleşen ithalat miktarının yüzde yirmibeşi (%25) veya bu maddenin (a) bendinde belirtilen yöntemin uygulanması sonucu bulunan miktarın yüzde yirmibeşi (%25) olarak tespit edilerek, miktarlardan yüksek olanı uygulanır.

3) Kurul, danışmalar sonuçlanıncaya kadar, ilgili kategoride yer alan ürünlerin danışma talebinde bulunulan ilgili tedarikçi ülkeden yapılan ithalatının, bu bendin (2) numaralı alt bendinde belirtilen düzeye karşı gelen miktarda kısıtlanmasına karar verebilir. Bu önlemler, danışma sonuçları dikkate alınarak Kurul tarafından tespit edilecek nihai düzenlemelere engel teşkil etmez.

d) (c) bendi hükümleri uyarınca alınan önlemler Tebliğ olarak Resmi Gazete'de yayımlanır. Bu ilanlarda; inceleme konusu ürünler, ait oldukları kategoriler, ilgili tedarikçi ülkeler, incelemeyle ilgili belirlemeler ve gizli olmayan diğer bilgiler yer alır.

Acil hallerde, Genel Müdürlüğün durumun aciliyetinin sebeplerini de açıklayarak yapacağı teklif üzerine, Kurul tarafından, gerekli önlemlerin alınmasına karar verilir.

e) (c) bendi kapsamında, ilgili tedarikçi ülkelerle danışmalar sonucu miktar kısıtlaması düzeyini ve uygulamasını içeren bir anlaşmaya varılması halinde, bu anlaşmada, üzerinde uzlaşmaya varılan miktar kısıtlamasının çift taraflı kontrol sistemi ile yönetilmesi kayıt ve şarta bağlanır.

f) Danışma talebinin yapılmasından sonra altmış (60) gün içinde taraflarca tatmin edici bir sonuca ulaşılamaması halinde, Kurul tarafından, aşağıda belirtilen miktarlardan az olmamak kaydıyla tesbit edilecek yıllık miktar kısıtlamasının uygulanmasına karar verilebilir.

Ek VIII'de belirtilen tedarikçi ülkeler menşeli tekstil ürünlerine uygulanacak yıllık miktar kısıtlamasının düzeyi, bu maddenin (a) bendinde belirtilen yöntemin uygulanması sonucu tespit edilecek miktardan veya danışmaların başlatılmasına sebep olan ve (a) bendinde belirtilen yöntemin uygulanması sonucu hesaplanan düzeyi aşan bir önceki takvim yılında gerçekleşen ithalatın seviyesinin yüzde yüzaltısından (%106) daha düşük olamaz. Bu miktarlardan yüksek olanı uygulanır.

g) Çin Halk Cumhuriyeti menşeli, TGA eki listede yer alan tekstil ve konfeksiyon ürünleri ithalat miktarlarının, Müsteşarlıkça ilgili gerçek veya tüzel kişiler yada üreticiler adına meslek kuruluşlarının başvurusu üzerine veya resen yapılan inceleme sonucu, pazar bozulması tehdidi oluşturduğu veya pazar bozulması mevcudiyeti nedeniyle ticaretin düzenli gelişimini engellediği tespit edilir ve Kurul tarafından, söz konusu ürünler için miktar kısıtlaması uygulanması gerektiğine karar verilirse, anılan uygulama ve danışmalar aşağıdaki usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.

1) Danışma talebi Müsteşarlıkça; talebin ayrıntılı nedenlerini ve gerekçelerini, pazar bozulmasının mevcudiyetini veya pazar bozulması tehdidi ile bu bozulmada Çin Halk Cumhuriyeti menşeli ürünlerin rolünü gösteren güncel bilgileri içerir bir raporla birlikte ilgili ülkeye iletilir. Danışma prosedürü, danışma talebinin karşı tarafça alınmasını müteakip otuz (30) gün içinde başlatılır ve taraflar karşılıklı anlaşmayla aksini kararlaştırmadığı takdirde, yine bu tarihten itibaren doksan (90) gün içinde sonuçlandırılır. Danışma talebinin Çin Halk Cumhuriyeti'nce alınmasını müteakip, danışmalar süresince Çin Halk Cumhuriyeti; danışmaya tabi kategori veya kategorilerde yer alan tekstil ve konfeksiyon ürünlerinin Türkiye'ye yönelik sevkiyatını, danışma talebinin

yapıldığı aydan önceki en son ondört (14) aylık periyodun ilk oniki (12) aylık dönemdeki ihracat miktarının yüzde yedibuçuğundan (%7,5) daha fazla, yönlü kategorileri için yüzde altısından (%6) daha fazla arttırmamak üzere kısıtlar. Bununla beraber, danışma talebinin Çin Halk Cumhuriyeti'nce alınmasını müteakip, danışma talebine konu ürünlerin ithalatında ithal lisansı belgesi aranır.

2) Yapılan danışmalardan doksan (90) gün içerisinde karşılıklı anlaşmayla tatminkar bir sonuca ulaşılamaması halinde, Müsteşarlık danışmaya konu olan kategori veya kategorilerde miktar kısıtlaması önlemi uygulayabilir. Bu miktar kısıtlamasının düzeyi, Çin Halk Cumhuriyeti'nin bu bendin (1) numaralı alt bendi hükmüne göre yapması gereken kısıtlama düzeyinden daha yüksek olamaz. Bu maddede yer alan hüküm çerçevesinde tespit edilen miktar kısıtlaması önlemi; danışma talebinin yapıldığı tarihten içinde bulunulan yılın 31 Aralık gününe kadar; danışma talebinin yapıldığı tarihte yılın bitimine üç (3) ay veya daha az bir sürenin kalması halinde ise danışma talebinin yapıldığı tarihten itibaren oniki (12) ay süreyle uygulamada kalır. Bu hüküm altında yürürlüğe konulan miktar kısıtlaması uygulaması süresince Çin Halk Cumhuriyeti ile danışmalara devam edilebilir.

Aksi taraflarca kararlaştırılmadıkça; yeniden uygulama durumu hariç olmak üzere, bu bent hükümleri çerçevesinde alınacak önlemler bir (1) yıldan daha uzun süreyle uygulanmaz.

(g) bendi hükümleri ile 28/5/2003 tarihli ve 25121 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Çin Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar" hükümleri bir arada aynı ürüne aynı dönem içinde uygulanmaz.

(g) bendi hükümleri kapsamında yapılacak uygulamalara 31 Aralık 2008 tarihine kadar devam edilecektir.

h) (c), (f) ve (g) bentleri kapsamında alınan önlemler ve bu maddede belirtilen hükümler çerçevesinde ilgili tedarikçi ülkelerle yapılacak anlaşma, protokol veya diğer düzenlemeler Tebliğ ile Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer.

Fiyatlar

Madde 13- Başvuru üzerine veya resen yapılan bir inceleme sonucunda, bu Yönetmeliğin 1 inci maddesinde belirtilen tekstil ürünlerinin alışılmışın dışında düşük fiyatlarla ithal edildiğinin tespiti halinde, Kurulun bu konuda yapacağı değerlendirmeyi müteakip, ilgili tedarikçi ülkelerle yapılan ikili anlaşmalar, protokoller veya diğer düzenlemelerde belirtilen hükümler

çerçevesinde, Genel Müdürlük bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde belirtilen yöntemle göre, ilgili tedarikçi ülkelerden danışma talep edebilir.

Bu durumun telafisine yönelik önlemler, mevcut ikili anlaşmaların içerdiği şartlar ve hükümler dikkate alınarak Kurul tarafından tespit edilir ve Tebliğ olarak Resmi Gazete'de yayımlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Danışmalar**

Danışmaların Yapılma Şekli

Madde 14- İnceleme sonucunda, Kurul tarafından, Üçüncü Bölümde belirtilen korunma önlemlerinin alınmasına karar verildiği durumlarda, korunma önlemine başvurulmadan önce, ilgili tedarikçi ülkelerle aşağıda belirtilen yöntemle göre danışmalar başlatılır:

a) Danışma talebi, Müsteşarlıkça usulüne uygun olarak, ilgili tedarikçi ülkeye bildirilir.

b) Danışma talebinin yapıldığı tarihten sonra en geç onbeş (15) gün içinde, bu danışma talebinin haklılığını gösteren sebep ve şartlar konusunda ilgili tedarikçi ülkeye bilgi verilir.

c) İlgili tedarikçi ülke ile bir anlaşmaya veya her iki tarafça kabul edilebilecek ortak bir sonuca varmak amacıyla, danışma talebinin yapıldığı tarihten sonra en geç bir (1) ay içinde danışmalara başlanır. Danışmalar, danışma talebinin yapıldığı tarihten itibaren en geç iki (2) ay içinde sonuçlandırılır.

Yukarıda belirtilen hususlar, danışma yöntemi konusunda yapılacak müteakip düzenlemeleri engellemez.

Çin Halk Cumhuriyeti ile danışma yapılması söz konusu olduğunda; danışmalar bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin (g) bendinde belirtilen usul ve esaslara göre yürütülür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gözetim veya Korunma Önlemi Uygulanan Tekstil Ürünlerinin İthaline İlişkin Esaslar

Çift Taraflı Kontrol Sistemi Kapsamında Gözetime Tabi Tekstil Ürünlerinin İthaline İlişkin Esaslar

Madde 15- a) İkili anlaşmalar, protokoller veya diğer düzenlemeler çerçevesinde çift taraflı kontrol sistemi kapsamında ileriye yönelik gözetime tabi tekstil ürünlerinin ithali, Genel Müdürlükçe verilecek ithal lisansının, ithalatçılar tarafından, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte ilgili gümrük idarelerine ibrazı ile mümkündür.

İthal çift taraflı kontrol sistemi kapsamında ileriye yönelik gözetime tabi tekstil ürünleri için ilgili tedarikçi ülke yetkili makamlarınca ihraç lisansı düzenlenir.

İthalatçılar, yukarıda belirtilen ithal lisansını almak için Genel Müdürlüğe yapacakları başvuruda ihraç lisansının aslını ibraz etmek zorundadır.

İhraç lisansları, ilgili tedarikçi ülkenin yetkili makamları tarafından Ek VI B'de yer alan örneğe uygun olarak düzenlenir.

Her ihraç lisansı, gözetim uygulanan ürün kategorilerinden sadece birini kapsayabilir.

İhraç edilen miktarlar için, Genel Müdürlükçe ihraç lisansı kapsamı ürünlerin ilgili tedarikçi ülkeden sevk edildikleri yıl itibariyle kayıt tutulur.

b) Çift taraflı kontrol sistemi kapsamında ileriye yönelik gözetim uygulanan tekstil ürünleri için ithal lisansı, ihraç lisansının aslının ithalatçılar tarafından Genel Müdürlüğe ibrazını müteakip en geç on (10) iş günü içinde, Ek V'te yer alan forma göre düzenlenir. Bir ihraç lisansı, en geç bu lisans kapsamı ürünlerin sevk edildiği yılı takip eden yılın 31 Mart'ına kadar Genel Müdürlüğe ibraz edilmelidir. Ancak istisnai durumlarda bu süre 30 Haziran tarihine kadar uzatılabilir.

İthal lisanslarının geçerlilik süresi, düzenlendiği tarihten itibaren altı (6) aydır.

İthalatçılar, ithal lisanslarında belirtilen toplam miktarı tek sevkiyatta ithal etmeye mecbur tutulamazlar.

Genel Müdürlük tarafından düzenlenen ithal lisanslarının geçerliliği, bu lisansların düzenlenmesi sırasında esas alınan ve ilgili tedarikçi ülkenin yetkili makamlarınca tanzim edilmiş olan ihraç lisanslarının geçerliliğine bağlıdır.

İhraç lisanslarının ilgili tedarikçi ülke yetkili makamlarınca bu maddede belirtilen hükümlere göre düzenlenmediğinin belirlenmesi halinde, Genel Müdürlükçe ilgili tedarikçi ülke menşeli tekstil ürünleri için yapılan ithal lisansı talepleri karşılanmaz.

c) İthal lisansı almak için ithalatçılar tarafından Genel Müdürlüğe yapılacak olan başvuru:

- 1) İthalatçının adını, açık adresini, telefon, teleks ve faks numaraları ile vergi numarasını,
- 2) Beyan sahibinin adını ve açık adresini,
- 3) İhracatçının adını ve açık adresini,
- 4) Ürünlerin menşe ülkesini ve yüklemenin yapıldığı ülkeyi,

- 5) Ürünlerin ticari tanımı ile 12'li bazda G.T.İ.P.'na göre tanımını,
 - 6) İlgili ürünlerin kategorisini ve söz konusu kategori için tespit edilmiş ölçü birimi cinsinden miktarını,
 - 7) İhraç lisansının 12 nci hanesinde belirtildiği şekilde ürünlerin değerini,
 - 8) Mümkünse, ödeme ve teslim tarihi ile satış sözleşmesi ve konşimentonun bir örneğini,
 - 9) İhraç lisansının tarih ve numarasını,
 - 10) İthalatçının imzasını ve başvuru tarihini,
- içerir.

Tek Taraflı Kontrol Sistemi Kapsamında Gözetime Tabi Tekstil Ürünlerinin İthaline İlişkin Esaslar

Madde 16- Tek taraflı kontrol sistemi kapsamında ileriye yönelik gözetim uygulanan tekstil ürünlerinin ithali, Genel Müdürlükçe verilecek ithal lisansının, ithalatçılar tarafından, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte ilgili gümrük idarelerine ibrazı ile mümkündür.

İthal lisansı, ithalatçının usulüne uygun başvurusunun Genel Müdürlüğe ulaşmasını müteakip en geç on (10) iş günü içerisinde Ek V'te yer alan forma göre düzenlenir.

İthal lisansı almak için ithalatçılar tarafından Genel Müdürlüğe yapılacak olan başvuru:

- a) İthalatçının adını, açık adresini, telefon, teleks ve faks numaraları ile vergi numarasını,
 - b) Beyan sahibinin adını ve açık adresini,
 - c) İhracatçının adını ve açık adresini,
 - ç) Ürünlerin menşe ülkesini ve yüklemenin yapıldığı ülkeyi,
 - d) Ürünlerin ticari tanımı ile 12'li bazda G.T.İ.P.'na göre tanımını,
 - e) İlgili ürünlerin kategorisini ve söz konusu kategori için tespit edilmiş ölçü birimi cinsinden miktarını,
 - f) Ürünlerin değerini,
 - g) İthalatçının imzasını ve başvuru tarihini,
- içerir.

Başvuruya ayrıca; proforma faturanın, konşimentonun, akreditife ilişkin belgenin, satış sözleşmesinin veya firmanın ithalatı gerçekleştirme amacını gösteren herhangi bir ticari belgenin ilgili makamlarca onaylı bir sureti eklenir.

Geçmişe Yönelik Gözetim Uygulanan Tekstil Ürünlerinin İthaline İlişkin Esaslar

Madde 17- Geçmişe yönelik gözetim uygulanan tekstil ürünleri için Genel Müdürlükçe istatistiki kayıt tutulur. Bu ürünlerin ilgili tedarikçi ülkelerden yapılan ithalatlarına ilişkin aşağıda belirtilen bilgiler aylık olarak en geç, gümrük yükümlülüğünün doğduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar Gümrük Müsteşarlığınca, Genel Müdürlüğe gönderilir:

- a) Ürünlerin ticari tanımları ile 12'li bazda G.T.İ.P.'na göre tanımları,
- b) Ürünlerin ait oldukları kategorileri,
- c) Söz konusu kategori için tespit edilen ölçü birimi cinsinden miktarları,
- d) Ürünlerin değerleri,
- e) Ürünlerin menşe ülkesi.

Çift Taraflı Kontrol Sistemi Kapsamında Miktar Kısıtlamasına Tabi Tekstil Ürünlerinin İthaline İlişkin Esaslar

Madde 18- a) İkili anlaşmalar, protokoller veya diğer düzenlemeler çerçevesinde çift taraflı kontrol sistemi kapsamında miktar kısıtlaması uygulanan tekstil ürünlerinin ithali, Genel Müdürlükçe verilecek ithal lisansının, ithalatçılar tarafından, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte ilgili gümrük idarelerine ibrazı ile mümkündür.

Yukarıda belirtilen tekstil ürünlerinin her sevkiyatı için, ilgili tedarikçi ülkelerin yetkili makamları tarafından, ilgili kotalar dolana kadar ihraç lisansı düzenlenir.

İthalatçılar, ithal lisansını almak için Genel Müdürlüğe yapacakları başvuruda ihraç lisansının aslını ibraz etmek zorundadırlar.

İhraç lisansları, ilgili tedarikçi ülkelerin yetkili makamları tarafından Ek VI A'da yer alan örneğe uygun olarak düzenlenir. İhraç lisansları üzerinde, diğer hususlara ilaveten, ilgili ürün miktarının söz konusu ürünün ait olduğu kategori için tespit edilen yıllık kota düzeyinden düşüldüğü tasdik edilir.

Her ihraç lisansı, Ek III'te belirtilen ürün kategorilerinden sadece birini kapsayabilir.

İhraç edilen miktarlar, ihraç lisansı kapsamı ürünlerin ilgili tedarikçi ülkeden sevk edildikleri yıl için tespit edilmiş kota düzeyinden düşülür.

b) İthal lisansı, ithalatçılar tarafından ihraç lisansının aslının Genel Müdürlüğe ibrazını müteakip en geç on (10) iş günü içinde, Ek V'te yer alan forma göre düzenlenir. Bir ihraç lisansı en geç, bu

lisans kapsamı ürünlerin sevk edildiği yılı takip eden yılın 31 Mart'ına kadar Genel Müdürlüğe ibraz edilir. Ancak istisnai durumlarda bu süre 30 Haziran tarihine kadar uzatılabilir.

İthal lisanslarının geçerlilik süresi, düzenlendiği tarihten itibaren altı (6) aydır.

İthal lisansı almak için ithalatçılar tarafından Genel Müdürlüğe yapılacak olan başvuru:

- 1) İthalatçının adını, açık adresini, telefon, teleks ve faks numaraları ile vergi numarasını,
 - 2) Beyan sahibinin adını ve açık adresini,
 - 3) İhracatçının adını ve açık adresini,
 - 4) Ürünlerin menşe ülkesini ve yüklemenin yapıldığı ülkeyi,
 - 5) Ürünlerin ticari tanımı ile 12'li bazda G.T.İ.P.'na göre tanımını,
 - 6) İlgili ürünlerin kategorisini ve söz konusu kategori için, Ek III'te gösterilen ölçü birimi cinsinden miktarını,
 - 7) İhraç lisansının 12 nci hanesinde belirtildiği şekilde ürünlerin değerini,
 - 8) Mümkünse, ödeme ve teslim tarihi ile satış sözleşmesi ve konşimentonun bir örneğini,
 - 9) İhraç lisansının tarih ve numarasını,
 - 10) İthalatçının imzasını ve başvuru tarihini,
- İçerir.

İthalatçılar, aldıkları ithal lisansında belirtilen toplam miktarı tek sevkiyatta ithal etmeye mecbur tutulamazlar.

Genel Müdürlük tarafından düzenlenen ithal lisanslarının geçerliliği bu lisansların düzenlenmesi sırasında esas alınan ve ilgili tedarikçi ülke/ülkelerin yetkili mercilerince tanzim edilmiş olan ihraç lisanslarının ve bu lisanslarda belirtilen miktarların geçerliliğine bağlıdır.

Genel Müdürlük, ilgili tedarikçi ülkenin herhangi bir ürün kategorisi için tespit edilmiş yıllık kota miktarını aşacak şekilde ihraç lisansı düzenlediğini tespit ederse, bu ürünler için ithal lisansı düzenlemeyi geçici bir süre için durdurur. Bu durumda Müsteşarlık, acilen ilgili tedarikçi ülkelerle bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde belirtilen yöntemlere göre danışmalar başlatır.

İhraç lisanslarının ilgili tedarikçi ülke yetkili makamlarınca bu maddede belirtilen hükümlere göre düzenlenmediğinin belirlenmesi ve başvuruda yer alan bilgi ve belgelerde tutarsızlık tespit edilmesi halinde, Genel Müdürlükçe, ilgili tedarikçi ülke

menşeli tekstil ürünleri için yapılan ithal lisansı talepleri karşılanmaz.

İthal lisanslarının kaybedilmesi halinde, lisans sahibinin başvurusu ile, Genel Müdürlükçe üzerine “kaybından dolayı yeniden düzenlenmiştir” şerhi düşülerek yeni ithal lisansı düzenlenebilir. Yeniden düzenlenen ithal lisansının tarih ve sayısı, aslı ile aynı olacaktır. Ancak, lisans sahibinden, lisansın bulunması halinde kullanılmayacağına ve Genel Müdürlüğe iade edileceğine dair taahhütname alınır.

Gözetim veya Korunma Önlemi Uygulanan Tekstil Ürünlerinin İhracatında İlgili Tedarikçi Ülkeler Tarafından Düzenlenecek Belgelere İlişkin Ortak Hükümler

Madde 19- Bu Yönetmeliğin 15 inci ve 18 inci maddelerinde belirtilen ihraç lisansları ile Ek VII’de yer alan menşe şahadetnamesi yeterli sayıda çoğaltılmış nüshayı içerir. Bu belgeler, İngilizce veya Fransızca lisanslarında düzenlenir.

Yukarıda belirtilen belgeler el yazısı ile doldurulduğu takdirde, büyük harflerle yazılacak ve mürekkepli kalem kullanılacaktır.

İhraç lisansları ve menşe şahadetnameleri 210 X 297 mm. ebadında olur. Bu belgeler için mekaniksel odun hamuru içermeyen ve gramajı 25 gr/m²’den az olmayan beyaz yazı kağıdı kullanılır. Bütün kısımlarında gözle görülebilen mekanik veya kimyasal bir tahrifatı belli edecek guloş baskı kullanılır.

Bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak ithalat için yukarıda belirtilen belgelerin aslının ibrazı gereklidir.

Her ihraç lisansı ve menşe şahadetnamesi, baskılı olsun ya da olmasın, kendine ait standart bir seri numarası taşır.

Bu seri numarası;

a) Aşağıda gösterildiği şekilde ihracatçı ülkeyi tanımlayan iki harfi,

-Belarus (Beyaz Rusya) BY -Özbekistan UZ

-Çin Halk Cumhuriyeti CN -Ukrayna UA

-Vietnam VN

b) İlgili kota yılına ait son rakamı (örneğin 2005 yılı için “5” rakamını),

c) İhracatçı ülkede söz konusu belgeleri düzenleyen yetkili makamı tanımlayan iki rakamlı sayıyı,

d) Türkiye’yi tanımlayan iki harfi: TR,

e) 00001'den 99999'a kadar birbirini sırasıyla takip eden beş rakamlı bir sayıyı.

içerir.

İhraç lisansı veya menşe şahadetnamesi, ilgili ürünlerin sevk edilmesinden sonra da düzenlenebilir. Bu durumda, söz konusu belgeler, "issued retrospectively" (geçmişe yönelik düzenlenmiştir) veya "délivré á posteriori" (geçmişe yönelik düzenlenmiştir) ibaresini taşırlar.

İhracatçı, ihraç lisansının veya menşe şahadetnamesinin çalınması, kaybolması ya da imha olması halinde, bu belgeleri tanzim eden yetkili merciden, daha önce kendisine verilen söz konusu belgelere istinaden yenisinin verilmesini talep edebilir. Yeniden düzenlenecek olan bu belgeler "duplicate" (ikinci nüshadır) veya "duplicata" (ikinci nüshadır) ibaresini taşır.

Yukarıda belirtilen ihraç lisansının veya menşe şahadetnamesinin ikinci nüshası, bu belgelerin orijinallerinin tarihini taşır.

Geleneksel Halk Sanatı Ürünleri (Folklorik Ürünler) ile Ev İmalatı Tekstil Ürünlerinin İthaline İlişkin Esaslar

Madde 20- a) Ek III'te belirtilen miktar kısıtlamaları; bu maddenin (b) bendinde tanımlanan ev sanayii ve folklorik ürünlere, bu ürünler için aynı fıkroda yer alan hükümlere uygun olarak menşe ülke yetkili makamları tarafından düzenlenen bir belgenin ithalatçılar tarafından Genel Müdürlüğe ibrazı ve yine aynı fıkroda belirtilen diğer şartları haiz olmaları halinde uygulanmaz.

Bu maddede belirtilen ürünlerin makinada imal edilmiş benzerleri miktar kısıtlamasına tabi ise, gümrük idareleri tarafından sadece, Genel Müdürlükçe düzenlenen ithal lisansında belirtilen ürünlerin ithaline izin verilir.

Anılan ithal lisansı, tedarikçi ülke yetkili makamlarınca düzenlenen bu maddede belirtilen belgenin ithalatçılar tarafından Genel Müdürlüğe ibraz edildiği tarihten itibaren on (10) işgünü içinde düzenlenir.

Bu ithal lisansının geçerlilik süresi, düzenlendiği tarihten itibaren altı (6) aydır. İthal lisansı, bu maddede anılan belgede gösterildiği gibi, istisnalara ilişkin gerekçeleri içerir.

b) Ev sanayii ürünleri konusunda bu maddenin (a) bendinde belirtilen muafiyet, sadece;

1) Her bir tedarikçi ülkenin ev sanayiinde, yalnızca el veya ayakla işleyen dokuma tezgahlarında geleneksel türde imal edilmiş kumaşlara,

2) Bir tedarikçi ülkenin ev sanayiinde, yukarıda belirtilen kumaşlardan geleneksel türde el işçiliği ile elde edilmek ve herhangi bir makina yardımı olmaksızın yalnızca elde dikilmek suretiyle imal edilmiş giyim eşyaları veya diğer tekstil eşyasına,

3) İlgili ikili anlaşmalar veya düzenlemelerin ekindeki listelerde belirtilen, bir tedarikçi ülkenin el imalatı geleneksel halk sanatı (folklorik) ürünlerine,

uygulanır.

c) Muafiyet sadece, Ek X'da yer alan örneğe uygun olarak tedarikçi ülkedeki yetkili makamlarca düzenlenen bir belgenin kapsadığı ürünler için tanınır.

Vietnam söz konusu olduğunda, belgeler açıkça "FOLKLORE" ibaresi olan bir damga taşımak zorundadır. Türkiye ile Vietnam arasında bu ürünlerin yapısıyla ilgili bir görüş ayrılığı olması halinde, bu farklılıkları çözmek için bir ay içinde danışmalar yapılır.

Belgede tanınan muafiyetin gerekçelerinin kesin bir şekilde belirtilmesi zorunludur.

d) Bu madde kapsamı herhangi bir ürünün ithalatı Türkiye'de sorun yaratması ihtimal dahilinde olan boyutlara ulaşırsa, bu Yönetmeliğin 11 inci ve 12 nci maddelerine uygun olarak gözetim veya miktar kısıtlaması uygulanması suretiyle durumun halledilmesi amacıyla, ilgili tedarikçi ülke ile mümkün olan en kısa zamanda danışmalar başlatılır.

Bu Yönetmeliğin 15 inci maddesinin hükümleri, bu maddenin (b) bendi kapsamındaki ürünlere gerekli değişiklikler yapılmak suretiyle uygulanır.

Geçici İthalat

Madde 21- a) Bu Yönetmelik kapsamında alınan önlemler:

1) Serbest bölgelere getirilen,

2) 4458 sayılı Gümrük Kanununun gümrük antrepolarına ilişkin hükümleri kapsamında ithal edilerek gümrük antrepolarına konulan,

3) 4458 sayılı Gümrük Kanununun geçici ithalata ilişkin hükümleri kapsamında ithal edilen,

4) İlgili mevzuat kapsamında, gümrük vergilerine tabi tutulmaksızın, işlem gördükten sonra yeniden ihraç edilmek üzere ithal edilen,

tekstil ürünlerine uygulanmaz.

b) Bu maddenin (a) bendi kapsamına giren tekstil ürünlerinin, işlem görmeden veya işlenmiş halde, sonradan serbest dolaşıma sokulmak istenmesi halinde, bu Yönetmeliğin 18 inci maddesi hükümleri uygulanır ve bu ürünlere ait miktarlar, ihraç lisansının düzenlendiği yıl için tespit edilmiş kotadan düşülür.

Bu Yönetmelik hükümleri kapsamında miktar kısıtlaması uygulanan bir kategoride yer alan ve ilgili tedarikçi ülkenin kotasından düşülerek ithal edildiği tespit edilen tekstil ürünlerinin, daha sonra üçüncü ülkelere ihraç edildiğinin dört hafta içerisinde Genel Müdürlüğe bildirilerek tevsik edilmesi halinde, ihraç edilen miktarlar yeniden ilgili tedarikçi ülkenin kotasına ilave edilir.

Ekonomik Etkili Hariçte İşleme

Madde 22- a) 3/1/1997 tarihli ve 22866 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belirli Üçüncü Ülkelerde İşlem Gördükten sonra Türkiye'ye Geri İthal Edilen Belirli Tekstil Ürünlerine ve Giyim Eşyasına Uygulanan Ekonomik Etkili Hariçte İşleme Rejimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde, Ek IV'te hariçte işleme kotası tespit edilen ve yine aynı ekte yer alan ülkelerde işlem gördükten sonra Türkiye'ye geri ithal edilen tekstil ürünleri, Ek III'te belirtilen miktar kısıtlamalarına tabi tutulmaz.

b) Ek IV'te yer almayan tekstil ürünleri için de, bu ürünlerin miktar kısıtlamalarına tabi olmaları halinde, Kurul tarafından, hariçte işleme kotası tespit edilebilir.

c) Hariçte işleme kotalarının belirli miktarlar dahilinde kategoriler arası aktarımı ile önceki yıldan cari yıla aktarımına veya gelecek yıldan cari yıla aktarımına, Kurul tarafından izin verilir. Ancak, yapılacak aktarımlar;

1) Kategoriler arası aktarım, aktarımın yapıldığı kategori için tespit edilen hariçte işleme kotasının yüzde yirmisine (%20) kadar,

2) Önceki yıla ait kullanılmayan hariçte işleme kotasının cari yıla aktarımı, cari yıl için tespit edilen hariçte işleme kotasının yüzde on buçuğuna (%10,5) kadar,

3) Müteakip yıl için tespit edilen hariçte işleme kotasının cari yıla aktarımı, cari yıl için tespit edilen hariçte işleme kotasının yüzde yedi buçuğuna (%7,5) kadar,

Genel Müdürlükçe doğrudan uygulanabilir.

d) Ek ithalat ihtiyacı olması halinde, Kurul tarafından, hariçte işleme kotalarında gerekli ayarlamalar yapılabilir.

e) Bu maddenin (c) ve (d) bentleri kapsamında yapılan uygulamalar, Genel Müdürlükçe ilgili üçüncü ülke veya ülkelere bildirilir.

f) Menşe şahadetnamesi, Ek IV'te belirtilen bütün ürünler için ilgili tedarikçi ülkedeki yetkili makamlarca yürürlükteki mevzuata ve bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin hükümlerine uygun olarak düzenlenir.

Esneklik Hükümleri

Madde 23- İlgili tedarikçi ülkeler, Genel Müdürlüğe önceden haber vermek şartıyla, aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde Ek III'te yer alan miktar kısıtlamaları arasında aktarımlar yapabilir.

a) Ek IX'daki tablonun 1 inci sütununda belirtilen herbir tedarikçi ülke için, Ek III'te gösterilen ilgili miktar kısıtlamaları arasında aşağıdaki hükümlere göre yapılabilen aktarımların azami miktarları, bu tablonun 2 ila 8 inci sütunlarında gösterilmiştir.

1) Belirli bir kategori için müteakip yıla ait tespit edilmiş miktar kısıtlamasının cari yılda kullanımına, cari yıla ait miktar kısıtlamasının 2 nci sütunda gösterilen oranına kadar izin verilir. Söz konusu bu miktarlar, müteakip yıla ait ilgili miktar kısıtlamalarından düşülür.

2) Belirli bir yılda kullanılmayan miktarların müteakip yıla ait ilgili miktar kısıtlamasına aktarımına, cari kullanım yılına ait miktar kısıtlamasının 3 üncü sütunda gösterilen oranına kadar izin verilir.

3) Kategori 1'den kategori 2 ve 3'e yapılan aktarımlara, aktarımın yapıldığı miktar kısıtlamasının 4 üncü sütunda gösterilen oranlarına kadar izin verilir.

4) Kategori 2 ve 3 arasındaki aktarımlara, aktarımın yapıldığı miktar kısıtlamasının 5 inci sütunda gösterilen oranlarına kadar izin verilir.

5) Kategori 4, 5, 6, 7 ve 8 arasındaki aktarımlara, aktarımın yapıldığı miktar kısıtlamasının 6 ncı sütunda gösterilen oranlarına kadar izin verilir.

6) Grup I, II veya III'de bulunan herhangi bir kategoriden, Grup II veya III'de (ve uygulanabildiği durumlarda Grup IV'de) bulunan herhangi bir kategoriye aktarımlara, aktarımın yapıldığı kategoriye ait miktar kısıtlamasının 7 nci sütunda gösterilen oranlarına kadar izin verilir.

b) Yukarıda belirtilen esneklik hükümlerinin toplam uygulaması, belirli bir yıla ait herhangi bir miktar kısıtlamasında 8 inci sütunda gösterilen oranın üzerinde bir artışa neden olamaz.

c) Yukarıda bahsedilen aktarımlara uygulanabilen çevrim tablosu EK I' de belirtilmiştir.

d) Aktarımlar için ek şartlar, imkanlar ve notlar Ek IX'daki tablonun 9 uncu sütununda belirtilmiştir.

Ek İthalat

Madde 24- Belirli koşullarda, bir ya da daha fazla sayıda ürün kategorisine ilişkin olarak Ek III'te belirtilen miktarların üzerinde ithalat yapılmasının gerektiği durumda, Kurul tarafından, belirli bir kota yılı içerisinde ithalat için ek imkanlar sağlanabilir.

Bu tür ek imkanların bir tedarikçi ülkenin yetkili makamları tarafından kota seviyesini aşan miktarlarda lisans düzenlenmesini müteakiben sağlanması halinde, kota seviyesini aşan miktar;

a) Ek imkanların sağlandığı kategoriye ait miktar kısıtlamasının yüzde üçünü (%3) geçmemek şartıyla, aynı grup veya alt gruba ait bir ya da daha fazla ürün kategorisi için tespit edilen cari kota yılına ait miktar kısıtlamasından ve/veya,

b) Aynı ürün kategorisi için tespit edilen müteakip kota yılına ait miktar kısıtlamasından, düşülür.

Bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinde belirtilen esneklik hükümleri ek ithalat imkanları için uygulanmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Suistimal

Suistimal Durumunda Yapılacak İşlemler

Madde 25- Yapılan araştırma sonucu, bir tedarikçi ülkenin miktar kısıtlamasına tabi bir kategoride yer alan tekstil ürünlerinin aktarma (transshipment), yön değiştirme (re-routing) veya buna benzer hileli yöntemlerle Türkiye'ye ithal edildiği ispatlanır ve bu durumun telafisi için bir eşdeğer ayarlamaların yapılması gerektiği kanaatine varılırsa, ilgili tedarikçi ülkeden bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde belirtilen yöntemlere göre danışma talep edilir.

Suistimale ilişkin açık bir delilin bulunması durumunda, birinci fıkrada belirtilen danışmalar sonuçlanıncaya kadar ilgili tedarikçi ülkeden, danışmanın başladığı takvim yılına ait belirlenmiş kotadan, şayet içinde bulunulan yılın kotası tamamen kullanıldıysa takip eden yıl için belirlenen kotadan gerekli ayarlamaların yapılmasını garanti etmek için gerekli ihtiyati tedbirleri alması talep edilir.

Danışmalar sonucunda şayet bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde belirtilen süre içinde karşılıklı olarak tatmin edici bir

çözüm sağlanamazsa, Kurul tarafından alınacak kararlar, suistimale konu miktara eşdeğer bir miktar ilgili tedarikçi ülkenin söz konusu ürüne ait kotasından düşülür.

Tedarikçi ülkelerle yapılan ikili anlaşmaların hükümlerine göre, ilgili tedarikçi ülkeler tarafından elyaf miktarı, mal miktarı, mal tanımı veya mal tasnifine ilişkin yanlış beyanda bulunulduğuna dair yeterli delillerin varlığı tespit edilirse, Genel Müdürlükçe, ilgili ürünlerin söz konusu ülkeden ithaline izin verilmeyebilir.

Ürünleri miktar kısıtlamasına tabi olmayan bir ülkenin sahasından bu ülke menşeli olmayan ürünlerin aktarma (transshipment) veya yön değiştirme (re-routing) suretiyle Türkiye'ye ithal edildiği tespit edilirse, Kurul tarafından, söz konusu ülkenin aynı ürünlerinin ithalatında miktar kısıtlaması uygulanması veya diğer herhangi bir uygun önlem alınması kararlaştırılabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM **Kurul**

Kurulun Çalışma Usul ve Esasları

Madde 26- Kurul, gerekli hallerde, Kurul Başkanının daveti üzerine toplanır. Genel Müdürlük Kurul toplantısından önce gündemde görüşülecek maddelere ilişkin özet bilgileri hazırlayarak Kurul üyelerine gönderir.

Kurul, salt çoğunlukla toplanır. İlk toplantıda çoğunluğun sağlanamaması halinde müteakip toplantı ertesi gün yapılır. Bu toplantıda salt çoğunluk aranmaz.

Kurul kararları, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oylarda eşitlik olması halinde, Kurul Başkanının kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

Kurul üyeleri dışında toplantıya katılanların oy hakkı yoktur.

Kurul üyeleri, incelemeye konu taraflar ile 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 245 inci maddesinde belirtilen türde bir ilişkide bulduklarının tespiti halinde, toplantılara katılamazlar.

Kurul üyesi meslek kuruluşu temsilcilerinin, inceleme konusu benzer ve/veya doğrudan rakip ürün/ürünlerin üreticisi, ihracatçısı veya ithalatçısı olmaması ve bu malların herhangi bir şekilde ticareti ile iştigal etmemesi zorunludur. Aksi takdirde, yukarıdaki fıkra hükmüne göre işlem yapılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM **Çeşitli Hükümler**

Yaptırım

Madde 27- Gerçek veya tüzel kişilerce bu Yönetmelik hükümleri kapsamında ithalat işlemlerine esas olan belgelerde tahrifat yapıldığının veya sahte belge kullanıldığının yada yanıltıcı bilgi ve belge verildiğinin Müsteşarlık denetim birimince belirlenmesi durumunda, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, başlamış bulunan işlemleri hariç, söz konusu kişilerin bu Yönetmelik çerçevesinde yapacağı müteakip ithal lisansı talepleri Genel Müdürlükçe bir (1) yıl süre ile değerlendirmeye alınmaz. Bu süre, konuya ilişkin olarak Genel Müdürlükçe firmaya gönderilen yazının sevk tarihinden yedi (7) gün sonra başlar.

İthal lisansının, Ek XII'de yer alan taahhütname çerçevesinde, geçerlilik süresinin bitimini müteakip en geç onbeş (15) iş günü içinde Genel Müdürlüğe iade edilmemesi halinde, mücbir sebepler hariç, müteakip ithal lisansı talepleri, söz konusu ithal lisansı iade edilene kadar değerlendirmeye alınmaz.

İstatistik Bilgiler

Madde 28- a) İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin XI inci bölümünde yer alan tekstil ürünlerinin ithalat miktarları, Gümrük Müsteşarlığınca, her ayın bitiminden itibaren otuz (30) gün içinde, G.T.İ.P., bu G.T.İ.P.'na ait ölçü birimi ve varsa özel ölçü birimi, yer aldığı kategori de belirtilmek suretiyle Genel Müdürlüğe bildirilir.

b) İthalat ileriye yönelik gözetime veya miktar kısıtlamasına tabi tekstil ürünlerinin ithalatı ile ilgili istatistik veriler: (ürünün ticari tanımı, G.T.İ.P., bu G.T.İ.P.'na ait ölçü birimi ve varsa özel ölçü birimi, yer aldığı kategori, ilgili kategori için belirlenen ölçü birimi cinsinden miktarı, G.T.İ.P.'na ait ölçü birimi farklı ise ayrıca kilogram cinsinden miktarı, fiyatı, menşe veya ihracatçı ülkesi ve benzeri.)

1) Gümrük yükümlülüğünün doğduğu ayı izleyen ayın ilk onbeş (15) iş günü içinde, ilgili gümrük idaresi tarafından,

2) Gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihi müteakip en geç onbeş (15) iş günü içinde, adına ithal lisansı düzenlenmiş olan ithalatçılar tarafından,

Genel Müdürlüğe bildirilir.

Tebliğ

Madde 29- Müsteşarlık bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin Tebliğ çıkarmaya yetkilidir.

Diğer Mevzuat

Madde 30- İthalata ilişkin diğer Yönetmeliklerin bu Yönetmeliğe aykırı hükümleri uygulanmaz.

Kaldırılan Hükümler

Madde 31- 26/12/1997 tarihli ve 23212 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Belirli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Yönetmelik, ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar başlamış bulunan işlemler kaldırılan Yönetmelik hükümlerine tabidir.

Yürürlük

Madde 32- Bu Yönetmelik 1/1/2005 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 33- Bu Yönetmelik hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

İKİLİ ANLAŞMALAR, PROTOKOLLER VEYA DİĞER DÜZENLEMELER KAPSAMI DIŞINDA, BELİRLİ ÜLKELER MENŞEİLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA MEVZUAT

İKİLİ ANLAŞMALAR, PROTOKOLLER VEYA DİĞER DÜZENLEMELER KAPSAMI DIŞINDA, BELİRLİ ÜLKELER MENŞEİLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA KARAR

Karar No.95/6816

22/10/1964 tarihli ve 6/3820 sayılı, 21/12/1972 tarihli ve 7/5476 sayılı, 3/2/1995 tarihli ve 95/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları ile onaylanan anlaşmalar çerçevesinde hazırlanan ekli “İkili Anlaşmalar, Protokoller veya Diğer Düzenlemeler Kapsamı Dışında, Belirli Ülkeler Menşeli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar”ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığı’nın 4/4/1995 tarihli ve 21771 sayılı yazısı üzerine, 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Kanunun değişik 2 nci, 19/7/1972 tarihli ve 1655 sayılı Kanunun değişik 19 uncu maddesi ile 2/2/1984 tarihli ve 2976 sayılı Kanun hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 30/4/1995 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Amaç ve Kapsam

Madde 1— Bu Karar, tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartların, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde ciddi zarar, ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidi oluşturması ya da ülkenin iktisadi çıkarları açısından gerekli olması halinde, uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükler de dikkate alınarak, bu zarar veya zarar tehdidini ortadan kaldırmak amacıyla yapılacak işlemlere, alınacak önlemlere, gerekli ilke ve uygulama kararlarını verecektir Kurul oluşturulmasına ve bunun görevlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tekstil ürünlerinin ithalatında geçici bir süre için uygulanmak üzere tespit edilmiş diğer korunma önlemlerinin mevcudiyeti, bu Karar çerçevesinde gözetim veya korunma önlemi uygulanmasını engellemez.

Tanımlar ve Kısaltmalar

Madde 2— Bu Karar'da yer alan:

a) Benzer ürün: ithalatı ciddi zarar, ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidinde sebep olan Orijinle aynı özellikleri taşıyan bir ürünü veya benzer özellikleri taşıyan başka bir ürünü,

b) Kota: ithalinde miktar kısıtlaması yapılmak **suretiyle** korunma önlemi uygulanan tekstil ürünlerine ait . bir kategori için, ilgili tedarikçi ülkeden bir takvim yılı içinde yapılmasına izin verilen ithalatın düzeyini,

c) Bakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlığı,

d) Müsteşarlık : Dış Ticaret Müsteşarlığı'nı,

e) Genel Müdürlük Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğü'ne,

1) Kurul : İkili Anlaşmalar, Protokoller veya Diğer Düzenlemeler Kapsamı Dışında, Belirli ülkeler Menşeli Tekstil ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma önlemlerini Değerlendirme Kurulu'nu, ifade eder.

Yetki.

Madde 3— Bu Karar'da yer alan:

a) Gözetim ve korunma önlemlerini önermeye, uygulamaya ve izlemeye,

b) İleriye yönelik gözetim veya korunma önlemleri uygulanan tekstil ürünlerinin ithaline izin vermeye ve bu amaçla. belge düzenlemeye,

c) İthalinde miktar kısıtlaması yapılmak suretiyle korunma önlemi uygulanan tekstil ürünleri için tespit edilen kotaların dağıtım usul ve esaslarını belirlemeye.

d) Gözetim ve korunma önlemlerinin uygulanmasına yönelik olarak ilgili kurum ve kuruluşlara talimat vermeye,

Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir.

Kurulun Teşkili

Madde 4— Kurul, İthalat Genel Müdürü veya görevlendireceği Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ile Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü, Anlaşmalar Genel Müdürlüğü, Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü'nün yetkili birer temsilcisi ve İthalat Genel Müdürlüğü'nün ilgili Dair. Başkanından teşekkül eder.

Kurul Başkanı, konunun niteliğine göre danışma mahiyetinde ilgili uzmanları Kurul toplantılarına çağırabilir.

Kurul, tekstil ürünleri ithalatında gözetim ve korunma önlemleri konusunda, Müsteşarlığın (ithalat Genel Müdürlüğü) teklifi üzerine karar alır.

Kurul'un sekretarya hizmetleri Müsteşarlık <İthalat Genel Müdürlüğü) tarafından yürütülür.

Kurulun Görevleri

Madde 5— Kurul'un görevleri:

a) Soruşturma açılıp açılmamasına karar vermek,

b) Soruşturma sırasında. Müsteşarlığın (İthalat Genel Müdürlüğü) durumun aciliyetinin sebeplerini de açıklayarak yapacağı teklifi üzerine, alınacak acil önlemlere ilişkin karar vermek,

c) Soruşturma süresini uzatıp uzatmamaya karar vermek,

d) Soruşturma sonuçlarını değerlendirmek ve alınacak önlemlere ilişkin karar vermek,

e) Soruşturmanın kapatılmasına karar vermek,

1) Bu Karar çerçevesinde yapılacak kota tahsislerinde ithalatçılar adına düzenlenecek belgelerin teminatı bağlanması gerektiği durumlarda, Müsteşarlıkça (İthalat Genel Müdürlüğü) bu konuda yapılacak teklifleri değerlendirmek,

g) Alınan önlemlerin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslara dair gerekli olabilecek değişiklikler konusunda Müsteşarlıkça (İthalat

Genel Müdürlüğü) yapılacak teklifleri değerlendirmek ve bunlara ilişkin karar almak.

h) AT/Türkiye Gümrük Birliğini düzenleyen ilgili mevzuat çerçevesinde, Avrupa Topluluğu'nun ikili anlaşmalar, protokoller veya diğer düzenlemeler kapsamı dışında belirli üçüncü ülkeler menşeli tekstil ürünleri ithalatında uyguladığı gözetim ve korunma önlemlerinin ülkemiz tarafından da uygulanmasını teminen, Müsteşarlıkça yapılacak teklifleri karara bağlamaktır.

Önem Alınmasını Gerektiren Haller

Madde 6— Tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartlarda meydana gelen değişikliklerin, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde ciddi zarar, ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidi oluşturduğunun ya da ülkenin iktisadi çıkarları açısından gerekli olduğunun belirlenmesi halinde önlem alınır.

Başvuru ve inceleme

Madde 7— Tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışlar ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartlarda meydana gelen değişiklikler sonucu, ciddi zarar gördüğünü ya da ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidi altında bulunduğunu iddia eden ilgili gerçek veya tüzel kişiler Müsteşarlığa (İthalat Genel Müdürlüğü) yazılı olarak başvuruda bulunabilirler.

Genel Müdürlük, başvuru üzerine veya re'sen, 6 ncı maddede belirtilen önlem alınmasını gerektiren hallerin varlığına ilişkin yeterli delillerin bulunup bulunmadığı konusunda inceleme yapar.

Soruşturmanın Açılması

Madde 8— Başvuru üzerine veya re'sen yapılan bir inceleme sonucunda, 6 ncı maddede belirtilen önlem alınmasını gerektiren hallerin varlığına ilişkin yeterli delillerin bulunması durumunda soruşturma açılır.

Gözetim önlemleri

Madde 9— Soruşturma sonucunda, tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartların, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde zarar tehdidi oluşturduğunun ya da ülkenin iktisadi çıkarları açısından gerekli olduğunun belirlenmesi halinde, Kurul tarafından, sözkonusu

ürünlerin ithalinde ileriye yönelik veya geçmişe yönelik gözetim önlemi uygulanmasına karar verilebilir.

İleriye yönelik gözetim önlemi uygulanan tekstil ürünlerinin ithali, belirli esaslar dahilinde Müsteşarlığın (İthalat **Genel** Müdürlüğü) iznine bağlanır.

Gözetimin amacı: gözetim önlemi uygulanan tekstil ürünlerinin ithalatındaki gelişmelerin izlenmesine yöneliktir.

Korunma önlemleri

Madde 10— Soruşturma sonucunda, tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların **ve/veya** bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartların, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturduğunun ya da ülkenin iktisadi çıkarları açısından gerekli olduğunun belirlenmesi halinde, uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükler de dikkate alınarak, Kurul tarafından, söz konusu ürünlerin ithalinde korunma önlemi uygulanmasına karar verilebilir.

Korunma önlemi uygulanan tekstil ürünlerinin ithali belirli sınırlar ve esaslar dahilinde Müsteşarlığın (İthalat Genel Müdürlüğü) iznine bağlanır.

İzin mekanizması, ilgili ürünlerin ithalatında kota tespiti ve dağıtılması yoluyla uygulanır.

Acil önlem

Madde 11— Başvuru üzerine. veya re'sen yapılan bir soruşturma sırasında, 10 uncu maddede belirtilen şartların gerçekleştiğinin tespit edildiği ve gecikmenin onarılması güç zararlara yol açabileceği olağandışı ve kritik durumlarda, Müsteşarlığın (İthalat Genel Müdürlüğü) durumun aciliyetinin sebeplerini de açıklayarak yapacağı teklifi üzerine, Kurul tarafından, gözetim veya korunma önlemleri uygulanmasına karar verilebilir.

Soruşturmanın Kapatılması

Madde 12— Soruşturma sonucunda soruşturma konusu tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışlardan ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartlardan kaynaklanan ciddi zarar, ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidinin bulunmadığının tespiti halinde veya başvuru konusunun ortadan kalkması durumunda, Kurul tarafından soruşturma kapatılır.

Başvurunun geri çekilmesi halinde, Kurul tarafından soruşturmanın kapatılmasına karar verilebilir.

Teminat

Madde 13— Bu Karar çerçevesinde yapılacak kota tahsislerinde ithalatçılar adına düzenlenecek belgelerin teminata bağlanmasına, Kurulun Müsteşarlık (İthalat Genel Müdürlüğü) kanalıyla yapacağı teklif üzerine, Bakanlar Kurulunca karar verilebilir.

Teminat, ithalatçının Müsteşarlığa (İthalat Genel Müdürlüğü) yapacağı kota tahsisi başvurusu ekinde yer alan proforma faturada belirtilen döviz cinsi üzerinden mal bedelinin Türk Lirası karşılığının % l'i nisbetinde, bankalarca tahsil edilir.

Müsteşarlık (İthalat Genel Müdürlüğü) tarafından kota tahsis edilen ithalatçılar adına düzenlenen ve kısmen veya tamamı kullanılmayan belgelerin bu Karar çerçevesinde çıkarılacak Yönetmelik ile tespit edilen süre içinde Genel Müdürlüğe iade edilmemesi halinde teminat, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonuna gelir kaydedilir.

Yaptırım

Madde 14— Bu Karar ve bu Karar'a dayanılarak çıkarılacak Yönetmelik çerçevesinde alınacak taahhünamelere aykırı davranışlar ile bu Karar'a aykırı hareket edenler ve ithalat işlemlerinde sahte belge kullananlar veya ithalat işlemlerine esas olan belgelerde tahrifat yapanlar hakkında, ilgili Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, uygulanacak yaptırımlar ve gerekli hallerde alınacak taahhünamelerde belirtilen meblağın Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonu'na gelir kaydettirilmesine ait esaslar Yönetmelik ile tespit edilir.

Diğer Hükümler

Madde 15— Bu Karar kapsamında alınan önlemler:

- a) Serbest Bölgelere getirilen,
 - b) Gümrük Kanununun gümrük antrepolarını ilişkin hükümleri kapsamında ithal edilerek gümrük antrepolarına konulan,
 - c) Gümrük Kanununun geçici ithalatı ilişkin hükümleri kapsamında ithal edilen,
 - d) İlgili mevzuat kapsamında, gümrük vergilerin. tabi tutulmaksızın, işlem gördükten sonra yeniden ihraç edilmek üzere ithal edilen,
- tekstil ürünlerine uygulanmaz.

Ürünleri bu Karar kapsamında miktar kısıtlamasına tabi olan tedarikçi bir ülkeye işlem görmek üzere ihraç edilecek tekrar

Türkiye'ye ithal edilen tekstil ürünlerine uygulanacak hükümler, bu Karar'a istinaden çıkarılacak yönetmelik ile tespit edilir.

Bu Karar, İthalat Rejimi Kararı'nın bu Karar'a aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasını engellemez.

Yönetmelik

Madde 16— Kurul'un çalışmasına, teminatın tahsili, geri verilmesi ve gelir kaydedilmesine ve bu Karar'ın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu Karar'ın uygulama alanına giren tekstil ürünleri Yönetmelik ile tespit edilir.

Yürürlük

Madde 17— Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 18— Bu Karar'ı Başbakan yürütür.

İKİLİ ANLAŞMALAR, PROTOKOLLER VEYA DİĞER DÜZENLEMELER KAPSAMI DIŞINDA, BELİRLİ ÜLKELER MENŞELİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ KISIM

AMAÇ , KAPSAM, TANIMLAR VE GENEL HÜKÜMLER

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu Yönetmelik, tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartların, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde ciddi zarar, ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidi oluşturması ya da ülkenin iktisadi çıkarları açısından gerekli olması halinde, uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükler de dikkate alınarak, bu zarar veya zarar tehdidini ortadan kaldırmak amacıyla yapılacak işlemlere ve alınacak önlemlere ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

Madde 2- Bu Yönetmelikte yer alan:

a) Benzer Ürün: İthalatı ciddi zarar, ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidine sebep olan ürünle aynı özellikleri taşıyan bir ürünü veya benzer özellikleri taşıyan başka bir ürünü,

b) Kota: İthalinde miktar kısıtlaması yapılmak suretiyle korunma önlemi uygulanan tekstil ürünlerine ait bir kategori için, ilgili tedarikçi ülkeden bir takvim yılı içinde yapılmasına izin verilen ithalatın düzeyini (miktar kısıtlaması uygulamasının yıl içinde

yürürlüğe konulduğu durumlarda kota düzeyi, dönemsel olarak da tespit edilebilir),

c) Bakanlık : Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığı,

d) Müsteşarlık : Dış Ticaret Müsteşarlığını,

e) Genel Müdürlük : Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğünü,

f) Kurul : İkili Anlaşmalar, Protokoller veya Diğer Düzenlemeler Kapsamı Dışında, Belirli Ülkeler Menşeli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulunu,

ifade eder.

Uygulama Alanı

Madde 3- a) Bu Yönetmelik hükümleri, ikili anlaşmalar, protokoller veya diğer düzenlemeler kapsamı dışında belirli ülkeler menşeli, İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Gümrük Giriş Tarife Cetveli'nin XI inci Bölümünde yer alan tekstil ürünleri ile EK I B'de gösterilen diğer tekstil ürünlerinin (bundan sonra tekstil ürünleri olarak anılacaktır) ithalatında uygulanır.

b) Bu Yönetmelik kapsamında alınan önlemler:

1) Serbest Bölgelere getirilen,

2) Gümrük Kanununun gümrük antrepolarına ilişkin hükümleri kapsamında ithal edilerek gümrük antrepolarına konulan,

3) Gümrük Kanununun geçici ithalata ilişkin hükümleri kapsamında ithal edilen,

4) İlgili mevzuat kapsamında, gümrük vergilerine tabi tutulmaksızın, işlem gördükten sonra yeniden ihraç edilmek üzere ithal edilen,

tekstil ürünlerine uygulanmaz.

c) EK III' de belirtilen ülkeler menşeli tekstil ürünlerinin ithali, 14 üncü ve 17 nci maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak üzere, miktar kısıtlamasına tabi değildir.

EK III' de belirtilmeyen ülkeler menşeli tekstil ürünlerinin ithalinde:

14 üncü ve 17 nci maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak,

2) AT/Türkiye Gümrük Birliğini düzenleyen ilgili mevzuat uyarınca, EK IV'de belirtilen ve bu ekte gösterilen ülke menşeli tekstil ürünleri ithalatında uygulanacak gözetim ile EK V'de belirtilen ve bu ekte gösterilen ülkeler menşeli tekstil ürünleri ithalatında uygulanacak yıllık miktar kısıtlamaları hariç olmak,

üzere miktar kısıtlaması veya eş etkili tedbirler uygulanmaz.

(2) numaralı bentte belirtilen miktar kısıtlamalarına ve gözetim önlemlerine tabi tutulacak ürünlerin ithaline, bu Yönetmelik hükümleri kapsamında izin verilir.

e) AT/Türkiye Gümrük Birliğini düzenleyen ilgili mevzuat uyarınca, EK VI'da belirtilen ve bu ekte gösterilen ülke menşeli tekstil ürünleri, Kurul tarafından söz konusu ürünler için yıllık miktar kısıtlaması tespit edilmesi halinde ithal edilebilir.

f) EK VII'de belirtilen ve bu ekte gösterilen ülkelerde işlem görmek üzere ihraç edilerek tekrar Türkiye'ye ithal edilen tekstil ürünlerine, ilgili mevzuat kapsamında, yıllık olarak tespit edilecek seviyelerin altında kalması kaydıyla miktar kısıtlaması uygulanmaz.

g) (d) fıkrasının (2) numaralı bendi ile 14 üncü ve 17 nci maddelerde belirtilen önlemler, önlemin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren geçerlidir. Ancak bu önlemler, önlemin yürürlüğe girdiği tarihten önce sevk edilmiş veya gümrüklere gelmiş olan tekstil ürünlerine uygulanmaz.

Sevk tarihi, söz konusu ürünlerin Türkiye'ye ihraç amacıyla ilgili tedarikçi ülkeden ulaşım aracına yüklendiği tarihtir.

h) (b) fıkrasında belirtilen tekstil ürünlerinin, işlem görmeden veya işlenmiş halde, sonradan serbest dolaşıma sokulmak istenmesi halinde 19 uncu madde hükümleri uygulanır ve bu ürünlere ait miktarlar, sevk edildikleri takvim yılına ait ilgili tedarikçi ülke için tespit edilmiş kotadan, şayet bu yıla ait kota tamamen kullanılmış ise takip eden yıla ait kotadan düşülür.

Yukarıda belirtilen ürünler ile bu Yönetmelik kapsamında miktar kısıtlaması uygulanan bir kategoride yer alan ve ilgili tedarikçi ülkenin kotasından düşülerek ithal edildiği tespit edilen tekstil ürünlerinin, daha sonra üçüncü ülkelere ihraç edildiğinin dört hafta içerisinde Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) bildirilerek tevsik edilmesi halinde, ihraç edilen miktarlar yeniden ilgili tedarikçi ülkenin kotasına ilave edilir.

Ürün Tasnifi

Madde 4- 3 üncü maddenin (a) fıkrasında belirtilen amaç doğrultusunda, İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Gümrük Giriş Tarife Cetveli'nin XI inci Bölümünde yer alan tekstil ürünleri, EK I B'de gösterilen 5604.10.00, 6309.00.00 ve 63.10 gümrük tarife istatistik pozisyonlarının kapsadığı ürünler hariç olmak üzere, EK I A'da gösterildiği şekilde kategoriler bazında tasnif edilmiştir.

Menşe Tespiti

Madde 5- Bu Yönetmelik kapsamında gözetim veya korunma önlemi uygulanan tekstil ürünlerinin menşei, yürürlükte bulunan ilgili mevzuat hükümlerine göre düzenlenen bir menşe şahadetnamesi ile ispatlanacaktır. Bu hüküm, böyle bir belgenin ibrazı hakkındaki müteakip düzenlemeleri engellemez.

İKİNCİ KISIM BAŞVURU, İNCELEME VE SORUŞTURMA USUL VE ESASLARI

Başvuru ve İnceleme

Madde 6- Başvuru, tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışlar ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartlarda meydana gelen değişiklikler sonucu, ciddi zarar gördüğünü ya da ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidi altında bulunduğunu iddia eden ilgili gerçek veya tüzel kişiler ya da ilgili üreticiler adına meslek kuruluşları tarafından EK II' de belirtilen bilgileri eksiksiz olarak içerecek şekilde Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) yazılı olarak yapılır.

Başvuru, EK II'de belirtilen bilgilerin eksiksiz olarak verildiğinin tespiti halinde, Müsteşarlıkça (Genel Müdürlük) incelemeye alınır.

İnceleme süresi içerisinde başvurunun geri çekilmesi halinde, Müsteşarlıkça (Genel Müdürlük) işlemlere son verilir.

Soruşturmanın Açılması

Madde 7- Müsteşarlık (Genel Müdürlük), başvuru üzerine veya re'sen yapacağı incelemeyi tamamladıktan sonra, soruşturma açılıp açılmaması hususunda Kurula teklifte bulunur.

Soruşturma açılabilmesi için, tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartlarda meydana gelen değişikliklerin benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde ciddi zarar, ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidi oluşturduğuna dair yeterli delillerin bulunması gerekir.

Kurulun kararı soruşturma açılmaması yönünde ise, bu durum başvuru sahiplerine Müsteşarlık (Genel Müdürlük) tarafından yazılı olarak bildirilir.

Kurulca soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, buna ilişkin karar Resmi Gazete'de yayımlanır. Karara ilişkin ilanda; soruşturma konusu ürünler, ait oldukları kategoriler, ilgili tedarikçi ülkeler ile inceleme sırasında toplanan gizli olmayan bilgilerin bir özeti yer alır. Ayrıca, soruşturmada kullanılmak üzere ilgili tarafların konuya ilişkin bilgi ve belgeler ile görüşlerini ve

dinlenmeye ilişkin talepleri olması halinde, bu hususu ilanda belirtilen süre içerisinde Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) yazılı olarak iletmeleri talep edilir.

Gerekli durumlarda, Müsteşarlık (Genel Müdürlük), ilgili taraflardan soruşturmaya ilişkin ek bilgi ve belgeler de isteyebilir.

Bilgilerin Toplanması ve Doğrulanması

Madde 8- Müsteşarlık (Genel Müdürlük), soruşturma sırasında sağlanan bilgilerin doğrulanması ve ek bilgi sağlanması amacıyla ilgili gerçek veya tüzel kişiler veya meslek kuruluşları nezdinde inceleme yapabilir.

İlgili taraflardan birinin, verilen süre içinde gerekli bilgiyi sağlayamaması, yanlış bilgi vermesi veya bilgi vermeyi reddetmesi ya da soruşturmayı ciddi şekilde engellediğinin anlaşılması halinde, değerlendirmeler mevcut verilere göre yapılabilir.

Bilgilerin Gizliliği

Madde 9- İkili anlaşmalar, protokoller veya diğer düzenlemeler kapsamı dışında, belirli ülkeler menşeli tekstil ürünleri ithalatında gözetim ve korunma önlemleri hakkında mevzuata ilişkin uygulamalar kapsamında alınan bilgiler sadece talep edildiği amaçlar için kullanılır.

Açıklanmaları, bilgiyi verenin veya bilgi kaynağının menfaatlerini olumsuz yönde etkileyebilecek bilgiler gizli kabul edilir.

İlgili taraflar, verdikleri bilgilerin tamamen veya kısmen gizli tutulmasını talep edebilirler. Bu konuda yapılacak taleplerde, gizlilik isteğinin nedenlerinin açıklanması ve bilgilerin gizli nitelikte olmayan bir özetinin verilmesi gerekmektedir. Söz konusu özetin verilmesinin mümkün olmaması halinde, buna ilişkin gerekçeler belirtilir.

Gizli tutulması talep edilen bilgiler, bilgileri sağlayan tarafın izni olmadan açıklanamaz. Ancak, gizlilik isteğinin nedenlerinin geçerli bulunmaması ve bilgileri sağlayan tarafın söz konusu bilgilerin herhangi bir şekilde açıklanmasını istememesi durumunda, bilgiler dikkate alınmayabilir.

Soruşturma kapsamında alınan genel bilgilerin açıklanması ve özellikle ikili anlaşmalar, protokoller veya diğer düzenlemeler kapsamı dışında, belirli ülkeler menşeli tekstil ürünleri ithalatında gözetim ve korunma önlemleri hakkında mevzuat hükümleri çerçevesinde alınan kararların gerekçelerinde yer alması, bu madde kapsamında gizli olarak mütalaa edilmez. Ancak, bu

açıklamada tarafların ticari sırlarına ilişkin çıkarları gözönünde bulundurulur.

Tarafların Dinlenmesi

Madde 10- Müsteşarlık (Genel Müdürlük), soruşturma sonucundan doğrudan etkilenebileceğini belirten veya sözlü ifadelerinin alınması için özel sebepler bulunduğunu kanıtlayan ilgili gerçek veya tüzel kişileri, soruşturmanın açılmasına ilişkin ilanda belirtilen süre içinde Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) yazılı olarak başvurmaları kaydıyla dinleyebilir.

Bu tür görüşmeler, Müsteşarlığın (Genel Müdürlük) talebi üzerine de gerçekleştirilebilir.

Soruşturmanın Kapatılması

Madde 11- Soruşturma sonucunda, soruşturma konusu tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartlarda meydana gelen değişikliklerin benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde ciddi zarar, ciddi zarar tehdidi veya zarar tehdidi oluşturmadığının tespiti halinde veya başvuru konusunun ortadan kalkması durumunda, Kurul tarafından, soruşturma kapatılır.

Başvurunun geri çekilmesi halinde, Kurul tarafından, soruşturmanın kapatılmasına karar verilebilir.

Soruşturmaya İlişkin İlan

Madde 12- Soruşturma sırasında alınan acil önlemlere, soruşturma sonucunda alınan önlemlere ve soruşturmanın kapatılmasına ilişkin kararlar Resmi Gazete'de yayımlanır. Bu ilanlarda, soruşturma konusu ürünler, ait oldukları kategoriler, ilgili tedarikçi ülkeler, soruşturma ile ilgili belirlemeler ve gizli olmayan diğer bilgiler yer alır.

ÜÇÜNCÜ KISIM CİDDİ ZARAR, CİDDİ ZARAR TEHDİDİ

Ciddi Zarar ve Ciddi Zarar Tehdidinin Tespiti

Madde 13- a) Yurtiçi üreticiler üzerinde oluşan ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidinin tekstil ürünlerinin ithalatındaki artışlardan veya ithalatın gerçekleştiği şartlardan kaynaklanıp kaynaklanmadığının tespitinde, özellikle aşağıdaki faktörler dikkate alınır:

1) Özellikle önemli bir artışa sebep olduğu durumlarda, mutlak rakamlar itibariyle ya da Türkiye'deki üretim veya tüketime oranla, ithalatın hacmi,

2) Türkiye'deki benzer ve/veya doğrudan rakip ürünün fiyatına kıyasla, özellikle önemli bir fiyat indirimi yapıldığı durumlarda, ithal fiyatları,

3) Söz konusu ithalatın, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi ile ilgili :

- Üretim,
 - Kapasite kullanımı,
 - Stoklar,
 - Satışlar,
 - Pazar payı,
 - Fiyatlar (Fiyatların bastırılması ya da normalde gerçekleşecek fiyat artışlarının önlenmesi),
 - Karlar,
 - Sermayenin geri dönüşü,
 - Nakit durumu,
 - İstihdam,
- gibi ekonomik göstergelerin gelişimine etkisi.

b) Soruşturma sırasında, EK III'de belirtilen ülkelerin özel iktisadi yapıları da dikkate alınır.

c) Ciddi zarar tehdidi iddiası halinde, belirli bir durumun fiili bir zarara dönüşmesi ihtimalinin açıkça önceden görülüp görülmediği de incelenir. Bu durumda, aşağıda belirtilen faktörler de gözönünde bulundurulur:

- 1) Türkiye'ye yönelik ihracatın artış oranı,
- 2) Menşe veya ihracatçı ülkede mevcut veya yakın bir gelecekte oluşacak ihracat kapasitesi ve bundan kaynaklanan ihracatın Türkiye'ye yapılması olasılığı.

DÖRDÜNCÜ KISIM GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ

Gözetim Önlemleri

Madde 14- Başvuru üzerine veya re'sen yapılan soruşturma sonucunda;

a) EK III'de belirtilenler dışındaki ülkeler menşeli tekstil ürünlerinin ithalatının, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde zarar tehdidi oluşturduğunun tespit ve kararlaştırılması halinde, bu Yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, Kurul tarafından, söz konusu ürünlerin ithalinin:

- 1) Geçmişe yönelik gözetime veya,

2) İthalatın eğiliminin izlenmesi amacıyla ileriye yönelik gözetime,

tabi tutulmasına karar verilebilir.

b) EK III'de yer alan ülkeler menşeli tekstil ürünlerinin ithalatının, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde zarar tehdidi oluşturduğunun tespit ve kararlaştırılması ya da ülkenin iktisadi çıkarları açısından gerekli olması halinde, bu Yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, Kurul tarafından, söz konusu ürünlerin ithalinin:

1) Geçmişe yönelik gözetime veya,

2) İthalatın eğiliminin izlenmesi amacıyla ileriye yönelik gözetime,

tabi tutulmasına karar verilebilir.

Gözetim önlemi uygulanmasına ilişkin karar, Resmi Gazete'de yayımlanır.

Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinin (1) ve (2) numaralı altbentlerinde belirtilen gözetim önlemleri, kural olarak sınırlı bir süre için geçerlidir.

Başvuru üzerine veya re'sen yapılan bir soruşturma sonucunda, 17 nci maddenin (b) bendinde belirtilen durumun gerçekleşmesi ihtimalinin varlığı tespit edilirse, Kurul tarafından:

a) İleriye yönelik gözetim önlemi uygulanan tekstil ürünlerinin ithalinde ibraz edilmesi gerekli olan ithal lisanslarının geçerlilik sürelerinin sınırlandırılmasına,

b) Bu belgenin düzenlenmesinin belirli şartlara bağlanmasına veya istisnai hallerde bir iptal hükmü eklenmesine, karar verilebilir.

Buna ilişkin karar Resmi Gazetede yayımlanır.

Bu madde hükümlerine istinaden alınan önlemler, bu önlemlerin yürürlüğe girdiği tarihten sonra ithal edilen bütün tekstil ürünlerine uygulanır.

Bununla beraber, ilgili tedarikçi ülkeden halihazırda Türkiye'ye sevk edilmekte olan ve varış yeri değiştirilemeyen ürünlerin ithaline Müsteşarlıkça (Genel Müdürlük) düzenlenecek bir ithal lisansının gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte gümrük idarelerine ibrazı halinde izin verilir.

İleriye Yönelik Gözetim Önlemi Uygulanan Tekstil Ürünlerinin İthaline İlişkin Esaslar

Madde 15- İleriye yönelik gözetim önlemi uygulanan tekstil ürünlerinin ithali, Müsteşarlıkça (Genel Müdürlük) verilecek ithal

lisansının, ithalatçılar tarafından gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte ilgili gümrük idarelerine ibrazı ile mümkündür.

İthal lisansı, ithalatçının usulüne uygun başvurusunun Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) ulaşmasını müteakip en geç 5 (beş) işgünü içinde, talep edilen tüm miktar üzerinden ücretsiz olarak, EK VIII'de belirtilen kurallara göre hazırlanan ve bu ekte yer alan forma göre düzenlenir.

İthal lisansının geçerlilik süresi, düzenlendiği tarihten itibaren 6 (altı) aydır. Bu süre, gerektiğinde Kurul tarafından alınacak kararla değiştirilebilir. İthal lisansları, ürünlerin yapısı ve ticari işlemlerdeki özel durumlar dikkate alınmak kaydıyla, gözetim önlemi uygulanmasına ilişkin karar ile tespit edilen süreden sonra kullanılamazlar.

İthal lisansının üzerine, bu belgenin ithalatçı için bir ithal hakkı doğurmadığına dair kayıt düşülür. İthal lisansı, ithalat düzenlemelerinde değişiklik olmadığı müddetçe geçerlidir.

Geçmişe Yönelik Gözetim Önlemi Uygulanan Tekstil Ürünlerinin İthaline İlişkin Esaslar

Madde 16- İthalı geçmişe yönelik gözetime tabi tekstil ürünleri için Müsteşarlıkça (Genel Müdürlük) istatistiki kayıt tutulur. Bu ürünlerin ilgili tedarikçi ülkelerden yapılan ithalatlarına ilişkin aşağıda belirtilen bilgiler aylık olarak, gümrük yükümlülüğünün doğduğu ayı takip eden ayın en geç sonuna kadar Gümrük Müsteşarlığınca, Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) gönderilir:

- a) Ürünlerin aşağıdaki hususları ihtiva eden tanımları,
 - Ticari tanımı,
 - 12'li bazda G.T.İ.P.'na göre ürün tanımı,
- b) Ürünlerin ait oldukları kategoriler,
- c) Söz konusu kategori için tespit edilen ölçü birimi cinsinden miktarları,
- d) Ürünlerin menşe ülkesi.

Korunma Önlemleri

Madde 17- Başvuru üzerine veya re'sen yapılan bir soruşturma sonucunda:

- a) EK III'de belirtilenler dışındaki ülkeler menşeli tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartların, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturduğunun tespit ve kararlaştırılması halinde, Kurul tarafından korunma önlemlerine

başvurularak, ilgili ürünlerin ithalatı belirli sınırlar ve esaslar dahilinde Müsteşarlığın (Genel Müdürlük) iznine bağlanabilir.

b) EK III'de belirtilen ülkeler menşeli tekstil ürünlerinin ithalat miktarlarında meydana gelen mutlak veya nisbi artışların ve/veya bu ürünlerin ithalatının gerçekleştiği şartların, benzer ve/veya doğrudan rakip ürünlerin yurtiçi üretimi üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturduğunun tespit ve kararlaştırılması ya da ülkenin iktisadi çıkarları açısından gerekli olması halinde, Kurul tarafından korunma önlemlerine başvurularak, ilgili ürünlerin ithalatı belirli sınırlar ve esaslar dahilinde Müsteşarlığın (Genel Müdürlük) iznine bağlanabilir.

İzin mekanizması, ilgili tekstil ürünleri ithalatında bir miktar kısıtlaması düzeyinin (kota) tespiti ve dağıtılması yoluyla uygulanır.

Kotalar, ülke/ülkeler itibariyle EK I A'da gösterilen kategoriler bazında tespit edilir.

Kurul tarafından ithalinde miktar kısıtlaması yapılmak suretiyle korunma önlemi uygulanması kararlaştırılan tekstil ürünlerinin, ilgili tedarikçi ülkelerden yapılacak ithalatında kategoriler bazında uygulanacak kota düzeyleri, ithal lisansı başvurularına ilişkin usul ve esaslar ile kota dağıtımı için başvuru süresi, Resmi Gazete'de yayımlanır.

Bu madde hükümlerine istinaden alınan önlemler, bu önlemlerin yürürlüğe girdiği tarihten sonra ithal edilen bütün tekstil ürünlerine uygulanır.

İlgili tedarikçi ülkeden halihazırda Türkiye'ye sevk edilmekte olan ve varış yeri değiştirilemeyen ürünlerin ithaline Müsteşarlıkça (Genel Müdürlük) düzenlenecek bir ithal lisansının gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte gümrük idarelerine ibrazı halinde izin verilecektir.

Acil Önlemler

Madde 18- Başvuru üzerine veya re'sen yapılan bir soruşturma sırasında, 17 nci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen şartların gerçekleştiğinin tespit edildiği ve gecikmenin onarılması güç zararlara yol açabileceği olağandışı ve kritik durumlarda, Müsteşarlığın (Genel Müdürlük) durumun aciliyetinin sebeplerini de açıklayarak, yapacağı teklif üzerine, Kurul tarafından gözetim veya korunma önlemlerinin uygulanmasına karar verilebilir. Bu karar, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer.

Miktar Kısıtlaması Uygulanan Tekstil Ürünlerinin İthaline İlişkin Esaslar

Madde 19- Miktar kısıtlaması uygulanan tekstil ürünlerinin ithali, Müsteşarlıkça (Genel Müdürlük) verilecek ithal lisansının, ithalatçılar tarafından gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte ilgili gümrük idarelerine ibrazı ile mümkündür.

İthal lisansı, Müsteşarlıkça (Genel Müdürlük) kota dağıtım yönteminin belirlenmesinden ve başvuru sahiplerine dağıtılacak kota miktarlarının tespitinden sonra, usulüne uygun başvuruda bulunan ve kota tahsisi yapılan ithalatçılar adına, başvurunun Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) ulaşmasını müteakip en geç 5 (beş) işgünü içerisinde EK VIII'de yer alan forma göre düzenlenir.

Kota tahsisinden yararlanmak ve ithal lisansı almak için ithalatçılar tarafından Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) yapılacak olan başvuru:

- a) Başvuru sahibinin adını, açık adresini, telefon ve faks numaralarını ve vergi numarasını,
- b) Muhtemel ihracatçı firmanın adını ve açık adresini,
- c) Ürünlerin menşe ülkesini ve hangi ülkeden sevk edileceğini,
- d) Ürünlerin aşağıdaki hususları ihtiva eden tanımını,
 - Ticari tanımı,
 - 12'li bazda G.T.İ.P.'na göre ürün tanımı,
- e) İlgili ürünlerin kategorisini ve söz konusu kategori için miktar kısıtlaması uygulanmasına ilişkin ilanda belirtilen ölçü birimi cinsinden miktarını,
- f) Ürünlerin değerini,
- g) İthalatçının imzası ve başvuru tarihini, içermelidir.

İthal lisansının geçerlilik süresi, düzenlendiği tarihten itibaren 6 (altı) aydır. Bu süre, gerektiğinde Kurulca alınacak kararla değiştirilebilir.

Adına ithal lisansı düzenlenmiş ithalatçılar, bu belgeleri başka kişilere ücret karşılığında veya ücretsiz olarak devredemezler veya ödünç veremezler. İthalatçı tarafından, kota tahsisi için yapılacak başvuruya EK IX'da yer alan taahhütname eklenir.

İthal lisanslarının 25 inci maddede belirtilen teminata bağlanmasına karar verildiği durumlarda, ithalatçı tarafından, ithal lisansı almak için yapacağı başvuruya ithalini talep ettiği ürüne ait proforma fatura ve teminatın yatırıldığını gösteren belgenin (banka dekontu) aslı eklenir.

Miktar kısıtlaması uygulanmasının Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiği tarihte veya bu tarihten sonra sevk edilen tekstil ürünlerine ilişkin ithalat miktarları, söz konusu ürünlerin sevk edildikleri takvim yılına ait, ilgili tedarikçi ülke için tespit edilen yıllık kota düzeyinden düşülür.

İthalatçılar, ithal lisansında belirtilen toplam miktarı tek sevkiyatta ithal etmeye mecbur tutulamazlar.

Kota Dağıtım Yöntemleri

Madde 20- a) Müsteşarlık (Genel Müdürlük), bir ürün kategorisi için tedarikçi ülke/ülkeler bazında tespit edilen yıllık kotayı; ithalatçılar tarafından talep edilen toplam miktar yıllık kota düzeyine eşit ya da altında ise, başvuru sırasına göre, talepleri tamamen karşılamak suretiyle dağıtır.

b) İthalatçılar tarafından talep edilen toplam miktarın yıllık kota düzeyini aşması halinde, kota miktarı kısımlara bölünerek aşağıda belirtilen esaslara göre dağıtılır:

Dağıtılacak kısmın bir bölümü geleneksel ithalatçılara, kalan bölümü ise diğer ithalatçılara tahsis edilebilir.

Geleneksel ithalatçılar tarafından yapılan başvurularla talep edilen toplam miktar, bu ithalatçılar için tahsis edilen kota düzeyine eşit ya da altında ise, talepler başvuru sırasına göre tamamen karşılanır.

Geleneksel ithalatçılar, "referans dönemi" olarak tanımlanan ve miktar kısıtlaması uygulanmasına ilişkin kararda belirtilecek olan bir veya birden fazla takvim yılı içinde, aynı ürün kategorisinden ve aynı ülkeden ithalat yapan ithalatçılardır.

Geleneksel ithalatçılar tarafından kota dağıtımından pay almak için yapılacak başvurulara, referans döneminde ilgili kategori ve ülkeden yapmış oldukları ithalatı ispat edecek belge eklenir.

Geleneksel ithalatçı için yapılacak kota tahsisi, ilgili kategori ve ülkeden referans döneminde gerçekleştirmiş olduğu ithalat miktarını aşamaz.

Geleneksel ithalatçılar tarafından talep edilen toplam miktar, bu ithalatçılar için tahsis edilen miktarın üzerinde ise kota dağıtımı, her başvuru sahibinin referans döneminde ilgili kategori ve ülkeden gerçekleştirmiş olduğu ithalat miktarları dikkate alınarak yapılır.

Diğer ithalatçılar için ayrılan bölüm ise, her başvuru sahibinin kotadan mümkün olduğunca geniş şekilde faydalandırılmasını teminen, tespit edilecek sabit bir miktarı aşmamak kaydıyla,

dağıtılır. Bu sabit miktarın düzeyi, diğer ithalatçılar tarafından kullanılmayan miktarların mevcudiyeti halinde arttırılabilir.

c) Müsteşarlık (Genel Müdürlük), bir kategoride yer alan ürün/ürünlerin yapısını dikkate alarak, farklı bir kota tahsis yöntemi belirleyebilir.

Kullanılmayan Kotaların Yeniden Dağıtımı

Madde 21- İthal lisansında belirtilen miktarın tamamının ya da bir kısmının ithal lisansının geçerlilik süresi içinde kullanılmaması halinde kullanılmayan bu miktarlar söz konusu yıla ait kotaya ilave edilir.

Birinci fıkrada belirtilen kullanılmayan miktarlar ile artan kota miktarları söz konusu kota yılının bitiminden önce kullanılmalarını mümkün kılacak bir zaman zarfında Müsteşarlıkça (Genel Müdürlük) belirlenecek yöntemle göre yeniden dağıtılır.

İthal Lisanslarının İadesi

Madde 22- İthal lisansları geçerlilik sürelerinin bitimini müteakip engeç 15 (onbeş) iş günü içinde ithalatçılar tarafından Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) iade edilir.

İthal Lisanslarının Kaybı

Madde 23- İthal lisanslarının kaybedilmesi halinde, lisans sahibinin başvurusu üzerine, Müsteşarlıkça (Genel Müdürlük) üzerine "kaybından dolayı yeniden düzenlenmiştir" şerhi düşülerek yeni ithal lisansı düzenlenebilir. Yeniden düzenlenen ithal lisansının tarih ve sayısı, aslı ile aynı olacaktır. Ancak, lisans sahibinden, lisansın bulunması halinde kullanılmayacağına ve Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) iade edileceğine dair taahhütname alınır.

Ekonomik Etkili Hariçte İşleme

Madde 24- Belirli Üçüncü Ülkelerde İşlem Gördükten Sonra Türkiye'ye Geri İthal Edilen Belirli Tekstil Ürünlerine ve Giyim Eşyasına Uygulanan Ekonomik Etkili Hariçte İşleme Rejimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde EK VII'de hariçte işleme kotası tesbit edilen ve yine aynı ekte yer alan ülkelerde işlem gördükten sonra Türkiye'ye geri ithal edilen tekstil ürünleri EK V'de belirtilen miktar kısıtlamasına tabi tutulmaz.

Teminat

Madde 25- İthal lisanslarının teminata bağlandığı durumlarda başvuru sahipleri, Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) yaptıkları başvuru ekinde yer alan proforma faturada belirtilen döviz cinsi

üzerinden mal bedelinin % 1'i oranındaki Türk Lirası karşılığının tamamını, nakdi teminat olarak bankalara yatırır.

Bankalarca tahsil, iade veya Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonu'na gelir kaydedilen teminat miktarı, bu teminatın yatırıldığı tarihteki döviz kurları üzerinden hesaplanır ve müteakip kur değişmelerine tabi tutulmaz.

İthal lisansı başvuruları sırasında yatırılan teminatın eksik olması halinde, teminatın tamamı başvuru talebinin yapıldığı gündeki cari kurdan tahsil edilir. Nakdi teminat mal bedeline mahsup edilmez.

İthalatçı adına yapılacak kota tahsisinin ithalatçı tarafından talep edilen miktardan düşük olması halinde aradaki farka tekabül eden teminat miktarı, ithalatçı adına kota tahsisi yapılamaması halinde ise teminatın tamamı, bankalarca, başka bir işleme gerek olmaksızın ithalatçıya iade edilir.

Teminatın tahsiline, iadesine veya gelir kaydedilmesine ilişkin bütün işlemler bankalar tarafından yürütülür.

Teminatın Merkez Bankasına İntikali

Madde 26- Bankalarca, tahsil olunan, Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonu'na gelir kaydedilmesi veya ilgililere iadesi gereken teminat, hafta sonlarında global olarak Merkez Bankasına devredilir veya gelir kaydettirilir veya bu Bankadan geri alınır.

Teminatın İadesi

Madde 27- İthal lisanslarına ilişkin bankalara yatırılan teminat:

a) İthal lisansında belirtilen ürünlerin tamamının ithal lisansının geçerlilik süresi içerisinde fiilen ithal edildiğinin, ilgili mevzuat hükümlerine göre bedellerinin ödendiğinin ve ilgili ithalat hesabının bankalarda kapatıldığına tevsih edilmesi,

b) Kısmen veya tamamen kullanılmayan ithal lisanslarının 22 nci maddede belirtilen süre içerisinde Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) iade edilmesi,

c) Geçerlilik süresinin bitimi tarihinden itibaren 15 (onbeş) gün içinde müracaat edilmesi ve geçerlilik süresinin bitimi tarihinden itibaren en geç 45 (kırkbeş) gün içinde, ilgili mercilerden alınacak belge ile mücbir sebep halleri nedeniyle 22 nci maddede belirtilen süre içinde ithal lisansının Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) iade edilemediğinin tevsih edilmesi,

şartıyla ilgililere iade edilir.

Teminatın Gelir Kaydedilmesi

Madde 28- Mücbir sebep halleri hariç, 22 nci maddede belirtilen süre içinde Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) iade edilmeyen, kısmen veya tamamı kullanılmayan ithal lisanslarına ilişkin bankalara yatırılan teminat, Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonu'na gelir kaydedilir.

BEŞİNCİ KISIM

KURULUN ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI

Madde 29- Kurul, gerekli hallerde, Kurul Başkanının daveti üzerine toplanır. Müsteşarlık (Genel Müdürlük), Kurul toplantısından önce gündemde görüşülecek maddelere ilişkin özet bilgileri hazırlayarak Kurul üyelerine gönderir.

Kurul, salt çoğunlukla toplanır. İlk toplantıda çoğunluğun sağlanamaması halinde müteakip toplantı ertesi gün yapılır. Bu toplantıda çoğunluk aranmaz.

Kurul kararları, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oylarda eşitlik olması halinde, Kurul Başkanının vermiş olduğu oy, kararı belirler.

Kurul üyeleri dışında toplantıya katılanların oy hakkı yoktur.

Kurul üyeleri, soruşturmaya konu taraflar ile Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 245 inci maddesinde belirtilen tür ilişkide bulduklarının tespiti halinde, toplantılara katılamazlar.

Kurul üyesi meslek kuruluşu temsilcilerinin, soruşturma konusu benzer ve/veya doğrudan rakip ürün/ürünlerin üreticisi, ihracatçısı veya ithalatçısı olmaması ve bu malların herhangi bir şekilde ticareti ile iştigal etmemesi zorunludur. Aksi takdirde, yukarıdaki fıkra hükmüne göre işlem yapılır.

ALTINCI KISIM DİĞER HÜKÜMLER

Yaptırım

Madde 30- Gerçek veya tüzel kişilerce bu Yönetmelik hükümleri kapsamında ithalat işlemlerine esas olan belgelerde tahrifat yapıldığının veya sahte belge kullanıldığının ya da yanıltıcı bilgi ve belge verildiğinin Müsteşarlık denetim birimince belirlenmesi durumunda, ilgili Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, başlamış bulunan işlemleri hariç, söz konusu kişilerin bu Yönetmelik çerçevesinde yapacağı müteakip ithal lisansı talepleri Müsteşarlıkça (Genel Müdürlük) 1 (bir) yıl süre ile değerlendirmeye alınmayacaktır.

İthal lisansının EK IX'da yer alan taahhütname çerçevesinde, geçerlilik süresinin bitimini müteakip en geç 15 (onbeş) iş günü içinde Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) iade edilmemesi halinde,

mücbir sebepler hariç, müteakip ithal lisansı talepleri, söz konusu ithal lisansı iade edilene kadar değerlendirmeye alınmaz.

İstatistikî Bilgiler

Madde 31- a) İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Gümrük Giriş Tarife Cetveli'nin XI inci Bölümünde yer alan tekstil ürünleri ile EK I B'de gösterilen diğer tekstil ürünlerinin ithalat miktarları, Gümrük Müsteşarlığınca, her ayın bitiminden itibaren 30 (otuz) gün içinde, 12'li G.T.İ.P., bu G.T.İ.P.'na ait ölçü birimi ve varsa özel ölçü birimi, yer aldığı kategori de belirtilmek suretiyle Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) bildirilir.

b) İthalî ileriye yönelik gözetime veya miktar kısıtlamasına tabi tekstil ürünlerinin ithalatıyla ilgili istatistikî veriler (ürünün ticarî tanımı, 12'li G.T.İ.P., bu G.T.İ.P.'na ait ölçü birimi ve varsa özel ölçü birimi, yer aldığı kategori, ilgili kategori için belirlenen ölçü birimi cinsinden miktarı, 12'li G.T.İ.P.'na ait ölçü birimi farklı ise ayrıca kilogram cinsinden miktarı, fiyatı, menşee veya ihracatçı ülkesi vs.):

1) Gümrük yükümlülüğünün doğduğu ayı izleyen ayın ilk 15 (onbeş) iş günü içinde, ilgili gümrük idaresince,

2) Gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihi müteakip en geç 15 (onbeş) iş günü içinde, adına ithal lisansı düzenlenmiş olan ithalatçılar tarafından,

Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) bildirilir.

Tebliğ

Madde 32- Bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin Tebliğ çıkarmaya Müsteşarlık yetkilidir.

Diğer Mevzuat

Madde 33- İthalata ilişkin diğer düzenlemelerin bu Yönetmeliğe aykırı hükümleri uygulanmaz.

Madde 34- 1/6/1995 tarih ve 22300 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İkili Anlaşmalar, Protokoller veya Diğer Düzenlemeler Kapsamı Dışında, Belirli Ülkeler Menşeeili Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Yönetmelik ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde : Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar başlamış bulunan işlemler kaldırılan Yönetmelik hükümlerine tabidir.

Yürürlük

Madde 35- Bu Yönetmelik 1/1/1998 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 36- Bu Yönetmelik hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan yürütür.

TÜRKİYE'NİN TİCARİ HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA MEVZUAT

TÜRKİYE'NİN TİCARİ HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA KARAR (95/7608)

Amaç ve Kapsam

Madde 1-Bu Karar, uluslararası yükümlülük ve prosedürlere, özellikle Dünya Ticaret Örgütü çerçevesinde öngörülenlere, uygun olması şartıyla Türkiye pazarını etkileyen ticari engellere, bu engellerden doğan zararın veya diğer ülke pazarlarında etkisi olan ticari engellerin neden olduğu olumsuz ticari etkilerin giderilmesine yönelik olarak karşılık vermek amacıyla izlenecek ticari politika prosedürleri çerçevesinde alınabilecek ticari önlemleri ve bu hususlarda gerekli değerlendirmeyi yapmak, uygulamaya ilişkin karar almak veya öneride bulunmak üzere bir Kurul oluşturulmasını ve bu Kurulun görevlerini kapsar.

Bu Karar, ticaret politikası alanındaki uluslararası uyuşmazlıkların çözümü prosedürlerinin başlatılması, yürütülmesi ve sonuçlandırılmasına yönelik olarak uygulanacaktır.

Tanımlar

Madde 2- Bu Kararda geçen deyimlerden;

a) Uluslararası Ticaret Kuralları: Dünya Ticaret Örgütü ile getirilen ve Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmasının Türkiye'nin taraf olduğu eklerinde yer alan kuralları, bunun yanısıra Türkiye'nin taraf olduğu ve Türkiye ile diğer ülkeler arasındaki ticarete uygulanabilir anlaşmalar hükümlerini,

b) Türkiye'nin Hakları: Türkiye'nin uluslararası ticaret kuralları çerçevesinde sahip olduğu uluslararası ticari hakları,

c) Hizmet: Hizmet ticareti alanında Türkiye'nin Dünya Ticaret Örgütü'ne vermiş olduğu taahhüt listesi kapsamındaki hizmetleri,

d) Ticari engel: Diğer ülkeler tarafından uygulamaya konulan ve devam ettirilen ve uygulanması nedeniyle uluslararası ticaret kurallarının bir karşılık verme hakkı tanıdığı her türlü ticari uygulamayı,

e) Zarar: Herhangi bir ürün veya hizmet açısından bir ticari engelin neden olduğu veya neden olma tehdidinde bulunduğu, Türk sanayii üzerindeki maddi zararı,

f) Olumsuz Ticari Etki: Diğer bir ülke pazarında uygulamaya konulan bir ticari engelin, herhangi bir ürün veya hizmet açısından, Türk müteşebbisleri üzerinde neden olduğu veya neden olma tehdidinde bulunduğu ve Türk ekonomisi veya bir sektörün ekonomik faaliyetleri üzerinde maddi etkisi bulunan olumsuz etkileri,

g) n İnceleme: Türkiye'nin ticari haklarının korunmasını teminen bir inceleme yapılmasının gerekip gerekmediğini belirlemek amacıyla Dış Ticaret Mteşarlığınca (Genel Müdürlük) yürütülen işlemleri,

h) İnceleme: Türkiye'nin ticari haklarının korunmasını teminen ticari önlemlere başvurulmasının gerekli olup olmadığını belirlemek amacıyla Dış Ticaret Mteşarlığınca (Genel Müdürlük) yürütülen işlemleri,

i) Bakanlık: Dış Ticaret Mteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık,

j) Mteşarlık: Dış Ticaret Mteşarlığını,

k) Genel Müdürlük: Dış Ticaret Mteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğünü,

l) Kurul: Türkiye'nin Ticari Haklarını Değerlendirme Kurulunu, ifade eder.

Yetki

Madde 3- Bu Kararda yer alan ticari önlemleri önermeye, uygulamaya, izlemeye ve ilgili mevzuat çerçevesinde uluslararası düzeyde görüşmeler yapmaya ve uzlaşma metinlerini hazırlamaya, usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan bu metinleri uygulamaya ve bu Karar çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlara talimat vermeye, Dış Ticaret Mteşarlığı yetkilidir.

Türkiye'nin Ticari Haklarını Değerlendirme Kurulunun Oluşumu ve Görevleri

Madde 4- Bu Karar kapsamında değerlendirme yapmak, karar almak veya öneride bulunmak üzere " Türkiye'nin Ticari Haklarını Değerlendirme Kurulu " oluşturulmuştur.

Kurul, İthalat Genel Müdürünün veya görevlendireceği bir Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında, Sanayi ve Ticaret Bakanlık, Tarım ve Kyışleri Bakanlık, Devlet Planlama Teşkilatı Mteşarlık, Gümrük Mteşarlık, Hazine Mteşarlık Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü ile Mteşarlık İhracat Genel Müdürlüğü, Anlaşmalar Genel Müdürlüğü ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünün birer yetkili temsilcisi ile İthalat Genel Müdürlüğünün ilgili Daire Başkanından oluşur.

Kurul Başkanı, konunun niteliğine göre danışma amacıyla ilgili uzmanları Kurul toplantılarına çağırabilir.

Kurulun sekreteryaya hizmetleri Müsteşarlık (Genel Müdürlük) tarafından yürütülür.

Kurulun görevleri şunlardır :

a) Ön inceleme süresinin uzatılmasını ve ön incelemeye son verilmesini kararlaştırmak,

b) İnceleme başlatılıp başlatılmamasına karar vermek,

c) İnceleme başlatılmasına karar verilen hallerde Türkiye'nin öncelikle uluslararası danışma ve uyuşmazlıkların çözümü prosedürünü izlemesi gerekip gerekmediğini kararlaştırmak,

d) Başlatılmış bir incelemenin süresinin uzatılmasına ve durdurulmasına karar vermek,

e) İnceleme sonuçlarını değerlendirmek, incelemeye son verilmesine karar vermek ve inceleme neticesi bu Kararın 5 inci maddesinin (b) bendinde belirtilen önlemlerden birinin alınmasının gerekli görülmesi halinde, bu hususu karara bağlamak, mezkur maddenin (a) bendinde ifade edilen önlemlerin alınmasının uygun görülmesi halinde, bu konuda Bakanlar Kurulu kararı istihsalı için öneride bulunmak,

f) İnceleme prosedürü sonucunda veya daha önceki bir süreçte ve uluslararası uyuşmazlıkların çözümü prosedürü sırasında veya sonrasında diğer ülkelerden gelebilecek veya uluslararası görüşmeler neticesi olabilecek uzlaşma tekliflerini karara bağlamak.

Alınabilecek Ticari Önlemler

Madde 5 - Bu Karar kapsamında uluslararası yükümlülük ve prosedürlere aykırı olmamak kaydıyla alınabilecek ticari önlemler aşağıda belirtilmiştir:

a) Ticari müzakereler çerçevesinde verilen tavizlerin askıya alınması veya geri çekilmesi,

b) İlgili ülke veya ülkelere yönelik olarak miktar kısıtlamalarının, ithalat veya ihracat koşullarını değiştiren ya da ticareti etkileyen diğer önlemlerin alınması.

Uygulama Alanı

Madde 6 - Bu Karar, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi, İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri ile Kota İdaresi ve Tarife Kontenjanı, Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri ile Belirli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri ve İkili Anlaşmalar, Protokoller veya Diğer

Düzenlemeler Kapsamı Dışında Belirli Ülkeler Menşeli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve ve Korunma Önlemlerine ilişkin mevzuatın kapsamında yer alan olaylara uygulanmaz.

Bu Karar, İthalat Rejimi Kararı ile İhracatın Düzenlenmesi ve Desteklenmesine İlişkin Kararın bu Karara aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasını engellemez.

Yönetmelik

Madde 7- Bu Kararın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile Kurulun çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Yürürlük

Madde 8- Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 9- 30.4.1995 tarihli ve 1995/6817 sayılı Kararname ile eki "Türkiye'nin Ticari Haklarının Korunması Hakkında Karar" yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürütme

Madde 10 - Bu Kararı Başbakan yürütür.

TÜRKİYE'NİN TİCARİ HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

Bölüm I

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu Yönetmelik, 20/12 /1995 tarih ve 95/7608 sayılı Karar uyarınca, uluslararası yükümlülük ve prosedürlere, özellikle Dünya Ticaret Örgütü çerçevesinde öngörülenlere, uygun olması şartıyla Türkiye pazarını etkileyen ticari engellere, bu engellerden doğan zararın veya diğer ülke pazarlarında etkisi olan ticari engellerin neden olduğu olumsuz ticari etkilerin giderilmesine yönelik olarak karşılık vermek amacıyla izlenecek ticari politika prosedürleri çerçevesinde alınabilecek ticari önlemleri, bu kapsamda Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğüne yürütülecek işlemleri ve Türkiye'nin Ticari Haklarını Değerlendirme Kurulu'nun çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Bu Yönetmelik, ticaret politikası alanındaki uluslararası uyuşmazlıkların çözümü prosedürlerinin başlatılması, yürütülmesi ve sonuçlandırılmasına yönelik olarak uygulanacaktır.

Tanımlar

Madde 2- Bu Yönetmelikte geçen deyimlerden;

a) Uluslararası Ticaret Kuralları: Dünya Ticaret Örgütü ile getirilen ve Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmasının Türkiye'nin taraf olduğu eklerinde yer alan kuralları, bunun yanısıra Türkiye'nin taraf olduğu ve Türkiye ile diğer ülkeler arasındaki ticarete uygulanabilir anlaşmalar hükümlerini,

b) Türkiye'nin Hakları : Türkiye'nin uluslararası ticaret kuralları çerçevesinde sahip olduğu uluslararası ticari hakları,

c) Hizmet : Hizmet ticareti alanında Türkiye'nin Dünya Ticaret Örgütü'ne vermiş olduğu taahhüt listesi kapsamındaki hizmetleri ,

d) Türk Müteşebbisi : Ticari engele konu olan ürünün üretimi veya hizmetin sağlanması ile doğrudan ilgili ve Türk Mevzuatına uygun biçimde sicile kayıtlı işyeri,

yönetim merkezi veya ana iş merkezi Türkiye'de bulunan firma veya ortaklıkları,

e) Ticari engel : Diğer ülkeler tarafından uygulamaya konulan ve devam ettirilen ve uygulanması nedeniyle uluslararası ticaret kurallarının bir karşılık verme hakkı tanıdığı her türlü ticari uygulamayı,

f) Zarar : Herhangi bir ürün veya hizmet açısından bir ticaret engelinin neden olduğu veya neden olma tehdidinde bulunduğu, Türk Sanayii üzerindeki maddi zararı,

g) Olumsuz Ticari Etki : Diğer bir ülke pazarında uygulamaya konulan bir ticari engelin, herhangi bir ürün veya hizmet açısından, Türk Müteşebbisleri üzerinde neden olduğu veya neden olma tehdidinde bulunduğu ve Türk Ekonomisi veya bir sektörün ekonomik faaliyetleri üzerinde maddi etkisi bulunan olumsuz etkileri,

h) Bakanlık : Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığı,

i) Müsteşarlık : Dış Ticaret Müsteşarlığını,

j) Genel Müdürlük : Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğünü,

k) Kurul : Türkiye'nin Ticari Haklarını Değerlendirme Kurulunu, ifade eder.

Türk Sanayii Kavramı

Madde 3- Türk Sanayii, ticari engele konu olan ürün veya hizmetin aynısını veya benzeri ürün veya hizmetleri ya da o ürün veya hizmetle doğrudan rekabet eden ürün veya hizmetleri üretenlerin veya tedarik edenlerin tümünü veya bu üreticiler ya da tedarikçilerden toplam üretimleri sözkonusu ürünlerin veya hizmetlerin Türkiye'deki toplam üretiminin önemli bir kısmını

oluşturan üreticileri veya tedarikçileri ya da ticari engele konu olan ürünü tüketen veya işleyenlerin ya da hizmeti tüketen veya kullananların tümünü ifade eder.

Ancak, üreticilerin veya tedarikçilerin, ticari engele konu olduğu iddia edilen ürün veya hizmetlerin ithalatçı ya da ihracatçıları ile ilişkili bulunmaları veya bu ürün veya hizmetlerin ithalatçısı olmaları durumunda Türk Sanayii, üreticilerin veya tedarikçilerin geri kalan bölümünü belirtir.

Bölüm II

Şikayet ve Ön İnceleme Usul ve Esasları

Türk Sanayii Adına Şikayet

Madde 4- Türk pazarına etkisi olan bir ticari engel nedeniyle zarar gördüğüne inanan gerçek veya tüzel kişiler ya da tüzel kişiliği haiz olmayan kuruluşlar ilgili sanayi adına Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) yazılı olarak şikayette bulunabilirler.

Şikayetin ticari engele ve bu engelden doğan zarara ilişkin yeterli delilleri kapsamaması gereklidir. Zararın kanıtlanması 14. maddede yer alan listedeki faktörlerden uygulanabilir olanları çerçevesinde yapılır.

Şikayetin inceleme yapılmasını gerektirecek yeterli delilleri kapsamadığı sonucuna varıldığı takdirde, durum şikayetçiye yazılı olarak bildirilir.

Şikayet geri çekilebilir. Şikayetin geri çekilmesinin yanısıra ülke çıkarının da mevcut olmadığının görülmesi halinde, Genel Müdürlükçe yürütülen işlemlere Kurul tarafından son verilir.

Türk Müteşebbisi Adına Şikayet

Madde 5- Diğer bir ülke pazarında etkisi olan bir ticari engel sonucunda meydana gelen olumsuz ticari etkiyi iddia eden herhangi bir Türk Müteşebbisi veya kuruluş, bir veya birden fazla Türk Müteşebbisi adına yazılı olarak şikayette bulunabilir.

Ancak, böyle bir şikayet, sözkonusu ticari engel nedeniyle çok taraflı anlaşmalarda öngörülen uluslararası ticaret kurallarının bir karşı koyma hakkını tanıdığı hallerde kabul edilebilir.

Şikayetin ticari engel ve bu engelden doğan olumsuz ticari etkiye ilişkin yeterli delilleri kapsamaması gereklidir. Olumsuz ticari etkinin kanıtlanması 14. maddede yer alan listedeki faktörlerden uygulanabilir olanları çerçevesinde yapılır.

Ön İnceleme

Madde 6- Şikayet üzerine veya re'sen bir inceleme yapılması için yeterli delilin mevcut olduğunun görülmesi halinde, 45 (kırkbeş) gün içerisinde ön inceleme tamamlanarak inceleme

başlatılıp başlatılmayacağı hususundaki Genel Müdürlük önerisi Kurula sunulur. Bu süre, talep halinde, şikayetçinin iddiasının tam olarak değerlendirilmesi için ihtiyaç duyulan tamamlayıcı bilgilerin getirilmesini teminen askıya alınabilir.

Bölüm III İnceleme Usul ve Esasları

İncelemenin Başlatılması

Madde 7- Kurul, Genel Müdürlükçe sunulacak ön inceleme sonuçları ile incelemenin başlatılıp başlatılmayacağı hususundaki öneri üzerine yapacağı değerlendirme sonucunda, inceleme başlatılmasını gerekli görmezse işlemlere son verilir ve keyfiyet ilgililere yazılı olarak bildirilir.

İnceleme başlatılması için yeterli delilin yanısıra ülke çıkarının da bulunması gerekir.

Kurul, inceleme başlatılmasına karar verirse, bu karar Müsteşarlıkça Resmi Gazete'de yayımlanır; bu tebliğde inceleme konusu ürün veya hizmet ile ilgili ülkeler ve elde edilen bilgilerin bir özeti duyurulur, ayrıca incelemede kullanılmak üzere ilgili tarafların konuya ilişkin bilgi ve belgeler ile görüşlerini ve dinlenmeye ilişkin talepleri olması halinde bu hususu, öngörülen süre içerisinde yazılı olarak Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) iletmeleri istenir.

Keyfiyet ilgili ülke veya ülkeler temsilciliklerine resmi olarak duyurulur ve bu çerçevede görüşmelerde bulunulabilir.

Bilgilerin Tamamlanması ve Doğrulanması

Madde 8- Genel Müdürlük, gerektiğinde eksik olan bilgilerin tamamlanması veya mevcut bilgilerin doğruluğunun saptanması amacıyla ilgili gerçek ve tüzel kişiler ile tüzel kişiliği haiz olmayan kuruluşlar nezdinde araştırma yapabilir.

Gerekli hallerde inceleme diğer ülkeler nezdinde yürütülebilir. Ancak, ilgili hükümetlere bu konuda yapılan resmi başvuruyu takiben makul bir süre içerisinde sözkonusu başvuruya ilişkin herhangi bir itirazın bildirilmemiş olması gerekir.

Tarafların Bilgi İsteme ve İnceleme Hakkı

Madde 9- Şikayetçiler, ilgili ithalatçı ve ihracatçılar ile ilgili ülke veya ülkelerin temsilcileri, inceleme çerçevesinde elde edilen başlıca bilgileri talep edebilirler.

Yukarıdaki paragrafta belirtilen ilgililere, madde 13'de yer alan esaslar dahilinde gizli olmaması kaydıyla, Genel Müdürlükte bu konuda mevcut bilgi ve belgeleri inceleme imkanı tanınabilir.

Başvurular, istenilen bilgiyi gösterir şekilde yazılı olarak Müsteşarlığa (Genel Müdürlük) yapılır.

Tarafların Dinlenmesi

Madde 10- Genel Müdürlük, inceleme sonucundan doğrudan etkileneceğini belirten tarafları, incelemeye ilişkin Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğde öngörülen süre içerisinde yazılı olarak başvurularını kaydıyla dinleyebilir.

Toplantı Düzenlenmesi

Madde 11- Genel Müdürlük, talep edilmesi halinde, tarafların karşıt görüşlerinin ortaya konması amacıyla toplantı düzenleyebilir. Bu çerçevede, tarafların bu konudaki istemi ve gerekli gizliliğin korunması hususu dikkate alınır. Ancak, tarafların bu tür bir toplantıya katılma yükümlülükleri bulunmayıp, bu durum toplantıya katılmayanların bu Yönetmelik kapsamındaki haklarında herhangi bir kayba neden olmaz.

İnceleme Süresi

Madde 12- Genel Müdürlük, inceleme başlatıldığına dair tebliğin Resmi Gazete'de yayımlanmasından itibaren 5 (beş) ay içerisinde incelemeye ilişkin raporunu

Kurula sunar. Olayın özelliklerinin gerektirmesi halinde bu süre Kurul tarafından 7 (yedi) aya kadar uzatılabilir.

Gizlilik

Madde 13- a) Bu Yönetmelik kapsamında alınan bilgiler, sadece edinilme amacına yönelik olarak kullanılır.

b) Gizli kaydıyla verilen bilgiler, bunları verenlerin yazılı izni olmadan açıklanmaz. İlgili taraflarca bilgilerin gizli tutulmasına ilişkin taleplerde, gizlilik isteminin

nedenlerinin açıklanması ve bilginin gizli nitelikte olmayan bir özetinin verilmesi veya özetin verilmediği durumda, bunun gerekçelerinin belirtildiği bir belgenin ibraz edilmesi gerekir.

c) Gizlilik isteminin haklı görülmemesi ve bilgiyi veren tarafın sözkonusu bilginin kamuya açıklanmasını istememesi halinde bu bilgi dikkate alınmayabilir.

d) İnceleme kapsamında edinilen genel bilgilerin yetkililer tarafından açıklanması ve özellikle bu Yönetmeliğe istinaden alınan kararların gerekçelerinde yer alması, bu madde kapsamında gizli olarak mütalaa edilmez. Ancak, bu açıklamalarda tarafların ticari sırlarına ilişkin çıkarları gözünde bulundurulur.

Bölüm IV

Zararın, Zarar Tehdidinin, Olumsuz Ticari Etkinin ve Olumsuz Ticari Etki Tehdidinin Kanıtlanması

Zararın Kanıtlanması

Madde 14 - Zararın kanıtlanmasında, uygulanabilirliğine göre, aşağıdaki faktörler gözönüne alınır:

a) Türkiye'nin ilgili pazara ilişkin ithalat veya ihracatının hacminde, mutlak değerlerle veya sözkonusu pazardaki üretime ya da tüketime göre nisbi, önemli bir artış ya da azalış,

b) Türkiye veya Türkiye dışındaki pazarlarda, Türk sanayinin fiyatlarında önemli bir düşüşün meydana gelip gelmediğini belirlemek için Türk sanayinin rakiplerinin uyguladıkları fiyatlar,

c) - Üretim - Kârlar

- Kapasite kullanımı - Sermayenin geri dönüşü

- Stoklar - Yatırım

- Satışlar - İstihdam

- Pazar payı

- Fiyatlar (Fiyatların bastırılması veya normalde gerçekleşmesi gereken fiyat artışlarının önlenmesi)

gibi ekonomik faktörlerdeki değişimin Türk Sanayii üzerindeki etkisi.

Zarar Tehdidinin Kanıtlanması

Madde 15 - Zarar tehdidinin fiili bir zarara dönüşüp dönüşmeyeceğinin belirlenmesinde;

a) Türk ürünlerinin rekabet içinde bulunduğu pazara diğer ülkelerden yapılan ihracatın artış hızı,

b) Menşe veya ihracatçı ülkedeki mevcut veya yakın bir gelecekte gerçekleştirilebilecek ihracat kapasitesi ve bu kapasiteden kaynaklanacak ihracatın Türk ürünlerinin rekabet içinde bulunduğu pazara yapılma ihtimali,

gibi hususlar dikkate alınır.

Olumsuz Ticari Etki ve Olumsuz Ticari Etki Tehdidinin Kanıtlanması

Madde 16- Olumsuz ticari etki; bir ticari engel sonucunda, bir mal veya hizmet ile ilgili ticaret akışının engellendiği, zorlaştırıldığı veya saptırıldığı ya da ticari engelin Türk Müteşebbislerinin çıktı veya girdilerini maddi olarak etkilediği durumlarda meydana gelir. Olumsuz ticari etkinin kanıtlanmasında 14. maddede belirtilen faktörlerden ilgili olanları dikkate alınır.

Olumsuz ticari etki tehdidinin iddia edildiği durumlarda, bu durumun fiili bir olumsuz ticari etkiye dönüşme olasılığı, 15.

maddede belirtilen faktörlerden ilgili olanları dikkate alınarak, Müsteşarlıkça (Genel Müdürlük) incelenir.

Diğer Faktörler

Madde 17- Münferiden veya müştereken Türk Sanayini olumsuz etkileyen diğer faktörlerin neden olduğu zarar, bu Yönetmelik kapsamındaki uygulamalara ilişkin zarar olarak değerlendirilmez.

Bölüm V

İncelemeye Son Verilmesi, Diğer Ülkelerin Aldıkları Önlemlerin İzlenmesi, Ticari Önlemler Alınması

İncelemeye Son Verilmesi

Madde 18- Yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda;

a) Ülke çıkarlarının herhangi bir önlem alınmasını gerektirmediği anlaşıldığı takdirde incelemeye Kurul tarafından son verilir ve bu konudaki karar gerekçesi ile birlikte Müsteşarlıkça Resmi Gazete'de yayımlanır.

b) Diğer ülke veya ülkelerin tatmin edici görülen önlemler aldıklarının belirlenmesi ve bu nedenle Türkiye'nin bir karşı önlem almasının gerekmemesi durumunda inceleme askıya alınabilir.

Uzlaşma

Madde 19- İnceleme prosedürü sonucunda veya daha önceki bir süreçte ve uluslararası uyuşmazlıkların çözümü prosedürü sırasında veya sonrasında bir ticari engel nedeniyle ortaya çıkan ihtilafın çözümlenmesinin en uygun yolunun, ilgili ülke veya ülkelerle bu konuda bir anlaşmaya varılması olduğu kanaatine ulaşıldığı takdirde, yürütülen prosedür askıya alınır ve bu konudaki uluslararası görüşmelere başlanır. Bu çerçevede diğer ülkelerden gelebilecek uzlaşma teklifleri Genel Müdürlükçe Kurula iletilir. Kurulun bu konudaki kararı Müsteşarlıkça Resmi Gazete'de yayımlanır.

Diğer Ülkelerin Aldıkları Önlemlerin İzlenmesi

Madde 20-Genel Müdürlük, ticari engele yol açan ülke veya ülkelerin sözkonusu uygulamaların kaldırılmasına ilişkin aldıkları önlemleri izler ve bu meyanda gerekli gördüğü bilgileri talep edebilir.

Diğer ülke veya ülkelerin aldıkları önlemlerin kaldırılması, askıya alınması, gerektiği gibi uygulanmaması veya bu durumları gösterir haklı nedenlerin bulunması ya da yukarıdaki fıkra uyarınca istenilen bilginin verilmemesi hallerinde; Genel Müdürlük

inceleme sonuçlarına ve mevcut yeni gelişmelere göre gerekli gördüğü takdirde konuyu 21. madde çerçevesinde uygun görülen

önlemin alınması önerisiyle birlikte Kurula intikal ettirir.Kurul, bu hususta yapacağı değerlendirme neticesi, 21. maddenin (b) fıkrasının ikinci bendinde yer alan önlemlere başvurulmasını gerekli görürse bu hususu karara bağlar ve sözkonusu karar gerekçesi ile birlikte Müsteşarlıkça Resmi Gazete'de yayımlanır. Kurul, mezkur maddenin (b) fıkrasının birinci bendinde belirtilen önlemlerin uygulanmasını uygun görürse, bu konuda gerekli Bakanlar Kurulu Kararı istihsalı için öneride bulunur.

Alınabilecek Ticari Önlemler

Madde 21-a) İnceleme başlatılması kararını müteakip Türkiye'nin yükümlülüklerinin öncelikle uluslararası danışma ve uyuşmazlıkların çözümü prosedürünü izlemesini gerektirdiği hallerde sözkonusu prosedüre başvurulur. Takip edilen uluslararası prosedür tamamlandıktan sonra, bu prosedür sonuçları dikkate alınarak ve bunun dışında kalan durumlarda, Genel Müdürlükçe yürütülecek inceleme neticesi yapılacak değerlendirme sonucunda ; diğer ülke veya ülkeler tarafından uygulamaya konulan ve devam ettirilen ticari engellerden kaynaklanan zararı veya olumsuz ticari etkileri ortadan kaldırmak amacıyla, ülke çıkarları açısından gerekli görülmesi halinde bu maddenin (b) fıkrasında belirtilen önlemler alınır.

Ancak, Türkiye'nin uluslararası uyuşmazlıkların çözümü prosedürünü talep etmesi halinde, bu prosedür sonucu uygulamaya konulacak ticari önlemler, bu konuda yetkilendirilecek uluslararası anlaşmazlıkların çözümü organının vereceği tavsiye kararı doğrultusunda kararlaştırılır.

b) Mevcut uluslararası yükümlülük ve prosedürlere aykırı olmayan her türlü ticari önlem alınabilir. Bu kapsamda;

- Ticari müzakereler çerçevesinde verilen tavizlerin askıya alınması veya geri çekilmesi,

- İlgili ülke veya ülkelere yönelik olarak miktar kısıtlamalarının, ithalat veya ihracat koşullarını değiştiren ya da ticareti etkileyen diğer önlemlerin alınması,

kararlaştırılabilir.

c) İşbu maddenin (b) fıkrasının birinci bendinde belirtilen önlemlere ait Bakanlar Kurulu Kararları veya ikinci bendinde yer alan önlemlere ilişkin tebliğler, sözkonusu önlemlerin uygulama usul ve esasları ile yürürlük sürelerini de kapsar şekilde gerekçeleriyle birlikte Resmi Gazete'de yayımlanır. Bu konudaki karar veya tebliğler ilgili taraflara yapılan bir bildirim olarak kabul

edilir. Bunun yanısıra, keyfiyet ilgili ülke veya ülkeler temsilciliklerine resmi olarak duyurulur.

Bölüm VI

İthalat Genel Müdürlüğünce Yürütülecek İşlemler Genel Müdürlük Tarafından Yürütülecek İşlemler

Madde 22- Genel Müdürlük tarafından yürütülecek işlemler şunlardır:

a) Şikayete ilişkin verilen veya re'sen edinilen bilgi ve belgeler üzerine ön incelemeyi yapmak,

b) Ön inceleme neticesi inceleme başlatılmasına gerek olup olmadığı hususunda Kurula öneride bulunmak,

c) Kurul tarafından inceleme başlatılmasına karar verildiği takdirde; bu Yönetmeliğin 21. maddesinin (a) fıkrası çerçevesinde Türkiye'nin öncelikle uluslararası danışma ve uyuşmazlıkların çözümü prosedürüne başvurması gereken hallerde, bu prosedürü başlatmak ve izlemek, diğer hallerde incelemeyi yürütmek, yürütülen prosedür ve yapılan inceleme sonuçları ile birlikte önlem alınmasını gerektiren hallerde uygulanabilecek önlemlerle ilgili teklifi Kurula sunmak,

d) Diğer ülkelerden gelebilecek veya uluslararası görüşmeler neticesi olabilecek uzlaşma önerilerini Kurula götürmek,

e) İnceleme kapsamında yer alan ülke veya ülkelerin inceleme konusuna ilişkin alacakları önlemlerin uygulanmasını izlemek,

f) Kurulca gerekli görülebilecek diğer işlemleri yürütmek.

Bölüm VII

Türkiye'nin Ticari Haklarını Değerlendirme Kurulu Kurulun Çalışma Usul ve Esasları

Madde 23- Kurul toplantıları Kurul Başkanının daveti üzerine yapılır.

Genel Müdürlük, Kurul toplantısından önce toplantı gündemini oluşturacak hususlarla ilgili özet bilgileri hazırlayarak Kurul üyelerine gönderir.

Kurulun toplanması için salt çoğunluk esas alınır. İlk toplantıda çoğunluğun sağlanamaması halinde bir sonraki toplantı müteakip gün yapılır. Bu toplantıda çoğunluk aranmaz.

Kurul kararları, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oylarda eşitlik olması halinde, Kurul Başkanının vermiş olduğu oy kararı belirler.

Kurul üyeleri dışında danışma amacıyla toplantıya çağrılanların oy hakkı yoktur.

İncelemenin tarafları ile Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 245. maddesinde belirtilen tür ilişki içinde buldukları belirlenen Kurul üyeleri toplantılara katılamazlar.

Bölüm VIII Son Hükümler

Uygulama Alanı

Madde 24 - Bu Yönetmelik, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi, İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri ile Kota İdaresi ve Tarife Kontenjanı, Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri ile Belirli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri ve İkili Anlaşmalar, Protokoller veya Diğer Düzenlemeler Kapsamı Dışında Belirli Ülkeler Menşeli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemlerine ilişkin mevzuatın kapsamında yer alan olaylara uygulanmaz.

Bu Yönetmelik, İthalat Yönetmeliği ile İhracat Yönetmeliğinin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasını engellemez.

Tebliğ

Madde 25- Bu Yönetmelikte belirtilen hususların uygulanmasına ilişkin tebliğ çıkarmaya Müsteşarlık yetkilidir.

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

Madde 26- 1.6.1995 tarih ve (Mükerrer) 22300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1995/6817 sayılı "Türkiye'nin Ticari Haklarının Korunması Hakkında Karar" eki "Türkiye'nin Ticari Haklarının Korunması Hakkında Yönetmelik" yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 27- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 28- Bu Yönetmeliği Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE MEVZUATI

5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı, kaçakçılık fiilleri ve yaptırımları ile kaçakçılığı önleme, izleme, araştırma usûl ve esaslarını belirlemektir.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Kanunda yer alan;

a) Gümrük vergileri: Gümrük idaresi veya başka idarelerce, eşyanın ithali veya ihracına bağlı olarak uygulanan vergiler ile diğer malî yükümlülükleri,

b) Gümrüklenmiş değer: Uluslararası kıymet sözleşmesine göre belirlenecek; ithal eşyası için eşyanın CIF kıymeti ile gümrük vergileri toplamını, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile gümrük vergileri toplamını,

c) Akaryakıt: Benzin, gaz yağı, jet yakıtı, motorin, fuel-oil, sıvılaştırılmış petrol gazları, doğal gaz gibi akaryakıt ürünleri ile akaryakıt yerine kullanılan petrol türevleri ve bunların karışımları ile akaryakıt yerine kullanılan diğer ürünleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kaçakçılık Fiilleri

Kaçakçılık suçları

MADDE 3 – (1) Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Eşyanın, gümrük kapıları dışından ülkeye sokulması halinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılır.

(2) Eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(3) Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(4) Belli bir amaç için kullanılmak veya işlenmek üzere ülkeye geçici ithalat ve dahilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşyayı, hile ile yurt dışına çıkarmış gibi işlem yapan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(5) Birinci ila dördüncü fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesine iştirak etmeksizin, bunların konusunu oluşturan eşyayı, bu

özelliğini bilerek ve ticarî amaçla satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(6) Özel kanunları gereğince gümrük vergilerinden kısmen veya tamamen muaf olarak ithal edilen eşyayı, ithal amacı dışında başka bir kullanıma tahsis eden, satan veya devreden ya da bu özelliğini bilerek satın alan veya kabul eden kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(7) İthal kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeye sokan kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. İthal yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, aynı ceza ile cezalandırılır.

(8) İhracı kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeden çıkaran kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(9) İlgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanmak amacıyla ihracat gerçekleşmediği hâlde gerçekleşmiş gibi gösteren ya da gerçekleştirilen ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatını değişik gösteren kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında yüzde onu aşmayan bir fark bulunması halinde, sadece 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(10) Kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın akaryakıt ile tütün, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler olması halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek cezalar yarısından iki katına kadar artırılır, ancak bu fıkranın uygulanması suretiyle verilecek ceza üç yıldan az olamaz.

(11) Ulusal marker uygulamasına tabi olup da, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun belirlediği seviyenin altında ulusal marker içeren veya hiç içermeyen akaryakıtı;

- a) Ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden,
- b) Satışa arz eden veya satan,
- c) Bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan,

kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak, marker içermeyen veya seviyesi geçersiz olan akaryakıtın kaçak olarak yurda sokulduğunun anlaşılması hâlinde, onuncu fıkra hükmüne istinaden cezaya hükmolunur.

(12) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan izin alınmadan; akaryakıt haricinde kalan solvent, madenî yağ, baz yağ, asfalt ve benzeri petrol ürünlerinden akaryakıt üreten veya bunları doğrudan akaryakıt yerine ikmal ederek üreten, satışa arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(13) Her türlü üretim, iletim ve dağıtım hatları dahil olmak üzere sıvı veya gaz halindeki hidrokarbonlarla, hidrokarbon türevi olan yakıtları nakleden boru hatlarından, depolarından veya kuyulardan kanunlara aykırı şekilde alınan ürünleri satışa arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(14) Kaçak akaryakıt veya sahte ulusal marker elde etmeye, satmaya ya da herhangi bir piyasa faaliyetine konu etmeye yarayacak şekilde lisansa esas teşkil eden belgelerde belirlenenlere aykırı olarak sabit ya da seyyar tank, düzenek veya ekipman bulunduranlar iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(15) Ulusal markeri yetkisiz olarak üreten, satışa arz eden, satan, yetkisiz kişilerden satın alan, kabul eden, bu özelliğini bilerek nakleden veya bulunduranlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Ulusal markerin kimyasal özelliklerini taşımasa bile, bu madde yerine kullanılmak amacıyla üretilen kimyasal terkipler hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

(16) Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretlelerin taklitlerini imal eden veya ülkeye sokanlar ile bunları bilerek bulunduran, nakleden, satan ya da kullananlar üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(17) Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretleri; ilgili mevzuatta belirlenen şekilde temin etmesine rağmen belirlenen ürünlerde kullanmaksızın bedelli veya bedelsiz olarak yayanlar, bunları alma veya kullanma hakkı olmadığı halde sahte evrak veya dokümanlarla veya herhangi bir biçimde ilgili kurum ve kuruluşları yanıltarak temin edenler, bunları taklit veya tahrif ederek ya da konulduğu üründen kaldırarak, değiştirerek ya da her ne suretle olursa olsun tedarik ederek amacı dışında kullananlar üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(18) Ambalajlarında bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan ya da taklit veya yanıltıcı bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretleri taşıyan tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkileri;

a) Ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden,

b) Satışa arz eden veya satan,

c) Bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan,

kişi üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak, tütün mamullerinin, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin kaçak olarak yurda sokulduğunun anlaşılması hâlinde, onuncu fıkra hükmüne istinaden cezaya hükmolünür.

(19) Yürürlükten kaldırıldı.

(20) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar ile ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran ve nakledenlere üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası verilir.

(21) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan fiiller, teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile, tamamlanmış gibi cezalandırılır.

(22) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların konusunu oluşturan eşyanın değerinin fahiş olması hâlinde, verilecek cezalar yarısından bir katına kadar artırılır. Eşyanın değerinin hafif olması hâlinde verilecek cezalar yarısına kadar, pek hafif olması hâlinde ise üçte birine kadar indirilir.

Nitelikli haller

MADDE 4 – (1) Bu Kanunda tanımlanan suçların, bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, verilecek ceza iki kat artırılır.

(2) Bu Kanunda tanımlanan suçların, üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(3) Bu Kanunda tanımlanan suçların, tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde veya yararına olarak işlenmesi halinde, ayrıca bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(4) Bu Kanunda tanımlanan suçların, kaçakçılık fiillerini önlemek, izlemek, araştırmak ve soruşturmakla görevli kişiler tarafından veya meslek ve sanatın sağladığı kolaylıklardan yararlanmak suretiyle işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Bu Kanunda tanımlanan suçların, belgede sahtecilik yapılarak işlenmesi halinde, ayrıca bu suçtan dolayı da cezaya hükmolunur.

(6) Kaçakçılık fiillerini önlemek, izlemek ve araştırmakla görevli olup da bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesine kasten göz yuman kişi, işlenen suçun müşterek faili olarak sorumlu tutulur.

(7) Kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın, Devletin siyasî, iktisadî veya askerî güvenliğini bozacak ya da çevre veya toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde, fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde, verilecek hapis cezası on yıldan az olamaz.

(8) Kaçak akaryakıt satışının, 3 üncü maddenin on dördüncü fıkrasında belirtildiği şekilde sabit ya da seyyar tank, düzenek veya ekipman kullanılarak gerçekleştirilmesi halinde verilecek cezalar iki kat artırılır.

(9) Tütün ve tütün mamulleri, alkollü içkiler, akaryakıt, uyuşturucu, silah ve mühimmat, elektronik eşya ve canlı hayvan, et, çay, şeker, zeytin gibi gıda maddeleri ile gerekli görülen hallerde diğer kaçakçılık türleri ile ilgili mahkûmiyet hükmü kesinleşenler, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca kamuoyuna ilan edilebilir. Bu ilanın süresi, nasıl yapılacağı ve ilan edilecek kaçakçılık türleri gibi hususlar Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Etkin pişmanlık

MADDE 5 – (1) 3 üncü maddede tanımlanan suçlardan birine iştirak etmiş olan kişi; resmî makamlar tarafından haber alınmadan önce, fiili, diğer failleri ve kaçak eşyanın saklandığı yerleri merciine haber verirse, verilen bilginin, failerin yakalanmasını veya kaçak eşyanın ele geçirilmesini sağlaması halinde cezalandırılmaz. Haber alındıktan sonra fiilin bütünüyle ortaya çıkmasına hizmet ve yardım eden kişiye verilecek ceza üçte iki oranında indirilir.

(2) Yedinci fıkrası hariç, 3 üncü maddede tanımlanan suçlardan birini işlemiş olan kişi, etkin pişmanlık göstererek suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı Devlet Hazinesine;

a) Soruşturma evresi sona erinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek ceza yarı oranında,

b) Kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek ceza üçte bir oranında,

indirilir. Bu husus, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı tarafından şüpheliye ihtar edilir. Soruşturma evresinde ihtar yapılmaması hâlinde kovuşturma evresinde hâkim tarafından sanığa ihtar yapılır.

(3) İkinci fıkra hükmü, mükerrirler hakkında veya suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde uygulanmaz.

Yolcu beraberinde getirilen kaçak eşya

MADDE 6 – (1) Yürürlükten kaldırıldı.

(2) Yürürlükten kaldırıldı.

(3) Yürürlükten kaldırıldı.

(4) Yolcuların, beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan eşyanın ticarî mahiyette veya ithali veya ihracının yasak olması halinde 3 üncü madde hükümleri uygulanır.

Deniz taşıtları

MADDE 7 – (1) Hukuken geçerli bir mazereti olmadığı halde, izinsiz olarak gümrük bölgesine girerek sahile veya bir başka gemiye yanaşan geminin kaptanı, gemide yasak eşya ya da yükleme veya taşıma belgelerinde yer almayan eşya bulunması hallerinde, bu Kanundaki kaçakçılık suçuna ilişkin hükümlere göre cezalandırılır.

Tekerrür

MADDE 8 – (1) Yürürlükten kaldırıldı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Usûl Hükümleri**

Arama ve elkoyma

MADDE 9 – (1) Kaçak eşya, her türlü silâh, mühimmat, patlayıcı ve uyuşturucu maddelerin bulunduğundan şüphe edilen her türlü kap, ambalaj veya taşımaya yarayan diğer araçlar ile kişilerin üzerlerinde yapılacak arama ve elkoymalar, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca yerine getirilir.

(2) Gümrük salonları ve gümrük kapılarında kaçak eşya sakladığından kuşkulanan kişilerin üzeri, eşyası, yükleri ve araçları gümrük kontrolü amacıyla gümrük görevlilerince aranabilir. Yapılan arama sonucunda tespit edilen kaçak eşyaya derhal elkonulur.

(3) Gümrük bölgesine, Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden girmek, çıkmak veya geçmek yasaktır. Bu yerlerde rastlanacak kişi ve her nevi taşıma araçları yetkili memurlar tarafından durdurulur ve kişilerin eşya, yük ve üzerleri ile varsa taşıma araçları aranır. Yapılan arama sonucunda tespit edilen kaçak eşyaya derhal elkonulur.

Kaçak eşya naklinde kullanılan taşıta elkoyma

MADDE 10 – (1) Bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesinde kullanılan taşıtlara, Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüne göre elkonulur.

(2) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girmesi, Türkiye’de sicile kayıtlı olmaması ya da soruşturma ve kovuşturma devam ederken, kaçakçılık suçunun işlenmesinde tekrar kullanılması halinde, elkonulan araç alıkonulur. Sahibinin aracın değeri kadar teminatı alıkoyma tarihinden itibaren otuz gün içinde gümrük idaresine teslim etmesi halinde, araç sahibine iade edilir. Aksi takdirde, tasfiye idaresi tarafından soruşturma ve kovuşturma sonucu beklenmeksizin derhal tasfiye olunur. Tasfiyenin satış suretiyle gerçekleşmesi halinde, satıştan elde edilen gelirden taşıtın muhafaza edilmesi ve satışı için gerekli olan bütün masraflar karşılandıktan sonra kalan miktar, kovuşturma sonucuna göre işlem yapılmak üzere emanet hesabına alınır.

(3) İkinci fıkra hükmünün uygulanmasındaki değerden, kara taşıtlarında kasko değeri; deniz taşıtlarında, tekne ve makine sigortasına esas teşkil eden değer; sigortasız taşıtlar ile hava ve demiryolu taşıtlarında ise piyasa değeri anlaşılır.

Elkonulan eşyanın muhafazası

MADDE 11 – (1) Kaçak şüphesiyle elkonulan eşya ile 10 uncu maddenin ikinci fıkrası gereğince alıkonulan her türlü taşıt ve araç; miktarı, cinsi, markası, tipi, modeli, seri numarası gibi eşyanın ayırıcı özelliklerini gösterir bir tutanakla gümrük idaresine teslim edilir.

(2) Gümrük idaresi, kaçak eşya ve taşıtların muhafazası için gerekli görülen yerlerde depo temin eder.

(3) 10 uncu maddenin ikinci fıkrası hükümlerine göre alıkonularak gümrük idaresine teslim edilen deniz taşıtları, teminatla teslim alınmaması halinde, muhafaza ve zorunlu bakım giderleri sahiplerince ya da donatanlarınca karşılanmak üzere gümrük idaresince belirlenen liman işletme müdürlüğüne teslim edilir. Masraflar, sahiplerince ya da donatanlarınca karşılandığı sürece, taşıtın tasfiyesi yoluna gidilmez.

(4) Muhafazası özel tesis ve tertibatı gerektiren veya gümrük idaresinin depolama kapasitesini aşan eşya, özelliklerine göre doğrudan ilgili idarelere, bunun mümkün olmaması halinde büyükşehirler dahil ilçelerde kaymakam, illerde valinin uygun göreceği yerlere konulur.

(5) Bu Kanun uyarınca el konulan ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerden el koyan idarelerce numune alınır, numune dışındaki kısım tutanağa bağlanarak imha edilir. İmha tutanağı ile numune en yakın gümrük idaresine teslim edilir.

(6) Kaçak akaryakıt hariç el konulan ve alıkonulan her türlü eşya, yük hayvanı ve taşıtların muhafazası, depolanması, yüklenmesi, boşaltılması, nakliyesi ve imhası gibi nedenlerle el konulduğu andan itibaren yapılan masraflar, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı döner sermaye işletmesi gelirlerinden karşılanır. Bu kapsamda yapılacak her türlü mal, araç, gereç ve hizmet alımlarında 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

(7) Dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralara ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(8) Kaçak akaryakıt, yakalandığı ildeki il özel idaresine, il özel idaresi bulunmayan yerlerde ise defterdarlığa, miktarı, cinsi ve özelliklerini gösterir bir tutanakla yakalandığı yerde teslim edilir.

Kaçak akaryakıtın muhafazası, depolanması, yüklenmesi, boşaltılması ve nakliyesi gibi nedenlerle yapılan masraflar duruma göre il özel idaresi veya defterdarlık tarafından karşılanır.

Yasak eşyanın geri gönderilmesi

MADDE 12 – (1) Yabancı ülkelerden gelen yasak eşya, yükleme veya taşıma belgelerinde belirtilerek gümrüğe getirilirse, teminat altında ve gerekli güvenlik tedbirleri alınarak geldiği yere veya diğer bir ülkeye iade ve sevk olunur.

(2) Kaçakçılık fiilinin konusunu, toplum ve çevre sağlığı yönünden tehlikeli ve zararlı eşya ile atık maddelerin oluşturması halinde, ilgililer hakkında soruşturma işlemleri başlatılmakla birlikte, bunlar gümrük yetkilileri tarafından derhal getirildiği ülkeye iade edilir.

Müsadere

MADDE 13 – (1) Bu Kanunda tanımlanan suçlarla ilgili olarak 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun eşya ve kazanç müsadereesine ilişkin hükümleri uygulanır. Ancak kaçak eşya taşınmasında bilerek kullanılan veya kullanılmaya teşebbüs edilen her türlü taşıma aracının müsadere edilebilmesi için aşağıdaki koşullardan birinin gerçekleşmesi gerekir:

a) Kaçak eşyanın, suçun işlenmesini kolaylaştıracak veya fiilin ortaya çıkmasını engelleyecek şekilde özel olarak hazırlanmış gizli tertibat içerisinde saklanmış veya taşınmış olması.

b) Kaçak eşyanın, taşıma aracı yüküne göre miktar veya hacim bakımından tamamını veya ağırlıklı bölümünü oluşturması veya naklinin, bu aracın kullanılmasını gerekli kılması.

c) Taşıma aracındaki kaçak eşyanın, Türkiye'ye girmesi veya Türkiye'den çıkması yasak veya toplum veya çevre sağlığı açısından zararlı maddelerden olması.

(2) Etkin pişmanlık nedeniyle fail hakkında cezaya hükmolünmaması veya kamu davasının düşmesine karar verilmesi, sadece suç konusu eşya ile ilgili olarak müsadere hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Mülkiyetin kamuya geçirilmesi

MADDE 14 –(1) Yürürlükten kaldırıldı.

Kaim değer

MADDE 15 – (1) Bu Kanunda tanımlanan suçlar dolayısıyla müsadere yaptırımının konusunu oluşturan eşyanın kaim değerinden, bu eşyanın gümrüklenmiş değeri anlaşılır.

Tasfiye

MADDE 16 – (1) Bu Kanunda tanımlanan suçların konusunu oluşturması dolayısıyla müsadere yaptırımının uygulanabileceği eşya, sahibine iade edilemez. Kaçak şüphesiyle el konulan kaçak akaryakıt hariç her türlü eşya hakkında, el koyma tarihinden itibaren altı ay, ancak eşyanın zarara uğraması veya değerinde esaslı ölçüde kayıp meydana gelme tehlikesinin varlığı veya muhafazasının ciddi külfet oluşturması halinde bir ay içinde, gerekli tespitler yaptırılarak soruşturma aşamasında hâkim, kovuşturma aşamasında mahkeme tarafından tasfiye kararı verilir. Bu süreler içinde karar verilmemesi halinde eşya derhal tasfiye edilir. Bu fıkra kapsamında tasfiye edilecek eşyadan tasfiye edilmeden önce numune alınması mümkün olan durumlarda numune alınır, numune alınması mümkün olmayan durumlarda eşyanın her türlü ayırt edici özellikleri tespit edilir.

(2) Satılarak tasfiye edilen eşya veya taşıtların satış bedeli emanet hesabına alınır. Tasfiye edilen eşya veya taşıtların sahibine iadesine karar verilmesi halinde, satış bedeli Gümrük Kanununun 180 inci maddesi hükümleri çerçevesinde el koyma tarihinden iade tarihine kadar geçen süre için kanuni faizi ile birlikte hak sahibine ödenir. Emanet hesabında bulunan tutarın hak sahibine yapılacak ödemeyi karşılamaması halinde aradaki fark, eşyanın imha edilmiş olması halinde ise imha edilen eşyanın bedeli, gümrük idaresince genel bütçenin ilgili tertibinden karşılanarak hak sahibine ödenir.

(3) Elkonulan eşyanın iadesine karar verilmesi halinde, bu kararların uygulanmasında yürürlükte olan gümrük ve dış ticaret mevzuatı uyarınca işlem yapılır.

(4) Bu Kanunun uygulamasında tasfiye, tasfiye idaresi tarafından Gümrük Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Kaçak akaryakıtın tasfiyesi

MADDE 16/A – (1) Bu Kanun uyarınca el konulan kaçak akaryakıttan teknik düzenlemelere uygun olanlar, il özel idareleri, il özel idaresi bulunmayan yerde defterdarlıklar tarafından, numune alınmak suretiyle kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin kullanımına bedelsiz tahsis edilerek veya satışı yapılarak tasfiye edilir ve teslim tutanağı ile numune en yakın gümrük idaresine teslim edilir. Kara, hava ve deniz hudut kapılarında el konulan kaçak akaryakıt numune alınarak, gümrüğe terk edilen veya terk edilmiş sayılan akaryakıt ise numune alınmaksızın gümrük idarelerinin, gerektiği hallerde kamu kurum ve kuruluşları ile

mahalli idarelerin de kullanımına bedelsiz tahsis edilerek veya satışı yapılarak tasfiye edilir. Satış bedelleri genel bütçeye gelir kaydedilir.

(2) Sahipsiz olarak yakalanan kaçak akaryakıtın ulusal marker saha ölçüm sonucunun, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen şart ve seviyede olmaması halinde bahse konu ürünler analizi yapılmaksızın teknik düzenlemelere aykırı kabul edilir ve tasfiye edilir.

(3) Numune analiz sonuçları teknik düzenlemelere uygun olmayan kaçak akaryakıt, il özel idaresi veya defterdarlık tarafından en yakın rafinericiye satılır. Bu satışta ürünlerin satış bedeli, beyaz ürünlerde benzin, motorin türleri, nafta, gaz yağı, jet yakıtı ve solvent türleri, rafineride bir önceki ay sonunda oluşan ham petrol/devir maliyet fiyatından, diğer ürünlerde ise yüzde altmışından az olamaz. Satış bedeli genel bütçeye gelir olarak kaydedilir. Rafineriler teknik düzenlemelere uygun olmayan, üretim süreçlerine zarar vermeyecek evsafında olduğu numune analiz sonuçlarıyla kanıtlanan kaçak akaryakıtı teslim almakla yükümlüdür. Yapılan analiz sonucunda rafineri işlem süreçlerine zarar vereceği anlaşılan kaçak akaryakıt, bertaraf ve/veya enerji geri kazanımı amacıyla geçici faaliyet belgesi ve/veya çevre lisansı almış olan atık yakma ve beraber yakma tesislerinde bertaraf ettirilir.

(4) Yargılamanın, tasfiye edilen kaçak akaryakıt sahiplerinin lehine sonuçlanması halinde; satışı yapılan kaçak akaryakıtın toplam satış bedelinden vergiler düşüldükten sonra kalan tutarı, akaryakıtın tahsis edilmiş olması halinde ise vergiler hariç üçüncü fıkra hükümlerine göre belirlenen bedeli, el koyma tarihinden kararın kesinleştiği tarihe kadar geçen süre için kanuni faiz ilave edilerek ilgili kurum bütçesinden hak sahibine ödenir. Gerekli ödenek, Maliye Bakanlığınca ilgili kurumlara aktarılır.

(5) Bu madde kapsamında veya akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele konusunda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, il özel idareleri ve defterdarlıklar tarafından yapılacak her türlü mal, araç, gereç ve hizmet alımlarında 4734 sayılı Kanun, kaçak akaryakıt satışında 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun görüşü alınarak Gümrük ve

Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yetkili merciler

MADDE 17 – (1) Yürürlükten kaldırıldı.

(2) Bu Kanun kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılan davalar, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenen asliye ceza mahkemelerinde görülür. Ancak bu suçlarla bağlantılı olarak resmî belgede sahtecilik suçunun işlenmesi halinde, görevli mahkeme ağır ceza mahkemesidir.

Davaya katılma

MADDE 18 – (1) Bu Kanunda tanımlanan suçlar dolayısıyla açılan davalarda mahkeme, iddianamenin bir örneğini ilgili gümrük idaresine de gönderir. Başvurusu üzerine, ilgili gümrük idaresi açılan davaya katılan olarak kabul edilir.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olanlar

MADDE 19 – (1) Mülkî amirler, Gümrük Müsteşarlığı personeli ile Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı personel, bu Kanunla yaptırım altına alınan fiilleri önleme, izleme ve araştırmakla yükümlüdür.

(2) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar, operasyon gerektiren kaçakçılık olaylarından haberdar olduklarında kanunî görevlerini yapmaya başlar ve aynı zamanda mahallin en büyük mülkî amirine de bilgi verirler.

(3) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanların bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili bilgi ve belge talepleri, kamu veya özel, gerçek veya tüzel kişilerce, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla eksiksiz olarak karşılanmak zorundadır.

(4) Bu Kanunun 3 üncü maddesi kapsamındaki suçları ihbar edenler ile 23 üncü maddesi gereğince ikramiye ödenmesi öngörülen muhbirlerin kimliği izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği haklarında suç oluşturmadıkça hiçbir şekilde açıklanamaz. Bu kişiler hakkında tanıkların korunmasına ilişkin hükümler uygulanır.

Tutanaklar

MADDE 20 – (1) Kaçakçılık fiillerinin izlenmesine ilişkin tutanakların;

a) Tarih, yer, düzenleyenlerin unvan ve isimleri, hâkim kararının tarih ve sayısı ile Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile yapılması durumunda emrin tarih ve sayısını,

b) Olay ve kanıtlarını, suç konusu eşya ve taşıma araçlarının ayrıntılı olarak türü, kapsamı, miktar ve nitelikleri ile nerede ve ne suretle el konulduklarını,

c) İlgilinin kimlik, iş ve yerleşim yeri ile varsa ifadesini, kapsamı ve imza altına alınması gereklidir.

(2) İşlemlerde hazır bulunan ilgililerce onanmak üzere tutanağın kendilerini ilgilendiren kısımları okunur veya okumaları için kendilerine verilir. Bu husus tutanağa yazılarak ilgililere imza ettirilir. İmzadan kaçınma halinde nedenleri tutanağa geçirilir.

Kontrollü teslimat

MADDE 21 – (1) Bu Kanun çerçevesinde yapılacak kontrollü teslimat işlemleri, 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Kanununun 10 uncu, 11 inci ve 13 üncü maddeleri hükümleri çerçevesinde Gümrük Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yürütülür.

Silâh kullanma yetkisi

MADDE 22 – (1) Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden gümrük bölgesine girmek, çıkmak veya geçmek isteyen kişiye "dur" uyarısında bulunulmasına rağmen bu uyarıya uymaması halinde, havaya ateş edilmek suretiyle uyarı yinelenir. Ancak silâhla karşılığa yeltenilmesi ve sair surette meşru müdafaa durumuna düşülmesi halinde, yetkili memurlar saldırıyı etkisiz kılacak oranda doğrudan hedefe ateş edebilir. Memurların silâh kullanmalarından dolayı haklarında soruşturma ve kovuşturma açılması halinde, bağlı bulunduğu kurum tarafından avukat sağlanır ve avukatlık ücreti kurumlarınca karşılanır.

(2) Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla yükümlü olanlar, gümrük bölgesindeki her nevi deniz araçlarına yanaşıp yük ve belgelerini incelemeye yetkilidir. Görevlilerin yanaşmasına izin vermeyerek kaçan veya kaçmaya teşebbüs eden her nevi deniz araçlarına uluslararası deniz işaretlerine göre telsiz, flama, mors ve benzeri işaretlerle durması ihtar olunur. Bu ihtara uymayan deniz araçlarına uyarı mahiyetinde ateş edilir. Buna da uymayıp kaçmaya devam ettiği takdirde durmaya zorlayacak şekilde üzerine ateş edilir.

İkramiyeler

MADDE 23 – (1) Kaçak zannı ile eşya yakalanması halinde muhbir ve elkoyma ikramiyesine hak kazananlara aşağıdaki esas ve usûllere göre ikramiye ödenir.

a) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanununun 12 nci maddesine aykırılık suçlarından yakalanan silâh ve mermiler ile Türk Ceza Kanununun 174 üncü maddesine muhalefet suçlarından yakalanan maddelerin olay tarihine göre Milli Savunma Bakanlığınca her yıl belirlenen değeri esas alınarak, sahipli yakalanması halinde değerinin yüzde yirmibeşi kamu davasının açılmasını, yüzde yetmişbeşi ise mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde; sahipsiz yakalanmışsa yakalanan eşya değerinin yüzde ellisi müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde,

b) Uyuşturucu madde ve uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki yakalamalarında, her türlü uyuşturucu maddenin birim miktarı ve uyuşturucu madde elde edilen bitkilerin ekili olduğu alanın yüzölçümü esas alınarak **Cumhurbaşkanınca** tespit edilecek sabit bir rakamın memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin; 3 üncü maddenin on sekizinci ve on dokuzuncu fıkraları kapsamında gerçekleştirilen yakalamalarda ise, **Cumhurbaşkanınca** paket, kilogram ve litre bazında tespit edilecek sabit rakamların memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin; sahipli yakalanmış ise yarısı kamu davasının açılmasını, diğer yarısı mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde, sahipsiz yakalanmış ise tamamı müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde,

c) Bu maddenin (a) ve (b) bentlerindeki durumlar dışındaki ikramiye ödemelerinde, çıkış kaçağı eşyanın FOB, giriş kaçağı eşyanın CIF kıymeti esas alınır. Sahipsiz yakalanan eşyanın değeri, mahallin en büyük mülkî amirinin görevlendireceği Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve sanayi ve ticaret odası temsilcilerinden oluşan üç kişilik heyet tarafından belirlenir. Kaçak eşya sahipli yakalanmışsa kıymetinin yüzde ellisi, sahipsiz yakalanmışsa yüzde yirmibeşi mahkûmiyete, etkin pişmanlıkta kamu davasının açılmamasına, eşyanın müsaderesine ilişkin kararların kesinleşmesini takip eden üç ay içinde,

elkoyma ikramiyesine hak kazananların bağlı olduğu kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

(2) Dağıtılacak ikramiyenin yüzde ellisi muhbirlere, yüzde ellisi elkoyma ikramiyesine hak kazananlara verilir. İhbarsız yakalama olaylarında ikramiyenin tamamı elkoyma ikramiyesine hak kazananlara ödenir. Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla yükümlü olanlara muhbir ikramiyesi ödenmez. Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlardan yakalama işlemine bizzat ve fiilen katılanlar ile yapılan soruşturmada iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması, gizli soruşturmacı ve teknik araçla izleme tedbirlerinde görevlendirilmek veya bilgi toplama, analiz, değerlendirme, fiziki takip ya da planlama veya sevk idare çalışmalarında bulunmak suretiyle katkı sağlayanlar elkoyma ikramiyesine hak kazanır.

(3) Bu maddeye göre ödenecek ikramiyeler, damga vergisi hariç vergi, resim ve harca tâbi tutulmaz.

(4) Bu madde gereğince elkoyma ikramiyesine hak kazananlara verilecek ikramiyenin tutarı olay başına (30.000) gösterge rakamının, kamu davasının açılması, mahkûmiyet, müsadere kararının kesinleştiği tarihteki memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez. Ancak bir yılda ödenecek ikramiye (120.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez. Bu fıkra hükmü bu maddenin altıncı fıkrası kapsamında yapılacak ikramiye ödemeleri hakkında uygulanmaz.

(5) Müşterek operasyonlarda ve kontrollü teslimat uygulamalarında ikramiye ödenmesi ve ikramiye ödemelerine esas birim fiyatların tespitine ilişkin usul ve esaslar ile altıncı fıkra hariç bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Maliye ve Millî Savunma bakanlıklarının görüşü alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(6) Kaçak akaryakıtın yakalanması halinde, ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine aşağıdaki usul ve esaslara göre ikramiye ödenir:

a) Bir ihbar sonucunda kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında ihbar edene, yüzde onu tutarında "elkoyma ikramiyesine hak kazananlara" kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtına ilişkin mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde (d) bendine göre

belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde on beşi tutarında ihbar edene, yüzde on beşi tutarında “elkoyma ikramiyesine hak kazananlara” ilave ikramiye ödenir.

b) Bir ihbar olmadan kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında “elkoyma ikramiyesine hak kazananlara” kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtı ilişkin mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onbeşi tutarında “elkoyma ikramiyesine hak kazananlara” ilave ikramiye ödenir.

c) Yakalanan kaçak akaryakıtın sahipli olmaması halinde, bu fıkra kapsamında ihbar edenlere ve “elkoyma ikramiyesine hak kazananlara” ödenecek ikramiyeler yüzde elli eksik ödenir.

ç) Bu fıkraya göre yapılacak ikramiye ödemeleri ilgili kurumların bütçesinden karşılanır. Gerekli ödenek, Maliye Bakanlığınca ilgili kurumlara aktarılır.

d) Bu fıkra kapsamında yapılacak ikramiye ödemelerine ilişkin usul ve esaslar ile ödemelere esas alınacak tutarlar ve bu fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(7) 10/11/1988 tarihli ve 3497 sayılı Kara Sınırlarının Korunması ve Güvenliği Hakkında Kanun uyarınca görev verilen Kara Kuvvetleri Komutanlığı hudut birlikleri (desteğine/emrine verilen unsurlar dahil) personeli ile yardım talep edilmesi halinde kaçakçılıkla mücadele görevi verilen Deniz Kuvvetleri Komutanlığı personeline de bu maddede düzenlenen usul ve esaslara göre ikramiye ödenir.

(8) Cumhurbaşkanınca belirlenecek birim miktarını aşmayan uyuşturucu veya uyarıcı madde yakalamalarında, kamu davası açılmasını müteakip ve kabul edilen iddianame sayısı üzerinden, örgütlü suçlarda muhbir ve elkoyma ikramiyesine hak kazananlara, bireysel suçlarda ise sadece elkoyma ikramiyesine hak kazananlara, Cumhurbaşkanınca tespit edilecek sabit rakamların memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değer, tek seferde ikramiye olarak ödenir. Bu durumda birinci fıkranın (b) bendi kapsamında ayrıca ikramiye ödemesi yapılmaz.

(9) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen ikramiye ödemelerinde muhbir ve elkoyma ikramiyesine hak kazananlara ödenecek ikramiye tutarı 3.000 gösterge rakamının olayın olduğu tarihteki memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardan az olması durumunda ikramiye talep dosyası hazırlanmaz.

Kriminal laboratuvar

MADDE 24 – (1) Kaçakçılık fiillerinin önlenme, izlenme ve araştırılması çerçevesinde görev yapmak üzere Gümrük Müsteşarlığınca kriminal laboratuvarlar kurulur. Bu laboratuvarların çalışma usûl ve esasları Gümrük Müsteşarlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 25 – (1) 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 26 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNUNA GÖRE ELKONULAN EŞYA VE ALIKONULAN TAŞITLARA İLİŞKİN UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca, kaçak akaryakıt hariç elkonulan her türlü eşya ve alıkonulan taşıtların muhafazası, depolanması, yüklenmesi, boşaltılması, nakliyesi ve imhası ile bu işlemlere ilişkin masrafların karşılanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 177 ila 180 inci maddeleri, 5607 sayılı Kanunun 9, 10, 11, 16 ve geçici 6 ncı maddeleri ile 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri

Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 ve 28 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Alıkonulan taşıtın değeri: Kara taşıtlarında kasko değerini; deniz taşıtlarında, tekne ve makine sigortasına esas teşkil eden değeri; sigortasız taşıtlar ile hava ve demiryolu taşıtlarında ise piyasa değerini,

b) Alıkoyma: 5607 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca taşıtın alıkonmasını,

c) Alkollü içki: Etil alkol, metanol ve alkollü içkileri,

ç) Depolama yeri: 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan eşya veya alıkonulan taşıtın muhafaza edildiği yerleri,

d) Döner sermaye: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesini,

e) El koyma: 5607 sayılı Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca yakalanan eşyaya el konulmasını,

f) El koyan/Alıkoyan idare/birim: 5607 sayılı Kanun uyarınca kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli birimleri,

g) Eşya: Kaçak akaryakıt hariç 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan her türlü eşya ve alıkonulan taşıtları,

ğ) Eşyanın değeri: 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan ihrac eşyası için FOB, ithal eşyası için CIF kıymetini veya varsa mahkemece belirlenmiş değerini,

h) Gümrük idaresi: Gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim birimlerinin tamamını,

ı) Gümrük mevzuatı: Gümrük idaresince, gümrük işlemleri ile ilgili olarak uygulanan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer idari düzenlemeleri,

i) İşletme müdürlüğü: Tasfiye işletme müdürlüklerini,

j) Nükleer madde ve radyoaktif maddeler, radyoaktif bulaşma bulunan maddeler ile nükleer veya radyoaktif atık niteliği taşıyan maddeler: 9/9/1991 tarihli ve 20986 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Tanımlar Yönetmeliğinde tanımlanan maddeleri,

k) Nükleer çift kullanımlı madde, malzeme ve ekipmanlar: 13/9/2007 tarihli ve 26642 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgenin Verilmesine İlişkin Yönetmelik kapsamında

değerlendirilen hem nükleer alanda hem de endüstride kullanılacak madde, malzeme, ekipman veya bileşenlerini,

1) Rayiç bedel: Bir mal, iş veya hizmetin temin edildiği yer ve tarihteki piyasadaki alım ve satım bedelini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eşyanın Tespiti, Teslimi ve Muhafazasına İlişkin İşlemler

Eşyanın tespiti

MADDE 4 – (1) Elkonulan eşyanın değiştirilmemesi ve asli niteliklerinin belirlenmesi amacıyla, elkoyma işlemi sırasında cinsi, miktarı, markası, tipi, modeli, seri numarası ve tüm ayırt edici özellikleri eşyanın durumunu gösterecek şekilde ayrıntılı olarak tespit edilir.

(2) Eşyanın tahlil edilmesini gerektiren durumlarda ek-1'deki Numune Alma Tutanağı düzenlenir ve ilgili kuruluşa tahlile gönderilir. Eşyanın özelliğine göre alınacak numunenin en az iki tahlil yapılmasına yetecek miktarda olması gerekir. Elkonulan eşya çeşidinin birden fazla olması halinde her çeşit eşyadan yeteri kadar numune alınır.

Eşyanın teslimi

MADDE 5 – (1) Kaçak zannıyla elkonulan eşya ile alıkonulan taşıt en yakın gümrük idaresine, gümrük ve işletme müdürlüğünün aynı yerde bulunması halinde bünyesinde kaçak eşya depolama yeri bulunan idareye teslim edilir. Eşyanın muhafaza edileceği yere kadar yüklenmesi, boşaltılması veya nakliyesi gibi hizmetler elkoyan/alıkoyan birimlerce sağlanır.

(2) Eşya veya taşıtın tesliminde miktarı, cinsi, markası, tipi, modeli, seri numarası gibi ayırt edici özelliklerini belirten ek-2'deki Kaçak Eşya Teslim Tutanağı veya ek-3'deki Taşıt Tespit ve Teslim-Tesellüm Tutanağı düzenlenir.

(3) Aşağıda sayılan eşya ve taşıtlar, elkoyan birimlerce doğrudan ilgili idareye teslim edilir:

a) Deniz taşıtları; sahibi tarafından teslim alınmayan deniz taşıtları tasfiye edilinceye kadar gümrük idaresince belirlenen liman başkanlıklarının gözetiminde en yakın liman işletmesine,

b) Hava taşıtları; Devlet Hava Meydanları İşletmesi müdürlüklerine,

c) Nükleer madde ve radyoaktif maddeler, radyoaktif bulaşma bulunan maddeler ile nükleer veya radyoaktif atık niteliği taşıyan maddeler ve nükleer çift kullanımlı madde, malzeme ve ekipman; Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda bu Kuruma veya bu Kurumun teknik, donanım ve yapısal inceleme ve değerlendirmesi sonucunda uygun göreceği yerlere,

ç) Kimyasal maddeler; Toprak Mahsulleri Ofisi Afyon Alkoloidleri Fabrikasına veya kimyevi madde üretimi yapan kamu kurum ve kuruluşlarına,

d) İlaçlar ve sular; Sağlık Bakanlığının ilgili birimlerine veya benzer eşyanın üretimini yapan kamu kurum ve kuruluşlarına,

e) Gıda maddeleri, hayvansal ürünler, su ürünleri ve canlı hayvanlar; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili birimlerine, uygun tesise sahip kamu kurum ve kuruluşlarına,

f) Kıymetli maden ve taşlar ile Türk Lirası banknotlar, döviz, efektif, sahte paralar; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası şubelerine veya mal müdürlüklerine,

g) Kültür ve tabiat varlıkları; işlemleri tamamlandıktan sonra Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı müzelere, müzesi olmayan illerde il kültür ve turizm müdürlüğü veya bağlı birimleri aracılığıyla en yakın ilde bulunan müze müdürlüklerine,

ğ) Nesli tükenmekte olan canlı hayvan ve bitkiler; Orman ve Su İşleri Bakanlığının ilgili birimlerine, hayvanat bahçelerine, botanik bahçelerine ve belediyelere,

h) 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında korunan kitap, dergi, resim, tablo, kaset, CD, VCD, DVD gibi mevcut materyaller veya ileride bulunacak teknik imkanlardan yararlanılarak üretilecek taşıyıcı materyallere tespit edilen eser ve yapımlar; Kültür ve Turizm Bakanlığının ilgili birimleri veya anılan Bakanlıkça uygun görülecek yerlere.

(4) Yukarıda sayılan yerlere teslimi mümkün olmayan eşya ve taşıtlar ile muhafazası özel tesis ve tertibatı gerektiren veya gümrük idaresinin depolama kapasitesini aşan eşya, büyükşehirler dahil ilçelerde kaymakam, illerde valinin onayı ile eşyanın özellik, miktar ve öncelik sırasına göre doğrudan ilgili idareye, fiziki depoları uygun olan kamu kurum ve kuruluşları ile özel kişi ve kuruluşların depolarına, bunun mümkün olmaması halinde uygun görülecek yerlere elkoyan birimlerce tutanakla teslim edilir. Ancak nükleer madde, radyoaktif madde, radyoaktif bulaşma bulunan madde ile nükleer veya radyoaktif atık niteliği taşıyan maddeler özel kişi ve kuruluşların depolarında depolanamaz.

(5) Silah ve mühimmat ile uyuşturucu madde ve türevlerinin tesliminde ilgili mevzuat çerçevesinde işlem yapılır.

(6) Yukarıdaki fıkralara göre teslimi mümkün olmayan eşyanın, yediemin olarak teslimi mümkündür.

(7) Eşyanın, soruşturma ve kovuşturmanın yapılacağı yerin dışında muhafaza edilmesi halinde tahlil, inceleme veya keşif yapılabilmesi için yeteri kadar numune el koyan idarece alınarak en yakın gümrük müdürlüğüne gönderilir ve bu durum soruşturmayı yürüten makama iletilir.

(8) Teslim tutanağının bir örneği düzenlenme tarihini takip eden üç iş günü içinde ilgili müdahil gümrük müdürlüğüne gönderilir.

Eşyanın muhafazası

MADDE 6 – (1) Elkonulan eşyanın veya alıkonulan taşıtın niteliğinin değişmesini, bozulmasını ve diğer eşya ile karışmasını engelleyecek her türlü tedbir muhafaza edenlerce alınır.

(2) Nükleer madde, radyoaktif madde, radyoaktif bulaşma bulunan madde ile nükleer veya radyoaktif atık niteliği taşıyan madde veya nükleer çift kullanımlı madde, malzeme ve ekipmanın yakalanması halinde, yakalayan birim tarafından derhal telefon ve faks gibi haberleşme araçlarıyla Türkiye Atom Enerjisi Kurumuna, valiliğe ve gümrük idaresine bildirilerek, yakalanan eşyanın Türkiye Atom Enerjisi Kurumu uzmanları tarafından veya kontrolünde anılan Kurumun uygun göreceği kurum veya kuruluşlardan görevlendirilen elemanlarca Kurum talimatları doğrultusunda gerekli inceleme, test ve ölçümler ile eşyanın muhafaza edilmesine, korunmasına, taşınmasına yönelik tespitler yapılarak ve gerekli tedbirler alınarak muhafaza edilmesi için uygun yerlere götürülür. Bu nitelikteki eşya bulunduğu yerden ancak, Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun izniyle, gümrük idaresinin bilgisi dahilinde çıkartılabilir. Diğer eşyanın bulunduğu yerden çıkartılması ise gümrük idaresinin yazılı bildirim üzerine yapılır.

(3) Elkonulan eşyayı veya alıkonulan taşıtı muhafaza eden kurum veya kişiler, eşyanın niteliğinden ve muhafazasından kaynaklanan normal fire (nükleer madde, radyoaktif madde, radyoaktif bulaşma bulunan maddeler hariç) ile yetkili kuruluşlar tarafından alınacak numuneler haricinde, eşyayı teslim aldıkları ayniyetine uygun şekilde ve miktarda teslim etmek zorundadırlar. Bunlar dışındaki kayıp, hırsızlık, yangın, su baskını gibi benzeri nedenlerden ötürü eşyanın niteliğinin değişmesi, bozulması, tamamen veya kısmen yok olması halinde durum, olayı kanıtlayıcı resmî belgelerle birlikte ilgili gümrük idaresine bildirilir. Gümrük

müdürlüğünce de soruşturma ve kovuşturmanın yapıldığı ilgili adli birime bilgi verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tütün ve Tütün Mamulleri ile Alkollü İçkilere İlişkin İşlemler Muhafaza, teslim ve numune alınması

MADDE 7 – (1) 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunan tütün ve tütün mamulleriyle alkollü içkilerin teslimine ilişkin işlemler, elkoyan idarece 5 inci madde hükümlerine göre yapılır.

(2) 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan tütün ve tütün mamulleri ile alkollü içkilerden elkoyan idarece; cinsi, nevi, markası ve ebatı itibariyle tahlil, inceleme veya keşif yapılabilmesi için yeteri kadar numune alınır.

(3) Numune miktarı her bir cins, nevi, marka ve ebat itibariyle paketlenmiş sigara, puro ve sigarillo, nargilelik, pipoluk ve sarmalık kıyılmış tütün ve tütün mamullerinden yirmi paket, alkollü içkilerden üç şişeden az olmamalıdır. Numune; kutu, paket veya koli olarak alınabilir. Tütün veya tütün mamulü cinsi eşyanın dökme olması halinde eşya karıştırılarak üç kilogramdan az olmamak üzere numune alınır. Elkonulan tütün ve tütün mamulleri ile alkollü içkilerin yukarıda belirtilen numune miktarından daha az miktarda olması durumunda, tamamı muhafaza edilir. Alınan numuneler, Numune Alma Tutanağına bağlanarak mühürlenmiş uygun kap içerisine konulur.

(4) Alınan numuneler, davaya müdahil gümrük müdürlüğüne teslim edilir. Ayrıca söz konusu işlemlere ait belgeler adli makamlara yapılan bildirimlere veya fezlekelere eklenir. Kovuşturma sonrasında verilen esasa ilişkin kararın kesinleşmesini müteakip, numuneler muhafaza eden birim tarafından imha edilerek tutanağa bağlanır.

(5) Tütün ve tütün mamulü kabul edilmeyen makaron ve yaprak sigara kâğıtları ile yabancı bandrollü sigaralar veya bu sigaralarda kullanılacak bandroller için de birinci fıkra uyarınca işlem yapılır.

Tütün ve tütün mamulleri ile alkollü içkilerin imhası

MADDE 8 – (1) 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan tütün ve

tütün mamulleri öğütülerek, sanayi tesislerinde yakılarak, parçalanarak, silindir ile ezilerek, toprağa gömülerek; alkollü içkiler dökülerek, kırılarak ve benzeri uygun yöntemlerle tamamen değersiz veya kullanılamaz hale getirilerek elkoyan idarece komisyon marifetiyle imha veya bertaraf edilir.

(2) İmha veya bertaraf işlemlerinde, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan düzenlemeler çerçevesinde, insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığının göz önünde bulundurulması ve çevreye zarar vermeyen yöntemlerin kullanılması gerekir.

(3) İmhayı gerçekleştirecek idarece, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı taşra teşkilatından ve ilgili belediyeden birer kişinin imha veya bertaraf işlemi sırasında hazır bulunması için bildirimde bulunulur. Bunlardan katılım olmaması halinde imha komisyonunca, imha veya bertaraf işlemi gerçekleştirilir.

(4) Eşyanın bulunduğu yerdeki durumu, nakliye aracına yüklenmesi, imha mahalline boşaltılması ve imha aşamalarının video çekimleri yapılarak, imhayı yapan birim tarafından kaset, CD, bilgisayar gibi materyaller kullanılmak suretiyle elektronik ortamda beş yıl süreyle muhafaza edilir. Yapılan işlem sonucunda ek-4/B'deki İmha/Bertaraf Tutanağı düzenlenir. Ancak, eşyanın imhasının Çevre ve Şehircilik Bakanlığında lisans almış firmalar tarafından yapılması halinde, eşya için imha edileceği yere veya bu yere teslimini sağlamak amacıyla depolanacağı yere teslimine dair tutanakları ile eşyanın imhasının yapıldığına ilişkin bildirimlerin ilgili dosyasında muhafaza edilmesi yeterlidir.

(5) İmha kararlarına ve imha sonucunda düzenlenecek imha tutanaklarına her yıl itibariyle birden başlamak üzere sıra numarası verilerek dosyasına konulur. Birden fazla elkoyma tutanağı kapsamı eşyanın imhasının birlikte yapılması halinde bunlar için tek bir imha tutanağı düzenlenebilir.

(6) İmha yapılırken, elkoyan biriminin imkânlarının yeterli olmaması halinde varsa işletme müdürlüklerinin teknik ve fiziki imkânları, araç ve gereçleri kullanılabilir.

(7) İmhada, yükleme, boşaltma, nakliye, depolama, imha ücreti gibi tüm maliyet unsurları göz önünde bulundurulur.

İmha komisyonunun kuruluş, görev ve çalışması

MADDE 9 – (1) 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan tütün ve

tütün mamulleri ile alkollü içkilerin imha komisyonu, elkoyan idare amirinin görevlendireceği başkan ve en az iki üyeden oluşur.

(2) İmha işlemleri sırasında güvenlik ve yangın önlemeye ilişkin önlemler imha komisyonu tarafından alınır.

(3) Komisyonca alınan ek-4/A'daki İmha Kararı ve ek-4/B'ye göre düzenlenen İmha/Bertaraf Tutanağı, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

(4) İmha tutanakları ve bunlara ilişkin belgeler, imhayı gerçekleştiren idarece soruşturmayı yürüten adli birimlere gönderilir.

(5) Komisyonca yapılan tüm işlemlere ilişkin bilgi ve belgeler, davaya müdahil gümrük idaresine gönderilir.

Bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunan tütün ve tütün mamulleri ile alkollü içkilerin imhası

MADDE 10 – (1) 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunan tütün ve tütün mamulleri ile alkollü içkiler için anılan Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrası hükümleri uyarınca, elkoyma tarihinden itibaren altı ay içerisinde soruşturma aşamasında elkoyan idarece hakimden, kovuşturma aşamasında müdahil idarece mahkemeden imhası yapılmak üzere tasfiye kararı verilmesi talep edilir. Adli makamlarca aksine verilmiş bir karar bulunmaması halinde, el koyma tarihinden itibaren altı aylık sürenin dolmasından sonra 7 nci maddede yazılı miktarlarda numune alınarak eşya imha edilir. Eşyanın imhası yapılmadan önce üzerlerinde sahte olarak üretilmiş bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretler varsa ayrıştırılır ve kovuşturma sonrasında verilen esasa ilişkin kararın kesinleşmesini müteakip bunlarla ilgili işlemler karar doğrultusunda yerine getirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Elkonulan Eşya ile Alıkonulan Taşıtlar İçin Yapılacak Masrafların Karşılanmasına İlişkin İşlemler

Eşyanın muhafaza süresi ve ücret tarifesi

MADDE 11 – (1) 5607 sayılı Kanun uyarınca kaçak zannı ile elkonulan eşya ile alıkonulan taşıtların muhafaza edileceği yere teslim edildiği tarihten itibaren;

a) Mahkemece sahibine iadesine karar verilen eşyanın, kararın gümrük müdürlüğüne eşya sahibine tebliğ edildiği tarihi takip

eden 30 uncu gün dahil,

b) Eşyanın müsaderesi veya tasfiyesi yönünde karar verilmesi durumunda, işletme müdürlüğüne teslim alındığı tarihe kadar,

c) Eşya veya taşıtın satış suretiyle tasfiye edilmesi durumunda, satın alanın teslim alması için geçen ek süreler hariç, teslim alma tarihine kadar,

geçen süre eşyanın muhafaza süresidir.

(2) Eşyanın muhafaza ücreti, eşyanın değeri üzerinden günlük binde bir olarak uygulanır. Korunması, soğuk hava deposu gibi özel tesis ve tertibat gerektiren eşyanın muhafazasında muhafaza ücreti olarak eşyanın değerinin binde dördü uygulanır.

(3) Muhafaza edilen motorlu araçlar için maktu olarak;

a) İş makineleri adet başına 8,00 TL,

b) Tır, kamyon ve otobüs adet başına 7,50 TL,

c) Minibüs, midibüs ve kamyonet adet başına 5,50 TL,

ç) Diğer binek ve yük vasıtaları adet başına 4,00 TL,

d) Engellilere mahsus motorlu ve/veya akülü araçlar ile motorlu bisikletler adet başına 1,00 TL,

e) Boş konteynerin muhafaza edilmesi halinde konteyner başına 5,50 TL,

f) Eşyanın konteyner içinde muhafaza edilmesi halinde ise konteyner başına 6,50 TL,

g) Deniz ve hava taşıtlarının uzunluğu esas alınarak metresi 1,00 TL,

günlük ücret uygulanır.

(4) Altı aydan sonraki muhafaza süresi için bu ücretler yarısı oranında uygulanır.

(5) Ücret hesabında, eşyanın muhafazasının sona erdiği gün dikkate alınmaz.

(6) Muhafaza ücreti eşya veya taşıtın değerinin yüzde otuzunu geçemez.

(7) Canlı hayvanlarda adet başına günlük yem gideri ile gerekmesi halinde tedavi ve ilaç gideri karşılanır.

(8) Eşyanın yediemin olarak tesliminde muhafaza ücreti yukarıda belirtilen usul ve esaslara göre tespit edilir ve ödenir. Sahibine yediemin olarak verilen eşya için herhangi bir ödeme yapılmaz.

Satışı yapılan eşya veya taşıtın muhafaza ücreti

MADDE 12 – (1) Gümrük idaresi dışında muhafaza edilen eşya veya taşıtın satış suretiyle tasfiyesi halinde, alıcısına teslim

tarihine kadar muhafaza ücreti karşılığı olarak satış bedelinin yüzde onbeşi döner sermaye işletmesi bütçesinden ödenir. Ödenecek bu tutar hiçbir şekilde 11 inci maddeye göre ödenecek azami haddi geçemez. Eşya veya taşıtın farklı depolama yerlerinde muhafaza edilmesi durumunda, söz konusu ücret, muhafaza süreleri dikkate alınarak paylaşılır.

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarında muhafaza edilen eşya ile taşıt için mevzuatlarında muhafaza ücreti alınacağına dair açıkça hüküm bulunmayan hallerde, döner sermaye işletmesi bütçesinden 11 inci maddeye göre muhafaza ücreti ödenmez.

İmha veya tahsis edilen eşya ile taşıtın muhafaza ücreti

MADDE 13 – (1) Elkonulan eşya veya alıkonulan taşıtın bedelsiz olarak tahsisi veya imhası halinde, eşya veya taşıtı muhafaza eden kişi veya kuruluşlarca sağlanan hizmetler için verilecek ücretler, işletme müdürlüğünce döner sermaye işletmesi bütçesinden 11 inci maddeye göre ödenir.

Elkonulan eşya ile alıkonulan taşıt için yapılacak masrafların karşılanması

MADDE 14 – (1) Kaçak akaryakıt hariç elkonulan veya alıkonulan her türlü eşya ve taşıtın muhafazası, depolanması, yüklenmesi, boşaltılması, nakliyesi ve imhası gibi nedenlerle el konulduğu andan itibaren yapılan masraflar, döner sermaye işletmesi gelirlerinden karşılanır. Bu kapsamda yapılacak her türlü mal, araç, gereç ve hizmet alımlarında 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

(2) Satılarak bedeli emanet hesabına alınan eşya ile taşıtın sahibine iadesine karar verilmesi halinde, satış bedeli 4458 sayılı Kanunun 180 inci maddesi ve 25/6/2013 tarihli ve 28688 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tasfiye Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde elkoyma tarihinden iade tarihine kadar geçen süre için kanuni faizi ile birlikte döner sermaye bütçesinden hak sahibine ödenir.

Nakliye, yükleme, boşaltma ve imha masrafları

MADDE 15 – (1) Elkonulan eşyanın gümrük idaresine veya muhafaza edileceği yere kadar, eşyanın elkonulduğu araçla naklinin mümkün olması, elkoyan idareye veya gümrük idaresine ait uygun araç olması durumlarında öncelikle bu imkânlar kullanılır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine göre eşya ve taşıtın naklinin mümkün olmaması durumunda, elkonulan eşyanın veya

alıkonulan taşıtın bulunduğu yerden muhafaza edileceği yere teslimine kadar yapılması gereken zorunlu nakliye, yükleme, boşaltma ve imha masrafları için elkoyma işlemini yapan idare amirinin görevlendireceği personelce, 31/12/2005 tarihli ve 26040 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ekine uygun olan ve idare amirince imzalanacak ek-5’deki Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı ile elkoyma tutanağının birer örneği ilgili işletme müdürlüğüne gönderilerek, harcamanın yapılabilmesi için ek-6’daki Harcama Talimatına bağlanması talep edilir. Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı, il veya ilçelerde faaliyet gösteren kamu kurumu veya kamu kurumu niteliğine haiz meslek kuruluşları tarifelerinden yararlanılarak, yoksa piyasadan fiyat araştırması yapılarak düzenlenir.

(3) Döner sermaye işletmesi müdürlüğü, kendisine ulaşan belgeleri inceler ve ödenek kontrolünü yaparak düzenleyeceği harcama talimatını Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne gönderir. Onaylanan harcama talimatının bir örneği bölge müdürlüğünce elkoyan idareye gönderilir.

(4) Elkoyan idare, onaylanan harcama talimatına uygun olarak mal veya hizmet alımını gerçekleştirir.

Piyasa araştırması yapılmadan mal ve hizmet alımı

MADDE 16 – (1) Mal ve hizmet alımlarında;

a) İhtiyacın tek gerçek veya tüzel kişi tarafından karşılanabileceğinin ihtiyaç sahibi birim amiri tarafından oluşturulacak en az üç kişilik bir komisyon tarafından tespit edilmesi,

b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin özel bir hakka sahip olmasının belgelenmesi,

c) Kamu kurum ve kuruluşları ile sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait kuruluşlardan, özel kanunlarla kurulmuş ve bu kanunlarla kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliği haiz kuruluş olması,

halinde piyasa araştırması yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Ödeme belgesinin düzenlenmesine ilişkin işlemler

MADDE 17 –(1) Elkoyan idarece harcama talimatına istinaden harcama konusuna ilişkin; fatura veya fatura yerine geçen serbest meslek makbuzu, gider pusulası veya kanunen bu belgeleri düzenlemek zorunda olmayanlar için Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği eki örnek-1 Harcama Pusulası ile varsa

düzenlenen sözleşme, tutanak ve diğer belgeler ödeme belgesine bağlanmak üzere ek-7'deki tabloda yer alan sorumluluk alanındaki ilgili döner sermaye işletme müdürlüğüne gönderilir.

(2) Döner sermaye işletme müdürlüğü kendisine ulaşan harcamaya ilişkin belgeleri ödeme belgesine bağlayarak harcama yetkilisinin onayına sunar.

(3) Harcamaların gerçekleştirilmesi sırasında mal veya hizmet alımını ve ödemesini gerçekleştiren birimler, bu işlemlerin yasal mevzuata uygun yapılmasından sorumludur.

İşletme müdürlüklerince yapılacak masraflar

MADDE 18 –(1) Kaçak akaryakıt hariç elkonulan ve alıkonulan her türlü eşya ve taşıtın muhafazası, depolanması, yüklenmesi, boşaltılması, nakliyesi ve imhası kapsamında; araç-gereç ve teknik cihazların alımı ve kiralanması ile güvenlik, hamaliye, bakım-onarım ve benzeri zorunlu hizmetlerin alınması ve yaptırılmasına ilişkin masraflar 4734 sayılı Kanun hükümleri uygulanmadan, işletme müdürlüklerince döner sermaye işletmesi bütçesinden karşılanır. İşletme müdürlüğü tarafından, Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı ve Harcama Talimatı ile fatura veya fatura yerine geçen belgeler ile varsa düzenlenen sözleşme, tutanak ve diğer belgeler ödeme belgesine bağlanarak harcama yetkilisinin onayına sunulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetki

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelikte düzenlenen hususlarla ilgili öngörülmeleyen durumların ortaya çıkması halinde inceleyip sonuçlandırmaya, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNUNA GÖRE ELKONULAN AKARYAKITIN TESLİMİ, MUHAFAZASI, TASFİYESİ VE YAPILAN MASRAFLARA İLİŞKİN UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca elkonulan kaçak akaryakıtın muhafazası, depolanması, yüklenmesi, boşaltılması, nakliyesi ve tasfiyesi ile bu işlemlere ilişkin giderlerin karşılanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ve 5607 sayılı Kanun hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Akaryakıt: Benzin, gaz yağı, jet yakıtı, motorin, fuel-oil, sıvılaştırılmış petrol gazları, doğal gaz gibi akaryakıt ürünleri ile akaryakıt yerine kullanılan petrol türevleri ve bunların karışımları ile akaryakıt yerine kullanılan diğer ürünleri,

b) Alıkoyma: 5607 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca taşıtın alıkonulmasını,

c) Depolama yeri: 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan eşya veya alıkonulan aracın muhafaza edildiği yerleri,

ç) Elkoyma: 5607 sayılı Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca yakalanan akaryakıtta elkonulmasını,

d) Elkoyan/Alıkoyan idare/birim: 5607 sayılı Kanun uyarınca kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olan idareyi/birimi,

e) Gümrük idaresi: Gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim birimlerinin tamamını,

f) Gümrük mevzuatı: Gümrük idarelerince gümrük işlemleri ile ilgili olarak uygulanan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer idari düzenlemeleri,

g) Kaçak akaryakıt: 5607 sayılı Kanun uyarınca kaçak olarak kabul edilen akaryakıtı,

ğ) Kaçak akaryakıtın değeri: 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan akaryakıtın ihraç eşyası olması halinde FOB kıymetini, ithal eşyası olması halinde CIF kıymetini veya varsa mahkemece belirlenmiş değerini,

h) Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,

ı) Rayiç bedel: Bir mal, iş veya hizmetin temin edildiği yer ve tarihteki normal alım ve satım bedelini,

i) Teknik düzenleme: Petrolün ve madenî yağın, ilgili idarî hükümler de dahil olmak üzere, standartları, ölçüleri, özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması zorunlu olan her türlü düzenlemeyi,

j) Ulusal marker: Kurumca belirlenmiş Akaryakıt türlerine; rafineri çıkışında, gümrük girişinde, sanayide yan ürün olarak veya diğer şekillerde üretilen veya tasfiye edilmiş kaçak akaryakıttan teknik düzenlemelere uygun olan akaryakıtı veya benzin türlerine harmanlanacak etanole ticari faaliyete konu edilmeden önce eklenecek ve akaryakıtın özelliklerini bozmayacak niteliği haiz kimyasal ürünü,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Elkonulan Akaryakıtın Tespiti, Numune Alınması ve Muhafazasına İlişkin İşlemler

Numune alınması ve analizi

MADDE 4 – (1) Kurum tarafından veya denetimle yetkili diğer personel tarafından yapılan denetimler sonucunda veya kara, hava ve deniz hudut kapılarında elkonulan kaçak akaryakıttan alınan numuneler için Ek-1'deki Numune Alma Tutanağı düzenlenir. Numunelerin bir adedi müdahil gümrük idaresine gönderilir ve analiz sonuçları tasfiye ile ilgili kuruma bildirilir.

(2) Gümrüğe terk edilen veya terk edilmiş sayılan akaryakıt için numune alınmaz. Ancak niteliğinden şüphe duyulan akaryakıtın cinsinin tespiti için Türk Standartları Enstitüsü tarafından belirlenen ilgili standartlarda belirtildiği şekilde numune alınarak analiz yaptırılabilir.

(3) Numuneler gümrük idaresince saklanır. Saklama süresince, mahkemece yeniden analize sevki veya tedbir alınması istenmeyen numuneler için mahkemesinden numunelerin tasfiye edilmesi için karar istenir.

Akaryakıtın teslimi ve muhafazası

MADDE 5 – (1) Kaçak zannı ile ele geçirilen petrol ürünleri, düzenlenen Ek-2'deki Kaçak Akaryakıt Tespit ve Elkoyma Tutanağı ile birlikte uygun şartlarda muhafaza edilmek üzere, ele geçirilen mahallin bağlı olduğu il özel idareleri, il özel idaresi

bulunmayan yerlerde defterdarlıklara, kaçak akaryakıt ürünlerini yakalayan kolluk gücü tarafından yakalama yerinde teslim edilir. İl özel idaresi bulunmayan yerlerde defterdarlıklar teslim esnasında tutanak suretlerinin ilgili bölümünü onaylayarak teyit ederler.

(2) İl özel idaresi, il özel idaresi bulunmayan yerlerde defterdarlıklar, teslim edilen ürünleri analiz sonuçları gelinceye kadar nev'i ve niteliği değişmeyecek, diğer ürünlerle karışmayacak, değerini ve kanıt olma özelliğini kaybetmeyecek şekilde saklamak, korumak ve bunların temini için her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

(3) Elkonulan akaryakıtı muhafaza eden kurum veya kişiler, niteliğinden ve muhafazasından kaynaklanan normal fire, kayıp ve benzerleri ile yetkili kuruluşlar tarafından alınacak numuneler haricinde, akaryakıtı teslim aldıkları ayniyetine uygun şekilde ve miktarda teslim etmek zorundadır. Bunlar dışındaki kayıp, hırsızlık, yangın, su baskını gibi benzeri nedenlerden ötürü akaryakıtın niteliklerinin değişmesi, bozulması, tamamen veya kısmen yok olması hallerinde durum, olayı tevsik eden resmi belgelerle birlikte ilgili davaya müdahil gümrük idaresine bildirilir.

(4) İl özel idaresi veya defterdarlığa teslimi mümkün olmayan akaryakıt ile muhafazası özel tesis ve tertibatı gerektiren akaryakıt veya söz konusu idarelerin depolama kapasitesini aşan akaryakıt, büyükşehirler dahil ilçelerde kaymakam, illerde valinin onayı ile özellik ve miktarına göre fiziki depoları uygun olan kamu kurum ve kuruluşları ile özel kişi ve kuruluşların depolarına il özel idaresi veya defterdarlık tarafından yakalandığı yerden teslim alınarak tutanakla teslim edilir.

(5) LPG'nin teslimi öncelikle il özel idaresi, il özel idaresi bulunmayan yerlerde defterdarlıklara yapılır. Depolama için hazırlıkların tamamlanamamasından dolayı bu yerlere teslimi mümkün olmayan LPG'nin muhafazası ise depolama lisanslı firmaların depolarına bu birimlerce tutanak karşılığı gerçekleştirilir.

(6) Yukarıdaki fıkralara göre teslim edilecek uygun yer bulunamayan akaryakıt yediemine teslim edilir.

Analiz sonrası muhafaza

MADDE 6 – (1) İl özel idareleri veya defterdarlıklar tarafından muhafaza edilen kaçak akaryakıtın muhafaza koşulları, alınan numunelerin test ve analizlerine ilişkin laboratuvar sonuçlarına göre yeniden belirlenebilir.

(2) Seyyar kontrol cihazı ile yapılan ulusal marker kontrolü sonuçlarına itiraz edilmiş ve laboratuvar raporunda ulusal marker seviyesinin yeterli görüldüğü belirtilmiş ise bu numunenin alındığı ürün, sahibine teslim edilmek üzere ayrı şartlarda muhafaza edilir. Ürün sahibi teslim almadan önce numune alma ve analiz yapma hakkına haizdir.

(3) Ulusal marker seviyesi yeterli bulunmayan akaryakıt ürünlerinden laboratuvar sonuçlarına göre teknik düzenlemelere uygun olduğu belirlenenler, tasfiye kararı verilene kadar ayrı koşullarda saklanmaya devam edilir. Tasfiye kararı alındıktan sonra müstakil muhafaza imkanı bulunmayan söz konusu ürünlerden cinsi ve nitelikleri aynı olanların; teknik-ekonomik özellikleri bozulmayacak, piyasa değerleri düşmeyecek ve alıcılar tarafından kabul edilmesine engel olmayacak şekilde birleştirilmek suretiyle saklanması yoluna gidilebilir.

(4) Teknik düzenlemelere uygun olmadığına dair muayene raporu gelen ürünler de tasfiye kararı verilene kadar ayrı koşullarda saklanmaya devam edilir. Tasfiye kararı verildikten sonra; cins ve nitelik bakımından aynı olmak, teknik-ekonomik özellikleri bozulmamak kaydıyla birleştirilmek suretiyle muhafazası mümkündür.

(5) Numune alınmayan ve laboratuvar raporu gerekmeyen kaçak ürünlerin tasfiye kararı verilene kadar muhafazasında dördüncü fıkra hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Elkonulan Akaryakıt İçin Yapılacak Masrafların Karşılanmasına İlişkin İşlemler

Elkonulan akaryakıt için yapılacak masrafların karşılanması

MADDE 7 – (1) Elkonulan kaçak akaryakıtın muhafazası, depolanması, yüklenmesi, boşaltılması ve nakliyesi gibi nedenlerle elkonulduğu andan itibaren yapılan masraflar, teslim almakla sorumlu il özel idaresi veya defterdarlık bütçesinden ödenir. Bu kapsamda yapılacak her türlü mal, araç, gereç ve hizmet alımlarında 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

Kaçak akaryakıtın muhafaza süresi ve ücret tarifesi

MADDE 8 – (1) Muhafaza edileceği yere teslim edildiği tarihten itibaren;

a) Mahkemece sahibine iadesine karar verilmesi halinde, kararın akaryakıt sahibine tebliğ edildiği tarihi takip eden otuzuncu

gün dahil,

b) Akaryakıtın tasfiye edilmesi durumunda, teslim alma tarihine kadar,

geçen süre kaçak akaryakıtın muhafaza süresidir.

(2) Kaçak akaryakıtın muhafaza ücreti;

a) Kaçak akaryakıtın değeri üzerinden günlük binde bir olarak,

b) Altı aydan sonraki muhafaza süresi için (a) bendindeki ücretin yarısı oranında,

uygulanır.

(3) Ücret hesabında, kaçak akaryakıtın muhafazasının sona erdiği gün dikkate alınmaz.

(4) Muhafaza ücreti, kaçak akaryakıtın değerinin yüzde otuzunu geçemez.

(5) Depolama hizmetleri muhafaza süresi içerisinde değerlendirilir.

(6) Kaçak akaryakıtın yediemin olarak tesliminde muhafaza ücreti yukarıda belirtilen usul ve esaslara göre tespit edilir ve ödenir.

(7) Sahibine yediemin olarak verilen kaçak akaryakıt için herhangi bir ödeme yapılmaz.

(8) Kamu kurum ve kuruluşlarında muhafaza edilen kaçak akaryakıt için, mevzuatlarında muhafaza ücreti alınacağına dair açıkça hüküm bulunmayan hallerde, muhafaza ücreti olarak herhangi bir ödeme yapılmaz.

Tasfiye edilen kaçak akaryakıtın muhafaza ücreti

MADDE 9 – (1) Akaryakıtın satış suretiyle tasfiyesi halinde, satış bedelinin yüzde onbeşi muhafaza ücreti olarak esas alınır ve il özel idaresi veya defterdarlık bütçesinden ödenir. Ödenecek bu tutar hiçbir şekilde 8 inci maddenin dördüncü fıkrasındaki azami haddi geçemez.

(2) Elkonulan kaçak akaryakıtın tahsisi halinde, eşyayı muhafaza eden kişi veya kuruluşlarca sağlanan hizmetler için verilecek ücretler bu Yönetmelik hükümlerine göre kaçak akaryakıtı teslim almakla sorumlu il özel idaresi veya defterdarlık bütçesinden ödenir.

(3) Kaçak akaryakıtın farklı depolama yerlerinde muhafaza edilmesi durumunda, söz konusu ücret muhafaza süreleri dikkate alınarak paylaşılır.

Nakliye, yükleme ve boşaltma masrafları

MADDE 10 – (1) Elkonulan kaçak akaryakıtın muhafaza edileceği yere kadar elkonulan araçla naklinin mümkün olması veya muhafaza edecek kuruma ait uygun araç bulunması durumlarında öncelikle bu imkanlar kullanılır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine göre naklinin mümkün olmaması durumunda, elkonulan kaçak akaryakıtın bulunduğu yerden muhafaza edileceği yere teslimine kadar yapılması zorunlu nakliye, yükleme ve boşaltma masrafları için teslim almakla sorumlu il özel idaresi veya defterdarlıkça, 31/12/2005 tarihli ve 26040 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde yer alan “Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı” düzenlenir ve “Harcama Talimatına” bağlanır. “Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı” il veya ilçelerde faaliyet gösteren kamu kurumu veya kamu kurumu niteliğine haiz meslek kuruluşları tarifeleri dikkate alınarak, yoksa piyasadan fiyat araştırması yapılarak düzenlenir.

(3) Elkonulan kaçak akaryakıtı teslim almakla sorumlu il özel idaresi veya defterdarlık, harcama talimatına uygun olarak mal veya hizmet alımını gerçekleştirir. Söz konusu harcamaların gerçekleştirilmesinde, mal veya hizmet alımını yapan birimler, bu işlemlerin yasal mevzuata uygunluğundan sorumludurlar.

Piyasa araştırması yapılmadan mal ve hizmet alımı

MADDE 11 – (1) Mal ve hizmet alımında;

a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin ihtiyaç sahibi birim amiri tarafından oluşturulacak en az üç kişilik bir komisyon tarafından tespit edilmesi,

b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin özel bir hakka sahip olduğunun belgelenmesi,

c) Kamu kurum ve kuruluşları ile sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait bulunan kuruluşlardan, özel kanunlarla kurulmuş ve bu kanunlarla kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliği haiz kuruluş olması,

durumlarında, mal ve hizmet alımı piyasa fiyat araştırması yapılmadan bu yerlerden gerçekleştirilebilir.

Ödeme belgesinin düzenlenmesine ilişkin işlemler

MADDE 12 – (1) İl özel idaresi veya defterdarlıkça düzenlenen harcama talimatına istinaden harcama konusuna ilişkin; fatura veya fatura yerine geçen serbest meslek makbuzu, gider pusulası veya kanunen bu belgeleri düzenlemek zorunda olmayanlar için

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde yer alan “Harcama Pusulası”, varsa düzenlenen sözleşme, tutanak ve diğer belgeler ödeme belgesine bağlanarak harcama yetkilisinin onayına sunulur ve ödeme işlemleri sonuçlandırılır.

İl özel idareleri ve defterdarlıklarca yapılacak diğer masrafların karşılanması

MADDE 13 – (1) Elkonulan kaçak akaryakıtın muhafazası, depolanması, yüklenmesi, boşaltılması, nakliyesi kapsamında; tank, depo yapımı, alımı ve kiralanması, araç-gereç ve teknik cihazların alımı, kiralanması ile güvenlik, hamaliye, bakım-onarım ve benzeri zorunlu hizmetlerin alınması ve yaptırılmasında 4734 sayılı Kanun hükümleri uygulanmadan, ilgili kurum bütçesinden karşılanır.

Akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele için yapılacak masrafların karşılanması

MADDE 14 – (1) 5607 sayılı Kanununun 16/A maddesi veya akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele konusunda Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın merkez ve taşra teşkilatları, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve il özel idareleri tarafından yapılacak her türlü mal, araç, gereç ve hizmet alımlarında 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanun hükümleri uygulanmadan, ilgili kurum bütçesinden karşılanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kaçak Akaryakıtın Tasfiyesine İlişkin İşlemler

Akaryakıtın ulusal marker temini ve eklenmesi

MADDE 15 – (1) Kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin kullanımına bedelsiz tahsisi yapılarak tasfiye edilecek akaryakıtın veya akaryakıtla harmanlanan ürünlere ulusal marker eklenmez.

(2) Satış suretiyle tasfiye edilen akaryakıtı satın alanların, akaryakıtın türüne göre Kurum tarafından verilmiş rafinerici, işleme, madeni yağ, ihrakiye teslim, dağıtıcı lisansına veya uygunluk yazısına haiz olması gerekir. Satışı yapılan akaryakıtın eklenecek ulusal marker, Kurumca belirlenecek usul ve esaslara göre eklenmek üzere satış yapılan kişilere teslim edilir.

Kaçak akaryakıtın tahsisi

MADDE 16 – (1) Elkonulan kaçak akaryakıtı teslim almakla sorumlu il özel idaresi veya defterdarlıkça en az üç kişiden oluşan tahsis komisyonu oluşturulur. Kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idareler akaryakıtı teslim almakla sorumlu idareden,

akaryakıtın cinsi ve miktarını belirterek bedelsiz tahsis talebinde bulunurlar.

(2) Tahsis edilecek teknik düzenlemelere uygun akaryakıtın miktarı, aynı yere daha önceki tahsis miktarları ve tahsis edilen akaryakıtın zamanında teslim alınıp alınmadığı hususları göz önüne alınarak, komisyonca tahsis kararı alınır. Tahsis kararları il özel idarelerinde genel sekreter, ya da görevlendireceği yardımcısı tarafından onaylanır.

(3) Elkonulan kaçak akaryakıt, öncelik sırasına göre;

a) Akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele eden kurum veya birimlere,

b) Akaryakıtın muhafaza edildiği yerdeki kamu kurum ve kuruluşlarına veya mahalli idarelere,

c) Akaryakıtın muhafaza edildiği il dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelere,

kullanım amacıyla bedelsiz olarak tahsis edilir.

(4) Kara, hava ve deniz hudut kapılarında elkonulan kaçak akaryakıt, gümrük idarelerine bedelsiz tahsis edilerek tasfiye edilir. İhtiyaç fazlası akaryakıt olması durumunda ikinci fıkra hükümlerine göre kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin de kullanımına bedelsiz tahsis edilerek tasfiye edilir.

(5) Tahsisi yapılan akaryakıt muhafaza edildiği yerden, tahsis yapılan birim tarafından onbeş gün içerisinde teslim alınır. Bu süre içerisinde teslim alınmayan akaryakıtla ilişkin tahsis kararı iptal edilmiş sayılır ve başka birime tahsisi yapılır.

(6) Tahsisi yapılan akaryakıt için 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Teknik düzenlemelere uygun kaçak akaryakıtın satış suretiyle tasfiye usulü

MADDE 17 – (1) Numune analiz sonuçları teknik düzenlemelere uygun çıkan ve 16 ncı madde hükümlerine göre tahsis edilemeyen kaçak akaryakıtın tasfiyesi, türlerine göre aşağıda belirtilen şekilde yapılır:

a) Bu Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde kaçak akaryakıt kapsamında tanımlanan ürünlerden akaryakıt niteliğinde olanların tasfiyesi il özel idaresince veya defterdarlıkça 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun açık teklif ve pazarlık usulünü düzenleyen 45 ila 51 inci maddeleri emsal alınarak yapılır. 2886 sayılı Kanunun miktar,

süreler, ilan ve benzeri kısıtlayıcı hükümleri dikkate alınmaz. Tasfiye için ilan, miktarın büyüklüğüne göre mahalli ve/veya ülke çapında çıkan gazetelerde ve il özel idaresi veya defterdarlık internet sayfasında duyurulmak suretiyle yapılır. Tahmini satış bedeli, ilana çıkıldığı tarihteki benzeri ürünlerin rafineri çıkış bedelinden vergiler düşüldükten sonra kalan kısmının yüzde altmış beşinden aşağı tespit edilemez.

1) Açık teklif veya pazarlıkla satış ihalesine katılacakların 5015 veya 5307 sayılı Kanun hükümlerine ve akaryakıtın türüne göre Kurum tarafından verilmiş rafinerici, işleme, madeni yağ, ihrakiye teslim, dağıtıcı lisansına veya uygunluk yazısına haiz olması gerekir.

2) Tasfiye ihalesi, numune analiz raporunun laboratuvarından geldiği tarihten başlayarak bir ay içerisinde gerçekleştirilir.

3) Satış yapılan lisans sahibi, mevzuatta ulusal marker katılması zorunlu tutulanlar arasında sayılması halinde ürüne; mühür altında taşımak kaydıyla 12/4/2006 tarihli ve 26137 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmeliğe uygun olarak marker katmakla yükümlüdür.

b) 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde kaçak akaryakıt kapsamında sayılan ve akaryakıtı dönüştürülmek maksadıyla kullanılan veya bulundurulmuş madenî ve baz yağ, asfalt, solvent, nafta ve benzeri petrol türevleri ve bunların karışımları ile akaryakıt yerine kullanılan diğer ürünler de (a) bendinde belirtilen usulle satılır. Ancak, bunların satış ihalesine sadece benzeri ürünlerin ithali için Kurumdan alınan uygunluk belgesi sahipleri katılabilir. Söz konusu ürünlerin tahmini satış bedeli; dönüştürülmemiş ürünlerde ihale ilan tarihindeki benzerlerinin piyasa değerinin yüzde altmış beşinden, dönüştürme işlemi yapılmışlarda ise dönüştürülmeden önceki orijinal halinin piyasa değerinin yüzde kırkıdan aşağı belirlenemez.

(2) Satış bedeli genel bütçeye gelir olarak kaydedilir.

Teknik düzenlemelere uygun olmayan akaryakıtın rafinerilere teslimi

MADDE 18 – (1) Numune analiz sonuçları teknik düzenlemelere uygun olmayan kaçak akaryakıt, il özel idaresi veya defterdarlık tarafından en yakın rafinericiye satılır. Bu kapsamdaki kaçak akaryakıt, numune analiz raporu ile birlikte rafinericiye teslim edilir. Rafinerici, bu ürünleri almakla yükümlüdür. Bu satışta ürünlerin

satış bedeli, benzin, motorin türleri, gaz yağı, jet yakıtı ile nafta ve solvent türlerinde rafineride bir önceki ay sonunda oluşan ham petrol/devir maliyet fiyatından, diğer ürünlerde ise yüzde altmışından az olamaz.

(2) Sahipsiz olarak yakalanan kaçak akaryakıtın ulusal marker saha ölçüm sonucunun, Kurum tarafından belirlenen şart ve seviyede olmaması halinde, bahse konu ürünler analizi yapılmaksızın teknik düzenlemelere aykırı kabul edilir ve il özel idaresi veya defterdarlık tarafından en yakın rafinericiye satılarak tasfiye edilir.

(3) Satış bedeli genel bütçeye gelir olarak kaydedilir.

(4) Rafinericiler, numune analiz sonuçları teknik düzenlemelere uygun olmayan kaçak akaryakıtın, belirlenen kriterlerin üzerinde yabancı madde içerip içermediği ve rafineri üretim süreçlerine zarar verip vermeyeceğini tespit etmeye yönelik analizleri, uluslararası kabul görmüş deney yöntemlerine göre yapar veya yaptırır. Bu analizleri gerçekleştirecek laboratuvarların akreditasyon sertifikasına sahip laboratuvar olması gerekir. Analiz giderleri rafinericiler tarafından karşılanır. Analiz sonucunda, üretim süreçlerine zarar vermeyeceği kanıtlanan kaçak akaryakıtı rafinericiler teslim almakla yükümlüdür.

(5) Yapılan veya yaptırılan analiz sonucunda rafineri üretim süreçlerine zarar vereceği kanıtlanan kaçak akaryakıt, dördüncü fıkrada belirtilen akredite laboratuvarın analiz raporu ile birlikte bertaraf ve/veya enerji geri kazanımı amacıyla Geçici Faaliyet Belgesi ve/veya Çevre Lisansı almış olan atık yakma ve beraber yakma tesislerinde bertaraf ettirmek üzere il özel idarelerine veya çevre ve şehircilik il müdürlüklerine gönderilir. Söz konusu kurumlar, bu kapsamdaki akaryakıtın atığa dönüşmesi ile bu atığa ait beyan işleminden ve atığın mevzuata uygun şekilde geri kazanım/bertaraf tesisine gönderilmesinden sorumludur.

Gümrük idaresine terkedilen veya terkedilmiş sayılan akaryakıtın tasfiyesi

MADDE 19 – (1) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 164 üncü maddesi uyarınca gümrüğe terk edilen veya gümrük mevzuatına göre terk edilmiş sayılan akaryakıttan teknik düzenlemelere uygun olanlar öncelikle gümrük idarelerinin kullanımına, ihtiyaç fazlası akaryakıt ise kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin kullanımına bedelsiz tahsis edilir.

(2) Birinci fıkraya uyarınca tahsis edilemeyen akaryakıt ise 25/6/2013 tarihli ve 28688 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tasfiye Yönetmeliği hükümlerine göre tasfiye edilir.

Sahibine iade

MADDE 20 – (1) Satılarak bedeli genel bütçeye gelir kaydedilen akaryakıtın, yargılamanın sonucunda sahibine iadesine karar verilmesi halinde, toplam satış bedelinden vergiler düşüldükten sonra kalan tutar, elkoyma tarihinden kararın kesinleştiği tarihe kadar geçen süre için kanuni faiz ilave edilerek ilgili il özel idaresi veya defterdarlık bütçesinden hak sahibine ödenir.

(2) Tahsis edilmiş akaryakıtla ilişkin yargılamanın sonucunda sahibine iadesine karar verilmesi halinde, benzin, motorin türleri, gaz yağı, jet yakıtı ile nafta ve solvent türlerinde, rafineride bir önceki ay sonunda oluşan ham petrol/devir maliyet fiyatından, diğer ürünlerde ise yüzde altmışından az olmayan rafinericiye satış bedeli üzerinden hesaplanacak bedelden vergiler düşüldükten sonra kalan tutar, elkoyma tarihinden kararın kesinleştiği tarihe kadar geçen süre için kanuni faiz ilave edilerek ilgili il özel idaresi veya defterdarlık bütçesinden hak sahibine ödenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Yetki

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik ile yapılan düzenlemelere ilişkin öngörülmemeyen durumların ortaya çıkması halinde bunları inceleyip sonuçlandırmaya, konusuna göre Ticaret, İçişleri ve Hazine ve Maliye Bakanlıkları yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun görüşü alınarak, Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanan bu Yönetmelik 1/4/2014 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini, Ticaret, Hazine ve Maliye ve İçişleri Bakanları müştereken yürütür.

KAÇAKÇILIK TÜRLERİ İLE İLGİLİ MAHKÛMİYET HÜKMÜ KESİNLEŞENLERİN KAMUOYUNA İLAN EDİLMESİNE DAİR YÖNETMELİK

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, belirlenen nitelikleri haiz kaçakçılık suçlarını işleyenlerden kamuoyuna ilan edileceklere ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Yönetmelik hükümleri suçun işlendiği tarihte 18 yaşını doldurmamış olanlar için uygulanmaz.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
 - b) Genel Müdürlük: Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünü,
 - c) Komisyon: Bu Yönetmelik hükümlerine göre kamuoyuna yapılacak ilanların belirlendiği Komisyonu,
- ifade eder.

İlan edilecek kaçakçılık filleri

MADDE 4 – (1) Tütün ve tütün mamulleri, alkollü içkiler, akaryakıt, uyuşturucu, silah ve mühimmat, tarihi eser, motorlu taşıt, elektronik eşya, canlı hayvan, et, çay, şeker, zeytin gibi gıda maddeleri ile genetiği değiştirilmiş organizmalı ürünler, radyoaktif ve kimyasal maddeler, toplum sağlığını tehdit eden ürünler, nesli tükenmekte olan yabancı hayvan ve bitki türleri, fikri ve sınai mülkiyet hakları, sahte para, altın, maden kaçakçılığı, hayali ihracat, göçmen kaçakçılığı fiillerinden mahkûmiyet hükmü kesinleşenler kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla Bakanlık tarafından ilan edilebilir.

(2) Mahkûmiyet hükmü kesinleşenlerden, 6 ncı madde hükümlerine göre ilan edileceklere dair karar Genel Müdürlükçe verilir ve Bakan Onayı ile icra edilir.

Komisyon

MADDE 5 – Yürürlükten kaldırıldı.

İlana esas olacak miktar veya değerler

MADDE 6 – (1) Kaçakçılık fiiline konu mahkûmiyet kararının kamuoyuna ilan edilmesi için;

- a) Akaryakıt ve türevleri için 5.000 litreden,
- b) Sigara için 5.000 paketten,
- c) Tütün için 500 kilogramdan,
- ç) Alkollü içki için 150 litreden,

- d) Canlı hayvan için 50 baştan,
 - e) Et için 500 kilogramdan,
 - f) Çay için 150 kilogramdan,
 - g) Şeker için 500 kilogramdan,
 - ğ) Zeytin için 250 kilogramdan,
 - h) Zeytinyağı için 250 litreden,
- Diğer eşya türleri için gümrüklenmiş değerinin 500.000 Türk Lirasından,
az olmama şartı aranır.

(2) Birinci fıkranın (ı) bendindeki gümrüklenmiş değer tutarı, her yıl Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır.

(3) Genetiği değiştirilmiş organizmalı ürünler, radyoaktif ve kimyasal maddeler, çevre veya toplum sağlığını tehdit eden ürünler, fikri ve sınai mülkiyet hakları, nesli tükenmekte olan yabancı hayvan ve bitki türleri, tarihi eser, uyuşturucu ile silah ve mühimmat, sahte para, altın, maden kaçakçılığı ve göçmen kaçakçılığı fiilleri, miktar veya eşyanın gümrüklenmiş değerine bakılmaksızın kamuoyuna ilan edilebilir.

İlanın yayımlanması ve ilan metninde belirtilecek hususlar

MADDE 7 – (1) 6 ncı madde uyarınca kamuoyuna ilan edilecek kaçakçılık suçları ve hükümlülerine ilişkin bilgiler üç ay süre ile Bakanlık resmî internet sitesinde yayımlanır.

(2) Kaçakçılık suçları ve hükümlülerine ilişkin bilgiler diğer iletişim vasıtalarıyla da kamuoyuna duyurulabilir.

(3) Suçun mahiyetine göre birinci fıkradaki süre, Genel Müdürlükçe bir katına kadar artırılabilir.

(4) Kamuoyuna ilan edilecek kaçakçılık suçları ve hükümlülerine ilişkin bilgilerin içeriğinde;

a) Kaçakçılık olayına dair yakalanan eşyanın cinsi ve miktarına ilişkin bilgiler,

b) Kaçakçılık suçundan mahkûm olanların adı soyadı, baba adı, doğum tarihi, doğum yeri ve mesleği,

c) Yayımlanma süresi,

ç) Gerekli görülen diğer hususlar,
yer alır.

Yürürlük

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNUNA GÖRE İKRAMIYE ÖDENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 23 üncü maddesi kapsamında ikramiye ödenmesinde uyulacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 5607 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi gereğince; müşterek operasyonlarda, kontrollü teslimat uygulamalarında ve diğer yakalamalarda yapılacak ikramiye ödemelerinin usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 23 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bandrolsüz, kaçak veya sahte tütün/alkol ürünleri: 5607 sayılı Kanun kapsamında belirtilen tütün mamulleri, etil alkolü, metil alkolü ve alkollü içkileri,

b) Birim: Kara Kuvvetleri Komutanlığı, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığının suçun aydınlatılmasını sağlayan unsurları ile yardım talep edilmesi halinde kaçakçılıkla mücadele görevi verilen Deniz Kuvvetleri Komutanlığı unsurlarını,

c) CIF kıymet: FOB kıymet üzerine Türkiye'deki giriş liman veya yerine kadar yapılan nakliye ve sigorta giderlerinin ilavesi ile oluşan kıymeti,

ç) El koyma ikramiyesine hak kazanan: Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlardan yakalama işlemine bizzat ve fiilen katılanlar ile yapılan soruşturmada iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması, gizli soruşturmacı ve teknik araçla

izleme tedbirlerinde görevlendirilen veya bilgi toplama, analiz, değerlendirme, fiziki takip ya da planlama veya sevk idare çalışmalarında bulunmak suretiyle katkı sağlayanları,

d) FOB kıymet: Eşya için fiilen ödenen veya ödenecek ya da ödenebilecek bedeli,

e) Kaçak akaryakıt: 5607 sayılı Kanun hükümleri uyarınca kaçak olarak kabul edilen akaryakıtı,

f) Kaçak eşya: 5607 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde ikramiye ödenmesi öngörülen eşyayı,

g) Kaçak silah-mühimmat: 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanununun 12 nci maddesine aykırı davranışlar nedeniyle yakalanan silâh ve mermiler ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 174 üncü maddesine muhalefet suçlarında yakalanan maddeleri,

ğ) Kanun: 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu,

h) Kontrollü teslimat: Suç faillerinin belirlenmesi, her türlü delilin tespiti, toplanması, kaçak veya kaçak olmasından şüphe edilen mal veya fonların müsaderesi amacıyla, yurt içinde dağıtılacak veya yurt dışından Türkiye'ye getirilerek dağıtılacak veya Türkiye'de hazırlanarak yurt dışına götürülecek veya Türkiye'den transit geçecek, uyuşturucu ve psikotrop maddeler, 1988 tarihli Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin Eki I ve II Numaralı Tablolar ile bu Tablo değişikliklerinde yer alan maddelerin ve bunlara bağlı fonlar veya suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerine kaynaklık edecek diğer her türlü kaçak veya kaçak olmasından şüphe edilen eşyanın yetkili makamların bilgisi ve denetimi altında nakillerini,

ı) Merkez birimi: Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı İstihbarat Başkanlığı ve Kara Kuvvetleri Komutanlığı Harekât Başkanlığını,

i) Muhbir: Kanunun, 5 inci maddesinde öngörülen haller haricinde; 3 üncü ve 23 üncü maddelerinde belirtilen suç, suç failleri, suç eşyasının bulunduğu, saklandığı veya satıldığı yerler hakkında yetkili birimlere istihbari bilgi veren, vermiş olduğu bu

istihbari bilgilerin değerlendirilmesi neticesinde suçun, failerin veya suç unsuru eşyanın tespit edilmesi veya ele geçirilmesine katkı sağlayan, kimliği ve verdiği bilgiler Kanununun 19 uncu maddesinde sayılan kurumların münhasıran kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli birimlerince kayıt altına alınan kişiyi,

j) Müsadere: 5237 sayılı Kanunda belirtilen eşya ve kazanç müsadereyi ile Kanununun 13 üncü maddesindeki müsadereyi,

k) Uyuşturucu madde: 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunda uyuşturucu madde olarak tanımlanan her türlü maddeyi,

l) Uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki: İlgili mevzuatta uyuşturucu madde olarak tanımlanan maddelerin üretilmesinde kullanılan bitkileri,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İkramiye Taleplerinin Yapılması

Kaçak eşyaya ilişkin ikramiye taleplerinin yapılması

MADDE 5 – (1) Kaçak eşya yakalamalarında ikramiye ödenmesine ilişkin talepler, 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen belgelerden oluşan dosya ile birlikte yazılı olarak İçişleri Bakanlığı birimlerince el konulmuş ise ilgili birimlerin bağlı olduğu merkez birime veya yetkilendirilen birime, Ticaret Bakanlığı birimlerince el konulmuş ise müdahil gümrük idaresince merkez birime veya yetkilendirilen birime, Kara Kuvvetleri Hudut Birliklerince el konulmuş ise Tugay/Alay Komutanlıklarınca Kara Kuvvetleri Komutanlığına veya yetkilendirilen birime yapılır.

Kaçak silah ve mühimmata ilişkin ikramiye taleplerinin yapılması

MADDE 6 – (1) Kaçak silah ve mühimmat yakalanması durumunda ikramiye ödenmesine ilişkin talepler, 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen belgelerden oluşan dosya ile birlikte yazılı olarak, İçişleri Bakanlığı birimlerince el konulmuş ise ilgili birimlerin bağlı olduğu merkez birime veya yetkilendirilen birime, Ticaret Bakanlığı birimlerince el konulmuş ise müdahil gümrük idaresince merkez birime veya yetkilendirilen birime, Kara Kuvvetleri Hudut Birliklerince el konulmuş ise Tugay/Alay Komutanlıklarınca Kara Kuvvetleri Komutanlığına veya yetkilendirilen birime yapılır.

Uyuşturucu madde ve uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki yakalamalarına ilişkin ikramiye taleplerinin yapılması

MADDE 7 – (1) Uyuşturucu madde yakalanması ya da uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki yakalamalarında ikramiye ödenmesine ilişkin talepler, 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (c), (ç) ve (f) bentlerinde belirtilen belgelerden oluşan dosya ile birlikte yazılı olarak; olaya İçişleri Bakanlığı birimlerince el konulmuş ise ilgili birimlerin bağlı olduğu merkez birime veya yetkilendirilen birime, Ticaret Bakanlığı birimlerince el konulmuş ise müdahil gümrük idaresince merkez birime veya yetkilendirilen birime, Kara Kuvvetleri Hudut Birliklerince el konulmuş ise Tugay/Alay Komutanlıklarınca Kara Kuvvetleri Komutanlığına veya yetkilendirilen birime yapılır.

Bandrolsüz, kaçak veya sahte tütün/alkol ürünlerine ilişkin ikramiye taleplerinin yapılması

MADDE 8 – (1) Kanunun 3 üncü maddesinde belirtilen bandrolsüz, kaçak veya sahte tütün/alkol ürünleri yakalanması halinde ikramiye ödenmesine ilişkin talepler, 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen belgelerden oluşan dosya ile birlikte yazılı olarak İçişleri Bakanlığı birimlerince el konulmuş ise ilgili birimlerin bağlı olduğu merkez birime veya yetkilendirilen birime, Ticaret Bakanlığı birimlerince el konulmuş ise müdahil gümrük idaresince merkez birime veya yetkilendirilen birime, Kara Kuvvetleri Hudut Birliklerince el konulmuş ise Tugay/Alay Komutanlıklarınca Kara Kuvvetleri Komutanlığına veya yetkilendirilen birime yapılır.

Kaçak akaryakıt

MADDE 9 – (1) Kaçak akaryakıt yakalanması halinde ikramiye ödenmesine ilişkin talepler, 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen belgelerden oluşan dosya ile birlikte yazılı olarak İçişleri Bakanlığı birimlerince el konulmuş ise ilgili birimlerin bağlı olduğu merkez birime veya yetkilendirilen birime, Ticaret Bakanlığı birimlerince el konulmuş ise müdahil gümrük idaresince merkez birime veya yetkilendirilen birime, Kara Kuvvetleri Hudut Birliklerince el konulmuş ise Tugay/Alay Komutanlıklarınca Kara Kuvvetleri Komutanlığına veya yetkilendirilen birime yapılır.

Müşterek operasyonlar

MADDE 10 – (1) Müşterek operasyonlarda ikramiye talebi, operasyonu yürüten asli birim tarafından, 5 inci, 6 ncı, 7 nci, 8 inci

ve 9 uncu maddelerde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde ilgili birimlere yapılır. Ek-1'e göre hazırlanan el koyma ikramiyesine hak kazanan listesi, personelin bağlı olduğu birim amiri tarafından onaylanır.

İhbarın birden fazla birime yapıldığı durumlar

MADDE 11 – (1) İhbarın birden fazla birime yapıldığı durumlarda, ikramiye talebi, operasyonu koordine eden birim tarafından, 5 inci, 6 ncı, 7 nci, 8 inci ve 9 uncu maddelerde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde ilgili birimlere yapılır.

Kontrollü teslimat yakalamalarında uygulanacak usul ve esaslar

MADDE 12 – (1) Kontrollü teslimat yakalamalarında ikramiye talebi, kontrollü teslimata son verilen yerdeki birim tarafından yapılır.

(2) Kontrollü teslimat yakalamalarında, el koyma ikramiyesine hak kazananlara sadece Türkiye Gümrük Bölgesinde el konulan kaçak mal veya fonların değeri dikkate alınarak ikramiye ödenir. Muhbir ikramiyelerinin hesaplanmasında yurt dışında el konulan kaçak mal veya fonların değeri de ikramiye hesaplanmasına dâhil edilir.

(3) Yurt dışında el konulan kaçak mal veya fonların, silah-mühimmat ve uyuşturucu maddeler için ilgili devletin yetkili makamlarından yazılı resmi bilgi gelmiş olması şartı aranır. Bu mal veya fonlar için ikramiye talep dosyalarının düzenlenmesinde de 13 üncü maddede sayılan belgelere emsal belgelerin, ilgili devletin yetkili makamlarınca düzenlenmiş olması yeterli sayılır.

(4) Yapılan ihbar üzerine ve alınan kontrollü teslimat kararı sonucu yurt dışında ele geçirilen kaçak mal veya fonların, silah-mühimmat ve uyuşturucu maddeler için de muhbirlerle üçüncü fıkradaki usul ve esaslara göre ikramiye ödenir.

(5) Kaçak mal veya fonların, silah-mühimmat veya uyuşturucu maddeye ait bölüm veya parçaların birden fazla yerde ele geçirildiği kontrollü teslimat veya yurt dışı yakalamalarında; ikramiye talep dosyası ilgili merkez birimince doğrudan hazırlanabileceği gibi merkez birimince uygun görülecek bir birime de hazırlatılabilir.

İkramiye taleplerinde yer alması gereken belgeler

MADDE 13 – (1) İkramiye talep edilmesi için ilgili birimlere yapılan başvurularda aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Kaçak eşya ikramiyeleri için gerekli belgeler şunlardır:

1) Ek-1'de yer alan El Koyma İkramesine Hak Kazanan Personel Listesi.

2) Ek-2'de yer alan İkramiye Cetveli.

3) Yetkili birimlerce düzenlenmiş kaçak eşyaya mahsus değer tespit tutanağı.

4) Kaçak eşya ile ilgili davada mahkûmiyete veya eşyanın müsaderesine ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararının onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı.

5) Yakalama olayının muhbirli veya muhbirsiz olduğunu, muhbirli ise muhbir sayısını ve muhbir ikramiyesini alacak görevlinin kimliğini açıkça belirten veya merkez biriminin belirleyeceği bir görevli tarafından alınmasını talep eden resmi bir yazı.

b) Kaçak silah ve mühimmat ikramiyeleri için gerekli belgeler şunlardır:

1) Ek-1'de yer alan El Koyma İkramesine Hak Kazanan Personel Listesi.

2) Ek-2'de yer alan İkramiye Cetveli.

3) Silah-mühimmatın olay tarihi itibarıyla Milli Savunma Bakanlığınca belirlenen değer tespit listelerine göre yetkili birimlerce hazırlanmış değer tespit tutanağı onaylı örneği.

4) Sahipli olarak yakalananlarda, ikramiyenin yarısının ödenmesi için, kamu davası açıldığına ilişkin iddianamenin onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı, ikinci yarı ikramiyesi için kesinleşmiş mahkûmiyet veya müsadere kararının onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı.

5) Sahipsiz yakalananlarda kesinleşmiş müsadere kararının onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı.

6) Yakalama olayının muhbirli veya muhbirsiz olduğunu, muhbirli ise muhbir sayısını ve muhbir ikramiyesini alacak görevlinin kimliğini açıkça belirten veya merkez biriminin belirleyeceği bir görevli tarafından alınmasını talep eden resmi bir yazı.

c) Uyuşturucu madde ikramiyeleri için gerekli belgeler şunlardır:

1) Ek-1'de yer alan El Koyma İkramesine Hak Kazanan Personel Listesi.

2) Ek-2'de yer alan İkramiye Cetveli.

3) Yakalanan uyuşturucu maddenin cinsi, net ağırlığı veya yüzdesini belirtir ilk yarı ödemeleri için iddianame ve ikinci yarı ödemeleri için mahkeme kararına esas alınan ekspertiz raporu.

4) Sahipli olarak yakalananlarda, ikramiyenin yarısının ödenmesi için kamu davası açıldığına ilişkin iddianamenin onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı; diğer yarısının ödenmesi için kesinleşmiş mahkûmiyet kararının onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı ya da kesinleşmiş müsadere kararının onaylı örneği ya da güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı.

5) Sahipsiz yakalananlarda kesinleşmiş müsadere kararının onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı.

6) Yakalama olayının muhbirli veya muhbirsiz olduğunu, muhbirli ise muhbir sayısını ve muhbir ikramiyesini alacak görevlinin kimliğini açıkça belirten veya merkez biriminin belirleyeceği bir görevli tarafından alınmasını talep eden resmi bir yazı.

ç) Uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki yakalamalarında ikramiye ödenmesi için gerekli belgeler şunlardır:

1) Ek-1'de yer alan El Koyma İkramesine Hak Kazanan Personel Listesi.

2) Ek-2'de yer alan İkramiye Cetveli.

3) İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerinde görevli ziraat mühendisleri veya bulunmadığı yerlerde ziraat teknisyenlerinin yakalanan bitkinin nevine ilişkin vereceği rapor.

4) İl/İlçe Tapu ve Kadastro Müdürlükleri görevlilerince yasa dışı ekim yapılan alanın koordinatlarını ve yüz ölçümlerini gösteren belge.

5) Sahipli olarak yakalananlarda, ikramiyenin yarısının ödenmesi için kamu davası açıldığına ilişkin iddianamenin onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı; diğer yarısının ödenmesi için kesinleşmiş mahkûmiyet kararının onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı ya da kesinleşmiş müsadere kararının onaylı örneği ya da güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı.

6) Sahipsiz yakalananlarda kesinleşmiş müsadere kararının onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı.

7) Yakalama olayının muhbirli veya muhbirsiz olduğunu, muhbirli ise muhbir sayısını ve muhbir ikramiyesini alacak görevlinin kimliğini açıkça belirten veya merkez biriminin belirleyeceği bir görevli tarafından alınmasını talep eden resmi bir yazı.

d) Bandrolsüz, kaçak veya sahte tütün/alkol ikramiyeleri için gerekli belgeler şunlardır:

1) Ek-1'de yer alan El Koyma İkramiyesine Hak Kazanan Personel Listesi.

2) Ek-2'de yer alan İkramiye Cetveli.

3) Ek-3'te yer alan el koyma işlemini gerçekleştiren birimin amiri tarafından onaylanan değer tespit tutanağı.

4) Sahipli olarak yakalananlarda, ikramiyenin yarısının ödenmesi için kamu davası açıldığına ilişkin iddianamenin onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı; diğer yarısının ödenmesi için kesinleşmiş mahkûmiyet kararının onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı ya da kesinleşmiş müsadere kararının onaylı örneği ya da güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı.

5) Sahipsiz yakalananlarda kesinleşmiş müsadere kararının onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı.

6) Yakalama olayının muhbirli veya muhbirsiz olduğunu, muhbirli ise muhbir sayısını ve muhbir ikramiyesini alacak görevlinin kimliğini açıkça belirten veya merkez biriminin belirleyeceği bir görevli tarafından alınmasını talep eden resmi bir yazı.

e) Kaçak akaryakıt ikramiyeleri için gerekli belgeler şunlardır:

1) Ek-1'de yer alan El Koyma İkramiyesine Hak Kazanan Personel Listesi.

2) Ek-2'de yer alan İkramiye Cetveli.

3) Ek-3'te yer alan el koyma işlemini gerçekleştiren birimin amiri tarafından onaylanan değer tespit tutanağı.

4) Sahipli olarak yakalananlarda, ikramiyenin yarısının ödenmesi için kamu davası açıldığına ilişkin iddianamenin onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı; diğer yarısının ödenmesi için kesinleşmiş mahkûmiyet kararının onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı ya da kesinleşmiş müsadere kararının onaylı örneği ya da güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı.

5) Sahipsiz yakalananlarda kesinleşmiş müsadere kararının onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı.

6) Yakalama olayının muhbirli veya muhbirsiz olduğunu, muhbirli ise muhbir sayısını ve muhbir ikramiyesini alacak görevlinin kimliğini açıkça belirten veya merkez biriminin

belirleyeceği bir görevli tarafından alınmasını talep eden resmi bir yazı.

7) Sahipli yakalamalarda analiz raporunun onaylı örneği, sahipsiz yakalamalarda ulusal marker cihazı çıktısı.

f) Örgütlü veya bireysel uyuşturucu madde ticareti suçlarına yönelik ikramiyeler için gerekli belgeler şunlardır:

1) Ek-1'de yer alan El Koyma İkramiyesine Hak Kazanan Personel Listesi.

2) Ek-4'te yer alan İkramiye Cetveli.

3) Yakalanan uyuşturucu maddenin cinsi, net ağırlığı veya yüzdesini belirtir ve iddianameye esas alınan ekspertiz raporu.

4) Kamu davası açıldığına ilişkin iddianamenin onaylı örneği veya güvenli elektronik imzalı UYAP çıktısı.

5) Örgütlü uyuşturucu ticareti dosyasında muhbir olup olmadığı, muhbirli ise muhbir sayısı ve muhbir ikramiyesini alacak görevlinin kimliğini açıkça belirten veya merkez biriminin belirleyeceği bir görevli tarafından alınmasını talep eden resmi bir yazı.

Muhbir ikramiyesinin ödenmesi

MADDE 14 – (1) Muhbir ikramiyeleri, birimin veya ilgili merkez biriminin yetkilendireceği mutemetler aracılığı ile hak sahiplerine ödenir.

Ortak hükümler

MADDE 15 – (1) İkramiye ödenmesi öngörülen suç eşyasının sahibinin belirlenememesi ya da söz konusu eşya veya madde ile ilgili sahiplik iddiasında bulunan kişinin olmaması durumunda, eşya sahipsiz yakalanmış sayılır.

(2) Dağıtılacak ikramiyenin yüzde ellisi muhbirdere, yüzde ellisi el koyma ikramiyesine hak kazananlara ödenir.

(3) İhbarsız yakalama olaylarında ikramiyenin tamamı el koyma ikramiyesine hak kazananlara ödenir.

(4) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla yükümlü olanlara muhbir ikramiyesi ödenmez.

(5) El koyma ikramiyesine hak kazananların tespitine yönelik olarak, merkez birimlerince gerekli incelemeler yapılabilir. Bu durumda, kimlere ikramiye ödeneceğine ilişkin olarak merkez birimlerince verilen karar esas alınır.

(6) El koyma ikramiyesine hak kazananlara ödenecek ikramiye eşit miktarda paylaştırılarak ödenir. Olay başına ve yıllık ödenecek ikramiye tutarını dolduran kişilerin payına düşen ikramiye, aynı

olayda el koyma ikramiyesine hak kazanan durumundaki diğer kişilere paylaştırılmaz.

(7) Muhbirin birden fazla olduğu durumlarda, muhbir ikramiyesi muhbirlere eşit miktarda paylaştırılarak ödenir.

(8) İhbarın birden fazla birime yapılmış olması veya birden fazla muhbirin olması durumunda, muhbir ikramiyesinden yararlanacaklar, suç unsuru eşyaya el koyarak olayı adli mercilere intikal ettiren birimce belirlenir.

(9) Kanununun 23 üncü maddesi kapsamında el koyma ikramiyesine hak kazananlara verilecek ikramiyenin tutarı olay başına 30000 gösterge rakamının, kamu davasının açıldığı, mahkûmiyet ya da müsadere kararının kesinleştiği tarihteki memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez. Ancak bir takvim yılında ödenecek ikramiye 120000 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez. Bu tutarın hesaplanmasında, el koyma ikramiyesine hak kazananlara aynı yıl içerisinde almayı hak ettiği kaçak eşya, kaçak silah-mühimmat, uyuşturucu madde, örgütlü veya bireysel uyuşturucu veya uyarıcı madde ticareti, uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki ve bandrolsüz, kaçak veya sahte tütün/alkol ikramiyelerinin tamamı esas alınır.

(10) Bu Yönetmelik hükümlerine göre el koyma ikramiyesine hak kazananlara ödenen ikramiye olay tutanağının tanzim edildiği yıl ikramiyesinden sayılır.

(11) Ödenecek ikramiyeler, damga vergisi hariç vergi, resim ve harca tâbi tutulmaz.

Cezai müeyyideler

MADDE 16 – (1) İkramiye taleplerinde yanlış ya da sahte bilgi, belge ibraz edenler ile ikramiyelerin ödenmesinde belgelerin tam ve eksiksiz olarak ibraz edilmesine rağmen ödemeyi kasıtlı olarak geciktirenler hakkında 5237 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İkramiyelere İlişkin Hükümler

İkramiye tutarlarının belirlenmesi

MADDE 17 – (1) Kaçak eşya yakalamalarında ödenecek ikramiye tutarlarının belirlenmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) İkinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralar dışında kaçak eşya yakalamalarında ikramiye tutarının belirlenmesinde

çıkış kaçağı eşyanın FOB, giriş kaçağı eşyanın CIF kıymeti esas alınır.

b) Sahipsiz yakalanan kaçak eşyanın değeri, mahallin en büyük mülki idare amirinin görevlendireceği Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı ve sanayi ve/veya ticaret odası temsilcilerinden oluşan üç kişilik heyet tarafından belirlenir ve buna ilişkin olarak kaçak eşyaya mahsus değer tespit tutanağı tanzim edilir.

c) Sahipli yakalamalarda kaçak eşyanın değeri, müdahil veya en yakın gümrük idaresince belirlenerek, kaçak eşyaya mahsus değer tespit tutanağı düzenlenir.

ç) Mahkûmiyete ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararlarının neticesinde kaçak eşya değerinin (a), (b) ve (c) bentleri uyarınca belirlenen ilk değerden farklı olması durumunda, ikramiye ödemesinde mahkeme kararında veya mahkeme kararının atıfta bulunduğu bilirkişi raporunda belirlenen giriş kaçağı eşyada CIF kıymet, çıkış kaçağı eşyada FOB kıymet esas alınır.

(2) Kaçak silah-mühimmat yakalamalarında ödenecek ikramiye tutarının belirlenmesinde, olay tarihine göre kaçak silah-mühimmatın Milli Savunma Bakanlığınca her yıl belirlenen değeri esas alınır. Milli Savunma Bakanlığınca her yıl tespit edilen listede bulunmayan kaçak silah ve mühimmatla ilgili olarak Milli Savunma Bakanlığınca teşkil edilen en az üç kişilik bir heyet tarafından değer tespiti yapılır. Ateşli silah, mermi ve her türlü patlayıcı maddeler için ödenecek ikramiyenin değeri, ekspertiz raporunu veren Adli Tıp Kurumu veya İçişleri Bakanlığı laboratuvarları tarafından tanzim edilecek değer tespit tutanağı baz alınarak belirlenir. 5237 sayılı Kanunun 174 üncü maddesine muhalefet suçlarından yakalanan maddelerin değeri, Milli Savunma Bakanlığı tarafından belirlenir.

(3) Uyuşturucu madde yakalamalarına ilişkin ikramiye tutarlarının belirlenmesinde aşağıdaki hususlar esas alınır:

a) Ödenecek ikramiye tutarının belirlenmesinde, olay tarihine göre, her türlü uyuşturucu maddenin birim miktarı için, Cumhurbaşkanınca tespit edilecek sabit bir rakamın memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değer esas alınır.

b) Uyuşturucu maddenin birim miktarının belirlenmesinde, maddenin saf haldeki miktarı esas alınır.

c) Yakalanan uyuşturucu madde, birim kabul edilen miktardan az veya fazla ise yakalanan miktarın birim kabul edilen miktara oranı üzerinden hesaplama yapılır.

ç) İkramiye tutarı; uyuşturucu maddenin cinsi, birim miktarı ve saflık derecesine ilişkin ekspertiz raporu üzerinden hesaplanır. Ancak Kanununun 23 üncü maddesinin sekizinci fıkrası kapsamında yapılan uyuşturucu ticareti yakalamalarına ilişkin birim miktarı belirlenirken, yetkili laboratuvarlar tarafından saflık derecesi belirlenemeyen maddelerle ilgili saflık derecesi aranmaz.

(4) Uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki yakalamalarına ilişkin ikramiye tutarlarının belirlenmesinde aşağıdaki hususlar esas alınır:

a) Ödenecek ikramiye tutarının belirlenmesinde olay tarihine göre, uyuşturucu madde elde edilen bitkilerin ekili olduğu alanın yüz ölçümü esas alınarak Cumhurbaşkanınca tespit edilecek sabit bir rakamın memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değer esas alınır.

b) Bitkinin, geniş bir alanda seyrek bir şekilde veya başka bitkiler ile birlikte sayılabilecek miktarda ekilmesi halinde bir metre kareye düşen ortalama bitki sayısı altı kök olacak şekilde hesaplanarak bulunacak alan değeri üzerinden ikramiye ödemesi yapılır.

(5) Bandrolsüz, kaçak veya sahte tütün/alkol ikramiyeleri için; Cumhurbaşkanınca paket, kilogram ve litre bazında tespit edilecek sabit rakamların memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değer esas alınır.

(6) Kaçak akaryakıt ikramiyeleri için rafineri tarafından bir önceki yıl benzer ürünler için uygulanan vergisiz ortalama satış bedeli esas alınır. Sahipsiz kaçak akaryakıt yakalamalarında ikramiye hesabı bir önceki yıl Kanununun 16/A maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uyarınca rafineriler tarafından belirlenen ortalama ham petrol değerinin yüzde altmışı esas alınarak yapılır.

(7) Altıncı fıkra uyarınca rafineri tarafından belirlenecek bedeller, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından her yıl Ocak ayı içerisinde ilgili kurumlara bildirilir.

(8) Uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki yakalamaları ile uyuşturucu madde yakalamalarının birlikte gerçekleşmesi halinde her suç unsuru eşya ikramiye ödemeleri yönüyle farklı bir olay olarak değerlendirilir.

(9) Kanununun 23 üncü maddesinin sekizinci fıkrası kapsamında örgütlü uyuşturucu ticareti soruşturmasında yapılan bireysel uyuşturucu ticareti yakalamalarında, kamu davası açılan her olay ayrı ayrı değerlendirilir ve ikramiye ödenir. Bu şekilde bireysel

uyuşturucu yakalamalarında ikramiye 6denen personelden bu tutar, aynı soruşturma kapsamında 6rg6tl6 uyuşturucu yakalamaları nedeniyle 6denecek ikramiye tutarından mahsup edilir.

(10) 6rg6tl6 uyuşturucu ticareti soruşturması kapsamında yapılan ara yakalamalarda, Kanunun 23 6nc6 maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında ikramiye 6demesi yapılan muhbir ve el koyma ikramiyesine hak kazananlara, 6rg6tl6 uyuşturucu ticareti ikramiye dosyası kapsamında ayrıca 6deme yapılamaz.

(11) Kanunun 23 6nc6 maddesinin sekizinci fıkrası kapsamında ikramiye 6demesi yapılması durumunda, aynı maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında ayrıca 6deme yapılamaz.

(12) İkramiye 6denmesine ilişkin talepler, muhbir veya el koyma ikramiyesine hak kazananlara y6nelik ayrı ayrı da yapılabilir.

(13) Merkez birimleri veya yetkilendirilen birimler yapacakları inceleme sonucunda, dosyada eksiklik olması durumunda bunların tamamlanmasını ikramiye talebinde bulunan ilgili birimlerden ister.

İkramiye 6demesi yapılmayacak haller

MADDE 18 – (1) Kanunun 23 6nc6 maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ikramiye 6demelerinde muhbir ve el koyma ikramiyesine hak kazananlara 6denecek ikramiye tutarı 3.000 g6sterge rakamının olayın olduğu tarihteki memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardan az olması durumunda ikramiye talep dosyası hazırlanmaz.

İkramiye 6deme zamanları, oranları ve 6demeyi yapacak birim

MADDE 19 – (1) Kaçak eşya ikramiyesi, sahipli yakalanmışsa, 17 nci maddenin birinci fıkrasına g6re belirlenen değerinin y6zde ellisi; sahipsiz yakalanmışsa değerinin y6zde yirmi beşi, mahk6miyete, etkin pişmanlıkta kamu davasının açılmamasına ya da eşyanın m6saderesine ilişkin kararların kesinleşmesini takip eden 6 ay içinde, el koyma ikramiyesine hak kazananların bağlı olduğu kurum b6tesinin ilgili tertibinden 6denir.

(2) Kaçak silah-m6himmat sahipli yakalanmışsa, 17 nci maddenin ikinci fıkrasına g6re belirlenen değerinin y6zde yirmi beşi kamu davasının açılmasını, y6zde yetmiş beşi ise mahk6miyete ilişkin h6km6n veya m6sadere kararının kesinleşmesini takip eden 6 ay içinde; sahipsiz yakalanmışsa değerinin y6zde ellisi m6sadere kararının kesinleşmesini takip

eden üç ay içinde, el koyma ikramiyesine hak kazananların bağlı olduğu kurum bütçesinden ödenir.

(3) Uyuşturucu madde, uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki ve bandrolsüz, kaçak veya sahte tütün/alkol ürünleri sahipli yakalanmış ise 17 nci maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarına göre belirlenen değerinin yarısı kamu davasının açılmasını, diğer yarısı mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde; sahipsiz yakalanmış ise değerinin tamamı eşya veya uyuşturucu madde hakkında verilen müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde, el koyma ikramiyesine hak kazananların bağlı olduğu kurum bütçesinden ödenir.

(4) Kaçak akaryakıtın yakalanması halinde, ihbar edenlere ve el koyma ikramiyesine hak kazananlara aşağıdaki usul ve esaslara göre ikramiye ödenir:

a) Bir ihbar sonucunda kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde 17 nci maddenin altıncı fıkrasına göre belirlenen değer yüzde onu tutarında ihbar edene, yüzde onu tutarında el koyma ikramiyesine hak kazananlara kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtla ilişkin davada mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde 17 nci maddenin altıncı fıkrasına göre hesaplanacak toplamın yüzde on beşi tutarında ihbar edene, yüzde on beşi tutarında el koyma ikramiyesine hak kazanan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.

b) Bir ihbar olmadan kaçak akaryakıt sahipli yakalanmış ise 17 nci maddenin altıncı fıkrasına göre belirlenen değer yüzde onu tutarında el koyma ikramiyesine hak kazanan kamu görevlilerine kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtla ilişkin davada mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde 17 nci maddenin altıncı fıkrasına göre hesaplanacak toplamın yüzde on beşi tutarında el koyma ikramiyesine hak kazananlara ilave ikramiye ödenir.

c) Yakalanan kaçak akaryakıtın sahipli olmaması halinde, bu fıkra kapsamında ihbar edenlere ve el koyma ikramiyesine hak kazananlara ödenecek ikramiyeler yüzde elli eksik ödenir.

(5) Kanununun 23 üncü maddesinin sekizinci fıkrası kapsamında yapılan ikramiye ödemeleri tek seferde ve kamu davasının

açılmasını takip eden üç ay içinde, el koyma ikramiyesine hak kazananların bağlı olduğu kurum bütçesinden ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 20 – (1) 30/10/2007 tarihli ve 26685 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa Göre Muhbir ve El Koyanlara İkramiye Ödenmesi Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı ve İçişleri Bakanı birlikte yürütür.

3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

BİRİNCİ KISIM

Mükellefiyet

BİRİNCİ BÖLÜM

Verginin Konusu

Verginin konusunu teşkil eden işlemler:

Madde 1 - Türkiye’de yapılan aşağıdaki işlemler katma değer vergisine tabidir:

1. Ticarî, sınaî, ziraî faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler,

2. Her türlü mal ve hizmet ithalatı,

3. Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler:

a) Posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetler ile radyo ve televizyon hizmetleri,

b) Her türlü şans ve talih oyunlarının tertiplenmesi ve oynanması,

c) Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar, yarışlar ve yarışmalar tertiplenmesi, gösterilmesi,

d) Müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışlar ile 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin, senedin temsil ettiği ürünü depodan çekecek olanlara teslimi,

e) Boru hattı ile hampetrol, gaz ve bunların ürünlerinin taşınmaları,

f) Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri,

g) Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kurulaşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticarî, sınaî, ziraî ve meslekî nitelikteki teslim ve hizmetleri,

h) Rekabet eşitsizliğini gidermek maksadıyla isteğe bağlı mükellefiyetler suretiyle vergilendirilecek teslim ve hizmetler.

Ticari, sınaî, ziraî faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılığı, kapsamı ve niteliği Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre; Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadığı hallerde, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edilir.

Bu faaliyetlerin kanunların veya resmî makamların gösterdiği gerek üzerine yapılması, bunları yapanların hukukî statü ve kişilikleri, Türk tabiyetinde bulunup bulunmamaları, ikametgâh veya işyerlerinin yahut kanunî merkez veya iş merkezlerinin Türkiye'de olup olmaması işlemlerin mahiyetini değiştirmez ve vergilendirmeye mani teşkil etmez.

İthalatın kamu sektörü, özel sektör veya herhangi bir gerçek veya tüzelkişi tarafından yapılması veya herhangi bir şekil ve surette gerçekleştirilmesi, özellik taşıması vergilendirmeye tesir etmez.

Teslim:

Madde 2 - 1. Teslim, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesidir. Bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdi teslim hükmündedir. Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyecisi veya sürücüye tevdi edilmesi de mal teslimidir.

2. Bir mal üzerindeki tasarruf hakkının iki veya daha fazla kimse tarafından zincirleme âkit yapılmak suretiyle, malın bu arada el değiştirmeden doğrudan sonuncu kişiye devredilmesi halinde, aradaki safhaların her biri ayrı bir teslimdir.

3. Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri şekillerdeki dağıtımlar da mal teslimidir.

4. Kap ve ambalajlar ile döküntü ve tali maddelerin geri verilmesinin mutad olduğu hallerde teslim bunlar dışında kalan maddeler itibariyle yapılmış sayılır. Bunların yerine aynı cins ve mahiyette kap ve ambalajlar ile döküntü tali maddelerin geri verilmesinde de aynı hüküm uygulanır.

5. Trampa iki ayrı teslim hükmündedir. Bu Kanunun uygulanmasında arsa karşılığı inşaat işlerinde; arsa sahibi tarafından konut veya işyerine karşılık müteahhide arsa payı teslimi, müteahhit tarafından arsa payına karşılık arsa sahibine konut veya işyeri teslimi yapılmış sayılır.

Teslim sayılan haller:

Madde 3 - Aşağıdaki haller teslim sayılır:

a) Vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun, vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesi, vergiye tabi malların işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi,

b) Vergiye tabi malların, üretilip teslimi vergiden istisna edilmiş olan mallar için her ne suretle olursa olsun kullanılması veya sarfı,

c) Mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda zilyedliğin devri,

d) Yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlük.

Hizmet:

Madde 4 - 1. Hizmet, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemlerdir.

Bu işlemler; bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi, şekillerde gerçekleşebilir.

2. Bir hizmetin karşılığının bir mal teslimi veya diğer bir hizmet olması halinde bunların her biri ayrı işlem olup, hizmet veya teslim hükümlerine göre ayrı ayrı vergilendirilirler.

Hizmet sayılan haller:

Madde 5 - Vergiye tabi bir hizmetten, işletme sahibinin, işletme personelinin veya diğer şahısların karşılıksız yararlandırılması hizmet sayılır.

İşlemlerin Türkiye'de yapılması:

Madde 6 - İşlemlerin Türkiye'de yapılması:

a) Malların teslim anında Türkiye'de bulunmasını,

b) Hizmetin Türkiye'de yapılmasını veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını,
İfade eder.

Uluslararası taşıma işleri:

Madde 7 - Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşıma işlerinde, hizmetin iç parkura isabet eden kısmı Türkiye'de yapılmış sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Mükellef ve Vergi Sorumlusu

Mükellef:

Madde 8 - 1. Katma Değer Vergisinin Mükellefi:

- a) Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde bu işleri yapanlar,
- b) İthalatta mal ve hizmet ithal edenler,
- c) Transit taşımalarda gümrük veya geçiş işlemine muhatap olanlar,
- ç) Müzayede mahallerinde yapılan satışlarda bu satışları yapanlar,
- d) PTT İşletme Genel Müdürlüğü ve radyo ve televizyon kurumları,
- e) Her türlü şans ve talih oyunlarını tertip edenler,
- f) Yürürlükten kaldırılmıştır.
- g) 1 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (c) bendine giren hallerde bunları tertipleyenler veya gösterenler,
- h) Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakları kiraya verenler,
- ı) İsteğe bağlı mükellefiyette talepte bulunanlardır.

2. Vergiye tabi bir işlem söz konusu olmadığı veya katma değer vergisini fatura veya benzeri vesikalarda göstermeye hakkı bulunmadığı halde; düzenlediği bu tür vesikalarda katma değer vergisi gösterenler, bu vergiyi ödemekle mükelleftirler. Bu husus kanuna göre borçlu oldukları vergi tutarından daha yüksek bir meblağı gösteren mükellefler için de geçerlidir. Bu gibi sebeplerle fazla veya yersiz hesaplanan ve Hazineye ödenen vergi, Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre işlemi yapan mükellefe iade edilir. Şu kadar ki söz konusu iadenin yapılabilmesi için işlemle ilgili beyanların düzeltilmesi ve fazla veya yersiz hesaplanan verginin satıcı tarafından alıcıya geri verilmesi şarttır.

Vergi sorumlusu:

Madde 9 -1. Mükellefin Türkiye içinde ikametgâhının, işyerinin, kanunî merkezi ve iş merkezinin bulunmaması hallerinde ve

gerekli görülen diğer hallerde Maliye Bakanlığı, vergi alacağına emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabilir. Şu kadar ki Türkiye’de ikametgâhı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi bulunmayanlar tarafından katma değer vergisi mükellefi olmayan gerçek kişilere elektronik ortamda sunulan hizmetlere ilişkin katma değer vergisi, bu hizmeti sunanlar tarafından beyan edilip ödenir. Maliye Bakanlığı elektronik ortamda sunulan hizmetlerin kapsamı ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

2. Fiilî yada kaydî envanter sırasında belgesiz mal bulundurulduğu veya belgesiz hizmet satın alındığının tespiti halinde, bu alışlar nedeniyle ziyaa uğratılan katma değer vergisi, belgesiz mal bulunduran veya hizmet satın alan mükelleften aranır.

Belgesiz mal bulundurdukları veya hizmet satın aldıkları tespit edilen mükelleflere, bu mal ve hizmetlere ait alış belgelerinin ibrazı için tespit tarihinden itibaren 10 günlük bir süre verilir. Bu süre içinde alış belgelerinin ibraz edilememesi halinde, belgesi ibraz edilemeyen mal ve hizmetlerin tespit tarihindeki emsal bedeli üzerinden hesaplanan katma değer vergisi, alışlarını belgeleyemeyen mükellef adına re'sen tarh edilir. Bu tarihyata vergi ziyayı cezası uygulanır.

Ancak belgesiz alınan mal ve hizmetleri satanlara, bu satışlarla ilgili olarak, vergi inceleme raporuna dayanılarak katma değer vergisi tarhiyatı yapıldığı takdirde, ziyaa uğratılan vergi ve buna ilişkin ceza ayrıca alıcılardan aranmaz.

3. 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin, senedin temsil ettiği ürünü depodan çekecek olanlara teslimine ait katma değer vergisinin ödenmesinden lisanslı depo işleticileri sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Vergiye Doğuran Olay

Vergiye doğuran olayın meydana gelmesi:

Madde 10 - Vergiye Doğuran Olay :

a) Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması,

b) Malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi,

c) Kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi veya bir kısım hizmetin yapılması,

d) Komisyoncular vasıtasıyla veya konsinyasyon suretiyle yapılan satışlarda, malların alıcıya teslimi,

e) Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesine başlanması veya nakliyecisi veya sürücüye tevdi,

f)

g) Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri enerji dağıtım veya kullanımlarında bunların bedellerinin tahakkuk ettirilmesi,

h)

ı) İthalatta, Gümrük Kanununa göre gümrük vergisi ödeme mükellefiyetinin başlaması, gümrük vergisine tabi olmayan işlemlerde ise gümrük beyannamesinin tescili,

j) İkametgâhı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Türkiye arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılıkta gümrük bölgesine girilmesi veya gümrük bölgesinden çıkılması,

k) 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin temsil ettiği ürünlerin depodan çekilmesi.

Anında meydana gelir.

İKİNCİ KISIM
İstisnalar
BİRİNCİ BÖLÜM
İhracat İstisnası

Mal ve hizmet ihracatı:

Madde 11 - 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır:

a) İhracat teslimleri ve bu teslimlere ilişkin hizmetler, yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler, serbest bölgelerdeki müşteriler için yapılan fason hizmetler ve karşılıklı olmak şartıyla uluslararası roaming anlaşmaları çerçevesinde yurt dışındaki müşteriler için Türkiye'de verilen roaming hizmetleri,

b) Türkiye'de ikamet etmeyen yolcuların satın alınarak Türkiye dışına götürdükleri malların teslimi anında Katma Değer Vergisi tahsil edilir. Ancak gümrükten malın çıkışı anında fatura veya belgenin ibrazında tahsil edilen Katma Değer Vergisi iade olunur.

Türkiye'de ikametgâhı, işyeri, kanuni ve iş merkezi bulunmayanların taşımacılık faaliyetlerine ilişkin olarak satın alacakları mal ve hizmetler ile fuar, panayır ve sergilere katılımları dolayısıyla satın alacakları mal ve hizmetler nedeniyle ödedikleri katma değer vergisi, karşılıklı olmak kaydıyla iade edilir.

14/7/2004 tarihli ve 5224 sayılı Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanan sinematografik eserlere ilişkin yabancı yapımcılar tarafından satın alınacak 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde yer alan ve ilgili yılda uygulanmakta olan haddin üzerindeki mal ve hizmetler nedeniyle ödenen katma değer vergisi yapımcılara iade olunur.

Maliye Bakanlığı iadede faydalanacak mal ve hizmetler ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

c) İhraç edilmek şartıyla imalatçılar tarafından kendilerine teslim edilen mallara ait katma değer vergisi, ihracatçılar tarafından ödenmez. Mükelleflerce tahsil edilmeyen ancak ilgili dönem beyannamesinde beyan edilecek olan bu vergi, vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunur.

Söz konusu malların, ihracatçıya teslim tarihini takip eden ay başından itibaren 3 ay içinde ihraç edilmesi halinde, tecil edilen vergi terkin olunur.

İhracatın yukarıdaki şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde, tecil olunan vergi tahakkuk ettirildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammıyla birlikte tahsil olunur. Ancak, ihraç edilmek şartıyla teslim edilen malların Vergi Usul Kanununda belirtilen mücbir sebepler nedeniyle ihraç edilmemesi halinde, tecil edilen vergi tecil edildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre ilgili dönemler için geçerli tecil faizi ile birlikte tahsil edilir.

Tecil veya terkin edilen bu vergiler hakkında ihracatçılar bakımından bu Kanunun 32'inci maddesi hükmü uygulanmaz.

İhracatçılara mal teslim eden imalatçılara iade edilecek Katma Değer Vergisi, ihraç edilen mala ilişkin imalatçı satış bedeline göre hesaplanan vergiden imalatçı aleyhine matrahta meydana gelen değişikliğe ilişkin verginin düşülmesinden sonra kalan tutardan fazla olamaz.

İhracatçılara mal teslim eden imalatçılara iade edilmesi gereken Katma Değer Vergisi, ihracat işlemlerinin tamamlanmasından sonra yapılır. İade veya tecil olunacak vergi miktarı, mükellefin ilgili dönem beyannamesinde yer alan bilgiler mukayese edilmek suretiyle hesaplanır.

İhracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar nedeniyle üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde, en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde başvuran ihracatçılara, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun görmesi halinde vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebilir.

2. Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Katma Değer Vergisi tahsil edilmeden teslim edilecek mal miktarını; ihracatçı ve ihracatçıya mal teslim edenlerin her biri için, bir önceki yıl iş hacmi, cari yıldaki işlemler ve vergi alacağıının emniyet altına alınması amacıyla gerekli görülen hallerde sınırlamaya ve bu istisnaların uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ile istisnanın uygulanacağı asgari miktarları tespit etmektedir.

İhracat teslimi ve yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler:

Madde 12 - 1. Bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır:

a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye veya bir serbest bölgedeki alıcıya veya 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına ya da yetkili gümrük antreposu işleticisine yapılmalı veya mallar yetkili gümrük antreposu işleticisine tevdi edilmelidir.

b) Teslim konusu mal Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasıl olmalı ya da gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına veya yetkili gümrük antreposuna konulmalıdır. Teslim konusu malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket eden yurt içindeki firmalar veya bizzat alıcı tarafından işlenmesi veya herhangi bir şekilde değerlendirilmesi durumu değiştirmez.

Yetkili gümrük antrepoları ile buralarda düzenlenmesi zorunlu belgeleri belirlemeye, konulacak malın cinsi ve miktarı ile bunların antrepoda bekleme sürelerine ilişkin olarak sınırlama getirmeye,

Gümrük Müsteşarlığının görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Yetkili gümrük antrepolarının işleyişine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca belirlenen esaslara uyulmaması halinde ziyaa uğratılan vergi, buna ilişkin olarak kesilecek ceza ve hesaplanacak gecikme faizinin ödenmesinden katma değer vergisi iadesi alanla birlikte antrepo işleticisi de müteselsilen sorumludur.

2. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgâhı, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubelerini ifade eder. Bir hizmetin yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmet sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır.

a) Hizmetler yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalıdır.

b) Hizmetten yurt dışında faydalanılmalıdır.

3) Fason hizmetlerin serbest bölgelerdeki müşterilere yapılmış sayılması için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır.

a) Fason hizmet serbest bölgelerde faaliyet gösteren müşteriler için yapılmış olmalıdır.

b) Fason hizmetten serbest bölgelerde faydalanılmalıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Araçlar, Petrol Aramaları ve Teşvik Belgeli Yatırımlarda İstisna Araçlar, kıymetli maden ve petrol aramaları ile ulusal güvenlik harcamaları ve yatırımlarda istisna

Madde 13 -

Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır.

a) Faaliyetleri kısmen veya tamamen deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçların kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olan mükelleflere bu amaçla yapılan deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçlarının teslimleri, bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılan teslim ve hizmetler ile bunların tadili, onarım ve bakımı şeklinde ortaya çıkan hizmetler ve faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetler,

b) Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler,

c) Altın, gümüş, platin arama, işletme, zenginleştirme, rafinaj ve Türk Petrol Kanunu hükümlerine göre petrol arama faaliyetlerine

ilişkin olmak üzere, bu faaliyetleri yürütenlere yapılan teslim ve hizmetler ile aynı Kanun hükümlerine göre boru hattıyla taşımacılık yapanlara bu hatların inşa ve modernizasyonuna ilişkin yapılan teslim ve hizmetler,

d) Yatırım Teşvik Belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makina ve teçhizat teslimleri ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralamaları (Şu kadar ki, yatırımın teşvik belgesinde öngörüldüğü şekilde gerçekleşmemesi halinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar).

e) Limanlara bağlantı sağlayan demiryolu hatları, limanlar ve hava meydanlarının inşası, yenilenmesi ve genişletilmesi işlerini fiilen kendisi yapan veya yaptıran mükellefler ile genel bütçeli idarelere bu işlere ilişkin olarak yapılan mal teslimleri ve inşaat taahhüt işleri,

f) Milli Savunma Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğüne milli savunma ve iç güvenlik ihtiyaçları için uçak, helikopter, gemi, denizaltı, tank, panzer, zırhlı personel taşıyıcı, roket, füze ve benzeri araçlar, silah, mühimmat, silah malzeme, teçhizat ve sistemleri ile bunların araştırma-geliştirme, yazılım, üretim, montaj, yedek parça, bakım-onarım ve modernizasyonuna ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler ve bu teslim ve hizmetleri gerçekleştirenlere bu kapsamda yapılacak olan, miktarı ve nitelikleri yukarıda sayılan kuruluşlarca onaylanan teslim ve hizmetler.

g) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan malların, Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatına teslimi,

ğ) 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin, ürün ihtisas borsaları ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığından ürün senedi alım-satımı konusunda izin alan ticaret borsaları aracılığıyla ilk teslimi.

h) Türkiye Kızılay Derneğine tüzüğünde belirtilen amaçlarına uygun olarak afet yönetimi ve yardımları, barınma, beslenme, sosyal yardımlar, toplumu bilinçlendirme, ulusal ve uluslararası insancıl hukuk ve uluslararası Kızılay-Kızılhaç Hareketi faaliyetleri, savaş veya olağanüstü hâllerdeki görevleri ile kan, sağlık, göç ve mülteci hizmetlerini (sığınmacı hizmetleri dâhil) yerine getirmesine yönelik görevler kapsamında yapılan teslim ve hizmetler; Türkiye Kızılay Derneğinin ulusal ve uluslararası işbirlikleri, uluslararası mensubiyet ve üyelikleri, Birleşmiş Milletlere bağlı kurum ve kuruluşlar ile uluslararası akreditasyonu olan yardım kuruluşlarıyla yürüttüğü insani yardım faaliyetleri kapsamındaki teslim ve hizmetleri,

ı) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından tescil edilen gübreler ve gübre üreticilerine bu ürünlerin içeriğinde bulunan hammaddelerin teslimi ile küspe (Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 2303.10 tarife pozisyon numarasında sınıflandırılan nişastacılık artıkları ve benzeri artıklar ile 2303.30.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyon numarasında sınıflandırılan biracılık ve damıtık içki sanayinin posa ve artıkları hariç), tam yağlı soya (fullfat), kepek, razmol, balık unu, et unu, kemik unu, kan unu, tapyoka (manyok), sorgum ve her türlü fenni karma yemler (kedi-köpek mamaları hariç), saman, yem şalgamı, hayvan pancarı, kök yemler, kuru ot, yonca, fiğ, korunga, hasıl ve slajlık mısır, üçgül, yemlik lahana, yem bezelyesi ve benzeri hayvan yemleri (yeşil ve kuru kaba yemler ve bunların pellet şeklinde veya mevsimsel ihtiyaçlara göre bir bağlayıcı kullanılarak veya kullanılmadan işlem görmüş olanları dâhil) teslimi,

i) Konut veya iş yeri olarak inşa edilen binaların ilk tesliminde uygulanmak ve bedeli döviz olarak Türkiye'ye getirilmek kaydıyla, Gelir Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendinde belirtilenler hariç olmak üzere çalışma veya oturma izni alarak altı aydan daha fazla yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir iş yeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut veya iş yeri teslimleri (Şu kadar ki bentte öngörülen şartları taşımadığı hâlde istisnanın uygulandığının tespit edilmesi hâlinde zamanında tahsil edilmeyen vergi, vergi ziyai cezası ve gecikme faizinden mükellef ile birlikte alıcı müteselsilen sorumludur. İstisna kapsamında teslim alınan

konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılması hâlinde zamanında tahsil edilmeyen verginin, 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine göre hesaplanan tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkarılan tarafından ödenmesi şarttır.),

j) Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin su, kanalizasyon, arıtma, doğalgaz, elektrik, haberleşme, yenilenebilir ve diğer enerji tesisleri ile yol yapımına ve küçük sanayi sitelerindeki işyerlerinin inşasına ilişkin, bunlara veya bunlar tarafından oluşturulan iktisadi işletmelere yapılan mal teslimleri ile hizmet ifaları,

k) Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanmak üzere yapılan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi, mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi ibadethaneler, Diyanet İşleri Başkanlığı denetimine tabi yaygın din eğitimi verilen tesisler, Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası dolayısıyla bağışta bulunacaklara yapılan teslim ve hizmetler,

1) Sağlık Bakanlığınca izin verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere, münhasıran sağlık kurum ve kuruluşlarının bünyesinde verilen koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri (Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere söz konusu hizmetlerle birlikte sağlanan diğer teslim ve hizmetler istisnanın kapsamına dahil değildir.),

m) 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri (İstisna kapsamında alınan makina ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde,

zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyası cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.),

n) 21/6/1927 tarihli ve 1117 sayılı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar hariç olmak üzere basılı kitap ve süreli yayınların teslimi (Bu bent hükmünün uygulanmasında, bu maddenin ikinci fıkrasında belirlenen had uygulanmaz.),

Cumhurbaşkanı, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde yer alan ve ilgili yılda uygulanmakta olan haddi, istisna uygulamasında asgari tutar olarak belirlemeye ve belirlenen bu tutarı iki katına kadar artırmaya, sifıra kadar indirmeye yetkilidir. Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Taşımacılık İstisnası

Transit taşımacılık:

Madde 14 - 1. Transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık işlerinde, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek taşıma işleri vergiden müstesnadır.

2. Bu istisna, ikametgâhı, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan mükelleflere, ilgili ülkeler itibariyle karşılıklı olmak şartıyla tanınır.

3. 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde, Cumhurbaşkanınca belirlenen sınır kapılarında 4458 sayılı Gümrük Kanununun ihracat rejimi kapsamında yurt dışına çıkarılacak eşyayı taşıyan kamyon, çekici ve soğutucu ünitesine sahip yarı römorkların depolarına (araçların ve soğutucu ünitelerin standart yakıt deposu miktarlarını aşmamak kaydıyla) yalnızca yurt dışına çıkışlarında yapılacak motorin teslimi vergiden istisnadır.

Maliye Bakanlığı, bu istisna uygulamasına ilişkin usûl ve esasları belirlemeye yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diplomatik İstisnalar

Madde 15 - 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır :

a) Karşılıklı olmak kaydıyla, yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerine, konsolosluklarına ve bunların diplomatik haklara sahip mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler,

b) Uluslararası anlaşmalar gereğince vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlara ve bunların mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler,

2. Bu istisnaların uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ile istisnanın uygulanacağı asgari miktarları tespiti Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İthalat İstisnası

Madde 16 - 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır:

a) Bu Kanuna göre teslimleri vergiden istisna edilen mal ve hizmetlerin ithali,

b) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci maddesi [(5) numaralı fıkrasının (a) bendi ile (7) numaralı fıkrası hariç], geçici ithalat ve hariçte işleme rejimleri ile geri gelen eşyaya ilişkin hükümleri kapsamında gümrük vergisinden muaf veya müstesna olan eşyanın ithali, (Bu Kanunun 11 inci maddesinde düzenlenen ihracat istisnasından yararlanarak ihraç olunan ancak, Gümrük Kanununun 168, 169 ve 170 inci maddelerinde belirtildiği şekilde geri gelen eşyanın ithalat istisnasından faydalanabilmesi için, bu eşyayla ilgili olarak ihracat istisnasından faydalanılan miktarın gümrük idarelerine ödenmesi veya bu miktar kadar teminat gösterilmesi şarttır.)

c) Gümrük Kanunundaki transit ve gümrük antrepo rejimleri ile geçici depolama ve serbest bölge hükümlerinin uygulandığı mallar,

2. Gümrük Kanununa göre geri gelen eşyanın dışarıda bir işleme tabi tutulması veya asli kısmına bir ilave yapılması halinde eşyanın kazandığı değer farkı istisnaya dahil değildir.

ALTINCI BÖLÜM

Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar

Madde 17 - 1. Kültür ve Eğitim Amacı Taşıyan İstisnalar:

Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasî partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzelkişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıfların:

a) İlim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetleri,

b) Tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları ile spor tesisleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetleri,

2. Sosyal Amaç Taşıyan İstisnalar:

a) Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların hastane, nekahathane, klinik, dispanser, prevantoryum, sanatoryum, kan bankası ve organ nakline mahsus bankalar, anıtlar, botanik ve zooloji bahçeleri, parklar ile veteriner, bakteriyoloji, seroloji ve distofajin laboratuvarları gibi kuruluşlar, öğrenci veya yetiştirme yurtları, yaşlı ve engelli bakım ve huzurevleri, parasız fukara aşevleri, düşkünevleri ve yetimhaneleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri ile bunlardan sağlık hizmeti sunanların teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerine yapacakları teslim ve hizmetler,

b) 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Kanun hükümlerine tâbi özel okullarca bedelsiz verilen eğitim, öğretim hizmetlerinde ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10'unu, 24/3/1950 tarihli ve 5661 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrenci Yurtları ve Aşevleri Hakkındaki Kanuna Ek Kanun ile 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulan öğrenci yurtları tarafından bedelsiz verilen yurt hizmetlerinde ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10'unu, üniversite ve yüksekokullarda ise % 50'sini geçmemek üzere verilen bedelsiz eğitim ve öğretim hizmetleri, kanunların gösterdiği gerek üzerine bedelsiz olarak yapılan mal teslimi ve hizmet ifaları, birinci fıkrada sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılan her

türlü mal teslimi ve hizmet ifaları ile fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin teslimi,

c) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilik ve konsoloslukları ile yabancı hayır ve yardım kurumlarına, bu maddenin 1 numaralı fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapacakları teslim ve hizmetlere ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler.

d) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki tescilli taşınmaz kültür varlıklarının rölöve, restorasyon ve restitüsyon projelerine münhasır olmak üzere, bu projelendirmelerden yararlananlara verilen mimarlık hizmetleri ile projelerin uygulanması kapsamında yapılacak teslimler.

İstisna kapsamına girecek mal ve hizmetler ile bunların asgarî standartları ve bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.

e) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, kanunlarla kendilerine verilen görev gereği ve kuruluş amaçlarına uygun ruhsat, izin, onay ve benzeri hizmetleri ile bu hizmetlerle ilgili olarak kullanılacak basılı kâğıtların bu kuruluşlar tarafından teslimi (motorlu taşıtlar tescil plaka teslimleri hariç),

Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek mal ve hizmetler ile bunların asgari tutarlarını ve bu bendin uygulamasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

3. Askerî Amaç Taşıyan İstisnalar:

a) Askerî fabrika, tersane ve atölyeler, orduevi ve bağlı şubeleri, askerî gazinolar, kışla gazinoları, vardiya yatakhaneleri ve bunların müştemilatı, özel, yerel ve kış eğitim merkezleri, askerî kantinler ve askerî müzelerin kuruluş amaçlarına uygun olarak yaptıkları teslim ve hizmetler ile bu kurum ve kuruluşların yapacağı Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri,

b) Yürürlükten kalkmıştır.

c) Yürürlükten kalkmıştır.

4. Diğer İstisnalar:

a) Gelir Vergisi Kanununa göre vergiden muaf esnaf ile basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından yapılan teslim ve hizmetler,

b) Gelir Vergisi Kanununa göre gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler ile aynı Kanunun 66'ncı maddesine göre vergiden muaf olan serbest meslek erbabı tarafından yapılan teslim ve hizmetler,

c) Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde belirtilen işlemler ile aynı maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yazılı şartlar dahilinde adi ortaklıkların sermaye şirketine dönüşmesi işlemleri ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemleri (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından Katma Değer Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin (a) bendi hükmü uygulanmaz. İşlem sonunda faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergiler, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme sonrasında devredilen veya bölünen kurumların varlıklarını devralan mükellefler tarafından mükerrer indirim yol açmayacak şekilde indirim konusu yapılır.),

ç) Uluslararası roaming anlaşmaları çerçevesinde yurt dışından alınan roaming hizmetleri ile bu hizmetlerin Türkiye'deki müşterilere yansıtılması

d) İktisadi işletmelere dahil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemleri, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların okul aile birlikleri tarafından kiraya verilmesi işlemleri ile Sağlık Bakanlığına bağlı hastane, klinik, dispanser, sanatoryum gibi kurum ve kuruluşların yapacağı Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri,

e) Banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler ve sigorta aracılarının sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemleri ile Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin (24) numaralı bendinde belirtilen kurumların kredi teminatı sağlama işlemleri,

f) Darphane ve Damga Matbaası tarafından yapılan teslim ve hizmetler,

g) Külçe altın ve külçe gümüş teslimleri ile kıymetli taşların (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet, inci) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre Türkiye'de kurulu borsalarda işlem görmek üzere ithali, borsaya teslimi ve borsa üyeleri arasında el değiştirmesi, döviz, para, damga pulu, değerli kâğıtlar, hisse senedi, tahvil (elde edilen faiz gelirleri ile sınırlı olmak üzere tahvil satın almak suretiyle verilen

finansman hizmetleri dâhil), varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikaları, Türkiye’de kurulu borsalarda işlem gören sermaye piyasası araçları ile metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıkları ile konfeksiyon kırpıntılarının teslimi,

h) Ziraâ amaçlı su teslimleri ile köy tüzel kişiliklerince köyde ikamet edenlere yapılan ticarî amaçlı olmayan perakende içme suyu teslimleri, kamu kuruluşları, tarımsal kooperatifler ve çiftçi birliklerince yapılan arazi ıslahına ait hizmetler,

ı) Serbest bölgelerde verilen hizmetler ile serbest bölgelere veya bu bölgelerden yapılan ihraç amaçlı yük taşıma işleri,

i) Varlık ve hakların, Türkiye Varlık Fonu ve alt fonlara devri ile bu varlık ve hakların Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi tarafından yönetilmesi suretiyle yapılan teslim ve hizmetler,

Bu bent kapsamında istisna edilen işlemler bakımından, 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz.

j) Boru hattı ile yapılan yabancı ham petrol, gaz ve bunların ürünlerinin taşınması hizmetleri,

k) Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin kurulması amacıyla oluşturulan iktisadi işletmelerin arsa ve işyeri teslimleri,

l) 30.1.2002 tarihli ve 4743 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan varlık yönetim şirketlerinin bankalar, özel finans kurumları ve diğer mali kurumlardan devraldığı alacakların tahsili amacıyla bu alacakların teminatını oluşturan mal ve hakların (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi ile aynı Kanuna göre finansal yeniden yapılandırma çerçeve anlaşmaları hükümleri kapsamında yeniden yapılandırılan borçların ödenmemesi nedeniyle bu borçların teminatını oluşturan mal ve hakların (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi,

m) Bankalar Kanunu uyarınca; mal ve hakların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna teslimi ile bunların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi, bu Fonun devraldığı alacakların tahsili amacıyla, bunların teminatını oluşturan mal ve hakların (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi ve temettü hariç ortaklık haklarıyla yönetim ve denetimleri devralınan şirketlerin aktiflerinin Fon alacaklarının tahsili amacıyla (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) teslimi,

Bu istisna işlem bedelinden Fona intikal eden tutarla orantılı uygulanır.

n) Basın, Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne verilen haber hizmetleri.

o) Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda vergisiz satış yapılan işyerlerinin ve bu işyerlerine ait depo ve ardiye gibi bağımsız birimlerin kiralanması,

ö) Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda, ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri,

p) Hazinece yapılan taşınmaz teslimi ve kiralamaları, irtifak hakkı tesisi, kullanma izni ve ön izin verilmesi işlemleri ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca yapılan arsa ve arazi teslimleri, belediyeler ve il özel idarelerinin mülkiyetindeki taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler,

r) Kurumların aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler ile bankalara borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine devir ve teslimleri ile bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin finansal kiralama ve finansman şirketlerince devir ve teslimi.

İstisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan kurumların, bu amaçla aktiflerinde bulundurdukları taşınmaz ve iştirak hisselerinin teslimleri istisna kapsamı dışındadır.

İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

Bu fıkranın (u) bendi kapsamında varlık kiralama şirketlerine ve (y) bendi kapsamında finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen taşınmaz ve iştirak hisselerinin, kaynak kuruluş ve kiracı tarafından üçüncü kişilere satışına ilişkin en az iki tam yıl aktifte bulundurma süresinin hesabında, bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin varlık kiralama şirketleri, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının aktifinde bulunduğu süreler de dikkate alınır.

s) Engellilerin eğitimleri, meslekleri, günlük yaşamları için özel olarak üretilmiş her türlü araç-gereç ve özel bilgisayar programları.

ş) 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinde tanımlanan konut finansmanı amacıyla teminat gösterilen veya ipotek konulan konutun, konut finansman kuruluşları, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, ipotek finansmanı kuruluşları ya da üçüncü kişilere teslimi (müzayede mahallinde yapılan satışlar dahil) ile bu şekilde alınan konutun, konut finansman kuruluşları, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı veya ipotek finansmanı kuruluşları tarafından teslimi (müzayede mahallinde yapılan satışı dahil).

t) 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin, 1 inci maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin (d) alt bendi ile 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (ğ) bendinde belirtilen işlemler hariç olmak üzere, ürün ihtisas borsaları ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığında ürün senedi alım-satımı konusunda izin alan ticaret borsaları aracılığıyla teslimleri (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz.).

u) Her türlü varlık ve hakkın, kaynak kuruluşlarca, kira sertifikası ihracı amacıyla ve sözleşme süresi sonunda geri alınması şartıyla varlık kiralama şirketlerine devri ile bu varlık ve hakların varlık kiralama şirketlerince kiralanması ve devralınan kuruma devri.

İstisna kapsamında, varlık kiralama şirketlerine devredilen varlık ve hakların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

v) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu uyarınca oluşturulan Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından münhasıran uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak verilen hizmetler.

y) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında; finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarınca bizzat kiracıdan satın alınıp geriye kiralanmış her türlü taşınır ve taşınmazlara uygulanmak üzere ve kiralamaya konu kıymetin mülkiyetinin sözleşme süresi sonunda kiracıya devredilecek olması koşulu ile kiralamaya konu taşınır ve taşınmazın kiralayana satılması, satan kişilere kiralanması ve devri.

İstisna kapsamında, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen her türlü taşınır ve taşınmaz malların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

z) 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/B maddesi kapsamındaki araştırma ve geliştirme, yenilik ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan patentli veya faydalı model belgeli buluşa ilişkin gayri maddi hakların kiralanması, devri veya satışı (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından bu Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz.).

YEDİNCİ BÖLÜM

İstisnadan Vazgeçme ve İstisnaların Sınırı

İstisnadan vazgeçme:

Madde 18 - 1. Vergiden istisna edilmiş işlemleri yapanlar, ilgili vergi dairesine yazılı başvuruda bulunarak, belirtecekleri işlem türleri için vergiye tâbi tutulmalarını talep edebilirler. Bu talebin dilekçede belirtilen ve dilekçe tarihinden sonra ifa edilen işlemlerin tamamını kapsamaması şarttır. Şu kadar ki, mükellefiyetin devam etmekte olan işlemlere şümulü yoktur.

2. Kamu menfaatine yararlı dernekler ve Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıfların kuruluş amaçlarına uygun olarak işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri teslim ve hizmetlere ilişkin istisnalar hariç olmak üzere, 17 nci maddenin (1) ve (2) numaralı fıkralarıyla (3) numaralı fıkranın (a) ve (4) numaralı fıkranın (e) bentlerinde yazılı istisnalar hakkında yukarıdaki (1) numaralı fıkra hükmü uygulanmaz.

3. İstisnadan vazgeçeceklerin talepleri üzerine, vergi dairesince, vergi mükellefiyetleri talep tarihinden itibaren tesis olunur. Bu şekilde mükellef olanlar üç yıl geçmedikçe mükellefiyetten çıkamazlar. Mükellefler üç yıllık sürenin bitiminden önce mükellefiyetten çıkma talebinde bulunmadıkları takdirde mükellefiyet yeniden üç yıl süre ile uzatılmış sayılır.

İstisnaların sınırı:

Madde 19 - 1. Diğer kanunlardaki vergi muafılık ve istisna hükümleri bu vergi bakımından geçersizdir. Katma değer vergisine ilişkin istisna ve muafiyetler ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir.

2. Uluslararası anlaşma hükümleri saklıdır.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Matrah, Nispet ve İndirim
BİRİNCİ BÖLÜM
Matrah

Teslim ve hizmet işlemlerinde matrah:

Madde 20 - 1. Teslim ve hizmet işlemlerinde matrah, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedeldir.

2. Bedel deyimini, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade eder.

3. Yürürlükten kalkmıştır.

4. Belli bir tarifeye göre fiyatı tespit edilen işler ile bedelin biletle tahsil edildiği hallerde tarife ve bilet bedeli Katma Değer Vergisi dahil edilerek tespit olunur ve vergi müşteriye ayrıca intikal ettirilmez.

İthalatta matrah:

Madde 21 - İthalatta verginin matrahı aşağıda gösterilen unsurların toplamıdır:

a) İthal edilen malın gümrük vergisi tarhına esas olan kıymeti, gümrük vergisinin kıymet esasına göre alınmaması veya malın gümrük vergisinden muaf olması halinde sigorta ve navlun bedelleri dahil (CIF) değeri, bunun belli olmadığı hallerde malın gümrükçe tespit edilecek değeri,

b) İthalat sırasında ödenen her türlü vergi, resim, harç ve paylar,

c) Gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan diğer giderler ve ödemelerden vergilendirilmeyenler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan fiyat farkı, kur farkı gibi ödemeler.

Uluslararası yük ve yolcu taşımalarında matrah:

Madde 22 - İkametgâhı, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Türkiye arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılıkta şahıs ve ton başına kilometre itibariyle yurt içi emsalleri göz önüne alınmak suretiyle matrah tespitine Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

Özel matrah şekilleri:

Madde 23 - Özel matrah şekilleri şunlardır:

a) Spor-Toto oyununda ve Milli Piyango dahil her türlü piyangoda, oyuna ve piyangoya katılma bedeli,

b) At yarışları ve diğer müşterek bahis ve talih oyunlarında bu yarış ve oyunlara katılma karşılığında alınan bedel ile bunların icra edildiği mahallere giriş karşılığında alınan bedel,

c) Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar ve yarışlar ve yarışmalar tertiplenmesi ve gösterilmesinde bunların icra edildiği mahallere giriş karşılığında alınan bedel ile bu mahallerde yapılan teslim ve hizmetlerin bedeli,

d) Gümrük depolarında ve müzayede mahallerinde yapılan satışlarda kesin satış bedeli ile 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin, senedin temsil ettiği ürünü depodan çekecek olanlara tesliminde, senedin en son işlem gördüğü borsada oluşan değeri.

e) Altından mamül veya altın ihtiva eden ziynet eşyaları ile sikke altınların teslim ve ithalinde matrah, külçe altın bedeli düşüldükten sonra kalan miktardır.

f) İkinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmaz ticaretiyle iştigal eden mükelleflerce, katma değer vergisi mükellefi olmayanlardan (mükellef olanlardan istisna kapsamında yapılan alımlar dâhil) alınarak vafında esaslı değişiklik yapılmaksızın satılan ikinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmazların tesliminde matrah, alış bedeli düşüldükten sonra kalan tutardır.

g) Maliye ve Gümrük Bakanlığı işin mahiyetini göz önünde tutarak özel matrah şekilleri tespit etmeye yetkilidir.

Matraha dahil olan unsurlar:

Madde 24 - Aşağıda yazılı unsurlar matraha dahildir:

a) Teslim alanın gösterdiği yere kadar satıcı tarafından yapılan taşıma, yükleme ve boşaltma giderleri,

b) Ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı gibi unsurlar,

c) Vade farkı, fiyat farkı, kur farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler.

Matraha dahil olmayan unsurlar:

Madde 25 - Aşağıda yazılı unsurlar matraha dahil değildir:

a) Teslim ve hizmet işlemlerinde fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen ticari teamüllere uygun miktardaki iskontolar,

b) Hesaplanan katma değer vergisi.

Döviz ile yapılan işlemler :

Madde 26 - Bedelin döviz ile hesaplanması halinde döviz, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği andaki cari kur üzerinden Türk parasına çevrilir. Cari kuru belli olmayan dövizlerin Türk parasına çevrilmesine ilişkin esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığı belirler.

Emsal bedeli ve emsal ücreti :

Madde 27 - 1. Bedeli bulunmayan veya bilinmeyen işlemler ile bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde matrah işlemin mahiyetine göre emsal bedeli veya emsal ücretidir.

2. Bedelin emsal bedeline veya emsal ücretine göre açık bir şekilde düşük olduğu ve bu düşüklüğün mükellefçe haklı bir sebeple açıklanamadığı hallerde de, matrah olarak emsal bedeli veya emsal ücreti esas alınır.

3. Emsal bedeli ve emsal ücreti Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tespit olunur.

4. Katma değer vergisi uygulaması bakımından emsal bedelin tayininde genel idare giderleri ve genel giderlerden mamule düşen hissenin bedele katılması mecburidir.

5. Serbest meslek faaliyetleri için ilgili meslek teşekküllerince tespit edilmiş bir tarife varsa, hizmetin bedeli, bu tarifede gösterilen ücretten düşük olamaz.

6. Arsa karşılığı inşaat işlerine ilişkin bedelin tespitinde, müteahhit tarafından arsa sahibine bırakılan konut veya işyerinin, Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ikinci sıradaki maliyet bedeli esasına göre belirlenen tutarı esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Oran

Oran

Madde 28 - Katma değer vergisi oranı, vergiye tabi her bir işlem için % 10'dur. Cumhurbaşkanı bu oranı, dört katına kadar artırmaya, % 1'e kadar indirmeye, bu oranlar dahilinde muhtelif mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası ve inşaatın yapıldığı arsanın veya konutun vergi değeri ve bulunduğu yeri esas alarak konut teslimleri için farklı vergi oranları tespit etmeye yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İndirim

Vergi İndirimi :

Madde 29 - 1. Mükellefler, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıdaki vergileri indirebilirler:

a) Kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisi,

b) İthal olunan mal ve hizmetler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi,

c) Götürü veya telafi edici usulde vergiye tabi mükelleflerden gerçek usulde vergilendirmeye geçenlerin, çıkarılan envantere göre hesap dönemi başındaki mallara ait fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisi,

2. Bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamı, mükellefin vergiye tabi işlemleri dolayısıyla hesaplanan katma değer vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki fark sonraki dönemlere devrolunur ve iade edilmez. Şu kadar ki, 28 inci madde uyarınca Cumhurbaşkanı tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup indirilemeyen ve tutarı Cumhurbaşkanınca tespit edilecek sınırı aşan vergi, bu mükelleflerin vergi ve sosyal sigorta prim borçları ile genel ve katma bütçeli idareler ile belediyelere olan borçlarına ya da döner sermayeli kuruluşlar ile sermayesinin %51'i veya daha fazlası kamuya ait olan veya özelleştirme kapsamında bulunan işletmeler ile organize sanayi bölgelerinden temin ettikleri mal ve hizmet bedellerine ilişkin borçlarına mahsuben ödenir. Ancak mahsuben iade edilmeyen vergi, Maliye Bakanlığınca belirlenen sektörler, mal ve hizmet grupları ve dönemler itibarıyla yılı içinde nakden iade edilebilir. Yılı içinde mahsuben iade edilemeyen vergi izleyen yıl içinde talep edilmesi şartıyla nakden veya mükellefin yukarıda sayılan borçlarına mahsuben iade edilir. Cumhurbaşkanı, vergi nispeti indirilen mal ve hizmet grupları ile sektörler itibarıyla, iade hakkını kısmen veya tamamen ya da amortismanına tabi iktisadi kıymetler dolayısıyla yüklenilen katma değer vergisi ile sınırlı olmak üzere kaldırmaya; Maliye Bakanlığı, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

3. İndirim hakkı vergiyi doğuran olayın vuku bulunduğu takvim yılını takip eden takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabilir.

4. Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin hesaplanan ve beyan edilen katma değer vergisi, alacağın zarar yazıldığı vergilendirme döneminde indirim konusu yapılabilir (Şu kadar ki Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesine göre karşılık ayrılmak suretiyle gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınan katma değer vergisinin bu fıkra kapsamında indirim konusu yapılabilmesi için gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınması şarttır.).

5. Maliye ve Gümrük Bakanlığı vergi indirimi uygulamasında doğabilecek aksaklıkları, vergi mükerrerliğine ve vergi muafiyetine meydan vermeyecek şekilde, bu Kanunun ana ilkelerine uygun olarak gidermeye ve indirimle ilgili usul ve esasları düzenlemeye yetkilidir.

İndirilemeyecek katma değer vergisi :

Madde 30 - Aşağıdaki vergiler mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez :

a) Vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası (Bu Kanunun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b), (c) ve (d) bentleri ile (4) numaralı fıkrasının (ı) ve (ö) bentleri uyarınca katına değer vergisinden istisna edilen işlemler hariç) ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisi,

b) Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi,

c) Deprem, sel felaketi ve Maliye Bakanlığının yangın sebebiyle mücbir sebep ilân ettiği yerlerdeki yangın sonucu zayi olanlar hariç olmak üzere, zayi olan mallara ait katma değer vergisi, (Şu kadar ki Vergi Usul Kanununun 315 inci maddesine göre Maliye Bakanlığınca belirlenen faydalı ömürlerini tamamladıktan sonra zayi olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismanına tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisi ile faydalı ömrünü tamamlamadan zayi olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismanına tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin kullanılan süreye isabet eden kısmı indirilebilir.)

d) Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi. (5520 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine

göre transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançlar ile Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine göre işletme aleyhine oluşan farklara ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen katma değer vergisi ile yurt içindeki işlemlerde mal teslimi veya hizmet ifasında bulunan mükellefler tarafından ilgili vergilendirme döneminde beyan edilerek ödenen katma değer vergisi hariç)

e) Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin alıcı tarafından ödenmeyen katma değer vergisi.

Amortisman tabi iktisadi kıymetlere ait indirim :

Madde 31 - Yürürlükten kalkmıştır.

İstisna edilmiş işlemlerde indirim :

Madde 32 - Bu Kanununun 11, 13, 14 ve 15 inci maddeleri ile 17 nci maddenin (4) numaralı fıkrasının (s) bendi uyarınca vergiden istisna edilmiş bulunan işlemlerle ilgili fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen Katma Değer Vergisi, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanacak Katma Değer Vergisinden indirilir. Vergiye tabi işlemlerin mevcut olmaması veya hesaplanan verginin indirilecek vergiden az olması hallerinde indirilemeyen Katma Değer Vergisi, işlemin gerçekleştiği dönemi izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar talep edilmesi şartıyla Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilecek esaslara göre bu işlemleri yapanlara iade olunur.

Maliye Bakanlığı katma değer vergisi iadesini, hak sahiplerinin vergi ve sosyal sigorta prim borçları ile genel ve katma bütçeli daireler ile belediyelere olan borçlarına ya da döner sermayeli kuruluşlar ile sermayesinin %51'i veya daha fazlası kamuya ait olan veya özelleştirme kapsamında bulunan işletmelerden temin ettikleri mal ve hizmet bedellerine ilişkin borçlarına mahsup suretiyle sınırlamaya; imalatçılar tarafından yapılan ihracat işlemlerinden kaynaklanan iadelerde, yüklenilen katma değer vergisi yerine sektörler itibarıyla ihracat bedelinin belli bir oranına kadar iade yaptırmaya yetkilidir.

Kısmî vergi indirimi:

Madde 33 - 1. Bu Kanuna göre indirim hakkı tanınan işlemlerle indirim hakkı tanınmayan işlemlerin bir arada yapılması halinde, fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen Katma Değer Vergisinin ancak indirim hakkı tanınan işlemlere isabet eden kısmı indirim konusu yapılır.

2. Kısmî vergi indirimine ilişkin usul ve esasları tespiti Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

İndirimin belgelendirilmesi:

Madde 34 - 1. Yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait Katma Değer Vergisi, alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinden ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanunî defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebilir.

2. Katma Değer Vergisinin fatura ve benzeri vesikalarda ayrıca gösterilmesine gerek görülmeyen işlemlerde vergi indiriminin nasıl belgelendirileceği Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit olunur.

Matrah ve indirim miktarlarının değişmesi:

Madde 35 - Malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemde vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vukubulduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükellef bunlar için borçlandığı vergiyi; bu işlemlere muhatap olan mükellef ise indirim hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vukubulduğu dönem içinde düzeltir. Şu kadar ki iade olunan malların fiilen işletmeye girmiş olması ve bu girişin defter kayıtları ile beyannamede gösterilmesi şarttır.

Yetki:

Madde 36 - Cumhurbaşkanı indirim hakkını kısmen veya tamamen kaldırmaya veya yeniden koymaya ve bu şekilde indirim hakkı kısıtlanan mal veya hizmetleri belirlemeye, süresi içinde iadesi talep edilmeyen ve indirim yoluyla giderilmek üzere sonraki dönemlere devrolunan katma değer vergisinin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak yazılmasına imkân vermeye, iade talebinde bulunulabilecek asgari tutarı belirlemeye yetkilidir.

Maliye Bakanlığı; mükellefiyet süresi, çalışan sayısı, aktif ve özsermaye büyüklüğü, ödenen vergi tutarı, vergisel ödevlerin zamanında yerine getirilip getirilmediği, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma yönünde olumsuz rapor ya da tespit bulunup bulunmadığı gibi kriterleri esas alarak mükelleflerin vergisel uyum seviyeleri ve bu uyum seviyelerine göre farklı iade yöntemleri tespit etmeye, iade alacağının mahsup edileceği vergi borçları ile iadeye ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Verginin Tarihi ve Ödenmesi
BİRİNCİ BÖLÜM

Vergilendirme Usulleri

Gerçek usulde vergilendirme:

Madde 37 - Aksine hüküm bulunmadıkça mükellefler gerçek usulde vergilendirilirler.

Hasılat esaslı vergilendirme

Madde 38- Ticari kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilenler ile mesleki kazancı serbest meslek kazanç defterine göre tespit edilenlerden Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen sektör ve meslek grupları kapsamında yer alanlar, talep etmeleri halinde vergiye tabi işlemlerin karşılığını teşkil eden (katma değer vergisi dâhil) bedel üzerinden, bu Kanunun 28 inci maddesi uyarınca belirlenen en yüksek oranı geçmemek üzere, Cumhurbaşkanınca ilgili sektör veya meslek grubu için belirlenen oran uygulanmak suretiyle hesapladıkları katma değer vergisini, indirilecek katma değer vergisi ile ilişkilendirmeksizin beyan ederek öderler.

Birinci fıkra kapsamında hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre vergilendirilen mükellefler, kazançlarının tespitinde kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi ile hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre beyan ederek ödedikleri katma değer vergisini işlemin mahiyetine göre gider veya maliyet, yaptıkları teslim ve hizmetler dolayısıyla hesapladıkları katma değer vergisini gelir olarak dikkate alırlar.

Hasılat esaslı vergilendirme usulüne geçen mükellefler, iki yıl geçmedikçe bu usulden çıkamazlar.

Cumhurbaşkanı Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerini, sektörler ve meslek grupları itibarıyla belirleyeceği yıllık iş hacimlerine göre hasılat esaslı vergilendirme usulü kapsamına almaya, Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Vergilendirme Dönemi ve Beyan Esası

Vergilendirme dönemi:

Madde 39 - 1. Katma Değer Vergisinde vergilendirme dönemi, faaliyet gösterilen takvim yılının üçer aylık dönemleridir. Ancak, Maliye ve Gümrük Bakanlığı mükelleflerin yıllık gayri safi

hâsılatlarına göre üç aylık vergilendirme dönemi yerine birer aylık vergilendirme dönemi tespit etmeye yetkilidir.

2. Aşağıdaki hallerde vergilendirme dönemi :

- a) Götürü usulde vergilendirilen mükellefler için bir takvim yılı,
- b) Vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar için bir ay,
- c) İthalat, transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasındaki taşımacılık işlerinde gümrük bölgesine girildiği veya gümrük bölgesinden çıkıldığı andır.

3. Maliye ve Gümrük Bakanlığı, mükellefleri gruplar içinde toplamaya ve gruplar için vergilendirme dönemlerinin başlangıç aylarını tespit etmeye yetkilidir. Bu takdirde üçer aylık dönemlerin aynı takvim yılı içinde olması şartı aranmaz.

Beyan Esası:

Madde 40 - 1. Katma Değer Vergisi, bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça mükelleflerin yazılı beyanları üzerine tarholunur.

2. Bu Kanunun 9 uncu maddesinde belirtilen hallerde bu beyan, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından yapılır.

3. Herhangi bir vergilendirme döneminde vergiye tabi işlemleri bulunmayan mükellefler de beyanname vermek mecburiyetindedirler.

4. İthalatta alınan Katma Değer Vergisi, gümrük giriş beyannamesindeki beyan üzerine, gümrük giriş beyannamesi verilmeyen haller ve motorlu kara taşıtları ile Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan yük ve yolcu taşımaları ile transit taşımalara ait Katma Değer Vergisi mükelleflerin yapacakları özel beyan üzerine, tarholunur. Bu fıkra hükmüne göre tarhiyata esas alınacak beyannamelerde, vergi matrahının unsurları ile vergi oranının açıkça gösterilmesi gereklidir.

5. Maliye Bakanlığı, bu Kanunun 17 nci maddesinin 1 inci fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlara sadece vergiye tabi işlemlerinin bulunduğu dönemler için beyanname verdirmeye, beyanname yerine kaim olmak üzere işleme esas olan belgeleri kabul etmeye, bu mükelleflere ait verginin beyan ve ödeme zamanı ile tahsiline ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Beyanname verme zamanı:

Madde 41 - 1. Mükellefler ve vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar Katma Değer Vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini takibeden ayın yirmidördüncü günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine vermekle yükümlüdürler.

2. Katma Değer Vergisi beyanının gümrük giriş beyannamesi veya özel beyanname ile yapılması gerektiği hallerde bu beyannameler vergi mükellefiyetinin başladığı anda ilgili gümrük idaresine verilir.

3. Yürürlükten kalkmıştır.

4. İşi bırakan mükelleflerin katma değer vergisi beyannamesi, işin bırakıldığı tarihi izleyen ayın yirmidördüncü günü akşamına kadar verilir.

Beyannamelerin şekil ve muhtevası:

Madde 42 - Katma Değer Vergisi beyannamelerinin şekil ve muhtevası ile gümrük giriş beyannamelerinde Katma Değer Vergisine ilişkin olarak yer alacak bilgiler Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit ve tanzim olunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tarh İşlemleri

Tarh yeri:

Madde 43 - 1. Katma Değer Vergisi, mükellefin iş yerinin bulunduğu yer vergi dairesince tarholunur.

2. Mükellefin, ayrı ayrı vergi dairelerinin faaliyet bölgelerinde iş yerleri varsa, Katma Değer Vergisi, gelir veya Kurumlar Vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesi tarafından tarholunur.

3. Gayrimenkul teslimlerinde mükellefin istemi halinde, Katma Değer Vergisi beyan üzerine gayrimenkulün bulunduğu yer vergi dairesince tarholunur.

4. İthalde alınan katma değer vergisi ilgili gümrük idaresince tarholunur.

5. İkametgâhı, kanunî merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlar tarafından motorlu kara taşıtlarıyla Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılığa ait Katma Değer Vergisi de, ilgili gümrük idaresince tarholunur.

6. Maliye ve Gümrük Bakanlığı, faaliyetin gereğini göz önünde tutarak mükellefin müracaatı üzerine veya resen tarh yerini tayin etmeye yetkilidir.

Tarhiyatın muhatabı :

Madde 44 - Katma Değer Vergisi, bu vergiyle mükellef gerçek veya tüzelkişiler adına tarholunur.

Şu kadar ki :

a) Adi ortaklıklarda, verginin ödenmesinden müteselsilen sorumlu olmak üzere, ortaklardan herhangi biri,

b) Türkiye'de yerleşmiş olmayan gerçek kişiler ile kanuni merkez veya iş merkezlerinden her ikisi de Türkiye içinde bulunmayan tüzelkişilerde, bu kanuna göre vergi kesintisi yapmakla sorumlu kişi, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulan bir şahsın bulunmaması halinde, mükellefin Türkiye'deki daimi temsilcisi, Türkiye'de birden fazla temsilcisinin mevcudiyeti halinde mükellefin tayin edeceği temsilci; tarhiyat tarihine kadar böyle bir tayin yapılmamışsa temsilcilerden herhangi birisi, daimi temsilci mevcut değilse işlemleri mükellef adına yaparlar.

Tarhiyata muhatap tutulurlar.

Tarh zamanı :

Madde 45 - Katma Değer Vergisi beyannamenin verildiği günde, beyanname posta ile gönderilmişse, vergiyi tarh edecek daireye geldiği tarihi takibeden yedi gün içinde tarhedilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Verginin Ödenmesi

Verginin ödenmesi :

Madde 46 - 1. Beyanname vermek mecburiyetinde olan mükellefler ile vergi kesmekle sorumlu tutulanlar, bir vergilendirme dönemine ait katma değer vergilerini beyanname verecekleri ayın yirmialtıncı günü akşamına kadar ödemeye mecburdurlar.

2. İthalde alınan katma değer vergisi, gümrük vergisi ile birlikte ve aynı zamanda ödenir.

3. Gümrük vergisine tabi olmayan ithalata ve ikametgâhı, kanunî merkezi ve iş merkezi yurt dışında bulunanlar tarafından motorlu kara taşıtlarıyla Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılığa ait Katma Değer Vergisi, bu işlemlere ait özel beyannamelerin verilme süresi içinde ödenir.

4. Beyanname vermek mecburiyetinde olmayan mükelleflerin katma değer vergisi tarh süresi içinde ödenir.

Götürü usulde vergilendirilen mükelleflerin katma değer vergisi, Gelir Vergisi Kanununun götürü vergilendirmeye ilişkin usul ve esasları ile vergilendirme dönemine ait hükümleri çerçevesinde tarh ve tahakkuk ettirilerek götürü gelir vergisinin ödeme süreleri içinde ödenir.

5. Maliye Bakanlığı, Vergi Usul Kanunu uyarınca işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin ödeme zamanını, beyannamenin verildiği ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar uzatmaya, işlemin mahiyetini göz önünde tutarak Katma Değer

Vergisinin işlemden önce ödenmiş olması şartını koymaya yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdarelerince Alınan Katma Değer Vergisine İlişkin Hükümler

Gümrük makbuzu :

Madde 47 - İthal sırasında alınan Katma Değer Vergisi gümrük makbuzunda ayrıca gösterilir.

Düzeltilme işlemleri :

Madde 48 - Bu kanuna göre vergisi ödenmeden veya eksik ödenerek yurda sokulan eşyaların hiç alınmamış veya eksik alınmış Katma Değer Vergileri hakkında Gümrük Kanunundaki esaslara göre işlem yapılır. Ancak, indirim hakkı tanınan işlemlere konu eşyanın serbest dolaşıma girdiği tarihin içinde bulunduğu veya sonraki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak vergi dairesine verilen beyannamelere göre ödenen katma değer vergisi (sorumlu sıfatıyla ödenenler hariç), ithalde hiç ödenmemesi veya eksik ödenmesi nedeniyle tahsili gereken katma değer vergisinden düşülür.

İthal edilen eşya ile ilgili olarak; katma değer vergisinden müstesna olduğu halde yanlışlıkla alınan veya fazla alındığı anlaşılan katma değer vergisi, indirim hakkına sahip olmayan mükelleflere, Gümrük Kanununa göre iade olunur.

Teminatlı işlemler :

Madde 49 - Gümrük Kanunu ile diğer kanunlar gereğince gümrük vergisi teminata bağlanarak işlem gören her türlü madde ve kıymetlere ait Katma Değer Vergisi de aynı usule tabi tutulur.

İhraç edilecek ürünlerin imalinde kullanılacak maddelerin ithalinde ödenmesi gereken katma değer vergisini teminata bağlatmak suretiyle işlem yaptırmaya, teminata tabi işlemleri tespit etmeye, teminatın türü, şekli ve miktarı ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Muhatap :

Madde 50 - 1. Gümrükte tarhedilen Katma Değer Vergisi tarh sırasında hazır bulunan mükellefe, kanunî temsilcisine, adına hareket eden komisyoncusu ile gümrük veya geçiş işlemine muhatap olanlara tebliğ edilir.

2. Bu tebliğ üzerine açılacak davalar için Gümrük Vergisinin tabi olduğu usul ve esaslar uygulanır.

Matrah farklarına uygulanacak işlemler :

Madde 51 - Mükelleflerin ithalde beyan ettikleri matrahla tahakkuk veya inceleme yapanların veyahut teftişe yetkili kılınanların buldukları matrahlar üzerinden hesaplanan vergi farkları hakkında Gümrük Kanunu uyarınca Gümrük Vergisindeki esaslar dairesinde ceza uygulanır.

Maktu vergi :

Madde 52 - Gümrük Vergisinin maktuen alındığı hallerde, tek ve maktu tarife, ithalde alınacak Katma Değer Vergisi de dahil edilmek suretiyle tespit olunur.

BEŞİNCİ KISIM

Usul Hükümleri

Fatura ve benzeri vesika düzenlenmesi:

Madde 53 - Bu Kanunda geçen fatura ve benzeri vesikalar tabiri Vergi Usul Kanununda düzenlenen vesikaları ifade eder.

Kayıt düzeni :

Madde 54 - 1. Katma değer vergisi mükellefleri, tutulması mecburi defter kayıtlarını bu verginin hesaplanmasına ve kontrolüne imkan verecek şekilde düzenlerler.

Bu kayıtlarda en az aşağıdaki hususların açıkça gösterilmesi şarttır :

a) Vergi konusu işlemlerin mahiyeti, vergisiz tutarları, hesaplanan vergi indirilebilir vergi miktarları,

b) Vergiden istisna edilen işlemlerin, indirim hakkı tanınan ve tanınmayanlara göre mahiyeti ve ayırımı ile hesaplanan indirilebilir vergi miktarı,

c) İndirim konusu yapılamayacak işlemlerin niteliği ve bu işlemlerle ilgili vergi miktarları.

d) Matrah ve indirim miktarlarındaki değişmelerle, ödenen, terkin edilen ve iade olunan vergiler.

2. Emtia üzerine iş yapanlar, emtia envanterinde veya envanter defterinde, hesap dönemi sonunda mevcut emtiayı Katma Değer Vergisine tabi olan ve olmayanlar itibariyle tefrik edip göstermeye mecburdurlar.

Vergi teminatı:

Madde 55 - Mükelleflerin fabrika, imalathane, ticarethane, şube ve satış mağazası ve depolarında mevcut ilk madde, yarı mamul ve mamul madde stokları, üçüncü şahıslara satılmış veya rehnedilmiş olsa dahi, Katma Değer Vergisi ile zam ve cezalarının teminatı hükmünde olup, bedellerinden ilk önce sözü edilen hazine alacağı tahsil olunur.

ALTINCI KISIM **Çeşitli Hükümler**

Asgari randıman oranları ve birim satış bedelleri :

Madde 56 - 1. Maliye ve Gümrük Bakanlığı; imal ve inşa işlerinde, hammadde, yardımcı madde, enerji, işçilik ve benzeri ölçüleri esas alarak belli iş ve sanat kolları itibariyle asgari randıman oranları tespit etmeye, alım -satım ve hizmet işlerinde ise asgari birim satış bedellerini belirlemeye yetkilidir.

2. Mükelleflerin Katma Değer Vergisi, bu oranlara ve birim satış bedellerine göre hesaplanacak Katma Değer Vergisinden aşağı olamaz.

Verginin etikette gösterilme mecburiyeti :

Madde 57 - 1. Perakende satışı yapılan mallara ait etiketlerde, Katma Değer Vergisinin satış fiyatına dahil olup olmadığı açıkça belirtilir. Vergi satış fiyatından hariç ise bunun miktarı ayrıca gösterilir.

2. Katma Değer Vergisinin fatura ve benzeri vesikalarda ayrıca gösterilmesine gerek görülmeyen işlemlerde yukarıdaki hüküm uygulanmaz.

Verginin gider kaydedilemeyeceği :

Madde 58 - Mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan Katma Değer Vergisi ile mükellefçe indirilebilecek Katma Değer Vergisi, Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmez.

Kanunların uygulama alanı :

Madde 59 - Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan vergilerle ilgili olarak Vergi Usul Kanunu ile diğer kanunlarda yer alan ve bu Kanuna aykırı olmayan hükümler; Katma Değer Vergisi bakımından da geçerli sayılır.

Ek vergi:

Madde 60.- Yürürlükten kalkmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM **Kaldırılan Hükümler**

Kaldırılan hükümler:

Madde 61 - a) 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve sigorta muameleleri vergilerine ilişkin hükümleri hariç),

b) 2456 sayılı İşletme Vergisi Kanunu,

c) 1318 sayılı Finansman Kanununun Spor-Toto Vergisine ilişkin hükümleri,

d) 6747 sayılı Kanunun Şeker İstihlak Vergisine ilişkin hükümleri,
Yürürlükten kaldırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Geçiş Hükümleri

Geçici Madde 1 - Telafi Edici Vergilendirme Usulü:

1. Maliye ve Gümrük Bakanlığı perakende mal satışı ile uğraşan mükelleflerden belirleyeceği iş gruplarına veya sektörlere dahil olanları telafi edici vergilendirme usulüyle vergilendirmeye yetkilidir.

2. Telafi edici vergilendirme usulünde Katma Değer Vergisi, mal alış bedellerine mal alışları sırasında, Kanuni vergi nispetinin % 30 fazlası tutarındaki nihai vergi nispeti uygulanmak suretiyle hesaplanır.

3. Bu usule tabi mükellefler, mal ve hizmet satışları dolayısıyla, Katma Değer Vergisi uygulamazlar. Bu mükelleflerden mal ve hizmet satın alanların, bu alışları için vergi indirim hakları yoktur.

4. Bu usule tabi tutulan mükellefler diledikleri takdirde, genel esaslara göre Katma Değer Vergisine tabi tutulurlar.

5. Bu usul, Kanunun yürürlük tarihinden sonra gelen 10 yıl süre ile uygulanabilir.

Geçici Madde 2 - 1. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce fatura veya benzeri belge düzenlenmiş veya ödeme yapılmış olmakla beraber, bu belge veya ödeme ile ilgili işlemler Kanunun yürürlüğünden sonra yapılmış ise, işlemin tamamı hakkında bu kanun hükümleri uygulanır.

2. Birden fazla takvim yılına sirayet eden her türlü inşaat ve taahhüt işlerinin, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ifa edilen kısmı, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit olunacak usul ve esaslara göre vergiye tabi tutulur.

Geçici Madde 3 - Bu Kanunun yürürlüğünden önce yapılmış olup, yürürlükten sonraki döneme de sirayet eden kiralama sözleşmelerinde, kira bedeli peşin tahsil edilmiş olsa bile, Kanunun yürürlük tarihinden sonraki süreye isabet eden kira bedeli Katma Değer Vergisine tabidir.

Bu süreye ait kira bedelinin Kanunun yürürlüğünden önce tahsil edilmiş olması halinde, bu bedele ait Katma Değer Vergisinin ne şekilde ödeneceği Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilir.

Geçici Madde 4 - 1. Bu Kanuna göre teslim veya ithali Katma Değer Vergisine tabi olan ve stok mal olarak beyan edilmiş olan

mallara ait veya bünyelerinde yer alan İstihsal Vergisi bu malların teslimini takibeden ilk vergilendirme döneminde ödenecek Katma Değer Vergisinden indirilir.

2. Bu maddeye göre yapılacak indirimde ait usul ve esaslarla; stok beyannamesinin zamanına, şekil ve muhtevasına ilişkin esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından tayin olunur.

Geçici Madde 5 - 1. Katma Değer Vergisi hazırlık ve uygulamalarıyla ilgili harcamaları yapmak üzere 1985 yılından başlamak üzere 10 yıl süre ile Bütçe Kanunlarının Maliye ve Gümrük Bakanlığına ait (A) cetvelinin 112 kod numaralı "Devlet Gelirlerine İlişkin Hizmetler Yönetim - Uygulama, Denetim ve Yargı Hizmetleri" programında yer alan toplam ödeneklerin her yıl için % 30'una kadar kısmını bir fonda toplamaya ve her harcama kaleminden ne kadarının fona aktarılacağını belirlemeye, Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

2. Bu fondan; bina satın alınarak veya kiralanarak yeni vergi dairelerinin kurulması, vergi dairelerinin döşenmesi, mekanizasyon, basılı kâğıtların hazırlanması ve diğer uygulama hizmetleri ile eğitim ve tanıtma çalışmaları yapılmasına ilişkin her türlü harcamalar, 1050 ve 2886 sayılı Kanunlara, 121 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve eklerine, 832 sayılı Kanunun 30-37 nci maddelerinde yer alan vize hükümlerine tabi olmadan yapılır.

3. Fonun kullanılmasına ilişkin hizmetlerde görevlendirilen personele, Bütçe Kanunları ve diğer mevzuatla sınırlı olmaksızın fazla mesai ve yolluk ödenmesine ve bu hizmetlerde çalıştırılmak üzere geçici personel istihdamına Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

4. Katma Değer Vergisi ile ilgili basılı kâğıtların basım, depolama ve dağıtım hizmetleri Gelirler Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.

Geçici Madde 6 - Tam mükellefiyete tabi kurumların 1987, 1988 ve 1989 yıllarında 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 10 uncu maddesi kapsamındaki Gayrimenkul teslimleri vergiden müstesnadır.

Bu şekilde teslim edilen gayrimenkullerin iktisabında yüklenilen ve indirilemeyen Katma Değer Vergisi, Kurumlar Vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.

Şu kadar ki; vadeli satış nedeniyle kazancın tamamının, teslimi takip eden takvim yılı başından itibaren 2 yıl içerisinde ödenmiş sermayeye dönüştürülememesi halinde, gayrimenkulün satış

bedelinden ödenmiş sermayeye dönüşen kısım düşüldükten sonra kalan miktar üzerinden, teslimin yapıldığı tarihteki Katma Değer Vergisi nispetine göre hesaplanacak Katma Değer Vergisi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre teslim dolayısıyla oluşan vadeden itibaren gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

Geçici Madde 7 - Plaka tahdidi uygulanan illerde Bakanlar Kurulu Kararı ile yetkili kılınan trafik komisyonlarınca yapılan ticarî plaka satışları, 31.12.1987 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Geçici Madde 8 - Net alanı 150 m²'ye kadar konutların teslimi ile konut yapı kooperatiflerine yapılan inşaat taahhüt işleri, 31.12.1997 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Geçici Madde 9 - Sadece 150 m²'yi aşmayan konutlar için yapılan inşaat taahhüt işlerine münhasır olmak üzere, Kanunla kurulmuş sosyal güvenlik kuruluşları ile belediyelere yapılan inşaat taahhüt işleri 31.12.1997 tarihine kadar Katma Değer Vergisinden müstesnadır.

Geçici Madde 10 - 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 28 inci maddesi ile geçici 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) ve (7) numaralı bentleri kapsamındaki teslimler vergiden müstesnadır.

Bu şekilde teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı dönemde indirilemeyen katma değer vergisi, bu hesap dönemine ait kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.

Şu kadar ki; satış nedeniyle oluşan kazancın tamamının, teslimi takip eden hesap dönemi başından itibaren ikinci hesap dönemi sonuna kadar ödenmiş sermayeye dönüştürülmemesi halinde, satıştan doğan kazancın ödenmiş sermayeye dönüşmeyen kısmına ait katma değer vergisi, teslimin yapıldığı tarihteki katma değer vergisi nispetine göre hesaplanarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tarh edilir.

Geçici Madde 11- Götürü usule tabi mükelleflerden 1995 vergilendirme dönemine ait katma değer vergisi aranmaz.

Geçici Madde 12- 4046 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (A) fıkrası ile özelleştirme kapsamına alınan iktisadi kıymetlerin aynı Kanun hükümleri çerçevesinde teslim ve kiralanması işlemleri vergiden müstesnadır. Bu kapsamda istisna edilen işlemler

bakımından Katma Değer Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin (a) bendi hükmü uygulanmaz.

Geçici Madde 13 - Gelir Vergisi Kanununa eklenen Geçici 48 inci madde uyarınca beyan edilen makina, teçhizat ve demirbaşların bedeli üzerinden %10 oranı, genel ve yükseltilmiş orana tabi emtianın bedeli üzerinden %10 oranı, diğer emtianın bedeli üzerinden bu emtianın tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak, katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek ödenir.

Makina, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi, genel esaslara göre indirilir. Bu emtia, makina, teçhizat ve demirbaşlar için Katma Değer Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 2 numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.

Geçici Madde 14 - Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar alınan yatırım teşvik belgelerinde yer alan yatırım mallarından, makina ve teçhizat niteliği taşımayanlar için Katma Değer Vergisi Kanununun bu Kanunla kaldırılan 49 uncu maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

Geçici Madde 15 - Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce bina inşaat ruhsatı alınmış olan inşaatlara ilişkin olarak;

- a) Konut yapı kooperatiflerine yapılan inşaat taahhüt işleri,
- b) Sadece 150 m²' yi aşmayan konutlara münhasır olmak üzere kanunla kurulmuş sosyal güvenlik kuruluşları ve belediyelere yapılan inşaat taahhüt işleri,

Katma değer vergisinden müstesnadır.

Geçici Madde 16 - Katma Değer Vergisi Kanununun 28 inci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup bu Kanunun yayımını izleyen ayın sonuna kadar indirilemeyen vergi tutarı gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınabilir. Gider olarak yazılan bu vergi tutarı indirim konusu yapılamaz. Temel gıda maddeleri ile ilgili olanlar hariç olmak üzere gider yazılmayan vergi tutarı iade edilmez.

Geçici Madde 17- Dahilde işleme ve geçici kabul rejimi kapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak maddelerin **31/12/2025** tarihine kadar tesliminde Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin 1 numaralı fıkrasının (c) bendi hükümlerine göre, bölgeler, sektörler veya mal grupları itibariyle işlem yaptırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Bu maddenin

uygulanmasında ihracat süresi olarak anılan bentteki süre yerine bu rejimlerle öngörülen süreler esas alınır. İhracatın şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde zamanında alınmayan vergi, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte alıcıdan tahsil edilir.

GEÇİCİ MADDE 18.- Bu Kanunun 13 üncü maddesinin (d) bendi hükmü, teşvik belgesine sahip katma değer vergisi mükellefiyeti bulunmayanlara bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar belge kapsamında yapılan makine ve teçhizat teslimlerinde de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 19. -

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar çerçevesinde Türkiye'de gerçekleştirilecek toplantıları düzenleyenlere bu amaçla yapılacak teslim ve hizmetler ile bu toplantılara katılan yabancı heyetlerin konaklamaları ve bunlara görevlerinin ifası kapsamında yapılacak teslim ve hizmetler 31.12.2005 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda teslim edilen mal ve hizmetler için yüklenilen vergiler, vergiye tâbi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirimle giderilemeyen vergiler iade edilmez. Bakanlar Kurulu, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde yer alan ve ilgili yılda uygulanmakta olan haddi, istisna uygulamasında asgari tutar olarak belirlemeye ve belirlenen bu tutarı iki katına kadar artırmaya, sifıra kadar indirmeye yetkilidir.

Maliye Bakanlığı, toplantılara ilişkin teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 20.-

1. 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre teknoloji geliştirme bölgesinde ve ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan girişimcilerin kazançlarının gelir veya kurumlar vergisinden istisna bulunduğu süre içinde münhasıran bu bölgelerde ürettikleri ve sistem yönetimi, veri yönetimi, iş uygulamaları, sektörel, internet, oyun, mobil ve askeri komuta kontrol uygulama yazılımı şeklindeki teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden müstesnadır. Bu kapsamda istisna edilen işlemler bakımından bu Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz.

Maliye Bakanlığı; program ve lisans türleri itibarıyla istisnadan yararlanılacak bedele ilişkin olarak asgari sınır belirlemeye, istisna

uygulanacak yazılım programlarını tanımlamaya ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

2. Bu Kanunun yayımı tarihine kadar gerçekleşen ve hem tam istisna hem kısmi istisna kapsamına giren işlemlere ilişkin olarak yüklenilen vergiler Katma Değer Vergisi Kanununun 32 nci maddesine göre iade edilir.

3. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlayan inşaat taahhüt işlerinde Katma Değer Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının bu Kanunla değiştirilmeden önceki (c) bendi hükmü uygulanır.

4. 2003 takvim yılında gerçekleştirilen indirimli orana tabi işlemlerle ilgili iade taleplerinde, Katma Değer Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasının bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükmüne göre işlem yapılır.

GEÇİCİ MADDE 21. -

Karayolları Genel Müdürlüğünce yapılacak taşınmaz mal teslimleri ile Orman Genel Müdürlüğü Döner Sermaye sabit kıymetlerinde kayıtlı tapulu taşınmaz malların teslimleri **31.12.2006 tarihine kadar** katma değer vergisinden müstesnadır.

GEÇİCİ MADDE 22. —2005 yılında İzmir Kentinde yapılacak Dünya Üniversitelerarası Spor Oyunlarına ilişkin olmak üzere İzmir Universiade Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu ile bu oyunlarda kullanılmak şartıyla söz konusu Düzenleme Kurulunun onayladığı kurum ve kuruluşlara yapılacak teslim ve hizmet ifaları ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevcut olan Organizasyon Komitesi tarafından teslim alınan malların İzmir Universiade Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kuruluna teslimi katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu maddede düzenlenen istisnalar dolayısıyla yüklenilen vergiler, vergiye tâbi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilebilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler ise bu Kanunun 32 nci maddesi hükümleri uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iade edilir.

Maliye Bakanlığı, bu maddede yer alan istisnaların kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisnaya ilişkin usûl ve esasları belirlemeye yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 23. -

Millî Eğitim Bakanlığına bilgisayar ve donanımlarının bedelsiz teslimleri ile bunlara ilişkin yazılım teslimi ve hizmetleri, bu mal ve

hizmetlerin bağışı yapacak olanlara teslim ve ifası **31.12.2023** tarihine kadar Katma Değer Vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmet ifaları için yüklenilen vergiler, vergiye tâbi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirimle giderilemeyen vergiler iade edilmez. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usûl ve esasları belirlemeye yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 24. —

1. 4.2.1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun geçici 10 uncu maddesi kapsamındaki devir, temlik ve intikal işlemleri ile ilgili olarak Türk Telekom tarafından Türksat Uydu Haberleşme, Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketine yapılan teslimler ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır.

2. 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanunun 20 nci maddesi kapsamındaki gayrimenkul ve iştiraklerin 31.12.2006 tarihine kadar teslimi katma değer vergisinden müstesnadır.

3. Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmet ifaları için yüklenilen vergiler, vergiye tâbi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla giderilemeyen vergiler iade edilmez. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usûl ve esasları belirlemeye yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 25 – Bu maddenin yürürlük tarihinden önce Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (s) bendinde düzenlenen istisnadan vazgeçen mükelleflerin, bu maddenin yürürlük tarihini izleyen ayın sonuna kadar istisnadan vazgeçme taleplerini geri almaları halinde, 18 inci maddenin (3) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan hüküm uygulanmaz. Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 26 –

Ev sahibi hükümet anlaşmaları veya ülkemizin taraf olduğu diğer anlaşmalar çerçevesinde Türkiye’de faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlar ile bu kuruluşlara bağlı program, fon, temsilcilik ve özel ihtisas kuruluşlarının resmî kullanımları için yapılacak mal teslimi ve hizmet ifaları, bunların sosyal ve ekonomik yardım amacıyla bedelsiz olarak yapacakları mal teslimi ve hizmet ifaları, bedelsiz mal teslimi ve hizmet ifaları ile ilgili mal ve hizmetlerin bunlara teslim ve ifası; ilgili kurum, temsilcilik, program, fon ve özel ihtisas kuruluşlarının Türkiye’deki faaliyetlerinin devamı veya ilgili kurumlara ilişkin uluslararası anlaşmaların yürürlükte bulunduğu süre içinde katma değer vergisinden müstesnadır.

Birinci fıkrada yer alan istisnadan yararlanan kuruluşların yönetici kadrolarında görev yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan mensuplarına Türkiye’de görevde buldukları süre içinde yapılacak mal teslimi ve hizmet ifaları da katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu maddede düzenlenen istisnalar dolayısıyla yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler ise 32 nci madde hükümleri uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iade edilir.

Bu istisnanın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 28 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bina inşaat ruhsatı almış olan konut yapı kooperatiflerince, üyelerine yapılan konut teslimleri katma değer vergisinden müstesnadır.

GEÇİCİ MADDE 29 –

8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilecek projeler ve 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 7 nci maddesine göre Yüksek Planlama Kurulu tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen sağlık tesislerine ilişkin projeler ve 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesine göre Bakanlık tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen eğitim öğretim tesislerine ilişkin projelerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ihale veya görevlendirme ilanı yayımlanmış ancak teklif alınmamış olanlar ile 31/12/2023 tarihine kadar ihale veya görevlendirme ilanı yayımlanacak olanların; ihale edilmesi ile görevlendirilen veya projeyi üstlenenlere yatırım döneminde proje kapsamında yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce teklifleri alınmış ya da ihalesi veya görevlendirmesi yapılmış işlerde; görevli şirketin veya yüklenicinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde talepte bulunması halinde bu maddenin yürürlük tarihinden sonra birinci fıkra kapsamındaki mal teslimleri ve hizmet ifaları da katma değer vergisinden müstesna tutulur. Şu

kadar ki, bu istisnanın uygulanabilmesi için görevli şirketin veya yüklenicinin proje nedeniyle yatırım döneminde yükleneceği katma değer vergisi tutarının, indirim yoluyla telafi edilebileceği tarihe kadar, projenin ana kredi finansman koşullarına göre oluşacak finansman maliyeti tutarı veya buna isabet eden sürenin, ilgisine göre; işletme süresi öngörülen projelerde işletme süresinden, kira öngörülen projelerde kira tutarından veya kira süresinden indirileceği hususunun bu şirketler tarafından, içeriği idarece belirlenecek taahhütname ile taahhüt edilmesi ve bu taahhüdün idarece kabul edilmesi gerekir. İndirimler, ilgili projelere ait sözleşmelerde öngörülen esaslar dikkate alınarak yapılır.

Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Büyük yatırımlarda iade:

GEÇİCİ MADDE 30- 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, yatırım teşvik belgeleri kapsamında asgari 500 milyon Türk Lirası tutarında sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve takvim yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi, izleyen yıl talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade olunur. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, iade edilen vergiler, vergi zıyaıcezası uygulanarak iade tarihinden itibaren gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu vergiler ve cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılı başında başlar.

Bu madde kapsamında yer alan asgari sabit yatırım tutarını sektörler itibarıyla veya topluca 50 milyon Türk lirasına kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 31 –28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun geçici 1 inci

maddesinin beşinci fıkrası uyarınca üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarların (plan esaslarına göre aktarım tarihine kadar mutata yapılan ödemeler nedeniyle oluşanlar dahil) kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılması amacıyla taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallinde satışı dahil) devir ve teslimi **31/12/2017** tarihine kadar uygulanmak üzere katma değer vergisinden müstesnadır. Bu istisna, aktarılan tutarla orantılı olarak uygulanır.

Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 32 – Şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metro, tramvay, teleferik, telesiyaj ve föniküler ile bunların hatları, istasyonları, yolcu terminalleri ve durakları ve bu iş ve işlemlerle ilgili tesisler ile eklenti veya bütünleyici parçalarının Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları arasında yapılacak devir ve teslimleri 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmet ifaları için yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirimle giderilemeyen vergiler iade edilmez. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 33 – 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesi kapsamında taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dâhil) devir ve teslimi 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 34 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce usulüne uygun olarak yürürlüğe giren ve 23/6/2000 tarihli ve 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları ile Transit Geçişine Dair Kanun kapsamında bulunan milletlerarası andlaşma hükümleri

çerçevesinde katma değer vergisinden istisna edilmiş olan transit petrol boru hattı projelerinin inşa ve modernizasyonunu gerçekleştirenlere 1/1/2014 tarihinden itibaren yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, 32 nci madde hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 35 – 6/10/2011 tarihli ve 28076 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 26/9/2011 tarihli ve 2011/2266 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile uygulama usul ve esasları belirlenen ve sınırları ve koordinatları gösterilen alanda yapılacak iyileştirme, yenileme ve dönüşüm projeleri kapsamında, trampa yolu ile kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devir ve teslimi işlemleri 31/12/2020 tarihine kadar katma değer vergisi, damga vergisi ve tapu harcından müstesnadır. Bu taşınmazların 31/12/2020 tarihine kadar Hazineye devrinden dolayı Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre kazanç oluşmuş sayılmaz.

GEÇİCİ MADDE 36-Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce belediyeler ve il özel idareleri tarafından iktisadi işletme oluşturmaksızın yapılan taşınmaz teslimlerinde katma değer vergisi aranmaz, bu nedenle geçmişe dönük herhangi bir tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilen tutarlar red ve iade edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 37- İmalat sanayiine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında;

a) Asgari 50 milyon Türk lirası tutarında sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle 2017, 2018 ve 2019 yıllarında yüklenilen ve 2017, 2018 ve 2019 yıllarının altı aylık dönemleri itibarıyla indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi altı aylık dönemleri izleyen bir yıl içerisinde,

b) 50 milyon Türk lirası tutarına kadar sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle 2017, 2018 ve 2019

yıllarında yüklenilen ve 2017, 2018 ve 2019 yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi izleyen yıl içerisinde,

talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade olunur. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, iade edilen vergiler, vergi ziyası cezası uygulanarak iade tarihinden itibaren gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu vergiler ve cezalarda zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılı başında başlar.

Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan süreleri, bitiminden itibaren, sürelerin bitimini takip eden her bir takvim yılı itibarıyla ayrı ayrı ya da birlikte, beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 38- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren düzenlenen sözleşmelere istinaden Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında yapılan mal ve hizmet alımlarında uygulanmak üzere;

a) Proje bileşenlerine ilişkin olarak; Millî Eğitim Bakanlığınca yapılan ithalatlar ile bu Bakanlığa yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır (Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir. Maliye Bakanlığı istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.).

b) Proje bileşenleri için belirlenen internet kullanımlarına mahsus olan mobil telefon aboneliğinin ilk tesisi ile Proje bileşenlerine ilişkin verilen elektronik haberleşme hizmetleri, 6802 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre alınan özel iletişim vergisinden müstesnadır (Bu kapsamda verilen elektronik haberleşme hizmetleri nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir. Maliye Bakanlığı istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.).

c) Proje bileşenlerine ilişkin mal ve hizmet alımları ile ilgili olarak düzenlenen idare ve/veya proje yüklenicilerinin taraf olduğu kâğıtlar, 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre alınan damga vergisinden müstesnadır.

ç) Millî Eğitim Bakanlığı veya bu Bakanlık adına Proje yüklenicileri ile alt yükleniciler tarafından serbest dolaşıma sokulacak her türlü araç, gereç, malzeme, makine, ürün ve bunların yedek parçaları, 4458 sayılı Kanuna göre alınan gümrük vergilerinden, fonlardan, bu ithalata ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, yapılacak işlemler harçlardan müstesnadır (Proje yüklenicileri ile alt yükleniciler tarafından serbest dolaşıma sokulacak eşyanın bu Projeye uygunluğunu tevsik edici belgeleri düzenlemeye Millî Eğitim Bakanlığı yetkilidir.).

d) Proje bileşenlerine ilişkin olarak 4760 sayılı Kanuna ekli (IV) sayılı listede yer alan malların, Millî Eğitim Bakanlığına ya da proje yüklenicisine teslimi veya bunlar tarafından ithali özel tüketim vergisinden müstesnadır (Maliye Bakanlığı istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.).

e) 406 sayılı Kanun uyarınca Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuyla görev veya imtiyaz sözleşmesi imzalamak suretiyle veya 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu uyarınca bu Kuruma bildirim yapılması veya bu Kurumca kullanım hakkı verilmesi yoluyla yetkilendirilen veya yetkilendirilmiş sayılan işletmecilerin Millî Eğitim Bakanlığı ya da proje yüklenicisi işletmelere yapmış oldukları mal teslimleri ve hizmet ifaları dolayısıyla elde ettikleri gelirler, bu işletmecilerden 406 sayılı Kanunun ek 37 nci maddesine göre alınan Hazine payının ve Kurum masraflarına katkı payının, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 6 ncı maddesine göre alınan evrensel hizmet gelirlerinin, 5809 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre alınan idari ücret ile aynı Kanunun 46 ncı maddesinin (7) numaralı fıkrasına göre alınan telsiz ücretinin hesaplanmasına dâhil edilmez.

f) Proje bileşenlerine ilişkin olarak temin edilecek bilgisayar ve tablet bilgisayarlar ile etkileşimli tahtalar için 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kesintiler yapılmaz (Millî Eğitim Bakanlığı bu kapsamda temin edilen mallardan kesinti yapılmamasını sağlayan belgeleri düzenlemeye yetkilidir.).

g) Proje bileşenlerine ilişkin olarak temin edilecek bilgisayar ve tablet bilgisayarlar ile etkileşimli tahtalardan, 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 4 üncü maddesinin (a) fıkrasında yer alan bandrol ücreti alınmaz (Milli Eğitim Bakanlığı bu kapsamda temin edilen mallardan bandrol ücreti alınmamasını sağlayan belgeleri düzenlemeye yetkilidir.).

ğ) Proje bileşenlerine ilişkin olarak tesis edilen aboneliklere ait telsiz cihaz ve sistemlerinden, 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde yer alan telsiz ruhsatname ve yıllık kullanım ücretleri alınmaz.

h) Proje kapsamında yapılacak mal ve hizmet alımlarında Proje bileşenlerine ilişkin ihale yüklenicisinin bu Proje ile ilgili faaliyette bulunmak üzere özel amaçlı şirket kurması halinde bu şirket, yalnızca ilgili mevzuatına göre kendi ödemesi gereken vergi ve mali yükümlülüklerden sorumlu olup, ihale yüklenicisinin ödemesi gereken Hazine payı, Kurum masraflarına katkı payı, evrensel hizmet katkı payı, idari ücret, özel iletişim vergisi ve telsiz ücretlerinden sorumlu tutulmaz.

GEÇİCİ MADDE 39- 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz katma değer vergisi mükelleflerine münhasıran imalat sanayiinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri ile 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri 31/12/2022 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan teslimler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 ncı maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

İstisna kapsamında alınan makina ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde; imalat sanayii veya Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

İmalat sanayiinde kullanılmak üzere istisna kapsamında teslim edilecek makina ve teçhizatı belirlemeye ve birinci fıkrada yer alan süreyi iki yıla kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 40 –2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarına ilişkin olmak üzere Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA), katılımcı futbol kulüpleri ve organizasyonda görevli tüzel kişilerden iş yeri, kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunmayanlara, bu müsabakalar dolayısıyla yapılacak mal teslimleri ve hizmet ifaları ile bunların bu müsabakalar dolayısıyla yapacakları mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu maddede düzenlenen istisnalar dolayısıyla yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler ise 32 nci madde hükümleri uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iade edilir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı istisna ve iadenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 41 – 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun ek 1 inci maddesi kapsamındaki devirler katma değer vergisinden müstesnadır. Bu kapsamda yapılan işlemler için yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla giderilemeyen vergiler iade edilmez. Hazine ve Maliye Bakanlığı istisna uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Yürürlük:

Madde 62 - Bu Kanunun Bakanlar Kurulu ile Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki veren hükümleri yayımı tarihinde, diğer hükümleri 1.1.1985 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 63 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

4760 SAYILI ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU

BİRİNCİ BÖLÜM

Konu, Tanımlar, Vergiyi Doğuran Olay, Mükellef

Verginin konusu

MADDE 1.- 1. Bu Kanuna ekli;

a) (I) sayılı listedeki malların ithalatçıları veya rafineriler dahil imal edenler tarafından teslimi,

b) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanların ilk iktisabı,

c) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanlar ile (III) ve (IV) sayılı listelerdeki malların ithalatı veya imal ya da inşa edenler tarafından teslimi,

d) (I), (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanların özel tüketim vergisi uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışı,

Bir defaya mahsus olmak üzere özel tüketim vergisine tabidir.

2. Kanuna ekli listelerde yer alan mallar Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlanan eşyalardır. Bu malların tarife numaralarında veya tanımlarında bu Kanuna ekli listeler dışında yapılacak değişiklikler Özel Tüketim Vergisi Kanununun uygulanmasında hüküm ifade etmez. Bu Kanuna ekli listelerdeki malların tarife numaralarında veya tanımlarındaki değişikliğin mahiyetini, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yapılan değişikliklere bağlı olarak açıklamaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Tanımlar, teslim ve teslim sayılan haller

MADDE 2.- 1. Bu Kanunun uygulanmasında;

a) İthalat: Verginin konusuna giren malların Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine girişini,

b) İlk iktisap: (II) sayılı listedeki mallardan Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olanların kullanılmak üzere ithalini, müzayede yolu ile ya da kayıt ve tescil edilmiş olsa dahi 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine göre iade edilenler de dahil motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabını, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya

başlanmasını, aktife alınmasını veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesini,

c) Kayıt ve tescil: Motorlu taşıtların ilgili mevzuat gereğince trafik, belediye, liman ile Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce tutulan sivil hava vasıtaları siciline yapılan kayıt ve tescilini,

d) Motorlu araç ticareti yapanlar: (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanları imal, inşa veya ithal edenler ile fabrika, ana bayi, bölge bayii, bayi, yetkili satıcı ve acenteler ile Maliye Bakanlığınca bu nitelikte oldukları tespit edilenleri,

e) Teslim: Bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesini,

İfade eder.

2. Bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdi teslim hükmündedir. Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyeciyen ya da sürücüyeye tevdi edilmesi de mal teslimidir. Trampa iki ayrı teslim hükmündedir. Kap veya ambalajların geri verilmesinin mutat olduğu hallerde teslim, bunların içinde bulunan mallar itibarıyla yapılmış sayılır.

3. Aşağıdaki haller de teslim sayılır:

a) Vergiye tabi malların, vergiye tabi olan malların imali dışında her ne suretle olursa olsun kullanılması, sarfı, işletmeden çekilmesi veya işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi,

b) Mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda zilyetliğin devri.

Vergiye doğuran olay

MADDE 3.-

Vergiye doğuran olay;

a) Mal teslimi veya ilk iktisap hallerinde malın teslimi veya ilk iktisabı,

b) Malın tesliminden önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi,

c) Kısım kısım mal teslim edilmesi mutat olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi,

d) Komisyoncular vasıtasıyla veya konsinyasyon suretiyle yapılan satışlarda malların alıcıya teslimi,

e) İthalatta, 4458 sayılı Gümrük Kanununa göre gümrük yükümlülüğünün doğması, ithalat vergilerine tabi olmayan işlemlerde ise gümrük beyannamesinin tescilidir.

Bu Kanuna ekli (I) sayılı listede yer alan malların 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca el konulan veya 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinden Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen zorunlu standartlara uymayanlarının rafinerilere teslim edilmesi halinde vergiyi doğuran olay, bu malların rafineriler tarafından tesliminde gerçekleşir ve verginin mükellefi bu teslimi gerçekleştirenlerdir.

Mükellef ve vergi sorumlusu

MADDE 4.- 1. Özel tüketim vergisinin mükellefi, bu Kanuna ekli;

a) (I), (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanları imal, inşa veya ithal edenler ile bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler,

b) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlar için; motorlu araç ticareti yapanlar, kullanmak üzere ithal edenler veya müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenlerdir.

2. Mükellefin Türkiye içinde ikametgahının, işyerinin, kanuni ve iş merkezlerinin bulunmaması halleri ile gerekli görülen diğer hallerde Maliye Bakanlığı, vergi alacağıının emniyet altına alınması amacıyla vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabilir.

3. Fiilî veya kaydî envanter sırasında bu Kanuna ekli listelerdeki malların belgesiz olarak bulundurulduğunun tespiti halinde, belgesiz mal bulunduran mükelleflere, bu malların alış belgelerinin ibrazı için tespit tarihinden itibaren 10 günlük bir süre verilir. Bu süre içinde alış belgelerinin ibraz edilememesi halinde, belgesi ibraz edilemeyen malın tespit tarihindeki emsal bedeli üzerinden hesaplanan özel tüketim vergisi, alışını belgeleyemeyen mükellef adına re'sen tarh edilir. Tarh edilecek özel tüketim vergisi, asgari maktu vergi tutarına göre hesaplanacak vergiden az olamaz. Bu tarhiyata vergi ziyai cezası uygulanır.

Ancak, belgesiz mal bulunduran mükelleflere bu malları satanlara, bu satışları ile ilgili vergi inceleme raporuna dayanılarak özel tüketim vergisi tarhiyatı yapıldığı takdirde, ayrıca alıcıdan özel tüketim vergisi ve buna ilişkin ceza aranmaz.

İKİNCİ BÖLÜM İstisnalar

İhracat istisnası

MADDE 5.- 1. Bu Kanuna ekli listelerdeki malların ihracat teslimleri aşağıdaki şartlarla vergiden müstesnadır.

a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye yapılmalıdır. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgahı, işyeri, kanuni ve iş merkezleri yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir işletmenin, yurt dışında faaliyet gösteren şubelerini ifade eder.

b) Teslim konusu mal, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinden çıkmış olmalıdır. Malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket edenlere veya bizzat alıcıya işlenmek ya da herhangi bir şekilde değerlendirilmek üzere yurt içinde teslimi ihracat sayılmaz.

2. Bu Kanuna ekli (III) ve (IV) sayılı listelerdeki malların, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına teslimi vergiden müstesnadır.

3, İhraç edilen veya 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına teslim edilen malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilen özel tüketim vergisi ihracatçıya veya gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına mal teslim edenlere iade edilir. Maliye Bakanlığı, bu mallara ait verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Diplomatik istisna

MADDE 6.- Bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı listelerde yer alan malların, karşılıklı olmak kaydıyla yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilikleri, konsoloslukları ve uluslararası anlaşmalarla vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlar ve bunların diplomatik haklara sahip mensupları tarafından kendi ihtiyaçları için ilk iktisabı, ithali veya bunlara teslimi ile ev sahibi hükümet anlaşmaları veya ülkemizin taraf olduğu diğer anlaşmalar çerçevesinde Türkiye'deki uluslararası kuruluşlar ve bunların yönetici kadrolarında görev yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan mensupları tarafından Türkiye'de

görevde buldukları süre içinde kendi ihtiyaçları için ilk iktisabı, ithali veya bunlara teslimi vergiden müstesnadır.

Diğer istisnalar

MADDE 7.- Bu Kanuna ekli;

1. (I) sayılı listede yer alan malların;

a) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilatının ihtiyacı için bu kuruluşlara veya bunların gerek göstermeleri üzerine ve işlemlerin bu kuruluşlar adına yapılması koşuluyla akaryakıt ikmalini yapanlara teslimi,

b) 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümlerine göre petrol arama ve istihsal faaliyetlerinde kullanılmak üzere bu faaliyetleri yapanlara teslimi,

c) 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinin tabii afetler, bulaşıcı hastalıklar ve benzeri olağanüstü durumlarda genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve bunların teşkil ettikleri birliklere bedelsiz teslimi ile 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 16/A maddesi uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinin bu bentte sayılanlara bedelsiz teslimi,

2. (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi mallardan;

a) 87.03 (hesaplanması gereken özel tüketim vergisi ve diğer her türlü vergiler dahil bedeli **200.000** TL'yi aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, engellilik oranı % 90 veya daha fazla olan malûl ve engelliler tarafından,

b) 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar, bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, sürücü dâhil 8 kişiye kadar oturma yeri olan binek otomobilleri, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç), yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin % 50'sinin altında olanlar ile sürücü dâhil 9 kişilik oturma yeri olanların engellilik durumlarının araçları bizzat kullanamayacak ve sürekli olarak tekerlekli sandalye veya sedye kullanmalarını gerektirecek nitelikte olduğunu ilgili mevzuat çerçevesinde alınan engelli sağlık kurulu raporuyla tevsik eden ve engellilik derecesi % 90 veya daha fazla olup tekerlekli sandalye veya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine uygun tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,

c) 87.03 (hesaplanması gereken özel tüketim vergisi ve diğer her türlü vergiler dahil bedeli 200.000 TL'yi aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, bizzat kullanma amacıyla engelliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,

d) Bu bendin (a), (b) ve (c) alt bentleri kapsamındaki araçların aynı alt bentlerde belirtilen malûl ve engelliler tarafından ilk iktisabından sonra deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hâle gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılmasında, bu alt bentler kapsamındaki araçları hurdaya çıkaran malûl ve engelliler tarafından,

Beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı,

3. a) (II) sayılı listede yer alan mallardan; uçak ve helikopterlerin Türk Hava Kurumu tarafından ilk iktisabı,

b) (II) sayılı listede yer alan malların, Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı tarafından ilk iktisabı,

c) (II) sayılı listedeki 8701.20, 87.04, 87.05 ve 87.09 G.T.İ.P. numaralarında yer alan malların, münhasıran petrol arama faaliyetinde kullanılmak üzere ilk iktisabı,

4. (IV) sayılı listedeki 9302.00.00.00.00 ve 93.03 tarife pozisyonunda yer alan malların Milli Savunma Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğüne teslimi veya bunlar tarafından ithali,

5. (IV) sayılı listede yer alan malların genel ve katma bütçeli dairelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve bunların teşkil ettikleri birliklere bedelsiz teslimi veya bunlar tarafından bedelsiz olarak ithali,

6. Kanuna ekli listelerdeki mallardan 4458 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci maddesi [(5) numaralı fıkrasının (a) bendi ve (7) numaralı fıkrası kapsamında ithal edilen eşya ile (12) numaralı fıkrasının (a) bendi kapsamında ithal edilen bu Kanuna ekli (II) sayılı listenin 87.03 G.T.İ.P. numarasında “-Diğerleri” satırı altında yer alan mallardan özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi dahil gümrük vergilerine ilişkin istisna uygulanmaması durumunda belirlenecek gümrüklenmiş değeri 200.000 TL'yi aşanlar hariç], geçici ithalat ve hariçte işleme rejimleri ile geri gelen eşyaya ilişkin hükümleri kapsamında gümrük vergisinden muaf veya müstesna

olan eşyanın ithali (Bu Kanunun 5 inci maddesinde düzenlenen ihracat istisnası ile 8 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında düzenlenen ihraç kaydıyla teslimlerde verginin tecil ve terkin edilmesi uygulamasından yararlanılarak ihraç edilen, ancak 4458 sayılı Gümrük Kanununun 168, 169 ve 170 inci maddelerinde belirtildiği şekilde geri gelen eşyanın ithalat istisnasından faydalanabilmesi için, bu eşya ile ilgili olarak ihracat istisnasından veya tecil-terkin uygulamasından faydalanılan miktarın gümrük idaresine ödenmesi veya bu miktar kadar teminat gösterilmesi şarttır.),

7. 4458 sayılı Gümrük Kanununun transit, gümrük antrepo, dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi tutulanlar ile serbest bölgeler ve geçici depolama yerleri hükümlerinin uygulandığı mallar,

8. (II) sayılı Listede yer alan kayıt ve tescile tabi mallardan; 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan kişilerden hayatını kaybetmiş olanların eş veya çocuklarından birisi, eş ve çocuğu yoksa ana veya babasından birisi tarafından bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı,

Vergiden müstesnadır.

Birinci fıkranın; (2) numaralı bendinin (a) ve (c) alt bentleri ile (6) numaralı bendinde yer alan tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Hesaplanan tutarın 100 lirayı aşmayan kesirleri dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı, bu şekilde tespit edilen tutarı %50'sine kadar artırmaya yetkilidir.

MADDE 7/A –Kanuna ekli (I) sayılı listede yer alan 2710.19.43.00.11 ve 2710.20.11.00.11 G.T.İ.P. numaralı malların, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde; Cumhurbaşkanınca belirlenen sınır kapılarında, 4458 sayılı Gümrük Kanununun ihracat rejimi kapsamında yurt dışına çıkarılacak eşyayı taşıyan kamyon, çekici ve soğutucu ünitesine sahip yarı römorkların depolarına (araçların ve soğutucu ünitelerin

standart yakıt deposu miktarlarını aşmamak kaydıyla) yalnızca yurt dışına çıkışlarında teslimi vergiden müstesnadır.

Maliye Bakanlığı, bu maddede düzenlenen istisnaya ilişkin usûl ve esasları belirlemeye, istisnayı bu maddeye göre işlem yapanlara verginin iadesi yöntemi ile uygulamaya yetkilidir.

Verginin tecili

MADDE 8.- 1. Bu Kanuna ekli (I) sayılı listenin (B) cetvelindeki malların; (I) sayılı listeye dahil olmayan malların imalinde kullanılmak üzere **mükellefler** tarafından tesliminde tarh ve tahakkuk ettirilen özel tüketim vergisinin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek kısmı, teminat alınmak suretiyle tecil olunur. Söz konusu malların tecil tarihini takip eden aybaşından itibaren oniki ay içinde (I) sayılı listeye dahil olmayan malların imalinde kullanılması halinde tecil olunan vergi terkin edilir. Bu hükümlere uyulmaması halinde, bu malların tecil-terkin işlemi dışındaki amaçlarla tesliminde tarh edilmesi gereken vergi tutarından, daha önce tahsil edilen verginin mahsubundan sonra kalan tutar, vade tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirlenen gecikme zammı ile birlikte alıcıdan tahsil edilir. Ancak, tecil edilen verginin 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirtilen mücbir sebepler dolayısıyla terkin edilememesi halinde bu vergi, tecil edildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre ilgili dönemler için geçerli tecil faizi ile birlikte alıcıdan tahsil edilir.

2. İhraç edilmek şartıyla ihracatçılara teslim edilen mallara ait özel tüketim vergisi, mükelleflerce ihracatçılardan tahsil edilmemesi şartıyla, bu mükelleflerin talebi üzerine vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunur. Söz konusu malların ihracatçıya teslim tarihini takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde ihraç edilmesi halinde tecil edilen vergi terkin olunur. İhracatın yukarıdaki şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde, tecil olunan vergi vade tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı ile birlikte tahsil olunur. Ancak, ihraç edilmek şartıyla teslim edilen malların 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirtilen mücbir sebepler nedeniyle ihraç edilememesi halinde, tecil edilen vergi, tecil edildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında

Kanunun 48 inci maddesine göre ilgili dönemler için geçerli tecil faizi ile birlikte tahsil edilir.

İhracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar nedeniyle üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde, en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde başvuran ihracatçılara, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun görmesi halinde vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebilir.

3. (III) sayılı listede yer alan malların tamamının ya da bir kısmının tesliminde veya ithalinde tahakkuk eden vergiyi, teminat alınmak suretiyle, bu malların tüketiciye teslimine kadar (bu safha dahil) tecil ettirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Vergi indirimi

MADDE 9.- Özel tüketim vergisine tabi malların, yer aldığı listedeki başka bir malın imalinde kullanılması halinde ödenen vergi, Maliye Bakanlığınca belirlenen esaslara göre ödenecek vergiden indirilir.

MADDE 9/A - Bu Kanuna ekli (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04, 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alan malların imalinde kullanılan (IV) sayılı listedeki malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilen özel tüketim vergisi, (II) sayılı listedeki malların imalatçısına iade edilir. Maliye Bakanlığı verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

İstisnaların sınırı ve yetki

MADDE 10.- 1. Özel tüketim vergisine ilişkin istisna ve muafiyetler ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir. Diğer kanunlarda yer alan istisna veya muafiyet hükümleri bu vergi bakımından geçersizdir. Uluslararası anlaşma hükümleri saklıdır.

2. Maliye Bakanlığı, bu Kanunda yer alan istisna ve muafiyetlerin uygulanması ile verginin tecilinde alınacak teminatların türü ve miktarları ile tecil edilen verginin terkinine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Verginin Matrahı, Oranı veya Tutarı

Vergileme ölçüleri ve matrah

MADDE 11 – 1. (I) sayılı listedeki mallar için belirlenen maktu vergi tutarları kilogram, litre, metreküp, standart metreküp, kilokalori veya bunların alt ve üst birimleri ile gerektiğinde

büyükükleri de dikkate alınarak kap, ambalaj veya adet olarak uygulanabilir.

2. (III) sayılı listenin (A) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi tutarları ile (B) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi ve maktu vergi tutarları;

a) (A) cetvelindeki mallardan, 2203.00 G.T.İ.P. numaralı mallar için bir litredeki her bir alkol derecesi, 22.04, 22.05 (2205.10.90.00.12 hariç) ve 2206.00 G.T.İ.P. numaralı mallar için her bir litre, diğer mallar için içerdığı alkolün her bir litresi itibarıyla,

b) (B) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi tutarları perakende satışa sunulan sigaraların ve makaronların birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara veya her bir makaron, diğer tütün mamullerinin birim ambalajı içindeki mamulün her bir gramı itibarıyla, maktu vergi tutarları ise 20 adet sigaradan, 50 adet makarondan veya 50 gram tütünden oluşan birim ambalaj itibarıyla (Birim ambalajların farklı adet veya gramdan oluşması halinde vergi tutarı, anılan adet veya grama göre oranlanarak hesaplanır.),

uygulanır.

3. (II), (III) [(B) cetvelindekiler hariç] ve (IV) sayılı listelerdeki mallar için verginin matrahı; bunların teslimi, ilk iktisabı ve ithalinde, hesaplanacak özel tüketim vergisi hariç, katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül eder.

4. (III) sayılı listenin (B) cetvelindeki mallar için verginin matrahı; bunların nihai tüketicilere perakende satış fiyatıdır.

5. (III) sayılı listenin (A) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi tutarlarına göre hesaplanacak vergi tutarından az olmamak üzere yalnızca nispi vergi uygulanır. (B) cetvelindeki mallar için maktu vergi ile birlikte, asgari maktu vergi tutarına göre hesaplanacak vergi tutarından az olmamak üzere nispi vergi uygulanır.

Cumhurbaşkanı bu maddede yer alan vergileme ölçülerini değiştirmeye yetkilidir.

Oran veya tutar

MADDE 12.- 1. Özel tüketim vergisi, bu Kanuna ekli listelerde yazılı malların karşılarında gösterilen tutar ve/veya oranlarda alınır.

(II) sayılı listedeki mallardan alınacak vergi, mükellefin bu malı alış bedeli ile her hâlükârda bu malların imalatçısının satış bedeli veya ithalatta hesaplanan katma değer vergisi matrahı üzerinden

malın tabi olduğu orana göre hesaplanan vergi tutarından az olamaz. Verginin, mükellefin alış bedeli üzerinden hesaplandığı durumlarda, malı teslim tarihine kadar bu malı mükellefe teslim eden tarafından yüzde 10'a kadar yapılan indirimler alış bedelinden de indirilebilir. Ancak bu indirimler sonrası kalan tutar, malın imalatçısının satış bedelinden veya ithalatta hesaplanan katma değer vergisi matrahından düşük olamaz. Maliye Bakanlığı, bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

2. Cumhurbaşkanı, topluca veya ayrı ayrı olmak üzere;

a) (I) sayılı listedeki mallar için uygulanan maktu vergi tutarlarını, her bir mal itibarıyla en yüksek vergi tutarının yarısına kadar artırmaya, sifıra kadar indirmeye, bu sınırlar içinde mal cinsleri, özellikleri, kullanım yerleri veya ithalatın şekline göre farklı tutarlar tespit etmeye,

b) (III) sayılı listedeki mallar için belirlenen oranları her bir mal itibarıyla sifıra kadar indirmeye, (A) cetvelindeki mallar için dört katına (B) cetvelindeki mallar için yarısına kadar artırmaya, asgari maktu vergiyi her bir mal itibarıyla sifıra kadar indirmeye, (A) cetvelindeki mallar için iki katına (B) cetvelindeki mallar için bir katına kadar artırmaya, bu sınırlar içinde malların cinsleri, özellikleri, fiyat grupları, alkol dereceleri ve içerdiği alkol miktarına göre farklı vergi oranı ve asgari maktu vergi tutarı belirlemeye, (B) cetvelindeki mallar için listede yer alan asgari maktu vergi tutarlarının, perakende satışa sunulan ürünlerin birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara veya makaron adedi, diğer tütün mamullerinin birim ambalajı içindeki mamulün her bir gramı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın %20'sine tekabül eden tutarı aşmamak üzere; birim ambalaj itibarıyla maktu vergi tutarı belirlemeye, bu tutarı malların cinsleri, özellikleri, ambalajları (paketleri) ve bunların fiyatları ve fiyat grupları itibarıyla farklılaştırmaya,

c) (II) sayılı listedeki mallar için belirlenen oranları ve oranlara esas özel tüketim vergisi matrahlarının alt ve üst sınırlarını bir katına kadar artırmaya, sifıra kadar indirmeye, bu sınırlar içinde kalmak şartıyla 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan malların cinsi, sınıfı, üst yapı gövde tanımı, emisyon türü ve değeri, istiap haddi ile yolcu ve yük taşıma kapasitesi itibarıyla farklı oranlar belirlemeye; uygulanmakta olan oranları EURO normlarını

sağlayan katalitik konvertör sistemi ile teçhiz edilmiş taşıtlarda yarısına kadar indirmeye, kanunî oranına kadar çıkarmaya,

d) (IV) sayılı listedeki mallar için belirlenen oranları sifıra kadar indirmeye; 8517.12.00.00.11 G.T.İ.P. numaralı mallar için %50'ye, diğer mallar için %25'e kadar artırmaya; 8517.12.00.00.11 G.T.İ.P. numaralı mallar için belirlenen oranlara esas özel tüketim vergisi matrahlarının alt ve üst sınırlarını dörtte birine kadar indirmeye, dört katına kadar artırmaya,

e) Listelerde gümrük tarife pozisyonu veya tarife alt pozisyonu olarak yer alan malların her biri için belirlenmiş olan oran veya tutarların alt ve üst sınırları içinde kalmak suretiyle, bu pozisyonların altında yer alan mallar itibarıyla farklı vergi tutarları veya oranları belirlemeye,

Yetkilidir.

3. (III) sayılı listedeki mallar için belirtilen asgari maktu vergi tutarları veya Cumhurbaşkanınca bunlara ilişkin belirlenen en son asgari maktu vergi ve maktu vergi tutarları, ocak ve temmuz aylarında, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ilan edilen üretici fiyat endeksinde son altı ayda meydana gelen değişim oranında, bu değişimin ilanı gününden geçerli olmak üzere yeniden belirlenmiş sayılır. Cumhurbaşkanı, uygulama dönemlerini gün veya ay olarak belirlemeye veya belirleyeceği mallar ve aylar itibarıyla yeniden belirlenmiş sayılan tutarların uygulanmamasına karar vermeye yetkilidir.

4. (I) sayılı listedeki mallar için uygulanan maktu vergi tutarlarının, bu maddenin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca Cumhurbaşkanı tarafından farklı tespit edilmesi halinde; Maliye Bakanlığı vergi farklılaştırmasını, verginin mükellefe veya vergiye tâbi işlemlere taraf olanlara iadesi yöntemi ile uygulamaya, teminat istemeye, bu teminatın türü, tutarı ve çözümüne ilişkin usul ve esaslar ile verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Müteselsil sorumluluk ve ceza uygulaması

MADDE 13.- 1. Gerçek veya tüzel kişiler tarafından ithal edilen ham petrolün Türkiye'deki rafinerilere fason olarak rafine ettirilmesi sonucu elde edilen (I) sayılı listedeki malların tesliminde doğacak özel tüketim vergisinin ödenmesinden, ham petrol ithalini gerçekleştirenlerle birlikte, ilgili rafineri şirketi müteselsilen sorumludur.

2. (I) sayılı listedeki malları teslim alanların, bu malları daha yüksek tutarda vergiye tabi bir mal olarak kullanmak veya üçüncü kişilere satmak suretiyle vergi ziyaına sebebiyet vermeleri halinde, ziyaa uğratılan vergi bunlar adına tarh olunur ve tarhiyata 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 344 üncü maddesine göre vergi ziyai cezası uygulanır.

3. (II) sayılı listedeki malların ilk iktisabı, teslimi veya ithaline ilişkin işlemleri gerçekleştirenler, bu işlemlerden önce özel tüketim vergisinin ödendiğini gösteren belgeleri aramak zorundadırlar. Bu mecburiyete uymamak suretiyle gerekli verginin ödenmesinden önce işlem yapan gümrük memurları, kayıt ve tescile yetkili memurlar, motorlu araç ticareti yapanlar, bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler ile icra memurları, ziyaa uğratılan vergi, vergi cezası ve gecikme faizinden mükellefle birlikte müteselsilen sorumludurlar. Ancak bunlar, ödemek zorunda kaldıkları vergi, ceza ve faizler için mükellefe rücu hakkına sahiptirler.

4. 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18 inci maddesinin verdiği yetki uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen ulusal markeri bulunmayan ya da standartlara uygun olmayan özel tüketim vergisine tabi malları bulundurduğu tespit edilenler adına, malların tespit tarihindeki miktarı üzerinden 11 inci maddedeki esaslara göre özel tüketim vergisi resen tarh edilir. Bu tarhiyata ayrıca vergi ziyai cezası uygulanır.

5. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin verdiği yetki uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi malların bulundurulduğunun tespit edilmesi halinde, bu malları bulunduranlar adına; her bir tespit için bu Kanuna ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan malların 50 litreyi, (B) cetvelinde yer alan 2402.20 ve 2402.90.00.00.00 (yalnız tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaralar) G.T.İ.P. numaralı malların 5.000 adedi aşması hâlinde ise müteselsilen sorumlu olmak üzere, bu malları bulunduranlar ile ithal veya imal edenlerden herhangi biri adına; malların tespit tarihindeki emsal bedeli veya miktarı üzerinden 11 inci maddedeki esaslara göre özel tüketim vergisi resen tarh edilir. Bu tarhiyata ayrıca vergi ziyai cezası uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Verginin Beyanı, Tarihi ve Ödenmesi, Verginin Belgelerde Gösterilmesi, Matrahta, Vergide ve Mükellefiyette Değişiklikler

Verginin beyanı, tarihi ve ödenmesi

MADDE 14.- 1. Özel tüketim vergisi, mükelleflerin yazılı beyanları üzerine tarh olunur. Şu kadar ki, adi ortaklıklarda verginin ödenmesinden ortakların tamamı müteselsilen sorumlu olmak üzere ortaklardan herhangi birisi tarhiyata muhatap tutulur. Bu vergi, beyannamenin verildiği günde, beyanname posta ile gönderilmişse vergiyi tarh edecek daireye geldiği tarihi takip eden yedi gün içinde tarh edilir. Vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir. Vergilendirme dönemi; bu Kanuna ekli (I) sayılı listedeki mallar için her ayın ilk onbeş günlük birinci ve kalan günlerinden oluşan ikinci dönem, (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanların tesliminde, faaliyette bulunulan takvim yılının birer aylık dönemleridir. Beyanname, (I) sayılı listedeki mallar için vergilendirme dönemini izleyen onuncu günü, diğer mallar için vergilendirme dönemini izleyen ayın onbeşinci günü akşamına kadar mükellefin katma değer vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine verilir.

2. (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi mallara ait özel tüketim vergisi beyannamesi, ilk iktisap ile ilgili işlemlerin tamamlanmasından önce bu işlemlerin yapıldığı yer vergi dairesine verilir ve vergi aynı günde ödenir.

3. İthalatta alınan vergi, ilgili gümrük idaresince hesaplanır ve gümrük mevzuatına göre kabul edilen beyanname veya diğer belgeler üzerine imza alınmak suretiyle mükellefe, kanuni temsilcisine veya gümrük müşavirine tebliğ edilir. Bu tebliğ üzerine ortaya çıkacak ihtilaflar için ithalat vergilerinin tabi olduğu usul ve esaslar uygulanır. Bu vergi, ithalat vergileri ile aynı zamanda ödenir. İthalat vergilerine tabi olmayan mallara ait vergi, gümrük mevzuatına göre kabul edilen beyannamenin veya diğer belgelerin tescili tarihinde, bu tarihteki oran veya tutarlar üzerinden hesaplanarak tahsil edilir.

4. Cumhurbaşkanı, (I) sayılı listedeki mallar için vergilendirme dönemini gün veya ay olarak belirlemeye, beyanname verme ve vergi ödeme süresini kısaltmaya, vergilendirmeyi ithal aşamasında gümrük idaresine yaptırmaya yetkilidir.

5. Maliye Bakanlığı; bu Kanun gereğince verilmesi gereken beyannamelerin şekil ve muhtevasını belirlemeye, faaliyetin gereğini göz önünde tutarak mükellefin müracaatı üzerine veya resen tarh yerini tayin etmeye, işlemin mahiyetine göre verginin işlemiden önce ödenmesi şartını koymaya, müzayede yoluyla yapılan satışlarla ilgili vergilerin beyanı ve ödeme zamanı ile tahsiline ilişkin usul ve esasları belirlemeye, (III) sayılı listedeki mallara ait verginin bandrol usulü ile tahsiline ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usulleri tespit etmeye yetkilidir.

Verginin belgelerde gösterilmesi, matrahta, vergide ve mükellefiyette değişiklikler

MADDE 15.- 1. Mükellefler özel tüketim vergisini satış belgelerinde ayrıca göstermeye mecburdurlar. Vergiye tabi bir işlem söz konusu olmadığı veya bu Kanun kapsamına giren vergiyi fatura veya benzeri belgelerde göstermeye hakkı bulunmadığı halde, düzenlediği bu tür belgelerde bu vergiyi gösterenler, söz konusu vergiyi beyan ve ödemekle mükelleftirler. Bu hüküm Kanuna göre borçlu oldukları vergi tutarından daha yüksek bir tutarı gösteren mükellefler için de geçerlidir. 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi olan malların kayıt ve tescil edildikten sonra iade edilmesi hali hariç, malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemiden vazgeçilmesi veya diğer nedenlerle matrahta değişiklik vuku bulduğu ya da yersiz veya fazla vergi hesaplandığı hallerde vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükellefler; bunlarla ilgili borçlandıkları ya da ödedikleri vergiler için değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve meydana geldiği dönem içinde düzeltme yapabilirler, bu vergiden mahsup edebilirler veya iade talebinde bulunabilirler. (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tabi olan mallar için dönem şartı aranmaz. Şu kadar ki, iade olunan malların fiilen işletmeye girmiş olması, yersiz veya fazla ödenen verginin alıcıya iade edilmesi ve bu işlemlerin defter kayıtları, belgeler ile beyannamede gösterilmesi şarttır.

2. a) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanların, veraset yoluyla intikaller hariç ilk iktisabında istisna uygulanan malların istisnadan yararlananlar dışındakilerce iktisabında, ilk iktisabındaki matrah esas alınarak adına kayıt ve tescil işlemi yapılandıktan, kayıt ve tescili tarihinde geçerli olan oran üzerinden, bu tarihte özel tüketim vergisi alınır. Kanununun 7 nci maddesinin (2)

ve (8) numaralı bentleri bendi çerçevesinde istisnadan yararlananlar tarafından bu istisnadan yararlanılarak iktisap ettikleri kayıt ve tescile tabi malları 5 yıldan fazla kullanarak elden çıkarmaları durumunda bu hüküm uygulanmaz.

b) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanların, ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl içinde **87.02 (Otobüs ve midibüs hariç)**, 87.03 veya 87.04 (“Diğerleri” grubu hariç) tarife pozisyonlarında yer alan mallara dönüştürülmesi halinde, daha önce ödenen vergi mahsup edilmek suretiyle bu malların ilk iktisabındaki matrah esas alınarak değişiklik uyarınca adına kayıt ve tescil işlemi yapıldan, değişikliğin kayıt ve tescili tarihinde dönüştürülen mallar için geçerli olan oran üzerinden, bu tarihte özel tüketim vergisi alınır.

3. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdarelerince Alınan Özel Tüketim Vergisine İlişkin Hükümler

Gümrük idarelerince alınan özel tüketim vergisine ilişkin hükümler

MADDE 16.- 1. İthalde alınan özel tüketim vergisi gümrük makbuzunda ayrıca gösterilir. İthalat vergilerinin maktu veya sabit oranlı alındığı hallerde tarife, malın ithalinde alınacak özel tüketim vergisi de dahil edilmek suretiyle tespit olunur.

2. 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile diğer kanunlar gereğince ithalat vergileri teminata bağlanarak işlem gören mallara ait özel tüketim vergisi de aynı usule tabi tutulur.

3. Bu Kanuna göre gümrükte vergisi ödenmeden veya eksik ödenerek ithal edilen malların hiç alınmamış veya eksik alınmış özel tüketim vergisi ile vergiden müstesna olduğu halde yanlışlıkla alınan veya fazla alındığı anlaşılan özel tüketim vergisi hakkında 4458 sayılı Gümrük Kanunundaki esaslara göre işlem yapılır. İthal edilecek mala ilişkin beyan üzerinden hesaplanan vergiler ile muayene ve denetleme sonucu hesaplanan vergiler arasındaki farklarda, 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca ithalat vergileri noksanlıklarında uygulanacak esaslara göre para cezası kesilir.

4. (I) sayılı listedeki malların ithalinde, ödenecek özel tüketim vergisine karşılık olmak üzere türü, tutarı ve çözümüne ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanlığınca belirlenmek suretiyle teminat alınır.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hükümler

Özel tüketim vergisi hasılatının paylaşımı

MADDE 17.- 1. Yürürlükten kaldırılmıştır.

2. Bu Kanuna ekli (III) sayılı listede yer alan mallar üzerinden tahsil edilen özel tüketim vergisi hasılatından;

a) 3238 sayılı Kanunla kurulan Savunma Sanayii Destekleme Fonuna %7,9 oranında pay ayrılır. Bu hükme göre ayrılacak pay, Maliye Bakanlığınca, tahsilatın yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar T.C. Merkez Bankasındaki Fon hesabına yatırılır.

b) Yürürlükten kaldırılmıştır.

c) Yürürlükten kaldırılmıştır.

d) Yürürlükten kaldırılmıştır.

e) 3.1.2002 tarihli ve 4733 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yer alan giderlerde kullanılmak üzere %0,2 oranında pay ayrılır.

3. Yürürlükten kaldırılmıştır.

4. Cumhurbaşkanı, bu madde uyarınca özel tüketim vergisi hasılatından verilecek paylara ilişkin oranları topluca veya ayrı ayrı sığara kadar indirmeye yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 18.- 1. 10.9.1960 tarihli ve 79 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendi,

2. 492 sayılı Harçlar Kanununa bağı trafik harçlarını düzenleyen (9) sayılı tarifinin "(I.) Tescil harçları" bölümü,

3. 1318 sayılı Finansman Kanununun 1 ila 10 uncu maddeleri ile geçici 1, geçici 2 ve geçici 3 üncü maddeleri,

4. 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 60 ıncı maddesi,

5. 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu,

6. 7.11.1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi,

7. 24.3.1988 tarihli ve 3418 sayılı Kanunun 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 39 uncu maddeleri,

8. 13.10.1988 tarihli ve 3480 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddeleri,

9. 16.8.1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (2) numaralı bendi ile (B) fıkrası,

10. 4342 sayılı Mera Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi,

11. 21.2.2001 tarihli ve 4629 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendi,

12. 20.6.2001 tarihli ve 4684 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin (d) fıkrasının (1) ve (3) numaralı alt bentleri,

13. 3.1.2002 tarihli ve 4733 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile aynı maddenin ikinci fıkrası,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce teslimi, iktisabı veya ithali gerçekleşen mallara ait vergi, harç, fon ve paylar, bu işlemlerin gerçekleştiği tarihte yürürlükte bulunan hükümlere göre tahsil edilir. Maliye Bakanlığı, vergi mükerrerliğini önlemek amacıyla bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 2.- Bu Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan ilgili mevzuatı gereğince Türkiye'de kayıt ve tescil edilmiş olanların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren iktisabında veya vekaletname ile tasarruf hakkının devralınmasında 1318 sayılı Finansman Kanununun taşıt alım vergisine ilişkin hükümleri, 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı trafik harçlarını düzenleyen (9) sayılı tarifinin "(I.) Tescil harçları" bölümü ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (2) numaralı bendi uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 3.- Bu maddenin yayımı tarihinden 31.12.2004 tarihine kadar 4760 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı listedeki [(87.11), (88.02), (8901.10.10.00.11), (8901.10.90.00.11) ve (89.03) G.T.İ.P. numaralı araçlar hariç] kayıt ve tescile tabi 20 ve daha büyük yaştaki taşıt araçları adına kayıtlı olan gerçek veya tüzel kişiler tarafından, bu araçların bir daha kullanılmamak üzere hurdaya çıkartılarak, hurdaya çıkarılan araçla aynı cinsten [(87.03) G.T.İ.P. numaralı araçlardan sadece motor silindir hacmi 1600 cm³'ü geçmeyen] bir aracın ilk iktisabında özel tüketim vergisi 3,500,000,000 (2004 yılı için 4,500,000,000) lira eksik hesaplanır. Verginin bu tutarın altında olması halinde özel tüketim vergisi hesaplanmaz.

5.1.1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamına giren kurumlar (belediyeler hariç) bu indirimden yararlanmazlar.

Hurdaya çıkartılan araçların yaşı, tescil işleminin yapıldığı yıl dikkate alınmaksızın, tescil belgesinde yazılı model yılında aracın bir yaşında olduğu kabul edilmek suretiyle tespit olunur.

Hurdaya çıkartılacak taşıtın birden fazla gerçek veya tüzel kişi adına tescilli olması halinde; bunların ilk iktisaplarında eksik

hesaplanacak vergi tutarı, hurdaya çıkartılan taşıttaki hisseleri nispetine göre bulunur.

Bakanlar Kurulu, bu madde uyarınca eksik hesaplanacak özel tüketim vergisi tutarını yarısına kadar indirmeye, kanuni tutarına kadar yeniden çıkarmaya yetkilidir.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 4. — 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanun kapsamına alınan kuruluşlara ait malların, aynı Kanun hükümleri kapsamında devredilmesi halinde vergiyi doğuran olay, bu malların devralanlar tarafından tesliminde gerçekleşir ve özel tüketim vergisinin mükellefi bu teslimi gerçekleştirenlerdir.

GEÇİCİ MADDE 5 –31/12/2019 tarihine kadar, Kanuna ekli (I) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan 2710.19.62.00.10, 2710.19.62.00.11, 2710.19.64.00.10, 2710.19.64.00.11 ve 2710.19.68.00.11 G.T.İ.P. numaralı malların yalnızca elektrik üretiminde kullanılmak üzere teslimi ile birincil yakıtı doğalgaz ve ikincil yakıtı akaryakıt olan santrallara Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı talimatı veya onayı ile Kanuna ekli (I) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan 2710.19.43.00.11 ve 2710.20.11.00.11 G.T.İ.P. numaralı malların aynı amaçla kullanılmak üzere teslimi vergiden müstesnadır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanlığı belirlemeye yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 6 – 31/12/2023 tarihine kadar, bu Kanuna ekli (IV) sayılı listede yer alan 8517.12.00.00.11 G.T.İ.P. numaralı malların karşısında gösterilen orana göre hesaplanan verginin, bu malların her bir adedi için 160 Türk Lirasından az olması halinde, orana göre hesaplanan vergi yerine her bir adet için 160 Türk Lirası vergi alınır. Cumhurbaşkanı bu tutarı sifıra kadar indirmeye, üç katına kadar artırmaya yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 7- Bu Kanuna ekli (II) sayılı Listenin 87.02 ve 87.03 tarife pozisyon sıraları kapsamındaki taşıtlarla yapılan şehiriçi taksii, dolmuş, servis, minibüs, midibüs ve otobüs taşımacılığı faaliyeti (araç kiralama, özel yolcu transferi ve benzeri hizmet ifası faaliyetleri hariç) ile 8701.20 ve 87.04 tarife pozisyon sıraları kapsamındaki taşıtlarla yapılan ticari yük taşımacılığı faaliyeti dolayısıyla bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan ve bu faaliyetini ilgili mevzuatta öngörülen yükümlülükleri yerine getirmek ve

yetkilendirilmek suretiyle maliki olduğu taşıtlar vasıtasıyla icra eden gerçek ve tüzel kişiler tarafından, söz konusu faaliyetler kapsamında kullanılan taşıtların yenilenmesi amacıyla, aynı tarife pozisyon sıraları kapsamındaki taşıtların (87.03 tarife pozisyon sırası kapsamındaki; yarış arabaları, arazi taşıtları, ATV olarak adlandırılan üç veya dört tekerlekli taşıtlar, motorlu karavanlar ile motor silindir hacmi 1600 cm³'ü geçen binek otomobilleri hariç) bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 30/6/2019 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilk iktisabı vergiden müstesnadır.

Bu düzenlemeden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla maliki olunan, trafik tescil kuruluşlarınca ticari yolcu veya yük taşımacılığında kullanılmak üzere kayıt ve tescil edilmiş her bir taşıt bakımından, aynı cins bir taşıtın ilk iktisabında yararlanılır.

Yenilemeye konu edilen taşıtın, istisnadan yararlanılan tarihten itibaren iki tam yıl içerisinde satılması, devredilmesi veya sair suretle işletme kayıtlarından çıkarılması şarttır. Şu kadar ki, bu şartın ihlali hâlinde, yeni alınan taşıta ilişkin zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, alıcıdan vergi ziyayı cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

Bu madde hükmüne göre iktisap edilen taşıtın, ilk iktisap tarihinden itibaren üç tam yıl geçmeden, veraset yoluyla intikaller hariç, devri hâlinde adına kayıt ve tescil işlemi yapılandıktan, ticari yolcu veya yük taşımacılığı faaliyetinden çekilmesi (hurdaya çıkarılması hariç) hâlinde ise bu madde hükmünden yararlandıktan, taşıtın ilk iktisabındaki matrah esas alınarak, devir veya ticari taşımacılık faaliyetinden çekilme tarihindeki oran üzerinden hesaplanan özel tüketim vergisi alınır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ithal veya teslim edilen şalgam suları ile Türk Gıda Kodeksine göre çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri, bebek ve devam sütü sayılan içeceklerle ilgili olarak, özel tüketim vergisi ve bu vergiye isabet eden katma değer vergisi bakımından vergi tarhiyatı yapılmaz, vergi cezası kesilmez, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan ve kesilmiş cezalardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilen tutarlar red ve iade edilmez.

Yürürlük

MADDE 19.- Bu Kanunun;

- a) Geçici 2 nci maddesi yayımı tarihinde,
b) 15 inci maddesinin 2 numaralı fıkrasının (b) bendi 1.8.2003 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
c) Diğer hükümleri 1.8.2002 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
Yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DİĞER MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

SEKTÖREL DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ STATÜSÜNE İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT 2004/4)

Madde 1 - Bu Tebliğ ile 22/12/1995 tarih ve 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı'nın 3'üncü maddesinin (k) bendine istinaden, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ) ihracat sektörü içinde bir organizasyon altında toplanarak dünya pazarlarına yönlendirilmesi amacıyla; ihracat ve ilgili konularda (finansman, tedarik, nakliye, sigorta, gümrükleme v.b.) hizmet sağlayarak, dış ticarete uzmanlaşmalarını ve bu suretle daha etkin faaliyet göstermelerini teminen kurulan şirketlere, Dış Ticaret Müsteşarlığınca "Sektörel Dış Ticaret Şirketi (SDŞ) Statüsü" verilmesi, geri alınması ve sorumlulukları düzenlenmektedir.

Madde 2 - Bu Tebliğde geçen:

Müsteşarlık : Dış Ticaret Müsteşarlığını (DTM),

Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme (KOBİ): 1 (bir) ila 250 (ikiyüzelli) arasında çalışan istihdam ettiği bağlı olduğu meslek kuruluşunca tevsik edilen işletmeleri,

Borsa: İstanbul Menkul Kıymetler Borsasını,

Kalkınmada Öncelikli Yöre: Kalkınmada Öncelikli Yöre kapsamındaki illeri,

Normal Yöre: Kalkınmada Öncelikli Yöre kapsamı dışında kalan illeri,

Üretici Derneği: Aynı üretim dalında faaliyette bulunan üretici şirketlerin kurduğu dernekleri,

Üretici Birliği: Aynı üretim dalında faaliyet gösteren kooperatif ve birlikleri,

Fuar: Yurt dışında düzenlenen; ticari nitelikteki uluslararası fuar ve sergiler ile münhasıran Türk ihraç ürünlerinin sergilendiği

tanıtım faaliyetlerini,
ifade eder.

Madde 3 - a) Normal yörelerde, Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin; aynı üretim dalında (Ek-1) faaliyette bulunan, asgari 10 (on) KOBİ'nin bir araya gelmesiyle en az 500 (beşyüz) milyar TL sermayeli anonim şirket olarak kurulması gerekmektedir.

b) Kalkınmada Öncelikli Yörelerde, Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin; aynı veya ayrı üretim dalında faaliyette bulunan ve bu yörelerde yerleşik asgari 5 (beş) KOBİ'nin en az 250 (ikiyüzelli) milyar TL sermayeli anonim şirket olarak kurulması gerekmektedir.

c) Aynı üretim dalında (Ek-1) faaliyette bulunan Üretici Dernekleri ve Üretici Birlikleri tarafından anonim şirket şeklinde ve en az 500 (beşyüz) milyar TL sermaye ile kurulan şirketlere Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsü verilebilir.

d) Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin KOBİ niteliğindeki her bir ortağının sermaye payı, toplam şirket sermayesinin, Normal Yörelerde % 10 ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde % 20'sinden fazla olamaz.

e) Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde hisse senetlerinin Borsa'da işlem görmesi durumunda, Müsteşarlığın önceden izni ve görüşü alınması şartıyla (d) bendinde belirtilen ortaklık payına ilişkin sınırlamalar uygulanmaz.

f) Hisse senetlerinin tamamının nama yazılı olması gerekmektedir.

g) Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsü için Müsteşarlığa başvuruda bulunan şirket ve ortaklarıyla ilgili olarak Vergi Usul Kanununun 359'uncu maddesinde belirtilen muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenlenmediğinin veya kullanılmadığının, başvuru sahibi şirket ve ortakların bağlı buldukları vergi dairesinden alınacak bir yazı ile belgelendirilmesi gerekmektedir.

Madde 4- Sektörel Dış Ticaret Şirketlerine, şirketin kurulması ve gelişmesinde yardımcı olmak amacıyla, ortaklık payları münferiden %10'u aşmamak üzere, aşağıdaki unsurlar ortak olabilir;

a) Normal Yörelerde aynı üretim dalında, Kalkınmada Öncelikli Yörelerde aynı veya farklı üretim dalında faaliyette bulunan, 250'den fazla çalışan istihdam eden şirketler,

b) Profesyonel yönetici olarak çalışmalarını kaydıyla gerçek kişiler,

c) Sektörel Dış Ticaret Şirketlerine ve ortaklarına mal, ekipman ve hizmet sağlayan şirketler,

d) Üretici Derneği, Üretici Birliği, vakıf, mesleki federasyon v.b. kuruluşlar.

Madde 5 - Şirketlerin Sektörel Dış Ticaret Şirketi olabilmeleri için örneği ekli (Ek-2) müracaat formunu doldurarak, istenilen belgeler ile birlikte Müsteşarlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) müracaat etmeleri gerekmektedir.

Madde 6 - Yapılan inceleme sonucunda, bu Tebliğde belirtilen şartları haiz olan şirketlere Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsü verilir ve konuya ilişkin Karar Resmi Gazete'de yayımlanır.

Madde 7 - a) Sektörel Dış Ticaret Şirketleri, ortaklarının üretimine katkıda bulunmak veya faaliyette buldukları sektörle ilgili işlemlerinde kolaylık sağlamak amacıyla, Sektörel Dış Ticaret Şirketi yönetim kurulunca oybirliğiyle karar verilmesi ve Müsteşarlıktan önceden izin alınması kaydıyla, hizmet ve imalat sanayi sektöründe faaliyette bulunan şirketlere ortak olabilirler veya şirket kurabilirler.

b) Sektörel Dış Ticaret Şirketleri, ortaklarının faaliyet gösterdiği üretim dalına ait hammadde tedarikinde imalatçı olarak değerlendirilirler.

c) Normal Yörelerde yerleşik Sektörel Dış Ticaret Şirketleri, aynı sektörde faaliyette bulunmak kaydıyla ortağı olmayan KOBİ'lerin, Kalkınmada Öncelikli Yörelerde yerleşik SDŞ'ler ise sektör ayrımı olmaksızın KOBİ'lerin ihracatına aracılık edebilirler. Ancak, ihracata aracılık etmeden önce, söz konusu KOBİ'den Vergi Usul Kanununun 359'uncu maddesinde belirtilen muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlenmediğinin veya kullanılmadığının bağlı bulunduğu vergi dairesinden alınacak bir yazı ile belgelendirmesini talep eder. Sektörel Dış Ticaret Şirketi söz konusu KOBİ'lerin ihracatına aracılık ettiği süre içinde, gerekli denetimleri gerçekleştirir.

Madde 8 - Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinde; ortaklıktan ayrılmak isteyen ortakların payları, şirket yönetim kurulunun izniyle ve bu Tebliğde belirtilen koşullara uymak kaydıyla, yeni veya mevcut ortaklara devredilebilir. Bu konuda Müsteşarlığa bilgi verilir.

Madde 9 - Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin, kuruldukları yıl hariç, müteakip takvim yılından başlamak üzere her takvim yılı içinde,

- a) Fuara katılım gerçekleştirmek,
- b) Yurt dışında düzenlenen KOBİ'ler arası işbirliği organizasyonlarına iştirak etmek veya ortaklarının katılımıyla yurt dışında KOBİ'ler arası işbirliği organizasyonu gerçekleştirmek,
- c) Faaliyette bulunduğu sektörle ilgili yurt dışı pazar araştırması projesi yürütmek,
- d) Münferiden ve/veya ortaklarıyla, Müsteşarlığın koordinasyonunda organize edilen ticaret heyeti programlarına katılım sağlamak,
- e) Sektörel Dış Ticaret Şirketi ve/veya ortağı KOBİ yöneticilerini ve/veya personelini, dış ticaret, kambiyo, gümrük, teşvik mevzuatı vb. konularda bilgilendirmek üzere seminer/eğitim programı düzenlemek veya düzenlenen seminer/eğitim programlarına iştirakini sağlamak,

faaliyetlerinden en az ikisini gerçekleştirmeleri esastır.

Madde 10 - Sektörel Dış Ticaret Şirketleri, geçmiş yıla ilişkin faaliyetleriyle ilgili olarak, her yılın Ocak ayı sonuna kadar ekli (Ek-3) faaliyet raporunu Müsteşarlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) vermekle yükümlüdürler.

Madde 11 - Sektörel Dış Ticaret Şirketleri ve ortağı KOBİ'ler, ihracata yönelik devlet yardımlarının hedef grubunu oluştururlar ve bu yardımlardan öncelikle yararlandırılırlar.

Madde 12 - a) Sektörel Dış Ticaret Şirketleri, kendi nam ve hesabına yurt içinden satın aldıkları malların ihracında; ihracat, gümrük, kaçakçılık ve ilgili sair mevzuatta öngörülen idari ve cezai yükümlülüklerden doğrudan ve münhasıran sorumludur.

b) Sektörel Dış Ticaret Şirketi ile imalatçı arasında bir aracılık sözleşmesine binaen imalatçı şirketin bizzat imal ve tedarik ederek Sektörel Dış Ticaret Şirketi üzerinden gerçekleştirdiği ihracatta ise aracılık sözleşmesinde aksine bir hüküm bulunmadığı sürece ihracat, gümrük, kaçakçılık ve ilgili sair mevzuatta öngörülen idari ve cezai yükümlülüklerden doğrudan ve münhasıran imalatçı şirketler sorumludur.

Madde 13 – Müsteşarlıkça, aşağıda belirtilen hallerde Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsü geri alınır.

a) Madde 3/a'da tanımlanan Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin; kuruldukları yıl hariç, müteakip takvim yılı içinde en az 1 (bir)

milyon ABD Doları, takip eden her takvim yılı içinde de 1 (bir) milyon ABD Dolarından az olmamak üzere faaliyette buldukları sektörün toplam ihracat miktarının ABD Doları cinsinden en az %0,1'ini gerçekleştirememeleri,

b) Madde 3/b'de tanımlanan Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin; kuruldukları yıl hariç, müteakip takvim yılı içinde en az 400.000 (dört yüz bin) ABD Doları, takip eden her takvim yılı içinde de en az 750.000 (yedi yüz ellibin) ABD Doları ihracat gerçekleştirememeleri,

c) Madde 3/c'de tanımlanan Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin kuruldukları yıl hariç, müteakip takvim yılı içinde en az 400.000 (dört yüz bin) ABD Doları, takip eden her takvim yılı içinde de en az 750.000 (yedi yüz ellibin) ABD Doları ihracat gerçekleştirememeleri,

ç) Yapılacak inceleme ve denetlemeler neticesinde, bu Tebliğ hükümleri ile ortakların hak ve menfaatlerine aykırı durumların tespit edilmesi,

d) Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsü alındığı tarihten sonra, bizzat SDŞ tarafından Vergi Usul Kanununun 359'uncu maddesinde belirtilen muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenlendiğinin ve/veya kullanıldığının tespiti.”

MADDE 13/A – Bu Tebliğ kapsamında ‘Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsü’ verilen ve halihazırda ‘Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsü’ devam eden şirketin bu statüsü, söz konusu şirkete ‘Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsü’ verilmesine ilişkin Karar’ın Resmî Gazete’de yayımlandığı tarihte sona erer.

Madde 14 - Sektörel Dış Ticaret Şirketleri ortakları tarafından, Vergi Usul Kanununun 359'uncu maddesinde belirtilen muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenlendiğinin veya kullanıldığının tespiti halinde, Sektörel Dış Ticaret Şirketi ile bahse konu ortağı arasındaki aracı ihracatçı sözleşmesi derhal feshedilir. Fesh edilmemesi halinde Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsü geri alınabilir.

Madde 15 - İşbu Tebliğde belirlenen konular dışında kalan hususlar, Müsteşarlıkça İhracat Rejimi çerçevesinde sonuçlandırılır.

Madde 16 - 26/12/1996 tarihli ve 22859 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Sektörel Dış Ticaret Şirketleri Statüsüne İlişkin İhracat 96/39 sayılı Tebliğ”, 08/07/1998 tarihli ve 23396 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “İhracat 96/39 Sayılı Sektörel Dış Ticaret Şirketleri Statüsüne İlişkin Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair İhracat 98/13 sayılı Tebliğ” ve 26/10/2000 tarihli ve 24212

sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “İhracat 96/39 Sayılı Sektörel Dış Ticaret Şirketleri Statüsüne İlişkin Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair 2000/17 sayılı Tebliğ” yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 17 - Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 18 - Bu Tebliğ hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

DIŞ TİCARET SERMAYE ŞİRKETİ STATÜSÜNE İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT: 2004/12)

Dış Ticaret Müsteşarlığından:

22/12/1995 tarihli ve 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı'nın 3 üncü maddesinin (k) bendi uyarınca "Dış Ticaret Sermaye Şirketi" statüsü verilmesi, geri alınması ve Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinin sorumlulukları aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Madde 1- Ödenmiş sermayeleri en az 2 milyon TL olan ve bir önceki takvim yılında gümrük beyannamesi bazında; en az (FOB) 100 milyon ABD doları veya eş değerdeki fiili ihracatı gerçekleştiren (transit ve bedelsiz ihracat hariç) anonim şirketlere, her yılın Ocak ayının son gününe kadar başvurulması kaydıyla "Dış Ticaret Sermaye Şirketi" statüsü verilebilir veya halihazırda Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsünü haiz firmalar için söz konusu statü yenilenebilir.

Bu maddenin birinci fıkrasındaki şartları haiz olan şirketlerin, Dış Ticaret Sermaye Şirketi statüsü alabilmeleri için ekte yer alan başvuru formunu doldurarak, formda belirtilen belgelerle birlikte Dış Ticaret Müsteşarlığına (İhracat Genel Müdürlüğü) müracaat etmeleri gerekmektedir. İbraz edilen bilgi ve belgeler aksi sabit oluncaya kadar doğru olarak kabul edilir.

Ait olduğu yıl yürürlükteki Dış Ticaret Sermaye Şirketlerine İlişkin Kararda yer almayan şirketlere; talepleri halinde, başvuru tarihi itibarıyla 12 ay geriye gitmek suretiyle yapılacak inceleme sonucunda, yukarıdaki şartları haiz olduklarının belirlenmesi durumunda, yürürlükteki Dış Ticaret Sermaye Şirketlerine İlişkin Karara ek yapılmak suretiyle Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsü verilebilir.

Madde 2- Dış Ticaret Müsteşarlığınca (İhracat Genel Müdürlüğü) yapılan inceleme sonucunda gerekli şartları haiz olduğu belirlenen şirketlere “Dış Ticaret Sermaye Şirketi” statüsü

verilir. Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsü verilen şirketlerin ticaret unvanları Resmî Gazete’de yayımlanır.

Dış Ticaret Sermaye Şirketi statüsü, yayımlandığı tarihten itibaren müteakip yıla ait Dış Ticaret Sermaye Şirketlerine İlişkin Karar yayımlanıncaya kadar geçerlidir.

Madde 3- Yanıltıcı bilgi ve belge kullanılması suretiyle Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsü almış bulunan şirketlerin bu statüleri, şartların yerine getirilmediğinin tespiti halinde, verildiği tarih itibariyle geri alınır.

Madde 4- Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinin, ihraç ürünlerimizin tanıtılması, çeşitlendirilmesi, pazar paylarının artırılması ve yeni pazarlara girilmesi amacıyla Devlet Yardımlarından öncelikle yararlandırılmaları sağlanır.

Madde 5- Dış Ticaret Sermaye Şirketleri, kendi nam ve hesaplarına yurt içinden bizzat satın aldıkları ve tedarik ettikleri malların ihracatında bu malların üretimi, temini ve ihracatı ile ilgili düzenlenen tüm belgelerden idari ve cezai yükümlülükler açısından sorumludurlar.

Aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak imalatçı veya tedarikçi şirketlerin Dış Ticaret Sermaye Şirketleri üzerinden gerçekleştirdikleri ihracatta ise, aracılık sözleşmesinde aksine bir hüküm bulunmadığı taktirde malın üretimi veya tedariki ile ilgili tüm belgeler ve malın ihracatı ile ilgili ihracat, kambiyo, gümrük ve diğer mevzuat yönünden idari ve cezai yükümlülüklerden doğrudan ve münhasıran imalatçı ve tedarikçi şirketler sorumludur.

Madde 6- Bu Tebliğin uygulamasına ilişkin her türlü düzenlemenin yapılmasında ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafların sonuçlandırılmasında Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir.

Madde 7- 20/12/2003 tarih ve 25322 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dış Ticaret Sermaye Şirketleri Statüsüne İlişkin İhracat 2003/14 sayılı Tebliğ ile 29/06/2004 tarih ve 25507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Dış Ticaret Sermaye Şirketleri Statüsüne İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair İhracat 2004/8 sayılı Tebliğ, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/12/2005 tarihine kadar, Dış Ticaret Sermaye Şirketi statüsü almak için başvuruda bulunacak anonim şirketler için;

- En az 1,5 milyon YTL. (1,5 trilyon TL) ödenmiş sermayeye sahip olması ve gümrük beyannamesi bazında; en az (FOB) 75 milyon ABD doları veya eş değerdeki fiili ihracatı (transit ve bedelsiz ihracat hariç) gerçekleştirmiş olması, şartları aranır.

2005 yılında yayımlanacak Dış Ticaret Sermaye Şirketlerine İlişkin Kararda yer almak için müracaat edecek şirketlerin;

-01/01/2004-31/12/2004 tarihleri arasında yukarıda belirtilen ihracat performansını ve sermaye şartını gerçekleştirmiş olmaları,

-31/01/2005 tarihine kadar ekte yer alan başvuru formunu doldurarak Dış Ticaret Müsteşarlığına (İhracat Genel Müdürlüğü) müracaat etmeleri, gerekmektedir.

2005 yılında yürürlüğe girecek Dış Ticaret Sermaye Şirketlerine İlişkin Kararda yer almayan şirketlere; talepleri halinde, başvuru tarihi itibarıyla 12 ay geriye gitmek suretiyle yapılacak inceleme sonucunda, yukarıdaki şartları haiz olduklarının belirlenmesi durumunda, yürürlükteki Dış Ticaret Sermaye Şirketlerine İlişkin Karara ek yapılmak suretiyle Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsü verilebilir.

Madde 8- Bu Tebliğ 01/01/2005 tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 9- Bu Tebliğ hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı bulunduğu Bakan yürütür.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SEKTÖREL DESTEKLEME) (SERİ NO:1)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının gümrük politikasının uygulanması ve geliştirilmesi ile gümrük hizmetlerinin süratli, etkili, verimli, belirlenen standartlara uygun şekilde yürütülmesini sağlama görevi çerçevesinde gerçekleştirilecek sektörel destekleme faaliyetlerini düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, kişilere gümrük mevzuatı uyarınca sahip oldukları haklara ve gümrük işlemlerinin daha az maliyet ve bürokrasi ile tamamlanmasına yönelik bilgi verilmesi, gümrük idarelerinde yaşanan gümrük mevzuatı ile ilgili genel nitelikteki ve/veya süreklilik arz eden konuların tek noktadan koordinasyonunun sağlanması ve sonuçlandırılmasına yönelik

Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca yürütülecek sektörel destekleme faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununa, 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ve 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) **Bakanlık:** Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

b) **Genel Müdürlük:** Gümrükler Genel Müdürlüğünü,

c) **Proje:** Başlangıcı ve bitişi belirli bir takvim ve finansman dahilinde olan, değişim sağlamayı ve katma değer üretmeyi hedefleyen, ülke ekonomisine fayda sağlayacak, birbiriyle ilişkili amaç ve hedefleri bulunan bir planın, olası riskleri de yönetmek kaydıyla gerçekleştirilerek sonuca bağlanması sürecini, ifade eder.

Sektörel destekleme faaliyetinden yararlanacaklar

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ uyarınca gerçekleştirilecek sektörel destekleme faaliyetlerinden;

a) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip firmalar,

b) Gümrük işlemlerinin kullanımını zorunlu kılan proje yürüten firmalar,

c) Gümrük ve Ticaret Konseyinde temsil edilen sivil toplum kuruluşları, yararlanabilir.

(2) Sivil toplum kuruluşlarının, gümrük idarelerinde yaşanan genel nitelikteki ve/veya süreklilik arz eden, sektörel nitelikteki hususlara ilişkin talepleri de bu Tebliğ kapsamında değerlendirilir.

Sektörel destekleme faaliyetleri

MADDE 6 – (1) Sektörel destekleme faaliyetleri;

a) Bakanlığın “güvenli ve kolay ticaret” vizyonu kapsamında öngörülen hedeflere kısa sürede ve başarıyla ulaşılabilmesi için mevzuat desteği sağlanması,

b) Proje ve yatırımların gümrük mevzuatı ve uygulamaları boyutuyla desteklenmesi,

c) Gümrük idarelerinde yaşanan genel nitelikteki ve/veya süreklilik arz eden konuların tek noktadan koordinasyonunun

sağlanması ve sonuçlandırılması,

ç) Gümrük iş ve işlemleriyle ilgili konular ile bu konuların başvuru mercileri hakkında bilgilendirme ve yönlendirme yapılması,

hususlarını içerir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen hususlardan bir veya birkaçını içermeyen başvurular, sektörel destekleme faaliyeti kapsamında değerlendirilmez. Ancak bu konularda başvuru sahibinin gümrük mevzuatı genel hükümler çerçevesinde ilgili birimlere başvuru yapma hakkı saklıdır.

(3) 10/1/2013 tarihli ve 28524 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği kapsamında yer alan hususlar Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından sonuçlandırılır.

Başvuru

MADDE 7 – (1) Sektörel destekleme başvuruları Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğüne) yapılır.

(2) Başvuru, ekte bir örneği yer alan başvuru formu veya bu formda yer alan bilgileri içeren bir dilekçe ile yapılır. Başvuru formu veya dilekçeye varsa ilave bilgi ve belgeler de eklenir. Başvuru formunun bir örneğine Bakanlık resmi internet sayfasından da ulaşılabilir.

(3) Başvuruda, başvuru konusu ile ilgili tüm bilgilerin eksiksiz olarak yer alması zorunludur.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 8 – (1) Genel Müdürlük tarafından başvuru ve eki belgeler incelenir. Gerek görülmesi halinde, başvuruya ilgili ayrıntılı bilgi ve belge istenebilir.

(2) Başvuruların bir ay içerisinde sonuçlandırılması esastır. Bir ay içerisinde sonuçlandırılmayacağı öngörülen başvurulara ilişkin olarak başvuru sahibine gerekçesiyle birlikte bildirimde bulunulur.

(3) Başvuruya ilişkin hususlar, Genel Müdürlük koordinasyonunda, Bakanlığın ilgili tüm birimleri tarafından değerlendirilir. Nihai değerlendirme sonucu, Genel Müdürlük tarafından başvuru sahibine bildirilir.

Yetki

MADDE 9 – (1) Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) bu Tebliğin uygulanması sırasında ortaya çıkan özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve gerek gördüğü tedbirleri almaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

İçindekiler Tablosu

GÜMRÜK KANUNU VE GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR	34
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	34
Amaç, Kapsam ve Temel Tanımlar	34
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	39
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	39
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR	41
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	41
TEMSİL HAKKI, GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ VE YETKİLENDİRİLMİŞ GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ	45
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	45
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	50
Gümrüklerde İş Takibi ve Gümrük Müşavirleri ile Gümrük Müşavir Yardımcıları	50
YETKİLENDİRİLMİŞ GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ TEBLİĞİ	63
BİRİNCİ BÖLÜM	63
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	63
İKİNCİ BÖLÜM	65
Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirinin Sahip Olması Gereken Nitelikler, Yetki Belgesi Başvurusu, Yetki Belgesine İlişkin İşlemler	65
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	67
Tespit İşlemi Yapılacak Gümrük İşlemleri, Tespit Ücreti, Genel Hükümler	68
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	75
Tespit Sözleşmesi, Tespit Raporu, Çalışma Düzeni, Evrak İşlemleri, Gümrük Müşavir Yardımcısı Çalıştırma, Vekâlet	75

BEŞİNCİ BÖLÜM	78
Sorumluluk, Yetki Belgesinin Geri Alınması ve İptali, Cezai Hükümler	78
DİSİPLİN CEZALARI	82
KARAR, BİLGİ VE SÜRELER	84
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	84
Gümrük Mevzuatının Uygulanmasına İlişkin Kararlar	84
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	91
Karar	91
Bilgi	94
Süreler	95
Süre ve süre uzatımı	95
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TARİFE) (SERİ NO: 14)	95
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	95
Bağlayıcı Tarife Bilgisi İçin Başvuru	98
Bağlayıcı Tarife Bilgisinin Verilmesi ve Kullanılması	101
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TARİFE) (SERİ NO:11)	104
Amaç, Kapsam, Tanımlar	104
TARİFE MEVZUATI	108
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	108
Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması	108
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	110
Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması	110
MENŞE MEVZUATI	112
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	112
Eşyanın Menşei	112
Eşyanın Tercihli Olmayan Menşei	112
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	113
Eşyanın Menşei	113

Eşyanın Menşeinin Belirlenmesi	113
Menşe Şahadetnamesi	117
TÜRKİYE İLE AVRUPA TOPLULUĞU ARASINDA OLUŞTURULAN GÜMRÜK BİRLİĞİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR HAKKINDA KARAR - 2006/10895	122
Amaç, Kapsam ve Tanımlar	122
Gümrük Birliği Tarafları Arasında Eşya Ticaretinde Uygulanacak Gümrük Hükümleri	127
A.TR Dolaşım Belgelerinin Şekli ve Düzenleneceği Haller	127
A.TR Dolaşım Belgelerinin Gümrük İdarelerince Vizesi	130
Dolaşım Belgelerinin Değiştirilmesi	131
A.TR Dolaşım Belgelerinin Sonradan Verilmesi	132
İkinci Nüsha A.TR Dolaşım Belgesi Düzenlenmesi	135
A.TR Dolaşım Belgelerinin İbraz Süreleri	136
Basitleştirilmiş İşlemler	137
İthalatta İbraz Edilen Belgelere İlişkin İşlemler ve Sonradan Kontrolünün İstenmesi	140
İşleme Konulmayacak A.TR Dolaşım Belgeleri	144
Gümrük İdareleri Arasında Karşılıklı İşbirliği	145
Gümrük Birliği Taraflarının Üçüncü Ülkeler Üzerinden Eşya Ticaretinde Uygulanacak Gümrük Hükümleri	146
Eşyanın Gümrük Kıymetine Dair Gümrük Uygulamaları	146
Geri Gelen Eşyaya Uygulanacak Gümrük İşlemleri	151
Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Gümrük Birliği Kapsamında Serbest Dolaşımda Bulunan Eşyanın Tercihli Menşe Statüsünün Kanıtlanması	157

PAN AVRUPA AKDENİZ MENŞE KÜMÜLASYON SİSTEMİ KAPSAMI TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK	163
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	163
Ülkesel Gereklilikler	173
Geri Ödeme veya Muafiyet	176
Eşyanın Menşenin İspatı	177
EUR.1 ve EUR-MED Dolaşım Belgelerinin Sonradan Verilmesi, İkinci Nüsha Düzenlenmesi ve Değiştirilmesi	181
Menşe İspatından Muafiyet	188
Basitleştirilmiş İşlemler	188
BATI BALKAN MENŞE KÜMÜLASYON SİSTEMİ KAPSAMI TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK	192
BİRİNCİ BÖLÜM	192
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	192
İKİNCİ BÖLÜM	195
Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Şartları	195
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	199
Nitelendirme Birimi, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam, Setler ve Etkisiz Unsurlar	199
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	200
Ülkesel Gereklilikler	200
BEŞİNCİ BÖLÜM	202
Geri Ödeme veya Muafiyet	202
ALTINCI BÖLÜM	203
Eşyanın Menşenin İspatı	203
YEDİNCİ BÖLÜM	205
EUR.1 Dolaşım Belgelerinin Düzenlenmesi ve Vize işlemleri	205

SEKİZİNCİ BÖLÜM	208
EUR.1 Dolaşım Belgelerinin Sonradan Verilmesi, İkinci Nüsha Düzenlenmesi ve Değiştirilmesi	208
DOKUZUNCU BÖLÜM	212
İbraz	212
ONUNCU BÖLÜM	214
Menşe İspatından Muafiyet	214
ONBİRİNCİ BÖLÜM	215
Euro ile İfade Edilen Tutarlar	215
ONİKİNCİ BÖLÜM	215
Basitleştirilmiş İşlemler	215
ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM	217
Gümrük İdareleri Arasında Karşılıklı İşbirliği	217
ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM	219
Cezalar	219
ONBEŞİNCİ BÖLÜM	219
Serbest Bölgeler	219
D-8 ÜYESİ DEVLETLER ARASINDA TERCİHLİ TİCARET ANLAŞMASI ÇERÇEVESİNDEKİ TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK	220
BİRİNCİ BÖLÜM	220
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	220
İKİNCİ BÖLÜM	223
Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Koşulları	223
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	226
Eşyanın Sınıflandırılması, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam ve Etkisiz Unsurlar	226
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	226
Ülkesel Gereklilikler	226
BEŞİNCİ BÖLÜM	228

Eşyanın Menşeinin İspatı, Menşe İspat Belgesinin Düzenlenmesi ve Vize İşlemleri	228
ALTINCI BÖLÜM	232
Menşe İspat Belgesinin Sonradan Verilmesi, İkinci Nüsha Düzenlenmesi ve Değiştirilmesi	232
YEDİNCİ BÖLÜM	235
İbraz	235
SEKİZİNCİ BÖLÜM	238
Yetkili Makamlar Arasında Karşılıklı İşbirliği	238
DOKUZUNCU BÖLÜM	240
Çeşitli ve Son Hükümler	240
Türkiye-Birleşik Krallık Ortak Komitesinin Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Eki Menşe Protokolünü Değiştiren 15/3/2021 Tarihli ve 2/2021 Sayılı Kararı Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik	241
BİRİNCİ BÖLÜM	241
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	241
İKİNCİ BÖLÜM	243
Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Şartları	243
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	247
Nitelendirme Birimi, Ambalaj Malzemeleri, Konteynerler, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksamlar, Setler ve Etkisiz Unsurlar	247
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	249
Ülkesel Gereklilikler	249
BEŞİNCİ BÖLÜM	250
Menşe İşlemleri	250
ALTINCI BÖLÜM	258
Çeşitli ve Son Hükümler	258

Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik	258
BİRİNCİ BÖLÜM	258
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	258
İKİNCİ BÖLÜM	262
Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Koşulları	262
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	264
Nitelendirme Birimi, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam, Setler ve Etkisiz Unsurlar	264
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	266
Ülkesel Gereklilikler	266
BEŞİNCİ BÖLÜM	266
Eşyanın Menşeinin İspatı, Menşe İspat Belgesinin Düzenlenmesi ve Vize İşlemleri	266
ALTINCI BÖLÜM	273
Yetkili İdareler Arasında İşbirliği	273
YEDİNCİ BÖLÜM	276
Çeşitli ve Son Hükümler	276
GENELGELER	277
GENELGE	277
(2014/ 01)	277
GENELGE	291
(2014/ 01)	291
KIYMET MEVZUATI	305
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	305
Eşyanın Gümrük Kıymeti	305
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	311
Eşyanın Gümrük Kıymeti	311
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (GÜMRÜK KIYMETİ) (SERİ NO: 2)	324

GENELGELER	330
GENELGE	330
(2015/17)	330
27.03.2015 / 6901953	332
10.11.2017 / 29443368	333
GENELGE	335
(2016/5)	335
GENELGE	336
(2012/29)	336
EŞYANIN AĞIRLIĞI VE KAPLARI	349
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	349
Eşyanın Ağırlığı ve Kapları	349
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	350
Eşyanın Ağırlığı ve Kapları	351
ÖZET BEYAN İŞLEMLERİ	351
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	351
Taşıtların Kontrolü ve Gümrük Bölgesine Getirilen Eşya Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanıma Tabi Tutulana Kadar Uygulanacak Hükümler	351
Taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine Giriş ve Çıkışı	351
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	359
Gümrük Bölgesine Getirilen Eşyanın Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanıma Tabi Tutulmasına Kadar Uygulanacak Hükümler	359
Taşıtların Kontrolü, Gümrüklü Sahaların Gözetimi ve İşletmelerin Yükümlülükleri	366
Taşıtların Kontrolü	366
Yolcu İşlemleri	374
Gümrüklü Sahaların Gözetimi ve İşletmelerin Yükümlülükleri	375

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya	377
GENELGELER	379
GENELGE	379
(2012/2)	379
EŞYANIN GÜMRÜĞE SUNULMASI	384
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	384
Eşyanın Gümrüğe Sunulması	384
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	386
Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine Girmesi ve Gümrüğe Sunulması	386
Gümrüğe Sunulan Eşyanın Boşaltılması	386
Gümrüğe Sunulan Eşyaya Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanım Belirlenmesi Zorunluluğu	388
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SÜRE DEĞİŞİMİ) SERİ NO: 2	389
EŞYANIN GEÇİCİ DEPOLANMASI	391
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	391
Eşyanın Geçici Depolanması	391
Gümrük Yönetmeliği	392
Eşyanın Geçici Depolanması	392
GÜMRÜKÇE ONAYLANMIŞ İŞLEM VE KULLANIM	402
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	402
Gümrükçe Onaylanmış İşlem veya Kullanım	402
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	404
Fikri ve Sınai Hakların Korunması	404
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (FİKRİ VE SINAİ HAKLAR) (SERİ NO: 1)	412
GÜMRÜK BEYANI	414
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	415
Gümrük Rejimleri	415
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	422

Gümrük Beyanı ve Gümrük Rejimleri	422
Gümrük Beyanı	422
GÜMRÜK LABORATUARLARININ FAALİYETLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK	473
BİRİNCİ BÖLÜM	473
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	473
İKİNCİ BÖLÜM	475
Gümrük Laboratuvarlarının Görev ve Çalışma Esasları	475
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	480
Numune Kabul ve Saklama Esasları, Tahlil Metotları ve Tahlil Raporları	480
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	482
Çeşitli ve Son Hükümler	482
SONRADAN KONTROL VE RİSKLİ İŞLEMLERİN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ	484
BİRİNCİ BÖLÜM	484
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	484
İKİNCİ BÖLÜM	485
Sonradan Kontrole İlişkin Genel Usul ve Esaslar	485
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	486
Sonradan Kontrol İşlemleri	486
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	487
Yükümlülükler, Nihai Değerlendirme ve Raporlama	487
GENELGELER	489
GENELGE	490
(2020/18)	490
İTHALAT MEVZUATI	492
İTHALAT REJİMİ KARARI (KARAR SAYISI: 3350)	492
İTHALAT REJİMİ KARARI	492
BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Yetki	492

İKİNCİ BÖLÜM İthalata İlişkin Genel Esaslar	493
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İthal Eşyaya Uygulanacak Mali Mükellefiyetler	494
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler	496
SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ REJİMİ	501
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	501
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	504
Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi	504
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR - 15481	510
Nihai Kullanıma Konu Eşya ile Gümrük Vergisi Askıya Alınan Eşyadan Kullanım Amacı Tayin Edilenlerin İthalatı	510
Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine Getirilmeden Serbest Dolaşıma Girişine İlişkin Özel Şartlar	513
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (NİHAİ KULLANIM) (SERİ NO: 1)	514
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (VARIŞ ÖNCESİ GÜMRÜK İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 1)	518
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ REJİMİ) (SERİ NO: 2)	525
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ) (SERİ NO: 13)	529
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ) (SERİ NO: 15)	533
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ) (SERİ NO: 16)	535
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (GÜMRÜK İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 16) (YAYGIN BASİTLEŞTİRİLMİŞ USUL)	538
GENELGELER	548

GENELGE	548
(2014/4)	548
GENELGE	552
(2019/12)	552
İHRACAT MEVZUATI	553
İHRACAT REJİMİ KARARI (95/7623)	554
İHRACAT YÖNETMELİĞİ	556
BİRİNCİ BÖLÜM	557
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	557
İKİNCİ BÖLÜM	559
İhracat Şekilleri ve Esasları	559
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	562
Ortak Hükümler	562
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	564
Çeşitli ve Son Hükümler	564
İHRACAT REJİMİ	564
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	564
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	565
İHRACI YASAK VE ÖN İZNE BAĞLI MALLARA İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT 96/31)	566
İHRACI KAYDA BAĞLI MALLARA İLİŞKİN TEBLİĞ (NO: İHRACAT 2006/7)	577
BEDELSİZ İHRACATA İLİŞKİN TEBLİĞ (NO: İHRACAT 2008/12)	580
DESTEKLEME VE FİYAT İSTİKRAR FONU HAKKINDA KARAR (13.10.1988 TARİHLİ 88/13384 SAYILI KARARNAMENİN EKİ)	582
TARIMSAL ÜRÜNLERDE İHRACAT İADESİ YARDIMLARINA İLİŞKİN PARA-KREDİ VE KOORDİNASYON KURULUNUN 06/04/2018 TARİHLİ VE 2018/12 SAYILI KARARI	585

TARIMSAL ÜRÜNLERDE İHRACAT İADESİ YARDIMLARINA İLİŞKİN PARA-KREDİ VE KOORDİNASYON KURULU KARARI	585
EKONOMİK ETKİLİ GÜMRÜK REJİMLERİ	594
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	594
Şartlı Muafiyet Düzenlemeleri ve Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri	594
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	596
Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri	596
TRANSİT İŞLEMLERİ	605
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	605
Transit Rejimi Altında Taşınan Eşyaya Uygulanacak Hükümler	605
Transit Rejimi	606
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	609
Transit Rejimi	609
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 1)	624
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 3)	625
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 4)	633
BİRİNCİ KİTAP Genel Hükümler BİRİNCİ KISIM	633
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	633
İKİNCİ KISIM Teminatlar ve Kefil	634
İKİNCİ KİTAP	646
İşlemler	646
BİRİNCİ KISIM	646
Hareket Gümrük İdaresinde Yapılacak İşlemler	646
İKİNCİ KISIM	651
Taşıma Sırasındaki Olaylar, Çok Modlu Taşımacılık İşlemleri, Transit ve Çıkış İdaresi İşlemleri	651

ÜÇÜNCÜ KISIM	654
Variş Gümrük İdaresi İşlemleri	654
DÖRDÜNCÜ KISIM	657
İbra ve Teminatın Serbest Bırakılması	657
BEŞİNCİ KISIM	659
Alternatif Kanıt, Alındı ve Sonradan Kontrol	659
ÜÇÜNCÜ KİTAP	660
Araştırma ve Tahsilat Usulleri ile Gümrük Yükümlülüğü	660
BİRİNCİ KISIM	660
Araştırma Usulü	660
İKİNCİ KISIM	663
Tahsilat Usulü	663
ÜÇÜNCÜ KISIM	665
Gümrük Yükümlülüğünün Doğması, Yükümlünün Belirlenmesi ve Yükümlüye Yönelik İşlemler	665
DÖRDÜNCÜ KİTAP	666
Çeşitli ve Son Hükümler	666
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 5)	667
BİRİNCİ BÖLÜM	667
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	667
İKİNCİ BÖLÜM	668
Genel Hususlar	668
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	671
İşlemler	671
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	674
İznin Askıya Alınması ve İptali	674
BEŞİNCİ BÖLÜM	675
İzin Sahibinin Yükümlülükleri ve Sonradan Kontrol	675

ALTINCI BÖLÜM	677
Çeşitli ve Son Hükümler	677
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 6)	677
BİRİNCİ BÖLÜM	677
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	677
İKİNCİ BÖLÜM	678
Genel Hususlar	678
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	680
İzin Sahibince ve Gümrük İdaresince Gerçekleştirilecek İşlemler	680
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	687
İznin Askıya Alınması ve İptali	687
BEŞİNCİ BÖLÜM	688
İzin Sahibinin Yükümlülükleri ve Sonradan Kontrol	688
ALTINCI BÖLÜM	689
Çeşitli ve Son Hükümler	689
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TRANSİT REJİMİ) (SERİ NO: 8)	690
BİRİNCİ BÖLÜM	690
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	690
İKİNCİ BÖLÜM	690
Genel Hususlar	690
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	693
İşlemler	693
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	695
İznin Askıya Alınması ve İptali	695
BEŞİNCİ BÖLÜM	696
İzin Sahibinin Yükümlülükleri ve Sonradan Kontrol	696
ALTINCI BÖLÜM	697

Çeşitli ve Son Hükümler	697
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 1)	698
BİRİNCİ BÖLÜM	698
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	698
İKİNCİ BÖLÜM	702
TIR Güzergâhları ve Güzergâh Katetme Süreleri	702
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	704
TIR Rejiminin İşleyişine İlişkin Genel Esaslar	704
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	713
Giriş Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler	713
BEŞİNCİ BÖLÜM	717
Hareket Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler	717
ALTINCI BÖLÜM	722
Varış Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler	722
YEDİNCİ BÖLÜM	728
Çıkış Gümrük İdaresi Tarafından Yapılacak İşlemler	728
SEKİZİNCİ BÖLÜM	731
TIR Karnesi Takip İşlemleri	731
DOKUZUNCU BÖLÜM	733
Çeşitli ve Son Hükümler	733
GÜMRÜK ANTEPO REJİMİ	743
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	743
Gümrük Antrepo Rejimi	743
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	748
GENELGELER	764
GENELGE	764
(2013/5)	764
GENELGE	773
(2011/16)	773

24.05.2016/16207685	775
19.08.2015 / 9937740	779
DAHİLDE İŞLEME MEVZUATI	780
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	780
Dahilde İşleme Rejimi	780
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	786
DAHİLDE İŞLEME REJİMİ KARARI - 2005/8391	795
BİRİNCİ BÖLÜM	795
AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR	795
İKİNCİ BÖLÜM	799
DAHİLDE İŞLEME TEDBİRLERİ	799
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	805
GENEL HÜKÜMLER	805
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	823
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER	823
İHRACAT SAYILAN SATIŞ VE TESLİMLER HAKKINDA TEBLİĞ (İHRACAT: 2005/2)	825
BİRİNCİ BÖLÜM	826
Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar	826
İKİNCİ BÖLÜM	827
Genel Hükümler	827
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	831
Çeşitli Hükümler	831
DAHİLDE İŞLEME REJİMİ TEBLİĞİ (İHRACAT: 2006/12)	832
BİRİNCİ BÖLÜM	832
Amaç, Kapsam ve Tanımlar	832
İKİNCİ BÖLÜM	837
Dahilde İşleme Tedbirleri	837
I- Şartlı muafiyet sistemi	837

II- Geri ödeme sistemi	843
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	845
Belge/İzin Düzenlenmesi	845
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	849
Süreler	849
BEŞİNCİ BÖLÜM	854
Takip ve Değerlendirme	854
ALTINCI BÖLÜM	864
İhracat Taahhüdünün Kapatılması	864
YEDİNCİ BÖLÜM	870
Genel Hükümler	870
SEKİZİNCİ BÖLÜM	879
Denetim	879
DOKUZUNCU BÖLÜM	879
Çeşitli Hükümler	879
DAHİLDE İŞLEME REJİMİNE İLİŞKİN İŞLEMLERİN BİLGİSAYAR VERİ İŞLEME TEKNİĞİ YOLUYLA YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (İHRACAT: 2007/2)	892
BİRİNCİ BÖLÜM	892
Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar	892
İKİNCİ BÖLÜM	895
Genel Hükümler	895
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	901
Çeşitli Hükümler	901
HARİÇTE İŞLEME MEVZUATI	904
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	904
Hariçte İşleme Rejimi	904
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	909
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR-	917

15481	
Hariçte işleme rejimi kapsamında katma değer uygulaması	917
HARIÇTE İŞLEME REJİMİ KARARI - 2007/11864	918
BİRİNCİ BÖLÜM	918
İKİNCİ BÖLÜM	921
Hariçte İşleme Faaliyeti	921
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	921
Genel Hükümler	921
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	927
Çeşitli Hükümler	927
HARIÇTE İŞLEME REJİMİ TEBLİĞİ (İHRACAT: 2007/5)	927
BİRİNCİ BÖLÜM	927
Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar	927
İKİNCİ BÖLÜM	930
Hariçte İşleme Faaliyeti	930
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	931
Genel Hükümler	931
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	939
Çeşitli Hükümler	939
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (HARIÇTE İŞLEME-GEÇİCİ İHRACAT) (SERİ NO: 1)	940
GÜMRÜK KONTROLÜ ALTINDA İŞLEME REJİMİ	949
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	950
Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi	950
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	951
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (GÜMRÜK KONTROLÜ ALTINDA İŞLEME) (SERİ NO: 3)	953
GENELGELER	959
02.02.2016 / 13511799	959

11.12.2018 / 39660060	960
GEÇİCİ İTHALAT MEVZUATI	961
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	961
Geçici İthalat Rejimi	961
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	963
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR- 15481	974
İthalat Vergilerinden Tam Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat Rejiminin Uygulanabileceği Haller ve Özel Şartlar ile Buna İlişkin Usul ve Esaslar	974
Yolcular Tarafından İthal Edilen Kişisel ve Sportif Amaçlı Eşya, Gemi Adamlarının İhtiyaç Malzemesi	978
Kriz Hali İçin Gönderilen Yardım Malzemesi, Tıbbi ve Cerrahi Teçhizat ile Laboratuvar Teçhizatı, Canlı Hayvanlar ve Bunlara Ait Teçhizat ve Sınır Bölgelerinde Kullanılan Teçhizat	978
Ses, Görüntü veya Veri Taşıyan Eşya, Turistik Reklam Malzemesi, Mesleki Teçhizat, Pedagojik Materyal ve Bilimsel Malzeme	979
Ambalajlar, Özel Nitelikte Eşya, Numuneler, Üretim Araçları ve Parçaları	980
Yedek Parça, Aksesuar ve Ekipman, Ekonomik Etkisi Olmayan Özel Bir Durumda Getirilen Eşya	982
İthalat Vergilerinden Tam ve Kısmi Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat Rejiminden Yararlandırılmayacak Eşya	983
Geçici İthalatta Teminat	983
GEÇİCİ İTHALAT SÖZLEŞMESİ'NİN ÇEKİNCELERLE BİRLİKTE ONAYLANMASI HAKKINDA KARAR - 2004/7905	984
Geçici İthalat Sözleşmesi	984
Giriş	984

BÖLÜM I	985
Genel Hükümler	985
BÖLÜM II	986
Sözleşmenin Kapsamı	986
BÖLÜM III	987
Özel Hükümler	987
BÖLÜM IV	989
Diğer Hükümler	989
BÖLÜM V	991
Son Hükümler	991
1972 KONTEYNERLERLE İLGİLİ GÜMRÜK SÖZLEŞMESİ'NİN VE GEÇİCİ İTHAL SÖZLEŞMESİ'NİN KONTEYNERLERLE İLGİLİ HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASINA DAİR YÖNETMELİK	998
BİRİNCİ KISIM	998
Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar	998
İKİNCİ KISIM	1001
Konteynerlerle İlgili Olarak Tanınan Kolaylıklar	1001
ÜÇÜNCÜ KISIM	1003
Gümrük İdarelerince Yapılacak İşlemler	1003
BİRİNCİ BÖLÜM	1003
Gümrük İdareleri Tarafından Yapılacak İşlemler	1003
DÖRDÜNCÜ KISIM	1005
Özel Durumlar ve Çeşitli Hükümler	1005
BİRİNCİ BÖLÜM	1005
Özel Durumlar	1005
İKİNCİ BÖLÜM	1007
Son Hükümler	1007
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (GEÇİCİ İTHALAT) SERİ NO: 4	1008

GEÇİCİ İTHAL EDİLEN KARA TAŞITLARINA İLİŞKİN GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO: 1)	1016
BİRİNCİ KISIM	1017
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Temel Tanımlar	1017
BİRİNCİ BÖLÜM	1017
Amaç, Kapsam ve Dayanak	1017
İKİNCİ BÖLÜM	1018
Temel Tanımlar	1018
İKİNCİ KISIM	1021
Kişisel ve Ticari Kullanıma Mahsus Kara Taşıtları	1021
BİRİNCİ BÖLÜM	1021
Turistik Kolaylıklar Kapsamı Taşıtlar	1021
İKİNCİ BÖLÜM	1023
Geçici Giriş Belgesi Kapsamı Taşıtlar	1023
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1024
Yabancı Taşıtlar Geçici Giriş Karnesi ve Yabancı Taşıtlar Geçici Giriş Formu Kapsamı Taşıtlar	1024
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1026
Ticari Kullanıma Mahsus Kara Taşıtları	1026
ÜÇÜNCÜ KISIM	1027
Süre Uzatımı ve Şartların İhlali	1028
BİRİNCİ BÖLÜM	1028
Süre Uzatımı	1028
İKİNCİ BÖLÜM	1030
Çıkarılmayan Taşıtlar, Takibat İşlemleri ve Şartların İhlali	1030
DÖRDÜNCÜ KISIM	1032
Çeşitli ve Son Hükümler	1032
BİRİNCİ BÖLÜM	1032
Çeşitli Hükümler	1032

İKİNCİ BÖLÜM	1039
Son Hükümler	1039
SERBEST BÖLGELER MEVZUATI	1041
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	1041
Serbest Bölgeler	1041
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	1045
Serbest Bölgeler	1045
3218 SAYILI SERBEST BÖLGELER KANUNU	1052
BİRİNCİ BÖLÜM	1052
GENEL HÜKÜMLER	1052
İKİNCİ BÖLÜM	1053
SERBEST BÖLGENİN DÜZENLENMESİ	1053
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1055
MAL VE HİZMETLER	1055
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1056
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK, KALDIRILAN VE UYGULANMAYAN HÜKÜMLER, YÖNETMELİK	1056
SERBEST BÖLGELER UYGULAMA YÖNETMELİĞİ	1060
BİRİNCİ KISIM	1060
GENEL HÜKÜMLER	1060
BİRİNCİ BÖLÜM	1060
Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Kısaltmalar ve Tanımlar	1060
İKİNCİ KISIM	1063
SERBEST BÖLGELER KOORDİNASYON KURULU, BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ VE BÖLGELERİN DÜZENLENMESİ	1063
BİRİNCİ BÖLÜM	1063
Serbest Bölgeler Koordinasyon Kurulu, Bölge Müdürlükleri, Bölgelerin Sınırları, Alt ve Üstyapı Tesisleri ve Bunların Korunması	1063

İKİNCİ BÖLÜM	1068
Faaliyet Konuları, Faaliyet Ruhsatı, Sınai ve Ticari Kayıtlar, Bölgeye Giriş ve Çıkışlar	1068
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1072
Bölge Güvenliğinin Sağlanması ve Çalışma Esasları	1072
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1076
İşletici veya Bölge Kurucu ve İşleticisi	1076
ÜÇÜNCÜ KISIM	1087
BÖLGEDEKİ MALLAR, KİRA VE HİZMET SÖZLEŞMELERİ VE TARİFELER	1087
BİRİNCİ BÖLÜM	1087
İhraç ve İthal Olunan Mallar ve Transit Mal Taşımacılığı	1087
İKİNCİ BÖLÜM	1088
Bölgeye Mal Giriş ve Çıkışı	1088
DÖRDÜNCÜ KISIM	1092
Özel Hesap, Serbest Bölge Gelirleri, Kira Sözleşmeleri	1092
BİRİNCİ BÖLÜM	1092
Özel Hesap ve Serbest Bölge Gelirleri	1092
İKİNCİ BÖLÜM	1101
Kira Tarifeleri ve Kira Sözleşmeleri	1101
BEŞİNCİ KISIM	1102
KAMBIYO, BANKACILIK VE SİGORTACILIK HİZMETLERİ	1102
BİRİNCİ BÖLÜM	1102
Kambiyo, Bankacılık ve Sigortacılık Hizmetleri	1102
İKİNCİ BÖLÜM	1103
Yükleme ve Boşaltma Hizmetleri İle Diğer Hizmetler	1103
ALTINCI KISIM	1103

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER	1103
GENELGELER	1109
GENELGE	1109
2001 / 1	1109
GENELGE	1110
(2020/24)	1110
YENİDEN İHRACAT, İMHA VE TERK	1111
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	1111
Yeniden İhracat, İmha ve Terk	1111
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	1112
Yeniden İhracat, İmha ve Terk	1112
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (MAHRECE İADE) (SERİ NO: 2)	1113
GÜMRÜK VERGİLERİNDEN MUAFİYET VE İSTİSNA	1116
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	1116
Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna	1116
Geri Gelen Eşya	1119
Deniz Balıkçılığı Ürünleri ve Denizden Çıkarılan Diğer Ürünler	1120
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	1120
Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna	1120
Diplomatik Muafiyetler	1120
Geri Gelen Eşya	1123
Deniz Balıkçılığı Ürünleri ve Denizden Çıkarılan Diğer Ürünler	1128
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR-15481	1129
Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Tanınacak Haller	1129
BİRİNCİ BÖLÜM	1129

Önemli Değeri Olmayan Eşya	1129
İKİNCİ BÖLÜM	1129
Gerçek Kişiler Tarafından Serbest Dolaşıma Sokulacak Şahsi Eşya	1129
BİRİNCİ AYIRIM	1129
Yerleşim Yerini Türkiye Gümrük Bölgesine Nakleden Gerçek Kişilere Ait Kullanılmış Motorlu veya Motorsuz Özel Nakil Vasıtaları	1129
İKİNCİ AYIRIM	1131
Yerleşim Yerini Türkiye Gümrük Bölgesine Nakleden Gerçek Kişilere Ait Kullanılmış Ev Eşyası	1131
ÜÇÜNCÜ AYIRIM	1132
Evlilik Nedeni ile Serbest Dolaşıma Giren Eşya	1132
DÖRDÜNCÜ AYIRIM	1133
Miras Yoluyla İntikal Eden Eşya	1133
BEŞİNCİ AYIRIM	1133
Türkiye'ye Öğrenim Amacıyla Gelen Öğrencilere İlişkin Eğitim Malzemeleri ve Ev Eşyası	1133
ALTINCI AYIRIM	1134
Türkiye Gümrük Bölgesinden Geçici Olarak Çıkan Gerçek Kişilerin Geri Getirdiği Kullanılmış Ev Eşyası	1134
YEDİNCİ AYIRIM	1134
Yerleşim Yeri Türkiye Gümrük Bölgesi Dışında Bulunan Gerçek Kişilerin Türkiye'de Edindikleri Konutlarda Kullanmak Üzere Getirdikleri Ev Eşyası	1134
SEKİZİNCİ AYIRIM	1135
Kişisel Eşya	1135
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1135
Serbest Dolaşıma Sokulacak Diğer Eşya	1135
BİRİNCİ AYIRIM	1135

Yolcular Tarafından Serbest Dolaşıma Sokulan Hediyeelik Eşya ve Vergileri Ödenmek Suretiyle Yolcu Beraberinde veya Posta Yoluyla ya da Hızlı Kargo Taşımacılığı Yoluyla Serbest Dolaşıma Sokulacak Eşya	1135
İKİNCİ AYIRIM	1137
Şeref Nişanları veya Ödülleri	1137
ÜÇÜNCÜ AYIRIM	1138
Uluslararası İlişkiler Çerçevesinde Alınan Hediyeler	1138
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1139
Kamu Yararına Faaliyetlerde Bulunulmak Amacıyla Serbest Dolaşıma Sokulan Malzeme ve Eşya	1139
BİRİNCİ AYIRIM	1139
Genel Amaçlarla İthal Edilen Eşya	1139
İKİNCİ AYIRIM	1140
Eğitim, Bilim ve Kültürel Amaçlı Eşya ile Bilimsel Alet ve Cihazlar	1140
ÜÇÜNCÜ AYIRIM	1141
Tıbbi Teşhis, Tedavi ve Araştırma Yapılmasına Mahsus Alet ve Cihazlar	1141
DÖRDÜNCÜ AYIRIM	1141
Bilimsel Araştırma Amacına Yönelik Hayvanlar, Biyolojik veya Kimyasal Maddeler	1141
BEŞİNCİ AYIRIM	1142
İnsan Kaynaklı Tedavi Edici Maddeler ile Kan Gruplama ve Doku Tipi Ayırma Belirteçleri	1142
ALTINCI AYIRIM	1143
İlaç Özelliği Olan Ürünlerin Kalite Kontrolü Amacına Yönelik Maddeler	1143
YEDİNCİ AYIRIM	1143

Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinde Kullanılmak Üzere Serbest Dolaşıma Sokulan Eşya	1144
BEŞİNCİ BÖLÜM	1144
Bir Ticari Faaliyetin Yürütülmesi ile Bağlantılı İthalat	1144
BİRİNCİ AYIRIM	1144
İşyeri Nakli Suretiyle Serbest Dolaşıma Sokulan Sermaye Malları ve Diğer Malzemeler	1144
İKİNCİ AYIRIM	1145
Türkiye Gümrük Bölgesindeki Çiftçilerin Komşu Ülkede Elde Ettikleri Ürünler	1145
ÜÇÜNCÜ AYIRIM	1146
Komşu Ülkelerdeki Çiftçilerin Türkiye Gümrük Bölgesindeki Toprak ve Ekinlerinin İşlenmesi Amacına Yönelik Ürünler	1146
DÖRDÜNCÜ AYIRIM	1146
Numuneler, Reklam Malzemeleri ve Ticari Fuarda Tüketilen Ürünler	1146
BEŞİNCİ AYIRIM	1149
İnceleme, Analiz veya Test Amaçlı Olarak Serbest Dolaşıma Sokulan Eşya	1149
ALTINCI BÖLÜM	1151
Ulaştırıcılıkta Kullanılan Eşya	1151
BİRİNCİ AYIRIM	1151
Taşıma Sırasında Eşyanın İstifi ve Korunması İçin Yardımcı Maddeler	1151
ÜÇÜNCÜ AYIRIM	1151
Ulaşım Araçları ile Özel Konteynerlerde Mevcut Bulunan Akaryakıt ve Madeni Yağlar	1151
DÖRDÜNCÜ AYIRIM	1153
Deniz ve Hava Ulaştırıcılığında Kullanılan Eşya	1153
YEDİNCİ BÖLÜM	1154

Bilgi Materyali İthalatı	1154
BİRİNCİ AYIRIM	1154
Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Korunmasına Yönelik Gönderilen Eşya	1154
İKİNCİ AYIRIM	1154
Turistik Reklamcılık Malzemeleri	1154
ÜÇÜNCÜ AYIRIM	1155
Ticari Değeri Olmayan Çeşitli Belge ve Diğer Eşya	1155
SEKİZİNCİ BÖLÜM	1156
Cenaze ve Cenaze ile İlgili Eşyanın Serbest Dolaşıma Sokulması	1156
BİRİNCİ AYIRIM	1156
Savaş Kurbanları Anıtları ile Mezarlıklar İçin Gelen Eşya	1156
İKİNCİ AYIRIM	1156
Tabutlar, Cenaze Kül Kapları ve Süsleme Niteliği Olan Cenaze Levazımatı	1156
DOKUZUNCU BÖLÜM	1157
Muafiyet Uygulanacak Diğer Eşya	1157
BİRİNCİ AYIRIM	1157
Engellilerin Kullanımına Mahsus Eşya	1157
İKİNCİ AYIRIM	1158
Kriz Hallerinde Zarar Görenlere Gönderilen Eşya	1158
ÜÇÜNCÜ AYIRIM	1159
Uluslararası Spor Müsabakalarında Kullanılmak Üzere Getirilen Eczacılık Ürünleri	1159
ONUNCU BÖLÜM	1159
Ortak Hükümler	1159
Geri Gelen Eşya İçin İthalat Vergilerinden Muafiyet Tanınmasına İlişkin Özel Haller	1162

GENELGELER	1163
GENELGE (2013/33)	1163
GENELGE	1166
2001/4	1166
SINIR TİCARETİ MEVZUATI	1167
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	1167
SINIR TİCARETİNİN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN KARAR - 2016/8478	1168
BİRİNCİ BÖLÜM	1168
Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar	1168
İKİNCİ BÖLÜM	1170
İl Değerlendirme Komisyonu, Sınır Ticareti Belgesi	1170
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1171
İthalat ve İhracat İşlemleri	1171
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1174
Sınır Ticaretine Yetkili Gümrük Kapıları ve Sınır Ticaret Merkezleri	1174
BEŞİNCİ BÖLÜM	1176
Müeyyideler Müeyyideler	1176
ALTINCI BÖLÜM	1178
Son Hükümler	1178
SINIR TİCARET MERKEZLERİNİN FİZİKİ OLARAK DÜZENLENMESİ, EŞYA VE STOK KONTROLLERİNİN YAPILMASI İLE BU MERKEZLERE GİRİŞ VE ÇIKIŞLARA İLİŞKİN USUL VE ESASLARA DAİR YÖNETMELİK	1179
BİRİNCİ BÖLÜM	1179
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	1179
İKİNCİ BÖLÜM	1180
İşletici ve Mağazaların Sorumlulukları, Defter ve Belgeler,	1180
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1186

Çeşitli ve Son Hükümler	1186
SINIR TİCARETİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT: 2016/11)	1187
BİRİNCİ BÖLÜM	1187
Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar	1187
İKİNCİ BÖLÜM	1188
Sınır Ticareti Bürosu, Sekreteryaya	1188
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1189
Sınır Ticareti Belgesi, İthalat Uygunluk Belgesi ve İthalata İlişkin Hususlar	1189
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1191
Çeşitli ve Son Hükümler	1191
GENELGELER	1193
GENELGE	1193
(2016/17)	1193
AKARYAKIT VE KUMANYA İLE İLGİLİ MEVZUAT	1196
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	1196
Akaryakıt ve Kumanya ile İlgili Hükümler	1196
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	1196
Yakıt ve Kumanyalara İlişkin Gümrük İşlemleri	1196
GENELGELER	1199
GENELGE (2013/28)	1200
GENELGE (2013/36)	1203
GENELGE	1208
(2014/2)	1208
TASFIYE MEVZUATI	1209
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	1209
Tasfiye Edilecek Eşyaya İlişkin İşlemler	1209
TASFIYE YÖNETMELİĞİ	1213
BİRİNCİ BÖLÜM	1213

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	1213
İKİNCİ BÖLÜM	1215
Geçici Depolama Yerleri, Antrepolar ve Ambarlar	1215
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1221
Geçici Depolama Yeri, Antrepo ve Ambarlara İlişkin Ortak Hükümler	1221
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1225
Tasfiye Edilecek Eşyanın Tespiti, Bedeli ve Tasfiye Yolları	1225
BEŞİNCİ BÖLÜM	1229
Açık Artırma Salonlarında İhale Yoluyla Satış	1229
ALTINCI BÖLÜM	1240
Perakende Satışlar	1240
YEDİNCİ BÖLÜM	1245
Yeniden İhraç Amaçlı Satış ve Tasfiyelik Eşyanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması	1245
SEKİZİNCİ BÖLÜM	1247
Tahsis ve Özel Yolla Tasfiye	1247
DOKUZUNCU BÖLÜM	1250
İmha Yoluyla Tasfiye	1250
ONUNCU BÖLÜM	1252
Diğer Hükümler	1252
ONBİRİNCİ BÖLÜM	1255
Çeşitli ve Son Hükümler	1255
TASFIYE GENEL TEBLİĞİ (ELEKTRONİK İHALE SERİ NO: 1)	1258
GENELGELER	1270
01.03.2017 / 23022396	1270
12.09.2018 / 37108550	1272
07.08.2020 / 56328085	1274
05.06.2017 / 25501654	1276
GÜMRÜK YÜKÜMLÜLÜĞÜ	1278
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	1278
Gümrük Yükümlülüğünün Doğması	1278

Gümrük Vergilerinin Tahakkuku, Tebliği ve Ödenmesi	1284
Teminat	1287
Gümrük Yükümlülüğünün Sona Ermesi	1288
Vergilerin Geri Verilmesi veya Kaldırılması	1289
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	1291
Gümrük Yükümlülüğünün Doğması ve Başlaması	1291
Gümrük Vergilerinin Tahakkuku, Tebliği, Kayda Geçirilmesi ve Ödenmesi	1294
Vergilerin ve Para Cezalarının Geri Verilmesi veya Kaldırılması	1298
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR-15481	1303
Teminat Aranmayacak ve Kısmi Teminat Uygulanacak Haller	1303
Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması	1304
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TAHSİLAT İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 2)	1308
BİRİNCİ BÖLÜM	1308
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	1308
İKİNCİ BÖLÜM	1309
Gümrük Vergilerinin Tahakkuku ile Para Cezalarına İlişkin Kararların Düzenlenmesi, Bunların Tebliği ve Tahsili	1309
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1316
Tecil ve Taksitlendirme	1316
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1322
Terkin	1322
BEŞİNCİ BÖLÜM	1324
Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması	1324
ALTINCI BÖLÜM	1331

Çeşitli ve Son Hükümler	1331
GENELGELER	1331
GENELGE	1332
(2019/35)	1332
POSTA VE HIZLI KARGO İŞLEMLERİ	1333
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	1333
Posta Gümrük İşlemleri	1333
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	1334
Posta Gümrük İşlemleri	1334
İKİNCİ BÖLÜM	1338
Posta Haberleşme Gönderileri	1338
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR- 15481	1341
Posta İdaresi ya da Hızlı Kargo Taşımacılığı Yapan Şirketlerin Dolaylı Temsilci Olarak Yetkili Kılınmasına İlişkin Şartlar	1341
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (POSTA VE HIZLI KARGO TAŞIMACILIĞI) (SERİ NO: 4)	1343
GENELGELER	1352
GENELGE	1352
(2011/39)	1352
CEZALAR	1364
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	1364
Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar	1365
Usulsüzlüklere İlişkin Cezalar	1373
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	1376
Cezalar	1376
Genel Hükümler	1377
GENELGELER	1381
GENELGE (2013/38)	1381

07.10.2020 / 58025341	1401
GÜMRÜK MEVZUATINDA İTİRAZ	1404
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	1404
İtirazlar	1404
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	1404
İtirazlar	1404
GENELGELER	1406
07.12.2012 / 24719	1407
GENELGE	1409
(2013/01)	1409
GENELGE	1410
(2014/26)	1410
UZLAŞMA MEVZUATI	1413
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	1413
GÜMRÜK UZLAŞMA YÖNETMELİĞİ	1414
BİRİNCİ BÖLÜM	1414
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	1414
İKİNCİ BÖLÜM	1415
Uzlaşmanın Kapsamı, Komisyonların Teşkili ve Yetkileri	1415
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1419
Başvurunun Şekli, Süresi ve Usul Yönünden İncelenmesi	1419
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1422
Uzlaşma Komisyonunca Yapılacak Çalışmalar	1423
BEŞİNCİ BÖLÜM	1426
Uzlaşmanın Sonuçları	1426
ALTINCI BÖLÜM	1427
İtiraz ve Uzlaşma Hakkının Aynı Anda Kullanılmaması ve Teminatlı İşlemler	1427
GEÇİCİ DEPOLAMA YERLERİ VE ANTREPOLAR	1427

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	1427
İşletmelerin Yükümlülükleri	1427
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	1430
Geçici Depolama Yeri ve Antrepo İşletmelerinin Yükümlülükleri	1430
Geçici Depolama Yerleri	1430
Gümrük Antrepoları	1437
Geçici Depolama Yeri ve Gümrük Antrepolarına İlişkin Ortak Hükümler	1462
GÜMRÜKSÜZ SATIŞ MAĞAZALARI YÖNETMELİĞİ	1466
BİRİNCİ BÖLÜM	1466
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	1466
İKİNCİ BÖLÜM	1468
Başvuru Koşulları, Faaliyet Konuları	1468
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1476
Satışlara İlişkin Usul ve Esaslar	1476
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1480
Mağaza ve Depolarda Eşya Hareketleri, Mağazanın Devri	1480
BEŞİNCİ BÖLÜM	1483
Teminat İşlemleri	1483
ALTINCI BÖLÜM	1484
Kayıt ve Belge Düzeni	1485
YEDİNCİ BÖLÜM	1487
Denetim ve Müeyyideler	1487
SEKİZİNCİ BÖLÜM	1491
Çeşitli ve Son Hükümler	1491
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (ANTREPOLARDA AKARYAKIT KARIŞTIRMA İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 1)	1494
GENELGELER	1497
GENELGE	1497

(2014/1)	1497
15.09.2017 / 27916412	1501
YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ MEVZUATI (YY5)	1502
4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	1502
GÜMRÜK İŞLEMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASI YÖNETMELİĞİ	1503
BİRİNCİ KİTAP	1503
Genel Hükümler	1503
BİRİNCİ KISIM	1503
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	1503
İKİNCİ KISIM	1506
Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü ve Kapsamı, Sertifika Başvuru Koşulları, Sertifika Başvurularında Aranacak Belgeler, Başvuru Şekli ve Başvuruların Değerlendirilmesi	1506
ÜÇÜNCÜ KISIM	1537
Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasının Geçerlilik Süresi ve Değiştirilmesi	1537
İKİNCİ KİTAP	1544
Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası Kapsamı Yetki, İzin, Uygulama ve Kolaylaştırmalar	1544
BİRİNCİ KISIM	1544
Eksik Beyan Usulü	1544
İKİNCİ KISIM	1551
Kısmi Teminat Uygulaması	1551
ÜÇÜNCÜ KISIM	1552
Götürü Teminat Uygulaması	1552
DÖRDÜNCÜ KISIM	1559
Onaylanmış İhracatçı Yetkisi	1559
BİRİNCİ BÖLÜM	1560

Basitleştirilmiş İşlem Kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi Düzenleme ve Vize Etme İzni	1560
İKİNCİ BÖLÜM	1563
Eşyanın Kıymetine Bakılmaksızın Fatura Beyanı veya EUR.MED Fatura Beyanı Düzenlenme İzni	1563
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1566
İhracatta Yerinde Gümrükleme İzni	1566
BEŞİNCİ KISIM	1581
İzinli Gönderici Yetkisi	1582
ALTINCI KISIM	1599
İzinli Alıcı Yetkisi	1599
YEDİNCİ KISIM	1633
İthalatta Yerinde Gümrükleme İzni	1633
SEKİZİNCİ KISIM	1665
Beyanın Kontrol Türüne İlişkin Kolaylaştırmalarından Yararlanma İzni	1666
DOKUZUNCU KISIM	1670
Emniyet ve Güvenlik Kontrollerine İlişkin Kolaylıklar	1670
ÜÇÜNCÜ KİTAP	1672
Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası Sahibinin Yükümlülükleri, Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasının ve Sertifika Kapsamında Yer Alan Hak, Yetki ve İzinlerin Askıya Alınması, Geri Alınması, İptali, Koşulların İzlenmesi ve Bilgi Değişimi	1672
DÖRDÜNCÜ KİTAP	1685
Çeşitli ve Son Hükümler	1686
GÜMRÜK İŞLEMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASINA İLİŞKİN GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 1)	1693
ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜ BELGESİ MEVZUATI (OKSB)	1697
GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	1697

Onaylanmış Kişi Statüsü	1697
ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜSÜNE İLİŞKİN GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 1)	1704
BİRİNCİ KISIM	1704
Genel Hükümler	1704
BİRİNCİ BÖLÜM	1704
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	1704
İKİNCİ BÖLÜM	1707
Onaylanmış Kişi Statüsü, Statü Belgesi	
Başvurularında Aranacak Belgeler, Başvuru Şekli ve Başvuruların Değerlendirilmesi	1707
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1716
Statü Belgesinin Geçerlilik Süresi, Yenilenmesi, Değiştirilmesi	1716
İKİNCİ KISIM	1718
Statü Belgesi Kapsamında Usul, Uygulama ve Yetkiler	1718
BİRİNCİ BÖLÜM	1718
Eksik Beyan Usulü	1718
İKİNCİ BÖLÜM	1723
Kısmi Teminat Uygulaması	1723
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1724
Götürü Teminat Uygulaması	1724
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1731
Beyanın Kontrol Türüne İlişkin Kolaylaştırmalar	1731
BEŞİNCİ BÖLÜM	1736
Onaylanmış İhracatçı Yetkisi	1737
ÜÇÜNCÜ KISIM	1739
Statü Belgesinin ve Statü Belgesi Kapsamında Yer Alan Hak ve Yetkilerin Askıya Alınması, Geri Alınması ve İptali	1739
DÖRDÜNCÜ KISIM	1740

Elektronik Statü Belgesi Yönetim Sistemi	1740
BEŞİNCİ KISIM	1744
Çeşitli ve Son Hükümler	1744
YATIRIM TEŞVİK MEVZUATI	1746
YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR - 2012/3305	1746
YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR	1746
İller	1777
Yatırım Yeri Tahsisi	1777
Sigorta Primi İşveren Hissesi	1777
Sigorta Primi Desteği	1777
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	1777
YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARARIN UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (NO: 2012/1)	1778
GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (YATIRIM TEŞVİK) (SERİ NO: 9)	1798
GENELGELER	1814
24.03.2016 / 14793290	1814
26.08.2015	1815
05.10.2017 / 28447926	1816
13.11.2019 / 48900138	1817
DİĞER DESTEKLER	1818
TÜRK ÜRÜNLERİNİN YURTDIŞINDA MARKALAŞMASI, TÜRK MALİ İMAJININ YERLEŞTİRİLMESİ VE TURQUALITY®'NİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (2006/4)	1818
BİRİNCİ BÖLÜM	1819
Amaç, Kapsam ve Tanımlar	1819
İKİNCİ BÖLÜM	1821
Çalışma Grupları ve Sekretarya	1821
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1821

Desteklenecek Faaliyetler	1821
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1827
Destek Kapsamına Alınma	1827
BEŞİNCİ BÖLÜM	1828
Desteğin Başlangıç Tarihi, Süresi ve Kapsamı	1828
ALTINCI BÖLÜM	1830
Ödeme Belgelerinin İbrazi ve Ödeme	1830
YEDİNCİ BÖLÜM	1831
İzleme ve Değerlendirme	1831
SEKİZİNCİ BÖLÜM	1831
Diğer Hükümler	1831
PAZAR ARAŞTIRMASI VE PAZARA GİRİŞ DESTEĞİ HAKKINDA TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2011/1)	1836
BİRİNCİ BÖLÜM	1836
AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR	1836
İKİNCİ BÖLÜM	1838
YURT DIŞI PAZAR ARAŞTIRMASI DESTEĞİ	1838
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1839
RAPOR, YURTDIŞI ŞİRKET VE YURTDIŞINDA YERLEŞİK ŞİRKETE AİT MARKA ALIM DESTEĞİ	1839
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1840
SEKTÖREL TİCARET HEYETİ VE ALIM HEYETİ	1840
BEŞİNCİ BÖLÜM	1842
E-TİCARET SİTELERİNE ÜYELİK DESTEĞİ	1842
ALTINCI BÖLÜM	1842
ÖDEME BELGELERİNİN İBRAZİ VE ÖDEME	1842
YEDİNCİ BÖLÜM	1843
DİĞER HÜKÜMLER	1843
KAMBİYO MEVZUATI	1847

1567 SAYILI TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA KANUN	1847
TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARAR NO: 89/14391	1850
BİRİNCİ BÖLÜM	1850
GENEL ESASLAR	1850
İKİNCİ BÖLÜM	1853
TÜRK PARASI, DÖVİZ İLE KIYMETLİ MADEN, TAŞ VE EŞYALARA İLİŞKİN HÜKÜMLER	1853
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	1857
DIŞ TİCARET	1857
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	1857
GÖRÜNMEYEN İŞLEMLER	1857
BEŞİNCİ BÖLÜM	1858
SERMAYE HAREKETLERİ	1858
ALTINCI BÖLÜM	1865
USUL VE MÜŞTEREK HÜKÜMLER	1865
YEDİNCİ BÖLÜM	1867
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER	1867
KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU HAKKINDA KARAR NO: 88/12944	1869
TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN TEBLİĞ (NO: 2008-32/34)	1875
TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT BEDELLERİ HAKKINDA) (NO: 2018-32/48)	1891
GENELGELER	1896
Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğünün 2020/1 sayılı İthalat Genelgesi	1896
GENELGE (2016/1)	1899
GENELGE	1905

(2020/1)	1905
GENELGE	1907
(2010/2)	1907
GENELGE	1909
(2019/21)	1909
İHRACAT GENELGESİ	1909
TİCARET POLİTİKASI ÖNLEMLERİ MEVZUATI	1935
İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA MEVZUAT	1935
3577 SAYILI İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA KANUN	1936
İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA KARAR (99/13482)	1942
İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK	1950
İTHALATTA KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA MEVZUAT	1974
İTHALATTA KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA KARAR-2004/7305	1974
İTHALATTA KORUNMA ÖNLEMLERİ YÖNETMELİĞİ	1979
İTHALATTA KOTA VE TARİFE KONTENJANI İDARESİ HAKKINDA MEVZUAT	1987
İTHALATTA KOTA VE TARİFE KONTENJANI İDARESİ HAKKINDA KARAR- 2010/339	1987
İHRACATTA KOTA VE TARİFE KONTENJANI BELİRLENMESİ VE İDARESİNE İLİŞKİN KARAR (95/7616)	1989
İTHALATTA GÖZETİM UYGULANMASI HAKKINDA MEVZUAT	1990
İTHALATTA GÖZETİM UYGULANMASI HAKKINDA KARAR - 2004/7304	1990

İTHALATTA GÖZETİM UYGULANMASI YÖNETMELİĞİ	1994
BELİRLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA MEVZUAT	1998
BELİRLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA KARAR (KARAR SAYISI: 95/6815)	1998
BELİRLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİNE DAİR YÖNETMELİK	2002
İKİLİ ANLAŞMALAR, PROTOKOLLER VEYA DİĞER DÜZENLEMELER KAPSAMI DIŞINDA, BELİRLİ ÜLKELER MENŞEİLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA MEVZUAT	2024
İKİLİ ANLAŞMALAR, PROTOKOLLER VEYA DİĞER DÜZENLEMELER KAPSAMI DIŞINDA, BELİRLİ ÜLKELER MENŞEİLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA KARAR	2024
İKİLİ ANLAŞMALAR, PROTOKOLLER VEYA DİĞER DÜZENLEMELER KAPSAMI DIŞINDA, BELİRLİ ÜLKELER MENŞEİLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK	2030
TÜRKİYE'NİN TİCARİ HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA MEVZUAT	2046
TÜRKİYE'NİN TİCARİ HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA KARAR (95/7608)	2046
TÜRKİYE'NİN TİCARİ HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK	2049
KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE MEVZUATI	2058
5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU	2058

BİRİNCİ BÖLÜM	2058
Amaç ve Tanımlar	2058
İKİNCİ BÖLÜM	2059
Kaçakçılık Fiilleri	2059
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	2065
Usûl Hükümleri	2065
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	2070
Çeşitli Hükümler	2070
BEŞİNCİ BÖLÜM	2075
Geçici ve Son Hükümler	2075
5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNUNA GÖRE ELKONULAN EŞYA VE ALIKONULAN TAŞITLARA İLİŞKİN UYGULAMA YÖNETMELİĞİ	2075
BİRİNCİ BÖLÜM	2075
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	2075
İKİNCİ BÖLÜM	2078
Eşyanın Tespiti, Teslimi ve Muhafazasına İlişkin İşlemler	2078
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	2081
Tütün ve Tütün Mamulleri ile Alkollü İçkilere İlişkin İşlemler	2081
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	2083
Elkonulan Eşya ile Alıkonulan Taşıt İçin Yapılacak Masrafların Karşılmasına İlişkin İşlemler	2083
BEŞİNCİ BÖLÜM	2087
Çeşitli ve Son Hükümler	2087
5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNUNA GÖRE ELKONULAN AKARYAKITIN TESLİMİ, MUHAFAZASI, TASFİYESİ VE YAPILAN MASRAFLARA İLİŞKİN UYGULAMA YÖNETMELİĞİ	2087
BİRİNCİ BÖLÜM	2088

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	2088
İKİNCİ BÖLÜM	2089
Elkonulan Akaryakıtın Tespiti, Numune Alınması ve Muhafazasına İlişkin İşlemler	2089
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	2091
Elkonulan Akaryakıt İçin Yapılacak Masrafların Karşılanmasına İlişkin İşlemler	2091
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	2094
Kaçak Akaryakıtın Tasfiyesine İlişkin İşlemler	2094
BEŞİNCİ BÖLÜM	2098
Geçici ve Son Hükümler	2098
KAÇAKÇILIK TÜRLERİ İLE İLGİLİ MAHKÛMİYET HÜKMÜ KESİNLEŞENLERİN KAMUOYUNA İLAN EDİLMESİNE DAİR YÖNETMELİK	2098
5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNUNA GÖRE İKRAMIYE ÖDENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK	2101
BİRİNCİ BÖLÜM	2101
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	2101
İKİNCİ BÖLÜM	2103
İkramiye Taleplerinin Yapılması	2103
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	2110
İkramiyelere İlişkin Hükümler	2110
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	2115
Çeşitli ve Son Hükümler	2115
3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU	2115
BİRİNCİ KISIM	2115
Mükellefiyet	2115
BİRİNCİ BÖLÜM	2115
Verginin Konusu	2115
İKİNCİ BÖLÜM	2118
Mükellef ve Vergi Sorumlusu	2118

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	2119
Vergiyi Doğuran Olay	2119
İKİNCİ KISIM	2120
İstisnalar	2120
BİRİNCİ BÖLÜM	2120
İhracat İstisnası	2120
İKİNCİ BÖLÜM	2123
Araçlar, Petrol Aramaları ve Teşvik Belgeli Yatırımlarda İstisna	2123
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	2127
Taşımacılık İstisnası	2127
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	2128
Diplomatik İstisnalar	2128
BEŞİNCİ BÖLÜM	2128
İthalat İstisnası	2128
ALTINCI BÖLÜM	2129
Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar	2129
YEDİNCİ BÖLÜM	2135
İstisnadan Vazgeçme ve İstisnaların Sınırı	2135
ÜÇÜNCÜ KISIM	2136
Matrah, Nispet ve İndirim	2136
BİRİNCİ BÖLÜM	2136
Matrah	2136
İKİNCİ BÖLÜM	2138
Oran	2138
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	2138
İndirim	2138
DÖRDÜNCÜ KISIM	2143
Verginin Tarhı ve Ödenmesi	2143
BİRİNCİ BÖLÜM	2143
Vergilendirme Usulleri	2143
İKİNCİ BÖLÜM	2143
Vergilendirme Dönemi ve Beyan Esası	2143
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	2145
Tarh İşlemleri	2145

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	2146
Verginin Ödenmesi	2146
BEŞİNCİ BÖLÜM	2147
Gümrük İdarelerince Alınan Katma Değer Vergisine İlişkin Hükümler	2147
BEŞİNCİ KISIM	2148
Usul Hükümleri	2148
ALTINCI KISIM	2149
Çeşitli Hükümler	2149
BİRİNCİ BÖLÜM	2149
Kaldırılan Hükümler	2149
İKİNCİ BÖLÜM	2150
Geçiş Hükümleri	2150
4760 SAYILI ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU	2165
BİRİNCİ BÖLÜM	2165
Konu, Tanımlar, Vergiyi Doğuran Olay, Mükellef	2165
İKİNCİ BÖLÜM	2168
İstisnalar	2168
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	2173
Verginin Matrahı, Oranı veya Tutarı	2173
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	2178
Verginin Beyanı, Tarhı ve Ödenmesi, Verginin Belgelerde Gösterilmesi, Matrahta, Vergide ve Mükellefiyette Değişiklikler	2178
BEŞİNCİ BÖLÜM	2180
Gümrük İdarelerince Alınan Özel Tüketim Vergisine İlişkin Hükümler	2180
ALTINCI BÖLÜM	2181
Diğer Hükümler	2181
DİĞER MEVZUAT DÜZENLEMELERİ	2185
SEKTÖREL DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ STATÜSÜNE İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT 2004/4)	2185
DIŞ TİCARET SERMAYE ŞİRKETİ STATÜSÜNE İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT: 2004/12)	2190

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (SEKTÖREL DESTEKLEME) 2192
(SERİ NO:1)